

စူဠဝဂ္ဂသာသနီကာ

၁။ ကမ္မက္ခန္ဓက

တဇ္ဇနိယကမ္မကဏ္ဍာ

၁။ စူဠဝဂ္ဂသာ-စူဠဝဂ္ဂပါဠိတော်၏။ ပဌမေ-ပဌမဖြစ်သော၊ တာဝ-ပါရိဝါသိ ကက္ခန္ဓက စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-သော၊) ကမ္မက္ခန္ဓကေ-ကမ္မက္ခန္ဓက၌၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာတိ-ပဏ္ဍုကလောဟိတကာဟူသည်ကား၊ ပဏ္ဍုကောစေ-ပဏ္ဍုကလည်းကောင်း၊ လောဟိတကောစ-လောဟိတကလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆသု-၆ ပါးကုန်သော၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေသု-ဆဗ္ဗဂ္ဂိယရဟန်းတို့တွင်၊ ဒွေ-၂ ပါး ကုန်သော၊ ဇနာ-ရဟန်းတို့သည်၊ (ဘဏ္ဍနကာရကာ-စသည်၌စပ်၊) တေသံ-ထို ပဏ္ဍုကလောဟိတက ရဟန်းတို့၏၊ နိဿိတကာပိ-မှီတတ်သော တပည့်တို့သည် လည်း၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာတွေဝ-ပဏ္ဍုကလောဟိတကတို့ဟူ၍ပင်၊ ပညာယန္တိ-ထင်ရှားကုန်၏။

စူဠဝဂ္ဂသာ ပဌမေ။ ။ကျမ်းအစ၌ ပဋိညာဉ်နိဒါန်းစကား ပါရှိရိုးဖြစ်သော်လည်း မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၏ အစ၌ ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ထပ်၍မပြတော့၊ ချဲ့ဦးအံ့-မဟာ ဝဂ္ဂနှင့် စူဠဝဂ္ဂသည် ဝဂ်အကျဉ်း ဝဂ်အကျယ်နေပုံသာ ကွဲပြား၍ စာအသွားအလာကား ထူး မခြားသောကြောင့် ပဋိညာဉ်နိဒါန်းစကားကို မဟာဝဂ္ဂ အစတုန်းကပင် “ခန္ဓကံ ခန္ဓတောဝိဒါ” စသည်ဖြင့် တစ်ပေါင်းတည်း ပြခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ အထူးမပြတော့ဘဲ စာသွားရှိ တိုင်းသာ ဖွင့်ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “စူဠဝဂ္ဂသာ ပဌမေ ကမ္မက္ခန္ဓကေ” စသည်ကို မိန့်သည်။ “ပါရိဝါသိက စသော နောက်ခန္ဓကတို့ကို ထောက်၍ ပဌမဖြစ်သော ကမ္မက္ခန္ဓက၌” ဟူလို။

တေသံ ၊ပေ၊ ပညာယန္တိ။ ။[ပဌမ ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်း ၆-ပါးကို ကုလဒုသနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားခဲ့ပြီ။] ထို ၆-ပါးထည်း၌ ပဏ္ဍုကနှင့် လောဟိတက ၂-ပါးတို့ပါဝင်ကြ၏။ ထို ၂-ပါးတို့၏ တပည့်များလည်း သဟစရဏနည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဌာနနိဿယဖြစ်သော ဆရာတို့၏ ပဏ္ဍုကလောဟိတကအမည်ကို ဌာနိနိဿိတဖြစ်သော တပည့်တို့အပေါ်၌ တင်စားသော ဌာနူပစာရအားဖြင့်လည်းကောင်း “ပဏ္ဍုကလောဟိတက”ဟု ထင်ရှားကြသည်။

ဇီကာ။ ။ယဋ္ဌိ ပဝေသယ-ဒုတ်ကို သွင်းလိုက်၊ ကုန္တေ ပဝေသယ-လှံတို့ကို သွင်း လိုက်၊ ဣတိ အာဒိသုဝိယ သဟစရဏဉာဏေနေ (ဒုတ်နှင့် ဒုတ်ကိုင်သူသည် အတူဖြစ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ လှံနှင့် လှံကိုင်သူသည် အတူဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဤသို့ ဆရာနှင့် တပည့်တို့ အတူတကွဖြစ်ဘက်ဟူသော နည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊) နိဿိတေသု (မှီတတ် သော တပည့်တို့အပေါ်၌) နိဿယဝေါဟာရေန ဝါ(မှီရာဖြစ်သော ဆရာတို့၏ အမည်အားဖြင့်

ဗလဝါ ဗလဝံ ပဋိမန္တေထာတိ-ကာ။ သုဠုဗလဝံ-အလွန် အားရှိစွာ၊ ပဋိဝဒထ-
ပြန်၍ ပြောကြကုန်၊ [ယောဇနာ၌ “မန္တဓာတ်၏ ဂုတ္တဘာသနအနက်ကိုယူ၍ ပတိကို
“ပဋိစ္စန္ဒဌာနေ”ဟု ဖွင့်လေသည်။] အလမတ္တတ္တရာတိ-ကာ။ သမတ္တတရာ-သာ၍
စွမ်းနိုင်သူတို့သည်၊ (“ဟောထ”ဟု ထည့်စပ်။)

ဗလဝါ ဗလဝံ။ ။ “ဗလဝ ဗလဝံ”ဟု ဆိုလိုလျက် ဝါစာသိလိမ္မအကျိုးငှာ ဝ၏ အကို
ဒီယပြု၍ “ဗလဝါ ဗလဝံ”ဟု ဖြစ်၏။ အနက်တူသဒ္ဒါ ၂-ခု ဆင့်နေသောကြောင့် အတိသယ
အနက်ကို ဟောရ၏။ “ဒုက္ခဒုက္ခံ”ပုဒ်၌ အလွန်ဆင်းရဲသော ဒုက္ခအစစ်ကို ယူရသကဲ့သို့တည်း။
ထို့ကြောင့် “သုဠုဗလဝံ”ဟု ဖွင့်သည်။ “ဒုက္ခမေဝ ဒုက္ခံ”ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ “ဒုက္ခဒုက္ခံ”သည်
တစ်ပုဒ်ထည်းဖြစ်သကဲ့သို့ “ဗလဝါယေဝ ဗလဝါ”ဟု ပြု၍ “ဗလဝါ ဗလဝံ”လည်း ဒုတိယန္တ
တစ်ပုဒ်ထည်းသာတည်း။ [ဗလဝါ ဗလဝန္တိ ဣဒံ ဧကပဒံ၊ ပေ၊ အတိဝိယ ဗလဝံ ကတ္တာ
ပဋိဝစနံ ဒေထာတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

ဆက်ဦးအံ- ဤငြိကော၌ “အတိဝိယ ဗလဝံ ကတ္တာ”ဟု ကတ္တာထည့်၍ ဖွင့်သောကြောင့်
“ဗလဝါဗလဝံ”ကို ကြိယာဝိသေသနဟုလည်းကောင်း၊ “ပဋိဝစနံ ဒေထ”ဟူသော အဖွင့်ကို
ကြည့်၍ ပဋိမန္တေထ၌ မန္တဓာတ်သည် ဘာသနအနက်ဟောဟုလည်းကောင်း သိပါ။ “ဂုတ္တ
ဘာသနဟူသော တိုင်ပင်ခြင်းအနက်ဟောမဟုတ် ဟူလို၊ ပါဠိတော်၌ ဆိုလိုရင်းကား- မ၃ ခေါ
တုမေ အာယသုန္နော ဒေသော အဇေသိ-ဤသူက အရှင်တို့ကို မနိုင်ပါစေလင့်၊ ဗလဝါ ဗလဝံ
ပဋိမန္တေထ-အရှင်တို့က အလွန်အားရှိစွာ ပြန်၍ ပြောကြပါ။ အဘောင်အာရင်းသန်သန်နှင့်
ပြန်၍ ပြောကြပါ” ဟူလို။

အလမတ္တတရာ။ ။ အလမတ္တ၌ အတ္တသဒ္ဒါသည် သဘာဝအနက်ကို ဟော၏။ အလံ+
အတ္တာယေသန္တိ အလမတ္တာ (စွမ်းနိုင်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူတို့)၊ ဝိသေသေန+
အလမတ္တာ အလမတ္တတရာ-အထူးအားဖြင့် စွမ်းနိုင်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူတို့၊
ဤသို့ သဒ္ဒတ္တဖြစ်၏။ “အမတ္တတရာ”ကား လိုရင်းကိုသာပြသော အဓိပ္ပာယ်ထွက်တည်း။ [အလ
မတ္ထောတိ သမတ္တသဘာဝေါ၊ သော စ အတ္တတော သမတ္ထော ဧဝါတိ-သုတ်ပါထေယျ၊ သီဂီ၊
လောဝါဒသုတ် ဋီကာ၊] ယောဇနာ၌ “အလမတ္တတရာ”ဟု ရှိ၏။ ဤငြိကောဖွင့်ပုံနှင့် မညီ။

အဓမ္မကမ္မဒ္ဒါဒေသကကထာ

၄။ အသမ္မုခါ ကတန္တိ အာဒိသု-အသမ္မုခါ ကတံ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊
(ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) သံဃဓမ္မဝိနယပုဂ္ဂလသမ္မုခါနိ(နိ)-သံဃသမ္မုခ၊ ဓမ္မ
သမ္မုခ၊ ဝိနယသမ္မုခ၊ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတို့ကို ဝိနာ-ကြည့်၍ ကတံ-ပြုအပ်သည်။ (ဟောတိ။)

အသမ္မုခါ ကတန္တိ အာဒိသု။ ။ န+သမ္မုခါ အသမ္မုခါ-မျက်မှောက် မဟုတ်၊ မျက်
ကွယ်၊ သံဃာကို ကြည့်၍ ပြုခြင်းသည် သံဃာ၏ မျက်ကွယ်မည်၏။ ဟုတ်မှန်သောသဘော
မရှိဘဲ ပြုခြင်းသည် ဓမ္မ၏ မျက်ကွယ်မည်၏။ စောဒနာ သာရဏာဟူသော ဝိနည်းထုံးစံအတိုင်း

စုဒ္ဓိတကံ-စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်ကို အပ္ပဋိပုစ္ဆိတ္တာ-တစ်ဖန် မမေးမူ၍၊ (မစစ်ဆေးဘဲ) ကတံ (ဟောတိ) တဿေဝ-ထိုစုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်၏ပင်၊ အပ္ပဋိညာယ-ဝန်မခံဘဲ၊ ကတံ (ဟောတိ) အဒေသနာဂါမိနိယာတိ-ကား၊ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ ဝါ-ပါရာဇိက အာပတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သံယာဒိသေသာပတ္တိယာ ဝါ-သံယာဒိသေသ် အာပတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ကတံ ဟောတိ။)

ဧတ္ထ-ဤတဇ္ဇနီယကံ၌၊ ပုရိမကေသု-ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ တီသု-သုံးပါးကုန် သော၊ တိကေသု-တိက်တို့၌၊ နဝပဒါ-၉ ပုဒ်တို့ကို၊ အဓမ္မေန ကထံ ဝဂ္ဂေန ကုတန္တိ- အဓမ္မေန ကတံ၊ ဝဂ္ဂေန ကတံဟူကုန်သော၊ ဣမေဟိ-ဤ-ပုဒ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တက၊ ဧကေကံ-တစ်တိက် တစ်တိက်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ နဝတိကာ-၉ တိက်တို့ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံသော တိက်တို့သည်လည်း၊ ဒွါဒသ-ကုန်သော၊ တိကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပဋိပက္ခဝသေန-ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သုက္ကပက္ခေပိ-သုက္ကပက္ခ၌လည်း၊ ဒွါဒသ-ကုန်သော၊ ဧတေယေဝ တိကာ-ဤတိက်တို့ကိုပင်၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ-ကုန်ပြီ။

၆။ အနန္တလောမိကေဟိ၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိတိ-ကား၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ-ရဟန်းတို့အား၊ အနန္တစွဝိကေဟိ-မလျှောက်ပတ်ကုန်သော၊ သဟသောကိတာဒိဟိ-အတူတကွ ဝမ်းနည်းခြင်းရှိသူတို့၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော၊ [သောကော ယေသံ အတ္ထိတိ သောကီနော၊ သဟ+သောကီနော သဟသောကီနော၊ သဟသောကီနံ+ဘာဝေါ သဟသောကိတာ၊ အာဒိဖြင့် သဟနန္ဒိတာစသည်ကို ယူ။] ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ-လှုံတို့နှင့် ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ (“ဂိဟိသံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ” ပါဠိတော်၌ စပ်။)

မပြုခြင်းသည် ဝိနယ၏ မျက်ကွယ်မည်၏၊ ကမ္မာရဟဖြစ်သူ၏ မျက်ကွယ်၌ပြုခြင်းသည် ပုဂ္ဂလ၏ မျက်ကွယ်မည်၏၊ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော အပ္ပဋိပုစ္ဆိကတံ အပ္ပဋိညာယကတံ တို့ကိုယူ၊ ထို့ကြောင့် “စုဒ္ဓိတကံ အပ္ပဋိပုစ္ဆိတ္တာ ကတံ၊ တဿေဝ အပ္ပဋိညာယကတံ” ဟု ဖွင့်သည်။

နဝပဒါ ။ဝေ၊ ဝုတ္တာ။

နဝပဒါကို ဝုတ္တာ၌ သာမညကံ၊ နဝတိကာကို ဝိသေသကံ အဖြစ်ဖြင့် စပ်၊ ၉-ပုဒ်တို့ကို ၉-တိက်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သည်-ဟူလျှင် ယောဇနာ၌ကား- ဧကေကံ၌ စပ်၍ “နဝပဒါ”ကို “နိဒ္ဓါရဏအနက်၌ ပဌမသက်ထား၏”ဟု ကြံလေသည်၊ [“သုက္ကပက္ခေ သုပိ”ဟု ဗဟုဝစ်ဖြင့် တွေ့ရ၏၊ “ကဏ္ဍပက္ခ-သုက္ကပက္ခ”ဟူသည် အပြန်အလှန် တစ်ဖို့စိသာရှိ သောကြောင့် “သုက္ကပက္ခေပိ”ဟု ဧကဝစ်ဖြင့် ရှိသင့်ပါသည်။]

အမှာ။

ဤမှနောက်၌ “န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗန္တိ ဥပဇ္ဈာယေန ဟုတွာ န ဥပသမ္မာဒေ တဗ္ဗံ”မှ စ၍ “န ဘိက္ခုဟိ သမ္ပယောဇေတဗ္ဗန္တိ အညမည် ယောဇေတွာ ကလဟော န ကာရေ တံဗ္ဗော”ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ တွေ့ရ၏၊ ထိုသံဝဏ္ဏနာ၏ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗ ပါဠိသည် ဤနေရာ၌ မရှိသေး၊ နောက် တိုက်ရိုက်ရှိသော ပါဠိဝယ် ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၌ ဖွင့်ပြလတုံဖြစ်သောကြောင့် ဤနေရာ၌ အနတ်မပေးဘဲလားပါသည်။

တိဏ္ဍံ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုနန္တိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဧကေကေနာပိ-တစ်ပါးတစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ အင်္ဂေန-အင်္ဂါဖြင့်၊ တဇ္ဇနိယကမ္မံ-တဇ္ဇနိယကံကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္ထဿ)-ဤအနက်ကို၊ ဒဿနတ္ထံ-ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဟိ-မှန်၊ တဇ္ဇနိယဿ-တဇ္ဇနိယကံ၏။ ဝိသေသေန-အခြား အင်္ဂါတို့မှ ထူးသောအားဖြင့်၊ (ဗာလ၊ အဗျတ္တစသည်တို့မှ ထူးသောအားဖြင့်) ဘဏ္ဍနကာရကတ္ထံ-ငြင်းခုံမှုကို ပြုတတ်သူ၏အဖြစ်သည်။ အင်္ဂိ-အင်္ဂါတည်း၊ နိယဿဿ-နိယသကံ၏။ (ဝိသေသေန) အဘိဏ္ဍာပတ္တိကတ္ထံ-မပြတ်အာပတ်ရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (အင်္ဂိ-တည်း) ပဗ္ဗာဇနိယဿ-ပဗ္ဗာဇနိယကံ၏။ (ဝိသေသေန) ကုလဒုသကတ္ထံ-အမျိုးတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သူ၏ အဖြစ်သည်။ (အင်္ဂိ-တည်း၊ ဣတိ-သို့) ဝုတ္တံ-ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။ ပန-စင်စစ်ကား၊ တီသု-၃-ပါးကုန်သော၊ ဣမေသု အင်္ဂေသု-ဤအင်္ဂါတို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အင်္ဂါဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိပိ-အလုံးစုံသော ကံတို့ကိုလည်း၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ယဒိ ဧဝံ-ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်၊ [(တစ်နည်း) တီသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု အင်္ဂေသု-တို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ-ဖြင့်၊ သဗ္ဗာနိပိ-တို့ကိုလည်း၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ယဒိ ဝဋ္ဋတိ-အကယ်၍ အပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဧဝံသတိ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊] စမေယျက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဝုတ္တံ - ဟောတော်မူအပ်သော၊ တဇ္ဇနိယကမ္မာရဟဿ ၊ပေ၊ သာတိသာရော

ဧကေကေနာပိ အင်္ဂေန။ ။အထက်၌ “တိဟိ ဘိက္ခုဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အနက်ကိုပင် “တိဏ္ဍံ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုနန္တိ” စသည်ဖြင့် အဘယ်အကျိုးငှာ ထပ်မံ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “တိဏ္ဍံ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုနန္တိ အာဒိ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သည်။ ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသော စကားအရ အင်္ဂါ ၃-ပါးနှင့်ပြည့်စုံမှ တဇ္ဇနိယကံ ပြုထိုက်၏-ဟု ထင်မှတ်ဖွယ်ရှိရကား၊ ထိုအင်္ဂါ ၃-ပါးကိုပင် “တိဏ္ဍံ ဘိက္ခုနန္တိ”ဟု ရဟန်း ၃-ပါးအပေါ်၌ထား၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် “ထိုအင်္ဂါ ၃-ပါးတွင် တစ်ပါးပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင်လည်း တဇ္ဇနိယကံ ပြုနိုင်၏-ဟု ပြခြင်းအကျိုးငှာ ထပ်မံ၍ ဟောတော်မူအပ်ပါသည်” ဟူလို။

တဇ္ဇနိယ စသည်။ ။တဇ္ဇနိယတိ ဧတေနာတိ တဇ္ဇနိယံ၊ တမေဝကမ္မံ တဇ္ဇနိယကမ္မံ၊ (ဘဏ္ဍနကာရက စသောအမှုကိုပြုတတ်သူကို ခြိမ်းခြောက်ကြောင်းကံ) နိယဿတိ ဘဇာပေတိ ဧတေနာတိ နိယသံ (ဒိဝါဒိဝိဇ္ဇာ-ဖြစ်၍ နိယဿတိဟု ကတ္ထုရုပ်ဖြင့်ရှိစေ) ပုဒ်ပြီးသောအခါ၌ ကား- “နိယသု-အပစ္စည်းဖြစ်၍ သာသံယုဂ် မလို၊ ယောဇနာ၌ သာသံယုဂ်ရှိ၏။ နိယသမေဝ ကမ္မံ နိယသကမ္မံ (အသင်သည် ဗာလအဗျတ္တဖြစ်၍ ဆရာသမားကို မမှီဘဲ မနေရ-ဟု ဆရာသမားကိုမှီ၍ နေစေကြောင်း ကံ)၊ ဂါမာဒိတော ပဗ္ဗာဇိယတိ ဧတေနာတိ ပဗ္ဗာဇနိယံ၊ တမေဝ ကမ္မံ ပဗ္ဗာဇနိယ ကမ္မံ၊ (ကုလဒုသကတ္ထံ-အမှုကို ပြုသည့်အတွက် သူ၏မှီ၍ နေရာ မြို့ရွာစသည်မှ ထွက်သွားစေအပ်ကြောင်း ကံ)။

ဟောတီတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ-ဤစကားသည်၊ ဝိရုဇ္ဈတိ-ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤကား စောဒနာတည်း။

ဣဒဉ္စ-ဤစကားသည်လည်း၊ န ဝိရုဇ္ဈတိ-မဆန့်ကျင် ကသ္မာ-နည်း၊ ဝစနတ္ထနာနာတ္တတော-သဒ္ဓါနက်၏ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ တဇ္ဇနိယကမ္မကာရဟဿာတိ-ဟူသော၊ ဣမဿ ဝစနဿ-ဤသဒ္ဓါ၏၊ (စမ္ပေယျက္ခန္ဓကဋ္ဌိလာသော ဤသဒ္ဓါ၏) ကမ္မသန္နိဋ္ဌာနံ-မည်သည်ကံဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ တိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိဝစနဿ-တိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော သဒ္ဓါ၏၊ အင်္ဂသမ္ဘဝေါ-အင်္ဂါ၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထော-တည်း)၊ [ကံထိုက်၊ မထိုက်ခြင်းသည် လိုရင်းမဟုတ်သေး၊ ထိုအင်္ဂါ၏ ရှိနေခြင်းသာ လိုရင်းအနက်ဖြစ်သည်-ဟုံလို။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သဒ္ဓါ ၂-မျိုး၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် ၂-မျိုး ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ယဒါ-၌၊ သံယေန-သံဃာသည်၊ သန္နိပတိတ္တာ-စည်းဝေး၍၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော-ဤရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ဣမံ နာမ ကမ္မံ-ဤမည်သော ကံကို၊ ကရောမ-ပြုကြကုန်ဖို့၊ ဣတိ-သို့၊ သန္နိဋ္ဌာနံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဒါ-ဆုံးဖြတ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ကမ္မာရဟောနာမ-

ယဒိ ဝေံ |ပေ၊ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ။“စမ္ပေယျက္ခန္ဓကဋ္ဌိ တဇ္ဇနိယကံထိုက်သူအား နိယသကံ ပြုလျှင် အဓမ္မကံ အဝိနယကံဖြစ်၏”စသော ဤစကားသည် “ဣမေသု ပန တီသု အင်္ဂေသု စသော စကားနှင့် ဆန့်ကျင်နေသည်” မဟုတ်ပါလော၊ အင်္ဂါ ၃-ပါးတို့တွင် ဘဏ္ဍနကာရကတ္ထကြောင့် တဇ္ဇနိယကံထိုက်နေသူအား ပဗ္ဗာဇနိယကံလည်း ပြုနိုင်၏ဟု ဤစကားက ဆိုထားသောကြောင့် ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်ပါလော-ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တို့၌ “စမ္ပေယျက္ခန္ဓကေ”၏ ဓရေဝယ် “ယံ”ဟု တွေ့ရ၏၊ ထို ယံ သဒ္ဓါသည် ယောဇနာ၌လည်း မပါ။ “ဣဒံ”ဟု တိုက်ရိုက်စွဲထားသော စကားနှင့်လည်း ဆန့်ကျင်၏၊ ထို့ကြောင့် “ယံ”မပါခြင်းသာ ရှေ့နောက်ညီသည်။ [ယဒိ ပဗ္ဗာနိ ကမ္မာနိ ကာတု ဝဋ္ဋတီတိ ယောဇနာ၊ ဧဝံသတိ စမ္ပေယျက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တံ ဣဒံ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတီတိ သမ္ပန္နော-ယောဇနာ။]

ဣဒဉ္စ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ။ဤစမ္ပေယျက္ခန္ဓက စကားလည်း “တိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေ”စကားနှင့် မဆန့်ကျင်ပါ။ “ကသ္မာ၊ ဝစနတ္ထနာနာတ္တတော”စကား ၂-ရပ်၏ ဆိုလိုရင်းအနက် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် မတူသောကြောင့်တည်း၊ ချဲ့ဦးအံ့- စမ္ပေယျက္ခန္ဓကဋ္ဌိ “တဇ္ဇနိယကမ္မာရဟဿ”ဟူသော သဒ္ဓါအနက်မှာ ကံပြုဖို့ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်၍ ကံပြုထိုက်နေသူတည်း၊ ဤ “တိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေ”စသော သဒ္ဓါအနက်ကား အင်္ဂါ ၃-ပါးတွင် တစ်ပါးပါး၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “သံဃာစည်းဝေးပြီး၍ တဇ္ဇနိယကံပြုဖို့ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးခါမှ နိယသကံစသည် ပြုလျှင် အဓမ္မကံဖြစ်သည်”ဟု စမ္ပေယျက္ခန္ဓကဋ္ဌိ ဟောတော်မူလိုရင်းတည်း၊ ဤနေရာ၌ကား ဘဏ္ဍနကာရကတ္ထစသော အင်္ဂါတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံလျှင် အလိုရှိရာ ကံပြုဖို့ရန် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးမှ အခြားကံတစ်ခုကိုကား ပြောင်းလွှဲ၍ မပြုရ-ဟူလို။

ကံထိုက်သော ရဟန်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣမိနာ လက္ခဏေန - ဤလက္ခဏာ အားဖြင့်၊ တဇ္ဇနိယာဒိကမ္မာရဟဿ-တဇ္ဇနိယကံ အစရှိသော ကံကိုထိုက်သော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ နိယသကမ္မာဒိကရဏံ-နိယသကံ အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းသည်၊ အဓမ္မကမ္မဉ္စေ-သည်လည်းကောင်း၊ အဝိနယကမ္မဉ္စေ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ) ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ကား၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ ဘဏ္ဍနကာရကတ္တာဒိသု-ဘဏ္ဍနကာရကတ္တ အစရှိကုန်သော၊ (စာအုပ်တို့၌ “တ္ထ”မပါ၊ အထက်၌ပါခဲ့သည်၊) အင်္ဂေသု-အင်္ဂါတို့တွင်၊ အညတရံ-တစ်ပါးပါးသော၊ အင်္ဂီ-အင်္ဂါသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏အပေါ်၌၊ အာကမ်မာနော-အလိုရှိလတ်သော်၊ ဝါ-သော၊ သံယော-သည်၊ ယထာနုညာတေသု-အကြင်အကြင် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်သော၊ အင်္ဂေသု စ-အင်္ဂါ တို့တွင်လည်းကောင်း၊ ကမ္မေသု စ-ကံတို့တွင်လည်းကောင်း၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးသော၊ အင်္ဂေန-အင်္ဂါကြောင့်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ ဝဝထပေတွာ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၊ ဆုံးဖြတ်ပြီး၍၊ တံ ဘိက္ခု-ကို၊ ကမ္မာရဟံ-ကံထိုက်သူကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကရေယျ-ပြုနိုင်၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤတိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (“ဧတ္တာတိ ကမ္မက္ခန္ဓကေ”ဟု ယောဇနာ စွဲ၏) ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဆုံးဖြတ်လသော်၊ ပုဗ္ဗေန-ရှေး စမ္ပေယျက္ခန္ဓက စကားနှင့်၊ အပရံ-နောက် ကမ္မက္ခန္ဓက စကားသည်၊ သမေတိ-ညီညွတ်၏။

တတ္ထ-ထိုက်တို့တွင်၊ တဇ္ဇနိယကမ္မေ-တဇ္ဇနိယကံ၌၊ ဘဏ္ဍနကာရကဝသေန-ဘဏ္ဍနကာရက ရဟန်းနှင့်စပ်သဖြင့်၊ ကမ္မဝါစာ-ကမ္မဝါစာကို၊ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တာ-အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပါပေပြီ၊ [ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။] အထခေါ-ထိုသို့ ပင် ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဗာလဿ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သော၊ အဗျတ္တဿ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်သော၊ အာပတ္တိဗဟုလဿ-များသောအာပတ်ရှိသော ရဟန်းအပေါ်၌၊ တဇ္ဇနိယကမ္မံ-ကို၊ ကရောန္တေန-ပြုလိုသော သံဃာသည်၊ ဗာလအဗျတ္တဝသေနဝ-ဗာလအဗျတ္တ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် တဇ္ဇနိယကံ၌ “ဘဏ္ဍနကာရကာ၊ ကလဟကာရကာ စသည်ဖြင့် ကမ္မဝါစာကို ဟောတော်မူအပ်သည်” မဟုတ်ပါလော၊ ထို့ကြောင့် ဗာလအဗျတ္တရဟန်း၏ အပေါ်၌ တဇ္ဇနိယကံကို ပြုလိုလတ်သော် အဘယ်နည်းဖြင့် ကမ္မဝါစာကို ပြုထိုက်ပါသနည်းဟု စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် “တတ္ထ ကိဉ္စာပိ” စသည်ကို မိန့်သည်၊

ကမ္မဝါစာ-ကမ္မဝါစာကို ကာတဗ္ဗ-၏၊ [ပါဠိတော်ဝယ် အရှင်သေယျသက အပေါ်၌ ပြုအပ်သော ကမ္မဝါစာကို နည်းမှီး၍ နိယသကံနေရာ၌ တဇ္ဇနိယကံကို သွင်း၍ ပြုရုံသာတည်း။]

ဟိ-လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပြုလသော်၊ (ဗာလ အဗျတ္တ၏အဖြစ်ဖြင့် ကမ္မဝါစာကို ပြုလသော်၊) ဘူတေန-ဟုတ်မှန်သော၊ ဝတ္ထုနာ-ဝတ္ထုဖြင့်၊ ကံတံ-ပြုအပ် သော၊ ကမ္မံ-ကံသည်၊ ဟောတိ၊ အညဿ-အခြားသော၊ ကမ္မဿ-ကံ၏၊ ဝတ္ထုနာ- ဖြင့်၊ (ကတံ-သော၊ ကမ္မံ) စ-ကံသည်လည်း၊ န (ဟောတိ)-မဖြစ်တော့၊ ကသ္မာ- နည်း၊ ယသ္မာ၊ ဣဒံပိ-ဤတဇ္ဇနိယကံကိုလည်း၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ (ဗာလ အဗျတ္တအပေါ်၌ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊) ဣတိ-ထို့ကြောင့်တည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော ကံတို့၌၊ (ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော အကြောင်းဝတ္ထုမှတစ်ပါး အခြားသော အကြောင်းဝတ္ထုကို ပြောင်းလွှဲ၍ ပြုအပ်သော ကံတို့၌) ဧသ(ဧသော)- ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်၊ နယော-ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ အဋ္ဌာရသ သမ္မာဝတ္တန ဝတ္ထုနိ-အဋ္ဌာရသ သမ္မာဝတ္တနဝတ္ထုတို့ကို၊ ပါရိဝါသိက ကုန္ဒကေ-ပါရိဝါသိကကုန္ဒကု၌၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ-ဖွင့်ကုန်အံ့။ /

တဇ္ဇနိယကံအရာဝယ် ဘက္ကနကာရက၏အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူထားပါသော်လည်း ဗာလ အဗျတ္တရဟန်းကို တဇ္ဇနိယကံပြုလိုလျှင် "ဗာလော အဗျတ္တော အာပတ္တိ ဗဟုလော"ဟု ပြောင်း လွှဲ၍ ကမ္မဝါစာကို ပြုပါ-ဟူလို။

ဧဝံ ဟိ ၊ပေ၊ ဝတ္ထုနာ။ ။ထိုသို့ပြောင်းလွှဲ၍ ပြုခြင်း၏ အကျိုးကို ပြလိုသောကြောင့် "ဧဝံ ဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဤသို့ ပြောင်းလွှဲ၍ပြုလိုက်သော် ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထုဖြင့် ကံကို ပြုရာရောက်၏၊ အခြားကံ၏ ဝတ္ထုဖြင့် အခြားကံတစ်ခုကို ပြုရာလည်းမရောက်-ဟူလို။

ကသ္မာ ၊ပေ၊ အနုညာတံ။ ။"အဘယ့်ကြောင့် အခြားကံ၏ ဝတ္ထုဖြင့် အခြားကံကို ပြုရာ မရောက်သနည်း"ဟု ကိုယ်တိုင်ပစ္စာထုတ်၍ အဖြေကိုပြုလိုသောကြောင့် "ကသ္မာ၊ ယသ္မာ" စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဗာလ အဗျတ္တရဟန်း၏အပေါ်၌ ဤတဇ္ဇနိယကံ ပြုခြင်းကိုလည်း ခွင့်ပြု တော်မူအပ်ပြီးဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် အခြားကံ၏ ဝတ္ထုဖြင့် အခြားကံတစ်ခုကို ပြုရာမရောက်- ဟူလို၊ ခွင့်ပြုတော်မူပုံကား- "တိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူနံ အာကင်္ခမာနော သံယော တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကရေယျ"စသည်၌ ဗာလ အဗျတ္တ၏ အပေါ်ဝယ် တဇ္ဇနိယကံပြုခွင့်ကို ပေးတော်မူခြင်းတည်း။

ဧသ နယော။ ။"နိယတိ ဉာယတိ အတ္ထော ဧတေနာတိ နယော"ဟူသော ရှေးဝိပြုဟ်ကို လိုက်၍ "နယော-သိကြောင်းအစီအရင်တည်း"ဟု အနက်ပေးလေ့ရှိကြ၏၊ မိမိလည်း ရှေး စာအုပ်တို့၌ ဤသို့ပင် ပေးခဲ့၏၊ သို့သော် နိဓာတ်သည် ဆောင်ခြင်းအနက်ကိုသာ ဟော၏၊ သိခြင်းအနက်ကို မဟော၊ အတ္ထော ဒုန္နယော၌ "ဒုန္နိဟံရော"ဟု ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် "နယော-အနက်ကို ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း"ဟု တစ်မျိုးအနက်ပေးပါသည်။

နပုဋိပ္ပဿဓမ္မတဗ္ဗအဋ္ဌာရသကာဒိကထာ

၈။ လောမံ ပါတေန္တိတိ-ကာ၊ ပန္နလောမာ-လဲကျသော မာန်မာနတည်း ဟူသော အမွေးရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခု-ရမာန်းတို့သို့၊ အနုဝတ္တန္တိ-အစဉ်လိုက် ကြကုန်၏၊ ဣတိ အထော။

နေတ္ထာရံ ဝတ္တန္တိတိ-ကာ၊ ဧတံ-ဤကျင့်ဝတ်သည်၊ နိတ္ထရန္တာနံ-ကံမှ လွတ် မြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ (သန္တကံ-ဥစ္စာတည်း၊) ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ နေတ္ထာရံ- နေတ္ထာရမည်၏၊ ယေန-အကြင် ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊ နိဿာ ရဏာ-သံယာဘောင်မှ ထွက်သွားစေကြောင်းကံမှ၊ ဝါ-နှင့်ထုတ်ကြောင်းကံမှ၊ နိတ္တရိတုံ-လွတ်မြောက်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ အဋ္ဌာရသဝိဓံ-၁၈.ပါး၊ အပြားရှိသော၊ တံ သမ္မာဝတ္တံ-ထိုကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝတ္တန္တိ- ကျင့်ကြကုန်၏၊ ဣတိ အထော၊ ကိတ္တကံ ကာလံ-အဘယ်မျှလောက်သော ကာလ ပတ်လုံး၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပူရေတပ္ပံ-ဖြည့်ကျင့်ထိုက်သနည်း၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ ဒသ (ဒိဝသာနိ) ဝါ-၁၀ ရက်တို့ ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စ ဒိဝသာနိဝါ-၅ ရက်တို့ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ (ပူရေတပ္ပံ-ဖြည့်ကျင့်ထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤကား အဖြေတည်း၊) ဟိ-မှန်၊ ဣမသ္မိံ ကမ္မက္ခန္ဓကေ-ဤကမ္မက္ခန္ဓက၌၊ ဧတ္ထကေန-ဤမျှလောက်သော ၁၀-ရက်၊ ၅-ရက်ဖြင့်၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်သည်၊ ပူရိတ မေဇ-ပြည့်တော့သည်သာ၊ ဟောတိ။

ပန္နလောမာ။

။ပန္န၌ ပတဓာတ်၊ တပစ္စည်းတည်း။ “ပတိံ သူတိ ပန္နာနိ၊ ပန္နာနိ+ လောမာနိ ယေသံတိ ပန္နလောမာ” လောမာအရ မာန်မာနတည်းဟူသော အမွေးကို ယူပါ ကံမပြုမီတုန်းက မာန်မာနဓာတ်ကြွ၍ ထောင်နေသကဲ့သို့ဖြစ်သော မာနအမွေးတို့သည် ကံပြု လိုက်သောအခါ မထောင်ကြတော့ဘဲ လဲ၍ကျ၍ သွားကြသည်-ဟူလျှ် ဤ“ပန္နလောမာ”စသော စကားတို့သည် “သမ္မာဝတ္တန္တိ”၏ ပရိယာယ်စကားများတည်း။ [လောမံ ပါတေန္တိတိ အာဒိ သမ္မာဝတ္တနာယ ပရိယာယဝစနိ-သာရတ္ထ၊ ပန္နလောမာတိ ပတိတလောမာ-(ဝိမတိ။)]

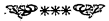
နေတ္ထာရံ။

။“ယေန သက္ကာ နိဿရဏာ နိတ္တရိတုံ”ကို ကြည့်၍ “နိဿရဏတော နိတ္တရန္တိတိ နိတ္တာရာ”ဟု ပြု၊ သံယာဘောင်မှ ထွက်သွားစေခြင်း (နှင်ထုတ်ခြင်း)မှ လွတ်မြောက် သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ နိပုဗ္ဗ+တရဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း၊ [သက္ကတ၌ “နိဿံ+တရ”ဟု ရှိသောကြောင့် (သိ)ပျောက်၍ တကို ထပြု၊ တဒေဘော်လာရသည်၊ နိတ္တရာနံ+ဧတံ နေတ္ထရံ၊ ဣဒံအနက်၌ ဏပစ္စည်းသက်၊ ဏပစ္စည်းကြောင့် နိ၏ ဣကို ဧဝုဒ္ဓိပြု၊ အဋ္ဌကထာဝယ် “နိတ္ထရန္တာနံ”ဟု အန္တပစ္စည်းဖြင့် ရှိသည်ကား “နိတ္တာရံ”၌ ဏပစ္စည်း၏ ကတ္တားအနက်ဖွင့်တည်း၊ “နေတ္ထာရံ”အရ အဋ္ဌာရသဝိဓံ သမ္မာဝတ္တံကို ရသောကြောင့် “တံ အဋ္ဌာရသဝိဓံ သမ္မာဝတ္တံ”ဟု မိန့်သည်။]

နိယသကမ္မကထာ

၁၁။ သေယျသကဝတ္ထုသို့-၌၊ အပိဿု ဘိက္ခု၊ ပကတာဘိ-ကာ၊ ဘိက္ခုအပိ-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ (တစ်နည်း) အပိဿု-သည်သာမကသေး၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ နိစ္စံ-အမြ၊ ဗျာဝဋ္ဋာ-ကြောင့်ကြစိုက်ကြရကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တဇ္ဇနိယေ-တဇ္ဇနိယကံ၌၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝ-ဆိုအပ်ပြီသော ပုဒ် အပေါင်းနှင့် တူသည်သာ။

အပိဿု ဗျာဝဋ္ဋာ။ ။အပိဿုတိ ဧတ္ထ သုက္ကတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဘိက္ခု အပိ နိစ္စံ ဗျာဝဋ္ဋာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-(သာရတ္ထာ) ဤအလို ပါဠိတော်၌ “ဘိက္ခု အပိ-တို့သည်လည်း၊ ပကတာ-အမြကြောင့်ကြစိုက်နေကြရကုန်သည်၊ ဟောန္တိ”ဟု ပေးပါ။ အပိဿုတိ အပိစာတိ က္ကမသို့ အတ္ထေ နိပါတသမုဒါယော-(ဝိမတိ) ဤအလို “အပိဿု-သည်သာမကသေး၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပကတာ ဟောန္တိ”ဟု ပေးပါ။ ပကတာကိုလည်း “နိစ္စံ ဗျာဝဋ္ဋာ”ဟု ပဥပသာရအတွက် ကြောင့် ဗျာဝဋ္ဋအနက်ကို ဖွင့်သည်။

ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကထာ

၂၁။ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကဝတ္ထု-အဿဇိပုနဗ္ဗသုကဝတ္ထုကို၊ သံယာဒိသေသ ဝဏ္ဏနာယံ-သံယာဒိသေသံ အဖွင့်၌၊ (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

၂၇။ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပဗ္ဗာဇနိယကံ၌၊ [“ဧတ္ထာတိ အဿဇိပုနဗ္ဗသုက ဝတ္ထုမှ”ဟု ယောဇနာစွဲ၏၊ ကံပြုရာအခန်း ရောက်နေသောကြောင့် “ပဗ္ဗာဇနိယကံ ၌”ဟု စွဲလိုက်သည်။] ကာယိကေန ဒဝေနာတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ကာယကိဋ္ဌာ-ကိုယ်ဖြင့် ကစားခြင်းကို၊ ကာယိကော ဒဝေါနာမ-ကာယိကဒဝမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ကာယေ+ပဝတ္ထော ကာယိကော၊ ဒဝသဒ္ဓါသည် ကိဋ္ဌာအနက်ဟော တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ကာယကိဋ္ဌာ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ပရိဟာသော ဒဝါ ဒိဒ္ဓါ၊ အဘိဓာန် (၁၇၆)။] သေသပဒဒ္ဒယေပိ-ကြွင်းသောပုဒ် ၂-ပါး အပေါင်း၌လည်း၊ (ဝါစသိကေန ဒဝေန၊ ကာယိကဝါစသိကေန ဒဝေန-ဟူသော ပုဒ် ၂-ပါး အပေါင်း၌လည်း၊) ဒေသဝနယော၊ [“ဝစသိ+ပဝတ္ထော ဝါစသိကော၊ ဝါစသိကော ဒဝေါနာမံ ဝါစာ ကိဋ္ဌာ ဝုစ္စတိ၊ ကာယိကဝါစသိကော ဒဝေါနာမံ ကာယဝါစာကိဋ္ဌာ ဝုစ္စတိ”ဟု ဖွင့်ဖို့ရန် ညွှန်းသည်၊ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ကာယဒ္ဓါရေ-ကာယဒ္ဓါရ၌၊ ပညတ္တ သိက္ခာပဒ ဝိတိက္ကမေံ-ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးခြင်းကို၊ ကာယိကော အနာစာရောနာမ-ကာယိက အနာစာရမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ [အနာ စာရ်ကို “ဝိတိက္ကမ”ဟု ဖွင့်သည်၊] သေသဒ္ဒယေပိ ဒေသဝ နယော။

ကာယဒွါရေ-၌၊ ပညတ္တသိက္ခာပဒဿ-ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို အသိက္ခာနာဝေန-ကျင့်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဟနနံ-ဖျက်ဆီးခြင်းကို ကာယိကံ ဥပယာတိကံနာမ ၊ ကာယိကဥပယာတိကမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [ဥပဟနနံ ဥပယာတော၊ ဥပယာတောယေဝ ဥပယာတိကံ၊ ဣကပစ္စည်း သုတ္တံ၊ နာသနံ-ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ ဝိနာသနံ-ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ (ကာယိကံ ဥပယာတိကံနာမ ဝုစ္စတိ၊) ကုတိ အတ္ထော သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသဝနယော ပဋိက္ခိတ္တဝဇ္ဇကမ္မာဒိ ဝသေန-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သော ဆေးကုမှု အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တေလ ပစနအရိဋ္ဌပစနာဒိနိ-ဆီကိုချက်ခြင်း၊ အရိဋ္ဌဆေးရည်ကို ချက်ခြင်းအစရှိသည်တို့ကို ကာယိကော မိစ္ဆာဇီဝေါနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ၊) [သီတင်းသုံးဖော်၊ မိဘ စသူတို့ကို ဆေးကုကောင်းသေးသောကြောင့် “ပဋိက္ခိတ္တ”ဟု ဝိသေသနပြုသည်၊] ဂိဟိနံ-လူတို့၏၊ သာသနသမ္ပဋိစ္ဆာနာ ရောစနာဒိနိ-နှုတ်မှာစကားကို လက်ခံ ခြင်း၊ နှုတ်မှာစကားကို ပြောခြင်းအစရှိသည်တို့ကို ကာယိကော မိစ္ဆာဇီဝေါနာမ-မည်၏ ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ၊) တဒုဘယံ-ထို ၂-ပါးစုံကို ကာယိကဝါစသိကောနာမ-ကာယိက ဝါစသိကမိစ္ဆာဇီဝမည်၏ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ-၏၊) သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တဇ္ဇနိယေ-တဇ္ဇနိယကံ၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။

ပဋိသာရဏိယကမ္မကထာ

၃၃။ ပန-ကား၊ သုဓမ္မဝတ္ထုသ္မိ-၌၊ အနပလောကေတွာတိ-ကား၊ န အာပုစ္ဆိတွာ- မပန်လျှောက်မူ၍၊ (“န နိမန္တေတိ-မပင့်ဖိတ်”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဧတဒဝေါစာတိ- ကား၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်၊ တေ-သင်သည်၊ ထေရာနံ-ထေရ်တို့၌၊ ကိ- အဘယ်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိယတ္တံ-စီရင်အပ်သနည်း၊ ကုတိ-ဤသို့ မေး၍၊ သဗ္ဗ- အလုံးစုံကို၊ ဝိဝရာပေတွာ-ဖွင့်စေ၍၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ- ပြောပြ၊ ဧကာစ ခေါ၊ ဗေ၊ တိလသံဂုဋိကာတိ-ကား၊ ယာ အယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ကို၊ တိလသက္ခရိကာနာမ ၊ တိလသက္ခရိကာမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ သာ-ထိုတိလ သက္ခရိကာမည်သော မုန့်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ကုတိ အတ္ထော။

တိလသံဂုဋိကာ။ ။ဂဠော ဧတ္ထာတိ ဂုဋိကာ-တင်လဲ(သကြား)ပါရှိသော မုန့်၊ သမ္မာ+ ဂုဋိကာ သံဂုဋိကာ-ကောင်းမွန်စွာ သကြားပါရှိသော မုန့်၊ တိလေဟိ+သံသဋ္ဌာ+သံဂုဋိကာ တိလသံဂုဋိကာ-နှမ်းတို့ဖြင့် ရောအပ်သော ကောင်းမွန်စွာ သကြားပါရှိသော မုန့်၊ သက္ခရသဒ္ဓါ လည်း သကြား (သကာ) အနက်ဟောပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “တိလသက္ခရိကာ”ဟု ရှိသင့်၏၊ သို့မဟုတ် ရကို လပြုထားသည်-ဟု ကြံပါ၊ ရှေးက “နှမ်းဖျစ်မုန့်”ဟု မြန်မာပြန်ကြသည်၊ [သက္ခရာ ဂုဠဘေဒေဝ-အဘိဓာန် (၉၂၅)]။

တီရ်-ချဲ့၊ တဿ၊ ဂဟပတိနော-ထိုစိတ္တသူကြွယ်၏။ ဝံသေ-အန္တယ်၌၊ အာဒိမ္ပိ-အစ၌၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော၊ ပူပိယော-မုန့်သည်သည်၊ အဟောသိ-ရှိဖူးပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ နံ-ထိုစိတ္တသူကြွယ်ကို၊ ထေရော-ရှင်သုဓမ္မထေရ်သည်၊ ဇာတိယာ-အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်၊ ခံသေတုကာမော-ဆဲရေးလိုသည်၊ (ဟုတော့)၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဧကာ စ ခေါ ကုဓ နတ္ထိ အစရှိသည်ဟူ၍)၊ အာဟ-ပြောပြီ၊ ယဒေဝ ကိဉ္စိတိ-ကား၊ ဧဝံ ဗဟံ-ဤသို့ များစွာသော၊ (သိက္ခာလောက် များပြားသော)၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ-ဘုရားစကား တော်ဖြစ်သော၊ ရတနံ-ရတနာကို၊ ပဝံဟယ-ပယ်စွန့်၍၊ ကိဉ္စိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခု သာလျှင်ဖြစ်သော၊ (သာမညစကားဖြစ်သော)၊ တိလသံဂုဠိကာဝစနံ-တိလ သံဂုဠိကာဟူသော စကားကို၊ ဘာသိတံ-ပြောဆိုအပ်ပြီ။

ကုတ္တုဋ္ဌပေါတကဥဒါဟရဏေန-ကြက်ငယ် ဥဒါဟရုဏ်ဖြင့်၊ ဣဒံ-ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒသေတိ၊ (ကိ ဒသေတိ) သော-ထိုကြက်ငယ်သည်၊ ကာက ဝသိတံ-ကျီးမြည်သံကို၊ နေဝ အကာသိ ယထာ-မပြုတတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကုတ္တုဋ္ဌ ဝသိတံ-ကြက်တွန်သံကို၊ န အကာသိ ယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ- တူ၊ တယာပိ-အရှင်ဘုရားသည်လည်း၊ ဘိက္ခုဝစနံ-ရဟန်းတို့၏ စကားကို၊ နေဝ (ဝုတ္တံ)-မပြောဆိုအပ်၊ ဂိဟိဝစနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့၏ စကားကို၊ န ဝုတ္တံ၊ ဣတိ- ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒသေတိ။)

ဘိက္ခု၊ ဂိဟိဝစနံ။

။ရဟန်းမှန်လျှင် ပရိယာယ်အားဖြင့်သော်မှ လူတို့ကို မဆဲရ၊ ရှင်သုဓမ္မကား တိုက်ရိုက်ဆဲ၏။ ထို့ကြောင့် “နေဝ ဘိက္ခုဝစနံ”ဟု ဆိုသည်။ လူဝတ်ကြောင်များ သည် တိုက်ရိုက်ဆဲနိုင်သော်လည်း ကျေးဇူးရှိသော သူများတို့ကား မဆဲရှာကြ၊ ရှင်သုဓမ္မကမူ ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သော စိတ္တသူကြွယ်ကို ဆဲ၏။ ထို့ကြောင့် “န ဂိဟိဝစနံ”ဟု ဆိုသည်။-ပိမတိ။

*** **

အဓမ္မကမ္မာဒိဒ္ဓါဒသကကထာ

၃၇။ အသမ္မုခါကတန္တိ အာဒယော-အသမ္မုခါကတံ အစရှိကုန်သော၊ တိကာ- တိက်တို့သည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဧဝံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သည်သာ။

၃၉။ အင်္ဂသမန္နာဂမော-အင်္ဂါ၏၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ပုရိမေဟိ-ရှေးကံတို့နှင့်၊ အသဒိသော-မတူ။

အင်္ဂါ၊ ဇပ၊ အသဒိသော။ ။ရှေးကံတို့၌ အင်္ဂါ ၃-ပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင် အင်္ဂသမန္နာဂမ ဖြစ်၏။ ဤ၌ အင်္ဂါ ၅-ပါးနှင့်ပြည့်စုံမှ အင်္ဂသမန္နာဂမဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အသဒိသော”ဟု ဆို သည်။ ဤမှနောက်၌ ဤပဋိသာရဏီယကံနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ပိမတိ၌ ရှုပါ။

တတ္ထ-ထိုအင်္ဂါတို့တွင်၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် အားထုတ်လတ်သော်၊ လာဘ်-လာဘ်ကို၊ န လာဘန္တိ-မရကြကုန်၊ ဧဝံ-ဤလာဘ်မရနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပရိသက္ကန္တော-လုံ့လပြုသော ရဟန်းသည်၊ ပရက္ကမန္တော-အားထုတ်သော ရဟန်းသည်၊ အလာဘာယ ပရိသက္ကသတိနာမံ-အလာဘာယ ပရိသက္ကတိမည်၏၊ [သက္ကဓာတ်က ဂတိအနက်ကို ဟောသော်လည်း ပရိဥပသာရကြောင့် “ပရက္ကမ” အနက်ကို ဟောသည်-ဟု သိစေလို၍ “ပရက္ကမန္တော” ဟု ဖွင့်သည်။] အနတ္တာဒိသု-အနတ္တ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊ ဧသနယော-ဤနည်းတည်း၊ တတ္ထ-ထို အနတ္တအစရှိသော ပုဒ်တို့တွင်၊ အနတ္ထောတိ-ကား၊ အတ္တဘဂေါ-စီးပွား၏၊ ပျက်စီးခြင်းတည်း၊ အနာဝါသောတိ-ကား၊ တသို့ ဌာနေ-ထိုနေမြဲအရပ်၌၊ အဝဿနံ-မနေနိုင်ခြင်းတည်း၊ ဂိဟိနံ ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံတိ-ကား၊ ဂိဟိနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဗုဒ္ဓဿ-၏၊ အဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်တော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏။

ဓမ္မိကံ ပဋိဿဝံ န သစ္စာပေတီတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ (ပဋိဿဝေါ-ဝန်ခံခြင်းသည်၊) သစ္စော-မှန်ကန်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ-ဤမှန်ကန်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ န ကရောတိ၊ ဝဿာဝါသံ-မိုးအခါ၌နေခြင်းကို၊ (ဝါဆိုခြင်းကို)၊ ပဋိဿုဏီတွာ-ဝန်ခံပြီး၍၊ န ဂစ္ဆတိ-မသွား၊ (ဝါဆိုဖို့ရန် မသွား)၊ အည-အခြားသော၊ ဧဝရူပံဝါ-ဤသို့သဘောရှိသော ဝန်ခံချက် ပျက်သော အမှုကိုလည်း၊ ကရောတိ-၏၊ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ ဧကင်္ဂေနပိ-တစ်ပါးသော အင်္ဂါကြောင့်လည်း၊ ကမ္မာရဟဘာဝဒဿနတ္ထံ-ကံထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ၊ ဧတ္ထ-ဤ ပဋိသာရဏီယကံ၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထဉ္စေဝ-ရှိသည်လည်းကောင်း၊ တဇ္ဇနိယေ-၌၊ ဝုတ္တနယမေဝစ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ။)

သစ္စာပေတီ။ ။ “ဧဝံ န ကရောတိ” ကို ထောက်၍ “သစ္စံ”ဟူသော ဒုတိယန္တ နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်၏အနက်၌ မောဂ္ဂလ္လာန်၊ ခါဒိကဏ္ဍ၊ “သစ္စာဒိဟာပိ”သုတ်ဖြင့် အာပိပစ္စည်း သက်၊ ပိ၏ ဣကိုလည်း ဧဝုဒ္ဓိပြု။ “န သစ္စာပေတီ-မှန်ကန်အောင်မပြု”ဟု ပေးပါ။ ဝဿာဝါသံ စသည်ကား မှန်ကန်အောင်မပြုပုံကို သရုပ်ပြသောစကားတည်း။

သေသမေတ္ထ။ ။ ယောဇနာ၌ “ဧတ္တာတိ ပဋိသာရဏီယကမ္မေ”ဟု စွဲ၍ “ပဋိမုခံ အတ္တနော ဒေါသံ သရံပေတဉ္စ အနေန ဝိနယကမ္မေနာတိ ပဋိသာရဏီယံ”ဟု ဝိညိုဟ်ပြုလေ၏။ “အတ္တနော ဒေါသော ပဋိသာရီယတေ အနေနာတိ ပဋိသာရဏီယံ”-မိမိအပြစ်ကို တစ်ဖန် ပြန်၍ အမှတ်ရစေကြောင်းဖြစ်သော ကံ”ဟု ပြုလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။

အာပတ္တိယာအဒဿနေ ဥက္ခေပနိယကမ္မကထာ

၄၆။ ဆန္ဒဝတ္ထုသို့၌ အာဝါသပရံပရဉ္စ ဘိက္ခဝေ သံသထာတိ-ကာ၊ သဗ္ဗာဝါသေသု-အလုံးစုံသော ကျောင်းတိုက်တို့၌၊ အာရောစေထ-ပြောပြကြကုန်၊ [အာဝါသပရံပရံ-ကျောင်းတိုက်အဆက်ဆက်ဟူသည် “ရှိသမျှကျောင်းတိုက်အားလုံးတည်း” ဟု သိစေလို၍ “သဗ္ဗာဝါသေသု” ဟုလည်းကောင်း၊ သံသဓာတ်၏ ကထနအနက်ကို သိစေလို၍ “အာရောစေထ” ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။]

၅၀။ ဘဏ္ဍနကာရကောတိ အာဒိသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဘဏ္ဍနာဒိပစ္စယာ-ငြင်းခုံခြင်း အစရှိသောအကြောင်းကြောင့်၊ အာပန္နံ-သင့်ရောက်အပ်သော၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သို့၊ ရောပေတွာ-တင်၍၊ တဿ-ထိုအာပတ်ကို၊ အဒဿနေယေဝ-မရှုခြင်းကြောင့်သာ၊ ကမ္မ-ဥက္ခေပနိယကံကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ တိကာ-တိုက်တို့သည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာယေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သည်သာ။

၅၁။ ပန-အထူးကား၊ ဧတ္ထ-ဤဥက္ခေပနိယကံ၌၊ သမ္မာဝတ္တနာယံ-သမ္မာဝတ္တနာတထာ၌၊ တေစတ္တာလီသ-၄၃ ပါးသော ဝတ္တာနိ-ကျင့်ဝတ်တို့သည်၊ (ဇောန္တိ) [ရှေးကံတို့၌ အဋ္ဌာရသဝတ္တသာရှိ၍၊ ဤကံ၌ တေစတ္တာလီသဝတ္တ ရှိသည်။] တတ္ထ-ထိုတေစတ္တာလီသ ကျင့်ဝတ်တို့တွင်၊ န အနန္တံသေတဗ္ဗောတိ-ကာ၊ န စောဒေတဗ္ဗော-မစောဒနာထိုက်၊ န ဘိက္ခူ ဘိက္ခူဟီတိ-ကာ၊ အညော-မိမိမှတစ်ပါး အခြားသော၊ ဘိက္ခူ-ကို၊ အညေဟိ-ထိုရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့နှင့်၊ န ဘိန္နိတဗ္ဗော-မခွဲထိုက်၊ န ဝိပိဒ္ဓဇောတိ-ကာ၊ သြဒါတဝတ္တာနိ-ဖြူသော အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အတ္တိန္ဒဒေသ ပုပ္ဖဒသာနိစ-မဖြတ်အပ်သော အဆာရှိသော အဝတ်၊ ပန်းပြောက်အဆာရှိသော အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ န ဓာရေတဗ္ဗာနိ-မဆောင်ထိုက်ကုန်၊ န တိတ္ထိယဒ္ဓဇောတိ-ကာ၊ ကုသစီရာဒီနိ-သမန်းမြက် အစရှိသည်တို့ကို၊ န ဓာရေတဗ္ဗာနိ-မဆောင်ထိုက်ကုန်၊ [တိတ္ထိတို့သည် သမန်းမြက်၊ လျှော်တေ စသည်တို့ကို ဝတ်ကြသောကြောင့် သမန်းမြက် စသည်တို့ကို “တိတ္ထိယဒ္ဓဇ” ဟု ဆိုသည်။]

ဘဏ္ဍနကာရကော။ ။ဥက္ခေပနိယကံ ပြုထိုက်သူ၏ အင်္ဂါကိုပြရာ ပါဠိတော်၌ “ဘဏ္ဍနကာရကော ကလဟကာရကော စိဝါဒကာရကော” စသည်ဖြင့် မိန့်တော်မူ၏။ ဤဥက္ခေပနိယကံကို ပြုရာ၌ကား ဘဏ္ဍနအမှုကြောင့် ပြုရသည်မဟုတ်၊ အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့်သာ ပြုရသည်၊ ထို့ကြောင့် “ဘဏ္ဍနကာရကော” စသည်ကို “အကြောင်းငြင်းခုံခြင်း၏ အမည်ကို အကျိုးအာပတ္တိ အဒဿန၌ တင်စားထားသော ကာရကူပစာစကား” ဟု သိစေလို၍ “ဘဏ္ဍနာဒိပစ္စယာ” စသည်ကို မိန့်သည်၊ ငြင်းခုံခြင်းစသည်ကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ တင်ပေးသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်က ထိုအာပတ်ကို မရှုမှုကြောင့် ဥက္ခေပနိယကံ ပြုရသည်။ [ဘဏ္ဍနကာရကော ဟောတိတိ အာဒိ ကာရကူပစာရဝသေန ဝုတ္တော-ယောဇနာ။]

န အာသာဒေတဗ္ဗောတိ-ကာ၊ န အပသာဒေတဗ္ဗော-ဖဲမသွားစေထိုက်၊ [ဂတိ အနက်ဟော သဒဓာတ်၊ ဣတိပစ္စည်း၊ အာ (အပ) ကြောင့် “ဖဲသွားစေ” အနက်ကို ဟော၏။] အန္တောဝါ ဗဟိဝါတိ-ကာ၊ ဝိဟာရဿ-ကျောင်းတိုက်၏၊ အန္တော ဝါ- အတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟိဝါ-ပြင်ပ၌သော်လည်းကောင်း၊ (န အာသာဒေ တဗ္ဗော-ဖဲမသွားစေထိုက်) န တိတ္ထိယာတိ ပဒတ္တယံ-န တိတ္ထိယာ အစရှိသော ပုဒ် ၃-ပါးအပေါင်းသည်၊ ဥက္ကာနမေဝ-သည်သာ၊ သေသံ-ဆိုအပ်ပြီးသော ကျင့်ဝတ် တို့မှကြွင်းသော၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော ကျင့်ဝတ်ကို ပါရိဝါသိက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဝဏ္ဏယိဿာ မ-ဖွင့်ကုန်အံ့၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တဇ္ဇနီယေ-တဇ္ဇနီယကံ၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်ကို၊ အပုဋိကမ္မေ-မကုစားခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ကေပနီယကမ္မံ-နှင့်ထုတ်ကြောင်းကံသည်၊ ဣမိနာ-ဤအာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ကေပနီယကံနှင့်၊ သဒိသမေဝ-တူသည်သာ။

၆၅။ အရိဋ္ဌဝတ္ထု-အရိဋ္ဌရဟန်း၏ ဝတ္ထုကို၊ ခုဒ္ဒကဝဏ္ဏနာယံ-ခုဒ္ဒကသိက္ခာ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်၌၊ [အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၏ ‘အဖွင့်၌] (မယာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဘဏ္ဍန ကာရကောတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယံ ဒိဋ္ဌိ-အကြင်မိစ္ဆာအယူကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဘဏ္ဍနာဒိနိ-ငြင်းခုံခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ကရောတိ၊ တဿာ-ထိုအယူကို၊ အပုဋိနိသဂ္ဂေယေဝ-မစွန့်ခြင်းကြောင့်သာ၊ ကမ္မံ- ဥက္ကေပနီယကံကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တဇ္ဇနီယေ-၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၏၊ ဣဝ-ဤဥက္ကေပနီယကံ၌၊ သမ္မာ ဝတ္တနာယံပိ-သမ္မာဝတ္တနာ၌လည်း၊ တေစတ္တာလီသံယေဝ-လေးဆယ့်သုံးပါးပင် ဖြစ် သော၊ ဝတ္တာနိ-ကျင့်ဝတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဣတိ-အပြီးတည်း။ /

ကမ္မက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ယံ ဒိဋ္ဌိ နိဿာယ။ ။ “ယံ ဒိဋ္ဌိ နိဿာယ ဘဏ္ဍနာဒိနိ ကရောတိ”ဟု ဆိုသောကြောင့် အခြားဘဏ္ဍနကာရကကို မယူရ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော ဘဏ္ဍနကာရက စသည်ကိုသာ ယူရသည်။ ဘဏ္ဍနစသည်ကို ပြုခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိဟု အယူမှားနေသူ အတွက်လည်း ထိုအယူကို မစွန့်လျှင် ဥက္ကေပနီယကံပြုနိုင်၏ဟု ဝိမတိဖွင့်သည်။ [ဤ၌ “ယံ ဒိဋ္ဌိ နိဿာယ”ကို ကြည့်၍ ဒိဋ္ဌိသည် အကြောင်း၊ ဘဏ္ဍနကာရက စသည်ကား အကျိုးတည်း။ ထို့ကြောင့် ဘဏ္ဍနကာရကအကျိုးကို ဥက္ကေပနီယကံပြုကြောင်း ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ၌ တင်စား၍ ဖလူပစာရအားဖြင့် “ဘဏ္ဍနကာရကော”စသည်ကို အင်္ဂါအဖြစ်ဖြင့် မိန့်တော်မူသည်ဟု ကြံပါ။]

ကမ္မက္ခန္ဓကအပွင့် ပြီး၏။

၂။ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက

[ပရိဝါသိနေသော ရဟန်းတို့နှင့်ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်း။]

ပါရိဝါသိက ဝတ္တကထာ

၅၅။ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) ပါရိဝါသိကာတိ-
ကာ။ ပရိဝါသံ-ပရိဝါသိကို၊ ပရိဝံသန္တာ-ကျင့်သုံးသော ရဟန်းတို့သည်၊ (“သာဒယန္တိ”
၌စပ်) တတ္ထ-ထိုပါရိဝါသိကာဟူသော ပုဒ်၌၊ (လဗ္ဘမာနော-သော) ပရိဝါသော-
ပရိဝါသိသည်၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသော-အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသိလည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆန္ဒပရိ
ဝါသော-လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော-လည်းကောင်း၊ သမောဓာနပရိဝါသော-
လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုဗ္ဗိဓော-၄ ပါးအပြားရှိ၏။ တေသု-ထို ၄-ပါးသော
ပရိဝါသိတို့တွင်၊ ယော သော ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဒါတဗျောတိ-ယော သော ဘိက္ခဝေ
၊ ပေ၊ ဒါတဗျော၊ ဣန္ဒြိ၊ ဧဝံ-သို့၊ မဟာခန္ဓကေ-၌၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော် မူအပ်သော၊
တိတ္ထိယပရိဝါသော-တိတ္ထိတို့၏ ပရိဝါသိသည်၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသောနာမ-အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒ
ပရိဝါသိမည်၏။ [မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာခန္ဓက အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗကထာ၌ ဟောတော်မူ
အပ်သော ပရိဝါသိတည်း၊ အနက်ကိုလည်း ထို၌ ပြခဲ့ပြီ၊] တတ္ထ-ထို အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒ
ပရိဝါသိ၌၊ ယံ-အကြင်အဆုံးအဖြတ်စကားရပ်ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုထိုက်၏။ တံ-ထိုအဆုံး
အဖြတ် စကားရပ်ကို၊ (မယာ၊) ဝုတ္တမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ အယံ-
ဤအပ္ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသိကို၊ ဣမ-ဤပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၌၊ န အဓိပ္ပေတော-အလို
မရှိအပ်။

သောသာ-အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသိမှ ကြွင်းကုန်သော၊ တယော-၃ ပါးသော ပရိဝါသိ
တို့ကို၊ ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သံဃာဒိသေသာပတ္တိ-သံဃာဒိသေသ်အာပတ်
သည်၊ ဝါ-သို့၊ အာပန္နာစေဝ-သင့်ရောက်အပ်ပြီးသည်လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆာဒိတာ
စ-ဖုံးလွှမ်းအပ်ပြီးသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ (သံဃာ
ဒိသေသ်အာပတ်သို့ သင့်ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ဖုံးလွှမ်းသော ထိုရဟန်းအား၊)
ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏။ တေသု-ထို ၃-ပါးသော ပရိဝါသိတို့၌၊ ယံ-အကြင်အဆုံး
အဖြတ်စကားကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-၏။ တံ-ထိုအဆုံးအဖြတ်စကားကို၊ သမုစ္စယက္ခန္ဓကေ-၌၊

ပါရိဝါသိကာ။ ။ဝသဓာတ်သည် နေခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ နေခြင်းဟူသည်လည်း
ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်များကို ကျင့်သုံး၍နေခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “ပရိဝသနံ-ကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်း၊
ပရိဝါသော-ခြင်း၊ ထို့နောက် အဿတ္တိဆင့်၊ (တစ်နည်း) “ပရိဝသိယတေ-ကျင့်သုံးအပ်၏။ ဣတိ
ပရိဝါသော”ဟူပြု၊ ပရိပုဗ္ဗ ဝသဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ “ပရိဝါသံ ပရိဝသန္တာ”ကို ထောက်၍ “ပရိဝါသံ-
ကျင့်သုံးအပ်သော အကျင့်ကို + ပရိဝသန္တိတိ ပါရိဝါသိကာ”ဟု ပြု။

ဝက္ခာမ-ဆိုကုန်အံ့၊ ပန-ဆက်၊ ဧတေ-ဤ ၃-ပါးသော ပရိဝါသိတို့ကို၊ ဣဓ-ဤ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၌၊ အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ တံသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ၃-ပါးသော ပရိဝါသိတို့၏သာ အလိုရှိအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဧတေသု-ဤ ၃-ပါးသော ပရိဝါသိတို့တွင်၊ ယံကိဗ္ဗိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ပရိဝါသိ-ကို၊ ပရိဝသန္တာ-ကျင့်သုံးသော ရဟန်းတို့ကို၊ ပါရိဝါသိကာတိ-ပါရိဝါသိကရဟန်းတို့ ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်ကုန်၏။

ပကတတ္တာနံ ဘိက္ခုနန္တိ-ကား၊ နဝကတရံ-သီတင်းငယ်ဖြစ်သော၊ ပါရိဝါသိကံ-ပါရိဝါသိကရဟန်းကို၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ အဝသေသာနံ-နဝကတရ ပါရိဝါသိကရဟန်းမှ ကြွင်းကုန်သော၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာဒိနိပိ-မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာရဟန်း အစရှိသည်တို့၏သော်မှ လည်း၊ (“အဘိဝါဒနံ န သာဒိတဗ္ဗံ”၌ စပ်။)

အဘိဝါဒနံ ပစ္စုပ္ပန်နန္တိ-ကား၊ တေ-ထိုပကတရဟန်းတို့သည်၊ အဘိဝါဒနာဒိ-အကြင်အဘိဝါဒန အစရှိသောအမှုကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ တံ-ထိုအဘိဝါဒန အစရှိသောအမှုကို၊ သာဒယန္တိ-သာယာကြကုန်၏၊ သမ္ပဋိန္တိ-လက်ခံကြကုန်၏၊ န ပဋိကိပန္တိ-မပယ်မြစ်ကြကုန်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ “သာယာ”ဟူသည် အခြားနေရာ၌ ပီတိသောမနဿပြဋ္ဌာန်းသောစိတ်ဖြင့် သာယာခြင်းကို ယူရသော်လည်း ဤနေရာ၌ “စိတ်ဖြင့် သာယာသည်ဖြစ်စေ၊ မသာယာသည်ဖြစ်စေ ရှိခိုးခံခြင်း၊ ရှိခိုးသည်ကို မပယ်ခြင်းကို ယူပါ”ဟူလျှ်၊ တတ္ထ-ထိုအဘိဝါဒန အစရှိသော အမှုတို့တွင်၊ သာမိစိ ကမ္မန္တိ-သာမိစိကမ္မဟူသော၊ ဧတံ-ဤသဒ္ဓါသည်၊ အဘိဝါဒနာဒိနိ-အဘိဝါဒန အစရှိ သော အမှုတို့ကို၊ (အာဒိဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် အလွန်ကမ္မကို ယူ) ထပေတွာ-၍၊ အညဿ-အဘိဝါဒနအစရှိသော အမှုတို့မှ တစ်ပါးသော၊ အန္တတ္ထိကံဿ-လျောက်ပတ်သော၊ (နေရာအားလျော်စွာ ပြုသင့်သော) ဝိဇနဝါတဒါနာဒိနော - ယပ်လေပေးခြင်း

ပကတတ္တာနံ။ ။အခြားနေရာ၌ ပကတတ်ဟုဆိုလျှင် ပါရာဇိကကျသူလည်း မဟုတ်၊ ဥက္ခိတ္တကလည်း မဟုတ်၊ ပရိဝါသိ မာနတ်ကျင့်သူလည်း မဟုတ်သော ရဟန်းများကိုလည်း ရကုန်၏၊ ဤနေရာ၌ကား အဘိဝါဒန ပစ္စုပ္ပန်စသည် သာယာမှုကို တားမြစ်သောအရာဖြစ်၍ မိမိအောက်ငယ်သော ပါရိဝါသိကရဟန်း၏ အဘိဝါဒနစသောအမှုကို သာယာနိုင်သောကြောင့် မိမိအောက်ငယ်သော ပါရိဝါသိကရဟန်းကို ချန်ထား၍ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟ ရဟန်းကို သော်မှ “ပကတတ္ထ”ဟု ယူရသည်။ “မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာဒိနိ”၌ အာဒိဖြင့် မာနတ္တာရဟ၊ မာနတ္တာရိက၊ အဗ္ဗန္တနာရယပုဂ္ဂိုလ်များကို ယူ၊ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ သမုစ္စယက္ခန္ဓက၌ ထင်ရှားလတ်။ [တေ ဟိ ပါရိဝါသိကာနံ၊ ပါရိဝါသိကာ စ တေသံ ပကတတ္ထုဋ္ဌာနေ ဝေ တိဋ္ဌန္တိ-ဝိမတိ။]

အစရှိသော၊ (ယပ်ခတ်ပေးခြင်း အစရှိသော၊) အာဘိသမာစာရိကဿ-လွန်ကဲ ထူးမြတ်၊ ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ အဓိဝစနံ-ဟောသောသဒ္ဓါတည်း၊ [အဘိဝိသိဋ္ဌော-ထူးသော၊ သံ+အာစာရိကော-ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော အကျင့်၊ ခန္ဓကဋ္ဌိလာသော ကျင့်ဝတ်များကို ဆိုသည်။] အာသနာဘိဟာရန္တိ-ကား၊ အာသနဿ-နေရာကို၊ အဘိဟရဏံ-ရှေးရှုဆောင်ခြင်းကို၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အဘိဂမနံ-ရှေးရှုသွားခြင်းကို၊ (သာဒယန္တိ ဌိစပံ) ဝါ-တစ်နည်း၊ ပညပနမေဝ-ခင်းခြင်းကိုသာတည်း၊ သေယျာဘိဟာရေပိ-သေယျာဘိဟာရေပုဒ်၌လည်း၊ ဒေသေဝနယော-တည်း။

ပါဒေါဒကန္တိ-ကား၊ ပါဒဓာဝနဥဒကံ-ခြေကိုဆေးကြောင်း ရေကို၊ ဘိဒပိဋ္ဌန္တိ-ကား၊ ဓောတပါဒတ္ထပနကံ-ဆေးအပ်ပြီးသောခြေကိုထားရာ ခုံကို၊ ပါဒကထလိကန္တိ-ကား၊ အဓောတပါဒတ္ထပါဒနကံ-မဆေးအပ်သေးသော ခြေကိုထားရာ ပျဉ်ချပ်ငယ်ကို၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ပါဒယံသနံ-ခြေကို ပွတ်တိုက်ကြောင်းဖြစ်သော ကျောက်စရစ်၊ အိုးခြမ်းစသော ခြေပွတ်ကို၊ [သာဒယန္တိ ဌိစပံ၊ ဤခြေပွတ်များကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုခန္ဓကဋ္ဌိတွေ့ရလတ်။] အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ - ကား၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနမ္ပိ-သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်တို့၏သော်မှလည်း၊ (အဘိဝါဒနာဒိ-အဘိဝါဒန အစရှိသော အမှုကို) သာဒယန္တိဿ - သာယာသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ - ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်သာ၊

အာသနာဘိဟာရံ။

အာသနဟူသည် ထိုင်စရာဖြစ်သော ထိုင်ခုံ၊ နေရာထိုင်စသည်တည်း။ အဘိဟရဏံ-ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၊ အဘိဟာရော-ခြင်း၊ အာသနဿ + အဘိဟာရော အာသနာဘိဟာရော-ရှေးရှုဆောင်ခြင်းဟူသည် “အာဂန္တုက လာသည်ကို မြင်လျှင် ထိုအာဂန္တုကဆီသို့ ထိုင်ဖို့ရန် နေရာကိုယူ၍ ရှေးရှုသွားခြင်းတည်း”ဟု အဓိပ္ပာယ်ပြလို၍ “အာသနံ ဂဟေတွာ အဘိဂမနံ”ဟု ဖွင့်သည်။

ပညပနမေဝ။

ဤနည်း၌ကား အာဂန္တုကဆီသို့ ရှေးရှုသွားဖို့ မလို၊ နေရာခင်းပေးခြင်း ကိုပင် “အာသနာဘိဟာရံ”ခေါ်သည်-ဟု ပြသည်။ ဧဝဖြင့် ရှေးရှုသွားခြင်းကို ကန့်ပါ။ ပပုဗ္ဗ ဥပဓာတ်သည် ခင်းထားခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ “အဘိဟရဏံ”စသောပုဒ်များသည် သာဒယန္တိကို ဝှဲသော ဒုတိယန္တပုဒ်များတည်း။

ပါဒကထလိကံ။

ကထလိကံအရ အိုးခြမ်းကွဲဟူသော အနက်ကိုယူကြ၏။ ဤနေရာ၌ကား ထိုအိုးခြမ်းကွဲကို မဆိုလို၊ မဆေးအပ်သေးသောခြေကို ထားရာဖြစ်သော သစ်သားပျဉ်ပြားငယ်ကို ယူစေလို၍ “အဓောတပါဒတ္ထပနကံ”ဟု ဖွင့်သည်။ ထပိယန္တိ ဧတ္တာတိ ထပနံ၊ ထပနံယေဝ ထပနကံ၊ အဓောတပါဒိနံ ထပနကံ အဓောတပါဒတ္ထပနကံ၊ [အဓောတပါဒတ္ထပနကန္တိ ယတ္ထ ဌတွာ ပါဒေ ဓောဝန္တိ တာဒိသံ ဒါရုဖလကဇ္ဈာဒိ-ဝိမတိ။] နောက်နည်း၌ကား ခြေဆေးသောအခါ ပွတ်တိုက်၍ ဆေးဖို့ရာ ကျောက်ပြားအိုးခြမ်း စသည်တို့ကို ယူပါ၊ ယံသန္တိ ဧတေနာတိ ယံသနံ။ [ပါဒယံသနန္တိ သက္ခရကထလာဒိ-ဝိမတိ။]

(ဟောတီ) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့သာယာသော ရဟန်း၏ ဒုက္ခိယအာပတ် သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်) တေ-ထိုသဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်တို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောထိုက်ကုန်သနည်း) အဟံ-သည်၊ ဝိနယကမ္ပံ-ဝိနည်းကံကို၊ ကရောမိ-ပြုနေ၏။ မယံ-ငါ၏အတွက်၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို၊ မာ ကံရောထ-မပြုကြကုန်လင့်၊ မံ-ငါ့ကို၊ ဂါမပ္ပဝေသနံ-ရွာသို့ဝင်ခြင်းကို၊ မာ အာပုဏ္ဏထ-ခွင့်မပန်ကြကုန်လင့်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗ၊) သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာ-သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းပြုကြကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ တုမေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဝိနယကမ္ပံ-ဝိနည်းကံကို၊ ကရောထ-ပြုကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သစေ ကရောန္တိယေဝ-အကယ်၍ ပြုမြဲပြုကုန်အံ့၊ ဂါမပ္ပဝေသနမ္ပိ-ကိုလည်း၊ (သစေ) အာပုဏ္ဏန္တိယေဝ-အကယ်၍ ခွင့်ပန်မြဲ ခွင့်ပန်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝါရိတကာလတော-တားမြစ် အပ်ရာအခါမှာ ပဋ္ဌာယ၊ အနာပတ္တိ-အာပတ်သို့ မရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတီ။)

မိတ္တ ယထာပုဏ္ဏိ-ကား၊ ပါရိဝါသိကဘိက္ခုနံ-ပါရိဝါသိကျင့်သုံးသော ရဟန်းတို့အား၊ ဝါ-၏၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ (သာဒိတံ၌ စပ်)၊ ယော ယော-အကြင်အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဝုဇော-သီတင်းကြီး၏၊ တေန တေန-ထိုထို သီတင်းကြီးသော ရဟန်းသည်၊ နဝကတရဿ-သီတင်းငယ် ရဟန်း၏၊ (အဘိဝါဒနာဒိ-အဘိဝါဒန အစရှိသောအမှုကို) သာဒိတံ-သာယာခြင်းငှာ၊ (အနုဇနာမိ၌ စပ်)/ပဉ္စယထာပုဏ္ဏိ-ကား၊ ပကတထောပိဝိ-ပကတတ်ရဟန်းတို့နှင့်လည်း၊ (ပိဖြင့် ပါရိဝါသိက ရဟန်းအချင်းချင်းကို ပေါင်း)၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဝုဗုပဋိပါဋိယာ ဧဝ-ကြီးသူတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ (ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်သာ)၊ (အနုဇနာမိ၌ စပ်) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်သာ ခွင့်ပြုတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ပါတိမောက္ခေ-ပါတိမောက်ကို၊ ဥဒ္ဓိဿမာနေ-ရွတ်ပြုအပ်စဉ်၊ ဟတ္ထပါသေ-ဟတ္ထပါသ်၌၊ နိသီဒိတံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပန-ဝါဒန္တရ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ပါဠိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ အနိသီဒိတွာ-မထိုင်မူ၍၊ ပါဠိ-အစဉ်ကို၊ ဝိဟာယ-စွန့်၍၊ ဟတ္ထပါသံ-ကို၊ အမုဉ္ဇန္တေန-မလွှတ်ဘဲ၊ နိသီဒိတမ္ပံ-ထိုင်ရာ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထေ-ပါရိသုဒ္ဓိ

ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထေ။ “ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထေ” အရ ရှိရာ ၂-ပါး ၃-ပါးပြုရသော

ပါရိသုဒ္ဓိသာမက ပဝါရဏာနေ၌ သံယာအများက ပဝါရဏာပြုပြီးသောအခါ ဝါမကပ်မိသော ရဟန်း၊ ဝါကျိုးသော ရဟန်း၊ ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်းတို့လည်း ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ပြုရ၏။ ထိုရဟန်းများကိုလည်း ရည်ရွယ်၍ဆိုသော စကားတည်း။ ထို့ကြောင့် ပရိဝါသိကျင့်သုံးသော ရဟန်းသည် ထိုင်တုန်းက သံယနဝကနေရာ၌ ထိုင်၍ ဥပုသ်ပြုသောအခါ မိမိဝါစဉ်အားဖြင့် ဥပုသ်ပြုရမည် ဟု ဆိုသည်။

ဥပုသ်ကို၊ ကရိယမာနေ-ပြုအပ်သော်၊ သံဃနဝကဋ္ဌာနေ-သံဃနောရဟန်း၏
 နေရာ၌၊ (သံဃာတွင် အငယ်ဆုံးရဟန်းကို သံဃနောရဟန်းဟု ရှေးနိဿယ၌
 ဆိုသည်။) နိသီဒိတ္တာ-၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုနေရာ၌ပင်၊ နိသိန္နေန-ထိုင်လျက်၊ အတ္တနော-
 ၏၊ ပါဠိယာ-အားဖြင့်၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏။ ပဝါရ
 ဏာယဝိ-ပဝါရဏာ၌လည်း၊ သံဃနဝကဋ္ဌာနေ-၌၊ နိသီဒိတ္တာ-၍၊ တတ္ထေဝ ၊ပေ၊
 နိသိန္နေန-လျက်၊ အတ္တနော-၏၊ ပါဠိယာ-အားဖြင့်၊ ပဝါရေတဗ္ဗ-ပဝါရဏာပြုရာ၏။
 ဝါ-ပဝါရဏာပြုရမည်။ [“မိမိက ၅-ဝါရှိလျှင် ထိုင်တုန်းက အစွန်ဆုံးမှာ ထိုင်ရသော်
 လည်း ၅-ဝါ အလှည့်ရောက်သောအခါ ပဝါရဏာပြုမည်” ဟူလို၊ ပါရိသုဒ္ဓိတုန်းက
 လည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။]

[ဥပေါသထံ ပဝါရဏံကို ဖွင့်ပြပြီး၍ ဝဿိကသာဋီကံကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့်
 သီယေန စသည်မိန့်။] သံဃေန-သည်၊ ယက္ခိ-ခေါင်းလောင်းစသည်ကို၊ ပဟရိတ္တာ-
 တီးခေါက်၍၊ ဘာဇိယမာနံ-ဝေဘန်အပ်သော်၊ ဝဿိကသာဋီကမ္ပိ-မိုးရေခဲသင်္ကန်း
 ကိုလည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သောနေရာ၌၊ (ဝါစဉ်အားဖြင့်
 ရောက်အပ်သောနေရာ၌) ဂဟေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဝိသဇ္ဇနံ-စွန့်လွှတ်ခြင်းကို၊
 ဩဏောဇနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဟိ-ချဲ့၊ [အချို့စာအုပ်၌ သစေပိ ဟု ရှိ၏။
 -ဟိမပိ။] ပါရိဝါသိကဿ-ပါရိဝါသိကရဟန်း၏၊ ဒွတ္တိဏိ-၂ ခု၊ ၃-ခုကုန်သော၊
 ဥဒ္ဓေသဘတ္တာဒိနိ-ဥဒ္ဓေသဘတ် အစရှိကုန်သော ဆွမ်းတို့သည်၊ သစေ ပါပုဏန္တိ-
 အကယ်၍ရောက်ကုန်အံ့၊ [ဥဒ္ဓေသဘတ္တာဒိနိတိ အာဒိသဒ္ဓေန သလာကဘတ္တာဒိနိ
 သင်္ဂဏှာတိ-ယောဇနာ။] အဿ-ထို ပါရိဝါသိကရဟန်း၏၊ အညာ-ဥဒ္ဓေသဘတ်
 အစရှိသည်တို့မှတစ်ပါးသော၊ ပုဂ္ဂလိကဘတ္တ ပစ္စာသာစ-ပုဂ္ဂလိကဘတ်၌ မျှော်လင့်
 ချက်သည်လည်း၊ သစေဟောတိ-အံ့၊ (ဥဒ္ဓေသဘတ်သည် သံဃိကမှ အလှည့်ကျ
 ရသော ဘတ်ဖြစ်သည်။) (ဧဝံသတိ၊) တာနိ-ထိုဥဒ္ဓေသဘတ် အစရှိသည်တို့ကို၊
 ပဋိပါဠိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ (မဲချသောအခါ မဲကိုယူပြီး၍၊)
 ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ (စာရေးတံချသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုခေါ်သည်။) ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊
 ဝါ-အောက်၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဂါဟေထ-ယူစေပါကုန်၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ မယျံ-
 တပည့်တော်၏၊ ဘတ္တပစ္စာသာ-ဆွမ်း၌ မျှော်လင့်ချက်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏။ သေ-

ဩဏောဇနံ: ။ “ဩဏောဇနသဒ္ဓါသည် ဝိသဇ္ဇနအနက်ကို ဟောသော အထင်ရှဋ္ဌိ
 သဒ္ဓါတည်း”ဟု သိစေလို၍ “ဝိသဇ္ဇနံ ဝုစ္စတိ”ဟု ဖွင့်သည်။ ယောဇနာ၌ကား- “ဩဏောဇန္တိ
 အဝနံဒတေ ဩဏောဇနံ၊ အဝပုဗ္ဗော နုပဓာတု၊ နကာရဿ ဇကာရံ ၃ ကာရဿ စ ဇကာရံ
 ကတွာ ဩဏောဇနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ နုပဓာတု အပနယနတ္ထော၊ တေန ဝုတ္တံ ဝိသဇ္ဇနံ ဝုစ္စတိတိ”ဟု
 မိန့်လေသည်။ ဤအလို ရှဋ္ဌိမဟုတ်၊ နိပုန္ဒပါဠိပဒိကပုဒ်သာတည်း။

နက်ဖန်၌၊ ဂဏီသာမိ-ယူပါအံ့၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ် အစရှိသည်တို့ကို ယူပါအံ့၊) ဣတိ-
 သို့၊ ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗာနိ-စွန့်လွှတ်နိုင်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဤသို့ယူပြီး၍
 စွန့်လွှတ်လတ်သော်၊ ဣနိ-ထိုဥဒ္ဒေသဘတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ပုနဒိဝသေသု-
 နောက်နေ့တို့၌၊ ဂဏီတု-ယူခြင်းငှာ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ လဘတိ-ရ၏။ ပုနဒိဝသေ-၌၊
 သဗ္ဗပဌမံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ဧတဿ-ဤပါရိဝါသိကရဟန်း
 အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏။ ဣတိ ကုရုန္တိယံ ဝုတ္တံ။

ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ ယဒိ န ဂဏှာတိ-အကယ်၍ မယူအံ့၊ (“ပဋိပါဠိယာံ
 ဂဟေတွာ”အရပြခဲ့သောယူခြင်းဖြင့် မယူအံ့) ယဒိ န ဝိသဇ္ဇေတိ-အကယ်၍ မစွန့်အံ့၊
 (ယူပြီးလျှင်မစွန့်အံ့) (ဧဝံသတိ-ဤသို့မယူ၊ မစွန့်လတ်သော်၊) ပုနဒိဝသေ-၌၊ န
 လဘတိ-မရ၊ ဣဒံ ဩဏောဇနံနာမ-ဤဩဏောဇနမည်သည်ကို၊ ပါရိဝါသိက
 သေဝ-ပါရိဝါသိကရဟန်းအားသာ၊ ဩဒိဿ-ရည်စူး၍၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်
 မူအပ်ပြီ၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ) တဿ-ထို ပါရိဝါသိကရဟန်း၏၊ ဝါ-သည်၊
 သံယ နဝကဋ္ဌာနေ-၌၊ နိသိန္ဓဿ-ထိုင်လသော်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းကို ယူရာအရပ်၌၊
 ယာဂုခဇ္ဇကာဒီနိ-ယာဂု၊ ခဲဖွယ် အစရှိသည်တို့သည်၊ ပါပုဏန္တိ ဝါ-ရံခါသော်လည်း
 ရောက်ကုန်၏။ န ပါပုဏန္တိ ဝါ-ရံခါသော်လည်း မရောက်ကုန်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊
 (ထိုသို့ ရံခါရ၍ ရံခါမရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) သော-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊
 ဘိက္ခာဟာရေန-ဆွမ်းအာဟာရဖြင့်၊ မာ ကိလမိတ္ထ-မပင်ပန်းပါစေလင့်၊ ဣတိ-
 ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ဣဒံ-ဤစွန့်လွှတ်ခြင်းကို၊ (အနုညာတံ၌ စပ်)၊ အဿ-
 ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းကို၊ သင်္ဂဟကရဏတ္ထာယ-သင်္ဂဟအဖွဲ့ကြောင်းကို ပြခြင်းအကျိုး
 ငှာ၊ ဩဒိဿ-သီးခြားရည်စူး၍၊ အနုညာတံ-ပြီ။

ပါရိဝါသိကသေဝ အနုညာတံ။ ။ဧဝဖြင့် ဆိုထားသောကြောင့် မူလာယ ပဋိကဿ
 နာရဟ၊ မာနတ္တစာရိက၊ အဗ္ဘာနာရဟပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ခွင့်မပြုသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ သို့သော် ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ဤပါရိဝါသိကအရတွင် သွင်းယူပါ။ “ပါရိဝါသိကကို ဥပလက္ခဏအားဖြင့်
 မှတ်ထားသည်”ဟုလျှ်၊ ဧဝဖြင့် ပကတတ်ရဟန်းတို့ကို ကန့်ပါ။ [ပါရိဝါသိကသေဝါတိ ဣဒံ
 အဗ္ဘာနာရဟ ပရိယောသာနေ (အဗ္ဘာနာရဟ အဆုံးရှိကုန်သော) သဗ္ဗေ ဂရုကဋ္ဌေ (ဂရုက
 အာပတ်၌ တည်သူတို့ကို)၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တေသမ္ပိ ပစ္စေကံ ဩဏောဇနဿ အနုညာတတ္ထာ၊
 တဒိဝသေသာ (ထိုဂရုကအာပတ်၌ တည်သူမှ ကြွင်းကုန်သော) ပကတတ္ထာ ဧဝ တံ န လဘန္တိ-
 ဝိမတိ။]

မှတ်ချက်။ ။ဩဒိဿ အနုညာတံနောက်၌ “ကသ္မာ”ဟု စာအုပ်တို၌ တွေ့ရ၏။
 နောက်၌ ဟိသဒ္ဓါ၊ တသ္မာသဒ္ဓါ ပါသောကြောင့် ကသ္မာမပါသော်လည်း ထည့်၍ ပေးနိုင်ပါသည်။
 ထို ကသ္မာသည် စာနေမကောင်းပါ။

[ပါဠိတော်၌လာသော ၅-ပါးတို့တွင် “ဩဇောဇနံ”ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ “ဘတ္တံ”ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “ဘတ္တံတိ”စသည်ကို မိန့်။] ဘတ္တန္တိ-ကာ၊ အာဂတာဂတေဟိ- လာတုန် လာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝုဗ္ဗပဋိပါဠိယာ-ကြီးသူတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တဝ္ဗံ-သွားထိုက်သော၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်း၌၊ သံယဿ-၏၊ စတုဿာ လဘတ္တံ-ဆွမ်းစားကျောင်း၌ အစဉ်အတိုင်းပေးအပ်သော ဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်)၊ ဧတံ-ဤစတုဿာလဘတ်ကို၊ ယထာဝုဗ္ဗံ-အကြင်အကြင် ကြီးသူတို့အတိုင်း၊ (ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်) လဘတိ-ရ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရနိုင်ပါသော်လည်း၊ ပါဠိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ (ပါရိဝါသိကော-သည်) ဂန္တံ ဝါ- သွားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဌာတုံ ဝါ-ရပ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ န လဘတိ၊ [ပါရိ ဝါသိကရဟန်းသည် ၅-ဝါရသော ရဟန်းဖြစ်လျှင် ၅-ဝါအစဉ်၌ ပါဝင်၍ လိုက်ခွင့်၊ ရပ်ခွင့်ကို မရ။] တသွာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့အစဉ်အားဖြင့် သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်းကို မရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) ပါဠိတော-အစဉ်မှ၊ ဩသတ္တိတွာ-ဘေးသို့ ဖဲ၍၊ ဟတ္ထ ပါသေ-ဟတ္ထပါသ်၌၊ ဌိတေန-တည်လျက်၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ပဿာရေတွာ-ဆန့် တန်း၍၊ သေနော-သိန်းစွန်သည်၊ နိပတိတွာ-ရုတ်တရက် ကျရောက်၍၊ ဂဏှာတိ ယထာ-ယူသွားသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဂဏှိတဝ္ဗံ-ယူရာ၏။

အာရာမိက သမဏုဒ္ဒေသေဟိ-အာရာမိစောင့် သာမဏေတို့ကို၊ အာဟာရာ ပေတုံ-ဆောင်ယူစေခြင်းငှာ၊ န လဘတိ၊ (အာရာမိကသမဏုဒ္ဒေသာ-တို့သည်) သယမေဝ-မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ (မခိုင်းဘဲသာလျှင်) သစေ အာဟရန္တိ- အကယ်၍ ဆောင်ယူပေးကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ရညော-မင်း၏။

စတုဿာလဘတ္တံ။

။စတုဿာလဘတ္တန္တိ ဇောဇနသာလာယံ ပဋိပါဠိယာ ဒိယျမာန ဘတ္တံ-ဆွမ်းစားကျောင်း၌ လာလာသံမျှ အစဉ်အတိုင်းပေးအပ်သော ဆွမ်းကို- (ဋီကာ)။ ထို ဆွမ်းစားကျောင်းသည် ၄-ဘက်ပတ်လည်ဆက်နေသော တန်းလျားရှည်ဖြစ်သောကြောင့် “စတုဿာလ”ဟု ခေါ်၏။ [ဤကျောင်းမျိုးသည် အခန်းတစ်ရာရှိစေကာမူ ဧကူပစာရဖြစ်၏” ဟု သဟသေယျသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုခဲ့သည်။] ယောဇနာ၌ကား-“စတုမုခါ+သာလာ စတုဿာလာ-မုခံ ၄-ခုရှိသောကျောင်း”ဟု ဖွင့်လေသည်။ ထိုအဖွင့်ကို “စတုဿာလန္တိ စတုသု ဒိသာသု သမ္ပန္နသာလံ”ဟူသော နိမိဇာတက စရိယာပိဋက အဋ္ဌကထာဖြင့် စဉ်းစားပါ။

ဟတ္ထပါသေ၊ပေ၊ ဂဏှိတဝ္ဗံ။

။“ဟတ္ထပါသ်”ဟူရာ၌ ဆွမ်းလောင်းနေသူ၏ ဟတ္ထပါသ် တည်း။ “မိမိက ခံယူသောအခါ အကပ်မြှောက်လောက်သောနေရာ”ဟု ဆိုလိုသည်။ ပရိဝါသ် နေသောရဟန်းသည် သံယာအစဉ်အတန်း၌ လိုက်၍လည်း မသွားရ၊ ရပ်၍လည်း မနေရဘဲ ဆွမ်းလောင်းသူ၏ ဟတ္ထပါသ်၌ ဘေးကရပ်၍ စောင့်နေပါ။ မိမိအလှည့်ရောက်သောအခါ သိမ်းစွန်သည် ကဗျာကရာ သုတ်သွားသကဲ့သို့ ချက်ခြင်းဝင်၍ ခံယူပါ။-ဟူလို။

မဟာပေဋ္ဌဘတ္တေပိ-ဆွမ်းတောင်းကြီးဝယ် ထည့်၍လှူအပ်သော ဆွမ်း၌လည်း၊
 ဒေသဝနယော၊ ပန-ဆက်၊ စတုဿာလဘတ္တေ-၌၊ ဩဏောဇံ-စွန့်လွှတ်ခြင်းကို၊
 ကတ္တုကာမော-ပြုလိုသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) အတ္တနော-၏၊ အတ္တာယ-
 ငှာ၊ ပိဏ္ဏေ-ဆွမ်းကို၊ ဥက္ခိတ္တေ-မြှောက်အပ်သော်၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ မေ-တပည့်တော်၏၊
 ဘတ္တံ-ဆွမ်းသည်၊ အတ္တိ-ရှိပါ၏၊ သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ဂဏိဿာမိ-ယူပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုရာ၏၊ ပနဒိဝသေ-၌၊ ဒွေ ပိဏ္ဏေ-ဆွမ်း ၂-ခဲတို့ကို၊ (၂-ပါးစာ ဝေစု
 တို့ကို) လဘတိ-ရ၏၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။

ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒိနိပိ-ဥဒ္ဒေသဘတ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ ပါဠိတော-သံဃာ
 အစဉ်မှ၊ ဩသက္ကိတွာဝ-ဘေးသို့ ဖဲ၍သာလျှင်၊ ဂဟေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊
 ယတ္ထ-အကြင်နေရာ၌၊ နိသီဒါပေတွာ-ထိုင်စေ၍၊ ပရိဝိသန္တိ-ဆွမ်းလုပ်ကျွေးကြကုန်
 ၏၊ တတ္ထ-ထိုနေရာ၌၊ (ပါရိဝါသိကေန-သည်) သာမဏေရာနံ-တို့၏၊ ဇေဋ္ဌကေန-
 အကြီးအကဲသည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သံယနဝကေန-သည်လည်း
 ကောင်း၊ ဟုတွာ၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ။

၇၆။ ဣဒါနိ-၌၊ (“ပဉ္စ ယထာဝုမံ”ကို ပြုပြီးရာ ယခုအခါ၌) ယာ အယံ
 သမ္မာဝတ္တနာ-အကြင် သမ္မာဝတ္တနာကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုသမ္မာ
 ဝတ္တနာ၌၊ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗတိ-ကား၊ ဥပဇ္ဈာယေန-သည်၊ ဟုတွာ၊ န ဥပသမ္မာ
 ဒေတဗ္ဗ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ရဟန်းပြုမပေးထိုက်)၊
 ပန-အန္ဓယကား၊ ဝတ္တံ-ပရိဝါသ်ကို၊ နိက္ခိပိတွာ-ချပြီး၍၊ ဥပသမ္မာဒေတု-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-
 အပ်၏၊ (ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်းခံပေးခြင်းငှာအပ်၏)၊ အာစရိယေန-ကမ္မဝါစာ
 ဆရာသည်၊ ဟုတွာပိ-ဖြစ်၍လည်း၊ ကမ္မဝါစာ-ကမ္မဝါစာကို၊ န သာဝေတဗ္ဗာ-မကြား
 သိစေထိုက်၊ (ကမ္မဝါစာဆရာလည်း မလုပ်ထိုက်)၊ [ကမ္မဝါစာဆရာလည်း ဥပသမ္မာ
 ဒကဖြစ်သောကြောင့် “န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ” အရ၌ သွင်းယူသည်။] အညသ္မိ-
 ပါရိဝါသိကရဟန်းမှ တစ်ပါးသော အခြားဆရာသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊
 ဝတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပိတွာ-၍၊ သာဝေတု-ကြားသိစေခြင်းငှာ၊ (ကမ္မဝါစာဆရာလုပ်
 ခြင်းငှာ) ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ န နိဿယောတိ-ကား၊ အာဂန္တုကာနံ-အာဂန္တုကရဟန်း
 တို့အား၊ နိဿယော-နိဿယလည်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်၊ ယေဟိပိ-အကြင်
 ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ပကတိယာဝ - ပင်ကိုယ်အားဖြင့်ပင်၊ နိဿယော-ကို၊

မဟာပေဋ္ဌဘတ္တေ ။မဟာပေဋ္ဌဘတ္တေပိတိ မဟန္တေသု ဘတ္တပစ္စိ အာဒိဘာဇနေသု
 ထပေတွာ ဒိယုမာနဘတ္တေသုပိ-(ဝိမတိ) ဤ၌ ဝိမတိအလို “မဟာပေဋ္ဌဘတ္တေသုပိ”ဟု
 ရှိရလိမ့်မည်။ “ပေဋ္ဌ”ကို ရှေးက “ပေဋ္ဌိ”ဟုလည်းကောင်း၊ “ပဋ္ဌပိ”ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ကြ၏။
 ဆွမ်းထည့်ဖို့ရန် တောင်းကြီးပင်တည်း၊ မင်းကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် မှတ်၍ ဆိုထားသည်။
 အရပ်သားဒါယကာတို့ ဆွမ်းလောင်းရာ၌လည်း နည်းတူ။

ဂဟိတော-ယူအပ်ပြီ၊ တေ-ထိုနိဿယည်းယူထားသော ရဟန်းတို့ ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-
 ပြောထိုက်ကုန်၏။ (ကိ-အဘယ်သို့ပြောထိုက်ကုန်သနည်း) အဟံ-ငါသည်၊ ဝိနယ
 ကမ္မံ-ဝိနည်းကံကို၊ ကရောမိ-ပြုနေ၏။ အသုကတ္ထေရဿနာမ-ထိုမည်သော
 ထေရ်၏။ သန္တိကေ-အထံ၌၊ နိဿယံ-ကို၊ ဂဏှထ-ယူကြကုန်၊ မယံ-ငါ၏ အတွက်၊
 ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ မာ ကရောထ-မပြုကြကုန်လင့်၊ မံ-ငါ့ကို၊ ဂါမပဝေသနံ-
 ကို၊ မာ အာပုစ္ဆထ-ကုန်လင့်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗာ-ကုန်၏။) ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေဝိ-
 ပြောအပ်ပါသော်လည်း၊ သစေ ကရောန္တိယေဝ-အကယ်၍ ပြုမြဲပြုကုန်အံ့၊ (ဧဝံ
 သတိ) ဝါရိတကာလတော-တားမြစ်အပ်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ကရောန္တေသုဝိ-
 ပြုပါကုန်သော်လည်း၊ ဤပုဒ် ပိုဟန်တူ၏။ ရှေ့ ဥပဇ္ဈာယ်အခန်း၌ မပါခဲ့၊ အနာ
 ပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ။)

န သာမဏေရောတိ-ကာ၊ အညော-အခြားသော၊ သာမဏေရော-ကို၊ န
 ဂဟေတဗ္ဗော-မယူထိုက်၊ [နဂိုက ဥပဇ္ဈာယ်ပေးထားသော သာမဏေတို့မှ အခြား
 သော သာမဏေတို့ကို မိမိအား ပြုစုလုပ်ကျွေးဖို့ရန် ဥပဇ္ဈာယ်ပေးသောအားဖြင့်
 မယူထိုက်-ဟူလို။] ဥပဇ္ဈံ-ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ဂဟိတသာမဏေရာပိ-
 ယူအပ်ပြီးသော သာမဏေတို့ကိုလည်း၊ (ပကတတ် အဖြစ်တုန်းက ဥပဇ္ဈာယ်ပေး၍
 ယူအပ်ပြီးသော သာမဏေများကို ဆိုသည်။) ဝတ္တဗ္ဗာ-ကုန်၏။ (ကိ) အဟံ ၊ပေ၊
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ။) [အနက်ကို ရှေးအတိုင်း ပေးပါ။]

“န သာမဏေရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော”ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ “န ဘိက္ခုနောဝါဒက
 သမ္မတိ သာဒိတဗ္ဗာ”ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္မတိနာမ”
 စသည်ကို မိန့်။ ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မတိနာမ-ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မတိမည်သည်၊
 အာဓိပစ္စဋ္ဌာနဘူတာ-အကြီးအကဲအဖြစ်၏ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ-ကြောင့်၊
 (ဘဂဝတာ) ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ [အဓိပတိနော+ဘာဝေ=အာဓိပစ္စံ၊
 အာဓိပစ္စ+ဋ္ဌာနံ-အာဓိပစ္စဋ္ဌာနံ။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့အာဓိပစ္စဋ္ဌာနဖြစ်သည့်
 အတွက် ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဘိက္ခုသံယဿ-ရဟန်း
 သံယာအား၊ ဝတ္တံ-လျှောက်ရာ၏။ (ကိ) ဘန္တေ အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ၊
 ဘိက္ခုနောဝါဒကံ-ဘိက္ခုနောဝါဒကရဟန်းကို၊ ဇာနာထ-သိကြပါကုန်၊ ဣတိ
 (ဝတ္တံ) ဝါ-သို့မဟုတ်၊ ပဋိဗလဿ-စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုဿ-ရဟန်းတစ်ပါး၏။

ပဋိဗလဿ။ ။ သမ္မတိရထားသော မိမိက မိမိအစား ဘိက္ခုနီတို့ကို ဩဝါဒပေးနိုင်
 သော ရဟန်း ၁-ပါးအား တာဝန်ပေးထားလျှင် ထိုရဟန်းက ဂရုဓမ္မဗိသုဝါဒဖြင့်လည်းကောင်း၊
 အခြားတရားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း ဩဝါဒပေးနိုင်သောကြောင့် “ပဋိဗလဿ ၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗော”
 ဟု ဆိုသည်။ [လဒ္ဒသမ္မတိကေန အာဏတ္တောပိ ဂရုဓမ္မဗိ အညေဟိ ဝါ ဩဝေဒိတုံ လဘတိတိ
 အာဟ ပဋိဗလဿ ၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗောတိ၊-(ဋီကာ။)]

ဘာရော-တာဝန်ကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏။ အာဂတာ-မိမိအထံသို့လာကုန်သော၊
 ဘိက္ခုနိယော-ရဟန်းမတို့ကို၊ (“ဝတ္ထုဗ္ဗာ”၌စပ်)၊ သံဃသန္တိကံ-သံဃာ၏အထံသို့၊
 ဂစ္ဆထ-သွားကြကုန်၊ သံဃော-သည်၊ ဝေါ-သင်တို့အား၊ ဩဝါဒဒါယကံ-ဩဝါဒ
 ပေးမည့်ရဟန်းကို၊ ဇာနိဿတိ-သိရလတံ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊
 [“တသ္မာ ဘိက္ခုသံဃဿ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ပေ၊ ဇာနာထ”ဟု လျှောက်ခဲ့သောစကားကို
 ရည်ရွယ်၍ ဤစကားကို ဆိုသည်။] အဟံ ဝိနယကမ္မံ ကရောမိ၊ အသုကဘိက္ခုဿ၊
 နာမ-ထိုမည်သော ရဟန်း၏၊ (မိမိကိုယ်စား လွှဲထားအပ်သော ပံဋိဗလရဟန်းကို
 ဆိုသည်)၊ သန္တိကံ-သို့၊ ဂစ္ဆထ-ကုန်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဝေါ-တို့အား၊ ဩဝါဒံ၊
 ဒဿတိ-ပေးလတံ၊ ဣတိ ဝါ - ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်
 ကုန်၏။

သာ အာပတ္တိတိ-ကား၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိယာ-သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်ကြောင့်၊ ပရိ
 ဝါသေ-ကို၊ ဒိန္နေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်သို့၊ နာပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗာ-မရောက်ထိုက်၊ အညာဝါ တာဒိသိကာတိ-ကား၊ ကာယ၊ပေ၊ ဂရုကာပတ္တိ-
 ကာယသံသဂ္ဂ အစရှိသော ဂရုကုအာပတ်သို့၊ (“နာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ-မရောက်ထိုက်”၌
 စပ်) တတောဝါ ပါပိဋ္ဌတရာတိ-ကား၊ ပါရာဇိကာပတ္တိ-ပါရာဇိကအာပတ်သို့ (နာပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗာ) ဟိ-ချဲ့၊ သတ္တသု-၇ ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိသု-တို့တွင်၊ ဒုဗ္ဘာသိတပတ္တိ-
 ဒုဗ္ဘာသိတအာပတ်သည်၊ ပါပိဋ္ဌာ-အထူးသဖြင့် ယုတ်ညံ့၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ-ဒုက္ကဋ္ဌ
 အာပတ်သည်၊ ပါပိဋ္ဌတရာ-သာ၍ အထူးသဖြင့် ယုတ်ညံ့၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ-သည်၊
 ပါပိဋ္ဌာ-၏၊ ပါဠိဒေသနိယာပတ္တိ-ပါဠိဒေသနိယအာပတ်သည်၊ ပါပိဋ္ဌတရာ-၏၊
 ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပါစိတ္တိယထုလ္လစွယသံဃာဒိသေသပါရာဇိကာပတ္တိသု-ပါစိတ္တိယ
 အာပတ်၊ ထုလ္လစွဦးအာပတ်၊ သံဃာဒိသေသအာပတ်၊ ပါရာဇိကအာပတ်တို့၌၊
 နယော-နည်းကို၊ နေတဗ္ဗော-ဆောင်ထိုက်၏၊ [“ပါဠိဒေသနိယာပတ္တိ ပါပိဋ္ဌာ၊ ပါစိတ္တိ
 ယာပတ္တိ ပါပိဋ္ဌတရာ” စသည်ဖြင့် သိပါ။] တာသံ-ထိုအာပတ်တို့၏၊ ဝတ္ထုသုပိ-
 ဝတ္ထုတို့တွင်လည်း၊ ဒုဗ္ဘာသိတဝတ္ထု-ဒုဗ္ဘာသိတအာပတ်၏ ဝတ္ထုသည်၊ ပါပိဋ္ဌ-၏၊
 ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု-ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်၏ ဝတ္ထုသည်၊ ပါပိဋ္ဌတရံ-၏၊ ဣတိ-သို့ ပုရိမနယေနေဝ-
 ရှေ့နည်း ဖြင့်ဖင်၊ ဘေဒေါ-အထူးအပြားကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊
 ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပဒေ-ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝတ္ထုပိ-ဝတ္ထုသည်လည်းကောင်း၊
 အာပတ္တိပိ-သည်လည်းကောင်း၊ ပါပိဋ္ဌာ-၏၊ လောကဝဇ္ဇေ-လောကဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌၊
 ဥဘယမ္ပိ-ဝတ္ထု၊ အာပတ် ၂-ပါးစုံသည်လည်း၊ ပါပိဋ္ဌတရံ-၏။

ပါပိဋ္ဌတရာတိ ပါရာဇိကာပတ္တိ။ ။ပါပိဋ္ဌတရာတိ ပါရာဇိကာပတ္တိတိ ဥက္ကံသ
 ဝသေန ဝတ္ထု၊ သဗ္ဗရိတ္တာဒိပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇတော ပန သုက္ကဝိသဋ္ဌာဒိကာ လောကဝဇ္ဇေဝ ပါပိဋ္ဌတရာ၊
 တတ္ထာပိ သံဃဘေဒါဒိကာ ပါပိဋ္ဌတရာ ဧဝါ-ဝိမတိ။

ပရိဝါသကမ္မဝါစာ-ပရိဝါသကမ္မဝါစာကို၊ (ပရိဝါသပေးကြောင်း ကမ္မဝါစာကို) ကမ္မန္တိ-ကုမ္ပဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ တံ ကမ္မံ-ထိုကံကို၊ အကတံ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ အာဒိဟိ-အကတံ ဒုက္ကဋ္ဌံ အစရှိကုန်သော၊ (ဝစနေဟိ)ဝါ-စကားတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ [အကတံ-မပြုအပ်၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊] ဣဒံ ဣဒ္ဓိနာမ-ဤကံမည်သည်၊ ကိ-အဘယ်ကံနည်း၊ ကသိကမ္မံ-ကသိကံလော၊ (လယ်လုပ်မှုလော၊) ဂေါရက္ခကမ္မံ-ဂေါရက္ခကံလော၊ (နွားကျောင်းမှုလော၊) ဣတိ အာဒိဟိ-ဤသို့ အစရှိကုန်သော၊ ဝစနေဟိဝါ-တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ န ဂရဟိတဗ္ဗံ-မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊ ယေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ကမ္မံ-ပရိဝါသကံကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ တေ-ထိုကံပြုသော ရဟန်းတို့ကို၊ ကမ္မိကာတိ-ကမ္မိကတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ-ကုန်၏၊ တေ-ထိုကံပြုသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဗာလာ အဗျတ္တာတိ အာဒိဟိ-ဗာလာ အဗျတ္တာ အစရှိကုန်သော၊ ဝစနေဟိ-တို့ဖြင့်၊ န ဂရဟိတဗ္ဗာ-မကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်။/

န သဝစနီယံ ကာတဗ္ဗတိ-ကား၊ ပလိဗောဓတ္ထာယဝါ-တားမြစ်နှောင့်ယှက်ခြင်း အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခောသုနတ္ထာယဝါ-ခေါ်ခြင်းအကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း၊ သဝစနီယံ-ပြောဆိုကြောင်း အပြစ်ရှိသည်ကို၊ (တစ်နည်း) သဝစနီယံ-မိမိစကား၌ ဖြစ်စေတတ်သောကံကို၊ န ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပလိဗောဓတ္ထာယ-ငှာ၊ ကရောန္တော-ပြုလတ်သော်၊ ဝါ-ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ကရောတိ၌ စံပါ) အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ အာယသန္တန္တံ-အရှင်ကို၊ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ-ဤဝတ္ထု

ကမ္မန္တိ ပရိဝါသကမ္မဝါစာ။ ။ “ကမ္မဘူတာ-ကံပြုကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော+ဝါစာ-စကားတည်း၊ ကမ္မဝါစာ-ကံပြုကြောင်းဖြစ်သော စကား”၊ ဤသို့ ကမ္မနှင့် ဝါစာကို အရတူ ကမ္မဓာရည်းပြုလိုက်လျှင် ကမ္မအရလည်း ကမ္မဝါစာကိုပင် ရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ကမ္မန္တိ ပရိဝါသ ကမ္မဝါစာ ဝုစ္စတိ” ဟု မိန့်သည်။ [ကမ္မန္တိ ပါရိဝါသကမ္မဝါစာတိ ဧတေန ကမ္မဘူတာ ဝါစာတိ ကမ္မဝါစာသဒ္ဓဿ အတ္ထောပိ (အနက်ဖြစ်သော ကံသည်လည်း) သိဒ္ဓေါတိ ဝေဒိတဗျော-ပိမတိ]

သဝစနီယံ (သဝစနီယံ)။ ။ “သဒေါသံ” ဟု သာရတ္ထဖွင့်၏၊ ယောဇနာ၌ “ဝစိတဗ္ဗံ အနေန ဒေါသေနာတိ ဝစနီယံ (ပြောဆိုကြောင်းအပြစ်)၊ သံဝိဇ္ဇတိ ဝစနီယံ အဿာတိ သဝစနီယံ (ပြောဆိုကြောင်း အပြစ်ရှိသောကံ)” ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၏၊ သို့သော် “အပြစ်ရှိ” ဟူသည် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်သာ ဆိုင်၏၊ ကံနှင့် မဆိုင်၊ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထဖွင့်ပုံကို မနှစ်သက်၍ ဝိမတိ၌ တစ်မျိုးကြံလေသည်။

ဝိမတိ။ ။ သဝစနီယံတိ ဧတ္ထ သဒေါသံတိ အတ္ထံ ဝဒတိ၊ (သာရတ္ထ ဆို၏)၊ အတ္တနော ဝစနေ ပဝတ္တနကမ္မံတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော-“မိမိ၏စကား၌ဖြစ်စေကြောင်း ကံ” ဟုသာ ဤနေရာ၌ အနက်မှတ်ထိုက်၏၊ [သကို “အတ္တနော” ဟုလည်းကောင်း၊ ဝစနီယကို “ဝစနေ ပဝတ္တနကမ္မံ” ဟု လည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊] ဝစနေ + ပဝတ္တနံ ဝစနီယံ၊ သဿ + ဝစနီယံ

ကြောင့်၊ သဝစနိယံ-ကို၊ ကရောမိ-ပြုပါ၏။ ယာဝ-လောက်၊ တံ အဓိကရဏံ-
 ထိုအဓိကရဏံ-သည်၊ ဝူပသန္တံ-ငြိမ်းအေးသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ (တာဝ-
 လောက်)၊ ဣမမှာ အာဝါသာ-ဤကျောင်းတိုက်မှ၊ ဧကပဒံပိ-တစ်လှမ်းမျှလည်း၊
 မာပတ္တမိ-မဖဲသွားပါလင့်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ကရောတိ-ပြု၏။ ပက္ခောသနတ္ထာယ-
 ဌာ၊ ကရောန္တော-သော်၊ ဝါ-သည်၊ အဟံ၊ တေ-အရှင်၏အပေါ်၌၊ သဝစနိယံ-ကို၊
 ကရောမိ၊ ဧဟိ-လိုက်ခဲ့ပါလော၊ မယာ-တပည့်တော်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဝိနယဓရာနံ-
 ဝိနည်းခိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ သမ္မာဒိဘာဝံ-မျက်မှောက်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြပါစို့၊
 ဣတိ ဧဝံ ကရောတိ၊ တဒုဘယမ္ပိ-ထိုနှစ်ပါးစုံသော သဝစနိယကိုလည်း၊ 'န
 ကာတဗ္ဗံ။

န အနုဝါဒေါတိ-ကား၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ-အကြီးအကဲ
 တို့၏ တည်ရာအလုပ်ကို၊ ဝါ-ပဓာနဖြစ်သော အလုပ်ကို၊ န ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊
 ပါတိမောက္ခဒွေသကေနဝါ-ပါတိမောက်ရွတ်ပြတတ်သော ရဟန်းသည်သော်လည်း
 ကောင်း၊ ဓမ္မဇ္ဈေသကေနဝါ-စာရေးပောဏ္ဍိရန်တိုက်တွန်းတတ်သော ရဟန်းသည်
 သော်လည်းကောင်း၊ နဘဝိတဗ္ဗံ-မဖြစ်ထိုက်၊ တေရသသု-တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊

သဝစနိယံ"ဟု ပြုပါ။ "ခြေတစ်လှမ်းမျှ မဖဲသွားပါနှင့်"ဟု လည်းကောင်း၊ "ဝိနည်းခိုရ်တို့၏အထံ
 သို့ လိုက်ခဲ့ပါ"ဟု လည်းကောင်း ဆိုအပ်သော မိမိစကားကို လိုက်နာစေကြောင်းကံ-ဟု ဆိုလို
 သည်။ ပဝတ္တနအနက်၌ ဣယပစ္စည်းဖြစ်၍ "သဝစနိယံ"ဟု ရဿရိပါစေ၊ ဧဝဉ္စိ ကေနစိ
 သဝစနိယေ ကတေ (ဤသို့ တစ်စုံယောက်က သဝစနိယကံကို ပြုအပ်သော်)၊ အနာဒ်ရေန
 အထိတ္တမိတံ နံ ဝဋ္ဋတိ (မလေးစားသောအားဖြင့် လွန်ကျူးခြင်းငှာ မအပ်)၊ ဗုဒ္ဓဿ သံယဿ
 အာဏာ အတိတ္တန္တာနာမ ဟောတိ (လွန်ကျူးသူသည် ဘုရားနှင့် သံယာတော်၏ အာဏာကို
 လွန်ကျူးအပ်ရာ ရောက်သည်။)

အနုဝါဒေါ။ ။ အနုရူပံ ဝဒတိ ဧတေနာတိ အနုဝါဒေါ-လျော်စွာ ပြောဆိုကြောင်း
 ဖြစ်သော အလုပ်၊ ဤဝိဂြိုဟ်အရ အကြီးအကဲ၊ ပဓာနဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ တည်ရာအလုပ်ကို
 ရ၏။ ထို့ကြောင့် "ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ"ဟု ဖွင့်သည်။ (ယောဇနာ၌ကား- "အနုသာသနဝသေန အညေ
 ဝဒတိတိ အနုဝါဒေါ"ဟု ပြုလေ၏။ ဤအလို "ဝဒတိ" အရ ပုဂ္ဂိုလ်ရသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌
 "ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ"ကို အရကောက်ခြင်းဖြင့် စဉ်းစားသင့်၏။ ထို "ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ"ကို ပြုလိုသောကြောင့်
 "ပါတိမောက္ခဒွေသကေနဝါ၊ ဓမ္မဇ္ဈေသကေနဝါ"ဟု မိန့်သည်။ [ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ န ကာတဗ္ဗံတိ
 ပဓာနဋ္ဌာနံ န ကာတဗ္ဗံ၊ ကိံ တံတိ အာဟ၊ "ပါတိမောက္ခဒွေသကေနဝါ"တိ အာဒိ-ဋီကာ။]

ပါတိမောက္ခ၊ ပေ၊ ကေနဝါ။ ။ "ထေရာဓေယျံ ပါတိမောက္ခံ"နှင့်အညီ ပါတိမောက်
 ရွတ်ပြရာ၌ ထေရ်ကြီးတိုယ်တိုင် ရွတ်ပြရသည်။ ထေရ်ကြီးက မရွတ်နိုင်မှ သူတစ်ပါးကို တိုက်တွန်း
 ရ၏။ တရားဟောဖို့ရန် တိုက်တွန်းရာ၌လည်း ထေရ်ကြီးဖြစ်သူက တိုက်တွန်းရ၏။ ထို့ကြောင့်
 ပါတိမောက္ခဒွေသက၊ ဓမ္မဇ္ဈေသကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တည်ရာအလုပ်ကို "ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနံ"ဟု ဆိုသည်။
 နောက်ဝါကျ၌လာသော "ဣဿရိယကမ္မ"လည်း အကြီးအကဲတို့၏ တည်ရာအလုပ်ပင်တည်း။

သမ္မတီသု-သမ္မတီတို့တွင် ဧက သမ္မတီဝသေနာပိ-တစ်ပါးသော သမ္မတီ၏အစွမ်း
ဖြင့်လည်း၊ ဣဿရိယကမ္ပဝိ-အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အလုပ်ကိုလည်း၊
န ကာတဗ္ဗံ၊ [ဣဿရဿ+ဘာဝေါ၊ ဣဿရိယံ၊ ဣဿရိယံ စ တံ ကမ္ပစာတီ
ဣဿရိယကမ္ပံ။]

န ဩကာသောတိ-ကား၊ အာယသ္မာ-အရှင်သည်၊ မေ-တပည့်တော်အား၊
ဩကာသံ-ပြောဆိုခွင့်ကို၊ ဣရောတု-ပြုပါလော၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ တံ-
အရှင်ဘုရားကို၊ ဝတ္ထုကာမော-ပြောဆိုခြင်းငှာ အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊
ပကတတ္ထဿ-ပကတတ်ရဟန်း၏ အပေါ်၌၊ ဩကာသော-ကို၊ န ကာရေတဗ္ဗော-
မပြုစေထိုက်၊ ဝတ္ထုနာဝါ-ဝတ္ထုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိယာဝါ-အာပတ်ဖြင့်
သော်လည်းကောင်း၊ န စောဒေတဗ္ဗော-မစောဒနာထိုက်၊ အယံ-ဤအပြစ်သည်၊
ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ တေ-အရှင်၏၊ ဒေါသော-အပြစ်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ န သာရေ
တဗ္ဗော-အပြစ်ကို အမှတ်မရစေထိုက်၊ န ဘိက္ခုဟိ သမ္ပယောဇေတဗ္ဗတိ-ကား၊
အညမညံ-ရဟန်းအချင်းချင်း၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ကလဟော-ခိုက်ရန်ကို၊
န ကာရေတဗ္ဗော။

ပုရတောတိ-ကား၊ သံဃထွေရေန-သံဃထေရ်သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ပုရတော-
ရှေ့၌၊ ဝါ-ရှေ့က၊ န ဂန္ထဗ္ဗံ-မသွားရာ၊ ဒွါဒသဟတ္ထံ-၁၂ တောင်ရှိသော၊ ဥပစာရံ-
ဥပစာကို၊ မုဗ္ဗိတွာ-လွှတ်၍၊ ဧကကေန-တစ်ပါးထည်းသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဂန္ထဗ္ဗံ-သွား
နိုင်၏။ (၁၂-တောင်ဝေးနေလျှင် ရှေ့ကတစ်ပါးထည်းသွားနိုင်၏-ဟူလို) နိသီဒနေပိ-
ထိုင်ခြင်း၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ ဘတ္တဂ္ဂါဒီသု-ဆွမ်းစားကျောင်း အစရှိသောအရပ်
တို့၌၊ သံဃနဝကာသနံ-သံဃနေရာဟောင်း၏ နေရာကို၊ အာသန ပရိယန္တောတိ-
အာသန ပရိယန္တောဟူ၍၊ (အစွန်းဆုံးနေရာဟူ၍)၊ ဝုစ္စတိ၊ သော-ထိုအစွန်းဆုံး
နေရာကို၊ အဿ-ထို ပါရိဝါသိကရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏၊ တတ္ထ-ထို
အစွန်းဆုံးနေရာ၌၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-ထိုင်ရာ၏၊ သေယျာပရိယန္တောတိ-ကား၊ သေယျာနံ-
အိပ်ရာနေရာတို့၏၊ ပရိယန္တော-အဆုံးဖြစ်သော၊ သဗ္ဗလာမကံ-အလုံးစုံသော
အိပ်ရာတို့တွင် အညံ့ဆုံးဖြစ်သော၊ မဗ္ဗပိဋ္ဌ-ညောင်းစောင်းအင်းပျဉ်သည်၊ (“ဟောတိ-
ရီ၏”၌စပ်)၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ ဝဿဂ္ဂေန-ဝါ၏ အပိုင်း
အခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ဝါစဉ်အားဖြင့်၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သော
နေရာ၌၊ သေယျံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ ဝါ-ယူခွင့်ကို၊ န လဘတိ၊
သဗ္ဗဘိက္ခုဟိ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိစိနိတွာ-ရွေးချယ်၍၊ ဂတိတာဝ
သေသာ-ယူအပ်ပြီးသော အိပ်ရာနေရာတို့မှ ကြွင်းသော၊ မဂ္ဂလူထဘရိတာ-
ကြမ်းပိုးချေးတို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ ဝေတ္တလတာဒိဝိနဒ္ဓါ-ကြိမ်၊ နွယ် အစရှိသည်ဖြင့်
မြှေးယှက်အပ်သော၊ (ကြမ်းခင်းမည့်နေရာ၌ နွယ်၊ ကြိမ် စသည်တို့ကို အခင်းလုပ်၍

ဖွဲ့ကြက်ထားအပ်သော) လာမကသေယျာဝ-ညံ့သော အိပ်ရာနေရာကိုသာ၊ အဿ-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗာ-၏။ [စာအုပ်တို့၌ “အဿ”ဟု ရှိ၏။ ဝါဿ (ဝ+အဿ)ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။]

ဝိဟာရ ပရိယန္တောတိ-ကား၊ ငွေယျာယထာ-အိပ်ရာ၊ နေရာကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဝသနအာဝါသောပိ-နေရာကျောင်းသည်လည်း၊ ဝဿဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ အတ္တနော ပတ္တဋ္ဌာနေ၊ တဿ-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းအား၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ဝိစိနိတွာ-၍၊ ဂဟိတာဝသေသာ-သော၊ ရဇောဟတဘူမိ-မြူ တို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်သော မြေရှိသော၊ [မြူတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းသော မြေရှိသော “ဖုန်ထူသော”ဟုလို့၊ ပဏ္ဏသာလာ၏ ဝိသေသန။] ဇတုကမူသိကဘရိတာ-လင်းနို့၊ ကြွက်တို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ ပဏ္ဏသာလာဝ-သစ်ရွက်ကျောင်းကိုသာ၊ အဿ၊ ဒါတဗ္ဗာ (ဤ၌လည်း “ဝါဿ”ရှိလျှင် ကောင်း၏) ပကတတ္တာ-ပကတတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ရုက္ခမူလိကာ(စ)-ရုက္ခမူဓုတင်ဆောင်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အဗ္ဗောကာသိကာ စ-အဗ္ဗောကာသိက-ဓုတင်ဆောင်တို့သည်လည်း ကောင်း၊ သစေ ဟောန္တိ-အံ့၊ ဆန္တံ-အမိုးသို့၊ ဝါ-အမိုးရှိသောကျောင်းသို့၊ (သစေ) န ဥပေန္တိ-အကယ်၍ မကပ်ရောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံသော ကျောင်းတို့သည်လည်း၊ ဧတေဟိ-ဤဓုတင်ဆောင် ပကတတ်ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိသဋ္ဌာဝါသာနာမ-စွန့်လွှတ်အပ်သော ကျောင်းတို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တေသု-ထိုကျောင်းတို့တွင်၊ ယံ-အကြင်ကျောင်းကို၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တံ-ထိုအလိုရှိအပ် သော ကျောင်းကို၊ လဘတိ။

ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-ဝါကပ်ရာနေ၌၊ ပစ္စယံ-ပစ္စည်းကို၊ (ဂဏှိတုံ၌ စပ်) ဧကပဿေ-တစ်ခုသောဘေး၌၊ ဌတ္တာ-တည်၍၊ ဝဿဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဂဏှိတုံ-ငှာ၊ ဝါ- ယူခွင့်ကို၊ လဘတိ၊ သေနာသနံ-ကို၊ (ဂဏှိတုံ) န လဘတိ၊ [“အညံ့ဆုံး အိပ်ရာ နေရာကိုသာ ရခွင့်ရှိသောကြောင့် ကျောင်းတစ်ကျောင်းလုံးကို ယူခွင့်မရ”ဟုလို့။] နိဗဒ္ဓဝဿာဝါသိကံ-မြဲသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းရှိသော၊ (မိုးလပတ်လုံးနေခြင်း ရှိသော ရဟန်းတို့အား လျှူထိုက်သော မြဲသောသင်္ကန်းရှိသော) သေနာသနံ-ကို၊ ဂဏှိတုကာမေန-ယူလိုသောရဟန်းသည်၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကို၊ နိက္ခိပိတွာ-ချပြီး၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူရာ၏။

ပစ္စယံ ဧကပဿေ ဌတ္တာ။ ။ “ပစ္စည်း”ဟူသည် ဝါတွင်း၌နေသော ရဟန်းတို့အား ရထိုက်သော သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းတည်း။ [ပစ္စယန္တိ ဝဿာဝါသိကလာဘံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ- ဋီကာ။] ထိုပစ္စည်းကို ယူသောအခါ ဝါစဉ်အားဖြင့် ပစ္စည်းဝေရာသို့ လိုက်မသွားဘဲ သံဃာ အတန်း၏ ဘေး၌ ရပ်၍နေပြီးလျှင် (ဋီကာ၌ကား- “နောက်ကလိုက်၍”ဟု ဆိုသည်) ဝါစဉ် အလှည့်ရောက်သောအခါ သွား၍ ယူခွင့်ရသည်-ဟုလို့။

တေန စ သော သာဒိတဗ္ဗောတိ-ကာ၊ အဿ-ထိုပါရိဝါသိက ရဟန်းအား၊
 ယံ အာသနာဒိ ပရိယန္တိ-အကြင်အစွန်ဆုံးနေရာ အစရှိသည်ကို၊ ဘိက္ခု-ပကတတ်
 ရဟန်းတို့သည်၊ ဒေန္တိ-ပေးကြကုန်၏၊ (တေန-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊) သော
 ဧဝ (အာသနာဒိ ပရိယန္တော)-ထိုအစွန်ဆုံးနေရာ အစရှိသည်ကိုပင်၊ သာဒိတဗ္ဗော-
 သာယာထိုက်၏၊ ပုရေ သမဏေနဝါ ပစ္ဆာသမဏေနဝါတိ-ကာ၊ ဉာတိပဝါရိတ
 ဌာနေ-ဆွေမျိုးတော်သူ၊ ဖိတ်မံသူတို့၏ ဉာည်ရာအရပ်၌၊ ဧတ္ထကေ-ဤမျှအတိုင်း
 အရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ပင့်ခေါ်၍၊ အာဂစ္ဆထ-လာခဲ့ပါကုန်၊
 ဣတိ-သို့၊ နိမန္တိတေန-ပင့်ဖိတ်အပ်သော ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ (န ဂန္တဗ္ဗံ စင်၊)
 ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ အသုကနာမ-ထိုမည်သော၊ ကုလံ-အမျိုးသည်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊
 နိမန္တေသိ-ပင့်ဖိတ်ပါပြီ၊ ဧထ-ကြပါကုန်၊ တတ္ထ-ထိုအမျိုးအိမ်သို့၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြ
 ပါကုန်စို့၊ ဣတိ ဧဝ-သို့၊ သံဝိဓာယ-ကောင်းစွာစီစဉ်၍၊ ဝါ-ချိန်းချက် ၍၊ ဘိက္ခု-
 ပကတတ်ရဟန်းတို့ကို၊ ပုရေ သမဏေဝါ-ရှေ့သွားရဟန်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊
 (“မိမိက နောက်လိုက်ပြု၍”ဟူလို၊) ပစ္ဆာသမဏေဝါ-နောက်လိုက် ရဟန်းတို့ကို
 သော်လည်းကောင်း၊ ကတွာ-၍၊ (“မိမိက ရှေ့သွားပြု၍”ဟူလို၊) န ဂန္တဗ္ဗံ၊ ပန-
 အနွယ၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ အသုကသိန္နာမ-ထိုမည်သော၊ ဂါမေ-ရွာ၌၊
 မနုဿာ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အာဂမနံ-လာခြင်းကို၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကြပါ
 ကုန်၏၊ တေသံ-ထိုလူတို့အား၊ ဝါ-တို့ကို၊ သင်္ဂဟံ-သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ သစေ
 ကရေယျာထ-အကယ်၍ ပြုကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝတ-စင်စစ်၊ သာဓု-ကောင်းသည်၊
 အဿ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ [အဿာတိ ဘဝေယျ-ဋီကာ၊] ဣတိ ဧဝ-သို့၊ ပရိယာယေန-
 ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ကထေတုံ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

န အာရညိကင်္ဂန္တိ-ကာ၊ အာဂတာဂတာနံ-ရောက်လာကုန်၊ ရောက်လာကုန်
 သော ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေတုံ-ပြောပြခြင်းငှာ၊ (ပရိဝါသိကြားခြင်းငှာ၊)
 ဟရာယမာနေန-ရှက်သည်၊ (ဟုတွာ၊) အာရညိကဓုတင်-အာရညိကဓုတင်ကို၊ န
 သမာဒါတဗ္ဗံ-မဆောက်တည်ရာ၊ ယေနာပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ ပကတိယာ-
 ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ (နဂိုကပင်၊) သမာဒိန္တံ-ဆောက်တည်အပ်ပြီ၊ တေန-ထိုရဟန်း
 သည်၊ ဒုတိယံ-၂ ပါးမြောက်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဂဟေတွာ-ခေါ်၍၊ အရညေ-
 ဌံ၊ အရုဏံ-အရုဏ်ကို၊ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ-တံက်စေရာ၏၊ စ-ဆက်၊ ဧကကေန-တစ်ပါး
 တည်းသည်၊ (ဟုတွာ၊) န ဝတ္ထဗ္ဗံ-မနေရာ၊ (ဝ-ပါးတည်းနေလျှင် နောက်၌လာမည့်
 ဝိပွတိသအပြစ်ဖြစ်လိမ့်မည်၊) တထာ-ထို့အတူ၊ ဘတ္တဂ္ဂါဒိသု-တို့၌၊ အာသနပရိ
 ယန္တေ-နေရာတို့၏ အစွန်ဆုံး၌၊ (အစွန်ဆုံးနေရာ၌၊) နိသဇ္ဇာယ-ထိုင်နေခြင်းကို၊

ဟရာယမာနေန-သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပိဏ္ဏပါတိကဓုတင်္ဂီပိ-ပိဏ္ဏပါတိဓုတင်ကိုလည်း၊
န သမာဒါတဗ္ဗံ၊ ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပကတိယာဝ-ပင်ကိုယ်
အားဖြင့်ပင်၊ ပိဏ္ဏပါတိကော-ပိဏ္ဏပါတိဓုတင်ဆောင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-
ထိုရဟန်းကို၊ ပဋိသေဓော-တားမြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ။

န စ တပုစ္စယာတိ-ကား၊ (အချို့စာအုပ်တို့၌ “န စ”မပါ။) နိဟဋ္ဌဘတ္တော-
ဆောင်ယူအပ်သော ဘုတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-ဝိဟာရေယေဝ-၌သာ၊ နိသီဒိတ္တာ-
နေ၍၊ (“ဆွမ်းစားကျောင်းသို့မသွားဘဲ”ဟူလို) ဘုဉ္ဇန္တေ-စားလျက်၊ ရတ္တိယော-
ညဉ့်တို့ကို၊ ဂဏယိဿာမိ-ရေတွက်အံ့၊ ဂစ္ဆတော-ဆွမ်းစားကျောင်းသို့ သွားလသော်၊
မေ-၏၊ (ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဌှစ်စပ်) ဝါ-သည်၊ (အနာရောစေန္ဒဿ ဌှစ်စပ်) ဘိက္ခု-ကို၊
ဒိသွာ-၍၊ အနာရောစေန္ဒဿ-မပြောလတ်သော်၊ (ဝတ်ကြားလတ်သော်) ရတ္တိ
စ္ဆေဒေါ-ညဉ့်ပြတ်ခြင်းသည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန-
ဤအကြောင်းကြောင့်၊ ပိဏ္ဏပါတော-ကို န နိဟရာပေတဗ္ဗော-မဆောင်ယူစေထိုက်၊
(“ဂိလာနဖြစ် နေလျှင်ကား ဆောင်ယူစေနိုင်သည်”ဟူလို) မာ မံ ဇာနိသုတိ-ကား၊
မံ-ကို၊ ဧက ဘိက္ခုပိ-တစ်ပါးသောရဟန်းသည်လည်း၊ မာ ဇာနာတု-မသိပါစေလင့်၊
(ပါရိဝါသိ ကျင့်နေကြောင်းကို မသိပါစေလင့်) ဣတိစ-ဤသို့လည်း၊ ဣမိနာ အဇ္ဈာ
သယေန-ဤအဇ္ဈာသယကြောင့်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ သာမဏေရေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊
ပစာပေတ္တာ-ချက်စေ၍၊ ဘုဉ္ဇိတံပိ-စားခြင်းငှာလည်း၊ ဝါ-စားခွင့်ကိုလည်း၊ န လဘတိ၊
ဂါမံ-ကို၊ ပိဏ္ဏာယ-ငှာ၊ ပဝိသိတဗ္ဗမေဝ-ဝင်ရာသည်သာ၊ ပန-အန္ဓယ၊ ဂိလာနဿ
ဝါ-ဂိလာနရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ နဝကမ္မံ၊ ပေ၊ ပသုတဿဝါ-အသစ်
အသစ်ပြုအပ်သောအလုပ်၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့၏ ကိစ္စအစရှိသည်တို့၌ အားထုတ်
နေသော ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရေယေဝ-၌သာလျှင်၊ အစ္စ္စိတံ-
နေခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ (“ဆွမ်းခံမသွားဘဲနေနိုင်သည်”ဟူလို) ဂါမေ-၌၊
အနေကသတာ-ရာပေါင်းများစွာရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သစေပိ ဝိစရန္တိ-
အကယ်၍မူလည်း လှည့်လည်ကုန်အံ့၊ အာရောစေတု-ပြောခြင်းငှာ၊ (ဝတ်ကြားခြင်း
ငှာ) သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ (သစေ) န ဟောတိ-အံ့၊ (စဝံသတိ) ဂါမကာဝါသံ-
ရွာငယ်ကျောင်းသို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ-သဘောတူသူတို့၏ နေရာအရပ်၌၊
ဝသိတံ-နေခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ [ခုဒ္ဒကော+ဂါမော ဂါမကော၊ ဂါမကော+ကာရိတော
အာဝါသော ဂါမကာဝါသော။]

အာဂန္တကေနာတိ-ကား၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂတေန-သွားလို
သော ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အာရောစေ
တဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏) သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဧက
ဋ္ဌာနေ-တစ်ခုတည်းသောနေရာ၌၊ ဌိတေ-တည်နေသည်တို့ကို၊ သစေ ပဿတိ-

အကယ်၍ မြင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကဋ္ဌာနေ-ဌှိ၊ ဌှိတေနေဝ-တည်လျက်သာလျှင်၊ အာရောစေ တဗ္ဗ-ရာဇာ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ရုက္ခမူလာဒီသု-သစ်ပင်၏အနီးအောက် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ဝိသုံ ဝိသုံ-အသီးအသီး၊ ဌှိတာ-တည်နေကုန်သည်၊ (သစေ) ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အာရောစေတဗ္ဗ-ရာဇာ၊ သဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အနာရောစေန္တဿ-မလျှောက်သော ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စ-သည်လည်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဝတ္တဘေဒေ-ကျင့်ဝတ်၏ ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် စ (ဟောတိ)၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဝိစိနိန္ဒော-စူးစမ်းရှာဖွေလတ်သော်၊ ဧကစ္စေ-အချို့ရဟန်းတို့ကို၊ (သစေ) န ပဿတိ-အကယ်၍ မတွေ့အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ရှာပါလျက် မတွေ့လတ်သော်)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ် - ဝတ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ န (ဟောတိ)။ ၂

အာဂန္တုကဿာတိ-ကား၊ အတ္တနော-၏၊ ဝဿနဝိဟာရံ-နေရာကျောင်းတိုက် သို့၊ အာဂတဿာပိ-ရောက်လာသော အာဂန္တုကရဟန်းအားလည်း၊ ဧကဿဝါ-တစ်ပါးသော အာဂန္တုကရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံဝါ-များစွာသော အာဂန္တုကရဟန်းတို့အားသော်လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊ အာရောစေတဗ္ဗ-ပြောပြရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏)၊ [သစေ သဗ္ဗေ ဧကဋ္ဌာနေ ဌှိတေ ပဿတိ" စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို "ဝုတ္တနယေနေဝ" ဟု ဆိုသည်၊] စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအာဂန္တုကဿ အာရောစေတဗ္ဗဟူသော ပါဌ်၌၊ ရတ္တိစ္ဆေဒ ဝတ္တဘေဒဝိ-ညဉ့်ပြတ်ခြင်း ဝတ်ပျက်ခြင်းတို့ကိုလည်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ

ရတ္တိစ္ဆေဒ၊ ဝတ္တဘေဒ။ ။ဆိုရန်-ပြတ်ခြင်း၊ ဆေဒေါ-ခြင်း၊ ရတ္တိယာ+ဆေဒေါ

ရတ္တိစ္ဆေဒေါ-ညဉ့်ပြတ်ခြင်း၊ ဝတ်ဆောက်တည်ရာ၌ ၅-ရက် ဆောက်တည်လျှင် ၅-ညဉ့်ပတ်လုံး အရုဏ်တက်သည့်တိုင်အောင် ညဉ့်မပြတ်စေဘဲ ကျင့်ရ၏၊ ပြခဲ့သော အကြောင်းမျိုးကြောင့် ၁-ရက် တလေပြတ်သွားလျှင် ထိုညဉ့်၏ အရုဏ်မရတော့ဘဲ "ညဉ့်ပြတ်သည်" ဟု ခေါ်၏၊ ထို ဝတ်ဆောက်တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားသော ရဟန်းများကို တွေ့မြင် ကြားသိလျှင်လည်း ကောင်း၊ ထိုသူတို့၏ ကျောင်းဥပစာအတွင်း ဝင်သွားလျှင်လည်းကောင်း၊ မိမိဝတ်ဆောက်တည် နေကြောင်းကို ပြောဆိုလျှောက်ထားဖို့ရန် တာဝန်ဝတ္တရားရှိ၏၊ ထိုဝတ္တရား၏ ပျက်ကွက်ခြင်းကို "ဝတ္တဘေဒ" ဟု ခေါ်သည်။

အာဂန္တုကဿ။ ။အာဂန္တုကေန အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အာဂန္တုကဿ အာရောစေ

တဗ္ဗံတိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ သစေ ဒွေ ပါရိဝါသိကာ ဂတဋ္ဌာနေ အညမညံ ပဿန္တိ၊ ဥဘောဟိပိ အညမညဿ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဗဟိ ဒိသွာ အာရောစိတဿ ဘိက္ခုနော ဝိဟာရံ အာဂတေ ပုန အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဧဝံ အညံ ဝိဟာရံ ဂတေနပိ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ အာရောစိတဿ ပုန အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ-နိကာ။

[“သဗ္ဗိစ္စ အနာရောစေက္ခဿ စသည်ကို “ဥတ္တနယေနော” ဟုဆိုသည်။] အာဂန္တုကာ-အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ မုဟုတ္တံ-တစ်မုဟုတ်မျှ၊ ဝိသမိတ္တာ-အပန်းဖြေ၍သော်လည်းကောင်း၊ အဝိသမိတ္တာ ဧဝ ဝါ-အပန်းမဖြေဘဲသော်လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေန-ကျောင်းတိုက်၏ အလယ်အရပ်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကုန်အံ့၊ (ဖြတ်၍ သွားကုန်အံ့) တေသံဝိ-ထိုအာဂန္တုကရဟန်းတို့အားလည်း၊ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ တဿ-ထိုပါရီဝါသီကရဟန်းသည်၊ အဇာနန္တဿေဝ-မသိစဉ်ပင်၊ သစေ ဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍ သွားကုန်အံ့၊ (ကျောင်းထဲ၌ ဖြတ်၍ သွားကုန်အံ့)၊ ပန-ထိုသို့ပင် မသိစဉ် ဖြတ်၍ သွားပါကုန်သော်လည်း၊ အယဉ္ဇ-ဤပါရီဝါသီက ရဟန်းသည်လည်း၊ ဂတကာလေ-သွားပြီးရာအခါ၌၊ (လွန်သွားမှ) သစေ ဇာနာတိ-အကယ်၍ သိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂန္ဓာ-လိုက်သွား၍၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ သမ္မာပုဏိတံ-ကောင်းစွာရောက်ခြင်းငှာ၊ (မိအောင်လိုက်ခြင်းငှာ)၊ အသက္ကောန္တဿ-မစွမ်းနိုင်လတ်သော်၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဝတ္ထဘောဒဒုက္ကဋ်-ဝတ္ထဘောဒဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ န (ဟောတိ။)

ယေဝိ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အန္တောဝိဟာရ-ကျောင်းတိုက်၏အတွင်းသို့ အပဝိသိတ္တာ-မဝင်မူ၍၊ ဥပစာရသိမံ-ဥပစာရသိမံသို့ ဩက္ကမိတ္တာ-သက်ရောက်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကုန်၏၊ အယဉ္ဇ-ဤပါရီဝါသီကရဟန်းသည်လည်း၊ နေသံ-ထိုအာဂန္တုကရဟန်းတို့၏၊ ဆတ္တသဒ္ဓံ ဝါ-တံတွေးထွေးသံကိုသော်လည်းကောင်း၊ (“ဆတ္တသဒ္ဓံ ဝါ-ထီးသံကိုသော်လည်းကောင်း” ဟု ရှိ၏)၊ ဥက္ကာသိတသဒ္ဓံ ဝါ-ချောင်းဟန်သံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခိပိတသဒ္ဓံ ဝါ-ချေဆတ်သံကိုသော် လည်းကောင်း၊ သုတ္တာဝ-ကြား၍သာလျှင်၊ အာဂန္တုကဘာဝံ - အာဂန္တုက၏ အဖြစ်ကို၊ (သစေ)

ဆတ္တသဒ္ဓံ။ ။စာအုပ်တို့၌ ဒန္တဇ ပဌမက္ခရာ “တ”ဖြင့် ဆတ္တသဒ္ဓံ ဟု ရှိ၏။ “ထီးသံ”ဟုလည်း ရှေးက အနက်ပေး၏။ ထီးဆောင်းသွားလျှင် ထီးသံကြားဖို့ ခဲယဉ်းလှ၏။ “ဥက္ကာသိတသဒ္ဓံ ခိပိတသဒ္ဓံ” တို့နှင့် တွဲ၍ ဆိုအပ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇသဒ္ဓံ မျိုးနှင့်သာ ဆိုင်၏။ ထို့ကြောင့် တတိယက္ခရာ ဒွသံယုဂ်ဖြင့် “ဆဒ္ဓ သဒ္ဓံ”ဝါ ဟု ပြင်ကြသည်။ ထို “ဆဒ္ဓံ”ဓာတ်သည် “ထွေးအန်ခြင်း”အနက်ကို ဟော၏။ ထို ထွေးအန်သံသည် ဥက္ကာသိကသဒ္ဓံ တို့ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်၏ “စိတ္တဇသဒ္ဓံ”ပင် ဖြစ်၏။

ရှေးဝါဒ။ ။ဆတ္တသဒ္ဓံဟူသော ပါဠိကိုတွေ့ကြသော ရှေးဆရာတို့ကား ထီးသံ၊ ဖိနပ်သံတို့သည် ဥတုဇအသံများ ဖြစ်ကြ၏။ ထို ဥတုဇဖြစ်သောအသံ၏ အရှင်များကိုလည်း “ဝတ်ကြားရမည်” ဟု ဆိုသောကြောင့် ရဟန်း တီးခေါက်အပ်သော “တုံးသံ၊ ခေါင်းလောင်းသံ”၏ အရှင်များကိုလည်း “ဝတ်ကြားရမည်” ဟု ယူဆလျက် ထိုထိုကျောင်းတိုက်သို့သွား၍ ရဟန်းမခေါက်ဖို့ရန် လျှောက်ထားကြသည်။ ဤကဲ့သို့ ဥတုဇသဒ္ဓံမျိုးကိုသာ သံသယရှိရမည်ဆိုလျှင် ယခုအခါ တိက်ရိကော်တာဖြင့် အသံဖမ်း၍ အသံချဲ့စက်ဖြင့် ဟစ်ကြသော ဓမ္မကထိကတို့၏အသံကိုလည်း သံသယရှိရလိမ့်မည်။

ဇာနတ်၊ ဂန္ဓာ၊ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ဂတကာလေ-လွန်သွားပြီးရာအခါ၌၊ ဇာနန္တနုပိ-
သိသော ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်လည်း၊ အနုပန္နိတွာ-အစဉ်လိုက်၍၊ အာရောစေ
တဗ္ဗမေဝ၊ သမ္မာပုံဏီတုံ၊ အသက္ကောန္တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘောဒ
ဒုက္ကဋ်၊ န (ဟောတိ။)

ယောပိ-အကြင်အာဂန္တုကရဟန်းသည်လည်း၊ ရတ္တိယေဝ-ညဉ့်အခါ၌သာ၊
အာဂန္တု-၍၊ ရတ္တိယေဝ-ညဉ့်အခါ၌ပင်၊ ဂစ္ဆတိ-ပြန်သွား၏၊ သောပိ-ထိုအာဂန္တုက
ရဟန်းသည်လည်း၊ အဿ-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒံ-ကို၊ ကရောတိ-
ပြုနိုင်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရတ္တိစ္ဆေဒကို ပြုနိုင်ပါသော်လည်း၊ အညာတတ္တာ-မသိအပ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝတ္တဘောဒ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ နတ္ထိ၊ အဇာနိတွာဝ-မသိမူ၍သာ၊
အဗ္ဗာနံ-အဗ္ဗာန်ကို၊ သစေ ကရောတိ၊ (ဧဝံသတိ) (အဗ္ဗာနံ-သည်)၊ အကတမေဝ-
မပြုအပ်သည်သာ၊ (ပြုရာမရောက်သည်သာ) ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရန္တိယံ၊ ဝုတ္တံ၊
တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ရတ္တိစ္ဆေဒဖြစ်မှန်းမသိဘဲ အဗ္ဗာန်သွင်းလျှင် အဗ္ဗာန်သွင်းရာ
မရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ အဓိကာ-အပိုအလွန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ရတ္တိယော-
တို့ကို၊ (ဝတ်တောင်းရာ၌ သတ္တံမှတ်အပ်သော ညဉ့်ထက်လည်းကောင်း၊ မာနတ်
၆-ညဉ့်ထက်လည်းကောင်း အပိုအလွန်ဖြစ်သော ညဉ့်တို့ကို)၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊
(အဗ္ဗာနံ-ကို) ကာတဗ္ဗိ-ပြုထိုက်၏၊ အယံ - ဤသို့ညဉ့်အပိုကို ယူခြင်းသည်၊
အပဏ္ဏကပဋိပဒါ-မချွတ်မယွင်းကြောင်း အကျင့်တည်း။ [အပဏ္ဏကပဋိပဒါတိ
အဝိရဒ္ဓပဋိပဒါ-ဝိမတိ။

နဒီ အာဒိသု-မြစ် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ နာဝါယ-လှေဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တံပိ-သွား
သည်လည်းဖြစ်သော၊ ပရတီရေ-တစ်ဘက်ကမ်း၌၊ ဌိတံပိ-တည်နေသည်လည်း
ဖြစ်သော၊ အာကာသေန-ကောင်းကင်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တံပိ-သော၊ ပဗ္ဗတတလအရညာဒိသု-
တောင်အပြင်၊ တောအရပ် အစရှိသည်တို့၌၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊ ဌိတံပိ-သော၊ ဘိက္ခု-
ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ (အယံ-ဤသူကား)၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဝတ္ထာနံ-
ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည်၊ သစေ အတ္ထိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ နာဝါဒိဟိ-
လှေ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဂန္ဓာဝါ-လိုက်သွား၍သော်လည်းကောင်း၊ မဟာသဒ္ဓံ-
ကျယ်စွာသောအသံကို၊ ကတွာဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝေဂေန-လျင်သောအဟုန်
ဖြင့်၊ အနုပန္နိတွာဝါ-အမှီလိုက်၍သော်လည်းကောင်း၊ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အနာရော
စေန္တဿ-မပြောသော ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝတ္တဘောဒ

ဘိက္ခုတိ ဝဝတ္ထာနံ။ ။ “ရဟန်း” ဟု ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်မှသာ လိုက်သွား
ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် ဝတ်ကြားဖို့လိုသည်။ “ရဟန်းလေလော၊ အဝတ်ဝါဝါ ဝတ်ထားသော လူ
လေလော စသည်ဖြင့် ယုံမှားသံသယဖြစ်နေလျှင် လိုက်သွားခြင်းစသည်ဖြင့် “ဝတ်ကြားဖွယ်”
မလိုဟု ဆိုကြသည်။

ဒုက္ကဋ္ဌ-သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ) ဝါယမန္တောပိ-လုံ့လပြုပါသော်လည်း၊ သမ္မာပုဏိတုံဝါ-ကောင်းစွာရောက်ခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ (ဝါ-မှီခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း) သာဝေတုံ ဝါ-ကြားသိစေခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ သစေ န သက္ကောတိ၊ (ဧဝံသံတိ) ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ, ဟောတိ၊ ဝတ္တဘောဒဒုက္ကဋ္ဌံ, န (ဟောတိ။)

ပန-ဝါဒန္တရကား၊ သံဃသေနာဘယတ္ထေရော-သံဃသေနာဘယ ထေရ်သည်၊ ဝိသယာဝိသယေန-ဝိသယ အဝိသယဖြင့်၊ (စွမ်းနိုင်လောက်ရာအရပ်၊ စွမ်းနိုင်လောက်ရာမဟုတ်သော အရပ်ဖြင့်) ကထေတိ-ဆို၏။ (ကံ) ဝိသယေ-စွမ်းနိုင်လောက်ရာ အရပ်၌၊ အနာရောစေန္တဿ-၏။ ပရိစ္ဆေဒေါစေဝ ဝတ္တဘောဒ ဒုက္ကဋ္ဌဟောတိ-၏။ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ အဝိသယေ-စွမ်းနိုင်လောက်ရာမဟုတ်သော အရပ်၌၊ ဥဘယမ္ပိ-၂ ပါးစုံသည်လည်း၊ (ရတ္တိစ္ဆေဒ, ဝတ္တဘောဒ ဒုက္ကဋ္ဌ ၂-ပါးစုံသည်လည်း) နတ္ထိ၊ ဣတိ-သို့၊ (ကထေတိ)၊ ကိရ-ဆိုသတတ်၊ ကရဝိကတိဿတ္ထေရော-ကရဝိကတိဿထေရ်သည်၊ အယံ-ဤသူသည်၊ သမဏော-ရဟန်းတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဝတ္တာနမေဝ-ပိုင်းခြားသတ်မှတ်နိုင်ခြင်းသည်သာ၊ ပမာဏံ-လိုရင်း ပမာဏတည်း၊ အဝိသယော-စွမ်းနိုင်လောက်ရာမဟုတ်သော အရပ်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ) ဝတ္တဘောဒဒုက္ကဋ္ဌမေဝ-သည်သာ၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါပန-သည်ကား၊ ဟောတိယေဝ-ဖြစ်သည်သာ၊ ဣတိ အာဟ၊ (ဤဝါဒကို ပမာဏပြုလိုသောကြောင့် နောက်မှ ဆိုသည်။)

ဥပေါသထေတိ-ကား၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ပြုရာ အရပ်သို့၊ သမ္မာပုဏိဿာမ-ကောင်းစွာရောက်ကုန်အံ့၊ (မှီအောင်သွားကုန်အံ့) ဣတိ-ဤသို့ ဤ၍၊ အာဂန္တကာ-အာဂန္တကဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာတတ်ကုန်၏၊ ဣဒ္ဓိယာ-တန်ခိုးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တပိ-သွားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဥပေါသထဘာဝံ-ဥပုသ်နေ၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ-သိ၍၊ ဩတရိတွာ-သက်ဆင်း၍၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကို၊ ကရေန္တိ-ပြုတတ်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (အာဂန္တကတို့လာတတ်၊ တန်ခိုးရှင်တို့ သက်ဆင်း၍ ဥပုသ်ပြုတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အာဂန္တကသောဓနတ္ထံ-အာဂန္တကရဟန်းတို့ကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥပေါသထဒိဝသေ-ဥပုသ်ပြုရာနေ၌၊ အာရောစေတဗ္ဗ-လျှောက်ရာ၏၊ ဝါ-ဗတ်ကြားရာ၏၊ ပဝါရဏာယပိ-ပဝါရဏာနေ၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ [ထိုကဲ့သို့ အာဂန္တကများ မရှိကြောင်း သေချာလျှင် မမဲပြာသော်လည်း အပြစ်မရှိပါ။ ဝတ်မချဘဲ အနိက္ခိတ္တဝတ်ကို ဆောက်တည်နေသော ရဟန်းများအတွက် ဤကဲ့သို့ဝတ်များကို ဆိုသည်။] ဝိလာနောတိ-ကား၊ ဂန္တု-သွားခြင်းငှာ၊ အသမတ္ထော-မစွမ်းနိုင်သည်၊ (သစေ ဟောတိ) ဒူတေနာတိ၊ ဧတ္ထ၊ (ဝိနိစ္ဆယော, ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) အနုပသမ္ပန္နံ-လူ သာမဏေဟူသော တမန်ကို၊

ပေသေတုံ-စေလွှတ်ခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းဟူသော တမန်ကို၊ ပေသေတွာ-၍၊ အာရောစာပေတဗ္ဗ-လျှောက်စေရာ၏၊ (မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် ဝတ်ဆောက်တည်နေကြောင်းကို လျှောက်ကြားစေရာ၏။) /

အဘိက္ခုကော အာဝါသောတိ-ကား၊ သုညဝိဟာရော-ရဟန်းတို့မှ ကင်းဆိတ်သော ကျောင်းတိုက်တည်း၊ ယတ္ထ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဧကောပိ-တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ ဝါသတ္ထာယ-နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ န ဂန္ထဗ္ဗ-မသွားရာ၊ ဟိ-မှန်၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ ဝုတ္တရတ္ထိယော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ ညဉ့်တို့သည်၊ ဂဏန္နပိကာ-အရေအတွက်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ၊ [“ဝတ်ဆောက်တည်ရာ၌ တစ်ညဉ့်ရပြီ၊ ၂-ညဉ့်ရပြီ”စသည်ဖြင့် ရေတွက်၍ မရ-ဟူလို။] ပန-အန္တယ၊ ပကတတ္ထေန-ပကတတ်ရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ (ဂန္တိ) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပန-ဆက်၊ ဒသဝိန္တေရာယေ-၁၀ ပါးအပြားရှိသော အန္တရာယ်သည်၊ (သုတိ-ရှိလတ်သော်) ရတ္ထိယော-တို့သည်၊ ဂဏန္နပိကာ-ကုန်သည်၊ သစေပိ န ဟောန္တိ၊ (ဒဝံသတိပိ)၊ အန္တရာယတော-အန္တရာယ်မှ၊ ပရိမုစ္စနတ္ထာယ-လွတ်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂန္ထဗ္ဗမေဝ-သွားနိုင်သည်သာ၊ (သွားကောင်းသည်သာ) တေန-ကြောင့်၊ အညတြ အန္တရာယာတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ နာနာသံဝါ သုကေဟိ-ကွဲပြားသော သံဝါသရှိသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တူ၊ ဝိနယကမ္ပ-ဝိနည်းကံတို့၊ ကာတုံ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ အနာရောစနေပိ-မပြောခြင်းကြောင့်လည်း၊ (ဝတ်မကြားခြင်းကြောင့်လည်း၊) ရတ္ထိစ္ဆေဒေါ၊ နတ္ထိ၊ အဘိက္ခုကာဝါသသဒိသမေဝ-ရဟန်းမရှိသော ကျောင်းတိုက်နှင့် တူသည်သာ၊ ဟောတိ၊ တေန-ကြောင့်၊ ယတ္ထသု ဘိက္ခု နာနာသံဝါသကာတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ သေသံ-ကြွင်းသော အဆုံးအဖြတ် စကားရပ်သည်၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သည်သာ။

စ၁။ ဧကန္တန္တေ အာဝါသေတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အာဝါသော နာမ-မည်သည်၊ ဝသနတ္ထာယ-နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကတသေနာသနံ-ပြုအပ်သော ကျောင်းတည်း၊ အနာဝါသောနာမ-မည်သည်၊ စေတိယယရံ-စေတီတော်၏ တည်ရာကျောင်းတော်လည်းကောင်း၊ ဗောဓိယရံ-ဗောဓိပင်၏တည်ရာ ကျောင်းတော်လည်းကောင်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓနိအဋ္ဌကော-တံမြက်စည်းထားရာ စင်လည်းကောင်း၊ ဒါရုအဋ္ဌကော-ထင်းထားရာ စင်လည်းကောင်း၊ ပါနီယမာဠော-သောက်ရေအိုးစင်လည်းကောင်း၊ ဝစ္စကုဋီ-ကျင်ကြီးအိမ်လည်းကောင်း၊ ဒွါရကောဋ္ဌကော-တံခါမုခ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ-ဤသို့အစရှိသော အရပ်တည်း၊ တတိယပဒေန-တတိယပုဒ်ဖြင့်၊ တဒုဘယဗ္ဗိ-ထို ၂-ပါးစုံကိုလည်း၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ ဧတေသု-ဤအာဝါသအစရှိသည်တို့တွင်၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအရပ်၌၊ ဧကန္တန္တေ-

တူသော အမိုးရှိသော အရပ်၌၊ ဆဒနတော-အမိုးမှ၊ ဥဒကပတနဋ္ဌာန ပရိစ္ဆိန္ဓေ-
 ရေကျရာ အရပ်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်အပ်သော၊ ဩကာသေ-အရပ်၌၊ ဥက္ခိတ္တကော-
 ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသည်၊ ဝသိတုံ-နေခြင်းငှာ၊ ဝါ-နေခွင့်ကို၊ န လဘတိ-မရ ("ဝသိတုံ"
 ဟူရာ၌ လည်းလျောင်း၍နေခြင်းကို ဆိုလိုသည်၊ နောက်၌ ဖွင့်လတံ့)၊ ပါရိဝါသိကော
 ပန-ပါရိဝါသိက ရဟန်းသည်ကား၊ အန္တောဝါသေယေဝ-ကျောင်း တွင်း၌သာ၊
 [အမိုးနံရံတို့ဖြင့် မိုးကာအပ်သော ကျောင်းတွင်း၌သာ] (ဝသိတုံ) န လဘတိ၊
 ဣတိ၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ။

ပန-ကား၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-ကား၊ အဝိသေသေန-အထူးမမ၊ သာမည
 အားဖြင့်၊ (ပါရိဝါသိက၊ ဥက္ခိတ္တကဟု အထူးမပြုသောအားဖြင့်)၊ ဥဒကပါတေန-
 ရေကျရာအရပ်ဖြင့်၊ ဝါရိတံ-တားမြစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ၊ ကုရန္တိယံ-၌၊ ဧတ္ထကေသု-
 ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ပဉ္စဝဏ္ဏန္တဒန ဗဒ္ဒဋ္ဌာနေသု-၅ မျိုးသော အပြားရှိ
 သော အမိုးတို့ဖြင့်-ဖွဲ့အပ်သော ဋ္ဌာနရှိကုန်သော၊ (ပဉ္စဝဏ္ဏန္တဒန ဗဒ္ဒဋ္ဌာနေသူတိ
 ပဉ္စပကာရစ္ဆဒနေဟိ ဆန္ဒဋ္ဌာနေသု-ဝိမတိ)၊ ဧတေသု-ဤအရပ်တို့၌၊ ပါရိဝါသိ
 ကဿစ-၏လည်းကောင်း၊ ဥက္ခိတ္တကဿစ-၏လည်းကောင်း၊ ပကတတ္ထေန၊ သဒ္ဓိ၊
 (ဝသနံ-နေခြင်းကို)၊ ဥဒကပါတေန-ရေကျရာအရပ်ဖြင့်၊ ဝါရိတံ၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ၊
 နာနုပစာရေပိ-ကွဲပြားသော ဥပစာရှိသော အရပ်၌လည်း၊ ဧကစ္ဆန္ဓေ- (ဝသိတုံ) န
 ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအာဝါသ အစရှိသည်တို့၌၊ တဒဟုပသမ္ပန္ဓေပိ-
 ရဟန်းပြုပြီးသော ပကတတ်၏ ထိုတစ်ရက်သာရှိသေးသည်လည်းဖြစ်သော (ရဟန်း
 ပြုပြီး၍ ထို ၁ ရက်သာ ရသေးသည်လည်းဖြစ်သော)၊ ပကတတ္ထေ-သည်၊ ပဌမံ-
 စွာ၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ နိပဇ္ဇေ-လဲလျောင်းနေလသော်၊ သဠိဝဿောပိ-ဝါ ငဝ-
 ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပါရိဝါသိကော-သည်၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ (နောက်မှ)၊ ပဝိသိ
 တ္တာ-၍၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ နိပဇ္ဇတိ-လဲလျောင်းအံ့၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ ဝတ္တဘေဒ
 ဒုက္ကဋ္ဌ (ဟောတိ)၊ အဇာနန္တဿ-မသိသော ပါရိဝါသိကရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ
 ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌံ န ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ တသ္မိ-ထို ပါရိဝါသိက
 ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ၊ နိပဇ္ဇေ၊ ပစ္ဆာ၊ ပကတတ္ထော၊ ပဝိသိတ္တာ၊ သစေ နိပဇ္ဇတိ၊
 ပါရိဝါသိကော စ (သစေ) ဇာနာတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စေဝ၊ ဝတ္တဘေဒ
 ဒုက္ကဋ္ဌ (ဟောတိ)၊ နောစေ ဇာနာတိ-အကယ်၍ မသိအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ
 (ဟောတိ)၊ ဝတ္တဘေဒ ဒုက္ကဋ္ဌံ န (ဟောတိ)။

ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ နိမန္တေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ တဒဟုပသမ္ပန္ဓမ္မိ-ရဟန်းပြုပြီး၍ ထိုတစ်ရက်
 သာရှိသေးသော ပကတတ်ရဟန်းကိုလည်း၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ-နေရာမှ
 ထရာသည်သာ၊ စ-ဆက်၊ ဝုဋ္ဌာယံ-ထပြီး၍၊ ဣမိနာ-ဤရဟန်းသည်၊ သုခနိသိန္ဓော-

ချမ်းသာစွာထိုင်နေသော၊ အဟံ-ကို၊ ဝုဋ္ဌာပိတော-ထစေအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ပရမ္မဓေန-တစ်ဖက်၌ မျက်နှာရှိသည်၊ ဝါ-မျက်နှာလွဲသည်၊ (ဟုတ္တာ) န ဂန္ထဗွဲ-ရာ၊ အာစရိယ-ဆရာ၊ ဣဒိ-ဤဟာသည်၊ အာသနံ-နေရာပါတည်း၊ ဧတ္ထ-ဤနေရာ၌၊ နိသီဒထ-ထိုင်ပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ နိမန္တေတဗ္ဗောဇဝ-ဖိတ်မန်ထိုက်သည်သာ၊ ဖန-ကား၊ နဝကေန-သီတင်းငယ်ရဟန်းသည်၊ မဟာထေရ်-မဟာထေရ်ကို၊ ဩဗဒ္ဓံ-အနှောင့်အယှက်ကို၊ ဝါ-ထသွားခြင်းစသော ဗျာပါရနှင့်စပ်သည်ကို၊ ကရောမိ-ပြုအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပါရိဝါသိကတ္ထေရဿ-ပါရိဝါသိကထေရ်၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ န ဂန္ထဗွဲ-မသွားရာ။

ဧကာသနေတိ-ကား၊ သမာနဝဿိကာသနေ-တူသော ဝါရှိသောရဟန်းတို့၏ နေရာဖြစ်သော၊ မဉ္ဇေဝါ-ညောင်စောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ပီဋေဝါ-အင်းပျဉ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (“န နိသီဒိတဗွဲ-မထိုင်ရာ”၌စပ်) န ဆမာယ နိသိန္နောတိ-ကား၊ ပကတတ္ထေ-ပကတတ်ရဟန်းသည်၊ ဘူမိယံ-မြေ၌၊ နိသိန္နေ-ထိုင်နေလတ်သော်၊ ဣတရေန-အခြားသော ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ တိဏသန္တာရေပိ-မြက်အခင်း၌လည်းကောင်း၊ ဥစ္စတရေ-သာ၍ မြင့်သော၊ ဝါလိကာတလေပိ-သဲအပြင်၌လည်းကောင်း၊ န နိသီဒိတဗွဲ၊ ပန-အန္တယ၊ ခွါဒသဟတ္ထံ-၁၂ တောင်ရှိသော/ဥပစာရံ-ဥပစာကို၊ မုဋ္ဌိတွာ-လွတ်၍၊ နိသီဒိတံ-၄၊ ဝဋ္ဌတိ-အပ်၏၊ ဧကစင်္ဂမေတိ-ကား၊ သဟာယေန-သဟာယ်ချင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ စင်္ဂမန္တေနိယ-စင်္ကြံသွားသကဲ့သို့၊ ဧကသ္မိ-၁ ခုတည်းသော၊ စင်္ဂမေ-စင်္ကြံ၌၊ (“ပါရိဝါသိကေန-သည်၊ န စင်္ဂမိတဗွဲ-ရာ”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

ဩဗဒ္ဓံ။ ။အဝရှေးရှိသော ဗန္ဓုဓာတ်သည် ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ထိုသို့ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဟူသည် နှောင့်ယှက်ခြင်းပင်ဖြစ်သောကြောင့် “ပလိ ဗုဒ္ဓံ”ဟု သာရတ္ထ ဖွင့်သည်၊ ဝိမတိ၌ကား “ထသွားခြင်း”အစရှိသော ဗျာပါရနှင့် စပ်သည်ကို “ဩဗဒ္ဓံ”ဟု ဆို၏၊ ထို“ဩဗဒ္ဓံ”ဟူသည်လည်း နှိပ်စက်ရာရောက်သောကြောင့် “ပိဋိတန္တိ အတ္ထော”ဟု အဓိပ္ပာယ်နက် ဖွင့်သည်။

သမာနဝဿိကာသန။ ။၅-ဝါရှိသော ရဟန်းသည် မိမိအောက် ၃-ဝါရှိသော ရဟန်းနှင့်လည်း အတူထိုင်ကောင်း၏၊ မိမိအထက် ၇-ဝါရှိသော ရဟန်းနှင့်လည်း အတူထိုင်ကောင်း၏၊ ထို့ကြောင့် “သမာနဝဿိကာသန”ဟူသည် ၂-ဝါကြီး ၂-ဝါငယ်တို့ ထိုင်ကောင်းရာ ဖြစ်သော “ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်”တည်း။

မဉ္ဇေဝါ ပီဋေဝါ။ ။ဝါသဒ္ဓါသည် “အဝုတ္တသမုစ္စည်း”အနက်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် မဉ္ဇေဝိဋ္ဌသာမက၊ ၃-ပါး ၄-ပါးစသည် ထိုင်လောက်သော “ဒိယာသန”လည်း မအပ်ဟု ဝိမတိဆို၏၊ [မဉ္ဇေဝါ ပီဋေဝါတိ ဧတ္ထ ဝါသဒ္ဓေါ သမုစ္စယတ္ထော၊ တေန တဋ္ဌိကာ စမ္ပေက္ခာဒိသ ဒိယာသနေသုပိ နိသီဒိတံ န ဝဋ္ဌတိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ၊-ဝိမတိ။] ဤအဆိုကိုကား ဝဉ်းစားသင့်သည်။ တိဝဿန္တရတို့၏ သမာနာသနိကဖြစ်ကြောင်းကို သေနာသနက္ခန္ဓက၌ ပြတော်မူလတံ့။

ဆမာယံ စက်မန္တတိ-ကား၊ (ပကတတ္ထေ-သည်၊) ဆမာယံ-မြေ၌၊ စက်မန္တေ-လသော်၊ (“စက်မေ န စက်မိတဗ္ဗံ”၌စပ်၊) ဝါ-တစ်နည်း၊ အယမေဝ-ဤ ဆမာယံ စက်မန္တဟူသော ပါဠိသည်ပင်၊ ပါဠော-ပါဠိတော် ပါဠိရင်းတည်း၊ (ပထမနည်းအလို “စက်မန္တ”ဝယ် သတ္တမိဝိဘတ်၏အနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်ဟု ပြသည်၊) ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ ဧတ္ထ-ဤ ဆမာယံ စက်မန္တဟူသော ပါဠိ၌၊ အတ္ထော-တည်း၊ အကတပရိစ္ဆေဒါယ-မပြုအပ်သောအပိုင်းအခြားရှိသော၊ ဘူမိယာ-၌၊ (ပကတတ္ထေ) စက်မန္တေ-လတ်သော်၊ ပရိစ္ဆေဒံ-အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝါလိကံ-သဲကို၊ အာကိရိတွာ-ဖြန့်ကြဲ၍၊ အာလမ္ပနံ-ဆွဲကိုင်ရာတန်းကို၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ကတစက်မေ-ပြုအပ်သော စင်္ကြံ၌၊ နိစေပိ-နိမ့်သော စင်္ကြံ၌သော်လည်း၊ (ပါရိဝါသိကေန၊) န စက်မိတဗ္ဗံ၊ ဣဋ္ဌာကာစယသမ္ပန္နေ-အုတ်အကျည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဝေဒိကာ ပရိက္ခိတ္တေ-ပွတ်တိုင်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော၊ စက်မေ န စက်မိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝါဒေါ-ပြောဆိုဖွယ်သည်၊ ကောပန-အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း၊ (တစ်နည်း) ကောပနဝါဒေါ-ဘာပြောဖွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း၊ ပန-ဆက်၊ ပါကာရ ပရိက္ခိတ္တော-တံတိုင်းဖြင့် ကာရံအပ်သည်၊ ဒွါရကောဋ္ဌကယုတ္တော-တံခါးမုခ်နှင့် ယှဉ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိဝါ) ပဗ္ဗတန္တရဝနန္တရဝုပ္ပန္တရေသု-တောင်အကြား၊ တောအကြား၊ ချုံအကြားတို့၌၊ သုပုဋိစ္ဆန္နော-ကောင်းစွာ ဖြေကွယ်အပ်သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိဝါ) တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ စက်မေ-၌၊ စက်မိတု-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ အပုဋိစ္ဆန္နောပိ-မဖြေကွယ်အပ်သော စင်္ကြံ၌လည်း၊ ဥပစာရံ-၁၂-တောင် ဥပစာကို၊ မုဗ္ဗိတွာ၊ (စက်မိတုံ) ဝဇ္ဇတိ။

ဝုမုတရေနာတိ ဧတ္ထ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝုမုတရေ-သီတင်းကြီး ဖြစ်သော၊ ပါရိဝါသိကေ-သည်၊ ပဌမံ၊ နိပန္နေ-လည်းလျောင်းနေလဲသော်၊ ဣတရော-အခြားသော သီတင်းငယ် ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ သစေ နိပဇ္ဇတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အဿ-ထိုသီတင်းငယ်ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစ-သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒေ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် စ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ ဝမုတရဿ-၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ (ဟောတိ)၊ ဝတ္တဘေဒ ဒုက္ကဋ် န (ဟောတိ)၊ အဇနိတွာ-၍၊ (သစေ) နိပဇ္ဇတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒွိန္ဒပိ-၂ ပါးသော သီတင်းငယ်၊ သီတင်းကြီးရဟန်းတို့၏လည်း၊ ဝတ္တဘေဒေါ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဝတ်ပျက်ခြင်းမရှိပါသော်လည်း၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ဟောတိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ နဝကပါရိဝါသိကေ-သီတင်းငယ်ပါရိဝါသိက ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ၊ နိပန္နေ၊ ဝုမုတရော၊ ပစ္ဆာ နိပဇ္ဇတိ၊ နဝကော စ-လည်း၊ (သစေ) ဇာနာတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဿ-ထိုသီတင်းငယ်ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ-သည်လည်း၊ ဆိဇ္ဇတိ-ပြတ်၏၊ ဝတ္တဘေဒေ-ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် စ၊ ဟောတိ-၏၊ ဝုမုတရဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ

(ဟောတိ) ဝတ္တဘေဒေါ၊ န (ဟောတိ) (နဝကော) နော စေ ဇာနာတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဒွိန္ဒုပိ၊ ဝတ္တဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဝတ်ပျက်ခြင်း မရှိပါသော်လည်း၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ ဟောဗိ၊ ဒွေပိ-၂ ပါးသော သီတင်းငယ်၊ သီတင်းကြီးတို့သည်လည်း၊ အပစ္ဆာပုရိမံ-မနှောင်းမရှေး (တံစံပြိုင်နက်) သစေ နိပဇ္ဇန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝုဗ္ဗတရဿ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ (ဟောတိ)၊ [ဧဝံဖြင့် ဝတ္တဘေဒကို ကန့်၊] ဣတရဿ-အခြားသော သီတင်းငယ် ရဟန်း၏၊ ဝတ္တဘေဒေါပိ-လည်း၊ (ဟောတိ) [ပိဖြင့် ရတ္တိစ္ဆေဒကို ပေါင်း၊] ဣတိ၊ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။

ဒွေ-ကုန်သော၊ ပါရိဝါသိကာ-တို့သည်၊ သမဝဿာ-တူသော ဝါရီကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်အံ့) ဧကော-တစ်ပါးသောရဟန်းသည်၊ ပဌမံ၊ နိပဇ္ဇော-သည်၊ (ဟောတိ) ဧကော-သည်၊ ဇာနန္တောဝ-သိလျက်သာ၊ ပစ္ဆာ (သစေ) နိပဇ္ဇတိ၊ (ဧဝံသတိ) ရတ္တိစ ဆိဇ္ဇတိ၊ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ် စ (ဟောတိ) ပဌမံ၊ နိပဇ္ဇဿ-လဲလျောင်းသော ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ-သာ၊ (ဟောတိ) ဝတ္တဘေဒေါ၊ န (ဟောတိ) ပစ္ဆာ-မှ၊ နိပဇ္ဇန္တောပိ-သည်လည်း၊ သစေ န ဇာနာတိ၊ ဒွိန္ဒုပိ ဝတ္တဘေဒေါ နတ္ထိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ပန ဟောတိ ဒွေပိ အပစ္ဆာပုရိမံ သစေ နိပဇ္ဇန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) ဒွိန္ဒုပိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါယေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ) ဝတ္တဘေဒေါ၊ န (ဟောတိ) ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဒွေ ပါရိဝါသိကာ၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်း တည်း၊ သစေ ဝသေယျ-အကယ်၍ နေကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တေ-ထိုပါရိဝါသိကာ ရဟန်းတို့သည်၊ အညမညဿ-အချင်းချင်း၏၊ အဇ္ဈာစာရံ-လွန်ကျူးမှုကို၊ ဥတ္တာ-၍၊ အဂါရဝါ ဝါ-ရိုသေခြင်း မရှိကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိပုဋ်သာရိနော ဝါ-နှလုံးမသာယာခြင်းရှိကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟုတ္တာ၊ ပါပိဋ္ဌတရံ-သော၊ အာပတ္တိ-သို့ အာပဇ္ဇယျုဝါ-ရောက်မှုလည်း ရောက်ကုန်ရာ၏၊ ဝိပ္ပမေယျုဝါ-လူထွက် မှုလည်း ထွက်ကုန်ရာ၏၊ သဟသေယျာ-အတူတကွ အိပ်ခြင်းကို၊ သဗ္ဗပ္ပကာရေန-အလုံးစုံသောအပြားအားဖြင့်၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပါရိဝါသိကာရဟန်း အစရှိသော ၅-ပါးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာဒယော-မူလာယပဋိကဿနာရဟ အစရှိသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဝါ-တို့သည်၊ ပါရိဝါသိကာနံ-တို့၏၊ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ-ပကတတ်အရာ၌၊ ဌိတာ-တည်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပါရိဝါသိက စတုတ္ထော၊ ပေ၊ ပရိဝါသန္တိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ပါရိဝါသိကံ-ပရိဝါသိကျင့်သုံးဆဲ ရဟန်းတို့၊ စတုတ္ထံ-၄ ပါးမြောက် ကို၊ ကတွာ-၍၊ အညဿ-အခြားသော ရဟန်းအား၊ ပရိဝါသဒါနာဒိနိ-ပရိဝါသိ-

ပေးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကာတုံ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဧတေသွေဝ-ဤပါရိဝါသိပေးခြင်း အစရှိသော ကံတို့၌သာ၊ အယံ-ဤပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ ဂဏပူရကော-ဂိုဏ်းကိုပြည့်စေတတ်သူသည်၊ န ဟောတိ၊ သေသသံဃကမ္မေသု-ပါရိဝါသိပေးခြင်းအစရှိသော ကံမှကြွင်းသော သံဃကံတို့၌၊ (ဂဏပူရကော) ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ဂဏော-၄ ပါးဂိုဏ်းသည်၊ အပ္ပဟောန္တေ-မလောက်လတ်သော်၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကို၊ နိက္ခိ ပါပေတွာ-ချစေ၍၊ ဂဏပူရကော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ [ပါရိဝါသိ၊ မာနတ်ပေးရာ၌ ၄-ပါးဂိုဏ်းရှိရသည်၊ ထိုဂိုဏ်းမပြည့်လျှင် ဝတ်ဆောက် တည်နေသော ရဟန်းကို ဝတ်ချစေ၍ ဂဏပူရက ပြုရသည်။]

စု၃။ ပန-ဆက်၊ ဣမံ ဝတ္တကထံ-ဤဝတ္တကထာကို၊ (ပါရိဝါသိနေသောရဟန်းတို့၏ကျင့်ဝတ်ကို ဆိုရာစကားကို) သုတွာ-၍၊ ဝိနယဓရဥပါလိတ္တေရဿ-ဝိနည်းစိုရ်ဖြစ်သော ဥပါလိထေရ်၏၊ ဝါ-သည်၊ ရဟောဂတဿ-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်စဉ်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပရိဝိတက္ကော-အကြံသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ) ဘဂဝတာ-သည်၊ ဗဟု-များစွာသော၊ ပါရိဝါသိကဝတ္တံ-ပါရိဝါသိကရဟန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဧတ္ထ-ဤပါရိဝါသိကရဟန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်၌၊ ကတီဟိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ-ညဉ့်ပြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိနုခေါ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဒပါဒိ) သော-ထို အရှင်ဥပါလိသည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသကံမိတွာ-၍၊ တမတ္တံ-ထိုအကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆိ-မေးလျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝါစ-သည်လည်း၊ အဿ-ထိုအရှင်ဥပါလိအား၊ ဗျာကာသိ-ဖြေတော်မူပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ အထခေါ၊ ပေ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒါတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ-သံဂါယနာတင် ထေရ်တို့သည်၊) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ၃-ပါးသော ရတ္တိစ္ဆေဒတို့တွင်၊ ပကတတ္ထေနပေ၊ ဧကစ္ဆန္တေတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ယွာယံ (ယော+အယံ) ဧကတောဝါသော-အကြင် တစ်ပေါင်းတည်းနေခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊ သော-ထိုတစ်ပေါင်းတည်းနေခြင်းသည်၊) သဟဝါသောတိ-သဟဝါသမည်၏၊ ဧကကဿေဝ-တစ်ပါးတည်း၏သာလျှင်၊ ဝါသော-(ပကတတ်ရဟန်း မပါဘဲ)နေခြင်းသည်၊ ဝိပ္ပဝါသောတိ-မည်၏။

သဟဝါသ။ ။ “အတူတကွနေခြင်း”ဟူရာ၌ ဧကစ္ဆန္နာဝါသ စသည်၌ ပကတတ်ရဟန်း လဲလျောင်းနေစဉ် မိမိကလည်း လဲလျောင်း၍နေခြင်းကိုသာ “သဟဝါသ”ဟု ယူရသည်၊ ထိုဝိခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်းတို့ကို “သဟဝါသ”ဟု မယူရ၊ [သဟဝါသောတိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဆန္တေ ပကတတ္ထေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ သယနမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ န သေသ ဣရိယာပထ ကပ္ပနံ-ဋီကာ။]

အနာရောစနာတိ-ကာ၊ အာဂန္တုကာဒိနံ-အာဂန္တုက အစရှိသော ရဟန်းတို့ အား၊ အနာရောစနာ-မလျှောက်ခြင်းတည်း၊ (အာဒိဖြင့် အာဝါသိကရဟန်းတို့ကို ယူ) တီသု-ကုန်သော၊ ဧတေသု-ဤအကြောင်းတို့တွင်၊ ဧကေကေန-တစ်ပါးတစ်ပါး သော၊ ကာရဏေန-အကြောင်းကြောင့်၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ၊ ဟောတိ။

၈၄။ န သက္ကောန္တိတိ-ကာ၊ သံဃဿ-သံဃာ၏၊ မဟန္တတာယ-များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေတုံ-လျှောက်ခြင်းငှာ၊ (ဝတ်ကြားခြင်းငှာ) အသက္ကောန္တာ-မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) သောစေတုံ-သုတ်သင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ-ကုန်။

ပရိဝါသံ ၊ပေ၊ နိက္ခိပိမိတိ-ဟူကုန်သော၊ ဒွီသု-ကုန်သော၊ ဣမေသု ပဒေသု- ဤပုဒ်တို့တွင်၊ ဧကေနပိ-တစ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ ပရိဝါသော-ပရိဝါသ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိက္ခိတ္တောဝ-ချထားအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဒွီဟိ- ၂ ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ (နိက္ခိတ္တော-သည်၊ သမာနော-သော်) သုနိက္ခိတ္တောယေဝ-ကောင်းစွာ ချထားအပ်သည်သာ၊ (ဟောတိ) သမာဒါနေပိ-ဝတ်ဆောက်တည်ခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သမာဒိယိတွာ-ဆောက်တည်ပြီး၍၊ ပရိဝုတ္တပရိဝါသဿ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ မာနတ္တံ-မာနတ်ကို၊ ဂဏှတော-ယူသော ရဟန်း၏၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဝတ္တသမာဒါနကိစ္စံ-ဝတ်ဆောက်တည်ဖွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ (ကသွာ) ဟိ (ယသွာ)-ကြောင့်၊ ဧသ (ဧသော)-ဤပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊ သမာဒိန္နဝတ္တော ယေဝ-ကောင်းစွာဆောက်တည်အပ်ပြီးသော ဝတ်ရှိသည်သာ၊ (ဟောတိ၊ တသွာ- ကြောင့်၊ ပုန ဝတ္တသမာဒါနကိစ္စံ၊ နတ္ထိ) တသွာ-ထိုသို့ ဝတ်ဆောက်တည်ဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဿ-ထိုပါရိဝါသိကရဟန်းအား၊ ဆာရတ္ထံ-၆ ညဉ့် ပတ်လုံး၊ မာနတ္တံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ စိဏ္ဏမာနတ္တော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မာနတ် ရှိသော ရဟန်းကို၊ အဗ္ဗေတဗ္ဗော-အဗ္ဗာန်သွင်းထိုက်၏၊ ဧဝံ-သို့၊ အနာပတ္တိကော- အာပတ်မရှိသည်၊ ဟုတွာ၊ သုဒ္ဓန္တေ-စင်ကြယ်သောအဖို့၌၊ ပတိဋ္ဌိတော-တည်သည်၊ (ဟုတွာ) တီသော-ကုန်သော၊ သိက္ခာ-သိက္ခာတို့ကို၊ ပူရေတွာ-ဖြည့်ကျင့်၍၊ ဒုက္ခ သမ္ပ-ဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ အန္တံ-အဆုံးကို၊ ကရိဿတိ-ပြုနိုင်လတ်၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သမာဒိန္နဝတ္တောယေဝ။ ။ပရိဝါသ် ဆောက်တည်ပြီးသောအခါ မာနတ်ယူလိုလျှင် ထပ်၍ ဝတ်ဆောက်တည်ဖွယ် ဝတ်ကြားဖွယ် မလို၊ ထိုသို့ ထပ်၍ ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဝတ်ကြား ခြင်းကို “ပရိဝုတ္တပရိဝါသဿ မာနတ္တံ ဂဏှတော ပုန ဝတ္တသမာဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ- (ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးပြီး၍ မာနတ်ယူသောရဟန်းမှာ ထပ်၍ ဝတ်ဆောက်တည်ဖွယ်ကိစ္စမရှိ)”ဟူသော စကား ဖြင့် တားမြစ်ပြီးဖြစ်သည်။

မူလာယပဋိကဿနာရဟကထာ

၈၆။ မူလာယပဋိကဿနာရဟာ ၊ပေ၊ ပကတတ္တာနန္တိ-ကာ၊ နဝကတရံ-သီတင်းငယ်ဖြစ်သော၊ မူလာယပဋိကဿနာရဟံ-အရင်းသို့ ငင်ခြင်းကို ထိုက်သော ရဟန်းကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ အဝသေသာနံ-ကြွင်းကုန်သော၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ပါရိဝါသိကာဒိနံပိ-ပါရိဝါသိက အစရှိသော ရဟန်းတို့၏ လည်း၊ (“အဘိဝါဒနံ န သာဒိတဗ္ဗ” စသည်၌ စပ်) ဟိ-မှန်၊ ပါရိဝါသိက ၊ပေ၊ အတ္တနာရဟာနံ-ပါရိဝါသိကရဟန်း၊ မူလာယပဋိကဿနာရဟရဟန်း၊ မာနတ္တာ ရဟရဟန်း၊ မာနတ္တစာရိကရဟန်း၊ အတ္တနာရဟရဟန်းဟူကုန်သော၊ ဣမေသံ ပဗ္ဗန္တံ-ဤ ၅-ပါးသော ရဟန်းတို့၏၊ အတ္တနော အတ္တနော-မိမိ မိမိအောက်၊ နဝကံတရံ-သီတင်းငယ် ရဟန်းကို၊ ထပေတွာ-၍၊ သေသာ-ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ပကတတ္တာယေဝ-ပကတတ်တို့ချည်းသာတည်း၊ ကံသ္မာ-နည်း၊ မိတု-အချင်းချင်း၊ ယထာဝုမုံ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ အဘိဝါဒနာဒိနံ- ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ အနုညာတတ္တာ-ခွင့်ပြုတော်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တေန-ကြောင့်၊ အဝသေသာနံ ၊ပေ၊ ပါရိဝါသိကာဒိနံပိတိ-ဟူ၍၊ (မယာ) ဝုတ္တံ။

ပန-ဆက်၊ နေသံ-ထိုမူလာယပဋိကဿနာရဟ ရဟန်းစသည်တို့ကို၊ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာဒိလက္ခဏံ - မူလာယပဋိကဿနာရဟ အစရှိသည်တို့၏ လက္ခဏာသည်၊ ပရတော-နောက်၌၊ (သဗ္ဗုယက္ခန္ဓက၌) အာဝိ-ထင်ရှားစွာ၊ ဘဝိ သတိ၊ ဧတ္ထ-ဤမူလာယပဋိကဿနာရဟ ကျင့်ဝတ်၌လည်းကောင်း၊ ဣတော- ဤမူလာယပဋိကဿနာရဟ ကျင့်ဝတ်မှ၊ ပရေသု-နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ မာနတ္တာ ရဟာဒိ ဝတ္ထေသုစ-မာနတ္တာရဟ ရဟန်းအစရှိသူတို့၏ ကျင့်ဝတ်တို့၌လည်းကောင်း၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်ကို၊ ပါရိဝါသိကဝတ္ထေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗ။

၈၇။ မူလာယပဋိကဿနာရဟ စတုတ္ထောစေတိ အာဒိသုပိ-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း၊ ပါရိဝါသိကော-သည်၊ (ဂဏပူရကော-သည်) (န ဟောတိ) ယထေဝ-မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဧတေပိ-ဤမူလာယပဋိကဿနာရဟ .ရဟန်း အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ ဧတေသု ဝိနယကမ္မေသု-ဤဝိနည်းကံတို့၌၊ ဂဏ ပူရကော-တို့သည်၊ န ဟောန္တိ-ကုန်၊ သေသသံဃကမ္မေသု-ကြွင်းသော သံဃာကံတို့၌၊ (ဂဏပူရကော) ဟောန္တိ။

မိထု ယထာဝုမုံ။ ။ပါရိဝါသိကဖြစ်လျှင် ပါရိဝါသိက အချင်းချင်းသာ၊ ‘မူလာယပဋိ ကဿနာရဟဖြစ်လျှင် မူလာယပဋိကဿနာရဟ အချင်းချင်းသာ၊ ဤသို့ အချင်းချင်းသာလျှင် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် .ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ပါရိဝါသိကရဟန်းအား မူလာယပဋိ ကံဿနာရဟ စသော ရဟန်းတို့က ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို ခွင့်ပြုတော်မမူ။

မာနစာရိကဝတ္ထုကထာ

၉၀။ မာနတ္ထစာရိကဿ-မာနတ်ကျင့်သော ရဟန်း၏၊ ဝတ္ထေသု-ကျင့်ဝတ်တို့၌ ဒေဝသိက် အာရောစေတဗ္ဗန္တိ-ဟူသော ကျင့်ဝတ်သည်၊ ဝိသေသော-ထူး၏။

၉၂။ ရတ္တိစ္ဆေဒေသု-ရတ္တိစ္ဆေဒ အင်္ဂါတို့၌၊ ဦနေဂဏေတိ ဧတ္ထ-ဦနေဂဏေ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ စတ္တာရောဝါ-၄ ပါးသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အတိရေကာဝါ-၄ ပါးထက် ပိုလွန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဂဏောတိ-ဂဏမည်၏။ (အခြားနေရာ၌ ၂-ပါး၊ ၃-ပါးကို ဝိုဏ်းဟုခေါ်ရသော်လည်း ဤနေရာ၌ကား ဂဏဘောဇန သိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ ၄-ပါး၊ ၄-ပါးထက်လွန်သော ရဟန်းတို့ကို သာ “ဝိုဏ်း”ဟု ခေါ်ရသည်။) တသ္မာ-ကြောင့်၊ တီဟိ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ သစေပိ ဝသတိ-အကယ်၍မူလည်း နေစေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ) ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိယေဝ၊ မာနတ္ထနိက္ခေပ သမာဒါနေသု-မာနတ်ချခြင်း၊ မာနတ်ဆောက်တည်ခြင်းတို့၌၊ ဝုတ္တသဒိသောဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့်တူသည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်သည်၊ (ဟောတိ) မာနတ္ထ နိက္ခိပါမိ ဖြစ်စေ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိဖြစ်စေ တစ်ပုဒ်တည်းဖြင့် နိက္ခေပဖြစ်နိုင်သည်။ ၂-ပုဒ်လုံး ဆိုလျှင် သာ၍ နိက္ခေပဖြစ်နိုင်သည်။ သမာဒါန၌လည်း နည်းတူ၊ ဤအဆုံးအဖြတ် ကို ပါရိဝါသိကဝတ်၌ “ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ၊ ပရိဝါသံ နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ”ဟု ဆိုခဲ့သောကြောင့် ဝုတ္တသဒိသောဝဟု ဆိုသည်။ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ [ယောဇနာ၌ “သဗ္ဗတ္ထာတိ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကေ” ဟု စွဲလေသည်။] သေသံ-ဥတ္တာနမေဝ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက ဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒေဝသိက် အာရောစေတဗ္ဗံ။ ။မာနတ်ကျင့်ရာ၌ နေ့စဉ် မာနတ်ကြားရမည်ဟု အထူး ဆိုသောကြောင့် ယခုအခါ နိက္ခိတ္တမာနတ်ဆောက်တည်ကြသော ရဟန်းတို့သည် အရုဏ်မတက် မီ မာနတ်ဆောက်တည်၍ မာနတ်ကြားပြီးလျှင် အရုဏ်တက်သောအခါ မာနတ်ချလိုလသော် မာနတ်ကြားပြီးမှ ချလေ့ရှိကြ၏။ အကယ်၍ ပဌမည၌လိုက်ပါလာသော ပကတတ်ရဟန်း တို့သည် ဒုတိယည၌လည်း လိုက်ပါလာကြပါလျှင် အရုဏ်တက်ပြီးသောအခါ မာနတ်မကြား သော်လည်း နောက်အရုဏ်ယူသောအခါ မာနတ်ကြားဦးမည်ဖြစ်သောကြောင့် မာနတ်ချခါနီး၌ မကြားဘဲနေလျှင်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏ဟု ယူဆကြ၏။ သို့သော် နောက်တစ်အရုဏ်အတွက် လိုက်ပါလာမည့် ရဟန်းတို့က ရှေးရဟန်းများပင်ဖြစ်ကြောင်း မသေချာလျှင် မာနတ်ကြား၍ ချခြင်းက သာ၍ သံသယကင်းဖွယ်ရှိပါသည်။

ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကအပ္ပင် ငြိမ်း၏။

၃။ သမုစ္စယက္ခန္ဓက

[သမုစ္စယက္ခန္ဓက၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဤခန္ဓကအဆုံး၌ ဝိမတိဖွင့်လတ်။]

သုတ္တဝိသင်္ဃီကထာ

၉၇။ သမုစ္စယက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံတိ ဧတ္ထ-ဟူသောပါဠိ၌၊ (လဗ္ဘမာနံ) မာနတ္တံ-မာနတ်သည်၊ (စတုပ္ပိဓံ၌ စပ်) အပ္ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒမာနတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒ မာနတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ပက္ခမာနတ္တံ-လည်းကောင်း၊ သမောဓာနမာနတ္တံ-လည်း ကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စတုပ္ပိဓံ-ရှိ၏။ တတ္ထ-ထို ၄-ပါးသော မာနတ်တို့တွင်၊ အပ္ပင်္ဂိ ဂ္ဂန္ဓနာယ-မဖူးလွှမ်းအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ-ကို၊ အဒတ္တာ-မပေးမူ၍၊ ကေဝလံ-ပရိဝါသမဖက် သက်သက်၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နဘာဝေန-ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မာနတ္တာရဟဿ-မာနတ်ထိုက်သော ရဟန်းအား၊ ယံ မာနတ္တံ-အကြင်မာနတ်ကို၊ ဒိယုတိ-ပေးအပ်၏။ (တံ မာနတ္တံ-သည်) အပ္ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒ မာနတ္တံနာမ-အပ္ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒမာနတ်မည်၏။ [အပ္ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒနာယ+ဒါတပ္ပံ+မာနတ္တံ အပ္ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒ မာနတ္တံ-အပ္ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒအာပတ်ကြောင့်ပေးထိုက်သော မာနတ်။.. အပ္ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒနာယ အာပတ္တိ ယာတိ ဟေတွတ္ထေ ကရဏာဝစနံ၊ ကာရဏတ္ထေ နိသက္က ဝစနံဝါ-ယောဇနာ။]

ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒနာယ-မဖူးလွှမ်းအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ (ဒိယုတိ၌ စပ်) ပရိဝုတ္တ ပရိဝါသဿ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသံရှိသောရဟန်းအား၊ ယံ (မာနတ္တံ) ဒိယုတိ၊ (တံ မာနတ္တံ) ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒမာနတ္တံနာမ-မည်၏။ [ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒနာယ+ဒါတပ္ပံ+မာနတ္တံ ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒမာနတ္တံ] ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒနာယ-သော၊ အာပတ္တိယာဝါ-ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပင်္ဂိစ္ဆန္ဒနာယ-သော၊ အာပတ္တိယာဝါ-ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဒ္ဓမာသံ-တစ်လ ထက်ဝက် ၁၅-ရက်ပတ်လုံး၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့အား၊ ယံ (မာနတ္တံ) ဒိယုတိ၊ (တံ မာနတ္တံ) ပက္ခမာနတ္တံနာမ၊ [ပက္ခံ-တစ်ပက္ခပတ်လုံး+စရိတပ္ပံ+မာနတ္တံ ပက္ခ မာနတ္တံ]၊ ဩဓာယ-ပေါင်း၍၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ကတ္တာ-၍၊ ယံ (မာနတ္တံ) ဒိယုတိ၊ (တံ မာနတ္တံ) သမောဓာနမာနတ္တံနာမ-မည်၏။ [သမောဓာနေတ္တာ+ ဒါတပ္ပံ+မာနတ္တံ+သမောဓာန မာနတ္တံ၊ ဩဓာယကို “ဧကတော ကတ္တာ” ဟု ထပ်ဖွင့် သည်၊ ဤနေရာ၌ အဝပုဗ္ဗ ဓာဓာတ်သည် တစ်ပေါင်းတည်း ပြုခြင်းအနက်ကို

မာနတ္တံ။ ။ “ဘိက္ခုမာနတ္တာယ ပင်္ဂိပဋိတပ္ပံ” ဟု ပါတိမောက်၌ မိန့်တော်မူသောကြောင့် “မာနေန္တိတိ မာနာ-မြတ်နိုးကြ၊ ကျေနပ်ကြသော ရဟန်းများ၊ မာနာနံ-မြတ်နိုးကြ၊ ကျေနပ်ကြ သော-ရဟန်းတို့၏၊ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ကျင့်ဝတ်တည်း၊ မာနတ္တံ-ဝတ်” သံယာဒိသေသ် အာပတ်သင့်နေ၍ ရဟန်းများက မကျေနပ် မကြည်မညိုဖြစ်၍နေရာ ဤကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်လိုက်မှ ကျေနပ်ကြ၊ ကြည်ညိုကြသောကြောင့် ဤကျင့်ဝတ်ကို “မာနတ္တံ” ဟု ခေါ်သည်။

ဟော၏။ တေ့န - ထို ၄-ပါးသော မာနတ်တို့တွင်၊ ဣဒံ-ဤမာနတ်ကို၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဓာယ
 |ပေ၊ မာနတ္တံတိ-ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဓ မာနတ္တံတိ-
 ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ တံ-ထိုအပ္ပဋိစ္ဆန္ဓမာနတ်ကို၊ ဒေန္တေန-ပေးသော သံဃာ
 သည်၊ ဧကံ-တစ်ချက်သော၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပန္နာ-ရောက်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊
 (ဧဝံသတိ) ဣဒံ-ဤပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်၊
 ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ ဒွေ ဝါ-၂ ချက်သော အာပတ်တို့သို့သော်လည်းကောင်း၊ တိသော
 ဝါ-၃ ချက်သော အာပတ်တို့သို့သော်လည်းကောင်း၊ တတုတ္တရိဝါ-ထို ၂-ချက်၊
 ၃-ချက်ထက် အလွန်ဖြစ်သော အာပတ်တို့သို့သော်လည်းကောင်း၊ အာပန္နော၊
 သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) ဧကံ အာပတ္တိံတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ ယထေဝ-မိန့်တော်မူအပ်
 သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒွေ အာပတ္တိယောတိ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ တိသော
 အာပတ္တိယောတိ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုရာ၏၊ ပန-ကား၊ တတုတ္တရိ-
 ထို ၂-ချက်၊ ၃-ချက်ထက် အလွန်ဖြစ်သော အာပတ်တို့၌၊ (ဝတ္တဗ္ဗံ၌ စပ်) သတံဝါ-
 တစ်ရာသော အာပတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သဟဿံ ဝါ-တစ်ထောင်သော
 အာပတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ် ၍မူလည်း ဖြစ်စေဦး
 တော့၊ (ဧဝံသတိဝိ) သမ္ပဟုလာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နာနာဝတ္ထု ကာယောပိ-အမျိုးမျိုး
 သော ဝတ္ထုရှိသော အာပတ်တို့ကိုလည်း၊ ဧကတော ကတွာ၊ ဒါတဗ္ဗာ-ကုန်၏။
 [သုက္ကဝိသဋ္ဌိဝတ္ထု၊ ကာယသံသဂ္ဂဝတ္ထု စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးသော အာပတ်သင့်
 ကြောင်းဝတ္ထုရှိသော အာပတ်တို့ကို “နာနာဝတ္ထုကာ”ဟု ဆိုသည်။] တာသံ-ထိုနာနာ
 ဝတ္ထုကာ အာပတ်တို့၏၊ ဒါနဝိဓိ-ပေးပုံအစီအရင်ကို၊ ပရိဝါသဒါနေ-ပရိဝါသပေးရာ
 အခန်း၌၊ ကထယိဿာမ-ဆိုကုန်အံ့။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အာပတ္တိဝသေန-အာပတ်၏ အပြားအားဖြင့်၊ ကမ္မဝါစံ-ကို၊
 ကတွာ၊ မာနတ္ထေ-ကို၊ ဒိန္တေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ-ဟူသော၊
 ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ - ကမ္မဝါစာ၏အဆုံး၌၊ မာဠကသီမာယေဝ - သိမ်
 တန်ဆောင်းဝန်း၌ပင်၊ မာနတ္တံ |ပေ၊ သမာဒိယာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊
 (ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်) ဝတ္တံသမာဒါတဗ္ဗံ၊ ဝတ္တံ၊ သမာဒိ
 ယိတွာ-၍၊ တတ္ထေဝ-ထို သိမ်တန်ဆောင်းဝန်း၌ပင်၊ သံဃဿ-အား၊ အာရောစေ
 တဗ္ဗံ-လျှောက်ထားရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏) စ-ဆက်၊ အာရောစေန္တေန-လျှောက်
 ထားသောရဟန်းသည်၊ ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ (ကိံ) အဟံ ဘန္တေ |ပေ၊ ဓာရေတူတိ-
 ဟူ၍၊ အာရောစေတဗ္ဗံ [ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ သဗ္ဗေတနိကံ-လွတ်စေလိုသော
 စေတနာထင်ရှား ရှိသော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-မည်သော၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဓံ-မဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊
 ဧကံ-သော၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပဇ္ဇိ-ရောက်ပါပြီ၊ သောဟံ-ထိုတပည့်တော်သည်။

သံယံ-ကို၊ သဗ္ဗေတနိကာယ သုတ္တဝိသဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယ ဧကိဿာ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဆာရတ္ထံ-၆ ညဉ့်ပတ်လုံး၊ မာနတ္ထံ-ကို၊ ယာစိ-တောင်းခဲ့ပါပြီ၊ တဿ မေ-ထိုတပည့်တော်အား၊ သံယော-သည်၊ သဗ္ဗေတနိကာယ၊ ပေ၊ အဒါသိ-ပေးပါပြီ၊ သောဟံ၊ မာနတ္ထံ-ကို၊ စရာမိ-ကျင့်ပါ၏၊ ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ဝေဒယာမိ-မာနတ်ကျင့်နေကြောင်းကို သိစေပါ၏၊ ဝါ-မာနတ်ကျင့်နေကြောင်းကို လျှောက်ထားပါ၏၊ ဓံ-ကို၊ သံယော-သည်၊ ဝေဒယတီတိ-မာနတ်ကျင့်နေကြောင်းကို သိစေသူဟူ၍၊ ဝါ-ဟူ၍၊ ဓာရေတု-မှတ်တော်မူပါ။]

စ ပန-ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့၊ ဣမံ အတ္ထံ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ယာယ ကာယစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဘာသာယ-ဘာသာဖြင့်၊ အာရောစေတုံ-လျှောက်ထားခြင်းငှာ၊ (ဝတ်ကြားခြင်းငှာ၊) ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည် သာ၊ [ဤစကားအရ “မြန်မာလိုလည်း ဝတ်ကြားနိုင်၏” ဟု သိပါ။] အာရောစေတွာ-၍၊ နိက္ခိပိတုကာမော-ချခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ (ဟောတိ) (ဧဝံသတိ) ဝုတ္တ နယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ သံယမဇ္ဈေ-သံယုအလယ်၌၊ နိက္ခိတဗ္ဗံ-ချရာ၏၊ [ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ “မာနတ္ထံ နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္ထံ နိက္ခိပါမိ” ဟု ၂-ပုဒ်လုံးဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ၁-ပုဒ်တည်းဖြစ်စေ ချရမည်။] မာဠကတော-သိမ်တန်ဆောင်းဝန်းမှ၊ (သိမ်အတွင်းမှ) ဘိက္ခုသု-တို့သည်၊ နိက္ခန္တေသု-ထွက်သွား ကုန်လသော်၊ ဧကဿပိ-၁ ပါးသော ရဟန်း၏လည်း၊ သန္တိကေ-၌၊ နိက္ခိပိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ မာဠကတော-မှ၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်ပြီး၍၊ (ထွက်ခဲ့ပြီးနောက်မှ) သတိ-သတိကို၊ (ဝတ်ချဖို့ရန် သတိကို)၊ ပဋိလဘန္တေန-ရသောရဟန်းသည်၊ (မာနတ္ထ စာရိက ရဟန်းသည်)၊ သဟ-အတူ၊ ဂစ္ဆန္တဿ-သွားသောရဟန်း၏၊ သန္တိကေ-

ဝေဒယာမိ။ ။ဝိဒဓာတ် ဣယပစ္စည်းဖြင့် “ဝေဒယာမိ”ဟု ရူပသိဒ္ဓိအလို လည်းကောင်း၊ ဣပစ္စည်းဖြင့် ဣကို ဣယပြု၍ “ဝေဒိယာမိ”ဟု မောဂ္ဂလ္လာန်အလိုလည်းကောင်း ပါဠိ ၂-မျိုး ရှိ၏။ ဝိဒဓာတ်သည် ဘူဝါဒိဂိုဏ်းဖြစ်မှု ဉာဏ (သိခြင်း) အနက်ကို ဟော၏။ ကာရိတ်ဣယပစ္စည်း၊ (ဣပစ္စည်း) ဖြင့် “မာနတ်ကျင့်နေကြောင်းကို သိစေပါ၏၊ သိအောင် လျှောက်ထားပါ၏”ဟု အနက်ထွက်၏။ ဤအနက်ကိုသာ ဝိမတိ နှစ်သက်သည်။ စုရာဒိ ဝိဒဓာတ်သည် အနုဘဝန (ခံစားခြင်း)အနက်ကိုဟော၏။ ဤအနက်ကို သာရတ္ထနှစ်သက်၍ “ဝေဒယာမိ”ကို (ဝေဒယာမိတိ စိတ္တေန သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ သုခံ အနုဘဝါမိ၊ န တပ္ပစ္စယာ အဟံ ဒုက္ခိတောတိ အဓိပ္ပာယော-စိတ်ဖြင့်လက်ခံ၍ သုခဝေဒနာကို ခံစားပါ၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် ဒုက္ခမဖြစ်ပါ-ဟူလို) ဟု ဖွင့်လေ၏။ ဤဝါဒကို ဝိမတိ၌ ဝဒန္တိဟု ဆိုသည်။ [ဝေဒယာမဟံတိ ဇာနာပေမိ၊ အဟံ အာရောစေမိတိ အတ္ထော၊ အနုဘဝါမိတိဝိဿ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ ပုရိမံ ပန ပသံသန္တိ၊ အာရောစနဝစနတ္တာ၊ ဘာကြောင့်နည်း- မာနတ်ပြောကြားကြောင်း စကားဖြစ်သော ကြောင့်တည်း-ဝမတိ။]

နိက္ခိပိတဗ္ဗ-ချရာ၏။ ဝါ-ချနိုင်၏။ သောပိ-ထို အတူသွားသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ပက္ခန္ဓော-အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားပြီးသည်။ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) အညဿ-အခြားသော၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်းအား၊ မာဠကေ-၌၊ နာ ရောစိတ်-မလျှောက် ထားအပ်သေး၊ တဿ-အား၊ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗ၊ ပန-ဆက်၊ အာရော စေန္တေန-လျှောက်ထားသော ရဟန်းသည်၊ (မာနတ္တစရိကရဟန်းသည်)၊ အဝ သာနေ-အဆုံး၌၊ ဝေဒယတိတိ၊ ပေ၊ ဓာရေတူတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗ-ဆိုရာ၏။ (တစ်ပါး တည်းဖြစ်သောကြောင့် “အာယသ္မာ”ဟု ဆိုရမည်)၊ ဒွိန္ဒ-၂ ပါးသော ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေန္တေန-သည်၊ အာယသ္မန္တာ ဓာရေန္တာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗ၊ (၂-ပါး ဖြစ်သော ကြောင့် “အာယသ္မန္တာ”ဟု ဆိုရမည်)၊ တိဏ္ဍ-၃ ပါးသော ရဟန်းတို့အား၊ အာရော စေန္တေန၊ အာယသ္မန္တာ ဓာရေန္တာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထဗ္ဗ၊ (၃-ပါး ဖြစ်သောကြောင့် “အာယသ္မန္တာ”ဟု ဆိုရမည်)၊ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ “၁-ပါးမှာ သ္မာ၊ ၂ပါးမှာ န္တာ၊ ၃ ပါးမှာ န္တာ၊ ၄-ပါးမှာ ယော”ဟု ဆိုကြသည်။ (သံယောကို “ယော”ဟု ဆိုသည်။)]

နိက္ခိတ္တကာလတော-ချအပ်ပြီးသောအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ပကဘတ္တဋ္ဌာနေ-ပကတတ်အရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏။ အပုတိက္ခကော-နည်းသော ရဟန်းရှိသော၊ ဝိဟာရော-ကျောင်းတိုက်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ သဘာဂါ-သဘောတူကုန်သော။

တဿ အာရောစေတွာ။ ။ “ယဿ နာရောစိတ်၊ တဿ အာရောစေတွာ”ဟု ဆို သောကြောင့် သိမ်တွင်းကုန်းက ပြောကြားအပ်ခဲ့ပြီးသော ရဟန်းဖြစ်လျှင် မပြောကြားဘဲ ချနိုင် ၏။ ဤအာရောစေတွာအရ ပြောကြားရခြင်းမှာလည်း မပြောကြားလျှင် “ဝတ္ထဘေဒဒုက္ကဋ်” အာပတ်သင့်မည်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ တစ်ချို့ဆရာတို့က ဝတ်ဆောက်တည်ရာနေ့၌ပင် နံနက်စောစော အရုဏ်မတက်ခင် တစ်ဖန်ပြန်၍ ဝတ်ဆောက်တည်ပြီးလျှင် တစ်အရုဏ်ရ အောင် ယူလိုသောပုဂ္ဂိုလ်အတွက် ရတ္တိစ္ဆေဒမဖြစ်အောင် “အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗ”ဟု မိန့်ကြောင်းကို ဆိုကြ၏။ ထိုသို့ ဆိုခြင်းမှာ ရတ္တိစ္ဆေဒအကြောင်း ၃-ပါးတွင် အနာရောစန အကြောင်းနှင့် ဆိုင်သောကြောင့်တည်း။

ဝိမတိ။ ။ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗတိ ဒုက္ကဋပရိမောစနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ ကေစိ ပန ဝ.ဒဟေဝ ပုန ဝတ္ထံ သမာဓိယိတွာ အရုဏ် ဥဋ္ဌာပေတုကာမဿ ရတ္တိစ္ဆေဒ ပရိဟာရတ္ထံတိပိ ဝဒန္တိ၊ (အကယ်၍ ယခုဝတ်ချရာ၌ အဖော်ဖြစ်သော ရဟန်းသည် နံနက်အရုဏ်မတက်ခင် ဝတ်ကြားရာ၌ ပကတတ်အဖြစ်ဖြင့် ပါဦးမည်ဖြစ်လျှင် ရတ္တိစ္ဆေဒဖြစ်ဖွယ် မရှိပါ။)

မှတ်ချက်။ ။ ထိုမာနတ်ကျင့်နေသော ရဟန်းသည် ခဏ္ဍသိမ်အတွင်းမှာဖြစ်စေ၊ သိမ် အပြင်မှာဖြစ်စေ ဝတ်ချသော်လည်း ထို မာနတ်ယူရာ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ သိမ်တွင်းမပါ သော ရဟန်းများရှိနေသေးလျှင် ထိုရဟန်းများကိုလည်း ဝတ်ကြားနိုင်မှ ထိုနေ့အတွက် အရုဏ် ယူ၍ဖြစ်မည်။ ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိသမျှ ရဟန်းအားလုံးကို ဝတ်မကြားနိုင်လျှင် ထိုနေ့အတွက် အရုဏ်ကို မရနိုင်ဟု ယူကြသည်။

ဘိက္ခု-တို့သည်။ သစေ ဝသန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝတ္တံ-ဝတ်ကို၊ အနိက္ခိပိတ္တာ-မချမှု၍၊ အန္တောဝိဟာရေယေဝ-ကျောင်းတိုက်၏၊ အတွင်း၌သာ၊ ရတ္တိယော-တို့ကို၊ ဂဏေ တဗ္ဗာ-ရေတွက်ထိုက်ကုန်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သောဓေတုံ-သုတ်သင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်သည်၊ (သစေ ဟောတိ) (ဧဝံသတိ) ဝုတ္တနယေနေဝ-သာ၊ (ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ) ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္တာ၊ ပစ္စုသ သမယေ-မိုးသောက်အခါ၌၊ စတူဟိဝါ-၄ ပါးသော်လည်း-ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိဝါ- ၅ ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့နှင့်၊ (အဝုတ္တဝိကပ္ပနတ္ထ ဝါသဒ္ဓါ ကြောင့် ထို့ထက်အလွန် ရဟန်းများကိုလည်း ယူပါ) သဒ္ဓိံ၊ ပရိက္ခိတ္တဿ-ကာရ်အပ် သော၊ ဝိဟာရဿ-ကျောင်းတိုက်၏၊ ပရိက္ခေပတော-အကာအရံမှလည်းကောင်း၊ အပရိက္ခိတ္တဿ-မကာရ်အပ်သော၊ (ဝိဟာရဿ) ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနတော-အကာ အရံထိုက်သော အရပ်မှလည်းကောင်း၊ (ထိုအရပ်ကို စီဝရက္ခန္ဓက၌ ပြခဲ့ပြီ) ဒွေ လေဉ္စပါတေ-ခဲ ၂-ကျ၊ အရပ်တို့ကို၊ အတိတ္ထမိတ္တာ-ကျော်လွန်၍၊ မဟာမဂ္ဂတော- လမ်းမမှ၊ (အများသွားလမ်းမှ) ဩက္ကမ္မ-ဖဲ၍၊ ဝုဗ္ဗေနဝါ-ချုံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝတိယာ ဝါ - စည်းရိုးဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆန္ဒဌာနေ - ဖုံးကွယ်အပ်သော အရပ်၌၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-နေရာ၏။

ဒွေ လေဉ္စပါတေ အတိတ္ထမိတ္တာ။ ။ကျောင်းတိုက်မှ ခဲ ၂-ကျလွန်ရာအရပ်ကို ညွှန်ပြခြင်းသည် ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှ စကားပြောသံ၊ စာအသံစသော အသံများကို မကြား ဖို့ရန်တည်း။ အကယ်၍ တိတ်ဆိတ်သော ကျောင်းတိုက်ဖြစ်လျှင် ခဲ ၂-ကျမလွန်ခြင်းကြောင့် အပြစ် မရှိဟု ယူကြသည်။ [ဒွေ လေဉ္စပါတေ အတိတ္ထမိတ္တာတိ ဣဒံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခုနံ သဇ္ဈာယာဒိ သဒ္ဓသဝံနုပစာရ ဝိဇယနတ္ထံ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။]

မဟာမဂ္ဂတော ဩက္ကမ္မ။ ။လူအများ သွားလာရာလမ်းမကြီးမှ ဖဲဖို့ရန် ညွှန်ပြခြင်း ကား ခရီးသွားရဟန်းတို့၏ မိမိတို့နေရာ ၁၂-တောင် ဥပစာအတွင်းရောက်လာမည်ကို တားမြစ် လိုသောကြောင့်တည်း။ အကြောင်းအားလျော်စွာ လမ်းမကြီးမှ မရှောင်ဖဲနိုင်လျှင် လမ်းသွားသော ရဟန်းများ ၁၂ တောင် ဥပစာအတွင်း ဝင်လာသောအခါ ဝတ်ကြားရမည်၊ ထိုသို့ဝတ်ကြား နိုင်လျှင် လမ်းမကြီးမှ မရှောင်လွှဲမှုကြောင့် အပြစ်မရှိပါ။ ၁၂-တောင် ဥပစာအတွင်း ဝင်လာ သည်ကို သိလျက် ဝတ်မကြားလျှင် ရတ္တိစ္ဆေဒ၊ ဝတ္တဘေဒဖြစ်သည်။ မသိလျှင် ရတ္တိစ္ဆေဒသာ ဖြစ်သည်။ [မဟာမဂ္ဂတော ဩက္ကမ္မာတိ ဣဒံ မဂ္ဂပဋိပန္နာနံ ဘိက္ခုနံ ဥပစာရာတိတ္ထမနတ္ထံ ဝုတ္တံ- ဝိမတိ။]

ဝုဗ္ဗေနဝါ ဝတိယာဝါ။ ။ချုံစည်းရိုးတို့ဖြင့် ကွယ်ကာအပ်သော အရပ်တို့၌ နေရမည် ဟု ညွှန်ပြခြင်းကား ဝတ်ဆောက်တည်နေသော မိမိက ၁၂-တောင် အပြင်ဘက် ဝေးကွာသော အရပ်၌ ရဟန်းများကို မမြင်ဖို့ရန်တည်း။ အကယ်၍ မြင်လျှင် မည်မျှပင် ဝေးကွာ သော်လည်း-လိုက်၍ ဝတ်ကြားခွင့်ရှိသည်။ [ဝုဗ္ဗေနဝါတိ အာဒိ ဒဿနုပစာရဝိဇယနတ္ထံ ဝုတ္တံ- ဝိမတိ။]

အန္တောအရုဏေယေဝ-အရုဏ်အတွင်း၌သာ၊ ဝုတ္တနယေန-ဖြင့်၊ ဝတ္တံသမာဒိယိတွာ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ (“မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ”စသည်ဖြင့် ဆောက်တည်၍ “အဟံ ဘန္တေ ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိ”စသည်ဖြင့် ဝတ်ကြားခြင်းကို ဝုတ္တနယေနဟု ဆိုသည်။) အညော-အခြားသော၊ (စတူဟိ ပဉ္စဟိဝါ ဟု ညွှန်ပြအပ်ခဲ့သော ရဟန်းတို့မှ အခြားသော၊) ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ တံ ဌာနံ-ထိုအရပ်သို့၊ (သစေ) အာဂစ္ဆတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဧသ (ဧသော)-ဤရဟန်းသည်၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ သစေ ပဿတိ၊ (ဧဝံသတိ ဝါ-ဤသို့ မြင်သော်လည်းကောင်း၊) အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ သဒ္ဓိ-အသံကို၊ သစေ သုဏာတိ၊ (ဧဝံသတိဝါ-ဤသို့ကြားသော်လည်းကောင်း၊) အာရောစေတဗ္ဗံ-၏၊ အနာရောစေန္တဿ-ဝတ်မကြားသော ရဟန်း၏၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ၊ ဝတ္တဘေဒေါ စ၊ (ဟောတိ) အထ-သို့မဟုတ်၊ ဒွါဒသဟတ္ထံ-၁၂ တောင်ရှိသော၊ ဥပစာရံ-သို့၊ ဩက္ကမိတွာ-သက်ရောက်၍၊ အဇနန္တဿေဝ-မိမိ မသိစဉ်ပင်၊ (သစေ) ဂစ္ဆတိ၊ (ဧဝံသတိ) ရတ္တိစ္ဆေဒေါ-သည်၊ ဟောတိယေဝ-သည်သာ၊ ဝတ္တဘေဒေါ ပန-ဝတ်ပျက်ခြင်းသည်ကား၊ နတ္ထိ-မရှိ။

စ-ဆက်၊ အာရောစိတကာလတော-ဝတ်ကြားအပ်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ဧကံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ သေသေဟိ-ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ ကရဏီယေ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ဂန္တုပိ-ငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ အရုဏေ-အရုဏ်သည်၊ ဥဋ္ဌိတေ-တတ်လတ်သော်၊ တဿ ဘိက္ခုဿ-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ သောပိ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ (ကျန်ရစ်သော ရဟန်းသည်လည်း)၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကမ္မေန-အမှုကြောင့်၊ ပုရေအရုဏေယေဝံ-အရုဏ်မတက်မှီသာလျှင်၊ (“ပုရာ အရဏာ”ဟု အခြားနေရာ၌ ရှိတတ်၏။) ဂစ္ဆတိ-သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ) အညံ-အခြားသော၊ ဝိဟာရတော-ကျောင်းတိုက်မှ၊ နိက္ခန္တိဝါ-ထွက်လာသူမူလည်း ဖြစ်သော၊ အာဂန္တုကံဝါ-အာဂန္တုကမူလည်း ဖြစ်သော၊ (အခြားအရပ်မှ လာသော အာဂန္တုကမူလည်း ဖြစ်သော)၊ ယံ-အကြင်ရဟန်းကို၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တဿ-ထိုပဌမမြင်အပ်သော ရဟန်း၏၊ သန္တိကေ အာရောစေတွာ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ (ကျောင်းတွင်းဝင်သွားလျှင် အခြားရဟန်းများကို

ဧကံ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ရဟန်းတစ်ပါးကို ချန်ထားခြင်းသည် အရုဏ်တက်သောအခါ ဝတ်ချဖို့ရန်တည်း၊ “ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည် ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိလျှင် သွားကောင်း၏”ဟူရာ၌ သွားကြသော ရဟန်းတို့၏ကိစ္စကိုသာ ညွှန်ပြခြင်းတည်း၊ ကိစ္စမရှိသော်လည်း သွားကောင်း သည်သာ၊ ထိုသို့ သွားခြင်းကြောင့် “ဦးနေဂဏေ စရဏအပြစ် မဖြစ်ပါ”ဟူလို၊ [သတိ ကရဏီယေဟိ ဣဒံ ဂန္တုဿ ကာရဏဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ အသတိ ကရဏီယေပိ ဂန္တု ဝဋ္ဋတိ-ဝိမတိ။]

ဝတ်ကြား၍ ချရမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ဝိဟာရတော နိက္ခန္တိဝါ” ဟုလည်းကောင်း၊ ရှေးက မကြားရသေးသော ရဟန်းဖြစ်၍ “အာရောစေတွာ” ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။ စ-ဆက်၊ အယံ-ဤမာနတ္ထစာရိက ရဟန်းသည်၊ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ ဂဏဿ-၄ ပါးစံသော ဂိုဏ်းအား၊ အာရောစေတွာ-ဝတ်ကြားပြီး၍၊ ဘိက္ခုနဉ္စ-တို့၏လည်း၊ အတ္ထိဘာဝံ-ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်ထင်၍ သာလျှင်၊ ဝသိ-နေပြီ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ အဿ-ထိုမာနတ္ထစာရိက ရဟန်း၏၊ ဦနေ-၄ ပါးအောက် ယုတ်လျော့သော၊ ဂဏေ-ဂိုဏ်း၌၊ စရဏဒေဝိယော ဝါ-ကျင့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အပြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိပွဝါသော-ကင်း၍ နေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ န ဟောတိ။

ကပ္ပိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းကို၊ သစေ န ပဿတိ-အကယ်၍ မမြင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝိဟာရ-ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အတ္တနာ-မိမိနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ ဂတဘိက္ခုသု-သွားသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကဿ-တစ်ပါးသော ရဟန်း၏၊ သန္တိကော (ဝတ္တံ) နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ မဟာသုမထေ့ရော အာဟ။

အယဉ္ဇံ ပေ၊ န ဟောတိ။ ။ “ရဟန်းတစ်ပါးကိုချန်၍ ကျန်ရဟန်းများ ပြန်သွားလျှင် ဦနေဂဏေစရဏအပြစ် မဖြစ်ပါလော့၊ ထိုကျန်ရစ်သော ရဟန်းတစ်ပါးသော်မှ ပြန်၍ သွားပြန်လျှင် ဝိပွဝါသအပြစ် မဖြစ်ပါလော့” ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် “အယဉ္ဇံ ပေ၊ န ဟောတိ” ဟု မိန့်သည်။ ထိုမာနတ္ထစာရိက ရဟန်းက ၄-ပါးစသော ဂိုဏ်းအား မာနတ်ကြားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဦနေဂဏေစရဏဒေဝါ မဖြစ်၊ “ရဟန်းအများပင်ရှိနေသည်” ဟု ထင်သောကြောင့် “ဝိပွဝါသအပြစ်လည်း မဖြစ်ပါ” ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ၌ သလ္လက္ခေတွာ ဟုဆိုသောကြောင့် ရဟန်းများ ပြန်သွားစဉ်က ထိုမာနတ္ထစာရိကရဟန်းအား မပြောဘဲ ပြန်သွားသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ (ဘိက္ခုနဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ ပကတတ္ထာ (ပကတတ်ရဟန်းတို့သည်) ဂတကာလေ တဿ အနာရောစေတွာဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ ဘိက္ခုနဉ္စ ဒွါဒသဟတ္ထုပစာရေ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ အတ္ထော၊ ဧတ္ထစ ဂဏဿ အာရောစေတွာတိ ဣမိနာ ဦနေဂဏေစရဏ ဒေဝါသဘာဝံ ဒသေတိ၊ ဘိက္ခုနဉ္စ အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ ဣမိနာ ဝိပွဝါသဒေဝါသာဘာဝံ ဒသေတိ-ယောဇနာ။)

ဧကဿ သန္တိကေ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ။ အရုဏ်မတက်မီက ထိုရဟန်းထံ မာနတ်ကြားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အရုဏ်တက်ပြီးသောအခါ မာနတ်ကြားဖွယ်မလိုတော့ရကား အာရောစေတွာ မထည့်ဘဲ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ ဟုသာ ဆိုသည်။ မဟာပဒမထေရ်၏ ဝါဒ၌ကား အရုဏ်မတက်ခင်က ဝတ်ကြားပြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် မပါဝင်သောကြောင့် “အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုသည်။ ဤအဆို ၂-မျိုးကိုထောက်လျှင် အရုဏ်မတက်မီက တစ်ကြိမ်ကြားပြီးဖြစ်လျှင် “ဒေဝသိက် အာရောစေတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုနိုင်၏။ အရုဏ်တက်ပြီးနောက် ဝတ်ချခါနီးမှ ထပ်၍ ကြားဖွယ် မလိုဟု သိသာသည်။

ပန-ဝါဒန္တရ မဟာပဒုမထွေရော-သည်။ ယံ-အကြင်ရဟန်းကို၊ ပဌမံ ပဿတိ၊ တဿ အာရောစေတော၊ (ဝတ္ထံ) နိက္ခိပိတဗ္ဗံ အယံ-ဤရှေးဦးစွာတွေ့သော ရဟန်းကို ပြောကြား၍ ဝတ်ချခြင်းသည်။ နိက္ခိတ္တဝတ္ထဿ-နိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏။ ပရိဟာရော-အစောင့်အရှောက်တည်း။ ဣတိ အာဟ။

ဧဝံ-သို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ဆာရတ္ထံ-၆ ညဉ့်ပတ်လုံး၊ မာနတ္ထံ-ကို၊ အခန္တံ-မကျိုးမပြတ်အောင်၊ စရိတ္တာ-ကျင့်ပြီး၍၊ ယတ္ထ-အကြင် သိမ်၌၊ ဝိသတိ ဂဏော-၂ ကျိပ် ဂိုဏ်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုသံယော-ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ သိယာ- ရှိရာ၏။ တတ္ထ-ထိုသိမ်၌၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ အဗ္ဗေတဗ္ဗော-အဗ္ဗာန်သွင်းထိုက်၏။ (အဗ္ဗာန်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ သံယာဒိသေသ်အဖွင့်၌ ရှုပါ။) စ-ဆက်၊ အဗ္ဗေန္တေဟိ-အဗ္ဗာန်သွင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ ပဌမံ-စွာ/အဗ္ဗာနာရဟော-အဗ္ဗာန်ထိုက်သူကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသွာ) - ကြောင့်၊

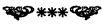
နိက္ခိတ္တဝတ္ထဿ ပရိဟာရော။ ။အနိက္ခိတ္တဝတ်ကျင့်နေသော ရဟန်းတို့မှာ ကျောင်းတိုက် ဥပစာအတွင်း၌ရှိသမျှ ရဟန်းတို့အား ပြောကြားဖို့ရန် တာဝန်ရှိသော်လည်း နိက္ခိတ္တဝတ်ကျင့်သော ရဟန်းတို့အား ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ ရဟန်းအားလုံးအား ကြားဖွယ်မလို၊ “ဒိဋ္ဌရူပ-မြင်အပ်သော အဆင်းရှိသောရဟန်း၊ သူတသဒ္ဓါကြားအပ်သော အသံရှိသောရဟန်းနှင့် ၁၂-တောင် ဥပစာအတွင်း၌ရောက်နေသော ရဟန်းတို့အားသာ ဝတ်ကြားဖို့ရန် တာဝန်ရှိသည်။ ဤကား နိက္ခိတ္တဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းများအတွက် သီးခြားဖြစ်သော အစောင့်အရှောက်တည်း” ဟု မဟာပဒုမထေရ် ဆိုလိုသည်။

ဋီကာ။ ။အနိက္ခိတ္တဝတ္ထေန အန္တော ဥပစာရဂတာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အာရောစေတဗ္ဗတ္တာ အယံ နိက္ခိတ္တဝတ္ထဿ ပရိဟာရောတိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ နိက္ခိတ္တဝတ္ထဿာတိ ဝတ္ထံ နိက္ခိပိတွာ ပရိဝသန္တဿာတိ အတ္ထော၊ အယံ ပနေထ္ထံ ထေရဿ အဓိပ္ပာယော၊ ဝတ္ထံ နိက္ခိပိတွာ ပရိဝသန္တဿ ဥပစာရဂတာနံ (ကျောင်းတိုက် ဥပစာအတွင်း၌ ရောက်နေကုန်သော) သဗ္ဗေသံ အာရောစနက်စွံ နတ္ထိ၊ ဒိဋ္ဌရူပါနံ သူတသဒ္ဓါနံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အဒိဋ္ဌအသုတာနမ္ပိ အန္တောဒ္ဓါဒ သဟတ္ထဂတာနံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဝတ္ထံ နိက္ခိပိတွာ ပရိဝသန္တဿ လက္ခဏန္တိ။

မှတ်ချက်။ ။ဤမဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒကို အဋ္ဌကထာလည်း သဘောတူ၍ နောက်ထားသည်။ ဤဝါဒအတိုင်းဆိုလျှင် ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိသော ခဏ္ဍသိမ်ဝယ် ဝတ်ယူသော အခါ ဝတ်ယူစဉ်အခါက တန်ဆောင်းဝန်း၌ပါဝင်သော ရဟန်းများကို ဝတ်ကြားပြီး၍ ချနိုင်ပြီ၊ ခဏ္ဍသိမ်အပြင်ဘက်ဝယ် ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ရှိကြသော ရဟန်းများကိုကား ဒိဋ္ဌရူပ၊ သူတသဒ္ဓမဟုတ်လျှင် ဝတ်ကြားဖွယ်မလို၊ ထိုသို့ မကြားခြင်းကြောင့် နံနက်စောစောထ၍ အရုဏ်ယူသောအခါ တစ်အရုဏ် မရမရှိ၊ ရနိုင်သည်သာဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

အယံ-ဤမာနတ္တစာရိက ရဟန်းသည်၊ နိက္ခိဝတ္တတ္တာ-ချအပ်ပြီးသော ဝတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ-၌၊ ဌိတော-ပြီ၊ ပကတတ္တဿစ-ပကတတ်ရဟန်း ကိုလည်း၊ အတ္တနံ-အတ္တန်ကို၊ ကာတံ န ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သမာ ဒါပေတဗ္ဗော-ဆောက်တည်စေထိုက်၏၊ ဝတ္ထေ-ကို၊ သမာဒိန္ဓေ-ဆောက်တည် အပ်ပြီးသော်၊ အတ္တနာရဟော-အတ္တန်ထိုက်သူသည်၊ ဟောတိ၊ တေနာပိ-ထိုရဟန်း သည်လည်း၊ ဝတ္တံ သမာဒိယိတွာ၊ အာရောစေတွာ-၍၊ (ဝတ်ကြားပြီး၍)၊ အတ္တနံ- ကို၊ ယာစိတဗ္ဗံ-တောင်းထိုက်၏၊ အနိက္ခိတ္တဝတ္တဿ-မချအပ်သော ဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဝတ္တသမာဒါနကိစ္စ-ဝတ်ဆောက်တည်ဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ- မရှိတော့၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ၊ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သော-ထိုအနိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဆာရတ္တာတိတ္ထမေနေဝ-၆ ညဉ့်ကို လွန်ရာအခါ၌ပင်၊ အတ္တနာရဟော ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ အဗ္ဗေတဗ္ဗော၊ တတြ-ထိုအဗ္ဗေ တဗ္ဗောဟူသော စကားရပ်၌၊ ဧဝံ စ ပ၊ အဗ္ဗေတဗ္ဗောတိ-ဟူ၍၊ ပါဠိယံယေဝ- ပါဠိတော်၌ပင်၊ အယံ အတ္တနဝိမိ-ဤအတ္တန်အစီအရင်ကို(အတ္တန်သွင်းပုံ အစီအရင် ကို) ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [အချို့စာအုပ်တို့၌ “တတြယွာယံ”ဟုရှိ၏၊ ယော ဇနာ၌- “အယံ အတ္တနဝိမိ ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ”ဟု ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နောက်ဝါကျ၌ အယဉ္စဟု စသဒ္ဒါနှင့်တကွ ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း “တတြာ ယံ”သာ ရှေးပါဠိဟောင်းတည်း။]

စ-ဆက်၊ အယံ-ဤအတ္တန်သွင်းပုံ အစီအရင်ကို၊ ဧကာပတ္တိဝံသေန-တစ်ချက် သော အာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဒွေ (ဝါ)- ၂-ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တိသော (ဝါ)-၃ ချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္မဟုလာဝါ-များစွာသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧကဝတ္ထုကာ (ဝါ)-တူသော ဝတ္ထုရှိ သည်မူလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ နာနာဝတ္ထုကာ (ဝါ)-အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိသည်မူ လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) တာသံ- ထိုအာပတ်တို့၏၊ ဝါ-တို့နှင့်၊ (၂-ချက်သော အာပတ်၊ ၃-ချက်သော အာပတ်၊ များစွာသော အာပတ်၊ ဧကဝတ္ထုကအာပတ်၊ နာနာဝတ္ထုကအာပတ်တို့နှင့်၊) ဝံသေန-စပ်သဖြင့်၊ ကမ္မဝါစာ-ကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ-သို့ အပုဋိစ္ဆန္ဒမာနတ္တံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ၏၊ ဗန-ကား၊ ပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ္တံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ပရိဝုတ္တပရိဝါသဿ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိသော ရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နံ-ထိုပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ်ကို၊ ပရိဝါသ ကထာယံမေဝ-ပရိဝါသ်ကထာ၌သာ၊ ကထယိသာမ-ဆိုကုန်အံ့။

ပရိဝါသကထာ

၁၀၂။ တေနဟိ |ပေ၊ ဒေတူတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အနေကေဟိ-များစွာကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပရိဝါသော စ-ကိုလည်းကောင်း၊ မာနတ္ထံ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုပရိဝါသ်၊ မာနတ်၏၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အာဂတာဂတဋ္ဌာနေ-လာတိုင်းလာတိုင်းသော ပါဠိရပ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုစ္စမာနော-ဆိုအပ်သော်၊ ပါဠိဝိယ-ပါဠိတော်သည်ကဲ့သို့၊ အတိဝိတ္ထာရ်-အလွန်ချဲ့ထွင်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဝါ-အလွန်ကျယ်ဝန်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ စ-ကျယ်ဝန်းရုံသာမကသေး၊ သုခေန-လွယ်ကူသဖြင့်၊ ပရိဂ္ဂဟေတု-ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ န ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (အာဂတာဂတဋ္ဌာန၌ ဝိနိစ္ဆယကို ဆိုအပ်သော် အလွန်ကျယ်ဝန်းခြင်းသို့ ရောက်ရာသည်၏အဖြစ်၊ လွယ်ကူစွာ ပိုင်းခြားခြင်းငှာလည်း မတတ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) နံ-ထိုပရိဝါသ် မာနတ်ကို၊ သမောဓာနေတွာ-ပေါင်း၍၊ ဣဓေဝ-ဤအရာ၌သာ၊ (ဧကာဟပရိဝါသ်အရာ၌သာ) ဒဿယိသာမ-ပြကုန်အံ့။

ဟိ-ချဲ့၊ ဣဓ-ဤနေရာ၌၊ အဓိပေတော-အလိုရှိအပ်သော၊ အယံ ပရိဝါသော နာမ-ဤပရိဝါသ်မည်သည်၊ ပဋိစ္စန္ဓ ပရိဝါသော-လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော-လည်းကောင်း၊ သမောဓာနပရိဝါသော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့ တိဝိဓော-ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထို ၃-ပါးသော ပရိဝါသ်တို့တွင်၊ တာဝ-သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်စသည်တို့မှရှေးဦးစွာ၊ (နိဒိဋ္ဌော) ပဋိစ္စန္ဓပရိဝါသော-ကို၊ ယထာ ပဋိစ္စန္ဓာယ-အကြင်အကြင် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏၊ [ပဋိစ္စန္ဓာယ+ဒါတဗ္ဗော+ပရိဝါသော ပဋိစ္စန္ဓပရိဝါသော] ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဥဒါယိတ္ထေရဿ-၏၊ အယံ (အာပတ္တိ)-သည်၊ (ဟောတိ)ယထာ-ကဲ့သို့၊ (တထာ)ကဿစိ-အချို့သော ရဟန်း၏၊ ဧကာဟပုဋိစ္စန္ဓာ-၁ ရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဥဒါယိတ္ထေရဿေဝ-၏ပင်၊ ပရတော-နောက်၌၊ အာဂတာ-လာကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော-တို့သည်)၊ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ (တထာ)ကဿစိ-၏၊ ဒွိဟာဒိပဋိစ္စန္ဓာ-၂ ရက်အစရှိသော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော၊ ဟောန္တိ) (ဥဒါယိတ္ထေရဿ) အယံ(အာပတ္တိ)-ဤ ၁-ချက်သော အာပတ်သည်၊ ဟောတိယထာ-ကဲ့သို့၊ ကဿစိ-၏၊ ဧကာ-၁ ချက်သော၊ အာပတ္တိ၊ ဟောတိ၊ (ဥဒါယိတ္ထေရဿေဝ) ပရတော၊ အာဂတာ-ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ) ယထာ၊ (တထာ)ကဿစိ-၏၊ ဒွေဝါ-၂ ချက်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တိသော ဝါ- ၃ ချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တတုတ္ထရိ ဝါ-

ထို၂-ချက် ၃-ချက်ထက် အလွန်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော ဟောန္တိ) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသ-ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသကို၊ ဒေန္တေန-ပေးသော ဝိနည်းဗိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (တစ်နည်း-ပေးသောသံဃာသည်) ပဌမံ-ပရိဝါသံမပေးမီ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋိစ္ဆန္ဒဘာဝေါ-ပဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်၏ အဖြစ်ကို၊ တာဝ ဇာနိတဗျော-သိထိုက်သေး၏။

ဟိ-ခွဲ၊ အယံ အာပတ္တိနာမ-ဤအာပတ်မည်သည်၊ ဒသဟိ-ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒ-ဖုံးအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုဒသာဟာကာရေဟိ ပဋိစ္ဆန္ဒ ဟောတိဟူသောပါဠိ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ မာတိကာ-မာတိကာတည်း၊ အာပတ္တိစ-အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိသညီစ-အာပတ်ဟုအမှတ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ပကတတ္ထောစ-ပံကဇာတ်ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပကတတ္ထသညီစ-ပကတတ်ရဟန်းဟု အမှတ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ အနန္တယိကောစ-အန္တရာယ် မရှိသည်လည်းကောင်း၊ အနန္တရာယိကသညီစ-အန္တရာယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ပဟုစ-စွမ်းနိုင်သည်လည်းကောင်း၊ ပဟုသညီစ-စွမ်းနိုင်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဆာဒေတုကာမောစ-ဖုံးထားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဆာဒေတိစ-ဖုံးလည်းဖုံးထား၏၊ ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (မာတိကာ-မာတိကာတည်း။)

တတ္ထ-ထိုမာတိကာ၌၊ အာပတ္တိ စ၊ ပေ၊ သညီဇာတိ-ကား၊ ယံ-အကြင်အာပတ်သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပြီ၊ သာ-ထိုအာပတ်သည်၊ အာပတ္တိယေဝ-ဧကန်အာပတ်သည်ပင်၊ ဟောတိ-အံ့၊ စ-ဆက်၊ သောပိ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ တတ္ထ-ထိုအာပတ်၌၊ အာပတ္တိသညီယေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့အာပတ်ဟူ၍၊ ဇာနန္တော-လျက်၊ ဆာဒေတိ-ဖုံးထားအံ့၊ ဆန္ဒာဝ-ဖုံးထားအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုအာပတ်၌၊ အနာပတ္တိသညီ-အာပတ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ အထ (ဟောတိ)-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အစ္ဆန္ဒာ-မဖုံးအပ်သည်၊ (ဟောတိ) အနာပတ္တိ-သည်၊ (အစ္ဆာဒိတာစ ဟောတိ၌ စပ်)၊ အာပတ္တိသညာယပိ-အာပတ်ဟူသော အမှတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိသညာယပိ-အာပတ်မဟုတ်ဟု အမှတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆာဒေန္တေနပိ-ဖုံးထားပါသော်လည်း၊ အစ္ဆာဒိတာဝ-ဖုံးအပ်သည်မမည်သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။

လဟုံကံ ဝါ-လဟုကအာပတ်ကိုမူလည်း၊ ဂရုကာတိ-ဂရုကအာပတ်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဂရုကံ ဝါ-ဂရုကအာပတ်ကိုမူလည်း၊ လဟုကာတိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဆာဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အလန္တိပက္ခေ-အလန္တိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဖို့၌၊ တိဌတိ-တည်၏၊ (“သဗ္ဗိစ္စ အာပတ္တိံ ပရိဂူဟတိ” အလန္တိဖြစ်သည်-ဟူလျှ်) အာပတ္တိ

ပုန-အာပတ်သည်ကား၊ အစ္ဆန္နာ-မဖုံးအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဂရုကံ-ကို၊ လဟုကာတိ-ဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဒေသေတိ-ဒေသနာပြောအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒေသိတာ-ဒေသနာပြောအပ်သည်၊ နေဝ ဟောတိ၊ ဆန္နာ န (ဟောတိ) ဂရုကံ-ကို၊ ဂရုကာတိ-ဟူ၍၊ ဥတ္တာ-၍၊ ဆာဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဆန္နာ ဟောတိ၊ ဂရုကလဟုကဘာဝံ-ဂရုကအာပတ်၊ လဟုကအာပတ်၏အဖြစ်ကို၊ န ဇာနာတိ-မသိ၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဆာဒေမိ-ဖုံး၏၊ ဣတိ-ဤသို့ သိ၍၊ ဆာဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ပကတတ္ထောတိ-ကား၊ တိဝိဓံ-၃ ပါးအပြားရှိသော၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ-ဥက္ခေပနိယကံကို၊ အကတော - မပြုအပ်သည်၊ (ဟောတိ) သော - ထိုရဟန်းသည်၊ ပကတတ္ထသညီ-သည်၊ ဟုတ္တာ၊ စေ ဆာဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဆန္နာ ဟောတိ၊ အထသို့မဟုတ်၊ မယှ-ငါ၏အပေါ်၌၊ သံယေန-သည်၊ ကမ္မံ-ဥက္ခေပနိယကံကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ အပကတတ္ထသညီ-ပကတတ်မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္တာ၊ (စေ) ဆာဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ) အစ္ဆန္နာ ဟောတိ၊ အပကတတ္ထေန-ပကတတ်မဟုတ်သော ရဟန်းသည်၊ ပကတတ္ထသညီနာ-ပကတတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ အပကတတ္ထသညီနာ-ပကတတ် မဟုတ်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဆာဒိတာ-ဖုံးထားအပ်သည်၊ (သမာနာ)ဝိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ စ-သာဓကကား၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ စိန္တိတာတိ-ဟူသော၊ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)-ဤဂါထာစကားကို၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ)ဝိ-တို့သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ၊ ဗာသာဝသေသံ-အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဂရုကံ-ဂရုကဖြစ်သော သံယာဒိသေသံအာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ အနာဒရိယံ-ရိသေလေးစားခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ဆာဒေတိ-ဖုံး၏၊ န ဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီလည်းမဟုတ်၊ ဝဇ္ဇံ စ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဟူသော အပြစ်သို့လည်း၊ နေဝ ဖုသေယျ-

ပကတတ္ထော။ ။အခြားနေရာ၌ ပါရာဇိက မကျသူ၊ ဥက္ခေပနိယကံ မပြုအပ်သူကို “ပကတတ္ထ”ဟု ဆိုရသော်လည်း ဤအာပတ်ဖုံးလွှမ်းရာ၌ (ပါရာဇိကကျပြီးဖြစ်လျှင် အာပတ်ပင် မသင့်တော့ရကား ဖုံးမဖုံးကို စိစစ်ဖွယ်မလိုတော့) သို့ဖြစ်၍ ပါရာဇိကမကျသူဟု အထူးလျှဉ်းပါးဖွယ် မရှိသောကြောင့် “တိဝိဓံ၊ ပေ၊ အကတော”ဟု မိန့်သည်၊ အကတောအရ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏၊ ဥက္ခေပနိယကံကို မရ၊ ထို့ကြောင့် “တိဝိဓံ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ”ဟု အဝုတ္တကံထားသည်၊ တစ်ရံတစ်ခါ ကရဇာတ်၏ကံ၌ ပကတိ-ဝိကတိကံဟု ၂-မျိုးရှိတတ်၏၊ ဤနေရာ၌ ဘိက္ခုဟု ထည့်ရမည့် ပကတိကံသည် ဝုတ္တကံတည်း။

လင်္ဂဂဏ္ဍိ။ ။ဤကဲ့သို့ ခွဲခြင်းကို သဘောမကျ၍ “တိဝိဓပုက္ခေပနိယကမ္မ ကတော”ဟု သမာသိကြံသတတ်၊ ဤအကြံလည်း ပရိဝါရ ဧကုတ္တရိယနယ ဧကကအဋ္ဌကထာ၌ “အဝသေသ စတုဗ္ဗိစ တဇ္ဇနိယာဒိကမ္မကတော”ဟုရှိသောကြောင့် သင့်သည်ပင်။ [တိဝိဓပုက္ခေပနိယကမ္မံ+ကတံ ယဿာတိ တိဝိဓပုက္ခေပနိယကမ္မကတော (ဘိက္ခု)။]

မထိရောက်ရာ၊ ဧသာ ပညာ-ဤပြဿနာကို၊ ကုသလေဟိ-ဝိနည်းကျမ်းကျင့်၊ ပညာ ရှင်တို့သည်၊ စိန္တိတာ-ကြံအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ ပညော-ကို၊ ဥက္ခိတ္တကေန-ဥက္ခိတ္တက ရဟန်းဖြင့်၊ ကထိတော-ဖြေဆိုအပ်ပြီ။

အနန္တရာယိကောတိ-ကား၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ ဒသသု-ကုန်သော၊ အန္တရာယေသု-အန္တရာယ်တို့တွင်၊ ဧကောပိ-တစ်ပါးသော အန္တရာယ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊ (ရာဇ၊ စောရ စသော အန္တရာယ် ၁၀-ပါးကို မဟာဝဂ္ဂ ဥပေါသထက္ခန္ဓက၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌ကား ဤနေရာ၌ တိုက်ရိုက်ပါ၏။) သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အနန္တရာယိကသညီ-အန္တရာယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္တာ၊ စေ ဆာဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဆန္နာ ဟောတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဘီရုဏဇာတိကတာယ-ကြောက် တတ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္တကာရေ-အမိုက် မှောင်၌၊ အမနုဿ စဏှာ မိဂဘယေန-တစ္ဆေသူရဲ၊ ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား အစရှိသော ရဲရင့်သော သားကောင်တို့မှ ကြောက်ခြင်းကြောက်၊ အန္တရာယိကသညီ-အန္တရာယ် ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ ဟုတ္တာ၊ သစေပိ ဆာဒေတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖူးထားစေဦး တော့၊ (ဧဝံသတိပိ) အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဗ္ဗတ ဝိဟာရေ-တောင်ပေါ်ကျောင်း၌၊ ဝသန္တဿ-နေစဉ်၊ ကန္ဓရံ ဝါ-ချောက်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ နဒိံ ဝါ-မြစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိက္ကမိတ္တာ-ကျော်လွန်၍၊ အာရောစေတဗ္ဗံ-ပြောကြားရာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ စ-သည်သာမကသေး၊ အန္တရာ မဂ္ဂေ-လမ်းခရီးအကြား၌၊ စဏှာဝါဠအမနုဿာဒိဘယံ-ကြမ်းတမ်းသော ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား အစရှိသော သားကောင်၊ တစ္ဆေသူရဲ အစရှိသည်တို့၏ဘေးသည်၊ အတ္ထိ- ရှိတတ်၏၊ မဂ္ဂေ-၌၊ အဇဂရာ-စပါးကြီးမြေတို့သည်၊ နိပဇ္ဇန္တိ-အိပ်နေတတ်ကုန်၏၊ နဒိံ-မြစ်သည်၊ ပူရာ-ရေဖြင့်ပြည့်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧကသ္မိံ-၁ ခုသော၊ အန္တရာယေ-သည်၊ သတိယေဝ-ရှိသော်သာ၊ အန္တရာယိကသညီ-သည်၊ ဟုတ္တာ၊ ဆာဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ အန္တရာယိကဿ- အန္တရာယ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရာယိကသညာယဝါ-အန္တရာယ်ရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်

ကထိတော။ ။ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသည် သာသနာတော်ဝယ် အကြွင်းအကျန် ရှိသေး သော (ပါရာဇိကကဲ့သို့ အကြွင်းအကျန်မရှိမဟုတ်သော) ဂရုကသံဃာဒိသေသံအာပတ်သို့ ရောက်၏၊ ဥက္ခိတ္တကဖြစ်သောကြောင့် အခြားပကတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဒေသနာကြား၍လည်း မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ဖူးထား၏၊ ထိုသို့ ဖူးထားသည့်အတွက် (ပကတတ်ရဟန်းတို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ် တည်းဟူသော အပြစ်သင့်ရာပါသော်လည်း) ထိုဥက္ခိတ္တကရဟန်း၌ ဒုက္ကဋ်အာပတ်တည်း ဟူသော အပြစ်မသင့်ဟု ဖြေဆိုအပ်၏၊ (သာဝသေသံတိ ဣမိနာ ပါရာဇိကံ နိဝတ္ထေတိ ။ပ၊ အနာဒရိယန္တိ သိက္ခာပဒေ အနာဒရိယံ၊ ဝဇ္ဇံတိ ဒုက္ကဋ်-ယောဇနာ။)

ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ အနန္တရာယိက သညာယဝါ-အန္တရာယ်မရှိဟု အမှတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဆာဒယတော-ဖုံးထားလတ်သော်၊ ဝါ-ဖုံးထား သော ရဟန်းသည်၊ အစ္ဆန္ဒာဝ ဟောတိ၊ (ဋီကာ၌ ပါဠိတစ်မျိုးရှိသေး၏။)

ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုနော-၏။ သန္တိကံ-အထံသို့၊ ဂန္တိစေဝ-ငှာ လည်းကောင်း၊ အာရောစေတုံစ-ငှာလည်းကောင်း၊ သက္ကောတိ-၏။ (သော-ထို ရဟန်းသည်၊ ပဟူတိ-ပဟုမည်၏။ သော-ထိုပဟုဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ ပဟုသညီ- စွမ်းနိုင်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ, စေ ဆာဒေတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဆန္ဒာ ဟောတိ၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏။ မုခေ-ပါးစပ်၌၊ အပ္ပမတ္တကော-နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိ သော၊ ဂက္ကောဝါ-အဖုအနာသည့်သော်လည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ ဟနကဝါတော- မေး၏ ကျင်နာခြင်းကို ပြုတတ်သော လေသည်နံသော်လည်း၊ သစေ ဝိဇ္ဇတိ- အကယ်၍ ထိုးအံ့၊ ဒန္တောဝါ-သွားသည်သော်လည်း၊ သစေ ရုဇ္ဈတိ-အကယ်၍ ကျင်နာအံ့၊ မန္တာ-အနည်းငယ်သော၊ ဘိက္ခာဝါ-ဆွမ်းသည်သော်လည်း၊ ဝါ-ကိုသော် လည်း၊ လဒ္ဓါ-ရအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တာဝတကေန-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝတ္တု-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ နေဝ န၊ သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်သည်မဟုတ်၊ ဂန္တိ-ငှာ၊ န န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင် သည်မဟုတ်၊ အပိစ ခေါ-ထိုသို့ပင် စွမ်းနိုင်ပါသော်လည်း၊ န သက္ကောမိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ သညီ-ဤသို့အမှတ်ရှိသည်၊ (သစေ)ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) အယံ-ဤရဟန်း သည်၊ ပဟု-စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊ ဝါ-လျက်၊ အပ္ပဟုသညီနာမ-မစွမ်းနိုင်ဟု အမှတ်ရှိသူမည်သည်၊ (ဟောတိ) ဣမိနာ-ဤရဟန်းသည်၊ ဆာဒိတာ-ဖုံးအပ်သည်၊ (သမာနာ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အစ္ဆာဒိတာ-ဖုံးအပ်သည်မမည်သည်၊ (ဟောတိ) ပန-ကာ၊ အပ္ပဟုနာ-မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တု ဝါ-ငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဂန္တိ ဝါ-ငှာသော်လည်းကောင်း၊ အသမထ္တေန - မစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်၊ (အပ္ပဟုနာကို ထပ်ဖွင့်သည်) ပဟုသညီနာ-စွမ်းနိုင်၏ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာဝါ- ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊) အပ္ပဟုသညီနာ-မစွမ်းနိုင်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာဝါ- ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊) ဆာဒိတာ-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အစ္ဆာဒိတာဝ- ဖုံးထားအပ်သည်မမည်သည်သာ၊ (ဟောတိ။)

ဆာဒေတုကာမော. စ |ပေ၊ ဆာဒေတိ စာတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤမာတိကာ ၂-ပါးအပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ-သည်သာ၊ [၁-ဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိ၊ ၂-ဆာဒေတုကာမော နစ္ဆာဒေတိ၊ ၃-န ဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိ၊ ၄-န ဆာဒေတုကာမော နစ္ဆာဒေတိ၊ ဤသို့ ၄-ချက် စက်လှည့်ပါ၊ ဤ ၄-ချက်တွင် မာတိကာ၌ ပြခဲ့သော ဆာဒေတုကာမော ဆာဒေတိအတွက် ဥတ္တာနတ္ထဟု ဆိုသည်။

သစေ ပန စသော နောက်ဝါကျများဖြင့် ဆာဒေတုကာမော နန္ဒာဒေတိ စသည်တို့ကို အကျယ်ပြုလိမ့်မည်။] ပန-ဆက်၊ ဆာဒေသာမိ-ဖုံးထားအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဓုရနိက္ခေပံ-တာဝန်ကို လျှော့ချမှုကို၊ (အဝီကရဏ-မပြုတော့အံ့ဟု လျှော့ချမှုကို) ကတ္တာ-ပြုပြီး၍၊ ပုရောဘတ္တေ ဝါ-ဆွမ်း၏ ရှေ့အဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တေ ဝါ-ဆွမ်း၏နောက်အဖို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဌမယာမာဒီသုဝါ-ပဌမယာမိ အစရှိ သည်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ လဇ္ဇိဓမ္မံ-လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သဘောသို့၊ ဩက္ကမိတ္တာ-သက်ရောက်၍၊ အန္တောအရဏေယေဝ-အရုဏ်၏အတွင်း၌သာ၊ သံစေ အာရော စေတိ၊ (ဧဝံသတိ) အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ ဆာဒေတုကာမော-သည်၊ (ဟုတ္တာ-လျက်)၊ န ဆာဒေတိ နာမ-ဖုံးမထားသည်မည်၏။

ပန-ကား၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အဘိက္ခကေ-ရဟန်းမရှိသော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ ဝသန္တဿ-နေ့စဉ်၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတ္တာ-ရောက်ပြီး၍၊ သဘာဂဿ-သဘာဂဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ အာဂမနံ-လာခြင်းကို၊ အာဂမေန္တဿ-ဆိုင်းငံ့စဉ် သော်လည်းကောင်း၊ သဘာဂသန္တိကံ-သဘောတူသော ရဟန်း၏အထံသို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ ဝါ-သွားစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ အဒ္ဓမာသောပိ-တစ်လထက်ဝက် ၁၅-ရက်သည် လည်းကောင်း၊ မာသောပိ-တစ်လသည်လည်းကောင်း၊ အတိတ္တမတိ-လွန်အံ့၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ န ဆာဒေတုကာမော-ဖုံးထားခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-လျက်) ဆာဒေတိ နာမ-ဖုံးထားသည်မည်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အယမိ-ဤ အာပတ်သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ အာပန္နမတ္တော-အာပတ်သို့ရောက်ပြီးခါမျှသည်၊ (ဟုတ္တာ)ဝ-ဖြစ်၍ပင်၊ (ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ခြင်းပင်)၊ အပ္ပိ-မီးကို၊ အက္ကန္တပုရိသော ဝိယ-နင်းမိသော ယောက်ျား သည်ကဲ့သို့၊ သဟသာ-အဆောတလျှင်၊ အပက္ကမိတ္တာ-ဖဲ၍၊ သဘာဂဌာနံ-သဘော တူသောရဟန်း၏ တည်ရာအရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အာဝိ-ထင်စွာ၊ ကရောတိ-၏၊ အယံ န ဆာဒေတုကာမော၊ န ဆာဒေတိနာမ-မဖုံးထားသည်မည်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန-ကား၊ သဘာဂံ-သဘောတူသော ရဟန်းကို၊ (ရန်သူမဟုတ်သော သဘာဂ ရဟန်းကို) ဒိသ္မာပိ-မြင်၍လည်း၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ မေ-ငါ၏၊ ဥပဇ္ဈာယော- ဥပဇ္ဈာယ်တည်း၊ (ဣတိ)ဝါ-ဤသို့၊ နလုံးသွင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ အာစရိယော- ဆရာတည်း၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ လုဇ္ဈာယ-ရှက်ခြင်းကြောင့်၊ (အာပတ္တိ)၊ သစေ နာရောစေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဆန္နာဝ ဟောတိ။

ဟိ-မှန်၊ ဣဓ-ဤအာပတ်ကို ဒေသနာပြောရာ၌၊ ဥပဇ္ဈာယာဒိဘာဝေါ- ဥပဇ္ဈာယ်အစရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ အပ္ပမဏံ-ပမာဏ မဟုတ်၊ (လိုရင်းမဟုတ်)၊ အဝေရိသဘာဂမတ္တမေဝ-ရန်သူမဟုတ်သော သဘာဂပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်မျှသည်သာ။

(“အဝေရိသဘာဝဘာဝမတ္တမေဝ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝ အကျေကြံ) ပမာဏ-
 တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝေရိသဘာဝဿ-ရန်သူမဟုတ်သော သဘာဝရဟန်း
 ၏။ သန္တိကေ-၌၊ (အာပတ္တိ-ကို) အာရောစေတဗ္ဗာ-လျှောက်ထိုက်၏။ ပန-ဗျတိရိက်၊
 ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဝိသဘာဂေါ-သဘောမတူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟောတိ-
 ၏။ သုတ္တာ-၍၊ (သံဃာဒိသေသံအာပတ်သင့်ပါသည်ဟု ကြားရလျှင်) ပကာသေတု
 ကာမော-အခြားသူတို့အား ထင်ရှားပြခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟောတိ) ဧဝရူပဿ-
 ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝါ-၏။ ဥပဇ္ဈာယဿာဝိ-ဥပဇ္ဈာယ်၏သော်မှ
 လည်း၊ သန္တိကေ နာရောစေတဗ္ဗံ၊ အတ္တ-ထိုအာပတ်ကို ဒေသနာပြောရာ၌၊ ပုရေ
 ဘတ္တံ ဝါ-ဆွမ်း၏ ရှေ့အဖို့၌သော်လည်း၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်သည်၊
 ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ပစ္စာဘတ္တံ ဝါ-ဆွမ်း၏ နောက်အဖို့၌သော်လည်း၊ (အာပတ္တိ
 အာပန္နော ဟောတု) ဒိဝါ ဝါ-နေ့အခါ၌မူလည်း၊ (အာပတ္တိ အာပန္နော ဟောတု)
 ရတ္တိ ဝါ-ညဉ့်အခါ၌မူလည်း၊ (အာပတ္တိ အာပန္နော ဟောတု) ယာဝ-အကြင်မျှ
 လောက်၊ အရုဏံ-သည်၊ န ဥဂ္ဂစ္ဆတိ-မတက်သေး၊ တာဝ-ထိုအရုဏံမတက်သေးမီ၊
 အာရောစေတဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏။ ဝါ-ပြောကြားနိုင်၏။ အရုဏေ-သည်၊ ဥဒ္ဓစ္ဆေ-
 တက်လတ်သော်၊ (အာပတ္တိ) ပဋိစ္ဆန္တော ဟောတိ၊ စ-ဖုံးထားအပ်ရုံသာမကသေး၊
 ပဋိစ္ဆာဒနပစ္စယာ-ဖုံးထားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်-သို့၊ အာပုဇ္ဇတိ။

ပန-ဆက်၊ သဘာဝသံဃာဒိသေသံ-သဘောတူသော သံဃာဒိသေသံ အာ
 ပတ်သို့၊ အာပန္နဿ-ရောက်သောရဟန်း၏။ သန္တိကေ-၌၊/အာဝိ-ထင်စွာ၊ ကာတုံ
 န ဝဇ္ဇတိ၊ အာဝိ-စွာ၊ သစေ ကရောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊
 အာဝိကတာ-ထင်စွာပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏။ ပန-ထိုသို့ပင် အာဝိကတ
 ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဒုက္ကဋ်-ဒုက္ကဋ်အာပတ်မှ၊ န မုစ္စတိ-မလွတ်၊ [မဟာဝဂ္ဂ ဥပေါသ
 ထက္ခန္ဓက၌ “န ဘိက္ခဝေ သဘာဝါ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ယော ဒေသေယျ
 အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ်ဿ” ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အာပတ်မှ မလွတ်” ဟူလို၊] တသ္မာ-
 ကြောင့်၊ သုဒ္ဓဿ-စင်ကြယ်သော ရဟန်း၏။ သန္တိကေ-၌၊ အာဝိ၊ ကာတဗ္ဗာ၊
 [သုဒ္ဓဿ သန္တိကေတိ သဘာဝသံဃာဒိသေသံ အနာပန္နဿ သန္တိကေ-ဋီကာ၊]
 စ-ဆက်၊ အာဝိ-စွာ၊ ကရောန္တော-ပြုသော ရဟန်းသည်၊ တုယံ၊ ပေ၊ အာဝိကရောမိ

• ဥဒ္ဓစ္ဆေ ။ပေ၊ အာပုဇ္ဇတိ။ ။ခံသုဓာတ်သည် သွားခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ “ဥ”
 ဥပသာရကြောင့် အထက်သို့သွားခြင်း၊ တက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ပရိဝါရ “ဝိပတ္တိပစ္စယဝါရ”
 ၌ “အတ္တနော ဒုဠုလ္လံ အာပတ္တိ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ်ဿ” နှင့်အညီ မိမိ၏ ဒုဠုလ္လအာပတ်
 ကို ဖုံးထားခြင်းကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့လည်း ရောက်၏။ [“မိမိ၏အာပတ်ကို ဖုံးထားရာ၌
 အာစာရဝိပတ္တိဖြစ်သော အခြားအာပတ်များကို ဖုံးထားမှုကြောင့်လည်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်၏”
 ဟု ထိုပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။]

တိဝါ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (တုယံ၊ ဩပေ အာပတ္တိံ) အာစိက္ခာမိတိဝါ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ (တုယံ၊ ဩပေ အာပတ္တိံ) အာရောစေမိတိ ဝါ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မမ-၏။ ဧကံ-တစ်ချက်သော၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပန္နဘာဝံ-ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနာဟိ-သိပါလော၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဝဒတု-ပြောပစေ၊ ဧကံ-သော၊ ဂရုကာပတ္တိံ-ကရုဏာအာပတ်ကို၊ အာဝိကရောမိ-၏။ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန ဝါ-နည်းဖြင့်သော်လည်း၊ ဝဒတု-ပြောပစေ၊ (အာဒိဖြင့် အာစိက္ခာမိ၊ အာရောစေမိ၊ မမ ဧကံ၊ ဩပေ၊ ဇာနာဟိတိုင်အောင်သော ဝါကျတို့ကို ညွှန်းသည်။) သဗ္ဗေဟိပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်း တို့ကြောင့်၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္တာဝ ဟောတိ၊ ဣတိ ကုရုန္တိယံ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ လဟုကာပတ္တိံ-ကို၊ အာဝိကရောမိ-၏။ ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ သစေ ဝဒတိ-အံ၊ (ဂရုဏအာပတ်ကို လဟုကအာပတ်ဟု ပြောအံ၊) (ဧဝံသတိ၊) ပဋိစ္ဆန္တာ ဟောတိ၊ ဝတ္တံ-ကို၊ အာရောစေတိ-အံ၊ (ဝတ္တံတိ အသုစိမောစနာဒိ ဝိတိက္ကမံ-ဋီကာ၊) အာပတ္တိံ-ကို၊ အာရောစေတိ၊ ဥဘယံ-ဝတ္တံ၊ အာပတ် ၂-ပါးစုံကို၊ အာရောစေတိ-အံ၊ တိဝိဓေနာပိ-၃ ပါးအပြားအားဖြင့်လည်း၊ အာရောစိတာဝ-ပြောအပ်သည်သာ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုသ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ကာရဏာနိ-ဤအကြောင်းတို့ကို၊ ဥပလက္ခေတ္တာ-မှတ်သား၍၊ ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသံ-ကို၊ ဒေန္တေန-ပေးသော ဝိနည်းခိုရ်သည်၊ ဝါ-သံဃာသည်၊ ပဌမမေဝ-သာလျှင်၊ ပဋိစ္ဆန္နဘာဝေါ-ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗော၊ (“ဣတိ၊ ဩပေ၊ ဇာနိတဗ္ဗော”ဖြင့် “ပဌမံတာဝ ပဋိစ္ဆန္နဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော”ဟု ရှေး၌ အခြေခံခဲ့သောစကားကို ပြန်၍ အုပ်သည်။)

တတော-ထိုသိရာအခါမှ၊ (ပရံ-နောက်၌) ပဋိစ္ဆန္နဒီဝသေစ-ဖုံးလွှမ်းအပ်ရာ နေ့တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာပတ္တိယော စ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သားပြီး၍၊ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္တာ-တစ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ၊) အဟံ ဘန္တေ၊ ဩပေ၊ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နတိ-အစရှိသည် ဟူ၍၊ (ဣတိသဒ္ဓါ အာဒျတ္ထ) ဧဝံ-သို့၊ ယာစာပေတွာ-တောင်းစေပြီး၍၊ ဣဓ-ဤ သမုဒ္ဒယက္ခန္ဓက၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်သာ၊ ကမ္မဝါစ-ကို၊ ဝတ္တာ-ဆိုပြီး၍၊ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဒွိဟတိဟာဒိပဋိစ္ဆန္နာ-၂-ရက်၊ ၃-ရက် အစရှိသော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်သည်။

• ကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္တာ။ ။ ယောဇနာ၌ “ဧကာဟေန+ပဋိစ္ဆန္နာ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္တာ”ဟု တပြုရိသ် ဖွင့်၏။ မိမိကား “ယာဝတိဟံ-လုံး၊ ဇာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ”ကို ထောက်၍ အဂ္ဂန္တသံယောဂတ္ထ ဒုတိယာ ကြံလိုက်ပါသည်။

ဟောတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒွိဟပုဋိစ္ဆန္တံ-၂ ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ၌ စပ်)၊ ပေ၊ စုဒ္ဒသာဟပုဋိစ္ဆန္တံ-၁၄ ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ၌ စပ်)၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ယာဝ-လောက်၊ စုဒ္ဒသဒိဝသာနိ-၁၄ ရက်တို့သည်၊ (သန္တိ၊ တာဝ-ထို ၁၄-ရက်တိုင်အောင်၊) ဒိဝသဝသေန-နေနှင့်စပ်သဖြင့်၊ ယောဇနာ-ပုဒ်ကိုယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ (“ဧကာဟပုဋိစ္ဆန္တံနေရာ၌ ဒွိဟပုဋိစ္ဆန္တံ စသည်ထည့်ပါ” ဟူလို၊) ပဉ္စဒသဒိဝသာနိ-၁၅ ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ပဋိစ္ဆန္နာယ-ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်၏အတွက်၊ ပက္ခပုဋိစ္ဆန္တံတိ-ပက္ခပုဋိစ္ဆန္တံဟူ၍၊ ဝတ္တာ-၍၊ ယောဇနာ၊ ကာတဗ္ဗာ၊ တတော-ထို ၁၅-ရက်မှာ (ပရံ) ယာဝ-လောက်၊ ဧကုနတိသတိမော-၁-ခုယုတ် ၃၀ တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဒိဝသော-သည်၊ အတ္ထိ၊ တာဝ-ထို ၁-ခုယုတ် ၃၀သော၊ ရက်တိုင်အောင်၊ (၂၉-ရက်တိုင်အောင်) အတိရေက ပက္ခပုဋိစ္ဆန္တံ-ဟူ၍၊ (ဝတ္တာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။)

တတော-ထို ၂၉-ရက်မှာ ပရံ၊ မာသပုဋိစ္ဆန္တံ-၁ လပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ၌ စပ်)၊ အတိရေကမာသပုဋိစ္ဆန္တံ-၁ လထက်လွန်သောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ ဒွေမာသပုဋိစ္ဆန္တံ-၂ လပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ [ဒွေ+မာသာ ဒွိမာသံ၊ ဒွိဇာသံယေဝ ဒွေမာသာ၊ ဒွေမာသံ+ပဋိစ္ဆန္တာ ဒွေမာသပုဋိစ္ဆန္တာ] အတိရေက ဒွေမာသပုဋိစ္ဆန္တံ-၂ လထက်လွန်သောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ တေမာ သပုဋိစ္ဆန္တံ-၃ လပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ အတိရေကတေမာသပုဋိစ္ဆန္တံ-၃-လထက် လွန်သောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ စတုမာသပုဋိစ္ဆန္တံ-၄ လပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ပဋိစ္ဆန္တံပုဒ်ကို ထည့်ပေးပါ။ စာအုပ်တို့၌ ပေယျာလမြှုပ်ထား၏)၊ ပေ၊ အတိရေက ဧကဒသမာသပုဋိစ္ဆန္တံ-၁၁ လထက်လွန်သောရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ၌ စပ်)၊ ဣတိ ဧဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ၊ သံဝစ္ဆရေ-၁ နှစ်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏေ-ပြည့်လသော်၊ ဧကသံဝစ္ဆရပုဋိစ္ဆန္တံ-၁ နှစ်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ် သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ၌ စပ်)၊ ဣတိ-ဤသို့လည်းကောင်း၊ တတော-ထို ၁ နှစ်မှာ ပရံ-၌၊ အတိရေကဧကသံဝစ္ဆရပုဋိစ္ဆန္တံ ၂/၆ပေ၊ အတိရေကပဉ္စသံဝစ္ဆရပုဋိစ္ဆန္တံ-သော၊ (ဧကံ အာပတ္တိ၌ စပ်)၊ ဣတိ-သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-သို့၊ ယာဝသဋ္ဌိသံဝစ္ဆရအတိ ရေကသဋ္ဌိသံဝစ္ဆရပုဋိစ္ဆန္တံ-နှစ် ၆၀၊ အနှစ် ၆၀ ထက် လွန်သော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်တိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ တတော-ထိုနှစ် ၆၀ ထက်၊ ဘိယျာပိဝါ-အလွန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္တာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

ပန-ဆက်၊ ဒွေ (ဝါ)-၂ ချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိသောဝါ-၃ ချက် သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တတုတ္တရိဝါ-ထို ၂-ချက်၊ ၃-ချက်ထက် အလွန်သော် လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣဓ- ဤပါဠိရပ်၌၊ ဧကံ အာပတ္တန္တိ - ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ ယထာ - ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊

ဧဝံ-တူ၊ ဒေဝါပေ၊ အာပတ္တိယောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထုပ္ပံ-ဆိုရာ၏။ ပန-ဆက်၊ တတော-
 ထို၂ချက်၊ ၃-ချက်သော အာပတ်မှ၊ ပရံ-၌၊ (“၂-ချက်၊ ၃-ချက်ထက်+အလွန်”
 ဟုသော်လည်း ပေး) သတံ ဝါ-တစ်ရာသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ သဟသံ
 ဝါ-တစ်ထောင်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ သမ္မဟုလာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္ထု၊ ဝဏ္ဏတိ၊
 နာနာဝတ္ထုကာသုပိ-အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိသောအာပတ်တို့၌လည်း၊ (ယောဇနာ
 ကာတဗ္ဗာ၌ စပ်)၊ ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ဧကံ-တစ်ချက်သော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-
 သုက္ကဝိသဋ္ဌိသို့လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ ဧကံ-သော၊ သဗ္ဗရိတ္တံ-သဗ္ဗရိတ္တသို့လည်းကောင်း၊
 ဧကာဟပုဋိစ္ဆန္တာ ယော-၁ ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ကုန်သော၊ သမ္မဟုလာ-ကုန်
 သော၊ သံဃာဒိ သေသာ-သံဃာဒိသေသ်မည်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊
 အာပဋိ-ရောက်ပါပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဂဏနဝသေနဝါ-အရေအတွက်၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ဧကံဟူသော အရေအတွက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်
 လည်းကောင်း) အဟံ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဧကာဟပုဋိစ္ဆန္တာယောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊
 ဝတ္ထုကိတ္တနဝသေန ဝါ-ဝတ္ထုကို လျှောက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်လည်း
 ကောင်း၊ အဟံ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဧကာဟပုဋိစ္ဆန္တာယောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ နာမမတ္တ
 ဝသေနဝါ-နာမည်မျှ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယောဇနာ-ပုဒ်တို့ကို
 ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ထိုက်၏။

တတ္ထ-ထိုနာမမတ္တဝသေနဟူသော ပုဒ်၌၊ နာမံ-နာမည်သည်၊ သဇာတိသာဓာ
 ရဏဉ္စ-သဇာတိသာဓာရဏနာမည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗသာဓာရဏဉ္စ-သဗ္ဗသာဓာ
 ရဏနာမည်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဓံ-၂ ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ-ထို ၂-ပါး
 တို့တွင်၊ သံဃာဒိသေသောတိ-သံဃာဒိသေသောဟူသော နာမည်သည်၊ သဇာတိ
 သာဓာရဏံ-သံဃာဒိသေသ်ဟူသော မိမိဇာတ်နှင့် ဆက်ဆံသော နာမည်တည်း၊
 အာပတ္တိတိ-အာပတ္တိဟူသော နာမည်သည်၊ သဗ္ဗသာဓာရဏံ-အလုံးစုံသော
 အာပတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသော နာမည်တည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္မဟုလာ၊ ပေ၊
 ဧကာဟပုဋိစ္ဆန္တာယောတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ သဗ္ဗသာဓာရဏနာမဝသေနဝါ-အလုံးစုံ
 သော အာပတ်တို့နှင့် ဆက်ဆံသောနာမည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ ဝတ္ထု-လျှောက်
 ခြင်းငှာ၊ ဝဏ္ဏတိ-အပ်၏။

ဟိ-မှန်၊ သဗ္ဗမ္ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ပရိဝါသာဒိကံ-ပရိဝါသ် အစရှိသော၊
 ဣဒံ ဝိနယကမ္ပံ-ဤဝိနည်းကံကို၊ ဝတ္ထုဝသေန-ဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ ဂေါတ္ထဝသေန-အနွယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာမဝသေန-
 နာမည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိဝသေနစ-အာပတ်၏ အစွမ်း

သံဃာဒိသေသော။ ။သံဃာဒိသေသောတိ တေန တေန ဝိတိက္ကမေန အာပန္နဿ
 အာပတ္တိနိကာယဿ နာမပုကာသနတော နာမဓေဝ ဟောတိ၊ အာပတ္တိ သဘာဂတ္တာ (အာပတ်
 အားလုံးနှင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) အာပတ္တိ စ၊-ဋီကာ၊ ထို့ကြောင့် “သံဃာဒိ
 သေသောတိ နာမဓေဝ အာပတ္တိ စ”ဟု မိန့်သည်။

အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ တတ္ထ-ထိုဝတ္ထု အစရှိသည်တို့တွင်၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိတိ-သုက္ကဝိသဋ္ဌိဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ ဝတ္ထုစေဝ-ဝတ္ထုလည်း ဟုတ်၏။ ဂေါတ္တံ စ-အန္တယ်လည်း ဟုတ်၏။ သံယာဒိသေသောတိ-သံယာဒိသေသောဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ နာမဉ္ဇေဝ-သံယာဒိသေသ်ဟူသော အမည်လည်း ဟုတ်၏။ အာပတ္တိ စ-သံယာဒိသေသ်ဟူသော အာပတ်လည်း ဟုတ်၏။ ကာယသံသဂ္ဂေါတိ-ဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ ဝတ္ထုစေဝ၊ ဂေါတ္တဉ္စ၊ သံယာဒိသေသောတိ နာမဉ္ဇေဝ၊ အာပတ္တိ စ။

တတ္ထ-ထိုဝတ္ထုအစရှိသော ၄ မျိုးတို့တွင်၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ ကာယသံသဂ္ဂံတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ ဝစနေနာပိ-သဒ္ဓါဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာနာဝတ္ထုကာယောတိ-ဟူသော၊ ဝစနေနာပိ-လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုစေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါတ္တဉ္စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သံယာဒိသေသောတိ-ဟူသော၊ ဝစနေနာပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိ ယောတိ-ဟူသော၊ ဝစနေနာပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာမဉ္ဇေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာပတ္တိစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟိတာ ဟောတိ၊ ပန-အတ္ထုဒ္ဓါရသာမညမှ တစ်ပါး အတ္ထုဒ္ဓေသဝိသေသကို ဆိုဦးအံ့၊ ဣဓ-ဤပါဠိရပ်၌၊ (ဥဒါယိ၏ ပရိဝါသ်ကိုပြရာ ဤပါဠိရပ်၌) ဧကံ အာပတ္တိံ ၊ပေ၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိတိ-ဟူ၍၊ နာမဉ္ဇေ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုဂါတ္တာနိပိ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟိတာနေဝ-ယူအပ်ကုန်သည်သာ၊ စ-ဆက်၊ ဣဓ-ဤပါဠိရပ်၌၊ အယံ ဥဒါယိ ဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ ယထာ-ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ယော ယော-အကြင်အကြင်ရဟန်းသည်၊ အာပန္နော-အာပတ်သို့ ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ တဿ တဿ-ထိုထိုရဟန်း၏၊ နာမံ-နာမည်ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခုတိ-ဟူ၍၊ ကမ္မဝါစာ-ကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ (ဣတ္ထန္နာမောနေရာ၌ ပရိဝါသ်ဆောက် တည်သော ရဟန်း၏အမည်ကို ထည့်ရသည်။)

စ - ဆက်၊ ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ - ၌၊ တေန ဘိက္ခုနာ - သည်၊ မာဠကသီမာယမေဝ-တန်ဆောင်းစန်းသိမ်၌ပင်၊ ပရိဝါသ် သမာဒိယာမိ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-သာ၊ ဝတ္တံ သမာဒါတဗ္ဗံ၊ သမာဒိယိတွာ-၍၊

သုက္ကဝိသဋ္ဌိ။ ။ “သုက္ကဝိသဋ္ဌိ”ဟု ဆိုလျှင်ကား အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ် သော သုတ်လွတ်ခြင်း ဝတ္ထုလည်း ဟုတ်၏။ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ အမျိုးဇာတ်အားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသော ကြောင့် “ဂေါတ္တ (အန္တယ်)”လည်း ဟုတ်၏။ [သုက္ကဝိသဋ္ဌိတိ ဣဒံ အသုစိမောစန လက္ခဏာသ ဝိတိက္ကမဿ ပကာသနတော ဝတ္ထုစေဝ ဟောတိ၊ သဇာတိယ သာဓာရဏာ ဝိဇာတိယဝိနိဝတ္ထ သဘာဂါယ သုက္ကဝိသဋ္ဌိယာ ဧဝ ပကာသနတော ဂေါတ္တဉ္စ ဟောတိတိ အတ္ထော၊ ဂံ+တာယတိတိ ဂေါတ္တံ၊ ဂံ-အသိဉာဏ်သဒ္ဓါကို + တာယတိ-စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ ဂေါတ္တံ-ဋီကာ။]

တတ္ထေဝ-ထိုသိမ်တန်ဆောင်းဝန်း၌ပင်၊ သံယဿ-အာ၊ အာရောစေတဗ္ဗ-လျှောက် ရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏)။-ဆက်၊ အာရောစေန္တေန-လျှောက်သောရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာရောစေတဗ္ဗ-ရာ၏၊ (ကံ)၊ အဟံ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဓာရေတူတိ-ဟူ၍၊ အာရောစေတဗ္ဗ (အနက်ကို မာနတ်တုန်းက ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း နည်းမှီး၍ ပေးပါ။ မာနတ္တံနေရာ၌ “ပရိဝါသံ”ထည့်ရုံသာ ထူးသည်။)

“ဣမဉ္စ ပနတ္ထံ”မှစ၍ “ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ”တိုင်အောင်သော ပါဠိရပ်များ သည် ရှေ့မာနတ်ခန်း၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ပါဠိရပ်များနှင့် တူ၏။ အပ္ပဘိက္ခုကော- သော၊ ပေ၊ ဝတ္တံ-ကို၊ အနိက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ဝိဟာရေယေဝ-ကျောင်း၌သာလျှင်၊ ရတ္ထိ ပရိဂ္ဂဟော-ညဉ့်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ ယူခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ (မာနတ်ခန်း၌ “အန္တောဝိဟာရေယေဝ ရတ္ထိယော ဂဏောတဗ္ဗာ”ဟု ရှိ၏။) သောဓေတုံ-ငှာ၊ အထ န သက္ကာ-အကယ်၍ မတတ်ကောင်းအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတ္တာ၊ ပစ္စုသသမယေ-၌၊ ဧကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ မာနတ္တဝဏ္ဏနာယံ-မာနတ်အဖွင့်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဥပစာရသီမံ-ဥပစာရ သိမ်ကို၊ အတိက္ကမိတ္တာ-ကျော်လွန်၍၊ မဟာမဂ္ဂါ-မှ၊ ဩက္ကမ္မ-ဖဲ၍၊ ပဋိစ္ဆန္နေ-ဖုံးကွယ် အပ်သော၊ ဌာနေ-၌၊ နိသီဒိတ္တာ-၍၊ အန္တောအရူဏေယေဝ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝတ္တံ သမာဒိယိတ္တာ၊ တဿ ဘိက္ခုနော-အာ၊ ပရိဝါသော-ကို၊ အာရောစေတဗ္ဗော- လျှောက်ထားစေ ထိုက်၏၊ အာရောစေန္တေန-လျှောက်ထားသော ရဟန်းသည်၊ နဂကတရော-သီတင်းငယ်သည်၊ (အတူပါသော ပကတတ်ရဟန်းက သီတင်းငယ် သည်) သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဝုသောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗ-ရာ၏၊ ဝုဗ္ဗတရော- သီတင်းကြီး သည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘန္တေတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ အညော- အတူပါသော ရဟန်းမှ အခြားသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ပေ၊ ဝတ္တဘေဒေါ ပန-ဝတ်ပျက်ခြင်းသည်ကား၊ နတ္ထိ-မရှိ။

အရူဏေ-သည်၊ ဥဂ္ဂတေ-တက်လသော်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗ-ရာ၏၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ (အတူပါလာသော ရဟန်းသည်)၊ ကေနစိဒေဝ-သော၊ ကရုဏီယေန- ကြောင့်၊ ပက္ကန္တော-အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အညံ-အခြားသော၊ ယံ-အကြင်ရဟန်းကို၊ သဗ္ဗပဌမံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ အာရောစေတဗ္ဗာ-၍၊ (ဝတ်ကြား ပြီး၍)၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗ-ရာ၏၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းကို၊ သစေ န ပဿတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အတ္တနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဂတဘိက္ခုဿ- သွားသောရဟန်း၏၊ သန္တိကေ-၌၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗ-၏၊ ဣတိ မဟာသုမထ္တေရော အာဟ၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပဒုမထ္တေရော-သည်၊ ပေ၊ ပရိဟာရော-တည်း၊ ဣတိ အာဟ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ယတ္တကာနိ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ-

နေတို့ပတ်လုံး၊ အာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဋိစ္ဆန္ဒာ-သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထကာနိ (ဝါ)-
 ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ရက်တို့ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ တတော-ထိုမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရက်တို့ထက်၊ အဓိကတရာနိဝါ-အပိုအလွန်ဖြစ်သော ရက်တို့
 ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ကုက္ကုစ္စဝိနောဒနတ္ထာယ-ကုက္ကုစ္စကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း
 အကျိုးငှာ၊ (ဖိုးလွှမ်းအပ်ပြီးရာရက်ထက် မလျော့ဘဲ ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးမိလေသလား၊
 မကျင့်မိလေသလားဟု ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊) ပရိဝသိတ္တာ-
 ပရိဝါသ်နေပြီး၍၊ သံဃံ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သမာဒိယိတ္တာ၊ မာနတ္ထံ
 ယာစိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤရဟန်းသည်၊ (နိက္ခိတ္တဝတ် ဆောက်တည်သော
 ရဟန်းသည်၊) ဝတ္ထေ-ကို၊ သမာဒိန္ဓေဇဝ-ဆောက်တည်အပ်ပြီးသော်သာ၊ (ဆောက်
 တည်အပ်ပြီးမှသာ) မာနတ္ထာရဟော-မာနတ်ကို ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကသ္မာ-
 နည်း) နိက္ခိတ္တဝတ္ထေန-နိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ၊) ပရိဝတ္ထတ္တာ-ပရိဝါသ်ကျင့်သုံး
 အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန-ကား၊ အနိက္ခိတ္တဝတ္ထဿ-အနိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ ပုန သမာဒါန
 ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊
 ပဋိစ္ဆန္ဒဒိဝသာတိတ္ထမေနေဝ-ဖိုးလွှမ်းအပ်ပြီးရာနေတို့ကို လွန်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊
 မာနတ္ထာရဟော ဟောတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿ-ထို ရဟန်းအား၊ မာနတ္ထံ-ကို၊
 ဒါတဗ္ဗမေဝ-ပေးထိုက်တော့သည်သာ၊ ဣဒံ-ဤမာနတ်သည်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ္ထံနာမ-
 မည်၏၊ တံ-ထိုပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ်ကို၊ ဒေန္တေန-ပေးသော ရဟန်းသည်၊ ဧကာပတ္တိ-
 တစ်ချက်သော အာပတ်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊
 ဝုတ္တနယေနေဝ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဒွေဝါ-၂ ချက်သော် လည်းဖြစ်ကုန်
 သော၊ တိသော၊ ဝါ-၃ ချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော သစေ
 ဟောန္တိ ဧဝံသတိ၊) သောဟံ ပရိဝုတ္တပရိဝါသော သံဃံ ဒိန္တံ အာပတ္တိနံ ဧကာဟပု
 ဋိစ္ဆန္ဒနံ ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ ယာစာမိတိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သောဟံ ပရိဝုတ္တပရိ
 ဝါသော သံဃံ တိဿန္တံ အာပတ္တိနံ ဧကာဟပုဋိစ္ဆန္ဒနံ ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ ယာစာမိ
 တိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပရိဝါသေ-ပရိဝါသ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အာပတ္တိယောစ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဝသေစ-တို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-၍၊ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ၊ အပုဋိစ္ဆန္ဒပတ္တိ-အပုဋိစ္ဆန္ဒ
 အာပတ်ကို၊ အပုဋိစ္ဆန္ဒပတ္တိယာ-ပုဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်၌၊ သမောဓာနေတွာပိ-ပေါင်း၍
 လည်း၊ ဒါတံ-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

သမောဓာနေတွာ။ ။သမောဓာနံဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်အနက်၌ ဣပစ္စည်း
 သက်၍ တွာပစ္စည်းဖြင့် သမောဓာနေတွာဟု ရုပ်ပြီးစေသင့်သည်၊ သို့မဟုတ် “သမောဓာယ”ဟု
 ဖြစ်စေ၊ “သမောဒတိတွာ”ဟု ဖြစ်စေ ရုပ်ရှိသင့်သည်။

ကထံ-အဘယ်သို့ ပေးထိုက်သနည်း၊ ပဋိစ္ဆန္ဒာယ-ပဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်ကြောင့်၊
 ဧကာဟပရိဝါသံ-တစ်ရက်ပတ်လုံး ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသံကို၊ ဝသိတွာ-နေပြီး
 ၍၊ ဝါ-ကျင့်သုံးပြီး၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ သဗ္ဗေတနိကံ-လွတ်စေလိုသော
 စေတနာထင်ရှားရှိသော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-သုက္ကဝိသဋ္ဌိမည်သော၊ ဧကာဟပဋိစ္ဆန္ဒံ-
 တစ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ ဧကံ-တစ်ချက်သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိ-
 ရောက်ပါပြီ သောဟံ-သည်၊ သံယံ-ကို၊ သဗ္ဗေတနိကာယ-သော၊ ပေ၊ အာပတ္တိယာ-
 ကြောင့်၊ ဧကာဟပရိဝါသံ-ကို၊ ယာစိ-တောင်းပါပြီ၊ တဿ မေ-အား၊ သံယော-
 သည်၊ သဗ္ဗေတနိကာယ-သော၊ ပေ၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဧကာဟပရိဝါသံ-
 ကို၊ အဒါသိ-ပေးပါပြီ၊ သောဟံ-သည်၊ ပရိဝုတ္တပရိဝါသော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော
 ပရိဝါသံရှိပါ၏၊ ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ပေ၊ အာပဇ္ဇိ-ပြီ၊ ဘန္တေ-တို့၊ သောဟံ-
 သည်၊ သံယံ-ကို၊ ပဋိစ္ဆန္ဒာယစ-ဖုံးထားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ အပုဋိစ္ဆန္ဒာယစ-
 မဖုံးထားအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ သဗ္ဗေတနိကာနံ-ကုန်သော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိနံ-ကုန်
 သော၊ တာသံ အာပတ္တိနံ-ထိုအာပတ်တို့၏ အတွက်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ၊
 ယာစာမိ-၏၊ ဣတိ (ယာစိတဗွဲ-ထိုက်၏။)

အထ-မာနတ်တောင်းပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထိုရဟန်းအား၊ တဒရုဇ္ဈပံ-
 ထိုတောင်းခြင်းအားလျော်သော၊ ကမ္မဝါစံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ မာနတ္တံ-ကို၊ ဒါတဗွဲ-
 ပေးထိုက်၏၊ [ကမ္မဝါစာကို သာရတ္တဋီကာ၌ ပြထား၏။] ပဋိစ္ဆန္ဒာ-ဖုံးထားအပ်ကုန်
 သော၊ ဒွေ-၂ ချက်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော-တို့သည်၊) သစေ (ဟောန္တိ)-ကုန်အံ့၊
 အပုဋိစ္ဆန္ဒာ-မဖုံးထားအပ်သော၊ ဧကာ-သော၊ (အာပတ္တိ-သည်၊) သစေ ဟောတိ၊
 ဧဝံသတိ၊) ပဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ အပုဋိစ္ဆန္ဒာယစာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗွဲ-ဆိုရာ၏၊/အထ-သို့မဟုတ်၊
 ပဋိစ္ဆန္ဒာ-သော၊ ဧကာ-သော၊ (အာပတ္တိ၊ သစေ ဟောတိ၊ အပုဋိစ္ဆန္ဒာ-ကုန်သော၊
 ဒွေ-ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော သစေ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ၊) ပဋိစ္ဆန္ဒာယ စ အပုဋိစ္ဆန္ဒာ
 နဉ္စာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗွဲ၊ ပဋိစ္ဆန္ဒာပိ-ပဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်တို့သည်လည်း၊ ဒွေ-၂-ချက်တို့
 သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ၊) အပုဋိစ္ဆန္ဒာပိ-အပုဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်တို့သည်လည်း၊ ဒွေ-
 တို့သည်၊ (သစေ ဟောန္တိ၊) (ဧဝံသတိ၊) ပဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စ အပုဋိစ္ဆန္ဒာနဉ္စာတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗွဲ၊
 သဗ္ဗတ္ထ-တစ်ပါးသော အာပတ်၊ များစွာသော အာပတ် အစရှိကုန်သော အလုံးစုံ
 သော အာပတ်တို့၌၊ တဒရုဇ္ဈပံ-ထိုပရိဝါသံတောင်းခြင်းအားလျော်သော၊ ကမ္မဝါစံ-

ပရိဝုတ္တပရိဝါသော။ ။ "သောဟံ ပရိဝုတ္တပရိဝါသော" တို့ စကားတစ်ရပ်ဖြစ်၍ "ဆာ
 ရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ" ဝါကျနှင့် အဓိပ္ပာယ်ဆက်ယူပါ။ "ပရိဝါသံနေပြီးဖြစ်၍ မာနတ်တောင်း
 ပါသည်" ဟူလို၊ ပရိဝုတ္တပရိဝါသောကို ဟုတွာထည့်၍ အာပဇ္ဇိနှင့် အစပ်များတတ်သည်၊
 ပရိဝါသံနေပြီး ဖြစ်၍ အပဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်သို့ ရောက်သည်မဟုတ် ရှေးတုန်းကပင် ရောက်ခဲ့ပြီး
 ဖြစ်သည်။

ကို ကတ္တံ၊ မာနတ္တံ ဒါတပ္ပံ၊ စ-ဆက်၊ စိတ္တမာနတ္တဿ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မာနတ် ရှိသော ရဟန်း၏။ တဒန္တရူပမေဝ-ထိုမာနတ်အားလျော်စွာသာလျှင်၊ ကမ္မဝါစ-ကို၊ ကတ္တံ-၍၊ အတ္တနံ-ကို၊ ကာတပ္ပံ-ပြုထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ ဣမ-ဤပဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်၌၊ ဧကာပတ္တိဝသေန-တစ်ချက်သော အာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒနာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ပရိဝါသာဝသာနေ-ပရိဝါသ်၏အဆုံး၌၊ ယံ မာနတ္တံ-ကို၊ ဒိယျတိ-ပေးအပ်၏၊ ဣဒံ-ဤမာနတ်သည်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ္တံနာမ-မည်၏၊ ဧတ္ထ-ဤပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ်၌၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧကေနေဝ-တစ်မျိုးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ယောဇနာမုခေန-အမြတ်မျှဖြစ်သော ယောဇနာခြင်းဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသော စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ္တဝ္ဗ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ ဝေဒိတပ္ပံ၊ “ပဋိစ္ဆန္ဒနာယ ၊ပေ၊ မာနတ္တံ ဒိယျတိ”ကို ကြည့်၍ “ပဋိစ္ဆန္ဒနာယ+ဒါတပ္ပံ မာနတ္တံ ပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ္တံ”ဟု ဝိပြုတ်ပြုပါ။ ပဋိစ္ဆန္ဒနာယ-ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ကြောင့်၊ ဒါတပ္ပံ-ပေးထိုက်သော၊ မာနတ္တံ-မာနတ်တည်း၊ ပဋိစ္ဆန္ဒမာနတ္တံ၊ ပက္ခမာနတ္တံ-ပက္ခမာနတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမောဓာနမာနတ္တဝ္ဗ-သမောဓာနမာနတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဝံသေသပရိဝါသကထာဝသာနေ-အပွင့်ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသ်၊ ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသ်မှ ကြွင်းသော ပရိဝါသကထာ၏အဆုံး၌၊ (အသေသာတိ အပွင့်ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသပဋိစ္ဆန္ဒ ပရိဝါသေဟိ အဝံသေသေ-ယောဇနာ) ကထယိဿာမ-ဆိုကုန်အံ့။

ဟိ-ချဲ့၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော-သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်လည်းကောင်း၊ သမောဓာနပရိဝါသော-သမောဓာနပရိဝါသ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ ပရိဝါသာ-ပရိဝါသ်တို့သည်၊ အဝံသေသာ-ကြွင်းကျန်ကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို ၂-ပါးသော ဖရိဝါသ်တို့တွင်၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသောနာမ-သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်မည်သည်၊ (အနုညာတ ပရိဝါသော၌ စပ်) ပရတော-နောက်၌၊ အဓမ္မိကမာနတ္တစာရာဝသာနေ-အဓမ္မိကမာနတ်ကို ကျင့်ခြင်း၏အဆုံး၌၊ တေန ခေါ် ပန သမယေန ၊ပေ၊ န ဇာနာတီတိ-ဟူသော၊ ဣမသ္မိ ဝတ္ထုသ္မိ-ဤဝတ္ထုကြောင့်၊ အနုညာတ ပရိဝါသော-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ပရိဝါသ်တည်း၊ သော-ထို သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်သည်၊ စူဠသုဒ္ဓန္တော-စူဠသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်လည်းကောင်း၊ မဟာသုဒ္ဓန္တော-မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊

သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ။ ။သုဇ္ဈနံ-စင်ကြယ်ခြင်း၊ သုဒ္ဓေါ-ခြင်း၊ (တစ်နည်း) သုဇ္ဈတိ ဧတ္တာတိ သုဒ္ဓေါ-စင်ကြယ်ရာကာလ၊ သုဒ္ဓေါ+အန္တော+ယဿာတိ သုဒ္ဓန္တော၊ သုဒ္ဓန္တော စ+သော+ ပရိဝါသောဇာတိ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော-စင်ကြယ်ခြင်း (စင်ကြယ်ရာကာလ)ဟူသော အဆုံးအပိုင်း အခြားရှိသော ပရိဝါသ်၊ စူဠသုဒ္ဓန္တ၊ မဟာသုဒ္ဓန္တ အခွဲမှာ အဋ္ဌကထာ စာသွားဖြင့် ထင်ရှားလတ်။

ဒုဝိဇော-၏။ စ-ဆက်၊ ဒုဝိဇောပိ- ၂ ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဒေသ(ဒေသာ)-
 ဤသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို၊ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒံ-ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို၊ သကလံ ဝါ-အလုံးစုံကို
 သော်လည်းကောင်း၊ ဧကစုံ ဝါ-အချို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဇာနန္တဿ စ-
 မသိသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ အသရန္တဿ စ-မမှတ်မိသော ရဟန်းအား
 လည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထိုညဉ့်အပိုင်းအခြား၌၊ ဝေမတိကဿ စ-ဖြစ်သောယုံမှား
 ခြင်းရှိသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏။ ပန-ဆက်၊ အာပတ္တိ
 ပရိယန္တံ-အာပတ်အပိုင်းအခြားကို၊ “အဟံ-သည်၊ ဧတ္တကာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ
 ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပန္နော-ပြီ”။ ဣတိ၊ ဇာနာတုဝါ-သိမူလည်း
 သိစေ၊ မာ (ဇာနာတု) ဝါ-မသိမူလည်း မသိစေ၊ ဧတံ-ဤအာပတ်အပိုင်းအခြားကို
 သိခြင်းမသိခြင်းသည်၊ အကာရဏံ-အကြောင်းမဟုတ်။

တတ္ထ-ထိုသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်တို့တွင်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ (“ပုစ္ဆိယမာနော
 ဝဒတိ”၌ စပ်)၊ ဥပသမ္ပဒတော-ရဟန်းဖြစ်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ အနုလောမက္က
 မေနဝါ-အနုလုံအစဉ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အာရောစိတ ဒိဝသတော-
 အာပတ်ကို ပြောကြားရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ပဋိလောမက္ကမေနဝါ-ပဋိလုံအစဉ်
 အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-နောက်ပြန်အစဉ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊
 အသုကဉ္စ အသုကုဉ္စ-ထိုမည်ထိုမည်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒိဝသံဝါ-နေ့ပတ်လုံး
 သော်လည်းကောင်း၊ မာသံ ဝါ-လပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ သံဝစ္စရံ ဝါ-နှစ်ပတ်
 လုံးသော်လည်းကောင်း၊ တဝ-သင်၏၊ သုဒ္ဓဿာဝံ-စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို၊
 ဇာနာတိ-သိသလော၊ ဣတိ၊ ပုစ္ဆိယမာနော-မေးအပ်သော်၊ (ဝိနည်းခိုရက မေးအပ်
 သော်)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ အာမ-မှန်ပါ၊ ဇာနာမိ-သိပါ၏၊ အဟံ-တပည့်တော်
 သည်၊ သုဒ္ဓေါ-စင်ကြယ်ပါ၏၊ ဣတိ၊ ဝဒတိ-လျှောက်၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊
 ဒိန္နော-ပေးအပ်သော၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော-သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို၊ စူဠသုဒ္ဓန္တောတိ-ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

တံ-ထိုစူဠသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ပရိဝသန္တေန-ပရိဝါသ်နေသော
 ရဟန်းသည်၊ ယတ္တကံကာလံ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊
 အတ္တနော-၏၊ သုဒ္ဓိ-စင်ကြယ်ခြင်းကိုဇာနာတိ-သိ၏၊ တတ္တကံ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ
 သော ကာလကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်ရှား၍၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော၊ (စင်ကြယ်ရာ
 ကာလမှကြွင်းသော) မာသံဝါ-တစ်လပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဒွိမာသံဝါ- ၂လ
 ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဝသိတဗ္ဗံ-ပရိဝါသ်နေရာ၏၊ မာသမတ္တံ-တစ်လမျှ၊
 အသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်သည်၊ အမှီ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်ထင်၍၊ သစေ
 အဂ္ဂဟေသိ-အကယ်၍ယူအံ့၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပရိဝသန္တော-စ-ပရိဝါသ်နေစဉ်လည်း၊

အညံ-အခြားသော၊ မာသံ-လင်္ကာ၊ သရတိ-အမှတ်ရအံ့၊ တံပိ မာသံ-ထိုနောက်
 ၁-လပတ်လုံးလည်း၊ ပရိဝသိတဗ္ဗမေဝ-ပရိဝသိနေနိုင်သည်သာ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊
 ပရိဝသဒါနကိစ္စံ-ပရိဝသိပေးခြင်း ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ၊ (ပရိဝသိတောင်းစဉ်၊ ပေးစဉ်က
 “ရက်ပေါင်းမည်မျှ”ဟု သတ်မှတ်၍ မတောင်းခဲ့၊ မပေးခဲ့သောကြောင့် စင်ကြယ်
 သည့်တိုင်အောင် နေနိုင်ရကား၊ နေ့ကံထပ် ပရိဝသိပေးဖွယ် မလို) အထ-
 သို့မဟုတ်၊ ဒွိမာသံ-၂ လပတ်လုံး၊ အသုဒ္ဓေါ-သည်၊ အမှီ-၏၊ ဣတိ သလ္လက္ခေတွာ၊
 (သစေ) အဂ္ဂဟေသိ၊ ပရိဝသန္တောစ-စဉ်လည်း၊ အဟံ-သည်၊ မာသမတ္တမေဝ-
 တစ်လမျှသာ၊ အသုဒ္ဓေါ-သည်၊ အမှီ-၏၊ ဣတိ၊ သန္တိဋ္ဌာနံ-ဆုံးဖြတ် ခြင်းကို၊ (သစေ)
 ကရောတိ-အကယ်၍ ပြုနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) မာသမေဝ-တစ်လပတ်လုံးသာ၊
 ပရိဝသိတဗ္ဗ-ရာ၏၊/ပုန-တစ်ဖန်၊ ပရိဝသဒါနကိစ္စံ-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ
 သုဒ္ဓန္တပရိဝသောနာမ-ဤသုဒ္ဓန္တပရိဝသိမည်သည်၊ ဥဒ္ဓံပိ-အထက်သို့ လည်း၊
 အာရောဟတိ-တတ်နိုင်၏၊ ဟေဋ္ဌာပိ-အောက်သို့လည်း၊ ဩရောဟတိ-သက်နိုင်၏၊
 ဣဒံ-ဤအထက်သို့လည်း တက်နိုင်ခြင်း၊ အောက်သို့လည်း သက်နိုင်ခြင်းသည်၊
 အဿ-ထိုသုဒ္ဓန္တပရိဝသိ၏၊/လက္ခဏံ-လက္ခဏာတည်း။

ပန-ဆက်၊ အညသ္မိ-အခြားသော၊ (သုဒ္ဓန္တပရိဝသိ၏ အစွမ်းဖြင့် အာမတ်မှ
 ထပ်တစ်ပတ်ပေးသော) [အညသ္မိတိ သုဒ္ဓန္တပရိဝသဝသေန အာပတ္တိ ဝုဋ္ဌာနတော
 အညသ္မိ-သာရတ္ထ။] အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနေ-အာပတ်မှထခြင်း၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတံ
 ကား၊ လက္ခဏံ-တည်း၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္တံ-မဖုံးထားအပ်သော၊
 အာပတ္တိ-ကို၊ ပဋိစ္ဆန္တာတိ-ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ဟူ၍၊ ဝိနယကမ္မံ-ဝိနည်းကံကို၊
 ကရောတိ-၏၊ တံဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ ဝုဋ္ဌာတိ-၏၊ ယော-သည်၊
 ပဋိစ္ဆန္တံ-သော၊ (အာပတ္တိ-ကို)၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္တာတိ-မဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ဟူ၍၊
 ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿ (အာပတ္တိ) န ဝုဋ္ဌာတိ၊ အစိရပဋိစ္ဆန္တံ-မကြာမြင့်သော
 ကာလပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ (အာပတ္တိ-ကို) စိရပဋိစ္ဆန္တာတိ-ကြာမြင့်စွာသော

အယံပီ၊ ဩရောဟတိ။ ။ဤသုဒ္ဓန္တပရိဝသိသည် တစ်လမှန်း၍ ယူထားသော်
 လည်း တစ်လထက်အလွန် အထက်သို့တက်နိုင်၊ ၂-လမှန်း၍ ယူထားသော်လည်း ၂-လအောက်
 လျော့၍ အောက်သို့လည်း သက်နိုင်သောကြောင့် အချို့က “အဂ္ဂသမောဓာန်ထက်ပင် သုဒ္ဓန္တ
 ပရိဝသိကို ယူထိုက်၏”ဟု ဆိုကြ၏၊ သို့သော် သုဒ္ဓန္တပရိဝသိ၏ မူရင်းလက္ခဏာမှာ အာပတ်
 အပိုင်းအခြားကို မသိ-မမှတ်မိသူအတွက်၊ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို မသိ-မမှတ်မိသူအတွက် ပေးရ
 သော ပရိဝသိတည်း၊ ယခုအခါ၌ကား မည်မျှထက် မလွန်နိုင်ဟု အာပတ်အပိုင်းအခြားကိုလည်း
 ရည်မှန်းပိုင်းခြားနိုင်ကြ၏၊ ရက်အပိုင်းအခြားကိုလည်း ခန့်မှန်း၍ ပိုင်းခြားနိုင်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့်
 “သံသယရှိရာရက်အတွက် ပရိဝသိနေလျှင် ပြုအပ်ခဲ့သော သမောဓာနပရိဝသိကံသာ ယခု
 အခါ၌ သာ၍သင့်လျော်၏”ဟု မှတ်ပါ။

ကာလပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ဟူ၍၊ (ဝိနယကမ္မံ) ကရောန္တဿပိ-
 ပြုသောရဟန်း၏လည်း၊ (အာပတ္တိ) ဝုဋ္ဌာတိ၊ [အချို့စာ၌ “ဝိနယကမ္မံ ကရောတိ၊
 တဿာပိ” ရှိ၏။] စိရပဋိစ္စန္ဒိ-သော၊ (အာပတ္တိ) အစိရစိရပဋိစ္စန္ဒာတိ-ဟူ၍၊ (ဝိနယ
 ကမ္မံ) ကရောန္တဿ-၏၊ (အာပတ္တိ) န ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဧကံ-၁ ချက်သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊
 အာပဇ္ဇိတွာ-ပြီး၍၊ သမ္မဟုလာတိ-များစွာသော အာပတ်တို့ဟူ၍၊ (ဝိနယကမ္မံ)
 ကရောန္တဿာပိ (အာပတ္တိ) ဝုဋ္ဌာတိ၊ (ကသ္မာ) ဧကံ-၁ ချက်သော အာပတ်ကို၊
 ဝိနာ-ကြည့်၍၊ သမ္မဟုလာနံ-များစွာသော အာပတ်တို့၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်း
 ကြောင့်တည်း၊ [ဤစကားအရ ယခုအခါ၌ အာပတ်တစ်ချက်သာ ဖြစ်စေကာမူ
 “သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော” ဟုဆို၍ ဒေသနာပြောခြင်းသည် ဤအဓိပ္ပာယ်နှင့်
 သဘောတူ၏။] ပန-ဗျတိရိက်၊ သမ္မဟုလာ-များစွာကုန်သော အာပတ်တို့သို့၊ အာ
 ပဇ္ဇိတွာ-ပြီး၍၊ ဧကံ-တစ်ချက်သော အာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇိ-ရောက်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့
 ပြော၍၊ (ဝိနယကမ္မံ) ကရောန္တဿ (အာပတ္တိ) န ဝုဋ္ဌာတိ၊ (ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊
 လက္ခဏံ-လက္ခဏာတည်း။) [“အညသို့၊ ပေ၊ လက္ခဏံ” ကို ပြန်အုပ်သည်။]

[ယခုအခါ မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို ပြလို၍ “ယော ပန” စသည်ကို မိန့်။] ပန-
 ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ (န ဇာနာတိ စသည်၌စပ်)၊ ယထာ ဝုတ္တေန-
 အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ အနုလောမ၊ ပေ၊ နယေန-အနုလုံနည်း၊ ပဋိလုံနည်း
 အားဖြင့်၊ ပဋိယမာနောပိ-မေးအပ်ပါသော်လည်း၊ ရတ္တိပရိယန္တံ-ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို၊
 န ဇာနာတိ-မသိ၊ နေဝ သရတိ-မမှတ်မိ၊ ဝေမတိကော ဝါ-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်း
 ရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ ဒိန္နော-ပေးအပ်သော၊ သုဒ္ဓန္တ
 ပရိဝါသော-ကို၊ မဟာသုဒ္ဓန္တောတိ-မဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ထံ-ထိုမဟာ
 သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ဂဟိတဒိဝသတော-ပရိဝါသ်ယူအပ်ပြီးရာ
 နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ-လောက်၊ ဥပသမ္ပဒါဒိဝသော-ရဟန်းပြုရာနေ့သည်၊
 ဟောတိ-ရှိ၏၊ တာဝ-ထိုရဟန်းပြုရာ နေ့တိုင် အောင်၊ ရတ္တိယော-တို့ကို၊ ဂဏေတွာ-
 ရေတွက်၍၊ ပရိဝသိတဗ္ဗ-ရာ၏၊ အယံ-ဤမဟာသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်သည်၊ ဥဒ္ဒံ-အထက်
 သို့၊ နာရောဟတိ-မတက်နိုင်၊ [ရဟန်းပြုခဲ့ရာ ရက်အားလုံးပါနေပြီးဖြစ်သောကြောင့်
 အထက်သို့တက်ဖွယ်လည်း မလိုတော့၊] ဟေဋ္ဌာပန-အောက်သို့ကား၊ ဩရောဟတိ-
 သက်နိုင်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပရိဝသန္တော-ပရိဝါသ်နေသော ရဟန်းသည်၊ ရတ္တိ
 ပရိစ္ဆေဒေ-တို့ကို၊ (သန္နိဋ္ဌာနံ ကရောတိ၌စပ်) အာပန္နဿ-အာပတ်သို့ရောက်သော၊
 မယံ-ငါ၏၊ မာသော-တစ်လသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ)ဝါ-ဤသို့သော်လည်း
 ကောင်း၊ သံဝစ္ဆရာ-တစ်နှစ်သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ) ဝါ-ဤသို့သော်လည်း

ကောင်း၊ သန္နိဋ္ဌာနံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ သစေ့ကရောထိ-အကယ်၍ ပြုနိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိံ) မာသံ ဝါ-တစ်လပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ သံဝစ္ဆရံ ဝါ-တစ်နှစ်ပတ်လုံး သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဝသိတဗ္ဗံ-ရာ၏။ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤသုဒ္ဓန္တပရိဝါသိ၌၊ ပရိဝါသယာစနဒါနလက္ခဏံ-ပရိဝါသ်တောင်းခြင်း၊ ပေးခြင်း၏လက္ခဏာကို၊ ပရ တော-နောက်၌၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတနယေနေဝ-လာသောနည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။ ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ-ကမ္မဝါစာ၏ အဆုံး၌၊ ဝတ္ထု ပေ၊ အတ္တနာနိ-ဝတ်ဆောက်တည်ခြင်း၊ မာနတ်၊ အတ္တနိတို့သည်၊ ဝုတ္တနယာနေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိကုန်သည်သာ၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်သည်၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသောနာမ-မည်၏။

သမောဒါနပရိဝါသောနာမ-မည်သည်၊ ဩဓာနသမောဓာနော-ဩဓာန သမောဓာနပရိဝါသ်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂသမောဓာနော-လည်းကောင်း၊ မိဿက သမောဓာနော-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓော-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို ၃-ပါးတို့တွင်၊ အန္တရာပတ္တိ-အန္တရာအာပတ်သို့ (ဝတ်ကျင့်စဉ် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို ဆိုသည်။) အာပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ-ဖုံးထားသော ရဟန်းအား၊ ပရိဝုတ္တဒိဝသေ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့တို့ကို၊ ဩဓုနိတွာ-ခါတွက်၍၊ မက္ခေတွာ- ချေဖျက်၍၊ (ဩဓုနိတွာကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။) ပုရိမာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ မူလဒိဝသပရိစ္ဆေဒေ-မူလရက်အပိုင်းအခြား၌၊ ပံတ္တာ-မှ၊ အာပန္နံ-သင့်ရောက်အပ် သော၊ အာပတ္တိ-ကို၊ သမောဒဟိတွာ-သွင်းထား၍၊ ဒါတဗ္ဗပရိဝါသော-ကို၊ ဩဓာန သမောဓာနောနာမ-မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ သော-ထိုဩဓာနသမောဓာနပါရိဝါသ သည်၊ (အာဂတာ၌ စပ်) ပရတော-နောက်၌၊ တေနတိ ပေ၊ သမောဓာနပရိဝါသ် ဒေတူတိ-ဟူသော၊ ဣတော-ဤပါဠိရပ်မှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ဝိတ္ထာရတော-အကျယ် အားဖြင့်၊ ပါဠိယံယေဝ-၌ပင်၊ အာဂတော-လာပြီ။ [“မူလာယ-အရင်းသို့ အဋီကသိ တွာ-ငင်၍”ဟု ပေး။]

ဩဓာနသမောဓာနော။ “ဩဓုနိတွာ”ကို ကြည့်၍ ဩဓာန၌ အဝပုဗ္ဗ ဓုဓာတ်၊ ယုပစ္စည်းဟု ကြံပါ။ အဝဓုနိယန္တိ ဧတ္ထာတိ ဩဓာနော၊ ဧတ္ထ-ဤပရိဝါသ်၌၊ (ပရိဝုတ္တဒိဝသာ- ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့တို့ကို) အဝဓုနိယန္တိ-ခါတွက် ချေဖျက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဩဓာနော၊ “သမောဒဟိတွာ”ကို ကြည့်၍ “သမောဓာနော”၌ သံ+အဝ+ဈေးရှိသော ဓာဓာတ်၊ ယုပစ္စည်းဟု ကြံပါ။ သမောဒဟိယတေ+ဧတ္ထာတိ သမောဓာနော၊ ဧတ္ထ-ဤပရိဝါသ်၌၊ အာပတ္တိ-နောက်မှ သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို၊ သမောဒဟိယတေ-မူလအာပတ်၏ နေ့အပိုင်းအခြား၌ ပေါင်းထားအပ်၏။ ဣတိ သမောဓာနော၊ ဩဓာနော စ+သော+သမောဓာနောစာတိ ဩဓာန သမောဓာနော၊ ယောဇနာ၌ကား အခြားတစ်နည်း ကြံလေ၏။ “ဩဓုနိတွာ သမောဓာနော”ဟု လဲည်း ကင်္ခါဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့၏။ အဓိပ္ပာယ်ရသော်လည်း ရုပ်ပြီးခက်သည်။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဩဓာန သမောဓာန ပရိဝါသံ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ ကာ၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဋိစ္စန္ဓာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ပရိဝသန္ဓောဝါ-ပရိဝါသ်နေစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ မာနတ္တာရဟော-မာနတ်ထိုက်သည်၊ (သမာနော) ဝါ-ဖြစ်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ မာနတ္တံ-ကို၊ စရန္ဓော ဝါ-ကျင့်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊ အဟ္တာနာရဟော-အဟ္တာန်ထိုက်သည်၊ (သမာနော)ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အညံ-မူလအာပတ်မှ အခြားသော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-ပြီး၍၊ ပုရိမာယ-ရှေးဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်နှင့်၊ ဝါ-အောက်၊ သမာဝါ-ညီမျှသည်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဦနတရာ ဝါ-ယုတ်လျော့သည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ရတ္တိယော-ညဉ့်တို့ပတ်လုံး၊ ပဋိစ္စာဒေတိ-ဖုံးထား၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိကဿနေန-ငင်ခြင်းအားဖြင့်၊ (ဩဓုနိတွာ၌ စပ်၊) တေ ပရိဝုတ္တဒိဝသေ စ-ထိုပရိဝါသ်ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (တေ) မာနတ္တာစိတ္တဒိဝသေစ-ထိုမာနတ်ကျင့်အပ်ပြီးရာ နေ့တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော နေ့တို့ကို၊ ဩဓုနိတွာ-ခါတွက် ၍၊ (ဈေဖျက်၍၊) အဒိဝသေ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့မဟုတ်သည်တို့ကို၊ ကတွာ-ပြုပြီး၍၊ (ဩဓုနိတွာကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာပန္နာပတ္တိ-သင့်ရောက်အပ်ပြီးသော အာပတ်ကို၊ မူလာပတ္တိယံ-မူလအာပတ်၌၊ သမောဓာယ-ပေါင်း၍၊ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော။

တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ မူလာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပက္ခပဋိစ္စန္ဓာ-၁ ပက္ခပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အံ့၊ အန္တရာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဦနကပက္ခပဋိစ္စန္ဓာ-ယုတ်လျော့သော ပက္ခပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပက္ခမေဝ-တစ်ပက္ခပတ်လုံးသာ၊ ပရိဝါသော-ကို၊ ပရိဝသိတဗ္ဗော-၏၊ အန္တရာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပက္ခပဋိစ္စန္ဓာ-ပက္ခပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်သာလျှင်၊ အထာပိ (ဟောတိ)-အကယ်၍မူလည်းဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပင် ဖြစ်ပြန်သော်လည်း) ပက္ခမေဝ-၁ ပက္ခပတ်လုံးသာ၊ ပရိဝသိတဗ္ဗ-ရာ၏၊ ဧတေန ပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ သဋ္ဌိဝဿပဋိစ္စန္ဓာ-အနှစ် ၆၀-ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ မူလာပတ္တိ-သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏၊) တာဝ-ထိုအနှစ် ၆၀ ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်တိုင်အောင်၊ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဟိ-မှန်၊ သဋ္ဌိဝဿာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝသိတွာ-ပရိဝါသ်နေပြီး၍၊ မာနတ္တာရဟော-ထိုက်သည်၊ ဟုတွာပိ-၍လည်း၊ ဧကဒိဝသံ-တစ်နေ့၌၊ ဝါ-တစ်နေ့ပတ်လုံး၊ အန္တရာပတ္တိ-ကို၊ ပဋိစ္စာဒေတွာ-ပြီး၍၊ ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ သဋ္ဌိဝဿာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝါသာရဟော-ပရိဝါသ်နေခြင်းကိုထိုက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ အန္တရာ

ပတ္တိ-သည်။ ဝါ-ကို၊ မူလာပတ္တိတော-မူလအာပတ်ထက်၊ အတိရေကပဋိစ္ဆန္ဒာ-
 ပိုလွန်သော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်။ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊)
 တတ္ထ-ထိုအတိရေကပဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်၌၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကာတဗ္ဗ-ပြုထိုက်ပါသည်။
 ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ မဟာသုမထွေရော-သည်။ အာဟ-ဆိုပြီ၊
 (ကိံ) အယံ ပုဂ္ဂလော-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတေကိစ္ဆော-ကုစားခြင်းကို မထိုက်သည်။
 (ဟောတိ-၏) အတေ ကိစ္ဆောနာမ-ကုစားခြင်းကို မထိုက်သူမည်သည်။ (ဟုတွာ-
 ၍) အာဝိကာရာပေတွာ-ထင်စွာပြုစေ၍၊ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗော-စွန့်ထိုက်၏၊ ဣတိ
 (အာဟ။)

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာသုမထွေရော-သည်။ အာဟ-ပြီ၊ (ကိံ) ကသ္မာ-ကြောင့်၊
 အတေကိစ္ဆောနာမ-ကုစားခြင်းကို မထိုက်သူမည်သည်။ (ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း)၊
 အယံ သမုစ္စယက္ခန္ဓကောနာမ-ဤသမုစ္စယက္ခန္ဓ မည်သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏။ ဌိတကာလ
 သဒိသော-တည်ရှိတော်မူရာ ကာလနှင့်တူသည်။ (ဟောတိ)နန-ဖြစ်သည်မဟုတ်
 ပါလော၊ အာပတ္တိနာမ-မည်သည်။ ဝါ-ကို၊ ပဋိစ္ဆန္ဒာဝါ-ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊
 ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒာဝါ-မဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု) သမကပ္ပ
 ဋိစ္ဆန္ဒာ ဝါ-မူလအာပတ်ကို ဖုံးထားအပ်ရာနေ့နှင့် ညီမျှသော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထား
 အပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု) ဦးနတရပုဋိစ္ဆန္ဒာဝါ-ယုတ်လျော့သော ရက်ပတ်လုံး
 ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု) အတိရေကပုဋိစ္ဆန္ဒာဝါ-ပိုလွန်သော ရက်တို့
 ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု) (ပေလျာလ မြှုပ်ထားသည်)၊ ဧတ္ထ-
 ဤအာပတ်ကို ဖုံးထားရာ၌၊ ဝိနယဓရဿ-ဝိနည်းခိုရ်၏။ (ပရိဝါသ်ပေးသော ဝိနည်း
 ခိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်၏) ကမ္မဝါစ-ကို၊ ယောဇေတု-ယှဉ်စေခြင်းငှာ၊ သမထ္တဘာဝေါယေဝ-
 စွမ်းနိုင်သူ၏အဖြစ်သည်သာ၊ ပမာဏံ-ပမာဏတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယာ-အကြင်
 အန္တရာအာပတ်သည်။ အတိရေကပုဋိစ္ဆန္ဒာ-သည်။ ဟောတိ၊ တံ-ထိုအန္တရာ
 အာပတ်ကို၊ မူလာပတ္တိ-မူလအာပတ်ကို၊ ကတွာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုအန္တရာအာပတ်၌၊
 ဣတရံ-အခြားသော မူလအာပတ်ကို၊ သမောဓာယ-ပေါင်း၍၊ ပရိဝါသော-ကို၊
 ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ဣတိ၊ (အာဟ) အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဩဇာနသမောဓာ
 နောနာမ-မည်၏။

အာဝိကာရာပေတွာ။ ။ “အာဝိကာရာပေတွာတိ မူလာပတ္တိတော (ထက်) အန္တရာ
 ပတ္တိယာ-၏။ ပဋိစ္ဆန္ဒဘာဝံ၊ အာဝိကာရာပေတွာ-မူလအာပတ်ထက် အန္တရာအာပတ်ကို ပို၍
 ကြာမြင့်စွာ ဖုံးထားအပ်ပါသည်ဟု ထင်စွာပြုစေ၍”ဟု ယောဇနာ ဖွင့်သည်။ ဝိမတိ၌ကား-
 “အာဝိကာရာပေတွာ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗောတိ တဿ အတေကိစ္ဆဘာဝံ တေနေဝ ပါကဋံ ကာရေတွာ
 လဒ္ဓိဂဏတော ဝိယောဇနဝသေန ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗော-ထိုရဟန်း၏ အတေကိစ္ဆ၏အဖြစ်ကို ထို
 ရဟန်းကိုပင် သံယာအား ထင်ရှားအောင်ပြုစေ၍၊ လဒ္ဓိအပေါင်းမှ ကင်းကွာစေခြင်း၏အစွမ်း
 ဖြင့်၊ စွန့်လွှတ်ထိုက်၏”ဟု ဖွင့်သည်။

အတ္တသမောဓာနော နာမ-မည်သည်ကို၊ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) [“အတ္တသမောဓာနောနာမ ယော သမ္မဟုလာသု”ဟု ယောသဒ္ဓါပါလျှင် ကောင်း၏။ “မိဿက သမောဓာနောနာမ ယော”ဟု နောက်၌ ယောသဒ္ဓါ ပါဝင်လိမ့်မည်။] သမ္မဟုလာသု-များစွာ ကုန်သော၊ အာပတ္တိသု-တို့တွင်၊ ဧကာဝါ-တစ်ချက်သော်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒွေဝါ-နှစ်ချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိသောဝါ-သုံးချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္မဟုလာဝါ-များစွာသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သဗ္ဗစိရပ္ပင်္ဂစ္ဆန္နာယော-အလုံးစုံသော အာပတ်တို့ထက် ကြာမြင့်စွာသော ရက်တို့ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) တာသံ-ထိုအာပတ်တို့၏၊ အဂ္ဂေန-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သမောဓာယ-ပေါင်း၍၊ တာသံ-ထိုအာပတ်တို့၏၊ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒဝသေန-ညဉ့်အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝသေသာနံ-ကုန်သော၊ ဥိနတရပ္ပင်္ဂစ္ဆန္နာနံ-ယုတ်လျော့သော ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိနံ-တို့၏ အတွက်၊ ဝါ-တို့ကြောင့်၊ (ယော) ပရိဝါသော-ကို၊ ဒိယုတိ-ပေးအပ်၏၊ အယံ-ဤပရိဝါသ်ကို၊ အတ္တသမောဓာနော-အတ္တသမောဓာန်မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

သောပိ-ထိုအတ္တသမောဓာန်သည်လည်း၊ ပရတော-နောက်၌၊ “တေန ခေါပန သမယေန ၊ပေ၊ ဒ္ဓိဟပုဋ္ဌစ္ဆန္နာတိ အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတောယေဝ-လာသည်သာ၊ [သောပိကို အာဂတောယေဝ၌ စပ်၊ ပိဖြင့် ရှေ့၊ ဩဓာနသမောဓာနကို ပေါင်းပါ။ “ဩဓာနသမောဓာနသည်သာ ပါဠိတော်၌ လာသည် မဟုတ်သေး၊ ဤအတ္တသမောဓာနလည်း ပါဠိတော်၌ လာသည်”ဟုလို။]

ပန-ဆက်၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ သတံ-တစ်ရာသော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဒသာဟပုဋ္ဌစ္ဆန္နာ-ဆယ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) အပရစ္ဆိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ သတံ-သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဒသာဟပုဋ္ဌစ္ဆန္နာ-ဆယ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)

အတ္တသမောဓာနော။ ။အဂ္ဂေန+အပိုင်းအခြားအားဖြင့်+သမောဓာနော-ပေါင်းအပ်ရာဖြစ်သော ပရိဝါသ်၊ ဧတ္ထစ သဗ္ဗစိရပ္ပင်္ဂစ္ဆန္နာယောတိ ဝုတ္တတ္တာ ကိဉ္ဇာပိ ကောဋီအတ္တဝါစကော တတိယက္ခရေန ပါဠော (အဂ္ဂဟူသော ပါဠိသည်) ယုတ္တောပိယ ဒိဿတိ၊ တထာပိသောပါဠော န ဂဟေတဗ္ဗော၊ ကဿ၊ ဗဟူသု ပါဠိပေါတ္ထကေသု အဋ္ဌကထာ ပေါတ္ထေသု စ အလိခိတတ္တာ (“အဂ္ဂသမောဓာနော”ဟု မရေးအပ်သောကြောင့်တည်း)၊ ဗဟူသု ဟိ ပေါရာဏပေါတ္ထကေသု စတုတ္ထက္ခရေန ပါဠောယေဝ (“အတ္တ”ဟူသောပါဠိကိုသာ) လိခိတော၊ တဿသော ပါဠောယေဝ ဂဟေတဗ္ဗော၊ န အညောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗိ-ယောဇနာ။

ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဒသက္ခတ္တံ-ဆယ်ကြိမ်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ အာပတ္တိသဟသံ-
 အာပတ်တစ်ထောင်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒိဝသသတပုဋိစ္ဆန္တံ-ရက်ပေါင်းတစ်ရာ ကာလ
 ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊
 ကာတံဗွဲ-ပြုထိုက်ပါသည်နည်း၊ ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ သတံ အာပတ္တိယောတိ-
 ကာယသံသဂ္ဂါဒိဝသေန၊ ဧကဒိဝသေ အာပန္နာ သတံ အာပတ္တိယော-ဝိမတိ။
 သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော အာပတ်တစ်ထောင်ကို၊ သမောဒဟိတွာ-ပေါင်း၍၊ ဒသဒိဝသေ-
 ဆယ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝသိတဗ္ဗ-ပရိဝါသ်နေရာ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပရိဝါသ်နေ
 လသော၊ ဧကေနေဝ ဒသာဟေန-တစ်ကြိမ်တည်းသော ဆယ်ရက်ဖြင့်သာ၊ ဒိဝသ
 သတမ္ပိ-ရက်ပေါင်း တစ်ရာပတ်လုံးလည်း၊ ပရိဝသိတမေဝ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးမည်
 သည်သာ၊ ဟောတိ/စ-သာဓကကား၊ ဒသသဇာံ၊ ပေ၊ ပါရိဝါသိကောတိ-ဟူသော၊
 ဧဝံ-ဤဂါထာစကားကို၊ ပရိဝါရေပိ-၌လည်း၊ ဝုတ္တံ-မိန့်ဆိုအပ်ပြီ၊ ဒသသတံ-
 တစ်ရာဆယ်လီသော၊ ဝါ-တစ်ထောင်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ရတ္တိသတံ-ညဉ့်
 ပေါင်းတစ်ရာပတ်လုံး၊ ဆာဒယိတွာန-ဖုံးထားပြီး၍၊ ဒသရတ္တိယော-ဆယ်ညဉ့်တို့
 ပတ်လုံး၊ ဝသိတွာန-ပရိဝါသ်နေပြီး၍၊ ပါရိဝါသိကော-ပါရိဝါသိကရဟန်းသည်၊
 မုစ္စေယျ-အာပတ်မှ လွတ်ရာ၏၊ အချို့စာအုပ်၌ “ပဉ္စာမေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ”
 ဟုရှိ၏။ ပရိဝါပဋိတော်၌ ထိုပါဌ်မပါ။ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဋ္ဌသမောဓာနော
 နာမ-မည်၏။

ယော-အကြင်ပရိဝါသ်ကို၊ နာနာဝတ္ထုကာ-အဲမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိကုန်သော၊
 အာပတ္တိယော-အာပတ်တို့ကို၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ကတွာ-၍၊ ဒိယျတိ-
 ပေးအပ်၏၊ အယံ-ဤပရိဝါသ်သည်၊ မိဿကသမောဓာနောနာမ-မည်၏၊ တတြ-
 ထိုမိဿကသမောဓာန်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ နယော-အနက်ကိုဆောင်
 ကြောင်း နည်းတည်း၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ အဟံ-သည်၊ သမ္ပဟုလာ-ကုန်သော၊
 သံဃာဒိသေသာ-သံဃာဒိသေသ်မည်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ ဧကံ-
 တစ်ချက်သော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိံ-သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဧကံ-
 တစ်ချက်သော၊ ကုလဒူသကံ-ကုလဒူသကအာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ အာပဇ္ဇိ-
 ရောက်ပါပြီ၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့ သောဟံ-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ တာသံ အာပတ္တိနံ-
 ထိုအာပတ်တို့အတွက်၊ သမောဓာနပရိဝါသံ-ဝါသ်ကို၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏။

မိဿကသမောဓာနော။ ။မိသီယန္တိ ဧတ္ထာတိ မိဿကော - ရောနောအပ်ရာ
 ဖြစ်သော သမောဓာန၊ မိဿကောစ + သော + သမောဓာနောဓာတိ မိဿကသမောဓာနော-
 ရောနောအပ်ရာ၊ အာပတ်တို့ကို ပေါင်းအပ်ရာဖြစ်သော ပရိဝါသ်၊ ယောဇနာ၌ကား- “ဧတ္ထ
 ဝတ္ထုဝသေန မိဿကာ အာပတ္တိယော သမောဓာနေောတွာ ဒါတဗ္ဗော ပရိဝါသော မိဿက
 သမောဓာနေောတိ ဝစနတ္ထော ကာတဗ္ဗော”ဟု မိန့်သည်။

ဣတိ-သို့၊ တိက္ခတ္တံ-၃ ကြိမ်၊ ယာစာပေတ္တာ-တောင်းစေ၍၊ တဒနုရူပါယ-ထိုတောင်းခြင်းအားလျော်သော၊ ကမ္မဝါစာယ-ဖြင့်၊ ပရိဝါသော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏။

စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ မိဿကသမောဓာန်၌၊ သံယာဒိသေသာ ၊ပေ၊ နာနာဝတ္ထုကာယောတိပိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သံယာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဒ္ဓိန္တိပိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ဝတ္ထုဝသေနပိ-ဝတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂေါတ္ထဝသေနပိ-အနွယ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နာမဝသေနပိ-နာမည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိဝသေနပိ-အာပတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယောဇေတ္တာ-ယှဉ်စေ၍၊ ကမ္မဝါစံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ၊ [“ဝဋ္ဋတိယေဝါတိ” ဟု ဣတိသဒ္ဓါ ပါသည်ကား ပိုဟန်တူသည်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏ဟုသော်လည်း ပေးပါ။] အယံ-ဤသမောဓာနပရိဝါသံသည်၊ မိဿကသမောဓာနော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗပရိဝါသကမ္မဝါစာဝသာနေ-အလုံးစုံသော ပရိဝါသကမ္မဝါစာ၏ အဆုံး၌၊ နိက္ခိတ္တာ နိက္ခိတ္တာဒိကထာ-နိက္ခိတ္တဝတ်၊ အနိက္ခိတ္တဝတ် အစရှိသည်တို့ကို ဆိုရာဆိုကြောင်းကထာကို၊ ပုရိမနယေန-ရှေးနည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ထိုက်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ [တချို့စာ၌ ပန မပါ၊ နိက္ခိတ္တဝတ္တာဒိကထာဟု ရှိ၏၊ သဗ္ဗပရိဝါသကမ္မဝါစာဝသာနေတိ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတာနံ ဒိန္နံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသာနံ တိဏ္ဍံ သမောဓာနပရိဝါသာနဉ္စာတိ ဣမေသံ သဗ္ဗေသံ ပရိဝါသာနံ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ-(ဝိမတိ။)]

ပရိဝါသကထာ-ပရိဝါသံကို ဆိုရာဆိုကြောင်း စကားသည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

**** * ****

ပက္ခ၊ သမောဓာနမာနတ္ထကထာ

ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ (ဝုစ္စတိ၌ စပ်၊) ပက္ခမာနတ္ထေ ၊ပေ၊ ကထယိဿာမာတိ-ဟူသော၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တဿ-ထိုစကား၏၊ ဩကာသော-အခွင့်သည်၊ သမ္ပတ္တော-ရောက်လာပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ပက္ခမာနတ္ထစသော ထိုစကား၏ ဆိုခွင့်ရောက်လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ (မယာ-သည်) ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ဝါ-ဆိုအပ်တော့လတ်၊ ပက္ခမာနတ္ထန္တိ-ကား၊ ဘိက္ခုနိယာ-အား၊ ဒါတဗ္ဗမာနတ္ထံ-ပေးထိုက်သော မာနတ်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထို ပက္ခမာနတ်ကို၊ ပဋိစ္ဆန္ဒာယပိ-ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အပုဋိစ္ဆန္ဒာယပိ-မဖုံးထားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ အမုမာသမေဝ-တစ်လထက်ဝက် ၁၅-ရက်သာ၊ ဒါတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဂရုဓမ္မံ ၊ပေ၊ စရိတဗ္ဗန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ (ဝစနံ)-ဤစကားကို၊

(ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ဘိက္ခုနီကုန္ဒကဉ္စ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ) ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုပက္ခ
 မာနတ်ကို၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ အတ္တနော-၏။ သီမံ-ကို၊ သောဓေတွာ-သုတ်သင်
 ပြီး၍၊ (ဟတ္ထပါသသို့ဆောင်ခြင်း၊ ဆန္ဒဆောင်ခြင်း၊ သိမ်အပြင်ဘက်သို့ ထွက်နေစေ
 ခြင်းအားဖြင့် ဖြစ်သင့်သလို သုတ်သင်ပြီး၍) ဝိဟာရသီမာယဝါ-ဝိဟာရသီမိဉ္စသော်
 လည်းကောင်း၊ (ကျောင်းတိုက် ၁-ခုလုံး သမုတ်ထားအပ်သော မဟာသိမ်၌သော်
 လည်းကောင်း) ဝိဟာရသီမံ-ဝိဟာရသီမံကို၊ သောဓေတုံ-သုတ်သင်ခြင်းငှာ၊
 အသက္ကောန္တိဟိ-မစွမ်းနိုင်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ ခဏ္ဍသီမာယဝါ-ခဏ္ဍသိမ်၌သော်
 လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗန္တိမေန-အလုံးစုံတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ ပရိစ္ဆေဒေန-အပိုင်း
 အခြားအားဖြင့်၊ စတုဂ္ဂဏံ-၄ ပါးအစဉ်ရှိသော ဂိုဏ်းသံဃာကို၊ သန္နိပါတေတွာ-
 စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

ဧကာ-၁ ချက်သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိံ)
 ဧကိဿာ-၁ ချက်သော အာပတ်၏။ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေဝါ-
 ၂-ချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိဿောဝါ-၃ ချက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 သမ္ပဟုလာဝါ-များစွာသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧကဝတ္ထုကာဝါ-တူသော ဝတ္ထုရှိ
 သည်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ နာနာဝတ္ထုကာဝါ-အမျိုးမျိုးသော ဝတ္ထုရှိသည်သော်
 လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော) သစေ (ဟောန္တိ)-ကုန်အံ၊ (ဧဝံသန္တေသု-
 ဤသို့ဖြစ်ကုန်လတ်သော်) တာသံ တာသံ-ထိုထိုအာပတ်တို့၏။ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊
 ဝတ္ထုဂေါတ္တနာမ အာပတ္တိသု-ဝတ္ထု၊ အန္တယံ၊ နာမည်၊ အာပတ်တို့တွင်၊ ယံယံ-အကြင်
 အကြင်ဝတ္ထုစသည်ကို၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏။ တံတံ-ထိုထို ဝတ္ထုစသည်ကို၊ အာဒါယ-
 ၍၊ ယောဇနာ-ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ထိုက်၏။ တတြ-ထိုယောဇနာ
 ကာတဗ္ဗာဟူသော စကားရပ်၌၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ ဧကာပတ္တိဝသေန-
 တံစ်ချက်သောအာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မုခမတ္တဒဿနံ-အမြွက်မျှကိုပြကြောင်း
 စကားတည်း၊ အာပန္နာယ-အာပတ်သို့ရောက်သော၊ တာယ ဘိက္ခုနီယာ-ထို ဘိက္ခုနီ
 သည်၊ ။ပေ၊ ဝစနိယော-လျှောက်ထိုက်သည်၊ (အဿ-ဖြစ်၏။) (ကိံ) အယျေ-အရှင်မ
 တို့၊ အဟံ-တပည့်တော်မသည်၊ ဧကံ-သော၊ ဂါမန္တရံ-ဂါမန္တရာမည်သော၊ အာပတ္တိံ၊
 အာပတ္တိံ အယျေ-တို့၊ သာဟံ-သည်၊ ဧတိဿာ၊ ဂါမန္တရာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-
 ကြောင့်၊ ပက္ခမာနတ္ထံ ယာစာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝစနိယော-ထိုက်သည်၊ အဿ-
 ဖြစ်၏။) ဧဝံ-သို့၊ တိက္ခတ္တံ၊ ယာစာပေတွာ-ပြီး၍၊ ဗျတ္တာယ-ဥတ်ကမ္မဝါစာနှုတ်၌
 လာသဖြင့် ကောင်းစွာထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလာယ-ဌာန်ကရိုဏ်းကို ပီသစွာရွတ်
 စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနီယာ-သည်၊ သံယော၊ ဉပေတဗ္ဗော၊ (ကိံ) သုဏာတု ။ပေ၊
 ယာစတိ၊ သံယဿ-၏။ ကမ္မံ-မာနတ္တဒါနကံသည်၊ ပတ္တကလ္လံ-လျှောက်ပတ်သော

အခါရှိသည်၊ ယဒိ (သိယာ)-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ၊ပေ၊ ဒေသာ ဥတ္တိ၊ သုဏာတု မေ အယျေ သံယော၊ ၊ပေ၊ ဓာရယာမိ-သိမှတ်ရပါ၏၊ ဣတိ (ဉာပေတဗ္ဗော) ကံမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ-ကမ္မဝါစာ၏ အဆုံး၌၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သမာဒိယိတွာ-၍၊ ဘိက္ခုမာနတ္ထ ကထာယ-ဘိက္ခုမာနတ္ထကထာ၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ သံယဿ-အား၊ အာရောစေတွာ-လျှောက်ပြီး၍၊ (ဝတ်ကြားပြီး၍)၊ နိက္ခိတ္တဝတ္တံ- နိက္ခိတ္တဝတ်ကို၊ ဝသိတုကာမာယ-ကျင့်သုံးလိုသော ဘိက္ခုနီသည်၊ [ယောဇနာ၌ ကား- “နိက္ခိတ္တ ဝတ်ဖြင့်၊ ဝသိတုကာမာယ-နေလိုသော ဘိက္ခုနီသည်”ဟု ဖွင့်၏၊] တတ္ထေဝ-ထိုသီမိတန်ဆောင်းဝန်း၌ပင်၊ သံယမဇ္ဈေဝါ-သံယာအလယ်၌သော်လည်း ကောင်း၊ ဘိက္ခုနီသု-တို့သည်၊ ပတ္တန္တသု-ဖဲသွားကုန်လတ်သော်၊ ဧကဘိက္ခုနီယာ- ၏၊ သန္တိကေ ဝါ-အထံ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယိကာယ-၂ ယောက်မြောက်ဖြစ် သော အဖော်ဘိက္ခုနီ၏၊ သန္တိကေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့် သာ၊ (ဝတ္တံ)၊ နိက္ခိဝိတဗ္ဗံ-ချထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ အညိဿာ-အခြားသော၊ အာဂန္တ ကာယ-အာဂန္တကဖြစ်သော ဘိက္ခုနီ၏၊ သန္တိကေ-၌၊ အာရောစေတွာ-၍၊ (ဝတ် ကြား၍)၊ (ဝတ္တံ)၊ နိက္ခိတ္တဗ္ဗံ၊ နိက္ခိတ္တကာလတော-ဝတ်ချအပ်ပြီးရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- ၍၊ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ-၌၊ တိဋ္ဌတိ။

ပန-ဆက်၊ ပန-တစ်ဖန်၊ သမာဒိယိတွာ-၍၊ အရုဏံ-ကို၊ ဥဋ္ဌာပေန္တိယာ- တက်စေသော ရဟန်းမ၏၊ ဘိက္ခုနီနံယေဝ-တို့၏သာ၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝသိတုံ၊ န လဘတိ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) (ကသွာ-နည်း)၊ ဟိ (ယသွာ)-ကြောင့်၊ ဥဘတော သံယေ၊ ၊ပေ၊ စရိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓက၌ ဟောတော် မူအပ်ပြီ) (တသွာ ဘိက္ခုနီနံယေဝ သန္တိကေ ဝသိတုံ န လဘတိ) တသွာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ဘိက္ခုနီတို့၏အထံ၌သာ နေခွင့်မရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အဿာ-ထို ဘိက္ခုနီ၏၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဟိ-ဆရာမ ဥပဇ္ဈာယ်မတို့သည်၊ ဝိဟာရံ-ဘိက္ခုတို့၏ ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ သင်္ဂါဟကပက္ခေ-သင်္ဂြိုဟ်ခိုးမြင့် ထောက်ပံ့တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အဖို့၌၊ ဌိတော-တည်သော၊ ဧကော-သော၊ မဟာထေရောဝါ-မဟာ ထေရ်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မကထိကောဝါ-ဓမ္မကထိကမူလည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု- ကို၊ ဝတ္တတဗ္ဗော-လျှောက်ထိုက်၏၊ (ကို)၊ ဧကိဿာ-သော၊ ဘိက္ခုနီယာ-၏၊ ဝါ- သည်၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သော၊ ဝိနယကမ္မံ-ဝိနည်းကံသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ အယျာ- အရှင်ဘုရားတို့၊ တဩ-ထိုသို့ဝိနည်းကံပြုဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နော- တပည့်တော်တို့၏ (အထံသို့)၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပေသေထ- စေလွှတ်ပါကုန်၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော။) [တဩတိ တသွာ၊ ကတ္တဗ္ဗံဝိနယကမ္မဘာဝံ တောတိ အတ္ထော၊ နောတိ အမှာကံ၊ သန္တိကံတိ သမ္ပန္နော-ယောဇနာ။]

သင်္ဂဟံ-ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ အကာတုံ-မပြုခြင်းငှာ၊ ဝါ-မပြုဘဲနေခွင့်ကို၊ န
 လတ္တတိ-မရအပ်၊ ပေသေသာမိ-စေလွှတ်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တပ္ပံ-ရာ၏၊ စတူဟိ-
 ကုန်သော၊ ပကတတ္တဘိက္ခုနီတိ-ပကတတ်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ မာနတ္တ
 စာရိနိ-မာနတ်ကျင့်လေ့ရှိသော၊ ဘိက္ခုနိ-ကို၊ ဂဟေတွာ-ခေါ်၍၊ အန္တောအရုဏေ
 ယေဝ-အရုဏ်၏အတွင်း၌သာ၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်၍၊ ဂါမူပစာရတော-မှ၊ ဒွေ-
 လေသူပါတေ-ခဲ ၂-ကျအရပ်တို့ကို၊ အတိတ္တမိတွာ-ကျော်လွန်၍၊ မဂ္ဂါ-မှ၊ ဩက္ကမ္မ-
 ဖဲ၍၊ ဂုမ္မဝတိ အာဒိဟိ-ချို့စည်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပဋိစ္စန္ဒဋ္ဌာနေ-ဖူးကွယ်အပ်သော
 အရပ်၌၊ နိသီဒိတပ္ပံ-နေရာ၏၊ [ဂါမူပစာရမှ ကျော်လွန်လျှင် ရွာတွင်း၌ တည်ရှိသော
 ဘိက္ခုနီတို့၏ ဝိဟာရူပစာရမှလည်း ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုတို့၏
 ဝိဟာရူပစာရကိုပြလို၍ “ဝိဟာရူပစာရတောပိ” ဟု မိန့်သည်။] ဝိဟာရူပစာရတောပိ-
 ဘိက္ခုတို့၏ကျောင်းတိုက် ဥပစာမှလည်း၊ (ရွာပြင်ဘက်၌ ရှိသော ဘိက္ခုတို့၏
 ဝိဟာရူပစာရမှလည်း) ဒွေလေသူပါတာ-တို့ကို၊ အတိတ္တမိတဗ္ဗာ-ကျော်လွန်ထိုက်
 ကုန်၏၊ စတူဟိ-ကုန်သော၊ ပကတတ္တဘိက္ခုဟိပိ-ပကတတ်ရဟန်းတို့သည်လည်း၊
 တုတ္တ-ထို ဘိက္ခုနီတို့၏ နေရာအရပ်သို့၊ ဂန္တပ္ပံ-သွားရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဂန္ဓာ-လိုက်
 သွားပြီး၍၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဧကဋ္ဌာနေ-တစ်နေရာတည်း၌၊ န
 နိသီဒိတပ္ပံ-မနေရာ၊ ပဋိတ္တမိတွာ-ဖဲခွါ၍၊ အဝိဒူရဋ္ဌာနေ-အနီးဖြစ်သော အရပ်၌၊
 နိသီဒိတပ္ပံ-နေရာ၏။ [၁၂-တောင် ဥပစာထက်ပို၍ မဝေးသင့်သောကြောင့် “အဝိဒူရ
 ဋ္ဌာနေ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။]

ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကုရန္တိ မဟာပစ္စရိသု-တို့၌၊ (ဝုတ္တံ ၌စပ်) ဘိက္ခုနီဟိပိ-တို့သည်
 လည်း၊ ဗျတ္တံ-ထက်မြက်သော၊ (သွက်လက်သော)၊ ဧကံ-သော၊ (ဥပါသိကံ)ဝါ-ကို
 သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ဥပါသိကာယောဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊
 ဘိက္ခုဟိပိ-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဧကံ-သော(ဥပါသကံ)ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊
 ဒွေ-ကုန်သော၊ ဥပါသကေဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတ္တရက္ခဏာတ္တာယ-မိမိတို့
 ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂဟေတွာ-ခေါ်၍၊ ဂန္တပ္ပံ-သွားရာ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊
 စ-ဆက်၊ ကုရန္တိယံယေဝ-၌သာ၊ (ဧဝဖြင့် မဟာပစ္စရိကို ကန့်) ဘိက္ခုနုပဿယဿ
 စ-ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်းတိုက်၏လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရဿစ-ဘိက္ခုတို့၏ ကျောင်း
 တိုက်၏လည်းကောင်း၊ ဥပစာရံ-ဥပစာကို၊ မုဉ္ဇိတုံ-လွတ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊
 ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ဂါမဿ-၏၊ (ဥပစာရံ-ကို၊ မုဉ္ဇိတုံ-လွတ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏) ဣတိ-
 သို့၊ န ဝုတ္တံ-မဆိုအပ်၊ [ဂါမဿာတိ န ဝုတ္တံတိ ဂါမဿ ဥပစာရံ မုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ
 န ဝုတ္တံ၊ တေန၊ ဂါမူပစာရ ဌိတာပိ၊ တတ္ထ ဒဿနဿဝနုပစာရေ အတိတ္တမိတွာ
 ဌိတာ ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိယော စ တဿာ ရတ္ထိစ္ဆေဒံ န ကရောန္တိတိ ဒီပေတိ-
 ပိမတိ။]

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဘိက္ခုသုစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီသုစ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ နိသိန္ဓေသု (နိသိန္ဓာသု)-နေပြီးကုန်လတ်သော်၊ တာယ ဘိက္ခုနီယာ-သည်၊ မာနတ္ထံ၊ ပေ၊ သမာဒိယာမိတိ-မာနတ္ထံ၊ ပေ၊ သမာဒိယာမိဟူ၍၊ ဝတ္တံ-ကို၊ သမာဒိယိတွာ-ဆောက်တည်ပြီး၍၊ တာဝ-ဘိက္ခုသံယာမု ရှေးဦးစွာ၊ ဘိက္ခုနီသံယဿ-အား၊ ဧဝံ-သို့၊ အာရောစေတဗွံ-လျှောက်ရာ၏။ (ဝတ်ကြားရာ၏။) (ကိ) အဟံ အယျေ၊ ပေ၊ ဓာရေတု-မှတ်တော်မူပါ၊ ဣတိ (အာရောစေတဗွံ) တတော-ထိုမှနောက်၌၊ (ဘိက္ခုနီသံယာအား ဝတ်ကြားပြီးရာကာလမှ နောက်၌) ဘိက္ခုသံယဿ-၏။ သန္တိကံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ဧဝံ အာရောစေတဗွံ၊ (ကိ) အဟံ အယျာ၊ ပေ၊ သံယော ဓာရေတု-မှတ်တော်မူပါ၊ ဣတိ (အာရောစေတဗွံ) ဣဓဝိ-ဤဘိက္ခုနီ မာနတ်၌လည်း၊ ယာယကာယစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဘာသာယ-ဖြင့်၊ အာရောစေတံ ဝဋ္ဋတိ၊ စ-ဆက်၊ အာရောစေတ္တာ-လျှောက်ပြီး၍၊ (ဝတ်ကြားပြီး၍) ဘိက္ခုသံယဿေဝ-၏သာ၊ သန္တိကေ-၌၊ နိသိဒိတဗွံ-နေရာ၏။ အာရောစိတကာလ တော-လျှောက်အပ်ပြီးရာအခါမှ၊ (ဝတ်ကြားအပ်ပြီးရာအခါမှ) ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဘိက္ခုနီ-တို့၏။ ဝါ-တို့အား၊ ဂန္ဓိ-ပြန်သွားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ (ဌာန-မာနတ်ကျင့်ရာ အရပ်သည်) သာသကီ-ရွံ့ရှာဖွယ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ သစေ ဓုဗာတိ-အံ့၊ ဘိက္ခုနီ ယော-တို့သည်၊ တထ္ထေဝ-ထိုမာနတ်ကျင့်ရာအရပ်၌ပင်၊ ဌာန-ရဟန်းတို့၏ တည်နေခြင်းကို၊ (သစေ) ပစ္စာသီသန္တိ-အကယ်၍၊ တောင့်တကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဌာတဗွံ-တည်နေရာ၏။ (စောင့်ဆိုင်း၍ နေရာ၏။)

အညော-အခြားသော၊ (ပကတတ်အဖြစ်ဖြင့်လိုက်လာသော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ တို့မှ တစ်ပါးသော) ဘိက္ခုဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ တံ ဌာနံ-ထိုအရပ်သို့၊ သစေ ဧတိ-အကယ်၍လာအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပဿန္တိယာ-မြင်သော ဘိက္ခုနီမသည်၊ အာရောစေတဗွံ-လျှောက်ထားရာ၏။ (ဝတ်ကြားရာ၏။) နောစေ အာရောစေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါစေဝ၊ ဝတ္တဘေဒ ဒုက္ကဋ္ဌ (ဟောတိ)၊ အဇနန္တိယာ ဧဝ-မသိစဉ်သာလျှင်၊ ဥပစာရုံ-သို့၊ ဩက္ကမိတွာ-သက်ရောက်၍၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါဝ ဟောတိ၊ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌံ န (ဟောတိ)၊ ဘိက္ခုနီယော-ပကတတ်အဖြစ်ဖြင့် လိုက်လာသော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ ဥပဇ္ဈာယာဒိနံ-ဥပဇ္ဈာယ်အစရှိသူတို့၏။ ဝတ္တကရဏတ္ထံ-ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ပြုခြင်းငှာ၊ ပဂေဝ-စောစောကပင်၊ (အရုဏ် မတက်မီကပင်) ဂန္ဓကာမာ-ပြန်သွားလိုကုန်သည်။ သစေ-ဟောန္တိ (ဧဝံသတိ)၊ ရတ္တိ-ပေ၊ ရက္ခဏတ္ထံ-ရတ္တိဝိပွဝါသအာပတ်၊ ဂဏ်ဩဟိယနအာပတ်၊ ဂါမန္တရအာပတ်တို့မှ စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဧကံ-သော၊ ဘိက္ခုနီ-ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ဂန္ဓဗွံ-သွားရာ၏။ တာယ-ထိုမာနတ်ကျင့်သော ဘိက္ခုနီသည်၊ အရုဏေ-သည်၊ ဥဋ္ဌိတေ-တက်လတ်

သော်၊ တဿာ-ထိုအဖော်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနီ၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗ-
ချရာ၏။ စတေနုပါယေန-ဤနည်းဖြင့်၊ အခဏှာ-မကျိုးမပျက်ကုန်သော၊ ပဉ္စဒသ
ရတ္တိယော-တစ်ဆယ့်ငါးညဉ့်တို့ပတ်လုံး၊ မာနတ္တံ-ကို၊ စရိတဗ္ဗ-ကျင့်ထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ အနိက္ခိတ္တဝတ္တယ-အနိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ဘိက္ခုနီသည်၊ ပါရိ
ဝါသိကက္ခန္ဓကေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-သာ၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တိတဗ္ဗ-ကျင့်ရာ၏။
ပန-အထူးကား၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံကား၊ ဝိသေသော-အထူးတည်း၊ အာဂန္တု
ကဿ အာရောစေတဗ္ဗတံ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ယတ္တကာ-အကြင်မျှအတိုင်း
အရှည်ရှိကုန်သော၊ ပုရောဘတ္တိဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စာဘတ္တိဝါ-၌သော်လည်း
ကောင်း၊ တံ ဂါမံ-ထိုရွာသို့၊ ဘိက္ခုဝါ-တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယောဝါ-
တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ (သစေ) အာဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)
သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီတို့အား၊ အာရောစေတဗ္ဗ-၏၊ (ဝတ်ကြား
ရာ၏)၊ (ဣတိ အယံ ဝိသေသော) အနာရောစေန္တိယာ-မလျှောက်သော ဘိက္ခုနီ၏။
ရတ္တိစ္ဆေဒေါစ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌ (ဟောတိ။)

ရတ္တိ-ညဉ့်အခါ၌၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ တံ
ဂါမုပစာရံ-ထိုရွာ၏ဥပစာသို့၊ ဩက္ကမိတ္တာ-သက်ရောက်၍၊ သစေပိ ဂစ္ဆတိ-အကယ်
၍မူလည်း သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ရတ္တိစ္ဆေဒေါ-ဟောတိယေဝ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရတ္တိစ္ဆေဒ
ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဇာနနပစ္စယာ-မသိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝတ္တ
ဘေဒတော-မှ၊ မုစ္စတိ-လွတ်၏၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္တိအာဒိသု-ကုရုန္တိအစရှိသော
အဋ္ဌကထာတို့၌၊ အနိက္ခိတ္တဝတ္တဘိက္ခုနံ-အနိက္ခိတ္တဝတ်ရှိသော ရဟန်းတို့၏အတွက်၊
ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ၊ ကထေတဗ္ဗ-ဆိုရာ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ၊
တံ-ထိုစကားသည်၊ ပါရိဝါသိကဝတ္တာဒိနံ-ပါရိဝါသိကဝတ် အစရှိသည်တို့၏၊ [အာဒိ
ဖြင့် အာဂန္တုကဝတ္တပူရဏ နိဿယပုဋိပဿဒ္ဓိ စသည်ကို ယူ၊] ဥပစာရသီမာယ-
ဥပစာရသီမိဖြင့်၊ ပရိစ္ဆန္တတ္တာ-ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယုတ္တတရံ-သာ၍
သင့်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဒိဿတိ-ထင်ရှား၏၊ ဥပေါသထေ-ဥပုသ်နေ၌၊ အာရော

တံ ၊ပေ၊ ယုတ္တတရံ ဒိဿတိ။ ။အနိက္ခိတ္တဝတ်ဆောက်တည်သော ရဟန်းတို့မှာ
ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာသို့ ဝင်လာသော ရဟန်းတို့အား ဝတ်ကြားရသကဲ့သို့၊ ဘိက္ခုနီတို့လည်း
ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာသို့ဝင်လာသော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီတို့အားသာ ဝတ်ကြားခွင့်ရှိ၏။ ကျောင်း
တိုက်၏ ဥပစာနှင့်ဝေးသော ရွာတွင်း၌ရောက်နေသော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီတို့အား ဝတ်ကြားဖွယ်
မလိုဟု ကုရုန္တိစသည်တို့၌ ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစကားသည် ပါရိဝါသိက မာနတ္တစာရိက
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အတွက် ကျင့်ဝတ်ကို ဥပစာရသီမိဖြင့် ပိုင်းခြားထားသောကြောင့် သင့်သည်ဖြစ်၍

စေတဗ္ဗ-လျှောက်ရာ၏။ (ဝတ်ကြားရာ၏) ပံဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ၌၊ အာရောစေတဗ္ဗ-ရာ၏။ စတုန္ဒ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနီနဉ္စ-တို့အားလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီနဉ္စ-တို့အားလည်းကောင်း၊ ဒေဝသီကံ-နေ့တိုင်း၊ အာရောစေတဗ္ဗ-ရာ၏။

ဘိက္ခုနီ-တို့၏။ တသ္မိံ ဂါမေ-ထိုရွာ၌၊ (ဘိက္ခုနီတို့၏နေရာ ထိုရွာ၌) ဘိက္ခာစာရော-ဆွမ်းအလို့ငှာ လှည့်လည်ရာအရပ်သည်။ သစေ သမ္ပဇ္ဇတိ-အကယ်၍ ပြည့်စုံအံ့၊ (စံသတိ) တထေဝ-ထိုရွာသို့သာ၊ ဂန္ထဗ္ဗ-သွားရာ၏။ နောစေ သမ္ပဇ္ဇတိ-အကယ်၍ မပြည့်စုံအံ့၊ (စံသတိ) အညတြ-အခြားရွာ၌၊ စရိတွာပိ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ပြီး၍လည်း၊ တတြ-ထိုရွာသို့၊ (ဘိက္ခုနီတို့နေရာ ထိုရွာသို့) အာဂန္ဓာ-လာ၍၊ အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ဒေသေတွာ-ပြပြီး၍၊ ဂန္ထဗ္ဗ-ရာ၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဗဟိဂါမေ-ရွာအပြင်ဘက်၌၊ သင်္ဂေတဋ္ဌာနံ-ချိန်းချက်အပ်ရာအရပ်ကို၊ ကာတဗ္ဗ-ပြုထိုက်၏။ (ကိ) အသုကသ္မိံနာမ ဋ္ဌာနေ-ထိုမည်သော အရပ်၌၊ အမေ-ငါတို့ကို၊ ပဿိဿသိ-တွေ့ရလတံ့၊ ဣတိ၊ ကာတဗ္ဗ၊ တာယ-ထိုမာနတ်ကျင့်သော ဘိက္ခုနီသည်။ သင်္ဂေတဋ္ဌာနံ-ချိန်းချက်အပ်ရာ အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အာရောစေတဗ္ဗ-လျှောက်ကြားရာ၏။ (မာနတ်ကြားရာ၏) သင်္ဂေတဋ္ဌာနေ-၌၊ အဒိသွာ-မတွေ့၍၊ ဝါ-မတွေ့လသော်၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အာရောစေတဗ္ဗ-ရာ၏။

ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ သဗ္ဗဘိက္ခုနီ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေတဗ္ဗ-ရာ၏။ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေတု-လျှောက်ခြင်းငှာ၊ (ဝတ်ကြားခြင်းငှာ) သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်။ သစေ န ဟောတိ-အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (စံသတိ) ဥပစာရသီမာယ-ဥပစာရသီမိ၏။ ဗဟိ-အပြင်ဘက်၌၊ ဌတွာ-တည်၍၊ ဘိက္ခုနီယော-တို့ကို၊ ပေသေတဗ္ဗာ-စေလွှတ်ထိုက်ကုန်၏။ တာဟိ-ထိုဘိက္ခုနီတို့သည်။ အာနိတာနံ-ပင့်ဆောင်အပ်ကုန်သော၊ စတုန္ဒ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနီ-တို့အား၊ အာရောစေတဗ္ဗ-ရာ၏။ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်သည်။ ဒူရော-ဝေးသည်။ သာသင်္ဂေ-ရွံ့ရှားဖွယ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (စံသတိ) ဥပါသကေစ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာယောစ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝံဟေတွာ-ခေါ်၍၊ ဂန္ထဗ္ဗ-ရာ၏။ ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤမာနတ်ကျင့်သော ဘိက္ခုနီသည်။ ဧကာ-တစ်ယောက်ထည်းသည်။ (ဟုတွာ-၍) သစေ

အတ္တာနံ ဒေသေတွာ။ ။အနိက္ခိတ္တ မာနတ်ဆောက်တည်သော ဘိက္ခုနီတို့သည် နေ့တိုင်း မာနတ်ကြားရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဘိက္ခုနီတို့ရှိရာ ရွာသို့ လာ၍ မိမိတို့ကို "ပြ" ပြီးမှ ပြန်သွားရမည်။ "ပြ" ဆိုသော်လည်း မြင်စေရုံမျှကို မဆိုလျှင် မာနတ်ကြားနိုင်လောက်အောင် သော အခြင်းအရာအားဖြင့် "ပြ"ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ [အတ္တာနံ ဒေသေတွာတိ ယထာ အာရောစေတု သက္ကာ၊ တထာ ဒေသေတွာ-ဝိမတိ။]

ဝံသတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ရတ္တိဝိပ္ပဝါသံ-ရတ္တိဝိပ္ပဝါသအာပတ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်
 ၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿာ-ထိုမာနတ်ကျင့်သော ဘိက္ခုနီအား၊ ဧကစ္ဆန္ဓေ-တူသော
 အမိုးရှိသောနေရာ၌၊ ဝသနတ္ထာယ-နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဧကာ-တစ်ယောက်သော၊
 ပကတံတ္တာ-ပကတတ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနီ-ကို၊ သမ္ပန္နိတွာ-သမုတ်ပြီး၍၊ ဒါတဗ္ဗာ-
 ပေးထိုက်၏။ [သမ္ပန္နိတွာ ဒါတဗ္ဗာတိ ဣမိနာ သမ္ပတယ သဟဝါသေပိ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ
 န ဟောတီတိ ဒေသေတိ-ဝိမတိ။] ဧဝံ-သို့၊ အခဏ္ဍ-မကျိုးမပျက်အောင်၊ မာနတ္ထံ-
 ကို၊ စရိတွာ-ကျင့်ပြီး၍၊ ဝိသတိဂဏေ-၂ ကျိပ်ဂိုဏ်းရှိသော၊ ဘိက္ခုနီသံယေ-၌၊
 ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ အတ္တနံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ မာနတ္ထံ-ကို၊ စရမာနာ-
 ကျင့်စဉ်၊ အန္တရာပတ္တိ-သို့၊ သစေ အာပဇ္ဇတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) မူလာယ-အရင်းသို့၊
 ပဋိကဿိတွာ-ငင်၍၊ တဿာ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ မာနတ္ထံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဣတိ
 ကုရုန္တိယံ၊ ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ-ဤမာနတ်သည်၊ ပက္ခမာနတ္ထံ နာမ-မည်၏။

ပန-ကာ၊ သမောဓာနမာနတ္ထံ-သည်၊ ဩဓာနသမောဓာနံ-ဩဓာနသမော
 ဓာနမာနတ်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂသမောဓာနံ-လည်းကောင်း၊ မိဿကသမောဓာနံ-
 လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တိဝိဓံ-သုံးပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ တတ္ထ-ထို ၃
 မျိုးသော သမောဓာနမာနတ်တို့တွင်၊ ပရတော-နောက်၌၊ ပဗ္ဗာဟပဋိစ္ဆန္ဒာယ-၅
 ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ပရိဝါသံ-ကို၊ ပရိဝသန္တဿ-
 ကျင့်သုံးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပရိဝါသေစ-ပရိဝါသ်၌လည်းကောင်း၊ မာနတ္ထာ
 ရဟဋ္ဌာနေစ-မာနတ်ထိုက်ရာဌာန၌လည်းကောင်း၊ အန္တရာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-
 ၍၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿိတဿ-ငင်အပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥဒါယိတ္ထေ
 ရဿ-အား၊ တေနဟိ၊ ပေ၊ မာနတ္ထံ ဒေတူတိ-ဟူ၍၊ ယဒေတံ မာနတ္ထံ- အကြင်
 မာနတ်ကို အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣဒံ-ဤမာနတ်သည်၊ ဩဓာန သမော
 ဓာနံနာမ-မည်၏။ [မူလာယံ ပဋိကဿိတဿာတိ မူလာယ ပဋိကဿိတဿ
 ပုနပရိဝုတ္တ ပရိဝါသဿာတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤမာနတ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ-၌
 ပဓာနစပ်၍၊ ဒိန္နံ-၌ အပံဓာနစပ်) ပုနပုနံ-အဖန်ဖန်၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနေန-
 ငင်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပရိဝုတ္တဒိဝသေ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာနေ့တို့ကို၊ ဩရုနိတွာ-ခါတွက်
 ၍၊ ဝါ-ချေဖျက်၍၊ ပုရိမာပတ္တိတိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ သမောဓာယ-ပေါင်း၍၊ ဒိန္နံ-
 ပေးအပ်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဩဓာနသမောဓာနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ ပန-ဝါဒန္တရ၊
 ကုရုန္တိယံ-၌၊ သမောဓာနပရိဝါသံ-ကို၊ ဝုတ္တဿ-ကျင့်သုံးပြီးသော ရဟန်းအား၊
 ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်သော၊ မာနတ္ထံ-ကို၊ သမောဓာန မာနတ္ထံ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တမ္ပိ-
 ထို စကားသည်လည်း၊ တေန ပရိယာယေန-ထိုပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ယုဇတိ-သင့်၏။
 ပန-ကာ၊ အဂ္ဂသမောဓာနံ-ကိုလည်းကောင်း၊ မိဿကသမောဓာနံ-ကိုလည်း

ကောင်း၊ အဂ္ဂသမောဓာန၊ ပေါ၊ ဝသာနေ-အဂ္ဂသမောဓာနပရိဝါသ်၊ မိဿကသမောဓာနပရိဝါသ်၏အဆုံး၌၊ ဒါတဗ္ဗမာနတ္ထမေဝ-ပေးထိုက်သော မာနတ်သာ၊ ဝုစ္စတိ-အပ်၏။ တံ-ထိုမာနတ်ကို၊ ပရိဝါသကမ္မဝါစာနုဿာရေန-ပရိဝါသ်ကမ္မဝါစာသို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဒါတဗ္ဗ-ပေးထိုက်၏။ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ (“အယံ ဟိ ဣမ အဓိပ္ပေတော ပရိဝါသောနာမ” မှ စ၍ “ယောဇေတွာ ဒါတဗ္ဗ” တိုင်အောင်သော စကားအစဉ်ဖြင့်) တေနဟိ၊ ပေါ၊ ဒဿေဿာမာတိ-ဟူ၍၊ ယံ-အကြင်စကားကို၊ (မယာ-သည်)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ပရိဝါသကထာ အစဉ်ဆိုခဲ့ပြီ)။ တံဒိဒံ-ထိုစကားသည်၊ အတ္ထတော-အနက်အားဖြင့်၊ သမ္မာဒိတံ-ပြည့်စုံစေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏။

ပဋိစ္စနုပရိဝါသကထာ

၁၀၂။ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ တာဝ-ဒွိဟာဒိ ပဋိစ္စနုစသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ ပဋိစ္စနုနာယ-ဖူးထားအပ်သော၊ [အချို့စာအုပ်၌ အပဋိစ္စနုနာယ ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊] ဧကိဿာ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ယာ အယံ ပါဠိ-အကြင်ပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ သာ-ထိုပါဠိသည်၊ ဥတ္တာနတ္တာဝ-ပေါ်လွင်သောအနက်ရှိသည်သာ။

၁၀၈။ တတော-ထိုပါဠိမှ၊ ပရံ-၌၊ ဒွိဟံ၊ ပေါ၊ ပဉ္စာဟပဋိစ္စနုနံ-ဒွိဟပဋိစ္စနု၊ တိဟပဋိစ္စနု၊ ပေါ၊ ပဉ္စာဟပဋိစ္စနုအာပတ်တို့၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ပါဠိ-ကို၊ ဝတ္တာ-ဟောတော်မူပြီး၍၊ ပဉ္စာဟပဋိစ္စနုနာယ-ပဉ္စာဟပဋိစ္စနုအာပတ်၏၊ ပရိဝါသတော-ပရိဝါသ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အန္တရာပတ္တိ-ကို၊ ဒဿိတာ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ အာပတ္တိ-ထို အန္တရာအာပတ်သို့၊ အာပန္နော-ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနာရဟောနာမ-ငင်ခြင်းကို ထိုက်သူမည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုရဟန်းအား၊ တတ္ထ-ထိုအန္တရာအာပတ်အရာ၌၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနံ-ကို၊ အနုညာတံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ နိက္ခိတ္တဝတ္ထော-ချအပ်ပြီးသောဝတ်ရှိသော ရဟန်းသည်၊ (အန္တရာပတ္တိ-သို့)၊ သစေ အာပဇ္ဇတိ-အကယ်၍ရောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနာရဟော-သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ကသ္မာ-နည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သောထိုရဟန်းသည်၊ ပရိဝသန္တော-ပရိဝါသ်နေစဉ်၊ (အန္တရာပတ္တိ-သို့)၊ န အာပန္နော-ရောက်သည်မဟုတ်၊ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ-အရာ၌၊ ဌိတော-တည်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်စဉ်)၊ (အန္တရာပတ္တိ)၊ အာပန္နော-ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿာ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဝိသံ-သီးခြား၊ မာနတ္တံ-ကို၊ စရိတဗ္ဗံ-ကျင့်ထိုက်၏၊ ဝိသံ မာနတ္တံ စရိတဗ္ဗန္တိ မူလာယ ပဋိကဿနံ အကတွာ ဝိသံ ကမ္မဝါစာယ မာနတ္တံ ဂဟေတွာ စရိတဗ္ဗံ-ဋီကာ။] ပဋိစ္စနုနာယ-ဖူးထားအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိဝါသောပိ-

ကိုလည်း၊ ဝသီတဗ္ဗော-ကျင့်သုံးထိုက်၏။ စ-ဆက်၊ မူလာယ-သို့၊ ယံ ဧတံ ပဋိက
ဿနံ-အကြင်ငင်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မိမ္မိ-ထိုအရင်းသို့ ငင်ခြင်း
ကိုလည်း၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ပရိဝုတ္တဒိဝသာ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့တို့သည်၊
ဝါ-တို့ကို၊ မက္ခိတာ-ချေဖျက်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။

ဣတိ-သို့၊ ပရိဝါသေ-၌၊ အန္တရာပတ္တိ-ကို၊ ဒဿေတွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ ပုန-
တစ်ဖန်၊ မာနတ္တာရဟဿ-မာနတ်ထိုက်သောရဟန်း၏၊ အန္တရာပတ္တိ-ကို၊ ဒဿေ
တွာ-ပြီး၍၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနံ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တသ္မိမ္မိ-ထိုအရင်းသို့ ငင်ခြင်း
ကိုလည်း၊ ကတေ-သော်၊ ပရိဝုတ္တဒိဝသာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မက္ခိတာ-ပြီးကုန်
သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ ပရိဝုတ္တပရိဝါသဿ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီး
သော ပရိဝါသ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ တိဿန္တမ္မိ-၃ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာသံ
အာပတ္တိနံ-တို့၏၊ သမောဓာနမာနတ္တံ-ကို၊ ဒဿိတံ-ပြီ၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊
မာနတ္တစာရိကဿ-မာနတ်ကျင့်ဆဲဖြစ်သောရဟန်း၏၊ အန္တရာပတ္တိ ဒဿေတွာ
မူလာယ ပဋိကဿနံ ဝုတ္တံ၊ ပန-ဆက်၊ တသ္မိ ပဋိကဿနေ-ထိုငင်ခြင်းကို၊ ကတေ-
ပြုအပ်ပြီးသော်၊ မာနတ္တစိက္ခာဒိဝသာပိ-မာနတ်ကျင့်အပ်ပြီးရာ နေ့တို့သည်လည်း
ကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝုတ္တဒိဝသာပိ-ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာနေ့တို့
သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ။

တတော၊ အဗ္ဘာနာရဟဿ-အဗ္ဘာန်ထိုက်သောရဟန်း၏၊ အန္တရာပတ္တိ
ဒဿေတွာ မူလာယ ပဋိကဿနံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မိမ္မိ-ထိုအရင်းသို့ ငင်ခြင်းကိုလည်း၊
ကတေ-ပြီးသော်၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ-ထိုနေ့တို့သည်၊ ဝါ-ထိုနေ့တို့ကို၊
(မာနတ်ကျင့်အပ်ပြီးရာနေ့၊ ပရိဝါသ်ကျင့်အပ်ပြီးရာနေ့တို့ကို) မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ၊
တတော-ထိုအဗ္ဘာနာရဟ မူလာယ ပဋိကဿနမှ၊ ပရံ-၌၊ သဗ္ဗာ-ကုန်သော၊ အန္တရာ
ပတ္တိယော-တို့ကို၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ အဗ္ဘာနကမ္မံ-အဗ္ဘာနကံကို၊ ဒဿိတံ-
ပြီ၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိစ္စန္ဒဝါရေ-၌၊ ဧကာဟပုဋိစ္စန္ဒာဒိဝသေန-ဧကာဟပုဋိစ္စန္ဒ အစရှိသည်
တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စ-ငါးပါးသော ကမ္မဝါစာတို့လည်းကောင်း၊ အန္တရာပတ္တိဝသေန-
အန္တရာပတ္တိအာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ စတဿေ-၄ ပါးသော ကမ္မဝါစာတို့လည်း
ကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ နဝ-၉ ပါးကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာ-ကမ္မဝါစာတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊
ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ [ဧကာဟပုဋိစ္စန္ဒာဒိဝသေန ပဉ္စာတိ ဣဒံ ဧကာဟပုဋိစ္စန္ဒာဒိနံ
စတုန္တံ ပစ္စေကပရိဝါသဒါနအဗ္ဘာနာနိ ဧကေကံ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ အန္တရာပတ္တိဝသေန
စတဿေတိ ဣဒမ္မိ မာနတ္တဒါနအဗ္ဘာနာနိ တသ္မိ တသ္မိ-မူလာယ ပဋိကဿနေ
ဧကတ္တံ အာရောပေတွာ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။]

သမောဓာန ပရိဝါသကထာ

၁၂၅။ တတော-ထိုပဋိစ္စန္ဒါရမ္မ၊ ပရံ-၌၊ ပက္ခပဋိစ္စန္ဒာယ-တစ်ပက္ခပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အန္တောပရိဝါသတော-ပရိဝါသအတွင်းမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပဏ္ဍာပဋိစ္စန္ဒာယ-သော၊ အန္တရာပတ္တိယာ-၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ သမောဓာနပရိဝါသောစ-ကိုလည်းကောင်း၊ သမောဓာနမာနတ္တဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဒသိတံ-ပြတော်မူအပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဝါရ၌၊ (အန္တရာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့် သမောဓာနပရိဝါသ်၊ သမောဓာနမာနတ်ကိုပြရာ ဤဝါရ၌) မာနတ္တစာရိကမာနတ္တာ ရဟကာလေပိ-မာနတ်ကျင့်သူ၏အခါ၊ မာနတ်ထိုက်သူ၏ အခါ၌လည်း၊ အာပန္နာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနေ-ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ မာနတ္တစိဏ္ဏဒိဝသာပိ-မာနတ်ကျင့်အပ်ပြီးရာ နေ့တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝါသပရိဝတ္တဒိဝသာပိ-ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးအပ်ပြီးရာ နေ့တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော နေ့တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ (အဿ-ထိုရဟန်းအား၊ သမောဓာနပရိဝါသော စ-သမောဓာနပရိဝါသ်ကိုလည်း၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏) ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ပဋိစ္စန္ဒာ-ဖုံးထားအပ်သော၊ အန္တရာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်တည်း။) တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ (ထိုသို့ ပဋိစ္စန္ဒာအန္တရာပတ်ဖြစ်သည့်အတွက် သမောဓာနပရိဝါသ် ပေးထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်) မူလာယ၊ ပေ၊ မာနတ္တံ ဒေတူတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တတော-ထိုပဋိစ္စန္ဒာအာပတ်မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကုန်သော၊ [အချို့စာအုပ်၌ “ပစ္ဆာ-နောက်ဖြစ်ကုန်သော” ဟု ရှိ၏။] အန္တရာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ယောဇေတော-ယှဉ်စေ၍၊ အတ္တာနကမ္မံ-ကို၊ ဒသေတော-ပြတော်မူပြီး၍၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိဝတ္ထု-သုက္ကဝိသဋ္ဌိဝတ္ထုကို၊ နိဋ္ဌာပိတံ-ပြီးဆုံးစေတော်မူအပ်ပြီ။

ကသ္မာ၊ ပေ၊ အန္တရာပတ္တိ။ ။ဤဝါကျသည် အလုံးစုံသော နေ့တို့ကို ချေဖျက် ရခြင်း၏ အကြောင်းပြဝါကျမဟုတ်။ သမောဓာနပရိဝါသ်ပေးရခြင်း၏ အကြောင်းပြဝါကျတည်း။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗေ မက္ခိတာဝ ဟောန္တိ” နောက်၌ “သမောဓာန ပရိဝါသောစဿ ဒါတဗ္ဗော” ဟု ဝါကျ ၁-ခုထည့်၍ အနက်ယောဇနာရမည်ဟု ဝိမတိဖွင့်သည်။ ထိုဝိမတိစကားသည် သင့်၏၊ ဘာကြောင့်နည်း-အန္တရာပတ်သင့်လျှင် အပဋိစ္စန္ဒဖြစ်သော်လည်း မူလာယ-ပဋိကဿနေ ပြုရမည် မှာ ထုံးစံတည်း။ မူလာယ ပဋိကဿနေပြုလိုက်လျှင် ကျင့်အပ်ပြီးရာ ရက်များကို ချေဖျက်အပ် သည်မှာလည်း ရိုးရာပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ယသ္မာ ပဋိစ္စန္ဒာ အန္တရာပတ္တိ” ဟူသောဝါကျသည် သမောဓာနပရိဝါသ်ပေးရခြင်း၏ အကြောင်းပြဝါကျသာ ဖြစ်ထိုက်သည်။ နိဿယ၌ “ဝိမတိ” အလိုအတိုင်း “သမောဓာန ပရိဝါသောစဿ ဒါတဗ္ဗော” ဝါကျ ထည့်ထားသည်။

အဏ္ဏသမောဓာနပရိဝါသကထာ

၁၃၄။ တတော-ထိုသုက္ကဝိသဋ္ဌိဝတ္ထုမှ (ပရံ-၌) ဧကာပတ္တိမူလကဋ္ဌ-၁ ချက်
 သော အာပတ်လျှင်မူလရှိသော နည်းလည်းကောင်း၊ အာပတ္တိဝဗ္ဗနကဋ္ဌ-အာပတ်ကို
 တိုးပွားစေကြောင်း နည်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ နယေ-
 နည်းတို့ကို၊ ဒေသထွာ-ပြီး၍၊ အဏ္ဏသမောဓာနပရိဝါသော-ကို၊ ဒသိတော-ပြတော်
 မူအပ်ပြီ၊ တတော-ထို ၂-ပါးသောနည်းမှ (ပရံ-၌) သဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာ
 ဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အနာရောစိတာပတ္တိဝတ္ထိ-ဒေသနာမပြောအပ်သော အာပတ်ရှိ
 သော ရဟန်း၏ဝတ္ထုကို၊ ဒေသထွာ-ပြတော်မူပြီး၍၊ သဗ္ဗိစ္စ-၍၊ အဇနန ပေ၊
 ဘာဝေဟိ-မသိခြင်း၊ အမှတ်မရခြင်း၊ ယုံမှားခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်တို့ကြောင့်၊ အာပတ္တိ
 ယာ-ကို၊ အနာရောစိတာယ-ဒေသနာမပြောအပ်သော်၊ ဖစ္ဆာ-နောက်၌၊ လဇ္ဇိဓမ္မေ-
 လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောသည်၊ (ဥပ္ပန္နေ)ဝါ-ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဉာဏ ပေ၊
 ဘာဝေသု-သိခြင်း၊ အမှတ်ရခြင်း၊ ယုံမှားခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ်တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသု
 ဝါ-ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ယံ (ဝိဓာနံ)-အကြင် အစီအရင်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြု
 ထိုက်၏၊ တံ (ဝိဓာနံ)-ထိုအစီအရင်ကို၊ ဒေသေတုံ-ငှာ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေတိ
 အာဒိနာ-အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်ကို၊ ထပိတာ-ထားတော်မူအပ်ပြီ။

ဧကာပတ္တိ ပေ၊ ဝဗ္ဗနကံ။ ။ “ဧကာပတ္တိ မူလကဋ္ဌ” ဧကာပတ္တိ ဧကာဟပုဋ်ဉ္စန္ဒာ
 ဧကာပတ္တိ ဒွိဟပုဋ်ဉ္စန္ဒာတိ အာဒိနာ ဝုတ္တနယံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ အာပတ္တိဝဗ္ဗနကဋ္ဌိ ဧကာပတ္တိ
 ဧကာဟပုဋ်ဉ္စန္ဒာ ဒွေ အာပတ္တိယော ဒွိဟပုဋ်ဉ္စန္ဒာတိ အာဒိနာ ဝုတ္တိ အာပတ္တိဝဗ္ဗနကနယံ
 သန္ဓာယ-ဋီကာ၊ ပါဠိတော်လည်း ကြည့်ပါ။

တတော သဗ္ဗိစ္စ ပေ၊ ဝတ္ထု ဒေသထွာ။ ။ ဒွေမာသ ပရိဝါသအခန်း၌ “တေန
 ခေါ ပန သမယေန အညတရော ပေ၊ ပဋိစ္စန္ဒာယော၊ တဿ စေတဒေဟာသိ၊ အဟံ ခေါ ဒွေ၊
 သံယာဒိသေသာ အာပတ္တိယော၊ အာပဇ္ဇိ ဒွေမာသ ပဋိစ္စန္ဒာယော၊ ယံနူနာဟံ ဧကိဿာ ပေ၊
 ယာစေယံ” စသည်ဖြင့် လာ၏။ ထိုဝတ္ထု၌ အာပတ်တစ်ချက်အတွက် မလျှောက်ခြင်း၊ ပရိဝါသ
 မတောင်းခြင်းကို “သဗ္ဗိစ္စ ပေ၊ ဝတ္ထု ဒေသထွာ” ဟု ဆိုသည်။

သဗ္ဗိစ္စ အနာရောစိတာယ အာပတ္တိယာ။ ။ ထို့နောက် ထိုဝတ္ထုကိုပင် “ဣဓ ပန
 ဘိက္ခဝေ” စသည်ဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သဗ္ဗိစ္စဖြင့် အနာရောစိတဖြစ်ပုံကိုပြ၍ အာပတ် ၁-ချက်
 အတွက် ဝတ်ဆောက်တည်စဉ် “လဇ္ဇိဓမ္မော ဩက္ကမိ” ကို ကြည့်၍ “လဇ္ဇိဓမ္မေ ဝါ” ဟု ဆိုသည်။
 [“ဥပ္ပန္နေ” ပုဒ်ကို ထည့်၍ စပ်ပါ။]

အဇနန ပေ၊ ဥပ္ပန္နေသု။ ။ “ဣဓ ပန” စချီ၍ “ဧကံ အာပတ္တိ ဇာနာတိ ပေ၊
 ဧကံ အာပတ္တိ န ဇာနာတိ” ကိုလည်းကောင်း၊ “ဣဓ ပန” စချီ၍ “ဧကံ သရတိ ပေ၊ နဿရတိ” ကို
 လည်းကောင်း၊ “ဣဓ ပန” စချီ၍ “ဧကာယ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော ပေ၊ နိဗ္ဗေမတိကော
 ဟောတိ” ကိုလည်းကောင်း ကြည့်၍ “အဇနန၊ အဿရဏ ဝေမတိက ဘာဝေဟိ ပေ၊
 ဉာဏသရဏ နိဗ္ဗေမတိက ဘာဝေသု ဝါ ဥပ္ပန္နေသု” ဟု ဆိုသည်။

[တေန ခေါ ပန သမယေနနှင့်တကွ “ဣဓ ပန” “၇” ဌာနပေါင်းလျှင် အားလုံးပါဠိ “၈” ခန်းရှိသည်။] တတော-ထိုပါဠိမှ (ပရံ-၌) အဇာနန ပေ၊ ပဋိစ္စန္ဒာနံ-သိခြင်းမရှိ သည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်ကုန်၊ အမှတ်ရခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်ကုန်၊ ယုံမှားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်ကုန်သော အာပတ်တို့၏။ အပွင့်စွန္ဒာဘာဝ- ပဋိစ္စန္ဒမဟုတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ ပါဠိ- ကို၊ ထပိတာ-ပြီ။ [အဇာနန စသည်အတွက် ပါဠိတော် ၃-ခန်းရှိသည်။]

တတော ပေ၊ အပွင့်စွန္ဒာဘာဝ။ ။ “ဣဓ ပန” စချီ၍ “တဿ ပရိဝသန္တဿ အံညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ ဗဟုဿတော” စသည်ဖြင့် ဗဟုသုတရဟန်းတစ်ပါးလာ၍ “အဇာနန ပဋိစ္စ အာပတ်အတွက် ပရိဝါသ်ပေးခြင်းမှာ အဓမ္မိကဖြစ်၏” ဟု ပြော၏။ ထိုသို့ ပြောသဖြင့် “အဇာနန ပဋိစ္စန္ဒအာပတ်သည် ဖုံးထားရာ မရောက်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ထို့အတူ “ဣဓ ပန” စချီ၍ အဿရဏအာပတ်၏ ဖုံးထားရာရောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထို့အတူ “ဣဓ ပန” စချီ၍ ဝေမတိကအာပတ်၏ ဖုံးထားရာ မရောက်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း ပါဠိတော်၌ ပြထားသည်။

အပွင့်စွန္ဒာဘာဝ ဒဿေတုံ။ ။ အပွင့်စွန္ဒာဘာဝ ဒဿေတုံတိ အဇာနနာဒိနာ ပဋိစ္စန္ဒာယပိ အာပတ္တိယာ မာနတ္တာရဟတာဝစနေန အပွင့်စွန္ဒာဘာဝ ဒဿေတုံ။ “ဧကဿ အာဂုသော မာသဿ ဘိက္ခု မာနတ္တာရဟော” တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ ဧတ္ထံ ဧကဿ၊ အဇာနနပဋိစ္စန္ဒ မာသဿ ပရိဝါသာရဟော န ဟောတိ၊ ဧကဝလံ အာပတ္တိယာ အပွင့်စွန္ဒတ္တာ မာနတ္တာရဟော ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယော-ဝိမတိ။

ဒွေမာသ ပရိဝါသကထာ

၁၃၈။ တတော-ထိုပါဠိမှ (ပရံ) ဒွေမာသပဋိစ္စန္ဒာနံ-ကုန်သော၊ ဒွိန္ဒ-ကုန်သော အာပတ္တိနံ-တို့ကြောင့်၊ ဧကမာသ ပေ၊ ဝတ္ထံ-ဧကမာသ ပရိဝါသ်တောင်းခြင်းဟူ သော ဝတ္ထုကို၊ ဒဿေတွာ-၍၊ သဗ္ဗိစ္စ-၍၊ အဇာနန ပေ၊ ဘာဝေဟိ-တို့ကြောင့်၊

တတော ဒွိန္ဒ အာပတ္တိနံ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇေသု။ ။ “တေန ခေါ ပန ပေ၊ ယန္တူနာဟံ သံသံ ဒွိန္ဒ အာပတ္တိနံ ဒွေမာသ ပဋိစ္စန္ဒာနံ ဧကမာသ ပရိဝါသံ ယာစေယျ” ကို ကြည့်၍ “တတော၊ ပေ၊ ဧကမာသ ပရိဝါသ ယာစနဝတ္ထံ၊ ဒဿေတွာ” ဟု ဆိုသည်။

သဗ္ဗိစ္စ-ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇေသု။ ။ စာအုပ်တို့၌ ဒဿေတွာ၏ နောက်ဝယ် “အသဗ္ဗိစ္စ” ဟု တွေ့ရ၏။ ပါဠိတော်၌ကား ထိုရဟန်းသည် စေတနာရှိရှိ၊ သညာရှိရှိဖြင့် ၁-လချန်၍ ၁-လ အတွက်သာ ပရိဝါသ်တောင်းပုံကို ပြ၏။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗိစ္စ” သာ ရှိသင့်၏။ ထိုသို့ရှိမှလည်း နောက်၌ လဇ္ဇိဓမ္မဖြစ်ပုံနှင့် လိုက်လျောမည်၊ ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။ ဖုံးထားတုန်းက အသဗ္ဗိစ္စ ဖြစ်လျှင် အံလဇ္ဇိ မဟုတ်ရကား လဇ္ဇိဓမ္မဖြစ်စရာ မလိုတော့။

ဣတရသ္မိ-အခြားသော၊ မာသေ-ကို၊ အနာရောစိတေ-မလျှောက်အပ်သော်၊ ပစ္ဆာ-
 မှ၊ လဇ္ဇိမ္မာဒိသု-လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောအစရှိသည်တို့သည်၊ (အာဒိဖြင့် “ဉာဏ
 သရဏနိဗ္ဗေမတိကဘာဝ” တို့ကို ယူ၊) ဥပ္ပန္နေသု-ကုန်လတ်သော်၊ ယံ ဝိဓာနံ-အကြင်
 အစီအရင်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ တံ (ဝိဓာနံ)-ထိုအစီအရင်ကို၊ ဒသေတုံ-ငှာလည်း
 ကောင်း၊ အဇာနနံ၊ ပေ၊ ဝေမတိကပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒဿ-သိခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်
 သော အာပတ်ရှိသော ရဟန်း၊ အမှတ်ရခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်သော
 အာပတ်ရှိသော ရဟန်း၊ ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဖုံးထားအပ်သော
 အာပတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ အာပန္နဘာဝံ-အာပတ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊
 ဒသေတုံ-ပြခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေးနည်းဖြင့်သာ၊ ပါဠိ-ကို၊
 ထပိတာ-ထားတော်မူအပ်ပြီ။ [တေန ခေါ ပန သမယေနနှင့်တကွ ဣဓံ ပန (၇)ငှာန
 ပါ ပေါင်းလျှင် အားလုံး ပါဠိ (၈)ခန်း ရှိသည်။]

အဇာနနံ၊ ပေ၊ အာပန္နဘာဝံ။ ။ ထို့နောက် “ဣဓံ ပန” စချီ၍ အဇာနနံ၊ အဿရဏ၊
 ဝေမတိကဘာဝတို့ကြောင့် ဖုံးထားအပ်ရာ အခြားတစ်လအတွက် ပရိဝါသ်ကို မတောင်းဘဲ
 မပြောကြားဘဲ “ဉာဏ-သရဏ-နိဗ္ဗေမတိကဘာဝ” ဖြစ်သောအခါ ပရိဝါသ်ထပ်၍ ယူပြန်၏၊
 ထိုသို့ယူပုံကိုပြခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ထို့နောက် “ဣဓံ ပန” စချီ၍ ထိုရဟန်းပရိဝါသ်နေစဉ်
 ဗဟုသုတ ရဟန်းတစ်ပါးလာ၍ “ဇာနပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒမာသ” အတွက် ပရိဝါသ်တစ်လပေးခြင်းသာ
 ဓမ္မိကဖြစ်၍ “အာဇာနပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒမာသ” အတွက် ပရိဝါသ်ပေးခြင်းမှာ အဓမ္မိက ဖြစ်၏၊ မာနတ်သာ
 ထိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လေသည်၊ ထိုအဆုံးအဖြတ်အရ “အဇာနပ္ပုဋိစ္ဆန္ဒ” စသည် ဖြစ်သော်လည်း
 (မာနတ်ကျင့်ဖို့ရာ) အာပတ်သင့်သည်သာဟု ဆိုရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် “အဇာနံ၊ ပေ၊ အာပန္န
 ဘာဝံ ဒသေတုံ” ဟု မိန့်သည်။

သုဒ္ဓန္တပရိဝါသကထာ

၁၅၆။ တတော-ထိုပါဠိမှ (ပရံ)၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ၊ ပေ၊ န ဇာနာတိတိ အာဒိနာ-
 အာပတ္တိပရိယန္တံ၊ ပေ၊ န ဇာနာတိ အစရှိသော၊ နယေန၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော-ကို၊
 ဒသိတော-ပြတော်မူအပ်ပြီ။

၁၆၀။ တတော-ထိုသုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်မှ၊ ပရံ-၌၊ ပါရိဝါသိကံ-ပါရိဝါသိကရဟန်း
 ကို၊ အာဒိကတွာ-အစပြု၍၊ ဝိဗ္ဗမိတွာ-လူထွက်၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဥပသမ္ပန္နာဒိသု-

တတော ပါရိဝါသိကံ၊ ပေ၊ ထပိတာ။ ။ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ်နောက်၌ “တေန ခေါ ပန
 သမယေန၊ ပေ၊ ပရိဝသန္တော ဝိဗ္ဗမတိ” စသည်ဖြင့်လာသော ပါဠိတော်ကို ရည်ရွယ်သည်၊
 “ဥပသမ္ပန္နာဒိသု” ၌ အာဒိဖြင့် “သာမဏေရော ဟောတိ” စသော ပါဠိများကို “ဒွေ ဘိက္ခု
 သံယာဒိသေသံ အာပန္နာ” ၏ ရှေ့နားတိုင်အောင် ယူပါ။

မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်သူ အစရှိသည်တို့၌၊ ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ- ကျင့်ရပုံကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပါဠိ-ကို၊ ထပ်တာ-ပြီ။

၁၆၅။ တတ္ထ-ထိုပါဠိရပ်၌၊ အန္တရာသမ္ပဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏာ အပဋိစ္ဆန္ဒာယောတိ အာဒီသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အာပတ္တိပရိစ္ဆေဒဝသေန-အာပတ်အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိမာဏာယော စေတ-အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အပဋိစ္ဆန္ဒာယောစ-မဖုံးထားအပ် သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။) ဣတိ အတ္ထော။ [စာအုပ်တို့ဝယ် သမ္ပဟုလာနောက်၌ “သံဃာဒိသေသာ”ပုဒ်မပါ။ ပါဠိတော်၌ ပါသည်။]

၁၆၆။ ပစ္စိမသ္မိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေတိ-ကား၊ သော အာပတ္တိက္ခန္ဓော-ထိုအာပတ် အစုသည်၊ ဧကောဝ-တစ်ခုတည်းသာတည်း၊ ပန-ထိုသို့ပင် တစ်ခုတည်းဖြစ်ပါသော် လည်း၊ ပစ္ဆာ-၌၊ (ရဟန်းပြန်၍ပြုရာ နောက်အခါ၌) ဆာဒိတတ္တာ-ဖုံးထားအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္ဆမသ္မိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မူအပ်ပြီ၊ ပုရိမသ္မိတိ ဧတ္ထာတိ-ဟူသော ဤပါဠိ၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-ဤနည်းပင်တည်း။

၁၈၀။ ဝဝတ္တိတာ သမ္ဘိန္နာတိ ဧတံ-ဝဝတ္တိတာ သမ္ဘိန္နာဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ သဘာဝ ဝိသဘာဝါနမေဝ-သဘာဝ ဝိသဘာဝအာပတ်တို့၏သာ၊ ပရိယာယဝစနံ- ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။

တတ္ထ အန္တရာ ၊ပေ၊ အတ္ထော။ ။ထိုပါဠိများတွင် ဆတ္တိသကဋ္ဌံ “ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပရိဝသန္တော အန္တရာ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏာယော အပဋိစ္ဆန္ဒာယော”ဟု ရှိ၏။ ထို၌ (မည်ရွှေ့ မည်မျှဟု) အပိုင်းအခြားရှိသည်ကို “ပရိမာဏာ”ဟုလည်းကောင်း၊ ညဉ့်မဖုံးထားအပ် သည်ကို “အပဋိစ္ဆန္ဒာ”ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။

ပစ္စိမသ္မိ ၊ပေ၊ ဧသေဝ နယော။ ။ထို့နောက် မာနတ္ထသတ၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် သံဃာဒိသေသ်သင့်ပြီး၍ မဖုံးထားမီ (ထိုနေ့၌ပင်) လူထွက်၏။ တစ်ဖန် ရဟန်းပြုပြီးသော် ဒေသနာမပြောဘဲ ထိုအာပတ်တို့ကို ဖုံးထား၏။ ထိုအာပတ်များသည် တစ်မျိုးတည်းသာဖြစ် သော်လည်း မူလရဟန်းဘဝ၌ သင့်ခိုက် “ပုရိမသ္မိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ”ဟု ဆို၍ လူထွက်ပြီးမှ ပြန် ဝတ်သောအခါ၊ ထိုအာပတ်မှ မထသေးသည့်အတွက် “ပစ္စိမသ္မိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ”ဟု ဆိုသည်။

ဝဝတ္တိတာ သမ္ဘိန္နာ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် “ဒွေ ဘိက္ခု”မရောက်မီ “ဝဝတ္တိတာ အပဋိစ္ဆာ ဒေတွာ၊ သမ္ဘိန္နာ အပဋိစ္ဆာဒေတွာ”ဟု ရှိ၏။ ထိုတွင် “ဝဝတ္တိတာ-အခြားအာပတ်တို့နှင့် မရောအောင် ပိုင်းခြားကန့်သတ်အပ်ကုန်”ဟူသည် သဘာဝါ-(သုက္ကဝိသဋ္ဌိချည်း စသည်ဖြင့်) သဘောတူသော အာပတ်များပင်တည်း။ “သမ္ဘိန္နာ-ရောစပ်အပ်ကုန်”ဟူသည် ဝိသဘာဝါ- (သုက္ကဝိသဋ္ဌိ၊ ကာယသံသဂ္ဂ စသည်ဖြင့်) သဘောမတူဘဲ ရောစပ်အပ်သော အာပတ်များတည်း။ ထို့ကြောင့် “သဘာဝ ၊ပေ၊ ဝစနံ”ဟု ဆိုသည်။

ဒွေ ဘိက္ခုဝါရဇကဒသကာဒိကထာ

၁၈၁။ တတော-ထိုပါဠိမျှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဋိတ္တဒေ
တိ-၏၊ တသ္မိ-ထိုရဟန်း၌၊ ပဋိပတ္တဒဿနတ္ထိ-ကျင့်ရပ်ကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊
ဒွေ ဘိက္ခုတိ အာဒိ-ဒွေ ဘိက္ခု၊ အစရှိသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊
တတ္ထ-ထိုပါဠိရပ်၌၊ မိဿကံတိ-ကား၊ ထုလ္လုစယာဒိဟိ-ထုလ္လုစွဉ်း အစရှိသည်တို့နှင့်၊
မိဿကံ-ရောနှောသောအာပတ်သို့၊ (အာပန္နာ ဟောန္တိ၌စပ်)၊ [ထုလ္လုစယာဒိဟိ
မိဿကံတိ ဧကဝတ္ထုမိ ပုဗ္ဗဘာဂေ အာပန္နထုလ္လုစယ ဒုက္ကဋေဟိ မိဿကံ-သာရတ္ထု]
သုဒ္ဓကံတိ-ကား၊ သံယာဒိသေသံ-ကို၊ ဝိနာ-ကြင်၍၊ လဟုကအာပတ္တိက္ခန္ဓမေဝ-
လဟုကအာပတ်အစုသို့သာ၊ (အာပန္နာ ဟောန္တိ၌ စပ်)။

၁၈၄။ တတော-ထိုစကားရပ်မျှ၊ ပရံ-၌၊ အဝိသုဒ္ဓ ဝိသုဒ္ဓဘာဝ ဒဿနတ္ထိ-
မစင်ကြယ်သူ၏အဖြစ်၊ စင်ကြယ်သူ၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဣမ ပန
၊ပေ၊ သံယာဒိသေသောတိ အာဒိ-ဣမ ပန ،ပေ၊ သံယာဒိသေသော အစရှိသော
စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ဣမ ပန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ ဗျဉ္ဇနတောဝါ-
သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဓိပ္ပါယ်တောဝါ-အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
အနုတ္တာနံ နာမ-မပေါ်လွင်သည်မည်သော၊ ကိဗ္ဗိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ပုဒ်သည်၊ နတ္ထိ-
မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တဗ္ဗ-ထိုစကားရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတော-ဤစကားရပ်မျှ၊
ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အဝုတ္တုဗ္ဗ-မဆိုအပ်သော စကားရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံ
သောစကားကို၊ ပါဠိအနုသာရေနေဝ-ပါဠိတော်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာ၊
ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သမုစ္စယက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

တတော ပရံ အဝိသုဒ္ဓ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ဒွေ ဘိက္ခုဝါရများ၏ နောက်၌ “ဣမ ပန
၊ပေ၊ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ ပရိမာဏံပိ ၊ပေ၊ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အဝိသုဒ္ဓေါတာဟိ”
စသည်ဖြင့် အဝိသုဒ္ဓဖြစ်ပုံ၊ ဝိသုဒ္ဓဖြစ်ပုံတို့ကို သမုစ္စယက္ခန္ဓကဆုံးသည်တိုင်အောင် ပြထား၏။
ထို၌ “အာပတ္တိယော”ဟု ဗဟုဝစ်ဆိုပြီးနောက် “ပရိမာဏံပိ”စသည်ဖြင့် ဧကဝစ်ဆိုရာ၌
ဇာတျာပေက္ခ နည်းအားဖြင့် ဆိုသည်ဟုလည်းကောင်း၊ “ပရိမာဏံ-အတိုင်းအရှည်ရှိအောင်”ဟု
ကြိုယာ ဝိသေသနကို ညွှန်ပြသည်ဟုလည်းကောင်း၊ သာရတ္ထ၌ နှစ်နည်းဖွင့်၏။

သမုစ္စယက္ခန္ဓက။ ။သံယာဒိသေသာနံ ပရိဝါသဒါနာဒိ သဗ္ဗဝိနိစ္ဆဗ္ဗဿ သမုစ္စယတ္တာ
ပနေသ သမုစ္စယက္ခန္ဓကောတိ ဝုတ္တော-သံယာဒိသေသ်အာပတ်တို့၏အတွက် ပရိဝါသ်ပေးရခြင်း
စသော အားလုံးသော အဆုံးအဖြတ်တို့ကို ပေါင်းစု၍ ပြရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဤခန္ဓကကို
သမုစ္စယက္ခန္ဓကဟု ဆိုအပ်၏-ဝိမတိ။

သမုစ္စယက္ခန္ဓအပ္ပင် ပြီး၏။

၄။ သမထက္ခန္ဓက

[သမထတို့ကိုပြရာ သိက္ခာပုဒ်တော်အစု။]

သမ္မုခါဝိနယကထာ

၁၈၆,၇။ သမထက္ခန္ဓကေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) အဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂလောတိ အာဒိနိ-အဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂလော အစရှိကုန်သော၊ ဆ-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ မာတိကာပဒါနိ-မာတိကာပုဒ်တို့ကို၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ချထားတော်မူပြီး၍၊ အဓမ္မဝါဒီ၊ ပေ၊ သညာပေတီတိ အာဒိနာ-အဓမ္မဝါဒီ၊ ပေ၊ သညာပေတိ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဝိတ္တာရော-အကျယ်ကို၊ ဝါ-အကျယ်ဝေဖန်ကြောင်း ဝိဘင်းကို၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုအကျယ်ဝေဖန်ကြောင်း ဝိဘင်း၌၊ သညာပေတီတိ-ကား၊ ကာရဏပဋိရူပကာနိ-အတုအယောင်ဖြစ်သော အကြောင်းတို့ကို၊ ဝတ္တာ-ပြော၍၊ ပရိတောသေတ္တာ-နှစ်သက်စေ၍၊ ဇာနာပေတီ-သိစေ၏၊ နိဇ္ဈာပေတီတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ သော-ထိုဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ အတ္ထံ-ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ နိဇ္ဈာယတိ-ရှု၏၊ ဩလောကေတိ-ကြည့်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ရှုကြည့်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရောတိ-ပြု၏။

သမ္မုခါဝိနယော။

။ဝိနေတိ ဧတေနာတိ ဝိနယော-အဓိကရုဏ်းတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်သော သမထ၊ သမ္မုခါ-သံယ ဓမ္မ ဝိနယ ပုဂ္ဂလတို့၏ မျက်မှောက်၌၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်သော၊ ဝိနယော-ဝိနည်းတည်း၊ သမ္မုခါဝိနယော၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာ ဋီကာ အဓိကရဏသမထအခန်း၌ ပြထားပြီ၊ ယောဇနာ၌ကား- “ပရမ္မခံ ဝိနေတိ ဝိနာသေတီတိ ဝိနယော၊ ပရမ္မခံ ဝိနေတိ ဝိနာသေတိ အနေနာတိဝါ ဝိနယော၊ (ဝိနယကမ္ပံ) သံယဓမ္မဝိနယ ပုဂ္ဂလာနံ သမ္မုခါ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော သမ္မုခါဝိနယော”ဟု ဖွင့်လေသည်။

သညာပေတိ။

။အဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်က သိစေသောအရာဖြစ်သောကြောင့်၊ မတရားသဖြင့် သိစေရမည်ဖြစ်ရကား “ကာရဏပဋိရူပကာနိဝတ္တာ-အကြောင်းတူ အကြောင်းယောင်တို့ကို ဆို၍”ဟု ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ တောသေတ္တာကား “သညာပေတိ”၌ “သံ”၏ ကောင်းစွာဟူသော အနက်ကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ခြင်းတည်း။ [သညာပေတီတိ ဧတ္ထ သံသဇ္ဈူပပဒေါ ဉာသဇ္ဈေါ တောသန ဝိသိဋ္ဌေ အဝဗောဓနေ ဝတ္တတီတိ အာဟပရိတောသေတ္တာ ဇာနာပေတီတိ- ဋီကာ၊ ဤဋီကာ အလို “သညာပေတိ-ကောင်းစွာသိစေ၏၊ ဝါ-နှစ်သက်စေ၍ သိစေ၏”ဟု ပေး။]

နိဇ္ဈာပေတိ။

။နိပုဗ္ဗ ဈေဓာတ်သည် “ဩလောကန” အနက်ရှုဟာဟု သိစေလို၍ “ဩလောကေတိ”ဟု ဖွင့်သည်၊ “ယထာ၊ ပေ၊ ဧဝံ ကရောတိ”ကား ဣာပေပစ္စည်း၏အနက်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း၊ မှန်၏- ကြည့်စေခြင်းနှင့် ကြည့်အောင်ပြုခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်တူပင်တည်း၊ “နိဇ္ဈာပေတိ-သူပြောလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကြည့်စေ၏”ဟု ပေးပါ။

ပေက္ခေတိ အနုပေက္ခေတီတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလသော်၊ သော - ထိုဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ အတ္ထံ - ထိုအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ပေက္ခေတိ စေဝ-ရှေးဦးစွာလည်း ရှု၏၊ ပုနပျုနံ စ-အဖန်ဖန်လည်း၊ ပေက္ခေတိ-ရှု၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ ရှေးဦးစွာ ရှုလောက်၊ အဖန်ဖန်ရှုလောက်အောင်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ကရောတိ-ပြုအံ့၊ ဤ၌လည်း “ယထာ၊ပေ၊ ဧဝံ ကရောတိ”ဖြင့် ကာရိတ် ပစ္စည်းအနက်ကို ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ပေက္ခေတိ အနုပေက္ခေတိ”ဟု ကာရိတ်နှင့် တကွ ရှိရမည်၊ ပုနပျုနံကား အနု၏ အဖွင့်တည်း၊ ဒသေတိ အနုဒသေတီတိ-ဒသေတိ အနုဒသေတီဟူသော သဒ္ဒါတို့သည်၊ တေသညေဝ-ထိုပေက္ခေတိ၊ အနု ပေက္ခေတီဟူသော သဒ္ဒါတို့၏ပင်၊ ပရိယာယဝစနာနိ-ပရိယာယ်သဒ္ဒါတို့တည်း၊ [“တေသညေဝ-ထိုပေက္ခေတိ၊ အနုပေက္ခေတိသဒ္ဒါတို့ကိုပင်၊ ပရိယာယဝစနာနိ-ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောသော သဒ္ဒါတို့တည်း”ဟုသော်လည်း ပေး။] အဓမ္မေန ဝူပသမ္ပတီတိ-ကား၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ သော-ထိုဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဓမ္မမေဝ-မဟုတ်မမှန်သော သဘောကိုပင်၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဓမ္မော-ဟုတ်မှန်သော သဘောတည်း၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ မော ဟေတ္တာ-တွေဝေစေ၍၊ ဝါ-လှည့်ပတ်၍၊ ဒသေတိ-မြင်စေ၏၊ ဝါ-ပြ၏၊ တသွာ-ကြောင့်၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝူပသမ္ပတိနာမ-မည်၏။

၁၈၈။ ဓမ္မေန ဝူပသမ္ပတီတိ-ကား၊ ယသွာ-ကြောင့်၊ ဓမ္မဝါဒီ-ဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ ဓမ္မမေဝ-ဟုတ်မှန်သော သဘောကိုပင်၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဓမ္မော-ဟုတ်မှန်သော သဘောတည်း၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အမောဟေတ္တာ-မတွေဝေစေမူ၍၊ ဝါ-မလှည့်ပတ်မူ၍၊ ဒသေတိ-မြင်စေ၏၊ ဝါ-ပြ၏၊ တသွာ-ကြောင့်၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝူပသမ္ပတိနာမ-မည်၏။

ပေက္ခေတိ။ ။ပုပုဗ္ဗ ဣက္ခဓာတ်သည် ဒဿနအနက်ကို ဟော၏၊ ဒသေတိ၌လည်း ကာရိတ်ဏေပစ္စည်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဒသေတိ အနုဒသေတိ”ကိုပင် “ပေက္ခေတိ အနု ပေက္ခေတိ” တို့၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဒါတို့တည်း-ဟု ဆိုသည်။

ပရိယာယဝစနာနိ။ ။ပရိယာယဝစနာနိတိ ဝေဝစနသဒ္ဒါ၊ အတ္ထေ ပရိဗျတ္တိ အယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဣမေတိတိ ပရိယာယာနိ၊ တာနိယေဝ ဝစနာနိ ပရိယာယဝစနာနိ-ယောဇနာ၊ ပရိယာယ၌ ပရိပုဗ္ဗ ဣဓာတ်၊ ပရိကို ပရိဗျတ္တိ ဟု ဖွင့်သည်၊ အခြားနေရာ၌ကား ဝေဝစနံကို ဝိဂြိုဟ်ပြုသောအခါ “ဧကသ္မိယေဝ အတ္ထေ ဝိဝိဓံ ဝစနံ ဝိဝစနံ၊ ဝိဝစနမေဝ ဝေဝစနံ”ဟု ပြု၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် “ဧကသ္မိယေဝ အတ္ထေ ပရိ (ပုနပျုနံ) အယတိ ပဝတ္တတီတိ ပရိယာယော-အနက်တစ်ခုတည်း၌ အဖန်ဖန်ဖြစ်တတ်သော သဒ္ဒါ”ဟု ပြုလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်၊ ဤသို့ ကြံလျှင် ဝေဝစနနှင့် အနက်တူ၏။ [ပရိ+ဣဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း၊ အာ၌ ဝုဒ္ဓိပြု။]

သတိဝိနယကထာ

၁၉၅။ ပဉ္စိမာန ၊ပေ၊ ဒါနာနီတိ ဧတ္ထ-ပဉ္စိမာနိ ၊ပေ၊ ဒါနာနိဟူသော ဤပါဠိ၌ သုဒ္ဓဿ-စင်ကြယ်သော၊ အနာပတ္တိကဿ-အာပတ်မရှိသော ရဟန္တာအား၊ ဒါနံ-ပေးခြင်းသည်၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော အင်္ဂါတည်း၊ အနုဝဒိတဿ-စွပ်စွဲအပ်သော ရဟန္တာအား၊ ဒါနံ-ပေးခြင်းသည်၊ ဧကံ-တည်း၊ ယာစိတဿ-သတိဝိနည်းကို တောင်းသော ရဟန္တာအား၊ ဒါနံ၊ ဧကံ၊ သံယေန-သံဃာသည်၊ ဝါ-သံဃာကို၊ ဒါနံ၊ ဧကံ၊ ဓမ္မေန-ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ သမဂ္ဂဒါနံ-ညီညွတ်သော သံဃာသည် ပေးခြင်းသည်၊ (ညီညွတ်သော သံဃာက ပေးခြင်းသည်) ဧကံ-တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပဉ္စ-ငါးပါးသော အင်္ဂါတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ပန-ဆက်၊ ဧတာနိ-ဤငါးပါးသော အင်္ဂါတို့ကို၊ ဧကေကအင်္ဂံဝေနေ-တစ်ပါး တစ်ပါးသော အင်္ဂါ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ န လတ္တန္တိ-မရအပ်ကုန်၊ (အင်္ဂါငါးပါး ပေါင်းမိမ့် ရနိုင်သည်-ဟူလို) တဿာ-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်သည်၊ ဒေသနာမတ္ထမေဝ-ဒေသနာမျှသာတည်း၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ပဉ္စဂံသမန္နာဂတံ-ငါးပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော၊ သတိဝိနယဒါနံ-သတိဝိနည်းကို ပေးခြင်းသည်၊ ဓမ္မိကံ-တရားရှိ၏၊ ဝါ-တရားနှင့် လျော်၏၊ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အတ္ထော-အနုတ်တည်း၊ စ-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အနုဝဒန္တိတိ-ကား၊ စောဒေန္တိ-စောဒနာကြကုန်၏၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ။

ပန-ဆက်၊ အယံ သတိဝိနယော-ဤသတိဝိနည်းကို၊ ဒီဏာသဝဿေဝ-ရဟန္တာအားသာ၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏၊ အညဿ-ရဟန္တာမှအခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အန္တမသော-အထက်ဆုံးဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ အနာဂါမိနောပိ-အနာဂါမ်အားသော်မှလည်း၊ (ပိသဒ္ဓါ သမ္ဘာဝနာ) န (ဒါတဗ္ဗော)-မပေးထိုက်၊ စ-ဆက်၊ သော-ထို သတိဝိနည်းကို၊ အညေန-အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စောဒိယမာနဿေဝ-စောဒနာအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော ရဟန္တာအား၊ (ဒါတဗ္ဗော) အစောဒိယမာနဿ-မစောဒနာအပ်သော ရဟန္တာအား၊ န (ဒါတဗ္ဗော) စ ပန-

သတိဝိနယဿ။ ။သတိဝေပုလ္လပုတ္တဿ ဒီဏာသဝဿ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော သတိဝိနယော-သာရတ္ထ၊ ဒီဏာသဝဿ ဝိပုလသတိ နိဿာယ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော (စောဒနာဒိ အသာရုပ္ပါနံ ဝိနယနုပါယော) သတိဝိနယော-ဝိမတိ၊ ဤဝိမတိအလို “သတိ နိဿာယ ဒါတဗ္ဗော ဝိနယော သတိဝိနယော”ဟု ပြု၊ စောဒနာခြင်း အစရှိသော မလျှောက်ပတ်သော အရာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် “သမထ”ကိုပင် “ဝိနယ”ဟု ခေါ်သည်၊ အကျယ်အဓိပ္ပာယ်ကို ပါတိမောက်ဘာသာနိကာ၌ ပြထားပြီ။

ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့၊ တသို့-ထို သတိဝိနည်းကို၊ ဒိန္နောပေးအပ်ပြီးသော်၊ စောဒကဿ-
စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ကထာ-စောဒနာကြောင်းစကားသည်၊ န ရှုဟတိ-မတက်ရောက်၊
(အထမမြောက်)၊ စောဒေန္တောပိ-စောဒနာပါသော်လည်း၊ (အာပဇ္ဇတိ၌ စပ်)၊ အယံ-
ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား၊ သတိဝိနယလဒ္ဒေါ-ရအပ်ပြီးသော သတိဝိနည်းရှိသော၊ ဝါ-သတိ
ဝိနည်းကို ရထားသော၊ ဒီဏာသဝေါ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊
တုယံ-သင် စောဒက၏၊ ကထံ-စောဒနာကြောင်းစကားကို၊ ဂဟေဿတိ-ယူတော့
လတံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အာပဿာဒေတဗ္ဗတံ-ခြိမ်းခြောက်ငေါက်ငမ်းထိုက်သည်၏
အဖြစ်သို့၊ ဝါ-ဖယ်ရှားထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏။

အမူဠဝိနယကထာ

၁၉၆။ ဘာသိတပရိကန္တိတိ-ကား၊ ဝါစာယ-နှုတ်ဖြင့်၊ ဘာသိတံ-ပြောဆို
အပ်သည်၊ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ ပရိကန္တံ-လွမ်းမိုး၍ ပြုအပ်သည်၊ (ဟောတိ-၏)။

ဘာသိတ ပရိကန္တံ။ ။ “ပရိကန္တံ”၏ နေရာ၌ “ပရိကတံ”ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ထိုပုဒ်
များသည် ကရိုဏ်းကိုဦးသော ပုဒ်များဖြစ်၍ “ဝါစာယ ကာယေန”ဟု ထည့်သည်၊ ကာယေန၏
နောက်၌ စာအမျိုးမျိုးရှိသော်လည်း “ပရိကတံ ပရိက္ကမိတ္တာ ကတန္တိ အတ္ထော”ဟု ရှိသင့်သည်၊
ပရိကို “ပရိက္ကမိတ္တာ”ဟုဖွင့်၍ ကတံကို ကတံအတိုင်းပင်ထားသည်၊ ယောဇနာ၌ကား- “ပရိကန္တံ”
ပုဒ်ကို အတည်ပြု၍ “ပရိက္ကမေတ္တာ ကတန္တိ ဣမိနာ ပရိက္ကမတီတိ ပရိက္ကန္တံ၊ ပရိက္ကန္တံ ဟုတ္တာ
ကတံ ပရိက္ကန္တိတိ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတိ”ဟု တွေ့ရ၏၊ စာပျက်နေဟန်တူသည်။

ပါဠိတော်။ ။ပါဠိတော်၌ “ဥမ္မတ္တကော-ရှားသည်၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတော-ပြုအပ်သော
စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ-၏”ဟု ပေး၊ ဝိပရိယာသသည် ဝိ၊ ပရိ၊ အသဓာတ်ဖြစ်၍
ဝိပလ္လာသနှင့် ပုဒ်ရင်းအားဖြင့် တူ၏၊ ဥမ္မတ္တကေန-သော၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတေန-သော၊
တေန-ထိုဂဂ္ဂရဟန်းသည်၊ ဗဟု-များစွာသော၊ အဿာမဏကံ-ရဟန်းတို့၏အမူအရာ မဟုတ်
သောအလုပ်ကို၊ အဇ္ဈာစိတ္တံ-လွန်ကျူး၍ ကျင့်အပ်သည်၊ ဘာသိတပရိကန္တံ-နှုတ်ဖြင့်လည်း
ပြောဆိုအပ်၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း လွမ်းမိုး၍ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏”ဟု ပေးပါ။

ထို့နောက် “ဂဂ္ဂ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဥမ္မတ္တကေန-အရှား၏၊ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တဝိပရိယာ
သကတေန-စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ပြုအပ်သော၊ အဇ္ဈာစိတ္တေန-လွန်ကျူး၍ပြုအပ်သော
အကျင့်ကြောင့်၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ-စောဒနာကြကုန်၏”ဟု ပေး။ [ဂဂ္ဂံ ဘိက္ခု၊ ပေ၊
စောဒေန္တိတိ ဧတ္ထ ပန ဥမ္မတ္တကဿ ဣဒံ ဥမ္မတ္တကံ အာစိတ္တံ၊ တဒေဝ စိတ္တဝိပရိယာသေန
ကတံတံ စိတ္တဝိပရိယာသကတံ၊ ဓတေန ဥမ္မတ္တကေန စိတ္တဝိပရိယာသကတေန အဇ္ဈာစိတ္တေန
အနာစာရေန အာပန္နာယ အာပတ္တိယာ ဂဂ္ဂံ ဘိက္ခု၊ စောဒေန္တိတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော-
ဝိမတိ။]

ပရိက္ခမိတ္တာ-လွမ်းမိုး၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်။ (ဟောတိ) ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ သရ တာယသ္မာ၊ ဩ၊ အာပဇ္ဇိတာတိ ဧတ္ထ-သရတာယသ္မာ၊ ဩ၊ အာပဇ္ဇိတာဟူသော ဤပါဠိ၌၊ အာယသ္မာ-အရှင်သည်။ ဧဝရူပိ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတာ-ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုတွာ) သရတု-အမှတ်ရပါလော့၊ အာယသ္မာ-သည်။ ဧဝရူပိယာ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အာပတ္တိယာ-သို့၊ (အာပဇ္ဇိတာ-ရောက်ပြီးသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ သရတု-အမှတ်ရပါလော့) ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အတ္ထော၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အာပဇ္ဇိတာတိ-ဟူ၍၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်ပါဠိသည်။ (အတ္ထိ-ရှိ၏။) တဿ-ထိုအာပဇ္ဇိတာဟူသော ပါဠိ၏။ အတ္ထော-အနက်ကား၊ အာယသ္မာ-အရှင် သည်။ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ အာပဇ္ဇိတာ-အာပတ်သို့ရောက်ပြီး၍၊ ပတ္တာ-နောက်၌၊ တံ အာပတ္တိ-ထိုအာပတ်ကို၊ သရတု-အမှတ်ရပါလော့၊ ဣတိ-ဤကားအနက်။ [ဤစာ သွားမျိုးသည် နာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ (ဝေါရော ပေတာ)] ဟူသော အင်္ဂုလိမာလပရိတ်ကြီးပါဠိနှင့် သဘောတူပင်တည်း။ အမူဠ ဝိနယ၏ အကြောင်းအရာကို ပါတိမောက်သာဘာဠိကာ ကြည့်ပါ။]

အာယသ္မာ၊ ဩ၊ အာပဇ္ဇိတာ။ ။ဧဝရူပိ အာပတ္တိကို “ဧဝရူပိယာ အာပတ္တိယာ” ဟု ဖွင့်သည်။ အာပဇ္ဇိတာ၌ အာပုဗ္ဗ ပဒဓာတ်၊ ဒိဝါဒိယပစ္စည်း၊ တုပစ္စည်းဖြစ်၍ တုပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်ရာဝယ် “ယု ဣ၊ တုမ္ပိ၊ ပစ္စည်းပြု၊ ဆဋ္ဌိကံ နေဓေ” ဟူသော သဒ္ဒထုစံအရ ဆဋ္ဌိကံဖြင့် ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ပါဠိတော်၌မူ တုပစ္စည်းယှဉ်ရာ၌ ဆဋ္ဌိကံ မမြဲသောကြောင့် “ဧဝရူပိ အာပတ္တိ” ဟု ဒုတိယာကံဖြင့် ထားသည်။ (ယောဇနာ။)

ယေဘုယျသိကာကထာ

၂၀၂။ ယေဘုယျသိကာယ ဝူပသမေတုံတိ။ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ယံသာ ကိရိယာယ-အကြင် စာရေးတံကိုယူစေခြင်း အမူအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မဝါဒိနော-ဓမ္မ ဝါဒိတို့သည်၊ ဗဟုတရာ-သာ၍ များကုန်၏။ ဧသာ-ဤဓမ္မဝါဒိတို့၏၊ များကြောင်းဖြစ် သော စာရေးတံကိုယူစေခြင်း အမူအရာသည်။ ယေဘုယျသိကာနာမ-မည်၏။

ယေဘုယျသိကာ။ ။ဓမ္မဝါဒိနံ ယေဘုယျဘာဝသမ္မာဒိကာ ကိရိယာ ယေဘုယျသိကာ တိ ဣမသ္မိ အတ္ထေ သကာရာဂမသဟိတော ဣကပစ္စယန္တော ယံ သဒ္ဓေါတိ ဒဿေတုံ အာဟ ယဿာတိ အာဒိ၊ တတ္ထ ယဿာ ကိရိယာယာတိ ဝုဠကဝိဝုဠကဒိနာ သလာကဂ္ဂါဟာပက ကိရိယာယ။ ယေဘုယဘာဝံ နိဿိတသမထကိရိယာ ယေဘုယျသိကာတိ (များသည်၏အဖြစ် ကိုမို့၍ သမထကိုပြုခြင်းသည် ယေဘုယျသိကာမည်၏ဟု) ဧဝံ ယေဘုယျသိကာ သဒ္ဒဿ အတ္ထော ဝဟေတဓမ္မော၊ ဧဝံ အယံ အဓိကရဏသမထောနာမ ဟောတိ။-ဝိမတိ။

၂၀၄။ အဓိကသလာကဂ္ဂဟေသု-တရားနှင့် မယှဉ်သော စာရေးတံကို ယူစေခြင်းတို့၌၊ ဩရမတ္တကံတိ-ကား၊ ပရိတ္တံ-နည်းသော၊ အပ္ပမတ္တကံ-နည်းသောအတိုင်း အရှည်ရှိသော၊ ဘဏ္ဍနမတ္တမေဝ-ငြင်းခုံခြင်းမျှသည်သာ၊ (ဟောတိ-ဖြစ်အံ့) န ၈ ဂတိဂတံတိ-ကား၊ ဒွေတယော (ဒွတ္တယော)-၂ ကျောင်း၊ ၃ ကျောင်းကုန်သော၊ အာဝါသေ-ကျောင်းတို့သို့ န ၈ တံ-မရောက်သည်၊ (ဟောတိ-အံ့)ဝါ-တစ်နည်း၊ တတ္ထတတ္ထေဝ-ထိုထိုအဓိကရုဏ်းဖြစ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊ ဒွတ္တိက္ခတ္တံ-နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်၊ အဝိနိစ္ဆိတံ-မဆုံးဖြတ်အပ်သေးသည်၊ (ဟောတိ-အံ့) န ၈ သရိတသာရိတံတိ-ကား၊ ဒွတ္တိက္ခတ္တံ-နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-ထိုအဓိကရုဏ်းကို ဆုံးဖြတ်ဖက် ရဟန်းတို့သည်၊ သယံ-မိမိတို့ကိုယ်တိုင်၊ သရိတံဝါ-အမှတ်ရအပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ အညေဟိ-အခြားရဟန်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သာရိတံဝါ-အမှတ်ရစေအပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်အံ့၊ ဇာနာတိတိ-ကား၊ သလာကံ-ကို၊ ဂါဟေန္တော-ယူစေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဓမ္မဝါဒီ-အဓမ္မဝါဒီတို့သည်၊ ဗဟုတရာ-သာ၍များကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ-အံ့၊ အပ္ပေဝနာမာတိ-ကား၊ ဣမိနာ နိဟာရေန-ဤနည်းအားဖြင့်၊ (ဂုဏ္ဍကစာရေးတံယူနည်း၊ ဝိဝဋ္ဌကစာရေးတံယူနည်းအားဖြင့်) သလာကာယ-စာရေးတံကို၊ ဝါ-မဲကို၊ ဂါဟိယမာနာယ-ယူစေအပ်သော်၊ အဓမ္မဝါဒီနော-အဓမ္မဝါဒီတို့သည်၊ ဗဟုတရာ-သာ၍များကုန်သည်၊ အပိနာမအသု-ဖြစ်ကုန်တန်ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဿ-ထိုဓမ္မဝါဒီ စာရေးတံယူစေသော ရဟန်း၏၊ အယံ အဇ္ဈာသယော-ဤအလိုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ အပရေသု-တစ်ပါးကုန်သော၊ ဒွိသုပ-၂ ပါးသော အကြောင်းတို့၌လည်း၊ ဒေသေဝနယော-ဤနည်းပင်တည်း။ [ဒွိသု အရ “ဇာနာတိ သံယော ဘိဇ္ဇိဿတိ၊ အပ္ပေဝနာမ သံယော ဘိဇ္ဇေယျ”တို့ကို ယူ။]

ဩရမတ္တကံ။ ။ “ဩရ” သဒ္ဓါသည် ဤဘက်ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ ဤဘက်ဟူသည်လည်း အကြီးအကျယ်ဖြစ်သော အဓိကရုဏ်း၏ ဤဘက်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ပရိတ္တံ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊ အပ္ပမတ္တကံကား “ဩရ” နှင့် “မတ္တ” ကို ပေါင်း၍ဖွင့်ပြသော သံဝဏ္ဏနာတည်း၊ ဘဏ္ဍနမတ္တမေဝ၌ ဧဝံဖြင့် အဓိကရုဏ်းဟု ခေါ်ရလောက်အောင် မကြီးကျယ်ဟု ကန့်သည့်။

ဂတိဂတံ။ ။ ဂန္တဗ္ဗာတိ ဂတိယော-ရောက်ထိုက်သော ကျောင်းတိုက်တို့၊ ဂတိယော+ဂတံ ဂတိဂတံ-ရောက်ထိုက်သော ၂-ကျောင်းတိုက်၊ ၃-ကျောင်းတိုက်တို့သို့ရောက်သော အဓိကရုဏ်း၊ ဒုတိယနည်း၌ကား- “ဂန္တဗ္ဗာ-ရောက်ထိုက်သော တရားဆုံးဖြတ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အထံတည်း၊ ဂတိ-ထံ၊ ဂတိ+ဂတံ ဂတိဂတံ-ရောက်ထိုက်သော တရားဆုံးဖြတ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အထံသို့ရောက်ပြီးသော အဓိကရုဏ်း” ဟု ကြံပါ။ ယောဇနာ၌ တစ်မျိုးကြံလေသေး၏။

အဓမ္မေန ဂဏန္တိတိ-ကာ၊ အဓမ္မဝါဒိနော-တို့သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ စာရေးတံကို ၂-ချောင်း၊ ၂-ချောင်းယူကုန်လတ်သော်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဗဟူ-များကုန်သည်၊ ဘဝိဿာမ-ဖြစ်ကုန်လိမ့်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒေ ဒေ-၂ ချောင်း၊ ၂-ချောင်းကုန်သော၊ သလာကာယော-တို့ကို၊ ဂဏန္တိ-ယူကြကုန်အံ့၊ စာရေးထားသော ဒုတ်တံတို့ကို “သလာကာ” ဟု ခေါ်၏။ ယခုအခါ မဲလိပ်မျိုးပင်တည်း၊ ဝဂ္ဂါ ဂဏန္တိတိ-ကာ၊ ဧဝံ-ဤ ၂-ပါးလျှင် တစ်ချောင်းကျ တစ်ချောင်းကျယူကုန်လသော်၊ ဓမ္မဝါဒိနော-တို့သည်၊ ဗဟူ-များကုန်သည်၊ န ဘဝိဿန္တိ-မဖြစ်ကုန်လတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မညမာနာ-မှတ်ထင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဒေ-၂ ပါးကုန်သော၊ ဓမ္မဝါဒိနော-ဓမ္မဝါဒိတို့သည်၊ ဧကံ-တစ်ချောင်းသော၊ ဓမ္မဝါဒိသလာကံ-ဓမ္မဝါဒိစာရေးတံကို၊ ဂဏန္တိ-ယူကုန်အံ့၊ န စ ယထာဒိဋ္ဌိယာ ဂဏန္တိတိ-ကာ၊ ဓမ္မဝါဒိနော-တို့သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ဖြစ်ပါလျက်၊ ဗလဝပက္ခံ-အားရှိသူတို့၏ဘက်သို့၊ ဘဝိဿာမ-ကပ်ဝင်ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အဓမ္မဝါဒိသလာကံ-အဓမ္မဝါဒိ စာရေးတံကို၊ ဂဏန္တိ-ကုန်၏။ (စိတ်က ဓမ္မဝါဒိစိတ်ရှိသော်လည်း များရာဘက်ကို ဝင်လို၍ အဓမ္မဝါဒိ စာရေးတံကို ယူကြကုန်၏။)

ဓမ္မိကသလာကဂ္ဂါဟေသု-တရားနှင့်ယှဉ်သော စာရေးတံကို ယူစေခြင်းတို့၌၊ အယမေဝ အတ္ထော-ဤအနက်ကိုပင်၊ ပရိဝတ္ထေတွာ-ပြောင်းပြန်ပြန်၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗေ-သိထိုက်၏။ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သလာကံ-ကို၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊ ဗဟုတရာ-သာ၍ များကုန်သော၊ ဓမ္မဝါဒိနော-တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-ထိုဓမ္မဝါဒိတို့သည်၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကုန်၏။ ဧဝံ-ဤဓမ္မဝါဒိတို့ ပြောဆိုတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-ထို အဓိကရဏ်းကို၊ ဝူပသမေတဗ္ဗံ-ငြိမ်းစေထိုက်၏။ ဧဝံ-ဤသို့ ငြိမ်းစေလတ်သော်၊ ယေဘုယျသိကာယ-ယေဘုယျသိကာသမထဖြင့်၊ ဝူပသန္တံ-ငြိမ်းအေးသည်၊ ဟောတိ-၏။ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကာ၊ ဧတ္ထ-ဤယေဘုယျသိကာကထာ၌၊ သင်္ခေပေါ-အကျဉ်းတည်း၊ ဝိတ္ထာရော ပန-အကျယ်သည်ကား၊ ပရတောပိ-နောက်၌လည်း၊ အာဂမိဿတိ-လာဦးလတံ့။ /ဤခန္ဓက၌ပင် နောက် “တိဝိသေလာကဂ္ဂါဟကံထာ”၌လည်း လာလိမ့်ဦးမည်။

တဿပါပိယသိကာကထာ

၂၀၇။ အသုစိတိ-ကာ၊ အသုစိဟိ-မစင်ကြယ်ကုန်သော၊ ကာယဝစီကုမ္မဟိ-ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့နှင့်၊ သမန္နာဂံတော-ပြည့်စုံသည်၊ (ဟောတိ-အံ့) အလန္တိတိ-ကာ၊ သဗ္ဗိစ္စအာပုဇ္ဇနာဒိနာ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့်စေ့ဆော်၍ အာပတ်သို့

ရောက်ခြင်း အစရှိသော၊ အလင်္ဂလက္ခဏေန-အလင်္ဂလက္ခဏာနှင့်၊ သမန္တာဂတော-
 ပြည့်စုံသည်။ (ဟောတိ-အံ၊) သာနဝါဒေါတိ-ကာ၊ သဥပဝါဒေါ-စွပ်စွဲခြင်းနှင့်
 တကွဖြစ်သည်။ (ဟောတိ-အံ၊) ဣတိ-ဤသို့၊ တိဏ္ဍံ-၃ ပါးကုန်သော၊ ဣမေသံ
 အင်္ဂါနံ-ဤအင်္ဂါတို့၏၊ ဝသေန-အပြားအားဖြင့်၊ တိဏ္ဍံ-၃ ပါးကုန်သော၊ ကရဏာနိ
 စ-ပြုခြင်းတို့ လည်းကောင်း၊ သံယေန-သည်၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းလည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန-
 ဟုတ်မှန် သောသဘောဖြင့်၊ သမဂ္ဂေန-ညီညွတ်သော သံယာဖြင့်၊ ကရဏံ-ပြုခြင်း
 လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဓမ္မေ-၂ ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ- (ကရဏာနိ) စ-တို့
 လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ တဿပါပိယသိကာကမ္မဿ-ကို၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊
 ကရဏာနိ နာမ-ပြုခြင်းတို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ [“ပဉ္စမာနိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မိကာနံ”
 ဟူသော ပါဠိတော်အရ ပဉ္စကရဏဖြစ်သည်-ဟူလို၊] ဧတ္ထ-ဤ တဿပါပိယသိကာ
 တံ၌၊ သေသံ-ကြွင်းသောအစီအရင်သည်၊ တဇ္ဇနိယာဒိသု-တဇ္ဇနိယကံ အစရှိသည်
 တို့၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကာ၊ ဧတ္ထ-တဿပါပိယသိကာကမ္မံဟူသော
 ဤပါဠိ၌၊ ဝစနတ္ထော-ဝစနတ္ထတည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ကသ္မာ)-အဘယ့်
 ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤကံကို၊ တဿပါပိယသိကာကမ္မံတိ-ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ၌ စပ်) ပါပုဿန္တ

သေသမေတ္တ ၊ပေ၊ ဝုတ္တနယမေဝ။ ။သေသမေတ္တ တဇ္ဇနိယာဒိသု ဝုတ္တနယမေဝတိ
 ဧတေန တဇ္ဇနိယာဒိသတ္တကမ္မာနိ ဝိယ ဣဒမ္ပိ တဿပါပိယသိကာကမ္မံ အသုစိဘာဝါဒိဒေါသ
 ယုတ္တဿ၊ သံယဿ စ ဝိနိစ္ဆယေ အတိဋ္ဌမာနဿ ကတ္ထဝံ ဝိသု ဧကံ နိဂ္ဂဟကမ္မန္တိ ဒသေတိ၊
 ဧတသ္မိ၌ နိဂ္ဂဟကမ္မေ ကတေ၊ ယော ပုဂ္ဂလော “အဟံ သုဒ္ဓေါ”တိ အတ္တနော သုဒ္ဓိယာ သာဓနတ္ထံ
 သံယမန္တံ ဩတရိတံ၊ သံယောစဿ ဝိနိစ္ဆယံ ဒါတံ န လဘတိ၊ တံ ကမ္မကရဏမတ္ထေနေဝ စ
 တံ အဓိကရဏံ ဝုပသန္တိ ဟောတိ။

ကထံ ပနေတံ ကမ္မံ ပဋိပ္ပဿန္တတိ၊ ကေစိ ပနေတ္ထ “သော တထာနိဂ္ဂဟိတော
 နိဂ္ဂဟိတောဝ ဟောတိ၊ ဩသာရဏံ န လဘတိ၊ တေနေဝ ပါဠိယံ ဩသာရဏာ န ဝုတ္တာ”တိ
 ဝဒန္တိ၊ အညေပန “ပါဠိယံ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗန္တိ အာဒိနာ သမ္မာဝတ္တနဿ ဝုတ္တကာ သမ္မာ
 ဝတ္တိတာ၊ လင်္ဂိဓမ္မေ ဩက္ခန္တဿ ဩသာရဏာ အဝုတ္တာပိ တဇ္ဇနိယာဒိသု ဝိယ နယတော
 ကမ္မဝါစံ ယောဇေတော ဩသာရဏာ ကာတဗ္ဗာ ဧဝါ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဣဒံ ယုတ္တံ၊ တေနေဝ
 အဋ္ဌတထာယံ ဝက္ခတံ “သစေ သီလဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဝတ္တံ ပရိပူရေတာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိံ လဘိဿတိ၊
 နောစေ တထာ နာသိတကောဝ ဘဝိဿတိ”တိ။-ဝိမတိ။

ဣဒံ ဟိ ၊ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။“ပါပုဿန္တတယ”ဖြင့် “ဝိသေသန ပါပေတိ ပါပိယော”
 ဟူသော ဝစနတ္တကိုပြသည်၊ တဿပါပိယဿ+ကတ္ထဝံ တဿပါပိယသိကံ၊ ဤဝိပြိုဟ်အရ
 အထူးသဖြင့် ယုတ်မာသူ၏အပေါ်၌ ပြုထိုက်သောက်ကို ရ၏၊ ဝိပြိုဟ်ဝါကျတုန်းက ပါပိယ၏
 ကံဟု အနက်ထူးကိုသိရပြီးဖြစ်သော်လည်း တဒ္ဓိတ် နိပ္ပန္ဒပြီးသောအခါ ဣကပစ္စည်း၏
 အနက် ဖြစ်သော ကံသာမညရ၏၊ ထို့ကြောင့် “တဿ+ပါပိယသိကံ အဿပါပိယသိကံ”ဟု

တာယ-များသော ယုတ်မာခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါပိယော-ပါပိယမည်
 သော၊ ယော ပုဂ္ဂလော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏) တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏
 အပေါ်၌၊ ကတ္တဗ္ဗတော-ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တဿပါပိယသိကကမ္မံတိ-
 တဿပါပိယသိကကံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [ဣဒံဟိဉ် “တိတိ-ဝိတ္ထာရော” ဟု ယောဇနာ
 ဖွင့်၏။ ဆရာတို့ကား “ကတ္တဗ္ဗတော ဝုစ္စတိ” ဟူသော အဖြေကိုကြည့်၍ “ဟိ (ကသ္မာ)
 ဣဒံ ကမ္မံ တဿပါပိယသိကကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ” ဟု ပုစ္ဆာဝါကျလုပ်၍ အနက်ပေး
 ကြသည်။]

အလုတ္တသမာသ် ဆင့်နိုင်သည်၊ တဿ-ထိုများသော မကောင်းမှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပါပိယသိက-
 ပါပိယသိကကံတည်း၊ တဿပါပိယသိကံ၊ သ-အာဝု၊ တဿ၌ သဝိဘတ် မကျေသော သမာသ်
 သာတည်း။ [တဿပါပိယသိကကမ္မန္တိ စ အလုတ္တသမာသောယေဝ၊ တေနာဟ “ဣဒံဟိ” တိ
 အာဒိ-ဝိမတိ။]

ယောဇနာ။ ။ “တဿပါပိယဿ+ကတ္တဗ္ဗံ တဿပါပိယသိကံ” ဟု ပြုလေသည်၊
 ထို့နောက် ကမ္မံနှင့် ကမ္မမာရည်းတွဲ၊ အချို့စာအုပ်တို့၌ “တဿပါပိယသိကာ” ဟု တွေ့ရ၏၊
 ကမ္မံနှင့်မတွဲရာ၌ အဓိကရဏသမထခန်းဝယ် “တဿပါပိယသိကာ” ဟု ရှိခဲ့၏၊ ကမ္မံနှင့်တွဲရာ၌
 ကား ယောဇနာ၌ ဤနေရာဝယ် “တဿပါပိယသိကံ” ဟု နပုံလိန်ရှိ၏။

တိဏဝတ္ထာရကသဒိကထာ

၂၁၂။ ကက္ခဋတ္တယ ဝါဠတ္တယာတိ-ကား၊ ကက္ခဋဘာဝါယစေဝ-ကြမ်းတမ်း
 သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝါဠဘာဝါယ စ-ရဲရင့်သည်၏
 အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ [ဝါဠတ္တယာတိ ပါဏိလေဉ္စဒဏ္ဍာဒိဟိ
 ပဟရဏဝသေန ကက္ခဋဘာဝတ္ထယ၊-အင်္ဂုတ္တိရိ ဒုကနိပါတ် အဓိကရဏဝဂ် အဋ္ဌ
 ကထာ၊ ဤအလို ကက္ခဋနှင့် ဝါဠသည် ပရိယာယ်တည်း၊] ဘေဒါယာတိ-ကား၊
 သံဃဘေဒါယ-သံဃာကွဲပြားခြင်းငှာ၊ (“သံဝတ္တေယျ-ဖြစ်ရာ၏” ၌စပ်)၊ သဗ္ဗေဟေဝ
 ဧကဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ကဿစိ-ဇာတ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်း၏၊ ဆန္ဒံ-ဆန္ဒကို၊ အနာ
 ဟရိတွာ-မဆောင်မူ၍၊ ဝိလာနေပိ-ဝိလာနတို့ကိုသော်မှလည်း၊ တတ္ထေဝ-ထိုအဓိ
 ကရုဏ်း ငြိမ်းစေရာအရပ်သို့သာ၊ အာနေတွာ-ပင့်ဆောင်၍၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်း
 တည်း၊ သန္နိပတိတပွဲ-စည်းဝေးရာ၏၊ တိဏဝတ္ထာရကေန ဝုပသမေယျာ တိ ဧတ္ထ-
 ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဣဒံ ကမ္မံ-ဤကံကို၊ တိဏဝတ္ထာရကသဒိသတ္တာ-တိဏဝတ္ထာ
 ရကနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တိဏဝတ္ထာရကောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူ
 အပ်ပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၊ ဝူထံ ဝါ-ကျင်ကြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်း

ကောင်း၊ မုတ္တံ ဝါ-ကျင်ငယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယဇ္ဇိယမာန်-ပုတ်ခတ်အပ်သော်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓတာယ-မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗမတိယထာ-နှိပ်စက်သကဲ့သို့၊ ပန-အန္ဓယ၊ တိဏေပိ-မြက်တို့ဖြင့်၊ အဝတ္ထရိတ္တာ-လွှမ်း၍၊ သုပ္ပဋိတ္တာဒိတဿ-ကောင်းစွာဖုံးထားအပ်သော၊ အဿ-ထိုကျင်ကြီး၏၊ ဝါ-ထိုကျင်ငယ်၏၊ သော ဂန္ဓော-ထိုအနံ့သည်၊ န ဗမတိယထာ-မနှိပ်စက်တော့သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ယံ အဓိကရဏံ-အကြင်အဓိကရဏ်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ မူလာနုမူလံ-အရင်းအားလျော်သော အရင်းသို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ဝူပသမိယမာန်-ငြိမ်းစေအပ်သော်၊ ကက္ခဋ္ဌတ္တာယ-ကြမ်းတန်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝါဋ္ဌတ္တာယ-ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဘေဒါယ-သံဃာကွဲပြားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သံဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ တံ-ထိုအဓိကရဏ်းသည်၊ ဣမံနာ ကမ္မေန-ဤတိဏဝတ္ထာရက ကံဖြင့်၊ ဝူပသန္တံ-ငြိမ်းအေးပြီးသည်၊ (သမာန်-ဖြစ်လတ်သော်) ဝူထံ-ကို၊ တိဏဝတ္ထာရကေန-မြက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ-ဖုံးလွှမ်းကြောင်း မြက်ဖြင့်၊ ပဋိစ္စန္ဓံ ဝိယ-ဖုံးထားအပ်သကဲ့သို့၊ သုဝူပသန္တံ-ကောင်းစွာငြိမ်သက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဣဒံ ကမ္မံ-ဤကံကို၊ တိဏဝတ္ထာရကသဒိသတ္တာ-တိဏဝတ္ထာရကနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ဖုံးလွှမ်းကြောင်းမြက်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တိဏဝတ္ထာရကောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

၂၁၃။ ထုလ္လဝဇ္ဇန္တိ-ကား၊ ပါရာဇိကဉ္စေ-ပါရာဇိကအာပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃာဒိသေသဉ္စ-သံဃာဒိသေသ်အာပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံတိ-ကား၊ ဂိဟိနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့ကို၊ ဟိနေန-ယုတ်ညံ့သော ဆဲရေးခြင်းဖြင့်၊ ခုံသန-

တိဏဝတ္ထာရကော။ ။“တိဏဝတ္ထာရကသဒိသတ္တာ”ကို ကြည့်၍ “တိဏဝတ္ထာရက”ဟူသော ဝေါဟာရကို သဒိသုပစာဟု သိရ၏။ “တိဏဝတ္ထာရကေန ပဋိစ္စန္ဓံ”ကို ကြည့်၍ “တိဏဝတ္ထာရက”ကို “အဝတ္ထရိယတိ ဧတေနာတိ အဝတ္ထာရော၊ တိဏဉ္စ+တံ+အဝတ္ထာရော စာတံ+တိဏဝတ္ထာရော၊ တိဏဝတ္ထာရောယေဝ တိဏဝတ္ထာရကော”ဟု ဖုံးလွှမ်းကြောင်း မြက်ကို ရအောင်ပြုပြီးမှ ကံကို အရကောက်သောအခါ သဒိသုပစာ ကြံပါ။

ယောဇနာ။ ။တိဏေဟိ အဝတ္ထရိတဗ္ဗတိ တိဏဝတ္ထာရံ၊ ဝူထမုတ္တံ၊ တိဏဝတ္ထာရဓိဝ-မြက်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော ဝူထမုတ္တနှင့် တူ၏။ (ဣတိ)၊ တိဏဝတ္ထာရကံ-မြက်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော ဝူထမုတ္တနှင့်တူသော အဓိကရဏ်း၊ ဧတ္ထ အဓိကရဏမေဝ မုချတော လဗ္ဘတိ၊ သမယော ပန ဖလူပစာရတော၊ သဒိသတ္ထေ ကပစ္စယော၊ တမေဝ အတ္ထံ ပါကဋံ ကရောန္တော အာဟ “ယထာ ဟိ”တိ အာဒိ၊ ဤသို့ အဋ္ဌကထာအာဘော်ကို တစ်မျိုးကောက်ယူသွားလေသည်။

ဝတ္တနဓမ္မိကပဋိသဝေသု-ဆဲရေးခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်း၊ တရားနှင့်ယှဉ်သော ဝန်ခံမှု ပျက် ကွက်ခြင်းတို့ကြောင့်၊ အာပန္နံ-သင့်ရောက်အပ်သော၊ အာပတ္တိ-အာပတ်ကိုလည်း ကောင်း၊ (ထပေတွာ-ထား၍-၌ စပ်)၊ [ထုလ္လဝဇ္ဇိတိ ထုလ္လစ္စယဿာပိ ထုလ္လဝဇ္ဇတ္တာ က္ကမ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသမေဝါ-မိပေတံတိ အာဟ ပါရာဇိကဉ္စေဝ, သံဃာဒိ သေသဉ္စာတိ-ယောဇနာ။]

၂၁၄။ ဧဝဉ္စ။ ပေ၊ ဟောန္တိတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ တိဏဝတ္တာရက ကမ္မဝါစာယ- တိဏဝတ္တာရက ကမ္မဝါစာကို၊ ကတာယ-ပြုအပ်သော်၊ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ- ကမ္မဝါစာအ၏အဆုံး၌၊ ယတ္တကာ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့ သည်၊ တတ္ထ-ထိုအဓိကရုဏ်း ဆုံးဖြတ်ရာအရပ်၌၊ သန္နိပတိတာ-ခည်းဝေးကုန်ပြီ၊ အန္တမသော-အဆုံး၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သုတ္တာပိ-အိပ်ပျော်နေသည် သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သမာပန္နာပိ-သမာပတ်ဝင်စားနေသည်လည်းဖြစ်ကုန် သော၊ အညဝိဟိတာပိ-အဓိကရုဏ်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှတစ်ပါးသော အာရုံ၌ထားအပ် သော စိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ [“အညာပိဟိတာ”ဟု ယောဇနာ၌ ရှိ၏။] သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ တေ ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (ဝုဋ္ဌိတာ ဝောန္တိ၌ စပ်)၊ ယာဝ ဥပသမ္ပဒမဏ္ဍာလတော-ပဉ္စင်းခရာ တန်ဆောင်းဝန်းတိုင်အောင်သောအရပ်မှ၊ ပဌာယ-၍၊ ထုလ္လဝဇ္ဇေ-ရုန့်ရင်းသော အပြစ်ဟူသော ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသံ အာပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တဉ္စ-ဂိဟိပဋိသံယုတ္တအာပတ်ကိုလည်း ကောင်း၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ (အာပန္နာ၌ စပ်၊ ဝုဋ္ဌိတာ၌လည်း စပ်)၊ အဝသေသာ- ကြွင်းကုန်သော အာပတ်တို့သို့ အာပန္နာ-ရောက်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗာဟိ-ကုန်သော၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ-ထိုအာပတ်တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌိတာ-ထကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။)

[အချို့စာအုပ်တို့၌ “ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မန္တိ ယေ ပန”ဟု ရှိခြင်းသည် မကောင်း၊ ထို အတိုင်းဆိုလျှင် “ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မန္တိ-ကား”ဟု ပေးပါ။] ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ ယေ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ (ကရောန္တိ အနာဂတာ နိသိန္နာတို့၌ စပ်) နမေတံ ခမတိတိ-နမေတံ ခမတိဟူ၍၊ ဝါ-ငါ့အား ဤကံသည် မနှစ်သက်ဟူ၍၊ အညမည-အချင်းချင်း၊ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ-မိမိအယူကို ထင်စွာပြုမှုကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့နှင့်၊ (အဓိကရုဏ်းဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပါဝင်သော ရဟန်းတို့နှင့်) သဒ္ဓိ-တကွ၊ အာပတ္တိ-သို့ အာပဇ္ဇိတာပိ-ရောက်ပြီးခဲ့၍လည်း၊ တတ္ထ-ထိုအဓိကရုဏ်း ဆုံးဖြတ်ရာအရပ်သို့၊ အနာဂတာ-မလာကုန်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အာဂန္တာ-လာပြီး၍၊ ဝါ-လာပြီးမှ၊ ဆန္တံ-ဆန္တကို၊ ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ ပရိဝေဏာဒိသု-ပရိဝဏ် အစရှိသည် တို့၌၊ နိသိန္နာ-နေကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မကာရကရဟန်း၊

အနာဂတရဟန်း၊ ပရိဝေဏာဒီသု နိသိန္နရဟန်း ၃-မျိုးတို့သည်။) အာပတ္တိဟိ-တို့မှ၊
န ဝုဋ္ဌဟန္တိ-မထကုန်၊ တေန-ကြောင့်၊ ထပေတွာ ၊ပေ၊ ဟောန္တိတိ-ထပေတွာ ၊ပေ၊
ဟောန္တိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

ထပေတွာ ၊ပေ၊ န တတ္ထ ဟောန္တိ။ ။ပါဠိတော်၌ “ထပေတွာ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္ပံ ထပေတွာ
ယေန တတ္ထ ဟောန္တိ” ဟု ပုဂ္ဂိုလ် ၂-မျိုးသာရှိ၏။ ထိုတွင် “ထပေတွာ ယေ တတ္ထ န ဟောန္တိ”
အတွက် “တေဟိ ဝါ သဒ္ဓိံ ၊ပေ၊ အနာဂတာ” ဟုလည်းကောင်း၊ “အာဂန္ဓာ ဝါ ဆန္တံ ဒတွာ ၊ပေ၊
နိသိန္နာ” ဟုလည်းကောင်း ထိုနေရာ၌ မရှိပုံ ၂-နည်းဖွင့်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ် ၃-မျိုးဖြစ်ရသည်။
ထို့ကြောင့် “တေဟိ ဝါ၌ ဝါသည် ထပေတွာ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္ပံကို ဝိကပ်ပြုသော ဝါတည်း၊ အာဂန္ဓာ
ဝါ၌ ဝါကား တေဟိ သဒ္ဓိံ ၊ပေ၊ အနာဂတာကို ဝိကပ်ပြုသော ဝါတည်း” ဟု ခွဲပါ။

အဓိကရဏကံသာ

၂၁၅။ ဘိက္ခုနီနံ အနုပခဇ္ဇာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုနီနံ-ဘိက္ခုနီတို့၏။ အန္တော-အတွင်း
၌၊ ပဝိသိတွာ-ဝင်၍၊ [“အနုပခဇ္ဇ-အနီးသို့တိုးဝင်၍” ဟု မပေးရ၊ “အတွင်းသို့ ဝင်၍”
ဟုသာ ပေးပါ။] ဝိဝါဒါဓိကရဏဒီနံ-ဝိဝါဒါဓိကရဏအစရှိသောသဒ္ဓါတို့၏။ ဝစန
တ္ထော-ဝစနတ္ထကို၊ ဒုဋ္ဌဒေါသဝဏ္ဏနာယံ-ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၏ အဖွင့်၌၊ (မယာ)
ဝုတ္တောယေဝ-ဆိုအပ်သည်သာ၊ ဝိပစ္စတာယ ဝေါဟာရေတိ-ကား၊ စိတ္တဒုက္ခတ္ထံ-
စိတ် ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝေါဟာရေ-ပြောဆိုကြောင်းစကားသည်၊ ဖရုသဝစနံ-
ကြမ်းတမ်းသောစကားသည်၊ (အတ္ထိံ) ဣတိ အတ္ထော၊ ယော တတ္ထ အနုဝါဒေါတိ-
ကား၊ တေသု အနုဝဒန္တေသု-ထိုစွပ်စွဲသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ ဝါ-တို့၏၊ ယော ဥပဝါဒေါ-
အကြင်စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ (အတ္ထိံ) [“တတ္ထ-ထိုစွပ်စွဲသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌” ဟု ပါဠိတော်၌
ပေးပါ။] အနုဝဒနာတိ ဇတံ-အနုဝဒနာဟူသော ဤသဒ္ဓါတည်း၊ အာကာရနိဒဿနံ-

ဝိပစ္စတာယ။ ။ဝိရူပတော-ဖောက်ပြန်သော စကား၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌေန-
ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူသော အနက်အားဖြင့်၊ စိတ္တဒုက္ခံ-စိတ်၏ ဆင်းရဲခြင်းသည်၊ ဝိပစ္စတိ-ဖောက်
ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဟံ စိတ္တဒုက္ခတ္ထံ ဝေါဟာရေတိ အာဒိ-ဝိမတိ၊ ဤအလို
“ဝိပစ္စတိတိ ဝိပစ္စံ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော စိတ်ဆင်းရဲမှု၊ ဝိပစ္စယေဝ ဝိပစ္စတာ၊
သဝိဘတ်ကို အာယပြု၍ ဝိပစ္စတာယ ပြီးစေ၊ ဝိပစ္စတာယ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော
စိတ်ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးငှာ၊ ယော ဝေါဟာရေ-အကြင်ပြောဆိုကြောင်း ဖရုသဝါစာသည်၊ အတ္ထိ-
ရုံ၏” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး၊ ဝိပုဗ္ဗ ပစဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း ကတ္တားဟော ကြံပါ။ ယောဇနာ ၌လည်း
“ဝိပစ္စတာယာတိ ဧတ္ထ ဝိကာရဘာဝေန ပတတိ ပဝတ္တတိတိ ဝိပစ္စံ၊ စိတ္တဒုက္ခံ၊ တဒေဝ ဝိပစ္စတာ၊
တဒတ္တယာတိ ဒဿန္တော အာဟံ စိတ္တဒုက္ခန္တိ” ဟု ကတ္တားအနက်ပင် ဖွင့်သည်။

စွပ်စွဲပုံအခြင်းအရာကို ညွှန်ပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ ဥပဝဒနာ-စောဒနာခြင်းဟူသော အမူအရာသည်၊ (အတ္ထိ) က္ကတိ အတ္ထော၊ အနုလ္လပနာ အနုဘဏနာတိ-ဟူသော၊ ဥဘယံ-သဒ္ဒါ ၂-ပုဒ်သည်၊ အနုဝဒနဝေဝစနမတ္တမေဝ-အနုဝဒနသဒ္ဒါ၏။ ဝေဝုစ် ပရိယာယ် စကားလှယ်မျှသာတည်း၊ [“အနုဝဒနာ၊ အနုလ္လပနာ၊ အနုဘဏနာ-အဖန်ဖန်ပြောဆိုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။] အနု သမ္ပဝင်္ကတာတိ-ကား၊ ပုနုပ္ပန်-အဖန်ဖန်၊ ကာယစိတ္တဝါစာဟိ-ကိုယ်စိတ်နှုတ်တို့ဖြင့်၊ တထေဝ-ထိုစွပ်စွဲခြင်း၌သာလျှင်၊ သမ္ပဝင်္ကတာ-လွန်စွာအပြားအားဖြင့် ကိုင်းညွတ် သည်၏အဖြစ်သည်၊ အနုဝဒနဘာဝေါ-စွပ်စွဲခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ) က္ကတိ အတ္ထော၊ အဗျဿဟနတာတိ-ကား၊ ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်၊ (ဘာပြုလို့) ဧဝံ-ဤသို့၊ န ဥပဝဒိဿာမိ-မစွပ်စွဲဘဲနေရအံ့နည်း၊ ဥပဝဒိဿာမိယေဝ-စွပ်စွဲရမည်သာ၊ က္ကတိ-ဤသို့၊ ဥဿာဟံ-အားတက်သရောကို၊ ကတ္တာ-၍၊ အနုဝဒနာ-စွပ်စွဲခြင်း သည်၊ (အတ္ထိ) “အဘိ+ဥဿဟန”၌ အဘိအတွတ် “ကသ္မာ၊ ပေ၊ ဥပဝဒိဿာမိ ယေဝ”ဟု ဖွင့်သည်၊ [“အဗျဿဟနတာ-အလွန်အားထုတ်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ် သည်”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။] အနုဗလံပုဒါနန္တိ-ကား၊ ပုရိမဝံစနဿ-ရှေ့စကားအား၊ (ပဒါနံ၌ စပ်) ဝါ-၏။ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ ဒဿေတွာ-ပြု၍၊ ပစ္ဆိမဝစနေန- နောက်စကားဖြင့်၊ ဗလပုဒါနံ-အားကိုးပေးခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ။)

ကိစ္စယတာ ကရဏီယတာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ကိစ္စမေဝ-ပြုထိုက် သော ကိစ္စသည်ပင်၊ ကိစ္စယံ-ကိစ္စယမည်၏။ ကိစ္စယဿ-ပြုထိုက်သော ကိစ္စ၏။ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြုခြင်းကြိယာသည်၊ ကိစ္စယံတာ-ကိစ္စယတာမည်၏။

ကိစ္စယတာ။ ။ကိစ္စနှင့် ကိစ္စယသည် ပရိယာယ်ပုဒ်တည်း၊ ယောဇနာ၌ကား- ကိစ္စနောင် (ယ) လာသည်ဟု ဆိုသည်၊ ထိုကိစ္စအရ ပြုဖွယ် (ပြုစရာ) ဟူသော ကိစ္စကို ရ၏။ ကိစ္စဿ-ပြုဖွယ်ကိစ္စ၏။ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြုလုပ်ခြင်းကြိယာသည်၊ ကိစ္စယတာ- တာ၊ ဤသို့ ကြံလျှင် ကိစ္စယတာအရ သံဃာ၏ ပြုလုပ်ဆဲကံကို ရ၏။ ကရဏီယတာ၌လည်း နည်းတူ၊ ဆိုလိုရင်းကား- “ကတ္ထဗ္ဗံ ကိစ္စံ၊ ကတ္ထဗ္ဗံ ကရဏီယံ”ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ မပြုသေးခင် ပြုစရာအနေအားဖြင့် တည်ရှိသော အခိုက်အတန့်ကို “ကိစ္စ၊ ကရဏီယံ”ဟု ဆိုလို၏။ ပြုနေသော အခိုက်အတန့်ကို “ကိစ္စယတာ၊ ကရဏီယတာ”ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် “ဥဘယမေဝတံ သံဃကမ္မဿေဝ အဓိဝစနံ”ဟု ဖွင့်သည်။

ယောဇနာ။ ။ကိစ္စယတာတိ ဧတ္ထ မာ ပဏ္ဍိစ္စယန္တိ အာဒိသု ဝိယ ဗျဉ္ဇနဝဗ္ဗနဝသေန ယကာရာဂမောတိ အာဟ ကိစ္စမေဝ ကိစ္စယန္တိ၊ ဥဘယမေဝတံ သံဃကမ္မဿေဝါတိ က္ကမိနာ ကိစ္စ ကရဏီယသဒ္ဒေါ၊ ကတ္တုဝါစကောတိ ဒဿေတိ၊ သံယော ဟိ ကရောတိတိ ဝစနတ္ထေန ကိစ္စောတိစ ကရဏီယောတိ စ ဝုစ္စတိ၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဖွင့်လေသည်။ ထိုအဖွင့်၌ အဋ္ဌ ကထာဝယ် “ကိစ္စမေဝ ကိစ္စယံ”ဟု နပုံလိင်ထားပုံနှင့် မညီသောကြောင့် စဉ်းစားပါ။

ကရုဏီယဿ-ပြုထိုက်သော ကိစ္စ၏။ ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ပြုခြင်းကြိယာ သည်။ ကရုဏီယတာ-မည်၏။ ဥဘယမ္ပိ- ၂ ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဧတံ-ကိစ္စယတာ၊ ကရုဏီယတာဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ သံယကမ္မဿေဝ-သံယကံကိုသာ၊ အဓိဝစနံ-ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ ပန-ကာ၊ အပလောကနကမ္ပံတိ အာဒိ-အစရှိသော သဒ္ဒါ သည်။ တဿေဝ-ထိုသံယကံကိုသာ၊ (ဝစနံ၏ ကံ) ပဘောဒဝစနံ-အပြားအားဖြင့် ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ [“ပဘောဒေတော+ဝစနံ ပဘောဒဝစနံ”ဟု ပြု။] (တစ်နည်း) တုဿေဝ-ထိုသံယကံ၏သာ၊ (ပဘောဒ၌ သမ္ပန်) ပဘောဒဝစနံ-အပြားကို ဟော သော သဒ္ဒါတည်း။ [“ပဘောဒဿ+ဝစနံ ပဘောဒဝစနံ”ဟု ပြု။] တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသော ကံတို့တွင်၊ အပလောကနကမ္ပံနာမ-မည်သည်။ သီမဋ္ဌကသံယံ-သိမ်တွင်း၌ တည် သော သံယာကို၊ သောဓေတွာ-သုတ်သင်၍၊ ဆန္ဒာရဟာနံ-ဆန္ဒထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ ဆန္ဒံ-ဆန္ဒကို၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူပြီး၍၊ သမဂ္ဂဿ-ညီညွတ်သော၊ သံယဿ-၏။ အနုမတိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ ဝါ-ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်၊ တိက္ခတ္တံ-၃ ကြိမ်၊ သာဝေတွာ-ကြားသိစေ၍၊ ကတ္တဗ္ဗကမ္ပံ-ပြုထိုက်သော ကံတည်း။ [ဤစကားအရ “အပလောကနကံကိုလည်း ဟတ္ထပါသံစပ်လျက် ညီညွတ်သော သံယာသာ ပြုရ သည်”ဟု သိပါ။]

ဥတ္တိကမ္ပံနာမ-မည်သည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊ (“သီမဋ္ဌကသံယံ သောဓေတွာ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒံ အာဟရိတွာ”ဟု ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သော နည်းဖြင့်ပင်) သမဂ္ဂဿ-ညီညွတ်သော၊ သံယဿ-၏။ အနုမတိယာ-အလို အားဖြင့်၊ ဝါ-ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်၊ ဧကာယ-၁ ကြိမ်သော၊ ဥတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗကမ္ပံ- ပြုထိုက်သော ကံတည်း။ [ဥပေတိ ဧတာယာတိ ဥတ္တိ-ဂိုဏ်း၊ သံယာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သိစေကြောင်းဖြစ်သော စကား။ “ဥတ္တိယေဝ+ကမ္ပံ ဥတ္တိကမ္ပံ”ဟု ပြု။]

သောဓေတွာ။ ။မဟာသိမ်အတွင်း၌ တည်နေသော သံယာကို ဟတ္ထပါသံသို့ ဆောင် ခြင်း၊ ဆန္ဒထိုက်သူ၏ ဆန္ဒကို ဆောင်ခြင်း၊ မလာလိုလျှင် သိမ်အပြင်ဘက်သို့ ထွက်နေစေခြင်း ကို “သီမဋ္ဌကသံယာသုတ်သင်ခြင်း”ဟု ဆိုသည်။ ထိုသုတ်သင်နည်းတို့တွင် “ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒံ အာဟရိတွာ”ဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ သုတ်သင်နည်းကို ပြသည်။ တစ်သိမ်တည်း၌ ထိုက်ပြုရာ သို့ မလာနိုင်လောက်အောင် မကျန်းမာသူ၊ အလုပ်ကိစ္စ များနေသူတို့ကို “ဆန္ဒထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်”ဟု ခေါ်သည်။

သာဝေတွာ။ ။“သာဝေတွာ”အရ ကြားသိစေခြင်းဟူသည် ဥတ်ကမ္ပဝါစာ မရွတ်ဘဲ မြန်မာလိုဖြစ်စေ၊ ပါဠိလိုဖြစ်စေ နားလည်လောက်သော ဘာသာဖြင့် ကြားသိစေခြင်းတည်း။ ဤကဲ့သို့ ကြားသိစေခြင်းကို “အပလောကေတိ အာပုစ္ဆတိ အနေနာတိ အပလောကနံ”ဟု ပြ၍ ပန်ပျောကြောင်းကံကို ရသည်။

ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ နာမ-မည်သည်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သံယဿ အနုမတိယာ၊ ဧကာယ-တစ်ကြိမ်သော၊ ဥတ္တိယာ-ဥတ်လည်းကောင်း၊ (ဣတိ၌ စဝံ) ဧကာယ-သော၊ အနုဿာဝနာယစ-ကမ္မဝါစာလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဥတ္တိဒုတိယာယ-ဥတ်ဟူသော ၂ ကြိမ်မြောက်ရှိသော၊ အနုဿာဝနာယ-အဖန်ဖန်ကြားသိစေကြောင်း ကမ္မဝါစာဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ-ပြုထိုက်သော ကံတည်း။

ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မံနာမ-မည်သည်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ သမဂ္ဂဿ သံယဿ အနုမတိယာ ဧကာယ၊ ဥတ္တိယာ-ဥတ်လည်းကောင်း၊ တီဟိ-၃ ကြိမ်ကုန်သော၊ အနုဿာဝနာဟိစ-ကမ္မဝါစာတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဥတ္တိစတုတ္ထာဟိ-ဥတ်ဟူသော ၄ ကြိမ်မြောက်ရှိကုန်သော၊ တီဟိ-ကုန်သော၊ အနုဿာဝနာဟိ-ကမ္မဝါစာတို့ဖြင့်၊ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ-တည်း။

တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသော ကံတို့တွင်၊ အပလောကနကမ္မံ-အပလောကနကံကို၊ အပလောကနကေတွာ-ပန်ပြော၍သာ၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဥတ္တိကမ္မာဒိဝေသေန-ဥတ္တိကံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ ဥတ္တိကမ္မမ္မိ-ဥတ္တိကံကိုလည်း၊ ဧကံ-တစ်ကြိမ်သော၊ ဥတ္တိ-ကို၊ ထပေတွာဝ-ထား၍သာ၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ အပလောကနကမ္မာဒိဝေသေန-အပလောကနကံအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ကာတဗ္ဗံ၊ ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ-ဥတ္တိဒုတိယကံသည်၊ အပလောကတွာ-ပန်ပြော၍၊ ကတ္တဗ္ဗမ္မိ-ပြုထိုက်သော ကံသည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ အကတ္တဗ္ဗမ္မိ-မပြုထိုက်သော ကံသည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးသော ကံတို့တွင်၊ သီမာသမ္မုတိ-သိမ်သမုတ်ခြင်းဟူသော ကံလည်းကောင်း၊ သီမာသမ္မုဟနံ-သိမ်နုတ်ခြင်းဟူသော ကံလည်းကောင်း၊ ကထိနဒါနံ-ကထိန်သင်္ကန်း ပေးခြင်းဟူသော ကံလည်းကောင်း၊ ကထိနုတ္တရာ-ကထိန်နုတ်ခြင်းဟူသော ကံလည်းကောင်း၊ ကုဋိဝတ္ထုဒေသနာ-ကုဋိရာကို ပြောခြင်းဟူသော ကံလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထုဒေသနာ-ကျောင်းရာကို ပြောခြင်းဟူသော ကံလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဆ-၆ ပါးကုန်သော၊ ဣမာနိ ကမ္မာနိ-ဤကံတို့သည်၊ ဂရုကာနိ-ကြီးလေးကုန်သည်။

ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ။ ။ဥတ္တိ+ဒုတိယာ+ယဿာတိ ဥတ္တိဒုတိယံ၊ ဥတ္တိဒုတိယံ စ+တံ+ကမ္မံစာတိ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ-ဥတ်ဟူသော ၂-ကြိမ်မြောက်ရှိသော ကံ၊ ယောဇနာ၌-“ဥတ္တိယေဝ+ဒုတိယံ ဥတ္တိဒုတိယံ၊ တမေဝ+ကမ္မံ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ”ဟု ပြု၏၊ ဆက်ဦးအံ-ကံပြုသောအခါ ဥတ်ကို ပဌမ၊ ကမ္မဝါစာကို ဒုတိယ ရွတ်ဆိုရ၏၊ နာမည်တပ်ရာ၌ကား ကမ္မဝါစာကို ပဌမ၊ ဥတ်ကို ဒုတိယအနေအားဖြင့် တပ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဥတ္တိဒုတိယ”ဟု ခေါ်သည်၊ ဥပမာ-ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ စိတ္တံ-ဟူသော တရားငါးမျိုးကို နောက်ပြန် ရေတွက်သောအခါ ဖဿသည် ငါးခုမြောက်ဖြစ်၍ “ဖဿပဉ္စမက”ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့တည်း၊ “ဥတ္တိစတုတ္ထ”ဟု ခေါ်ရာ၌လည်း နည်းတူ။

(ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊ ဝါ-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်) အပလောကေတ္တာ-ပန်ပြော၍၊ ကာတုံ-ပြုခြင်း
 ဌာ၊ န ဝဇ္ဇန္တိ-မအပ်ကုန်၊ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစံ-ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာကို၊ သာဝေ
 တ္တာဝ-ကြားသိစေ၍သာ၊ ကာတဗ္ဗာနိ-ပြုထိုက်ကုန်၏၊ အဝသေသာနိ-၆ ပါးသော
 ကံတို့မူကြွင်းကုန်သော၊ (ဇဝရူပါနိ-၌ စပ်)၊ တေရသ-၁၃ ပါးကုန်သော၊ သမ္မုတိ
 ယော-သမ္မုတိတို့လည်းကောင်း၊ (သမ္မုတိ ၁၃ ပါးကို သေနာသနက္ခန္ဓက၌ တွေ့ရ
 လတုံ)၊ သေနာသနဂ္ဂါဟက ၊ပေ၊ သမ္မုတိယောစ-သေနာသနဂ္ဂါဟကသမ္မုတိ၊
 မတကစီဝရဒါနသမ္မုတိအစရှိသော သမ္မုတိတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 ဇဝရူပါနိ-ဤသို့သဘောရှိသော ကံတို့သည်၊ လဟုကကမ္မာနိ-လဟုကကံတို့သည်၊
 (ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်) အပလောကေတ္တာပိ-ပန်ပြော၍လည်း၊ ကာတုံ-ဌာ၊ ဝဇ္ဇန္တိ-
 အပ်ကုန်၏၊ (ပိဖြင့် ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် အပ်သည်ဟု ပေါင်း)၊ ပန-ဗျတိရိက်၊
 ဥတ္တိကမ္မ ၊ပေ၊ ဝသေန-ဥတ္တိကံ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ-ကို၊ ဥတ္တိစ-ကိုလည်းကောင်း၊
 တိဿော-၃-ကြိမ်ကုန်သော၊ ကမ္မဝါစာယောစ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သာဝေတ္တာဝ-
 ကြားသိစေ၍သာ၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ အပလောကနကမ္မာဒိဝသေန-အပလောကန
 ကံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ ဣတိ အယံ-ကာ၊ ဧတ္ထ-
 ဤသမထက္ခန္ဓက၌ သင်္ခေါပေ-တည်း။

ဝိတ္တာရတော ပန-အကျယ်အားဖြင့်ကား၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ကတိဟာ
 ကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တိတိ အာဒိနာ-ဣမာနိ ၊ပေ၊ ဝိပဇ္ဇန္တိ အစရှိသော၊ နယေန-နည်း
 ဖြင့်၊ ပရိဝါရာဝသာနေ-ပရိဝါရ်ပါဠိတော်၏ အဆုံးနား၌၊ ကမ္မဝဂ္ဂေ-ကမ္မဝဂ်၌၊
 ဧတေသံ-ဤကံတို့၏၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်သည်၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကား
 သည်၊ အာဂတောယေဝ-တိုက်ရိုက်လာသည်သာ၊ ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထို ၄ ပါးသော
 ကံတို့၌၊ ယံ-အကြင်ပုဒ်သည်၊ အနတ္တာနိ-မပေါ်လွင်၊ တံ-ထိုပုဒ်ကို၊ ကမ္မဝဂ္ဂေယေဝ-
 ကမ္မဝဂ်၌သာ၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ-ဖွင့်ပြကုန်အံ့၊ [ယောဇနာ၌ကား “ယံ ပန အတ္ထဇာတံ
 အနတ္တာနန္တိ သမ္ပန္နော”ဟု ဖွင့်၏၊] ဟိ-လဒ္ဒဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ကမ္မဝဂ်ကျမှ
 ဖွင့်ပြခြင်းသည်၊ သတိ-ဖြစ်လတ်သော်၊ အဋ္ဌာနေ-အရာမဟုတ်သည်၌၊ ဝဏ္ဏနာ-
 ဖွင့်ပြခြင်းသည်၊ န ဘဝိဿတိ-မဖြစ်လတုံ၊ စ-သည်သာမကသေး၊ အာဒိတော-
 ကမ္မဝဂ်၏ အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ တဿ တဿ ကမ္မဿ-ထိုထိုကံ၏၊ ဝါ-ကို၊ ဝိညာ
 တတ္တာ-သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဝိညေယျာ-လွယ်ကူစွာ သိအပ်သည်၊
 ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတုံ။

သုဝိညေယျာ ဘဝိဿတိ။ ။“ဝိနိစ္ဆယော”ကို၌ “သုဝိညေယျာ”ဟု ထားသည်၊
 ယောဇနာ၌မူ-ဝဏ္ဏနာကို ငဲ့၍ “သုခေန ဝိညာတဗ္ဗာ”ဟု ဖွင့်သည်။ [အာဒိတော ပဋ္ဌာယစ
 တဿ တဿကမ္မဿ ဝိညာတတ္တာတိ ဝိတ္တာရတော အာဂတကမ္မဝဂ္ဂဿ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ
 ဝဏ္ဏနာ သုခေန ဝိညာတတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော သုဝိညေယျာ ဘဝိဿတိတိ ယောဇနာ-ဝိမတိ။]

၂၁၆။ ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ ကိ မူလံတိ အာဒိနိ-ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ ကိ မူလံ အစရှိသော စကားတို့ကို ပါဠိဝေသနေဝ-ပါဠိတော်၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်၊ (ပါဠိတော် အတိုင်းပင်) ဝေဒိတဗျာနိ-ကုန်၏။

၂၂၀။ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ သိယာံ ကုသလံတိ အာဒိသု-ဝိဝါဒါဓိကရဏံ သိယာ ကုသလံ အစရှိသော စကားရပ်တို့၌၊ (“အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”၌ စပ်) ယေန-အကြင် စိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့်၊ ဝိဝေဒန္တိ-ငြင်းခုံကြကုန်၏။ သော စိတ္တုပ္ပါဒေါ-ထိုငြင်းခုံကြောင်းစိတ္တုပ္ပါဒ် သည်၊ ဝိဝါဒေါ-မည်၏။ သမထေဟိ-သမထတို့သည်၊ ဝါ-သမထတို့ဖြင့်၊ အဓိကရဏီ ယတာယ-စွဲ၍ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဓိကရဏံစ-အဓိကရဏလည်း မည်၏။ ဣတိ ဧဝမာဒိနာ-ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏။ [ဧဝမာဒိနာ နယောနာတိ အာဒိသဒ္ဓေန “အနုဒ္ဓံသနေန-စွပ်စွဲခြင်းဖြင့်၊) ဝဒန္တိ အနေန စိတ္တုပ္ပါဒေနာတိ အနုဝါဒေါ”တိ အာဒယော ဝစနတ္ထေသင်္ဂဏှာတိ-ယောဇနာ။]

၂၂၂။ အာပတ္တာဓိကရဏံ ၊ပေ၊ ကုသလံတိ ဧတ္ထ-အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတံ၊ နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (“အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော”၌ စပ်) သန္ဓာယဘာသိတဝသေန-ရည်ရွယ်၍

ဝိဝါဒါဓိကရဏ။ ။ဝိဝေဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝိဝါဒေါ - ငြင်းခုံကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သမထေဟိ+အဓိကရိယတီတိ အဓိကရဏံ၊ ဝိဝါဒေါ+အဓိကရဏံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ ဆိုင်ရာ သမထဖြင့် (သံဃာက) ငြိမ်းစေသော အခါ၊ နောက်ထပ် မငြင်းရတော့ဘဲ၊ ငြင်းခုံမှုဖြစ်သော အသံသည် တိတ်သွားရ၏၊ ငြိမ်းသွား၏။ ထိုအကျိုးအသံ၏ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်းအေးခြင်းကို အကြောင်းစိတ္တုပ္ပါဒ်အပေါ်၌ ထင်စား၍ ဝိဝါဒစိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုလည်း (ဖလူပစာရအားဖြင့်) ငြိမ်းသည်ဟုင် ဆိုရသည်။ [“သမထေဟိ-တို့ဖြင့်”ဟု ပေးလျှင် သံဃာကို ကတ္တာထည့်၊ “သမထ တို့သည်”ဟုပေးလျှင် သံဃာကတ္တာမလို၊ အဓိကရဏသဒ္ဓါ၏ အခြားဝိဂြိုဟ်တစ်မျိုးကို ပါရာဇိ ကဏံ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

သာရဇ္ဈ။ ။သမထေဟိစ အဓိကရဏီယတာယ အဓိကရဏံတိ သမထေဟိ သမေတဗ္ဗတာယ အဓိကရဏံတိ အတ္ထော၊ ဝိဝါဒါပေတုဘူတဿ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒဿ ဂူပသမေန၊ တပ္ပတံဝဿ သဒ္ဓဿပိ (ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်လျှင် အစအမွန်ရှိသော ငြင်းခုံသံ၏လည်း) ဂူပသမော ဟောတီတိ စိတ္တုပ္ပါဒဿ သမထေဟိ အဓိကရဏီယတာ ပရိယာယော သမ္ပဝတိ၊ (ဝိဝါဒ စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ သမထတို့ဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ပရိယာယ်သည် ဖြစ်သင့်၏)- ဤဋီကာအလို စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို အဓိကရဏ အမည်ပေးရာ၌ ပရိယာယ် (ဥပစာ) ဟု ဆို၍ ငြင်းခုံမှု အသံကို “အဓိကရဏ”ဟု အမည်ပေးရာ၌ မုချနာမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

သန္ဓာယဘာသိတဝသေန။ ။“သိယာံ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတံ-အချို့ အာပတ္တာဓိကရဏ်းသည် အကုသိုလ်ဖြစ်၍၊ အချို့က အဗျာကတဖြစ်၏”ဟူသော စကားတော် ကို လောကဝဇ္ဇအတွက် ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည် မဟုတ်၊ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇအာပတ်အတွက်

ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-
 သိထိုက်၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ (တစ်နည်း) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ပထဝီဇဏနာဒိကေ-ပထဝီ
 ဇဏန အစရှိသော၊ ယသ္မိ အာပတ္တာဓိကရဏေ-အကြင်အာပတ္တာဓိကရုဏ်း၌၊
 ကုသလစိတ္တံ-သည်၊ အင်္ဂီ-အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိ-ထိုအာပတ္တာ
 ဓိကရုဏ်းသည်၊ (ကုသိုလ်စိတ်ဟူသော အကြောင်းအင်္ဂါရှိသော အာပတ္တာဓိကရုဏ်း
 သည်) သတိ-ရှိလတ်သော်၊ နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ-ဟူ၍၊ ဝတ္တံ-
 ဟောတော်မူခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ဝသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ကုသိုလ်စိတ်
 ဟူသော အင်္ဂါရှိသော အာပတ္တာဓိကရုဏ်းရှိလျှင် “နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ
 ကုသလံ”ဟု ဟောတော်မူသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဣဒံ-ဤစကားကို၊
 (အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတံ၊ နတ္ထိ အာပတ္တာဓိ
 ကရဏံ ကုသလံဟူသော ဤစကားကို) [ယောဇနာ၌ကား- နတ္ထိ အာပတ္တာဓိ
 ကရဏံ ကုသလံ တစ်ဝါကျကိုသာ စွဲလေသည်။] အင်္ဂပဟောနကစိတ္တံ-အင်္ဂါ
 လောက်သော စိတ်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ န ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်သည်
 မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ်သော အကြောင်းကို၊ သန္ဓာယ-
 ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည်ကို “သန္ဓာယ ဘာသိတ”ဟု ဆိုသည်။ လောကဝဇ္ဇအပတ်
 အတွက်မှာ စင်စစ် အကုသိုလ်ချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် “တချို့”ဟု ဝိကပ်ပြုဖွယ် မလို-
 ဟူလို။

ယသ္မိ ဟိ ဗေ၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ။ကသ္မာ ပနေတ္ထ သန္ဓာယဘာသိတ ဝသေန
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟာ-ယသ္မိဟိတိ အာဒိ-ဋီကာ၊ ဤဋီကာ၌ နောက်လာမည့် “တသ္မာ
 န ယိဒံ ဗေ၊ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ”ကို ကြည့်၍ ကသ္မာ စသည်ဖြင့် ကျမ်းတက်သည်။ ဤအလို “ဟိ
 (ယသ္မာ)”ဟု စွဲရ၏။ ဝိတ္တာရလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုဝိတ္တာရကား “သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဗေ၊
 ကုသလန္တိ”တိုင်အောင်တည်း။ ပထဝီဇဏနာဒိကေ၌ အာဒိဖြင့် ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်စသော
 ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များကို ယူပါ။

ကုသလစိတ္တံ အင်္ဂိ။ ။ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဝိနည်း၌ နားမလည်သောကြောင့်
 ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုလုပ်သည့်အနေအားဖြင့် တံမြက်စည်းဖြင့် မြေကိုညှိလျက် မြေပျက်လောက်
 အောင် တံမြက်လှည်း၏၊ ဘုရားဝင်းထည်း၌ မြက်စသည်ကိုလည်း (တရွင်းစသည်ဖြင့်) ရှင်းလင်း
 ၏၊ ထိုစိတ်များသည် ကုသိုလ်စိတ်ပင်တည်း။ ထိုကုသိုလ်စိတ်ကြောင့် ပထဝီဇဏနအာပတ်၊
 ဘူတဂါမပါတပျတာအာပတ်ကား သင့်သည်သာ၊ ထို့ကြောင့် ထိုကုသိုလ်စိတ်ကို အာပတ်
 အကြောင်း (အင်္ဂါ) ဟု ဆိုသည်။

တသ္မိ သတိ ဗေ၊ န ဝုတ္တံ။ ။[တသ္မိ သတိတိ တသ္မိ ကုသလစိတ္တော အာပတ္တိ
 ဘာဝေန ဝဟိတေ သတိတိ အဓိပ္ပာယော-သာရတ္ထ၊ ဤအဖွင့်သည် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သာ ဖြစ်၏။
 နိဿယအနက်ကိုကား ဤ၌ ပေးထားသည့်အတိုင်းသာ ပေးရသည်။] ထိုကုသိုလ်စိတ်ကို
 အာပတ္တာဓိကရုဏ်းအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်လျှင် (ကုသိုလ် အာပတ္တာဓိကရုဏ်းလည်း ရှိနိုင်ပြန်သော

တာဝ-ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇေမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ-ညွှန်ပြအပ်သော၊) ယံ အာပတ္တာဓိကရုဏ်-အကြင်အာပတ္တာဓိကရုဏ်းသည်၊ လောကဝဇ္ဇ-လောကဝဇ္ဇတည်း၊ တံ-ထိုလောကဝဇ္ဇ အာပတ္တာဓိကရုဏ်းသည်၊ ဧကန္တတော်-တစ်ခုသော အဖို့အားဖြင့်၊ (စင်စစ်အားဖြင့်၊) အကုသလမေဝ-အကုသိုလ်ချည်းသာတည်း၊ တတ္ထ-ထိုလောကဝဇ္ဇ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း၌၊ သိယာ အကုသလံတိ-သိယာ အကုသလံဟူ၍၊ (အချို့က အကုသိုလ်ဟူ၍)၊ ဝိကပေါ-ဝိကပ်သည်၊ ဝါ-တစ်သီးတစ်ခြား ပြုစီရင်ဖွယ်သည်၊ နတ္ထိံ-ပန-ကား၊ ယံ-အကြင်အာပတ္တာဓိကရုဏ်းသည်၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ-ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇတည်း၊ တံ-ထိုပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇအာပတ္တာဓိကရုဏ်းသည်၊ (အကုသလံ ဟောတိ၊ အဗျာကတံ ဟောတိတို့၌စပ်) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ ဣမံ အာပတ္တိံ - ဤအာပတ်ကို၊ ဝိတိက္ကမာမိ - လွန်ကျူးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝိတိက္ကမန္တသေဝ-လွန်ကျူးသော ရဟန်း၏သာ၊ အကုသလံ-အကုသိုလ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပန-ကား၊ အသဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်ဘဲ၊ ကိပ္ပိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အမှုကို၊ အဇာနန္တဿ-မသိသည်ဖြစ်၍၊ သဟသေယျာဒိလဝသေန-ဟသသေယျ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာပဇ္ဇတော-ရောက်သော

ကြောင့်) “သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတံ၊ နတ္ထိံ အာပတ္တာဓိကရုဏ် ကုသလံ”ဟူသော စကားကို အာပတ်၏အင်္ဂါဖြစ်လောက်သောစိတ်ကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည်မဟုတ်၊ ဤဆိုအပ်လတုံသောကြောင်းကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည်ဟု မှတ်ပါ။

ယံ တာဝံ ပေ၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ။

။လောကဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များ၌ ဧကန် အကုသိုလ်စိတ်ကြောင့် သင့်ရကား “သိယာ”ဟု ဝိကပ်ပြုဖွယ် မလို၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များ၌သာ သဗ္ဗိစ္စဖြင့် ကျူးလွန်လျှင် အကုသိုလ်ကြောင့် သင့်၏၊ မိမိအိပ်နေစဉ် မိမိမသိဘဲ မာတုဂါမ၏ ကျောင်းအတွင်းဝင်၍ အိပ်ခြင်းကြောင့် သင့်အပ်သော သဟသေယျအာပတ်သည် အသဗ္ဗိစ္စတည်း၊ ထိုအသဗ္ဗိစ္စကြောင့် သင့်ရာ၌ အိပ်ပျော်နေသော ရုပ်အဗျာကတသည် အာပတ်၏ အင်္ဂါဖြစ်၍ “သိယာ အဗျာကတံ”ဟု ဝိကပ်ပြုရသည်၊ ဤသို့ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်များ၌ သဗ္ဗိစ္စ အသဗ္ဗိစ္စအတွက် “သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတံ”ဟူသော ဝိကပ်ပြုဖွယ်ရှိသည်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “အာပတ္တာဓိကရုဏ် ပေ၊ ကုသလံ”ဟု မိန့်တော်မူသည်၊-သာရတ္ထကို မှီသော အဓိပ္ပာယ်တည်း။

ဝိမတိ ဝါဒ။

။ပြခဲ့သော သာရတ္ထအလိုအားဖြင့် “အာပတ်ဟူသည် အကုသိုလ်၊ အဗျာကတဖြစ်သော ပရမတ္ထသဘောတည်း”ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ဝိမတိကား “အာပတ်ဟူသည် ဘုရားရှင်ပညတ်တော်မူအပ်သောကြောင့် ပညတ်သာတည်း”ဟု ယူ၏၊ “အာပတ္တာဓိကရုဏ် သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတံ”ဟူသော စကားတော်ကား “အကြောင်း အကုသိုလ် အဗျာကတတို့၏အမည်ကို အကျိုးအာပတ်၌ တင်စားအပ်သော ကာရဏူပစာရ စကားတည်း” ဟု ယူသည်။

ရဟန်း၏၊ အဗျာကတံ-အဗျာကတသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ပဏ္ဏတ္တိဝေဒ၏ အကုသိုလ် အဗျာကတ ၂ မျိုးရှိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) တတ္ထ-ထိုပဏ္ဏတ္တိဝေဒ အာပတ္တာဓိကရုဏ်း၌၊ သဗ္ဗိစွာသဗ္ဗိစွာဝသေန-သဗ္ဗိစွာ အသဗ္ဗိစွာ၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဣမံ ဝိကပ္ပဘာဝံ-ဤဝိကပ်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ-ဤဝိကပ်၏ သဘောကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ အာပတ္တာဓိကရုဏ်ံ၊ ပေ၊ ကုသလန္တိ-အာပတ္တာဓိကရုဏ်ံ၊ ပေ၊ ကုသလံဟူသော၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

သန္ဓာယ ဘာသိတ။ ။သို့ဖြစ်လျှင် ပထဝီဇဏန စသည်၌ ကုသိုလ်ကြောင့်လည်း အာပတ်သင့်ရကား ကုသိုလ်၏အမည်ကို အာပတ်၌ တင်စား၍ ကာရဏူပစာရအားဖြင့် “သိယာ ကုသလံ”ဟုလည်း ဟောတော်မူထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ထိုသို့ မဟောရခြင်း၏အကြောင်းကို ပြခြင်းငှာ “ဧတ္ထ သန္ဓာယ ဘာသိတဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော”ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သည်ဟု ဆိုသည်။ သမ္ပုတိသဘာဝါယပိ (ပညတ်သဘော ရှိပါ သော်လည်း) အာပတ္တိယာ ကာရဏူပစာရေန အကုသလာ ဗျာကတဘာဝေ ဝုစ္စမာနေ ကုသလသာပိ အာပတ္တိကာရဏတ္ထာ တဒုပစာရေန (ထိုကာရဏူပစာရအားဖြင့်) “အာပတ္တာ ဓိကရဏံ သိယာ ကုသလံ”န္တိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ ဘဝေယျ။ တထာ အဝတ္တာ “နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ”န္တိ ဧဝံ ဝစနဿ ကာရဏံ ဒဿေတုံ “ဧတ္ထ သန္ဓာယဘာသိတဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။

သန္ဓာယဘာသိတ အဓိပ္ပာယ်။ ။ဝိမတိအလိုအားဖြင့် သန္ဓာယဘာသိတ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား-အကုသိုလ် အဗျာကတ၏ အမည်ကို အာပတ်၌ တင်စားထိုက်သောအကြောင်း ရှိခြင်း၊ ကုသိုလ်၏အမည်ကို အာပတ်၌ တင်စားထိုက်သောအကြောင်း မရှိခြင်းသည် “သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတံ၊ နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ”ဟု ဟောတော်မူရခြင်း၌ သန္ဓာယဘာသိတတည်း။ ထိုသန္ဓာယဘာသိတ၏ အစွမ်းဖြင့် ဤပါဠိတော်၌ အနက်အဓိပ္ပာယ် ကို သိထိုက်သည်-ဟူလို။ [ယတောစေတံ ဝစနံ အာပတ္တိယာ အကုသလာဗျာကတူပစာရ နာရဟတ္ထဿ ကုသလူပစာရနာရဟတ္ထဿ ဝိသုံကာရဏသဗ္ဗာဝံ သန္ဓာယ ဘာသိတံ၊ တသ္မာယံ တံ ကာရဏဝိသေသံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဘာသိတံ၊ တဿ ဝသေနဝေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။]

ကာရဏဝိသေသ။ ။“အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူရာ၌ အကုသိုလ်အဗျာကတတို့၏ အာပတ်အားလုံးအတွက် အကြောင်းဖြစ်ခြင်း သည် ဝိသေသကာရဏတည်း။ ချဲ့ဦးအံ့-အကုသိုလ်သည် ပညတ်တော်ကို သိလျက် ကျူးလွန် လျှင် အာပတ်အားလုံးအတွက် အကြောင်းဖြစ်၏။ လောကဝေဒအာပတ်၌ကား ပညတ်တော်ကို သိသည်ဖြစ်စေ၊ မသိသည်ဖြစ်စေ ကျူးလွန်လျှင် အကုသိုလ်စိတ်ကြောင့်ချည်းသာဖြစ်၏။ အဗျာကဟူသည်ကား ကာယ ဝစီဒ္ဓါရဟူသော ရုပ်တရားတည်း။ မည်သည့် အာပတ်မဆို ထိုကာယ ဝစီ တစ်ပါးပါးနှင့် ကင်း၍ မဖြစ်။

မှန်၏-ကျောင်းခန်းဝယ် ညဉ့်အခါ၌ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စား၍ လဲလျောင်းနေသော အနာဂါမ်ရဟန္တာသော်မှလည်း မာတုဂါမကဝင်၍ အိပ်လျှင် ကာယဒွါရ အဗျာကတကြောင့်

ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်အာပတ္တာဓိကရုဏ်းသို့၊ ကုသလစိတ္တော-ကုသိုလ်စိတ် ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍၊) အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ ဣဒံ-ဤအာပတ္တာဓိကရုဏ်းကို၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလန္တိ-အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ (ဣတိ-ဤသို့) သစေ ဝဒေယျ-အကယ်၍ ဟောတော်မူအံ့၊ (ဧဝံသတိ)-ဤသို့ ဟောတော်မူလတ်သော်၊ (ပန အနက် မရှိ) အစိတ္တကာနံ-အစိတ္တကဖြစ်ကုန်သော၊ ဧဋ္ဌကလောမ ပဇ-သောဓမ္မာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ-ဧဋ္ဌကလောမသမုဋ္ဌာန်၊ ပဒသောဓမ္မ သမုဋ္ဌာန်အစရှိသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ္တာဓိကရုဏ်းတို့၏လည်း၊ ကုသလတ္ထံ- ကုသိုလ်၏အဖြစ်သည်၊ အာပဇ္ဇေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ စ-စင်စစ်ကား၊ တတ္ထ-ထိုအစိတ္တက အာပတ်တို့၌၊ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ-ထင်ရှားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကုသလစိတ္တံ-ကုသိုလ်

သဟသေယျအာပတ်သင့်နိုင်သေး၏၊ ဤသို့လျှင် အကုသိုလ် အဗျာကတ၏အာပတ်အားလုံး အတွက် အကြောင်းဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် ဝိသေသကာရဏတည်း၊ ထိုသို့ ဝိသေသကာရဏဖြစ် သောကြောင့် အကြောင်း အကုသိုလ် အဗျာကတ၏ အမည်ကို အကျိုးအာပတ်၌ တင်စားနိုင် ၏၊ ကုသိုလ်ကား အချို့အာပတ်အတွက် အနည်းငယ်သာ အကြောင်းဖြစ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်၏အမည်ကို အာပတ်၌ မတင်စားနိုင်။

ဝိမတိ။ ။အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတန္တိ ဣဒံ ဟိ ယံ ကိဉ္စိ ကဒါစိ ကတ္ထစိ ကာရဏံ ဘဝန္တိ အနိယတကာရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ န ဟောတိ၊ (ဤစကားသည် တစ်ရံတစ်ခါ တချို့အာပတ်၌ အကြောင်းဖြစ်သော အနိယတကာရဏဖြစ် သော တစ်ခုတစ်လေကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သော စကား မဟုတ်)၊ ယံ ပန သဗ္ဗ သိက္ခာပဒေသု အာပတ္တိယာ ကာရဏံ ဘဝိတုံ အံရဟတိ၊ ဣဒေမေဝ ကာရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ၊ပေ၊ ၊ယတ္ထ ပန ပထဝီဓဏနာဒိသု ကုသလဗ္ဗိ အာပတ္တိယာ ကာရဏံ ဟောတိ၊ တတ္ထာပိ အာပတ္တိယာ တဒုပစာရေန ကုသလတ္ထဇူဝါဟာရော အယုတ္တော၊ သာဝဇ္ဇနာဝဇ္ဇနံ ဧကတ္ထ ဝေါဟာရဿ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ (သာဝဇ္ဇအကုသိုလ်နှင့် အနဝဇ္ဇကုသိုလ်တို့၏ ၁-ခုတည်းသော အာပတ်ဝယ် ၂-မျိုး နာမည်တပ်ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်သောကြောင့်တည်း။)

သစေ ပန ၊ပေ၊ အဗျာကတံ။ ။ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို “အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလံ”ဟု ဟောတော်မူလျှင် အဘယ်အပြစ်ရောက်ရာ သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “သစေ ပန”စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဤသို့ ဟောတော်မူလျှင် အစိတ္တကဖြစ်ကြသော ဧဋ္ဌကလောမသမုဋ္ဌာန်၊ ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာန်ရှိသော အာပတ်တို့၏ အတွက်လည်း (ကမုဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းလျက် သိုးမွေးတို့ကို ယူဆောင်သွားစဉ် ၃-ယူဇနာလွန်လျှင် အာပတ်သင့်ခြင်းစသည် ဖြစ်သောကြောင့်) ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သော အာပတ္တာဓိကရုဏ်းဖြစ်စရာ ရှိခြင်းဟူသော အပြစ်ရောက်စရာ ရှိသည်-ဟူလို၊ ထိုသို့ခရီးသွားခြင်း၊ တရားဟောခြင်း စသည်၌ ကုသိုလ်စိတ်ထင်ရှားရှိသော်လည်း အာပတ်၏ အင်္ဂါမဟုတ်၊ စလိတပွဝတ္တဖြစ်သော ကိုယ်နှုတ်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသာ အာပတ်၏အင်္ဂါဖြစ်သည်၊ ထိုကိုယ်နှုတ် ၂-ပါးလုံးပင် ရုပ် အဗျာကတတရားတည်း။ [စလိတပွဝတ္တာနံတိ စလိတာနံ ပဝတ္တာနမ္ပ၊ စလိတော ဟိ ကာယော၊ ပဝတ္တာ ဝါစာ-ဋီကာ။]

စိတ်သည်၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်၏၊ အင်္ဂီ-အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ န-မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ကာယဝစီဝိညတ္တိဝသေန-ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စလိတပွဝတ္တာနံ-လှုပ်ရှားသော ကိုယ်၊ အဆက်မပြတ်ဖြစ်သော နှုတ်ဟူကုန်သော၊ ကာယဝါစာနံ-ကိုယ်နှုတ်တို့တွင်၊ အညတရမေဝ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသည် သာ၊ အင်္ဂီ-အကြောင်းအင်္ဂါတည်း၊ တဉ္စ-ထိုတစ်ပါးပါးသော အင်္ဂါသည်လည်း၊ ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နတ္တာ-ရူပက္ခန္ဓာ၌ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဗျာကတ-အဗျာကတတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [စလိတပွဝတ္တာနံ ဝယ် စလိတဖြင့် ဇေတကလောမသမုဋ္ဌာန် အာပတ်၊ ပဝတ္တဖြင့် ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာန် အာပတ်တို့ကို ပြသည်။]

အဗျာကတအာပတ် အပါယ်မချ။ ။အဗျာကတအာပတ်ရှိလျှင် “သာပတ္တိကဿ ဘိက္ခဝေ နိရယံဝါ ဝဒါမိ၊ တိရစ္ဆာနယောနိဝါ”ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ အဗျာကတ အာပတ်အတွက် အပါယ်သို့ ကျရမည်လော-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-အသဒ္ဓိစ္စအာပတ် များအတွက် အပါယ်မကျနိုင်ပါ။ သို့သော် အာပတ်သင့်မှန်းသိလျက် ဖုံးထားလျှင်ကား ထိုဖုံးထား မှုကြောင့် ဒုက္ခင်္ဂအာပတ်သင့်၏။ ထိုဖုံးထားကြောင်းစိတ်သည် အကုသိုလ်စိတ်တည်း။ ထိုအကု သိုလ်ကြောင့်ကား အပါယ်ကျနိုင်၏။ ထိုသဒ္ဓိစ္စအာပတ်များကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ “သာပတ္တိ ကဿ ၊ပေ၊ ယောနိဝါ”ဟု ဟောတော်မူပါသည်။ အသဒ္ဓိစ္စဖြစ်သော အဗျာကတ အတွက်ကား အပါယ်မကျနိုင်ပါ-ဟုလျှင်-သာရတ္ထဋီကာ။

စဉ်းစားဖွယ်။ ။သာရတ္ထဋီကာ၌ “အရိယူပဝါဒ အကုသိုလ်ကံ၏ ကန်တော့ တောင်းပန်ပြီးသောအခါ အဟောသိကံဖြစ်ရသကဲ့သို့၊ အကုသိုလ်အာပတ်လည်း ဒေသနာ ပြောပြီး၊ ဝုဋ္ဌာနကံပြုသောအခါ အဟောသိကံဖြစ်၏”ဟု ဆိုထား၏။ ထို စကား၌ စဉ်းစားဖွယ် ရှိသည်ကား-ရဟန်းတစ်ပါးသည် နွားကို သတ်ခြင်းကြောင့် ပါစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ရဟန်း တစ်ပါးကား သူတစ်ပါး မှားယွင်းလောက်အောင် လိမ်လည်မှုကြောင့် မုသာဝါဒပါစိတ်အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းတစ်ပါးကား တစ်မတ်အောက် လျော့သော ဥစ္စာကို ခိုးခြင်းကြောင့် ထုလ္လစဉ်း အာပတ် သင့်၏။ ရဟန်းတစ်ပါးကား သူတစ်ပါးမယား၌ ကာယသံသဂ္ဂပြုမှုကြောင့် သံယာဒိ သေသ်အာပတ် သင့်၏။ ထိုအကုသိုလ်တို့သည် ဒေသနာပြောရုံ၊ ဝုဋ္ဌာနကံ ပြုရုံမျှဖြင့် အဟော သိကံ ဖြစ်မည်တဲ့လော။

ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ။လူထွက်ခြင်းသည် ပါရာဇိကအာပတ်ကို ဒေသနာကြား ခြင်းပင်တည်း။ သူမယားကို ကျူးလွန်ခြင်း၊ အမိသတ်ခြင်းစသော ပါရာဇိကအမှုကို ပြုပြီးမှ လူထွက် လျှင် ထိုအကုသိုလ်ကံတို့သည် အဟောသိကံဖြစ်မည်တဲ့လော။ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထ၏ “အာပတ်ဟူသည် ပရမတ္ထတရားတည်း”ဟူသော ဝါဒကို စဉ်းစားသင့်သည်။ ဝိမတီ၏ “အာပတ် ဟူသည် ပညတ်တည်း”ဟူသော ဝါဒ၌ကား ဒေသနာကြားခြင်း၊ ဝုဋ္ဌာနကံပြုခြင်းတို့ကြောင့် အာပတ်တို့သည် ပြေပျောက်သွားကုန်၏။ အာပတ်သင့်စဉ်က အကုသိုလ်တို့မှာကား ထုံးစံ အတိုင်း ဆိုင်ရာအကျိုးကို ပေးကြဦးမည်သာ။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာဝယ် “ဝိမတီ ဝါဒက သဘာဝကျသည်”ဟု ယူဆဖွယ်ရှိသည်။

ပန-ဆက်၊ ယံ ဇာနန္တောတိ အာဒိမိ-ယံဇာနန္တော အစရှိသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ယံ စိတ္တံ-အကြင်စိတ်သည်၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အဂီ-အကြောင်းအင်္ဂါသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေန-ထိုစိတ်ဖြင့်၊ ဝတ္တံ-ဝတ္တကို၊ ဇာနန္တော-သိလျက်၊ ဣဒံ-ဤအမှုကို၊ ဝိတိက္ကမာမိ-ကျူးလွန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝိတိက္ကမာကာရေန-ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဇာနန္တော-သိသည်၊ သဉ္ဇာနန္တော-ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာနှင့်တကွ သိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝိတိက္ကမစေတနာဝသေန-ကျူးလွန်ကြောင်း စေတနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ စေတေတွာ-စေ့ဆော်၍၊ ပကပ္ပေတွာ-အပြားအားဖြင့် ပြုလုပ်၍၊ ဥပက္ကမဝသေန-လုံ့လပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ မဒ္ဒန္တော-နှိမ်နင်းလျက်၊ အဘိဝိတရိတွာ-လွှမ်းမိုး၍၊ နိရာသင်္ကံစိတ္တံ-ကင်းသော ရွံရှားခြင်းရှိသူ၏စိတ်ကို၊ (ရွံရှားခြင်းကင်း၊ ရဲတင်းသော စိတ်ကို) ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍၊ အာပတ္တာမိကရဏံ-အာပတ္တာမိကရဏ်းဟူသော၊ ယံဝိတိက္ကမံ-အကြင် ကျူးလွန်ခြင်းသို့ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝိတိက္ကမတော-ကျူးလွန်သော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ယော ဝိတိက္ကမော-အကြင် ကျူးလွန်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ) ဣဒံ-ဤကျူးလွန်ခြင်းကို၊ အာပတ္တာမိကရဏံ အကုသလံတိ-“အာပတ္တာမိကရဏံ အကုသလံ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

အံဗျာကတဝါရေပိ-အဗျာကဇာဝါရ၌လည်း၊ ယံ စိတ္တံ-သည်၊ အာပတ္တိယာ-၏၊ အဂီ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဿ-ထိုစိတ်၏၊ အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊ အဇာနန္တော - မသိသည်၊ (ဟုတွာ - ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊) ဝိတိက္ကမာကာရေန-ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာနှင့်၊ သဒ္ဓိ - တကွ၊ အဇာနန္တော - မသိသည်။

ယံ စိတ္တံ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ။ ။ “ယံ စိတ္တံ ၊ပေ၊ တေန”ဖြင့် ဇာနန္တော၏ ကရိုဏ်းနှင့် ကံကို ထည့်၍ ဖွင့်သည်။ ဣဒံ ၊ပေ၊ ဇာနန္တောကား သဉ္ဇာနန္တော၏ အနက်အဖွင့်တည်း။ ထိုသို့ ဖွင့်သဖြင့် သဉ္ဇာနန္တော၌ “သံ”သည် “သဟ (သဒ္ဓိ) အနက်ဟောတည်း”ဟု သိစေ၏။ စေတ၌ စိတ်ဓာတ် တွာပစ္စည်းတည်း၊ ပကပ္ပေတွာကား စေတေတွာ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ ဥပက္ကမဝသေန မဒ္ဒန္တောသည် အဘိဝိတရိတွာ၏ ကျူးလွန်ပုံ အခြင်းအရာကို ပြသော စကားတည်း၊ နိရာသင်္ကံစိတ္တံ ပေသေတွာကား အဘိဝိတရိတွာ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။ “ယံ အာပတ္တာမိကရဏံ ဝိတိက္ကမံ”သည် ယံအနက်ကို ဖွင့်ပြသော စကားတည်း။ “အာပဇ္ဇတိ”ဟု ကြိယာထည့်စပ်ပါ-ဟူလို။

ထို့နောက် ပါဠိတော်၌ “ဝိတိက္ကမော”ကို “ယော ဝိတိက္ကမော”ဟု ဖွင့်သည်။ ဤ “ယော” သဒ္ဓါသည် အပိုထည့်ပါငြိလည်း ဟုတ်နိုင်၏။ “ယံ”ကို ဝိဘတ်ပြောင်းလွှဲ၍ လိုက်စေသည်ဟုလည်း ကြံသင့်၏။ ဝိတိက္ကမဟူသည်-ကိုယ် နှုတ်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော ကျူးလွန်မှုတည်း။ [ဧဝံ ဝိတိက္ကမတော ယောဝိတိက္ကမောတိ ဧတ္ထ အကုသလစိတ္တေန ဥ တွာ ဝိတိက္ကမန္တဿ ကာယ ဝစိ ဝိတိက္ကမသမုဋိတာ အာပတ္တိ ဝိတိက္ကမောတိ ဝုတ္တော-ပိမတိ။]

အသဉ္ဇာနန္တော-ကျူးလွန်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာနှင့်တကွ မသိသည်။ (ဟုတ္တာ) စ-၍ လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိအင်္ဂဘူတာယ-အာပတ်၏အကြောင်းအင်္ဂါဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဝိတိက္ကမစေတနာယ-ကျူးလွန်ကြောင်းစေတနာ၏၊ အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊ အစေတေတွာ-မစေ့ဆော်မှု၍၊ သဗ္ဗိစ္စ-သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ မဒ္ဒနဿ-နှိပ်နင်းခြင်း၏၊ အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊ အနဘိဝိတရိတွာ-မလွမ်းမိုးမှု၍၊ နိရာသင်္ဂစိတ္တ-ကင်းသော ရွံရှားခြင်းရှိသူ၏ စိတ်ကို၊ အပေသေတွာ-မစေလွှတ်မှု၍၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ-အာပတ္တာဓိကရဏ်းဟူသော၊ ယံ ဝိတိက္ကမံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဧဝံ ဝိတိက္ကမတော၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ယောဝိတိက္ကမော (အတ္တိ) ဤဒံ-ဤကျူးလွန်ခြင်းကို၊ အာပတ္တာဓိကရဏံ အဗျာကတန္တိ-အာပတ္တာဓိကရဏံ အဗျာကတံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ (ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကာ၊ အဋ္ဌော-အနက်တည်း၊ အယမတ္ထော-ကို၊ ပြန်၍လှည့်သည်။)

၂၂၄။ အယံ ဝိဝါဒေါ၊ နော အဓိကရဏံတိ အာဒိသု-အယံ ဝိဝါဒေါ နော အဓိကရဏံအစရှိသော စကားရပ်တို့၌၊ သမထေဟိ-သမထတို့ဖြင့်၊ ဝါ-သမထတို့သည်၊ အဓိကရဏီယတာယ-စွဲ၍ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်၏၊ ဝါ-ငြိမ်းစေအပ်သည်၏အဖြစ်၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ နော အဓိကရဏံ-အဓိကရဏ်းမမည်၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အတ္ထော-ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ထိုက်၏။

အဓိကရဏဂူပသမနသမထကထာ

၂၂၅။ ယာဝတိကာစ၊ ပေ၊ ကမ္မပုတ္တာတိ ဧတ္ထ-ယာဝတိကာစ၊ ပေ၊ ကမ္မပုတ္တာဟူသော ဤပါဠိ၌၊ စတုဝဂ္ဂကရဏေ-၄ ပါး အစရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ ကမ္မေ-သီမာသမ္ပတိ အစရှိသောကံ၌၊ စတ္တာရော-၄-ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏေ-၅-ပါး အစရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ (ကမ္မေ-ပစ္စန္ဓရာဇိဝယ် ဥပသမ္ပဒအစရှိသော ကံ၌)၊ ပဉ္စ-၅-ပါးကုန်သော၊ (ဘိက္ခု-တို့ကိုလည်းကောင်း)၊ ဒသဝဂ္ဂကရဏေ-တစ်ကျိပ်အစရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ (ကမ္မေ-မဇ္ဈိမဒေသဝယ် ဥပသမ္ပဒအစရှိသော ကံ၌)၊ ဒသ-တစ်ကျိပ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခု-တို့ကိုလည်းကောင်း)၊ ဝိသတိဝဂ္ဂကရဏေ- ၂-ကျိပ်အစရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ (ကမ္မေ-အဗ္ဘာနကံ၌)၊ ဝိသတိ- ၂-ကျိပ်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မပုတ္တာတိ-ကမ္မပုတ္တတို့ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်ကုန်၏။

၂၂၆။ သုပရိဂ္ဂဟိတံတိ-ကာ၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းစွာ၊ ပရိဂ္ဂဟိတံ-ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်သည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ သမ္ပဋိန္ဒြိတဗ္ဗံ-လက်ခံထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ သမ္ပဋိန္ဒြိတွာစ-လက်ခံပြီး၍လည်း၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ ဘဏ္ဍာကံ-ဘဏ္ဍာကလေးကို၊ ဓောဝါမ-ဖွပ်လျှော်ကုန်အံ့၊ အဇ္ဇ - ယနေ၊ ပတ္တံ - သပိတ်ကို၊ ပစာမ - ဖုတ်ကုန်အံ့၊ အဇ္ဇ၊ ဧကော-

တစ်မျိုးသော၊ ပလိဗောဓမ္မာ-ကိစ္စကို နှောင့်ယှက်တတ်သော ပလိဗောဓသည်၊ အတ္ထိ-ရုံ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မာနနိဂ္ဂဟတ္ထာယ-အဓိကရုဏ်းရှင်တို့၏၊ မာနကိုနှိပ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကတိပါဟံ-အနည်းငယ်သော ရက်ကို၊ အတိက္ကာမေတဗွံ-လွန်စေထိုက်၏။

၂၃၁။ အနန္တာနိ |ပေ၊ ဇာယန္တိတိ-ကား၊ အပရိမာဏာနိ-အတိုင်းအရှည်မရှိ ကုန်သော၊ ဣတောစ-ဤသူ၏ အထံမှလည်း၊ ဣတောစ-ဤသူ၏အထံမှလည်း၊ ဝစနာနိ-ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘာသာနိတိပိ-ဘာသာနိဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်ပါရှိသည်၊ (အတ္ထိ-ရုံ၏)၊ အယမေဝ-ဤ ဝစာနိဟူသော အနက်သည်ပင်၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ [ကံဟော ဣပစ္စည်းနှင့် ဣပစ္စည်းသာ ကွဲ၍၊ ဓာတ်မှာ ဘာသဓာတ်ချည်းဖြစ်သောကြောင့် အနက်တူဟု ဆိုသည်၊ နပုံလိင်ဖြစ်၍ ဣပစ္စည်းဖြင့် “ဘဿာနိ” ပုဒ်က ကောင်းသကဲ့သို့ ထင်ရ ၏၊] ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော-ကား၊ အပလောကေတွာ ဝါ-ပန်ပြော၍သော် လည်းကောင်း၊ ပရတော-နောက်၌၊ ဝုတ္တာယ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ (ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော) ဥတ္တိဒုတိယာယ-ဥတ်ဟူသော နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိသော၊ ကမ္မဝါစာယဝါ-ကမ္မဝါစာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သမ္ပတေဟိ-သမုတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ (ပရိသတ်မှ အသီးအခြား၊) နိသီဒိတွာဝါ-နေ၍သော်လည်းကောင်း၊ တဿာယေဝ ပရိသာယ-ထိုပရိသတ်၌ပင်၊ အညေဟိ-သမ္ပတရဟန်းတို့မှ အခြား ကုန်သော၊ အသမ္ပတေဟိ - မသမုတ်အပ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ကိပ္ပိ - တစ်စုံ

သမ္ပုဋ္ဌိတဗွံ |ပေ၊ အတိက္ကာမေတဗွံ။ ။ပိနည်းစိုရပုဂ္ဂိုလ်သည် အဓိကရုဏ်းကို လက်ခံသောအခါ မိမိတို့အဆုံးအဖြတ်၌ တည်စေဖို့ရန် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီး ပြောဆိုပြီးမှ (ချည်ပြီး တုပ်ပြီး၍) လက်ခံရသည်၊ ထိုသို့ လက်ခံပြီးသော်လည်း ချက်ခြင်းမဆုံးဖြတ်သေးဘဲ၊ အဓိကရုဏ်း ရှင်တို့၏ မာန်မာနကို နှိပ်ခြင်းအကျိုးငှာ “ယနေ သင်္ကန်းဖွပ်လျှော်စရာ ရှိသေး၏၊ သပိတ် ဖုတ်စရာ ရှိသေး၏၊ ဆရာ မိဘ စသည်တို့အတွက် ပလိဗောဓရှိသေး၏” စသည်ဖြင့် ပြော၍ ၂-ရက် ၃-ရက်လောက် လွန်စေရမည်-ဟူလို။

ဥဗ္ဗာဟိကာယ။ ။ဥပ္ပဟန္တိ ဝိယောဇေန္တိ ဧတာယ အလဇ္ဇိနံ တဇ္ဇနိဝါ ကလဟံဝါ တိ ဥဗ္ဗာဟိကာ-အလဇ္ဇိတို့၏ ခြိမ်းချောက်မှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှုကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ကင်းစေကြောင်းဖြစ်သော သမ္ပတိကို “ဥဗ္ဗာဟိကာ” ဟု ခေါ်သည်။ ဝိမတိ ဒုဒ္ဒဒေါသ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊ ဥပဝဟဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ဥ-ဥပသာရကြောင့် ဝဟဓာတ်သည် “ဝိယောဇန အနက်ကို ဟော၏” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ယောဇနာ၌ကား-“အနန္တာနိ ဘဿာနိ၊ ဓမ္မကထိကံ ဝါ ဥဒ္ဓရိတွာ ဗာဟတိ ပဋိသေဓေတိ ဣမာယ သမ္ပတိယာတိ ဥဗ္ဗာဟိကာ” ဟု ပြု၏၊ သူတစ်ခွန်း ငါတစ်ခွန်းပြောကြသော စကားများစွာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မကထိကကိုလည်းကောင်း၊ ထုတ်နှုတ်၍ တားမြစ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ထို သမ္ပတိကို “ဥဗ္ဗာဟိကာ” ခေါ်သည်ဟု ဖွင့်သည်။

တစ်ခုသော စကားကို၊ (ဘာကိုမျှ) န ကထေတဗွဲ-မပြောဆိုထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သာဝေတွာ ဝါ-ကြားသိစေ၍သော်လည်းကောင်း၊ တံ အဓိကရဏံ-ထိုအဓိကရဏ်းကို၊ ဝိနိစ္ဆိတဗွဲ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏။

၂၃၃။ တကြာဿာတိ-ကား၊ တသံ ပရိသတိ-ထိုပရိသတိ၌၊ ဘဝေယျ-ရိရာ၏။ [ပရိသတိ၌ ပရိသာနောင်-သ္မိဝိဘတ်ကို “တိ သဘာပရိသာယ” ဟူသော မောဂ္ဂုလ္လာန် (သျှာဒိကဏ္ဍ ၁၄၀) သုတ်ဖြင့် “တိ” ပြုထားသည်။] နေဝ သုတ္တံ အာဂတံ တိ-ကား၊ မာတိကာ-ဒွေမာတိကာဟူသော သုတ်သည်။ န အာဂတာ-နှုတ်၌မလှ၊ (နှုတ်မတက်) နော သုတ္တဝိဘဂေါတိ-ကား၊ ဝိနယောပိ-ဝိနည်းသည်လည်း၊ ပဂ္ဂဏော-အဝါးဝစ္စာ လေ့လာအပ်ပြီးသည်၊ န-မဟုတ်၊ ပျဉ္စန ၊ပေ၊ ပဋိဗာဟတီတိ-ကား၊ ပျဉ္စနမတ္တမေဝ-သဒ္ဓါမျှကိုသာ၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အတ္ထံ-အနက်ကို၊ ပဋိသေ ဓေတိ-တားမြစ်၏။

[တားမြစ်ပုံကို ပြလို၍ “ဇာတရူပ” စသည်မိန့်။] ဇာတရူပ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ဒီသု-ရွှေငွေကိုခံယူခြင်း၊ လယ်ယာကိုခံယူခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဝိနယဓရေဟိ-ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကာရိယမာနေ-ပြုစေအပ်သည်တို့ကို၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်အပ်သည်တို့ကို၊ ဒိသွာ-မြင်၍၊ ဣမေ-ဤဝိနည်း ခိုရ် ရဟန်းတို့သည်၊ ကိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကာရေထ-ပြုစေကြ ကုန်ဘိသနည်း၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ကြကုန်ဘိသနည်း၊ ဇာတရူပ ၊ပေ၊ ဟောတီတိ-ဇာတရူပ ၊ပေ၊ ဟောတီဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သုတ္တေ-သုတ္တန်ပါဠိတော်၌၊ ပဋိဝိရမတိ မတ္တမေဝ-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းမျှကိုသာ၊ ဝုတ္တံ နန-ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဧတ္ထ-ဤ ရွှေငွေကို ခံယူရာ၌၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒတိ-ပြောဆို၏။ [ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းကား ယော ပန ဘိက္ခု ဇာတရူပရဇေတံ ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာ ပေယျဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒယေယျ၊ နိသဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ဒွေမာတိကာ၌ ပါသော သိက္ခာပုဒ်ကို မသိသောကြောင့်တည်း၊ ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏကြောင့် အံပတ်သင့်ပုံကို ရူပိယသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌ ဆို၏။]

ဝိနယောပိ။ ။ယောဇနာ၌ ဝိနယောအရ “ဝိနယောပိတိ ခန္ဓကဝိနယောပိ၊ ပိသဒ္ဓေန သုတ္တဝိဘဂီ အပေက္ခတိ” ဟု ဖွင့်၏။ မိမိကား သုတ္တဝိဘဂေါကိုပင် “ဝိနယော” ဟု ဖွင့်သည်ဟု ယူပါသည်။ ပိဖြင့် ရှေ့က သုတ္တကို ပေါင်း၊ နောက်၌လည်း ခန္ဓကကို မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမပြဘဲ ပဒဘာဇနီကို မသိသော ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ပြသည်။

ပျဉ္စနဒ္ဓာယာယ။ ။ဆာယာသဒ္ဓါသည် တကယ် အရာဝတ္ထုဖြစ် မရှိသော “အရိပ် အရောင်” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “ပျဉ္စနမတ္တမေဝ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။ “အနက်မပါ၊ သဒ္ဓါ အရိပ်အရောင်မျှဖြင့်” ဟုလို့၊ သဒ္ဓါ အရိပ်အရောင်ဖြင့် တားမြစ်ပုံကို ပြလို၍ “ဇာတရူပ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏာဒီသု” စသည်ကို မိန့်သည်။

အပရော-သော၊ ဓမ္မကထိကော-သည်၊ (ပါဠိတော်၌ ဒုတိယဖြစ်သော ဓမ္မကထိကသည်) သုတ္တဿ-ဒေမာတိကာဟူသော ပါဠိတော်၏၊ အာဂတတ္တာ-နှုတ်၌ လာသည်အဖြစ်ကြောင့်၊ (နှုတ်တက်ရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ သြလမ္မေတွာ-တွဲရ၍ဆွဲ၍၊ နိဝါသေန္တာနံ-ဝတ်သော ရဟန်းတို့၏အပေါ်၌၊ အာပတ္တိယာ-ကို အာရောပိယမာနာယ-ဝိနည်းဓိရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့က တင်အပ်သော်၊ ဣမေသံ-ဤရဟန်းတို့၏အပေါ်၌၊ ကိ-ကြောင့်၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ရောပေထ-တင်ကြကုန်တိသနည်း၊ ပရိမဏ္ဍလံ၊ ပေ၊ ကရံဏီယာတိ-ယာဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤသင်္ကန်းကို တွဲရ၍ချ၍ ဝတ်ရာ၌၊ သိက္ခာကရဏမတ္တမေဝ-ကျင့်မှုကို အားထုတ်ခြင်းမျှကိုသာ၊ ဝုတ္တံ နနု-ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဧတ္ထ-ဤသင်္ကန်းကို တွဲရ၍ချ၍ ဝတ်ရာ၌၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-ပြောဆို၏။ [ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းကား ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်၏ အကျယ်ဝိဘင်းဖြစ်သော ပဒဘာဇနီကို နားမလည်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ မှန်၏၊ ထိုပဒဘာဇနီ၌ “ယော၊ အနာဒရိယံ ပဋိစ္စ ပုရတောဝါ ပစ္စတောဝါ သြလမ္မန္တော နိဝါသေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ”ဟု ပညတ်တော်မူသည်။]

၂၃၄။ ယထာ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုတိ ဧတ္ထ-ယထာ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ ဧကေနပိ-တစ်ပါးဖြင့်လည်း၊ အဓိကာ-ပိုလွန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဗဟုတရာဝ-ဗဟုတရာမည်ကုန်သည်သာ၊ ဒွိဟိ-၂-ပါးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တိဟိ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (အဓိကာဘာဝေ-ပိုလွန်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၌)၊ ဝါဒေါ-ဗဟုတရာဟု ပြောဆိုဖွယ်သည်၊ ကော ပန-အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ [ဧကေနပိ၌ ပိသဒ္ဓါသည် ဂရဟာဇောတကသမ္ဘာဝနာသမုစ္စည်းဖြစ်ရကား “ကော ပန ဝါဒေါ”ဖြင့် သမ္ဘာဝနာ ဝါကျကို ပြသည်။]

တိဝိသေလကဂ္ဂါဟကထာ

၂၃၅။ သညတ္တိယာတိ-ကား၊ သညာပနတ္တာယ-သိစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ (“တယော သလာကဂ္ဂါဟေ အနုဇာနာမိ”၌ စပ်) [သညာ ပနဟု ဖွင့်သဖြင့် “သညတ္တိ”၌ သံပုဗ္ဗဉာဓာတ်၊ ကာရိတ်ကျေ၊ တိပစ္စည်း”ဟု မှတ်ပါ။] ဂူဠကံတိ အာဒိသု-ဂူဠကံအစရှိသော စကားရပ်တို့၌၊ အလဇ္ဈသန္ဓာယ-များသော အလဇ္ဈိသော၊ ပရိသာယ-ပရိသတ်၌၊ ဂူဠကော-လျှို့ဝှက်အပ်သော၊ သလာကဂ္ဂါဟော-စာရေးတံ ယူစေခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏၊ လဇ္ဈသန္ဓာယ-များသော လဇ္ဈိသော၊ ပရိသာယ - ပရိသတ်၌၊ ဝိဝဋ္ဌကော - ဖွင့်လှစ်အပ်သော၊ (ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဖြစ်သော) (သလာကဂ္ဂါဟော ကာတဗ္ဗော) ဗာလုဿန္ဓာယ-များသော

ဂူဠကော စသည်။ ။ဂုယုတေ-လျှို့ဝှက်အပ်၏၊ ဣတိ ဂူဠော၊ ဂူဠေယေဝ ဂူဠကော၊ ဝိဝဋ္ဌိယတေတိ ဝိဝဋ္ဌော၊ ဝိဝဋ္ဌေယေဝ ဝိဝဋ္ဌကော-ဖွင့်လှစ်အပ်သော စာရေးတံ ယူခြင်း၊ ဇပ္ပနံ ဇပ္ပော၊ ကဏ္ဏေ+ဇပ္ပော ကဏ္ဏဇပ္ပော-နား၌ (နား၏အနီး၌) ပြောဆိုခြင်း၊ ကဏ္ဏေ

ဗာလရှိသော၊ (ပရိသာယ-၌) သကဏ္ဍဇပုကော-နား၏အနီး၌ ကပ်၍ပြောဆိုခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ (သလာကဂ္ဂါဟော ကာတဗ္ဗော) ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာယော ကတ္တာတိ-ကား၊ ဓမ္မဝါဒီနဉ္စ-တို့၏လည်းကောင်း၊ အဓမ္မဝါဒီနဉ္စ-တို့၏လည်းကောင်း၊ သလာကာယော-တို့ကို၊ (“ဝိသဘာဂါ ကာတဗ္ဗာ”၌ စပ်) နိမိတ္တသည်-မှတ်သားကြောင်းအမှတ်ကို၊ အာရောပေတ္တာ-တင်၍၊ (အမှတ်အသားပြု၍) အညမည-အချင်းချင်း၊ ဝိသဘာဂါ-သဘောမတူသည်တို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်ကုန်၏။ တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ သဗ္ဗာပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊/တာ-ထိုစာရေးတံတို့ကို စီဝရဘာဝေ-သင်္ကန်းအခွေ၌၊ (အိပ်ကဲ့သို့ ပြုထားသော သင်္ကန်း၌) ကတ္တာ-ထား၍၊ ဝုတ္တနယေန-ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်၊ (ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော နည်းဖြင့်) ဂါဟေတဗ္ဗာ-ထိုက်ကုန်၏။

ဒုဂ္ဂဟောတိ ပစ္စုက္ကမ္မိတဗ္ဗတိ-ကား၊ သလာကာယော-တို့ကို၊ ဒုဂ္ဂဟိတာ-မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ (ပြန်သိမ်း၍) ယာဝတတိယ-၃-ကြိမ်တိုင်အောင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-

ဇပေန+သဟ+ဝတ္တတိ သကဏ္ဍဇပုကော-နား၏အနီး၌ ကပ်၍ပြောဆိုခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော စာရေးတံယူစေခြင်း၊ သမာသန္တ ကပစ္စည်းတည်း၊ ယောဇနာ၌ကား-“သဿ အတ္တနော ကဏ္ဍသမိပေ ဇပိယတိ ကထိယတိတိ သကဏ္ဍဇပုကော၊ သောယေဝ သကဏ္ဍဇပုကော”ဟု ပြုလေသည်။ မိမိနား၌ကပ်၍ ပြောရသည် မဟုတ်၊ သူ၏နား၌ ကပ်၍ တိုးတိုးပြောရသောကြောင့် စဉ်းစားပါ။

ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာယော။ ။ဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည် ပုံသဏ္ဍာန်ဟူသော အနက်၊ ပမာဏဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ အဝဏ္ဏာ၌ “အ”သဒ္ဒါကား မဟန္တ (အကြီး) အနက်ကို ဟော၏။ စာရေးတံတို့ကို ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး အရွယ်ပမာဏ အမျိုးမျိုးရှိအောင် ပြုထားခြင်းကို “ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာယော ကတ္တာ”ဟု ဆိုသည်။ ဤ အငယ်စာရေးတံများသည် ဓမ္မဝါဒီစာရေးတံ၊ ဤ အကြီးစာရေးတံများကား အဓမ္မဝါဒီစာရေးတံ”ဟု အချင်းချင်း ပုံမတူအောင် အမှတ်အသားပြုထားပါ-ဟူလို၊ နိမိတ္တသည် အာရောပေတ္တာကား အဓိပ္ပာယ်အဖွင့်တည်း။ ဗဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာယော ကတ္တာတိ ဒုဒ္ဒက မဟန္တေတိ သညာဏေဟိ ယုတ္တာယော ကတ္တာ-ပိမတိ၊ ထိုသို့ အဆင်းပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး ရှိအောင် ပြု၍ “ဧကမေကော ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတ္တာ”စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း ယူစေရသည်။

ပစ္စုက္ကမ္မိတဗ္ဗံ။ ။ဝါထပ်ရာ၌ “ပစ္စုက္ကမ္မုန”ဟု ဆိုရာဝယ် ဝါဆိုလက်ကို တစ်ဖန် အထက်သို့ ငင်ခြင်းကို ခေါ်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ပဌမယူအပ်ပြီးသော စာရေးတံတို့ကို သိမ်းယူပြီးလျှင် ထပ်၍ယူစေခြင်းကို “ပစ္စုက္ကမ္မုန”ဟု ဆိုသည်။ ပစ္စုက္ကမ္မိတဗ္ဗံ၌ “ပတိ+ဥက္ကမ္မိတဗ္ဗံ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ ပတိသဒ္ဒါ ပုနအနက်ဟော ကြိပါ။ “ပစ္စုက္ကမ္မိတဗ္ဗံ-တစ်ဖန်အထက်သို့ ငင်ထိုက်၏”ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး။

ထိုက်ကုန်၏။ သုဂ္ဂဟောတိ သာဝေတဗ္ဗတိ-ကာ။ ဧကသ္မိမ္မိ-တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မဝါဒိမ္မိ-ဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတိရေကဇာတေ-အပိုအလွန်ဖြစ်လသော်၊ သလာကာယော-တို့ကို သုဂ္ဂဟိတာ-ကောင်းစွာ ယူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ-သို့၊ သာဝေတဗ္ဗ-ကြားသိစေရာ၏။ စ-ဆက်၊ ယထာ-အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေဓမ္မဝါဒီနော-ထိုဓမ္မဝါဒီတို့သည်။ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏။ တထာ-ထိုဓမ္မဝါဒီတို့ ပြောဆိုတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝပသမေတဗ္ဗ-ငြိမ်းစေထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။ အထ-သို့မဟုတ်၊ ယာဝတတိယမ္ပိ-၃ ကြိမ်တိုင်အောင်လည်း၊ အဓမ္မဝါဒီနောဝ-အဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ၊ ဗဟုတရာ-သာ၍ များကုန်သည်။ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ အကာလော-အခါမဟုတ်၊ သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ဇနိဿာမ-သိကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ-ထ၍၊ အလဇ္ဇိနံ-တို့၏။ ပက္ခဘေဒါယ-အသင်းအပင်း ပျက်ခြင်းငှာ၊ ဓမ္မဝါဒီပက္ခ-ဓမ္မဝါဒီအသင်းအပင်းကို၊ ပရိယေသိတွာ-ရှာမှီး၍၊ ပုနဒိဝသေ-နောက်တစ်နေ့၌၊ သလာကဂ္ဂါဟော-ကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏။ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကာ၊ ဝုဋ္ဌကောလျှိုဝှက်အပ်သော၊ သလာကဂ္ဂါဟော-စာရေးတံကို ယူစေခြင်းတည်း။

ပန-ကာ။ သကဏ္ဍဇပ္ပကေ-သကဏ္ဍဇပ္ပကစာရေးတံကို ယူစေခြင်း၌၊ ဂံဟိတေ ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ-ဂဟိတေ ဝတ္တဗ္ဗောဟူသော ဤပါဌ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) သံယုတ္ထေရော-သံယုထေရ်သည်။ အဓမ္မဝါဒီသလာကံ-အဓမ္မဝါဒီတို့၏ စာရေးတံကို၊ သစေ ဂဏှာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သော-ထိုသံယုထေရ်ကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဗ ဘေဓေတဗ္ဗော-တိုးတိုးတိတ်တိတ် သိစေထိုက်၏။ (ကိ) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ တုမေ - အရှင်ဘုရားတို့သည်။ မဟလ္လကာ - ကြီးရင့်ပါကုန်ပြီ၊ ဝယော အနုပ္ပတ္တာ-ပစ္ဆိမအရွယ်သို့ ရောက်ပါကုန်ပြီ၊ တုံမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဧတံ-ဤအဓမ္မဝါဒီစာရေးတံကို ယူခြင်းသည်။ န ယုတ္တံ-မသင့်ပါ။ အယံ ပန-ဤစာရေးတံသည်ကာ။ ဓမ္မဝါဒီသလာကာ - ဓမ္မဝါဒီတို့၏ စာရေးတံပါတည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝဗောဓေတဗ္ဗော-တိုးတိုးတိတ်တိတ် သိစေထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့သိစေပြီး၍၊ အဿ-ထိုသံယုထေရ်အား၊ ဣတရာ - အဓမ္မဝါဒီစာရေးတံမှ အခြားသော၊ သလာကာ-ဓမ္မဝါဒီစာရေးတံကို၊ ဒဿေတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏။ သော-ထိုသံယုထေရ်သည်။ တံ-ထိုဓမ္မဝါဒီစာရေးတံကို၊ သစေ ဂဏှာတိ-အကယ်၍ ယူအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏။ အထ-သို့မဟုတ်၊ နေဝ ဗုဇ္ဈတိ-အကယ်၍ မသိအံ့၊ တတော-ထိုသို့ မသိခြင်းကြောင့်၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်အား၊ မာ ဗာရောစေဟိ-မပြောပါနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော-လျှောက်ထိုက်၏။ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်

အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ၊ ဝိဝဋ္ဌကော-ဝိဝဋ္ဌကစာရေးတံကို ယူစေခြင်း
သည်၊ ဝိဝဋ္ဌတ္ထောယေဝ-ဖွင့်လှစ်အပ်သော အနက်ရှိသည်သာ။ [ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ
ကိုပင် သဒ္ဓါလင်္ကာရဂုဏ်ရောက်အောင် “ဝိဝဋ္ဌတ္ထောယေဝ”ဟု ဆိုသည်။]

တဿပါပိယသိကာမိနယ ကထာ

၂၃၈။ ပါရာဇိကသာမန္တဝါတိ-ပါရာဇိကသာမန္တဝါဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မေထုန
ဓမ္မေ-မေထုန်မူ၌၊ ပါရာဇိကသာမန္တနာမ-ပါရာဇိက၏ အနီးဖြစ်သော အာပတ်
မည်သည်၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာဒိသု-အဒိန္နာဒါန အစရှိသော အမှု
တို့၌၊ (ပါရာဇိကသာမန္တနာမ-မည်သည်၊) ထုလ္လုစွယံ-သည်၊ (ဟောတိ၊) နိဗ္ဗေဒေန္တိတိ-
တား၊ န သရာမိတိဝစနေန-န သရာမိဟူသော စကားဖြင့်၊ နိဗ္ဗေဒယမာနံ-ဖြေရှင်း
သော၊ (တမေနံ-ထိုရဟန်းကို၊ အတိဝေဌေတိ-၌ စပ်၊) အတိဝေဌေတိတိ-ကား၊
ဣဃာယသ္မာတိ အာဒိဝစနေဟိ-ဣဃာယသ္မာအစရှိသော စကားတို့ဖြင့်၊ အတိ
ဝေဌယတိ-အလွန်ရစ်ပတ်၏။ (“အတိဝေဌိယတိ”ဟုလည်း ရှိနိုင်၏။) သရာမိ၊ ပေ၊
အာဝုသောတိ-သရာမိ၊ ပေ၊ အာဝုသောဟူသည်ကား၊ ပါရာဇိကပဋိစ္စာဒနတ္ထာယ-
ပါရာဇိကအာပတ်ကို ဖုံးကွယ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (သရာမိဟူ၍၊) ပဋိဇာ
နာတိ-ဝန်ခံ၏။ ပုန-တစ်ဖန်၊ တေန-ထိုစောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အတိဝေဌိယမာနော-
အလွန် ရစ်ပတ်အပ်သော၊ သရာမိခေါတိ-သရာမိခေါဟူ၍၊ ပဋိညံ-ပဋိညာဉ်ကို၊
ဒတ္တာ-ပေးပြီး၍၊ ဣဒါနိ-၌၊ မံ-ငါ့ကို၊ နာသေသန္တိ-ဖျက်ဆီးကြတော့လတုံ၊ ဣတိ-
ဤသို့တွေး၍၊ ဘယေန-ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒဝါယမေတိ အာဒိ-ဒဝါယမေ
အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-ဆိုပြီ။

ဧတဿ-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော ရဟန်း၏အပေါ်၌၊ တဿပါပိယသိကာကမ္ပ-
တဿပါပိယသိကာ ကံကို၊ ကာတမ္ပ-ပြုထိုက်၏။ သီလဝါ-သီလရှိသူသည်၊ သစေ
ဘဝိဿတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ (ပါဠိတော်၌ “တဏှာ
ယံ သမ္မာဝတ္တနာ” အရ ပြုအပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊) ပရိပူရေတွာ-ဖြည့်ကျင့်၍၊
ပဋိပုဿဒ္ဓိ-တဿပါပိယသိကာ ကံ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ လဘတိ-ရ၏။ [“လဘိ
ဿတိ-ရလတုံ” ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏။] (သီလဝါ-သည်၊) နောစေ (ဘဝိဿတိ)-
အကယ်၍ မဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တထာ-ထိုတဿပါပိယသိကာကံ ပြုအပ်တိုင်း
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နာသိတကောဝ-ဖျက်ဆီးအပ်သည်သာ၊ ဘဝိဿတိ-
ဖြစ်လတုံ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊
ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သမထက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီ။

၅။ ဓုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒက

[သေးသေးငယ်ငယ် ဝတ္ထုတို့ကို ပြရာသိက္ခာပုဒ်အစု။]

ဓုဒ္ဒကဝတ္ထုကထာ အဖွင့်

၂၄၃။ ဓုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒကေ-ဓုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒက၌၊ မလ္လမုဋ်ကာတိ-ကား၊ မုဋ်ကမလ္လာ-လက်သီးထိုးလျက် လုံးထွေးတတ်သော လက်ဝှေ့သမားတို့တည်း၊ ဂါမ မုဒ္ဒဝါတိ-ကား၊ ဆဝိရာဂမဏ္ဍနာနယုတ္တာ-အသားအရေ၏ တပ်စွဲဖွယ်ရှိအောင် တန်ဆာဆင်ခြင်၌ အားထုတ်ကြကုန်သော၊ နာဂရိကမနုဿာ-မြို့၌နေသူ လူတို့ တည်း၊ ဂါမမောဒ္ဒဝါတိပိ-ဂါမမောဒ္ဒဝါဟူ၍လည်း၊ ပါဠိ-ပါဠိတော်ပါဠိသည်၊ (အတ္ထိ) စေသ အတ္ထော-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ပင်တည်း။

တမ္ဘေတိ-ကား၊ နှာနတိတ္ထေ-ရေချိုးဆိပ်၌၊ နိခဏိတွာ-တူးစိုက်၍၊ ထပိတ ထမ္ဘေ-ထားအပ်သောတိုင်၌၊ (“ညှိသေန္တိ”၌စပ်) ကုဋေတိ-ကား၊ ကုဋက ၂ ပေ၊ ကုဋ္ဌာနံ-အုတ်နံရံ၊ ကျောက်နံရံ၊ သစ်သားနံရံတို့တွင်၊ အညတရသ္မိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော နံရံ၌၊ အဋ္ဌာနေ နှာယန္တိတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ အဋ္ဌာနံ နာမ-အဋ္ဌာနမည်သည်ကို၊ (“နိခဏန္တိ” ၌ စပ်) ရုက္ခံ-သစ်သားကို၊ (“တစ္ဆေတွာ”၌ စပ်) ဖလက် ဝိယ - ပျဉ်ချပ်ကဲ့သို့၊ (ပျဉ်ချပ်နှင့်တူအောင်) တစ္ဆေတွာ - ရွေ့၍၊ အဋ္ဌပဒါကာရေန-ရှစ်ကွက်ကျား ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်၊ ရာဇိယော-အရေးအကွက်တို့ကို၊

မလ္လမုဋ်ကာ။ ။မထန္တိ ဝိလောဠေန္တိတိ မလ္လာ-သတ်ပုတ် လုံးထွေးတတ်သူတို့၊ ထို မလ္လသည် “လက်သီးထိုး၍ လုံးထွေးသူ၊ ကိုယ်ဖြင့် နပမ်းလုံး၍ လုံးထွေးသူ”ဟု ၂ မျိုးရှိသော ကြောင့် “မုဋ်ကာ”ဟု ဝိသေသနပြုသည်။ “မုဋ်နာ-လက်သီးဖြင့်၊ ယုဇ္ဈန္တိတိ မုဋ်ကာ”ဟု ဝိသေသန ပရပဒကမ္မစာရည်းကို ပြလို၍ “မုဋ်ကမလ္လာ”ဟု ရှေ့နောက်ပြန်၍ဖွင့်သည်။

ဂါမမုဒ္ဒဝါ။ ။မုဒ္ဒနံ+ဘာဝေါ မုဒ္ဒဝံ၊ မုဒ္ဒနံ-နူးညံ့သူတို့၏+ဘာဝေါ-ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဆဝိရာဂမဏ္ဍန၌ အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ မုဒ္ဒဝံ-ခြင်း။ [ဥကို ဩပြုလျှင် “မောဒ္ဒဝံ”ဟု ဖြစ်၏။] မုဒ္ဒဝံ ယေသန္တိ မုဒ္ဒဝါ၊ ဂါမေ+မုဒ္ဒဝါ ဂါမမုဒ္ဒဝါ၊ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထဖြစ်သော်လည်း “ဆဝိရာဂ” စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ထွက်ကို ဖွင့်သည်။

ယောဓနာ။ ။“ဂါမမုဒ္ဒဝါတိ ဧတ္ထ ဆဝိရာဂမဏ္ဍနာနယုတ္တေန မုဒေါ မောဒနံ ဧတေသမတ္ထိတိ မုဒဝါ၊ ဂါမေ ဝသန္တာ မုဒဝါ ဂါမမုဒဝါတိ ဒသေသန္တော အာဟ-ဆဝိရာဂမဏ္ဍနာ နယုတ္တာ နာဂရိကမနုဿာတိ၊ ဝဏ္ဏဝါ အဟေသုတိ အာဒိသုဝိယ ဝစနံ ဒဋ္ဌဋ္ဌံ”ဟု ဖွင့်သည်။ [ရေချိုးကြကုန်စဉ် သစ်ပင်၌ ကိုယ်၊ ပေါင် စသည်ကို ပွတ်တိုက်ကြရာ၌ အချို့က မာကြော အောင် ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့အတွက် “မလ္လမုဋ်ကာ”ဟု ဥပမာပြုသည်။ အချို့ကား အသားအရေနုညံ့အောင် ပွတ်တိုက်ကြ၏။ ထို ရဟန်းတို့အတွက် “ဂါမမုဒ္ဒဝါ” ဟု ဥပမာ ပြသည်။]

ဆိုနွဲ့တွာ-ဖြတ်၍၊ ဝါ-ထွင်း၍၊ နှာနတိတ္ထေ-ရေချိုးဆိပ်၌၊ နိခဏန္တိ-တူး၍စိုက်ထားကြကုန်၏။ တတ္ထ-ထိုရှစ်ကွက်ကျား သဏ္ဍာန်အရေးအကွက်ရှိသော သစ်သားပျဉ်ချပ်၌၊ စုဏ္ဏာနိ-ဆပ်ပြာမှုန့်တို့ကို၊ အာကိရိတွာ-ဖြန့်ထည့်၍၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ ယံသန္တိ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏။ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထကေနာတိ-ကား၊ နှာနတိတ္ထေ-ရေချိုးဆိပ်၌၊ ထပိတေန-ထားအပ်သော၊ ဒါရုမယဟတ္ထေန-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သောလက်ဖြင့်၊ (“နဟာယန္တိ”၌ စပ်၊) တေန-ထိုသစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သောလက်ဖြင့်၊ စုဏ္ဏာနိ-ဆပ်ပြာမှုန့်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ယံသန္တိကိရ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်သတတ်။

ကုရုဝိန္ဒကသုတ္တိယာတိ-ကား၊ ကုရုဝိန္ဒကပါသာဏစုဏ္ဏာနိ-ကုရုဝိန္ဒကမည်သော ကျောက်၏အမှုန်တို့ကို၊ [ရှေးနိဿယ၌ “မှတ်ကျောက်မှုန်တို့ကို”ဟု ပေးသည်။] လာခါယ-ချိတ်ရေဖြင့်၊ ဗန္တိတွာ-ဖွဲ့၍၊ (စေးတွဲနေအောင်ပြု၍၊) ကတဂုဠိကတလာပကော-ပြုအပ်သော အလုံးကလေးတို့၏အပေါင်းကို၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ တံ-ထိုကုရုဝိန္ဒကကျောက်မှုန်တို့ကို ဖွဲ့၍ပြုအပ်သော အလုံးကလေးတို့၏ အပေါင်းကို၊ ဥဘောသု-၂ ဘက်ကုန်သော၊ အန္တေသု-အစွန်းတို့၌၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ယံသန္တိ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏။ ဝိဂ္ဂယု ပရိကမ္ပံ ကာရာပေန္တိတိ-ကား၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ (တစ်ယောက်တစ်ယောက်၏။) သရီရေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ သရီရံ-ကိုယ်ကို၊ ယံသန္တိ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏။ [ဝိဂ္ဂယု၌ “ဝိ-အထူးအားဖြင့်၊ ဝါ-မြဲစွာ+

အဋ္ဌပဒါကာရေန။ ။ရှစ်ကွက်ကျား ချရာ၌ ကျားကွက်ပုံသဏ္ဍာန်ကို “အဋ္ဌပဒါကာရ”ဟု ဆိုသည်။ အဋ္ဌ-ရှစ်ကွက်ကုန်သော၊ ပဒါနိ-အဖို့အစု အကွက်တို့တည်း၊ အဋ္ဌပဒါနိ-တို့၊ အဋ္ဌပဒါနိ-တို့၏၊ အာကာရော-အခြင်းအရာ (ပုံသဏ္ဍာန်) တည်း၊ အဋ္ဌပဒါကာရော။ [အဋ္ဌပဒါကာရေနာတိ ဇုတဖလကေ (ကြွေအန်ကစားရာ၊ ကျားချ၍ ကစားရာ ပျဉ်ချပ်၌) အဋ္ဌဂဗ္ဘရာဇိအာကာရေန၊-ဝိမတိ။]

သာရတ္ထ။ ။“အဋ္ဌပဒါကာရေနာတိ အဋ္ဌဖလကာကာရေန ဇုတဖလကသဒိသန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟု ဖွင့်၏။ ဤအလို “အဋ္ဌပဒါနိ ယတ္ထာတိ အဋ္ဌပဒံ”ဟု ဗဟုဗ္ဗိတိသမာသံပြု၍၊ ရှစ်ကွက်ကျားသဏ္ဍာန် ပါရှိသော ပျဉ်ချပ်ကို ကောက်ရလိမ့်မည်၊ ထိုနောက်မှ အဋ္ဌပဒါနိ+အာကာရော အဋ္ဌပဒါကာရော”ဟု ပြု၊ ဤအဖွင့်များကို ကြည့်၍ “အဋ္ဌာန”ဟူသည် “ရှစ်ကွက်ကျားသဏ္ဍာန် အကွက်ဖော်၍ ထားအပ်သော သစ်သားအပြား၏ အမည်တည်း”ဟု မှတ်ပါ။

ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထကေန။ ။ဂန္ဓဗ္ဗာနံ-စောင်းသမားတို့၏၊ ပီနဟတ္ထောဝိယ-ပြည့်ဖြိုးသော (အဖျား၌ အဖူဖြစ်သော) လက်နှင့်တူ၏။ ဣတိ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထတော၊-ယောဇန၊ ဤအလို ဂန္ဓဗ္ဗာနံဟတ္ထော ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထော၊ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထော ဝိယာတိ ဂန္ဓဗ္ဗဟတ္ထကော-စောင်းသမားတို့၏ အဖျား၌ အဖူထနေသော လက်နှင့်တူသော လက်”ဟု ပြုပါ။ ရှေးနိဿယ၌ကား-“သစ်မြောက်လက်၊ ဝါ-သစ်လက်ဝါး”ဟု ပေး၏။

ဂယု-တစ်ယောက်၏ကိုယ်ကို တစ်ယောက်ကကိုင်၍၊ ပရိကမ္ပံ-ချေးပွတ်မှုဟူသော ပရိကံကို၊ ကာရာပေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။ မကရဒန္တကေ-မကရ်းငါး၏ သွားနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်တူသော ခွေးသွားစိတ်တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ ဝါ-ထွင်း၍၊ မလ္လကမူလသဏ္ဍာနေန-ထွေးခံ၏အခြေပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ဝှေ့ဝိုင်းကို၊ မလ္လကံနာမ-မလ္လကမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-အပ်၏။ [“မလ္လကံနာမ ၊ပေ၊ မလ္လကန္တိ ဝုစ္စတိ” ဟု ရှိ၏။ မလ္လကန္တိကား ပိုဟန်တူသည်။] ဣဒံ-ဤပြုပြင်အပ်သော မလ္လကသည်၊ ဂိလာနဿာပိ-ဂိလာနအားသော်မှလည်း၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်။

၂၄၄။ အကတမလ္လကံနာမ-အကတမလ္လကမည်သည်၊ ဒန္တေ-မကရ်းသွားတို့ကို၊ အစိန္တိတွာ-မဖြတ်မူ၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ဝှေ့ဝိုင်းတည်း၊ ဣဒံ-ဤမပြု မပြင်အပ်သော ဝှေ့ဝိုင်းသည်၊ အဂိလာနဿေဝ-ဂိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းအားသော၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-ကား၊ ဣဋ္ဌကခဏ္ဍံဝါ-အုတ်ကျိုးအုတ်ပိုင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကပါလခဏ္ဍံဝါ-အိုးခြမ်းအပိုင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ဥက္ကာသိကံတိ-ကား၊ ဝတ္ထဝဋ္ဋိ-အဝတ်ကျစ်ကို၊ (ကျစ်ထားအပ်သော အဝတ်ကို၊ “အနုဇနာမိ”၌စပ်) တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဥက္ကာသိကကို ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ နာယန္တဿ-ရေချိုးသော၊ ယဿကဿစိ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော ရဟန်းအား၊ နှာနဿာဋ္ဌကဋ္ဌိယာ-ရေသုနုတ်အဝတ်ကျစ်ဖြင့်၊ ပိဋ္ဌိ-ကျောက်ကုန်းကို၊ ယံသိတုံ-ပွတ်တိုက်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပုထုပါဏိကန္တိ-ကား၊ ဟတ္ထပရိကမ္ပံ-လက်ဖြင့် အဖန်ဖန်ပြုအပ်သော ချေးတွန်းမှုကို၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ လက်ဖြင့် ချေးတွန်းမှုကို ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်

မလ္လကမူလသဏ္ဍာနေန။ ။မလ္လကမူလသဏ္ဍာနေနာတိ ခေဋမလ္လကမူလ သဏ္ဍာနေန- (ထွေးခံအခြေ၏ ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်) ဣဒဉ္စ ဝဋ္ဋာဓာရကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ကဏှကေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတဝဋ္ဋကပါလဿေတံ အဓိဝစနံ-ဋီကာ။

ဥက္ကာသိကံ။ ။ကာသဖုလ္လဝိရဟိတတ္တာ-(ပွင့်လင်းခြင်းမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဝတ္ထဝဋ္ဋိ ဥက္ကာသိကာနာမ၊ နတ္ထိ+ကာသံ (ဖုလ္လံ) ဧတိဿာ-(ဤကျစ်လုံးထားအပ်သော အဝတ်၏) ဣတိ ဥက္ကာသ၊ သာယေဝ ဥက္ကာသိကာ၊ ကျစ်ထားအပ်သည်ဖြစ်၍ “ပွင့်လင်းခြင်းမရှိသော အဝတ်လုံး အဝတ်ကျစ်”-ယောဇနာ။

ပုထုပါဏိကံ။ ။မုဋ္ဌိ အကတွာ ဝိကသိတဟတ္ထတလေဟိ ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပံ ဝုစ္စတိ၊ ဧတေမေဝ သန္ဓာယ “ဟတ္ထပရိကမ္ပံ” တိ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ၊ ပါဏိတလဿ ပုထုဋ္ဌာနံ ပုထုပါဏိ၊ တေန+ကတံ ပုထုပါဏိကံ၊ ဟတ္ထကမ္ပံ၊ တေန ဝုတ္တံ-ဟတ္ထပရိကမ္ပံ ဝုစ္စတိတိ-ယောဇနာ၊ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ပါဠိတော်၌-“ပုထုပါဏိကံ-လက်ဝါးအပြင်ဖြင့် ချေးတွန်းမှုကို” ဟု အနက်ပေးပါ။

ကြောင့်) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ဂိလာန အဂိလာနရဟန်းတို့အား၊ ဟတ္ထေန-
ဖြင့်၊ ပိဋိပရိကမ္ပံ-ကျောက်ကုန်း၌ အဖန်ဖန်ပြုအပ်သော ချေးတွန်းမှုစသည်ကို၊
တာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

၂၄၅။ ဝလ္လိကာတိ ဧတံ-ဝလ္လိကာဟူသော ဤအမည်သည်၊ ကဏ္ဍတော-
နားမှ၊ နိက္ခန္တမုတ္တောလမ္မကာဒိနံ-ထွက်သော တွဲလျားကျသော ပုလဲအစရှိသည်
တို့၏၊ (ထွက်သော ပုလဲသွယ်အစသည်ရှိသည်တို့၏) အဓိဝစနံ-အမည်တည်း၊
[မုတ္တောလမ္မကာဒိနံတိ အာဒိသဒ္ဓေန ကုဏ္ဍလာဒိ သင်္ဂဏှာတိ-ဝိမတိ။] စ-ဆက်၊
ကေဝလံ-အခြားသော နားတန်ဆာမဖက်သက်သက်၊ ဝလ္လိကာဧဝ-ပုလဲသွယ်သည်
သာလျှင်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံ
တစ်ခုသော၊ ကဏ္ဍပိဋနန္တံ-နားတန်ဆာသည်၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊
တာလပဏ္ဍမိ-ထန်းရွက် နားတန်ဆာသည်လည်း၊ န ဝဋ္ဋတိ။

ပါမင်္ဂန္တိ-ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပလမ္မကသုတ္တံ-အပြား
အားဖြင့် တွဲလျားကျသောချည်ကို၊ (စလွယ်ကို) (ဓာရေန္တိ၌ စပ်)၊ ကဏ္ဍသုတ္တံတိ-
ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဂီဝုပဂအာဘရဏံ-လည်ပင်းသို့
ရောက်သော တန်ဆာကို၊ (လည်ဆွဲကို) (ဓာရေန္တိ၌ စပ်)။

ကဋိသုတ္တကံတိ-ကား၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကဋိပိဋနန္တံ-
ခါးတန်ဆာသည်၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ သုတ္တတန္တုမတ္တံပိ-ချည်မျှင်
မျှသည်လည်း၊ (န ဝဋ္ဋတိ)၊ ဩလဋ္ဌိကံတိ-ကား၊ ဝလယံ-လက်ကောက်ကို၊ ကာယူရာ
ဒိနိ (ကေယူရာဒိနိ)-လက်ကြပ်အစရှိသော တန်ဆာတို့သည်၊ ပါကဋ္ဌာနေဝ-ထင်ရှား
ကုန်သည်သာ၊ အက္ခကာနံ-ညှပ်ရိုးတို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဗာဟာဘရဏံ-လက်
မောင်းတန်ဆာသည်လည်းကောင်း၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ အာဘရဏံ-တန်ဆာသည်
လည်းကောင်း၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်။ [“ဝလယံ-လက်ကောက်၊ ကာယူရံ-ခြေကျင်း”ဟု
ပေးကြ၏။ “ဝလယံတိ ဟတ္ထပါဒဝလယံ-လက်ကောက်ခြေချင်း”ဟု ဝိမတိဖွင့်၏။
“ကေယူရံ-ဗာဟုမူလဝိဘူသဏံ” အဘိဓာန်၌ ရှိ၏။]

ဝလ္လိကာ။ ။ဝလ္လိသဒ္ဓါသည် “န္တယ်”ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ နွယ်ကဲ့သို့ နားမှ
တွဲလျားကျနေသောကြောင့် “ဝလ္လိ ဝိယ ဝလ္လိကာ”ဟု ပြု၍ နားမှ တွဲလျားကျသော နားသွယ်ကို
“ဝလ္လိကာ”ဟု ခေါ်သည်။

ပလမ္မကသုတ္တံ။ ။ပလမ္မကသုတ္တံတိ ဗြဟ္မဏာနံ ယညော ပစိတသုတ္တာဒိ
အာကာရံ-(ယင်္ဂပူဇော်ရာ၌ စိထားအပ်သော ချည်အစရှိသည်တို့၏ အခြင်းအရာ ပုံသဏ္ဍာန်
ရှိသောချည်ကို)၊ ဝုစ္စတိ-ဝိမတိ၊ ရှေးနိဿယ၌ “ဦးညွတ်ခြင်းကို၊ ဝါ-ဆောက်လုံးချည်ကို၊ ဝါ-
သွယ်ပြောင်းကို၊ ဝါ-စလွယ်ကို”ဟု ပေး၏။ ယောဇနာ၌ “ပလမ္မကသုတ္တံတိ ပဋိမုဒ္ဓိတွာ လမ္ဗိယတိ
အနေနာတိ ပလမ္မံ တမေဝ သုတ္တံ ပလမ္မကသုတ္တံ”ဟု ဖွင့်၏။ ဤအလို “စလွယ်”ကို ဆိုလိုဟန်
တူသည်။

၂၄၆။ ဒုမာသိကံဝါ ဒုဝင်္ဂုလံဝါတိ ဧတ္ထ-ဒုမာသိကံ ဝါ ဒုဝင်္ဂုလံ ဝါဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ကေသာ-ဆံပင်တို့သည်၊ အန္တောဒ္ဓေ မာသေ-၂ လအတွင်း၌၊ ဒွင်္ဂုလံ-လက် ၂ သစ်ပမာဏသို့၊ သစေပါပုဏ္ဏန္တိ-အကယ်၍ ရောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အန္တောဒ္ဓေမာသေယေဝ-၂ လအတွင်း၌ပင်၊ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ- ဖြတ်ထိုက်ကုန်၏၊ ဒွင်္ဂုလေဟိ-လက် ၂ သစ်ပမာဏတို့ကို၊ အတိက္ကာမေတုံ-လွန်စေ ခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဒိယာ-လက် ၂ သစ်ထက် ရှည်ကုန်သည်၊ သစေ န (ဟောန္တိ)-အကယ်၍မူလည်း မဖြစ်စေကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ မဖြစ်ပါ ကုန်သော်လည်း)၊ ဒွေမာသတော-၂ လထက်၊ ဧကဒိဝသံပိ-တစ်နေ့ကိုလည်း၊ အတိက္ကာမေတုံ-လွန်စေခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိယေဝ-မအပ်သည်သာ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဥဘယေနပိ-ဒုမာသိက၊ ဒုဝင်္ဂုလဟူသော ၂ ပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ အယံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ- ဤအလွန်ဆုံး အပိုင်းအခြားကိုသာ၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တတော-ထို ၂ လမှ၊ ဝါ-ထိုလက် ၂ သစ်မှ၊ ဩရံ-အတွင်း၌၊ န ဝဋ္ဋနဘာဝေါနာမ- မအပ်သည်၏ အဖြစ်မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။ [“အလွန်ဆုံးအပိုင်းအခြား”ဟု ဆိုသော ကြောင့် “လက် ၂ သစ် မရှိသေးသော်လည်း ၂ လပြည့်လျှင် ဖြတ်ရမည်၊ ၂ လ မပြည့်သေးသော်လည်း လက် ၂ သစ်ရှည်လျှင် ဖြတ်ရမည်” ဟု မှတ်ပါ။]

ကောစ္ဆေန ဩသဏ္ဍေန္တိတိ-ကား၊ ကောစ္ဆေန-ဝက်မှင်ဘီးဖြင့်၊ (ဘရွတ်ဖြင့်) ဩလိခိတ္တာ-အောက်သို့ ပြီးချ၍၊ သန္တိသီဒါပေန္တိ-ကောင်းစွာ တည်နေစေကြကုန်၏။ ဖဏေနာတိ-ကား၊ ဒန္တမယာဒီသု-ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဘီးအစရှိသည်တို့တွင်၊ (ဆင်စွယ်ဘီးအစရှိသော ဘီးတို့တွင်) ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ဘီးဖြင့်၊ (ဩသဏ္ဍေန္တိ၌ စပ်။)

ဒွင်္ဂုလေ(ဟိ)။ ။ဝိမတိ၌ “ဒွင်္ဂုလေ”ဟု ဒုတိယာ ဗဟုဝင်ဖြင့်ရှိ၏။ “လက် ၂-သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဆံပင်တို့ကို”ဟု ပေး၊ “ဒွင်္ဂုလပမာဏ အတိက္ကာမေတုံ န ဝဋ္ဋတိတိ အတ္တော”ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။ “ဧတ္ထ စ ဒုမာသဿ ဝါ ဒွင်္ဂုလဿ ဝါ အတိက္ကန္တဘာဝံ အဇာနန္တသာပိ ကေသမသုဂ္ဂဏနာယ အစိတ္တကာပတ္တိယော ဟောန္တိတိ ဝဒန္တိ-ဝိမတိ။

မှတ်ချက်။ ။ဤစကားအရ မှတ်ဆိတ်ကိုလည်း “ဒွေမာသိက၊ ဒုဝင်္ဂုလ၊ မလွန် စေရ”ဟု မှတ်ပါ။ “ဒွေမာသာ ဒုမာသံ၊ ဒုမာသေ+နိယုတ္တော ဒုမာသိတော (ကေသော) ၂- လ၌ ယှဉ်သော (၂-လရှိသော) ဆံပင်၊ ဒွေ+အင်္ဂုလာနိ ယဿာတိ ဒုဝင်္ဂုလော”ဟု ပြု၊ အနဇာနာမိကို ငဲ့၍ “ဒုမာသိကံ၊ ဒုဝင်္ဂုလံ”ဟု-ဒုတိယန္တထားသည်။

ကောစ္ဆေန ဩသဏ္ဍေန္တိ။ ။“ကောစ္ဆေန-ဝက်မှင်ဘီးဖြင့်”ဟုလည်းကောင်း၊ “ပန်းရင်း မြက်အစရှိသည်တို့ကိုထုံးဖွဲ့၍ အဖျား၌အညီအမျှဖြတ်ထားအပ်သော ဘီးဖြင့်”ဟုလည်းကောင်း ရှေးနိဿယ၌ ပေး၏။ ဝိမတိအဖွင့်အတိုင်းပင်တည်း၊ ယခုအခါ “ဘရွတ်”ဟုခေါ်ကြသော

ဟတ္ထဖဏကောနာတိ-ကာ၊ ဟတ္ထနေဝ-လက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဖဏကိစ္စံ-ဘီး၏ ကိစ္စကို၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန်လျက်၊ အင်္ဂုလီဟိ-လက်ချောင်းတို့ဖြင့်၊ ဩသဏ္ဍေန္တိ-အောက်သို့ ဖြီးချ၍ ကောင်းစွာတည်နေစေကြကုန်၏။ “ဖဏောဝိယာတိ ဖဏကော၊ ဟတ္ထသင်္ခါတော+ဖဏကော ဟတ္ထဖဏကော” ဟုပြု၊ “ဟတ္ထဖဏကေန-ဘီးသဏ္ဌာန် ပြုအပ်သော လက်ချောင်းဖြင့်” ဟု ပါဠိတော်၌ပေးပါ။ သိတ္ထတေလကောနာတိ-ကာ၊ မခုသိတ္ထကနိယျာသာဒီသု-ပျားဖယောင်းစမ်း အစရှိကုန်သော အစေးတို့တွင်၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော၊ စိတ္တလေန-အစေးဖြင့်၊ (“ဩသဏ္ဍေန္တိ” ၌ စပ်)။ [စိတ္တလေနာတိ သိလေသယုတ္တတေလေန-အစေးနှင့် ယှဉ်သော ဆီဖြင့်-ဝိမတိ၊ “သိတ္ထတေလကေန-ဖယောင်းဖြင့် ရောစပ်အပ်သော ဆီဖြင့်၊ ဝါ-ဆီ အစေးဖြင့်၊ ဩသဏ္ဍေန္တိ-ကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။]

ဥဒကတေလကောနာတိ-ကာ၊ ဥဒကမိဿကေန-ရေဖြင့် ရောစပ်အပ်သော၊ တေလေန-ဆီဖြင့်၊ (“ဩသဏ္ဍေန္တိ” ၌ စပ်)၊ မဏ္ဍနတ္ထာယ-တန်ဆာဆင်ခြင်းအကျိုး ငှာ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ခေါင်းဖြီးမှုတို့၌၊ ဒုက္ကဋ်-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ) ပန-အနွယ်၊ ဥဒ္ဒလောမေန-အထက်သို့ထောင်သော အမွှေးရှိသော ရဟန်းသည်၊ အနုလောမနိပါတနတ္ထံ-လျော်စွာ အောက်သို့ကျစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ တေမေတွာ-စိုစေ၍၊ (ရေဖြင့်ဆွတ်၍)၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ ပုဋ္ဌိတဗ္ဗံ-သုတ်နိုင်၏။ ဥဏှာဘိတတ္ထရဇသိရာနိပိ-အပူသည် နှိပ်စက်အပ်၊ မြူမှုန်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော ဦးခေါင်းရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အားလည်း၊ အလ္လဟတ္ထေန-စိုသော လက်ဖြင့်၊ ပုဋ္ဌိတံ-သုတ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

၂၄၇။ န ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဥဒကပတ္တေဝါတိ ဧတ္ထ-န ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ ဥဒကပတ္တေ ဝါဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ ကံသပတ္တာဒီနိပိ-ကြေးခွက် အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်လည်း၊ ယေသု-အကြင်အရာဝတ္ထုတို့၌၊ မုခနိမိတ္တံ-မျက်နှာရိပ်သည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ သဗ္ဗာဒီနိပိ-အလုံးစုံကုန်သော၊ (တာနိ-ထိုကြေးခွက် အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်၊ “ကံသပတ္တာဒီနိ” ကို ထပ်ဖွင့်သည်)၊ အာဒါသသင်္ခမေဝ-ကြေးမုံဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ ဝါ-မှန်ဟု

ဘီးတစ်မျိုးပင်တည်း။ ဩကို- “ဩလိခိတွာ-အောက်သို့ ဖြီးချ၍၊ သဏ္ဍေန္တိ သန္တိသိဒါပေန္တိ- ကောင်းစွာတည်နေစေကြကုန်၏” ဟု ဖွင့်သည်။ “ဩသဏ္ဍေန္တိ-အောက်သို့ ဖြီးချ၍ ကောင်းစွာ တည်နေစေကြကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

အလ္လဟတ္ထေန။ ။အဒ္ဒဟတ္ထေနာတိ အလ္လဟတ္ထေန-ဝိမတိ၊ ဤဝိမတိအလိုအားဖြင့် “အဒ္ဒဟတ္ထေန-စိုသောလက်ဖြင့်” ဟု မူရင်းရှိဟန်တူသည်။ ထို့ကြောင့် “အလ္လဟတ္ထေန” ကို သံဝဏ္ဏနာအဖြစ်ဖြင့် ပြသည်။

ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏။ [အာဒိဿတိ မုခနိမိတ္တံ
 ဧတ္တာတိ အာဒါသော-မျက်နှာရိပ်၏ တွေ့မြင်အပ်ရာ ကြေးမုံ၊ ဝါ-မှန်။] စ-ဆက်၊
 ကိဉ္စိယာဒီနိပိ-ပအုန်းရည် အစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ ဥဒကပတ္တသင်္ခမေဝ-ရေခွက်
 ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ (ဂစ္ဆန္တိ-ရောက်ကုန်၏။) တသ္မာ-ကြောင့်၊
 ယတ္ထကတ္တစိ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော ကြေးမုံရေခွက်၌၊ သြလောကေန္တဿ-
 ကြည့်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်(ဟောတီ၊) အာဗာဓပစ္စယာ-အနာဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်၊ (သြလောကေန္တဿ-ကြည့်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ ဟောတီ၊)
 ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ မေ-ငါ၏၊ ဝဏော-အနာသည်၊ သဗ္ဗိ နုခေါ-ကောင်းသော
 အရေ ရှိပြီလော၊ ဝါ-အသားနုတက်ပြီလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ န တာဝ သဗ္ဗိ
 နုခေါ-ကောင်းသော အရေ မရှိသေးသလော၊ ဝါ-အသားနု မတက်သေးသလော၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ ဇနနတ္ထံ-သိခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ (အဟံ-ငါသည်၊) ဇိဏ္ဏော-
 အိုသည်၊ အမှီနုခေါ-ဖြစ်လေသလော၊ နော အမှီ နုခေါ-မဖြစ်လေသလော၊ ဣတိ
 ဧဝံ-ဤသို့၊ အာယုသင်္ခါရံ-အာယုသင်္ခါရကို၊ ဝါ-ဇီဝိတိန္ဒြေသည် ပြုစီမံအပ်သော
 အရွယ်ကို၊ သြလောကနတ္ထမ္ပိ-ကြည့်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့ ဆိုအပ်ပြီ။

မုခံအာလိမ္မန္တိတိ-ကား၊ ဝိပုသန္နုဆဝိရာဂကရေဟိ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်
 သော အရေအဆင်း၏ တပ်စွဲဖွယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ မုခါလေပနေဟိ-မျက်နှာ
 ကို လိမ်းကျံကြောင်း အရောင်တင်ဆေး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အာလိမ္မန္တိ-လိမ်းကျံ
 ကြကုန်၏၊ ဥမ္မဒ္ဒန္တိတိ-ကား၊ နာနာဥမ္မဒ္ဒနေဟိ-အထူးထူးသော မျက်နှာချေမှုန်တို့
 ဖြင့်၊ ဥမ္မဒ္ဒန္တိ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏။

စုဏ္ဏေန္တိတိ-ကား၊ မုခစုဏ္ဏကေန-မျက်နှာကို လိမ်းကျံကြောင်း အမှုန်ဖြင့်၊
 (ပေါင်ဒါမှုန်မျိုးဖြင့်၊) မက္ခေန္တိ-လိမ်းကျံကြကုန်၏၊ မနောသိလိကာယ၊ ပေ၊ သဗ္ဗေ
 န္တိတိ-ကား၊ မနောသိလိကာယ-မြင်းသီလာဖြင့်၊ တိလကာဒီနိ-မှန်ကူပြောက် အစရှိ
 ကုန်သော၊ လဗ္ဘနာနိ-အမှတ်တံဆိပ်တို့ကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ တာနိ-ထိုမှန်ကူ
 ပြောက် အစရှိသော အမှတ်တံဆိပ်တို့သည်၊ ဟရိတာလာဒီဟိဝိ-ဆေးဒါန်း အစရှိ
 သည်တို့ဖြင့်သော်လည်း၊ (ကာတုံ၊) န ဝဋ္ဋန္တိယေဝ-မအပ်ကုန်သည်သာ၊ [“မနော
 သိလာယ”ဟု ဖွင့်သဖြင့် “မနောသိလိကာ”၌ ဣက အနက်မရှိဟု သိစေသည်၊]
 အင်္ဂရာဂါဒယော-ကိုယ်အင်္ဂါ၌ တပ်စွဲဖွယ်ရှိအောင်ပြုခြင်း အစရှိသော အမှုတို့သည်၊
 (နုတ်ခမ်းဆိုးခြင်း၊ လက်သည်းဆိုးခြင်း အစရှိသော အမှုတို့သည်၊) ပါကဋ္ဌာယေဝ-
 ထင်းရှားကုန်သည်သာ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ပြုပြင်မှုတို့၌၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟော
 တီ၊) ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်ပါသောကြောင့် “သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋ်”သည် ပိုဟန်တူ၏။

၂၄၈။ န ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ အာဒိသု-န ဘိက္ခဝေ နစုံဝါ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆင်္ဂယာ ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) ယံကိစ္ဆိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ နစုံ-ကခြင်းကို၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ မောရနစွမ္ပိ-ဥဒေါင်းတို့၏ ကခြင်းကို သော်မှလည်းကောင်း၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ ဂန္ထဿ-သွားသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ) သယမ္ပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ နစန္ဒဿဝါ-ကသော ရဟန်း၏ လည်းကောင်း၊ နစွာပေန္တဿဝါ-သူတစ်ပါးကို ကစေသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဒုက္ကဋ်မေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ဂိတမ္ပိ-သီချင်းသည်လည်း၊ ယံကိစ္ဆိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ နဋဂီတံဝါ-ကခြေသည်တို့၏ သီချင်းသည်လည်းကောင်း၊ သာဓုဂီတံဝါ-အနိစ္စတာ အစရှိသည်တို့နှင့်စပ်သော ကောင်းသော သီချင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သူတော်ကောင်းတို့၏ အနိစ္စတာ အစရှိသည်နှင့်စပ်သော သီချင်းသည်လည်းကောင်း၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ဒန္တဂီတမ္ပိ-သွားသီချင်းသည်လည်းကောင်း၊ (န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်)၊ [သွားကိုစေ့၍ လေထုတ်သောအခါ သီချင်းသံ မျိုးပေါ်လာအောင် ထုတ်နိုင်၏။ ထိုအသံကို “ဒန္တဂီတ”ဟု ဆိုဟန်တူသည်။ ရှေး နိဿယ၌ “လေချွန်ခြင်း သည်လည်း”ဟု ပေး၏။] ယံ-အကြင် ဆွဲငင်သံကို၊ (ကရောန္တိ၌ စပ်)၊ ဂါယိဿာမ-သီဆိုကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-မသီဆိုမီ ရှေးအဖို့၌၊ ဩကုဇ္ဇော-ဦးသံကို ဖြစ်စေကုန်လျက်၊ ကရောန္တိ-ကုန်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “ဩကုဇ္ဇော-ကျူးရင့်ခြင်းတို့ကို”ဟု ပေးသည်။ အို... အင်... စသည်ဖြင့် ဆွဲငင်သံကို ဆိုလိုဟန် တူသည်။] ဧတမ္ပိ-ဤဆွဲငင်သံသည်လည်း၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂါယန္တဿာပိ-သီဆိုသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဂါယာပေန္တဿာပိ-သူတစ်ပါးကို သီဆိုစေသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဒုက္ကဋ်မေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ။)

ဝါဒိတမ္ပိ-တီးမှုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ယံကိစ္ဆိ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါး သော တီးမှုတ်ခြင်းသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-ဆက်၊ နိဋ္ဌာဘန္တောဝါ-တံထွေး ထွေးစဉ်သော်လည်းကောင်း၊ သာသကေ-ရွံ့ရှားဖွယ်ရှိရာ အရပ်၌၊ ဌိတော-တည်နေ သည်၊ (သမာနောဝါ-ဖြစ်စဉ်သော်လည်းကောင်း၊) အစ္စရိကံဝါ-လက်ဖျောက်ကို လည်း၊ ယံ ဖောဋ္ဌေတိ-အကြင်တီးခတ်၏။ ပါဏိဝါ-လက်ဝါးကိုလည်း၊ (လက်ခုပ်ကို လည်း)၊ ယံ ပဟရတိ-အကြင်ပုတ်ခတ်၏။ တတ္ထ-ထိုလက်ဖျောက်တီးခြင်း၊ လက်ခုပ် တီးခြင်းတို့၌၊ အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံကို၊ အန္တရာရာမေ-ကျောင်းတိုက်

သဗ္ဗံ ၊ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ။ ။ဤ ၂-ဝါကျတွင် “အန္တရာရာမေ ဌိတဿ ပဿတော” ဖြင့် ကျောင်းတိုက်တွင်းဝယ် ကပြနေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကျောင်းအပြင်ဘက်၌ ကပြနေ သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကြည့်ရှုနားထောင်သော ရဟန်းအတွက် အာပတ်မသင့်ကြောင်းကို ပြ၏။ “ပဿိဿာမိတိ ဝိဟာရတော ဝိဟာရံ ဂန္ထဿ” ၌ “ပရိဝေဓတောပရိဝေဓံ”ဟု

အတွင်း၌၊ ဌိတဿ-တည်လျက်၊ ပဿတော-ကြည့်ရှုနားထောင်သော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)၊ [အာပတ်မသင့်သော်လည်း ၈-ပါးသီလ၌ပါသော နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်ကား ပျက်မည်သာ။] ပဿိဿာမိ-ကြည့်ရှုနားထောင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဝိဟာရတော-ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှ၊ ဝိဟာရ-ကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တဿ-သွားသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိယေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ။)

အာသနသလာယ-ဆွမ်းစားဇရပ်၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်လျက်၊ ပဿတိ-ကြည့်အံ့၊ အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)၊ ပဿိဿာမိ-ကြည့်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဥဌဟိတ္တာ-ထ၍၊ ဂစ္ဆတော-သွားသောရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ၊ (ဟောတိ)၊ ဝိထိယံ-လမ်းမ၌၊ ဌတော-တည်၍၊ ဂီဝံ-လည်ပင်းကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ-လည်စေ၍၊ (လှည့်၍)၊ ပဿတောပိ-ကြည့်သော ရဟန်း၏လည်း၊ အာပတ္တိယေဝ၊ (ဟောတိ။)

၂၄၉။ သရကုတ္တိန္တိ-ကား၊ သရကိရိယံ-အသံလုပ်ခြင်းကို၊ (“နိကာမယ မာနဿ-လိုလားသော ဓမ္မကထိကရဟန်း၏” “သမာဓိဿ ဘဂေါ ဟောတိ” တို့၌ စပ်။) [“ကရဏံ ကုတ္တိ၊ သရဿ-အသံကို၊ ကုတ္တိ-ပြုလုပ်ခြင်းတည်း၊ သရကုတ္တိ-ခြင်း”ဟု ပြု။] ဘဂေါ ဟောတိတိ-ကား၊ အလဒ္ဓံ-မရအပ်သေးသော သမာဓိကို၊ ဥပ္ပါဒေတုံ-ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ န-သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီးသော သမာဓိကို၊ ဝါ-သို့ (ဈာန်သမာဓိကို)၊ သမာပဇ္ဇိတုံ-ကောင်းစွာရောက်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ဝင်စားခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ပစ္ဆိမာ-ဇနတာတိ-ကား၊ အမှောက်-ငါတို့၏၊ အာစရိယာပိ-

လည်းကောင်း၊ “သေနာသနတော သေနာသနံ”ဟုလည်းကောင်း မဆိုဘဲ “ဝိဟာရတော ဝိဟာရံ”ဟု ဆိုသောကြောင့် ကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်မှ ကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်သို့ အကြည့်သွားသော ရဟန်းအတွက် အာပတ်သင့်ကြောင်းကို ဆိုသည်ဟု ရှေးနိဿယ၌ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်၏။

ဝိမတိ။ ။သို့သော် ဘိက္ခုနီလသုဏ္ဍဝဂ် နစ္စဂီတသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ဝိမတိ၌-“အာ ရာမေ ဌတောတိ ဌိတနိသိန္နဌာနေ ဧဝ ဌတွာ သမန္တတော ဂီဝံ ပရိဝတ္တေတွာပိ ပဿတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ဌိတဌာနတော ဂန္ဓာ ပဿိတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဧကေပိ ပန ဝဋ္ဋတိတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပန ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ ပါစိတ္တိယံတိ စာမညတော ဂမနဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ အနာပတ္တိ ယံပိ ဂမနာယ အဝုတ္တတ္တာစ န ဂဟေတဗ္ဗံ”ဟု ဆိုသောကြောင့် “တစ်ကျောင်းတည်းမှာပင် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ အကြည့်သွားသော ရဟန်းအား မအပ်”ဟု မှတ်ပါ။

အာသနသလာယ ၊ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ။ ။ဆွမ်းစားစရပ်ဟူရာ၌ ကျောင်းအပြင် ဘက် ဆွမ်းစားစရပ်ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုသို့စရပ်၌ထိုင်နေသော ရဟန်းသည် ရွာတွင်းဖြစ်လျှင် ဩက္ခိတ္တစက္ခာသိက္ခာပုဒ်အရ ၄-တောင်ခန့်ထက်ပို၍ ကြည့်ခွင့်မရှိ၊ “ပဿိဿာမိတိ ဥဌဟိတ္တာ” ကား အာသနသလာမှ သွားသောရဟန်းအတွက် သွားတုန်းကပင် အာပတ်သင့်လေပြီ၊ “ဝိထိယံ ဌတွာ ဂီဝံ ပရိဝတ္တေတွာ-လမ်းခရီးဝယ် လည်းပင်းကိုလှည့်၍ ကြည့်ရုံမျှဖြင့် အာပတ်” ဟု ဆိုသောကြောင့် ကျောင်းတိုက်အတွင်းဝယ် တစ်ကျောင်းမှ တစ်ကျောင်းသို့ အကြည့် သွားသော ရဟန်းအတွက် ဝိမတိအတိုင်း အာပတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်သာ သင့်လျော် ဖွယ်ရှိသည်။

ဆရာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယာပိ-ဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-
ဤသို့၊ (သည်ပုံသည်နည်း၊) ဂါယိသု-သီဆိုကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပစ္စိမော-
နောက်၌ဖြစ်သော၊ ဇနော-တပည့်အပေါင်းသည်၊ ဒိဋ္ဌာနဂတိ-မြင်မှုကြားမှုကို အတု
လိုက်ခြင်းသို့ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ တထေဝ-ထို ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ အတူသာလျှင်၊
ဂါယတိ-သီဆို၏။ [တာပစ္စည်း “သုတ္တ”ဟု သိစေ၍ “ဇနတာ”ကို “ဇနော”ဟု
ဖွင့်သည်။]

န ဘိက္ခဝေ အာယတကောနာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ တံ တံဝတ္ထံ-ထိုထို
ရွတ်နည်းကျင့်ဝတ်ကို၊ ဘိန္နိတွာ-ဖျက်၍၊ အက္ခရာနိ-အက္ခရာတို့ကို၊ ဝိနာသေတွာ-
ပျက်စီးစေ၍၊ ပဝတ္ထော-ဖြစ်သောအသံသည်၊ အာယတကောနာမ-အာယတက
မည်၏။ [သုဋ္ဌာန်နှင့် သူ့အက္ခရာမကျအောင် ရွတ်ခြင်း၊ ဒီယကို ရဿရွတ်ခြင်း၊
ရဿကို ဒီယရွတ်ခြင်းကို “အက္ခရာနိ ဝိနာသေတွာ”ဟု ဆိုသည်။ “တံ တံ ဝတ္ထံ”
အရ ချဲ့ပြုလို၍ “ဓမ္မေ ပန သုတ္တန္တဝတ္တံနာမ”စသည်ကို မိန့်။] ပန-ဆက်၊ ဓမ္မေ-
တရား၌၊ သုတ္တန္တဝတ္တံနာမ-သုတ္တန်ကို ရွတ်နည်း ကျင့်ဝတ်မည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊
ဇာတကဝတ္တံနာမ-ဇာတ်တော်ကိုရွတ်နည်း ကျင့်ဝတ်မည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဂါထာ
ဝတ္တံနာမ-ဂါထာကိုရွတ်နည်း ကျင့်ဝတ်မည်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တံ-ထိုသုတ္တန်ရွတ်
နည်းစသော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝိနာသေတွာ-ပျက်စီးစေ၍၊ အတိဒီယံ-အလွန်ရှည်စွာ၊
ကာတုံ-အသံလုပ်ခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ စတုရဿေန-၄ ထောင့်၊ ၄-လုံးရှိသော၊
ဝတ္ထေန-ရွတ်ဆိုခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊ ပရိမဏ္ဍလာနိ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်း
ကုန်သော၊ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ-ပဒ်ဗျည်းတို့ကို၊ ဒဿေတဗ္ဗာနိ-ပြထိုက်ကုန်၏။ [စတု
ရဿေန ဝတ္ထေနာတိ ပရိပုဏ္ဏေန ဥစ္စာရဏဝတ္ထေန-ဋီကာ၊ ဤပါဠိကို ထောက်၍
မြန်မာကလည်း “စကား ၄-စိတ်ကွဲအောင် မပြောဘူး၊ စကား ၄-လုံးကွဲအောင်
မပြောဘူး”ဟု သုံးနှုန်းကြဟန်တူသည်။] သရဘညန္တိ-ကား၊ သရေန-အသံဖြင့်၊
ဘဏာနံ-ရွတ်ဆိုခြင်းကို၊ (“အနုဇာနာမိ”၌ စပ်၊) [ဘဏာနံ ဘညံ၊ သရေန+ ဘညံ
သရဘညံ၊ ဘညံ၌ ဘဏာဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ဣကို ဥပြု၊ ဥ ဒွေဘော်လာ၊
ယောဇနာ၌ကား “သရေန ဘဏိတံ”ဟူသော ပါဠိကိုယူ၍ “ဘဏိတပစ္စန္တိ ဘညံ-
အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုအပ်သော ပါဠိ”ဟု ပြုလေသည်။]

သရဘညေ-အသံဖြင့်ရွတ်ဆိုခြင်း၌၊ တရင် ၊ပေ၊ ဝတ္တာဒီနိ-တရင်ဝတ်၊
ဓောတကဝတ်၊ ဂလိတဝတ် အစရှိကုန်သော၊ ဒွတ္တိံသ-၃၂ ပါးသော၊ ဝတ္တာနိ-
ရွတ်ဆိုခြင်း၏ ကျင့်ဝတ်တို့သည်၊ (ရွတ်ဆိုခြင်း ထုံးနည်းတို့သည်၊) အတ္ထိ ကိရ-
ရှိကုန်သတတ်၊ တေသု-ထိုတရင်ဝတ် စသည်တို့တွင်၊ ယံ-အကြင်ရွတ်ဆိုနည်းကို၊
ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တံ-ထိုရွတ်ဆိုနည်းကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ လဘတိ-ရ၏။ [“တရင်ဝတ်

စသော ရွတ်နည်းများအတွက် ပုံစံပြယုဂ်များ ပျောက်ကွယ်သွားပြီ” ဟု ဋီကာတို့ ဆိုသည်။ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော တရက်ဝတ် အစရှိသော ၃၂-ပါးသော ကျင့်ဝတ် တို့၏။ (“လက္ခဏံ”၌ စပ်) ပဒဗျဉ္ဇနံ-ပုဒ်ဗျည်းကို၊ အဝိနာသေတွာ-မပျက်စီးစေဘဲ၊ ဝိကာရံ-ဖောက်ပြန်ခြင်းကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ သမဏသာရုပ္ပေန-ရဟန်းတို့အား လျှောက်ပတ်သော၊ စတုရင်္ဂသေန-၄ ထောင့်၊ ၄-လုံးရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ပဝတ္တနံယေဝ-ဖြစ်စေခြင်းသည်သာ၊ လက္ခဏံ-မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာတည်း၊ ဝါ-မှတ်ချက်တည်း။

ဗဟိရလောမိ ဥဏ္ဏိန္ဒိ-ကာ။ ဥဏ္ဏလောမာနိ-သားမွေးတို့ကို၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဥဏ္ဏပါဝါရံ-သားမွေးခြံထည်ကို၊ ပါရုပန္တိ-ခြံကြကုန်၏။ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ပြင်ဘက်၌ အမွေးတို့ကိုထား၍)၊ ဓာရေန္တဿ-ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ) လောမာနိ-အမွေးတို့ကို၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ပါရုပိတွာ-ခြံခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ သမဏကပ္ပကထာ-သမဏ ကပ္ပကထာကို၊ ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ-ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌၊ (မယာ) ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ပြီ၊ (ဆိုခဲ့ပြီ။)

၂၅၁။ န ဘိက္ခုဝေ၊ ပေ၊ အင်္ဂဇာတန္တိ-ကာ။ အင်္ဂဇာတ်-အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဆိန္ဒန္တဿေဝ - ဖြစ်သော ရဟန်း၏သာ၊ ထုလ္လစွယံ-ထုလ္လစွည်းအာပတ်သည်၊ န (ဟောတိ)-ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ အညံ-အင်္ဂါဇာတ်မှ တစ်ပါးသော၊ ကဏ္ဍနာသာအင်္ဂုလိအာဒိ-နား၊ နှားခေါင်း၊ လက်ချောင်း အစရှိသော

သဗ္ဗေသံ၊ ပေ၊ လက္ခဏံ။ ။ တရက်ဝတ္တာဒိနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ သာမညလက္ခဏံ ဒဿေတုံ သဗ္ဗေသံ၊ ပေ၊ လက္ခဏန္တိ ဝုတ္တံ၊ ယတ္ထကာဟိ မတ္တာဟိ အက္ခရံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ၊ တတောပိ အဓိကမတ္တာယတ္ထံ၊ (မတြာအပိုနှင့် ယှဉ်သည်ကို) ကတွာ ကထနံ ဝိကာရကထနံနာမ၊ တထာ အကတွာ ကထနမေဝ လက္ခဏန္တိ အတ္ထော-ဝိမတိ။

ဗဟိရလောမိ ဥဏ္ဏိ။ ။ ဗဟိရလောမိတိ ဘာဝနပုံသကံ နိဒ္ဒေသော-ကြိယာ ဝိသေသနကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း-ဋီကာ၊ ဤဋီကာအဖွင့်ကို ဤ၌၍ “ဗဟိရလောမိ- အပ၌ အမွေးရှိအောင်၊ ဥဏ္ဏိ-သားမွေးရှိသော ခြံထည်ကို၊ ဓာရေန္တိ-ဆောင်ကြကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။ “ဥဏ္ဏံ ဧတဿ အတ္ထိတိ ဥဏ္ဏိ-သားမွေးရှိသော အခင်း” ဟု ပြု၊ ဥဏ္ဏ ပါဝါရံကား ဥဏ္ဏိ၏ သရုပ်ပြတည်း။ “ဥဏ္ဏပါဝါရံ-သားမွေးဝတ်လုံ” ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပေး၏။ ဝတ်လုံဆိုလျှင် အင်္ကျီရှည်ကြီးဖြစ်သောကြောင့် မအပ်၊ ခြံထည်သာဖြစ်သည်။

အင်္ဂဇာတ်။ ။ အင်္ဂဇာတန္တိ ဝိဇယိရဟိတံ ပုရိသနိမိတ္တံ၊ ဝိဇယတိ ဆိန္ဒေ (ဌေးစေ့ကို ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်)၊ ဩပတ္တမိကပဏ္ဍကော နာမ (ဩပတ္တမိကပဏ္ဍာန်မည်၏)၊ အဘဗ္ဗော ဟောတိ (ရဟန်းမဖြစ်ထိုက်တော့)၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဧကေ ပန “ဗိဿာပိ ဆေဒနက္ခကော ဒုက္ကဋာပတ္တိဇဝ၊ ကာမေန ပုရိသိန္ဒြိယာဒိကေ အန္တရဟိတေ ပဏ္ဍကောနာမ၊ အဘဗ္ဗော ဟောတိ၊ တဒါ လိင်္ဂနာသနာယ နာသေတဗ္ဗော” တိ ဝဒန္တိ-ဝိမတိ။

ယံကိစ္စိ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော ကိုယ်အင်္ဂါကို ဆိန္ဒန္တဿ-ဖြတ်သောရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခကို၊ ဥပ္ပါဒေန္တဿဝါ-ဖြစ်စေသော၊ ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခံ၊ (ဟောတိ) [တာဒိသံဝါ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေန္တဿာတိ မုဋ္ဌိပ္ပဟာရာဒိတိ (လက်သီးဖြင့် ထိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်) အတ္တနော ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊-ဝိမတိ။] ပန-ဆက်၊ အဟိကီဋ္ဌဒဋ္ဌာဒိသု-မြွေကင်းကိုက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အညအာဗာဓပစ္စယာ ဝါ-မြွေကင်းကိုက်ခြင်း စသည်တို့မှတစ်ပါးသော အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ လောဟိတံ-သွေးကို၊ မောစန္တဿဝါ-လွတ်စေသော ရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ ဆိန္ဒန္တဿဝါ-ကိုယ်အင်္ဂါကို ဖြတ်သောရဟန်း၏လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ။)

၂၅၂။ စန္ဒနဂဏ္ဍိ ၊ပေ၊ ဟောတိတိ-ကား၊- စန္ဒနယဋီကာ-စန္ဒကူးတုံးသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ-ရသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သော-ထို ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးသည်၊ ဥဒ္ဓစ္စ-အထက်၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-အညာ၌လည်းကောင်း၊ အဓောစ-အောက်၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-အကြေ၌လည်းကောင်း၊ ဇာလာနိ-ပိုက်ကွန်တို့ကို၊ ပရိက္ခိပါပေတ္တာ-ကာရ်စေ၍၊ (“ထက်ဝန်းကျင် ပစ်ချစေ၍”ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ “ကာရ်စေ၍” ကား အဓိပ္ပာယ်ထွက်) ဂင်္ဂါယ-ဂင်္ဂါမည်သော၊ နဒိယာ-မြစ်၌၊ ကီဋ္ဌတိ ကိရ-ကစားသတတ်၊ တဿ-ထို ရာဇဂြိုဟ်သူဌေး၏၊ (“ဇာလေ”၌စပ်) နဒိသောတေန-မြစ်ရေအယဉ်သည်၊ ဝုယုမာနာ-မျှောအပ်သော၊ (တစ်နည်း- နဒိသောတေန-မြစ်ရေအယဉ်ဖြင့်၊ ဝုယုမာနာ-မျှောလာသော) စန္ဒနဂဏ္ဍိ-စန္ဒကူးတုံးသည်၊ အာဂန္ဓာလာ၍၊ ဇာလေ-ပိုက်ကွန်၌၊ လဂ္ဂါ-ငြိမြို့၊ တံ-ထိုစန္ဒကူးတုံးကို၊ အဿ-ထိုရာဇဂြိုဟ်သူဌေးအား၊ ဝါ-၏၊ ပရိသာ-အချင်းယောက်ျားတို့သည်၊ အာဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ အဒံသု-ပေးကြကုန်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သာ-ထိုစန္ဒကူးတုံးသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ-ရသည်၊ ဟောတိ-၏။

ဇာလာနိ ပရိက္ခိပါပေတ္တာ။ ။ဇာလာနိ ပရိက္ခိပါပေတ္တာတိ ပရိဿယ မောစနတ္ထဝေပမာဒေန ဂဋိတာနံ အာဘရဏာဒိနံ ရက္ခဏတ္ထံ (အမှတ်တမဲ့ ဝတ်ထားရာမှ လျော့ကျသွားသော တန်ဆာတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊) ဇာနိ ကရဏ္ဏကာ ကာရေန (ကြုတ်သဏ္ဍာန်အားဖြင့်) ပရိက္ခိပါပေတ္တာ-ဋီကာ။

စန္ဒနဂဏ္ဍိ။ ။စန္ဒနဂဏ္ဍိ ၊ပေ၊ လဂ္ဂါတိ ဧကော ကိရ ရတ္တစန္ဒနရုက္ခော ဂင်္ဂါယ ဥပရိတိရေ ဇာတော၊ ဂင်္ဂါဒကေန ဓောတမုံလော ပတိတ္တာ တတ္ထ တတ္ထ ပါသာဏေသု သမ္ဘိန္ဒမာနော ဝိပ္ပကိရိ၊ တတော ဧကော ယဋ္ဌပ္ပမာဏာ ယဋီကာ ပါသာဏေသု ယံသိယမာနာ ဥဒက ဦမိတိ ပေါထိယမာနာ မဋ္ဌာ ဟုတ္တာ အနုပုဗ္ဗေန ဝုယုမာနာ သေဝါလ ပရိယောနဒ္ဓိ အာဂန္ဓာတသ္မိ ဇာလေ လဂ္ဂါ၊ တံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တိ-သာရတ္ထ။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာဠိယံတိ ဧတ္ထ-ဣဒ္ဓိပါဠိဟာဠိယံဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိပါဠိ
ဟာရိယံ-ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိဟူသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊
အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ပန-အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိတိုကာ၊ အပ္ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မမူအပ်၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။

န ဘိက္ခဝေ၊ ပပေ၊ ပတ္တောတိ အာဒိသု-န ဘိက္ခဝေ၊ ပပေ၊ ပတ္တော အစရှိသော
ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဂိဟိ-လူဝတ်ကြောင်တို့သည်၊ ဘတ္တဂ္ဂ-
(ဆွမ်းကိုယူရာ) ဆွမ်းစားရေရပ်၌၊ သုဝဏ္ဏတဋ္ဌကာဒိသု-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော အုပ်
အစရှိသော ခွက်တို့၌၊ ဗျဉ္ဇနံ-ဟင်းလျာကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထည့်၍၊ သစေပိ
ဥပနာမေန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ကပ်စေကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ-ဤသို့ပင်
လူဝတ်ကြောင်တို့က ကပ်ကြပါသော်လည်း။) အာမသိတုမ္ပိ-သုံးသပ်ခြင်းငှာလည်း၊
န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-ဆက်၊ ဖလိကာ၊ ပပေ၊ မယာနိ-ဖလ်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သောခွက်၊

ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ ပပေ၊ ပဋိက္ခိတ္တံ။ ။ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ ပပေ၊ ပဋိက္ခိတ္တံတိ ဧတ္ထ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိနာမ
“သော (ထိုတန်ခိုးရှင်သည်)” ပကတိဝဏ္ဏံ ဇဟိတွာ ကုမာရကဝဏ္ဏံဝါ ဒသေတိ နာဂဝဏ္ဏံ
ဝါ၊ ဝိဝိဓေ သေနာဗျူတံ ဒသေတိတိ ဧဝမာဂတာ ပကတိဝဏ္ဏံဝိဇယန ဝိကာရဝသေန
(ပင်ကိုယ်အဆင်း သဏ္ဍာန်ကို စွန့်ခြင်းဟူသော ထူးခြားသော အဆင်းသဏ္ဍာန်၏အစွမ်းဖြင့်)
ပဝတ္တာ ဣဒ္ဓိ-သာရတ္ထ၊ ဤဋီကာအလို “ကရောတိ ဧတာယာတိ ကုဗ္ဗနာ၊ ဝိကာရံ-ပကတိ
ပုံသဏ္ဍာန်မှ ဖောက်ပြန်အောင်၊ ကုဗ္ဗနာ-စီမံပြုလုပ်ကြောင်းဖြစ်သော တန်ခိုးတည်း။ ဝိကုဗ္ဗနာ-
ခိုး”ဟု ပြု။ ဝိကုဗ္ဗနာစ+သာ+ဣဒ္ဓိဇာတိ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ။ [ဝိကို “ဝိကာရ”ဟု ဖွင့်သည်။ ပကတိ
အဆင်းကို စွန့်၍ အသားသဏ္ဍာန်၊ နဂါးသဏ္ဍာန်ဖြစ်အောင် စီမံပြုလုပ်ကြောင်းဖြစ်သော တန်ခိုး
ပြာဠိဟာတို့ အမျိုးမျိုးအစားစား များပြားအောင် စစ်ဆင်ဟန် စသည်ကို စီမံပြုလုပ်ကြောင်း
ဖြစ်သော တန်ခိုးပြာဠိဟာတည်း။]

အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ပပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ ပန “ပကတိယာ ဧကော ဗဟုကံ
အာဝရူတိ၊ သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ အာဝရူတ္တာံ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ ဗဟုကော ဟောမိတိ”
ဧဝံ ဝိဘဇိတွာ ဒသိတာ အဓိဋ္ဌာနဝသေန နိပ္ပန္နာ ဣဒ္ဓိ-သာရတ္ထ၊ ဤဋီကာအလို “အဓိ
ဋ္ဌာတိ+ဧတာယာတိ အဓိဋ္ဌာနာ-ပင်ကိုယ်အဆင်းကို မစွန့်ဘဲ မိမိကိုပင် အဆင်းအမျိုးမျိုး
ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး သတသဟဿစသော အရေအတွက်ဖြစ်အောင် အဓိဋ္ဌာန်အကြောင်း
တန်ခိုးတည်း။ “အဓိဋ္ဌာနာ စ+သာ+ဣဒ္ဓိဇာတိ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ”ဟု ပြု။ [ဘုရားရှင်၏ ရေ၊ မီးအစုံ
ဖြစ်အောင် တန်ခိုးပြုခြင်းလည်း ဤအဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိပင်တည်း။]

သုဝဏ္ဏတဋ္ဌကာဒိသု။ ။အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော “ရူပိယမယ၊ မဏိမယ၊
ဝေဠုရိယမယ” ခွက်တို့ကို ယူပါ။ ဤခွက်တို့သည် လူတို့ဥစ္စာပင်ဖြစ်သော်လည်း တို့ရုံမျှ မတို့
ကောင်း၊ ထို့ကြောင့် “ငွေကွမ်းအစ်၊ ငွေထုံးဗူး၊ ငွေရေခွက် စသည်တို့၌ ထည့်၍ကပ်လျှင် မကိုင်
အပ်”ဟု မှတ်ပါ။ [ဇာအုပ်တို့၌ “တဋီက”ဟု ရှိ၏။ အဘိဓာန်၌ “သပေါဖျာ”အနက်ဟောသာ
ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဦးဟုတ်စိန် အဘိဓာန်အတိုင်း “တဋီက”ဟု ပြင်ပါသည်။ ယခုခေတ် လဘက်
အုပ်များကဲ့သို့ အုပ်ငယ်၊ ခွက်ငယ်အနက် ဟောတည်း။]

ချက်ကျောက်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သောခွက်၊ ကြေးဝါဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သောခွက်ဟူကုန်
 သော၊ တဋ္ဌကာဒီနိ-ပအုပ် အစရှိကုန်သော၊ ဘာဇနာနိ-ခွက်တို့သည်၊ ပုဂ္ဂလိက
 ပရိဘောဂနေဝ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ (ကိုယ်ပိုင်သုံး
 ဆောင်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်) န ဝဋ္ဌန္တိ-မအပ်ကုန်၊ သံယိက ပရိဘောဂနေဝါ-သံယာ၏
 ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ-လူတို့ အထူး
 တလည် ပြုပြင်အပ်သော ခွက်တို့သည်၊ (သမာနာနိ)ဝါ-ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊
 ဝဋ္ဌန္တိ-အပ်ကုန်၏၊ တမ္ပလောဟမယောပိ-ကြေးနီဖြင့် ပြုအပ်သောခွက်သည်လည်း၊
 ပတ္တော-သပိတ်သည်၊ (သမာနော)ဝ-ဖြစ်သော်သာ၊ န ဝဋ္ဌတိ-မအပ်၊ ထာလကံ
 ပန-ခွက်သည်ကား၊ ဝဋ္ဌတိ-အပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣဒံ သဗ္ဗ-ဤအလုံးစုံသော
 စကားရပ်ကို၊ ကုရုန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။ [ဤအဓိပ္ပာယ်ကိုယူ၍ ပါတိမောက်ဘာသာ
 ဋီကာ၌ ဦးပဉ္စပန္နနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ပန-ကား၊ မဏိမယောတိ ဧတ္ထ-မဏိမယောဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဣန္ဒနီလာဒိ
 မဏိမယော-ပတ္တမြားညို အစရှိသော ပတ္တမြားတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောခွက်ကို၊ ဝုတ္တော-
 မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ ကံသမယောတိ ဧတ္ထ-ကံသမယောဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဝဋ္ဌ
 လောဟမယောပိ-ကြေးဖြူဖြင့် ပြုအပ်သော ခွက်ကိုလည်း၊ သင်္ဂဟိတော-သိမ်းယူ
 အပ်ပြီ။ (“ဝဋ္ဌလောဟမယောပိ-တေးဖြင့်ပြုအပ်သော ခွက်သည်လည်း”ဟု ရှေး
 နိဿယ ပေး၏။)

၂၅၃။ လိခိတုန္တိ ဧတံ-လိခိတုံဟူသော ဤစကားကို၊ တနုကရဏတ္ထာယ-
 ပါးအောင်ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [ဝေဠဝိင်းက ထူနေသည့်
 အတွက် ပါးအောင်ပြုခြင်းအကျိုးငှာ ခြစ်ပစ်ဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။] ပကတိ
 မဏ္ဍလံတိ-ကား၊ မကရဒန္တိန္ဒကမဏ္ဍလမေဝ-ဖြတ်အပ်သော မကရ်းသွားသဏ္ဍာန်
 ရှိသော ဝေဠဝန်းကိုသာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်။) [သပိတ်ခြေ (ဝေဠဝန်း)က မငြိမ်သက်
 သောကြောင့် မကရ်းသွား (ခွေးသွားစိတ်) ဖြတ်ထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော် မူပြီးဖြစ်၏။
 ထို့ကြောင့် “ပကတိမဏ္ဍလံ”ကို “မကရဒန္တိန္ဒကမဏ္ဍလမေဝ”ဟု ဖွင့်သည်။]

ပကတိမဏ္ဍလံ။ ။ပတ္တမဏ္ဍလနှင့် ပတ္တာဓာရကသည် ပုံသဏ္ဍာန်ချင်းမတူ၊
 အာဓာရကသည် “ဘူမိအာဓာရက၊ ဒါရုအာဓာရက၊ ဒဏ္ဍာဓာရက”ဟု အမျိုးမျိုးရှိ၏။
 ပတ္တမဏ္ဍလကား တိပုမယသိသမယ-သလွဲအဖြူ အမဲတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော သပိတ်ခြေဝိုင်းတည်း၊
 ထိုပတ္တမဏ္ဍလကို ရူပကာကိဏ္ဍ-အရပ်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းအောင်၊ ဘိတ္တိကမ္ပကတ-ဘေးနံရံ၌
 လှပသော ပရိကမ် ရှိအောင်ပြု၍ ဆဗ္ဗဂ္ဂိတို့ ဆောင်ကြသည်။ ထိုသို့ မပြုဖို့ရန် ပကတိမဏ္ဍလကို
 ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ [မဏ္ဍလသည် အလယ်၌ကျုံ့၍ အထက်အောက် ၂-ဖက်၌ ပြန့်ကား
 နေသော-ယခုအခါ ဒန်သပိတ်ခြေဝိုင်းမျိုးပင်တည်း၊ ဤသို့ အာဓာရကနှင့် မဏ္ဍလတို့၏
 ကွဲပြားပုံကို သိပါ။]

၂၅၄။ အာဝဠိတွာတိ-ကာ၊ အညမည-အချင်းချင်း၊ ပဟရိတွာ-ထိခတ်၍၊ (“ဘိဇ္ဇိသု”၌ စပ်) ပတ္တာဓာရကတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဒန္တဝဠိဝေတ္တာဒီဟိ-ဆင်စွယ်၊ နွယ်၊ ကြိမ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတေ-ပြုအပ်သော၊ ဘူမိအာဓာရကေ-မြေပြင်၊ ကြမ်းပြင်ဝယ် ထားအပ်သော သပိတ်ခြေ၌၊ တယော-၃ လုံးကုန်သော၊ (ပတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊) ဒါရုအာဓာရကေ-သစ်သားသပိတ်ခြေ၌၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပရူပရိ-အဆင့်ဆင့်၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရုန္နိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။

ပန-ဝါဒန္တရ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ) ဘူမိအာဓာရကေ-မြေပြင်၊ ကြမ်းပြင်ဝယ် ထားအပ်သော သပိတ်ခြေသည်၊ တိဏ္ဍံ-၃-လုံးကုန်သော၊ ပတ္တာနံ-သပိတ်တို့၏၊ အနောကာသော-တည်ရာမဟုတ်၊ (တတ္ထ-ထိုသပိတ်ခြေ၌) ဒွေ-၂ လုံးသော သပိတ်တို့ကို၊ ထပေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ [“ဘူမိအာဓာရကေ”ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ “ထပေတုံ”ဥလျှင် ကောင်း၏၊ အနောကာသောဥလျှင် မကောင်း၊ သုသဇ္ဇိတေသု-ကောင်းစွာ စီမံအပ်ကုန်သော၊ ဒါရု၊ ပေ၊ ဓာရကေသုပိ-သစ်သားသပိတ်ခြေ၊ ဒုတ်တံသပိတ်ခြေတို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော - ဤနည်းပင်တည်း၊

ဘူမိအာဓာရကေ။ ။ဝဠိအာဒီဟိ၌ အာဒိဖြင့် ယခုခေတ်၌ သုံးစွဲအပ်သော ထန်းလက်သပိတ်ခြေ၊ ရေအိုးကရွတ်အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲအပ်သော သစ်သား ၄-ချောင်းစပ်ထားသော သပိတ်ခြေ စသည်တို့ကို ယူ၊ ထိုသပိတ်ခြေများသည် မြေကြီး ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ အကွင်းလိုက် ချထားနိုင်သောကြောင့် ဘူမိအာဓာရကမည်၏။ “ဘူမိယံ-မြေ၌၊ (ကြမ်းပြင်စသော တည်ရာ၌) ထပိတော+အာဓာရကော ဘူမိအာဓာရကော”ဟု ဖြူ၊ ထိုသပိတ်ခြေသည် လတ်ကောက်ကွင်းနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်တူသောကြောင့် “ဝလယာဓာရကေ”ဟု ဖွင့်ကြသည်၊ မြေပြင် ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ဝှေ့လိုက်တည်နေရကား ထိုဝှေ့ပေါ်၌ သပိတ် ၃-လုံးဆင့်၍ ထားနိုင်သည်ဟု ကုရုန္နိကဆိုသည်။ [ဘူမိအာဓာရကေတိ ဒန္တာဒီဟိ ကတေ ဝလယာဓာရကေ၊ ဧတဿ ဝလယာဓာရကဿ အနုစူတာယ (မမြင့်သည့်အတွက်) ထပိတာ ပတ္တာ န ပရိပတန္တိတိ “တယော ပတ္တေ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ အနုစူတဉ္စိ သန္ဓာယ အယံ “ဘူမိအာဓာရကေ”တိ ဝုတ္တော-ဝိမတိ။]

ဒါရုအာဓာရက ဒဏ္ဍကာဓာရေသု။ ။သစ်သားတစ်ချောင်းတည်းဝယ် အပေါ်၌ သပိတ်တင်ဖို့ရန် ပြုလုပ်အပ်သောနေရာရှိသော သပိတ်ခြေကို “ဒါရုအာဓာရက”ဟု ခေါ်၏။ ကုလားများ မွဲဗမ်းတင်၍ ရောင်းရာအခြေကဲ့သို့ ဒုတ်တံ၊ ဝါးတံများစွာဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော သပိတ်ခြေကို “ဒဏ္ဍာဓာရက”ဟု ခေါ်သည်။ ထိုသပိတ်ခြေများသည် အလွန်ခိုင်မာအောင် စီမံပြုလုပ်အပ်သော်လည်း မြင့်နေသည့်အတွက် သပိတ် ၃-လုံးတင်ဖို့ရန် နေရာမဖြစ်နိုင်၊ ၂-လုံးသာ တင်နိုင်သောကြောင့် “သုသဇ္ဇိတေသု ဧသေဝ နယော”ဟု ဆိုသည်။ [ဒါရုအာဓာရက ဒဏ္ဍာဓာရကေသုတိ ဧကဒါရုနာ ကတအာဓာရကေ၊ ဗဟူတိ ဒဏ္ဍောဟိ ကတအာဓာရကေ၊ ဧတေ ဥစ္စတရာ ဟောန္တိ၊ ပတ္တောဟိ သဟပတန သဘာဝါ-(လဲကျခြင်းသဘောရှိကုန်၏) တေန သုသဇ္ဇိတေသုတိ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။]

["၃-လုံး မစားနိုင်၊ ၂-လုံးသာ ထားနိုင်သည်"ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ဘမကောဋီ သဒိသော-ပွတ်ခုံ၏ အဖျားနှင့်တူသော၊ ဒါရုအာဓာရကော-သံညလည်းကောင်း၊ တီဟိ-၃ ချောင်းကုန်သော၊ ဒဏ္ဍကေဟိ-ဒုတ်ငယ်တို့ဖြင့်၊ ဗဒ္ဒေါ-ဖွဲ့အပ်သော၊ ဒဏ္ဍကာဓာရော-ဒုတ်တံ သပိတ်ခြေသည်လည်းကောင်း၊ ဧကဿပိ-တစ်လုံးလည်း ဖြစ်သော၊ ပတ္တဿ-သပိတ်၏၊ အနောကာသော-တည်ရာမဟုတ်၊ တတ္ထ-ထိုဒါရု အာဓာရက၊ ဒဏ္ဍကာဓာရတို့၌၊ ထပေတွာပိ-ထား၍လည်း၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဂဟေတွာဧဝ-သပိတ်ကို ကိုင်၍သာ၊ နိသီဒိတဗ္ဗ-နေရာ၏၊ ဘူမိယံ ပန-မြေမျို၍ နိကုဋိတွာ-မှောက်၍၊ ဧကမေဝ-တစ်လုံးသော သပိတ်ကိုသာလျှင်၊ ထပေတဗ္ဗ-ထားထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။)

မိမုန္တေတိ-ကား၊ အာလိန္ဒကမိမိကာဒီနံ-စမုခ်အကြည် အစရှိသည်တို့၏၊ အန္တေ-အစွန်၌၊ ("ပတ္တံ နိက္ခိပန္နိ"၌ စပ်) ပန-ဆက်၊ ပရိဝတ္ထေတွာ-လိမ့်၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုအကြည်ပေါ်၌သာ၊ သဓေ ပတိဋ္ဌာတိ-အကယ်၍ တည်နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ။)

တံမကောဋီ သဒိသော။ ။ဘမကောဋီ သဒိသောတိ ယတ္ထ ဓမကရဏာဒီ ပဝေသေတွာ လိခန္တိ (ခြစ်ကြ၊ ပွတ်ခံကြကုန်၏) တဿ ဘမကဿ ကောဋီယာ သဒိသော၊ တာဒိသဿ ဒါရုအာဓာရကဿ အဝိတ္ထိဏ္ဍတာယ (မပြန့်ကျယ်သည့်အတွက်) ထပိတောပိ ပတ္တာ ပတတိတိ၊ အနောကာသောတိ ဝုတ္တာ-ပိမတိ။

ဘူမိယံ ပေ၊ ထပေတဗ္ဗံ။ ။ဘူမိယံ ပေ၊ ထပေတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ ဒွေ ထပေန္တေန ဥပရိ ထပိတပတ္တံ ဧကေန ပဿေန (တစ်ခုသော ဘေးဖြင့်) ဘူမိယံ ဖုံသာပေတွာ ထပေတံ ဝဋ္ဋတိတိ ဝဒန္တိ-သာရတ္ထ။ [ဤမဟာအဋ္ဌကထာ စကားကိုယူ၍ ခုဒ္ဒသိက္ခာဝယ် အောက်ပါ ဂါထာကို ဆိုသည်။]

ဘူမိ အာဓာရကေ ဒါရု၊ ဒဏ္ဍာဓာရေ သုသဓိတေ၊
 ဒုဝေ ပတ္ထေ ထပေယျေကံ၊ နိကုဋိတွာန ဘူမိယံ။

မိမုန္တေ။ ။ "မိမိ"ကို အာလိန္ဒကမိမိကာဒီနံ"ဟု ဖွင့်သည်။ ထို "အာလိန္ဒက မိမိကာဒီနံ"ကို "မမုခ်မိမိကာနံ ဥစ္စဝတ္ထုကာနံတိ အတ္ထော"ဟု ပိမတိဖွင့်၏။ ထိုအဖွင့်ကို ထောက်၍ စမုခ်၏ အောက်၌ ခုံမြင့်စသည်ကို "မိမိ"ဟု မှတ်ပါ။ "အကြည်"ဟူသည် မြေခုံ၊ အုတ်ခုံစသော ခုံမြင့်တည်း။ ထိုအကြည်ကို အပြင်ဟုလည်းကောင်း၊ အတွင်းဟုလည်းကောင်း မဖွင့်ကြသောကြောင့် အတွင်းအပြင် ခွဲဖွယ်မလို၊ ရှေးနိဿယ၌ "မိမုန္တေ-အတွင်း နံရံ အကြည်စွန်း၌"ဟု ပေးသည်ကား နောက်လာမည့် "ပရိဘဏ္ဍန္တ"ကို ထောက်၍ ပေးကြဟန် တူသည်။ "အာလိန္ဒက မိမိကာဒီနံ"ဟု အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်ဆိုသောကြောင့် တံတိုင်း စသည်တို့ကိုလည်း ဥစ္စဝတ္ထုက-မြင့်သောတည်ရာ အကြည်အဖြစ်ဖြင့် ယူသင့်၏။

ပရိဝတ္ထေတွာ တတ္ထေဝ ပတိဋ္ဌာတိ။ ။တစ်လိမ့်၊ နှစ်လိမ့်၊ သုံးလိမ့် လိမ့်သော်လည်း ထိုအကြည်၌ပင် တည်နိုင်လောက်အောင် အကြည်က ကျယ်နေလျှင် ထားကောင်း၏။ ပရိဝတ္ထေတွာ-ဟု ဆိုသောကြောင့် သပိတ်ခြေမပါဘဲ သပိတ်ချည်း ပက်လက်ထားခြင်းကို

ဝေဠုပါယ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဝိတ္တိဏ္ဍာယ-ပြန်ကျယ်သော၊ မိမိယာ-အကြည်
 သို့၊ ဣပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပရိဘဏ္ဍန္တေတိ-ကား၊ ဗာဟိရပသေ-
 နံရံပြင်ဘက် ဘေး၌၊ ကတာယ-ပြုအပ်သော၊ တနုကမိမိကာယ-ကျင်းငယ်သော
 အကြည်၏။ အန္တေ-အစွန်၌၊ (“ပတ္တံ နိက္ခိပန္တိ”၌ စပ်)၊ ဧတ္ထာပိ-ဤနံရံပြင်ဘက်
 ဘေး၌လည်း၊ မိမိယံ-စမုခိအကြည် စသည်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ခဲ့သော
 နည်းဖြင့်သာ၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။ [“မိမိက
 ကျယ်လျှင် ထားကောင်း၏”-ဟူလို။]

စောဠကန္တိ-ကား၊ ယံ-အကြင်အဝတ်ကို၊ ပတ္တရိတွာ-ဖြန့်ခင်း၍၊ ပတ္တော-ကို၊
 ထပိယတိ-ထားအပ်၏။ (တံ-ထိုအဝတ်ကို၊ အနုဇနာမိ၌ စပ်)။ [ပါဠိတော်ဝယ်
 “စောဠကံ အနုဇနာမိ”ဟု ရှိသောကြောင့် “စောဠကန္တိ”ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ၌
 စောဠကံသည် ဒုတိယန္တိတည်း။] ပန-ဆက်၊ တသ္မိ-ထိုအဖတ်သည်၊ အသတိ-မရှိ
 လသော်၊ ကဋ္ဌသာရကေဝါ-ဖျာ၊ သင်ဖြူး၌သော်လည်းကောင်း၊ တဋ္ဌိကာယဝါ-
 သပေါဖျာ၌သော်လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာ ပရိဘဏ္ဍကတာယ-မြေညက်ဖြင့် ပြု
 အပ်သော ပရိဘာဏ်ရှိသော၊ ဝါ-မြေညက်ဖြင့်ပြုအပ်သော အပြေအပြစ်ရှိသော။

ဆိုကြောင်း ထင်ရှား၏။ မှောက်ထားသော်လည်း အကြည်က မကျယ်လျှင် မထားကောင်း
 ပင်တည်း။ “သပိတ်ခြေပေါ်၌ကား သပိတ်ခြေကို ထား၍ဖြစ်လောက်သော အကြည်ဖြစ်လျှင်
 ထိုသပိတ်ခြေပေါ်၌ ထားကောင်း၏”ဟု နောက်၌ ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြသည်။

ပရိဘဏ္ဍန္တေ။

။ပရိဘဏ္ဍကို “ဗာဟိရပသေ ကတာယ တနုကမိမိကာယ”ဟု ဖွင့်၏။
 ထို၌ “ဗာဟိရပသေ ကတာယတနုကမိမိ”ဟူသည် အုတ်နံရံ၊ မြေညက်နံရံတို့အတွက် အခြေခိုင်
 မြအောင် အပြင်ဘက်က လှည့်ပတ်၍စီအပ်သော အုတ်ခုံ၊ မြေခုံ စသည်တည်း။ ထိုခုံကား
 များသောအားဖြင့် မကျယ်လှသောကြောင့် “တနုကမိမိကာယ”ဟု ဆိုသည်။ အံကယ်၍
 ကျယ်နေလျှင် ထားနိုင်သောကြောင့် “မိမိယံ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော”ဟု ဆိုသည်။ [ပရိဘဏ္ဍနာမ
 ဝေဟသယ ဗဟိ ကုဋ္ဌပါဒသယ ထိရဘာဝတ္ထံ ဇာတာ တနုကမိမိကာ ဝုစ္စတိ-သာရတ္ထ၊ ဗာဟိရ
 ပသေတိ ပါသာဒါဒိနံ ဗဟိကုဋ္ဌေ။-ဝိမတိ။]

ဆက်ဦးအုံ။

။တနုကမိမိကာယာတိ ဓုဒ္ဓကမိမိကာယ၊ မိမုန္တေဝိ အာဓာရကေ
 ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အနုဇနာမိ ဘိက္ခဝေ အာဓာရကံတိ ဟိ ဝစနတော မိမုဒိသု ယတ္ထ ကတ္တစိ
 အာဓာရကံ ထပေတွာ တတ္ထ တတ္ထ ပတ္တံ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာဓာရကေ ထပနော ကာသသယ
 အနိယမိတတ္ထာတိ ဝဒန္တိ-သာရတ္ထ၊ ဝိမတိ၌လည်း “တနုကမိမိကာယာတိ ဝေဒိကာယ၊ သဗ္ဗတ္ထ
 ပန ဟတ္ထပမာဏတော (ဝ-တောင် ပမာဏမှ) အဗ္ဗန္တရေ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာဓာရကံ ပန
 တတော ဗဟိပိ ဝဋ္ဋတိ”ဟု အလားတူဖွင့်သည်။ ဤဝိမတိ၌ “ဝေဒိကာ”ဟူသည် မြေခုံအကြည်
 ပင်တည်း။ အဘယာရာမဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယ (၂၂၂)အဖွင့် ကြည့်ပါ။ ဤအဖွင့်
 များကိုထောက်၍ “မိမုန္တေ-အဦးစမုခိ၏ အုတ်ခုံ၊ မြေခုံဟူသော အကြည်၏အစွန်း၌၊
 ပရိဘဏ္ဍန္တေ-နံရံပြင်ဘက်ပတ်လည် အုတ်ခုံ၊ မြေခုံ အကြည်၏အစွန်း၌၊ ပတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပန္တိ-
 ထားကြကုန်၏”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး။

အခြားနေရာ၌ “ပရိဘက္ကတယ” နေရာဝယ် “ပရိကမ္မကတယ” ဟု သုံးစွဲ၏။ ဘူမိယာဝါ-မြေ၌သော်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထ-အကြင်သံ၌၊ (ပတ္တော-သည်) န ဒုဿတိ-မပျက်ဆီး၊ တထာရူပါယ-ထိုသို့မပျက်စီးနိုင်လောက်သော သဘောရှိသော၊ ဝါလိကာယဝါ-သံ၌သော်လည်းကောင်း၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ကဋသရကေဝါ-ကဲလားသင်ဖြူး၌လည်းကောင်း၊ တဋ္ဌိကာယဝါ-ခတ်ပိုင်း၌လည်းကောင်း” ဟု ပေး၏။) ပန-ဗျတိရိက်၊ ပံသုရဇာဒိသု-ဖုံ၊ မြူ အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း၊ ခရဘူမိယံဝါ-ကြမ်းတမ်းသော မြေ၌လည်းကောင်း၊ ထပေန္တဿ-ထားသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ။)

ပတ္တမာဠကံ-သပိတ်စင်ကို၊ ဣဋ္ဌကာဟိဝါ-အုတ်တို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒါရူဟိဝါ-သစ်သားတို့ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ မဟာမုခကုဏ္ဍသဏ္ဍာနာ-ကျယ်သောမျက်နှာပုံရှိသော ဖျဉ်းအိုးပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော၊ ဘက္ကကုက္ကလိကာ (ဘက္ကကဥက္ကလိကာ)-သပိတ်စသော ဘက္ကတို့ကို ထားရာအိုးကို၊ ပတ္တကုဏ္ဍောလိကာတိ-ပတ္တကုဏ္ဍောလိကာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ [မဟာမုခကုဏ္ဍသဏ္ဍာနာတိ မဟာမုခစာဋီသဏ္ဍာနာ-ဝိမတိ။]

ယော လဂ္ဂေယျာတိ-ကား၊ ယတ္ထကတ္ထမိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော နံရံတံသင်း၌၊ လဂ္ဂေန္တဿ-ချိတ်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋမေဝ-သည်သာ၊ (ဟောတိ။) [နံရံ၌ စိုက်ထားအပ်သော “သံ”စံသည်ကို “နံရံတံသင်း” ဟု ခေါ်သည်။]

စီဝရဝံသေပိ-သင်္ကန်းတန်း ဝါး၌လည်း၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဘက္ကကထပနတ္ထမေဝ-ဘက္ကထားခြင်းအကျိုးငှာသာလျှင်၊ ကာတံ ဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ နိသီဒနဿယနတ္ထံ - ထိုင်ခြင်း၊

ပတ္တမာဠကံ။ ။ပတ္တမာဠောနာမ ဝဇ္ဇတွာ ပတ္တာနံ အဂမနတ္ထံ (သပိတ်တွေလိမ့်၍ မကျဖို့ရာ) ဝဋ္ဋဝါ စတုရသံဝါ ဣဋ္ဌကာဒိဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ကတောတိ ဂဏ္ဍိပဒေသု ဝုတ္တိ-သာရတ္ထ၊ ပတ္တမာဠကန္တိ ဥပစိကာနံ အနုဋ္ဌဟနတ္ထာယ (ခြမတက်နိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ) ဘူမိတော ဥစ္စတရံ ကာတံ ဝေဒိကာကာရမာဠကံ (အုတ်ခုံအကြည်သဏ္ဍာန်ရှိသော စင်တည်း) -ဝိမတိ။

လဂ္ဂေန္တဿ။ ။လဂ္ဂေန္တဿ ဒုက္ကဋတိ ကေဝလံ (သပိတ်အိတ်မဖက်သက်သက်) ပတ္တံ လဂ္ဂေန္တဿ၊ န ထပိကာယ လဂ္ဂေန္တဿ (အိတ်ဖြင့် ချိတ်သော ရဟန်းအား အာပတ်မသင့်)၊ ဣတိ ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ-ဤ ဝဒန္တိဝါဒကို စဉ်းစားစံရာကောင်းသည်-ဝိမတိ၊ ဤဝိမတိအလိုအားဖြင့် “သပိတ်ချည်းသက်သက် ချိတ်သည်ဖြစ်စေ၊ သပိတ်အိတ်ထည်း၌ ထည့်၍ သပိတ်အိတ်ဖြင့် ချိတ်သည်ဖြစ်စေ ဒုက္ကဋအာပတ်ချည်းသာ” ဟု ယူလိုဟန်တူ၏။ နောက်၌ “သပိတ်ကို အဝတ်ဖြင့်ထုတ်ပြီးလျှင် သင်္ကန်းတန်း၌လည်း ဖွဲ့ချည်၍မထားကောင်း” ဟု ဆိုလတ်စကားကို ထောက်လျှင် “သပိတ်အိတ်ဖြင့်လည်း ဆင်စွယ်ကောက် စသည်၌ မချိတ်ကောင်း” ဟူသော ဝိမတိအလိုက ကောင်းစရာရှိသည်။

အိပ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကတံဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-
 အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ မဉ္ဇေဝါ-ညောင်စောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋေ
 ဝါ-အင်းပျဉ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ထပေန္တဿ-ထားသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်၊ (ဟော
 တံ)၊ ပန-အန္ဓယကား၊ အညေန-သပိတ်မှတစ်ပါးသော၊ ဘဏ္ဍကေန-ဘဏ္ဍာနှင့်၊
 သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဗန္ဓိတွာ-ရောနှောဖွဲ့ချည်၍၊ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ (ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်
 ပေါ်၌ထားခြင်းငှာအပ်၏)၊ [အညေန ဘဏ္ဍကေနာတိ အညေန ဘာရဗန္ဓနေန
 (လေးသောဝန် အဖွဲ့အတုပ်ရှိသော) ဘဏ္ဍကေန-ဝိမတိ။] အဋ္ဌနိယံ-အပေါင်၌၊
 (ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၏ အပေါ်၌)၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ ဩလမ္ဗေတုံဝါ-ဆွဲချိတ်ခြင်း
 ငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ (အဋ္ဌနိယံ-၌)၊ ဗန္ဓိတွာ ဝိ-ဖွဲ့ချည်၍လည်း၊
 ဥပရိ-အပေါင်၏အထက်၌၊ ထပေတုံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။

ပန-ဆံက်၊ မဉ္ဇေဝါ-ညောင်စောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အချို့စာ၌ “မဉ္ဇော”
 ဟု ရှိ၏)၊ ပိဋေဝါ-အင်းပျဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥက္ကံပိတွာ-မြှောက်၍၊ စိဝရံသာ
 ဒီသု-သင်္ကန်းတန်းဝါး အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ အဋ္ဌကတ္ထန္ဓေန-လင့်စင်ပုံသဏ္ဍာန်
 ဖြင့်၊ (လယ်တော စသည်၌ လင့်စင်ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်)၊ ထပိတံ-ထားအပ်သည်၊ သစေ
 ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထ-ထိုလင့်စင်ပုံသဏ္ဍာန်ပြုအပ်သော
 ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌၊ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ (“မြင့်နေသည့်အတွက် ထိုင်စရာမဟုတ်
 သောကြောင့် ထားကောင်း၏”ဟူလို)၊ အံသဗဒ္ဓကေန-ပခုံးလွယ်ဖြင့်၊ အံသကူဋေ-
 ပခုံးစွန်၌၊ လဂ္ဂေတွာ-ချိတ်၍၊ အကေ-ရင်ခွင်၌၊ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဆတ္ထေ-ထီး၌၊
 ဘတ္တပူရောပိ-ဆွမ်းဖြင့်ပြည့်သော သပိတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊
 အံသကူဋေ-ပခုံးအစွန်၌၊ လဂ္ဂိတပတ္တောပိ-ချိတ်အပ်သော သပိတ်သည်လည်း
 ကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-အန္ဓယ၊ ဘဏ္ဍကေန-
 ဘဏ္ဍာနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ (ထီးကို ဖွဲ့ချည်၍)၊ ထပိတေ-ထားအပ်သော၊
 (ဆတ္ထေ) ဝါ-ထီး၌သော်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌက-လင့်စင်ကို၊ (အထက်၌ မြှောက်ချိ
 အပ်သည်ကို)၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ထပိတေ-ထားအပ်သော၊ (ဆတ္ထေ) ဝါ-ထီး၌သော်

ဗန္ဓိတွာဩလမ္ဗေတုံ။ ။ဗန္ဓိတွာဩလမ္ဗေတုံတိ ဝုတ္တတ္တာ၊ ပတ္တတ္ထပိကာယ
 အံသဗဒ္ဓကော (သပိတ်အိတ် ပခုံးလွယ်သည်)၊ ယထာလဂ္ဂိတဋ္ဌာတော န ပရိဂဋတိ၊ တထာ
 သဗ္ဗထာပိ ဗန္ဓိတွာ (ချည်ထားရာအရပ်မှ မရွေ့လောက်အောင် တင်းကြပ်စွာ ဖွဲ့ချည်၍)၊
 ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိ-ဝိမတိ၊ အပေါင်၏ အထက်ပေါ်၌ထားလျှင် အမှတ်တမဲ့ ထိုင်သူတို့ ဖိထိုင်
 မည်စိုးသောကြောင့် “ဗန္ဓိတွာပိ ဥပရိ ထပေတုံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ”ဟု ဆိုသည်။

ဘဏ္ဍကေန ၊ ပေ၊ ယောကောစိ။ ။ဗန္ဓိတွာ ထပိတေ ဆတ္ထေဝါ အဋ္ဌကံ ကတွာ
 ထပိတေ (ငြင်းစင်လုပ်၍ ထားအပ်သော) ဆတ္ထေဝါတိ ယောဇနာ၊ ယောကောစိ ဘတ္တပူရောပိ
 တုစ္ဆပတ္တောပိတိ သမ္ပန္နော-ယောဇနာ။

လည်းကောင်း၊ ယောကောစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော သပိတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ထပေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [အချို့စာအုပ်၌ “ထေပိတေ ဝါ” ဟု “ဝါ” ပါသည်ကား အပို။]

၂၅၅။ ပတ္တဟတ္ထေနာတိ ဧတ္ထ-ပတ္တဟတ္ထေနဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ကေဝလံ-ပါဒသီသမဗေဒကံသက်သက်၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ ဟတ္ထေ-လက်၌၊ ပတ္တော-သပိတ်သည်၊ (အတ္တိ-ရှိ၏) သော ဧဝ-ထိုလက်၌ သပိတ်ရှိသော ရဟန်းသည်သာ၊ ပတ္တဟတ္ထော-ပတ္တဟတ္ထမည်သည်၊ န-မဟုတ်သေး၊ ကေဝလံ-ပင်္ဂါက စသည်မဗေဒကံ သက်သက်၊ ကဝါဋ္ဌမေဝ-တံခါးရွက်ကိုသာ၊ ပဏာမေတုံ-တစ်ဖက်သို့ ညွတ်စေခြင်း ငှာ၊ ဝါ-တွန်းခွင့်ကို၊ န လဘတိစ-မရသည်လည်း၊ န-မဟုတ်သေး၊ အပိ စ ခေါ ပန-အဟုတ်ကား၊ ဟတ္ထေ ဝါ-လက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌိပါဒေ ဝါ-ခြေဖမိုး၌ သော်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သရီရာဝယဝေ-ကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်း၌၊ ပတ္တသ္မိ-သပိတ်သည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ဟတ္ထေနဝါ-

ပတ္တဟတ္ထေန။ ။ပါဠိတော်၌ “ပတ္တဟတ္ထေန”ဟု သာမညရှိသော်လည်း “ဟတ္ထကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် မိန့်သောကြောင့် ပိဋ္ဌိပါဒနှင့်တကွ သရီရာဝယဝအားလုံးကို ယူပါ” ဟု သိစေလိုသောကြောင့် “န ကေဝလံ”စသည်ကို မိန့်သည်။ “န ကေဝလံ ၊ပေ၊ ပတ္တဟတ္ထော” ဟူသော ဝါကျ၏တွဲဘက် သမုစ္စယစကားကား “အပိ စ ခေါ”ဝါကျဝယ် ဟတ္ထေဝါမှစ၍ “သရီရာဝယဝေ”တိုင်အောင်သော စကားတည်း။ ဆိုလိုရင်းကား- လက်၌ သပိတ်ရှိသော ရဟန်းသာမက၊ ခြေဖမိုးနှင့်တကွ သရီရာဝယဝ၌ သပိတ်ရှိလျှင်လည်း လက်၊ ခြေ၊ ဦးခေါင်း စသော ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြင့် မတွန်းကောင်း-ဟူလို။

န ကေဝလဉ္စ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် “ကဝါဋ္ဌော န ပဏာမေတဗ္ဗော”၌ ကဝါဋ္ဌကို ဥပ လက္ခဏနည်းအားဖြင့် မှတ်ပြသည်။ ကဝါဋ္ဌသာမက၊ ယဋိက စသည်ကိုလည်း မဖွင့်ကောင်းဟု သိစေလို၍ “န ကေဝလဉ္စ ၊ပေ၊ ပဏာမေတုံ န လဘတိ”ဟု မိန့်သည်။ ထိုဝါကျ၏တွဲဘက် သမုစ္စယစကားကား- “ကဝါဋ္ဌ ၊ပေ၊ အဝါပုရိတုံ န လဘတိ”တည်း။ [ရှေးခေတ်က တံခါးပိတ် သောအခါ အထက်နား၌ မင်းတုတ်ဟု ခေါ် အပ်သော တုတ်ချောင်းရှည်ရှိ၏။ ထိုတုတ်ချောင်း ရှည်ကို ဘေး နှစ်ဖက်၌ တံခါးပေါင်ကိုကပ်၍ ရိုက်ထားသော အသားတို့၏အကြား၌ ချထားရ၏။ ဖွင့်သော အခါ ထိုမင်းတုတ်ကိုမြှောက်၍ ဖွင့်ရသည်။ ထို့ကြောင့် “ယဋိကံ ဥက္ခိပိတုံ”ဟု ဆိုသည်။]

ထို့ပြင် တံခါးရွက်၏အလယ်ခေါင်၌ ဝဲယာသွားသော ကန့်လန့်တစ်မျိုးရှိသေး၏။ ထို ကန့်လန့်၏ အလယ်ခေါင်၌ သံချောင်းတပ်၍ထားသည်။ ထိုသံချောင်း၏တည့်တည့် တံခါးရွက်၌ သံကောက်ဝင်လောက်အောင် အပေါက်ဖောက်ထား၏။ သံကောက်ကို ထိုအပေါက်အတွင်း သွင်း၍ သံချောင်းကို လှည့်လိုက်သောအခါ ထိုကန့်လန့်သည် နေရာရွေ့သွားသဖြင့် တံခါးဖွင့် လာ၏။ ဤဝါကျများကို ထောက်၍ သပိတ်အိတ်ဖြင့် လွယ်လျက်မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ် အပိုင်း၌ သပိတ်ရှိနေလျှင် တံခါးမဖွင့်ကောင်းဟု မှတ်ပါ။ သပိတ်အိတ်ဖြင့် လွယ်ထားလျှင်ကား ဖွင့်ကောင်း၏ဟု မှတ်ပါ။

လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒေနဝါ-ခြေဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သီသေန ဝါ-
 ဦးခေါင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊
 သရီရာဝယဝေန-ကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်းဖြင့်၊ ကဝါဠ-ကို၊ ပဏာမေတုံ-တစ်ဖက်သို့
 ညွတ်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-တွန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယဋိကံ-ကျည်မကို၊
 ဝါ-အထက်မင်းတုတ်ကို၊ ဥက္ခိပိတုံဝါ-မြှောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-မြှောက်
 ခွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ သူစိ-ကျည်ငယ်ကို၊ ဝါ-ကန်လန်ကို၊ ကုဗ္ဗိကာယ-သံကောက်
 ဖြင့်၊ အဝါပုရိတုံဝါ-ဖွင့်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဖွင့်ခွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ န
 လဘတိ-မရ၊ ပန-အန္ဓယ၊ အံသကူဋေ-ပခုံးစွန်၌၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ လဂ္ဂေတွာ-
 ချိတ်၍၊ (သပိတ်အိပ်နှင့်တကွ ချိတ်၍) ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊
 အဝါပုရိတုံ-ဖွင့်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ကို၊ လဘတိ။

လာဗုကဋ္ဌာဟံ-ဗူးခွက်ကို၊ (ဗူးအုံဟုလည်း ပေးကြ၏) တုမ္မကဋ္ဌာဟန္တိ-ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ တံ-ထိုဗူးခွက်ကို၊ ပရိဟရိတုံ-အမြဲဆောင်ထားခြင်းငှာ၊ န ဝုစ္စတိ-
 မအပ်၊ ပန-အန္ဓယကား၊ လဘိတွာ-ရပြီး၍၊ တာဝကာလိကံ-ထိုထိုသုံးဆောင်ရာ
 ကာလမျှ သုံးစွဲအပ်သည်မည်လောက်အောင်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဝုစ္စတိ-
 အပ်၏၊ ယဋိကဋ္ဌာဟေပိ-အိုးခွက်၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-ဤနည်းပင်တည်း၊
 ယဋိကပါလံ-အိုးခွက်ကို၊ ယဋိကဋ္ဌာဟန္တိ-ဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ။)

အဘုံမေတိ ဧတံ-အဘုံမေဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဥတြာသဝစနံ-ထိတ်ထိတ်
 လန့်လန့် ပြောဆိုကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ [“ဥတြာသေန+ဝစနံ ဥတြာသဝစနံ”ဟု ပြု]
 သဗ္ဗံသုကူလေနာတိ ဧတ္ထ-၌၊ စိဝရဉ္စ-သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဇပိဋ္ဌဉ္စ-

တာဝကာလိကံ။

တာဝကာလိကံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝုစ္စတိတိ သကိဒေဝ ဂဟေတွာ
 တေန အာမိသံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဆဋ္ဌေတုံ ဝုစ္စတိတိ အဓိပ္ပါယော-သာရတ္ထ၊ ပရိဟရိတုံန္တိ ဒိဝသေ
 ဒိဝသေ ပိဏ္ဏာယံ စရဏတ္ထာယ ထမေတုံ၊ ပတ္တံ အလဘန္နေန ပန ဧကဒိဝသံ ပိဏ္ဏာယ
 စရိတွာ ဘုဉ္ဇိတွာ ဆဋ္ဌေတုံ ဝုစ္စတိ၊ တေနာယ တာဝကာလိကံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝုစ္စတိတိ-ဝိမတိ။

အဘုံမေ။

ဘဝတိတိ ဘူ၊ န+ဘူ အဘူ၊ (ဘူ-ကြီးပွားခြင်းသည်၊ န-မဟုတ်၊
 အဘူ-ကြီးပွားခြင်း မဟုတ်)၊ အဝနိ - မကြီးပွားခြင်းတည်း၊ ဘယဝသေန ပန သာ ဣတ္ထိ
 “အဘုံ”တိ အာဟ၊ ထိုမိန်းမသည် ကြောက်ခြင်းကြောင့် “အဘူ”ကိုပင် “အဘုံ”ဟု ဆိုသည်၊
 ဝိနာသော မယုံတိ အတ္ထော-သာရတ္ထ၊ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ “မေ-၏၊ အဘုံ-ကြီးပွားမဲ့
 ပျက်စီးရတော့မှာပါတကား”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ မြန်မာလို “အမယ်လေးတော့”ဟု
 အော်ခြင်းနှင့် အတူပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဥတြာသဝစနမေတံ”ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်၊
 ပါဠိတော်၌ “မေ-ငါ၏၊ အဘုံ-ကြီးပွားမဲ့ ပျက်စီးရချေရဲ့၊ အယံ-ဤသူကား၊ ပိသာစော ဝတ-
 ရဟန်းမဟုတ်၊ မြေဘုတ်တစ္ဆေကြီးပါတကား”ဟု ပေးပါ။

ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကူလံ-ပံသုကူသည်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ အဇ္ဈော
 ဟရဏီယံ ပန-စားမျိုးအပ်သော အာဟာရကိုကား၊ ဒိန္နကမေဝ-လူသာမဏေတို့
 ပေးလှူအပ်သော အစာအာဟာရကိုသာ၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏။ [“ကိုယ်တိုင်
 ကောက်မစားရ၊ သင်္ချိုင်း၌ထားအပ်သော အစာပင်ဖြစ်သော်လည်း လူသာမဏေ
 တို့က တစ်ဆင့်ပေးမှ ယူကောင်းသည်”ဟူလို၊] စလကာနီတိ-ကား၊ စပေတော
 (စမ္ပိတွာ)-စားပြီး၍၊ အပဝိဒ္ဓါမိသာနိ-စွန့်ပစ်အပ်သော အာမိသတို့ကိုလည်းကောင်း၊
 အဋ္ဌိကာနီတိ-ကား၊ မစ္ဆံသအဋ္ဌိကာနိ-ငါး၊ အသားတို့၏ အရိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
 ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကန္တိ-ကား၊ မုခဝိက္ခာလနောဒကံ-လုပ်ဆေးရေကိုလည်းကောင်း၊ (ပတ္တေန
 နီဟရန္တိ၌ စပ်။)

ဧတေသု-ဤစလက အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိပ္ပိ-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ပတ္တေန-
 သပိတ်ဖြင့်၊ နီဟရန္တဿ-ထုတ်ဆောင်သော ရဟန်း၏၊ (ဆွမ်းစားဇရပ်မှ ထုတ်
 ဆောင်သော ရဟန်း၏)၊ ဒုက္ကဋ်-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟံ-
 ထွေးခံကို၊ ဝါ-လက်ဆေးခံကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ဓောဝိတုမ္ပိ-ဆေးခြင်း
 ငှာလည်း၊ န-လံဗ္ဗတိ-မရအပ်၊ ဟတ္ထဓောတပါဒဓောတဥဒကံပိ-လက်ဆေးကြောင်း
 ရေ၊ ခြေဆေးကြောင်းရေကိုလည်း၊ (လက်ဆေးရေ၊ ခြေဆေးရေကိုလည်း) ပတ္တေ-
 ၌၊ အာကိရိတွာ-လောင်းထည့်၍၊ နီဟရိတံ-ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအံ့ပံ။

အနုစ္ဆိဋ်-စားကြွင်းမရှိသော၊ သုဒ္ဓပတ္တံ-သက်သက်သော သပိတ်ကို၊ ဥစ္ဆိဋ်
 ပတ္တေန-စားကြွင်းရှိသောလက်ဖြင့်၊ ဂက္ခိတံ-ယူခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-အနုယ၊
 ဝါမဟတ္တေန-လက်ဝဲလက်ဖြင့်၊ ဧတ္ထ-ဤစားကြွင်းမရှိသော သပိတ်၌၊ ဥဒကံ-ရေကို၊

စပေတော (စမ္ပိတွာ)။ ။စုရာဒိ စပေဓာတ်သည် “ဘက္ခန”အနက်ကို ဟော၏၊ ဘူဝါဒိ
 စပေဓာတ်လည်း “ဘက္ခန”အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် စပေတော (စမ္ပိတွာ) ဟု ပါဠိ ၂-
 မျိုးပင် ရှိနိုင်သည်။ “စပေတောတိ ခါဒိတွာ”ဟု ဖွင့်ကြသည်၊ ဝိမတိ၌ကား “စပေတောတိ နိဋ္ဌတိတွာ-
 စားပြီးနောက် ထွေး၍”ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် “စလကာနိ-စားပြီး၍ စွန့်ပစ်အပ်သော အာမိသ
 တို့ကို”ဟု ပေး။

ပတ္တံပဋိဂ္ဂဟံ ကတွာ။ ။ပဋိဂ္ဂဟံ ကတွာတိ ဝုတ္တတ္တာ ဥစ္ဆိဋ်ပတ္တေန ဥဒကံ ဂဟေတွာ
 ပတ္တံ ပရိပ္ပောသိတွာ ဓောဝနယံသနဝသေန၊ ဧတ္ထကေန ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟံကတွာ ဟတ္ထော
 ဓောဝိတောနာမ န ဟောတိ၊-ဝိမတိ၊ သပိတ်ကို လက်ဆေးခံမလုပ်ဘဲ သပိတ်ထည့်၍ ရေကို
 သန့်ထည့်ပြီးလျှင် သပိတ်ကို ဆေးကြောသည့်အနေအားဖြင့် ပြုကောင်း၏၊ ဤမျှလောက်ပြုရုံ
 ဖြင့် သပိတ်၌လက်ဆေးသည် မမည်။

အနုစ္ဆိဋ် ။ပေ၊ ဟောတိ။ ။စားကြွင်းမရှိသော သန့်ရှင်းသော သပိတ်ကို စားကြွင်းရှိ
 သော လက်ဖြင့် (ပေနေသောလက်ဖြင့်) မကိုင်ယူကောင်းရကား- အဋ္ဌကထာ၌ ညွှန်ပြထားသည့်
 အတိုင်း စီစဉ်ရသည်။

အာသိဗ္ဗိတွာ-လောင်းထည့်၍၊ ဇီကံ ဥဒကဂဏ္ဍာသံ-ရေတစ်ခွက်ကို၊ (ရေတစ်ကျိုက်ကို) ဂဟေတွာ-၍၊ (ဥစ္ဆိဋ္ဌဟတ္ထဖြင့် သပိတ်ကို မထိအောင်ယူ၍)၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ (စားကြွင်းပေးနေသော လက်ဖြင့်) ဂဏှိတုံ-သပိတ်ကို ယူခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ဟိ-မှန်၊ ဧတ္တာဝတာပိ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ရေတစ်ခွက်ကို ယူကာမျှဖြင့်လည်း၊ သော-ထိုသပိတ်သည်၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌပတ္တော-စားကြွင်းရှိသော သပိတ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တော့၏။

ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ ဗဟိ-သပိတ်၏ အပြင်ဘက်၌၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ ဝိက္ခာလေတွာ-ဆေးပြီး၍၊ ဂဟေတုံ-သပိတ်ကို ကိုင်ယူခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ မစ္ဆမံသ ဖလာဖလာဒီနိ-ငါး၊ အမဲ၊ သစ်သီးငယ်၊ သစ်သီးကြီး အစရှိသည်တို့ကို၊ ခါဒန္တော-ခဲစားသော-ရဟန်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုငါး၊ အမဲ၊ သစ်သီးငယ်၊ သစ်သီးကြီးတို့၌၊ ယံ အဋ္ဌိ ဝါ-အကြင်အရိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အကြင်အစေ့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယံ စလကံဝါ-အကြင်စားဖတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဆဉ္ဇေတုကာမော-စွန့်လိုသည်၊ ဟောတိ-၏။ တံ-ထိုအရိုး စသည်ကို၊ ပတ္တေ-၌၊ ထပေတုံ-ထားခြင်း ငှာ၊ ဝါ-ထားခွင့်ကို၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ (အချို့စာအုပ်၌ “န လဘတိ” ဟု ကတ္ထရုပ် ရှိ၏)၊ ပန-အန္ဓယ၊ ယံ-အကြင်အရိုးစသည်ကို၊ ပဋိခါဒိတုကာမော-တစ်ဖန် စားလို သည်၊ ဟောတိ-၏။ တံ-ထိုအရိုးစသည်ကို၊ ပတ္တေ-၌၊ ထပေတုံ-ငှာ၊ ဝါ-ထားခွင့်ကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။

အဋ္ဌိကကဏ္ဍကာဒီနိ-အရိုး၊ အစေ့၊ ငါးဆူး အစရှိသည်တို့ကို-ဧတ္ထေဝ-ထို သပိတ်၌ပင်၊ ကတွာ-၍၊ ဝါ-ထား၍၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ လုဗ္ဗိတွာ-အရိုး စသည်မှ နှုတ်၍၊ ခါဒိတုံ-ခဲစားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ။ [လုဗ္ဗိတွာတိ တထော-မိသံ ဥဒ္ဓရိတွာ-ထိုအရိုး စသည်မှ အသားကို ထုတ်၍ စားခြင်းငှာအပ်၏။]

ဥဒကဂဏ္ဍာသံ ဂဟေတွာ။ ။ဧကံ ဥဒကဂဏ္ဍာသံ ဂဟေတွာတိ ပတ္တံ အပုသိတွာ တတ္ထ ဥဒကမေဝ ဥစ္ဆိဋ္ဌဟတ္ထေန ဥက္ခိပိတွာ ဂဏ္ဍာသံ ကတွာ-ရေငိုဖို့ ယူသောအခါ ပေးနေသော ညာဘက်လက်ဖြင့်ယူလျှင် သပိတ်ကိုမထိစေဘဲ ရေကိုသာ လက်ဖြင့်ယူ၍ ငိုရမည်၊ ဝါမဟတ္ထေန ဝါ ပတ္တံ ဥက္ခိပိတွာ မုခေန ဂဏ္ဍာသံ ဂဟေတွံပိ ဝဋ္ဋတိ၊ တစ်နည်း-ပေးနေသော ညာလက်ဖြင့် မကိုင်ဘဲ ဘယ်လက်ဖြင့် သပိတ်ကိုမြှောက်၍ ရေကိုငိုယူခြင်းငှာလည်း အပ်၏။ ဤသို့ ဝိမတိ၌ ၂-နည်းဖွင့်၏။ သာရတ္ထ၌ကား နောက်နည်းကိုသာ ဖွင့်သည်။

ဗဟိ ဥဒကေန ဝိက္ခာလေတွာ။ ။ကိုယ်တိုင်မစားလိုသော်လည်း သူတစ်ပါး စားခြင်းငှာ သင့်လျော်လျှင် ထိုအရိုးစသည်ကို သပိတ်ထည့်၌ ထည့်ထားခြင်းငှာအပ်၏။ [ဗဟိ ဥဒကေန ဝိက္ခာလေတွာတိ ဒွိသု အင်္ဂုလီသု အာမိသမတ္တံ ဝိက္ခာလေတွာ ဗဟိ ဂဟေတုဗ္ဗိ ဝဋ္ဋတိ၊ ပဋိခါဒိတုကာမောတိ ဧတ္ထ န သယံ ခါဒိတုကာမောပိ အညေသံ ခါဒနာရဟံ ထပေတုံ လဘတိ-ဝိမတိ။]

ပုန-ဆက်၊ မုခတော-ခံတွင်းမှ၊ နီဟဋ-ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီးသော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော အာမိသကို၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ခါဒိတုကာမော-ခဲစားလိုသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်အံ့၊ တံ-ထိုအာမိသကို၊ ပတ္တေ-သပိတ်၌၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ န လတ္တတိ၊ (အချို့စာအုပ်၌ “ပုန ခါဒိတုကာမော ဟောတိ၊ တံ ပတ္တေ ထပေတုံ လတ္တတိ”ဟု အန္တယဝါကျလည်းရှိ၏၊ သင့်သည်သာ၊) သီဂီဝေရနာဠိကေရဗဏ္ဍာနိ-လှိုင်းပိုင်း၊ အုန်းသီးပိုင်းတို့ကို၊ ဒုံသိတ္တာ-ကိုက်ဖြတ်ပြီး၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ ဝါ-ထားခွင့်ကို၊ လတ္တတိ-ရအပ်၏။ [ကျန်သောအပိုင်းကို သပိတ်ထည်း၌ ထည့်ကောင်း၏၊ ဤပြခဲ့သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဝိနည်းပညတ်တော်ကို နားလည်သည်ဖြစ်စေ၊ နားမလည်သည်ဖြစ်စေ ပြုမိသော ရဟန်းမှာ ဒုက္ကဋ်သတည်း၊ စေတေသု သဗ္ဗေသု ပဏ္ဏတ္တိံ ဇာနာတု ဝါ၊ မာ ဝါ အာပတ္တိယေဝါ-သာရတ္ထ။]

၂၅၆။ နမတကန္တိ-ကား၊ သတ္တကဝေဠနကံ ဝါ-ဓားငယ်ကို ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပိလောတိကခဏ္ဍံ-အဝတ်ပိုင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) ဒဏ္ဍသတ္တကန္တိ-ကား၊ ပိပ္ပလကံဝါ-သင်ဓုန်းဓားကိုသော်လည်းကောင်း၊ အညမ္ဗိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒဏ္ဍံ-အရိုးကို၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ-တပ်၍၊ ကတသတ္တကံဝါ-ပြုအပ်သော ဓားငယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (“အနုဇာနာမိ” ၌ စပ်၊) ကဏ္ဍကိတာ ဟောန္တိတိ-ကား၊ မလဂ္ဂဟိတာ-ယူအပ်သော အညစ်အကြေးရှိကုန်သည်၊ (သံချေးတက်ကုန်သည်၊) ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ (“ကဏ္ဍကိတာ-သံချေးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်သည်”ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ၊) ကိဏ္ဍေန ပူရေတုန္တိ-ကား၊ ကိဏ္ဍစုဏ္ဍေန-တဆေးမှုန်ဖြင့်၊ ပူရေတုံ-ပြည့်စေခြင်းငှာ၊ (“အနုဇာနာမိ”၌ စပ်၊) ကိဏ္ဍစုဏ္ဍေနာတိ သုရာကိဏ္ဍစုဏ္ဍေန-သေရည်လုပ်ရာ၌ ထည့်ခတ်အပ်သော တဆေးမှုန်ဖြင့်၊ “သေမျိုးစေ့”ဟုလည်း ခေါ်၏။ သတ္တုယာတိ-ကား၊ ဟလဒ္ဒိမိဿ ကေန-နန္ဒင်းဖြင့် ရောအပ်သော၊ ပိဋ္ဌစုဏ္ဍေန-မုန်မှုန်ဖြင့်၊ (ပူရေတုံ အနုဇာနာမိ။)

ပါသာဏစုဏ္ဍံ-ကျောက်မှုန်ကို၊ သရိတကန္တိ-သရိတကံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ တေန-ထိုကျောက်မှုန်ဖြင့်၊ ပူရေတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အနက်၊ မဓုသိတ္ထကေန သာရေတုန္တိ-ကား၊ မဓုသိတ္ထကေန-ပျားဖယောင်းဖြင့်၊ မက္ခေတုံ-အပ်ကို သုတ်လိမ်းခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၊) သရိတကံ ပရိဘိဇ္ဇတီတိ-ကား၊ တံ မက္ခိတမဓုသိတ္ထကံ-ထိုလိမ်းကျံအပ်သော ပျားဖယောင်းသည်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ပျက်စီး၏၊ (အပ်မှ ကွာသွား၏၊) သရိတကသိပါဠိကန္တိ-ကား၊ မဓုသိတ္ထကပိလောတိကံ-ပျားဖယောင်းချည်း သုတ်လိမ်းအပ်သော အဝတ်အိတ်ကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) [ပျားဖယောင်းချည်း သုတ်ထားလျှင် ထိုဖယောင်းမမြဲသောကြောင့် ပျားဖယောင်း သုတ်ထားအပ်သော အဝတ်အိတ်အတွင်း၌ သွင်းထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူဟန်တူသည်။

မဇုသိတ္ထကပိလောတိကန္တိ-မဇုသိတ္ထကေန မက္ခိတံ ပိလောတိကာ-ယောဇနာံ၊ ပန-ဆက်၊ သတ္ထကောသကသိပါဠိကာ-ဒါးအိမ်ဖြစ်သော အဝတ်အိပ်သည်၊ (အဝတ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားအပ်သော ဓားအိမ်သည်) သရိတသိပါဠိကာယ-ပျားဖယောင်းဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော အဝတ်အိတ်အား၊ အနုလောမာ-လျော်၏၊ ဣတိ ကုရုန္တိယံ ဝုတ္တံ။

နိဿေဏီပိ-ကားအပေါင်သည်လည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထိုကားပေါင်၌၊ အတ္ထရိ တဗ္ဗကတသာရကကိလဉ္ဇာနံ-ခင်းထိုက်သော သင်ဖြူးဖျာတို့တွင်၊ အညတရမ္ပိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသည်လည်းကောင်း၊ ကထိနန္တိ-မည်၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “နိဿေဏီပိ-ကန်ယင်းပေါင်သည်လည်းကောင်း” ဟု ပေး၏၊ စန့်နော်သော ကန်ထားသော ယင်းပေါင်ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ရှေးက ထန်းတက်လှေကားကို “ယင်း” ဟု ခေါ်သည်၊ နိဿေဏီပိဟု ဒုတိယန္တရိလျှင် “နိဿေဏီပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ အညတရမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း” ဟု ပေး၍ အနုဇနာမိ၌စပ်။]

ကထိနရဇ္ဈန္တိ-ကား၊ ယာယ-အကြင်ကြီးဖြင့်၊ (ပန္နန္တိ၌ စပ်) ဒုပဋ္ဌစိဝရံ-၂ထပ်၊ ၂-လွှာ ရှိသော သင်္ကန်းကို၊ သိပ္ပန္တာ-ချုပ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-ချုပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကထိနေ-ကားပေါင်၌၊ စိဝရမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ပန္နန္တိ-ဖွဲ့ချည်ကြကုန်၏၊ (တံ-

နိဿေဏီ။ ။လှေကားကဲ့သို့ ၂-ဘက် ကာထားသော ဒုတ်တန်းဝယ် အထက်၌ ဒုတ်တန်းတစ်ခု၊ အောက်၌ ဒုတ်တန်းတစ်ခုတပ်ထားလျှင် “ကားပေါင်” ဟု ခေါ်အပ်သော “ကထိန” ဖြစ်၏။ ထိုကားပေါင်ကိုလည်း မိမိအရပ်အလိုက် ချုပ်မည့်သင်္ကန်းနှင့် အရွယ်တော်အောင် ပြုလုပ်ထားရမည်၊ လှေကားကဲ့သို့ သေးသေးကျဉ်းကျဉ်းမဟုတ်ရ၊ သင်္ကန်း ပမာဏနှင့် ညီမျှအောင် အလျားအနံရှိစေရမည်၊ ထိုကားပေါင်၌ သင်္ကန်းဖြစ်၍ အဖျားကို ဒုတ်တန်း၌ ချည်ပြီးလျှင် ချုပ်ရသည်။

အချို့ကား ထိုဒုတ်တန်း၌ သင်္ကန်းအနား ဖွဲ့ချည်သောအခါ အောက်၌ အိ၍ကျမသွားအောင် “ကဋ္ဌသာရက” သို့မဟုတ် “ကိလဉ္ဇ” တို့ကို ဖြန့်ခင်းထားကြ၏။ နိဿေဏီပိတိ စတူဟိ ဒဏ္ဍေဟိ စိဝရပမာဏေန အာယတ စတုရသံ ကတွာ ပဒ္ဒပဋ္ဌယမ္ပိ၊ ဧတ္ထ ဟိ စိဝရကောဋီယော သမကံ ပန္နိတွာ စိဝရံ ယထာသုခံ သိပ္ပန္တိ၊ တတ္ထ အတ္ထရိတပန္နိ တဿာ၊ နိဿေဏီယာ ဥပရိ စိဝရဿ ဥပတ္တမ္ဘနတ္ထာယ အတ္ထရိတဗ္ဗိ-ဝိမတိ။

ကထိနရဇ္ဈန္တိ။ ။ကထိနသင်္ဂါတာယ နိဿေဏီယာ စိဝရဿ ပန္နနကရဇ္ဈန္တိ၊ ကထိနရဇ္ဈန္တိ မဇ္ဈေလောပိ သမာသောတိ အာဟ “ယာယာ” တိ အာဒိ၊ တတ္ထ ယသ္မာ ဖိန္နိ ပဋ္ဌလာနံ ဧကသ္မိံ အဓိကေ ဇာတေ တတ္ထ ဝလိယော ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဒုပဋ္ဌစိဝရဿ ပဋ္ဌလဒ္ဒယမ္ပိ သမကံ ကတွာ ပန္နနကရဇ္ဈန္တိ ကထိနရဇ္ဈန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ-ဝိမတိ၊ ဤစကားအရ ၂-ထပ်၊ ၂-လွှာ သင်္ကန်းကို ချုပ်သောအခါ အစုချင်းညီအောင် ကားပေါင်၌ သင်္ကန်းအစကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြီးကို “ကထိနရဇ္ဈန္တိ” ခေါ်ကြောင်း သိပါ၊ “ကထိနေ+ပန္နနိကာ+ရဇ္ဈန္တိ ကထိနရဇ္ဈန္တိ” ဟု မဇ္ဈေလောပိ သမာသံပြု။

ထိုကားပေါင်၌ သင်္ကန်းအစကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကို အနုဇာနာမိ၌စပ်၊) ကထိန် နပုဟောတီတိ-ကား၊ ဒီယဿ-အရပ်ရှည်သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ပမာဏေန- အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ကထိန်-သည်၊ (ဟောတိ) တတ္ထ- ထိုရှည်သော ကားပေါင်၌၊ ရဿဿ-ပုသော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ စီဝရံ-သည်၊ ဝါ- ကို၊ ပတ္တရိယမာနံ-ဖြန့်ခင်းအပ်သော်၊ နပုဟောတိ-မလောက်၊ ဝါ-မမှီ၊ အန္တောယေဝ- ကားပေါင်၏ အတွင်း၌သာ၊ (စီဝရံ-သည်) ဟောတိ-၏၊ ဒဏ္ဍဏေ-ကားပေါင်၏ ဒုတ်တန်းတို့သို့၊ န ပါပုဏာတိ-မရောက်၊ ဝါ-မမှီ၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်။ [စီဝရံ ပေ၊ နပုဟောတိကို “အန္တောယေဝ ပေ၊ ပါပုဏာတိ”ဟု ဖွင့်သည်။]

ဒဏ္ဍကထိန်-ကား၊ တဿ-ထိုရှည်သော ကားပေါင်၏၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ ဣတရဿ-အခြားသော၊ ဘိက္ခုနော-ပုသောရဟန်း၏၊ ပမာဏေန-အတိုင်းအရှည် ဖြင့်၊ အညံ-အခြားသော၊ နိဿေဏီ-ကားပေါင်ကို၊ ဗန္ဓိတုံ-ဖွဲ့ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ- ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်၊ ဝိဒလကန္တိ-ကား၊ ဒဏ္ဍကထိန်ပုမာဏေန-ဒုတ်တန်း ကားပေါင်၏ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ ကဿရကဿ-သင်ဖြူး၏၊ ပရိယန္တေ- အစွန်၌၊ ပဋိသံဟရိတွာ-ခေါက်၍၊ ဒုဂ္ဂဏကရဏံ- ၂ထပ်ပြုခြင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်။)

သလကန္တိ-ကား၊ ဒုပဋ္ဌစီဝရဿ- ၂ထပ်၊ ၂-လွှာရှိသော သင်္ကန်း၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ ပဝေသနသလကံ-သွင်းကြောင်းဖြစ်သော ဝါခြမ်းစိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်) [ပဝေသနသလကန္တိ-ဝလိန် (အတွန်တို့ကို) အဂ္ဂဟဏတ္ထာယ ပဝေသနကဝေဠုသလကာဒိ-ဝိမတိ၊] ဝိနန္ဒနရဇ္ဇန္တိ-ကား၊ မဟာနိဿေဏီယာ- ကားပေါင်ကြီးနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ခုဒ္ဒကံ - ငယ်သော၊ နိဿေဏီ - ကားပေါင်ကို၊

ဒဏ္ဍကထိန်။

။တဿ မဇ္ဈေတိ ပုရာဏကထိန်ဿေဝ အန္တော၊ ဘိက္ခုနော ပမာဏေနာတိ ဘိက္ခုနော စီဝရဿ ပမာဏေန၊ အညံ နိဿေဏီန္တိ ဒီယတော စ တိရိယတော စ အညံ ဒဏ္ဍံ ထပေတွာ ဗန္ဓိတုံ-ဝိမတိ၊ ဤဋီကာအဖွင့်အရ နဂိုကားပေါင်၏ အလယ်အတွင်း၌ ဝဲယာ ၄-ဌာနဝယ် ဒုတ်တန်းတပ်ထားအပ်သော ကားပေါင်တစ်မျိုးကို “ဒဏ္ဍကထိန်” ခေါ်သည် ဟု မှတ်ပါ။ “ဒဏ္ဍကထိန်-မူလကားပေါင်၏ အလယ်အတွင်း၌ ဒုတ်တန်းကားပေါင်တစ်မျိုးကို လည်းကောင်း”ဟု ပေး။

ဝိဒလကံ။

။ဝိဒလကန္တိ ဒုဂ္ဂဏကရဏသင်္ဂါတဿ ကိရိယာဝိသေသဿ နာမိဝစနံ၊ တဿ ဒုဂ္ဂဏကရဏံ၊ ယေန ကိလဇ္ဇာဒိနာ မဟန္တံ ကထိန် အတ္ထတံ တဿ၊ တဉ္စိ ဒဏ္ဍ ကထိန်ပုမာဏေန ပရိယန္တေ သံဟရိတွာ ဒုဂ္ဂဏံ ကာတဉ္စာ-သာရတ္ထ၊ ဝိဒလကံ၊ သို့မဟုတ် ဝိဒလကသဒ္ဓါသည် ၂-ထပ်ပြုခြင်းကိုဟောသော ရှဋ္ဌိသဒ္ဓါတည်း၊ မူလကားပေါင်ကြီးနှင့် အလျား အနံ သင့်တော်အောင် ပြုထားအပ်သော ဖျာ၊ သို့မဟုတ် သင်ဖြူးသည် ဒဏ္ဍကထိန်ထက် ရှည်လျား ပြန့်ကျယ်နေသောကြောင့် ဒဏ္ဍကထိန်နှင့်တော်အောင် ရှည်သော အပိုင်းကို ခေါက်၍ ၂-ထပ်ချုပ်ခြင်းကို “ဝိဒလကံ၊ ဝိဒလကံ”ဟု ခေါ်သည်။

(အတွင်းက ဒဏ္ဍကထိနကို ဆိုသည်။) ဝိနန္ဒိတုံ-ဖွဲ့ချည်ခြင်းငှာ၊ ရုဇ္ဈ-ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနန္ဒိယတေ ဗန္ဓိယတေ ဧတာယာတိ ဝိနန္ဒနာ၊ ဝိနန္ဒနာစ+သာ+ ရုဇ္ဈတတိ ဝိနန္ဒန ရုဇ္ဈ။ ဝိနန္ဒနသုတ္တန္တိ-ကား၊ ခုဒ္ဒကနိဿေဏိယာ-ငယ်သော ကားပေါင်၌၊ (အတွင်းက ဒုတိတန်းကားပေါင်၌) စီဝရံ-ကို၊ ဝိနန္ဒိတုံ-ငှာ၊ သုတ္တကံ-ချည်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနန္ဒိတွာ-စီဝရံ သိပ္ပိတုန္တိ-ကား၊ တေန သုတ္တကေန-ထိုချည်ငယ်ဖြင့်၊ တတ္ထ-ထိုင်ငယ်သော ကားပေါင်၌၊ စီဝရံ-ကို၊ ဝိနန္ဒိတွာ-၍၊ သိပ္ပိတုံ-ချုပ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်။)

ဝိသမာ ဟောန္တိတိ-ကား၊ ကာစိ-အချို့သော ချုပ်ရိုးကြောင်း ၂-ခုတို့၏အကြားတို့သည်၊ ခုဒ္ဒကာ-ကျဉ်းနေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ ကာစိ-အချို့သော ချုပ်ရိုးကြောင်း ၂-ခုတို့၏အကြားတို့သည်၊ မဟန္တာ-ကျယ်နေကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) ကဋ္ဌိမ္မကန္တိ-ကား၊ ပမာဏသညာကရဏံ-ချုပ်ရိုးကြောင်းတို့၏အကြား၌ အတိုင်းအရှည်ပမာဏ၏ အမှတ်အသားကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော၊ ယံကိဗ္ဗိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ တာလပဏ္ဍာဒိ-ထန်းရွက်အစရှိသည်ကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်။) [“ကဋ္ဌိမ္မက”ဟူသော အမည်သည် ချုပ်ရိုးကြောင်း ၂-ခုအကြား၌ တိုင်းတာကြောင်းဖြစ်သော ထန်းရွက်စသည်တို့၏ အမည်တည်း၊] မောယသုတ္တကန္တိ-ကား၊ ဝံမူကီနံ-လက်သမားတို့၏/ဒါရူသု-သစ်သားတို့၌၊ ကာဠသုတ္တေန-တစ်မျိုးကြီးဖြင့်၊ သညာကရဏံဝိယ-အမှတ်အသားကို ပြုခြင်းကဲ့သို့၊ ဟလိဒ္ဓိသုတ္တေန-နန္ဒင်းလူးအပ်သော ချည်ဖြင့်၊ သညာကရဏံ-အမှတ်အသားကို ပြုခြင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်။)

အင်္ဂုလိယာ ပဋိဂ္ဂဟန္တိတိ-ကား၊ သူစိုမုခံ-အပ်ဖျားကို၊ အင်္ဂုလိယာ-လက်ချောင်းဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂန္တိ-ခံကြကုန်၏၊ [အချို့စာအုပ်၌ “ပဋိဂ္ဂန္တိ” ဟု ရှိ၏၊ ပဋိဂ္ဂန္တိသည် ဘူဝါဒိစိဓာတ်၊ ပဋိဂ္ဂန္တိကား ကိယာဒိ စိဓာတ်တည်း၊] ပဋိဂ္ဂဟန္တိ-ကား၊ အင်္ဂုလိကောသကံ-လက်စွပ်ကို၊ (အပ်ချုပ်သောအခါ ထိုးလိုက်သော အပ်ကို ခံကြောင်းဖြစ်သော လက်အဖျားကို စွပ်ထားအပ်သော လက်စွပ်ကို)၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်။) [ဋီကာတို့၌ “ပဋိဂ္ဂဟန္တိ အင်္ဂုလိကဉ္စကံ-လက်ချောင်း၌ ကြပ်နေအောင် စွပ်အပ်သော သင်တိုင်းကို” ဟု ဖွင့်ကြသောကြောင့် “ပဋိဂ္ဂဟန္တိ အင်္ဂုလိကောသကံ”သည် ရှေးပါဌ် ဟုတ်ဟန်မတူ။]

မောယသုတ္တကံ။ ။နန္ဒင်းသုတ်ထားအပ်သော ချည်ဖြင့် ရှေးဦးစွာ အမှတ်အသားပြုလိုက်သောအခါ ချုပ်ဖို့ရန် အကြောင်းအရာကလေး ထင်နေ၏၊ ထိုအကြောင်းအရာသည် လက်သမားတို့ တစ်မျိုးကြီးဖြင့် မျဉ်းတားခြင်းနှင့် တူ၏၊ ထို့ကြောင့် “ကာဠသုတ္တေန ၊ပေ၊ သညာကရဏံ”ဟု ဆိုသည်၊ ထိုကြီး၏ အရာသည် သင်္ကန်း၌ ချုပ်ရိုးအဖြစ်ဖြင့် မပါသောကြောင့် “အချိုးနီးသော ကြီး”ဟု ဆိုသည်၊ သင်္ကန်းချုပ်ခန်း၌ အပ်ချည်ဖြင့် တံခြင်း၊ သီခြင်းကို “မောယသုတ္တ”ဟု ခေါ်၏၊ ဤ၌ မျဉ်းကြောင်းထင်ရုံ-အမှတ်အသားပြုခြင်းကို မောယသုတ္တကံ ဟု ဆိုသည်။

၂၅၇။ အာဝေသနဝိတ္ထကံနာမ-မည်သည်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခု သော၊ ပါတိစင်္ကောဋကဒိ-ခွက်၊ ကလပ် အစရှိသည်တည်း။

ဥစ္စဝတ္ထကန္တိ-ကား၊ ပံသုံ-မြေမှုန်ကို အာကိရိတ္တာ-လောင်းထည့်၍၊ ဥစ္စဝတ္ထကံ- မြင့်သော တည်ရာအကျည်ရှိသည်ကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ အနုဇနာမိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်၊ ဩဂုဓမ္မတွာ၊ ပေ၊ ကာတုန္တိ-ကား၊ ဆဒနံ-အမိုးကို၊ ဩဓုနိတွာ- ခါ၍၊ ယဒဏ္ဍကံ-တစ်ခဲနက်သော တုတ်တံရှိသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ အန္တောစေဝ- အတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိစ-အပြင်၌လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာယ-မြေညက်ဖြင့်၊ လိမ္မိတုံ-လိမ်းကျံခြင်းငှာ၊ (အနုဇနာမိ) ဣတိ အတ္ထော-အနက်၊ ဂေါပံသိကာယာ တိ-ကား၊ ဝေဠုပါ-ဝါးတံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခဒဏ္ဍဝါ-သစ်သားတုတ်တံကို သော်လည်းကောင်း၊ အန္တော-အခေါက်၏အတွင်း၌၊ ကတွာ-၍၊ တေန-ထိုဝါးတံနှင့်၊

အာဝေသနဝိတ္ထကံ။ ။ “အာဝေသနဝိတ္ထကံ” နေရာဝယ် “အာဝေသနဝိတ္ထကံ” ရှိရမည်ဟု ပါဠိတော်ရှေးနိဿယ၌ မှာထား၏။ သို့သော် “ထဝိက” သဒ္ဒါသည် “အိတိ” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဤ၌ကား “ပါတိစင်္ကောဋကဒိ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ထဝိကနှင့် မလျော်ချေ၊ ဤအဖွင့်ကိုလည်း ထိုပါဠိတော်နိဿယ၌ ဥပလက္ခဏနည်းဟု ဆိုသည်။ ပါတိဟူသည် အပ် စသော ဘဏ္ဍာတို့ကို ထားဖို့ရာ ခွက်ငယ်တစ်မျိုးတည်း၊ စင်္ကောဋကကို အထူးမဖွင့်ကြ၊ “ပန်းတောင်း၊ ပန်းကလပ်” ဟု ပေးကြသည်။

ဋီကာများ။ ။ ပါတိနာမ ပဋိဂ္ဂဟက ဘဏ္ဍာနေန ကတော ဘာဇနဝိသေသော-သာရတ္ထ၊ ပါတိနာမ ဘဏ္ဍတ္ထပနတော ဘာဇနဝိသေသော- ဝိမတိ၊ ဤမှနောက်၌ ပါဠိတော်ဝယ် ပဋိဂ္ဂဟ ထဝိကံကို “ပါတိ အာဒိဘာဇနတ္ထဝိကံ-ခွက် အစရှိသော ဘာဇနတို့၏ ထားရာအိတ်ကို” ဟု ဝိမတိဖွင့်၏။ ရှေးပါဠိတော်နိဿယတို့၌ “လက်ခု လက်ခံ ထည့်စရာအိတ်ကို” ဟု ပေးကြသည်။

ဩဂုဓမ္မတွာ။ ။ ဂုဓိဓာတ်သည် ဂဏ္ဍန-ပေါင်းဖွဲ့ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ အဝ ဥပသာရ ကြောင့် ဤနေရာ၌ “ဩဓုနိတွာ-ခါ၍” ဟု ဖွင့်ဟန်တူသည်။ သက်ကယ်စသော မြက် ကလေးများဖြင့် ကထိနသာလာကို မိုး၍ထားရာဝယ် သက်ကယ်စသော မြက်အမှုန်တွေ ကျသောကြောင့် ထိုအမိုးကို ခါပြီးလျှင် တုတ်တံမျှသာ ကျန်စေ၍ ထိုတုတ်တံဝါးခြမ်းတို့ကို လည်း စိပ်စိပ်ထားပြီးလျှင် အတွင်းအပ အက်တေဖြစ်စေ၊ မြေညက်ဖြစ်စေ သုတ်လိမ်းထား သောအခါ အမှုန်ကျစရာ မရှိတော့။

ဂေါပံသိကာယ။ ။ ယံသဓာတ်သည် စောင့်ရှောက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ နွားတို့ကို တုတ်တံဖြင့် စောင့်ရှောက်ရသောကြောင့် ဝါးတုတ်တံ၊ သစ်သားတုတ်တံတို့ကို “ဂေါပံသိကာ” ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။ “ကထိန” ဟု ခေါ်အပ်သော ကားပေါင်တွင်ပါဝင်သော ဖျာ၊ သို့မဟုတ် သင်ဖြူးတို့ကို ခေါက်ရမည်ဟု ခွင့်ပြုတော်မူချက်အရ ခေါက်သောအခါ ခေါက်ရိုး ကြောင်း ကျိုးနေသောအရာ ထင်သောကြောင့် ဝါးလုံးကိုဖြစ်စေ၊ သစ်သားတုတ်တံကို ဖြစ်စေ အတွင်းသွင်း၍ ခေါက်ပါ။ ထိုသို့ ခေါက်လျှင် ခေါက်ရိုးကြောင်းအရာ ထင်မည်မဟုတ်ပါ။

ဝါ-ထိုသစ်သားတုတ်တံနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ သံယရိတုံ-ခေါက်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇနာမိ) ကူတိ အတ္ထော၊ ဗန္ဓနရဇ္ဈိ-ကား၊ တထာ-ထိုဝါးတံစသည်ကို သွင်း၍ ခေါက်ခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သံယရိတဿ-ခေါက်အပ်သော ကားပေါင်ဖျာကို၊ ဝါ-ကားပေါင်သင်ဖြူးကို၊ ဗန္ဓနရဇ္ဈိ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကို၊ (ပြေ၍ မသွားအောင် ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကို) -(အနုဇနာမိ၌ စပ်။)

၂၅၈။ ကဋ္ဌပရိဿဝနံနာမ-မည်သည်၊ တီသု-၃ ချောင်းကုန်သော၊ ဒဏ္ဍကေ သု-တုတ်တံငယ်တို့၌၊ ဝိနန္ဒိတွာ-ဖွဲ့ကြက်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ရေစစ်တည်း၊ (အောက်၌ စိုက်ထားအပ်သော တုတ်တံ ၃-ခုဝယ် အဝတ်၌ ဖွဲ့ချည်၍ ပြုအပ်သော ရေစစ်။)

၂၅၉။ ယော န ဒဒေယျာတိ-ကား၊ အပရိဿဝနကဋ္ဌသဝ-ရေစစ်မရှိသော ရဟန်းအားသာ၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ န ဒဒါတိ-မပေး၊ တဿ-ထို မပေး သော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ) ယော ပန-အကြင်ရဟန်းသည်ကား၊ အတ္တဇနာ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပရိဿဝနေ-ပုဝါရေစစ်သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေဝိ-ရှိပါလျက် လည်း၊ ယာစတိ-တောင်း၏၊ တဿ-ထိုရှိလျက်တောင်းသော ရဟန်းအား၊ အကာမာ-အလိုမရှိဘဲ၊ (မပေးလိုလျှင်) န ဒါတဗ္ဗံ-မပေးထိုက်၊ (“မပေးဘဲ နေနိုင် သည်”ဟူလို) ဒဏ္ဍပရိဿဝနန္တိ-ကား၊ ရဇကာနံ-ကဝါသည်တို့၏၊ ခါရပရိဿဝနံ

ပရိဿဝနံ။ ။ပရိဿဝေတီတိ ပရိဿဝနံ-ရေကို ထက်ဝန်းကျင် ယိုစီးတတ်သော ပုဝါရေစစ်၊ “ဒဏ္ဍေသု+ဗန္ဓနိယံ+ပရိဿဝနံ ဒဏ္ဍပရိဿဝနံ”ဟု ပြု၊ အလယ်တုတ်တံပေါ်၌ ရေလောင်းလိုက်သောအခါ ထိုတုတ်တံ၏ ၂-ဖက်အဖျဉ်ရှိသော အဝတ်ကိုပြည့်စေ၍ အောက်သို့ လျှောကျသွား၏၊ ထိုအောက်ရောက်လာသော ရေသည် စစ်ပြီးသားဖြစ်တော့၏။ [ဤဝတ္ထုကား ၁-ပါး၊ ၁-ပါးစီ ရေစစ်မလောက်သောကြောင့် ရေစစ်ကြီးတစ်ခုတည်းဖြင့် ရေအများစစ်ပြီးဖြစ် အောင် ခွင့်ပြုတော်မူရသော ဝတ္ထုတည်း။]

ရေစစ်မယူဘဲ ခရီးသွားခြင်း။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်တော်အရ အနည်းဆုံး ယူဇနာဝက် ခရီးကိုသွားမည့် ရဟန်းသည် ရေစစ်ယူ၍ သွားရမည်၊ သတိရလျက် ရေစစ်မယူဘဲသွားလျှင် အာပတ်သင့်၏၊ သတိမရဘဲ သွားလျှင်ကား သတိရသည့်နေရာ၌ “သင်္ကန်းစွန်းကို ရေစစ် လုပ်မည်”ဟု အဓိဋ္ဌာန်ရသည်၊ မဓိဋ္ဌာန်ဘဲသွားလျှင် ခြေလှမ်းတိုင်း ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဟု ဝိမတိ ဆုံးဖြတ်သည်၊ [အခွါနမဂ္ဂေါ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ အဒ္ဓယောဇနံ အခွါနမဂ္ဂေါနာမ၊ တံ ပဋိပဇ္ဇိတုကာမဿ သဒ္ဓိစ္စ ဝိဟာရူပစာရာတိက္ကမနေ အာပတ္တိ၊ အသဒ္ဓိစ္စ ဂတဿ ပန ယတ္ထ သရတိ၊ တတ္ထ ငှတွာ သယံာဋိကဏ္ဍာဒိ အနဓိဋ္ဌဟိတွာ ဂမနေ ပဒဝါရေန အာပတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ဝိမတိ။]

မှတ်ချက်။ ။ရေစစ်ဟူရာ၌ ပုဝါရေစစ်က လိုရင်းတည်း၊ ပုဝါရေစစ် မလုပ်လောက်မှ ဓမ္မကရိုက်ရေစစ်လုပ်ဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့သည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ်၌ အများအားဖြင့် လက်ကိုင်ပုဝါကလေး ပါတတ်ရကား ထိုလက်ကိုင်ပုဝါကိုပင် ပုဝါရေစစ်ဖြစ်နိုင်သည်ဟု အမြဲ သတိပြုပါ။

ဝိယ-ဆပ်ပြာစစ်ကိုကဲ့သို့၊ (ဆပ်ပြာစစ်သောအခါ အသုံးပြုသော ပုဝါရေစစ်ကိုကဲ့သို့) စတုသု-၄ ဘက်ကုန်သော၊ ပါဒေသု-ခြေတို့၌၊ (ခြေ ၄-ချောင်းနှင့်တူသော တုတ်တံ ၄-ချောင်းတို့၌) ဗဒ္ဒနိဿေဏိကာယ-ဖွဲ့ချည်အပ်သော ကားပေါင်၌၊ သာဠက-အဝတ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ကြက်၍၊ မဇ္ဈေ-အလယ်ဖြစ်သော၊ ဒဏ္ဍကေ-တုတ်တံ၌၊ (ကားပေါင်၏ မျက်နှာကြက်ပေါ်ဝယ် အလယ်ခေါင်၌ တင်ထားအပ်သော တုတ်တံ၌) ဥဒကံ-ကို၊ အာသိဗ္ဗိတဗ္ဗ-သွန်းလောင်းရာ၏၊ တံ-ထိုရေသည်၊ ဥဘောပိ-၂ ဘက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေ-အဖို့တို့ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ပရိဿဝတိ-ထက်ဝန်းကျင် ယိုစီးသွား၏။

ယံ-အကြင်အဝတ်ကို၊ ဥဒကေ-ရေပြင်၌၊ (ကန်ရေ၊ မြစ်ရေ စသည်၌) ဩတ္တရိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ ဃဋကေန-အိုးငယ်ဖြင့်၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ဂဏန္တိ-ခပ်ယူကြကုန်၏၊ (ရေစစ်ပေါ်၌ ရောက်နေသောရေကို ခပ်ယူကြကုန်၏) တံ-ထိုအဝတ်သည်၊ ဩတ္တရကံနာမ-မည်၏၊ [ဩတ္တရိယတေ-ရေပေါ်၌ လွမ်းခင်းအပ်၏၊ ဣတိ ဩတ္တရံ၊ ဩတ္တရံယေဝ ဩတ္တရကံ၊ ကပစ္စည်း သွတ္တ၊ “ဩတ္တရဏံ” ဟု ယုပစ္စည်းဖြင့်လည်း ရှိ၏၊]၊ ဟိ-ချဲ့၊ စတုသု- ၄ ချောင်းကုန်သော၊ ဒဏ္ဍကေသု-တုတ်ချောင်းငယ်တို့၌၊ (တုတ်ချောင်းအတိုတို့၌) တံ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ဥဒကေ-၌၊ စတ္တာရော-၄ တိုင်ကုန်သော၊ ခါကုကေ-ငုတ်တိုင်တို့ကို၊ နိခဏိတွာ-တူးစိုက်၍၊ တေသု-ထို ၄-ချောင်းသော ငုတ်တိုင်တို့၌၊ ဗန္ဓိတွာ-(တုတ်ချောင်းငယ်တို့ကို) ဖွဲ့ချည်၍၊ (ရေထဲ၌ စိုက်ထားသော ငုတ်တိုင် ၄-တိုင်ဝယ် အဝတ်ဖွဲ့ချည်အပ်ရာ တုတ်ချောင်းငယ် ၄-ချောင်းကို ဖွဲ့ချည်၍-ဟူလို)၊ သဗ္ဗပရိယန္တေ-အလုံးစုံသော ဘေးဘက်အစွန်တို့ကို၊ ဥဒကတော-ရေမှ၊ မောစေတွာ-လွတ်စေ၍၊ [ဘေးပတ်လည်က ရေထဲနစ်နေလျှင် ရေကို စစ်ယူ၍ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် “ရေမှလွတ်စေ၍” ဟု ဆိုသည်။] မဇ္ဈေ-အဝတ်အလယ်၌၊ ဩတ္တရိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ (ရေထဲနစ်အောင် ဖိချ၍-ဟူလို)၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ဂဏန္တိ-ယူကြကုန်၏။ (“အဝတ်၏အလယ်၌ အပေါ်သို့တက်လာသော ရေကို ခပ်ယူကြသည်” ဟူလို။)

စီဝရကုဋီကာ-သင်္ကန်းဖြင့်ပြုအပ်သော ကျောင်းငယ်ကို၊ မကသကုဋီကာတိ-မကသကုဋီကာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ [စီဝရကုဋီကာတိ စီဝရေန+ကတာ+ကုဋီကာ၊ သာ-(ထိုကုဋီငယ်ကို)၊ မသကာနံ ပရိတ္တာဏတ္ထံ ကတတ္တာ (ခြင်တို့ကို ထက်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်ဖို့ရန် ပြုလုပ်အပ်သည့်အတွက်) မကသကုဋီကာတိ ဝုစ္စတိ-ယောဇနာ၊ ဤအလို “မကသေဟိ-တို့မှ+ပရိတ္တာဏာ-စောင့်ရှောက်တတ်သော+ကုဋီကာ-ကျောင်းငယ်တည်း၊ မကသကုဋီကာ-ငယ်၊ ယခုအခါ၌ ထိုကျောင်းငယ်အစား အသုံးပြုနိုင်သော အဝတ်ခြင်ထောင်ကို “မကသကုဋီကာ” ဟု ခေါ်ကြသည်။]

၂၆၀။ အဘိသန္ဓကာယာတိ-ကာ။ သေမှာဒိဒေါသုဿန္ဓကာယာ-သလိပ် အစရှိသော အပြစ်တို့ဖြင့် များသောကိုယ်ရှိကြကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) [ဝိမတိ၌ “အဘိသန္ဓကာယာတိ သေမှာဒေါသ သန္တိစိတကာယာ-သလိပ် အစရှိသော အပြစ် တို့၏ စုဝေးရာဖြစ်သော ကိုယ်ရှိကြကုန်သည်”ဟု ဖွင့်၏။ “သေမှာဒိဒေါသုဿန္ဓ ကာယာ”နေရာ၌ ယိုးဒယားမူငယ် “သေမှာဒိဒေါသာဘိသန္ဓကာယာ-အလွန်များ သော သလိပ်အစရှိသော အပြစ်ရှိသောကိုယ်ရှိကြကုန်သည်”ဟု ရှိ၏။]

ဒွါရဗာဟာယ-တံခါးဘောင်နှင့်၊ သမပ္ပမာဏောယေဝ-ညီမျှသော ပမာဏရှိ သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဂ္ဂဋ္ဌတ္ထမ္ဘော-မင်းတုပ်လျှိုစရာ တိုင်ကို၊ အဂ္ဂဋ္ဌဝဋီနာမ- အဂ္ဂဋ္ဌဝဋီမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ယတ္ထ-ယင်းမင်းတုပ်လျှိုစရာ တိုင်၌၊ တိကံ-၃- ပေါက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရိ-၄ ပေါက်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဆိဒ္ဓါနိ-အပေါက်တို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ သူစိယော-မင်းတုပ်တို့ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးကြကုန်၏။ (“မင်းတုပ် ထိုးကြကုန်၏”ဟူလို။)

ဒွါရဗာဟံ-တံခါးဘောင်ကို၊ ဝိဇ္ဇိတ္တာ-ထွင်းဖောက်၍၊ တတ္ထ-ထိုအပေါက်၌၊ ပဝေသိတော-သွင်းအပ်သော၊ (တပ်အပ်သော) အဂ္ဂဋ္ဌပါသကော-မင်းတပ်စုစု သစ်သားတွင်းငယ်ကို၊ ကပိသီသကံနာမ-ကမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

အဘိသန္ဓကာယာ။ ။အဘိ+သဒ ဓာတ်၊ တပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော အဘိသန္ဓသဒ္ဓါသည် ဥဿန္ဓ-အများ အနက်ဟောပင် ဖြစ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိမတိ၌ အဘိသန္ဓကို “သန္တိစိတ”ဟု ဖွင့်ခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သာဖြစ်သင့်၏။ ယိုးဒယားမူ၌ “ဒေါသာဘိသန္ဓ”လည်း ဒေါသုဿန္ဓ၏ ပရိယာယ်ပင်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။မွန်မြတ်သော အဆီ အဆိပ်အစာတို့ကို စားခြင်းကြောင့် ဝမ်းလျက် ရောဂါများသော ရဟန်းတို့ကို သမားတော်ဇီဝက တွေ့ရသောကြောင့် ဘုရားရှင်အား စကြိုလျှောက်ကြဖို့ရန် စကြိုတိုလည်းကောင်း၊ ချွေးထုတ်၍ ရေနှေးချိုးဖို့ရန် ဇန္တာယရကိုလည်း ကောင်း၊ ခွင့်ပြုတော်မူရန် လျှောက်လေသည်။ ဘုရားရှင်လည်း ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် “အဆီအဆိပ်အစာ များစွာစားလျှင်လည်းကောင်း၊ လမ်းများများ မလျှောက်လျှင်လည်းကောင်း၊ ချွေးမထွက်လျှင်လည်းကောင်း ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်၏”ဟု မှတ်ပါ။

အဂ္ဂဋ္ဌဝဋီ။ ။ဤ၌ပြုအပ်သော တံခါးရွက်သည် ၁-ရွက် တံခါးတည်း။ ယာဘက်က တံခါးတိုင်ဟူသော ပိဋသံယာတ၌ တပ်အပ်သော တံခါးရွက်ကို ပိတ်လိုက်သောအခါ ဝဲဘက်၌ တိုင် ၁-တိုင်ရှိရသေး၏။ ထိုတိုင်၌ အပေါက်ငယ် ၃-ပေါက်၊ သို့မဟုတ် ၄-ပေါက် ဖောက်ပြီးလျှင် ထိုအပေါက်တို့၌ တံခါးရွက်ဝယ် တပ်ထားအပ်သော ကျည်းသေးဟု ခေါ်အပ်သော မင်းတုပ် ၃-ချောင်း၊ သို့မဟုတ် ၄-ချောင်းကို လျှို၍ထိုးရသည်။

ကပိသီသက။ ။“သံကွင်း မျောက်လက်”ဟု ရှေးက အနက်ပေးကြ၏။ သို့သော် “တံခါး ပေါင်ကိုထွင်း၍ ထိုအပေါက်၌ သွင်းအပ်သော အဂ္ဂဋ္ဌပါသကကို ကပိသီသက ခေါ်သည်”ဟု

သူစိကာတိ-ကား၊ တတ္ထ-ထိုအဂ္ဂဠပါသက၌၊ (သာမညအာစာရ၊) မဇ္ဈေ-
အလယ်၌၊ (ဝိသေသာစာရ၊) ဆိဒ္ဓ-အပေါက်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ပဝေသိကာ-သွင်း
အပ်သော ကျည်းသေးတည်း၊ (မင်းတုပ်အငယ်တည်း၊) ယဋီကာတိ-ကား၊ ဥပရိ-
အဂ္ဂဠပါသက၏ အထက်ပိုင်း၌၊ [ဥပရိတိ အဂ္ဂဠပါသက ဥပရိဘောဂေ-ဝိမတိ၊]
ယောဇိတာ-ယှဉ်စေအပ် (တပ်အပ်) သော ကျည်းမတည်း၊ (မင်းတုပ်အကြီးစား၊
ကန့်လန့်တည်း။)

ဆိုသော ဤအဖွင့်နှင့်လည်းကောင်း၊ နောက် “သူစိကာ”အဖွင့်၌ “တတ္ထ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဓံ ကတ္တာ-
ထိုအဂ္ဂဠပါသကဝယ် အလည်ခေါင်၌ အပေါက်ဖောက်၍”ဟူသော အဖွင့်နှင့်လည်းကောင်း၊
“သံကွင်းမျောက်လက်”ဟုပေးကြသော ရှေးအနက်သည် လျော်သလား၊ မလျော်သလားဟု
စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

ဆရာတော်။ ။အဂ္ဂဠသဒ္ဓါ တစ်ချို့နေရာ၌ “တံခါးရွက်”အနက်ကို ဟောသော်လည်း
ဤနေရာ၌ “တံခါးကျည်းမင်းတုပ်” အနက်ဟောသာ ဖြစ်သင့်၏ဟု အဘိဓာန် နိဿယသစ်
(၂၁၇) ၌ မိန့်သည်။ [တဗ္ဗိက္ခမ္ဘော-ထိုတံခါးရွက်ကို ထောက်ပင့်ကြောင်း ပိတ်ကြောင်း သစ်သား
သည်၊ အဂ္ဂလံ-မည်၏၊ တံခါးကျည်းမင်းတုပ်-မင်းတုံး၊-အမရကောသ အဘိဓာန် (၁၇၊ ၁၂
ဝဂ်။)] ထိုတံခါးကျည်းမင်းတုပ် တပ်စရာတွင်းကို “အဂ္ဂလပါသက”ဟု ခေါ်သည်။

ကပိသီသနှင့် သီသက။ ။အဘိဓာန် (၂၁၇)၌ ကပိသီသ-အဂ္ဂဠတ္ထုကို ပရိယာယ်ဟု
ဆို၏။ ဤအဋ္ဌကထာ၌ တံခါးပေါင်နှင့် ညီမျှသော ပမာဏရှိသော (တံခါးရွက်ကို ပိတ်လိုက်သော
အခါ မင်းတုပ်လျှိုစရာ) တိုင်ကို “အဂ္ဂဠတ္ထု-အဂ္ဂဠဝဋ်”ဟု ဖွင့်၏။ ထိုတိုင်၏ထိပ်၌ မျောက်
ဦးခေါင်းသဏ္ဍာန် ပြုလုပ်ထားသောကြောင့် “ကပိသီသ”ခေါ်သည်ဟု အဘိဓာန်ပုဒ်ပိကာသူစိဉ်
ဆို၏။ ထိုကပိသီသနှင့် ယှဉ်နေသော တံခါးပေါင်ရှိ၏။ ထိုတံခါးပေါင်ကို ထွင်း၍ ထိုအပေါက်၌
သွင်းအပ်သော သစ်သားတွင်းငယ်ကို “ကပိသီသက”ဟု ခေါ်သည်။

သူစိကာ, ယဋီကာ။ ။သူစိကာကို “ကျည်းသေး-ကျည်းငယ်-မင်းတုပ်”ဟု ခေါ်၏။
ယခုခေတ် မင်းတုပ်နှင့် သဘောတူပင်တည်း၊ ထိုမင်းတုပ်လည်း တစ်ချောင်းဟုတ်ဟန် မတူ၊
အဂ္ဂဠတ္ထု၌ ၃-၄ ပေါက် ထွင်းထားရကား ၃-၄ ချောင်းလည်း ရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ယဋီကာကို
ကျည်းမ (မင်းတုပ်အကြီးစား) အဂ္ဂလပါသ၏ အထက်ပိုင်း၌ တပ်အပ်သော ကန့်လန့်(ဝလန့်)
ခုတ်ချောင်းအကြီးစားတည်း။ ထိုကျည်းမ (ခုတ်) ကြီးကို ဝဲဘက် ယာဘက် တိုင် ၂-တိုင်နှင့်
ကပ်၍ရိုက်ထားသော “ဖါး”ဟုခေါ်သော ကန့်လန့်ချစရာနေရာ၌ ချ၍ လျှိုရပါသည်။ ထိုဖါးကား
အလယ်က အပေါက် မပါ၊ အပေါ်က ပါးစပ်ပါသည်။

စဉ်းစားဖွယ်။ ။စာအုပ်တို့၌ “သူစိကာတိ တတ္ထ မဇ္ဈေ ဆိဒ္ဓံ ကတ္တာ-ထိုအဂ္ဂလပါသက
ဝယ် အလယ်၌ အပေါက်ဖောက်၍”ဟု တွေ့ရ၏။ အဂ္ဂလပါသက၌ မင်းတုပ်တပ်စရာ အပေါက်
(တွင်း) ပါပြီးဖြစ်၏။ ထပ်၍ဖောက်စရာ မလို၊ ထို့ကြောင့် “ဆိဒ္ဓံ ကတ္တာ”နေရာဝယ် “ဆိဒ္ဓံ-ကို၊
ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော၊ ဝါ-အပေါက်ရှိပြီးဖြစ်သော”ဟု ပေး၍ “တတ္ထ-ထိုအဂ္ဂလပါသက၌”ဟု
လှည့်စပ်လျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။

မဏ္ဍလိကံ ကာတုန္တိ-ကား၊ နိစဝတ္ထုကံ-နိမိသော အကျည်ရှိအောင်၊ စိနိတုံ-စိခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) [နိစဝတ္ထုကံ စိနိတုံတိ-ဗဟိ ကုဋ္ဌဿသမန္တတော (ဘေးပတ်ပတ်လည်၌) နိစဝတ္ထုကံ ကတွာ စိနိတုံ-ဋီကာ။]

ဓူမနေတ္ထန္တိ-ကား၊ ဓူမနိက္ခမနဆိဒ္ဓံ-မီးခိုးထွက်ကြောင်း အပေါက်ကို၊ (အနုဇာနာမိ စပ်၊) ဝါသေတုန္တိ-ကား၊ ဂန္ဓေန-နံသာဖြင့်၊ ဝါသေတုံ-ထုံခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ) [ဤ၌ “ဂန္ဓေန ဝါသေတုံ” ဟု ဆိုသောကြောင့် “ဆပ်ပြာမွှေးများကို ခွင့်ပြုသည်” ဟု မမှတ်လင့်၊ မြေညက်ကံ နံစော်နေသည်အတွက် နံသာဖြင့် ထုံခွင့်ပြုတော်မူသည်၊] ဥဒကဋ္ဌာနန္တိ-ကား၊ ဥဒကတ္ထပံနဋ္ဌာနံ-ရေထားရာအရပ်ကို၊ (အနုဇာနာမိ) ဥဒကတ္ထပံနဋ္ဌာနန္တိ ဥဒကတ္ထပံနတ္ထာယ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ ကတဋ္ဌာနံ-မည်သည့်နေရာ၌ ရေထားရမည်ဟု ပိုင်းခြားသတ်မှတ်အပ်သောအရပ်၊-ဝိမတိ၊ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ တတ္ထထိုရေထားရာအရပ်၌၊ ယနေ့န-အိုးဖြင့်၊ ဥဒကံ-ကို၊ ထပေတွာ-ထားပြီး၍၊ သရာဝကေန-ခွက်ငယ်ဖြင့်၊ ဝဠုဂ္ဂေတဗ္ဗံ-သုံးစွဲရာ၏။ (ခပ်၍ သုံးစွဲရမည်) ကောဋ္ဌကောတိ-ကား၊ ဒွါရကောဋ္ဌကော-တံခါးမုခ်တည်း။

၂၆။ တိသော ပဋိစ္ဆာဒိယောတိ နတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဇန္တာယရပဋိစ္ဆာဒိစ-ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ဇရုံးသည်လည်းကောင်း၊ (ရေချိုးအိမ်သည်လည်းကောင်း၊) ဥဒကံပဋိစ္ဆာဒိစ-ဖုံးလွှမ်းတတ်သော ရေသည်လည်းကောင်း၊ ပရိကမ္ပံ-ချေးတွန်းမှုစသော ပရိကမ်ကို၊ ကရောန္တေဿဝ-ပြုသော ရဟန်းအားသာ၊ ဝဠုတိ၊ (ကရောန္တေဿဝ နေရာဝယ် “ကာတုမေဝ” ဟုရှိလျှင် နောက်စကားနှင့် ညီ၏) သေသေသု-ပရိကမ်ပြုခြင်းမှ ကြွင်းကုန်သော၊ အဘိဝါဒနာဒိသု-အဘိဝါဒန အစရှိသော အမှုတို့၌၊ န ဝဠုတိ-မအပ်၊ (“နဂ္ဂါ နဂ္ဂံ အဘိဝါဒန္တိ” စသည်ဖြင့် ရှေး၌ လာသောကြောင့် “အဘိဝါဒနာဒိသု” ဟု ဆိုသည်၊ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော အဘိဝါဒါ ပန စသည်ကို ယူပါ) ဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိ-ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝတ်သည်၊ သဗ္ဗကမ္မေသု-ပရိကမ်ကိုပြုခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်းစသော အလုံးစုံသောအမှုတို့၌၊ ဝဠုတိ-အပ်၏။ ဥဒကံ န ဟောတိတိ-ကား၊ နှာနောဒကံ-ချိုးကြောင်းရေသည်၊ န ဟောတိ-မရှိ။

ဇန္တာယရ ပဋိစ္ဆာဒိ။ ။ “ပတိစ္ဆာဒေတိ-ဟိရိကောပိနကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏။ ဣတိ ပဋိစ္ဆာဒိ” ဟု ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၌ ဝိဂ္ဂဟပြုလတ်၊ ပတိပုဗ္ဗ ဆဒဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇောတက ဤပစ္စည်း၊ အဝတ်သည် ဟိရိကောပိန (အင်္ဂါဇာတ်) ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်၏။ ရေလည်း ကိုယ်၏အောက်ပိုင်း တစ်ပိုင်း မြှုပ်နေလျှင် ဟိရိကောပိနကို ဖုံးလွှမ်းနိုင်၏။ ဇန္တာယရကား တစ်ကိုယ်လုံးကိုပင် ဖုံးလွှမ်းထားနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ထို ၃-မျိုးကို “ပဋိစ္ဆာဒိ” ဟု ခေါ်သည်။ “ဇန္တာယရမေဝ+ပဋိစ္ဆာဒိ ဇန္တာယရပဋိစ္ဆာဒိ” ဟု ပြု၊ ယခုခေတ် လုံသော ရေချိုးအိမ်များလည်း ဇန္တာယရနှင့် သဘောတူ၏။

၂၆၂။ တုလန္တိ-ကား၊ ပဏ္ဍိကာနံ-ဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးကြသော ယာသမားတို့၏၊ ဥဒကဥပ္ပာဟနကတုလံဝိယ-ရေကို အထက်သို့ဆောင်ကြောင်း မောင်းနှင့်တူသော၊ (ရေငင်ကြောင်း မောင်းနှင့်တူသော) ဥဒကဥပ္ပာဟနကတုလံ-ရေကို အထက်သို့ ဆောင်ကြောင်း မောင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ) ဂေါဏေ-နွားတို့ကို၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ် စေ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေဟိ-လက်တို့ဖြင့်၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဒိယဝရတ္တာဒိဟိ-ရှည်သော ကြိုး၊ လွန် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အာကမုနယန္တိ-ဆွဲငင်ရကြောင်းဖြစ်သော ယန္တရားစက်သီးကို၊ ကရစ္ဆာဋကော (တို)-ကရကဋက ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ စက္ကဝဋ္ဋကန္တိ-ကား၊ အရဟဋယဋိယန္တိ-အကန်တို့၌ တပ်အပ်သော (အိုး) ပုံးရှိသော ယန္တရားကို၊ (“အနုဇာနာမိ”၌ စပ်) တုလာယဝါ-မောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ကရကဋကေဝါ-စက်သီး၌သော်လည်းကောင်း၊ ယောဇေတဗကံ-

ကရကဋက။ ။အတော်နက်သော ရေတွင်း၌ အလွန်ကြီးသော သားရေပုံးကြီးကို လူဖြင့် မဆွဲငင်နိုင်၊ နွား၊ မြင်းတို့ဖြင့်သာ ဆွဲငင်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပုံးကြီးမျိုးကို ဆွဲငင်ဖို့ရာ “ဂေါဏေ ဝါ ယောဇေတွာ”ဟု ဆိုသည်။ ယခုခေတ် ရေပုံးကလေးမျိုး ငင်ဖို့ရာ “ဟတ္ထေဟိ ဝါ ဂဟေတွာ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုကြိုးတပ်ထားအပ်သော ရေငင်စက် အကြီး-အငယ်ကို “ဒိယ ဝရတ္တာဒိဟိ အာကမုနယန္တိ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုရေငင်စက်များသည် ငင်သောအခါ ပုံးကို အောက် ချသောအခါတို့၌ “ကရဋ်-ကရဋ်၊ ကဋ်-ကဋ်”ဟု မြည်သောကြောင့် “ကရကဋ် ကရောတိတိ ကရကဋကော”ဟု အမည်ရသည်။ ဝရတ္တာဒိဟိ၌ အာဒိဖြင့် အုန်းဆံကြိုး စသည်ကို ယူ။

အရဟဋ ယဋိယန္တိ။ ။ဤရေငင်ယန္တရားကား လှည်းဘီးပုံသဏ္ဍာန်ရှိ၏။ အကန် ဒေါက်ဆံတိုင်း ဒေါက်ဆံတိုင်း၌ ရေပုံးတပ်ထား၍ လူတစ်ယောက်တည်းဖြစ်စေ၊ ဝဲဘက် ယာဘက် ၂-ယောက်ဖြစ်စေ လှည့်ပေးရသော ချောင်းထည်း၊ မြောင်းထည်း၊ မြစ်ထည်း၌ အသုံးပြုလေ့ရှိသော ရေငင်စက်တစ်မျိုးတည်း။ ဟညန္တေတိ ဟဋ၊ အရေသု+ဟဋ၊ အရဟဋာ-အကန်၊ ဒေါက်ဆံတို့၌ တပ်အပ်ကုန်သော ပုံးတို့၊ အရဟဋာ စ+တေ+ယဋာဇာတိ အရဟဋ ယဋ၊ အရဟဋဟဋာ+ယဋာတိ အရဟဋယဋိ၊ နပုံလိင်ဖြစ်၍ ဤကို ရသယု၊ အရဟဋယဋိ စ+တံ+ယန္တိဇာတိ အရဟဋယဋိယန္တိ-အကန်ဒေါက်ဆံတို့၌ တပ်အပ်သော အိုး(ပုံး)ပါရှိသော ယန္တရား၊ ထိုယန္တရားသည် စက်ဝိုင်းဖြစ်၍ လည်တတ်သောကြောင့် “စက္ကဝဋ္ဋက”လည်း မည်၏။ “အရဟတ္တ”ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်ဟန် တူသည်။

ဋီကာ။ ။အရဟဋယဋိယန္တိနာမ သကဋစက္ကသဏ္ဍာနံ အရေ အရေ (ဒေါက်ဆံတိုင်း ဒေါက်ဆံတိုင်း၌) ယဋိကာနိ ဗန္ဓိတွာ ဧကေန ဒွိဟိဝါ ပရိဗ္ဗမိယမာနံ ယန္တိ- သာရတ္ထ၊ အရဟဋ ယဋိယန္တိနာမ စက္ကသဏ္ဍာနံ အနေကာရံ (အနေက+အရံ-များစွာသော အကန်ဒေါက်ဆံရှိ သော) အရေ အရေ ယဋိကာနိ ဗန္ဓိတွာ၊ ဧကေန၊ ဒွိဟိဝါ ပရိဗ္ဗမိယမာနံ ယန္တိ-ဝိမတိ၊) ယောဇော၌ကား “အရဟတ္တ”ပါဠိကို အတည်ယူ၍ ဝိဂြိုဟ်ပြုသွားလေသည်။

ယှဉ်စေထိုက်သော၊ ဝါ-တပ်ထိုက်သော၊ စမ္မဘာဇနံ-သားရေဖြင့်ပြုအပ်သော အိုးသည်၊ ဝါ-သားရေပုံးသည်၊ စမ္မခဏ္ဍနာမ-မည်၏၊ ပါကဋ္ဌာ ဟောတီတိ-ကား၊ အပရိက္ခိတ္တာ-မကာရ်အပ်သည်၊ ဟောတိ။ [“အကာအရံ မရှိသောကြောင့် ပေါ်လွင် ထင်ရှားနေသည်”ဟူလို။]

ဥဒကပုဋ္ဌနီ-ရေသုတ်သည်၊ ဒန္တမယာပိ-ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော ရေသုတ် သည်လည်းကောင်း၊ ဝိသာဏမယာပိ-သားချိုဖြင့်ပြုအပ်သော ရေသုတ်သည်လည်း ကောင်း၊ ဒါရုမယာပိ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ရေသုတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မိ-ထိုရေသုတ်သည်၊ [ဥဒကပုဋ္ဌနီသည် ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်သောကြောင့် “တသ္မိ”ကို လိင်ဝိပလ္လာသ ကြံ၊ အချို့စာ၌ “တသံ”ဟု မူကွဲရှိ၏။] အသတိ-မရှိလသော်၊ စောဠကေနာပိ-အဝတ်ကြမ်းဖြင့်လည်း၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ-ထုတ်ပစ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ဤဝါကျကို ထောက်၍ ဒန္တမယာ စသည်တို့သည် အဝတ် မဟုတ်၊ ရေကိုခြစ်ပစ်ကြောင်း ရေသုတ်တို့သာဖြစ်စရာရှိသည်။]

၂၆၃။ ဥဒကမာတိကန္တိ-ကား၊ ဥဒကဿ-ရေ၏၊ အာဂမနမာတိကံ-ဝင်လာရာ မြောင်းကို၊ (အနုဇနာမိဉ္စ စပ်)၊ [ရေကန်မှ ထုတ်အပ်သော ရေ၏ဝင်လာရာ မြောင်း ကို “ဥဒကမာတိကာ”ဟု ခေါ်၏။] အာဝိဒ္ဓပက္ခပါသကံ-ပတ်ဝန်းကျင်တပ်အပ်သော ဝမ်းဘဲတောင် ခေါင်အုပ်ရှိသော ဇရုံးအိမ်ကို၊ နိလ္လေခဇန္တာယရံနာမ-နိလ္လေခဇန္တာယရ မည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဧတံ-ဤနိလ္လေခဇန္တာယရဟူသော အမည်သည်၊ ဧဂါပါန သီနံ-အခြင်ရနယ်တို့၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ မဏ္ဍလေ-အထွဋ်၏၊ ပတ်ဝန်းကျင် အဝန်း အဝိုင်း၌၊ ပက္ခပါသကေ-ဝမ်းဘဲတောင် ခေါင်အုပ်တို့ကို၊ ထပေတွာ-ထားပြီး၍၊ ကတကုဋ္ဌဒနဿ-ပြုအပ်သော အထွဋ်တပ်အပ်သော အမိုးရှိသော ဇရုံးအိမ်၏။

နိလ္လေခဇန္တာယရံ။ ။အထွဋ်၏ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဝမ်းဘဲတောင်ဟုခေါ်အပ်သော ခေါင်အုပ်ကို ပတ်ပတ်လည်လည်ထား၍ ထိုသို့ထားလိုက်သောအခါ အထွဋ်၏ ဘေးပတ်ပတ် လည်၌ လေးထောင့်သဏ္ဍာန်ပျဉ်ပြားတွေ ခင်းပြီးသားဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဝိမတီ”၌ ပက္ခ ပါသကေ ထပေတွာတိ သမန္တာ စတုရဿာကာရေန ဖလကာနိ ထပေတွာ”ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုပက္ခပါသကပေါ်၌ အလယ်အထွဋ်ကိုမှီ၍ ပတ်ပတ်လည် အထွဋ်ကလေးတွေ တပ်ထား သည်ကို “ကတကုဋ္ဌ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ အထွဋ်ကလေးတွေ တပ်ထားရာ အမိုးရှိသောကြောင့် “ကတကုဋ္ဌဒနဿေတံ နာမံ”ဟု မိန့်သည်။ ဤစကားအရ “နိလ္လေခဇန္တာယရ”ဟူသည် “အပေါ်ကခြစ်ထားသကဲ့သို့ ကတုံး မဟုတ်သော ကဏ္ဍိကာ၏ပတ်လည်၌ အထွဋ်တပ်ထား သော ဇရုံးအိမ်တည်း”ဟု မှတ်ပါ။

စတုမာသံ ၂၆၂။ အတ္ထော။ ။ဤဝါကျ၌ သံဝဏ္ဏေတပဗ္ဗနှင့် သံဝဏ္ဏနာလိုက် လျောသည်ဟု မထင်၊ ပါဠိတော်၌ “စတုမာသံ ၂၆၂၊ ဝိပုဝသန္တိ”ဟု ပဌမဝါကျရှိ၏။ ဖွင့်ရိုးထုံးစံမှာ ထိုပဌမဝါကျကိုသာ ဖွင့်ရသည်။ ဤသံဝဏ္ဏနာ အဖွင့်အတိုင်း ပါဠိတော်၌

နာမ-နာမည်တည်း။ [မဏ္ဍလေတိ ကဏ္ဍိကမဏ္ဍလေ-ဋီကာ] စာတုမာသံ နိသီဒ
နေနာတိ-ကာ။ နိသီဒနေန-နိသီဒိုင်နှင့်။ စတ္တာရောမာသေ-၄ လတို့ပတ်လုံး။ န
ဝိပွဝသံတဗ္ဗ-ကင်း၍ မနေရာ၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်။

၂၆၄။ ပုပ္ဖာဘိကိဏ္ဍေသုတိ-ကာ။ ပုပ္ဖေဟိ-ပန်းတို့ဖြင့်၊ သန္တတေသု-ခင်းအပ်
ကုန်သော၊ (“သယနေသု သယန္တိ၌ စပ်၊) နမတကံနာမ-နမတကမည်သည်။
ဇံဠကဇောမေဟိ-သိုးမွေးတို့ဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ အဝါယိမံ-မရက်အပ်သော
အခင်းတစ်မျိုးတည်း။ စ-ဆက်၊ [စမ္မခဏ္ဍပရိဟာရေန-သားရေပိုင်းကို ဆောင်ရွက်
နည်းဖြင့်၊ ပရိဘူဂ္ဂိတဗ္ဗံ-သာရတ္ထ၊ စမ္မခဏ္ဍပရိဟာရေနာတိ အနဓိဋ္ဌဟိတ္တာ သယနာ
သနဝိမိနာ (အိပ်ရာနေရာကိုသုံးစွဲသော အစီအစဉ်မျိုးဖြင့်) ဣတိ အတ္ထော-ဝိမတိ၊
အချို့စာအုပ်၌ “စမ္မခဏ္ဍပရိဘောဂေန” ဟု ရှိ၏။ ဋီကာတို့၌ “စမ္မခဏ္ဍပရိဟာရေန”
ဟု တညီတညွတ်တည်း ဖွင့်သည်။ ရှေး၌ ဓားကို ရစ်ပတ်ဖို့ရာ နမတကတစ်မျိုးရှိခဲ့ပြီ
ရက်ကန်း ၌မရက်ဘဲ သန္တတသိက္ခာပုဒ်လာ အခင်းတစ်မျိုးကဲ့သို့ ပြုလုပ်ထားရသော
အခင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။]

အာသိတ္တကူပဓာနံနာမ-အာသိတ္တကူပဓာနမည်သော၊ ဧတံ-ဤအမည်သည်၊
ဝံမွလောဟေနဝါ-ကြေးနီဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရဇတေနဝါ-ငွေဖြင့်သော်လည်း
ကောင်း၊ ကတာယ-ပြုအပ်သော၊ ပေဠာယ-တောင်း၏။ အဓိဝစနံ-အမည်တည်း။
[ဧတံ-ပိုဟန်တူသည်၊ မပါဘဲလည်းဖြစ်နိုင်၏။] ပန-ဆက်၊ ပဋိက္ခိတတ္တာ-ပယ်မြစ်
တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒါရမယာပိ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော တောင်း
သည်လည်း။ န ဝဋ္ဋတိ။

“န ဘိက္ခဝေ ဩ ဝိပွဝသိတဗ္ဗံ” ဟုလည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤသံဝဏ္ဏနာသည် မည်သည့် အနက်
ထူးကိုမျှလည်း မပြနိုင်၊ ပါဠိပျက်နေသည်ဟု ထင်သည်။ ထို့ပြင်- ဤနိသီဒိုင်ဟူသည် နိသီဒန
သိက္ခာပုဒ်၌လာသော နိသီဒိုင်အခင်းတစ်မျိုးတည်း။ ယခုအခါ နေရာထိုင်မျိုးမဟုတ်၊ နိသီဒိုင်
ချုပ်ပုံကို ထိုသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်များ၌ ရှုပါ။ ဤနိသီဒိုင်သည် သင်္ကန်း ၉-မျိုးတွင် ပါဝင်သောကြောင့်
တိစိဝရိတ်နှင့် အလားတူရကား တိစိဝရိတ်ကဲ့သို့ အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားလျှင် “၄-လတိုင်အောင်
ကင်း၍မနေရ”ဟု ပညတ်တော်မူသည်။ နိသီဒိုင်မရှိသော်လည်းကောင်း၊ ရှိစေကာမူ အဓိဋ္ဌာန်
မတင်သော်လည်းကောင်း ဤသိက္ခာပုဒ်အရ ကျင့်ဖွယ်မလိုတော့ပါ။

အာသိတ္တကူပဓာနံ။ ။ ပေဠာယာတိ အဋ္ဌသသောဠသံသာဒိ အာကာရေန (စ-မြောင့်၊
၁၆-မြောင့် အစရှိသော ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်) ကတာယ ဘာဇနာကာရာယ (ထည့်စရာခွက်၏
ပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော) ပေဠာယ (အဓိဝစနံ၌ စပ်)၊ ယတ္ထ ဥက္ကပါယသာဒိ ပက္ခိပိတ္တံ ဥပရိ
ဘောဇနပါတီ ထပေန္တိ၊ ဘတ္တဿ ဥက္ကဘာဝါဝိဂမနတ္ထံ (ဆွမ်း၏ အပူအဖြစ်ကို မကင်းစေ
ခြင်းငှာ ထိုတောင်းပေါ်၌ ဆွမ်းခွက်ကို တင်ထားကြကုန်၏) တာဒိဿဿ ဘာဇနာကာရဿ

ဒဏ္ဍာဓာရကော-သပိတ်၏တည်ရာဖြစ်သော တုတ်ချောင်းကို၊ မဋ္ဌောရိကာ တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ယဋ္ဌိအာဓာရကပဏ္ဍာဓာရကပစ္စိကပိဋ္ဌာနိပိ-ဝါးချောင်း သပိတ်ခံ၊ သစ်ရွက်သပိတ်ခံ၊ တောင်း၏ ကျောဘက်ဖင်တို့သည်လည်း၊ ဧတ္ထေဝ- ဤမဋ္ဌောရိကာ၌ပင်၊ ပပိဋ္ဌာနိ-ပါဝင်ကုန်ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ အာဓာရကသင်္ခေပကမနတော- သပိတ် ခြေ၌ ထည့်သွင်းအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဆိဒ္ဓ္ဓ- အပေါ်ယံ၌ အပေါက်ရှိသော ဝေသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဒ္ဓိပိ-ထုတ်ချင်းဖောက်

အာဓာရသေတံ အဓိဝစနံ၊ ဧတနေဝ ဝါဠိယံ အာသိတ္တကူပဓာနန္တိ ဝုတ္တံ၊ တသစ ပါယသဒီဟိ အာသိတ္တကာဓာရေတိ အတ္ထော၊ ဤစကားအရ “အာသိပ္ပိယတိ ဧတ္ထာတိ အာသိတ္တံ-ပါယသ အစရှိသည်တို့ သွန်းလောင်းအပ်ရာ တောင်း၊ အာသိတ္တံယေဝ အာသိတ္တကံ၊ ထိုအာသိတ္တက တောင်းသည်ပင် အထက်ပေါ်က ဘတ္တပါတိ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် “အာသိတ္တကူပဓာနံ” အမည်ရသည်၊ ဥပရိ ဝိယတိ ထပိယတိ ဧတ္ထာတိ ဥပဓာနံ-အပေါ်၌ဆင့်၍ထားအပ်ရာဖြစ်သော တောင်း၊ အာသိတ္တကဉ္စ+တံ+ဥပဓာနဉ္စာတိ အာသိတ္တကူပဓာနံ။

ဝိမတိ။ ။ဣဒ္ဓဉ္စ အာသိတ္တကူပဓာနံ ပစ္စန္ဓေသု န ဇနန္တိ ကာတံ၊ မဇ္ဈိမဒေသေယေဝ ကရောန္တိ-အစွန်အဖျားတိုင်းနိုင်ငံတို့၌ မလုပ်တတ်ကြ၊ မဇ္ဈိမဒေသ၌သာ လုပ်ကြသည်၊ ကေနဝိ ပန ဝိဟိပရိဘောဂေါ အယောမယာဒိသဗ္ဗောပိ အာဓာရော အာသိတ္တကူပဓာနမေဝ အနု လောမေတီတိ ဝဒန္တိ၊ ဧကေ ပန “ကပ္ပိယလောဟမယော အာဓာရော မဋ္ဌောရိကမေဝ အနု လောမေတီ”တိ၊ ဝိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

မဋ္ဌောရိက။ ။ရှေ့သပိတ်ခြေအခန်းဝယ် ဒါရအာဓာရကတို့ကိုလည်း ပြခဲ့၏။ သို့ပါလျက် “ဒဏ္ဍာဓာရက”ကို အဘယ့်ကြောင့် “မဋ္ဌောရိက”နာမည်ဖြင့် ထပ်၍ပြရသနည်းဟု မေး၊ အဖြေကား- “ရှေး၌ သပိတ်မပွန်းဖို့ရာ သပိတ်ခြေအဖြစ်ဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့၏။ ဤနေရာ ၌ကား ဆွမ်းစားသောအခါ သပိတ်တင်၍ စားဖို့ရာ မဋ္ဌောရိကာနာမည်ဖြင့် ခွင့်ပြုတော်မူ သည်”ဟု သာရတ္ထ၌ မိန့်သည်။

ယဋ္ဌိ ၊ပေ၊ ပဝဋ္ဌာနိ။ ။ဒဏ္ဍာဓာရကဟူသည် သစ်သားတုတ်ချောင်းတို့ကို သပိတ်တင်၍ ဆွမ်းစားနိုင်လောက်အောင်ပြုလုပ်ထားသော သစ်သားဒုတ်တံသပိတ်ခြေတည်း၊ ယဋ္ဌိအာဓာရက ကား- သစ်သားတုတ်ချောင်းတို့ကဲ့သို့ ဝါးတုတ်တို့ကို ပြုလုပ်ထားအပ်သော သပိတ်ခြေတည်း၊ ပဏ္ဍာဓာရကဟူသည် သပိတ်မနာအောင် သစ်ရွက်များကို ဝေပုဂိုင်းကရွတ်အဖြစ်ဖြင့် ပြုအပ် သော သပိတ်ခြေဖြစ်ဟန်တူသည်၊ ပစ္စိကပိဋ္ဌကာဟူသည် တောင်းကလေးကို မှောက်လိုက်သော အခါ သပိတ်တင်၍ဖြစ်နိုင်သော တောင်းဖင် ဖြစ်ဟန်တူသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ “ပစ္စိကပိဋ္ဌ- ခြင်းကွက်အဖြစ်”ဟု ပေး၏၊ ခြင်းရက်ထားသော ခွက်အကျဉ်းကလေးကို ဆိုဟန်တူသည်။

အာဓာရက ၊ပေ၊ ဝဋ္ဌတိယေဝ။ ။ဤဝါကျကား ရှေ့စကားကို ခိုင်မြဲစေသော ဒဠီဝါကျတည်း၊ ယဋ္ဌိအာဓာရက စသည်တို့တွင် အချို့လည်း အပေါ်ယံ၌ အပေါက်ပါ၍၊ အချို့ကား ထုတ်ချင်းပေါက် အပေါက်ပါပြီးလျှင်၊ အချို့ကား ပတ်ဝန်းကျင် အပေါက်တွေများစွာ ပါဟန် တူ၏၊ ထို့ကြောင့် “ဆိဒ္ဓ္ဓမ္ပိ ဝိဒ္ဓိပိ အာဝိဒ္ဓမ္ပိ”ဟု ဆိုသည်။

အပ်သော အပေါက်ရှိသော ဂွေသည်လည်းကောင်း၊ အဝိဒ္ဓမ္မိ - ပတ်ဝန်းကျင် မဖောက်အပ်သော အပေါက်ရှိသော ဂွေသည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ [အချို့ စာအုပ်၌ “အဝိဒ္ဓမ္မိ” ဟု ရှိ၏။ “အပေါက် မဖောက်အပ်သော်လည်း အပေါက် မပါ သော်လည်း အပ်၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဝိမတိအဖွင့်နှင့် မညီပါ။ ဆိဒ္ဓန္တိ ဆိဒ္ဓယုတ္တံ၊ ဝိဒ္ဓန္တိ-အန္တော ဝိနိဝိဒ္ဓ ဆိဒ္ဓံ၊ အာဝိဒ္ဓန္တိ သမန္တတော ဆိဒ္ဓံ၊-ဝိမတိ။]

ဧကဘာဇနေတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဘာဇနတော- ခွက်မှာ၊ ဖလံ ဝါ-အသီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပူပံ ဝါ-မုန့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ-၍၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ) တသို့-ထိုတစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ အပဂတေ-ဖဲလသော်၊ ဣတရဿ-အခြားသောရဟန်းအား၊ ဝါ-၏၊ သေသကံ-အကြွင်းအကျန်ကို၊ ဘုဒ္ဓိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတရဿာပိ-အခြားသော ရဟန်း၏လည်း၊ တသို့-ထိုသစ်သီး၊ မုန့်သည်၊ ဒီဏေ-ကုန်လသော်၊ (တစ်နည်း) တသို့ ခဏေ-ထိုဒုတိယရဟန်း၏ စားဆဲခဏ၌၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဂဟေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- အပ်၏။

သစေ ဧကော ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ “ပံဌမ ဦးတိဿ စားအပ်ရာခွက်၌ ဦးတိဿသည် သစ်သီးကိုဖြစ်စေ၊ မုန့်ကိုဖြစ်စေယူ၍ ဖဲသွားလသော် ဦးဒတ္တသည် ကျန်ရစ်သော သစ်သီး၊ မုန့် စသည်ကို စားကောင်း၏” ဟု တိုက်ရိုက်အားဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ထွက်၏။ ယခုခေတ်၌ကား ဦးတိဿက ဖဲ၍မသွားဘဲ မုန့်ခွက်၊ ဟင်းခွက် ၁-ခွက်ထည်းဝယ်စား၍ မပြီးခင် အခြား ၁-ပါး ၂-ပါး၊ ၃-၄ ပါးလည်း နှိုက်၍နှိုက်၍ စားနေကြ၏။ “လက်ချင်းမဆံ့မိလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်မရှိ” ဟုလည်း ယူဆကြ၏။ တစ်ချို့ကလည်း ဇွန်းကို ခွက်တစ်မျိုးဟု ယူဆ၍ တစ်ခွက် ထည်းပင်ဖြစ်စေကာမူ ဇွန်းအသီးသီးဖြင့် ကိုင်၍နှိုက်ယူလျှင် ဧကဘာဇနမဖြစ်ဟု ယူဆကြ၏။ စဉ်းစား၍ လက်ခံကြပါလေ။

ရှေးစားနည်း။ ။ ရှေးခေတ်ကမူ ဆွမ်းပွဲတစ်ပွဲထည်း၌ အများစားလေ့မရှိကြပါ။ ဓမ္မပဒ၌ လာသော ကောသလံမင်းကြီး၏ အသဒိသဒါနသော်မှ ရဟန်းငါးရာအတွက် ဆင်ငါးရာ ထီးမိုးလျက် ဆွမ်းပွဲငါးရာပြင်ထားပါသည်။ ယခုခေတ်ဝယ် အချို့ဝိနည်းမှီရိပုဂ္ဂိုလ်များသည် မလွဲ မကင်းသာ၍ ဝိုင်းဖွဲ့ကာ စားရသော်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်ကို သတိရသဖြင့် စားသောက်ဖွယ် များကို ကိုယ့်သပိတ်၊ ကိုယ့်ပန်းကန်ထည်း၌သာ ထည့်၍စားကြပါသည်။ [ဇွန်းကို ခွက်တစ်မျိုးဟု ယူသောပုဂ္ဂိုလ်များ၏အလိုအားဖြင့် ဆွမ်းရော ဟင်းပါ ဇွန်းဖြင့်သာယူ၍စားလျှင် ဇွန်း တစ်ချောင်းတည်းဖြင့် ကိစ္စပြီးနိုင်သောကြောင့် ပတ္တပိုဏ်ဓုတင်သော်မှ ရနိုင်သည်ဟု ယူဆရ ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဇွန်းကို ခွက်ဟု ယူဆမှုကိုလည်း စဉ်းစားကြပါလေ။]

ဣတရဿာပိ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ အပီဖြင့် ရှေ့ဣတရဿကို ပေါင်းသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ပုန ဂဟေတုံ (နောက်တစ်ဖန်ယူခြင်း)ဟု ဆိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးပဌမ သစ်သီး၊ သို့မဟုတ် မုန့်ကိုယူသွားသော ရဟန်းကို “ဣတရဿာပိ” အရ ယူပါ။ “တသို့ ဒီဏေ” နေရာဝယ် “တသို့ ခဏေ”ဟု မူကွဲ ရှိ၏။ ယောဇနာ၌လည်း “တသို့ ခဏေတိ တသို့ ဘုဂ္ဂနက္ခဏေ”ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် “တသို့ ခဏေ”ကိုသာ ရှေးပါဌဟု မှတ်ပါ။

၂၆၅။ အဋ္ဌဟင်္ဂေဟီတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဧကေနပိ-တစ်ပါးပါးလည်းဖြစ်သော၊ အင်္ဂေန-အင်္ဂါနှင့်၊ သမန္နာဂတဿ-ပြည့်စုံသော ဥပါသကာ၏အပေါ်၌၊ အန္တောသီမာယဝါ-ဗဒ္ဒသိမ်၏အတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ နိဿိမံ-ဗဒ္ဒသိမ်မရှိအရပ်သို့၊ -ဂန္ဓာ-၍၊ နဒီအာဒီသုဝါ-မြစ်အစရှိသည်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ နိက္ခန္တိတုံ-မှောက်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သာ၊ (ပတ္တနိက္ခန္တိကံပြုခြင်းငှာအပ်သည်-ဟူလို) ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပတ္တေ-ကို၊ နိက္ခန္တိတေ-မှောက်အပ်ပြီးသော်၊ တဿ-ထိုဥပါသကာ၏၊ ဂေဟေ-အိမ်၌၊ ကော့စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒေယျမမ္မော-ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းကို/န' ဂဟေတဗ္ဗော-မခံယူထိုက်၊ အသုကဿ-ထိုမည်သော ဥပါသကာ၏၊ ဂေဟေ-၌၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ မာ ဂဏှိတ္ထ-မခံယူကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ အညေသု-မိမိတို့ကျောင်းတိုက်မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဝိဟာရေသုပိ-ကျောင်းတိုက် တို့၌လည်း၊ ပေသေတဗ္ဗ-စေလွှတ်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥက္ကန္တကလေ-သပိတ်လှန်ရာ အခါ၌၊ ယာဝတတိယံ-ခုကြိမ်တိုင်အောင်၊ ယာစေတွာ-တောင်းစေ၍၊ ဟတ္ထပါသံ-သံယာ၏ ဟတ္ထပါသံကို၊ ဝိဟောပေတွာ-စွန့်စေ၍၊ (လူပုဂ္ဂိုလ်က ဝဇ္ဇနိယဖြစ်သော ကြောင့် ဟတ္ထပါသံကို စွန့်စေ၍)၊ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မေန-ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့်၊ ဥက္ကန္တတဗ္ဗော-သပိတ်ကို လှန်ထိုက်၏။

၂၆၆။ ပုရက္ခတွံဂတိ-ကား၊ အဂ္ဂတော-ရှေ့၌၊ ကတွာ-ပြု၍၊ သံဟရန္တုတိ-ကား၊ သံဟရိယန္တု-ရုပ်သိမ်းအပ်စေကုန်လော၊ [ပါဠိတော်၌ “သံဟရန္တုဒုဿာနိ”ဟု ရှိသောကြောင့် “သံဟရန္တု၌ကံဟော ယပစ္စည်းကျေသည်”ဟု ကြံဟန်တူသည်၊] စေလပဋိကန္တိ-ကား၊ စေလသန္တတံ-အဝတ်အခင်းကို၊ (“န အက္ကမိဿတိ-နင်းတော် မမူတလုံ”၌စပ်)၊ ဝံသာ-ထိုဗောဓိမင်းသားသည်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ပုတ္တံ-သားကို၊ သစေ လတ္ထမိ-အကယ်၍ရအံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ ရမည်ဖြစ်လတ်သော်)၊ ဘဂဝါ-

ဆိုလိုရင်းကား- “ပဌမရဟန်း ဖဲသွား၍ ဒုတိယရဟန်း စားနေစဉ် ပဌမရဟန်းက နောက်ထပ် ယူလိုလျှင် ထပ်၍ယူခြင်းငှာအပ်ပါသည်”ဟူလို။

မှတ်ချက်။ ။ “တသ္မိံ ဒိဏေ”ပါဠိကို အမှန်ယူလျှင် “ပဌမ ယူသွားအပ်သော သစ်သီး (မုန့်) ကုန်မှ နောက်ထပ် ယူကောင်း၏၊ မကုန်သေးလျှင် မယူကောင်း”ဟု မဆီမဆိုင် အဓိပ္ပာယ် ထွက်နေလိမ့်မည်၊ အမှန်အားဖြင့် ပဌမယူအပ်သော သစ်သီး(မုန့်)၏ ကုန်ခြင်း-မကုန်ခြင်းမှာ လိုရင်း မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ရှေးပါဠိလည်းဖြစ်၊ ယောဇနာလည်း ဖွင့်အပ်သော “တသ္မိံ ခဏေ”သာ ပါဠိမှန်ဟု မှတ်ပါ။

နိက္ခန္တိတုံ။ ။ ပတ္တံ နိက္ခန္တိတုန္တိ ကမ္မဝါစာယ အသမ္ဘောဂ ကရဏဝသေနေဝ နိက္ခန္တနံ၊ န ပတ္တာနံ အဓောမုခထပနေန၊ တေနာဟ “အသမ္ဘောဂံ သံယေန ကရောတူ”တိ အာဒိ၊ တံ ဝနံ ကမ္မဝါစာယ သံယေန သဒ္ဓိံ အသမ္ဘောဂံ (ဝနုကို အတူသမ္ဘောဂ မရှိသူကို) သံယော ကရောတူတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။

မြတ်စွာဘုရားသည် မေ-ငါ၏။ စေလပဋိကံ-အဝတ်အခင်းကို၊ အတ္တမိဿတိ-နင်းတော်မူလတံ၊ ဣတိ ဣမိနာ အဇ္ဈာသယေန-ဤအဇ္ဈာသယဖြင့်၊ သန္တရိကိရ-ခင်းသတတ်၊ စ-ထိုသို့ပင်-ခင်းအပ်ပါသော်လည်း၊ ဧသ (ဧသော)-ဤဟေမိမင်းသားသည်၊ ပုတ္တလာဘာယ-သားရခြင်းငှာ၊ အဘဗ္ဗော-မထိုက်၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့သားရခြင်းငှာမထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ န အတ္တမိ-နင်းတော်မမူ၊ [သားမရနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ဋီကာ၌ အကျယ်ပြထားပြီ] ယဒိ အတ္တမေယျ-အကယ်၍ နင်းတော်မူအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ပုတ္တံ-သားကို၊ အလဘန္တော-မရလတ်သော်၊ အယံ-ဤရှင်ဂေါတမသည်၊ န သဗ္ဗညု-သဗ္ဗညု မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူကို၊ ဂဏှေယျ-ယူရာ၏၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းသည်၊ တာဝ - သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၏ အကြောင်းမှ ရှေးဦးစွာ၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ အနတ္တမနေ-နင်းတော်မမူခြင်း၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်းတည်း။

ပန-ကား၊ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ ဘိက္ခုပိ-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ (“ပရိဘူတာဘဝေယျံ” ၏ သာမညကတ္တား၊) ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ အဇာနန္တာ-မသိကုန်လသော်၊ အတ္တမေယျံ-နင်းကုန်ရာ၏၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (ပိသေသကတ္တား၊) ဝါ-တို့ကို၊ ဂိဟီနံ-လူတို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ပရိဘူတာ-လွမ်းမိုးအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-အထင်သေးခံရကုန်သည်၊ ဘဝေယျံ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့လူတို့၏ အလွမ်းမိုးခံရဖယ်ရှိခြင်းကြောင့်)၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့ကို၊ ပရိဘဝတော-အလွမ်းမိုးခံရခြင်းမှ၊ မောစေတုံ-လွတ်စေတော်မူခြင်းငှာ၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညပေသိ-ပညတ်တော်မူပြီ၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းသည်၊ သိက္ခာပဒပညပနေ-သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်းတည်း။

မင်္ဂလတ္တာယ ယာစိယမာနေနာတိ-ကား၊ အပဝတဂဗ္ဘာ ဝါ-ကင်းသော ကိုယ်ဝန်ရှိသည်မူလည်း၊ ဝါ-မွေးဖွားပြီးခါစမူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ဂရုဂဗ္ဘာ ဝါ-လေးသော ကိုယ်ဝန်ရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဧဝရူပေသု - ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရာတို့၌၊ မင်္ဂလတ္တာယ-မင်္ဂလာအကျိုးငှာ၊ ယာစိယမာနေန-တောင်းပန်အပ်သော ရဟန်းသည်၊ (စေလပဋိကံကို နင်းဖို့ရန် တောင်းပန်အပ်သော ရဟန်းသည်)၊ အတ္တမိတုံ-နင်းခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ပါဒဓောဝနဌာနေ-ခြေဆေးရာအုရပ်၌၊ ဓောတေဟိ-ဆေးအပ်ပြီးကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ အတ္တမနတ္တာယ-နင်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ ယံ ပစ္စတ္တရဏံ-အကြင်အခင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ အတ္တတံ-ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (တံ ပစ္စတ္တရဏံ-သည်)

ခေတပါဒကံနာမ-မည်၏။ တံ-ထိုဆေးအပ်ပြီးသော ခြေတို့ဖြင့် နင်းဖို့ရန် ခင်းထား အပ်သော အခင်းကို၊ အတ္တမိတုံ-နင်းခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [“ခေတပါဒေဟိ+ အတ္တမိတဗ္ဗံ ခေတပါဒကံ”ဟု ဝစနတ္ထပြု၊ အတ္တမိတဗ္ဗံအနက်၌ ဣပစ္စည်း၊ သုတ္တံ၌ ကပစ္စည်း၊ ယောဇနာ၌ကား- “ခေတေဟိ ပါဒေဟိ+အတ္တမနဋ္ဌာနေ အတ္တရိတံ ခေတပါဒကံ”ဟု ပြုလေသည်။]

၂၆၉။ ကတကံနာမ-ကတကမည်သည်။ ပဒုမကဏ္ဍိကာကာရံ-ပဒုမ္မာကြာချက် သဏ္ဌာန်ရှိအောင်၊ ပါဒယံသနတ္ထံ-ခြေကို ပွတ်တိုက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကဏ္ဍကေ- အဆူးတို့ကို၊ ဥဋ္ဌာပေတွာ-ထစေ၍၊ ဝါ-ပေါ်ထင်စေ၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ခြေပွတ် ဘုံည်း၊ တံ-ထိုကတကအမည်ရသော ခြေပွတ်သည်။ ဝါ-ကို၊ ဂဋ္ဌဝါ-ဝိုင်းသည် မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ စတုရဿာဒိဘေဒဝါ-လေးထောင့်သဏ္ဌာန် အစရှိသော အပြားရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ဗာဟုလ္လိကာနုယောဂတ္တာ-ပစ္စည်းတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်ကို အလိုရှိသော ရဟန်းတို့၏ အဖန်ဖန်အားထုတ်အပ်သော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်သာ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတု- ခံယူခြင်းငှာလည်း၊ နေဝ ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပရိဘူဒ္ဓိတုံ-သုံးစွဲခြင်းငှာလည်း၊ န ဝဋ္ဋတိ- မအပ်၊ ပါသာဏော-ကျောက်ချပ်ခြေပွတ်ကို၊ သက္ခရာတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ ပါသာဏဖေဏကောပိ-ကျောက်ရေမြှုပ်သည်လည်း၊ (ရေမြှုပ်ကဲ့သို့ အဖုထနေ သော ကျောက်ခဲသည်လည်း)၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [ရှေးစာအုပ်များ၌ “န ဝဋ္ဋတိ”ဟု ရှိ၏။ သက္ခရာခြေပွတ်က အပ်သည့်အတွက် အပ်သောဝတ္ထုချင်းတူသော ကြောင့်သာ ပိသဒ္ဓါဖြင့် ပေါင်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် “န”မပါသောစာက ကောင်း သည်။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၌လည်း “ပါသာဏဖေဏကထလာ၊ ကပ္ပန္တိ ပါဒယံသနေ”ဟု ဆိုသည်။] ဝီဇနီ - လေးထောင့်ယပ်ကို၊ ဝိဇ္ဇပနံတိ - ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ [ဝီဇနိန္တိ စတုရဿဝီဇနိ-ဝိမတိ။] ပန-ကား၊ တာလဝဏံ - ထန်းရွက် ယပ်ဝန်းသည်။

ဗာဟုလ္လိကာနုယောဂတ္တာ။ ။ “ဗဟုလာနံ+ဘာဝေါ ဗာဟုလ္လံ-ပစ္စည်းတို့၏ ပေါများကုန် သည်၏အဖြစ်၊ ဗာဟုလ္လံ ကုစ္ဆန္တိတိ ဗာဟုလ္လိကာ၊ ဗာဟုလ္လိကာနံ+အနုယောဂေါ ဗာဟုလ္လိကာ နုယောဂေါ”ဟု ပြု၊ ဤဗာဟုလ္လိကာနုယောဂတ္တာ၏ သမ္ပန်ကို “တံ”၏ စွဲနက်ဖြစ်သော ကတက ကို ခံရသည်။ ထိုသမ္ပန်နှင့် ဘာဝရေပွန်ဖြစ်သော ဗာဟုလ္လိကာနုယောဂတို့က အရတူခြင်းကြောင့် “အနုယောဂ-အားထုတ်အပ်သောပစ္စည်း”ဟု ပေးလိုက်သည်။ ယောဇနာ၌-“ဗာဟုလ္လိကာ နုယောဂတ္တာတိ ပစ္စယဗဟုလဘာဝါယ အနုယောဂတ္တာ”ဟု ဖွင့်သည်။

ဝိဇ္ဇပနံ ဝီဇနီ။ ။ ဝုဇ္ဇပနံသည် ပူခြင်း၊ ပူစေခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ဝိဇ္ဇပသာရ ကြောင့် မပူစေခြင်းအနက်ဟောဟု ယူ၍ “ဝိဇ္ဇပိယတေ အနေနာတိ ဝိဇ္ဇပနံ-မပူစေတတ် ကြောင်း (အေးစေတတ်ကြောင်း)ဖြစ်သော ယပ်”ဟု ကြံပါ။ ဝိပုဗ္ဗ ဝုဇ္ဇပနံ ယုပစ္စည်း၊ ဝီဇတိ တောယာတိ ဝီဇနီ-လေကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော ယပ်၊ ဝီဇ-ဝါတကရဏေ ဟူသော ဓာတ်နောင် ယုပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဇေတက ဤပစ္စည်း။

တာလပဏ္ဍေဟိ-ထန်းရွက်တို့ဖြင့်၊ ကတံ ဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ဝေဠုဒန္တဝိလိဝေတိ-ဆင်စွယ်၊ နီးတို့ဖြင့်၊ ကတံ ဝါ-ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု) မောရဝိဋ္ဌေဟိ-ဥဒေါင်းမြီးစည်းတို့ဖြင့်၊ (ကတံ) ဝါ-သည်မူလည်း၊ (ဟောတု) စမ္ပဝိကတိဟိ-အထူးပြုအပ်သော သားရေတို့ဖြင့်၊ (ကတံ) ဝါ-သည်မူလည်း၊ (စမ္ပဝိကတိ ဝါ-အထူးပြုအပ်သော သားရေသည်မူလည်း၊) (ဟောတု) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံ သော ယပ်သည်၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

မသကဗီဇနံ-ခြင်နှင့်ယပ်သည်၊ (ခြင်နှင့်ကြောင်း ယပ်သည်၊) ဒန္တမယ၊ ၊ပေ၊ ဒဏ္ဍကာပိ-ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်၊ သားချိုဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်၊ ဒုတ်ချောင်းငယ်ဟူသော ယပ်သည်လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ ဝါကမယဗီဇနိယာ-လျှော်တေဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်ဖြင့်၊ ကေတက၊ ၊ပေ၊-မယာပိ-ဆတ်သွားမြစ်ပျဉ်း ဓနုန်းရွက် စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်တို့ကိုလည်း၊ သင်္ဂဟိတာ-သိမ်းယူအပ်ကုန် ပြီ။ [“ဆတ်သွားမြစ်ပျဉ်း”ဟူရာ၌ ဆတ်သွားဖူးပင်ကို “ဆတ်သွား”ဟု ရှေးကခေါ်၏။ ထိုအပင်၌ အမြစ်တွေ မြေကြီးထောက်လျက် ကျ၍နေ၏။ ထိုအောက်သို့ကျနေ သောအရာကို “မြစ်ပျဉ်း”ဟု ခေါ်သည်။ ထိုမြစ်ပျဉ်းကို ထုရိုက်ဖွာထားသောအခါ ခြင်နှင့်ယပ်ကဲ့သို့ အသုံးချ၍ဖြစ်နိုင်သည်။ “ဒဏ္ဍမယ”ဟူသည် ဒုတ်ချောင်းငယ် တို့ကို ယပ်သဏ္ဍာန်ပြုအပ်သော အရာဝတ္ထုဖြစ်စရာရှိသည်။]

၂၇၀။ ဝိလာနဿ ဆတ္တန္တိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ ကာယဉာဟော ဝါ-ကိုယ်ပူရောဂါသည် သော်လည်းကောင်း၊ ပိတ္တကောပေါ ဝါ-သည်ခြေပျက်ရောဂါသည်သော်လည်း ကောင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ စက္ခု ဝါ-မျက်စိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဗလံ-အားမရှိ သည်၊ (ဟောတိ) ဆတ္တေန-ထီးနှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဝါ-ကင်းသည်ရှိသော်၊ အညော-အခြားသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အာဗာဓော ဝါ-အနာသည်သော်လည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်တတ်၏။ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဂါမေ ဝါ-ရွာ၌သော်လည်းကောင်း၊ အရညေ ဝါ-တော၌သော်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တံ-သည်၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ ပန-ဆက်၊

တာလဝဏ္ဏံ။ ။ဝဏ္ဏံ၌ ဘူဝါဒိ ဝဋ်ဇာတ်သည် အာဝဇ္ဇန-လည်ပတ် ဝန်းဝိုင်းခြင်း ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဝဏ္ဏတိတိ ဝဏ္ဏံ၊ တာလဿ+ဝဏ္ဏံ တာလဝဏ္ဏံ-ထန်းရွက်၏ အဝန်းအဝိုင်း၊ (ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း)၊ ဤဝိဂြိုဟ်အရ ထန်းရွက်ယပ်ဝိုင်းသာ မုချရသော်လည်း ဝေဠုမယ၊ ဒန္တမယ၊ ဝိလိဝေမယတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မောရဝိဋ္ဌမယ စမ္ပဝိကတိတို့ကိုလည်း ကောင်း၊ အထင်ရဋ္ဌိအားဖြင့် (တစ်နည်း) သဒိဿပစာရအားဖြင့် တာလဝဏ္ဏဟု ခေါ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝေဠုဒန္တ စသည်ကို မိန့်သည်။ စာအုပ်တို့၌ “စမ္ပဝိကတိတိ ဝါ”ဟု ရှိ၏။ ဝိကတိအရ အထူးပြုအပ်ဟူသည်မှာ ယပ်ကဲ့သို့ ဝိုင်းနေအောင်ပြုအပ်သော သားရေပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “စမ္ပကတိတိ”ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။

ဝဿေ-မိုးအခါ၌၊ စီဝရဂုတ္တတ္ထံ-သင်္ကန်းကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝါဠုမိဂစောရဘယေသုစ-ခြင်္သေ့ သစ် ကျားစသော သားရဲ၊ သူပုန် ဒါးပြဘေးတို့ကြောင့်လည်း၊ အတ္တဂုတ္တတ္ထမိ-မိမိကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧကပဏ္ဏစ္ဆတ္တံ-တစ်ရွက်သာရှိသော ထီးသည်၊ (ယပ်တောင်သည်။) သဗ္ဗတ္ထေဝ-အလုံးစုံသောအခါ၊ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ပင်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။/ [ဧကပဏ္ဏစ္ဆတ္တံတိ တာလပဏ္ဏာဒိနာ ဧကေနပတ္ထေန ကတဆတ္တံ-ဝိမတိ၊ အာဒိဖြင့် ပေရွက်၊ စလူရွက် စသည်ကို ယူ။]

အသိဿာတိ-ကား၊ အဿ-ထိုသူ၏၊ အသိ-သန်လျက်သည်၊ ဝိဇ္ဇောတလတီတိ-ကား၊ ဝိဇ္ဇောတတိ-တောက်ပ၏။ [ဝိဇ္ဇောတလတီတိ ဧတ္ထ အလပစ္စယော ရူပသိဒ္ဓိမတ္ထောဝါတိ အာဟာ ဝိဇ္ဇောတတီတိ-ယောဇနာ၊ အချို့စာအုပ်၌ကား သံဝဏ္ဏာနာ၌ “ပဇ္ဇောတလတီ” ဟုရှိ၏။ “ပဇ္ဇောတတိ” ဖြစ်ဟန်တူသည်။] ဒဏ္ဍာသမ္မုတိတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) ပမာဏယုတ္တော-ပမာဏနှင့် ယှဉ်သော၊ စတုဟတ္ထောယေဝ-၄ တောင်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒဏ္ဍော-ဒုတ်ကို၊ သမ္ဗန္ဓိတွာ-သမုတ်၍၊ ဒါတဗျော-ပေးထိုက်၏၊ တတော-ထို ၄ တောင်ရှိသော ဒုတ်ထက်၊ ဦနာတိရိတ္တော-ယုတ်လျော့ပိုလွန်သော၊ (ဒဏ္ဍော-ဒုတ်သည်။) သမ္မုတိယာ-ဒုတ်ကို ကိုင်ဆောင်နိုင်ကြောင်း သမ္မုတိနှင့်၊ ဝိနာပိ-ကင်း၍လည်း၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ (ဝိလာနဟုတ်၊ မဟုတ်သော ရဟန်းအားလုံးတို့အား) ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ပန-ကား၊ သိက္ခာ-ဆိုင်းသည်၊ အဂိလာနဿ-ဂိလာန မဟုတ်သော ရဟန်းအား၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဝိလာနဿာပိ-ဂိလာနအားသော်မှလည်း၊ သမ္ဗန္ဓိတွာဝ-သမုတ်၍သာလျှင်၊ ဒါတဗျော-ပေးထိုက်၏။

၂၇၃။ ရောမန္တကဿာတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) ရောမန္တကံ-စားမြူပြန်သော ရဟန်းကို ထပေတွာ-ထား၍၊ သေသာနံ-ကြွင်းသော ရဟန်းတို့၏၊ အာဝတံ-အထက်သို့တက်လာသော၊ ဥဂ္ဂါရံ-ကြို့ထိုးဖတ်ကို၊ မုခေ-ခံတွင်း၌၊ သန္ဓာရေတွာ-ကောင်းစွာဆောင်ထားပြီး၍၊ ဝိလန္တာနံ-မျိုကုန်လတ်သော်၊ (တစ်နည်း) ဝိလန္တာနံ-မျိုကုန်သော၊ သေသာနံ-ကြွင်းသော ရဟန်းတို့၏။

ဥဂ္ဂါရံ ၂၀၀- သန္ဓာရေတွာ။ ။အထက်သို့တက်၍ အန်ထွက်လာသော အန်ဖတ်ကို “ဥဂ္ဂါရံ”ဟု ခေါ်၏။ သို့သော် ဤနေရာ၌ ထိုမျှလောက်-အန်ဖတ်မျိုးမဟုတ်၊ ကြို့ထိုးခြင်း စသည်ကြောင့် လည်ချောင်းအထက်သို့တက်လာသော ကြို့ထိုးဖတ်ကို “ဥဂ္ဂါရံ”ဟု ယူရမည်။ ထိုဥဂ္ဂါရံကို ခံတွင်း၌ရောက်လာသောအခါ ခဏလောက်တန်ရပ်ထားခြင်းကို “သန္ဓာရေတွာ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့တန်ပြီးသောအခါ ထွေးပစ်ဖို့ တာဝန်ရှိ၏။ မထွေးဘဲ မျိုချလျှင် “ဝိတာလဘောဇန”ပီစိတ်အာပတ်သင့်၏။ ထိုသို့ဆောင်မထားဘဲ ချက်ခြင်းကျသွားလျှင်ကား မထားဆီးနိုင်သောအရာဖြစ်၍ အနာပတ်ဟု ဆိုသည်။

အာပတ္တိ-သည်။ (ဟောတိ) ပန-ဆက်၊ အသန္တာရိတမေဝ-ခံတွင်း၌ ကောင်းစွာ မဆောင်ဘဲသာလျှင်၊ ပရဂလံ-လည်မျို တစ်ဖက်သို့၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ ရောက်သွားအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝဋ္ဋတိ။ [ရောမန္တကပုဒ်ဖွင့်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ တောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ယံ ဒိယျမာနန္တိ-ကား၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဒါယကေဟိ-ပေးလျှသူတို့သည်၊ ဒိယျမာနံ-ပေးလျှအပ်စဉ်၊ (လောင်းလျှအပ်စဉ်) ပဋိဂ္ဂဟိတ ဘာဇနတော-ခံယူအပ်ရာခွက်မှ၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ ပတိတံ-ကျသွား၏၊ တံ-ထိုခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို၊ ဘိက္ခုနာ-ရဟန်းသည်၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတွာ-ကောက်ယူ၍၊ ပရိဘုဂ္ဂိတု-သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်၊ ဣဒိ-ဤသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ဘောဇနဝဂ္ဂေ-၌၊ (မယာ) ဝဏ္ဏိတမေဝ-ဖွင့်အပ်ပြီးသည်သာ။

၂၇၄။ ကုပ္ပံ ကရိဿာမိတိ-ကား၊ သဒ္ဓံ-အသံကို၊ (အော်သံကို) ကရိဿာမိ-ပြုလိုက်အံ့၊ နခါဒိဟိ-လက်သည်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ [အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော မုခကုဋ္ဌတို့ကို ယူ။] နခစ္ဆေဒနေ-လက်သည်း၊ ခြေသည်းကို ဖြတ်ခြင်း ကြောင့်၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ အနုရက္ခဏတ္ထံ-သနား စောင့်ရှောက်တော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ နခစ္ဆေဒနံ-လက်သည်း၊ ခြေသည်းကို ဖြတ်ကြောင်း ဓားကို၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ [အနုရက္ခဏတ္ထံတိ ပရိဂ္ဂဟေ တွာ ဂေါပနတ္ထံ-လက်သည်းဖြတ်ရာ၌ ဒုက္ခရောက်ကြသော သာဝကတို့ကို သိမ်း ပိုက်၍ စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ-ဝိမတိ။]

ဝီသတိမဋ္ဌတိ-ကား၊ ဝီသတိပိ-နှစ်ဆယ်လည်းဖြစ်သော၊ နခေ-လက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့ကို၊ လိခိတမဋ္ဌေ-ခြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ညက်ညောသည်တို့ကို၊ ကာရာ ပေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏။ [လက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့ကို လှီးဖြတ်ပြီးနောက်၊ ဓားသွား စသည်ဖြင့် လက်သည်း၊ ခြေသည်းအဖျားကို ပြေပျစ်အောင် ခြစ် ခြင်းကို “မဋ္ဌ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုကဲ့သို့ မပြုကောင်းဟူလို၊ “ဝီသတိယာ+မဋ္ဌ ဝီသတိ မဋ္ဌ-၂၀ သော လက်သည်း၊ခြေသည်းတို့၏ အဖျားချောနေအောင် ပွတ်တိုက်ခြင်း”ဟု ယောဇနာ ပြု၏။] မလမတ္တံတိ-ကား၊ နခတော-လက်သည်း၊ ခြေသည်းမှ၊ မလမတ္တံ-အညစ်

ကုပ္ပံ (ကုပ္ပံ) ကရိဿာမိ။ ။ “ကုပ္ပံ (ကုပ္ပ)”ဟု ပါဠိနှစ်ထွေရှိ၏။ ယောဇနာ၌- ကုပ္ပံ ကရိဿာမိတိ ဧတ္ထ ကရိယတိ ဥစ္စာရိယတိတိ ကုပ္ပံတိ ဝုတ္တေ သဒ္ဓေါတိ အာဟ သဒ္ဓံ ကရိဿာမိတိ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ယောဇနာအလို ကုပ္ပတိကဲ့သို့ ကရဓာတ်ဖြင့်ပြီးသော “ကုပ္ပ” ပုဒ်တည်းဟု ဆိုလို၏။ ဣတ္ထိလိင်္ဂ ဣတ္ထိကုတ္တ စသည်၌ မိန်းမတို့၏အပြုအမူကို “ကုတ္တ”ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း ပရိယာယ်ဓာယာဖြင့် ဟန်ဆောင်အပ်သောအံသံကို “ကုပ္ပ”ဟု ခေါ်လျှင်လည်း သင့်မည်ထင်သည်။

အကြေးမျှကို အပကမိုတုံ-ဖယ်ထုတ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်။ [ခေရာအောင်ကား၊ မခြစ်ရ၊ လှီးဖြတ်၍ ကျန်နေသော လက်သည်း၊ ခြေသည်းကိုကား ဓားဦးအဖျား စသည်ဖြင့် ဖယ်ထုတ်နိုင်သည်-ဟူလို။]

၂၇၅။ ခုရသိပါဠိကန္တိ-ကား၊ ခုရကောသကံ-သင်ဓုန်းအိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၌စပ်) [ယခုအခါ “သင်ဓုန်းအိတ်ကို” ဆိုသည်။] မသယံကပ္ပိပေန္တိတိ- ကား၊ ကတ္တရိယာ-ကတ်ကျေးဖြင့်၊ မသယံ-မုတ်ဆိတ်ကို၊ ဆေဒါပေန္တိ-ဖြတ်စေကြ ကုန်၏။ [ကပ္ပဓာတ်၏ “ကပ္ပေါ ဘူ ဝတံ၊ စ တတ္ထဝိမိဆေဒနေ” ဟူသော အနက် တို့တွင် ဆေဒနအနက်ကို ပြသည်။] မသယံ ဝဗ္ဗာပေန္တိတိ-ကား၊ မသယံ-မုတ်ဆိတ်ကို၊ ဒီယံ-ရှည်အောင်၊ ကာရေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏။ [ခေါင်းရိတ်သောအခါ မုတ်ဆိတ်ကို မရိတ်ဘဲ ရှည်စွာထားကြကုန်၏။ ရှည်အောင်ဟု ဆိုသော်လည်း လက် ၂-သစ်ထက် ရှည်သောအရှည်မဟုတ်၊ ခေါင်းရိတ်စဉ်တုန်းက ဆံပင်နှင့်အတူရိတ်၍ ဆံပင်ရှည် သလို ရှည်စွာထားကြသည်-ဟူလိုသတတ်။ “ဒီယံ ကာရေန္တိတိ ကေသေဟိ သဒ္ဓိ အတ္ထိန္တိတွာ ထပါပေန္တိ”-ဝိမတိ။]

ဟနုကမ္ပိ-မေး၌၊ ဒီယံ-ရှည်သည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ထပိတံ-ထားအပ်သော၊ ဇဋ္ဌကမသယု-သိုး၏ မုတ်ဆိတ်နှင့်တူသော မုတ်ဆိတ်ကို၊ ဂေါလောမိကန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [ဂေါလောမိကအရ- နွားနှင့်တူအောင်ထားသည်ဟု ယူမည်စိုးသောကြောင့် “ဇဋ္ဌကမသယု ဝုစ္စတိ”ဟု အထင်ရရှိသဒ္ဓါဖြစ်ကြောင်းကိုပြသော ဝုစ္စတိသဒ္ဓါဖြင့် ဆို သည်။ “ဂေါလောမိကံ-သိုး၏ မုတ်ဆိတ်နှင့်တူသော မုတ်ဆိတ်ကို”ဟု ပေး။] စတုရသယကန္တိ-ကား၊ စတုကောဏံ-၄ ထောင့်ရှိသော မုတ်ဆိတ်ကို၊ (ကာရာပေန္တိ ၌စပ်) ပရိမုဒန္တိ-ကား၊ ဥရေ-ရင်၌၊ လောမသံဟရဏံ-အမွှေးကို ကောင်းစွာဆောင် ခြင်းကို၊ (ကာရာပေန္တိ) [အချို့စာအုပ်၌ “လောမရာဇိသံဟရဏံ-အမွှေးအရေးကို

စတုရသံ။ ။ “စတုရသံ”ဟု ဆိုလိုလျက် နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေ၊ သဒ္ဓေဘော်လာ၍ “စတု ရသံ” ဖြစ်သည်ဟု ယောဇနာမိန့်၏။ ထို့ကြောင့် ရသံကို “အထောင့်အနက်ဟော”ဟု ယူ၍ “ကောဏံ” ဟု ဖွင့်သည်။ အကြင်နည်းဖြင့်ပြုလသော် မေး၏ ၂-ဖက်မှ အထက်တက်သွားသော မုတ်ဆိတ်သည် နဖူးအစွန်နား၌ အထောင့်ဖြစ်၍နေ၏။ မေး၏အောက် ဘေး ၂-ဖက်၌လည်း အထောင့် ၂-ခုထင်နေ၏။ ထိုနည်းအားဖြင့် ပြုထားအပ်သော မုတ်ဆိတ်ကို “စတုရသံ”ဟု ဆိုသည်။ [စတုကောဏန္တိ ယထာဥပရိ နလာဋ္ဌန္တေသုံ ဒွေ. ဟေဋ္ဌာ ဟနုကပသေ ဒွေတိ စတ္တာရော ကောဏာ ပညာယန္တိ ဧဝံ စတုရသံ ကတ္တာ ကပ္ပိပနံ-ဝိမတိ။]

ပရိမုဒံ။ ။ “မုဒသဒ္ဓါ မျက်နှာ၏ရှေးရှု အောက်အရပ်ကို ဟောသည်”ဟု ကြံပါ။ ရင်၌ အမွှေး၊ အရေး၊ အကြောင်းကလေးထင်နေအောင် မေးမှ မုတ်ဆိတ်သည် ရင်ဘတ် လောက်အထိ တွဲလျားကျနေအောင် ဆောင်ခြင်းတည်း။ [ယောဇနာနှင့်တကွ ရှေးနိဿယတို့၌

ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းကို”ဟု ရှိ၏။] အမူဒုကန္တိ-ကား၊ ဥဒရေ-ဝမ်း၌၊ လောမ ရာဇိထပနံ-အမွေး၊ အရေးအသား ထားခြင်းကို၊ (ကာရာပေန္တိ) အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ သာတိ-ကား၊ မသုကပ္ပိပါနာဒီသု-မုတ်ဆိတ်ကို ဖြတ်စေခြင်း အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော အမှုတို့၌၊ ဒုက္ကဋဿ-ဒုက္ကဋအာပတ်သို့ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်း သည်၊ (ဟောတိ။)

အာဗာပပစ္စယာ သမ္မာဓေ လောမန္တိ-ကား၊ ဂဏ္ဍဝဏရုဓိ အာဒိ အာဗာပ ပစ္စယာ-မြင်းဖု၊ အနာလုံးကြီး၊ အနာလုံးသေး အစရှိသော အနာဟူသောအကြောင်း ကြောင့်၊ (သမ္မာဓေ လောမံ သံဟရာပေတုံ အနုဇာနာမိ၌စပ်) [ဂဏ္ဍာ၊ ပေ၊ ပစ္စယာတိ ဂဏ္ဍောစ+ဝဏောစ+ရုဓိစ ဂဏ္ဍဝဏရုဓိယော၊ တာယေဝ+အာဗာဓာ ဂဏ္ဍဝဏရုဓိ အာဗာဓာ၊ တေသံ ပစ္စယာ၊ ဝဏောတိ မဟန္တော ဝဏော၊ ရုဓိတိ ခုဒ္ဒကော ဝဏော- (ယောဇနာ)၊ ဤယောဇနာအလို အာဒိရှိပုံ မရ၊ စာအုပ်တို့၌ အာဒိရှိသည်၊ “ရုဓိတိ ခုဒ္ဒကဝဏံ”ဟု သာရတ္ထဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝဏအရ- မဟန္တဝဏကို ယူကြဟန်တူ သည်။] ကတ္တရိကာယာတိ-ကား၊ ဂဏ္ဍာ၊ ပေ၊ ပစ္စယာ-မြင်းဖု၊ အနာလုံးကြီး၊ အနာလုံး သေး၊ ဦးခေါင်းရောဂါ အနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ (ကတ္တရိကာယ-ကတ် ကျေးဖြင့်၊ ကေသေ ဆေဒါပေတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်) [ဖျားနာသူတို့လည်း ဦးခေါင်း ကို ရေမဆွတ်ဝံ့သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နာကျင်သောကြောင့်လည်းကောင်း စက်ကတ်ကျေးဖြင့် ဖြတ်ကြသည်မှာ ဤခွင့်ပြုချက်နှင့် အလျော်ပင်တည်း။]

သက္ခရာဒီဟိ-ကျောက်စရစ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ နာသိကာလောမဂ္ဂါဟာပနေ- နှာခေါင်းမွေးကို ယူစေခြင်း၌၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် မရှိပါသော် လည်း၊ အနုရက္ခဏတ္ထံ-စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ သဏ္ဍာသော-မွေးညှပ်ကို၊ အနုညာ တော-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ။

“လောမသံဟရာဏ်-ရင်မွေးရိတ်ခြင်းကို”ဟု ပေးကြ၏၊ “လောမံသံဟရာပေယျ”နှင့် နီးကပ်၍ နေသောကြောင့် ပေးကြဟန်တူသည်၊ ဤ”ပရိမုခံ သံဟရာပေန္တိ”ဟူသော စကား၌ “လှအောင် ပြုပြင်ခြင်း”ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအနက်ကို စဉ်းစားသင့်ပါသည်။]

သက္ခရာဒီဟိ ပေ၊ အနုညာတော။ ။ ရှေးခေတ်က “မေးမွေး”စသည်တို့ကို

သင်စုန်းဖြင့် ရိတ်၍ သင်စုန်းမဝင်နိုင်သော နှာခေါင်းမွေးကိုသာ မွေးညှပ်ဖြင့် နှုတ်ကြဟန်တူ သည်၊ တစ်ချို့ကား မွေးညှပ်ဖြင့် မေးမွေးကို နှုတ်ကြလေသည်၊ နှာခေါင်းထည်း၌ အမွေးတို့ကို ကျောက်စရစ် ဖြင့် လှိမ့်၍ ရစ်၍ယူခြင်း၊ ပျားဖယောင်းလုံးဖြင့် ငြိကပ်စေ၍ ယူခြင်းစသည်ကို “သက္ခရာဒီဟိ ပေ၊ နာသိကာလောမဂ္ဂါဟာပနေ” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် အာပတ်မသင့်ပါ၊ သနားဖွယ်ကောင်းသောကြောင့် မွေးညှပ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ “သုဋ္ဌာ+ လောမံ ဒုံသတိတိ သဏ္ဍာသော”ဟု ယောဇနာ ဝိဂြိုဟ်ပြု၏။

န ဘိက္ခုဝေ ပလိတံ ဂါဟာပေတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ-ဤပါဠိ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော) ယံ-အကြင်အမွေးသည်၊ ဘမုကာယဝါ-မျက်ခုံး၌သော်လည်းကောင်း၊ နလာဋေဝါ-နဖူး၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒါဒြိကာယဝါ-ကျင်စွယ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (နှုတ်ခမ်းမွေး၌သော်လည်းကောင်း) ဥဂ္ဂန္ဓာ-အထက်သို့တက်၍၊ ဝိဘန္တိ-စက်ဆုတ်ဖွယ်၊ ဒြိတံ-တည်၏။ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ရှိအပ်သော၊ လောမံ-အမွေးကို၊ ပလိတံဝါ-ဖြူသော အမွေးကိုလည်းကောင်း၊ အပလိတံဝါ-မဖြူသော အမွေးကိုလည်းကောင်း၊ ဂါဟာပေတံ-ယူစေခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ။

၂၇၇။ ကံသပတ္ထရိကာတိ-ကား၊ ကံသဘဏ္ဍာဝါဏီဇာ-ကြေးဘဏ္ဍာကို ရောင်းဝယ်သော ကုန်သည်တို့တည်း၊ [ကံသာနံ+ပတ္ထရော ကံသပတ္ထရော-ရောင်းဖို့ရန် ကြေးဘဏ္ဍာတို့ကို ဖြန့်ခင်းထားခြင်း၊ ကံသမတ္ထရံ+ကရောန္တိတိ ကံသပတ္ထရိကာ၊ ကရောန္တိအနက်၌ ဏိပစ္စည်းသက်၊ ထို့ကြောင့် “ကံသဘဏ္ဍာဝါဏီဇာ”ဟု ဖွင့်သည်၊] ဗန္ဓနမတ္တံတိ-ကား၊ ဝါသိကတ္ထရယဋ္ဌိ အာဒီနံ-ဓား၊ တောင်ငှေ့ အစရှိသည်တို့၏၊ ဗန္ဓနမတ္တံ-အဖျား၌ ဖွဲ့တပ်ကြောင်းကြီး (အခွေး) မျှကို (ကုက္ကုစ္စာယန္တိ-ကုက္ကုစ္စပြု ကြကုန်၏၌ စပ်။)

န ဘိက္ခုဝေ ပလိတံ။ ။“ပလိတံ-ဆံဖြူ”ဟု အနက်ပေးကြ၏။ သို့သော် အဋ္ဌကထာ၌ မျက်ခုံးစသော အရပ်တို့၌ ပေါက်သောအမွေးများကိုလည်း ဖွင့်ထား၏။ ထို့ကြောင့် “ဖြူသော အမွေးကို”ဟု ပေးသင့်မည်ထင်သည်။ “ထိုအမွေးများကို အထက်ထောင်တက်၍ စက်ဆုတ်ဖွယ် ဖြစ်မှ ပယ်ကောင်း၏”ဟု ဆို၏။ ထိုစကားအရ စက်ဆုတ်ဖွယ်မဟုတ်ဘဲ၊ အခြားအမွေးများ ကဲ့သို့ ရိုးရိုးပေါက်နေသော မျက်ခုံးမွေးဖြူ စသည်ကို မပယ်ကောင်းဟု သိသာသည်။

ဝိဘန္တိ။ ။နိန္ဒာအနက်ဟော ဗဒဓာတ်၊ ဆပစ္စည်း၊ ဗကို ဘပြု၊ ဒွေဘော်လာ၊ စတုတ္ထကွရာ ဘကို တတိယကွရာ ဗပြု၊ အ-ကို ဤ၊ ဓဗျည်းကို စပြု။ အာပစ္စည်းသက်၍ “ဝိဘန္တိ”ဟု ပြီး၏။ [မောဂ္ဂလ္လာန် ခါဒိကဏ္ဍာ (၃) သုတ်မှာ ကြည့်ပါ။ ယောဇနာ၌ကား “ဝိသေသေန သောဘနံ ဘက္ခတိတိ ဝိဘန္တော၊ အသောဘနော၊ ဝိဂစ္ဆန္တိ ပါဠော၊ ဝိရူပံ ဂစ္ဆတိ ဂမယတိတိ ဝိဂစ္ဆော၊ တတ္ထ ပုရိမပါဠောယေဝ မူလပါဠောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”ဟု ကြံလေသည်။]

ဗန္ဓနမတ္တံ။ ။ဗန္ဓနမတ္တံတိ ဝါသိဒဏ္ဍာဒီနံ ကောဋီသု အပါတနတ္ထံ လောဟေတိ ဗန္ဓနံ- ပဲခွပ်ရိုး၊ ဓားရိုးတို့၏ အစွန်တို့၌ လွတ်၍မကျစေခြင်းငှာ”ဟု ဝိမတိဖွင့်၏။ ကုလားများကိုင် သော ဓားရိုး၌ လက်မှလွတ်မကျအောင်၊ အရိုး၏အဖျား၌ သားရေကြိုးငယ်တို့ဖြင့် ပတ်ထား တတ်ကြ၏။ ဤ၌လည်း ထိုကဲ့သို့ပတ်၍ ထားကြောင်းဖြစ်သော ကြေးနန်းကြိုးကလေးမျှကို “ဗန္ဓနမတ္တံ”ဟု ဆိုဟန်တူသည်။ မြန်မာများက ကြေးနန်းကြိုးပတ်မည့်နေရာ၌ ကြေးအခွေး ကလေးများ တပ်ထားကြသည်။ ထိုသို့ တပ်ထားခြင်းလည်း ဗန္ဓနမတ္တံနှင့် အလျော်ပင်တည်း။ [အချို့စာအုပ်တို့၌ “အာဒီနံဝါ”ဟု ဝါ-ပါသည်ကား ပိုဟန်တူသည်။]

၂၇၈။ န ဘိက္ခုဝေ အကာယဗန္ဓုနေနာတိ ဧတ္ထ-ဌံ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော) အဗန္ဓိတွာ-ခါးပန်းမဖွဲ့မူ၍၊ (ခါးပန်းကြိုး မပန်းမူ၍) နိက္ခမန္တေန-ကျောင်းမှ ထွက်သွားသော ရဟန်းသည်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ သရတိ-အမှတ်ရ၏၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ-ဖွဲ့ရ၏၊ အာသနသာလာယ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ ဗန္ဓိသာမိ-ဖွဲ့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂန္တိ-သွားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ သရိတွာ-အမှတ် ရ၍၊ (အမှတ်ရပါလျက်) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ န ဗန္ဓတိ-မဖွဲ့သေး၊ တာဝ-ထိုမဖွဲ့သေးသမျှ၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ န စရိတဗ္ဗံ-မလှည့်လည်ရာ။

ကလာဗုကံနာမ-ကလာဗုကမည်သည်၊ ဗဟုရဇ္ဈကံ-များသောကြိုးရှိသော ခါးပန်းကြိုးတည်း၊ (ကြိုးကလေးများကို စုပေါင်း၍ထားအပ်သော ခါးပန်းကြိုးတည်း) ဒေဇ္ဈဘကံနာမ-မည်သည်၊ ဥဒကသပ္ပသီသ သဒိသံ-ရေမြေ၏ ဦးခေါင်းနှင့်တူသော ခါးပန်းကြိုးတည်း၊ [ဒေဇ္ဈဘသဒ္ဓါသည် ရေမြေဟူသောအနက်ကိုဟော၏၊ ဤနေ ရာ၌ အရာအားလျော်စွာ ရေမြေ၏ ဦးခေါင်းကို ဧကဒေယျူပစာရအားဖြင့် ယူပါ၊ ဒေဇ္ဈဘော ဝိယာတိ ဒေဇ္ဈဘကံ၊ သဒိသအနက်၌ ကပစ္စည်း၊ မုရဇံနာမ-မည်သည်၊ မုရဇဝဋ္ဋိသဏ္ဍာနံ-မုရိုးစည်လုံးသဏ္ဍာန်ရှိအောင်၊ ဝေဋ္ဋေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ခါးပန်းကြိုးတည်း။

မဒ္ဒဝီဏံနာမ-မည်သည်၊ ပါမင်္ဂံသဏ္ဍာနံ-ဆောက်လုံးသဏ္ဍာန်ရှိသော ခါးပန်း ကြိုးတည်း၊ [ယောဇနာ၌ “မဒ္ဒဝီဏနှင့် ပါမင်္ဂံ”ကို ပရိယာယ်ဟု ဆို၏၊] ဟိ-မှန်၊

ယတ္ထ ၊ပေ၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။

။ယတ္ထ သရတိ၊ တတ္ထ ဗန္ဓိတဗ္ဗံတိ ဧတေန အသပ္ပိစ္ဆ ကာယဗန္ဓုနံ အဗန္ဓိတွာ ပဝိဋ္ဌဿ အနာပတ္တိတိ ဒဿေတိ၊ မဖွဲ့တော့ဘူးဟု စေတနာမရှိဘဲ အမှတ်တမဲ့ ထွက်သွားသော ရဟန်းမှာ အာပတ် မသင့်ဟူလျှင်-(ဝိမတိ) အကာယဗန္ဓုနေန သပ္ပိစ္ဆ အသပ္ပိစ္ဆ ဝါ ဂါမပဝေသနေ အာပတ္တိ၊ သရိတဋ္ဌာနတော ဗန္ဓိတွာ ပဝိသိတဗ္ဗံ နိဝတ္တိ တဗ္ဗံတိ ဝဋ္ဋိပဒေသ ဝုတ္တံ၊-(သာရတ္ထ) ထိုဂဏ္ဍီပုဒ်တို့အလို “စိတ်စေတနာမပါဘဲ ခါးပန်းကြိုး မပန်းသည့် အတွက် ရွာတွင်းသို့သွားသော ရဟန်းမှာ အာပတ်”ဟု ဝိမတိအဆိုမှ ပြောင်းပြန် ဖြစ်၏၊ သို့သော် “ယတ္ထ ၊ပေ၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ”ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားကို ထောက်လျှင် ဝိမတိ အဆိုက အဋ္ဌကထာ အဘော်ကျမည် ထင်သည်။

ကလာဗုကံနာမ။

။ကလာပေန (ဗဟုရဇ္ဈနံ သမူဟေန) ကတ္တဗ္ဗံတိ ကလာဗုကံတိ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတိ၊ (ယောဇနာ) ဤယောဇနာအလို “ကလာဗုကံ”ဟု မရှိရ၊ “ကလာဗုကံ”ဟု ရှိရလိမ့်မည်။ “ဗဟု+ရဇ္ဈ ယဿာတိ ဗဟုရဇ္ဈကံ- ကြိုးသေးကလေးတို့ကို အများစု၍ ပေါင်းထား အပ်သော ခါးပန်းကြိုး။

မုရဇံ။

။ကြိုးငယ်အများကို စုပေါင်းပြီးလျှင် အဖျား ၂-ဘက်၌ တင်းကြပ်စွာ ရစ်ပတ် ထားသောအခါ အလယ်၌ ဖောင်း၍နေသောကြောင့် မုရိုးစည်သဏ္ဍာန်ရှိ၏၊ [မုရဇဝဋ္ဋိသဏ္ဍာနံ ဝေဋ္ဋေတွာ ကတံတိ ဧဝံ ဗဟုရဇ္ဈကေ ဧကတော ကတွာ နာနာဝဇ္ဈေဟိ သုတ္တေဟိ ကတံတိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ ဧကဝဏ္ဏသုတ္တေနာပိ ဝလယယဋ္ဌကာဒိပိကာရံ (ကြိုးကလေးများကို စုပေါင်းပြီးလျှင်

ဤဒိသံ-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော မဒ္ဒဝိဏာခါးပန်းကြိုးသည်၊ ဧကံ-ကြိုးတစ်ချောင်းသည်၊ (သမာနံ)ပိ-သော်လည်း၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဗဟူနိ-များစွာသော ကြိုးတို့သည်၊ (သမာနာနိ-ကုန်လတ်သော်၊) ပဂေဝ-ရှေးဦးမဆွ၊ အစကပင်၊ (န ဝဋ္ဋတိ)၊ ဤဒိသံကို ဝဲ့၍ “န ဝဋ္ဋတိ”ဟု ထည့်သည်၊ ဗဟူနိကား အပဓာနကတ္တာ၊ ဆောက်လုံးသဏ္ဍာန် ပြုအပ်သော ကြိုးဖြစ်လျှင် တစ်ချောင်းထည်းပင် မအပ်၊ အများဖြစ်လျှင်ကား ဆိုဖွယ် မရှိပြီ၊ ပဋိကံ သူကရန္တကန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ ပကတိဝိတာ-ပင်ကိုယ်အတိုင်း ရက်အပ်သော၊ ပဋိကာဝါ-ခါးပန်းပြားသည်လည်းကောင်း၊ မစ္ဆကဏ္ဍကဝါယိမာ-ငါးဆူးသဏ္ဍာန်ရှိ အောင် ရက်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေအပ်သော၊ ပဋိကာဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပကတိဝိတာသည် အထည်များကို ရက်နည်းဖြင့် ရိုးရိုးရက်ထားအပ်သော ခါးပန်းပြားတည်း၊ မစ္ဆကဏ္ဍကဝါယိမာကား ခါးပန်းပြား၌ ငါးအဆူးကဲ့သို့ အကြောင်းထနေအောင် ရက်အပ်သော ယခုခေတ် ခါးပန်းပြားတည်း၊ သေသာ-ပကတိဝိတပဋိက၊ မစ္ဆကဏ္ဍကဝါယိမပဋိကမှ ကြွင်းကုန်သော၊ ကုဉ္ဇရစ္ဆိကာဒိဘေဒါ-ဆင်မျက်စိ သဏ္ဍာန်ရှိသော ခါးပန်းပြားအစရှိသော အပြားရှိသော ခါးပန်းပြားတို့သည်၊ (န ဝဋ္ဋန္တိ)၊ ယခုခေတ် ခါးပန်းပြားတို့၌ ဆင်မျက်လုံးကဲ့သို့ အကွက်အကွက်ကလေးတွေ ပေါ်ထင်အောင် ရက်ထားကြ၏၊ ထိုသို့အဆန်းတကြယ် ရက်ထားအပ်သော ခါးပန်းပြားတို့ကား မအပ်။]

သူကရန္တကံနာမ-မည်သည်၊ (ဝက်အူနှင့်တူသော ခါးပန်းကြိုးမည်သည်) ကုဉ္ဇိကာကောသဏသဏ္ဍာန်-သံကောက်အိတ်ပုံသဏ္ဍာန်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [သူကရဿ+အန္တံ သူကရန္တံ၊ သူကရန္တံ ဝိယာတိ သူကရန္တကံ] ပန-ဆက်၊ ဧကရဇ္ဈကံ-တစ်ချောင်းသော ကြိုးရှိသော ခါးပန်းကြိုးသည်လည်းကောင်း၊ မုဒ္ဒိကကာယဗန္ဓနဥ-မုဒရက်သီးသဏ္ဍာန်ရှိသော ခါးပန်းကြိုးသည်လည်းကောင်း၊ သူကရန္တကံ-သူကရန္တကံခါးပန်းကြိုးကို၊ အနုလောမေတိ-လျော်အောင်ပြု၏၊ (လျော်၏-ဟူလို)၊ [ဝက်အူသည် အတွင်း၌ အခေါင်းရှိသကဲ့သို့ ဤသူကရန္တကံ ခါးပန်းကြိုးလည်း အတွင်း၌ အခေါင်းရှိ၍ ဝက်အူကဲ့သို့ လုံးသောသဏ္ဍာန်ရှိရမည်၊] အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ မုရဇိ မဒ္ဒဝိဏံတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ-မုရိုးစည်သဏ္ဍာန်၊ ဆောက်လုံးသဏ္ဍာန်ရှိသော ဤ ၂-မျိုးကို၊ ဒသာသုယေဝ-အမြတ်အဆာတို့၌သာ၊ အနုညာတံ-အပ်ပြီ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ၂-မျိုး၌၊ ပါမင်္ဂဒသာ-ဆောက်လုံးသဏ္ဍာန်ရှိသော အမြတ်အဆာသည်၊ စတုန္ဒ-လေးချောင်းတို့၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ န ဝဋ္ဋတိ။

လက် ၅-လုံးလောက် တစ်ကွင်း လက် ၅-လုံးလောက် တစ်ကွင်း စသည်ဖြင့် လက်ကောက်ကွင်း သဏ္ဍာန်၊ သို့မဟုတ် ကြာသွတ်အိုး သဏ္ဍာန်ကို) ဒသေတွာ ဝေဠိတံပိ မုရဇမေဝ၊ ဝိကာရံ ပန ဒသေတွာ မဋ္ဌံ ကတွာ ဝေဠိတံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧတေနဝ ဒုတိယပါရာဇိကဓဏ္ဍာနာယံ ဝုတ္တံ၊ ဗဟုရဇ္ဈကေ ဧကတော ကတွာ ဧကေန နိရန္တရံ ဝေဠေတွာ ကတံ ဗဟုရဇ္ဈကံတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ-၊(ဝိမတိ။)

သောဘန်နာမ-သောဘန ချုပ်ခြင်းမည်သည်၊ (တင့်တယ်အောင် ချုပ်ခြင်း မည်သည်) ဝေဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ မုခဝဋ္ဋိသိဗ္ဗနံ-နခမ်းအရစ်ကို ချုပ်ခြင်းတည်း၊ [ခါးပန်းကြိုးပတ်ပတ်လည်ကို မစုတ်လွယ်အောင် ချုပ်ခြင်းတည်း၊ “ဝရကသီသာ ကာရေန-ပြောင်းနံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်” ဟု ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ယခု ခါးပန်း ကြိုးတို့၏ ဘေးအနားတို့၌ ကြိုးလုံးကလေးများ ဘက်နေအောင် ချုပ်ထားကြသည်၊] ဂုဏကံနာမ-ဂုဏကချုပ်ခြင်းမည်သည်၊ မုဒိင်္ဂီသဏ္ဍာနေန-မုရိုးစည်ပုံသဏ္ဍာန် အားဖြင့်၊ သိဗ္ဗနံ-ချုပ်ခြင်းတည်း၊ ဟိ-အာဗျိုးကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ (ရစ်ပတ်၍ နခမ်းအရစ်ကို ချုပ်ခြင်း၊ မုရိုးစည်သဏ္ဍာန် ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်) သိဗ္ဗိတာ- ချုပ်အပ်သည်၊ (သမာနာ-ဖြစ်လတ်သော်) အန္တာ-ခါးပန်းကြိုး၏ အစွန်တို့သည်၊ ထိရာ-ခိုင်မြဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ (အချို့စာအုပ်တို့၌ “ဟောန္တိတိ ဝုစ္စတိ” ဟု တွေ့ရ၏၊ မကောင်း၊) ပါသန္တော-ကွင်း၏အစွန်ကို၊ ပဝနန္တောတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

၂၈၀။ စောဋီကက္ကတ္ထိနံ-စောလတိုင်းသူ မိန်းမတို့၏၊ နိဝါသနံ ဝိယ-ဝတ်ခြင်း သည်ကဲ့သို့၊ နာဘိမူလတော-ချက်၏ အရင်းမှစ၍၊ ဟတ္ထိသောဏ္ဍာသဏ္ဍာနံ-ဆင်နှာ မောင်းသဏ္ဍာန်ရှိအောင်၊ ဩလမ္မကံ-တွဲလျားကျသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ နိဝတ္ထံ- ဝတ်ခြင်းသည်၊ ဟတ္ထိသောဏ္ဍကံနာမ-မည်၏၊ (ဆင်နှာမောင်းနှင့်တူသော ဝတ်ခြင်း မည်၏) ဧကတော-တစ်ဖက်၌၊ ဒသန္တိ-အမြိတ်အစွန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကတော- ၌၊ ပါသန္တိ-ကွင်းအစွန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဩလမ္မတွာ-တွဲလျားကျစေ၍၊ နိဝတ္ထံ-

ပါမင်ဒသာ ၂၈၀ န ဝဋ္ဋတိ။ ။ခါးပန်းကြိုးအဖျား၌ ရှိသော ကြိုးအသေး ကလေးတွေကို “အမြိတ် အဆာ”ဟုခေါ်၏၊ ထိုအမြိတ်အဆာတို့ကို မပြတ်စေဖို့ရန် မုရဇ သဏ္ဍာန် မဒ္ဒဝိဏသဏ္ဍာန်ရှိအောင် ပြုထားဖို့ ခွင့်ပြုတော်မူရသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ၌ အဖျားအားဖြင့် ဖွတ်မြီး ထိုး၍ ထားကြသည်၊ ထိုဖွတ်မြီးကိုပင် “ပါမင်၊ မဒ္ဒဝိဏ”ဟု ဆိုဟန်တူ သည်၊ ပါမင်ဒသာကို “စတုရဿာ-လေးမြောင့်ရှိ၏”ဟု ဋီကာဖွင့်၏။

ပါသန္တော။ ။ပါသန္တောတိ ဒသာမူလံ-သာရတ္ထ၊ ဒသာပရိယောသာနံ-ဝိမတိ၊ ရှေးခေတ် ခါးပန်းကြိုးများ၌ အမြိတ်အဆာအစွန်ဝယ် ကွင်းတပ်ထားဟန်တူ၏၊ ယခု ခါးပန်းကြိုးများ၌ ကား ခါးပန်းကြိုးတစ်ဖက်အစွန်၌ ကွင်းတပ်ထားသည်၊ ခါးပတ်ပြီးသောအခါ ထိုကွင်း၌ တစ်ဖက် သောကြိုးအဖျားကိုသွင်း၍ ချည်ဖန်များသောကြောင့် ထိုကွင်းအဖျားပြတ်ရလေသည်။

ဝိဓာ။ ။ထိုသို့မပြတ်အောင် “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝိဓံ”ဟု ထိုကွင်း၌ထည့်ဖို့ရန် ခါးပန်းသီးကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ ဝိဇ္ဇတေတိ ဝိဓာ-အလယ်၌ အပေါက်ပါရှိအောင် ထွင်းဖောက် ထားအပ်သောကြောင့် “ဝိဓာ”ဟု ခေါ်ရ၏၊ ထိုအပေါက်၌ တစ်ဖက်ကကြိုးကိုသွင်း၍ ချည်ရ သည်၊ ယခုအခါ၌ကား ခါးပန်းသီး၏ အလယ်ခေါင်၌ အပေါက်မပါရုံမက၊ ဆေးအမျိုးမျိုး ထည့်ဖို့ရန် ကြွတ်ကလေးပင် လှုပ်ထားကြသည်။

ဝတ်ခြင်းသည်၊ မစ္ဆဝါဠကံနာမ-မည်၏။ (ငါးအမြီးကဲ့သို့ ၂-ဖက်၌ အစွန်ထွက်သော ဝတ်ခြင်းမည်၏။) [ရှေးက ပုဆိုးတောင်ရှည်များကို တစ်ဖက်ဝယ် ကွင်းရှိ၍၊ တစ်ဖက်၌ ပုဆိုးအစ ရှိသည်။ ခပုံထိုး၍ အောက်သို့ ချထားသောအခါ ထို ၂-စွန်သည် ရှေ့တည့်တည့်၌ ဝဲဘက်၊ ယာဘက်သို့ ထွက်နေသောကြောင့် ငါးမြီးနှင့် တူသည်။]

ဥပရိ-အထက်၌၊ ဒွေ-၂ ဖက်သော အစွန်တို့လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌတော-၌၊ ဒွေ-၂ ဖက်သော အစွန်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ စတ္တာရော-၄ ဖက် ကုန်သော၊ ကဏ္ဏေ-အနားစွန်တို့ကို၊ ဒသေတော-ပြု၍၊ နိဝတ္ထံ-ဝတ်ခြင်းသည်၊ စတုကဏ္ဍကံနာမ-မည်၏။ (ဤဝတ်ပုံကို အိန္ဒိယလူမျိုးများ မေးကြည့်ပါ။) တာလ ဝဏှကာရေန-ထန်းရွက်အဝန်း၏ အခြင်းအရာဖြင့်၊ (ထန်းရွက်ဝန်းပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့်) သာဠကံ-ပုဆိုးကို၊ သြလမ္မေတွာ-တွဲလျားကျစေ၍၊ နိဝါသနံ-ဝတ်ခြင်းသည်၊ တာလ ဝဏှကံနာမ-မည်၏။ (ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းနှင့် တူအောင်ဝတ်ခြင်းမည်၏။) ဒီဃ သာဠကံ-ရှည်သောပုဆိုးကို၊ အနေကက္ခတ္တံ-အကြိမ်များစွာ၊ သြဘဗ္ဗိတွာ-ချီး၍၊ (ခေါက်ရိုးအချိုးကဲ့သို့ အကြောင်းများစွာထင်အောင် ချီး၍) သြဝဋ္ဋိကံ-ကွင်းကို၊ ကရောန္တေန-ပြုလျက်၊ နိဝတ္ထံ-ဝတ်ခြင်းသည်၊ သတဝလိကံနာမ-မည်၏။ ဝါ-များသော အတွန်ရှိအောင် ဝတ်ခြင်းမည်၏။ (သြဝဋ္ဋိကံကို “ဝလယံ-ကွင်း” ဟု ဤ ခန္တကအစဉ် ဖွင့်ပြခဲ့ပြီ) ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝါမဒက္ခိဏပသေသု-ဝဲဘက်၊ ယာဘက်ဘေး တို့၌၊ နိရန္တရံ-အကြားမရှိအောင်၊ ဝလိယော-အတွန်တို့ကို၊ ဒသေယော-ပြု၍၊ နိဝတ္ထံ- ဝတ်ခြင်းသည်၊ သတဝလိကံနာမ-မည်၏။ ပန-ဆက်၊ ဇာဏုတော-ပုဆစ်ခူးဝန်းမှာ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ကောဝါ-တစ်ခုသော်လည်းဖြစ်သော၊ ဒွေဝါ-၂ ခုသော်လည်းဖြစ် ကုန်သော၊ ဝလိယော-တို့သည်၊ သစေ ပညာယန္တိ-အကယ်၍ ထင်ရှားကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့တစ်တွန်၊ နှစ်တွန် ထင်ရှားလှသော်) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [ယခုခေတ်၌ ထိုကဲ့သို့ ၂-တွန်၊ ၂-ထပ်ရှိအောင် ဝတ်ကြသည်။]

သံဝေလ္လိယံ နိဝါသေန္တိတိ-ကား၊ မလ္လကမ္မကာရာဒယော-လက်ဝှေ့သမား အလုပ်သမား အစရှိသူတို့သည်၊ ကစ္ဆံ-အောက်ပိုးကို၊ ပဗ္ဗိတွာ-ဖွဲ့၍၊ (တစ်နည်း) ကစ္ဆံပဗ္ဗိတွာ-ခါးတောင်းကြိုက်၍၊ နိဝါသေန္တိဝိယ-ဝတ်ကြကုန်သကဲ့သို့၊ (တထာ- ထို့အတူ၊ ကစ္ဆံ-အောက်ပိုးကို၊ ပဗ္ဗိတွာ-ဖွဲ့၍၊ နိဝါသေန္တိ-ဝတ်ကြကုန်၏။) ဧဝံ-ဤသို့ အားဖြင့်၊ နိဝါသေဟံ-ဝတ်ခြင်းငှာ၊ ဂိလာနဿပိ-ဂိလာနအားသော်မှလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂပုဋိပန္နဿာပိ-ခရီးသွားသော ရဟန်းအားသော်မှလည်းကောင်း၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ မဂ္ဂ-ခရီးကို၊ ဂစ္ဆန္တာ-သွားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဧကံ-တစ်ခုသော၊ ကောဏံဝါ- အထောင့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-၂ ခုကုန်သော၊ ကောဏေဝါ-အထောင့်တို့ကို သော်လည်းကောင်း၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြှောင့်၍၊ အန္တရဝါသကဿ-သင်းပိုင်၏။ ဥပရိ-

အထက်၌၊ ယမ္ဗိ လက္ခန္ဓိ-အကြင်လည်း ချိတ်ထားကြကုန်၏။ (ညှပ်ထားကြကုန်၏။) ဝါ-တစ်နည်း၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ဧကံ-တစ်ထည်သော၊ ကာသာဝံ-သင်္ကန်းကို၊ တထာ-ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နိဝါသေ တွာ-ဝတ်၍၊ ဗဟိ-အပြင်ဘက်၌၊ အပရံ-အခြားသော၊ (ကာသာဝံ-ကို) ယမ္ဗိ နိဝါသေန္တိ-အကြင်လည်း ဝတ်ကြကုန်၏။ (တံ) သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော ဝတ်ခြင်းသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-ဆက်၊ ဂိလာနော-ဂိလာနသည်၊ ကာသာဝဿ-၏၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ဩဝဋ္ဋိကံ-ကွင်းကို၊ ဒသေတွာ-ပြု၍၊ အပရံ-အခြားသော သင်္ကန်းကို၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ နိဝါသေတုံ-ဝတ်ခြင်းငှာ၊ (ဝတ်ခွင့်ကို) လဘတိ-ရ၏၊ အဂိလာနေန-ဂိလာန မဟုတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဒွေ-၂ ထည်တို့ကို၊ နိဝါသေန္တေန-ဝတ်လိုလတ်သော်၊ သဂုဏံ-အထပ်ရှိသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ နိဝါသေတဗ္ဗာနိ-ဝတ်ထိုက်ကုန်၏။

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဣဓ-ဤခုဒ္ဒကဝတ္ထုခန္ဓက၌၊ ယဗ္ဗ-အကြင် ဝတ်နည်းကို လည်း၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ သေခိယဝဏ္ဏနာယံ-သေခိယအဖွင့်၌၊ ယဗ္ဗ-အကြင် ဝတ်နည်းကိုလည်း၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ) တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော ဝတ်နည်းကို၊ နိဗ္ဗိကာရံ-ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိအောင်၊ ဝဇ္ဇေတွာ-ရှောင်ကြဉ်၍၊ တိမဏ္ဍလံ-ပုဆစ် ခူးဝန်း ၂-ဖက်၊ ချက်ဟူသော အဝန်း ၃-ပါးကို၊ ပဋိစ္စာဒေန္တေန-ဖုံးအုပ်လျက်၊ ပရိမဏ္ဍလံ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ၊ နိဝါသေတဗ္ဗံ-ဝတ်ရာ၏၊ ယံကိဗ္ဗိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဝိကာရံ-အထူးပြုအပ်သော ဝတ်ခြင်းကို၊ (ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ဝတ်ခြင်းကို) ကရောန္တော-ပြုသောရဟန်းသည်၊ ဒုက္ကဋ္ဌာ-ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်မှ၊ န မုစ္စတိ-မလွတ်၊ န ဘိက္ခဝေ ဂိဟိပါရုတံ ပါရုပိတဗ္ဗံ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ် တော်မူအပ်သော၊ ဂိဟိပါရုတံ-လူတို့၏ခြံနည်းကို၊ အပါရုပိတွာ-မခြံမူ၍၊ ဝါ-မရမ်းမူ ၍၊ ဥဘောကဏ္ဏေ-၂ ဖက်သော အနားတို့ကို၊ (အစွန်တို့ကို) သမံ-အညီအမျှ၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ပါရုပနံ-ခြံခြင်းသည်၊ ဝါ-ရမ်းခြင်းသည်၊ ပရိမဏ္ဍလံ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ၊ ပါရုပနံနာမ-ခြံခြင်းမည်၏၊ ဝါ-ရမ်းခြင်းမည်၏။ [ခြံခြင်းကိုပင် “ရမ်းခြင်း” ဟု ခေါ်သည်။] တံ-ထိုထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ ခြံခြင်းကို၊ ပါရုပိတဗ္ဗံ-၏။

တတ္ထ-ထို န အိက္ခဝေ ဂိဟိပါရုတံ ပါရုပိတဗ္ဗံ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ယံကိဗ္ဗိ- အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော၊ (အညထာပါရုတံ၌ စပ်) သေတပဋူပါရုတံ-ဖြူသော အဝတ်ရှိသူတို့၏၊ ခြံနည်းလည်းကောင်း၊ ပရိဗ္ဗာဇကပါရုတံ-ရသေ့ပရိဗ္ဗိုဇ်တို့၏၊ ခြံနည်းလည်းကောင်း၊ ဧကသာဋကပါရုတံ-တစ်ထည်သော အဝတ်ရှိသူတို့၏၊ ခြံနည်းလည်းကောင်း၊ သောဏ္ဍပါရုတံ-သေသောက်ကြူးတို့၏၊ ခြံနည်းလည်း ကောင်း၊ [ကင်္ခါ၌ “သုရာသောဏ္ဍပါရုတံ” ဟု ရှိ၏။] အန္တေပရိကပါရုတံ-နန်းတွင်း သူတို့၏၊ ခြံနည်းလည်းကောင်း၊ မဟာဇေဋကပါရုတံ-လက်သမားကြီးတို့၏၊ ခြံနည်း

လည်းကောင်း၊ ကုဋ်ပွဝေသကပါရုတ်-လယ်လုပ်တဲ့ကုဋ်သို့ ဝင်သူတို့၏ ခြံနည်းလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏပါရုတ်-ပုဏ္ဏားတို့၏ ခြံနည်းလည်းကောင်း၊ ပါဠိကာရကပါရုတ်-သံဃာအစဉ်အတန်းကိုပြုသော/ရဟန်းတို့၏ ခြံနည်းလည်းကောင်း၊ ဣတိဇေမာဒိ-ဤသို့အစရှိသော၊ ပရိမဏ္ဍလလက္ခဏာတော-ပရိမဏ္ဍလလက္ခဏာမှ၊ အညထာ-တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပါရုတ်-ခြံခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏။) သဗ္ဗံ-သော၊ ဧတံ-ဤခြံခြင်းသည်၊ ဝိဟိပါရုတ်နာမ-ဝိဟိပါရုတ်မည်၏။

တသ္မာ-ကြောင့်၊ သေတပဋ္ဌာ-ဖြူသောအဝတ်ရှိကုန်သော၊ အမုပါလကနိဂဏ္ဏာ-တစ်ဝက်သော အထက်ကိုယ်ကိုသာ စောင့်ရှောက်ကုန်သော နိဂဏ္ဏတို့သည်၊ ပါရုပန္နိယထာ-ခြံကြကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ ပရိဗြာဇကာ-တို့သည်၊ ဥရံ-ရင်ဘတ်ကို၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊ ဝါ-ဖော်၍၊ ဒွိသု- ၂ ဖက်ကုန်သော၊ အံသကူဋေသု-ပုခုံးစွန်းတို့၌၊ ပါဝရဏံ-ခြံထည်ကို၊ ထပေန္နိယထာ စ-ထားကြကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧကသာဋကော-တစ်ထည်သော အဝတ်သာရှိကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ နိဝတ္ထသာဋကဿ-ဝတ်အပ်သော အဝတ်၏၊ ဧကေန-တစ်ခုသော၊ အန္တေန-အစွန်းဖြင့်၊ ပိဋ္ဌိ-ကျောက်ကုန်းကို၊ ပါရုပိတွာ-ခြံ၍၊ ဥဘောကဏ္ဍေ- ၂ ဖက်သော အနားစွန်းတို့ကို၊ ဥဘောသု-ကုန်သော၊ အံသကူဋေသု-ပုခုံးစွန်းတို့၌၊ ထပေန္နိ ယထာ-ထားကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။

သုရာသောဏ္ဏာဒယော-သေသောက်ကြ၊ အစရှိသည်တို့သည်၊ သာဋကေန-အဝတ်ဖြင့်၊ ဝိဝံ-လည်ပင်းကို၊ ပရိက္ခိပန္နာ-ရစ်ပတ်ကုန်လျက်၊ (ကင်္ခါ၌ “ပရိက္ခိပိတွာ-လည်ပင်း ၂-ဖက်၌ပစ်ချ၍၊ ဝါ-သိုင်း၍” ဟု ရှိ၏။) ဥဘောအန္တေ-တို့ကို၊ ဥရေဝါ-ရင်၌သော်လည်း၊ (ကင်္ခါ၌ “ဥရေဝါ” ဟု ရှိ၏။) သြလမ္ပေန္နိ ယထာစ-တွဲလျားကျစေကုန်စေသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌိယံ ဝါ-ကျောက်ကုန်း၌သော်လည်း၊ ခိပန္နိယထာစ-ပစ်ချကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အန္တေပရိကာယော-နန်းတွင်းသူတို့သည်၊ အက္ခိကာရကမတ္တံ-မျက်လုံးပေါက်မျှကို၊ ဒသေတွာ-ပြု၍၊ သြဂုဏ္ဏိကံ-ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ်အပ်သော ဦးခေါင်းရှိအောင်၊ ဝါ - ခေါင်မြီးခြံလျက်၊ ပါရုပန္နိယထာစ-ခြံကြကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မဟာဇေဋ္ဌာ-လက်သမားကြီးတို့သည်။

အမုပါလက။

။အမု-အထက်ပိုင်းကိုယ်တစ်ဝက်ကို၊ ပါလေန္နိ-ဖုံးထားသော အားဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏၊ ဣတိ အမုပါလက၊ ထိုနိဂဏ္ဏတို့သည် အောက်ပိုင်း၌ မစောင့်ရှောက်ကြတော့ဘဲ (အဝတ်မပါဘဲ) အထက်ပိုင်း၌သာ အဝတ်ဖြူတစ်ထည်ကို ချိုင်းကြား ၂-ဖက်၌ သွင်း၍ခြံထားကြသတတ်။

အက္ခိကာရကမတ္တံ။

။ခေါင်းမြီးခြံ ကုလားမတို့ကဲ့သို့ နန်းတော်သူများလည်း တစ်ကိုယ်လုံး ခြံ၍ မျက်လုံးနေရာ၌သာ အပေါက်ကလေး ဖောက်ထားကြ၏၊ ထိုနေရာ၌ အထဲက မျက်လုံး ကလေးသည် ကြယ်ကလေးကဲ့သို့ ထင်ရ၏။

ဒီဃသာဓုကံ-ရှည်သောပုဆိုးကို၊ နိဝါသေတွာ-ဝတ်၍၊ တသေဝ-ထိုအဝတ်၏ပင်၊ ဇကန္တေန-တစ်ခုသော အစွန်းဖြင့်၊ သကလသရီရံ-အလုံးစုံသော ကိုယ်ကို၊ ပါရုပန္တိ ယထာစ-ခြုံကြကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကဿကာ-လယ်သမားတို့သည်၊ ခေတ္တ ကုဋ်-လယ်တဲကုဋ်သို့၊ ပဝိသန္တာ-ဝင်ကုန်လတ်သော်၊ သာဓုကံ-အဝတ်ကို၊ ပလိ ဝေဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ဥပကစ္ဆကေ-လက်ကတီးကြား၌၊ ပက္ခိတွာ-ထည့်သွင်း၍၊ တသေဝ-ထိုအဝတ်၏ပင်၊ ဇကန္တေန-ဖြင့်၊ သရီရံ-ကို၊ ပါရုပန္တိ ယထာစ-သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏာ-ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဥဘိန္တံ-ကုန်သော၊ ဥပကစ္ဆကာနံ-လက် ကတီးတို့၏၊ အန္တေသု-အကြားတို့၊ သာဓုကံ-ကို၊ ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊ အံသ ကူဋေသု-ပခုံးစွန်းတို့၌၊ ပက္ခိပန္တိယထာစ-ထည့်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။

ပါဠိကာရကော-သံဃာအစဉ်အတန်းကိုပြုသော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဧကံသ ပါရုပနေန-လက်ဝဲတစ်ဖက်ပခုံးကို ခြုံခြင်းအားဖြင့်၊ (ထုံးစံအတိုင်း “ဥဘောကဏ္ဍေ သမံကတွာ” ရမ်းခြင်းကို ဆိုသည်။) ပါရုတံ-ခြုံအပ်သော၊ ဝါမဗာဟံ-လက်ဝဲ လက်မောင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊ စီဝရံ-ကို၊ အံသကူဋေ-၌၊ အာရောပေတိယထာ စ-တင်ထားသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ-ဤ၊ အတူ၊ အပါရုပိတွာ-မခြုံမူ၍၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ (ပါရုပနဒေါသေ)-ဤခြုံခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ (ဤရမ်းခြင်း၏ အပြစ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊) အညေ-အခြားကုန် သော၊ ဧဝရူပေ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ (ဤသို့အလားတူဖြစ်ကုန်သော၊) ပါရုပန ဒေါသေစ-ခြုံခြင်း၏အပြစ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဇ္ဇေတွာ-ရှောင်ကြဉ်၍၊ နိဗ္ဗိကာရံ- ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိအောင်၊ ပရိမဏ္ဍလံ-စွာ၊ ပါရုပိတဗ္ဗံ-ခြုံရာ၏၊ တထာ-ထိုအခြင်း အရာအားဖြင့်၊ အပါရုပိတွာ-မခြုံမူ၍၊ အာရာမေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ အန္တရ ယရေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ အနာဒရေန-မလေးစားခြင်းကြောင့်၊ ယံကိဗ္ဗိ- အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဝိကာရံ-ဖောက်ပြန်သော ခြုံခြင်း (ရမ်းခြင်း)ကို ကရောန္တဿ-ပြုသောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ။)

ပါဠိကာရကော။ ။ဆွမ်းကြီးခံကိစ္စ စသည်ရှိသောအခါ သံဃာအများကို စီတန်း ပေးရသော ရဟန်းကို “ပါဠိကာရက”ဟု ခေါ်၏။ ပါဠိ-အစဉ်ကို+ကရောတီတိ ပါဠိကာရကော၊ ထိုရဟန်းသည် သင်္ကန်းကို ထုံးစံအတိုင်း (“ဥဘောကဏ္ဍေ သမံကတွာ”ဖြစ်အောင်) ရမ်းထား၏။ ထို့နောက် “ဟိုကိုယ်တော်က ဒီကြွ၊ ဒီကိုယ်တော်က ဟိုကြွ” စသည်ဖြင့် လက်မောင်းကို ရမ်းကာ ရမ်းကာ စီစဉ်ရသောအခါ လက်ဝဲလက်၌ ဖြူးထားကြောင်းသင်္ကန်းကို မဖြူးအားတော့ဘဲ ပုခုံးပေါ် သို့ပင်၍ တင်လိုက်ရတော့သည်။ [ပါဠိကာရကောတိ ဘိက္ခုနံ ယထာပုမံ ပါဠိယာ ပတိဋ္ဌာပကော၊ တဿ ပိ တထာ ပါရုပိတံ န ဝဋ္ဋတိ၊-ဝိမတိ။]

၂၀၃။ မုဏ္ဍဝဋီတိ-ဟူသည်ကား၊ ရညော-မင်းသည်၊ ကုဟိဋ္ဌိ-တစ်စုံတစ်ခု သော အရပ်သို့ ဂစ္ဆတော-သွားလတ်သော်၊ ဝါ-သွားသော၊ ရညော-မင်း၏၊ ပရိက္ခာရ ဘဏ္ဍဝဟနမနုဿာ-ပရိက္ခာရဘဏ္ဍာတို့ကို ထမ်းဆောင်သော လူတို့သည်၊ (ဥဘ တောကာဇံ-၂ ဖက်၌ ဝန်ရှိသော ထမ်းပိုးကို၊ ဟရန္တိ ယထာ-ဆောင်ကြသကဲ့သို့၊ တထာ-ထို့အတူ၊ ဥဘတောကာဇံ-ကို၊ ဟရန္တိ-ကုန်၏။) ဣတိ-ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပာ ယော-ကဲ့ရဲ့သူတို့၏ အလိုတည်း၊ အန္တရာကာဇံတိ-ကား၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ လဂ္ဂေ တွာ-ဝန်ထုပ်ကိုချိတ်၍၊ ဒ္ဓိဟိ-၂ ယော'က်တို့သည်၊ ဝဟိတဗ္ဗဘာရံ-ထမ်းဆောင် ထိုက်သော ဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်။)

၂၀၂။ အစကျသန္တိ-ကား၊ စကျနံ-မျက်စိတို့၏၊ ဟိတံ-အစီးအပွားသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ (စကျနံ-တို့၏) ပရိဟာနိ-ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို၊ (မှန်ခြင်းကို) ဇနေတိ- ဖြစ်စေ၏၊ နုစ္ဆာဒေတီတိ-ကား၊ န ရုစ္စတိ-မနှစ်သက်၊ ဝါ-မဆာ။

မုဏ္ဍဝဋီ။ ။ပါဠိတော်၌ “သေယျထာပိ ရညော မုဏ္ဍဝဋီ” ဟု ၂-နေရာရှိ၏။ ထိုတွင် “သံဝေလ္လိယံ*နိဝါသေန္တိ၊ ။ပေါ'သေယျထာပိ ရညော မုဏ္ဍဝဋီ” အတွက် ဋီကာတို့၌ “ပါဠိယံ မုဏ္ဍဝဋီတိ မလ္လကမ္မကာရာဒယော” ဟုလည်းကောင်း၊ “မလ္လာဒယော” ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ကြ ၏။ ဤအဖွင့်တို့ကို ထောက်လျှင် ခါးတောင်းကြိုက်ပုံကို ပြသောဝတ္ထု၌ “ရညော မပါသင့်” ဟု ထင်သည်။ “လက်ဝှေ့သမား၊ အလုပ်သမားတို့ ခါးတောင်းကြိုက်သကဲ့သို့ ခါးတောင်းကြိုက်ကြ သည်” ဟု ဆိုလိုသည်။ “ဥဘတောကာဇံ” ကို ထမ်းဆောင်သော ဝတ္ထု၌ ပါသော “မုဏ္ဍဝဋီ” အတွက်သာ အဋ္ဌကထာအဖွင့်နှင့်လျော်သည်။ *ဥဘတောကာဇံ” ဟူသည် ရေပုံး ၂-ပုံးကို အလယ်က ထမ်းရာ၌ကဲ့သို့ အဖျား ၂-ဖက်၌ ဝန်ထုပ်ရှိသော ထမ်းပိုးတည်း၊ ယောဇနာ၌ကား “မုဏ္ဍသီသံ စောဠကေန ဝေဠန္တိတိ မုဏ္ဍဝေဠိနော” ဟု ဖွင့်ထား၏။ “မုဏ္ဍဝေဠိ” ဟု ရှေးပါဠိ ရှိဟန်တူသည်။

အန္တရာကာဇံ။ ။ရှေ့၌ (ဦးဘက်၌) လည်းကောင်း၊ နောက် (ပဲ့) ၌လည်းကောင်း၊ ၂-ယောက် ထမ်း၍ အလယ်၌ဝန်ထုပ်ရှိသော ထမ်းပိုးကို “အန္တရာကာဇံ” ဟု ခေါ်သည်။ ထိုအန္တရာကာဇံကို ရဟန်း ရှင်သာမဏေတို့ ထမ်းကောင်း၏။ “ဥဘတောကာဇံ” ကိုကား ရဟန်း သာမဏေတို့ မထမ်းကောင်း။

အစကျသံ နစ္ဆဒေတိ။ ။“စကျနော+ဟိတံ စကျသံ” ဟု ပြု။ ဟိတအနက်၌ “စက္ကာဒိတော သော” ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာနံ (ဏာဒိကဏ္ဍ ၇၁) သုတ်ဖြင့် သာပစ္စည်းသက်၊ ပါဠိတော်ဝယ် ဒန်ပူမစားခြင်း၏ အပြစ် ၅-ပါးကို ပြသော ပါဠိရပ်တည်း၊ ဒန်ပူဟူသည် သွားကြားထိုးရုံမဟုတ်၊ ကုလားများဝါးသကဲ့သို့ ဝါးဖိုရန် အရာဝတ္ထုတည်း။ “ဒန်ပူစား” ဟူရာ၌ ယခုခေတ် ကုလားလူမျိုးများ တမာအရိုး၊ မန်ကျည်းအရိုးစသည်ကို ကိုက်ဝါး၍ အရည်ထွက် စေပြီးလျှင် ထိုအရိုးဖြင့်ပင် သွားတို့ကိုလည်း ဖြူစင်အောင် ပွတ်တိုက်ရသည်။ ထို့ကြောင့် “ဒန္တ ကဋ္ဌ” ကို “ဒန္တပေါန-သွားကို စင်ကြယ်စေတတ်သော အရာဝတ္ထု” ဟု ပရိယာယ်ဆိုသည်။ ထိုဒန်ပူ ရည်တို့က သွားကြိုသွားကြားတို့၌ ဝင်သွားသောကြောင့် သွားနှင့်တကွ ခံတွင်း သန့်ရှင်းရကား

အဋ္ဌင်္ဂိုလပရမန္တိ-ကား၊ မနုဿာနံ-လူတို့၏၊ ပမာဏဂုံလေန-အတိုင်းအရှည် ဖြစ်သော လက်သစ်အားဖြင့်၊ အဋ္ဌင်္ဂိုလပရမံ-လက်ရှစ်သစ်အလွန် အတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ (ဒန္တကဋ္ဌံ-ဒန်ပူကို၊ အနုဇနာမိ၌ စပ်) အတိမဋ္ဌာဟကံတိ-ကား၊ အတိ ခုဒ္ဒကံ-အလွန်ငယ်သော၊ (ဒန္တကဋ္ဌံ န ခါဒိတဗ္ဗံ၌ စပ်။) [အတိမဋ္ဌာဟကသဒ္ဒါသည် အတိခုဒ္ဒကံ အနက်ကိုဟောသော အထင်ရူဠိသဒ္ဒါ ဖြစ်ဟန်တူသည်။]

၂၈၃။ ဒါယံအာလိမ္မေန္တိတိ-ကား၊ တိဏဝနာဒိသု-မြက်တော အစရှိသည်တို့၌၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ ဒေန္တိ-ပေးကြကုန်၏၊ ပဋ္ဌဂ္ဂိတိ-ကား၊ ပဋိအဂ္ဂိ-ဆန့်ကျင်ဘက်မီးကို၊ ဝါ-ရှေးရှုဖြစ်သော မီးကို၊ (ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှာ၊ အနုဇနာမိ၌ စပ်) [အဝေးက တောမီး လောင်၍လာရာ တောကျောင်းကလေးကို မီးမကူးဖို့ရန် တောကျောင်းကလေး၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သစ်ပင်များကို တင်ကြို၍ရို့အပ်သော မီးကို “ပဋ္ဌဂ္ဂိ”ဟု ခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် “လောင်လာသောမီး၏ ဆန့်ကျင်ဘက်မီး၊ လောင်လာသောမီးသို့ ရှေးရှု ဖြစ်သောမီး”ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။ ပတိသဒ္ဒါ ဝိရိဒ္ဓအနုဏ်ဟော၊ တစ်နည်း- အဘိမုခ အနက်ဟောဟု ကြပါ။] ပရိတ္တံတိ-ကား၊ အပ္ပဟရိတကရဏေနဝါ-စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်မရှိအောင် ပြုခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (သစ်ပင်ကို ခုတ်ခြင်း အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊) ပရိခါကရဏေနဝါ-ကျုံးမြောင်းတူးခြင်းအားဖြင့်သော်

ဘတ္တောဒန-ထမင်းစားရာ၌ အရသာရှိ၏၊ သလိပ်သည်းခြေတို့ကလည်း ထမင်းကို မမြှေးယှက် တော့၊ [သလိပ်များကိုလည်း ထွေးဟက်၍ ပစ်တုတ်ရကား သလိပ်သည်းခြေများလည်း ဝင်သွားသော ထမင်းကို (အစာကို) မမြှေးယှက်တော့၊] ခံတွင်းရှင်း၍ သလိပ်သည်းခြေများ ရှင်းသောကြောင့် အရသာကို တစ်ကိုယ် လုံးသို့ ပို့ဆောင်ကြောင်း ရသဟရဏီ အကြောတို့လည်း စင်ကြယ်၏၊ သလိပ်သည်းခြေနှင့်တကွ ခံတွင်းရှင်း၍နေသောကြောင့် အာပုပ်စော်လည်း မနံတော့၊ အားလုံးသန်ရှင်းနေသည့်အတွက် မျက်စိလည်း မှန်ခဲ့၏၊ ဒန်ပူမစားခြင်း၏ အပြစ် ငါးပါးကို အောက်ပါ ရှေးဆရာတို့၏ လင်္ကာအတိုင်း မှတ်ထားရာ၏။

[ဆောင်] ဒန်ပူကို မခဲစားလို့၊ ရကြသည့် ဖြစ်ငါးလီ၊
မျက်စိမှန် အာပုပ်လှောင်း၊ ထောင်းထလိုညှီ၊
ဟရဏီ-ဆောင်ယူသည့် ရသာကြော၊ မရှင်းမစင်ကြယ်နှင့်၊
ခဲဖွယ်မှာ သလိပ်နှောတယ်၊ စားစိတ်မစော။

ပမာဏဂုံလေန။ ။ပမာဏဂုံလေနာတိ ဝဗ္ဗကီအင်္ဂုလေန၊ ကေစိ ပန “ပကတိ အင်္ဂုလေန”တိ ဝဒန္တိ။ တံ စတုရင်္ဂိုလ ပစ္စိမကဝစနေန န သမေတိ၊ န တိ ပကတင်္ဂုလေန စတုရင်္ဂိုလပမာဏံ ဒန္တကဋ္ဌံ ကဏ္ဏေ အဝိလဂ္ဂံ (မဠိကပ်အောင်) ခါဒိတုံ သက္ကောတိ-ဝိမတိ၊ ဤသို့ ဝိမတိက လူတို့၏ လက်သစ်အားဖြင့် လက် ၄-သစ်ရှိသော ဒန်ပူသည် လည်ချောင်း မဠိကပ်အောင် မခဲစားနိုင်၊ လည်ချောင်း ငြိကပ်နေရမည်သာဟု ဆိုသော်လည်း ယခုလူတို့၏ လက် ၄-သစ်ရှိသော ဒန်ပူသည် လက် ၃-ချောင်းလောက်ဖြင့်ကိုင်၍ အဖျားကို ကိုက်ဝါးလျှင် လည်ချောင်း၌ မဠိကပ်နိုင်ပါ။

လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တာဏံ - ထက်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်တတ်သော အစောင့်အရှောက်ကို၊ (“ကာတုံ အနုဇာနာမိ”၌ စပ်)၊ ပန-ဆက်၊ ဧဟ္မ-ဤသို့ကွာပုဒ်၌၊ အနုပသမ္ပန္နေ-လူသာမဏေသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ န လဘတိ၊ (အနုပသမ္ပန္နေ-သည်) အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ အဂ္ဂိပိ-ကိုလည်း၊ ဒါတုံ လဘတိ၊ ဘူမိ-မြေကို၊ တစ္ဆေတွာ-ရွေ့၍၊ (ခုတ်ခြစ်၍)၊ တိဏာနိပိ-တို့ကိုလည်း၊ ဟရိတုံ-ပယ်ရှားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပယ်ရှားခွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိခံပိ-ကျုံးကိုလည်း၊ ဝါ-တူးမြောင်းကိုလည်း၊ ခဏိတုံ-တူးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ အလ္လသာခံ-စိုသောသစ်ခက်ကို၊ ဘံခွိတွာပိ-ချိုး၍လည်း၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ နိဗ္ဗာပေတုံ-ငြိမ်းစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-ငြိမ်းစေခွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ လဘတိ၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအနီးသို့ ပတ္တံဝါ-ရောက်ပြီးသော မီးကိုလည်းကောင်း၊ အပတ္တံ ဝါ-မရောက်သေးသော မီးကိုလည်းကောင်း၊ တထာ-ထိုဆိုင်အပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ပဋ္ဌဂ္ဂိဒါနံ၊ ပရိတ္တာကရဏစသော အခြင်းအရာအားဖြင့်)၊ နိဗ္ဗာပေတုံ-ငှာ၊ လဘတိယေဝ-ရသည်သာ၊ [ဤသို့မီးရှိခြင်း၊ မြေခြစ်ပစ်ခြင်းစသော အမှုကြောင့် ဘူတဂါမသိကွာပုဒ်၊ ပထဝီဓဏာနသိကွာပုဒ်တို့အရ အာပတ်မသင့်ပါ-ဟူလို]၊ ပန-ဆက်၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ (နိဗ္ဗာပေန္တော-ငြိမ်းစေလတ်သော်)၊ ကပ္ပိယေ နေဝ-အပ်သော ရေဖြင့်သာ၊ (ပိုးမပါသော ရေဖြင့်သာ)၊ (နိဗ္ဗာပေတုံ) လဘတိ-ရ၏၊ ဣတရေန-အခြားသော အကပ္ပိယရေဖြင့်၊ (ပိုးပါသောရေဖြင့်)၊ (နိဗ္ဗာပေတုံ) န (လဘတိ)-မရ။

၂၀၄၊ သတိကရဏီယေတိ-ကာ၊ သုက္ခကဋ္ဌာဒိဂ္ဂဟဏကိစ္စေ-ခြောက်သော ထင်းအစရှိသည်ကို ယူခြင်းကိစ္စသည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ပေါရိသိယန္တိ-ကား၊ ပုရိသပ္ပမာဏံ-ယောက်ျားတစ်ရပ် ပမာဏရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊ (ရက္ခံ အဘိရုဟိတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်)၊ [ပမာဏအနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်၍ “ပေါရိသံ”ဟု လည်းကောင်း၊ ဣယပစ္စည်းသက်၍ “ပေါရိသိယံ”ဟုလည်းကောင်း၊ ပါဠိ ၂-မျိုး ရှိသည်၊ ထို“ပုရိသပ္ပမာဏ”ဟူသည် လက်မောင်း ၂-ဖက်ကို အထက်သို့ မြင့်ဆန့်၍ ထားသော ယောက်ျားတစ်ယောက်၏ ခြေမှစ၍ လက်ဖျားအဆုံး ပမာဏတည်း၊] [ဥဒန္တတဘုဇပေါသပ္ပမာဏေ ပေါရိသံတိသု၊-အဘိဓာန်(၂၆၉။)]

အာပဒါသူတိ-ကား၊ ဝါဠုမိဂါဒယော-ရဲရင့်သော ခြင်္သေ့သစ်ကျားစသော သားကောင်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒိသွာဝါ-မြင်၍ သော်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂမူဠော-လမ်းခရီး၌ တွေဝေသည်၊ ဝါ-မျက်စိလည် လမ်းမှားသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒိသာ-အရပ်မျက်နှာတို့ကို၊ ဩလောကေတုကာမော-ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတွာဝါ-ဖြစ်၍ သော်လည်းကောင်း)၊ အာဂစ္ဆန္တံ-လာသော၊ ဒဝဿံ-တောမီးကို၊ ဒိသွာဝါ-သော်လည်း

ကောင်း၊ ဥဒကောယံ-ရေအယဉ်ကို၊ ဒိသ္မာဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဧဝရူပါသု-
ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ အတိဥစ္စမ္ပိ-အလွန်
မြင့်စွာလည်း၊ ရုက္ခံ-သစ်ပင်ကို၊ အာရောဟိတံ-တက်ခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ [အချို့
စာအုပ်၌ “ဩလောကေတုကာမောဝါ” ဟဲ့ ဝါ-ပါသည်ကား မကောင်း။]

၂၈၅။ ကလျာဏဝါက္ကရဏာတိ-ကား၊ မဓုရသဒ္ဓါ-ချိုမြိန်သော အသံရှိကုန်
သည်၊ (ဟောန္တိ) ဆန္ဒသော အာရောပေမာတိ-ကား၊ ဝေဒဝိယ-ဝေဒကျမ်းစာကို
ကဲ့သို့ သက္ကတဘာသာယ-သက္ကတဘာသာအားဖြင့်၊ ဝါစနာမဂ္ဂ-ရွတ်ဆိုအပ်သော

ကလျာဏဝါက္ကရဏာ။ ။ “ကလျာဏ”ကို “မဓုရ”ဟုလည်းကောင်း၊ “ဝါက္ကရဏ”ကို
“သဒ္ဓ”ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။ ဝါက္ကရဏသဒ္ဓါသည် “ရွတ်ဆိုအပ်သော စကားသံ”ဟူသော
အနက်ကိုဟော၏။ “ကရိယတိ ဥစ္စာရိယတီတိ ကရဏံ”၊ [ယောဇနာ၌ “ကရဏော”ဟု ပုလ္လိင်
ချ၏။] ဝါစာဧဝ+ကရဏံ ဝါက္ကရဏံ၊ ဝါစာမှ စကို ကပြ၍ အာကိုချေလျှင် “ဝါက္ကရဏံ”ဟု
ဖြစ်၏။ ကလျာဏံ+ဝါက္ကရဏံ+ယေသန္တိ ကလျာဏဝါက္ကရဏာ။

ဆန္ဒသော အာရောပေမ။ ။ “ဆန္ဒသော”ကို “သက္ကတဘာသာယ”ဟု ဖွင့်၏။ “ဝေဒ
ကျမ်းစာတို့ကို သက္ကတဘာသာဖြင့် ဝါစနာမဂ္ဂပြုကြသကဲ့သို့ ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကိုလည်း
သက္ကတဘာသာဖြင့် ပို့ချဖို့ရန် တင်ထားလိုပါကုန်၏”ဟူလို၊ ဤစကားသည် ဘုရားတရားတော်ကို
မိမိဆိုင်ရာ လူမျိုးတို့၏ ဘာသာအားဖြင့် ရွတ်ဆိုပို့ချနေကြသည်ကို မကြေနပ်သော ဗြာဟ္မဏ
ဇာတ်ရှိသူ “ယမေဋ၊ ဧကဋ္ဌ”အမည်ရှိသော ရဟန်းတို့က မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်
အပ်သော စကားတည်း။

သကာယနိရုတ္တိယံ။ ။ ဤအဋ္ဌကထာဖွင့်အတိုင်းဆိုလျှင် မာဂဓဘာသာဖြင့်
တည်ရှိသော ပါဠိတော်ကိုသာ “သကာနိရုတ္တိ”ဟု ထင်စရာရှိ၏။ သို့ရာတွင် ဝတ္ထုကြောင်း၌
“နာနာကုလပဗ္ဗေတ”ဖြစ်ကြသော ရဟန်းတို့သည် သကာနိရုတ္တိဖြင့် ဗုဒ္ဓဝစနကို ဖျက်ဆီးလိုကြ
ပါကုန်၏ဟု လျှောက်ထား၏။ ထိုစကား၌ “သကာနိရုတ္တိ”ဟူသည် ထိုထိုလူမျိုးတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း
ပြောဆိုအပ်သော စကားသာဖြစ်သင့်၏။ ဘုရားရှင်လည်း “အနဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သကာယ
နိရုတ္တိယာ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပရိယာပုဏီတံ”ဟု ထိုဝတ္ထုကြောင့်အတိုင်းပင် ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့်
“သကာနိရုတ္တိ”ဟူသည် “လူအမျိုးမျိုးတို့၏ ထုံးစံအတိုင်းပြောဆိုအပ်သော ဘာသာစကားသာ
ဖြစ်သင့် ၏”ဟု ဆရာတို့ ယူကြသည်။ “သကာယနိရုတ္တိယာ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဣသေန္တိ”တုန်းကလည်း
ရွတ်ဆို၍ လွယ်သော မာဂဓဘာသာကိုပင် “သကာနိရုတ္တိ”ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ ထိုအဆိုကိုလည်း
ဆရာတို့ မနှစ်သက်ပါ။

မှတ်ချက်။ ။ “န ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဆန္ဒသော အာရောပေတဗ္ဗံ”ဟု တားမြစ်တော်မူ
ချက်ကြောင့် “ပိဋကပါဠိတော်ကို သက္ကတသဒ္ဓါနည်းဖြင့် စာမပြင်ရ”ဟု မဆီမဆိုင် အဓိပ္ပာယ်
ယူကြသေး၏။ ထို့ပြင် “မာဂဓဘာသာဖြင့် သင်ယူရမည်”ဟု အဓိနိတော်ရှိသောကြောင့် ပါဠိ
တော်ကို မြန်မာဘာသာစသော ထိုထိုဘာသာဖြင့် မပြန်ဆိုကောင်းဟုလည်း ယူဆကြ၏။
သို့သော် “န ဆန္ဒသော အာရောပေတဗ္ဗံ”၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ သက္ကတဘာသာပြန်ရုံကို ဆိုလိုသည်
မဟုတ်တန်ရာ၊ သက္ကတဘာသာအားဖြင့် ဝိုဏ်း၊ ဂရုလဟု သတ်မှတ်၍ ဆန်းကျမ်းနှင့်အညီ

အစဉ်ကို၊ ဝါ-ပို့ချအပ်သော အစဉ်ကို၊ အာရောပေမ-တင်လိုပါကုန်၏။ သံကာယ နိရုတ္တိယာတိ ဧတ္ထ-သကာယနိရုတ္တိယာဟူသော ဤပါဠိ၌၊ သကာ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ နိရုတ္တိနာမ-ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအပ်သော အသံမည်သည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန-မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရော-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော၊ မာဂဓိကော-မာဂတိုင်းသားတို့၏၊ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝေါဟာရော-ပြောဆိုကြောင်း စကားတည်း။

၂၈၆။ လောကာယတံနာမ-မည်သည်။ (“တိတ္ထိယသတ္တံ”၌ စပ်) သဗ္ဗ-အလုံးစုံ သည်။ ဥစ္ဆိဋ္ဌံ-အကြွင်းတည်း၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသည်။ အနုစ္ဆိဋ္ဌံ-အကြွင်းမဟုတ်၊ ကာ ကော-ကျီးသည်။ သေတော-ဖြူ၏။ ဗကော-ဗျိုင်းသည်။ ကာဠော-မည်း၏။ [သီလက္ခန္ဓ အဋ္ဌကထာ၌ “ဗကာ ရတ္တာ”ဟု ရှိ၏။] (ကသွာ)၊ ဣမိနာစ ဣမိနာစ ကာရဏေန- ဤအကြောင်း ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဣတိ ဧဝမာဒိ၊ ဝေ၊ ပဋိသံယုတ္တံ- ဤသို့အစရှိသော အကျိုးမရှိသောအကြောင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ တိတ္ထိယသတ္တံ- တိတ္ထိတို့၏ ကျမ်းတည်း။

၂၈၇။ အန္တရာ အဟောသီတိ-ကား၊ (တေန သဒ္ဓေန-ထိုအသံသည်၊ ဓမ္မကထာ- တရားစကားတော်သည်၊ ဝါ-ကို) အန္တရိတာ-ခြားကွယ်အပ်သည်။ ပဋိစ္ဆန္နာ-ဖုံးလွှမ်း အပ်သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ [အန္တရ+ကရိယတေတိ အန္တရာ၊ ကရိယတေအနက်၌

ဝါထာတွေလုပ်၍ ပြောင်းလွဲပြင်ထားခြင်းကိုသာ “န ဆန္ဒသော အာရောပေတဗ္ဗံ”ဟု မိန့်တော် မူဟန်တူပါသည်။ ဝါထာနည်းမဟုတ်ဘဲ မိမိတို့ဆိုင်ရာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခြင်းကိုကား (သာ၍ အဓိပ္ပါယ်နားလည်လွယ်သောကြောင့်) ကားမြစ်တော်မူမည်မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဆိုင်ရာပညာရှိ တို့သည် မာဂဓဘာသာဖြင့် မူလကတည်ရှိသော ပါဠိတော်ကို သက္ကတ၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဟိန္ဒူ စသည် တို့အပြင်၊ မြန်မာလိုလည်း များစွာပြန်ဆိုပြီးကြလေပြီ။

လောကာယတံနာမ။ ။ “သဗ္ဗံ ဥစ္ဆိဋ္ဌံ”ဟူရာ၌ အသစ်ကျပ်ချွတ် အသစ်အစာဖြစ်စေကာမူ “ရှေးပစ္စည်းတို့မှ အကြွင်းအကျန်ဖြစ်သောကြောင့် ဥစ္ဆိဋ္ဌံ”တည်းဟု အကြောင်းပြ၏။ “သဗ္ဗံ အနုစ္ဆိဋ္ဌံ”ဟူရာ၌ “အကြွင်းအကျန်ပင်ဖြစ်စေကာမူ ရုပ်သစ်နာမ်သစ်ဖြစ်သောကြောင့် အနုစ္ဆိဋ္ဌံ” တည်းဟု အကြောင်းပြ၏။ “သေတော ကာကော”ဟူရာ၌ “အရိုးတွေက ဖြူသောကြောင့် ကျီးသည် ဖြူ၏”ဟု အကြောင်းပြ၏။ “ကာဠော ဗကော”ဟူရာ၌ “သွေးက နက်သောကြောင့် ဗျိုင်းသည် နက်၏”ဟု အကြောင်းပြ၏။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ရိုးရာအကြောင်းမဟုတ်ဘဲ ကပ်သီး ကပ်သတ် ကြံဆအပ်သော အကြောင်းဖြစ်၍ အကျိုးမရှိသော “နိရုတ္တကကာရဏ”ဖြစ်သည်။

ဤလောကာယတံကျမ်း၏ သရုပ်ကို အဘယာရာမဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယသစ် (၁၁၂)၌ ရှုပါလေဦး။ ဤကဲ့သို့ ကျမ်းမျိုးဖြစ်လျှင် မြန်မာလိုလည်း မသင်ကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဟိန္ဒူစသော အခြားဘာသာဖြင့်လည်း မသင်ကောင်းပင်တည်း။ စူပုန်ကျီး သံသရာကျီးကို ပြသော ကျမ်းဖြစ်လျှင်ကား မြန်မာလိုလည်း သင်ကောင်း၊ အခြားဘာသာလိုလည်း သင်ကောင်း သည်သာ။ [သီလက္ခန္ဓ၊ မဇ္ဈိမသီလ-အဖွင့်၌လည်း ရှုပါဦး။]

အပစ္စည်းသက်ဟု ကြံပါ။ ပါဠိတော်၌ “တေန သဒ္ဓေန ဓမ္မကထာ” ဟု ရှိသောကြောင့် “အန္တရာ-အကြား၌ ပြုအပ်သည်။ ဝါ-ခြားကွယ်အပ်သည်” ဟု ပေးပါ။

၂၈၉။ အာဗာပေစ္စယာတိ-ကား၊ ယဿ အာဗာပဿ-အကြင်အနာရောဂါ၏။ လသုဏ်-ကြက်သွန်ဖြူသည်။ ဘေသဇ္ဇိ-ဆေးတည်း။ တပုစ္စယာ-ထိုအနာ၏ ဆေး ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (“လသုဏ် ခါဒိတုံ အနုဇာနာမိ” ၌ စပ်။)

၂၉၀။ ပဿာဝပါဒကံတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၊ ပါဒကာ-ခြေနင်းခုံသည်။ ဝါ-ကို၊ ဣဋ္ဌကာဟိပိ-အုတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သိလာဟိပိ-ကျောက်တို့ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဒါရူဟိပိ-သစ်သားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဝစ္စပါဒကာယပိ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာ ခြေနင်းခုံ၌လည်း၊ ဒေသေဝနယော-ဤနည်းပင် တည်း။ ပရိဝေဏန္တိ-ကား၊ ဝစ္စကုဋိပရိက္ခေပဗုဒ္ဓန္တရံ-ဝစ္စကုဋိ အကာအရံ၏ အတွင်း အရပ်သည်။ (စိက္ခလံ-ဗွတ်ပေါက်သည်။ ဟောတိ၌ စပ်။) [“ပရိဝေဏ” ဟု ဆိုသော် လည်း ကျောင်း၏ပရိဝဏ် မဟုတ်၊ ဝစ္စကုဋိ အကာအရံ၏ အတွင်းအရပ်ကို ဆိုသည်။]

၂၉၁။ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ ဒုက္ကဋဝတ္ထုမှိ-ဒုက္ကဋဝတ္ထု၌၊ ဒုက္ကဋေန-ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏။ [မာလာဝစ္စရောပါပန စသည်သည် ဒုက္ကဋဝတ္ထု၊ ဩစိနန-ဆွတ်ခူးခြင်းစသည်ကား ပါစိတ္တိယဝတ္ထုတည်း။] ပဟရဏတ္ထံ-ပုတ်ခတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကတံ-ပြုအပ်သော သံဘဏ္ဍာ၊ ကြေးဘဏ္ဍာ ကို၊ ပဟရဏီတိ-ပဟရဏီဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဧတံ-ဤပဟရဏီဟူသော သဒ္ဓါ သည်၊ ယဿကဿစိ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော၊ အာဝုဓသဒ္ဓါတဿ-လက် နက်ဟုဆိုအပ်သော သံဘဏ္ဍာ၊ ကြေးဘဏ္ဍာကို၊ အဓိဝစနံ-ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ တံ-ထိုလက်နက်အရောမြောက်သော သံဘဏ္ဍာ၊ ကြေးဘဏ္ဍာကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ အညံ-အခြားသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ လောဟဘဏ္ဍံ-သံဘဏ္ဍာ၊ ကြေး ဘဏ္ဍာကို၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ကတကဗ္ဗ ကုမ္ဘကာရိ ကဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ-ကတကဗ္ဗ ကုမ္ဘကာရိကဗ္ဗဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ကတကံ-ကတကကို၊ ဝုတ္ထမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ [“ကတတံနာမ ပဒမကဏ္ဍိကာကာရံ ပါဒယံသနတ္ထံ ကဏုကေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ကတံ” ဟု ဤခန္ဓက ရှေ့နား၌ ဆိုခဲ့ပြီ။] ဓနိယသေဝ- အရှင်ဓနိယ၏ပင်၊ သဗ္ဗမတ္တိကာမယကုဋိ-အလုံးစုံ မြေညက်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ကျောင်းငယ်ကို၊ ကုမ္ဘကာရိကဗ္ဗာတိ-ကုမ္ဘကာရိကဗ္ဗဟူ၍၊ ဝါ-အိုးထိန်းသည်တို့၏ ဘဏ္ဍာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗတ္ထံ-အလုံးစုံသောဝတ္ထုတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-သည်သာ။

ရဒ္ဓကဝတ္ထုကုမ္ဘကာရိကဗ္ဗာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

*** **

၆။ သေနာသနက္ခန္ဓကအဖွင့်

[ကျောင်းနှင့်စပ်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်း။]

ဝိဟာရောနာမနိကာယာ

၂၉၄။ သေနာသနက္ခန္ဓက-သေနာသနက္ခန္ဓက၌၊ အပညတ္တံ ဟောတိတိ-
ကာ၊ အနနညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ [“ပညတ္တံ”အရ
“မပြုမလုပ်ရ”ဟု တားမြစ်တော်မူကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ပညတ်တော်ကို
ယူမည်စိုးသောကြောင့် “အနနညာတံ”ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။] အမုယောဂါဒိမုတ္တော-
အမုယောဂအစရှိသော ကျောင်းတို့မှ လွတ်သော၊ အဝသေသာဝါသော-ကြွင်းသော
နေရာကျောင်းသည်၊ ဝိဟာရောနာမ-ဝိဟာရမည်၏။ အမုယောဂေါတိ-ကာ၊
သုပဏ္ဏဝင်္ဂဂေဟံ-ဂဠုန်တောင်အလား၊ ၂-ဖက်ထားအပ်သော အမိုးရှိသောကျောင်း
တည်း၊ ပါသာဒေါတိ-ကာ၊ ဒီယပါသာဒေါ-ရှည်သော ပြသာဒ်တည်း၊ ဟမ္ပိယံတိ-
ကာ၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ အာကာသတလေ-လွင်ပြင်၌၊ (အမိုးမရှိသော ကြမ်း
အပြင်၌) ပတိဋ္ဌိတကုဋ္ဌာဂါရော-တည်သော အထွဋ်ရှိသော၊ ပါသာဒေါယေဝ-
ပြသာဒ်ပင်တည်း။ [“ပတိဋ္ဌိတကုဋ္ဌာဂါရော”ဟု ဆိုသော်လည်း အထွဋ်အတက်
မပါသော ပြသာဒ်ဦးပြည်းဟု ဖွင့်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် “ပတိဋ္ဌိတော-သော၊ အကုဋ္ဌာ
ဂါရော-ကုဋ္ဌာဂါရမဟုတ်သော”ဟုရှိလျှင် ကောင်းသည်။ ဟမ္ပိယံပုဒ်အဖွင့်ကို ပါရာဇိ
ကဏ် ဘာသာဋီကာ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

စတုဗ္ဗိခံ သေနာသနံ။ ။သေန္တိ ဧတ္ထာတိ သေနံ၊ အာသန္တိ ဥပဝိသန္တိ ဧတ္ထာတိ
အာသနံ၊ သေနံ-အိပ်ရာလည်း+အာသနံ-ကပ်ဝင်နေထိုင်ရာလည်း၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာ
နေထိုင်ရာ၊ ဤဝစနက္ခန္ဓအရ သေသနသည် “ဝိဟာရသေနာသန၊ မဇ္ဇဝိဌသေနာသန၊ သန္တတ
သေနာသန၊ ဩကာသသေနာသန”ဟု ၄-မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် (၁) ဝိဟာရော၊ အမုယောဂေါ၊
ပါသာဒေါ၊ ဟမ္ပိယံ၊ ဂုဟာတိ က္ကံဒံ ဝိဟာရသေနာသနံ နာမ၊ (၂) မဇ္ဈော၊ ပိဋံ၊ ဘိသိ၊
ဗိမ္မောဟနံတိ က္ကံဒံ မဇ္ဇဝိဌသေနာသနံနာမ၊ (၃) စိမိလိကာ၊ စမ္မုခဏ္ဍော၊ တိဏသန္တာရော၊
ပဏ္ဏသန္တာရောတိ က္ကံဒံ သန္တတသေနာသနံနာမ၊ (အခင်းဖြစ်သော သေနာသနမည်၏) (၄)
ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခု၊ ပဋိက္ကမန္တိတိ က္ကံဒံ ဩကာသသေနာသနံနာမ၊

ဤပါဠိတော်အရ ရဟန်းတို့၏ ခေတ္တခဏပင်ဖြစ်စေကာမူ ကပ်ဝင်ရာဟူသမျှကို
“ဩကာသသေနာသနံ”၌ သွင်းရသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “အဇ္ဈောပိ မာဠောပိ လေဏမ္ပိ
ဝေဠုဂုဗ္ဗောပိ ရက္ခမုလမ္ပိ မဏ္ဍာပေါပိ သေနာသနံ၊ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခု၊ ပဋိက္ကမန္တိ (ရှေးရှုသွားကြ
ကုန်၏) သဗ္ဗမေတံ သေနာသနံ”ဟု မိန့်သည်။-သာရတ္ထ။

ဂုဟာတိ-ကာ၊ ဣဋ္ဌကာဂုဟာ-အုတ်ဖြင့်ပြုအပ်သော ဂူလည်းကောင်း၊ သိလာဂုဟာ-ကျောက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ဂူလည်းကောင်း၊ ဒါရဂုဟာ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ဂူလည်းကောင်း၊ ပံသုဂုဟာ-မြေဖြင့်ပြုအပ်သော ဂူလည်းကောင်း တည်း၊ အာဂတာ၊ ပေ၊ သံဃဿာတိ-ကာ၊ အာဂတဿစ-ဤကျောင်းသို့ ရောက် သည်လည်း ဖြစ်ထသော၊ အနာဂတဿစ-ဤကျောင်းသို့ မရောက်သည်လည်း ဖြစ်ထသော၊ စတူသု ဒိသာသု-အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ အပ္ပဋိဟတစာရဿ- မပိတ်ပင်အပ်သော လှည့်လည်ခြင်းရှိသော၊ စာတုဒ္ဓိဿ-အရပ်လေးမျက်နှာ

အာဂတာ၊ ပေ၊ သံဃဿ။ ။ “အာဂတဿစ အနာဂတဿစ”ဟု စသဋ္ဌါဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့် အာဂတနှင့် အနာဂတကို ဒွန်သမာသ်ဟု ပြ၏။ ဤဒွန်သမာသ်သည် သမာ ဟာရဖြစ်သော်လည်း ပုလ္လိင်ချရသော ဒွန်တည်း၊ ဥပမာ-“အံမော နိဂ္ဂဟိတံ စျလပေဟိ”သုတ်၌ “အံမော” ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။

အာဂတ။ ။ အာဂတအရ “တ” ပစ္စည်းအတွက် ကာလသာမန်အနက်ကိုယူလျှင် ပစ္စုပ္ပန်အတိတ်အနာဂတ် ၃-မျိုးနှင့်ဆိုင်၏။ သို့သော် အနာဂတနှင့်တွဲသောကြောင့် အာဂတအရ ရောက်ပြီး၊ ရောက်ဆဲ ၂-မျိုးကိုသာ ယူရတော့သည်။ “ရောက်”ဟူရာ၌လည်း ယခု ရေစက်ချ မည့်ကျောင်းသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် “အာဂတာနာဂတ”အရ ဤကျောင်းသို့ ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲသာမက၊ ရောက်လတ် အနာဂတ၊ မည်သည့်အခါမျှ ဤကျောင်းသို့ မရောက်သော၊ နောင်အခါလည်း ရောက်မည်မဟုတ်သော အနာဂတ၊ သံဃာကိုလည်း ယူရ၏။ ထိုသို့ ယူမှသာ စာတုဒ္ဓိသာ သံဃာပိုင်သော ကျောင်းဖြစ်နိုင်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ “အာဂတ”အရ ဤကျောင်းသို့ ပစ္စုပ္ပန်ရောက်ဆဲကိုသာ ယူလျှင် ဤကျောင်းပေါင်းခြောက်ဆယ် ရေစက်ချရာ၌ တစ်ပါးတစ်လေမျှ ရောက်လျက် မရှိသေး သောကြောင့် အာဂတအတွက် အနက်မရှိရာရောက်လိမ့်မည်။

စာတုဒ္ဓိဿ။ ။ စတသော+ဒိသာ စတုဒ္ဓိသံ၊ စတုဒ္ဓိသံ+ယဿ+အတ္တိတိ စာတုဒ္ဓိသော-လှည့်လည်ဖို့ရာ အရပ်လေးမျက်နှာရှိသော သံဃာ၊ (ဣပစ္စည်းဖြစ်၍ စာ၌ ဝုဒ္ဓိ) ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထဖြစ်သော်လည်း “မပိတ်ပင်၊ မဆီးတားအပ်သော လှည့်လည်စရာရှိသော သံဃာ” ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်စေလို၍ “စတူသု ဒိသာသု အပ္ပဋိဟတစာရဿ”ဟု ဖွင့်သည်။ [သံဃာ အားလုံး ရည်မှန်း၍ လျှင်မြန်သောဌာနဖြစ်သောကြောင့် “စာတုဒ္ဓိသ”အရ လင်္ဂီ အလင်္ဂီဟု မရွေးရတော့၊ “ဗြဟ္မဝိဟာရ ဘာဝနာဓိဖြန့်ရာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ”ဟုလည်း အထူးမဖွင့်ရတော့၊ အရပ်လေး မျက်နှာ၌နေသမျှ သံဃာသာမညကိုသာ ယူရတော့သည်။] [န+ပဋိဟတော အပ္ပဋိဟတော၊ အပ္ပဋိဟတော+စာရောယဿာတိ အပ္ပဋိဟတစာရော-မပိတ်ပင်အပ်သော လှည့်လည်ခြင်းရှိသော သံဃာ။]

မှတ်ချက်။ ။ အချို့နေရာ၌ကား “မေတ္တာ ကရုဏာစသော ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာဖြင့် ဖြန့်အပ်ရာ အရပ်လေးမျက်နှာရှိသော သူတော်သူမြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိဿယည်းယူဖွယ် မလိုသောကြောင့် ဆရာမထားဘဲ အလိုရှိရာသွားလာနိုင်သော နိဿယမုဂ္ဂနကအင်္ဂါပြည့်သူ ကိုလည်းကောင်း “စာတုဒ္ဓိသ” ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ရသေး၏။

ရှိသော၊ သံဃဿ-သံဃာ၏အထံ၌၊ (“ပတိဋ္ဌာပေဟိ-တည်စေလော”၌ စပ်) [“စာတုဒ္ဓိသဿ-အရပ်လေးမျက်နှာ၌ တည်သော၊ သံဃဿ-သံဃာအား၊ ပတိဋ္ဌာပေဟိ-တည်စေလော”ဟု ရှေးနိဿယများ ပေးကြ၏။ ပတိပုဗ္ဗ ဌာဓာတ်က အာဓာရကိုသာ ဝဲသည်။ သမ္ပဒါန်ကို မဝဲပါ။ ဥပရှေးရှိသော ဌာဓာတ်သာ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း အနက်ဟောရာ၌ သမ္ပဒါန်ကို ဝဲသည်။]

၂၉၅။ အနုမောဒနဂါထာသု-အနုမောဒနဂါထာတို့၌၊ (ကျောင်းလှူပြီးနောက် အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်စေကြောင်း ဂါထာတို့၌) [အနုမောဒန္တိ ဧတာဟိတိ အနုမောဒနာယော၊] သီသံ ဥက္ခတိ-သီသံ ဥက္ခဟူသော စကားကို၊ ဥတုဝိသဘာဂ ဝသေန-သဘောမတူသော ဥတု၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ သိသိရေစာပိ ဝုဋ္ဌိယောတိ ဧတ္ထ-သိသိရေစာပိ ဝုဋ္ဌိယောဟူသော ဤပါဠိ၌၊ သမ္ပသိတကဝါတော-ပြင်းထန်သော မိုးရေမိုးပေါက်ရှိသောလေကို၊ [ဝိမတိ၌ “သမ္ပသိတကောဝါတော”ဟု ရှိ၏။] သိသိရေတိ-သိသိရဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-ဆိုအပ်၏။ ဝုဋ္ဌိယောတိ-ကား၊ ဥဇကဝုဋ္ဌိယော ဧဝ-ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်ရွာသော မိုးရေတို့ပင်တည်း။

သီတံ ဥက္ခံ။

။သီတန္တိ အဇ္ဈတ္တဓာတုက္ခောဘဝသေနဝါ ဗဟိဒ္ဓဥတုဝိပရိဏာမ ဝသေနဝါ ဥပ္ပဇနကသီတံ-အတွင်းဓာတ်ချောက်ချား၍ အေးစက်နေသည်ဖြစ်စေ၊ အပြင်ဘက် ဥတုဖောက်ပြန်သောကြောင့် အေးသည်ဖြစ်စေ အဇ္ဈတ် ဗဟိ ၂-လီသော အအေးကို “သီတံ”ဟု ဆိုသည်။ ဥက္ခန္တိ အဂ္ဂိသန္တာပံ၊ တဿ ဝနဒါဟာဒိသု သမ္ပဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တတောဝါတာတပေါစသည်ဖြင့် လေ၊ နေပူတို့ကြောင့်ဖြစ်သော အပူကို သီးခြားဆိုလတ်ဖြစ်သောကြောင့် “ဥက္ခ”အရ မီးပူကို ယူရသည်။ ထိုမီးပူသည်လည်း တောမီးအကြီးအကျယ်လောင်ရာဝယ် တောကျောင်းနှင့် ဝေးကွာစေကာမူ အပူရှိန်ဟပ်နိုင်၏။ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်နေသောအခါ ထိုအပူရှိန်ကို ကာကွယ်နိုင်သည်။

သိသိစာရေပိ ဝုဋ္ဌိယော။

။ဥတု ၆-ပါးတွင် “သိသိရဥတု”ဟု ဥတုတစ်မျိုးရှိ၏။ ပြာသိုလပြည့်က တပေါင်းလပြည့်အထိ ၂-လတည်း၊ ထိုသိသိရဥတု၌ မိုးပေါက်နှင့်တကွ တိုက်ခတ် သောလေကို “သိသိရေ ဇာံတော သိသိရော”အရ သိသိရဟုခေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် “သိသိရေတိ သမ္ပသိတကဝါတော ဝုစ္ဆတိ”ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။ [သိသိရေတိ သိသိရကာလဝသေန သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာဒိဝသေနစ ဥပ္ပန္နေ သိသိရ သမ္ပဿေ၊-သာရတ္ထ။]

ဝိမတိ။

။သိသိရေတိ သိသိရကာလေ ဟိမဝါတဝသေန သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာဒိ ဝဿဝါတဝသေနစ ဥပ္ပန္နော ခရော သီတသမ္ပဿော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ သမ္ပသိတကောတိ၊ ဤဝိမတိအလို အဋ္ဌကထာ၌ “သမ္ပသိတကော ဝါတော”ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်တူသည်။ ဤဋီကာတို့အရ “သမ္ပသိတကဝါတ”ဟူသည် “သံ-ပြင်းထန်းသော+ဖုသိတက-မိုးရေမိုးပေါက်ပါရှိသော+ဝါတ-လေတည်း။ [ယောဇနာ၌ကား- သံကို “သဟအနက်ဟော”ကြံလေ၏။ “ဝုဋ္ဌိ”ဟူသည်ကား ရွာရိုးရွာစဉ် မိုးပင်တည်း။ ဗုဒ္ဓိယောတိ ယဒါ တဒါ ဥပ္ပန္နု ဝဿဝုဋ္ဌိယော-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအခါ၌ဖြစ်သော မိုးရေတို့-သာရတ္ထ။]

တောနိ သဗ္ဗာနိ-ဤအလုံးစုံသော ပုဒ်တို့ကို၊ (သီတံ ဥက္ကံစသော ပုဒ်အားလုံးတို့ကို) ပဋိဟန္တိတိ-ပဋိဟန္တိဟူသော၊ ဣမိနာဝ ပဒေန-ဤတစ်ပုဒ်ထည်းဖြင့်သာ၊ ယော ဇေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။

ပဋိဟညတိတိ-ကား၊ ဝိဟာရေန-ကျောင်းသည်၊ ပဋိဟညတိ-တားမြစ်အပ်၏။ လေဏတ္ထန္တိ-ကား၊ နိလီယနတ္ထံ-ကိန်းအောင်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ သုခတ္ထန္တိ-ကား၊ သီတာဒိပရိဿယာဘာဝေန-အအေးအစရှိသော ဘေးရန်တို့၏၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊

ပဋိဟန္တိ။ ။ပဋိဟန္တိတိ ဗာစတိ၊ [ပတိ+ဟန+တိ၊ ဓာတွန်ချေ၊ န်ကို တိသို့ကပ်၍ "န္တိ"ဟု ဖြစ်သည်။] ယထာ တဒုဘယဝသေန ကာယစိတ္တာနံ ဗာဓနံ န ဟောတိ၊ ဧဝ ကရောတိ၊ သီတုဏ္ဍာဟတေ ဟိ သရီရေသိတို့တ္ထစိတ္တော သိက္ခာ ယောနိသော ပဒတိတံ န သက္ကောတိ-သာရတ္ထ။

ဝါဠမိဂါနိစ။ ။စာအုပ်တို့၌ "တတော ဝါဠမိဂါနိ"ဟု ရှိ၏။ ဤတတောကို ရှေးဦးကာတွင် မဖွင့်ကြ၊ ယောဇနာ၌သာ "ဝါဠိယံ-တတောတိ ဧတ္ထ တောပစ္စယော-ပစ္စတ္ထတ္ထေ ဝတ္တတိ၊ သော ဝိဟာရောတိ ဟိ အတ္ထော"ဟု ဖွင့်သည်။ ဝိမတိ၌လည်း ဤတတောကို မဖွင့်၊ "တတော ဝါတာတပေါ ယောရော"မှ တတောကိုသာ ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ တတောသည် ရှေးပါဠိဟုတ်ဟန်မတူ၊ စကားတစ်ဆက်ထည်းတွင် တတော ၂-ထပ် နီးကပ်စွာပါနေခြင်းလည်း အဆင်မပြေလှ၊ ထို့ကြောင့် "အထော ဝါဠမိဂါနိစ"ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်တူသည်။ "အထော-ထို့ပြင်"ဟု ပေး၊ သို့ဖြစ်လျှင် "ပဋိဟန္တိ ကြိယာအတွက် အဘယ်က ကတ္တားရမည်နည်း"ဟု မေးဖွယ် ရှိ၏။ နာမယောဂကြိယာတွေ့လျှင် နာမကတ္တားမှာ သဘောအတိုင်းပါပြီးဖြစ်၏။ ကျောင်း အနုမောဒနာဂါထာဖြစ်သေကြောင့် "ဝိဟာရော"ဟု ထည့်နိုင်ပါသည်။

သရီသပေစ မကသေ။ ။သရီရေန+သပန္နိ ဂစ္ဆန္တိတိ သရီသပ၊ ဤဝိပြိုဟ်အရ ကိုယ်ဖြင့် တွား၍သွားတတ်သော မြွေစသော သတ္တဝါများကို ယူ၊ မကသေတိ နိဒဿနမတ္ထ မေတံ၊ ဒုံသုဒိနမ္ပိ ဧတေနေဝ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မကသသဒ္ဓါကား ခြင်ကိုဟောရင်းတည်း၊ ထိုခြင်ကို နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ညွှန်ပြထားသည်။ ဒုံသ-မှတ် စသည်တို့ကိုလည်း ဤမကသ သဒ္ဓါဖြင့် သိမ်းယူနိုင်ပါသည်။-သာရတ္ထ။

တတော ၊ပေ၊ ပဋိဟညတိ။ ။ဝါတာတပေါ ယောရောတိ ရုက္ခဂစ္ဆာဒိနံ ဥမ္မုလ ဘဂ္ဂနာဒိဝသေန ပဝတ္တိယာ ယောရော သရဇအရဇာဒိဘေဒေါ ဝါတော ဧဝ ဝိပုပရိဋ္ဌာဟ သမယေသု ဥပ္ပတ္တိယာ ယောရော သူရိယာတပေါစ ပဋိဟညတိ ပဋိဟတိယတိ-သာရတ္ထ။ တတောတိ ဣဒံ ကတ္တာအတ္ထေ နိဿတ္တဝစနံ၊ တေန စ ဝိဟာရေန (သည်) ဝါတာတပေါ ပဋိဟညတိတိ အတ္ထောတိ အာဟ "ဝိဟာရေန ပဋိဟညတိ"တိ-ဝိမတိ။ [ယခုခေတ်၌လည်း အိန္ဒိယ၌လည်းကောင်း၊ တစ်ချို့နိုင်ငံ၌လည်းကောင်း ခြိမ်း၍ မနိုင်အောင် မီးအကြီးအကျယ် လောင်၏။ လူတွေကို သေစေနိုင်အောင် နေလည်းပူ၏။ လေပူလည်း တိုက်၏။]

လေထတ္ထံ။ ။ကိယာဒိ လိဓာတ်သည် "သိလေသန-တစ်နေရာထည်း၌ ငြိကပ်ခြင်း" အနက်ဟောတည်း။ လိယန္တိ နိလိယန္တိ ဧတ္ထာတိ လေဏံ၊ ယုပစ္စည်း၊ နက္ခိ ဣပြန်၊ လေဏတ္ထံတိ နာနာရမဏတော စိတ္တံ နိဝတ္ထေတွာ ပဋိသလ္လာနာရာမတ္ထိ-သာရတ္ထ။

သုခဝိဟာရတ္ထံ-ချမ်းသာစွာနေခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ [ယောဇနာ၌ သုခတ္ထံ
ဝယ် ဝိဟာရပုဒ်ကျေသည်ဟု ကြံ၏။ သုခတ္ထံပုဒ်ရင်းကိုက “ချမ်းသာခြင်းအကျိုးငှာ’
ဟုဆိုလျှင် “ချမ်းသာစွာနေနိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ” ဟူသော အဓိပ္ပာယ်နက်ရပြီးဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပာယ်ထင်ရှားအောင် “ဝိဟာရ”ကို ထည့်၍ အဋ္ဌကထာဖွင့်ဟန်
တူသည်။]

ဈာယိတုံစ ဝိပဿိတုန္တိ ဣဒံပိ ပဒဒ္ဒယံ-ဈာယိတုံစ ဝိပဿိတုံဟူသော ဤပုဒ်
၂-ပါးအပေါင်းကိုလည်း၊ သုခတ္ထဉာတိ ဣမိနာဝ ပဒေန-သုခတ္ထဉာဟူသော ဤပုဒ်နှင့်
ပင်၊ ယောဇေတဗွံ-ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်သည်၊ ဝါ-
ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ-ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊) သုခတ္ထဉာ-
ချမ်းသာခြင်းအကျိုးငှာလည်း၊ ဝိဟာရဒါနံ-ကျောင်းအလှူသည်၊ (ဟောတိ၊) ကတမံ
သုခတ္ထံ-အဘယ်ချမ်းသာခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဝိဟာရဒါနံ ဟောတိ၊) ဈာယိတုံစ-သမထ
ဘာဝနာကို ရှုခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝိပဿိတုံ စ-ဝိပဿနာဘာဝနာ အကျိုး
ငှာလည်းကောင်း၊ ယံ သုခံ-အကြင်ချမ်းသာသည်၊ (အတ္ထိ၊) တဒတ္ထံ-ထိုချမ်းသာ
အကျိုးငှာ၊ (ဝိဟာဒါနံ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဤသို့ ပြည်လှည့်ပါ။)

အထဝါ-ထိုပြင်တစ်နည်းကား၊ ပရပဒေနပိ-ဝိဟာရဒါနံဟူသော နောက်ပုဒ်နှင့်
လည်း၊ ယောဇေတဗွံ-ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဈာယိတုံစ-သမထဘာဝနာကို ရှုခြင်းအကျိုး
ငှာလည်းကောင်း၊ ဝိပဿိတုံစ-ဝိပဿနာဘာဝနာအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရ
ဒါနံ-ကျောင်းအလှူကို၊ (ဝဏ္ဏိတံ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊) [ဈာယိတုန္တိ အဋ္ဌတ္ထိ
သာရမဏေသု ယတ္ထကတ္ထစိ စိတ္တံ (စိတ္တေန-ဖြင့်ဟု ထင်သည်၊) ဥပနိဇ္ဈာယိတုံ၊
ဝိပဿိတုန္တိ အနိစ္စာဒိတော သင်္ခါရေ သမ္ပသိတုံ၊-သာရတ္ထ၊] ဣဓ-ဤကျောင်း၌၊
ဈာယိဿန္တိ-သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှုတော်မူကြကုန်လတုံ၊ ဝိပဿိဿန္တိ-ဝိပဿနာကို
ပွားစေတော်မူကြကုန်လတုံ၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒဒေတော-ပေးလှူသော
ဒါယကာ၏။ သံဃဿ-သံဃာတော်အား၊ ဝိဟာရဒါနံ-ကျောင်းလှူခြင်းတို့၊ အဂ္ဂံ-
အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓေန-ဘုရားရှင်သည်၊ ဝဏ္ဏိတံ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်။

ဣဒံ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောထိ။ ။သုခတ္ထံကို ဈာယိတုံ ဝိပဿိတုံနှင့် မတွဲဘဲ “သီတာဒိ
ပရိဿယာဘာဝေန သုခဝိဟာရတ္ထံ” ဟုပထမဖွင့်ခဲ့သည်။ ဈာယိတုံ ဝိပဿိတုံဟူသော ၂-ပုဒ်
ကိုလည်း သုခတ္ထဉာဟူသော ရှေ့ပုဒ်နှင့်ပင် တွဲပါ။ ကျောင်းအတွင်း၌ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရှုခြင်း၊
ဝိပဿနာပွားစေခြင်းအကျိုးငှာ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဝီတိပဿဒ္ဓိသုခဖြစ်ဖို့ရာ အခြေခံလို၏။ ထို
သုခဖြစ်ဖို့ရာ ဝိဟာဒါနသည် အခြေခံဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ဈာယိတုံ ဝိပဿိတုံကို သုခတ္ထံနှင့်
အဓိပ္ပာယ်တွဲယူပါ” ဟုလို။

သောစ ပေ၊ ဥပဿယန္တိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤဂါထာစကားကို၊ (ဘဂဝံတာ၊) ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (သံယုတ္တနိကာယ် ဒေဝတာသံယုတံ၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ [ယော-အကြင်ဒါယကာသည်၊ ဥပဿယံ-မှီတင်းနေထိုင်ရာ ကျောင်းကို၊ ဒဒါတိ-ပေးလှူ၏၊ သောစ-ထိုဒါယကာသည်ကား၊ သဗ္ဗဒေဝါ-အလုံးစုံကို ပေးလှူသည်မည်သည်၊ (ဗလ၊ ဝဏ္ဏ၊ သုခ၊ စက္ခု၊ ၄-မျိုးလုံးကို ပေးလှူသည်မည်သည်၊) ဟောတိ။]

စ-ဆက်၊ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ အဂ္ဂံ-အမြတ်ဆုံးဟူ၍၊ ဝဏ္ဏိတံ-ခိုးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာဟိ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသော၊ ပေါသော-ယောက်ျားသည်၊ (ဝိဟာရေ-ကျောင်းတို့ကို၊ ကာရယေ-ဆောက်လုပ်စေရာ၏၊) ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊ ဂါထာ-ဂါထာသည်၊ (ဟောတိ၊) ဝါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေတိ-ကား၊ ဧတ္ထ ဝိဟာရ-ဤကျောင်း၌၊ ပရိယတ္တိဗဟုဿုတေစ-ပရိယတ်၌များသော သုတရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဝေဓဗဟုဿုတေစ-ပဋိဝေဓ်များသော သုတရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါသယေ-သီတင်းသုံးစေရာ၏။ [ဋီကာ၌ “ဧတ္ထ ဝိဟာရေသု”ဟု ရှိ၏၊ ရှေး၌ “ဝိဟာရေ ကာရယေ”ဟု ဗဟုဝုစ်ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းပေါင်း ၆၀-ကို အနုမောဒနာပြုသော ဂါထာဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဋီကာပါဌ်က ကောင်းသကဲ့သို့ ထင်၏။]

တေသံ အန္ဓဉ္စာတိ-ကား၊ တေသံ-ထိုကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ အန္ဓဉ္စဝိကံ-လျောက်ပတ်သော၊ ယံ အန္ဓဉ္စ - အကြင်စားဖွယ်သည်လည်းကောင်း၊ ယံပါနဉ္စ-အကြင်သောက်ဖွယ်သည်လည်းကောင်း၊ ယာနိ ဝတ္ထာနိစ-အကြင်အဝတ်သင်္ကန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ယာနိ မဗ္ဗပိဋ္ဌာဒိသေနာသနာနိစ-အကြင်ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်အစရှိသော အိပ်ရာနေရာတို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏။) တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော စားဖွယ်သောက်ဖွယ်၊ အဝတ်သင်္ကန်း၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်အစရှိသော အိပ်ရာနေရာကို၊ ဥဇ္ဈဘူတေသု-ဖြောင့်မတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ အကုဋိလစိတ္တေသု-မကောက်ကျစ်သောစိတ်ရှိကုန်သော၊

သောစ သဗ္ဗဒေဝါ ဟောတိ။ ။ရှေ့၌ နတ်တစ်ယောက်က “အဘယ်ကို ပေးလှူသူသည် ဗလကို ပေးလှူပါသနည်း၊ အဘယ်ကို ပေးလှူသူသည် ဝဏ္ဏကို ပေးလှူပါသနည်း၊ အဘယ်ကို ပေးလှူသူသည် သုခကို ပေးလှူပါသနည်း၊ အဘယ်ကို ပေးလှူသူသည် စက္ခုကို ပေးလှူပါသနည်း”ဟု လျှောက်လာ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “အန္ဓဒေဝါ ဗလဒေဝါ ဟောတိ၊ ဝတ္ထဒေဝါ ဟောတိ ဝဏ္ဏဒေဝါ၊ ယာနဒေဝါ သုခဒေဝါ ဟောတိ၊ ဒီပဒေဝါ ဟောတိ စက္ခုဒေဝါ”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် “ကျောင်းကို လှူသောပုဂ္ဂိုလ်ကား ထိုပြင်သော ၄-မျိုးလုံးကို လှူရာရောက်သည်”ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် “အဂ္ဂံ ဗုဒ္ဓေနဝဏ္ဏိတံ”ဟု မိန့်သည်။

တေသု-ထိုကျောင်းဝယ် သီတင်းသုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌၊ (ဒဒေယျ-ပေးလှူရာ၏။) ဒဒေယျာတိ-ကား၊ နိဒဟေယျ-မြှုပ်နှံရာ၏။ [“ဥဇဘူတေသု”ဟူသော အာဇာရကို ဝှဲ၍ “နိဒဟေယျ”ဟု ဖွင့်ဟန် တူသည်။ တေသံဟူသော သမ္ပဒါန်၏အစပ်ကိုကား “အန္ဓစိကံ”ဟု ထည့်ခဲ့သည်။] တဇ္ဇ-ထိုစားဖွယ်သောက်ဖွယ်စသော အလှူကိုလည်း၊ ဝိပွသန္ဓေန-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ စေတသာ-စိတ်ဖြင့်၊ (“ဒဒေယျ-ပေးလှူ ရာ၏”၌ စပ်) စိတ္တပုသာဒံ-စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကို၊ ဝိရာဇေတွာ-ချွတ်ယွင်းစေ၍၊ န (ဒဒေယျ)-ပေးလှူရာသည်မဟုတ်၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝိပွသန္ဓစိတ္တဿ- အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသော၊ တဿ-ထိုကျောင်းဒါယကာအား၊ တေ- ထိုကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သဗ္ဗဒုက္ခပုန္နဒနံ-အလုံးစုံသော ဒုက္ခကို ပယ်နှုတ်နိုင်သော၊ ဓမ္မံ-တရားကို၊ ဒေသေန္တိ-ဟောကြကုန်၏။ ယံ-ယင်း တရားကို၊ သော-ထိုကျောင်းဒါယကာသည်၊ ဣဓ-ဤဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်၌၊ အညာယ-သိ၍၊ အနာသံဝေါ-အာသဝေါကင်းကွာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ဟုတွာ- ၍) ပရိနိဗ္ဗာတိ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံရ၏။ ဣတိ-အပြီးတည်း။

၂၉၆။ အာဝိဉ္ဇနဆိဒ္ဓံ အာဝိဉ္ဇနရုဇ္ဈိတိ ဣတ္ထဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ရုဇ္ဈိနာမ- ကြီးမည်သည်။ ဒီပိနဂုံဋ္ဌေန-သစ်အမြီးဖြင့်၊ ကတာ-ပြုအပ်သည်။ သစေပိ ဟောတိ- အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ)-ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ ယေဝ-အပ်သည်သာ၊ ကာစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ကြီးသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်သည် ကား၊ န-မဟုတ်၊ [“သေနာသန အသုံးအဆောင်ဖြစ်၍ မအပ်သောပစ္စည်းမရှိ၊ သစ်သတ္တဝါ၏ အမြီးဖြစ်သော ကြီးသော်မှလည်း အပ်၏”ဟူလို၊] တိဏိတာဋ္ဌာနီ တိ-ကား၊ တိဿော-၃ ချောင်းကုန်သော၊ ကုဉ္စိကာယော-သံကောက်တို့ကို၊ (“အနု ဇာနာမိ”၌ စပ်။)

အာဝိဉ္ဇနဆိဒ္ဓံ။ ။အာဝိဉ္ဇနဆိဒ္ဓံတိ ယတ္ထအင်္ဂုလီ ပဝေသေတွာ ဒွါရံ အကာမုန္တာ ဒွါရဗဟံ ဖုသာပေန္တိ၊ တဿေတံ အဓိဝစနံ-အကြင်အပေါက်၌ ကြီးမရှိလျှင် လက်ချောင်းကို သွင်း၍ (ကြီးရှိလျှင် ကြီးကွင်းကိုသွင်း၍) တံခါးရွက်ကို ဆွဲငင်လျက် တံခါးပေါင်နှင့် စေ့နေ အောင် ပိတ်ရ၏။ အာဝိဉ္ဇနဆိဒ္ဓဟူသော အမည်သည် ထိုအပေါက်၏ အမည်တည်း-သာရတ္ထ။

အာဝိဉ္ဇနရုဇ္ဈိ။ ။အာဝိဉ္ဇနရုဇ္ဈိတိ ကဝါဋ္ဌေယေဝ ဆိဒ္ဓံ ကတွာံ တတ္ထ ပဝေသေတွာ ယေန ရုဇ္ဈိကေန ကမုန္တာ ဒွါရံ ဖုသာပေန္တိ၊ (ထိစေ၊ စေ့စေကြကုန်၏။) တံ အာဝိဉ္ဇနရုဇ္ဈိကံ-သာရတ္ထ။

မှတ်ချက်။ ။အာဝိဉ္ဇနပုဂံဝယ် ယောဇနာ၌ အဝ+အဆိဓာတ်ကြံ၍ အဝ၏ အကို ဒီယ၊ အဆိ၏ အကို ဣပြု (နိဂ္ဂဟိတံလာ၊ ဥပြု၍) ရုပ်ပြီးစေ၏။ မိမိကား-“အာ-ရှေးရှု+ဝိ- အထူးအားဖြင့်+အဉ္ဇန-ဆွဲငင်ကြောင်း ကြီး”ဟု ကြံလိုပါသည်။

ယန္တကံ သူစိကံတိ.နတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ယံယံ-အကြင် အကြင်အရာဝတ္ထု ကို၊ ဇာနာတိ-ယန္တကဟု အများသိ၏။ တံတံ-ထိုထိုအရာဝတ္ထုသည်။ ယန္တကံ-ယန္တက မည်၏။ တဿ-ထိုသော့ခလောက်အိမ်ကို၊ ဝိဝရဏသုစိကဉ္စ-ဖွင့်ကြောင်းသော့တံ ကိုလည်း။ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ စေတိယေ-စေတီ၌၊ ဝေဒိကာသဒိသံ- အကာအရံနှင့်တူသော လေသောက်ပြတင်းသည်။ ဝေဒိကာ ဝါတပါနံနာမ- ဝေဒိကာဝါတပါနမည်၏။ ဇာလကဗဒ္ဓိ-ဇာတိဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော လေသောက်ပြတင်း သည်။ ဇာလဝါတပါနံနာမ-ဇာလဝါတပါနမည်၏။ ထမ္ဘကဝါတပါနံ-တုတ်တိုင်တပ် အပ်သော လေသောက်ပြတင်းသည်။ သလာကဝါတပါနံနာမ-သလာကဝါတပါန မည်၏။

ယန္တကံ၊ သူစိကံ။ ။ယန္တသဒ္ဓါသည် "စက်ယန္တြား"အနက်ကို ဟော၏။ စက်ယန္တြား သည် လုံခြုံစေလိုအပ်သော အရာဝတ္ထုကို စောင့်ရှောက်တတ်သကဲ့သို့ ဤယန္တမည်သော အရာ ဝတ္ထုလည်း အိမ် ကျောင်းတို့ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်တတ်သောကြောင့် ယန္တနှင့်တူရကား ဥပမာအနက်၌ ကပစ္စည်းသက်၍ "ယန္တမိဝ ယန္တကံ"ဟု ထောမနိမိ ပြု၏။ ထိုယန္တကသည် ခလောက်ဆွဲသကဲ့သို့ ဆွဲတပ်ရသော ယန္တက၊ တံခါးမုခ်၌ ဖွဲ့တပ်ရသော အိမ်ယန္တကဟု အမျိုးမျိုး ရှိ၏။ အချုပ်မှာ- သော့ခလောက် သော့အိမ်ပင်တည်း။ ထိုကိုဖွင့်ကြောင်း သော့သည် အချောင်း ကလေးဖြစ်သောကြောင့် "ခုဒ္ဓိကာ+သူစိ-သူစိကာ"ဟု ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။"ယံယံ ဇာနာတိ၊ တံတံ ယန္တကံ"ဟူသော အဖွင့်သည် ယန္တက သရုပ်မပေါ်သောကြောင့် ပါဠိပျက်နေဟန်တူသည်။ "ယံယံ+တံတံ"ဟု ဝိစ္ဆာရိခြင်းလည်း အဓိပ္ပါယ်မထူး၊ ထို့ကြောင့် "ယံ+ယန္တယတိ-အကြင်အရာဝတ္ထု+တွန့်လိုက် တိုးလိုက်ဖြစ်တတ်၏။ တံ+ယန္တကံ"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်။ သော့ခလောက်သည် သော့ဖြင့်လှည့်၍ ဖွင့်သောအခါ အတွင်းက ရှေ့တိုး နောက်ဆုတ် လုပ်တတ်၏။ ယတိဓာတ်လည်း သင်္ကေစအနက်ကို ဟော၏။ ["ဝိဝရဏသုစိကဉ္စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ"၌ ပါဠိတော်ဝယ် "အနုဇာနာမိ"ဟု စပ်ပုဒ်ကြိယာ တိုက်ရိုက် ပါသောကြောင့် "ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ"ပိုဟန်တူသည်။]

စေတိယေ ဝေဒိကာသဒိသံ။ ။စေတိယေ ဝေဒိကာသဒိသံတိ ဝါတပါနဗာဟာသု စေတိယေ ဝေဒိကာယဝိယ ပဋိကာဒိဟိ ဒဿေတွာ ကတံ-သာရတ္ထ။ စေတိယေ ဝေဒိကာ သဒိသံတိ ဝါတပါနဒါရုံဝါ (လေသောက်ပြတင်း သစ်သားချောင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊) ဇာလံဝါ (ဇာပေါက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊) အထပေတွာ (မတပ်မူ၍၊) ဒါရုဋ္ဌာနေ (သစ်သား တပ်ဖို့ နေရာ၌)၊ စေတိယေ ဝေဒိကာယ (အကာ၏)၊ ပဋ္ဌာဒိနိဝိယ (အပြားစသည်တို့ကဲ့သို့)၊ ဣဋ္ဌကာ ဒိဟိ ဥဒ္ဓံ တိရိယဉ္စ ပဋိကာဒယော ဒဿေတွာ စတုဆိဒ္ဓယုတ္တံ (ယခုခေတ်၌ အုတ်အကွက်ကဲ့သို့ အကွက်ပေါက် ၄-ပေါက်ရှိအောင်) ကတံ-ဝိမတိ။

ထမ္ဘကဝါတပါနံ။ ။ထမ္ဘကဝါတပါနံနာမ တိရိယံ ဒါရုနိ အဒတွာ ဥဇုကံ ဌိတေဟိ ဧဝ ဝေဏုသလာကာဒိဟိ ကတံ-သာရတ္ထ။ ထမ္ဘကဝါတပါနံနာမ တိရိယံ ဒါရုနိ အဒတွာ

စက္ကလိကန္တိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ စောဠကပါဒပုဉ္ဇနံ-အဝတ်စုတ်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ကြီးဝိုင်းခြေသုတ်ကို၊ ဗန္ဓိတုံ-ဖွဲ့တပ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်၊ ဝါတပါနဘိသီတိ-ကာ၊ ဝါတပါနပ္ပမာဏေန-လေသောက်ပြတင်း အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ ဘိသိ-ဘုံလျှို့ကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဗန္ဓိတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော။

မိမုန္တိ-ကာ၊ မိမုကံ-မြေကြီး၊ သစ်သားတို့ဖြင့်ပြုအပ်သော ခုံငယ်ကို၊ (“အနုဇာနာမိ”၌ စပ်၊) [မိမုကန္တိ မဉ္ဇာကာရေန မဋ္ဌမတ္တိကာဒီဟိ ကတဝေဒိကာ ကာရံ-ညောင်စောင်းပုံသဏ္ဍာန်၊ ညောင်စောင်းအရွယ်အစားအားဖြင့် ပြုအပ်သော သစ်သားခုံ၊ သို့မဟုတ် မြေညက်ခုံ အကျည်တည်း၊-ဝိမတိ၊ ဤနေရာ၌ ဝေဒိကာ

(ဖီလာတုတ်ချောင်းတို့ကို မတပ်ဘဲ) ဥဒ္ဓံ သပိတဒါရူဟိ ဧဝ ကတံ-ဝိမတိ။ [ယခုအခါ အထက် အောက် သံချောင်းစိုက်ထားအပ်သော အလယ်တန်း (ဟင်းဂလိုင်း) မပါသော လေသောက် ပြတင်းမျိုးတည်း၊ လေသောက်ပြတင်းပေါက်၌ လေဝင်အောင် ဇာကွက်၊ သစ်သားချောင်း၊ အုတ်ကွက်တစ်ခုခု ပြုထားရသည်။]

ဒွါရနုဒ ဝါတပါနံ။

။ပါဠိတော်၌ ဒွါရ-ဝါတပါန ၂-မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် အရန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ပဝတ္တန္တိ+ဧတ္တာတိ အာရံ၊ ဒွိန္ဒံ-ထွက်သူ ဝင်သူ ၂-ဖက် လူတို့၏၊ အာရံ-ဖြစ်ရာတံခါးပေါက် တည်း၊ ဒွါရံ-ပေါက်၊ အရဇာတ်၊ ဂတိအနက်၊ ဣပစ္စည်း၊ ဒွိအာရမ္ပ ဒွိကို ဒု၊ ဥကို ဝပြု၍ “ဒွါရ”ဟု ဖြစ်သည်။ ဤဝိပြုဟ်အရ အဝင်အထွက် တံခါးမကြီးကို “ဒွါရ”ဟု ခေါ်ရ၏။ ပြတင်း ပေါက်ကလေးများကိုကား “ဝါတံ+ပိဝတိတိ ဝါတပါနံ”ဟု ဝိပြုဟ်ပြု၍ “ဝါတပါနံ”ဟု ခေါ်ရ သည်။

စက္ကလိကံ။

။စက္ကသဒ္ဓါသည် စက်ဝန်းအနက်ကို ဟော၏။ ထိုစက်သဏ္ဍာန် ရှိသော ခြေသုတ်ကို “စက္ကလိကံ”ဟု ခေါ်၏။ အဝတ်စုတ် အဝတ်ဟောင်းတို့ကို ကြိုးကျစ်၍ ထိုကြိုးကို ရစ်ပတ် ဝိုင်းလိုက်သောအခါ ခြေသုတ်စရာ အဝိုင်းဖြစ်၏။ ထိုခြေသုတ်ကြိုးဝိုင်း သဏ္ဍာန်စက်ဝန်းကို လေသောက်ပြတင်းပေါက်၌ တပ်ထားသောအခါ လေအနည်းငယ်ရ၍ လင်းနို့စသော အကောင်များလည်း မဝင်နိုင်သောကြောင့် လေသောက်ပြတင်းပေါက်၌ တပ်ထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

ယောဇနာ။

။ယောဇနာ၌- “စက္ကလိကံတိ ဧတ္ထ စက္ကာကာရေန + အလတိ ပဝတ္တံတိတိ စက္ကလံ၊ စောဠပါဒပုဉ္ဇနံ၊ တေန ဗန္ဓိတပ္ပန္နိ စက္ကလိကန္တိ ဒသေန္တော အာဟ စောဠကပါဒပုဉ္ဇနံ ဗန္ဓိတုန္တိ”ဟု ဖွင့်၍ ဗန္ဓိတပ္ပန္နိအနက်၌ ဣကပစ္စည်းသက်ဟု ကြံလေသည်။ ကာမသုခလ္လိကပုဒ် ကဲ့သို့ လိကပစ္စည်းသာ ဖြစ်သင့်သည်။ [စောဠ-အဝတ်+က-စက်ဆုတ်၊ ထိုအဝတ်စုတ်တို့ကို ကြိုးကျစ်၍ ပြုလုပ်အပ်သော+ပါဒပုဉ္ဇန-ခြေသုတ်။]

ဝါတပါနဘိသိ။

။ဘုံလျှို့လုပ်သောအခါ အပြင်က အိတ်လုပ်၍ အတွင်းက အဆာသွင်းထားရ၏။ ထိုဘုံလျှို့မျိုးကို လေသောက်ပြတင်း၌ တပ်ထားသောအခါ လေလာလျှင် ဘုံလျှို့က ရမ်း၍နေသောကြောင့် လေဝင်၏။ လင်းနို့စသည်တို့လည်း ရုတ်တရက် မဝင်နိုင်ပါ။ [ရှေ့က လေသောက်ပြတင်းပေါက်အတွက် တံခါးရွက်ကို ခွင့်ပြုတော်မမူသေး၊ ဤသိက္ခာ ပုဒ်ရောက်မှ တံခါးရွက်ကိုလည်း ခွင့်ပြုတော်မူသည်။]

သန္ဒါသည် မြေခုံ (အကျည်) အနက်ကို ဟော၏။ ပိဒလမဉ္ဇကန္တိ-ကား၊ ဝေတ္တမဉ္ဇ-
ကြိမ်တို့ဖြင့် ခတ်အပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝေဠုပိလိဝေဟိ-ဝါးနှီး
တို့ဖြင့်၊ ဝိတ်-ရက်အပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ (အနုဇာနာမိဉ္ဇ စပ်) ပိဒလမဉ္ဇကံ
နေရာဝယ် “ဝိဒလမဉ္ဇ”ဟု အခြားနေရာ၌ ရှိ၏။

၂၉၇။ စတုရဿပိဋ္ဌ-အညီအမျှ လေးထောင့်ရှိသော အင်းပျဉ်ကို၊ အာသန္တိ
ကောတိ-အာသန္တိကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ [အာသန္တိကောတိ စတုရဿ ပိဋ္ဌ
ဝုစ္စတိဟူသော စကားသည်မှန်၏။] ဥစ္စကမ္ပိအာသန္တိကံတိ-ဥစ္စကမ္ပိအာသန္တိကံဟူ၍၊
ဝစနတော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ (ဤနေရာ၏ နောက်နား၌ ဟောတော် မူခြင်း
ကြောင့်)၊ ဧကတောဘာဂေန-အလျားတည်းဟူသော တစ်ဖက်သောအဖို့အားဖြင့်၊
ဒီယပိဋ္ဌမေဝ-ရှည်သော အင်းပျဉ်သည်သာ၊ (လေးထောင့်အညီအမျှ မဟုတ်၊
အလျားရှည်သော အင်းပျဉ်သည်သာ)၊ အဋ္ဌင်္ဂီလပါဒကံ-လက်ရှစ်သစ် အခြေရှိသော
အင်းပျဉ်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ စတုရဿပိဋ္ဌအာသန္တိကော ပန-လေးထောင့်ရှိသော

ပိဒလမဉ္ဇကံ။ ။[ပိဒလမတ်၊ ကံဟော(က)ပစ္စည်းဟု ထောမနိမိဆို၏။] ဝိသေသေန+
ဒလျှတေ-ခွဲအပ်၏၊ ဣတိ ဝိဒလော-ကြိမ်၊ ဝါးတို့ဖြင့် ရက်ထားအပ်၏၊ ခက်ထားအပ်သော
ကြောင့် စေ့၍-(စိ၍) မနေဘဲ အထူးခွဲထားအပ်သော ကြသော ညောင်စောင်း၊ ဝကို ဗပြု၍
“ပိဒလ”ဟု ဖြစ်သည်။

ဥစ္စကံပိ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗေ။ ။စမ္ပက္ခန္တက ဥစ္စာသယန မဟာသယနကို ပြရာအခန်း၌
လက်ရှစ်သစ်ထက်မြင့်သော အာသန္တိကကို မအပ်ဟု ပယ်တော်မူခဲ့၏။ ဤနေရာ၌ကား “ဥစ္စကံပိ
အာသန္တိကံ-လက်ရှစ်သစ်ထက် လွန်အောင်မြင့်သော အာသန္တိကကိုလည်း”ခွင့်ပြုတော်မူပြန်၏။
ထိုစကား ၂-ရပ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရမည်နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ဥစ္စကံပိ” စသည်ကို
မိန့်သည်။ ထိုဥစ္စာသယနအခန်း၌ ပြအပ်သော အာသန္တိကသည် လေးထောင့်မဟုတ်၊ အလျား
ရှည်သော အာသန္တိကတည်း။ ဤ၌ကား အလျားအနံအညီအမျှ ၄-ထောင့်ရှိသော အင်းပျဉ်
တည်း။ ထို့ကြောင့် “လက်ရှစ်သစ်ထက် လွန်သော်လည်းအပ်သည်”ဟု ခွင့်ပြုတော်မူပြန်သည်။
အချုပ်မှာ- အလျားရှည်သော ဒီယပိဋ္ဌဖြစ်လျှင် လက်ရှစ်သစ်သာ အခြေရှိရမည်။ စတုရဿ
ပိဋ္ဌအာသန္တိကဖြစ်လျှင်ကား လက်ရှစ်သစ်ပမာဏထက် လွန်သော်လည်း အပ်ပါ၏-ဟူလို။

ဝိမတိ။ ။စတုရဿ ပိဋ္ဌန္တိ သမစတုရဿ၊ အဋ္ဌင်္ဂီလပါဒကံ ဝဋ္ဋတိတိ အဋ္ဌင်္ဂီလ
ပါဒကမေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ ပမာဏတိက္ကန္တောပိ ဝဋ္ဋတိတိ သမစတုရဿမေဝ သန္ဓယာ ဝုတ္တံ၊ အာယတ
စတုရဿာ ပန-သတ္တင်္ဂ ပဉ္စဂီပိ ဥစ္စပါဒါ န ဝဋ္ဌန္တိ၊ ဤဝိမတိ၌ “အဋ္ဌင်္ဂီလပါဒကမေဝ”ဟု ဧဝ
ထည့်၍ ဖွင့်ခြင်းသည် အဋ္ဌင်္ဂီလပါဒက အတိက္ကန္တကို ကန်မြစ်လိုသောကြောင့်တည်း။ “ဒီယပိဋ္ဌ
မေဝ”မှ-ဧဝကို-ယူ၍ဖွင့်ခြင်းမဟုတ်၊ ဒီယပိဋ္ဌမေဝ၌ ဧဝကား စတုရဿပိဋ္ဌကို ကန်မြစ်သော
အဝဓာရဏတည်း။ ယောဇနာ၌မူ ဒီယပိဋ္ဌမေဝမှ ဧဝကို အဋ္ဌင်္ဂီလပါဒကံနောင်ရွှေ့၍ ယောဇနာ
လေသည်။

အာသန္နိကအင်းပျဉ်သည်ကား၊ ပမာဏာတိက္ကန္တော-လက်ရှစ်သစ်ပမာဏကို လွန်သည်။ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဣတိ ဝေဒိတဗျော။ [စတုရဿ ပိဋ္ဌအာသန္နိကောနေရာဝယ် အချို့စာ၌ “စတုရဿ အာသန္နိကေန”ဟူသော ရှိ၏။]

သတ္တဂေါနာမ-ခုနစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ညောင်စောင်းမည်သည်၊ တီသု-သုံးဖက်ကုန်သော၊ ဒိသာသု-အရပ်တို့၌၊ အပဿယံ-မှီရာကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ကတမဉ္ဇော-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းတည်း၊ အယမ္ပိ-ဤသတ္တင်္ဂ ညောင်စောင်းသည်လည်း၊ ပမာဏာတိက္ကန္တော-လက်ရှစ်သစ် ပမာဏကိုလွန်သည်။ (သမာနော)ပိ-လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ [ဤ၌လည်း “ပမာဏတိက္ကန္တောပိ”ဟု သမ္ဘာဝနာဇောတက ပိသဒ္ဒါ ပါသင့်၏။ စာအုပ်တို့၌ မပါ။] ဝေတ္တမယံ-ကြိမ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ဝါ-ကြိမ်အထည်ကိုယ်ရှိသော၊ ပိဋ္ဌ-အင်းပျဉ်ကို၊ ဘဒ္ဒပိဋ္ဌန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။

ပိဋ္ဌိကာတိ-ကား၊ ပိလောတိကာပဒ္ဒပိဋ္ဌမေဝ-အဝတ်တို့ဖြင့်သာ ဖွဲ့ကျစ်အပ်သော အင်းပျဉ်တည်း၊ ဒါရုပဋိကာယ-သစ်သားပြား၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ပါဒေ-အခြေတို့ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ (ကတံ၌ စပ်) ဘောဇနဖလကံဝိယံ-ထမင်းစားရာ ပျဉ်ချပ်ကိုကဲ့သို့၊ ဝါ-စားပွဲကိုကဲ့သို့၊ ကတပိဋ္ဌ-ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်ကို၊ ဧဠကပါဒ ပိဋ္ဌနာမ-ဧဠကပါဒပိဋ္ဌမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ အာမလကာကာရေန-သျှစ်သျှားသီး

သတ္တဂေါ။ ။သတ္တ+အင်္ဂါနိ+ယဿာတိ သတ္တဂေါ။ ဦးခေါင်းဘက် ဘေး ၂-ဖက်တို့၌ မှီရာပျဉ်ချပ်ရှိသောကြောင့် ထို ၃-ဖက်နှင့်တကွ ခြေ ၄-ချောင်းပေါင်းလျှင် အင်္ဂါ ၇-ပါးရှိ၏ဟု ဆိုသည်။ ထိုမှီရာ ၃-ဖက်ရှိသော ညောင်စောင်းမျိုးကို ယခုခေတ် မတွေ့ရ။ ကြိမ်ကလားထိုင်ကြီး များကား ဦးခေါင်းမှီစရာလည်း ရှိ၊ ဝဲယာ၌ လက်တင်စရာလည်း ရှိသောကြောင့် “သတ္တင်္ဂ”ဟု ယူလျှင် သင့်မည်ထင်သည်။ အယမ္ပိ၌ ပိဖြင့် စတုရဿအာသန္နိကကို ပေါင်း၊ ယောဇနာ၌ကား “အပေက္ခာ”ဟု ဆို၏။

ဘဒ္ဒပိဋ္ဌ။ ။ကောင်းမြတ်သော ဝုဋ္ဌတို့ “ဘဒ္ဒပိဋ္ဌ”ဟု ခေါ်၏။ ဘဒ္ဒဉ္စ+တံ+ပိဋ္ဌဇ္ဇာတိ ဘဒ္ဒပိဋ္ဌ။ ထိုဘဒ္ဒပိဋ္ဌလည်း ကြိမ်တို့ဖြင့် ခက်ရုံမျှသာမက အင်းပျဉ်တစ်ခုလုံး ကြိမ်တို့ဖြင့်ချည်း ပြုအပ်သော ပိဋ္ဌတည်း၊ ဝေတ္တေဟိယေဝ+ပကတံ ဝေတ္တမယံ-ကြိမ်တို့ဖြင့်သာ ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်၊ တစ်နည်း- ဝေတ္တံ+ပကတံ+ယဿာတိ ဝေတ္တမယံ-ကြိမ်အထည်ကိုယ်ရှိသော အင်းပျဉ်။ [ဝေတ္တေဟေဝ-စတုရဿဒိအာကာရေန ကတံ ဘဒ္ဒပိဋ္ဌန္တိ အာဟ ဝေတ္တမယံ ပိဋ္ဌန္တိ-ပိမတိ။]

ဧဠကပါဒပိဋ္ဌ။ ။ဒါရုပဋိကာယ ဥပရိတိ အဋ္ဌနိအာကာရေန ဌိတဒါရုပဋ္ဌလဿ ဟေဋ္ဌာ-အပေါင်အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော သစ်သားလွှာ (သစ်သားပြား)၏ အောက်၌ “ပါဒေ ထပေတွာ-ခြေတို့ကိုထား၍” ၌ စပ်၍၌ အပေါင်သစ်သားပြား၏ အောက်၌ ခြေတပ် ရမည်ဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့် ဥပရိဟု ဆိုပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ဥဒ္ဓံ ပါဒံ ကတွာ ပဝေသနကာလံ ဟိ သန္ဓာယ ဥပရိတိ ဝုတ္တံ”ဟု ပိမတိ မိန့်သည်။ အပေါင်သဏ္ဍာန်

ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်၊ ယောဇိတံ-ယှဉ်စေအပ်သော၊ ဝါ-တပ်အပ်သော၊ ဗဟုပါဒပိဋံ-များသောအခြေရှိသော အင်းပျဉ်သည်၊ အာမလကဝဋီကပီဋံနာမ-အာမလကဝဋီကပိဋံမည်၏။ (သျှစ်သျှားသီးလုံးသဏ္ဍာန် ခြေထောက်များစွာပါသော အဝိုင်းဖြစ်သော အင်းပျဉ်) တာဝ-ကြွင်းသော အင်းပျဉ်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ-ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော) ဣမာနိ-ဤအင်းပျဉ်တို့သည်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတပိဋ္ဌာနိ-လာသော အင်းပျဉ်တို့တည်း။ ပန-ဆက်၊ ဒါရမယံ-သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော၊ ပိဋံ-သည်၊ (စားပွဲ ထိုင်ခုံ စသည်သည်) ဝဋ္ဋတိ-၏။ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤအင်းပျဉ်အရာ၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်တည်း။

ကောစ္ဆန္တိ-ကား၊ ဥသီရမယံဝါ-ပန်းရင်းမြက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ခတ်အခင်းသည် လည်းကောင်း၊ မုဉ္ဇပဗ္ဗမယံဝါ-ဖြူဆံမြက်၊ ပြိန်းမြက်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ခတ်အခင်းသည်လည်းကောင်း၊ (“ဥပန္နံ ဟောတီ” ၌ စပ်)၊ [ပါဠိတော်နိဿယ၌ “ခတ်” ဟု မခေါ်ဘဲ “ကပ်” ဟု စကားသုံး၏။ “အလယ်၌ကျဉ်း၍ အထက်အောက်၌ ကျယ်ပြန့်သော ထိုင်စရာ အခင်းတစ်မျိုး” ဟု ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။] အဋ္ဌင်္ဂီလပရမံ ပဉ္စပဋိပါဒကန္တိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မနုဿာနံ-လူတို့၏။ ပမာဏင်္ဂီလမေဝ-ပမာဏဖြစ်သော လက်သစ်သည်သာ၊ အင်္ဂုလံ-အင်္ဂုလမည်၏။

ရှိသော သစ်သားပြား၏အောက်က ခြေထောက်ထားရသော်လည်း အပေါင်သွင်းသောအခါ ခြေထောက်တို့ကို အထက်၌ထား၍ သွင်းရသောကြောင့် “ဥပရီ” ဟု ဆိုသတတ်၊ ထိုအင်းပျဉ်၏ ခြေထောက်သည် သိုး၏ နောက်ခြေထောက်ကဲ့သို့ ကောက်သောပုံသဏ္ဍာန်ရှိသောကြောင့် “ဧဋကပါဒပိဋံ” ဟု ခေါ်ရသည်။ ဧဋကဿ ပစ္ဆိမပါဒဒွယံဝိယ ဝင်္ကာကာရေန ဌတတ္တာ ပနေတံ ဧဋကပါဒ ပိဋန္တိ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။

အာမလက ဝဋီက ပိဋံ။ ။ ရိုးရိုး စားပွဲဝိုင်း၏အောက်၌ ခြေထောက်တပ်သောအခါ၊ ယခုခေတ် မျက်မြင် ခြေထောက်မျိုးမဟုတ်ဘဲ သျှစ်သျှားသီးပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော ခြေထောက်ကလေးတွေ သုံးလေးဆယ်လောက် တပ်ရသော အင်းပျဉ်သည် သျှစ်သျှားသီးပုံသဏ္ဍာန် ခြေထောက်ပါ ရှိ၍ ဝိုင်းသောကြောင့် “အာမလကဝဋီကပိဋံ” မည်၏။ [ဤသို့ ခြေထောက်များစွာပါရှိသောကြောင့် “ယောဇိတံ” ကို “ဗဟုပါဒ” ၌ စပ်၍ “ယောဇိတ ဗဟုပါဒပိဋံ” ဟု ပါဠိရှိသင့်သည်။ စာအုပ် တို့၌ “ယောဇိတံ” ဟု ရှိ၏။]

အဋ္ဌင်္ဂီလပရမံ။ ။ အဋ္ဌင်္ဂီလပရမံ၌ အင်္ဂုလံအရ “ဘုရားရှင်၏ လက်သစ်တော်ကို ယူရမည်လော၊ လူတို့၏ ရိုးရာလက်သစ်ကို ယူရမည်လော” ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “မနုဿာနံ ပမာဏင်္ဂီလမေဝ အင်္ဂုလံ” ကို မိန့်သည်။ ဧဝဖြင့် သုဂတင်္ဂီလကို ကန့်၊ စာအုပ်တို့၌ “ပမာဏင်္ဂီလမေဝ အဋ္ဌင်္ဂီလံ” ဟု တွေ့ရ၏။ ရှေးနိဿယ၌လည်း “ပမာဏင်္ဂီလမေဝ-ပမာဏလောက်သော လက်ရှစ်သစ်သာလျှင်၊ အဋ္ဌင်္ဂီလံ-အဋ္ဌင်္ဂီလမည်၏” ဟု ပေးသည်။ မနုဿာနံ ကိုလည်း “ဝမုကိ မနုဿာနံ” ဟု ယောဇနာဖွင့်၏။

ပရိကမ္မကတာယ-ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသော၊ ဘူမိယာ-မြေ၏၊ ဆဝိသံရက္ခကတ္ထာယ-အပေါ်ရေကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝါ-အဆင်းအရောင်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ အတ္ထရဏံ-ခင်းအပ်သော အခင်းကို၊ စိမိလိကာနာမ-စိမိလိကာမည်၏၊ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ [မြေကြီးပေါ်၌ ဝှေ့နီစသည်တို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းမှုကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ပြုအပ်သောကြောင့် “ပရိကမ္မ”ဟု ခေါ်၏၊ ထိုသို့ ပရိကမ်ပြုအပ်သော မြေပေါ်၌ (သမံတလင်းပေါ်၊ ကြမ်းပေါ်၌) ဝှေ့နီရောင် ဆေးရောင် မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ ဖျာ၊ သင်ဖြူးမခင်းမှီ အောက်ခံအဖြစ်ဖြင့် ခင်းအပ်သော အခင်းသည် “စိမိလိကာ”မည်၏၊ ရှေးက “ပုဆိုးကြမ်းအခင်း”ဟု အနက်ပေးကြ၏။]

ရက္ခတူလန္တိ-ကား၊ သိမ္ဗလိရက္ခာဒိနံ-လက်ပန်ပင် အစရှိကုန်သော၊ ယေသံကေသဉ္စိ-အမှတ်မရှိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥသု အလုံးစုံကုန်သော၊ ရက္ခာနံ-သစ်ပင်တို့၏၊ တူလံ-လဲတည်း၊ (ဝါဂွမ်းတည်း။) လတာတူလန္တိ-ကား၊ ခိရဝလ္လိအာဒိနံ-အုန်မုံးနွယ် အစရှိကုန်သော၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ကုန်းကြီး အစရှိကုန်သော”ဟု ပေး၏။) ယာသံကာသဉ္စိ-အမှတ်မရှိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥသု အလုံးစုံကုန်သော၊ ဝလ္လီနံ-နွယ်တို့၏၊ တူလံ-လဲတည်း၊ (ဝါဂွမ်းတည်း။) ပေါဋ္ဌကိတူလန္တိ-ကား၊ ပေါဋ္ဌကိတိဏာဒိနံ-ပြိန်းမြက်အစရှိကုန်သော၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ပေါင်းရိုးပေါင် အစရှိကုန်သော”ဟု ပေး၏။) ယေသံကေသဉ္စိ-ကုန်သော၊ တိဏဇာတိကာနံ-မြက်အမျိုးရှိသော သစ်ပင်တို့၏၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဥဗ္ဘနဋ္ဌာဒိနံ-ကြံ၊ ကျူအစရှိသည်တို့၏လည်း၊ တူလံ-လဲတည်း၊ (ဝါဂွမ်းတည်း။) [ရှင်မွေးလွန်းမြက်တို့မှဖြစ်သော လဲလည်း ဤမြက်လဲ၌ ပါဝင်၏။]

တိဟိ-သုံးမျိုးကုန်သော၊ ဧတေဟိ-ဤလဲတို့ဖြင့်၊ သဗ္ဗဘူတဂါမာ-အလုံးစုံသော ဘူတဂါမ်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သင်္ဂဟိတာ-သိမ်းယူအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ (ကသွာ တိဟိ ဧတေဟိ/ သဗ္ဗဘူတဂါမာ သင်္ဂဟိတာ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဟိ (ယသွာ)-ကြောင့်၊ ရက္ခဝလ္လိတိဏဇာတိယော-သစ်ပင်၊ နွယ်၊ မြက်အမျိုးတို့ကို မုဉ္ဇိတွာ-လွတ်၍၊ အညော-အခြားသော၊ ဘူတဂါမောနာမ-ဘူတဂါမ်မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ သစ်ပင်၊ နွယ်၊ မြက်မျိုးတို့ကိုလွတ်၍ အခြားဘူတဂါမ် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) တိဟိ ဧတေဟိ သဗ္ဗဘူတဂါမာ သင်္ဂဟိတာ

ပေါဋ္ဌကိတူလံ။ ။ပေါဋ္ဌကိတူလန္တိ ဧရကတိဏတူလံ၊ ပေါဋ္ဌကိဂ္ဂဟဏဉ္ဇေတ္ထတိဏဇာတိနံ နိဒိဿနမတ္တတိ အာဟ၊ ယေသံကေသဉ္စိ တိဏဇာတိကာနန္တိ-သာရဏ၊ ရက္ခလက္ခာစ မုဉ္ဇိတွာ အဝေသေသံ ဂစ္ဆာဒိကံ သဗ္ဗမ္ပိ တိဏဇာတိ ဝေတိ အာဟ၊ ယေသံကေသဉ္စိ တိဏဇာတိကာနန္တိ အာဒိ-ဝိမတိ၊ ဆိုလိုရင်းကား- ရက္ခတူလ၊ လတာတူလတို့မှ ကြွင်းသမျှလဲ၊ ဝါဂွမ်းတို့ကို “ပေါဋ္ဌကိတူလံ”၌ သွင်းယူရမည်-ဟူလို။

ဟောန္တိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဤ ၃-မျိုးတို့ဖြင့် အလုံးစုံသော ဘူတဂါမိကို သိမ်းယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ယဿကဿစိ-အမှတ်မရှိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥသယံ- အလုံးစုံသော၊ ဘူတဂါမဿ-ဘူတဂါမိ၏၊ တူလံ-လဲသည်၊ ဗိမ္မောဟနေ-ခေါင်းအုံး အရာ၌၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဘိသိ-ဘုံလျှိုအခင်းသို့၊ (မွေ့ယာအိပ်ရာခင်း ပြုလုပ်ခြင်းသို့) ပါပုဏိတ္တာ-၍၊ ဝါ-လသော်၊ သဗ္ဗမ္မိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဧတံ- ဤသစ်ပင်လဲ၊ နွယ်လဲ၊ မြက်လဲဟူသမျှကို၊ အကပ္ပိယတူလန္တိ-မအပ်သော လဲဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-လောမ မဖက်သက်သက်၊ ဗိမ္မောဟနေ-ခေါင်းအုံး၌၊ (ခေါင်းအုံးလုပ်ရာ၌) ဧတံတူလမေဝ-ဤလဲမျိုးသည်သာ၊ (ဝဋ္ဋတိ-အပ်သည်ကား) န-မဟုတ်သေး၊ ဟံသမောရာဒီနံ-ဟင်္သာ၊ ဥဒေါင်းအစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗသကုဏာနံ-အလုံးစုံသော ငှက်တို့၏လည်းကောင်း၊ သီဟာဒီနံ-ခြင်္သေ့ အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗစတုပ္ပဒါနဉ္စ-အလုံးစုံသော ခြေ ၄ ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ လောမပ္ပိ-အမွှေးသည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ပန-ဗျတိရိက်၊ ပိယင်္ဂုပ္ပဗကုဋ္ဌပုပ္ဖိဒိ-ပျဉ်းပန်း၊ ခရေပန်း အစရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသယံ အလုံးစုံသော၊ ပုပ္ဖံ-ပန်းသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ (ခေါင်းအုံးအတွင်း၌ မသွင်းအပ်)၊ [အဘိဓာန် နိဿယသစ်၌ “ပိယင်္ဂု-ဥပါသကာပင်” ဟု ပေး၏၊ “ဗကုလ-ချယားပင်” ဟုလည်း ပေးကြ၏။] တမာလပတ္တံ-ပန်းညိုရွက်သည်၊ သုဒ္ဓမေဝ-အခြားအရွက်တို့နှင့်မဖက် သက်သက်သည်သာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-အန္ဓယ၊ မိဿကံ-အခြားအရွက်တို့နှင့် ရောအပ်သော ပန်းညိုရွက်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဘိသိနံ-ဘုံလျှိုတို့၏၊ အနုညာတံ- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော၊ ပဉ္စဝိမံ-ငါးပါးအပြားရှိသော၊ ဥဏ္ဏာဒိတူလမ္မိ-သားမွှေး အစရှိသော လဲသည်လည်း၊ (ဗိမ္မောဟနေ-၌) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ (ပဉ္စဝိမံဥဏ္ဏာဒိတူလ လည်း နှောက်၌လာလတ်။)

အဒ္ဓကာယိကာနီတိ-ကား၊ ဥပမုကာယပ္ပမာဏာနိ-ထက်ဝက်သော ကိုယ် ပမာဏရှိကုန်သော၊ (ဗိမ္မောဟနာနိ ဓာရေန္တိ-၌စပ်) ယေသု-ယင်းထက်ဝက် ကိုယ် ပမာဏရှိကုန်သော ခေါင်းအုံးတို့၌၊ ကဋီတော-ခါးမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ယာဝသီသံ-

အဒ္ဓကာယိကာနိ။ ။ အဒ္ဓေါ-ထက်ဝက်သော+ကာယော-ကိုယ်တည်း၊ အဒ္ဓကာယော-ကိုယ်၊ အဒ္ဓကာယော+ပမာဏံ+ယေသန္တိ အဒ္ဓကာယိကာနိ”ဟု ပြု၍ ပမာဏအနက်၌ ဇာိက ပစ္စည်းသက်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် “ဥပမုကာယပ္ပမာဏာနိ”ဟု ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာ၌ကား “ဥပမုကာယပ္ပမာဏာနီတိ ဣမိနာ အဒ္ဓကာယိကာနီတိ ဧတ္ထ အဒ္ဓဿ ကာယဿ ပမာဏေန ကတာနိ အဒ္ဓကာယိကာနီတိ အတ္ထံ ဒဿေတိ”ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို ပမာဏေနကတ အနက်၌ ဇာိကသက်ပါ။ [ယေသုကို “ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ”၌ကဲ့သို့ အနက်ပေးပါသည်၊ ယောဇနာ၌ကား “ယေသု ဗိမ္မောဟနေသု ကဋီတော ပဋ္ဌာယ ယာဝသီသံ ဥပဒဟန္တိ၊ တာနိ ဗိမ္မောဟနာနိ အဒ္ဓကာယိကာနိနာမာတိ ယောဇနာ”ဟု နိယမဝါကျထည့်၍ ယောဇနာသည်။] ,

ဦးခေါင်းတိုင်အောင်၊ ဥပဒဟန္တိ-ထားကြကုန်၏။ [ဥပဒဟန္တိတိ ထပေန္တိ-ဋီကာ၊
 ယဿ-အကြင်ခေါင်းအုံး၏၊ ဝိတ္တာရတော-အကျယ်အားဖြင့်၊ ဝါ-အနံအားဖြင့်၊
 တီသု-သုံးထောင့်ကုန်သော၊ ကဏ္ဍေသု-အနားတို့တွင်၊ ဒွိန္ဒ-နှစ်ထောင့်ကုန်သော၊
 ကဏ္ဍာနံ-အနားတို့၏၊ အန္တရံ-အကြားအရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ မိနိယမာနံ-တိုင်းတာအပ်
 သော်၊ ဝိဒတ္ထိစေတ-တစ်ထွာ သည်လည်းကောင်း၊ စတုရင်္ဂလဂ္ဂ-လက်လေးသစ်သည်
 လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ မဇ္ဈဌာနံ-အလယ်အရပ်သည်၊ မုဋ္ဌိရတနံ-တောင်ဆုပ်
 အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပန-အဖို့တစ်ပါး၊ ဒီဃတော-အလျားမှ၊ ဒီဃမု
 ရတနံဝါ-အခွဲအားဖြင့် ၂-တောင်ရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ်ထောင့်ထွာရှိ
 သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွိရတနံ ဝါ-၂ တောင်ရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊
 ဟောတိ-၏။ (တံ-ထိုခေါင်းအုံးသည်၊) သီသပ္ပမာဏံနာမ-ဦးခေါင်းပမာဏရှိသော
 ခေါင်းအုံး မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ အယံ-ဤအပိုင်းအခြားသည်၊
 သီသပ္ပမာဏဿ-ဦးခေါင်းပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံး၏၊ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ-အလွန်
 ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားတည်း၊ ဣတော-ဤအပိုင်းအခြားထက်၊ ဥဒ္ဓံ-အလွန်၊ ဝါ-
 အလွန်ပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံးသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဟေဋ္ဌာ ပန-အောက်၌
 ကား၊ ဝါ-အောက်ပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံးသည်ကား၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

သီသပ္ပမာဏံနာမ။

“အနုဇာနမိ ဘိက္ခဝေ သီသပ္ပမာဏံ ဝိမ္မောဟနံ ကာတုံ”
 ဟူသော ပါဠိတော်၌ သီသပ္ပမာဏကို ဖွင့်ပြလို၍ “သီသပ္ပမာဏံနာမ”စသည်ကို မိန့်သည်၊
 ထိုဝါကျ၌ “တီသုကံဏ္ဍေသု ဒွိန္ဒံ ကဏ္ဍာနံ”၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ယခုခေတ် အုံးနေကျ ခေါင်းအုံး
 အပြားကလေးကို ကြည့်၍ မသိနိုင်၊ ကျောင်းများ၌ရှိတတ်သော အထက်အောက် ဘေးအညီ
 အမျှရှိသော ၄-ထောင့် ခေါင်းအုံးကြီးကိုကြည့်မှ သိနိုင်မည်၊ မချုပ်မီ ၄-ထောင့် အဝတ်ကို
 ၃-ထောင့်သာရှိအောင် ထပ်လိုက်သောအခါ ထောင့် ၂-ထောင့်၏ အံကြားသည် တစ်ထွာ
 လက်လေးသစ်ရှိ၍ တပ်ထားအပ်သော အဝတ်၏ ခေါက်ရိုးကြောင်းနေရာ၌ တောင်ဆုပ်
 ပမာဏ ရှိရသည်။

ဝိမတိ။

“သီသပ္ပမာဏံနာမ ယတ္ထံ ဂီဝါယ သဟ သကလံ၊ သီသံ ထပေတုံ
 သက္ကာ၊ တဿစ မုဋ္ဌိရတနံ ဝိတ္တာရပမာဏန္တိ ဒဿန္တော ဝိတ္တာရတောတိ အာဒိမာဟ၊ ဣဒဉ္စ
 ဝိမ္မောဟနဿ ဥဘောသု အန္တေသု ထပေတဗ္ဗစောဠပုမာဏဒဿနံ၊ တဿ ဝသေန
 ဝိမ္မောဟနဿ ဝိတ္တာရပမာဏံ ပရိစ္ဆေတိ၊ တံ ဝဋ္ဋံ ဝါ စတုရသံ ဝါ ကတ္တာ သိဗ္ဗိတံ ယထာ
 ကောဋီတော ကောဋီ ဝိတ္တာရတော ပုတိလဌာနံ မုဋ္ဌိရတနပမာဏံ ဟောတိ၊ ဧဝံ သိဗ္ဗိတဗ္ဗံ၊
 ဣတော အဓိကံ န ဝဋ္ဋတိ၊ တံ ပန အန္တေသု ထပိတစောဠ ကောဋီယာ ကောဋီ အာဟစ္စ
 ဒိဂုဏံ ကတံ တိကဏ္ဍံ ဟောတိ၊ တေသု တီသု ကဏ္ဍေသု ဒွိန္ဒံ ကဏ္ဍာနမန္တရံ ဝိဒတ္ထိစတုရင်္ဂလံ
 ဟောတိ၊ မဇ္ဈဌာနံ ကောဋီတော ကောဋီ အာဟစ္စ မုဋ္ဌိရတနံ ဟောတိ၊ (အလယ်အရပ်သည်
 အစွန်းတစ်ခုမှ အစွန်းတစ်ခုအထိ တောင်ဆုပ်ရှိ၏။) ဣဒမဿ ဥက္ကဋ္ဌပမာဏံ၊ တေနာဟ
 တီသု ကဏ္ဍေသုတိ အာဒိ။

အင်္ဂါလာနဿ-ဂိလာနမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သီသုပဓာနဉ္စ-ဦးခေါင်း ထားရာ ခေါင်းအုံးလည်းကောင်း၊ ပါဒကပဓာနဉ္စ-ခြေတင်ရာ ခြေအုံးလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွယမေဝ- ၂ ခုသော အုံးသည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဂိလာနဿ-ဂိလာန ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝိမ္မောဟနာနိ-ခေါင်းအုံးတို့ကို၊ သန္တရိတွာ-ဖြန့်ခင်း၍၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ပစ္စတ္ထရဏံ-အပေါ်လွှမ်းအခင်းကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ-အိပ်ခြင်းငှာသော်မှ လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ (သမ္ဘာဝနာပံဖြင့် “မိ၍ထိုင်ခြင်းစသည်မှာ အထူးဆိုဖွယ်ရာမရှိ” ဟု ပြသည်။) ပန-ဆက်၊ ဘိသိနံ-ဘုံလျှို့တို့၏အတွက်၊ အနုညာတာနိ-ခွင့်ပြုတော်မူ အပ်ကုန်သော၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊ ယာနိ ကပ္ပိယတူလာနိ-အကြင်အပ်သော လဲတို့သည်၊ (သန္တိ) တေဟိ-ထိုလဲတို့ဖြင့်၊ (ကတံ-ပြုအပ်သော) ဝိမ္မောဟနံ-ခေါင်းအုံး သည်၊ မဟန္တိဋ္ဌိ-ပမာဏထက်ကြီးသော ခေါင်းအုံးသည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော-ဖုဿဒေဝထေရ်သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ ဝိနယဓရေဥပတိဿထေရော-ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်သော ဥပတိဿထေရ်သည်၊ ဝိမ္မောဟနံ-ကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုအုံး၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကပ္ပိယတူလံ ဝါ-အပ်သော လဲကိုသော် လည်းကောင်း၊ အကပ္ပိယတူလံ ဝါ-မအပ်သော လဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခိ ပိတွာ-ထည့်၍၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောရဟန်းအား၊ ပမာဏမေဝ-ပမာဏရှိသော ခေါင်းအုံးသည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟ-ပြီ။ [ဤဝါဒကို နောက်ထား သောကြောင့် ဤဝါဒအတိုင်းသာ မှတ်ရသည်။]

ပဉ္စဘိသိယောတိ-ကား၊ ပဉ္စဟိ-ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဥဏ္ဏာဒိဟိ-သားမွေး အစရှိ သည်တို့ဖြင့်၊ ပူရိတဘိသိယော-ပြည့်စေအပ်သော ဘုံလျှို့တို့ကို၊ (“အနုဇာနာမိ”၌ စပ်) ဟိ-ခွဲ၊ တူလဝဏနာယ-လဲတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ စတာသံ-ဤဘုံလျှို့ တို့၏၊ ဝဏနာ-အရေအတွက်ကို၊ (ဘဝတာ) ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ဟဥဏ္ဏာစသည်ကို “တူလ” ဟု ခေါ်ထား၏။ ထိုတူလတို့က ငါးမျိုးပြားသောကြောင့် “ပဉ္စဘိသိယော”ဟု ဘိသိငါးမျိုးအရေအတွက်ကို ဟောတော်မူထားသည်-ဟူလို။ တံတ္ထ-ထိုငါးမျိုးသော လဲတို့တွင်၊ ဥဏ္ဏဂ္ဂဟဏေန-ဥဏ္ဏသဒ္ဒါဖြင့်၊ ကောလံ-သက်သက်၊ (ဧဠကလောမမှ

အင်္ဂါလာနဿ |ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ “ဂိလာနမဟုတ်လျှင် ခေါင်းအုံးနှင့် ခြေအုံး ၂- လုံးသာ အပ်၏”ဟု ဆို၏။ ယခုအခါ ခြေအုံးကို အများအားဖြင့် အသုံးပြုလေ့မရှိကြ၊ သို့သော် ခြေအုံးအစား ခေါင်းအုံးကို (ပါးနေသည့်အတွက်) ၂-လုံးထားကြ၏။ ထိုသို့ ထားခြင်းကြောင့်ကား အပြစ်မရှိတန်ရာ၊ စာ၌လာသော ခေါင်းအုံးသည် (အလုံးဖြစ်စေ၊ ၄-ထောင့်ဖြစ်စေ) မြင့်သော ကြောင့် ၂-လုံးဆင့်၍ မအုံးနိုင်၊ ယခုခေတ် ခေါင်းအုံးများကား နိမ့်သောကြောင့် ၂-လုံးဆင့်ရ ၏။ ယခုအခါလည်း စာလာအတိုင်း မြင့်အောင်ချုပ်၍၊ ခေါင်းအုံးတစ်လုံးသာထားလျှင် ကောင်း၏။ သို့မဟုတ် အောက်က သင်္ကန်း၊ စောင် စသည်ထား၍ တစ်လုံးသာ အသုံးပြုလျှင် လည်း ကောင်းပေသည်။

တစ်ပါးသော အခြားလောမ မဖက်သက်သက်) ဧဋ္ဌကလောမမေဝ-သိုးမွေးကိုသာ၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ မနုဿလောမံ-လူ့အမွေးကို၊ ထပေတွာ-၍၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယ မံသဇာတီနံ-အပ်သောအသားရှိသော သတ္တဝါမျိုး၊ မအပ်သော အသားရှိသော သတ္တဝါမျိုးဖြစ်ကုန်သော၊ ပက္ခိစတုပ္ပဒါနံ-အတောင်ရှိသော သတ္တဝါ၊ ခြေလေး ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့၏၊ လောမံ-အမွေးသည်၊ (အတ္ထိ) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော အမွေးကို၊ ဣဓေ-ဤဘိသိကို ပြရာအခန်း၌၊ ဥဏ္ဏဂ္ဂဟဏေနေဝ-ဥဏ္ဏသဒ္ဓါဖြင့်ပင်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီး (ဥဏ္ဏကို နိဒဿနနည်းအားဖြင့် ပြထားသည်-ဟူလို) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဆန္ဒံ-ခြောက်မျိုးကုန်သော၊ စိဝရာနံ-သင်္ကန်းတို့တွင်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒံ-ကုန်သော၊ အနုလောမစိဝရာနဉ္စ-အနုလောမသင်္ကန်းတို့တွင်လည်းကောင်း၊ အညတရေန-တစ်ပါးပါးသော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ဝါ-တစ်ပါးပါးသော အဝတ်ဖြင့်၊ ဘိသိစ္ဆဝိ-ဘုံလျှိုရေ ကို၊ (ဓမ္မယာအခွံကဲ့သို့ ဘုံလျှိုအခွံကို) ကတွာ-၍၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော အမွေးကို၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည့်၍၊ ဘိသိ-ဘုံလျှိုကို၊ ကာတံ-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ ဧဋ္ဌကလောမာနိ-သိုးမွေးတို့ကို၊ အပ္ပက္ခိပိတွာ-မထည့်မူ၍၊ ကမ္မလမေဝ-ကမ္မလာကိုသာ၊ ဝါ-သကလပ်ကိုသာ၊ စတုဂ္ဂဏဝါ-လေးထပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဂ္ဂဏဝါ-ငါးထပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ ကတာပိ-ပြုအပ်သော ဘုံလျှိုသည်လည်း၊ ဥဏ္ဏဘိသိသင်္ချီမေဝ-ဥဏ္ဏဘိသိဟူသော အရေအတွက်သို့သာ၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏။

[ဥဏ္ဏဘိသိကို ပြပြီး၍ စောဠဘိသိ အစရှိသည်ကို ပြလိုသောကြောင့် “စောဠဘိသိ အာဒိသု” အစရှိသည်ကို မိန့်သည်။] စောဠဘိသိ အာဒိသု-စောဠဘိသိ အစရှိသည်တို့တွင်၊ (“စောဠဘိသိ ဝါကဘိသိ” စသည်တို့၌ စပ်) (တစ်နည်း) စောဠဘိသိ အာဒိသု-တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ နဝစောဠဝါ-အသစ်ဖြစ်သော အဝတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုရာဏစောဠဝါ-အဟောင်းဖြစ်သော အဝတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သံဟရိတ္တာဝါ-ခေါက်၍သော်လည်းကောင်း၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ပက္ခိပိတွာဝါ-ထည့်၍သော်လည်းကောင်း၊

ကမ္မလမေဝ ၊ပေ၊ ဂစ္ဆတိ။ ။ကမ္မလမေဝ ၊ပေ၊ ဥဏ္ဏဘိသိသင်္ချီမေဝ ဂစ္ဆတိတိ သာမညတော ဝုတ္တတ္တာ ဂေါနကာဒိအကပ္ပိယမ္ပိ (လက်လေးသစ်ထက်လွန်သော အမွေးရှိသော သားမွေးအခင်း အစရှိသော အကပ္ပိယလည်းဖြစ်သော) ဥဏ္ဏမယတ္ထရဏံ ဘိသိယံ ပက္ခိပိတွာ သယံတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဝိမတိ၊ အကပ္ပိယအခင်းကို ဘိသိအတွင်းသွင်း၍ထားမှ အပ်သည်၊ အပေါ်က အဝတ်ဖုံးထားရုံမျှဖြင့် မအပ်၊ ထို့ကြောင့် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ခုတင်ပေါ်၌ မခင်းကောင်းသော သားမွေးကော်ဇောကို ခုတင်ပေါ်၌ခင်း၍ အပေါ်က အဝတ်လွှမ်းရုံဖြင့် အိပ်တတ်ကြသည်၊ ဘုံလျှိုအတွင်း မသွင်းသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ခင်း၍ မအိပ်ကောင်းဟု မှတ်ပါ။

ကတား-ပြုအပ်သော ဘုံလျှိုကို၊ စောဠဘိသီတိ-စောဠဘိသီဟူ၍၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ။) ပုဏ္ဏဘိသီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာမှ “ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ”ကို ယူသည်။

ယံကိဗ္ဗိ-သော၊ ဝါကံ-လျော်မျှင်ကို၊ ပက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ကတား-ပြုအပ်သော ဘုံလျှိုကို၊ ဝါကဘိသီတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-လျော်မျှင်ထည့်၍ပြုအပ်သော ဘုံလျှိုဟူ၍၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ။) [အုန်းဆံမွေ့ယာ စသည်များလည်း ဤဝါကဘိသီ၌ ပါဝင်သည်။] ယံကိဗ္ဗိ-သော၊ တိဏံ-မြက်ကို၊ ပက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ကတား-ပြုအပ်သောဘုံလျှိုကို၊ တိဏဘိသီတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-မြက်ကိုထည့်၍ပြုအပ်သော ဘုံလျှိုဟူ၍၊ (ဝေဒိတဗ္ဗာ။) သုဒ္ဓတမာလပတ္တံ-သက်သက်သော ပန်းညိုရွက်ကို၊ အညတြ-ကြဉ်ထား၍၊ ယံကိဗ္ဗိ-သော၊ ပဏ္ဏသစ်ရွက်ကို၊ ပက္ခိပိတ္တာ-၍၊ ကတား-ကို၊ ပုဏ္ဏဘိသီတိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန-အဖို့တစ်ပါး၊ တမာလပတ္တံ-သည်၊ အညေန-အခြားသော အရွက်နှင့်၊ မိဿမေဝ-ရောနှောအပ်မှသာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ သုဒ္ဓံ-သက်သက်သော ပန်းညိုရွက်သည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်။

ဘိသိယာ-ဘုံလျှို၏၊ ပမာဏနိယမော-ပမာဏ၏ မြသော အမှတ်အသားသည်၊ နတ္ထိ၊ မဉ္ဇဘိသိ-ညောင်စောင်း၌ ခင်းအပ်သော ဘုံလျှိုလည်းကောင်း၊ ပိဋဘိသိ-အင်းပျဉ်၌ ခင်းအပ်သော ဘုံလျှိုလည်းကောင်း၊ ဘူမတ္ထရဏဘိသိ-မြေအခင်းပေါ်၌ ခင်းအပ်သော ဘုံလျှိုလည်းကောင်း၊ စင်္ဂဟနဘိသိ-စင်္ဂဟပေါ်၌ ခင်းအပ်သော ဘုံလျှိုလည်းကောင်း၊ ပါဒပုဏ္ဏနဘိသိ-ခြေသုတ်ကြောင်း ဘုံလျှိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧတာသံ-ဤဘုံလျှိုတို့အား၊ အနုရူပတော်-လျော်သောအားဖြင့်၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သား၍၊ အတ္တနော-၏၊ ရုစိဝသေန-အလို၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပမာဏံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗိ-ပြုနိုင်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥဏ္ဏာဒိ-သိုးမွေး အစရှိသော၊ ယံ ဧတံ ပဉ္စဝိစတူလမ္ပိ-အကြင်ငါးပါးအပြားရှိသော လဲသည်လည်း၊ ဘိသိယံ-၌၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ တံ-ထိုငါးပါးအပြားရှိသော လဲသည်၊ မသူရကေပိ-သားရေဖြင့် ပြုအပ်သော ဘုံလျှို၌လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ကုရန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဧတေန-ဤကုရန္တိအဋ္ဌကထာစကားဖြင့်၊ မသူရကံ-သားရေဘုံလျှိုကို၊ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ သိဒ္ဓံ-ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏။ [မသူရကေတိ စမ္ပမယဘိသိယံ၊ စမ္ပမယံ ပန ဝိမ္ဗောဟနံ တူလပုဏ္ဏမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ-ဝိမတိ။]

မဉ္ဇဘိသိ ပိဋေ သံဟရန္တိတိ-ကား၊ မဉ္ဇဘိသိ-ညောင်စောင်း၌ ခင်းထိုက်သော ဘုံလျှိုကို၊ ပိဋေ-အင်းပျဉ်၌၊ အတ္ထရန္တိ-ခင်းကုန်၏၊ အတ္ထရဏတ္ထာယ-

မဉ္ဇဘိသိ ပိဋေ သံဟရန္တိ။ ။မဉ္ဇ+အတ္ထရိတဗ္ဗာ+ဘိသိ မဉ္ဇဘိသိ၊ “ပိဋေ သံဟရန္တိ ပိဋေ သန္တရန္တိ”ဟု ပါဠိ ၂-မျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် “သန္တရန္တိ”ပါဠိသည် မူရင်းမဟုတ်၊ အကယ်၍ မူရင်းဖြစ်လျှင် “အတ္ထရန္တိ”ဟု ဖွင့်ဖွယ်မလို၊ “သံဟရန္တိ”သာ မူရင်းပါဠိ ဖြစ်စရာရှိသည်။

ခင်းခြင်းအကျိုးငှာ၊ သံဟရန္တိ-ဆောင်ကုန်၏။ ဣတိပိ - ဤအနက်သည်လည်း၊ ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏။ [အချို့စာ၌ ပိဋ မပါ] ဥလ္လောကံ အကရိတွာ-ကား၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ စိမိလိကံ-အဝတ်ကြမ်းကို၊ အဒတွာ-မပေးမှု၍၊ (“သန္တရန္တိ”၌ စပ်) ဖောသိတုန္တိ-ကား၊ ရဇနေန ဝါ-ဆိုးရည်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဟလိဒ္ဓိယာဝါ-နန္ဒင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဖုသိတာနိ-အပေါက်တို့ကို၊ ဒါတု-ပေးခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်) ဘတ္တိကမ္ပန္တိ-ကား၊ ဘိသိစ္စဝိယာ-ဘုံလျှိုရေ၏။ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဘတ္တိကမ္ပ-အဆင်းအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုခြင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ) ဟတ္ထဘတ္တိန္တိ-ကား၊ ပဉ္စဂုံလိဘတ္တိ-လက်ငါးချောင်းရာထင်အောင် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုမှုကို၊ (အနုဇာနာမိ)။

ထို့ကြောင့် “သံဟရန္တိ-ဆောင်ကုန်၏”ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်သည်ကို “အတ္ထရန္တိ-ခင်းကုန်၏”ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်သည်။ “သံဟရန္တိ-ဆောင်ကုန်၏”ဟူရာဝယ် “ခင်းဖို့ရန်ဆောင်ကုန်၏”ဟု အနက် ဖြစ်သင့်သောကြောင့် “အတ္ထရဏတ္ထာယ သံဟရန္တိပိ ယုဇ္ဇတိ”ဟု တစ်နည်းဖွင့်သည်။ အကယ်၍ “သန္တရန္တိ”ပါ၌သာ မူရင်းဆိုလျှင် ဤနောက်အနက်ကို မဖွင့်နိုင်၊ ယောဇနာ၌ကား “သန္တရန္တိ” ပါ၌ကိုပင် မူရင်းဟု ယူဆ၍ “အတ္ထရဏတ္ထာယ သံဟရန္တိတိ ယုဇ္ဇတိတိ ဣမိနာ အတ္ထရန္တိတိ ဧတ္ထ ကာရိယူပစာရေန အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ၊ အတ္ထရဏာယ တိ သံဟရဏံ ကာရဏံနာမ၊ အတ္ထရဏံ ကာရိယံနာမ”ဟု ဖွင့်သွားလေသည်။

ပါဠိတော်။

။ပါဠိယံ သေနာသနပရိက္ခာရဒုသံတိ သေနာသနပရိက္ခာရ ကရဏတ္ထာယ ဒုသံ၊ ဘိသိံ ဩနန္တိတုံတိ ဘိသိတ္ထဝိကာယ ပက္ခိပိတွာ ဗန္တိတုံ၊ ပရိဘိဇ္ဇတိတိ မဇ္ဈဒိတော သာရိယမာနော (ရွှေစေအပ်-ရွှေအပ်သော်) ဝိဋ္ဌကောဋိ အာဒိသု နိသိဒန္တေဟိ ယံသိယမာနာ (ပွတ်တိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍) ဘိသိံ ပရိဘိဇ္ဇတိ၊ ဩနန္တိမ္ပတိ ဘိသိံ ကောဗဒ္ဓံ-ဝိမတိ။ [“ဩနန္တိ-ဖွဲ့ကြက်အပ်သော ဘုံလျှိုရှိသော ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဩနန္တိပိဋ-ဖွဲ့ကြက်အပ်သော ဘုံလျှိုရှိသော အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ-၏”ဟု ပေးပါ။]

ဥလ္လောကံ။

။အခြားနေရာ၌ အထက်မြက်နာကြက်ကို “ဥလ္လောက”ဟု ခေါ်၏။ ဤနေရာ၌ ဘိသိံ လျှောမကျဖို့ရန် အောက်ခံပြုကြောင်းဖြစ်သော အဝတ်ကို “ဥလ္လောက”ဟု ခေါ်သည်။ ဘိသိံက လျှောကျသောအခါ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၏ ဘေးသို့ (အဖျားသို့) ရောက်နေ၏။ ထိုအခါ ထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့က လျှောကျနေသည့်အတိုင်း အပေါ်က ထိုင်လျှင် စုတ်လွယ်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုံလျှိုလျှောမကျဖို့ရန် အောက်ခံအခင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူ၍ ဘိသိံကို ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ပေါ်၌ ခိုင်မြဲအောင် ဖွဲ့တုပ်ထားဖို့ရန် မိန့်တော်မူရလေသည်။

ဖောသိတုံ စသည်။

။ခိုးသူတို့သည် ဘုံလျှိုအရေအခွံကို လုံချည်၊ အင်္ကျီချုပ်ဖို့ရန် ဆောင်ယူသွားတတ်သောကြောင့် ဘုံလျှိုအရေကို ရဟန်းတို့ပစ္စည်းဟု အမှတ်အသားပြုကြောင်း ဖြစ်သော ဆိုးရည်ပေါက်၊ နန္ဒင်းပေါက်များကို ပေးထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရသည်။ ထိုသို့ အမှတ် အသားပြုပါလျက် ခိုးကြပြန်သောကြောင့် “ဘတ္တိကမ္ပ (ဘိတ္တိကမ္ပ) = ဘုံလျှိုရေ၏ အပေါ်၌

၂၉၈။ ဣတ္တာသံတိ-ကား၊ ရုက္ခနိယျာသံဝါ-သစ်စေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ သိလေသံဝါ-အခြားအစေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ) [“ရုက္ခနိယျာသံ-သစ်ပင်ချည်ကို”ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပေး၏။ ပါဠိတော်နိဿယ၌ “ဣတ္တာသံ-ချေးသစ်စေးကို”ဟု ပေး၏။ တမာပင်စသည်မှ ထွက်နေသော အစေးကို “သစ်ပင်ချေး”ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။] ပိဋ္ဌမဒ္ဒတိ-ကား၊ ပိဋ္ဌခလိ-မုန့်ညက်ကစီရေကို၊ (အနုဇာနာမိ) [ကြိတ်ချေအပ်သော မုန့်ညက်ကို “ပိဋ္ဌ”ဟု ခေါ်၏။ ထိုပိဋ္ဌဖြင့် နယ်အပ်သော အရည်ကို “ပိဋ္ဌမဒ္ဒ”ဟု ခေါ်၏။ “ကော်”ဟု ခေါ်အပ်သော ကစီရေတည်း။] ကုဏ္ဍကမတ္တိကံတိ-ကား၊ ကုဏ္ဍကမိဿကမတ္တိကံ-ဆန်ကွဲဖြင့် မျောအပ်သော မြေညက်ကို၊ (အနုဇာနာမိ) သာသပကုဋ်တိ-ကား၊ သာသပပိဋ်-မုန့်ညင်းမှုန့်ကို၊ (အနုဇာနာမိ) သိတ္ထတေလကံတိ-ကား၊ ဝိလိနမုရုသိတ္ထကံ-ကျေမွသော ပျားဖယောင်းရည်ကို၊ (အနုဇာနာမိ) [ရှေးနိဿယ၌ “ဖယောင်းဆီ”ဟုလည်းပေး၏။] အစ္စုဿန္တံ ဟောတီတိ-ကား၊ ဝိန္နု ဝိန္နု-အပေါက်အပေါက်သည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏။ [ဝိန္နု ဝိန္နု ဟုတွာတိ ဣမိနာ အစ္စုဿန္တံ ဟောတီတိ ဧတ္ထ ကာရဏူပစာရံ ဒသေတိ။

အဆင်းအမျိုးမျိုး ပြုထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်။ ထိုသို့ပြုထားသော်လည်း ခိုးကြပြန်သောကြောင့် ဟတ္ထဘတ္တိကမ္မ (ဟတ္ထဘိတ္တိကမ္မ)-ဘုံလျှို့ဝှက်၏ အပြင်၌ လက်ဖြင့်တစ်စုံတစ်ခုခုသော အမှတ်အသားကို ပြုထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်။ [ဤသိက္ခာပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ မဖွင့်။] ထိုသို့ ပြုပါလျက် ခိုးကြပြန်သောကြောင့် ဟတ္ထဘတ္တိ-လက်ရာထင်အောင် ပြုထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်သည်။

ဝိမတိ။ ။ပါဠိသံ ဆဝိ ဥပ္ပာဋေတွာ ဟရန္တိတိ ဘိသိစ္စဝိ စောရာ ဟရန္တိ။ ဖောသိတုံတိ စောရေဟိ ဟရိတဿ ပစ္စာဟရိတသညာဏဖုသိတဝိန္နု။ (ပြန်၍ဆောင်ယူအပ်သော ဘိသိ ဟု အမှတ်အသားဖြစ်သော ရေပေါက်ကဲ့သို့သော အပေါက်တို့ကို) ဒါတုံ၊ ဘတ္တိကမ္မတိ နာနာဝဏ္ဏေဟိပိ ဘတ္တိရာဇိကရဏံ (ရေပေါက်ကဲ့သို့သော အပေါက်တို့ထက် ထင်ရှားအောင် ဘုံလျှို့ဝှက်အရေပေါ်၌ အရေးအကြောင်းပြုမှုကို)။ ဟတ္ထကမ္မတိ ဟတ္ထေန ယံကိဉ္စိ သညာကရဏံ- (ရာဇိကရဏထက်ပင်ပို၍ အဆင်းကိုပျက်စေနိုင်သော လက် ၅-ချောင်းရာထင်အောင် အမှတ်အသားပြုခြင်းကို။)

မူကွဲ။ ။တအုပ်တို့၌ “ဘတ္တိကမ္မံ-ဘိတ္တိကမ္မံ”ဟု ၂-မျိုးတွေ့ရ၏။ “ဘိသိစ္စဝိယာ ဥပရိ”ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့် “ဘုံလျှို့ဝှက်၏ အထက်”ဟု သိသာ၏။ ထိုအထက်၌ “ဘိတ္တိ-နံရံ”မရှိ။ “ဟတ္ထဘတ္တိတိ ပဉ္စင်္ဂလိဘတ္တိ”ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “လက် ၅-ချောင်းရာထင်ရှိနေသော နံရံ”ဟုလည်း အနက်မဖြစ်နိုင်။ ထောမနိဓိ၌ ဘတ္တိ၏အနက်များတွင် “တဒေကဂ္ဂ+စိတြဝတ္တိဘေဒ-ထို၏ တစ်ခုသော အဖို့၌+ဆန်းကြယ်စွာ ဖြစ်ခြင်းအထူး”ဟူသော အနက်လည်းပါ၏။ ထိုအနက်သည် ဤနေရာ၌ ဖြစ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် “ဘတ္တိကမ္မံ၊ ဟတ္ထဘတ္တိ”တို့သာ ပါဠိမှန်တည်း။ “ဘတ္တိကမ္မံ-အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို၊ ဟတ္ထဘတ္တိ-လက် ၅-ချောင်းရာထင်အောင် အဆန်း တကြယ်ပြုမှုကို”ဟု ပေးပါ။

အံ့စွဲသန္တဉ္စိ ကာရဏံ ဟောတိ၊ ဗိန္နု၊ ဗိန္နု ဟုတ္တာ ဌာနံ ကာရိယံ ဟောတိ၊
ယောဇနာ၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံတိ-ကာ၊ ပုဋိတုံ-သုတ်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇနာမိ) ဂဏှုမတ္တိကံ
တိ-ကာ၊ ဂဏှုပ္ပိဒဂူထမတ္တိကံ-တိ၏ ချေးဖြစ်သော မြေညက်ကို၊ (တိကျစ်စာကို၊
“ဒတ္တာ”၌ စပ်) ကသာဝံတိ-ကာ၊ အာမလကဟရိကကာနံ-သျှစ်သျှားသီး၊ ဖန်ခါးသီး
တို့၏၊ ကသာဝံ-အဖန်ရည်ကို၊ (အနုဇနာမိ။)

၂၉၉။ န ဘိက္ခုဝေ ပဋိဘာနစိတ္တံတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ကေဝလံ-
သက်သက်၊ (တိရစ္ဆာန်ရုပ် စသည် မဖက်သက်သက်)၊ ဣတ္ထိပုရိသရူပမေဝ-မိန်းမရုပ်၊
ယောကျ်ားရုပ်သည်သာ၊ (န ဝဋ္ဋတိ)-မအပ်သည်ကား၊ န-မဟုတ်သေး၊ တိရစ္ဆာန်
ရူပံမိ-တိရစ္ဆာန်ရုပ်ကိုလည်း၊ အန္တမသော-အဆုံး၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊
ဂဏှုပ္ပိဒဂူပမိ-တိရုပ်ကိုလည်း၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်းအား၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ကာတုံ
ဝါ-ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ကရောဟိ-ပြုလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္ထုဝါ-ပြောဆိုခြင်း
ငှာလည်းကောင်း၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ ဒွါရပါလံ-တံခါးစောင့်
ရုပ်ကို၊ ကရောဟိ-ပြုလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္ထုမိ-ပြောခြင်းငှာလည်း၊ န လဗ္ဘတိ-
မရအပ်။

ပန-အန္တယ၊ ဇာတက၊ ပေ၊ ဒါနာဒီနိ-ဇာတ်တော်၏အရာဖြစ်သော အရုပ်၊
အသဒိသဒါနရုပ် အစရှိကုန်သော၊ ပသာဒနိယာနိ-ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော
အရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗိဒါပဋိသံယုတ္တာနိ-ငြီးငွေ့ခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊
ဝတ္ထုနိဝါ-ဝတ္ထုအရုပ်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖရေဟိ-သူတစ်ပါးတို့သည်၊ ဝါ-
တို့ကို၊ ကာရာပေတုံ-ပြုစေခြင်းငှာ၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ [ပရေဟိ ကာရာပေတုံတိ
ဝုတ္တတ္တာ ဗုဒ္ဓရူပမိ သယံ ကာတုံ န လဘတိ-ဝိမတိ၊] မာလာကမ္မာဒီနိ-ပန်းပြောက်
ထွင်းမှု အစရှိသည်တို့ကို၊ သယမိ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ ကာတုံ-ငှာ၊ လဗ္ဘတိ-၏။ [ဝိဖြင့်
သူတစ်ပါး ခိုင်းခြင်းကို ဆည်း။]

၃၀၀။ အာဠကမန္ဒာတိ-ကာ၊ ဧကင်္ဂဏာ-တစ်ခုတည်းသော အပြင်ရှိကုန်
သည်၊ မနုဿာဘိကိဏှာ-လူတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) တယော ဂဗ္ဘတိ
ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ သိဝိကာဂဗ္ဘောတိ-ကာ၊ စတုရသမဂဗ္ဘော-လေးထောင့်

ကရောဟိ ပေ၊ န လဗ္ဘတိ။ ။ကရောဟိတိ ဝတ္ထုမိ န လဗ္ဘတိတိ အာဏတ္တိယာ
ဝေ-တိုက်ရိုက်စေခိုင်းခြင်းကိုသာ၊ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
ဒွါရပါလံ-တံခါးစောင့်ရုပ်ကို၊ ကိ န ကရောသိ-အဘယ့်ကြောင့် မပြုသနည်း၊ ဣတိ အာဒိနာ-
ဤသို့ အစရှိသော၊ ပရိယာယေန-ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိ-ဝိမတိ။

ဧကင်္ဂဏာ။ ။ကျောင်းကို ခွင့်ပြုတော်မူရာ၌ အကာမပါသေးသောကြောင့် ကျောင်း
ဆောင်မဟုတ်သော မြေအရပ်နှင့် တပြိုင်တည်းဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် “မနုဿာဘိကိဏှာ-

ရှိသော အခန်းတည်း၊ နာဠိကာဂဏ္ဍတိ-ကာ၊ ဝိတ္ထာရတော-အနံထက်၊ ဒိဂုဏ တိဂုဏာယာမော-နှစ်ဆ၊ သုံးဆအလျားရှိသော၊ ဒီယဂဏ္ဍော-ရှည်သောအခန်း တည်း၊ ဟမ္မိယဂဏ္ဍောတိ-သည်ကာ၊ အာကာသတလေ-ဟင်းလင်းအပြင်၌၊ (အမိုး မရှိသော လွင်ပြင်၌) ကုဋ္ဌဂါရဂဏ္ဍော ဝါ-အထွင်ရှိသော အိမ်ဟူသော အခန်းလည်း ကောင်း၊ မုဏ္ဍုဒန ဂဏ္ဍောဝါ-အထွင်မရှိ ဦးပြည်းအမိုးရှိသော အခန်းလည်းကောင်း တည်း။

ကုလင်္ဂါဒကံတိ-ကာ၊ ရုက္ခံ-အနှစ်ရှိသော သစ်သားကို၊ ဝိဇ္ဇိတွာ-ထွင်း၍၊ တတ္ထ-ထိုသစ်သားပေါက်၌၊ (သစ်သား တစ်ပေါက်တစ်ပေါက်၌) ခါဏုကေ-အနှစ် ရှိသော ငုတ် ၂-ခုတို့ကို၊ အာကောဋေတွာ-စိုက်နှက်၍၊ ကတ-ပြုအပ်သော နံရံ အခြေကို၊ (အနုဇနာမိ) အာဟရိမံ-ပြောင်းရွှေ့၍ ရကောင်းသော၊ တံ ဘိတ္တိပါဒံ- ထိုနံရံအခြေကို၊ ဇိဏ္ဏကုဋ္ဌပါဒဿ-ဆွေးမြေ့သော နံရံအခြေကို၊ ဥပတ္တမ္မနတ္ထံ-ထောက်ခံ ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဘူမိယံ-မြေပေါ်၌၊ (တည်ရာကြမ်းပြင် စသည်၌) ပတိဋ္ဌာပေတု-

လူတို့ဖြင့် ရောပြုမိသည်”ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ဧကင်္ဂဏမဖြစ်အောင် ယခုခေတ် အကာနေရာ၌ “တိရောက်ရကီ”ကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ရှေးက အဝတ်အကာကို တင်းတိန်စောင်ကြီးတွေကာ သောကြောင့် “တင်းတိန် ကန်လန်ကာ”ဟု ခေါ်ကြ၏။ [ဧကင်္ဂဏတိ အဝိဟာရဋ္ဌာနေန သမာနဘူမိဘာဂါ-ယောဇနာ။]

ကုလင်္ဂါဒကံ။

“ကုလင်္ဂါဒကံ”ဟုလည်း သိဟိုဠ်မူ ရှိသတတ်၊ အခန်း၏ မူလနံရံခြေ ဆွေးမြေ့နေသောကြောင့် ထိုနံရံခြေ၏အောက်က ထောက်ထားဖို့ရန်ဖြစ်သော အခြေကို “ကုလင်္ဂါဒကံ”ဟု ခေါ်သည်။ ထိုနံရံခြေလုပ်ငံကို ပြုလို၍ “ရုက္ခံ ဝိဇ္ဇိတွာ” စသည်ကို မိန့်သည်။ တော်တော်တန်တန်ဖြင့် မဆွေးနိုင်သော သစ်သားပြားကို သင့်တော်သလောက် အပေါက်ဖောက်၍ (အဖျား ၂-ဘက်၏ အနီးအပါး၌ဖြစ်စေ၊ ထိုနေရာနှင့်တကွ အလယ်ခေါင်ပါ ဖြစ်စေ၊ အပေါက်ဖောက်၍) ထိုအပေါက်တစ်ခုတစ်ခု၌ သစ်သားငုတ် ၂-ခုကို စိုက်ထားရမည်။ ထိုသို့ ပြုပြီးနောက် ဆွေးသောနံရံခြေ၏အောက်၌ ထားရသည်။ ထိုအခါ ဆွေးသောနံရံခြေကို ထိုငုတ် များ၏အပေါ်၌ တင်ထားရသည်။ ထိုသို့ပြုသောအခါ ဆွေးမြေ့သော နံရံခြေလည်း နောက်ထပ် မဆွေးနိုင်တော့။ မူလနံရံခြေက အတော်ဆွေးပြီးသားဖြစ်လျှင်လည်း ဆွေးသော နေရာကို ဖြတ်ပြီးမှ တင်ထားရမည်။ [ရုက္ခံ ဝိဇ္ဇိတွာတိ တစ္ဆိတသာရဒါရံ အဂ္ဂသမိပေ ဝိဇ္ဇိတွာ ဆိဒ္ဓေ ကတွာ ကပ္ပကတဝိယ သာရခါဏုကေ အာကောဋေတွာ၊ ဧဝံ ကတမေဝ အာဟရိမံ ဘိတ္တိပါဒံတိ ဝုတ္တံ၊ ဥပတ္တမ္မနတ္ထံ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာပေတုန္တိ ဇိဏ္ဏဘိတ္တိပါဒေန ဗဟိ သမာနဘာရံ ခါဏုကပ္ပ သီသေန ဥဿာပေတွာ မူလေန ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာပေတု-ဝိမတိ။]

ပရိတ္တာဏကံဠိကံ။

ပရိတ္တာဏကံဠိကံ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တကုဋ္ဌိယာ ဩဝဿနဋ္ဌာနဿ ပရိတ္တာဏကံဠိကံ ကိဠိကံတိ တာလပဏ္ဏာဒီဟိ ကတပဒယံ- ဝိမတိ။ ဤစကားဖြင့် “အင်္ဂတေ သုတ်ထားအပ်သော နံရံကို မိုးပက်လျှင် အရောင်ပျက်မည်စိုးသောကြောင့် ထန်းရွက်ဖြား စသည်တို့ဖြင့် ကာထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်”ဟု သိပါ။

တည်စေခြင်းငှာ/ အနုဇာနာမိ-၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ပရိတ္တာဏကိဋ္ဌိကံတိ-ကား၊ ဝဿပရိတ္တာဏတ္ထံ-မိုးရေကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကိဋ္ဌိကံ-ထန်းရွက်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောအပြားကို၊ ဝါ-ကဲလားကို၊ (နံရံ၏၊ ဘေးပတ်ပတ်လည်က ကဲလားထောင်ထားခြင်းကို)၊ (အနုဇာနာမိ) ဥဒ္ဓသုဓံတိ-ကား၊ ဝစ္ဆကဂေါမယေန စေဝန္ဓား၏၊ ချေးနှင့်လည်းကောင်း၊ ဆာရိကာယစ-ပြာနှင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ မဒ္ဓိတမတ္တိကံ-နယ်အပ်သော မြေညက်ကို၊ (အနုဇာနာမိ။)

ပမုခံ-အဦးအစ မှန်ကို၊ ဝါ-ဆင်ဝင်ကို၊ အာဠိန္ဒောနာမ-အာဠိန္ဒမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ ယံ-အကြင်အရပ်ကို၊ နိက္ခန္ဓာစ-ကျောင်းမှထွက်သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဝိသန္တာစ-ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ ဟနန္တိ-ညှင်းဆဲကုန်၏။ (ညှင်းဆဲ နှိပ်စက်ရာရောက်ကုန်၏။) (တံ-ထိုအရပ်သည်)၊ ပယနံနာမ-ပယနမည်၏။ ဧတံ-ဤပယနဟူသော အမည်သည်၊ ဝိဟာရဒ္ဓါရေ-ကျောင်းခန်းမဆောင် တံခါး၌၊ ဥဘတော- ၂ ဖက်၌၊ ကုဋ္ဌ-နံရံကို၊ နိဟရိတွာ-ထုတ်၍၊ ကတပဒေသဿ-ပြုအပ်သော အရပ်၏။ အဓိဝစနံ-အမည်တည်း။ ပယနံတိပိ-ပယနဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ-၏။ မဇ္ဈေ ဂဗ္ဘဿ-အလယ်တိုက်ခန်း၏။ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ပရိယာဂါရော-လှည့်လည်နိုင်သော ကျောင်းဆောင်ကို၊ ပကုဋ္ဌန္တိ-ဟူ၍။

မဒ္ဓိတမတ္တိကံ။ ။မဒ္ဓိတမတ္တိကံတိ ဩဝဿန ဆိဒ္ဓဿ ပိဒဟနတ္ထံ ဝုတ္တံ- ဝိမတိ၊ ဤဋီကာကိုထောက်၍ နံရံ၌ ပြတင်းပေါက်ကဲ့သို့ အပေါက်များကို ပိတ်ဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အပြားကို “ဥဒ္ဓသုဓံ”ဟု ခေါ်သည်။ “ဥဒ္ဓသုဓံ-အထက်၌ အင်္ဂံတေ မြေညက်ရှိသော အကာကို”ဟု ပေးပါ။

ပယနံ။ ။“ယံ ပါဒေဟိ ဟနန္တိ”ကို ကြည့်၍ “ဒါဒေဟိ+ဟညတေတိ ပယနံ”ဟု ပြု၊ ထွက်ကုန် ဝင်ကုန်သူတို့သည် ဝင်ခါနီး၌လည်းကောင်း၊ ထွက်ခါစ၌လည်းကောင်း ခြေနှင်းရာ အရပ်တည်း၊ ဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယသစ်၌ “ခွေးအိပ်ခြေနင်းခုံ”ဟု မိန့်၏။ ယခုအခါ ခြေသုတ်ခုံထားရာ အရပ်မျိုးတည်း၊ ထိုခြေနင်းခုံသည် ကျောင်းခန်းမဆောင်၏ တံခါးပေါက်ဝယ်ထားရသောကြောင့် “ဝိဟာရဒ္ဓါရေ၊ ပေ၊ အဓိဝစနံ”ဟု မိန့်သည်။ “ဝိဟာရဒ္ဓါရေ”၏ ရှေးနား၌ “တဿ”ဟု ရှိသည်ကား ပိုဟန်တူသည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား “တဿ ကတပဒေသဿ-ထိုပြုအပ်သော အရပ်၏”ဟု ပေး၏။

ဥဘတော၊ ပေ၊ ပဒေသဿ။ ။ဥဘတော၊ ပေ၊ ပဒေသဿာတိ ယထာ ဗဟိ ဋီတာ ဥဇကံ အန္တော နိသိန္ဓေ န ပဿန္တိ၊ ဧဝံ ဒ္ဓါရာဘိမုခံ ပိဒဟနဝသေန (တံခါးပေါက်၏ ရှေးရှုအရပ်ကို ပိတ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်)၊ ဘိတ္တိံ စ အညတော ဒ္ဓါရဉ္စ (အတွင်းနံရံ၌ တံခါးပေါက်ကို လည်းကောင်း)၊ ယောဇေတွာ ကတဋ္ဌာနံ ဝဒတိ-ပိမတိ၊ ဤစကားကိုထောက်၍ တံခါးပေါက်၏ ရှေးရှုတည့်တည့်အရပ်၌ ထောင်ထားအပ်သော အပြင်နံရံနှင့် အတွင်းနံရံ ၂-ခုကို “ဥဘတော ကုဋ္ဌ”ဟု ဆိုသည်။ ဤစကားအရ- “ထိုခွင့်ပြုချိန်၌ အဝင်တံခါးပေါက်ဝယ် တံခါးရွက်မရှိသေးသောကြောင့် ဤဥဘတောကုဋ္ဌကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်”ဟု မှတ်ပါ။

ဝါ-အပြင်နံရံရှိသော ကျောင်းဆောင်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ [သမန္တာပရိယာဂါရောတိ သမန္တတော အာဝိဒ္ဓမုခံ-ဝိမတိ၊ အလယ်အခန်း၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်၌ ထုတ်ချင်း ပေါက် လှည့်လည်၍ ရသော စမုခံတည်း၊ အတွင်းဆောင်မ ကျောင်းကို လှည့် လည်၍ ရသောကြောင့် “ကျောင်းလည်”ဟု ခေါ်၏။ ပါဠိတော်နိဿယ၌ကား “ကြောင်လည်”ဟု ပေး၏။ “ပကုဋ်-ကျောင်းလည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြောင် လည်ကိုလည်းကောင်း”ဟု ပေးပါ။]

ဩသာရကန္တိ-ကား၊ အနာဠိန္ဒကေ-အဦးအစမုခံ မရှိသော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝံသံ- ဝါးကို၊ ဒတ္တာ-ပေး၍၊ [ယခုအခါ၌ကား ဝါးအစား သစ်သားရိုက်ထားသည်။] တတော-ထိုဝါးတန်းမှ၊ ဒဏ္ဍကေ-ဝါးတံကို၊ (သစ်သားတုတ်တို့ကို) ဩသာရေတ္တာ- အောက်သို့ချ၍၊ ကတဆဒနပမုခံ-ပြုအပ်သော အမိုးရှိသော အဦးအစမုခံတည်း၊ သံသရဏကိဋီကောနာမံ-မည်သည်၊ စက္ကလယုတ္တော-စက်ဘီးနှင့်ယှဉ်သော၊ ကိဋီကော-ကဲလားတည်း။

ဩသာရကံ။ ။ဝံသံ ဒတ္တာတိ ပုရိသပ္ပမာဏေ ပါဒေနိဇကိတ္တာ (တစ်ရပ်တစ်သူ မြင့်သောအခြေတို့ကို တူးစိုက်၍) တေသံ ဥပရိ ပိဋိဝံသသဒိသံ ပဿဝံသံ (နံရံ၌ ဝါးတန်းကို) ထပေတ္တာ ဩသာရေတ္တာ (အောက်သို့ နိမ့်လာအောင်ချ၍) ဇကံ ဒဏ္ဍကောဋီ အတိဥစ္စာယ ဝိဟာရဘတ္တိကောဋီယာ ဇကံ ကောဋီ နိဇေ ဝံသပိဋိယံ ထပနဝေသန ဒဏ္ဍကေ ပသာရေတ္တာ- ဝိမတိ၊ ထိုအခန်းကို ယခုအခါ “စမြင်”ဟု ခေါ်၏။ ရှေးက “ပျောခန်း”ဟု ပေးသည်။

သံသရဏကိဋီကော။ ။သံသရတီတိ သံသရဏော၊ သံသရဏောစ+သော+ ကိဋီကော စာတိ သံသရဏကိဋီကော-ဝဲဘက် ယာဘက်သို့ ရွေ့တတ်သော ကဲလား၊ အောက်၌ ဘီးတပ်၍ ထားရကား ဖွင့်လိုသောအခါ ဝဲဘက်ဖြစ်စေ၊ ယာဘက်ဖြစ်စေ တွန်းလိုက်လျှင် ရွေ့သွား၏။ ပိတ်လိုက်သောအခါ ဆွဲလိုက်လျှင်ပြန်၍ ရွေ့လာ၏။ ဤသို့ ဖွင့်၍ ပိတ်၍ လွယ်ကူဖို့ရန် အောက်၌ စက်ဘီးတပ်ထားအပ်သော တံခါးတစ်မျိုးတည်း။ [စက္ကလယုတ္တော ကိဋီကောတိ ကဝါဋီပိယ ဝိဝရဏထကနသုခတ္ထံ စက္ကလပန္နကိဋီကံ-ဖွဲ့တပ်အပ်သော စက်ဘီး ရှိသော ကဲလား-ဝိမတိ။]

ပါဠိတော်။ ။ပါဠိတော်၌ ဤ“သံသရဏကိဋီက”နှင့် တွဲ၍ ဥတ္ထါဋနကိဋီကကိုလည်း ခွင့်ပြုတော်မူထား၏။ ထို “ဥတ္ထါဋနကိဋီက”ဟူသည် အထက်ပိုင်း၌ လက်ယှက် ပတ္တာတွယ် ထား၍ ဖွင့်လိုသောအခါ အောက်ပိုင်းကို တုတ်ဖြင့်ထောက်၍ ထားရသည်။ ရှေးက ဤတံခါးမျိုး ကို “ကဲလား”ဟုခေါ်၏။ [ဥတ္ထါဋနကိဋီကတိ ဒုဏ္ဏေဟိ ဥက္ခိပိတ္တာ ထပနကပဒရကိဋီကံ- သာရတ္ထ။]

ဝိမတိ။ ။ဝိမတိ၌ကား-အောက်၌ဟောက်ထားရသောနည်းမှတစ်ပါး အံထက်၌ ဆွဲထားရသော နည်းကိုလည်း ပြထား၏။ [ပါဠိယံ ဥတ္ထါဋနကိဋီကတိ အာပဏာဒိသု အနတ္ထိက ကာမလ (မဖွင့်လိုရာအခါ၌) ဥက္ခိပိတ္တာ၊ ဥပရိစ ဗန္ဓိတ္တာ ပတ္တာ ဩတရဏ ကိဋီကံ၊ ကပ္ပသီသေ ဟိဝါ ဥပတ္တမ္ဘနီဟိ (အခွပြုလုပ်ထားအပ်သော ထောက်ခွကိုဖြင့်) ဥက္ခိပိတ္တာ ပတ္တာ ဩတရဏ ကိဋီကမ္ပိ။]

၃၀၁။ ပါနီယဘာဇနံတိ-ကား၊ ပိဝန္တနံ-သောက်သူတို့၏၊ ပါနီယဒါနဘာဇနံ-သောက်ရေကို ပေးကြောင်း ခွက်ကို၊ (အနုဇာနာမိ) ဥဠုကော်စ-ရေမှုတ်သည် လည်းကောင်း၊ ထာလကဗ္ဗ-ခွက်သည်လည်းကောင်း၊ ပါနီယသင်္ခံတံသံ-သောက်ရေ ခရုသင်းအား၊ အနုလောမာနိ-လျော်ကုန်၏။

၃၀၃။ အပေသိတိ-ကား၊ ဒီယဒါရိမ္ပိ-အလျားရှည်သော သစ်သား၌၊ ခါဏုကေ-ငုတ်တို့ကို၊ ပဝေသေတွာ-သွင်း၍၊ (အပေါက်ဖောက်ပြီးလျှင် သစ်သားငုတ်တို့ကို သွင်း၍) ကဏုကသာခါဟိ-ဆူးခက်တို့ဖြင့်၊ ဝိနန္ဒိတွာ-ဖွဲ့ကြက်၍၊ ကတံ-ပြအပ် သော၊ ဒွါရထကနကံ-တံခါးပေါက်ကို ပိတ်ကြောင်းဖြစ်သော တံခါးကို၊ (ဆူးတံခါးကို အနုဇာနာမိ၌ စပ်)၊ [ပါဠိတော်၌ “အပေသိ”ဟု ရှိသောကြောင့် “အပေသိတိ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ပလိယံတိ-ကား၊ ဂါမဒွါရေသု ဝိယ-ရွာတံခါးတို့၌ကဲ့သို့၊ စတ္တယုတ္တံ-စက်ဘီးနှင့်ယှဉ်သော၊ ဒွါရထကနကံ-တံခါးပေါက်ကို ပိတ်ကြောင်းဖြစ် သော တံခါးရွက်ကို၊ (အနုဇာနာမိ။)

၃၀၅။ အဿတရေဟိ-အဿတိုရ်မြင်းတို့ဖြင့်၊ ယုတ္တာ-ကယှဉ်ကုန်သော၊ ရထာ-ရထားတို့တည်း၊ အဿတရီရထာ-အဿတိုရ်မြင်းတို့ဖြင့် ကယှဉ်အပ်သော ရထားတို့၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာတိ-ကား၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာနိ-စွပ်အပ်သော

ပါဠိတော်မှ ယူဖွင့်။

။ကေဿ ၊ပေ၊ သောဠသိံ ပဒဝိတိဟာရဿာတိ ပဒံ ဝိတိဟရတိ ဧတ္တာတိ ပဒဝိတိဟာရော၊ သော (မြေတစ်လှမ်းသည်) ဒုတဝိလပ္ပိတံ (လျင်မြန်မှု လေးနှေးမှုကို) အကတ္တာ သမဂမနေ ခ္ဗိန္ဒံ ပါဒါနံ အန္တရေ မုဠိရတနမတ္တံ၊ ကလံနန္တန္တိ သောဠသိံတိ တံ ဧဇံ ပဒဝိတိဟာရံ သောဠသဘာဂေ ကတ္တာ (တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် ပြု၍) တတော ဧကော ကောဠာသော ပုန သောဠသဓာ၊ တတော ဧကော သောဠသဓာတိ ဧဝံ သောဠသပါရေ သောဠသဓာ ဘိန္ဒဿ ဧကော ကောဠာသော သောဠသိံ ကလာနာမ၊ တံ သောဠသိံ ကလံ (ထိုတစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် ဆယ့်ခြောက်ပြန်စိတ်၍ တစ်စိတ်သောအဖို့ကို) ဧတာနိ စတ္တာရိ သတသဟဿာနိ န အဂ္ဂန္တိ။

က္ကံဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ- သတံဟတ္ထိံသဟဿာနိ သတံ အဿံ သဟဿာနိ၊ သတံ ရထ သဟဿာနိ သတံ ကံညာသဟဿာနိ၊ တာစ ခေါ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ သကလ ဇမ္ဗူဒီပံ ရာဇဓိတရောဝါတိ က္ကမသ္မာ ဧတ္တကာ လာဘာ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တဿ တသ္မိံ သောဠသိံကလာ သင်္ခါတေ ပဒေသေ လယ်နသာဓနဝသေန (ကျော်လွှားခြင်းကို ပြီးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ပဝတ္ထ စေတနာဝ ဥတ္တရိတရာတိ၊ ပဒံ ဝါ ဝိတိဟရတိ ဧတေနာတိ ပဒဝိတိဟာရော၊ တထာ ပဝတ္တာ ကုသလစေတနာ၊ တဿာ ဖလံ သောဠသဓာ ကတ္တာတိစ ဝဒန္တိ-သာရတ္ထ။

အဿတရီရထာ။

။“အဿတရ-အဿတိုရ်မြင်း”ဟူသည် မြင်းနှင့်တူသော “မြည်း” ဟု အဘိဓာန်နိဿယသစ်၌ မိန့်၏။ ဗာအုပ်တို့၌ “အဿတရီဟိ”ဟု ကုတ္တိလိင်တွေ့ရ၏။ ယောဇနာ၌ “အဿတရယုတ္တာ+ရထာ အဿတရရထာ”ဟု ပါဠိရှိ၏။ ထိုယောဇနာအလို

ပတ္တမြားနားဆောင်းရှိကုန်သော၊ (“သတ် ကညာသဟဿာနိ”၌ စပ်၊) [အာ+မုစ ဓာတ်, တပစ္စည်းဖြင့် ပတ္တကဲ့သို့ “အာမုတ္တ”ဟု ရှိပါစေ၊ “အာမုတ္တ”ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်။]

ပရိနိဗ္ဗတောတိ-ကား၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန-ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်း အားဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗတော-ငြိမ်းအေးပြီးသည်၊ [ဤအဖွင့်သည် ဋီကာ၌လည်း ပါ၏။ ဋီကာမှ ယူထားဟန်တူသည်။] သီတိဘူတောတိ-ကား၊ ကိလေသာတပါဘာဝေန- ကိလေသာအပူ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ သီတိဘူတော-အေးမြသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ နိရူပဓိတိ-ကား၊ ကိလေသဥပဓိအဘာဝေန-ကိလေသာဥပဓိ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ နိရူပဓိတိ-နိရူပဓိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။ သဗ္ဗာ အာသတ္တိယော ဆေတွာတိ-ကား၊ ရူပါဒိသု- ရူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ ဝိသယေသုဝါ-အာရုံတို့၌လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗဘဝေသုဝါ- အလုံးစုံသော ဘဝတို့၌လည်းကောင်း၊ ပတ္တနာဒယာ-တောင့်တတတ်သော တဏှာ တို့ကို ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ [ဋီကာ၌ “အာသတ္တိယောတိ ရူပါဒိသု အာသိဉ္စနဋ္ဌေန အာသတ္တိယော တဏှာယော”ဟု ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာနှင့် အဋ္ဌကထာ၌ အမျိုးမျိုး ဖြစ်နေဟန်တူသည်။] ဟဒယေဒရံတိ - ကား၊ စိတ္တေ-စိတ်၌၊ ကိလေသဒရထံ- ကိလေသာအပူကို၊ ဝိနေတွာ - ပယ်ဖျောက်၍၊ [သန္တိတိ ကိလေသဝူပသမံ၊ ပပျယျာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂေန ပတွာ-သာရတ္ထ။] ဝယကရဏံ-အကုန်အကျကို ပြုကြောင်း ဖြစ်သော အရင်းအနှီးကို၊ ဝေယျာယိကန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏။

၃၀၇။ အာဒေယျဝါစောတိ-ကား၊ တဿ-ထိုအနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဇနာ-လူတို့သည်၊ အာဒိယိတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏ဟူ၍၊

“အဿတရရထာ”ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်တူသည်။ “အဿတရိဟိ”နေရာ၌ “အဿတရေဟိ”ဟု ပုံလိင်ရှိလျှင်လည်း ကောင်း၏။ ယောဇနာ၌ “တတ္ထ အဿတရယုတ္တာတိ ဣမိနာ အဿတရိဟိ ပဒဿ အဿတ္တိတဒ္ဓိတံ ဒဿေတိ”ဟု မိန့်သောကြောင့် “အဿတရော+ဧတေသံ အတ္တိတိ အဿတရိ၊ အဿတရိစ+တေ+ရထာစာတိ အဿတရိရထာ”ဟု ပါဠိတော်၌ ပြုပါ။

ဝေယာယိကံ။ - ။ “သယံ အာယံ ဝယံ ဇညာ”ဟူသော တေသကုနဇာတ်၌ “အာယ- ဝင်လာသော အခွန်အတုတ်၊ ဝယ-အကုန်အကျ”ဟု အနက်ဖွင့်၏။ “ဥဒယဝယ”၌ ဝယသဒ္ဓါ လည်း အပျက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် ဝေယာယိကံ၌ ဝယနောင် ကိတပစ္စည်းသက်၊ ဝယကို လည်း “ဝိ+အာယ-မဖြစ်ခြင်း၊ ကုန်ခန်းခြင်း၊ ပျက်ခြင်း”ဟု အနက်မှတ်ပါ။ မာဃုန မာဂမောဋ္ဌာနေ သုတ်ဖြင့် ဝိဋ္ဌိ ဝုဒ္ဓိအပြုကို တားမြစ်၍ ဧဝုဒ္ဓိလာ၊ ဝိ၏ ဣကို ယပြု၊ အကိုလည်း ဒိယပြု၍ “ဝေယာယိကံ”ဟု ပြီးရသည်။ “ဝေယျာ”ဟု ယဒွေဘော်နှင့် ရှိ၏။ ရုပ်ပြီးမကောင်း၊ [ဝယမေဝ ဝေယာယိကန္တိ အာဟ-ဝေယာယိကန္တိ ဝယကရဏံ ဝုစ္စတိ- ဤအလို သုတ္တအနက်၌ ကိတ ပစ္စည်းသက်၊ ဝယံအရကိုလည်း အကုန်အကျတွင်မက၊ ကုန်ကျခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော စရိတ်ကိုပါ ဖလူပစာရအားဖြင့် ယူပါ။ ဝိမတိ၌ “ဝယကရဏန္တိ ဒေယျဓမ္မမူလံ (လျှာဖွယ်၏

သောတဗ္ဗ-နားထောင်ထိုက်၏ဟူ၍၊ ဝါ-လိုက်နာထိုက်၏ဟူ၍၊ မည်သို့-မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ ဣတိ အတ္ထော-အနက်၊ [အာဒါတဗ္ဗာတိ အာဒေယျ၊ ဣကို ဓာတွန်နှင့် တကွ ဧယုပြု၊ အာဒေယျာ+ဝါစာ+ဧတဿာတိ အာဒေယျာဝါစော၊] အာရာမေ အကံသုတိ-ကာ၊ ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ သုနော-ဥစ္စာရှိကုန်၏၊ တေ-ထိုဥစ္စာရှိသူတို့သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ဓနေန-ဖြင့်၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ ယေ-တို့သည်၊ မန္တုနောစေဝ-နည်းသော ဥစ္စာရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အနောစ-ဥစ္စာမရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ) တေသံ-ထိုမန္တုနောဖြစ်သူ၊ အနောဖြစ်သူတို့အား၊ ဓနံ-ဥစ္စာကို၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သော-ထိုအနာထပိဏ်သူဌေးသည်၊ သတသဟဿကဟာပဏေ-တစ်သိန်းသော အသပြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (အချို့စာအုပ်၌ “သတသဟဿကဟာပဏံ” ဟု ဧကဝုဇ်ရှိ၏။) သတသဟဿဂ္ဂနကံ-တစ်သိန်းထိုက်သော၊ ဘဏ္ဍု-ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ ဒတွာ-၍၊ ပဉ္စစတ္တာလီသယောဇနိကေ-၄၅ ယူဇနာရှိသော၊ အဒ္ဓါနေ-ရှည်သောခရီး၌၊ ယောဇနေယောဇနေ-တစ်ယူဇနာ၊ တစ်ယူဇနာ၌၊ ဝိဟာရပတိဌာနံ-ကျောင်းတည်မှုကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ အဂမာသိ-ပြီ။

ကောဋိသန္တရံ သန္တရာပေသီတိ-ကာ၊ ကဟာပဏကောဋိယာ-အသပြာတစ်ကျပ်၏ အစွန်ဖြင့်၊ ကဟာပဏကောဋိ-အသပြာတစ်ကျပ်၏အစွန်ကို၊ ပဋိပါဒေတွာ-ရှေးရှုရောက်စေ၍၊ ဝါ-ထိစေ၍၊ သန္တရိ-ခင်းပြီ၊ [ယောဇနာ၌ “ပဋိပါတေတွာ” ဟု မူကွဲရှိ၏၊] တတ္ထ-ထိုအာရာမံ၌၊ ယေ ရုက္ခာဝါ-အကြင်သစ်ပင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ယာ) ပေါက္ခရဏိယောဝါ-အကြင်ရေကန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ) တေသံ-ထိုသစ်ပင်-ရေကန်တို့၏၊ [ပေါက္ခရဏိယောကို ငဲ့၍ “တာသံ” ဟုရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ယောဇနာ၌ကား “တေသန္တိ တာသံ ရုက္ခပေါက္ခရဏီနံ” ဟု လိင်္ဂဝိပလ္လာသအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်သည်၊] ပရိက္ခေပပုမာဏံ-အဝန်းအဝိုင်း ပမာဏကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အညသ္မိ-တစ်ပါးသော၊ ဌာနေ-အရပ်၌၊ သန္တရိတွာ-ခင်း၍၊ အဒါသိ-ပေးပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ အဿ-ထိုအနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ အဌာရသကောဋိကံ-တစ်ဆယ်ရှစ်ကုဋေရှိသော၊ နိဓာနံ-မြှုပ်နှံထားအပ်သော ဥစ္စာသည်၊ ပရိက္ခယံ-ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ-ရောက်ပြီ။

ကုမာရကဿ ဧတဒဟောသီတိ-ကာ၊ ဂဟပတိနော-သူကြွယ်၏၊ (“မုခဿ” ၌စပ်) ဝါ-သူကြွယ်သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဗဟုဓနံ-များစွာသော ဥစ္စာကို၊ စန္ဒေဿာပိ-

အရင်းခံဖြစ်သော) နဝကမ္ပံ-အသစ်အသစ် ပြုဖွယ်ကို” ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို လှူဖွယ်ဆွမ်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ဆန်၊ ဆီ စသည်နှင့်တကွ အလုပ်တာဝန်ကို “ဝယကရဏ” ဆိုလိုဟန် တူသည်။

စွန့်ရပါသော်လည်း၊ ဝါ-စွန့်ရသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဂဟပတိနော-၏၊ မုခဿ-
 မျက်နှာ၏၊ ဝိပုသန္နာကာရံ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သောအခြင်းအရာကို၊ ဒိသွာ-
 မြင်ရ၍၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ [ဤမျှလောက်များပြားသော
 ဥစ္စာကို စွန့်ရသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မျက်နှာသည် ပျက်နေစရာကောင်း၏၊ သို့ပါလျက်
 မျက်နှာမပျက်ဘဲ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သောအခြင်းအရာကို မြင်ရ၍ “န ခေါ
 ဣဒံ သြရကံ ဘဝိဿတိ” စသော အကြံဖြစ်သည်၊] ကောဋ္ဌကံ မာပေသီတိ-ကား၊
 သတ္တဘူမိကံ-ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော၊ ဒွါရကောဋ္ဌကပါသာဒံ-တံခါးမုဒ်ပြာသာဒ်ကို၊
 မာပေသိ-ဖန်ဆင်းပြီ၊ အထခေါ၊ ပေ၊ ကာရာပေသီတိ-ကား၊ အပရာဟိပိ-အခြား
 လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌာရသဟိကောဋီဟိ-တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေတို့ဖြင့်၊ ဧတေ
 ဝိဟာရာဒယော-ဤကျောင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ အဋ္ဌကရီသပ္ပမာဏာယ-ရှစ်ကရီသ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဘူမိယာ-မြေ၌၊ ကာရာပေသိ-ပြုစေပြီ။

ဟိ-ခွဲ၊ ဝိပဿိဿ-ဝိပဿီမည်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပုနဗ္ဗသုမိတ္တာ-
 ပုနဗ္ဗသုမိတ္တမည်သော၊ ဂဟပတိ-သူကြွယ်သည်၊ ယောဇနပ္ပမာဏံ-တစ်ယူဇနာ
 ပမာဏရှိသော၊ ဘူမိ-မြေကို၊ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကသန္တရေန-ရွှေအုတ်ချပ်ချင်း ထိအောင်
 ခင်းသဖြင့်၊ ကိဏိတွာ-ဝယ်၍၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ကာရာပေသိ-ပြီ၊ သိဒ္ဓိဿ-သိဒ္ဓိ
 မည်တော်မူသော၊ (ဘဂဝတော) ပန-မြတ်စွာဘုရား၏ကား၊ သိရီဝဗော-သိရီဝဗု
 မည်သော၊ (ဂဟပတိ-သည်) တိဂါဇုတပ္ပမာဏံ-သုံးဂါဇုတ် ပမာဏရှိသော၊ (ဘူမိ-
 ကို) သုဝဏ္ဏဘူယဋ္ဌိသန္တရေန-ရွှေတာဝါးချင်း၊ ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ [ရှေးနိဿယ၌
 “ရွှေတောင်ဌေးခင်းသဖြင့်” ဟု ပေး၏၊] (ကိဏိတွာ ဝိဟာရံ ကာရာပေသိ)၊ ဝေဿ
 ဘုဿ-ဝေဿဘူမည်တော်မူသော၊ (ဘဂဝတော) သောတ္ထိဇော-သောတ္ထိမည်
 သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ အမုယောဇနပ္ပမာဏံ-ယူဇနာဝက် ပမာဏရှိသော၊ (ဘူမိ-
 ကို) သုဝဏ္ဏဗာလသန္တရေန-ရွှေထယ်သွားချင်း၊ ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ (ကိဏိတွာ-
 ဝယ်၍၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းတိုက်ကို၊ ကာရာပေသိ-ပြုစေပြီ။)

အဋ္ဌကရီသပ္ပမာဏာယ။ ။ “ကရီသံ စတုရမ္ဗဏံ (အဘိဓာန် ၁၀၇)” နှင့်အညီ
 ၄-အမ္ဗဏ မျိုးကြွလောက်ရာအရပ်သည် တစ်ကရီသတည်း၊ “ကောဒသဒေါဏာတု အမ္ဗဏံ”
 ဟူသော အဘိဓာန် (၄၈၄) နှင့်အညီ တစ်ဆယ့်တစ်စိတ်သည် တစ်တမ္ဗဏဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်
 ၄-အမ္ဗဏ မျိုးကြွလောက်ရာအရပ်ဟူသည် တစ်ဆယ့်တစ်တင်း မျိုးကြွလောက်ရာအရပ်တည်း၊
 ထိုဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးသည် ထိုကရီသပေါင်း ရှစ်ကရီသကျယ်ဝန်း၏၊ ယောဇနာ၌
 “အဋ္ဌကရီသပ္ပမာဏာ ဘူမိ ဥသဘေန ဒသ ဥသဘပ္ပမာဏာ ယဋ္ဌိယာ ဒွိသတယဋ္ဌိပ္ပမာဏာ
 ဟောတိ” ဟု ဆို၏၊ ၇-တောင်လျှင် တစ်တာ၊ တာနှစ်ဆယ်လျှင် တစ်ဥသဘဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်
 ဒသဥသဘပ္ပမာဏာကို “တာ ၂၀၀” ဟု ဆိုသည်။

ပန-အဖို့တစ်ပါးကား၊ [ဤကမ္ဘာ၌ဖြစ်ကုန်သော ဘုရားရှင်များအတွက် ပြလို၍ “ပန”ဟု မိန့်သည်။] ကကုသန္ဓဿ-ကကုသန်မည်တော်မူသော၊ (ဘဂဝတော)၊ အစူတော-အစူတမည်သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ ဂါဝုတပ္ပမာဏံ-တစ်ဂါဝုတ်ပမာဏ ရှိသော၊ (ဘူမိ) သုဝဏ္ဏဟတ္ထိပဒသန္တရေန-ရွှေဆင်ခြေချင်း၊ ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ (ကိဏိတွာ ဝိဟာရံ ကာရာပေသိ) ကောဏာဂမနဿ-ကောဏာဂုမ်မည်တော်မူ သော၊ (ဘဂဝတော)၊ ဥဂ္ဂေါ-ဥဂ္ဂမည်သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ အမုဂါဝုတမမာဏံ- တစ်ဂါဝုတ်ဝက်ပမာဏရှိသော၊ (ဘူမိ) သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကာသန္တရေန-ရွှေအုတ်ချပ်ချင်း၊ ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ (ကိဏိတွာ ဝိဟာရံ-ကို၊ ကာရာပေသိ) ကဿပဿ-ကဿပ မည်တော်မူသော၊ (ဘဂဝတော)၊ သုမင်္ဂလော-သုမင်္ဂလမည်သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ ဝိသတိ ဥသဘပ္ပမာဏံ-ဥသဘန္တစ်ဆယ် ပမာဏရှိသော၊ (ဘူမိ) သုဝဏ္ဏကစ္ဆပ သန္တရေန-ရွှေလိပ်ရုပ်ချင်း၊ ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ (ကိဏိတွာ ဝိဟာရံ ကာရာပေသိ) အမှာကံ-တို့၏၊ ဘဂဝတော-၏၊ သုဒတ္တော-သုဒတ္တမည်သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ အဋ္ဌကရိသပ္ပမာဏံ-ရှစ်ကရိသပမာဏရှိသော၊ ဘူမိ-ကို၊ ကဟာပဏသန္တရေန- အသပြာငွေချင်း၊ ထိအောင်ခင်းသဖြင့်၊ ကိဏိတွာ-၍၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ကာရာပေသိ- ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အနုပဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ သမ္ပတ္တိယော-ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်၊ ပရိဟာ ယန္တိ-ယုတ်လျော့ကုန်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသု-တို့၌၊ ဝိရဒ္ဓိတုံ- မတပ်မက် ခြင်းငှာ၊ အလမေဝ-သင့်လျော်တော့သည်သာ၊ ဝိမုစ္စိတုံ-လွတ်ခြင်းငှာ၊ အလံဇဝ-သင့်လျော်တော့သည်သာ၊ ဣတိ-ဤကား အနုသာသနီတည်း။

၃၀၈။ ခဏ္ဍိတိ-ကား၊ ဘိန္နောကာသံ-ပျက်သောအရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖုလ္လံ တိ-ကား၊ ဖလိတောကာသံ-ကွဲသောအရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ (အုတ်နံရံစသည်၌ ကွဲသောအရပ်ကိုလည်းကောင်း၊) [ပဋိသင်္ခရိဿတိဟူသော ကြိယာပုဒ်၌ စပ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် “ဘိန္နောကာသံ ဖလိတောကာသံ”ဟု ရှိပါစေ။] ပဋိသင်္ခရိဿတိ တိ-ကား၊ ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိအောင်၊ ကရိဿတိ-ပြုလတ်၊ ပန-ဆက်၊ လဒ္ဓနဝကမ္မေန-ရအပ်သော နဝကမ္မရှိသော၊ (နဝကမ္မတာဝန်ပေးခြင်းကို ခံရသော) ဘိက္ခုနော-သည်၊ ဝါသီဖရသု နိဒါဒနာဒီနိ-ဒါး၊ ပုဆိန်၊ ဆောက် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်း၊ န ကာတဗ္ဗံ-ပြုရမည်မဟုတ်၊ ကတာကတံ-

ပရိဟာယန္တိ။ ။ဝိပဿီဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ တစ်ယူဇနာရှိသော ကျောင်း တော်ရာ မြေကို ရွှေအုတ်ချပ်အပြည့်ခင်း၍ ဝယ်ခဲ့၏။ ထို့နောက် တဖြည်းဖြည်း လျော့ခဲ့ရာ ငါတို့ ဘုရား လက်ထက်တော်၌ ကျောင်းတော်ရာမြေကို ရှစ်ကရိသမ္ပာသာ ကျယ်ပါလျက် ရွှေဖြင့်မဝယ်နိုင်ဘဲ ငွေဖြင့်အပြည့်ခင်း၍ ဝယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် သမ္ပတ္တိများ ဆုတ်ယုတ်လာ ခဲ့ကြသည်-ဟူလို။

ပြုအပ်ပြီး မပြုအပ်သေးကို ဇာနိတဗွဲ-သိရာ၏။ [ပါဠိတော်၌ “ဒဒေယျာတိ နဝကမ္မံ အဓိဋ္ဌာတံ ဝိဟာရေ ဣဿရိယံ ဒဒေယျာတိ အတ္ထော၊ ဒိန္နောတိ နဝကမ္မံ ကာတံ ဝိဟာရော ဒိန္နော၊ ဝိဟာရေ နဝကမ္မံ ဒိန္နံတိ ဝါ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

၃၁၀။ ပိဋိတော ပိဋိတော ဂန္ဓာတိ-ကား၊ ထေရော-အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်၊ ဝိလာနေ-ဝိလာနရဟန်းတို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂန္ဓော-စောင့်ရှောက်ပြုစုတော်မူလျက်လည်းကောင်း၊ ဇိန္တော-အိုမင်းကုန်သော၊ ဝုဗ္ဗေ-ကြီးရင့်သော ရဟန်းတို့ကို၊ သင်္ဂဏန္ဓော-ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့တော်မူလျက်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗပစ္စတော-အလုံးစုံ သော ရဟန်းတို့၏နောက်မှ၊ အာဂစ္ဆတိ တိရ-ကြွလာတော်မူသတတ်၊ ဣဒံ-ဤသို့ကြွတော်မူခြင်းသည်၊ အဿ-ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်၏၊ စာရိတ္တံ-ကျင့်ဝတ်တည်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ပိဋိတော ပိဋိတော ဂန္ဓာတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ အဂ္ဂါသနံတိ-ကား၊ ထေရာသနံ-ထေရ်ကြီး၏နေရာကို၊ အဂ္ဂေါဒကံတိ-ကား၊ ဒက္ခိဏောဒကံ-မြတ်သောရေကို၊ [ဒက္ခိဏောဒကံတိ အဂ္ဂတော ဥပနိယမာနံ ဒက္ခိဏောဒကံ-အစိုးအဖျားမှ ဆောင်ယူအပ်သော ဒက္ခိဏောဒကံကို-သာရတ္ထ။] အဂ္ဂပိဏ္ဍိတိ-ကား၊ သံဃတ္ထေရပိဏ္ဍိ-သံဃာ့ထေရ်၏ ရထိုက်သောဆွမ်းကို၊ (“အရဟတိ-ထိုက်သနည်း”၌ စပ်) အန္တရာ သတ္တိနံ ကရိတွာတိ-ကား၊ စတုန္နံ-လေးဘက်ကုန်သော၊ ပါဒါနံ-ခြေတို့၏၊ အန္တရေ-အကြား၌၊ ကရိတွာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထား၍၊ (“အတိတ္တမာမိ-ကျော်သွား၏”၌ စပ်။)

၃၁၅။ ပတိဋ္ဌာပေသီတိ-ကား၊ အဋ္ဌာရသကောဋိပရိစ္ဆာဝံ-တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေသော-ဥစ္စာကိုစွန့်ကြဲခြင်းကို၊ ကတွာ-၍၊ ပတိဋ္ဌာပေသီ-တည်စေပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ သဗ္ဗာပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတုပဏ္ဍာသကောဋိယော-၅၄ ကုဋေတို့ကို၊ [မြေဝယ်ရာ၌ ၁၈ ကုဋေ၊ ကျောင်းဆောက်ရာ၌ ၁၈ ကုဋေ၊ ကျောင်းရေစက်ချရာ၌ ၁၈-ကုဋေအားဖြင့် ၅၄-ဟုဋေတို့ကို] ပရိစ္စဇိ-စွန့်ကြဲပြီ။

ဝိဟာရာနုစာနနကထာအဖွင့် ပြီး၏။

အာသနပုဋိမာဟနာဒိတထာ

၃၁၆။ ဝိပွကတဘောဇနောတိ-ကား၊ အန္တရယရေဝါ-ရွာတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရေ ဝါ-ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ အရညေ ဝါ-တော၌သော်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ ဘုဉ္ဇမာနော-

ဝိပွကတဘောဇနော။ ။“ဝိပွကတဘာဇန”ဟူသည်အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးသော စားခြင်း မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်(စား၍မပြီးသေးသောပုဂ္ဂိုလ်) တည်း။ ထို့ကြောင့်“ဘုဉ္ဇမာနော-စားဆဲ”ဟုဖွင့်သည်။ စားဆဲပင်ဖြစ်သော်လည်း စားခြင်းကိစ္စ အပြီးသတ်လိုက်လျှင် ထစေနိုင်သောကြောင့် “အနိဋ္ဌိတေ ဘောဇနံ” ဟု ဆိုသည်။ ယောဇနာ၌ကား “ဝိပွကတဘောဇန

စားဆဲဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဘောဇနေ-စားခြင်းကိစ္စသည်၊ အနိဋ္ဌိတေ-မပြီးသေးမီ၊ န ပုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော-မထစေထိုက်၊ အန္တရယုရေ-၌၊ ပုစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာဂတေန-လာသောရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခ-ဆွမ်းကို၊ ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊ (ပင့်ဖိတ်ထားသော အိမ်မှ ခံယူ၍) ဂန္တဗ္ဗ-သွားရာ၏၊ (နေရာမရှိလျှင် စားဆဲပုဂ္ဂိုလ်ကို အထမခိုင်းပါနှင့်-ဟူလို) မနုဿာ ဝါ-လူတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခု ဝါ-ရဟန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဝိသထ-ဝင်ခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) မယိ-ငါသည်၊ (ကြီးရင့်သော ငါသည်၊) ပဝိသန္တေ-ဝင်လတ်သော်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့သည်၊ (ငယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊) ဥဋ္ဌဟိသန္တိ-နေရာမှ ထကြရကုန်လတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗ-ပြောဆိုရာ၏၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဧထ-ကြွပါကုန်၊ အာသနံ-နေရာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန ပန-လျှောက်အပ်သော ရဟန်းသည်ကား၊ ပဝိသိတဗ္ဗ-ဝင်ရာ၏။

ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ (မနုဿဖြစ်စေ၊ ဘိက္ခုဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ယောက်သည်) ကိဋ္ဌိ-တစ်စုံတစ်ခွန်းသောစကားကို၊ သစေ န ဝဒတိ-အကယ်၍ မလျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အာသနသာလံ-ဆွမ်းစားရေရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ အတိ သမိပိ-အလွန်နီးသော အရပ်သို့၊ အဂန္ဓာ-မသွားမူ၍၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ-သဘောတူသော ရဟန်းတို့၏နေရာ၌၊ ဌာတဗ္ဗ-ရပ်ရာ၏၊ ဩကာသေ-အခွင့်ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ပဝိသထ-ဝင်ခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေန ပန-လျှောက်အပ်သော ရဟန်းသည်ကား၊ ပဝိသိတဗ္ဗ-ဝင်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ယံ အာသနံ-အကြင်နေရာသည်၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ တတ္ထ-ထိုနေရာ၌၊ အဘုဉ္ဇန္တော-စားနေသူမဟုတ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ နိသိန္ဓော-ထိုင်နေသည်။

သဒ္ဓါသည် အနိဋ္ဌိတသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်”ဟု ဆို၏၊ [ပကရိယိတ္ထ ပကရိယိသထေဝါ ပကတံ၊ န ပကတံ ဝိပွကတံတိ ဝိပွဟော ကာတဗ္ဗော၊ အတ္ထတော ပန ကိရိယမာနော အနိဋ္ဌိတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-ယောဇနာ၊ ဤဝိပွကတပုဒ်၏ ၀စနတ္ထကို သီလက္ခန္ဓဘာသာဋီကာ နိဒါန်းအဖွင့်၌ လည်း ပြခဲ့ပြီ။]

အာသနသာလံ ပေ၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ။ ။ ဆွမ်းစားပင့်ထားသောအရပ်၌ ရဟန်းများ

စားနေကြ၍ မိမိနေရာမရှိလျှင် အများစားရိုးဖြစ်သော အာသနသာလာသို့ သွားပါ၊ ထိုသို့ သွားသော်လည်း ရဟန်းများအနီးသို့ရောက်အောင် မသွားပါနှင့်၊ အနီးသို့ရောက်အောင် သွားလျှင် ထိုအာသနသာလာ၌ရှိနေသော ရဟန်းငယ်တို့ ထ၍ပေးရမည်ဖြစ်သောကြောင့် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် သဘောတူသော ရဟန်းတို့ မြင်လောက်ရာ အရပ်၌ ရပ်နေပါ၊ မိမိက ဝင်ခွင့်တောင်းသောအခါ “ဝင်ခဲ့ပါ”ဟု လျှောက်လျှင် ဝင်နိုင်ပါသည်။ [အတိသမိပိ အဂန္ဓာတိ ဘိက္ခုနံ အာသန္နတရံ ဌာနံ အဂန္ဓာ-သာရတ္ထ။]

သုစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဥဋ္ဌာပေတုံ-ထစေခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပန-ဆက်၊ ယာဂုခဲဇ္ဇကာဒီသု-ယာဂုခဲဗ္ဗယံ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးကို၊ ပိဝိတွံ- ဝါ-သောက်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ခါဒိတွာ ဝါ-ခဲ၍ သော်လည်းကောင်း၊ (နိသိန္နံ ဝပံ) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ အညော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ အာဂစ္ဆတိ-လာ၏။ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ (အခြားရဟန်း လာသည်တိုင်အောင်) နိသိန္နံ-ထိုင်နေသော၊ (မိမိရသင့်ရာနေရာ၌ ထိုင်နေသော) ရိတ္တဟတ္ထိဉ္စိ-အချည်းနှီးသော လက်ရှိသော ရဟန်းကိုလည်း၊ ဥဋ္ဌာပေတုံ-ငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ (ကသ္မာ န ဝဋ္ဋတိ) ဟိ (ယသ္မာ)-အကြင်ကြောင့်၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ (ယံကိဉ္စိ ပိဝိတွာ ဝါ ခါဒိတွာ ဝါ နိသိန္နံရဟန်းသည်၊) ဝိပွကတဘောဇနောယေဝ-စား၍ မပြီးသေးသော ဘောဇနိရှိသူသည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ (ကသ္မာ န ဝဋ္ဋတိ) [ရှေးနိဿယ၌ “ဥဋ္ဌာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ” ဟု ရှိ၏။ “ဝိပွကတဘောဇနောယေဝ ဟိ သော” ဟူသော နောက်ဝါကျကို ထောက်လျှင် “န ဝဋ္ဋတိ” ရှိမှ ကောင်းသည်။ ဤသိက္ခာပုဒ်ကလည်း ဝိပွကတဘောဇနရဟန်းကို မထစေဖို့ရန် ပညတ်တော်မူသော သိက္ခာပုဒ်တည်း။]

သုစေ ဥဋ္ဌာပေတိတိ-ကား၊ အာပတ္တိ-ကို၊ အတိက္ကမိတ္တာပိ-ကျော်လွန်၍လည်း၊ သုစေ ဥဋ္ဌာပေတိယေဝ-အကယ်၍ ထစေသည်သာလျှင် ဖြစ်အံ့၊ [“န ဘိက္ခုဝေ ဝိပွကတဘောဇနော ဘိက္ခု ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗော၊ ယော ဥဋ္ဌာပေယ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ” ဟူသော အာပတ်ကို ကျူးလွန်၍ ထစေသည်သာလျှင် ဖြစ်အံ့-ဟူလို။] ပဝါရိတော စ ဟောတိတိ-ကား၊ ယံ-အကြင်ရဟန်းကို၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဥဋ္ဌာပေသိ-ထစေပြီ၊ အယဉ္စ ဘိက္ခု-ဤထစေအပ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ပဝါရိတောစ-ပဝါရိတ်သင့်နေသည်လည်း၊ (သုစေ) ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေန-ထိုပဝါရိတ်သင့်နေသော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-လျှောက်ထိုက်၏။ (ကိံ) ဝစ္ဆ-သွားပါချေ၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ အာဟရာဟိ-ဆောင်ယူခဲ့ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝတ္ထဗ္ဗော-၏)၊ ဟိ-မှန်၊ ဝုဗ္ဗတရံ-သီတင်းကြီးသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အာဏာပေတုံ-စေခိုင်းခြင်းငှာ၊ ဣဒမေဝ ဧကံ ဌာနံ-ဤ ၁ ဌာနသည်သာ၊ (ဟောတိ-ရှိ၏)၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ပဝါရိတောစ ဟောတိ။ ။ ပဝါရိတ်သင့်နေသော ရဟန်းသည် နေမြဲတိုင်းနေရာ၌ မဝမချင်း ဆက်၍ စားနိုင်၏။ ယခုသော်ကား မိမိထက် သီတင်းကြီးသော ရဟန်းက အထခိုင်း၍ နေလေပြီ၊ နေရာမှ ထပြီးသည့်နောက်၌ကား ပါးစပ်ထည်း၌ ရှိနေသော ခဲဗ္ဗယံဘောဇနိကိုမျှ မျိုမချကောင်းတော့ချေ၊ ထို့ကြောင့် စားခြင်းကိစ္စ အပြီးသတ်ဖို့ရန် ရေသောက်ရမည်ဖြစ်၍ သို့မဟုတ် လုတ်ကျင်းရမည်ဖြစ်၍ “ဥဒကံ အာဟရာဟိ” ဟု မိမိထက် သီတင်းကြီးသော (မိမိကို ထဖို့ရန် ခိုင်းနေသော) ရဟန်းကိုပင် ခိုင်းခွင့်ပြုတော်မူသည်။ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူကို ခိုင်းကောင်းသော ဌာနကား ဤတစ်ဌာနသာ ရှိ၏။

သော-ထိုသီတင်းကြီးရဟန်းသည်၊ ဥဒကမ္ပိ-ရေကိုသော်မှလည်း၊ သစေ န အာဟာရ တိ-အကယ်၍ မဆောင်ယူအံ့၊ (ဆောင်ယူ၍ မပေးအံ့) တတော-ထိုသို့မဆောင်ယူ ခြင်းကြောင့်၊ ယဉ္ဇ-အကြင်အမှုကိုလည်း၊ နဝကတရေန-သီတင်းငယ်ရဟန်းသည်၊ ကတ္တဗ္ဗ-ပြုထိုက်၏။ တံ-ထိုအမှုကို၊ ဒသေန္တော-ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ) သာဓုကံ သိတ္တာနီတိ အာဒိ-သာဓုကံ သိတ္တာနီအစရှိသော စကားကို၊ အာဟ-မူပြီ။

ဂိလာနဿ ပတိရူပံ သေယန္တိ စတ္ထ-ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ယော-အကြင်ရဟန်း သည်၊ ကာသဘဂန္ဓရာတိသာရာဒီဟိ-ချောင်းဆိုးနာ၊ ဘဂန္နိရ်နာ၊ ဝမ်းသွေးသွန် သော ရောဂါ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဂိလာနော-မကျန်းမာသည်၊ ဟောတိ-၏။ ခေဋ္ဌ မဟလ္လကဝစ္စကပါလာဒီနိ-ထွေးခံ၊ ကျင်ကြီးခွက် အစရှိသည်တို့ကို၊ ထပေတဗ္ဗာနိ- ထားထိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ [ချောင်းဆိုးသောကြောင့် ထွေးခံထားထိုက်၏။ ဘဂန္နိရ်နာ၊ ဝမ်းသွေးသွန်ရောဂါတို့ကြောင့် ကျင်ကြီးခွက် ထားထိုက်၏။] ကုဋ္ဌိဝါ- နန္တရာရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ ဒုသေတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဧဝရူပဿ-ဤသို့သဘောရှိသော ဂိလာနအား၊ (သေနာ သနကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကာသဂိလာန စသူအား) ဟေဋ္ဌာ |ပေ၊ သာလာဒီသု- ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်၊ သစ်ရွက်မိုးကျောင်း အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရ်- အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ သေနာသနံ-ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏။ ယသ္မိ-အကြင်ဂိလာန သည်၊ ဝသန္တေ-နေလတ်သော်၊ သေနာသနံ-သည်၊ န ဒုဿတိ-မပျက်စီး၊ တဿ- ထိုဂိလာနအား၊ ဝရသေယျာပိ-မြတ်သော အိပ်ရာနေရာကိုလည်း၊ ဒါတဗ္ဗာဝ-ပေး ထိုက်သည်သာ။

ယောပိ-အကြင်ရဟန်းသည်လည်း၊ သိနေဟ |ပေ၊ ကမ္မာဒီသု-ဆီကို သောက် ခြင်း၊ ဝမ်းလျှောဆေး စားခြင်း၊ နှာနှပ်မှု အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိစ္ဆိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဘေသန္တံ-ဆေးကို၊ ကရောတိ-ပြု၏။ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော၊ သော- ထိုရဟန်းသည်၊ ဂိလာနောယေဝ-ဂိလာနပင်တည်း၊ တဿာပိ-ထိုဂိလာနအား လည်း၊ သလ္လကေတွတ္တာ-မှတ်သား၍၊ ပတိရူပံ-သင့်လျော်သော၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏။ (“သူ့ရောဂါနှင့် သင့်တော်သော နေရာကို မှတ်သား၍ ပေးပါ”- ဟူလို) လေသကပ္ပေနာတိ-ကာ၊ အပ္ပကေန-အနည်းငယ်သော၊ သီသာဗာဓာဒိ

လေသကပ္ပေနာ။ ။လိဿတိ သိလိဿတီတိ လေသော-အခြားအနာမျိုး၌ ငြိကပ် တတ်သောကြောင့် လေသမည်၏။ အနည်းငယ်ဟူသော အနက်ပင်တည်း။ မကျန်းမာသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိနေမြဲဖြစ်သော သံယိကနေရာကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့ မနေရအောင် တားမြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအနည်းငယ်သော အနာသည် “ကပ္ပတိ+ဧတေနာတိ ကပ္ပေါ” အရ အပ်စပ် ကြောင်းတည်း။ လေသောယေဝ+ကပ္ပေါ လေသကပ္ပေါ”ဟု ပြု။ အပ်စပ်ကြောင်းဖြစ်သော အနည်းငယ်သော ရောဂါ။

မတ္တေန-ခေါင်းခဲခြင်း အစရှိသော ရောဂါမျှဖြင့်၊ (“ပဋိဗာဟန္တိ”၌ စပ်၊) ဘိက္ခု၊ ဂဏေတွာတိ-ကား၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဧတ္ထကာနာမ-ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည် မည်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပရိစ္ဆေဒ-အပိုင်းအခြားကို၊ ဥ တွာ-သိပြီး၍၊ (“သေယျာ ဂဏေတုံ”၌ စပ်။)

ယောဇနာ။ ။ယောဇနာ၌ကား “ကပ္ပသဒ္ဓါ၏ လေသအနက်ကို ဟောသောကြောင့် လေသနှင့် ကပ္ပကို အနက်တူ”ဟု ဖွင့်လေသည်။ ထိုသို့အနက်တူလျှင် ပဒဋ္ဌာနံကဲ့သို့ “အလွန်နည်းသော”ဟု အတိသယအနက်ကို ဟောရပေလိမ့်မည်။ မိမိကား အနက်တူဟု မယူဆပါ။ “အရကောက် အဓိပ္ပာယ်သာ တူသည်”ဟု ယူဆပါသည်။ ထို့ကြောင့် “လေသကပ္ပေန-အပ်စပ်ကြောင်းဖြစ်သော အနည်းငယ်သော ခေါင်းခဲနာ စသည်ဖြင့်”ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

အာသနပ္ပဋိဗာဟနာဒိကထာအပ္ပဋိ ပြီး၏။

သေနာသနဂ္ဂါဟကထာ

၃၁၈။ မဉ္ဇဋ္ဌာနာနိ-ညောင်စောင်း၏ တည်ရာ အရပ်တို့ကို၊ (ညောင်စောင်းထားလောက်ရာ အရပ်တို့ကို) သေယျာတိ-သေယျာတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ-ကုန်၏။ [“သေယျာ”အရ အိပ်ခြင်းကြိယာကို ယူမည်စိုး၍ “မဉ္ဇဋ္ဌာနာနိ”ဟု ဖွင့်သည်။ “သေယျာ”အရ “ညောင်စောင်းထားလောက်ရာ ကျောင်းနေရာကို ယူပါ”ဟူလို။] သေယျဂ္ဂေနာတိ-ကား၊ သေယျာပရိစ္ဆေဒေန-အိပ်ရာနေရာတို့၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ (“ဂါဟေတုံ အနုဇာနာမိ”၌ စပ်၊) ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-ဝါကပ်ရာနေ၌၊ ကာလံ-အချိန်အခါကို၊ ယောသေတွာ-ကြွေးကြော်၍၊ (စည်းဝေးကြဖို့ရန် ကြွေးကြော်၍) ဧကမဉ္ဇဋ္ဌာနံ-၁ ခုသော ညောင်စောင်း၏ တည်ရာအရပ်ကို၊ ဧကဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-ရဟန်းအား၊ ဝါ-ဖို့၊ ဂါဟေတုံ-ယူစေခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သေယျဂ္ဂေန ဂါဟေန္တာတိ-ကား၊ သေယျာပရိစ္ဆေဒေန-အိပ်ရာနေရာတို့၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဂါဟိယမာနာ-ယူစေအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-ယူစေအပ်ကုန်သော၊ (သေယျာ၌ စပ်၊) [ဂါဟေန္တာ၌ အန္တပစ္စည်းသည် ကစ္စည်းအလို မာနပစ္စည်းမှ ပြန်ထားသော ကံဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဂါဟေန္တာကို “ဂါဟိယမာနာ”ဟု ဖွင့်သည်။] သေယျာ ဥဿာရယိသူတိ-ကား၊ မဉ္ဇဋ္ဌာနာနိ-တို့သည်၊ အတိရေကာနိ-

သေယျဂ္ဂေန။ ။ဤ၌ အဂ္ဂါသဒ္ဓါသည် “ပရိစ္ဆေဒ” အနက်ဟောတည်း၊ အဘိဓာန်လာ အနက်တို့တွင် “ကောဋီ” အနက်နှင့် တူ၏။ “ပုဗ္ဗကောဋီ န ပညာယတိ”၌ ရှေးအစအပိုင်းအခြားကို “ပုဗ္ဗကောဋီ”ဟု ခေါ်သကဲ့သို့တည်း၊ ယောဇနာ၌ကား “စတုတ္ထက္ခရာ ယဖြင့် “ဝိဟာရဂ္ဂေန”ကို ပါဠိမှန်ဟု ယူလေ၏။

ပိုလွန်ကုန်သည်။ အဟောသုံး-ကုန်ပြီ။ [ဥဿာရယီသု၌ ဥပုဗ္ဗ သရဓာတ် ဂတိအနက် ဟော စုရာဒိဂိုဏ်း၊ “အထက်၌ ဖြစ်ကုန်ပြီ” ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ “ပိုလွန်ကုန်ပြီ” ဟု အဓိပ္ပာ ယတ္ထ ပေးပါ။] ဝိဟာရဂ္ဂါဟာဒိသုဝိ-ကျောင်းကို ယူစေခြင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-ဤနည်းပင်တည်း။ [အချို့စာအုပ်၌ “ဝိဟာရဂ္ဂါဒိသုဝိ-ကျောင်း၏ အပိုင်းအခြား အစရှိသည်တို့၌” ဟုလည်း ရှိ၏။]

အနုဘာဂံတိ-ကာ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အပရမ္ပိ-အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ဘာဂံ- အဖို့ကို၊ ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊ “အနုဘာဂံ-နောင်ထပ်အဖို့ကို” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး)၊ ဟိ-မှန်၊ ဘိက္ခုသု-ရဟန်းတို့သည်၊ အတိမန္နေသု-အလွန်နည်း ကုန်လတ်သော်၊ ဧကေကဿ-တစ်ပါး၊ တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒွိတ္တိဏိ- ၂ ခု ၃ ခုကုန်သော၊ ပရိဝေဏာနိ-ပရိဝုဏ်တို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ပေးထိုက်ကုန်၏၊ [ဤသို့ ပေးရခြင်းကား ကျောင်းတို့ကို စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ဖို့ရန်တည်း။] န အကာမာ ဒါတဗ္ဗောတိ-ကာ၊ အနိစ္ဆာယ-အလိုမရှိဘဲ၊ (မပေးလိုဘဲ) န ဒါတဗ္ဗော- မပေးထိုက်၊ တတ္ထ-ထို န အကာမာ ဒါတဗ္ဗောဟူသော စကားရပ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-၌၊ အနုဘာဂေ-နောက်ထပ်အဖို့ကို၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်ပြီးသော်၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ အာဂတာနံ-လာကုန်သော ရဟန်း တို့အား၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ အရုစိယာ-အလို မဟုတ်သဖြင့်၊ သော အနုဘာဂေါ- ကို၊ န ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်၊ (ဝေ၍ မပေးထိုက်)၊ ပန-ဆက်၊ ယေန-အကြင်ရဟန်း သည်၊ (အနုဘာဂေါ-ကို) ဂဟိတော-ပြီး သောစ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ အတ္တနော- ၏၊ ရုစိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ တံ အနုဘာဂံ ဝါ-ထိုနောက်ထပ် အဖို့ကိုသော်လည်း ကောင်း၊ တံ ပဌမဘာဂံ ဝါ-ထိုပဌမအဖို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဒေတိ- အကယ်၍ ပေးအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

နိဿီမေ ဌိတဿာတိ-ကာ၊ ဥပစာရသီမတော-ဥပစာရသီမံမှ၊ ဗဟိ-အပြင် ဘက်၌၊ ဌိတဿ-တည်သော ရဟန်းဖို့၊ (သေနာသနံ ဂါဟေန္တိ၌ စပ်)၊ ပန-ဆက်၊ အန္တော ဥပစာရသီမာယ-ဥပစာရသီမံအတွင်း၌၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊ ဌိတဿပိ-တည် နေသော ရဟန်းဖို့လည်း၊ (ဂါဟေတုံ-ငှာ) လတ္တတိ ဧဝ-ရအပ်သည်သာ၊ [နိဿီမေ- ဥပစာရသီမံ မဟုတ်သော အရပ်၌” ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး၊ “သိမ့်ပြင်ဘက်၌” ဟူသော အနက်ကား အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း၊ ယောဇနာ၌ “ဥပစာရသီမတော ဗဟိတိ ဣမိနာ နိဿီမေတိ ဧတ္ထ သီမတော ဗဟိ နိက္ခန္တံ နိဿိန္တံ ဝါ နိဿီမန္တိ အတ္ထံ ဒေသေတိ” ဥပစာရတော အာဝါသဝဗုဒ္ဓဝသေန အတိဝိတ္ထာရတ္တာ ဝုတ္တံ ဒူရေ ဌိတဿာပိတိ” ဟု ဖွင့်လေသည်။] သေနာသနံ ဂဟေတွာတိ-ကာ၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-၌၊ ဝဟေတွာ-၍၊ (“သဗ္ဗကာလံ ပဋိဗာဟန္တိ”၌ စပ်) သဗ္ဗကာလံ ပဋိဗာဟန္တိတိ-ကာ၊

စတုမာသစ္စယေန-မိုးလေးလ၏ လွန်ရာအခါ၌၊ ဥတုကာလေပိ-ဆောင်းဥတု၊ နေ့ဥတုအခါ၌လည်း၊ ပဋိဗာဟန္တိ-တားမြစ်ကြကုန်၏။ [ဥတုကာလေပိတိ ဟေမန္တဂိမ္မကာလေပိ၊ တသ္မိတ္တိ ကာလေ သီတဥဏှဥတု တိခိဏော ဟောတိ၊ တသ္မာ တဿေဝ ဝိသေသေန ဥတုကာလောတိ နာမံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ တေန ဝုတ္တံ ဟေမန္တဂိမ္မကာလေပိတိ၊ ပိသဒ္ဓေန ဝဿကာလံ အပေက္ခတိ-ယောဇနာ။]

တီသု-သုံးပါးကုန်သော၊ သေနာသနဂ္ဂါဟေသု-ကျောင်းကို ယူစေခြင်းတို့တွင်၊ ပုရိမကော-ပုရိမကသေနာသနဂ္ဂါဟလည်းကောင်း၊ (ပုရိမဝါ၌ ဖြစ်သော ကျောင်းခံယူစေခြင်းလည်းကောင်း၊) ပစ္ဆိမကောစ-ပစ္ဆိမကသေနာသနဂ္ဂါဟလည်းကောင်း၊ (ပစ္ဆိမဝါ၌ ဖြစ်သော ကျောင်းခံယူစေခြင်းလည်းကောင်း၊) ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဂါဟာ-ဤယူစေခြင်းတို့သည်၊ ထာဝရာ-ခိုင်မြဲကုန်၏။ (“ခိုင်မြဲသည် အတွက် အထူးဝိနိစ္ဆယ ပြုဖွယ် မလို” ဟူလို၊) အန္တရာမုတ္တကေ-အန္တရာမုတ္တကသေနာသနဂ္ဂါဟ၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံ့ကာ၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဧကသ္မိ-တစ်ခုသော၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ မဟာလာဘံ-များသော လာဘ်ရှိသော၊ သေနာသန-ကျောင်းသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ သေနာသနဿာမိကာ-ကျောင်းရှင်ဒါယကာတို့သည်၊ ဝဿပဂတံ-ဝါကပ်ပြီးသော၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ သဗ္ဗပစ္စယေဟိ-အလုံးစုံသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ သက္ကစ္စံ-ရိုသေစွာ၊ ဥပဋ္ဌဟိတွာ-ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီး၍၊ ပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊ ဝမနကာလေ-သွားရာအခါ၌၊ (သွားခါနီး၌) ဗဟံ-များစွာသော၊ သမဏပရိက္ခာရ်-ရဟန်းတို့၏ ပရိက္ခရာကို၊ ဒေန္တိ-လှူလိုက်ကြကုန်၏။ မဟာထေရာ-မဟာထေရ်တို့သည်၊ ဒုရတောပိ-အဝေးမှလည်း၊ အာဂန္ဓာ-လာ၍၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-

သေနာသနဂ္ဂါဟ။ ။ပိဋိတော်၌ “ပုရိမကော ဂါဟေတဗ္ဗော”ဟု ရှိသောကြောင့် “ဂါဟာပနံ-ယူစေခြင်း၊ ဂါဟော-ယူစေခြင်း”ဟု ပြု၍ “သေနာသနဿ+ဂါဟော သေနာသနဂ္ဂါဟော”ဟု ပြုပါ။ ပုရိမဝါကပ်သော ရဟန်းများအတွက် ဝါတွင်း၌ အမြဲနေဖို့ရာ သံယိကနေရာမှ ထိုရဟန်းအတွက် ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို (သေနာသနဂ္ဂါဟာပကပုဂ္ဂိုလ်က ယူဖို့ရန် ပြောဆိုခြင်း) သည် “ပုရိမကသေနာသနဂ္ဂါဟ” မည်၏။ ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်းများအတွက် ဝါတွင်း၌ အမြဲနေဖို့ရာ သံယိကနေရာမှ ထိုရဟန်းအတွက် ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို ယူစေခြင်း (သေနာသနဂ္ဂါဟာပကပုဂ္ဂိုလ်က ယူဖို့ရန် ပြောဆိုခြင်း) သည် “ပစ္ဆိမကသေနာသနဂ္ဂါဟ” မည်၏။ ပုရိမက ပစ္ဆိမကမှ အလွတ်ဖြစ်သော ရှေ့သီတင်းကျွတ် နောက်ဝါဆိုတို့၏ အကြား ဖြစ်သော ဝါပကာလ၌ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို ယူစေခြင်းသည် “အန္တရာမုတ္တကသေနာသနဂ္ဂါဟ” မည်၏။

ဝါကပ်ရာနေ၌၊ တံ-ထိုမဟာလာဘကျောင်းကို၊ ဖာသုံ-ချေးသားစွာ၊ ဝသိတွာ-နေပြီး၍၊ ဝုတ္တဝဿာ-မိုးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးပြီးကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) လာဘ်-ကို၊ ဂဏှိတွာ-၍၊ ပတ္တမန္တိ-ဖဲသွားကြကုန်၏။

အာဝါသိကာ-အမြဲနေခြင်းရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဧတ္ထ-ဤမဟာလာဘကျောင်း၌၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သော၊ လာဘ်-ကို၊ န လဘာမ-မရကြကုန်၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ အာဂန္တုကမဟာထေရာဝ-အာဂန္တုက မဟာထေရ်တို့သည်သာ၊ လဘန္တိ-ရကြကုန်၏၊ တေယေဝ-ထိုအာဂန္တုကမဟာထေရ်တို့သည်သာ၊ တံ-ထိုမဟာလာဘကျောင်းကို၊ အာဂန္တု-၍၊ ပဋိဇေဂ္ဂိဿန္တိ-စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ကြကုန်လတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပလူဇန္တိမ္ပိ-ပျက်စီးနေသည်ကိုလည်း၊ န ဩလောကေန္တိ-မကြည့်ကြကုန်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တဿ-ထိုမဟာလာဘကျောင်းကို၊ ပဋိဇေဂ္ဂနတ္ထံ-ဝါပ၌ စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ခြင်းငှာ၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ့သည်၊ အပရဇ္ဈဂတာယ-နောက်တစ်ရက်သို့ ရောက်လတ်သော်၊ ဝါ-လွန်ပြီးသော ပဝါရဏာနေ့၏ နောက်တစ်ရက် ရှိလတ်သော်၊ အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ (နောက်ဝါ၌) ဝဿာဝါသတ္တာယ-မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ အန္တရာမုတ္တကော ဂါဟေတဗ္ဗောတိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တံ-ထိုအန္တရာမုတ္တကသေနာသနဂါဟကို၊ ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော ရဟန်းသည်၊ (သေနာသနဂါဟာပက ရဟန်းသည်) သံယထ္ထေရော-သံဃာ့ထေရ်ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော-လျှောက်ထိုက်၏၊ (ကိံ) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ အန္တရာမုတ္တကသေနာသနံ-အန္တရာမုတ္တကကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို၊ ဂဏှာယ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော) (သံယထ္ထေရော) သစေ ဂဏှာတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ နော စေ (ဂဏှာတိ-အကယ်၍ မယူအံ၊ ဧဝံသတိ) ဧတေနေဝ ဥပါယေန-ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အနုထေရ်-အနုထေရ်ကို၊ အာဒိံ ကတွာ-အစပြု၍၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဂဏှာတိ-၏၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ သာမဏေရသာပိ-သာမဏေအားသော်မှလည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ တေန-ထိုယူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ သေနာသနံ-ကို၊ အဋ္ဌမာသေ-ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ပဋိဇေဂ္ဂိတဗ္ဗံ-စောင့်ရှောက်သုတ်သင်ရာ၏၊ [အဋ္ဌမာသေတိ စတ္တာရော ဟေမန္တမာသေ၊ စတ္တာရော စ ဂိမုမာသေတိ အဋ္ဌမာသေ၊ ကဒါစိ ပဉ္စ ဂိမုမာသေတိ နဝမာသေ ဝါ- ဝါထပ်ရာအခါ ၅ လတည်း-ယောဇနာ။] ဆဒနဘိတ္တိဘူမိသု-အမိုးနံရံမြေတို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်သည်၊ ခဏှံဝါ-ကျိုးပျက်နေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဖုလ္လံ ဝါ-ကွဲအက်နေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံသော အရပ်ကို၊ ပဋိသင်္ခရိတဗ္ဗံ-ပြုပြင်ရာ၏။

ဥဒ္ဓေသပရိပုတ္တဒီဟိ-ပါဠိကို သင်ယူခြင်း၊ အနက်ကို အဖန်အဖန် မေးမြန်းခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ (ပါဠိသင်ခြင်း၊ အဋ္ဌကထာသင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်) ဒိဝသံ-နေ့ကို၊ ခေပေတွာ-ကုန်စေ၍၊ ရတ္တိ-ညဉ့်၌၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ ဝသိတုမ္ပိ-နေခြင်း ငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ရတ္တိ-၌၊ ပရိဝေဏေ-ပရိဝုဏ်၌၊ (ကျောင်းဝိုင်းအတွင်း အခြားတစ်နေရာ၌) ဝသိတွာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ ဒိဝသံ-ကို၊ ခေပေတုမ္ပိ-ငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ရတ္တိန္နိဝံ-ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး၊ တတ္ထေဝ-ထိုကျောင်း၌ပင်၊ ဝသိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ဥတုကာလေ-ဆောင်းဥတု၊ နေ့ဥတုအခါ၌၊ အာဂတာနံ-လာကုန်သော၊ 'ဝုဗ္ဗာနံ-သီတင်းကြီးသော ရဟန်းတို့အား၊ န ပဋိဗာဟိတဗွံ-မတားမြစ်ရာ၊ ပန-ကား၊ ဝဿုပနာယိကဒိဝသေ-သည်၊ သမ္ပတ္တေ-ရောက်လတ်သော်၊ သံယတ္ထေ-ရော-သည်၊ မယံ-ငါ့အား၊ ဣဒံ သေနာသနံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ န လဘတိ-မရ၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဣဒံ-ဤ ကျောင်းကို၊ (ပဋိဇ္ဇဂ္ဂိတံ၌ စပ်)၊ အန္တရာမုတ္တကံ-အန္တရာမုတ္တကကျောင်းကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အဋ္ဌမာသေ-ရှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဧကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပဋိဇ္ဇဂ္ဂိတံ-စောင့်ရှောက်သုတ်သင်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-၍၊ န ဒါတဗွံ-မပေးရာ၊ အဋ္ဌမာသေ-ရှစ်လံတို့ပတ်လုံး၊ ပဋိဇ္ဇဂ္ဂဘိက္ခုသေဝ-စောင့်ရှောက် သုတ်သင်သော ရဟန်းသည်သာ၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ။

ပန-ဆက်၊ ယသ္မိံ သေနာသနေ-၌၊ ဧကသံဝစ္ဆရေ-တစ်နှစ်၌၊ ဆမာသစ္စယေန ဆမာသစ္စယေန- ၆ လလွန်ရာ ၆ လလွန်ရာအခါ၌၊ ဒွိက္ခတ္တံ-၂ ကြိမ်၊ ပစ္စယေ-တို့ကို၊ ဒေန္တိ-ကုန်၏။ တံ-ထိုကျောင်းကို၊ အန္တရာမုတ္တကံ-အန္တရာမုတ္တကသေနာ သနဂ္ဂါဟကို၊ န ဂါဟေတဗွံ-မယူစေထိုက်၊ ယသ္မိံ ဝါ-အကြင်ကျောင်း၌လည်း၊ စတုမာသစ္စယေန စတုမာသစ္စယေန-၄ လလွန်ရာ ၄ လလွန်ရာအခါ၌၊ တိက္ခတ္တံ-၃ ကြိမ်၊ (ပစ္စယေ) ဒေန္တိ (တံ အန္တရာမုတ္တကံ န ဂါဟေတဗွံ) ယသ္မိံ ဝါ-အကြင် ကျောင်း၌မူလည်း၊ တေမာသစ္စယေန တေမာသစ္စယေန-၃ လလွန်ရာ ၃ လလွန်ရာ အခါ၌၊ စတုက္ခတ္တံ-၄ ကြိမ်၊ (ပစ္စယေ) ဒေန္တိ တံ အန္တရာမုတ္တကံ န ဂါဟေတဗွံ၊ (ကသ္မာ၊ တံ-ကို၊ အန္တရာမုတ္တကံ - ကို၊ န ဂါဟေတဗွံ - မယူစေထိုက်သနည်း။)

ဆမာသစ္စယေန။ ။ဆမာသစ္စယေန ဆမာသစ္စယေနာတိ ဣဒံ ဒွိက္ခတ္တံ၊ ပစ္စယ ဒါနကာလပရိစ္ဆေဒဒဿနံ၊ ဧဝံ ဥပရိပိ၊ တံ န ဂါဟေတဗွံတိ ဝစနဿ ကာရဏမာဟ ပစ္စယေနေ ဟိ တံတိအာဒိနာ၊ ပစ္စယဉေဝ နိဿာယ တတ္ထ ဝသိတွာ (ပစ္စည်းအတွက်ကြောင့် ဝါပမှာလည်း တခြား မသွားဘဲနေ၍) ပဋိဇ္ဇဂ္ဂနာ (သုတ်သင်မည့်သူတို့သည်) ဘဝိဿန္တိ-ရှိကုန် လတံ့၊ ဣတိ အဓိပ္ပာယော-ဝိမတိ။ [“ပဋိဇ္ဇဂ္ဂကာ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တံ-ထိုကျောင်းသည်၊ ပစ္စယေနေဝ-ပစ္စည်းကြောင့်သာလျှင်၊ ပဋိဇဂ္ဂနံ-ကို၊ လဘိဿတိ-ရလတံ၊ (တသ္မာ-ထို့ကြောင့်တည်း၊) ပန-ကား၊ ယသ္မိ-၌၊ ဧကသံဝစ္ဆရေ-၌၊ သင်္ဂိဒေဝ-တစ်ကြိမ်သာလျှင်၊ ဗဟုပစ္စယေ-များစွာသော ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူကြကုန်၏၊ ဧတံ-ဤကျောင်းကို၊ အန္တရာမုတ္တကံ-ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ၊ ဣတိ (အယံ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အန္တရာမုတ္တကေ-အန္တရာမုတ္တက ကျောင်းယူစေခြင်း၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ (ရှေ့ကို ပြန်အပ်သည်၊) အယံ-ဤဆိုအပ် ပြီးကား၊ တာဝ-ပါဠိအနာဂတ သေနာသနဂ္ဂါဟကထာမှ ရှေးဦးစွာ၊ အန္တောဝသေ-၌၊ ဝဿူပနာယံကဒိဝသေန-ဝါကပ်ရာနေအားဖြင့်၊ ပါဠိယံ-၌၊ အာဂတသေနာ သနဂ္ဂါဟကထာ-လာသော သေနာသနဂ္ဂါဟကထာတည်း။

ပန-ဆက်၊ အယံ သေနာသနဂ္ဂါဟောနာမ-ဤကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ယူ စေခြင်းမည်သည်၊ ဥတုကာလေ-ဆောင်းဥတု နွေဥတုအခါ၌၊ (ဂါဟော)စ-ယူစေ ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝဿာဝါသေ-အမြဲနေရာ မိုးအခါ၌၊ (ဂါဟော)စ-လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဒုဝိစော-၂ ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ တာဝ-ဝဿာဝါသဂ္ဂါဟမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ) ဥတုကာလေ-ဆောင်းဥတု၊ နွေဥတု အခါ၌၊ (“အာဂစ္ဆန္တိ”၌ စပ်) ကေစိ-အချို့ကုန်သော၊ အာဂန္တုကာ-အာဂန္တုကာ ဖြစ် ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပုရေဘတ္တံ-ဆွမ်းစားရာကာလ၏ ရှေ့အဖို့၌၊ အာဂစ္ဆန္တိ- ကုန်၏၊ ကေစိ-ကုန်သော၊ (အာဂန္တုကာ ဘိက္ခု။) ပစ္စာဘတ္တံ-ဆွမ်းစားရာကာလ၏ နောက်အဖို့၌၊ ပဌမယာမံ ဝါ-ပဌမယာမံ၌သော်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမယာမံ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမယာမံ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ (အာဂစ္ဆန္တိ) ယေ- အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ တဒါဝ-ထိုလာရာအခါ၌သာ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥဋ္ဌာပေတွာ-ထစေ၍၊ သေနာသနံ- ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ အကာလောနာမ-အခါမဟုတ်သည် မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ပေးထိုက်ပါသော်လည်း၊ သေနာသနပညာပကေန-အိပ်ရာ နေရာကို ခင်းတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ပဏ္ဍိတေန-ပညာရှိသူသည်၊ (ဉာဏ်ရှိသူ သည်) ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဧကံ မဇ္ဈဋ္ဌာနံ ဝါ-ညောင်စောင်း တစ်နေရာကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဒွေမဇ္ဈဋ္ဌာနာနိ ဝါ-ညောင်စောင်း ၂ နေရာတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထပေတဗ္ဗာနိ-ချွန်ထားထိုက်ကုန်၏၊ [ဤစကားဖြင့် သေနာသနပညာပကရဟန်း၏ ဉာဏ်ရှိပုံကို ပြသည်။] ဝိကာလေ-အချိန်မဲ့၌၊ ဧကော-တစ်ပါးသော၊ ထေရောဝါ- ထေရ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ထေရာ ဝါ-ထေရ်တို့သည်သော် လည်းကောင်း၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍ လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တေ-ထိုထေရ် တို့ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗာ-လျှောက်ထိုက်ကုန်၏၊ (ဂီ)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ အာဒိတော-

အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဝုဋ္ဌာပိယမာနာ-ထစေအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝါ-ထစေအပ်
ကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဥပ္ပဏှိကာ-
မြှောက်ချီအပ်သော ဘဏ္ဍာရှိကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ဖြစ်ပါကုန်လတ်၊ တုမေ-အရှင်
ဘုရားတို့သည်၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေယေဝ-နေရာအရပ်၌သာ၊
ဝသထ-နေကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထုဗ္ဗာ။)

ပန-ဆက်၊ ဗဟူသု-များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂတေသု-လာကုန်
လတ်သော်၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ-ထစေပြီး၍၊ (အရင်ရောက်ပြီးသော ရဟန်းငယ်တို့ကို
ထစေပြီး၍) ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ [ဗဟူသုတိ တယော
အာဒိ ကတွာ ဗဟူသု ဘိက္ခုသု-ယောဇနာ။] ဧကေကံ-၁ ခု ၁ ခုသော၊ ပရိဝေဏံ-
ပရိဝုဇ်သည်၊ (ကျောင်းဝင်းသည်) သစေ ပဟောတိ-အကယ်၍ လောက်အံ့၊
(ဧဝံသတိ) ဧကေကံ-သော၊ ပရိဝေဏံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ တတ္ထ-ထိုပရိဝုဇ်၌၊ အဂ္ဂိသာလ
၊ပေ၊ မာလာဒယော-မီးတင်းကုဋ်၊ စကြိသွားရာ စရပ်ရှည်၊ စည်းဝေးရာ တန်ဆောင်း
ဝန်း အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံသော အဆောက်အဦးတို့သည်လည်း၊
တသေဝ-ထိုရဟန်း၏ အထံသို့သာ၊ ပါပုဏန္တိ-ရောက်ကုန်၏၊ [“ပရိဝုဇ် ၁ ခုကို
နေခွင့်ရသော ရဟန်းအထံသို့ ထိုပရိဝုဇ်တွင်းရှိသော အဆောက်အဦးအားလုံး
ရောက်ကြသည်”ဟူလို၊ ဒီဃသာလာတိ စက်မနသာလာ၊ မဏ္ဍလမာဠောတိ
ဥပဋ္ဌာနသာလာ-ဝိမတိ။] ဧဝံ-သို့ (ပရိဝုဇ်တစ်ခုစီ) အပ္ပဟောန္တေ-မလောက်လတ်
သော်၊ ပါသာဒဂ္ဂေန-ပြာသာဒ်၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပါသာ
ဒေသု-တို့သည်၊ အပ္ပဟောန္တေသု-ကုန်လတ်သော်၊ ဩဝရကဂ္ဂေန-အခန်း အပိုင်း
အခြားအားဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဩဝရကေသု အပ္ပဟောန္တေသု၊ သေယျဂ္ဂေန-အိပ်ရာနေရာ
တို့၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ သေယျဂ္ဂေသု အပ္ပဟောန္တေသု၊ မဇ္ဈဋ္ဌာနေန-
ညောင်စောင်းတို့၏ တည်နေရာ အရပ်အားဖြင့်၊ (ညောင်စောင်း တစ်နေရာစာ

ဥပ္ပဏှိကာ။ ။[ဥက္ခိတ္တံ-မြှောက်ချီအပ်သော + ဘဏ္ဍံ ဥပ္ပဏှံ၊ ဥပ္ပဏှံ+ယေသံတိ
ဥပ္ပဏှိကာ၊ နေရာရွေ့သောအခါ ကိုယ့်ဘဏ္ဍာကို ထမ်း၍ ရွေ့ရမည်ဖြစ်သောကြောင့်
“ဥပ္ပဏှိကာ ဘဝိဿန္တိ” ဟု ဆိုသည်၊ ဥပ္ပဏှိကာ ဘဝိဿန္တိတိ ဥက္ခိတ္တဘဏ္ဍာ ဘဝိဿန္တိ-
ဝိမတိ၊ “ဒွေ မဇ္ဈဋ္ဌာနာနိ” အရ ချန်ထားအပ်သော နေရာကိုပင် “အမှာကံ- ဝသနဋ္ဌာနေ”ဟု
ဆိုသည်။]

ပါသာဒဂ္ဂေန ဓသည်။ ။ပါသာဒဂ္ဂေနာတိ ဝိဟာရသင်္ခါတဿ ပါသာဒဿ
ပရိစ္ဆေဒေန၊ ဩဝရကဂ္ဂေနာတိ ဂဗ္ဘဿ ပရိစ္ဆေဒေန၊ သေယျဂ္ဂေနာတိ စတုပဉ္စဟတ္ထပမာဏာယ
သေယျာယ ပရိစ္ဆေဒေန၊ မဇ္ဈဋ္ဌာနေနာတိ ဒွိဟတ္ထဝိတ္ထာရဿ စတုဟတ္ထအာယာမဿ မဇ္ဈဿ
ဋ္ဌာနေန၊ ဧကမဇ္ဈဋ္ဌာနဿ ဒွိန္ဒံ ပိဋကနံ ဌာနတ္တာ ဝုတ္တံ ဧကပိဋကဋ္ဌာနဝသေနာတိ။

အားဖြင့်) ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ မဉ္ဇဋ္ဌာနေ-ညောင်စောင်းတစ်နေရာစာသည်၊ အပ္ပဟောန္တေ-
 သော်၊ ဧကပိဋကဋ္ဌာနဝသေန-ထိုင်ခုံတစ်နေရာစာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗံ-
 ၏၊ ပန-ဗျတိရိက်၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဌိတောကာသမတ္ထံ-တည်ရာအရပ်မျှကို၊ န
 ဂါဟေတဗ္ဗံ-မယူစေထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတံ-ဤရပ်တည်ရာ အရပ်သည်၊ သေနာသနံ
 နာမ-အိပ်ရာနေရာမည်သည်၊ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ [(ကသ္မာ-ကြောင့်၊ န ဂါဟေတဗ္ဗံ-
 နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤတည်ရာအရပ်သည်၊ သေနာသနံနာမ-
 မည်သည်၊ န ဟောတိ၊ (ကသ္မာ န ဂါဟေတဗ္ဗံ)ဟုလည်း တစ်နည်း ပေးပါ။] ပန-
 ဆက်၊ ပိဋကဋ္ဌာနေ-ထိုင်ခုံတစ်နေရာစာသည်၊ အပ္ပဟောန္တေ-သော်၊ ဧကံ မဉ္ဇဋ္ဌာနံ
 ဝါ-ညောင်စောင်းတစ်နေရာစာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧကံ ပိဋကဋ္ဌာနံ ဝါ-ထိုင်ခုံ
 တစ်နေရာစာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါရေန ဝါရေန-အလှည့်ကျ အလှည့်ကျ
 အားဖြင့်၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဝိဿမထ-အပန်းဖြေကြ
 ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ တိဏ္ဍံ-၃ ပါးကုန်သော၊ ဇနာနံ-ရဟန်းတို့အား၊
 ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ သီတသမယေ-အအေး၏ အခါ၌၊ (အေးရာအခါ၌) သဗ္ဗ
 ရတ္တိ-အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ ဝသိတုံ-ငှာ၊
 န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း။ [ဤ န ဟိ၊ ဝါကျကို ဟေတုဝါကျလုပ်၍လည်း အနက်
 ပေးနိုင်သည်။ “ကသ္မာ ဝါရေန ဝါရေန ဂဟေတွာ ၊ပေ၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ဟိ (ယသ္မာ)
 သီတသမယေ သဗ္ဗရတ္တိ အဇ္ဈောကာသေ ဝသိတုံ န သက္ကာ၊ တသ္မာ ဝါရေန
 ဝါရေန ၊ပေ၊ ဒါတဗ္ဗံ”ဟု ပေးပါ။ ညဉ့် ၃ ယာမ်ရှိသည့်အတွက် ‘၁ ယာမ်စီ အပန်းဖြေ
 ဖို့ရန် “တိဏ္ဍံ ဇနာနံ ဒါတဗ္ဗံ”ဟု ဆိုသည်။]

[၁ ခုသော မဉ္ဇဋ္ဌာန၊ သို့မဟုတ် ပိဋဋ္ဌာန၌ ၃ ပါးနေပုံအခြင်းအရာကို ပြလို၍
 “မဟာထေရေန” စသည် မိန့်။] မဟာထေရေန-မဟာထေရ်သည်၊ ပဌမယာမံ-
 ပဌမယာမ်ပတ်လုံး၊ ဝိဿမိတွာ-အပန်းဖြေပြီး၍၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်ပြီး၍၊ ဒုတိယ
 ထေရဿ-ဒုတိယထေရ်အား၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုရာ၏၊ (ကံ၊) အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ဣဓ-
 ဤနေရာသို့၊ ပဝိသာဟိ-ဝင်လော၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗံ) မဟာထေရော-သည်၊ နိဒ္ဒါ

ရပ်နေရာသည် သေနာသန မဟုတ်။ ။ ဣဒံ (ဤအပ်ပြီးသော/နေရာကို) နိသီ

ဒိတုံ သက္ကဏေယျဝသေန ဝတ္တံ၊ သစေ န သက္ကာ နိသီဒိတုံ၊ န ဒါတဗ္ဗံ၊ တေန ဝတ္တံ ဘိက္ခုနော
 ပန ဌိတောကာသမတ္ထံ န ဂါဟေတဗ္ဗံတိ၊ ဧတံ ဟိ ဌိတောကာသမတ္ထံ၊ ဟိတံ သစ္စံ၊ ယသ္မာ ဝါ၊
 ဧကမဉ္ဇဋ္ဌာနဿ တိဏ္ဍံ ဇနာနံ ဧကပိဋကဋ္ဌာနဘာဝေန အပ္ပဟောန္တက္ကော ဝတ္တံ ဧကမဉ္ဇဋ္ဌာနံ
 ဝါ တိဏ္ဍံ ဇနာနံ ဒါတဗ္ဗံတိ၊ ဟိတံ သစ္စံ၊ သီတသမယေတိ ဣမ်နာ ဥဏှသမယေပိ သဗ္ဗဒိဝသံ
 အဇ္ဈောကာသေ ဝသိတုံ န သက္ကာတိ ဒီပေတိ၊ ပရိဋ္ဌာဟသမယေ ပန သက္ကာ၊ သဗ္ဗရတ္တိ
 အဇ္ဈောကာသေ ဝသိတုံ၊ ကိဉ္စာပိ သက္ကာ၊ သီတုဏှကာလေ ပန န ဒါတဗ္ဗတ္တာ ပရိဋ္ဌာဟ
 သမယေပိ န ဒါတဗ္ဗံတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-ယောဇနာ။

ဂရုကော-အိပ်ခြင်း၌ အလေးပြုသူသည်။ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ (ပဌမယာမ် ကုန်လျှင် ထွက်ရမည့်အချိန်ကို) သစေ န ဇာနာတိ-အကယ်၍ မသိအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဥက္ကာသိတွာ-ချောင်းဟန်၍၊ ဒွါရံ-တံခါးကို၊ အာကောဋေတွာ-ခေါက်၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ကာလော-အခါသည်၊ (ထွက်ဖို့ရန် အခါသည်) ဇာတော-ဖြစ်ပါပြီ၊ သီတံ-အအေးသည်၊ အနုဒဟတိ-ပူလောင်ပါ၏၊ ဝါ-နှိပ်စက်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တဗွံ-လျှောက်ရာ၏၊ [အနုဒဟတိတိ ပီဠေတိ-ဋီကာ၊ နှိပ်စက်သည်ကိုပင် “ပူလောင်သည်”ဟု တင်စား ဆိုထားဟန်တူသည်။] တေန-ထိုမဟာထေရ်သည်။ နိက္ခမိတွာ-၍၊ ဩကာသော-အခွင့်ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏၊ အဒါတုံ-မပေးဘဲ နေခြင်းငှာ၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဒုတိယထွေရေနပိ-ဒုတိယထေရ်သည်လည်း၊ မဇ္ဈိမယာမံ-မဇ္ဈိမယာမ်ပတ်လုံး၊ ဝိဿမိတွာ-၍၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဣတရဿ-အခြားသော တတိယထေရ်အား၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ နိဒ္ဒါဂရုကော-အိပ်ခြင်း၌ အလေးပြုသော ထေရ်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော-ထစေထိုက်၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဧကရတ္ထိံ-၁ ညဉ့်၌၊ ဧကမဗ္ဗဋ္ဌာနံ-ညောင်စောင်း ၁ နေရာကို၊ တိဏ္ဏံ-၃ ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏။

ပန-ဆက်၊ ဇမ္ဗုဒီပေ-ဇမ္ဗုဒိပ်၌၊ ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (“ဂါဟေန္တိ”၌ စပ်) သေနာသနံနာမ-မည်သည်၊ မဗ္ဗဋ္ဌာနံ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋဋ္ဌာနံ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ကိစ္ဆိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သည်သာ၊ ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သပ္ပါယံ-လျှောက်ပတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ကဿစိ-အား၊ အသပ္ပါယံ-မလျှောက်ပတ်သည်၊ (ဟောတိ) ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အာဂန္တကာ-တို့သည်၊ ဟောန္တု ဝါ-ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ပစေကုန်၊ မာ ဟောန္တု ဝါ-မဖြစ်မှုလည်း မဖြစ်ပစေကုန်၊ ဒေဝသိကံ-နေတိုင်း၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂါဟေန္တိ-၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဥတုကာလေ-၌၊ သေနာသနဂ္ဂါဟောနာမ-မည်၏။

ပန-ဆက်၊ ဝဿာဝါသေ-အမြဲနေရာ မိုးအခါ၌၊ (သေနာသနဂ္ဂါဟော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) အာဂန္တကဝတ္ထံ-အာဂန္တကဝတ်သည်၊ အတ္ထိံ-ရှိ၏၊ အာဝါသိကဝတ္ထံ-ဝတ်သည်၊ အတ္ထိံ-၏၊ တာဝ-အာဝါသိကဝတ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေန-သော) အာဂန္တကေန - အာဂန္တကရဟန်းသည်၊ သကဋ္ဌာနံ - မိမိနေရာ အရပ်ကို၊ မုဉ္ဇိတွာ-

အဒါတုံ န လဗ္ဘတိ။ ။အဒါတုံ န လဗ္ဘတိတိ ဣမိနာ သဒ္ဓိစ္စ အဒဒန္တဿ ပဋိဗာဟနေ ပဝိသနတော (နေရာကို တားမြစ်ခြင်း၌ ပါဝင်သောကြောင့်) ဒုက္ကဋ်တိ ဒီပေတိ-ဝိမတိ၊ စူဠဝဂ္ဂ ဝတ္တက္ခန္ဓက သဒ္ဓိဝိဟာရိကကထာ၌ “န နဝါ ဘိက္ခု အာသနေန ပဋိဗာဟိ တဗ္ဗာ”ဟု ပညတ် တော်မူသည်။

စွန့်လွှတ်၍၊ အညတ္တ-တစ်ပါးသော အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ ဝသိတုကာမေန-
 နေလိုသည်။ (သမာနေန-ဖြစ်လတ်သော)၊ ဝဿူပနာယိကဒိသမေဝ-ဝါကပ်ရာ
 နေ၌သာ၊ တတ္ထ-ထိုတစ်ပါးသော အရပ်သို့ န ဂန္ဓဗ္ဗံ-မသွားရာ၊ ဟိ-မှန်၊ တစ်နည်း-
 (ကသွာ ဝဿူပနာယိကဒိသမေဝ တတ္ထ န ဂန္ဓဗ္ဗံ) ဟိ (ယသွာ)-ကြောင့်၊ တကြ-
 ထိုအခြားနေရာ၌၊ ဝသနဌာနံ ဝါ-နေရာအရပ်သည်သော်လည်း၊ သမ္မာခံ-ကျဉ်း
 မြောင်းသည်၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။ ဘိက္ခာစာရော ဝါ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်
 သည်သော်လည်း၊ န သမ္ပဇ္ဇေယျ-မပြည့်စုံရာ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဖာသုံ-ချမ်းသာစွာ၊
 န ဝိဟရေယျ-မနေရရာ၊ (တသွာ ဝဿူပနာယိကဒိသမေဝ တတ္ထ န ဂန္ဓဗ္ဗံ)
 တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဝါကပ်ရာနေ၌သာ ထိုတစ်ပါးသော အရပ်သို့ မသွား
 ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ မာသမတ္တေန-ဘစ်လအတိုင်း
 အရှည်ရှိသော ကာလမျှဖြင့်၊ ဝဿူပနာယိက-ဝါကပ်ရာနေ့သည်၊ ဘဝိဿတိ-
 ဖြစ်လတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ဆိုထိုက်ရာ အခါ၌၊ တံ ဝိဟာရံ-ထိုကျောင်းသို့၊ (မိမိဝါကပ်
 လိုရာ ဖြစ်သော ထိုကျောင်းသို့) ပဝိသိတဗ္ဗံ-ဝင်ရာ၏။ တတ္ထ-ထိုအခြားကျောင်း၌၊
 မာသမတ္တံ-တစ်လအတိုင်းရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ ဝသန္တော-နေစဉ်၊ ဥဒ္ဒေ
 သတ္ထိကော-ပါဠိသင်ယူခြင်းဖြင့် အလိုရှိသူသည်၊ သစေ (ဟောတိ-အံ့) (ဧဝံသတိ)၊
 ဥဒ္ဒေသသမ္ပတ္တိ-သင်ယူအပ်သော ပါဠိ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သား၍
 လည်းကောင်း၊ (“အန္တောဝဿေ သုခံ ဝသိဿတိ”၌ စပ်)၊ ကမ္မဋ္ဌာနာနိကော-
 ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်လိုသူသည်၊ သစေ (ဟောတိ-အံ့) (ဧဝံသတိ)၊ ကမ္မဋ္ဌာန
 သပ္ပာယတံ-ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ လျောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-လည်း
 ကောင်း၊ ပစ္စယတ္ထိကော-ပစ္စည်းဖြင့် အလိုရှိသူသည်၊ သစေ (ဟောတိ) (ဧဝံသတိ)၊
 ပစ္စယလာဘံ-ပစ္စည်းလာဘ်ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-လည်းကောင်း၊ အန္တောဝဿေ-
 စါတွင်း၌၊ သုခံ-ချမ်းသာစွာ၊ ဝသိဿတိ-နေရလတ်။

စ-ဆက်၊ သကဋ္ဌာနတော-မိမိနေရာ အရပ်မှ၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်တစ်ပါးသို့၊
 ဂစ္ဆန္တေန-သွားသော ရဟန်းသည်၊ ဂေါစရဂါမော-ဆွမ်းခံရွာကို၊ (ဆွမ်းခံရွာ၌ နေသူ
 လူအပေါင်းကို၊-ဌာနပစာ)၊ န ယဇ္ဇေတဗ္ဗော-မထိခိုက်စေထိုက်၊ (ဆွမ်းခံရွာ၌
 နေသော ဒါယကာတို့ စိတ်ထိခိုက်အောင် မလုပ်ထိုက်)၊ [မထိခိုက်စေပုံ အခြင်းအရာ
 ကို “န တတ္ထ မနုဿာ” စသည်ဖြင့် ပြသည်။] တတ္ထ-ထိုရွာ၌၊ မနုဿာ-လူတို့ကို၊
 န ဝတ္တဗ္ဗာ-မပြောထိုက်ကုန်၊ (ကိ) တုမေ-အသင်ဒါယကာတို့ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊
 သလာကဘတ္တာဒီနိဝါ-သလာကဘတ် အစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယာဂုခဇ္ဇ
 ကာဒီနိဝါ-ယာဂုခဇ္ဇဖွယ် အစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝဿာဝါသိကံဝါ-ဝဿာ
 ဝါသိကသင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း၊ (ပိုးလပတ်လုံး နေခြင်းရှိသော ရဟန်းတို့အား
 ပေးလှူထိုက်သော သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း)၊ နတ္ထိ-မရှိ [အသင်ဒါယကာတို့ကို

မှီ၍ သလကဘတ်စသည်ကို မရ-ဟူလို။] အယံ-ဤပရိက္ခရာသည်၊ စေတိယဿ-
 စေတီ၏။ ပရိက္ခရာပေ-ပရိက္ခရာတည်း၊ အယံ-ဤပရိက္ခရာသည်၊ ဥပေါသထာ
 ဂါရဿ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၏။ (ပရိက္ခရာပေ-တည်း၊) တုမှာကံ-အသင်ဒါယကာ
 တို့၏။ ဝိဟာရဿ-ကျောင်း၏။ ဣဒံ တာဠဉ္ဇေဝ-ဤသံကောက်ကိုလည်းကောင်း၊
 ဣဒံ သူစိဉ္ဇ-ဤကျည်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဤသော့ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပဋိစ္စ
 ထ-လက်ခံကြကုန်၊ ဣတိ-သို့ (န ဝတ္တဗ္ဗာ။) [“တုမှာကံ ဝိဟာရဿ ဣဒံ တာဠဉ္ဇေဝ
 ဣဒံ သူစိဉ္ဇ သမ္ပဋိစ္စထာတိ ယောဇနာ”ဟု ယောဇနာရှိသောကြောင့် “တုမှာကံ
 ဝိဟာရဿာတိ”ဟု ရှိပါစေ။]

ပန-အန္တယ၊ သေနာသနံ-ပေးအပ်ရာနေရာကို၊ ဇဂ္ဂိတွာ-သုတ်သင်ပြီး၍၊
 ဒါရုဘဏ္ဍမတ္တိကာဘဏ္ဍာနိ-သစ်ဘဏ္ဍာ၊ မြေဘဏ္ဍာတို့ကို၊ ပဋိသာမေတွာ-သိုမှီး
 သိမ်းဆည်းပြီး၍ ဂမိယဝတ္တံ-ဂမိယဝတ်ကို၊ (ခရီးသွားမည့် ရဟန်း၏ ကျင့်ဝတ်ကို)
 ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏။ ဧဝံ-ဤသို့၊ (သေနာသနဇဂ္ဂန စသော
 ဂမိယဝတ်ကို ဖြည့်ကျင့်၍)၊ ဂစ္ဆန္တေနာပိ-သွားသော မထေရ်ကြီးသည်လည်း၊
 ဒဟရေဟိ-ရဟန်းငယ်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပတ္တစိဝရဘဏ္ဍိကာယော-သပိတ်သင်္ကန်း
 ဘဏ္ဍာထုပ်တို့ကို၊ ဥက္ခိပါပေတွာ-ချီးမြှောက်စေ၍၊ (ထမ်းစေ၍)၊ တေလနာဋီကတ္တရ
 ဒဏ္ဍာဒီနိ-ဆီဗူး၊ တောင်ဝေး အစရှိသည်တို့ကို၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ဆတ္တံ-
 ထီးကို၊ ပဂ္ဂယ-ချီးမြှောက်၍၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ဒဿေန္တေန-ပြုလျက်၊ ဂါမဒ္ဒါရေနေဝ-
 ရွာတံခါးပေါက်ဖြင့်သာ၊ န ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၊ [“သင်တို့ရွာက ဆွမ်းစသည် မပြည့်စုံ
 သောကြောင့် ငါသွားသဟေ့”ဟု အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင် “ပတ္တစိဝရဘဏ္ဍိကာ စသည်
 ကို ထမ်းစေလျက် ရွာတံခါးပေါက်က မသွားပါနှင့်”ဟူလို။] ပဋိစ္စန္တေန-ဖုံးလွှမ်းအပ်
 သော၊ အဋ္ဌဝိမဂ္ဂေန-တောလမ်းဖြင့်၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏။ အဋ္ဌဝိမဂ္ဂေ-တောလမ်းသည်၊
 အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ဂုဗ္ဗာဒီနိ-ချုံအစရှိသည်တို့ကို၊ မဒ္ဒန္တေန-နင်းလျက်၊ န ဂန္တဗ္ဗံ-
 သွားရမည် မဟုတ်။ [တောလမ်း မရှိလျှင် ချုံစသည်ကို နင်းသွားရမည်လောဟု
 မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ဂုဗ္ဗာဒီနိ ပေ န ဂန္တဗ္ဗံ”ဟု မိန့်သည်။]

ပန-အန္တယ၊ ဂမိယဝတ္တံ-ခရီးသွားမည့် ရဟန်း၏ ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပူရေတွာ-
 ပြည့်စေ၍၊ ဝိတက္ကံ-အကြံကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန-စင်ကြယ်သော စိတ်
 ဖြင့်၊ ဂမနဝတ္တေန-ခရီးသွားကြောင်း ကျင့်ဝတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏။
 ပန-ဆက်၊ ဂါမဒ္ဒါရေန-ရွာတံခါးပေါက်ဖြင့်၊ မဂ္ဂေါ-လမ်းသည်၊ သစေ ဟောတိ-

ဝိတက္ကံ ဆိန္ဒိတွာ။ ။ဝိတက္ကံ ဆိန္ဒိတွာတိ “ဣမိနာ နိဟာရေန (ဤသို့ ရွာက
 ဒါယကာများ သိလောက်အောင်နည်းဖြင့်) ဂစ္ဆန္တံ (သွားသော ငါ့ကို) ဒိသ္မာ နိဝါရေတွာ ပစ္စယေ
 ဒဿ”တိ ဧဝံပံ ဝိတက္ကံ အနုပ္ပါဒေတွာ-ဝိမတိ။

အကယ်၍ ရှိအံ့၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားသော၊ သပရိဝါရ်-အခြံအရံနှင့် တကွဖြစ်သော၊ နံစ-
 ထိုထေရ်ကိုလည်း၊ (ကျောင်းဘုန်းကြီးကိုလည်း၊) ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ မနုဿာ-တို့သည်၊
 အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ထေရော ဝိယ-ထေရ်နှင့် တူပါတကား၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊
 ဥပဓာဝိတွာ-အနီးသို့ ပြေးလာ၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ သဗ္ဗပရိက္ခာရေ-အလုံးစုံ
 သော ပရိက္ခရာတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဣတိ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆထ-ကြွကြ
 မည်လို့ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ) ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ တေသု-
 ထိုလူတို့တွင်၊ ဧကော-တစ်ယောက်သော ဉာဏ်ရှိသူသည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ စေ ဝဒတိ-
 အကယ်၍ ပြောအံ့၊ (သူ၏ လူများကို ပြန်၍ ပြောအံ့၊) (ကိံ) အယ်-ဤအခါသည်
 ကား၊ ဝဿူပနာယိကကာလောနာမ-ဝါကပ်ရာအခါမည်၏၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊
 အန္တောဝဿေ-ဝါတွင်း၌၊ နိဗဒ္ဓဘိက္ခာစာရော-အမြဲဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အရပ်ကို
 လည်းကောင်း၊ ဘဏ္ဍပဋိစ္စာဒနဉ္စ - ဖုံးလွှမ်းကြောင်း ဘဏ္ဍကိုလည်းကောင်း၊
 လဗ္ဘတိ-ရအပ်ရနိုင်၏၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကြွကြ
 ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ (စေ ဝဒတိ-အံ့၊) (ဧဝံသတိ-သော်)၊ [ဘဏ္ဍပဋိစ္စာဒနန္တိ ပဋိစ္စာဒန
 ဘဏ္ဍ၊ သရီရပုဋိစ္စာဒန စိဝရန္တိ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

တဿ-ထိုဉာဏ်ရှိသော လူ၏၊ ဝစနံ-စကားကို၊ သုတွာ-ကြား၍၊ တေ
 မနုဿာ-ထိုလူတို့သည်၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဣမသ္မိပိ ဂါမေ-ဤရွာ၌လည်း၊ (ပိဖြင့်
 ကြမည့်ရွာကို ပေါင်းသည်၊) ဇနော-လူအပေါင်းသည်၊ ဘုဂ္ဂတိ စေဝ-စားလည်း
 စားပါ၏၊ နိဝါသေတိ စ-ဝတ်လည်း ဝတ်ပါ၏၊ အညတ္ထ-အခြားရွာသို့၊ မာ ဂစ္ဆထ-
 မကြွကြပါကုန်လင့်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-လျှောက်၍၊ မိတ္တာမစွေ-မိတ်ဆွေသဟာယ်
 ချင်းတို့ကို၊ ပက္ခောသာပေတွာ-ခေါ်စေ၍၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော လူတို့သည်၊ သမ္ပန္တ
 ယိတွာ-ကောင်းစွာ တိုင်ပင်၍၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်း၌၊ နိဗဒ္ဓဝတ္တဉ္စ-မြဲသော ဆွမ်း
 ဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သလကဘတ္တာဒိနိစ-သလကဘတ် အစရှိသည်တို့ကို
 လည်းကောင်း၊ ဝဿာဝါသိကဉ္စ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌပေ
 တွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဣဓေဝ-ဤကျောင်း၌သာ၊ ဝသထ-နေတော်
 မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ စေ ယာစန္တိ-အကယ်၍ တောင်းပန်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သဗ္ဗ-
 အလုံးစုံသော နိဗဒ္ဓဝတ် စသည်ကို၊ သာဒိတုံ-သာယာခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဟိ-
 မှန်၊ (တစ်နည်း) (ကသ္မာ သဗ္ဗ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သဗ္ဗ-
 သော၊ ဧဝံ-ဤနိဗဒ္ဓဝတ် စသည်သည်၊ ကပ္ပိယဉ္စေဝ-အပ်သည်လည်းကောင်း၊
 အနဝဇ္ဇဉ္စ-အပြစ် မရှိသည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) (တသ္မာ သဗ္ဗ သာဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊)
 [“သုဒ္ဓမိတ္တေန ဂန္တဗ္ဗံ” အရ နဂိုက သုဒ္ဓမိတ်ဖြင့် ထွက်သွားသောကြောင့် ပြန်ပင့်သော
 အခါ ထိုအားလုံးကို သာယာကောင်း၏၊ အကယ်၍ သုဒ္ဓမိတ်ဖြင့် နိဗဒ္ဓဝတ် စသည်
 ဖြစ်အောင် ဟန်လုပ်ထွက်လျှင်ကား အပ်မည် မဟုတ်ပါ။]

ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္နိယံ-ကုရုန္နိအဋ္ဌကထာ၌၊ (ဝုတ္တံ၌ စပ်) ကုဟိ-အဘယ် အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆထ-ကြွကြမည်လို့ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးလျှောက်အပ်သော်၊ အသုကဋ္ဌာနံ-ထိုမည်သော အရပ်သို့၊ (ဂစ္ဆာမ-သွားကြမလို့) ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို၍၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်သို့၊ ဂစ္ဆထ-ကြွကြမည်လို့ပါနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးလျှောက်အပ်သော်၊ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြော ပြနိုင်၏၊ ဝါ-ပြောပြကောင်း၏၊ (“ဆွမ်းစသည် မပြည့်စုံသောကြောင့် သွားကြ မလို့”ဟု အကြောင်းကို ပြောကောင်း၏) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤမိမိကျောင်းမှ ထွက်သွားရာ၌၊ ဥဘယမ္ပိ-နှစ်ပါးစုံသော စကားသည်လည်း၊ (ရှေးဦးစွာ ပြအပ်သော မဟာအဋ္ဌကထာ စကား၊ ကုရုန္နိစကားသည်လည်း) သုဒ္ဓ စိတ္တတာဝ-စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ၊ အနဝဇ္ဇံ-အပြစ် မရှိ သော စကားသည်၊ (ဟောတိ) ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အာဂန္တုကဝတ္တံနာမ-မည်၏။ [“သုဒ္ဓစိတ္တတာဝ အနဝဇ္ဇံ”ဟူသော စကားသည် “ကာရဏံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ” ကိုသာ ငဲ့သည် မဟုတ်၊ ရှေ့ကဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အစီအရင်အားလုံးကိုပါ ငဲ့သည်။]

“ဝဿာဝါသေ ပန အတ္ထိ အာဂန္တုကဝတ္တံ အတ္ထိ အာဝါသိကဝတ္တံ”ဟု ခေါင်း စဉ် ၂ မျိုးတွင် အာဂန္တုကဝတ္တံကို ချဲ့ပြီး၍ အာဝါသိကဝတ္တံကို ချဲ့လိုသောကြောင့် “ဣဒံ ပန အာဝါသိကဝတ္တံ”ဟူသော ပါဒကဝါကျကို မိန့်သည်။] ပန-ကား၊ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ အာဝါသိကဝတ္တံ - အာဝါသိကဝတ်တည်း၊ (ဝဿာဝါသ ကာလ၌ အာဝါသိကဝတ်တည်း)၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပဋိကစ္စေဝ-စောစော၌ပင်၊ အာဝါသိ ကေဟိ-အာဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊ ဝိဟာရော-ကျောင်းတိုက်ကို၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော- သုတ်သင်ထိုက်၏၊ ခဏ္ဍာ-ပေ၊ ပရိဘဏ္ဍာနိ-ကျိုးပြတ်သော အရပ်၊ ကွဲအက်သော အရပ်ကို ပြုပြင်ခြင်း၊ နွားချေးဖန်ရည်တို့ဖြင့် အဖန်ဖန် သုတ်လိမ်းခြင်းဟူသော ပရိဘာဏ်တို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာနိ-ပြုထိုက်ကုန်၏၊ [ဤပရိဘဏ္ဍာပုဒ်ကို နောက် “နဝကမ္မ ဒါနကထာ”၌ ဖွင့်လတံ။] ရတ္တိဋ္ဌာန-ပေ၊ ပဿာဝဋ္ဌာနာနိ-ညဉ့်နေရာ အရပ်၊ နေနေရာ အရပ်၊ ဝစ္စကုဋိအရပ်၊ ကျင်ငယ်စွန့်ရာ အရပ်တို့လည်းကောင်း၊ ပဓာန-ပေ၊ မုဂ္ဂေါ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းသို့ သွားကြောင်းလမ်း၊ ကျောင်းကြီးသို့ သွားကြောင်း လမ်းလည်းကောင်း၊ ဣမာနိ သဗ္ဗာနိ-ဤအလုံးစုံသော အရပ်တို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗာနိ-

သုဒ္ဓစိတ္တတာဝ အနဝဇ္ဇံ။ ။သုဒ္ဓစိတ္တတာဝ အနဝဇ္ဇံတိ ဣဒံ (ဤစကားကို) ပုစ္ဆိတ က္ခဏေ ကာရဏာစိက္ခာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ န ဟောတိ၊ အသုဒ္ဓစိတ္တဿပိ ပုစ္ဆိတပဉ္စဝိသဇ္ဇနေ ဒေါသာဘာဝါ၊ ဧဝံ ပန ဂတေ မံ ပုစ္ဆိဿန္တိတိ သညာယ အဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ (ဒီလိုထွက်သွားလျှင် “ငါ့ကို ဘာကြောင့် သွားပါသနည်း”ဟု မေးကြလိမ့်မည်ဟူသော သညာဖြင့် မသွားခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ “သုဒ္ဓစိတ္တတာဝ အနဝဇ္ဇံ”ဟူသော စကားကို ဆိုအပ်သည်ဟု မှတ်ပါ။)-ဝိမတိ။

သုတ်သင်ထိုက်ကုန်၏။ “သုတ်သင်” ဟူသည်လည်း ပြင်ဆင်ခြင်း၊ တံမြက်လှည်းခြင်း စသည်ပင်တည်း။ စေတီယေ-စေတီ၌၊ သုဓာကမ္ပံ - အင်္ဂါတေသုတ်ခြင်းလည်း ကောင်း၊ မုဏ္ဍဝေဒိကာယ (မုဒ္ဒဝေဒိကာယ)-စေတီ၏ အထက်အရပ်ဝယ် ပွတ်တိုင် တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော အကျည်၌၊ တေလမက္ခန္ဓံ-ဆီသုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ မဇ္ဇ ပိဋပဋိဇ္ဇေနံ-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို သတ်သင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒမ္ပိ သဗ္ဗံ-ဤအလုံးစုံသော အမှုတို့လည်း၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ ဣဒမ္ပိ သဗ္ဗံ၊ ကာတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိတုကာမာ-နေလိုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ ဥဒ္ဒေသ၊ ပေ၊ ယောဂါဒိနိ-ပါဠိကို သင်ယူခြင်း၊ အနက်ကို အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ခြင်းအစရှိသော အမှုတို့ကို၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန်လျက်၊ သုခံ-စွာ၊ ဝသိဿန္တိ-နေကြရကုန်လတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့လုံးလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်၊ (ဣဒပိ သဗ္ဗံ ကာတဗ္ဗံ။) “ကသ္မာ ဣဒမ္ပိ သဗ္ဗံ ကာတဗ္ဗံတိ အာဟ ဝဿံ ဝသိတုကာမာဟိတိ အာဒိ” ဟု ယောဇနာ ဖွင့်သောကြောင့် “ဝဿံ ဝသိတုကာမာ ဟိ” ဟု ရှေးစာအုပ်တို့၌ ဟိ ပါဟန်တူသည်။ “ဝသိဿန္တိတိ” ဟု ဣတိ ပါသောကြောင့်လည်း ထိုသို့ ဟိပါမူ ကောင်း၏။

ကတပရိကမ္ပေဟိ-ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာသာဇ္ဇိ ဇုဏှပဉ္စမိတော-ဝါဆိုလဆန်း ၅ ရက်နေ့မှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-မေးထိုက်၏။ ကတ္ထ-အဘယ်၌၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-မေးထိုက်သနည်း၊ ယတော-အကြင်အမျိုးမှ၊ ပကတိယာ-ပင်ကိုယ်အားဖြင့်၊ (ဝဿာဝါသိကံ-ကို) လတ္တဝါ-ရအပ်၏။ (တတ္ထ-ထိုအမျိုး၌၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-၏) ပန-ဗျတိရိက်၊ ယေဟိ-အကြင်ဒါယကာတို့သည်၊ န ဒိန္နပုဗ္ဗံ-ရှေး၌ မပေးလျှူအပ်၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ကဒါစိ-တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဒေန္တိ-လျှူတတ်ကြကုန်၏။ ကဒါစိ-၌၊ ဒုဗ္ဘိက္ခာဒိဟိ - ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း အစရှိသော

မုဏ္ဍဝေဒိကာ။ “မုဒ္ဒဝေဒိကာ” ဟုလည်း ရှိ၏။ မုဏ္ဍဝေဒိကာယာတိ စေတီယဿ ဟမ္ပိယဝေဒိကာယ၊ ဟမ္ပိယဝေဒိကာတိ စ စေတီယဿ ဥပရိ စတုရဿဝေဒိယော ဝုစ္စတိ-သာရတ္ထံ၊ ဤဋီကာ၌ ဟမ္ပိယဝေဒိကာကို ထောက်၍ မုဏ္ဍဝေဒိကာဟူသော ပါဠိသာ ကောင်း မည်ကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ “စေတီယဿ ဥပရိ စတုရဿဝေဒိယော” ဟု ဆိုသောကြောင့် သိဟိဋ္ဌံ စေတီများဝယ် ပြုလုပ်လေ့ရှိသော ထီးအောက် လေးထောင့်ရှိသော ဝရံတာ ပါသော အကျည် ထိုင်ခုံကို “မုဏ္ဍဝေဒိကာ” ဟု ယူပါ။ ထိုဝေဒိကာ၏ လက်ရမ်းတိုင်များကို ဆီသုတ်ရသောကြောင့် “မုဒ္ဒဝေဒိကာယ တေလမက္ခန္ဓံ” ဟု ဆိုသည်။ မုဒ္ဒဝေဒိကာယာတိ စေတီယဿ ဟမ္ပိယဝေဒိကာယ (အပေါ်က အမိုး မပါသော အကျည်၏) ယဋ္ဌာကာရဿ ဥပရိ စတုရဿ ဝေဒိကာယ-ဝိမတိ။

ဘေးတို့သည်၊ ဥပဒ္ဒါတာ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) န ဒေန္တိ-မလှူတတ်ကြကုန်၊ တတ္ထ-ထိုလူတို့တွင်၊ ဇေ-အကြင်လူတို့သည်၊ န ဒဿန္တိ-မလှူနိုင်ကုန်လတုံ၊ တေ-ထိုလူတို့ကို၊ အပုတ္တိတွာ-၍၊ ဝဿာဝါသိကေ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းရှိသောကျောင်းကို၊ ဂါဟိတေ-ယူစေအပ်သော်၊ ဂါဟိတဘိက္ခုနံ-ယူစေအပ်သော ရဟန်းတို့၏၊ လာဘန္တရာယော-လာဘ်၏ အန္တရာယ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ (သီတင်းကျွတ်သောအခါ ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း မရသောကြောင့် လာဘ်အန္တရာယ်ဖြစ်တတ်၏။) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုတ္တိတွာဝ - သာလျှင်၊ (သေနာသနံ - ကို) ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။

ပုစ္ဆန္တေန-မေးသော ရဟန်းသည်၊ တုမ္မာကံ-အသင်ဒါယကာတို့၏၊ ဝဿာဝါသိကဂ္ဂါဟဏကာလော-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို ယူစေရာအခါသည်၊ ဥပကဋ္ဌောနိ-ကပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗ-ရာ၏၊ (“ဂါဟဏကာလောတိ ဂါဟာပနကာလော”ဟု ယောဇနာ၌ ရှိသည်၊) (မနုဿာ၊) သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိံ) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဣပံ သံဝစ္ဆရံ-ဤနှစ်၌၊ ဆာတကာဒီဟိ-ဆာလောင်ခြင်း အစရှိသော ဘေးတို့သည်၊ ဥပဒ္ဒါတာ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ အမှ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဒါတု-ပေးလှူခြင်းငှာ၊ န သက္ကောမ-မစွမ်းနိုင်ပါကုန်၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ [ဆာတကာဒီဟိတိ အာဒိသဒ္ဓေန ရောဂါဒယော သင်္ဂဏ္ဍာတိ၊-ယောဇနာ။] ယံ-အကြင်သင်္ကန်းကို၊ မယံ-တပည့်တော်တို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ ဒေမ-ပေးလှူကုန်၏၊ တတော-ထိုသင်္ကန်းအောက်၊ ဥနတရံ-ယုတ်လျော့သော သင်္ကန်းကို၊ ဒဿာမ-ကုန်အံ့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (“ရှေးက ၁၀ တောင် လှူနေကျဖြစ်သော်လည်း ယခု ၈ တောင်သာ လှူနိုင်ကြပါကုန်အံ့”ဟုလို့) ဣဒါနိ-၌၊ ကပိသော-ဝါကို၊ သုလဘော-လွယ်ကူစွာ ရအပ်ပါ၏၊ ယံ-အကြင်သင်္ကန်းကို၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဒေမ-ကုန်၏၊ တတော-ထိုသင်္ကန်းထက်၊ ဗဟုတရံ-သာ၍များသော သင်္ကန်းကို၊ ဒဿာမ-ကုန်အံ့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ရှေးက ၁၀ တောင် လှူနေကျဖြစ်သော်လည်း ယခု ၁၅ တောင် လှူနိုင်ပါကုန်အံ့”ဟုလို့) [ဤဝါကျတို့၌ “သစေ ဝဒန္တိနှင့် ဗဟုတရံ ဒဿာမာတိ ဝါ ဝဒန္တိဟု ဝဒန္တိ ၂ ပုဒ် ထပ်နေခြင်းသည် စာသွားမကောင်း၊ ရှေး ၁ ပုဒ်သာ ပါထိုက်သည်။] တံ-ထိုစကားကို၊ သလ္လက္ခေတွာ-၍၊ တဒနုရူပေန-ထိုစကားအား လျှောက်ပတ်သော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ တေသံ တေသံ-ထိုထိုလူတို့၏၊ သေနာသနေ-၌၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏အတွက်၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။

မနုဿာ-တို့သည်၊ သစေ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ကိံ) ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏ အထံသို့ အမှာကံ-တို့၏၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းသည်၊ ပါပဏာတိ-ရောက်၏၊ သော - ထိုရဟန်းသည်၊ တေမာသံ - ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး၊ ပါနီယံ-

သောက်ရေကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတု-တည်ပါစေ၊ ဝိဟာရမဂ္ဂ-ကျောင်းသို့ သွားကြောင်း လမ်းကို၊ ဇဂ္ဂတု-သုတ်သင်ပါစေ၊ စေတီယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏာနိ-စေတီယင်ပြင်၊ ဗောဓိယင်ပြင်တို့ကို၊ ဇဂ္ဂတု-သုတ်သင်ပါစေ၊ ဗောဓိရုက္ခေ-၌၊ ဥဒက-ကို၊ အာသိဇ္ဇတု- သွန်းလောင်းပါစေ၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ ဝဒန္တိ) ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏ အထံသို့၊ တံ-ထိုဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းသည်၊ မါပုဏာတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြထိုက်၏၊ (“ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို-ယူစေမည်”ဟု စီစဉ် တုန်းက ပြောရာ၏) ပန-ဆက်၊ ယော ဂါမော-အကြင်ရွာသည်၊ ပဋိက္ကမ္မ-ကျောင်းမှ ဖဲ၍၊ ဝါ-ကျောင်းမှ ခွာ၍၊ ယောဇနဒ္ဒိယောဇနန္တရေ-၀ ယူဇနာ ၂ ယူဇနာအတွင်း၌၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တဏှ-ထိုရွာ၌၊ ကုလာနိ-အမျိုးတို့သည်၊ (ကျောင်းနှင့် ဆိုင်သော အမျိုးတို့သည်)၊ ဥပနိက္ခေပံ-အနီး၌ ထားအပ်သော ဝတ္ထုကံကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို၊ စေ ဒေန္တိယေ-အကယ်၍ သာလျှင် ပေးလှူကုန်အံ့၊ (အမြဲ ပေးလှူကြောင်းကို ပြလို၍ ဧဝဖြင့် ဆိုသည်)၊ တာနိ ကုလာနိ-ထိုအမျိုးတို့ကို၊ အပုစ္ဆိတွာပိ-မမေးမူ၍လည်း၊ (ဝဿာဝါသိကဂ္ဂါ ဟဏကာလော ဥပကဋ္ဌော စသည်ဖြင့် မမေးမူ၍လည်း၊) တေသံ-ထိုအမျိုးတို့၏၊ သေနာ သနေ-၌၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝသန္တဿ-နေသော ရဟန်း၏ အတွက်၊ ဝဿာဝါသိကံ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ [ဝတ္တံ ကတွာတိ တသ္မိံ သေနာသနေ ကတ္တဗ္ဗ ဝတ္တံ ကတွာ-သာရတ္ထ။]

ပန-ဆက်၊ တေသံ-ထိုအမျိုးတို့၏၊ သေနာသနေ-၌၊ ပံသုကူလိကော-ပံသုကူ ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းသည်၊ သစေ ဝသတိ-အကယ်၍ နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာ ဂတဉ္စ-လာသည်လည်း ဖြစ်သော၊ တံ-ထိုပံသုကူဓုတင်ဆောင် ရဟန်းကို၊ [စ-ဆက်၊ အာဂတာ-ကျောင်းသို့ လာသော ဒါယကာတို့သည်၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ ဒိသွာ-၍၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဒေမ-ကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ကျောင်းနှင့် ဆိုင်သော အမျိုးတို့က လျှောက်ကုန်အံ့)၊ (ဧဝံသတိ)

ဥပနိက္ခေပံ ထပေတွာ။

။ကျောင်းအတွက် ထားအပ်သော ဝတ္ထုကံ လယ်ယာ ကိုလည်းကောင်း၊ ကပ္ပိယထံ အပ်နှံထားအပ်သော ဓတုစသည်ကိုလည်းကောင်း “ဥပနိက္ခေပံ”ဟု ခေါ်၏၊ သမိပေ-ကျောင်း၏ အနီး၌၊ ဝါ-ကျောင်း၏အတွက်၊ နိက္ခေပေါ-ထားအပ်သော ပစ္စည်း တည်း၊ ဥပနိက္ခေပေါ-တည်း၊ ဥပနိက္ခေပံ ထပေတွာတိ ဝဗ္ဗိယာ ကဟာပဏာဒိ ထပေတွာ၊ ခေတ္တာဒီနိ ဝါ နိယမေတွာ-ဝိမတိ။

အာဂတဉ္စ ဝဒန္တိ။

။အာဂတဉ္စ တန္တိ ပံသုကူလိကံ အာဂတဉ္စ ဝဒန္တိတိ သမ္ပန္နော- ဤသို့ယောဇနာ၌လည်းကောင်း၊ ရှေးနိဿယ၌လည်းကော်ငး “အာဂတဉ္စ တံ”ဟု ရှိ၏၊ အဘယ်သို့ လာသနည်းဟု စဉ်းစားဖွယ် ရှိ၏၊ “သေနာသနေ ပံသုကူလိကော ဝသတိ-” ဟု

တေန-ထိုပံသုကူစုတင်ဆောင် ရဟန်းသည်၊ သံဃဿ-အား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗ-ညွှန်ပြ ရာ၏။ [သံဃာအား လှူဖို့ရန် ပြောဆိုရာ၏။ “သံဃဿ ဒါတုံ အာစိက္ခိတဗ္ဗ”ဟု ဒါတုံပါလျှင် ကောင်း၏။] တာနိ ကုလာနိ-တို့သည်၊ သံဃဿ-အား၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ သစေ န ဣစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ တုမ္မာကံယေဝ-အရှင်ဘုရားတို့အားသာ၊ ဒေမ-ကုန်၏။ ဣတိ သစေ ဝဒန္တိ၊ (ဧဝံသတိ၊) သဘာဂေါ-သဘောတူသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဂဏှာဟိ-ယူလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော-၏။ ပန-ဗျတိရိက်၊ ပံသုကူ လိကဿ-အား၊ ဧတံ-ဤဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဣတိ- သို့၊ ဝါ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ သဒ္ဓါဒေယျေ-သဒ္ဓါဖြင့် လှူထိုက်သော ဝဿာ ဝါသိကသင်္ကန်းအရာ၌၊ ဒါယကမနုဿာ-အလှူရှင်လူတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။ (ဣတိ စသည်ကား နိဂုံးဝါကျတည်း။) [ဣတိ သဒ္ဓါဒေယျေတိ ဧဝံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တ နယေန သဒ္ဓါယ ဒါတဗ္ဗေ ဝဿာဝါသိကလာဘဝိသယေတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

[သဒ္ဓါဒေယျ၌ ဒါယကာတို့အထံ မေးဖွယ်မှ တစ်ပါး တကြပြုဒ်၌ မေးဖွယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် တကြပြုဒ်ပေ ပန စသည်ကို မိန့်သည်။ ကျောင်းဒါယကာ စသူ တို့က ထိုကျောင်းအတွက် ဝတ္ထုကံ အဖြစ်ဖြင့် လှူထားအပ်သော လယ်စသည်မှ ဖြစ်သော ပစ္စည်းကို “တကြပြုဒ်”ဟု ခေါ်၏။] ပန-ကား၊ တကြပြုဒ်-ထိုကျောင်း ဝယ် ဖြစ်သော လာဘ်အရာ၌၊ ကပ္ပိယကာရကာ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-ကုန်၏။ (ကျောင်း ကို ခံယူစေကာနီး၌ မေးထိုက်ကုန်၏။) ကထံ-အဘယ်သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-သနည်း၊ အာဝုဿော-ဒါယကာတို့ သံဃဿ-သံဃာတော်ဖို့၊ ဘဏ္ဍပဋိစ္စာဒနံ-ဖူးလွမ်းကြောင်း သင်္ကန်းဘဏ္ဍာသည်၊ ဘဝိဿ ကိံ-ဖြစ်လတံ့လော၊ ဣတိဤသို့၊ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ) သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိံ) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါ လတံ့၊ ဧကေကဿ-၁ ပါး ၁ ပါးအား၊ နဝဟတ္ထံ-၉ တောင်ရှိသော၊ သာဋကံ- အဝတ်ကို၊ ဒဿာမ-လှူပါကုန်အံ့၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း ရှိသော ကျောင်းတို့၊ ဂါဟေထ-ယူစေကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ ဝဒန္တိ ဧဝံသတိ၊) ဂါဟေ တဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏။ [ဤဝါကျ၌ ဝဒန္တိ ၂ ပုဒ် မပါဘဲ ၁ ပုဒ်သာ ပါပုံကို သတိ ပြုပါ။] သစေပိ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ မူလည်း လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိံ) သာဋကံ-အဝတ် သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊ ဝတ္ထု ပန-ဝတ္ထုသည်ကား၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏။ ဘန္တေ-တို့၊ (ဝဿာ

ဆိုသောကြောင့် ကျောင်းသို့ လာခြင်း မဟုတ်၊ ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ လာလျှင်လည်း “သဘာဂေါ ဘိက္ခု ဝတ္တံ ကတ္တာ ဂဏှာဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗော”ဟု ပြောဖို့ရန် အချိန် မရ၊ ပံသုကူလိကရဟန်းက လည်း ကျောင်းဒါယကာတို့အထံ သွားဖွယ် မလို၊ ထို့ကြောင့် “အာဂတာ စ တံ ဒိဿာ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။ စ-ဆက်ဦးအံ့၊ အာဂတာ-ကျောင်းသို့ ရောက်လာကုန်သော ဒါယကာတို့သည်၊ (တံ ဒိဿာ ဝဒန္တိ၌ စပ်။)

ဝါသိကံ-ကို) ဂါဟေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေပိ ဝဒန္တိ) ဝတ္ထုမြိ-ဝတ္ထုသည်၊ သန္တေပိ-ရှိသော်လည်း၊ ဂါဟေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ၊ ဟိ-မှန်၊ ကပ္ပိယ ကာရကာနံ-တို့၏၊ (ဝိနည်းတော်နှင့် အပ်စပ်အောင် ပြုတုတ်သော ဒါယကာတို့၏) ဟထေ-လက်၌၊ (ဒိန္နဝတ္ထုတော၌ စပ်) ကပ္ပိယဘဏ္ဍ-ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကို၊ ပရိဘူဇထ-သုံးဆောင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒိန္နဝတ္ထုတော-ပေးလှူ အပ်သော ဝတ္ထုမှာ (ပေးလှူအပ်သော ငွေမှာ) ယံ ယံ-အကြင်အကြင်ပစ္စည်းဝတ္ထု သည်၊ ကပ္ပံ-အပ်စပ်၏၊ တံ တံ-ထိုထိုပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ သပ္ပံ-အလုံးစုံကို၊ ပရိဘူဇိတုံ-ငှာ၊ အနုညာ တံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဧထ-ဤကပ္ပိယကာရကတို့ လက်ဝယ် ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်း ဝတ္ထုတို့တွင်၊ ယံ-အကြင်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ပိဏ္ဍာပါတတ္ထာယ-ဆွမ်းအကျိုးငှာသော် လည်းကောင်း၊ ဂိလာနပစ္စယတ္ထာယ-ဝါ-ဂိလာနပစ္စည်းအကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်စူး၍၊ ဒိန္နံ-ပြီ၊ တံ-ထိုပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ စိစရေ-သင်္ကန်း၌၊ ဥပနာမေန္တေဟိ-ကပ်၍ ညွတ်စေသော ရဟန်းတို့သည်၊ (တစ်နည်း) (ဥပနေန္တေဟိ-ကပ်ဆောင်သော ရဟန်းတို့သည်) သံယသုဋ္ဌတာယ-သံယာတော်၏ ကောင်းပါပြီဟု လက်ခံနိုင် သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ အပလောကေတွာ-ပန်ပြော၍၊ ဥပနာမေတပ္ပံ-ကပ်၍ ညွတ်စေရာ၏၊ (တစ်နည်း- ဥပနာမေတပ္ပံ-ကပ်ဆောင်ရာ၏။) [ဥပနာ မေန္တေဟိ ဥပနာမေတပ္ပံတို့၌ “ဥပနေန္တေဟိ ဥပနေတပ္ပံ”ဟု ရှိသင့်၏။]

သေနာသနတ္ထာယ-ကျောင်းအကျိုးငှာ၊ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်စူး၍၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ် သော ဝတ္ထုသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-ဂရုဘဏ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ [ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ ဂရုဘဏ္ဍတ္တာ အညေသု ပစ္စယေသု န ဥပနာမေတပ္ပန္တိ အဓိပ္ပာယော-ယောဇနာ၊

ဝတ္ထု ပန |ပေ၊ အနုညာတံ။ ။ဝတ္ထု ပနာတိ တုတြုပ္ပါဒေ ဥပပန္နရူပိယံ-ထို ကျောင်းဝယ် ဖြစ်နေသော လယ်စသည်မှ ဖြစ်သော ငွေတည်း၊ တဉ္စ “တတော စတုပစ္စယံ ပရိဘူဇထ”တိ ဒိန္နံခေတ္တာဒိတော ဥပပန္နတ္တာ ကပ္ပိယကာရကာနံ ဟထေ “ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ပရိ ဘူဇထ”တိ ဒါယကေဟိ ဒိန္နံဝတ္ထုသဒိသံ ဟောတိတိ အာဟံ “ကပ္ပိယကာရကာနံ ဟိ”တိ၊ အာဒိ-မိမတိ၊ ထိုငွေကို သုံးရမည် မဟုတ်၊ ထိုငွေမှ ဖြစ်သော ကပ္ပိယကာရကတို့ ဝယ်၍ လှူအပ်သော ကပ္ပိယဘဏ္ဍာကိုသာ သုံးစွဲဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

သံယသုဋ္ဌတာယ။ ။ဝတ္ထုလှူသော ဒါယကာတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်က ဆွမ်း အတွက်-ဖြစ်သော်လည်း သို့မဟုတ် ဂိလာနပစ္စည်းအတွက် ဖြစ်သော်လည်း သံယာတော်မှာ သင်္ကန်းရှားပါး၍ နေပါ၏၊ ထို့ကြောင့် “သင်္ကန်းကို ကပ္ပိစေ၍ ဝေရလျှင် မကောင်းပါလား”ဟု တိုင်ပင်သောအခါ သံယာအများက ကောင်းသားဘဲဟု လက်ခံခြင်းကို “သံယသုဋ္ဌတာ”ဟု ဆို၏၊ ဆိုလိုရင်းမှာ - “သံယာအကျိုးများအောင် အပလောကနတ်ပြု၍ သင်္ကန်း၌ ဆောင်ယူပါ၊ သင်္ကန်းကပ္ပိပါစေ”ဟူလို။

အကယ်၍ ဒုဗ္ဗိက္ခ သို့သော် အပြစ်ဖြစ်နေလျှင်ကား ကျောင်းကိုပင် စွန့်ပစ်၍ ပြေးရသောကြောင့် ဆွမ်းစသော ပစ္စည်း၌ ညွတ်စေနိုင်ပါ၏။] စီဝရဝသေန-သင်္ကန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စတုပစ္စယဝသေန ဝါ-ပစ္စည်းလေးပါး၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဒိန္နံ-ပေးလျှူအပ်သော ဝတ္ထုကို၊ စီဝရေ-၌၊ ဥပနာမေန္တာနံ-ကပ်၍ ညွတ်စေသော ရဟန်းတို့၏၊ (ဥပနေန္တာနံ-ကပ်ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏) အပလောကနကမ္မကိစ္စ-အပလောကနကံကို ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ စ-ဆက်၊ အပလောကနကမ္မ-ကို၊ ကရောန္တေဟိ-ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပုဂ္ဂလဝုသေနေဝ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ၊ ကာတဗ္ဗ-ပြုထိုက်၏၊ သံဃဝသေန-သံဃာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ကာတဗ္ဗ၊ ဇာတရူပရဇတဝသေနာပိ-ရွှေငွေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ (န ကာတဗ္ဗ-ထိုက်) အာမကဓညဝသေန ဝါ-စပါးစိမ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်လည်း၊ အပလောကနကမ္မ-အပလောကနကံသည်၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန-အပ်စပ်သော ဘဏ္ဍာ၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေနေဝ-သင်္ကန်း ဆန် အစရှိသော ဘဏ္ဍာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ (အပလောကနကမ္မ-သည်) ဝဋ္ဋတိ။

[ပုဂ္ဂလဝသေနေဝံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန စ အပလောကနပုကာရံ ဒေသေတံ တံ. ပန ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗန္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။] ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုအပလောကနကံကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ကတ္တဗ္ဗ-ပြုထိုက်၏၊ (ကုဒံ-ဤအရပ်သည်) ကုဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ သုဘိက္ခ-

န ဝဋ္ဋတိ, ဝဋ္ဋတိ။

။န ဝဋ္ဋတိဟူသော ဗျတိရေတဝါကျ၌ “ဇာတရူပရဇတဝသေန”ဟု ရှိသောကြောင့် ထို၏ ပြောင်းပြန် “ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန”ဟုလည်းကောင်း၊ “အာမကဓညဝသေန”၏ ပြောင်းပြန် “စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေနေဝ”ဟုလည်းကောင်း ဆိုသည်။ “ဇာတရူပရဇတဝသေနာပိ”၌ အပိဖြင့်ကား န ကာတဗ္ဗချင်း တူသော သံဃဝသေနကို ပေါင်းသည်။ [“အာမကဓညဝသေန ဝါ” ၌ ဝါကား “ဇာတရူပရဇတဝသေန” ၏ ဝိကပ္ပနတ္ထတည်း။]

ဝိမတိ။

။ဝိမတိ၌ကား “ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနာတိ သာမညတော-ဝုတ္တမေဝတ္တံ ဝိဘာဝေတံ”စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေနေဝ စာတိ ဝုတ္တံ၊ စကာရော စေတ္ထ ပနသဒ္ဒတ္ထေ ပဝတ္တတိ၊ နံ သမုစ္စယထေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”ဟု ဖွင့်သည်။ “ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေန”ဟူသော အနက်ကိုပင် “စီဝရတဏ္ဍုလာဒိဝသေန”ဟု ထင်စွာ ပြုသည်။ စသဒ္ဒါကိုလည်း ပနသဒ္ဒါ၏ အနက်ဟောတည်း-ဟူလို၊ ယောဇနာ၌မူ “စီဝရတဏ္ဍုလာဒိ”မှ တစ်ပါး အပ်စပ်သော ဘဏ္ဍာကို “ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနအရ ယူပါ”ဟု ဖွင့်၏။ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနာတိ စီဝရတဏ္ဍုလေဟိ အဝသေသဿ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဿ ဝသေန၊ စီဝရတဏ္ဍုလာနဉ္စိ ဝိသံ ဂဟိတတ္တာ ကပ္ပိယဘဏ္ဍဝသေနာတိ ဧတ္ထ ဝေဟိ အဝသေသော ကပ္ပိယဘဏ္ဍောဝ ဂဟေတဗ္ဗော-ယောဇနာ။]

လွယ်ကူစွာ ရအပ်သော ဆွမ်းရှိ၏။ သုလဘဝိဏ္ဏံ-၏။ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ စီဝရေန-
ဖြင့်၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်းကြကုန်၏။ ဧတ္တကံနာမ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်
မည်သော၊ တဏှာလဘာဂံ-ဆန်အဖို့ကို၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ စီဝရံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊
ရုစ္စတိ-နှစ်သက်အပ်ပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ (ကတ္တဗ္ဗံ။)

[ဆွမ်းအတွက် ရည်စူးအပ်သော ဝတ္ထုကံ၌ အပလောကနကံ ပြုပုံကို ပြပြီး၍
ဂိလာနပစ္စည်းအတွက် ရည်စူးအပ်သော ဝတ္ထုကံအတွက် အပလောကနကံ ပြုပုံကို
ပြလိုသောကြောင့် “ဂိလာနပစ္စယော” စသည်ကို မိန့်။ (ဣဒါနိ-၌) ဂိလာနပစ္စ
ယော-ကို၊ သုလဘော-လွယ်ကူစွာ ရအပ်၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဂိလာနော-သည်၊ နတ္ထိ-
မရှိပါ၊ [ဤ ၂ မျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုး အကြောင်းပြနိုင်သည်။] ဧတ္တကံနာမ-သော၊
တဏှာလဘာဂံ-ကို၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ စီဝရံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်အပ်ပါ
လော၊ ဣတိ-သို့၊ (ကတ္တဗ္ဗံ။)

ဧဝံ-သို့ စီဝရပစ္စယံ-သင်္ကန်းပစ္စည်းကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သားပြီး၍၊ သေနာ
သနဿ-ကျောင်းကို ယူစေခြင်း၏။ ကာလေ-အခါကို၊ ယောသိတေ-ကြွေးကြော်
အပ်သော်၊ [သေနာသနဿာတိ သေနာသနဂ္ဂါဟဿ၊-ဝိမတိ။] သံဃေ-သည်၊ သန္တိ
ပတိတေ-စည်းဝေးပြီးသော်၊ သေနာသနဂ္ဂါဟကော-သေနာသနဂ္ဂါဟကရဟန်းကို၊
သမ္ပန္နိတဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်၏။ စ-ဆက်၊ သမ္ပန္နန္တေန-သမုတ်သော သံဃာသည်၊
ဒွေ-၂ ပါးသော ရဟန်းတို့ကို၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ-
ဆိုအပ်ပြီ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ (၂ ပါးသမုတ်ခြင်းအကျိုးကား၊) တစ်နည်း၊ (ကသ္မာ
ဒွေ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တာံ) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့ ၂ ပါး သမုတ်အပ်သော်၊

သုဘိက္ခံ သုလဘဝိဏ္ဏံ။ ။သုဘိက္ခံကိုပင် “ဘိက္ခာယ + သမိဒ္ဓိ သုဘိက္ခံ”ဟု
အဗျယ်ဘော လုပ်မည်စိုးသောကြောင့် “သုလဘဝိဏ္ဏံ”ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ “သုလဘာ+
ဘိက္ခာယ+သတ္တာတိ သုဘိက္ခံ”ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိ ပြုပါ-ဟူလို၊ ယောဇနာ၌ကား “သုဘိက္ခံတိ သမိဒ္ဓိ
ဘိက္ခံ၊ သုလဘဝိဏ္ဏံတိ သုဇေန လဘဝိဏ္ဏံ ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ အညမညဿ ကာရဏံ ဒဿေတိ၊
သုဘိက္ခတ္တာ သုလဘဝိဏ္ဏံ၊ သုလဘဝိဏ္ဏတ္တာ သုဘိက္ခံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟု တစ်မျိုးဖွင့်
လေသည်။

ဧဝံ စီဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတ္တာ။ ။“ဣတိ သဒ္ဓါဒေယျေ ဒါယကာမနုဿာ ပုစ္ဆိ
တဗ္ဗာ၊ တတြုပ္ပါဒေ ပန” စသည်ဖြင့် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ဝဿာဝါသ၌ သင်္ကန်းပစ္စည်း ရနိုင်
မရနိုင်ကို “ဧဝံ စီဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတ္တာ”ဟု ဆိုသည်။ ဤသလ္လက္ခေတ္တာကို “သေနာသနံ
သလ္လက္ခေတ္တံ” ၌ လှမ်း၍ စပ်ပါ။ [စီဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတ္တာတိ သဒ္ဓါဒေယျ တတြုပ္ပါဒါဒိ
ဝသေန တသ္မိ ဝဿာဝါသေ လဗ္ဘမာနံ စီဝရသင်္ဂါတံ ပစ္စယံ ဧတ္တကံတိ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ-ဝိမတိ။ .
ဧဝံ စီဝရပစ္စယံ သလ္လက္ခေတ္တာ သေနာသနံ သလ္လက္ခေတ္တံတိ သမ္ပန္နော-ယောဇနာ။]

နဝကော-သီတင်းငယ်ရဟန်းသည်၊ ဝုမုတရဿ-သီတင်းကြီးရဟန်း၏၊ (သေနာသန-ကို၊ ဂါဟေဿတိ-ယူစေလတံ၊) ဝုမုတ-သည်လည်း၊ နဝကဿ-၏၊ (သေနာသန-ကို) ဂါဟေဿတိ-လတံ၊ (ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဒွေ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ။)

ပန-ဆက်၊ မဟန္တေ-ကြီးသော၊ မဟာဝိဟာရသဒိသေ-မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်နှင့် တူသော၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ တယော-၃ ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော-လေးပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝိကပ္ပနတ္ထ ဝါသဒ္ဓါ အကျေကြီး) ဇနာ-ရဟန်းတို့ကို၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ပန-ဝါဒန္တရကား၊ ကုရုန္တိယံ-၌၊ အဋ္ဌပိ-၈ ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သောဠသပိ-၁၆ ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနေ-ရဟန်းတို့ကို၊ သမ္ပန္နိတံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ သမ္ပတိ-သမုတ်ခြင်းသည်၊ ကမ္မဝါစာယပိ-ကမ္မဝါစာအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အပလောကနေနပိ-အပလောကနက်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ။

စဝံ ဟိ |ပေ၊ ဂါဟေဿတိ။ ။ ၂ ပါး သမုတ်ရခြင်း အကြောင်းကို ပြလို၍ “စဝံ ဟိ” စသည်ကို မိန့်၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ခံယူစေရာ၌ မိမိသည်ပင် မိမိအတွက် ခံယူစေခြင်းငှာ မဖြစ်နိုင်၊ ၂ ပါးသမုတ်ထားသောအခါ သီတင်းကြီး သီတင်းငယ် ၂ ပါးတွင် သီတင်းငယ်က သီတင်းကြီးအတွက် ကျောင်းကို ယူစေလိမ့်မည်၊ သီတင်းကြီးကလည်း သီတင်းငယ်အတွက် ကျောင်းကို ယူစေလိမ့်မည်၊ ဥပမာ-ဝါမရနှင့် တစ်ဝါရဖြစ်လျှင် ဝါ မရ သီတင်းငယ်သည် မိမိဖို့ကျောင်းကို တစ်ဝါရ သီတင်းကြီးကို ယူစေလိမ့်မည်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ၂ ပါးသမုတ်ရမည်ဟု မဟာအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။

အဋ္ဌပိ သောဠသပိ။ ။ရှစ်ပါးဖြစ်စေ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ဖြစ်စေ သမုတ်ရာ၌ ကမ္မဝါစာ တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့် ရှစ်ပါးလုံး၊ သို့မဟုတ် တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးလုံး သမုတ်နိုင်၏။ ဆက်ဦးအံ့ = ကံသည် နှင်ထုတ်ခြင်းစသည်ကို ပြုရသော နိဂ္ဂဟကံ၊ သေနာသနဂ္ဂါဟာပကရာထူးပေးခြင်း စသည်ဖြင့် ချိမြောက်ကြောင်း ပဂ္ဂဟကံဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ နိဂ္ဂဟကံအရာ၌ကား အနိပ်ခံရသော ဘက်က လေးပါးစသည် များနေလျှင် သူတို့ကလည်း ပြန်၍ ကံပြုနိုင်သောကြောင့် အနိပ်ခံရသော ဘက်က သံဃာ မပြည့်စေရ၊ ပဂ္ဂဟကံမျိုး၌ကား ပြန်၍ ခုခံဖွယ် မလိုသောကြောင့် ရှစ်ပါး၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး စသည်များသော်လည်း တစ်ပြိုင်နက် ကမ္မဝါစာဖြင့် ကံပြုနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် သတ္တသတိကက္ခန္ဓက ဥဗ္ဗာဟိကကမ္မသမ္ပတိ၌ ရှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကို တစ်ပြိုင်နက် သမုတ်ပုံကို ပြသည်၊ အဋ္ဌပိ၌ ပိကား သမုတ်ထိုက်ချင်းအားဖြင့် တူသောကြောင့် အညမညသမ္ပိဏ္ဍနလည်း ဟုတ်၏၊ တစ်ပြိုင်နက် ၂ မျိုးလုံး သမုတ်၍ မဖြစ်သောကြောင့် ဝိကပ္ပနတ္ထလည်း ဟုတ်၏။ [အဋ္ဌပိ သောဠသပိ ဇနေ သမ္ပန္နိတံ ဝဋ္ဋတိတိ ဧကကမ္မ ဝါစာယ သဗ္ဗေဝိ ဧကတော သမ္ပန္နိတံ ဝဋ္ဋတိ၊ နိဂ္ဂဟကမ္မမေဝ ဟိ သံယော သံဃဿ န ကရောတိ၊ တေနေဝ သတ္တသတိကက္ခန္ဓကေ ဥဗ္ဗာဟိကကမ္မသမ္ပတိယံ အဋ္ဌပိ ဇနာ ဧကတောဝ သမ္ပတတိ-ဝိမတိ။]

သမ္မတေဟိ-သမုတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ သေနာသန-ကို၊ သလ္လက္ခေတဗွဲ-၏၊ (ကိ) (ဣဒံ-ဤသည်ကား၊) စေတိယဃရံ-စေတိကျောင်းဆောင်တည်း၊ [ငယ်သော စေတိကို အမိုးအကာဖြင့် မိုးကာထားသော ကျောင်းကို “စေတိယဃရံ”ဟု ခေါ်၏၊ ဗောဓိယရ၌လည်း နည်းတူ။] (ဣဒံ-ဤသည်ကား၊) ဗောဓိယရံ-ဗောဓိပင်၏ ကျောင်းဆောင်တည်း၊ (ဣဒံ) အာသနဃရံ-ဆင်းတုတော် ကျောင်းဆောင်တည်း၊ [အာသနဃရန္တိ ပဋိမာယရံ-ဝိမတိ၊ ရှေးနိဿယ၌ “နေရာစရပ်”ဟု ပေး၏။] (အယံ) သမ္မုဂ္ဂနိအဋ္ဌော-တံမြက်စည်းထားရာ စင်တည်း၊ (အယံ) ဒါရုအဋ္ဌော-ထင်းထားရာ စင်တည်း၊ (အယံ) ဝစ္စကုဋီ-ဝစ္စကုဋီတည်း၊ (အယံ) ဣဋ္ဌကသာလာ-အုတ်ထားရာ စရပ်တည်း၊ (အယံ)-ဝဗ္ဗကိသာလာ-လက်သမားတို့ နေရာစရပ်တည်း၊ (အယံ) ဒွါရကောဋ္ဌကော-တံခါးမုခ်တည်း၊ (အယံ) ပါနီယမာဋ္ဌော-သောက်ရေးအိုးစင်တည်း၊ (အယံ) မဂ္ဂေါ-ရွာသို့ သွားကြောင်းလမ်းစရပ်တည်း၊ (အယံ) ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်စရပ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သလ္လက္ခေတဗွဲ) ဟိ-မှန်၊ ဧတာနိ-ဤစေတိယဃရ အစရှိသော အဆောက်အဦးတို့သည်၊ အသေနာသနာနိ-သေနာသန မဟုတ်ကုန်၊ (နေဖို့ရန် ကျောင်းမဟုတ်ကုန်) ဝိဟာရော-လေးဘက်မိုးအပ်သော ကျောင်းလည်းကောင်း၊ အမုယောဂေါ-၂ ဘက်မိုးအပ်သော ကျောင်းလည်းကောင်း၊ ပါသာဒေါ-ပြာသာဒ်၌လည်းကောင်း၊ ဟမ္ဗိယံ-ပြာသာဒ်ဦးပြည်းလည်းကောင်း၊ ဂုဟာ-ဂူလည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပေါ-မဏ္ဍပ်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလံ-သစ်ပင်၏အနီးအောက်လည်းကောင်း၊ ဝေဠုဂုမ္မော-ဝါးချုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဣမာနိ-ဤအဆောက်အဦးတို့ကား၊ သေနာသနာနိ-သေနာသနတို့တည်း၊ တာနိ-ထိုသေနာသနတို့ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။

စ-ဆက်၊ ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ ၊ပေ၊ ဂဏောတုန္တိ ဧတ္ထ-ပဌမံ ၊ပေ၊ ဂဏောတုံဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ (ဤအခန်း၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်) ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ယူစေထိုက်ကုန်၏။ သံဃိကောစ-သံဃိကသင်္ကန်းပစ္စည်းလည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါဒေယျောစ - သဒ္ဓါတရားဖြင့် ပေးလှူအပ်သော သင်္ကန်းပစ္စည်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ - သို့

မဂ္ဂေါ ပေါက္ခရဏီ။ ။သေနာသနံ သလ္လက္ခေတဗွဲနှင့် စပ်၍ ကျောင်းဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများကို မှတ်သားရာဌာန ဖြစ်သောကြောင့် မဂ္ဂေါအရ လမ်းကို မယူရ၊ ကျောင်းဥပစာအတွင်း၌ ပါဝင်သော ရွာသို့ ရှေးရှုသော လမ်းဝယ်-စရပ်ကလေး ရှိတတ်၏။ ထိုလမ်းစရပ်ကလေးမျိုးကို မဂ္ဂေါအရ ယူပါ။ ပေါက္ခရဏီဟူ၍လည်း ရေကန်၏ အနီးအပါး၌ ရေချိုးဖို့ရန် ပြုအပ်သော စရပ်ပင်တည်း၊ ရုက္ခမူလံဟူသည်လည်း သစ်ပင်အနီး၌ ရှိသော စရပ်တည်း။ [မဂ္ဂေါတိ ဥပစာရသီမဗ္ဗန္တရဂတေ ဂါမာဘိမုခမဂ္ဂေ ကတသာလာ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ပေါက္ခရဏီ ရုက္ခမူလာဒိသုဝိ-ဝိမတိ။]

ဒွေ- ၂ မျိုးကုန်သော၊ စီဝရပစ္စယာ-သင်္ကန်းပစ္စည်းတို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-အကယ်၍ ရှိကုန်အံ့၊ တေသု-ထိုသင်္ကန်းပစ္စည်းတို့တွင်၊ ယံ-အကြင်သင်္ကန်းပစ္စည်းကို၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဂဏိတုံ-ငှာ၊ ဣစ္ဆန္တိ-ကုန်၏။ တံ-ထိုသင်္ကန်းပစ္စည်းကို၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊ တဿ-ထိုသင်္ကန်းပစ္စည်း၏၊ ဌိတိကတော-တည်ရာအစဉ်မှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ဣတရော-အခြားသော သင်္ကန်းပစ္စည်းကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗော-ထိုက်၏။
 [“သံယိကသင်္ကန်းတို့ကို စ၍ ဝါစဉ်အလိုက် ယူစေလျှင် သံယိကပစ္စည်း ကုန်ဆုံးရာ ပုဂ္ဂိုလ်မှ စ၍ အခြားသဒ္ဓါဒေယျသင်္ကန်းပစ္စည်းကို ဆက်၍ ယူစေပါ”ဟူလို။]

ပန-ကား၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အပ္ပတာယ-နည်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိဝေဏဂ္ဂေန-ပရိဝုဏ် အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သေနာသနေ-ကျောင်းကို၊ ဂါဟိယမာနေ-ယူစေအပ်သော်၊ ဧကံ-တစ်ခုသော၊ အချို့စာ၌ “ဧကမ္ပိ”ဟု ပိပါသည်ကား မကောင်း။] ပရိဝေဏံ-သည်၊ မဟာလာဘံ-များသော လာဘ်ရှိသည်၊ သစေဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒသဝါ-ဆယ်ထည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွါဒသဝါ-၁၂ ထည်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စီဝရာနိ-တို့ကို (သစေ) လဘန္တိ-အကယ်၍ ရကုန်အံ့၊ မဟာလာဘံကိုပင် သရုပ်ဖော်သည်၊ လဘန္တိနေရာ၌ “ဟောန္တိ”ဟု အချို့စာ ရှိ၏။ လဘန္တိတိ တကြ ဝါသိနော ဘိက္ခု၊ လဘန္တိ-ပိမတိ။] တံ-ထိုများသော လာဘ်ကို၊ ဝိဇေဋတော-ဖြေရှင်း၍၊ အညေသု-အခြားကုန်သော၊ အလာဘကေသု-လာဘ် မရှိကုန်သော၊ အာဝါသေသု-တို့၌၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည့်၍၊ အညေသမ္ပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အတွက်)၊ ဂါဟေတဗ္ဗော-ယူစေထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာဒု-မတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ၊ ဧဝံ-သို့၊ န ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ (မဟာလာဘကျောင်း၌ ပစ္စည်းကို အခြားကျောင်း၌ မထည့်ထိုက်) (ကသ္မာ န ကာတဗ္ဗံ) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ (ကျောင်းဒါယကာ ဖြစ်သူ လူတို့သည်)၊ အတ္တနော-၏၊ အာဝါသဂ္ဂေနတ္ထာယ-ကျောင်းကို သုတ်သင်ခြင်း အကျိုးငှာ၊ ပစ္စယံ-ကို၊ ဒေန္တိ-လှူကြကုန်၏၊ (တသ္မာ န ကာတဗ္ဗံ) တသ္မာ-ကြောင့်၊

ဝိဇေဋတော ၊ပေ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ။ဝိဇေဋတောဟူသည် ထိုပရိဝုဏ်၌ နေသော ရဟန်းတစ်ပါးအတွက် လောက်ရုံသာ ချန်၍ အခြားသင်္ကန်းကို အခြားကျောင်းတို့၌ ထည့်ခြင်း တည်း။ ထိုသို့ ထည့်ရာ၌ ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းက သီတင်းကျွတ်မှ ရမည့်ဖြစ်သောကြောင့် ဝါမဆိုမိ ကျောင်းကို ခံယူစေရာအခါ၌ အဝတ်ကို မထည့်သွင်းနိုင်သေး။ ထို့ကြောင့် ပက္ခိပိတွာ အရ နှုတ်အပြောအားဖြင့် ထည့်သွင်းခြင်းကို ယူပါ။ [ဝိဇေဋတောတိ ဧကေကဿ ပဟောနကပ္ပမာဏေန ဝိယောဇေတွာ၊ အာဝါသေသု ပက္ခိပိတွာတိ “ဣတော ဥပ္ပန္နံ အသုကသ္မိ အသုကသ္မိစ္စ အာဝါသေ ဝသန္တာ ပါပေတွာ ဂဏှန္တူ”တိ ဝါစာယ ဥပသံဟရိတွာ-ပိမတိ။]

(ထိုသို့ မပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) အညေဟိ-ကုန်သော၊ (အခြားကျောင်း၌ နေကုန်သော) ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ ပဝိသိတဗ္ဗ-ပါဝင်ရာ၏။ (“ထိုကျောင်းက လာဘ်ရဖို့ရန် ထိုကျောင်းပရိဝုဏ်အတွင်း၌ ဝါဆိုနေရာ၏။ ထိုသို့ ဝါဆိုမှ ထိုကျောင်းက လာဘ်ကို ရမည်”-ဟူလို။)

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤအခြားရဟန်းတို့က မဟာလာဘကျောင်းတွင် ပါဝင်ရာ၌၊ [ယောဇနာ၌ “ဧတ္ထာတိ ဧဝံ ဂါဟဏဋ္ဌာနေ-ယူစေရာဋ္ဌာန၌”ဟု စွဲ၏။] မဟာထေရော-သည်၊ အာဂုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ မာ ဂါဟေထ-မယူစေကြကုန်လင့်၊ ဘဂဝတော-၏၊ အနုသိဋ္ဌ-အဆုံးအမကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်၊ ဝါ-လိုက်နာကြကုန်၊ ဟိ-မှန်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အနုဇနာမိ၊ ပေ၊ ဂါဟေတုန္တိ-အနုဇနာမိ၊ ပေ၊ ဂါဟေတုဟူသော၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ (“ဘုရားစကားတော်အတိုင်း ပရိဝုဏ်အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ယူစေပါ”ဟူလို) ဣတိ-ကို၊ သစေပဋိက္ခောသတံ-အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တဿ-ထိုမဟာထေရ်၏၊ ပဋိက္ခောသနာယ-တားမြစ်ခြင်း၌၊ အဋ္ဌတ္တာ-မတည်မှု၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ (မဟာထေရ်ကို ခေါ်သည်)၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဗဟူ-များပါကုန်၏၊ ပစ္စယော-ပစ္စည်းသည်၊ မန္တော-နည်းပါ၏၊ သင်္ဂဟံ-ခိုးမြှောက်ခြင်းကို၊ ကာတု-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ တံ-ထိုမဟာထေရ်ကို၊ သညာပေတ္တာ-နားလည်စေပြီး၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ-ယူစေထိုက်သည်သာ။ /

စ-ဆက်၊ ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော၊ သမ္ပတေန-သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ (သမ္ပတိရသော) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ မဟာထေရဿ-၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်လတ်သော နည်းဖြင့်၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ (ကိံ) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏ အထံသို့၊ သေနာသနံ-သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ပစ္စယံ-ပစ္စည်းကို၊ ဓာရေထ-ဆောင်ရွက်မှတ်သားတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝတ္ထဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏)၊ [“ကျောင်းကို ခံယူပါ၊ ခံယူပြီးသည့်နောက် ဤကျောင်း၌ သီတင်းကျွတ်သောအခါ ရဖွယ်ပစ္စည်းကိုလည်း မှတ်သားတော်မူပါ”ဟူလို။] အာဂုသော-တို့၊ အသုကကုလဿ-ထိုအမည်ရှိသော အမျိုး၏၊ ပစ္စယော-ပစ္စည်းသည်လည်းကောင်း၊ အသုကသေနာသနဉ္စ-ထိုမည်သော ကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊ မယံ-ငါ၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝုတ္ထေ-မေးအပ်သော်)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ နံ-ထိုကျောင်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝုတ္ထေ-လျှောက်အပ်သော်)၊ အာဂုသော-တို့၊ ဂဏှာမိ-ခံယူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝုတ္ထေ-ပြောဆိုအပ်သော်)၊ (မုချတ္ထအနက်ဟောပစ္စုပ္ပန်ဝိဘတ်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော်)၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သည်၊ ဝါ-အယူမြှောက်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-သို့မဟုတ်၊ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရား၊ ဝေါ - အရှင်ဘုရားတို့သည်။

ဂဟိတံ-ယူအပ်ပါပြီလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးလျှောက်အပ်သော်၊ မေ-သည်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (အတိတ်ကြိယာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊) ဘန္တေ-ဘုရား၊ ဂဏှိဿထ-ခံယူပါကုန်လတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-မေးလျှောက်အပ်သော်၊ ဂဏှိဿာမိ-ခံယူအံ့၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (အနာဂတ်ကြိယာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊) သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ ပြောဆိုအံ့၊ (ခေံသတိ၊) အဂ္ဂဟိတံ-မယူအပ်သည်၊ (အယူမမြောက်သည်၊) ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ၊ (င်္ဂါ) အတိတအနာဂတဝစနံ ဝါ-အတိတ် အာနဂတ်သဒ္ဓါသည်မူလည်း၊ (ဂဟိတံဟူသော အတိတ်ဟောသဒ္ဓါ၊ ဂဏှိဿထ ဂဏှိဿာမိဟူသော အနာဂတ်သဒ္ဓါသည်မူလည်း၊) ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ဝတ္တမာနဝစနံ ဝါ-ဝတ္တမာန်သဒ္ဓါသည်မူလည်း၊ (ဂဏှာမိဟူသော ဝတ္တမာန်သဒ္ဓါသည်မူလည်း၊) ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ ဧတ္ထ-ဤသို့ကျောင်းကို ခံယူရာ၌၊ သတုပ္ပါဒမတ္တံ-သတိကို ဖြစ်စေခြင်းမျှသည်လည်းကောင်း၊ အာလယကရဏမတ္တမေဝ-အာလယကို ပြုခြင်းမျှသည်သာလျှင်လည်းကောင်း၊ ပမာဏံ - ပမာဏတည်း၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဂဟိတမေဝ-ယူအပ်သည်သာ၊ (အယူမြောက်သည်သာ) ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ၊) (“အတိတ်၊ အနာဂတ်ဝိဘတ်ဖြင့် သုံးစွဲသော်လည်း အယူမြောက်ပါ၏”ဟူလို။)

ပံသုကူလိကော-ပံသုကူစုတင်ဆောင် ဖြစ်သော၊ ယောပိ ဘိက္ခု-သည်လည်း၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပစ္စယံ-ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတိ-စွန့်၏၊ (တေန-ထိုပံသုကူစုတင်ဆောင် ရဟန်းသည်၊) ဝိသဋ္ဌော-စွန့်အပ်သော၊ အယမ္ပိ-ဤပစ္စည်းကိုလည်း၊ အညသ္မိ-သော၊ အာဝါသေ-၌၊ န ပက္ခိပိတဗ္ဗော-မထည့်သွင်းထိုက်၊ တသ္မိယေဝ ပရိဝေဏေ-ထိုပရိဝုဏ်၌ပင်၊ အဂ္ဂိသာလာယ ဝါ-မီးတင်းကုန်၌သော်လည်းကောင်း၊

သတုပ္ပါဒ ။ပေ၊ **ပမာဏံ**။ ။“သတုပ္ပါဒမတ္တံ”ဟူသည် “ငါသည် ဤကျောင်းကို ခံယူ၏”ဟု သတိကို ဖြစ်စေခြင်းတည်း၊ အာလယကရဏဟူ၍ ဤကျောင်း၌ မိမိနေဖို့ရန် အလိုဆန္ဒကို ပြုခြင်းတည်း၊ မတ္တသဒ္ဓါတို့ဖြင့် “ဂဏှာမိ” စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနေခြင်းကို ကန့်၊ “ဂဏှာမိ စသည်ဖြင့် ပြောဆိုနေဖွယ် မလို”ဟူလို၊ ဧဝသဒ္ဓါကား သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏတည်း၊ စာအုပ်တို့၌ “သတုပ္ပါဒမတ္တံ၊ အာလယမတ္တမေဝ”ဟု ၂ ပုဒ်ခွဲလျက်လည်းကောင်း၊ “သတုပ္ပါဒမတ္တ အာလယကရဏမတ္တမေဝ”ဟု သမာသ်တွဲလျက်လည်းကောင်း ရှိ၏။ [သတုပ္ပါဒမတ္တံတိ ဂဟဏေ သတိယာ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ ဧတ္တာတိ သေနာသနပစ္စယဂဟဏဋ္ဌာနေ၊-ယောဇနာ။]

ယောပိ ။ပေ၊ **ပက္ခိပိတဗ္ဗော**။ ။အယမ္ပိတိ ဧတ္ထ ယော ပံသုကူလိကော ပစ္စယံ ဝသဇ္ဇေတိ၊ တေနေဝ ဝိသဋ္ဌော အယံ စိဝရပစ္စယောပိတိ ယောဇနာ-ဝိမတိ၊ ဆိုလိုရင်းကား- “ပံသုကူစုတင်ဆောင် ရဟန်းသည် ဝါဆိုခါနီး၌ ကျောင်းကို ယူစေရာအခါဝယ် နေဖို့ရန်

ဒီဃသာလာယု ဝါ-စကြီစရပ်ရှည်၌သော်လည်းကောင်း၊ ရက္ခမူလေ ဝါ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ အညဿ-တစ်ပါးသော ရဟန်း၏အတွက်၊ ဂါဟေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပံသုကူလိကော-သည်။ ဝသာမိ-ငါက နေရ၏။ (နေရသူ ဖြစ်၏။) ဣတိ-ဤသို့နည်းသွင်း၍၊ သေနာသန-ကို၊ ဇဂ္ဂိဿတိ-သုတ်သင် လတ်၊ ဣတရော-ပံသုကူလိကရဟန်းမှ တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ပစ္စယံ-ကို၊ ဂဏှာမိ-ငါယူ၏။ ဣတိ-ဤသို့နည်းသွင်း၍၊ (သေနာသန ဇဂ္ဂိဿတိ) ဧဝံ-ဤသို့ သုတ်သင်လတ်သော်၊ ဒ္ဓိဟိ-၂ ပါးကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ-အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ (နေခြင်းဟူသော အကြောင်း၊ ပစ္စည်းကို ယူခြင်းဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့်) သေနာသန-သည်၊ သုဇဂ္ဂိတတရံ-ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့် သုတ်သင်အပ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ်။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ) ပံသုကူလိကော-သည်၊ ဝါသ ဣာယ-နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ သေနာသန-ကို၊ ဂဏှန္တေ-ယူလတ်သော်၊ သေနာသနဂ္ဂါ ဟာပကေန-ကျောင်းကို ယူစေသော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္ထဗွံ-လျှောက်ရာ၏။ (ကိံ) ဘန္တေ-ဘုရား၊ ဣဓ-ဤကျောင်း၌၊ ပစ္စယော-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါ၏။ [ဝါကျွတ်သော အခါ၌ ရဖို့ရန် ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းပစ္စည်း ရှိပါ၏။] သော-ထိုပစ္စည်းကို၊ ကိ- အဘယ်သို့၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထဗွံ) တေန-ထိုပံသု ကူလိကရဟန်းသည်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ အညံ-အခြားရဟန်းကို၊ ဂါဟာပေတိ- ယူစေပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏။ ပန-ဆက်၊ (ပံသုကူလိကော- သည်) ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော စကားကို၊ အဝတ္တာ-မပြောမူ၍သာလျှင်၊ သစေ ဝသတိ-အကယ်၍ ကျောင်း၌ နေအံ့၊ ဝုတ္ထဝဿဿစ-မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသော ပံသုကူတင်ဆောင် ရဟန်းအားလည်း၊ ပါဒမူလေ-ခြေရင်း၌၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ သာဋကံ-အဝတ်ကို၊ သစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ လျှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ [ပါဒမူလေ ထပေတွာ ဒေန္တိတိ၊ ပစ္စယဒါယကာ ဒေန္တိ၊ ဧတေန ဂဟဋ္ဌေတိ ပါဒမူလေ ထပေတွာ ဒိန္နမ္ပိ ပံသုကူလိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဿေတိ၊-ဝိမတိ၊ “ခြေရင်း၌ ချထား သောကြောင့် ပံသုကူအဝတ်ကို ကောက်ယူရာရောက်သဖြင့် အပ်၏”ဟူလို။]

ကျောင်းကိုသာ ယူ၏။ ထိုကျောင်း၌ ရထိုက်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကိုကား မယူ၊ ထိုပံသုကူတင်ဆောင်ရဟန်း စွန့်လွှတ်အပ်သော သင်္ကန်းကို အခြားလာဘ်နည်းရာ ကျောင်း၌ မထံညှိပါနှင့်” ဟူလို၊ နိဿယ၌ ဤဝိမတိအတိုင်း အနက်ပေးထား၏။ ယောဇနာ၌ကား “ယောပိ” ၌ ပဌမန္တကို “ကံအနက်ဟော”ဟု ယူ၍ ပစ္စယံနှင့် တွဲလေသည်။ “ယော- (ယံ) ပစ္စယံ-အကြင်ပစ္စည်းကို”ဟု အနက်ပေးစေလိုသည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ် အမှန်ရသော်လည်း သဒ္ဓါသွားကား ဆန်းကြယ်လှ၏။

အထ-သို့မဟုတ်၊ (မနုဿာ-တို့သည်) ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဒေမ-လှူပါကုန်၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပံသုကူလိကာနံ-တို့အား၊ န-ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ တသ္မိံ သေနာသနေ-၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုတ္တဘိက္ခုနံ-နေပြီးသော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ ပါပဏာတိ-ရောက်၏။ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ) [ဝဿံ ဝုတ္တဘိက္ခုနန္တိ ပံသုကူလိကတော အညေသံ ဘိက္ခုနံ-ဝိမတိ။] ပန-ဆက်၊ ယေသံ-အကြင်လူတို့၏၊ ဝါ-တို့မှာ၊ သေနာသနံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ကေဝလံ-ကျောင်းနှင့် မဖက် သက်သက်၊ ပစ္စယမေဝ-ပစ္စည်းကိုသာလျှင်၊ ဒေန္တိ-လှူကြကုန်၏။ တေသံ-ထိုလူတို့၏၊ ပစ္စယံ-ကို၊ အဝဿာဝါသိကေ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း မရှိသော၊ သေနာသနေ-၌၊ ဂါဟေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

မနုဿာ-တို့သည်၊ ထူပံ-ပုထိုးတော်ကို၊ (စေတီတော်ကို) ကတွာ-၍၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဂါဟာပေဋ္ဌိ-ယူစေကြကုန်၏။ ထူပေါ်နာမ-မည်သည်၊ အသေနာသနံ-ကျောင်း မဟုတ်၊ တဿ-ထိုပုထိုး၏၊ သမိပေ-အနီး၌၊ ရုက္ခေ ဝါ-သစ်ပင်၌သော်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပေ ဝါ-မဏ္ဍပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥပနိဗန္ဓိတွာ-တပ်ဖွဲ့၍၊ ဂါဟာပေတဗ္ဗ-ယူစေထိုက်၏။ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ (ရုက္ခမူလ၌ နေသောရဟန်း၊ သို့မဟုတ် မဏ္ဍပ်၌ နေသော ရဟန်းသည်) စေတီယံ-ကို၊ ပဋိဇ္ဇေတဗ္ဗ-သုတ်သင်ရာ၏။ ဗောဓိ၊ ပေ၊ ဒန္တကဋ္ဌမာဋ္ဌကောသုပိ-ဗောဓိပင်၊ ဗောဓိကျောင်းဆောင်၊ ဆင်းတုတော်ကျောင်းဆောင်၊ တံမြက်စည်း ထားရာစွင်၊ သစ်ဘဏ္ဍာထားရာစင်၊ ဝစ္စကုဋီ၊ တံခါးမုခ်၊ သောက်ရေအိုးစင်၊ ဒန်ပူထားရာ စင်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-ဤနည်းပင်တည်း၊ [“ဗောဓိရုက္ခကို လူတို့က စိုက်ပြီးနောက် ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို လှူလျှင်လည်း ဤနည်းအတိုင်း ကျင့်ပါ”ဟူလို့။] ပန-ဆက်၊ ဘောဇနသာလာ-ဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ သေနာသနမေဝ - ကျောင်းပင်တံည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တံ-

အထ ပေ၊ ဝဒန္တိ။ ။အထ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝဒန္တိတိ ဧတ္ထ ပံသုကူလိကာနံ န ဝဋ္ဋတိတိ အဇ္ဈာဟရိတွာ ယောဇေတဗ္ဗံ-ဝိမတိ၊ “ဂဟပတိ (ဒါယကာတို့ လှူအပ်သော) စိဝရဖြစ်နေသောကြောင့် ပံသုကူတင်ဆောင် ရဟန်းမှာ မအပ်”ဟူလို့၊ တသ္မိံ သေနာသနေ၊ ပေ၊ ပါပဏာတိဟု ဆိုသော်လည်း ထိုကျောင်း၌ ပံသုကူလိကရဟန်း ၁ ပါးသာ ဝါဆိုလျှင် ထိုပရိဝုဇ်တွင် ပါပဝင်သော အဂ္ဂိသာလာ စသည်၌ နေသော အခြားရဟန်းကိုလည်း ယူစေသင့်၏။

ဥပနိဗန္ဓိတွာ။ ။စေတီနှင့် သစ်ပင်မဏ္ဍပ်ကို အဆက်အသွယ် ပြုခြင်းကို “ဥပနိဗန္ဓိတွာ”ဟု ဆိုသည်။ ဥပနိဗန္ဓိတွာ ဂါဟာပေတဗ္ဗန္တိ ဣမ ရုက္ခာဒိသု ဝသိတွာ စိဝရံ ဂဏှထာတိ ပဋိဗဒ္ဓံ ကတွာ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ဝိမတိ၊ ထိုဆက်သွယ်ခြင်းဟူသည်လည်း ထိုရုက္ခမဏ္ဍပ်၌ နေသော ရဟန်းသာ ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကိုလည်း ယူရ၊ စေတီကိုလည်း သုတ်သင်ခြင်းတည်း။ [ရှေ့၌ “ထူပံ ကတွာ”ဟု ဆိုခဲ့၍ ဤ၌ “စေတီယံ”ဟု ဆိုပြန်သောကြောင့် ထူပနှင့် စေတီယကို သဘောတူဟု သိစေသည်။]

ထိုဆွမ်းစားစရပ်ကို၊ ဧကဿ ဝါ-တစ်ပါးသော ရဟန်း၏ အတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ ဝါ-များစွာသော ရဟန်းတို့၏အတွက် သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တာ-ပိုင်းခြား၍၊ ဂါဟေ တုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဣတိ-သို့၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဣဒံ-ဤအဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝတ္ထာ ရေန-အကျယ်အားဖြင့်၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ သေနာသနဂ္ဂါဟာပကေန-သည်၊ ပါဠိပဒအရုဏတော-အတွက် တစ်ရက်နေ့ အရုဏ်မှာ (ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁ ရက် အရုဏ်တက်မှာ) ပဋ္ဌာယ-၍၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အရုဏံ-သည်၊ န ဘိဇ္ဇတိ-မပျက်သေး၊ တာဝ-လောက်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ရာ၏။ (“နောက်ထပ် အရုဏ်မတက်သည့်တိုင်အောင် တစ်ရက်လုံးလုံးအတွင်း၌ ကျောင်းကို ဝေဓုဝေဖိုရန် စီစဉ်စေပါ”ဟူလို၊) ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤတစ်ရက်သည်၊ သေနာသနဂ္ဂါဟဿ-၏၊ ခေတ္တံ-ခေတ်တည်း။ [ပါဠိပဒ အရုဏတောတိ အာဒိ ဝဿူပနာယိကဒိဝသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အန္တရာမုတ္တကံ ဗန ပါဠိပဒံ အတိတ္ထမိတ္တာပိ၊ ဂါဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ-ပိမတိ။]

ပါတောဝ-စောစော၌ပင်၊ သေနာသနေ-ဟို၊ ဂါဟိတေ-ယူစေအပ်ပြီးသော်၊ အညော-သော၊ ဝိတက္ကစာရိကော-ဝိတက်ဖြင့် လှည့်လည်တတ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ သေနာသနံ-ကို၊ သစေ ယာစတိ-အကယ်၍ တောင်းအံ့၊ (ခဝံသတိ) [ကတ္ထ နုခေါ ဝသိဿာမိ၊ ကတ္ထ ဝသန္ဓဿ ဖာသု ဘဝိဿတိ၊ ကတ္ထ ဝါ ပစ္စယော ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နေန ဝိတက္ကေန စရတိတိ ဝိတက္ကစာရိကော-သာရတ္ထ။] ဘန္တေ-ဘုရား၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်ပါပြီ၊ (“ဂါဟိတေ သေနာသနေ”ကို ထောက်လျှင် “ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်ပြီ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။) သံယော-သည်၊ ဝဿူ ပဂတော-ဝါသို့ ကပ်ရောက်ပါပြီ၊ ဝိဟာဇော-သည်၊ ရမဏီယော-မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းပါ၏၊ ရုက္ခမူလာဒီသု-သစ်ပင်အနီးအောက် အစရှိသော အရပ်တို့တွင်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ (ဝသိတုံ၊) ဣစ္ဆထ-အလိုရှိကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ ဝသထ-နေပါကုန်၊ ဣတိ ဝတ္ထဗော။ [ဥဉ္စအတွက် သီးခြားကျောင်း မကျန်တော့၊ ထိုရုက္ခမူလ စသည်ရှိရာ ကျောင်းတိုက်ကိုပင် “ရမဏီယော ဝိဟာဇော”ဟု ဆိုသည်။]

ဝဿူပဂတေဟိ-ဝါသို့ ကပ်ရောက်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အန္တော ဝဿေ-ဝါတွင်း၌၊ နိဗ္ဗဒ္ဓဝတ္ထံ-အမြဲမပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သော ဝက်ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ဝဿူပဂတာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သမ္ပုဉ္ဇနိယော-တံမြက်စည်းတို့ကို၊ ဗန္ဓထ-ဖွဲ့ကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗော-ကုန်၏၊ ဒဏ္ဍကာ စေဝ-တံမြက်စည်းရိုးတံ

နိဗ္ဗဒ္ဓဝတ္ထံ ထပေတွာ။ ။“မည်သူက မည်သည့် စာဝါများကို လိုက်ရမည်၊ မည် သူက မည်သည့်စာဝါများကို ချရမည်၊ မည်သည့်အချိန် ကမ္ပဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းရမည်” စသည်ဖြင့် နေ့စဉ်မပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သော ကျင့်ဝတ် ချထားခြင်းကို “နိဗ္ဗဒ္ဓဝတ္ထံ ထပေတွာ”ဟု ဆိုသည်။

တို့သည်လည်းကောင်း၊ သလာကာယော စ-တံမြက်သည်း အဆံတို့သည်လည်းကောင်း၊ (အုန်းလက်တို့၏ အဆံတို့သည်လည်းကောင်း၊) သုလဘာ-လွယ်ကူစွာ ရအပ်ကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧကေကေန-တစ်ပါးတစ်ပါးသည်၊ ဆပဉ္စ-၆ ချောင်း ၅ ချောင်းကုန်သော၊ မုဋ္ဌိသမ္ပုဋ္ဌနိယော-လက်ဆုပ်တံမြက်စည်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွတ္တိသော-၂ ချောင်း ၃ ချောင်းကုန်သော၊ ယဋ္ဌိသမ္ပုဋ္ဌနိယောဝါ-အရိုးရှိသော တံမြက်စည်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ-ဖွဲ့ထိုက်ကုန်၏။ [အရိုးမပါဘဲ လက်ဖြင့် ဆုပ်ကိုင်ရသော တံမြက်စည်းကို “မုဋ္ဌိသမ္ပုဋ္ဌနိ” ဟု ခေါ်သည်။ အရိုးတပ်အပ်သော မတ်တက်တံမြက်စည်းကို “ယဋ္ဌိသမ္ပုဋ္ဌနိ” ဟု ခေါ်သည်။] ဒဏ္ဍကာစေတ-တံမြက်စည်းရိုး ဒုတ်တံတို့သည်လည်းကောင်း၊ သလာကာယောစ-တံမြက်စည်း အဆံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒုလ္လဘာ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-ရခဲကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒွတ္တိသော-ကုန်သော၊ မုဋ္ဌိသမ္ပုဋ္ဌနိယော-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကာ-တစ်ချောင်းသော၊ ယဋ္ဌိသမ္ပုဋ္ဌနိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ-ဖွဲ့ထိုက်ကုန်၏။ သာမဏေရေဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဉ္စပဉ္စ-ငါးချောင်း ငါးချောင်းကုန်သော၊ ဥက္ကာ-မီးရှူးတို့ကို၊ ကောဋေတဗ္ဗာ-ဖြတ်တောက်ထိုက်ကုန်၏။ [(ကိုရင်တစ်ပါးလျှင် ငါးချောင်းစီ ပြုလုပ်စေပါ-ဟူလို၊) ဘူဝါဒိ၊ စုရာဒိ ကောဋေဓာတ်သည် ဆိန္ဒနအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဆိန္ဒတဗ္ဗာ” ဟု ယောဇနာ ဖွင့်သည်။ အရညဝိဟာရေသု ပရိဿယဝိဇာနနတ္ထံ ကုန္တိတဗ္ဗတ္တာ (ညဉ့်အခါ ခြင်္သေ့ သစ် ကျား စသော ဘေးရန်တို့ လာလျှင် သိနိုင်ဖို့ရန်) ပဉ္စ ပဉ္စ ဥက္ကာ ကောဋေတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ။] ဝသနဋ္ဌာနေ-နေရာအရပ်၌၊ ကသာဝပရိဘဏ္ဍ-ဖန်ရည်ဖြင့် အဖန်ဖန် သုတ်လိမ်းခြင်းဟူသော ပရိဘဏ်ကို ကာတဗ္ဗံ။ [ကသာဝပရိဘဏ္ဍန္တိ ကသာဝရသေဟိ ဘူမိပရိကမ္မံ-ဝိမတိ။]

ပန-ဆက်၊ ဝတ္တံ-ကတိကဝတ်ကို၊ (ဝါတွင်း၌ ကျင့်ရမည့် ကတိကဝတ်ကို) [ဝတ္တံတိ ကတိကဝတ္တံ-သာရတ္ထ။] ကရောန္တေဟိ-ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (ဧဝရူပံ အဓမ္မိကဝတ္တံ န ကာတဗ္ဗံ၌ စပ်) န ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ-ပါဠိကို မရွတ်ဆိုရာ၊ (ပါဠိမပို့ချကြစတမ်း) န ဥဒ္ဓိသာပေတဗ္ဗံ-ပါဠိကို မရွတ်ဆိုစေရာ၊ (ရွတ်ဆိုပေးပါဟု မတောင်းပန်ကြစတမ်း)၊ သဇ္ဈာယော-သဇ္ဈာယ်ခြင်းကို၊ (စာအံ့ခြင်းကို) န ကာတဗ္ဗာ-မပြုထိုက်၊ (မပြုကြစတမ်း) န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ-ရှင်အဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်။

နိဗ္ဗဝတ္ထံ ထပေတွာတိ သဇ္ဈာယမနသိကာရာဒိသု နိရန္တရကရဏီယေသု ကတ္တဗ္ဗံ ကတိကဝတ္တံ ကတ္တာ-ဝိမတိ၊ ထိုနိဗ္ဗဝတ်ကို ချပြီးသည့်နောက်မှ “သမ္ပုဋ္ဌနိယော ဗန္ဓိတ” စသည်ဖြင့် လျှောက်ရမည်။ ဝါကပ်ပြီးမှလည်း နေရာကျောင်းက သေချာသောကြောင့် ဤအလုံးစုံကို ဝါကပ်ပြီးမှ လုပ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် “ဝဿူပဂတေဟိ” ဟုလည်းကောင်း၊ ဝဿူပဂတာ” ဟုလည်းကောင်း အတိတ်ဟော တပစ္စည်းဖြင့် သုံးစွဲထားသည်။

(ရှင်ပြု မပေးကြစတမ်း) န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ရဟန်းပြုမပေးကြစတမ်း) နိဿယော-နိဿယည်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်၊ (မပေးကြစတမ်း) ဓမ္မဿဝနံ-တရားနာခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ (မပြုကြစတမ်း) ဟိ-တားမြစ်သင့်၏၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤဥဒ္ဓေသ စသော ပြုဖွယ်တို့သည်၊ ပပဉ္စာ-သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဆိုင်ရာတို့တည်း၊ ပါဠိသင်ခြင်း ပါဠိပို့ချခြင်း စသည်ကြောင့် သံယောဇဉ်တဏှာဒိဋ္ဌိလည်း ဖြစ်တတ်၏၊ ငါတတ်၏၊ စသည်ဖြင့် မာနလည်း ဖြစ်တတ်၏။ နိပ္ပပဉ္စာ-သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟူသော ပပဉ္စမရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ သမဏဓမ္မမေဝ-ရဟန်းတရားတို့သာလျှင်၊ ကရိဿာမ-ပြုကြကုန်စို့၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တေရသ-၁၃ ပါးကုန်သော၊ ဓူတဂီနိ-ဓူတင်တို့ကို၊ သမာဒိယန္တ-ဆောက်တည်ကြကုန်လော၊ (ဆောက်တည်ကြစတမ်း)၊ သေယျံ-လျောင်းစက်အိပ်ခြင်းကို၊ အကပ္ပေတွာ-မပြုမူ၍၊ ဌာနစတံမေဟိ-ရပ်ခြင်း စကြိုသွားခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဝိတိနာမေန္တ-လွန်စေကြကုန်လော၊ (လွန်စေကြစတမ်း)၊ [ထိုင်ခြင်းကိစ္စမှာ တရားအားထုတ်ရာ၌ မူလဖြစ်၍ အထူးမဆိုဟန်တူသည်၊ သို့မဟုတ် "ဌာနနိသဇ္ဇစံကမေဟိ" ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] မူဂဗ္ဗတံ-လူအတို့၏ အကျင့်ကို၊ (စကားမပြောဘဲ လူအကဲ့သို့ နေခြင်းဟူသော အကျင့်ကို)၊ ဂဏန္တ-ယူကြကုန်လော၊ သတ္တာဟကရဏီယေန-သတ္တာဟကရဏီယကိစ္စကြောင့်၊ ဂဏာပိ-သွားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ-ဝေဘန်ထိုက်သော ဘဏ္ဍာကို၊ လဘန္တ-ရကြပါစေကုန်၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့ ဆော်လည်းကောင်း၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ("ပါဠိ မသင်ကြစတမ်း" စသော) အဓမ္မိကံ-အဓမ္မိကကတိကဝတ်ကို၊ န ကာတဗ္ဗံ-မပြုရာ။

ပန-အန္တယ၊ ဧဝံ-သို့၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ (ကံ) ပရိယတ္တိဓမ္မောနာမ-ပရိယတ်တရားတော်မည်သည်၊ တိဝိဓမ္မိ-၃ ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ-သူတော်ကောင်းတရားကို၊ ပတိဌာပေတိ-တည်စေနိုင်၏၊ [တိဝိဓမ္မိတိ ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဓဝသေန တိဝိဓမ္မိ-သာရတ္ထ။] တသွာ-ကြောင့်၊ (ပရိယတ်တရား

ပရိယတ္တိဓမ္မောနာမ။ ။ကတ္တားဖြစ်သော ပရိယတ္တိဓမ္မ၌လည်းကောင်း၊ တိဝိဓမ္မိသဒ္ဓမ္မံဟူသော ကံ၌လည်းကောင်း ပရိယတ္တိဓမ္မ ပါဝင်နေ၍ "အဘယ်သို့သော ပရိယတ္တိကတ္တားသည် အဘယ်သို့သော ပရိယတ္တိကံကို တည်စေနိုင်သနည်း" ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား - ကတ္တား၌ အစိတ်ဖြစ်သော ကျမ်းစာပရိယတ်သည် အပေါင်းဖြစ်သော ကျမ်းစာပရိယတ်ကို တည်စေနိုင်၏၊ ကျမ်းတစ်ကျမ်းကို သင်ယူလျှင် အခြားကျမ်းများကိုလည်း တတ်သိနားလည်၏၊ ဤနည်းအားဖြင့် ပရိယတ်သည် ကတ္တား၌လည်း ပါနိုင်၊ ကံ၌လည်း ပါနိုင်သည်။ [အဝယဝပရိယတ္တိဓမ္မောပိ အဝယဝပရိယတ္တိဓမ္မံ အဝယဝပရိယတ္တိဓမ္မော ဝါ အဝယဝပရိယတ္တိဓမ္မံ ပတိဌာပေတိ-ယောဇနာ။]

တော်သည် သုံးပါးအပြားရှိသော သူတော်ကောင်းတရားကို တည်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တစုံ-ကောင်းစွာပြု၍၊ ဝါ-လေးလေးစားစား၊ ဥဒ္ဓိသထ-ပါဠိကို ရွတ်ပြကြပါကုန်လော၊ (ပါဠိကို ပို့ချကြပါလော) ဥဒ္ဓိသာပေထ-ပါဠိကို ရွတ်ပြစေကြ ပါလော၊ (ပါဠိရွတ်ပြဖို့ရန် တောင်းပန်၍ ပါဠိကို သင်ယူကြပါလော)၊ သဇ္ဈာယ်-ကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်လော၊ ပဓာနယဇေ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌၊ ဝသန္တာနံ-နေသော ရဟန်းတို့ကို၊ သံယဋ္ဌနံ-ထိခိုက်ခြင်းကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ အန္တောဝိဟာဇေ- ကျောင်းတွင်း၌၊ နိသီဒိတွာ-၍၊ ဥဒ္ဓိသထ-တိုးတိုးသာသာ ပါဠိကို ရွတ်ဆိုကြပါကုန် လော၊ ဥဒ္ဓိသာပေထ-ပါဠိကို ရွတ်ဆိုစေကြကုန်လော၊ သဇ္ဈာယ်-ကို၊ ကရောထ- ကုန်လော။

ဓမ္မဿဝနံ-ကို၊ သမိဒ္ဓိ-ပြည့်စုံအောင်၊ ကရောထ-ကုန်လော၊ (“တရားကို ကောင်းကောင်းနာကြ၊ တရားကို ပြည့်စုံအောင် ဟောကြပါ” ဟူလို့)၊ ပဗ္ဗာဇေန္တာ- ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေကုန်လတ်သော်၊ သောဓေတွာ-သုတ်သင်၍၊ ပဗ္ဗာဇေထ- ကုန်လော၊ ဥပသမ္မာဒေထ-ကုန်လော၊ သောဓေတွာ-၍၊ နိဿယံ-ကို၊ ဒေထ- ကုန်လော၊ တိ-တိုက်တွန်းသင့်၏၊ (“သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ” စသည်ဖြင့် တိုက် တွန်းသင့်၏)၊ ဧကောပိ-တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်သော၊ ကုလပုတ္တော-အမျိုးသား သည်၊ (အမျိုးကောင်းသော ဇာတိကုလပုတ္တ၊ အကျင့်ကောင်းသော အာစာရကုလ ပုတ္တ ၂ မျိုးတွင် အာစာရကုလပုတ္တကို ယူ)၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ-ရှင်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပ သမ္မဒဉ္စ-မြင့်မြတ်သော- ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ ဝါ-ရလတ် သော်၊ သကလသာသနံ-အလုံးစုံသော သာသနာတော်ကို၊ (ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓဟူသော အလုံးစုံသော သာသနာတော်ကို)၊ ပတိဋ္ဌာပေတိ-တည်စေနိုင်၏။ (ဤတွင် သောဓေတွာ စသည်တို့၏ ဒဠီဝါကျ ပြီး၏။)

သံယဋ္ဌနံ အကတွာ။ ။ “ပဓာနယဇေ ဝသန္တာနံ”၏ နယ်ကား “သဇ္ဈာယ် ကရောထ” တိုင်အောင်တည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုမှ ပျက်အောင် ကျယ်လောင်သော အသံဖြင့် မထိခိုက်စေဘဲ ပါဠိသင်မှု၊ စာအံမှုကို တိုးတိုး တိတ်တိတ် ပြုကြပါ။ မှန်၏ - မိမိကျောင်း၏ ပြင်ဘက်သို့ အသံထွက်အောင် ကျယ်စွာ စာအံ စာချခြင်း၊ မိမိနေရာကျောင်း၏ ပြင်ဘက်သို့ အသံထွက်အောင် စကားကျယ်စွာ ပြောခြင်းသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်သူတို့ကိုသာ ထိခိုက်စေသည် မဟုတ်သေး၊ စာကြည့် စာချကြသော အခြား ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သမာဓိကိုလည်း ထိခိုက်စေသည်။

သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ။ ။ ရှင်ပြုပေးမှု၊ ရဟန်းခံပေးမှု၊ နိဿယည်းပေးမှုကို ပြုသောအခါ သာသနာတော်၌ ကောင်းမွန်စွာ နေမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုင်းချိန်ပြီးမှ သာသနာတော်နှင့် သင့်လျော်သော ရှင်လောင်း စသူကိုသာ ရှင်ပြု၊ ရဟန်းခံ၊ နိဿယည်းပေးခြင်းကို “သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ”ဟု ဆိုသည်။ [သောဓေတွာ ပဗ္ဗာဇေထာတိ ဘဗ္ဗေ အာစာရကုလပုတ္တေ ဥပ ပရိက္ခိတွာ ပဗ္ဗာဇေထ-သာရတ္ထ။]

အတ္တနော-မိမိ၏၊ ထာမေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ယတ္တကာနိ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ (ဓုတဂီနိ-တို့ကို၊ သမာဒိယိတုံ-ဆောက်တည်ခြင်းငှာ) သက္ကောထ-စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ တတ္တကာနိ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဓုတဂီနိ-တို့ကို၊ သမာဒိယထ-ဆောက်တည်ကြကုန်လော၊ ဧတံ အန္တောဝဿနာမ-ဤဝါတွင်းအခါ၌ မည်သည်၊ [အန္တောဝဿ နာမေတန္တိ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနမေတံ၊ ဧတသ္မိ အန္တောဝဿေတိ ဟိ အတ္ထော၊ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အာဒိသု သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ-ယောဇနာ၊ “သကလဒိဝံသံ၊ ပေ၊ ယာမေသု” စသော အကျယ်ကို-ထောက်၍ ဘုမ္မတ္တဟု ဖွင့်သည်။] သကလဒိဝံသံ-အလုံးစုံသော နေ၌လည်းကောင်း၊ ရတ္တိယာ-၏၊ ပဌမပစ္ဆိမ ယာမေသု-ပဌမယာမ်၊ ပစ္ဆိမယာမ်တို့၌လည်းကောင်း၊ (မဇ္ဈိမယာမ်ကိုကား အိပ်ဖို့ရန် ချန်ထားသည်။) အပ္ပမတ္တေဟိ-မမေမလျော့ မပေါ့မဆသူတို့သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-ဖြစ် ရာ၏၊ ဝီရိယံ-ကို၊ အာရဘိတဗ္ဗံ-အားထုတ်ရာ၏။

ပေါရာဏကမဟာထေရာပိ-ရှေး၌ ဖြစ်သော မဟာထေရ်တို့သည်လည်း၊ သဗ္ဗပလိဗောဓေ-အလုံးစုံသော ပလိဗောဓတို့ကို၊ (“အာဝါသော စ ကုလံ လာဘော” စသော ဆယ်ပါးသော ပလိဗောဓတို့ကို) ဆိန္နိတ္တာ-ဖြတ်၍၊ အန္တောဝဿေ-၌၊ ဧကစာရိကဝတ္တံ-ဧကစာရိကပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျင့်ထိုက်သော ဘာဝနာအလုပ်ကို၊ ပူရယိသု-ဖြည့်ကြကုန်ပြီ။ [ဧကစာရိကဝတ္တံတိ ဘာဝနာကမ္မံ၊ တဉ္စိ ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ ဧကစာရိကေနေဝ ဝတ္တိတဗ္ဗတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ၊ ပူရယိသုနောက်၌ “အာစရိယဝတ္တံ”ဟု ပါ၏။ ဤကျင့်ဝတ်ကား အဆန်း မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် အချို့ စာအုပ်၌ မပါ။]

ဘဿေ-ပြောဆိုအပ်သော စကား၌၊ မတ္တံ-အတိုင်းအရှည်ကို၊ ဇာနိတ္တာ-သိ၍၊ ဒံသဝတ္ထုကကထံ-ဆယ်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသော ကထာကိုလည်းကောင်း၊ ဒသ၊ ပေ၊ ကထဉ္စ-ဆယ်ပါးသော အသုဘကထာ၊ ဆယ်ပါးသော အနုဿတိကထာ၊ ၃၈ ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံနှင့် စပ်သော ကထာကိုလည်းကောင်း၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ အာဂန္တုကာနိ-အာဂန္တုကတို့၏၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ သတ္တာဟကရဏိယေန-သတ္တာဟကရဏိယကိစ္စကြောင့်၊ ဂတာနိ-သွားကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ အပလောကေဗျာ-ပန်ပြော၍၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ (“သံယိက ပစ္စည်းကို ဝေဖန်သောအခါ ပန်ပြော၍ ဝေဖန်ပေးပါ”ဟူလို)၊ ဣတိ-သို့၊ ဧဝရူပံ-သော၊ ဝတ္တံ-ကတိကဝတ်ကို၊ ကာဗာဗ္ဗံ-ပြုရာ၏။

ဒသဝတ္ထုကကထာ။ ။ ဒသဝတ္ထုကကထာနာမ အပ္ပိစ္ဆကထာ သန္တုဒ္ဓိကထာ ပဝိဝေကထာ အသံသဂ္ဂကထာ ဝီရိယာရမ္ဘကထာ သီလကထာ သမာဓိကထာ ပညာကထာ ဝိမုတ္တိကထာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာ-သာရတ္ထ။ [အဋ္ဌတိသာရဏကထဉ္စ-အရ ကမ္မဋ္ဌာန်း လေးဆယ်တွင် ပါဠိတော်၌ လာသော ၃၈ ပါးကို ယူပါ။]

အဝိစ-သည်သာမကသေး၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဩဝဒိတဗ္ဗာ-ဆုံးမထိုက်ကုန်၏။
 [ရှေးခေတ်က သာမဏောနည်းပါး၍ ရဟန်းများသောကြောင့် “ဘိက္ခု” ဟု ဆိုသည်။]
 (ကိံ) ဝိဂ္ဂါဟိက ၊ ပေ၊ ဝစနာနိ-ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ယူကြောင်းစကား၊ ချောပစ်ကုန်း
 တိုက်ကြောင်းစကား၊ ကြမ်းကြမ်းတန်းတန်း ဆဲဆိုကြောင်းစကားတို့ကို၊ မာ ဝဒထ-
 မပြောကြကုန်လင့်၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ-တစ်နေ့တစ်နေ့၌၊ (နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း)၊ သီလာနိ-
 တို့ကို၊ အာဝဇ္ဇော-ဆင်ခြင်ကုန်လျက်၊ စတုရရာရက္ခံ-၄ ပါးသော စောင့်ရှောက်
 ကြောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အာဟာပေက္ခာ-မယုတ်လျော့စေကုန်ဘဲ၊ မနသိကာရ
 ဗဟုလာ-များသော ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းခြင်း ရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရထ-
 နေကြကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ (ဩဝဒိတဗ္ဗာ။)

ဒန္တကဋ္ဌခါဒနဝတ္တံ-ဒန်ပူကို ခဲစားကြောင်း ကျင့်ဝတ်ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြ
 ရာ၏။ [ဒန္တကဋ္ဌခါဒနဝတ်ကို ဒန္တပေါဏသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားသည့်အတိုင်း သာရတ္ထ၌
 ပြထား၏။] စေတိယံဝါ-စေတီတော်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟေမိဝါ-ဟေမိပင်ကို

စတုရရာရက္ခံ။ ။အာရက္ခတိ စိတ္တံ ဧတာဟိတိ အာရက္ခာ၊ စတသော+အာရက္ခာ
 စတုရရာရက္ခံ၊ သမာဟာရဒိဂါ “ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာစ၊ အသုဘံ မရဏသတိ” ဟူသော ၄ ပါး
 တည်း။ ထို ၄ ပါးတွင်

ဗုဒ္ဓါနုဿတိ။ ။ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို ပွားများနေသူသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ကို
 ပို၍ ကြည်ညိုသောကြောင့် မိမိအတွက် သာသနာ ညှိုးနွမ်းဖွယ်ကိစ္စကို မပြုတော့၊ သာသနာ
 တိုးတက်ကြီးပွားကြောင်း ကြက်သရေရှိကြောင်း အလုပ်ကိုသာ စွမ်းနိုင်သမျှ အားထုတ်တော့
 သည်။

မေတ္တာ။ ။မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများလေ့ရှိသူကား အရာရာ၌ ကိုယ်ကျိုးကို ရှေ့ရှု
 မထားဘဲ သူတစ်ပါးအကျိုးကိုသာ ရှေးရှု၍ အလုပ်လုပ်၏။ ထိုသို့ရှေးရှုသောကြောင့်ပင်
 သာသနာတော်နှင့် စပ်၍ အကျိုးမဲ့ ကုန်ကျဖွယ်များကို မိမိလည်း မသုံးဖြုန်း၊ ဒါယကာတို့ကို
 လည်း မသုံးဖြုန်းစေတော့။

အသုဘ။ ။အသုဘဘာဝနာသည် သာသနာတော်နှင့် လွန်စွာ သင့်လျော်၏။ အိမ်ရာ
 မထောင် သာသနာ့ဘောင်၌ တစ်ကိုယ်တည်းနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသုဘဘာဝနာကဲ့သို့
 ဘာဝနာတံစမ်းမျိုးမျိုးသာ လက်ကိုင်မရှိပါမူ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ဘက်၌ သက်တော်ကြီး
 သော်လည်း စိတ်ရောဂါလျက် ရှိတတ်သေး၏။ ထို့ကြောင့် အသုဘဘာဝနာကို ကောင်းစွာ
 ပွားများသူသာ စိတ်ထားဖြူလွင် သူတော်စင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

မရဏ။ ။သေခြင်းတရားကို နှလုံးသွင်းမှုကို နေ့စဉ်ပြုလျှင် “ယံနေသေမည်လား၊
 နက်ဖြန်သေမည်လား မသိရ၊ သေသွားသောအခါ ကုသိုလ်သာလျှင် အာကိုးရာ ရှိပါတကား” ဟု
 အမြဲ သတိရနေသောကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ကိစ္စကို တစ်ပြီးတစ်ခု ဘာဝနာပွားမှုတိုင်
 အောင် အမြဲပြု၍ နေပေမိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဤကမ္မဋ္ဌာန်း ၄ ပါးကို “စတုရရာရက္ခကမ္မဋ္ဌာန်း” ဟု
 နာမည်ထူးတပ်လျက် ရှေးသူတော်မြတ်တို့ အမြဲအားထုတ်အပ်ခဲ့ပေသတည်း။

သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓန္ဓေန-ရှိခိုးသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓမာလ-
 နံ့သာပန်းကို၊ ပူဇော်နေ့ ဝါ-ပူဇော်သော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပတ္တ-ကို၊
 ထဝိကာယ-အိတ်၌၊ ပက္ခိပန္ဓေန ဝါ-ထည့်သော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ န
 ကထေတဗ္ဗ-စကား မပြောရာ၊ [ရှိခိုးရင်း ပူဇော်ရင်း စကားပြောလျှင် အာရုံပျက်မည်
 စိုးသောကြောင့် စကား မပြောရ၊ သပိတ်အိတ်ထဲ၌ သပိတ်ထည့်သွင်းသောအခါ
 သပိတ်မနာအောင် သာသာယာယာ ထည့်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် စကားပြောလျှင်
 အမှတ်တမဲ့ ထိမိ၍ သပိတ်ကွဲမည်စိုးရကား စကား မပြောရဟု သတိပေးသည်။
 ပတ္တ ဝါ-ပေ၊ န ကထေတဗ္ဗန္တိ ပတ္တဂုတ္တတ္ထာယ ဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ၊ ဘိက္ခာစာရဝတ္တံ
 ဝတ္တက္ခန္ဓကေ ပိဏ္ဏာစာရိကဝတ္ထေ အာဝိ ဘဝိဿတိ၊-သာရတ္ထ။]

အန္တောဂါမေ-ရွာတွင်း၌၊ မနုဿေဟိ-လူတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ပစ္စယသညတ္တ
 ကထာ ဝါ-ပစ္စည်းနှင့် စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဝိသဘာဂကထာ ဝါ-
 သာသနာတော်နှင့် သဘောမတူသော စကားကိုလည်းကောင်း၊ န ကထေတဗ္ဗာ-
 မပြောထိုက်၊ [ဝိသဘာဂကထာတိ တိရုတ္တာနကထာ၊-ဝိမတိ၊] ရက္ခိတိန္ဒြိယေဟိ-
 စောင့်စည်းအပ်သော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေရှိသူတို့သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗ-ရာဇာ၊ ခန္ဓက
 ဝတ္တဗ္ဗ-ခန္ဓကဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သေခိယဝတ္တဗ္ဗ-သေခိယစတ်ကိုလည်းကောင်း၊
 ပူရေတဗ္ဗ-ဖြည့်ကျင့်ရာဇာ၊ [ခန္ဓကဝတ္တန္တိ ဝတ္တက္ခန္ဓကေ အာဂတံ ပိဏ္ဏာစာရိကဝတ္တ
 တော အံဝသိဋ္ဌဝတ္တံ၊ တဿ ဘိက္ခာစာရဝတ္တံန္တိ ဝိသု ဂဟိတတ္ထာ၊-ဝိမတိ။] ဣတိ
 ဧဝရူပါ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ဗဟုကာပိ-များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နိယျာ
 နိကကထာ-ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်သော ကထာတို့ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ-ပြောပြ
 ထိုက်ကုန်၏၊ ဣတိ-ပုရိမဝဿူပဂတနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ် အပြီးတည်း။

[ဣဒါနိ ယံ ဒါယကာ ပစ္ဆိမဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ ဝဿာဝါသိကံ ဒေန္တိ၊ တတ္ထံ ပဋိ
 ပဇနုရိဝိဒိ ဒဿေတုံ ပစ္ဆိမဝဿူပနာယိကဒိဝသေ ပနာတိ အာရဒ္ဓံ၊-ဝိမတိ။] ပန-
 ကား၊ ပစ္ဆိမဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-ပစ္ဆိမဝါကပ်ရာနေ၌၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ ယော
 သေတွာ-ကြွေးကြော်၍၊ သံဃေ-သည်၊ သန္နိပတိတေ-စည်းဝေးပြီးလတ်သော်၊
 ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဒသဟတ္ထံ-ဆယ်တောင်ရှိသော၊
 ဝတ္တံ-အဝတ်ကို၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူခဲ့၍၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိက
 သင်္ကန်းကို၊ (မိုးလပတ်လုံး နေသော ရဟန်းတို့အား လှူအပ်သော သင်္ကန်းကို)၊
 သစေ ဒေတိ-အံ့၊ အာဂန္တုကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သံဃထွေရော-သည်၊ သစေ
 ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တဿ-ထိုသံဃာ့ထေရ်အား၊ ဒါတဗ္ဗ-ရာဇာ၊ [ဝဿာ
 ဝါသိကသင်္ကန်းကို ပဌမယူစေအပ်ပြီးနောက်မှ ရောက်လာသော ရဟန်းကို
 “အာဂန္တုကော ဘိက္ခု” ဟု ဆိုသည်၊ အာဂန္တုကော သစေ ဘိက္ခုတိ စီဝရေ ဂါဟိတေ
 ပစ္စာ အာဂတော အာဂန္တုကော ဘိက္ခု၊-ဝိမတိ။] (အာဂန္တုကော-သော၊ ဘိက္ခု-

သည်။ နဝကော-သီတင်းငယ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) သမ္မတေန-
 သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ (သေနာသနဂ္ဂါဟက သမ္မုတိ၊ သို့မဟုတ် စီဝရဘာဇက
 သမ္မုတိကို ရပြီးသော) ဘိက္ခုနာ-သည်။ သံယထ္ထေရော-ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-လျှောက်
 ထိုက်၏၊ (ဂါ) ဘန္တေ-ရာ၊ (ဂဏှိတံ) သစေ ဣစ္ဆထ-အကယ်၍ အလိုရှိကုန်အံ့၊
 (ဧဝံသတိ) ပဌမဘာဂံ-ပဌမရအပ်ပြီးသော အဖို့ကို၊ မုဉ္ဇိတွာ-စွန့်လွှတ်၍၊ ဣဒံ
 ဝတ္ထံ-ကို၊ ဂဏှထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ၊ (ဝတ္ထဗ္ဗော) [ပဌမဘာဂဆိုသော်လည်း ရအပ်
 ပြီး မဟုတ်သေး “မည်သည့် ဒါယကာက ဝါကျွတ်သောအခါ လျှုပ်မည်” ဟု မှန်း
 ထားအပ်သော သင်္ကန်းအဖို့ဖြစ်သည်။] အမုဉ္ဇန္တဿ-မစွန့်လွှတ်သော ထေရ်အား၊
 န ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၊ (ယခု ရောက်လာသော အဝတ်ကို မပေးရ) ပန-အန္ဓယ၊ ပုဗ္ဗေ-
 ရှေ့၌၊ ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်ပြီးသော အဝတ်ကို၊ မုဉ္ဇိတွာ-စွန့်လွှတ်၍၊ သစေ ဂဏှာတိ-
 အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒါတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ဧတေနေဂုပိယေန-ဤနည်းအားဖြင့်ပင်၊ ဒုတိယ
 ထ္ထေရ်တော-ဒုတိယထေရ်မှ၊ ပဌာယ-၍၊ ပရိဝတ္တိတွာ-လဲလှယ်၍၊ (ရအပ်ပြီးအဖို့နှင့်
 ယခုအဝတ်ကို လဲလှယ်၍) ပတ္တဋ္ဌာနေ (ဝါစဉ်အားဖြင့်) ရောက်အပ်သော နေရာ၌၊
 အာဂန္တုကဿ-အား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏။

ပဌမဝဿူပဂတာ-ပဌမဝါသို့ ကပ်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဒွေ-၂ ထည်
 ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ ဝါ-အဝတ်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တီဏှိ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ
 ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်း
 ကောင်း၊ ပဉ္စ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေ အလတ္ထိ-
 အကယ်၍ ရပြီးကုန်အံ့၊ (ဒုတိယဝါ ရောက်ချိန်၌ ပဌမဝါ ကပ်တုန်းကပင် ရခဲ့ပြီး
 ဖြစ်ကုန်အံ့) (ဧဝံသတိ) လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ-နောက်ထပ် ရအပ်ရအပ်သော အဝတ်ကို၊

ဧတေနေဂုပိယေန ၊ပေ၊ ပတ္တဋ္ဌာနေ။ ။ ပဌမ ထေရ်ကြီးက မယူလျှင် ဒုတိယ
 ထေရ် ယူဖို့ရန် လျှောက်ပါ၊ ဒုတိယထေရ်က ယခုဆယ်တောင်အဝတ်ကို ယူလိုလျှင် နဂိုရအပ်ပြီး
 အဖို့နှင့် လဲ၍ ဒုတိယထေရ်အား ပေးပါ၊ ဒုတိယထေရ်က မယူလိုလျှင် တတိယထေရ်ကို
 လျှောက်ပါ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ယူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံဝယ် ပဌမအဖို့နှင့် ယခုအဝတ်သစ်ကို
 လဲလှယ်၍ အာဂန္တုကထေရ်၏ နေရာသို့ ရောက်သောအခါ လဲလှယ်အပ်ပြီးသော အဝတ်ကို
 ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်အာဝါသိကမှ လဲ၍ မယူသောကြောင့် ဒါယကာ လျှုပ်အပ်သော အဝတ်သစ်ကို
 ဖြစ်စေ အာဂန္တုကပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးပါ။

သစေ ပဌမ ၊ပေ၊ ဒါတဗ္ဗံ။ ။ ဤအချိန်ကား ဒုတိယဝဿူပနာယိကဒီဝသ
 တည်းဟု သတိပြုထားပါ၊ ပဌမဝဿူပဂတာ ရဟန်းတို့သည် ၂ ထည်စီ ရပြီးဖြစ်လျှင် အာဂန္တုက
 ရဟန်းများလည်း ၂ ထည်စီ ရသည်တိုင်အောင် ပြခဲ့သော နည်းဖြင့် ပေးပါ၊ ပြခဲ့သော နည်းဟူ
 သည်ကား သံယာဇောရ်၏အထံ၌ လျှောက်ရမည်မှာ - အရှင်ဘုရား ဒုတိယမြောက် တစ်ထည်
 ရပြန်ပါပြီ၊ အလိုရှိလျှင် ပဌမရပြီးအဖို့နှင့် လဲတော်မူပါ၊ ဤသို့ လျှောက်ရမည်၊ သံယထေရ်က

တေနေဝ ဥပါယေန-ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိသဇ္ဇာပေတွာ-စွန့်စေပြီး၍၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ အာဂန္တုကဿ-အား၊ သမကံ-ညီမျှသော အဖို့သည်၊ တော'တိ-၏။ တာဝ-ထိုညီမျှသောအဖို့ ရသည့်တိုင်အောင်၊ ဒါတဗ္ဗ-ပေးရာ၏။ တေန ပန-ထိုအာဂန္တုကရဟန်းသည်ကား၊ သမကေ-ညီမျှသော အဖို့ကို၊ လဒ္ဓေ-ရအပ်ပြီးသော်၊ (ပဌမဝဿူပဂတ ရဟန်းတို့နှင့် တန်းတူညီမျှ ရအပ်ပြီးသော်၊) အဝသိဋ္ဌော-ကြွင်းသော၊ အနုဘာဂေါ-နောက်ထပ် ရအပ်သော အဖို့ကို၊ ထေရာသနေ-ထေရ်ကြီးနေရာ၌၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေ-ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ လာဘေ-လာဘ်သည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ဌိတိကာယ-တည်နေရာ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါ'ဟေတု-ယူစေခြင်းငှာ၊ (ယူစေဖို့ရာ) ကံတိကံ-ကတိကဝတ်ကို၊ ကာတု-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ဒုဗ္ဗိက္ခံ-ဆွမ်း၏ မရှိခြင်းသည်၊ သစေ ပေဘာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒွိသုပိ-၂ မျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝဿူပနာယိကာသု-ပုရိမဝါ ပစ္ဆိမဝါ ကပ်ရာနေတို့၌၊ ဝဿူပဂတာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘိက္ခယ-ဖြင့်၊ ကိလမန္တာ-ပင်ပန်းကုန်သည်၊ (သစေ ဟောန္တိ-အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊) (“သစေ ဒုဗ္ဗိက္ခံ ဟောတိ”ကို ထပ်ဖွင့်သည်) အာဝုသော-တို့၊ ဣဓ-ဤကျောင်း၌၊ ဝသန္တာ-နေကုန်လတ်သော်၊ သဗ္ဗေဝ-အလုံးစုံသံလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ (မယံ-တို့သည်) ကိလမာမ-ပင်ပန်းကြကုန်၏။ ဒေဘာဂါ-၂ ဖို့တို့သည်၊ ဟောမ-ဖြစ်ကြရကုန်မှုကား၊ သာဓု ဝတ-ကောင်းလေကုန်စွာ၊ [“ယခုရှိနေသော ရဟန်းများကို နှစ်စု ခွဲ၍ရလျှင် ကောင်းသည်”ဟူလို၊] ယေသံ-အကြင်ရဟန်းတို့၏၊ ဉာတိပဝါရိတဌာနာနိ-ဆွေမျိုးတို့၏ နေရာ၊ ဖိတ်မံသုတို့၏ နေရာတို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏။ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုဉာတိပဝါရိတရှိရာအရပ်တို့၌၊ ဝသိတွာ-နေပြီး၍၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ၌၊ အာဂန္တာ-၍၊ အတ္တနော-မိမိဖို့၊ ပတ္တံ-ရောက်အပ်သော၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဂဏှန္တု-ယူလှည့်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့။

လဲ၍ ယူလျှင် ထိုအဖို့ကို ဒုတိယသံယထေရ်အား လဲယူဖို့ရန် လျှောက်ပါ။ ဤနည်းအားဖြင့် အာဂန္တုကထံ၌ ၂ ထည် ရသည့်တိုင်အောင် လဲရမည်၊ နဂိုက ၃ ထည်စီ ရပြီးဖြစ်လျှင်လည်း ကောင်း၊ ၃ ခုမြောက် တစ်ထည်ရပြန်လျှင်လည်းကောင်း ဤနည်းအတိုင်း အာဂန္တုကမှာ ၃ ထည်ရအောင် ပေးပါ။ နောက်ထပ် မရလျှင်ကား အာဂန္တုကများအား ပေးဖွယ် မလို။

မှတ်ချက်။

။ပဌမဝဿူပဂတဟူရာ၌ ပဌမဝါကပ်ပြီးလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ဒုတိယဝါ အတွက် အာဂန္တုကများ နောက်ထပ် မရောက်ခင် ခပ်စောစောတ ဝါကပ်ပြီးလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အာဂန္တုကဿအရ ရှေးရှေးဝေစုတွင် မပါသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်းဟု မှတ်ပါ။ ဝိမတိ၌ကား “ပဌမဝဿူပဂတာတိ အာဂန္တုကဿ အာဂမနတော ပုရေတရမေဝ ပစ္ဆိမိကာယ ဝဿူပနာယိကာယ ဝဿူပဂတာ”ဟု ဆို၏။

တေသု-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုဉာတိပဝါရိတ ရှိရာ အရပ်တို့၌၊ ဝသိတွာ-နေပြီး၍၊ ပဝါရဏာယ-နေ၌၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာကြကုန်၏။ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ အပလောကေတွာ-၍၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗ-ရာ၏။ [ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း ဒါယကာတို့ကျောင်း၌ ဝါမကပ်သောကြောင့် “အပလောကေတွာ ဝဿာဝါသိကံ ဒါတဗ္ဗ” ဟု ဆိုသည်။] ဟိ-မှန်၊ သာဒယန္တာပိ-သာယာပါကုန်သော်လည်း၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (ဉာတိပဝါရိတတို့အထံ နေသော ထိုရဟန်းတို့သည်) ဝဿာဝါသိကဿ-၏။ သာမိနော-အရှင်တို့သည်၊ နေဝ (ဟောန္တိ)-မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း၊ စ-ဆက်၊ ဒီယန္တာပိ-ရှုံ့ချပါကုန်သော်လည်း၊ (မပေးလို၍ ပေးခြင်းကို ရှုံ့ချကုန်သော်လည်း) အာဝါသိကာ-တို့သည်၊ အဒါတုံ-မပေးဘဲနေခြင်းငှာ၊ ဝါ-မပေးဘဲ နေခွင့်ကို၊ နေဝ လဘန္တိ-မရကုန်သည်သာတည်း။

ပန-ဝါဒန္တရု ကုရုန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ (ကံ) ကတိကဝတ္တံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။ (ကံ) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံကုန်သော၊ နော-ငါတို့အား၊ ဣ-ဤကျောင်း၌၊ ယာဂုဘတ္တံ-ယာဂုဆွမ်းသည်၊ နပ္ပဟောတိ-မလောက်၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ-သဘောတူသူတို့၏ နေရာ၌၊ ဝသိတွာ-နေ၍၊ အာဂစ္ဆထ-လာကြကုန်၊ တုမှာကံ-အရှင်တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ပတ္တံ-ရောက်အပ်သော၊ ဝဿာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကလာဘ်ကို၊ လဘိဿထ-ရကြကုန်လတံ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ကာတဗ္ဗံ-၏) တံ-ထိုကတိကဝတ်ကို၊ ဧကော-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ စေ ပဋိဗာဟတိ-အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သုပဋိဗာဟိတံ-ကောင်းစွာ တားမြစ်အပ်ပြီ၊ နော စေ ပဋိဗာဟတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ကတိကာ-ကို၊ သုကဓာ-ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီ၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ (အာဂတာနံ၌ စပ်) တတ္ထ - ထိုသဘာဂအရပ်၌၊ ဝသိတွာ-၍၊ အာဂတာနံ - ပြန်လာကုန်သော၊

သာဒယန္တာပိ ။ပေ၊ လဘန္တိ။ ။ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို ကိုယ်ပိုင်အနေအားဖြင့် ဝါဆိုခါနီး ကျောင်းခံယူတုန်းက ထိုသင်္ကန်းကို မိမိယူဖို့ရန် သာယာခဲ့ကြသော်လည်း ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း အလှူရှင်တို့၏ ကျောင်း၌ ဝါတွင်း ၃ လပတ်လုံး အပြည့်မနေရ၊ ဒုဒ္ဓိက္ခအတွက် ဝါကျိုးရသောကြောင့် “နေဝ သာမိနော-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း၏ ပိုင်ရှင်များ မဖြစ်နိုင်ကြ” ဟု ဆိုသည်။ ဉာတိပဝါရိတတို့ အရပ်၌ နေခဲ့သော ရဟန်းတို့အား ပေးခြင်းကို မကြိုက်၍ ရှုံ့ချကြသော်လည်း “တေ တတ္ထ ဝသိတွာ ။ပေ၊ ဝဿာဝါသိကံ.ဂဏန္တိ” ဟု ကတိကဝတ် ပြုခဲ့ကြသောကြောင့် “နေဝ အဒါတုံ လဘန္တိ-မပေးဘဲ နေခြင်းငှာလည်း မရ” ဟု ဆိုသည်။

သုပဋိဗာဟိတံ။ ။ထိုကျောင်း၌ ဝါမကပ်သူတို့အား ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း ရလိမ့်မည်ဟူသော စကားသည် ပါဠိတော်နှင့် မလျော်သောကြောင့် “သုပဋိဗာဟိတံ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

တေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ အပလောကေတွာ-၍၊ ဒါတဗ္ဗ-ရာဇာ၊ [ဒါတဗ္ဗ ဝါရေန္တာနံ
ဂိဝါ ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယော-ဝိမတိ။] အပလောကနကာလေ-ပန်ပြောရာအခါ၌၊
ပဋိဗာဟိတုံ-တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ကို၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ။)

ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကုရုန္တိ၌ ထပ်၍ ဆိုအပ်ပြီ၊) (ကိံ) ဝဿူပ
ဂတေသု-ဝါကပ်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကစ္စာနံ-အချို့သော ရဟန်းတို့၏
အထံ၌၊ ဝဿာဝါသိကေ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းသည်၊ အပါပုဏန္တေ-မရောက်
လတ်သော်၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ကတိကံ-ကို၊ သစေ ကရောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ကိံ) ဆိန္န
ဝဿာနံ-ပြတ်သော ဝါရှိသော ရဟန်းတို့၏၊ ဝဿာဝါသိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊
ဣဒါနိ-၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝဿာဝါသိကဉ္စ-ဖြစ်လတုံသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို
လည်းကောင်း၊ ဣမေသံ-ဤရဟန်းတို့အား၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်ပါလော၊
ဣတိ-သို့၊ (သစေ ကရောန္တိ) ဧဝံ-သို့၊ ကတိကာယ-ကို၊ ကတာယ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊
ဂါဟိတံသဒိသမေဝ-ယူစေအပ်ပြီးသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းနှင့် တူသည်သာ၊
ဟောတိ-၏၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ-ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို၊ (ဝါဆို
ပြီးနောက်မှ ရတိုင်း ရတိုင်းကို) တေသမေဝ-ထိုအချို့သော ရဟန်းတို့အားသာ၊
ဒါတဗ္ဗ-ရာဇာ၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တံ။)

တေမာသံ-ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး၊ ပါနိယံ-သောက်ရေကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-တည်
စေပြီး၍လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရ ပေ၊ ဗောဓိယင်္ဂဏာနိ-ကျောင်းတိုက်သို့ သွား
ကြောင်းလမ်း၊ စေတီယင်ပြင်၊ ဗောဓိယင်ပြင်တို့ကို၊ ဇိဂ္ဂိတွာ-သုတ်သင်ပြီး၍လည်း
ကောင်း၊ ဗောဓိရုက္ခေ-ဗောဓိပင်၌၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ အာသိဗ္ဗိတွာ-သွန်လောင်းပြီး၍

ပဋိဗာဟိတုံ န လဗ္ဘတိ။ ။အများချမ်းသာအောင် အခြားအရပ်၌ ရွှေ၍ နေကြ
သော ရဟန်းတို့သည် ပင်ကိုယ်ကပင် သူတို့ရထိုက်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းများ ရှိနေပြီး
ဖြစ်၍ “ပဋိဗာဟိတုံ န လဗ္ဘတိ”ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

ဧကစ္စာနံ ပေ၊ ဒါတဗ္ဗ။ ။“သံဃာ ၁၅ ပါး ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌ ဝါကပ်
ပြီးနောက် ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို ဝေစုဝေသောအခါ ၃ ပါးလောက်သော ရဟန်းများ မရ”ဟု
ဆိုကြစို့၊ ထိုအခါ ကတိကဝတ်ပြုနိုင်သည်၊ ပြုပုံကား “ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းရသော ဝဿူပ
ဂတပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် နောင်အခါ ဆိန္နဝဿ ဖြစ်ခဲ့သော် ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို မရနိုင်သော
ကြောင့် ထိုဆိန္နဝဿပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် ရည်မှန်းအပ်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကိုလည်း
ကောင်း၊ ယခု ဝါကပ်ပြီးနောက် ဝါတွင်းရောက်မှ ဖြစ်လတုံသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို
လည်းကောင်း ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း မရသော ဤ ၃ ပါးတို့အား ပေးခြင်းကို နှစ်သက်ကြပါ”ဟု
ကတိကဝတ် ပြုရသည်၊ ဤသို့ပြုပြီးဖြစ်လျှင် ထိုအချိန်မှာ သင်္ကန်းမရသေးသော်လည်း ယူစေ
အပ်ပြီးသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းနှင့် သဘောတူပင် ဖြစ်တော့၏၊ နောက်ထပ် ရအပ် ရအပ်
တိုင်းသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို (များစေကာမူ) ထိုဧကစ္စရဟန်းတို့အားသာ ပေးရသည်။

လည်းကောင်း၊ ပက္ကန္တောပိ-အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားသည်လည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပန္နောပိ-
လူထွက်သော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ လဘတိယေဝ-
ရသည်သာတည်း၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း၊ ကသ္မာ ပက္ကန္တောပိ ဝဿာဝါသိကံ လဘတိ-
နည်း) ဟိ (ယသ္မာ) တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ (ပက္ကန္တ ဝိပ္ပန္နရဟန်းသည်)၊ (ဝဿာ
ဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို)၊ ဘတိနိဝိဋ္ဌံ-လခဖြင့် တည်နေစေအပ်သည်ကို၊
ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ (တသ္မာ ပက္ကန္တောပိ ဝိပ္ပန္နောပိ ဝဿာဝါသိကံ လဘတိယေဝ။)

ပန-ဆက်၊ သံယိကံ-သံယိကဖြစ်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို၊ အပလော
ကနကမ္ပံ-အပလောကနကံကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနံ-
ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ-ဖြစ်သော၊ သံယိကံ-ကို)၊ အန္တောဝဿေ-၌၊ ဝိပ္ပန္နောပိ-သည်
လည်း၊ လဘတေဝ-ရသည်သာ၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ ပစ္စယဝသေန-ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်၊
(အပလောကနကမ္ပံ-ကို၊ ကတ္တာ-၍)၊ ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်သော ဝဿာဝါသိက
သင်္ကန်းကို၊ (အန္တောဝဿေ-၌၊ ဝိပ္ပန္နောပိ-လူထွက်သော ရဟန်းသည်လည်း)၊ န
လဘတိ-မရ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ကုန်၏။

ဘတိနိဝိဋ္ဌံ။ ။ “ဘရတိ တောယာတိ ဘတိ” နှင့် အညီ မိမိကိုယ်ကို မွေးမြူကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင့် လုပ်ခ၊ လခတို့ကို “ဘတိ” ဟု ခေါ်၏။ နိ+ဝိသ တပစ္စည်း (ကာရိတ်ကျေ
သော) နိဝိဋ္ဌသဒ္ဒါသည် “တည်နေစေအပ်” ဟူသော သဒ္ဒတ္ထကို ဟော၏။ ရှာမှီးအပ်-ရအပ်ဟု
ဋီကာတို့၌ အဓိပ္ပာယ်ထွ ဖွင့်ကြ၏။ ထိုရဟန်း၏ ဝါတွင်း ၃ လပတ်လုံး သောက်ရေတည်မှု
လမ်းကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှု စသော အလုပ်သည် ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းရဖို့ရန် သေချာ
သောကြောင့် ဘတိ (လခ) နှင့် တူ၏။ နိဝေသီယိတ္ထ-တည်နေစေအပ်ပြီ၊ ဣတိ နိဝိဋ္ဌံ (ဝဿာ
ဝါသိကံ)၊ ဘတိယာ-လခနှင့် တူသော ပါနိယဥပဋ္ဌာန စသော အမှုဖြင့် + နိဝိဋ္ဌံ-တည်နေစေ
အပ်သော သင်္ကန်းတည်း။ ဘတိနိဝိဋ္ဌံ။

ဋီကာများ။ ။ ဘတိနိဝိဋ္ဌန္တိ ပါနိယုပဋ္ဌာနာဒိ ဘတိ ကတ္တာ လဒ္ဓံ-ဝိမတိ၊ ဘတိ
ကတ္တာ ဝိယ နိဝိဋ္ဌံ ပရိယိဋ္ဌံ-သာရတ္ထ၊ သုဠု+နိဝေသီတဗ္ဗေတိ သုနိဝိဋ္ဌေ၊ (နိဝိဋ္ဌ၏ ဟေတု
ကမ္မရုပ်သာဓကော)-သီလက္ခန်ဋီကာသစ်၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၊ မဒ္ဒိမသီလ။

သံယိကံ ၊ ဝေ၊ လဘတေဝ။ ။ သံယိကံ ပနာတိအာဒိ ကေသပ္ပိ ဝါဒဒဿနံ၊
တတ္ထ အပလောကနကမ္ပံ ကတ္တာ ဂါဟန္တိ “ဆိန္ဒဝဿာနံ ဝဿာဝါသိကဉ္စ ဣဒါနိ ဥပ္ပဇ္ဇနက
ဝဿာဝါသိကဉ္စ ဣမေသံ ဒါတုံ ရုစ္စတိ” တိ အနန္တရေ (အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရှေ့၌) ဝုတ္တနယေန
အပလောကနံ ကတ္တာ ဂါဟိတံ (ယူစေအပ်ပြီးသော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို) သံယေန ဒိန္နတ္တာ
ဝိပ္ပန္နောပိ လဘတိ၊ ပဂေဝ ဆိန္ဒဝဿော-ဝိမတိ။

ပစ္စယဝသေန ၊ ဝေ၊ လဘန္တိ။ ။ ဤဝဒန္တိဝါဒသည် “သံယိကံ ၊ ဝေ၊ လဘတေဝ”
ဟူသော ရှေ့စကားနှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်၏။ အပလောကနကံဖြင့် ပန်ပြော၍ ယူစေအပ်သော
သံယိကပစ္စည်း မဟုတ်၊ ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ဝေစုဝေထားအပ်သော
သင်္ကန်းတည်း။ ထိုသင်္ကန်းမျိုးကား မိမိကိုယ်တိုင်က ဝါတွင်း ၃ လပတ်လုံး နေမည်ဟု ဝန်ခံ

ဝုတ္တဝသော-မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသော၊ ဒိသံဂမိကော-အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားလတံ့သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အာဝါသိကဿ-၏၊ ဟတ္ထတော-လက်မှ၊ ကိဉ္စိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍ-အပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အသုကကုလေ-ထိုမည်သော အမျိုး၌၊ မယံ-တပည့်တော်၏ (အထံသို့) ဝဿာဝါသိကံ-သည်၊ ပတ္တံ-ရောက်ပါပြီ၊ တံ-ထိုသင်္ကန်းကို၊ ဂဏှထ-ယူရစ်ပါကုန်တော့၊ (မိမိယူသွားသော ဘဏ္ဍာ၏ အစား ထိုဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို ယူရစ်ပါကုန်တော့)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ ဂတဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ သစေ ဝိဗ္ဗမတိ-အကယ်၍ လူထွက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝဿာဝါသိကံ-သည်၊ သံယံကံ-သံယာဥစ္စာသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ (ဝဿာဝါသိက အလှူရှင် လူတို့ကို)၊ သမ္ပုခါ-မျက်မှောက်၌၊ သမ္ပုဋ္ဌိတ္ထာပေတွာ-လက်ခံစေ၍၊ (ဤပုဂ္ဂိုလ်အား လှူဖို့ရန် လက်ခံစေ၍)၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) လဘတိ-ရ၏။ [လဘတိတိ မမ ပတ္တဘာဂံ ဧတဿ ဒေထာတိ ဒါယကေ သမ္ပုဋ္ဌိတ္ထာပေန္တေန ဝေ သံယံကတော ဝိယောဇိတံ (ကင်းစေအပ်ပြီးသည်)၊ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ-("လဘတိ"ဟု ဆိုအပ်ပြီ။)]

ဣဒံ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ သေနာသနေ-၌၊ ဝုတ္တဘိက္ခုနော-နေပြီးသော ရဟန်းအား၊ ဒေမ-လှူပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏ (အတွက်)၊ (ဝဿာဝါသိကံ-ကို) ဂါဟိတံ-

ထားသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အလှူရှင်တို့ကလည်း "ဝါတွင်း ၃ လပတ်လုံး နေသော ရဟန်းတို့အားသာ လှူမည်"ဟု ရည်မှန်းထားသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါတွင်း၌ လူထွက်သော ရဟန်းသည် လူမထွက်မီက ပါနီယဥပဋ္ဌာနစသော ဘတိနိဝိဋ္ဌတို့ကို ဖြုပြီးဖြစ်ပါသော်လည်း ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းကို မရနိုင်၊ ဆိန္ဒဝဿပုဂ္ဂိုလ်လည်း ထုံးစံအတိုင်း မရနိုင်ပေ။

ဝိမတိ။ **။**ပစ္စယဝသေန ဂါဟိတံ ပန တေမာသံ ဝသိတွာ (နေပြီး၍၊ နေပြီးမှ) ဂဟေတုံ အတ္တနာ ဒါယကေဟိစ အနုမတတ္တာ ဘတိနိဝိဋ္ဌမ္ပိ ဆိန္ဒဝဿောပိ ဝိဗ္ဗန္တောပိ န လဘတိတိ ကေစိ အာစရိယာ ဝဒန္တိ၊ ဣဒဉ္စ ပတ္ထာ ဝုတ္တတ္တာ ပမာဏံ၊ တေနေဝ ဝဿုပနာယိက ဒိဝေသေ ဧဝ ဒါယကေဟိ ဒိန္ဒဝဿာဝါသိကံ ဂဟိတဘိက္ခုနော ဝဿဉ္စေဒံ အကတွာ ဝါသောဝ ဟေဋ္ဌာ ဝိဟိတော၊ န ပါနီယုပဋ္ဌာနဒိ ဘတိကရဏဝတ္ထံ၊ ယဒိ ဟိ တံ (ထိုအဘတိကရဏဝတ်သည်) နိဝိဋ္ဌမေဝ သိယာ၊ ဘတိကရဏမေဝ (ပါနီယဥပဋ္ဌာန စသော ဘတိကရဏဝတ်ကိုသာ) ဝိဇာတဗွံ (စီရင်ထိုက်၏) "စီရင်ကား မစီရင်"ဟူလို၊ တသ္မာ ဝဿဂ္ဂေန ဂါဟိတံ ဆိန္ဒဝဿာဒယော န လဘန္တိတိ ဝေဒိတဗွံ။

ဂတဋ္ဌာနေ ။ပေ၊ သံယံကံ။ **။**ဣဒ ဘိက္ခဝေ ဝဿံ ဝုတ္တော ဘိက္ခု ဝိဗ္ဗမတိ သံယဿေဝေတိတိ ဝစနတော ဂတဋ္ဌာနေ ။ပေ၊ သံယံကံ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ၊ သံယံကံ ဟောတိတိ ဧတေန ဝုတ္တဝဿာနပ္ပိ ဝဿာဝါသိကဘာဂေါ သံယံကတော အမောစိတော၊ တေသံ ဝိဗ္ဗမေန သံယံကော ဟောတိတိ ဒသေတိ၊ ဝိမတိ။

ယူစေအပ်ပြီ၊ တသေဝ-ထိုရဟန်း၏ ဥစ္စာသာ၊ ဟောတိ-၏၊ (ဂါဟိတံ၏ ကတ္တားကား သေနာသနဂ္ဂါယာပကရဟန်းတည်း။) ပန-ဆက်၊ သေနာသနသာမိကသု-ကျောင်းရှင်ဒါယကာ၏၊ ပိယကမ္ပတယ-ချစ်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (အဖေ အဖိုး ဘကြီး ဘထွေးတော်စပ်နေသော ကျောင်းဒါယကာ၏ ချစ်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပုတ္တဇိတာဒယော-သားသမီး အစရှိသူတို့သည်၊ ဗဟူနိ-များစွာကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-တို့ကို၊ အာဟရိတ္တာ-ဆောင်၍၊ အမှာကံ - တပည့်တော်တို့၏၊ သေနာသနေ - ဌ၊ ဒေမ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ သစေ ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ (တစ်နည်း၊ တတ္ထ-ထိုများစွာသော အဝတ်တို့တွင်) ဝဿူပဂတသ-ဝါကပ်သော ရဟန်းအား၊ ဧကမေဝ-တစ်ထည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗ-ပေးရာ၏၊ သေသာနိ-ကြွင်းသော အဝတ်တို့သည်၊ သံယိကာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ [“ပုဂ္ဂိုလ် လှူပါ၏”ဟု မလျှောက်ဘဲ ကျောင်းလှူသောကြောင့် သံယိကဖြစ်နေရကား “ပုဂ္ဂိုလ် အတွက် ၁ ထည်သာ ရသည်”-ဟူလို။]

(သေသာနိ-ကြွင်းသော အဝတ်တို့ကို) ဝဿာဝါသိကဋ္ဌိတိကာယ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း၏ တည်ရာအစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ ဋ္ဌိတိကာယ-တည်ရာအစဉ်သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ (အားလုံး အညီအမျှ ရပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဋ္ဌိတိကာ မကျန်လတ်သော်) ထေရာသနတော-ထေရ်ကြီး၏ နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏၊ သေနာသနေ-၌၊ ဝဿူပဂတံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ ဥပ္ပန္နေန-ဖြစ်သော၊ စိတ္တပ္ပသာဒေန-စိတ်၏ ကြည်ညိုခြင်းကြောင့်၊ ဗဟူနိ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-တို့ကို၊ အာဟရိတ္တာ-၍၊ သေနာသနသုဒေမာတိ-သေနာသနသု ဒေမဟု လျှောက်၍၊ ဒိန္နေသုပိ-လှူအပ်သော အဝတ်တို့၌လည်း၊ ဒေသေဝနယော-ဤနည်းပင်တည်း။ [ကျောင်းနေကိုယ်တော်အား တစ်ထည်သာ ပေး၍ ကျန်အဝတ်များကို ထေရ်စဉ်အားဖြင့်၊ ထေရ်စဉ် မရှိလျှင် ထေရ်ကြီးနေရာမှ စ၍ ဝေပါ။]

ပန-ဆက်၊ ပါဒမူလေ-ခြေရင်း၌၊ ထပေတွာ-ထားပြီး၍၊ ဧတသ ဘိက္ခုနော-ဤရဟန်းအား၊ ဒေမ-လှူပါကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တသေဝ-ထိုရဟန်း၏ ဥစ္စာသာ၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ [အာယသ္မတော ဒေမာတိ ဝဒန္တိဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ စိတ္တပ္ပသာဒေန ဗဟူနိ ဝတ္ထာနိ လိုက်လာသောကြောင့် “ဟောန္တိ”ဟု ရှိရသည်။] ဧကသ-၁ ယောက်သော် ဒါယကာ၏၊ ဂေဟေ-အိမ်၌၊ ဒွေ-၂ ထည်ကုန်သော၊ ဝဿာဝါသိကာနိ-ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်အံ့)၊ ပဋ္ဌမဘာဂေါ-ပဋ္ဌမအဖို့ကို၊ သာမဏေရသု-ဖို့ ဂါဟိတော-ယူစေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ ဒုတိယော-ဒုတိယဖြစ်သော အဖို့ကို

ထေရာသနေ-ထေရ်ကြီးနေရာ၌၊ (ဂါဟိတော ဟောတိ) သော-ထိုအလှူရှင် ဒါယကာသည်၊ ဧကံ-၁ ထည်သော၊ ဒသဟတ္ထံ-ဆယ်တောင်ရှိသော၊ သာဓူကံ-အဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဟတ္ထံ-ရှစ်တောင်ရှိသော၊ သာဓူကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေသေတိ-ပို့စေ၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ ပို့စေသနည်း)၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ ပတ္တဘိက္ခုနံ-ရောက်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဒေထ-လှူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ ပို့စေအံ့၊ [“ဝဿာဝါသိကပတ္တဘိက္ခုနံ”ဟု သမာသ်ပုဒ်လည်း ရှိ၏၊ “ရအပ် ရောက်အပ်သော ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းတို့အား”ဟု ပေး။] ဝိစိနိတွာ-ရွေးချယ်၍၊ ဝရဘာဂံ-ကောင်းသော အဖို့ကို၊ (ဆယ်တောင်ရှိသော အဝတ်ကို) သာမဏေရဿ-အား၊ ဒတွာ-၍၊ အနုဘာဂေါ-နောက်ထပ်အဖို့ကို၊ (ရှစ်တောင်ရှိသော အဝတ်ကို) ထေရာသနေ-၌၊ ဒါတဗ္ဗော-၏၊ ပန-ဆက်၊ ဥဘောပိ-သာမဏေ ထေရ်ကြီး ၂ ပါးလုံးတို့ကိုလည်း၊ (နေတွာ ဘောဇေတွာတို့၌ စပ်) ယရံ-သို့၊ နေတွာ-ပင့်ဆောင်၍၊ ဘောဇေတွာ-ဆွမ်းကျွေးပြီး၍၊ သယမေဝ-အလှူရှင်ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ပါဒမူလေ-၌၊ သစေ ထပေတိ-အကယ်၍ ထားအံ့၊ (ထေရ်ကြီးနှင့် သမဏေတို့၏ ခြေရင်း၌ အသီးအသီး ခွဲ၍ ချထားအံ့) (ဧဝံသတိ) ယံ-အကြင်အဝတ်ကို၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်ပြီ၊ (ခြေရင်း၌ ချ၍ လှူအပ်ပြီ) တဒေဝ-ထိုအဝတ်သည်သာ၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်၊ ဟောတိ။ [“ဆယ်တောင်အဝတ်ကို ထေရ်ကြီးခြေရင်း၌ ချလျှင် ထေရ်ကြီးအား ပေးပါ၊ သာမဏေ၏ ခြေရင်း၌ ချလျှင် သာမဏေအား ပေးပါ”-ဟူလို။]

ဣတော-ဤနည်းမှာ ပရံ-နောက်၌၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အာဂတနယော-လာသော နည်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိ) ဧကဿ-၁ ယောက်သော ဒါယကာ၏၊ ယရေ-အိမ်၌၊ ဒဟရသာမဏေရဿ-ငယ်သော သာမဏေ၏ အထံသို့၊ ဝဿာဝါသိကံ-သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ သော-ထိုဒါယကာသည်၊ စေ ပုစ္ဆတိ-အံ့၊ (ကိ) အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ ဝဿာဝါသိကံ-သည်၊ ကဿ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံသို့၊ ပတ္တံ-ရောက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (စေ ပုစ္ဆတိ) (ဧဝံသတိ) သာမဏေရဿ-၏ အထံသို့၊ (ပတ္တံ-ပြီ) ဣတိ-သို့ အဝတွာ-မပြောမူ၍၊ ဒါနကာလေ-လှူရာအခါ၌၊ ဇာနိဿတိ-သိရလတံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-ပြော၍၊ ဒါနဒိဝသေ-လှူရာနေ၌၊

ဝရဘာဂံ ၊ပေ၊ ဒါတဗ္ဗော။ ။ပဌမဘာဂကို သာမဏေအတွက် ဝေဇုမှန်းထား အပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဝါကျတို၍ သင်္ကန်းရသောအခါ ဝရဘာဂကိုသာ သာမဏေအား ပေးရသည်၊ ဝရဘာဂံ သာမဏေရဿာတိ ပဌမဘာဂဿ ဂါဟိတတ္တာ ဝုတ္တံ-သာရဏ္ဍ။ [ထိုပဌမအကြိမ် ယူစေထိုက်သော အဖို့ကို မထေရ်ကြီးက ယူအပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ယခုဝေဇုသည် မထေရ်ကြီးအတွက် ဒုတိယခံယူရမည့် ဝေဇုဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပဌမဝေဇုဖြစ်သော ဝရဘာဂကို မရသေးသော သာမဏေအား ပေးရသည်။]

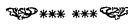
ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ မဟာထေရ်-မဟာထေရ်ကို၊ ပေသေတွာစေလွှတ်၍၊ နိဟရာ ပေတဗ္ဗံ-ဆောင်စေရာ၏။ [“သာမဏေ သွားလျှင် သဒ္ဓါတရား ပျက်မည်စိုးသော ကြောင့် မထေရ်တစ်ပါးကို တိုက်တွန်းတောင်းပန်၍ စေလွှတ်ရမည်”ဟူလို။] ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံသို့၊ ဝဿာဝါသိကံ-သည်၊ ပတ္တံ-ပြီ၊ သော-သည်၊ သစေ ဝိဗ္ဗမတိ ဝါ-အကယ်၍မူလည်း လူထွက်အံ့၊ သစေ ကာလံ ကရောတိ ဝါ-အကယ်၍ မူလည်း ပျံလွန်တော်မူအံ့၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ စေ ပုစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ကိံ) ကဿ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထံသို့၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဝဿာဝါသိကံ-သည်၊ ပတ္တံ-ရောက် ပါသည်၊ ကုတိ-သို့ (စေ ပုစ္ဆန္တိ) (ဧဝံသတိ) တေသံ-ထိုလူတို့အား၊ ယထာဘူတံ-စွာ အာစိန္တိတဗ္ဗံ-ပြောပြရာ၏။ [လူထွက်လျှင်လည်း လူထွက်ကြောင်း၊ ပျံလွန်တော် မူလျှင်လည်း ပျံလွန်တော်မူကြောင်း ပြောပါ။ “ဤနေရာ၌ လှည့်စားနေလျှင် အမြစ် မကင်းသောကြောင့် မလှည့်စားပါနှင့်-ဟူလို။]

တေ-ထိုလူတို့သည်၊ (လူထွက်သွားမှန်း၊ သို့မဟုတ် ပျံလွန်တော်မူမှန်း သိသော လူတို့သည်) သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိံ) (တုမှာကံ-အရှင် ဘုရားတို့အား၊ ဒေမ-လှူပါကုန်၏၊ ကုတိ-ဤသို့လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တဿ ဘိက္ခုနော-သို့ (လူထွက်သွားကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ပျံလွန်တော်ကြောင်း ပြောပြသော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့) ပါပုဏာတိ-၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သံယဿ ဝါ-သံယာအား သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏဿ ဝါ-ဂိုဏ်းအားသော်လည်းကောင်း၊ (သစေ) ဒေန္တိ-အကယ်၍ လှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သံယဿ ဝါ-သံယာ၏ အထံသို့သော်လည်း ကောင်း၊ ဂဏဿ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဝဿူပဂတာ-ဝါကပ် ပြီးသော ရဟန်းတို့သည်၊ သုဒ္ဓပံသုကူလိကာယေဝ-သက်သက် ပံသုကူဓုတင်ဆောင် တို့ချည်းသာ၊ သစေ ဟောန္တိ-အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အာနေတွာ-အိမ်သို့ ပင့်ဆောင်၍၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သော၊ ဝဿာဝါသိကံ-ကို၊ သေနာသန ပရိက္ခာရံ ဝါ-ကျောင်း၏ အသုံးအဆောင်ကိုသော်လည်း၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ထပေတဗ္ဗံ-ထားရာ၏၊ ဝိမ္မောဟနာဒီနိ ဝါ-ခေါင်းအုံး အစရှိသည်တို့ကိုသော်လည်း၊ ကာတဗ္ဗာနိ-ပြုထိုက်ကုန်၏၊ ကုတိ ကုဒံ-ဤကျင့်ဝတ်သည်၊ နေဝါသိကဝတ္တံ-နေဝါသိကကျင့် ဝတ်တည်း၊ (ထိုကျောင်း၌ အမြဲနေခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကျင့်ဝတ်တည်း) (ကုတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ အာဂတနယော-တည်း။)

သေနာသနဂ္ဂါတကထာ-ကျောင်းခံယူပုံကို ဆိုကြောင်းစကားသည်၊

နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

[အချို့စာ၌ “သေနာသနဂ္ဂါတပိနိစ္ဆယော နိဋ္ဌိတော”ဟု ရှိ၏။]

ဥပနန္ဒဝတ္ထုကထာ

၃၁၉။ ဥပနန္ဒဝတ္ထုသို့-၌၊ တတ္ထ၊ ပေ၊ မုတ္တန္တိ၊ ဧတ္ထ-၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ တယာ-သင်သည်၊ တတ္ထ-ထိုရွာငယ်ကျောင်း၌၊ ယံ သေနာသနံ-အကြင်ကျောင်းကို၊ ဂဟိတံ-နောက်မှ ယူအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုနောက်မှ ယူအပ်သော ကျောင်းကို၊ ဂဏှန္တေနေဝ-ယူလိုက်လျှင်ပင်၊ ဝါ-ယူလိုက်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ (တေ-သင်သည်၊) ဣမ-ဤသာဝတ္ထိမြို့၌၊ (ဂဟိတံ-ပဌမယူအပ်သော ကျောင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ ထည့်ပေးသည်၊) မုတ္တံ-လွတ်အပ်သည်၊ ဝါ-လက်လွတ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ကား၊ ဣမ ဒါနာဟံ အာပုသော မုတ္တာမိတိ-ဟူ၍၊ ဝဒန္တေန-ဆိုသော၊ တေ-သင်သည်၊ တံ-ထိုနောက်မှ ယူအပ်သော ကျောင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ တတြာပိ-ထိုရွာငယ်၌လည်း၊ မုတ္တံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ (ဟောတိ) ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ (ဤနည်းအားဖြင့်၊) တွံ-သည်၊ ဥဘယတ္ထ-၂ ပါးစုံသော သာဝတ္ထိမြို့၊ ရွာငယ် အရပ်တို့၌၊ ပရိဗာဟိရော-ကျောင်းမှ အပသည်၊ (ဟောတိ) ဣတိ (အယံ)-ဤဆို အပ်ပြီးကား၊ (အတ္ထော။)

ပန-ကား၊ ဧတ္ထ-ဤဥပနန္ဒဝတ္ထု၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ ဝိနိစ္ဆယော-တည်း၊ ဂဟဏေန-နောက်ယူခြင်းကြောင့်၊ ဂဟဏံ-ရှေ့ယူခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္မတိ-ငြိမ်းအေး၏၊ ဂဟဏေန-ကြောင့်၊ အာလယော-ကျောင်း၌ တွယ်တာခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္မတိ-၏၊ အာလယေန-ကြောင့်၊ ဂဟဏံ-သည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္မတိ-၏၊ အာလယေန-ကြောင့်၊ အာလယော-သည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္မတိ-၏၊ [ထိုအကျဉ်းကို အကျယ် ပြလို၍ ကထံစသည် မိန့်၊] ကထံ-အဘယ်သို့ ငြိမ်းသနည်း၊ ဣမ-ဤသာသနာ တော်၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သော ရဟန်းသည်၊ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ-ဝါကပ်ရာနေ၌၊ ဧကသ္မိံ-တစ်ခုသော၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ သေနာသနံ-ကျောင်းကို၊ ဂဟေ တွာ-ယူပြီး၍၊ သာမန္တဝိဟာရံ-အနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂန္ဓာ-သွားပြီး၍၊ တတြာပိ-ထိုအနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်၌လည်း၊ ဂဏှာတိ-ကျောင်းကို ယူပြန်၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဣမိနာ ဂဟဏေန-ဤနောက်ယူခြင်းကြောင့်၊ ပုရိမံ-ရှေ့ ဖြစ်သော၊ ဂဟဏံ-ကျောင်းကို ယူခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္မတိ-ငြိမ်း၏။ (ဤကား “ဂဟဏေန ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္မတိ”၏ အကျယ်တည်း။)

ဧတ္ထ အယမတ္ထော။ ။ယံ တယာ တတ္ထ သေနာသနံ ဂဟိတံ၊ ပေ၊ ဣမ မုတ္တံ ဟောတိတိ ယံ-တယာ တတ္ထ ဂါမကာဝါသေ ပစ္စာ သေနာသနံ ဂဟိတံ၊ တံ တေ ဂဏှန္တေနေဝ ဣမ သာဝတ္ထိယံ ပဌမဂဟိတသေနာသနံ မုတ္တံ ဟောတိ၊ ဣမ ဒါနာဟံ၊ ပေ၊ တတြာပိ မုတ္တန္တိ ဣမ ဒါနာဟံ အာပုသောံ ဣသ္မိံ ဂါမကာဝါသေ ဂဟိတသေနာသနံ မုတ္တာမိတိ ဝဒန္တေန တတြာပိ ဂါမကာဝါသေ ဂဟိတသေနာသနံ မုတ္တံ-သာရတ္ထ။

အပရော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ ဣမ-ဤကျောင်းတိုက်၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ အာလယမတ္တံ-တွယ်တာခြင်းမျှကို၊ ကတွာ-၍၊ သာမန္တဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ တတ္ထ-ထိုအနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ သေနာသနံ-ကျောင်းကို၊ ဂဏှာတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဣမိနာ ဂဟဏေန-ဤနောက်ယူခြင်းကြောင့်၊ ပုရိမော-ရှေ့၌ဖြစ်သော၊ အာလယော-ကျောင်း၌ တွယ်တာခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ-ငြိမ်း၏။ (ဤကား “ဂဟဏေန အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ”၏ အကျယ်တည်း။)

ဧကော-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဣမ-ဤကျောင်း၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂဟေတွာဝါ-ယူပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ အာလယံ-ကို၊ ကတွာဝါ-၍သော်လည်းကောင်း၊ သာမန္တဝိဟာရံ-သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ ဣဓေဝ-၌သာ၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ အာလယံ-ကို၊ ကရောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အာလယေန-ကြောင့်၊ ဂဟဏံဝါ-ယူခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အာလယေန-နောက်အာလယကြောင့်၊ အာလယော ဝါ-ရှေ့အာလယသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ-၏၊ (“အာလယေန ဂဟဏံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ၊ အာလယေန အာလယော ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ” ၂ မျိုးတို့၏ အကျယ်တည်း၊) သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ၄ ဝါရတို့၌၊ ပစ္စိမေ-နောက်ဖြစ်သော၊ ဂဟဏော ဝါ-ယူခြင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ အာလယေ ဝါ-တွယ်ကာခြင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ (အတည်ဖြစ်၏။) [ယောဇနာ၌ကား “သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗသ္မိံ ဂဟဏေန ဂဟဏန္တိ အာဒိကေ စတုက္ကေ”ဟု ဖွင့်လေသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ “သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံတို့တွင်”ဟု ပေးလေ၏။]

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကသ္မိံ-သော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အညသ္မိံ-သော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဝသိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဂစ္ဆတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဥပစာရသီမာတိက္ကမေ-ဥပစာရသီမိကို လွန်ရာအခါ၌၊ သေနာသနဂ္ဂါဟော-ကျောင်းကို ခံယူခြင်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘတိ-၏၊ [ယောဇနာ၌ “ဥပစာရသီမာတိက္ကမေတိ နိမိတ္တတ္ထေ စေတိ ဘုမ္မဝစနံ၊ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏေ ဝါ”ဟု ဖွင့်၏၊ “ဥပစာရသီမိကို လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-ဥပစာရသီမိကို လွန်ခြင်းသည်၊ သတိ-ဖြစ်လတ်သော်”ဟု ပေး။] ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ ဖာသု-ချမ်းသာသည်၊ ယဒိ ဘဝိဿတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိံ) ဝသိဿာမိ-အံ့၊ (ဖာသု-သည်) နော စေ (ဘဝိဿတိ-အံ့၊) (ဧဝံသတိံ) အာဂမိဿာမိ-ပြန်လာအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အဖာသုဘာဝံ-မချမ်းသာသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥ-တွာ-၍၊ ပစ္စာဂစ္ဆတိ-ပြန်လာအံ့၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ [“သေနာသနဂ္ဂါဟ မငြိမ်းသေး”-ဟူလို။]

၃၂၀။ တိဝဿန္တရေနာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဒွိဟိဝဿေဟိ-၂ ဝါတို့ဖြင့်၊ မဟန္တတရော ဝါ-ကြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဟရတရော ဝါ-ငယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ (သော-ထိုရဟန်းသည်၊) တိဝဿန္တရေနာမ-ရမည်၏။ ပန-ဆက်၊ တစ်နည်း၊ ပန-ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ သမ္ဘာဝနာကား၊ [ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိကို ရည်ရွယ်၍ ပေးသည်၊] ယော-သည်၊ ဧကေန ဝဿေန-အားဖြင့်၊ မဟန္တတရော ဝါ-ကြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဟရတရော ဝါ-ငယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ယော ဝါ-သည်လည်း၊ သမာနဝဿော-တူသော ဝါရှိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တတ္ထ-ထိုတစ်ဝါကြီး တစ်ဝါငယ်ရဟန်း၊ တူသော ဝါရှိသော ရဟန်းတို့၌၊ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ-တိဝဿန္တရဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဧကသ္မိ-သော၊ မဇ္ဈေဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌေဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဒွေ-၂ ပါး ၂ ပါးတို့သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ နိသီဒိတုံ-ထိုင်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ထိုင်ခွင့်ကို၊ လဘန္တိ-ရကုန်၏၊ ယံ-အကြင်နေရာသည်၊ တိဏ္ဏံ-၃ ပါးသော ရဟန်းတို့အား၊ ပဟောတိ-လောက်၏၊ (၃ ပါးထိုင်လောက်၏၊) တံ-ထိုနေရာသည်၊ သံဟာရိမ် ဝါ-ပြောင်းရွှေ့ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အသံဟာရိမ် ဝါ-ပြောင်းရွှေ့ခြင်းဖြင့် မဖြစ်စေအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ တထာရူပေ-ထိုသို့သဘောရှိသော နေရာ၌၊ ဖလကခဏ္ဍေအပိ-ပျဉ်ချပ် အပိုင်းကလေး၌သော်မှလည်း၊ အနုပသမ္ပန္နေနာပိ-လူသာမဏေနှင့်သော်မှလည်း၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ နိသီဒိတုံ-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏။

တိဝဿန္တရော။ ။ “တယော+ဝဿာ တိဝဿံ၊ (၃ ဝါ) တိဝဿဿ+အန္တရော တိဝဿန္တရော” ဤသို့သမာသံတွဲပြီးမှ “တိဝဿန္တရေ+ဌိတော တိဝဿန္တရော” ဟု တဒ္ဓိတ်ဆင့်ပါ။ “၃ ဝါ၏ အတွင်း၌ တည်သူ” ဟူသည် ၂ ကြီး ၂ ဝါငယ်သူတည်း။

ယံ တိဏ္ဏံ ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ ၃ ပါးထိုင်လောက်သည်က စ၍ ရှည်လျားသော နေရာကို “ဒိယာသန” ဟု ခေါ်၏။ ထို“ဒိယာသန” ဟူသည် ၂ ယောက်လောက်သာ ထိုက်လောက်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်မှ အခြားသော ထိုင်ခုံတည်း။ ဖလကခဏ္ဍေအပိ၌ အပိသည် ဂရဟာဇောတကတည်း။ သာမန်ပျဉ်ချပ် အပိုင်းကလေး၌သော်မှ ထိုင်ကောင်းသေး၏။ ထိုထက် ခိုင်ခံ့သော ၃ ယောက်မှ အထက် ထိုင်လောက်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် ခုတင်၌ကား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိဟု သမ္ဘာဝနာ ပြုပါသည်။ [ယောဇနာ၌ကား “အပိသဇ္ဇေန မဇ္ဈပိဋ္ဌာနိ အပေက္ခတိ” ဟု ဆို၏။] အနုပသမ္ပန္နေနာပိ၌ အပိလည်း ဂရဟာဇောတပင်တည်း။ လူသာမဏေနှင့် သော်မှ အတူထိုင်ကောင်းသေး၏။ ရဟန်းအချင်းချင်းကား ဆိုဖွယ်ရာ မရှိ-ဟူလို။

ဒိမတိ။ ။ ယံ ‘တိဏ္ဏံ’ ပဟောတိတိ မဇ္ဈပိဋ္ဌမိနိမုတ္တံ ယံ အာသနံ တိဏ္ဏံ သုခံ နိသီဒိတုံ ပဟောတိ၊ ဣဒံ ပစ္ဆိမဒိယာသနံ၊ (အတိုဆုံး ဒိယာသနတည်း။) ဧတ္ထ မဇ္ဈပိဋ္ဌရဟိတေသု အသမာနာသနိကာပိ တယော နိသီဒိတုံ လဘန္တိ၊ မဇ္ဈပိဋ္ဌေသု ပန ဒွေ ၊ ပေ၊ ဒုဝဂ္ဂဿေဝ အနုညာတတ္တာ၊ ဤပိမတိအလိုအားဖြင့် “မဇ္ဈပိဋ္ဌဖြစ်လျှင် ၃ ပါး ထိုင်လောက်သော်လည်း

ဟတ္ထိနခကန္တိ-ကား၊ ဟတ္ထိကုမ္ဘေ-ဆင်ဦးကင်းနှင့် တူသော မြေ၌၊ (အဘိဓာန် နိဿယသစ်၌ “ဆင်ခြေလျှော မြေ၌” ဟု ပေး၏။) ပတိဋ္ဌိတံ-တည်သော၊ (“ပါသာဒံ-ကို၊ ကာရာပေတုကာမော ဟောတိ”၌ စပ်။) ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဆင်ခြေဦးကင်းနှင့် တူသော မြေ၌ တည်အောင်။) ကတဿ-ပြုအပ်သော ပြာသာဒ်၏၊ ဧတံ နာမံ-ဤ “ဟတ္ထိနခက” ဟူသော အမည်သည်၊ (ဟောတိ) ကိရ-ဖြစ်သတတ်။

သပ္ပံ ပါသာဒပရိဘောဂန္တိ-ကား၊ သုဝဏ္ဏရတောဒိဝိစိတြာနိ-ရွှေငွေ အစရှိသော ရတနာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ကဝါဠာနိ-တံခါးရွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဇပိဋ္ဌာနိ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တာလဝဏ္ဏာနိ-ထန်းရွက် ယပ်ဝန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏရတမယပါနီယယဋ္ဌပါနီယသရာဝါနိ-ရွှေငွေတို့ဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော သောက်ရေအိုး၊ သောက်ရေခွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယံကိဉ္စိ - အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသည့် အလုံးစုံသော၊ စိတ္တကမ္မကတံ-

၃ ပါး မထိုင်ကောင်း” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ မိမိကား = ဖလကခဏ္ဍေအပိဋ္ဌိ အပိဟူသော ဂရဟာ ဇောတကဖြင့် မဇ္ဇပိဋ္ဌစသော သမ္ဘာဝနတ္ထကို ဆည်းသည်ဟု ထင်သည်။ ရှေ့၌ မဇ္ဇ၏ တည်ရာကို ခွိဟတ္ထဝိတ္ထာရ၊ စတုဟတ္ထအာယာမဖြင့် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသော်လည်း ဘိက္ခုနီပါစိတ် တုဝဋ္ဌဝဂ်၌ ၂ ယောက် အိပ်လောက်သော ခုတင်ကိုပင် “မဇ္ဇ” ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

ဝစနတ္ထ။ ။သံဟာရဏံ သံဟာရော၊ ထိုထိုဤဤ အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ သံဟာ ရေနုနိဗ္ဗတ္တံ သံဟာရိမံ၊ ထိုထိုဤဤ အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော (ရွှေ့၍ ရကောင်းသော၊ သံရိုက်၍-အသေစိုက်၍ မထားသော) ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် ခုတင် ထိုင်ခဲ့ တည်း။ န+သံဟာရိမံ အသံဟာရိမံ၊ သံဖြင့် အသေရိုက်၍ဖြစ်စေ၊ မြေ၌ စိုက်၍ဖြစ်စေ ထားသော ကြောင့် ပြောင်းရွှေ့၍ မရကောင်းသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တည်း။

ဟတ္ထိနခကံ။ ။ဟတ္ထိနခေါ ဟေဋ္ဌာဘာဂေ ဧတဿ အတ္ထိတိ ဟတ္ထိနခေါ၊ (ပါသာ ဒေါ) ပါသာဒဿ နခေါနာမ ဟေဋ္ဌိမဘာဂေါ ပါဒနခသဒိသတ္တာ၊ (အောက်၌ ဆင်ခြေသည်း ပံသဏ္ဍာန်ရှိသောကြောင့် “ဟတ္ထိနခ” မည်သော ပြာသာဒ်၊ သညာအနက်၌ ကပစ္စည်းသက်၍ “ဟတ္ထိနခကံ” ဟု ရှိ၏။ သော သဗ္ဗဒိသာသု အနေကေဟိ ဟတ္ထိရူပေဟိ သမလင်္ကံတော ဌိတော၊ တသုပရိကတော ပါသာဒေါ ဟတ္ထိကုမ္ဘေ ပတိဋ္ဌိတော ဝိယ ဟောတိတိ အာဟ “ဟတ္ထိကုမ္ဘေ ပတိဋ္ဌိတံ”-နိ-ဝိမတိ၊ ဤအလို “ပတ်ပတ်လည် ဆင်ရုပ်တွေ ရှိသောကြောင့် ထိုဆင်ရုပ်တို့၏ အထက်၌ ပြုအပ်သော ပြာသာဒ်သည် ဆင်၏-ဦးကင်းပေါ်၌ တည်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဟတ္ထိကုမ္ဘေ ပတိဋ္ဌိတံ” ဟု ဆိုသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ (ယောဇနာ၌ ဝိဂြိုဟ်တစ်မျိုး ဆို သေး၏။) [ယူပေါ တု ဂဇကုမ္ဘမိ၊ ဟတ္ထိနခေါ ပတိဋ္ဌိတော-အဘိဓာန် (၂၈၀)။]

သုဝဏ္ဏံ ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။သုဝဏ္ဏရတောဒိဝိစိတြာနိတိ သံယိကသေနာသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလိကံ ပန သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတြံ ဘိက္ခုဿ သမ္ပုဋ္ဌိတုမေဝ န ဝဋ္ဋတိ၊ န ကေနစိ ပရိယာယေန ဇာတရူပရဇတံ သာဒိတပ္ပန္နိ ဝုတ္တတ္တာ၊ တေနေနဝေတ္ထ အဋ္ဌကထာယံ သံယိက

ပြုအပ်သော ပန်းချီ၊ ပန်းပု ဆန်းကြယ်မှုသည်၊ (အတ္ထိ၊) သဗ္ဗ-အလုံးစုံသည်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပါသာဒသ-ပြာသာဒ်အား၊ ဒါသိဒါသံ-ကျွန်မိန်းမ၊ ကျွန်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း၊ ခေတ္တဝတ္ထု-လယ်ယာကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါမဟိသံ-နွားကျွဲကိုလည်းကောင်း၊ ဒေမ-လျှူပါကုန်၏။ ဣတိ-သို့ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပါဠေတ္တ-သီးခြား၊ ဂဟဏကိစ္စ-ခံယူဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ပါသာဒေ-ပြာသာဒ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတေ - ခံယူအပ်ပြီးသော်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ - ခံယူအပ်ပြီးတော့သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ (ပြာသာဒ်ကို အလျှူခံရာတွင် ပါဝင်သွားကြသည်၊ သီးခြား ခံယူဖွယ် မလို" ဟူလို၊) ဂေါနကာဒီနိ-ဂေါနက အစရှိသော အခင်းတို့ကို၊ သံယံကဝိဟာရေ ဝါ-သံယံကကျောင်း၌လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါ-၌လည်းကောင်း၊ မဗ္ဗ ပိဋကေသု-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၌၊ အတ္ထရိတွာ-ခင်းပြီး၍၊ ပရိဘုဉ္စိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋန္တိ-မအပ်ကုန်၊ ပန-အနွယ်၊ ဓမ္မာသနေ-တရားဟော ပလ္လင်၌၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေန-လူတို့သည် အထူးတလည်ပြုအပ်သော အခင်းဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ (ပရိဘုဉ္စိတုံ-ငှာ၊) လဗ္ဘန္တိ-ရအပ်ကုန်၏။ တကြာပိ-ထိုဓမ္မာသန၌လည်း၊ နိပဇ္ဇိတုံ-လျောင်းခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်။

ဝိဟာရေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရေ ဝါ"တိ န ဝတ္ထိ၊ ဂေါနကာဒီ အကပ္ပိယဘဏ္ဍဝိသယေ ဧဝ ဝတ္ထိ၊ ဧကတိက္ခဿာပိ (ရဟန်းတစ်ပါးအတွက်သော်မှလည်း) တေသံ ဂဟဏေ ဒေါသာဘာဝါ-ဝိမတိ။

ဂေါနကာဒီနိ ပေ၊ န ဝဋ္ဋတိ။ ။အချို့စာအုပ်တို့၌ “န ဝဋ္ဋန္တိ၊ လဗ္ဘန္တိ” ဟု ဗဟုဝစ် ရှိ၏။ ဂေါနကာဒီနိ ဝဲဟန်တူသည်၊ သို့သော် အချို့စာအုပ်တို့၌ “န ဝဋ္ဋတိ၊ လဗ္ဘတိ” ဟု ဧကဝစ် ရှိ၏။ နောက်ဝါကျ၌လည်း “တကြာပိ နိပဇ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ” ဟု ဧကဝစ်ပင် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “ပရိဘုဉ္စိတုံ+နိသိဒိတုံတို့ကို ဝဲ၍ ဧကဝစ်ချည်း ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်၏။ (“ပရိဘုဉ္စိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-သည်၊ န ဝဋ္ဋတိ” ဟု ပေး။)

ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေန။ ။ဝိကတ-အထူးတလည် ပြုအပ် (အမွန်အမြတ်အဖြစ်ဖြင့် ပြုအပ်) နိဟာရသဒ္ဓါသည် နယသဒ္ဓါနှင့် အနက်တူ၏။ [အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ဒုက၊ အဓိကရဏဝဂ်၊ ဒသမသုတ်၌ “ဒုန္နယာ ဒုန္နိဟာရာ” ဟု ဖွင့်၏။] နိဟရိယတိ အနေနာတိ နိဟာရော-လူတို့သည် အမွန်အမြတ် ပြုအပ်သော အခင်းကို သုံးစွဲပုံကို ဥပမာဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော နည်း၊ ဆိုလို ရင်းကား - “လူတို့က (မိမိမခိုင်းဘဲ သူတို့ဘာသာ) ဓမ္မာသန၌ ဂေါနက စသော အခင်းကို ခင်းပေးလျှင် လူတို့ပစ္စည်းကို သုံးစွဲသောနည်းအားဖြင့် သုံးစွဲကောင်းသည်” ဟူလို။

ဋီကာများ။ ။ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေနာတိ ဂိဟိဟိ ကတနိဟာရေန၊ ဂိဟိဟိ အတ္ထနော သန္တကံ အတ္ထရိတွာ ဒိန္နနိယာမေနာတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။ . . . ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေန လဗ္ဘန္တိတိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေန ပရိဘုဉ္စိတုံ လဗ္ဘန္တိ၊ တေဟိ အတ္ထရိတွာ ဒိန္နာနေဝ နိသိဒိတုံ လဗ္ဘန္တိ၊ န သယံ အတ္တတာနိ၊ အတ္တရာပိတာနိ ဝါ-သာရတ္ထ။

အဝိသဇ္ဇိယဝတ္ထုကထာ

၃၂၁။ ပဉ္စိမာနီတိ-ကာ၊ ရာသိဝသေန-အစု၏ အပြားအားဖြင့်၊ ပဉ္စ-ငါးပါး တို့တည်း။ သရူပဝသေန ပန-သရုပ်သကောင် အပြားအားဖြင့်ကား၊ ဇောနိ-ဤအဝိ သဇ္ဇိယဝတ္ထုတို့သည်၊ ဗဟူနိ-များကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ တတ္ထ-ထိုအဝိသဇ္ဇိယ ဝတ္ထုတို့တွင်၊ အာရာမောနာမ-အာရာမမည်သည်၊ ပုပ္ဖာရာမော ဝါ-ပန်းအာရာမ သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပန်းခြံသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဖလာရာမော ဝါ- သစ်သီးအာရာမသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သစ်သီးခြံသည်သော်လည်းကောင်း၊ [အာဂန္တာ ရမန္တိ ဧတ္တာတိ အာရာမော-လူအပေါင်းတို့ လာ၍ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော သစ်သီးခြံ၊ ပန်းခြံ၊ သစ်သီးဥယျာဉ်၊ ပန်းဥယျာဉ်တည်း။] အာရာမဝတ္ထုနာမ-ဝတ္ထု မည်သည်၊ တေသံယေဝ အာရာမာနံ-ထိုအာရာမတို့၏ပင်၊ အတ္တာယ-အကျိုးငှာ၊ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ-ပိုင်းခြား၍၊ ထပိတောကာသော-ထားအပ်သော အရပ်တည်း။ (“ပတ်ဝန်း ကျင်အရပ်နှင့် မရောအောင် သတ်မှတ်၍ အာရာမတည်ဖို့ရန် ရည်မှန်းထားအပ် သော အရပ်”ဟူလို။) ဝါ-တစ်နည်း၊ တေသု အာရာမေသု-ထိုအာရာမတို့သည်၊ ဝိနဋ္ဌေသု-ပျက်စီးကုန်ပြီးသော်၊ တေသံ-ထိုအာရာမတို့၏၊ ပေါရာဏကဘူမိဘာဂေါ- အဟောင်းဖြစ်သော မြေအဖို့တည်း။ [“အာရပ်တည်ဖူးသော နေရာဟောင်း”ဟူလို။] ဝိဟာရေနာမ-ရမည်သည်၊ ယံကိစ္ဆိ-သော၊ ပါသာဒါဒိသေနာသနံ-ပြာသာဒ် အစရှိ သော ကျောင်း အိပ်ရာနေရာတည်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထုနာမ-ဝတ္ထုမည်သည်၊ တဿ- ထိုကျောင်း၏၊ ပတိဋ္ဌာနောကာသော-တည်ရာအရပ်တည်း။

မဉ္ဇောနာမ-မဉ္ဇမည်သည်၊ မသာရကော-ထွင်းအပ်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓိကာဗဒ္ဓေါ-အခြေ၌ ဖွဲ့စပ်ညှပ်ထားအပ်သော အပေါင်ရှိသော ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊ ကုဋီရပါဒကော-ပုဇွန်၊ မြင်းတို့ ခြေကဲ့သို့ ကောက်သောအခြေရှိသော ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊ အာဟစ္စပါဒ ကော-အပေါင်ထွင်း၍ သွင်းအပ်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေ့၌၊ (ဘူတဂါမဝဂ်၊ ပဌမသေနာသနသိက္ခာပုဒ်၌) ဝုတ္တာနံ- ဟောတော်မူအပ်ပြီးကုန်သော၊ စတုန္ဒ-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဣမေသံ မဉ္ဇာနံ-ဤညောင် စောင်းတို့တွင်၊/အညတရော-တစ်မျိုးမျိုးသော ညောင်စောင်းတည်း။ ပိဋ္ဌနာမ- မည်သည်၊ မသာရကာဒီနံယေဝ-မသာရက အစရှိသည်တို့ပင် ဖြစ်ကုန်သော၊ စတုန္ဒ-ကုန်သော၊ ပိဋ္ဌာနံ-အင်းပျဉ်တို့တွင်၊ အညတရံ-တစ်မျိုးမျိုးသော အင်းပျဉ် တည်း။ ဘိသိနာမ-မည်သည်၊ ဥဏ္ဍဘိသိအာဒီနံ-ဥဏ္ဍဘိသိ အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စန္ဒ- ၅ မျိုးတို့တွင်၊ အညတရော-တစ်မျိုးမျိုးသော ဘိသိတည်း။ (ဘိသိ ၅ မျိုးကို ဤသေနာသနက္ခန္ဓက ဝိဟာရနုဇာနနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ) ဝိမ္မောဟနံနာမ-မည်သည်။

ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော၊ (ဤသေနာသနက္ခန္ဓက၊ ဝိဟာရာနုဇာနကထာ၌ပင် ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော၊ ဗိမ္ဗောဟနာနံ-ခေါင်းအုံးတို့တွင်၊ အညတရံ-တစ်မျိုးမျိုးသော ခေါင်းအုံးတည်း၊ လောဟက္ခန္ဓိနာမ-မိမိမည်သည်၊ ကာဠုလောဟေန ဝါ-ကြေးမည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တမ္ဗလောဟေန ဝါ-ကြေးနီဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော၊ လောဟေန-ကြေးဖြင့်၊ ဝါ-သံဖြင့်၊ ကတာ-ပြုအပ်သော၊ ကုမ္ဘိ-အိုးတည်း၊ လောဟဘာဏကာဒီသုပိ - အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤလောဟဘာဏက အစရှိသည်တို့တွင်၊ အရူရော-အိုးစရည်းကို၊ ဘာဏကန္တိ-ဘာဏကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ယဋ္ဌေ-အိုးကို၊ ဝါရကောတိ-ဝါရကဟူ၍၊ (ဝုစ္စတိ) ကဋ္ဌာဟံ-ကဋ္ဌာဟဟူသည်၊ ကဋ္ဌာဟမေဝ-ဖျင်းအိုးပင်တည်း၊ [အခြားပရိယာယ် မရှိဟူလို၊] ဝါသိအာဒီသု-ဝါသိ အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဝလ္လိအာဒီသု-ဝလ္လိ အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဒုပိညေယျံ နာမ-ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သော အရာဝတ္ထုမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဒွေ-၂ ပါးသော အဝိသဇ္ဇိယဘဏ္ဍာတို့သည်၊ ဒွိသင်္ဂဟာနိ-၂ မျိုးစီတို့ကို သိမ်းယူကြောင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ တတိယံ-၃ ခုမြောက်သော အဝိသဇ္ဇိယဘဏ္ဍာသည်၊ စတုသင်္ဂဟံ-၄ မျိုးတို့ကို သိမ်းယူကြောင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ စတုတ္ထံ-၄ ခုမြောက် အဝိသဇ္ဇိယဘဏ္ဍာသည်၊ နဝကောဋ္ဌာသံ-၉ မျိုးသော အဖို့အစုရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ပဉ္စမံ-သည်၊ အဋ္ဌဘေဒနံ-၈ ပါးအပြားရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ပဉ္စဟိ-၅ မျိုးကုန်သော၊ ရာသီဟိ-အစုတို့ဖြင့်၊ ပဉ္စနိမ္မလ လောစနော-အညစ်အကြေး မရှိသော ငါးမျိုးသော မျက်လုံးရှိတော်မူသော၊ နာထော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဉ္စဝိသဝိဓံ-၂၅ ပါး အပြားရှိသော၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-ဂရုဘဏ္ဍာကို၊ ဝါ-အလေးပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ပကာသယံ-ပြတော်မူပြီ။

အရူရော။

။အရူရောတိ ဗဟုဥဒကဂဏှကာ မဟာစာဋိ၊ ဇေဝံ ဂဏှိတုံ အလန္တိ အလူရော၊ လ ၂ လုံးကို ရ ၂ လုံးပြု၊ ဝဋ္ဌစာဋိ ဝိယ (လုံးသော အိုးစရည်းကဲ့သို့) ဟုတွာ ထောက် ဒီယမုခေါ မဇ္ဈေ ပရိစ္ဆေဒံ ဒသေတွာ ကတောတိ ဂဏှိပဒေသု ဝုတ္တံ၊ သာရတ္ထ။ [ယောဇနာ၌ကား “အတိမဟန္တတ္တာ အရံ ခိပ္ပံ ဇရတိ ဝိနာသေတိတိ အရူရော”ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။]

ဒွိသင်္ဂဟာနိ ၊ပေ၊ အဋ္ဌဘေဒနံ။

။(၁) အာရာမ၊ အာရာမဝတ္ထုဟူသော ၂ ပါး၊ (၂) ဝိဟာရ၊ ဝိဟာရဝတ္ထုဟူသော ၂ ပါးကို “ဒွိသင်္ဂဟာနိ”ဟု ဆိုသည်၊ (၃) မဉ္ဇု၊ ဝိဋ္ဌ၊ ဘိသိ၊ ဗိမ္ဗောဟန-ဟု ၄ မျိုးရှိသောကြောင့် တတိယအဝိသဇ္ဇိယကို “စတုသင်္ဂဟ” ဟု ဆိုသည်၊ (၄)လောဟက္ခန္ဓိ စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ၉- မျိုးရှိသောကြောင့် စတုတ္ထအဝိသဇ္ဇိယကို “နဝကောဋ္ဌာသံ”ဟု ဆိုသည်၊ (၅) ဝလ္လိဝေဠု စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ ၈ မျိုးရှိသောကြောင့် ပဉ္စမအဝိသဇ္ဇိယကို “အဋ္ဌဘေဒနံ”ဟု ဆိုသည်။

တကြ-ထိုဂရုဘဏ်တို့၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ ဝိနိစ္ဆယကထာ-ဆုံးဖြတ်
 ကြောင်း စကားတည်း။ ဟိ-ချဲ့၊ သဗ္ဗမ္ဗိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော၊ ဣဒံ ဂရုဘဏ္ဍ-
 ဤဂရုဘဏ်ကို၊ ဣဓ-ဤဝတ္ထု၌၊ အဝိသဇ္ဇိယံ-အဝိသဇ္ဇိယဟူ၍လည်းကောင်း၊
 ကိဋ္ဌာဂိရိဝတ္ထုသ္မိ-ကိဋ္ဌာဂိရိဝတ္ထု၌၊ အဝေဘဂီယန္တိ-အဝေဘဂီယဟူ၍လည်းကောင်း၊
 (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပရိဝါရေ ပန-ပရိဝါရ်ပိဋိတော်၌ကား၊ အဝိသဇ္ဇိယံ ၊ပေ၊
 စိန္တိတာတိ-တာဟူ၍၊ အာဂတံ-လာပြီ၊ [မဟေသိနာ-မြတ်သော ဣသိဖြစ်တော်မူ
 သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဝိသဇ္ဇိယံ-မစွန့်အပ် မစွန့်ကောင်းသော၊ အဝေ
 ဘဂီယံ-မဝေဖန်အပ် မဝေဖန်ကောင်းသော၊ (ဂရုဘဏ္ဍ-ကို) ပဉ္စ-၅ မျိုးတို့ဟူ၍၊
 ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဝိသဇ္ဇေန္တဿ-စွန့်သော ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊
 ပရိဘူဒန္တဿ-သုံးစွဲသော ရဟန်းအားလည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊)
 ဧသာ ပဉ္စာ-ဤပြဿနာကို၊ ကုသလေဟိ-ဝိနည်းကျမ်းကျင် ပညာရှင်တို့သည်၊
 စိန္တိတာ-ကြံအပ်ပြီ။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ မူလစ္ဆေဇ္ဇေဝသေန-အခြေအမြစ်ကို ဖြတ်
 ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (အပိုင်ပေးသောအားဖြင့်၊) အဝိသဇ္ဇိယံ-မစွန့်ထိုက်သည်လည်း
 ကောင်း၊ အဝေဘဂီယံ-မဝေဖန်ထိုက်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ၊) ပန-ထိုသို့ပင်
 အဝိသဇ္ဇိယ အဝေဘဂီယ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ပရိဝတ္တနဝသေန-လဲလှယ်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိသဇ္ဇေန္တဿ-အားလည်းကောင်း၊ ပရိဘူဒန္တဿ-အားလည်းကောင်း၊
 အနာပတ္တိ (ဟောတိ၊) ဧဝံ-သို့ ဧတ္ထ-ဤပရိဝါရ်ပိဋိတော်၌၊ အဓိပ္ပာယော-သင်္ဂါယနာ
 တင်ထေရ်တို့၏ အလိုကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။

တကြ-ထိုသို့လဲလှယ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ အနုပုဗ္ဗကထာ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း။ တာဝ-လဲလှယ်ခြင်းမှ ရှေးဦးစွာ၊ ပဉ္စဝိဓမ္မိ-ငါးပါးအပြားရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ ဣဒံ-ဤဂရုဘဏ်ကို၊ စီဝရိပိဏ္ဍာပါတဘောသဇ္ဇတ္ထာယ-သင်္ကန်း ဆွမ်း ဆေး
 အကျိုးငှာ၊ ဥပနေတုံ-ကပ်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ စ-အန္တယ၊ (ကင်္ခါ၌
 “ထာဝရေန ပန”ဟု ရှိ၏) ထာဝရေန-ထာဝရဝတ္ထုဖြင့်၊ ထာဝရစ-ထာဝရဝတ္ထုကို
 လည်းကောင်း၊ ဂရုဘဏ္ဍေန-ဂရုဘဏ်ဖြင့်၊ ဂရုဘဏ္ဍစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝတ္ထေ
 တုံ-လဲလှယ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ထာဝရေန စ ထာဝရံ ၊ပေ၊ ဂရုဘဏ္ဍန္တိ ဧတ္ထ ပုရိမဒ္ဒယံ
 (အာရာမနှင့် အာရာမဝတ္ထု၊ ဝိဟာရနှင့် ဝိဟာရဝတ္ထု ၂ ပါးအပေါင်းသည်) ထာဝရံ၊
 ပစ္စိမတ္တယံ၊ ဂရုဘဏ္ဍန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗ-ဋီကာ။] ပန-ဆက်၊ ထာဝရေ-ထာဝရဝတ္ထု၌၊

• အဝိသဇ္ဇိယ၊ အဝေဘဂီယ။ ။ဝိပုဗ္ဗ သဇ္ဇဓာတ် ဣပစ္စည်း၊ ဣ အာရုံဖြင့်
 “ဝိသဇ္ဇိယ”ဟု ပြီး၏။ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ ဝိသဇ္ဇိယံ၊ န+ဝိသဇ္ဇိယံ အဝိသဇ္ဇိယံ၊ ဝိပုဗ္ဗ ဘဇဓာတ် ဣ
 ပစ္စည်းဖြင့် “ဝိဘဇိယတေတိ ဝေဘဂီယံ”ဟု ဖြစ်၏။ ဘနောတံ၌ နိဂ္ဂဟိတံလည်း လာ၊ သုတ္တံ၌
 ဣပစ္စည်းသက်၍ “ဝိဘဂီယံယေဝ ဝေဘဂီယံ၊ န+ဝေဘဂီယံ အဝေဘဂီယံ”ဟု ပြု။

ခေတ္တံ-လယ်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထု-ယာလည်းကောင်း၊ တဋ္ဌာကံ-တစ်ဖက်ဆည်ကန်လည်းကောင်း၊ မာတိကာ-ရေမြောင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော ဝတ္ထုသည်။ ဘိက္ခုသံဃဿ-ရဟန်းသံဃာအား၊ ဝိစာရေတုံ ဝါ-စီမံခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သမ္ပုဋိန္ဒြိတုံ ဝါ-လက်ခံခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အဓိဝါသေတုံ ဝါ-သာယာခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (အချို့စာ၌ ဤပုဒ်မပါ။) န ဝဋ္ဋတိ၊ ကပ္ပိယကာရကေဟေဝ-ကပ္ပိယကာရကတို့သည်သာ၊ ဝိစာရိတတော-စီမံအပ်သော လယ်ယာစသည်မှ၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ-အပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ (ဝိစာရေတုံ ဝါ သမ္ပုဋိန္ဒြိတုံ ဝါ အဓိဝါသေတုံ ဝါ) ဝဋ္ဋတိ။

ပန-ကား၊ အာရာမေန-ဖြင့်၊ (ပရိဝတ္ထေတံ၌ စပ်)၊ အာရာမံ-လည်းကောင်း၊ အာရာမဝတ္ထု-အာရာမရာလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထု-ကျောင်းရာလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမာနိ စတ္တဒရိ-ဤ ၄ မျိုးတို့ကို၊ ပရိဝတ္ထေတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ (ထာဝရဝတ္ထုချင်း ဖြစ်သောကြောင့် လဲလှယ်ကောင်းသည်) တကြ-ထိုလဲလှယ်ရာ၌၊ အယံ-ကား၊ ပရိဝတ္ထနနယော-လဲလှယ်ပုံနည်းတည်း၊ သံဃဿ-သံဃာ၏။ နာဠိကေရာရာမော-အုန်းခြံသည်၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ ကပ္ပိယကာရကာဝ-အပ်အောင်ပြုတတ်သော ကပ္ပိယဒါယကာတို့သည်သာ၊ ဗဟုတရံ-များစွာ၊ ခါဒန္တိ-ခဲကြကုန်၏။ ယမ္ပိ-အကြင်အုန်းသီးကိုလည်း၊ န ခါဒန္တိ-မခဲစားကြကုန်၊ တတော-ထိုအုန်းသီးမှ၊ သကဋ္ဌဝေတနံ-လှည်းခကို၊ ဒတ္တာ-ဖေးရ၍၊ ဝါ-ပေးရခြင်းကြောင့်၊ အပ္ပမေဝ-အနည်းငယ်ကိုသာ၊ ဟရန္တိ-ဆောင်ယူနိုင်ကြကုန်၏။ (ကျောင်းသို့ ဆောင်ယူနိုင်ကြကုန်၏။)

ပန-ကား၊ အညေသံ-(သံဃာမှ) အခြားကုန်သော၊ (မနုဿာနံ၌ စပ်)၊ တဿ အာရာမဿ-ထိုအုန်းခြံ၏။ အဝိဒူရဂါမဝါသီနံ-အနီးဖြစ်သော ရွာ၌ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ မနုဿာနံ-တို့၏။ ဝိဟာရဿ-ကျောင်းတိုက်၏။ (အုန်းခြံပိုင်သော ကျောင်းတိုက်၏။) သမိပေ-၌၊ အာရာမော-အုန်းခြံသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ တေ-ထိုလူတို့သည်။

ခေတ္တံ၊ ဝတ္ထု။ ။ဧတ္ထ-ဤလယ်၌၊ ပုဗ္ဗဏ္ဍဝီဇံ-ကောက်စပါးမျိုးစေ့ကို၊ (ဇနောလူအပေါင်းသည်) ဧပတိ-ပစ်ချ၏။ ဝါ-ကြချ၏။ ဣတိ ခေတ္တံ၊ ဧတ္ထ-ဤယာ၌၊ အပရဏ္ဍဝီဇံ-ပဲမျိုးစေ့သည်။ ဝသတိ ပတိဋ္ဌာတိ-တည်နေတတ်၏။ ဣတိ ဝတ္ထု-ယောဇနာ။

ကပ္ပိယကာရကာဝ။ ။“ကပ္ပိယကာရကာ ဝါ”ဟုလည်း မူတွဲရှိ၏။ ဝါသဒ္ဓါဖြင့် ဝိကပ်ပြုလျှင် ပြိုင်ဘက်ဖြစ်မှ ပြန်နိုင်သည်။ ဤနေရာ၌ ဝေခြင်းနှင့် စားခြင်းသည် ပြိုင်ဘက် မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် “ကပ္ပိယကာရကာဝ”ဟု အဝဓာရဏ ရှိသင့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား- “အုန်းခြံကဝေးသောကြောင့် သံဃာက မကြည့်ရှုနိုင်ရကား ထိုမြို့မှ ထွက်သမျှ အုန်းသီးကို ကပ္ပိယကာရကတို့သာ အများအားဖြင့် စားကြ၏။ မစားနိုင်၍ ကျန်နေသော အုန်းသီးများကိုလည်း သယ်ယူဖို့ရန် လှည်းခပေးရသောကြောင့် နည်းနည်းပါးပါးသာ ကျောင်းသို့ ဆောင်ယူနိုင်ကြသည်”ဟုလို။

သံယံ-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ သကေန-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာရာမေန-
 ခြံဖြင့်၊ တံ အာရာမံ-ထိုသံယာပိုင်ခြင်းကို၊ ယာစန္ဒိ-တောင်းကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊)
 သံယေန-သည်၊ ရုစ္စတိ သံယသ္မာတိ-သာယူ၍၊ အပလောကေတွာ-ပန်ပြောပြီး၍၊
 သမ္ပဋိစ္စိတဗ္ဗော-လက်ခံထိုက်၏၊ [“မည်သည့်ရွာ၌ နေသူတို့၏ အုန်းခြံဖြင့် သံယာ
 ပိုင်အုန်းခြံကို လဲလှယ်ခြင်းကို နှစ်သက်ပါလော”ဟု အပလောကနက်ပြု၍ လဲခြင်းကို
 လက်ခံထိုက်သည်-ဟူလို၊] ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (သံယဿရိယျှင် ကောင်း၏၊) ရုက္ခ
 သဟဿံ-အုန်းပင်တစ်ထောင်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ရှိစေ
 ဦးတော့၊ (ပိသဒ္ဓါ သမ္ဘာဝနာဇောတက၊) မနုဿာနံ-တို့၏၊ ပဉ္စသကာနိ-အုန်းပင်
 ဝါးရာတို့သည်၊ (သစေပိ ဟောန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ရှိစေကုန်ဦးတော့၊) (ပိသဒ္ဓါ
 ဂရဟာဇောတက၊) (ဧဝံသတိ၊) တုမှာတံ-အသင်ဒါယကာတို့၏၊ အာရာမော-သည်၊
 ခုဒ္ဒကော-ငယ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ န ဝတ္ထဗွံ-မပြောဆိုရာ၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း၊ ကသ္မာ-
 ကြောင့်၊ န ဝတ္ထဗွံ-ရာသနည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အယံ-ဤလူတို့၏ အုန်းခြံ
 သည်၊ ကိစ္စာပိ ခုဒ္ဒကော-အကယ်၍ကား ငယ်ပါပေ၏၊ (ကိစ္စာပိသဒ္ဓါ ဂရဟာ
 ဇောတက၊) အထံခေါ-ထိုသို့ပင် ငယ်ပါသော်လည်း၊ ဣတရတော-အခြားသော
 သံယာပိုင် အုန်းခြံထက်၊ (အုန်းပင်တစ်ထောင်ရှိသော အုန်းခြံထက်၊) ဗဟုတရံ-
 များစွာ၊ အာယံ-အတိုးအပွားကို၊ ဒေတိ-၏၊ (တသ္မာ န ဝတ္ထဗွံ၊) သမကမေဝ-
 အညီအမျှကိုသာ၊ သစေပိ ဒေတိ-အကယ်၍မူလည်း ပေးအံ့၊ ဧဝမိ-ဤသို့ပေးပါ
 သော်လည်း၊ ဣစ္စိတိစ္စိတက္ခဏေ-အလိုရှိအပ်ရာ၊ အလိုရှိအပ်ရာခဏ၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတု-
 သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ဂဟေတဗ္ဗမေဝ-ခံယူ
 ရာသည်သာ။

အာယံ။ ။အာပုဗ္ဗ ဣဓာတ်၊ အပစ္စည်းဖြင့် “အာယ”ဟု ဖြစ်၏။ “အာယတိ-
 အုန်းခြံမှ တိုးတက် ဖြစ်လာတတ်၏။ ဣတိ အာယော”ဟု ပြု၍ အုန်းခြံမှ ရသော အသီး
 အသီး၏ အဖိုးစသည်ကို “အာယ”ဟု ခေါ်ပါ။ ယောဇနာ၌ကား “အာယတိ အာယသာမိကော
 အနေန ဝဗ္ဗိ” ဂစ္ဆတိ အနေနာတိ အာယော-ဥစ္စာရှင်၏ တိုးပွားကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်
 “အာယ ခေါ်သည်”ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုလေ၏။ အုန်းသီး၊ အဖိုးအခများပင်တည်း။

သမကမေဝ ဒေတိ။ ။သမကမေဝ ဒေတိတိ ဧတ္ထ ဦးနက် ဒေန္တမ္ပိ (နည်းသော
 အာယကို ပေးစေကာမူ) ဝိဟာရဝတ္ထု သာမန္တံ ဂဟေတွာ (ကျောင်းတိုက်နှင့် နီးသော-လူတို့၏
 ခြံကို ယူ၍) ဒုရတရံ ဒုက္ခဂေါပံ) စောင့်ရှောက်ဖို့ခက်သော သံယာခြံကို) ဝိသဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ
 ဒဗ္ဗဗွံ၊ ဝံတွတိ ဟိ “ဘိက္ခုနံ စေ မဟတ္တတရံ၊ ပေ၊ သမ္ပဋိစ္စိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ-ဝိမတိ။ [ဝိနယာလင်္ကာရ၌
 “ဒုက္ခဂေါပံ” နေရာဝယ် “ရုက္ခဂေါပံ”ဟု ရှိ၏၊ “ဒုက္ခဂေါပံ”သည် အဓိပ္ပာယ်ကောင်းသော်လည်း
 သဒ္ဓါထုံးစံ မကျ “ဒုဂ္ဂေါပံ”ဟု ရှိမှ သဒ္ဓါထုံးစံ ကျသည်။]

ပန-ဆက်၊ မနုဿာနံ-တို့၏။ ဗဟုတရာ-များကုန်သော၊ ရုက္ခာ-တို့သည်၊ သစေ
 ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ) တုံမှာကံ-အသင်ဒါယကာတို့၏။ ရုက္ခာ-တို့သည်၊ ဗဟုတရာ
 နနု-သာ၍ များကုန်သည် မဟုတ်ကုန်လော၊ ဣတိ-သို့ ဝတ္တဗွံ-ပြောဆိုရာ၏။ အတိ
 ရေကံ-အပိုအလွန်သည်၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏။ ပုည-သည်၊ ဟောတု-ဖြစ်
 ပါစေ၊ သံဃဿ-အား၊ ဒေမ-လှူပါကုန်၏။ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ
 သတိ) ဇာနာပေတွာ-သံဃာကို သိစေပြီး၍၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ-လက်ခံခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-
 အပ်၏။ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ ရုက္ခာ-တို့သည်၊ ဖလဓာရိနော-အသီးကို ဆောင်ကုန်သည်၊
 (အသီး သီးကုန်သည်) (ဟောန္တိ) မနုဿာနံ-တို့၏။ ရုက္ခာ-တို့သည်၊ ဖလံ-ကို၊ န
 တာဝ ဂဏန္တိ-မယူကုန်သေးအံ့၊ ကိစ္ဆာပိ န ဂဏန္တိ-အကယ်၍မူလည်း မယူကုန်သေး၊
 (ပန-ထိုသို့ပင် မယူကုန်သေးပါသော်လည်း) န စိရေန-မကြာမြင့်မီ၊ (ဖလံ-ကို)၊
 ဂဏိဿန္တိ-ယူကုန်လတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြစ်လျှင်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗမေဝ-လက်ခံရာ
 သည်သာ၊ မနုဿာနံ-တို့၏။ ရုက္ခာ-တို့သည်၊ ဖလဓာရိနော-ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)
 ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ (ရုက္ခာ) ဖလံ-ကို၊ န တာဝ ဂဏန္တိ-အကယ်၍ မယူကုန်သေးသည်
 ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တုံမှာကံ-တို့၏။ ရုက္ခာ-တို့သည်၊ ဖလဓာရိနော နနု-အသီးကို
 ဆောင်ကုန်သည် မဟုတ်ကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗွံ၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊
 ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊ အမှာကံ-တို့၏။ ပုည-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လတ်၊ ဣတိ-
 ဤသို့လျှောက်၍၊ သစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ လှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဇာနာပေတွာ-
 သံဃာကို သိစေ၍၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ [နိဂုံးကို ပြလို၍ ဧဝံ စသည်မိန့်။]
 ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ အာရာမေန-ဖြင့်၊ အာရာမော-ကို၊ ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗော-လဲလှယ်ထိုက်
 ၏။ ဧတေနေဝ နယေန - ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ အာရာမဝတ္ထုပိ - ကိုလည်းကောင်း၊

နန တုမှာကံ ။ပေ၊ ဝတ္တဗွံ။ ။ဥစ္စာရှင်တို့သည် မိမိတို့ သစ်ပင်က များနေ
 ကြောင်းကို မသိ၍ လဲလှယ်ကြလျှင် (ထိုသို့များမှန်းသိလျက်) ထေယျစိတ်ဖြင့် လီယူသော
 ရဟန်းမှာ ခိုးရာရောက်သောကြောင့် “အံသင်ဒါယကာတို့ သစ်ပင်တွေက များသည် မဟုတ်
 လား”ဟူသော ဤစကားကို ပြောကြရသည်။ [ဣဒံ သာမိကေသု အတ္တနော ဘဏ္ဏဿ မဟဂ္ဂတံ
 အဇာနိတ္တော ဒေန္တေသု တံ ဥ တွာ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှတော အဝဟာရော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ-
 ဝိမတိ၊ ဝိမတိ၌ ဤအဖွင့်ကို ဇာနာပေတွာ၏ နောက်မှ ဖွင့်ထား၏။ ရှေ့နောက် ပြန်နေဟန်
 တူသည်။]

ဇာနာပေတွာ။ ။ “ဘိက္ခုသံဃံ ဇာနာပေတွာ”ဟု ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြ၏။ ဝိနယာ
 လင်္ကာရဋီကာ၌ ထိုဇာနာပေတွာဟူသော ဋီကာစကားကို “အပလောဏေတွာတိ အတ္ထော”ဟု
 အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်၏။ သံဃာအား ပန်ပြောခြင်းကို “ဇာနာပေတွာ”ဟု ဆိုလိုသည်။ ယောဇနာ၌ကား
 “သံဃေ ဒိန္နံ မဟပ္ပလန္တိ သံဃဿ ဒိန္နဒါနဿ အာနိသံသံ မနုဿာနံ ဇာနာပေတွာ”ဟု
 ဖွင့်၏။

ဝိဟာရောပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထုပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာရာမေန-ဖြင့်၊ ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗံ-လဲလှယ်ရာ၏။ စ-ဆက်၊ မဟန္တေနဝါ-ကြီးသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ခုဒ္ဒကေန ဝါ-ငယ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အာရာမဝတ္ထုနာ-အာရာမရာဖြင့်၊ အာရာမအာရာမဝတ္ထုဝိဟာရဝိဟာရဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ (ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။)

ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝိဟာရေန-ဖြင့်၊ ဝိဟာရော-ကို၊ ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗော-ထိုက်သနည်း၊ သံယဿ-၏။ အန္တောဂါမေ-ရွာတွင်း၌၊ ဂေဟံ-အိမ်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ (ကျောင်းတိုက်အား လှူထားသော အိမ်ရှိ၏။) မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေ-ကျောင်းတိုက်၏ အလယ်၌၊ ပါသာဒေါ-ပြာသာဒ်သည်၊ (ဟောတိ) ဥဘောပိ-အိမ် ပြာသာဒ် ၂ မျိုးလုံးတို့သည်လည်း၊ အဋ္ဌေန-အဖိုးအားဖြင့်၊ သမကာ-ညီမျှကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ-ကုန်အံ့)၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ တေန ပါသာဒေန-ဖြင့်၊ တံ ဂေဟံ-ကို၊ သစေ ယာစန္တိ-အကယ်၍ တောင်းကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သမ္ပဋိစ္စိတုံ-လက်ခံခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ မဟဂ္ဂတရံ-များသော အဖိုးရှိသော၊ ဂေဟံ-သည်၊ စေ ဟောတိ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အမှာကံ-တို့၏၊ ဂေဟံ-သည်၊ မဟဂ္ဂတရံ-များသော အဖိုးရှိ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ မဟဂ္ဂတရံ-များသော အဖိုးရှိသည်၊ ကိဉ္စာပိ (ဟောတိ)-အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏။ (ပန-ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း) ပဗ္ဗဇိတာနံ-ရဟန်းတို့အား၊ အသာရပွဲ-မလျှောက်ပတ်ပါ။ တတ္ထ-ထိုအိမ်၌၊ ပဗ္ဗဇိတေဟိ-တို့သည်၊ ဝသိတုံ-နေခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်းပါ။ ဣဒံ ပန-ပြာသာဒ်တည်းဟူသော ဤအိမ်သည်ကား၊ သာရပွဲ-လျှောက်ပတ်ပါ၏။ ဂဏှထ-ခံယူတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (စေ) ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့လျှောက်ပြန်သော်လည်း၊ သမ္ပဋိစ္စိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ပန-ဆက်၊ မနုဿာနံ-တို့၏။ (ဂေဟံ-ပြာသာဒ်တည်းဟူသော အိမ်သည်) မဟဂ္ဂံ-သည်၊ စေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) တုမှာကံ-တို့၏၊ ဂေဟံ-သည်၊ မဟဂ္ဂံ နန-များသော အဖိုးရှိသည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ-ပြောဆိုရာ၏။ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ (အဖိုးများချင် များပါစေ) အမှာကံ-တို့၏။

ဝိဟာရေန ။ပေ၊ ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗော။ ။ဝိဟာရေန ဝိဟာရော ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗောတိ သဝံတ္ထုကေန (တည်ရာမြေဟူသော ဝတ္ထုနှင့် တကွဖြစ်သော ပြာသာဒ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း) အညေသံ ဘူမိယံ ကတပါသာဒါဒိနာ အဝတ္ထုကေန ဝါ (သူတစ်ပါးပိုင်သော မြေ၌ တည်သော ကြောင့် တည်ရာဝတ္ထု မရှိသော ပြာသာဒ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း) သဝတ္ထုကံ (တည်ရာမြေ ဟူသော ဝတ္ထုနှင့် တကွဖြစ်သော အိမ်ကို) ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗံ၊ အဝတ္ထုကံ ပန အဝတ္ထုကေန ဝေ ပရိဝတ္ထေတဗ္ဗံ၊ ကေဝလံ ပါသာဒဿ ဘူမိတော (မြေထက်) အထာဝရတ္တာ (ထာဝရ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း)။ ဧဝံ ထာဝရေသုပိ ထာဝရဝိဘာဂံ ဥ တ္တာဝ ပရိဝတ္ထေ တဗ္ဗံ-ဝိမတိ။

ပုည-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လတံ၊ ဂဏှထ-ခံယူတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ ပန-
 လျှောက်အပ်သော်ကား၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ဝိဟာရေန-
 ဖြင့်၊ ဝိဟာရော-ကို၊ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ ဧတေနော နယေန-ဤနည်းဖြင့်ပင်၊
 ဝိဟာရဝတ္ထုပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာရာမောပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာရာမဝတ္ထုပိ-
 ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗံ-လဲလှယ်ရာ၏၊ စ-ဆက်၊ မဟဠန္တန ဝါ-များသော
 အဖိုးရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရဝတ္ထုနာ-ကျောင်းရာဖြင့်၊ ဝိဟာရဝိဟာရ
 ဝတ္ထုအာရာမအာရာမဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ (ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာနိ)၊ ဧဝံ-သို့လျှင်၊ တာဝ-ဂရု
 ဘဏ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ ထာဝရေန-ထာဝရဝတ္ထုဖြင့်၊ ထာဝရပရိဝတ္တနံ-ထာဝရဝတ္ထုကို
 လဲလှယ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။

ပန-ကား၊ ဂရုဘဏ္ဍေန-ဖြင့်၊ ဂရုဘဏ္ဍပရိဝတ္တနေ-ဂရုဘဏ်ကို လဲလှယ်ရာ၌၊
 မဇ္ဇပိဋံ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်၊ မဟန္တံ ဝါ-ကြီးသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊
 ခုဒ္ဒကံ ဝါ-ငယ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊
 စတုရင်္ဂီလပါဒကံ-လက် ၄ သစ်အခြေရှိသော၊ ဂါမဒါရကေဟိ-ရွာသားကလေး
 တို့သည်၊ ပံသွာဂါရကသု-မြေအိမ်တို့၌၊ ကိဋ္ဌန္တေဟိ-ကစားကုန်စဉ်၊ ကတမ္ပိ-ပြုအပ်
 သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်လည်း၊ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္နကာလတော-
 လှူအပ်ရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဟောတိ၊ [ရွံ့တို့ကို နယ်၍ ထိုရွံ့
 မြေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အိမ်ကို “ပံသွာဂါရက”ဟု ခေါ်ဟန်တူ၏၊ ယောဇနာ၌
 ကား “ဖုံကစားဖို့ရန် ပြုအပ်သော အိမ်”ဟု ဆို၏။] ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော-
 မင်း၊ မင်း၏အမတ်ကြီး အစရှိသူတို့သည်၊ ဧကပ္ပဟာရေနော-တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်
 ပင်၊ မဇ္ဇသတံ ဝါ-ညောင်စောင်းတစ်ရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဇသဟဿံ ဝါ-
 ညောင်စောင်းတစ်ထောင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေပိ ဒေန္တိ-အကယ်၍မူလည်း
 လျှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ကပ္ပိယမဇ္ဇာ-အပ်သော ညောင်
 စောင်းတို့ကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗာ-လက်ခံထိုက်ကုန်၏၊ [ကပ္ပိယမဇ္ဇာ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗာတိ
 ဣမိနာ သုဝဏ္ဏာဒိဝိစိတ္တံ အကပ္ပိယမဇ္ဇံ “သံဃဿာ”တိ ဝုတ္တေပိ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ န
 ဝဋ္ဋတိတိ ဒသေတိ၊ “ဝိဟာရဿ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ သံဃဿ ဝဋ္ဋတိ၊ န ပုဂ္ဂလဿ၊
 ခေတ္တာဒိ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဝိမတိ။] သမ္ပဋိစ္ဆိတ္တာ-၍၊ ဝုဗ္ဗပဋိပါဋိယာ-ကြီးသူတို့၏
 အစဉ်အားဖြင့်၊ (ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်) သံဃိကပရိဘောဂေန-သံဃိကညောင်စောင်း
 ကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဠထ-သုံးစွဲကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒါတဗ္ဗာ-
 ပေးဝေထိုက်ကုန်၏၊ ပုဂ္ဂလိကဝသေနန-ပုဂ္ဂလိက၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ဒါတဗ္ဗာ-မပေး
 ဝေထိုက်ကုန်၊ (အဝိသဇ္ဇိယ၊ အဝေဘဂီယဘဏ္ဍာ ဖြစ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂလိက
 ဖြစ်အောင် မပေးထိုက်၊ မဝေဖန်ထိုက်) အတိရေကမဉ္ဇေ - အပိုအလွန်ဖြစ်သော

ညောင်စောင်းတို့ကို၊ (ဝေပြီး၍ ပိုနေသော ညောင်စောင်းတို့ကို) ဘဏ္ဍာဂါရာဒီသု-
ဘဏ္ဍာတိုက် အစရှိသော အရပ်တို့၌၊ ပညပေတွာ-ခင်းပြီး၍၊ ပတ္တစီဝရံ-သပိတ်
သင်္ကန်းကို၊ နိက္ခိပိတုမ္ဘိ-ထားခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ဗဟိသီမာယ-ဥပစာရသိမ်၏ ပြင်ဘက်၌၊ သံယဿ ဒေမာတိ-မဟူ၍၊ (ဝတ္တာ-
လျှောက်ပြီး၍) ဒိန္နမဉ္ဇော-လှူအပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ သံယထေရဿ-၏။
ဝသနဋ္ဌာနေ-နေရာအရပ်၌၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏။ တတ္ထ-ထိုသံယာထေရ်၏
နေရာအရပ်၌၊ ဗဟု-များစွာကုန်သော၊ မဉ္ဇာ-တို့သည်၊ စေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ မဉ္ဇေန-
ဖြင့်၊ ကမ္ပ-အလုပ်သည်၊ စေ နတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏၊ ဝသန
ဋ္ဌာနေ-၌၊ ကမ္ပ-သည်၊ အတ္ထိ-၏။ တတ္ထ-ထိုရဟန်း၏ နေရာအရပ်၌၊ သံယိကပရိ
ဘောဂေန-ဖြင့်၊ ပရိဘူဇထ-ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးဝေထိုက်၏။
မဟဋ္ဌေန-များသော အဖိုးရှိသော၊ သတဋ္ဌနကေန ဝါ-တစ်ရာ ထိုက်တန်သည်မူ
လည်းဖြစ်သော၊ သဟဿဋ္ဌနကေန ဝါ-တစ်ထောင် ထိုက်တန်သည်မူလည်း ဖြစ်
သော၊ သတသဟဿဋ္ဌနကေန ဝါ-တစ်သိန်းထိုက်တန်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊
(မဟဋ္ဌေနကို ထပ်ဖွင့်သည်။) မဉ္ဇေန-ဖြင့်၊ အည-အခြားသော၊ မဉ္ဇသတံ-ညောင်
စောင်းတစ်ရာကို၊ လဘတိ-ရနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိဝတ္တိတွာ-လဲလှယ်၍၊ ဂဟေ
တဝံ-ယူနိုင်၏။ (သံယာအများအား ကျေးဇူးများသောကြောင့် လဲလှယ်၍ ယူနိုင်
သည်။) ကေဝလံ-အာရာမ စသည်မဖက် သက်သက်၊ မဉ္ဇေန-ဖြင့်၊ မဉ္ဇောယေဝ-
ကိုသာ၊ (ပရိဝတ္တေတဗ္ဗော-လဲလှယ်ထိုက်သည်ကား) န-မဟုတ်သေး၊ အာရာမ
အာရာမဝတ္ထုဝိဟာရဝိဟာရဝတ္ထုပိဋ္ဌဘိသိဗိမ္မောဟနာနိပိ-အာရာမ၊ အာရာမရာ၊
ကျောင်း၊ ကျောင်းရာ၊ အင်းပျဉ်၊ ဘုံလျှို၊ ခေါင်းအုံးတို့ကိုလည်း၊ ပရိဝတ္တေတံ-ငှာ၊
ဝဋ္ဋန္တိ-ကုန်၏။ (အချို့စာ၌ “ဝဋ္ဋတိ”ဟု ရှိ၏။ ပရိဝတ္တေတံ-ငှာ၊ ဝါ-သည်၊ ဝဋ္ဋတိ-
အပ်၏”ဟု ပေး။) [ပရိဝတ္တေတံ ဝဋ္ဋန္တိတိ ဣမိနာ အထာဝရေန ထာဝရမ္ပိ အထာဝရမ္ပိ
ပရိဝတ္တေတံ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဿေတိ၊ ထာဝရေန အထာဝရမေဝ ဟိ ပရိဝတ္တေတံ န
ဝဋ္ဋတိ-သာရတ္ထ။] ပိဋ္ဌဘိသိဗိမ္မောဟနေသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဒေသ (ဒေသော)-ဤဆိုအပ်
ပြီးသော အစီအရင်သည်၊ နယော-ဆောင်ကြောင်း အစီအရင် တည်း၊ ဟိ-ဆက်၊
ဧတေသု-ဤညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ-အပ်
သော ဝတ္ထု၊ မအပ်သော ဝတ္ထုသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်
သာ။ [ဧတေသုတိ မဉ္ဇာဒီသု၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ ဝုတ္တနယမေဝတိ အာသန္နိတူလိကာဒီ
ဝိနိစ္ဆယေသု (အာသန္နိ၊ တူလိကာ အစရှိသည်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်တို့၌)၊ ဝုတ္တနယ
မေဝ-(မဟာဝဂ္ဂ၊ စမ္ပက္ခန္ဓက ဥစ္စာသယန မဟာသယနအဖွင့်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော
နည်းရှိသည်သာ)-ဝိမတိ။]

တတ္ထ-ထိုကပ္ပိယ၊ အကပ္ပိယတို့တွင်၊ အကပ္ပိယံ-အကပ္ပိယဖြစ်သော မဉ္ဇူပိဋ္ဌ စသည်ကို၊ န ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗ-မသုံးစွဲထိုက်၊ ကပ္ပိယံ-ကပ္ပိယဖြစ်သော မဉ္ဇူပိဋ္ဌစသည် ကို၊ သံယံကပရိဘောဂေန-သံယံကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗ-ထိုက်၏။ အကပ္ပိယံဝါ-အကပ္ပိယဖြစ်သော မဉ္ဇူပိဋ္ဌ စသည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မဟန္တံ-များသော အဖိုးရှိသော၊ ကပ္ပိယံ ဝါ-ကပ္ပိယဖြစ်သော မဉ္ဇူပိဋ္ဌ စသည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဝတ္ထေတွာ-လဲလှယ်၍၊ ဝုတ္တဝတ္ထုနိ-ဆိုအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဂဟေ တဗ္ဗာနိ-ယူထိုက်ကုန်၏။ ပန-ကား၊ အဂရုဘဏ္ဍာပဝံ-ဂရုဘဏ်အဖြစ်သို့ မကပ် ရောက်သော၊ ဘိသိဗိဓမ္မောဟနံနာမ-မည်သည်၊ နတ္ထိ။ (“လုံးလုံး ပုဂ္ဂလိက မရှိရ”ဟု မဆိုလို၊ “သံယံကဖြစ်လျှင်သာ ဂရုဘဏ် မဟုတ်သော ဘိသိဗိဓမ္မောဟနမည်သည် မရှိ”ဟု ဆိုလိုသည်။)

လောဟကုမ္ဘိ-သံ၊ ကြေးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အိုးလည်းကောင်း၊ လောဟ ဘာဏကံ-သံ၊ ကြေးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ရေလျှောင်အိုးစရည်းလည်းကောင်း၊ [“ဘာဏကော တု အရဇ္ဇရော” အဘိဓာန် (၄၅၆)] လောဟကာဋ္ဌာဟံ-သံ၊ ကြေး တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျဉ်းအိုးလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ တိဏိ-ဤ ၃ မျိုး တို့သည်၊ မဟာန္တာနိ ဝါ-ကြီးကုန်သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု-ဖြစ်စေကုန်၊ ဒုဒ္ဒကာနိ ဝါ-ငယ်ကုန်သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု၊ အန္တမသော-အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ပသတ မတ္တဥဒကဂ္ဂဏှာနံကာနိ-တစ်လက်ဖက်မျှသော ရေကို ယူနိုင်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ) ပိ-ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ-ဂရုဘဏ်တို့ချည်းသာတည်း၊ ပန-ကား၊ လောဟဝါရကော-သံရေအိုး၊ ကြေးရေအိုးကို၊ ကာဠုလောဟတမ္မလောဟဝဋ္ဋ လောဟံကံသလောဟာနံ-သံ၊ ကြေး၊ ကြေးပုပ်၊ ကြေးဖြူတို့တွင်၊ ယေနကေနစိ- အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော သံ၊ ကြေးဖြင့်၊ ကတော-ပြုအပ်သော၊ သီဟဠဒီပေ-

အကပ္ပိယံ ဝါ မဟန္တံ ကပ္ပိယံ ဝါ။ ။အကပ္ပိယံ ဝါ မဟန္တံ ကပ္ပိယံ ဝါတိ ဧတ္ထ အကပ္ပိယံနာမ သုဝုဏ္ဏမယမဉ္ဇူပိဋ္ဌ အကပ္ပိဘိသိဗိဓမ္မောဟနာနိ စ၊ မဟန္တံ ကပ္ပိယံနာမ ဒန္တမယ မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒီပိဝါရာဒီကပ္ပိယအတ္ထရာဏာဒီနိ စ၊-သာရတ္ထ၊ အကပ္ပိယံ ဝါတိ အာသန္နိအာဒိ ပမာဏာ တိက္ကန္တံ ဗိဓမ္မောဟနာဒီ စ၊ မဟန္တံ ကပ္ပိယံ ဝါတိ သုဝုဏ္ဏာဒီ ဝိစိတ္တံ ကပ္ပိယဝေါဟာရေန ဒိန္နံ- ဝိမတိ။ [အကပ္ပိယံ ဝါ မဟန္တံကပ္ပိယံ ဝါတိ ကပ္ပိယေန ဝါ မဟန္တံကပ္ပိယေန ဝါ ပရိဝတ္ထေတွာတိ သမ္ပန္နော-ယောဇနာ၊ ဤယောဇနာ၌ မဟန္တံ ကပ္ပိယံ ဝါ နေရာဝယ် “မဟန္တံကပ္ပိယံ ဝါ”ဟု သမာသိရှိ၏။ ပရိဝတ္ထေတွာ၏ လဲလှယ်ကြောင်း ကရိုဏ်းကိုလည်း “ကပ္ပိယေန ဝါ မဟန္တံ ကပ္ပိယေန ဝါ”ဟု အပို ထည့်သည်။]

ဝိမတိ။ ။“ကာဠုလောဟ |ပေ၊ ဘာဇေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝဋ္ဋကံသလောဟ မယမ္ပိ ဘာဇနံ ပုဂ္ဂလိကမ္ပိ သမ္ပဋိန္ဒြိတုမ္ပိ ပရိဟရိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ပုဂ္ဂလပရိဟရိတဗ္ဗသေဝ (ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ယူနိုင် သိမ်းထားနိုင်သော ဘဏ္ဍာ၏သာ) ဘာဇေတဗ္ဗတ္တာတိ ဝဒန္တိ၊

သီဟိုဠ်ကျွန်း၌၊ ပါဒဂ္ဂဏှနကော-၁ ပါဒကို ယူနိုင်သော သံရေအိုး ကြေးရေအိုးကို၊ ဘာဇေတဗ္ဗော-ဝေဖန်ကောင်း၏၊ စ-ဆက်၊ ပါဒေါနာမ-ပါဒမည်သည်၊ ဝါ-ပါဒဆန့်သော ကြေးအိုးမည်သည်၊ မဂဓနာဠိယာ-မဂဓကွမ်းစားဖြင့်၊ ပဉ္စနာဠိမတ္တံ-ငါးကွမ်းစားမျှကို၊ ဂဏှာတိ-ယူနိုင်၏၊ ဝါ-ဆန့်၏၊ တတော-ထိုငါးကွမ်းစား ဆန့်သော အိုးထက်၊ အဓိကဂ္ဂဏှနကော-အပိုအလွန်ကို ယူသော အိုးသည်၊ (အပိုအလွန် ဆန့်သော အိုးသည်)၊ ဂရုဘဏှံ-ဂရုဘဏှံတည်း၊ တာဝ-ပါဠိအနာဂတမှ ရှေးဦးစွာ၊ ဣမာနိ-ဤအိုးတို့သည်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတာနိ-လာကုန်သော၊ လောဟဘာဇနာနိ-သံအိုး၊ ကြေးအိုးတို့တည်း။ [“လောဟကမ္ဘိ လောဟဘာဏှကံ လောဟဝါရကော လောဟကဋ္ဌာဟံ” ဟု ပါဠိတော်၌ လာသည်။]

ပန-ကား၊ ပါဠိယံ-၌၊ အနာဂတာနိပိ-မလာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိဂီရ-ရေကယား၊ ဝါ-ရေတကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟ-ထွေးခံ၊ ဝါ-လက်ဆေးခံ၊ ဥဠုက်-ရေမှုတ်၊ ဒဗ္ဗိ-ယောင်းမ၊ ကဋ္ဌဗ္ဗ-ယောက်ချို၊ ဝါ-ဇွန်း၊ ပါတိ-ခွက်၊ တဋ္ဌက-စလောင်း၊ သရက-ရေခေါက်ခွက်၊ သမုဂ္ဂ-သေတ္တာ၊ [သံဘဏှာ ကြေးဘဏှာအခန်းဖြစ်၍ “ဖာ၊ ပခြပ်” ဟု မပေးရ။] အဂီရကမုလ္လ-မီးအိုးကင်း၊ ဝုမကဋ္ဌဗ္ဗအာဒိနိ-မီးမွေ ယောင်းမ အစရှိသော ဘဏှာတို့သည်၊ ဒုဒ္ဒကာနိဝါ-ငယ်သော ဘဏှာတို့သည်လည်းကောင်း၊ မဟန္တာနိဝါ-ကြီးသော ဘဏှာတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော ဘဏှာတို့သည်၊ ဂရုဘဏှာနိ-ဂရုဘဏှာတို့တည်း၊ ပတ္တော-သပိတ်လည်းကောင်း၊ အယထာလကံ-သံခွက်လည်းကောင်း၊ တမ္ဗလောဟထာလကံ-ကြေးနီခွက်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ ပန-ဤဘဏှာတို့ကိုကား၊ ဘာဇနိယာနိ-ဝေဖန်ကောင်းကုန်၏၊ [မဟာပစ္စရိဝါဒကို ပြလို၍ ကံသလောဟ ဝဋ္ဌလောဟံ စသည်မိန့်။] ကံသလောဟ ဝဋ္ဌလောဟဘာဇနဝိကတိ-ကြေးဖြူ ကြေးပုပ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ခွက်အထူးသည်၊ သံယိကပရိဘောဂေန ဝါ-သံယိကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ [မိမိထက် ကြီးသော ရဟန်းသည်သာလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သုံးခွင့်ပေးခြင်းကို “သံယိကပစ္စည်း သုံးစွဲနည်း” ဟု ဆိုသည်။] ဂိဟိ ဝိကဋ္ဌာ-လူတို့ အထူးပြုအပ်သော ဥစ္စာသည်၊ (သမာနာ) ဝါ-ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ (ပရိဘူဝိတံ-သုံးစွဲခြင်းငှာ) ဝဋ္ဌတိ၊

တံ ဥပရိ “ကံသလောဟဝဋ္ဌလောဟဘာဇနဝိကတိ သံယိကံ ပရိဘောဂေန ဝါ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာ ဝါ ဝဋ္ဌတိ” တိ အာဒိကေန မဟာပစ္စရိဝစနေနံ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဣမဿ ဟိ “ဝဋ္ဌလောဟကံသလောဟာနံ ယေနကေနစိ ကတော သီဟဋ္ဌဒိပေ ပါဒဂ္ဂဏှနကော ဘာဇေတဗ္ဗော” တိ ဝုတ္တဿ မဟာအဋ္ဌကံထာဝစနဿ ပဋိက္ခေပါယ တံ မဟာပစ္စရိဝစနံ ပစ္ဆာ ဒဿိတံ၊ တသ္မာ ဝဋ္ဌလောဟကံသလောဟမယံ ယံကိဗ္ဗိ ပါဒဂ္ဂဏှနကဝါရကမ္ဘိ ဥပါဒါယ အဘာဇနိယမေဝ၊ ဂိဟိတိ ဒိယျမာနမ္ဘိ-ပုဂ္ဂလဿ သမုဋ္ဌိန္ဒိတုမ္ဘိ န ဝဋ္ဌတိတိ။

ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန-ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ (ပရိဘူတိုတုံ-ဌာ) န ဝဋ္ဋတိ-မအာပိ၊ ဟိ-မှန်၊ ကံသလောဟာဒိဘာဇနံ-ကြေးဖြူ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ် သော ခွက်သည်၊ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္နံ-လျှူအပ်သည်၊ (သမာနံ) ပိ-သော်လည်း၊ ပါရိဟာရိယံ-သွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊ ပရိဘူတိုတုံ-ဌာ) န ဝဋ္ဋတိ၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌနီဟာရေနဝ-လူတို့သည် အထူးတလည် ပြုအပ်သော ဥစ္စာကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ [လူပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲနည်းဖြင့်သာ၊] ပရိဘူတိုတုံ- သုံးစွဲထိုက်၏။ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဘာဇနဝိကတိ-ကြေးခွက်အထူးကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညသ္မိဗ္ဗိ- အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ကပ္ပိယလောဟဘဏ္ဍေ-အပ်သော သံဘဏ္ဍာ၊ ကြေး ဘဏ္ဍာတွင်၊ အဗ္ဗုဒ္ဓိ-မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ (မျက်စဉ်းထည့်စရာ ကြေးဗူး သံဗူးကိုလည်းကောင်း၊ “ဘာဇနီယံ”၌ စပ်) အဗ္ဗုဒ္ဓိသလာကာ-မျက်စဉ်းတံကိုလည်း ကောင်း၊ ကဏ္ဍမလဟရဏီ-နဖာချေး ကလော်တံကိုလည်းကောင်း၊ သူစိ-အပ်ကို လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏသုစိ-(ပေရွက်ကို ရေးကြောင်းဖြစ်သော) ကညစ်ကိုလည်း ကောင်း၊ [ပဏ္ဏသုစိနာမ လေခနီတိ မဟာဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ၊-သာရတ္ထ၊] ခုဒ္ဒကော- ငယ်သော၊ ပိပ္ပလိကော - ဓားငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ခုဒ္ဒကံ - ငယ်သော၊ အာရ ကဏ္ဍကံ - အပ်နဖားထွင်း စူးကိုလည်းကောင်း၊ ကုဗ္ဗိကာ - သံကောက်ကိုလည်း ကောင်း၊ တာဠ-မင်းတုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကတ္တရယဋ္ဌိဝေဓကော-တောင်တော်၌ စွပ်အပ်သော သံကွင်း ကြေးကွင်းကိုလည်းကောင်း၊ [“ကတ္တရယဋ္ဌိဝေဓယံ”ဟု ကခါ ဋီကာဖွင့်သောကြောင့် “ကတ္တရယဋ္ဌိဝေဓကော”ဟု တစ်ပုဒ်တည်း ရှိစေ။] နတ္ထုဒါနံ- နှာကို ပေးကြောင်းဖြစ်သော အတံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-နှာနှပ်တံကိုလည်းကောင်း၊ ဘိန္နိဝါလော-ခရင်းကိုလည်းကောင်း၊ လောဟကုဋ္ဌာ-သံတူကိုလည်းကောင်း၊ (ကြေး တူလည်း ဖြစ်နိုင်သည်) လောဟကုဋ္ဌိ-သံချေးကိုလည်းကောင်း၊ (ဤသို့ ရှေးနိဿယ ပေး၏။) [ကုဋ္ဌဓာတ်သည် ဆေဒနအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် “လောကုဋ္ဌိ- သံကို ဖြတ်ကြောင်း အရာဝတ္ထု”ဟု ပေးရလျှင် သင့်မည်ထင်သည်။] လောဟဂုဋ္ဌော- သံလုံးကိုလည်းကောင်း၊ လောဟပိဏ္ဍိ - သံတွေခဲကိုလည်းကောင်း၊ (သံတို့ကို

ပါရိဟာရိယံ။ ။ပရိဟရိယတေ-သွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်၏။ ဣတိ ပရိဟာ ရိယံ၊ ပရိပုဗ္ဗ ဟရဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း။ ပရိဟာရိယမေဝ ပါရိဟာရိယံ၊ သွားလေရာရာ၌ ဆောင် ယူ၍ သုံးဆောင်အပ်သော ခွက်ကို “ပါရိဟာရိယံ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုကံသလောဟ စသော ခွက်ကို သပိတ်ကဲ့သို့ သိမီးသိမ်းဆည်း၍ မိမိသွားလေရာရာ ဆောင်ယူသုံးစွဲခြင်းငှာ မအာပိ- ဟူလိ။ [ပါရိဟာရိယံ န ဝဋ္ဋတိတိ ပတ္တာဒိပရိက္ခာရံ ဝိယ သယမေဝ ပဋိသာမေတွာ ပရိဘူတိုတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဂိဟိသန္တကံ ဝိယ အာရာမိကာဒယော စေ သယမေဝ ဂေါပေတွာ ဝိနိယောဂကာလေ (သုံးစွဲရာအခါ၌) အာနေတွာ ပဋိနေန္တိ၊ ပရိဘူတိုတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပဋိသာမေတွာ ဘိက္ခုနံ ဒေထာတိ ဝတ္ထုဗ္ဗိ ဝဋ္ဋတိ-ဝိမတိ။]

စုပေါင်း၍ ထားအပ်သော အခဲကိုလည်းကောင်း၊) လောဟစက္ကလိကံ-သံစက်ဝန်းကို လည်းကောင်း၊ အညမ္ဘိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဝိပွကတလောဟဘဏ္ဍ-အပြား အားဖြင့် မပြုအပ်သေးသော သံဘဏ္ဍာ၊ ကြေးဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ (ပြု၍ မပြီးသေးသော သံဘဏ္ဍာ၊ ကြေးဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊) ဘာဇနိယံ-ဝေးဖန် ကောင်း၏။

ပန-ကား၊ ဓူနေတ္တံ-ဆေးတံ၊ (“တမာကူ”ဟုလည်းကောင်း၊ “ပန်းပူ”ဟုလည်း ကောင်း ခေါ်ကြ၏။) ဖာလ-ထယ်သွား၊ ဒီပရက္ခ-ဆီမီးတိုင်၊ ဒီပကပလ္လက-ဆီမီး အိုးကင်း၊ (ဆီမီးခွက်၊) ဩလမ္မကဒီပ-တွဲလျားကျသော ဆီမီး၊ ဝါ-ဆီမီးဆွဲ၊ ဣတ္ထိ ပုရိသတိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ-မိန်းမရုပ်၊ ယောက္ခားရုပ်၊ တိရစ္ဆာန်ရုပ်တို့သည်လည်း ကောင်း၊ အညာနိ-ကုန်သော၊ ဘိတ္တိစ္ဆဒန္တကဝါဠာဒီသု-နံရံ၊ အမိုး၊ တံခါးရွက် အစရှိ သည်တို့၌၊ ဥပနေတဗ္ဗာနိ-ဝါ-ကပ်ဆောင်ထိုက်သော ဘဏ္ဍာတို့သည်လည်းကောင်း၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ လောဟဒီလကံ-သံတံသင်းကို၊ (ပျဉ်ပြားစသည်၌ ရိုက်နှပ် စရာ သံချောင်းကို) ဥပါဒါယ-ကပ်ယူ၍၊ ဝါ-အစပြု၍၊ သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ လောဟ ဘဏ္ဍာနိ-တို့သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ-ဂရုသဏ်တို့ချည်းသာ၊ ဟောန္တိ၊ အတ္တနာ- မိမိသည်၊ လဒ္ဓါနိ-ရအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ) ဝါ-ကုန်သော်လည်း၊ ပရိဟရိတ္တာ- ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းဆည်း ဆောင်ထား၍၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန-နည်းဖြင့်၊ န ပရိဘူဒ္ဓိတဗ္ဗာနိ-ထိုက်ကုန်၊ သံယိကပရိဘောဂေန- ဝါ-နည်းဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ဝိဟိဝိကဋ္ဌာနိ-တို့သည်၊ (သမာနာနိ) ဝါ-ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ (ပရိ ဘူဒ္ဓိတု-ငှာ) ဝဋ္ဌန္တိ၊ တိပုဘဏ္ဍေပိ - သလွဲဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ ဝါ - ခဲဘဏ္ဍာ၌လည်း။

ဓူမနေတ္တံ ၊ပေ၊ ရူပကာနိ။ ။ယောဇနာ၌ “ဣတ္ထိပုရိသတိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ”ကို ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ် လုပ်၍ ဓူမနေတ္တံ စသည်တို့၏ ဝိသေသနဟု ဆိုလေသည်။ မိန်းမရုပ် ယောက္ခားရုပ် တိရစ္ဆာန်ရုပ်ရှိသော ဓူမနေတ္တံ စသည်-ဟူလျှင် ဓူမနေတ္တဝ္ဗ+ဖာလောစ+ဒီပရက္ခော စ+ဒီပကပလ္လကောစ+ဩလမ္မကဒီပေါစ+ဓူမနေတ္တံ ၊ပေ၊ ဩလမ္မကဒီပ၊ ဣတ္ထိပုရိသတိရစ္ဆာန ဂတသင်္ခါတာနိ+ရူပါနိ+စတေသု+အတ္ထိတိ ဣတ္ထိပုရိသတိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ၊ ဓူမနေတ္တံ ၊ပေ၊ ဩလမ္မကဒီပေါစ+တေ+ဣတ္ထိပုရိသတိရစ္ဆာနဂတရူပကာနိ စေတိ ဓူမနေတ္တံ ၊ပေ၊ ရူပကာနိ၊ ဝိသေသနပရနိပါတော-ယောဇနာ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “ဓူမနေတ္တံ ၊ပေ၊ ရူပကာနိ”ကို ကဝါဠာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗာနိ-၌ စပ်၏။ မိမိကား “လောဟဘဏ္ဍာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ ဟောန္တိ”၌ စပ်စေလိုသည်။

အတ္တနာ လဒ္ဓါနိပိ။ ။အတ္တနာ လဒ္ဓါနိပိတိ အာဒိနာ ပဋိဂ္ဂဟဇော ဒေါသော နတ္ထိ၊ ပရိဟရိတ္တာ ပရိဘောဂေါ အာပတ္တိကရောတိ ဒသေတိ၊ ယာစေတ္ထ၊ ဧဝံ ဥပရိ အဘာဇနိယ ဝါသိ အာဒိသု အတ္တနော သန္တကေသုပိ-ဝိမတိ။

ဒီရပါသာထာမယာနိ။ ။မုဒုကဒီရဝဏ္ဏပါသာဏမယာနိ-နိရည်အဆင်းကဲ့သို့ဖြူ ဖွေးနူးညံ့သော ကျောက်ဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ [ဒီရံ ဝိယာတိ ဒီရော၊ (ပါသာဇဏော) ကျောက်

ဧသေဝနယော၊ ခီရပါသာဏမယာနိ-နို့ရည်အဆင်းရှိသော ကျောက်ဖြင့် ပြုအပ် ကုန်သော၊ တဋ္ဌကသရကာဒီနိ-စလောင်း၊ သောက်ခွက် အစရှိသည်တို့သည်၊ ဂရု ဘဏ္ဍာနိယေဝ-တို့ချသည်းသာ၊ ပန-ကား၊ ယဋ္ဌကော-ကြသွတ်အိုးသည်လည်း ကောင်း၊ (ကြာပန်းစိုက်ဖို့ အိုး)၊ တေလဘာဇနံ ဝါ-ဆီအိုးသည်လည်းကောင်း၊ ပါဒဂ္ဂဏှနကတော-တစ်ပါဒကို ယူနိုင်သော အိုးထက်၊ အတိရောမေဝ-ပိုလွန်သော အိုးသည်သာ၊ ဂရုဘဏ္ဍ-တည်း၊ သုဝဏ္ဏရုဇတအာရက္ခဋဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ- ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်၊ ကြေးဝါခွက်၊ ဖလ်စစ်ခွက်တို့သည်၊ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ-တို့သည်၊ (သမာနာနိ) ပိ-ကုန်သော်လည်း၊ န ဝဋ္ဌန္တိ-ကုန်၊ သံယိကပရိဘောဂေန ဝါ-နည်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန ဝါ-နည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဂေဝ-ရှေးဦးမစွ အစကပင် (ပရိဘူတို-သုံးစွဲခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဌန္တိ) ပန-ဆက်၊ သေနာ သနာပရိဘောဂေ-ကျောင်းအသုံးအဆောင်၌၊ အာမာသမ္ပိ-သုံးသပ်အပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ-ကိုင်ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အနာမာသမ္ပိ-မံသုံးသပ်အပ်သည် လည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ-မံကိုင်ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဝဋ္ဌတိ-၏။

စာရေးရာ၊ ဘုရာဆင်းတုတော် ထုရာ၌ အသုံးပြုအပ်သော ကျောက်မျိုးထက်ပင် ဖြူဖွေးသော ကျောက်တစ်မျိုး ရှိသေး၏။ ထိုကျောက်မျိုးကို “ခီရပါသာဏ”ဟု ခေါ်သည်။ ခီရပါသာဏေန+ ကတာနိ ခီရပါသာဏမယာနိ။ “တဋ္ဌက-စလောင်း”ဟူရာ၌ မီးအိမ်အပေါ်က ဖုံးအုပ်ကြောင်း စလောင်းမျိုးတည်း။

သုဝဏ္ဏံ ပေ၊ န ဝဋ္ဌန္တိ။ ။ “အာရက္ခ-ကြေးဝါ”ဟု အဘိဓာန်နိဿယသစ် ပေး၏။ ရှေးက “တေးခပ်ပြာ”ဟု ပေးကြ၏။ “ဇာတိဖလိက-ဖလ်အစစ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ခွက်” ချက်ဖလ် မဟုတ်သော တွင်းထွက်ဖလ်တစ်မျိုး ရှိသေးဟန်တူသည်။ ရှေးဆရာတော်ကြီးများ ကား ကျောက်သလင်းကို “ဇာတိဖလိက”ဟု ယူတော်မူကြ၏။ ရွှေခွက်စသော ထိုခွက်တို့သည် အထည်ဝတ္ထုရင်းကိုက မသုံးသပ် မကိုင်တွယ်ကောင်းသောကြောင့် ဂိဟိဝိကဋ္ဌဖြစ်သော်လည်း မသုံးသပ်အပ်ကုန်၊ ဤစံကားအရ “ဆွမ်းကျွေးရာ စသည်၌ လူတို့က ငွေရေခွက်၊ ငွေကွမ်းအစ်၊ ငွေထုံးဗူး၊ ငွေဖုလား စသည်ဖြင့် ကပ်တတ်ကြ၏။ ထိုအားလုံးကို မအပ်”ဟု မှတ်ပါ။

သေနာသနံ ပေ၊ ဝဋ္ဌတိ။ ။ “သုဝဏ္ဏဘာဇန စသည်တို့သည့် သေနာသန ပရိဘောဂ ဖြစ်သော်လည်း မအပ်ကုန်”ဟု မှတ်ရမည်လောဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “သေနာ သနပရိဘောဂေ ပန” စသည် မိန့်၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင်အဖြစ်ဖြင့် ကျောင်းအား လျှာထား သော (သံယိက ပုဂ္ဂလိက မဟုတ်သော) ရွှေညောင်စောင်း (ခုတင်) ရွှေအင်းပျဉ် (ကုလားထိုင်) ငွေထွေးခံ ငွေရေတကောင်း ရွှေရေခွက် ငွေရေခွက် ကြေးဝါခွက် ဖလ်စစ်ခွက်များကို အကြောင်း အားလျော်စွာ သုံးသပ် ကိုင်တွယ်၍ သုံးစွဲကောင်း၏-ဟုလို့၊ [သုဝဏ္ဏာဒိမယမ္ပိ သဗ္ဗံ တံ အာမသိတုပိ ပရိဘူတို ဝဋ္ဌတိတိ-ဝိမတိ၊] ထိုသို့ သုံးစွဲရာ၌ ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းမျိုး၊ သံယိကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းမျိုးတို့ဖြင့်ကား အပ်မည် မဟုတ်ပါ။ ကျောင်း၏ အသုံးအဆောင် အဖြစ်ဖြင့် တစ်ရံတစ်ခါ သုံးဆောင်ခြင်းကိုသာ အပ်၏ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။

ဝါသိအာဒိသု-ပဲခွပ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဝါ-ဓားငယ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ (အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော ဖရသု စသည်ကို ယူ) ယာယ ဝါသိယာ-အကြင် ဓားငယ်ဖြင့်၊ ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနံ ဝါ-ဒန်ပူဖြတ်မှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆုတစ္ဆနံ ဝါ-ကြံခွဲခွာမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-၍၊ အညံ-သော၊ မဟာကမ္မံ-ကြံသော အမှုကို၊ ကာတံ-ငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ အယံ-ဤပဲခွပ်ငယ်ကို၊ ဝါ-ဤဓား ငယ်ကို၊ ဘာဇနိယာ-ဝေဖန်ကောင်း၏၊ [ဝါသိကို “ပဲခွပ်” ဟု ပေးရိုးရှိ၏၊ ဒန်ပူဖြတ် ခြင်း၊ ကြံခွဲခွာခြင်း အလုပ်မျိုးကို ဓားငယ်ဖြင့် လုပ်ခြင်းသာ လွယ်ကူ၏၊ ပရိက္ခရာ (၈) ပါးထဲ၌လည်း “ဝါသိ” အရ ဓားငယ်ကို ယူသင့်သည်။] တတော-ထိုပဲခွပ်ငယ် ထက်၊ ဝါ-ထိုဓားငယ်ထက်၊ မဟတ္တရီ-ကြီးသော၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ အာကာရေန-အခြင်းအရာဖြင့်၊ (ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးဖြင့်) ကတာ-ပြုအပ်သော၊ ဝါသိ-သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ချည်းသာ၊ ပန-ကား၊ ပရသု-ပုဆိန်သည်၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ ဝဇ္ဇာနံ-ဆေးဆရာတို့၏၊ သိရာဝေဓနပရသု-အကြောကို ဖောက်ထွင်းကြောင်း ပုဆိန်သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ချည်းသာ၊ ကုဋ္ဌာရိယံ-ဓားမ၌၊ ပရသုသဒ္ဓိသော ဝေ-ပုဆိန်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော-သည်၊ (ဟောတိ) ပန-ကား၊ ယာ-အကြင်ဓားကို၊ အာဝုဓသဇေပေန-လက်နက်အသွင်ဖြင့်၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီ၊ အယံ-ဤဓားကို၊ အနာမသော-မသုံးသပ်အပ်။

ကုဒါလော-ပေါက်တူးသည်၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ စတုရဂုံလမတ္တော-လက် ၄ သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ (သမာနော) ဝိ-ဖြစ်သော်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍဝေ-ချည်းသာ၊ နိခါဒနံ-ဆောက်သည်၊ စတုရဿမုခံ ဝါ-၄ ထောင့်အဖျားရှိသော ဆောက်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဒေါဏီမုခံ ဝါ-ဓားကျင်းကဲ့သို့ အဖျားရှိသော ဆောက်ခုံးသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဝင်္ဂီ ဝါ-ကောက်သော ပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော ဆောက်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဥဇုကံ ဝါ-ဖြောင့်သော ပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော ဆောက် သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ သမ္ပုဉ္ဇနိဒဏ္ဍကဝေဓနမ္ပိ-တံမြက် စည်းရိုးကို ထွင်းကြောင်း ဆောက်သည်လည်း၊ ဒဏ္ဍပဒံ-အရိုးဖြင့် ဖွဲ့အပ်သည်၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ချည်းသာ၊ ပန-ကား၊ သမ္ပုဉ္ဇနိဒဏ္ဍ ခဏနကံ-တံမြက်စည်းရိုးကို ထွင်းကြောင်းဖြစ်သော ဆောက်သည်၊ အဒဏ္ဍကံ- အရိုး မရှိသည်၊ ဖလမတ္တမေဝ-အသွားမျှသည်သာ၊ (ဟောတိ-အံ့) ယံ-အကြင် ဆောက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သိပါဠိကာယ-အိတ်ငယ်၌၊ ပက္ခိပိတွာ-ထည့်၍၊ ပရိဟရိတံ- ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းဆည်းဆောင်ထားခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-၏၊ တံ-ထိုဆောက်ကို၊ ဘာဇနိယံ-၏၊ သိခရမ္ပိ-စူးကိုလည်း၊ နိခါဒနေနေဝ-ဆောက်ဖြင့်သာ၊ သင်္ဂဟိတံ- သိမ်းယူအပ်ပြီ၊ (ပါဠိတော်၌ “သိခရဏီ” မပါသော်လည်း ခါဒနဖြင့် သိမ်းယူပါ- ဟူလို။)

ယေဟိ မနုဿေဟိ-အကြင်လူတို့သည်၊ ဝိဟာရေး-၌၊ ဝါသိအာဒိနိ-ပဲခွပ် (ဓား) အစရှိသည်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဒိန္နာနိ-လှူထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ တေစ-ထိုလူတို့သည်လည်း၊ ယရေး-အိမ်ကို၊ ဒမောဝါ-မီးလောင်အပ်သော်လည်းကောင်း၊ စောရေဟိ-ဓားပြတို့သည်၊ ဝိလုတ္တေ ဝါ-လုယက်ဖျက်ဆီးအပ်သော်လည်းကောင်း၊ ဘန္တေ-တို့၊ နော-တပည့်တော်တို့အား၊ ဝါ-တို့၏။ ဥပကရဏေ-ပဲခွပ် အစရှိသော အဆောက်အဦးတို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပါကတိကေ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်တို့ကို၊ ကရိဿာမ-ပြုပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒါတဗ္ဗာ၊ [ပါကတိကေတိ ပကတိယာ ဌိတေ ယထာ ပဌမံ ဌိတာဟောန္တိ၊ တထာ (ထိုပဌမရှိသည့်အတိုင်း၊) ကရိဿာမာတိ အတ္ထော-ယောဇနာ၊ “အစားဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပေးပါမည်” ဟူလို။] သစေ အာဟရန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ကုန်အံ့၊ (ပြန်၍ ပို့ကုန်အံ့၊) (ဧဝံသန္တေသု) န ဝါရေတဗ္ဗာ-မတားမြစ်ထိုက်ကုန်၊ (ပြန်၍ မပို့ပါနှင့်တော့ဟု မတားမြစ်ထိုက်ကုန်၊) အနာဟရန္တာပိ-မဆောင်ကုန်သောလူတို့ကိုလည်း၊ န စောဒေတဗ္ဗာ-မစောဒနာထိုက်ကုန်၊ ဝါ-မတောင်းထိုက်ကုန်။

ကမ္မာရ-ပန်းပဲသမား၊ ဝါ-ပန်းထိမ်သည်၊ (ကမ္မာရော ရဇတသေဝ၊ နိဒ္ဒမေ မလမတ္တနော” ဟူသော ဓမ္မပဒမလဝဂ်လာ ဂါထာ၌ကား “ကမ္မာရ-ပန်းထိမ်သည်” ဟူသော အနက်နှင့် သင့်လျော်၏။) ဘဋ္ဌကဇရ-ပန်းတင်းသည်၊ စုန္ဒကာရ-ပန်းပွတ်သမား၊ နဋ္ဌကာရ-ကျူထရံသည်၊ မဏိကာရ-ရွဲထွင်းသမား၊ ပတ္တပန္နကာနံ-သပိတ်ဖာသမားတို့၏။ [ပတ္တပန္နကောနာမ ပတ္တဿ ဂဏ္ဍိကာဒိ ကာရကော၊ ကခါဋီကာ၊] အဓိကရဏီ၊ ပေ၊ မုဋ္ဌိက-တူငယ်၊ သဏ္ဍာသ-သံညှပ်၊ တုလာဒိနိ-ချိန်ခွင့် အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗာနိ-ကုန်သော၊ လောဟမယဥပကရဏာနိ-သံ၊ ကြေးဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော အဆောက်အဦးတို့သည်၊ သံယေ-၌၊ ဝါ-အား၊ ဒိန္နကာလတော-လှူအပ်ရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိ-တို့တည်း၊ တိပုကောဋ္ဌက၊ ပေ၊ ဥပကရဏေသုပိ-သလွဲဖြတ်တောက်သူ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၊ သားရေနယ်သမားတို့၏ အဆောက်အဦးတို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

ပန-အထူးကား၊ အယံ-ကား၊ ဝိသေသော-တည်း၊ တိပုကောဋ္ဌကဥပကရဏေ သုပိ-သလွဲဖြတ်သူ၏ အဆောက်အဦးတို့တွင်လည်း၊ တိပုစ္ဆေဒနသတ္ထကံ-သလွဲဖြတ်ကြောင်း ဓားငယ်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏကာရဥပကရဏေသု-ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ အဆောက်အဦးတို့တွင်၊ သုဝဏ္ဏစ္ဆေဒနသတ္ထကံ-ရွှေကို ဖြတ်ကြောင်း ဓားငယ်လည်းကောင်း၊ စမ္မကာရဥပကရဏေသု-သားရေနယ်သမား၏ အဆောက်အဦးတို့တွင်၊ ကတပရိကမ္မစမ္မဆိန္ဒနကံ-ပြုအပ်ပြီးသော ပရိကမ်ရှိသော သားရေနယ်ကို ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ခုဒ္ဒကသတ္ထကံ-ဓားငယ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမာနိ-ဤဓားငယ်တို့သည်၊ ဘာဇနိယဘဏ္ဍာနိ-တို့တည်း၊ [အမွေးအမျှင်များကို

စင်ကြယ်စေအပ်၊ နေလှန်းအပ်ပြီးသည်ကို “ကတပရိကမ္မ” ဟု ဆိုသည်။ နဟာပိတ တုန္ဒကာရဥပကရဏေသုပိ-ဆတ္တာသည်၊ အပ်ချုပ်သမားတို့၏ အဆောက်အဦး တို့တွင်လည်း၊ မဟာကတ္တရိ-ကြီးစွာသော ကတ်ကျေးကိုလည်းကောင်း၊ မဟာ သဏ္ဍာသံ-ကြီးစွာသော သံညှပ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာပိပ္ပလိကဥ-ကြီးစွာသော သင်ခန်းစားကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-၍၊ သဗ္ဗ - အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာကို၊ ဘာဇနိယံ-၏။ မဟာကတ္တရိအာဒိနိ-ကြီးစွာသော ကတ်ကျေး အစရှိသော ဘဏ္ဍာ တို့သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍာနိ-တို့တည်း။ [ဤတွင် လောဟဘဏ္ဍာနှင့် စပ်သော စကား အားလုံး ပြီးဆုံးပြီ။]

ဝလ္လိအာဒိသု-နွယ်အစရှိသည်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝေတ္တဝလ္လိ အာဒိကာ-ကြိမ်တည်းဟူသော နွယ်အစရှိသော၊ ယာကာစိ-သော၊ အမုဗာဟုပ္ပ မာဏာ-လက်ရုံးထက်ဝက် ပမာဏရှိသော၊ ဝလ္လိ-နွယ်သည်၊ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္နာ-လှူအပ်သည်၊ (သမာနာ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တတ္ထဇာတကာ-ထိုသံယိကမြေ၌ ပေါက်သည်၊ (သမာနာ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတာ-စောင့်ရှောက် အပ်၊ လုံခြုံစေအပ်သော နွယ်သည်၊ (ကင်္ခါ၌ “ရက္ခိတဂေါပိတာဝ” ဟု ရှိသည်) ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ သာ-ထိုနွယ်သည်၊ သံဃကမ္မေ-သံဃာ၏ အလုပ်ကိုလည်း ကောင်း၊ စေတိယံကမ္မေစ-စေတီ၏ အလုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီး သော်၊ အတိရေကာ-ပိုနေသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အလုပ်၌၊ ဥပနေတု-ကပ်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ (သုံးစွဲခြင်းငှာ) ဝဋ္ဋတိ-၏။ ပန-ဗျတိရိက်ကား၊ အရက္ခိတာ-မစောင့်ရှောက်အပ်သော ကြိမ်၊ နွယ် သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ဂရုဘဏ္ဍာသည်ပင်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ သုတ္တမကစိဝါကနာဠိ-ကေရဟိရစမ္မယာ-ချည်ဖြင့် ပြုအပ်၊ သင်ပန်းလျှော်ဖြင့် ပြုအပ်၊ အုန်းဆံမျှင်ဖြင့် ပြုအပ်၊ သားရေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ရဇ္ဈကာ ဝါ-ကြိုးငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ယောတ္တာနိ ဝါ-သားရေကြိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါကေစ-သင်ပန်းလျှော်တို့ကို

အမုဗာဟုပ္ပမာဏာ။ ။အမုဗာဟုတိ ကပ္ပရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အံသကုဋ္ဌန္တိ ဂဏ္ဍိပဒေသု ဝုတ္တံ။ [“လက်ရုံး လက်မောင်း၏ တစ်ဝက်”ဟူသည် တတောင်ဆစ်မှ စ၍ ပခုံး စွန်းတိုင်အောင် အထက်ပိုင်းပမာဏတည်း။] အမုဗာဟုနာမ ဝိဒတ္ထိ စတုရင်္ဂလန္တိပိ (တစ်ထွာနှင့် လက် ၄ သစ်ဟူ၍လည်း)၊ ဝဒန္တိ-သာရတ္ထ။

ရက္ခိတဂေါပိတာ။ ။လူသာမဏေ စသူကို အစောင့်အရှောက်ထား၍ စောင့်ရှောက် အပ်သည်ကို “ရက္ခိတ”ဟုလည်းကောင်း၊ သေတ္တာ စသည်တို့၌ သိမ်းထားသကဲ့သို့ လုံခြုံအောင် သိမ်းထားအပ်သည်ကို “ဂေါပိတ”ဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏။ ဂေါပိယဇတ-လုံခြုံစေအပ်၏။ ဝါ-လုံခြုံအောင် သိမ်းထားအပ်၏။ ဣတိ ဂေါပိတာ-မည်၏။ ထိုသို့ရက္ခိတ ဂေါပိတ မဟုတ်ဘဲ (မည်သူသုံးသုံး အနေအားဖြင့်) လစ်လျူရှုထားလျှင်ကား သံယိကမြေ၌ ပေါက်စေကာမူ ဂရုဘဏ္ဍပစ္စည်း မဟုတ်။

လည်းကောင်း၊ နာဠိကေရဟိရေစ-အုန်းဆံ့မျှင်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋေတ္တာ-ကျစ်၍၊ (လွန်းပေါင်းတင်၍) ကတာ-ပြုအပ်သော၊ ဧကဝဋ္ဋာဝါ-၁ လွန်းတင်ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ဒွိဝဋ္ဋာဝါ-၂ လွန်းတင်ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္နကာလတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂရုဘဏ္ဍာ-တည်း။

ပန-ကား၊ သုတ္တံ-ကျစ်အပ်၊ မကျစ်အပ်သော .ချည်ကိုလည်းကောင်း၊ [ဝဋ္ဋိတဥေဝ အဝဋ္ဋိတဥ သုတ္တံ-ကခါဋီကာ] အဝဋ္ဋေတ္တာ-မကျစ်မူ၍၊ ဒိန္နာ-လျှူအပ်ကုန်သော၊ [အချို့စာ၌ “ဒိန္နံ” ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊ ကခါဋီလည်း “ဒိန္နာ” ဟုပင် ရှိသည်] မကစိဝါကနာဠိကေရဟိရာစ-သင်ပန်းလျှော်မျှင်၊ အုန်းဆံ့မျှင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘာဇနိယာ-ဝေဖန်ကောင်းကုန်၏၊ ပန-ဆက်၊ ယေဟိ-အကြင်ဒါယကာတို့သည်၊ ဧတာနိ ရုဇ္ဈကယောတ္တာဒိနိ-ဤကြီးငယ်၊ သားရေကြီး အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဒိန္နာနိ-လျှူအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တေ-ထိုအလျှူရှင်ဒါယကာတို့ကို၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကရုဏီယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဟရန္တာ-ဆောင်ယူသည်တို့ကို၊ န ဝါရေတဗ္ဗာ-မတားမြစ်ထိုက်ကုန်။

ယောကောစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလ သုစိဒဏ္ဍကမတ္ထောပိ-အလျားလက်ရှစ်သစ်၊ လုံးပတ် သီဟိုဠ်ကညစ်ရိုးအတိုင်း အရှည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဝေဠု-ဝါးသည်၊ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္နော-လျှူအပ်သည်၊ (သမာနော) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တတ္ထဇာတကော-ထိုသံဃိကမြေ၌ ပေါက်သည်၊ (သမာနော) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတော-စောင့်ရှောက်အပ်၊ လုံခြုံစေအပ်သော ဝါးတည်း၊ သောပိ-ထိုဝါးသည်လည်း၊ သံဃကမ္မေ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ စေတိယကမ္မေ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ အတိရေကော-ပိုနေသော ဝါးသည်၊ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ-၌၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဆက်၊ ပါဒဂဏှနကတေလနာဠိ-၁ ပါဒကို ယူနိုင်သော ဆီကျည်တောက်လည်းကောင်း၊ ကတ္တရယဋ္ဌိ-တောင်ဌေးလည်းကောင်း၊ ဥပါဟနဒဏ္ဍကော-ဖိနပ်ချိတ်စရာ ဒုတ်ငယ်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တဒဏ္ဍော-ထီးရိုးဒုတ်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တသလာကာ-ထီးဝါးခြမ်းစိတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသည်၊ ဧတ္ထ-ဤဝါးဘဏ္ဍာတွင်၊ [ဧတ္ထာတိ ခဝဠုဘဏ္ဍော-ကခါဋီကာ] ဘာနိယဘဏ္ဍာ-ဝေဖန်ကောင်းသော ဘဏ္ဍာတည်း၊ ဒမုဂေဟမနုဿာ-မီးလောင်အပ်သော အိမ်ရှိသော လူတို့ကို၊ ဂဏိတ္တာ-ဝါးတို့ကို ယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တာ-သွားသည်တို့ကို၊ န ဝါရေတဗ္ဗာ-ကုန်။

အဂုံလ ၊ပေ၊ မတ္ထောပိ။ ။အဋ္ဌဂုံလသုစိဒဏ္ဍကမတ္ထော ဟိ ဒိယတော အဋ္ဌဂုံလ မတ္ထော၊ ပရိဏာဟတော ပဏ္ဍသုစိဒဏ္ဍမတ္ထော-ပေရွက်ကို ရေးဖို့ရာ ကညစ်တံအတိုင်းအရှည် ရှိသော-သာရဏ၊ ပိမတိဋ္ဌိကား “အဋ္ဌဂုံလသုစိဒဏ္ဍကမတ္ထောပိတံ တသရဒဏ္ဍာဒိသုစိအာကာရ တနဒဏ္ဍကမတ္ထောပိ-ရက်ဖောက်ဒုတ်တံ အစရှိသော ကညစ်ပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော သေးငယ်သော ဒုတ်တံ ပမာဏရှိသည်လည်း ဖြစ်သော” ဟု ဖွင့်၏။ [တသရဒဏ္ဍာဒိဖြင့် အဋ္ဌဂုံလပမာဏကို၊ သုစိအာကာရဖြင့် ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဖွင့်သည်။] ၆

ရက္ခိတဂေါပိတံ-စောင့်ရှောက်အပ် လုံခြုံစေအပ်သော၊ ဝေဠု-ကို၊ ဂဏှန္တေန-ယူသော ရဟန်းသည်၊ သမကံ ဝါ-ညီမျှသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အတိရေကံ ဝါ-ပိုလွန်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ထာဝရံ-ထာဝရဘဏ္ဍာကို၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ တံ အဋ္ဌနကမ္ပိ-ထိုဝါး၏ အဖိုးကို ထိုက်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဖာတိကမ္ပံ-တိုးပွားမှုကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဂဟေတဗ္ဗော-၏၊ ဖာတိကမ္ပံ-တိုးပွားမှုကို၊ အကတ္တာ-၍၊ ဂဏှန္တေန-သည်၊ တထ္ထေဝ-ထိုကျောင်း၌သာ၊ ဝဠုဇ္ဇေတဗ္ဗော-သုံးစွဲထိုက်၏၊ ဂမနကာလေ-အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားရာအခါ၌၊ သံယံကာဝါသေ-သံယံကကျောင်း၌၊ ထပေတွာ-ထားပြီး၍၊ ဂန္တမ္ပံ-သွားရာ၏၊ အသတိယာ-သတိမဲ့သဖြင့်၊ (အမှတ်တမဲ့) ဂတေဟွာ-၍၊ ဂတေန-သွားသော ရဟန်းသည်၊ ပဟိဏိတွာ-စေလွှတ်၍၊ ဒါတဗ္ဗော-၏၊ (“မူလယူရာ ကျောင်းတိုက်သို့ ဝါးကို ပြန်ပို့ရမည်”ဟူလို၊) ဒေသန္တရံ-အရပ်တစ်ပါးသို့၊ (ပြန်၍ မပို့နိုင်လောက်အောင် ဝေးသော အရပ်သို့) ဂတေန-ရောက်သော ရဟန်းသည်၊ သမ္ပတ္တဝိဟာရေ-ရောက်အပ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ သံယံကာဝါသေ-၌၊ ထပေတဗ္ဗော-ထားထိုက်၏။ [ဤတွင် နွယ်၊ ကြိုး၊ ဝါးဘဏ္ဍာများနှင့် စပ်သော စကားရပ် ပြီးပြီ။]

တိဏန္ဒိ-ကား၊ မုဉ္ဇံ-ဖြူဆံမြက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ-ပြိန်းမြက်ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-၍၊ အဝသေသံ-ဖြူဆံမြက် ပြိန်းမြက်တို့မှ ကြွင်းသော၊ ယံကိဗ္ဗိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ တိဏံ-မြက်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ တိဏံ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တတ္ထ-ထိုမြက်မရှိသော အရပ်၌၊ ပဏ္ဍေဟိ-သစ်ရွက်တို့ဖြင့်၊ ဆာဒေန္တိ-မိုးကြကုန်၏၊ တသွာ-ကြောင့်၊ ပဏ္ဍမ္ပိ-ကိုလည်း၊ တိဏေနေဝ-မြက်ဖြင့်ပင်၊ သင်္ဂဟိတံ-သွင်းယူအပ်ပြီ၊ (“ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော တိဏဖြင့် ပဏ္ဍကိုပါ ယူအပ်ပြီ”ဟူလို၊) ဣတိ-သို့၊ မုဉ္ဇာဒီသု-ဖြူဆံမြက် အစရှိသည်တို့တွင်၊

ဖာတိကမ္ပံ ကတ္တာ။ ။သံယံကဝါးကို ယူ၍ သုံးလျှင် ထိုဝါးနှင့် တန်းတူညီမျှသော (သို့မဟုတ်) ထိုဝါးထက် ပိုလွန်သော ထာဝရပစ္စည်းတစ်ခုခုကို အစားထားပါ။ ထိုသို့ထားစရာ ထာဝရပစ္စည်း မရှိလျှင် မိမိသုံးအပ်သော ဝါး၏ တန်ဖိုးလောက် ထိုက်တန်သော အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်၍ အစားထားပါ-ဟူလို။ [ဖာတိကမ္ပန္တိ ပဟောနကမ္ပံ (မိမိစွမ်းနိုင်သော တိုးပွားအောင် ပြုမှုကို) ယတ္ထကေန ဝိနယာဂတေန သမ္ပုဋ္ဌနိဗ္ဗန္ဒနာဒိဟတ္ထကမ္မေန ဝိဟာရဿ (ကျောင်းတိုက်၏၊ ကျောင်းတိုက်မှာ) ဥိနကတာ န ဟောတိ၊ (ယုတ်လျော့သည်အဖြစ် မရှိ) တတ္ထတံ ကတ္တာတိ အတ္ထော-မဟာဝဂ္ဂ၊ စိဝရက္ခန္ဓက ဝိမတိ၊ ကင်္ခါဘာသာဋီကာ သဟမ္ပိကဝဂ် (၁၁) သိက္ခာပုဒ်၌ ဤပုဒ် အဖွင့်ရှိ၏။

တိဏံ။ ။“မြက်”ဟူရာ၌ နွားစားမြက်မျိုး မဟုတ်၊ အိမ်မိုးရသော သက်ကယ်မြက်မျိုးတည်း။ မူဉ္ဇံနှင့် ပဗ္ဗဇ္ဇကိုကား ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် “ထပေတွာ”ဟု ဆိုသည်။ [မြက်ဘဏ္ဍာ၌ကား ထိုမြက်များလည်း ပါသည်။]

ယံကိစ္ဆိ-သော၊ မုဋ္ဌိပ္ပမာဏမ္ပိ-လက်တစ်ဆုပ် ပမာဏရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ တိဏ-မြက်အပေါင်းသည်လည်းကောင်း၊ တာလပဏ္ဏာဒိသုစ-ထန်းရွက် အစရှိသည် တို့တွင်လည်း၊ ဧက-၁ ရွက်သော၊ ပဏ္ဏမ္ပိ-သစ်ရွက်သည်လည်းကောင်း၊ သံယဿ-အား၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သည်၊ (သမာနံ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တတ္ထဇာတကံ-ထို သံယိကမြေ၌ ဖြစ်သည်၊ (သမာနံ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟာရာမေ-ကျောင်း တိုက်ပြင်ဘက်၌၊ သံယဿ-၏၊ တိဏဝတ္ထုသ္မိ-မြက်ခင်း၌၊ ဇာတတိဏံ ဝါ-ပေါက် သော မြက်သည်လည်းကောင်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတံ-သည်၊ (သမာနံ) ဂရုဘဏ္ဍာ-သည်၊ ဟောတိ၊ [တိဏဝတ္ထုသ္မိ နေရာဝယ် “ဒိန္နဝတ္ထုတော” ဟုလည်း မူကွဲ ရှိ၏။] တမ္ပိ- ထိုမြက်၊ သစ်ရွက်သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း ၊ပေ၊ အတိရေကံ-ပိုနေသော မြက် သစ်ရွက်သည် ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဒမုဂေဟမနဿာ ၊ပေ၊ န ဝါရေတဗ္ဗာ၊ အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာ ဇော-လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသည်၊ (သမာနော) ပိ-သော်လည်း၊ ရိတ္တပေါတ္တ ကော-စာမှ ကင်းဆိတ်သော ပေရွက်သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-သာတည်း။ [ဤတွင် မြက်ဘဏ္ဍာနှင့် စပ်သော စကားရပ် ပြီးပြီ။]

အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏော။ ။ဝိတ္ထာရတော (အကျယ်အပြန့်အားဖြင့်) အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာ ဇော-(ကင်္ခါဋီကာသစ်) ဤသို့ဖွင့်သော်လည်း လက်ရှစ်သစ် အပြားရှိသော ပေရွက်သည် အောက်ဆုံးပမာဏရှိသော ပေရွက် မဟုတ်၊ “အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏော”လည်း အောက်ဆုံးပမာဏကို ပြသော အရာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကင်္ခါဋီကာသစ် ဖွင့်ပုံကို ဆရာတို့ မနှစ်သက်ကြ၊ “အဋ္ဌင်္ဂု လပ္ပမာဏောတိ ဒီယတော အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏော-အရှည်အားဖြင့် လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသော” ဟူသော တေရသကဏ်၏ အဖွင့်ကိုသာ နှစ်သက်တော်မူကြသည်။ “ပမာဏောပိ”၌ “ပိ”လည်း ဂရဟာဇောတကပင်၊ “ထိုမျှသေးငယ်သော ပေရွက်သော်မှ ဂရုဘဏ်ဖြစ်သေး၏။ “ထို့ထက် ရှည်လျှင်ကား ဂရုဘဏ်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဖွယ် မလို”ဟု သမ္ဘာဝနာပြုပါ။

ရိတ္တပေါတ္တကော။ ။ရိတ္တပေါတ္တကောတိ အလိခိတပေါတ္တကော၊ ဣဒဗ္ဗံ ပဏ္ဏပ္ပ သင်္ဂေန ဝုတ္တံ-စာ မရေးရသေး၍ စာမှ ကင်းဆိတ်သော ပေရွက်၊ ဤသို့ ပေရွက်ကို ထည့်၍ ဆိုခြင်းမှာလည်း ပဏ္ဏနှင့် စပ်လျဉ်းသဖြင့် ထည့်၍ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ [ဤအဖွင့်များကို ထောက်၍ ထန်းရွက်နှင့် လျဉ်းပါးဖွယ် မရှိသော စာရေးစက္ကူများသည်လည်းကောင်း၊ ရေးသား ပုံနှိပ်အပ်ပြီးသော ပေစာ၊ စာအုပ်များသည်လည်းကောင်း ဤစကားနှင့် မဆိုင်၊ “ဂရုဘဏ် မဟုတ်ကြ” ဟု မှတ်ပါ။]

ဆရာအချို့။ ။ရှေးဆရာအချို့ကား “အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏောပိ”မှ ပိကို “ရိတ္တပေါတ္တ ကောပိ”ဟု ရွှေ့ထိုင်စေ၍ “ရိတ္တပေါတ္တကသော်မှ ဂရုဘဏ်ဖြစ်သေး၏၊ လိခိတပေါတ္တက၏ ဂရုဘဏ်ဖြစ်ကြောင်းမှာ အထူးဆိုဖွယ် မလို”ဟု သမ္ဘာဝနာ ပြုကြ၏။ ထိုသို့ပြုပြီးလျှင် ယခု ကာလ စာအုပ်ပေစာများကို “ဂရုဘဏ်”ဟုလည်းကောင်း၊ “ပုဂ္ဂလိက မအပ်”ဟုလည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်ကြသေး၏။ ထိုအဆုံးအဖြတ်သည် ကျမ်းရင်းအာဘော် မဟုတ်ပါ။ ထို့ပြင်- “ဂရုဘဏ်”ဟု ဆိုတိုင်းလည်း “ပုဂ္ဂလိက မအပ်”ဟု မမှတ်ရ၊ အချို့ဂရုဘဏ်များမှာ ပုဂ္ဂလိက ခံယူကောင်း၏။ ထာဝရဂရုဘဏ်ဖြစ်သော ဝိဟာရသော်မှ ပုဂ္ဂလိကဖြစ်နိုင်သည်ကို သတိပြုပါ။

မတ္တိကာ-မြေညက်သည်။ ပတိကမတ္တိကာ ဝါ-ရိုးရိုးမြေညက်မူလည်း၊ ဟောတု-
 စေ၊ ပဉ္စဝဏ္ဏာ ဝါ-၅ မျိုးသော အဆင်းရှိသော မြေညက်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊
 သုဓာ ဝါ-အင်္ဂါတေသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ သဇ္ဇရသကင်္ဂုဋ္ဌသီလေသာဒီသု-
 ပွက်ရတ်၊ ကညင်စေး၊ သစ်စေး အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိစ္ဆိ ဝါ-အမှတ်မရှိ ၁ ခု
 သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်ရာအရပ်၌၊ အာနေတွာ-
 ရှိ၊ ဒိန္နံ-လျှူအပ်သည်၊ (လမာနံ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တတ္ထဇာတကံ-သည်၊
 (သမာနံ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတံ-သော၊ တာလဖလပက္ကမတ္တံ-
 ထန်းသီးမှည့် ပမာဏရှိသော မြေညက်၊ အစေးသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဟောတိ-
 ဇာ၊ တမ္ပိ-ထိုမြေညက်၊ အစေးသည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ကား၊
 တိဂုံတိဂုံလကဟရိတလမနောသိလဉ္စနာနိ-ဟိန်းဂို၊ ဟသံပြဒါး၊ ဆေးဒန်း၊ မြင်း
 သီလာ၊ မျက်စဉ်းကျောက် အစရှိသည်တို့သည်၊ ဘာဇနီယဘဏ္ဍာနိ-တို့တည်း။
 [ဤတွင် မြေညက်ဘဏ္ဍာနှင့် စပ်သော စကားရပ် ပြီးပြီ။]

ဒါရုဘဏ္ဍော-သစ်သားဘဏ္ဍာ၌၊ ယောကောစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊
 အဋ္ဌဂုံလသုစိဒဏ္ဍကမတ္ထောပိ-အလျားအားဖြင့် လက်ရှစ်သစ်၊ လုံးပတ်အားဖြင့်
 သီတိုဋ်ကညစ်ရိုးအတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ (ကချီ၌ကား “ဝုတ္တပ္ပမာ
 ကော” ဟု ရှိသည်။) ဒါရုဘဏ္ဍာကော-သစ်ဘဏ္ဍာသည်၊ ဒါရုဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ-ခဲယဉ်း
 သဖြင့် ရအပ်သော သစ်သားရှိရာ အရပ်၌၊ (သစ်သားရခဲရာ အရပ်၌) သံယဿ-
 အား၊ ဒိန္နော-လျှူအပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-၍သော်လည်းကောင်း၊ တတ္ထဇာတ
 ကော-သည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-၍သော်လည်းကောင်း၊ ရက္ခိတဂေါပိတော-သည်၊
 (ဟောတိ-အံ့) အယံ-ဤသစ်သားဘဏ္ဍာသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-
 သို့ ကုရန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဝါဒန္တရ မဟာအဋ္ဌကထာယံ-၌၊ သဗ္ဗမ္ပိ-အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်သော၊ ဒါရုဓေဠုစမ္ပပါသာဏာဒိဝိကတိ-သစ်သား၊ ဝါး၊ သားရေ၊ ကျောက်
 အစရှိသော အထူးပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ဒါရုဘဏ္ဍေန-ဖြင့်၊ သင်္ဂဏိတွာ-သိမ်း
 ယူ၍၊ တေန ခေါ ပန ပေ၊ ဟောတိတိ-တိဟူသော၊ ဣတော-ဤပါဠိရပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-
 စ၍၊ ဒါရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယော-သစ်ဘဏ္ဍာ အဆုံးအဖြတ်ကို၊ ဝုတ္တော-ပြီ။

တကြ-ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝါ-တေန ခေါ ပန အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ-
 ကား၊ အတ္ထုဒ္ဓါရော-ရထိုက်သော အနက်တို့ကို ထုတ်ပြကြောင်း စကားတည်း၊
 တာဝ-ကောဇ္ဇက စသည်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု-ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော-“ဣမေသု”၌
 စပ်) အာသန္နိကော-၁ တောင်ထွာထက် မြင့်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း
 လည်းကောင်း၊ သတ္တဂေါ-၇ ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊
 ဘဒ္ဒပိဋံ-ကြိမ်ဖြင့် ခက်အပ်သော ကောင်းမြတ်သော လေးထောင့် အင်းပျဉ်လည်း
 ကောင်း၊ ပီဋိကာ-အဝတ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့ကြက်အပ်သော အင်းပျဉ်ငယ်လည်းကောင်း၊

ဧဋ္ဌကပါဒကပိဋ်-သိုး၏ ခြေနှင့်တူသော အခြေရှိသော အင်းပျဉ်လည်းကောင်း၊ အာမလကဝဋ္ဌကပိဋ်-ရှစ်ရှားသီးပုံသဏ္ဍာန် များသော ခြေထောက်ပါရှိသော ဝိုင်းသော အင်းပျဉ်လည်းကောင်း၊ ဖလကံ-ပျဉ်ချပ်လည်းကောင်း၊ ကောစွံ-ခပ်အခင်းလည်းကောင်း၊ ပလာလပိဋ်ကံ-ကောက်ရိုးအင်းပျဉ်ငယ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေသု-ဤသောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့တွင်၊ ယံကိစ္ဆိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်သည်၊ ခုဒ္ဒကံ ဝါ-ငယ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ မဟန္တံ ဝါ-ကြီးသည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ သံဃဿ-အား၊ ဒိန္နံ-သည်၊ (သမာနံ၊) ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ - ဤညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့တွင်၊ ပလာလပိဋ္ဌေန-ကောက်ရိုးအင်းပျဉ်ဖြင့်၊ ကဒလိပတ္တာဒိပိဋ္ဌာနိပိ-ငှက်ပျောရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်တို့ကိုလည်း၊ သင်္ဂဟိတာနိ-ကုန်ပြီ၊ [ငှက်ပျောရွက် အထပ်ထပ်ခင်းအပ်ရာ ထိုင်ခုံကို ကဒလိပတ္တပိဋ္ဌ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] ဗျုတ္တဗ္ဗဩနဒ္ဒံ-ကျားရေဖြင့် မြှေးယုတ်အပ်သော၊ (ကျားရေဖြင့် ကြက်အပ်သော၊) ဝါဠုပုပရိက္ခိတ္တံ-သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ကာရံအပ်သော၊ (ဘေးအကွပ်၌ သားရဲရုပ်ရှိသော၊) ရတနပရိသိပ္ပိတံ-ရတနာရွှေချည် ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော၊ ကောစွမ္ပိ-ခပ်အခင်းသည်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ပင်တည်း။

ဝင်္ဂီဖလကံ-ကောက်သော ပျဉ်ချပ်လည်းကောင်း၊ ဒီဃဖလကံ-ရည်သော ပျဉ်ချပ်လည်းကောင်း၊ စီဝရဓောဝနဖလကံ-သင်္ကန်းဖွပ်လျှော်ရာ ပျဉ်ချပ်လည်းကောင်း၊ ယဋ္ဌနဖလကံ-သင်္ကန်းကို ထုရိုက်ရာ ပျဉ်ချပ်လည်းကောင်း၊ [ယဋ္ဌနဖလကံ နာမ ယတ္ထ ထပေတွာ ရဇိတစီဝရံ ဟတ္ထေန ယဋ္ဌေန္တိ-ဆိုအပ်သော သင်္ကန်းကို လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ရိုက်နှပ်ရာ အင်းပျဉ်၊] ယဋ္ဌနမုဂ္ဂရော-အလျားအနံ အနားပတ်စသည်ကို ပုတ်ခတ်ကြောင်း လက်ရိုက်လည်းကောင်း၊ [ယဋ္ဌနမုဂ္ဂရောနာမ အနုဝါတာဒိ ယဋ္ဌနတ္ထံ ကတောတိ ဝဒန္တိ၊] ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဂဏ္ဍိကာ-ဒန်ပူဖြတ်ရာ တုံးငယ်လည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရော-အရိုးတပ်အပ်သော လက်ရိုက်လည်းကောင်း၊ [ယေန ရဇိတစီဝရံ ပေါထေန္တိ-ကခါဋီကာ၊] နာဝါ-လှေလည်းကောင်း၊ အမွဏံ-သောက်ရေလှောင်ရာ ဇလားလည်းကောင်း၊ [အမွဏန္တိ လဖလကေဟိ ပေါက္ခရဏီသဒိသံ

ယဋ္ဌနဖလကံ။ ။ “ယဋ္ဌနဖလကံ ယဋ္ဌနမုဂ္ဂရော” တိ ဣဒံ ရဇိတစီဝရံ ဧကသ္မိံ မဋ္ဌေ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရေ ဝေဋ္ဌေတွာ (ဆိုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို ဝ ခုသော ချောသော ဒုတ်လက်ရိုက်၌ ရစ်ပတ်၍) ဧကဿ မဋ္ဌဖလကဿ ဥပရိ ထပေတွာ (ချောသော ပျဉ်ချပ် ဝ ခု၏ အပေါ်၌ ထား၍) ဥပရိ အပရေန မဋ္ဌဖလကေန နိက္ခုဇိတွာ (မှောက်၍) ဧကော ဥပရိ အတ္တမိတွာ တိဋ္ဌတိ (ဝ ယောက်က အပေါ်၌ နင်း၍ ရပ်နေ၏) ဒွေ ဇနာ ဥပရိ ဖလကံ ဒ္ဓိသု ကောဋီသု ဂဟေတွာ အပရာပရံ အာကမုနိကမုနံ (ရှေ့ဆွဲမှု နောက်တွန်းမှုကို) ကရောန္တိ၊ ဧတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဟတ္ထေ ထပါပေတွာ ဟတ္ထေန ပဟရဏံ ပန နိဋ္ဌိတရဇနဿ စီဝရဿ အလ္လကလေ ကာတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ပန ဖလကမုဂ္ဂရေဟိ ယဋ္ဌနံ သုက္ခကာလေ ထဒ္ဓဘာဝဝိမောစနတ္ထန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။-ဝိမတိ။

ကတပါနီယဘာဇနံ၊ ရဇနဒေါဏီ-ဆိုးရည်ထည့်ရာ လေးလည်းကောင်း၊ [ရဇနဒေါဏီတံ ယတ္ထ ပတ္တရဇနံ အာကိရိတွာ ထပေန္တိ၊ ဥဒကပဋိစ္စကော-သင်္ကန်းညစ်ရေကို ခံသော လေးပုံလည်းကောင်း၊ ဒါရုမယော ဝါ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဒန္တမယော ဝါ-ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြုအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝေဠုမယော ဝါ-ဝါးဖြင့် ပြုအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ သပါဒကောပိ-အခြေရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အပါဒကောပိ-အခြေ မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သမုဂ္ဂေါ-ပန်းကလပ်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂူသာ-ပူတာတံတင်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-သေတ္တာလည်းကောင်း၊ ပါဒဂ္ဂဏှကတော-၁ ပါဒကို ယူနိုင်သော ကြပ်ထက်၊ အတိရေကပ္ပမာဏော-ပိုလွန်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ကရဏ္ဍော-ကြပ်လည်းကောင်း၊ ဥဒကဒေါဏီ-ရေလှောင်လေးလည်းကောင်း၊ ဥဒကကဋ္ဌာဟံ-ရေဖျဉ်းအိုးလည်းကောင်း၊ ဥဠုကော-ရေမှတ်လည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌု-ယောက်ချိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဇွန်းလည်းကောင်း၊ ပါနီယသရာဝံ-သောက်ရေခွက်လည်းကောင်း၊ ပါနီယသဒေါ-သောက်ရေခရုသင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧတေသု-ဤဘဏ္ဍာတို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ သံယေ-၌၊ ဝါ-အား၊ ဒိန္နံ-လျှူအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍာ-တည်း၊ ပန-ကား၊ သင်္ခိဏလကံ-ခရုသင်းခွက်ငယ်ကို၊ ဘာဇနီယံ-၏၊ ဒါရုမယော-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ဥဒကတုမ္မော-ရေဗူးကို၊ တထာ-ထို့အတူ ဝေဖန်ကောင်း၏။

ပါဒကထလိကမဏ္ဍလံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းနှင့် တူသော အပိုင်းသည်၊ ဒါရုမယံ ဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ စောဠပဏ္ဍာဒိမယံဝါ-အဝတ်၊ သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ဧခြေသုတ်အဝန်းသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍာ-တည်း၊ အာဓာရကော-သပိတ်ခြေလည်းကောင်း၊ ပတ္တပိဓာနံ-သပိတ်ဖုံးလည်းကောင်း၊ တာလဝဏ္ဏံ-ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းလည်းကောင်း၊ ဝီဇနီ-၄ ထောင့်ယပ်ဝန်းလည်းကောင်း၊ စင်္ကောဋကံ-ပန်းတောင်းလည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိ-ခြင်းလည်းကောင်း၊ ယဋ္ဌိသမ္ပုဉ္ဇနီ-အရိုးရှိသော တံမြက်စည်းလည်းကောင်း၊ မုဋ္ဌိသမ္ပုဉ္ဇနီ-လက်ဆုပ်တံမြက်စည်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧတေသုပိ-ဤဘဏ္ဍာတို့တွင်လည်း၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ခုဒ္ဒကံ ဝါ-ငယ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ မဟန္တံ ဝါ-ကြီးသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဒါရဝေဠုပဏ္ဍစမ္မာဒိသု-သစ်သား၊ ဝါး၊ သစ်ရွက်၊ သားရေ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ချည်းသာ။

ထမ္ဘတုလာသောပါနီဖလကာဒိသု-တိုင်၊ ထုပ်လျှောက်၊ လှေခါး၊ ပျဉ်ချပ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ဒါရုမယံ ဝါ-သော၊ ပါသာဏမယံ ဝါ-သော၊ ဂေဟသမ္ဘာရရူပံ-ကျောင်း၏ အဆောက်အဦးသဘောရှိသော ဘဏ္ဍာလည်းကောင်း၊ (ကခါ၌ “ဂေဟသမ္ဘာရူပဂံ”ဟု ရှိ၏) ယောကောစိ-သော၊ ကဋ္ဌသာရကော-ဖျာသင်ဖြူးသည်လည်းကောင်း၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ဘူမတ္ထရဏံ-မြေပေါ် ကြမ်းပေါ်အခင်းသည်လည်းကောင်း၊ [ဘူမတ္ထရဏာ ဘူမိ + အတ္ထရဏာ၊ တည်ရာ မြေပြင် ကြမ်းပြင်

အပေါ်၌+ခင်းအပ်သော အခင်း။ ယံကိဉ္စိ-သော၊ အကပ္ပိယစမ္ပ-မအပ်သော သားရေသည်လည်းကောင်း၊ [သီဟာဒီနံ စမ္ပ-ကင်္ခါဋီကာ] (အတ္ထိ)သဗ္ဗ-သော၊ (တံ-ထိုဘဏ္ဍာသည်၊ ဝါ-ကို) သံယေ-၌၊ ဝါ-အား၊ ဒိန္နံ-သည်၊ (သမာနံ) ဂရုဘဏ္ဍ-တည်း၊ ဘူမတ္ထရဏံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ အကပ္ပိယ စမ္ပ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ (ထိုအကပ္ပိယအခင်း၌)၊ ဘူမတ္ထရဏသင်္ခေပေန သယံတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ-ဝိမတိ။] ပန-ဆက်၊ ဧဋ္ဌကစမ္ပ-သိုးရေသည်၊ ပစ္စတ္ထရဏဂတိကံ-အပေါ်လွှမ်းအခင်းနှင့် အလားတူသည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ပစ္စတ္ထရဏဂတိကန္တိ ဣမိနာ မဗ္ဗာဒီသု အတ္ထရိတဗ္ဗံ မဟာစမ္ပံ ဧဋ္ဌကစမ္ပနာမတိ ဒသေတိ-ဝိမတိ။] တမ္ပိ-ထိုသိုးရေသည်လည်း၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ပင်တည်း၊ ကပ္ပိယစမ္မာနိ-အပ်သော သားရေတို့ကို၊ [မိဂါဒီနံ စမ္မာနိ-ကင်္ခါဋီကာ၊ ဘာဇနိယာနိ-ကုန်၏၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္တိယံ-၌၊ သဗ္ဗံ-(အပ်မအပ်အလုံးစုံသော) မဗ္ဗုပမာဏံ-ညောင်စောင်း ပမာဏရှိသော၊ စမ္ပံ-သားရေသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ။

ဥဒုက္ခလံ-ဆိုင်ယံသည်လည်းကောင်း၊ မုသလံ-ကျည်ပွေ့သည်လည်းကောင်း၊ သုပ္ပံ-မန်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆန်ကော (စကော) သည်လည်းကောင်း၊ နိသဒ္ဓံ-ကျောက်ပျဉ်သည်လည်းကောင်း၊ နိသဒပေတော-ကျောက်ပျဉ်၌ ထားအပ်သော ဆေးကြိတ်ကျောက်လုံးသည်လည်းကောင်း၊ ပါသာဏဒေါဏီ-ကျောက်စားကျင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပါသာဏကဋ္ဌာဟံ-ကျောက်ဖျဉ်းအိုးသည်လည်းကောင်း၊ တူရိဝေမဘဏ္ဍာဒိ-လိပ်၊ လက်ခတ်၊ သားရေအိတ် အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ပေသကာရာဒိဘဏ္ဍံ-ရက်ကန်းသည် အစရှိသူတို့၏ ဘဏ္ဍာသည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ကသိဘဏ္ဍံ-လယ်ထွန်ဘဏ္ဍာသည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ-သော၊ စက္ကယုတ္တကယာနံ-စက်ဘီးနှင့် ယှဉ်သော ယာဉ်သည်လည်းကောင်း၊ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ-ချည်းသာတည်း။ [ရုထသကဋ္ဌာဒိကံ သဗ္ဗံ စက္ကယုတ္တယာနံ၊ ဝိသင်္ခိတစက္ကံ ပန ယာနံ (ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ဘီးရှိသော ယာဉ်ကား၊) ဘာဇနိယံ-ကင်္ခါဋီကာ။]

မဗ္ဗုပါဒေါ-ညောင်စောင်းခြေလည်းကောင်း၊ မဗ္ဗုအဋ္ဌနီ-ညောင်စောင်းပေါင်လည်းကောင်း၊ ဝိဋ္ဌပါဒေါ-အင်းပျဉ်ခြေလည်းကောင်း၊ ဝိဋ္ဌအဋ္ဌနီ-အင်းပျဉ်ပေါင်လည်းကောင်း၊ ဝါသိပရသုအာဒီနံ-ဓား၊ ပုဆိန် အစရှိသည်တို့၏၊ ဒဏ္ဍာ-အရိုးတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတေသု-ဤသစ်သားဘဏ္ဍာတို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-သော၊ ဝိပွကတတစ္ဆကမ္ပံ-မပြီးသေးသော ရွှေမှုက်စွရှိသော၊ ဝါ-ရွှေမှုက်စွ မပြီးဆုံးသေးသော၊ အနိဋ္ဌိတမေဝ-မပြီးသေးသော ဘဏ္ဍာကိုသာ၊ ဘာဇနိယံ-၏၊ ပန-ကား၊ တစ္ဆိတမဋ္ဌံ-ရွှေအပ်ပြီးဖြစ်၍ ချောညက်သော ညောင်စောင်းခြေ အစရှိသည်သည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ အနုညာတဝါသိယာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော ဓား ပဲခွပ်၏၊ [“ဝါသိအာဒီသု ယာယ ဝါသိယာ၊ ဝေ၊ ဘာဇနိယာ” ဟု ဆိုအပ်ခဲ့သော

အနုညာတဝါသိကို ရည်ရွယ်သည်။] ဒဏ္ဍော-အရိုးလည်းကောင်း၊ (ဆတ္တ-ထီးလည်းကောင်း၊) ဆတ္တမုဋ္ဌိပဏ္ဍိ-လက်ဆုပ်ဖြင့် ကိုင်ယူအပ်သော ထန်းရွက်လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) ဆတ္တမုဋ္ဌိပဏ္ဍိ-လက် ၁ ဆုပ်ဖြင့် ဆောင်ယူနိုင်သော ထီးရွက်လည်းကောင်း၊ ကတ္တရယဋ္ဌိ-တောင်ဝှေးလည်းကောင်း၊ ဥပါဟနာ-ဖိနပ်လည်းကောင်း၊ အရဏီသဟိတံ-ပွတ်ခုံ၊ ပွတ်ကျည်အစုံလည်းကောင်း၊ ဓမကရဏော-ဓမကရိုဏ်း ရေစစ်လည်းကောင်း၊ ပါဒဂုဏှကတော-၁ ပါဒကို ယူနိုင်သော ဗူးထက်၊ အနတိရိတ္တိ-အပိုအလွန်ကို မယူနိုင်သော၊ အာမလကတုမ္ပ-ရှစ်ရှားသီးဗူးလည်းကောင်း၊ အာမလကယဋ္ဌော-ရှစ်ရှားသီးအိုးလည်းကောင်း၊ လာဗုကတုမ္ပ-ဗူးသီးရေဗူးလည်းကောင်း၊ လာဗုကယဋ္ဌော-ဗူးသီးရေအိုးလည်းကောင်း၊ ဝိသာဏတုမ္ပ-သားချိုဗူးလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတံ သဗ္ဗံ-ကို၊ ဘာဇနီယံ-၏၊ တတော-ထိုအလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာထက်၊ မဟန္တတရံ-ကြီးသော အာမလကတုမ္ပ စသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-တံည်း။ ^

ဟတ္ထိဒဏ္ဍော ဝါ-ဆင်စွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယံကိစ္ဆိ-သော၊ ဝိသာဏံ ဝါ-သားချိုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတုစ္ဆိတံ-မရွေအပ်သေးသည်၊ ယထာ ဇာတမေ-ဖြစ်မြဲတိုင်းသည်သာလျှင်၊ (သုမာနံ-သော်၊) [ဆင်၊ သားကောင်တို့မှ ယူအပ်သည့်အတိုင်း မပြုပြင်အပ်သေး၊ မချောရသေးသော ဆင်စွယ်၊ သားချိုး-ဟူလို။] ဘာဇနီယံ-၏၊ ဧတံဟိ-ထိုဆင်စွယ် သားချိုတို့ဖြင့်၊ ကတမပ္ပပါဒါဒိသု-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းအခြေ စသည်တို့၌၊ ပုရိမသဒိသောယေဝ-ရှေး အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ငိနိစ္ဆယော-ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော) [“မဉ္ဇပါဒေါ မဉ္ဇအဋ္ဌနီ

မုဋ္ဌိပဏ္ဍိ။ ။မုဋ္ဌိပဏ္ဍိ တာလပဏ္ဍိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ၊ ဤအလို ရှေ့က “ဆတ္တ” ပုဒ် ပါပုံ မရ၊ ဆတ္တမုဋ္ဌိပဏ္ဍိ တာလပဏ္ဍိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ၊ ဤအလို “ဆတ္တမုဋ္ဌိ ပဏ္ဍိ” ဟု ၁ ပုဒ်တည်း ရှိရမည်၊ မုဋ္ဌိပဏ္ဍိ တာလပဏ္ဍိ၊ တံ ဟိ မုဋ္ဌိနာ ဂဟေတွာ ပရိဟရန္တိတိ (ထိုထန်းရွက်ကို လက်ဆုပ်ဖြင့် ကိုင်၍ ဆောင်ယူသွားကြသောကြောင့်) မုဋ္ဌိပဏ္ဍိ ဝုစ္စတိ၊ မုဋ္ဌိပဏ္ဍိ ဆတ္တစ္ဆဒနပဏ္ဍမေဝတိ (ထီးအမိုးအရွက်ပါဘဲဟု) ဂေစိတို့ ဆိုကြသေး၏-ကဒါဋီကာ။

အရဏီသဟိတံ။ ။“သဟိတ-တက္ခဖြစ်” ကိုပင် တစ်ခုစီ ကွဲ၍ မနေသောကြောင့် “အစုံ” ဟု ဖွင့်၏၊ အရဏီသဟိတံတိ အရဏီယုဂဋ္ဌံ၊ ဥတ္တရရဏီ-အထက်ပွတ်ကျည်၊ အဓရာရဏီ-အောက်ပွတ်ခုံ၊ ဒွယံ-၂ ခု အစုံ၊ ဣတိ အတ္ထော၊-သဟဓမ္မိကဝဂ်၊ ၁၁-ဓာဒါဋီကာသစ်။

ဓမကရဏော။ ။ဓမကရဏောတိ ဧတ္ထ “သဒ္ဓိ မေတိ သင်္ခမေကော”တိ အာဒိသု ဝိယ နိသံယောဂပါဠောယေဝ ယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဓမတိ ဝါတေန ပဝတ္တတိတိ ဓမော၊ ဝါတ ဟေတုကော သဒ္ဓေါ၊ ဓမံ ကရောတိတိ ဓမကရဏောတိ ဝစနတ္ထော ကာတဗ္ဗော-ယောဇနာ၊ ဤသို့ယောဇနာ ကြံသော်လည်း “ဓမံ-ဓူရဟူသော အသံကို၊ ကရောတိ-ပြုတတ်၏၊ ဣတိ ဓမကရဏော”ဟုသာ ပြုသင့်ပါသည်။ “ဓမ”ဟူသော သဒ္ဓါသည် ဓူရဟူသော အသံကို အတုလိုက်၍ ပြုထားသော အနုကရဏသဒ္ဓါတည်း။ [ဓမမေမေဉ္ဇေဝ၊ သဒ္ဓယန္တော မဟာသိဒ္ဓိ-မေသဒ္ဓါ၏ အနုကရဏပုံစံ။]

၊ပေ၊ တစ္ဆိတမဋ္ဌံ ပန ဂရုဘဏ္ဍံ” ဟု အထက်၌ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အဆုံးအဖြတ်ကို သိပါဟုလို။ တစ္ဆိတနိဋ္ဌိတောပိ-ရွှေအပ်ပြီး၍ ပြီးဆုံးသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဟိရုံ ကရုဏ္ဏကော-ရိန်းခိုကြပ်လည်းကောင်း၊ အဉ္စနကရုဏ္ဏကော-မျက်စဉ်းကြပ်လည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍိကာ-အနားပတ်သီးလည်းကောင်း၊ ပိဓော-ခါးပန်းသီးလည်းကောင်း၊ အဉ္စနိ-မျက်စဉ်းကျည် (မျက်စဉ်းဗူး) လည်းကောင်း၊ အဉ္စနိသလာကာ-မျက်စဉ်းတံလည်းကောင်း၊ ဥဒကပုဉ္စနီ-ရေသုတ်လည်းကောင်း၊ [ဤရေသုတ်ကို အဝတ်သာမက ဆင်စွယ်စသည်ဖြင့်လည်း ပြုလုပ်ရ၏၊ ရေကို သုတ်ရုံသာမက ခြစ်၍ပစ်ရ၏။] ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ သဗ္ဗံ-ကို၊ ဘာဇနီယမေဝ-သည်သာ၊ (“အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ တကြ-ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝါ-ထိုတေန ခေါ် ပန သမယေန အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အတ္ထုဒ္ဓါရော-တည်း” ဟု ပြန်အုပ်ပါ။)

မတ္တိကာဘဏ္ဍေ-၌၊ သဗ္ဗံ-သော၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ-အတွင်းအသုံးအဆောင် အပြင်အသုံးအဆောင် ဖြစ်သော၊ ယဋ္ဌပိဋ္ဌရာဒိကုလာလဘာဇနံ-ရေအိုး၊ ထမင်းအိုး အစရှိသော အိုးထိန်းသည်တို့၏ ခွက်လည်းကောင်း၊ ပတ္တကဋ္ဌာဟံ-သပိတ်ဖုတ်စရာ ဖျဉ်းအိုးလည်းကောင်း၊ အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟံ-မီးကျိုးထည့်ရာ ခွက်လည်းကောင်း၊ ဓူမဒါနကံ-အခိုးပေးတတ်သော ဆေးတံလည်းကောင်း၊ (ရှေးက “အခိုးသောက် ပန်းတူလည်းကောင်း” ဟု ပေးကြ၏) ဒီပရုက္ခကော-ဆီမီးတိုင်လည်းကောင်း၊ ဒီပကပလ္လိကာ-ဆီမီးအိုးကင်းလည်းကောင်း၊ စယနိဋ္ဌကာ (စယန+ဣဋ္ဌကာ)-စီကြောင်း အုတ်လည်းကောင်း၊ ဆဒနိဋ္ဌကာ-မိုးကြောင်း အုတ်လည်းကောင်း၊ ထုပိကာ-အထွဋ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဣဒံ သဗ္ဗံ-ဤအလုံးစုံသည်၊ ကင်္ခါ၌ တိုက်ရိုက် ပါသည်) သံယဿ-အား၊ ဒိန္နကာလတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂရုဘဏ္ဍံ-တည်း၊ ပန-ကား၊ ပါဒဂဏ္ဍနကတော-၁ ပါဒကို ယူနိုင်သော ဝတ္ထုထက်၊ အနတိရိတ္တပုမာဏော-မပိုလွန်သော ပမာဏရှိသော၊ ယဋ္ဌကော-ကြသုတ်အိုးလည်းကောင်း၊ ပတ္တံ-ခွက်လည်းကောင်း၊ ထာလကံ-သောက်ရေခွက် စသော ခွက်လည်းကောင်း၊ [ပါနီယတ္ထာလကံ စသည်၌ ပါသော-ထာလကံတည်း၊] ကဉ္စကော-ရေခွက်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အင်တုံလည်းကောင်း၊ ကုဏ္ဍိကာ-ရေကယားလည်းကောင်း၊ ဝါ-ရေတကောင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤမြေဘဏ္ဍာ၌၊ ဝါ-တွင်၊ ဣဒံ-ဤဘဏ္ဍာသည်၊ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ-တည်း၊ စ-ဆက်၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍေ-မြေဘဏ္ဍာ၌၊ (ကဏ္ဍိကာ-ရေကယားသည်၊ ဝါ-ရေတကောင်းသည်၊ ဘာဇနီယကောဋ္ဌာသံ-ဘာဇနီယ၏ အဖို့သို့၊ ဘဇတိ ယထာ-ကပ်ရောက်သကဲ့သို့) ဧဝံ-တူ၊ ယောဟဘဏ္ဍေပိ-သံဘဏ္ဍာ၊ ကြေးဘဏ္ဍာ၌လည်း၊ ကုဏ္ဍိကာ-သည်၊ ဘာဇနီယကောဋ္ဌာသမေဝ-သို့သာ၊ ဘဇတိ-၏၊ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်၊ ဧတ္ထ-ဤဂရုဘဏ္ဍံအဆုံးအဖြတ်၌၊ အနုပုဗ္ဗိကထာ-အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော စကားတည်း။ [ဧတ္ထာတိ ဂရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယေ-ယောဇနာ။]

နဝကမ္မဒါနကထာ

၃၂၃။ ဘဏ္ဍိကတ္ထပနမတ္ထေနာတိ-ကာ၊ ဒွါရဟဟာနံ-တံခါးပေါင်တို့၏။ ဥပရိ-
 အထက်၌၊ ကပေါတဘဏ္ဍိကယောဇနမတ္ထေန-ခိုနားဖို့ရာ ဘဏ္ဍာငယ်ကို ယှဉ်စေ
 ခြင်းကိစ္စမျှကြောင့်၊ (နဝကမ္မ ဒေန္တိ၌ စပ်၊) [ခိုနားဖို့ နေရာကလေးကို “ကပေါတ
 ဘဏ္ဍိက”ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။ ရှေးနိဿယ၌ ကပေါတဘဏ္ဍိကကို “ခိုနန်း”ဟု
 ပေး၏။] ပရိဘဏ္ဍကရဏမတ္ထေနာတိ-ကာ၊ ဂေါမယပရိဘဏ္ဍကသာဝပရိဘဏ္ဍ
 ကရဏမတ္ထေန-နွားချေးတို့ဖြင့် ပရိဘဏ်ပြုခြင်း၊ ဖန်ရည်တို့ဖြင့် ပရိဘဏ်ပြုခြင်း
 ကိစ္စမျှကြောင့်၊ (နဝကမ္မ ဒေန္တိ၌ စပ်၊) ဓူမကာလိကန္တိ-ဟူသည်ကာ၊ ဣဒံ-ဤနဝ
 ကမ္မကို၊ (ဒေန္တိ၌ စပ်၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (နဝကမ္မ
 ပေးရာ ရဟန်း၏၊) စိတကဓူမော-ထင်းပုံ၏ မီးခိုးသည်၊ (သေ၍ မီးသဖြိုဟ်သော
 အခါ ထင်းပုံ၏ မီးခိုးသည်၊) န ပညာယတိ-မထင်ရှား၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်တိုင်
 အောင်၊ (မီးခိုးငြိမ်းသွားသည့်တိုင်အောင်၊) အယံ-ဝိဟာရော-သည်၊ ဧတသေဝ-
 ဤရဟန်း၏သာ၊ (ဘာရော-တာဝန်တည်း၊) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဓူမကာလေ-မီးရှိရာ
 အခါ၌၊ ဝါ-မီးခိုးရှိရာ အခါတိုင်အောင်၊ အပလောကေတွာ-ပန်ပြောပြီး၍၊ ကတ
 ပရိယောသိတံ-ပြုအပ်၊ ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်း၌၊ ဒေန္တိ-ကုန်၏။

ဝိပွကတန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ (ယသ္မိံ-အကြင်ကျောင်း၌၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊
 ဂေါပါနသိယော-အခြင်ရနယ်တို့သည်၊ န အာရောဟန္တိ-မတက်ရောက်ကုန်သေး၊
 (တာဝ-ထိုမျှလောက်တိုင်အောင်၊ ဝါ-ထိုအခြင်ရနယ်တို့ မတက်ရောက်သေးသမျှ။

ဘဏ္ဍိကတ္ထပနမတ္ထေန။ ။ပါဠိယံ ပိဏ္ဍနိက္ခေပနမတ္ထေနာတိ အာဒိသု ခဏ္ဍဖုလ္လ
 ဌာနေ မတ္တိကာပိဏ္ဍထပနံ ပိဏ္ဍနိက္ခေပနံနာမ၊ နဝကမ္မန္တိ နဝကမ္မသမ္ပတိ၊ အဂ္ဂဠဝဋ်နာမ ကဝါဠ
 ဗန္ဓော (တံခါးဖွဲ့တပ်ရာတိုင်) ဆာဒနံနာမ တိဏာဒိဟိ ဂေဟတ္ထဒနံ၊ ဗန္ဓနံနာမ ဒဏ္ဍဝလ္လိ
 အာဒိဟိ ဆဒနဗန္ဓနမေဝ-ဝိမတိ။

ဓူမကာလိကမ္ပိ။ ။ပါဠိတော်၌ “ဓူမကာလိကမ္ပိ ပရိယောသိတံ ဝိဟာရံ နဝကမ္မ
 ဒေန္တိ” ဟု ရှိ၏။ ပရိယောသိတံ ဝိဟာရံ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို ဘုမ္မတ္တ၌ သက်၊ နဝကမ္မကိုလည်း
 “နဝကမ္မသမ္ပတိကို”ဟု အနက် မှတ်ပါ။ နောက်၌ ဝိမတိဖွင့်လတံ။ [ပါဠိယံ သဗ္ဗေ ဝိဟာရေတိ
 ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ၊ ဧကဿ သဗ္ဗေသု ဝိဟာရေသု နဝကမ္မ ဒေတီတိ အတ္ထော-
 ဝိမတိ၊] ရှေးဝါရ၌ အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင် နဝကမ္မသမ္ပတိ ပေးပုံကို ပြခဲ့၏။ ဤဝါရ၌ကား
 အသက် ဆုံးရုံပင်မက အသက်ဆုံး၍ မီးသဖြိုဟ်ရာကာလ၌ မီးခိုးငြိမ်းသည့်တိုင်အောင် နဝကမ္မ
 သမ္ပတိကို ပေးကြသည်။ [ဓူမဿ+ကာလော ဓူမကာလော၊ ဓူမကာလောယေဝ ဓူမကာလိကံ
 ဣကပစ္စည်း သုတ္တ၌ သက်၊ “ဓူမကာလိကမ္ပိ-မီးခိုးရှိရာ ကာလတိုင်အောင်လည်း၊ ပရိယောသိတံ-
 ပြီးဆုံးစေ အပ်ပြီးသော၊ ဝိဟာရံ-၌၊ နဝကမ္မ-နဝကမ္မသမ္ပတိကို၊ ဒေန္တိ-ကုန်၏”ဟု ပါဠိတော်၌
 ပေးပါ။]

သော ဝိဟာရော-သည်။) ဝိပွကတောနာမ-မည်၏။ ပန-ဆက်၊ ဂေါပါနသီသု-အခြင် ရနယ်တို့သည်။ အာရုဋ္ဌာသု-တက်ရောက်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ ဗဟုကတောနာမ- များစွာ ပြုအပ်ပြီးသော ကျောင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တကော- ထိုအခြင်ရနယ်တို့ တက်ရောက်ပြီးရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (နဝကမ္မာဓိဋ္ဌာယကော- အမှုသစ်ကို စီမံတတ်သော ရဟန်းကို) န ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်၊ ဝါ-ပေးဖွယ် မလို၊ ကိစ္ဆိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းကိုသာ၊ သမာဒါပေတ္တာ-ဆောက် တည်စေပြီး၍၊ (အကူအညီတောင်း၍) (သာမိကောယေဝ-ကျောင်းရှင်ဒါယကာ သည်ပင်)၊ ကာရေဿတိ-ပြီးအောင် ပြုစေလတ်။ [တတော ပဋ္ဌာယ၏ နောက်၌ “န ဒါတဗ္ဗံ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ “နဝကမ္မံ-နဝကမ္မသမ္ပုတိ”ကို န ဒါတဗ္ဗံ-မပေး ထိုက်၊ ဝါ-ပေးဖွယ် မလို”ဟု ပေးပါ။ ကိစ္ဆိဒေဝ သမာဒါပေတ္တာ ကာရေဿတိတိ သာမိကောယေဝ ကိစ္ဆိ ဘိက္ခုံ သမာဒါပေတ္တာ ကာရေဿတိ-သာရတ္ထ။]

ခုဒ္ဒကေ ။ပေ၊ ဆပပ္ပဝဿိကန္တိ-ကား၊ ကမ္မံ-အလုပ်ကို၊ ဩလောကေတ္တာ- ကြည့်ပြီး၍၊ စတုဟတ္ထဝိဟာရေ-၄ တောင်ရှိသော ကျောင်း၌၊ စတုဝဿိကံ-၄ နှစ် ရှိသော၊ (နဝကမ္မံ-ကို) ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏။ ပဉ္စဟတ္ထေ-၅ တောင်ရှိသော ကျောင်း၌၊ ပဉ္စဝဿိကံ (နဝကမ္မံ) ဒါတဗ္ဗံ ဆဟတ္ထေ-၆ တောင်ရှိသော ကျောင်း၌၊ ဆဝဿိကံ (နဝကမ္မံ) ဒါတဗ္ဗံ၊ ပန-ကား၊ အမုယောဂေါ-၂ ဖက်စောင်း မိုးအပ်သော ကျောင်း သည်။ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သတ္တဋ္ဌဟတ္ထော-၇ တောင် ၈ တောင်ရှိသည်။ ဟောတိ-

ဝိပွကတောနာမ။ ။ပါဠိတော်၌ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ အကတံ ဝါ ဝိပွကတံ ဝါ နဝကမ္မံ ကာတံ”ဟု ရှိ၏။ ထိုပါဠိတော်၌ အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော (ပြု၍ မပြီးသေးသော) ကျောင်းသည် ဝိပွကတမည်၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းကို အရကောက်ဖို့ရာ “ယသ္မိံ ။ပေ၊ န အာရောဟန္တိ၊ တာဝ သော ဝိဟာရော ဝိပွကတောနာမ”ဟု အပိုထည့်၍ အနက်ပေးလိုက်သည်။

စတုဟတ္ထဝိဟာရ ။ပေ၊ ဒါတဗ္ဗံ။ ။စတုဟတ္ထဝိဟာရေတိ ဝိတ္တာရပုမာဏတော ဝုတ္တံ၊ ဥဗ္ဗေဒတော ပန အနေကဘူမကတ္တာ ဝမုကီဟတ္ထေန ဝိသတိဟတ္ထောပိ နာနာသက္ကာန ဝိစိတ္ထောပိ ဟောတိ၊ တေနဿ စတုဝဿိကံ နဝကမ္မံ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သေသေသုပိ-ဝိမတိ။ [ရှေး နိဿယ၌ “စတုဝဿိကံ-၄ ဝါရသော ရဟန်း ။ပေ၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးအပ်၏”ဟု အနက်ပေးလေ၏။ ပါဠိတော်၌ “ဆပပ္ပဝဿိကံ နဝကမ္မံ”ဟု အဘိဓမ္မေျ တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် မသင့်ပါ။]

အမုယောဂေါ ပန ။ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။အမုယောဂေါ ပန နေရာဝယ် “အမုယောဂေ ပန”ဟု အာဓာရရှိလျှင် ကောင်း၏။ ခုဒ္ဒကေ ဝိဟာရေ စသော ရှေ့အာဓာရနှင့်လည်း လျော်၏။ ဝုတ္တံ၌ စပ်၊ တသ္မာ၏ နောက်၌ “ဧတ္ထ” ရှိဖွယ် မလို၊ သို့မဟုတ် “ယသ္မာ ပန အမုယောဂေါ သတ္တဟတ္ထော ဟောတိ”ဟု ရှိလျှင်လည်း ကောင်း၏။

ဖြစ်၏။ တသွာ-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤ ၂ ဖက်စောင်း မိုးအပ်သော ကျောင်း၌၊ သတ္တဋ္ဌ
ဝဿိကန္တိ-ကဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ သော-ထို ၂ ဖက်စောင်း မိုးအပ်သော
ကျောင်းသည်၊ နူဝဟတ္ထော-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) နဝဝဿိကမ္ပိ-
၉ နှစ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ (နဝကမ္ပိ) ဒါတဗ္ဗံ၊ ပန-ကား၊ မဟလ္လကေ-ကြီးသော၊
ဒသဟတ္ထေ-၁၀ တောင်ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဧကာဒသဟတ္ထေ-၁၁ တောင်
ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေ ဝါ-၄/ဖက်မိုးအပ်သော ကျောင်း၌သော်လည်း
ကောင်း၊ ပါသာဒေ ဝါ-ပြာသာဒ်ရှည်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒသဝဿိကံ-သော၊
(နဝကမ္ပိ) ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧကာဒသဝဿိကံ-သော၊ (နဝကမ္ပိ) ဝါ-
ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပန-ကား၊ ဒွါဒသဟတ္ထေ-၁၂ တောင်ရှိသော
ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ တတော-ထို ၁၂ တောင်ရှိသော ကျောင်းထက်၊
အဓိကေ ဝါ-အပိုအလွန်ရှိသော ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ လောဟပါသာဒ
သဒိသေဝိ-လောဟပါသာဒနှင့် တူသော ကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒွါဒသဝဿိက
မေဝ-၁၂ နှစ်ရှိသော နဝကမ္ပိကိုသာ၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ တတော-ထို ၁၂ နှစ်ရှိသော
နဝကမ္ပိထက်၊ ဥတ္တရိ-အလွန်၊ န (ဒါတဗ္ဗံ)-မပေးရာ/နဝကမ္ပိကော-အမှုသစ်၌
ယှဉ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အန္တောဝဿေ-ဝါတွင်း၌၊ တံ အာဝါသံ-ထိုကျောင်းကို၊
လဘတိ-၏၊ ဥတုကာလေ-ဆောင်းဥတု နွေဥတုအခါ၌၊ ပဋိဗာဟိတံ-တားမြစ်ခြင်း
ငှာ၊ န လဘတိ-မရ။ [ဥတုကာလေ ပဋိဗာဟိတံ န လဘတိတိ ဟေမန္တဂိမေသု
အညေ သမ္ပတ္တဘိက္ခု၊ ပဋိဗာဟိတံ န လဘတိ-သာရတ္ထ။]

“သစေ သော အာဝါသော ဇီရတိတိ အာဒိ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္စယော” ဝိမတိနှင့်
အညီ ဤမှနောက်၌ ပါဠိမုတ္တဝိနိစ္စယကို ပြလို၍ “သစေ သော အာဝါသော ဇီရတိ”
စသည်ကို မိန့်။] သော အာဝါသော-သည်၊ သစေ ဇီရတိ-အကယ်၍ ဆွေးမြေ့အံ့၊
(ဧဝံသတိ) အာဝါသသာမိကဿ ဝါ-ကျောင်းရှင်ဒါယကာအားသော်လည်းကောင်း၊
တဿ-ထိုကျောင်းရှင်ဒါယကာ၏၊ ဝံသေ-အနွယ်၌၊ ဥပ္ပန္နဿ-ဖြစ်သော၊ ကဿစိ
ဝါ-တစ်စုံတစ်ယောက်အားသော်လည်းကောင်း၊ ကထေတဗ္ဗံ-ပြောရာ၏၊ (ကိံ)
တေ-သင်၏၊ အာဝါသော-သည်၊ နဿတိ-ပျက်စီးနေ၏၊ ဧတံ အာဝါသံ-ကို၊
ဇဂ္ဂထ-စောင့်ရှောက်သူတ်သင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (ကထေတဗ္ဗံ-ရာ၏) (ပြင်
နိုင်လျှင် ပြင်ဖို့ ပြောဆိုရမည်) သော-ထိုကျောင်းရှင် ဒါယကာသည်၊ (ဇဂ္ဂိတံ-
ငှာ) သစေ န သက္ကာတိ-အကယ်၍ မစွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊
ဉာတိ ဝါ-ဆွေမျိုးတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာကေ ဝါ-အလုပ်အကျွေးတို့ကို
သော်လည်းကောင်း၊ (ပစ္စည်း ၄ ပါး ဒါယကာတို့ကို ဆိုသည်) သမာဒါပေတ္တာ-
ဆောက်တည်စေပြီး၍၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော-စောင့်ရှောက်သူတ်သင်ထိုက်၏၊ တေဝိ-ထို
ဆွေမျိုး၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်လည်း၊ (ဇဂ္ဂိတံ-ငှာ) သစေ န သက္ကာန္တိ-ကုန်အံ့၊

(ဧဝံသတိ) သံဃိကေန-သံယာဉုစ္စာဖြစ်သော၊ ပစ္စယေန-ဖြင့်၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော-၏၊ တသ္မိမ္မိ-ထိုသံဃိကပစ္စည်းသည်လည်း၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ဧကံ အာဝါသ-ကျောင်း ၁ ကျောင်းကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-စွန့်လွှတ်ပြီး၍၊ အဝသေသာ-ကြွင်းသော ကျောင်းတို့ကို၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော ကျောင်းတို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-၍၊ ဧကံ-ကျောင်း ၁ ကျောင်းကို၊ သဗ္ဗာပေတုမ္မိ-တည်တံ့စေခြင်းငှာလည်း၊ ဝဇ္ဇတိယေဝ-အပ်သည်သာ။

ဒုဗ္ဘိက္ခေ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ထမင်းရှိရာ အခါ၌၊ (ငစုမ္ပတ်ခေါင်းပါး အစားရှာရာ အခါ၌) ဘိက္ခုသု-တို့သည်၊ ပက္ကန္တေသု-အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်လတ်သော်၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ အာဝါသာ-တို့သည်၊ နဿန္တိ-ပျက်စီးတတ်ကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧကံ (အာဝါသ) ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ (အာဝါသ) ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တယော အာဝါသေ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝိသဇ္ဇေတွာ-စွန့်၍၊ တတော-ထိုကျောင်းတို့မှ၊ (“ဥပ္ပန္နာနိ-ဖြစ်ကုန်သော” ဟု ယောဇနာ ထည့်သည်) ယာဂုဘတ္တစီဝရာဒီနိ-ယာဂု၊ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ-သုံးစွဲကုန်လျက်၊ သေသာဝါသာ-ကြွင်းသော ကျောင်းတို့ကို၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗာယေဝ-စောင့်ရှောက်ထိုက်ကုန်သည်သာ၊ ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ (ကံ) သံဃိကေန-သံယာဉုစ္စာဖြစ်သော၊ ပစ္စယေ-သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ တုယံ-သင်၏အတွက်၊ ဧကံ-၁ ခုသော၊ မဉ္ဇဋ္ဌာနံ-ညောင်စောင်းတည်ရာ အရပ်ကို၊ (ညောင်စောင်းတစ်နေရာ စာကို) ဂဟေတွာ-၍၊ ဇဂ္ဂိဟိ-စောင့်ရှောက်ပါလော၊ (သူ၏ ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို သုံးစွဲ၍ စောင့်ရှောက်ပါ-ဟူလို) ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော-၏။ [မဉ္ဇဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာတိ မဉ္ဇဋ္ဌာနံ ပုဂ္ဂလိကံ ဂဟေတွာ-ဝိမတိ။]

ဗဟုတရံ-သာ၍များစွာ၊ (ညောင်စောင်း ၁ နေရာစာထက် အပိုအလွန်) သစေ ဣစ္ဆတိ-အကယ်၍ အလိုရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ) တိဘာဂံ ဝါ-၃ ခုမြောက်အဖို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-၃ ဖို့ ၃ ဖို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပမုဘာဂံ ဝါ-ထက်ဝက်သော အဖို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒတွာပိ-ပေးပြီး၍လည်း၊ ဇဂ္ဂိပေတဗ္ဗ-စောင့်ရှောက်စေရာ၏။ [တိဘာဂန္တိ တတိယဘာဂံ၊ ဧဝံ ဝိသဇ္ဇေမ္မိ ထာဝရေန ထာဝရပရိဝတ္တနဋ္ဌာနေဧဝ ပဝိသတိ၊ န ဣတရထာ၊ သဗ္ဗသေနာသနဝိနဿတော-ဝိမတိ။] အထသို့မဟုတ်၊ ဧတ္ထ-ဤကျောင်းအိုကြီး၍၊ ထမ္မမတ္တမေဝ-တိုင်မျှသည်သာ၊ အဝသိဋ္ဌ-ကြွင်းကျန် တော့၏၊ ဗဟု-များစွာ၊ ကမ္မံ-ပြုပြင်မှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏၊ (ပြုစရာရှိ၏) ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ (သစေ) န ဣစ္ဆတိ-အကယ်၍ မစောင့်ရှောက်လိုအံ့၊ (ဧဝံသတိ) တုယံ-၏၊ ပုဂ္ဂလိကမေဝ-ပုဂ္ဂလိကကိုသာ၊ ကတွာ-၍၊ ဇဂ္ဂ-စောင့်ရှောက်ပါလော၊ (ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော-၏၊ ဇဂ္ဂိဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗောမှ ယူ၍ ထည့်သည်) ဟိ-

အကျိုးကား၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့ပေးရပါသော်လည်း၊ သံဃဿ-၏၊ ဘဏ္ဍကဋ္ဌပနဋ္ဌာနံ-
ဘဏ္ဍာကလေးများကို ထားရာအရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ နဝကာနံ-သီတင်းငယ်တို့၏၊
ဝသနဋ္ဌာနဉ္စ-နေရာအရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ကျောင်းရှင်ကိုမှီ၍ နေဖို့ရာ အရပ်ကို
လည်းကောင်း) လဘိဿတိ-ရလတံ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဇဂ္ဂိပေတဗ္ဗော-စေ
ထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဇဂ္ဂိတော-စောင့်ရှောက်အပ်သော၊ ကျောင်းသည်၊ တသ္မိ-
ထိုစောင့်ရှောက်သော ရဟန်းသည်၊ ဇီဝန္တေ-အသက်ရှင်လတ်သော်၊ ပုဂ္ဂလိကော-
ပုဂ္ဂလိကကျောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ မတေ-ပုံတော်မူလတ်သော်၊ သံယိကောယေဝ-
သံယိကဖြစ်မြဲသာ၊ (ဟောတိ) သော-ထိုရဟန်းသည်၊ (သံယိကကျောင်းကို စောင့်
ရှောက်မည့် ရဟန်းသည်) သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ-အတူနေတပည့်တို့အား၊ ဒါတုကာ
မော-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကမ္ပံ-အလုပ်ကို၊ ဩလောကေတွာ-
၍၊ တိဘာဂံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပမုံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကံ-
ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို၊ ကတွာ-၍၊ ဇဂ္ဂိပေတဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့
စောင့်ရှောက်စေလတ်သော်၊ (ဤသို့ ၃ ဖို့ ၁ ဖို့ကို၊ သို့မဟုတ် ထက်ဝက်ကို ပုဂ္ဂလိက
ပြု၍ စောင့်ရှောက်စေလတ်သော်) သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ-တို့အား၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ လဘတိ-
၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ဇဂ္ဂနကေ-စောင့်ရှောက်မည့်
ရဟန်းသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ဧကံ အာဝါသံ ဝိသဇ္ဇေတွာတိ အာဒိနာ-
ဧကံ အာဝါသံ ဝိသဇ္ဇေတွာ အစရှိသော၊ နယေန-ဖြင့်၊ ဇဂ္ဂိပေတဗ္ဗော-၏၊ ဣတိ-
သို့၊ (တုရုန္နိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ။)

စ-ဆက်၊ အညံ-သော၊ ဣဒမ္ပိ-ဤစကားကိုလည်း၊ တတ္ထေဝ-ထိုကုရုန္နိအဋ္ဌ
ကထာ၌ပင်၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ကိံ) ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သံယိကံ-သံယာ
ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဘူမိ-မြေကို ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ သောဓေတွာ-သုတ်သင်ပြီး၍၊
သံယိကံ-သော၊ သေနာသနံ-ကျောင်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ (ကိုယ်စီကိုယ်စီ
သံယိကကျောင်း ဆောက်ကြသည်-ဟူလို) ယေန-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သာ ဘူမိ-

သစေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ။ ။သစေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ ဒါတုကာမော ဟောတိတိ
သုစေ သော သံဃဿ ဘဏ္ဍကဋ္ဌပနဋ္ဌာနံ ဝါ အညေသံ ဘိက္ခုနံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဝါ ဒါတုံ န
ဣစ္စတိ၊ အတ္တနော သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနညေဝ ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ တာဒိဿသ “တယံ
ပုဂ္ဂလိကမေဝ ကတွာ ဇဂ္ဂိ”တိ (ဤသို့ပြော၍) န သဗ္ဗံ တဿ ဒါတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော၊ တတ္ထ
ပန ကတ္ထဗ္ဗဝိဓိ ဒေသေန္တော အာဟ ကမ္ပန္တိ အာဒိ-ဝိမတိ။

စဝဉ္စိ စတဉ္စိ။ ။စဝဉ္စိတိ အာဒိမိ ဝယာနုရူပံ (ကုန်ကျစရိတ်အားလျော်စွာ)
တတိယဘာဂေ ဝါ ဥပမုဘာဂေ ဝါ ဂဟိတေ တံ ဘာဂံ ဒါတုံ လဘတိတိ အတ္ထော-ဝိမတိ၊
ဤအလို “စဝဉ္စိ”ဟု ရှိရမည်၊ စတဉ္စိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ ဒါတုံ လဘတိတိ စေတံ တတိယဘာဂံ
ဥပမုဘာဂံ ဝါ ဒါတုံ လဘတိ-သာရတ္ထ၊ ဤအလို “စတဉ္စိ”ဟု ရှိရမည်။

ထိုမြေကို ပဌမံ-စွာ၊ ဂဟိတာ-ယူအပ်ပြီ၊ သော-ထိုပဌမယူသော ရဟန်းသည်၊ သာမိ-အရှင်တည်း၊ ဥဘောပိ-၂ ပါးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ပုဂ္ဂလိကံ- ပုဂ္ဂလိကကို၊ ကရောန္တိ-ကုန်အံ့၊ သောယေဝ-ထိုမြေကို ပဌမယူသော ရဟန်းသည်ပင်၊ သာမိ-တည်း၊ သော-ထိုမြေကို ပဌမယူသော ရဟန်းသည်၊ သံယိကံ-ကကို၊ ကရောတိ-ပြု၏၊ ဣတရော-သည်၊ ပုဂ္ဂလိကံ-ကကို၊ ကရောတိ-၏၊ အညံ-သော၊ ဗဟု-များစွာသော၊ သေနာသနဌာနံ-ကျောင်းနေရာသည်၊ စေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ပုဂ္ဂလိကံ-ကကို၊ ကရောန္တောပိ-ပြုသော ရဟန်းကိုလည်း၊ န ဝါရေတဗ္ဗော-မတားမြစ်ထိုက်၊ ပန-ဆက်၊ အညသ္မိံ-အခြားသော၊ တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ပတိရူပေ-လျှောက်ပတ်သော၊ ဌာနေ-အရပ်သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ (ကျောင်းဆောက်ဖို့ရန် အရပ်မရှိလတ်သော်) တံ-ထိုရဟန်းကို၊ (ပုဂ္ဂလိကကျောင်း ဆောက်သော ရဟန်းကို) ပဋိဗာဟိတွာ-တားမြစ်၍၊ သံယိကံ-သံယိကကျောင်းကို၊ ကရောန္တေနဝ-ပြုသော ရဟန်းသည်သာ၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆောက်သော ရဟန်းအား၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်းနေရာ၌၊ ယံ ဝယကမ္မံ-အကြင်ကုန်ကျမှုကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုကုန် ကျမှုကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ (သံယိကကျောင်းဆောက်သော ရဟန်းက အစား ပေးရာ၏) ပန-ဆက်၊ ကတာဝါသေ ဝါ-ပြုအပ်သော ကျောင်း၏ အနီး၌သော် လည်းကောင်း၊ အာဝါသကရဏဌာနေ ဝါ-ကျောင်းကို ပြုရာအရပ်၌သော်လည်း ကောင်း၊ ဆာယူပဂဖလူပဂရုက္ခာ-အရိပ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်၊ အသီးသို့ ကပ်ရောက် ကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အပလောကေတွာ- သံယာကို ပန်ပြောပြီး၍၊ ဟာရေတဗ္ဗော-ပယ်ရှားထိုက်ကုန်၏၊ (ဆာယူပဂဖလူပဂ ရုက္ခာ-တို့သည်) ပုဂ္ဂလိကာ-ကတို့သည်၊ စေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သာမိ ကာ-သစ်ပင်ရှင်တို့ကို၊ အာပုတ္တိတဗ္ဗော-ပန်ပြောထိုက်ကုန်၏၊ (ပန်ပြော၍ ဖယ်ရှား ထိုက်ကုန်၏) နော စေ ဒေန္တိ - အကယ်၍ အခွင့် မပေးကုန်အံ့၊ (ဖယ်ရှားခွင့်

ယေန ဩ၊ သော သာမီ။ ။တေသု ဒ္ဓိသု ဘိက္ခုသု ယေန သော သာမီတိ တဿာ ဘူမိယာ ဝိဟာရကရဏေ သောဝ သာမီ၊ တံ ပဋိဗာဟိတွာ ဣတရေန န ကာတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော၊ သော ဟိ ပဌမံ ဂဟိတော၊-ဝိမတိ။

ဝယကမ္မံ ဩ၊ ဒါတဗ္ဗံ။ ။သံယိကမြေဝယ် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆောက်မည့် ရဟန်းသည် မြေကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်း စသည်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သစ်သားတို့ကို ယူရခြင်း စသည်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မဆောက်ဖြစ်၍ ပြန်သယ်ရခြင်း စသည်ကြောင့်လည်း ကောင်း ထိုကုန်ကျစရိတ်ကို "ဝယကမ္မံ" ဟု ခေါ်၏။ ထိုနေရာ၌ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆောက်သော ထိုရဟန်းအား သံယိကကျောင်းဆောက်လိုသော ရဟန်းက အစားပေးလိုက်ပါ-ဟူလို၊ [ယော ဇနာ၌ကား ဝယကမ္မန္တိ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ကတဿ ကမ္မဿ မူလံ၊ ဝိဟာရဿ မူလံ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု ဖွင့်လေ၏။]

မပေးကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ယာဝတတိယံ-အောင်၊ အာပုစ္ဆိတ္တာ-၍၊ ရုက္ခအဂ္ဂနက မူလံ-သစ်ပင်၏ ထိုက်တုန်သော အဖိုးကို၊ ဒဿာမ-ပေးကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့လုံး သွင်း၍၊ ဟာရေတဗ္ဗာ-ဖယ်ရှားထိုက်ကုန်၏။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သံယိကဝလ္လိမတ္တမ္ပိ-သံယိကနွယ်မျှ ကိုလည်း၊ အဂ္ဂဟေတော-မယူမူ၍၊ အာဟရိမေန-ဆောင်ယူခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ် သော၊ ဝါ-ခံဆောင်ယူအပ်သော၊ ဥပကရဏေန-မိမိ၏ အဆောက်အဦးဖြင့်၊ သံယိ ကာယ-သော၊ ဘူမိယာ-၌၊ ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရံ-ကို၊ ကာရေတိ-ပြုစေ၏၊ တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ ဥပမုံ-ထက်ဝက်သော ကျောင်းသည်၊ သံယိကံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဥပမုံ-သည်၊ ပုဂ္ဂလိကံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပါသာဒေါ-သည်၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဟေဋ္ဌာ ပါသာဒေါ-ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်သည်၊ သံယိကော (ဟောတိ၊) ဥပရိ-ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်သည်၊ ပုဂ္ဂလိကော (ဟောတိ၊) သော-ထိုရဟန်း သည်၊ (အချို့စာ၌ “ယော” ဟု ရှိ၏၊ “သစေ”ဟု ပရိကပ္ပဇောတက ပါသောကြောင့် “သော” ပါဌ်ကသာ ကောင်းသည်၊ ယောဟူသော အနိယမနှင့် ပရိကပ္ပသည် သဘောတူ၏။) ဟေဋ္ဌာပါသာဒ်-ကို၊ သစေ ဣစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တဿ-ထို ရဟန်း၏ ဥစ္စာသည်၊ ဟောတိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဟေဋ္ဌာစ-ပြာသာဒ်၏ အောက် ထပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပရိစ-ပြာသာဒ်၏ အထက်ထပ်ကိုလည်းကောင်း၊ (သစေ) ဣစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဥဘယတ္ထ-၂ မျိုးသော အောက်ထပ် အထက်ထပ်၌၊ ဥပမုံ- ထက်ဝက်ကို၊ လဘတိ-၏၊ [သံယိကဝလ္လိမတ္တမ္ပိ အဂ္ဂဟေတော အာဟရိမေန ဥပကရ ဏေန သံယိကာယ ဘူမိယာကို လိုက်စေ။] ဒွေ-ကုန်သော၊ သေနာသနာနိ-တို့ကို၊ ကာရေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧကံ-တစ်ကျောင်းသည်၊ သံယိကံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ဧကံ-သည်၊ ပုဂ္ဂလိကံ-သည်၊ ဟောတိ။

[သံယိကပစ္စည်း ပါဝင်သော ကျောင်းဆောက်နည်းကို ပြုလို၍ သစေ ဝိဟာရေ စသည် မိန့်။] ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဥဋ္ဌိတေန-ပေါက်သော၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေန- သစ်သား အဆောက်အဦးဖြင့်၊ သစေ ကာရေတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တတိယဘာဝံ- ၃ ခုမြောက် ၁ ဖို့ကို၊ (၃ ဖို့ ၁ ဖို့ကို) လဘတိ-၏၊ အကတဋ္ဌာနေ-စယ ပမုခတို့ကို မပြုအပ်ဖူးရာ အရပ်၌၊ စယံ ဝါ-အကျည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပမုခံ ဝါ-အဦးစမုခံ ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေ ကရောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဗဟိကုဋ္ဌေ-နံရံ၏ ပြင် ဘက်၌၊ ဥပမုံ-သည်၊ သံဃဿ - သံဃာ၏ ဥစ္စာသည်၊ (ဟောတိ၊) ဥပမုံ-သည်။

အကတဋ္ဌာနေ |ပေ၊ ဗဟိကုဋ္ဌေ။ ။အကတဋ္ဌာနေတိ သေနာသနတော ဗဟိ စယံဒီနံ အကတဋ္ဌာနေ၊-သာရတ္ထ၊ စယံ စသည်တို့ကို သံယိကကျောင်းနံရံ၏ ပြင်ဘက်၌ ပြုရသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ သံယိကမြေပေါ်ဝယ် ပြုရသောကြောင့်လည်းကောင်း “ဗဟိ ကုဋ္ဌေ ဥပမုံ သံဃဿ၊ ဥပမုံ တဿ”ဟု ဆိုသည်။

တဿ-ထိုရဟန်း၏ ဥစ္စာသည်၊ (ဟောတိ) အထ-သို့မဟုတ်၊ မဟန္တံ-ကျယ်ဝန်းသော၊ ဝိသမံ-မညီညွတ်သော အရပ်ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ (ပြည့်အောင် ဖို့၍) အပုဒေ-ခြေရာ မရှိသော အရပ်၌၊ ပဒံ-ခြေရာကို၊ ဒဿေတွာ-ပြ၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တတ္ထ-ထိုကျောင်း၌၊ သံယော-သည်၊ အနိဿရော-အစိုးမရ၊ (“ဣတိ-သို့၊ ဣဒမ္ဗိ-ဤစကားကိုလည်း၊ တတ္ထေဝ-ထိုကုရုန္တိ၌ပင်၊ ဝုတ္တံ” ဟု ပြန်လှည့်ပါ။)

ဧကံ ဝရသေယန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ နဝကမ္ပဒါနဌာနေ ဝါ-နဝကမ္ပသမ္မုတိကို ပေးရာ အရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝဿဂ္ဂေန-ဝါစဉ်အားဖြင့်၊ ပတ္တဌာနေ ဝါ-ရောက်အပ်သော အရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ယံ-အကြင်အိပ်ရာနေရာကို၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏။ ဧကံ-တစ်မျိုးသော၊ တံ ဝရသေယျံ-ထိုကောင်းမြတ်သော အိပ်ရာနေရာကို၊ (ဂဟေတုံ-ငှာ) အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

ပရိယေသိတေ ပတ္တမတိ၊ တဿေ ဝေတန္တိ-ကား၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အာဂန္ဓာ-လော၍၊ ဝသန္တဿ-နေလတ်သော်၊ အန္တောဝဿံ-ဝါ၏ အတွင်း၌၊ တံ-ထိုကျောင်းသည်၊ တဿေဝ-ထိုနဝကမ္ပသမ္မုတိရသော ရဟန်း၏သာ၊ (ဟောတိ) ပန-ဗျတိရိက်၊ အနာဂစ္ဆန္တဿ-ပြန်မလာလတ်သော်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော-သဒ္ဓိဝိဟာရိက အစရှိသူတို့သည်၊ ဂဟေတုံ-ငှာ၊ န လဘန္တိ-မရကုန်။

အထ မဟန္တံ ပေ၊ သံယော။ ။သံယိကမြေကြီးက ချိုင့်ကြီး ချောက်ကြီးဖြစ်နေ၍ ပြည့်အောင် ဖို့ရသည်ကို “ဝိသမံ ပူရေတွာ” ဟု ဆိုသည်။ ချိုင့်ကြီး ချောက်ကြီးဖြစ်သဖြင့် သွား၍ မဖြစ်သည့်အတွက် ခြေရာ မရှိနိုင်သောကြောင့် ထိုဝိသမအရပ်ကိုပင် “အပဒေ” ဟု ဆိုသည်။ ဖို့လိုက်သောအခါ သွား၍ ဖြစ်သည့်အတွက် ခြေရာထင်နိုင်သောကြောင့် “ပဒံ ဒဿေတွာ” ဟု ဆိုသည်။ သံယိကချိုင့်ကြီး ချောက်ကြီးကို ဖို့၍ ခြေချဖြစ်အောင် ပြုပြီးမှ ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဆောက်လျှင် ထိုကျောင်းမျိုး၌ သံဃာ မပိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သာ ပိုင်သည်-ဟူလို။

အညတတြပရိဘောဂပရိက္ခေပါဒိကထာ

၃၂၄။ နာဘိဟရန္တိတိ-ကား၊ အညတြ-အခြားကျောင်းသို့၊ ဟရိတွာ-ဆောင်၍၊ န ပရိဘူဉန္တိ-မသုံးစွဲကြကုန်၊ ဝုတ္တတ္ထာယာတိ-ကား၊ တတ္ထ-ထိုပြုကျနေသော ကျောင်းကြီး၌၊ ယံ မဇ္ဇပိဌာဒိ-အကြင်ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိသော အသုံးအဆောင်သည်၊ (အတ္ထိ) တဿ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိသော အသုံးအဆောင်၏၊ ဝုတ္တတ္ထာယ-စောင့်ရှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ ဝါ-လုံခြုံခြင်းအကျိုးငှာ၊ တံ-ထိုညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်ကို၊ အညတြ-အခြားကျောင်းသို့၊ ဟရိတုံ -ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ

အတ္ထော-နက်၊ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ အခြား
 ကျောင်းသို့ ဆောင်ယူဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) တံ-ထို
 ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်ကို၊ အညကြ-အခြားကျောင်း
 သို့၊ ဟရိတွာ-၍၊ သံယံကပရိဘောဂေန-သံယံကပစ္စည်းကို သုံးစွဲနည်းဖြင့်၊ ပရိ
 ဘူဂ္ဂန္တဿ-သုံးစွဲသော ရဟန်း၏၊ နဋ္ဌ-ပျောက်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိ
 သော အသုံးအဆောင်သည်၊ သုနဋ္ဌ-ကောင်းစွာ ပျောက်သည်၊ (ဟောတိ) ဇိဏ္ဏ-
 ဆွေးမြေ့သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိသော အသုံးအဆောင်သည်၊ သုဇိဏ္ဏ-
 ကောင်းစွာ ဆွေးမြေ့သည်၊ (ဟောတိ)၊ [“ဘဏ္ဍာစား မထိုက်ပါ” ဟူလို့၊] အရောဂံ-
 ဆွေးမြေ့ပျက်စီးခြင်း မရှိသည်၊ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) တသ္မိံ ဝိဟာရေ-ထို
 ပြိုကျသော ကျောင်းကို၊ ပဋိသင်္ခတေ-တစ်ဖန် ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊
 ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်ကို/ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ (ထိုကျောင်းသို့ ပြန်၍ပို့
 ပါ-ဟူလို့) ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန-ဖြင့်၊ ပရိဘူဂ္ဂတော-သုံးစွဲသော ရဟန်း၏၊ နဋ္ဌ
 ဝါ-ပျက်စီးသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်သည်
 လည်းကောင်း၊ ဇိဏ္ဏံ ဝါ-ဆွေးမြေ့သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော
 အသုံးအဆောင်သည်လည်းကောင်း၊ ဂိဝါ-ဘဏ္ဍာစားသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မိံ-
 ထိုပျက်စီးနေသော ကျောင်းကို၊ ပဋိသင်္ခတေ-သော်၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ-အစားပေးထိုက်
 သည်သာ။ [“ပျက်စီးသော ကျောင်းမှ ညောင်စောင်း စသည်ကို မိမိနေရာသို့ ဆောင်
 ယူလျက် ပုဂ္ဂလိကအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲ၍ ပျက်စီးလျှင် ဘဏ္ဍာစားထိုက်သည်၊ ထို
 ကျောင်းကို ပြင်၍ပြီးသောအခါ အစားပေးပါ” ဟူလို့။]

တတော-ထိုပြိုကျသော ကျောင်းမှ၊ ဂေါပါနသီအာဒီနိ-အခြင်ရနယ် အစရှိ
 သော အဆောက်အဦးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ အညသ္မိံ-အခြားသော၊ သံယံကာ
 ဝါသေ-သံယံကကျောင်း၌၊ သစေ ယောဇေန္တိ-အကယ်၍ ယှဉ်စေကုန်အံ့၊ (ဧဝံ
 သတိ) သုယောဇိတာနိ-ကောင်းစွာ ယှဉ်စေအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ) (ဘဏ္ဍာစား
 ပေးဖွယ် မလိုပါ-ဟူလို့) ပန-ကား၊ ပုဂ္ဂလိကာဝါသေ-၌၊ ယောဇေန္တေဟိ-ယှဉ်စေကုန်
 သော ရဟန်းတို့သည်၊ မူလံ ဝါ-အဖိုးကိုမူလည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏၊ ပဋိပါကတိကံ
 ဝါ-တစ်ဖန် ပင်ကိုယ်သဘော ရှိသည်ကိုမူလည်း၊ ကာတဗ္ဗံ - ပြုထိုက်၏၊ ဆဒ္ဓိတ

သစေ |ပေ၊ ကာတဗ္ဗံ။ ။ဤဝါကျကို ထောက်၍ သံယံကကျောင်းပျက်မှ သုံးစွဲ
 ထိုက်သော သံယံကပစ္စည်းများကို အခြားသံယံကကျောင်း၌ သုံးစွဲနိုင်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊
 ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ ပြောင်း၍ သုံးစွဲလိုလျှင် အပ်သောနည်းဖြင့် တန်ဖိုးပေးရမည်၊ ကျောင်း
 ပျက်ကြီးကို ပြင်ဆင်ပြီးသောအခါ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း၌ သုံးစွဲအပ်သော ပစ္စည်းကို အလားတူ
 ပြန်၍ ပေးရမည်ကိုလည်းကောင်း သိရသည်။

ဝိဟာရတော-စွန့်ပစ်အပ်သော ကျောင်းမှ၊ မဇ္ဇဝိဋ္ဌာဒီနိ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အသုံးအဆောင်တို့ကို၊ ထေယျစိတ္တေန-ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းစိတ်ဖြင့်၊ ဂဏှန္တော-ယူသော ရဟန်းကို၊ ဥဒ္ဓါရေယေဝ-ကြွမြောက်ရာအခါ၌ပင်၊ ဘဏှဋ္ဌေန-ဘဏှာ၏ တန်ဖိုးဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ (တစ်ပဲ အောက် တန်လျှင် ဒုက္ကဋ်၊ တစ်ပဲအထက် တစ်မတ်အောက် တန်လျှင် ထုလွှစွဉ်း၊ တစ်မတ်အထက်တန်လျှင် ပါရာဇိကဟု ဆုံးဖြတ်ပါ-ဟူလို။)

ပုန-ဖန်၊ အာဝါသိကုကာလေ-အာဝါသိကရဟန်းတို့ ရှိရာအခါ၌၊ (ဆဋ္ဌိတ ဝိဟာရကို ပြန်၍ နေရာအခါ၌) ဒဿာမိ-ပြန်ပေးအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့လုံးသွင်း၍၊ ဂဟေတွာ-၍၊ သံယိကပရိဘောဂေန-ဖြင့်၊ ပရိဘူဉ္ဇန္တဿ-၏၊ နဋ္ဌံ-သည်၊ သုနဋ္ဌံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဇိဏ္ဏံ-သည်၊ သုဇိဏ္ဏံ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ အရောဂံ-မပျက်မစီး သည်၊ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ပါကတိကံ-ပင်ကိုယ်သဘောရှိသည်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန-ဖြင့်၊ ပရိဘူဉ္ဇန္တဿ-၏၊ နဋ္ဌံ-သည်၊ ဂီဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ အချို့စာအုပ်၌ “နဋ္ဌံ ဝါ ဇိဏ္ဏံ ဝါ ဂီဝါ ဟောတိ”ဟု ရှိ၏၊) တတော-ထိုစွန့်ပစ်အပ်သော ကျောင်းမှ၊ ဒွါရဝါတပါနာဒီနိ-တံခါး၊ လေသောက်ပြုတင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ သံယိကာဝါသေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကာဝါသေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ယောဇိတာနိ-ယှဉ်စေအပ်ကုန်သည်၊ ဝါ-တပ်အပ်ကုန် သည်၊ (သမာနာနိ)၊ ပဋိဒါတဗ္ဗာနိယေဝ-ပြန်၍ ပေးထိုက်ကုန်သည်သာ။ (အာဝါ သိကတို့ နေသောအခါ ပြန်၍ ပေးပါ”ဟူလို။)

ဖာတိကမ္မတ္တာယာတိ-ကား၊ ဝဇ္ဇိကမ္မတ္တာယ-တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှာ၊ (ပရိဝတ္တေတုံ-ခြင်းငှာ)၊ (အနု ဇာနာမိ၌ စပ်)၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဖာတိကမ္မတ္တာယဟူသော ပါဠိ၌၊ ဖာတိကမ္မ-

ဖာတိကမ္မတ္တာယ။ ။ဖာတိသည် ဝဇ္ဇိ၏ ပရိယာယ်တည်း။ ဝဇ္ဇိယာ-တိုးပွားခြင်း ငှာ၊ ကမ္မံ-ပြုအပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် စသည်တည်း။ ဝဇ္ဇိကမ္မံ-စသည်၊ ပါဠိတော်၌ အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော ကမ္မလာ တစ်ထည်ရသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤဖာတိကမ္မကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ ကမ္မလာတစ်ထည်သည် ၁ ပါးတည်းသာ သုံးစွဲနိုင်၏။ ထိုကမ္မလာနှင့် တန်ဖိုးချင်း ညီမျှသော ပစ္စည်းကို လဲလှယ်လျှင် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသော များသော သေနာသနအသုံးအဆောင်ကို ရနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် မဇ္ဇဝိဋ္ဌ စသည်တို့ “ဝဇ္ဇိကမ္မ-တိုးပွားအောင် ပြုတတ်သော ပစ္စည်း”ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့လဲလှယ်ရာ၌ သံဃာဘက်က မရှုံးနိုင်အောင် အညီ အမျှ တန်ဖိုးရှိသော သို့မဟုတ် ပို၍ တန်ဖိုးရှိသော မဇ္ဇဝိဋ္ဌ စသည်ကိုသာ လဲလှယ်ရမည်-ဟူလို။ [ဝဇ္ဇိကမ္မတ္တာယာတိ ယထာ တံ မူလဂ္ဂတော (ထိုမူလတန်ဖိုးမှ) န ပရိဟာယတိ၊ ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗဿ ဧဝံ နိပ္ပာဒေတဗ္ဗဿ မဇ္ဇဝိဋ္ဌာဒီနော အတ္တာယ-ဝိမတိ။]

တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော ဝတ္ထုသည်၊ သမကံ ဝါ-အညီအမျှကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကံ ဝါ-အပိုအလွန်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂနကံ-ထိုက်တန်သော၊ မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒိသေနာသနမေဝ-ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသော အိပ်ရာနေရာသည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။

စက္ကလိကန္တိ-ကား၊ ကမ္မလာဒီဟိ-ကမ္မလာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ (သက္ကလပ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်) ဝေဋ္ဌေတွာ-ရစ်ပတ်၍၊ ကတစက္ကလိကံ-ပြုအပ်သော စက်ဝန်းသဏ္ဍာန်ရှိသော အသုံးအဆောင်သည်၊ (ဥပုန္နံ-ဖြစ်သည်၊ ဝါ-ရသည်၊ ဟောတိ၌ စပ်)၊ အလ္လေဟိ ပါဒေဟိတိ-ကား၊ ယေဟိ-အကြင်ခြေတို့ဖြင့်၊ အက္ကန္တဋ္ဌာနေ-နင်းအပ်သော အရပ်၌၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ (ရေ၏ အရာသည်)၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ ဧဝရူပေဟိ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ (ရေ၏ အရာထင်နိုင်လောက်အောင် စိုနေကုန်သော)၊ (ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်)၊ ပရိဘဏ္ဍကတဘူမိဝါ-ပြုအပ်သော နွားချေးစသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံမှုပရိဘာဏ်ရှိသော မြေကိုသော်လည်းကောင်း၊ သေနာသနံဝါ-အိပ်ရာနေရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ န အက္ကမိတဗ္ဗံ-မနင်းထိုက်၊ [ပရိဘဏ္ဍကတ ဘူမိဝါတိ ကာဠဝဏ္ဏာဒိကတသံဏှဘူမိဝါ သေနာသနံ ဝါတိ မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒိ ဝါ-ဝိမတိ၊ ပရိဘာဏ္ဍကတဘူမိနာမ သဏှမတ္တိကာဟိ ကတာ ကာဠဝဏ္ဏာဒိဘူမိ-သာရတ္ထ၊] ပန-ဆက်၊ ဥဒကသိနေဟမတ္တမေဝ-ရေ၏ အစေးရာမျှသည်သာ၊ သစေ ပညာယတိ-အကယ်၍ ထင်ရှားအံ့၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ သစေ န ပညာယတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ (အက္ကမိတု-ဌာ)၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ပါဒပုဉ္ဇနိ-ခြေသုတ်ကို၊ အလ္လပါဒေဟိပိ-စိုသော ခြေတို့ဖြင့်လည်း၊ အက္ကမိတု-နင်းခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာ၊ သဥပါဟနေန-ဖိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ (ဖိနပ်စီးထားသော ရဟန်းသည်)၊ ဓောတပါဒေဟိ-ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေတို့ဖြင့်၊ အက္ကမိတဗ္ဗဋ္ဌာနေယေဝ-နင်းထိုက်သော နေရာ၌သာ၊ (အက္ကမိတု)၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ (ခြေဆေးပြီးမှ နင်းထိုက်သော၊ ပရိဘာဏ္ဍကတဘူမိ၊ သေနာသနအရပ်ဝယ် ဖိနပ်စီးလျက် မနင်းရ-ဟူလို)။

စောဠကေန ပလိဝေဋ္ဌေတုန္တိ-ကား၊ သုဓာဘူမိယံ ဝါ-အင်္ကျီတေရှိရာ မြေ၌ သော်လည်းကောင်း၊ (အင်္ကျီတေသုတ်ထားသော မြေ၌သော်လည်းကောင်း)၊ ကတပရိဘာဏ္ဍဘူမိယံ ဝါ-ပြုအပ်သော နွားချေးစသည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံမှုပရိဘာဏ်ရှိသော

•စက္ကလိကံ။ ။စက္ကလိကန္တိ ကမ္မလာဒီဟိ ဝေဋ္ဌေတွာ စက္ကသဏ္ဍာနေန ပါဒပုဉ္ဇနယောဂံ (ခြေသုတ်ခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်အောင်) ကတံ-ဋီကာ၊ စက္ကေန-စက်ဝန်းသဏ္ဍာန်အားဖြင့်၊ ကတံ-ပြုအပ်သော အသုံးအဆောင်တည်း၊ စက္ကလိကံ၊ ကတအနက်၌ ဣကပစ္စည်း၊ လ အာဂုံ၊ တစ်နည်း = လိကပစ္စည်းဟု ကြံပါ။ ယောဇနာ၌ကား "စက္ကလိကန္တိ စက္ကာကာရေန လာတိ ပဝတ္ထတိ၊ စက္ကာကာရံ ဝါ လာတိ ဝဏှာတိတိ စက္ကလံ၊ တဒေဝ စက္ကလိကံ"ဟု လာဓာတ်ကြံ၍ ဖွင့်လေသည်။

မြေ၌သော်လည်းကောင်း၊ တဋ္ဌိကာဝါ-သပေါ့ဖျာသည်သော်လည်းကောင်း၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ကဲလား” ဟု ပေး၏) ကဋ္ဌသာရကော ဝါ-သင်ဖြူးဖျာသည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ နတ္ထိ-အံ၊ (ဇဝံသတိ) စောဠကေန-ပုဆိုးကြမ်းဖြင့်၊ ပါဒါ-ခြေတို့ကို၊ ဝေဠေတဗ္ဗာ-ရစ်ပတ်ထိုက်ကုန်၏။ (ညောင်စောင်းစသည်တို့၏ ခြေတို့ကို ရစ်ပတ်ထိုက်ကုန်၏-ဟူလို) တသ္မိ-ထိုပုဆိုးကြမ်းသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ပဏ္ဏမ္ပိ-သစ်ရွက်ကိုလည်း၊ အတ္ထရိတု-ခင်းခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏။ ပန-ဆက်၊ ကိဗ္ဗိ-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ အနတ္ထရိတု-မခင်းမူ၍၊ ထပေန္တဿ-ထားသော ရဟန်း၏။ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ) [ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၏ ခြေကို မဲရစ်ပတ်ဘဲ တစ်စုံတစ်ခုသော်လည်း မခင်းဘဲ ပြခဲသောမြေပေါ်၌ မထားရ၊ ထားလျှင် ဒုက္ကဋ်-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ တတ္ထ-ထိုမေပေါ်၌၊ (သုဓာဘူမိ၊ ကတပရိဘဏ္ဍာဘူမိ၌) နေဝါသိကာ-အမြဲနေခြင်း ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ အနတ္ထတာယဝိ-ခင်းအပ်သော အခင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘူမိယာ-၌၊ ယဒိ ထပေန္တိ-အကယ်၍ ထားကုန်အံ့၊ အဓောတပါဒေဟိဝိ-မဆေးအပ်သော ခြေတို့ဖြင့်လည်း၊ ယဒိ ဝဠေန္တိ-အကယ်၍ သုံးစွဲကုန်အံ့၊ (ဇဝံသတိ) တထေဝ-ထိုနေဝါသိကတို့ အတူသာလျှင်၊ ဝဠေတံ-ငှာ၊ ဝဠတိ။

ပါဒါ ဝေဠေတဗ္ဗာ။ ။ဤပါဠိတော် အဋ္ဌကထာအရ ဝိနည်းဗိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သုဓာဘူမိ ပရိဘဏ္ဍာဘူမိတို့၌ ထိုင်ခုံ ခုတင်တို့၏ ခြေထောက်ကို အဝတ်ဖြင့် ပတ်ပြီးမှ အသုံးပြုလေ့ရှိကြ၏။ “ကတပရိဘဏ္ဍာဘူမိ”၌ ဆေးသုတ်ထားသော ကြမ်းအချောများလည်း ပါဝင်စရာရှိ၏။ ဆေး မသုတ်လျှင်၊ ဆေးပျက်နေလျှင်ကား ပါဝင်မည် မဟုတ်ပါ။

ယဒိ ပန ဝေ၊ ဝဠေတု ဝဠတိ။ ။တတ္ထကို “တေသု ဘိက္ခုသု” ဟု ယောဇနာ၌ လည်းကောင်း၊ “တတ္ထ အာဝါသေ-ထိုကျောင်း၌” ဟု ရှေးနိဿယ၌လည်းကောင်း စွဲသည်ကို စဉ်းစားပါ။ ဆိုလိုရင်းကား = နေဝါသိကရဟန်းတို့သည် သုဓာဘူမိ ကတပရိဘဏ္ဍာဘူမိတို့၌ အခင်းမပါဘဲ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်စသည်ကို ထားလျှင်လည်းကောင်း၊ အဓောတပါဒတို့ဖြင့် သုံးစွဲလျှင်လည်းကောင်း ထိုရဟန်းတို့မှာ တမင်ကြူးလွန်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ရိုးရာသုံးစွဲရိုးအတိုင်း သုံးစွဲခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် အာပတ် မသင့်၊ ထို့ကြောင့် အာဂန္တုကရဟန်းများလည်း ထိုနည်းအတိုင်း သုံးစွဲခြင်းငှာ အပ်ပါ၏-ဟူလို။

ဋီကာ။ ။တထေဝ ဝဠေတု ဝဠတိတိ အညေဟိ အာဝါသိကဘိက္ခုဟိ ပရိဘုတ္တနိဟာရေန ပရိဘုတ္တိတု ဝဠတိ၊ နေဝါသိကာ ပကတိယာ အနတ္ထတာယ ဘူမိယာ ထပေန္တိ စေတေသမ္ပိ အနာပတ္တိယေဝါတိ ဂဏ္ဍိပဒေသု ဝုတ္တံ၊-သာရတ္ထ။

မှတ်ချက်။ ။ယခုအခါ အင်္ဂါတေ သုတ်လိမ်းထားအပ်သော သမံတလင်းပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ ဆေးရောင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပရိကမ်ပြု၍ ဘိလပ်မြေ သုတ်လိမ်းထားသော သမံတလင်းပေါ်၌လည်းကောင်း ခြေအေးသဖြင့် ရောဂါရမည်စိုးသောကြောင့် ဖိနပ်ဖြင့် သွားကြ၏။ ထိုသို့ဖိနပ်ဖြင့် သွားခြင်းကြောင့် သမံတလင်းလည်း မပျက်၊ ဆေးရောင်လည်း မပျက်နိုင်လျှင် နေဝါသိကတို့မှာ အပြစ်ရှိမည် မထင်ပါ။ နေဝါသိကတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုရသော အာဂန္တုကတို့မှာကား ပြောဖွယ် မလို။

န ဘိက္ခုဝေ ပရိကမ္မကတာ ဘိက္ခိတိ-ကာ၊ သေတဘိက္ခိ ဝါ-အဖြူရောင် သုတ်အပ်သော နံရံသည်မူလည်း၊ (ဟောတု-စေ) စိတ္တကမ္မကတာ ဝါ-ပြုအပ်သော ပန်းချီဆေးရေးမှု စသော ဆန်းကြယ်မှုရှိသော နံရံသည်မူလည်း (ဟောတု၊ “ပရိကမ္မကတမည်သည်သာ”-ဟူလို) [သေတဘိက္ခိ ဝါ၌ အဝုတ္တဝိကပ္ပန ဝါသဒ္ဓါဖြင့် နီလ ပိတစသော အခြားအရောင် သုတ်အပ်သော နံရံများကို ယူ။] စ-ဆက်၊ ကေဝလံ-ဒွါရစသည်မဖက် သက်သက်၊ ဘိက္ခိမေဝ-နံရံကိုသာ၊ (အပဿယိတုံ-မှီခြင်းငှာ၊ ဝါ-မှီခွင့်ကို၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်သည်ကား၊) န-မဟုတ်သေး၊ ဒွါရမှီ-တံခါးကိုလည်းကောင်း၊ ဝါတပါနမ္မိ - လေသောက်ပြုတင်းကိုလည်းကောင်း၊ အပဿေနဖလကမ္မိ-တက်မှီပျဉ်ချပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါသာဏတ္ထမ္မိ-ကျောက်တိုင် ကိုလည်းကောင်း၊ ရုက္ခတ္ထမ္မိ-သစ်သားတိုင်ကိုလည်းကောင်း၊ စီဝရေန ဝါ-သင်္ကန်း ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကေနစိဝါ-တစ်စုံတစ်ခုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဝုဋ္ဌိတ္တာ ဒေတ္တာ-မဖုံးအုပ်မှု၍၊ အပဿယိတုံ-မှီခြင်းငှာ၊ ဝါ-ကို၊ န လဗ္ဘတိယေဝ-မရအပ် သည်သာ။

ဓောတပါဒကတိ-ကာ၊ ဓောတပါဒကာ-ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေရိုကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ဓောတေဟိ-ဆေးအပ်ပြီးကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္တမိတဗ္ဗဌာနေ- နင်းထိုက်သော အရပ်၌၊ နိပဇ္ဇိတုံ-လျောင်းခြင်းငှာ၊ ကုက္ကုစ္စယန္တိ-တုက္ကုစ္စကို ပြုကြ ကုန်၏။ ဓောတပါဒကေတိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော-ပါဠိတော်ပါဌ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရိုသေး ၏)၊ ဧတံ-ဤဓောတပါဒကေဟူသော အမည်သည်၊ ဓောတေဟိ-ဆေးအပ်ပြီးကုန် သော၊ ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အတ္တမိတဗ္ဗဌာနဿ-နင်းထိုက်သော အရပ်၏၊ အမိဝစနံ- အမည်တည်း။ [အတိတ္တမိတဗ္ဗဌာနဿေတံ အမိဝစနံတိ ဣမိနာ ဓောတပါဒကေတိ ပါဌဿ ဓောတော ပါဒေါ တိဋ္ဌတိ ဧတ္ထ ဌာနေတိ ဓောတပါဒကံ၊ တသ္မိံ ဓောတ ပါဒကေတိ အတ္ထံ ဒသေတိ၊-ယောဇနာ။]

ဒွါရမှီ ။ပေ၊ န လဗ္ဘတိယေဝ။ ။ဒွါရမှီတိ အာဒိနာ သာမညတော ဝုတ္တတ္တာ ဒွါရ ဝါတပါနာဒယော အပရိကမ္မကတာပိ န အပဿယိတဗ္ဗာ၊ အဇာနိတ္တာ အပဿယန္တဿာပိ ဣဓ လောမဂဏနာယ အာပတ္တိ-ဝိမတိ၊ ဤသို့ဝိမတိဆိုသော်လည်း ဘိက္ခိမေဝ၌ “ဘိက္ခိ”အရ ပရိကမ္မကတာပုဒ်ကို လိုက်စေ၍ ပရိကမ္မကတဘိက္ခိကိုသာ ယူရသကဲ့သို့ ဒွါရစသည်များလည်း ပရိကမ္မကတာသာ ဖြစ်သင့်သည်ဟု ထင်သည်။ မှန်၏- ပါသာဏထမ္မ ရုက္ခထမ္မတို့သည် ပရိကမ္မ ကတ မဟုတ်လျှင် အဝတ်ဖြင့် မဖုံးအုပ်ဘဲလည်း မှီကောင်းစရာရှိပါ၏။ ဤအားလုံးကိုလည်း သံယိကအတွက်ဆိုသည်၊ ပုဂ္ဂလိကအတွက်ကား အလိုရှိသလို သုံးစွဲနိုင်စရာရှိ၏။

ဓောတပါဒကာ ဟုတ္တာ။ ။နောကံ၌ ပရိဘဏ္ဍကတံ ဘူမိံ စသည်ကို ကြည့်၍ ပရိဘဏ္ဍကတဘူမိံ၊ ဘူမတ္ထရဏသေနာသန၊ သံယိကမဉ္ဇဝိဌ စသည်ကို “ဓောတေဟိ ပါဒေဟိ အတ္တမိတဗ္ဗဌာန”ဟု မှတ်ပါ။ ပါဠိတော်၌ “ဘိက္ခု၊ ဓောတပါဒကာ နိပဇ္ဇိတုံ ကုက္ကုစ္စယန္တိ”ဟု

ပစ္စတ္ထရိတွာတိ-ကာ၊ ပရိဘက္ခကတံ-နွားချေးစသည်တို့ဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော၊ ဘူမိံ ဝါ-မြေကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘူမတ္ထရဏသေနာသနံ ဝါ-မြေအခင်းဖြစ်သော အိပ်ရာနေရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ (မြေပြင် ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော အိပ်ရာနေရာကိုသော်လည်းကောင်း၊) သံယံကမဗ္ဗပိဋံ ဝါ-သံယံက ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ သန္တကေန-ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ပစ္စတ္ထရဏေန-အပေါ်လွှမ်းအခင်းဖြင့်၊ ပစ္စတ္ထရိတွာဝ-ခင်းပြီး၍သာ၊ နိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-လျောင်းရာ၏၊ နိဒ္ဒါယတောပိ-အိပ်ပျော်နေသော ရဟန်း၏လည်း၊ ပစ္စတ္ထရဏေ-အပေါ်လွှမ်းအခင်းသည်၊ သင်္ကဋီတေ- တွန့်နေလတ်သော်၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သရီရာဝယဝေါ-ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းသည်၊ မဗ္ဗံ ဝါ-ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ပိဋံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဖုသတိ-အကယ်၍ ထိမိအံ့၊ (အဝံသတိ၊) အာပတ္တိယေဝ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သာတည်း၊ ပန-ဆက်၊ လောမေသု- အမွေးတို့သည်၊ (ဖုသန္တေသု-ထိကုန်လတ်သော်၊) လောမဂဏနာယ-အမွေးတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ အာပတ္တိယေဝ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်ပင်တည်း၊ ပရိဘောဂ သီသေန-သုံးစွဲခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်၊ အပဿယန္တဿာပိ-မှီသော ရဟန်း၏လည်း၊

ရုံ၏၊ ဤဓောတပါဒကပုဒ်သည် ဘိက္ခုနှင့် အရတူတည်း၊ ထို့ကြောင့် ရှေ့ကို လှည့်၍ စပ်လျှင်- ဘိက္ခု၌ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်လည်း စပ်နိုင်၏။ “နိပဇ္ဇိတံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ”ဟူသော နောက် ကြိယာကို စပ်လိုလျှင် ဟုတ္တာထည့်ပြီးမှ စပ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် “ဓောတပါဒတာ ဟုတ္တာ ပေ၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ”ဟု ဖွင့်သည်။ ဟုတ္တာ မထည့်လျှင်ကား ဓောတပါဒကာ၌ ပဌမာယော ဝိဘတ်က ကြိယာဝိသေသနအနက်ကို မဟောနိုင်သောကြောင့် ကုက္ကုစ္စာယန္တိတိုင်အောင် မစပ်နိုင်ပါ။

ယောဓနာ။ ။ယောဇနာ၌ကား ဟုတ္တာတိ ဣမိနာ ဓောတပါဒကာတိ ပဒဿ နိပုဇ္ဇိတံတံ ပဒေ ကြိယာဝိသေသနဘာဝံ ဒဿေတိ၊ ဘိက္ခုတိပဒေ ကာရကဝိသေသနဘာဝံ နိဝတ္တေတိ”ဟု ဟုတ္တာ မထည့်ဘဲ ဓောတပါဒကာပုဒ်က ကြိယာဝိသေသနအနက် ဟောနိုင် ကြောင်းကို ဖွင့်လေ၏။ [အချို့လည်း ဟုတ္တာ မထည့်ဘဲ “ဓောတပါဒကာ-ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေရုံသည် (ဖြစ်၍)”ဟုလည်း ပေးကြ၏။ သဒ္ဓါကျမ်းရင်းတို့နှင့် ညီ-မညီကို စဉ်းစားကြပါလေ။]

ပရိဘက္ခကတံ ပေ၊ အာပတ္တိယေဝ။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ထောက်၍ သံယံက အသုံးအဆောင် သံယံကကျောင်းကို ဝိနည်းဓိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အထူးဂရုစိုက်၍ လေးလေးစားစား သုံးစွဲနေထိုင်လေ့ရှိကြ၏။ “လောမဂဏနာယ အာပတ္တိ”အရ အမွေးဖြင့် ထိလျှင် အမွေးအရေ အတွက်အတိုင်း အာပတ်များစွာ သင့်၏”ဟု ဆိုပြန်သောကြောင့် သာ၍ပင် ဂရုစိုက်ထိုက်ပါ သည်။ ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ သံယံကကျောင်းကို အခင်းမပါဘဲ သုံးစွဲမိသော ဘုန်းကြီးနှင့် ဥပါသကာတို့သည် အပ်ကဲ့သို့သော အမွေး၊ ကြမ်းသော အမွေးပေါက်သော သူစိလောမ၊ ခရလောမ ဘီလူးကြီးများ ဖြစ်ကြရသည်ဟု သဂါထာဝဂ္ဂ ယက္ခသံယုတ်၌ လာပါ သည်။

ဧသေဝနယော-မင်တည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဟတ္ထတလပါဒတလေဟိ-လက်ဖဝါးအပြင်
ခြေဖဝါးအပြင်တို့ဖြင့်၊ ဖုသိတုံဝါ-ထိခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အက္ကမိတုံဝါ-နင်းခြင်းငှာ
လည်းကောင်း၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ [ဟတ္ထတလေန ဖုသိတုံ၊ ပါဒတလေန ဖုသိတုံ ဝါ
အက္ကမိတုံ ဝါတိ ယထာလာဘယောဇနာ ဗဒ္ဓဗ္ဗာ-ယောဇနာ။] မဇ္ဇပိဋ်-ကို နိဟရန္တ
ဿ-ထုတ်ဆောင်သော ရဟန်း၏။ ကာယေ-ကိုယ်၌၊ ပဋိဟညတိ-ထိမိအံ့၊ (ဧဝံ
သတိံ) အနာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ။)

သံဃဘတ္တာဒိ အနုဇာနနကာထာ

၃၂၅။ န သက္ကောန္တိ သံဃဘတ္တံ ကာတုန္တိ-ကား၊ သကလဿ-အလုံးစုံသော၊
သံဃဿ-သံဃာတော်ဖို့၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ န သက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်
ကြကုန်၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိ
တဗ္ဗော) ဧကံ-၁ ပါးသော၊ (ဘိက္ခု) ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-ကုန်သော၊
(ဘိက္ခု) ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (တယော၊ စတ္တာရော၊ ပဉ္စ၊ ဆ၊ သတ္တ၊

သံဃဘတ္တံ။ ။သံဃဿ-သံဃာအားလုံးဖို့၊ ဘတ္တံ-ဘတ်တည်း၊ သံဃဘတ္တံ၊
“သံဃဿ+ဘတ္တန္တိ ကုမိနာ သံဃဘတ္တန္တိ ပဒဿ ဆဋ္ဌိသမာသံ ဒဿေတိ”ဟု ယောဇနာ၌
“ဆဋ္ဌိတပျရိသ်သမာသံ”ဟု ဆိုသော်လည်း ရူပသိဒ္ဓိ၌ ကထိနဒုသံကို စတုတ္ထိတပျရိသ်အရာဝယ်
သွင်းထား၏။ တဒတ္ထသမ္ပဒါနိအနက် ဖြစ်သောကြောင့် (ဖို့) ဟု အနက်ပေးရသည်။ အကျယ်
ယောဇနာလျှင်ကား “ကထိနဿ+အတ္ထာယ+အာဘတ်+ဒုသံ”ဟု ဖြစ်၏။ ဤ၌လည်း
ထိုအတိုင်း အကျယ်ယောဇနာလျှင် “သံဃဿ+အတ္ထာယ+ကတ္တဗ္ဗံ+ဘတ္တံ”ဟု ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်
သံဃဘတ္တံသည် တဒတ္ထသမ္ပဒါနတ္ထ စတုတ္ထိတပျရိသ်သမာသံသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ဆက်ဦးအံ့ ။ “ယူပါယ+ခါရု ယူပါရ၊ ယူပါယ-ယင်တိုင်အလို့ငှာ၊ ဒါရု-သစ်သားတည်း၊
ယူပါရ-သား၊ ဝါ-ယင်တိုင်လုပ်ဖို့ သစ်သား”ဟု သက္ကသဒ္ဓါကျမ်းများ၌လည်း ဤပုံစံကို စတုတ္ထိ
တပျရိသ်သမာသံအဖြစ်ဖြင့် ထုတ်သည်။ [“ဘတ္တံ”ဟူသော အမည်သည် “ထမင်း”ဟူသော
အကပ္ပိယဝေါဟာရ၏ အမည်တည်း၊ ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ကို ကြည့်ပါ။ ဤသို့ အကပ္ပိယ
ဝေါဟာရဖြစ်သော်လည်း ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၏ အနာပတ္တိဝါရ၌ အကပ္ပိယ ဝေါဟာရ
ကိုပင် သံဃဘတ္တံစသည်အတွက် ခွင့်ပြုတော်မူထားသည်။ ဤ၌ကား အများသုံးစွဲရိုးအတိုင်း
တစ်ချို့နေရာ၌ “ဆွမ်း”ဟု ပေးထားပါသည်။ ဥဒ္ဓေသဘတ်စသည်၌လည်း နည်းတူ။]

ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ။ ။ “ဥဒ္ဓေသေန လဒ္ဓဘိက္ခုနံ ဘတ္တံ”ကို ကြည့်၍ “ဥဒ္ဓေသေန လဒ္ဓ
ဘိက္ခုနံ ဘတ္တံ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ”ဟု မဇ္ဈလောပီတပျရိသ်သမာသံ ပြုပါ။ သံယုအထံသွား၍
“သံယုတစ်ပါး ပေးပါ”ဟု လျှောက်ထားသောအခါ ဘတ္တံဒွေသကရဟန်းက အလှည့်ကျသော
ရဟန်း ၁ ပါးကို “မည်သည်အိမ်၌ ဘတ်ရှိပါသည် ကြပါ”ဟု ညွှန်ချရ၏။ ထိုသို့ညွှန်ချခြင်းကြောင့်
ရအပ်သော ဘတ်ကို “ဥဒ္ဓေသဘတ်”ဟု ခေါ်သည်။ နှစ်ပါး သုံးပါးစသည် တောင်းရာ၌လည်း

အဋ္ဌ, နဝတို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။) ဒသ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သံဃတော-သံဃာမှ၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ-ညွှန်ချ၍၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိဇဝံ-သို့၊ ဥဒ္ဓေသေန-ညွှန်ချခြင်းကြောင့်၊ လဒ္ဓဘိက္ခုနံ-ရအပ်သော ရဟန်းတို့ဖို့၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဣစ္ဆန္တိ-ကုန်၏။ အပရေ-အခြားသော ဒါယကာတို့သည်၊ တထေဝ-ထိုအတူပင်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပရိတ္တိန္ဒိတွာ-ပိုင်းဖြတ်၍၊ နိမန္တေတွာ-ပင့်ဖိတ်၍၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့ဖို့၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဣစ္ဆန္တိ-ကုန်၏။ အပရေ-တို့သည်၊ သလာကာယော-စာရေးတံတို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ-ဖြတ်၍၊ (နိမန္တေတွာ တေသံ ဘတ္တံကာတုံ ဣစ္ဆန္တိ) အပရေ-တို့သည်၊ ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထိကံ-ဥပေါသထိကဘတ်လည်းကောင်း၊ ပါဠိပဒိကံ-ပါဠိပဒိကဘတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိဇဝံ-သို့၊ နိယမေတွာ-မှတ်သား၍၊ ဧကဿ-သော၊ (ဘိက္ခုဿ) ဝါ-ဖို့သော်လည်းကောင်း၊ ဗြိန္တံ-ကုန်သော၊ (ဘိက္ခုနံ) ဝါ-တို့ဖို့သော်လည်းကောင်း။

နည်းတူ ဤဥဒ္ဓေသဘတ်သည်လည်း သံယာအထံ သွား၍ လျှောက်သောကြောင့် သံယိကပင်ဖြစ်သည်။ သံယာ၌ မတောင်းဘဲ ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်၍ ပင့်လျှင်ကား “ဥဒ္ဓေသဘတ်”ဟု မခေါ်ရ၊ ပုဂ္ဂလိကနိမန္တနဘတ်ဟုသာ ခေါ်ရသည်။

အပရေ တထေဝ နိမန္တေတွာ။ ။ဤဝါကျဖြင့် နိမန္တနဘတ်ကို ပြသည်။ နိမန္တိယတေ အနေနာတိ နိမန္တနံ၊ နိမန္တနံ+တံ+ဘတ္တံစာတိ နိမန္တနဘတ္တံ၊ ရဟန်းတို့ကို ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဘတ်၊ ယောဇနာ၌ကား “နိမန္တေတွာ လဒ္ဓဘိက္ခုနံ ကာတဗ္ဗံ ဘတ္တံ နိမန္တနဘတ္တံ”ဟု ပြုလေ၏။ ဤနိမန္တနဘတ်သည် သံယာထံ မတောင်းဘဲ ကိုယ်တိုင် ကြိုက်ရာကို ပင့်ဖိတ်လျှင် ပုဂ္ဂလိကဘတ်ဖြစ်၏။ သံယာထံ တောင်းလျှင်ကား ဥဒ္ဓေသဘတ်နှင့် သဘောတူ၏။

သလာကာယော ဆိန္ဒိတွာ။ ။ဤဝါကျဖြင့် သလာကဘတ်ကို ပြ၏။ “သလာကာယ (စာရေးတံဖြင့်)+ကာတဗ္ဗံ+ဘတ္တံ သလာကဘတ္တံ”ဟု ပြု၊ စာရေးတံမဲ့ ချ၍ ကျသော ရဟန်းအား လျှူအပ်သော ဘတ်တည်း။ ယောဇနာ၌ကား “သလာကာယော ဆိန္ဒိတွာ ကာတဗ္ဗံ ဘတ္တံ သလာကဘတ္တံ”ဟု ပြုလေ၏။ “ကာတဗ္ဗံ”ဟု ထည့်ရခြင်းမှာလည်း ကာတုံ ဣစ္ဆန္တိကို ကြည့်၍ ထည့်ရခြင်းတည်း။ နောက် သလာကဘတ္တကထာ၌ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သလာကာယ ဝါ ပဋိကာယ ဝါ-ဥပနိမန္တိတွာ ဩပုဋိတွာ ဥဒ္ဓိသိတုံ”ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် “သလာကာယ+ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ+ဘတ္တံ သလာကဘတ္တံ”ဟုလည်း ပြုနိုင်၏။

မှတ်ချက်။ ။ရှေးက ဝါးခြမ်းစိတ်တွေကို ဖြတ်၍ “မည်သူ့အိမ် ဆွမ်းစားကြပါ” စသည်ဖြင့် စာရေးထားအပ်သောကြောင့် ထိုဝါးခြမ်းဒုတ်တံကလေးများကို “စာရေးတံ”ဟု ခေါ်ကြ၏။ စာရေး၍ ထားသော စက္ကူမဲလိပ်ဖြစ်လျှင်တား အထင်ရဋ္ဌိ တူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းအားဖြင့် “စာရေးတံခေါ်ရသည်”ဟု မှတ်ပါ။ ဤစာရေးတံချခြင်းကိုပင် မဲချသည်”ဟု ခေါ်သည်။ [ပက္ခိကဘတ် စသည်တို့ကို နောက်၌ တိုက်ရိုက်ပြလတံ့။]

၊ပေ၊ ဒသန္တံ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ ဝါ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ-
 ငှာ၊ ဣစ္ဆန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဧတာနိ ဘတ္တာနိ-ဤဘတ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဒေသ
 ဘတ္တံ-လည်းကောင်း၊ နိမန္တနံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော၊ ဣမံ
 ဝေါဟာရံ-ဤခေါ်ဝေါ်ကြောင်း အမည်သို့ ပတ္တာနိ-ရောက်ကုန်ပြီ။ နိမန္တနန္တိ ဣတိ
 သဒ္ဒါ အာဒျတ္ထ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ နိမန္တနန္တိ အာဒိ ဝေါဟာရံ ပတ္တာနိတိ အယုမေတ္ထ
 အတ္ထော-သာရတ္ထ။]

ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-အကြင့်ကြောင့်၊ တေ-ထိုသံဃဘတ် အစရှိသည်တို့ကို၊
 ဒုဗ္ဗိက္ခေ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ထမင်းရှိရာအခါ၌၊ ဝါ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာ
 ရှားရာ အခါ၌၊ (ကာတုံ-ငှာ) သံစေပီ န သက္ကောန္တိ-အကယ်၍မူလည်း မစွမ်းနိုင်
 ကြကုန်၊ ပန-ထိုသို့ပင်မစွမ်းနိုင်ကြပါကုန်သော်လည်း၊ သုဘိက္ခေ-လွယ်ကူစွာ ရအပ်
 သော ထမင်းရှိရာ အခါသည်၊ ဝါ-သာယာဝပြော အစာပေါ်ခြင်းသည်၊ ဇာတေ-
 ဖြစ်လတ်သော်၊ ပန-ဖန်၊ သံဃဘတ္တံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ သက္ခိဿန္တိ-စွမ်းနိုင်ကုန်လတံ၊
 တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တမ္ပိ-ထိုသံဃဘတ်ကိုလည်း၊
 အန္တော-အတွင်း၌၊ ကတ္တာ-ပြုတော်မူ၍၊ (အတွင်းသွင်း၍) အဇုဇနာမိ ဘိက္ခဝေ
 သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တန္တိ အာဒိ-အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထိုအဇုဇနာမိ ဘိက္ခဝေ သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ အစရှိသော ပါဠိ
 ရပ်၌၊ (“သကမ္မကကြိယာ၊ ယှဉ်ကာနောက်နား၊ တတ္ထသွားပူ၊ စွဲငြားကြိယာ၏ ကံ
 ပင်တည်း”ဟူသည်နှင့်အညီ ရှေ့ကြည့်၍ စွဲသည်၊) (တစ်နည်း) တတ္ထ-ထိုသံယိက
 ဘတ်စသည်တို့တွင်၊ (“တတ္ထအစွဲ၊ စိတ်မရဲပူ၊ နောက်လွှဲအရ၊ အစိတ်ခူ၊ ရောယူ
 ပေါင်း၍စွဲ”ဟူသည်နှင့်အညီ နောက်ကြည့်၍ စွဲသည်၊ ယောဇနာ၌လည်း “တတ္ထာတိ
 သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တန္တိ အာဒိ ပါဠေ၊ သံဃဘတ္တာဒိသု ဝါ၊ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ”ဟု
 ဤနှစ်နည်းကို ဖွင့်ထားသည်၊) သံဃဘတ္ထေ-သံဃဘတ်၌၊ ဌိတိကာနာမ-ရပ်တည်
 ကြောင်း အစဉ်မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ (“သံဃာအားလုံး သိမ်းကြုံး၍ လှူသော
 ကြောင့် ထေရ်စဉ် ဝါစဉ် မှတ်သားဖွယ် မရှိ”ဟူလို၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ အမှာကံ-
 ငါတို့သည်၊ ဘုဉ္ဇန္တာနံ-စားနေကုန်စဉ်၊ ဝါ-စားကုန်သော၊ အမှာကံ-တို့၏၊ အဇု-
 ယနေ၊ ဒသဒိဝသာ-ဆယ်ရက်တို့သည်၊ (အဟေသံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ) ဒွါဒသဒိဝသာ-
 ၁၂ ရက်တို့သည်၊ (အဟေသံ) ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ အညတော-အခြားကျောင်း
 တိုက်မှ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာနေထ-ပင့်ဆောင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့ တတ္ထ-
 ထိုသံဃဘတ်၌၊ န ဝတ္ထဝံ-မပြောထိုက်၊ (သံဃာအားလုံး သိမ်းကြုံး၍ လှူသော
 ကြောင့် ဤသို့ဆိုဖွယ် မလို) ပုရိမဒိဝေသသု-ရှေးနေ့တို့၌၊ အမေဟိ-တပည့်တော်
 တို့သည်၊ န လဒ္ဓံ-မရအပ်ပါ၊ ဣဒါနိ - ယခုအခါ၌၊ တံ - ထိုဘတ်ကို၊ အမှာကံ-

စာပံဉ်တော်တို့သို့၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဂါဟေထ-ယူစေပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံမိ-ဤသို့လည်း၊ ဝတ္တံ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ (ဘတ္တုဒ္ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြောဆိုခြင်းငှာ) န လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ တိ-မှန်၊ တံ-ထိုသံယဘတ်သည်၊ အာဂတာဂတာနံ-လာကုန် လာကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိယေဝ-ရောက်သာသည်။

ဥဒ္ဒေသဘတ္တကထာ

ပန-ကာ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာဒိသု-အစရှိသည်တို့၌၊ အယံ-ကာ၊ နယော-ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း၊ ရညာ ဝါ-မင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇမဟာမတ္တေန-ဝါ-မင်း၏အမတ်ကြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ သံယတော-မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-ညွှန်ချ၍၊ ဧတ္တကေ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာနေထ-ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဟိတေ-စေလွှတ်အပ်သော်၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ ယောသေတွာ-ကြွေးကြော်၍၊ ဌိတိကာ-ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-မေးထိုက်၏၊ (ဌိတိကာ-သည်) သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တတော-ထိုအစဉ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို) ဂါဟေတဗ္ဗ-ယူစေထိုက်၏၊ (ဌိတိကာ-သည်) နောစေ (အတ္ထိ)-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ထေရာသနတော-ထေရ်ကြီး၏ နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-ယူစေထိုက်၏၊ ဥဒ္ဒေသကေန-ဆွမ်းကို ညွှန်ချသော ရဟန်းသည်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံပိ-ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို) န အတိက္ကမေတဗ္ဗ-မကျော်စေထိုက်၊ (တစ်နည်း) န အတိက္ကမိတဗ္ဗ-မကျော်လွန်ထိုက်၊ [“ခုတင်ပျက်မည်စိုးလျှင် သူတို့ဘာသာ မခံယူဘဲ ကျော်လွန်စေပါလိမ့်မည်၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ တည်စဉ် ဌိတိကာအတိုင်းသာ နာမည်ခေါ်၍ ညွှန်ချပါ”ဟူလို။] (ယောဇနာ၌ “အတိက္ကမိတဗ္ဗ”ဟု ရှိ၏) ပန-ဆက်၊ တေ-ထိုပိဏ္ဍပါတ်ခုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဓုတဂီ-ဓုတင်ကို၊ ရက္ခန္ဓာ-စောင့်ရှောက်ကုန်လတ်သော်၊ (မပျက်အောင် စောင့်ရှောက်ကုန်လတ်သော်)၊ သယမေဝ-မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို) အတိက္ကမိဿန္တိ-လွန်ကုန်လတ်၊ (တစ်နည်း) အတိက္ကမေဿန္တိ-လွန်စေကုန်လတ်၊ (ဤသို့ရှိလျှင် ကောင်း၏။ “ဓုတင်ပျက်မည်စိုးသောကြောင့် မိမိတို့အလှည့်ကျ ရောက်သောအခါ ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို မခံယူဘဲ လွန်သွားစေကုန်လတ်”ဟူလို။)

ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ-ကို) ဂါဟိယမာနေ-ယူစေအပ်စဉ်၊ အလသဇာတိကာ-ပျင်းရိသူတို့၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ မဟာထေရာ-မဟာထေရ်တို့သည်၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဘန္တေ-တို့၊ ဝိသတိဝဿာနံ-ဝါနှစ်ဆယ်ရှိသော ရဟန်းတို့ဖို့၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို) ဂါဟိယတိ-ယူစေအပ်ပါ၏၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ (ဝါနှစ်ဆယ်ရပြီးသော အရှင်တို့၏) ဌိတိကာ-

တည်နေရာ အစဉ်သည်၊ အတိက္ကန္တာ-လွန်သွားပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ န ဝတ္ထုဗ္ဗာ-မလျှောက်ထိုက်ကုန်၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ထပေတွာ-တန်ရပ်၍၊ (ရှေ့မဆက်ဘဲ တန်ရပ်၍) တေသံ-ထိုမဟာထေရ်တို့ဖို့၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

အသုကဝိဟာရေ-ထိုမည်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဗဟု-များစွာသော၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ-သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ သုတွာ-ကြားရ၍၊ ယောဇနန္တရိကဝိဟာရတောပိ-တစ်ယူဇနာ ခြားကွာသော ကျောင်းတိုက်မှလည်း၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာတတ်ကြကုန်၏။ သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တာနံ-ရောက်လာကုန် ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဌိတဋ္ဌာနတော-တည်ရာအရပ်မှ၊ (ထေရ်စဉ်မှ) ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏၊ အသမ္ပတ္တာနံ-ဆွမ်းညွှန်ရာအရပ်သို့ မရောက်လာကုန်သည် ဖြစ်၍၊ (သမာနာနံ) ပိ-ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥပစာရသီမံ-ဥပစာရသီမံသို့၊ ပဝိဋ္ဌာနံ-ဝင်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့ဖို့၊ အန္တေဝါသိကာဒိသု-အန္တေဝါသိက အစရှိသော တပည့်တို့သည်၊ /ဂဏှန္တေသု- (ကိုယ်စား) ယူကုန်လတ်သော်၊ ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ-ယူစေထိုက်သည်သာ၊ ဗဟိဥပစာရသီမာယ-ဥပစာရသီမံ၏ ပြင်ပ၌၊ ဌိတာနံ-တည်သော ရဟန်းတို့ဖို့၊ ဂါဟေထ-ယူစေပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) န ဂါဟေတဗ္ဗံ-မယူစေထိုက်၊ (အချို့စာအုပ်များ၌ “ဌိတာနံဝါ”ဟုလည်းကောင်း “ဂါဟေတဗ္ဗာ”ဟုလည်းကောင်း ရှိ၏၊ မကောင်း။)

ပန-ဆက်၊ ဥပစာရသီမံ-သို့၊ ဩက္ကန္တေဟိ-သက်ရောက်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ ဧကာဗဒ္ဓါ-တစ်ဆက်တည်း စပ်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ အတ္တနော-၏၊ ဝိဟာရဒ္ဓါရေ ဝါ-ကျောင်းတိုက် တံခါးပေါက်၌သော်လည်းကောင်း၊ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ဝါ-ကျောင်းတိုက်၏အတွင်း၌သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပရိသာဝသေန-ပရိသတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ပရိသတ်နှင့် စပ်သဖြင့်) သီမာဥပစာရသီမံသည်၊ ဝဇ္ဇိတာနာမ-တိုးပွားသည် မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-

ဝဇ္ဇိတာနာမ သီမာ။ ။ကျောင်းတိုက် နှစ်တိုက်သည် အလွန် မဝေးလှ၊ ဥဒ္ဓေသဘတ် ပေါများရာ ကျောင်းတိုက်သို့ ထိုအနီးကျောင်းတိုက်မှ သံဃာများသည် ဆွမ်းညွှန်ချချိန်၌ လာကြရာ ရှေးဦးစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဥဒ္ဓေသဘတ် ပေါများရာကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာတွင်းသို့ ရောက်နေကြ၏။ နောက်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှေ့ရဟန်းများနှင့် တစ်ဆက်တည်းမှာပင် တချို့က ထိုကျောင်းတိုက်၏ တံခါးပေါက်၌ ရှိကြသေး၏။ တချို့က ကျောင်းတွင်းမှာပင် ရှိကြသေး၏။ သို့သော် ဥပစာအတွင်း ရောက်နေသော ရဟန်းတို့၏ ၁၂ တောင်အတွင်း ရောက်သောအားဖြင့် တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်သောကြောင့် ဥပစာရသီမံ ကျယ်သွားသည်မည်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကျောင်းတံခါးပေါက်၌ ရှိနေကြသေးသူ မိမိတို့ကျောင်းတွင်းမှာပင် ရှိနေသူများ အတွက်လည်း ယူပါစေ-ဟူလို။

ကြောင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-ထိုက်၏။ သံယနဝကဿ-သံယနောရဟန်းအား၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ္ထေ-ကို) ဒိန္နေပိ-ပေးအပ်ပြီးသော်လည်း၊ (ညွှန်ချပြီးသော်လည်း) ပစ္ဆာ-မှ အာဂတာနံ-ရောက်လာသော ရဟန်းတို့ဖို့ ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ-ယူစေထိုက်သည်သာ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ ဒုတိယဘာဂေ-ဒုတိယအဖို့သည်၊ ထေရာသနံ-သို့ အာရုဇ္ဈေ-တက်ရောက်ပြီးလတ်သော်၊ ပုန-ဖန်၊ အာဂတာနံ-တို့၏ (အထံသို့) ပဌမဘာဂေါ-သည်၊ န ပါပုဏာတိ-မရောက်၊ ဒုတိယဘာဂတော-မှ၊ ဝဿဂ္ဂေ (ဂ္ဂေ)န-ဝါအပိုင်း အခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ဝါစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။ [“ဂဏီယတီတိ ဂံ၊ ဝဿမေဝ+ ဂံ ဝဿဂ္ဂံ”ဗု ယောဇနာ ပြု၏။ ဂံတစ်လုံးတည်းက ရေတွက်ခြင်းအနက်ကို မဟောနိုင်သောကြောင့် စဉ်းစားထိုက်သည်။]

ဧကသ္မိ-တစ်ခုသော၊ ပိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဧကံ-တစ်ခုသော၊ ဘတ္ထုဒ္ဒေသဌာနံ-ဆွမ်းညွှန်ချရာ အရပ်ကို၊ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ-ပိုင်းခြား သတ်မှတ်၍၊ ဂါဝုတပုမာဏာယပိ-တစ်ဂါဝုစ်အတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဥပစာရသီမာယ-၌၊ ယတ္ထကတ္ထစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ အာရောစိတံ-လျှောက်အပ်သော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္ထံ-ကို၊ တသ္မိယေဝ ဘတ္ထုဒ္ဒေသဌာနေ-ထိုဆွမ်းညွှန်ချရာ အရပ်၌သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-ယူစေရာ၏။ (ဤသို့သတ်မှတ်ထားသော အရပ်၌ ယူစေမှ အခြားတိုက်က လွယ်စွာ သိနိုင်သည်။) ဧကော-တစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဧကဿ-တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော-၏ (အထံသို့) ပဟိဏာတိ-စေလွှတ်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) သွေပိ-နတ်ဖြန့်၌လည်း၊ သံယတော-မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-၍၊ ဒသ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဟိဏထ-စေလွှတ်ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှာ၍၊ (ပဟိဏာတိ-အံ၊ ဧဝံသတိ၊) တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ (ဒါယကာက လျှောက်အပ်သော ရဟန်းသည်) သော အတ္ထော-ထိုအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဘတ္ထုဒ္ဒေသကဿ-ဆွမ်းညွှန်ချသော ရဟန်းအား၊ အာရောစေတဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏။ တံ ဒိဝသံ-ထိုနေ၌၊ (စေလွှတ်ရာ နေ၌) သစေ ပမုဿတိ-အကယ်၍ မေုနေအံ၊ (ဧဝံသတိ) ဒုတိယဒိဝသေ-ဒုတိယနေ၌၊ ပါတောဝံ-စောစောကပင်၊ (ဆွမ်းမညွှန်ချမီကပင်) အာရောစေတဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏။ အထ-သို့မသုတ်၊ ပမုဿိတွာဝ-မေု၍ သာလျှင်၊ ပိဏ္ဏာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ပဝိသန္ဓော-ဝင်လတ်သော်၊ ဝါ-ဝင်ကာမှ၊ (သစေ) သရတိ-အကယ်၍ အမှတ်ရအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ယာဝ-လောက်၊ ဥပစာရသီမံ-ကို၊ နာတိက္ကမတိ-မလွန်သေး၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ ဘောဇနသာလာယ-ဆွမ်းညွှန်ချရာ ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ [ဘောဇနသာလာယာတိ ဘတ္ထုဒ္ဒေသဌာနဘူတာယ ဘောဇနသာလာယာ-သာရတ္ထ။] ယံ ပကတိဋ္ဌိတိကာ-အကြင်ပကတိတည်ရာ အစဉ်သည်၊ (အတ္ထိ) တဿာဧဝ-ထိုပကတိတည်ရာ အစဉ်၏သာလျှင်၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊

ဂါဟေတဗ္ဗ-လူစေရာ၏။ ဥပစာရသီမံ-ကို အတိက္ကန္တာ-လွန်လာကုန်သော၊ ဘိက္ခုစ-
တို့သည်လည်း၊ ဥပစာရသီမဋ္ဌကေဟိ-ဥပစာရသီမိဋ္ဌိ တည်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊
ဧကာဗဒ္ဓါ-တစ်ဆက်တည်း စပ်နေကုန်သည်။ သစေပိ ဟောန္တိ-အကယ်၍မူလည်း
ဖြစ်ကုန်အံ့၊ အညမည-အချင်းချင်း၊ ဒွါဒသဟတ္ထန္တရံ-၁၂ တောဇ်၏ အတွင်းကို၊
အဝိဇဟိတ္တာ-မစွန့်မူ၍၊ သစေပိ ဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍မူလည်း သွားကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိပိ)
ပကတိဋ္ဌိတိကာယ-၏။ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။

ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ ဧကာဗဒ္ဓေ-
တစ်ဆက်တည်း စပ်ခြင်းသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ဥပစာရသီမာယ-၏။ ဗဟိ-
ပြင်ဘက်၌၊ (ပြင်ဘက်ရောက်မှ) ယသ္မိံ ဌာနေ-အကြင်နေရာ၌၊ သရဟိ-အမှတ်
ရ၏။ ဘတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ နဝံ-အသစ်ဖြစ်သော၊ ဌိတိကံ-တည်ရာအစဉ်ကို၊ ကတ္တာ-
၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။ အန္တောဂါမေ-ရွာတွင်း၌၊ အာသနသာလာယ-ထိုင်နေရာ စရပ်၌၊
(ထိုင်နေရာ စရပ်ရောက်မှ) သရန္တေန-အမှတ်ရသော ရဟန်းသည်၊ အာသနသာ
လာယ-၌၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။ ယတ္ထကတ္တစိ-၌၊ သရိတ္တာ-၍၊
ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ-ယူစေထိုက်သည်သာ၊ အဂါဟေတု-မယူစေခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-
မအပ်၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ အဂါဟေတု-ငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊
ဧတံ-ဤဥဒ္ဓေသဘတ်ကို၊ (ရဟန်း ၁ ပါးကို စေလွှတ်၍ လျှောက်ထားအပ်သော
ဥဒ္ဓေသဘတ်ကို) ဒုတိယဒိဝသေ-၌၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်တော့၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊
(အဂါဟေတု န ဝဋ္ဋတိ) [လျှောက်တုန်းက “သွေ-နက်ဖြန်”ဟု လျှောက်ခဲ့သော
ကြောင့် ယခု ထိုလျှောက်ရာနေ့သို့ ရောက်နေကား ဒုတိယနေ့၌ ဤဥဒ္ဓေသဘတ်ကို
ခံယူခွင့် မရှိတော့၊ သွေတိ နိယမေတ္တာ ဝုတ္တတ္တာ ဒုတိယဒိဝသေ န လဗ္ဘတိ-
ယောဇနာ။] ဣတိ-ဤတွင် ရဟန်းတစ်ပါးအထံ လျှောက်ထားအပ်သော ဥဒ္ဓေသ
ဘတ်နှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ် အပြီးတည်း။ (ဣတိတစ်လုံး အကျေကြီး။)

သကဝိဟာရတော-မိမိတို့၏ ကျောင်းတိုက်မှ၊ (အချို့စာ၌ “ပကတိပိဟာရ
တော-ပင်ကိုယ်နေရာ ကျောင်းတိုက်မှ”ဟု မူကွဲရှိ၏။) အညံ-အခြားသော၊ ပိဟာရ-
ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂစ္ဆန္တေ-သွားကြကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ကောစိ-
တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ-ကို၊ သစေ ဥဒ္ဓိသာပေတိ-
အကယ်၍ ညွှန်ချစေအံ့၊ (ဥဒ္ဓေသဘတ် လျှူလို၍ ထေရ်စဉ်အတိုင်း ညွှန်ချစေအံ့၊
ဧဝံသတိ) ယာဝ-လောက်၊ အန္တောဥပစာရေ ဝါ-ဥပစာရသီမံ၏ အတွင်း၌သော်
လည်းကောင်း၊ ဥပစာရသီမဋ္ဌကေဟိ-ဥပစာရသီမိဋ္ဌိ တည်ကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊
သဒ္ဓိံ-တကွ၊ ဝုတ္တနယေန-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ (၁၂ တောင် မလွန်သော
နည်းအားဖြင့်) ဧကာဗဒ္ဓါ ဝါ - တစ်ဆက်တည်း စပ်နေကုန်သော်လည်းကောင်း။

ဟောန္တိ ဖြစ်ကုန်၏။ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ သကဝိဟာရေ-၌၊ ဌိတိကာဝသေနေဝ-
 ဖြင့်သာလျှင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-ထိုက်၏။ [သကဝိဟာရေ ဌိတိကာဝသေနေဝ ဂါဟေ
 တဗ္ဗတိ ယံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ အပ္ပဝိဋ္ဌတ္တာ သကဝိဟာရေ ဌိတိကာဝသေနေဝ
 ဂါဟေတဗ္ဗ-ယောဇနာ] ပန-ကား၊ ဗဟိဥပစာရေ-၌၊ ဌိတာနံ-တည်နေကုန်သော
 ရဟန်းတို့အား၊ ဒိန္နံ-လျှူအပ်သော ဥဒ္ဓေသဘတ်ကို၊ (ဂါဟေတဗ္ဗ၌ စပ်၊) ဘန္တေ-
 တို့၊ သံယတော-မှ၊ ဧတ္ထကေနာမ - ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသည်မည်ကုန်သော၊
 ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိသထ - ညွှန်ချပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ ဝုတ္တေ - လျှောက်အပ်သော်၊
 သမ္ပတ္တာနံ - ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့ဖို့၊ ဂါဟေတဗ္ဗ - ယူစေရာ၏။ တတ္ထ-
 ထိုလျှူရာအရပ်သို့၊ (သမ္ပတ္တာနံယေဝ၌ စပ်၊) ဒွါဒသဟတ္ထန္တရံ-ကို၊ အဝိဇယိတွာ-
 ၍၊ ဧကာဗဒ္ဓနယေန-တစ်ဆက်တည်းစပ်ခြင်းဟူသော နည်းဖြင့်၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊
 ဌိတာနံပိ-တည်ကုန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ပတ္တာနံယေဝ-ရောက်လာကုန်
 သော ရဟန်းတို့ဖို့သာ၊ (ဂါဟေတဗ္ဗ) ဣတိ-သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-ထိုက်၏။

ယံ ဝိဟာရံ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်၏။ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ ပဝိဋ္ဌာနံ-ဝင်ပြီးကုန်
 သော ရဟန်းတို့အား၊ (သကဝိဟာရတော အညံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တေ ဘိက္ခုတို့ကို ဆို
 သည်) သစေ အာရောစေတီ-အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊ (ဥဒ္ဓေသဘတ်ကို ညွှန်ချ
 ပေးပါရန် လျှောက်အံ့) (ဧဝံသတိ) တဿ ဝိဟာရဿ-ထိုင်လျှောက်အပ်သော
 ကျောင်းတိုက်၏၊ ဌိတိကာဝသေနေ-ဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။ ဂါမဒ္ဓါရေ ဝါ - ရွာတံခါး

တတ္ထ |ပေ၊ သမ္ပတ္တာနံယေဝ။ ။စာအုပ်တို့၌ “ဌိတာပိ သမ္ပတ္တာနံယေဝါတိ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ”ဟု တွေ့ရ၏။ သို့သော် ယောဇနာ၌ “တတ္ထာတိ ဒိန္နဌာနံ၊ သမ္ပတ္တာနံယေဝါတိ သမ္ပန္နော”ဟု
 စာစပ်ကို ပြသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရှေ့ဝါကျ၌ “သမ္ပတ္တာနံ”နှင့် ထပ်တူဖြစ်သည့်အတွက်
 “သမ္ပတ္တာနံယေဝ”ဟု ဧဝပါသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒူရေ ဌိတာနံ သမ္ပတ္တာနံယေဝါတိ”ဟု
 ပါဠိမှန် ရှိစေ၊ သမ္ပတ္တာနံယေဝါ၏ စပ်ပုဒ်ကို “ဂါဟေတဗ္ဗံ”ဟု ရှေ့ဝါကျမှ လိုက်စေ၊ ဆိုလိုရင်း
 ကား = “တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်အတွင်း ဆက်စပ်နေကြလို့ရှိရင် တစ်ယူဇနာဝေးသော အတန်းပင်
 ဖြစ်စေကာမူ ထိုဥဒ္ဓေသဘတ်ကို ယူစေရမည်”ဟူလို။

အာရောစေတီ၊ အာရောစေန္တိ။ ။စာအုပ်တို့၌ “အာရောစေန္တိ”ဟု တွေ့ရ၏။
 ကောစိ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ ဥဒ္ဓိသပေတိမှ ကောစိဟူသော ကတ္တားသည် လိုက်လျက်ရှိ၏။ မှန်၏။
 “ကောစိ |ပေ၊ တာဝ သကဝိဟာရေ ဌိတိကာဝသေနေဝ ဂါဟေတဗ္ဗံ”သည် မူလကျောင်း
 တိုက်၏ ဥပစာကို မလွန်သေးခင် လျှောက်ထားပုံကို ပြသော နည်းတည်း။ “ဗဟိဥပစာရေ
 ဌိတာနံ စသော နည်းကား မူလကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာကို လွန်မှ လျှောက်ထားပုံကို ပြသော
 နည်းတည်း။ “သစေ ယံ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ” စသော ဤနည်းကား သွားမည့်ကျောင်းတိုက်၏
 ဥပစာကို ဝင်ပြီးမှ လျှောက်ပုံကို ပြသော နည်းတည်း။ အလျှူရှင်မှာ “ကောစိ”ဟူသော ကတ္တား
 ပုဂ္ဂိုလ်ချည်းသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “အာရောစေတီ”ဟူသာ ရှိသင့်ပါသည်။

ပေါက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝီထိယံ ဝါ-လမ်းမ၌သော်လည်းကောင်း၊ စတုက္ကေ
 ဝါ-လမ်း ၄ ခုတို့၏ ပေါင်းဆုံရာ အရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (လမ်း၄ ခွ၌သော်
 လည်းကောင်း) အန္တရယရေ ဝါ-အိမ်တွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ [အန္တရယရေတိ
 အန္တောဂေဟေ-သာရတ္ထ။] ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်
 သော ဒါယကာသည်၊ သံယုဒ္ဓေသံ-သံယာမှ ညွှန်ချအပ်သော ဘတ်ကို၊ သစေပိ
 အာရောစေတိ-အကယ်၍မူလည်း လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ-
 ထိုထိုအရပ်၌၊ (ဂါမဒ္ဓါရ၊ ဝီထိ၊ စတုက္ကတို့၌) အန္တောဗ္ဗပစာရဂတာနံ-တစ်ဆယ့်
 နှစ်တောင် ဥပစာအတွင်း၌ ရောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့ဖို့၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏။

[ဂါမဒ္ဓါရ၊ ဝီထိ၊ စတုက္ကတို့၌ တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်အတွင်းကို “ဥပစာ” ဟု ယူရ
 သော်လည်း အန္တရယရ၌ ဥပစာယူပုံမှာ ထိုနှင့် မတူသောကြောင့် “ယရူပစာရော
 ဧတ္ထ” စသည်ကို မိန့်။] စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤ ၄ မျိုးသော ဥပစာတို့တွင်၊ (ဂါမဒ္ဓါရ
 ပံစာရ၊ ဝီထိဥပစာရ၊ စတုက္ကုပစာရ၊ ယရူပစာရ ၄ မျိုးတို့တွင်၊ ယောဇနာ၌ကား
 “ဝီထိနှင့် စတုက္ကကို ပေါင်း၍ “ဧတ္ထာတိ တီသု ဥပစာရေသု” ဟု စွဲ၏။) ယရူပစာရော-
 ယရူပစာရကို (ဝေဒိတဗ္ဗော၌ စပ်) ဧကံ ယရံ-၁ အိမ်ဟူသော၊ ဧကူပစာရံ-တူသော
 ဥပစာရှိသော အရပ်လည်းကောင်း၊ ဧကယံရံ-သော၊ နာနူပစာရံ-ကွဲပြားသော
 ဥပစာရှိသော အရပ်လည်းကောင်း၊ နာနာယရံ-ကွဲပြားသော အိမ်ရှိသော၊ ဧကူ
 ပစာရံ-အရပ်လည်းကောင်း၊ နာနာယရံ-သော၊ နာနူပစာရံ-အရပ်လည်းကောင်း၊
 ကူတိ-သို့၊ ကူမေသံ-ဤစတုက္ကတို့၏၊ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-၏၊ တတ္ထ-ထိုဧက
 ယရ ဧကူပစာရ စသော ၄ မျိုးတို့တွင်၊ ဧကကုလဿ-၁ ဦးသော အမျိုး၏၊ ယံ
 ယရံ-အကြင်အိမ်သည်၊ ဧကဝဠုဉ္စ-တံခါးတစ်ပေါက်ဖြင့် ဝင်ရောက်သုံးစွဲထိုက်သည်၊
 ဟောတိ-၏၊ [ဧကဝဠုဉ္စန္တိ ဧကေန ဒွါရေန၊ ဝဠုဉ္စိတဗ္ဗံ-ဋီကာ။] တံ-ထိုအိမ်သည်၊
 သုပ္ပပါတပရိစ္ဆေဒဿ-ဗန်း (စကော) ကျရာ အပိုင်းအခြား၏၊ အန္တော-အတွင်း၌၊
 ဧကူပစာရံနာမ-တူသော ဥပစာရှိသော အိမ်မည်၏၊ တတ္ထ-ထိုအိမ်၌၊ ဥပ္ပန္နော-
 ဖြစ်သော၊ ဥဒ္ဓေသလာဘော-ဥဒ္ဓေသလာဘ်သည်၊ (ပါပုဏာတိ၌၊ စပ်) တသ္မိံ
 ဥပစာရေ-၌၊ ဘိက္ခာစာရဝတ္ထေနပိ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်
 လည်း၊ ဌိတာနံ-ရပ်နေကုန်သော၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့)
 ပါပုဏာတိ-၏၊ ဧတံ-ဤအရပ်သည်၊ ဧကံ ယရံ-သော၊ ဧကူပစာရံနာမ-တူသော
 ဥပစာရှိသော အရပ်မည်၏။

ပန-ကား၊ ဧကံ-သော၊ ယံ ယရံ-အကြင်အိမ်ကို၊ (ကတံ၌ စပ်) ဒွိန္နံ ဘရိယာနံ-
 မယား ၂ ယောက်တို့၏၊ သုခဝိဟာရတ္ထာယ-ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊
 မဇ္ဈေ-၌၊ ဘိတ္တိ-နံရံကို၊ ဥဌာပေတွာ-ထစေ၍၊ ဝါ-ထောက်၍၊ နာနာဒွါရဝဠုဉ္စ-
 ကွဲပြားသော တံခါးပေါက်ဖြင့် ဝင်ရောက်သုံးစွဲထိုက်သည်ကို၊ ကံတံ - ပြုအပ်ပြီ။

တတ္ထ-ထိုအိမ်၌၊ ဥပ္ပန္နော-သော၊ ဥဒ္ဓေသလာဘော-သည်။ ဘိတ္တိအန္တရိကဿ-
 နံရံဖြင့် ခြားကွယ်အပ်သော ရဟန်း၏ အထံသို့၊ (ဘိတ္တိအန္တရိကဿဟု ရှိလျှင်
 ကောင်း၏။) န ပါပုဏာတိ-မရောက်၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ-ထိုထိုအရပ်၌၊ (မိမိထိုင်
 နေရာဘက်၌) နိသိန္နသေဝီ-ထိုင်နေသော ရဟန်း၏ (အထံသို့) သာ၊ ပါပုဏာတိ-
 ၏၊ ဧတံ-ဤအရပ်သည်။ ဧကံ ယရံ-သော၊ နာနူပစာရံနာမ-ကွဲပြားသော ဥပစာ
 ရှိသောအရပ်မည်၏။

ပန-ကား၊ ယသ္မိံ ယရေ-၌၊ ဗဟူ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ နိမန္တေတွာ-၍၊
 အန္တောဂေဟတော-အိမ်တွင်းမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ဧကာဗဒ္ဓေ-တစ်ဆက်တည်း စပ်သည်
 တို့ကို၊ ကတွာ-၍၊ ပတိဝိဿကယရာနိပိ-ရှေးရှုစင်အပ်သော အိမ်တို့ကိုလည်း၊ ဝါ-
 အိမ်နီးချင်းတို့ကိုလည်း၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ နိသီဒါပေန္တိ-ထိုင်စေကြကုန်၏၊ တတ္ထ-
 ထိုအိမ်၌၊ ပေ၊ ပါပုဏာတိ၊ နာနာကုလဿ-ကွဲပြားသော အမျိုး၏၊ ယံပိ နိဝေသနံ-
 အကြင်အိမ်ကိုလည်း၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဘိတ္တိ-နံရံကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ ဧကဒ္ဒါရေနေဝ-
 တစ်ခုတည်းသော တံခါးဖြင့်သာ၊ ဝဠုန္တိ-ကုန်၏၊ တကြာပိ-ထိုအိမ်၌လည်း၊ ဧသေဝ
 နယော-တည်း၊ ဧတံ-ဤအရပ်သည်။ နာနာယရံ-သော၊ ဧကူပစာရံနာမ-မည်၏။

ပန-ကား၊ နာနာနိဝေသနေသု-အမျိုးမျိုးသော အိမ်တို့၌၊ [နာနာနိဝေသနေ
 သူတိ နာနာကုလဿ နာနူပစာရေသု နိဝေသနေသု-ဝိမတိ။] နိသိန္နာနံ-ထိုင်နေ
 ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အထံ၌)၊ ယော ဥဒ္ဓေသလာဘော-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-၏၊
 ဘိတ္တိစ္ဆိဒ္ဓေန-နံရံ၏ အပေါက်ဖြင့်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ကိဉ္ဇာပိ ဒိဿန္တိ-အကယ်၍ကား
 မြင်အပ်ပါပေကုန်၏၊ (ပန-ထိုသို့ပင် မြင်အပ်ပါကုန်သော်လည်း၊) တသ္မိံ တသ္မိံ
 နိဝေသနေ-ထိုထိုအိမ်၌၊ နိသိန္နာနံယေဝ-နေကုန်သော ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့သာ)၊
 ပါပုဏာတိ-၏၊ ဧတံ-သည်။ နာနာယရံ-သော၊ နာနူပစာရံနာမ-မည်၏။

ပန-ကား၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဂါမဒ္ဒါရဝီထိစတုက္ကေသု-ရွာတံခါး၊
 လမ်းမ၊ လမ်းလေးခွတို့တွင်၊ အညတရသ္မိံ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဌာနေ-
 အရပ်၌၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ-ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ အညသ္မိံ-မိမိမှ တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုသ္မိံ-
 သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ အတ္တနောဝ-မိမိ၏ (အထံသို့) သာ၊ ပါပုဏာ
 ပေတွာ-ရောက်စေပြီး၍၊ ဒုတိယဒိဝသေပိ-၌လည်း၊ တသ္မိံယေဝ ဌာနေ-ထိုအရပ်
 ၌ပင်၊ အညံ-အခြားသော ဥဒ္ဓေသဘတ်ကို၊ လဘတိ-၏၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊
 အညံ-မိမိမှ တစ်ပါးသော၊ နဝကံဝါ-သီတင်းငယ်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပုဗ္ဗံဝါ-သီတင်း
 ကြီးမူလည်းဖြစ်သော၊ ယံ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တဿ-ထိုရဟန်းဖို့၊ ဝါ-
 ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်၊ သစေ နတ္ထိ-
 အံ၊ (စံသုတိ) အတ္တနောဝ-မိမိ၏ အထံသို့သာ၊ ပါပေတွာ-၍၊ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ-စား
 ထိုက်၏။

အာသနသာလာယ-ထိုင်နေရာ စရပ်၌၊ ဝါ-ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ နိသီဒိတွာ-၍၊
 ဘိက္ခုသု-တို့သည်၊ ကာလံ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ ပဋိမာနေန္တေသု-မျှော်လင့်နေကုန်စဉ်၊
 ဝါ-ဆိုင်းငံ့နေကုန်စဉ်၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ သံဃုဒ္ဓေသ-
 ပုတ္တံ-သံဃာမှ ညွှန်ချအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့
 သော်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓေသပုတ္တံ-ညွှန်ချအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ
 ဝါ-လည်းကောင်း၊ သံဃတော-မှ ဥဒ္ဓိသိတွာ-ညွှန်ချ၍၊ ပုတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ
 ဝါ-လည်းကောင်း၊ သံဃိကံ-သံဃိကဖြစ်သော၊ ပုတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိဝါ-
 လည်းကောင်း၊ သစေ ဝဒတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ဥဒ္ဓေသပုတ္တံ-ညွှန်ချအပ်သော
 သပိတ်ကို၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ဒါတဗ္ဗ-ပေးရာ၏။
 သံဃုဒ္ဓေသဘိက္ခု-သံဃာမှ ညွှန်ချအပ်သော ရဟန်းကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ သံဃတော-
 မှ၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ-၍၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ သံဃိကံ-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဒေထ-
 ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-လျှောက်အပ်ရာ၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း။ /

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဥဒ္ဓေသဘတ်အရာ၌၊ ဥဒ္ဓေသကော-ညွှန်ချတတ်သော
 ရဟန်းကို၊ ပေသလော-သီလကို ချစ်တတ်သော၊ လဇ္ဇိ-မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိ
 သော၊ မေဓာဝီ-ပညာရှိသော ရဟန်းကို၊ ဣစ္ဆိတုဗ္ဗော-အလိုရှိထိုက်၏၊ တေန-
 ထိုရဟန်းသည်၊ တိက္ခတ္တိ-သုံးကြိမ်၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတွာ-၍၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်
 ယောက်သော၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ဇနန္တော-သိသော ရဟန်းသည်၊ သစေ နတ္ထိ-အံ၊
 (ဧဝံသတိ) ထေရာသနတော-ထေရ်၏နေရာမှ စ၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-ထိုက်၏၊ ပန-
 ဆက်၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ ဇနာမိ-သိပါ၏၊ ဒသဝဿေန-ဆယ်ဝါရှိသော
 ရဟန်းသည်၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပါပြီ၊ (ရှေးနေ့တုန်းက ရအပ်ပါပြီ) ဣတိ-သို့၊ ကောစိ-
 တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်၊ သစေ ဘဏတိ-အကယ်၍ လျှောက်အံ၊
 (ဧဝံသတိ) အာဝုသော-ငါရှင်တို့၊ ဒသဝဿာ-ဆယ်ဝါရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊
 အတ္ထိ-ရှိပါကုန်သလော၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗ-မေးရာ၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏ (စကား
 ကို) သုတွာ-၍၊ (မယ်-တပည့်တော်တို့သည်) ဒသဝဿာ-ကုန်သည်၊ အမှ-ဖြစ်ပါ
 ကုန်၏၊ (မယ်-တို့သည်) ဒသဝဿာ-ကုန်သည်၊ အမှ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်၍၊ ဗဟု-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ၊ (ဧဝံသတိ)
 တုယံ-သင်၏ (အထံသို့) ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ တုယံ-သို့ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-
 သို့ အဝတွာ-မပြောမူ၍၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပသဒ္ဓါ-တိုးသော
 အသံရှိကုန်သည်၊ ဟောထ-ဖြစ်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-၍၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်
 အားဖြင့်၊ ထပေတဗ္ဗာ-ထားထိုက်ကုန်၏၊ ထပေတွာ-ထားပြီး၍၊ ကတိ-အဘယ်မျှ
 လောက်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဣစ္ဆထ-အလိုရှိကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဥပါသ
 ကော-ဥပါသကာကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-မေးထိုက်၏၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဧတ္တကေနာမ-

ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ မည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ (ဣစ္ဆာမိ-၏)၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ တုယံ-အရှင်ဘုရား၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊
 တုယံ၊ ပါပုဏာတိ၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတ္တာ-မပြောမူ၍၊ သဗ္ဗနဝကဿ-အလုံးစုံသော
 ရဟန်းတို့အောက် ငယ်သော ရဟန်း၏၊ ဝါ - အငယ်ဆုံးဖြစ်သော ရဟန်း၏၊
 ဝဿဂ္ဂုဋ္ဌ-ဝါ၏ အပိုင်အခြားကိုလည်းကောင်း၊ ဥတုစ-ဥတုကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဝသ
 ဘာဂေါစ-နေအဖို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာယာစ-အရိပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-
 မေးထိုက်ကုန်၏။ (“ဝါတူနေလျှင် ရဟန်းခံတုန်းက မှတ်ထားသော ဥတု၊ နေ့၊
 အရိပ်တို့ကို မေးပါ”-ဟူလို။)

ဆာယာယပိ-အရိပ်ကိုလည်း၊ ပုစ္ဆိယမာနာယံ-မေးအပ်သော်၊ ဝါ-မေးအပ်စဉ်၊
 အညော-သော၊ ဝုမုတရော-သီတင်းကြီးရဟန်းသည်၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံ
 သတိ) တဿ-ထိုသီတင်းကြီးရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ ဆာယံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတွာ-
 မေးပြီး၍၊ တုယံ-အရှင်ဘုရား၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-
 ပြောအပ်ပြီးသော်၊ (ပြောအပ်ပြီးမှ) ဝုမုတရော-သည်၊ အထ အာဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံ
 သတိ) န လဘတိ-မရ၊ (“တုယံ ပါပုဏာတိ”ဟု ဆိုပြီးဖြစ်သောကြောင့် “နောက်မှ
 လာသော ဝုမုတရသည် မရ”ဟူလို) ဟိ-မှန်၊ (“ဝုမုတရော အာဂစ္ဆတိ၊ န လဘတိ”
 ဟူသော စကားသည် မှန်၏) ကထာပပဇ္ဇေန-စကားကို ချဲ့ထွင်သဖြင့်၊ နိသိန္နဿာ
 ပိ-ထိုင်နေစဉ်လည်းကောင်း၊ နိဒ္ဒါယန္တဿာပိ-အိပ်ပျော်နေစဉ်လည်းကောင်း၊ (ဝုမု
 တရသည် စကားပြောနေစဉ်၊ သို့မဟုတ် အိပ်ပျော်နေစဉ်) ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်
 ပြီးသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို၊ သုဂ္ဂါဟိတံ-ကောင်းစွာ ယူစေအပ်ပြီ၊ အတိက္ကန္တံ-လွန်ပြီး
 သော ဥဒ္ဒေသဘတ်သည်၊ သုအတိက္ကန္တံ-ကောင်းစွာ လွန်သွားပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ ဧတံ
 ဘာဇနိယဘဏ္ဍာနာမ-ဤဝေဖန်အပ်သော ဘဏ္ဍာမည်သည်၊ သမ္ပတ္တဿေဝ-
 ရောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (အထံသို့) သာ၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ တတ္ထ-ထိုသမ္ပတ္တ
 ဿဝ ပါပုဏာတိဟူသော စကားရပ်၌၊ သမ္ပတ္တဘာဂေါ-ရောက်လာသူ၏ အဖြစ်
 ကို၊ ဥပစာရေန-ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နိတဗ္ဗော-ပိုင်းခြားထိုက်၏၊ (“ဆွမ်းညွှန်ရာအရပ်က
 ကျောင်းတိုက်အတွင်းဖြစ်လျှင် ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာဖြင့်၊ အပြင်သို့ ရောက်
 နေလျှင် ၁၂ တောင် ဥပစာဖြင့် ပိုင်းခြားပါ”ဟူလို) စ-ဆက်၊ အာသနသာလာယ-
 နေရာစရပ်၏၊ (ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၏) အန္တောပရိက္ခေပေါ-အကာအရံ၏
 အတွင်းသည်၊ ဥပစာရော-တည်း၊ တသ္မိ-ထိုဥပစာ၌၊ ဌိတဿ-တည်သော ရဟန်း၏
 (အထံသို့) လာဘော-ဥဒ္ဒေသလာဘ်သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-ဤတွင် ရေ
 မပါသော-ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို လျှူရာ၌ ညွှန်ချပုံ အပြီးတည်း။

ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ အာသနသာလတော-မှ၊
 အဋ္ဌ-ရှစ်လုံးကုန်သော၊ ဥဒ္ဒေသပတ္တေ-ညွှန်ချအပ်သော သပိတ်တို့ကို၊ အာဟရာ

ပေတွာ-ဆောင်ယူစေပြီး၍၊ သတ္တ-၇ လုံးကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ပဏီတဘော ဇနာနံ-မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧကံ (ပတ္တံ)-သပိတ်တစ်လုံးကို၊ ဥဒကဿ-ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေပြီး၍၊ အာသနသာလံ-သို့၊ ပဟိဏာတိ-ပို့၏။ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ အာဂတာ-လာသော လူတို့သည်၊ ဣဉ္စ-တစ်စုံတစ်ခွန်းသော စကားကို၊ အဝတွာ-မလျှောက်မူ၍၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဟတ္ထေသု-လက်တို့၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ-တည်စေပြီး၍၊ ပတ္တမန္တိ-ဖဲသွားကုန်အံ့၊ ယေန-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ယံ-အကြင်ဘောဇဉ်ကို၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်ပြီ၊ တဿေဝ-ထိုရဟန်း၏ အတွက်သာ၊ တံ-ထိုဘောဇဉ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ကား၊ ယေန-သည်၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ (ရေထည့်ထားရာ သပိတ်ကို)၊ လဒ္ဓံ-ပြီ၊ တဿ-ဆိုရဟန်း၏အတွက်၊ အတိက္ကန္တံပိ-လွန်သွားသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ထပေတွာ-ရပ်ထား၍၊ အညံ-ရေမှ အခြားသော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ [ရေကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝါကြီးသူဖြစ်သောကြောင့် ဥဒ္ဒေသဘတ်အတွက် ဌိတိကာသည် သူ့ကို လွန်ပြီးဖြစ်သော ထိုဌိတိကာကို ရပ်ထား၍ ရေကိုရသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အခြား ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို ယူပါစေ-ဟူလို။]

စ-ဆက်၊ တံ-ထိုဥဒ္ဒေသဘတ်ကို၊ လူခံဝါ-ကြမ်းသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ပဏီတံ ဝါ-မွန်မြတ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တိစိဝရပရိဝါရံဝါ-တိစိဝရိကံအခြံအရံရှိသော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လဘတု-ရပါစေ၊ [တိစိဝရပရိဝါရံတိ တိစိဝရေန ပရိဝါရိတံ၊ တိစိဝရပရိဝါရဝန္တံ ဝါ ဥဒ္ဒေသဘတ္တန္တိ အတ္ထော-ယောဇနာ။] တဿေဝ-ထိုရဟန်း၏အတွက်သာ၊ ဧတံ-ထိုရအပ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်သည်၊ (ဟောတိ) ဟိ-မှန်၊ ဤဒိသော-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော အထူးသည်၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပုညဝိသေသော-ကောင်းမှု၏ အထူး တည်း၊ [ကောင်းမှုညံ့လျှင် လူခဘောဇနကို ရလိမ့်မည်၊ ကောင်းမှုအတော်အတန် ရှိလျှင် ပဏီတဘောဇနကို ရလိမ့်မည်၊ ရှေးကောင်းမှုက သိပ်ကောင်းလျှင် တိစိဝရ ပရိဝါရဘောဇနကို ရလိမ့်မည်၊ မည်သည့် အရာဝတ္ထုရရ၊ “တဿေဝေတံ-ထို ရဟန်း၏ ဥစ္စာသာ ဖြစ်သည်”ဟူလို။] ပန-ဆက်၊ ဥဒကံ-သည်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အာမိသံ-သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အညံ-ရေမှ အခြားသော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ [“ဘောဇဉ် ၇ သပိတ်နှင့် ရေတစ်သပိတ် တုန်းက ရေသည် အာမိသ မဟုတ်သောကြောင့် ထိုရေရသော ရဟန်းမှာ အခြား သော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို ထပ်၍ ရနိုင်သည်”ဟူလို။]

[သပိတ်ပို့လာသူတို့၏ မလျှောက်ဘဲ ပြန်သွားကြရာ၌ အသီးအသီးရကြပုံကို ပြပြီး၍ လျှောက်၍ ပြန်သွားကြရာ၌ ရကြပုံကို ပြလိုသောကြောင့် “သစေ ပန” စသည် မိန့်။] ပန-ဆက်၊ ဂဟေတွာ - ယူ၍၊ (ဆွမ်းသပိတ် ၇ လုံးနှင့် ရေသပိတ်

တစ်လုံးကို ယူ၍) အာဂတာ-လာကုန်သော၊ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣဒံ သဗ္ဗံ-ဤအလုံးစုံကို၊ (ဆွမ်း ၇ သပိတ်နှင့် ရေ ၁ သပိတ်ကို) ဘာဇေတွာ-ဝေဖန်၍၊ ဘုဉ္ဇထ ကိရ-ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်လော့တဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ (အလှူရှင်က လျှောက်လိုက်ပုံကို လျှောက်၍) သစေ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေဟိ- အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဇေတွာ-၍၊ ဘုဉ္ဇတ္တာ-၍၊ ဥဒကံ-ကို၊ ပါတဗ္ဗံ- သောက်ထိုက်၏။

“မဟာထေရေ ဒေထ” စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သုံးသပ်၍ လျှောက်ရာ၌ အစီ အစဉ်ကို ပြလိုသောကြောင့် သံဃတော ဥဒ္ဓိသိတွာ၊ ပေ၊ ဝဒန္တဿ ပန စသည် မိန့်။] ပန-ဆက်၊ သံဃတော-မှ၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ-ညွှန်ချ၍၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ မဟာ ထေရေ-မဟာထေရ်တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမေ (ထေရေ)-မဇ္ဈိမထေရ်တို့ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ-သော်လည်းကောင်း၊ နဝကေ-တို့ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ-သော်လည်းကောင်း၊ ပရိပုဏ္ဏဝဿသာမဏေ ရေ-ပြည့်သော အနှစ် ၂၀ ရှိသော သာမဏေတို့ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ-သော် လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမဘာဏကာဒယော-မဇ္ဈိမဘာဏကာ အစရှိသော ထေရ်တို့ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ-သော်လည်းကောင်း၊ (မဇ္ဈိမဘာဏကာ ထေရေ ဒေထ၊ ခုဒ္ဒက ဘာဏကာ ထေရေ ဒေထ၊ ဤသို့စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ်သောအားဖြင့် အာဒိ သဒ္ဓါ ထည့်ထားသည်) မယံ-တပည့်တော်၏၊ ဉတိဘိက္ခု-ဆွေမျိုးဖြစ်သော ရဟန်း တို့ကို၊ ဒေထ-ကုန်၊ ဣတိ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝဒန္တဿ-လျှောက်သော ဥပါသကာ အား၊ (ဒါတဗ္ဗာ၌ စပ်) ဥပါသကာ-ဥပါသကာ၊ တံ-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒသိ-လျှောက် ၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်လျှောက်ပါသော်လည်း၊ ဌိတိကာယ-ရပ်တည်ကြောင်း၊ အစဉ် အားဖြင့်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ (ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ-သည်) န ပါပုဏ္ဏာတိ- မရောက်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ ဌိတိကာဝသေနေဝ-ရပ်တည်ကြောင်း၊ အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ၊ (ဘိက္ခု-တို့ကို) ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏။

[ရဟန်းငယ် သာမဏေများ အလှည့်ကျရာ၌ စီစဉ်ရပုံကို ပြလို၍ ဒဟရ သာမဏေရေဟိ ပန စသည်ကို မိန့်။] ပန-ဆက်၊ ဒဟရသာမဏေရေဟိ-ရဟန်း ငယ်၊ သာမဏေငယ်တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္တေသု-တို့ကို၊ လဒ္ဓေသု-ရအပ်ကုန်လတ် သော်၊ (အလှည့်ကျ၍ ရအပ်ကုန်လတ်သော်) ဒါယကာနံ-ဒါယကာတို့၏၊ ယရေ- အိမ်၌၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာသည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ) တုမှာကံ- အသင်တို့၏၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ-ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကို၊ ပေသေထ-စေလွှတ်ကြ ကုန်လော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုရာ၏၊ (ဘတ္တုဒ္ဓေသကရဟန်းက “အဲဒီအိမ်မှာ မင်္ဂလာတရား ဟောစရာ ရှိတယ်၊ ငယ်ရွယ်သူတွေ သွားလျှင် မကြေနပ်မည်ကို စိုးရသည်၊ ထို့ကြောင့် သင်တို့၏ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်တို့ကို လွှတ်လိုက်ကြ”ဟု မှာလိုက် ရမည်-ဟူလို့။)

[ဥဒ္ဒေသဘတ် ခံယူဖို့ရန် သွားရာ၌ အစီအစဉ်ကို ပြုလို၍ “ယသ္မိံ ပန” စသည် မိန့်။] ပန-ဆက်၊ ယသ္မိံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ-၌၊ ပဌမဘာဂေါ-ပဌမအဖို့သည်၊ သာမဏေ ရာနံ-တို့၏အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ အနုဘာဂေါ-နောက်အဖို့သည်၊ မဟာထေ ရာနံ-တို့၏အထံသို့ (ပါပုဏာတိ) တတ္ထ-ထိုဥဒ္ဒေသဘတ်၌၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ မယံ-တပည့်တော်တို့သည်၊ ပဌမဘာဂံ-ပဌမအဖို့ကို၊ လဘိမှာ-ရပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်၍၊ ပုရတော-မဟာထေရ်တို့၏ ရှေ့၌၊ ဝါ-က၊ ဂန္တံ-သွားခြင်းငှာ၊ န လဘန္တိ-မရကုန်၊ ယထာပဋိပါဋိယာဇဝ-ဝါစဉ်အတိုင်းသာ၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏။

[ဥဒ္ဒေသဘတ်တို့ကို ရဟန်း ၁ ပါးအထံ လျှောက်ရာ၌ စီစဉ်ပုံကို ပြုလို၍ “သံယတော ဥဒ္ဓိသိတွာ” စသည်မိန့်။] ပန-ဆက်၊ သံယတော-မှ၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ-ညွှန် ချ၍၊ တုမေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ဧထ-ကြာခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက် အပ်သော်၊ မယံ-ငါ၏အတွက်၊ အညဒါပိ-အခြားအခါ၌လည်း၊ ဇာနိဿသိ-သိရ လတုံ၊ (နောင် အခွင့်သင့်သည့်အခါ လှူရပါလိမ့်မည်-ဟူလို) ဌိတိကာ ပန-သည်၊ ကာ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဂစ္ဆတိ-သွားနေ၏၊ (မိမိ မပါနိုင်သော အစဉ်အတန်း ရောက်နေ သည်”ဟူလို) ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဌိတိကာဝေသနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ- ယူစေထိုက်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ သံယုဒ္ဒေသပတ္တံ-သံဃာသည် ညွှန်ချအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-၍၊ ပတ္တေ-သပိတ်ကို၊ အဂါဟိတေ ယေဝ-မယူစေအပ်သေးမီကပင်၊ ယဿကဿစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ရဟန်း၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ သစေ အာဟရတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) အာဟဋ္ဌမ္ပိ-ဆောင်ယူအပ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်ကိုလည်း၊ ဌိတိကာယဇဝ- အားဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏။

ဧကော-၁ ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ သံယုဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ အာဟရ- ဆောင်ယူချေလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပေ၊ ပေသိတော-စေလွှတ်အပ်သည်၊ (အလှူ ရှင်တို့က စေလွှတ်အပ်သည်၊ ဟုတွာ) ဘန္တေ-တို့၊ ဧကံ-၁ လုံးသော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ နိမန္တနဘတ္တံ-ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်ကို၊ အာဟရိဿာမိ-ဆောင် ယူပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ (“ခိုင်းသူက ဥဒ္ဒေသသပိတ်ကို ယူခဲ့ဖို့ရန် မှာလိုက်သော်လည်း သူက နိမန္တနဘတ်ကို ဆောင်ယူပါမည်ဟု လျှောက်အံ့”ဟူလို) သော-ထိုဒါယကာသည်၊ (ဘဏတံ၌ စပ်) ဝါ-ကို၊ (ဝုတ္တော၌ စပ်) အယံ-ဤသူ သည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တယရတော-ဥဒ္ဒေသဘတ်ရှိရာ အိမ်မှ၊ အာဂတော-လာသူတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥတ္တာ-၍၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ တံ သည်၊ အသုကယရတော-ထိုမည် သော အိမ်မှ၊ အာဂတော နနု-လာခဲ့သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-မေး အပ်သည်၊ (သမာနော) ဘန္တေ-တို့၊ အာမ-မှန်ပါ၊ နိမန္တနဘတ္တံ-သည်၊ န-မဟုတ်ပါ၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ - ဥဒ္ဒေသဘတ်ပါတည်း၊ ဣတိ - သို့၊ စေ ဘဏတိ - အကယ်၍

လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ငွှိတိကာယ-ဖြင့်၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူထိုက်၏။ (အချို့စာ၌ “ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏” ဟု ရှိ၏။ ရှေ့၌လည်း “ဂါဟေတဗ္ဗံ” ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် ကောင်းသည်။)

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ဒါယကာသည်၊ ဧကံ-တစ်လုံးသော၊ ပတ္တံ-ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ခဲ့ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ (အလျှူရှင်က ပြောဆိုအပ်သည်၊) (သမာနော) ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ အာဟရာမိ-ဆောင်ယူခဲ့ရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-မေး၍၊ ဝါ-မေးလတ်သော်၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-သင့်အား၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်၏၊ (တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာဟရ-လော၊) ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-ပြောဆိုအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) အာဂစ္ဆတိ-လာ၏၊ အယံ-ဤသူသည်၊ ဝိသဋ္ဌဒ္ဓတောနာမ-စွန့်လွှတ်အပ်သော တမန်မည်၏၊ (စည်းကမ်းမထားဘဲ အလိုရှိတိုင်း လျှောက်ဖို့ရန် စွန့်လွှတ်အပ်သော တမန်မည်၏)၊ [ဝိသဋ္ဌဒ္ဓတောတိ ယထာရုစိ ဝတ္တံ၊ လာနတော နိရာသင်္ကံဒ္ဓတော-ဝိမတိ၊ အတ္တနော ရုစိဝသေန ယံကိဉ္စိ ဝတ္တာ အာဟရိတုံ ဝိသဋ္ဌိတတ္တာ ဝိသဋ္ဌဒ္ဓတောနာမ-သာရတ္ထံ၊ ဥဒ္ဓေသပတ္တံဝါ-ဥဒ္ဓေသသပိတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဋိပါဠိပတ္တံ ဝါ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော သပိတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ [ပဋိပါဠိပတ္တံ ဝါတိ သံယတော ပဋိပါဠိယာ လဒ္ဓံ ပတ္တံ ဝါ၊ ဣဒံ နိမန္တနဘတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-ယောဇနာ။] ပုဂ္ဂလိကပတ္တံ ဝါ-ပုဂ္ဂလိကသပိတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယံ-အကြင်သပိတ်ကို၊ ဣစ္ဆတိ-အလိုရှိ၏၊ တံ-ထိုသပိတ်ကို၊ တဿ-ထိုဒါယကာအား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးနိုင်၏။

ဧကော - တစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ဗာလော - မလိမ်မာသည်၊ အဗျတ္တော-မထက်မြက်သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ ဥဒ္ဓေသပတ္တံ-ဥဒ္ဓေသသပိတ်ကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့လော၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ ပေသိတော-စေလွှတ်အပ်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊) ဝတ္တံ-လျှောက်ခြင်းငှာ၊ (လျှောက်ဖို့ရန် စကားကို) န ဇနာတိ-မသိ၊ တုဏှိဘူတော-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) တိဋ္ဌတိ-၏၊ (ဗာလော အဗျတ္တောကို ဝတ္တံ န ဇနာတိစသည်ဖြင့် ထပ်ဖွင့်သည်၊) သော-ထိုဒါယကာကို၊ (န ဝတ္တဗော၌ စပ်) ကဿ-အဘယ်ရဟန်း၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂတော-လာသည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ကဿ-၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိသတိ-ဆောင်ယူလတုံနည်း၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ န ဝတ္တဗော-မမေးထိုက်၊ တိ-မှန်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော) ပစ္ဆာသဘာဂေန-ပစ္ဆာစကားနှင့် သဘောတူသော အားဖြင့်၊ [ပစ္ဆာသဘာဂေနာတိ ပစ္ဆာဝစနပဋိဘာဂေန-ဝိမတိ၊] တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂတော-သည်၊ အမိ-၏၊ ဣတိ (ဝါ)-သော်လည်းကောင်း၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိသာမိ-ဆောင်ယူပါအံ့၊

ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝဒေယျ လျှောက်ရာ၏။ တတော-ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ (သူ့သပိတ်ကို ယူဖို့ရန် စကားအရိပ်အမြွက်ကို ပြောဆိုခြင်းကြောင့်) တံဘိက္ခံ-ကို အညေ-အခြားကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဇိဉ္ဇန္တာ-စက်ဆုပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) န ဩလောကေယျံ-မကြည့်ကုန်တော့ရာ၊ [ကသွာ န ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဟိယသွာ၊ ပေ၊ န ဩလောကေယျံ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ (လဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်များက ထိုကဲ့သို့ စကားအရိပ်အရောင် ပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည့်တောင်မှ မကြည့်ကုန်ရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) န ဝတ္ထဗ္ဗောဟုလည်း ပေးပါ။] ပန-အန္ဓယ၊ (မပြောဆိုထိုက်ပုံမှ တစ်ပါး ပြောဆိုထိုက်ပုံကား) ကုဟိ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ-သွားမည်လို့နည်း၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလျက်၊ အာဟိဏ္ဏသိ-လှည့်လည်သနည်း၊ (မိမိအနားသို့ ရောက်လာသော မလျှောက်တတ်၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသော ဒါယကာကို မေးသည်) ဣတိ-သို့ ဝတ္ထဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ (မေးထိုက်၏) တဿ-ထိုဒါယကာအား၊ (ဒါတဗ္ဗော၌ စပ်) ဝါ-သည်၊ (ဝဒန္တဿ၌ စပ်) ဥဒ္ဒေသပတ္တတ္ထာယ-ဥဒ္ဒေသသပိတ်အကျိုးငှာ၊ အာဂတော-လာသည်၊ အမှိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တဿ-လျှောက်လတ်သော်၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊ (ထေရ်စဉ်အလိုက် ယူစေ၍)၊ ပတ္တော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏။

ဧကာ-တစ်မျိုးသော၊ ကုဋ္ဌဋ္ဌိတိကာနာမ-ကောက်ကျစ်သော ရပ်တည်ကြောင်းအစဉ်မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဟိ-ချဲ့၊ (ကုဋ္ဌဋ္ဌိတိကာကို ချဲ့သည်)၊ ရညောဝါ-မင်း၏သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇမဟာမတ္တဿဝါ-မင်း၏အမတ်ကြီး၏သော်လည်းကောင်း၊ ဂေဟေ - အိမ်၌၊ အတိပဏီတာနိ - အလွန် မွန်မြတ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌ-

ကုဋ္ဌဋ္ဌိတိကာ။ ။ကုဋ္ဌဋ္ဌိတိကာနာမာတိ အညေဟိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေဟိ မိဿေတွာ ဥဇုကဋ္ဌိတိကာယ အပဝတ္ထိတွာ ကုဋ္ဌေန ပဝတ္တာတိ ကုဋ္ဌဋ္ဌိတိကာနာမ ဟောတိ၊ တမေဝတ္ထိဝိတ္တာရေန္တော အာဟ ရညော ဝါဟိတိ အာဒိ၊-ယောဇနာ၊ အများနှင့် ဆိုင်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်တို့၌ ရောနှော၍ မပါဝင်ဘဲ အလွန်မွန်မြတ်သော ဥဒ္ဒေသဘတ်ဖြစ်သည့်အတွက် သီးခြားအလှည့်ချရသောကြောင့် “ကုဋ္ဌေန-ကောက်သောအားဖြင့်၊ ပဝတ္တာ-ဖြစ်သော၊ ဋ္ဌိတိကာ-တည်စဉ်တည်း၊ ကုဋ္ဌဋ္ဌိတိကာ - စဉ်”ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့်ပင် “တာနိ ဧကစာရိကဘတ္တာနိ ကတွာ”ဟု ဖွင့်သည်။

ဝစနတ္ထ။ ။စရဏံ စာရော၊ စာရော ဧတေသံ အတ္ထိတိ စာရိကာနိ၊ ဧကံ-၁ မျိုးတည်း၊ ဝါ-သီးခြား၊ စာရိကာနိ-လှည့်လည်ခြင်း ရှိကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့တည်း၊ ဧကာစာရိကဘတ္တာနိ-တို့၊ သူများနှင့် မရောဘဲ တစ်မျိုးတည်း (သီးခြား) လှည့်လည်ခြင်းရှိသော ဘတ်တို့၊ ထို့ကြောင့် “ဝိသံ ဋ္ဌိတိကာယ ပရိဘုဇန္တိ”ဟု ဖွင့်သည်။ [အညေဟိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေဟိ အမိဿေတွာ ဝိသံယေဝ ဋ္ဌိတိကာယ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ “ဧကစာရိကဘတ္တာနိ”တိ ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ၊ ယောဇနာ၌ကား “ပဋိ (ဧကံ ကတွာ) စရိတဗ္ဗာနိ ဘက္ခိတဗ္ဗာနိတိ ဧကစာရိကာနိ”ဟု ပြုလေသည်၊ စဉ်းစားပါ။]

ရှုလုံးကုန်သော၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ နိစုံ-အမြဲ၊ ဒိယုတိ-ပေးလျှူအပ်ကုန်၏။ တာနိ-ထိုဘတ်တို့ကို၊ ဧကစာရိကဘတ္တာနိ-၁ ခုတည်းလှည့်လည်သော ဘတ်တို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝိသု-သီးခြား၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ပရိဘုဇ္ဇန္တိ-ဘုဉ်းပေးကြကုန်၏။

ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ အမှာကံ-တို့၏ (အထံသို့) ပါပုဏိဿန္တိ-ရောက်ကုန်လတံ၊ (ဧကစာရိကဘတ်ရပို့ အလှည့်ရောက်ကုန်လတံ)၊ ဣတိ-သို့၊ အတ္တနော-၏၊ ဌိတိကံ-ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သား၍၊ ဂတာ-သွားကုန်ပြီ၊ (ဧကစာရိကဘတ်ရိရာသို့ သွားကုန်ပြီ) တေသု-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အနာဂတေသုယေဝ-မရောက်ကုန်သေးမီပင်၊ အညေ-အခြားကုန်သော၊ အာဂန္ဓကာ-အာဂန္ဓကဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ အာသနသာလာယ-၌၊ နိသီဒန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏၊ တခံဏညေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ ရာဇပရိသာ-မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည်၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ ပဏီတဘတ္တပတ္တေ-ပဏီတဘတ်ရှိသော သပိတ်တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အံ့၊ အာဂန္ဓကာ-ကဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဌိတိကံ-ကို၊ အဇာနန္ဓာ-မသိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဂါဟေန္တိ-ယူစေကြကုန်အံ့။ (သပိတ်တို့ကို ပေးကုန်အံ့။)

စ-ဆက်၊ တံခဏညေဝ-ထိုခဏ၌ပင်၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ဇာနနကဘိက္ခု-သိသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ဂါဟေထ-ယူစေကြကုန်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောကုန်အံ့၊ (မေးကုန်အံ့) ရာဇဂေဟေ-မင်း၏ အိမ်တော်၌၊ ပဏီတဘတ္တံ-ကို၊ (ဂါဟေမ-ယူစေပါကုန်၏) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကုန်အံ့၊ ကတိဝဿတော-အဘယ်ဝါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (ဂါဟေထ-ကုန်သနည်း)၊ ဣတိ-သို့မေးကုန်အံ့၊ ဧတ္တကဝဿတောနာမ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်မည်သော ဝါမှ စ၍၊ (ဂါဟေမ-ကုန်၏)၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) မာ ဂါဟေထ-မယူစေကြကုန်လင့်၊ ဣတိ-သို့ နိဝါရေတ္တာ-တားမြစ်၍၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-ထိုက်၏။

ဂါဟိတေ-ယူစေအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-မှ၊ အာဂတေဟိဝိ-ရောက်လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဌိတိကံ ဇာနနကဘိက္ခုဟိ၌ စပ်)၊ ပတ္တဒါနကာလေ-သပိတ်ကို ပေးရာ အခါ၌၊ (ဒါယကာတို့ လက်ဝယ် သပိတ် ပေးရာအခါကျမှ) အာဂတေဟိဝိ-ရောက်လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိန္နကာလေ-ပေးအပ်ပြီးရာ အခါ၌၊ (သပိတ် ပေးအပ်ပြီးမှ) အာဂတေဟိဝိ-ကုန်သော၊ ရာဇဂေဟတော-မှ၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ပူရေတ္တာ-ပြည့်စေ၍၊ အာဟဋ္ဌကာလေ-ဆောင်ယူအပ်ရာ အခါ၌၊ အာဂတေဟိဝိ-ကုန်သော၊ [ရာဇာ-သည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ ဘိက္ခုယေဝ - ရဟန်းတို့ကိုယ်တိုင်သာ၊

အာဂစ္ဆန္တ-ကြွကြပါကုန်၊ (သပိတ်ကို မပေးလိုက်ဘဲ ရဟန်းများကိုယ်တိုင် သပိတ်နှင့် တကွ ကြွခဲ့ကြပါ။) ဣတိ-သို့၊ ပေသေတွာ-၍၊ ဘိက္ခုနံယေဝ-တို့၏သာ၊ ဟတ္ထေ-၌၊ ပိဏ္ဍပါတ်-ကို၊ ဒေတိ-လျှူ၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဒိန္နပိဏ္ဍပါတ်-လျှူအပ်သော ဆွမ်းကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အာဂတကာလေ-ပြန်လာရာ အခါ၌၊ (ပြန်လာရာ အခါကျမှ) အာဂတေဟိပိ-ကုန်သော၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ဇာနနကဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ မာ ဘုဉ္ဇိတ္ထ-မစားကြကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝါရေတွာ-တားမြစ်၍၊ ဌိတိကာယမေဝ-အားဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။

နေ-ထိုအာဂစ္ဆန္တရဟန်းတို့ကို၊ (ဌိတိကာကို မသိသော အာဂစ္ဆန္တရဟန်းတို့ကို) ရာဇာ-သည်၊ ဘောဇေတွာ-ကိုယ်တိုင်ကျွေး၍၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ပတ္တေပိ-တို့ကိုလည်း၊ ပူရေတွာ-၍၊ အထ ဇဒတိ-အကယ်၍ ပေးလျှူအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယံ-အကြင်ဘောဇဉ်ကို၊ အာဟဋံ-ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ ဌိတိကာယ-ဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏၊ ပန-ဆက်၊ တုစ္ဆဟတ္တာ-အချည်းနှီးသော လက်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မာ ဂစ္ဆန္တ-မကြွကြပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ထောကမေဝ-အနည်းငယ်သော ဘောဇဉ်သည်သာ၊ ဝါ-ကိုသာ၊ ပတ္တေသု-တို့၌၊ ပက္ခိတ္တံ-ထည့်အပ်သည်၊ (ထည့်လိုက်သည်)၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တံ-ထိုအနည်းငယ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ န ဂါဟေတဗ္ဗ-ထိုက်၊ (မစားလောက်၍ မယူစေရ၊ ယူလျှင် ထေရ်စဉ် လွန်သွားသဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက် နောက်ထပ်ယူခွင့်မရဘဲ ရှိလိမ့်မည်)၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ဘုဉ္ဇိတွာ-၍၊ တုစ္ဆပတ္တာ-အချည်းနှီးသော သပိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)ဝ-၍သာ၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယံ-အကြင်ဘောဇဉ်ကို၊ တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုဘောဇဉ်သည်၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ဂီဝါ-ကြွေးမြီသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာသုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရော-သည်၊ အာဟ-ပြီ (ကိ) ဧတ္ထ-ဤသို့ စားရာ၌၊ (ထေရ်စဉ်ကို မသိဘဲ စားရာ၌)၊ ဂီဝါကိစ္စံ-ကြွေးမြီကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-စင်စစ်ကား၊ ဌိတိကံ-ကို၊ အဇာနန္တေဟိ-မသိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ယာဝ-လောက်၊ ဇာနနကာ-သိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်၏၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ-ထိုင်နေသင့်သည်-သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ (“မိမိက ထေရ်စဉ်ဝါစဉ် မသိလျှင် ထိုင်၍ စောင့်နေသင့်သည်-ဟူလို)၊ ဧဝံသန္တေပိ-ဤသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဘုတ္တံ-စားအပ်ပြီးသော ဘောဇဉ်ကို၊ သုဘုတ္တံ-ကောင်းစွာ စားအပ်ပြီ၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ (ယခုမှ နောက်၌)၊ ပတ္တဋ္ဌာနေန-ရောက်အပ်သော အရပ်ဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ (“နဂိုက မယူလိုက်ရသော ရဟန်း၏ ရောက်ရာဌာနမှ ယူပါစေ”ဟူလို)၊ ဣတိ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ (မဟာပဒုမထေရ်၏ ဝါဒကို သဘောကျသောကြောင့် နောက်ထား သည်၊ ယောဇနာ၌ကား “ဝါဒ ၂ ရပ်ကို သဘောတူ၏” ဟု ဖွင့်လေ၏၊ သဘောတူမည် မထင်ပါ။)

ဧကော-တစ်မျိုးသော၊ တိစီဝရပရိဝါရော-တိစီဝရိကံ အခြံအရံရှိသော၊ သတုဂ္ဂနကော-တစ်ရာထိုင်တန်သော၊ ပိဏ္ဏပါတော-ဆွမ်းသည်၊ အဝဿိကဿ-ဝါ မရှိသေးသော၊ (ဝါ မရသေးသော) ဘိက္ခုနော-၏ (အထံသို့) ပတ္တော-ရောက်ပြီ၊ ဝိဟာရေစ-ကျောင်းတိုက်၌လည်း၊ ဧဝရူပေါ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပိဏ္ဏပါတော-သည်၊ အဝဿိကဿ-၏ (အထံသို့) ပတ္တော-ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ လိခိတ္တာ-ရေး၍၊ ထပေသံ-ထားကြကုန်ပြီ၊ (အထူးအဆန်း ပိဏ္ဏပါတဖြစ်၍ စာရေးထားကြသည်) အထ-ထိုမှနောက်၌၊ သဋ္ဌိဝဿစွယေန-အနှစ် ၆၀ လွန်ရာအခါ၌၊ အညော-သော၊ တထာရူပေါ-ထိုသို့သဘောရှိသော၊ (တိစီဝရပရိဝါရ၊ သတုဂ္ဂနကဖြစ်သော) ပိဏ္ဏပါတော-ဆွမ်းသည်၊ ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ အယံ-ဤဆွမ်းကို၊ အဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ-အဝဿိကရဟန်း၏ တည်ရာအစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗော ကိ-ယူစေထိုက်သလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ သဋ္ဌိဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ-သဋ္ဌိဝဿိကရဟန်း၏ တည်ရာအစဉ်အားဖြင့်၊ (ဂါဟေတဗ္ဗော ကိ-လော၊) ဣတိ-ဤကားအမေးတည်း၊ သဋ္ဌိဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ-ဖြင့်၊ (ဂါဟေတဗ္ဗော-ထိုက်၏) ဣတိ-သို့ ဝုတ္တံ-အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ ဟိ-မှန်း၊ (တစ်နည်း) (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ သဋ္ဌိဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗော-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ ဋ္ဌိတိကံ-ကို၊ ဂဟတ္တော-ယူ၍သာ၊ ဝဓိတော-ကြီးရင့်ပြီ၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ (သဋ္ဌိဝဿိကဋ္ဌိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗော။)

ဧကော-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ ဘုခိုတွာ-စားပြီး၍၊ သာမဏေရော၊ ဇာတော-ပြီ၊ ပုန-ဖန်၊ တံ ဘတ္တံ-ကို၊ (အချို့စာ၌ တံ မပါ) သာမဏေရဋ္ဌိတိကာယ-သာမဏေတို့၏ ရပ်တည်ရာ အစဉ်အားဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဏိတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ လဘတိ - ၏၊ အယံ - ဤသာမဏေသည်၊ အန္တရာဘဋ္ဌကောနာမ-

ဧကော ပေ၊ ဝဓိတော။ ။ဤစကားသည် ကုဋ္ဌိတိကာနှင့် စပ်၍ ထွက်လာသော စကားတည်း၊ ထို့ကြောင့် တစ်ရာတန် ဆွမ်းကိုလည်း ကုဋ္ဌိတိကာဖြင့် သီးခြားညွှန်ချရပေလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ညွှန်ချနိုင်အောင် “မည်သည့် နေ့ရက်တုန်းက တစ်ရာတန်ဆွမ်းကို အဝဿိကရဟန်း ရခဲ့ဖူးသည်”ဟု ရေးထားလေသည်၊ အဝဿိကရဟန်း ရပြီးနောက် ဋ္ဌိတိကာလည်း ရပ်နေဟော၏၊ အနှစ် (၆၀) လောက် ကြာသောအခါ တစ်ရာတန်ဆွမ်း ဖြစ်ပေါ်လာပြန်၏၊ ထိုတစ်ရာတန်ဆွမ်းကို အထက်က စ၍ ပြန်သောအခါ ဝါ (၆၀) ရပြီးသော၊ (တစ်ချိန်တုန်းက အဝဿိကအဖြစ်ဖြင့် တစ်ရာတန်ဆွမ်း ရခဲ့ဖူးသော ယခုအခါ ဝါ (၆၀) ရနေပြီဖြစ်သော) ထိုရဟန်းသည်ပင် ရပြန်သည်-ဟူလို။

အန္တရာဘဋ္ဌကော။ ။အန္တရာ-ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို မညွှန်ချမီ အကြား၌၊ ဘဋ္ဌော-ရဟန်းအဖြစ်မှ လျှောကျသူတည်း၊ အန္တရာဘဋ္ဌော-သူ၊ အန္တရာဘဋ္ဌောယေဝ အန္တရာဘဋ္ဌကော၊ “စုတော့ ဘဋ္ဌော၊ ပရဒ္ဒေါ” ကဲ့သို့ ရဟန်းဘဝမှ ရွှေ့လျှောကျသူကို “ဘဋ္ဌ”ဟု ဆိုသည်။

အကြား၌ လျှောက်သုမည်သည်၊ (ဟောတိ) ကိရ-ဖြစ်သတတ်၊ ပန-ကာ၊ ယော-
အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပရိပုဏ္ဏဝသော-ပြည့်သော အနှစ်နှစ်ဆယ်ရှိသော၊ သာမဏေ
ရော-သည်၊ (ဟုတ္တာ) သွေ-၌၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ လဘိဿတိ-ရလတံ၊ (သာမဏေ
အဖြစ်ဖြင့် ရလတံ) ဣတိ-ဤသို့ဆိုထိုက်ရာ နေ၌၊ အဇ္ဇေဝ-ယနေ၌ပင်၊ ဥပ
သမ္ပဇ္ဇတိ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဌိတိကာ-
သည်၊ အတိတ္တန္တာ-ပြီ။

ဧကဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-၏ (အထံသို့) ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-သည်၊ ပတ္တံ-ရောက်
ပြီ၊ စ-ထိုသို့ပင်ရောက်ပါသော်လည်း၊ အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပတ္တော-သည်၊ တုတ္ထော-
အချည်းနီးသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ (“သပိတ်ထည်း၌ ဆွမ်းရှိနေသည်”ဟူလို)
သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အညဿ-အခြားသော၊ သမိပေ-အနီး၌၊ နိသိန္နဿ-ထိုင်
နေသော ရဟန်း၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒါပေတိ-ပေးစေအံ့၊ တံ-ထိုသပိတ်ကို၊ ထေယျာယ-
ခိုးသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းစိတ်ဖြင့်၊ စေ ဗုရန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူသွားကုန်အံ့၊ (ဧဝံ
သတိ) ဂီဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ သော ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်၊ (ထိုသပိတ်
ရှင်ရဟန်းသည်) မယံ-တပည့်တော်၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒမ္ဗိ-ပေးလိုက်ပါအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့
လျှောက်၍၊ သယမေဝ-ကိုယ်တိုင်သာ၊ သစေ ဒေတိ-အကယ်၍ ပေးလိုက်အံ့၊
(ဧဝံသတိ) အဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ရသော ရဟန်း၏) ဂီဝါ-
သည်၊ န ဟောတိ။ [“သပိတ်ဆောင်ယူသူတို့က ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ဆောင်ယူ
သွားသော်လည်း ထိုရဟန်းက အပေး မခိုင်းသောကြောင့် ဂီဝါ မဖြစ်ပါ”ဟူလို။]

(သော-ထိုဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ကျသော ရဟန်းသည်) တေန ဘတ္တေန-
ထိုဥဒ္ဒေသဘတ်ဖြင့်၊ အနတ္ထိကော-အလိုမရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ မယံ-တပည့်တော်
အား၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ တဝ-အရှင်ဘုရားအား၊ (အနီး၌ ထိုင်နေသော ရဟန်းကို

ယောနောဌိကာ “အန္တရာဘဌကောတိ ဥဒ္ဒေသဘတ္တဿ အန္တရေ ဝေမဇ္ဈေ ဘသတိ ဂလတိတိ
အန္တရာဘဌကော”ဟု ပြုလေ၏။

ထေယျာယ |ပေ၊ ဂီဝါ။ ။ “ဦးတိဿ၌ ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ကျရောက်လာပြီ”
ဆိုကြစို့၊ သူ့သပိတ်မှာ ဆွမ်းပြည့်နေသောကြောင့် အနီး၌ ရှိသော ရဟန်း၏ သပိတ်ကို
“ပေးလိုက်ပါ”ဟု ပြောဆို၍ သပိတ်ရှင်ကို ပေးစေ၏၊ ထိုသပိတ်ကို သပိတ်အယူလာသော
ဒါယကာတို့က ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့် ဆောင်ယူသွားကြလျှင် ဦးတိဿမှာ ထိုသပိတ်အတွက်
ကြွေးမြီဖြစ်၍ “သပိတ်ရှင်ရဟန်းအား သပိတ်အစား ပေးရမည်”ဟူလို၊ အချို့စာအုပ်၌ ဟရန္တိ
နေရာဝယ် “ဟရတိ”ဟု ရှိ၏၊ ဥဒ္ဒေသသပိတ်ကို ဆောင်သူက တစ်ယောက်တည်းဖြစ်လျှင်
ဟရတိလည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊ သို့သော် ဋီကာ၌ “ဟရန္တိ”ဟု ရှိသည်။ [ထေယျာယ ဟံရန္တိတိ
ပတ္တဟာရကာ ဟရန္တိ၊ ဂီဝါ ဟောတိတိ အာဏာပကဿ ဂီဝါ ဟောတိ-သာရတ္ထ]

ပြောသည်။) ဧတံ ဘတ္တံ-ကို၊ ဒမ္မိ-လျှူပါ၏။ ပတ္တံ-ကို၊ ပေသေတွာ-စေလွှတ်၍၊ အာဟရာပေတိ-ဆောင်ယူပါစေလော၊ ဣတိ-ဤသို့ အညံ-အခြားသော ရဟန်းကို၊ အထာပိ ဝဒတိ-အကယ်၍ မူလည်း လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ယံ-အကြင်လျှူဖွယ် ဝတ္ထုကို၊ တတော-ထိုအိမ်မှ၊ အာဟရီယတိ-ဆောင်ယူအပ်၏။ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော လျှူဖွယ်ဝတ္ထုသည်။ ပတ္တဿာမိကဿ-သပိတ်ရှင် ရဟန်း၏(အတွက်) ဟောတိ-၏။ ပတ္တံ-ကို၊ ထေယျာယ-ဖြင့်၊ စေ ဟရန္တိ-အကယ်၍ ဆောင်ယူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သုဟဋ္ဌော-ကောင်းစွာ ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ ဘတ္တဿ-၏။ ဝါ-ကို၊ ဒိန္နတ္တာ-ပေးအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂီဝါ-သည်။ န ဟောတိ။ (ဥဒ္ဒေသဘတ်ရသော ရဟန်းမှာ ဂီဝါ မထိုက်ပါ) ဟူလို့၊ သုဟဋ္ဌောကိုပင် “ဘတ္တဿ ဒိန္နတ္တာ ဂီဝါ န ဟောတိ” ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။)

ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်။ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏။ တေသု-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ နဝ-ကိုးပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ ပိဏ္ဍပါတိ ကာ-ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့တည်း။ ဧကော-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်။ သာဒိယနကော-ဥဒ္ဒေသဘတ်ကို သာယာသော ရဟန်းတည်း။ (“ပိဏ္ဍပါတ်စုတင် ဆောင် မဟုတ်” ဟူလို့) ဒသ-ဆယ်လုံးကုန်သော၊ ဥဒ္ဒေသပတ္တေ-သံဃာမှ ညွှန်ချ အပ်သော သပိတ်တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာ-ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်။ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ န ဣစ္ဆန္တိ-အလိုမရှိကုန်၊ ဣတရော-အခြားသော၊ ဘိက္ခု-သည်။ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော ဥဒ္ဒေသဘတ်တို့သည်။ မယံ-ငါ၏အထံသို့၊ ပါပုဏန္တိ-ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ ဆို၍၊ ဂဏှာတိ-ယူအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဌိတိကာ-သည်။ န ဟောတိ-မရှိ၊ (အားလုံးကို ပေါင်း၍ တစ်ခါတည်းယူသောကြောင့် ဌိတိကာ မရှိတော့၊) ဧကေကံ-၁ ခုစီ ၁ ခုစီကို၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ (မိမိအတွက် ရောက်စေ၍)၊ စေ ဂဏှာတိ-အံ့၊ (“ပဌမဥဒ္ဒေသဘတ်သည် ငါ့ထံသို့ ရောက်၏။ ဒုတိယဥဒ္ဒေသဘတ်သည် ငါ့အထံသို့ ရောက်၏။ ပေ၊ ဒသမဥဒ္ဒေသဘတ်သည် ငါ့ထံသို့ ရောက်၏” ဟု ဆို၍ ယူအံ့) (ဧဝံသတိ၊) ဌိတိကာ-သည်။ တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ (ဌိတိကာတည်ခြင်း မတည်ခြင်း အကျိုးကို စီဝရက္ခန္ဓက၊ အဋ္ဌမာတိကာကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ) ဧဝံ-သို့၊ ဂါဟေတွာ-

သဗ္ဗံ ပတ္တဿာမိကဿ။ ။ ထိုအိမ်မှ ရအပ်သော လျှူဖွယ်ဝတ္ထုအားလုံးသည် သပိတ်ရှင်နှင့်သာ ဆိုင်၏။ သင်္ကန်းပါလာစေကာမူ “တပည့်တော်က ဆွမ်းကိုသာ လျှူသည်။ သင်္ကန်းကို မလျှူ” ဟု ပြော၍ ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ကျသော ရဟန်းက “တောင်းပိုင်ခွင့် မရှိ” ဟူလို့၊ [သဗ္ဗံ ပတ္တဿာမိကဿ ဟောတီတိ စီဝရာဒိကမ္ပိ သဗ္ဗံ ပတ္တဿာမိကဿေဝ ဟောတိ၊ မယာ ဘတ္တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န စီဝရာဒိန္နိ ဝတွာ (ဥဒ္ဒေသဘတ် အလှည့်ကျသော ဌိတိဿက ပြော၍) ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတီတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

ဂါဟေတွာ-ယူစေပြီး၍ ဒသဟိဝိ-ဆယ်လုံးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာဟံရာပေတွာ-ဆောင်ယူစေ၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ (ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့ကို ခေါ်သည်။) မယံ-အား၊ သင်္ဂဟံ-သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှင့်ခြင်းကို၊ ကရောထ-ပြုကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ နဝ-ကုန်သော၊ ပတ္ထေ-တို့ကို၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဒေတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ဧတံ-ဤဆွမ်းသည်၊ ဘိက္ခုဒတ္တိယံနာမ-ဘိက္ခုဒတ္တိယဆွမ်းမည်သည်၊ (ရဟန်းသည် ပေးအပ်သော ဆွမ်းမည်သည်။) ဟောတိ၊ ဂဏှိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ [“ဘိက္ခုဒတ္တိယဖြစ်သောကြောင့် ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့အား အပ်ပါသည်-ဟုလို့။]

သော ဥပါသကော-သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ယရံ-အိမ်သို့၊ အာဂန္တဝံ-ကြွထိုက်ပါ၏။ (ကြွပါလော) ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊ သောစ ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ (သာဒိယနကရဟန်းကို ဆိုသည်။) တေ ဘိက္ခု-တိုရဟန်း တို့ကို၊ (ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့ကို ဆိုသည်။) ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဧထ-လိုက်ခဲ့ ကြပါကုန်၊ မယံ-၏။ သဟာယကာ-အဖော်တို့သည်၊ ဟောထ-ဖြစ်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ တဿ-ထိုဥပါသကာ၏၊ ယရံ-သို့၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ယံ-အကြင်လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို၊ တတ္ထ-ထိုအိမ်၌၊ လဘတိ-ရ၏။ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည်၊ တံသေဝ-ထိုရဟန်း၏ အတွက်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတရေ-အခြား ရဟန်းတို့သည်၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သော ဝတ္ထုကို၊ လဘန္တိ-ရ ကုန်၏။ အထ-သို့မဟုတ်၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့အား၊ ယရေယေဝ-အိမ်၌သာ၊ နိသီဒါ ပေတွာ-ထိုင်စေ၍၊ ဒက္ခိဏောဒကံ-အလှူရေကို၊ ဒတွာ-၍၊ ယာဂုခဇ္ဇကာဒိနိ-ယာဂု ခဲဖွယ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူကုန်အံ့၊ (သောက်ဖို့ သုံးဖို့ အလှူရေအိုးကိုပါ ပေးလှူခြင်းကို “ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတွာ”ဟု ဆိုသည်။) ဘန္တေ-တို့၊ ယံ-အကြင်လှူဖွယ် ဝတ္ထုကို၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဒေန္တိ-ကုန်၏။ တံ-ထိုလှူဖွယ်ဝတ္ထုကို၊ ဂဏှထ-ခံယူ ပါကုန်၊ ဣထိ-ဤသို့လျှောက်အံ့၊ (သာဒိယနကရဟန်းက လျှောက်အံ့)၊ (ဧဝံသတိ) တံဿ ဘိက္ခုနော-၏။ ဝစနေနေဝ-စကားကြောင့်သာ၊ ဣတရေသံ-အခြားသော ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့အား၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဘုတ္တာဝိနံ-ဆွမ်းစားပြီးကုန်သော ရဟန်း တို့၏။ ပတ္ထေ-တို့ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဂဏှိတွာ-ယူ၍၊ ဂမနတ္ထာယ-သွားခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဒေန္တိ-လှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည်၊ တဿေဝ ဘိက္ခုနော-၏အတွက်သာ၊ ဟောတိ-၏။ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ဒိန္နံ- ပေးအပ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည်၊ ဣတရေသံ-အခြားသော ရဟန်းတို့အား၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ပန-ဆက်၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့သည်။) ဝိဟာရေ ယေဝ-ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊ (ကျောင်းတိုက်တုန်းကပင်) တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဘန္တေ-တို့၊ (သာဒိယနကရဟန်းက ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းတို့ကို ခေါ်သည်။) မယံ-၏။

ဘိက္ခဝ်-ကို၊ ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊ မနုဿာနဉ္စ-လူတို့၏လည်း၊ ဝစနံ-ကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တာ-လျှောက်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ယဒိ ဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍ သွားကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တတ္ထ-ထိုအိမ်၌၊ ဘုဉ္ဇန္တိစေဝ-စားလည်း စားကြကုန်၏၊ နိဟရန္တိစ-ဆောင်လည်း ဆောင်ကြကုန်၏၊ (ထပ်၍ အပိုလျှော့သောကြောင့် ဆောင်ကြကုန်၏) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ တသေဝ-ထိုရဟန်း၏သာ၊ သန္တကံ-ဥစ္စာသည်၊ (ဟောတိ) မယ့်-၏၊ ဘိက္ခဝ်-ကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အဝုတ္တာ-မလျှောက်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝစနံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝုတ္တာ-လျှောက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ) အထာပိ ဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍မူလည်း သွားကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) တတြ-ထိုသို့သွားရာ၌၊ (တစ်နည်း) တတြ-ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကဿ-၁ ပါးသော ရဟန်းသည်၊ မဓုရေန-ချိုမြိန်သော အရသာနှင့်တူသော၊ ဝါ-သာယာသော၊ သရေန-အသံဖြင့်၊ အနုမောဒနံ-ဆွမ်းအနုမောဒနာကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုလတ်သော်၊ ဝါ-ပြုသော၊ ဧကဿ-၏၊ အနုမောဒနံ-ကို၊ သုတ္တာ-ကြားနာ၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြားနာခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ထေရာနံ-ထေရ်တို့၏၊ ဥပသမေ-ငြိမ်သက်ခြင်း၌၊ ပသီဒိတွာစ-ကြည်ညို၍လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကြည်ညိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟုံ-များစွာသော၊ သမဏပရိက္ခာရံ-ရဟန်းတို့၏ ပရိက္ခရာကို၊ စေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ လှူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အယံ-ဤအဖို့သည်၊ ထေရေသု-တို့၌၊ ပဿဒေန-ကြည်ညိုခြင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နော-ဖြစ်သော၊ အကတဘာဂေါနာမ-တင်ကြို၍ ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော အဖို့မည်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့) ပါပဏာတိ-၏။

သဗ္ဗံ ၊ပေ၊ သန္တကံ။ ။[ယဒိ ပန စသော စကားသည် ပိဏ္ဏပါတိကရဟန်းကိုးပါးနှင့် ပိဏ္ဏပါတိက မဟုတ်သော ရဟန်းတစ်ပါး၏ စကားဆက်ဟု မှတ်ထားပါ။] “သဗ္ဗံ တံ တသေဝ သန္တကံ”ဟုလည်းကောင်း၊ “သဗ္ဗံ တေသမေဝ သန္တကံ”ဟုလည်းကောင်း မူကွဲရှိ၏။ ထိုတွင် “မယ့် ဘိက္ခဝ်-တပည့်တော်၏ ဆွမ်းကို ခံယူကြပါကုန်”ဟု လျှောက်ခဲ့သောကြောင့် “သဗ္ဗံ တံ ,တသေဝ သန္တကံ”ဟု ရှိသော စာသာ ကောင်းသည်။ နောက်၌ “မယ့် ဘိက္ခဝ်-ဂဏှထ”ဟု မလျှောက်ရာဝယ် “သဗ္ဗေသံ ပါပဏာတိ”ဟု ဆိုလတုံ။

အကတဘာဂေါနာမ။ ။“ပင့်လျှောက်တုန်းက ရည်ရွယ်ထားသော လှူဖွယ်အဖို့ မဟုတ်၊ တရားကို နာရ၍လည်းကောင်း၊ ဥပသမကို ကြည်ညို၍လည်းကောင်း ရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ်လာသော လှူဖွယ်အဖို့”ဟုလို့၊ “ပုဗ္ဗေ ကရိယိတ္တာတိ ကတော၊ န+ကတော အကတော၊ မကြွလာမီက ပြုအပ်ပြီး စိစဉ်အပ်ပြီး မဟုတ်သော အဖို့၊ အကတောစ+သော+ဘာဂေါဇာတိ အကတဘာဂေါ”ဟု ပြု။ [အကတဘာဂေါနာမာတိ အာဂစ္ဆန္တကာဂေါနမ၊ အဒိန္နပုဗ္ဗဘာဂေါ (လှူအပ်ပြီး မဟုတ်သော အဖို့) ဣတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

ဧကော-တစ်ယောက်သော ဥပါသကာသည်။ သံဃတော-သံဃာ့အထံမှ၊ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ-ညွှန်ချစေ၍၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟိတံ-ယူစေအပ်သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ပဏီတဿ-မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယဘောဇနီယဿ-ခဲဖွယ်ဘောဇနီဖြင့်၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဣမံ-ဤခဲဖွယ်ဘောဇနီကို၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော၊ သံယော-သည်၊ ပရိဘူတု-ဘုဦးပေးပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒေတိ-လှူအံ့၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေဟိ-ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဇေတွာ-ဝေဖန်၍၊ ပရိဘူတုတပွဲ-သုံးဆောင်ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ပတ္တသာမိကဿ-သပိတ်ရှင်ရဟန်းအား၊ အတိက္ကန္တိပိ-လွန်သွားသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ထပေတွာ-တန်ရပ်၍၊ အညံ-သော၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ-ကို၊ ဒါတပွဲ-ပေးထိုက်၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ ပဌမံယေဝ-ပဌမကပင်၊ (သပိတ်ကို မယူမီ ရှေးဦးကပင်) သပွဲ-သော၊ သံယိကံ-ကဖြစ်သော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဧကဿ-သော၊ လဇ္ဈိတိက္ခုနော-လဇ္ဈိရဟန်း၏၊ သန္တကော-ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပတ္တော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ စ-ဆက်၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူပြီး၍၊ သဗ္ဗော-သော၊ သံယော-သည်၊ ပရိဘူတု-ပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဘာဇေတွာ-၍၊ ပရိဘူတုတပွဲ-ထိုက်၏။

ဧကော-တစ်ယောက်သော ဥပါသကာသည်။ ပါတိယာ-ခွက်ဖြင့်၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ (ထမင်းကို) အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ သံဃုဒ္ဓေသံ-သံဃာမှ ညွှန်ချအပ်သော ဘတ်ကို၊ ဒမ္မိ-လှူပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဧကေကံ အာလောပံ-၁ လုတ်စီ ၁ လုတ်စီကို၊ အဒတွာ-မပေးမူ၍၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဧကဿ-၁ ပါးသော ရဟန်း၏၊ ယာပနမတ္တံ-မျှတလောက်ရုံကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဒါတပွဲ-ပေးထိုက်၏၊ သော-ထိုဥပါသကာသည်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အာဟရိတွာ-၍၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော စကားကို၊ ဝတ္တံ-လျှောက်ခြင်းငှာ၊ အဇနန္တော-မသိသည်၊ ဝါ-နားမလည်သည်၊ (ဟုတွာ) တုဏှိဘူတော-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ-၍) အထ အစ္ဆတိ-အကယ်၍ နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ကဿ-အဘယ်ရဟန်းဖို့၊ တေ-သင်သည်၊ အာနိတံ-ဆောင်ယူအပ်သနည်း၊ ကဿ-အား၊ ဒါတုကာမော-လှူလိုသည်၊ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ န ဝတ္တပွဲ-ထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) (ကသွာ၊ န ဝတ္တပွဲ-နည်း) ဟိ

သဗ္ဗော သံယော ပရိဘူတု။ ။ “သပွဲ သံယိကံ ပတ္တံ ဒေထ”ဟု အစက လျှောက် ခဲ့သောကြောင့် “သဗ္ဗော သံယော ပရိဘူတု”ဟု မလျှောက်သော်လည်း “ထိုသပိတ်၌ ပါသော ခဲဖွယ်ဘောဇနီသည် သံယိကံဖြစ်နေရကား အားလုံးဝေဖန်၍ သုံးဆောင်ရမည်”ဟု ဂဏ္ဍိပုဂံတို့၌ ဆိုသတက်။ [သဗ္ဗော သံယော ပရိဘူတုတိ ဝုတ္တေတိ ဧတ္ထ ပဌမေဝ သပွဲ သံယိကံ ပတ္တံ ဒေထာတိ ဝတ္တာ ပတ္တ သဗ္ဗော သံယော ပရိဘူတုတိ အဝုတ္တေပိ ဘာဇေတွာဝ ပရိဘူတုတပွဲ၌ ဂဏ္ဍိပဒေသု ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ။]

(ယသွာ)-ကြောင့်၊ ပုစ္ဆာသဘာဝေန-ပုစ္ဆာစကားနှင့် သဘောတူသောအားဖြင့်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့ဖို့၊ အာနိတံ-ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ တုမှာကံ-တို့အား၊ ဒါတု ကာမော-သည်၊ အမှီ-ပါ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေယျ-လျှောက်ရာ၏။ တတော-ထိုသို့ လျှောက်ရာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ ဘိက္ခု-ကို၊ အညေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ဇိဝုစ္ဆန္တာ-စက်ဆုပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဂိဝံ-လည်ပင်းကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ- လည်စေ၍၊ ဩလောကေတဗ္ဗမိ-ကြည့်ထိုက်သူဟူ၍လည်း၊ န မညေယျ-မမှတ် ထင်ကုန်ရာ၊ (ဣတိ-ကြောင့်၊ န ဝတ္တဗ္ဗ-ထိုက်) ပန-အန္ဓယ၊ ကုဟိ-အဘယ်အရပ်သို့ ယာသိ-သွားမည်လို့နည်း၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလျက်၊ အာဟိဏ္ဏသိ- လှည့်လည်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးအပ်သော်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတွာ- ၍၊ အာဂတော-သည်၊ အမှီ-ဖြစ်ပါ၏။ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ လျှောက် အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဧကေန-တစ်ပါးသော၊ လဇ္ဇိတိက္ခနာ-သည်၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-ယူစေထိုက်၏။ အာဘတံ-ဆောင်ယူအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဗဟု-များသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ သစေ ပဟောတိ-အကယ်၍ လောက်အံ့၊ ဌိတိကာကိစ္စံ-ဌိတိကာပြုဖွယ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ထေရာ သနတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဒါတဗ္ဗ-ပေး ထိုက်၏။

သံယုဒ္ဒေသဘတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးကြကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ် သော်၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ အာဟရိယတိ-ဆောင်ယူမည်နည်း၊ (တစ်နည်း) အာဟရိယ သိ-ဆောင်ယူလတံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတွာ-မမေးမူ၍၊ ပကတိဌိတိကာယံ ဧဝ- ပကတိတည်နေရာ အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-ယူစေထိုက်၏။ ပန-ဆက်၊ ယော ပါယသောဝါ-အကြင်နိယနာကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝေယ ရသပိဏ္ဏပါတော ဝါ - အကြင်အရသာရှိသော ဆွမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိစ္စံ - အမြဲ၊ လတ္တတိ- ရအပ်၏။ ဧဝရူပါနံ-ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ ပဏီတဘောဇနာနံ-မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်တို့၏။ အာဝေဏိကာ-သီးခြားဖြစ်သော၊ ဌိတိကာ-တည်နေရာ အစဉ်ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်၏။ တထာ-တူ၊ သပရိဝါရာယ-အခြံအရံနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ယာဝုယာ-ကာဝု၏လည်းကောင်း၊ မဟဂ္ဂါနံ-များသော အဖိုးရှိကုန်သော၊ ဖလာနံ- အသီးတို့၏လည်းကောင်း၊ ပဏီတာနံ-ကုန်သော၊ ခဇ္ဇကာနံစ-ခဲဖွယ်တို့၏လည်း ကောင်း၊ (အာ ဝေဏိကာ ဌိတိကာ ကာတဗ္ဗာ။)

ကိ အာဟရိယတိ။ ။ “ထိုသို့ မေးလိုက်လျှင် အဂတိလိုက်မည် စိုးသောကြောင့် မမေးမူ၍ နဂိုရှိသော ထေရ်စဉ်အတိုင်းပင် ယူပါစေ”ဟု ဆိုလိုသည်။ [ကိ အာဟရိယတိတိ အဝတွာတိ ကတရဘတ္တံ ဝါ တယာ အာဟရိယံတိတိ ဒါယကံ အာပုစ္ဆိတွာ-ဝိမတိ။] “ကိ အာဟရိယသသိ”ဟု မူကွဲရှိ၏။

ပန-ဆက်၊ ပကတိဘတ္တယာဂုဖလခဇ္ဇကာနံ-ရိုးရာဖြစ်သော ဆွမ်း၊ ယာဂု၊ သစ်သီး၊ ခဲဖွယ်တို့၏၊ ဧကော-တစ်ခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝါ-တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဌိတိကာ-ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်၏၊ သပ္ပိ-ထောပတ်ကို၊ အာဟရိဿာမိ-ဆောင်ယူပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ (ဥဒ္ဒေသဘတ် ဆောင်လာ သော ဒါယကာက လျှောက်အပ်သော်၊) သဗ္ဗသပ္ပိနံ-အလုံးစုံသော ထောပတ်တို့၏၊ ဧကော-သော၊ ဌိတိကာ-သည်၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ တထာ-တူ၊ သဗ္ဗတေလာနံ-အလုံးစုံ သော ဆီတို့၏၊ (ဧကော ဌိတိကာ ဝဇ္ဇတိ၊) ပန-ကား၊ မဇံ-ပျားရည်ကို၊ အာဟရိ သာမိ-အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-အပ်သော်၊ မဇုနော-၏၊ ဧကော-သော၊ ဌိတိကာ ဝဇ္ဇတိ၊ တထာ-တူ၊ ဖာဏိတဿ-တင်းလဲ၏လည်းကောင်း၊ လဌိမဇုကာဒိနံ-နွယ်ချို အစရှိကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနဉ္စ - ဆေးတို့၏လည်းကောင်း၊ (ဧကော ဌိတိကာ ဝဇ္ဇတိ။)

ပန-ဆက်၊ သံယုဒ္ဒေသံ-သံယာမှ ညွှန်ချအပ်သော၊ ဂန္ဓမာလံ-နံသာ၊ ပန်းကို၊ သစေ ဒေန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပိဏ္ဍပါတိကဿ-ကရဟန်းအား၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ် သလော၊ န ဝဇ္ဇတိ-မအပ်သလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ အာမိသဿေဝ- အာမိသ၏သာ၊ ဝါ-ကိုသာ၊ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ-ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဇ္ဇတိ- ၏၊ [“အတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပိမိ-ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇဉ်မှ အပိုအလွန်ဖြစ် သော သံယဘတ္တ ဥဒ္ဒေသဘတ္တ စသော အာမိသကို ပယ်ပါ၏” ဟု ဆောက်တည်ခဲ့ သောကြောင့် “အာမိသ မဟုတ်သော နံသာ၊ ပန်းသည် ပိဏ္ဍပါတိကရဟန်းအား အပ်ပါ၏” ဟူလှို။] ပန-ထိုသို့ပင်အပ်ပါသော်လည်း၊ သံယံ-ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်စူး၍၊ ဒိန္နတ္တာ-လျှူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-မခဲယူထိုက်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ဆရာတို့ ဆိုကြကုန်၏။ [ဤဥဒ္ဒေသဘတ်သည် မူလက သံယံကတည်း၊ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ညွှန်ချ၍ ရသောအခါ ကိုယ်ပိုင် ပုဂ္ဂလိက ဖြစ်၏၊ သံယဘတ္တကား မိမိစားနေသည့်တိုင်အောင် သံယံကဘတ်ပင် ဖြစ်သည်-ဟု မှတ်ပါ။]

ဥဒ္ဒေသဘတ္တကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

နိမန္တနဘတ္တကထာ

နိမန္တနံ-ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်သည်၊ ပုဂ္ဂလိကံ-လိကသည်၊ စေ (ဟောတိ)- အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သယမေဝ-မိမိသည်သာ၊ ဣဿရော-အစိုးရ၏၊ (မိမိကို လာပင့် သော ပုဂ္ဂလိကဘတ်ဖြစ်သောကြောင့် မိမိသာ ပိုင်၏၊) ပန-ကား၊ သံယံကံ-ကသည်၊ (စေ ဟောတိ-အံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ-ဥဒ္ဒေသဘတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ- ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ - ယူစေထိုက်၏၊ (“ သံယာကုန်

လောက်လျှင် သံဃာကုန် ယူ သံဃာကုန် မလောက်လျှင် ငြိတိကာအတိုင်း ယုံပါစေ"ဟူလို၊ ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤပင့်ဖိတ်ရာ၌၊ ဒူတော-တမန်သည်၊ ဗျတ္တော-ထက်မြက်သည်၊ (နားလည်သည်) သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ဘန္တေ-တို့၊ ရာဇဂေဟေ-မင်း၏ အိမ်တော်၌၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-ရဟန်းသံဃာဖို့၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အဝတ္တာ-မလျှောက်မူ၍၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ-ခံယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပိဏှပါတိကာနမ္မိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဒူတော-သည်၊ အဗျတ္တော-မထက်မြက်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဘတ္တံ ဂဏှထာတိ-ထဟူ၍၊ (ထမင်းကို ခံယူလှည့်ပါကုန်ဟူ၍) အထ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော-ဆွမ်းကို ညွှန်ချသော ရဟန်းသည်၊ ဗျတ္တော-သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ (ဂဏှထ-ပါကုန်) ဣတိ-သို့၊ အဝတ္တာ-မလျှောက်မူ၍၊ တုမေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ယာထ-ကြွကြွပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ အထ ဝဒတိ-အံ့၊ ဧဝမ္မိ-ဤသို့လျှောက်ပြန်သော်လည်း၊ ပိဏှပါတိကာနမ္မိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ပန-ဗျတိရိက်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏ (အထံသို့) ပဋိပါဋိယာ-ရအပ်သော အစဉ်အားဖြင့်၊ (ဆွမ်းလှည့်ကျသော အစဉ်အားဖြင့်) [ပဋိပါဋိယာတိ လဒ္ဒပဋိပါဋိယာ-သာရတ္ထ၊] ဘတ္တံ-ဘတ်သည်၊ ပါပဏာတိ-ရောက်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထေ-လျှောက်အပ်သော်၊ (ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းက လျှောက်အပ်သော်)၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ နိမန္တေတံ-ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှာ၊ အာဂတမနုဿော-လာသော လူသည်၊ အာသနသာလံ-ထိုင်နေရာ စရပ်သို့၊ ဝါ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်သို့၊ ပဝိသိတာ-ဝင်၍၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါး ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ-ရှစ်လုံးကုန်သော၊ ပတ္ထေ-တို့ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ ဧဝမ္မိ-ဤသို့လျှောက်သော်လည်း၊ ပိဏှပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ တုမေ စ - အရှင်ဘုရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ တုမေ စ - အရှင်ဘုရားတို့သည်

ဗျတ္တော ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။လျှောက်ပုံ လျှောက်နည်း၌ ကျွမ်းကျင်သော တမန်ကို "ဗျတ္တော ဟောတိ"ဟု ဆိုသည်။ ထိုကျွမ်းကျင်ပုံကိုပင် "ဘန္တေ ရာဇဂေဟတော ၊ပေ၊ ဂဏှထ"ဟု ပြသည်။ ပိဏှပါတိကာရဟန်းတို့သည် "အတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပါမိ"ဟု ဆောက်တည်ခဲ့၏။ ထို "အတိရေကလာဘံ"ဟူသည်လည်း ရဟန်းဖြစ်ပြီးခါစ ဩဝါဒ၌ အတိရေကလာဘော "သံဃဘတ္တံ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ ၊ပေ၊ ပါဋိပဒိကံ"ဟု ဘတ္တနာမည်ဖြင့် လာသော ထမင်းများကို သရုပ်ဖော်ထား၏။ ဤနေရာ၌ကား "ဘိက္ခံ ဂဏှထ"ဟု ကပ္ပိယဝေါဟာရဖြင့် လျှောက်သောကြောင့် အတိရေကလာဘံနှင့် မဆိုင်ရကား "ပိဏှပါတိကာရဟန်းအားလည်း အပ်သည်"ဟု ဆိုသည်။ [ပိဏှပါတိကာနမ္မိ ဝဋ္ဋတိတိ ဘိက္ခုပရိယာယေန ဝတ္တတ္တာ ဝဋ္ဋတိ-သာရတ္ထ။]

လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆထ-ကြွကြွပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုဗွဲ-လျှောက်ထိုက်၏။ (ဘတ္တု
ဒွေသကရဟန်းက လျှောက်ထိုက်၏။) ပန-ဆက်၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-
တို့ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ ဂဏှထု-ခံယူပါကုန်၊ (ဣတိ-ဤသို့သော်
လည်းကောင်း၊) အဋ္ဌ-ရှစ်လုံးကုန်သော၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဘတ္တံ-
ကို၊ ဂဏှထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-သော်လည်းကောင်း၊ (သစေ) ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိံ)
ပဋိပါဠိယာ-ရအပ်သော အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗွဲ-ယူစေထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော ရဟန်းသည်၊ ဝိစ္စိန္နိတွာ-စကားကို ဖြတ်၍၊
ဘတ္တံတိ-ဘတ္တဟူ၍၊ (ထမင်းဟူ၍) အဝဒန္တေန-မဆိုဘဲ၊ တုမေ့စ-တို့သည်လည်း
ကောင်း၊ တုမေ့စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆထ-ကြွကြွပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-
လျှောက်အပ်သော်၊ ပိဏှပိတိကာနံ-တို့အား၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [ဘတ္တံ ဂဏှထပုဒ်တွင်
“ဘတ္တံ” မပါဘဲ တစ်ပုဒ်ဖြတ်ထားသည်ကို “ဝိစ္စိန္နိတွာ”ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်
“ဘတ္တန္တိ အဝဒန္တေန”ဟု ဝိစ္စိန္နိတွာကိုပင် ထပ်ဖွင့်သည်။ ဝိစ္စိန္နိတွာတိ ဘတ္တံ ဂဏှ
ထာတိ ပဒံ အဝတွာ၊ တေနေဝါဟ “ဘတ္တန္တိ အဝဒန္တေနာ”တိ-ဋီကာ။] ပန-ဆက်၊
ဘန္တေ-တို့၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ တုမေ့-တို့သည်၊ ဧထ-ကြွကြွ
ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဥပါသက-ဥပါသကာ၊ သာဓု-
ကောင်းပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဂန္တဗွဲ-သွားရာ၏။ သံယတော-မှ၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-၍၊
တုမေ့-တို့သည်၊ ဧထ-လာပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-လျှောက်အပ်သော်လည်း၊
ယထာဠိတိကာယ-အကြင်အကြင်တည်ရာ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗွဲ-ယူစေ
ထိုက်၏။

ပန-ဆက်၊ နိမန္တနဘတ္တယရတော-နိမန္တနဘတ်ရုံရာ အိမ်မှ၊ ပတ္တတ္ထာယ-
သပိတ်အကျိုးငှာ၊ (သပိတ်ယူဖို့ရာ) အာဂတဿ-လာသော ဒါယကာအား၊ ဥဒ္ဒေသ
ဘတ္တေ-၍၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊ ဠိတိကာယ-အားဖြင့်၊
ပတ္တော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-၏။ [“ဧကော သံယုဒ္ဒေသပတ္တံ အာဟရ”တိ ပေသိတော
၊ပေ၊ ဠိတိကာယ ဂါဟေတဗွဲ”ဟူသော စကားကို “ဝုတ္တနယေနေဝ”ဟု ဆိုသည်။]
ဧကော-တစ်ယောက်သော ဥပါသကာသည်၊ သံယတော-မှ၊ ပဋိပါဠိယာ-ရအပ်
သော အစဉ်အားဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ (ဒေထ-ပါကုန်) ဣတိ-သို့၊ အဝတွာ-မလျှောက်
မူ၍၊ ဧကဝလံ-သက်သက်၊ (သံယတော ပဋိပါဠိယာ မဖက် သက်သက်) ဧကံ-
တစ်လုံးသော၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-၍၊ ပတ္တေ-ကို၊ အဂါဟိ
တေယေဝ-မယူစေအပ်သေးမီပင်၊ (ဘတ္တုဒွေသကရဟန်းက မယူစေအပ်သေးမီ
ပင်) ယဿကဿစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ရဟန်း၏၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေ
တွာ-၍၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ အာဟရတိ-ဆောင်ယူလာအံ့၊ (ဧဝံသတိံ) တံ-
ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ပတ္တသာမိကဿေဝ-သပိတ်ရှင် ရဟန်း၏ အတွက်သာ၊

ဟောတိ-၏။ ဥဒ္ဓေသဘတ္တေ ဝိယ-၌ကဲ့သို့၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ န ဂါဟေတဗ္ဗ-ထိုက်၊ ဣဓာပိ-ဤနိမန္တနဘတ်၌လည်း၊ (ဥဒ္ဓေသဘတ်တုန်းကလည်း ထိုကဲ့သို့ ဒါယကာလာမူးသောကြောင့် “ဣဓာပိ”ဟု ပိဖြင့် ဆိုသည်) ယော-အကြင်ဒါယကာသည်၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ တုဏှိဘူတော-သည်၊ (ဟုတ္တာ) တိဋ္ဌတိ-ရပ်နေ၏။ သော-ထိုဒါယကာကို၊ ကဿ-အဘယ်ရဟန်း၏။ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂတော-သည်၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိဝိ-သော်လည်းကောင်း၊ ကဿ-၏။ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိဿသိ-ဆောင်ယူလတံနည်း၊ ဣတိဝိ-သော်လည်းကောင်း၊ န ဝတ္တဗ္ဗော-ထိုက်။

ဟိ-မှန်၊ တစ်နည်း (ကသွာ၊ န ဝတ္တဗ္ဗော) ဟိ (ယသွာ)-ကြောင့်၊ ပုစ္ဆာသဘာဂေန-ပုစ္ဆာစကားနှင့် သဘောတူသောအားဖြင့်၊ တုမှာကံ-တို့၏။ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂတော-သည်၊ (အမှီ-ပါ၏။) တုမှာကံ-တို့၏။ ပတ္တံ-ကို၊ ဟရိဿာမိ-ပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒေယျံ-လျှောက်ရာ၏။ တတော-ထိုသို့လျှောက်ခြင်းကြောင့်၊ သောဘိက္ခု-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ဇိဂ္ဂန္တိယော-စက်ဆုပ်ထိုက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။ (တသွာ န ဝတ္တဗ္ဗော) ပန-အနွယ်၊ ကုဟိ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ-သွားမည်လို့နည်း၊ ကိ-ကို၊ ကရောန္တော-လျက်၊ အာဟိဏ္ဏသိ-လှည့်လည်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မေးအပ်သော်၊ တဿ-ထိုဒါယကာအား၊ (ဒါတဗ္ဗော၌ စပ်) ဝါ-သည်၊ (ဝဒန္တဿ၌ စပ်) ပတ္တတ္ထာယ-သပိတ်အလို့ငှာ၊ အာဂတော-သည်၊ အမှီ-ပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တဿ-လျှောက်လတ်သော်၊ ပဋိပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ ဘတ္တဌိတိကာယ-ဘတ်၏ တည်ရာ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂါဟေတွာ-စေ၍၊ ပတ္တော-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ (အချို့စာအုပ်၌ “ပဋိပါဋိဘတ္တဌိကာယ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သောဘတ်၏တည်ရာ အစဉ်အားဖြင့်”ဟုလည်း ရှိ၏။)

ဘတ္တာဟရဏကပတ္တံ-ဆွမ်းကို ဆောင်ယူကြောင်း သပိတ်ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေပိ-အပ်သော်လည်း၊ ပဋိပါဋိယာ-အားဖြင့်၊ ဘတ္တဌိတိကာယဇေ-အားဖြင့်ပင်၊ ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ (ဤ၌လည်း “ပဋိပါဋိဘတ္တဌိတိကာယ ဇေ”ဟု မူကွဲရှိ၏။ ယောဇနာ၌ “ဘတ္တာဟရဏပတ္တံ”ဟု ရှိ၏။ ကအက္ခရာ မပါ။) အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူပြီး၍၊ (သပိတ်ထည်း၌ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်နှင့်တကွ ဆောင်ယူခဲ့ပြီး၍) သဗ္ဗော-သော၊ သံယော-သံဃာသည်၊ ဘုဂ္ဂတု-ဘုဉ်းပေးပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ သစေဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဘာဇေတွာ-ဝေဖန်၍၊ ဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ-ဘုဉ်းပေးထိုက်၏။ ပတ္တသာမိကဿ-သပိတ်ရှင် ရဟန်း၏၊ အတိက္ကန္တမိ-လွန်သွားသည်လည်း ဖြစ်သော ဌိတိကံ-ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညံ-သော၊ ပဋိပါဋိဘတ္တံ-အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သောဘတ်ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ [ဤ၌ “ပဋိပါဋိဘတ္တံ”ဟု ရှိသောကြောင့် ရှေး၌လည်း “ပဋိပါဋိဘတ္တဌိတိကာယ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ဧကော-တစ်ယောက်သော ဒါယကာသည်၊ ပါတိယာ-ခွက်ဖြင့်၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ သံဃဿ-အား၊ ဒမ္ဗိ-လျှူပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) အလောပဘတ္တဋ္ဌိတိကတော-အာလောပဘတ်၏ တည်ရာ အစဉ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အာလောပသင်္ခေပေန-အာလောပ၌ ထည့်သွင်းအပ်သော ဆွမ်းအားဖြင့်၊ ဘာဇေတဗ္ဗံ-ဝေဖန်ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧကော-သည်၊ ပါတိယာ-ဖြင့်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အာဟရိတွာ-၍၊ (ရှေ့ဝါကျမှ လိုက်စေ) တုဏှိဘူတော-သည်၊ (ဟုတွာ) အစ္ဆတိ-တည်နေအံ့၊ (“သံဃဿ ဒမ္ဗိ”ဟု မလျှောက်ဘဲ ရပ်တည်နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ကဿ-ဖို့ တေ-သည်၊ အာဘတံ-ဆောင်ယူအပ်သနည်း၊ ကဿ-အား၊ ဒါတုကာမော-သည်၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ န ဝတ္ထဗ္ဗော-မမေးထိုက်၊ [ထိုသို့မေးခြင်း၏ အပြစ်ကို ပြခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အထူး မပြတော့ဘဲ အန္တယစကားကိုသာ ပြလိုသောကြောင့် “သစေ ပန” စသည် မိန့်။] ပန-အန္တယ၊ ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ၊ တိံ ကရောန္တော အာဟိဏ္ဏသိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-အပ်သော်၊ သံဃဿ-ဖို့ မေ-သည်၊ ဘတ္တံ-ကို၊ အာဘတံ-အပ်ပါပြီ၊ ထေရာနံ-ထေရ်တို့ဖို့ မေ ဘတ္တံ အာဘတံ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (ဥပါသကာ ယူလာသော ဘတ်ကို ယူ၍) အာလောပဘတ္တဋ္ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဘာဇေတဗ္ဗံ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဘတံ-ဆောင်ယူအပ်သော ဘတ်သည်၊ ဗဟု-များသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ သကလဿ-အလုံးစုံသော၊ သံဃဿ-အား၊ သစေ ပဟောတိ-အကယ်၍ လောက်အံ့၊ (အချို့စာ၌ “ပဟု ဟောတိ”ဟု ရှိ၏၊ ဧဝံသတိ) အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာနာမ-ရှေးရှုဆောင်ယူအပ်သော ဆွမ်းမည်သည်၊ ပိဏ္ဏပါတိကာနံပိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ဌိတိကာ ပုဏ္ဏနကိစ္စံ-ဌိတိကာကို မေးဖွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ထေရာသနတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးဝေရာ၏။

အာလောပဘတ္တံ ၊ပေ၊ သင်္ခေပေန။ ။သံဃာင်းဆယ်ရှိရာ၌ ဆွမ်းတစ်အုပ်ကို သံဃိကလာလျှုလျှင် ၁ လုတ်စီ ၁ လုတ်စီ ဝေရသည်၊ ထိုသို့ဝေရာ၌ မလောက်င၍ ချန်ထားရသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို နောက်တစ်ကြိမ် ဆွမ်းရောက်လာသောအခါ ဌိတိကာအားဖြင့် ဝေရ၏။ ထို့ကြောင့် နိမန္တနဘတ်၌ “အာလောပဘတ္တဋ္ဌိတိကာ”ဟု ၁ မျိုးရှိသည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ်၌ကား တစ်လုတ်စာစီ မဝေရ၊ တစ်ထပ်စာ လောက်အောင် ဝေရမည်ဟု ဆိုသောကြောင့် အာလောပဘတ္တဋ္ဌိတိကာ မရှိခဲ့၊ ထစ်လုတ်စာ တစ်လုတ်စာစီ ဝေရသောဘတ် အမျိုးအစား၌ ပါဝင်အောင် သွင်းရသော ဆွမ်းကို “အာလောပသင်္ခေပ”ဟု ခေါ်သည်။

ဋီကာ။ ။အာလောပသင်္ခေပနာတိ ဧကေကပိဏ္ဏဝသေန (တစ်ခုတစ်ခုသော ဆွမ်းလုတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်) အယဉ္ဇ နယော နိမန္တနေယေဝ၊ န ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ၊ တတ္ထ ဟိ ဧကဿ ပဟောနကပ္ပမာဏံယေဝ ဘာဇေတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ဥဒ္ဒေသဘတ္တေ အာလောပဋ္ဌိတိကာနာမ နတ္ထိ-သာရတ္ထ။

ဥပါသကော-သည်၊ သံဃထွေရဿ ဝါ - သံဃထေရ်၏ (အထံသို့) သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္ထဓုတင်္ဂဝသေန-ကျမ်းဂန်၊ ဓုတင်နှင့် စပ်သဖြင့်၊ အဘိညာတဿ ဝါ-ထင်ရှားသော ရဟန်း၏ (အထံသို့) သော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကဿ ဝါ-ဆွမ်းကို ညွှန်ချသော ရဟန်း၏ (အထံသို့) သော်လည်းကောင်း၊ ပဟိဏာတိ-စေလွှတ်အံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း၊) အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ ဘတ္တဂူဟဏတ္ထာယ-ဘတ်ကို ခံယူခြင်းအကျိုးငှာ၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ပင့်၍၊ အာဂစ္ဆထ-ကြွခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ (ပဟိဏာတိ-အံ့) ဉာတိဥပဋ္ဌာကေဟိ-ဆွေမျိုး အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ ပေသိတံ-စေလွှတ်အပ်သည်၊ သစေဝိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဧဝံသတိပိ) တယော-သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဇနာ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ ပုစ္ဆိတုံ-မေးခြင်းငှာ၊ ဝါ-မေးခွင့်ကို၊ န လဘန္တိ-ကုန်၊ [ဘတ္တကို ငဲ့၍ “ပေသိတံ”ဟု ထားဟန်တူသည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအောင် “ပေသိတော”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။] ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ (ထည့်) မာတိကံ-မာတိကာသို့၊ အာရုဋ္ဌာယေဝ-တက်ရောက်ပြီးကုန်သည်သာ၊ သံဃတော-မှ၊ အဋ္ဌ - ရှစ်ပါးကုန်သော၊ (တေ) ဘိက္ခု - တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိသာပေတွာ-ညွှန်ချစေ၍၊ အတ္တနဝမေဟိ-မိမိလျှင် ကိုးပါးမြောက်ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဂန္ထဗ္ဗ-

ဣမေ |ပေ၊ န လဘန္တိ။ ။“ဣမေ တယော ဇနာ”ဟူသည် ပြအပ်ခဲ့သော သံဃထေရ်၊ အဘိညာတရဟန်း၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကရဟန်းတို့တည်း။ စေခိုင်းလိုက်သော ဥပါသကာက ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာတိ၊ သို့မဟုတ် ပဝါရိတဥပဋ္ဌာကပင် ဖြစ်စေကာမူ စေခိုင်းအပ်သော တမန်အား “ရဟန်းရှစ်ပါးတို့ကို သံဃာထည်းက ပင့်ခဲ့ရမည်လော၊ သို့မဟုတ် ငါ၏ အသိ (ငါသဘောကျရာ) ရှစ်ပါးကို ပင့်ခဲ့ရမည်လော”ဟု မေးခွင့် မရ။ [ပုစ္ဆိတုန္တိ သံဃတော ဂဏှာမိ၊ ဥဒါဟု ယေ ဇနာမိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိ အာဂစ္ဆာမိတိ ပုစ္ဆိတုံ-ယောဇနာ။]

အာရုဋ္ဌာယေဝ |ပေ၊ ဂန္ထဗ္ဗ။ ။“မာတိကာ”ဟူရာ၌ “ရေမြောင်းနှင့် တူသော သံဃာအစဉ်အတန်းကို ဆိုလိုသည်။ ထိုမာတိကာသည် ဥဒ္ဓေသဘတ်၏ အစဉ်မာတိကာ၊ နိမန္တနဘတ်၏ အစဉ်မာတိကာ၊ နောက်လာမည့် သလာကဘတ် စသည်၏ အစဉ်မာတိကာဟု အမျိုးမျိုး ရှိ၏။ ထိုတွင် ဤနေရာသည် နိမန္တနဘတ်ကို ပြရာဖြစ်သောကြောင့် မာတိကာအရ နိမန္တနဘတ်၏ အစဉ်မာတိကာကို ယူရသည်။ “ရှေးရှေးနေ၌ နိမန္တနဘတ် ရပြီးသားပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အဆက်ဖြစ်သော ရဟန်းရှစ်ပါးကို ပင့်၍ မိမိနှင့် တကွ ကိုးပါးကြွပါ”ဟူလို။]

ဝိမတိ။ ။အာရုဋ္ဌာယေဝ မာတိကံ၊ သံဃတော အဋ္ဌ ဘိက္ခုတိ ဧတ္ထ ယေ မာတိကံ အာရုဋ္ဌာ၊ တေ အဋ္ဌ ဘိက္ခုတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္တနိမန္တနဘတ္တာဒိသံယိကဘတ္တ မာတိကာသု နိမန္တနဘတ္တမာတိကာယ ဌိတိဝသေန အာရုဋ္ဌေ ဘတ္တုဒ္ဓေသကေန ဝါ သယံ ဝါ သံဃတော ဥဒ္ဓိသာပေတွာ ဂဟေတွာ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ န အတ္တနော ရုစိတေ ဂဟေတွာတိ အဓိပ္ပာယော။

သွားရာ၏။ [“ရစ်ပါးကို ပင့်၍ ကြွခဲ့ပါ”ဟု ဆိုသောကြောင့် မိမိနှင့်တကွ ကိုးပါး သွားရမည်။] ကသွာ-ကြောင့်၊ (အတ္တနဝမေဟိ-တို့သည်၊ ဂန္ထဗွဲ-သွားရာသနည်း၊) ဟီ (ယသွာ)-ကြောင့်၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-၏။ ဧတေ ဘိက္ခု-ဤသုံးပါးသော ရဟန်းတို့ကို၊ (သံဃထေရ်၊ အဘိညာတရဟန်း၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းတို့ကို) နိဿာယ-မှီ၍၊ လာဘော-လာဘ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (အတ္တ နဝမေဟိ ဂန္ထဗွဲ။)

ပန-ကား၊ ဂန္ထဓူတဂီဒိဟိ-ကျမ်းဂန်၊ ဓူတင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အနဘိညာ တော-မထင်ရှားသော၊ အာဝါသိကဘိက္ခု-အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ ပုစ္ဆိတုံ-မေး ခြင်းငှာ၊ လဘတိ-၏။ တသွာ-ကြောင့်၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ကိ-အသို့နည်း၊ သံဃတော-မှ၊ (အဋ္ဌဘိက္ခု-တို့ကို) ဂဏှာမိ-ပင့်ခဲ့ရမည်လော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနာမိ-ငါသိ၏။ တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ အာဂစ္ဆာမိ-လာခဲ့ရမည်လော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မာတိကံ-မာတိကာသို့၊ အာရောပေ တွာ-တင်၍၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဒါယကာ-တို့သည်၊ ဝဒန္တိ- လျှောက်ကုန်၏။ တထာ-ထိုဒါယကာတို့ လျှောက်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗွဲ-ကျင့်ရာ၏။ ပန-ဆက်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏။ နိဿိတကေ-မှီ၍ နေသော တပည့်တို့ကို၊ (ဂဟေတွာ-၍) ဧထ-ကြွခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်း ကောင်း၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနာထ-သိကုန်၏။ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို။

ကသွာ |ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။မာတိကာ၌ တက်ရောက်နေသော သံဃာ ကိုးပါးလုံး မကြွတဲ့ အဘယ့်ကြောင့် မိမိတည်းဟူသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထည့်ရသနည်းဟု မေးသည်။ သံဃာ ထေရ်၊ အဘိညာတပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကပုဂ္ဂိုလ်တို့ အထံသို့ စေလွှတ်လိုက်ရကား ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို အမှီပြု၍ “သံဃာလာဘ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ ဘတ္တုဒ္ဒေသထေရ်စဉ်၌ မပါသော် လည်း လိုက်သွားနိုင်သည်။ ထိုစကား သင့်၏။ ယခုခေတ်၌လည်း ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးကို အမှီပြု၍ အပင့်လာလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပါအောင် ထည့်ပေးမှ အလျှူရှင်တို့က ကျေနပ်ကြသည်။

မာတိကံ |ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗွဲ။ ။“မာတိကံ အာရောပေတွာ”အရ “မာတိကာ”ဟူသည် ကား “ကိ သံဃတော ဂဏှာမိ”ဟူသော စကား; “ဥဒါဟု ယေ ဇာနာမိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိ အာ ဂစ္ဆာမိ”ဟူသော စကားနှစ်ခွန်းတည်း။ ထိုစကားနှစ်ခွန်းကိုပင် ရှေ့နောက် အစဉ်ဖြစ်သောကြောင့် “မာတိကာ”ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ - “ထိုကဲ့သို့မေးပြီး၍ ဒါယကာတို့ လျှောက်သည့် အတိုင်း “သံဃာထည်းမှ ပင့်ခဲ့ပါ”ဟု လျှောက်လျှင်လည်း သံဃာထည်းမှ ပင့်ရမည်။ “အရှင် ဘုရား သိသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပင့်ခဲ့ပါ”ဟု လျှောက်လျှင်လည်း “မိမိသိသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပင့်သွားရမည်”ဟူလို။ [မာတိကံ အာရောပေတွာတိ သံဃတော ဂဏှာမိတိ အာဒိနာ ဝုတ္တ မာတိကာဘေဒံ ဒါယကာဿ ဝိညာပေတွာတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

ဂဟေတွာ-၍၊ ဧထ-ပါကုန်၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ (ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တိ-သွားခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏၊ (ဣစ္ဆန္တိနေရာ၌ “ဣစ္ဆတိ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။) တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ဂန္တိ-ငှာ၊ လဘတိ-၏၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဟိဏထ-စေလွှတ်တော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍၊ သစေ ပေသေန္တိ-အကယ်၍ စေလွှတ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သံယတောဝ-သံယာမှသာ၊ (ဧဝဖြင့် မိမိကိုလည်းကောင်း၊ မိမိအလိုရှိအပ်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း ကန်း၊) ပေသေတဗ္ဗာ-စေလွှတ်ထိုက်ကုန်၏၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ အညသ္မိ-အခြားသော၊ ဂါမေ-၌၊ ဘိက္ခာ-ဆွမ်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ လဘိတုံ-ရခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အညော-သော၊ ဂါမော-သို့၊ ဂန္တဗ္ဗော-သွားထိုက်၏၊ [ရဟန်းရှစ်ပါးကို စေလွှတ်လိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိမန္တနဘတ်ရှိရာ ရွာသို့ပင် ဆွမ်းခံဝင်လျှင် ဒါယကာတို့ မြင်လတ်သော် အားနာစရာကောင်းသောကြောင့် “ဆွမ်းရနိုင်လျှင် အခြားရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်ပါ” ဟု ဆိုလိုသည်။] လဘိတုံ-ငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်းသည်၊ စေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သောယေဝ ဂါမော-ထိုရွာသို့ပင်၊ (ရဟန်းရှစ်ပါး စေလွှတ်အပ်ရာ ရွာသို့ပင်၊) ပိဏ္ဏာယ-ဆွမ်းအလိုငှာ၊ ပဝိသိတဗ္ဗော-ဝင်ထိုက်၏။

နိမန္တိတဘိက္ခု-ပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာသနသာလာယ-ထိုင်နေရာ စရပ်၌၊ (ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌) နိသိန္နာ-ထိုင်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ တဏှ-ထိုသို့ထိုင်နေရာစရပ်သို့ မနုဿာ-တို့သည်၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ စေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အနိမန္တိ-တေဟိ-မပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (ပတ္တာ-တို့ကို) န ဒါတဗ္ဗာ-မပေးထိုက်ကုန်၊ ဧတေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ နိမန္တိတဘိက္ခု-ပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောရာ၏၊ တုမေပိ-အရှင်ဘုရားတို့သည်လည်း၊ (ပတ္တံ-ကို) ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ ပန-လျှောက်အပ်သော်ကား၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

ဥဿဝါဒီသု-ပွဲသဘင် အရှိသောအခါတို့၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သယမေဝ-မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ [ဧဝဖြင့် သူတစ်ပါးကို စေလွှတ်ခြင်းကို ကန်း၊] ပရိဝေဏာနိစ-ပရိဝုဏ်တို့သို့လည်းကောင်း၊ ပဓာနယရာနိစ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဂန္တာ-သွား၍၊ တိပိဋကေစ-တိပိဋကရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မကထိကေစ-ဓမ္မကထိရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသတေနပိ-ရဟန်းအရာနှင့်လည်း၊ ဝါ-များစွာသော ရဟန်းနှင့်လည်း၊ [သတသဒ္ဓါ အနေကသင်္ချာဝါစက၊] သဒ္ဓိ-တကွ၊ နိမန္တိန္တိ - ပင့်ဖိတ်တတ်ကြကုန်၏၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ ယေ - အကြင်

ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနန္ဒီ-သိကုန်၏၊ တေပိ-ထိုရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ ဂဟေတွာ-ပင်၍၊ ဂန္တီ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ကသ္မာ-ကြောင့်၊ (ယေ ဇာနန္ဒီ၊ တေပိ ဂဟေတွာ ဂန္တီ ဝဋ္ဋတိ-အပ်သနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ မဟာဘိက္ခုသံယေန-များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းဖြင့်၊ အနတ္တိကာ-အလိုမရှိကုန်သော၊ မနုဿာ-ဆွမ်းဒါယကာ တို့သည်၊ ပရိဝေဏာနိစ-တို့သို့လည်းကောင်း၊ ပဓာနယရာနိစ-တို့သို့လည်းကောင်း၊ န ဂစ္ဆန္တိ-မသွားတတ်ကုန်၊ သန္တိပါတဋ္ဌာနတောယေဝ-ရဟန်းများစွာ စုဝေးနေရာ အရပ်မှသာလျှင်၊ ယထာသတ္တိ-စိတ်စွမ်းရှိသလောက်၊ ယထာဗလံ-အင်းအားရှိ သလောက်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဂဏှိတွာ-ပင်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (ယေ ဇာနန္ဒီ၊ တေပိ ဂဟေတွာ ဂန္တီ ဝဋ္ဋတိ။)

ပန-ဆက်၊ သံယတ္ထေရော ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဂန္ထဓုတင်္ဂဝသေန-စပ်သဖြင့်၊ အဘိညာတကော ဝါ-ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ အညတြ-အခြားအရပ်၌၊ ဝဿ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိတွာဝါ-နေပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ ကတ္တစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သို့၊ ဂန္တာ ဝါ-သွားပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ ပုန-ဖန်၊ သကဋ္ဌာနံ-မိမိအရပ်သို့ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-အကယ်၍ ပြန်လာကုန်အံ့၊ [သံယတ္ထေရော ဝါ၊ အဘိညာတကော ဝါ၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကော ဝါဟူသော ကတ္တား ၃ ခုနောက်၌ ဝါသဒ္ဓါများသည် အချင်းချင်း ဝိကပ္ပနတ္ထ၊ အညတြ ဝါ ကတ္တစိ ဝါ၌ ဝါသဒ္ဓါ ၂ မျိုးလည်း အချင်းချင်း ဝိကပ္ပနတ္ထ။] မနုဿာစ-တို့သည်လည်း၊ အာဂန္တုကာဿ-အာဂန္တုကာရဟန်းအား။

ကသ္မာ ၊ပေ၊ **ဂစ္ဆန္တိ** ။ ။“ဘိက္ခုသတနှင့် အတူကြွပါ”ဟူရာ၌ ထေရ်စဉ် ဝါစဉ် အတိုင်းသာ မဟုတ်ဘဲ မိမိသိရာ ရဟန်းများကိုလည်း တစ်ရာထက် လွန်နေစေကာမူ ခေါ်၍ သွားခြင်းငှာ အဘယ့်ကြောင့် အပ်သနည်းဟု မေးသည်၊ ဆွမ်းဒါယကာ လူတို့သည် ရဟန်း အများကို အလိုမရှိလျှင် ဗရိဂုဏ်ကျောင်းဝင်း၊ သို့မဟုတ် ပဓာနယရတို့သို့ ရောက်အောင် သွားဖွယ် မလို၊ အများစုဝေး၍ နေရာ ဆွမ်းစားစရပ်၌ပင် လိုသလောက် ရဟန်းများကို ပင်၍ သွားနိုင်၏။ ယခုသော်ကား ပရိဂုဏ်ကျောင်းဝင်း၊ ပဓာနယရတို့သို့ ရောက်အောင် သွားကြ သောကြောင့် ရဟန်းအများကို အလိုရှိကြောင်း သိသာ၏။ ထိုသို့ရဟန်းအများကို အလိုရှိသည့် အတွက် ရဟန်းတစ်ရာက ကျော်လွန်စေကာမူ ထေရ်စဉ် ဝါစဉ်တွင် မပါသော မိမိသိအပ်သော ရဟန်းများကိုလည်း ခေါ်၍ သွားခြင်းငှာ အပ်ပါသည်-ဟူလို၊ [ဇာအုပ်တို့၌ “အတ္တိကာ”ဟု တွေ့ရ၏။ “အနတ္တိကာ”ဟု ရှိမှ “န ဂစ္ဆန္တိ”နှင့် အဓိပ္ပာယ် ဖြောင့်ပါသည်။]

မှတ်ချက် ။ ။ယထာသတ္တိကိုပင် ယထာဗလံဟု ထပ်ဖွင့်သည်ဟု ယေးဇနာဆို၏။ “သတ္တိ” အရ ဥစ္စာအစွမ်းကို ယူ၍ “ဗလ” အရ ချက်ပြုတ် လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အားအစွမ်းကို ယူမှ အဓိပ္ပာယ်သင့်မည် ထင်သည်။ တချို့နေရာ၌ စိတ်အစွမ်းရှိသော်လည်း အားမတန် မာန် လျှော့ရသောကြောင့် အားအစွမ်း မလိုက်နိုင်ဘဲ ရှိတတ်သည်။

သက္ကာရ်-ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ပူဇော်မှုကို၊ သစေ ကရောန္တိ-အကယ်၍ ပြုကုန်အံ့၊ (စံသတိ)၊ ဧကဝါရ်-တစ်လှည့်၌၊ ဝါ-ပဌမအကြိမ်၌၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနန္တိ-ကုန်၏။ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏။ ပန-ကား၊ ပဋိဗဒ္ဓကာလတော-ဆက်စပ်မိရာ အခါမှ၊ ဝါ-အမြဲနေရာ အခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ဒုတိယဝါရေ-ဒုတိယအကြိမ်ကို၊ အာရဒ္ဓေ-အားထုတ်အပ်သော်၊ သံယတောယေဝ-မှသာ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏။ အဘိနဝအာဂန္တကာဝ-အသစ်ဖြစ်သော အာဂန္တကတို့သည်သာ၊ ဟုတွာ-၍၊ ဉာတီ ဝါ-ဆွေမျိုးတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပဌာကေ ဝါ-အလုပ်အကျွေးတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပသိဿာမ-ကြည့်ကုန်အံ့၊ ဝါ-တွေ့ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားတတ်ကြကုန်၏။ (လူတို့က မပင့်ဘဲ သွားတတ်ကြကုန်၏) တကြ-ထိုသို့သွားရာ၌၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ယောဇနာ၌ “နေသံ” ဟု ရှိ၏။ ဉာတီ ‘စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပဌာကာ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ သက္ကာရ်-ကို၊ ကရောန္တိ-ကုန်၏။ ဧတ္ထ ပန-ဤသို့သွားရာ၌ကား၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့ကို၊ ဇာနန္တိ-ကုန်၏။ တေ-တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တံ ဝေဇ္ဇတိ။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ အတိလာဘီ-အလွန်လှဘိရှိသည်၊ ဟောတိ-၏။ သကဋ္ဌာနဉ္စ - မိမိအရပ်သည်လည်းကောင်း၊ အာဂန္တကဋ္ဌာနဉ္စ-အာဂန္တက၏ အရပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဧကသဒိသံ-တစ်ထပ်တည်းတူသည်၊ (ဟောတိ)၊ (အလှူအဒါန်း အမြဲများသည်-ဟူလို) သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ (သကဋ္ဌာန၊ အာဂန္တကဋ္ဌာနတို့၌) မနုဿာ-တို့သည်၊ သံယာတတ္တံ-ကို၊ သဇ္ဇေတွာဝ-ပြင်ဆင်၍သာ၊ နိသီဒေန္တိ-တည်နေစေကြကုန်၏။ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ သံယတောဝ-မှသာ၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-ရာ၏။ ဣတိ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊

ဧကဝါရ် ပေ၊ ဂန္တဗ္ဗံ။ ။ဧကဝါရန္တိ ယာဝ-တသို့ အာဝါသေ ဝသန္တိ ဘိက္ခု။ သဗ္ဗေ လာန္တီတိ ဂဏ္ဍိပံဒေသု ဝုတ္တံ၊ အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပာယော၊ ဧကဝါရန္တိ န ဧကဒိဝသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ယတ္ထကာ ပန ဘိက္ခု၊ တသို့ အာဝါသေ ဝသန္တိ တေ သဗ္ဗေ၊ ဧကသို့ ဒိဝသေ ဂဟိတဘိက္ခု၊ အညဒါ အဂ္ဂဟေတွာ ယာဝ ဧကဝါရ် သဗ္ဗေ ဘိက္ခု၊ ဘောဇိတာ ဟောန္တိ၊ တာဝ ယေ ဇာနန္တိ၊ တေ ဂဟေတွာ ဂန္တဗ္ဗန္တိ-သာရတ္ထ၊ ဆိုလိုရင်းကား- “ဧကဝါရ်” ဟုဆိုသော်လည်း “ပဌမတစ်ရက် တစ်ကြိမ်” ဟု မဆိုလို၊ ထိုကျောင်းတိုက်၌ နေကြသော ရဟန်းအများတို့ ကုန်လောက်အောင် (တစ်ပတ်စေ့လောက်အောင်) တစ်ကြိမ်ကို “ဧကဝါရ်” ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ သို့သော် နောက်ဝါကျ၌ “ပဋိဗဒ္ဓကာလတော ပဌာယ” ကို “တတ္ထေဝ ဝါသဿ နိဗ္ဗဒ္ဓကာလတော ပဌာယ-အမြဲနေရာ အခါမှစ၍ ဒုတိယတစ်ကြိမ်” ဟု ဖွင့်သော ဝိမတိအလိုဖြင့်ကား “ဧကဝါရ်” အရ အာဂန္တက အဖြစ်၌ နေခိုက် ပဌမတစ်ကြိမ်ကိုသာ ယူစေလိုဟန်တူပါသည်။

အယံ ဝိသေသော။ ။ဤနိမန္တနံဘတ်နှင့် ဥဒ္ဓေသဘတ်သည် အချို့နေရာ၌ သံယိကချင်း သဘောတူ၏။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားရပ်များသာ ဥဒ္ဓေသဘတ်ထက် ထူးသည်၊ ကြွင်းသော စကားရပ်များကို ဥဒ္ဓေသဘတ်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း သိပါ။

နိမန္တနေ-နိမန္တနဘတ်၌၊ ဝိသေသော-အထူးတည်း၊ အဝသေသော-ကြွင်းသော၊ သဗ္ဗပညော-အလုံးစုံသော ပြဿနာကို၊ [မိမိတို့ သိလိုအပ်သော အဓိပ္ပာယ်ကို “ပညော” ဟု ဆိုသည်။] ဥဒ္ဓေသဘတ္တေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေ-ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ ပန-ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္တိယံ-၌၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ မဟာထေရေ-မဟာထေရ် တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ မဟာထေရာဝ-တို့ကိုသာ၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ-အပ်ပြီ၊ မဇ္ဈိမာဒိသု-မဇ္ဈိမ အစရှိသော ထေရ်တို့၌၊ ဒေသနယော-ဤနည်းတည်း၊ ပန-ဆက်၊ အဝိသေသေတွာ-အထူး မပြုမူ၍၊ (“မဟာထေရ်တို့” ဟု အထူး မပြုမူ၍) အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သံယတော-မှ၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏။

နိမန္တနဘတ္တကထာ-သည်၊ နိဗ္ဗိတာ-ပြီ။

သလ္လာကာဘတ္တကထာ

ပန-ကား၊ သလ္လာကာဘတ္တေ-သလ္လာကာဘတ်၌၊ ဝါ-စာရေးတံမဲချ၍ ညွှန်ပြ အပ်သော ဘတ်၌၊ (အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ နယော-ဆောင်ကြောင်းနည်း တည်း၊) [ယောဇနာ၌ကား “သလ္လာကာဘတ္တံ ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ” ဟု ရှိ၏။ “ဥဒ္ဓေသဘတ္တာဒိသု အယံ နယော” ဟု ရှိခဲ့သောကြောင့် ဤ၌လည်း “သလ္လာကာ ဘတ္တေ” ဟု အချို့စာ၌ ရှိ၏။ ကောင်းပါသည်။] ဘိက္ခုဝေ-တို့၊ သလ္လာကာယဝါ- သစ်သားခြမ်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိကာယဝါ-ဝါးပြား စသည်၌သော်လည်း ကောင်း၊ ဥပနိပဓိက္ခာ-အက္ခရာတို့ကို ဖွဲ့ထား၍၊ ဝါ-စာရေး၍၊ (ဥပနိပဓိက္ခာတိ လိခိတွာ-ဋီကာ)၊ ဩပုဋိတွာ-စုပေါင်း၍၊ (တောင်းစသည်တို့၏ အတွင်း၌ စုပေါင်း ၍)၊ ဥဒ္ဓိသိတုံ-ညွှန်ချခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝစနတော-

သံလ္လာကာယဝါ။ ။ ဆွမ်းဒါယကာဘက်၌ တစ်ဦးသာမက၊ အများဖြစ်၍ ဆွမ်းလည်း အကောင်းအဆိုး အမျိုးမျိုးရှိတတ်သောကြောင့် ဆွမ်းဒါယကာများ၏ နာမည်ကို သစ်သားခြမ်း စသည်၌ ရေးထားရသည်။ ယခုခေတ်ဝယ် စာရွက်၌ ‘ရေး၍ ထိုစာရွက်ကို လိပ်ထားသည်၊ ထိုအခြမ်း၊ အလိပ်များကို နာမည် (နာမယ်) ပါသောကြောင့် “မယ်လိပ်၊ ဝါ-မဲလိပ်” ဟု ခေါ်ကြ သည်။ ထိုမယ်လိပ်ချခြင်းကို “မယ်ချသည်” ဝါ “မဲချသည်” ဟု ခေါ်စမှတ် ပြုကြသည်။

မှတ်ချက်။ ။ “ရက္ခသာရမယာယ သလ္လာကာယဝါ၊ ဝေဠုဝိလိဝတာလပဏ္ဏာဒိမယ ပဋိကာယဝါ” ဟူသော အဖွင့်များအရ “သလ္လာကာ” ဟူသည် စားရေး၍ ဖြစ်သော သစ်သားခြမ်း၊ ဝါးခြမ်း၊ ထန်းရွက်များသာတည်း။ သို့သော် အာလုံး နှုတ်တက်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် သလ္လာကာကို “စာရေးတံ” ဟုပင် အနက်ပေးရတော့မည်။

မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ (နောက် “ဘတ္တုဒ္ဓေသက သမ္ပတိကထာ”၌ မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်) ရုက္ခသာရမယာယ-သစ်သားနှစ်ဖြင့် ပြုအပ်သော၊ သလာကာယဝါ-သစ်သားခြမ်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝေဠုဝိလိဝတံလပဏ္ဍာဒိမယာယ-ဝါးနီး၊ ထန်းရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပဋိကာယ ဝါ-အပြား၌သော်လည်းကောင်း၊ အသုကသနာမ - ထိုမည်သော ဆွမ်းဒါယကာ၏၊ သလာကဘတ္တိ-သလာကဘတ်တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အက္ခရာနိ-တို့ကို၊ ဥပဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ထား၍၊ ဝါ-ရေးသား၍၊ ပစ္ဆိမံ ဝါ-တောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ စီဝရဘောဂေ ဝါ-သင်္ကန်းအခြေ၌သော်လည်းကောင်း၊ ကတွာ-၍၊ ဝါ-ထား၍၊ သဗ္ဗာ-ကုန်သော၊ သလာကာယော-စာရေးတံတို့ကို၊ ဩပုဋ္ဌိတွာ-စုပေါင်း၍၊ ပုနပ္ပန်-ထပ်ကာ ထပ်ကာ၊ (“ဟေဠုပရိယဝသေနေဝ-အထက်အောက်ကို ပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်”ဟု ရှိ၏) အာလောဠေတွာ-မွေနှောက်၍၊ ပဉ္စဂံသမန္နာဂတေန-၅ ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည်စုံသော၊ (အင်္ဂါ ၅ ပါးသည် နောက် ဘတ္တုဒ္ဓေသကသမ္ပတိကထာ၌ လာလတ်) ဘတ္တုဒ္ဓေသကေန-ဘတ်ကို ညွှန်ချတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဌိတိကာ-သည်၊ သစေအတ္ထိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ၊) ဌိတိကတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍လည်းကောင်း၊ (ဌိတိကာ-သည်) နော စေ အတ္ထိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ၊) ထေရာသနတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍လည်းကောင်း၊ သံလာကာ-စာရေးတံတို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ (သူတို့၏ အစဉ်လွန်ပြီးမှ နောက်၌) အာဂတာနမ္ပိ-ရောက်လာသော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ဧကာပဒ္ဒေဝသေန-တစ်ဆက်တည်း စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တစ်ဆယ့်နှစ်တောင်အတွင်း၌ တစ်ဆက်တည်း စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) ဒုရေ-အံဝေး၌၊ (မဲချရာအရပ်မှ အဝေး၌) ဌိတာနမ္ပိ-တည်သော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္ထေ-ဥဒ္ဓေသဘတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ ဒါတဗ္ဗာ-ထိုက်ကုန်၏။

ဝိဟာရံသု-ကျောင်းတိုက်၏၊ သမန္တတော-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဂေါစရဂါမာ-ဆွမ်းခံရွာတို့သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ)-အကယ်၍ ရှိကုန်အံ၊ ဘိက္ခု၊ ပန-တို့သည်ကား၊ ဗဟုကာ-များကုန်သည်၊ သစေ န (ဟောန္တိ)-ကုန်အံ၊ ဂါမဝသေနပိ-ရွာ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဝါ-ရွာနှင့် စပ်သဖြင့်လည်း၊ သလာကာယော-စာရေးတံတို့သည်၊ သစေ ပါပုဏန္တိ-အကယ်၍ ရောက်နိုင်ကုန်အံ၊ (ဧဝံသတိ၊) တုမာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏ အထံသို့ အသုကဂါမေ-ထိုမည်သော ရွာ၌၊ သလာကဘတ္တိ-သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ - သို့၊ ဂါမဝသေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-

ဌိတိကတော။ ။ထိုသို့ မဲချသောအခါ ထေရ်စဉ် ဝါစဉ်အတိုင်း ချရသည်။ အရင်နေ့က ကျန်နေသော ထေရ်စဉ်ရှိလျှင် ထိုကျန်သော ထေရ်စဉ်မှ စ၍ မဲချပါ။ ကျန်သော ထေရ်မရှိလျှင် ထေရ်ကြီးက စ၍ မဲချပါ။

ယူစေထိုက်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဤသို့-ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းသည်။ ဧကေကသိဝံ-၁ ခု ၁ ခုသော၊ ဂါမေ-၌၊ နာနပ္ပကာရာနိ-အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ သဠိသလာကဘတ္တာနိ-ခြောက်ဆယ်သော သလာကဘတ်တို့သည်။ သစေဝိ (ဟောန္တိ)-အကယ်၍ မူလည်း ရှိစေကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံသတိ) သံဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော သလာကဘတ်တို့သည်။ ဝါ-တို့ကို၊ ဂါဟိတာနေဝ-ယူစေအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ [ထိုရွာ၌ မဲကျသော ရဟန်းက ထိုရွာ၌ ရှိသော သလာကဘတ်တို့ကို ရပြီးဖြစ်သည်-ဟူလို။]

တဿ - ထိုရဟန်း၏။ ပတ္တဂါမသမိပေ - ရောက်အပ်သော ရွာ၏ အနီး၌၊ အညာနိဝိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေတီဏီ (ဒွတ္တိဏီ)-နှစ်ခု သုံးခုကုန်သော၊ သလာကဘတ္တာနိ-တို့သည်။ (ဟောန္တိ-ရှိကုန်အံ့) တာနိဝိ-ထိုသလာကဘတ်တို့ကို လည်း၊ တဿေဝ-ထိုရဟန်း ၁ ပါးအားသာ၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ပေးထိုက်ကုန်၏။ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ တဿေဝ-အားသာ၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်သနည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တေသံ - ထိုနှစ်ခု သုံးခုကုန်သော သလာကဘတ်တို့၏။ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ အညံ-အခြားသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဟိဏီတံ-စေလွှတ်ခြင်းငှာ၊ န သတ္တာ-မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (တဿေဝ-အားသာ၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။) [ရဟန်းက နည်း၍ သလာကဘတ်တို့က များနေသောကြောင့် ဤသို့ စီစဉ်ရသည်။]

ဧကစေသု - အချို့ကုန်သော၊ ဂါမေသု - တို့၌၊ ဗဟူနိ - များစွာကုန်သော၊ သလာကဘတ္တာနိ-တို့သည်။ သစေ (ဟောန္တိ)-အကယ်၍ ရှိကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) [ဗဟူနိ သလာကဘတ္တာနိတိ တီသံ ဝါ စတ္တာလီသံ ဝါ ဘတ္တာနိ၊ “သစေ ဟောန္တိ”တိ အဇ္ဈာဟရိတွာ ယောဇေထဗျံ-ဝိမတိ။] သလ္လက္ခေတ္တာ-မှတ်သား၍၊ သတ္တန္တမ္ပိ-၇ ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌန္တမ္ပိ-၈ ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။ [သလ္လက္ခေတ္တာတိ တာနိ ဘတ္တာနိ ပမာဏဝသေန သလ္လက္ခေတ္တာ-ဝိမတိ။] ပန-ဆက်၊ ဒဒန္တေန-ပေးသော ဘတ္တုဒ္ဒေသကရဟန်းသည်။ စတုန္တံ-၄ ခုကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ-တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စန္တံ-၅ ခုကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ-တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ သလာကာယော-စာရေးတံတို့ကို၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ပေးထိုက်ကုန်၏။ (“သလာကဘတ်က သုံးဆယ်ရှိ၍ ရဟန်းက ၆ ပါးရှိသော် ၁ ပါးလျှင် ၅ ခုစီ ဖွဲ့၍ ပေးပါ”ဟူလို။)

တံ ဂါမံ-ထိုများစွာသော သလာကဘတ်ရှိရာ ရွာကို၊ အတိတ္ထမိတွာ-ကျော်လွန်၍၊ အညော-သော၊ ဂါမော-သည်။ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ တသိဝံ-ထိုရွာ၌လည်း၊ ဧကမေဝ-တစ်ခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော၊ သလာကဘတ္တံ-သည်။

(သစေ ဟောတိ-အံ) ပန - ထိုသို့ပင် တစ်ခုတည်းသာ ရှိပါသော်လည်း၊ တံ-ထို သလကဘတ်ကို၊ ပါတောဝ-စောစောကပင်၊ ဝါ-အလျင်၊ သစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ လျှူကုန်အံ၊ (ထိုသလကဘတ် တစ်ခုသာ ရှိသော ရွာက လျှူကုန်အံ၊ ဧဝံသတိ) တမ္ပိ-ထိုသလကဘတ်ကိုလည်း၊ ဧတေသု ဘိက္ခုသု-ဤရဟန်း ၇ ပါး၊ ၈ ပါးတို့တွင်၊ ဧကဿ-တစ်ပါးသော ရဟန်းအား၊ (အချို့စာ၌ “ဧတဿ”ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊) နိဂ္ဂဟေန-နှိပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဒတ္တာ-ပေးပြီး၍၊ ပါတောဝ-စောစောကပင်၊ တံ-ထို သလကဘတ်ကို၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ ပစ္စာ-၌၊ သြရိမဂါမေ-ဤမှာဘက်ရွာ၌၊ ဣတ ရာနိ-အခြားကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဂဏှာဟိ-ယူပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော- ပြောဆိုထိုက်၏။

သြရိမဂါမေ-၌၊ သလကဘတ္တေသု-တို့ကို၊ အဂါဟိတေသွေဝ-မယူစေအပ် ကုန်သေးမိပင်၊ ဂါဟိတသညာယ-ယူစေအပ်ပြီးဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်၊ သစေ ဂစ္ဆတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ပရဘာဂဂါမေ-ထိုမှာဘက်အဖို့ ရွာ၌၊ သလကဘတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတ္တာ-ခံယူ၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ အာဂန္ဓာ-ပြန်လာ၍၊ ဣတရာနိ- အခြားသော ဘတ်တို့ကို၊ ဂါဟေတ္တာ-ယူစေပြီး၍၊ သြရိမဂါမေ-ဤမှာဘက်ရွာသို့၊ ဂန္တဗ္ဗော-၏၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ-ကြောင့်၊ ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္ဓာ ဣတရာနိ ဂါဟေတ္တာ သြရိမဂါမေ ဂန္တဗ္ဗော-နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဗဟိသီမာယ- ဥပစာရသိမ်၏ ပြင်ပ၌၊ သံဃလာဘော-သံဃလာဘ်ကို၊ ဂါဇဟတံ-ယူစေခြင်းငှာ၊

ဧကဿ နိဂ္ဂဟေန ဒတ္တာ။ ။နဂို မဲချအပ်ပြီးသော ရဟန်း ၇ ပါး၊ ၈ ပါးတွင် ၁ ပါးကို “ဧကဿ”ဟု ဆိုသည်။ ထို ၁ ပါးဟူသည်လည်း အဝေးသို့ မသွားလိုသော ၁ ပါးတည်း။ ထို့ကြောင့် “နိဂ္ဂဟေန ဒတ္တာ”ဟု ဆိုသည်။ [နိဂ္ဂဟေန ဒတ္တာတိ ဒူရံ ဂန္တံ အနိစ္ဆန္တဿ နိဂ္ဂဟေန သံပဋိစ္ဆာပေတ္တာ ဒတ္တာ-ဝိမတိ။] နဂိုက ဤဘက်ရွာမှ ဘတ်တွေကို ချရာဝယ် ဤရဟန်းလည်း ပါသောကြောင့် “ပါတောဝ တံ ဂဟေတ္တာ ၊ပေ၊ ဝတ္တဗ္ဗော”ဟု ဆိုသည်။

သစေ သြရိမဂါမေ ၊ပေ၊ ဂန္တဗ္ဗော။ ။သလကဘတ်အများရှိရာ ဤဘက်ရွာနှင့် သလကဘတ် ၁ ခုသာရှိရာ ဟိုဘက် အဝေး “ရွာ”ဟု ၂ မျိုး ရှိကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကရဟန်းတစ်ပါးတည်းသာ ရှိကြောင်းကိုလည်းကောင်း သတိပြုပါ။ “ဂါဟေတ္တာ” အရ ယူစေဟူသည်မှာလည်း “ဤသလကဘတ်သည် ငါထံသို့ ရောက်၏”ဟု မိမိကိုယ်ကို ယူစေခြင်းပင်တည်းဟု သတိပြုပါ။ ဘတ္တုဒ္ဓေသကရဟန်းသည် ဤဘက်ရွာအတွက် သလက ဘတ်တို့ကို ယူစေအပ်ပြီး မဟုတ်မီဘဲလျက် “ယူစေအပ်ပြီး”ဟု ထင်၍ ထိုဘက်ရွာသို့ သွားအံ့၊ ထိုဘတ်ရှိရာရွာ၌ သလကဘတ်ကို ခံယူပြီးမှ သတိရ၍ ဤဘက်ရွာက သလကဘတ်ကို ယူစေလိုလျှင် ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်အောင် ပြန်လာပြီးမှ “ဤဘက်ရွာက သလကဘတ် တို့ကိုလည်း မိမိအထံသို့ ရောက်စေ၍ ဤဘက်ရွာသို့ ထပ်မံ သွားရမည်”-ဟူလို။

န လတ္တဝါ-မရအံ့၊ ကုတိ-ကြောင့်၊ (ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္တာ ကုတရာနိ ဂါဟေတွံ သြရိမဂါမော ဂန္တဗ္ဗော) အယ် နယော-ဤနည်းကို၊ ကုရန္တိယံ-၌၊ ဝုတ္ထော-ပြီ။

ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဗဟု-များကုန်သည်၊ သံစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (များကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဂါမဝသေန-ရွာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သလာကာ-တို့သည်၊ သစေ န ပါပုဏန္တိ-အကယ်၍ မရောက်ကုန်အံ့၊ (မလောက်ကုန်အံ့၊ ဧဝံ သတိ) ဝီထိဝသေန ဝါ-လမ်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝီထိယံ-၌၊ ဧက ဂေဟဝသေန ဝါ (ဧကဗာဟဝသေန ဝါ)-တစ်ဖက်သော အိမ်အစဉ်အတန်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကုလဝသေန ဝါ-အမျိုး၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ ဝီထိအာဒိယ-လမ်း အစရှိသည် တို့တွင်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဗဟုနိ-များစွာကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-သလာကဘတ် တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏)၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ ဂါမေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်။

န ဟိ ဩပေ လတ္တဝါ။ ။ [“ဤစကားသည် ဝ ပါးတည်းသာ ရှိသော ကျောင်းတိုက် အတွက် ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်သည်” ဟု သတိပြုပါ။] အဘယ့်ကြောင့် မူလကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်လာပြီးမှ မေ့၍ ကျန်နေရစ်သော သလာကဘတ်တို့ကို ယူစေရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ သောကြောင့် “န ဟိ ဩပေ လတ္တဝါ” ဟု မိန့်သည်။ သလာကဘတ်ရှိရာ ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာရ သိမ်မြင့်ဘက်၌ သံယလာဘ်ကို ယူစေခွင့် မရ၊ ထို့ကြောင့် သံယာလာဘ်ရှိရာ ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်လာ၍ ယူစေရသည်။

ဝိမတိ။ ။ ဝိမတိ၌ “ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္တာ” ဟု ဆိုသော်လည်း ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်မလာဘဲ ဤဘက်ရွာက ဆွမ်းတို့ကို ခံယူပြီးမှ ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်သောအခါ “ဤဘက် ရွာက သလာကဘတ်များလည်း ငါ့ထံသို့ ရောက်၏” ဟု ညွှန်ချ၍ စားခွင့်ရသည်ဟု ဆို၏။ ပုန ဝိဟာရံ အာဂန္တာတိ ဧတ္ထ ဝိဟာရံ အနာဂန္တာ ဘတ္တံ ဂဟေတွာ (“ဘတ္တာနိ ဂဟေတွာ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏) ပစ္ဆာ ဝိဟာရေ အတ္တနော ပါပေတွာ ဘုဗ္ဗိတုပ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

ဝီထိဝသေန ဝါ ဩပေ ဂါဟေတဗ္ဗာ။ ။ ရွာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဲ မချလောက်လျှင် ထိုရွာ၏ အတွင်း၌ ရှိသော လမ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဲချပါ၊ ထိုသို့ လမ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဲမချလောက်လျှင် ဝ လမ်း ဝ လမ်း၌ ဝဲဘက်အစဉ်အတန်း၊ သို့မဟုတ် ယာဘက်အစဉ်အ တန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဲချပါ၊ အိမ်အစဉ်အတန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဲမချလောက်လျှင် တစ်ဝင်းတည်း၌ ရှိကြသော အမျိုးတစ်မျိုး၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဲချပါ။

ဋီကာ။ ။ “ဧကဂေဟဝသေနာတိ ဧကာယ ယရပါဠိယာ ဝသေန” ဟု သာရတ္ထ၌ လည်းကောင်း၊ “ဧကဂေဟဝသေနာတိ ဝီထိယမ္ပိ ဧကပသေ ယရပါဠိယာ ဝသေန” ဟု ဝိမတိ၌ လည်းကောင်း၊ ဧကဗာဟဝသေန ဝါတိ ဧကာယ ယရပါဠိသင်္ခါတာယ ဗာဟာယဝသေန ဝါ” ဟု ယောဇနာ၌လည်းကောင်း ဖွင့်၏။ ရှေးဋီကာစာအုပ်များ၌လည်း “ဧကဗာဟဝသေန” ဟု ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဝီထိတစ်ခု၏ ဝဲဘက် ယာဘက်၌ ရှိသော အိမ်အစဉ်သည် လမ်း၏ လက်ရုံး ၊ ဖက်နှင့် တူရကား “ဧကဗာဟဝသေန” သာ ပါဌ်မှန်ဟု မှတ်ပါ။

ဗဟူနံ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့ဖို့ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ယူစေထိုက်ကုန်၏။ (ဘုတ္တုဒ္ဓေသက ရဟန်းက ယူစေထိုက်ကုန်၏။) သံလာကာသု-စာရေးတံတို့သည်၊ အသတိ-မရှိကုန် လတ်သော်၊ ဥဒ္ဓိသိတ္တာပိ-ညွှန်ချ၍လည်း၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။ [စာရေးတံ၊ မဲလိပ်များ ကုန်သွား၍ မရှိလျှင် “မည်သည့်အိမ်၌ အရှင်ဘုရားဖို့ သလာကဘတ် ရောက်ပါသည်” ဟု နှုတ်ဖြင့်လည်း ညွှန်ပါ-ဟူလို၊ ဥဒ္ဓိသိတ္တာပိတိ အသုကကုလေ သလာကဘတ္တာနိ တုယံ ပါပုဏာတီတိ ဝတ္တာ-ဝိမတိ။]

ပန-ဆက်၊ သလာကဒါယကေန-စာရေးတံကို ပေးသော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗံ-သိထိုက်၏။ ဟိ-ချဲ့၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ကာလသေဝ-စောစော ကပင်၊ ဝုဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ပတ္တစီဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတွာ-ယုံ၍၊ ဘောဇန သာလံ-ဆွမ်းစားစရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အသမ္ပဋ္ဌဋ္ဌာနံ-တံမြက်မလှည်းအပ်သေးသော အရပ်ကို၊ (အချို့စာ၌ “အသမ္ပဇနဋ္ဌာနံ” ဟု ရှိ၏။) သမ္ပဇ္ဇိတွာ-တံမြက်လှည်းပြီး၍၊ ပါနီယံ - သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယံ - သုံးရေကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-တည်စေပြီး၍၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို၊ (တံမြက်လှည်းခြင်း စသော ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို) ကတံ-ပြုအပ်ပြီး သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတုံ၊ ဣတိ-သို့၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ သလ္လကေတွာ-မှတ် သား၍၊ ယဏိ-တီးခေါက်အပ်သော ခေါင်းလောင်းစသည်ကို၊ ပဟရိတွာ-တီးခေါက် ၍၊ ဘိက္ခုသု-တို့သည်၊ သန္နိပတိတေသု-စုဝေးပြီးကုန်လတ်သော်၊ ပဌမမေဝ-ရှေးဦး စွာသာလျှင်၊ ဝါရဂါမေ-အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့် ရွာ၌၊ သလာကံ-ကို၊ ဂါဟေ တဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏။ [ဝါရဂါမေတိ အတိဒူရတ္တာ ဝါရေန ဂန္ဓဗ္ဗဂါမေ-အလွန်ဝေး သည့်အတွက် မသွားလိုရကား အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားထိုက်သော် ရွာ၌-ဝိမတိ။] တုယံ-အရှင်ဘုရားဖို့ အသုကသို့နာမ-ထိုမည်သော၊ ဝါရဂါမေ-အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့် ရွာ၌၊ သလာကာ-စာရေးတံသည်၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်ပါ၏။ တကြ- ထိုရွာသို့၊ ဂစ္ဆ-ကြပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏။

အတိရေကဂါဝုတေ-တစ်ဂါဝုစုံထက် လွန်သော အရပ်၌၊ ဂါမော-သည်၊ သစေ ၆ ကတိ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ တံ ဒိဝသံ-ထိုနေ့၌၊ ဂစ္ဆန္တာ-သွားကုန်လတ်သော်၊ သစေ ကိလမန္တိ-အကယ်၍ ပင်ပန်းကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ။) သွေ-နက်ဖြန်၌၊ တုယံ-အရှင် ဘုရား၏ (အထံသို့) ဝါရဂါမေ-၌၊ (သလာကာ-သည်) ပါပုဏာတိ-ရောက်ပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ အဇ္ဇေဝ-ယနေ့၌ပင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏။ ယော- အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဝါရဂါမံ-သို့/ပေသိယမာနော-စေလွှတ်အပ်သော်၊ န ဂစ္ဆတိ- မသွားလို၊ အညံ-အခြားသော သလာကံ-ကို မဂ္ဂတိ-ရှာ၏။ (တဿ-ထိုရဟန်းအား။) န ဒါတဗ္ဗာ-မပေးထိုက်၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ န ဒါတဗ္ဗာ-နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊

သဒ္ဓါနံ-သဒ္ဓါရိက္ခကုန်သော၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ပုညဟာနိ-ကောင်းမှု၏၊ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ထိုကိုယ်တော်တ မသွားသည့်အတွက် ထိုလူတို့မှာ ကောင်းမှု၏၊ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်လည်းကောင်း။) သံဃဿ-၏၊ လာဘစွေဒေါစ-လာဘ၏၊ ပြတ်စဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ န ဒါတဗ္ဗာ) တသ္မာ-ထိုသို့မပေးထိုက်သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ (ပျင်း၍ မသွားလိုသော ထိုရဟန်းအား) ဒုတိယေပိ ဒီဝသေ-ဒုတိယနေ့၌လည်းကောင်း၊ တတိယေပိ ဒီဝသေ-တတိယနေ့၌လည်းကောင်း၊ အညာ-အခြားသော၊ သလာကာ-ကို၊ န ဒါတဗ္ဗာ-မပေးထိုက်၊ အတ္တနော-၏၊ ပတ္တဋ္ဌာနံ-ရောက်အပ်သော အရပ်သို့၊ (အဝေးရွာသို့) ဂန္ဓာ-၍၊ ဘုဇ္ဇာဟိ-စားချေလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော-လျှောက်ထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ တီဏိဒီဝသာနိ-သုံးရက်တို့ပတ်လုံး၊ (ပဌမရက်နှင့်တကွ တတိယရက်အထိ သုံးရက်တို့ပတ်လုံး) အဂစ္ဆန္တဿ-မသွားသော ရဟန်းအား၊ ဝါရဂါမတော-မှ၊ ဩရိမဝါရဂါမေ-ဤဘက်၌ ဖြစ်သော အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့် ရွာ၌၊ သလာကာ-ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-ထိုက်၏၊ တံ-ထိုစာရေးတံကို၊ စေ န ဂဏှာတိ-အကယ်၍ မယူအံ့ (ဧဝံသတိ) တတော-ထိုနေ့မှ၊ ပဌာယ-၍၊ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ အညံ-သော၊ သလာကံ-ကို၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မသင့်၊ ပန-ဆက်၊ ဒဏှကမ္ပံ-ဒဏ်အမှုကို၊ ဂါဠိ-တင်းကြပ်စွာ၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ သဠိတောဝါ-ရေအလုံး ခြောက်ဆယ်မှသော်လည်းကောင်း၊ ပဏှာသတော ဝါ-ရေအလုံး ငါးဆယ်မှသော်လည်းကောင်း၊ န ပရိဟာပေတဗ္ဗံ-မယုတ်စေထိုက်၊ ဝါ-လျှော့မပေးထိုက်။ [သဠိတောဝါ ပဏှာသတော ဝါတိ ဒဏှကမ္ပတ္ထာယ ဥဒကယဋံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။]

ဝါရဂါမေ-အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့် ရွာ၌၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ဝိဟာရဝါရော-ကျောင်းစောင့်လှည့်ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗော-ထိုက်၏၊ [ဝိဟာရဝါရောတိ သဗ္ဗဘိက္ခုသု ဘိက္ခုတ္ထာယ ဂတေသု ဝိဟာရရက္ခဏာဝါရော-ဝိမတိ။] တုယံ-အရှင်ဘုရားဖို့၊ ဝိဟာရဝါရော-သည်၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ ဝိဟာရဝါရိကဿ-ကျောင်းစောင့်အလှည့်ကျသော ရဟန်းအား၊ (ဝိဟာရဝါရိကာနံ - တို့အား၊) ဒွေတိသော - (ဒွတ္တိသော)-၂ ခု၊ ခု ကုန်သော၊ ယာဝု

ဝိဟာရဝါရိကဿ။ ။ဝိဟာရဿ-ကျောင်း၏၊ ဝါ-ကျောင်းစောင့်ခြင်း၏၊ (ကျောင်းဖြင့် ကျောင်းစောင့်ခြင်းတိုင်အောင် ယူပါ။) ဝါရော-အလှည့်တည်း၊ ဝိဟာရဝါရော၊ ဝိဟာရဝါရေ+နိယုတ္တော ဝိဟာရဝါရိကော။ "ဘဏှာဂါရေ+နိယုတ္တော ဘဏှာဂါရိကော" ကဲ့သို့ နိယုတ္တအနက်၌ ဣကပစ္စည်း သက်။ [ဝိဟာရဝါရေ နိယုတ္တာ ဝိဟာရဝါရိတာ၊ ဝါရေန ဝိဟာရရက္ခဏာ-သာရတ္ထ။]

သလာကာယော-ယာဂု စာရေးတံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တိသော ဝါ-၃ ခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတသော ဝါ-၄ ခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘတ္တသလာကာယော စ-ဆွမ်းစာရေးတံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏။ ပန-ထိုသို့ပင်ပေးထိုက်ပါကုန်သော်လည်း၊ နိဗဒ္ဓိ-အမြဲကို၊ ကတ္တာ-၍၊ န ဒါတဗ္ဗာ-ကုန်၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်၊ နိဗဒ္ဓိ ကတ္တာ န ဒါတဗ္ဗာ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ယာဂု ဘတ္တဒါယကာ-ယာဂုဒါယကာ၊ ဆွမ်းဒါယကာတို့သည်၊ အမှာကံ-တို့၏။ ယာဂု ဘတ္တ-ကို၊ ဝိဟာရဂေါပကာဝ-ကျောင်းစောင့်ရဟန်းတို့ချည်းသာ၊ ဘုရုန္တိ-စားကြကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ အညတ္တတ္တံ-ကြည်ညိုခြင်းမှ တစ်ပါးသော အပြား၏ အဖြစ်သို့၊ (သဒ္ဓါတရား ပျက်ခြင်းသို့) အာပဇ္ဇေယျံ-ရောက်ကုန်ရာ၏။ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ နိဗဒ္ဓိ ကတ္တာ န ဒါတဗ္ဗာ) တသ္မာ-ထိုသို့အမြဲပြု၍ မပေးထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အညေသု-အခြားကုန်သော၊ ကုလေသု-အမျိုးတို့၌၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးထိုက်ကုန်၏။ (ပြောင်းရွှေ့၍ ပေးထိုက်ကုန်၏။)

ဝိဟာရဝါရိကာနံ-ကျောင်းစောင့် အလှည့်ကျသော ရဟန်းတို့အား၊ သဘာဂါ-သဘောတူသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဟရိတ္တာ - ဆောင်ယူ၍၊ သံစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့၊ (ကျောင်းစောင့်နေသည့်အတွက် ဆွမ်းခံ မသွားရသောကြောင့် အဖော်ရဟန်းများက ဆွမ်းကို ဆောင်ယူ၍ ပေးကုန်အံ့) ဣတိ-ဤသို့ ပေးကုန်လတ်သော်၊ ဧတံ-ဤသို့ပေးခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏။ နော စေ (ဒေန္တိ)-အကယ်၍ မပေးကုန်အံ့၊ (ဆောင်ယူ၍ ပေးမည့်သူ မရှိကုန်အံ့)၊ (ဧဝံသတိ) ဝါရံ-အလှည့်ကို၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊ တေသံ-ထိုကျောင်းစောင့် ရဟန်းတို့ဖို့၊ ယာဂုဘတ္တံ-ယာဂုဆွမ်းကို၊ အာဟရာပေတဗ္ဗံ-ဆောင်ယူစေထိုက်၏။ (အခြားရဟန်းတို့ကို တစ်လှည့်စီ ဆောင်ယူစေထိုက်၏) တာဝံ-ထိုကျောင်းစောင့် နေသမျှကာလပတ်လုံး၊ နေသံ-ထိုကျောင်းစောင့်ရဟန်းတို့၏။ သလာကာ-စာရေးတံတို့သည်၊ ဖာတိကမ္မမေဝ - တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော လာဘ်သည်သာလျှင်၊ ဘဝန္တိ-

ဝိဟာရဝါရိကာနံ။ ။သာရတ္တံ၌ ဗဟုဝုဗ် ဖွင့်သောကြောင့် “ဝိဟာရဝါရိကာနံ” ဟု ဗဟုဝုဗ်ရှိရမည်။ နောက်၌လည်း “ဝိဟာရဝါရိကာနံ” ဟုလည်းကောင်း၊ “တေသံ” ဟုလည်းကောင်း၊ “နေသံ” ဟုလည်းကောင်း ရှိသောကြောင့် ဝိဟာရဝါရိကာနံသည်သာ ရှေးပါဠိဖြစ်ဟန် တူသည်။ သို့သော် ကျောင်းတိုက်၏ အကြီးအငယ်လိုက်၍ ဝိဟာရဝါရိကာကို တစ်ပါး နှစ်ပါး စသည် ထားရပေလိမ့်မည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်ပါးလျှင် ယာဂုသလာက၊ ဘတ္တသလာက တစ်ခုကျစီ မကဘဲ ၂ ခု၊ ၃ ခု၊ ၄-ခု ပေးရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ နောက်၌ ထင်ရှားလတ်။

တာဝံ ၊ပေ၊ ဖာတိကမ္မမေဝ။ ။ဖာတိကမ္မမေဝ ဘဝန္တိတိ ဝိဟာရရက္ခက္ခတ္တာယ သံယေန ဒါတဗ္ဗအတိရေကလာဘာ ဟောန္တိ-သာရတ္တ။ ဖာတိကမ္မကိုပင် “အတိရေက လာဘာ” ဟု ဖွင့်သည်။ “တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော လာဘ်”-ဟုလို့၊ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ

ဖြစ်ကုန်၏။ ပန-ဆက်၊ ဝဿဂ္ဂေန-ဝါအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ (ဝါစဉ်အားဖြင့်) ပတ္တဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ အညဗ္ဗိ-အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ (ဝိဟာရဝါရိက အတွက် ရအပ်သော သလကမမှ အခြားလည်း ဖြစ်သော) ပဏီတဘတ္တသလက-မွန်မြတ်သော ဆွမ်း၏ စာရေးတံကို၊ ဂဏှိတု-ယူခြင်းငှာ၊ လဘန္တိယေဝ-ရကုန်သည်သာ၊ (ဝိဟာရဝါရိကတို့သည် အလှည့်ကျအားဖြင့် ရအပ်သော ပဏီတဘောဇန သလကရုံလျှင် ထိုသလကကိုလည်း ရကြသည်သာ။)

အတိရေကဥတ္တရဘင်္ဂဿ-အပိုအလွန် လက်သုပ်ဟင်းလျာ ပါရှိသော၊ ဧကစာရိကဘတ္တဿ-ဧကစာရိကဘတ်၏၊ (မွန်မြတ်သည့်အတွက် တစ်မျိုးတည်း သီးခြားလှည့်လည်ခြင်းရှိသော ဘတ်၏။) ဝိသု-သီးခြား၊ ဌိတိကံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ သလကာ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-ထိုက်၏၊ [လက်သုပ်ဟင်းလျာ အပိုပါသောကြောင့် ထိုဘတ်အတွက် သီးခြားထေရ်စဉ် ဝါစဉ်ပြု၍ စာရေးတံမဲ ချပါ။] ယေန-အကြင် ရဟန်းသည်၊ သလကာ-စာရေးတံကို၊ (သီးခြား ဌိတိကာပြု၍ ပေးအပ်သော စာရေးတံကို) လဒ္ဓါ-ရအပ်ပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တံ ဒိဝသံ-ထိုနေ၌၊ တံ ဘတ္တံ-ထိုဆွမ်းကို၊ (ဥတ္တရိဘင်္ဂပါသော ထိုဆွမ်းကို) သစေ န လဘတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပုနဒိဝသေ-နောက်နေ၌၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏၊ (ထပ်၍ ယူစေပါ။) ဘတ္တမေဝ-ကိုသာ၊ (သစေ) လဘတိ-အံ့၊ ဥတ္တဘင်္ဂ-ကို၊ (သစေ) န (လဘတိ)-အံ့၊ (ဧဝမ္ပိ-ဤသို့ဖြစ် ပြန်သော်လည်း၊ ပုန-ဖန်၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏၊ ဒီရဘတ္တဿ-နို့ရည်ဆွမ်း၏၊ သလာကာယပိ-၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း၊ (“ဧကစာရိကဘတ္တဌိတိကာပြု၍ စာရေးတံ ချပါ”ဟူလို) ပန-ဆက်၊ ဒီရမေဝ-နို့ရည်ကိုသာ၊ သစေ လဘတိ-အံ့၊ ဘတ္တံ-ကို၊ (သစေ) န (လဘတိ)-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒီရလာဘတော-နို့ရည်ကို ရရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ပုန-ဖန်၊ န ဂါဟေတဗ္ဗ-ထိုက်၊ (မွန်မြတ်သော အာဟာရဖြစ်သော နို့ရည်ကို ရပြီးဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊) ဒွေတီဏီ (ဒွတ္တီဏီ)-၂ ခု ၃ ခုကုန်သော၊ ဧကစာရိကဘတ္တနိ-တို့သည်၊ ဧကသေဝ-တစ်ပါးတစ်ပါးသော ရဟန်း၏အထံ သို့သာ၊ ပါပဏန္တိ-ရောက်တတ်ကုန်၏၊ ဒုဗ္ဗိက္ခသမယေ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာ

ယာဂုသလက၊ ဘတ္တသလက တစ်ခုစီသာ ရသော်လည်း ထိုဝိဟာရဝါရိက ရဟန်းတို့မှာ ယူ၍ ပေးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်ပါ တိုးပွား၍ ပြုအပ်၊ အပိုပေးအပ်သော သလကများ ဖြစ်ကြသည်။ “အပိုရကြသည်”ဟူလို။ [ဝိမတိ၌ “ဖာတိကမ္မမေဝတိ ဝိဟာရရက္ခဏကိစ္စဿ ပဟောနကပဋိပါဒနမေဝ” ဟု ဖွင့်၏။ “ကျောင်းစောင့်ခြင်းကိစ္စ ပြီးစီးလောက်အောင် အပို သလကများ ရကြသည်”ဟူလို။]

●ကသေဝံ ၊ပေ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ။ ။ပဏီတဖြစ်သော ဧကစာရိကဘတ် ၂ မျိုး ၃ မျိုးတို့သည် ရဟန်း ၁ ပါး ၁ ပါးတို့၏ အထံသို့ ရောက်နေတတ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ထိုအစဉ်အတိုင်းပင် သံဃာအငယ်ဆုံး ရဟန်း ရအပ်ပြီးရာအခါ၌ (ဒုဗ္ဗိက္ခသမယလည်း

ရှားရာအခါ၌၊ သံယုဒဝဂ္ဂေန-သံယုဒောရဟန်းသည်၊ လဒ္ဒကာလေ-ရအပ်ပြီးရာ အခါ၌၊ ဝိဇ္ဇေတော-ဖြေရှင်း၍၊ ဝိသု-သီးခြား၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။ ပါကတိက သလာကဘတ္တံ-ပင်ကိုယ်အတိုင်းဖြစ်သော သလာကဘတ်ကို၊ (ပဏီတမဟုတ် ရိုးရိုး သလာကဘတ်ကို) အလဒ္ဒဿာပိ-မရသော ရဟန်းဖို့လည်း၊ ပုနဒိဝသေ-နောက် နေ၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။

ခုဒ္ဒကော-ငယ်သော၊ ဝိဟာရော-ကျောင်းတိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဧကသမ္ဘောဂါ-တူသော အာမိသကို သုံးစွဲခြင်း ရှိကြကုန်သည်၊ (အာမိသကို အတူတကွ သုံးစွဲကြကုန်သည်)၊ (သစေ ဟောန္တိ ဧဝံသတိ) ဥစ္ဆာသလာကံ-ကြံစာရေးတံကို၊ ဂါဟေန္တေန-ယူစေသော ဘတ္တုဒ္ဒေသက ရဟန်းသည်၊ ယဿကဿစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတဿ- မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ မဟာ ထေရာဒီနံ-မဟာထေရ် အစရှိသည်တို့အား၊ ဒိဝါ-နေအခါ၌၊ တစ္ဆေတွာ-ရွေ၍၊ (အခွံခွာ၍) ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ ရသသလာကံ-ကြံရည်စာရေးတံကို၊

ဖြစ်နေလျှင်-ထို ၂ မျိုးကို တစ်ပြိုင်နက် မရအောင် ဖြေရှင်း၍ (ခွဲခြား၍) အသီးအသီး တစ်ခုစီ တစ်ခုစီသာ ရအောင်ယူပါစေ-ဟူလို၊ ဥပမာ-ဧကစာရိကဘတ်က ၃ မျိုးဖြစ်၍ တစ်ပြိုင်နက် ချသောအခါ ရဟန်း ၁ ပါး ၁ ပါးအား သလာက ၃ ခုစီ ရနေလျှင် ထိုအတိုင်းပင် သံယု အငယ်ဆုံးတိုင်အောင် ရပါစေဦး၊ သံယုအငယ်ဆုံး ရပြီးသောအခါ ထေရ်ကြီးမှစ၍ ၃ မျိုး မရစေဘဲ ဆယ်မျိုး ၃ လီကို ဖြေရှင်းလိုက်သောအခါ တစ်မျိုးစီသာ ရက်ပေါင်း သုံးဆယ်ထိ အောင် ဧကစာရိက သလာကဘတ် ပေးနိုင်သည်။ “ဒုတ္တိက္ခသမယ”ဟု ဆိုသောကြောင့် ရှားပါး သော အခါ၌သာ ဤသို့ဖြေရှင်းရမည်၊ သုဘိက္ခသမယဖြစ်မှု ဖြေရှင်းဖွယ် မလိုပါ။

ဋီကာ။ ။ဧကဿေဝ ပါပုဏန္တိတိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဧကေကဿေဝ ပါပိတာနိတိ အတ္ထော-ဝိမတိ၊ “သံယုဒဝဂ္ဂေန လဒ္ဒကာလေပိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဧကေကဿ ပါပိတာနိ ဒ္ဒေတိဏိ ဧကစာရိကဘတ္တာနိ တေနေဝ နိယာမေန အတ္တနော ပါပုဏနဌာနေ သံယုဒဝဂ္ဂေန လဒ္ဒကာလေ-သာရတ္ထ။

ယဿကဿစိ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတဿ။ ။အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဥပစာရသိမ်မြင်ဘက် ရောက်နေလျှင် ထေရ်စဉ် ပါစဉ်ကို မငဲ့ဘဲ ရှေးရှုရောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဥစ္ဆာသာလက စာရေးတံကို ပေးနိုင်သည်။ ဘာကြောင့်နည်း - တစ်ပါးရလျှင် ဧကသမ္ဘောဂကျောင်းတိုက် ဖြစ်သည့်အတွက် အများစေ၍ သုံးစွဲကြသောကြောင့်တည်း။ [ယဿကဿစိ၊ ပေါ၊ ပါပေတွာတိ ဧတ္ထ “ယေဘုယျေန စေ ဘိက္ခု၊ ဗဟိသီမဂတာ ဟောန္တိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတဿ ယဿကဿစိ ပါပေတဗ္ဗံ၊ သဘာဂတ္တာ ဧကေန လဒ္ဓံ သဗ္ဗေသံ ဟောတိ၊ တသ္မိမ္ပိ အသတိ အတ္တနော ပါပေတွာ (မိမိအထံသို့ ရောက်စေ၍) ဒါတဗ္ဗံ”န္တိ ဂဏ္ဍိပဒေသု ဂုတ္တံ-သာရတ္ထ။]

[ရသသလာကန္တိ ဥစ္ဆာရသသလာကံ-ဋီကာ] ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-ဆွမ်း၏ နောက်အဖို့၌၊ ပရိသာဝေတွာ ဝါ-စစ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဖာဏိတံ-တင်လဲကို၊ ကာရေတွာ ဝါ-ပြုစေ၍သော်လည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဏပါတိကာဒီနိပိ-ပိဏ္ဏပါတ်ဓုတင်ဆောင်ရဟန်း အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း၊ ဒါတဗ္ဗ-ရာ၏၊ (အာဒိဖြင့် အခြားရသသလာကံ မရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ယူ၊) အာဂန္တုကာနံ-အာဂန္တုကရဟန်းတို့၏၊ အာဂတာနာဂတာဘာဝံ-ရောက်လာကုန်သည်၏ အဖြစ်၊ မရောက်လာကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥ တွာ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-၏၊ မဟာအာဝါသေ-ကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ ဌိတိကံ-တည်နေရာ အစဉ်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

တက္ကသလာကံပိ-ရက်တက်ရည် စာရေးတံကိုလည်း၊ သဘာဂဋ္ဌာနေ-သဘောတူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တည်ရာအရပ်မှ၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ပစာပေတွာဝါ-ချက်စေပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ ဓူမာပေတွာ ဝါ-ချင်း၊ ငြုပ်စသော အခိုးအထုံကို ထည့်ခတ်စေပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ ထေရာနံ-တို့အား၊ ဒါတု-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-သင့်၏၊ မဟာအာဝါသေ-ကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ ဝတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏၊ (ထေရ်စဉ် ဝါစဉ်ပြု၍ ယူစေပါ-ဟူလို၊) ဖလသလာကပူပသလာက ဘေသဇ္ဇဂန္ဓမာလသလာကာယောပိ-သစ်သီးစာရေးတံ၊ မုန့်စာရေးတံ၊ ဆေးစာရေးတံ၊ နံသာပန်းစာရေးတံတို့ကိုလည်း၊ ဝိသုံ-သီးခြား၊ (ဘတ္တယာဂု စသည်တို့မှ သီးခြား၊) ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-ကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤစာရေးတံတို့တွင်၊ ဘေသဇ္ဇာဒိသလာကာယော-ဆေးအစရှိသော စာရေးတံတို့သည်၊ ပိဏ္ဏပါတိကာနမ္ပိ-တို့အားလည်း၊ ကိဉ္ဇာပိ ဝဇ္ဇန္တိ-အကယ်၍မူလည်း အပ်ပါပေကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် အပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ သလာကဝသေန-စာရေးတံ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဂါဟိတတ္တာ-ယူစေအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ န သာဒိတဗ္ဗာ-မသာယာထိုက်ကုန်။

သဘာဂဋ္ဌာနေ ၊ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။ “သဘာဂဋ္ဌာနေ” အရ သဘောတူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ နေရာ ဧကသမ္ဘောဂကျောင်းတိုက်ကိုပင် ဆိုလိုဟန်တူသည်။ “ပါပေတွာဝါ” ဟု ဝါရှိသည်မှာ ဝိကပ်ပြုစရာ မရှိသောကြောင့် ပိုဟန်တူသည်။ ပစာပေတွာ ဝါ ဓူမာပေတွာ ဝါတို့၌ ဝါသဒ္ဓါတို့ကား အချင်းချင်း ဝိကပ်ပြုနိုင်၏။ “ရက်တက်ရည်ကို ကျက်အောင်သော်လည်း ချက်ပါ၊ သို့မဟုတ် ချင်း၊ ငြုပ်စသော အခိုးအထုံများကိုသော်လည်း ခတ်ပါ” ဟူလို။

ဝဇ္ဇန္တိ ၊ပေ၊ န သာဒိတဗ္ဗာ။ ။ ပိဏ္ဏပါတိကရဟန်းတို့သည် “သံယဘတ္တ စသော အာမိသဖြစ်သော အတိရေကလာဘ်ကိုသာ ပယ်ပါ၏” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ခဲ့ကြ၏။ ဘေသဇ္ဇ စသည်တို့ကား အာမိသ မဟုတ်သောကြောင့် ပယ်ဖို့ရန် အဓိဋ္ဌာန်ရာတွင် မပါဝင်ကြ၊ ထို့ကြောင့် အပ်ပါ၏။ “သို့သော် ထိုအတိရေကလာဘ်တွင် ပါဝင်သော သလာကဘတ္တနှင့် ရော၍

အဂ္ဂဘိက္ခဝါမတ္တံ-အဦးအဖျား တစ်ဖွန်းမျှဖြစ်သော၊ သလကဘတ္တံ-ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလျှူတတ်ကြကုန်၏။ [အဂ္ဂဘိက္ခဝါမတ္တန္တိ ဧကကဋ္ဌဗ္ဗဘိက္ခဝါမတ္တံ-ဝိမတိ၊ အဂ္ဂတော ဒါတဗ္ဗဘိက္ခဝါ အဂ္ဂဘိက္ခဝါ-သာရတ္ထ၊ တစ်ဖွန်း တစ်ပန်းကန်မျှဖြစ်သော ဆွမ်းဦးကလေးကို “အဂ္ဂဘိက္ခဝါမတ္တံ” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။] ငြိတိကံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတ္တာ-မေး၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏၊ ငြတိကာယ-သည်၊ အသတိယာ-မရှိလတ်သော်၊ ထေရာသနတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏၊ တာဒိသာနိ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ (အဂ္ဂဘိက္ခဝါမတ္တဘတ်တို့သည်၊) ဗဟူနိ-များကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧကေကဿ-တစ်ပါး တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဒွေတိဏီ (ဒွတ္တိဏီ)-နှစ်ခု သုံးခုတို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ပေးထိုက်၏၊ (ဗဟူနိ-များကုန်သည်၊ နော စေ (ဟောန္တိ)-အကယ်၍ မဖြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဧကေကမေဝ-တစ်ခုစီတစ်ခုစီကိုသာလျှင်၊ ဒတွာ-၍၊ ပဋိပါဠိယာ-အစဉ်သည်၊ ဂတာယ-ကုန်လွန်သွားပြီးလတ်သော်၊ ပုန-ဖန်၊ ထေရာသနတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ အန္တရာဝ-အကြား၌သာ၊ (သံယနဝရဟန်းသို့ မရောက်မီ အကြား၌သာ) သစေ ဥပစ္ဆိဇတိ-အကယ်၍ ပြတ်သွားအံ့၊ (အဂ္ဂဘိက္ခဝါမတ္တံ ပြတ်သွားအံ့၊ ဧဝံသတိ၊) ငြတိကာ-ကို၊ သုလ္လက္ခိတဗ္ဗာ-မှတ်သားထိုက်၏။ [မည်သည့် ဝါစဉ်၌ ကုန်၍ သွားသည်” ဟု မှတ်သားထိုက်၏။]

ပန-ဆက်၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (အဂ္ဂဘိက္ခဝါမတ္တံ ဖြစ်သော၊) ဘတ္တံ-သည်၊ နိဗဒ္ဓမေဝ-အမြဲမပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သည်သာ၊ ယဒိ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ ဝတ္တဗ္ဗော-လျှောက်ထိုက်၏၊ (ကိံ) လဒ္ဓါဝါ-ရပြီးဖြစ်၍ ဖြစ်စေ၊ အလဒ္ဓါဝါ-မရသေးမူ၍ ဖြစ်စေ၊ သွေပိ-နက်ဖြန်၌လည်း၊ ဂဏှောယျာသိ-ခံယူလှည့်ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗော) ဧကံ-အချို့သော အဂ္ဂဘိက္ခဝါမတ္တံသလကဘတ်သည်၊ အနိဗဒ္ဓံ-အမြဲမပြတ် မဖွဲ့စပ်အပ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် မမြဲပါသော်လည်း၊ လဘနဒိဝသေ-ရရာနေ၌၊ ယာဝဒတ္တံ-အလိုရှိတိုင်း၊ လဘတိ-၏၊ အလဘနဒိဝသာ-မရရာနေတို့သည်၊

သလကအမည်ဖြင့် ယူစေအပ်သည့်အတွက် မသာယာထိုက်ကုန်” ဟု ဆိုလိုသည်။ [“သလက ဝသေန ဂါဟိတတ္တာ ပန န သာဒိတဗ္ဗာတိ ဣဒံ အသာရဗ္ဗဝသေန ဝုတ္တံ၊ န ဓုတင်္ဂဘေဒဝသေန၊ “သံယတော နိရာဓိသသလကော၊ ပေ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝါ” တိ တိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ၊ သာရတ္ထ၌ကား အကျယ်ဆိုလေသေး၏။]

လဒ္ဓါ ဝါ အလဒ္ဓါဝါ။ ။ယခုမဲကျသော်လည်း မဲကျရာအိမ်သို့ သွား၍ ခံယူသောအခါ ရသည်လည်း ရှိတတ်၏၊ မရဘဲလည်း ရှိတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် “လဒ္ဓါ ဝါ အလဒ္ဓါဝါ” ဟု ဆိုသည်၊ အဂ္ဂဘိက္ခဝါဘတ်သည် အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်၍ သူ့ချည်းသက်သက် တစ်ထပ်စာ မလောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အမြဲမပြတ် ရနေသောကြောင့်လည်းကောင်း

ဗဟုတရာ-များကုန်သည်။ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ တံ-ထိုသလကဘတ်သည်။ ယဿ-အကြင်ရဟန်း၏ အထံသို့ ပါပုဏာတိ-၏။ (စာရေးတံမဲ ကျ၏။) သော-ထိုရဟန်းသည်။ အလဘိတ္တာ-မရမူ၍။ (မရလတ်သော်) သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ဂဏှေယျာသိ-ခံယူပါလော၊ (စာရေးတံကို ယူပါလော) ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗော-လျှောက်ထိုက်၏။

ယော-အကြင်ရဟန်းသည်။ သလကဘသု-တို့ကို၊ ဂါဟိတေသု-ယူစေအပ်ကုန်ပြီးလတ်သော်၊ [အချို့စာ၌ “ဂါဟိတာသု-ပြီးကုန်လတ်သော်” ဟု ရှိ၏။] ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ (မဲချပြီးမှ) အာဂစ္ဆတိ-လာ၏။ တဿ-ထိုရဟန်းအား၊ ဝါ-၏အတွက်၊ အတိက္ကန္တာဝ-လွန်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ သလကဘ-စာရေးတံကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-ရှေးရှုတည်စေ၍၊ (“ပဋ္ဌပေတွာ” ဟု ရှိလျှင် “စတည်စေ၍” ဟု ပေး) နဒါတဗ္ဗာ-မပေးထိုက်၊ [“အများပြီးမှ ရောက်လာသည့်အတွက် သူ့အား ဆက်၍ မပေးနှင့်” ဟူလို၊ ဤစကားနှင့် စပ်၍ စာရေးတံယူနည်းကို ပြလိုသောကြောင့် သလကဘာမ စသည်မိန့်၊ သလကဘာမ-စာရေးတံမည်သည်။ ယဏှိပ္ပဟရဏတော-ကျောက်စည်၊ ခေါင်းလောင်းတီးခတ်ရာ အခါမှ၊ (အချိန်သတ်မှတ်သည့် ကုလားတက်၊ တုံးစသည်ကို ခေါက်ပြီးရာအခါမှ) ပဋ္ဌာယ-၍၊ အာဂန္ဓာ-လာ၍၊ ဟတ္ထိ-လက်ကို၊ ပဿာရေန္တောဝ-ဆန့်တန်းသော ရဟန်းသည်သာ၊ လဘာတိ-၏။ (စာရေးတံ ယူဖို့ လက်ဆန့်သော ရဟန်းသည်သာ ရ၏) အညဿ-လက်ဆန့်တန်းသော ရဟန်းမှ အခြားသော၊ အာဂန္ဓာ-၍၊ သမိပေ-၌၊ ငှိတဿာပိ-ရပ်နေသော ရဟန်း၏ အတွက်လည်း၊ အတိက္ကန္တာ-လွန်ပြီးသော စာရေးတံသည်၊ အတိက္ကန္တာဝ-လွန်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုရဟန်းဖို့၊ အညော-သော၊ ဂဏှေန္တော-အစားယူမည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အနာဂတော-မလာသည်၊ (သမာနော) ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ လဘာတိ-၏။ သဘာဂဋ္ဌာနေ-သဘောတူသော ရဟန်းတို့၏ တည်ရာအရပ်၌၊ အသုကော-ထိုမည်သော ရဟန်းသည်၊ အနာဂတော-မလာသေး၊ ဣတိ-သို့၊ ဥ တွာ-၍၊ အယံ-ဤစာရေးတံသည်၊ တဿ-ထိုမလာသေးသော ရဟန်း၏၊ သလကဘာ-စာရေးတံတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ အနာဂတဿ-ကိုယ်တိုင် မလာသော ရဟန်းအား၊ (သလကဘာ-ကို) န ဒါတဗ္ဗာ-ထိုက်၊ ဣတိ-သို့၊ ကတိကံ-

“ယနေ့ ရသည်ဖြစ်စေ၊ မရသည်ဖြစ်စေ နက်ဖြန် ယူလှည့်ပါ” ဟု လျှောက်ရသည်။ [လဒ္ဓါ ဝါ အလဒ္ဓါ ဝါတိ လဘိတ္တာ ဝါ အလဘိတ္တာ ဝါ၊ နိဗဒ္ဓါယ အဂ္ဂဘိက္ခာယ အပ္ပမတ္တိကာယ ဧဝံ သမ္ပတော လဘိတ္တာပိ ပုနဒိဝေ ဂဏှိတုံ ဝုတ္တံ၊ အဂ္ဂဘိက္ခမတ္တန္တိ ဟိ ဧတ္ထ မတ္တသဒ္ဓေါ၊ ဗဟုဘာဝံ နိဝတ္ထေတိ-သာရတ္ထ။]

ကတိကဝတ်ကို၊ သစေ ကရောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊ ကတိကာ-သည်) အဓမ္မိကာ-
 တရားနှင့် မယှဉ်သည်။ ဝါ-တရားအားမလျော်သည်။ ဟောတိ-၏။ ဟိ-မှန်၊ အန္တော
 ဥပစာရေ-ဥပစာရသိမ်၏ အတွင်း၌၊ ဌိတဿ-တည်သော ရဟန်း၏ အထံသို့၊
 ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ-ဝေဖန်ထိုက်သော ဘဏ္ဍာသည်။ ပါပုဏာတိ-၏။ ပန-ဆက်၊ အနာ
 ဂတဿ-မလာသော ရဟန်းအား၊ ဒေထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ မဟာသဒ္ဓံ-ကျယ်စွာ
 သော အသံကို၊ သစေ ကရောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒဏ္ဍကမ္ပံ-ဒဏ်အမှုကို၊
 ထပေတဗ္ဗံ-ထားထိုက်၏၊ အာဂန္ဓာ-လာ၍၊ ဂဏ္ဍန္တ-ယူကြကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝတ္ထဗ္ဗံ-ပြောရာ၏။

ဆပဗ္ဗ-၆ ခု၊ ၅ ခုကုန်သော၊ သလာကာ-တို့သည်၊ နဋ္ဌာ-ပျောက်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကော-သည်၊ ဒါယကာနံ-ဆွမ်းဒါယကာတို့၏၊
 နာမံ-အမည်ကို၊ နဿရတိ-မမှတ်မိအံ့၊ သော-ထိုဘတ္တုဒ္ဓေသကရဟန်းသည်၊
 နဋ္ဌသလာကာ-ပျောက်သော စာရေးတံတို့ကို၊ မဟာထေရဿ ဝါ-မဟာထေရ်၏
 အထံသို့သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တနောဝါ-မိမိ၏ အထံသို့သော်လည်းကောင်း၊
 ပါပေတွာ-ရောက်စေပြီး၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ စေ ဝဒေယျ-အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊
 (ကိံ) မယာ-တပည့်တော်သည်၊ အသုကဝါမေ-ထိုမည်သော ရွာ၌၊ သလာကဘတ္တံ-
 ကို၊ မယံ-တပည့်တော်အထံသို့၊ ပါပိတံ-ရောက်စေအပ်ပါပြီ၊ တုမေ-အရှင်ဘုရား
 တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုရွာ၌၊ လဒ္ဓံ-ရအပ်သော၊ သလာကဘတ္တံ-ကို၊ ဘုဇ္ဇေယျာထ-
 ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်လော၊ ဣတိ-သို့၊ (စေ ဝဒေယျ-အံ့၊ ဧဝံသတိ) ဝဋ္ဋတိ-၏။ ပန-
 ဆက်၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ (ကျောင်းတိုက်တုန်းက) အပါပိတံ-ရောက်စေ
 အပ်သည် မဟုတ်သော၊ အာသနသာလာယ-ထိုင်နေရာစရပ်၌၊ (ရွာတွင်း ဆွမ်းစား
 စရပ်ကျမှ) တံ ဘတ္တံ-ထိုသလာကဘတ်ကို၊ သရိတ္တာ-၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုဆွမ်းစားစရပ်
 ၌ပင်၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊/ဘုဉ်းတုံ-ငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်။

အဇ္ဇ-ယနေမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ မယံ-တပည့်တော်၏၊ သလာကဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏ္ဍထ-
 ယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထေ-လျှောက်အပ်သော်၊ တကြ-ထိုရွာ၌၊ အာသနသာ
 လာယ-၌၊ ဂါဟေတုံ-ငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ဝိဟာရံ-သို့ အာနေတွာ-ဆောင်ယူပြီး၍၊

ဝိဟာရေ ၊ပေ၊ န ဝဋ္ဋတိ။ ။အချို့စာအုပ်များ၌ “န” မပါဘဲ “ဝဋ္ဋတိ”ဟု ရှိ၏။
 သလာကဘတ်ဟူသည် ကျောင်းတိုက်ကို ရည်မှန်း၍ လှူဒါန်းအပ်သော ဘတ်တည်း၊ ကျောင်း
 တိုက်အတွင်း၌ မရောက်စေဘဲ ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်ကျမှ ရောက်စေအပ်သော ဘတ်ကို
 စားခြင်းငှာ မအပ်၊ ထို့ကြောင့် “န ဝဋ္ဋတိ”ဟူသာ ရှိထိုက်သည်။ [သလာကဘတ္တံနာမ ဝိဟာရေ
 ယေဝ ဥဒ္ဓိသီယတိ ဝိဟာရမေဝ သန္ဓာယ ဒိယျမာနတ္တာတိ အာဟ ဝိဟာရေ အပါပိတံ ပနာတိ
 အာဒိ-သာရတ္ထ။]

ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေထိုက်၏။ [ဝိဟာရံ အာနေတွာ ဂါဟေတဗ္ဗံတိ တထာ ဝတွာ (“အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ မယံ သလကဘတ္တံ ဂဏှထ”ဟု လျှောက်၍) တသ္မိံ ဒိဝေသေ ဒိန္နဘတ္တံ ဝိဟာရမေဝ အာနေတွာ ဌိတိကာယ ဂါဟေတဗ္ဗံ-သာရတ္ထ။] ပန-ဆက်၊ သွေ-နက်ဖြန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (မယံ သလကဘတ္တံ ဂဏှထ-ကုန်၊) ဣတိ-သို့၊ ပုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဘတ္တုဒ္ဒေသကဿ-အား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြရာ၏။ (ကိံ) သွေ-နက်ဖြန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အသုကကုလံနာမ-ထိုမည်သော အမျိုးသည်၊ သလကဘတ္တံ-ကို၊ ဒေတိ-၏။ သလကဂ္ဂါဟဏကာလေ-စာရေးတံကို ယူစေရာ အခါ၌၊ သရေယျာသိ-အမှတ်ရပါလော၊ ဣတိ-သို့ (အာစိက္ခိတဗ္ဗံ ဒါယကာ၏လျှောက်ထား ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို ခံရသော ရဟန်းတို့က တစ်ဆင့် ပြောရမည်။)

ဒုဗ္ဘိက္ခေ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားရာ အခါ၌၊ သလကဘတ္တံ-ကို၊ ပစ္ဆိန္နိ တွာ-ဖြတ်၍၊ သုဘိက္ခေ-သာယာဝပြော အစာပေါရာ အခါသည်၊ ဇာတေ-ဖြစ်လတ်သော်၊ ကိစ္ဆိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ အဇ္ဇ-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ အမှောက်-တို့၏။ သလကဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှထ-ယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ပုန-ဖန်၊ ပဋ္ဌပေန္တိ-စတည်စေကြကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိံ) အန္တောဂါမေ-ရွာတွင်း၌၊ အဂါဟေတွာ-မယူစေမှု၍၊ ဝိဟာရံ-သို့ အာနေတွာ-ဆောင်ယူ၍သာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏။ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) (ကသ္မာ အန္တောဂါမေ အဂါဟေတွာ ဝိဟာရံ အာနေတွာ ဂါဟေတဗ္ဗံ-ယူစေရာသနည်း)၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဣဒံ သလကဘတ္တံနာမ-ဤသလကဘတ်မည်သည်၊ ဥဒ္ဒေသဘတ္တသဒိသံ-ဥဒ္ဒေသဘတ်နှင့် တူသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဝိဟာရမေဝ-ကိုသာ၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဒိယျတိ-ပေးလှူအပ်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဗဟိဥပစာရေ-ဥပစာရသိမ် ပြင်ပ၌၊ ဂါဟေတု-ငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ (တသ္မာ အန္တောဂါမေ အဂါဟေတွာ ဝိဟာရံ အာနေတွာ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏။) ပန-ဆက်၊ သွေ-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ (အမှောက် သလကဘတ္တံ ဂဏှထ) ဣတိ-သို့၊ ပုတ္တေ-အပ်သော်၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဂါဟေတဗ္ဗမေဝ-ယူစေထိုက်သည်သာ။

ဂမိကော-ခရီးသွားမည့် ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ယံ ဒိသာဘာဂံ-အကြင်အရပ် အဖို့သို့၊ ဂန္တကာမော-သွားလိုသည်၊ (ဟောတိံ) တံတ္ထ-ထိုအရပ်အဖို့၌၊ အညေန-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ (ဂမိကရဟန်းမှ အခြားသော ရဟန်းသည်)၊ ဝါရဂါမ သလကက-အလှည့်ကျအားဖြင့် သွားရမည့် ရွာ၌ စာရေးတံကို၊ လဒ္ဓါ-ရအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-အံ့၊ တံ-ထိုဝါရဂါမသလကကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဣတရံ-အခြားသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ (ခရီး မသွားသော ရဟန်းကို) မယံ-တပည့်တော်၏အတွက်၊ ပတ္တသလကံ-ရောက်အပ်သော စာရေးတံကို၊ တံ-သည်၊ ဂဏှာဟိ-ယူရစ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ ဝတွာ-လျှောက်၍၊ ဂန္တံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [ဆိုလိုရင်း “မိမိသွားမည့်

အရပ်၌ရှိသော စာရေးတံကို မိမိရပြီးသော စာရေးတံနှင့် လဲ၍ ယူသွားပါ” ဟူလို သို့သော် မိမိရအပ်သော စာရေးတံကလည်း အနီးဖြစ်မှ ကျန်ရစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်က လက်ခံပေးလိမ့်မည်။] ပန-ဆက်၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ (ခရီးမသွားသော ရဟန်း သည်) တသ္မိ-ထိုခရီးသွားမည့် ရဟန်းသည်၊ ဥပစာရသီမံ-ကို၊ အနတိတ္တန္တေယေဝ- မလွန်သေးမိသာလျှင်၊ တဿ-ထိုခရီးသွားမည့် ရဟန်း၏၊ သလာကာ-ကို၊ ဂဟေ တဗ္ဗာ-ယူထိုက်၏။

ဆဋ္ဌိတဝိဟာရေး-စွန့်ပစ်အပ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဗောဓိ- နေတိယာဒိနိ-ဗောဓိပင်၊ စေတီတော် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဇဂ္ဂိတွာ-သုတ်သင်၍၊ (စောင့်ရှောက်၍) ဘုဇ္ဈန္ဒ-ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ သလာက ဘတ္တံ-ကို၊ ပဌပေန္တိ-ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သကဋ္ဌာနေသု-မိမိနေရာ ကျောင်းတို့၌၊ ဝသိတွာ-နေပြီး၍၊ ကာလဿေဝ-စောစော၌ပင်၊ ဂန္ဓာ-၍၊ တတ္ထ- ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ (ထိုဆဋ္ဌိတဝိဟာရ၌) ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ ကရိတွာ-၍၊ တံ ဘတ္တံ-ကို၊ ဘုဇ္ဈန္ဒ-စားကုန်အံ့၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ တေသု-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သွာ တနာယ-နက်ဖြန်ဆွမ်းစားခြင်း အကျိုးငှာ၊ အတ္တနော-မိမိ၏ အထံသို့၊ ပါပေတွာ- ရောက်စေ၍၊ ဂတေသု-သွားပြီးကုန်လတ်သော်၊ အာဂန္တုကော-အာဂန္တုကဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဆဋ္ဌိတဝိဟာရေး-၌၊ ဝသိတွာ-၍၊ ကာလဿေဝ-၌ပင်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ဂုတွာ-၍၊ ယဏိ-ခေါင်းလောင်းကို၊ ပဟရိတွာ-တီးခေါက်၍၊ သလာကဘတ္တံ- ကို၊ အတ္တနော-သို့၊ ပါပေတွာ-၍၊ အာသနသာလံ-သို့၊ ဝတ္တံ-သွားအံ့၊ သောဝ- ထိုအာဂန္တုကရဟန်းသည်သာ၊ တဿ ဘတ္တဿ-ထိုသလာကဘတ်၏၊ ဣဿရော- အစိုးရသော အရှင်တည်း၊ [အာဂန္တုကရဟန်းက ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြု၍ ယူသော ကြောင့် အစိုးရ၏၊ “အတ္တနော ပါပေတွာ-ဂတေသု”အရ မနေက ယူသွားသူတို့မှာ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် မပြုသေးသောကြောင့် အစိုးရမရ။]

တေန ပေ၊ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ။ဒိသံဂမိကရဟန်းအား မိမိ၏ ဝါရဂါမသလာကကို ပေးလိုက်သော ရဟန်းသည် ထိုဒိသံဂမိကရဟန်း၏ စာရေးတံကို ယူသောအခါ ဒိသံဂမိက ရဟန်းက ဥပစာရသီမံကို မလွန်မီ ယူထိုက်၏၊ ဘာကြောင့်နည်း သလာကမှန်သမျှ ဥပစာရ သီမံအတွင်း၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သာ ရခွင့်ရှိသောကြောင့်တည်း၊ (ဂဟေတဗ္ဗာ နေရာ၌ “ဂါဟေ တဗ္ဗာ” ဟု-စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ “တေန” ဟု ရှိသောကြောင့် ထိုရဟန်းက သူတစ်ပါးကို ယူစေဖွယ် မလို၊ သူကိုယ်တိုင်သာ ယူရမည် ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ဂဟေတဗ္ဗာ” ဟု ရှိသင့်၏။) [အနတိတ္တ နန္တေယေဝ တသ္မိ တဿ သလာကာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ ယသွာ ဥပစာရသီမံဋ္ဌဿေဝ သလာကာ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ တသ္မိ ဒိသံဂမိကေ ဥပစာရသီမံ အနတိတ္တန္တေယေဝ တဿ ဒိသံဂမိကဿ ပတ္ထသလာကာ အတ္တနော ပါပေတွာ ဂဟေတဗ္ဗာ-သာရတ္ထ။]

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုသု-တို့သည်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ကရော
 န္ဓေသုယေဝ-ပြုနေကုန်စဉ်ပင်၊ ဘူမိယံ-မြေ၌၊ ဒွေတယော (ဒွတ္တယော)-၂ ချက်
 ၃ ချက်ကုန်သော၊ သမ္ပုဉ္ဇနိပ္ပဟာရေ-တံမြက်စည်း၊ ခတ်ခြင်းတို့ကို၊ ဒတ္တာ-ပေးပြီး၍၊
 ယက္ခိ-ကို၊ ပဟရိတ္တာ-၍၊ ဓုရဂါမေ-ပဓာနဖြစ်သော ရွာ၌၊ ဝါ-အနီးဖြစ်သော ရွာ၌၊
 သလာကဘတ္တံ-သည်၊ မယံ-ငါ၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊
 ဂစ္ဆတိ-၏၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏ အထံသို့၊ တံ-ထိုသလာကဘတ်သည်၊ စောရိ
 ကာယ-ခိုးသူ၏ အမှုအရာဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ န
 ပါပုဏာတိ-မရောက်၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ပါပေတ္တာ-ရောက်စေ၍၊ ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊
 ဂတဘိက္ခုနံယေဝ-သွားသော ရဟန်းတို့၏ အတွက်သာ၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ (“ဝတ္တံ
 ကရောဓ္ဓေသု” ဟု ဆိုခဲ့သော ရဟန်းတို့အတွက်သာ ဖြစ်၏။)

ဧကော-တစ်ခုသော၊ ဂါမော-သည်၊ အတိဒ္ဓရေ-အလွန်ဝေးသော အရပ်၌၊
 ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ နိစ္စံ-အမြို၊ ဂန္တံ-ငှာ၊ န ဣစ္ဆန္တိ-အလိုမရှိကြကုန်၊
 မနုဿာ-တို့သည်၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ပုညေန-ကောင်းမှုမှ၊ ပရိဟာဗိရာ-အပတို့သည်၊
 ဟောမ-ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောကြကုန်၏၊ (ညည်းရှာကြကုန်၏)
 တဿ ဂါမဿ-၏၊ အာသန္နဝိဟာရေ-အနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ယေ
 သဘာဂဘိက္ခု-အကြင်သဘောတူ ရဟန်းတို့သည်၊ (သန္တိ-ရှိကုန်၏၊) တေ-ထို
 သဘောတူသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-လျှောက်ထိုက်ကုန်၏၊ (ကံ)၊ ဣမေသံ
 ဘိက္ခုနံ-ဤရဟန်းတို့၏၊ (အဝေးကျောင်း၌ နေသော စာရေးတံမဲ ကျသော ရဟန်း
 တို့၏) အနာဂတဒိဝသေ-မလာရာနေ၌၊ တုမေ-တို့သည်၊ (ရွာနှင့်နီးသော ကျောင်း၌
 နေသော အရှင်တို့သည်) ဘုဂ္ဂထ-ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗာ)၊ ပန-
 ထိုသို့ပင် လျှောက်ထိုက်ပါကုန်သော်လည်း၊ သလာကာ-စာရေးတံတို့ကို၊ ဒေဝသိကံ-

အနာဂတဒိဝသေ။ ။ “လာ၊ မလာကို အဘယ်သို့ သိရသနည်း” ဟု မေးအံ့၊ အခြား
 အနီးကျောင်းမှ ကိုယ်တော်များသည် ရွာတွင်းဆွမ်းစားစရပ်၌ ရောက်နေကြသည့် အချိန်ဝယ်
 ထိုအဝေးကျောင်းက ကိုယ်တော်များ မရောက်လာကြလျှင် “ယနေ့အဖို့ မလာ ကြ” ဟု သိနိုင်၏။
 “ထိုသို့ မလာမှန်းသိလျှင် မိမိတို့က သူတို့အစား သလာကဘတ်ကို ခံယူ၍ ဘုဉ်းပေးနိုင်သည်-
 ဟူလျှ်-သာရတ္ထ။

ဒေဝသိကံ ပါပေတဗ္ဗာ။ ။ ဒေဝသိကံ ပါပေတဗ္ဗာတိ ဥပစာရသီမာယ ဌိတဿ
 ယဿကဿစိ (အမှတ်မထား တစ်ပါးပါး၏ အထံသို့) ဝဿဂ္ဂေန ပါပေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ (ဤသို့
 ရောက်စေအပ်ကုန်လတ်သော်)၊ ဧတေသု အဂတေသု အာသန္နဝိဟာရေ (ထိုရွာ၏ အနီး
 ကျောင်း၌) ဘိက္ခုနံ ဘုဂ္ဂိတုံ ဝဂ္ဂတိ၊ ဣတရဏာ (နေ့တိုင်း စာရေးတံ မချလျှင်) သံယိကတာ
 (စာရေးတံတို့၏ သံယိကအဖြစ်သည်)၊ (ဟောတိ)-ဝိမတိ။

နေ့တိုင်း၊ ပါပေတဗ္ဗာ-ရောက်စေထိုက်ကုန်၏။ တာစ-ထိုစာရေးတံတို့သည်လည်း၊ ယဏ္ဍိပုဟရဏမတ္ထေန ဝါ - ခေါင်းလောင်းကို တီးခေါက်ခြင်းမျှဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမာလနမတ္ထေန ဝါ-တောင်းကို လှုပ်စေခြင်းမျှဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါပိတာ-ရောက်စေအပ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ (ခေါင်းလောင်း တီးရုံ၊ မဲထည့်ရာတောင်းကို လှုပ်စေရုံမျှဖြင့် စာရေးတံမဲ ချရာ မရောက်ကုန်သေး။)

ပန-အန္ဓယ၊ ပစ္ဆိ-စာရေးတံထည့်ရာ တောင်းကို၊ ဂဟေတ္တာ-ယူ၍၊ သလာကာ-တို့ကို၊ ပိဋကေ-အင်းပျဉ်ပေါ်၌၊ အာကိရိတဗ္ဗာ-လောင်းထည့်ထိုက်ကုန်၏။ ပန-ထိုသို့ပင် တောင်းကို ကိုင်၍ လောင်းထည့်ထိုက်ပါကုန်သော်လည်း၊ ပစ္ဆိ-တောင်းကို၊ မုခဝဋ္ဋိယာ-နှုတ်ခမ်းရစ်မှ၊ န ဂဟေတဗ္ဗာ-မကိုင်ထိုက်၊ (ကသ္မာ မုခဝဋ္ဋိယံ န ဂဟေတဗ္ဗာ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုတောင်း၌၊ အဟိဝါ-မြွေသည် သော်လည်းကောင်း၊ ပိစ္ဆိကော ဝါ-ကင်းမြီးကောက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဘဝေယျ-အကယ်၍ ရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒုက္ခံ-ဒုက္ခကို၊ ဥပ္ပါဒေယျ-ဖြစ်စေရာ၏။ (တသ္မာ-ကြောင့်၊ မုခဝဋ္ဋိယံ န ဂဟေတဗ္ဗာ) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့နှုတ်ခမ်းရစ်၌ မကိုင်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဝါ-က၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ ပစ္ဆိ-ကို၊ ပရမုခံ-တစ်ဖက်၌ မျက်နှာဝရှိသည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ သလာကာ-တို့ကို၊ အာကိရိတဗ္ဗာ-လောင်းချထိုက်ကုန်၏။ [တောင်းကို ဖင်ကကိုင်ပြီးလျှင် တောင်း မျက်နှာဝကို ကိုယ့်ဘက် မလှည့်ဘဲ စာရေးတံတို့ကို အင်းပျဉ်ငယ်ပေါ်၌ သွန်ချပါ။] (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ လောင်းချထိုက်သနည်း၊) သပ္ပေါ-မြွေသည်၊ သစေပိ ဘဝိ သတိ-အကယ်၍မူလည်း ရှိအံ့၊ [ကြိဆအပ်သော စကားဖြစ်၍ “ဘဝိဿတိ”ဟု အနာ ဂတ်ဖြင့် သုံးသည်။] (ဧဝံသတိပိ၊) ဧတ္ထောဝ-ဤလောင်းချအပ်ရာ အရပ်မှပင်၊ ပလာယိဿတိ-ပြေးလတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ လောင်းချထိုက်၏။ ဧဝံ-ဤသို့၊ သလာကာ-တို့ကို၊ အာကိရိတဗ္ဗာ-လောင်းချပြီး၍၊ ဂါမာဒိဝသေန-ရွာအစရှိသည် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (အာဒိဖြင့် ရှေ့၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဝီထိ၊ ဧကဗာဟ၊ ကုလတို့ကို ယူ။) ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်ပင်၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

[စာရေးတံ ဝေနည်း ၁ မျိုးကို ပြလို၍ အပိစ စသည်မိန့်။] အပိစ-သည်သာ မကသေး၊ ဧကံ-တစ်ခုသော စာရေးတံကို၊ မဟာထေရဿ-၏ အထံသို့၊ ပါပေတ္တာ-ရောက်စေ၍၊ အဝသေသာ-ကြွင်းသော စာရေးတံတို့သည်၊ မယံ-ငါ၏အထံသို့၊ ပါပုဏန္တိ-ကုန်၏။ ဣတိ-သို့၊ အတ္တနော-မိမိ၏ အထံသို့၊ ပါပေတ္တာ-၍၊ ဝတ္တံ-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ စေတိယံ-ကို၊ ဝန္တိတ္တာ-ဝပ်ချ၍၊ ဝိတတ္တမာဠကေ-တရားကို ကြံစည်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌၊ ဌိတေဟိ-တည်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ သလာကာ-တို့ကို၊ ပါပိတာ-ရောက်စေအပ်ကုန်ပြီလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္ထေ-

မေးအပ်သော်၊ ဘန္တေ-တို့ အာမ-မှန်ပါ၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ဂတဂတဂါမေ-ရောက်အပ်
ရောက်အပ်သော ရွာ၌၊ သလကဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှာထ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊
ဝတ္ထဗွဲ-လျှောက်ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ ပါပိတာပိ-ရောက်စေအပ်
သော စာရေးတံတို့သည်လည်း၊ သုပါပိတာဝ - ကောင်းစွာ ရောက်စေအပ်ကုန်
သည်သာ၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ (“အသီးအသီး စာရေးတံကို မဝေသော်လည်း မိမိတို့
သွားရာ အရပ်၌ သလကဘတ် ရနိုင်ကြသည်”-ဟူလို။)

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သဗ္ဗရတ္တိ-အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဓမ္မဿဝနတ္ထံ-တရား
နာခြင်းအကျိုးငှာ၊ အညံ-သော၊ ဝိဟာရ-ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂစ္ဆန္တ-သွားကုန်လတ်
သော်၊ မယံ-တပည့်တော်တို့သည်၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ ဒါနံ-ဒါနကို၊ အဂ္ဂဟေ
တွာဝ-မခံယူမူ၍သာ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဂေါစရဂါမေဝ-ဆွမ်းခံရွာ၌သာ၊ ပိဏှာယ-
ငှာ၊ စရိတွာ - လုည့်လည်၍၊ အာဂမိဿာမ - လာခဲ့ကြပါကုန်အံ့၊ ဣတိ - ဤသို့
လျှောက်၍၊ သလကဘတ္တံ-ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာဝ-မယူမူ၍သာ၊ ဂတာ-သွားကြကုန်ပြီ၊
ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ထေရဿ-၏ အထံသို့၊ ပတ္တသလကဘတ္တံ-ရောက်
အပ်သော သလကဘတ်ကို၊ ဘုဉ္ဇိတုံ-ငှာ၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာကုန်အံ့၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။

အထ - သို့မဟုတ်၊ မဟာထေရေပိ - သည်လည်း၊ အဟံ - သည်၊ ဣဓ-ဤ
ကျောင်း၌၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကရောမိ-ပြုရအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တေဟိ
ယေဝ-ထိုရဟန်းတို့နှင့်သာ၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ဂစ္ဆတိ-လိုက်သွားအံ့၊ (တရားနာလိုက်သွားအံ့)
ဂတဝိဟာရေ-ရောက်အပ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ အဘုဉ္ဇိတွာဝ-မစားမူ၍သာ၊
ဂေါစရဂါမံ-သို့၊ အနုပ္ပတ္တေဟိ-အစဉ်ရောက်လာကုန်သော၊ တေဟိ-ထိုရဟန်းတို့
သည်၊ (“ပတ္တာ န ဒါတဗ္ဗာ”၌ စပ်)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ပတ္တေ-တို့ကို၊ ဒေထ-ပေးကြပါကုန်၊
သလကယာဂုအာဒိနိ-စာရေးတံယာဂု အစရှိသည်တို့ကို၊ အာဟရိဿာမ-ဆောင်
ယူပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ (ဒါယကာတို့က လျှောက်အပ်
သော်)၊ ပတ္တာ-တို့ကို၊ န ဒါတဗ္ဗာ-ကုန်၊ ဘန္တေ-တို့၊ ကသွာ-ကြောင့်၊ န ဒေထ-
မပေးကြပါကုန်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးကုန်အံ့၊ ဝိဟာရဋ္ဌကံ - ကျောင်းတိုက်၌

အမှာကံ ။ပေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ။အမှာကံ ဂေါစရဂါမေဝတိ သလကဘတ္တံဒါယကာနံ
ဂါမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဝိဟာရေ ထေရဿ ပတ္တသလကဘတ္တံ ဝိဟာရေ ဧကေကဿေဝ
ဩဟိနတ္ထေရဿ သဗ္ဗသလကဘာနံ အတ္တနော ပါပနဝသေန ပတ္တသလကဘတ္တံ-ဝိမတိ၊
အမှာကံ ဂေါစရဂါမေဝတိ သလကဘတ္တံဒါယကာနံ ဂါမေ၊ ဘုဉ္ဇိတုံ အာဂစ္ဆန္တိတိ မဟာထေရေ
ဧကေကေဝ ဝိဟာရေ ဩဟိနော၊ အဝဿံ သဗ္ဗသလကဘာ အတ္တနော ပါပေတွာ ဌိတောတိ
("မဟာထေရ်သည် ဧကန် စာရေးတံအားလုံးတို့ကို မိမိအထံသို့ ရောက်စေ၍ တည်နေမှာဘဲ"ဟု)
မညမာနာ အာဂစ္ဆန္တိ-သာရတ္ထ။

တည်သော၊ ဘတ္တံ-သလာကဘတ်သည်၊ ဝိဟာရေး-၌၊ ဝုတ္တာနံ-နေပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ မယံ-တို့သည်၊ အညသ္မိ-သော၊ ဝိဟာရေး-၌၊ ဝုတ္တာ-နေခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောရာ၏။ [ဆိုလိုရင်းကား “သလာကဘတ် ရှိရာ ကျောင်း၌ အရုဏ်မတက်စေဘဲ အခြားကျောင်းတိုက်၌ အရုဏ်တက်စေခဲ့ ကြသည်”ဟူ၍။] ဘန္တေ-တို့၊ ဒေထ-ပေးကြပါကုန်၊ မယံ-တို့သည်၊ ဝိဟာရေး- ကျောင်း၌၊ ပါလိကာယ-စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ န ဒေမ-လှူကြကုန်သည် မဟုတ်ပါ။ တုမာကံ-တို့အား၊ ဒေမ-လှူပါကုန်၏၊ အမာကံ-တို့၏၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ- ခံယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့ ဝုတ္တေ ပန-လျှောက်အပ်သော်ကား၊ (ပုတ္တေ-တို့ကို) ဒါတု- ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ [ပါလင်္ဂ-စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပါလိကာ-ခြင်း၊ ဣပစ္စည်း၊ တစ်နည်း = “ပါလိကာနံ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ “စောင့်ရှောက်သော ရဟန်း တို့အား”ဟု ပေး။]

သလာကဘတ္တကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ပက္ခိကာဘတ္တာဒိကထာ

ပန-ကား၊ ပက္ခိကာဒီသု-ပက္ခိက အစရှိသည်တို့တွင်၊ (ပက္ခိကံနာမ ဥပေါ သထိကံနာမ ပါဠိပဒိကံနာမဟူသော နိဒ္ဒါရဏီယတို့၌ စပ်) ယံ-အကြင်ဘတ်ကို၊ အဘိလက္ခိတေသု-မှတ်သားအပ်ကုန်သော၊ စာတုဒ္ဒသီ-၁၄ ရက်မြောက်နေ့လည်း ကောင်း၊ ပဉ္စဒသီ-၁၅ ရက်မြောက်နေ့လည်းကောင်း၊ ပဉ္စမိ-၅ ရက်မြောက်နေ့လည်း ကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣမေသု ပက္ခေသု-ဤပက္ခနေ့တို့၌၊ ကမ္မပ္ပသုတေဟိ-လူမှု လုပ်ငန်းကို ကြိုးပန်း အားထုတ်သူတို့သည်၊ ဝါ - ကြိုးပန်း အားထုတ်အပ်သော

အဘိလက္ခိတေသု။ ။အဘိလက္ခိတေသု စတုရသု ပက္ခဒိဝေသသု ဒါတပ္ပဘတ္တံ ပက္ခိကံ၊ အဘိလက္ခိတေသုတံ ဧတ္ထ အဘိတံ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ လက္ခဏီယေသု ဣစ္စေဝ အတ္ထော၊ ဥပေါသထသမာဒါနဓမ္မဿဝနပူဇာသက္ကာရာဒိကရဏတ္ထံ လက္ခိတဗ္ဗေသု သလ္လက္ခေတဗ္ဗေသု ဥပလက္ခေတဗ္ဗေသုတံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-သာရတ္ထံ၊ “ပက္ခ”ဟု ဆိုသော်လည်း ဥပုသ်စောင့်ဖို့ တရား နာဖို့၊ ပူဇော်သက္ကာရ ပြုဖို့ “နေထူးနေမြတ်”ဟု သတ်မှတ်ထားအပ်သော စာတုဒ္ဒသီ စသော လေးရက်တို့ကို ယူ၊ ဧကဒေသျှပစာတည်း။ [ပက္ခေသု-ဥပုသ်စောင့်မှု စသည် ပြုဖို့ရာ နေထူး နေမြတ်ဟု သတ်မှတ်ထားအပ်သော ပက္ခရက်တို့၌၊ ဒါတပ္ပံ-ပေးလှူထိုက်သော ဘတ်တည်း၊ ပက္ခိကံ-ဘတ်။]

ကမ္မပ္ပသုတေဟိ။ ။ကမ္မံ-လူမှုလုပ်ငန်းကို၊ ပသုတာ-ကြိုးပန်း အားထုတ်သူတို့တည်း။ ကမ္မပ္ပသုတာ-တို့၊ ဤအလို “လူမှုလုပ်ငန်းကို ကြိုးပန်းအားထုတ်သူတို့”ဟု ပေး၊ တစ်နည်း= “ကမ္မံ ပသုတံ ယေဟိတံ ကမ္မပ္ပသုတာ”ဟု ပြု၊ ဤအလို “ကြိုးပန်းအားထုတ်အပ်သော လူမှု လုပ်ငန်းရှိ သူတို့”ဟု ပေး။

လူမှုလုပ်ငန်းရှိသူတို့သည်၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကို၊ ကာတုံ-ပြုခြင်းငှာ၊ သတိကရဏ
တ္ထာယ-သတိကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒိယုတိ-ပေးလှူအပ်၏။ တံ-ထိုဘတ်သည်၊
ပက္ခိကံနာမ-ပက္ခိကဘတ်မည်၏။

တံ-ထိုပက္ခိကဘတ်သည်၊ သလာကဘတ္တဂတိကမေဝ-သလာကဘတ်၏
ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာ၊ (သလာကဘတ်နှင့် အလားတူသည်သာ၊)
ဟောတိ-၏။ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ-စားရာ၏။ [စာအုပ်တို့၌ ဂါဟေတွာဟု
ရှိ၏။ ဂါဟေတွာ၏ ကတ္ထားကား ဘတ္ထုဒ္ဓေသကရဟန်း၊ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ၏ ကတ္ထားက
ဘတ်ကို ရသော ရဟန်းဖြစ်၍ ကတ္ထားကွဲသောကြောင့် မကောင်းပါ။ နောက်
ကုဋိဘတ္တကထာ၌ “ဂဟေတွာ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ”ဟု ရှိ၏။ သလာကဘတ်နှင့် အလားတူ
ဘတ္ထုဒ္ဓေသကရဟန်းက ဝေသောအခါ ယူ၍ သုံးဆောင်နိုင်ပါသည်-ဟူလို။]

သလာကဘတ္တမ္ပိ-သလာကဘတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပက္ခိကဘတ္တမ္ပိ-ပက္ခိက
ဘတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗဟု-များသည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော
ရဟန်းတို့၏ အဖို့ကို၊ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ-ထုတ်ချင်းထွင်း၍၊ (အဆုံးထိ ပေါက်အောင်၊)
သစေ ဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ သွားနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဒွေပိ-၂ မျိုးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
ဘတ္တနိ-တို့ကို၊ ဝိသုံ ဝိသုံ-သီးခြား သီးခြား၊ ဂါဟေတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။ (သလာကဘတ်
ကလည်း ရဟန်းအားလုံးကို ဖောက်၍သွား၊ ပက္ခိကဘတ်ကလည်း ရဟန်းအားလုံး
ကို ဖောက်၍ သွားလောက်လျှင် ၂ မျိုးကို မရောဘဲ ယူပါစေ) ဘိက္ခုသံဃော-
သည်၊ မဟာ-များသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (“များသောကြောင့်
ဘတ်တို့သည် အားလုံး တန်းပေါက်အောင် မရောက်နိုင်ဟူလို၊ ဧဝံသတိ၊) ပက္ခိကံ-
ပက္ခိကဘတ်ကို၊ ဂါဟေတွာ - ရှေးဦးစွာ ယူစေ၍၊ တဿ - ထိုပက္ခိကဘတ်၏၊
ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ သလာကဘတ္တံ-ကဘတ်ကို၊ / ဂါဟာပေတွာ-၍၊ တဿ-
ထိုသလာကဘတ်၏၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်ကို၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-
၏။ ယေသံ-အကြင်ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ န ပါပုဏာတိ-မရောက်၊ တေ-ထိုရဟန်း
တို့သည်၊ ပိဏ္ဏာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိသန္တိ-လှည့်လည်ကုန်လတံ့၊ ဒွေပိ-၂ မျိုး
လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘတ္တနိ-တို့သည်၊ ဗဟူနိ-များကုန်သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ)-
ကုန်အံ့၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ မန္ဓာ-နည်းကုန်သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ၊) သလာက
ဘတ္တံနာမ-သလာကဘတ်မည်သည်ကို၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ တသ္မာ-
ကြောင့်၊ တံ-ထိုသလာကဘတ်ကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အာဝုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊
ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်ကို၊ ဘုဉ္ဇထ-ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊
ပက္ခိကမေဝ-ပက္ခိကဘတ်ကိုသာ၊ ဂါဟေတဗ္ဗံ-၏၊ ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်ကို၊ ပဏီတံ-
မွန်မြတ်သော ဘတ်ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူကုန်အံ့၊ ဝိသုံ - သီးခြား၊ (သလာကဘတ်မှ

သီးခြား၊) ငြိတိကာ-ကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ထိုက်၏။ သွေ-နက်ဖြန်၌၊ ပက္ခော-ပက္ခနေတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝတ္ထဗ္ဗေ-ဆိုထိုက်သော) အဇ္ဇ-ယနေ၌၊ ပက္ခိကံ-ပက္ခိကဘတ်ကို၊ န ဂါဟေတဗ္ဗံ-မယူစေထိုက်၊ ပန-ဆက်၊ ဒါယကာ-တို့သည်၊ သစေ.ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ကိံ) သွေ-၌၊ အမှောက်-တို့၏၊ ယရေ-အိမ်၌၊ ပက္ခဘတ္တံ-ပက္ခဘတ် သည်၊ (တစ်နည်း၊ လူခဘတ္တံ-ကြမ်းတန်းသော ဘတ်သည်)၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါ လတ်၊ အဇ္ဇေ-ယနေ၌ပင်၊ ပက္ခိကဘတ္တံ-ကို၊ ဥဒ္ဓိသထ-ညွှန်ချပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (သစေ ဝဒန္တိ) ဧဝံ-ဤသို့လျှောက်လတ်သော်၊ ဝုဇ္ဇတိ-၏။

ဥပေါသထိကံနာမ-ဥပေါသထိကဘတ်မည်သည်။ အန္တမုမာသေ-လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း၌၊ ဥပေါသထဂီနိ-ဥပုသ်၏ အဂီတို့ကို၊ သမာဒိယိတ္တာ-ကောင်းစွာ ယူပြီး၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်ပြီး၍၊ ယံ-အကြင်ဘတ်ကို၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ဘုဇ္ဇတိ-

သွေ ပေ၊ န ဂါဟေတဗ္ဗံ။

။သွေ ပက္ခောတိ အဇ္ဇ ပက္ခိကံ န ဂါဟေတဗ္ဗန္တိ ပက္ခိကဿ အနိယမတ္တာ ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ။ “ပက္ခိကဘတ်က အမြဲသတ်မှတ်ပြီး မဟုတ်သော ကြောင့် ယနေ့လိုနေက မယူပါစေနှင့်”ဟူလို၊ ဝိမတိ၌ကား “သွေ ပက္ခောတိ အဇ္ဇ ပက္ခိကံ န ဂါဟေတဗ္ဗန္တိ အဋ္ဌမိယာ ဘုဇ္ဇိတဗ္ဗံ (စားထိုက်သော ဆွမ်းကို)၊ သတ္တမိယာ ဘုဇ္ဇနတ္ထာယ န ဂါဟေတဗ္ဗံ၊ ဒါယကေဟိ နိယမိတဒိဝေယေဝ ဂါဟေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော၊ တေနာဟ “သစေ ပနာတိ အာဒိ”ဟု ဖွင့်၏။ ဤဝိမတိအလိုအားဖြင့် “ရှစ်ရက်မြောက် ပက္ခိကဘတ်ကို ခုနစ်ရက် မြောက်နေ၌ စားဖို့ရန် မယူပါစေနှင့်”ဟု ဆိုလိုသည်။

ပက္ခဘတ္တံ (လူခဘတ္တံ)။

။သွေ အမှောက် ယရေ လူခဘတ္တံ ဘဝိဿတိတိ ပေါတ္ထ ကေသု လိခန္တိ၊ ပက္ခဘတ္တံ ဘဝိဿတိတိ ပါဠေနေ ဘဝိတဗ္ဗံ-သာရတ္ထ။ ဤသာရတ္ထအလို “လူခ ဘတ္တံ”ဟု မရှိရ၊ “ပက္ခဘတ္တံ” သို့မဟုတ် “ပက္ခိကဘတ္တံ”ဟု ရှိရလိမ့်မည်။ ထိုအတိုင်းပင် ရှေး၌ ဖွင့်ခဲ့၏။

ဝိမတိ။

။သွေ လူခန္တိ အဇ္ဇ အာဝါဟမင်္ဂလာဒိကရဏတော အတိပဏီတ ဘောဇနံ ကရိယတိ၊ သွေ တထာ န ဘဝိဿတိ၊ အဇ္ဇေဝ ဘိက္ခု ဘောဇေသာမိတိ အမိပ္ပာ ယော-ဝိမတိ၊ “ယနေ့ လက်ထပ်မင်္ဂလာနေ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဟင်းကောင်း ဆွမ်းကောင်း ချက်မည် ဖြစ်၍ ရိုးရာပက္ခနေ့ မဟုတ်သော်လည်း ယနေ့ ပက္ခိကဘတ် ဘုဇ္ဇိပေးမည့် ရဟန်း တို့ကို ညွှန်ချပါ”ဟူလို၊ [“သွေ လူခ”နေရာ၌ “သွေ လူခဘတ္တံ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ဥပေါသထိကံ။

။“ဥပေါသထေ ဒါတဗ္ဗံ ဥပေါသထိကံ”ဟု ပြု၊ ဤဥပေါသထိက ဘတ်၌လည်း စာတုဒ္ဓသိ၊ ပဉ္စဒသိ၊ အဋ္ဌမိနေတို့၌ လျှလျှင် “ပက္ခိကဘတ်”ဟု ဆိုစရာရှိ၏။ သို့သော် ပက္ခိကဘတ်တုန်းက ဥပုသ်စောင့်ခြင်း၊ မစောင့်ခြင်းသည် ပဓာန မဟုတ်၊ ဤဥပေါ သထိကဘတ်၌ကား ဥပုသ်စောင့်ပြီးမှ မိမိ စားအပ်သော အစာကို လျှသည်၊ ထို့ကြောင့် “ဥပေါသထဂီနိ သမာဒိယိတ္တာ”ဟု ဆိုသည်။ [ပက္ခိကဘတ္တော ဥပေါသထိကဿ ဘေဒံ

စား၏။ တဒေဝ-ထိုဘတ်ကိုပင်၊ ဒိယျတိ-ပေးလျှူအပ်၏။ [ပိဋိပဒိကံနာမကို နောက်မှ ပေးမည်။] ဥပေါသထေ-ဥပုသ်နေ့၌၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါရှိကုန်သော၊ ပသန္နာ-ရတနာ ၃ ပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သော ဒါယကာတို့သည်။ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ သက္ကာရံ-ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော လျှူဖွယ်ကို၊ ဝါ-ပူဇော်မှုကို၊ ကရောန္တိ-ကုန်၏။ ပါဋိပဒေ ပန-အထွက် ၁ ရက်နေ့၌ကား၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်းကြ ကုန်၏။ ပါဋိပဒေ-၌၊ ဒိန္နံ-လျှူအပ်သော ဒါနသည်။ ဒုဗ္ဗိက္ခဒါနသဒိသံ-ဒုဗ္ဗိက္ခဒါနအခါ၌ လျှူအပ်သော ဒါနနှင့်တူသည်။ (ဟုတ္တာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) မဟပ္ပလံ-များသော အကျိုး ရှိသည်။ ဟောတိ-၏။ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဥပေါသထကမ္မေန-ဥပုသ်ကံကြောင့်၊ (ဥပုသ် စောင့်ခြင်းကြောင့်၊) ပရိသုဒ္ဓသီလာနံ-စင်ကြယ်သော သီလရှိကုန်သော ဒါယကာ တို့၏။ ဒုတိယဒိဝေ-ဒုတိယနေ့၌၊ ဒိန္နံ-ပေးလျှူကြောင်း ဒါနစေတနာသည်။ မဟပ္ပလံ-သည်။ ဟောတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ ပါဋိပဒေ-၌၊ ဒိယျနကဒါနံ-ပေးလျှူအပ်သော ဒါနသည်။ ပါဋိပဒိကံနာမ-ပါဋိပဒိကဘတ် မည်၏။ တမ္ပိ ဥဘယံ-ထို ၂ ပါးစုံသော ဥပေါသထိကဘတ်၊ ပါဋိပဒိကဘတ်သည် လည်း၊ သလာကဘတ္တဂတိကမေဝ-သာလကဘတ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်သာ၊ (သလာကဘတ်နှင့် အလားတူသည်သာ၊ ဟောတိ-၏။) ဣတိ-ဤ သို့လျှင်၊ သတ္တပိ-၇ မျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိ ကာနံ-တို့အား၊ န ဝဋ္ဋန္တိ-မအပ်ကုန်၊ ဓုတင်္ဂဘေဒံ-ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင်၏ ပျက်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိယေဝ-ကုန်သည်သာ။ [“အတိရေကလာဘံ ပဋိက္ခိပိမိ”ဟု ဆိုသောကြောင့်

ဒသေန္တော အာဟ ဥပေါသထဂီနိ သမာဒိယိတွာတိ အာဒိ-ဝိမတိ။] ယောဇနာ၌ကား - ဒါယကာတို့ လျှောက်သည့်အတိုင်း “ဥပေါသထိကံ”ဟု လျှောက်လျှင် ဥပေါသထိကဘတ်၊ “ပက္ခိကံ”ဟု လျှောက်လျှင် “ပက္ခိကဘတ်”ဟု ခွဲခြားလေ၏။ ဧတ္ထ ပဉ္စဒသိယံ သစေ ဒါယကာ ပက္ခိကန္တိ ဝတွာ ဒေန္တိ ပက္ခိကံနာမ၊ အထ ဥပေါသထိကန္တိ ဝတွာ ဒေန္တိ၊ ဥပေါသထိကံနာမာတိ ဝိသေသော-ယောဇနာ။

ပါဋိပဒိကံ။ ။ပါဋိပဒ-အထွက် တစ်ရက်နေ့၌၊ (ဥပုသ်စောင့်ပြီး၍ ထွက်ရာနေ့၌) ဒိန္နံ-လျှူအပ်သော ဘတ်တည်း။ ပါဋိပဒိကံ-ဘတ်၊ ထိုသူတို့၏ အလိုကား “ဥပုသ်နေ့၌ လျှူဒါန်း သူတွေ များ၍ ကျောင်း၌ ပေါများ၏။ ဥပုသ်အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ကား လျှူဒါန်းသူ မရှိကြ သောကြောင့် ရဟန်းများ ပင်ပန်းရကား ဒုဗ္ဗိက္ခဒါန လျှူရသကဲ့သို့ အကျိုးကြီးသည်”ဟု ယူဆ ကြသည်။ တချို့ကမူ ဥပုသ်နေ့ ဥပုသ်စောင့်ထားသည့်အတွက် စင်ကြယ်သော သီလရှိသူတို့၏ နောက်တစ်ရက် အလျှူသည် “သီလပရိဘာဝိတံ ဒါနံ မဟပ္ပလံ ဟောတိ မဟာနိသံသံ”ဟု သည်နှင့်အညီ အကျိုးများ၏ဟု ယူဆကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဥပုသ်နေ့ မလျှူဘဲ အထွက်တစ်ရက်နေ့ ကျမှ လျှူကြသည်။

“ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနမှ အပိုဖြစ်သော သလာကစသော ဘတ် ၇ မျိုးသည် အတိရေကလာဘ်ဖြစ်ရကား ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့အား မအပ်”ဟူလျှင်။

အပရာနိပိ - အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စီဝရက္ခန္ဓက - ဌ၊ ဝိသာခါယ-ဝိသာခါအား၊ ဝရ်-ဆုကို၊ ယာစိတ္တာ-တောင်း၍၊ (တောင်ခြင်းကြောင့်) ဒိန္နာနိပေးအပ်ကုန်သော၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ဂမိယဘတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ဂိလာနဘတ္တံ - လည်းကောင်း၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တံ - လည်းကောင်း၊ ဣတိ - သို့၊ စတ္တာရိ-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတာနေဝလာကုန် သည်သာ၊ တတ္ထ-ထို ၄ မျိုးသော ဘတ်တို့တွင်၊ အာဂန္တုကာနံ-ကတို့အား၊ ဒိန္နံ-ပေးလျှူအပ်သော၊ ဘတ္တံ-သည်၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-ကဘတ်မည်၏၊ သေသေသု-ကြွင်းသော ဘတ်တို့၌၊ ဒေသနယော-ဤနည်းတည်း။

ပန-ဆက်၊ ဣတ္ထ-ဤ ၄ မျိုးသော ဘတ်တို့တွင်၊ အာဂန္တုကဘတ္တာနိပိ-အာဂန္တုကဘတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဂန္တုကာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗဟူ-များကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ဖို့၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဧကေကံ-တစ်ခုစီကို၊ ဂါဟေတပ္ပံ-ယူစေထိုက်၏၊ ဘတ္ထေသု-အာဂန္တုကဘတ်တို့သည်၊ အပုဟောန္တေသု-မလောက်ကုန်လတ်သော်၊ ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဂါဟေတပ္ပံ-၏၊ ဧကော-သော၊ အာဂန္တုကော-သည်၊ ပဌမမေဝ-စေစောကပင်၊ (အစကပင်) အာဂန္တု-၍၊ သပ္ပံ-သော၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-ကို၊ အတ္တနောမိမိဖို့၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေ၍၊ နိသီဒတိ-ထိုင်နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ) သပ္ပံ-အလုံးစုံသော ဘတ်သည်၊ တဿေဝ-ထိုရဟန်း၏ အတွက်သာ၊ ဟောတိ၊ [အတ္တနော ဂါဟေတွာနေရာ၌ “ဂါဟေတွာ”ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ နောက်၌လည်း “အတ္တနော အဂ္ဂဟေတွာ”ဟု ရှိသည်] ပစ္ဆာ-နောက်မှ၊ အာဂတေဟိ-လာကုန်သော၊ အာဂန္တုကေဟိ-

အာဂန္တုကဘတ္တံ။ ။ “အာဂန္တုကာနံ+ဒိန္နံ+ဘတ္တံ”ဟု ဆိုသောကြောင့် “ဒိန္နံ”ဟူသော အလယ်ပုဒ် ကျေသော “စတုတ္ထိတပျူရိသ်သမာသ်”ဟု သိရ၏။ သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ကား အာဂန္တုကဘတ္တံပုဒ်ကို စတုတ္ထိတဒတ္ထသမ္ပဒါနတ္ထ တပျူရိသ်သမာသ်၌ သွင်း၏။ “အာဂန္တုကာနံ-တို့အကျိုးငှာ၊ ဝါ-တို့ဖို့၊ ဘတ္တံ-တည်း၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-အာဂန္တုကတို့ဖို့ ဘတ်”ဟု ပြုပါ၊ ထိုသို့ကွဲပြားရာ၌ အာဂန္တုကတို့အား မပေးရသေးဘဲ ရည်ရွယ်၍ ချက်ပြုတ်အပ်သော ဘတ်အတွက် တဒတ္ထသမ္ပဒါနတ္ထ စတုတ္ထိတပျူရိသ်သမာသ် သင့်၏။ အာဂန္တုကတို့အား တိုက်ရိုက်ပေးလျှူအပ်သော ဘတ်အတွက် ဒိန္နံအလယ်ပုဒ်ကျေသော စတုတ္ထိတပျူရိသ် သင့်၏။ [ယောဇနာ၌ကား တဒတ္ထသမ္ပဒါနတ္ထ စတုတ္ထိတပျူရိသ်သမာသ်ကို “ဆဋ္ဌိမဇ္ဈေလောပိတပျူရိသ်သမာသ်”ဟု ဆိုလေ၏။ အဓိပ္ပာယ်ရေးစာအုပ်များနှင့်တကွ သဒ္ဓါကျမ်းတို့နှင့် ညှိပါလေ။]

တို့သည်၊ တေန-ထိုပဌမအာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ ဒိန္နာနိ-ပေးအပ်သော ဘတ်တို့ကို၊ ပရိဘုဂ္ဂိတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။ တေနပိ-ထိုပဌမအာဂန္တုကရဟန်းသည်လည်း၊ ဧကံ-တစ်ခုသော ဘတ်ကို၊ အတ္တနော-ဖို့၊ ဂဟေတွာ-၍၊ သေသာနိ-ကြွင်းသော ဘတ်တို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။ (အခြား အာဂန္တုကတို့အား ပေးထိုက်ကုန်၏။) အယံ-ဤပေးဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥဠာရော-မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ (တစ်နည်း) အယံ-ဤပေးဝေခြင်းသည်၊ ဥဠာရော-မွန်မြတ်သော ပေးဝေခြင်းတည်း။

ပန-ဆက်၊ ယော-အကြင်အာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ (အလျင်) အာဂန္တုပိ-လာ၍လည်း၊ အတ္တနော-ဖို့၊ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူမူ၍၊ တုဏှိဘူတော-ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ) သစေ နိသီဒတိ-အကယ်၍ ထိုင်နေအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ အာဂတေဟိ-လာသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ပဋိပါဠိယာ-အားဖြင့်၊ ဂဏှိတပွဲ-ယူထိုက်၏။ နိစုံ-အမြဲ၊ အာဂန္တုကာ-တို့သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာဂတဒိဝသေယေဝ-ရောက်ရာနေ၌သာ၊ ဘုဂ္ဂိတပွဲ-စားထိုက်၏။ (ပဌမတစ်ရက်၌သာ အာဂန္တုကဘတ်ကို စားထိုက်၏။) အန္တရန္တရာ-အကြားအကြား၌၊ စေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒွေတီဏှိ (ဒွတ္တီဏှိ)- ၂ ရက် ၃ ရက်ကုန်သော၊ ဒိဝသာနိ-နေ့တို့ပတ်လုံး၊ ဘုဂ္ဂိတပွဲ-စားနိုင်၏။ ပန-ဝါဒန္တရ၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ သတ္တဒိဝသာနိ-၇ ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဘုဂ္ဂိတု-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဣတိ-သို့ ဝုတ္တံ-ပြီ။ [ဤစကားကို ထောက်၍ “အာဂန္တုကအသက် ၃ ရက်”ဟုလည်းကောင်း “၇ ရက်”ဟုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ကြသည်။]

အာဝါသိကာ-အာဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊ ကတ္တစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-၍၊ အာဂတာ-ပြန်လာပြီ၊ တေနာပိ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-ကို၊ ပရိဘုဂ္ဂိတပွဲ-သုံးဆောင်နိုင်၏။ (အချို့စာ၌ “ဘုဂ္ဂိတပွဲ”ဟု ရှိ၏။) ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုအာဂန္တုကဘတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝိဟာရေ-၌၊ နိပဇ္ဇာပိတံ-စပ်ဖွဲ့စေအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဂါဟေတပွဲ-၏။ အထ-သို့ မဟုတ်၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊ (အချို့စာ၌ “ဒူရော”ဟု ရှိ၏။) သစေ ဟောတိ-အံ့၊ အာသနသာလယ-၌၊ နိပဇ္ဇာပိတံ-သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ အာသနသာလယ-၌၊ ဂါဟေတပွဲ-၏။ [“မည်သည့် ဆွမ်းစားစရပ်၌ အာဂန္တုက

နိပဇ္ဇာပိတံ။ ။မည်သည့် ကျောင်းတိုက်၏အတွက် “အာဂန္တုကဘတ်”ဟု သတ်မှတ်ထားအပ်သည်ကို “နိပဇ္ဇာပိတံ”ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ သတ်မှတ်ထားလျှင် ထိုကျောင်းတိုက်ထည်း၌ နေ၍ ယူစေရမည်။ [နိပဇ္ဇာပိတံတိ အသုကဝိဟာရဿာတိ နိယမိတံ-သာရတ္ထ၊ နိပဇ္ဇာပိတန္တိ အသုကဝိဟာရေ အာဂန္တုကာ ဘုဂ္ဂန္တုတိ နိယမိတံ-ဝိမတိ။]

ဘတ်”ဟု သတ်မှတ်ထားလျှင် ဆွမ်းစားစရပ်၌ ယူစေထိုက်သည်-ဟူလို။ ပန-ဆက်၊ ဒါယကာ-တို့သည်၊ အာဂန္တုကေသု-တို့သည်၊ အသတိ-မရှိကုန်လတ်သော်၊ အာဝါသိကာပိ-တို့သည်လည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တု-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့ သစေ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊ အာဝါသိကာနံပိ-တို့အားလည်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ-ငှာ၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ဂမိယဘတ္တေပိ-၌လည်း၊ အယမေဝ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်ပင်၊ ကထာမဂ္ဂေါ-စကားအစဉ်တည်း၊ [အချို့စာ၌ “အယမေဝ ကထာ”ဟု ရှိ၏၊ ဂမိယသတိတိ ဂမိကော၊ ကကို ယပြု၊ ဂမိယဿ+ဘတ္တံ ဂမိယဘတ္တံ။] အယံ ပန-ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ ဝိသေသော-အထူးတည်း၊ အာဂန္တုကော-သည်၊ အာဂန္တုကဘတ္တမေဝ-ကိုသာ၊ လဘတိ-၏၊ ဂမိကော-ဂမိကရဟန်းသည်၊ အာဂန္တုကဘတ္တမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဂမိယဘတ္တမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ (လဘတိ၊) အာဝါသိကာပိ-သည်လည်း၊ ပတ္တမိတုကာမော-အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားလိုသည်၊ (သမာနော-သော်) ဂမိကော-ကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဂမိယဘတ္တံ-ကို၊ လဘတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ-ကို၊ (လဘတိ) ယထာ-ရသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဣဒံ-ဤဂမိယဘတ်ကို၊ ဒွေ ဒိဝသာနိဝါ-၂ ရက်တို့ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ တိဏိဒိဝသာနိ ဝါ-သုံးရက်တို့ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ သတ္တဒိဝသာနိဝါ-၇ ရက်တို့ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဂမိဿာမိ-သွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဘုတ္တော-စားပြီးသည်၊ (ဟုတွာ၊) တံ ဒိဝသံ-ထိုနေ့၌၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကာရဏေန-အကြောင်းကြောင့်၊ န ဂတော-မသွားဖြစ်သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ၊) ပုနဒိဝသေပိ-နောက်နေ့၌လည်း၊ ဘုဉ္ဇိတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ (ကသ္မာ-ကြောင့်နည်း၊) သဉ္ဇဿာဟတ္တာ-ခရီးသွားမည်ဟု အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဂမိဿာမိ-သွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဘုတ္တဿ-စားပြီးသော ရဟန်း၏၊ စောရာ ဝါ-သူပုန်တို့သည်သော်လည်း၊ ပန္တလမ်းကို၊ ရုန္တန္တိ-ပိတ်ဆိုကုန်အံ့၊ ဥဒကံ ဝါ-ရေသည်သော်လည်း၊ (ပန္တံ ရုန္တတိ-အံ့) ဒေဝေါ ဝါ-မိုးသည်သော်လည်း၊ ဝဿတိ-ရွာအံ့၊ သတ္တော ဝါ-အဖော်ကုန်သည်အပေါင်းသည်သော်လည်း၊ န ဝဋ္ဋတိ-မသွားဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သဉ္ဇဿာဟေန-

ဂမိကော ၊ပေ၊ ဂမိယဘတ္တမ္ပိ။ ။အာဂန္တုကဆိုသည်မှာ အဝေးအရပ်မှ လာ၍ ဤအရပ်၌ နေသူတည်း၊ ဂမိကဆိုသူကား ယခု ခရီးသွားမည့် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်နိုင်၏၊ အဝေးမှ ခရီးသွားရင်း ခေတ္တတည်းခိုနေသူလည်း ဖြစ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဂမိကပုဂ္ဂိုလ်သည် အာဂန္တုကဘတ်၊ ဂမိယဘတ် ၂ မျိုးလုံးကို ရနိုင်သည်။ [ဂမိကော အာဂန္တုကဘတ္တမ္ပိတိ ဂါမန္တရတော အာဂန္တု အဝပသန္နေန ဂမိကစိတ္တေန ဝသိတွာ ပုန အညတ္တ ဝဋ္ဋန္တံ သန္ဓာယံ ပုတ္တံ၊ အာဝါသိကဿ ပန ဂန္တုကာမဿ ဂမိကဘတ္တမေဝ လဗ္ဘတိ-ဝိမတိ။]

ခရီးသွားမည်ဟု အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (သမာနေန-ဖြစ်လတ်သော်၊) ဘုဒ္ဓိတဗွဲ-စားနိုင်၏။ ဧတေ ဥပဒ္ဒဝေ-ဤဘေးရန်တို့ကို၊ ဩလောကေန္တေန-ကြည့်နေစဉ်၊ ဒွေ တယော (ဒွတ္တယော) ဒိဝသေ-၂ ရက် ၃ ရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဘုဒ္ဓိတု-စားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ ဣတိ-သို့၊ မဟာပစ္စရိယံ-၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဂမိသာမိ-ခရီးသွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ လေသံ-အမြွက်ကို၊ ဩဇ္ဈေတွာ-ထောင်၍၊ ဘုဒ္ဓိတု-ငှာ၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်။

ဂိလာနဘတ္တမ္ဘိ-ကိုလည်း၊ ဝါ-သည်လည်း၊ သဗ္ဗေသံ-ကုန်သော၊ ဂိလာနာနံ-တို့အား၊ သစေ ပဟောတိ-အကယ်၍ လောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ဂိလာနတို့အား၊ ဒါတဗွဲ-၏။ နော စေ (ပဟောတိ)-အကယ်၍ မလောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဌိတိကံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဂါဟေတဗွဲ-၏။ ဧကော-၁ ပါးသော၊ ဂိလာနော-သည်၊ အရောဂဗ္ဗပေါ-ရောဂါမရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသည်၊ (ရောဂါပျောက်ပုံရနေသည်၊) (ဟောတိ-၏။) အန္တောဂါမံ-ရွာတွင်းသို့၊ ဂန္တံ-သွားခြင်းငှာ၊ သက္ကောတိ-စွမ်းနိုင်၏။ ဧကော-သည်၊ (အန္တောဂါမံ ဂန္တံ) န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ အယံ - ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မဟာဂိလာနောနာမ - မဟာဂိလာနမည်၏။ ဧတဿ-ဤမဟာဂိလာနအား၊ ဂိလာနဘတ္တံ-ကို၊ ဒါတဗွဲ-၏။ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ မဟာဂိလာနာ-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ရှိကုန်အံ့) ဧကော-၁ ပါးသည်၊ လာဘီ-လာဘ်ရှိသည်၊ အဘိညာတော-အလွန်ထင်ရှားသည်၊ (ဟုတွာ၊) ဗဟု-များစွာ၊ ခါဒနီယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ လဘတိ-၏။ ဧကော-သည်၊ အနာထော-ကိုးကွယ်ရာ မရှိ၊ အပ္ပလာဘတာယ-နည်းသော လာဘ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္တောဂါမံ-သို့၊ ပဝိသတိ-ဝင်ရရှာ၏။ ဧတဿ-ဤအနာထမဟာဂိလာနအား၊ ဂိလာနဘတ္တံ-ကို၊ ဒါတဗွဲ-၏။

ပန-ဆက်၊ ဂိလာနဘတ္တေ-၌၊ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒေါ-ရက်အပိုင်းအခြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ယာဝ-လောက်၊ ရောဂေါ-သည်၊ န ဝူပသမေတိ-မငြိမ်းသေး၊ သပ္ပါယဘောဇနံ-လျှောက်ပတ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ အဘုဉ္ဇန္တော-မစားရလတ်သော်၊ န ယာပေတိ-ရှည်သော အစွန့်သို့ မရောက်စေနိုင်၊ ဝါ-မမျှတ၊ တာဝ-ထိုရောဂါ မငြိမ်းသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဘုဒ္ဓိတဗွဲ-စားနိုင်၏။ ပန-ဗျတိရိက်၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ မိဿက

လေသံ ဩဇ္ဈေတွာ။ ။လေသံ ဩဇ္ဈေတွာတိ ဝုတ္တတ္တာ လေသာဘာဝေ ယာဝ ဂမနပရိပန္နော ဝိဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ဘုဒ္ဓိတု ဝဋ္ဋတိတိ ဉာပိတန္တိတိ ဒဋ္ဌဗွဲ-ဝိမတိ၊ "အမြွက်ထောင်ခြင်း မဟုတ်၊ ရိုးရိုးစိတ်ထားဖြင့် ခရီးသွားမည်ဟု ကြံနေစဉ် အကြောင်းမညီညွတ်သေး၍ သွားဖို့ လို့လည်း မငြိမ်းအေးလျှင် ၂ ရက် ၃ ရက် စားကောင်းသည်"ဟူလို။

ယာဂုံ ဝါ-ရောနှောအပ်သော ယာဂုကိုသော်လည်းကောင်း၊ မိဿကဘတ္တံ ဝါ-ရောနှောအပ်သော ဆွမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘုတ္တဿ-စားပြီးသည်၊ (သမာနဿ) ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ရောဂေါ-သည်၊ န ကုပ္ပတိ-မဖောက်ပြန်၊ တတော-ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ န ဘုဠိတဗ္ဗ-မစားထိုက်။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တမ္ပိ-ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကိုလည်း၊ (ဂိလာနကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းအား လှူအပ်သော ဘတ်ကိုလည်း၊) (ပိဖြင့် ဂိလာနဘတ်ကို ပေါင်း၊) ယံ-အကြင်ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်သည်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ဂိလာနုပဋ္ဌာကရဟန်းတို့အား၊ ပဟောတိ-လောက်၏၊ တံ-ထိုဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကို၊ (သဗ္ဗေသံ-လုံးစုံသော ဂိလာနုပဋ္ဌာကရဟန်းတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗ-ပေးထိုက်၏၊) (သဗ္ဗေသံ-တို့အား၊) နော စေ ပဟောတိ-အကယ်၍ မလောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဌိတိကံ-ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏၊ ဣဒမ္ပိ-ဤဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကိုလည်း၊ ဒွိသု-၂ ပါးကုန်သော၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာ-ဂိလာနု၊ မဟာဂိလာနုတို့တွင်၊ မဟာဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ-မဟာဂိလာနုကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းဖွဲ့၊ ဂါဟေတဗ္ဗ-၏၊ (၂ မျိုးလုံး မပေးလောက်လျှင် မဟာဂိလာနုပဋ္ဌာကကို ယူပါစေ) ဒွိသု-၂ ပါးကုန်သော၊ မဟာဂိလာနုပဋ္ဌာ-တို့တွင်၊ အနာထဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ-ကိုးကွယ်ရာ မရှိသော ဂိလာနုကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းဖွဲ့၊ (ဂါဟေတဗ္ဗ-၏။)

ယံ ကုလံ-အကြင်အမျိုးသည်၊ ဂိလာနဘတ္တမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ /ဒေတိ-ပေးလှူ၏၊ /တတ္ထ-ထိုအမျိုး၌၊ ယဿ ဂိလာနဿ - ၏ အထံသို့၊ ဘတ္တံ - သည်၊ ပါပုဏာတိ - ၏၊ တဒုပဋ္ဌာကဿာပိ-

မိဿကယာဂုံ။ ။သားငါး မပါဘဲ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စသည်ဖြင့် ရောနှော၍ ကြိုအပ်သော ယာဂုကို “မိဿကယာဂု”ဟု ခေါ်၏။ ဤမိဿကယာဂုကိုပင် အချို့နေရာ၌ “အဓိလယာဂု (ခြံးစပ်ယာဂု)”ဟု ခေါ်သည်။ ပဏ္ဍမလကဋိရမိဿကာ (သစ်ရွက်၊ သစ်သီး၊ သစ်ညှောက်တို့ဖြင့် ရောနှောအပ်သော) အဓိလယာဂုံ ဝါ ။ပေ၊ ပဝါရဏံ န ဇနေတိ-ပါစိတ်၊ ဘောဇနဝဂ်၊ ပဋ္ဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊ သာကပဏ္ဍိ (ဟင်းရွက်ကို) ပက္ခိပိတ္တာ ကဏံ တဏှာလေဟိ (ဆန်ကျိုး၊ ဆန်ကွဲတို့ဖြင့်) အဓိလယာဂုံ ပစိတ္တာ ထပေတိ-သမ္မောဟဝိနောဒနီ သတိပဋ္ဌာနာဝိဘင်္ဂအဖွင့်၊ [ယောဇနာ၌ကား “မိဿကယာဂုန္တိ နာနာတဏှာလေ မိဿေတွာ ပစိတ် ယာဂုံ”ဟု ဖွင့်လေ၏။]

မိဿကဘတ္တံ။ ။မိဿကဘတ္တဟူသည်ကား ဟင်းအမျိုးမျိုးနှင့် ရောသော ဘတ်တည်း။ ရှေးတုန်းက ဆွမ်းခံရာ၌ ဟင်းခွက် သီးခြား မရှိ၊ ပတ္တပိုဏ်ခံသူအား လောင်းသကဲ့သို့ ဟင်းအမျိုးမျိုးရော၍ လောင်းတည့်ကြ၏။ ထိုသို့လောင်းတည့်ရာ၌ သပ္ပာယ်ဖြစ်သော ဟင်းသာမက၊ သပ္ပာယ် မဖြစ်သော ဟင်းများလည်း ပါဝင်၏။ ထိုသို့ရောနေသောကြောင့် “မိဿကဘတ်”ဟု ခေါ်သည်။

ထိုဂိလာနကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းဖို့လည်း၊ တထွေဝ-ထိုအမျိုး၌ပင်၊ ဂါဟေ တဗွဲ-၏။ (ဂိလာနဖို့ ယူသောအခါ ဂိလာနပဋ္ဌာကဖို့လည်း တစ်ခါတည်း ယူနိုင် အောင် ဤသို့စီမံသည်။) ဂိလာနပဋ္ဌာကတထွေဝ-၌လည်း၊ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒေါ-ရက် အပိုင်းအခြားသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဂိလာနော-သည်၊ လဘတိ-(ဂိလာန ဘတ်ကို) ရ၏။ တာဝ-လောက်၊ အသ-ထိုဂိလာန၏။ ဥပဋ္ဌာကောပိ-အလုပ် အကျွေးဖြစ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ လဘတိ-(ဂိလာနပဋ္ဌာကဘတ်ကို) ရ၏။

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဝါ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ စတ္တာရိ-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို ဧဝံ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒိန္နာနိ-လျှူအပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ လျှူအပ်ကုန်သနည်း)၊ အာဂန္တက ဂမိကဂိလာနပဋ္ဌာကာ-အာဂန္တကရဟန်း၊ ဂမိကရဟန်း၊ ဂိလာနပဋ္ဌာကရဟန်း တို့သည်၊ မမ-တပည့်တော်၏၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏ္ဍန္တ-ခံယူကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ (ဒိန္နာနိ သစေ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ) ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ-တို့အားလည်း၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ [ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဇ္ဇတိတိ ဘိက္ခန္တိ ကပိယဝေါဟာရေန ဝုတ္တတ္တာ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ-ဗယာဇနာ။] ပန-ဗျတိရိက်၊ အာဂန္တကာဒိန္နံ-အာဂန္တက အစရှိသူတို့ဖို့၊ ဘတ္တံ-ဘတ်ကို၊ နိဗန္ဓာပိတံ-အမြဲစပ်ဖွဲ့စေပါ၏။ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်များဖို့ အမြဲ လျှူပါ၏။) မမ-၏။ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏ္ဍန္တ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့လျှောက်၍၊ ဒိန္နာနိ- လျှူအပ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ န ဝဇ္ဇတိ-မအပ်။ [ဘတ္တန္တိ အကပိယဝေါဟာရေန ဝုတ္တတ္တာ န ဝဇ္ဇတိ-ယောဇနာ။]

အပရာနိပိ-အာဂန္တကဘတ် စသည်တို့မှ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓုရ ဘတ္တံ-အမြဲမပြတ် လျှူအပ်သော ဘတ်လည်းကောင်း၊ ကုဋိဘတ္တံ-ကျောင်းအား လျှူအပ်သော ဘတ်လည်းကောင်း၊ ဝါရကဘတ္တံ-အလှည့်ကျအားဖြင့် လျှူအပ်သော ဘတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တီဏိ-၃ မျိုးသောကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-ဘတ်တို့ သည်၊ (ဟောန္တိ-ရိုကုန်၏။) တတ္ထ-ထို ၃ မျိုးသော ဘတ်တို့တွင်၊ နိစ္စဘတ္တံ-နိစ္စဘတ်ကို၊ ဝါ-အမြဲမပြတ် လျှူအပ်သော ဘတ်ကို၊ ဓုရဘတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ [ဓုရ ဘတ္တံတိ ဧတ္ထ ဓုရသဒ္ဒဿ ဓုဝသဒ္ဒေန အတ္ထတော သဒိသတ္တာ နိစ္စတ္ထောတိ အာဟ နိစ္စဘတ္တံ ဝုစ္စတိတိ-ယောဇနာ။] တံ-ထိုနိစ္စဘတ်သည်၊ သယိကံစ-သံဃာ၏၊ ဥစ္စာ ဖြစ်သော ဘတ်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကံစ-ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဥစ္စာဖြစ်သော ဘတ်လည်း ကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဒုဝိဓံ-၂ ပါး အပြားရှိ၏။ တတ္ထ-ထို ၂ ပါးတို့တွင်၊ သံဃိကေ- သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော ဘတ်၌၊ [ဝိနိစ္စယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊] ယံ-အကြင်ဘတ်ကို၊ သံဃဿ-အား၊ ဓုရဘတ္တံ-မြဲသော ဘတ်ကို၊ ဒေမ-လျှူပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ နိဗန္ဓာပိတံ-ဖွဲ့စပ်စေအပ်ပြီ၊ (သတ်မှတ်အပ်ပြီ) တံ-ထိုဘတ်သည်၊

သလာကဘတ္တဂတိကံ-သာလကဘတ်၏ ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ (သလာကဘတ်နှင့် အလားတူ၏။) ပန-ဆက်၊ မမ-၏။ နိဗဒ္ဓံ-အမြဲစပ်ဖွဲ့အပ်သော၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှန္တု-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထာ-လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ-လျှူအပ်သော ဘတ်သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိ ကာနမ္ပိ-တို့အလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ပုဂ္ဂလိကေပိ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဘတ်၌လည်း၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) တုမှာကံ-တို့အား၊ ဓုရဘတ္တံ-ကို၊ ဒမ္ပိ-လျှူ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ပိဏ္ဍပါတိကော-သည်၊ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) န ဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ ပန-အန္ဓယ၊ မမ-၏။ နိဗဒ္ဓံ-သော၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ ဂဏှထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ (ပိဏ္ဍပါတိကဿ-အား) ဝဋ္ဋတိ၊ သာဒိတဗ္ဗံ-သာယာထိုက်၏။ (ဝဋ္ဋတိကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ကတိပါဟေ-အနည်းငယ်သော ရက်သည်၊ ဝိတိ ဝတ္ထေ-ကျော်လွန်လတ်သော်၊ ဓုရဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သစေပိ ဝဒတိ-အကယ်၍မူလည်း လျှောက်စေဦးတော့၊ (ဘတ္တဟူသော အကပ္ပိယစကားဖြင့် လျှောက်စေဦးတော့၊ ဧဝံသတိ) မူလေ-အရင်း၌၊ ဝါ-အစတုန်းက၊ သုဠ-ကောင်းစွာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိတတ္တာ-လက်ခံအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ (“ဘိက္ခံ ဂဏှထ”ဟု လျှောက်တုန်းကပင် လက်ခံအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် အပ်၏။)

[ကုဋိဘတ္တံနာမကို နောက်မှ ပေးမည်။] ယံ-အကြင်ဘတ်ကို၊ သံဃဿ-သံဃာတော်ဖို့၊ အာဝါသံ-ကျောင်းကို၊ ကာရေတွာ-ဆောက်လုပ်စေပြီး၍၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ သေနာသနဝါသိနော-ကျောင်း၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ အမှာကံယေဝ-တို့၏သာ၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဂဏှန္တု-ပါကုန်၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ နိဗဒ္ဓံပိတံ-ပြီ၊ (တံ-ထိုဘတ်သည်။) ကုဋိဘတ္တံနာမ-မည်၏။ [“ကုဋိယာ-ကျောင်းအား၊ ဒိန္နံ၊ ဘတ္တံ ကုဋိဘတ္တံ”ဟု ပြု။] တံ-ထိုကုဋိဘတ်သည်၊ သလာကဘတ္တဂတိကမေဝ-သည်သာ၊ ဟောတိ-၏။ ဂါဟေတွာ-၍၊ ဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ-၏။ [ဂါဟေတွာ ဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ တသို့ သေနာသနေ ဝသန္တေဟိ ဌိတိကာယ ဂါဟေတွာ ဘုဂ္ဂိတဗ္ဗံ-သာရတ္ထ၊ ဤ၌လည်း “ဂါဟေတွာ”ဟု ရှိမှ ကောင်းမည် ထင်သည်။] ပန-ဆက်၊ အမှာကံ-တို့၏။ သေနာသနဝါသိနော-တို့သည်၊ အာကံယေဝ-တို့၏သာ၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ ဂဏှန္တု-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနမ္ပိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်ကုဋိဘတ်ကို၊ ပုဂ္ဂလေ-ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ပသီဒိတွာ-ကြည်ညို၍၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဖို့ အာဝါသံ-ကျောင်းကို၊ ကတွာ-၍၊ တုမှာကံ-တို့အား၊ ဒေမ-လျှူပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ-ပေးလျှူအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုကုဋိဘတ်သည်၊ တဿေဝ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွက်သာ၊ ဟောတိ-၏။ [“တဿဝါ အာဝါသံ ကတွာ”ဟု အချို့စာ၌ ဝါရှိ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညို၍ လျှူ၍ဖြင့် ကုဋိဘတ္တ မဖြစ်နိုင်သေး၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို

ကြည်ညို၍ ပဌမ ကျောင်းဆောက်ပြီးမှ လျှူအပ်သော ဘတ်သာ “ကုဋိဘတ်” ဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် “တဿဝါ” ဟု ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက် သီးခြားကျောင်းဆောက် ပုံကို ပြဖွယ် မလို။ တသို့-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (ကုဋိဘတ်လျှူအပ်ရာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်) ကတ္တစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သို့၊ ဂတေ-သွားလတ်သော်၊ နိဿိတကေဟိ-မို့၍ နေသော တပည့်တို့သည်၊ ဘုဒ္ဓတပွဲ-စားနိုင်၏။

“ကုဋိဘတ္တံနာမ ယံ” ဟု ရှိသကဲ့သို့ “ဝါရဘတ္တံနာမ ယံ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း ၏။ ကုဋိဘတ္တံနာမတုန်းကလည်း အချို့စာအုပ်တို့၌ “ယံ” မပါ။ ထို့ကြောင့် မပါလျှင် မပါချင်း၊ ပါလျှင် ပါချင်းတူမှ ကောင်းသည်။ ဝါရဘတ္တံနာမ-မည်သည်၊ ဒုဗ္ဗိက္ခ သမယေ-၌၊ ဝါရေန-အလှည့်ကျအားဖြင့်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဇဂ္ဂိဿာမ-စောင့်ရှောက် ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြို၍၊ ဓုရဂေဟတော-ပဓာနဖြစ်သော အိမ်မှ၊ ပဌာယ-၍၊ ဒိန္နံ-လျှူအပ်သော ဘတ်တည်း၊ [ဝါရေန+ဒိန္နံ ဘတ္တံ ဝါရဘတ္တံ။] တမ္ပိ-ထိုဝါရဘတ် သည်လည်း၊ ဘိက္ခာဝစနေန-ဆွမ်းဟူသော စကားဖြင့်၊ ဒိန္နံ-လျှူအပ်သည်၊ (သမာန- သော်)၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ ပန-ဆက်၊ ဝါရဘတ္တန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ- လျှောက်အပ်သော်၊ (လျှောက်၍ လျှူအပ်သော်)၊ သလာကဘတ္တဂတိကံ-သလာက ဘတ်နှင့် အလားတူသည်၊ ဟောတိ။

တဏှုလာဒိနိ-ဆန် အစရှိသည်တို့ကို၊ သစေ ပေသေန္တိ-အကယ်၍ ပို့ကုန်အံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ပို့ကုန်သနည်း)၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ ပစိတ္တာ- ချက်၍၊ ဒေန္တ-ကပ်လျှူကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ (သစေ ပေသေန္တိ ဧဝံ သတိ)၊ ပိဏ္ဍပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ [ရှေးရှုပို့အပ်သော ဘိက္ခာဖြစ်သော ကြောင့် အပ်၏၊ တဏှုလာဒိနိ ပေသေန္တိ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇတိတိ အဘိဟဋဘိက္ခတ္တာ ဝဇ္ဇတိ-ဋီကာ။] ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ တိဏိ-သုံးမျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိစ-ဤခုရဘတ်၊ ကုဋိဘတ်၊ ဝါရဘတ်တို့လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ-၄ မျိုးကုန်သော၊ အာဂန္တကဘတ္တာ ဒိနိစ-အာဂန္တကဘတ် အစရှိသော ဘုတ်တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ သတ္တ- ၇ မျိုးသော ဘတ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) တာနိ-ထို ၇ မျိုးသော ဘတ်တို့သည်၊ သံဃ ဘတ္တာဒိဟိ-သံဃဘတ် အစရှိသည်တို့နှင့်၊ သဟ-တကွ၊ စုဒ္ဒသ-တစ်ဆယ့်လေးမျိုး ကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။

ပန-ဝါဒန္တရ၊ အဋ္ဌကထာယံ-ရှေးမဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ ဝိဟာရဘတ္တံ-ဝိဟာရ ဘတ်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကဘတ္တံ-လည်းကောင်း၊ စတုက္ကဘတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ဝုဠကဘတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အညာနိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရိ-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဘတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ-ဆိုအပ်ကုန်ပြီ၊ တတ္ထ-ထို ၄ မျိုးသော ဘတ်တို့တွင်၊ ဝိဟာရဘတ္တံနာမ-မည်သည်၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတိုက်၌၊

တကြပြုဒဘတ္တံ-ထိုကျောင်းတိုက်၌ ဖြစ်သော ဘတ်တည်း၊ (ထိုကျောင်းတိုက်၌ လှူထားအပ်သော လယ်၊ ယာစသည်တို့မှ ဖြစ်သော ဘတ်တည်း၊) တံ-ထိုဝိဟာရ ဘတ်ကို၊ သံဃဘတ္တေန-ဖြင့်၊ ဂဟိတံ-သွင်းယူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တံ-ထိုဝိဟာရ ဘတ်သည်၊ (ဝဋ္ဋတိ၌ စပ်၊) တိဿမဟာဝိဟာရစိတ္တလပဗ္ဗတာဒီသု-တိဿမည် သော ကျောင်းတိုက်ကြီး၊ စိတ္တလတောင်ကျောင်း အစရှိသော ကျောင်းတိုက်တို့၌၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တေဟိ-ပဋိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်ပြီးကုန်သော၊ ဝါ-ရောက်အပ် ရအပ်ပြီး သော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ရှိကုန်သော၊ ဇိဏာသဝေဟိ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် လက်ခံအပ်သော်၊ ပိဏ္ဏပါတိကာနမ္မိ-တို့အားလည်း၊ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ-သုံးစားခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တထာ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ပိဏ္ဏပါတိကာပုဂ္ဂိုလ်တို့သော်မှ သုံးစားကောင်းလောက် အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ-ခံယူအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ (လှူ တုန်းက ဘိက္ခုနာမည်ဖြင့် ခံယူထားသောကြောင့်၊) တာဒိသေသု- ထိုကဲ့သို့ရှုအပ် ကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ ပိဏ္ဏပါတိကာနမ္မိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

ပန-ကား၊ အဋ္ဌန္တံ-၈ ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ဒေမ-လှူပါကုန်၏၊ စတုန္တံ-ကုန်သော၊ (ဘိက္ခုနံ) ဒေမ-ကုန်၏၊ ဣတိ စဝံ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒိန္တံ- လှူအပ်သော ဘတ်သည်၊ အဋ္ဌကဘတ္တဥေဝ-အဋ္ဌကဘတ်မည်သည်လည်းကောင်း၊ စတုက္ကဘတ္တဥ-စတုက္ကဘတ်မည်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ) [အဋ္ဌန္တံ+သမူဟော အဋ္ဌကော၊ အဋ္ဌကဿ-ရဟန်းရှစ်ပါးအပေါင်းအား၊ ဒိန္တံ+ဘတ္တံ အဋ္ဌကဘတ္တံ၊ စတုက္ကဿ+ဒိန္တံ ဘတ္တံ စတုက္ကဘတ္တံ။] တမ္ပိ-ထိုဘတ်သည်လည်း၊ ဘိက္ခုဝစနေန- ဘိက္ခုဟူဇသာ စကားဖြင့်၊ ဒိန္တံ-လှူအပ်သည်၊ (သမာနံ) ပိဏ္ဏပါတိကာနံ-တို့အား၊ ဝဋ္ဋတိ၊ မဟာဘိသင်္ခါရေန-ကြီးကျယ်စွာ ပြုပြင်စီမံခြင်း ရှိသော၊ အတိရသက ပူပေန-အလွန်အရသာရှိသော မုန့်တစ်မျိုးဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေပြီး၍၊ ထကေတွာ-ပိတ်၍၊ ဒိန္တံ-လှူအပ်သော ဘတ်သည်၊ ဝဋ္ဋကဘတ္တနာမ-မည်၏၊ တိဏိ- ၃ မျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ-ဤဘတ်တို့သည်၊ သလာကဘတ္တဂတိကာနေဝ-သလာက ဘတ်နှင့် အလားတူကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ။)

ဝဋ္ဋကဘတ္တံ။ ။ပတ္တံ ပူရေတွာ ထကေတွာ ဒိန္တန္တိ “ဝဋ္ဋကဘတ္တံ ဒေမာ”တိ ဒိန္တံ-သာရတ္ထ၊ ဂုဟိယဇေ-လှူဂုဏ်အပ်၏၊ ဣတိ ဝဋ္ဋံ၊ ဂုဟဓာတ်၊ တပစ္စည်း၊ ဟန္တေဟိ ဟော ဟဿဋ္ဌော ဝါ အဒဟနဟာနံသုတ်ဖြင့် တပစ္စည်းကို ဟပြု၊ ဓာတွန်ဟကို ဋပြု၊ နောက် ဟကပ်၊ မောဂ္ဂုလ္လာန် ခါဒိကဏ္ဍ ၁၄၈ သုတ်ဖြင့် ဂုဏိ ဥကို ဦးဒိယပြု၍ “ဝဋ္ဋ”ဟု ပြီးစေ၊ ဝဋ္ဋံ-ယေဝ ဝဋ္ဋကံ၊ ဝဋ္ဋကံ+ စ+တံ+ဘတ္တံ ဇာတိ ဝဋ္ဋကဘတ္တံ။ [ယောဇနာ၌ကား “ထကေတွာ ဒိန္တန္တိ ဣမိနာ ဂုဟိတွာ ဒါတဗ္ဗံ ဝဋ္ဋကံ၊ တမေဝ ဘတ္တံ ဝဋ္ဋကဘတ္တန္တိ ဝစနတ္ထံ ဒေသေတိ”ဟု ဆိုလေ၏။]

အပရိစ္ဆိ-အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ဂုဠကဘတ္တံနာမ-မည်သည်၊ အတ္တိ-ရှိသေး၏။ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ မဟာဓမ္မဿဝနဉ္စ-ကြီးစွာသော တရားနာပွဲကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရပူဇေ-ကျောင်းပူဇော်ပွဲကိုလည်းကောင်း၊ ကာရေတွာ-ပြုစေ၍၊ သကလသံဃဿ-အလုံးစုံသော သံဃာအား၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ န သက္ကောမ-မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဒွေတိဏိ (ဒွတ္တိဏိ) ဘိက္ခုသတာနိ-နှစ်ရာ သို့မဟုတ် သုံးရာသော ရဟန်းတို့သည်၊ အမှာက-တပည့်တော်တို့၏၊ ဘိက္ခ-ကို၊ ဂဏန္တ-ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ဘိက္ခုပရိစ္ဆေဒဇာနနတ္ထိ-ရဟန်းအပိုင်းအခြားကို သိခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂုဠကေ-တင်လဲတို့ကို၊ ဒေန္တိ-ပေးလှူကြကုန်၏။ (စာရှိအတိုင်း ပေးပါသည်။) ဣဒံ-ဤဂုဠကဘတ်သည်၊ ပိဏ္ဍပါတိ ကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ စီဝရက္ခန္ဓကေ-၌၊ စီဝရဘာဇနီယံ-သင်္ကန်းဝေနည်းကိုလည်းကောင်း၊ ဣမသ္မိံ သေနာသနက္ခန္ဓကေ-ဤသေနာသနက္ခန္ဓက၌၊

အပရိစ္ဆိ ဂုဠကဘတ္တံ။

။ဂုဠကေဟိ-တင်လဲခဲတို့နှင့်တကွ+ဒါတဉ္စ+ဘတ္တံ ဂုဠကဘတ္တံ။ “သံဃာအရေအတွက် မည်မျှရှိ၏”ဟု မသိရ၍ သံဃာ၏ အပိုင်းအခြားကို သိခြင်းအကျိုးငှာ ညနေပိုင်း၌ သံဃာအားလုံးကို ပင့်ပြီးလျှင် တင်လဲခဲတို့ကို လောင်းလျှ၏။ ထို့နောက် တင်လဲခဲကုန်သလောက် အရေအတွက်ကြည့်၍ တိုက်သံဃာရှိသမျှကို သိရ၏။ နက်ဖြန်နံနက်၌ ထိုအရေအတွက်လောက်အောင် ချက်၍ လောင်းလျှအပ်သော ဘတ်ကို “ဂုဠကဘတ်”ဟု ခေါ်သည်။ [“ဂုဠတစ်ခဲသည် ထန်းသီးမှည့် ပမာဏရှိ၏”ဟု ဋီကာ ဆို၏။]

စဉ်းစားဖွယ်။

။ပြအပ်သော အဓိပ္ပာယ်၌ တိုက်သံဃာ အကုန်၏ အရေအတွက်ကို မသိရ၍ တင်လဲခဲတို့ကို ပဌမလျှ၏ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ယခုစာအုပ်တို့၌ကား “သကလသံဃဿ ဒါတုံ န သက္ကောမာတိ ဒွေတိဏိ (ဒွတ္တိဏိ) ဘိက္ခုသတာနိ အမှာက ဘိက္ခ ဂဏန္တတိ ဘိက္ခုပရိစ္ဆေဒဇာနနတ္ထိ”ဟု တွေ့ရ၏။ “နှစ်ရာ သို့မဟုတ် သုံးရာတို့သည် တပည့်တော်တို့၏ ဆွမ်းကို ခံယူကြပါ”ဟု လျှောက်နိုင်လျှင် ဘိက္ခုပရိစ္ဆေဒကို မသိစရာ မရှိ၊ သိပြီးဖြစ်သည်သာ၊ ထိုသို့ သိပြီးဖြစ်လျှင် တင်လဲခဲတို့ကို လောင်းလျှ၍ ဘိက္ခုအရေအတွက်ကို နှိုင်းချိန်ဖွယ် မလိုတော့၊ ထို့ကြောင့် “စာအုပ်တို့၌ ပါဠိပျက်နေသည်”ဟု ထင်ပါသည်။

မိမိအယူ။

။“သကလသံဃဿ ဒါတုံ”ကို ဘိက္ခုပရိစ္ဆေဒဇာနနတ္ထိ၌ စပ်ပါ။ “တိုက်သံဃာအားလုံးအား လှူခြင်းငှာ (လှူလို၍) ဘိက္ခုပရိစ္ဆေဒကို သိခြင်းအကျိုးငှာ တင်လဲခဲတို့ကို လှူကြသည်”ဟူလို၊ “န သက္ကောမာတိ”ဟု ဣတိလည်း မရှိစေရ၊ ရှေးစာအုပ်၌လည်း မရှိ၊ ထို့ကြောင့် “န သက္ကောန္တိ ဒွေတိဏိ (ဒွတ္တိဏိ) ဘိက္ခုသတာနိ အမှာက ဘိက္ခ ဂဏန္တတိ ဝတ္တံပိ=၂ ရာ သို့မဟုတ် ၃ ရာသော ရဟန်းတို့သည် တပည့်တော်တို့၏ ဆွမ်းကို ခံယူကြပါ ကုန်ဟု လျှောက်ခြင်းငှာလည်း မစွမ်းနိုင်ကြ”ဟု ရှေးသို့ လှည့်၍ စပ်စေလိုပါသည်။ ထို့နောက် “ဝတ္တံပိတိ”ဟု ဣတိ ရှိစေ၍ “ဣတိ ဘိက္ခုပရိစ္ဆေဒဇာနနတ္ထိ-ထို့ကြောင့် ရဟန်းအပိုင်းအခြားကို သိခြင်းငှာ”ဟု ဆက်ပါ။

သေနသာသနဘာဇနိယဉ္ဇေ-ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ ဝေဖန်နည်းကိုလည်းကောင်း၊
(ပန-အနက် မရှိ) ပိဏ္ဏပါတဘာဇနိယဉ္ဇ-ဆွမ်းဝေနည်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တံ-
ဆိုအပ်ပြီ။

“ဣတိ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံဖြင့် ရှေ့ဆိုအပ်ပြီးသော စကား၏ နိဂုံးကို ပြပြီး၍ ဂိလာန
ပစ္စယဘာဇနိယံ ၊ပေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံဖြင့် ဆိုလတုံသော စကား၏ အခြေခံနိဒါန်းကို
ပြသည်။” ဂိလာနပစ္စယဘာဇနိယံ ပန-ဂိလာနပစ္စည်း ဝေဖန်နည်းကိုကား၊ ဧဝံ-
ဤဆိုအပ်လတုံသော နည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ သပ္ပိအာဒီသု-ထောပတ် အစရှိ
ကုန်သော၊ ဘေသဇေသု-ဆေးတို့တွင်၊ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာ-မင်း၊ မင်း၏ အမတ်
ကြီးတို့သည်၊ တာဝ-နဝနိတ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ-ညွှန်ပြအပ်သော)
သပ္ပိဿ-ထောပတ်၏၊ ကမ္ဘသတမ္ပိ-အိုးတစ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘသဟဿမ္ပိ-
အိုးတစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရ်-ကျောင်းသို့၊ ပေသေန္တိ-ပို့ကြကုန်၏။
ယက္ခိ-ခေါင်းလောင်းကို၊ ပဟရိတ္တာ-တီးခတ်၍၊ ထေရာသနတော-မှ၊ ပဌာယ-
၍၊ ဂဟိတဘာဇနံ-ယူအပ်သော ခွက်ကို၊ ပူရေတ္တာ-ပြည့်စေပြီး၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးဝေ
ထိုက်၏။ ပိဏ္ဏပါတိကာနမ္ပိ-တို့အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ အလသဇာတိကာ-ပျင်းရိ
သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ မဟာထေရာ-မဟာထေရ်တို့သည်၊
ပုစ္ဆာ-နောက်မှ၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရားကြီးတို့၊
ဝိသတိဝဿာနံ-အဝါနှစ်ဆယ်ရှိသော ရဟန်းတို့အား၊ ဒိယျတိ-ပေးဝေအပ်ပါ၏။
(ပေးဝေ နေပါ၏) တုမှာကံ-အဝါနှစ်ဆယ်ရပြီးသော အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဌိတိကာ-
သည်၊ အတိတ္တန္တာ-လွန်သွားပါပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ န ဝတ္ထဗ္ဗာ-မလျှောက်ထိုက်ကုန်၊
ဌိတိကံ-တည်ရာအစဉ်ကို၊ ထပေတွာ-ရပ်ထား၍၊ တေသံ-ထိုမဟာထေရ်တို့အား၊
ဒတွာ-ပေးပြီး၍၊ (ပေးပြီးမှ) ဌိတိကာယ-အားဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗံ-ထိုက်၏။ [ဝါ ၂၀ ကျော်မှ
“မဟာထေရ”ဟု ခေါ်သည်။]

အသုကဝိဟာရေ-ထိုမည်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဗဟု-များစွာသော၊ သပ္ပိ-
သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ သုတွာ-၍၊ ယောဇနန္တရိကဝိဟာရတောပိ-
တစ်ယူဇနာ ခြားကွာသော ကျောင်းတိုက်မှလည်း၊ .ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ-
လာကြကုန်၏။ (ဧဝံသတိ) သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တာနံ-ရောက်လာကုန် ရောက်လာကုန်သော
ရဟန်းတို့အား၊ ဌိတဌာနတော-တည်ရာအရပ်မှ၊ (ထေရ်စဉ်မှ) ပဌာယ-၍၊ ဒါတဗ္ဗံ-
၏။ အသမ္ပတ္တာနံ-ပေးဝေရာအရပ်သို့ မရောက်လာကုန်သည်၊ (သမာနာနံ) ပိ-
ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ဝါ-ဖြစ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥပစာရသီမံ-ဥပစာရ
သီမံသို့၊ ပဝိဋ္ဌာနံ-ဝင်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဝါ-တို့ဖို့၊ အန္တေဝါသိကာဒီသု-
အန္တေဝါသိက အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဂဏ္ဍန္တေသု-အစားယူကုန်လတ်သော်၊
ဒါတဗ္ဗမေဝ-ပေးဝေထိုက်သည်သာ၊ ဗဟိဥပစာရသီမာယ-ဥပစာရသီမံ၏ ပြင်ပ၌၊

ဌိတာနံ-တည်သော ရဟန်းတို့ဖို့၊ ဝါ-တို့အား၊ ဒေထ-ပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (အန္တေဝါသိကာဒယော-အန္တေဝါသိက အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်) ဝဒန္တိ-လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) န ဒါတဗ္ဗ-မပေးဝေထိုက်။

ပန-ဆက်၊ ဥပစာရသီမံ-သို့၊ ဩက္ကန္တေဟိ-သက်ရောက်ပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ ဧကာဗဒ္ဓါ-တစ်ဆက်တည်း စပ်နေကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝိဟာရဒ္ဓါရေ ဝါ-ကျောင်းတိုက်တံခါးပေါက်၌သော်လည်းကောင်း၊ အန္တောဝိဟာရေ ယေဝ ဝါ-ကျောင်းတိုက်၏ အတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ပရိသာဝသေန-ပရိသတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သီမာ-ဥပစာရသီမံသည်၊ ဝမီတာနာမ-တိုးပွားသည်မည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဒါတဗ္ဗ-ထိုက်၏၊ သံယနဝကဿ-သံယနဝကရဟန်းအား၊ ဒိန္နေဝိ-ပေးအပ်ပြီးသော်လည်း၊ ပစ္စာ-နောက်၌၊ အာဂတာနံ-ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ-သည်သာ၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ ဒုတိယဘာဂေ-ဒုတိယအဖို့သည်၊ ထေရာသနံ-သို့၊ အာရုဇ္ဇေ-တက်ရောက်ပြီးလတ်သော်၊ ပစ္စာ-မှ၊ အာဂတာနံ-ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့၊ ပဌမဘာဂေါ-ပဌမအဖို့သည်၊ န ပါပဏာတိ-မရောက်၊ ဒုတိယဘာဂတော-မှ၊ ဝဿဂ္ဂေ(ဂ္ဂေ)န-ဝါအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဝါ-ဝါစဉ်အားဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗ-၏၊ [သစေ အလသဇာတိကာမှ စ၍ ဝဿဂ္ဂေန ဒါတဗ္ဗအထိ စကားများသည် ဥဒ္ဒေသဘတ္တကထာ၌လည်း ပါခဲ့၏။] ဥပစာရသီမံ-သို့၊ ပဝိသိတ္တာ-ဝင်၍၊ ယတ္ထကတ္တစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်၌၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) သဗ္ဗသန္နိပါတဋ္ဌာနေယေဝ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ စုဝေးရာ အရပ်၌ သာလျှင်၊ ဘာဇေ တဗ္ဗ-ဝေဖန်ထိုက်၏။

ယသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏။) ဒသေဝ-ဆယ်လုံးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ သပ္ပိကုမ္ဘာစ-ထောပတ်အိုးတို့ကိုလည်း၊ ဒိယန္တိ-ပေးလှူအပ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ-၌) ဧကေကကုမ္ဘဝသေနေဝ-တစ်အိုးစီ တစ်အိုးစီ၏ အစွမ်းဖြင့်သာ၊ ဘာဇေတဗ္ဗ-၏၊ ဧကော-တစ်လုံးသော၊ သပ္ပိကုမ္ဘာစ-ထောပတ်အိုးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒသဟိ ဘိက္ခုဟိ-ဆယ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ /ဘာဇေတွာ-ဝေဖန်၍၊ ဂဟေတဗ္ဗ-ထိုက်၏၊ ယထာဌိတံယေဝ-အကြင်အကြင်တည်မြဲတိုင်းသော ထောပတ်အိုးကိုပင်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏ အထံသို့၊ ပါပဏာတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ သစေ ဂဏှန္တိ-အကယ်၍ ယူကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒုဂ္ဂဟိတံ-မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ပြီ၊ [မဝေဘဲ တစ်ပေါင်းတည်း ယူသောကြောင့် ဒုဂ္ဂဟိတံ ဖြစ်ရသည်။] ဂတဂတဋ္ဌာနေ-ရောက်အပ်၊ ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ သံယိကမေဝ-သံယိကသည်သာ၊ ဟောတိ-၏။

ဖန-အန္ဓယ၊ ကုမ္ဘ-ထောပတ်အိုးကို၊ အာဝဇ္ဇေတွာ-စောင်းငဲ့၍၊ (အာဝဇ္ဇေတွာ-လှိုမ့်၍) ထာလကေ-ခွက်ငယ်၌၊ ထောက်-အနည်းငယ်သော၊ သပ္ပိ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဣဒံ-ဤထောပတ်သည်၊ မဟာထေရဿ-၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော ထောပတ်သည်၊ အမှာကံ-ငါတို့ ၉ ပါး၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ-ပြော၍၊ တမ္ပိ-ထိုထောပတ်ကိုလည်း၊ (ထိုမဟာထေရ်၏ ထောပတ်ကိုလည်း) ကုမ္ဘယေဝ-အိုးထည်း၌သာ၊ အာကိရိတွာ-လောင်းထည့်၍၊ ယထိစ္ဆိတံ-အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့၊ ဂဟေတွာ-၍၊ ဂန္တု-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ (ပုဂ္ဂလိကဖြစ်ပြီးသောကြောင့် “ယထိစ္ဆိတံ ဂဟေတွာ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ” ဟု ဆိုသည်) သပ္ပိ-သည်၊ ထိနံ-ထန်နေသည်၊ ဝါ-ပျစ်ခဲနေသည်၊ သစေဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ [ငဲ့၍ မဖြစ်လောက်အောင် တွဲနေသည်-ဟူလို။] လေခံ-အရေးအသားကို၊ ကတွာ-၍၊ လေခတော-အရေးအသားမှ၊ ပရဘာဂေါ-ဟိုမှာဘက်အဖို့သည်၊ (အချို့စာ၌ “ပဌမဘာဂေါ” ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း) မဟာထေရဿ-၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော အဖို့သည်၊ အမှာကံ-ငါတို့ ၉ ပါး၏ အထံသို့၊ (ပါပုဏာတိ) ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ဂဟိတမ္ပိ-ယူအပ်သော ထောပတ်ကိုလည်း၊ သုဂ္ဂဟိတံ-ကောင်းစွာ ယူအပ်ပြီ၊ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒတော-ဆိုအပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားမှ၊ (ရဟန်း ၁၀ ပါးအပိုင်းအခြား၊ ထောပတ်အိုး ၁၀ လုံး၊ သို့မဟုတ် ထောပတ်အိုး ၁ လုံးအပိုင်းအခြားမှ) ဦနာဓိကေသု-အယုတ်အလွန်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုသုစ-တို့၌လည်းကောင်း၊ သပ္ပိကုမ္ဘေသုစ-တို့၌လည်းကောင်း၊ ဧတေန ဝုပါယေန-ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဘာဇေတဗ္ဗံ-ဝေဖန်ရာ၏။

ပန-ဆက်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဧကော-တစ်ပါးတည်းသည်၊ သစေ (ဟောတိ)-အံ့၊ ကုမ္ဘောပိ-ထောပတ်အိုးသည်လည်း၊ ဧကော-၁ လုံးတည်းသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယဏိ-ကို၊ ပဟရိတွာ-၍၊ အယံ-ဤထောပတ်အိုးသည်၊ မယံ-ငါ၏ အထံသို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ ဣတိပိ-သို့လည်း၊ ဂဟေတုံ-ငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ အယံ ပဌမဘာဂေါ-သည်၊ မယံ-သို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊ အယံ ဒုတိယဘာဂေါ-သည်၊ (မယံ၊ ပါပုဏာတိ) ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ထောက် ထောက်ပိ-အနည်းငယ် အနည်းငယ်ကိုလည်း၊ ပါပေတုံ-ရောက်စေခြင်းငှာ၊ ဝဇ္ဇတိ-၏၊ [“ရှေးခေတ်ဝယ် တစ်ပါးတည်းနေရာ ကျောင်း၌လည်း သံယိကလျှုတတ်ကြ၏၊ ထိုသို့ သံယိကလျှုလျှင် ဤအဖို့သည် ငါ့အား ရောက်၏” ဟု ယူပြီးသောအခါ ပုဂ္ဂလိကဖြစ်၍ လိုရာအရပ်သို့ ယူသွားနိုင်၏၊ ထိုသို့မဝေဘဲ သံယိကအဖြစ်ဖြင့် ထားလျှင်ကား ဤကျောင်းတိုက်၌ နောက်နောက် ရောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်လည်း ဆိုင်သည်။] နဝနိတာဒိသုပိ-ဆီဦးအစရှိသော ဆေးတို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-ဤနည်းတည်း။

ပန-အထူးကား၊ ဝိပဿနန္ဓေ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော၊ ယသ္မိံ တိလ
 တေလာဒိမ္မိ-အကြင်နှုန်းဆီ အစရှိသော ဆီ၌၊ လေခါ-အရေးအသားသည်၊ န
 သန္တိဋ္ဌတိ-ကောင်းစွာ မတည်၊ တံ-ထိုဆီကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-အိုးမှ ထုတ်၍၊ ဘာဇေတဗ္ဗ-
 ၏။ [“ထောပတ်ခဲကဲ့သို့ အရာထင်အောင် ရေးသား၍ မရအောကြောင့် အိုးမှ
 ထုတ်၍ ချင့်ခွက်ဖြင့် ဝေဖန်ပါ” ဟူလျှင်၊ သီဂီဝေရမရိစာဒိဘောသဇ္ဇမ္ပိ-ချင်း၊ ငြုပ် အစရှိ
 သော ဆေးကိုလည်းကောင်း၊ အဝသေသပတ္တထာလကာဒိသမဏပရိက္ခာရောပိ-
 ကြွင်းသော သပိတ်၊ ခွက်ဝယ်အစရှိသော ရဟန်းတို့၏ အသုံးအဆောင်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော အသုံးအဆောင်ကို၊ ဝုတ္တာနုရူပေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီး
 သော နည်းအားလျော်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ နယေန-ဖြင့်၊ သုဋ္ဌ-ကောင်းစွာ၊
 သလ္လက္ခေတ္တော-မှတ်သား၍၊ ဘာဇေတဗ္ဗော-ဝေဖန်ထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှင် . . ။

ပါဠိ စေဝ-ပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထံ စ-အဋ္ဌကထာကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဩလောကေတွာ-ကြည့်ရှု၍၊ ဝိစက္ခဏော-စဉ်းစားဆင်ခြင်၊ ပညာရှင်သည်၊
 သံယိကေ-သံယိကဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စယေ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းဖြင့်၊ အပ္ပမတ္တော-မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆဲသည်၊ (ဟုတွာ) ဝ-ဖြစ်၍သာလျှင်၊
 ဘာဇယေ-ဝေဖန်ရာ၏။ ဣတိ-အပြီးတည်း၊ [ဝိဝိဓေန-အထူးထူး အပြားရှိသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ စက္ကတိ ပံသတိ-ရှုတတ်၏။ ဣတိ ဝိစက္ခဏော၊ လက္ခဏော
 ကဲ့သို့ ဣက္ခိ-ပစ္စည်းဟု ကြံ၊ ဓာတွန်လည်း မကျေ။] ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးသော
 အစီအစဉ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗကာရေန - အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပစ္စယ
 ဘာဇနီယကထာ-ပစ္စည်းဝေဖန်ပုံကို ဆိုရာစကားရပ်သည်။ နိဋ္ဌိတာ-ပြီး၏။

[ယခုအခါ၌ ပစ္စယဘာဇကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လိုက်နာအပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြလို
 သောကြောင့် သမ္မန္နိတွာ စသည်ကို မိန့်သည်။] သမ္မန္နိတွာ-သမုတ်ပြီး၍၊ ထပိတယာဂု
 ဘာဇကာဒိဟိ-ထားအပ်သော ယာဂုဘာဇကအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘာ
 ဇနီယဋ္ဌာနံ-ဝေဖန်အပ်ရာ အရပ်သို့၊ အာဂတမနုဿာနံ-ရောက်လာသော လူဝတ်
 ကြောင်တို့အား၊ အနာပုစ္ဆိတွာဝ-သံဃာကို မပန်ပြောမူ၍သာ၊ ဥပမုဘာဂေါ-ထက်
 ဝက်သော အဖို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ပေးနိုင်၏။ ပန-ကား၊ အသမ္မတေဟိ-မသမုတ်အပ်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အပလောကေတွာ-သံဃာကို ပန်ပြော၍၊ ဒါတဗ္ဗော-၏။

အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗော။ ။သမ္မုတိ မရသော ရဟန်းသည် ပစ္စည်းဝေချိန်၌
 ရောက်လာသော လူဝတ်ကြောင်တို့အား မိမိသဘောအတိုင်း မပေးထိုက်၊ သံယုအထံ (ပေးဖို့
 ရန်) ခွင့်ပန်ပြီးမှ ပေးရမည်”ဟူသော ဤစကားကို သတိပြုသင့်၏။ ဒုတိယပါရာဇိက အဋ္ဌ
 ကထာ၌ “တုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ဒဒတော ဒုက္ကဋ်၊ ဣဿရဝတာယ ထုလ္လစ္စယံ၊ ထေယျစိတ္တေန
 ပါရာဇိကံ”ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

[တေန အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကေန ဘိက္ခုနာ ဧကာ သူစိ ဒါတဗ္ဗာ စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသော ပစ္စည်းများကို ပြုလိုသောကြောင့် သမ္မတေန အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကေန ဘိက္ခုနာ စသည်ကို မိန့်သည်။] သမ္မတေန-သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကေန-အနည်းငယ်သော အပ်၊ ပိတ်စသော ပစ္စည်းကို စွန့်လွှတ်တတ်သော၊ (အခြားနေရာ၌ “အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကေန”ဟု ရှိ၏။ န မပါ။) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ စီဝရကမ္ပံ-သင်္ကန်းချုပ်မှုကို၊ ကရောက္ခဿ-ပြုနေစဉ်၊ သူစိ-အပ်ကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒတော-လျှောက်သော ရဟန်းအား၊ ဧကာ-တစ်ချောင်းသော၊ ဒီဃာ-ရှည်သော အပ်လည်းကောင်း၊ ဧကာ-သော၊ ရသာ-တိုသော အပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွေ-၂ ချောင်းကုန်သော၊ သူစိယော-အပ်တို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးနိုင်ကုန်၏။ အဝိဘတ္တံ-မဝေဖန်အပ် မဝေဖန်ကောင်းသော၊ သံယိကံ-သံယိကဖြစ်သော၊ ဘဏ္ဍံ-ဘဏ္ဍာတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လုံးသွင်း၍၊ (သံသယဖြစ်၍) ပုစ္ဆိတဗ္ဗကိစ္စံ-မေးဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

ပိပ္ပလကတ္ထိကဿ-ဓားငယ်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊ ဧကာ-တစ်ချောင်းသော၊ ပိပ္ပလကော-ဓားငယ်ကို၊ (ဒါတဗ္ဗော) အဒ္ဓါနကန္တာရံ-အဝွန်ရှည်သော ခရီးခဲကို၊ ပဋိပဇ္ဇိတုကာမဿ-သွားခြင်းငှာ အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊ ဥပါဟနယုဂဠု-ဖိနပ်တစ်စုံကို၊ (ဒါတဗ္ဗံ) [ရှေးခေတ်က ဖိနပ်စီးသူ နည်းပါး၏။ ခရီးသွားမှ ခြေနာမည်စိုး၍ စီးကြသည်၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ အမြဲစီးလေ့ရှိကြဟန် မတူ။] ကာယဗန္ဓနတ္ထိကဿ-ခါးပန်းကြိုးဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊ ကာယဗန္ဓနံ-ကို၊ (ဒါတဗ္ဗံ) မေ-တပည့်တော်၏၊ အံသပဒ္ဓကော-ပခုံးကို ဖွဲ့ကြောင်းကြိုးသည်၊ ဝါ-ပခုံးလွယ်သည်၊ ဇိဏ္ဏော-ဆွေးမြေ့ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ အာဂတဿ-လာသော ရဟန်းအား၊ အံသပဒ္ဓကော-ကို၊ (ဒါတဗ္ဗော) ပရိဿဝနတ္ထိကဿ-ပုဝါရေစစ်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊ ပရိဿာဝနံ-ပုဝါရေစစ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏၊ ဓမကရဏတ္ထိကဿ-ဓမကရိုဏ်ရေစစ်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊ ဓမကရဏော-ကို၊ (ဒါတဗ္ဗော) ပဋကော-အဝတ်ငယ်သည်၊ (ဓမကရိုဏ်ရေစစ်၏ မျက်နှာပြင်၌ ပိတ်ဖုံးရန် အဝတ်ငယ်သည်) သစေ န ဟောတိ-အကယ်၍ မရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဓမကရဏော-ကို၊ ပဋကေန-အဝတ်ငယ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ဒါတဗ္ဗော-၏။ [ခရီးသွားမည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရေစစ်ဆောင်ရသောကြောင့် ဤစကားများကို ဆိုသည်။]

အဝိဘတ္တံ သံယိကံ ဘဏ္ဍံ။ ။ “အပ်”ဟူသည် သံယိကဘဏ္ဍာဖြစ်၍ အဝိဘတ္တံ သံယိကတည်း။ “သံယိကဖြစ်သော ဘဏ္ဍာကို ပေးကောင်းပါ့မလား”ဟု သံသယဖြစ်၍ မေးဖွယ် မလို၊ ပေးကောင်းပါသည်-ဟူလို။ [အဝိဘတ္တံ သံယိကံ ဘဏ္ဍန္တိ ကုက္ကုဇုပ္ပတ္တိ အာကာရဒဿနံ၊ ဧဝံ ကုက္ကုဇံ ကတွာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗကိစ္စံ နတ္ထိ၊ အပုစ္ဆိတွာ ဒါတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော-ဝိမတိ။]

- အာဂန္တုကပဋိ-အာဂန္တုကအလွှာကို ဝါ-အပေါ်ထပ် သလင်းတောင်ကို၊ အာ
 ရောပေသာမိ-တင်လိုပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ယာစန္ဒဿ-တောင်းလာ
 သော ရဟန်းအား၊ ကုသိယာ စ-မြောင်းတလုတ် အကြီး၏လည်းကောင်း၊ အမူ
 ကုသိယာစ-ထက်ဝက်သော မြောင်းတလုတ်၏လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြောင်းတလုတ်
 အငယ်၏လည်းကောင်း၊ ပဟောနကံ - လောက်သော အဝတ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ - ၎င်း။
 မဏ္ဍလံ-အိမ်ဝန်းကြီးသည်၊ နပ္ပဟောတိ-မလောက်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ အာဂ
 တဿ-အား၊ မဏ္ဍလံ-အိမ်ဝန်းကြီးကို၊ ဧကံ-တစ်ခုစာကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏။ အမူမဏ္ဍ
 လာနိ-အိမ်ဝန်းငယ်တို့ကို၊ ဒွေ-နှစ်ခုစာတို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်၏။ ဒွေ-နှစ်ခုကုန်သော၊
 မဏ္ဍလာနိ-အိမ်ဝန်းကြီးတို့ကို၊ ယာစန္ဒဿ-အား၊ န ဒါတဗ္ဗာနိ-ကုန်၊ (များလွန်း
 သောကြောင့် မပေးထိုက်)၊ အနုဝါတပရိဘဏ္ဍတ္ထိကဿ-အလျားအနားပတ်၊
 အနံအနားပတ်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းအား၊ ဧကဿ-တစ်ထည်သော၊ စိဝရဿ-
 သင်္ကန်း၏။ ပဟောနကံ-လောက်သော အဝတ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏။

သပ္ပိနဝနီတာဒိအတ္ထိကဿ-ထောပတ်၊ ဆီဦး အစရှိသော ဆေးဖြင့် အလိုရှိ
 သော၊ ဂိလာနဿ-ဂိလာနရဟန်းအား၊ ဧကံ-၁ မျိုးသော၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးကို၊ နာဠိ
 မတ္တံ-တစ်ကွမ်းစားမျှကို၊ ကတွာ-၍၊ တတော-ထိုတစ်ကွမ်းစားမှ၊ တတိယကောဋ္ဌာ
 သော-သုံးခုမြောက် အဖို့ကို၊ ဝါ-သုံးဖို့တစ်ဖို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-၏။ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊
 တီဏိဒိဝသာနိ-သုံးရက်တို့ပတ်လုံး၊ ဒတွာ-၍၊ နာဠိယာ-တစ်ကွမ်းစားသည်၊ ပရိ
 ပုဏ္ဏာယ-ပြည့်လတ်သော်၊ စတုတ္ထဒိဝသတော-လေးရက်မြောက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊
 သံယံ-ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ-ပန်ပြော၍၊ (“ပုစ္ဆိတွာ-ပေးသင့် မပေးသင့် မေး၍”ဟုလည်း
 ရှိ၏)၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏။ ဂုဠပိဏ္ဏေပိ-တင်လဲခဲ၌လည်း၊ ဝါ-သကြားခဲ၌လည်း၊ ဧကဒိဝသံ-
 တစ်နေ့၌၊ တတိယဘာဂေါ-ကို၊ ဝါ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-ထိုက်၏။ [“တင်လဲခဲ”ဟူသည်
 ထန်းသီးမှည့် ပမာဏရှိ၏။ ဂုဠပိဏ္ဏေ ပေ၊ ဒါတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ ဂုဠပိဏ္ဏံ တာလပတ္တ
 ပမာဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊-သာရတ္ထ။] ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ တီဏိဒိဝသေဟိ-သုံးရက်
 တို့ဖြင့်၊ ပိဏ္ဏေ-တင်လဲခဲသည်၊ ဝါ-သကြားခဲသည်၊ နိဠိတေ-ပြီးဆုံးလတ်သော်၊ ဝါ-
 ကုန်လတ်သော်၊ တတော-ထိုနေ့မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ သံယံ-ကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ-၍၊ (ပုစ္ဆိ
 တွာ-၍)၊ ဒါတဗ္ဗံ-၏။ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဝေဖန်နည်းတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော
 အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

သေနာသနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-သေနာသနက္ခန္ဓကအဖွင့်သည်။

နိဠိတာ-ပြီ။

၇။ သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက

ဆသကျပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

၃၃၀။ သံဃဘေဒကက္ခန္ဓကေ-ကဉ္စ၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) အဘိညာတာ အဘိညာတာတိ-ကား၊ ပါကဋ္ဌာ ပါကဋ္ဌာ-ထင်ရှားကုန် ထင်ရှားကုန်သော၊ [သဒ္ဒတ္ထမှာ “အလွန်အသိအမှတ်ပြုအပ်ကုန် အလွန်အသိအမှတ်ပြုအပ်ကုန်သော” ဟု ဖြစ်၏။ ပါကဋ္ဌာ ပါကဋ္ဌာကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာတိ “ဧဒိသောစ ဧဒိသောစာ” တိ အဘိလက္ခဏာဝေသန ဉာတာ၊-ပဌမပံ၊ ဥရုဝေဠဝဂ်၊ ပရိဗ္ဗာဇကသုတ်၊ စတုတ္ထဂုံတ္ထရဋီကာ။] သကျကုမာရာနာမ-သာဓကီဝင် မင်းသားတို့မည်သည်၊ ကာဠုဒါယိပုဘုတယော-ကာဠုဒါယိ အစရှိကုန်သော၊ ပရိဝါရေဟိ-အခြံအရံတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဒသ-တစ်ကျိပ်ကုန်သော၊ ဒူတာ-တမန်တော်တို့လည်းကောင်း၊ အညေ-အခြားကုန်သော၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော၊ ဇနာစ-လူအပေါင်းတို့လည်းကောင်းတည်း၊ အမှာကန္တိ-ကား၊ အမှေ့သု-ငါတို့တွင်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ကုလတော-အမျိုးမှ၊ ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ-ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ-၏။

ဃရာဝါသတ္ထံ အနုသာသိဿမိတိ-ကား၊ ဃရာဝါသေ-အိမ်ဟူသော အာဝါသ၌၊ ဝါ-အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌၊ ယံ-အကြင်ကိစ္စကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ တံ-ထိုကိစ္စကို၊ ဇာနာပေဿာမိ-သိစေအံ့၊ [ယံ ကတ္တဗ္ဗံကို ကြည့်၍ “ဃရာဝါသတ္ထံ-အိမ်ရာ၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ အနုသာသိဿာမိ-သွန်သင်အံ့” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။] ဥဒကံ နိန္ဒေတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်ပြုလသော်၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေ-အလုံးစုံသော လယ်ပြင်အရပ်၌၊ သမံ-ညီမျှသည်၊ ဟောတိ-၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ လယ်အပြင်ဝယ် ရေညီမျှလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။

အမှာကံ။ ။ “အမှေ့သု” ဟူသော ပဌမအဖွင့်ဖြင့် နိဒ္ဒါရဏအနက်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ဟု ပြ၏။ “အမှာကံ ကုလတော” ဟူသော ဒုတိယအဖွင့်ဖြင့် ကုလတောကို ထည့်၍ အနက်ပေးပါဟု ပြသည်။ အမှာကံကား ဆဋ္ဌိဝိဘတ်တည်း၊ ဤအလို ပါဠိတော်၌ “အမှာကံ ကုလာ” ဟု ရှိဖို့မလို၊ ယခုပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ “ကုလာ” ဟု တိုက်ရိုက်ရှိနေ၏။ ရှေးနိဿယနှင့် ယောဇနာ၌ကား “ကုလတောဝါ” ဟု ဝါသဒ္ဓါ မပါသောပါဠိကိုတွေ့ရ၍ တစ်မျိုးအနက်ဖွင့်လေသည်။

နိန္ဒေတဗ္ဗန္တိ။ ။ “ယထာ ပေ၊ ဧဝံ ကာတဗ္ဗံ” သည် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ “ဥဒကံ အဘိနေတွာ ဥဒကံ နိန္ဒေတဗ္ဗံ” ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိသောကြောင့် သွင်းပြီး ရေကို သမံလောက်ရုံ ချန်၍ ထုတ်ပစ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ “နိ (နိဟရိတွာ)-ထုတ်၍၊ နေတဗ္ဗံ-အပြင်သို့ ဆောင်ထိုက်၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏။ [နိန္ဒေတဗ္ဗန္တိ တတော နိဟရိတဗ္ဗံ-ဝိမတိ၊ နိန္ဒေတဗ္ဗန္တိ အာဘတမုဒကံ ပုံန နိဟရိတဗ္ဗံ-သာရတ္ထ။]

နိဒ္ဒါပေတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ တိဏာနိ-ပေါင်းမြက်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာနိ-ထုတ်ဆောင် ထိုက်ကုန်၏။ ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာတိ-ကား၊ သုခုမပလာလ မိဿညေပလာ လိကာ-သိမ်မွေ့သောကောက်ရိုးတို့နှင့် ရောနှောသော စပါး၏ရိုးတံတို့ကို၊ (ဖွဲ့တို့ ကို) ပလာပေတဗ္ဗာ-ထွက်သွားစေထိုက်ကုန်၏။ ဝါ-ထုတ်ပစ်ထိုက်ကုန်၏။ ဩဖုနာ ပေတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ သုခုမပလာလံ-သိမ်မွေ့နူးညံ့သော ကောက်ရိုးကို၊ အပနေတဗ္ဗံ-ပယ်ရှားထိုက်၏။

တွညေဝယရာဝါသထ္ထေန ဥပဇာနာဟိတိ - တား၊ တွညေဝ - အသင် နောင်တော်သည်သာလျှင်၊ ယရာဝါသတ္ထံ-ယရာဝါသ၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ ဇာနာဟိ- သိပါလော၊ ဝါ - မြူကျင့်ပါလော၊ အဟံ တယာ ယထာသုခံ ပဗ္ဗဇာဟိတိ ဧတ္ထ-

နိဒ္ဒါပေတဗ္ဗံ။ ။နိပုဗ္ဗဓာဓာတ်၊ ဣပေပစ္စည်းဖြစ်၍ “နီဟရိတွာ+ဓာပေတဗ္ဗံ- ထုတ်ဆောင်စေထိုက်၏။” ဟု သုဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏။ ဓာဓာတ်ကိုပင် ဓရဓာတ်ဖြင့် ဖွင့်သည်။ ယောဇနာ ၌ကား ဓုဓာတ်ဟု ဆို၏။ “ထုတ်ဆောင်” ဟူသည်မှာလည်း အသုံးမကျ၍ ကောက်ပဲတို့ကို ဖျက်ဆီးနေသော ပိတ်ပေါင်းထူထဲနေသော မြက်တို့ကို အပြင်သို့ထုတ်ဆောင်ခြင်းတည်း။ ထိုသို့ ထုတ်ဆောင်ပယ်ရှားခြင်းကိုပင် ပိတ်ပေါင်းတို့ကို သုတ်သင်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် “ပေါင်းသင်” ဟု ခေါ်ကြသည်။ [နိဒ္ဒါပေတဗ္ဗန္တိ သဿဒ္ဓန္တကတိဏာနိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ-ဝိမတိ၊ နိဒ္ဒါပေတဗ္ဗန္တိ အန္တရန္တရာ-(ကောက်ပင်တို့၏ အကြားအကြား၌) ဥဋ္ဌိတတိဏာနိ နိဒ္ဓရိတွာ အပနေတဗ္ဗံ- သာရတ္ထ။]

ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာ။ ။ဘုသိကာကို “ပလာလိကာ” ဟု ဖွင့်၏။ ကောက်ရိုး အနုစား အကြမ်းစားနှစ်မျိုးတွင် “သုခုမပလာလမိဿ” ဟု ဆိုသောကြောင့် သိမ်မွေ့သော ကောက်ရိုးနှင့် ရောနေသော ဖွဲ့အကြမ်းတို့ကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။ ထိုဖွဲ့အကြမ်းတို့ကို ထုတ်ပယ် စေခြင်းကို “ပလာပေတဗ္ဗာ” ဟု ဆိုသည်။ ဂတိအနက်ဟော ပလေဓာတ်၊ ဣပေ ပစ္စည်းတည်း။ [ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာတိ ဝုန္တံ ခုရဂ္ဂေဟိ သဋ္ဌိန္နာဘုသသဒါတာ (ဖွဲ့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော) နာဠာဒဏ္ဍာ (ကောက်အတ်တို့ကို) အပနေတဗ္ဗာ-သာရတ္ထ။] ဤသို့ ဋီကာ၌ ဖွင့်ပြန်သောကြောင့် ဋီကာလက်ထက်တုန်းက ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာ၏ အဖွင့်သည် အဋ္ဌကထာ၌ ရှိဟန်မတူ။

ဩဖုနာပေတဗ္ဗံ။ ။ဩဖုနာပေတဗ္ဗံ၌ ဖုနဓာတ်သည် ဝိဇ္ဇနန အနက်ကိုဟော၏။ ဣပေပစ္စည်းဖြင့် “ဩဖုနာပေတဗ္ဗံ” ဟု ရှိစေရမည်။ ယောဇနာ၌ကား ဖုနဓာတ်ကို အဝင်ရဏ အနက်ဟောဟု ဆို၏။ “ယခုအခါ၌ အဖျင်းများကို ထုတ်ပယ်ခြင်းကို “စပါးလှေ့သည်” ဟု ခေါ်ကြသည်။ လေတည်း၌ လွင့်သွားအောင်ပြုသည်ကို “လှေ့” ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။ (ပါဠိ ဝေသံစာအုပ်တို့၌ကား ဖြူစင်ခြင်းအနက်ဟော ပုဓာတ်ဖြင့် “ဩပုနာပေတဗ္ဗံ” ဟု ရှိ၏။)

တွညေဝ ပေ၊ ဇာနာဟိ။ ။ယရာဝါသထ္ထေနာတိ ဥပယော ဂထ္ထေ တရဏာဝစနံ၊ ဥပဇာနာဟိတိစ ဥပသဂ္ဂမထ္ထော ဥပသဒ္ဓေါ၊ တေနာဟ-“ယရာဝါသတ္ထံ ဇာနာဟိ”တိ၊ ဇာနာဟိတိ စေတ္ထ ပဋိပဇ္ဇာတိ အထ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော-သာရတ္ထ။

ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌ အဟံ-ကျွန်ုပ်သည်၊ တယာ-အသင်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ-ရဟန်းပြုပါအံ့၊ ဣတိ-သို့၊ သဟာယသိနေဟေန-သဟာယ်ချင်း၌ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ-သဟာယ်ခြင်းကို ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ သဟသာ-အဆောတလျှင်၊ ဝတ္ထုကာမော-ပြောဆိုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ရဇ္ဇသိရိလောဘေန-မင်းအဖြစ်၏ အသရေ၌ မက်မောခြင်းသည်၊ ပရိကမ္ဘိယမာနဟဒယော-ဆွဲငင်အပ်သော စိတ်နှလုံးရှိသည်၊ (ဟုတွာ) အဟံတယာတိ-အဟံတယာဟူ၍၊ ဧတ္ထကမေဝ-ဤမျှလောက်ကိုသာ၊ ဝတ္ထု-ပြောဆိုပြီး၍၊ သေသံ-ကြွင်းသောသဒ္ဓိ ပဗ္ဗဇိဿာမိဟူသောစကားကို၊ ဝတ္ထု-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။

၃၃၁။ နိပ္ပတိတာတိ-ကား၊ နိက္ခာမိတာ-ထွက်သွားစေအပ်ကုန်ပြီ၊ မာနဿိ နောတိ-ကား၊ မာနဿိနော-မာနဟူသော မှီရာရှိပါကုန်၏၊ မာနဿိတာ-မာနကို မှီပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ-၏။

၃၃၂။ ယဿန္တရတော န သန္တိကောပါတိ-ကား၊ တတိယမဂ္ဂေန-တတိယမဂ်ဖြင့်၊ (အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်) သမ္မဟတတ္တာ-အကြွင်းမဲ့ ပယ်နှုတ်အပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယဿ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တေ-စိတ်၌၊ ကောပါ-အမျက်ဒေါသ

ဝေမတ္ထော။ ။ “အဟံတယာ၌ စပ်ပုဒ်မပါဘဲ အဘယ်သို့ ပြောဆိုပါလိမ့်မည်နည်း” ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဤအဖွင့်ကို ဆိုရသည်။ ဆိုလိုရင်းကား “အဟံ တယာသဒ္ဓိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ” ဟု ဆိုလိုသော်လည်း “အဟံ တယာ” ဟု ပြောပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စိတ်က မြန်လွန်းလှသောကြောင့် တိုင်းပြည် စည်းစိမ်ကို ကွက်ကနဲ မျက်စေ့ထဲ မြင်လာရကား ထိုစည်းစိမ်၌ တွယ်တာသောလောဘသည် ဆွဲငင်အပ်သည်ဖြစ်၍ “သဒ္ဓိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ-အတူ ရဟန်းပြုပါမည်” ဟု မဆိုနိုင်တော့ဘဲ “ယထာသုခံ ပဗ္ဗဇာဟိ-ချမ်းသာသလို ရဟန်းပြုပါ” ဟု ဆိုရလေသည်။

နိက္ခာမိတာ၊ မာနဿိနော။ ။ နိပ္ပဗ္ဗ ပတဂတိမှီဟူသော ဓာတ်နက်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နိက္ခာမိတာဟု ဖွင့်သည်။ ပါဠိတော်၌ “နိပ္ပတိတာ-ထွက်သွားစေအပ်ကုန်ပြီ” ဟု ဝေ၊ နိပ္ပတိတာတိ ဧတ္ထ နိက္ခိမိတွာ ဂမာမိတာတိ ဒေသေန္တော အာဟ နိက္ခာမိတာတိ၊ မာနဿိနောတိ ဧတ္ထ မာနံ သယန္တိ နိဿယန္တိတိ မာနဿိနောတိ ဒေသေန္တော အာဟ မာနဿိနောတိ-ယောဇနာ။ [ကမ္မဿကာကို “ကမ္မဿယာ” ဟု ဖွင့်ရာ၌ကဲ့သို့ “မာနံ+သယော မာနဿယော၊ မာနဿယော ဧတေသံတိ မာနဿိနော” ဟု ပြုသင့်မည်ထင်သည်။ မာနဿိနောကိုကား ယောဇနာအတိုင်းပင်ပြုပါ။]

ယဿန္တရတော။ ။ ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ အန္တရတော အဗ္ဘန္တရေ (အန္တရတော၏အဖွင့်) အတ္ထနော စိတ္တေ စိတ္တကာလုဿိယ ကရဏတော (စိတ်၏ နောက်ကျသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်)၊ စိတ္တပ္ပကောပါ (စိတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော) ရာဂါဒယော၊ အာယာတဝတ္ထုအာဒိ ကရဏဘေဒတော အနေကဘေဒါ ဒေါသကောပါ ဧဝ ဝါ န သန္တိ။

တို့သည်။ န သန္တိ-မရှိကုန်၊ ပန-ဆက်၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ သမ္ပတ္တိ-ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဘဝေါတိ-ဘဝမည်၏။ ဝိပတ္တိ - ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဝိဘဝေါတိ - ဝိဘဝမည်၏။ တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝုဇိ-ကြီးပွားခြင်းသည်။ ဘဝေါတိ-မည်၏။ ဟာနိ-ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဝိဘဝေါတိ-မည်၏။ သဿတံ-အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (ဘာဝပုဇာနကြံ) ဝါ-မြဲခြင်းသည်။ ဘဝေါတိ-မည်၏။ ဥစ္ဆေဒေါ-ပြတ်စဲခြင်းသည်။ ဝိဘဝေါတိ-မည်၏။ ပုည-ကောင်းမှုသည်။ ဘဝေါတိ-၏။ ပါပံ-မကောင်းမှုသည်။ ဝိဘဝေါတိ-မည်၏။ ဝိဘဝေါတိစ-ဝိဘဝဟူသော သဒ္ဒါသည်လည်းကောင်း၊ အဘဝေါတိစ-အဘဝဟူသော-သဒ္ဒါသည်လည်းကောင်း၊ အတ္တတော-အနက်အားဖြင့်၊ ဧကမေဝ-တစ်ခုသာတည်း၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ ဝိတိဝတ္တောတိ ဧတ္ထ-ပါဠိ၌၊ သမ္ပတ္တိ ၊ ပေ၊ ဝသေန-ပြည့်စုံခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ကြီးပွားခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၊ မြဲခြင်း ပြတ်ခြင်း၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အပြားအားဖြင့်၊ ဣတိ အနေကပ္ပကာရာ-ဤသို့ တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ ယာ ဧသာ ဘဝါ ဘဝတာ-အကြင်ဘဝ၊ အဘဝကို (တာပစ္စည်း အနက်မရှိ) ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ စတူဟိပိ-၄ ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဂ္ဂေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ယထာသမ္ဘဝံ-ဖြစ်သင့်သည် အားလျော်စွာ၊ (သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ပယ်သောကြောင့် “ယထာသမ္ဘဝံ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။) တေနတေန နယေန-ထိုထိုနည်းဖြင့်၊ တံ ဣတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ-ဤသို့ များသောအပြားရှိသော ထိုဘဝအဘဝကိုလည်း၊ ဝိတိဝတ္တော-လွန်ပြီ၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ အတ္တော-ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏။ နာန

မဂ္ဂေန ပဟိန္တော န ဝိဇ္ဇန္တိ-သာရတ္ထ၊ ပဌမနည်း “ကောပါ-စိတ်ကို နောက်ကျအောင် ဖျက်ဆီးတတ်သော ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတို့သည်” ဟု ပေး၊ ဥတိယနည်း “စိတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသတို့သည်” ဟု ပေး။

အတ္တတော ဧကမေဝ။ ။ပါဠိတော်၌ “ဣတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ” (ဘဝ+အဘဝ)ဟု ရှိပါလျက် အဋ္ဌကထာ၌ “ဘဝေါတိ သမ္ပတ္တိ၊ ဝိဘဝေါတိ ဝိပတ္တိ” စသည်ဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် အဘဝကို မဖွင့်ဘဲ ဝိဘဝကို ဖွင့်ရပါသနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ဝိဘဝေါတိစ ၊ ပေ၊ ဧကမေဝ” ဟု မိန့်သည်။ အဘဝနှင့် ဝိဘဝသည် အနက်တူဖြစ်သောကြောင့် ထင်ရှားသော ဝိဘဝကိုသာ ဖွင့်လိုက်ပါသည်-ဟူလို။

ဣတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ။ ။ဣတိသဒ္ဒေါ ပကာရဝစနေတိ အာဟ ဣတိ အနေကပ္ပကာရာ ဘဝါဘဝတာတိ-သာရတ္ထ၊ ဤအဖွင့်အတိုင်း ဣတိ ဘဝါဘဝတဉ္စ-ဤသို့များသော အပြားရှိသော ပြည့်စုံခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း” ဟု ပေး။

နာနဘဝန္တိ။ ။ဒေဝါ နာနဘဝန္တိ ဒဿနာယာတိ အဓိဂတမဂ္ဂေ ထပေတွာ (ရအပ်ပြီးသော မဂ်ရှိသော အရိယာတို့ကို ထား၍) သဗ္ဗေပိ ဥပပတ္တိဒေဝါ ဝါယမန္တာပိ စိတ္တဇာရဒဿနဝသေန (စိတ်ဖြစ်ပုံကို မြင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်) ဒဿနာယ ဒဋ္ဌ၊ နာနဘဝန္တိ န အဘိသမ္ဘုဏန္တိ န သက္ကောန္တိ၊ ပဂေဝ မနုဿာ-သာရတ္ထ။

ဘဝန္တိတိ-ကား၊ န သမ္မာပုဏန္တိ-ကောင်းစွာ မရောက်နိုင်ကုန်၊ တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒဿနံ-ဖူးမြင်ရခြင်းကို၊ ဒေဝါ/နမ္မိ-နတ်တို့သော်မှလည်း၊ ဒုလ္လာတ်-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏၊ ဝါ-မရနိုင်၊ ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဓိပ္ပာယ်ော-ဘုရားရှင်၏ အလို တော်တည်း။

၃၃၃။ အဟိမေခလိကာတိ-ကား၊ အဟိ-မြွေကို၊ ကဋိယံ-ခါး၌၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ ချည်၍၊ ဥစ္ဆရေတိ-ကား၊ အစော်-ရင်ခွင်၌၊ (“ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

၃၃၄။ သမ္ပန္နတိတိ-ကား၊ သမ္မာနေတိ-မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်မှုကိုပြု၏၊ ယံ တုမော ကရိဿတိတိ-ကား၊ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ သော-ထို ဆရာကြီးသည်၊ ကရိဿတိ-ပြုလတ်၊ (“တေန-ထိုအမှုဖြင့်၊ တုမော-ထို ဆရာကြီးသည်သာ၊ ပညာ ယိဿတိ-ထင်ရှားလတ်” ဟု ပါဠိတော်၌ ဆက်။)

အဟိမေခလိကာ။ ။မေခလာသဒ္ဓါသည် “ခါးစည်းကြိုး” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ မေခလာ ဧဝ မေခလိကာ ခါးစည်းကြိုး၊ ခါးပတ်၊ အဟိဧဝ+မေခလိကာ အဟိမေခလိ ကာ၊ မြွေတည်းဟူသော ခါးပတ်၊ ဤ၌ “အဟိ” ဟု “မြွေတစ်ကောင်ကိုသာ ခါးပတ်သည်” ဟု ဆိုသော်လည်း ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ယမကဝဂ်၊ ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု၌ကား-“သော ကောသမ္ပိတော ရာဇဝဟံ ဂန္ဓာ ကုမာရကဝဏ္ဏိ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ စတ္တာရော အာသီဝိသေ စတုသု ဟံတ္ထပါဒေသု ဧကံ ဂိဝါယံ ပိလန္တိတွာ ဧကံ သီသေ စုမ္ပဋကံ ကတွာ ဧကံ ဧကံသံ ကရိတွာ ဣမာယ အဟိ မေခလာယ ၊ ဝေ လာဘသက္ကာရံ နိဗ္ဗတ္ထေသိ” ဟု လာသည်။

သမ္ပန္နတိ။ ။သံပုဗ္ဗ မနဓာတ်ဖြင့် သမ္ပန္နတိကို ဒီဝါဒီဂိုဏ်းဟုလည်းကောင်း၊ သမ္မာနေတိကို စုရာဒီဂိုဏ်းဟုလည်းကောင်း ယောဇနာဖွင့်၏။ သံ ရှေးရှိသောကြောင့် “မြတ် နိုးခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏” ဟု ကြံပါ။ သမ္ပန္နတိတိ အမှာကံ သံမ္မာနံ ကရောတိ၊ တေနာဟ သမ္မာနေတိတိ၊ သမ္ပန္နတိတိဝါ ပရေဟိ သမ္မာနိယတိတိ အဇံတ္တာ-သာရတ္ထ၊ ဤ ဋီကာ၌ “အမှာကံ သမ္မာနံ ကရောတိ” ဟူသော အဖွင့်အလို သမ္မာနေတိ၌ “သမာနံ” ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်၏ အနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်၍ “သမ္မာနေတိ” ဖြစ်သည်ကို ကြံပါ။ “မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်မှုကို ပြု၏” ဟု အနက်ပေးပါ။ ပရေဟိ သမ္မာနိယတိ” ဟူသော အဖွင့်ကား အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ခြင်းမဟုတ်၊ ပါဠိတော်ကို မိမိအလိုအတိုင်း တစ်နည်းဖွင့် ခြင်းတည်း။ ဤအလို “အခြားသူတို့က မြတ်နိုးအပ်၏” ဟု ကံအနက် ပေးပါ။ သဒ္ဓါကျမ်းတို့ အလိုမူ ကမ္မရုပ်၌ “သမ္ပညတိ” ဟုသာ ရှိနိုင်သည်။

တုမော။ ။သောတိ သတ္တာ၊ ဣမိနာ ယံ တုမောတိ ဧတ္ထ တုမောတိ ရူဠိသဒ္ဓေါ ဣမ သောတိ သဗ္ဗနာမသဗ္ဗေန သဒ္ဓိသတ္ထောတိ ဒဿေတိ-ယောဇနာ၊ ဤအလို “တုမောသည် သော၏ အနက်ကို ဟောသော ရူဠိသဒ္ဓါတည်း” ဟု ဆိုလိုသတတ်၊ မိမိကား အခြားဝိဘတ်များ ဖြင့် “တုမော၊ တုမံ၊ တုမေ” စသောရုပ်များ မရှိသောကြောင့် သော၏ အနက်ကို ဟောသော နိပါတ်ပုဒ်တစ်မျိုးဟု ထင်သည်။

ပကာသနီယကမ္မာဒိကထာ

၃၃၆။ ခေဋ္ဌာသကဿာတိ ဧတ္ထ-ဿဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မိစ္ဆာဇီဝေန-မှားယွင်းသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နပစ္စယာ-ဖြစ်သောပစ္စည်းတို့သည်၊ အရိယေဟိ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဝန္တဗ္ဗာ-ထွေးအန်ထိုက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်) ခေဋ္ဌသဒိသာ-တံထွေးနှင့် တူကုန်၏။ တထာရူပေ-ထိုသို့သဘော ရှိကုန်သော၊ ပစ္စယေ-ပစ္စည်းတို့ကို၊ အယံ-ဤဒေဝဒတ်သည်၊ အဇ္ဈောဟရတိ-စားမျိုး၏။ ဣတိကတွာ-ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ခေဋ္ဌာသကောတိ-က ဟူ၍၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တော-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

၃၄၀။ ပတ္ထန္ဒေန ကာယေနာတိ-ကာ၊ ပေါတ္ထကရူပသဒိသေန-ယုမင်းရုပ်နှင့် တူသော၊ နိစ္စလေန-တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော၊ ဝာယေန-ကိုယ်ဖြင့်၊ (“အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်။)

ပကာသနီယကံ။ ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောကို ထင်ရှားပြကြောင်းဖြစ်သော (လူတို့အား ထင်ရှားအောင် ပြောပြကြောင်းဖြစ်သော) ကံကို “ပကာသနီယကံ” ဟု ခေါ်၏။ ဤအရှင် ဒေဝဒတ်ကို ကံပြုရာ၌ “ပုဗ္ဗေ ဒေဝဒတ္တဿ အညာ ပကတိ အဟောသိ၊ ဣဒါနိ အညာ ပကတိ-ရှေးတုန်းက ရှင်ဒေဝဒတ်၏ သဘောသည် ယခုသဘောမှ တစ်မျိုးတစ်ခြား ဖြစ်ခဲ့၏။ ယခု ရှင်ဒေဝဒတ်၏ သဘောသည် ရှေးတုန်းကသဘောမှ တစ်မျိုးတစ်ခြား ဖြစ်နေ၏။”

“ယံ ဒေဝဒတ္တော ကရေယျ ကာယေန ဝါစာယ၊ န တေန ဗုဒ္ဓေါဝါ ဓမ္မောဝါ သံယောဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဒေဝဒတ္တော တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ကိုယ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ ရှင်ဒေဝဒတ် ပြုလေသမျှသည် ဘုရား တရား သံဃာနှင့် မဆိုင်၊ ရှင်ဒေဝဒတ်နှင့်သာ ဆိုင်သည်” ဟုလို့၊ ဤစကားစုသည် ပကာသနီယကံ၏ ဆိုလိုရင်းစကားစုတည်း၊ ဤသို့ ပကာသနီယကံ ပြုပြီး နောက် လူတို့အားလည်း ကမ္မဝါစာ၌ပါသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်ရှားပြောပြရသေး သည်၊ ထင်ရှားပြောပြဖို့ရန်လည်း ခုဟုန်းတစ်ပါးအား သမ္မုတိပေးရသေးသည်။ (ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။)

ခေဋ္ဌာသကဿ။ ။ ခေဋ္ဌ+အသကဿ၊ မိစ္ဆာဇီဝကြောင့် ရအပ်သော ပစ္စည်း လေးပါးတို့သည် အရိယာသူတော်ကောင်းတို့ မစားသုံးထိုက်သောကြောင့် ထွေးအန်အပ်သော တံထွေးနှင့်တူကုန်၏။ ထို့ကြောင့် “ခေဋ္ဌာဝိယာတိ ခေဋ္ဌာ” ဟု ဥပမာတဒ္ဓိတ်ပြု၍၊ တစ်နည်း- သဒိသုပစာအားဖြင့် ပစ္စည်း ၄ ပါးကို “ခေဋ္ဌ” ဟု ခေါ်သည်။ “အသိတိဘက္ခတိတိ အသကော၊ အသဓာတ် ဣပစ္စည်း၊ ခေဋ္ဌေ အသကော ခေဋ္ဌာသကော” ဟု ပြု၊ အရိယာတို့ ထွေးအန် အပ်သော တံထွေးနှင့်တူစွာ မအပ်မရာ ပစ္စည်းတို့ကို စားသုံးနေသူ၊ “ခေဋ္ဌ+ပကာသ” ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသည်ကား အဖွင့်နှင့် မညီ။

ပတ္ထန္ဒေန ။ ပေါ၊ ကာယေန။ ။ ပတ္ထန္ဒေနာတိ-ဧတ္ထ ဘုသော ထဒ္ဓေါ ပတ္ထန္ဒေါ၊ ဗာဠထဒ္ဓေါတိ အတ္ထော၊ တေန ဝုတ္တံ နိစ္စလေနာတိ၊ ပေါတ္ထကရူပသဒိသေနာတိ ဧတ္ထ၊ ပေါတ္ထက

၃၄၂။ မယံ ခေါ၊ ပေ၊ နာမာတိ-ကာ၊ ရာဇာသည်၊ အမှေ-ငါတို့ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဥက္ကံသန္တော၌ စပ်) ရာဇညာတကဿ-မင်းသည် အသိအမှတ်ပြုအပ်သူ၏၊ ဘာဝေန-အဖြစ်ဖြင့်၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ဥက္ကံသန္တော-မြှောက်ပင့်လိုသည်၊ ဝါ-ကြားဝါလိုသည်၊ (ဟုတွာ-၍) အာဟ-ပြီ။

ပဟဋ္ဌကဏ္ဍဝါလောတိ-ကာ၊ ဗဒ္ဒနိစ္စလေ-ကြီးနွယ်တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သကဲ့သို့ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်တို့ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ (“အဘိဓာဝိ-ပြေးသွားပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်။) ဒုက္ခံ ဟိ ကုဇ္ဈရ နာဂမာသဒေတိ-ကာ၊ ဘော ကုဇ္ဈရ-အို ဆင်ပြောင်ကြီး၊ ဗုဒ္ဓနာဂံ-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်သို့၊ အာသာဒနံ-ဝေကစိတ်ဖြင့် ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ ဝေကစိတ္တေန-ဝေကစိတ်ဖြင့်၊ ဥပဂမနံနာမ-ချဉ်းကပ်ခြင်းမည်သည်၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲကြောင်းတည်း။ [အာသာဒနံ၌ စုရာဒိ သဒဓာတ်၊ ယုပစ္စည်း၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းအနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် “ဥပဂမနံ နာမ” ဟု ဖွင့်သည်။] နာဂဟတဿာတိ-ကာ၊ ဗုဒ္ဓနာဂံ-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကို၊ ယာတကဿ-သတ်ဖြတ်သော သူ၏၊ (“သုဂတိ န ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

ရူပံနာမ ဝတ္ထဒန္တာဒိမယံ၊ (အဝတ်ဖြင့် ပြုအပ်သောအရုပ်၊ ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အရုပ်၊ အာဒိဖြင့် မြေညက်၊ သစ်သား၊ ကြေး၊ သံတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအရုပ်၊ ပန်းချီ ဆေးရေးရုပ်များကို ယူ)-ယောဇနာ၊ ထိုအရုပ်များကိုပင် “ယမင်းရုပ်”ဟုလည်းကောင်း၊ “ညမင်းရုပ်”ဟုလည်းကောင်း ရှေးကအနက်ပေးကြသည်၊ ပေါတ္ထကရူပ၏ အဓိပ္ပာယ်အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ သိက္ခာချအခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ။

ရာဇညာတကာနာမ။ ။ဉာယန္တေတိ ဉာတကာ၊ ရညာ-မင်းသည်၊ ဉာတာ-ငါဆရာဟု အသိအမှတ် ပြုအပ်သူတို့တည်း၊ ရာဇညာတာ-သူတို့၊ ရာဇညာတာယေဝ ရာဇညာတကာ၊ [ရာဇညာတကာနာမာတိ ဧတ္ထ ရညာ ဇာနိယာတိ အမှာကံ ဂရုတိ ရာဇညာတာ၊ တေယေဝ ရာဇညာတကာတိ အတ္ထော ဒဌဗျော၊ တဒတ္ထံ အဓိပ္ပာယေန ဒေသေန္တော အာဟ ရာဇာ အမှေ ဇာနာတိတိ အာဒိ-ယောဇနာ။]

ပဟဋ္ဌကဏ္ဍဝါလော။ ။ကဏ္ဍောစ-နားရွက်လည်း၊ ဝါလာနိစ-မြီးဆံတို့လည်း၊ ကဏ္ဍဝါလံ-နားရွက်မြီးဆံ၊ ပဟဋ္ဌံ+ကဏ္ဍဝါလံ ယဿာတိ ပဟဋ္ဌကဏ္ဍဝါလော-ရွှင်သော နားရွက်မြီးဆံရှိသည်၊ (ဟုတွာ-၍) ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏၊ ဗဒ္ဒနိစ္စလေ ကတွာကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ အမှေ-တွေထောင်၍ ထရာ၌ “လောမဟံသ-အမှေတို့၏ ရွှင်ခြင်း” ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ နားရွက် မြီးဆံများ မလှုပ်ရှားဘဲ ထောင်နေသည်ကို “ပဟဋ္ဌကဏ္ဍဝါလ-ရွှင်လန်းသော နားရွက်မြီးဆံ” ဟု ခေါ်သည်၊ စာအုပ်တို့၌ “ဗန္ဓုနေ နိစ္စလေ ကတွာ” ဟု ရှိ၏၊ ယောဇနာ၌ “ဗဒ္ဒနိစ္စလေ ကတွာ” ဟု ရှိ၏၊ ယောဇနာ စာရှိအတိုင်း ကောင်းသည်။ [ဗဒ္ဒနိစ္စလေတိ ရုဇ္ဈဝလ္လိဟိ ဗဒေဝိယ နိစ္စလေ၊ ပဟဋ္ဌကဏ္ဍဝါလေတိ သမ္ပန္နော၊ ကတွာတိ ဣမိနာ အဘိဓာဝိတိ ပဒေ ကြိယာဝိသေသနဘာဝံ ဒေသေတိ-ယောဇနာ။]

ပဋိကုဋိယောဝ ဩသက္ကိတိ-ကာ၊ တထာဂတာတိမုခေါယေဝ-မြတ်စွာဘုရား သို့ ရှေးရှုသည်သာလျှင်၊ (ဟုတွာ-၍) ပိဋိမေဟိ-ခြေဖမိုးဖြစ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ အဝသက္ကိ-နောက်ဆုတ် နောက်ဆုတ်သွားပြီ၊ အလက္ခိကောတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဝစနတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) န လက္ခေတိ-မမှတ်သားတတ်၊ ဝါ-မသိတတ်၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ အလက္ခိကော - ကမည်၏၊ န ဇာနာတိ-မသိတတ်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ပါပကမ္မံ-ယုတ်မာသော အမှုကို၊ ကရောမိ-ပြုနေ၏၊ ဣတိ-သို့၊ န ဇာနာတိ-မသိတတ်၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ န လက္ခိတဗ္ဗော-မမှတ်သားထိုက်၊ ဝါ-မကြည့်ရှုထိုက်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အလက္ခိကော-ကမည်၏၊ န ပဿိတဗ္ဗော-မကြည့်ရှုထိုက်၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ (ကြည့်စရာ မကောင်း-ဟူလို။)

ပဋိကုဋိယောဝ။ ။မြတ်စွာဘုရားသို့ ရှေးရှုသည်ကို ပဋိကုဋိဆိုသည်၊ ကုဋကား-ကောက်ကွေးခြင်း အနက်ဟောတည်း၊ ဤနေရာ၌ ဋ္ဌးပဆစ်တုပ်ခြင်းကို ယူပါ၊ ကုဋော+ယဿ+အတ္တိတိ ကုဋိယော၊ အချို့စာအုပ်တို့၌ ဣတပစ္စည်းဖြင့် “ကုဋိတော” ဟုလည်း ရှိ၏၊ အနက် တူပင်၊ ပဋိမုခံ-မြတ်စွာဘုရားသို့ ရှေ့ရှု+ကုဋိယော-ကောက်ကွေးခြင်းရှိသူတည်း၊ ဝါ-တုပ်ဝပ်ခြင်းရှိသူတည်း၊ ပဋိကုဋိယော-သူ။

ပိဋိမေဟိ ပါဒေဟိ။ ။ဋ္ဌးတုပ်ထားသောခြေတို့၌ ခြေဖဝါးတို့သည် အပေါ်ကနေ၍ ခြေဖမိုးမှာ မြေ၌ ထိနေ၏၊ နောက်ဆုတ် နောက်ဆုတ်ဖြင့် ဋ္ဌးတုပ်ကို မဖျက်ဘဲသွားလျှင် ခြေဖဝါးဖြင့် မြေမထိဘဲ ခြေဖမိုးဖြင့်သာ ထိ၏၊ ထို့ကြောင့် “ပိဋိမေဟိ ပါဒေဟိ-ခြေဖမိုးတို့ဖြင့် နောက်ဆုတ်သွားသည်” ဟု ဆိုသည်။

ဩသက္ကိ။ ။ဩသက္ကိ၌ သက္ကဓာတ်သည် သွားခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ အဝ ဥပသာရကြောင့် နောက်ဆုတ်သွားခြင်း အနက်ကို ဟောသည်ဟု မှတ်ပါ၊ ဆိုလိုရင်းကား- “မြတ်စွာဘုရားဘက်သို့ ဦးလှည့်၍ ဋ္ဌးပဆစ်တုပ်လျက် နောက်ဆုတ်သွားသည်”ဟူလို ထို့ကြောင့် “တထာဂတာတိမုခေါယေဝ ပိဋိမေဝ ပါဒေဟိ အဝသက္ကိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ တထာဂတာတိမုခေါယေဝသည် ပဋိ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊ ခြေဖဝါးဖြင့်နှင်း၍ မသွားဘဲ ဋ္ဌးကို ကောက်ကွေး၍ (ပဆစ်တုပ်) သွားသောကြောင့် ပိဋိမေဟိ ပါဒေဟိကား ကုဋိယ၏ အနက်ဖွင့်တည်း။

အလက္ခိကော။ ။စုရာဒိလက္ခဓာတ်သည် ဒဿနအနက်၊ အင်္ဂနအနက် ၂ မျိုးကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ “အင်္ဂန” အနက်ကို ဟောသည်ဟု သိစေလို၍ “န ဇာနာတိတိ အတ္ထော” ဟု မိန့်သည်။ [ယောဇနာ၌ကား “န ဇာနာတိဖြင့် ဒဿနအနက်ကို ပြသည်-ဟု ဆို၏။] “လက္ခေတိတိ လက္ခိကော၊ န+လက္ခိကော အလက္ခိကော” ဟု ပြု၊ ဤအလို ကျပစ္စည်းကို ကတ္တားဟောဟု ကြံပါ။ “န လက္ခိတဗ္ဗောတိ ဝါ အလက္ခိကော” ဟု ကြံလျှင် ကံဟောပင်တည်း။ [န လက္ခိတဗ္ဗောတိ အညေဟိ သပ္ပရိသေဟိ န လက္ခိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော၊ ဧတ္ထ ကျပစ္စယော ကတ္တုကမ္မေသု ဟောတိ၊ ယကာရဿ ကကာရိကတွာ နာလက္ခိကောတိ ဝုတ္တိ-ယောဇနာ။]

၃၄၃။ တိကဘောဇနန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) တီဟိ-၃ ပါး ကုန်သော၊ ဇနေဟိ-ရဟန်းတို့သည်၊ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗဘောဇန-စားထိုက်သော ဘောဇဉ် တည်း။ တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ ပညပေဿာမိ-ပညတ်တော်မူအံ့၊ တံ-ထိုဘောဇဉ်ကို၊ အနုဇာနိဿာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူအံ့၊ ပန-ဆက်၊ ဂဏဘောဇနေ-ဂဏဘောဇဉ်၌၊ (၄ ပါးမှအထက် ဝိဇ္ဇာ-ဖြစ်သော သံဃာသည် စားထိုက်သောဘောဇဉ်၌) ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော-သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်သည်၊ (ဋ္ဌိတော-တည်၏၊ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်) ကာရေတဗျော-ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ် ထိုက်၏၊ (ဂဏဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏)၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ပစ္စဝတ္ထုယာစနကထာ-ငါးပါးသော ဝတ္ထုတို့ကို တောင်းကြောင်းကထာကို၊ သံဃာ- ဒိသေသ ဝဏ္ဏနာယံ-သံဃာဒိသေသ်အဖွင့်၌၊ (မယာ) ဝုတ္တာ-ပြီ၊ ကပ္ပန္တိ-ကား၊ အာယုကပ္ပံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ (အဝီစိဝရ၏ အာယုကပ်ပတ်လုံး)၊ “နိရယမိ-၌၊ ပစ္စတိ-ကျက်ရ၏” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊ ဗြဟ္မံ ပုညန္တိ-ကား၊ သေဋ္ဌံ-မြတ်သော၊ ပုညံ-ကောင်းမှုကို၊ (“ပသဝတိ-ပွားစေ၏” ၌စပ်)၊ သဂ္ဂံ ကပ္ပမိတိ-ကား၊ အာယုကပ္ပ မေဝ-(နတ်ပြည်၏)၊ အာယုကပ်ပတ်လုံးပင်လျှင်၊ (“မောဒတိ-ဝမ်းမြောက်ရ၏” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်)၊ [အာယုကပ်ချင်းတူသောကြောင့် ဧဝံထည့်သည်။]

တိကဘောဇနံ။ ။တိဏ္ဍံ+သမူဟော တိကံ-ရဟန်းသုံးပါးအပေါင်း၊ တိကေန+ဘုဒ္ဓိ တဗ္ဗံ+ဘောဇနံ တိကဘောဇနံ-ရဟန်းသုံးပါးအပေါင်းသည် စားထိုက်သောဘောဇဉ်၊ ထို ဘောဇဉ်သည် ဂဏဘောဇဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တည်း။ ဂဏဘောဇဉ်ကိုကား လေးပါးဝိဇ္ဇာ သည် မစားကောင်း၊ လေးပါးပြည့်လျှင်လည်း သံဃာသင်းခွဲ နိုင်အောင် သံဃာပြည့်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ဂဏဘောဇဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တိကဘောဇဉ်ကိုသာ “အကပ္ပိယနိမန္တန ဖြင့် ပင့်ဖိတ်သောအခါ စားကောင်း၏” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းကိုပင် “ပညပေဿာမိ” ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤသို့ တိကဘောဇဉ်ကို ခွင့်ပြုလိုက်ခြင်းအားဖြင့် ဂဏဘောဇဉ်ကို ထပ်၍ လေးနက်စေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗဘောဇနံ၏ နောက်၌ “တံပညပေဿာမိတံ” ဟု သံဝဏ္ဏေ တဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့်တွေ့ရ၏။ ရှေးနိဿယ၌ ဣတိသဒ္ဓါ မပါ၊ ပါဠိတော်၌လည်း တံသဒ္ဓါ မပါသောကြောင့် “တံ ပညပေဿာမိ”တိဟု ဣတိ မပါခြင်းက ကောင်းသည်၊ အနုဇာနိဿာမိဖြင့် “ပညပေဿာမိ” အရ “တားမြစ်ကြောင်းပညတ်တော်မဟုတ်” ဟု ပြသည်။ [တိကဘောဇနန္တိ တီဟိ သုဒ္ဓိတဗ္ဗံ ဘောဇနံ၊ တတော အမိကေဟိ ဧကတော ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဒ္ဓိတုံ နဝဋ္ဋနကံ ဂဏဘောဇနပဋိပက္ခံ ဘောဇနန္တိ အတ္ထော-ဝိမတိ။]

ကပ္ပံ။ ။အာယုကပ္ပန္တိ ဧကံ မဟာကပ္ပံ အသီတိဘာဝံ ကတွာ တတော ဧက ဘာဂမတ္တံ ကာလံ အန္တရကပ္ပယညိတံ ကာလံ၊ သာရတ္ထ၊ ကပ္ပန္တိ မဟာနိရယေ အာယုကပ္ပံ၊ တံ “အန္တရကပ္ပ” န္တိ ကေစိ၊ ကေစိပန “အသင်္ချေယျကပ္ပ”န္တိ-ဝိမတိ။

လံယတေဒက ကထာ

၃၄၄။ အထခေါ၊ ပေ၊ ဘိန္နိတွာတိ (ဧတ္ထ)-၌၊ (ဂူဠတ္ထံ-ကို) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)-ထုတ်၍ပြဦးအံ့၊ သော-ထိုဒေဝဒတ်သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ပါဠိတော်၌ လာသည့်အတိုင်း၊) သလာကံ-စာရေးတံကို၊ ဂါဟေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ တတ္ထေဝ- ထိုအရပ်၌ပင်၊ အာဂေဏိကံ-သီးခြားဖြစ်သော၊ ဥပေါသထံ-ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဂဟော-သွားပြီ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤသံယံ ဘိန္နိတွာဟူသော စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။ /

၃၄၅။ ပိဋိ မေ အာဂါလာယတိတိ-ကား၊ စိရနိသဇ္ဇာယ-ကြာမြင့်စွာ ထိုင်နေ ရခြင်းကြောင့်၊ ဝေဒနာဘိဘူတာ-ဝေဒနာသည် နှိပ်စက်အပ်သော၊ (ပိဋိ-ကျောက် ကုန်းသည်) ဗာမတိ-ရှင်ဒေဝဒတ်ကို နှိပ်စက်၏၊ ဝါ-ညောင်းညှာ၏၊ (အာဂါလာ ယတိတိ ဧတ္ထ အာတျူပသဂ္ဂေါ အဘိဘဝနတ္ထော၊ ဂိလေဓာတု ဗာနေတ္ထောတိ အာဟ ဝေဒနာဘိဘူတာ ဗာမတိတိ၊-ယောဇနာ) တမဟံ အာယမိဿာမိတိ- ကား၊ တံ-ထိုကျောက်ကုန်းကို၊ အဟံ-ငါသည်၊ ပဿာရေဿာမိ-ဆန့်တန်းအံ့၊ အာ ဒေသနာ၊ ပေ၊ နုသာသနီနာမ-နီ မည်သည်၊ တေ-သင်၏၊ မနော-စိတ်သည်၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့လည်း၊ (သည်လိုလည်း၊) (ဟောတိ) တေ-၏၊ မနော-သည်၊ တထာပိ- ထိုသို့လည်း၊ (ဟိုလိုလည်း၊) (ဟောတိ) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပရဿ-သူတစ်ပါး၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဇာနိတွာ-သိ၍၊ တဒနုရူပါ-ထို အာဒေသနာပါဠိဟာရိယအားလျော်သော၊ ဓမ္မဒေသနာ-တရားဒေသနာတည်း။

သံယံ ဘိန္နိတွာ၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ရဟန်းငါးရာကို ခေါ်သွားရုံဖြင့် “သံယံ ဘိန္နိ တွာ” ဟု မဆိုနိုင်သေး၊ ခေါ်သွားရုံတွင်မက ဓမ္မဝါဒီ-အဓမ္မဝါဒီ စာရေးတံကို ခွဲခြားယူစေပြီးလျှင် မဟာသိမ် တစ်ခုတည်း၌ပင် ကံပြုကြသော အခြားသံယာများမှ သီးခြားခွဲ၍ ဥပုသ်ပြုသော ကြောင့်၊ (ကံခွဲ၍ ပြုသောကြောင့်) “သံယံ ဘိန္နိတွာ” ဟု ဆိုသည်။

အာဒေသနာ၊ ပေ၊ အနုသာသနီ။ ။သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို “သင်၏စိတ်သည် သည်ပုံ သည်နည်း၊ ဟိုပုံ ဟိုနည်းဖြစ်နေ၏” ဟု ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော တန်ခိုးသည် အာဒေ သနာ ပါဠိဟာရိယမည်၏၊ အနုသာသနီ ပါဠိဟာရိယကား ရိုးရာတရားဟော၍ ဆုံးမခြင်းတည်း ထိုတွင် “ဧဝမ္ပိ၊ ပေ၊ ပရဿ စိတ္တံ ဇာနိတွာ” ဖြင့် အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယကိုပြ၏၊ တဒနုရူပါ ဓမ္မဒေသနာဖြင့် အနုသာသနီပါဠိဟာရိယကို ပြသည်။

ဝေဒနတ္ထ။ ။အာဒိဿတိ ဧတာယာတိ အာဒေသနာ-သူတစ်ပါးစိတ်ဖြစ်ပုံကို ညွှန်ပြကြောင်းတန်ခိုး၊ ပဋိပက္ခေ-ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူတို့ကို၊ ယရတိတိ (ပယ်ရှားတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ပဋိဟာရိယံ-ပဋိဟာရိယံယေဝ ပါဠိဟာရိယံ၊ အာဒေသနာစ+သာ+ပါဠိဟာရိ ယံဇာတိ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ၊ အနုသာသတိ ဧတာယာတိ အနုသာသနီ-ဆုံးမကြောင်း တရား၊ အနုသာသနီစ + သာ + ပါဠိဟာရိယံဇာတိ အနုသာသနီ ပါဠိဟာရိယံ၊ အရှင်သာရိ

၃၄၆။ မမာနကုပ္ပန္နိ-ကား၊ မမ-ငါ၏။ အနုကိရိယံ-အတုဖြစ်သော အမူအရာကို၊ ကုရုမာနော-ပြုသည်။ (“ဟုတ္တာ မရိဿတိ-သေရလတုံ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ကပဏောတိ-ကား၊ ဒုက္ခိတော-လွန်စွာဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်။ (“ဟုတ္တာ မရိဿတိ” ၌ စပ်)။ မဟာဝရာဟဿာတိ-ကား၊ မဟာနာဂဿ-ဆင်ပြောင်ကြီး၏။ (“အနုကြုပ္ပ-အတုဖြစ်သော အမူအရာကိုပြုသည်” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)။ မဟိ ဝိကုဗ္ဗတောတိ-ကား၊ ပထဝီ-မြေကို၊ ပဒါလေန္တဿ-ဖောက်ခွဲသော၊ ဘိသံ ယသမာနဿာတိ-ကား၊ ဘိသံ-ကြာစွယ်ကို၊ ခါဒန္တဿ-ခဲစားသော။ [ပါဠိတော်၌ “ယသံနဿ” ဟု ရှိ၏။ ယသဓာတ်၊ အာနပစ္စည်းဟု ကြို] နဒိသု ဇဂ္ဂတောတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဂူဠတ္ထံ-ကို) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ-အံ့) သော ဟတ္ထိနာဂေါ-ထိုဆင်ပြောင်ကြီးသည်။ သာယနသမယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ နဒိနာမကံ-နဒိအမည်ရှိသော၊ တံပေါက္ခရကိ-ထိုရေကန်သို့၊ သြဂါယောတွာ-သက်ဆင်း၍၊ ကီဠန္တော-ကုစားသည်။ (ဟုတ္တာ-၍)။

ပုတ္တရာ၏ ပါဠိဟာရိယသည် အာဒေသနာပါဠိဟာရိယနှင့် အနုသာသနီပါဠိဟာရိယတည်း။ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏ ပါဠိဟာရိယကား ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယနှင့် အနုသာသနီပါဠိဟာရိယတည်း။ (အကျယ်ကို သာရတ္ထဋီကာ၌ ရှုပါ။)

ပါဠိတော်။ ။ထုလ္လစွယ် ဒေသာပေဟိတိ ဣဒ္ဓိ ဘေဒပုရေက္ခာရဿ ဥပေါသထာဒိကရဏေ ထုလ္လစွယဿ ဥပေါသထက္ခန္ဓကာဒိသု ပဌမမေဝ ပညတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ၊ ဣတရဿ ဧတေသံ အာဒိကဒ္ဓိကတ္တာ အနာပတ္တိယေဝ သိယာ-ဝိမတိ။

စဉ်းစားဖွယ်။ ။ထိုဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းများသည် ထုလ္လစဉ်း အာပတ်သင့်လျက်ပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့၏ တရားတော်ကြောင့် သောတာပန်ဖြစ်ကြ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ ထုလ္လစဉ်းအာပတ်က သူတို့ကိုယ်တိုင် လွန်ကျူးလိုသောစိတ် စေတနာမရှိဘဲ သင့်ရသော အစိတ္တက အာပတ်ဖြစ်သောကြောင့် “အာပတ်ရှိလျက် သောတာပန်ဖြစ်နိုင်သည်” ဟု စဉ်းစားသင့်သည်။ အကယ်၍ လွန်ကျူးလိုသော စေတနာဖြင့် သင့်ရောက်အပ်သော သစိတ္တက အာပတ်ဖြစ်လျှင်ကား သောတာပန် မဖြစ်နိုင်ရာ။

မဟိဝိကြုပ္ပတော။ ။ပထဝီတိ ဣမိနာ မဟိဝိကြုပ္ပတောတိ ဧတ္ထ မဟိသဒ္ဓဿ ဧဝံ နာမကံ မဟာနဒိ (မဟိမြစ်ကို) ပဋိက္ခိပတိ၊ ပဒါလေန္တဿာတိ ဣမိနာ ကရောတုယာ ဝိကျပသဂ္ဂဝသေန ပဒါလနတ္ထံ ဒေသေတိ-ယောဇနာ၊ ဤသို့ မြေကြီးကို အစွယ်တို့ဖြင့် ဖောက်ခွဲ ထိုးပစ်ခြင်းသည် ဆင်တို့၏ ထုံးစံဖြစ်သတတ်၊ မဟိ ဝိကြုပ္ပတောတိ မဟိ ဒန္တေဟိ ဝိဝိခန္တဿ၊ ဣဒ္ဓဗ္ဗ ဟတ္ထိနံ ဆဘာဝဒဿနံ-ဝိမတိ။

နဒိသု ဇဂ္ဂတော။ ။“နဒိ” အရ မြစ်ကို ယူမည်စိုး၍ “နဒိနာမကံ ပေါက္ခရကိ” ဟု ဖွင့်သည်။ ဋီကာ၌ “နဒိတိစေတ္ထ မဟာသဓရာ-အဓိပ္ပေတော” ဟု ဖွင့်၏။ ဤ၌ “ကီဠန္တော သဗ္ဗရတ္ထိ ဝိတိနာမေသိ ဇာလိကံ ကရောတိ” ကား ဇဂ္ဂတော၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဟန်တူသည်။ ဤအလို “နဒိသု-နဒိမည်သော ချောင်းမြောင်းတို့၌၊ ဇဂ္ဂတော-ဖျော်ဖြူး၍နေသော” ဟု ဖေးသင့်မည်ထင်သည်။ ဝိမတိ၌ “ဇဂ္ဂတောတိ ယူထံ ပါလေန္တဿ” ဟု လည်းကောင်း၊ သာရတ္ထ၌

သဗ္ဗရတ္တိ-အလုံးစုံသော ညဉ့်ကို၊ ဝီတိနာမေသိ-လွန်စေပြီ၊ ဇာလိကံ-ဇာကွန်ယျက် ကဲ့သို့ လူးလာဖြတ်သန်းခြင်းကို၊ (ရှေးနိဿယ အတိုင်းအနက်၊) ကရောတိ-၏၊ တေန-ကြောင့်၊ နဒီသု ဇေတောတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ပြီ။

၃၄၇။ သုတာတိ-ကား၊ သောတာ-နားထောင်တတ်သည်၊ (ဟောတိ၊) အသန္တိ ဒွေိစ အက္ခာတိတိ-ကား၊ နိဿန္တေဟော-ယုံမှားခြင်း မရှိသည်၊ ဟုတ္တာ-၍၊ အနုသန္တိ ဝသေန-ရှေ့စကား နောက်စကားတို့၏ အဆက်အစပ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ယောဇေတွာ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍ ယှဉ်စေ၍၊ (အချို့စာအုပ်၌ “ယောဇေတွာ” တစ်ပုဒ်သာ ပါသည်၊) အက္ခာတိ-ပြောဆိုတတ်၏။

၃၅၀။ အပါယေ-အပါယ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ-ဖြစ်လတ်၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အာပါ ယိကော-အာပါယ်ကမည်၏၊ (နိဗ္ဗတ္တအနက်၌ ဣကပစ္စည်းသက်။) ဧဝံ-တူ၊ နေရယိကော-ငရဲ၌ဖြစ်လတ်သူ၊ (နိရယေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိတိ နေရယိကောဟု ပြုပါ-ဟူလို။) ကပ္ပံ-အဝီစီငရဲ၏ အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ ဌဿတိ-တည်လတ်၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ ကပ္ပ ဌော-ဌမည်၏၊ ဣဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ (သံဃာသင်းခွဲပြီးရာ ယခုအခါ၌) ဗုဒ္ဓ သဟဿေနာပိ-ဘုရား အထောင်သော်မှလည်း၊ (ပိသဒ္ဓါသမ္ဘာဝနာဇောတကာ) တိကိစ္ဆိတုံ-ကုစားခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ-မတတ်ကောင်းတော့၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အတေ ကိစ္ဆော-အတေကိစ္ဆမည်၏။

မာ ဇာတု ကောစိ လောကသိန္နိ-ကား၊ လောကသိ-သတ္တလောက၌၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ သတ္တော-သတ္တဝါသည်၊ ကဒါစိပိ-တစ်ရံတစ်ခါ၌လည်း၊ (ပါပိစ္ဆော-ယုတ်မာသော အလိုရှိသူသည်၊) မာ (ဥဒပဇ္ဇထ)-မဖြစ်ပါလင့်၊ ဥဒပဇ္ဇထာ တိ-ကား၊ (မာ) ဥပပဇ္ဇထ - မဖြစ်ပါလင့်၊ ဇလံဝါ ယသသာ အဋ္ဌာတိ-ကား၊ ယံသသာ-အခြေအရံအကျော်အစောအားဖြင့်၊ ဇလန္တော ဝိယ-တောက်ပသကဲ့သို့၊ ဌိတော-တည်ပြီ၊ ဒေဝဒတ္တောတိ မေ သုတန္တိ-ကား၊ ဒေဝဒတ္တော - ဒေဝဒတ်ကို၊

“ဇေတောတိ ဟတ္တိယုထံ ပါလေန္တဿ” ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်၏၊ ဋီကာတို့လက်ထက်တုန်းက ဤအဋ္ဌကထာဖွင့် ရှိဟန်မတူ၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဖွင့်မှ တစ်မျိုးဖွင့်ဟန်တူသည်၊ ဤဋီကာတို့ အလိုအားဖြင့် “ဇေတော-ဆင်အပေါင်းကို စောင့်ရှောက်နေသော” ဟု ပေးပါ။

ဥဒပဇ္ဇထ။ ။ဥပဗ္ဗ ပဒဓာတ်၊ အဇူတနိ အာဝိဘတ်၊ ယပစ္စည်း၊ ဓာတ်၏အစ၌ (အ) လာ၊ ယဝမဒနဖြင့် ဒလ၊ ဒျုတိ ဇပြု၊ ဒွေဓဘာ်လာ၊ ဣကာရာဂမော အသဗ္ဗဓာတုကမ္ပိ သုတ်ဖြင့် ဣလာ၊ အာ ဝိဘတ်ကို ထွပြု၍ “ဥဒပဇ္ဇထ” ဟု ဖြစ်သင့်သော်လည်း ဂါထာအရာ ဖြစ်၍ ဆန်းစောင့်ခြင်းအကျိုးငှာ ဣကို (အ) ပြု၊ တ တစ်လုံးကို ချေ၍ “ဥဒပဇ္ဇထ” ဟု ဖြစ်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌လည်း “ဥဒပဇ္ဇထ”ဟု ရှိပါစေ၊ “ဥပပဇ္ဇထ”ဟု မရှိပါစေနှင့်၊ ဤရုပ်ရိုးမျိုးကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ တျာဒိကဏ္ဍ၊ (၃၈)သုတ်၌ များစွာတွေ့နိုင်သည်။

ဤဒိသော-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ သုတမ္ဗိ-ကြားအပ်ဖူးသော စကားသည်လည်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တဒေဝ-ထိုစကားကိုပင်၊ ဂဟေတွာ-သူ၍၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ (ပဏ္ဍိတောတိ သမညာတော၊ ဘာဝိတတ္ထောတိ သမ္ပတော၊ ဇလံဝ ယသသာ အဋ္ဌာ၊ ဒေဝဒတ္ထောဟူသော စကားကို၊) (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ သော ပမာဒမနုစိဏ္ဍောတိ ဧတ္ထ-၌၊ ပမာဒံ-မေုလျော့ခြင်းကို၊ အနုစိနာတိ-အဖန်ဖန် စိတ်၏၊ ဝါ-တိုးပွားစေတတ်၏၊ ဣတိ-ကြောင့်၊ အနုစိဏ္ဍော-အနုစိဏ္ဍမည်၏။ (စိဓာတ်ဖြစ်လျှင် “အနုစိဏ္ဍော” မကောင်း၊ “အနုစိနော” ရှိမှ ကောင်း၏။) ပမာဒေါ-မေုလျော့ခြင်းကို၊ အပ္ပဟိနော-မပယ်အပ်သေး၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အနက်၊ အသဇ္ဇနန္တိ-ကား၊ ပါပကေန-ယုတ်မာသော၊ စိတ္တေန-စိတ်ဖြင့်၊ ပတွာ-ရောက်၍၊ ဝါ-တစ်နည်း၊ ဝိသောသေတွာ-ခြောက်သွေ့စေ၍၊ (“ဝိဟေဋ္ဌေတွာ-ညှဉ်းဆဲ၍” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ဋီကာ၌လည်း “ဝိဟေဋ္ဌေတွာ” ဟု ရှိသည်။) ဣတိအတ္ထော-နက်၊ ပန-ဆက်၊ အဝိစိနိရယံ ပတ္ထောတိ ဣဒံ-တ္ထောဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ အာသီသာယံ-မချွတ်ဖြစ်လတ်ဟူသော အနက်၌၊ အတိတဝစနံ-အတိတ်ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ ဘေသ္မာတိ-ကား၊ ဘယာနကော-ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော၊ ဝါ-ကြောက်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်၊ (“မဟာ-ကြီးကျယ်လှ၏” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) (အာသီသာယံတိ အဝသံ ဘာဝိအတ္ထသိဒ္ဓိယံ (မချွတ်ဖြစ်လတ်သော အကျိုး၏ ပြီးစီးခြင်း၌၊ သာ ဟိ ဣဓ အာသီသာတိ အမိပ္ပေတာ၊ န ပတ္တနာ၊ ဤဒိသေ အနာဂတတ္ထေ အတိတဝစနံ သဒ္ဒဝိဒ္ဓ ဣစ္ဆန္တိ-ဝိမတိ။)

ဥပါလိပဉ္စာကထာ

၃၅၁။ ဧကတော ဥပါဠိ ဧကောတိ-ကား၊ ဓမ္မဝါဒိပက္ခေ-ဓမ္မဝါဒီဘက်၌၊ ဧကော-တစ်ပါးသည်၊ (ဟောတိ၊) ဧကတော ဒွေတိ-ကား၊ အဓမ္မ ဝါဒိပက္ခေ-အဓမ္မဝါဒီဘက်၌၊ ဒွေ-၂ ပါးတို့သည်၊ (ဟောန္တိ၊) စတုတ္ထော အနုဿာဝေတီတိ-ကား၊ သံယံ-ကို၊ ဘိန္ဒုဿာမိ-ခွဲအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အဓမ္မဝါဒိ-အဓမ္မဝါဒိရဟန်းသည်၊ စတုတ္ထော-လေးပါးမြောက်သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ အနုဿာဝေတီ-စိတ်ကိုဆွဲဆောင်လျက် ကြားသိစေအံ့၊ အနုနယန္တော-စိတ်ကိုဆွဲဆောင်လျက်၊ သာဝေတိ-ကြားသိစေအံ့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြားသိစေသနည်း) တုမှာကံယေဝ-အရှင်ဘုရား

အနုဿာဝေတီ။ ။ အနုကို “အနုနယန္တော” ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို “အနုနယန” ဟူသည် သံယာသင်းခွဲထိုက်သော ရဟန်းတို့ကို မိမိတို့ဘက်သို့ပါအောင် ဆွဲဆောင်ခြင်းတည်း။ န တုမှာကံယေဝ စသည်ကား အနုနယနပြုပုံကိုပြသော စကားတည်း။ သာဝေတိ၌ ကြားစေ

တို့၏သာ၊ (အရှင်ဘုရားတို့မှာသာ၊) နရကဘယံ-နရက်ဘေးသည်၊ ဝါ-ငရဲဘေးသည်၊ န အတ္ထိ-ရှိသည်မဟုတ်ပါ၊ အမှာကမ္မိ-တပည့်တော်၏လည်း၊ (တပည့်တော်တို့မှာလည်း၊) န ရကဘယံ-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ အမှာကံ-တို့၏၊ (အတွက်၊) အဝိစိမဂ္ဂေါ-အဝိစိလမ်းကို၊ န ပိတိတော-ပိတ်အပ်ပြီ မဟုတ်ပါ၊ (အချို့စာ၌ “ဘိတော” ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း၊) မယံ-တို့သည်၊ အကုသလာ-အကုသိုလ်မှ၊ န ဘာယာမ-မကြောက်ကြကုန်သည်၊ န-မဟုတ်ပါ၊ ဟိ-မှန်၊ အယံ-ဤအယူသည်၊ အဓမ္မော-အဓမ္မသည်လည်းကောင်း၊ အဝိနယော-အဝိနယံသည်လည်းကောင်း၊ အသတ္ထုသာသနံဝါ-မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော်မဟုတ်သည်လည်းကောင်း၊ ယဒိ ဘဝေယျ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) မယံ-တို့သည်၊ န ဂဏှေယျာမ-ဤအယူကို မယူကုန်ရာ၊ ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ အဓမ္မံ-အဓမ္မကို၊ ဓမ္မောတိ-ဓမ္မဟူ၍၊ (“အနုဿာဝေတိ-စိတ်ကို ဆွဲဆောင်လျက် ကြားသိစေအံ့” ဟု ပြန်လှည့်၊) ဧဝံ-ဤသို့၊ အဋ္ဌာရသ-တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘေဒကရဝတ္ထုနိ-ဘေဒကရဝတ္ထုတို့ကို၊ ဟေဓေတိ-သိစေအံ့၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ပန-ဆက်၊ သလာကံ ဂါဟေတီတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အနုဿာဝေတွာ-စိတ်ကို ဆွဲဆောင်လျက် ကြားသိစေပြီး၍၊ ဣဒံ-ဤအယူကို၊ ဂဏှထ-ယူကြပါကုန်၊ ဣဒံ-ဤအယူကို၊ ရောစေထ-နှစ်သက်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တော-ပြောဆိုလျက်၊ သလာကံ-ကို၊ ဂါဟေတီ-၏။

ဧကတော၊ ပေ၊ ဗ္ဗေ ဟောန္တိတိ အာဒိသုပိန္နိ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-ပင်တည်း၊ ဧဝံ၊ ပေ၊ သံယဘေဒေါစာတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ (တစ်ဖက်၌ ၄ ပါး၊ အခြားတစ်ဖက်၌လည်း ၄ ပါး၊ နဝမမြောက် ပုဂ္ဂိုလ်က စာရေးတံကို မူစေသောအားဖြင့်၊) သံယရာဇိစေဝ-သံယာ၏ အရေးအကြောင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံယဘေဒေါစံ-သံယာ၏ကွဲပြားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ-၏၊ ပန-သို့သော်လည်း၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှလောက်အတိုင်း အရှည်ရှိသော စာရေးတံကို ယူစေခြင်းမျှဖြင့်၊ သံယော-သည်၊ ဘိန္နော-ကွဲပြီးသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်သေး။

ရုံသာမက “သိစေ၏”ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကိုပါ ယူစေလိုသောကြောင့် “ဟေဓေတိတိ အတ္ထော” ဟု ဖွင့်သည်။ (ဋီကာတို့၌ကား “အနုနယန္တောတိ အနုဇာနာပေန္တော (ခွင့်ပြုစေလျက်)” ဟုလည်းကောင်း၊ “ဘေဒဿ အနုရူပံဝါ ဟေဓေဓန္တော (ကွဲပြားခြင်းအား လျော်စွာသိလျက်)” ဟုလည်းကောင်း၊ “ယထာ ဘေဒေါ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဘိန္နိတဗ္ဗေ ဘိက္ခု ဝိညာပေန္တော” ဟုလည်းကောင်း၊ ဖွင့်သည်။)

န ပန ဧတ္တာဝတာ။ ။ပါဠိတော်၌ တစ်ဖက်လျှင် လေးပါးစီရှိ၍ ကိုးပါးမြောက် ရဟန်းက စာရေးတံကိုယူစေပြီးသောအခါ “သံယရာဇိစေဝ ဟောတိ သံယဘေဒေါစံ” ဟု မိန့်တော်မူပီသော်လည်း ထိုသို့ စာရေးတံယူစေရုံမျှဖြင့် သံယာ မကွဲသေး၊ ကံခွဲ၍ပြုမှ သံယာ

ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ဘိန္တတိတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ စောဒကဿ-စောဒက၏၊ ဤဒိသီ-ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ စောဒနာ-စောဒနာသည်၊) သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ကိဒိသီ-အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ စောဒနာ-သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာသနည်း၊) ဧဝံ-ဤသို့ ပကတတ္ထ၊ သမာနသံဝါသက၊ သမာနသီမာယံဌိတ ရဟန်းသာ သံဃာကိုခွဲနိုင်လတ်သော်၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ပကတတ္တော-ပကတတ်ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဣတိ (ဤဒိသီ-သော၊ စောဒနာ-သည်၊ သိယာ-၏၊) တာဝ-မဖြေမိရှေးဦးစွာ၊ (တံ-သင် စောဒကကို၊ ပုစ္ဆာမိ-မေးလိုသေး၏၊) ကထံ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ (ဒေဝဒတ္တော-သည်၊) န ပကတတ္တော-ပကတတ်မဖြစ်ပါသနည်း၊ (ဣတိ-သို့၊ တံ-ကို၊ ပုစ္ဆာမိ-၏၊) ရညော-မင်း၏၊ ဝါ-ကို၊ ယာတာပိတတ္တာ-သတ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရဟိရပျိုဒဿ-ခြေမတော်ဝယ် သွေးဖြစ်စေခြင်း၏၊ ဝါ-ကို၊ ကတတ္တာ-ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ န ပကတတ္တော-ပါ။ ဣတိ-ဤသို့ဖြေအံ့။

တတ္ထ-ထိုသင့်အဖြေ၌၊ ဝဒါမ-ငါတို့ ဆိုကုန်ဦးအံ့၊ (ရညော ယာတာပိတတ္တာ ရဟိရပျိုဒဿ ကတတ္တာဟူသော အကြောင်းပြ၌ ချေပချက်ကို ဆိုဦးအံ့-ဟူလို၊) တာဝ-ရဟိရပျိုဒဿ ရှေးဦးစွာ၊ အာဏတ္တိယာ-စေခိုင်းခြင်း၏၊ ဝိရဒ္ဒတ္တာ-ချွတ်ယွင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ရညော-မင်းကို၊ ယာတာပနံ-သတ်စေခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ တစ်နည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ (ဧဝဉ္စိမှ ဟိကိုယူသည်၊) ကုမာရ-မင်းသား၊ တေန-ဟိ-ငါတို့ကံတွန်း၏၊ တွံ-သင်သည်၊ ပိတရံ-ခမည်းတော်ကို၊ ဟန္တာ-သတ်၍၊ ရာဇာ-သည်၊ ဟောဟိ-ဖြစ်လော၊ အဟံ-ငါဆရာသည်၊ ဘဝဝန္တံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဟန္တာ-၍၊ ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ ဘဝိဿာမိ-ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ တံဿ-ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်၏၊ အာဏတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ၊) ကုမာရော ပန-သည်ကား၊ ရာဇာ-မင်းသည်၊ ဟုတ္တာ-ဖြစ်ပြီး၍၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ပိတရံ-ကို၊ မာရေသိ-သေစေပြီ၊ ဝါ-သတ်ပြီ၊ ဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ တာဝ-ရဟိရပျိုဒဿ ရှေးဦးစွာ၊ အာဏတ္တိယာ-၏၊ ဝိရဒ္ဒတ္တာ-ကြောင့်၊ ရညော-ကို၊ ယာတာပနံ-သည်၊ နတ္ထိ-။ [“ခိုင်းသည့်အတိုင်း မလုပ်သောကြောင့် တတိယပါရာဇိက မကျ” ဟူလို။]

ကွဲသောကြောင့် “န ပန ဧတ္ထဝတာ” စသည်ကို မိန့်သည်။ [န ပန ပေ၊ ဟောတိတိ (ဟူသော ဤစကားကို) သလာကဂ္ဂါဟပနမတ္ထေန သံဃဘေဒါနိဗ္ဗတ္တိတော (သံဃာသင်းခွဲခြင်း၏ မဖြစ်သေးခြင်းကြောင့်) ဝုတ္တံ၊ ဥပေါသထာဒိသံဃကမ္မေကတေ ဧဝ ဟိ သံဃော ဘိန္တော ဟောတိ၊ တတ္ထစ ဥပေါသထပဝါရဏာသု ဥတ္တိနိဋ္ဌာနေန၊ သေသကဓမ္မသု အပလောကနာဒိကမ္မပရိယောသာနေန သံဃဘေဒေါ သုမတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ဝိမတိ။]

ပန-ကား၊ ရူဟိရူပ္ပါဒေ-ကို၊ ကတမတ္တေယေဝ-ပြုအပ်ကာမျှသော်သာလျှင်၊ ရူဟိရူပ္ပါဒပစ္စယာ-ခြေမတော်ဝယ် သွေးကိုဖြစ်စေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အဘဗ္ဗတာ-အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို၊ န ဝုတ္တာ-မိန့်တော်မမူ အပ်သေး၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဝစနံ-စကားတော်ကို၊ ဝိနာယေဝ-ကြည့်၍သာလျှင်၊ တဿ-ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်၏၊ အဘဗ္ဗတံ-အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်သို့၊ အာရောပေတံစ-တက်ရောက်စေခြင်းငှာလည်း၊ ဝါ-တိုင်ခြင်းငှာလည်း၊ (န စ သက္ကာမ္ပ “စ” ကို ယူသည်။) နသက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ပန-ဆက်၊ ရူဟိရူပ္ပါဒကော-ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ နာသေတဗ္ဗောတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ သံယဘောဒတော-သံယာသင်းခွဲရာအခါမှ၊ ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ရူဟိရူပ္ပါဒကော-ရူဟိရူပ္ပါဒကကို၊ အနုပသမ္ပန္နော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်သေးသည်၊ (သမာနော-သော်)၊ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ ဥပသမ္ပန္နော-မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်၊ (သမာနော) နာသေတဗ္ဗော-ဖျက်ဆီးထိုက်၏။) တသ္မာ-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မင်းကို သတ်ဖို့ရန် စေခိုင်းခြင်း၏ခိုင်းတိုင်း မဟုတ်သည့်အတွက် ချွတ်ယွင်းသည်၏ အဖြစ်၊ ရူဟိရူပ္ပါဒကို ပြုအပ်ကာမျှ၌ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို ဟောတော်မမူ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ပကတတ္တေနေဝ-ပကတတ်သည်သာ၊ (ဟုတ္တာ-၍) တေန-ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်သည်၊ သံယော-ကို၊ ဘိန္နော-ခွဲအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝဒါမ-ငါတို့ ဆိုကုန်၏။)

အဘဗ္ဗတာ န ဝုတ္တာ။ ။အဘဗ္ဗတာ န ဝုတ္တာတိ “ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒေဝဒတ္တေန ပဌမံ အာနန္တရိယကမ္ပံ ဥပစိတန္တိ အာဒိနာ အာနန္တရိယတံ ဝဒတာ ဘဂဝတာ (လောဟိတုပ္ပါဒ ကမ္မကံတာတုန်းက မိန့်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်)၊ တဿအဘဗ္ဗတာသင်္ခါတာ ပါရာဇိကတာ န ပညတ္တာ (အဘဗ္ဗနှင့် ပါရာဇိကသည် သဘောတူဖြစ်သောကြောင့် ထိုအဘဗ္ဗ အဖြစ်ဟူသော ပါရာဇိကကို ထိုအချိန်တုန်း က ပညတ်တော်မမူအပ်သေး)၊ ဧတေန အာပတ္တိ ဝိယ အဘဗ္ဗတာပိ ပညတ္တိအနန္တရမေဝ ဟောတိ၊ (အဘဗ္ဗအဖြစ်လည်း အာပတ်ကဲ့သို့ ပညတ်တော်မူမှ ဖြစ်ရသောအဖြစ်တည်း၊ န တတော ပုရေတိ ဒဿေတိ (မပညတ်မီ မဖြစ်နိုင်ဟု ပြသည်)၊ ဣစ ပန (ဤသံယဘောဒသိက္ခာ ပုဒ်၌ကား)၊ အာဒိကမ္ပိတဿာပိ အနာပတ္တိယာ အဝုတ္တာတ္တာ ဒေဝဒတ္တာဒယောပိ န မုတ္တာတိ ဒဗ္ဗဗ္ဗ-ဝိမတိ။

ရူဟိရူပ္ပါဒကော ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ထိုသို့ဖြစ်လျှင် “ရူဟိရူပ္ပါဒကော ဘိက္ခဝေ ပေ၊ နာသေတဗ္ဗော” ဟု ဟောတော်မူသည်မဟုတ်ပါလော၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူလျှင် အရှင်ဒေဝဒတ် သည် ဘိက္ခုပင် မဟုတ်တော့ပြီ၊ မဟုတ်ပါလော ဟု စောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် “ရူဟိရူပ္ပါဒကော” စသည်မိန့်၊ သံယာသင်းခွဲပြီးနောက်မှ ပညတ်တော်မူသောကြောင့် သံယာသင်းခွဲချိန်တုန်းက အရှင်ဒေဝဒတ်သည် ပကတတ္တဘိက္ခုပင် ဖြစ်ပါသေးသည်-ဟူလို။

အမေဓံ ခမ္မောတိ ဒီပေန္တိတိ အာဒီသု-ဒီပေန္တိအစရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌာရသသု-
 တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘေဒကရဝတ္ထုသု-ဘေဒကရဝတ္ထုတို့တွင်၊ တာဝ-
 ဝိနယပရိယာယမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေန-ညွှန်ပြအပ်သော) သုတ္တန္တပရိယာယေန-
 သုတ္တန်ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ကုသလကမ္မပထာ-
 ကုသလကမ္မပထတရားတို့သည်၊ ဓမ္မော-ဓမ္မမည်၏၊ ဒသ-န့်သော၊ အကုသလ
 ကမ္မပထာ-အကုသလကမ္မပထတရားတို့သည်၊ အဓမ္မော-အဓမ္မမည်၏၊ တထာ-
 ထိုမှတစ်ပါး၊ သတိပဋ္ဌာနာ-သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်၊ စတ္တာရော-လေးပါးတို့တည်း၊
 သမ္ပပ္ပဓာနာ-သမ္ပပ္ပဓာန်တို့သည်၊ စတ္တာရော-တို့တည်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒါ-ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့သည်၊
 စတ္တာရော-တို့တည်း၊ ဣန္ဒြိယာနိ-ဣန္ဒြိယာတို့သည်၊ ပဉ္စ-ငါးပါးတို့တည်း၊ ဗလာနိ-
 ဗိုလ်တို့သည်၊ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ-ဗောဇ္ဈင်တို့သည်၊ သတ္တ-ခုနစ်ပါးတို့တည်း၊
 မဂ္ဂေါ-မဂ်သည်၊ အဋ္ဌဂီကော-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သတ္တတ္ထိသ-
 သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော၊ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ-ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်၊ ဓမ္မော
 နာမ-ဓမ္မမည်၏။

သတိပဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊ တယော-သုံးပါးတို့တည်း၊ သမ္ပပ္ပဓာနာ-တို့သည်၊
 တယော-တို့တည်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒါ-တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ ဣန္ဒြိယာနိ-တို့သည်၊
 ခံ-တို့တည်း၊ ဗလာနိ-တို့သည်၊ ဆ-တို့တည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-တို့သည်၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊
 မဂ္ဂေါ-သည်၊ နဝဂီကော-ကိုးပါးသော အင်္ဂါရှိ၏၊ ဣတိစ-ဤသို့လည်းဖြစ်သော၊
 (ဤကား ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးကို ဘုရားဟောတော်မူသည့်အတိုင်း
 မဟုတ်ဘဲ သတိပဋ္ဌာန် ၃ ပါး စသည်အားဖြင့် လျော့၍ဖြစ်စေ တိုး၍ဖြစ်စေ

တယော သတိပဋ္ဌာနာစသည်။

။တယော သတိပဋ္ဌာနာတိ အာဒီသု တယော

ဧဝ သတိပဋ္ဌာနာ၊ န တတော ပရန္တိ ဧကဿ သတိပဋ္ဌာနဿ ပဋိက္ခေပေါဝ ဣဓ အဓမ္မော၊
 န ပနတိဏ္ဏံ သတိပဋ္ဌာနတ္ထဝိဓာနံ၊ တဿ ဓမ္မတ္တာ၊ ဧဝံ သေသေသုပိ ဟာပန ကောဋ္ဌာသေသု၊
 ဝဗုနေသု ပန ဆဣန္ဒြိယာနိတိ အနိန္ဒြိယဿပိ ဧကဿ ဣန္ဒြိယတ္ထဝိဓာနမေဝ အဓမ္မော၊
 ဧဝံ သေသေသုပိ၊ န ကေဝလဉ္စ ဧတေဝ စတ္တာရော ခန္ဓာ တေရသယတနာနီတိ အာဒီနာ
 ယတ္ထကတ္ထဝိ ပိပရိတတော ပကာသနံ သဠံ အဓမ္မော၊ ယာထာဝတော ပကာသနဉ္စ သဠံ
 ဓမ္မောတိ ဒဋ္ဌဠံ။

ပကာသနန္တိ စေတ္ထ တထာ ဝုထာ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ အရူပက္ခန္ဓာဝ
 အဓိပ္ပေတာ၊ ဧဝ မေတ္ထ ဒသသု ကုသလ ကမ္မပထာဒီသု အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန သရူပတော ဓမ္မေသု
 အကုသလကမ္မပထာဒီသု သာဝဇ္ဇဋ္ဌေန သရူပတော အဓမ္မေသုစ တဒညေသုစ အဗျာ
 ကတေသု ယဿကဿစိ ကောဋ္ဌာသဿ ဘဂဝတာ ပညတ္တက္ကမေဒေနပ ကာသနံ ဓမ္မောတိစ၊
 ပိပရိတတော ပကာသနံ အဓမ္မောတိ စ ဒဿိတန္တိ ဒဋ္ဌဠံ၊ ကာမဉ္စေတ္ထ ပိနယာဒယောပိ
 ယထာဘူတတော အယထာဘူတတော စ ပကာသနဝသေန ဓမ္မာဓမ္မေသုဧဝ ပဝိသန္တိ၊
 ပိနယာဒီနာမေန ပန ပိသေသေတွာ ပိသုံ ဂဟိတတ္တာ တဒဝသေမေဝ ဓမ္မာဓမ္မကောဋ္ဌာသေ
 ပဝိသတိတိ ဒဋ္ဌဠံ-(ပိမတိ)။

ပြောဆိုအပ်သောကြောင့် “အဓမ္မ” ဟု ခေါ်ရ၏။ ဥပါဒါနာ-ဥပါဒါန်တို့သည်၊ စတ္တာရော-လေးပါးတို့တည်း၊ နိဝရဏာ-တို့သည်၊ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ အနုသယာ-တို့သည်၊ သတ္တ-တို့တည်း၊ မိစ္ဆတ္တာ-မိစ္ဆတ္တာတရားတို့သည်၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးတို့တည်း၊ ဣတိ စ-ဤသို့လည်းဖြစ်သော၊ အယံ-ဤတရားအပေါင်းသည်၊ အဓမ္မော-အဓမ္မမည်၏။

တတ္ထ-ထိုအဓမ္မအစုတို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဧကံ-တစ်မျိုးသော၊ အဓမ္မကောဋ္ဌာသံ-အဓမ္မအစုကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဣမံ အဓမ္မ-ဤအဓမ္မကို၊ ဓမ္မောတိ-ဓမ္မဟူ၍၊ ကရိဿာမ-ပြုကြကုန်အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြုလသော်၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ အာစရိယကုလံ-ဆရာ၏ အမျိုးသည်၊ နိယျာနိကံ-ဆန့်ကျင်ဘက်မှ ထွက်မြောက်နိုင်သည်၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံးသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတံ့၊ မယဉ္စ-ငါတို့သည်လည်း၊ လောကေ-လောက၌၊ ပါကဋ္ဌာ-ထင်ရှားကုန်သည်၊ ဘဝိဿာမ-ဖြစ်ကြကုန်လတံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တံ အဓမ္မံ-ထို အဓမ္မကို၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကထယန္တာ-ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဓမ္မ-အဓမ္မကို၊ ဓမ္မောတိ-ဓမ္မဟူ၍၊ ဒီပေန္တိ နာမ-ပြုသူတို့မည်၏၊ တထေဝ-ထို့အတူပင်၊ (တထေဝါတိ ဣမိနာ ဧဝံ အမှာကံ အာစရိယကုလန္တိ အာဒိနာ ဝုတ္တမတ္ထံ အာကမ္မတိ-ဝိမတိ)၊ ဓမ္မကောဋ္ဌာသေသုစ-ဓမ္မအစုတို့တွင်လည်း၊ ဧကံ-တစ်မျိုးသော ဓမ္မအစုကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓမ္မော-အဓမ္မတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကထယန္တာ-ပြောဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (အချို့စာ၌ ကထေန္တာဟု ရှိ၏၊ ရှေ့၌ ကထယန္တာဟု ရှိခဲ့သည်။) ဓမ္မံ-ကို၊ အဓမ္မောတိ-ဟူ၍၊ ဒီပေန္တိနာမ-ပြုသူတို့မည်၏။

ပန-ကား၊ (သုတ္တန္တပရိယာယမှ တစ်ပါး ဝိနယပရိယာယကား၊) ဝိနယပရိယာယေန-ဝိနည်းဒေသနာတော် နည်းအားဖြင့်၊ ဘူတေန-ဟုတ်မှန်သော၊ ဝတ္ထုနာ-ဝတ္ထုဖြင့်၊ စောဒေတွာ-စောဒနာပြီး၍၊ သာရေတွာ-အပြစ်ကိုအမှတ်ရစေပြီး၍၊ ယံထာပဋိညာယ - အကြင်ကြင်စုဒိတက၏ ဝန်ခံခြင်းအားဖြင့်၊ ကာတပ္ပံ-

ဣမံ အဓမ္မံ ၊ပေ၊ ကာရိဿာမ။ ။ဣမံ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ကရိဿာမာတိ အာဒိ ဓမ္မဉ္စ အဓမ္မဉ္စ ယာထာဝတော ဥ တွာဝ ပါပိစ္ဆံ နိဿာယ ဝိပရိတတော ပကာသေန္တဿေဝ သံယဘေဒေါ ဟောတိ၊ န ပန တထာသညာယ (ထို အဓမ္မကို ဓမ္မဟူသောအမှတ် သညာဖြင့်) ပကာသေန္တဿာတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ ဧသ နယော အဝိနယံ ဝိနယောတိ ဒီပေန္တိတိ အာဒိသုပိ-ဝိမတိ။

အာစရိယကုလံ နိယျာနိကံ။ ။သပါဠိဟိရံ (ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သည်) အပ္ပဋိဟတံ (သူတစ်ပါးတို့ မပိတ်ပင်အပ် မတားဆီးအပ်သည်) ဟုတွာ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော-(သာရတ္ထ)၊ နိယျာနိကန္တိ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ အတ္ထော-(ဝိမတိ)၊ ဤသို့ ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြသောကြောင့် အာစရိယကုလံနှင့် နိယျာနိကံသည် အရတူ၏၊ ထို့ကြောင့် အာစရိယကုလံ၏ နောက်၌ “နိဿာယ” ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသည်ကို စဉ်းစားပါ။

ပြုထိုက်သော၊ ကမ္မ-ကံသည်၊ ဓမ္မောနာမ-မည်၏။ အဘူတေန-မဟုတ်မမှန်သော၊ ဝတ္ထု နာ-ဖြင့်၊ အစောဒေတွာ-မစောဒနာမူ၍၊ အသာရေတွာ-အပြစ်ကို အမှတ်မရ စေမူ၍၊ အပဋိညာယ-ဝန်မခံခြင်းဖြင့်၊ ကာတဗ္ဗ-သော၊ ကမ္မ-သည်၊ အဓမ္မောနာမ-မည်၏။ [ကာတဗ္ဗ ကမ္မ ဓမ္မောနာမာတိ ယထာဓမ္မံ ကရဏတော ဓမ္မောနာမ၊ ဣတရံ ဝုတ္တဝိပရိယယတော အဓမ္မောနာမ-သာရတ္ထ။]

(ဓမ္မ အဓမ္မကို ပြပြီး၍ ဝိနယ အဝိနယကို ပြလိုသောကြောင့် “သုတ္တန္တပရိယာယေန” စသည်မိန့်။) သုတ္တန္တပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ရာဂဝိနယော-ရာဂကိုပယ်ဖျောက်ကြောင်းတရားလည်းကောင်း၊ ဒေါသဝိနယော-လည်းကောင်း၊ မောဟဝိနယော-လည်းကောင်း၊ သံဝရော-စောင့်စည်းကြောင်းတရားလည်းကောင်း၊ ပဟာနံ-ပယ်ကြောင်းတရားလည်းကောင်း၊ ပဋိသင်္ခါ-အသင့်အားဖြင့် ရှုဆင်ခြင်တတ်သော ပညာလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အယံ-ဤတရားအပေါင်းသည်၊ ဝိနယောနာမ-ဝိနယမည်၏။ ရာဂါဒိနံ-ရာဂအစရှိသည်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ အဝိနယော-မပယ်ဖျောက်ကြောင်း တရားလည်းကောင်း၊ အသံဝရော-မစောင့်စည်းကြောင်းတရားလည်းကောင်း၊ အပဟာနံ-မပယ်ကြောင်းတရားလည်းကောင်း၊ အပဋိသင်္ခါ-အသင့်အားဖြင့် မရှုမဆင်ခြင်တတ်သော မောဟလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အယံ-ဤတရားအပေါင်းသည်၊ အဝိနယောနာမ-မည်၏။ ဝိနယပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ-ဝတ္ထု၏ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း၊ ဥတ္တိသမ္ပတ္တိ-ဥတိ၏ပြည့်စုံခြင်း လည်းကောင်း၊ အနုဿာဝနသမ္ပတ္တိ-ကမ္မဝါစာ၏ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း၊ သီမာသမ္ပတ္တိ-သိမ်၏ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း၊ ပရိသာသမ္ပတ္တိ-ပရိသတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အယံ-ဤပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဝိနယောနာမ-မည်၏။ ဝတ္ထုဝိပတ္တိ-ဝတ္ထု၏ပျက်စီးခြင်းလည်းကောင်း ၊ မေ၊ ပရိသာဝိပတ္တိ - ပရိသတ်၏ပျက်စီးခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ အယံ-ဤပျက်စီးခြင်းသည်၊ အဝိနယောနာမ-မည်၏။

[တထာဂတ ဘာသိတလပိတကံ ပြလို၍ သုတ္တန္တပရိယာယေန စသည်မိန့်။] သုတ္တန္တပရိယာယေန-ဖြင့်၊ သတိပဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊ စတ္တာရော-တို့တည်း ၊ ပေ၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ အဋ္ဌဂီကော - ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိ၏။ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤစကား

ရာဂဝိနယောစသည်။ ။ရာဂဝိနယော ၊ပေ၊ အယံဝိနယောနာမာတိ ရာဂါဒိနံ

ဝိနယနတော သံဝရဏတော ပလဟနတော ပဋိသင်္ခါနတောစ ဝိနယောနာမ၊ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဣတရော အဝိနယော၊ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ အာဒိဝသေန သဗ္ဗေသံ ဝိနယကမ္မာနံ အကပ္ပံတာတိ အာဟ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ ၊ပေ၊ အယံ ဝိနယောနာမာတိ၊ တပ္ပဋိပက္ခတော အဝိနယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေနာဟ ဝတ္ထုဝိပတ္တိတိ အာဒိ၊ သာရတ္ထ၊ သံဝရော ပဟာနံ ပဋိသင်္ခါတိ (ဟူသောပါဠိဖြင့်) သံဝရ ဝိနယော ပဟာန ဝိနယော ပဋိသင်္ခါဝိနယောစ ဝုတ္တော၊ တေနာဟ “အယံ ဝိနယော” တိ-ဝိမတိ။

တော်ကို၊ (“စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ” စသော စကားတော်ကို) တထာဂတေန-
 မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ လပိတံ-ရွတ်တော်မူအပ်ပြီ၊
 သတိပဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ သမ္ပပ္ပဓာနာ-တို့သည်၊ တယော-တို့
 တည်း၊ ဣဒ္ဓိပါဒါ-တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ ဣန္ဒြိယာနိ-တို့သည်၊ ဆ-တို့တည်း၊
 ဗလာနိ-တို့သည်၊ ဆ-တို့တည်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ-တို့သည်၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊
 နဝင်္ဂီကော-ကိုးပါးသော အင်္ဂါရှိ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤစကားတော်ဟူ၍၊ (“တယော
 သတိပဋ္ဌာနာ” စသော စကားတော်ကို) တထာဂတေန-သည်၊ အဘာသိတံ-ဟော
 တော်မမူအပ်၊ အလပိတံ-ရွတ်တော်မမူအပ်၊ ဝိနယပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ပါရာဇိကာ-
 ပါရာဇိကတို့သည်၊ စတ္တာရော-လေးပါးတို့တည်း၊ သံဃာဒိသေသာ-တို့သည်၊ တေ
 ရသ-တို့တည်း၊ အနိယတာ-တို့သည်၊ ဒေဒ္ဒ-တို့တည်း၊ နိဿဂ္ဂိယာ-နိဿဂ္ဂိယမည်
 ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ-တို့သည်၊ တိသ-သုံးဆယ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤစကား
 တော်ကို၊ (“စတ္တာရော ပါရာဇိကာ” စသော စကားတော်ကို) တထာဂတေန-သည်၊
 ဘာသိတံ-ပြီ၊ လပိတံ-ပြီ၊ ပါရာဇိကာ-တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ နိဿဂ္ဂိယာ-
 ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ-တို့သည်၊ ဧကတ္တိသ-သုံးဆယ့်တစ်ပါးတည်း၊ ဣတိ-သို့၊
 ဣဒံ-ဤစကားတော်ကို၊ တထာဂတေန-သည်၊ အဘာသိတံ-ဟောတော်မမူအပ်၊
 အလပိတံ-ရွတ်တော်မမူအပ်။

(အာစိဏ္ဏ အနာစိဏ္ဏကို ပြလို၍ သုတ္တန္တပရိယာယေန စသည်မိန့်။) သုတ္တန္တ
 ပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ဒေဝသိကံ-နေ့တိုင်း၊ ဖလသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနံ-ဖလသမာပတ်
 ကို ဝင်စားတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ (အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဝင်စားတော်မူခြင်း၊)
 မဟာကရုဏာသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ-မဟာကရုဏာသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူ
 ခြင်းလည်းကောင်း၊ (ကရုဏာ၏ အာရုံဖြစ်သော သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍
 လောကီဈာန်သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူခြင်း၊) ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ-ဗုဒ္ဓစက္ခုတော်ဖြင့်၊
 (ဣန္ဒြိယပရော ပရိယတ္တိဉာဏ်၊ အာသယာနုသယဉာဏ်သည် အခြားရဟန္တာတို့၌
 မရှိ၊ ဘုရားရှင်၌သာ ရှိတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဉာဏ် ၂ ပါးကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဟု ခေါ်
 သည်။) လောကဝေါလောကနံ-သတ္တလောကကို ကြည့်တော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊
 အဋ္ဌပ္ပတ္တိဝံသေန-ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြောင်းနှင့်စပ်သဖြင့်၊ သုတ္တန္တဒေသနာ-
 သုတ္တန်တရားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဇာတကကထာ-ဇာတ်
 တော်ကို ဟောတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသည်၊
 အာစိဏ္ဏ-ဘုရားရှင်တို့ လေ့ကျက်အပ်သော အကျင့်တော်တည်း၊ ဒေဝသိကံ-နေ့
 တိုင်း၊ န ဖလသမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနံ-ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မမူခြင်းလည်း
 ကောင်း၊ ပေ၊ နဇာတကကထာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသည်၊
 အနာစိဏ္ဏ-ဘုရားရှင်တို့ လေ့ကျက်တော်မူအပ်သော အကျင့်မဟုတ်။

- ဝိနယပရိယာယေန-ဖြင့်/နိမန္တိတဿ-ပင့်အပ်သော မြတ်စွာဘုရား၏၊ (ဝါဆို ဖြိုရန် ပင့်အပ်သောမြတ်စွာဘုရား၏၊ အပက္ကမနံ၌ စပ်၊) ဝဿာဝါသံ-မိုးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူရာ အရပ်၌၊ [ဝသဓာတ်က ကံကို မဟောသောကြောင့် အာဓာရ ပေးသည်၊ ရှေးက “မိုးလပတ်လုံး နေထိုင်ခြင်းကို” ဟု ပေးကြ၏။] ဝသိတွာ-သီတင်း သုံးတော်မူပြီး၍၊ အပလောကေတွာ-ပင့်သူကိုပန်ပြောပြီး၍၊ (ပန်ပြောပြီးမှ) စာရိယ ပက္ကမနံ-လှည့်လည်ထိုက်သော အရပ်သို့ ဖဲကြွတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ ပဝါ ရေတွာ-ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊ (“ပဝါရဏာကို ကိုယ်တော်တိုင် ပြုသည် မဟုတ်၊ ပဝါရဏာပြုချိန် လွန်ပြီး၍” ဟု ဆိုလိုသည်) စာရိယပက္ကမနံ-လည်းကောင်း၊ အာ ဂန္တုကေဟိ-အာဂန္တုကရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ပဋိသန္တာရကရဏံ-ပဋိသန္တာရကို ပြုတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊ (ကစို့ ဘိက္ခဝေ ခမနိယံစသည်ဖြင့် ပဋိသန္တာရကို စ၍ပြုတော်မူခြင်းလည်းကောင်း၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသည်၊ အာစိဏ္ဏံ- အလေ့အကျက်တော်တည်း၊ တဿေဝ အာစိဏ္ဏဿ-ထို အလေ့အကျက်တော်ကို ပင်၊ အကရဏံ-ပြုတော်မမူခြင်းသည်၊ အနာစိဏ္ဏံနာမ-အနာစိဏ္ဏမည်၏။

(ပညတ္တ အပညတ္တကို ပြလို၍ သုတ္တန္တပရိယာယေန စသည်မိန့်။) သုတ္တန္တ ပရိယာယေန-ဖြင့်၊ သတိပဋ္ဌာနာ-တို့သည်၊ စတ္တာရော-တို့တည်း၊ ပေ၊ မဂ္ဂေါ-မဂ် သည်၊ အဋ္ဌဂီကော-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသော တရားတော်သည်၊ ပညတ္တံ နာမ-ပညတ်တော်မူအပ်သော တရားတော်မည်၏၊ သတိပဋ္ဌာနာ-သည်၊ တယော- တို့တည်း၊ ပေ၊ မဂ္ဂေါ-သည်၊ နဝဂီကော-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသော တရားသည်၊ အပညတ္တံနာမ-ပညတ်တော်မမူအပ်သော တရားမည်၏၊ ဝိနယ ပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ပါရာဇိကာ-တို့သည်၊ စတ္တာရော-တို့တည်း၊ ပေ၊ နိဿဂ္ဂိယာ- ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ-တို့သည်၊ တိသ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံသော ဝိနည်းသည်၊ ပညတ္တံနာမ-ပညတ်တော်မူအပ်သော ဝိနည်းမည်၏၊ ပါရာဇိကာ- တို့သည်၊ တယော-တို့တည်း၊ ပေ၊ နိဿဂ္ဂိယာ-နိဿဂ္ဂိယမည်ကုန်သော၊ ပါစိတ္တိယာ- ပါစိတ်တို့သည်၊ ဧကတ္တိသ-သုံးဆယ့်တစ်ပါးတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဣဒံ-ဤအလုံးစုံ သော ဝိနည်းသည်၊ အပညတ္တံနာမ-ပညတ်တော် မမူအပ်သော ဝိနည်းမည်၏။

ပညတ္တ၊ အပညတ္တ စသည်။ ။ပညတ္တံ အပညတ္တန္တိ ဒုက္ခဘာသိတံ အဘာသိတန္တိ ဒုက္ခကေန အတ္တတော သမာနမေဝ-ပညတ္တံ အပညတ္တံဒုက္ခံသည် ဘာသိတံ အဘာသိတံဒုက္ခံနှင့် အနက်မိပ္ပာယ်အားဖြင့် တူသည်သာ၊ တထာ ဒုဋ္ဌုလ္လံ ဒုက္ခံ ဂရုကဒုက္ခကေန တေနေဝ တေသံ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ပေ၊ ဣဒံ အပညတ္တံနာမာ” တိ အာဒိနာ သဒိသနိဋ္ဌေသော ကတော- ဝိမတိ။

[အနာပတ္တိအာပတ္တိစသည်ကို ပြလို၍ အနာပတ္တိ အဇနန္တဿစသည်မိန့်။] အဇနန္တဿ-မသိသော ရဟန်း၏၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ (ဟောတိ) အထေ ယျစိတ္တဿ-ထေယျစိတ်မရှိသော ရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ) န မရဏာဓိပ္ပာ ယဿ-မရဏာဓိပ္ပာယရှိသူ မဟုတ်သော ရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ) အနုလ္လ ပနာဓိပ္ပာယဿ-ဥလ္လပနာဓိပ္ပာယရှိသူမဟုတ်သောရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ) န မောစနာဓိပ္ပာယဿ-မောစနာဓိပ္ပာယရှိသူ မဟုတ်သောရဟန်း၏၊ (အနာပတ္တိ ဟောတိ) ဣတိ-ဤသို့၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ် သော၊ အနာပတ္တိ-အနာပတ်သည်၊ အနာပတ္တိနာမ-အနာပတ္တိမည်၏၊ ဇနန္တဿ- သိသော ရဟန်း၏၊ (အာပတ္တိ ဟောတိ) ထေယျစိတ္တဿ-ထေယျစိတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ (အာပတ္တိ ဟောတိ) ဣတိ အာဒိနာ-ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ အာပတ္တိ-သည်၊ အာပတ္တိနာမ-မည်၏၊ ပဉ္စ-ငါးပါး ကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-အောက်အာပတ်အစုတို့သည်၊ လဟုကာပတ္တိနာမ- လဟုကာအာပတ်မည်၏၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-ပါရာဇိက သံယာဒိ သေသ်ဟူသော အာပတ်အစုတို့သည်၊ ဂရုကာပတ္တိနာမ-ဂရုကာအာပတ်မည်၏၊ ဆ-ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-အောက်အာပတ်အစုတို့သည်၊ သာဝ သေသာပတ္တိနာမ-သာဝသေသအာပတ်မည်၏၊ ဧကော-၁ ပါးသော၊ ပါရာဇိကာ ပတ္တိက္ခန္ဓာ-ပါရာဇိကာအာပတ်အစုသည်၊ အနဝသေသာပတ္တိနာမ-အနဝသေသ အာပတ်မည်၏၊ ဒွေ-၂ ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-ပါရာဇိက သံယာဒိသေသ် အာပတ်အစုတို့သည်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိနာမ-ဒုဋ္ဌုလ္လာအာပတ်မည်၏၊ ပဉ္စ-ကုန် သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ-တို့သည်၊ အဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိနာမ-အဒုဋ္ဌုလ္လာအာပတ်မည်၏။

ပန-ဆက်၊ ဧတ္ထ-ဤဓမ္မ အဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ (အဓမ္မ ဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိအရ ဖွင့်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဓမ္မ အဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိ စသည်ကို စွဲရသည်) ပုရိမနယေန-ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊ (အဓမ္မ ဓမ္မောတိ ဒီပေန္တိတုန်းက ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော) ဓမ္မ-ဓမ္မကို၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓမ္မော-အဓမ္မတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကထယန္တာ-

သာဝသေသ၊ အနဝသေသ။ ။သာဝသေသာပတ္တိန္တိ အဝသေသသီလေဟိ (အကြွင်းအကျန် သီလတို့နှင့်) သဟိတာပတ္တိ၊ နတ္ထိ ဧတိသံ အာပန္နာ ယံ သီလာဝသေသာတိ အနဝသေသာပတ္တိ၊ (ဝိမတိ) ဤဝိမတိအလို “သာဝသေသာပတ္တိ-သီလအကြွင်းအကျန်ရှိသော အာပတ်” ဟု ပေးပါ၊ ယာသံ အာပန္နဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ သာဝသေသာ၊ တာ အာပတ္တိယော သာဝ သေသာ၊-(သာရတ္ထ) ဤ သာရတ္ထအလို “သာဝသေသာ ပတ္တိ-ရဟန်းအဖြစ်ဟူသော အကြွင်းအကျန်ရှိသော အာပတ်” ဟု ပေးပါ၊ “သံယာဒိသေသ် စသော အောက်အာပတ် သင့်သော်လည်း ရဟန်းအဖြစ် ကျန်သေး၏” ဟူလို။

ပြောဆိုသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဓမ္မ-ဓမ္မကို၊ အဓမ္မောတိ-အဓမ္မဟူ၍၊ ဒီပေန္တိနာမ-
 ပြသူတို့မည်၏။ အဝိနယံ-ဝိနည်းမဟုတ်သည်ကို၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဝိနယော-
 ဝိနည်းတည်း၊ (ဣတိ ကထယန္တာ အဝိနယံ ဝိနယောတိ ဒီပေန္တိနာမ)၊ ပေ၊ အဒုဋ္ဌ
 လ္လာပတ္တိ-အဒုဋ္ဌလ္လာအာပတ်ကို၊ အယံ-ကား၊ ဒုဋ္ဌလ္လာပတ္တိ-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ကထ
 ယန္တာ-တို့သည်၊ အဒုဋ္ဌလ္လာပတ္တိ-ကို၊ ဒုဋ္ဌလ္လာပတ္တိတိ-ဟူ၍၊ ဒီပေန္တိနာမ-မည်၏။
 ဧဝံ-တူ၊ အဓမ္မ-ကို၊ ဓမ္မော-တည်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊
 အဒုဋ္ဌလ္လာပတ္တိ-ကို၊ ဒုဋ္ဌလ္လာပတ္တိ-တည်း၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဒီပေတ္တာ-
 ပြပြီး၍၊ ပက္ခံ-အသင်းအပင်းကို၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ စတုန္ဒ-လေးမျိုးကုန်သော၊ သံဃ
 ကမ္မာနံ-သံဃကံတို့တွင်၊ အညတရံ-၁ မျိုးမျိုးသော၊ သံဃကမ္မံ-ကို၊ ဧကသီမာယံ-
 တစ်သိမ်ထည်း၌၊ ဝိသု-သီးခြား၊ ကရောန္တေဟိ-ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊
 သံယော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘိန္နောနုဿ-ခွဲအပ်သည် မည်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တေန-
 ထို့ကြောင့်၊ တေ ဣမေဟိ အဋ္ဌရသဟိ ဝတ္ထုဟိ အပကဿန္တိ တိအာဒိ-အစရှိသော
 စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။

တတ္ထ-ထို တေ ဣမေဟိ အစရှိသောစကား၌၊ အပကဿန္တိတိ-ကား၊ ပရိသံ-
 ပရိသတ်ကို၊ အာကမ္ပန္တိ-ဆွဲငင်ကြကုန်၏။ ဝိဇ္ဇေန္တိ-ဖြေရှင်းမှုကို ပြုကြကုန်၏။
 ဧကမန္တံ-တစ်ခုသော အစွန်၌၊ ဥဿာရေန္တိ စ-ရွှေ့လည်း ရွှေ့စေကြကုန်၏။ အဝ
 ပကာသန္တိတိ-ကား၊ အတိဝိယ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပကာသေန္တိ-ထင်ရှားပြကြ
 ကုန်၏။ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလတ်သော်၊ ဝိသံသဋ္ဌာဝ-သံဃာ
 အချင်းချင်း မရောနှောကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဤသို့ သံဃာ
 အချင်းချင်း မရောနှောလောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရောန္တိ-
 ပြုကြကုန်၏။

အာကမ္ပန္တိစသည်။

။ကသဓာတ်သည် အာကမ္ပနအနက်ကို ဟောသောကြောင့်
 အပကဿန္တိကို “အာကမ္ပန္တိ” ဟု ဖွင့်သည်။ ဝိဇ္ဇေန္တိ စသည်ကား အဓိပ္ပါယ်ထွတ်တည်း၊ ဝိဇ္ဇေန္တိ
 ကို “ဝိဇ္ဇေ ကရောန္တိ” ဟု ယောဇနာဖွင့်၏။ ဝိဇ္ဇေဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်၏ အနက်၌
 ဣ ပစ္စည်းသက်သော နာမဓာတ်ဟု ကြိဟန်တူသည်။ “သံဃာခွဲ၍ ပုပုသ်ပြုသောအခါ တစ်ဖက်
 နှင့် တစ်ဖက် မရောယှက်အောင် ဖြေရှင်းမှုကို ပြုကြသည်” ဟူလို၊ မိမိဘက်၌ပါသော ရဟန်း
 များကို မူလသံဃာများမှ အခြားတစ်နေရာသို့ ရွှေ့စေခြင်းကို “ဧကမန္တံ ဥဿာရေန္တိ” ဟု ဆို
 သည်။ ဥဿရေန္တိ၌ ပုပုဗ္ဗသရဓာတ် ဂတိအနက်ဟော၊ ဧပပစ္စည်းတည်း၊ မိမိဘက်ပါသော
 သံဃာများကို သိမ်အတွင်းဝယ် သင့်တော်သော ၁. နေရာ၌ ရွှေ့စေကြသည်-ဟူလို၊ အချို့
 စာအုပ်များ၌ “ဥဿာဒေန္တိ” ဟု သဒဓာတ်ဖြင့် ရှိ၏။ သဒဓာတ်လည်း ဂတိအနက်ကို ဟောနိုင်
 ၏။ “တစ်နေရာ၌ စုဝေးစေကြကုန်၏” ဟု ပေး။

အာဝေနိန္ဒိကာ၊ ဝိသု-သီးခြား၊ (“ဥပေါသထံ ကရောန္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ဧတ္တာဝတာ၊ ပေ၊ ဟောတီတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အဋ္ဌာရသသု-ကုန်သော၊ ဘေဒကရဝတ္ထုသု-တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဧကမ္ပိ-၁ ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုကို၊ ဒီပေတွာ-ပြုပြီး၍၊ .တေန .တေန ကာရဏေန-ထိုထိုအကြောင်းဖြင့်၊ ဣမံ-ဤအယူကို၊ ဂဏှထ-ယူကြပါကုန်၊ ဣမံ-ဤအယူကို၊ ရောစေထ-နှစ်သက်ကြပါကုန်၊ ဣတိ - သို့၊ သညာပေတွာ - နားလည်စေပြီး၍၊ သလာကံ-စာရေးတံကို၊ ဂါဟာပေတွာ-ယူစေပြီး၍၊ ဝိသု-သီးခြား၊ သံယကမ္မေ-သံယကံကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ သံယော-သံယာသည်၊ ဘိန္နော-ကွဲပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏၊/ပန-ဆက်၊ ပရိဝါရေ-ပရိဝါပါဠိတော်၌၊ ပဉ္စဟိ၊ ပေ၊ ဘိဇ္ဇတီတိ အာဒိ-အစရှိသော၊ (ယံ ဝစနံ-အကြင်စကားကို၊ ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ တဿ-ထိုစကား၏၊ ဣဓ-ဤသံဘေဒကက္ခန္ဓက၌၊ ဝုတ္တေန-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဣမိနာ သံယဘေဒလက္ခဏေန-ဤသံယဘေဒလက္ခဏာနှင့်၊ အတ္ထတော-အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်၊ နာနာကရဏံ-အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ဆက်၊ အဿ-ထိုစကား၏၊ တံ နာနာကရဏာဘာဝံ-ထိုအသီးအခြားပြုကြောင်း အထူး၏ မရှိခြင်းကို၊ တတ္ထေဝ-ထိုပရိဝါပါဠိတော်၌သာ၊ ပကာသယိဿာမ-ထင်ရှားပြကုန်အံ့၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော စကားရပ်တို့၌၊ (“သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗသို့ သံယဘေဒကက္ခန္ဓကေ” ဟု ယောဇနာစွဲ၏၊) သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာန မေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ ၊

အာဝေနိ (ထိ)။ ။ ယောဇနာ၌ “ဝိသုန္တိ ဣမိနာ အာဝေနိသဒ္ဓေါ ဝိသုန္တိ အတ္ထဝါစကော အနိပ္ပန္နုပါဠိပဒိကောတိ ဒဿေတိ” ဟု ဖွင့်၏၊ အခြားနေရာ၌ “အာဝေဏိကံ” ဟု ရှိ၏၊ ဤနေရာ၌လည်း “အာဝေဏိကံ” ဟု မူကွဲရှိ၏၊ ထို အာဝေဏိကံသည် ဤအာဝေနိနှင့် အနက်တူပင်၊ သဠာယတနသံယုတံ၊ ဗလဝဂ်၊ အာဝေဏိကံဒုက္ခသုတံ အဖွင့်ဋီကာ၌ “အာဝေဏိတဗ္ဗတော မရိယာဒါယ ဝိသု အသာဓာရဏတော ပဿိတဗ္ဗတော အာဝေဏိကာနိ” ဟု ဖွင့်၏၊ ထို၌ အာကို မရိယာဒါ အနက်ဟောဟု လည်းကောင်း၊ ဝေဏဓာတ်၏ နိသာမန (ကြည့်ရှုခြင်း) အနက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣပစ္စည်းမှ ယကို က ပြုထားသည်ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊ အာဝေဏိ၌လည်း ဣပစ္စည်းကို ကံဟောဟု ကြံပါ၊ ပရိယာဒါ+ဝေဏိယတေ ပဿိယတေတိ အာဝေဏိ-ထိုဘက်သံယာနှင့် မရောဘဲ၊ တစ်သီးတစ်ခြား အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ရှုမြင်အပ်သောကံ၊ ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အနိပ္ပန္န မဟုတ်၊ နိပ္ပန္နပုဒ်သာတည်း၊ န ဖြင့်လည်း မရှိသင့်၊ ဣဖြင့်သာ ရှိသင့်ပါသည်။

သံယဘေဒကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-သည် နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၇။ ဝတ္ထုကုန္ဒက

အာဂန္တုကဝတ္ထုကထာ

၃၅၇။ ဝတ္ထုကုန္ဒက-ဝတ္ထုကုန္ဒက၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဣဒါနိ အာရာမံ ပဝိသိဿာမိတိ ဣမိနာ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ ဥပစာရသီမသမိပံ-ဥပစာရ သိမ်၏ အနီးအရပ်ကို၊ ဒသေတိ-ပြတော်မူ၏၊ (ဥပစာရသိမ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မဟာဝဂ္ဂ၊ စီဝရက္ခန္ဓက၊ အဋ္ဌစီဝရမာတိကာကထာ၊ သီမာယဒေတိ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥပစာရသိမ်-သို့၊ ပတွာ-ရောက်၍၊ ဥပါဟနဩမုဉ္ဇနာဒိ-ဘိနပ် ချွတ်ခြင်း အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဂဟေတွာတိ-ကား၊ ဥပါဟနဒဏ္ဍကေန-ဖိနပ်ချိတ်စရာ ဒုတ်ငယ်ဖြင့်၊ (ဥပါဟနာ-ဖိနပ်တို့ကို) ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (“အာရာမော-သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗော-ဝင်ထိုက်၏” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်) ပဋိက္ကမန္တိတိ-ကား၊ သန္နိပတန္တိ-စုဝေးကြကုန်၏၊ ဥပါဟနပုဉ္ဇန စောဠကံ ပုစ္ဆိတွာ ဥပါဟနာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ကတရသို့ ဌာနေ-အဘယ်အရပ်၌၊ ဥပါဟနပုဉ္ဇနစောဠကံ-ဖိနပ်သုတ်စရာ အဝတ်ငယ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိပါသနည်း) ဣတိ-သို့၊ အာဝါသိကာ-အာဝါသိကဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-မေး ထိုက်ကုန်၏၊ [အချို့ စာအုပ်တို့၌ ဤသံဝဏ္ဏနာနှင့် သံဝဏ္ဏတဗ္ဗ မပါ။] ဝိသဇ္ဇေ တဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ပတ္ထရိတဗ္ဗံ-ဖြန့်လှန်းထိုက်၏။ [ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ သုက္ခာပနတ္ထံအာတပေ ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗံ-သာရတ္ထ။]

ဂေါစရော ပုစ္ဆိတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ဂေါစရဂါမော-ဆွမ်းခံရွာသည်၊ အာသန္ဓေ- အနီး၌၊ (ဟောတိ-ရှိပါသလော) ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဒူရေ-အဝေး၌၊ (ဟောတိ-လော) ကာလဿေဝ-စောစော၌ပင်၊ ပိဏ္ဏာယ-ဆွမ်းအလိုဌာ၊ စရိတဗ္ဗံ-လှည့်လည် ထိုက်ပါသလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ ဒိဝါ-နေအခါ၌၊ (နေမြင့်မှ) (ပိဏ္ဏာယ စိရတဗ္ဗံ-လော) ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ဘိက္ခုစာရော-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း ကိစ္စကို၊ ဝါ-ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရာ ရွာကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-မေးထိုက်၏၊ အဂေါစရောနာမ-အဂေါစရမည်

ဥပါဟနဒဏ္ဍကေန ၊ပေ၊ ပဋိက္ကမန္တိ။ ။အချို့စာအုပ်တို့၌ “ဥပါဟန ဒဏ္ဍကေန” ဟု ရှိ၏၊ ဂဟေတွာ၏ ကံသည် “ဥပါဟနာ” ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် “ဥပါဟန ဒဏ္ဍကေန” ဟု သမာသ်ရှိသော ပါဠိသာ ကောင်း၏၊ ရှေးခေတ်က ဖိနပ်ဆွဲချိတ်စရာ ဒုတ် ကလေးရှိသည်၊ ပဋိက္ကမန္တိ၌ “ပတိ-ရှေးရှု၊ ကမန္တိ-သွားကြကုန်၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ သန္နိပတန္တိ ကား အဓိပ္ပာယ်ထုတ်ည်း။

ပါဠိတော်။ ။ “နဝကော ၊ပေ၊ အဘိဝါဒါပေတဗ္ဗော” ဟူသော ပါဠိတော်၌ “အဘိ ဝါဒါပေတဗ္ဗာတိ တဿ ဝဿေ ပုစ္ဆိတေ ယဒိ ဒဟရော ဟောတိ၊ သယမေဝ ဝန္တိဿတိ၊ တဒါ (သူက ရှိခိုးရာ ထိုအခါ၌) ဣမိနာဝ (ဝါကို မေးသော ဤအာဂန္တုကသည်ပင်) ဝန္တာပိတော နာမ (ရှိခိုးစေအပ်သည် မည်သည်) ဟောတိ-သာရတ္ထ။

သည်ကား၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ-မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့၏၊ ဂါမော ဝါ-ရွာသည်သော်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထ-အကြင်ရွာ၌၊ ဧကဿဝါ-တစ်ပါးသော ရဟန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ဒွိန္ဒဝါ-နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့အားသော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခာ-ဆွမ်းကို၊ ဒိယုတိ-ပေးလှူအပ်၏၊ ပရိစ္ဆိန္ဒဘိက္ခော-ပိုင်းဖြတ်အပ်ပြီးသော ဆွမ်းရှိသော၊ (သော) ဂါမောဝါ-ထိုရွာသည်သော်လည်းကောင်းတည်း၊ သောပိ-ထို ၂ မျိုးသော ရွာကိုလည်း၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-၏၊ ပါနီယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဣမိဿာ ပေါက္ခရဏီယာ-ဤရေကန်၌၊ ပါနီယံယေဝ-သောက်ရေကိုသာ၊ ပိဝန္တိ ကိ-သောက်ကြပါကုန်သလော၊ နဟာနာဒိပရိဘောဂမ္ပိ-ရေချိုးခြင်းအစရှိသော သုံးစွဲမှုကိုလည်း၊ ကရောန္တိ ကိ-ပြုကြပါကုန်သလော၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ ပါနီယဉ္ဇေဝ-သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယဉ္ဇ-သုံးရေကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ကေသုစိ-အချို့ကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ ဝါဠမိဂါဝါ-ခြင်္သေ့သစ်ကျားစသော သားရဲတို့သည် သော်လည်းကောင်း၊ အမနုဿာ ဝါ-တစ္ဆေ သူရဲတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ-ရှိတတ်ကုန်၏၊ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ ကံ ကာလံ-ဘယ်အချိန်၌၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ-ဝင်ရပါသနည်း၊ ကံကာလံ-၌၊ နိက္ခမိတဗ္ဗံ-ထွက်ရပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (သံယဿ-၏၊ ကတိကသဏ္ဍာနံ-ကတိကဝတ်၏၊ ကောင်းစွာတည်ရာအရပ်ကို၊) ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ-မေးထိုက်၏၊ [ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၏ ကံသည် ပါဠိတော်၌ “ကတိကသဏ္ဍာနံ” ဟု ရှိ၏၊ ကံကာလံ စသည်ကား မေးပုံအခြင်းအရာ ပုစ္ဆနာကာရတည်း၊ ဤသို့ မကောင်းဆိုးဝါးများရှိတတ်သောကြောင့် ကတိကဝတ် ပြုထားရာ ဌာနရှိသည်၊ ထိုကတိကဝတ် ပြုထားရာဌာကို မေးရမည်-ဟူလို။]

ဗဟိဋ္ဌိတေနာတိ-ကား၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့၊ နိက္ခမန္တဿ-ထွက်လာသော၊ (တံခါးဖွင့်လိုက်သည့်အတွက် ထွက်လာသော) အဟိနောဝါ-မြွေအားသော်လည်းကောင်း၊ အမနုဿဿဝါ-တစ္ဆေ သူရဲအားသော်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂံ-လမ်းကို၊ (ထွက်သွားဖို့ရန် လမ်းကို၊) ဒတွာ-ပေး၍၊ ဌိတေန-ရပ်လျက်၊ နိလ္လောကေတဗ္ဗော-ကြည့်ထိုက်၏၊ (အနဇ္ဈာဝုတ္တကျောင်းကို ဝင်ရာ၌ ကျင့်ဝတ်ဖြစ်၏၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါဠိတော်၌ ရှုပါ) သစေ ဥဿဟတိ၊ သောဓေတဗ္ဗောတိ-ကား၊ (သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ဝိဟာရံ-ကျောင်းကို၊ သောဓေတု-သုတ်သင်ခြင်းငှာ) ယဒိ သက္ကောတိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) သဗ္ဗော-သော၊ ဝိဟာရော-ကို၊ သောဓေတဗ္ဗော-သုတ်သင်ထိုက်၏၊ (သဗ္ဗံ-သော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ သောဓေတု-ငှာ) အသက္ကောန္တေန-မစွမ်းနိုင်

အင်္ဂါစရောနာမ။ ။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ ရွာဖြစ်လျှင် ဆွမ်းလောင်းမည့်သူ မရှိသောကြောင့် အင်္ဂါစရတည်း။ “ ဝ ပါးသာ ဆွမ်းလောင်းနိုင်၏၊ နှစ်ပါးသာ ဆွမ်းလောင်းနိုင်၏ ” စသည်ဖြင့် ပိုင်းဖြတ်အပ်ပြီးသော ဆွမ်းရှိရာ ရွာသည်လည်း အာဂန္တုကတို့၏ အင်္ဂါစရပင်တည်း။ ထို နှစ်မျိုးလုံးကို “ သောပိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော ” ဟု ဆိုသည်။

သော ရဟန်းသည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝသနောကာသော-နေရာအရပ်ကို၊ ဇဂ္ဂိတဗ္ဗော-သုတ်သင် ရှင်းလင်းထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသောကျောင်းကို၊ သောဓေတုံ-ငှာ၊ သက္ကောန္တဿ-စွမ်းနိုင်သောရဟန်း၏အတွက်၊ ဒသိတေ-ပြအပ်ပြီးသော၊ (ပါဠိတော်၌ ပြအပ်ပြီးသော) ဝိဟာရသောနေဝတ္ထေ-ကျောင်းကို သုတ်သင်ကြောင်းဝတ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယော-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ မဟာခန္ဓကေ-မဟာခန္ဓက၌၊ (မဟာခန္ဓက၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာ အဖွင့်၌) ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏။

အာဝါသိကဝတ္ထကထာ

၃၅၉။ အာဝါသိကဝတ်၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) အာသနံ ပညပေတဗ္ဗန္တိ ဧဝမာဒိ- တဗ္ဗံ ဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝုမုတရေ-သီတင်းကြီးရဟန်းသည်၊ အာဂတေ-လာလသော်၊ စီဝရကမ္ပဝါ-သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးမှုကို သော်လည်းကောင်း၊ နဝကမ္ပဝါ-အသစ်အသစ် ပြုအပ်သော အလုပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထပေတွာပိ-တန့်ရပ်ထား၍ သော်မှ လည်း၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ (စီဝရကမ္ပ၊ နဝကမ္ပကိုလုပ်နေလျှင်လည်း ထိုအလုပ်ကို ရပ်တန့်ထား၍ အာဝါသိကကျင့်ဝတ်ကိုပြုပါ-ဟူလို။)

(နဝကမ္ပနှင့်စပ်၍ စေတိယင်္ဂဏနဝကမ္ပအမှုကိုပြုနေလျှင် အဘယ်သို့ပြုကျင့်ရပါမည်နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် စေတိယင်္ဂဏံ သမ္ပဇ္ဇန္တေနစသည်မိန့်။) စေတိယင်္ဂဏံ-စေတိယင်ပြင်ကို၊ သမ္ပဇ္ဇန္တေန-တံမြက်လှည်းနေသောရဟန်းသည်၊ (တံမြက်လှည်းမှု နဝကမ္ပကို ပြုနေသောရဟန်းသည်) သမ္ပဇ္ဇနိ-တံမြက်စည်းကို၊ နိက္ခိပိတွာ-ချထား၍၊ တဿ-ထိုအာဂန္တုကရဟန်း၏အတွက်၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ အာရဘိတဗ္ဗံ-အားထုတ်ထိုက်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပဏ္ဍိတော-အမြော်အမြင်ရှိသော၊ အာဂန္တုကော-သည်၊ စေတိယင်္ဂဏံ-ကို၊ တာဝ သမ္ပဇ္ဇဟိ-တံမြက်လှည်းမြိလည်းပါဦးလော၊ (ပြီးမှ အာဝါသိကဝတ်ပြုပါ-ဟူလို) ဣတိ-သို့၊ ဝက္ခတိ-ပြောဆိုလိမ့်မည်၊ (ဂိလာနဘေသဇ္ဇ နဝကမ္ပကို ပြုနေလျှင် အဘယ်သို့ ပြုကျင့်ရပါမည်နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တေန စသည်မိန့်။) ပန-ဆက်၊ ဂိလာန ဘေသဇ္ဇံ-ဂိလာန၏ ဆေးကို၊ ကရောန္တေန-ပြုနေသော ရဟန်းသည်၊ (ဂိလာန ဘေသဇ္ဇနဝကမ္ပကို ပြုသောရဟန်းသည်) နာတိအာတုရော-အလွန်မကြင်နာသော၊ (အလွန်မဆိုးသော) ဂိလာနော-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးကို၊ အကတွာ-မပြုမူ၍၊ ဝတ္ထမေဝ-ကိုသာ၊ ကာတဗ္ဗံ-၏၊ ပန-ကာ၊ မဟာဂိလာနဿ - မဟာဂိလာန၏အတွက်၊ ဘေသဇ္ဇမေဝ-

ကိုသာ၊ ကာတဗ္ဗ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပဏ္ဍိတော-အမြော်အမြင်ရှိသော၊ အာဂန္တုကော-
သည်၊ ဘေသဇ္ဇံ-ကို၊ တာဝ ကရောဟိ-ပြုမြဲ ပြုပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝက္ခတိ-ပြော
ဆိုလိမ့်မည်။

ပါနီယေန-သောက်ရေဖြင့်၊ ပုစ္ဆန္တေန-မေးသော အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ (ပုစ္ဆိ
တဗ္ဗောယေဝံ၌ စပ်) သင်္ကတ-တစ်ကြိမ်၊ အာနိတံ-ဆောင်အပ်ပြီးသော၊ ပါနီယံ-
သောက်ရေကို၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ သစေ ပိဝတိ-အကယ်၍သောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊)
ပုန-တစ်ဖန်၊ အာနေမိ-ဆောင်ရဦးမှာပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗောယေဝ-မေး
ထိုက်သည်သာ၊ အပိစ-သည်သာမကသေး၊ ဝိဇ္ဇေနနပိ-ယပ်တောင်ဖြင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇိ
တဗ္ဗော-ယပ်ခတ်ပေးထိုက်၏၊ ဝိဇ္ဇန္တေန-ယပ်ခတ်ပေးသောရဟန်းသည်၊ သင်္က-
၁ ကြိမ်၊ ပါဒပိဋိယံ-ခြေဖမိုးအပြင်၌၊ ဝိဇ္ဇိတွာ-ယပ်ခတ်ပြီး၍၊ သင်္က-၁ကြိမ်၊ မဇ္ဈေ-
အလယ်၌လည်းကောင်း၊ သင်္က-တစ်ကြိမ်၊ သီသေ-ဦးခေါင်း၌လည်းကောင်း၊
ဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ အလံ-တော်လောက်ပြီ၊ ဟောတု-ရှိပါစေတော့၊ ဣတိ-သို့၊
ဝုတ္တေန-ပြောဆိုအပ်သော အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ တတော-ထိုပဌမယပ်ခတ်
ခြင်းထက်၊ မန္တတရံ-ညှင်းညှင်းသာသာ၊ (မန္တဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊) ဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ-၏၊
ပုန-တစ်ဖန်၊ အလံ-တော်လောက်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန-ပြောဆိုအပ်သော အာ
ဝါသိကရဟန်းသည်၊ တတော-ထိုဒုတိယယပ်ခတ်ခြင်းထက်၊ မန္တတရံ-သာ၍
ညှင်းညှင်းသာသာ၊ ဝိဇ္ဇိတဗ္ဗံ-၏၊ တတိယဝါရံ-သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်၊ (အလံ၊ ဣတိ)
ဝုတ္တေန-သည်၊ ဝိဇ္ဇိ-ယပ်တောင်ကို၊ ထပေတဗ္ဗာ-ချထားထိုက်၏၊ အဿ-ထိုမိမိ
ထက်ကြီးသော အာဂန္တုကရဟန်း၏၊ ပါဒပိ-ခြေတို့ကိုလည်း၊ ဓောဝိတဗ္ဗာ-ဆေး
ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဓောဝိတွာ-ဆေးပြီး၍၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ (မိမိဟူသော အာဝါ
သိကရဟန်း၏၊) တေလံ-ဆီသည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) တေန-ထိုဆီဖြင့်၊
(အချို့စာ၌ “တေလေန” ဟုရှိ၏၊ မကောင်း၊) မက္ခေတဗ္ဗာ-သုတ်လိမ်းပေးထိုက်
ကုန်၏၊ (အတ္တနော-၏၊ တေလံ-သည်၊) နော စေ အတ္ထိ-အကယ်၍ မရှိအံ့၊ (ဧဝံ
သတိ၊) တဿ-ထိုမိမိထက်ကြီးသော အာဝါသိကရဟန်း၏၊ သန္တကေန-ဥစ္စာ
ဖြစ်သော ဆီဖြင့်၊ မက္ခေတဗ္ဗာ-ကုန်၏။

ပန-ဆက်၊ ဥပါဟနပုစ္ဆနံ - ဖိနပ်သုတ်ပေးခြင်းကို၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ရူစိ
ဝသေန-အလို၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ (သုတ်ပေးလိုမှ သုတ်ပါ-ဟူလို၊)
ဟိ-မှန်၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်ပင်၊ (မိမိအလိုအတိုင်း ပြုနိုင်ခြင်းကြောင့်ပင်)၊ စတ္ထ-
ဤဖိနပ်ကို သုတ်ပေးရာ၌၊ သစေ ဥဿဟတိတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်
မူအပ်ပြီ။ (“အကယ်၍စွမ်းနိုင်လျှင်” ဟူသောစကားကို ထည့်၍မိန့်တော်မူသည်-
ဟူလို) တဿာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မိမိအလိုအတိုင်းပြုနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊)

ဥပါဟနာ-ဖိနပ်တို့ကို အပူပူသောပိ-မသုတ်သော ရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္တိ-
 သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ မယှ-ငါ့ဖို့၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာ
 သည်၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်သနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိတေန-မေးအပ်သော အာဝါ
 သိကရဟန်းသည်၊ သေနာသနံ-ကို၊ ယထာဘာဂံ-အကြင်အကြင်အဖို့အတိုင်း၊
 (ရှေးက ခင်းထားအပ်ရာအဖို့ကိုမလွန်မူ၍) ပညပေတဗ္ဗ-ခင်းပေးထိုက်၏၊ ဧတံ
 သေနာသနံ-၍ အိပ်ရာနေရာသည်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့ဖို့၊ ပါပုဏာတိ-၏၊
 ဣတိ ဧဝံ-၍သို့ အာစိက္ခိတဗ္ဗ-လျှောက်ထားရာ၏၊ [ဧဝံ အာစိက္ခိတဗ္ဗဟု အဓိပ္ပာယ်
 နက်ထည့်၍ ဖွင့်သည်၊ သေနာသနံ၊ ပေ၊ ပါပုဏာတိ-ကား ပါဠိတော်အတိုင်းပင်
 တည်း၊ သို့သော်ပါဠိတော်၌ "တုမှာကံ"ဟု မရှိ၊ "တေ"ဟု ရှိသည်၊ "ဣတိ အတ္ထော"
 ဟု စာအုပ်တို့၌ တွေ့ရသော်လည်း ပိုဟန်တူသည်။] ပန-ဆက်၊ ပပွောဋေတွာ-
 ခါပြီး၍၊ ပတ္ထရိတုံ-ခင်းခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သင့်သည်သာ။

နဝကဿ-သီတင်းငယ်ရဟန်း၏၊ (အပေါ်၌)၊ ဝတ္ထေ-ကျင့်ဝတ်၌၊ ပါနီယံ
 အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဧတံ-၍သည်ကား၊ ပါနီယံ-သောက်ရေတည်း၊ ဂဟေတွာ-
 ယူ၍၊ ပိဝါဟံ-သောက်ပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗ-ပြောပြထိုက်၏၊ [အာဂန္တု
 ကရဟန်းက သီတင်းငယ်ဖြစ်သောကြောင့် သီတင်းကြီးဖြစ်သော အာဝါသိက
 ရဟန်းက ကိုယ်တိုင်ရေခပ်၍ပေးဖွယ်မလို၊ ရေကိုညွှန်ပြ၍ "သောက်ပါလော"
 ဟု ပြောပြရမည်။] ပရိဘောဇနီယေပိ-သုံးရေ၌လည်း၊ ဒေသေဝနယော-ပင်တည်း၊
 သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ပရိမသဒိသမေဝ-ရှေးအာဂန္တုကဝတ်နှင့်
 တူသည်သာ၊ မဟာအာဝါသေပိ-ကျောင်းတိုက်ကြီး၌လည်း၊ [မဟာအာဝါသေတိ
 မဟာဝိဟာရသဒိသေ မဟာအာဝါသေ-သာရတ္ထ။] အတ္ထနော-မိမိ၏၊ သန္တိကံ-
 အထံသို့၊ သမ္ပတ္တဿ-ရောက်လာသော၊ အာဂန္တုကဿ-၏အပေါ်၌၊ ဝတ္တံ-ကို၊
 အကာတုံ-မပြုခြင်းငှာ၊ န လဘတိ-မရ။ [ကျောင်းတိုက်ကြီးကား တွေ့ရာမြင်ရာ
 အာဂန္တုကအား ဝတ်ပြုရမည် မဟုတ်၊ မိမိထံလာသော အာဂန္တုကအားသာ ဝတ်ပြု
 ရမည်-ဟူလို။]

ယထာဘာဂံ။ **။ယထာဘာဂန္တိ ပုဗ္ဗေပညတ္တိပဒေသဘာဂံ အနတိက္ကမိတွာ-**
သာရတ္ထ၊ ဣသို့ဋီကာတို့၌ အဖွင့်ရှိသော်လည်း စာအုပ်တို့၌ ထိုပုဒ်ကို မတွေ့ရ၊ ကျနေဟန်
တူပါသည်။

ပပွောဋေတွာ၊ ပေ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ **။ပဉ္စပိဋစသည်တို့အပေါ်၌ မြူမှုန်ရှိလျှင်**
ခါ၍ အပေါ်လွှမ်းအခင်းကို ခင်းပေးခြင်းသည် သေနာသနပညာပနပင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်
"ပပွောဋေတွာ ပတ္ထရိတုံ ပန ဝဋ္ဋတိ"ဟု မိန့်သည်၊ "ပပွောဋေတွာဟိ"ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊
"ပပွောဋေတွာပိ" ဟု ရှိလျှင် တော်သေး၏။ .

ဂမိကဝတ္ထကထာ

၃၆၀။ (“ဂမိကဝတ္ထေ ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟု ယောဇနာရှိသော ကြောင့် “ဂမိကဝတ္ထေ” ဟု ရှေးပါဌ် ရှိဟန်တူသည်။ အချို့စာအုပ်တို့၌ “ဂမိကဝတ္ထေသု” တွေ့ရ၏။) ဂမိကာဝတ္ထေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဒါရုဘဏ္ဍာန္တိ-ဟူသည်ကား၊ သေနာသနက္ခန္ဓကေ-က၌၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော၊ မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒိ-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် အစရှိသော သစ်ဘဏ္ဍာတည်း၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍာမိ-မြေညက်ဘဏ္ဍာသည်လည်း၊ ရဇနဘာဇနာဒိ-ဆိုးရေကျိအိုး အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော၊ တတ္ထ-ထိုသေနာသနက္ခန္ဓက၌၊ ဝုတ္တပ္ပဘောဒမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ဘဏ္ဍာပင်တည်း၊ တံသဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ အဂ္ဂိသာလာယုဝါ-မီးတင်းကုတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ အညတရသ္မိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဝုတ္တဋ္ဌာနေဝါ-လုံခြုံရာ အရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိသာမေတွာ-သို့မိုးသိမ်းဆည်းပြီး၍၊ ဂန္ထဗ္ဗံ-သွားရာ၏၊ အနောဝဿကေ-မိုးမစွတ်အပ်သော၊ ပဗ္ဗာရေဝိ-တောင်ဝှမ်းအရပ်၌လည်း၊ ထပေတု-ထားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။

သေနာသနံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ ပါသာဏပိဋ္ဌိယံဝါ-ကျောက်ဖျာအပြင်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ပါသာဏထမ္ဗေသုဝါ-ကျောက်တိုင်တို့၌သော်လည်းကောင်း၊ ယံ ကတသေနာသနံ-အကြင်ပြုအပ်သော ကျောင်းသည်၊ (အတ္ထိံ) ယတ္ထ-အကြင်အကြင်ကျောင်း၌၊ ဥပစိကာ-ခြံတို့သည်၊ နာရောဟန္တိ-မတက်နိုင်ကုန်၊ တံ-ထိုကျောင်းကို၊ အနာပုစ္ဆန္တဿာပိ-မပန်ပြောသော ရဟန်း၏လည်း၊ အနာပတ္ထိ-သည်၊ (ဟောတိ) (“ကြည့်ရှုလိုက်ပါ” ဟု အနီးအပါးသံယာများကို ပန်ပြော၍ သွားခြင်းကို “သေနာသနံ အာပုစ္ဆတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုသည်၊ ခြမတက်နိုင်လျှင်ကား ထိုသို့မပန်ပြောသော်လည်း အနာပတ်-ဟူလို။)

စတူသု ပါသာဏကေသုတိ အာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဥပစိကာနံ-ခြံတို့၏၊ ဥပတ္တိဋ္ဌာနေ-ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်သော၊ ပဏ္ဏသာလာဒိသေနာသနေ-သစ်ရွက်မိုးကျောင်း အစရှိသော ကျောင်း၌၊ ကတ္တဗ္ဗကာရဒဿနတ္ထံ-ပြုထိုက်သော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ၊ အပေဝနာမအင်္ဂါနိပိ သေသေယျန္တိ-ကား၊ အယံ-ဤအပေါင်စသော အင်္ဂါတို့၏ ကြွင်းကျန်ခြင်းသည်၊ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ ထပိတမ္ပိ-ထားအပ်သောညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၌၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ထပိတမ္ပိ-ထားခြင်း၌” ဟု ပေး၏၊ အဓိပ္ပာယ်ကား ရပါ၏) အာနိသံသော-တည်း၊ (လွင်တီးခေါင်ဝယ် မြက်သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ဖုံး၍ သွားခြင်း၏ အကျိုးတည်း) ဝိန-ဆက်၊ ဩဝဿကဂေဟေ-မိုးစွတ်အပ်သော ကျောင်း၌၊ တိဏေသုစ-မြက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာပိဏ္ဏေသုစ-မြေညက်

ခဲတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ (အပေါ်က) ပတန္တေသု-ကျကုန်လတ်
 သော်၊ မဗ္ဗဝိဋ္ဌာနံ-ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်တို့၏၊ အင်္ဂါနိပိ-အပေါင်တို့သည်လည်း၊
 ဝိနဿန္တိ-ပျက်စီးနိုင်ကုန်၏။ မြီးယိုသော ကျောင်း၌ ထားခဲ့လျှင် အပေါ်က အမိုး-
 မြက်တွေလည်း ကျတတ်၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တလုပ်ထားအပ်သော ကျောင်းဖြစ်လျှင်
 မြေညက်စိုင့်တွေလည်း ကျတတ်သောကြောင့် ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်တို့၏
 အပေါင်တို့သော်မှ ပျက်စီးတတ်၏။ လွင်တီးခေါင်၌ ထားခဲ့လျှင်ကား ညောင်စောင်း
 အင်းပျဉ် တို့၏ အပေါင်စံသော အင်္ဂါများ မပျက်စီးနိုင်၊ ထို့ကြောင့် လွင်တီးခေါင်၌
 ကျောက်တုံး ၄ ခုကို ခံ၍ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့ကို စုပုံထားခဲ့ရမည်ဟူလို။

အနုမောဒနဝတ္ထုကထာ

၃၆၂။ အနုမောဒနဝတ္ထုသို့-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ဣဒ္ဓံ အဟော
 သီတိ-ကား၊ သမ္ပန္နံ-ပြည့်စုံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်၏လော၊ (မြတ်စွာဘုရားက အရှင်
 သာရိပုတ္တရာကို မေးတော်မူကြောင်း စကားတည်း။) [ဣဒ္ဓံ အဟောသီတိ ဧတ္ထ
 ဣဓောတုယာ ဝဗ္ဗနတ္ထံ ပဋိက္ခိပန္နော အာဟ သမ္ပန္နံ အဟောသီတိ-ယောဇနာ။]
 စတူဟိ ပဉ္စဟိတိ-ကား၊ သံယထ္ထေရေ-သံယထေရ်သည်၊ (နိသိန္ဒေ၏ လက္ခဏာဝန္တ
 ဖြစ်သောကြောင့် “သံယထ္ထေရန” ဟု အချို့စာအုပ်တို့၌ ရှိသည်ကား ပါဌ်ပျက်၊)
 အနုမောဒနတ္ထာယ-အနုမောဒနာအကျိုးငှာ၊ (ဆွမ်းတရားဟောခြင်းအကျိုးငှာ၊)
 နိသိန္ဒေ-ထိုင်နေလတ်သော်၊ ဟေဋ္ဌာ-သံယထေရ်မှ အောက်၌၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်
 အားဖြင့်၊ စတူဟိ-လေးပါးသော ထေရ်တို့သည်၊ နိသိဒိတဗ္ဗံ-ထိုင်နေရာ၏၊ (စောင့်
 နေရာ၏)၊ (အနုထေရေ-အနုထေရ်သည်၊ သံယထေရ်အောက် ငယ်သောထေရ်
 သည်၊ အနုမောဒနတ္ထာယ-ငှာ) နိသိန္ဒေ-သော်၊ မဟာထ္ထေရေနစ-မဟာထေရ်
 သည်လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ (အနုထေရ်မှ အောက်၌) တိဟိစ-၃
 ပါးသော ထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နိသိဒိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပဉ္စမေ-ငါးပါးမြောက်
 ထေရ်သည်၊ (အနုမောဒနတ္ထာယ-ငှာ) နိသိန္ဒေ-သော်၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ စတူဟိ-
 ၄ ပါးသောထေရ်တို့သည်၊ နိသိဒိတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ သံယထ္ထေရေန - သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-

အနုမောဒနာ။ ။မောဒတိ ဧတာယာတိ မောဒနာ၊ ဧတာယ-ဤတရားစကား
 ဖြင့်၊ မောဒတိ-ဝမ်းမြောက်ရ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ဝမ်းမြောက်ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မောဒနာ-
 မည်၏၊ အနု (ပစ္စာ)-ဆွမ်းလှူပြီးရာကာလမှ နောက်၌၊ မောဒနာ-ဝမ်းမြောက်ကြောင်း တရား
 စကားတည်း၊ အနုမောဒနာ-ကား၊ ယောဇနာ၌ကား “အနု (ပုနပျန်)”ဟုလည်း တစ်နည်း
 ဖွင့်သေး၏၊ ထို ဆွမ်းတရားဟောသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကား “အနု ပုနပျန် ပစ္စာဝါ မောဒေတီတိ
 အနုမောဒဂေတာ” ဟု ယောဇနာပြုသည်။

အောက်၌၊ ဒဟရဘိက္ခုသ္မိ-ငယ်သောရဟန်းကို၊ အဇ္ဈိဋ္ဌပိ-တိုက်တွန်းအပ်ပြန်သော်
လည်း၊ သံယထွေရတော-မှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ စတူဟိ-လေးပါးသော ထေရ်တို့သည်၊
နိသိဒိတဗ္ဗမေဝ-ထိုင်နေရာသည်သာ၊ (စောင့်ရမည်သာ၊) ပန-ဆက်၊ အနုမော
ဒကော-အနုမောဒနာပြုသော (ဆွမ်းတရားဟောသော) ဘိက္ခု-သည်၊ ဘန္တေ-
အရှင်ဘုရားတို့၊ ဂစ္ဆထ-ကြွတော်မူကြပါကုန်၊ အာဂမေတဗ္ဗကိစ္စံ-စောင့်နေဖွယ်ကိစ္စ
သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊)
ဂန္တိ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

မဟာထေရေန-သည်၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ (အနုမောဒကရဟန်းကိုခေါ်
သည်၊) ဂစ္ဆာမ-ငါတို့ သွားကြကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ -ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊
(ခွင့်ပန်လသော်၊) ဂစ္ဆထ-ကြွကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အံ့၊ ဧဝံဓိ-ဤသို့
လျှောက်ပြန်ပါသော်လည်း၊ (ဂန္တိ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဗဟိဂါမေ-ရွာပြင်ဘက်၌၊
(ဤစကားကိုထောက်၍ ဘတ္တဂူဟု ခေါ်အပ်သော ဆွမ်းစားဇရပ်သည် ရွာတွင်းရှိ
နေကြောင်းကိုသိရ၏၊) အာဂမိဿာမ-စောင့်နေကုန်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ အာဘောဂံ-
နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ကတွာပိ-ပြု၍လည်း၊ ဗဟိဂါမံ-ရွာပြင်ဘက်သို့၊ ဂန္တာ-သွားနှင့်၍၊
အတ္တနော-မိမိ၏၊ နိသိတကေ-တပည့်ငယ်တို့ကို၊ တုမေ-သင်တို့သည်၊ တဿ-
ထိုအနုမောဒက ရဟန်း၏၊ အာဂမနံ-လာခြင်းကို၊ အာဂမေထ-စောင့်နေကြကုန်
လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာပိ-ပြော၍လည်း၊ ဂန္တိ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သည်သာ။

ပန-ဆက်၊ မနုဿာ-လူတို့သည်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝါ-သည်၊ ရုစိတေန-
အလိုရှိအပ်သော၊ ဧကေန-တစ်ပါးသောရဟန်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ (ကာရိတ်ကံ၊ ဓာတ်
ကတ္တာ၊) အနုမောဒနံ-ကို၊ သစေ ကာရေန္တိ-အကယ်၍ ပြုစေကြကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)
အနုမောဒတော-အနုမောဒနာပြုသော၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊
နေဝ (ဟောတိ)-မဖြစ်၊ မဟာထေရဿ-၏၊ ဘာရော-တာဝန်သည်၊ န (ဟောတိ)-
မရှိ၊ ဟိ-မှန်၊ ဥပနိသိန္နကထာယမေဝ-ဥပနိသိန္နကထာ၌သာ၊ မနုဿေသု-တို့သည်၊
ကထာမေန္တေသု-ဟောစေကုန်လသော်၊ (ဟောဖို့ရန် တောင်းပန်ကုန်လသော်၊)

လူတို့က တရားဟောဖို့ လျှောက်ရာ၌။ ။ဥပနိသိန္နကထာ မဟုတ်ဘဲ ဘတ္တာ
နုမောဒနာ ပြုဖို့ရန် လူတို့က တောင်းပန်လျှင် ထိုအနုမောဒက ရဟန်းကမဟာထေရ်အထံ
ခွင့်ပန်ဖွယ် မလို၊ ထို့ကြောင့် “နေဝ တဿ အနုမောဒတော အာပတ္တိ” ဟု ဆိုသည်၊ မဟာ
ထေရ်မှာလည်း စောင့်နေဖွယ်မလို၊ ထို့ကြောင့် “န မဟာထေရဿ ဘာရော ဟောတိ” ဟု
ဆိုသည်။

ဥပနိသိန္နကထာယံ။ ။ဥပ (သမိပေ)+နိသိန္နော ဥပနိသိန္နော၊ ဥပနိသိန္နဿ-အနီး
၌ ထိုင်နေသူအား၊ ကထာ-ဟောအပ်သောတရားစကားတည်း၊ ဥပနိသိန္နကထာ-ကား၊ သံယာ
အများစုခေါ်နေရာဝယ် ရောက်လာယော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့အား ဟောအပ်သော တရား
စကားကို “ဥပနိသိန္နကထာ”ဟု ဆိုသည်၊ မိမိတစ်ပါးတည်းနေရာဝယ် ထိုသို့ ရောက်လာသူအား

မဟာထေရော-ကို၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော-ပန်ပြောထိုက်၏။ မဟာထေရေနစ-သည်လည်း၊ အနုမောဒနာယ-အနုမေဒနာအကျိုးငှာ၊ အဇ္ဈိဋ္ဌေဝ-တိုက်တွန်းအပ်သောရဟန်းကိုသာ၊ အာဂမေတဗ္ဗော-ဆိုင်းငံ့ထိုက်၏။ ဣတိ ဣဒံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤအနုမောဒနာဝတ်၌၊ လက္ခဏံ-အမှတ်အသားတည်း၊ ဝစ္စိတောတိ-ကား၊ သဗ္ဗာတဝစ္စော-လွန်စွာဖြစ်သော ကျင်ကြီးရှိသည်။ ဝစ္စပိဋိတော-ကျင်ကြီးသည် နှိုဝ်စက်အပ်သည်။ (“ဟုတ္တာ အာဂမေသိ-စောင့်နေပြီ”ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ဣတိ-ကား၊ အဓိပ္ပါယ်-သင်္ဂါနာယနာတင်ထေရ်တို့၏ အလိုတည်း။ [ဝစ္စဟူသော ပဌမန္တနာမ်ပုဒ်နောင် “သဗ္ဗာတံ တာရကာဒိတို့တော” ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန် (၄)ကဏ္ဍ (၄၅)သုတ်ဖြင့် ဣတပစ္စည်းသက်၊ ဗျာဓိတော ဒုက္ခိတောပုဒ်များကဲ့သို့တည်း။]

ဟောအပ်သော တရားစကားလည်း ဥပနိသိန္ဒကထာပင်တည်း။ သံယာများစုမိရာဝယ် ဥပနိသိန္ဒကထာကို ဟောဖို့ရန် လူတို့က မဟာထေရ်မှတစ်ပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင်းပန်လျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် မဟာထေရ်ကို (ဟောဖို့ရန် ခွင့်ပြုပါဘုရားဟု) ခွင့်ပန်၍ ဟောရသည်။ ထိုသို့ ခွင့်မပန်ဘဲ ဟောလျှင် “နဘိက္ခဝေ အနဇ္ဈိဋ္ဌေန ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော၊ ယော ဘာသေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခဋ္ဌဿ” ဟု မဟာဝဂ္ဂ၊ ဥပေါသထကုန္ဒက၊ သံဒိတ္တေန ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကထာ၌ လာသော သိက္ခာပုဒ်အရ အပတ်သင့်၏။

ဣဒ မေတ္ထ လက္ခဏံ။ ။န မဟာထေရဿ ဘာရော ဟောတီတိ အနုမောဒကံ အာဂမေတံ န ဘာရော၊ အဇ္ဈိဋ္ဌေဝ အာဂမေတဗ္ဗောတိ အတ္တနာ အဇ္ဈိဋ္ဌေ ဘိက္ခုမ္ပိ အနုမောဒန္တေယေဝ နိသိဒိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော-ဝိမတိ။ [“အဇ္ဈိဋ္ဌေတိ ဘိက္ခုယံ” ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ “အဇ္ဈိဋ္ဌေ ဘိက္ခုမ္ပိ” ဟု ရှိသင့်၏။ နိသိဒိတဗ္ဗန္တိ ကတ္တားကား “မဟာထေရေန” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်ရှိ၏။]

ဘတ္တဂ္ဂဝတ္ထုကထာ

၃၆၄။ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္ထေ-၌၊ (အတ္ထောဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော) အန္တောဂါမောဝါ-ရွာတွင်းသည်မူ လည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ (ဘတ္တဂ္ဂဌာနက ရွာတွင်းသည်မူလည်း ဖြစ်စေ) ဝိဟာရောဝါ-ကျောင်းတိုက်သည်မူလည်း၊ (ကျောင်းတိုက်အတွင်းသည်မူလည်း) ဟောတု-စေ၊ မနုဿာနံ-တို့၏။ ပရိဝိသနဌာနံ-ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ အရပ်သို့၊ ဝစ္ဆန္တေန-သွားသောရဟန်းသည်၊ စီဝရံ-ကို၊ ပါရုပ်တွာ-ရုံ၍၊ ကာယဗန္ဓနံ-ခါးပန်း

ပရိဝိသနဌာနံ ဝစ္ဆန္တေန။ ။မနုဿာနံ ပရိဝိသနဌာနန္တိ ယတ္ထ မနုဿာ သပုတ္တဒါရာ အာဝသိတွာ (ညဉ့်အိပ်နေ၍) ဒေန္တိ-(သာရတ္ထ)၊ “လူများ ညဉ့်အိပ်နေ၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ ဌာနသည် ကျောင်းတွင်းဖြစ်စေ၊ ရွာတွင်းဖြစ်စေ ထို ဌာနသို့ သွားလျှင် သင်္ကန်းရုံ၍ ခါးပန်းဖွဲ့၍

ကြီးကို၊ ဗန္ဓနမေဝ-ဖွဲ့ခြင်းသည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဋ္ဌကထာသု-
 ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တိ-ဆိုအပ်ပြီ၊ န ထေရေ ဘိက္ခု အနုပဇ္ဇာတိ-ကား၊
 ထေရေ-ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အထိအလ္လိယိတွာ-အလွန်ကပ်ငြိ၍၊
 (အလွန်ထိ၍)၊ န နိသီဒိတဗ္ဗ-မထိုင်ရာ၊ မဟာထေရဿ-၏၊ နိသီဒ္ဓာသနေန-
 ထိုင်နေရာဖြစ်သော နေရာနှင့်၊ သမကံ-ညီမျှသော၊ အာသနံ-နေရာသည်၊ သစေ
 ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဗဟူသု-များစွာကုန်သော၊ အာသနေသု-နေရာတို့သည်၊
 သံတိ-ရှိကုန်လသော်၊ ဧကံ-တစ်ခုသော၊ (အာသနံ-နေရာထိုသော်လည်းကောင်း၊)
 ဒွေ-နှစ်ခုကုန်သော၊ အာသနာနိ-တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-ချွန်ထား၍၊
 နိသီဒိတဗ္ဗ-ထိုင်ရာ၏။ [“ထေရ်ကြီးဖြစ်သော ဆရာတော်တို့နှင့် တစ်ဆက်တည်း
 သော နေရာ၌ မထိုင်ပါနှင့်” ဟူလို။]

ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဂဏောတွာ-ရေတွက်၍၊ ပညတ္တာသနေသု-ခင်းထားအပ်သော
 နေရာတို့၌၊ အနိသီဒိတွာ-မထိုင်သေးမူ၍၊ မဟာထေရေန-သည်၊ နိသီဒ-ထိုင်လော၊
 ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေန-ပြောဆိုအပ်သော ရဟန်းသည်၊ နိသီဒိတဗ္ဗ-ရာ၏၊ [“နေရာက
 လောက်ရုံသာရှိသဖြင့် ချန်၍မထိုင်လောက်လျှင် ရုတ်တရက်မထိုင်သေးဘဲ မဟာ
 ထေရ် (ဆရာတော်)က “ထိုင်ပါ၊ ထိုင်ပါ” ဟု ဆိုမှ ထိုင်ရမည်” ဟူလို။] မဟာ
 ထေရော-သည်၊ -နောစေ ဝဒတိ-အကယ်၍ မပြောဆိုအံ့၊ (ထိုင်ပါဟု မပြောဆိုအံ့၊
 ဧဝံသတိ)၊ ဘန္တေ-ရား၊ ဣဒံ အာသနံ-ဤနေရာသည်၊ ဥစ္စံ-မြင့်ပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊
 ဝတ္တဗ္ဗ-လျှောက်ရာ၏၊ နိသီဒ-ထိုင်လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ဆိုအပ်သော်၊ နိသီဒိ
 တဗ္ဗ-ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာပုစ္ဆိတေပိ-ခွင့်ပန်အပ်ပါသော်လည်း၊ သစေ
 နဝဒတိ-အကယ်၍ မပြောအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိသီဒန္တဿ-ထိုင်သောရဟန်း၏၊ အနာ
 ပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)၊ မဟာထေရဿေဝ-၏သာ၊ (ထိုင်ပါဟု မပြောသော မဟာ
 ထေရ်၏သာ) အာပတ္တိ - သည်၊ (ဟောတိ)၊ [မဟာထေရဿေဝ အာပတ္တိတိ

ခါးပန်းဖွဲ့၍ သွားသင့်သည်”ဟု ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုသော်လည်း ယခုခေတ်၌ကား ကျောင်း
 တွင်း၌ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလျှင် သင်္ကန်းရုံ၍ သွားခြင်းအလေ့နည်းပါးလှ၏။ “အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တိ”
 ဟု ဆိုသောကြောင့် သာရဗျဖြစ်အောင် အဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုဟန်တူပါသည်။ ကျောင်းတွင်း၌
 သင်္ကန်းမရုံမူ၊ ခါးပန်းမဖွဲ့မူကြောင့်ကား အာပတ်မရှိပါ။ သို့ရာဝယ် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးဌာန၌ ဆွမ်း
 ဒါယကာများရှိလျှင် ခါးပန်းဖွဲ့၍ သင်္ကန်းရုံ၍ သွားခြင်းသည်သာ ပါသာဒိက ဖြစ်ပါသည်။

ဣဒံ ဘန္တေ အာသနံ ဥစ္စံ။

။ဣဒံ ဘန္တေ အာသနံ ဥစ္စန္တိ အာသန္ဓေ သမဟူမိ
 ဘာဂေ ပညတ္တံ ထေရာသနေန သမကံ အာသနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ထေရာသနတော ပန ဥစ္စ
 တရေ အာပုစ္ဆိတွာပိ နိသီဒိတံ နဝဋ္ဋတိ၊ ဝဒိ တံ အာသန္ဓမ္ပိ နိစတရံ ဟောတိ၊ အနာပုစ္ဆာပိ
 နိသီဒိတံ ဝဋ္ဋတိ-ပိမတိ။

အာသနေန ပဋိဗာဟနာပတ္တိယာ အာပတ္တိ-ဝိမတိ။] ဟိ-မှန်၊ နဝကော-သီတင်း
 ငယ်သည်။ ဧဝရူပေ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ အနာပတ္တာ-
 ခွင့်မပန်ဘဲ၊ နိသီဒန္တော - ထိုင်လတ်သော်၊ အာပဇ္ဇတိ - အာပတ်သို့ရောက်၏။
 ထေရော-သည်၊ အာပုစ္ဆိတော-ခွင့်ပန်အပ်သည်၊ (သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊)
 အနနုဇာနန္တော-ခွင့်မပြုလတ်သော်၊ (အာပဇ္ဇတိ-၏)၊ [အာပုစ္ဆိတော နေရာဝယ်
 စာအုပ်တို့၌ “အာပုစ္ဆိတေန” ဟုလည်းကောင်း၊ “အာပုစ္ဆိတေ” ဟုလည်းကောင်း
 ရှိကြ၏၊ မကောင်း၊ ထေရောနှင့် အရတူဖြစ်သောကြောင့် “အာပုစ္ဆိတော” ဟု
 ရှိရမည်။] န သံယာဋီ ဩတ္ထရိတွာတိ-ကား၊ သံယာဋီ-ဧကသီ၊ သင်္ကန်းကြီးကို၊
 အဝတ္ထရိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ န နိသီဒိတဗ္ဗ-မထိုင်ရာ။/

ဥဘောဟိ-ဟထေယဟိတိ-ဟိအစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ပတ္တဓောဝနဥဒကံ-
 သပိတ်ဆေးကြောင်းရေကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊
 ပန-ဆက်၊ ဒက္ခိဏောဒကံ-အလျှူရေကို၊ ပုရတော-ရှေ့၌၊ အာဓာရကေ-သပိတ်
 ခြေ၌၊ ပတ္တံ-ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ ဂဟေတဗ္ဗ-ခံယူရာ၏။ (ဤစကားအရ ဒက္ခိ
 ဏောဒကဟူသည် တစ်စက်တစ်စက်ချအပ်သော အလျှူရေစက်မဟုတ်၊ သင်္ကန်း
 စသည်နှင့် တွဲဖက်၍လျှူအပ်သော ရေတစ်မျိုးဟု မှတ်ပါ။ စီဝရက္ခန္ဓက သံယေဘိန္ဒေ
 စီဝရူပါဒကထာ၌လည်း ဤဒက္ခိဏောဒက ပါခဲ့ပြီ။) သာဓုကန္တိ-ကား၊ ဥဒကသဒ္ဓံ-
 ရေသံကို၊ အကရောန္တေန-မပြုဘဲ၊ (“ပတ္တော ဓောဝိတဗ္ဗော” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊)
 သူပဿ ဩကာသောတိ-ကား၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ခံယူလတ်
 သော်၊ သူပဿ-ဟင်း၏၊ ဩကာသော-တည်ရာအရပ်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ ဧဝံ-
 ဤအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ဟင်းထည့်ဖို့ရန် နေရာရှိလောက်အောင်သော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်) မတ္တာယ-အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ ဩဒနော-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှိ
 တဗ္ဗော-ခံယူထိုက်၏၊ ဣတိ အထော-နက်။

သမကံ သမ္မာဒေဟိတိ ဣဒံ-ဟိ ဟူသော ဤစကားကို၊ ကေဝလံ-ဩဒန
 မဖက် သက်သက်၊ သပ္ပိအာဒီသုယေဝ-ထောပတ် အစရှိသော ခဲဖွယ်တို့၌သာ၊
 န (ဝတ္ထဗ္ဗံ)-ဆိုထိုက်သည် မဟုတ်သေး၊ (အချို့စာအုပ်တို့၌ “အာဒီသု ယေဝ” ဟု
 ဧဝမပါ၊ ပါမှကောင်းသည်။) ဩဒနေပိ-ဆွမ်း၌လည်း၊ ဝတ္ထဗ္ဗံ-ဆိုထိုက်သေး၏။

န သံယာဋီ ဩတ္ထရိတွာ။ ။အဝတ္ထရိတွာတိ ပါရုတသံယာဋီ အဝတ္ထရိတွာ
 အနုက္ခိပိတွာဟိ အထော-(ဝိမတိ)၊ ရွာတွင်း ဆွမ်းစားစရပ်သို့ လာသောအခါ ဧကသီနှင့်
 သင်္ကန်းကြီးကို ထပ်၍ဖြစ်စေ၊ တစ်ထည်စီဖြစ်စေ ရုံလာရ၏။ ထိုရုံအပ်သော သင်္ကန်းကို
 “သံယာဋီ” ဟု ဆိုသည်။ ထို သံယာဋီကို ဖိ၍ ထိုင်လျှင် ဖိတ်ထားသော ရေစသည်တို့ကြောင့်
 သင်္ကန်း၌ အကွက်ထင်ဖွယ် ရှိရကား သံယာဋီကို ဖိ၍ မထိုင်ရ၊ ထိုင်ခါနီး၌ ရုံထားအပ်သော
 သံယာဋီကို မဖိမိအောင် မြှောက်၍ ဖယ်၍ ထိုင်ရသည်။

ပန-ဆက်၊ သပ္ပိအာဒီသု-တို့တွင်၊ ယံ-အကြင်ဝတ္ထုသည်၊ အပွဲ-နည်းသည်၊ ဟော
 တိ-၏၊ ဧကဿဝါ-တစ်ပါးအားသော်လည်းကောင်း၊ ဒွိန္ဒဝါ-နှစ်ပါးတို့အားသော်
 လည်းကောင်း၊ အနုရူပကံ-လျောက်ပတ်ရုံသည်၊ (ဟောတိ) (အပွဲကို ထပ်ဖွင့်
 သည်)။ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ သမကံ-ညီမျှအောင်၊ သမ္မာဒေဟိ-
 ပြည့်စုံစေလော့၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ဆိုအပ်သော်၊ မနုဿာနံ-လူတို့၏၊ ဝိဟေသာ-
 ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်တတ်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်
 သော ဝတ္ထုကို၊ သကံ ဝါ-၁ ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒိက္ခတ္ထံ ဝါ-၂ ကြိမ်သော်
 လည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ သေသံ-ကြွင်းသော ဝတ္ထုကို၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-
 မယူထိုက်။

န တာဝ ထေရေန ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗန္တိ ဣဒံ - ဟူသော ဤစကားကို၊ (ဝုတ္တံ၌ စပ်)၊
 ပရိစ္ဆိန္ဒဘိက္ခုကံ-ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ရဟန်းရှိသော၊ ယံ ဘတ္တဂ္ဂံ-အကြင်ဆွမ်းစား
 စရပ်သည်၊ (အတ္ထိ-ရှိ၏)၊ ယတ္ထ-ယင်း ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သဗ္ဗေ
 သံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ (သပိတ်၌)၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေပြီး၍၊ (ဆွမ်း၊
 ဟင်းတို့ကို အားလုံးသံဃာတော်၏သပိတ်ထည်း၌ ရောက်စေပြီး၍)၊ ဒါတုကာမာ-
 ပေးခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ (အချို့စာအုပ်၌ “ဝန္တိတုကာမာ-ရှိခိုးခြင်းငှာအလိုရှိ
 ကုန်သည်” ဟု ရှိ၏)၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏။ တံ-ထိုဆွမ်းစားစရပ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊
 (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ယံ-အကြင်ဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ မဟာဘတ္တဂ္ဂံ-
 ကြီးစွာသောဆွမ်းစားစရပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ယတ္ထ-ယင်းဆွမ်းစားစရပ်၌၊
 ဧကသ္မိ-၁ ခုသော၊ ပဒေသေ-အရပ်၌၊ ဘုဒ္ဓန္တိ-ဘုဉ်းပေးကြကုန်၏။ ဧကသ္မိ-သော၊
 ပဒေသေ-၌၊ ဥဒကံ-ရေကို၊ ဒိယျတိ-ပေးလျှအပ်၏။ (သံဃာတွေက များသော
 ကြောင့် တစ်ချို့ဘုဉ်းပေး၍ နေတုန်း တစ်ချို့သံဃာများအတွက် လက်ဆေးဖို့ရန်
 ရေပေးနေရသည်-ဟူလို)၊ တတ္ထ-ထိုမဟာဘတ္တဂ္ဂံ၌၊ ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည်အား
 လျော်စွာ၊ ဘုဒ္ဓတဗ္ဗံ-ဘုဉ်းပေးနိုင်၏။ (ဒါယကာတို့က အားလုံးထည့်ပြီးသည့်တိုင်
 အောင် မဟာထေရ်က စောင့်နေဖွယ်” မလို။)

ယံ အပွဲ ၊ပေ၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ။သစေ ဟောတိ သပ္ပိဝါ တေလံဝါ ဥတ္တရိဘာဂံ
 ဝါ။ ထေရေန ဝတ္ထဗ္ဗော “သဗ္ဗေသံ သမကံ သမ္မာဒေဟီ” တိ ဟူသော ပါဠိတော်၏ အဖွင့်တည်း၊
 ထို့ကြောင့် တစ်ပါးလောက်ရုံ၊ သို့မဟုတ် နှစ်ပါးလောက်ရုံ အနည်းငယ်သာဖြစ်သော သပ္ပိ၊
 သို့မဟုတ် တေလ၊ သို့မဟုတ် ဥတ္တရိဘာဂံဖြစ်လျှင် “သဗ္ဗေသံ သမကံ ဒေဟီ” ဟု မဆိုရ၊
 ထိုသို့ဆိုလျှင် အားလုံးမလောက်သဖြင့် လူတို့မှာ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း (မျက်နှာပျက်ခြင်း) ဖြစ်တတ်
 သည်။ သို့အတွက် ထိုကဲ့သို့ နည်းနည်းပါးပါး ထောပတ်စသော ဝတ္ထုကို တစ်ခါ နှစ်ခါသာ
 ယူပါ။ “ကျန်တာကို နောက်တစ်ပါး နှစ်ပါးစသည်၌ ထည့်ပါစေဦး” ဟူလို။

န တာဝ ဥဒကန္တိ ကုဒံ-ကံဟူသော ဤစကားကို၊ ဟတ္ထဓောဝနဥဒကံ-လက်ဆေးရေကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂဝတာ၊) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် လက်ဆေးရေကို ရည်ရွယ်၍ “န တာဝ ဥဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေတပ္ပံ” ဟု မိန့်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ အန္တရာ-ဆွမ်းစား၍ မပြီးသေးမီ အကြား၌ ပိပါသိတေန-လွန်စွာဖြစ်သော မွတ်သိတ်ခြင်းရှိသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ (သဇ္ဇာတအဿတ္ထိအနက်၌ ကုတပစ္စည်းသက်၊) ဂလေ-လည်မိ၍၊ ဝိလဂ္ဂါမိသေနဝါ-ငြိကပ်သော အာမိသရှိသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပါနိယံ-သောက်ရေကို၊ ပိဝိတွာ-သောက်ပြီး၍၊ ဟတ္ထာ-လက်တို့ကို၊ ဓောဝိတဗ္ဗာ-ဆေးနိုင်ကုန်၏။ [န ဓောဝိတဗ္ဗာဟု န သဒ္ဓါပါသည်ကို ဋီကာတို့ပယ်ထားသည်။] မနုဿာ-တို့သည်၊ ဘန္တေ-ရား၊ ပတ္တဝ္ဇ-သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေစ-လက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဓောဝထ-ဆေးတော်မူပါကုန်၊ ကုတိ-ဤသို့ သစေ ဝဒန္တိ-အကယ်၍ လျှောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ ဝဒန္တေသု) ဝါ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (အချို့စာ၌ ဘိက္ခုသူဟု ရှိသည်ကား ဝဒန္တိ၏ ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် ပါဠိပျက်) တုမှေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ (အလျင်ပြီးနေသော အရှင်ဘုရားတို့သည်) ဥဒကံ-ကို၊ ဂဏှထ-ခံယူပါကုန်၊ ကုတိ-သို့ သစေ ဝဒန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ ဝဒန္တေသု)ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ (ပဋိဂ္ဂဟေတု-အကပ်ခံခြင်းငှာ၊) ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

နိဝတ္တန္တေနာတိ-ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ ဘတ္တဂ္ဂတော-မှ၊ (အချို့စာ၌ “ဥဒ္ဓာယထ၍” ဟု ရှိသည်ကား အဓိပ္ပာယ်မထူးလှ၊) နိဝတ္တန္တေန-ပြန်နစ်သော၊ သံယေန-သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ပါဠိတော်၌ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း၊) နိဝတ္တိတပ္ပံ-ပြန်နစ်ရာ၏၊ ကုတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏။ ကထံ-အဘယ်သို့ ပြန်နစ်ရာသနည်း။

ဟတ္ထဓောဝနဥဒကံ။ ။ပါဠိတော်၌ “န တာဝ ထေရေန ဥဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေတပ္ပံ၊ ယာဝံ န သဗ္ဗေဝ ဘုတ္တာဝိနော ဟောန္တိ-ရဟန်းအားလုံး ဆွမ်းစား၍ မပြီးသေးခင် ထေရ်ကြီးက ရေကို အကပ်မခံရသေး” ဟူရာ၌ လက်ဆေးရေကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုပါသည်။ “ဆွမ်းစား၍ မပြီးသေးမီ အကြား၌ ရေဆာလျှင်ကား (သို့မဟုတ်) လည်ချောင်း၌ အာမိသကပ်နေလျှင်ကား သောက်ရေကို အကပ်ခံ၍ သောက်ကောင်းပါ၏” ဟူလို။

ဟတ္ထာ (န) ဓောဝိတဗ္ဗာ။ ။ဟတ္ထဓောဝနဥဒကန္တိ ဘောဇနာဝသာနေ ဥဒကံ၊ တေနာဟ “ပါနိယံ ပိဝိတွာ ဟတ္ထာ ဓောဝိတဗ္ဗာ” တိ၊ တေန ပရိယောသာနေ ဓောဝနမေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ဘောဇနန္တရေ ပန ပါနိယပိဝနာဒိနာ နယေန ဟတ္ထံ ဓောဝိတွာ ပန ဘူဗ္ဗိတံ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဿေတိ၊ ပေါတ္ထကေသု ပန “ပါနိယံ ပိဝိတွာ ဟတ္ထာံ န ဓောဝိတဗ္ဗာ” တိ လိခန္တိ၊ တံ ပုရိမဝစနေန န သမေတိ၊ ပရိယောသာနေ ဥဒကဿေဝ ဟတ္ထဓောဝနဥဒကန္တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ သစေ မနုဿာ ဓောဝထ ဘန္တေတိ အာဒိ နိဋ္ဌိတ ဘတ္တံ (ပြီးပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍) နိသိန္နမေရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။ သာရတ္တ၌ကား သာ၍ ကျယ်စွာ ဖွင့်ပြသေး၏၊ ရှုပါလေတော့။

နဝကေဟီတိ-ဟိ အစရှိသော၊ သဗ္ဗ-အလုံးစုံသော အစီအရင်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗ-မှတ်ထိုက်၏။ ဟိ-ချဲ့၊ သမ္မာဓေသု-ကျဉ်းမြောင်းကုန်သော၊ ယရေသု-အိမ်တို့၌၊ မဟာထေရာနံ-တို့၏။ နိက္ခမနောကာသော-ထွက်ရာအရပ်သည်။ န ဟောတိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (နဝကေဟီ အစရှိသောစကားကို၊ ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ရှေးဦးစွာထ၍)၊ နိဝတ္တန္တေဟိ-ပြန်နှစ်ကုန်သော၊ နဝကေဟိ-သီတင်းငယ်တို့သည်၊ ဂေဟဒ္ဓါရေ-အိမ်တံခါး၏အနီး၌၊ (ဝင်းတံခါးကို ဆိုဟန်တူသည်)၊ ဌတ္တာ-ရပ်၍၊ ထေရေသု-တို့သည်၊ နိက္ခန္တေသု-ထွက်လာကုန်ပြီးလတ်သော်၊ ပဋိပါဠိယာ-အစဉ်အားဖြင့်၊ (အချို့စာအုပ်၌ “ပါဠိယာ-အစဉ်တန်းအားဖြင့်” ဟု ရှိ၏။ အဓိပ္ပာယ်တူပင်)၊ ဂန္တဗ္ဗ-သွားရာ၏။ [ကျဉ်းသောအိမ်၌ သံဃာများစဉ်တန်း၍ ထိုင်လျှင် မဟာထေရ်ကစ၍ မထွက်သာသောကြောင့်တံခါးပေါက်နှင့်နီးသော သီတင်းငယ်ကစ၍ ထွက်ပါ။ ထိုသို့ထွက်ပြီးလျှင် သီတင်းငယ်တို့က ဝင်တံခါးမှ စောင့်ပါ။ မဟာထေရ်များ ထွက်လာသောအခါ အစဉ်အတိုင်းပြန်ပါ-ဟူလို။]

ပန-ဆက်၊ မဟာထေရာ-တို့သည်၊ ဓုရေ-အိမ်တံခါးပေါက်၏ အနီး၌၊ [ပဓာနေ စန္ဒိကေဓုရော-အဘိဓာန် (၁၀၀၄) နှင့်အညီ ဓုရသဒ္ဓါသည် အနီးဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဒုရေဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်။] နိသိန္နာ-ထိုင်နေကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ နဝကာ-တို့သည်၊ အန္တောဂေဟေ-အိမ်၏ အတွင်း၌၊ (နိသိန္နာ သစေ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ထေရာသနတော-ထေရ်ကြီး၏နေရာမှ၊ ပဌာယ-၍၊ ပဋိပါဠိယာ ဧဝံ-အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ (ပါဠိယာဧဝံ-အစဉ်တန်းအားဖြင့်သာ)၊ နိက္ခိမိ တဗ္ဗ-ထွက်ရာ၏။ ကာယေန-နောက်ရဟန်း၏ ကိုယ်ဖြင့်၊ ကာယံ-ရှေးရဟန်း၏ ကိုယ်ကို၊ အယဇ္ဇန္တေန-မထိုခိုက်စေဘဲ၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သွားလသော်၊ အန္တရေန-အကြားဖြင့်၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဂန္တံ-ဖြတ်၍ သွားခြင်းငှာ၊ သက္ကာန္တိ-စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဤသို့ (ဖြတ်၍ သွားနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်း အရာအားဖြင့်)၊ ဝိရဋ္ဌာယ-ကျဲသော၊ ပဋိပါဠိယာ (ပါဠိယာ)-အားဖြင့်၊ ဂန္တဗ္ဗ-သွားရာ၏။ [သံဃာစဉ်တန်း၍ သွားရာ၌ ရှေ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို နောက်ပုဂ္ဂိုလ်က ကိုယ်ချင်းမတိုက်မိ အောင်လည်းကောင်း၊ ဖြတ်သွားလိုသော လူတို့၏ကြားထည်း၌ ဝင်၍ သွားနိုင် အောင်လည်းကောင်း ခပ်ကျဲကျဲတန်း၍ သွားပါ-ဟူလို။]

*** **

ပိဏ္ဏာစာရိကဝတ္ထကထာ

၃၆၆။ ပိဏ္ဏာစာရိကဝတ္ထေ - ၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ကမ္ပဝိနိက္ခိ ပတိတိ-ကား၊ ကပ္ပါသံဝါ-ဝါကိုသော်လည်းကောင်း၊ သုပုံဝါ-ဗန်း (စကော)ကိုသော် လည်းကောင်း၊ မုလလံဝါ-ကျည်ပွေ့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယံ-အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ ကမ္ပံ-အလုပ်ကို၊ ကရောန္တိ-ပြုလျက်၊ ဌိတာဝါ-ရပ်နေသည်သော်

လည်းကောင်း၊ နိသိန္နာဝါ-ထိုင်နေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ တံ-ထိုဝတ္ထုကို၊ နိက္ခိပတိ-ချအံ့၊ န စ ဘိက္ခာဒါယိကာယာတိ-ကား၊ ဣတ္ထိ ဝါ-မိန်းမသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ပုရိသောဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ဘိက္ခာဒါနသမယေ-ဆွမ်းလောင်းလျှာရာအခါ၌၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ န ဥလ္လောကေတဗ္ဗံ-မော်၍ မကြည့်ထိုက်။ (ဤစကားအရ ဘိက္ခာဒါယိကာကို ဥပလက္ခဏဟု မှတ်ပါ။ ဘိက္ခာဒါယကာ၏ မျက်နှာကိုလည်း မကြည့်ရ၊ ဆွမ်းလောင်းသူက မိန်းမသားများသောကြောင့် ယေဘုယျနည်းအားဖြင့်ဆိုသည်။)

ကရောန္တိ၊ ဟောတိ။ ။စာအုပ်တို့၌ “ကရောန္တိ ဟောန္တိ” ဟု ဗဟုဝစ်ကြိယာရှိ၏။ နိက္ခိပတိနှင့် အရတူဖြစ်သောကြောင့် “ကရောန္တိ (ဣတ္ထိလိင်)ဟောတိ” ဟု ဧကဝုစ် ရှိရမည်။ (ကရောန္တိ ဌိတာဝါတိ ကရောန္တိ ဟုတ္တာ ဌိတာဝါ-ယောဇနာ။) ရှေးနိဿယ၌လည်း “ကရောန္တိ၊ ဟောတိ” ဟု ဧကဝုစ်ပင် ရှိသည်။

အာရညိကဝတ္ထုကထာ

၃၆၈။ အာရညိကဝတ္ထေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) သေနာသနာဩတရိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဝသနဌာနတော-နေရာအရပ်မှ၊ နိက္ခိမိတဗ္ဗံ-ထွက်ရာ၏၊ ပတ္တံထပိကာယ ပက္ခိပိတွာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဗဟိဂါမေ-ရွာပြင်ဘက်၌၊ ဥဒကံ-သည်၊ သစေနတ္ထိ-အကယ်၍ မရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အန္တောဂါမေယေဝ-ရွာတွင်း၌သာလျှင်၊ ဘတ္တကိစ္စံ-ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို၊ ကတွာ-၍၊ (ပက္ခိပိတဗ္ဗော၌စပ်၊) အထ-သို့မဟုတ်၊ ဗဟိဂါမေ-၌၊ (ဥဒကံ-သည်၊) သစေ အတ္ထိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ဗဟိဂါမေ-၌၊ ဘတ္တကိစ္စံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ပတ္ထော-ကို၊ ဓောပိတွာ-ဆေးပြီး၍၊ ဝေါဒကော-ရေမရှိသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ထပိကာယ-အိတ်၌၊ ပက္ခိပိတဗ္ဗော-ထည့်ထိုက်၏။ [ရှေးက “သပိတ်အိတ်” ဟူသည် ဆွမ်းခံ၍ဖြစ်သောအိတ် မဟုတ်၊ လွယ်အိတ်ကြီးမျိုးတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းခံဝင်ခါနီး၌ သပိတ်ကို အိတ်မှထုတ်၍ ဆွမ်းခံပြန်သောအခါ ထိုအိတ်၌ ပြန်၍ ထည့်ရသည်။]

ပရိဘောဇနီယံ ဥပဌာပေတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဘာဇနာနိ-အိုးတို့သည်၊ သစေနပုဟောန္တိ-အကယ်၍ မလောက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) ပါနီယမေဝ-သောက်ရေကိုပင်၊ ပရိဘောဇနီယမ္ပိ-သုံးရေကိုလည်း၊ (လက်ဆေးမှုစသည် အသုံးပြုဖို့ရေကိုလည်း၊) ကတွာ-၍၊ ဥပဌာပေတဗ္ဗံ-တည်ထားရာ၏၊ ဘာဇနံ-အိုးကို၊ အလဘန္တေန-မရသော အာရညိကရဟန်းသည်၊ ဝေဠုနာဠိကာယပိ-ဝါးကျည်တောက်ဖြင့်လည်း၊

ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗ-ရာ၏။ တမ္ဗိ-ထိုဝါးကျည်တောက်ကိုလည်း၊ အလဘန္တဿ-မရသော အာရညိကရဟန်း၏။ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုလဲသော်၊ သမိပေ-အနီး၌၊ ဥဒကအာဝါဇ္ဇော-ရေတွင်းသည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏။ ဧဝံ-ဤသို့၊ (အနီး၌ ရေတွင်းရှိနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်) ကာတဗ္ဗ-ပြုရာ၏။ အရဏိသဟိတေ-တကွဖြစ်သော ပွတ်ခုံပွတ်ကျည်သည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ အဂ္ဂိ-မီးကို၊ အကာတုဗ္ဗိ-မပြုခြင်းငှာလည်း၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ စ-ဆက်၊ အာရညိ ကဿ- အာရညိကရဟန်း၏အတွက်၊ (အာရဏိသဟိတံ-ကို၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ) ယထာ- အလိုရှိထိုက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ကန္တာရပ္ပဋိပန္နဿာပိ-ခရီးခဲကိုသွားသော ရဟန်း၏ အတွက်လည်း၊ အရဏိသဟိတံ-ကို၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ-အလိုရှိထိုက်၏။ ပန-ဆက်၊ ဂဏ ဝါသိနော-ဂိုဏ်းနှင့်အတူတကွနေသော အာရညိက ရဟန်းအား၊ တေန-ထိုပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်နှင့်၊ ဝိနာပိ-ကင်း၍လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏။ (ဂဏဝါသိနောတိ ဂဏေန သဟဝါသိနော၊ အာရညိကဿာတိ သမ္ပန္နော၊ ယောဇနာ၊ ဂဏော+ဝါသိနော ဂဏဝါသိနောဟု ကြံ၍ “ရဟန်းအပေါင်းဟူသော ဂိုဏ်း၌ နေလေ့ရှိသော အာ ရညိကရဟန်း၏ အတွက်”ဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သင့်၏။) နက္ခတ္တာနေဝ-နက္ခတ် တို့သည်ပင်၊ နက္ခတ္တပဒါနိ-နက္ခတ္တပဒတို့မည်၏။

အရဏိသဟိတေ။

။အတူတကွဖြစ်သော် (တစ်ခုတည်း ကွဲနေသည် မဟုတ် သော) ပွတ်ခုံ ပွတ်ကျည်အစုံ၊ [အရဏိ သဟိတန္တိ-အရဏိယုဂဋ္ဌံ၊ ဥတ္တရာရဏီ (အထက် ပွတ်ကျည်) အဓရာရဏီ (အောက်ခံ ပွတ်ခုံ) ဒွယံတိ အတ္ထော-ကင်္ခါဋီကာ။]

နက္ခတ္တပဒါနိ။

။“နက္ခတ္တာနေဝ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “ပဒ အနက်မရှိ” ဟု မမှတ်ရ၊ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကိုပြသော အဖွင့်တည်း၊ ပဒသဒ္ဒါသည် ကာရဏအနက်ကို ဟော၏။ အရှေ့အနောက် အစရှိသော အရပ်မျက်နှာကို သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ညဉ့်အချိန်ကို သိခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း နက္ခတ် တို့ကိုပင် “ပဒ” ဟု ဆိုသည်။ “နက္ခတ္တာနိ ဝေပဒါနိ နက္ခတ္တပဒါနိ” ဟု ပြုပါ။ [နက္ခတ္တာနေဝ နက္ခတ္တပဒါနိတိ ဣမိနာ အဿယုဇာဒိ နက္ခတ္တာနေဝ ဒိသာဘာဂဇာနဿစ သမယဇာနဿ စ ကာရဏတ္တာ နက္ခတ္တပဒါနိ နာမာတိ ဒေသေတိ-ယောဇနာ။]

ဝါဋီတော်အဖွင့်။

။အတ္ထိ ဘန္တေ နက္ခတ္တပဒါနိတိ နက္ခတ္တပဒဝိသယာနိ ဉာတာနိ အတ္ထိ၊ အဿယုဇာဒိနက္ခတ္တ ဇာနာထာတိ အဓိပ္ပာယော၊ တေနာဟ “နံ ဇာနာမ အာဝုသော” တိ၊ အတ္ထိ ဘန္တေ ဒိသာဘာဂန္တိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေ နယော၊ ကေနဇု ဘန္တေ ယုတ္တန္တိ ကေန နက္ခတ္တေန စန္ဒော ယုတ္တောတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။ [ဤ၌ “နက္ခတ်ကို သိရမည်” ဟု ပညတ်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် သီလက္ခနိဗြဟ္မဇာလသုတ်ဝယ် နက္ခတ္တဂါဟစသော အတတ်ကို တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာဟု ဆိုရာ၌ “ထိုအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးမှုကိုပြုသော ရဟန်းသာ သီလပျက်သည်” ဟု မှတ်ပါ။]

သေ နာသနဝတ္ထုကထာ

၃၆၉။ သေ နာသနဝတ္ထေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) ဒွါရ်နာမ-တံခါး ပေါက်ကြီးမည်သည်ကို၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ မဟာဝဋ္ဋေ-များစွာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သုံးစွဲအပ်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုတံခါးပေါက်ကြီးကိုဖွင့်ပိတ်ရာ၌၊ အာပုစ္ဆန ကိစ္စ-ခွင့်ပန်ဖွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ပန-ကား၊ သေသာနိ-တံခါးပေါက်ကြီးကို ဖွင့်ခြင်းမှ ကြွင်းကုန်သော၊ ဥဒ္ဒေသဒါနာဒီနိ-ဥဒ္ဒေသဒါန အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ အာပုစ္ဆိတ္တာဝ-ခွင့်ပန်၍သာ၊ ကာတဗ္ဗာနိ-န၏။ ဒေဝသိကမ္ပိ-နေ့တိုင်းလည်း၊ အာပုစ္ဆိ တုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏။ ဘန္တေ-ရား၊ အာပုစ္ဆိတမေဝ - ခွင့်ပန်အပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေတော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္ထေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဝုမုတရော- သီတင်းကြီးသည်၊ သာဓုတိ-ကောင်းပြီဟူ၍၊ အထာပိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆဟိ-အကယ်၍မူ လည်း လက်ခံအံ့။ (“ဧဝံသတိ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏”၌ စပ်။)

ဝါ-တစ်နည်း၊ သယမေဝ-သီတင်းကြီးကိုယ်တိုင်သာ၊ တုံ-သင်သည်။ ယထာ သုခံ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဝိဟရာဟိ-နေလော၊ ဣတိ-သို့၊ အထာပိဝဒတိ- အကယ်၍မူလည်း ပြောအံ့၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့ ပြောပြန်သော်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-၏။ သဘာ ဂဿ-သဘောတူသော သီတင်းကြီး၏။ ဝိဿာသေနာပိ-အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့် လည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သည်သာ၊ ယေန ဝုမော၊ တေန ပရိဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ဝုမာ ဘိမုခေန-သီတင်းကြီးဘက်သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိသည်။ (ဟုတော့) ပရိဝတ္တိဗ္ဗ- ပြန်လည်ရာ၏။ [သီတင်းကြီးနှင့်အတူ စကြိုတစ်ခုလည်း၌ စကြိုဆုံး၍ ပြန်လှည့်

သေသာနိ ၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗာနိ။ ။အများဝင်နိုင် ထွက်နိုင်သော တံခါးပေါက်ကြီးကို ပိတ်ခြင်းဖွင့်ခြင်း၌ သီတင်းကြီးထေရ်အား ခွင့်ပန်ဖွယ် မလို၊ ပါဠိကို ရွတ်ပြ (ပို့ချ) ခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုကား ခွင့်ပန်ရမည်၊ ဥဒ္ဒေသဒါနာဒီနိ၌ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော (ပရိ ပုစ္ဆာ) အဖန်ဖန်မေးအပ်သော အဋ္ဌကထာကို ပို့ချခြင်း၊ (သဇ္ဈာယ) စာအံ့ခြင်း၊ တရားဟောခြင်း၊ မီးထွန်းခြင်း၊ မီးငြိမ်းခြင်း၊ လေသာပြုတင်းများကို ဖွင့်ခြင်း၊ ပိတ်ခြင်းတို့ကိုယူပါ။

အထာပိ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။သီတင်းဝယ်ရဟန်းက “ဥဒ္ဒေသစသော အမှုများကို ခွင့်ပန်အပ်ပြီး ဖြစ်ပါစေတော့ဘုရား”ဟု လျှောက်ထား၍ သီတင်းကြီးကလည်း “ကောင်းပြီ”ဟု လက်ခံလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သီတင်းကြီးကိုယ်တိုင် “ချမ်းသာစွာ နေတာပေါ့”ဟု မိန့်ဆိုလျှင် သော်လည်းကောင်း ဥဒ္ဒေသဒါန စသည်ကို ခွင့်ပန်ဖွယ်မလို၊ ဤစကားကိုထောက်၍ အချို့ ကျောင်းတိုက်၌ ရောက်သစ်စ အာဂန္တုများကို “စာအံ့မီးထွန်းမှ စ၍ ခွင့်ပြုမကောင်းသော ဝတ်အကျင့်များကို ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား” ဟု လျှောက်ထားစေကြသည်။ သို့သော် ဤကျင့်ဝတ် သည် တစ်တိုက်လုံးအတွက် ကျင့်ဝတ် မဟုတ်။ “သစေ ဝုမေန သဒ္ဓိ ဧကဝိဟာရေတိ” စသည်ဖြင့် လာသောကြောင့် တစ်ကျောင်းထည်း၌ အတူနေ သံဃာဝယ်များက အကြီးဆုံး ထေရ်၊ အပေါ်၌ ကျင့်ရမည် ကျင့်ဝတ်ဟု သိပါ။

သောအခါ၊ သီတင်းကြီးဘက်ကျောပေး၍ မလှည့်ပါနှင့်၊ သီတင်းကြီးဘက် မျက်နှာ
မူ၍ လှည့်ပါ-ဟူလို။] ဘောဇနသာလာဒီသုဝိ-ဆွမ်းစားစရပ် အစရှိသော အရပ်တို့၌
လည်း၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူပင်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗွဲ-ကျင့်ရာ၏။ [ဘောဇနသာလာ ဒါပေ၊
ပဋိပဇ္ဇိတဗွဲ၊ ဘောဇနသာလာဒီသုဝိ ဥဒ္ဒေသဒါနာဒိ အာပုစ္ဆိတ္တာဝ ကာတဗွဲ
အတ္ထော-သာရတ္ထ။]

ဇန္တာယရဝတ္ထာဒိကထာ

၃၇၁။ ဇန္တာယရဝတ္ထေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ပရိဘဏ္ဍန္တိ-ကား၊
ဗဟိ-ဇန္တာယရ၏ ပြင်ဘက်၌၊ ဝါ-ဘေး၌၊ ဇေတိ-မြေခုံအကျည်သည်၊ (“ဥတ္တာပါ
ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်ပါ။) [ယောဇနာ၌ “ဗဟိဇေတိတိ ဗဟိအာလိန္နော”
ဟု ဖွင့်၏။]

၃၇၂။ အာစမနဝတ္ထသ္မိ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) သတိ ဥဒကေတိ
ဧတ္ထ-၌၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ သစေ အတ္ထိ-အံ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရေရှိပါသော်လည်း၊
ပရိစ္ဆန္ဒဌာနံ-ဖွဲ့ကွယ်အပ်သော အရပ်သည်၊ သစေ နတ္ထိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ဘာဇနေန-
ခွက်ဖြင့်၊ နိဟရိတ္တာ-ဆောင်ယူ၍၊ (ရေကို ဆောင်ယူ၍) အာစမိတဗွဲ-သန့်သက်ရေ
ဆေးရာ၏။ (လုံခြုံတဲ့နေရာ သွား၍ ဆေးရမည်) ဘာဇနေ-ခွက်သည်၊ အသတိ-
မရှိလသော်၊ ပတ္ထေန-သပိတ်ဖြင့်၊ နိဟရိတဗွဲ-ဆောင်ယူရာ၏။ ပတ္ထေပိ-သည်
လည်း၊ အသတိ-သော်၊ အသန္တိနာမ-မရှိသည်မည်သည်၊ ဟောတိ-၏။ ဣဒံ-ဤ
အရပ်သည်၊ အတိဝိဝဋ်-အလွန်ပွင့်လင်း၏။ (ချုံ့စသည်အကွယ်အကာ မရှိသော
ကြောင့် ဟင်းလင်း ဖြစ်နေ၏။) (ဣဒံ အတိဝိဝဋ်-ဣဒံ ဌာနံ ဂုဗ္ဘာဒိဟိ အပဋိစ္ဆန္တ
တ္တာ အတိဝိယ ပကာသနံ-သာရတ္ထ။) ပုရတော-ရှေ့၌၊ အညံ-အခြားသော၊ ဥဒကံ-
သည်၊ ဘဝိဿတိ-ရှိလတံ၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဂတဿ-သွားသော ရဟန်း
၏။ ဥဒကံ-ကို၊ အလဘန္တဿေဝ-မရသေးမီပင်၊ ဘိက္ခာစာရဝေလာ-ဆွမ်းခံလှည့်
လည်ရာ အချိန်အခါသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ကဋ္ဌေနဝါ-ဒုတ်ဖြင့်သော်
လည်းကောင်း၊ ကေနစိဝါ-တစ်စုံတစ်ခုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (စက္ကာစသည်ဖြင့်
သော်လည်းကောင်း) ပုဋ္ဌိတ္တာ-သုတ်၍၊ ဂန္တဗွဲ-ရာ၏။ ဘုဉ္ဇိတုမ္ပိ-စားခြင်းငှာလည်း
ကောင်း၊ အနုမောဒနံ-ကို၊ ကာတုမ္ပိ-ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။

ဘုဉ္ဇိတုပိ ဒါပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ ရေမရှိသည့်အတွက် သန့်သက်ရေ မဆေးဘဲ ဖြစ်နိုင်
သော-နည်းကို ပြသည်၊ ရေရှိလျှင်ကား ထိုကဲ့သို့ မပြုရ၊ ဆေးရမည်သာ၊ ဒုတ်စသည်ဖြင့်
မသုတ်ဘဲ နေခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိ၊ ရေမဆေးခြင်းကြောင့်သာ အပြစ်ရှိသည်။

အာဂတပဋိပါဋိယာတိ-ကား၊ ဝစ္စကုဋိယံ-ဝစ္စကုဋိလည်းကောင်း၊ ပဿာဝဋ္ဌာနေ-
ကျင်ငယ်စွန့်ရာအရပ်လည်းကောင်း၊ နှာနတိတ္ထေ-ရေချိုးဆိပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-
သို့၊ တီသုံပိ-၃ မျိုးလည်းဖြစ်သောအရပ်တို့၌၊ အာဂတပဋိပါဋိယေဝ-ရောက်လာ
သောရဟန်းတို့၏ အစဉ်သည်သာ၊ ပမာဏံ-ပမာဏတည်း။ [ဤတွင် အာစမန
ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အပြီးတည်း။]

၃၇၄။ ဝစ္စကုဋိဝတ္ထေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) န ဖန္တကဋ္ဌံ ခါဒန္တေနာတိ-
ဟူသော၊ အယံ-ဤပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ ဝစ္စကုဋိယံာပိ-၌လည်းကောင်း၊ အဝစ္စကုဋိ
ယာပိ-ဝစ္စကုဋိမဟုတ်သော အရပ်၌လည်းကောင်း၊ သုဗ္ဗတ္ထေဝ-အလုံးစုံသော
ကျင်ကြီးစွန့်ရာ-အရပ်၌ပင်၊ ပဋိက္ခေပေါ-ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) [ဝစ္စကုဋိ၌
သာ ဒန်ပူကိုကိုက်၍ မစွန့်ရသည် မဟုတ်၊ ဝစ္စကုဋိမဟုတ်သော ချုံကွယ်စသည်၌
ကျင်ကြီးစွန့်လျှင်လည်း ဒန်ပူကိုကိုက်လျက် မစွန့်ရ-ဟူလို။] န ဖရုသေန ကဋ္ဌေ
နာတိ-ကား၊ ဖာလိတကဋ္ဌေန ဝါ-ကွဲအပ်သောဝါးခြမ်း ကနုတံဖြင့်သော်လည်း
ကောင်း၊ ခရေနဝါ-ကြမ်းတမ်းသော ကနုတံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍိကေနဝါ-
အဖုအထစ်ရှိသော ကနုတံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကေန ဝါ-ဆူးရှိသော
ကနုတံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သုသိရေနဝါ-အခေါင်းရှိသော ကနုတံဖြင့်သော်
လည်းကောင်း၊ ပူတိနာဝါ-ပုတ်ဆွေးသော ကနုတံဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ န အဝ
လေခိတဗ္ဗံ-မခြစ်ရာ၊ ဝါ-မသုတ်ရာ၊ ပန-ဆက်၊ အဝလေခနကဋ္ဌံ-ခြစ်ကြောင်း
ဒုတ်ကို၊ ဝါ-သုတ်ကြောင်း ဒုတ်ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူမူ၍၊ ပဝိဋ္ဌဿ-ဝင်သော
ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ။

န အာစမနသရာဝကေတိ ဧတံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ သဗ္ဗသာဓာရဏဋ္ဌာနံ-
အလုံးစုံသောရဟန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသော ဝစ္စကုဋိအရပ်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဂ
ဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဟိ-မှန်၊ တကြ-ထိုအများသုံးဝစ္စကုဋိ၌၊ အညေအညေ-အခြား
အခြားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဥဒကံ-
သန့်သက်ရေကို၊ န သေသေတဗ္ဗံ-မကြွင်းကျန်စေထိုက်၊ (ချန်မထားရ) ပန-ဆက်၊
ယံ-အကြင်အရပ်သည်၊ သံယိကေ-သံယဉ္စစွာဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေပိ-ကျောင်းတိုက်
၌လည်း၊ ဧကဒေသေ-တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အရပ်၌၊ နိဗဒ္ဓဂမနတ္ထာယ-မိမိတစ်ပါး
တည်း အမြဲသွားခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကဓံ-ပြုအပ်သော၊ ဋ္ဌာနံ-အရပ်သည်၊ ဟောတိ-
ဖြစ်၏၊ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနံ ဝါ-ပုဂ္ဂလိကကျောင်းအရပ်သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ-
ဖြစ်၏၊ တသ္မိ-ထိုဝစ္စကုဋိအရပ်၌၊ (ဥဒကံ-ကို၊ သေသေတုံ-ကြွင်းကျန်စေခြင်းငှာ)
ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ [နိဗဒ္ဓဂမနတ္ထာယာတိ အတ္တနော နိဗဒ္ဓဂမနတ္ထာယ၊ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌာနံ
ဝါတိ အတ္တနော ဝိဟာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ။] ဝိရေစနံ-ဝမ်းလျှောဆေးကို၊
ပိဝိတွာ - သောက်၍၊ ပုနပျုနံ - အဖန်ဖန်အထုပ်ထုပ်၊ ပဝိသန္တဿာပိ-ဝင်သော

ရဟန်းအားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သည်သာ။ [သံယိကဝစ္စကုဋိပင်ဖြစ်သော်လည်း မကြာမကြာ မိမိသွားရမည် ဖြစ်သောကြောင့် သန့်သက်ရေ ချန်ထားခြင်းငှာ အပ်ပါ၏-ဟူလို။]

ဥပာတာတိ-ကား၊ ဥပာဒိတာ-လွန်စွာဖြစ်သော ကျင်ကြီးရှိသည်။ ဗဟိ-ကျင် ကြီးခွက်၏ ပြင်ဘက်၌၊ ဝစ္စမက္ခိတာ-ကျင်ကြီးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သည်။ (“ သစေ ဟောတိ-အံ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ဣတိ အတ္ထော၊ ဓောဝိတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ဥဒကံ- ကို၊ အာဟရိတွာ-၍၊ ဓောဝိတဗ္ဗာ-ဆေးထိုက်၏။ ဥဒကံ-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိအံ၊ ဘာဇနံ-ခွက်သည်ကား၊ နတ္ထိ-မရှိအံ၊ (ဧဝံသတိ) အသန္တံနာမ-မရှိသည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘာဇနံ-သည်၊ အတ္ထိ-အံ၊ ဥဒကံ-သည်ကား၊ နတ္ထိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ဧတမ္ပိ-ဤရေမရှိခြင်းသည်လည်း၊ အသန္တံ-အသန္တတည်း၊ ပန-ဆက်၊ ဥဘယေ- နှစ်ပါးစုံသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ အသန္တမေဝ-ဧကန်အသန္တပင်တည်း၊ ကဋ္ဌေနဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ကေနစိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပုဋ္ဌိတွာ-သုတ်၍၊ ဂန္တဗ္ဗံ-သွားရာ၏။ [ဝစ္စကုဋိ၌ ပေနေသော ကျင်ကြီးကို ရေမရှိ၍ မဆေးနိုင်လျှင် ဒုတ် စက္ကူစသည်ဖြင့် သုတ်၍ သွားရမည်။] သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ကျင့်ဝတ်တို့၌၊ (ယောဇနာ၌ “သဗ္ဗသ္မိံ ဝတ္ထက္ခန္ဓကေ” ဟု စွဲ၏) သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင် သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်သည်သာ၊ ဣတိ-တည်း။

ဥပာတာ။ ။ဥပုဗ္ဗ ဟဒဓာတ်၊ တပစ္စည်း၊ ဓာတွန် ဒကို ချေ၊ ဟဒဓာတ်သည် ကျင်ကြီးစွန်ခြင်းအနက်၌ ဖြစ်၏။ (ဟဒေါ ဝစ္စောဿဂ္ဂေ ပဝတ္ထတိ၊ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ (၄၂၁) ထို့ကြောင့် “ဥပာဒိတာ” ဟု ဖွင့်သည်။ ဗဟိဝစ္စမက္ခိတာကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။ ဥပာဒိတာဝယ် သဗ္ဗာတအဿအနက်၌ ဣတပစ္စည်းသက်။ “ဥပာဒနံ ဥပာဒေါ၊ သဗ္ဗာတော ဥပာဒေါ ယသံတိ ဥပာဒိတာ” ဟု ပြု။ [ဥပာဒိတာတိ ဧတ္ထ ဟဒဓာတုဿ ဝစ္စဝိသဇ္ဇနတ္ထတာယာဟ ဗဟိ ဝစ္စ မက္ခိတာတိ-ဝိမတိ။]

သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။ ။“ဥတ္တာနမေဝ” ဟု ရှိရာ၌ “သေသံ” အရ ပုဒ်သာမက၊ ထို ပုဒ်နှင့်ဆိုင်သော အနက်ဓိပ္ပာယ် အားလုံးကို ယူရ၏။ ထို့ကြောင့် “သေသံ (ဝိဓာနံ)-ကြွင်း သောအစီအရင်” ဟု ဆရာများ အနက်ပေးကြ၏။ “ဥတ္တာနမေဝ” ဟု ရှိရာ၌ကား အတ္ထကို ဝဲ၍ “သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်” ဟု အနက်ပေးတော်မူကြသည်။

စုဒ္ဒသဓန္ဓကဝတံ။ ။ဣမသ္မိံ ဝတ္ထက္ခန္ဓကေ အာဂတာနိ အာဂန္တုကာဝါသိက ဂမိ ယာနုမောဒန ဘတ္တဂ္ဂပိဏ္ဏစာရိကာရညိက သေနာသနဇန္ဓာယရ ဝစ္စကုဋိ ဥပဇ္ဈာစရိယသဒ္ဓိ ဝိဟာရိကအန္တေဝါသိကဝတ္တာနိ စုဒ္ဒသ မဟာဝတ္တာနိနာမ၊ ဣတော အညာနိ ပန ကဒါစိ တဇ္ဇနိယကမ္ပကတာဒိကာလေယေဝ စရိတဗ္ဗာနိ အသီတိခန္ဓကဝတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဂဏ္ဍိ ပဒေသု.ပန ဣမာနိယေဝ စုဒ္ဒသ မဟာဝတ္တာနိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဂဏီယမာနာနိ၊ အသီတိ ခန္ဓကဝတ္တာနိတိ ပုတ္တံ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ-သာရတ္ထ။

ဝတ္ထက္ခန္ဓကဝတ္တာနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၉။ ပါတိမောက္ခတ္ထပနက္ခန္ဓက

ပါတိမောက္ခဒွေသယာစနကထာ

၃၈၃။ ပါတိမောက္ခတ္ထပနက္ခန္ဓက-က၌၊ (အတ္ထော-စံ ဝေဒိတဗ္ဗော) နန္ဒိ မုခိယာ ရတ္တိယာတိ ဧတ္ထ-ယာဟူသော ဤပါဠိ၌၊ (ဂူဠတ္ထံ-လျှို့ဝှက် တိမ်မြုပ်သော အနက်ကို) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ-ထုတ်၍ပြပြီးအံ့)၊ အရုဏုဋ္ဌိတကာလေပိ- အရုဏ်တက်ရာ အခါ၌လည်း၊ (ပိဖြင့် အခြားနှစ်သက်ဖွယ်ရာ အခါကိုပေါင်း)၊ နန္ဒိမုခါ ဝိယ-နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော-မျက်နှာရှိသကဲ့သို့၊ ရတ္တိ-ညဉ့်သည်၊ ခါယတိ- ထင်ရ၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ နန္ဒိမုခိယာ ရတ္တိယာတိ-ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိကာရော- သင်္ဂီယနာတင် ထေရ်အပေါင်းသည်)၊ အာဟ-မိန့်ပြီ၊ အန္တောပူတိန္တိ-ကား၊ အတ္တ စိတ္တသန္တာနေ-မိမိ၏ စိတ်အစဉ်၌၊ ကိလေသာပူတိဘာဝေန-ကိလေသာတည်းဟူ သော အပုတ်ရှိသူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္တောပူတိ-အတွင်း၌ ကိလေသာတည်းဟူ သော အပုတ်ရှိသော၊ အဝဿုတန္တိ-ကား၊ ကိလေသာဝဿဝဿဝသေန-ကိလေသာ တည်းဟူသော မိုးစိုစွတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဝဿုတံ-စိုစွတ်အပ်သော၊ ကသမ္ဗ

နန္ဒိမုခိယာ။

။နန္ဒိတဗ္ဗောတိ နန္ဒော၊ နှစ်သက်ဖွယ်အဆင်း၊ နန္ဒော+ယဿ+အတ္တိ တိ နန္ဒိ၊ မုခံကိုဌ်၍ နပုံလိင်၊ (ယောဇနာ၌ “နန္ဒိယတိ တုသိယတိတိ နန္ဒိ” ဟု နန္ဒဓာတ်၊ ကု ပစ္စည်းဖြင့် ကမ္မရုပ်ကြံလေ၏) နန္ဒိ+မုခံ+ယဿာတိ နန္ဒိမုခိ၊ ကုတ္တိဇောတက ဤပစ္စည်းသက်၊ “နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော မျက်နှာ ရှိလတ်သော်”ဟု သဒ္ဓတ္ထ ဖြစ်၏။ အရုဏ်တက်ချိန်အခါ၌ အရှေ့ဘက်အရပ်သည် စဉ်းငယ်နီသော အရောင်ဖြင့် အလွန်တင့်တယ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ် မျက်နှာရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်၏-ဟူလို၊ [အရုဏော ကိဉ္စိ ရတ္တောထာ-အဘိဓာန် (၈၇)။] ဝိမတိ၌ကား “နန္ဒိမုခိယာတိ ဩဒါတဒိသာမုခတာယ (ဖြူစင်သော အရပ်မျက်နှာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) တုဋ္ဌမုခိယာ (နှစ်သက်ဖွယ် မျက်နှာရှိသည်)”ဟု ဆို၏။

အန္တောပူတိ။

။ပူတိနာ ကမ္မေန သီလဝိပတ္တိယာ အန္တော အနုပဝိဋ္ဌတ္တာ အန္တော ပူတိ-သာရတ္ထ၊ အန္တော+ပူတိ-(ကိလေသာတည်းဟူသော အပုတ်တည်း၊ ဝါ-သီလပျက်စီးခြင်း တည်းဟူသော အပုတ်သည်)၊ ယဿာတိ အန္တောပူတိ။

အဝဿုတံ။

။ဆဟိ ဒွါရေဟိ ရာဂါဒိ ကိလေသာဝဿဝေနေ တိန္တတ္တာ အဝဿုတံ- သာရတ္ထ၊ စာအုပ်တို့၌ “ကိလေသာဝဿဝေနေ” ဟု ရှိ၏။ အဝဿုတံ၏အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် အဝပုဗ္ဗ သုဓာတ်၊ ဥကို ဩပြု၊ ဩကို အဝပြု၍ “ကိလေသာဝဿဝေနေ” ဟု ရှိသင့်သည်။ အဝ ရှေးရှိသောကြောင့် သုဓာတ်သည် တိန္တ အနက်ကိုဟော၏။ ဩ (သရ)ဟု သက္ကတ၌ ရှိသောကြောင့် သ ဒွေဘော်လာရသည်။

ကသမ္ဗဇာတံ။

။ကသမ္ဗသဒ္ဓါသည် “အဋ္ဌိကံသရိကံ” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ အာကိဏ္ဏဒေါသတာယ သံကိလိဋ္ဌဇာတံ ကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ ယောဇနာ၌ “ကသမ္ဗတိ

ဇာတိန္ဒြေကား၊ အာကိဏ္ဏဒေါသဟာယ-ရောပြွမ်းသော အပြစ်ရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သံကိလိဋ္ဌဇာတိ-ဖြစ်သော ညစ်ပေခြင်းရှိသော၊ (“တံ ပုဂ္ဂလံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အဒ္ဓဿာ-မြင်ရပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်)၊ ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာပိနာမာတိ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ (ဒသေတိ၌ စပ်)၊ ဟိ-မိန့်တော်မူသင့်၏၊ (ယောဇနာ၌ “ဟိတိ ပဒပူရဏမတ္ထံ” ဟု ဆို၏)၊ အာနန္ဒ-အာနန္ဒာ၊ ပရိသာ-ပရိသတ်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓါ-မစင်ကြယ်၊ ဣတိ ဝစနံ-ဤသို့သောစကားတော်ကို၊ သုတွာယေဝ-ကြား၍သာလျှင်၊ (ကြားလျှင် ကြားခြင်းပင်)၊ တေန-ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပတ္တမိတဗ္ဗ-ဖဲသွားထိုက်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အပတ္တမိတွာ-ဖဲမသွားမူ၍၊ သောမောယပုရိသော-ထိုမင်ဖိုလ်မမှီး အချည်းအနီးဖြစ်သော ယောကျ်ားသည်၊ ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာပိ-လက်နံကို ကိုင်ရခြင်းတိုင်အောင်သော်မှလည်း၊ အာဂမိဿတိနာမ-ဆိုင်းငံ့တုံဘိ၏၊ ဣဒံ-ဤဆိုင်းငံ့ခြင်းကို၊ အစ္စရိယံ-အံ့ဩအပ်ပါပေစွ၊ ဝါ-အံ့ဩလောက်ပါပေစွ၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ-ပြတော်မူ၏။

၃၈၄။ အာယတံကေနောပ ပပါတောတိ-ကား၊ ပဌမမေဝ-စလျှင် စခြင်းပင်၊ န ဂမ္ဘီရော-နက်သည် မဟုတ်၊ အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ ဂမ္ဘီရော-နက်၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ ဌိတံဓမ္မော ဝေလံ နာတိဝတ္တတိတိ-ကား၊ ဝီစိနံ-လှိုင်းတို့၏၊ ဩသတ္တ

သင်္ကာရော (အမှိုက်)၊ သော ဟိ သမ္ပုဋ္ဌနိယာ ကသိယမာနေ၊ ဝိလေခိယမာနေ အမှတ် သဒ္ဓံ ကရောတိတိ ကသမ္ပူ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန အမိပ္ပာယ ဝသေန သံကိလိဋ္ဌဇာတိန္ဒြေ ဝုတ္တံ၊ အတိဝိယ ကိလိဋ္ဌဇာတိန္ဒြေ အတ္ထော၊ အာကိဏ္ဏဒေါသဘာယံ ကိလိဋ္ဌဇာတိန္ဒြေ ပိပါဌော” ဟု ဖွင့်၏။ [သဉ္ဇာတ ဒုဿီလျကစဝရတ္တာ ကသမ္ပူဇာတံ၊ (“လွန်စွာဖြစ်သော ဒုဿီလျ အညစ် အကြေးရှိသည်” ဟု ပေးပါ)၊ အသာရတာယဝါ ကသမ္ပူဝိယ ဇာတိ-ဝိမတိ၊ ဒုတိယနည်းအလို၊ “အနှစ်သာရ မရှိသည့်အတွက် အမှိုက်သရိုက်ကဲ့သို့ ဖြစ်သော” ဟု ပေး။]

ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာပိ၊ **ပေ၊ အစ္စရိယံ။** ။ ဣဒ္ဓပ ဂရဟဏစ္စရိယမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သာရတ္ထ၊ ဤ အစ္စရိယသည် ဂရဟဏ္ဍရိယ (ကဲ့ရဲ့ကြောင်း အစ္စရိယ)ဖြစ်၏၊ ပသံ သစ္စရိယ မဟုတ်။ [ယာဝါတိ နိပါတပယောဂတ္တာ ဗာဟာဂဟဏာပိတိ ဧတ္ထ ပဉ္စမိဝိဘတ္တိ အဝဓိအတ္ထေ ဟောတိ၊ နာမသဒ္ဓေါ ဂရဟတ္ထဇောတကော၊ တဿ ပံယောဂတ္တာ အာဂမိဿတိ တိ ဧတ္ထ အတိတတ္ထေ အနာဂတဝစနံ (စောင့်ဆိုင်းခြင်းကြိယာသည် ပြီးခဲ့ပြီ၊ သို့သော် နာမ သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သောကြောင့် အဝိဿန္တိဝိဘတိ သက်ထားသည်-ဟူလို)၊ အာဂမိဿတိနာမာတိ၊ အာဂမိဿတိတိ ဤသံအမိဝါသိဿတိ၊ အာပုဗ္ဗော ဂမုဓာတု ဤသံအမိဝါသနေဝါတိ (စဉ့်ငယ် သည်းခံခြင်း၌ဟူ၍) ဟိ ဓာတုပါဌေသု ဝုတ္တံ-ယောဇနာ။]

ပပါတော။ ။ ပပတန္တိ ဧတ္ထာတိ ပပါတော-ကျရောက်ရာဖြစ်သော ချောက်၊ ထို ချောက်သည်နက်သကဲ့သို့ အနက်ချင်းတူသောကြောင့် “ပပါတောဝိယာတိ ပပါတော” ဟု ပြု၊ ထို့ကြောင့် “ဂမ္ဘီရော” ဟု ဖွင့်သည်၊ အာယတသဒ္ဓါသည် ဤနေရာ၌ “အစပဌမ” ဟူသော

န ကန္တရုံ-သက်လျှောရာ ချောက်ဟူသော၊ မရိယာဒဝေလံ-အပိုင်းအခြားဖြစ်သော ကမ်းကို၊ နာတိက္ကမတိ-မလွန်၊ တီရံ ဝါဟေတီတိ-ကား၊ တီရတော-ကမ်းသို့၊ အပေတိ-ရောက်စေ၏။ ဥဿာရေတိ-အထက်သို့ တက်စေ၏။ ဝါ-တင်၏။ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ အညပဋိဝေဓောတိ-ကား၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (“န-မဖြစ်” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) (အညာကို “အရဟတ္တ” ဟုလည်းကောင်း၊ ပဋိဝေဓောကို “ပတ္တိ” ဟု လည်းကောင်း၊ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။)

၃၈၅။ ဆန္ဒမတိဝဿတီတိ-ကား၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-သင့်ရောက်၍၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော-ဖုံးလွှမ်းသောရဟန်းသည်၊ အညံ-အခြားသော၊ နဝံ-အသစ်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-သင့်ရောက်၏။ ဣဒံ-ဆန္ဒမတိဝဿတိဟူသော ဤစကားကို၊ ဧတံ-ဤအသစ်ဖြစ်သောအာပတ်သို့ သင့်ရောက်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (ဘဝဝတာ၊) ဝုတ္တံ - ပြီ၊ ဝိဝဋံ နာတိဝဿတီတိ - ကား၊ အာပတ္တိ - သို့၊

အနက်ကို ဟော၏။ (ယောဇနာ၌ အာယတသဒ္ဓါသည် ဒီယ (အရှည်) ဟူသော အနက်ကို ဟောသည်ဟု ဆို၏။) ချောက်ကမ်းပါးသည် စလျှင်စခြင်း နက်သကဲ့သို့ မဟာသမုဒြာကား စလျှင်စခြင်း နက်သည် မဟုတ်၊ အစဉ်အတိုင်းတဖြည်းဖြည်း နက်သည်-ဟူလို။ [န အာယတကေနောပပိတောတိ န ဆိန္ဒတဋ္ဌ မဟာသောတ္ထောပီယ အာဒိတော ဧဝ ပပိတော၊ သော (ထိုမဟာသမုဒြာသည်) ဟိ တီရဒေသတော ပဌာယ ဧကင်္ဂလ ခွင်္ဂလ ဝိဒတ္ထိရတန ယဋ္ဌ ဥသဘအမုဂါဂုတ ဂါဂုတအမုယောဇနံ ယောဇနာဒိဝသေန ဂန္တိရော ဟုတွာ ဂစ္ဆန္တော သိနေရုပါဒမူလေ စတုရာသီတိ ယောဇနသဟဿာဂန္တိရော ဟုတွာ ဌိတောတိ ဒသေတိ-သာရတ္ထ။]

ဌိတဓမ္မော ။ပေ၊ နာတိက္ကမတိ။ ။ “ဌိတဓမ္မော-တည်တံ့သော သဘောရှိ၏။ ဝေလံ-ကမ်းကို၊ နာတိက္ကမတိ-မကျော်လွန်” ဟူရာ၌ “ဝေလာသဒ္ဓါသည် မရိယာဒအနက်ကို ဟော၏”ဟု သိစေလို၍ “မရိယာဒဝေလံ” ဟု ဖွင့်သည်။ ထို မရိယာဒဝေလာ ဟူသည်လည်း လှိုင်းပုတ်၍ ပြန်ကျသောအခါ ချောက်ကဲ့သို့ နက်၍နေသော ကမ်းပါးစောက်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဩသက္ကနကန္တရုံ” ဟု မရိယာဒဝေလံကို ဝိသေသနပြုသည်။ “ဤကဲ့သို့ ချောက်ကမ်းပါးမျိုးကိုသာ မလွန်တက်” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ သမုဒြာရေ၏ အပိုင်းအခြားဖြစ်သော သာမန်ကမ်းကို ကား ယခုအခါ ဒီရေတက်လျှင်ပင် လွန်တက်၍ လာတတ်ပါသေး၏။

ယောဇနာနှင့် ရှေးနိဿယ။ ။ဝေလံ နာတိဝတ္တတီတိ ဧတ္ထ ဝေလာသဒ္ဓဿ တီရ မရိယာဒတ္ထေသု ပဝတ္တဘာဝံ ဒသေန္တော အာဟ ဩသက္ကနကန္တရ မရိယာဒ ဝေလန္တိ၊ တတ္ထ ဩသက္ကနကန္တရ ဣတိ ပဒေန တီရတ္ထံ ဒသေတိ၊ မရိယာဒ ဣတိ ပဒေန ပရိယာဒတ္ထံ” ဟု ယောဇနာဖွင့်၏။ ကျမ်း၏အဘော်ကျမည် မထင်၊ ရှေးနိဿယ၌ “ဩသက္ကနကန္တရုံ-သက်လေသော မြင်းမိုရ်တောင်ခြေခံသော၊ မရိယာဒဝေလံ-ပိုင်းခြားအပ်သော ကမ်းပါးကို” ဟု ပေး၏။ “ဩသက္ကနကန္တရ” အရ မြင်းမိုရ်တောင်ခြေကမ်းကို ယူသည်။ ဝီစိနံပုဒ် မပါ၊ အချို့ အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌လည်း ဤပုဒ် မပါ။

အာပဇ္ဇိတွာ-၍၊ ဝိဝရန္တော-ဖွင့်ဖော်သော ရဟန်းသည်၊ (ဒေသနာကြားသော ရဟန်းသည်) အညံ-အခြားသောအာပတ်သို့ နာပဇ္ဇတိ-မရောက်၊ ဣဒံ-ဝိဝဋ်နာတိ ဝဿတိဟူသော ဤစကားကို၊ ဧတံ-ဤအခြားသော အာပတ်သို့ မသင့်ရောက်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။ (ဤဂါထာသည် ပရိဝါအဋ္ဌကထာ၊ ပဌမဂါထာ သင်္ဂဏိကအဖွင့်၌ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ အကျယ်လာလတ်။)

ပါတိမောက္ခတ္ထပနာရဟကထာ

၃၈၆။ ထပိတံ ဟောတိ ပါတိမောက္ခန္တိတ္ထေ-၌၊ ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ပုရေဝါ-ဥ တ်၏ရှေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္စာဝါ-ဥ တ်၏နောက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ထပိတံ-တန့်ထားအပ်သည်၊ (သမာနံ)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အတ္ထပိတံ-တန့်ထားအပ်သည် မမည်သည်၊ (တန့်ထားအပ်ရာ မရောက်သည်) ဟောတိ-၏၊ (ပုရေဝါ ပစ္စာဝါတိ ဥ တ္တိအာရမ္မတော ပုဗ္ဗေဝါ၊ ဥ တ္တိနိဋ္ဌာနတော ပစ္စာဝါ-ဝိမတိ) ပန-အန္ဓယ၊ ခေတ္တေ-ပါတိမောက်တန့်ထားရာခေတ်၌၊ ထပိတံ-သည်၊ (သမာနံ)ဧဝံ-ဖြစ်သော်သာ၊ (ဖြစ်မှသာ) ထပိတံနာမ-တန့်ထားအပ်သည် မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ သုဏာတု၊ ပေ၊ ကရေယျာတိ တ္ထေ-ဟူသော ဤဥ တ်၌၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်သော အခါ၌၊ ရေကာရံ-ရေအက္ခရာကို၊ ဘဏတိ-ရွတ်ဆို၏၊ တာဝ-ထိုရေအက္ခရာကို ရွတ်ဆိုရာ ကာလတိုင်အောင်၊ ထပေ တဗ္ဗံ-တန့်ထားရာ၏၊ (တန့်ထားနိုင်၏) ဟိ-မှန်၊ ဣဒံ-ဤအခါသည်၊ (သုအက္ခရာကို ရွတ်ရာကာလမှစ၍ ရေအက္ခရာကို ရွတ်ရာကာလတိုင်အောင်သော အခါသည်) ခေတ္တံ-ခတ်တည်း၊ (ပါတိမောက်ကို ဆက်မရွတ်စေဘဲ တန့်ထားဖို့ရာ ခေတ်တည်း) ပန-ကား၊ ယျကာရေ-ယျ အက္ခရာကို၊ ဝုတ္တေ-ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသော်၊ (ဥ တ်ထားသော ရဟန်းက ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသော်) ထပေန္တေန-တန့်ထားသော ရဟန်းသည်၊ ပစ္စာ-နောက်မှ၊ ထပိတံနာမ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ သုဏာတုမေတိ-ဟူ၍၊ အနာ-ရဒ္ဓေယေဝ-အားမထုတ်အပ်သေးမီပင်၊ ထပေန္တေန-သည်၊ ပုရေ-ရှေ့၌၊ ထပိတံ (နာမ)-သည်၊ ဟောတိ။

ပါတိမောက္ခတ္ထပန။ ။ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယော သာပတ္တိကော သုဏာတိ၊ တဿ ပါတိမောက္ခံ ထပေတံ" ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့် ဥပုသ်ပြုရာဌာန၌ အာပတ်သင်နေသော ရဟန်းပါလျှင် ပါတိမောက်ကို မရွတ်ပြသေးဘဲ တန့်ရပ်ထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဥ တ်ဖြင့် ပါတိမောက်ကို မရွတ်စေသေးဘဲ တန့်ရပ်ထားခြင်းကို "ပါတိမောက္ခတ္ထပန" ဟု ခေါ်၏။ [ပါတိမောက္ခဿ-ကို+ထပနံ-မရွတ်ပြစေသေးဘဲ တန့်ရပ်ထားခြင်းတည်း၊ ပါတိမောက္ခတ္ထပနံ-ခြင်း။]

ဓမ္မိကာဓမ္မိကာတ္ထပန ကထာ

၃၈၇။ အမူလိကာယ၊ ပေ၊ အကတာယာတိ-ကာ၊ တေနပုဂ္ဂေလေန-ထိုပါတိမောက် တန့်ထားအပ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သာဝိပတ္တိ-သီလဝိပတ္တိစသော တစ်မျိုးမျိုးသော ထိုဝိပတ္တိသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတာဝါ-ပြုအပ်ပြီးသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အကတာဝါ-မပြုအပ်သေးသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ပါတိမောက္ခတ္ထပနကထာ-ပါတိမောက် တန့်ထားသော ရဟန်း၏၊ သညာအမူလိကဝေနေ-သညာ၏ အခြေအမြစ်မရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အမူလိကာ-အမူလိကာမည်သောဝိပတ္တိသည်၊ ဟောတိ-၏၊ [ပါတိမောက်တန့်ထားအပ်ရာပုဂ္ဂိုလ်က ထိုဝိပတ္တိကို ပြုပြီးသည်ဖြစ်စေ၊ မပြုရသေးသည်ဖြစ်စေ၊ ပါတိမောက်တန့်ထားသော ရဟန်း၏ အမှတ်သညာက အခြေအမြစ်မရှိလျှင် အမူလိကာဝိပတ္တိပင် ဖြစ်၏-ဟူလို့။] ကတာကတာယာတိ-ဟူသော ဤစကားကို၊ ကတဉ္စ-ပြုအပ်ပြီးသော ဝိပတ္တိကိုလည်းကောင်း၊ အကတဉ္စ-မပြုအပ်သေးသော ဝိပတ္တိကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘယံ-နှစ်ပါးစုံကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ။ [ကတဉ္စ အကတဉ္စ ဥဘယံ ဂဟေတွာတိ ယဿ ကတာပိ အတ္ထိ အကတာပိ၊ တဿ တဒုဘယံ ဂဟေတွာ-ဝိမတိ။]

ဓမ္မိကံ သာမဂ္ဂိံ န ဥပပေတိတိ-ကာ၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ ကောပေတုကာမတယ-ပျက်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သံယဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ကမ္မေ-ကို၊ ကရိယမာနေ-ပြုအပ်သော်၊ နေဝ အာဂစ္ဆတိ-ကိုယ်တိုင်လည်းမလာ၊ ဆန္တံ-ဆန္ဒကိုလည်း၊ နဒေတိ-မပေး၊ သမ္မုဒ္ဓိဘူတော-မျက်မှောက်ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (သမာနော)စ-ဖြစ်ပြန်သော်လည်း၊ ပတိက္ကောသတိ-တားမြစ်၏၊ (စာအုပ်တို့၌ “သမ္မုဒ္ဓိဘူတောဝ-မျက်မှောက်ဖြစ်လျက်သာလျှင်” ဟု ရှိ၏၊ “သမ္မုဒ္ဓိဘူတောစ” ဟု ရှိမှကောင်းမည်ထင်သည်။) တေန-ထိုသို့ မလာခြင်းစသည်ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ်-သို့ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ (တော်နာတိ အနာဂမနာဒိ ကာရဏေန-ယောဇနာ)၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၊) သာပတ္တိကဿေဝ-အာပတ်နှင့် တကွသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဿာပိ-ထိုရဟန်း၏ အပေါ်၌လည်း၊ ပါတိမောက္ခံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ထပိတံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ ပစ္စာဒိယတိတိ-ကာ၊ ပုန-တစ်ဖန် (ထပ်၍)၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ပစ္စာဒိယတိ - တစ်ဖန်ယူ၏။

ပစ္စာဒိယတိ။ ။ဓမ္မိကံ သာမဂ္ဂိံ ပစ္စာဒိယတိဟူသော ပါဠိတော်၏အဖွင့်တည်း၊ ပန ကာတဗ္ဗံ ကမ္မံကား ပစ္စာဒိယနပြုပုံအခြင်းအရာကို ပြသော အာကာရ စကားတည်း။ “အကတံ ကမ္မံ၊ ဒုက္ကဋ် ကမ္မံ၊ ပုန ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ” ဟူသော စကားများလည်း ပစ္စာဒိယနာကာရ စကားများပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဓမ္မိကံ-တရားနှင့် လျော်သော၊ သာမဂ္ဂိံ-ညီညွတ်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဘောတူ ပြုအပ်သောကံကို၊ ပစ္စာဒိယတိ - တစ်ဖန်ပြုဖို့ရန် ယူ၏။

တေန ဥက္ကောဋ္ဌနကေန-ထိုတားမြစ် ကန့်ကွက်ခြင်းကြောင့်၊ ပါဏိတ္တိယံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ-၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့် (ပါဏိတ်အာပတ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) သာပတ္တိကသေဝ-အာပတ်နှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဿာပိ-၏ အပေါ်၌ လည်း၊ ပါတိမောက္ခံ-သည်၊ ဂါ-ကို၊ ထပိတံ-သည်၊ ဟောတိ-၏။

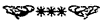
ဝါ-ကန့်မြစ်၏" ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ ပစ္စာဒိယတိ၌ ပတိ+အာရှေရိသော ဒါဓာတ် ဒိဝါဒိယပစ္စည်း၊ ဒါ၌ (အာ)ကို ဣပြု၊ သမာဒိယာမိကဲ့သို့တည်း။ (ဓမ္မိကံ သာမဂ္ဂိန္တိ ဓမ္မိကံ သမဂ္ဂကမ္ပံ၊ ပစ္စာဒိယတိတိ ဥက္ကောဋ္ဌနာဓိပ္ပာယေ န ပုန ကာတုံ အာဒိယတိ (ဝိမတိ)၊ ပစ္စာဒိယတိတိ ပတိ အာဒိယတိ၊ အကတံ တမ္ပန္တိ အာဒိနာ ပုန အာရတတိတိ အတ္ထော၊ (သာရတ္ထ။)

ပါဏိတ္တယံ အာပစ္စတိ။ ။ပါဏိတ်အာပတ်သို့ ရောက်သူသည် ပါတိမောက်တန်ထားသော ရဟန်းမဟုတ်၊ ပါတိမောက် တန်ထားရာ (အတန်ထားခံရသော) ရဟန်းတည်း။ ဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇတိ တုန်းကလည်း ဤ အတန်ထားခံရသော ရဟန်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ယောဇနာ၌ "အာပဇ္ဇတိတိ ပါတိမောက္ခတ္ထပနကော အာပဇ္ဇတိ" ဟု ရှိသည်ကို စဉ်းစားပါ။

ဓမ္မိကပါတိမောက္ခတ္ထပနကထာ

၃၈၈။ ယေဟိ ၊ပေ၊ နိမိတ္တေဟိတိ ဧတ္ထ-ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပဋိ ပါဒနာဒိသု-မိမိမဂ်ဖြင့် သူတစ်ပါး၏မဂ်သို့ သွင်းယူခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ အာကာရာဒိသညာ-အခြင်းအရာ အစရှိသည်တို့၏ အမည်သညာကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိထိုက်၏။ [အာကာရာဒိ၌ အာဒိဖြင့် လိင်္ဂံ၊ နိမိတ္တတို့ကို ယူ၊ အာကာရာဒိသညာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အာကာရလိင်္ဂံနိမိတ္တနာမာနိ ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-ဝိမတိ၊ သညာကို "နာမ"ဟု ဖွင့်သည်၊) တေန ဒိဋ္ဌေန ၊ပေ၊ ပရိသင်္ကာယာတိဧတ္ထ-ယဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ဒိဋ္ဌဗ္ဗ-မြင်အပ်သော အကြောင်းအရာသည်လည်းကောင်း၊ သုတဗ္ဗ-ကြားအပ်သော အကြောင်းအရာသည်လည်းကောင်း၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ အာဂတမေဝ-တိုက်ရှုလ်လာသည်သာ၊ ("ဘိက္ခု ဘိက္ခု ပဿတိ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နံ" စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ "အပိစ အညောဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ အာရောစေတိ၊ သော ဧဝ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ အာရောစေတိ" စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်လာသည်သာ၊) ပန-ကား၊ တေဟိ ဒိဋ္ဌသုတေဟိ-ထိုမြင်အပ်သော အကြောင်းအရာ၊ ကြားအပ်သောအကြောင်းအရာတို့ကြောင့်၊ ပရိသင်္ကာ-ယုံမှားခြင်းကို၊ သစေ ဥပ္ပာဒေယျ-အကယ်၍ ဖြစ်စေအံ့၊ (ဧဝံသတိ) တံ-ထိုယုံမှားခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ တာယ ပရိသင်္ကာယာတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

အတ္ထာဒါနံ အင်္ဂါကထာ

၃၉၀။ အတ္ထာဒါနံ အာဒါတုကာမေနာတိ ဧတ္ထ-၌၊ (အတ္ထာဒါနံ ဝုစ္စတိ၌ စပ်) သာသနံ-သာသနာတော်ကို၊ သောဓေတုကာမေန-သုတ်သင်ခြင်းငှာအလိုရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ယံ အဓိကရဏံ-အကြင်အဓိကရဏ်းကို၊ အတ္ထနာ-မိမိသည်၊ အာဒိယတိ-ယူအပ်၏၊ တံ-ထိုအဓိကရဏ်းကို၊ အတ္ထာဒါနန္တိ-နဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ အကာလော ပေ၊ အာဒါတုန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော စံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ရာဇာယံ-မင်းဘေးလည်းကောင်း၊ စောရဗာယံ-ဒါးပြဲဘေးလည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဘိက္ခဘယံ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားခြင်းဘေးလည်းကောင်း၊ ဝဿာရုတ္တော-မိုးအခါတို့၌ ညဉ့်ကာလလည်းကောင်း၊ ဝါ-မိုးအခါတို့၏ ညဉ့်ကာလလည်းကောင်း၊ ဣတိ

အတ္ထာဒါနံ။ ။အတ္ထနာ အာဒိယတိကို ကြည့်၍ “အာဒါနံ”၌ အာပုဗ္ဗဒါဓာတ်၊ ကံဟော ယုပစ္စည်းဟု ကြိုသင့်၏။ “အာဒါတုဗ္ဗန္တိ အာဒါနံ၊ အတ္ထနာ+အာဒါနံ အတ္ထာဒါနံ” ဟု ပြု။ “အာဘယ်သို့ သဘောရှိသော မိမိပါနည်း” ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “သာသနံ သောဓေတုကာမေန ဘိက္ခုနာ” ဟု ဝိသေသန ပြုသည်။ “သာသနာတော်ကို သုတ်သင်လိုသော ရဟန်းတည်းဟူသော မိမိ” ဟူလို၊ “ယံ အဓိကရဏံ၊ တံ အတ္ထာဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ” ကို ကြည့်၍ “အတ္ထာဒါနံ” အရ အဓိကရဏ်းကို ကောက်ပါ။ [ပရံ စောဒေတုံ အတ္ထနာ အာဒါတုဗ္ဗံ ဝပဟေတုဗ္ဗံ အဓိကရဏံ အတ္ထာဒါနံ၊ တေနာဟ “သာသနံ သောဓေတုကာမေနာ” တိ အာဒိ-သာရတ္ထ၊ ဋီကာစာအုပ်၌ “သောဓေတုကာမော” ဟုချည်း ရှိ၏။ ယောဇနာ၌ကား “သောဓေတုကာမေန” ဟု ရှိသည်။ နောက်ကြိယာကိုထောက်၍ “ကာမေန” ဟု ရှိခြင်းက ကောင်းပါသည်။]

ဝဿာရတ္တော။ ။သက္ကတအဘိဓာန်၌ “ဝဿာ” ကို ဣတ္ထိလိနံ၊ ဗဟုဝစ်ဟု ဆို၏။ မောဂ္ဂလ္လာန်သမာဿံ၊ (၄၅)သုတ်၌ “ဝဿာသု-မိုးဥတုတို့၌+ရတ္တိ-ညဉ့်တည်း၊ ဝဿာရတ္တံ (ဝဿာရတ္တော)-မိုးဥတုတို့၌ ညဉ့်” ဟု သက္ကမိတပျူရိသ်ပြု၍၊ (ကလာပ်၌ “ဝဿာနံ-တို့၏၊ ရတ္တံ” ဟု ဆဋ္ဌိတပျူရိသ်ပြု၍) ရတ္တိနောင် (အပစ္စည်းဖြင့် ဝဿာ၌ အာကိုလည်း ရသမပြုဘဲ “ဝဿာရတ္တော” ဟု ပြီးရသည်။ ထို့ကြောင့် “ဝဿာရတ္တော-မိုးအခါတို့၌ (တို့၏) ညဉ့်ကာလ” ဟု အနက်ပေးပါ။ ညဉ့်ကို မှတ်၍ဆိုသည်၊ နေအခါပါ ယူ၊ ထို့ကြောင့် သာရတ္ထ၌ “ဝဿာရတ္တော တိ ဝဿကာလော-မိုးအခါ” ဟု ဖွင့်သည်။

ဝိမတိ။ ။ဝဿာရတ္တောတိ ဝဿကာလော၊ သောပိ ဟိ ဒုဗ္ဘိက္ခာဒိ ကာလောဝိယ အဓိကရဏဝပသမတ္ထံ လူဇိပရိသာယံ ဒုရတော အာနယနဿ၊ အာဂတာနဉ္စ ဝိဏ္ဏာယ စရဏာဒိသမာစာရဿ ဒုတ္တရတ္တာ အကာလော စဝ၊ ဤသို့ ဝိမတိ၌ အကျယ်ဖွင့်ပြ၏။ အနက် သဘောမှာ သာရတ္ထနှင့် အတူပင်တည်း။ [ယောဇနာ၌ကား “သောဟိ ဝဿာ အတိဝိယ ရဉ္စတံ ဧတ္ထ ကာလေတိ ဝဿာရတ္တောတိ ဝုစ္စတိ” ဟု ဗဟုဗ္ဗိတိသမာဿံပြု၏။ ထိုအဖွင့်၌ ဝဿ+အာ+ရတ္တော” ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ အာကို “အတိဝိယ” ဟု သုသအနက်ဖွင့်ဟန်တူသည်။ သက္ကတကျမ်းရင်းများနှင့် မညီပါ။]

အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးသောအခါသည်၊ အကာလော-အကာလတည်း၊ ဝိပရိတော-
ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော အခါသည်၊ (ရာဇောယစသည် မရှိရာအခါသည်) ကာလော-
ကာလတည်း။

အဘူတံ ဣဒံ အတ္တာဒါနန္တိ-ကာ၊ ဣဒံ-ဤအဓိကရုဏ်းသည်၊ အသန္တံ-ထင်ရှား
မရှိ၊ မဟာ-ငါသည်၊ (ဂဟိတော၌ စပ်၊) အဓမ္မောဝါ-အဓမ္မကိုမူလည်း၊ ဓမ္မောတိ-
ဓမ္မဟူ၍၊ ဂဟိတော-ယူအပ်ပြီ၊ ဓမ္မော ဝါ-ဓမ္မကိုမူလည်း၊ အဓမ္မောတိ-အဓမ္မဟူ၍၊
ဂဟိတော-ပြီ၊ အဝိနယော ဝါ-အဝိနယကိုမူလည်း၊ ဝိနယောတိ-ဝိနယဟူ၍၊ ဂဟိ
တော-ပြီ၊ ဝိနယော ဝါ-ဝိနယကိုမူလည်း၊ အဝိနယောတိ-အဝိနယဟူ၍၊ ဂဟိ
တော-ပြီ၊ ဒုဿီလော-သီလမရှိသော၊ ပုဂ္ဂလော ဝါ-ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမူလည်း၊ သီလဝါတိ-
သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဂဟိတော-ပြီ၊ သီလဝါ ဝါ-သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမူ
လည်း၊ ဒုဿီလောတိ-သီလမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ ဂဟိတော-ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော
နက်၊ (အသန္တမိဒံ၏ အနက်ဖွင့်တည်း၊) ဝိပရိယာယေန-ပြောင်းပြန်အားဖြင့်၊ (သန္တ
မိဒံ မယာ အဓမ္မောဝါ အဓမ္မောတိစသည်ဖြင့်) ဘူတံ-ထင်ရှားရှိသော အတ္တာဒါန
ကို ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ အနတ္ထသံဟိတံ ဣဒံ အတ္တာဒါနန္တိ ဧတ္ထ-၌/ဟံ-အကြင်အတ္တာဒါန
သည်၊ ဇီဝိတန္တရာယဝါ-အသက်၏ အန္တရာယ်အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မ
စရိယန္တရာယဝါ-ဗြဟ္မစရိယ၏ အန္တရာယ်အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း၊ သံဝတ္ထ
တိ-ဖြစ်၏၊ ဣဒံ-ဤအတ္တာဒါနသည်၊ အနတ္ထသံဟိတံ - အနတ္ထသံဟိတမည်၏၊
ဝိပရိတံ-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော အတ္တာဒါနသည်၊ အတ္ထသံဟိတံနာမ-တမည်၏။

န လဘိဿာမိ ၂၆၀၊ ဘိက္ခုတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဂုဠတ္ထံ-ကို) ဟိ (ဥဒ္ဒရိတော ဒဿေမိ-
အံ) အပွေကဒါ-တစ်ရံတစ်ခါ၌၊ ရာဇောယာဒီသု-မင်းဘေး အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊
ဧဝရူပါ-ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ပက္ခဿ-အသင်းအပင်းကို
(မိမိဘက်ကို) ဥပထမ္ဘကာ-ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊
လခွံ-ရခြင်းငှာ၊ န သတ္တာ-မတတ်ကောင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ကုန်၏၊ တံ-ထို
ဥပထမ္ဘကာဘိက္ခုတို့ကို မရခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ န လဘိဿာမိတိ-မိ ဟူ၍၊ (ဘဂ
ဝတာ) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ပန-အနွယ်၊ အပွေကဒါ-၌၊ ခေမသုဘိက္ခာဒီသု-ဘေးကင်းရာ၊
သာယာဝပြော အစာပေါရာအခါ အစရှိသည်တို့၌၊ (ဧဝရူပါ အတ္တနော ပက္ခဿ
ဥပထမ္ဘကာ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို) လခွံ-ငှာ၊ သတ္တာ-တတ်ကောင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-
ကုန်၏၊ တံ-ထို ဥပထမ္ဘကာဘိက္ခုတို့ကို ရခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ လဘိဿာမိတိ-
မိဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

ဘဝိဿတိ ၂၆၀၊ ဘဏ္ဍနန္တိ-ကာ၊ ကောသမ္ဘကာနံဝိယ-ကောသမ္ဘကာရဟန်း
တို့၏ကဲ့သို့၊ ဘဏ္ဍနံ-မိမိတို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကလ
ဟော-ခိုက်ရန်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိဂ္ဂဟော - ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ယူခြင်းသည်

လည်းကောင်း၊ ဝိဝါဒေါ-ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပြောဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံယ
 တေဒေါစ-သံယာဇာ ကွဲပြားခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ်။ [ဘဝိ
 သတိတိဟု ဣတိသဒ္ဓါပါသည်ကား ပိုဟန်တူသည်။ ရှေးနိဿယ၌ “ဣတိ-ဤကား
 အနက်နည်း” ဟု ပေး၏။] ပစ္ဆာပိ အဝိပုဋိသာရကရံ ဘဝိဿတိတိ-ကား၊ သုဘဒ္ဓ-
 သုဘဒ္ဓမည်သော၊ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတိ-ကြီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော
 ရဟန်းကို (တောထွက် ရဟန်းကြီးကို) နိဂ္ဂဟေတွာ-နှိပ်၍၊ ပဉ္စသတိကသင်္ဂီတိ-
 ပဉ္စသတိကသင်္ဂီယနာကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသော၊ မဟာကဿပထေရဿ၊ ဣဝ-
 မဟာကဿပထေရ်၏ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဒသဝတ္ထုကေ-ဆယ်ပါးသော ဝတ္ထုရှိ
 သော၊ အဓိကရဏေ-အဓိကရုဏ်း၌၊ ဒသဘိက္ခုသဟဿာနိ-တစ်သောင်းသော
 ရဟန်းတို့ကို၊ နိဂ္ဂဟေတွာ-၍၊ သတ္တသတိကသင်္ဂီတိ-သတ္တသတိကသင်္ဂီယနာကို၊
 ကရောန္တဿ-သော၊ အာယသ္မတော ယသဿ ဣဝ-အရှင်ယသ၏ကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း၊ သဠိဘိက္ခုသဟဿာနိ-ခြောက်သောင်းသော ရဟန်းတို့ကို၊ နိဂ္ဂဟေတွာ-
 ၍၊ သဟဿိကသင်္ဂီတိ-သဟဿိကသင်္ဂီယနာကို၊ ကရောန္တဿ-သော၊ မောဂ္ဂလိ
 ပုတ္တတိဿတ္ထေရဿ ဣဝ-မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်၏ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
 ပစ္ဆာ-နောက်၌၊ သမနုဿရဏကရဏံ-အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်းကိုပြုတတ်သည်၊
 ဟောတိ-၏၊ သာသနဿစ-သာသနာတော်၏လည်း၊ ဝိဂတုပက္ကိလေသ စန္ဒိမ
 သူရိယသဿိရိကတာယ-ကင်းသော ညစ်နွမ်းကြောင်းဘေးရန်ရှိသော လနေတို့၏
 အသရေနှင့်တူသော အသရေရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ သံဝတ္တတိ-
 ဖြစ်၏။

သမနုဿရဏံ ၊ပေ၊ သံဝတ္တတိ။ ။အနုဿရိတာနုဿရိတက္ခန္ဓာ (အမှတ်ရ
 အပ်ရာ၊ အမှတ်မရအပ်ရာ ခဏ၌) ပီတိပေါမောဇ္ဇနနတော အနုဿရဏုပ္ပါဒကံ (ပီတိ
 ပါမောဇ္ဇကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့် မကြာမကြာ အမှတ်ရခြင်းကို ပြုတတ်သည်-မကြာမကြာ
 အမှတ်ရစရာကောင်းသည်) ဝိဂတုပက္ကိလေသ ၊ပေ၊ သံဝတ္တတိတိ ဧတ္ထ ယထာ အပ္ပဟိမာဒိ
 ဥပက္ကိလေသဝိရဟိတာနံ စန္ဒိမသူရိယာနံ သဿိရိကတာ ဟောတိ၊ (အသရေရှိကုန်သည်၏
 အဖြစ်သည် ဖြစ်၏) ဧဝမဿာပိ စောဒကဿ ပါပပုဂ္ဂလုပက္ကိလေသဝိဂမေန သဿိရိကတာ
 ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော-ဝိမတိ။

စောဒကေန ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗမ္မေကာထာ

၃၉၉။ အတ္ထိဒ္ဓေန အပုဋိမံသေနာတိ အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊
 (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ယေန-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေသု-
 အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်ရသေ့ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယောကောစိ-အမှတ်မရှိတစ်စုံ
 တစ်ယောက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပဟဋ္ဌော ဝါ-ပုတ်ခတ်အပ်ပြီးသည်သော်လည်း၊
 ဟောတိ-၏။ (“ပဟဋ္ဌော” နေရာ၌ “ဂဟဋ္ဌော” ဟု ရှေးစာအုပ်များ၌ ရှိ၏။ ကာယ
 သမာစာရ မစင်ကြယ်ပုံကို ပြရာဖြစ်သောကြောင့် “ပဟဋ္ဌော” ဟု ရှိသော ပါဠိသာ

ကောင်းသည်။) ဂိဟိနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့၏၊ ဂဏ္ဍဗာလနာနိ-မြင်းဖုအနာကို ဖောက်ခွဲခြင်းအစရှိကုန်သော၊ ဝေဇ္ဇကမ္မာနိဝါ-ဆေးဆရာ၏ အလုပ်တို့သည်သည်သော်လည်း (ဆေးကုမှုတို့သည်သော်လည်း၊) ဝါ-တို့ကိုသော်လည်း၊ ကတာနိ-ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ကာယသမာစာရော-ကာယသမာစာရသည်။ ဆိဒ္ဓေါ၊ သပ္ပဋိမံသောတို့၌စပ်) ဥပစိကာဟိ-ခြံတို့သည်။ ခါယိတတာလပဏ္ဏမိဝ-ခဲစားအပ်သော ထန်းရွက်သည်ကဲ့သို့၊ ဆိဒ္ဓေါစ-ပေါက်သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိမံသိတုံ-လိုရာအရပ်၌ သုံးသပ်ခြင်းငှာ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောအရပ်၌၊ ဂဟေတ္တာ-ကိုင်၍၊ အာကမ္မိတုံ-ဆွဲငင်ခြင်းငှာ၊ (ပဋိမံသိတုံကို ထပ်ဖွင့်သည်။) သက္ကာဝဏယျတံာယ-တတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သပ္ပဋိမံသောစ-လိုရာအရပ်၌ သုံးသပ်ကိုင်တွယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဝိပရိတော-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော ကာယသမာစာရကို၊ အစ္စ္စိဒ္ဓေါ (တိ)-အန္တိဒ္ဓဟူ၍လည်းကောင်း၊ အပ္ပဋိမံသောတိ-အပ္ပဋိမံသဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ပန-ကား၊ ဝစီသမာစာရော-ဝစီသမာစာရသည်။ မုသာဝါဒ၊ ပေ၊ ဒီဟိ-မုသားပြေးခြင်း၊ နှုတ်လှံထိုး၍ပြောခြင်း၊ ချောပစ် ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ အခြေအမြစ်မရှိသောအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဆိဒ္ဓေါစ-ပေါက်သည်လည်းကောင်း၊ သပ္ပဋိမံသောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဝိပရိတော-ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော ဝစီသမာစာရသည်၊ အစ္စ္စိဒ္ဓေါ-အစ္စ္စိဒ္ဓမည်၏၊ အပ္ပဋိမံသော-အပ္ပဋိမံသမည်၏။

သပ္ပဋိမံသော။ ။ “ပဋိမံသိတုံ” နေရာ၌ စာအုပ်များဝယ် “ပဋိမံသိတုံ” ဟု ရှိ၏။ ပတိပုဗ္ဗ မသမာတ်ဖြစ်၍ “မာ” ဟု ဝုဒ္ဓိ မရှိနိုင်၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗအတိုင်း နိဂ္ဂဟိတိလာ၍ “ပဋိမံသိတုံ” ဟုသော်လည်းကောင်း၊ “ပဋိမံသိတုံ” ဟုသော်လည်းကောင်း ရှိသင့်၏။ အပေါက် အပေါက်ဖြစ်၍နေသော အရာဝတ္ထုသည် မည်သည့်နေရာ၌ မဆို ဆွဲငင်၍ရကောင်းသကဲ့သို့ အပေါက်အပေါက် ဖြစ်နေသော ကာယသမာစာရသည်လည်း သူတစ်ပါးက ပြန်၍ ပုတ်ခတ်သော အားဖြင့် သုံးသပ်ဆွဲငင်လျှင် မည်သည့်အကျင့်၌မဆို သုံးသပ်ဆွဲငင်၍ ရကောင်းသောကြောင့် “သပ္ပဋိမံသ” မည်၏။

ဝေဒနတ္ထ။ ။ ပဋိမံသိယတေတိ ပဋိမံသော၊ နိဂ္ဂဟိတိလာ၍ “ပဋိမံသော” ဟု ဖြစ်၏။ ဘာဝပုဗ္ဗာန ဘာဝလောပုကြိ၍ “သုံးသပ် ဆွဲငင်အပ်သည်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သုံးသပ် ဆွဲငင်ယုံဖွယ်အကျင့်” ကို ကောက်ပါ။ သဟ+ပဋိမံသေန+ယော ဝတ္ထတိတိ သပ္ပဋိမံသော၊ (ကာယသမာစာရော) သုံးသပ် ဆွဲငင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော ကာယသမာစာမ၊ အပ္ပဋိမံသော၌ “နတ္ထိ+ပဋိမံသော+ယဿာတိ အပ္ပဋိမံသော” ဟု ပြု၊ (ပဋိ (ပုနုပ္ပန်) မသိယတိ အာမသိယတိတိ ပဋိမံသော၊ နိဂ္ဂဟိတာဂမော၊ ဘာဝပုဗ္ဗာနောယံ ကမ္မနိဒ္ဓေသော၊ သဟ+ပဋိမံသေနာတိ သပ္ပဋိမံသော၊ ကာယသမာစာရော-ယောနော။) ဤ၌ ပတိတုံ “ပုနုပ္ပန်” ဟု ဖွင့်၏။ မိမိကား “ယတ္ထကတ္ထစိ” ကိုကြည့်၍ “ပတိ (ပတိရူပံ) သံဇ်လျော်သလို” ဟု ကြံလိုက်ပါသည်။

မေတ္တံ နုခေါ မေ စိတ္တန္တိ-ကား၊ ပလိဗောဓေ-ပလိဗောဓတို့ကို၊ ဆိန္တိတွာ-
 ဖြတ်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနုယောဂေန-ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို အဖန်ဖန်အားထုတ်
 ခြင်းကြောင့်၊ အဓိဂတံ-ရအပ်သော၊ မေတ္တစိတ္တံ-မေတ္တာရှိသောစိတ်သည်၊ (“ပစ္စု
 ပံဋိတံ-ရှေးရှုတည်သည်၊ ဟောတိနုခေါ-ဖြစ်လေသလော” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊)
 အနာယာတန္တိ-ကား၊ အာယာတဝိရဟိတံ-လွန်စွာထိပါးနှိပ်စက်တတ်သော ဒေါသ
 မှကင်းသော၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန-ပယ်ခွါခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့်၊)
 ဝိဟတာယာတံ-ပယ်ဖျတ်အပ်ပြီးသော အာယာတရှိသော၊ (စိတ္တံ၌ စပ်၊) ဣတိ
 အတ္ထော-နက်၊ ဣဒံ ပေ၊ ဘဂဝတာတိ-ကား၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ-ဤသိက္ခာပုဒ်တော်
 ကို၊ ကတရသ္မိံ နဂရေ-အဘယ်မြို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိ
 အတ္ထော-နက်။

မေတ္တံ နုခေါဝိ မေတ္တံ။ ။“မေတ္တာ+ယဿ+အတ္ထိတိ မေတ္တံ-မေတ္တာရှိသော
 စိတ်” ဟု ပြု၊ ထို မေတ္တာရှိသော စိတ်ဟူသည် မေတ္တာစုန်တည်း။ (ပလိဗောဓော ပေ၊ အဓိ
 ဂတံ မေတ္တစိတ္တန္တိ ဣမိနာ အပ္ပနာပတ္တံ မေတ္တာဘာဝနံ ဒဿေတိ၊ တေနောဝါဟ “ဝိက္ခမ္ဘန
 ဝသေန ဝိဟတာယာတံ”န္တိ-သာရတ္ထ။)

စောဒကေနဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗကထာ

၄၀၀။ ကာလေန ဝက္ခာမိတိအာဒီသု-မိ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထော
 ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) ဧကော-၁ ပါးသော စောဒကရဟန်းသည်၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော
 စုဒ္ဓိတကကို၊ သြကာသံ-စောဒနာခွင့်ကို၊ ကာရေတွာ-ပြုစေ၍၊ စောဒေန္တော-
 စောဒနာလသော်၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝဒတိနာမ-ပြောသည်မည်
 ၏၊ သံယမဇ္ဈ ပေ၊ အာသနသာလာဒီသု-သံယအလယ်၊ ဝိဇ္ဇာအလယ်၊ စာရေးတံ
 ယူရာအရပ်၊ ယာဂုယူရာအရပ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုကြံစည်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၊ ဆွမ်းခံ
 လည်လည်ရာလမ်း၊ ထိုင်နေရာစရပ် အစရှိသော အရပ်တို့တို့၌သော်လည်း
 ကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာကေတိ-အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ ပရိဝါရိတက္ခဏေဝါ-ခြံရံအပ်ရာ
 ခဏ၌သော်လည်းကောင်း၊ စောဒေန္တော-စောဒနာသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အကာလေန-
 သင့်လျော်သော အခါ၌၊ ဝဒတိနာမ-၏၊ တစ္ဆေန-ဟုတ်မှန်သောစကားဖြင့်၊ ဝဒ
 န္တော-ပြောသော စောဒကသည်၊ ဘူတေန-ဟုတ်မှန်သော အကြောင်းအရာဖြင့်၊
 ဝဒတိ နာမ-၏၊ အမ္ဘော မဟလ္လက-အိုသက်ကြား အိုကြီး၊ အမ္ဘော ပရိသာဝစရ-
 အို ပရိသတ်၌ ကျင်လည်သူ၊ အမ္ဘောပံသုကူလိက-အို၊ ပံသုကူတင်ဆောင်၊
 အမ္ဘောဓမ္မကထိက-အို တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တဝ-သင့်အား၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊
 ပတိရူပံ-လျှောက်ပတ်ပါ၏လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တော-ပြောသော စောဒကသည်၊
 ဖရူသေန-ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့်၊ ဝဒတိနာမ-၏။

ပန-ကား၊ ကာရဏနိသိတံ-အကြောင်းကိုမှီသည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ (တုမေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊) မဟလ္လကာ-ကြီးကုန်သည်၊ အတ္ထ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ပရိသာဝစရာ-ပံရိသတ်၌ ကျင်လည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (အတ္ထ) ပံသုကူလိကာ-ပံသုကူစုတင်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (အတ္ထ) ဓမ္မကထိကာ-တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အတ္ထ-ပါကုန်၏၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့အား၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊ ပတိရူပံ-သင့်လျော်ပါ၏လော၊ ဣတိ၊ ဝဒန္တော-ပြောသော စောဒကသည်၊ သဏ္ဍေန-သိမ်မွေ့သော စကားဖြင့်၊ ဝဒတိနာမ-၏၊ ကာရဏနိသိတံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဝဒန္တော-သည်၊ အတ္ထသံဟိတေန-စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်သောကောင်းဖြင့်၊ ဝဒတိနာမ-၏၊ မေတ္တစိတ္တော ဝက္ခာမိ နော ဒေါသန္တရောတိ-ကား၊ မေတ္တစိတ္တံ-မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဝက္ခာမိ-ပြောဆိုအံ့၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တော-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ န (ဝက္ခာမိ)-မပြောဆိုအံ့။

ဒေါသန္တရော။ ။ ဒူသီယတေတိ ဒေါသံ၊ ဒေါသံ+အန္တရံ ယသာတိ ဒေါသန္တရော” ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်။ [နော ဒေါသန္တရောတိ ဧတ္တစိတ္တပရိယာယော အန္တရသဒ္ဒေတိ အာဟ “ န ဒုဋ္ဌစိတ္တောံ ဟုတွာ” တီး-သာရတ္ထ။]

စောဒက ခုဒိတက ပဒိုသံယုတ္တကထာ

၄၀၁။ အဇ္ဈတ္တံ မနသိ ကရိတွာတိ-ကား၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ စိတ္တေ-စိတ်၌၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ (“ပရော-သူတစ်ပါးကို၊ စောဒေတဗ္ဗော-စောဒနာထိုက်၏” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊ “အဇ္ဈတ္တံ-မိမိစိတ်၌” ဟု ပေး၊) ကာရုညတာတိ-ကား၊ ကရုဏာဘာဝေါ-ကရုဏာ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း၊ ဣမိနာ-ဤကာရုညတာဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ ကရုဏဉ္စ - အပ္ပနာသို့ရောက်သော ကရုဏာဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂဉ္စ - ကရုဏာဈာန်၏ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော ပရိကမ် ဥပစာရ

ကာရုညတာ။ ။ ကရုဏာယေဝ ကာရုညံ၊ သုတ္တံ၌ ဣပစ္စည်းသက်၊ ဣာရုညဿ+ဘာဝေါ ကာရုညတာ၊ ဘာဝအနက်၌ တာပစ္စည်းသက်၊ ထို့ကြောင့် “ကရုဏာ ဘာဝေါ” ဖွင့်သည်၊ “ကရုဏာဘာဝေါ” ၌ “ဏာ” ဝယ် ဣတ္ထိဇေတက အာပစ္စည်းမကျေ၊ “ကရုဏာ၏ ဖြစ်ကြောင်း” ဟူသည် ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော အပ္ပနာဈာန်၊ ထိုဈာန်၏ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော ဥပစာရ ဈာန်တည်း၊ ထိုဈာန် နှစ်မျိုးလုံးပင် ကရုဏာ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဘာဝတ္ထ ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် “ဣမိနာံ ကရုဏဉ္စ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂဉ္စ ဒေသေတိ” ဟု မိန့်သည်။ [ကရုဏန္တိ အပ္ပနာပတ္တံ ကရုဏဇ္ဇာနံ၊ ကရုဏာပုဗ္ဗဘာဂန္တိ-ပရိကမ္ပပစာရဝသပွဝတ္တံ ကရုဏံ၊ မေတ္တဉ္စ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂဉ္စာတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေ နယော၊-သာရတ္ထ။]

ကရုဏာကိုလည်းကောင်း၊ ဒသေတိ-၏၊ ဟိတေသိတာတိ-ကား၊ ဟိတဂဝေသန တာ-စီးပွားကို ရှားခြင်းရှိသူ၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ အနုကမ္ပိတာတိ-ကား၊ တေန ဟိတေန-ထိုစီးပွားနှင့်၊ သံယောဇနတာ-စပ်ယှဉ်စေထိုက်သူ၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း၊ ဒွိဟိဝိ-ဟိတေသိတာအနုကမ္ပိတာဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း၊ မေတ္တာ-အပွနာသို့ ရောက်သောမေတ္တာစာရန်ကိုလည်းကောင်း၊ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂဗ္ဗ- မေတ္တာစာရန်၏ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ပရိကမ် ဥပစာရမေတ္တာကိုလည်းကောင်း၊ ဒသေတိ-၏၊ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာတိ-ကား၊ အာပတ္တိတော-အာပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာပေ တွာ-ထစေ၍၊ သုဒ္ဓန္တေ-စင်ကြယ်သောအဖို့၌၊ ပတိဋ္ဌာပနာ-တည်စေခြင်းလည်း ကောင်း၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုကို၊ စောဒေတွာ-စောဒနာ၍၊ သာရေတွာ-အပြစ်ကို အမှတ်ရ စေ၍၊ ပဋိည-ပဋိညာဉ်သို့၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ ယထာပဋိညာယ-အကြင် အကြင်ဝန်ခံခြင်းအားဖြင့်၊ ကမ္မကရဏံ-ကံကို ပြုခြင်းသည်၊ ဝိနယပုရေက္ခာရတာ နာမ-ဝိနည်းကို ရှေးရှုသူ၏ အဖြစ်မည်၏၊ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မေတိ-ကား၊ ကာရုည တာတိ အာဒိနာ-ကာရုညတာ အစရှိသော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ယေ ဧတေ-အကြင် တရားတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-မိန့်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဓမ္မေ- ဤတရားတို့ကို၊ အဇ္ဈတ္တံ-မိမိစိတ်၌၊ မနသိကရိတွာ-နှလုံးသွင်း၍၊ ပရော-သူတစ်ပါး ကို၊ စောဒေတဗ္ဗော-စောဒနာထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤကား အနက်တည်း။

သစ္စေစ အတုပေစာတိ-ကား၊ ဝစီသစ္စေ-ဝစီသစ္စာ၌လည်းကောင်း၊ အကုပ္ပန တာယစ-စိတ်ဆိုးခြင်းမရှိသူ၏ အဖြစ်၌လည်းကောင်း၊ (“ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-တည်ရာ၏” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်) ဟိ-မှန်၊ စုဒ္ဓိတကေန-စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သစ္စဉ္စ-မှန်သော စကားကိုလည်း၊ ဝတ္ထု-ပြောဆိုထိုက်၏၊ ကောပေါစ-စိတ်ဆိုးခြင်းကိုလည်း၊ န ကာတဗ္ဗော-မပြုထိုက်၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ နေကုဇ္ဈိတဗ္ဗော-စိတ်လည်းမဆိုးထိုက်၊ ပရော-သူတစ်ပါးကို၊ န ယဇ္ဇေတဗ္ဗော-ထိလည်းမထိခိုက်ထိုက်၊ ဣတိ အတ္ထော- နက်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌၊ သေသံ-ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာန မေဝ-ပေါ်လွင်သည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

စောဒက စုဒ္ဓိတက။ ။စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည် စုဒ္ဓိတကအပေါ်၌ သနားစိတ်၊ စီးပွား လိုလားသောစိတ်၊ စောင့်ရှောက်လိုသောစိတ်၊ အာပတ်မှ ထစေလိုသောစိတ်၊ ဝိနည်းတရားတော် ကို ရှေးရှုပြုသောစိတ်၊ ဤငါးပါးကို ဖြစ်စေရ၏။ စုဒ္ဓိတကသည် ဝစီသစ္စာ၌လည်းကောင်း၊ စိတ်မဆိုးခြင်း၌လည်းကောင်း တည်စေရသည်။

ပါတီမောက္ခတ္ထပနက္ခန္ဓက ဝဏ္ဏနာ-သည်၊
နိဇ္ဈိတာ-ပြီးပြီ။

၁၀။ ဘိက္ခုနီကုန္ဒက

ပဟာပစာပတိ ဂေါတမိဝတ္ထုကထာ

၄၀၂။ ဘိက္ခုနီကုန္ဒကေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) အလံ ဂေါတမိ မာတေရုစ္စိတိ-ဟူ၍၊ ကသ္မာ-အဘယံကြောင့်၊ (ဘဂဝါ-သည်) ပဋိက္ခိပတိ-ပယ် တော်မူသနည်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ စတသော-လေးပါးကုန်သော၊ ပရိသာ-ပရိသတ်တို့သည်၊ ဟောန္တိနန-ရှိကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း။ (“ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ ဥပါသက၊ ဥပါ သိကာ” ဟု ပရိသတ်လေးမျိုးရှိရိုး မဟုတ်ပါလော-ဟူလို) (သဗ္ဗေသမ္ပိ-ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ စတသော-ကုန်သော၊ ပရိသာ-တို့သည်) ကာမံ ဟောန္တိ-အကယ်၍ ကား ရှိပါပေကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ရှိပါကုန်သော်လည်း၊ ကိလမိတွာ-ပင်ပန်း၍၊ (အပင်ပန်းခံ၍) အနေကကွတ္တံ-အကြိမ်များစွာ၊ ယာစိတေန-တောင်းပန်အပ် သည်၊ (ဟုတွာ) အနုညာတံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော၊ ပဗ္ဗဇံ-ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ (ပရိပါလေသန္တိ၌ စပ်) အမှေဟိ - ငါတို့သည်၊ အယံ-ဤရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ဒုက္ခေန-ဆင်းရဲသဖြင့်၊ (ဆင်းဆင်းရဲရဲ) လဒ္ဓါ-ရအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပရိပါလေသန္တိ-စောင့်ရှောက်ကြကုန်လတံ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ တော်မူ၍၊ ဘဒ္ဒကံ-ကောင်းမြတ်သည်ကို၊ ကတွာ-၍၊ အနုဇာနိတုကာမော-ခွင့်ပြု ခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ) ပဋိက္ခိပတိ - ပယ်တော်မူ၏၊ အဋ္ဌဂရုဓမ္မ ကထာ-အဋ္ဌဂရုဓမ္မကထာကို၊ (မဟာဝိဘဏေယေဝ-ဘိက္ခုမဟာဝိဘင်း၌ပင်၊ (မယာ-သည်) ကထိတာ-ဆိုအပ်ပြီ။

၄၀၃။ ကုမ္ဘထေနကေဟိတိ-ကား၊ ကုမ္ဘေ-အိုး၌၊ ဒီပံ-ဆီမီးကို၊ ဇာလေတွာ- တောက်စေ၍၊ (ညှိထွန်း၍) တေန အာလောကေန-ထိုဆီမီးရောင်ဖြင့်၊ ပရယရေ- သူတစ်ပါးတို့၏-အိမ်၌၊ ဘဏ္ဍံ-ဘဏ္ဍာကို၊ ဝိစိနိတွာ-စူးစမ်းရှာဖွေ၍၊ ထေနကစော ရေဟိ-ခိုးတတ်ကုန်သော သူခိုးတို့သည်၊ [“သူပုခံသိယာနိ ဟောန္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်] (“ကုမ္ဘထေနက-ဟူသည် အညံ့စားသူခိုးတည်း၊ ထိုသူခိုးတို့သော်မှ ဖျက်ဆီး လွယ်သည်” ဟူလို။]

ကုမ္ဘထေနကေဟိ။ “ကုမ္ဘ” အရ အိုး၌ထည့်၍ ထွန်းအပ်သောမီးတိုင်အောင် ဌာနပစာရအားဖြင့် ယူ၍ “ကုမ္ဘေန-အိုးမီးရောင်ဖြင့်၊ ထေနန္တိ-ခိုးတတ်ကုန်၏၊ ဣတိကုမ္ဘထေန ကာ” ဟု ပြု၊ ဤအဓိပ္ပာယ်တို့ပြလို၍ အဋ္ဌကထာ၌ “ကုမ္ဘေ ဒီပံ ဇာလေတွာ” စသည်ဖြင့် မိန့်သည်။ [ယောဇနာ၌ “ကုမ္ဘထေနကေဟိတိ ဧတ္ထ ကုမ္ဘေ ဒီပံ ဇာလေတွာ တေနာလောကေန ထေနန္တိတိ ကုမ္ဘထေနကာတိ ဒေသေန္တော အာဟ ကုမ္ဘေ ဒီပံ ဇာလေတွာတိ အာဒိ” ဟု ဖွင့် လေသည်။]

သေတဋီကာနာမ ရောဂဇာတီတိ-ကား၊ စကော-တစ်ကောင်သော၊ ပါဏကော-ပိုးကောင်းငယ်သည်၊ နာဠိမဇ္ဈဂတံ-(ကောက်ရိုး၏) ရိုးတံအလယ်၌ တည်သော၊ ကဏ္ဍံ-အညောင့်ကို၊ ဝိဇ္ဇတိ-ထိုးဖောက်၏၊ ယေန-ယင်းပိုးကောင်ငယ်သည်၊ ဝိဒ္ဓတ္တာ-ထိုးဖောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နိက္ခန္တိ-ထွက်လာသည်လည်းဖြစ်သော၊ သာလိသီသံ-သာလေးနံ့သည်၊ ခီရံ-နို့ရည်ကို၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ နသက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ မဉ္ဇိဋ္ဌိကာနာမ ရောဂဇာတီတိ-ကား၊ ဥဇ္ဈန္နံ-ကြိတို့၏၊ အန္တော-အတွင်း၌၊ ရတ္တဘာဝေါ-နီသော ကြိတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရောဂါတစ်မျိုးသည်၊ (“နိပတတိ-ကျရောက်၏” ၌စပ်)

ပန-ဆက်၊ မဟတော |ပေ၊ အာဠိန္တိ ကုမိနာ-ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ စတမတ္ထံ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒဿတိ-ပြတော်မူ၏၊ (ကိံ) မဟတော-ကြီးစွာသော၊ တံဋ္ဌာကဿ-တစ်ဖက်ဆည်ကန်၏၊ အာဠိယာ-ကန်ပေါင်တန်ရိုးကို၊ အဗဒ္ဓါယပိ-မဖွဲ့အပ်ပါသော်လည်း၊ (မဖွဲ့အပ်စေကာမူ) ကိဉ္စိ ဥဒကံ-အနည်းငယ်သော ရေသည်၊ တိဋ္ဌေယျ ယထာ-တည်ရာသကဲ့သို့၊ ပန-ဆက်၊ ပဌမမေဝ-စောစောကပင်၊ (အာဠိယာ-ကို)၊ ဗဒ္ဓါယ-ဖွဲ့အပ်သော်၊ ယံ-အကြင်ရေသည်၊ (အနည်းငယ်သော ရေမှတစ်ပါး များစွာသော ရေသည်)၊ အဗဒ္ဓပစ္စယာ - မဖွဲ့ခြင်းဟူသော အကြောင်း

သေတဋီကာ။ “သေတဋီကာ၊ သေတဋီကာ” ဟု ပါဠိနှစ်ထွေရှိသည်ကို ဝေရဇကဏ္ဍအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ “ကဏ္ဍံ” နေရာဝယ် ယောဇနာ၌ “ဂဏ္ဍံ” ဟု ရှိ၏၊ “အဆစ်” ဟုလည်းဖွင့်သည်။ [ဂဏ္ဍန္တိ ဖဠံ၊ ဂဏ္ဍန္တိ ပါဌော၊ ဒဏ္ဍန္တိ အတ္ထော၊-ယောဇနာ။]

မဉ္ဇိဋ္ဌိကာ |ပေ၊ စာတိ။ “ကြိ၌ ဤရောဂါမျိုး ကျရောက်လျှင် ကြံချောင်းအတွင်းဝယ် ထန်းကျင့်သွေး (ကြက်သွေး) ရောင်ကဲ့သို့ နီသော အဆင်းတစ်မျိုးပေါ်၏၊ ထိုသို့ပေါ်ပေါက်ကြောင်းဖြစ်သော ရောဂါကို “မဉ္ဇိဋ္ဌာ” ဟု ခေါ်၏၊ အကျိုးထန်းကျင့်သွေး၏ အမည်ကို အကြောင်းရောဂါ၌ တင်စားထားသော ဖလူပစာတည်း၊ ထို့ကြောင့် “မဉ္ဇိဋ္ဌာ”-ထန်းကျင့်အသွေးကဲ့သို့ နီတွေးသော အဆင်းရှိအောင် ပြုတတ်သော၊ ရောဂဇာတိ-ရောဂါမျိုးသည်၊ နိပတတိ-ကျ၏” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ “ရတ္တဘာဝေါ” နေရာ၌ “ရတ္တဘာဝေါ” ဟု ရှိသည်ကား မကောင်း၊ အတွင်း၌ နီမြန်းသောကြိတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရောဂါတစ်မျိုးကို အရကောတ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ရတ္တဘာဝေါ” ဟု ရှိသော ပါဠိသာ ကောင်းသည်။

ယဏာ |ပေ၊ တဓိ တိဋ္ဌေယျ။ “ရေကန်ကြီးတစ်ကန်ရှိရာ၌ ကန်ပေါင်ကန်ရိုးဖွဲ့ထားလျှင် ရေများစွာ ထွက်သွား၍ အနည်းငယ်သာတည်ရာ၏၊ ကန်ပေါင်ကန်ရိုးဖွဲ့ထားလျှင်ကား ထိုထွက်သွားမည့်ရေများလည်း မထွက်တော့ဘဲ (တည်ထိုက်သောရေအားလုံး) တည်စရာရှိသကဲ့သို့-ဟူလို။ “အဗဒ္ဓါယပိ”၌ ပီသည် ဂရဟာဇောတကတည်း၊ ရေကန်ကြီးသောကြောင့် ကန်ပေါင်မဖွဲ့စေကာမူ အနည်းငယ်တော့ တည်စရာရှိ၏၊ “ဖွဲ့ထားလျှင်ကား အနည်းငယ်တည်ဖို့မှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိ” ဟု သမ္ဘာဝနာပြုပါ၊ ယောဇနာ၌ကား ပြောင်းပြန်ဆို၏။]

ကြောင့်၊ န တိဋ္ဌေယျ-မတည်ရာ၊ တမ္ပိ-ထိုရေသည်လည်း၊ တိဋ္ဌေယျ ယထာ-
 တည်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဝတ္ထုသို့-အကြောင်းဝတ္ထုသည်၊
 အနုပုဗ္ဗေ-မဖြစ်ပေါ်သေးမီ၊ ပဋိကစ္စေဝ-စောစောကပင်၊ အဝီတိက္ကမနတ္ထာယ-
 မကျော်လွန်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ယေ ဣမေ ဂရုဓမ္မာ-အကြင်ဂရုဓမ္မတို့ကို၊ ပညတ္တာ-
 ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တေသု-ထိုဂရုဓမ္မတို့ကို၊ အပညတ္တေသုပိ-မပညတ်အပ်
 ပါကုန်သော်လည်း၊ မာတုဂါမဿ-မာတုဂါမ၏၊ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်
 ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဉ္စေဝ ဝဿသတာနိ-အနှစ်ငါးရာတို့ပတ်လုံးသာ၊
 သဒ္ဓမ္မော-သူတော်ကောင်းတရားသည်၊ တိဋ္ဌေယျ-တည်ရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ ပဋိက
 စ္စေဝ-စောစောကပင်၊ ပညတ္တတ္တာ-ပညတ်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 အပရာနိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဝဿသတာနိ-အနှစ်ငါးရာတို့ပတ်လုံး၊
 ဌဿတိ-တည်ဦးတော့လတုံ၊ ဣတိဧဝံ-ဤသို့လျှင်၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဝုတ္တံ-ဟော
 တော်မူအပ်သော၊ ဝဿ သဟဿမေဝ-အနှစ်တစ်ထောင်ပတ်လုံးသာ၊ ဌဿတိ-
 တည်လတုံ၊ ဣတိ-ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဒသေတိ-၏။)

စ-ဆက်၊ ဝဿသဟဿန္တိ ဧတံ-ဝဿသဟဿံဟူသော ဤစကားကို၊ ပဋိ
 သမ္ဘိဒါဒိပဘောဒပုတ္တဇိကာသဝ ဝသေနေဝ-ပဋိသမ္ဘိဒါအစရှိသော အပြားသို့ရောက်
 သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်သာ၊ (တို့နှင့်စပ်သဖြင့်သာ) ဝုတ္တံ-မိန့်တော်
 မူအပ်ပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တတော - ထိုအနှစ်တစ်ထောင်မှ၊ ဥတ္တရိပိ - အလွန်လည်း၊

ဧဝမေဝ ဩပေ၊ ဌဿတိ။

။မာတုဂါမများ ရဟန်းပြုလာသည့်အတွက် နဂို
 တည်စရာရှိသော အနှစ်တစ်ထောင်မှ တစ်ဝက်လျော့၍ ငါးရာသာ တည်တော့ရာ၏။ သို့သော်
 ဂရုဓမ္မကို ကြိုတင်၍ ပညတ်တော်မူလိုက်သည့်အတွက် ငါးရာမလျော့တော့ဘဲ “သစေ အာနန္ဒ
 ဩပေ၊ ဝဿသဟဿံ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌေယျ” ဟု ပဌမမိန့်တော်မူအပ်သော အနှစ်တစ်ထောင်
 အတိုင်းပင် တည်ပါလိမ့်မည်-ဟူလို။

ပဋိသမ္ဘိဒါ (ဒိ) ပဘောဒပုတ္တ။

။အတ္ထ၊ ဓမ္မ၊ နိရုတ္တိ၊ ပဋိဘာနအားဖြင့် ကွဲပြား
 သော ပဋိသမ္ဘိဒါကို “ပဋိသမ္ဘိဒါ ပဘောဒ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။ သို့သော် သာရတ္ထ၌ “ပဋိသမ္ဘိဒါ
 ပဘောဒပုတ္တ ဇိကာသဝဝသေနေဝ ဝုတ္တန္တိ ဧတ္ထ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တဇိကာသဝဂုဟဏေန ဈာနာနိပိ
 ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ “န ဟိ နိဇ္ဈာနကာနံ သဗ္ဗပုဂ္ဂာရ သမ္ပတ္တိ ဣဇ္ဈတိ” တိ ဂဏ္ဍိပဒေသု
 ဝုတ္တံဟု ဆိုသောကြောင့် ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တဇိကာသဝသည် တေဝိဇ္ဇ ဓသည်မှ တခြားဖြစ်၏။
 ထို့နောက် ဆဋ္ဌဘိညဇိကာသဝ၊ တေဝိဇ္ဇဇိကာသဝများလည်း ရှိသေးရကား အာဒိဖြင့် ဥ
 ပါးသော ဝိဇ္ဇာ၊ ၆ ပါးသော အဘိညဏ်တို့ကိုယူ၍ “ပဋိသမ္ဘိဒါဒိပဘောဒပုတ္တ”ဟု ရှိလျှင်
 ကောင်းမည်။ သည်။

ဝိမတိ။

။သုက္ကဝိပဿက ဇိကာသဝဝသေန ဝဿသဟဿန္တိ အာဒိ ခန္ဓက
 ဘာဏကာနံ မတံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ၊ ဒီယနိကာယဋ္ဌကထာယံ ပန” ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တေဟိ
 ဝဿသဟဿံ အဋ္ဌာသိ၊ ဆဋ္ဌဘိညေဟိ ဝဿသဟဿံ၊ တေဝိဇ္ဇေဟိ ဝဿသဟဿံ၊

ဝါ-အထက်၌လည်း၊ သုက္ခဝိပဿဒီဏာသဂဝသေန-သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တို့နှင့် စပ်သဖြင့်၊) ဝဿသဟဿံ-အနှစ်တစ်ထောင်ပတ်လုံး လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဝသေန-အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ (တို့နှင့် စပ် သဖြင့်၊) ဝဿသဟဿံ-လည်းကောင်း၊ သကဒါဂါမိဝသေန-သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တို့နှင့် စပ်သဖြင့်၊) ဝဿသဟဿံ-လည်းကောင်း၊ သောတာပန္န ဝသေန-သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (တို့နှင့်စပ်သဖြင့်၊) ဝဿသဟဿံ- လည်းကောင်း၊ ဣတိဇဝံ-သို့၊ ပဉ္စဝဿသဟဿာနိ-အနှစ်ငါးထောင်တို့ပတ်လုံး၊ ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော-ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မသည်၊ ဌဿတိ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ-ပရိယတ္တိဓမ္မ သည်လည်း၊ တာနိယေဝ-ထိုအနှစ်ငါးထောင်တို့ပတ်လုံးပင်၊ (ဌဿတိ၊) ဟိ-မှန်၊ ပရိယတ္တိယာ-ပရိယတ်သည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ပဋိဝေဓော-ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မ သည်၊ န အတ္ထိ-မရှိနိုင်၊ ပရိယတ္တိယာ-သည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ ပဋိဝေဓောပိ- သည်လည်း၊ န နဟောတိ-မဖြစ်မဟုတ်၊ (ဖြစ်နိုင်သည်သာ) ပန-ဆက်၊ လိဂိ- ရဟန်း၏အသွင်အပြင်သည်၊ ပရိယတ္တိယာ-သည်၊ အန္တရဟိတာယပိ-ကွယ်ပါသော် လည်း၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ ပဝတ္တိဿတိ-ဖြစ်ရစ်လတ်၊ ဣတိ-ဤသို့မှတ်အပ်၏။

သုက္ခဝိပဿကေဟိ ဝဿသဟဿံ၊ ပါတိမောက္ခေဟိ ဝဿသဟဿံ အဌာသီတိ ဝုတ္တံ၊ အင်္ဂုတ္တရ သံယုတ္တဌကထာသုပိ အညထာဝ ဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ အညမညဝိရုဒ္ဓိဗ္ဗိ တံတံ ဘာဏကာနံ၊ မတေန လိခိတသီဟဌဌကထာသု အာဂတနယမေဝ ဂဟေတွာ အာစရိယေန (ဗုဒ္ဓယောသ ဆရာသည်)၊ လိခိတံ၊ ဤဒိသေ ကထာဝိရောဓေ (န သောဓနိယော-မသုတ်သင်နိုင်)၊ သာသန ပရိဟာနိယာ အဘာဝတော၊ သောဓနုပါယာတာဝါ၊ ပရမတ္ထဝိရောဓောဓေ ဟိ သုတ္တာဒိ နယေန သောဓနိယော၊ န ကထာမဂ္ဂဝိရောဓောတိ။ [သာရတ္ထဋီကာ၌ အကျယ်လာသေး၏ ရှုပါ။]

ဘိက္ခုနီ ဥပသမ္မာဒါနုဇာနနကထာ

၄၀၄။ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဥပသမ္မာဒေတုန္တိ-တုံဟူသော၊ ဣမာယ အနုညတ္တိ ယာ-ဤ ခွင့်ပြုတော်မူချက်ကြောင့်၊ (ဣမာယ အနုပညတ္တိယာ-ဤအနုပညတ် တော်ကြောင့်)၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပဉ္စသတာ-ငါးရာ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ သာကိယာနိယော-သာကီဝင်မင်းသမီးတို့ကို၊ မဟာပဇာပတိယာ-မဟာပဇာပတိ

အနုညတ္တိယာ။ ။အနုညတ္တိယာတိ အနုညာယ၊ (သာရတ္ထ)၊ ဤအလို “အနုပညတ္တိ ယာ” ဟု မရှိရ၊ “အနုညတ္တိယာ” ဟုသာ ရှိရမည်၊ ယောဇနာ၌ကား “ဣမာယ အနုပညတ္တိယာ တိ မဟာပဇာပတိယာ အဌဂရုဓမ္မပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္မဒံ ဥပနိဓာယ အယံ ပညတ္တိ အနုပညတ္တိ နာမ” ဟု အနုပညတ္တိယာကိုပင် အတည်ပြု၍ ဖွင့်သွားလေသည်။

ဂေါတမီ၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာယော-အတူနေ တပည့်မတို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဥပသမ္မာ ဒေသုံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်ပြီ။ ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ သဗ္ဗာပိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာ-ထိုငါးရားသော သာကီဝင်မင်းသမီး တို့သည်၊ ဧကတော ဥပသမ္မန္တာနာမ-ဧကတော ဥပသမ္မန္တာတို့မည်သည်၊ (တစ်ဖက် သော ဘိက္ခုသံဃာ၌ ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်သူတို့မည်သည်) အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန် ပြီ၊ ယေ ခေါ် တံ ဂေါတမီတိ-ဟူသော၊ ဣမိနာ ဩဝါဒေန-ဤဩဝါဒတော်ကြောင့်၊ ဂေါတမီ-ဂေါတမီသည်၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တာ-ရောက်ပြီ။

၄၀၉။ ကမ္မံ န ကရိယတီတိ-ကာ၊ တဇ္ဇနီယာဒိ-တဇ္ဇနီယအစရှိသော၊ သတ္တဝိဓမ္မိ-ခုနစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ န ကရိယတိ-မပြုအပ်၊ ခမာပေန္တိတိ-ဧကား၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ န ကရိဿာမိ-မပြုပါတော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ခမာပေန္တိ-သည်းခံစေကြကုန်၏။

၄၁၀။ အနုဇာနာမိ |ပေ၊ နိယျာတေတန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) တဇ္ဇနီယာဒိသု-တဇ္ဇနီယ အစရှိသောကံတို့တွင်၊ ဣဒံနာမ ကမ္မံ-ဤမည်သော ကံကို၊ ဧတိဿာ-ဤဘိက္ခုနီ၏ (အပေါ်၌) ကာတပ္ပံ-ပြုထိုက်၏၊ ဣတိဧဝံ-သို့၊ ရောပေတွာ-ကံသို့ တင်၍၊ တံ-ထိုကံကို၊ ဒါနိ-ယခုအခါ၌၊ တုမေဝ-သင်တို့သည် သာ၊ တရောထ-ပြုကြကုန်လော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နိယျာတေတပ္ပံ-အပ်နှင်းရာ၏၊ ပန-ဆက်၊ အညသိ-အခြားသော ကံသို့၊ ရောပိတေ-တက်ရောက်စေအပ်ပြီးသော်၊ (တင်အပ်ပြီးသော်)၊ အည-အခြားသောကံကို၊ သစေ ကရောန္တိ-အကယ်၍ပြုကုန် အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဇ္ဇနီယကမ္မာရဟဿ နိယသကမ္မံ ကရောတီတိ ဧတ္ထ-တိဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ (မဟာဝဂ္ဂ၊ စမ္ပယျက္ခန္ဓက၊ ဥပါလိပုစ္ဆာကထာပါဠိတော်၌) ဝုတ္တနယေ နေဝ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ကာရေတဗ္ဗတံ-ပြုစေထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့) အာပဇ္ဇန္တိ-ရောက်ကုန်၏။ [ဝုတ္တနယေ နေဝ ကာရေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇန္တိတိ တထာကရဏဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ဒုက္ကဋေန ကာရေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇန္တိ-သာရတ္ထ။ “မပြုအပ်” စသည်ဖြင့် ပယ်မြစ်ရာ၌ ပြုလုပ် လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ခန္ဓက၏ ထုံးစံတည်း။]

၄၁၁။ ကဒ္ဒမောဒကေနာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ (ဝိပုသန္နဥဒက စသည်မဖက် သက်သက်)၊ ကဒ္ဒမောဒကေန-ရွံ့ညွှန်ရေဖြင့်သာ၊ (ဩသိဉ္စန္ဒဿ- သွန်းလောင်းသောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်)၊ န-မဟုတ်သေး၊ ဝိပု သန္နဥဒကရဇနကဒ္ဒမောဒိသုပိ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော ရေ၊ ဆိုးရေ၊ ရွံ့ညွှန် အစရှိသည်တို့တွင်လည်း၊ ယေနကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးဖြင့်၊ ဩသိဉ္စန္ဒ ဣဿ-၏၊ ဒုက္ကဋ်မေဝ-သည်သာ၊ အဝန္တိယော |ပေ၊ ကာတဗ္ဗောတိ-ကာ၊ ဘိက္ခု

နုပဿယေ-ဘိက္ခုနီတို့၏ ကျောင်း၌၊ သန္နိပတိတွာ-စည်းဝေးပြီး၍၊ အသုကော နာမ-ထိုမည်သော၊ အယျော-အရှင်သည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ အပသာဒနီယံ-မကြည် ညိုဖွယ်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြပါ၏၊ စေတဿအယျဿ-ဤအရှင်ကို၊ အဝန္တိယကရဏံ- ရှိမခိုးထိုက်သူကို ပြုခြင်းသည်၊ ရုစ္စတိ-နှစ်သက်ပါလော၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ တိက္ခတ္ထံ- သုံးကြိမ်၊ သာဝေတဗ္ဗ-ကြားသိစေထိုက်၏၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ၊ အတိုင်းအရှည် ရှိသော သုံးကြိမ် ကြားသိစေခြင်းဖြင့်၊ အဝန္တိယော-ရှိမခိုးထိုက်သူသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတော-ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-၏။

တတော-ထိုသို့ ပြုအပ်ပြီးရာအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ သာမဏေရေ-သာမဏေတို့ ကို၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ န ဝန္တန္တိယတာ-ရှိမခိုးကြကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝံ-ဤအတူ၊ ဒိသ္မာပိ-မြင်၍လည်း၊ န ဝန္တိတဗ္ဗော-ရှိမခိုးထိုက်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-ထိုရဟန်းသည်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တန္တေန-ကျင့်လတ်သော်၊ ဘိက္ခုနုပဿယံ-သို့၊ အဂန္တာ- မသွားမူ၍၊ ဝိဟာရေယေဝ-ကျောင်းတိုက်၌သာ၊ သံယံဝါ-သံယာသို့သော်လည်း ကောင်း၊ ဂဏံဝါ-ဂိုဏ်းသို့သော်လည်းကောင်း၊ ဧကပုဂ္ဂလံဝါ-၁ ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့ သော်လည်းကောင်း၊ ဥပသင်္ကမိတွာ-၍၊ ဥတ္တုဋ္ဌိကံ-ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်၍၊ အဗ္ဗလီ-လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာ-ချီမြှောက်၍၊ ဘိက္ခုနိသံယော-သည်၊ မယံ-တပည့်တော်အား၊ ခမတု-သည်းခံပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ ခမာ ပေတဗ္ဗံ-သည်းခံစေရာ၏၊ တေန ဘိက္ခုနာ-ထိုရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ သန္တိကံ-သို့၊ အာဂန္တာ-လာ၍၊ ဧသော ဘိက္ခု-အဲဒီရဟန်းသည်၊ (အဝန္တိယ ရဟန်း သည်) တုမေ-တို့ကို၊ ခမာပေတိ-သည်းခံစေ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ပြောဆိုရာ၏၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ ဝန္တိတဗ္ဗော-ရှိခိုးထိုက်၏၊ အယံ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ဧတ္ထ-ဤဘိက္ခုနီကုန္ဒက၌၊ သင်္ခေါ-အကျဉ်းတည်း၊ ဝိတ္ထာရံ ပန-အကျယ်ကိုကား၊ ကမ္မဝိဘင်္ဂေ-ကံတို့ကိုအကျယ် ဝေဖန်ရာ ကမ္မဝင်၌၊ (ပရိဝါရ၊ ကမ္မဝင်၌) ဝက္ခာမ-ဆိုကုန်အံ့။

ဩဘာသေန္တိတိ-ကား၊ အသဒ္ဓမ္မေန-မသူတော်တို့၏ အကျင့်ဖြင့်၊ ဩဘာ သေန္တိ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုကုန်၏၊ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ သမ္ပယောဇေန္တိတိ- ဇား၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ-ကွ၊ ပုရိသေ-တို့ကို၊ အသဒ္ဓမ္မေန-မသူတော်တို့၏ အကျင့်ဖြင့်၊ သမ္ပယောဇေန္တိ-ယှဉ်စေကြကုန်၏၊ အဝန္တိယကရဏံ-ရှိမခိုးထိုက်သူကို ပြုခြင်းသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ၊ အာဝရဏန္တိ-ကား။

တေန ဘိက္ခုနာ ပေ၊ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။နောက်ဆုံး၌ ဘိက္ခု ဝ ပါးထံ ချဉ်းကပ်၍ တောင်းပန်ပုံကို မြလှီသောကြောင့် “တေန ဘိက္ခုနာ” ဟု ဆိုသည်။ သံယထံ၊ ဂိုဏ်းထံ ချဉ်းကပ်၍ တောင်းပန်ရာ၌ သံယာ၊ ဂိုဏ်းတို့က ပြုဖွယ်များကို ပရိဝါရ၊ ကမ္မဝင် အဋ္ဌကထာ၌ အကျယ် ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် “ဝိတ္ထာရံ ပန ကမ္မဝိဘင်္ဂေ ဝက္ခာမ” ဟု ဆိုသည်။

ဝိဟာရပုဂ္ဂိုလ်တို့-ကျောင်းတိုက်သို့ ဝင်ခြင်း၌၊ နိဝါရဏံ-တားမြစ်ခြင်းကို၊ (“ကာတုံ အနုဇာနာမိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ ဩဝါဒံ ထပေတုန္တိ ဧတ္ထ-၌၊ ဘိက္ခုနုပဿယ-သို့၊ ဂန္ထာ-၍၊ န ထပေတဗ္ဗော-တန့်ထားထိုက်သည် မဟုတ်၊ ပန-အဟုတ်ကား၊ ဩဝါဒတ္ထာယ-ဩဝါဒအကျိုးငှာ၊ အာဂတာ-လာကုန်သော၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ) အသုကာနာမ-ထိုမည်သော၊ ဘိက္ခုနိ-သည်၊ သာပတ္တိကာ-အာပတ်နှင့် တကွဖြစ်၏၊ တဿာ-ထိုဘိက္ခုနိ၏အတွက်၊ ဩဝါဒံ-ကို၊ ထပေမိ-တန့်ထား၏၊ တာယ-ထိုဘိက္ခုနိနှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ဥပေါသထံ-ကို၊ မာ ကရိတ္ထ-မပြုကြကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗာ) ကာယဝိဝရဏာဒိသုပိ-ကာယ ဝိဝရဏ အစရှိသော ဝတ္ထုတို့၌လည်း၊ ဒုဏ္ဏကမ္မံ-ဒဏ်အမှုသည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ-သာ။

၄၁၃။ န ဘိက္ခဝေ |ပေ၊ န ဂန္ထဗ္ဗောတိ အာဒိ-ဗ္ဗောအစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာယံ-ဘိက္ခုနိဝိဘင်းအဖွင့်၌၊ ဝုတ္တမေဝ-သည်သာ။

၄၁၆။ ဖာသုကာ နာမေန္တိတိ-ကား၊ ဂိဟိဒါရိကာယောဝိယ-လူဝတ်ကြောင် မိန်းကလေးတို့သည်ကဲ့သို့၊ ယနပဋ္ဌကေန-တစ်ခဲနက် အပြားဖြစ်သော၊ ကာယဗန္ဓ နေန-ခါးပန်းကြိုးဖြင့်၊ ဖာသုကာ-နံရိုးတို့ကို၊ နမနတ္ထာယ-ညွတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဗန္ဓန္တိ-ဖွဲ့ကြကုန်၏၊ (“နမနတ္ထာယ ဗန္ဓန္တိ-ညွတ်ခြင်းအကျိုးငှာ+ဖွဲ့” ဟု ဆိုသဖြင့် “ညွတ်စေ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် “ဖာသုကာနာမေန္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိပါစေ၊ ဖာသုကာသဒ္ဓါသည် ဣတ္ထိလိင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် “ဖာသုကေ” ဟုမရှိရ။) ဧကပရိယာ ကတန္တိ-ကား၊ ဧကဝါရံ-၁ ကြိမ်၊ ပရိက္ခိပနကံ-ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ်ကြောင်းဖြစ် သော၊ (တစ်ပတ်၊ ပတ်လောက်ရုံဖြစ်သော၊ “ကာယဗန္ဓနံ-ကို၊ အနုဇာနာမိ” ဟု ပါဠိတော်၌စပ်)၊ ဝိလီဝေန ပဋ္ဌေနာတိ-ကား၊ သဏှောဟိ-သိမ်မွေ့ကုန်သော၊ ဝေဠု ဝိလီဝေဟိ-ဝါးနှီးတို့ဖြင့်၊ ကတပဋ္ဌေန-ပြုအပ်သော အပြားဖြင့်၊ (“ဖာသုကာ-နံရိုး တို့ကို၊ နာမေန္တိ-ညွတ်စေကြကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ [“ဝိလီဝေန-နှီးဖြင့်ပြု အပ်သော၊ ပဋ္ဌေန-အပြားဖြင့်” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး။]

ဒုဿပဋ္ဌေနာတိ-ကား၊ သေတဝတ္ထပဋ္ဌေန-ဖြူသောအဝတ်ပြားဖြင့်၊ ဒုဿ ဝေဏိယာတိ-ကား၊ ဒုဿေန-အဝတ်ဖြင့်၊ ကတဝေဏိယာ-ပြုအပ်သောအထပ် ထပ်ဖြစ်သော အပြားဖြင့်၊ ဒုဿဝဋ္ဋိယာတိ - ကား၊ ဒုဿေန-ဖြင့်၊ ကတဝဋ္ဋိယာ-

ဒုဿဝေဏိယာ။ ။ ဒုဿဝေဏိယာတိ အနေကဒုဿပဋ္ဌေန ဧကတော ကတ္တာ ကတဝေဏိယာ၊ (ဝိမတိ) အဝတ်တို့ကို အထပ်ထပ် ထပ်ထားအပ်သော အရာကို “ဒုဿဝေဏိ” ဟု ခေါ်သည်၊ “ဝေဏိ” ဟု ဆိုသောကြောင့် “အထုံး” ဟု မမှတ်နှင့်၊ အထုံးဖြင့် နံရိုးတွေကို ညွတ်အောင်ပတ်၍ မဖြစ်။

ပြုအပ်သော အကျစ်ဖြင့်၊ (“ဖာသုကာ နာမေန္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) (“ကတဝဋ္ဋိယာ-ပြုအပ်သော အလိုပ်ဖြင့်” ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပေး၏။) စောဠပဋ္ဌာဒီသု-စောဠပဋ္ဌာအစရှိသည်တို့၌၊ စောဠကာသာဝ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော အဝတ်ကြမ်းကို၊ စောဠန္တိ-ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗွံ-၏။ [ရှေး၌ ပြုအပ်ပြီးသော ဒုဿကား ဖန်ရည် မဆိုးအပ်သော သေတဝတ္ထတည်း။]

အဋ္ဌိလ္လေနာတိ-ကား၊ ဂေါဇယံဋ္ဌိကေန-နွား၏ သလုံးမြင်းခေါင်းရိုးဖြင့်၊ (“ယံသာပေန္တိ-ပွတ်တိုက်စေကြကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။) [ယောဇနာ၌ “အဋ္ဌိလ္လေနာတိ အဒ္ဒနေန အဋ္ဌိနာ-စိုသော အရိုးဖြင့်” ဟု ဖွင့်၏။ “အဋ္ဌိ+အလ္လ” ဟု ပုဒ်ဖြတ် ဟန်တူသည်။ သို့သော် ထိုစိုသော အရိုးသည် စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းရကား အဋ္ဌိနောင် သတ္တအနက်၌ “ဣလ္လ” ပစ္စည်းဟု ကြံသင့်မည်ထင်သည်။] ကဋ္ဌိပ္ပဒေသော-ခါးအရပ်ကို၊ ဇယနန္တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။ ဟတ္ထံ ကောဋ္ဌာပေန္တိတိ-ကား၊ အဂ္ဂဗဟံ-လက်မောင်းဖျားကို၊ ကောဋ္ဌာပေတွာ-ထုရိုက်စေ၍၊ မောရပတ္တာဒီဟိ-ဥဒေါင်း၏အတောင် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ စိတ္တာလင်္ကာရ်-ဆန်းကြယ်သော တန်ဆာကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကုန်၏။ [“ကောဋ္ဌဓာတ်သည် “ဖြတ်တောက်ခြင်း” အနက်ကို ဟော၏” ဟု ဓာတ်ကျမ်း၌ဆို၏။ သို့သော် ခါး၊ လက်မောင်းဖျားတို့ကို ဖြတ်တောက်ခြင်းကား မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့် တုတ်လာအောင် ထုရိုက်ပေးခြင်းကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။ ရှေးအဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ “ကောဋ္ဌာပေတွာ-ခတ်စေ၍” ဟု ပေး၏။ “ပုတ်ခတ်စေ၍” ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။] ဟတ္ထကောစ္ဆန္တိ-ကား၊ ဝိဋ္ဌိဟတ္ထံ-လက်ဖမိုးကို၊ ပါဒန္တိ-ကား၊ ဇယံ-ခြေသလုံးကို၊ ပါဒကောစ္ဆန္တိ-ကား၊ ဝိဋ္ဌိပါဒံ-ခြေဖမိုးကို၊ (“ကောဋ္ဌာပေန္တိ-ထုရိုက်စေကြကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

၄၁၇။ မုခါလိမ္မနာဒီနိ-မျက်နှာကို လိမ်းကျံခြင်း အစရှိသည်တို့သည်၊ ဝုတ္တနယာနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိကုန်သည်သာ၊ (“မုခံ အာလိမ္မန္တိ” ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိသောကြောင့် “မုခါလိမ္မနာဒီနိ” ဟု ရှိပါစေ) အပါဂီ ကရောန္တိတိ-ကား၊ အက္ခိ-မျက်လုံးတို့ကို၊ အဉ္စန္တိယော - မျက်ရေး ကွင်းကုန်လတ်သော်၊ အပါဂီဒေသေ-မျက်ထောင့်အရပ်၌၊ အဓောမုခံ-အောက်သို့ ရှေးရှုသော၊ လေခံ-အရေးအကြောင်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏။ ဝိသေသကန္တိ-ကား၊ ဂဏ္ဍပ္ပဒေသေ-ပါးစောင်အရပ်၌၊ ဝိစိတြသဏ္ဍာနံ-ဆန်းကျယ်သော သဏ္ဍာန်ရှိသော၊ ဝိသေသကံ-မှန်ကူပြောက်ကို၊

အပါဂီ။ ။အချို့စာ၌ “အင်္ဂရာဂံ ကရောန္တိ” ဟုလည်းကောင်း “အဝဂီ ကရောန္တိ” ဟုလည်းကောင်း ပါဠိပျက်၏။ “အပါဂေါ အက္ခိကောဋီသု” ဟု (၂၆၁)အဘိဓာန် ရှိသောကြောင့် “အပါဂီ ကရောန္တိ” ဟု ရှိသောပါဠိသာ ကောင်းသည်။ [“အပ+အင်္ဂ” ဟု ပုဒ်ခွဲ၊ မျက်လုံး၏ အပြင်အထောင့် (မျက်ထောင့်)၊ မျက်လုံးတို့ကို မျက်ရေးကွင်းသောအခါ မျက်ထောင့်အရပ်၌ အောက်သို့ကျလာသော အရေးအကြောင်းငယ်ပြုခြင်းကို “အပါဂီ ကရောန္တိ” ဟု ဆိုသည်။]

ဝါ-ထူးခြားသော အရေးအသားကို၊ ကရောန္တိ-နိဇါ၊ ဩလောကေန္တိတိ-ကာ၊ ဝါတ ပါနိ-လေသောက်ပြုတင်းကို၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၏၊ ဝိထိ-လမ်းကို၊ ဩလောကေန္တိ-ကြည့်ကြကုန်၏၊ သာလောကေ တိဋ္ဌန္တိတိ-ကာ၊ ဒွါရံ-တံခါးမကြီးကို၊ ဝိဝရိတွာ-၍၊ ဥပမုကာယံ-ထက်ဝက်သော ကိုယ်ကို၊ ဒသေန္တိယော-ပြကုန်လျက်၊ တိဋ္ဌန္တိ-ရပ်တည်ကြကုန်၏။

နစ္စန္တိ-ကာ၊ နဋသမဇ္ဇံ-ကချေသည်တို့၏ သဘင်ကို၊ (ကပ္ပဲသဘင်ကို) ဂာရေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏၊ ဝေသိ ဝုဋ္ဌာပေန္တိတိ-ကာ၊ ဂဏိကံ-ပြည့်တန်ဆာမကို၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ-(ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာလုပ်၍) ထမြောက်စေကြကုန်၏၊ ဝါ-ပဉ္စင်းခံပေးကြကုန်၏။ [ဝုဋ္ဌာပေန္တိတိ ဥပသမ္မာဒေန္တိ-ယောဇနာ။] ပါနာဂါရံထပေန္တိတိ - ကာ၊ သုရံ-သေရည်ကို၊ ဝိက္ကိဏန္တိ-ရောင်းချကြကုန်၏၊ သူနံ ထပေန္တိတိ-ကာ၊ မံသံ-အသားကို၊ ဝိက္ကဏန္တိ-ကုန်၏၊ [သူနာတု အဓိကောဋ္ဌနံ၊ အဘိဓာန် (၅၂၁)အသားတို့ကို စင်းရာ ဖြတ်ရာတုံးကို “သူနာ” ဟု ခေါ်၏၊ ဤနေရာ၌ကား ဌာနပုဗ္ဗာရအားဖြင့် ထိုတုံး ပေါ်၌ တင်၍ဖြတ်ရသော အသားတိုင်အောင်ယူပါ။ ယောဇနာ၌ “သူနသဒ္ဓါသည် မံသပရိယာယ်” ဟု ဆို၏။] အာပဏန္တိ-ကာ၊ နာနာဘဏ္ဍာနံ-အမျိုးမျိုးသော ဘဏ္ဍာတို့၏၊ အနေကဝိမံ-များသောအပြားရှိသော၊ အာပဏံ-ဈေးဆိုင်ကို၊ ပသာရေန္တိ-ဖြန့်ခင်းကြကုန်၏၊ ဒါသံ ဥပဋ္ဌာပေန္တိတိ-ကာ၊ ဒါသံ-ကျွန်ယောက်ျားကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (အလှူခံ၍) တေန-ထိုကျွန်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အတ္တဇနာ-မိမိ၏၊ ဝေယျာဝစ္စံ-ဝေယျာစွဲကို၊ (အလုပ်ကြီးငယ်ကို) ကာရေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏၊ ဒါသိ အာဒိသုပိ-ကျွန်မိန်းမ အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း။ /

ဟရိတကပတ္တိကံ ပကိဏန္တိတိ-ကာ၊ ဟရိတကဓ္မေဝ-ဟင်းရွက်စိမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တဝ္ဇ-ဟင်းရွက် အကျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပကိဏန္တိ-ရောင်းကြကုန်၏။ [ပပုဗ္ဗကီဓာတ်+နာပစ္စည်း၊ ဝိက္ကိဏနနှင့် အနက်တူ၊ နာပစ္စည်းကြောင့် ရသာပြု၍ “ကိ” ဟု ဖြစ်ရသည်။] ပကိဏ္ဏကာပဏံ-ရောပြွမ်းသော ဈေးဆိုင်ကို၊ ပသာရေန္တိ-

ဝိသေသကံ။ ။“ဝိသေသကန္တိ ပတ္တလေခါဒိ (ဝဏ္ဏလေခါဒိ) ဝဏ္ဏဝိသေသံ” ဟု ဝိမတိ၌လည်းကောင်း၊ “ဝိသေသကန္တိ ဝတ္တဘင်္ဂီ (ပတ္တဘင်္ဂီ)” ဟု သာရတ္ထ၌လည်းကောင်း ဖွင့်၏၊ အချုပ်မှာ “ဝိသေသကော တု တိလကော” ဟူသော အဘိဓာန် (၃၀၀) နှင့်အညီ မျက်နှာ၌ လှပအောင်ပြုအပ်သော ထူးခြားသော မှန်ကူပြောက်၊ မှန်ကူတွက်၊ အရေးအကြောင်း၊ ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးကို “ဝိသေသက” ဟု ခေါ်သည်။

သာလောကေ တိဋ္ဌန္တိ။ ။“သာလောကေ-အရောင်အလင်းနှင့် တကွဖြစ်သော အရပ်၌” ဟု ပေး၊ တံခါးပေါက်မကြီးကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ အရောင်အလင်းရ၏၊ ထိုအရပ်၌ ကိုယ်၏ ဘေးတစ်ဖက်ကို ဖော်၍ ရပ်နေကြသည်-ဟူလို၊ [ယောဇနာ၌ “သာလောက” အရ တံခါးကိုယူ၍ “သာလောကေ တိဋ္ဌန္တိတိ ဧတ္ထ သံဝဇ္ဇတိ-သာလောကာ ဧတ္တာတိ သာလောကန္တိ ကတွာ ဒွါရံ ဝံဟေတပွံ” ဟု ဖွင့်လေသည်။]

ကုန်၏။ ဣတိ-ဤအနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ။ [အစိမ်းအကျက် ရောပြွမ်းနေသည်ကို “ပကိဏ္ဍက” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။]

၄၁၈။ သဗ္ဗနိလကာဒိကထာ-သဗ္ဗနိလက အစရှိသော ကထာကို၊ တံထိတာ ယေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ [မဟာဝဂ္ဂ၊ သဗ္ဗနိလကာဒိပဋိက္ခေပကထာ၌ ဆိုအပ် ပြီးသည်သာ။]

၄၁၉။ ဘိက္ခုနီ ၊ပေ၊ ကရောန္တိတိအာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အယံ- ဤဆိုအပ်လတ်ကား၊ ပါဠိပုတ္တကဝိနိစ္ဆယော-ပါဠိတော်မှ အလွတ်ဖြစ်သော အဆုံး ဖြတ်တည်း၊ ဟိ-ချဲ့၊ ပဉ္စသု-ငါးဦးကုန်သော၊ သဟဓမ္မိကေသု-သီတင်းသုံးဖော်တို့ တွင်၊ ယောကောစိ-အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သီတင်းသုံးဖော်သည်၊ ကာလံ-သေခြင်းကို၊ ကရောန္တော-ပြုခါနီးလသော်၊ မမ-တပည့်တော်၏၊ အစ္စယေန- ကွယ်လွန်ရာအခါ၌၊ မယံ-တပည့်တော်၏၊ ပရိက္ခာရော-ပရိက္ခရာသည်၊ ဥပဇ္ဈာ ယဿ-ဥပဇ္ဈာယ်၏ (ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သစေ ဝဒတိ- အကယ်၍ပြောအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-ဤသို့ပြောသော်လည်းကောင်း၊ အာစရိယဿ- ဆရာ၏ (ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-သော်လည်း ကောင်း၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ-အတူနေတပည့်၏ (ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အန္တေဝါသိကဿ-အနီးနေတပည့်၏ (ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊ (ဣတိ သစေ ဝဒတိ)၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ မာတု-အမိ၏၊ ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-သော် လည်းကောင်း၊ ပိတု-အဖ၏ (ဥစ္စာသည်)၊ ဟောတု၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံ သတိ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ အညဿ-အခြားသော၊ (ဥပဇ္ဈာယ်စသည်မှ အခြားသော) ယဿကဿစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဥစ္စာ သည်)၊ ဟောတု၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တေသံ- ထိုဥပဇ္ဈာယ်စသုတို့၏ (ဥစ္စာသည်)၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ သံဃဿေဝ-သံဃာ၏ (ဥစ္စာသည်) သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဟိ-မှန်၊ ပဉ္စန္ဒံ-ငါးဦးကုန်သော၊ သဟဓမ္မိကာနံ- တို့၏၊ အစ္စယဒါနံ-သေလွန်ရာ အခါ၌ ပေးခြင်းသည်၊ ဝါ-သေလွန်မှ ပေးခြင်းသည်၊ န ရူဟတိ-မတက်ရောက်၊ ဝါ-အထမမြောက်၊ (“သီတင်းသုံးဖော် ၅ ဦးတို့က သေမှ ပေးခြင်းသည် ပေးရာ မရောက်”ဟူသော စကားကို သတိပြုပါ။) ဂိဟိနံ-လူဝတ် ကြောင်တို့၏၊ (အစ္စယဒါနံ) ပန-ကား၊ ရူဟတိ-၏၊ ဝါ-၏၊ ဟိ-ဆက်၊ ဘိက္ခု- သည်၊ ဘိက္ခုနီဝိဟာရေ-ဘိက္ခုနီ တို့၏ ကျောင်းတိုက်၌၊ ကာလံ-ကို၊ ကရောတိ- အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပရိက္ခာရော-သည်၊ ဘိက္ခုနံယေဝ-တို့၏ (ဥစ္စာသည်) သာ၊ ဟောတိ-၏၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ ဘိက္ခုဝိဟာရေ-ရဟန်းတို့၏ ကျောင်းတိုက်၌၊ ကာလံ-ကို၊ ကရောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿာ-ထိုဘိက္ခုနီ၏၊ ပရိက္ခာရော-သည်၊ ဘိက္ခုနံယေဝ-သာ၊ ဟောတိ။

၄၂၀။ ပုရာဏမလ္လိတိ-ကား၊ ပုရာဏေ-ရှေးအခါ၌၊ ဂိဟိကာလေ-လူဝတ်ကြောင့် ဖြစ်ရာအခါ၌၊ (ပုရာဏသရုပ်ကို ဖော်သည်။) မလ္လဿ-လက်ဝှေ့သမား၏၊ ဘရိယာ-မယားသည်၊ (“ဘိက္ခုနီသု ပဗ္ဗဇိတာ ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။) ပုရိသဗျဉ္ဇနန္ဒိ-ကား၊ ပုရိသနိမိတ္တံ-ယောက်ျား၏နိမိတ်သည်၊ (“ဆဉ္စိတံ-စွန့်ပစ်အပ်သည်။ ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။) ဆိန္ဒဝါ-ပြတ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အတ္ထိန္ဒ ဝါ-မပြတ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ပဋိစ္စန္ဒိ ဝါ-ဖုံးထားအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ အပုဋိစ္စန္ဒိ ဝါ-ဖုံးမထားအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု၊ ဧတသ္မိံ ဌာနေ-ဤအရပ်၌၊ ပုရိသဗျဉ္ဇန-ယောက်ျား၏နိမိတ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ဣတိ-ဤသို့၊ စိတ္တံ-ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ သစေဥပနိဇ္ဈာယတိ-အကယ်၍ စူးစူးစိုက်စိုက် ရှုအံ့၊ (ဧဝံသတိ။) ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ။)

၄၂၁။ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ တုမေယေဝ-အရှင်ဘုရားတို့သည်သာ၊ ပရိဘုဉ္ဇထ-သုံးဆောင်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာ-လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်ပြီ၊ (တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။) အတ္တနော-၏၊ ပရိဘောဂတ္ထာယ-သုံးဆောင်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒိန္နံနာမ-လှူအပ်ပြီးမည်၏၊ (မိမိသုံးဆောင်ဖို့အလို့ငှာ လှူအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်မည်၏။) တံ-ထိုခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အညဿ-အခြားသူအား၊ ဒဒေတော-ပေးသောရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋ်-သည်၊ (ဟောတိ။) ပန-ဆက်၊ အဂ္ဂံ-အဦးအဖျားကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ဒါတုံ-ပေးခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ အသပ္ပာယံ-မလျောက်ပတ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ။) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ အပနေတုံ-ဖယ်ရှားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ (ဖယ်ရှား၍ သူတစ်ပါးအား လှူကောင်း၏-ဟုလို့၊) စီဝရံ-သင်္ကန်းသည်၊ (သစေဟောတိ၊ ဧဝံသတိ။) ဧကာဟံဝါ-၁ ရက်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ဒွိဟံဝါ-နှစ်ရက်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ-သုံးစွဲပြီး၍၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ ပတ္တာဒိသုပိ-သပိတ် အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော-တည်း။

ဘိက္ခုနံ သန္နိမိ ဘိက္ခုနီဟိ ဘိက္ခုဟိ ပဋိဂ္ဂဟာပေတွာတိ-ကား၊ ဟိယျောယမန်နေ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ [အချို့စာ၌ “ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-ကပ်စေ၍” ဟု ရှိ၏၊ အဓိပ္ပာယ်တူ။] ထပ်တမံသံ - ထားအပ်သော အသားကို၊ (ပရိဘုဉ္ဇိ

အတ္တနော ပရိဘောဂတ္ထာယ။ ။“တုမေယေဝ ပရိဘုဉ္ဇထ” ဟု လျှောက်၍ ယူအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ သင်္ကန်းစသည်ကိုဖြစ်စေ၊ မိမိ အနည်းငယ်သုံးစွဲပြီးမှသာ သူတစ်ပါးအား တစ်ဆင့် လှူကောင်းသည်ကို သတိပြုပါ။ အထူးမလျှောက်ဘဲ လှူလှူင်ကား မိမိ မသုံးစွဲဘဲလည်း တစ်ဆင့် လှူကောင်း၏။

ဘိက္ခုနံဟိ ဘိက္ခုဟိ ပဋိဂ္ဂဟာပေတွာ။ ။ပါဠိတော် သီတိုဋ်မူ၌ “ဘိက္ခုနီဟိ ဘိက္ခုဟိ ပဋိဂ္ဂဟာပေတွာ” ဟု ရှိ၏။ ဆိုလိုရင်းကား... ဘိက္ခုတို့ အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည် ဘိက္ခုနီတို့အတွက် အကပ်မခံအပ်သေးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် ဖြစ်၏။

တဗွံ၌ စပ်) အဇ္ဇ-ယနေ၊ အညသ္မိ-ဘိက္ခုတို့မှ အခြားသော၊ အနုပသမ္ပန္နေ-လူ သာမဏောသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟာ ပေတွာ-တစ်ဖန်ယူစေ၍၊ ဝါ-ကပ်စေ၍၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ ပရိဘုဂ္ဂိတဗွံ-သုံး ဆောင်နိုင်၏၊ ဟိ-မှန်၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ အပုဋိဂ္ဂဟိတကဋ္ဌာနေ-အကပ်မခံအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၏ အရာ၌၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိ တမ္ပိ-အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်လည်း၊ ဘိက္ခုသု-တို့၌၊ ဧသေဝ နယော-ပင်တည်း။

၄၂၆။ အာသနံ သင်္ကာမေန္တိယော ကာလံ ဝီတိနာမေသုန္တိ-ကား၊ အည- အခြားသော ဘိက္ခုနီကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ-ထစေ၍၊ အည-အခြားသော ဘိက္ခုနီကို၊ နိသီဒါပေန္တိယော-ထိုင်စေကြကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ ဘောဇနကာလံ-ဆွမ်းစား ချိန်ကို၊ အတိက္ကာမေသု-လွန်စေကြကုန်ပြီ၊ အဋ္ဌန္တံ ဘိက္ခုနီနံ ယထာပုဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ- ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော) ပုရေ-ရှေ့၌၊ အဋ္ဌသု-၈ ပါးကုန်သော ဘိက္ခုနီ တို့သည်၊ နိသိန္နာသု-ထိုင်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ တာသ-ထိုရုပ်ပါးသော ဘိက္ခုနီတို့၏။

ထို့ကြောင့် ဘိက္ခုတို့၏ သန္တိကို ဘိက္ခုနီတို့ သုံးဆောင်နိုင်သည်။ ထိုသို့ သုံးဆောင်ရာဝယ် ကပ်မည့် လူ သာမဏေ မရှိလျှင် ဘိက္ခုတို့ကိုပင် “ကပ်စမ်းပါ” ဟု လျှောက်၍ အကပ်ခံပြီးလျှင် ဘိက္ခုနီတို့သုံးဆောင်ကောင်းသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် “ဘိက္ခုနီဟိ ဘိက္ခုဟိ ပဋိဂ္ဂဟာ ပေတွာ” ဟု ရှိသော သီ-မူအတိုင်းသာ ကောင်း၏။

ကာရိတံ ဓာတ်ကတ္တာ။ ။ဘိက္ခုနီဟိသည် ပဋိဂ္ဂဟာပေတွာ၌ တွာပစ္စည်းနှင့် ပရိဘုဂ္ဂိတံဝယ် တုံပစ္စည်းတို့၏ ကတ္တာတည်း၊ ဘိက္ခုဟိကား “ပဋိဂ္ဂဟောပေတွာ”၌ ဇာပေ ပစ္စည်းဝယ် စပ်ခိုက် ကာရိတံ၊ ဂဟဓာတ်ဝယ် စပ်ခိုက် ဓာတ်ကတ္တာတည်း၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဘိက္ခုနီဟိကို (ပါဠိတော်အတိုင်း ရှေ့က မထားဘဲ) နေရာလွဲ၍ ပရိဘုဂ္ဂိတဗွံ၌ စပ်ဖို့ရန် နီးနီး ကပ်ကပ်ထားသည်၊ ဘိက္ခုဟိကိုကား ပဋိဂ္ဂဟာပေတွာ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း စပ်စေရမည်၊ ပါဠိတော်၌မူ အဋ္ဌကထာနိဿယကြည့်၍ “ဘုဂ္ဂိတံ ဝဋ္ဋတိ” ဟု ပေးပါ။

အာသနံ သင်္ကာမေန္တိယော။ ။စာအုပ်တို့၌ ပါဠိအမျိုးမျိုး ရှိနေ၏။ “သံကသာ ယန္တိယော” ဟု သံကသေဓာတ်၊ တစ်နည်း သံပုဗ္ဗ ကသေဓာတ်ဖြင့်လည်းရှိ၏။ ထိုဓာတ်များကား “နေခြင်း” အနက်ဟောတည်း၊ ဤနေရာ၌ “အာသနံ-နေရာကို၊ သံကသာယန္တိယော-နေကုန် စဉ်”ဟု အနက် မဖြစ်နိုင်၊ သံကံယန္တိယောပါဠိလည်း အနက်မရ၊ ထို့ကြောင့် “သင်္ကာမေန္တိ ယော” ဟု ရှိသည့်မည် ထင်သည်။ “အာသနံ-နေရာကို၊ သင်္ကာမေန္တိယော-ပြောင်းရွှေ့စေရကုန် သည်၊ ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ကာလံ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ ဝီတိနာမေသု-လွန်စေကြကုန်ပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။ အည ဝုဋ္ဌာပေတွာ အည နိသီဒါပေန္တိယောကား ပြောင်းရွှေ့စေပုံကို ပြသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ ကာလံကို “ဘောဇနကာလံ” ဟုလည်းကောင်း၊ ဝိ+အတိပုဗ္ဗ နမူဓာတ်၊ ကာရိတံဏေပစ္စည်းကို “အတိက္ကာမေသု” ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်။

အမွန္တရိမာ-အတွင်း၌ဖြစ်သော (၈ ပါးအတွင်း ထိုင်ရလောက်အောင် ဝါရှိသော) အညာ-အခြားသော ဘိက္ခုနီသည်၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ လာအံ့၊ (ဇဝံ သတိ) သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ အတ္တနော-မိမိအောက်၊ နဝကံ-ငယ်သော ဘိက္ခုနီကို၊ ဥဋ္ဌာပေတွာ-ထစေ၍၊ နိသီဒိတုံ-ထိုင်ခြင်းငှာ၊ လဘတိ-ရ၏၊ ပန-ကား၊ ယာ-အကြင်ဘိက္ခုနီသည်၊ အဋ္ဌဟိပိ-ရှစ်ပါးသော ဘိက္ခုနီတို့အောက်လည်း၊ နဝက တရာ-သာ၍ငယ်၏၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ သဋ္ဌိဝဿာ-ဝါခြောက်ဆယ်ရှိသည်၊ သစေပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်းဖြစ်စေဦးတော့၊ (ဇဝံသတိပိ-သော်လည်း) အာဂတပဋိပဋိယာဝ-ရောက်လာသော ဘိက္ခုနီတို့၏အစဉ်အားဖြင့်သာ၊ နိသီဒိတုံ-ငှာ၊ လဘတိ-၏။

အညတ္ထ သဗ္ဗတ္ထ ယထာဝုဗ္ဗံ န ပဋိဗာဟိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ (အချို့စာအုပ်၌ “သဗ္ဗတ္ထ”ပုဒ် မပါ) ဘတ္တဂုံ-ဆွမ်းစားကျောင်းကို၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ အညသ္မိ-အခြားသော၊ စတုပစ္စယဘာဇနိယဋ္ဌာနေ-ပစ္စည်း ၄ ပါးကို ဝေဖန်အပ်ရာအရပ်၌၊ အဟံ-ငါသည်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေ့၌၊ အာဂတာ-ရောက်လာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝုဗ္ဗံ-သီတင်းကြီးကို၊ ပဋိဗာဟိတွာ-တားမြစ်၍၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ၊ န ဂဟေတဗ္ဗံ-မယူထိုက်၊ ယထာဝုဗ္ဗမေဝ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်သာ၊ (ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ) ဝဇ္ဇတိ-အပ်၏၊ ပဝါရဏာကထာ-ကို၊ ကထိတာယေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။

၄၂၉။ ဣတ္ထိယုတ္တန္တိ အာဒိတိ-အစရှိသော စကားရပ်တို့ဖြင့်၊ သဗ္ဗယာနာနိ-အလုံးစုံသော ယာဉ်တို့ကို၊ အနုညာတာနိ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ (ဂိလာနအား ခွင့်ပြုအပ်ကုန်ပြီ) ပါဠကိန္တိ-ကား၊ ပဋ္ဌပေါဋ္ဌလိကံ-အဝတ်ဖြင့်ပြုအပ်သော သန်လျှင်းကို၊ (အနုဇာနာမိဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

၄၃၀။ ဒူတေန-တမန်ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒါ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်၊ ဒသန္တံ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ အန္တရာယာနံ-အန္တရာယ်တို့တွင်၊ ယေနကေန စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အန္တရာယ်ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ကမ္မဝါစာ ပရိယောသာနေ-ကမ္မဝါစာ၏ အဆုံး၌၊ သာ ဘိက္ခုနီ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ ဘိက္ခုနုပဿ ယေ-၌၊ ဌိတာဝါ-ရပ်နေသည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ နိပန္နာဝါ-လျောင်းနေသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ဇာဂရာဝါ-နိုးကြားနေသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ နိဗ္ဗိ-အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဩက္ကန္တာဝါ-သက်ရောက်နေသည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ ဥပသမ္ပန္နာဝ-မြင့်မြတ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ ရောက်သည်သာ၊ (ဘိက္ခုနီဖြစ်သည်သာ) ဟောတိ၊ တာဝဒေဝ-ထိုကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးရာခဏ၌ပင်၊ ဆာယာဒိနိ-အရိပ်အစရှိသည်တို့ကို၊ အာဂတာယ-ရောက်လာသော၊ ဒူတဘိက္ခုနိယာ-တမန်ဖြစ်သော ဘိက္ခုနီအား၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနိ-ပြောပြထိုက်ကုန်၏၊ (ပြောလိုက်ရမည်။)

၄၃၁။ ဥဒေါသိတောတိ-ကား၊ ဘဏ္ဍသာလာ-ဘဏ္ဍာထားရာ ကျောင်းသည်။ ဝါ-ကို၊ (“ဒိန္နာ-လျှူအပ်သည်၊ ဟောတိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) န သမ္ပတိတိ-ကား၊ နပူဟောတိ-မလောက်၊ [သမုဓာတ်ကို ပဟောတိအနက်ဟောဟု ဆိုဟန်တူသည်၊] ဥပဿယန္တိ-ကား၊ ယရ-အိမ်ကို၊ ဝါ-ကျောင်းကို၊ (“အနုဇာနာမိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) နဝကမ္မန္တိ-ကား၊ သံဃဿ-ဘိက္ခုနီသံဃာ၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ဘိက္ခုနီယာ-အား၊ နဝကမ္မန္တိ-အသစ်အသစ် ပြုအပ်သော အမှုကိုလည်း၊ ကာတံ-ပြုခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

၄၃၂။ တဿာ ပဗ္ဗဇိတာယာတိ-ကား၊ တဿာ-ထိုမိန်းမ၏၊ ပဗ္ဗဇိတာကာလေ-ရဟန်းပြုပြီးရာ အခါ၌၊ (“ဂဗ္ဘော-ကိုယ်ဝန်သည်၊ ဝါ-သားငယ်သည်၊ ဝုဋ္ဌာသိ-ထပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) [အချို့စာ၌ “တဿာ ပဗ္ဗဇိတေ” ဟု ရှိ၏၊ “တဿာ-၏၊ ပဗ္ဗဇိတေ-ရဟန်းပြုပြီးရာ အခါ၌” ဟု အနက်ပေးနိုင်သောကြောင့် “အဖွင့်နှင့် လျော်သည်” ဟု ထင်သည်။] ယာဝ-ပေ၊ ပါပုဏ္ဏာတိတိ-ဟူသောပါဠိ၏၊ (အတ္ထော ၌စပ်၊) ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ခါဒိတံ-ခဲခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဘုဗ္ဗိတံ-စားခြင်း ငှာလည်းကောင်း၊ နဟာယိတုဗ္ဗ-ရေချိုးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ မဏ္ဍိတုဗ္ဗ-တန်ဆာ ဆင်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အတ္ထနော-မိမိ၏၊ မဓမ္မတာယ-သဘောအားဖြင့်၊ သက္ကောတိ-စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိအတ္ထော-ဤအနက်သည်၊ (ဟောတိ။)

ထပေတွာ သာဂါရန္တိ-ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ (ဒဿေတိ၌ စပ်၊) သဟဂါရသေယျ မတ္တံ-၁ ကျောင်းတည်း၌ အတူတကွအိပ်ခြင်းမျှကို၊ ထပေတွာ-၍၊ အညသိံ-အခြား သော၊ ပုရိသေ-ယောက်ျား၌၊ (ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ) ယထာ-ကျင့်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒုတိယိကာယ-နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနီယာ-သည်၊ တသ္မိ ဒါရကေ-ထိုကလေး၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြတော်မူ၏၊ [အတူတကွတော့ အိပ်ကောင်းသည်၊ အခြားကိစ္စများ၌ကား အခြား ယောက်ျားများအပေါ် ကျင့်သလို ကျင့်ရမည်-ဟူလို။] မာတာ ပန-မယ်တော်ဘိက္ခုနီ သည်ကား၊ နဟာပေတု-ရေချိုးပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပါယေတု-နို့တိုက်ခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ သောဇေတု-စားစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-ကျွေးခြင်းငှာလည်း ကောင်း၊ မဏ္ဍေတု-တန်ဆာဆင်ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဥရေ-ရင်၌၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ ဝါ-ထား၍၊ သယိတုဗ္ဗ-အိပ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ လဘတိ-ရ၏။ [သယိတု နေရာဝယ် “သယိတု-အိပ်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ-သိပ်ခြင်းငှာလည်း ကောင်း” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

နဝကမ္မန္တိ။ ။နဝကမ္မန္တိ နဝကမ္မံ ကတ္တာ ဧတ္တကံနိ ဝဿာနိ ဝသတူတိ အပ လောကေတွာ သံယိကဘူမိဒါနံ-သာရတ္ထ၊ ဆိုလိုရင်းကား-ဥပဿယမလောက်သောကြောင့် ဘိက္ခုနီတို့၏ သံယိကမြေ၌ နဝကမ္မကိုပြု၍ (အသစ်ကျောင်းဆောက်ပြီးလျှင်) နှစ်အတော်ကြာ ကြာ နေဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းတည်း။

၄၃၄။ ယဒေဝ သာ ဝိဗ္ဗန္ဓာတိ - ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ (ဒေသတိ၌ စပ်) ယသ္မာ-အကြွေကြောင့်၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ ဝိဗ္ဗန္ဓာ-လူထွက်ပြီ၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ရုစိယာ-အလိုအားဖြင့်၊ ခန္တိယာ-နှစ်သက်ခြင်းအားဖြင့်၊ သြဒါတနိဝတ္ထာ-အဝတ်ဖြူကို ဝတ်ပြီ။ [သြဒါတာနိ-ဖြူကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-အဝတ်တို့ကို၊ နိဝတ္ထာ-ဝတ်ပြီ၊ ဤသို့လည်း ပါဠိရှိ၏။] တသ္မာယေဝ-ထို့ကြောင့်သာ၊ သာ-ထိုဘိက္ခုနီသည်၊ အဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီ မဟုတ်တော့၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန-သိက္ခာကို ပယ်စွန့်ခြင်းကြောင့်၊ (အဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီ မဟုတ်သည်ကား၊) န-မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒေသတိ-ပြတော်မူ၏၊ သာ-ထိုလူထွက်သောဘိက္ခုနီသည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဥပသမ္ပဒံ-ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ နလဘတိ-မရတော့။

သာ အာဂတာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာတိ-ကား၊ ကေဝလံ-ပဗ္ဗဇာ မဖက်၊ သက်သက်၊ န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာ-မြင့်မြတ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်ရုံသည်သာ၊ န-မဟုတ်သေး၊ ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ-ရှင်အဖြစ်ကိုလည်း၊ နလဘတိ-မရ၊ ပန-ကား၊ သြဒါတာနိ-အဝတ်ဖြူတို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ (ဝတ်၍)၊ ဝိဗ္ဗန္ဓာ-လူထွက်သော ဘိက္ခုနီသည်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တံ-ရှင်သာမဏေအဖြစ်မျှကို၊ လဘတိ-ရသေး၏၊ [တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သူသည် ဗုဒ္ဓသာသနာကို ငဲ့ကွက်မှု မရှိတော့၊ လူဝတ်ဝတ်သူကား ဗုဒ္ဓသာသနာကို ငဲ့ကွက်မှုရှိသေး၏၊ ထို့ကြောင့် သာမဏေ-ဖြစ်နိုင်သေးသည်။]

ယဒေဝ သာ ဝိဗ္ဗန္ဓာ။ ။ယဒေဝ (ယံ+ဒေဝ) ဝယ် ယံ၌ ပဌမာ သိ ဝိဘတ်ကို “ဟိတိအနက်ဟော” ဟု သိစေလို၍ “ယသ္မာ” ဟု ဖွင့်သည်။ တဒေဝ၌ တံလည်း နည်းတူ၊ (တစ်နည်း) “ယဒေဝ”ဟူသော နိပါတ်ပုဒ်အပေါင်းသည်ပင် “ယသ္မာ အနက်ဟော” ဟု ကြံပါ။ တဒေဝ၌လည်းနည်းတူ၊ ဝိဗ္ဗန္ဓာကို “အတ္တနော၊ ပေ၊ နိဝတ္ထာ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။ “သြဒါတနိဝတ္ထာ” ဟု အချို့စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏။ “သြဒါတာတိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။ ယောဇနာ၌ကား “သြဒါတာနိ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-တို့ကို၊ ဝသိတာနိ-ဝတ်အပ်ကုန်ပြီ” ဟု တစ်မျိုးရှိလေသည်။ အဓိပ္ပာယ်တူပင်တည်း။ ဆိုလိုရင်းမှာ . . . ဘိက္ခုနီတို့သည် လူဝတ်လဲခြင်းကြောင့် ဘိက္ခုနီမဟုတ်တော့၊ လူဝတ်ကြောင့် ဖြစ်သွားလေပြီ။ သိက္ခာချခြင်းကြောင့်ကား ဘိက္ခုနီအဖြစ်မှ မရွှေ့လျော့သေး၊ သိက္ခာချ၍လည်း မဖြစ်-ဟူလို။

ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ နလဘတိ။ ။ဤသူမကား လူ့အဝတ်ကို ဝတ်သူ မဟုတ်၊ တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သူတည်း။ ထို့ကြောင့် ရှင်သာမဏေမျှ ဖြစ်ခွင့်မရတော့၊ ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ နလဘတိတိ တိတ္ထာယတနသင်္ကန္တာယ အဘဗ္ဗတာဝူပဂမနတော န လဘတိ-သာရတ္ထ၊ တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့သည့်အတွက် အဘဗ္ဗဖြစ်သွားသောကြောင့် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်ကိုမျှ မရတော့-ဟူလို။ [“သြဒါတာနိ ဂဟေတွာ” ၌ သြဒါတအရ တကယ်ဖြူသောအဝတ်ကိုမှ “သြဒါတ” ဟု ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ဖန်ရည်မဆိုးအပ်သောကြောင့် လူဝတ်ကြောင့် အဝတ်ဟူသမျှကို “သြဒါတ” ဟု ဆိုလိုသည်။]

အဘိဝါဒနန္တိ-အာဒိသု-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ပုရိသာ-တို့သည်၊ ပါဒေ-
 ခြေတို့ကို၊ သမ္မာဟန္တာ-ဆုပ်နယ်ကြကုန်လျက်၊ ဝန္တန္တိ-ရှိခိုးကြကုန်၏။ ကေသေ-
 ဆံတို့ကို၊ ဆိန္တန္တိ-ဖြတ်ပေးကြကုန်၏။ နခေ-လက်သည်း ခြေသည်းတို့ကို၊ ဆိန္တန္တိ-
 ကုန်၏။ ဝဏပဋိကမ္ပ-အနာကို ဆေးကုမှုကို၊ ကရောန္တိ-ပြုပေးကြကုန်၏။ တံ သဗ္ဗ-
 ထိုအလုံးစုံသော အဘိဝါဒနစသော အမှုကို၊ ကုတ္တုစွာယန္တာ-ကုတ္တုစွကိုပြုကုန်
 လျက်၊ နသာဒယန္တိ-မသာယကြကုန်၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤကားအနက်၊ တကြ-ထို
 အဘိဝါဒနစသောအမှုတို့၌၊ (အဝဿုတာ ဟောန္တိ၊ သာရတ္တာတို့၌ စပ်)၊ (ယောဇနာ
 ၌ကား “တကြာတိ ကုတ္တုစွာယန္တာ နသာဒယန္တိတိ ပဒေ” ဟု စွဲလေသည်။) ဧကေ-
 အချို့ကုန်သော၊ အာစရိယာ-ဆရာတို့သည်၊ (ဝဒန္တိ၌ စပ်) ဧကတောဝါ-တစ်ဖက်၌
 သော်လည်းကောင်း၊ ဥဘတောဝါ-နှစ်ဖက်၌သော်လည်းကောင်း၊ အဝဿုတာ-
 ဆန္ဒရာဂသည် စိုစွပ်အပ်ကုန်သည်၊ သာရတ္တာ-လွန်စွာတပ်မက်ကုန်သည်၊ သစေ
 ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယံထာဝတ္ထုကမေဝ-အကြင်အကြင်ဝတ္ထုအတိုင်းသာ
 လျှင်၊ (ဟောတိ။) [“ဘိက္ခုနီပါရာဇိက၌လာသော ဝတ္ထုအတိုင်း အပြစ်ရှိသည်”
 ဟူလို။]

ဧကေ-ကုန်သော၊ အာစရိယာ-တို့သည်၊ ဧတ္ထ-ဤအဘိဝါဒန စသည်ကို
 သာယာရာ၌၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏။
 ဧဝံ-သို့၊ အာစရိယဝါဒိ-အာစရိယဝါဒကို၊ ဒဿေတွာ-ပြုပြီး၍၊ ဣဒံ-ဤအဘိဝါဒန
 စသည်ကို သာယာခြင်းအစရှိသည်ကို၊ ဩဒိဿ-အသီးအခြားညွှန်ပြ၍၊ အနုညာ
 တံ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ (ဣတိ-ထို့ကြောင့်)၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။ ဣတိ-သို့၊ အဋ္ဌကထာ
 သု-ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်သော
 စကားသည်၊ ပမာဏံ-နှိုင်းယှဉ်ကြောင်း၊ ပမာဏတည်း၊ ဝါ-လိုရင်းတည်း၊ ဟိ-
 မှန်၊ အနုဇနာမိ ဘိက္ခုဝေ သာဒိတုန္တိ-တုံဟူသော၊ ဝစနေနေဝ-စကားတော်ကြောင့်
 ပင်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်သည်၊ (ဟောတိ။)

၄၃၅။ ပလ္လင်္ဂေန နိသီဒန္တိတိ-ကား၊ ပလ္လင်္ဂံ-ထက်ဝယ် တင်ပလ္လင်ကို၊ အာဘု
 ဇိတွာ-ဖွဲ့ခွေ၍၊ နိသီဒန္တိ-ထိုင်ကြကုန်၏။ (ဆင်းတုတော်များ တင်ပလ္လင်ခွေမျိုး
 မဟုတ်၊ မြန်မာများ တင်ပလ္လင်ခွေသကဲ့သို့ ခွေ၍ထိုင်ခြင်းကို “ပလ္လင်္ဂေန နိသီဒန္တိ”
 ဟု ဤနေရာ၌ ယူပါ။ ထိုသို့ ခွေ၍ထိုင်နေသောအခါ ခြေဖနောင့်သည် ပေါင်းရင်းနှင့်

ဣဒံ ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ဣဒံ ဩဒိဿ အနုညာတံ ဝဋ္ဋတိတိ ဒကတောဝါ ဥဘ
 တောဝါ အဝဿဝေ သတိပိ (ကိလေသာမိုးရေဖြင့် စိုစွတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသော်လည်း)၊ ဩဒိဿ
 အနုညာတံတ္တာ ဝဋ္ဋတိ-သာရတ္တာ၊ ခြေကိုကိုင်၍ ရှိခိုးမှုစသည်ကိုပြုရာ၌ “အနုဇနာမိ ဘိက္ခုဝေ
 သာဒိတံ” ဟု သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သောကြောင့် ဧကတော အဝဿုတ၊ ဥဘတော
 အဝဿုတဖြစ်စေကာမူ အပ်ပါသည်-ဟူလို၏။

ထိနေသောကြောင့် ထိုဖနောင့်တွေကို သာယာကြသည်။) အမူပလ္လင်္ကန္တိ-ကား၊
ဧကံ-တစ်ဖက်သော၊ ပါဒံ-ခြေကို၊ အာဘုဇိတ္တာ-၍၊ ကတပလ္လင်္ကီ-ပြုအပ်သော
တစ်ဝက်တင်ပလ္လင်ကို၊ (“အနုဇာနာမိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊ [ယခုအခါ ဒူးတုပ်၍
ထိုင်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ခြေတစ်ဖက်ကို တင်ပလ္လင်ခွေသကဲ့သို့ ထိုင်၍ အခြားခြေ
တစ်ဖက်က ဒူးတုပ်သကဲ့သို့ ထိုင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ဟန်တူသည်။ နှစ်ဖက်စလုံး ဒူးတုပ်၍
ထိုင်ခြင်းမျိုးကား အမူပလ္လင်္ကီ (တစ်ဝက်က တင်ပလ္လင်ခွေခြင်း) ဟူသော စကားနှင့်
မလျော်ပါ။ ရှေးမှီပုဂ္ဂိုလ်များကို စုံးစမ်းကြပါလေ။]

ဟေဋ္ဌာ ဝိဝဋ္ဌေ ဥပရိပဋိစ္ဆန္နေတိ ဧတ္ထ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော၊)
(အချို့စာ၌ “ဟေဋ္ဌာဝိဝဋ္ဌေ ဥပရိဆန္နေ” ဟုလည်း ရှိ၏။) ကုပေါ-ကျင်ကြီးတွင်း
သည်၊ ဝါ-ကို၊ ခတော-တူးအပ်ပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ ပန-ထိုသို့ပင်တူးအပ်
ပြီးပါသော်လည်း၊ ဥပရိ-တွင်း၏အထက်၌၊ ပဒရမတ္တမေဝ-ပျဉ်ချပ်မျှသည်သာ၊
(ဟောတိ-ရှိအံ့)၊ သဗ္ဗဒိသာသု-အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ပညာယတိ-
ထင်ရှားအံ့၊ (ပဒရမတ္တမေဝကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ဧဝမ္ပပေပိ-ဤသို့သဘောရှိသော
ကုဋီတွင်း၌လည်း၊ (ဝစွံ-ကျင်ကြီးကို၊ ကာတံ-ငှာ၊ ဝဋ္ဌတိ-အပ်၏။

၄၃၆။ ကုက္ကုသမတ္တိကန္တိ-ကား၊ ကုက္ကုကဗ္ဗေဝ-ဆန်ကျိုး၊ ဆန်ကွဲကိုလည်း
ကောင်း၊ မတ္တိကဗ္ဗ-မြေညက်ကိုလည်းကောင်း၊ (“အနုဇာနာမိ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်)၊
(စာအုပ်တို့၌ “ကုက္ကုသံ မတ္တိကန္တိ” ဟု ရှိ၏။ ဒွန်ပုဒ်ဖြစ်ကြောင်းကို သိစေလို၍
“ကုက္ကုကဗ္ဗေဝ မတ္တိကဗ္ဗ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “ကုက္ကုသမတ္တိကန္တိ” ဟု ရှိသောဒွန်
ပုဒ်သာ မူရင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။) ဧတ္ထ-ဤဘိက္ခုနီကုန္တုကုန္တု၊ သေသံ-ကြွင်းသော
အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဥပရိပဒရ မတ္တမေဝ။ ။အောက်၌ ကျင်ကြီးတွင်း တူး၍ထား၏။ တွင်း၏အပေါ်၌
ကား တစ်တောင်၊ နှစ်တောင် စသည်မြင့်မှ ပျဉ်ချပ်အခင်းသာရှိ၏။ တွင်းနှင့်ပျဉ်ချပ်အခင်း၏
အကြား၌ အကာမရှိသောကြောင့် ဟင်းလင်းအပြင် ဖြစ်၍နေ၏။ ထို့ကြောင့် ဒရမတ္တမေဝကို
“သဗ္ဗဒိသာသု ပညာယတိ” ဟု ဆိုသည်။ ဘိက္ခုနီတို့ထိုင်၍ ကျင်ကြီးကိုစွန့်သော နေရာ၌ကား
“ဥပရိ ပဋိစ္ဆန္နေ” နှင့်အညီ အကာအရံ ရှိရပေလိမ့်မည်။ “ဤကဲ့သို့သော ဝစ္စကုဋီ၌လည်း
ဟေဋ္ဌာဝိဝဋ္ဌ (အောက်၌ ဟင်းလင်းအပြင်) ဖြစ်သောကြောင့် (ကိုယ်ဝန်ကို စွန့်ချမှုစသော
မတော် မလျော်အမှုကို မပြုနိုင်ရကား) ကျင်ကြီးစွန့်ခြင်းငှာ အပ်ပါ၏” ဟူလို။

ဘိက္ခုနီကုန္တုကဝဏ္ဏနာ-သည်
နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

၁၁။ ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓက

ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပဒကထာ

၄၄၁။ ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓကေ-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) စတ္တာရိ ၊ပေ၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပဒါနီတိ ဧဝမာဒိ-ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ ဧကသိက္ခာပဒမ္ပိ-တစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း၊ အပရိစ္ဆေဒိတ္တာ-မစွန့်မူ၍၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့၏၊ ဝါ-တို့ကို၊ သင်္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ-သိမ်းယူထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ (အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ-ခိုးမြှောက်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ) ပရိယာယေန-ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝါ-အလှည့်အကြိမ်အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣဒံ ဝေါ သမဏာနန္တိ-ကား၊ ဣဒံ-ဤ အမှုသည်၊ သမဏာနံ-ရဟန်းတော်တို့အား၊ (ကပ္ပတိ-အပ်၏ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ဝေါကာရော-ဝေါအက္ခရာသည်၊ ပဒပူရဏမတ္ထေ-ပုဒ်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းမျှ၌၊ ပဝတ္ထော-သော၊ နိပါတော-တည်း၊ (ထည့်။)

သင်္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝဒဿနတ္ထံ။ ။စာအုပ်တို့၌ “သင်္ဂဟေတဗ္ဗ” ဟုချည်း ရှိကြ၏။

သာရတ္ထဋီကာ၌ “တေနေဝ ဧက သိက္ခာပဒမ္ပိ အပရိစ္ဆေဒိတ္တာ သဗ္ဗေသံ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗ ဘာဝဒဿနတ္ထံ စတ္တာရိ ပါရာဇိကနိ ထပေတွာ အဝံသေသာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနီတိ အာဒိ မာဟံသု” ဟု ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗ ဘာဝဒဿနတ္ထံ” ဟု ရှိလျှင် ဋီကာနှင့် ညီမည်။ “သိက္ခာပုဒ်အားလုံးကိုပင် မပယ်စွန့်ဘဲ ကျင့်သောအားဖြင့် ခိုးမြှောက်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ” ဟုလို။

ပရိယာယေန။ ။ပါရာဇိကကို ချန်၍ ကျန်သိက္ခာပုဒ်များသည် ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက၊ ပါရာ

ဇိကသံယာဒိသေသံကို ချန်၍ ကျန်သိက္ခာပုဒ်များသည် ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက၊ ဤသို့ ၁ လှည့်စီအားဖြင့် ဆိုအပ်သည်ကို “ပရိယာယေန” ဟု ဆိုသည်။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက သိက္ခာပုဒ်တို့ကို မပယ်နုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သာရတ္ထဋီကာ၌ အကျယ်ပြထား၏။ အရှင်အာနန္ဒာကိုယ်တိုင်ကလည်း ပယ်နုတ်ခြင်းကို အလိုရှိဟန်မတူ၊ ထိုသို့ အလိုမရှိသောကြောင့်ပင် “အဘယ်သိက္ခာပုဒ်များသည် ခုဒ္ဒက၊ အဘယ်သိက္ခာပုဒ်များသည် အနုခုဒ္ဒက မည်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်ဖို့ရန် သတိမထားမိခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

နုတ်လိုလျှင် နုတ်ရန်။ ။ဘုရားရှင်သည်လည်း “နုတ်ရန်ကြ” ဟု အမိန့်ပေးသော

အားဖြင့် မိန့်တော်မမူ၊ “အာကင်္ခမာနော သံယော သမူဟနေယျ-သံယာက ပယ်နုတ်လိုလျှင် ပယ်နုတ်နိုင်၏” ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည့် အနေအားဖြင့်သာ မိန့်တော်မူသည်။ လိအမိန့်တော်အရ သံယာက ဘုရားပညတ်တော်ကို ပယ်နုတ်လိုသော ဆန္ဒ ဖြစ်ခဲ့ပါမူ၊ ထိုဆန္ဒသည်ပင် သဘာဝမကျတော့၊ အမှန်အားဖြင့် မိဘ၏ “လုပ်သင့်၊ မလုပ်သင့်” စကားကို အပြည့်အစုံ နားထောင်မှသာ “သားကောင်း၊ သမီးကောင်း” ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို အပြည့်အစုံကျင့်မှသာ “သာဝကကောင်း” ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဓူမကာလိကန္တိ-(ပဒဿ)-ဟူသော ဤပါဌ်၏၊ (အတ္ထော၌ စပ်) ယာဝ-အကြင် မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ သမဏဿ ဂေါတမဿ-ရဟန်းဂေါတမ၏၊ ပရိနိဗ္ဗာနစိတကဓူမော-ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ အရပ်၌ ထင်းပုံ၏ မီးခိုးသည်၊ ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ တာဝကာလံ-ထိုမျှလောက်သော ကာလတိုင်ရုံသာ၊ (“သမဏေန ဂေါတမေန-သည်၊ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ-ပညတ်အပ်ပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ဣတိ အတ္ထော-ဤကား အနက်။

၄၄၃။ ဣဒမ္ပိ ၊ပေ၊ ဒုဋ္ဌကတန္တိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ တယာဒုဋ္ဌက တန္တိ-ဟူ၍၊ ကေဝလံ-အာပတ်မဖက် သက်သက်၊ ဂရဟန္တေဟိ-ကဲ့ရဲ့လိုကုန်သော၊ ထေရေဟိ-ထေရ်တို့သည်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ အာပတ္တိံ-ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ န ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သည် မဟုတ်၊ (ဒုက္ကဋ်အရ ဒုက္ကဋ်အာပတ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည် မဟုတ်) ဟိ-မှန်၊ တေ-ထိုထေရ်တို့သည်၊ အာပတ္တာနာပတ္တိံ-အာပတ်အနာပတ်ကို၊ နဇာနန္တိ-မသိကုန်သည်ကား၊ န-မဟုတ်၊ စ-သည်သာမကသေး၊ ဣဒါနေဝ-ယခု အခါ၌ပင်၊ သံယော အပညတ္တံ န ပညပေတိ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆန္တတိ-တိဟူသော၊ စေတံ-ကို၊ အနုဿာဝိတံ-ကြားသိစေအပ်ပြီ၊ စ-သည်သာမကသေး၊ ဒေသေဟိ တံ ဒုက္ကဋ်န္တိ ဣဒမ္ပိ-ဟူသော ဤစကားကိုလည်း၊ (ပိဖြင့် “သံယော အပညတ္တံ န ပညပေတိ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆန္တတိ”ဟူသော ရှေ့စကားကို ပေါင်း) အာမ ဘန္တေ၊ ဒုဋ္ဌ၊ မယာ ကတန္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ တံ-ထိုအမှုကို၊ ဒုက္ကဋ်တိ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ပြီဟူ၍၊ ပဋိဇာနာဟိ-ဝန်ခံလော၊ ဣဒံ-ဤဝန်ခံခြင်းကို၊ (သန္ဓာယ-၍)၊ ဝုတ္တံ-ပြီ၊ အာပတ္တိဒေသနံ-အာပတ်ကို ဒေသနာပြောခြင်းကို၊ (သန္ဓာယ-၍)၊ န (ဝုတ္တံ)-ဆိုအပ်သည်မဟုတ်၊ [အချို့စာအုပ်တို့၌ “တံ အာဝုသော ဒုက္ကဋ်” ဟု အာဝုသော ပါခြင်းကား မကောင်း၊ ပါဠိတော်၌ မရှိ၊ ဒေသေဟိကို “အာမ ဘန္တေ ၊ပေ၊ ပဋိဇာနာဟိ” ဟု ဖွင့်သည်၊ တံ ဒုက္ကဋ်ကား ပါဠိတော်အတိုင်းပင်တည်း။]

ဓူမကာလိကံ။ ။ဓူမကို “ပရိနိဗ္ဗာနစိတကဓူမ” ဟု ဖွင့်၏၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာအရပ်၌ မီးသပြွယ်သောအခါ၊ ထင်းပုံ၏ မီးခိုးတည်း၊ ဓူမဿ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာအရပ်၌ဖြစ်သော ထင်းပုံ၏ မီးခိုး၏၊ ကာလော-ထင်ရှားရှိရာ အခါတည်း၊ ဓူမကာလော-ခါ၊ ဓူမကာလော+ယဿ+အတ္တိတိ ဓူမကာလိကံ (သိက္ခာပဒံ) မီးသပြွယ်ရာအရပ်၌ မီးခိုးထင်ရှားရာတိုင်ရုံအခါရှိသော သိက္ခာပုဒ်၊ “မီးခိုးလည်းတိတ်ရော သိက္ခာပုဒ်ကျင့်မှုလည်း မရှိတော့” ဟုလို၊ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “တာဝကာလောတိ အတ္ထော” ဟု ရှိခြင်းသည် မကောင်း၊ “တာဝကာလိကန္တိ အတ္ထော” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်။ [ဓူမကာလော စေတသာတိ ဓူမကာလိကံ၊ စိတကဓူမပသမတော ပရိ အပ္ပဝတ္တနတော-သာရတ္ထ။ စိတကဓူမကာလော အတ္ထောနော ပဝတ္တိပရိယောသာနဘူတော ဧတဿာတိ ဓူမကာလိကံ-ဝိမတိ။]

ပန-ကား၊ ထေရော-အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်။ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အသတိ
 ယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ န ပုစ္ဆိ-မမေးလိုက်မီ၊ (ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကကို မမေးလိုက်မီ) အနာ
 ဒါရေန-လေးစားခြင်း မရှိသူ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ (မလေးစားသဖြင့်) (န ပုစ္ဆိ-မမေးလိုက်
 သည်ကား၊) န-မဟုတ်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုသို့မမေးလိုက်မိခြင်း၌၊ ဒုဗျကတ
 ဘာဝမ္ဗိ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း၊ အသလ္လကေန္တော-မမှတ်
 ထင်သည်၊ (ဟုတွာ-၍)၊ နာဟံ တံ ဒုက္ကဋ် ပဿာမိတိ-မိဖူး၍၊ ဝတွာ-လျှောက်ပြီး
 ၍၊ ထေရေသု-ထေရ်တို့၌၊ ဂါရဝံ-ရိုသေလေးစားခြင်းကို၊ ဒေသေန္တော-ပြလိုသည်၊
 (ဟုတွာ) အပိစာယသ္မန္တာနံ သဒ္ဓါယ ဒေသေမိ တံ ဒုက္ကဋ်-ဟူ၍၊ အာဟ-လျှောက်
 ပြီ၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တုမေ-အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ဝဒထ-
 မိန့်တော်မူကြကုန်၏၊ (ဒုက္ကဋ်ဟု ဝန်ခံလောဟု မိန့်တော်မူကြကုန်၏)၊ တထာ-
 မိန့်တော်မူတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဋိဇာနာမိ-ဝန်ခံပါ၏၊ ဣတိ-ဤ
 အနက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဝုတ္တံ-သည်၊ ဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ (ဒေသေမိ တံ ဒုက္ကဋ်ဟု
 လျှောက်သော်လည်း ဒုက္ကဋ်အာပတိကို ဒေသနာကြားပါမည်ဟု လျှောက်သည်
 မဟုတ်၊ အရှင်ဘုရားများ ဝန်ခံစေလိုသည့်အတိုင်း ဝန်ခံပါမည်ဟု လျှောက်ခြင်း
 တည်း။) အဝဒေသေသု-ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်ကို မလျှောက်ခြင်းမှ ကြွင်းကုန်
 သော၊ စတုသု-လေးပါးကုန်သော၊ ဌာနေသု-ဌာနတို့၌၊ ဧသေဝနယော-ပင်တည်း၊
 ဧတ္ထ-ဤပဉ္စသတိကက္ခန္ဓက၌၊ သေသံ - ကြွင်းသော၊ ယံ - အကြင်အဆုံးအဖြတ်

စတုသု ဌာနေသု။ ။ပါဠိတော်၌ (၁) ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်တို့ကို မမေးလိုက်
 ခြင်း၊ (၂) မြတ်စွာဘုရား၏ ဝသိကသာဋီကကို ခြေဖြင့်နင်း၍ချုပ်ခြင်း၊ (၃) ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်
 မူပြီးသောအခါ မာတုဂါမတို့ကို ရှေးဦးစွာ ရှိခိုးစေခြင်း၊ (၄) “ဣဒ္ဓိပိလေးပါးကို ပွားစေပြီးသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နိုင်၏” ဟု အရိပ်နိမိတ် ပြတော်မူပါသော်လည်း ထို
 အရိပ်နိမိတ်ကို မမြင်၍ ဘုရားရှင်အား အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ဖို့ရန် မတောင်းပန်လိုက်ခြင်း၊
 (၅) မာတုဂါမတို့ ဘိက္ခုနီပြုနိုင်ဖို့ရန် ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၊ ဤ ၅ ဌာနအတွက် အရှင်အာနန္ဒာ
 အပေါ်၌ မထေရ်တို့က အပြစ်တင်တော်မူကြသည်၊ အရှင်အာနန္ဒာကလည်း ရိုသေသော
 အားဖြင့် “ဒုက္ကဋ်” ဟု ဝန်ခံတော်မူသည်၊ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ ရှေးဆရာတို့က အောက်
 ပါမှတ်တမ်းကို ရေးသားတော်မူကြသည်။

[ဆောင်] ခုဒ်ကိုမရှင်း၊ နုပ်ကိုနင်း၊ ရှိခြင်း၊-ရိပ် မမြင်၊
 မာ-ရဟန်းပြု တောင်းပန်မှု၊ ထေရ်စု ပြစ်တော်တင်၊
 ရိုသေသောအား၊ ဒုက္ကဋ်ကြား၊ ငါးပါး အာနန္ဒရှင်။

[“ခုဒ်ကို မရှင်း” ဟူရာ၌ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက သိက္ခာပုဒ်များကို မရှင်းလင်းလိုက်ခြင်း၊ မမေးမြန်း၊
 မလျှောက်ထားလိုက်ခြင်းတည်း။ “နုပ်” ဟူရာ၌ “ဥဒကသာဋီက” ဟူသော ရေသနုပ် မဟုတ်၊
 ဝသိကသာဋီကကိုပင် “နုပ်” ဟု ဆိုသည်။]

စကားရပ်သည်။ ဝါ-ကို၊ ဝတ္ထု-ဆိုထိုက်သည်။ သိယာ-ဖြစ်၏။ တံ-ထိုအဆုံးအဖြတ် စကားရပ်ကို၊ နိဒါနဝဏ္ဏနာယမေဝ-နိဒါန်းအဖွင့်၌ပင်၊ (မယာ၊) ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ။ [ဤမှနောက်၌ “ဝိသေသမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ” ဟု ရှိသေး၏။ မကောင်း။]

မာယိမာသံ ဝိကာလေ အဟေသုန္တိ-ဟူသောစကားကို၊ ဣမာသံ-ဤမိန်းမတို့ ၏။ ဝိကာလေ-အချိန်မဲ့၌၊ ဂမနံ-ပြန်သွားခြင်းသည်။ မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေ လင့်၊ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်န-ဤသို့သောအလိုဖြင့်၊ အာဟ-ပြောပြီ။

ရဇောဟရဏံ ကရိဿာမာတိ-ကား၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ တေမေတွာ-ဆွတ် ၍၊ ဝိဠေတွာ-ညစ်၍၊ ပရိကမ္မကတံ-ပြုအပ်သော ပရိကမ်ရှိသော၊ ဘူမိ-မြေကို၊ ပုဗ္ဗိဿာမ-သုတ်ကုန်အံ့၊ န ကုလဝံ ဂမေန္တိတိ-ကား၊ ကောဋ္ဌကေ-ကျည်၌၊ ဝါ- ဘဏ္ဍာတိုက်၌၊ န ဂမေန္တိ-မရောက်စေကြကုန်၊ ဣတိ (အယံ)-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ အဓိပ္ပာယော-ဥတေနမင်း၏ အလိုတည်း။

ယဒဂ္ဂေနတယာတိ-ကား၊ ယံ ဒိဝသံ-အကြင်နေ့ကို၊ အဝံ-အပိုင်းအခြားကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ တယာ-သင်သည်၊ (အရဟတ္တံ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ သစ္စိကတံ-မျက် မှောက်ပြုအပ်ပြီ၊ တဒဂ္ဂေန-ထိုနေ့အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ တေ-သင်၏ (အပေါ်၌)၊ ဗြဟ္မဒဏ္ဍော-ဗြဟ္မဒဏ်သည်၊ (“ပဋိပ္ပဿဒွေါ-ငြိမ်းပြီ” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ဣတိ- အပြီးတည်း။

မာယိမာသံ ၊ပေ၊ အာဟ။ ။ဤသံဝဏ္ဏနာ၊ သံဝဏ္ဏတဗ္ဗလည်း အချို့စာအုပ်၌ မပါ။ “မာယိမာသံ ဂမနံ” ဟူသောအဖွင့်ကို အတည်ပြုလျှင် “အဟေသု” ဟု မရှိသင့်၊ ဂမနံကို ဝဲ၍ “အဟောသိ” ဟု ရှိရမည်။ သီဟိုဠ်မှ၌ “မာယိမာ ဝိကာလေ အဟေသု” ဟု ရှိသတတ်၊ သူနည်းသူ အဓိပ္ပာယ်ရပါ၏။ ဝိကာလေကို အဋ္ဌကထာ၌ “ဝိကာလေ ဂမနံ” ဟု အပိုထည့်၍ ဖွင့်ဟန်တူသည်။ ထိုဂမနံကိုဝဲ၍ အဋ္ဌကထာ၌ “အဟောသိ” ဟု ရှိရမည်။

န ကုလဝံ ဂမေန္တိ။ ။န ကောဋ္ဌကေ ဂမေန္တိကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။ သဒ္ဒတ္တ အားဖြင့်ကား “လူ-ဆေးနေ” ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ လဝနံ ဆိရုနံ-ပျက်စီးခြင်း၊ လဝေါ-ခြင်း၊ ကုစ္ဆိတော+လဝေါ ကုလဝေါ-စက်ဆုပ်ဖွယ်သော ပျက်စီးခြင်း၊ “အချည်းနှီးပျက်စီးခြင်း” ဟု ဖြစ်၏။ [န ကုလဝံ ဂမေန္တိတိ နိရုတ္တကဝိနာသံ န ဂမေန္တိ၊ ကုစ္ဆိတော လဝေါ ကုလဝေါ။ အနယဝိနာသောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-(သာရတ္ထ)၊ ကုစ္ဆိတော လဝေါ ဆေဒေါ ဝိနာသော ကုလဝေါ၊ နိရုတ္တကဝိနိယောဂေါ၊ တံ န ဂမေန္တိတိ န ကုလဝံ ဂမေန္တိ-(ဝိမတိ)။]

ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓက ဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၁၂။ သတ္တသတ်ကက္ခန္ဓက

ဒသဝတ္ထုကထာ

၄၄၆။ သတ္တသတ်ကက္ခန္ဓက-၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗျော) ဘိက္ခုဝေဒနာတိ-ကား၊ ဘိက္ခုအဝေဒန-ရဟန်းတို့၏ အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဂဏေတွာ-ရေတွက်၍၊ တတ္ထကေ-ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ပဋိဝိသေ-အဖို့တို့ကို၊ ထပေသု-ထားကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်၊ မဟိယာတိ-ကား၊ ဟိမပါတသမယေ-ဆီးနှင့်ကျရာအခါ၌၊ ဟိမဝလာဟကာ-ဆီးနှင့်တိမ်တိုက်တို့တည်း။) [“မဟိယာ” နေရာ၌ “မဟိကာ” ဟုလည်း ရှိ၏။]

၄၄၇။ အဝိဇ္ဇာနိပုဋ္ဌာတိ-ကား၊ အဝိဇ္ဇာပဋိစ္စန္ဓာ-အဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော၊ ပေါသာတိ-ကား၊ ပုရိသာ-ယောက်ျားတို့သည်၊ (သုရံ-သေရည်ကို၊ ပိဝန္တိ-သောက်ကြကုန်၏” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ပိယရူပ-ချစ်ဖွယ်သဘောရှိသော အာရုံကို၊ အဘိနန္ဒန္တိ-အလွန်-နှစ်သက်ကုန်၏၊ ပတ္ထန္တိ-တောင့်တကုန်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ပိယရူပါဘိနန္ဒိနော-ပိယရူပါဘိနန္ဒိတို့မည်၏၊ (“အဘိနန္ဒန္တိတိ အဘိနန္ဒိနော၊ ပိယရူပံ+အဘိနန္ဒိနော ပိယရူပါဘိနန္ဒိနော” ဟု ပြု။) အဝိဒ္ဓသူတိ-ကား၊ အဝိဇ္ဇာနန္ဒာ-မသိကုန်သော၊ (“ပေါသာ-ယောက်ျားတို့သည်” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) ရာဂရဇယေ-ရာဂတည်းဟူသော မြူမှုန်တို့ဖြင့်၊ သရဇာ-မြူမှုန်ရှိကုန်သော၊ (သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်) မဂသဒိသာ-သားသမင်နှင့် တူကုန်၏။ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ မဂါ-မဂတို့မည်၏။ [“မဂါ ပိယာတိ မဂါ” ဟု ပြု၊ မဂါတိ မိဂသဒိသာ-သာရတ္ထ၊ ဤဋီကာအလို “မိဂသဒိသာတိ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] နေတ္ထိယာ-ဘဝသို့ ဆောင်တတ်သောတဏှာနှင့်၊ သဟ-တကွ၊ (ဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏) (ဣတိ) သနေတ္ထိကာ-သနေတ္ထိကတို့မည်၏။ ဝဗ္ဗေန္တိ ကဋသိန္တိ-ကား၊ ပုနပျုနံ-ထပ်ခါထပ်ခါ။

ဘိက္ခုဝေဒနာ။ ။အဋ္ဌကထာ စာအုပ်တို့၌ “ဘိက္ခု+အဝေဒန” ဟု ပုဒ်ဖြတ်ထားပုံကို တွေ့ရ၏။ ထိုအလို “ရဟန်းတို့၏ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်” ဟု ပေးရလိမ့်မည်။ ဋီကာတို့၌ကား “ဘိက္ခုဝေဒနာတိ ဘိက္ခုဂဏာနာယ” ဟု ဖွင့်၏။ “ဘိက္ခုဝေဒနံ ဂဏဓာတ်၊ ကိပ္ပပစ္စည်းဖြင့် ပြီး၏” ဟု ကြံရပေလိမ့်မည်။ “ဘိက္ခုနံ+ဂဏနာ ဘိက္ခုဝေဒနာ” ဟု ကြံပါ။ “ဘိက္ခု ဂဏေတွာ တတ္ထကေ ပဋိဝိသေ ထပေသု” ကား အဓိပ္ပာယ်ထွက်တည်း။ နိဿယ၌ကား ပါဠိရှိအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်။

သနေတ္ထိကာ။ ။တသ္မိံ တသ္မိံဝိသယေ ဘဝေဝါနေတိတိ နေတ္ထိ၊ တဏှာ ယေတံ အဓိဝစနံ၊ တာယ သဟ ဝတ္တန္တိတိ သနေတ္ထိကာ၊-(သာရတ္ထ၊ စာအုပ်တို့၌ “သဟ+နေတ္ထိယာတိ သနေတ္ထိကာ” ဟု ရှိ၏။ အချို့စာအုပ်တို့၌မူ “သနေတ္ထိယာတိ သဇနေတ္ထိကာ” ဟု ပါဠိပျက်၏။ ဝိမတိ၌ကား “နေတ္ထိယာ တဏှာယ သဟိတာ သနေတ္ထိကာ” ဟု ဖွင့်၏။ ဝိမတိအလို အဋ္ဌကထာ၌ ပါဠိတစ်မျိုး ရှိဟန်တူသည်။

ကဋေဝရ်-ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ နိက္ခိပမာနာ - ပစ်ချကုန်လျက်၊ ဘူမိံ - သုသာန်မြေကို၊ ဝဗ္ဗေန္တိ-တိုးပွားကြစေကုန်၏။ (“ကဋေဝ-သုသာန်မြေကို” ဟု ပါဠိတော်၌ပေး။) ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဗ္ဗေန္တာဝ-တိုးပွားစေကုန်လျက်သာ၊ ယောရ်-ကြမ်းတန်းသော၊ ပုနဗ္ဗဝံ-တစ်ဖန်ဘဝကို၊ ဝါ-ဘဝသစ်ကို၊ အာဒိယန္တိ-ယူကြကုန်၏။

၄၅၄။ ပါပကံ အာဝုသော ကတန္တိ-ကာ၊ အာဝုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏ (အပေါ်၌) ပါပကံ-မကောင်းသည်ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီး၊ ဣတိ အတ္ထော-နက်။

၄၅၅။ ကတမေန တံ ဘူမိံ ဝိဟာရေနာတိ ဧတ္ထ-၌၊ ဘူမိတိ ဧတံ-ဘူမိဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ပိယဝစနံ-ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သူကို ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ ပိယံ-ချစ်ဖွယ်သော စကားကို၊ ဝတ္ထုကာမော-ပြောဆိုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဗုဒ္ဓတံ) အာယသ္မာ သဗ္ဗကာမိ-အရှင်သဗ္ဗကာမီသည်၊ နဝကေ-သီတင်းငယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (ဘူမိဟူ၍)၊ အာမန္တေသိကိရ-ခေါ်တော်မူသတတ်၊ (ရှေးနိဿယများ၌ “ဘူမိ-အရှင်” ဟုလည်းကောင်း၊ “ငါ့ရှင်” ဟုလည်းကောင်း ပေးကြ၏။ ပိယဝစနန္တိ ဣမိနာ ကတမေန တံ ဘူမိံ ဝိဟာရေနာတိ ဧတ္ထ ဘူမိသဒ္ဒေါ ပိယဝိစကော ရုဠိသဒ္ဒေါတိ ဒဿေတိ) ကုလ္လကဝိဟာရေနာတိ-ကာ၊ ဥတ္တာနဝိဟာရေန-ပေါ်လွင်သော နေကြောင်းတရားဖြင့်၊ (“ဝိဟရသိ-နေ၏” ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

၄၅၇။ သာဝတ္ထိယာ သုတ္တဝိဘင်္ဂေတိ-ကာ၊ ကတံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-မာတိကာပါဠိတော်ကို အကျယ်ဝေဖန်ရာ ပဒဘာဇနီ၌၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဟိ-အဖြေကာ၊ တကြ-ထိုသုတ္တဝိဘင်္ဂံ၌၊

ပါပကံ နော အာဝုသော ကတံ။ ။ပါဠိတော်ရင်း၌ “ဥပါသကေဟိ ပါပကံနော အာဝုသော ကတံ” ဟု ရှိ၏။ ကတံ၏ ကတ္တားသည် “ဥပါသကေဟိ” တည်း၊ ထို့ကြောင့် နောကို

“အမေဟိ” ဟု မဖွင့်သင့်၊ နောကို “တပည့်တော်တို့၏ အပေါ်၌” ဟု ပေးဖို့ရန် “အမှာကံ” ဟုသာ ဖွင့်ထိုက်သည်။ စာအုပ်တို့၌ “အမေဟိ” ဟု ရှိသည်ကို စဉ်းစားပါ။

ကုလ္လကဝိဟာရေန။ ။မေတ္တာယ ရူပါဝစရသမာဓိမတ္တဘာဝတော (မေတ္တာက

ရူပါဝစရ သမာဓိမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်) ကုလ္လကဝိဟာရေနာတိ ဝုတ္တံ၊ ခုဒ္ဒကေန ဝိဟာရေနာတိ အတ္ထော၊ (ကုလ္လကံသဒ္ဒါသည် ခုဒ္ဒက၏ ပရိယာယ်တည်း၊) ခုဒ္ဒကတာစသ အဂန္တိရဘာဝတောတိ အာဟ “ဥတ္တာနဝိဟာရေနာ” တိ၊ (မနက်နဲသောကြောင့် “ကုလ္လက” ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် “ဥတ္တာန ဝိဟာရေန” ဟု ဖွင့်သည်။)-သာရတ္ထ။

သုတ္တဝိဘင်္ဂေ။ ။သုတ္တဝိဘင်္ဂေတိ ပဒဘာဇနီယေ၊ ဣဒဉ္စ “ယော ပန ဘိက္ခု သန္တိ

မိကာရကံ ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါ” တိ သုတ္တေ ယာဝကာလိကဿေဝ ပရာမဋ္ဌတ္တာ သီဝီ လောဏဿ ယာဝဇီဝိကဿ သန္တိမိကတဿ အာမိသေန သဒ္ဓိံ ပရိဘောဂေ ပါမိတ္တိယံ ဝိဘင်္ဂံ

သန္နိမိနာမ အဇ္ဈပဋိဂ္ဂဟိတံ အပရဇ္ဈတိ-ဇ္ဈဟူ၍၊ ဝတ္တာ-ဟောတော်မူပြီး၍၊ ပုန-
 တစ်ဖန်၊ သန္နိမိကာရကေ၊ ပေ၊ ပါစိတ္တိယဿာတိ-ဿဟူ၍၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဝဒန္တေန-
 ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ-၏၊ [သန္နိမိ
 ကာရကေ-ပြုအပ်သော သို့မိုးသိမ်းဆည်းခြင်းရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၌၊ အသန္နိမိ
 ကာရကသညီ-သန္နိမိကာရက မဟုတ်ဟုအမှတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ခါဒနီယံ ဝါ-
 ခဲဖွယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယံ ဝါ-ဘောဇဉ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊
 ခါဒတိ ဝါ-ခဲမူလည်းခဲအံ့၊ ဘုဂ္ဂတိ ဝါ-စားမူလည်းစားအံ့၊ ပါစိတ္တိယဿ-ပါစိတ်
 အာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ။)]

တကြ-ထိုပါဠိရပ်၌၊ ဧကေ-အချို့ဆရာတို့သည်၊ မညန္တိ-မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊
 (ကိံ) ဟိ-ချဲ့၊ ယောပန ဘိက္ခု သန္နိမိကာရကံ ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါတိ-ဝါ-
 ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣဒ္ဓန္တ လောကံနာမ-ဤဆားမည်
 သည်လည်း၊ ယာဝဇီဝိကတ္တာ-ယာဝဇီဝိက၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သန္နိမိဘာဝံ-သန္နိမိ၏
 အဖြစ်သို့၊ နာပဇ္ဇတိ-မရောက်၊ (*ဆားကခါဒနီယ ဘောဇနီယမဟုတ်သောကြောင့်
 သန္နိမိမဖြစ်ဟူလို၊) အလောဏကံ-ဆားမရှိသော၊ ယမ္ပိ အာမိသံ-အကြင်အာမိသ
 ကိုလည်း၊ ပဋိဂ္ဂေဟေတ္တာ-အကပ်ခံပြီး၍၊ တေန-ထိုရှေးနေ့က အကပ်ခံအုပ်ပြီး
 သော ဆားနှင့်၊ သဒ္ဓိ-တကွ၊ ပရိဘုဂ္ဂတိ-စား၏၊ (တေနသဒ္ဓိန္တိ ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတ
 လောဏေန သဒ္ဓိ-ဋီကာ။) တံ-ထိုအာမိသကို၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ-ထိုနေ့၌သာ
 အကပ်ခံအပ်ပြီ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ဆား၏ သန္နိမိအဖြစ်သို့ မရောက်သည်၏
 အဖြစ်၊ အာမိသ၏ ယနေ့မှ အကပ်ခံအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဘိက္ခဝေ-တို့၊
 ယာဝကာလိကေန-ယာဝကာလိက ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်နှင့်၊ ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိက
 သည်၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ-ထိုနေ့၌ အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာနံ-သော်၊) ကာလေ-
 နံနက်အခါ၌၊ ကပ္ပတိ-အပ်၏၊ ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-
 သို့၊ ဝစနတော - ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ (အချို့စာ၌ “ဝဒတော” ဟု ရှိ၏။)

နယေနေဝ သိဇ္ဈတီတိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပန-ပါစိတ္တိယံ ဝိဘဏံ အာဂတဘာဝံ သာဓေတုံ “ကထံ
 သုတ္တဝိဘဏံ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ဟိ လောဏမေတ္ထ သန္နိမိကတံ၊ န ခါဒနီယံ ဘောဇနီယန္တိ
 လောဏမိသဘောဇေန ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ အနဝဇ္ဇသညီနော အဟေသုံ၊ တထာသညီနမ္ပိ နေသံ
 အာပတ္တိဒဿနတ္ထံ “သန္နိမိကာရေ အသန္နိမိကာရသညီ” တိ ဣဒံ သုတ္တ ဝိဘဏံ ဥဒ္ဓန္တိ ဝေမိ
 တဗ္ဗ-ဝိမတိ။ . . . ဆိုလိုရင်းကား- ဆားသည် သန္နိမိ မဖြစ်၊ အာမိသကလည်း ယနေ့မှ အကပ်ခံ
 သည့်အတွက် သန္နိမိမဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် “ရှေးနေ့က အကပ်ခံအုပ်ပြီးသော ဆားနှင့် ယနေ့အကပ်
 ခံအပ်သော ဆွမ်းစသော အာမိသကို ရော၍စားရာ၌ အပြစ်မရှိ” ဟု အယူရှိကြသည်၊ သို့သော်
 အပြစ်ရှိသည်သာ။

ဧတ္ထ-ဤရှေးနေ့က အကပ်ခံအပ်သော ဆားနှင့် တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ အာမိသကို ရော၍စားရာ၌၊ ဒုက္ကဋေန-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ ဘဝိတဗွံ-ဖြစ်ထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (မညန္တိ-ကုန်၏။)

တေ-ထို ဧကေဆရာတို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိံ) တုမှာကံ-အသင်တို့၏၊ မတေန-အလိုအားဖြင့်၊ ဒုက္ကဋေနပိ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်လည်း၊ န ဘဝိတဗွံ-မဖြစ်ထိုက်၊ ဟိ-မှန်၊ (တစ်နည်း) ကသ္မာ၊ ဒုက္ကဋေနပိ-သည်လည်း၊ န ဘဝိတဗွံ-နည်း၊) ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤရှေးနေ့က အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆားနှင့် တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတအာမိသကို ရော၍ စားရာ၌၊ ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိက ဆားသည်၊ န တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ-တဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတမဟုတ်၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ-

ဒုက္ကဋေနေတ္ထ ဘဝိတဗွံ။

။“ယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိတံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ” ဟု သာမညအားဖြင့် မိန့်တော်မမူဘဲ “တဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတံ (ထို့နေ၌ အကပ်ခံအပ်)” ဟု မိန့်တော်မူအပ်သော စကားတော်၏ အစွမ်းသတ္တိကြောင့် သီရိလောဏကဲ့သို့ ရှေးနေ့က အကပ်ခံအပ်သော ယာဝဇီဝိကသည် ယခုနေ့ အကပ်ခံအပ်သော ယာဝကာလိကနှင့် ရောလျှင် နံနက်အခါ၌လည်း မအပ်-ဟူသော အဓိပ္ပာယ်သည် ပြီးစီး၏၊ ထိုသို့ မအပ်လျှင် ပါစိတ်အာပတ် မဖြစ်နိုင်၊ အနည်းဆုံးအဖြစ်မှာ ဒုက္ကဋ်သာ ဖြစ်ထိုက်သောကြောင့် “ဒုက္ကဋေနေတ္ထ ဘဝိတဗွံ” ဟု ဆိုသည်။

ဒုက္ကဋေနပိ န ဘဝိတဗွံ။

။ဒုက္ကဋ်အာပတ် မဖြစ်ထိုက်ပုံကို အကြောင်းနှင့်တကွ အကျယ်ကိုပြလို၍ “န ဟိ ဧတ္ထ” စသည်မိန့်၊ ပါဠိတော်၌ “ယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလေ န ကပ္ပတိ” ဟု ဟောတော်မူ၏၊ ဤပါဠိတော်၌ “ယာဝဇီဝိက ဆား” သည် တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ မဟုတ်၊ ရှေးနေ့ကအကပ်ခံအပ်သော ဆားတည်း၊ ယာဝကာလိက အာမိသကား တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတသာတည်း၊ ထိုယာဝကာလိကကိုလည်း ဝိကာလ၌ စားအပ်သည်မဟုတ်၊ “ထို့ကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်လည်း မဖြစ်ထိုက်” ဟူလို၊ [“ န စ တံ ဝိကာလေ ပရိတုတ္တန္တိ” ဟု ဣတိသဒ္ဓါပါလျှင် ကောင်း၏၊ မပါလျှင် ထည့်၍ပေးပါ၊ ဤ “ဒုက္ကဋေနပိ န ဘဝိတဗွံ” ဟူသော စကားရပ်၌ ဝိမတိကား တစ်မျိုး အကြောင်းပြသေး၏။]

ဝိမတိ။

။ဒုက္ကဋေနပိ န ဘဝိတဗွံ ယဒိ ဟိ-သန္နိမိကာရပစ္စယာ ဒုက္ကဋ် မညထ၊ ယာဝဇီဝိကဿ လောဏဿ သန္နိမိဒေါသာဘာဝါ ဒုက္ကဋေန န ဘဝိတဗွံ၊ အထ အာမိသေန သမ္ဘိန္ဒုရဿ တဿ အာမိသဂတိကတ္တာ ဒုက္ကဋ် မာ မညထ၊ တဒါစ ဟိ ပါစိတ္တိယေန ဝ ဘဝိတဗွံ အာမိသတ္ထုပဝမနထောတိ အဓိပ္ပာယော။

န ဟိ ဧတ္ထ၊ ပေ၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ။

။န ဟိ ဧတ္ထ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတန္တိ “ကပ္ပတိ သီရိလောဏကပေါ” တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တသီရိလောဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ (ဤ၌ ယာဝဇီဝိကံ” ဟူသည် သီရိလောဏ ဆားတည်း-ဟူလို) တ၌ ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သီရိေန ပရိဟဋံ န တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ၊-သာရတ္ထ။ [အချို့ဋီကာစာအုပ်များ ပါဠိပျက်လျက် ရှိ၏။]

ပဋိဂ္ဂဟိတသည်/ယာဝကာလိကမေဝ-ယာဝကာလိကခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သာတည်း။ တံစ-ထိုတဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ ယာဝကာလိက ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုလည်း။ ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ န ပရိဘုတ္တံ-စားအပ်သည်မဟုတ်၊ (ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌေနပိ-သည်လည်း။ န ဘဝိတဗွံ-ထိုက်) ဝါ-တစ်နည်း။ [အချို့စာအုပ်၌ “ယဒိ တံ ဝါ” ဟု ရှိ၏။] ဝိကာလေ န ကပ္ပတိတိ ဝစနေန-တိဟူသော စကားတော်ကြောင့်၊ တုမေ-အသင် ဧကေဆရာတို့သည်။ ဒုက္ကဋ္ဌ-ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်ကို၊ ယဒိ မညထ-အကယ်၍ မှတ်ထင်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ယာဝဇီဝိကမိသံ-ယာဝဇီဝိကဖြင့် ရောနှောအပ်သော၊ ယာဝကာလိကံ-ကို၊ ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ ‘ဘုဉ္ဇန္တဿ-စားသော ရဟန်း၏၊ ဝိကာလဘောဇနပါစိတ္တိယံ-ဝိကာလဘောဇန ပါစိတ်အာပတ်သည်။ န ဘဝေယျ-မဖြစ်ရာ၊ (သင်တို့အလိုအားဖြင့် ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သာ ဖြစ်စရာရှိသည်-ဟူလို) တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဗျဉ္ဇနမတ္တံ-သဒ္ဓါမျှကို၊ န ဂဟေတဗွံ-မယူထိုက်၊ အတ္ထော-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော-စူးစမ်းဆင်ခြင်ထိုက်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ စူးစမ်းဆင်ခြင်ထိုက်သနည်း။)

ဟိ-ချဲ့၊ (စူးစမ်းဆင်ခြင်ထိုက်ပုံကိုချဲ့) ဧတ္ထ-ဤယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း။ ယာဝကာလိကေန-ယာဝကာလိကနှင့်၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ-ထို့နေ၌ အကပ်ခံအပ်သော၊ ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိကသည်။ သမ္ဘိန္နရသံ-ရောအပ်သော အရသာရှိသည်။ ယဒိ ဟောတိ-ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ယာဝကာလိကဂတိကမေဝ-ယာဝကာလိက၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်သာ၊ (ယာဝကာလိကနှင့် အလားတူသည်သာ) ဟောတိ-၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတယာဝဇီဝိက၏ သမ္ဘိန္နရသဖြစ်လျှင် ယာဝကာလိကနှင့် အလားတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ယော ပန ဘိက္ခုဝိကာလေ ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါတိ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန-ဝါဟူသော ဤသိက္ခာပုဒ်တော်ကြောင့်၊ ကာလေ-နံနက်အခါ၌၊ ကပ္ပတိ-အပ်၏၊ ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ နကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣမ-ယာဝကာလိကေန ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ဤပါဠိရပ်၌၊ န ကပ္ပတိတိ-န ကပ္ပတိဟူသော၊ ဝစနေမတ္ထေန-စကားတော်မျှကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤရှေးနေ့က အကပ်ခံအပ်ပြီးသော ဆားနှင့် တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတအာမိသကို ရော၍ စားရာ၌၊ ဒုက္ကဋ္ဌ-ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်။ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ-ထို့နေ၌ အကပ်ခံအပ်သော၊ ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိကသည်။ ယာဝကာလိကေန-ယာဝကာလိကနှင့်၊ သမ္ဘိန္နရသံ-ရောအပ်သောအရသာ ရှိသည်။ (သမာနံ-ဖြစ်လတ်သော်) ဝိကာလေ-နေလွဲအခါ၌၊ န ကပ္ပတိ ယထေဝ-မအပ်သကဲ့သို့၊ ဝိကာလဘောဇနပါစိတ္တိယာဝတံ-ဝိကာလဘောဇန ပါစိတ်အာပတ်ကို ဆောင်နိုင်သည်။ ဟောတိ ယထေဝ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ [ရှေးစာအုပ်တို့၌ “ပါစိတ္တိယာဝတံ” ဟု ပါ၌ပျက်၏။] ဧဝံ-

ဤအတူ၊ ယာဝဇီဝိကံ-ယာဝဇီဝိကသည်၊ (ရှေ့ဝါကျမှ လိုက်စေ၊) အဇ္ဇ-ယနေ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာနံ) ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အပရုဇ္ဈ-နောက်နေ၌၊ ယာဝကာလိကေန-နှင့်၊ သမ္ပန္နရသံ-ရောအပ်သော အရသာရှိသည်၊ (သမာနံ-သော်၊) န ကပ္ပတိ-မအပ်၊ သန္နိမိဘောဇနပါစိတ္တိယာဝဟံ-သန္နိမိဘောဇန ပါစိတ်အာပတ်ကို ဆောင်နိုင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ တံ-ထိုယာဝဇီဝိကကို၊ (အဇ္ဇပဋိဂ္ဂဟိတံ ဖြစ်သော်လည်း အပရုဇ္ဈယာဝကာလိကနှင့် သမ္ပန္နရသဖြစ်သော ယာဝဇီဝိကကို) “ဣဒံ-ဤယာဝဇီဝိကသည်၊ သန္နိမိကတံ-ပြုအပ်သော သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်း ရှိ၏။” ဣတိ-ဤသို့၊ အဇာနန္တောပိ-မသိပါသော်လည်း၊ န မုစ္စတိ-အာပတ်မှ မလွတ်၊ (“သန္နိမိပါစိတ်အာပတ်သင့်သည်”-ဟူလို၊) ဟိ-သာဓကကား၊ သန္နိမိကာရကေ အသန္နိမိကာရကသညီ ခါဒနီယံဝါ ဘောဇနီယံဝါ ခါဒတိဝါ ဘုဂ္ဂတိဝါ အာပတ္တိပါစိတ္တိယဿာတိ-ဿဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ)-ဤပါဠိကို၊ (ဘဂဝတာ-သည်)၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ (သုတ္တဝိဘင်္ဂဟု ခေါ်အပ်သော ပဒဘာဇနိ၌ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ) ဣတိ (အတ္ထော)-ဤကားအနက်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (အတ္ထော-ကို၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော-၏)၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (တေ-ထိုဧကေဆရာတို့ကို၊ ဝတ္ထုဗ္ဗာ-ကုန်၏)၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ ကတ္ထ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ-ဟူသော၊ ဣမိဿ ပုစ္ဆာယ-ဤအမေး၏၊ သာဝတ္ထိယာ သုတ္တဝိဘင်္ဂတိ-ဟူသော၊ ဣဒံ ဗျာကရဏံ-ဤအဖြေသည်၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော အဖြေတည်း။

ရာဇဂဟေ ဥပေါသထသံယုတ္တေတိ ဣဒံ-ဟူသော ဤစကားကို၊ န ဘိက္ခဝေ-၊ပေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဧတံ-ဿဟူသော ဤပါဠိတော်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ (အာယသ္မတာ သဗ္ဗကာမိတ္ထေရေန-အရှင်သဗ္ဗကာမိထေရ်သည်)၊ ဝုတ္တံ-မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ [ဥပေါသထသံယုတ္တေတိ ဥပေါသထပဋိသံယုတ္တေ၊ ဥပေါသထကုန္တကေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-သာရတ္ထ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧကသ္မိ-၁ ခုသော၊ အာဝါသေ-သမာနသံဝါသကဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒွေ-၂ ခုကုန်သော၊ ဥပေါသထာဂါရာနိ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်တို့ကို၊ န သမ္ပန္နိတဗ္ဗာနိ-မသမုတ်ထိုက်ကုန်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ သမ္ပန္နေယျ-သမုတ်အံ့၊ (တဿ ဘိက္ခုနော-ထိုရဟန်း၏)၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊] ဝိနယာတိသာရေ ဒုက္ကဋ္ဌိ-ကား၊ န ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာနိတိ ဧတဿ ဝိနယဿ-တဗ္ဗာနိဟူသော ဤဝိနည်းတော်ကို၊ အတိသာရေ - ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ - ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [အတိသာရဏံ အတိသာဓရာ၊ အတိတ္ထမော၊ ဝိနယဿ+အတိသာရော ဝိနယာတိသာရော - ဝိနည်းကို ကျော်လွန်ခြင်း-သာရတ္ထ။] စမ္ပေယျကေ ဝိနယ

ဝတ္ထုသို့န္တိ ဣဒံ - သို့ဟူသော ဤစကားကို၊ အဓမ္မေန စေ၊ ပေ၊ ကရဏီယန္တိ ဧဝံ- အဓမ္မေန စေ၊ ပေ၊ ကရဏီယံ ဤသို့သောစကားကို၊ အာဒိကတ္တာ-အစပြု၍၊ စမ္ပေယျကက္ခန္ဓကေ-၌၊ အာဂတံ-လာသော၊ ဝိနယာဝတ္ထံ-ဝိနည်းဝတ္ထုကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (အာယသ္မတာ သဗ္ဗကာမိတ္ထေရေန) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ (သီးခြား နာမည်တပ်၍ မရသော် စမ္ပေယျကက္ခန္ဓက၌လာသော ဝတ္ထုသာမညကို “ဝိနယဝတ္ထု” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။) [ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဓမ္မေန-အဓမ္မဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္ပံ-ဝဂ်ဖြစ်သော ကံသည်၊ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ) အကမ္ပံ-ကံမဟုတ်၊ န စ ကရဏီယံ-ပြုလည်းမပြုထိုက်။]

ဧကစ္စော ကပ္ပတီတိ ဣဒံ-တိဟူသော ဤစကားကို၊ ဓမ္မိကံ-တရားနှင့် ယှဉ်သော၊ အာစိန္တံ-အလေ့အကျက်ကို၊ သန္ဓာယ-၍၊ (အာယသ္မတာ သဗ္ဗကာမိတ္ထေရေန) ဝုတ္တံ-ပြီ၊ ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယန္တိ-ကား၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-မာတိကာပါဠိတော်ကို အကျယ်ဝေဖန်ရာ ပဒဘာဇနီ၌၊ နိသီဒနံနာမ သဒသံ ဝုစ္စတီတိ-ဟူ၍၊ အာဂတံ-လာပြီ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (အဆာရှိသော နိသီဒင်ကို “နိသီဒနံ” ဟူ၍ ခေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒွိန္ဒံ သုဂတဝိဒတ္တိနံ-မြတ်စွာဘုရား၏ နှစ်ထွာတော်တို့၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဒသာယေဝ-အဆာကိုသာ၊ ဝိဒတ္တိမတ္တာ-တစ်ထွာ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ကို၊ လဗ္ဘတိ-၏၊ [ယောဇနာ၌ ဒသာယေဝကို “ဒသာယ+ဧဝံ” ဟု ပုတ်ဖြတ်၍ “၌” ဟု ပေးလေ၏။ အရတူလျှင် ဝိဘတ်တူမြဲဖြစ်သောကြောင့် စဉ်းစားသင့်ပါသည်။ မိမိကား ဝိဒတ္တိမတ္တာနှင့် အရတူသောကြောင့် “ဒသာ+ဧဝံ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်လိုက်ပါသည်။]

ဒသာယ-အဆာနှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ တံ ပမာဏံ-ထိုသုံးထွာပမာဏကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသောရဟန်း၏၊ ဣဒံ-ဤပါစိတ်အာပတ်သည်၊ အာဂတမေဝ-တိုက်ရိုက်လာသည်သာ၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့တိုက်ရိုက်လာသနည်း၊) တံ အတိတ္တာမယတော ဆေဒနကံပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊ (အာဂတမေဝ ဟောတိ)၊ (ယောဇနာ၌ ကရောန္တဿကို “ဝုတ္တပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ” ၌ လှမ်း၍ စပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ တံ အတိတ္တာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံကို “ဣဒံ အာဂတမေဝ ဟောတိ” ဟု ပြန်၍ ယောဇနာသည်ကိုလည်းကောင်း စဉ်းစားပါ။) တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ (ပါစိတ်အာပတ်ဟုတိုက်ရိုက်လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) ကိ အာပဇ္ဇတီတိ-ဟူ၍၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သော၊ ဝါ-အမေးခံရသော၊ (ထေရော-အရှင်သဗ္ဗကာမိထေရ်သည်။)

ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယံ။ ။ဤ “ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယံ” ဟူသော စကားသည် “တံ အတိတ္တာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ” ဟု သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်၌လည်းလာ၏။ “ဆေဒနကေ ပါစိတ္တိယံ” ဟု ပဒဘာဇနီ၌လည်း လာ၏။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ “သုတ္တဝိဘင်္ဂ” အရ သိက္ခာပုဒ် မာတိကာဟူသော သုတ္တ၊ ပဒဘာဇနီဟူသော ဝိဘင်း ၂ မျိုးလုံးကို ယူပါ။

ဆေဒနကော ပါစိတ္တိယန္တိ-ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပြီ၊ ဆေဒနကသိက္ခာပဒေ-
ဆေဒနကသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တပါစိတ္တိယံ-မိန့်တော်မူအပ်သော ပါစိတ်အာပတ်သို့၊
အာပဇ္ဇတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤကားအနက်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ဝါကျ
တို့၌၊ (ယောဇနာ၌ “သဗ္ဗသ္မိ-သတ္တသတိကက္ခန္ဓကေ” ဟု စွဲလေ၏) သေသံ-
ကြွင်းသော အစီအရင်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ-
အပြီးတည်း. . ။

သမန္တပါသာဒိကာယံ-သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ-၌၊ သတ္တသတိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ-
သတ္တသတိကက္ခန္ဓက၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

“သုတ္တံစ+ဝိဘင်္ဂေစ သုတ္တဝိဘင်္ဂံ၊ တသ္မိ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ” ဟု ပြုပါ။ (ပါဠိယံ ရာဇဂဟေ သုတ္တ
ဝိဘင်္ဂေတိ အာဒိသု သဗ္ဗတ္ထ သုတ္တေစ ဝိဘင်္ဂေတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော၊ “နိသီဒနံနာမ
သဒသံ ဝုစ္စတိတိ အာဂတန္တိ ဣဒံ ဝိဘင်္ဂေစ၊ အာဂတ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။) ထို့ကြောင့်
“သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-မာတိကာ ပါဠိတော်ဟူသော သုတ္တ၊ အကျယ်ဝေဖန်ရာ ဝိဘင်္ဂ၌” ဟု ပါဠိတော်
ဤနေရာ၌ ပေးပါ။

နိဂုံး ဂါထာအနက်။ ။ပဉ္စကုန္ဒဒုက္ခပ္ပဟာယိနော-ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော
ဒုက္ခကို ပယ်တော်မူလေ့ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝါ-၏၊ သာသနေ-သာသနာ
တော်၌၊ ဒွိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာ-မဟာဝဂ္ဂ၊ စူဠဝဂ္ဂဟူသော ဝဂ္ဂ ၂ ပါးဖြင့် သိမ်းယူရ ခြင်းရှိကုန်
သော၊ ဒွါရိသတိ ပဘေဒနာ-မဟာခန္ဓကစသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိ
ကုန်သော၊ ယေ ခန္ဓကာ-အကြင်ခန္ဓကတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

တေသံ-ထိုခန္ဓကတို့၏၊ ဒေသာဝဏ္ဏနာ-ဤဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာ
သည်၊ အန္တရာယံ-အန္တရာယ်ကို၊ ဝိနာ-ကြဉ်၍၊ သိဒ္ဓါ ယထာ-ပြီးစီးအောင်မြင်
သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ ပါဏိနံ-သတ္တဝါတို့၏၊ ကလျာဏာ-ကုသိုလ်နှင့်စပ် ကောင်း
မြတ်ကုန်သော၊ အာသာပိ-လိုလားတောင့်တအပ်သော အရာတို့သည်လည်း၊
သိဇ္ဈန္တ-ပြီးစီးပါစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဒွိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာစသည်။ ။စူဠဝဂ္ဂ၊ မဟာဝဂ္ဂသင်္ဂါတေဟိ ဒွိဟိ ဝဂ္ဂေဟိ သင်္ဂဟိတာ၊
(ဤ၌ သင်္ဂဟိတာကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ ဒွိဝဂ္ဂေန+သင်္ဂဟော+ယေသန္တိ ဒွိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာ”
ဟုပြု။) ဒွါရိသတိပဘေဒနာတိ မဟာဝဂ္ဂေဒသ၊ စူဠဝဂ္ဂေ ဒွါဒသတိ ဧဝံ ဒွါရိသတိ ပဘေဒါ-
(သာရတ္ထ)၊ ခန္ဓကဖြစ်သောကြောင့် “ပဉ္စကုန္ဒဒုက္ခ ပဟာယိ” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို ဂုဏ်ပြုသည်။

စူဠဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ-စူဠဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာသည်။

နိဋ္ဌိတာ-ပြီးပြီ။

ဘာသာဋီကာ နိဂုံး

သိဇ္ဈိတ္ထ ဘော ဘာသာဋီကာ၊ ဒေသဘာသာယ သင်္ခတာ၊
ဇူဠဝဂ္ဂဋကထာယ၊ ဝါစနာမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

ဇူဠဝဂ္ဂဋကထာယ-ဇူဠဝဂ်ခေါ်၊ ဝိနည်းတော်၏၊ ဟောဖော်မြွက်ဟ၊ အနက် ပြသည့်၊ အဋကထာ၊ ကျမ်းရွှေစာ၏။ ဝါစနာမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ-အစဉ်အလာ၊ ပို့ချကာဖြင့်၊ သေချာစနစ်၊ ဖွင့်ရိုးဖြစ်သော၊ ဒေသဘာသာယ-တိုင်းရင်းမြန်မာ၊ အမ်ဘာသာဖြင့်၊ သင်္ခတာ-တစ်သန့်တစ်သန့်၊ အကန့်ကန့်လျက်၊ ခွဲခွဲစီရရီ၊ တည်ကြည်စွာ ဖွင့်ပြအပ် သော၊ ဘာသာဋီကာ-ဘာသာဋီကာ၊ အမည်သာသည့်၊ မှီရာသိပ်သည်း၊ နိဿ ယည်းသည်လည်း၊ သိဇ္ဈိတ္ထ ဘော-ထောင့်သုံးရာဝယ်၊ ရှစ်ခုကြွယ်၍၊ နှစ်ဆယ်နှစ် ဆောင်၊ လ ဝါခေါင်၏၊ စန်းရောင်တံက်တုန်း၊ ရက်ဆယ့်သုံး၌၊ နိဂုံးအရောက်၊ ပြီးမြောက်ပြန်ပြီတကား။

ဤကျမ်းစာကို ပို့ချရာ၌ နေ့ ဆယ့်နှစ်နာရီခွဲအချိန်မှာ ပို့ချပါသည်။ ဤကျမ်းစာ နှင့်အတူပင် ပရိဝါအဋကထာကိုလည်း နံနက်စောစော အရုဏ်ဆွမ်းစားပြီးအချိန် ဝယ် အနည်းငယ် ဩဝါဒပေးပြီးနောက် ဆွမ်းခံမသွားကြမီ ပို့ချပါသည်။ ဤသို့ အဋကထာ ၂ ကျမ်းကို တစ်နေ့တည်း၌ စတည်၍ ပို့ချခဲ့ရာ ပြီးဆုံးသောအခါလည်း (တမင်လာ မကြိုးစားဘဲ) တစ်ရက်တည်း၌ပင် ပြိုင်တူပြီးဆုံးပါသည်။ ဤသို့နေ့စဉ် မှန်မှန် ဇွဲသန်သန်ဖြင့် စိတ်မာန်မကျအောင် ကြိုးစားရသော ဝီရိယမှာ အခြေခံ ဉာဏ်အမြော်အမြင် မပါလျှင် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အပြီးရောက်အောင် ထောက်ကူ မည် မဟုတ်ပါ။ အမြော်အမြင်မှာလည်း သာသနာတော်တစ်သက် နောက်ထပ် မပေါ်ထွက်သမျှ အမှီပြုရစ်ကြဖို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် . . .

ယဒိ အညာ ဥပ္ပဇ္ဇေထ၊ ဣတောပိ သုခသမ္မတာ၊
တသောကာသံ ပဒါနာယ၊ အယံ အန္တရဓာယတံ။

ဣတောပိ-အများမိုးလောက်၊ ခရီးရောက်၍၊ ပြီးမြောက်ခဲ့ရာ၊ ဤဘာသာ ဋီကာထက်လည်း၊ သုခသမ္မတာ-ကြည့်ရှုပို့ချ၊ လွယ်ကူလှသဖြင့်၊ အားရဖွယ်တောင်း၊ အကောင်းဟု သမုတ်အပ်သော၊ အညာ-ဇူဠဝဂ္ဂ၊ ဋကထာ၏၊ မှီရာကျစ်လစ်၊ ဋီကာသစ်တစ်မျိုးသည်။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေထ-ပညာလိုလား၊ နောက်နောက်သားတို့၊ ကြိုးစားရစ်သော်၊ အကယ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာအံ့၊ တဿာ-ထိုသို့ဖြစ်ရစ်၊ ဋီကာသစ်၏။ ဩကာသံ ပဒါနာယ-ထွန်းတောက် တင့်ရေး၊ အခွင့်ပေးခြင်းငှာ၊ အယံ-လပေါင်း များမြောက်၊ လွန်အားဆောက်မှ၊ ထွန်းတောက်ထွက်လာ၊ ဤဋီကာသည်။ အန္တရ ဓာယတံ-ရိုးရာမတူ၊ တိုးကာငဲ့၍၊ ကပ်ဖဲမနေ၊ ကွယ်ပျောက်ရစ်ပါစေသတည်း။

အကျိုးရှိမှ ကျေးဇူးသိ။ ။လောက၌ မိဘဆရာနှင့် မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းတို့သည် သားသမီးနှင့် တပည့် မိတ်ဆွေတို့ကို ကောင်းစားစေလို၊ ကြီးပွားစေလိုသော ဆန္ဒရှိကြသည်အားလျော်စွာ မိမိတို့ တတ်နိုင်သမျှ ကျေးဇူးပြုကြပေသည်။ ထိုသို့ ကျေးဇူးပြုကြသော်လည်း ထိုကျေးဇူးကို သူတို့ ညံ့သည့်အတွက် မခံစားရသော သားသမီး တပည့်မိတ်ဆွေများသည် ထိုမိဘဆရာ မိတ်ကောင်းများ၏ ကျေးဇူး မသိကြ၊ ကျေးဇူးရှင်ဟု သဘော မထားနိုင်ကြ။ မိမိကား ဆရာသမားတို့၏ ကျေးဇူးတော်ကို အပြည့်အစုံ ခံစားရသဖြင့် ကျေးဇူးကြီးမားကြောင်းကို သိရပေသည်။ ထိုကျေးဇူးတော်များကို ပြန်၍ ဆပ်ဖို့ရန်မှာ ဆရာတော်များ၏ အနှစ်သက်ဆုံးဖြစ်သော စာပေပို့ချကျမ်းစာ ရေးသားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ပခုက္ကူမြို့ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂူရု ဆရာတော်ကြီးသည် “ဇနကကတော့ ယခုခေတ်၌ သာသနာတော်၏ဝန်ကို ကြီးကြီးစားစား ထမ်းဖော်ရပေတယ်” ဟု စပ်ဆိုင်ရာ ပရိသတ်၌ မိန့်တော်မူပါသည်တုံ။

**သမ္မုဇယာမိ ထေရာနံ၊ ယေသာဟံ သမ္မဂ္ဂဟိတော၊
သိက္ခိတော ဂန္ထကာရေပိ၊ ပတ္တောမိ ပကတညုတံ။**

ယေသံ ထေရာနံ-အထက်ဝေဟင်၊ နေအသွင်သို့၊ မြေပြင်ထင်ရှား၊ အကြင်ဆရာတော်ဘုရားတို့သည်။ သမ္မဂ္ဂဟိတော-အထူးစောင့်ရှောက်၊ ချီးမြှောက်အပ်သော၊ အဟံ-ငါသည်။ သိက္ခိတော-ရေးနည်း သားနည်း၊ ပို့ချနည်း၌၊ သိပ်သည်းသေသပ်၊ သင်ယူအပ်သော အတတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂန္ထကာရေပိ-ခုခေတ် နောက်သား၊ အကျိုးများဖို့၊ ရေးသားကြီးကုတ်၊ ကျမ်းပြုခြင်းအလုပ်၌လည်း။ ပကတညုတံ-သဘောသက်၊ ရှေးထုံးစံကို၊ အမှန်သိမြင်၊ ကျွမ်းကျင်သူ၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တော+အမိ-ခေတ်ခါအလျောက်၊ လေးစားလောက်အောင်၊ မဖေါက်မသွေ၊ ရောက်ရပေ၏။ တေသံ ထေရာနံ-ကျေးဇူးတော်ရှင်၊ ဂုဏ်အင်ကြီးမား၊ ထိုဆရာတော်ဘုရားတို့အား။ သမ္မုဇယာမိ-ကျမ်းစာရေးသား၊ ကောင်းမှုများဖြင့်၊ လေးစားကော်ရော်၊ ပူဇော်ပါသတည်း။

အကျိုးမြင်မှ ကြီးစားချင်။

။။ယခုခေတ်၌ လုံ့လဝီရိယ ပြင်းပြင်းပြပြ ကြီးစားကြသူတိုင်းပင် မျက်မှောက်အကျိုး၊ နောင်တမလွန် အကျိုးတစ်မျိုးမျိုးဖြစ်စေ ၂ မျိုးလုံးကိုဖြစ်စေ မြှော်မြင်နိုင်သူတို့သာ ဖြစ်ကြ၏။ မိမိကား သာသနာ့ဝန်ကို ဤမျှလောက် ထမ်းလိုက်ရခြင်းဖြင့် သာသနာတော်မှာ လွန်စွာအကျိုးသက်ရောက်နိုင်သော မျက်မှောက်အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပညာပါရမီ အမတေတည်မည့် တမလွန် အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ မြှော်ကိုးနိုင်သောကြောင့် သမ္မတ္တိစက် ၄ ချက်စုပေါင်း စက်ခေါင်း ၄ ခု တပ်ထားအပ်သော ယာဉ်ပျံကြီးနှင့်တူစွာ ဤခန္ဓာယာဉ်ကြီးကို သဒ္ဓါ ပညာ စသော ဝိုလ်ကြီး ၅ ဦးဖြင့် အထူးထက်မြက်၍ သွက်လည်း သွက်လက်အောင် အဆက်ဆက် ကြီးစားပေအံ့သတည်း။

**စတုစ္စက္ကံ ဝတ္ထိယာန၊ ယာနံ ဗလပရိဂ္ဂဟံ၊
ယာနာယ အမတံ ပါရံ၊ ကဿံ ပုရိသကာရိယံ**

စတုစ္စက္ကံ-သပ္ပတ္တိစက်, ၄ ချက်စုပေါင်း, စက်ခေါင်း ၄ ခုလည်း ပါရှိထသော၊
ဗလပရိဂ္ဂဟံ-ရန်ပေါင်းခွင်းဖြူ၊ ငါးဦးဗိုလ်တို့၊ ကိုယ်စီစောင့်ကြပ်, အုပ်ချုပ်အပ်ထ
သော၊ ယာနံ-အသွားလျှင်လျှင်, အများတင်လည်း, အားအင်ခိုင်ဖြိုး, မဂ္ဂင်တည်းဟူ
သော ယာဉ်ပျံတော်ကြီးကို၊ ဝတ္ထိယာန-မတိမ်းမစောင်း, လည်စေကြောင်းဖြင့်,
ကောင်းစွာအစဉ်, မောင်းကာနှင့်၍၊ အမတံ ပါရံ-ဤဘက်မှာနေ, အားလုံးသေ
လျက်, ဟိုပြေရောက်မှ, ဘေးကင်းရမည့်, အမတခေါ်, နေပြည်တော်သို့၊ ယာနာယ-
ကိလေသာဟူ, ရန်သူပစ်ဖောက်, ဗုံးအမြောက်တို့, မကြောင်းမနား, အရောက်သွား
ခြင်းငှာ၊ ပုရိသကာရိယံ-ယောက်ျားမှန်က, ပြုရဲရမည့်, ကမ္ဘာ့လက်ရိုး, လုံ့လမျိုးကို၊
ကဿံ-ငါးဦးဗိုလ်ချုပ်, အဖော်လုပ်၍, မဆုတ်ရစေ. . . ပြုလုပ်ပေအံ့သတည်း။

**အဘိဝဗုဒ္ဓံ မေ ပညာ, သဒ္ဓါ ဝိရသမာဓယော၊
အပ္ပမာဒေါ လောကဿာဒ-ဗောဇျတ္တာယ ပရံ ပရံ။**

မေ-ငါ၏၊ ပညာ-ဝဇီရစိန်, ကဲ့အချိန်သို့, ထိန်တလက်လက်, ထက်မြက်သော
ပညာသည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါ-ယုံကြည်ဖွယ်ရန်, ဝတ္ထုမှန်လျှင်, ဧကန်ဆုံးဖြတ်,
ယုံကြည်တတ်သော သဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း၊ ဝိရသမာဓယော-ကိုယ်နှင့်အသက်,
မငဲ့ကွက်အောင်, ထက်မြက်စွာလှ, ဝီရိယနှင့်, ကာမအာရုံ, အဖုံဖုံကြောင့်, လှုပ်တုန်
မရှိ, သမာဓိတို့သည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမာဒေါ-ကုသိုလ်ဖြစ်မြောက်, ကိစ္စရောက်ဖို့
အောက်မေ့ဆင်ခြင်, အမြဲထင်သော သတိသည်လည်းကောင်း၊ လောကဿာဒ
ဗောဇျတ္တာယ-လောကီလူပေါင်း, နှစ်မျိုးကြောင်းနှင့်, ကောင်းကောင်းရည်သန်,
ဗောဓိဉာဏ်အကျိုးငှာ၊ ပရံ ပရံ-တစ်မြင့်ထဲမြင့်, ဆင့်ကဲတင့်သည်ဖြစ်၍၊ အဘိ
ဝဗုဒ္ဓံ - တက်သစ်လဝန်း, နေသစ်ထွန်းသို့, ရွန်းတဝေဝေ, တိုးတက်ကြပါစေ
သတည်း။

ရည်ရွယ်ချက်။ ။ကိုယ်တည်းတစ်ယောက်, ချမ်းသာရောက်ဖို့, ခုလောက်
ကြိုးကုတ်, အားမထုတ်ဘူး၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ, သာသနာ၏, ရှေးခါဘိုးဘ, လက်ထက်
ကလျှင်, ရသည့်တန်ခိုး, ထပ်မညှိုးဖို့, အားကြိုးမာန်တက်, ငါဆောင်ရွက်သည်,
ဆက်လက် တည်တံ့ရုံသာတည်း။

စူဠဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ
ပြီးပြီ။

အဋ္ဌကထာနှင့် တွဲဖက် ပို့ချရန်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

စူဠဝဂ္ဂပါဠိတော်

ခက်ဆစ်နိဿယအကျဉ်း

၁။ ကမ္မက္ခန္ဓက

၁။ တဇ္ဇနိယကမ္မကထာ

၁။ (ယေန သမယေန-အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ တဇ္ဇနိယကမ္မ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ) [တေနသမယေန၏ အနိယမထည့်သည်၊ နောက်နောက်ကံတို့၌လည်း ဤနည်းမှီ၍ ထည့်ပါ။] တေန သမယေန-တဇ္ဇနိယကံကို ပညတ်တော် မမူအပ်သေးရာ ထိုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓေါ-အလုံးစုံ သော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သာဝတ္ထိယံ-သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဝါ-သာဝတ္ထိမြို့၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ-ဇေတဝန်မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိ ကဿ-၏၊ အာရာ မေ-အာရာမိ၌၊ ဝါ-ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော် မူ၏။

တေန ခေါ ပန သမယေန-မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး ဇေတဝန် ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ- ပဏ္ဍုက၊ လောဟိတကမည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အတ္တနာ-ကိုယ်တိုင်၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကိုပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ကလဟ ကာရကာ-ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ဝိဝါဒကာရကာ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုမှု ကို ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ ဘဿကာရကာ-များစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို ပြု တတ်ကြကုန်၏၊ (စကားများကြကုန်၏) သံယေ-၌၊ အဓိကရဏကာရကာ-အဓိ ကရဏ်းကို ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ အညေ-မိမိတို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ယေစ ဘိက္ခု- တို့သည်လည်း၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ-န်၏၊ ပေ၊ သံယေ၊ အဓိကရဏကာရကာ-န်၏၊ တေပိ-ထိုရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ (“ဝဒန္တိ” ၌စပ်) ဝါ-တို့သို့လည်း၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ- ချဉ်းကပ်၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ကုန်၏၊ (ကံ)။

အာယသ္မန္တော-အရှင်တို့၊ တုမေ-အရှင်တို့သည်၊ (“ပဋိမန္တေထ” ၌စပ်) ဝါ- တို့ကို၊ ဧသော-ဤရဟန်းသည်၊ (ဤ ရဟန်းက) မာ အဇေသိ-မနိုင်ပါစေလင့်၊ ဗလဝါဗလဝံ-အလွန်အားရှိစွာ၊ (အဘောင် အာရင်း သန်သန်ဖြင့်) ပဋိမန္တေထ- ပြန်ပြောကြကုန်လော၊ တေန-ထိုသို့ပြန်ပြောခြင်းကြောင့်၊ တုမေ-တို့သည်၊ ပဏ္ဍိတ တရာစ-သာ၍ ပညာရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗျတ္တတရာစ - သာ၍ထက်မြက်

ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ ။ ဗုဒ္ဓေါသည် ဂုဏ်ကိုပြသော ဝိသေသန၊ ဘဂဝါသည် အမည်တော် ကိုပြသော ဝိသေသတည်း။ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ” ၌ ဘဂဝါနာမည်တော် ကို ပဓာနထား၍ ဗုဒ္ဓေါကို ဂုဏ်တော်အဖြစ်ဖြင့် ပြပုံကိုထောက်ပါ။ ရှေးနိဿယ၌ကား “ဘဂဝါ- ဘုန်းတော်ကြီးသော၊ ဗုဒ္ဓေါ-သည်။” ဟု ပေးလေသည်။

ဘဏ္ဍန၊ ကလဟ။ ။ ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ပေသုညသိက္ခာ ပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။ ရှေးနိဿယ၌ကား “ဘဏ္ဍနကာရကာ-မျက်မှောက် ငြင်းခုံခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်၏၊ ကလဟကာရကာ-မျက်ကွယ်ငြင်းခုံခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်၏” ဟု ပေးသည်။

သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗဟုသုတရာစ-သာ၍ ဗဟုသုတရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အလမတ္တရာစ-သာ၍ စွမ်းနိုင်သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။) အဿစ-ထိုရဟန်းမှလည်း၊ မာ ဘာယိတ္ထ-မကြောက်ကြကုန်လင့်၊ မယမ္ပိ-တပည့်တော်တို့သည်လည်း၊ အမှာကံ-အရှင်တို့၏။ ပက္ခာ-အသင်းအပင်းတို့သည်၊ (ဘက်သားတို့သည်) ဘဝိဿာမ-ဖြစ်ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ တေန-ထိုသို့ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ အနုပ္ပန္နာနိ-မဖြစ်ကုန်သေးသော၊ ဘဏ္ဍာနိစ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဥပ္ပန္နန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ဥပ္ပန္နာနိ-ဖြစ်ပြီးကုန်သော၊ (ဖြစ်ပြီးသောဘဏ္ဍာနနှင့်တူကုန်သော) ဘဏ္ဍာနာနိစ - တို့သည်လည်း၊ ဘိယျောဘာဝါယ-လွန်စွာတိုးပွားခြင်းငှာ၊ ဝေပုလ္လာယ-ပြန်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။

[အပ္ပိစ္ဆာ စသောပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိက-သုဒ္ဓိန္ဒကဏ္ဍ၊ အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ယေ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အပ္ပိစ္ဆာ-ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌ နည်းသောအလိုရှိကြကုန်၏။ ဝါ-အလိုမရှိကုန်၊ သန္တုဋ္ဌာ-ရရှိသမျှ၊ ပစ္စယဖြင့်၊ အားရကျေနပ်၊ ရောင့်ရဲတတ်ကြကုန်၏။ လဇ္ဇိနော-မကောင်းမှုမှရှုတ်ခြင်းရှိကြကုန်၏။ ကုတ္တုစက-အပ်လေသလော၊ မအပ်လေသလောဟု၊ တွေးတောနှိုင်းဆ၊ ဝိနယကုတ္တုစရှိကြကုန်၏။ သိက္ခာကာမာ-သိက္ခာသုံးပါးကိုလိုလားကြကုန်၏။ [ဒုတိယပါရာဇိက ပါဠိတော်ကိုကြည့်၍ ပေယျာလဖော်ထားပါသည်။ နောက်၌လည်း ဤသို့ ဖော်ပါ။] တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ-အောက်တန်းစားဟု၊ အသိမှတ်ပြုလျက်၊ ကြည့်ရှုကြကုန်၏။ ဝါ-အယုတ်သဘော၊ ထုတ်မပြောဘဲ၊ တွေးတောကြံစီကြကုန်၏။ (ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။) ခိယန္တိ-အပြစ်ကိုပြု၊ ရှုံ့ချကြကုန်၏။ ဝါပါစေန္တိ-အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏။ (လူများက ကဲ့ရဲ့ရာ၌ “ရပ်တကာနဲ့၊ စပ်ရာဖြန့်လျက်၊ ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏” ဟု ပေးပါ။) (ကိ-အဘယ်သို့ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချ၊ အပြစ်ကိုကျယ်ပြန့်စေကြကုန်သနည်း။) ကထံဟိ-အဘယ့်ကြောင့်၊ ပဏ္ဍုကာလောဟိတကာ ဘိက္ခု။ ပေ။ အဓိကရဏကာရကာ-န်သည်၊ (ဘဝိဿန္တိ) နာမ-ဖြစ်ကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ အညေ၊ ယေစ ဘိက္ခု။ ပေ။ အဓိကရဏကာရကာ-န်၏။ တေဝိ-တို့ကိုလည်း၊ ဥပသင်္ဂမိတ္တာ-၍၊ မာ ခေါ တုမေ အာယသ္မန္တော။ ပေ။ ပက္ခာ ဘဝိဿာမာတိ-မာ ခေါ တုမေ အာယသ္မန္တော။ ပေ။ ပက္ခာ ဘဝိဿာမဟူ၍၊ ဧဝံ - သို့ ဝက္ခန္တိနာမ-ပြောကြရကုန်

အမှာ။ ။ “ဥဇ္ဈာယန္တိ” စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်၊ ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။ ကထံဟိ နာမ၌ နာမကို ကြိယာနှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးရပုံကိုလည်း ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒု-အုပ်၊ အဇ္ဈတ္တိကနိဒါန်း “ကထံ ဟိ နာမ” အဖွင့်၌ လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓိန္ဒကဏ္ဍ “သမာပဇ္ဇိဿသိ” အဖွင့်၌ လည်းကောင်း ပြထားပြီ။ ရှေးနိဿယ၌ နာမကို ကြိယာနှင့်မတွဲဘဲ “ကထံ ဟိ နာမ - အဘယ့်ကြောင့်လျှင်” ဟု သုံးပုဒ်လုံး တွဲ၍ ပေးလေ၏။

တုံ့ဆိုသည်။ တေ့-ထိုသို့ ပြောဆိုခြင်းကြောင့်၊ အနုပညာနိ ၂၀၆၊ သံဝတ္ထန္တိ-
ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ ရှဲ့ချ၊ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏။

၂။ အထ-ကဲ့ရဲ့ ရှဲ့ချ၊ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြပြီးရာ၊ ထိုအခါ၌၊ တေ့ဘိက္ခု၊
ဘဝတော-အား၊ တေ့မတ္တိ-ဤအကြောင်းကို၊ အာရောစေသို-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊
အထ-လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဝဂါ-သည်၊ တေ့သို့ နိဒါနေ-ဤအကြောင်း
ကြောင့်၊ တေ့သို့ ပကရဏေ-ဤအရာကြောင့်၊ (ပဏ္ဍကလောဟိတကရဟန်းတို့၏
မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ဘဏ္ဍနစသောအမှုကိုပြု၍၊ အခြားရဟန်းတို့ကိုလည်း ဘဏ္ဍန
စသောအမှုကိုပြုအောင် အားပေးမှုဟူသော ဤအကြောင်းအရာကြောင့်) [နောက်
နောက်ကံတို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီး၍ အနက်အကျယ်ဆိုပါ။] ဘိက္ခုသံပ-ရဟန်း
အပေါင်းကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ-စည်းဝေးစေပြီး၍၊ (အတူတကွ ကောင်းစွာကျ
ရောက်စေပြီး၍-သဒ္ဒတ္တ)၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဋိပုစ္ဆိ-မေးတော်မူပြီ၊ (ကိ)၊ ဘိက္ခဝေ-
ဘိက္ခုတို့၊ ပဏ္ဍကလောဟိတကာ ဘိက္ခု၊ ၂၀၆၊ အဓိကရဏကာရကာ-န်သည်၊
(ဟောန္တိ) ကိရ-ဖြစ်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည် ကား၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ အညေ၊
အဓိကရဏကာရကာ-န်၏၊ တေပိ ဥပသင်္ဂ မိတွာ-၍၊ မာခေါ တုမေ၊ ၂၀၆၊ ပက္ခာ
ဘဝိဿာမာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိကိရ- ပြောဆိုကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်
ကား၊ သစ္စံ-လော၊ တေန အနုပညာနိ ၂၀၆၊ သံဝတ္ထန္တိကိရ-ဖြစ်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရ
သည်ကား၊ သစ္စံ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘဝဂါ-မြတ်စွာဘုရား၊ သစ္စံ-
မှန်ပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

[အနန္တစိကံ-စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုလည်း သုဒ္ဓိန္ဒကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌
ပြခဲ့ပြီ။] ဗုဒ္ဓေါ ဘဝဂါ၊ ဝိဂရဟိ-ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ၊ (ကိ)၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ မောယပုရိသာနံ-
မဂ်ဖိုလ်မမှီး၊ အချည်းအနှီးယောက်ျားဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ (ကမ္မံ-
အလုပ်သည်။) အနန္တစိကံ-မလျှောက်ပတ်၊ (ရဟန်းအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော ဟိရိ
ဩတ္တပ္ပအစရှိသောတရား၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ သာသနာတော်တို့၏ အရိပ်အရောင်
ဖြစ်သော သုန္ဒရဘောဂုဏ်သို့ အစဉ်မလိုက်၊) (အနန္တစိကထာ-ကြောင့်၊) (အန
နုလောမိကံ-မလျှော်၊ (ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဟိရိဩတ္တပ္ပ အစရှိသော
တရား၊ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၊ သာသနာတော်အားလျော်စွာ မဖြစ်) အနနုလောမိကထာ-
ကြောင့်၊) အပုဋိရူပံ-မသင့်တော်၊ (ရဟန်းအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော ဟိရိဩတ္တပ္ပအစရှိ
သောတရား၊ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်၊ သာသနာတော်နှင့်တူသော သဘောမရှိ) အပုဋိ
ရူပတ္တာ-ကြောင့်၊) အဿမဏကံ-ရဟန်းတို့၏အလုပ် မဟုတ်၊ (အဿမဏ
ကထာ-ကြောင့်၊) အကပ္ပိယံ-ရဟန်းတို့အား မအပ်၊ (အကပ္ပိယတ္တာ-ကြောင့်၊) အကရဏီယံ-ရဟန်းတို့သည် မပြုသင့် မပြုထိုက်။ [“အနန္တစိကံ” စသော ပုဒ်တို့၏
အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒု-အုပ် သုဒ္ဓိန္ဒကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့ ကထံဟိ-အဘယံကြောင့်၊ တေ မောယပုရိသာ-တို့သည်၊ ဘဏ္ဍန ကာရကာ၊ ပေ၊ အဓိကရဏကာရကာ (ဘဝိဿန္တိ)နာမ-ဖြစ်ကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ ပေ၊ အညေ၊ ပေ၊ ဝက္ခန္တိနာမ၊ ပေ၊ သံဝတ္တန္တိနာမ-ကုန်တုံဘိသနည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့ ဧတံ-ဤအလုပ်သည်၊ အပ္ပသန္နာနံ-သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်သေးသူတို့ ဧ၊ ပသာဒါယဝါ-ကြည်ညိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပသန္နာနံ-သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုပြီးသူတို့၏၊ ဘိယျောဘာဝါယဝါ-လွန်စွာတိုးပွားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ န-မဖြစ်၊ အထခေါ-စင်စစ်ကား၊ အပ္ပသန္နာနံ-တို့၏၊ အပ္ပသာဒါယစ-မကြည်ညိုခြင်း ငှာလည်းကောင်း၊ ပသန္နာနံ-န်သော၊ ဧကစ္စာနံ-အချို့သော ပုထုဇဉ်တို့၏၊ အည ထတ္တာယစ- ကြည်ညိုခြင်းမှ တစ်ပါးသော အပြား၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဝိပုဋိသာရ အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဟောတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘဂဝါ၊ တေ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အနေကပရိယာယေန- ဝပါးမက များစွာသောအကြောင့်ဖြင့်၊ ဝါ-ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဝိဂရဟိတ္တာ- ကဲ့ရဲ့တောမူပြီး၍၊ ဒုဗ္ဘရတာယ-မိမိသည်လည်းကောင်း၊ ဒါယကာတို့သည်လည်း ကောင်း၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ် စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ ဒုပေါသတာယ-မိမိသည်လည်းကောင်း၊ ခဲယဉ်း သဖြင့်ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ် စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ မဟိစ္ဆတာယ-ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌ များစွာအလိုရှိသော ကိုယ် စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ အသန္နဋ္ဌိ တာယ-ရရှိသမျှ၊ ပစ္စယဖြင့်၊ အားရနိုင်ဘိ၊ ရောင့်ရဲခြင်းမရှိသော ကိုယ်စိတ် ၂ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဏိကာယ-အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့ နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းဟူသော အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ ကောသဇ္ဇဿ- ပျင်းရိသော ကိုယ် စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဘာသိတ္တာ-မိန့်တော် မူပြီး၍။

အနေကပရိယာယေန-ဖြင့်၊ သုဘရတာယ-မိမိသည်လည်းကောင်း၊ ဒါယကာ တို့သည်လည်းကောင်း လွယ်ကူစွာ ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ်စိတ် ၂ ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ သုပေါသတာယ-မိမိသည်လည်း ကောင်း၊ ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း လွယ်ကူစွာ မွေးမြူအပ်သော ကိုယ်စိတ် ၂ပါး၏ ဖြစ်ကြောင့်ဖြစ်ရာ သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ အဝိစ္ဆဿ-ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌ အလိုမရှိကြောင်း သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ သန္နဋ္ဌဿ-ရရှိသမျှ၊ ပစ္စယဖြင့်၊ အားရ နိုင်တောင်း၊ ရောင့်ရဲကြောင်း သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ သလ္လေခဿ-ကိလေသာ တို့ကို နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်ကြောင်း သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ စုတဿ-ကိလေသာ တို့ကို အကြွင်းမဲ့ခါချကြောင်း သံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ ပါသာဒိကဿ-ကြည်ညို

ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ အပစယဿ-ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးကြောင်း သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ ဝိရိယာရမ္ဘဿ-ဝိရိယကိုအားထုတ် ကြောင်း သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသိတွာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ [သံဝရကို အရကောက်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ဘာဝပစ္စည်း မပါသောပုဒ်များ၌ ကရဏသာမ်ကြံလိုက်ပါသည်။]

ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ တဒန္တုပိကံ-ထို ပညတ်တော်မူအပ်လတုံသော ကံအား လျှောက်ပတ်သော၊ တဒနုလောမိကံ-ထိုပညတ်တော်မူအပ်လတုံသော ကံအား လျော်သော၊ [သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူရာ၌ “ထိုပညတ်တော်မူအပ်လတုံသော သိက္ခာပုဒ်အား” ဟု ဆိုပါ။] မဇ္ဇိ-တရားရှိသော၊ ကထံ-ကို၊ ကတွာ-ပြုတော်မူ ပြီး ၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီး၊ (ကိ)။

ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဝါ-ထိုသို့ ပဏ္ဍုကလောဟိတက ရဟန်းတို့၏ ဘဏ္ဍနစသော အမှုကို ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း၊ အခြားရဟန်းတို့ကိုလည်း အားပေးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ [နောက်နောက်ကံတို့၌လည်း နည်းမှီ၍ အနက်ဆိုပါ။] သံယော-သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ-နံသော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (အပေါ်၌)၊ တစ္ဆေနိယကမ္မ-တစ္ဆေနိယကံကို၊ (ခြိမ်းချောက်ကြောင်းကံကို) ကရောတု-ပြုလော။

စ-ဆက်၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကတ္တပ္ပံ-ပြုရာ၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့၊ ကတ္တပ္ပံ-ပြုရာသနည်း!) ပဌမံ-စွာ၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ စောဒေ တဗ္ဗာ-စောဒနာထိုက်ကုန်၏၊ စောဒေတွာ-စောဒနာပြီး၍၊ သာရေတဗ္ဗာ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေထိုက်ကုန်၏၊ သာရေတွာ-၍၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာရောပေတဗ္ဗာ-တက် ရောက်စေထိုက်ကုန်၏၊ ဝါ-တင်ထိုက်ကုန်၏၊ အာပတ္တိံ၊ အာရောပေတွာ-၍၊ ဗျတ္တေန-ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန-ဌာန်ကရိုဏ်းကို ပီသစွာ ရွတ်စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သံယော-ကို၊ ဉပေတဗ္ဗော-သိစေထိုက်၏၊ (ကိ)။ . .

၂ ဇာတ်။ ၃။ ဘန္တေ-တို့၊ သံယော-သံယာတော်သည်၊ မေ-တပည့်တော်၏၊ (ဝစနံ-စကားကို) သုဏာတု-နားစိုက်တော်မူပါ၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ-နံသော၊ ဣမေ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ သံယဿ-၏၊ (ကမ္မံ-တစ္ဆေနိယကံသည်)၊ ပတ္တကလ္လံ-လျှောက်ပတ်သော အခါရှိသည်၊ ယဒိ (သိယာ)-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-သော်)၊ သံယော-သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တစ္ဆေနိယကမ္မံ-ကို၊ ကရေယျ-ပြုရာပါ၏၊ ဧသာ-ဤသည်ကား၊ ၂ တ္တိံ-သံယာတော် ကို သိစေခြင်းတည်း။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏ္ဏာတု မေ ဘန္တေ သံယော၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာ
 ၊ပေ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ သံယော-သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်
 ၌)၊ တဇ္ဇနီယံကမ္မံ-ကို၊ ကရောတိ-ပြု၏။ ယဿာယသ္မတော (ယဿ+အာယသ္မ
 တော)-အကြင် အရှင်အား၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊
 တဇ္ဇနီယဿ-တဇ္ဇနီယမည်သော၊ ကမ္မဿ-ကို၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းသည်၊ ခမတိ-
 နှစ်သက်၏။ သော-ထိုနှစ်သက်သော အရှင်သည်၊ တုဏှိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဿ-
 ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ-ဖြစ်ပါလော၊ ယဿ-အကြင် အရှင်အား၊ (ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ-
 တို့၏ အပေါ်၌၊ တဇ္ဇနီယဿ-သော၊ ကမ္မဿ-ကို၊ ကရဏံ-သည်)၊ နက္ခမတိ-
 မနှစ်သက်၊ သော-ထို မနှစ်သက်သော အရှင်သည်၊ ဘာသေယျ-ပြောရာပါ၏။
 ဒုတိယမ္ပိ-နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဧတမတ္ထံ-ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝဒါမိ-
 လျှောက်ပါ၏ ၊ပေ၊ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ။ [သုဏ္ဏာတု မေ စသည်ဆိုပါ။]

နိဂုံး။ ။ သံယေန-သည်၊ ပဏ္ဍုကလောဟိတကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်
 ၌)၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-ကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပါပြီ၊ သံယဿ-အား၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊
 ပဏ္ဍုက လောဟိတကာနံ-တို့၏ အပေါ်၌၊ တဇ္ဇနီယဿ-သော၊ ကမ္မဿ-ကို၊
 ကရဏံ-သည်)၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏။ တသ္မာ-ကြောင့်၊ တုဏှိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ (အာသိ-
 ဖြစ်ပြီ) ဧဝံ-ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ-ဤသံယာ၏ နှစ်သက်သည်၏
 အဖြစ်ကို၊ (နှစ်သက်ကြောင်းကို)၊ ဓာရယာမိ-သိမှတ်ရပါ၏။ ဣတိ-သို့၊ (ဉာပေ
 တဗ္ဗော) ဣတိ-သို့၊ ကာတမ္ပံ-ပြုရာ၏။ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ-ပြီ)။

အမှာ။ ။ ဤနည်းမှီး၍ နောက်နောက် ၂ တ်၊ ကမ္မဝါစာတို့၌ “ကမ္မံ-တဇ္ဇ
 နီယကမ္မပဋိပ္ပဿမ္ဘနကံသည်၊ ပတ္တကလ္လံ ယဒိ (သိယာ)” စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ
 ကမ္မဝါစာနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်များကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၊ မဟာခန္ဓက၊ ၂ပသမ္ပဒ
 ဝိဓိကထာ၌ ပြထားပြီ။

အဓမ္မကမ္မဒ္ဓါဒသက

၄။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တီဟိ၊ အင်္ဂေဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ (ဝါ-အင်္ဂါတို့တွင်
 တစ်ပါးပါးနှင့်) သမန္နာဂတံ-ပြည့်စုံသော၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-သည်၊ အဓမ္မကမ္မဉ္စ-ဓမ္မ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက် ကံသည်လည်းကောင်း၊ အဝိနယကမ္မဉ္စ-ဝိနည်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ကံသည်လည်းကောင်း၊ ဒုဂ္ဂပသန္တဉ္စ-မကောင်းသဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သည်လည်း
 ကောင်း၊ (ဘဏ္ဍန၊ ကလဟ စသော အဓိကရုဏ်းကို မကောင်းသဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်
 သည်လည်းကောင်း) ဟောတိ၊ အသမ္မုခါ-မျက်ကွယ်၌၊ ဝါ-သံဃ၊ ဓမ္မ၊ ဝိနယ

ပုဂ္ဂလတို့၏ မျက်မှောက်မဟုတ်ဘဲ၊ ကတံ-ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အပ္ပဋိပုစ္ဆာ-စုဒ္ဓိတက ရဟန်းကို မမေးမြန်းမှု၍၊ ကတံ ဟောတိ၊ အပ္ပဋိညာယ-စုဒ္ဓိတက ရဟန်း၏ ဝန်မခံခြင်းဖြင့်၊ (စုဒ္ဓိတက ရဟန်းက မိမိ လွန်ကြူးအပ်သော ဝတ္ထု (သို့မဟုတ်) အာပတ်ကို ဝန်မခံဘဲ)၊ ကတံ ဟောတိ၊ တီဟိ-နိသော၊ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ပေ၊ ဒုဂ္ဂပသန္တိ ဟောတိ။ (၁)။

အပရေဟိပိ-အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တီဟိ အင်္ဂေဟိ၊ ပေ၊ ဒုဂ္ဂပသန္တိ ဟောတိ၊ အနာပတ္တိယာ-အာပတ်မဟုတ်ဘဲ (အာပတ်မသင့်ဘဲ)၊ ပေ၊ အဒေသနာ ဝါမိနိယာ-ဒေသနာဂါမ် မဟုတ်သော၊ အာပတ္တိယာ-ပါရာဇိကံ၊ သံဃာဒိသေသံ အာပတ်ဖြင့်၊ ပေ၊ အာပတ္တိယာ-ကို၊ ဒေသိတာယ-ဒေသနာပြောအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-ဒေသနာပြောအပ်ပြီးမှ၊ ကတံ ဟောတိ၊ ပေ-ဒုဂ္ဂပသန္တိ ဟောတိ။ (၂)။

အပရေဟိပိ၊ ပေ၊ ဒုဂ္ဂပသန္တိ၊ အစောဒေတွာ-မစောဒနာမှု၍၊ ကတံ ဟောတိ၊ အသာရေတွာ-အပြစ်ကို အမှတ်မရစေမှု၍၊ ပေ၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အနာရောပေတွာ-မတက်ရောက်စေမှု၍၊ (မတင်မှု၍)၊ ကတံ ဟောတိ၊ ပေ၊ (၃)။

အသမ္ပုခါ-ဘဲ၊ ကတံ ဟောတိ၊ အဓမ္မေန-ဓမ္မမဟုတ်သဖြင့်၊ ကတံ ဟောတိ၊ ဝဂ္ဂေန-ဝဂ်ဖြစ်သော သံဃာသည်၊ ကတံ ဟောတိ၊ ပေ၊ (၄) [အမှာ။ ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရှေ့ ၃ တိက်တို့၌ပါသော “အသမ္ပုခါ ကတံ ဟောတိ” စသောပုဒ်တို့ကို တစ်ပုဒ်စီမူတည်၍ “အဓမ္မေန ကတံ ဟောတိ၊ ဝဂ္ဂေန ကတံ ဟောတိ” ၂ ပုဒ်ကို မူလီသွင်းလျှင် တိက် (၉) ခု ဖြစ်၏၊ အားလုံးပေါင်းသော် တိက် (၁၂) ခု ဖြစ်သည်။]

၅။ ဓမ္မကမ္မဒွါဒသက၌လည်း ဤနည်းမှီ၍ သိပါ၊ အနက်ကိုလည်း “ဓမ္မကမ္မဒ္ဓ-ဓမ္မကံသည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သုဂ္ဂပသန္တိ-ကောင်းစွာ ငြိမ်းစေအပ်သည်လည်းကောင်း၊ သမ္ပုခါ-သံဃ ဓမ္မ ဝိနယ ပုဂ္ဂလတို့၏ မျက်မှောက်၌” ဟုပေး၊ ကြွင်းပုဒ်များ၌ အထူးမရှိပါ။

ဓမ္မကမ္မဒွါဒသကံ-သည်။

နိဋ္ဌိတံ = ဖြီ။

အာကင်္ခမာနဆက္က

၆။ တီဟိ၊ ပေ၊ သမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော-၏ (အပေါ်၌)၊ အာကင်္ခမာနော-အလိုရှိလသော်၊ သံဃော-သည်၊ ဟဇ္ဇနီယကမ္ပံ-ကို၊ ကရေယျ-ပြုနိုင်၏၊ ဘဏ္ဍာနကာရကော၊ ပေ၊ သံဃေ အဓိကရဏကာရကော ဟောတိ၊ (အင်္ဂါ-၁)။

ဗာလော-ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သည်။ အဗျတ္တော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်သည်။ အာပတ္တိဗဟုလော-များသော အာပတ်ရှိသည်။ အနုပဒါနော-ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အာပတ်မရှိသည်။ (သင့်အပ်သော အာပတ်၏ အပိုင်းအခြား မရှိသည်။) ဟောတိ၊ (အင်္ဂါ-၂)။ အနုနုလောမိကေဟိ-ရဟန်းတို့အား မလျော်ကန်သော၊ ဂီဟိသံသဂ္ဂေဟိ-လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေ-လူတို့နှင့် ရောနှောသည်။ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရတိ၊ (အင်္ဂါ-၃)။ ဣမေဟိ ခေါ တိဟိ၊ ပေ၊ ကရေယျ။ [အနုပဒါနော ပုဒ်အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ စမ္ပေယျက္ခန္ဓက အဆုံး၌ ပြထားပြီ။]

ဒုတိယတိကံ။ ။ အဓိသီလေ-လွန်ကဲသော သီလ၌ (ပါရာဇိက သံဃာဒိသေသံ သိက္ခာ၌) သီလဝိပန္နော-ပျက်စီးသော သီလရှိသည်။ ဝါ-သီလအားဖြင့် ပျက်စီးသည်။ ဟောတိ၊ အဇ္ဈာစာရေ-လွန်ကဲသော အကျင့်၌၊ (အောက်အာပတ် ၅ ပုံ၌) အာစာရဝိပန္နော-ပျက်စီးသော အကျင့်ရှိသည်။ ဝါ-အကျင့်အားဖြင့် ပျက်စီးသည်။ ဟောတိ၊ အတိဒိဋ္ဌိယာ-လွန်ကဲသော အယူ၌၊ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သဿတအဖို့၊ ဥစ္ဆေဒ အဖို့ကို ယုံတတ်သော အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ) ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော-သည်။ ဝါ-သည်။ ဟောတိ။ [အဓိသီလ စသည်တို့၏ အရကောက်သည် မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာခန္ဓက ဌကထာ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စကကထာ၌ ပါ၏။]

တတိယတိကံ။ ။ ဗုဒ္ဓဿ၊ အဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ၊ ဓမ္မဿ၊ ပေ၊ သံဃဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ ပြခဲ့ပြီးသော တိကံ ၃ ခုကိုပင် “တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ အာကင်္ခမာနော” စသည်ဖြင့် ထပ်၍ ဟောတော်မူသည်။ ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။

အာကင်္ခမာနဆက္ကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အဋ္ဌာရသဝတ္တကထာ

၇။ ။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တဇ္ဇနိယကမ္မကတေန-ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနိယကံရှိသော၊ (တဇ္ဇနိယကံ အပြုခံရသော) ဘိက္ခုနာ-သည်။ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တိတဗ္ဗ-ကျင့်ရာ၏၊ (ကျင့်ရမည်)။ [ကတံ+တဇ္ဇနိယကမ္မံ ယဿ (အကြင်ရဟန်း၏ အပေါ်၌) ဣတိ တဇ္ဇနိယကမ္မကတော။] တကြ-ထို “သမ္မာဝတ္တိတဗ္ဗံ” ဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတုံကား၊ သမ္မာဝတ္တနာ-ကောင်းစွာ ကျင့်ပုံတည်း။ (တဇ္ဇနိယကမ္မကတေန ဘိက္ခုနာ) န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ-မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်းပြု မပေးထိုက်၊ ကမ္မဝါစာကိုလည်း မရွတ်ဆို

ထိုက်) နိဿယော-နိဿယည်းကို၊ န ဒါတဗ္ဗော - မပေးထိုက်၊ သာမဏောရော-
 ကို၊ န ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော-မလုပ်ကျွေးစေထိုက်၊ [ဤစကားဖြင့် “သာမဏောတို့အား
 ဥပဋ္ဌာယ်မပေးထိုက်” ဟု ပြသည်။] ဘိက္ခုနော ဝါဒကသမ္မုတိ-ဘိက္ခုနောဝါဒက
 သမ္မုတိကို၊ (ဘိက္ခုနီတို့ကို သြဝါဒပေးသော ထေရ်ဟု သမုတ်ခြင်းကို)၊ န သာဒိ
 တဗ္ဗော-မသာယာထိုက်၊ သမ္မတေန-သမုတ်အပ်ပြီးသည်၊ (သမာနေန)ပိ-သော်လည်း၊
 (သမ္မုတိရပြီး ဖြစ်ပါသော်လည်း) ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ န သြဝဒိတဗ္ဗော-မဆုံးမ
 ထိုက်ကုန်။

ယာယ အာပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ သံယေန-သည်၊ တဇ္ဇနီယကမ္ပ-သည်၊ ဝါ - ကို၊
 ကတံ၊ ဟောတိ၊ သာအာပတ္တိ-ထိုအာပတ်သို့၊ န အာပဇ္ဇိတဗ္ဗော-မရောက်ထိုက်၊
 အညာ-အခြားသော၊ တာဒိသိကာဝါ - ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော အာပတ်သို့လည်း
 ကောင်း၊ [ပါစိတ်ချင်း၊ သံယာဒိသေသ်ချင်း စသည်အားဖြင့် အလားတူဖြစ်သော
 အာပတ်သို့လည်းကောင်း၊] တတော-ထိုအာပတ်ထက်၊ (မိမိသင့်ရောက်အပ်ပြီး
 သော အာပတ်ထက်)၊ ပါပိဋ္ဌတရာဝါ-သာ၍ ယုတ်ကြမ်းသော အာပတ်သို့လည်း
 ကောင်း၊ (န အာပဇ္ဇိတဗ္ဗော) ကမ္ပ-တဇ္ဇနီယကံကို၊ နဂရဟိတဗ္ဗံ - မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊
 [“မတရား ကံပြုသည်” စသည်ဖြင့် မကဲ့ရဲ့ထိုက်။] ကမ္မိကာ-ကံ၌ယှဉ်သော ရဟန်း
 တို့ကို၊ (ကံပြုသော ရဟန်းတို့ကို) နဂရဟိတဗ္ဗော-နံ။ [“ဘာနားလည်လို့လဲ၊ ဗာလ
 အဗျတ္တတွေဘဲ” စသည်ဖြင့် မကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်။]

ပကတတ္တဿ-ပကတတ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဥပေါသထော-ကို၊ န
 ထပေတဗ္ဗော-မတန့်တားထိုက်၊ ပဝါရဏာ-ကို၊ န ထပေတဗ္ဗော [ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာ
 တန့်ထားပုံကို မဟာဝဂ္ဂ၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓက၌ ကြည့်ပါ။] သဝစနိယံ-ပြောဆိုထိုက်
 သော အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်ကို၊ [သာရတ္ထ အလို။] (တစ်နည်း) သဝစနိယံ-
 မိမိစကား၌ ဖြစ်စေကြောင်းကံကို၊ [ဝိမတိ အလို။] နကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ အနုဝါဒေါ-
 လျော်စွာပြောဆိုကြောင်း အကြီးအကဲအရာကို၊ န ပဋ္ဌပေတဗ္ဗော-မဖြစ်စေထိုက်၊
 [ဤပုဒ်တို့၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ရှုပါ။] သြကာသော-စောဒနာခွင့်ကို၊ န
 ကာရေတဗ္ဗော-မပြုစေထိုက်၊ [“သူတစ်ပါးကို မိမိက စောဒနာဖို့ရန် အခွင့်မတောင်း
 ရ” ဟူလို။] န စောဒေတဗ္ဗော-မစောဒနာထိုက်၊ နာ သာရေတဗ္ဗော-အပြစ်ကို
 အမှတ်မရစေထိုက်၊ [“သူတစ်ပါးကို စောဒနာမှု၊ သာရဏာမှု မပြုရ” ဟူလို။]
 ဘိက္ခုဟိ-တို့ကို၊ န သမ္ပယောဇေတဗ္ဗံ-မယှဉ်စေထိုက်၊ [ရဟန်းအချင်းချင်း ခိုက်ရန်
 ဖြစ်အောင် ယှဉ်မပေးထိုက်။] ဣတိ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ [သမ္မာဝတ္ထနာ-တည်း။]

တဇ္ဇနီယကမ္ပ-၌၊ အဋ္ဌာရသဝတ္ထံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

နပ္ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတု အဋ္ဌာရသက

၈။ အထ-ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ သံဃော ပဏ္ဍာကလောဟိ တကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနိယကမ္မ-ကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (သံဃေန-သည်၊ ဝါ-က၊ တဇ္ဇနိယကမ္မကတာ-ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနိယကံရှိကုန်သည်၊ (သမာနာ-နိလသော)၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဝတ္တန္တိ-ကျင့်ကြ ကုန်၏။ လောမံ-မာနတည်းဟူသော အမွေးကို၊ ပါတေန္တိ-လဲကျစေကုန်၏။ နေတ္တာ ရံ-ကံမှထွက်မြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအကျင့်ကို၊ ဝတ္တန္တိ-နိ၏။ ဘိက္ခု-တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ ဧဝံ ဝဒန္တိ (ကိ)၊ အာပုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ မယံ၊ သံဃေန တဇ္ဇနိယကမ္မကတာ (ဟုတွာ)၊ သမ္မာ၊ ဝတ္တာမ-ကျင့်ပါကုန်၏။ ပေ၊ အမေဟိ-တို့သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ပဋိပဋိတပ္ပနုခေါ-ကျင့်ရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ အာရောစေသံ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ကောင်းစွာကျင့်ကြလျှင်)၊ သံဃော ပဏ္ဍာကလောဟိတကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနိယကမ္မ-ကို၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတု-ငြိမ်းစေလော။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ ပြုအပ်ခဲ့ပြီးသော အဋ္ဌာရသဝတ္တကိုပင် အင်္ဂါ ၅ ပါးကို (၂)မျိုး၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးကို (၁)မျိုး ခွဲ၍ “ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူထား၏။ အနက်ကို အဋ္ဌာရသဝတ္တအတိုင်း ပေးပါ။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတု အဋ္ဌာရသကလည်း လွယ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝေ-လျှင်၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတု-ငြိမ်းစေရာ၏။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပဏ္ဍာ ကလောဟိတကေဟိ-နိသော၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ သံဃံ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ ဧကံသံ-လက်ဝဲတစ်ဖက်၊ ပခုံးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဂီ-အပေါ်ရုံ၊ ဧတသိကို၊ ကရိတွာ- ၍၊ (တစ်နည်း) ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂီ ကရိတွာ-လက်ကတော့တင်၍၊ ဝုဗ္ဗာနံ- သီတင်းကြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊ ဝန္တိတွာ-ရှိခိုး၍၊ (ဝပ်ချ၍) ဥတ္တုဋ္ဌိကံ-ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသိဒိတွာ-ထိုင်ပြီး၍၊ အဉ္စလိ-လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာ- ချိမြှောက်၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနိယော-လျှောက်ထိုက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏။ (ကိ-အဘယ် သို့ လျှောက်ထိုက်သနည်း)၊ မယံ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဝတ္တာမ၊ တဇ္ဇနိယကမ္မဿ-၏။ ပဋိ ပ္ပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းခြင်းကို၊ ယာစာမ-တောင်းပါကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ထိုက်၏။

ကမ္မဝါစာ။ ။ “သံဃေန-သည်၊ ပဏ္ဍာကလောဟိတကာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနိယကမ္မ-ကို၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းစေအပ်ပါပြီ” ဟု ပေး၊ ကြွင်းပုဂံ များ၏ အနက်လွယ်ပြီ၊ နောက်နောက်ကံတို့၌လည်း ဤနည်းမို့၍ သိပါ။

ပဌမံ-သော၊ တဇ္ဇနိယကမ္မံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၂-နိယသကမ္မကထာ

၁၁။ ။ တေန သမယေန-၌၊ အာယသ္မာ သေယျသကော - အရှင်သေယျ သကသည်၊ ဗာလော ဟောတိ ၊ပေ၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ၊ [တဇ္ဇနိယကမ္မ၊ အာကင်္ခမာန ဆက္က၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခု။ အပိ-ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ [အပိသု၌ သူကား နိပါတ်မျှသာတည်း။] ပရိဝါသံ-ပရိဝါသံကို၊ ဒေန္တာ-ပေးကုန်လျက်၊ မူလာယ-အရင်း သို့၊ ပဋိကဿန္တာ-ငင်ကုန်လျက်၊ မာနတ္ထံ-မာနတ်ကို၊ ဒေန္တာ-န်လျက်၊ အဗ္ဘန္တာ- အဗ္ဘာန်သွင်းကုန်လျက်၊ ပကတာ-အမြဲပြုလုပ်နေကြရကုန်သည်၊ (အမြဲကြောင့်ကြ စိုက်နေကြရကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။) (တစ်နည်း) အပိသု-သည်သာမကသေး၊ ဘိက္ခု- တို့သည်၊ ပရိဝါသံ ဒေန္တာ ၊ပေ၊ အဗ္ဘန္တာ-န်လျက်၊ ပကတာ ဟောန္တိ။ [ရှေးနိဿယ ၌ကား “အပိသု-စင်စစ်” ဟု ပေးလေ၏။]

တေန ဟိ ဘိက္ခုဝေ၊ သံဃော-သည်၊ သေယျသကဿ-မည်သော၊ ဘိက္ခု နော-၏၊ (အပေါ်၌) တေ-အရှင်သည်၊ နိဿာယ- (ဆရာကို) မှီ၍၊ ဝတ္ထုဗွံ-နေ ရာ၏၊ ဝါ-နေရမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ နိဿယကမ္မံ-ကို၊ (ဆရာကို မှီခို ဆည်းကပ်စေကြောင်းကံကို) ကရောတု-လော။ [“ဝေဉ္စ ပန ဘိက္ခုဝေ ကာတဗွံ” မှစ၍ ကမ္မဝါစာအဆုံးအထိ အနက်လွယ်ပြီ၊ အဓမ္မကမ္မဒွါဒသက၊ ဓမ္မကမ္မဒွါဒ သက၊ အာကင်္ခမာနဆက္က၊ အဋ္ဌာရသဝတ္တတို့လည်း တဇ္ဇနိယကံ အတိုင်းပင်တည်း။]

၁၇။ သော-ထိုအရှင် သေယျသကသည်၊ သံဃေန-သည်၊ ဝါ-က၊ နိယသ ကမ္မကတော-ပြုအပ်ပြီးသော နိယသကံရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကလျာဏမိတ္တေ- ကောင်းသောမိတ်ဆွေတို့ကို၊ သေဝမာနော-မှီဝဲလသော်၊ ဘဇမာနော-ဆည်းကပ် လသော်၊ ပယိရူပါသမာနော-ချဉ်းကပ်လသော်၊ [ဤ ၃ ပုဒ်တို့၏ အထူးကို ပါရာ ဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယအုပ်၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၊ သရဏံဂစ္ဆာမိအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ဥဒ္ဒိသာပေန္တော-ပါဠိကိုရွတ်ပြစေလသော် (ပါဠိကိုသင်ယူလသော်)၊ ပရိပုစ္ဆန္တော- အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းလသော်၊ [ဥဒ္ဒေသ၊ ပရိပုစ္ဆာတို့၏အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၊ မဟာခန္ဓက၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကကထာ (၁၁၂)၌ ပြထားပြီ။] ဗဟုသုတော-များသောသုတရှိသည်၊ (များစွာ+ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မ ရှိသည်) အာဂတာဂမော-နှုတ်၌လာသော ပါဠိတော်ရှိသည်၊ ဓမ္မဓရော-သုတ်၊ အဘိဓမ္မာကို ဆောင်နိုင်သည်၊ ဝိနယဓရော-ဝိနည်းကို ဆောင်နိုင်သည်၊ မာတိကာ

အာဂတာဂမော စသည်။ ။ ဝါစုဂ္ဂတဓာရဏေန သမ္ပဒေဝ ဂရုနံ သန္တိကေ အာဂမိတ ဘာဝေန (လာစေအပ်ပြီး၏ အဖြစ်အားဖြင့်) အာဂတော၊ ပရိယတ္တိဓမ္မ သင်္ခါတော+အာဂမော+ ဧတေသန္တိ အာဂတာဂမာ၊ သုတ္တာဘိဓမ္မသင်္ခါတဿ ဓမ္မဿ (ကို) ဓာရဏေန ဓမ္မဓရာ၊ ဝိနယံ ဓာရဏေန ဝိနယဓရာ၊ တေသံဃေဝ ဓမ္မဝိနယာနံ မာတိကာယ ဓာရဏေန မာတိကာဓရာ- အင်္ဂုတ္တရဆက္က၊ ပဌမပဏ္ဏာသက၊ ဓမ္မိကဝဂ်၊ အာနန္ဒသုတ် ဋီကာ။

ဓရော-မာတိကာကို ဆောင်နိုင်သည်။ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသည်။ ဝိယတ္ထော-ထက်မြက်သည်။ မေဓာဝီ-တရားအနှစ်၊ ပညာစစ်ရှိသည်။ လဇ္ဇိ-မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိသည်။ ကုက္ကုစ္စကော-ဝိနယကုက္ကုစ္စရှိသည်။ သိက္ခာကာမော - သိက္ခာ ၃ ပါးကို လိုလားသည်။ ဟောတိ-၏။ [ဤမှနောက်၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ နပဋိပဿမ္မေတဗ္ဗ အဋ္ဌာရသက စသည်တို့လည်း တဇ္ဇနိယကံအတိုင်းပင်တည်း။]

ဒုတိယံ-သော၊ နိယသကမ္မံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၃-ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကထာ

အမှာ။ ၂၁။ ဤ ပဗ္ဗာဇနိယကံ၌ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာ ဋီကာ၊ စတုတ္ထအုပ် ကုလဒ္ဓသကသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ဝတ္ထုကြောင်းကို မရေးတော့ပါ။ ထို့နောက် “ကိဋ္ဌာဂိရိသွာ-ကိဋ္ဌာဂိရိဇနပုဒ်မှ၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ-နှင့်ထုတ်ကြောင်းကံကို၊ ကရောထ-ပြုကြကုန်လော့” ဟုလည်းကောင်း၊ ကမ္မဝါစာ၌ ကုလဒ္ဓသကာ ပါပသမာစာရာစသော ပုဒ်တို့ကို ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ အတိုင်းလည်းကောင်း အနက်ပေးပါ။ ထို့နောက် အဓမ္မကမ္မဒွါဒသကစသည်တို့သည် တဇ္ဇနိယကံအတိုင်းပင်တည်း။

အာကခံမာန စုဒ္ဓသက။ ၂၇။ [ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။] ကာယိကေန-ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော၊ ဒဝေန-မြူးတူးပျော်ပါးခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ဟောတိ၊ ဝါစသိကေန-ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော ၊ပေ၊ ကာယိကဝါစသိကေန-ကာယဒွါရ၌လည်းဖြစ်၊ ဝစီဒွါရ၌လည်းဖြစ်သော ၊ပေ၊ ဟောတိ၊ ကာယိကေန-သော၊ အနာစာရေန-မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်နှင့်၊ (မလျှောက်ပတ်သော အကျင့်နှင့်) သမန္နာဂတော ဟောတိ ၊ပေ၊ ကာယိကေန-သော၊ ဥပယာတိကေန-သိက္ခာပုဒ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့်၊ (သိက္ခာပုဒ်ကို မကျင့်ခြင်းနှင့်) ၊ပေ၊ ကာယိကေန-သော၊ မိစ္ဆာဇီဝေန-ယုတ်မာသော အသက်မွေးမှုနှင့်၊ သမန္နာဂတော ဟောတိ ၊ပေ၊ . . အာကခံမာနစုဒ္ဓသကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။ [အဋ္ဌာရသဝတ္ထကို တဇ္ဇနိယကံ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၂၉။ ။ အထ-မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပုဗ္ဗမုခေါ-အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် အမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော-သည်၊ ကိဋ္ဌာဂိရိသ္မိံ ဂန္ဓာ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ အကာသိ၊ (ကိ) ၊ပေ၊ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကေဟိ ၊ပေ၊ န ဝတ္ထုဗွဲ-မနေရာ၊ ဝါ-မနေရာ၊ က္ကတိ-သို့၊ (အကာသိ)၊ တေ-ထိုအဿဇိပုနဗ္ဗသုကရဟန်းတို့သည်၊ သံဃေန တဇ္ဇနိယကမ္မကတာ (သမာနာ) သမ္မာ န ဝတ္ထန္တိ ၊ပေ၊ နေတ္တာရံ န ဝတ္တန္တိ (တဇ္ဇနိယကံ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) ဘိက္ခု-တို့ကို၊ န ခမာပေန္တိ-

သည်းမခံကြစေကုန်၊ (မတောင်းပန်ကြကုန်၊) အက္ခောသန္တိ-ဆဲရေးကြကုန်၏။ ပရိဘာသန္တိ-ဘေးကိုပြု၍၊ ခြိမ်းခြောက်ကြကုန်၏။ ဆန္ဒဂါမိတာ-ဆန္ဒဂတိသို့ လိုက်ကုန်သူတို့၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘယဂါမိတာ-ဘယဂတိသို့ လိုက်ကုန်သူတို့၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ပါပေန္တိ-ရောက်စေကြကုန်၏။ ပတ္တမန္တိပိ- အရပ်တစ်ပါးသို့လည်း ဖဲသွားကြကုန်၏။ ဝိဗ္ဗမန္တိပိ-အချို့လည်း လူထွက်ကြကုန်၏။ [ဆန္ဒဂါမိတာ ပါပေန္တိတိ အာဒိသု ယကာရော “သယံ အဘိညာ” တိ အာဒိသုပိ ဝိယလုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌော။ . . ကုလဒူသက သိက္ခာပုဒ်အဖွင့် သာရတ္ထ။ “ဆန္ဒဂါမိတာယ ပေ၊ ဘယဂါမိတာယ” ဟု ဆိုလိုလျက် (ယ) ကျေနေသည်-ဟူလို့၊ . . . ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ နပဋိပုဿမ္မေတဗ္ဗအဋ္ဌာရသက စသည်တို့၌လည်း တဇနိယကံအတိုင်းပင်တည်း။]

တတိယံ-သော၊ ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

.....

၄-ပဋိသာရဏိယကမ္မကထာ

၃၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ အာယသ္မာ သုဓမ္မော-အရှင်သုဓမ္မသည်၊ မစ္ဆိကာသဏှော-မစ္ဆိကာသဏှမြို့၌၊ [မစ္ဆိကာသဏှနဂရသို့-ဓမ္မပဒ ဗာလဝဂ်၊ စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု။] စိတ္တဿ-စိတ္တမည်သော၊ ဂဟပတိနော-အိမ်ရှင်သူကြွယ်၏။ အာဝါသိကော-မြဲသော နေရာကျောင်းရှိသည်၊ နဝကမ္မိကော (နာဝကမ္မိကော)-အမှုအသစ်၌ ယှဉ်သည်၊ (အသစ်အသစ်ပြုအပ်သော အလုပ်၌ ယှဉ်သည်) ဓုဝဘတ္တိကော-မြဲသောဘတ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ယဒါ-၌၊ စိတ္တော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ သံယံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဏံဝါ-ဂိုဏ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိမန္တေတုကာမော-ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တဒါ၊ အာယသ္မန္တံ သုဓမ္မံ-ကို၊ အနပလောကေတွာ-မပန်ပြောမှု၍၊ (ခွင့်မပန်မှု၍) သံယံဝါ၊ ပေ၊ န နိမန္တေတိ-မပင့်ဖိတ်။

တေန သမယေန-၌၊ သမ္ပဟုလာ-များစွာကုန်သော၊ ထေရာ-ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာယသ္မာစ သာရိပုတ္တော-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အာယသ္မာစ ရာဟုလော-သည်လည်းကောင်း။ [“ထေရာ ဘိက္ခု” ကို သရုပ်ဖော်သည်။] ယေန-၌၊ မစ္ဆိကာသဏှော (အတ္တိ)၊ တံ-သို့၊ အဝသရုံ-ရောက်တော်မူကြကုန်ပြီ၊ စိတ္တော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ ထေရာ၊ ပေ၊ အနုပုတ္တာ ကိရ-အစဉ်အတိုင်း ရောက်လာတော်မူကြကုန်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ အသောသိ-ကြားသိရပြီ၊ (တစ်နည်း) အသောသိခေါ-ကြားသိရသည်သာ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော-သည်၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ ကထာယ-စကားဖြင့်၊ သန္တဿေသိ-ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ၊ ၂ ဖြာသော စီးပွားကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီ၊ သမာဒါပေသိ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို

ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီ။ သမုတ္တေဇေသိ-ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက် သန်စေတော်မူပြီ။ သမ္ပဟံသေသိ-အားတက်သရောရှိပုံ၊ ထင်ရှားရှိသော အခြား ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီ။

အထခေါ-၌၊ စိတ္တော ဂဟပတိ ၊ပေ၊ သမ္ပဟံသိတော-ရွှင်လန်းစေအပ်ပြီး သည်။ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ထေရာ-တို့သည်။ မေ-၏။ သွာ တနာယ-နက်ဖန်၌ ဖြစ်လတုံသော ကောင်းမှု၊ ပီတိပါမောဇ္ဇ အကျိုးငှာ၊ အာဂန္တက ဘတ္တံ-အာဂန္တကဘတ်ကို၊ အဓိဝါသေန္တ-လက်ခံတော်မူကြပါကုန်၊ ဝါ-မိမိအထက်၌ ဝင်သက်တည်နေစေတော်မူကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ ၊ပေ၊ အာယသွာ သုခမော-သည်။ (“အဝေါစ” ၌စပ်)၊ စိတ္တော-သော၊ အယံ ဂဟပတိ-သည် ၊ပေ၊ န နိမန္တေတိ၊ သော-ထို စိတ္တသူကြွယ်သည်။ ဒါနိ-ယခုတစ်ကြိမ်၌၊ ဒုဋ္ဌော-ပျက်စီးပြီ၊ အနပေက္ခော-ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိတော့၊ မယိ-ငါ့အပေါ်၌၊ ဝိရတ္တရူပေါ-ခင်မင်ခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိ၏။ ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ စိတ္တံ ဂဟပတိ၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ (ကိ)၊ ဂဟပတိ-ကြွယ်၊ အလံ-တော်ပြီ၊ နာဓိဝါသေမိ-လက်မခံ နိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ ၊ပေ၊ အထ-သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ပယ်မြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ စိတ္တော ဂဟပတိ-သည်၊ အယျော သုခမော-သည်၊ အဓိဝါသေန္တောဝါ-လက်ခံမှုလည်း လက်ခံစေ၊ အနဓိဝါသေန္တောဝါ-လက်မခံမှုလည်း လက်မခံစေ၊ မေ-၏။ (အပေါ်၌)၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကရိဿတိ-ပြုနိုင်လတုံနည်း၊ (တစ်နည်း) ကိ ကရိဿတိ-ဘာ တတ်နိုင်လတုံနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ ၊ပေ၊ ပတ္တမိ။

၃၄။ အထခေါ ၊ပေ၊ အစွယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ ထေရာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့ဖို့ ပဏီတံ-သော ၊ပေ၊ ပဋိယာဒါပေသိ (ပတိယာတာပေသိ)-စီရင်စေပြီ ၊ပေ၊ အာ ယသွာ သုခမော-သည်။ ဧတံ အဝေါစ (ကိ)၊ ဂဟပတိ၊ တေ-သင်သည်။ ပဟူတံ- များစွာသော၊ ဣဒံ ခါဒနီယံ-ဤခဲဘွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဒံ ဘောဇနီယံ-ကို လည်းကောင်း၊ ပဋိယတ္တံ-စီရင်အပ်ပြီ၊ ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) တိလသံဂုဋ္ဌိကာ-အကြင် နှမ်းဖြင့်စပ်တွဲ တင်လဲပါရှိသော မုန့်သည်။ (အတ္တိ)။ [ရှေးက “နှမ်းပြစ်မုန့်” ဟု ပေးကြ၏။] ဧကာ-တစ်မျိုးသော၊ သာစ-ထိုမုန့်သည်သာ၊ ဣဓ-ဤဆွမ်းပွဲ၌၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဝါ-မပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဝတ-စင်စစ်၊ ဗဟုမ္ပိ-များစွာသော၊ ရတနေ-ရတနာဖြစ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနေ-ဘုရားစကားတော်သည်၊ ဝိဇ္ဇမာနေ-ထင်ရှား ရှိပါလျက်၊ တိလသံဂုဋ္ဌိကာတိ-ဟူသော၊ [“ယဒိဒံ” အနက်မရှိ။] ယဒေဝကိဗ္ဗိ- အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသောစကားကို၊ ဘာသိတံ-ပြီ။

ဘန္တေ-ရား၊ ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊ ဒက္ခိဏာပထကာ- ဒက္ခိဏာပထတိုင်းဟူသော နေရာရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဒက္ခိဏာပထတိုင်းမှလာကုန်သော ဝါဏီဇာ-ကုန်သည်တို့သည်၊ ပုရတ္ထိမံ-အရှေ့အရပ် ဖြစ်သော၊ ဇနပဒံ-သို့၊ ဝါဏီဇာ

ယ-ကုန်သွယ်ခြင်းငှာ၊ အဝဿံသု-သွားကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုကုန်သည်တို့သည်၊ တတော-ထိုနေပုဒ်မှ၊ ကုတ္တုဋ္ဌိ-ကြက်မကို၊ အာနေသုံ-ဆောင်ယူခဲ့ကုန်ပြီ၊ အထ-၌၊ သာကုတ္တုဋ္ဌိ-သည်၊ ကာကေန-ကျီးဖိုနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူ၊ သံဝါသံ-ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ ကပေသိ-ပြုပြီ၊ သာ-ထိုကြက်မသည်၊ ပေါတကံ-ကြက်ငယ်ကို၊ ဇေနသိ-ဖြစ်စေပါပြီ၊ (မွေးဖွားပါပြီ) ဘန္တေ၊ ယဒါ-၌၊ သော ကုတ္တုဋ္ဌပေါတကော-ထိုကြက်ငယ်သည်၊ ကာကဝဿံ-ကျီး၏၊ မြည်သံကို၊ ဝဿိတုကာမော-တွန်လိုသည်၊ ဟောတိ-၏၊ တဒါ၊ ကာကုတ္တုဋ္ဌိတိ-ကာကုတ္တုဋ္ဌိဟူ၍၊ ဝါ-အာကလိ+အောက်ဟူ၍၊ ဝဿိတိယထာ-မြည်သကဲ့သို့၊ ယဒါ၊ ကုတ္တုဋ္ဌဝဿံ-ကြက်၏ တွန်သံကို၊ ဝဿိတုကာမော ဟောတိ၊ တဒါ၊ ကုတ္တုဋ္ဌိကာကာတိ-ကုတ္တုဋ္ဌိကာကာ ဟူ၍၊ ဝါ-အောက်ကလိ+အာဟူ၍၊ ဝဿိတိ ယထာ-တွန်သကဲ့သို့၊ ဘန္တေ၊ ဧဝမေဝ၊ ပေ၊ ဘာသိတံ-အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

အက္ခောသသိ မံ တံ၊ ပေ၊ ပက္ကမိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ၊ ပေ၊ န ပရိဘာသာမိ-ပါ၊ ဘန္တေ၊ အယျော သုဓမ္မော-သည်၊ မစ္ဆိကာသဏ္ဍေ-၌၊ ဝသတု-နေတော်မူပါ၊ အမ္မာဋကဝနံ-ဂွေးတော ဥယျာဉ်ကို၊ ရမဏိယံ-မွေ့လျော်ထိုက်ပါ၏၊ (မွေ့လျော်ဖွယ် ကောင်းပါ၏) အဟံ-သည်၊ အယျဿ သုဓမ္မဿ-၏၊ (အပေါ်၌)၊ စိဝရ၊ ပေ၊ ဘေသဇပရိက္ခာရာနံ-တို့၏အတွက်၊ ဥဿုက္ကံ-ကြောင့် ကြ စိုက်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ-လုံ့လကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုပါအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင် (ထိုသို့သာဝတ္ထိမြို့သို့ သွားမည်ဖြစ်လျှင်) ယဉ္ဇ-အကြင်စကားကိုလည်း၊ အတ္တနာ-မိမိသည်၊ ဘဏိတံ-ပြောဆိုအပ်ပြီ၊ ယဉ္ဇမယာ ဘဏိတံ၊ သဗ္ဗံ-သော၊ တံ-ထိုစကားကို၊ ဘဂဝတော-အား၊ အာရောစေဟိ-လျှောက်ပါလော၊ ဘန္တေ၊ အယျော သုဓမ္မော-သည်၊ ပုနဒေဝ-တစ်ဖန်သာလျှင်၊ မစ္ဆိကာသဏ္ဍံ-သို့၊ ယံပစ္စာဂစ္ဆေယျ-အကြင် ပြန်လာရာ၏၊ ဧတံ-ဤသို့ပြန်လာခြင်းကို၊ အနစ္စရိယံ-မအံ့ဩထိုက်ပါ၊ ဝါ-အံ့ဩစရာ မဟုတ်ပါ၊ (ဧကန် ပြန်လာရပါလိမ့်မည်-ဟူလို) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၃၅။ အထခေါ၊ အာယသ္မာ သုဓမ္မော-သည်၊ သေနာသနံ-အိမ်ရာနေရာကို၊ သံသာမေတ္တာ-သို့မှီးသိမ်းဆည်းပြီး၍၊ ပေ၊ ဘဂဝတော အာရောစေသိ၊ ဝိဂရဟိ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ မောယပုရိသ၊ တံ-သည်၊ ကထံဟိ-ကြောင့်၊ သဒ္ဓံ-သဒ္ဓါရှိသော၊ ပသန္တံ-ရတနာ ၃ ပါး၌ ကြည်ညိုသော၊ ဒါယကံ-ပစ္စည်း ၄ ပါးကို ပေးလျှာတတ်သော၊ ကာရကံ-လံယာ၏ ကိစ္စကို ပြုလုပ်တတ်သော၊ သံယုပဋ္ဌာကံ-သံယာ၏ အလုပ်ကျွေးဖြစ်သော၊ စိတ္တံ-သော၊ ဂဟပတိ-ကို၊ ဟိနေန-ယုတ်ညံ့သော စကားဖြင့်၊ ခုံသေဿသိ နာမ-ဆဲရေးရတုဘိသနည်း၊ ဟိနေန-ဖြင့်၊ ဝဇ္ဇေဿသိနာမ-ရှုံ့ချရတုဘိသနည်း၊ ပေ၊ သံယော-သည်၊ သုဓမ္မဿ ဘိက္ခုနော-၏ (အပေါ်၌)၊ ဘေ-

သည်။ စိတ္တော၊ ဂဟပတိ-ကို၊ ခမာပေတဗ္ဗော-သည်းခံစေထိုက်၏။ (တောင်းပန် ထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပဋိသာရဏီယ ကမ္မ-ကို၊ (မိမိအပြစ်ကို အမှတ်ရစေ ကြောင်းကံကို) ကရောတု-လော။

အာကခံမာနစတုတ္ထ။ ၃၉။ ဂိဟိနံ-လူတို့၏၊ အလာဘာယ-လာဘ်မရခြင်း ငှာ၊ ပရိသက္ကတိ-အားထုတ်၏၊ အနတ္ထာယ-စီးပွားမဲ့ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ အနာဝါသာယ- နေမြဲအရပ်၌ မနေနိုင်ခြင်းငှာ၊ ဂိဟိ-တို့ကို၊ အက္ခောသတိ၊ ပရိဘာသတိ၊ ဂိဟိ- တို့ကို၊ ဂိဟိဟိ-တို့နှင့်၊ ဘေဒေတိ-ကွဲပြားစေ၏။ (ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက်၏။) ဒုတိယစတုတ္ထ၌လည်း “ဂိဟိနံ-တို့၏၊ ဓမ္မိကံ-တရားနှင့် ယှဉ်သော၊ ပဋိဿဝံ- ဝန်ခံမှုကို၊ န သစ္စာပေတိ-မမှန်ကန်စေ (‘မှန်ကန်အောင် မပြု’ ဟု ပေးပါ။)

သော-ထို အရှင်သုဓမ္မသည်။ သံယေန-သည်၊ ပဋိသာရဏီယကမ္မကတော- ပြုအပ်ပြီးသော ပဋိသာရဏီယကံရှိသည်။ (ပဋိသာရဏီယကံ အပြုခံရသည်။) (ဟုတွာ) ပစ္စိကာသဏ္ဍံ ဂန္ဓာ၊ မင်္ဂုဘူတော-မျက်နှာ မသာယာသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ (ဟုတွာ) စိတ္တံ၊ ဂဟပတိ-ကို၊ ခမာပေတု၊ နာသက္ခိ-မစွမ်းနိုင် ၊ပေ၊ သံယော သုဓမ္မဿ၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ အနုဒ္ဓတံ-နောက်လိုက်တမန်ရဟန်းကို၊ ဒေတု-လော။ [အနုဒ္ဓတဒါနကမ္မဝါစာနှင့်တကွ ကြွင်းပုဒ်များ လွယ်ပြီ။]

စတုတ္ထံ-သော၊ ပဋိသာရဏီယကမ္မံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

၅-အာပတ္တိအဒဿန ဥက္ခေပနိယကံ

၄၆။ ။ တေန ခေါ ပန သမယေန-မြတ်စွာဘုရား၏ ကောသမ္မိမြို့၏ အနီး ယောသိတာရုံကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ ဆန္ဒော-အရှင်ဆန္ဒသည်၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-ရောက်ပြီး၍၊ အာပတ္တိံ-ကို၊ ပဿိတုံ-ရှုခြင်းငှာ၊ န ဣစ္ဆတိ-အလိုမရှိ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သံယော-သည်၊ ဆန္ဒဿ- သော၊ ဘိက္ခုနော-၏။ (အပေါ်၌)၊ အာပတ္တိယာ-ကို၊ အဒဿနေ-မရှုခြင်းကြောင့်၊ သံယေန-နှင့်၊ အသမ္ဘောဂံ-အတူတကွအာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မသမ္ဘောဂ မရှိအောင်၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ-ဥက္ခေပနိယကံကို၊ ဝါ-နှင့်ထုတ်ကြောင်းကံကို၊ ကရောတု။ (ကမ္မ ဝါစာ လွယ်ပြီ။) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အာဝါသပရမ္မရဉ္စ-ကျောင်းတိုက် အဆက်ဆက်ကို လည်း၊ သံသထ-ပြောကြကုန်လော၊ (ကံ)၊ ဆန္ဒော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သံယေန-သည်၊ အာပတ္တိယာ၊ အဒဿနေ-ကြောင့်၊ သံယေန-နှင့်၊ အသမ္ဘောဂံ-အောင်၊ ဥက္ခေ ပနိယကမ္မကတော-ပြုအပ်ပြီးသော ဥက္ခေပနိယကံရှိ၏။ ဣတိ-သို့၊ (သံသထ) ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

တေစတ္တာလီသဝတ္ထ။ ။၅၁ [“န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ” စသည်တို့၏ အနက် ကို တဇ္ဇနိယကံ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပကတတ္တဿ - ပကတတ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-၏။

အဘိဝါဒနံ-ရှိခိုးမှုကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စုဋ္ဌာနံ-နေရာမှ ရှေးရှုထမှုကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ခရီးဦးကြိုဆိုမှုကိုလည်းကောင်း၊ အဉ္စလိကမ္မံ-လက်အုပ်ချီမှုကိုလည်းကောင်း၊ သာမိစိကမ္မံ-အရိုအသေပြုမှုကိုလည်းကောင်း၊ အာသနာဘိဟာရော-နေရာကို ရှေးရှုဆောင်မှုကိုလည်းကောင်း။ [မဉ္စု၊ ပီဌ စသည်တို့ကို ခင်းပေးမှုစသည်တည်း။] သေယျာဘိဟာရော-(ဘိသိ၊ စိမိလိကာစသော) အိပ်ရာကို ရှေးရှုဆောင်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ပါဒေါဒကံ-ခြေဆေးရေကိုလည်းကောင်း၊ ပါဒပီဌံ-ဆေးအပ်ပြီးသော ခြေကိုထားရာ ခုံကိုလည်းကောင်း၊ [ရှေးက “ခြေဆေးအင်းပျဉ်”ဟု ပေးကြ၏။] ပါဒထကလိကံ-မဆေးအပ်သေးသော ခြေကို ထားရာခုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တစိဝရဂ္ဂဟဏံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို လှမ်းယူမှုကိုလည်းကောင်း၊ နဟာနေ-ရေချိုးရာ၌၊ ပိဌိပရိကမ္မံ-ကျောက်ကုန်း၌ အဖန်ဖန် ပြုထိုက်သော ချေးတွန်းမှုကိုလည်းကောင်း၊ န သာဒိတဗ္ဗံ-မသာယာထိုက်။

ပကတတ္ထော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ သီလဝိပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ န အနန္တံသေတဗ္ဗော-မစွပ်စွဲထိုက် ၊ပေ၊ ဂိဟိဒ္ဓဇော-လူတို့၏ တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော အဝတ်စသည်ကို၊ န ဓာရေတဗ္ဗော-မဆောင်ထိုက်၊ တိတ္ထိယဒ္ဓဇော-တိတ္ထိတို့၏ တံခွန်သဖွယ်ဖြစ်သော သမန်းမြက်စသည်ကို၊ န ဓာရေတဗ္ဗော ၊ပေ၊ ပကတတ္ထေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ဧကစ္ဆန္ဓေ-တစ်ခုတည်းသော အမိုးရှိသော၊ အာဝါသေ-ကျောင်း၌၊ န ဝတ္ထဗ္ဗံ-မနေရာ၊ ဝါ-မနေရာ၊ ဧကစ္ဆန္ဓေ အနာဝါသေ-အာဝါသ မဟုတ်သော စေတီယယရ စသည်၌၊ န ဝတ္ထဗ္ဗံ ၊ပေ၊ ပကတတ္ထော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အန္တောဝါ-ကျောင်းတိုက်၏ အတွင်း၌လည်းကောင်း၊ ဗဟိဝါ-ကျောင်းတိုက်၏ အပြင်ဘက်၌လည်းကောင်း၊ န အပသာဒေတဗ္ဗော-မခြိမ်းခြောက်ထိုက်၊ ဝါ-မမောင်းမဲထိုက် ၊ပေ၊ တေစတ္တာ လီသဝတ္ထံ-သည်၊ နိဌိတံ။

သော-ထို အရှင်ဆန္ဒသည်၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ အသက္ကရိယမာနော-ကောင်းစွာ မပြုအပ်သော်၊ အဂရိကရိယမာနော-အလေးအမြတ် မပြုအပ်သော်၊ အမာနိယမာနော-မမြတ်နိုးအပ်သော်၊ အပူဇီယမာနော-မပူဇော်အပ်သော်၊ အသက္ကာရ ပကတော-အရိုအသေ မပြုခြင်းသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင်ပြုအပ်သည်၊ ဝါ-အရိုအသေ မပြုခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ၊) တမှာပိ အာဝါသာ-မှ၊ အညံ-သော၊ အာဝါသံ-သို့၊ အဂမာသိ-သွားပြီ ၊ပေ၊ ပဉ္စမံ၊ အာပတ္တိယာ၊ အဒဿနေ-ကြောင့်၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ နိဌိတံ။

၆။ အာပတ္တိ အပုဋိကမ္မ ဥက္ခေပနိယကံ။ ၅၆။ ဤကံ၌ “အာပတ္တိ-ကို၊ ပဋိကတံ-ကုစားခြင်းငှာ၊ န ဣစ္ဆတိ” ဟုလည်းကောင်း၊ “အာပတ္တိယာ-ကို၊ အပုဋိကမ္မ-မကုစားခြင်းကြောင့် ၊ပေ၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ကရောတု” ဟု လည်းကောင်း ပေးပါ။ ဆဋ္ဌံ အာပတ္တိယာ အပုဋိကမ္မ၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ နိဌိတံ။

၇-ဒိဋ္ဌိအပ္ပဋိသဂ္ဂဥက္ခေပနိယကံ

အမှာ။ ။ အရိဋ္ဌရဟန်း၏ မိစ္ဆာအယူကိုလည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာအယူ မစွန့်ပုံကိုလည်းကောင်း ပါစိတ်၊ သပ္ပါဏကဝဂ်၊ အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ် ဝတ္ထုကြောင်းအတိုင်း သိပါ။ အဆုံးနား၌သာ အနက်ပေးထားပါသည်။

၆၅။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့မိစ္ဆာအယူကိုမစွန့်လျှင်) သံယော-သံယာသည်၊ ဂဒ္ဒဗာဓိပုဗ္ဗဿ၊ အရိဋ္ဌဿ ဘိက္ခုနော-၏ (အပေါ်၌) သံယေန-သံယာနှင့်တကွ၊ အသမ္မောဂံ-အောင်၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ကရောတု၊ [ဤ]မှ နောက်၌ “ဧဝံ ပန ဘိက္ခဝေ” စသော ဝါကျနှင့် အဓမ္မကမ္မံ ဒွါဒသက စသည်တို့ကို တဇ္ဇနိယကမ္မကထာ၌လည်းကောင်း၊ တေစတ္တာလီသဝတ္ထုကို အာပတ္တိ အဒဿန ဥက္ခေပနိယကမ္မကထာ၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ သတ္တံမံ ပါပိကာယ၊ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ-ကြောင့်၊ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ပဌမော-သော၊ ကမ္မက္ခန္ဓကော-တည်း။

အမှာ။ ။ ဥဒ္ဓါန်းဂါထာဟူသည် ပြုအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ် ဝတ္ထုများ၏ ခေါင်းစဉ်အကျဉ်းပြု ဂါထာတည်း။ ထို့ကြောင့် လိင်ဝစ်မှစ၍ အမှားအမှန်ကို မစိစစ် ရတော့၊ ခေါင်းစဉ်သိရလျှင် ကိစ္စပြီး၏။

ဣမမိခန္ဓကေ-ဤကမ္မက္ခန္ဓက၌၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတို့သည်၊ သတ္တ-ခုနစ်ပါးတို့တည်း၊ တဿ-ထိုခုနစ်ပါးသောဝတ္ထု၏၊ ဥဒ္ဓါန်း-ဥဒ္ဓါန်းဂါထာကား၊ ပဏ္ဍိကလောဟိတကာ-မည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ-မိမိတို့ ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ-၍)၊ တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သို့၊ ဥပသကံမ္မ-ချဉ်းကပ်၍၊ ဘဏ္ဍနေ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်း၌၊ ဥဿာဟိသုစ-အားလည်းထုတ်စေကြကုန်ပြီ။

အနုပ္ပန္နာပိ-မဖြစ်ကုန်သေးသော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဇာယန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဥပ္ပန္နာပိ-ဖြစ်ကုန်ပြီးသော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းတို့သည်လည်း၊ ဝမ္မရေ-တိုးပွားကုန်၏၊ အပ္ပိစ္ဆာ-ယုတ်မာသော အလိုမရှိကုန်သော၊ ပေသလာ-ချစ်ဖွယ်သောသီလ ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ-ကုန်၏၊ ပဒဿတော-နိဗ္ဗာန်မြင်သော သတိရှိတော်မူသော၊ (တစ်နည်း) ပရိသတော-ထက်ဝန်းကျင်သတိရှိတော်မူသော၊ (တစ်နည်း) ပရဿတော-လွန်ကဲသောသတိရှိတော်မူသော၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကော-သုတော်ကောင်းတရားကို တည်စေတော်မူတတ်သော၊ သယမ္ဘူ-ကိုယ်တော်တိုင် ဖြစ်တော်မူသော၊ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော-မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော၊ ဗုဒ္ဓေါ-အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူတတ်သော၊ ဇိနော-ဘုရားရှင်သည်၊ သာဝတ္ထိယံ-မြို့၌၊ တဇ္ဇနိယကမ္မံ-တဇ္ဇနိယကံကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းတော်မူပြီ။

အသမ္မုခါ-မျက်မှောက်မဟုတ်ဘဲ၊ အပ္ပဋိပုစ္ဆာ-မမေးမြန်းဘဲ၊ အပ္ပဋိညာယ-
ဝန်မခံဘဲ၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ယဉ္ဇကမ္ပံ-အကြင်ကံသည်လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ-
အာပတ်မသင့်ဘဲ၊ အဒေသနော-ဒေသနာ (ခံ) ဂါမ်အာပတ်မဟုတ်ဘဲ၊ ဒေသိတာယ-
ဒေသနာပြောအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ကတံ-သော၊ ယဉ္ဇကမ္ပံ-အကြင်ကံသည်လည်း
ကောင်း။

အစောဒေတွာ-မစောဒနာမူ၍၊ အသာရေတွာ-အာပတ်ကို အမှတ် မရစေ
မူ၍၊ အနာရောပေတွာ-အာပတ်သို့ မတင်မူ၍၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ယဉ္ဇကမ္ပံ-
အကြင်ကံသည်လည်းကောင်း၊ အသမ္မုခါ-မျက်မှောက်မဟုတ်ဘဲ၊ အဓမ္မေန-ဓမ္မကံ
မဟုတ်ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ-ဝဂ်ဖြစ်သော သံယာဖြင့်လည်း၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ယဉ္ဇ
ကမ္ပံ-အကြင် ကံသည်လည်းကောင်း။

အပ္ပဋိပုစ္ဆာ-မမေးမြန်းမူ၍၊ အဓမ္မေန-ဓမ္မကံမဟုတ်ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနစ-ဝဂ်ဖြစ်သော
သံယာဖြင့်လည်း၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ယဉ္ဇကမ္ပံ-အကြင်ကံသည်လည်းကောင်း၊
အပ္ပဋိညာယ-ဝန်မခံမူ၍၊ အဓမ္မေန-ဓမ္မကံမဟုတ်ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနစ-ဝဂ်ဖြစ်သော
သံယာဖြင့်လည်း၊ ကတံ-ပြုအပ်သော၊ ယဉ္ဇကမ္ပံ-အကြင်ကံသည်လည်းကောင်း။

အနာပတ္တိ-အာပတ်မဟုတ်မူ၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ကတံ-သော၊
ယဉ္ဇကမ္ပံ-လည်းကောင်း၊ အဒေသနာဂါမ်နိယာ-ဒေသနာ (ခံ) ဂါမ်အာပတ်မဟုတ်
ဘဲ၊ အဓမ္မဝဂ္ဂမေဝစ-ဓမ္မကံ မဟုတ်မူ၍ ဝဂ်ဖြစ်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်၊ (ဟုတွာ-
ဖြစ်၍) ကတံ-သော၊ ယဉ္ဇကမ္ပံ-လည်းကောင်း။

ဒေသိတာယ-ဒေသနာပြောအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ-
ဖြင့်လည်း၊ တထေဝ-ထိုရှေးနည်းတူသာလျှင်၊ ကတံ-သော၊ ယဉ္ဇကမ္ပံ-လည်း
ကောင်း၊ အစောဒေတွာ-မစောဒနာမူ၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ-ဖြင့်လည်း၊
တထေဝ-ထို ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျှင်၊ ကတံ-သော၊ ယဉ္ဇကမ္ပံ-လည်းကောင်း၊
အသာရေတွာ-အာပတ်ကို အမှတ်မရစေမူ၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ-ဖြင့်လည်း၊
တထေဝ-လျှင်၊ ကတံ-သော၊ ယဉ္ဇာပိကမ္ပံ-သည်လည်းကောင်း၊ အနာရောပေတွာ-
အာပတ်သို့ မတင်မူ၍၊ အဓမ္မေန-ဘဲ၊ ဝဂ္ဂေနာပိ-ဖြင့်လည်း၊ တထေဝ-လျှင်၊ ကတံ-
သော၊ ယဉ္ဇာပိကမ္ပံ-လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ (တံ ကမ္ပံ- သည်၊ အဓမ္မကမ္ပံ-
အဓမ္မကံမည်၏။)

ကဏ္ဍဝါရနယေနေဝ-ကဏ္ဍဝါရ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ-
အဓမ္မကမ္မဝါရ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သုက္ကဝါရံ-သုက္ကဝါရကိုလည်း၊
ဝါ-ဓမ္မကမ္မဝါရကိုလည်း၊ ဝိဇာနိယာ-သိရာ၏၊ သံယော-သံယာသည်၊ ယဿ-
အကြင်ရဟန်းအား၊ အာကင်္ခမာနော-အလိုရှိလသော်၊ တဇ္ဇနိယံ-တဇ္ဇနိယကံကို၊
ကရေ-ပြုနိုင်၏။

ဘဏ္ဍနံ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်တတ်သော ရဟန်းလည်းကောင်း၊ ဟလော-

ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းလည်းကောင်း၊ သံသဋ္ဌော-လူတို့နှင့် ရောနှောသော ရဟန်းလည်းကောင်း၊ အဓိသီလေ-လွန်ကဲသော သီလ၌၊ (သီလ ဝိပဇ္ဇော-ပျက်သော သီလရှိသော ရဟန်းလည်းကောင်း၊) အဇ္ဈာစာရေ-လွန်ကဲ သော အကျင့်၌၊ (အာစာရဝိပဇ္ဇော-ပျက်သော အကျင့်ရှိသော ရဟန်းလည်း ကောင်း၊) အတိဒိဋ္ဌိဝိပဇ္ဇာ-လွန်ကဲသော အယူ၌ ပျက်သော ရဟန်းလည်း ကောင်း၊ သံယော-သည်၊ တဇ္ဇနီယံ-တဇ္ဇနီယကံကို၊ ကရေ-ပြုနိုင်၏။

ယောစ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မဿ-ဘုရားတရား၏ လည်း ကောင်း၊ သံယဿ-သံယာ၏လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏၊ တိဏ္ဏမ္ပိ-သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-ထိုရဟန်းတို့၏ (အပေါ်၌) သံယော-သံယာသည်၊ တဇ္ဇနီယံ-တဇ္ဇနီယ ကံကို၊ ကရေ-၏။

ဧကော-တစ်ပါးသောရဟန်းသည်၊ ဘဏ္ဍနံ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို၊ ကာရကော-ပြုတတ်၏၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်၊ သံသဂ္ဂနိဿိ တော-လူတို့နှင့် ရောပြွမ်းခြင်းကို မှီ၏၊ အဓိသီလေ-လွန်ကဲသော သီလ၌၊ (သီလ ဝိပဇ္ဇော-ပျက်သော သီလရှိ၏၊) အဇ္ဈာစာရေ-လွန်ကဲသော အကျင့်၌၊ (အာစာရ ဝိပဇ္ဇော-ပျက်သော အကျင့်ရှိ၏၊) တထေဝ-ထို ရှေးနည်းအတူသာလျှင်၊ အတိဒိဋ္ဌိ ယာ-လွန်ကဲသောအယူ၌၊ (ဒိဋ္ဌိဝိပဇ္ဇော-ပျက်သော အယူရှိ၏၊) ယောစ-အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ ဗုဒ္ဓဓမ္မဿ-ဘုရားတရား၏လည်းကောင်း၊ သံယဿ-သံယာ၏ လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အပြစ်ကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏၊ တဇ္ဇနီယကမ္မကတော-ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနီယကံရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ သမ္မာနုဝတ္တနာ-ကောင်းစွာ ကျင့်ရာ၏။

တဇ္ဇနီယကတော-ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနီယကံရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဥပသမ္ပဒ နိဿယာ-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းခံပေးခြင်း၊ နိဿယည်း ပေးခြင်းတို့ကိုလည်း ကောင်း၊ သာမဏေရံ-သာမဏေကို၊ ဥပဋ္ဌာနာ-လုပ်ကျွေးစေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဩဝါဒသမ္ပတေနာပိ-ဘိက္ခုနောဝါဒက သမ္ပတိကို သာယာခြင်း၊ သမုဿ်အပ်ပြီး သော်လည်း ဘိက္ခုနီမတို့ကို ဆုံးမခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ န ကရေ-မပြုရ။

တထာဝိဓော-ထိုသို့ သဘောရှိသော ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနီယကံရှိသော ရဟန်းသည်၊ တဉ္စ အာပတ္တိ-ထို တဇ္ဇနီယကံပြုကြောင်း အာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသဘောရှိသော၊ (အာပတ္တိစ-သို့လည်းကောင်း၊) တတော-ထိုအာပတ်ထက်၊ ပရံ-အလွန်၊ အာပတ္တိစ-အာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ နာပဇ္ဇေ-မရောက်ရာ၊ ကမ္ပံ-ပြုအပ်ပြီးသော တဇ္ဇနီယကံကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ပိကေ စာပိ-တဇ္ဇနီယကံပြုသော ရဟန်း-လို့ကိုလည်းကောင်း၊ န ဝရဟေ-မကဲ့ရဲ့ရာ။

တထာဝိဓော-ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန်းသည်၊ ပကတတ္တဿ-ပကတတ် ရဟန်း၏၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဝါရဏံ-ပဝါရဏာကိုလည်း ကောင်း၊ နဋ္ဌပေ-မတန့်ထားရာ၊ သဝစနိ-ပြောဆိုထိုက်သော စကားရှိသည်ကို လည်းကောင်း၊ အနုဝါဒေါ-စွပ်စွဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ စောဒနေန-စောဒနာ ခြင်းနှင့် တကွ၊ ဩကာသော-အခွင့်တောင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာရဏဉ္စ- အာပတ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပယောဂဉ္စ-အချင်းချင်းရန်တိုက် ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ န ကရေယျ-ရာ၊ ဥပသမ္ပဒနိဿယာ-ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်း ခံပေးခြင်း၊ နိဿယည်းပေးခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သာမဏေရံ-သာမဏေကို၊ ဥပဋ္ဌာနာ-ပြုစုလုပ်ကျွေးစေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဩဝါဒသမ္ပတေနာပိ-ဘိက္ခုနော ဝါဒကသမ္ပတိကို သာယာခြင်း၊ သမုတ်အပ်ပြီးသော်လည်း ဘိက္ခုနီတို့ကို ဆုံးမခြင်း လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-ဤသို့) ပဉ္စအင်္ဂါ-ငါးပါးသော အင်္ဂါရှိသောရဟန်းသည်၊ န သမ္ပတိ-မငြိမ်းနိုင်၊ တဉ္စအာပတ္တိ-ထို တဇ္ဇနိယကံပြုကြောင်း အာပတ်သို့လည်း ကောင်း၊ တာဒိသဉ္စ-ထိုသို့ သဘောရှိသော အာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ တတော- ထိုအာပတ်ထက်၊ ပရံ-အလွန်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိစ-အာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ အာပဇ္ဇတိ-သင့်ရောက်၏၊ ကမ္မဉ္စ-တဇ္ဇနိယကံကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မိကေစာပိ- တဇ္ဇနိယကံပြုသော ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂရဟန္တော-ကဲ့ရဲ့သော ရဟန်း သည်၊ နသမ္ပတိ-မငြိမ်းနိုင်၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကို တန့်ထားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဝါရဏံ-ပဝါရဏာကို တန့်ထားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သဝစနိယာ-ပြောဆိုထိုက် သော စကားနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ အနုဝါဒေါ-စွပ်စွဲခြင်းလည်းကောင်း၊ ဩကာသော-အခွင့်တောင်းခြင်းလည်းကောင်း၊ စောဒနဉ္စ-စောဒနာခြင်းလည်း ကောင်း၊ သာရဏာ-အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းလည်းကောင်း၊ သမ္ပယောဇနာ- အချင်းချင်း ရန်တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဣမေဟဋ္ဌဇော်ဟိ-ဤရှစ်ပါး အင်္ဂါတို့နှင့်၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ယုတ္တော-ယှဉ်၏၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တဇ္ဇနာ-တဇ္ဇနိယကံကိုမှ၊ နပသမ္ပတိ-မငြိမ်းအေးနိုင်။

ကဏှဝါရနယေနေဝ-ဖြင့်သာလျှင်၊ သုက္ကဝါရံ-သုက္ကဝါရကို၊ ဝိဇာနိယာ-သိရာ ၏၊ သေယျသော-သေယျသကရဟန်းသည်၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်း ကျင်၊ အာပတ္တိဗဟုလော-များသော အာပတ်ရှိ၏၊ သံသဋ္ဌောပိစ-လူတို့နှင့်လည်း ရောနှော၏။

မဟာမုနိ-မြတ်သော မုနိဖြစ်တော်မူသော၊ သမ္မုဒ္ဒေါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိယသကမ္မံ-နိယသကံကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းတော်မူပြီ၊ ကိဋ္ဌာဂိရိသ္မိ-ကိဋ္ဌာဂိရိ မြို့၌၊ အဿဇိပုနပ္ပသုကာ-အဿဇိပုနပ္ပသုကာ မည်ကုန်သော၊ ဒွေ - နှစ်ပါးကုန်

သော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့သည်၊ အသညတာ-စောင့်စည်းအပ်သော ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊) ဝိဝိဓ-အထူးထူး အပြားပြားသော၊ အနာ စာရ်-မလျောက်ပတ်သော အကျင့်ကို၊ အာစာရိသု-ကျင့်ကြကုန်ပြီ။

ဇိနော-မာရ်ဂါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသော၊ သမ္မုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ပဗ္ဗာဇနီယံ-ပဗ္ဗာဇနီယမည်သော၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းတော်မူပြီ၊ ပစ္စိကာသဏ္ဍေ-ပစ္စိကာသဏ္ဍမြို့၌၊ သုဓမ္မော-သုဓမ္မသည်၊ စိတ္တ သ-စိတ္တသူကြွယ်၏၊ အာဝါသိကော-အာဝါသိကသည်၊ အဟု-ဖြစ်ပြီ၊ သုဓမ္မော-သည်၊ စိတ္တုပါသကံ-စိတ္တဥပါသကာကို၊ ဇာတိဝါဒေန-ဇာတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စကား ဖြင့်၊ ခုံသေတိ-ဆဲရေး၏၊ တထာဂတော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိသာရဏီယကမ္မံ-ပဋိသာရဏီယကံကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းတော်မူပြီ။

ကောသမ္ဗိယံ-ကောသမ္ဗိမြို့၌၊ အာပတ္တိ-အာပတ်ကို၊ ပဿိတုံ-ရှုခြင်းငှာ၊ အနိစ္ဆန္တံ-အလိုမရှိသော၊ ဆန္တံ-ဆန္ဒမည်သော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းကို၊ အဒဿနေ-မရှုခြင်းကြောင့်၊ ဇိနတ္ထမော-မြတ်သော ဇိနဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥက္ခိပိတုံ-ဥက္ခေပနီယကံ ပြုခြင်းငှာ၊ အာဏာပေသိ-မူပြီ၊ ဆန္နော-ဆန္ဒသည်၊ တံယေဝ အာပတ္တိ-ကိုပင်၊ ပဋိကာတုံ-ကုစားခြင်းငှာ၊ န ဣစ္ဆတိ-အလိုမရှိ၊ ဝိနာယကော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အပ္ပဋိကမ္မေ-မကုစားခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခေပနံ-နှင့်ထုတ်ခြင်းကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းတော်မူပြီ။

အရိဋ္ဌဿ-အရိဋ္ဌမည်သော ရဟန်းအား၊ အညာဏနိဿိတာ-မသိခြင်း မောဟကို မှီသော၊ ပါပဒိဋ္ဌိ-ယုတ်မာသောအယူသည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဒိဋ္ဌိယာ-အယူကို၊ အပ္ပဋိနိသဂ္ဂေ-မစွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခေပံ-ဥက္ခေပနီယကံကို၊ ဇိနဘာသိတံ-မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ နိယသကမ္မံ-နိယသကံကိုလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇံ-ပဗ္ဗာဇနီယ ကံကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိသာရဏီ-ပဋိသာရဏီယ ကံကိုလည်းကောင်း၊ အဒဿနာ-အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့် ကံကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပဋိကမ္မေ-အာပတ်ကို မကုစားခြင်းကြောင့် ကံကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိယာ-မိစ္ဆာ အယူကို၊ အပ္ပဋိနိသဂ္ဂေ-မစွန့်ခြင်းကြောင့် ကံကိုလည်းကောင်း၊ တထေဝ-ထို့အတူ သာလျှင်၊ ဇိနဘာသိတံ-ပြီ။

ဒဝါနာစာရပယာတံ-ဒဝါသဒွါ၊ အနာစာရ သဒ္ဓါ၊ ဥပယာတံသဒ္ဓါလည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာအာဇီဝမေဝစ-မိစ္ဆာအာဇီဝသဒ္ဓါလည်းကောင်း၊ ဣမေ-ဤသဒ္ဓါတို့သည်၊ ပဗ္ဗာဇနီယ ကမ္မမ္ပိ-ပဗ္ဗာဇနီယကံ၌၊ အတိရေကပဒါ-ပိုလွန်သော ပုဒ်တို့ တည်း။

အလောဘာဝဏ္ဏာ-အလောဘ အဝဏ္ဏာဟူကုန်သော၊ ဒွေပဉ္စ-နှစ်ပါးသော ပဉ္စက တို့ လည်းကောင်း၊ ပဉ္စကာတိ နာမကာ-ပဉ္စကဟူသော နာမည်ရှိကုန်သော၊ ဒွေ-နှစ်ပါးသော ပဉ္စကတို့လည်းကောင်း၊ ဣမေ-ဤပုဒ်တို့ သည်၊ ပဋိသာရဏီယကမ္မမ္ဘိ-ကံ၌၊ အတိရေကပဒါ-ပိုလွန်သော ပုဒ်တို့တည်း၊ တဇ္ဇနီယံ-တဇ္ဇနီယ ကံလည်းကောင်း၊ နိယသဉ္စ-လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-သို့) ဒုဝေ-ကုန်သော၊ ကမ္မာပိ-တို့သည်လည်း၊ သဒိသာ-တူကုန်၏၊ ပဗ္ဗဇာ-ပဗ္ဗာဇနီယကံ၌ လည်းကောင်း၊ ပဋိသာရိစ-ပဋိသာရဏီယကံ၌လည်းကောင်း၊ အတိရိတ္တကာ-ပိုလွန်ကုန်သော၊ ပဒါ-ပုဒ်တို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏။

တယော-သုံးမျိုးကုန်သော၊ တေဉ္စက္ခေပနာကမ္မာ-ထိုဉ္စက္ခေပနီယကံတို့သည်၊ ဝိဘတ္တိတော-ဝေဖန်အပ်သော အပြားအားဖြင့်၊ သဒိသာ-တူကုန်၏၊ တဇ္ဇနီယနယနာပိ-တဇ္ဇနီယကံ နည်းဖြင့်လည်း၊ သေသကမ္မ-ကြွင်းသောကံကို၊ ဝိဇာနီယာ-သိရာ၏၊ ဣတိ-ဤတွင် ဥဒ္ဓါန်းစကား အပြီးတည်း။

**ကမ္မက္ခန္ဓကော-ကမ္မက္ခန္ဓကသည်၊
နိဋ္ဌိတော-ပြီးပြီ။**

**၂-ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက
၁-ပါရိဝါသိကဝတ္ထကထာ**

၇၅။ [ယေနသမယေန၊ ဘဂဝတော-သည်၊ ပါရိဝါသိကာနံ-ပါရိဝါသိကိုကျင့်သုံးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (အတွက်၊) သိက္ခာပဒံစ-သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝါသိကဝတ္ထဉ္စ-ပရိဝါသိက ဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ။] တေန သမယေန၊ ဝေ၊ အာရာမေ၊ တေန သမယေန-၌၊ ပရိဝါသိကာ-ပါရိဝါသိကိုကျင့်သုံးကုန်သော၊ (ပါရိဝါသိ ဆောက်တည်ကုန်သော၊) ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ပကတတ္တာနံ-ပကတတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အဘိဝါဒနံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေ၊ နဟာနေ-၌၊ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ-ကိုလည်းကောင်း၊ သာဒယန္တိ-သာယာကြကုန်၏။ [အာပတ္တိအဒဿန ဉ္စက္ခေပနီယကံ၊ တေစတ္တာလီသဝတံ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ “ယေ တေဘိက္ခု အပ္ပိစ္ဆာ” စသည်တို့ကိုလည်း တဇ္ဇနီယကံ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပါရိဝါသိကေန၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပကတတ္တာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အဘိဝါဒနံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေ၊ နဟာနေ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မံ-ကိုလည်းကောင်း၊ န သာဒိတမ္ပံ-မသာယာထိုက်၊ ယော-အကြင် ပါရိဝါသိက ရဟန်းသည်၊ သာဒယေ ယျ-သာယာအံ့၊ (တဿ-၏) ဒုက္ကဋဿ-သို့၊ အာပတ္တိ-သည်၊ (ဟောတိ)။

ဘိက္ခဝေ-တို့ ပါရိဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ မိတု-အချင်းချင်း၊ ယထာပုမု-
 ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ အဘိဝါဒနံ ၊ပေ၊ ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပံ၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။
 ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ပဉ္စ-ငါးမျိုးသော အရာတို့ကို၊ ဥပေါသထံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဝါ
 ရဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဿိကသာဠိကံ-မိုးရေခံသင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဩ-
 ဇောဇနံ-မိမိအတွက် ရောက်လာသော ဥဒ္ဒေသဘတ် စသည်ကို စွန့်လွှတ်မှုကို
 လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ-စတုဿာလက သံဃဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဘိက္ခဝေ-တို့ တေနဟိ-ထိုသို့ ပရိဝါသိ ဆောက်တည်ကြခြင်းကြောင့်၊ ယထာ-
 အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပါရိဝါသိကေဟိ ၊ပေ၊ ဝတ္တိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ၏။ (တထာ-
 ဖြင့်) ပါရိဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အတွက်)၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပညပေဿာမိ-
 ပညတ်တော်မူအံ့၊ ပါရိဝါသိကေန ၊ပေ၊ သမ္မာဝတ္တနာ-တည်း။ [တဇ္ဇနိယကမ္မ
 ကထာ၊ အဋ္ဌာရသဝတ္တကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဤ၌ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။] ဝါရိ
 ဝါသိကေန ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပကတတ္ထဿ၊ ဘိက္ခုနော-၏။ ပုရတော-ရှေ့၌၊
 (ရှေ့က)၊ န ဂန္ထဗ္ဗံ-မသွားရာ၊ ဝါ-မသွားရ ၊ပေ၊ န နိသီဒိတဗ္ဗံ [သံဃာ့ထေရ်အဖြစ်
 ဖြင့် မသွားရ၊ မထိုင်ရ-ဟူလို။] သံဃဿ-၏။ ယော အာသနပရိယန္တော-အကြင်
 နေရာ၏ အစွန့်သည် လည်းကောင်း၊ ဝါ-အညံ့ဆုံးဖြစ်သော နေရာသည်လည်း
 ကောင်း၊ ယော သေယျာပရိယန္တော-အကြင် မဉ္စပိဋ္ဌဟူသော အိပ်ရာနေရာ၏
 အစွန့်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အညံ့ဆုံး အိပ်ရာနေရာသည် လည်းကောင်း၊
 ယောဝိဟာရပရိယန္တော-အကြင် ကျောင်း၏အစွန့်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အညံ့
 ဆုံးဖြစ်သောကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုအာသန ပရိယန္တ
 စသည်ကို၊ တဿ-ထို ပါရိဝါသိကရဟန်းအား၊ ပဒါတဗ္ဗော-ပေးထိုက်၏။ တေနစ-
 ထို ပါရိဝါသိက ရဟန်းသည်လည်း၊ သော-ထို အာသနပရိယန္တ စသည်ကို၊ သာဒိ
 တဗ္ဗော-ထိုက်၏။ (သာယာရမည်)။

၇၆။ ပါရိဝါသိကေန ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနာ၊ ပကတတ္ထေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-နှင့်၊
 (အတူ)၊ ပုရေသမဏေန-ရှေ့သွားရဟန်းသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-ဖြစ်၍သော်လည်း
 ကောင်း၊ ပစ္စာသမဏေန-နောက်လိုက်ရဟန်းသည်၊ (ဟုတွာ) ဝါ-သော်လည်း
 ကောင်း၊ ကုလာနိ-အမျိုးအိမ်တို့သို့၊ န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာနိ-မသွားထိုက်ကုန်။ [အဓိ
 ပွယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] အရညိကင်္ဂီ-အရညကင်ဓုတင်ကို၊ န သမာဒါ
 တဗ္ဗံ-မဆောက်တည်ထိုက်၊ ပိဏ္ဏပါတိကင်္ဂီ-ပိဏ္ဏပါတ်ဓုတင်ကို၊ န သမာဒါတဗ္ဗံ၊
 တပုစ္စယာစ - ထိုပရိဝါသိ ဆောက်တည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊
 မံ-ငါ့ကို၊ မာဇာနိသု-(ပရိဝါသိဆောက်တည်နေသူဟု) မသိပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ-
 ဤသို့ကြံ၍၊ ပိဏ္ဏပါတော-ကို၊ န နိဟရာပေတဗ္ဗော-မဆောင်ယူစေထိုက်။

ပါရိဝါသိကေန ၊ပေ၊ အာဂန္တုကေန-အာဂန္တုကသည်၊ (ဟုတွာ) အာရောစေတဗ္ဗ-ပရိဝါသိကြားရား၏၊ အာဂန္တုကဿ-(မိမိကျောင်းသို့ ရောက်လာသော) အာဂန္တုကအား၊ အာရောစေတဗ္ဗ ၊ပေ၊ ဂိလာနော-သည်၊ သစေဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဒူတေနပိ-တမန် ရဟန်းဖြင့်လည်း၊ အာရောစေတဗ္ဗ-လျှောက်ထားရာ၏၊ (ဝတ်ကြားရာ၏) [“ဒူတေနာပိ-သည်လည်း၊ ဝါ-ကိုလည်း၊ အာရောစေတဗ္ဗ-လျှောက်ထားစေရာ၏၊ ဝါ-ဝတ်ကြားစေရာ၏” ဟုလည်း ပေးပါ။]

န ဂန္ထဗ္ဗဝါရ။ ။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပါရိဝါသိကေန၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သဘိက္ခုကာ-ရဟန်းရှိသော။ (သံဝိဇ္ဇန္တိ + ဘိက္ခု + ဧတ္တာတိ သဘိက္ခုကော။) အာဝါသာ-(နေဖို့ရာဆောက်လုပ်အပ်သော)ကျောင်းမှ၊ အဘိက္ခုကော-ရဟန်းမရှိသော အာဝါသော-သို့၊ ပကတတ္ထေန-ပကတတ်ရဟန်းကို၊ အညတြ-ကြင်၍လည်းကောင်း၊ အန္တရာယာ-အန္တရာယ်ဆယ်ပါး၊ တစ်ပါးပါးကို၊ အညတြ-၍လည်းကောင်း၊ န ဂန္ထဗ္ဗော-မသွားရ။ [ဤမှနောက်၌ “အဘိက္ခုကော-သော၊ အနာဝါသော-အာဝါသမဟုတ်သော စေတိယဃရစသည်သို့” ဟု အနက်ပေးပါ။]

ယတ္ထသုဝါရ။ ။ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သ ဘိက္ခုကာ-သော၊ အာဝါသာ-မှ၊ ယတ္ထ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ (အကြင် အာဝါသ၌) နာနာသံဝါသကာ-နာနာသံဝါသကဖြစ်ကုန်သော၊ (မတူ ကွဲပြားသော သံဝါသရှိကုန်သော) ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အဿု-ရှိကုန်၏၊ သဘိက္ခုကော-ရှိသော၊ (သော) အာဝါသော-သို့၊ ပကတတ္ထေန-ကို၊ အညတြ-၍လည်းကောင်း၊ အန္တရာယာ-ကို၊ အညတြ-၍လည်းကောင်း၊ န ဂန္ထဗ္ဗော-ထိုက်။ [နောက်ဝါကျတို့၌ အနက်တူပြီ၊ နာနာသံဝါသက၏အဓိပ္ပာယ်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ဥပေါသထက္ခန္ဓက၌လည်းကောင်း၊ စမ္ပေယျက္ခန္ဓက စတုဝဂ္ဂကရဏာဒိကထာ၌လည်းကောင်း ပြထားပြီ။]

ဂန္ထဗ္ဗဝါရ။ ။ ၈၀။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပါရိဝါသိကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သဘိက္ခုကာ-သော၊ အာဝါသာ-မှ၊ ယတ္ထ - အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ (အကြင် အာဝါသ၌) သမာနသံဝါသကာ-တူသောသံဝါသ ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ အဿု-န်၏၊ ယံ-အကြင် အာဝါသသို့၊ အဇ္ဇေဝ-ယနေ၌ပင်၊ ဂန္တု-အရောက်သွားခြင်းငှာ၊ သက္ကောမိ-စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇညာ-သိရာ၏၊ သဘိက္ခုကော-သော၊ (သော) အာဝါသော-သို့၊ ဂန္ထဗ္ဗော-သွားထိုက်၏၊ ဝါ-သွားနိုင်၏။ [ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက် ထူးမရှိ။]

ပကတတ္ထေန ၊ပေ၊ ဧကစ္ဆန္နေ အာဝါသေ ဝတ္ထဗ္ဗံ ၊ပေ၊ အာသနာ ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ [အာပတ္တိ အဒဿန ဥက္ခေပနီယကမ္မကထာ တေစတ္တာလီသဝတ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပကတတ္ထော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အာသနေန-ဖြင့်၊ နိမန္တေတဗ္ဗော-ဖိတ်မန်ထိုက်၏ ၊ပေ၊
ဧကာသနေ-၁ ခုတည်းသောနေရာ၌၊ (သမာနပဿိက ရဟန်းတို့အတွက် ခွင့်ပြု
ထားအပ်သော ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်တစ်ခုတည်း၌) န နိသီဒိတဗ္ဗံ (ပကတတ္ထေ-
သည်) နီစေ-နိမ့်သော၊ အာသနေ-၌၊ နိသီန္ဒေ-ထိုင်နေလသော်၊ ဥစ္စေ-မြင့်သော၊
အာသနေ၊ န နိသီဒိတဗ္ဗံ-ရ။ [ကြွင်းဝါကျများ လွယ်ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော-ပါရိဝါသိကရဟန်းဟူသော ၄ ပါးမြောက်
ရှိသော သံဃာသည်၊ ပရိဝါသံ-ကို၊ စေ ဒဒေယျ-အကယ်၍ ပေးအံ့၊ မူလာယ-
အရင်းသို့၊ စေ ပဋိကဿေယျ-အကယ်၍ ငင်အံ့၊ မာနတ္ထံ စေ ဒဒေယျ-အံ့၊ တံ
ဝိသော-ထို ပါရိဝါသိကရဟန်းနှင့်တကွ နှစ်ဆယ်ရှိသောသံဃာသည်၊ စေ အဗ္ဗေ
ယျ-အကယ်၍ အတ္တန်သွင်းအံ့၊ (ဧဝံသတိ၊) အကမ္မံ - ကံမမည်၊ (ကံ အထ
မမြောက်၊) န ကရဏိယံ-ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ ဣတိ-ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ (သမ္မာ
ဝတ္တနာ-တည်း) . . စတုနဂုတိ ပါရိဝါသိကဝတ္တံ-ကိုးဆယ့်လေးပါးသော ပါရိဝါ
သိကဝတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

အထခေါ-ပါရိဝါသိကဝတ်ကို ကြားသိရရာ၊ ထို အခါ၌၊ အာယသ္မာ ဥပါလိ
၊ပေ၊အဝေါစ၊ (ကိ) ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ပါရိဝါသိကဿ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ ရတ္ထိ
စ္ဆေဒါ-ညဉ့်၏ ပြတ်ခြင်းတို့သည်၊ (ညဉ့်၏ ပြတ်ကြောင်းတို့သည်) ကတိနုခေါ-
အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဥပါလိ ၊ပေ၊ တယော-
တို့တည်း၊ သဟဝါသော-ပကတတ်ရဟန်း စသည်တို့နှင့်တကွ တစ်မိုးတရံတည်း
သော ကျောင်း၌ အတူတကွ အိပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ [ပြပြီးသော ဝတ်များကို
ကြည့်ပါ။] [ဝိပွဝါသော-အရုဏ်တက်ရာအခါ၌ ပကတတ်ရဟန်းနှင့် ကင်း၍
နေခြင်းလည်းကောင်း၊ အနာရောစနာ-ပရိဝါသံမကြားခြင်း လည်းကောင်းတည်း
၊ပေ။]

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ “မူလာယ ပဋိကဿနာရဟာ-အရင်းသို့ ငင်ခြင်းငှာ
ထိုက်ကုန်သော၊ မာနတ္တာရဟာ-မာနတ်ကိုထိုက်ကုန်သော၊ မာနတ္တစာရိကာ-
မာနတ်ကျင့်ကုန်သော” ဟု လည်းကောင်း၊ မာနတ္တစာရိကရတ္ထိစ္ဆေဒ၌ “ဥနေ-
၄ပါးအောက် ယုတ်လျော့သော၊ ဂဏေ-ဂိုဏ်း၌၊ စရဏံ-မာနတ်ကျင့်ခြင်းလည်း
ကောင်း” ဟု လည်းကောင်း အနက်ပေးပါ၊ ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်ထူး မရှိပါ . . ။
ဒုတိယော-သော၊ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကော-တည်း။

တဿ-ထို ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းဂါထာကား၊ ပါရိဝါသိကာ-
ပရိဝါသံဆောက်တည်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပကတတ္တာနံ-ပကတတ်ဖြစ်ကုန်

သော၊ ဘိက္ခုနံ-ရဟန်းတို့၏။ အဘိဝါဒနံ-ရှိခိုးမှုကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်-ခရီးဦး
 ကြိုဆိုမှုကိုလည်းကောင်း၊ အဉ္စလိစ-လက်အုပ်ချီမှုကိုလည်းကောင်း၊ သာမိစိယံ-
 အရိုအသေ ပြုမှုကိုလည်းကောင်း၊ အာသနံ-နေရာကို ရှေ့ရှုဆောင်မှုကိုလည်း
 ကောင်း၊ သေယျာဘိဟာရံ-အိပ်ရာကို ရှေ့ရှုဆောင်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ပါဒေါ-
 ခြေဆေးရေကိုလည်းကောင်း၊ ပိဋံ-ခြေဆေး အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကထလိ
 ကံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို လှမ်းယူမှုကိုလည်းကောင်း၊
 နဟာနေ-ရေချိုးရာ၌၊ ပရိကမ္မံ - ကျောက်ကုန်း၌ ချေးတွန်းမှု ကိုလည်းကောင်း၊
 သာဒေန္တိ-သာယာကုန်၏။ ပေသလာ-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ-ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။

သာဒယန္တဿ-သာယာသော ရဟန်း၏။ ဒုက္ကဋ္ဌံ-သည်၊ (ဟောတိ) မိထု-
 အချင်းချင်း၊ ယထာဝုမံ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကို လည်းကောင်း၊
 ပဝါရဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝသိကံ-မိုးရေခဲ သက်န်းကိုလည်းကောင်း၊ ဩဇော
 ဇနံ-မိမိအတွက် ရောက်လာသော ဥဒ္ဒေသဘတ် စသည်ကို စွန့်လွှတ်မှုကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဘောဇနံ-သံဃာ့ဘတ်စသော ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စ-ငါးပါးတို့
 ကို၊ အနုဇာနာမိ-မူ၏။ တတ္ထ-ထို ပါရိဝါသိကေန ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုနာ သမ္မာဝတ္တိ
 တဗ္ဗံ-ဟူသော စကားရပ်၌၊ (ထို ပရိဝါသိဆောက်တည်ရာ၌) သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊
 ဝတ္တနာ-ကျင့်ပုံတည်း၊ ပကတ္တဿ-ပကတတ်ရဟန်း၏။ (ပုရတော-ရှေ့၌) ဂစ္ဆန္တိ-
 သွားခြင်း၊ ယောစ ပရိယန္တော-အကြင် အဆုံးစွန်ဖြစ်သော အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း
 သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သော-ကို၊ သာဒိတဗော-သာယာထိုက်၏။

ပုရေ-ပုရေသမဏလုပ်ခြင်း၊ ပစ္ဆာ-ပစ္ဆာသမဏလုပ်ခြင်း၊ တထေဝ-ထို့အတူ
 ပင်၊ အာရညပိဏ္ဍနီဟာရော-အာရညကင် ဓုတင်ဆောက်တည်ခြင်း၊ ပိဏ္ဍပါတိက
 ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဆွမ်းကို ဆောင်ယူစေခြင်း၊ အာဂန္တုကေ-အာဂန္တုက
 ရဟန်းဖြစ်၍ ပရိဝါသိကြားခြင်း၊ အာဂန္တုကရဟန်းအားကြားခြင်း၊ ဥပေါသထေ-
 ဥပုသ်နေ့၌ ကြားခြင်း၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ့ ကြားခြင်း၊ ဒုတေန-တမန်စေ
 လွှတ်၍ ကြားခြင်း၊ သ ဘိက္ခုကော-ရဟန်းရှိသော အရပ်သို့ ဂစ္ဆဗော-သွားထိုက်၏။

ကေစ္ဆန္တေ-တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသောကျောင်း၌ အိပ်သောအရာ၊ ဝုဋ္ဌာနံ-နေရာမှ
 ထသောအရာ၊ တထေဝစ-ထို့အတူသာလျှင်၊ နိမန္တယေ-နေရာဖြင့် ပင့်ဖိတ်ရာ၏။
 အာသနေ-တံစံခုတည်းသော နေရာနှင့်စပ်သောအရာ၊ နီစေ စက်မေ-နိမ့်သော
 စင်္ကြံနှင့်စပ်သော အရာ၊ ဆမာယံ-မြေ၌၊ စက်မေနစ-စင်္ကြံသွားခြင်းနှင့်စပ်သော
 အရာ၊ ဝုမုတရေန-သီတင်းကြီးနှင့်စပ်သောအရာ၊ အကမ္မံ-ကံမမြောက်သောအရာ၊
 ရတ္တိစ္ဆေဒါ-ညဉ့်၏ပြတ်ခြင်း၊ သောဓနာ-သုတ်သင်ခြင်း၊ နိက္ခိပနံ-ချခြင်း၊ သမာ
 ဒါနံ- ဆောက်တည်ခြင်း၊ ပါရိဝါသိကေ-ပါရိဝါသိကရဟန်း၌၊ ဝတ္တံ-ဝတ်ကဲ့သို့၊

မူလာယ-အရင်းသို့ငင်သော ရဟန်း၌လည်းကောင်း၊ မာနတ္တာရဟေ-မာနတ် ဆောက်တည်ခြင်းငှာ ထိုက်သောရဟန်း၌လည်းကောင်း၊ တထာ-ထို့အတူ၊ မာနတ္တ စာရိကေ-မာနတ်ကျင့်သော ရဟန်း၌လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘာနာရဟေ-အဗ္ဘာန်သွင်း ခြင်းငှာထိုက်သော ရဟန်း၌လည်းကောင်း၊ နယောစာပိ-ကျင့်ရသော နည်းသည် လည်း၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏။) ပုန-တစ်ဖန်၊ နယတော-ကျင့်ရသော နည်းအားဖြင့်၊ သမ္ဘေဒံ-အထူးသည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်၏။) [အောက်ပါ ဂါထာစကားကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်။]

ပါရိဝါသိကေသု-ပါရိဝါသိကရဟန်းတို့၌၊ တယော-သုံးပါးသော ရတ္တိစ္ဆေဒတို့ လည်းကောင်း၊ မာနတ္တစာရိကေ-မာနတ်ကျင့်သော ရဟန်း၌၊ စတု-၄ ပါးသော ရတ္တိစ္ဆေဒတို့လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊) ရတ္တိစ္ဆေဒေသု-ရတ္တိစ္ဆေဒတို့၌၊ န သမေန္တိ-မတူကုန်၊ မာနတ္တေသုစ-မာနတ္တ ရဟန်းတို့၌လည်း၊ ဒေဝသိ-နေ့တိုင်းကြား ခြင်း၊ ဒွေ ကမ္မာ- ၂ ပါးသော ကံတို့သည်၊ သဒိသာ-တူကုန်၏၊ သေသာ-ကြွင်းကုန် သော၊ တယောကမ္မာ-၃ ပါးသော ကံတို့သည်၊ (မူလာယ ပဋိကဿနာရဟ၊ မာနတ္တာ ရဟ၊ အဗ္ဘာနာရဟကံတို့သည်၊) သမာသမာ-ထပ်တူ ထပ်မျှ တူကုန်၏၊ ဣတိ- တသုဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၃-သမုစ္စယက္ခန္ဓက

အမှာ။ ။ ဤခန္ဓက၌ (၁) သုက္ကဝိသဋ္ဌိကထာ (၂) အဂ္ဂသမောဓာန ပရိဝါသိ စသည်ကို ပြရာဖြစ်သော ပရိဝါသကထာ၊ ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးစဉ်လူထွက်ပြီးနောက် တစ်ဖန် ရဟန်းပြုသောပုဂ္ဂိုလ် စသူတို့၌ ကျင့်ရပုံကိုပြရာ ဖြစ်သော (၃) စတ္တာလီ သက (၄) ဆတ္တိသက (၅) မာနတ္တသတ (၆) သမူလာယသမောဓာနပရိဝါသစတု သသတ (၇) ပရိမာဏာဒိဝါရအဋ္ဌက (၈) အာပတ်ကို ဖုံးထားသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ ကျင့်ရပုံ ကိုပြသော၊ ဒွေ ဘိက္ခုဝါရ ဧကာဒသက (၉) အာပတ်တို့မှ စင်ကြယ်ပုံ မစင်ကြယ်ပုံ ကို ပြရာဖြစ်သော မူလာယ အဝိသုဒ္ဓိ (ဝိသုဒ္ဓိ) နဝကကထာအားဖြင့် အပိုင်း (၉) ပိုင်းရှိပုံကို မှတ်သားခဲ့ပါ။ ထိုတွင် (၁, ၂, ၉) အပိုင်းတို့ကို ကျယ်ဝန်းစွာ ပြတော် မူလိမ့်မည်။

(၁) သုက္ကဝိသဋ္ဌိကထာ

အပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တ။ ။ ၉၇ (ယေန သမယေန ဘဂဝတာ မာနတ္တံ အပညတ္တံ ဟောတိ) တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ အာယသ္မာ ဥဒါယီ-အရှင်ဥဒါယီသည်၊ သဗ္ဗေတနိကံ-လွတ်စေလိုသောစေတနာ ထင်ရှားရှိသော၊ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-သုက္ကဝိသဋ္ဌိ

မည်သော၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒ-ဖုံးမထားအပ်သော၊ ဧကံ-တစ်ချက်သော၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပန္နော-ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုအရှင်ဥဒါယိသည်၊ ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ၊ (ကိံ)၊ အဟံ-သည်၊ ဩပေ၊ အာပဇ္ဇိ-ရောက်ပါပြီ၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ မယာ-တပည့်တော်သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံနုခေါ-ကျင့်ရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ဝါ-ထိုသို့ သဗ္ဗေတနိက အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒ သုက္ကဝိသဋ္ဌိအာပတ်သင့်ခြင်းကြောင့်)၊ သံယော-သည်၊ ဥဒါယိဿ-သော၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ ဧကိဿာ-တစ်ချက်သော၊ ဩပေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒနာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၏ (အတွက်)၊ ဝါ-အာပတ်ကြောင့်၊ ဆာရတ္ထံ-၆ ညဉ့်ပတ်လုံး၊ မာနတ္ထံ-မာနတ်ကို၊ ဒေတု-ပေးလော။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏၊ တေန ဘိက္ခဝေ ဥဒါယိနာ၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သံယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂီ ကရိတွာ၊ ဩပေ ဧဝမဿ ဝစနိယော၊ (ကိံ)။ [တဇ္ဇနိယကမ္မကထာ အဆုံးနား၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊ ဧကံ၊ ဩပေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒံ၊ အာပတ္တိ-သို့၊ အာပဇ္ဇိ-ရောက်ပါပြီ၊ ဘန္တေ-တို့၊ သောဟံ-ထိုတပည့်တော်သည်၊ သံယံ-ကို၊ ဧကိဿာ၊ ဩပေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒနာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၏အတွက်၊ ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏၊ ဩပေ [ကမ္မဝါစာ၌ “(ကမ္မံ-မာနတ္ထဒါနကံသည်) ပတ္တကလ္လံ ယဒိ (သိယာ)” စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ နောက်နောက် ကမ္မဝါစာတို့လည်း ဤနည်းမှီ၍ သိပါ။]

အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒ အဗ္ဘာန။ ၉၈။ သော-ထို အရှင်ဥဒါယိသည်၊ စိဏ္ဏမာနတ္ထော-ကျင့်အပ်ပြီးသော မာနတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ၊ (ကိံ)၊ အဟံ အာပုသော၊ ဩပေ၊ အာပဇ္ဇိ-ရောက်ပါပြီ၊ သောဟံ၊ ဩပေ၊ မာနတ္ထံ၊ ယာစိ-တောင်းပါပြီ၊ တဿ မေ-အား၊ သံယော၊ ဩပေ၊ မာနတ္ထံ၊ အဒါသိ-ပေးပါပြီ၊ သောဟံ-ထို တပည့်တော်သည်၊ စိဏ္ဏမာနတ္ထော-ကျင့်အပ်ပြီးသော မာနတ်ရှိပါ၏၊ ကထံ နုခေါ မယာ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ တေနဟိ၊ ဩပေ၊ ဥဒါယိ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အဗ္ဘေတု-

ဧကိဿာ အာပတ္တိယာ။ ။ ဤပုဒ်၌ ဆဋ္ဌိ (သ) ဝိဘတ်ဖြစ်ကြောင်းကို နောက်၌လာမည့် တိကာပတ္တိမာနတ္ထံ၌ “တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ သံယော ဥဒါယိဿ ဘိက္ခုနော တိဿန္တံ အာပတ္တိနံ ဆာရတ္ထံ မာနတ္ထံ ဒေတု” ဟူသော ပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝါသကထာ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ၌ “တေန ဟိ၊ ဩပေ၊ တဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒေတု” ဟူသော ပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း ထောက်၍ သိပါ၊ အနက်ကိုလည်း “ဒေတု” ကြိယာ၏ သမ္ပဒါနိရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဧကိဿာ၊ ဩပေ၊ အာပတ္တိယာ-၏ (အတွက်) ဟု ပေးပါ၊ တစ်နည်း-ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ကို ဟိတ်အနက်၌ သက်စေ၍ “ဧကိဿာ၊ ဩပေ၊ အာပတ္တိယာ-အာပတ်ကြောင့်” ဟု ပေးပါ၊ နောက်နောက် ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းပင်တည်း။

အဗ္ဘာန်သွင်းလော။[“အဗ္ဗေတု-အဗ္ဘာန်ကံ၏ အစွမ်းဖြင့် လက်ခံလော၊ ဝါ-သံယာ
ဘောင်သို့ သွင်းခေါ်လော” ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ။ ကြွင်းဝါကျများ၌ အနက်ထူး
မရှိပါ။]

ဧကာဟပုဋိစ္စနုပရိဝါသ။ ၁၀၂။ တေန သမယေန၊ အာယသ္မာ ဥဒါယီ-
သည်။ သဗ္ဗေတနိကံ ပေ၊ ဧကာဟပုဋိစ္စန္တံ-တစ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်သော၊
ဧကံ-သော၊ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပန္နော ဟောတိ ပေ၊ သံယော ဥဒါယီဿ ဘိက္ခု
နော-အား၊ ဧကိဿာ ပေ၊ ဧကာဟပုဋိစ္စန္ဓာယ၊ အာပတ္တိယာ-၏အတွက်၊ ဝါ-
ကြောင့်၊ ဧကာဟပရိဝါသံ-တစ်ရက်ပတ်လုံးကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေတု။
[ကမ္မဝါစာ၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

ဧကာဟပုဋိစ္စန္ဓာနတ္တံ၌ သော-ထိုဥဒါယီသည်။ ပရိဝုတ္တပရိဝါသော-ကျင့်သုံး
အပ်ပြီးသော ပရိဝါသ်ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ) ဘိက္ခုနံ အာရောစေသိ” ဟု လည်းကောင်း၊
ဧကာဟပုဋိစ္စန္ဓအဗ္ဘာန်၌ “အဟံ ဘန္တေ ပေ၊ အာပဇ္ဇိ-ပါပြီ၊ သောဟံ သံယံ ပေ၊
ဧကာဟပရိဝါသံ၊ ယာစိ-ပါပြီ၊ တဿ မေ သံယော ပေ၊ အဒါသိ-ပါပြီ၊ သောဟံ
ပရိဝုတ္တပရိဝါသော (ဟုတ္တာ) သံယံ ပေ၊ မာနတ္တံ ယာစိ၊ တဿ မေ ပေ၊ အဒါသိ၊
သောဟံ ဘန္တေ စိဏ္ဏမာနတ္တော (ဟုတ္တာ) သံယံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမိ” ဟု လည်း
ကောင်း၊ ကမ္မဝါစာ အဆုံး၌ “သံယေန-သည်၊ ဥဒါယီ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အတ္တိတော-
သွင်းခေါ်အပ်ပါပြီ” ဟု လည်းကောင်း အနက်ပေးပါ။

ပဉ္စာဟပုဋိစ္စနုပရိဝါသ။ ၁၀၈။ [ဒွိဟပုဋိစ္စနုပရိဝါသ၊ တိဟပုဋိစ္စနု ပရိဝါသ၊
စတူဟပုဋိစ္စနုပရိဝါသတို့ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။] “ဒွိဟပုဋိစ္စန္တံ- ၂ ရက်ပတ်
လုံး ဖုံးထားအပ်သော ပေ၊ ပဉ္စာဟပုဋိစ္စန္တံ-သော၊ ပဉ္စာဟပရိဝါသံ- ၅ ရက်ပတ်လုံး
ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို” ဟု ပေးပါ။ လွယ်ပြီ။

ပါရိဝါသိကမူလာယ ပဋိကဿနာ။ ၁၁၀။ သော-ထိုအရှင်ဥဒါယီသည်၊
ပရိဝသန္တော-ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးလသော်၊ ဝါ-စဉ်၊ အန္တရာ-(၅)ရက်မပြည့်မီ အကြား၌
ဧကံ ပေ၊ အပုဋိစ္စန္တံ အာပတ္တိံ-သို့၊ အာပဇ္ဇိ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့
ဖြစ်လျှင်၊ သံယော ဥဒါယီ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အန္တရာ-၌၊ ဧကိဿာ ပေ၊ အပုဋိစ္စန္ဓာယ၊
အာပတ္တိယာ-၏ အတွက်၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိကဿတု-ငင်လော၊ (ကမ္မဝါစာ
၌) သံယေန-သည်၊ ဥဒါယီ-သော၊ ဘိက္ခု - ကို၊ အန္တရာ ပေ၊ အာပတ္တိယာ - ၏

တေနဟိ။ ။ “တေန” သည် နိယမဝါစကသဗ္ဗနာမ်၊ နာဝိဘတ်သည် ဟိတ်အနက်
ဟော၊ ဟိကား နိပါတ်-ဟု သုဒ္ဒန္တကဏ္ဍ “တေနဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေဿာမိ”
အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် “တေန (ဟိ)-ထိုသို့ ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးစဉ် အပုဋိစ္စန္ဓ အန္တရာပတ်
သင့်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်” ဟု ပေးပါ။ နောက်၌လည်း နည်းမှီသိပါ။

အတွက်၊ မူလာယပဋိကဿနာ - အရင်းသို့ငင်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပဋိကဿိတော-
ငင်အပ်ပါပြီ။ သံဃဿ-အား၊ ခမတိ-၏။ (တသ္မာ) တုဏှိ (အာသိ)၊ ပေ၊ ဓာရယာမိ၊
(တစ်နည်း) သံဃေန-သည်၊ ဥဒါယိဘိက္ခူ-ကို၊ အန္တရာ ပေ၊ အာပတ္တိယာ-၏
အတွက်၊ ပဋိကဿိတော-ပြီ၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနာ-ငင်ခြင်းသည်၊ သံဃဿ-
အား၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏၊ ပေ၊ ဓာရယာမိ။

မာနတ္တာရဟမူလာယ ပဋိကဿနာ။ ၁၁၂။ သော-ထို ဥဒါယိသည်၊ ပရိ
ဝုတ္ထပရိဝါသော (ဟုတွာ) မာနတ္တာရဟော-မာနတ်ကိုထိုက်သည်၊ (သမာနော-
ဖြစ်စဉ်) အန္တရာ-မာနတ်မကျင့်မိ အကြား၌၊ ဧကံ၊ ပေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္တံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိ”
ဟု လည်းကောင်း၊ “သောဟံ၊ ပေ၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿနံ-ကို၊ ယာစိ၊ တံမံ-
ထို တပည့်တော်ကို၊ သံဃော၊ ပေ၊ မူလာယ-သို့၊ ပဋိကဿိ-ငင်ပါပြီ” ဟု လည်း
ကောင်း ပေးပါ၊ တိကာပတ္တိမာနတ္တံ၌ “သံဃော-သည်၊ ဥဒါယိဿ ဘိက္ခုနော-
အား၊ တိဿန္တံ-၃ ချက်ကုန်သော၊ အာပတ္တိနံ-တို့၏အတွက် (မူလပဉ္စာဟ ပဋိစ္ဆန္တ
အာပတ်, ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် အပ္ပဋိစ္ဆန္တံ အန္တရာပတ်, မာနတ်ထိုက်စဉ် အပ္ပဋိစ္ဆန္တံ
အန္တရာပတ်တို့၏အတွက်) ဆာရတ္ထံ မာနတ္တံ ဒေတု” ဟု ပေးပါ။

မာနတ္တစာရိကမူလာယ ပဋိကဿနာ၌ “မာနတ္တံ-ကို၊ စရန္တော-ကျင့်လသော်၊
ဝါ-ကျင့်စဉ်၊ အန္တရာ-ရက် မပြည့်မီ အကြား၌၊ ဧကံ၊ ပေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္တံ အာပတ္တိံ
အာပဇ္ဇိ” ဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တနာရဟမူလာယပဋိကဿနာ၌ “သော စိဏ္ဏ
မာနတ္တော (ဟုတွာ) အတ္တနာရဟော-အတ္တန်သွင်းထိုက်သည်၊ (သမာနော-စဉ်)
အန္တရာ-အတ္တန်မသွင်းရသေးမီ အကြား၌၊ ဧကံ၊ ပေ၊ အာပဇ္ဇိ” ဟုလည်းကောင်း
အနက်ပေးပါ။

ပက္ခပဋိစ္ဆန္တပရိဝါသ။ ၁၂။ ဤဝါရ၌ ပက္ခပဋိစ္ဆန္တ အာပတ်သင့်ပုံကိုလည်း
ကောင်း၊ ထိုအာပတ်အတွက် ပရိဝါသ် ကျင့်နေစဉ် ပဉ္စာဟပဋိစ္ဆန္တ အန္တရာပတ်သင့်
၍ မူလာယ ပဋိကဿနာပြုရပုံကိုလည်းကောင်း ပြတော်မူသည်၊ ထို့နောက် မူလ
ပက္ခပဋိစ္ဆန္တ အာပတ်အတွက် (၁၅)ရက်နှင့်, ပဉ္စာဟပဋိစ္ဆန္တ အန္တရာပတ်အတွက်
(၅) ရက်ကိုပေါင်း၍ “သမောဓာန ပရိဝါသ်” ပေးရပုံကို ပြတော်မူသည်။

ပဋိကဿိတော၊ ပေ၊ မူလာယ ပဋိကဿနာ။ ။ ပါဠိယံ (ပါဠိတော်၌) “ပဋိကဿိ
တော သံဃေန ဥဒါယိ ဘိက္ခု အန္တရာ ဧကိဿာ၊ ပေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္တယ မူလာယ ပဋိကဿနာ”
တိ ဣဒံ (မူလာယ ပဋိကဿနာ ဟူသော ဤပုဒ်ကို) ကရဏဝသေန ဝိပရိဏာမေတွာ (ကရိုဏ်း
အဖြစ်ဖြင့် ပြောင်းလွှဲပြီး၍) မူလာယ ပဋိကဿနာယ ပဋိကဿိတောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အထဝါ
“မူလာယ ပဋိကဿနာ ခမတိ သံဃဿာ” တိ (ဟူ၍) ဥတ္တရပဒေန သဟ (ခမတိ သံဃဿ
ဟူသော နောက်ပုဒ်နှင့်တကွ) ပစ္စတ္တဝသေနော (ပထမအဖြစ်ဖြင့်ပင်) ယောဇေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ-
ဝိမတိ။

သမောဓာနပရိဝါသ။ ၁၂၅။ “ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝဉ္ဇ-လျှင်၊ ပုရိမာယ - ရှေးဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ-(ပက္ခပဋိစ္ဆန္တ)အာပတ်၌၊ သမောဓာနပရိဝါသော-(ပဉ္စာဟပုဋိစ္ဆန္တ) အန္တရာပတ်ကိုပေါင်းအပ်ရာ ပရိဝါသ်ကို၊ (ပေါင်း၍ ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို)” ဟု ပေးပါ။ ထို့နောက် ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးပြီး၍ မာနတ္တာရဟဖြစ်စဉ် ပဉ္စာဟပုဋိစ္ဆန္တအန္တရာအာပတ် သင့်ပြန်၍ မူလာယပဋိကဿနာပြုကာ သမောဓာနပရိဝါသ် ပေးရပုံကိုလည်းကောင်း၊ ထိုအာပတ် ၃ ချက်တို့အတွက် မာနတ်ပေးပုံ၊ မာနတ်ကျင့်စဉ် ပဉ္စာဟပုဋိစ္ဆန္တ အန္တရာအာပတ် သင့်ပြန်၍ သမောဓာနပရိဝါသ် ပေးရပုံ၊ ထို့နောက် အဗ္ဘာန်ထိုက်စဉ် ပဉ္စာဟပုဋိစ္ဆန္တ အန္တရာအာပတ်သင့်ပြန်၍ မူလာယပဋိကဿနာပြုကာ မာနတ်ပေးရပုံ၊ ထို့နောက် အဗ္ဘာန်သွင်းရပုံကိုလည်းကောင်း အစဉ်အတိုင်း ပြတော်မူသည်။

သုက္ကဝိသဋ္ဌိ-သည်၊ သမတ္တာ-ပြီးပြီ။

(၂) ပရိဝါသကထာ

အတ္ထသမောဓာန ပရိဝါသ။ ၁၃၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ အညတရော၊ ဘိက္ခူ-သည်၊ ပေါ၊ အာပန္နော-ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧကာ-တစ်ချက်သော၊ အာပတ္တိ-ကို၊ ဧကာဟပုဋိစ္ဆန္တာ-တစ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးထားအပ်ပြီ၊ ပေါ၊ ဧကာအာပတ္တိ ဒသာဟပုဋိစ္ဆန္တာ၊ ပေါ၊ သံယော၊ တဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ တာသံ အာပတ္တိနံ-တို့တွင်၊ ယာ အာပတ္တိ-ကို၊ ဒသာဟပုဋိစ္ဆန္တာ-အပ်ပြီ၊ တဿာ-ထိုဒသာဟပုဋိစ္ဆ အာပတ်၏၊ အဂ္ဂေန-အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ သမောဓာန ပရိဝါသ်-ပေါင်းအပ်ရာ ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေတု။ [ကြွင်းဝါကျများ၌ လွယ်ပြီ။]

သဗ္ဗစိရပုဋိစ္ဆန္တ အတ္ထသမောဓာန။ ၁၃၆။ တေန ခေါပန သမယေန၊ ပေါ၊ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ ဧကာအာပတ္တိ ဧကာဟပုဋိစ္ဆန္တာ၊ ဒွေ အာပတ္တိယော ဒွိဟပုဋိစ္ဆန္တယော၊ ပေါ၊ ဒသ အာပတ္တိယော ဒသာဟပုဋိစ္ဆန္တယော၊ ပေါ၊ သံယော တဿ ဘိက္ခုနော၊ ယာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ သဗ္ဗစိရပုဋိစ္ဆန္တယော-အလုံးစုံသော အာပတ်တို့ထက် ကြာမြင့်စွာ ဖုံးထားအပ်ကုန်၏၊ တာသံ-ထိုသဗ္ဗစိရပုဋိစ္ဆ အာပတ်တို့၏၊ ပေါ၊ ဒေတု။ [ကြွင်းဝါကျများ၌ လွယ်ပြီ။]

ဒွိမာသပရိဝါသ။ ၁၃၈။ တေန ခေါပန သမယေန၊ ပေါ၊ ဒွေ-န်သော၊ ဒွေ မာသပုဋိစ္ဆန္တယော၊ ပေါ၊ အာပန္နော ဟောတိ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ)၊ အဟံ၊ ပေါ၊ အာပဇ္ဇိ၊ အဟံ-သည်၊ သံသံ-ကို၊ ဒွိမာသပုဋိစ္ဆန္တာယ-သော၊ ဧကိဿာ-တစ်ချက်သော၊ အာပတ္တိယာ-၏အတွက်၊ ဒွိမာသပရိဝါသ်-၂ လပတ်လုံး ကျင့်သုံးထိုက်သော ပရိဝါသ်ကို၊ ယန္တုန ယာစေယျ-အကယ်၍ တောင်းရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ သော

သံယံ ၊ပေ၊ ယာစိ၊ တဿ သံယော ၊ပေ၊ အဒါသိ၊ တဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ ပရိဝသန္တဿ-ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးစဉ်၊ လဇ္ဈိမမ္မော-လဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်၏ သဘောသည်၊ (အာပတ်ကို ဖုံးမထားလိုသော သဘောသည်၊) သြက္ကမိ-သက်ရောက်ပြီ၊ (ကိ)၊ အဟံ ခေါ ၊ပေ၊ ဒွိမာသပုဋ်စ္ဆန္နာယ၊ ဣတရိဿာပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ-၏ အတွက်” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ ဤဝါရ အဆုံး၌ “တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ တဒုပါဒါယ (တံ+ဥပါဒါယ)-ထိုနေ့ကို အစပြု၍။ [“တံ-ထို ၂ လဖုံးထားအပ်သော တစ်ပါးသော သံယာဒိသေသ် အာပတ်ကို၊ ဥပါဒါယ” ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပေး၏။] ဒွိမာသံ- ၂ လ ပတ်လုံး၊ ပရိဝသိတဗ္ဗံ-ရာ၏။ [ကျင့်အပ်ပြီးသောရက်များကို မယူဘဲ (မရေတွက်ဘဲ) နောက်ထပ် ၂ လ ပရိဝါသ်နေရမည်-ဟူလို၊ စာအုပ်များ၌ “ဒွေမာသာ ပရိဝသိတဗ္ဗံ” ဟု တွေ့ရ၏။ “ဒွိမာသံ ပရိဝသိတဗ္ဗံ” ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်။]

ဒွိမာသပရိဝသိတဗ္ဗံဝိမိ။ ။ (၁) ပဌမပါရသည် ပြုအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုနှင့် တူ၏။ (၂) ဘိက္ခုဝေ-တို့၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧကံ အာပတ္တိ-ကို၊ ဇာနာတိ-သိ၏၊ ဧကံ အာပတ္တိံ န ဇာနာတိ၊ (၃)သရတိ-အမှတ်ရ၏၊ နဿရတိ-အမှတ်မရ၊ (၄)ဧကာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၌၊ နိဗ္ဗေမတိကော-ဖြစ်သော ယုံးမှားခြင်း ရှိသူမဟုတ်၊ ဝါ-မယုံမှား၊ ဧကာယ ၊ပေ၊ ဝေမတိကော-ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်း ရှိ၏။ [“ဝေမတိကော” ၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ စတုတ္ထအုပ်၊ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ ဤဝါရများ၌ အချုပ်မှတ်ဖွယ်ကား-ဒွိမာသပုဋ်စ္ဆန္န သံယာဒိသေသ် အာပတ် ၂ ချက်သင့်ရာဝယ် အာပတ်တစ်ချက်အတွက်သာ ဒွိမာသပရိဝါသ်ကို တောင်း၏။ ထို့နောက် ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် လဇ္ဈိမဓမ္မသက်ရောက်မှုစသော အကြောင်းကြောင့် အခြား အာပတ်တစ်ချက်အတွက်လည်း ဒွိမာသပရိဝါသ်တောင်းပြန်၏။ ထို့ကြောင့် “တေန ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုနာ တဒုပါဒါယ ဒွိမာသံ ပရိဝသိတဗ္ဗံ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

(၅) ဧကာ အာပတ္တိ-ကို၊ ဇာနပုဋ်စ္ဆန္နာ-သိလျက် ဖုံးထားအပ်ပြီ ၊ပေ၊ တဿ ပရိဝသန္တဿ အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ ဗဟုသုတော ၊ပေ၊ သိက္ခာကာမော။ (နိယသကံအဆုံး၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) သော-ထိုအာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ ဧဝံ ဝဒေတိ-ပြောဆို၏၊ (ကိ)၊ အာဂုသော-တို့၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ ကိ-အဘယ်အာပတ်သို့၊ အာပန္နော-နည်း၊ ကိဿ-အဘယ်ကြောင့်၊ ပရိဝသတိ-နည်း၊ ဣတိ (ဝဒေတိ)၊ တေ ဧဝံ ဝဒေန္တိ (ကိ) ၊ပေ၊ အယံ ဘိက္ခု၊ တာသံ-ထို အာပတ်တို့၏အတွက်၊ ပရိဝသတိ-၏၊ ဣတိ (ဝဒေန္တိ)၊ သော-သည်၊ ဧဝံဝဒေတိ၊ (ကိ)၊ အာဂုသော-တို့၊ ယာ အယံ အာပတ္တိ-ကို၊ ဇာနပုဋ်စ္ဆန္နာ-သိလျက် ဖုံးထားအပ်ပြီ၊ တဿာ အာပတ္တိယာ-၏အတွက်၊ ပရိဝါသဒါနံ-ပရိဝါသ်ပေးခြင်းသည်၊ ဓမ္မိကံ-တရားနှင့်ယှဉ်၏၊ ဝါ-တရားရှိ၏၊ ဓမ္မတ္တာ-တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ရဟတိ-တက်ရောက်၏။

(အထမြောက်၏။) (စာအုပ်တို့၌ “ဓမ္မတ္တာ” ဟု ရှိ၏။ “ဓမ္မိကတ္တာ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။) ဧကိဿာ အာပတ္တိယာ - ၏အတွက်၊ ဘိက္ခု-သည်၊ မာနတ္တာရဟော-မာနတ်ထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆို၏။ [၆, ၇ ဝါရတို့၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

(၈) ဤဝါရ၌ ဒွိမာသပဋိစ္စန္ဓ သံယာဒိသေအာပတ် ၂ ချက်သင့်ရာ ဧကမာသံ ပရိဝါသ်ကိုသာ တောင်း၏။ ထို့နောက် ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် လူဇ္ဈိမ္မ သက်ရောက်၍ နောက်ထပ် ၁ လ ပရိဝါသ်တောင်းပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် “ဘိက္ခဝေ, တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပုရိမံ-ရှေးဖြစ်သော အာပတ်ကို၊ ဥပါဒါယ-၍ ဒွိမာသံ ပရိဝသိ တဗ္ဗံ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ [ကြွင်းဝါကျများ လွယ်ပြီ။]

သုဒ္ဓန္တပရိဝါသ။ ၁၅၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန ၊ပေ၊ အာပန္နော ဟောတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ-အာပတ်ကိုအပိုင်းအခြားကို၊ န ဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ-ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို၊ န ဇာနာတိ ၊ပေ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ-၌၊ ဝေမတိ ကော-၏။ ၊ပေ၊ တေနဟိ ဘိက္ခဝေ သံယော-သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ တာသံ အာပတ္တိနံ-တို့၏အတွက်၊ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ-စင်ကြယ်သောအပိုင်းအခြားရှိ သော ပရိဝါသ်ကို၊ ဒေတု။ [ဤမှနောက်၌ “အာပတ္တိပရိယန္တံ-ကို၊ ဧကစ္စံ-အချို့ကို၊ ဇာနာတိ” ပေးပါ။]

ဤတွင် ပရိဝါသကကထာ ပြီးပြီ။

၂-အာပတ်

(၃) စတ္တာလိသက ကထာ

၁၆၀။ တေန ၊ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပရိဝသန္တော-စဉ်၊ ဝိဗ္ဗမိ-လူထွက်ပြီ၊ သော-ထိုရဟန်းလူထွက်သည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပစ္စာဂန္တော-ပြန်လာ၍၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥပသမ္ပ ဒံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစိ-တောင်းပြီ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဝိဗ္ဗန္တ ကဿ-လူထွက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ (အထံသို့)၊ ပရိဝါသော-သည်၊ န ရဟတိ-မတက် ရောက်၊ သော-ထိုရဟန်းလူထွက်သည်၊ ပုန, စေ ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ-အကယ်၍ ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်အံ့၊ (ရဟန်းဖြစ်အံ့၊) တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပုရိမံ-ရှေးဖြစ်သော၊ တဒေဝ ပရိဝါသဒါနံ-ထို ပရိဝါသ်ပေးခြင်းသည်ပင်၊ ဟောတိ၊ ယော’ပရိဝါသော-ကို၊ ဒိန္နော-ပေးအပ်ပြီ၊ သော-ထို ပရိဝါသ်ကို၊ သုဒိန္နော-ကောင်းစွာပေးအပ်ပြီ၊ (ကောင်းစွာပေးအပ်ရာရောက်၏။) [“တဒေဝ ပရိဝါသဒါနံ” ကို ထပ်ဖွင့်သည်၊ နောက်ထပ် ပရိဝါသ်ပေးဖွယ်မလိုတော့၊ လူမထွက်ခင်က ပေးထားအပ်သော ပရိ ဝါသ်သည် မပျက်ပါ-ဟူလို။] ယော-အကြင် ပရိဝါသ်ကို၊ ပရိဝုတ္တော-(လူမထွက် ခင်က) ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ သော-ကို၊ သုပရိဝုတ္တော-ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ အဝသေသော-ကြွင်းသောပရိဝါသ်ကို၊ ပရိဝသိတဗ္ဗော-ကျင့်သုံးထိုက်၏။ ဝါ-ရ မည်။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ “ဥမ္မတ္တကော-သည်းချေပျက်သဖြင့် ရူးသွပ်သည်၊ အနုမ္မတ္တကော-မရူးသည်၊ (အရူးပျောက်သည်)၊ ခိတ္တစိတ္တော-ဘီလူးလှန်သဖြင့် ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသည်၊ ဝေဒနာဋေဿ-ဒုက္ခဝေဒနာနှိပ်စက်အပ်သည်” ဟု လည်းကောင်း၊ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပရိဝသန္တော-စဉ်၊ ဥက္ခိပိယတိ-နှင့်ထုတ်အပ်၏၊ (နှင့်ထုတ်ခံရ၏)၊ ဥက္ခိတ္တကဿ-နှင့်ထုတ်ခံရသောရဟန်း၏၊ ပေ၊ ဩသာရိယတိ-သံယာဘောင်သို့ သွင်းအပ်၏” ဟုလည်းကောင်း၊ “ယံမာနတ္ထံ-အကြင်မာနတ်ကို၊ စိန္တံ-ကျင့်အပ်ပြီ၊ တံ-ထိုမာနတ်ကို၊ သုစိန္တံ-ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်ပြီ” ဟုလည်းကောင်း ပေးပါ။ [ကြွင်းဝါကျများ၌ အနက်ထူး မရှိပါ။]

စတ္တာလီသကဖြစ်ပုံ။ ။ ဝိဗ္ဗန္တက၊ သာမဏေရ၊ ဥမ္မတ္တက၊ ခိတ္တစိတ္တ၊ ဝေဒနာဋေ၊ ဥက္ခိတ္တက ၃ ယောက်၊ ဤ ၈ ယောက်ကို ၁-ပရိဝသန္တ၊ ၂-မူလာယပဋိကဿနာရဟ၊ ၃-မာနတ္တာရဟ၊ ၄-မာနတ္တစရန္တ၊ ၅-အဗ္ဘာနာရဟဖြင့် မြောက်လျှင် ဝါရ (၄၀) ဖြစ်သည်။ . . ။ စတ္တာလီသကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

(၄) ဆတ္တိသကကထာ

၁၆၅။ (၁) ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ပရိဝသန္တော-စဉ်၊ အန္တရာ-(ရက်မပြည့်မီ) အကြား၌၊ သမ္ပဟုလာ-န်သော၊ ပရိမာဏာ-အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ (အာပတ်အပိုင်းအခြားရှိကုန်သော) အပွဋိစ္ဆန္ဒာယော-မဖုံးထားအပ်ကုန်သော၊ သံယာဒိသေသာ၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ မူလာယ ပဋိကဿိတဗ္ဗော (၂) ပဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ ပဋိကဿိတဗ္ဗော၊ အဿ-ထိုရဟန်းအား၊ ယထာပဋိစ္ဆန္ဒာနံ-အကြင်အကြင် ဖုံးထားအပ်ပြီးကုန်သော၊ အာပတ္တိနံ-တို့၏ အတွက်၊ ပုရိမာယ-သော၊ အာပတ္တိယာ-၌၊ သမောဓာန ပရိဝါသော-ပေါင်းအပ်ရာ ပရိဝါသ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ (၃) ပရိမာဏာ-ကုန်သော၊ ပဋိစ္ဆန္ဒာယောပိ-အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အပွဋိစ္ဆန္ဒာယောပိ၊ ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ။

(၄) အပရိမာဏာ-အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော၊ အပွဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ ပေ၊ (၅) အပရိမာဏာ ပဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ ပေ၊ (၆) အပရိမာဏာ ပဋိစ္ဆန္ဒာယောပိ အပွဋိစ္ဆန္ဒာယောပိ၊ ပေ၊ (၇) ပရိမာဏာယောပိ အပရိမာဏာယောပိ အပွဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ ပေ၊ (၈) ပရိမာဏာယောပိ အပရိမာဏာယောပိ ပဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ ပေ၊ (၉) ပရိမာဏာယောပိ အပရိမာဏာယောပိ ပဋိစ္ဆန္ဒာယောပိ အပွဋိစ္ဆန္ဒာယောပိ၊ ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ပေ။ [ဤ ၉ ဝါရကို ပရိဝသန္တ၊ မာနတ္တာရဟ၊ မာနတ္တစရန္တ၊ အဗ္ဘာနာရဟ ၄ ယောက်ဖြင့်မြောက် (၃၆) ဝါရ ဖြစ်သည်။] ဆတ္တိသကံ နိဋ္ဌိတံ။

(၅) မာနတ္ထသတကထာ

၁၆၆။ ။ (၁) ဣဓ ၊ပေ၊ အာပဇ္ဇိတွာ-ရောက်ပြီး၍၊ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-မဖုံးထားမူ၍၊ ဝိဗ္ဘမတိ-လူထွက်၏၊ သော ပုန၊ ဥပသမ္ပန္နော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်လသော် ၊ပေ၊ နစ္ဆာဒေတိ-မဖုံးထား၊ (ဖုံးမထား)၊ တဿ ၊ပေ၊ မာနတ္ထံ ဒါတဗ္ဗံ၊ (၂) ဣဓ ၊ပေ၊ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဝိဗ္ဘမတိ၊ သော ပုန ဥပသမ္ပန္နော ၊ပေ၊ ဆာဒေတိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော-အား၊ ယထာ ပဋိစ္ဆန္ဓေ-အကြင်အကြင် ဖုံးထားအပ်ပြီးသော၊ ပစ္စိမသ္မိ-နောက်ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ-အာပတ်အစုကြောင့်၊ ပရိဝါသံ ဒတွာ မာနတ္ထံ ဒါတဗ္ဗံ။

(၃) ပုရိမသ္မိ-ရှေးဖြစ်သော၊ (၄) ပုရိမသ္မိစ-ရှေးလည်းဖြစ်သော၊ ပစ္စိမသ္မိစ-နောက်လည်းဖြစ်သော။ [“ပုရိမသ္မိ၊ မစ္စိမသ္မိ” ဟု ဆိုရပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] (၅) ဣဓ ၊ပေ၊ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ပဋိစ္ဆန္ဓာယောပိ-သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဓာယောပိ-သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ၊ သော ဝိဗ္ဗမိတွာ ပုန၊ ဥပသမ္ပန္နော-လသော်၊ ယာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ပုဗ္ဗေ-လူမထွက်မီ ရှေးရဟန်းဖြစ်ရာအခါ၌၊ ဆာဒေသိ-ဖုံးထားပြီ၊ တာ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ပစ္ဆာ-လူထွက်ပြီးနောက် တစ်ဖန် ရဟန်းဖြစ်ရာအခါ၌၊ နစ္ဆာဒေတိ-မဖုံးထား၊ ယာအာပတ္တိယော ပုဗ္ဗေ နစ္ဆာဒေတိ၊ တာ အာပတ္တိယော ပစ္ဆာ နစ္ဆာဒေတိ တဿ ၊ပေ၊ မာနတ္ထံ ဒါတဗ္ဗံ။ [ကြွင်းဝါရများကို ပါဠိတော်ကြည့်၍ သိပါ။]

အမှာ။ ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ လူထွက်သော ရဟန်းအတွက် ဝါရ (၂၀)၊ သာမဏေ၊ ဥမ္မတ္တက၊ ခိတ္တစိတ္တ၊ ဝေဒနာဠတို့အတွက် ဝါရ (၂၀)၊ စီအားဖြင့် မာနတ် (၁၀၀) ဖြစ်သည်၊ မာနတ္ထသတ်-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

(၆) သမူလာယ သမောဓာနပရိဝါသ စတုဿတ။ ၁၇၂။ ဤဝါရ၌ အနက်ထူးမရှိပါ။ ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် လူထွက်သောရဟန်းအတွက် ဝါရ (၂၀)၊ ပရိဝါသ်ကျင့်စဉ် သာမဏေ၊ ဥမ္မတ္တက၊ ခိတ္တစိတ္တ၊ ဝေဒနာဠဖြစ်သော ရဟန်းများအတွက် ဝါရ (၂၀)စီအားဖြင့် ဝါရ (၁၀၀)ဖြစ်၏။ ထို့အတူ မာနတ္ထာရဟ၊ မာနတ္ထစရန္တိ၊ အတ္တနာရဟဖြစ်စဉ်တို့၌လည်း ဝါရ (၁၀၀)စီအားဖြင့် ဝါရ (၄၀၀) ဖြစ်သည်၊ သမူလာယ သမောဓာနပရိဝါသစတုဿတံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ။

(၇) ပရိမာဏာဒိဝါရအဋ္ဌက။ ၁၈၀။ (၁) ဣဓ ၊ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သမ္ပဟုလာ-န်သော၊ ပရိမာဏာ-န်သော၊ သံယာဒိသေသာ၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇိတွာ-၍၊ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံးမထားမူ၍၊ ဝိဗ္ဘမတိ ၊ပေ၊ (၂) အပရိမာဏာ-န်သော ၊ပေ၊ (၃) ဧကေနာမာ-တူသောနာမည် ရှိကုန်သော ၊ပေ၊ (၄) နာနာနာမာ-အမျိုးမျိုးသောနာမည် ရှိကုန်သော ၊ပေ၊ (၅) သဘာဂါ - ဝတ္ထုအားဖြင့် တူသော

သဘောရှိကုန်သော ၊ပေ၊ (၆) ဝိသဘာဝါ-ဝတ္ထုအားဖြင့် တူသောသဘော မရှိကုန်
သော ၊ပေ၊ (၇) ဝဝတ္ထိတာ-ဝတ္ထုအားဖြင့် ပိုင်းခြား သတ်မှတ်အပ်ကုန်သော ၊ပေ၊
(၈) သမ္ပိန္နာ-ဝတ္ထုအားဖြင့် ရောစပ်အပ်ကုန်သော ၊ပေ၊ အပွင့်စွာဒေတွာ ဝိဗ္ဗမတိ။
[ဝဝတ္ထိတ+သမ္ပိန္နတို့သည် သဘာဝ+ဝိသဘာဝတို့၏ ပရိယာယ်တည်း။] ဟေဋ္ဌာ-
ဌ၊ (ဝိတ္ထာရိတံ) ယထာ-ချဲ့အပ်ပြီးသကဲ့သို့၊ တထာ-တူ၊ ဝိတ္ထာရေတဗွဲ-ချဲ့ရာ၏။

ပရိမာဏာဒိဝါရအဋ္ဌကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

(၈) ဒွေဘိက္ခုဝါရဧကောဒသက ကထာ

၁၈၁။ (၁) ဒွေ-န်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သံယာဒိသေသံ-သို့၊ အာပန္နာ
ဟောန္တိ၊ တေ-တို့သည်၊ သံယာဒိသေသေ-၌၊ သံယာဒိသေသဒိဋ္ဌိနော-သံယာ
ဒိသေသံဟု အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကော-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဆာဒေ
တိ-၏၊ ဧကော နစ္ဆာဒေတိ၊ ယော ဆာဒေတိ၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ ဒုက္ကဋ်-ကို၊
ဒေသာပေတဗ္ဗော-ဒေသနာပြောစေထိုက်၏၊ ယထာ ပဋိစ္ဆန္ဓေ-ကြောင့်၊ အဿ-
ထို ဖုံးထားသောရဟန်းအား၊ ပရိဝါသံ ဒတွာ၊ ဥဘိန္နံပိ- ၂ ပါးလုံးတို့အားလည်း၊
မာနတ္တံ ဒါတဗ္ဗံ။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ “သံယာဒိသေသေ-၌၊ မိဿကဒိဋ္ဌိနော-ထုလ္လစူဉ်း
စသော လဟုကအာပတ်နှင့်ရောသော သံယာဒိသေသံဟု အယူရှိကုန်သည်” ဟု
လည်းကောင်း၊ “မိဿကေ-လဟုက အာပတ်နှင့်ရောသော သံယာဒိသေသံ
အာပတ်၌၊ သုဒ္ဓကေ-သံယာဒိသေသံ မဖက်၊ သက်သက်သော လဟုကအာပတ်
၌” ဟုလည်းကောင်း၊ “ဥဘောပိ- ၂ ပါးလုံးတို့ကိုလည်း၊ ယထာဓမ္မံ-ဝိနည်းတရား
တော်အားလျော်စွာ၊ ကာရာပေတဗ္ဗာ - ပြုစေထိုက်ကုန်၏” ဟု လည်းကောင်း
ပေးပါ။

၈။ ဧကဿ-တစ်ပါးသောရဟန်း၏၊ အာရောစေဿာမိ-ဒေသနာပြောအံ့၊
ဣတိ-ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဟောတိ၊ ဧကဿ-၏၊ နာရောစေဿာမိ-အံ့၊
ဣတိ- ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဟောတိ၊ သော-သည်၊ ပဌမမ္ပိ ယာမံ-ပဌမယာမံ
ပတ်လုံးလည်း၊ ဆာဒေတိ-ဖုံးထား၏၊ (ဒေသနာမပြော) ၊ပေ၊ အရုဏေ-အရုဏ်
သည်၊ ဥဋ္ဌိတေ-တက်လသော်၊ အာပတ္တိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဆန္နာ-ဖုံးထားအပ်သည်၊
ဟောတိ၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဆာဒေတိ-၏၊ သော-ထိုရဟန်းကို၊ ဒုက္ကဋ်-
ဒုက္ကဋ် အာပတ်ကို၊ ဒေသာပေတဗ္ဗော-ဒေသနာပြောစေထိုက်၏။

ဒေသာပေတဗ္ဗော။ ။ “ဒုက္ကဋ် ဒေသာပေတဗ္ဗော” ဟူသော စကားဖြင့် “အာပတ်ကို
ဖုံးထားသည့်အတွက် အရုဏ်တက်လျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်တစ်ချက် အပိုသင့်၏” ဟု မှတ်ပါ။
ဤဒုက္ကဋ်သည် အခြားအာပတ်များကို ဖုံးလျှင်လည်း သင့်သည်သာ။

၉။ တေ-ထို ၂ ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာရောစေဿာမ-န်အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ-ခရီးသွားကြကုန်၏။ ဧကဿ-၏။ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ နာရောစေဿာမိ-ဒေသနာမပြောတော့အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ မက္ခမေဃော-ဘုရားရှင်၏ ပညတ်တော်ကို ချေဖျက်လိုသော သဘောသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပေ။

၁၀။ ဝါရလွယ်ပြီ၊ ၁၁ ဝါရ၌ “ဒွေ ဘိက္ခု သံယာဒိသေသံ အာပန္နာ ဟောန္တိ၊ တေ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ (ကိ)၊ ဣဒါနေဝ ပေ၊ ဥဒွေသံ အာဂစ္ဆတိတိ။ [သုဒ္ဓပါစိတ်၊ မောဟနကသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။]

ဒွေဘိက္ခုဝါရကောဒသကံ-သည်။ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

သို့ဖြစ်လျှင် “မစ္စန်နိုင်သော နိသဂ္ဂိအာပတ် ရှိနေသူမှာ နေ့စဉ် ဒုက္ကဋ်အာပတ် တိုးနေမည် သာ” ဟု သိပါ။ “အာပတ်ရှိလျှင်လည်း ဥပုသ်မပြုကောင်း” ဟု ဥပေါသထက္ခန္ဓက၌ ပညတ်တော်မူခဲ့ပြီ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက် “သာပတ္တိကဿ ဘိက္ခဝေ နိရယံဝါ ဝဒါမိ တိရစ္ဆာရယောနိဝါ” ဟု သာရတ္ထဋီကာ (သမထက္ခန္ဓက) ၌ပြအပ်သော ပါဠိတော်ဖြင့် စဉ်းစားလျှင် သေခါနီး၌ ထိုအာပတ်ကို သတိရနေပါမူ ငရဲနှင့်တိရစ္ဆာန် ထိုက်တန်ရာသို့ သွားရပေလိမ့်မည်။

(၉) မူလာယ အဝိသုဒ္ဓိနဝက ကထာ

၁၈၂။ (၁) ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ အာပတ္တိယော-တို့ကို၊ ပရိမာဏမ္ပိ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော အာပတ်သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သမ္ဘိန္ဒမ္ပိ-သို့လည်းကောင်း၊ အာပဇ္ဇတိ၊ သော သံယံ ပေ၊ သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစတိ၊ တဿ သံယော၊ ပေ၊ ဒေတိ၊ သော ပရိဝသန္တော အန္တရာ ပရိမာဏာယော-န်သော၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော-န်သော၊ ပေ၊ အာပတ္တိယော-တို့သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ သော သံယံအန္တရာပတ္တိနံ-တို့၏အတွက်၊ မူလာယ ပဋိကဿနံ-ကို၊ ယာစတိ၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ သံယော၊ ပေ၊ ဓမ္မိကေန-တရားနှင့်ယှဉ်သော၊ အကုပ္ပေန-မဖျက်ဆီးနိုင်သော၊ ဌာနာရဟေန-

ပရိမာဏမ္ပိ ပေ၊ သမ္ဘိန္ဒမ္ပိ။ ။ သမ္မဟုလာ သံယာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏမ္ပိတိ အာဒိ ဇာတိဝသေနကဝစနံ၊ (“အာပတ္တိယော” နှင့် အရတူသောကြောင့် “ပရိမာဏမ္ပိ” စသည်ဖြင့် ဗဟုဝစ်ဖြင့် ဟောတော်မူထိုက်သော်လည်း၊ သံယာဒိသေသံဟူသော ဇာတ်ကိုင်၍ ဧကုဝစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။) ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသော ဝါ (တစ်နည်း၊ ကြိယာ ဝိသေသနတည်း။) ဤအလို “ပရိမာဏမ္ပိ-အတိုင်းအရှည်ရှိသည် မည်လောက်အောင်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သမ္ဘိန္ဒမ္ပိ-ဝတ္ထုအားဖြင့် ရောက်စပ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်လည်းကောင်း” ဟု ပေးပါ၊ ဤ သမ္ဘိန္ဒသဒ္ဓါသည် ရောစပ်ခြင်း အနက်ကိုဟော၏။ “သီမာသမ္ဘော-သိမ်ချင်း ရောစပ်” ဟူသော အသုံးအနှုန်းမျိုးတည်း။ [“အပရိမာဏမ္ပိ ဧကနာမမ္ပိ” စသည်တို့၏ အနက်ကို ပရိမာဏာဒိဝါရ အဋ္ဌက၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

(မူလယ ပဋိကဿနကံ၏ တည်ရာ) ဥ တ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား ထိုက်သော၊ ကမ္မေန-ဥ တ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာဖြင့်၊ မူလယ-သို့၊ ပဋိကဿတိ-၏။ [ဤပုဒ်များ၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယအုပ် သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂ အခန်း၌ ပြထားပြီ။] ဓမ္မေန-ဓမ္မအားဖြင့်၊ သမောဓာနပရိဝါသံ ဒေတီ၊ အဓမ္မေန-တရားမဟုတ်သဖြင့်၊ မာနတ္တံ ဒေတီ၊ အဓမ္မေန အဗ္ဘေတီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ-တို့မှ၊ အဝိသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ ၂-အန္တရာပရိမာဏပဋိစ္ဆန္ဒအာပတ်၊ ၃-အန္တရာပရိမာဏ ပဋိစ္ဆန္ဒ အပုဋိစ္ဆန္ဒ၊ ၄-အန္တရာ အပရိမာဏ အပုဋိစ္ဆန္ဒ၊ ၅-အန္တရာ အပရိမာဏ ပဋိစ္ဆန္ဒ၊ ၆-အန္တရာ အပရိမာဏ ပဋိစ္ဆန္ဒ၊ အပုဋိစ္ဆန္ဒ၊ ၇-အန္တရာပရိမာဏ အပရိမာဏ အပုဋိစ္ဆန္ဒ၊ ၈-အန္တရာ ပရိမာဏ အပရိမာဏ ပဋိစ္ဆန္ဒ၊ ၉-အန္တရာ ပရိမာဏ အပရိမာဏ ပဋိစ္ဆန္ဒ အပုဋိစ္ဆန္ဒ အာပတ်သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အာပတ်တို့မှ မစင်ကြယ်ပုံကို အစဉ်အတိုင်းဟောတော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် အဝိသုဒ္ဓိနဝကဖြစ်၏။

ဒုတိယ အဝိသုဒ္ဓိနဝက။ ။ ပဌမနဝက၌ ဟောတော်မူအပ်ခဲ့သော “မူလယ ပဋိကဿတိ ဓမ္မိကေန၊ ပေ၊ ဓမ္မေန သမောဓာန ပရိဝါသံ ဒေတီ” နေရာဝယ် “အဓမ္မိကေန၊ အဓမ္မေန” ဟု လည်းကောင်း၊ “အဓမ္မေန မာနတ္တံ ဒေတီ၊ အဓမ္မေန အဗ္ဘေတီ” နေရာဝယ် “ဓမ္မေန” ဟု လည်းကောင်း လဲလှယ်၍ ဟောတော်မူပါသည်။

တတိယ (ဝိသုဒ္ဓိ)နဝက။ ။ ဣဓ ပန၊ ပေ၊ အဓမ္မေန သမောဓာနပရိဝါသံ ဒေတီ။ [ဤတိုင်အောင် ဒုတိယ နဝကနှင့်တူပြီ] သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ပရိဝသာမိ-ပရိဝါသံ ကျင့်သုံး၏၊ (ပရိဝါသံဆောက်တည်နေ၏။) ဣတိ-ဤသို့၊ မညမာနော-မှတ်ထင်လျက်၊ အန္တရာ သမ္မဟုလာ၊ ပေ၊ အာပဇ္ဇတိ ပရိမာဏာယော အပုဋိစ္ဆန္ဒာယော၊ သော-သည်၊ တသ္မိ ဘူမိယံ-ထို အန္တရာသံဃာဒိသေသ် အာပတ်သင့်ရာ အခိုက်အတန့်၌။ [ရှေးနိဿယ၌ “ထိုသံဃာဒိသေသ်ဘုံ၌၊ ဝါ-ထိုသံဃာဒိသေသ်အာပတ်၌” ဟု ပေး၏။] ဌိတော-တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပုရိမာပတ္တိနံ-ရှေ့ဖြစ်သော အာပတ်တို့ကို၊ မူလပရိမာဏ အာပတ်တို့၏၊ အန္တရာပတ္တိယော-အန္တရာ အာပတ်တို့ကို၊ (ပရိဝါသံ ကျင့်သုံးစဉ်သင့်အပ်သော ပရိမာဏအပုဋိစ္ဆန္ဒ အန္တရာ အာပတ်တို့ကို) သရတိ၊ အပရာပတ္တိနံ-နောက်ဖြစ်သော အာပတ်တို့၏၊ (ပြုအပ်ခဲ့သော အန္တရာအာပတ်ကိုပင် “အပရာပတ္တိ” ဟု ဟောတော်မူထားသည်၊ ပါဠိတော်ကြည်ပါ။) အန္တရာ ပတ္တိယော-တို့ကို၊ (မူလယ ပဋိကဿနာပြု၍ သမောဓာနပရိဝါသံပေးပြီးနောက် ပရိဝါသံကျင့်သုံးဆဲ အကြား၌ သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်တို့ကို) သရတိ။

တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ ဟောတိ (ကိ)၊ အဟံ၊ ယေ၊ သရာမိ၊ ယေ၊ အဟံ-သည်၊ သံယံ-ကို၊ ပုရိမာပတ္တိနံ-တို့၏၊ အန္တရာပတ္တိနဉ္စ-တို့၏အတွက် လည်းကောင်း၊ အပရာပတ္တိနံ-တို့၏၊ အန္တရာပတ္တိနဉ္စ-တို့၏ အတွက်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မိကေန၊ ယေ၊ ကမ္မေန-ဖြင့်၊ မူလာယ ပဋိကဿနံ-အရင်းသို့ငင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန-တရားအားဖြင့်၊ သမောဓာနပရိဝါသံ-ကိုလည်း ကောင်း၊ ဓမ္မေန၊ မာနတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ အဗ္ဘာနံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ယန္တုန ယာစေယျ-အကယ်၍ တောင်းရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ (ဣတိ-ဤသို့ကြံပြီး၍)။ [ဣတိ-တစ်လုံးအကြောကြံပါ။] သော သံယံ၊ ယေ၊ ယာစတိ၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ သံယော၊ ယေ၊ မူလာယ ပဋိကဿတိ ဓမ္မိကေန၊ ယေ၊ ဓမ္မေန အဗ္ဗေတိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ-တို့မှ၊ ဝိသုဒ္ဓေါ-စင်ကြယ်၏။ [ကြွင်းဝါရတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ဝါရတွက်ပုံလည်း မူလာယ အဝိသုဒ္ဓိ နဝက အတိုင်း ပင်တည်း၊] တတိယ (ဝိသုဒ္ဓိ) နဝကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ။

တတိယော-သော၊ သမုစ္စယက္ခန္ဓကော-တည်း။

တဿ-ထို သမုစ္စယက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းဂါထာကား၊ အပုဋ္ဌိစ္ဆန္တာ-အပုဋ္ဌိစ္ဆန္တ မာနတိ၊ ဧကာဟ-တစ်ရက်ပတ်လုံးဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ ဒ္ဓိဟ-နှစ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ တိဟ-သုံးရက် ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ စတူဟ-လေးရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ ပဉ္စာဟ-ငါးရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ် သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်၊ ပက္ခ-တစ်ပက္ခပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာ ဒိသေသ်အာပတ်၊ ဒသန္တံ-ဆယ်ရက်ပတ်လုံး ဖုံးလွှမ်းအပ်သော သံဃာဒိသေသ် တို့၏၊ အာပတ္တိ-အာပတ်ကို၊ မဟာမုနိ-မြတ်သော ဘုရားရှင်သည်၊ အံဟ-ဟော တော်မူပြီ။

သုဒ္ဓန္တော-သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ၊ ဝိပ္ပမန္တော-လူထွက်သော ရဟန်း၊ ပရိမာဏမုခံ- ပရိမာဏ အစရှိသော ပါဠိတော်၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတို့သည်၊ တတ္ထ-ထို သံဃာဒိသေသ် အာပတ်၌၊ သညိနော-သံဃာဒိသေသ် အာပတ်ဟု အမှတ်ရှိကုန်၏၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝေမတိကာ-ယုံမှားကုန်၏၊ တထေဝ-ထိုအတူပင်၊ မိဿကဒိဋ္ဌိနော-ထုလ္လုစွည်းစသောလဟုက အာပတ်တို့နှင့် ရောသော သံဃာဒိသေသ်ဟု အယူရှိကုန်၏၊ ဒွေစ-နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည် လည်း၊ အသုဒ္ဓကေ-သံဃာဒိသေသ် သက်သက်မဟုတ်သော မိဿက အာပတ်၌၊ အသုဒ္ဓကဒိဋ္ဌိနော-သုဒ္ဓသံဃာဒိသေသ်သက်သက် မဟုတ်သော မိဿကသံဃာ

ဒိသေသ်ဟု အယူရှိကုန်၏။ ဒွေစ-နှစ်ပါးသောရဟန်းတို့သည်လည်း၊ တထေဝ-
'ထို့အတူသာလျှင်၊ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိနော-သက်သက်သော လဟုက အာပတ်ဟု အယူရှိကုန်
၏။

ဧကော-တစ်ပါးသည်၊ ဆာဒေတိ-ဖုံးထား၏။ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ မက္ခ
မတေန-ဘုရားရှင်၏ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ချေဖျက်လိုသောဆန္ဒဖြင့်၊ (ဆာဒေတိ-
ဖုံးထား၏။) ဥမ္မတ္တက-ဥမ္မတ္တကရဟန်း၊ ဒေသနံ-ဒေသနာပြောခြင်း၊ မူလာ-အရင်း
သို့ ငင်ခြင်း၊ ဝိသုဒ္ဓတော-အာပတ်စင်ကြယ်သော အားဖြင့်၊ ပန္နရသ-ပန္နရသဝါရ။
[ဆဋ္ဌမူပါဠိ တော်များ၌- “အဋ္ဌာရသ-အဋ္ဌာရသဝါရ” ဟု ရှိ၏။]

(ဧသော-ဤအစဉ်သည်ကား၊) တမ္မပဏ္ဍိတိပပသာဒကာနံ-သီဟိုဠ်ကျွန်းကို
ကြည်ညိုစေတတ်ကုန်သော၊ ဝိဘဇ္ဇပဒါနံ-ဝေဖန်အပ်သော ပုဒ်ရှိကုန်သော၊ မဟာ
ဝိဟာရဝါသီနံ-မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းကုန်သော၊ အာစရိယာနံ-
ဆရာတို့၏။ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ-သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်ခြင်းငှာ၊ ဝါစနာ-ပို့ချ
အပ်သော အစဉ်တည်း၊ ဣတိ-တသုဒ္ဓါန စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

သမုစ္စယက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၄-သမထက္ခန္ဓက

(၁) သမ္မုခါဝိနယ ကထာ

၁၈၅။ တေန သမယေန ၊ပေ၊ အာရာမေ၊ တေန ခေါပန သမယေန-၌၊
ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ-ဆဗ္ဗဂ္ဂိမည်ကုန်သော၊ ဝါ-ဇယောက်အစဉ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့
သည်၊ အသမ္မုခိဘူတာနံ-မျက်မှောက်မဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-မျက်
ကွယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မာနိ-ကံတို့ကို၊ တဇ္ဇနိယမ္ပိ-
တဇ္ဇနိယကံကိုလည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဥက္ခေပနိယမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကရောန္တိ။
("ကမ္မာနိ" ကို "တဇ္ဇနိယမ္ပိ ၊ပေ၊ ဥက္ခေပနိယမ္ပိ" ဟု သရုပ်ဖော်သည်။) ၊ပေ၊
ဘိက္ခဝေ၊ အသမ္မုခိဘူတာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ-ကို၊ တဇ္ဇနိယံဝါ-
ကိုသော်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဥက္ခေပနိယံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ န ကာတဗ္ဗံ-
မပြုထိုက်၊ ဝါ-မပြုရ။

၁၈၆။ မာတိကာ။ ။ အဓမ္မဝါဒီ-အဓမ္မကို ပြောလေ့ရှိသော၊ (ဓမ္မမဟုတ်
သည်ကို ပြောလေ့ရှိသော) ပုဂ္ဂလော-ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဓမ္မဝါဒီ-ကုန်
သော၊ သဗ္ဗဟုလာ - များစွာသော ရဟန်းတို့လည်းကောင်း။ (၂ ပါး၊ ၃ ပါး ကို
ယူပါ။) အဓမ္မဝါဒီ-သော၊ သံယော-လည်းကောင်း၊ ဓမ္မဝါဒီ-ဓမ္မကို ပြောလေ့ရှိ
သော၊ ပုဂ္ဂလော-လည်းကောင်း ၊ပေ၊ သံယော-လည်းကောင်းတည်း။

ကဏ္ဍပက္ခနဝက။ ၁၈၇။ (“အဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂလော” စသော မာတိကာကို ချဲ့ပြ တော်မူလိုသောကြောင့် “အဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂလော ဓမ္မဝါဒီ” စသော စကားကို မိန့်တော် မူသည်။) အဓမ္မဝါဒီ-သော၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ဓမ္မဝါဒီ-သော၊ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ သညာ ပေတိ-ကောင်းစွာသိစေ၏၊ ဝါ-နှစ်သက်စေ၍ သိစေ၏၊ နိဇ္ဈာပေတိ-(မိမိ ပြောလို အပ်သော) အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှုစေ၏၊ ပေက္ခေတိ-ရှေးဦးစွာ ရှုစေ၏၊ အနု ပေက္ခေတိ-အဖန်ဖန် ရှုစေ၏၊ ဒဿေတိ-ရှေးဦးစွာမြင်စေ၏၊ (ပြု၏)၊ အနုဒဿေ တိ-အဖန်ဖန် မြင်စေ၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ပြော၍ သိစေ ရှုစေ မြင်စေသနည်း) အယံ-ဤသည်ကား၊ ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ အယံဝိနယော-တည်း၊ ဣဒိ-ကား၊ သတ္ထု သာသနံ-ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်တည်း၊ ဣမံ-ဤစာရေးတံကို၊ ဝါ-ဤမဲကို၊ ဂဏှာဟိ-ယူလော၊ ဣမံ-ဤအယူကို၊ ရောစေဟိ-နှစ်သက်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ သိစေ ရှုစေ မြင်စေ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့ သိစေခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုလသော၊ ဧတံ အဓိကရဏံ-သည်၊ စေ ဝုပသမ္ပတိ-အကယ်၍ ငြိမ်းအံ့ (ဧဝံသတိ)၊ အဓမ္မေန- ဓမ္မမဟုတ်သော၊ ဝါ-ဓမ္မမှကင်းသော၊ သမ္ပုခါဝိနယပဋိရူပကေန-သမ္ပုခါဝိနယအတု အယောင်ဖြင့်၊ ဝုပသမ္ပတိ။ (ကြွင်းဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ၊ သုက္ကပက္ခနဝကလည်း လွယ် ပြီ၊ ဓမ္မ၊ ဝိနယအခွဲကို သံဃဘေဒကက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ၊ ဥပါလိပဉ္စာကထာ၌ တွေ့ရ လတံ့။)

သုက္ကပက္ခနဝကံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

(၂) သတိဝိနယသမထ

အမှာ။ ။ အရှင်ဒဗ္ဗ၏ဝတ္ထုကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ပဌမဒဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ထိုဝတ္ထုကိုမရေးတော့ဘဲ ဆိုင်ရာကံ ကိုသာ ရေးပါမည်။ [“သတိဝေပုလ္လပတ္တဿ-သတိ၏ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သော” ဟု ပေးပါ။]

ဓမ္မိကသတိဝိနယဒါန။ ။ ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မိကာနိ-တရား၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ ဝါ-တရားရှိကုန်သော၊ သတိဝိနယဿ-ကို၊ ဒါနာနိ-ပေးခြင်းတို့သည်၊ ဣမာနိပဉ္စ- ဤငါးပါးတို့တည်း၊ (၁) ဘိက္ခု၊ သုဒ္ဓေါ-စင်ကြယ်သည်၊ အနာပတ္တိကော-အာပတ် မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (၂) နံ-ထိုရဟန်းကို၊ အနုဝဒန္တိစ-စွပ်လည်းစွပ်စွဲကြကုန်၏၊ (၃) ယာစတိစ-သတိ ဝိနည်းပေးဖို့ရန်လည်း တောင်း၏၊ (၄) တဿ-အား၊ သံယော-သည်၊ ပေ၊ သတိဝိနယံ ဒေတိ။ [“သံယောဒေတိ” ကို တစ်အင်္ဂါ၊ “ဓမ္မေန သမဂ္ဂေန” ကို တစ်အင်္ဂါယူပါ။]

(၃) အမူဠာနိကာယသမထ

[မောဂ္ဂဏ္ဍာန် ၅-၁၀၆ သုတ်ဖြင့် မူ၌ ဒီဃပြု။]

၁၉၆။ တေန သမယေန-၌၊ ဂဂေါ-ဂဂုမည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဥမ္မတ္တကော-
ရူးသည်၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတော-ပြုအပ်သောစိတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်။
ဟောတိ၊ ဥမ္မတ္တကေန-သော၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတေန-သော၊ တေန-ထို ဂဂု
ရဟန်းသည်၊ ဗဟု-သော၊ အဿမဏကံ-ရဟန်းတို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော အလုပ်
သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဇ္ဈာစိတ္တံ-လွမ်းမိုး၍ ကျင့်အပ်သည်၊ ဝါ-လွန်ကြူးအပ်သည်။
ဘာသိတပရိက္ကန္တံ-နှုတ်ဖြင့်လည်း ပြောဆိုအပ်၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း ပြုအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဂဂံ၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဥမ္မတ္တကေန-ရူးသူ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊
စိတ္တဝိပရိယာသကတေန-စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ပြုအပ်သော၊ အဇ္ဈာစိတ္တေန-
လွမ်းမိုး၍ ကျင့်အပ်သော အကျင့်ကြောင့်၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ-စောဒနာ
ကြကုန်၏။ (ကိ) အာယသ္မာ-အရှင်သည်၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ အာပတ္တိ၊
အာပဒ်တာ-ရောက်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ) သရတု-အမှတ်ရပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့
စောဒနာကြကုန်၏။

သော-ထို ဂဂုရဟန်းသည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေတိ (ကိ) အဟံ အာပုသော ဥမ္မတ္တ
ကော-သည်၊ စိတ္တ ဝိပရိယာသကတော-သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပါပြီ၊ ဥမ္မတ္တကေန-
သော၊ စိတ္တဝိပရိယာသကတေန-သော၊ တေနမေ-သည်၊ ဗဟု၊ အဿာမဏံ-
ကို၊ အဇ္ဈာစိတ္တံ-လွန်ကြူး၍ ကျင့်အပ်ပါပြီ၊ ဘာသိတပရိက္ကန္တံ-ပါပြီ၊ အဟံ၊ တံ-
ထိုအမှုကို၊ န သရာမိ-အမှတ်မရပါ၊ မူဠေန-တွေဝေသည်၊ (ဟုတွာ) မေ-သည်၊
ဧတံ-ဤအမှုကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆို၏၊ ဧဝမိ-လည်း၊ ဝုစ္စ
မာနာ-ပြောဆိုအပ်ပါကုန်လျက်၊ နံ-ထိုဂဂုရဟန်းတို့၊ စောဒေန္တိယေဝ-စောဒနာမြဲ
စောဒနာကြကုန်သည်သာ၊ (ကိ) အာယသ္မာ၊ ပေ၊ သရတု-လော၊ ဣတိ (စော
ဒေန္တေဝ)၊ ပေ၊ အမူဠာ-ရှေးကတွေဝေသော်လည်း ယခုအခါ မတွေဝေသော၊
ဂဂုဿ ဘိက္ခုနော-အား၊ အမူဠာနိကာယံ ဒေတု၊ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။]

ဂဂံ ဘိက္ခု၊ ဥမ္မတ္တကေန၊ ပေ၊ စောဒေန္တိ။ ။ “ဂဂေါ ဘိက္ခု ဥမ္မတ္တကော” စသော
ဝါကျ၊ “တေန ဥမ္မတ္တကေန၊ ပေ၊ အဇ္ဈာစိတ္တံ ဟောတိ” စသော ဝါကျတို့၌ပါသော ဥမ္မတ္တက
စိတ္တ ဝိပရိယာသကတ ပုဒ်တို့သည် ဘိက္ခု၏ ဝိသေသနတည်း။ ဂဂံ ဘိက္ခု၊ ဥမ္မတ္တကေန
စသော ဝါကျ၌ကား ထို ၂ ပုဒ်တို့သည် ဘိက္ခုနှင့် အရမတူသောကြောင့် အနက်တစ်မျိုးပေးဖို့ရာ
ဝိမတိ၌ ဤသို့ ဖွင့်ထားပါသည်။

ဝိမတိ။ ။ ဂဂံ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ စောဒေန္တိတိ ဧတ္ထ ပန (ဤပါဠိရပ်၌ကား) ဥမ္မတ္တကဿ+
ဣဒံ ဥမ္မတ္တကံ (အဇ္ဈာစိတ္တံ)၊ တဒေဝ စိတ္တဝိပရိယာသေန+ကတံဟိ စိတ္တဝိပရိယာသကတံ၊
တေန ဥမ္မတ္တကေန စိတ္တ ဝိပရိယာသကတေန အဇ္ဈာစိတ္တေန အနာစာရေန (ကြောင့်) အာပတ္တိ
ယာ (ဖြင့်) ဂဂံ ဘိက္ခု၊ စောဒေန္တိတိ ဧဝမတ္ထော ဒဌဗ္ဗော။

(တီဏိမာံနိ ဘိက္ခဝေစသော ဝါကျ လွယ်ပြီ။) ဘိက္ခဝေ-တို့ ၊ပေ၊ အာပန္နော ဟောတိ၊ တမေနံ-ထိုရဟန်းကို၊ သံယောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ သမ္ပဟုလာ ဝါ-များစွာသော ရဟန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ စောဒေတိ၊ (ကိ)။ (နှစ် သုံး လေးပါး၊ ကံ ကတ္တားနှင့်၊ ထားသည့်အရာ၊ ကြိယာမှာ၊ မှန်စွာနောက်ဖျား၊ ကံကတ္တားနှင့်၊ တူငြားလိင်ဝတ် အညီတည်း” ဟူသော နိယာမ်နှင့်အညီ ဧကပုဂ္ဂလောကိုဲ့၍ “စောဒေတိ” ဟု ဟောတော်မူသည်။) အာယသ္မာ ၊ပေ၊ သရတု၊ ဣတိ (စောဒေတိ)၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ သရမာ နောဝ-အမှတ်ရပါလျက်ပင်၊ ဧဝံ ဝဒေတိ၊ (ကိ)။ အဟံ ၊ပေ၊ န သရာမိ-ပါ၊ ဣတိ (ဝဒေတိ)။ တဿ-အား၊ သံယော-သည်၊ အမူဠဝိနယံ ဒေတိ၊ အံမူဠဝိနယဿ-ကို၊ ဒါနံ-သည်၊ အဓမ္မိကံ-မယှဉ်၊ ဝါ-မရှိ၊ [ဒုတိယဝါရ၌ “သုပိနန္တေနယထာ-အိပ်မက်၌ကဲ့သို့၊ သရာမိ” ဟုလည်းကောင်း၊ တတိယဝါရ၌ “သော-သည်၊ အနုမ္မတ္တကော-အရှု မဟုတ်သည်၊ (သမာနော) ဥမ္မတ္တကာလယံ-ရှုသူ၏အဖြစ်၌ ကပ်ငြိခြင်းကို၊ (ရှုယောင်ဆောင်မှုကို)၊ ကရောတိ၊ (ကိ)။ အဟတ္ထိ ဧဝံ ကရောမိ ၊ပေ၊ မယှမိ-ငါ့အားလည်း၊ ဧတံ-ဤအမှုသည်၊ ကပ္ပတိ-အပ်၏” ဟု ပေးပါ၊ ဓမ္မိက အမူဠဝိနယ ဒါနလွယ်ပြီ။)

(၄) ပဋိညာတကရဏသမထ

၂၀၀။ တေန သမယေန-၌၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အပဋိညာယ-ဝန်မခံခြင်းဖြင့်၊ (ဝန်မခံဘဲ)၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏အပေါ်၌၊ ကမ္မာနိ-တို့ကို၊ တဇ္ဇနိယမ္မိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥက္ခေပနိယမ္မိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကရောန္တိ ၊ပေ၊ [န ဘိက္ခဝေ စသော ဝါကျကို သမ္မုခါဝိနယ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

မာတိကာလွယ်ပြီ၊ အဓမ္မိကပဋိညာတကရဏ၌ “ဘိက္ခု-သည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ တမေနံ-ကို၊ သံယောဝါ ၊ပေ၊ စောဒေတိ၊ (ကိ)။ အာယသ္မာ-သည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-၏၊ ဣတိ (စောဒေတိ)၊ သော ဧဝံ ဝဒေတိ၊ (ကိ)။ အာဂုသော၊ အဟံ-သည်၊ ပါရာဇိကံ-သို့၊ နအဇ္ဈာပန္နော-ပါ၊ သံယာဒိသေသံ-သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-ပါ၏၊ ဣတိ (ဝဒေတိ)။ တံ-ကို၊ သံယော သံယာဒိသေသေန-ဖြင့်၊ ကာရေတိ-ပြုစေ၏၊ (ကုစားစေ၏)၊ အဓမ္မိကံ-သော၊ ပဋိညာတကရဏံ-ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ပြုခြင်းတည်း။ [ကြွင်းဝါကျများ၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ဓမ္မိကပဋိညာတကရဏလည်း လွယ်ပြီ။]

(၅) ယေဘုယျသိကာသမထ

၂၀၂။ တေန သမယေန၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သံယမဇ္ဈေ-၌၊ ဘဏ္ဍနဇာတာ-
ဖြစ်သော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ကလဟဇာတာ-ဖြစ်သော
ခိုက်ရန်ရှိကုန်သည်။ ဝိဝါဒါပန္နာ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်။
(ဟုတ္တာ-၍) အညမည-အချင်းချင်း၊ မုခသတ္တိဟိ-နှုတ်တည်းဟူသော လှံတို့ဖြင့်၊
ဝိတုဒန္တာ-ထိုးဆွကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝူပသမေတုံ-ငြိမ်းစေ
ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ-မစွမ်းနိုင်ကြကုန် ၊ပေ။

သလကဂ္ဂါဟာပကသမ္မတိ။ ။ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ယေဘုယျသိကာယ-ယေဘု
ယျသိကာသမထဖြင့်၊ ဝူပသမေတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊
ဆန္ဒာဂတိ-ဆန္ဒာဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆေယျ-မလိုက်ရာ ၊ပေ၊ ဘယာဂတိ နဂစ္ဆေယျ။
[ဆန္ဒာ-ချစ်ခြင်းကြောင့်၊ အဂတိ-မရောက်ထိုက်သောအရာသို့၊ န ဂစ္ဆေယျ-မရောက်
ရာ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။] ဂဟိတာဂဟိတဗ္ဗ- ယူအပ်ပြီးသော စာရေးတံ၊
မယူအပ်သေးသော စာရေးတံကိုလည်း၊ ဇာနေယျ-သိရာ၏၊ ပဗ္ဗဟိ-န်သော၊ အင်္ဂေ
ဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သော၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ သလကဂ္ဂါဟာပကော-စာရေး
တံကို ယူစေတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ပနိတဗ္ဗော-သမုတ် ထိုက်၏။ [ကမ္မဝါစာ၌
“ကမ္မံ-သလကဂ္ဂါဟာပကသမ္မတိကံသည်” ဟု လည်းကောင်း၊ ဣတ္ထန္နာမံ၊ ဘိက္ခု-
ကို၊ သလကဂ္ဂါဟာပကံ-စာရေးတံကို ယူစေတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ပန္နေယျ”
ဟု လည်းကောင်း ပေးပါ။]

အဓမ္မိကသလကဂ္ဂါဟ။ ၂၄၀။ အဓမ္မိကာ-န်သော၊ သလကဂ္ဂါဟာ-
စာရေးတံကို ယူစေခြင်းတို့သည်၊ (မဲကို ယူစေခြင်းတို့သည်) ကတမေ ဒသ-တို့
နည်း၊ အဓိကရဏံ-သည်၊ ဩရမတ္တကဗ္ဗ-သေးငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်
လည်း၊ ဟောတိ၊ ဂတိဂတံစ-ရောက်ထိုက်သော ၂ ကျောင်း ၃ ကျောင်းသို့ ရောက်
သည်လည်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ သရိတ သာရိတံ-(အဓိကရဏံဖြစ်သော ရဟန်းတို့
ကိုယ်တိုင်) အမှတ်ရအပ်၊ (အခြား ရဟန်းတို့က) အမှတ်ရစေအပ်သည်လည်း၊
န ဟောတိ၊ အဓမ္မဝါဒီ-တို့သည်၊ ဗဟုတရာ-များကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ-
(သလကဂ္ဂါဟာပက ရဟန်းက) သိ၏၊ အဓမ္မဝါဒီ၊ ဗဟုတရာ-န်သည်၊ အပေဝ
အသုဒ္ဓ-ဖြစ်ကုန်တန်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့သော အဇ္ဈာသယသည်၊ ဟောတိ၊
သံယော-သည်၊ ဘိဇ္ဇိဿတိ-ကွဲလိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ၊ သံယော-သည်၊
အပေဝနာမ ဘိဇ္ဇေယျ-ကွဲသော်လည်း ကွဲရာ၏၊ ဣတိ-သည်၊ ဟောတိ၊ အဓမ္မန-
ဖြင့်၊ (မတရားသဖြင့်) ဂဏန္တိ-(စာရေးတံကို) ယူကြကုန်၏ ၀ဂ္ဂါ-၀ဂ်ဘို့သည်၊
(မညီမညွတ်သူတို့သည်၊ ဟုတ္တာ) ဂဏန္တိ၊ ယထာ ဒိဋ္ဌိယာဇ-အကြင်အကြင် ဒေယူ
အားဖြင့်လည်း၊ န ဂဏန္တိ ၊ပေ။ [ဓမ္မိက သလကဂ္ဂါဟ လွယ်ပြီ။]

(၆) တဿ ပါပိယသိကာသမထ

၂၀၅။ တေန သမယေန-၌၊ ဥပဝါဠော-ဥပဝါဠသညံ၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ အာပတ္တိယာ-ဖြင့်၊ အနုယုဉ္ဇိယမာနော-စစ်ဆေး မေးမြန်းအပ်သော်၊ အဝဇာနိတ္တာ-ပယ်ပြီး၍၊ ပဋိဇာနာတိ-ဝန်ခံ၏။ ပဋိဇာနိတ္တာ-ဝန်ခံပြီး၍၊ အဝဇာနာတိ-ပယ်ပြန်၏။ အညေန-အခြားသောအကြောင်းဖြင့်၊ အညံ-အခြားသောအကြောင်းကို၊ (တစ်နည်း) အညေန-အခြားသောစကားဖြင့်၊ အညံ-ကို။ [ဤသို့လည်း သုတ္တန် အဋ္ဌကထာတို့၌ ဖွင့်၏။] ပဋိစရတိ-ဖုံးကွယ်၏။ သမ္ပဇာနံ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိလျက်၊ မုသာ-မဟုတ်မမှန်သော စကားကို၊ ဘာသတိ-ပြောဆို၏။ [ဤဝါကျများ၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ပေ၊ ဥပဝါဠဿ ဘိက္ခုနော-၏ (အပေါ်၌) တဿပါပိယသိကာကမ္မ-တဿပါပိယသိကာကံကို၊ ကရောတု။

ဓမ္မိက တဿပါပိယသိကာရဏ။ ၂၀၇။ ဓမ္မိကာနံ ပေ၊ ဣမာနိပဉ္စ-တို့တည်း၊ အသုစိစ-မစင်ကြယ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ အလင်္ဂီစ-အလင်္ဂီသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ သာနုဝါဒေါစ-စွပ်စွဲခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်လည်း (စွပ်စွဲခံရသည်လည်း) ဟောတိ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏ (အပေါ်၌) သံယော၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သမဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ တဿပါပိယသိကာကမ္မ-ကို၊ ကရောတိ။

(၇) တိဏဝတ္ထာရက သမထ

၂၁၂။ တေန သမယေန-၌၊ ဘိက္ခုနံ-တို့သည်၊ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ-ဖြစ်သော မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကလဟဇာတာနံ-ဖြစ်သောခိုက်ရန် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဝါဒါပန္နာနံ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတံ-နေကုန်လသော်၊ ဗဟံ ပေ၊ ဘာသိတ ပရိကတံ ဟောတိ။ [အမူဠဝိနယ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] အထ-၌၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အံဟောသိ၊ (ကံ)။ ပေ၊ သိယာပိ-ရံခါလည်း၊ တံ အဓိကရဏံ-သည်၊ ကက္ခဋ္ဌတ္တာယ-ကြမ်းတန်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ ဝါဠတ္တာယ-ရဲရင့်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ ဘေဒါယ-သံဃာကွဲပြားခြင်းငှာ၊ သံဝတ္ထေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ (ဖြစ်စရာရှိ၏)။ ပေ၊ ပဋိပဋိတပ္ပံ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ ပေ၊ တိဏဝတ္ထာရကေန-တိဏဝတ္ထာရကသမထဖြင့်၊ ဝုပသမေတုံ အနုဇာနာမိ။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ သံဃာအားလုံးစည်းဝေးပြီးသောအခါ ၁-ဗျတ္တပဋိ ဗလရံဟန်းက သံဃာအားလုံးကို သိစေပုံ။ [ဤကံ၌ ကမ္မဝါစာ မပါသောကြောင့် “ဥတ္တိကံ” ဟု ခေါ်ရသည်။] ၂-တစ်ဖက်တစ်ဖက်တွင် ပါဝင်သောဗျတ္တပဋိဗလ

ရဟန်းက မိမိဘက်သား ရဟန်းများကို သိစေပုံ။ [ဤကံ ၂ ပါးလည်း ဥတ္တိကံပင် တည်း။] ၃-မိမိတို့ဘက်တွင် ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် ဒေသနာပြောပုံတို့ကို အစဉ် အတိုင်း ဟောတော်မူ၏။

ထို ဝါကျများ၌- “ထုလ္လဝဇ္ဇံ-(ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသေသ်ဟူသော) ကြီးသော အပြစ်ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍လည်းကောင်း၊ ဂိဟိပ္ပဋိသံယုတ္တံ-လူတို့နှင့် စပ်ယှဉ် သော အာပတ်ကို၊ (လူတို့အား ဆဲရေး ရှံ့ချမှု၊ တရားသော ဝန်ခံမှု၏ ပျက်ကွက် ခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်ကို) ထပေတွာ-၍လည်းကောင်း၊ ဣမံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေယျ” ဟူလည်းကောင်း၊ “ဧကတော ပက္ခိကာနံ-တစ်ဖက် သောအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့တွင်၊ ဗျတ္တေန ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သကော-မိမိဥပစွာဖြစ်သော၊ ပက္ခော-ကို၊ ဉပေတဗ္ဗော” ဟုလည်းကောင်း၊ အဟံ ၊ပေ၊ ဒေသေယျံ-ဒေသနာပြောပါ၏၊ အမှာကံ-တို့သည်၊ ဣမာ အာပတ္တိယော- တို့ကို၊ တိဏဝဋ္ဋာရကေန-ဖြင့်၊ ဒေသိတာ-ဒေသနာပြောအပ်ပါကုန်ပြီ” ဟု လည်း ကောင်း ပေးပါ။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝဗ္ဗ-လျှင်၊ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (“ဥဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ” ၌ စပ်၊) ထုလ္လဝဇ္ဇံ-ကို၊ ထပေတွာ-၍လည်းကောင်း၊ ဂိဟိပ္ပဋိသံယုတ္တံ၊ ထပေတွာ-၍လည်း ကောင်း၊ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္ပံ-မိမိအယူကို ထင်စွာပြုမှုကို၊ (“ဤအမှုကို ငါမနှစ်သက်” ဟု အယူကို ထင်စွာပြုမှုကို) ထပေတွာ-၍လည်းကောင်း၊ ယေ-အကြင် ရဟန်းတို့ သည်၊ တတ္ထ-ထိုသံဃပရိသတ်၌၊ န ဟောန္တိ-မရှိကုန်၊ တေ-တို့ကို၊ ထပေတွာ- ၍လည်းကောင်း၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ-တို့မှ၊ ဥဋ္ဌိတာ-ထမြောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

(ဂ) အဓိကရဏကထာ

၂၁၅။ တေန သမယေန ဘိက္ခုပိ-တို့သည်လည်း၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့နှင့် (တကွ)၊ ဝိဝဒန္တိ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဘိက္ခုပိ၊ ဘိက္ခုနိဟိ-ဘိက္ခုနိတို့နှင့် (တကွ)၊ ဝိဝဒန္တိ ၊ပေ၊ ဆန္ဒော-ဆန္ဒမည်သော၊ ဘိက္ခုပိ-သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနိနံ- တို့၏၊ အနုပဒေ-အတွင်းသို့ဝင်၍။ (“အတွင်းသို့ ကပ်ဝင်၍” ဟု မပေးပါနှင့်။) ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဝဒတိ၊ ဘိက္ခုနိနံ-တို့ကို၊ ပက္ခံ-အသင်းအပင်းကို၊ (ဘက်သားကို) ဂါဟေတိ-ယူစေ၏ ၊ပေ။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အဓိကရဏာနိ-အဓိကရုဏ်းတို့သည်၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ-တို့တည်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ကိစ္စဓိကရဏံ-လည်းကောင်းတည်း၊ တတ္ထ- ထို ၄ မျိုးသော အဓိကရုဏ်းတို့တွင်၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-ဟူသည်၊ ကတမံ-အဘယ် နည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု - တို့သည်၊ (“ဝိဝဒန္တိ” ၌စပ်၊)

ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ အဓမ္မော-တည်း၊ ဣတိဝါ-
 သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ တထာဂတေန-ဘုရား ရှင်သည်၊ ဘာသိတံ-ဟောတော်
 မူအပ်၏၊ လပိတံ-မိန့်တော်အပ်၏၊ ဣတိဝါ-သော် လည်းကောင်း၊ ပေ၊ တထာဂ
 တေန, အာစိဏ္ဏံ-လေ့ကျက်တော်မူအပ်၏၊ ပေ၊ အနာ စိဏ္ဏံ-လေ့ကျက်တော်
 မမူအပ်၊ ပေ၊ ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်၏၊ ပေ၊ အာပတ္တိ- အာပတ်တည်း၊ ပေ၊
 အနာပတ္တိ-အနာပတ်တည်း၊ ပေ၊ လဟုကာ-လဟုကဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ-တည်း
 ပေ၊ ဂရုကာ-ဂရုကဖြစ်သော၊ ပေ၊ သာဝသေသာ-အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ
 ဖြစ်သော၊ ပေ၊ အနဝသေသာ-အကြွင်းအကျန်မရှိသော၊ ပေ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာ- ရုံးရင်းသော
 ပေ၊ အဒုဋ္ဌုလ္လာ-သော၊ အာပတ္တိ-တည်း၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဝဒန္တိ။
 [ပညတ္တ, အပညတ္တ, သာဝသေသ စသော ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သံဃ ဘေဒက
 ကွန္တကဋကထာ, ဥပါလိပဉာကထာ၌ တွေ့ရလိမ့်မည်။]

တတ္ထ-ထိုသို့ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆိုရာ၌၊ ယံ ဘဏ္ဍနံ-အကြင် မိမိတို့ဘက်
 တွင် တိုင်ပင်ခြင်းသည်၊ (ယော) ကလဟော-အကြင်ခိုက်ရန်သည်၊ (ယော) ဝိဂ္ဂ
 ဟော-အကြင် ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုယူခြင်းသည်၊ (ယော) ဝိဝါဒေါ-အကြင်ဆန့်ကျင်
 ဘက်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ (ယော) နာနာဝါဒေါ-အကြင် အမျိုးမျိုးပြောဆိုခြင်းသည်၊
 (ယော) အညထာဝါဒေါ-အကြင် တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆိုခြင်း
 သည်၊ (တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောဆိုခြင်းသည်) ဝိပစ္စတာယ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်
 သော စိတ်ဆင်းရဲခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ယော) ဝေါဟာရော-အကြင် ပြောဆိုခြင်းသည်၊
 (ပြောဆိုခြင်းဟူသော ဖရူသဝါစာသည်) ယံ မေဓဝံ-အကြင်ငြင်းခုံခြင်းသည်၊
 (အတ္ထိ)။ ဣဒံ-ဤဘဏ္ဍနစသည်ကို၊ ဝိဝါဒါမိကရဏံ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏။

တတ္ထကတမံ အနုဝါဒါမိကရဏံ၊ ဣဓ ပေ၊ အာဇီဝဝိပတ္တိယာဝါ-ဖြင့်သော်
 လည်းကောင်း၊ အနုဝဒန္တိ-စွပ်စွဲကြကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌၊ ယော အနုဝါဒေါ-
 အကြင်စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ (ယာ) အနုဝဒနာ-အကြင်စွပ်စွဲခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ
 သည်၊ (ယာ) အနုလ္လပနာ-အကြင် အဖန်ဖန် ပြောခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊
 (ယာ) အနုဘဏ္ဍနာ-အကြင် အဖန်ဖန် ဆိုခြင်းဟူသော အခြင်းအရာသည်၊ (ယာ)
 အနုသမ္ပဝင်္ဂတာ-(ကိုယ်, နှုတ်တို့ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း၌) အကြင်အဖန်ဖန်လွန်စွာအပြား
 အားဖြင့် ကိုင်းညွတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ (ယာ) အဗျဿဟနတာ-အကြင် လွန်စွာ
 အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊ (ယံ) အနုဗလပုဒါနံ-အကြင် (ရှေးဦးစွာ
 ပြောဆိုအပ်သော စကားအား) လျော်သော အားကိုပေးခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)။ ဣဒံ-
 ဤ အနုဝါဒစသည်ကို၊ အနုဝါဒါမိကရဏံ ဝုစ္စတိ။

အာပတ္တာမိကရဏ၌ လွယ်ပြီ၊ ကိစ္စာမိကရဏ၌ “သံဃဿ-၏၊ ယာ ကိစ္စ
 ယတာ-အကြင် ကိစ္စ၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်၊ (ယာ) ကရဏီယတာ-အကြင်
 ပြုဖွယ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာသည်၊ (ယံ) အပလောကနကမ္ပံ - သည်၊ ပေ၊ (ယံ)

ဥတ္တိ ဒုတိယကမ္မံ-အကြင် ဥတ်ဟူသော ၂ ကြိမ်မြောက်ရှိသော ကံသည်။ ယံ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ-သည်။ (အတ္တိ)။ [“ကိစ္စယထာ၊ ကရဏီယထာ” ကိုပင် ထပ်၍ ဖွင့်သည်။] ဣဒံ-ဤ အပလောကနက်စသည်ကို၊ ကိစ္စာဓိကရဏံ ဝုစ္စတိ။

ဝိဝါဒါဓိကရဏမူလ။ ၂၁၆။ ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ-၏။ မူလံ-မူလသည်။ (အကြောင်းရင်းသည်။) ကိ-အဘယ်နည်း၊ ဆ-န်သော၊ ဝိဝါဒမူလာနိ-ငြင်းခုံခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ-၏။ မူလံ-တည်း၊ တီဏိပိ-၃ ပါးလည်းဖြစ် ကုန်သော၊ အကုသလမူလာနိ-တို့သည်။ ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ၊ မူလံ-တည်း ၊ပေ၊ ကတမာနိ-န်သော၊ ဆ၊ ဝိဝါဒမူလာနိ-တို့သည်။ ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ၊ မူလံ-မူလဖြစ် သနည်း။ ဣဓ ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်။ ကောဓနော-အမျက်ထွက်လေ့ရှိသည်။ ဥပနာဟိ- ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ ၊ပေ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်။ သတ္တရိပိ-ဘုရားရှင်၌ လည်း။ အဂါရဝဂါ-ရိုသေလေးစားခြင်းမရှိသည်။ အပ္ပဋိဿော-ရှေးရှုနားထောင် ခြင်း မရှိသည်။။ [ဤအလို ပတိ+ရှေးရှိသော+သုဓာတ်+အပစ္စည်း။] ဝါ-မှီခိုအား ထား ကိုးစားခြင်းမရှိသည်။ [ဤအလို ပတိ+သိဓာတ်။] (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ ၊ပေ၊ သိက္ခာယပိ-သိက္ခာ ၃ ပါး၌လည်း။ ပရိပူရကာရိ-ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်အောင် ပြုလေ့ ရှိသည်။ န ဟောတိ။ [သတ္တုအဂါရဝ စသည်ဖြစ်ပုံကို သာရတ္ထဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

သော-သည်။ သံယေ-၌၊ ဝိဝါဒိ-ကို၊ ဇနေတိ-ဖြစ်စေ၏။ ယော ဝိဝါဒေါ- သည်။ ဗဟုဇနာဟိတာယ-များစွာသော လူအပေါင်း၏ စီးပွားမဲ့အလို့ငှာ၊ ဗဟုဇနာ သုခါယ-များစွာသောလူအပေါင် မချမ်းသာခြင်းငှာ၊ ဗဟုဇနာ-သော၊ ဇနဿ- ၏။ အနတ္ထာယ-အကျိုးမဲ့အလို့ငှာ၊ ဒေဝမနုဿာနံ-နတ်၊ လူတို့၏။ အဟိတာယ- စီးပွားမဲ့အလို့ငှာ၊ ဒုက္ခာယ-ဆင်းရဲခြင်းငှာ၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ တုမေ ဧဝရူပံ၊ ဝိဝါဒမူလံ-ကို၊ အဇ္ဈတ္တံဝါ-မိမိသန္တာန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မိမိ၏ ပရိသတ်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါ-သူတစ်ပါးသန္တာန်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-သူ တစ်ပါး၏ ပရိသတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ စေ သမနုပဿေယျာထ-အကယ်၍ ကောင်းစွာမြင်ကုန်အံ့၊ တကြ-ထိုသို့မြင်ကုန်လသော်၊ တုမေ၊ ပါပကဿ-သော၊ တဿေဝ ဝိဝါဒမူလဿ-ကိုပင်၊ ပဟာနာယ-ပယ်ခြင်းငှာ၊ ဝါယမေယျာထ-အား ထုတ်ကုန်ရာ၏။ ပဋိပဇ္ဇေယျာထ-ကျင့်ကုန်ရာ၏။ ဝါ-န်လော၊ ဧဝံ-ဤသို့ကျင့်လ သော်၊ ပါပကဿ၊ ဧတဿ ဝိဝါဒဿ-ကို၊ ပဟာနံ-ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧဝံ-ဤသို့ ပယ်လသော်၊ ပါပကဿ၊ ဧတဿ ဝါဝါဒမူလဿ-၏။ အာယတိ အနု ဝဿဝေါ ဟောတိ။ [အဇ္ဈတ္တံဝါတိ အတ္တနိဝါ အတ္တနော ပရိသာယဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါတိ ပရသ္မိဝါ ပရဿ ပရိသာယဝါ၊ အာယတိ အနဝဿဝါယာတိ အာယတိ အနုပ္ပိ ဒါယ-သာရတ္ထ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ ဘိက္ခ-သည်၊ မက္ခိ-
 သူတစ်ပါး၏ဂုဏ်ကို ချေဖျက်ခြင်းရှိသည်၊ ပဋ္ဌာသီ-ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင် ပြုခြင်းရှိသည်၊
 ဟောတိ ၊ပေ။ [သော သတ္တရိပိ အဂါရဝေစသော ဝါကျအားလုံးကို ပေယျာလမြှုပ်
 သည်။] ဣဿုကီ ငြူစုခြင်းရှိသည်၊ မစ္ဆရိ-ဝန်တိုခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ။ သဌော-
 ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသည်၊ မာယာဝီ-လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ။ ပါပိ
 စ္ဆော-ယုတ်မာသောအလိုရှိသည်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မှားသောအယူရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ။
 သန္နိဋ္ဌိပရာမာသီ-မိမိအယူကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်သည်၊ အာဓာနဂ္ဂါဟီ-
 မြဲမြံစွာယူလေ့ရှိသည်၊ ဒုပ္ပဋိနိသဂ္ဂိ-ခဲယဉ်းသဖြင့် စွန့်လွှတ်စေခြင်းရှိသည်၊ (စွန့်
 လွှတ်စေနိုင်ခဲ့သည်) ဟောတိ ၊ပေ။ [ဤပုဒ်တို့၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။] ဆ-
 န်သော၊ ဣမာနိ ဝိဝါဒမူလာနိ-တို့သည်၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ-၏၊ မူလံ-တည်း။
 [ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနဖြင့် ကောဓ ဥပနာဟစသောတရားတို့ကိုညွှန်ပြတော်မူ၏၊ ဝ-
 ကောဓ၊ ဥပနာဟ ၂-မက္ခ၊ ပဋ္ဌာသ စသည်ဖြင့် တစ်စုံတစ်စုံကို ၁ ပါးဟု ယူပါ၊
 ဒုပ္ပဋိနိသဂ္ဂိကား အာဓာနဂ္ဂါဟီ၏ အဖွင့်တည်း။]

ဝိဝါဒါဓိကရဏဿ-၏၊ မူလံ-မူလဖြစ်သော၊ တီဏိ-န်သော၊ အက္ခသလ
 မူလာနိ-တို့သည်၊ ကတမာနိ ၊ပေ။ လုဒ္ဓစိတ္တာ-တက်မက်သောစိတ် ရှိကုန်သည်၊
 (ဟုတ္တာ) ဝိဝဒန္တိ၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တာ-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ် ရှိကုန်သည်၊
 (ပျက်စီးသောစိတ် ရှိကုန်သည်) မူဠစိတ္တာ-တွေဝေသောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)
 ဝိဝဒန္တိ။ [ကုသလမူလဝါရ၌ လွယ်ပြီ။]

အနုဝါဒါဓိကရဏမူလ။ ၂၁၇။ [ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။] ကာယောပိ-
 ကိုယ်သည်လည်း၊ အနုဝါဒါဓိကရဏဿ-၏၊ မူလံ-တည်း၊ ဝါစာပိ-နှုတ်သည်လည်း
 ၊ပေ။ မူလံ-တည်း၊ ကတမော-သော၊ ကာယော-သည်၊ အနုဝါဒါဓိကရဏဿ-
 ၏၊ မူလံ-မူလဖြစ်သနည်း၊ ဣဓ-၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော-
 ဖောက်ပြန်သောအဆင်းရှိသည်။ [ဒု သဒ္ဓါ “ဝိရူပ” အနက်ဟော။] ဒုဒ္ဓသိကော-
 မကောင်းသဖြင့် ကြည့်ရှုအပ်အပ် ကြည့်ရှုထိုက်သည်၊ (ကြည့်မကောင်းသည်)၊
 ဩကောဋိမကော-ပုက္ခသည်၊ ဗဟ္တာဗာဓော-မှားသောအနာရှိသည်၊ (ဤပုဒ်ကို
 “ကာဏောဝါ” စသည်ဖြင့် ထပ်ဖွင့်သည်) ကာဏောဝါ-လက်အားဖြင့် ကောက်သူ
 သည်သော် လည်းကောင်း၊ ခလ္လောဝါ-ခြေအားဖြင့် ခွင်သူသည်သော်လည်းကောင်း။
 (ဋီကာ၌ ဤသို့ ခွဲထား၏၊ မဟာဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ၊ ဟတ္ထန္တိန္နာဒိဝတ္ထု၌ကား တစ်မျိုး
 ဖွင့်ထားသည်။) ပက္ခဟတောဝါ-ပျက်စီးပြီးသော တစ်ဖုံတစ်ပိုင်းရှိသူသည်သော်
 လည်းကောင်း၊ (ကိုယ်တစ်ပိုင်းသေနေသူသည်သော်လည်းကောင်း) ဟောတိ၊
 ယေန-အကြင် ဒုဗ္ဗဏ္ဏစသောကိုယ်ဖြင့်၊ နံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အနုဝဒန္တိ-စွပ်စွဲကြကုန်၏၊
 အယံကာယော-သည်၊ အနုဝါဒါဓိကရဏဿ၊ မူလံ-တည်း၊ ဝါစာ၌ “ဒုဗ္ဗဇော-
 ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သောစကား ရှိသည်။ (ဤ၌ အပြောရခက် အဆိုရခက်

သူကို ဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ စကားမပီ၍ ကြီးကြီးစားစား စကားပြောရသူကို ဆိုလိုသည်။) မမ္မနော-မန်းစွဲသည်၊ ဝါ-ထစ်အသည်၊ ဇဠဂလဝါစော-အရိယိုသော စကားရှိသည်၊ (စကားပြောသောအခါအာရည်ယိုသည်၊) ဟောတိ ၊ပေ။

အာပတ္တာဓိကရုဏ်မူလ။ ၂၁။ (ယ) အာပတ္တိ-သည်၊ ကာယတော-ကာယဒွါရကြောင့်၊ သမုဋ္ဌာတိ-ဖြစ်၏၊ ဝါစတော-ဝစီဒွါရကြောင့်၊ န (သမုဋ္ဌာတိ) စိတ္တတော-မနောဒွါရကြောင့်၊ န (သမုဋ္ဌာတိ)၊ (သ) အာပတ္တိ-သည်၊ အတ္ထိ။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ အကျဉ်းမှတ်ရန် ဆောင်ပုဒ်ကား-“ကိုယ်ရယ်-နှုတ်ရယ်၊ ကိုယ်နှုတ်ရယ်၊ ကိုယ်စိတ်-နှုတ်စိတ်၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်”တည်း။] ကိစ္စာဓိကရုဏသ-၏၊ မူလံ-သည်၊ ဧကံ-တည်း၊ သံယော-တည်း။

အဓိကရုဏ်ကို ကုသိုလ်စသည်ဖြင့် ခွဲပုံ။ ၂၂။ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ် - သည်၊ (ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောကြောင်း စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟူသော အဓိကရုဏ်သည်) ကုသလံ-ကုသိုလ်လော ၊ပေ၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်-သည်၊ သိယာ-တစ်ရံတစ်ခါ၊ ဝါ-အချို့ကား၊ ကုသလံ-တည်း၊ ဘိက္ခု၊ ကုသလစိတ္တာ-ကုသိုလ်စိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ ဝိဝေဒန္တိ။ (ကြွင်းဝါကျတို့ကို ဤအဓိကရုဏ်ကထာ အစဉ် ရေးခဲ့ပြီ။) အာပတ္တာဓိကရုဏ်အတွက် အဖြေဝါကျ၌ “ယံ-အကြင်ဝတ္ထုကို၊ (အကြင်အမှုကို) ဇာနန္တော-သိလျက်၊ သဗ္ဗာနန္တော-ကောင်းစွာသိလျက်၊ စေတု-ဝိတိက္ကမစေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ အဘိဝိတရိတ္တာ-လွှမ်းမိုး၍၊ ဝိတိက္ကမော-လွန်ကြူးခြင်းသည်၊ ဟောတိ” ဟု ပေးပါ။

ဝိဝါဒ+အဓိကရုဏ စတုက္က။ ။ ဝိဝါဒေါ-ဝိဝါဒမည်၏၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်-ဏ မည်သလော၊ ဝိဝါဒေါ-မည်၏၊ နော အဓိကရုဏ်-အဓိကရုဏ မမည်ဘူးလော ၊ပေ၊ အဓိကရုဏဉ္စေ-အဓိကရုဏလည်း မည်သလော၊ ဝိဝါဒေါစ-ဝိဝါဒလည်း မည်သလော ၊ပေ။ [ပုထွေ့န-သား၊ သွီးနှင့်၊ ဘာတာ-ညီ၊ အကို၊ ဘဂိနီ-နှမ၊ အမအယံ-ဤအမိနှင့်သား စသူတို့၏ ငြင်းခုံခြင်းသည်၊ ဝိဝါဒေါ-မည်၏၊ နော အဓိကရုဏ်-အဓိကရုဏ် မမည်၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

“အနုဝါဒါဓိကရုဏ စတုက္က၊ အာပတ္တာဓိကရုဏစတုက္ကတို့ လွယ်ပြီ၊ ကိစ္စာဓိကရုဏစတုက္က၌ “အာစရိယကိစ္စံ-ဆရာ၏ကိစ္စသည်၊ (ဆရာအပေါ်၌ပြုထိုက်သော ကိစ္စသည်) ပေ၊ သမာနုပဇ္ဈာယကကိစ္စံ-တူသောဥပဇ္ဈာယ် ရှိသူ၏ကိစ္စသည်၊ (အတ္ထိ)” ဟု ပေးပါ။ ကြွင်းဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။

(၉) အဓိကရုဏပုပသမဏသမထ သမ္မုဒါဝိနယ

[ဤကထာ၌ အဓိကရုဏ် တစ်ပါးတစ်ပါးကို မူတည်၍ ဆိုင်ရာ သမထတို့ဖြင့် ငြိမ်းစေပုံကို အကျယ်ပြတော်မူလိမ့်မည်။]

၂၂၈။ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-သည်။ ကတိဟိ-အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော၊ သမထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သမ္ပတိ-ငြိမ်းသနည်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-သည်။ ဒွိဟိ-နိသော၊ သမထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သမ္ပခါဝိနယေန-သမ္ပခါဝိနယ သမထဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယေဘုယျသိကာယစ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပတိ၊ သိယာ-ရံခါ၊ ဝါ-အချို့သော၊ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ-သည်။ ဧကံ-သော၊ ယေဘုယျသိကံ-မည်သော၊ သမထံ-သို့၊ အနာဂမ္မမရောက်မူ၍၊ (မပါဘဲ)၊ ဧကေန-သော၊ သမ္ပခါဝိနယေန-သော၊ သမထေန-ဖြင့်၊ သမေယျ-ရာသလော၊ ဣတိ-ဤကား အမေးတည်း၊ (ဝူပသမံ-ငြိမ်းသည်) သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝစနိယံ-ဖြေထိုက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊ ယထာကထံ ဝိယ-အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ [“ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ” စသော ဝါကျကို ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေ ဘိက္ခု။ ပေ၊ ဝူပသမေတုံ-ငှာ၊ စေ သက္ကောန္တိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣဒံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝူပသန္တံ-ငြိမ်းပြီဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ကေန-အဘယ်သမထဖြင့်၊ ဝူပသန္တံ-သနည်း၊ သမ္ပခါဝိနယေန-ဖြင့်၊ (ဝူပသန္တံ-၏၊ တတ္ထ-ထို “သမ္ပခါဝိနယေန ဝူပသန္တံ” ဟူသော ‘စကားရပ်၌၊ ဝါ-ထို အဓိကရဏံ-ကို ငြိမ်းစေရာ၌၊ သမ္ပခါဝိနယသို့-သမ္ပခါဝိနယ၏ အဖြစ်သည်၊ ကိဉ္စ-အဘယ်နည်း၊ (ယာ) သံဃသမ္ပခတာ-အကြင် သံဃာ၏ မျက်မှောက်၏အဖြစ်သည်၊ (ယာ) ဓမ္မသမ္ပခတာ-အကြင် ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထု၏ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝိနယသမ္ပခတာ-အကြင်စောဒနာ၊ သာရဏာဝိနည်း၏ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်သည်၊ (ယာ) ပုဂ္ဂလသမ္ပခတာ-အကြင်စုဒိတက၊ စောဒကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်သည်၊ (အတ္ထိ) အယံ-ဤ သံဃသမ္ပခတာ စသည်သည်၊ တတ္ထံ-၌၊ ဝါ-၌၊ သမ္ပခါဝိနယသို့-သမ္ပခါဝိနယ၏ အဖြစ်တည်း။

သိယာတိဿ ဝစနိယံ။ ။ ပါဠိယံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ပေ၊ အနာဂမ္မာတိ အာဒိပုစ္ဆာ၊ သိယာတိ အာဒိ ဝိသန္ဓနံ၊ သိယာတိဿ ဝစနိယန္တိ-ဧကေနေဝ (တစ်ခုသော သမ္ပခါဝိနယ သမထဖြင့်သာ) ဝူပသမံ (ငြိမ်းသည်)၊ သိယာတိ (ဖြစ်ရာ၏ဟူ၍) ဝတ္ထုဗွံ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။ (သိယာအတွက် ဝူပသမံဟု ကတ္တားထည့်သည်၊ ပုစ္ဆာတုန်းက “ဧကေန” ဟု ရှိသော ကြောင့် “ဧကေနေဝ” လည်း ထည့်သည်၊ အဓိကရဏံကိုငဲ့၍ “ဝူပသမံ” ဟု ထားဟန်တူ၏၊ ဘောဟောဖြစ်လျှင် “ဝူပသမော” ဟုသာ ရှိနိုင်သည်၊ “ဝတ္ထုဗွံ ဘဝေယျ” ကား ဝစနိယံ အဿ၏အနက်ဖြင့်တည်း။

သမ္ပခါဝိနယသို့။ ။ သမ္ပခါဝိနယသို့တိ သမ္ပခါဝိနယတ္ထသို့တိ ဘာဝပုဓာနော ဒဋ္ဌဗျော၊ ဧဝံ သဗ္ဗဝါရေသျှ၊ (နောက်နောက်ဝါရတို့၌ ဤအတူတည်း)၊-ဝိမတိ၊ “ဣဒံ ပိဿ သီလသို့” ဟူသော ဗြဟ္မဇာလသုတ် မူဠသီလပါဠိတော်ဝယ် “သီလသို့” ပုဒ်ကဲ့သို့ သို့ဝိဘတ်ကိုလည်း လိင်္ဂတ္ထု၌ သက်ပါ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား “သမ္ပခါဝိနယသို့-သမ္ပခါဝိနည်းအဖြစ်သည်၊ (သတိ-ရှိလသော်) ကိဉ္စ-အဘယ်လျှင်၊ (သမ္ပခတာ-သမ္ပခတာ မည်သနည်း)” ဟု ပေးလေသည်။

တတ္ထ-ထို သယသမ္မုခတာ အစရှိသည်တို့တွင်၊ သံယသမ္မုခတာ-သည်၊ ကာစ-နည်း၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ကမ္မပုတ္တာ-ကံအား လျှောက်ပတ်ကုန်၏။ တေ၊ အာဂတာ-ရောက်လာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဆန္ဒာရဟာနံ-ဆန္ဒကိုထိုက်သော ရဟန်းတို့၏၊ (ဆန္ဒပေးထိုက်သောရဟန်းတို့၏) ဆန္ဒော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာဟဋေ-ဆောင်ယူအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ သမ္မုခိ ဘူတာ-မျက်မှောက်၌ ဖြစ်၍ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ နပုဋိက္ကောသန္တိ-ကုန်၊ အယံ-ကာ၊ တတ္ထ-တို့တွင်၊ သံယသမ္မုခတာ-တည်း။

တတ္ထ ဓမ္မသမ္မုခတာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝိနယသမ္မုခတာစ-သည်လည်းကောင်း၊ ကာစ-နည်း၊ ယေန ဓမ္မေန-အကြင် ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထုဖြင့်၊ ယေန ဝိနယေန-အကြင် စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်၊ ယေန သတ္ထုသာသနေန-အကြင် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ပြည့်စုံသော ဥ တ်၊ ပြည့်စုံသော ကမ္မဝါစာဖြင့်၊ တံ အဓိကရဏံ-သည်၊ ဝူပသမ္မုတိ-၏၊ အယံ-ဤဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ သတ္ထုသာသနဖြင့် ငြိမ်းခြင်းသည်၊ တတ္ထ-တို့တွင်၊ ဓမ္မသမ္မုခတာ-တည်း၊ ဝိနယ သမ္မုခတာ-တည်း။ [ဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ သတ္ထုသာသနတို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ် ဘိက္ခုနီ ဝိဘင်း တတိယပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

တတ္ထ၊ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ-ဟူသည်၊ ကာစ-နည်း၊ ယောစ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဝိဝဒတိ-ယေနစ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် (တကွ)လည်း၊ ဝိဝဒတိ၊ ဥဘော-န်သော၊ အတ္ထပစ္စတ္တိကာ-ဝိဝါဒဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိကုန်သော၊ (တေ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်) သမ္မုခိဘူတာ ဟောန္တိ၊ ၊ပေ၊ (ဝိဝါဒသင်္ခါတေ အတ္ထေ+ပစ္စတ္တိကာ အတ္ထပစ္စတ္တိကာ-သာရတ္ထ၊ ပစ္စတ္တိကာပုဒ်ပြီးပုံကို ပါရာဇိကဏံ ဘာသာဋီကာ၊ ပဌမပါရာဇိက သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂ၌ ပြထားပြီ။) ဧဝံ-သို့၊ ဝူပသန္တ-ငြိမ်းပြီးသော၊ အဓိကရဏံ-ကို၊ ကာရကော-ကံပြုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စေ ဥက္ကောဋေတိ-အကယ်၍ လှုပ်ရှားစေအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥက္ကောဋေနကံ-လှုပ်ရှားစေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ၊ ဆန္ဒဒါယကော-ဆန္ဒပေးသော ရဟန်းသည်၊ စေခိယတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ခိယနကံ-ရှုံ့ချခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ ဟောတိ။

(ထို အဓိကရုဏ်းကို မငြိမ်းစေနိုင်၍ အခြားကျောင်းတိုက်သို့သွားစဉ် ခရီးအကြား၌ ထိုအဓိကရုဏ်း ငြိမ်းစေပုံကိုပြသော ဝါကျလွယ်ပြီ။) ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ သစေ န သက္ကောန္တိ-န်အံ့၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ တံအာဝါသံ ဂန္ဓာ၊ အာဝါသိကာ-အာဝါသိက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဧဝမသု ဝစနိယ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောထိုက်ကုန်သနည်း) အာဝုသော ၊ပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ (သည်ပုံသည်နည်း)၊ ဇာတံ-ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ၊ ဧဝံ၊ သမုပုန္နံ-စ၍ ဖြစ်ပါပြီ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ အာယသ္မာ မန္တာ-အရှင်တို့သည်၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (ငြိမ်းစေလသော်)၊

ဣဒံ အဓိကရဏံ-သည်၊ သုဝူပသန္တံ-သည်၊ အဿ-ဖြစ်ရာပါ၏၊ (တထာ-
ဖြင့်) ဓမ္မေန၊ ပေ၊ ဝူပသမေန္တ-ငြိမ်းစေပါကုန်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်ကုန်
၏။

[ထို့နောက် အာဝါသိကရဟန်းတို့က သီတင်းကြီးဖြစ်၍ အာဂန္တုက ရဟန်းတို့
က သီတင်းငယ်ဖြစ်လျှင် “အာယသ္မန္တော-တို့၊ ဣယံ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ တုမေ-တို့
သည်၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ မယံ မန္တေမ-တိုင်ပင်ကုန်၏၊ တာဝ-ထိုတိုင်ပင်နေ
သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ မုဟုတ္တံ-တစ်မုဟုတ်မျှ၊ ဧကမန္တံ၊ ဟောထ-ဖြစ်ပါကုန်လော၊”
ဤသို့ အာဝါသိကတို့ကပြောရမည်၊ အာဝါသိကတို့က သီတင်းငယ်ဖြစ်၍၊ အာဂန္တု
တို့က သီတင်းကြီးဖြစ်လျှင် “အာယသ္မန္တော-တို့၊ တေနဟိ-ထိုသို့ အဓိကရဏ်းကို
ငြိမ်းစေလိုလျှင်၊ ပေ၊ ဣဓေဝ-၌ပင်၊ ဟောထ၊ ဤသို့ပြောရမည်။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အာဝါသိကာနံ-နံသော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ မန္တယ
မာနာနံ-တိုင်ပင်ကုန်လသော်၊ (တိုင်ပင်ကုန်စဉ်) ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ သစေ
ဟောတိ၊ (ကို)၊ မယံ၊ ပေ၊ န သက္ကောမ-နံ၊ ဣတိ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)
၊ ပေ၊ န သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗ-လက်မခံထိုက်၊ (လက်မခံရာ) အကယ်၍စွမ်းနိုင်ကုန်၏ဟု
သိလျှင် “ယထာ-ဖြင့်၊ မယံ၊ ပေ၊ ဝူပသမေဿာမ-ငြိမ်းစေကုန်အံ့၊ တထာ-ဖြင့်၊
သုဝူပသန္တံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ အာယသ္မန္တော-တို့၊ တုမေ၊ ပေ၊ ယထာ
ဇာတံ-အကြင်အကြင် ဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ ယထာသမုပ္ပန္တံ-အကြင်အကြင် စ၍
ဖြစ်ပေါ်သည့်အတိုင်း၊ သစေ အာရောစေဿထ-ကုန်အံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြောကုန်
လသော်၊ ပေ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိဿာမ၊ ပေ၊ န သမ္ပဋိစ္ဆိဿာမ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ သုပရိဂ္ဂဟိတံ-
ကောင်းစွာ ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ (ပိုင်နိုင်နိုင် ယူအပ်သည်
မည်လောက်အောင်)၊ ကတွာ၊ ပေ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗ-လက်ခံရာ၏။

အာဂန္တုကတို့ကလည်း “မယံ၊ ပေ၊ အာရောစေဿမ၊ အာယသ္မန္တော-တို့သည်၊
ဧတ္ထကေနဝါ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဧတ္ထကေနဝါ-သော၊
အန္တရေန-အကြောင်းဖြင့်။ (အန္တရေနာတိ ကာရဏေန-သာရတ္ထ။) ဓမ္မေန၊ ပေ၊
ဝူပသမေတု-ခြင်းငှာ၊ သစေ သက္ကောန္တိ-ကုန်အံ့၊ တထာ-ဖြင့်၊ သုဝူပသန္တံ၊ ဘဝိဿ
တိ-လိမ့်မည်၊ ဧဝံ-ဤသို့ စွမ်းနိုင်ကုန်လသော်၊ ပေ၊ နိယျာတေဿာမ-အပ်နှင်း
ပါကုန်အံ့၊ (ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်ကြလျှင်)၊ ပေ၊ နနိယျာတေဿာမ- မယမေဝ-တို့သည်
သာ၊ ဣမဿ အဓိကရဏ-၏၊ သာမိနော-အရှင်တို့သည်၊ ဘဝိဿာမ-ကုန်အံ့၊
ဤသို့ ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ ဧဝံ၊ ပေ၊ နိယျာတေတဗ္ဗ။ (“တေ စေ ဘိက္ခဝေ” စသော
ဝါကျ လွယ်ပြီ။)

ဥဗ္ဗာဟိကာယဂူပသမုဒ္ဓါ။ ၂၃။ ဘိက္ခုဝေ၊ ပေ၊ တသ္မိံ အဓိကရုဏေ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိယမာနေ-ဆုံးဖြတ်အပ်သော၊ ဝါ-စဉ်၊ အနန္တနိ-အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိကုန်သော၊ ဘဿာနိစေဝ-ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့သည်လည်း၊ စေဇာယန္တိ-အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့၊ ဧကဿ-တစ်ပါးသောရဟန်းသည်၊ ဘာသိတဿ-ပြောဆိုအပ်သော စကား၏၊ အတ္ထောစ-အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း၊ နဝိညာယတိ-အကယ်၍ မသိအပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ ဥဗ္ဗာဟိကာယ-ဥဗ္ဗာဟိကာကမ္မဝါစာဖြင့်၊ ဝူပသမေတုံ အနုဇာနာမိ။

ဥဗ္ဗာဟိကာ သမ္ပတိ။ ။ ဘိက္ခုဝေ၊ ဒသဟိ၊ ပေ၊ သမ္ပနိတဗ္ဗော၊ (၁) သီလဝါ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသံဝုတော-ပါတိမောက္ခ သံဝရ သီလဖြင့် စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်၊ နှုတ်ရှိသည်၊ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော-မိစ္ဆာဇီဝပဋိသေမက အကျင့်၊ သဒ္ဓါသမ္ပန္နကုလ အစရှိသော ကျက်စားရာနှင့် ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ၊ အဏုမတ္တေသု-သေးငယ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဝဇ္ဇေသု-အကုသိုလ် အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝိ-ဘေးဟုရှုလေ့ရှိသည်၊ (တစ်နည်း) အဏုမတ္တေသု-န်သော၊ ဝဇ္ဇေသု-ဒုက္ကဋ်၊ ဒုဗ္ဘာသိတ အပြစ်တို့၌၊ ဘယဒဿာဝိ-ပါရာဇိကအလား၊ ကြီးမားသော ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)။ (ဤသို့လည်း ဘိက္ခုနောဝါဒကသိက္ခာပုဒ်၌ သာရတ္ထဋီကာ၌ တစ်နည်းဖွင့်၏။) သိက္ခာပဒေသု-သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ သမာဒါယ-ကောင်းစွာယူ၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်၍၊ (တစ်နည်း) သိက္ခာပဒေသု-တို့တွင်၊ တံတံ သိက္ခာပဒ်-ကို၊ သမာဒါယ သိက္ခာတိ-ကျင့်၏။ [ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

(၂)။ ဗဟုဿုတော-များသော ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မရှိသည်၊ သုတဓရော-ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ္တိဓမ္မကို ဆောင်ရွက်မှတ်သားနိုင်သည်၊ သုတသန္နိစယော-ကောင်းစွာ စုအပ် (ဆည်းပူးအပ်)သော သုတရှိသည်၊ ဟောတိ။ [ဤအဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ဘိက္ခုနောဝါဒကသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊ “သုတသန္နိစယော-သုတ၏ စုဝေးတည်နေရာ ပူတာတံတင်းသဖွယ် ဖြစ်၏” ဟုလည်း ပေးကြသည်။] ယေ.တေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ အာဒိကလျာဏာ-အစဉ်လည်းကောင်း ကုန်သည်၊ ပေ၊ (ဟုတ္တာ) သာဏ္ဍိ-သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော အနက် အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ဝါ-နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ သဗျဉ္ဇနံ-သိထိလ၊ ဓနိတအစရှိသော သဒ္ဓါနှင့်လည်းတကွဖြစ်သော၊ ဝါ-နှင့်လည်း ပြည့်စုံသော၊ ဧကဝလပရိပုဏ္ဏံ-အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓံ-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ပြဟ္မစရိယံ-သိက္ခာ ၃ ရပ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို၊ အဘိဝဒန္တိ-ဟောပြုကုန်၏၊ အဿ-ထိုရဟန်းသည်၊ တထာရူပါ-ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဗဟုဿုတာ-များစွာ ကြားနာအပ်ပြီးကုန်သည်။ [“ဗဟု-များစွာ+သုတာ-ကြားနာအပ်

ပြီးကုန်သည်” ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဓာတာ-ဆောင်ရွက် မှတ်သားအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝစသာ-နှုတ်ဖြင့်၊ ပရိစိတာ-အဖန်ဖန် လေ့ကျက်အပ်ပြီးကုန်သည်။ မနသာ-ဖြင့်၊ အနုပေက္ခိတာ-အဖန်ဖန် ရှုဆင်ခြင်အပ်ပြီးကုန်သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ-ဉာဏ်ဖြင့်၊ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ-ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ [ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

(၃)။ အဿ-ထိုရဟန်း၏ (နှုတ်၌)၊ ဥဘယာနိ-ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီအားဖြင့် ၊ ပါးကုန်သော။/ပါတိမောက္ခာနိ-တို့သည်၊ ဝိတ္ထာရေန-အကျယ် ဥဘတောဝိဘင်းနှင့် တကွ၊ ဝါ-အကျယ် ဥဘတော ဝိဘင်းအားဖြင့်၊ သွာဂတာနိ-ကောင်းစွာ နှုတ်၌လာကုန်သည်။ သုဝဘတ္တာနိ-ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ပြီးကုန်သည်။ သုပ္ပဝတ္တိနိ-ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ သုတ္တသော-မာတိကာဟူသော သုတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုဗျဉ္ဇနသော-(မာတိကာ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်စွာပြတတ်သော) ပဒဘာဇနီအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ။ [ဤဝါကျ၏အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂ၊ မဟာခန္ဓက အဋ္ဌကထာ၊ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ ဆက္ကကထာ၌ ပြထားပြီ။]

(၄)။ ဝိနယေ-ဝိနည်း၌၊ ဌိတော-တည်တံ့သည်၊ အသံဟီရော-ပရဝါဒီတို့ မဆွဲဆောင်အပ် မဆွဲဆောင်နိုင်သည်။ ဟောတိ။ (၅) ဥဘော-ကုန်သော၊ အတ္ထပစ္စတ္တိကေ-ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ အဿာသေတုံ-သက်သာစေခြင်းငှာ၊ (သက်သာရာရစေခြင်းငှာ) သညာပေတုံ-ကောင်းစွာ သိစေခြင်းငှာ၊ နိဇ္ဈာပေတုံ-အကြွင်းမဲ့ ရှုစေခြင်းငှာ၊ ပေက္ခေတုံ-မြင်စေခြင်းငှာ၊ ပသာဒေတုံ-ကြည်လင်စေခြင်းငှာ၊ ပဋိဗလော-စွမ်းနိုင်သည်။ ဟောတိ။

(၆)။ အဓိကရဏသမုပ္ပါဒ ဝူပသမနကုသလော-အဓိကရုဏ်း၏ ဖြစ်ခြင်း၊ အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်။ ဟောတိ။ (အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ပုံဖြစ်နည်း၊ ငြိမ်းစေပုံ ငြိမ်းစေနည်း၌ သိသည်-ဟူလို။) (၇) အဓိကရဏံ-ကို၊ ဇနာတိ (၈) အဓိကရဏသမုဒယံ-၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ (ရှေ့၌ ပြခဲ့ပြီးသော ကောဓ၊ ဥပနာဟ၊ မက္ခ၊ ပဠာသ၊ စသည်ကို) ဇနာတိ-၏။ (၉) အဓိကရဏနိရောဓံ-၏ချုပ်ခြင်း

အသံဟီရော။ ။ ဝိပဿနာ ဟိ ရာဂါဒီဟိ န သံဟီရတိ န ကုပ္ပတိ ၊ပေ၊ နိဗ္ဗာန် ရာဂါဒီဟိ န သံဟီရတိ-ဥပရိပုံ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္ထသုတ် အဋ္ဌကထာ။ . . သံဟီရတိတိ တဏှာဒိဋ္ဌာ ဘိနန္ဒနာဟိ အာကမ္မိယတိ-အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာကဏ္ဍမူလဋီကာ၊ ဤအဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို ကြည့်၍ သံ+ဟရ၊ ယကိုချေ၊ ဟ၏ နောက်၌ မောဂ္ဂလ္လာန်ခါဒိ၊ ၁၂၃ သုတ် ယောဂဝိဘာဂဖြင့် “ဤမိ” လာ၊ မိကိုချေ၊ “သံဟီရတိ” ဟု ကမ္မရုပ်ဖြစ်၏။ ရှေးနိဿယ၌ “တွန့်တို့ခြင်း မရှိသည်” ဟု ပေး၏။

ကို၊ ဝါ-အဓိကရုဏ်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သမထကို၊ ဇာနတ်၊ (၁၀) အဓိကရုဏ်း နိရောဓဝါဒိနိ-အဓိကရုဏ်း၏ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပဋိပဒ်-အကျင့်ကို၊ ဇာနတ်၊ ဒသဟိ၊ ပေ၊ သမ္ပန္နိတုံ အနုဇာနာမိ။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပေ၊ တသ္မိ အဓိကရုဏေ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိယမာနေ-အပ်သော်၊ ဝါ-စဉ်၊ တတြ-ထိုသံဃပရိသတ်၌၊ ဓမ္မကထိကော-ဓမ္မကထိကဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အဿ-ရှိရာ၏၊ တဿ-ထိုဓမ္မကထိကရဟန်း၏ (နှုတ်၌)၊ သုတ္တံ-မာတိကာဟူသော ပါဠိတော်သည်၊ အာဂတံ-သည်၊ နေဝ ဟောတိ-မဖြစ်၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေါ-သုတ်ကို အကျယ်ဝေဖန်ကြောင်း ဝိဘင်း (ပဒဘာဇနီ) သည်၊ (အာဂတော) နဟောတိ၊ သော-ထိုဓမ္မကထိကရဟန်းသည်၊ အတ္ထံ-ကို၊ အသလ္လက္ခေန္တော-ကောင်းစွာ မမှတ် သားနိုင်ဘဲ၊ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ-သဒ္ဒါ၏ အရိပ်အယောင်ဖြင့်၊ အတ္ထံ-ကို၊ စေ ပဋိ ဗာဟတိ-အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ ဉပေတဗ္ဗော။ [ကမ္မဝါစာ၌ “ဣတ္ထန္နာမံ-ဤမည်သော၊ ဘိက္ခု-(ဓမ္မကထိက) ရဟန်းကို၊ ဝုဋ္ဌာပေတွာ-ပရိသတ်မှ ထသွားစေပြီး၍၊ အဝသေသာ-ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ ဝုပသမေယျာမ-ကုန်ရာပါ၏၊ ဤသို့ပေးပါ၊ ကြွင်းဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။]

ယေဘုယျသိကာသမထဖြင့် ငြိမ်းစေပုံ။ ၂၃၄။ ထို အဓိကရုဏ်းကို ဥပ္ပာဟိကာ ကမ္မဝါစာဖြင့် မငြိမ်းစေနိုင်လျှင် “မယံ၊ ပေ၊ န သက္ကောမ၊ သံယောဝံ သည်သာ၊ ပေ၊ ဝုပသမေတု-ပါလော၊ ဤသို့ လျှောက်၍ အပ်နှင်းရမည်။ [အနုဇာနာမိ စသော ဝါကျ၊ ပဉ္စဟင်္ဂေဟိစသော ဝါကျကို ယေဘုယျသိကာသမထ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

သလာကဂ္ဂါဟာပကေန-သော၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သလာကာ-စာရေး တံတို့ကို၊ (ဝါးခြမ်းစိတ်၊ ဒုတ်ချောင်း၊ မဲတို့ကို)၊ ဂါဟေတဗ္ဗာ-ယူစေထိုက်ကုန်၏၊ ယထာ-ဖြင့်၊ ဗဟုတရာ-န်သော၊ ဓမ္မဝါဒိနော ဘိက္ခု၊ ဝဒန္တိ၊ တထာ-ဖြင့်၊ (ဓမ္မဝါဒိ ရဟန်းအများတို့ ပြောဆိုအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်)၊ ပေ၊ ဝုပသမေတဗ္ဗံ၊ ပေ၊ တတ္ထ-ထိုအဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေရာ၌၊ (တစ်နည်း)၊ တတ္ထ-ထို “သမ္မုခါဝိနယေ နစ ယေဘုယျသိကာယစ ဝုပသန္တံ” ဟူသော စကားရပ်၌၊ ယေဘုယျသိကာယ-ယေဘုယျသိကာသမထ၏အဖြစ်သည်၊ ကာစ-နည်း၊ ယေဘုယျသိကာကမ္မဿ-ယေဘုယျသိကာကံသို့၊ ဝါ-ကို၊ ယာ ကိရိယာ-အကြင်ပြုခြင်းသည်၊ (ယံ)ကရဏံ-သည်၊ (ယံ) ဥပဂမနံ-အကြင်ကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ (ယံ) အဇ္ဈပဂမနံ-အကြင် ရှေးရှုကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ (ယာ) အဓိဝါသနာ-အကြင်လက်ခံခြင်းသည်၊ (ယာ) အပ္ပဋိက္ကောသနာ-အကြင်မတားမြစ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤသည်ကား၊ တတ္ထ-၌၊ ယေဘုယျသိကာယ-တည်း။

တိဝိသေလာကဂ္ဂါဟ။ ၂၃၅။ တေန သမယေန-၌၊ သာဝတ္ထိယာ-၌၊ ပေ၊ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ အထ၊ ပေ၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ သံဃဿ-၏၊ အဓိကရဏ ဝူပ သမနေန-အဓိကရဏ်းကိုငြိမ်းစေခြင်းဖြင့်၊ အသန္တဋ္ဌာ-မနှစ်သက်ကြကုန်၊ (မကျေနပ်ကြကုန်) ထို့နောက် ဗဟုသုတ အာဂတာဂမထေရ်တို့ရှိရာ ကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ ဆုံးဖြတ်စေပုံ၊ ထိုထေရ်တို့က သာဝတ္ထိမြို့သံဃာက ဆုံးဖြတ်အပ်သည့် အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ပုံတို့ကို သိပါ။ [ယထာ-ဖြင့်၊ သာဝတ္ထိယာ၊ ပေ၊ ဝူပသမိတံ-ငြိမ်းစေအပ်ပြီ၊ တထာ-ဖြင့်၊ သုဝူပသန္တံ-ကောင်းစွာငြိမ်းပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ တထာ-ထို့အတူ၊ (သာဝတ္ထိမြို့သံဃာ ငြိမ်းစေအပ်သည့်အတိုင်း)၊ ဝူပသမေသံ-ငြိမ်းစေကုန်ပြီ။]

ထို့နောက်ထေရ် ၃ ပါးရှိရာကျောင်းတိုက်သို့သွား၍ ဆုံးဖြတ်စေပုံ၊ ထေရ် ၂ ပါး၊ ၁ ပါးရှိရာ ကျောင်းတိုက်သို့သွား၍ ဆုံးဖြတ်စေပုံ၊ ထိုထေရ်တို့က သာဝတ္ထိမြို့သံဃာက ဆုံးဖြတ်အပ်သည့်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ပုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုထေရ်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ဖြင့် မကျေနပ်၍ ဘုရားရှင်အားလျှောက်ပုံကို လည်းကောင်းသိပါ။ (ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧတံ အဓိကရဏံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ နိဟတံ-နှိပ်နှင်းအပ်ပြီ၊ သန္တံ-ငြိမ်းပြီ၊ ဝူပသန္တံ-အထူးသဖြင့် ငြိမ်းပြီ၊ သုဝူပသန္တံ-ကောင်းစွာအထူးသဖြင့် ငြိမ်းပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-တို့ကို၊ သညတ္ထိယာ-နားလည်စေခြင်းငှာ၊ တယော-န်သော၊ သလာကဂ္ဂါဟေ-တို့ကို၊ ဝုဠကံ-လျှို့ဝှက်အပ်သော သလာကဂ္ဂါဟကိုလည်းကောင်း၊ သကဏ္ဍဇပုဂံ-နား၏အနီး၌ ကပ်၍ ပြောလိုခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော သလာကဂ္ဂါဟကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဝဋကံ-ဖွင့်လှစ်အပ်သော (ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဖြစ်သော) သလာကဂ္ဂါဟကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဝုဠကသလာကဂ္ဂါဟ။ ။ သလာကဂ္ဂါဟာပဂေန-သော၊ ထေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သလာကာယော-တို့ကို၊ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏာယော-ငယ်သော အတိုင်းအရှည်၊ ကြီးသော အတိုင်းအရှည်တို့ကို၊ (အတို၊ အရှည်တို့ကို) ကတွာ၊ ဧကမေကော-တစ်ပါးတစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပေ၊ ဝစနိယော အဿ၊ (ကိ)၊ အယံ-ဤဟာသည်၊ ဧဝံ ဝါဒိဿ-ဤသို့ပြောလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သလာကာ-ပါတည်း၊ ပေ၊ ယံ-အကြင်သလာကာကို၊ (ဂဏှိတုံ၊ ဣစ္ဆသိ၊ တံ၊ ဂဏှာဟိ-ယူပါလော၊ ဣတိ-ဤ သို့ပြောဆိုထိုက်၏၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်ပြီးသော်၊ (“သလာကာ” နှင့် အရတူသော ကြောင့် (သလာကာယ-ကို)၊ “ဂဟိတာယ-ယူအပ်ပြီးသော်” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်၊) ကဿစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းအား၊ မာ ဒဿေဟိ-မပြပါနှင့်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အဓမ္မဝါဒိ-တို့သည်၊ ဗဟုတရာ-န်၏၊ ဣတိ-သို့၊ သစေဇာနာတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒုဝူဟော-မကောင်းသဖြင့်ယူခြင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပစ္စုက္ကမ္မိတဗ္ဗံ-တစ်ဖန်အထက်သို့ ငင်ထိုက်၏။ [တစ်ဖန်ထပ်၍ စာရေးတံတို့

ကိုယူစေပါဟူလို။] ဓမ္မဝါဒီ ဗဟုတရာ၊ ဣတိ သဗ္ဗေဇာနာတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) သုဂ္ဂဟော-ကောင်းစွာ ယူခြင်းတည်း။ ဣတိ-၍၊ သာဝေတဗ္ဗ-ကြားသိစေရ၏။

သကဏ္ဍဇပ္ပက၌ “ဥပကဏ္ဍကေ-နား၏အနီး၌၊ အာရောစေတဗ္ဗ” ဟုလည်းကောင်း၊ ဝိဝဇ္ဇက၌ ဓမ္မဝါဒီတို့ များမှန်းသိလျှင် “ဝိသဋ္ဌေနေဝ-စွန့်လွှတ်အပ်သည်သာ ဖြစ်သော၊ (ချုပ်တည်းမထားသော) ဝိဝဇ္ဇေန-ပွင့်လင်းသော စကားဖြင့်၊ ဂါဟေတဗ္ဗော” ဟုလည်းကောင်း ပေးပါ။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ အနုဝါဒါဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေနိုင်သောသမထတို့ကို ပြုပြီး၍ (၁)သမ္မုခါဝိနယ သတိဝိနယ ၂ ပါးဖြင့် ငြိမ်းစေပုံ (၂) အမူဇ္ဇဝိနယဖြင့် ငြိမ်းစေပုံကို အစဉ်အတိုင်း ပြတော်မူ၏။ ထိုဝါကျများကို ဆိုင်ရာသမထ၌ လည်းကောင်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းပညာပဒေသာ အဆုံး၌ လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

ထို့နောက် တဿ ပါပိယာသိကာဝိနယနဖြင့် ငြိမ်းစေပုံကို ပြတော်မူ၏။ ထိုဝါရ၌ “အာယသ္မာ-သည်၊ ဧဝရူပံ ဂရုကံ၊ အာပတ္တိ-သို့၊ ပါရာဇိကံဝါ-သို့သော်လည်းကောင်း၊ ပါရာဇိကသာမန္တံဝါ-ပါရာဇိက၏ အနီးဖြစ်သောဒုက္ကဋ်၊ ထုလ္လစွည်းအာပတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ အာပဇ္ဇိတာ-ရောက်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ) သရတု-လော” ဟု လည်းကောင်း၊ “နိဗ္ဗေဋ္ဌန္တံ-ဖြေရှင်းနေသော၊ တမေနံ-ကို၊ သော-ထိုစွပ်စွဲသော ရဟန်းသည်၊ အတိဝေဋ္ဌေတိ-အလွန် ရစ်ပတ်၏။ [ထပ်ကာထပ်ကာ စောဒနာသည်-ဟူလို။] အာပုသော၊ ပေ၊ ဣမံ အာပတ္တိ၊ အာပဇ္ဇိတာ-၍၊ အပုဋ္ဌော-မမေးအပ်သည်၊ (သမာနော-ပါလျက်၊) ပဋိဇာနိဿာမိနာမ-ဝန်ခံပါသေး၏။ ကိပန-ကြောင့်၊ ပေ၊ ပုဋ္ဌော (သမာနော) န ပဋိဇာနိဿာမိ-ဝန်ခံအံ့နည်း၊ (ဝန်ခံဘဲ ရှိအံ့နည်း)” ဟု လည်းကောင်း၊ ပေ၊ မေ-သည်၊ ဒဝါ-အဆောတလျှင်၊ (မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မှု၍) ဧတံ-ဤစကားကို (“သရာမိ ခေါ် အဟံ အာပုသောစသော စကားကို) ဝုတ္တံ-ပြောဆိုအပ် ပါပြီ၊ ရဝါ-ချွတ်ချော်သောအားဖြင့်၊ ပေ၊ ဝုတ္တံ” ဟုလည်းကောင်း ပေးပါ။ [ဒဝါ၊ ရဝါအဖွင့်ကို မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

ထို့နောက် အာပတ္တာဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေနိုင်သော သမထတို့ကို ပြုပြီး၍ (၁) ပဋိညာတကရုဏ်းဖြင့် ငြိမ်းစေပုံ (၂) တိဏဝတ္ထာရကဖြင့် ငြိမ်းစေပုံကို အစဉ်အတိုင်း ပြတော်မူ၏။ ကမ္မဝါစာ၌ “ဣတ္ထာန္တာမော-သော၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ အာပတ္တိ-ကို၊ သရတိ-အမှတ်ရပါ၏။ ဝိဝရတိ-ဖွင့်လှစ်ပါ၏။ [ဖုံးမထားပါ-ဟူလို။] ဥတ္တာနိ-ပေါ်လွင်သည်ကို၊ ကရောတိ-၏၊ (အများသိအောင်ပြုပါ၏) ဒေသေတိ-ဒေသနာပြောပါ၏။ “ကမ္မံ-အာပတ္တိပဋိဂ္ဂဟဏကံသည်၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏေယျံ-ခံယူရာပါ၏” ဟု ပေးပါ။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်ထူးမရှိပါ။]

ကိစ္စာဓိကရဏံ-သည်။ ကတိဟိ-န်သော၊ သမထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သမ္ပတိ-ငြိမ်းသနည်း။ [ဤ၌ အဖြေကိုမကြည်ဘဲ သာမညပေးပါ။] ကိစ္စာဓိကရဏံ-သည်။ ဧကေန-တစ်ပါးသော၊ သမ္ပုခါဝိနယေန-သမ္ပုခါဝိနယဖြစ်သော၊ သမထေန-ဖြင့်၊ သမ္ပတိ-ပြီးစီး၏။

သမ္ပတိ။ ။ အဖြေဝါကျ၌ ပါသော သမ္ပတိကို “ငြိမ်း၏” ဟု မပေးရ။ ကိစ္စာဓိကရဏဟူသည် အပလောကနက်စသော ကံ ၄ ပါးတည်း၊ ထိုကံသည် သမထဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သောကံမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် “သမ္ပတိ-ပြီးစီး၏” ။ အနက်မှတ်ဖို့ရန် ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြသည်။ [ကိစ္စာဓိကရဏံ ဧကေန သမထေန သမ္ပတိတိ ဧတ္ထ ကိစ္စမေဝ+အဓိကရဏန္တိ ဝစနတော အပလောကနက္ခန္ဓာဒိန မေတံ အဓိဝစနံ (အပလောကနစသော ကံတို့၏ အမည်ဖြစ်၏) တံ ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒိနိဝိယ သမထေဟိ သမေတဗ္ဗံ န ဟောတိ၊ ကိန္နု (စင်စစ်ကား) သမ္ပုခါဝိနယေန သမ္ပုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ သမ္ပတိတိ ဧတ္ထ သမ္ပုဇ္ဇတိတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော-သာရတ္ထ။]

**စတုတ္ထော-သော၊ သမထက္ခန္ဓကော-သည်။
နိဋ္ဌိတော-ပြီ။**

၅-ရဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက

အမှာ။ ။ ဤမန္တက၌ ထူးရာကိုသာ အနက်ပေးပါမည်။ တချို့နေရာ၌ စပ်ပုံဒ်ကိုပင် မထည့်တော့ပါ။ ကြည့်ရှုရာ၌ လွယ်ကူစေရန် ဆဋ္ဌမူ ပုဒ်ရေနံပါတ်များကို ထိုးထားပါသည်။

၂၄၃။ တေန သမယေန ၊ပေ၊ ကလန္တကနိဝါပေ။ (သမထက္ခန္ဓက, သတိဝိနယကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) တေန သမယေန-၌၊ ဆုဗ္ဗဂ္ဂိယာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ နဟယမာနာ-ရေချိုးကုန်လသော်၊ ရုက္ခေ-သစ်ပင်၌၊ ကာယံ-ကို၊ ဦရုမ္ပိ-ပေါင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗာဟုမ္ပိ-လက်ရုံးကိုလည်းကောင်း၊ ဥရုမ္ပိ-ရင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖိဋ္ဌိမ္ပိ-ကျောက်ကုန်းကိုလည်းကောင်း၊ (ကာယံကို သရုပ်ဖော်သည်။) ဥက္ကံ သေန္တိ-ပွတ်တိုက်ကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ကထံဟိ-ကြောင့် ၊ပေ၊ ဥက္ကံသေသန္တိနာမ-ပွတ်တိုက်ကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ မလ္လမုဋ္ဌိကာ သေယျထဗ္ဗိ-လက်သီးထိုးလျက်၊ လုံးတွေးတတ်သော လက်ဝှေ့သမားတို့ကဲ့သို့ပါတကား။ (ဤစကားဖြင့် ကိုယ်ကာယကို ခိုင်ခံ့မာကျောအောင် ပွတ်တိုက်သောရဟန်းတို့ဟု ကဲ့ရဲ့သည်။) ဂါမမောဒ္ဒဝါ သေယျာထာပိ-အသားအရေ နူးညံ့သူတို့၏ အဖြစ်ကို အားထုတ်ခြင်းရှိသော ရွာသူရွာသားတို့ကဲ့သို့ပါတကား။ (ဤစကားဖြင့် အသားအရေနူးညံ့အောင် ပွတ်တိုက်သော ရဟန်းတို့ဟု ကဲ့ရဲ့သည်။) ဣတိ-သို့၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-

တို့၊ နဟာယမာနေန-ရေချိုးသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ကာယော-ကို၊ န ဥဠံသေ တဗ္ဗော-မပွတ်တိုက်ထိုက်၊ ဝါ-မပွတ်တိုက်ရ၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဥဠံသေ ယျ-အံ့၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿ။

ထမ္ဘေ-တိုင်၌၊ ပေ၊ ကုဋေ-နံရံ၌၊ ပေ၊ အာဠာနေ-အကွက်ဖော်ထားအပ်သော သစ်သားအပြား၌၊ နဟာယန္တိ၊ ကာမဘောဂိနော-ကာမဂုဏ်ကို ခံစားကုန်သော၊ ဂိဟီသေယျထာပိ-လူတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ)၊ ပေ၊ ဂန္ဓဗ္ဗဟဇ္ဇေန-စောင်းသမားတို့၏ လက်နှင့်တူသော သစ်သားလက်ဖြင့်။ (ရှေးနိဿယ၌ “သစ် မြောက်လက်ဖြင့်၊ ဝါ-သစ်လက်ဝါးဖြင့်” ဟု ပေး၏။) ပေ၊ ကုရူပိန္နကသုတ္တိယာ- ကုရူပိန္နကမည်သော ကျောက်မှုန့်လုံးဖြင့်။ [အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]၊ ပေ၊ ဝိဂ္ဂယျ-အထူးအားဖြင့် တစ်ယောက်၏ကိုယ်ကို တစ်ယောက်ယူ၍၊ ပရိကမ္မ- အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သော ချေတွန်းမှုကို၊ ကရောန္တိ။ [ကိုယ်ချင်း၊ ကျောချင်းတပ်၍ ပွတ်တိုက်ကြသည်-ဟူလို။]၊ ပေ၊ မလ္လကေန-မကရ်းသွားထုအပ်သော ထွေးခံ အခြေ၏ သဏ္ဍန်ရှိသော ဝှေဝန်းဖြင့်၊ (ထွေးခံ၏ အောက်၌ အခြေခံ ဝှေဝိုင်းရှိ၏၊ ထိုဝှေဝိုင်းနှင့် ပုံသဏ္ဍန်တူသော ဝှေဝိုင်းဖြင့်)။ [ရှေးနိဿယ၌ “မကရ်းသွားထု အပ် သော ထွေးခံ၏ အခြေခံသဏ္ဍန်ပြုအပ်သော ခွက်ငယ်ဖြင့်” ဟု ပေး၏။]

၂၄၄။ အညတရဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ အစ္ဆရောဂါတဓော-ဝဲကြီးအနာသည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-၏၊ မလ္လကေန-နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဖာသု-ချမ်းသာမှုသည်၊ န ဟောတိ၊ ပေ၊ အကတမလ္လကံ-မပြုမပြင်အပ်သောထွေးခံ၏ အခြေခံသဏ္ဍန်ရှိ သော ဝှေဝန်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဇရာဒုဗ္ဗလော-ဇရာကြောင့် အားမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပေ၊ န သက္ကောတိ၊ ဥက္ကာသိတံ-အဝတ်ကျစ်ကို (အဝတ် လုံးကို)၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ပိဋိပရိကမ္မ-ကျောက်ကုန်း၌ အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သော ချေးတွန်းမှုကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကြကုန်၏၊ ပုထုပါဏိကံ- လက်ဝါးအပြင်ဖြင့် ချေးတွန်းမှုကို၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏။

၂၄၅။ ဝလ္လိကံ-နားသွယ်ကို၊ ဓာရေန္တိ-ဆောင်ကြကုန်၏၊ (ဝတ်ဆင်ကြကုန်၏။) ပါမင်္ဂီ-စလွယ်ကို၊ ကဏ္ဍသုတ္တကံ-လည်ဆွဲတန်ဆာကို၊ ကဋိသုတ္တကံ-ခါးစည်းကြိုး တန်ဆာကို၊ ဩဝဋ္ဌိကံ-လက်ကောက်ကို၊ ကာယုရံ-ခြေကျင်းကို၊ ဟတ္တာဘရဏံ- လက်၌ဆင်အပ်သော တန်ဆာကို၊ အင်္ဂုလိမုဒ္ဓိကံ-လက်စွပ်ကို၊ ဓာရေန္တိ။

၂၄၆။ ဒီယေ-ရှည်ကုန်သော၊ ကေသေ-ဆံပင်တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ ပေ၊ ဒုမာသိ ကံဝါ-၂ လရှိသော ဆံပင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒုဝင်္ဂုလံဝါ-လက် ၂ သစ်ရှိသော ဆံပင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ကောစ္ဆေန-ပန်းရင်းမြက် စသည်ကို ဖွဲ့စည်း၍ အညီအမျှ ဖြတ်အပ်သော ဘီးဖြင့်၊ ကေသေ - တို့ကို၊ ဩသဏ္ဍေန္တိ-

အောက်၌ ကောင်းစွာတည်စေကြကုန်၏။ (ဖီးချကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ဖဏကေန-ဆင်စွယ်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောဘီးဖြင့်၊ ဟတ္ထဖဏကေန-လက်တည်းဟူသော ဘီးဖြင့်၊ပေ၊ သိတ္ထတေလေန-ဖယောင်းဖြင့် ရောစပ်အပ်သောဆီဖြင့်။ [စေးကပ်ကပ် ဖြစ်သော “ကောစမစ်” စသည်ဖြင့်] ဥဒကတေလေန-ရေဖြင့် ရောစပ်အပ်သော ဆီဖြင့်၊ ကေသေ သြသဏ္ဍေန္တိ ၊ပေ။

၂၄၇။ အာဒါသေပိ-ကြေးမုံ (မှန်)၌ လည်းကောင်း၊ ဥဒကပတ္ထေပိ-ရေခွက်၌ လည်းကောင်း၊ မုခနိမိတ္တံ-မျက်နှာရိပ်ကို၊ သြလောကေန္တိ-ကြည့်ကြကုန်၏ ၊ပေ၊ မုခေ-မျက်နှာ၌၊ ဝဏော-အနာသည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ-မေးပြီ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော၊ မေ-၏၊ ဝဏော-ကို၊ ကိဒိသော-အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်ပါသနည်း၊ (ဘယံနယနေပါသနည်း)၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ) ၊ပေ၊ အာဗာပေစွယာ-အနာဟူသောအကြောင်းကြောင့် ၊ပေ၊ သြလောကေတံ အနုဇာနာမိ။

မုခံ-မျက်နှာကို၊ အာလိမ္မန္တိ-လိမ်းကျံကြကုန်၏။ (သနပ်ခါးရေ၊ မျက်နှာချေဖြင့် လိမ်းကျံကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ဥမ္မဒ္ဒန္တိ-ပွတ်ချေကြကုန်၏။ (မျက်နှာချေမှုန့်စသည်ဖြင့် ပွတ်ချေကြကုန်၏) ၊ပေ၊ စုဏ္ဍေန္တိ-(ပေါင်ဒါမှုန့် စသည်တို့ဖြင့်) လိမ်းကျံကြကုန်၏။ မနောသိလိကာယ-ဆေးဒါန်း မြင်းသီလာဖြင့်၊ မုခံ-ကို၊ လဗ္ဗေန္တိ-အမှတ်အသားကို ပြုကြကုန်၏။ အင်္ဂရာဂံ-အင်္ဂါကြီးငယ်၌ တပ်မက်ဖွယ်ရှိအောင်၊ ကရောန္တိ။ [လက် သည်းကို ဆေးဆိုးခြင်း စသည်တည်း၊] မုခရာဂံ-နှုတ်ခမ်း၌ တပ်မက်ဖွယ်ရှိအောင်၊ ကရောန္တိ။ [နှုတ်ခမ်းကို ဆေးဆိုးခြင်းတည်း။] ၊ပေ၊ စက္ခုရောဂါဗာဓော-မျက်စိ ရောဂါ အနာသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ အာလိမ္မိတံ-ဆေးလိမ်းကျံခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၂၄၈။ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇော-တောင်၌ ကောင်းမြတ်သော (ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော) ပွဲသဘင်သည်၊ ဝါ-တောင်၏မြတ်သောအရပ်၌ ပွဲသဘင်သည်၊ ဟောတိ၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်၌ပြထားပြီ။] မနုဿာ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ (ကိ) ၊ပေ၊ နစ္စံပိ-ကခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂီတံပိ-သီချင်းဆိုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဝါဒိတံပိ-တီးမှုတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒဿနာယ-ကြည့်ရှု နားထောင်ခြင်းငှာ၊ ဂစ္ဆိသန္တိနာမ-သွားကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ ၊ပေ။

၂၄၉။ အာယတကေန-ရှည်စွာသော၊ ဂီတဿရေန-သီချင်းသံဖြင့်၊ ဓမ္မံ၊ ဂါယန္တိ-သီဆိုကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အာယတကေန ဂီတဿရေန ဓမ္မံ၊ ဂါယန္တဿ-သီဆိုသောရဟန်း၏။ (သီဆိုသောရဟန်းမှာ)၊ အာဒိနဝါ-အပြစ်တို့သည်၊

ဣမေ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ အတ္တနာပိ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ တသ္မိံ သရေ-၌၊ သာရဇ္ဇတိ-
 လွန်စွာနှစ်သက်၏။ (သာယာ၏) ၊ပေ၊ ဂဟပတိကာပိ-အိမ်ရှင်တို့သည်လည်း၊
 ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ သရကုတ္တိံ-အသံလုပ်ခြင်းကို၊ နိကာမယမာနဿပိ-လိုလားသော ရဟန်း
 ၏လည်း၊ သမာဓိဿ-သမာဓိ၏၊ ဘဂေါ-ပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ပစ္ဆိမာ-
 နောက်၌ဖြစ်သော၊ ဇနတာ-ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ (တပည့်အပေါင်းသည်)၊ ဒိဋ္ဌာ
 နဂတိ-မြင်အပ် (ကြားအပ်)သော အရာသို့ အတုလိုက်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-ရောက်
 ၏ ၊ပေ၊ သရဘညေ-(ပါဠိသက်သက်ကို) အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်း၌၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ
 ၊ပေ၊ ဗာဟိရလောမိ-အပ၌ အမွေးရှိသော၊ ဥဏ္ဍိံ-သားမွေးခြံထည်ကို၊ ဓာရေန္တိ။
 [ဋီကာ၌ ဗာဟိရလောမိ ကို ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသ (ကြိယာဝိသေသန) ဟုဆို၏။
 ထိုအလို “ဗာဟိရလောမိ-အပ၌ အမွေးရှိအောင်” ဟု ပေးပါ။]

၂၅၀။ တေန သမယေန-၌၊ မာဂဓဿ-မဂဓတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သေနိ
 ယဿ-များသောစစ်တပ်ရှိသော၊ ဝိမ္ဗိသာရဿ-ဝိမ္ဗိသာရမည်သော၊ ရညော-မင်း
 ၏၊ အမ္မာ-သရက်ပင်တို့သည်၊ ဖလိနော-အသီးရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ [ဖလံ+ယေသံ
 +အတ္တိတိ ဖလိနော၊ အဿတ္တိအနက်၌ “ဤ” ပစ္စည်း။] မဂဓေန၊ပေ၊ ရညာ-
 သည်၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ)၊ ယထာသုခံ-အကြင်
 အံကြင် ချမ်းသာသံည့်အတိုင်း၊ အယျာ-အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အမ္မံ-သရက်သီးကို၊
 ပရိဘုဉ္ဇန္တ-ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ခွင့်ပြုထားအပ်၏၊ ဆဗ္ဗဂိုယာ ဘိက္ခု၊
 တရုဏညေဝ-နုသေးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အမ္မံ-ကို၊ ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ ပရိ
 ဘုဉ္ဇိသု-စားကြကုန်ပြီ၊ မာဂဓဿ ၊ပေ၊ ရညောစ-အားလည်း၊ အမွေန-ဖြင့်၊
 အတ္ထော-အလိုသည်၊ ဟောတိ။ [အတ္ထပုဒ်နှင့်ယှဉ်ရာ၌ သမ္ပဒါန်သုံးရိုးတည်း။]
 အထ-အလိုရှိရာထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ မနုဿေ-တို့ကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊ (ကိ)
 ၊ပေ၊ အာရာမံ-သရက်ခြံသို့၊ ဂန္တာ-၍၊ အမ္မံ အာဟရထ-ဆောင်ယူကြကုန်၊ ဣတိ-
 ဤသို့စေခိုင်းပြီ၊ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ဧဝံ-ဤမိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း မှန်ပါ၊ ဣတိ-
 သို့ ၊ပေ၊ အာရာမပါလံ - ခြံစောင့်ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစုံ-ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိ)၊
 ဘဏေ-အမောင်၊ ဒေဝဿ-မင်းမြတ်အား၊ အမွေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-သည်၊
 (ဟောတိ)၊ အမ္မံ-ကို၊ ဒေထ-ပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစုံ) ၊ပေ၊ ဘဏေ-တို့၊
 အယျေဟိ-တို့သည်၊ အမ္မံ-ကို၊ သုပရိဘုတ္တိ-ကောင်းစွာ ဘုဉ်းပေးအပ်ပြီ၊ အပိစ-
 သို့သော်လည်း၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ မတ္တာ-အတိုင်း အရှည်ကို၊ ဝဏ္ဏိတာ-ချီးမွမ်းတော်
 မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ ၊ပေ။

အညတရဿ-တစ်မျိုးသော၊ ပူဂဿ-ကောင်းမှုပြုသော အသင်း၏၊ သံယ
 ဘတ္တံ-သံယဘတ်သည်၊ ဟောတိ၊ သူပေ-ဟင်း၌၊ အမ္မပေသိကာယော-သရက်သီး

စိတ်တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပက္ခတ္တာ-ထည့်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ န ပဋိဂ္ဂဏန္တိ-မခံယူကြကုန်၊ ပေ၊ အမ္မပေသိကံ အနုဇာနာမိ။

ကပ္ပိနည်း ၅ မျိုး။ အညတရဿ၊ ပေ၊ သံယဘတ္တံ-ဟောတိ၊ တေ-ထိုအသင်း သူ အသင်းသားတို့သည်၊ အမ္မပေသိကံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ န ပရိယာပုဏိသု-မရောက် ကြကုန်၊ ဝါ-မမ္ပိကြကုန်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းစားဇရပ်၌၊ သကလေဟေဝ-အလုံးစုံသာ လျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အမ္မေဟိ-သရက်သီးတို့ဖြင့်၊ ဒေန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ပဉ္စဟိ-နံ-သော၊ သမဏကပ္ပေဟိ-ရဟန်းတို့အား အပ်သော အသုံးအနှုန်းတို့ဖြင့်၊ ဖလံ-အသီးကို၊ ပရိဘုဉ္စိတုံ-သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ အဋ္ဌိပရိစိတ်-မီးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်၊ ကပ္ပိအပ်သော အသီးကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တပရိစိတ်-ဒါးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်၊ ကပ္ပိအပ်သော အသီးကိုလည်းကောင်း၊ နခပရိစိတ်-လက်သည်းဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ညှဉ်းဆဲအပ်၊ ကပ္ပိအပ်သော အသီးကိုလည်းကောင်း၊ အပီဇံ-အစေ့မရှိသော အသီးကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-နုသော အစေ့ရှိသော အသီးကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စမံ-ငါးခုမြောက်သော၊ နိဗ္ဗတ္တဗီဇညေဝ-ထုတ်အပ်ပြီး သော အစေ့ရှိသော အသီးကိုသာလျှင်လည်းကောင်းတည်း၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ပဉ္စဟိ၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ။ [အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊ ထို၌ “ပရိဇိတံ” ဟု ပါ၌ရှိ၏။]

၂၅၁။ အညတရော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အဟိနာ-မြွေသည်၊ ဒဋ္ဌော-ကိုက် အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကာလင်္ကတော-ပြုအပ်သော သေခြင်းရှိသည်၊ (သေသည်)၊ ဟောတိ။ [ကာလင်္ကတောပုဒ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ၊ တတိယပါရာဇိက၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ စတ္တာရိ-၄ မျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ အဟိရာဇကုလာနိ-ဤမြွေမင်းမျိုးတို့ကို (ဤနဂါးမင်းမျိုးတို့ကို) မေတ္တေန-မေတ္တာ ရှိသော၊ စိတ္တေန-စိတ်ဖြင့်၊ နဟိ နုန ဖရိ-မဖြန့်လေယောင်တကား၊ ပေ၊ ဝိရူပက္ခံ-ဝိရူပက္ခမည်သော၊ အဟိရာဇကုလံ-မြွေမင်းမျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကဏှာ ဂေါတမံ-သော၊ အဟိရာဇကုလံ-ကိုလည်းကောင်းတည်း၊ ပေ၊ မေတ္တေန-သော၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ (“ဖရိတုံ” ၌စပ်)၊ အတ္တဂုတ္တိယာ-မိမိ၏ လုံခြုံခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အတ္တရက္ခာယ-မိမိကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အတ္တပရိတ္တံ-မိမိကို ထက်ဝန်းကျင် စောင့်ရှောက်တတ်သော အကာအရံကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝဉ္စ-ဤသို့လျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏၊ (ကံ)၊ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ ပေ၊ နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနန္တိ-ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ ပေ၊ နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဟူ၍၊ (ကာတဗ္ဗံ)။

ဓန္ဒသုတ်နိဿယ

**ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ၊
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ။**

ဝိရူပက္ခေဟိ-ဝိရူပက္ခေဟိ၊ မည်ရကျော်ဟိုး၊ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ (သဟ-တက္ခါ) မေ-ငါ၏၊ မေတ္တံ-မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း၊ ကောင်းသောမေတ္တာသည်၊ (ဟောတု-ဖြစ်ပါစေသတည်း။) ဧရာပထေဟိ-ဧရာပထ၊ မည်ရကျော်ဟိုး၊ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ (သဟ)။ မေ-၏၊ မေတ္တံ-သည်၊ (ဟောတု)။ ဆဗျာပုတ္တေဟိ-ဆဗျာပုတ္တေ၊ မည်ရကျော်ဟိုး၊ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ (သဟ)။ မေ မေတ္တံ (ဟောတု)။ ကဏှာဂေါတမကေဟိ-ကဏှာဂေါတမက၊ မည်ရကျော်ဟိုး၊ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့်၊ (သဟ)။ မေ မေတ္တံ (ဟောတု)။ [ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံတိ ဝိရူပက္ခေဟိကေဟိ နှာဂေဟိ သဟ မယံ မိတ္တဘာဝေါ ဟောတု၊ မေတ္တာ ဟောတူတိ အတ္ထော။]

**အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ၊
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။**

အပါဒကေဟိ-အခြေမရှိသည့်၊ မျိုးဇာတိများစွာ၊ သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊ (သဟ)။ မေ မေတ္တံ (ဟောတု)။ ဒွိပါဒကေဟိ-အခြေ ၂ ချောင်းရှိသည့်၊ မျိုးဇာတိများစွာ၊ သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊ (သဟ)။ မေ မေတ္တံ (ဟောတု)။ စတုပ္ပဒေဟိ-အခြေ ၄ ချောင်းရှိသည့်၊ မျိုးဇာတိများစွာ သတ္တဝါအနန္တတို့နှင့်၊ (သဟ)။ မေ မေတ္တံ (ဟောတု)။ ဗဟုပ္ပဒေဟိ-အခြေများစွာရှိသည့်၊ မျိုးဇာတိများစွာ၊ သတ္တဝါအနန္တ တို့နှင့်၊ (သဟ) မေ မေတ္တံ (ဟောတု)။ [အပါဒကေဟိတိ အဟိကုလေဟိ သဟ သဗ္ဗသတ္တေသု သြမိသော မေတ္တာဖရဏဒဿနံ-ဝိမတိ။]

**မာ မံ အပါဒကော ဟိသိ၊ မာ မံ ဟိသိ ဒွိပါဒကော၊
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိသိ၊ မာ မံ ဟိသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။**

အပါဒကော-အခြေမရှိသောသတ္တဝါသည်၊ မံ-ငါ့ကို၊ မာဟိသိ-မညှဉ်းဆဲပါပေလင့်၊ ဒွိပါဒကော-အခြေ ၂ ချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ မာဟိသိ၊ စတုပ္ပဒေါ-အခြေ ၄ ချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ မာဟိသိ၊ ဗဟုပ္ပဒေါ-အခြေများစွာရှိသော သတ္တဝါသည်၊ မံ မာဟိသိ။ [မာ မံ အပါဒကော ဟိသိတိ တာယ မေတ္တာယ အတ္တရက္ခာဝိဓာနဒဿနံ-ဝိမတိ။]

**သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊ သဗ္ဗေ ဘူတာစ ပုဂ္ဂလာ၊
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တူ၊ မာကိဉ္စိ ပါပမာဂမဲ။**

သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ-အာရုံငါးရပ်၊ ငြိကပ်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ပါဏာ - ထွက်သက် ဝင်သက်၌သော

သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဘူတာ-ဖြစ်ပြီးဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊
 ဘဒြာနိ-ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတို့ကို၊ ပဿန္န-တွေ့ကြမြင်ကြပါစေကုန်သ
 တည်း။ ကဗ္ဗိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သောသတ္တဝါသို့၊ ပါပ-ယုတ်မာညစ်ဆိုး၊ မကောင်း
 ကျိုးသည်။ မာ အာဂမာ-မရောက်ပါစေလင့်။ [သဗ္ဗေသတ္တာတိအာဒိ အတ္တာနံ
 ဥပမံ ကတွာ သဗ္ဗသတ္တေသု အနောဓိသော မေတ္တာဖရဏဒဿနံ၊ တတ္ထ မာ
 ကဗ္ဗိ ပါပမာဂမာတိ ကဗ္ဗိ သတ္တံ လာမကံ ဒုက္ခံ ဟောတု၊ ဒုက္ခဉ္စ မာ အာဂစ္ဆတု-
 ဝိမတိ။]

**အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော၊
 အပ္ပမာဏော သံဃော၊ ပမာဏဝန္တာနိ သရိသပါနိ။**

ဗုဒ္ဓေါ-ကြွင်းမဲ့ဥသယ့်၊ အလုံးစုံကို၊ အကုန်သိမြင်၊ ဘုရားရှင်သည်။ အပ္ပမာ
 ဏော-ဤရွေ့ဤမျှ၊ ဂဏန်းချ၍၊ မရနိုင်အောင်၊ မြားမြောင်သော ဂုဏ်တော်ရှိ
 ပါပေ၏။ ဓမ္မော-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ဓမ္မက္ခန်ဟု၊ ဆယ်တန်သော တရားတော်သည်။
 အပ္ပမာဏော-ပေ၏။ သရိသပါနိ-ကိုယ်ဖြင့်တွား၍၊ သွားတုတ်ကုန်သော သတ္တဝါ
 တို့သည်။ ပမာဏဝန္တာနိ-နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်ရာ၊ များစွာထိုထို၊ အကုသိုလ် ရှိကြကုန်၏။

ဂါထာအဖွင့်။ ။ ဧဝံ မေတ္တာယ အတ္တဂုတ္တိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ရတနတ္တယာ နုဿရေ
 ဧကေန ဒဿေတုံ “အပ္ပမာဏော” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ပမာဏကရဓမ္မာ အကုသလာ
 တဗ္ဗိပါကာစ ပမာဏာ၊ တပ္ပဋိပက္ခာ သီလာဒယော ဂုဏာ၊ တဗ္ဗိပါကာစ လောကီယ
 လောကုတ္တရဖလောနိ အပ္ပမာဏာနိ၊ တေ အဿ အတ္တိတိ အပ္ပမာဏော၊ ပမာဏဝန္တာနိတိ
 ယထာဝုတ္တပမာဏကရဓမ္မ ယုတ္တာနိ-ဝိမတိ။

**အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ ဥဏ္ဍနာဘိ သရဗုမ္မသိကာ၊
 ကတာ မေ ရက္ခာ၊ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊ ပဋိက္ကန္တ ဘူတာနိ၊
 သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊ နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနိ။**

အဟိဝိစ္ဆိကာ-မြွေကင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သတပဒီ-ကင်းခြေများတို့
 သည်လည်းကောင်း၊ ဥဏ္ဍနာဘိ-ပင့်ကူတို့သည်လည်းကောင်း၊ သရဗု-တက်တူတို့
 သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အိမ်မြှောင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မူသိကာ-ကြွက်တို့သည်
 လည်းကောင်း၊ ပမာဏဝန္တာ-နှိုင်းယှဉ်ဖွယ်ရာ၊ များစွာထိုထို၊ အကုသိုလ်ရှိကြကုန်၏။
 မေ-ငါသည်။ ရက္ခာ-အစောင့်အရှောက်ကို၊ ကတာ-ပြုအပ်ပြီ၊ မေ-သည်။ ပရိတ္တံ-
 ဝန်းကျင် လှည့်ပတ်၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော အကာအရံကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊
 ဘူတာနိ-ဆိုခဲ့သမျှ၊ သတ္တဝါ အနန္တတို့သည်။ ပဋိက္ကမန္တ-ဝေးစွာရှောင်လွှဲ ဖဲကြကုန်
 လော၊ သောဟံ-မေတ္တာဖြင့်သာနေလေ့ရှိသော ထိုငါသည်။ ဘဂဝတော-ငါတို့ထိပ်

ထား၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအား၊ နမော-ရိသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍၊ ရှိခိုးမှုကို၊ (ကရောမိ-ပြုပါ၏။) သတ္တန္တံ-ခုနစ်ဆူကုန်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ-ဝိပဿီစသား၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့အား၊ နမော-ကို၊ ကရောမိ။

ဂါထာဖွင့်။ ။ အဟိဝိစ္ဆိကာတိ သရီသပါနညေဝ ပဘောဒဒဿနံ၊ ဥက္ကဏ္ဍာဘိတိ လောမသနာဘိကော မက္ကဋကော၊ သရဗူတိ ယရဂေါဠိကာ၊ ပဋိက္ကမန္တုတိ အပဂစ္ဆန္တု၊ မာ ဝိဟေသယိသုတိ အတ္ထော၊ သောဟံ နမောတိ ဧတ္ထ ကရောမိတိ ပါဠိသေသော၊ ယသ္မာ မယာ မေတ္တာဒိဟိ တုမှာကဋ္ဌ မယုဋ္ဌ ရက္ခာ ကံတာ၊ ယသ္မာစ သောဟံ ဘဂဝတော နမော ကရောမိ၊ ဝိပဿီအာဒိနံ သတ္တန္တံပိ နမော ကရောမိ၊ တသ္မာ ပဋိက္ကမန္တု ဘူတာနိတိ ယောဇနာ-ဝိမတိ။

ဓန္ဒသုတ်နိဿယ ပြီး၏။

တေန ခေါပန သမယေန၊ အညတရော ဘိက္ခု၊ အနဘိရတိယာ-မမ္ဗေလျော်ခြင်းသည်၊ ပီဠိတော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အတ္တနော-၏၊ အင်္ဂဇာတံ-အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဆိန္နိ-ဖြတ်ပြီ၊ ပေ၊ သော မောယပုရိသော-သည်၊ အညမ္ပိ-(အင်္ဂါဇာတ်မှ)တစ်ပါးသောကာမရာဂကို၊ ဆေတဗ္ဗမ္ပိ-(အသုဘမနသိကာရစသည်ဖြင့်) ဖြတ်ထိုက်ပါလျက်၊ အည-(ကာမရာဂမှတစ်ပါးသော) အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဆိန္နိ-ဖြတ်ဘိ၏၊ [အညမ္ပိတိ ကာမရာဂေ အသုဘမနသိကာရာဒိနာ ဆေတဗ္ဗေတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။] ပေ။

၂၅၂။ ရာဇဂဟကဿ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ မွေးဖွားသော၊ ဝါ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ နေသော၊ သေဋ္ဌိဿ-သူဌေး၏၊ မဟဂ္ဂဿ-များသော အဖိုးရှိသော (အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော)၊ စန္ဒနဿ-စန္ဒကူး၏၊ စန္ဒနဂဏ္ဍိ-စန္ဒကူးတုံးသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်သည်၊ (ရသည်) ဟောတိ၊ အထ-စန္ဒကူးတုံးကို ရရာထိုအခါ၌၊ ပေ၊ ဧတံ-ဤ အကြံသည်၊ အဟော သိ၊ (ကိ)၊ အဟံ-သည်၊ ဣမာယ စဏ္ဍနဂဏ္ဍိယာ-ဖြင့်၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ယံန၊ န လေခါပေယျံ-အကယ်၍ပွတ်ခံစေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ မေ-၏၊ လေခဉ္စ-ပွတ်စာသည်လည်း၊ ပရိဘောဂံ-အသုံးအဆောင်သည်၊ ဘိဝိဿတိ၊ ပတ္တဉ္စ-ကို လည်း၊ ဒါနံ-အလှူကို၊ ဒဿာမိ-လှူအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ သိက္ခာယ- ဆိုင်းဖြင့်၊ ဥဋ္ဌိတွာ-အထက်၌တည်စေ၍ (အထက်၌ ဆွဲ၍)၊ ဝေဠုဂ္ဂေ-ဝါးလုံးအဖျား ၌၊ အာလဂ္ဂေတွာ-ချိတ်၍၊ ဝေဠုပရမ္မရာယ-ဝါးအဆက်ဆက်အားဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့ချည်၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြောပြ၊ (ကိ)၊ ယော သမဏောဝါ - အကြင် သမဏအမည်ရ သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ ယော ဗြာဟ္မဏောဝါ-အကြင် ဗြာဟ္မဏအမည်ရ သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ အရဟာ

စေဝ-ရဟန္တာလည်း ဟုတ်၏။ ဣဒ္ဓိမာစ-တန်ခိုးလည်းရှိ၏။ တဿ-ထို သမဏ အမည်ရသူအား၊ ဝါ-ထို ငြှပ်ဖွဲ့ကဏအမည် ရသူအား၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဒိန္နံယေဝ-လျှူအပ်ပြီး သည်သာ၊ ဩဟရတု-(တန်ခိုးဖြင့်) အောက်သို့ ဆောင်ယူတော်မူပါ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာဟ)။

အထ-ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရာထိုအခါ၌၊ ပူရဏော-ပူရဏမည်သော၊ ကဿပေါ-ကဿပသည်၊ ယေန |ပေ၊ ဒေဟိ မေ ပတ္တံ၊ ဣတိ (အဝေါစ) |ပေ၊ မက္ခလိ-မက္ခလိမည်သော၊ ဂေါသာလော-ဂေါသာလသည်၊ ပေ၊ ကေသကမ္မလော- လူဆံပင်ဖြင့် ယက်အပ်သောကမ္မလာကိုဆောင်သော၊ အဇိတော-သည်၊ ပေ၊ ကစ္စာ ယနော-ကစ္စာယနအန္ဓယ်ဖြစ်သော၊ ပကုဓော-ပကုဓသည်၊ ပေ၊ ဗေလဋ္ဌပုတ္တော- ဗေလဋ္ဌ၏သားဖြစ်သော၊ သဗ္ဗယော-သဗ္ဗယသည်၊ ပေ၊ နာဋပုတ္တော-နာဋ၏ သားဖြစ်သော၊ နိဂဏ္ဏော-နိဂဏ္ဏသည်၊ ပေ၊ အဝေါစ။ [ပူရဏကဿပစသည် အမည်ရပုံကို သာမညဖလသုတ် အဋ္ဌကထာမှ ယူ၍ ဋီကာ၌ ပြထားသေး၏။]

တေန သမယေန-၌၊ အာယသ္မာစ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော-အရှင်မဟာ မောဂ္ဂလ္လာန်သည်လည်းကောင်း၊ အာယသ္မာစ ပိဏ္ဏောလဘာရဒ္ဒါဇော-သည်လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ ရာဇဂဟံ-သို့၊ ပိဏ္ဏာယ-ငှာ၊ ပဝိသိသု-ဝင်ကြကုန်ပြီ။ [ပိဏ္ဏောလ ဘာရဒ္ဒါဇ မည်ပုံကို ဥဒါနဋ္ဌကထာမှယူ၍ ဋီကာ၌ ပြထား၏။] အထ-၌၊ အာယသ္မာ ပိဏ္ဏောလဘာရဒ္ဒါဇော-သည်၊ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ-ကို၊ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော အရဟာစေဝ၊ ပေ၊ ဒေသော-ဤသပိတ်သည်၊ တုယံ-အရှင်ဘုရား၏၊ ပတ္တော-ပါတည်း၊ ဣတိ (အဝေါစ)။ [တုယေ သော ပတ္တော တိ “အရဟာစေဝ ဣဒ္ဓိမာစ၊ တဿ ဒိန္နံမေဝ” တိ သေဋ္ဌိနာ ဝုတ္တံ၊ တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ-ဝိမတိ။ . . . အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်လည်း အရှင်ပိဏ္ဏောလဘာရဒ္ဒါဇကို ပြန်၍ တိုက်တွန်း ပြောဆိုသည်။]

အာယသ္မာ ပိဏ္ဏောလဘာရဒ္ဒါဇော-သည်၊ ဝေဟာသံ-ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဗ ဂန္တာ-ရှေးရှုတက်သွား၍၊ တံ ပတ္တံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-၍၊ တိက္ခတ္တံ-သုံးကြိမ်၊ ရာဇ ဂဟံ-ကို၊ အနုပရိယာယိ-အစဉ် လှည့်လည်ပြီ၊ ပေ၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ သ ပုတ္တဒါရော- သားသွီး ဇနီးနှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ သကေ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ နိဝေသနေ- အိမ်၌၊ ပဉ္စလိကော-ချီအပ်သောလက်အုပ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ နမဿမာနော-ရှိခိုး လျက်၊ (နမော နမောဟု ဆိုလျက်)၊ ဌိတော-တည်နေသည်၊ ဟောတိ-၏၊ (ကိ- အဘယ်သို့လျှောက်၍ တည်နေသနည်း)၊ ဘန္တေ-ရား၊ အယျော ပိဏ္ဏောလဘာရ ဒ္ဒါဇော-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဣဓေဝနိဝေသနေ-ဤအိမ်၌သာ၊ ပတိဋ္ဌာတု-တည် တော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍တည်နေ၏၊ အထ-လျှောက်ရာထိုအခါ၌၊ ပေ၊ ပတိဋ္ဌာသိ-ပြီ၊ အထ-တည်ပြီးရာထိုအခါ၌၊ ရာဇဂဟာကော သေဋ္ဌိ၊ ပေ၊ ပတ္တံ ဂဟေတွာ

မဟတ္ထဿ-သော၊ ခါဒနိယဿ-ခဲဘွယ်ဖြင့်၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ အာယသ္မတော ပိဏ္ဍောလ ဘာရဒ္ဒါဇဿ-အား၊ အဒါသိ - လျှံပြီ ၊ပေ၊ အာရာမံ-သို့၊ အဂမာသိ- ကြွပြီ။

မနုဿာ အသောသုံ-ကြားသိရကုန်ပြီ (ကိံ)၊ အယျေန ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇေန-သည် ၊ပေ၊ ပတ္တော-ကို၊ ဩဟာရိတော ကိရ-တန်ခိုးဖြင့် အောက်သို့ဆောင်ယူ အပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြားကြကုန်ပြီ၊ တေစ မနုဿာ-တို့သည်လည်း၊ ဥစ္စာသဒ္ဓေါ- (အထက်သို့) မြင့်တက်သောအသံရှိကုန်သည်၊ မဟာသဒ္ဓေါ-(ဘေးသို့)ကျယ်ပြန့်သောအသံရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာယသ္မန္တံ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒါဇံ-သို့၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌နောက်၌၊ (နောက်ကနောက်က)၊ အနုဗန္ဓိသု-အစဉ်လိုက်ကြကုန်ပြီ၊ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ အသောသိ ၊ပေ၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍မေးတော်ပြီ၊ (ကိံ)၊ အာနန္ဒ၊ သော ဥစ္စာသဒ္ဓေါ-သည်၊ (သော) မဟာသဒ္ဓေါ-သည်၊ ကိံနု-အဘယ်နည်း၊ (ဘာသံနည်း-ဟူလို) [အရှင်အာနန္ဒာက ဖြစ်ပုံအားလုံးကို လျှောက်သည်။] ဘန္တေ ဘဂဝါ-အရှင်မြတ်ဘုရား၊ သော ဥစ္စာသဒ္ဓေါ-သည်၊ (သော) မဟာသဒ္ဓေါ-သည်၊ ဒေသော-(ဤလူတို့၏) အသံပါတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ ၊ပေ။

ဘာရဒ္ဒါဇ-ဇ [ဘုရားရှင်က အနွယ်ကို ခေါ်တော်မူသည်။] တံ-သည်၊ ဆဝဿ-ယုတ်ညံ့သော၊ (အသုံးမကျသော)၊ ဒါရူပတ္တဿ-သစ်သားသပိတ်၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ ဂိဟိန်-လူဝတ်ကြောင်တို့အား၊ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မံ-မြတ်သောစွာယီ-အရိယာလူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဣဒ္ဓိ ပါဠိဟာရိယံ-တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊ ဒသေဿသိနာမ-ပြရတုံဘိသနည်း၊ မာတုဂါမော-မိန်းမသားသည်၊ ဆဝဿ-သော၊ မာသကရူပဿ-ပဲပိုက်ဆံ၏၊ ကာရဏာ-ကြောင့်၊ ကောပိန်-အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဒသေတိ သေယျထာပိ-ပြသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ ၊ပေ၊ ဒသိတံ-ပြအပ်ပြီ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧတံ ဒါရူပတ္တံ-ကို၊ ဘိန္နထ-ခွဲကြကုန်လော၊ ဘိန္နိတွာ-၍၊ သကလိကံ သကလိကံ-အစိတ်ရှိသည် အစိတ်ရှိသည်ကို၊ ကတွာ, ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အဉ္စနပပိသနံ-မျက်စဉ်းအလို့ငှာ ကြိတ်အပ်သောအမှုန်ကို၊ ဒေထ ၊ပေ၊ [ဤဝတ္ထု၏ အကျယ်ကို ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ ဒုတိယအုပ်, ဗုဒ္ဓဝဂ်, ဒေဝေါရောဟဏဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ။]

သပိတ်နှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်များ

ဥစ္စာဝေ-အမြတ်သယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သေး၊) ပတ္တေ-တို့ကို၊ သော ဝဏ္ဏမယံ-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ရွှေအတိပြီးသော သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊) ရူပိယမယံ-ငွေဖြင့်ပြုအပ်သော သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ငွေအတိပြီးသော သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဏိ-ပတ္တမြား၊ ဝေဠု

ရိယ-ကြောင်မျက်ရွဲ၊ ဖလိက-ဖလ်စစ်၊ ကံသ-ကြေးဖြူ၊ ကြေးဝါ၊ ကာစ-စဉ် (ချက်ကျောက်)၊ တိပု-သလွဲဖြူ (ခဲဖြူ)၊ သီသ-သလွဲမည်း (ခဲပုတ်)၊ တမ္ပလောဟမယံ-ကြေးနီဖြင့်ပြုအပ်သော သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တိ၊ ပေ၊ ဒွေ-နှစ်လုံးကုန်သော၊ (ဇာတ်အားဖြင့် ၂ မျိုးကုန်သော)၊ ပတ္တေ-သပိတ်တို့ကို၊ အယောပတ္တံ-သံဖြင့်ပြုအပ်သော သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ မတ္တိကာပတ္တံ-မြေညက်ဖြင့်ပြုအပ်သော သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၅၃။ ပတ္တမူလံ-သပိတ်အရင်းကို၊ ယံသိယတိ-ပွတ်တိုက်အပ်၏၊ (ပွန်း၏)၊ ပေ၊ ပတ္တမဏ္ဍလံ-သပိတ်ခြေဝန်းကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ဥစ္စာဝစ ပုတ္တမဏ္ဍလဝတ္ထုလွယ်ပြီ။] ဗဟလာနိ-ထူကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပတ္တမဏ္ဍလာနိ-သပိတ်ခြေဝန်းတို့ကို၊ န အစ္ဆပိယန္တိ-မထိအပ်ကုန်၊ လိခိတုံ-ခြစ်ပစ်ခြင်းငှာ၊ (ပွတ်ခံခြင်းငှာ) အနုဇာနာမိ၊ ဝလီ-အတွန်ရှိကုန်သည်၊ (“ဝလီ-လှုတ်ခြင်းရှိကုန်သည်” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။) ဟောန္တိ၊ မကရဒန္တကံ-မကရ်းသွားကို၊ ဆိန္နိတုံ အနုဇာနာမိ။ (န အစ္ဆပိယန္တိတိ န ဖုသိတာနိ ဟောန္တိ-ဝိမတိ။ . . . ဤ၌ “ဖုသိတာနိ-ထိအပ်ကုန်သည်” ကို ထောက်၍ အစ္ဆပိယန္တိ ၌ “ကံဟော ယပစ္စည်း” ဟု သိပါ။]

စိတြာနိ-ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ရူပကာကိဏ္ဍာနိ-မိန်းမရုပ် စသည်ဖြင့် ရော့ပြွမ်းကုန်သော၊ ဘိတ္တိကမ္မကတာနိ-သပိတ်ခြေ၏ နံရံ၌ပြုအပ်သော အပြေအပြစ်ရှိကုန်သော၊ ပတ္တမဏ္ဍလာနိ-တို့ကို၊ ကရောန္တိ၊ တာနိ-ထို သပိတ်ခြေတို့ကို၊ ရထိကာယပိ-ရထားသွားလောက်၊ ထုတ်ချင်းပေါက်သော လမ်းမ၌လည်း၊ ဒသေန္တာ-မြင်စေကုန်လျက်၊ ဝါ-ပြကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဍန္တိ-လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ပကတိမဏ္ဍလံ-ပကတိသပိတ်ခြေဝန်းကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ခဲ့သော မကရဒန္တကသပိတ်ခြေဝန်းကိုပင် “ပကတိမဏ္ဍလ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။]

၂၅၄။ သောဒကံ-ရေနှင့်တကွဖြစ်သော၊ (ရေမစင်သော)၊ ပတ္တံ-ကို၊ ပဋိသာမေန္တိ-သိုမှီး (သိမ်းဆည်း) ကြကုန်၏၊ ပတ္တော-သည်၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ ပေ၊ ဩတာပေတွာ-နေ၌ပူစေ၍၊ (နေလှန်း၍)၊ ပေ၊ ပဋိသာမေတုံ အနုဇာနာမိ၊ သောဒကံ၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဩတာပေန္တိ-နေလှန်းကြကုန်၏၊ ပတ္တော-သည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-မကောင်းသောအနံ့ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝေါဒကံ-ရေမရှိသည်ကို၊ (ရေစင်အောင်)၊ ကတွာ၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဥဏှော-နေပူ၌၊ ပတ္တံ၊ နိဒဟန္တိ-ကြာမြင့်စွာ ထားကြကုန်၏၊ ပတ္တဿ-၏၊ ဝဏှော-အဆင်းသည်၊ ဒုဿတိ၊ ပေ၊ မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်မျှ (တစ်ခဏမျှ)၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ။

သမ္မဟုလာ-များစွာကုန်သော၊ ပတ္တာ-တို့သည်၊ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီး
 ခေါင်၌၊ အနာဓာရော-တည်ရာအခြေ မရှိကုန်သည်၊ (သပိတ်ခြေမရှိကုန်သည်၊)
 (ဟုတ္တာ) နိက္ခိမိတွာ-ချထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဝါတမဏ္ဍာလိကာယ-လေဗ္ဗေ
 သည်၊ အာဝဋ္ဋေတွာ-လည်စေ၍၊ (ဝေ့၍)၊ ပတ္တာ-တို့ကို၊ ဘိဇ္ဈိသု-ခွဲအပ်ကုန်ပြီ၊
 ပတ္တာဓာရကံ-သပိတ်ခြေကို၊ အနုဇာနာမိ၊ မိမန္တေ-အတွင်းအကျည်အစွန်၌ (နံရံ၏
 တည်ရာ အောက်ခံ၌)၊ နိက္ခိပန္တိ-ထားကြကုန်၏၊ ပရိပတိတွာ-လိမ့်ကျ၍၊ ပတ္တော-
 သည်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲ၏၊ ပေ၊ ပရိဘာဏ္ဍန္တေ-အပြင်ဘက် အကျည်အစွန်၌၊ ပတ္တံ နိက္ခိ
 ပန္တိ။

ဆမာယံ-မြေ၌၊ ပတ္တံ-ကို၊ နိက္ခုဇန္တိ-မှောက်ထားကြကုန်၏၊ ဩဋ္ဌော-သပိတ်
 နခမ်းကို၊ ယံသိယတိ-ပွတ်တိုက်အပ်၏၊ (ပွန်း၏)၊ ပေ၊ တိဏသန္တာရကံ-မြက်အခင်း
 ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ တိဏသန္တာရကော-ကို၊ ဥပစိကာဟိ-ခြတို့သည်၊ ခဇ္ဇတိ-ခဲစားအပ်
 ၏၊ ပေ၊ ဧတံဠကံ-အဝတ်ကြမ်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ (ထိုဧတံဠကံကို ခြတို့ ခဲစားအပ်
 သောကြောင့်)၊ ပတ္တမာဠကံ-သပိတ်စင်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပတ္တမာဠကော-သည်၊
 ပရိပတိတွာ-ပြိုကျ၍ (ဝါ-ပြိုကျခြင်းကြောင့်)၊ ပတ္တော ဘိဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ ပတ္တကုဏ္ဍော
 လိကံ-သပိတ်ထားစရာ အဝကျယ်သော အိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ပတ္တတ္ထဝိကံ-
 သပိတ်အိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ အံသပဒ္ဒကော-ပခုံး၌ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြီးသည်၊ (ပခုံး
 လွယ်သည်)၊ န ဟောတိ၊ အံသပဒ္ဒကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနသုတ္တံ-သပိတ်အိတ်
 နှင့် ပခုံးလွယ်ကို ဖွဲ့ကြောင်းချည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဘိတ္ထိခိလေပိ-နံရံငုတ်၌လည်းကောင်း၊ (နံရံ၌ စိုက်ထားအပ်သော သံငုတ်
 စသည်၌လည်းကောင်း)၊ နာဂဒန္တကေပိ-ဆင်စွယ်၌လည်းကောင်း၊ ပတ္တံ-ကို၊ လဂ္ဂေ
 န္တိ-ငြိကပ်စေကြ (ချိတ်ကြ) ကုန်၏၊ ပေ၊ သတိသမ္မောသာ-သတိပျောက်ကင်း၊
 မေုလျော့ခြင်းကြောင့်၊ နိသီဒန္တာ-ထိုင်ကုန်လသော်၊ ဩတ္တရိတွာ-လွမ်းဖိ၍၊ ဘိဇ္ဇန္တိ-
 ကွဲစေကြကုန်၏၊ ပိဋေ-အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ) ၌၊ ပေ၊ အကေ-တင်ပလွင် ရင်ခွင်၌
 ပေ၊ ဆတ္တေ-ထီး၌၊ ပတ္တံ နိက္ခိပန္တိ၊ ဝါတမဏ္ဍာလိကာယ-လေဗ္ဗေသည်၊ ဆတ္တံ-ကို၊
 ဥက္ခိပိယတိ-အထက်၌ မြှောက်လွှင့်အပ်၏၊ ပေ။

၂၅၅။ ပတ္တဟတ္တာ-လက်၌ သပိတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ကဝါဠ-တံခါးရွက်ကို၊
 ပဏာမေန္တိ-တစ်ဖက်သို့ ညွတ်စေကြကုန်၏၊ (တွန်းကြ ဖွင့်ကြကုန်၏)၊ ကဝါဠော-
 တံခါးရွက်၏၊ အာဝဋ္ဋိတွာ-လည်၍ လာခြင်းကြောင့်၊ ပတ္တော-သည်၊ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲ
 ၏၊ ပေ၊ (ကတ္တားကွဲသောကြောင့် ဤသို့ အနက်ပေးရသည်၊ ကဝါဠေန-သည်၊
 အာဝဋ္ဋိတွာ-လည်၍၊ ပတ္တော-ကို၊ ဘိဇ္ဇတိ-ခွဲအပ်၏၊ ဤသို့သော်လည်း ရှိပါစေ၊
 တံခါးရွက်ကိုသာမက မင်းတုတ်ကိုလည်း မချကောင်း၊ မဖွင့်ကောင်း၊ ဘောက်ချိတ်
 ကိုလည်း မချိတ်ကောင်း။) တုမ္မကဋာဟေ-ဗူးအုံ (ဗူးခွက်) ၌၊ ပိဏ္ဍာယ-ရထိုက်သော

ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရန္တိ၊ (တစ်နည်း၊) တုမ္မကဋ္ဌာဟေ-ဖြင့်၊ စရန္တိ။ (“ဟတ္ထေသု ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ” ပုဒ်၏အဖွင့်၊ မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာကို ကြည့်ပါ။) ယဋိကဋ္ဌာဟေ-အိုးခွက်၌ ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ ။ပေ။

အညတရော ဘိက္ခု၊ သဗ္ဗပုံသုကူလိကော-အလုံးစုံသော ပုံသုကူပစ္စည်းကို ဆောင်သည်။ ဟောတိ၊ သော-သည်။ ဆဝသီသဿ-လူ့ဥခေါင်းခွံ၏၊ ပတ္တံ-ဓာရေ တိ၊ အညတရာ ဣတ္ထိ၊ ပဿိတွာ-မြင်၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဘိတာ-ကြောက်သည်၊ (ဟုတွာ) ပိဿရံ-ဖောက်ပြန်သော အသံကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ (ကိ)၊ မေ-ငါ၏၊ အဘုံ-ကြီးပွားမဲ့လေစွာ၊ အယံ-ဤသူသည်၊ ပိသာစောဝတ-မြေဘုတ်ဘီလူးပါ တကား၊ ဝါ-တစ္ဆေပါတကား၊ ဣတိ အကာသိ၊ ပိသာစိလိကာ သေယျထာပိ-မြေဘုတ်ဘီလူးတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ)။ [ပိသာစောဝင် လိကပစ္စည်း၊ ဣအာဂုံ။]

စလာကာနိပိ-စုတ်ဖတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (အသားကို စုတ်ယူ၍ ကျန်ရစ် သော အရိုးကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊) အဋ္ဌိကာနိပိ-အရိုးငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကံပိ-လက်ဆေးရေကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တေန-ဖြင့်၊ နိဟရန္တိ-ထုတ်ဆောင် ကြကုန်၏၊ ဣမေ သမဏာ-တို့သည်၊ ယံသို့ယေဝ-အကြင်ခွက်၌ပင်၊ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ သောဝ-ထိုခွက်သည်ပင်၊ နေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ ပဋိဂ္ဂဟော-လက်ဆေးခံ (ငွေ့ခံ) တည်း၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ)။

သင်္ကန်းနှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်များ

၂၅၆။ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဝိပျါဠေတွာ-ခွဲ၍ (ဆုတ်၍)၊ စံဝရံ-ကို၊ သံဗုန္တိ-ချုပ်ကြကုန်၏။ (ဒိဝါဒိ သိဝုဓာတ်။) စံဝရံ-သည်၊ ဝိလောမိကံ-တစ်စနှင့်တစ်စမညီ သည်၊ (အနားမညီသည်)၊ ဟောတိ ။ပေ၊ သတ္တကံ-ဒါးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ နမတ ကံ-ဒါးငယ်ကို ရစ်ပတ်ကြောင်း အဝတ်ပိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဆဝသီသဿ ပတ္တံ။ ။ ဤ၌ ဆဝသီသည် ပကတိ (ပင်ကိုယ်) တည်း၊ ထိုဆဝသီသ ကို ပတ္တအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲသောကြောင့် ပတ္တကား ဝိကာရတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ “ပကတိ ဝိကာရသမ္ပန္နေ ဓေတံ သာမိဝစနံ” ဟု ဖွင့်သည်။ ပကတိနှင့် ဝိကာရဆက်စပ်သော သမ္ပန်ဖြစ်၍ “ဆဝသီသဿ” ဟု သာမိဝဘတ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်-ဟူလို၊ တစ်နည်း-“သိလာပုတ္တကဿ သရီရံ” စသည်တို့၌ကဲ့သို့ အဘေဒဘေဒပစ္စာ စကားတည်းဟု ဋီကာတစ်နည်း ပြသည်။

ပိသာစော ဝတာယံ။ ။ “ပိသာစော ဝတာယံ” နေရာဝယ် “ပိသာစောဝတမံ” ဟု ဝိမတိ၌ မူကွဲပြ၏။ “ပိသာစော ဝတာယံ” ဟုပင် အနက်ပေးရမည်ဟု ဆို၏။ ပိသိတံ-ကြိတ်ချေ အပ်သော အသားကို+အသတိ ဘက္ခတိ-စားတတ်၏၊ ဣတိ ပိသာစော၊ ရုပ်ပြီးပုံကို ကစွည်း ဘာသာဋီကာ၊ တဒ္ဓိတ်၊ တေသုဝုဒ္ဓိသုတ်၌ ရှုပါ။

သံယဿ-၏။ ဒဏ္ဍသတ္တကံ-အရိုးရှိသော ဒါးငယ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ၊ပေ၊ ဥစ္စာဝစသတ္တက ဒဏ္ဍဝတ္ထု၌ “အဋ္ဌိမယံ-အရိုးဖြင့် ပြုအပ်သော ဒါးရိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဒန္တ-ဆင်စွယ်၊ ဝိသာဏ-ဦးချို၊ နဋ-ကျူ၊ ဝေဠု-ဝါး၊ ကဋ-သစ်သား၊ ဇတု-ချိပ်၊ ဖလ-သစ်သီး၊ လောဟ-ကြေး၊ သံ၊ သင်္ခနာဘိမယံ-ခရုသင်းဖြင့် ပြုအပ်သော ဒါးရိုးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ကုက္ကုဋပတ္တေနပိ-ကြက်တောင်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝေဠုပေသိကာယပိ-ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စီဝရံ သိဗ္ဗန္တိ စီဝရံ-သည်။ ဒုဿိဗ္ဗိတံ-မကောင်းသဖြင့် ချုပ်အပ်သည်။ (ချုပ်ရိုး မလှသည်။) ဟောတိ ၊ပေ၊ သူစိ-အပ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ သူစိယော-တို့သည်။ ကဏ္ဍကိတာယော-သံချေးတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်ကုန်သည်။ (သံချေးတက်ကုန်သည်) ဟောန္တိ ၊ပေ၊ သူစိနာဠိကံ-အပ်ကျည်တောက် (အပ်ဗူးကို)၊ အနုဇာနာမိ၊ သူစိနာဠိကာယပိ-၌လည်း၊ ကဏ္ဍကိတာယော ဟောန္တိ၊ ကိဏ္ဍေ-တဆေးမှုန်ဖြင့်၊ ပူရေတုံ-ပြည့်စေခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ သရိတကံ-ကျောက်မှုန်ကို ၊ပေ၊ မဓုသိတ္တကေန-ပျားဖယောင်းဖြင့်၊ သာရေတုံ-အပ်ကို သုတ်လိမ်းခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ သရိတကံ-သုတ်လိမ်းအပ်သောပျားဖယောင်းသည်။ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲ၏။ (အပ်မှကွာသွား၏။) သရိတကသိပါဠိကံ-ပျားဖယောင်းဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ် သော အဝတ်အိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ပျားဖယောင်းချည်းသုတ်လျှင် မမြဲသော ကြောင့် ပျားဖယောင်းဖြင့် သုတ်ထားအပ်သော အဝတ်ပိုင်းဖြင့် ရစ်ပတ်ထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။]

တတ္ထတတ္ထ-ထိုထို အရပ်၌၊ ခိလံ-ငုတ်ကို၊ နိခနိတွာ-စိုက်၍၊ သမ္ပန္နိတွာ-ဖွဲ့၍၊ စီဝရံ သိဗ္ဗန္တိ စီဝရံ၊ ဝိကဏ္ဍံ-မညီညွတ်သောအနားရှိသည်။ ဟောတိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ဝိကဏ္ဍံ-အနားမညီသည်။ ဝါ-ဒေါင့်မညီသည်” ဟု ပေး၏။) ကထိနံ-ကားပေါင်ကိုလည်းကောင်း၊ ကထိနရန္တံ-ကားပေါင်၌ ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ တတ္ထတတ္ထ-ထိုထို ကားပေါင်အရပ်၌၊ သြဗန္နိတွာ-အောက်၌ ဖွဲ့ချည်၍၊ (သင်္ကန်းက အထက်၌ လွှမ်းထားသောအခါ အောက်ကနေသော ကားပေါင်၌ ဖွဲ့ချည်၍) ၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ။

ဆမာယ-မြေ၌၊ ကထိနံ-ကို။ ပတ္ထရန္တိ-ဖြန့်ကြကုန်၏။ ကထိနံ-သည်။ ဝါ-ကို၊ ပံသုကိတံ-မြေမှုန်ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သည်။ ဟောတိ၊ တိဏသန္တာရကံ-မြက်အခင်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ကထိနဿ-၏။ အန္တော-အစွန်းသည်။ ဇီရတိ-ဆွေးမြေ့ (စုတ်ပြတ်) ၏။ အနုဝါတံ-အလျား အနားပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘာဏံ-အနံအနားပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာရောပေတုံ-တင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

ကထိနံ-သို့၊ (စီဝရံ-သည်။) နပ္ပဟောတိ-မလောက်၊ ဝါ-မရောက်။ [မမှီဟု ဆိုလိုသည်။] ဒဏ္ဍကထိနံ-မူလကား ပေါင်၏ အလယ်ကြား၌ ဒုတ်တန်းတစ်ခု ထည့်အပ်သော ကားပေါင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဗိဒလက်-၂ ထပ်ချုပ်ခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ သလာကံ-ဝါးခြမ်းစိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနန္ဒနရဇ္ဈ-ရစ်ပတ်ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနန္ဒနသုတ္တံ-ရစ်ပတ်ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ချည်ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝိနန္ဒိတ္တာ-ဖွဲ့၍၊ စီဝရံ သိဗေတုံ အနုဇာနာမိ၊ သုတ္တန္တရိကာယော-ချည်မျှင် တို့၏ အကြားတို့သည်၊ ဝိသမာ-မညီကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကဋိမ္မကံ-ချုပ်ရိုးကြောင်း ၂ ခုတို့၏အကြား၌ အတိုင်းအရှည်တိုင်းကြောင်း ထန်းရွက်စသည်ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [“ကဋိမ္မကံ-ထန်းရွက် စသည်ဖြင့် စံနစ်တိုင်းမှုကို” ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပေး၏။] သုတ္တာ-တို့သည်၊ ဝင်္ကာ-ကောက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ မောယသုတ္တကံ-အချည်အနှီး ယော ချည်ငယ်ကို၊ (နန္ဒင်းစသည် ဆိုးအပ်သောချည်ဖြင့် အမှတ်အသားပြုမှုကို) အနုဇာနာမိ။

အစောတေဟိ-မဆေးအပ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ ကထိနံ-ကို၊ အက္ကမန္တိ-နင်းကြကုန်၏၊ ကထိနံ၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ အလ္လေဟိ-စိုကုန်သော၊ ပါဒေဟိ၊ ပေ၊ သံ ဥပါဟနာ-ဖိနပ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပေ၊ အက္ကမန္တိ၊ ပေ၊ စီဝရံ-ကို၊ သိဗ္ဗန္တာ-ချုပ်ကုန်လသော်၊ အင်္ဂုလိယာ-လက်ချောင်းဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ-အပ်ကို ခံယူကြကုန်၏၊ အင်္ဂုလိယော-တို့သည်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂဟံ-လက်စွပ် (လက်ခွဲ) ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ပဋိဂ္ဂဟန္တိ အင်္ဂုလိကဉ္စကံ-ဝိမတိ။]

ကထိနဿ အန္တော ဇီရတိ။ ။ ဤပါဠိတော်၌ ကားပေါင်ဝယ် ဖွဲ့ချည်အပ်သော သင်္ကန်းအနား၏ ရိယော် စုတ်ပြတ်ခြင်းကို “ကထိနဿ အန္တော ဇီရတိ” ဟု ဆိုသည်။ ဌာန ဖြစ်သော ကားပေါင်ဖြင့် ဌာနိဖြစ်သော သင်္ကန်းကိုဆိုသော ဌာနပစာတည်း။ [ကထိနဿ အန္တော ဇီရတိတိ ကထိနေ ဗဒ္ဒဿ စီဝရဿ ပရိယန္တော ဇီရတိ၊ ကထိန နိဿိတံ ဟိ စီဝရံ ဣဓ နိဿယဝေါဟာရေန ကထိနန္တိ ဝုတ္တံ၊ မဗ္ဗာ ယောသန္တိဟိ အာဒိသု ဝိယ-ဋီကာ။] . . . ဤ ဋီကာ၌ နိဿယဝေါဟာရ ဟူသည် မှီရာဌာန၏ အမည် (ဌာနပစာ) ပင်တည်း။

အနုဝါတ၊ ပရိဘဏ္ဍ။ ။ အနုဝါတံ ပရိဘာဏ္ဍန္တိ ကထိနေ ဗဒ္ဒန ရဇ္ဈဟိ (ကြောင့်) စီဝရဿ သမန္တာ ပရိယန္တဿ အဇီရဏတ္ထံ ယေဟိ ကေဟိစိ စောဠကေဟိ ဒီယတော အနုဝါတံ၊ တိရိယတော ပရိဘာဏ္ဍဉ္စ သိဒ္ဓိတွာ ကာတုံ၊ ယတ္ထ ရဇ္ဈကေ ပဝေသေတွာ (ယင်းအနားပတ် တို့၌ ကြိုးငယ်တို့ကို သွင်း၍) ဒဏ္ဍေသု ပလိဝေဌေတွာ စီဝရံ သမကံ အာကမ္ပိတုံ သက္ကာ၊ တာဒိသန္တိ အတ္ထော၊ ကေစိပန (သာရတ္ထဆရာကို ဆိုသည်) ကထိန သင်္ခါတေသု ကိလဉ္ဇာဒိသု ဝေ အဇီရဏတ္ထာယ အနုဝါတပရိဘာဏ္ဍ ကရဏံ အနုညာတန္တိ ဝဒန္တိ-ဝိမတိ။ [ဤစကားအရ “ယခုတွေ့ရသော အလျား-အနံ အနားပတ်မဟုတ်” ဟု သိပါ။]

၂၅၇။ [ဥစ္စာဝစ ပဋိဂ္ဂဟဝတ္ထုလွယ်ပြီ။] သူစိယောပိ-အပ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တကာပိ-ဒါးငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဿန္တိ-ပျောက်ကုန်၏။ ပေ၊ အာဝေသနဝိတ္ထကံ-(အပ်၊ ဒါးငယ်၊ လက်ခုထည့်စရာ) အိတ် (ခွယ်ငယ်၊ ကလာပ်)စသည်ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [အာဝေသနဝိတ္ထကံ နေရာဝယ် “အာဝေသနထဝိကံ” ဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို ပါဠိတော်နိဿယ၌ မှာထား၏။ ထိုအမှာ၏ စဉ်းစားဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] အာဝေသနဝိတ္ထကေ-၌၊ သမာကုလာ-ရှုပ်ထွေးကုန်သည်၊ (ရှေ့ပြွမ်းကုန်သည်) ဟောန္တိ၊ ပဋိဂ္ဂဟထဝိကံ-ခွက်အစရှိသော ဘာဇနတို့ကိုထည့်ရာအိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ပဋိဂ္ဂဟထဝိကန္တိ ပါတိအာဒိ ဘာဇနထဝိကံ-ဝိမတိ။] အံသုဗဒ္ဓကောစသည်ကို ပတ္တထဝိကသိက္ခာပုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။

အတ္ထောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ စီဝရံ သိဗ္ဗန္တာ၊ သီတေနပိ-အအေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥက္ခေနပိ-အပူဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်းကြကုန်၏။ ကထိနသာလံ-ကားပေါင်ထားရာဇရပ် (တဲ)ကိုလည်းကောင်း၊ ကထိနမဏ္ဍပံ-ကားပေါင်ထားရာမဏ္ဍပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ကထိနသာလာ - သည်၊ နိစဝတ္ထုကာ-နိမ့်သောအကျည်ရှိသည်၊ (နိမ့်သောခြေခုံရှိသည်) ဟောတိ၊ ဥဒကေန-ရေသည်၊ ဩတ္ထရိယတိ-လွှမ်းမိုးအပ်၏။ ဥစ္စဝတ္ထုကံ-မြင့်သောအကျည်ရှိသည်ကို၊ ဝါ-အောင်၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ စယော-အကျည်သည်၊ (မြေခုံသည်)၊ ပရိပတတိ-ပြိုကျ၏။ တယော-၃ မျိုးကုန်သော၊ စယေ-အကျည်တို့ကို၊ (အစီတို့ကို)၊ ဣဋ္ဌကာစယံ-အုတ်ဖြင့် စီခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-အုတ်အစီကိုလည်းကောင်း၊ သိလာစယံ-ကျောက်ဖြင့်စီခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ကျောက်အစီကိုလည်းကောင်း၊ ဒါရုစယံ-သစ်သားဖြင့်စီခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-သစ်သားအစီကိုလည်းကောင်း၊ စိနိတုံ-စီခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

အာရောဟန္တာ-တက်ကုန်လသော်၊ ဝိဟညန္တိ-ပင်ပန်းကုန်၏။ တယော- ၃ မျိုးကုန်သော၊ သောပါနေ-လှေခါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဋ္ဌကာသောပါနံ-အုတ်လှေခါးကိုလည်းကောင်း၊ သိလာသောပါနံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါရုသောပါနံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ အာရောဟန္တာ၊ ပရိပတန္တိ-လိမ့်ကျကုန်၏။ အာလမ္ပနဗဟံ-ဆွဲကိုင်စရာ လက်တန်းကို၊ အနုဇာနာမိ။

ကထိနသာလာယ-၌၊ တိဏစုဏ္ဏံ-မြက်မှုန့်သည်၊ (သက်ကယ်မှုန့်၊ မြက်မှုက်စသည်သည်) ပရိပတတိ-ကျ၏။ ဩဂုဗ္ဗေတွာ-ခါ၍၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ-အင်္ကျီတေ၊ မြေညက်ဖြင့် အတွင်း၌ လိမ်းကျံအပ်၊ အပြင်၌ လိမ်းကျံအပ်သည်ကို၊ ကာတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ သေတဝဏ္ဏံ-ဖြူသောအဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကာဠဝဏ္ဏံ-မည်းနက်သော အဆင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂေရုကပရိကမ္ပံ-ဝွေးနီ ပရိကမ်ကိုလည်းကောင်း၊

ကောင်း၊ (ဝွေးနီဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊) မှာလာကမ္ပံ-ပြုအပ်
 သောပန်းကိုလည်းကောင်း။ [ရှေးက “ခြူးပန်း” ဟု ပေး၏။] လတာကမ္ပံ-ပြုအပ်
 သော နွယ်ချောင်းကိုလည်းကောင်း။ [ရှေးက “ခြူးနွယ်” ဟု ပေး၏။] မကံရဒန္တကံ-
 မကရ်းသွားကိုလည်းကောင်း၊ (မကရ်းသွားသဏ္ဍာန် ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊) ပဉ္စ
 ပဋိကံ-လက် ၅ ချောင်းရာထင်အောင် ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ [ရှေးက “သက်တင်
 ရေး” ဟု ပေး၏။] စီဝရဝံသံ-သင်္ကန်းလှန်းစရာ ဝါးကိုလည်းကောင်း၊ စီဝရရဇ္ဈံ-
 သင်္ကန်းလှန်းစရာ ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (“သင်္ကန်းတန်းဝါးကိုလည်း
 ကောင်း၊ သင်္ကန်းတန်းကြိုးကိုလည်းကောင်း” ဟု ရှေးက ပေး၏။)

စီဝရံ သိဗ္ဗေတွာ-ချုပ်ပြီး၍၊ တတ္ထေဝ+ထိုအရပ်၌ပင်၊ ကထိနံ-ကို၊ ဥဇ္ဈိတွာ-
 စွန့်၍၊ ပက္ကန္တိ-ဖဲသွားကုန်၏။ ဥန္တုရေဟိပိ-ကြွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပစိကာဟိ
 ပိ-ခြံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခဇ္ဇတိ-ခဲစားအပ်၏။ ကထိနံ-ကို၊ သံယရိတုံ-ခေါက်
 ခြင်းငှာ၊ (ရုပ်သိမ်းခြင်းငှာ) အနုဇာနာမိ၊ ကထိနံ ပရိဘိဇ္ဇတိ-ပျက်စီး၏။ ဂေါယံ
 သိကာယ-ဝါး (သို့မဟုတ် ဒုတ်ချောင်း)ကို အတွင်း၌သွင်း၍ ခေါက်ခြင်းဖြင့် ၊ပေ၊
 အနုဇာနာမိ၊ ကထိနံ-သည်၊ (ကားပေါင်သင်ဖြူးတို့၏ အခေါက်သည်)၊ ဝိနိဝေဋ္ဌိ
 ယတိ-ပြေသွားပြန်၏။ ဗဒ္ဒနရဇ္ဈံ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣဇ္ဇေပိ-
 နံရံ၌လည်းကောင်း၊ ထမ္ဘေပိ-တိုင်၌လည်းကောင်း၊ ကထိနံ၊ ဥဿာပေတွာ- ထောင်
 ၍၊ ပက္ကမန္တိ။ [ဥဿာပေတွာတိ ဒဏ္ဍကကထိနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ-ဝိမတိ။] ၊ပေ၊
 ဘိတ္တိခိလေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ နာဂဒဏ္ဍကေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊
 လဂ္ဂေတုံ အနုဇာနာမိ။

၂၅၈။ ဘဝဝါ၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ ယထာဘိရန္တံ-ကျွတ်ထိုက်ကြသား၊ ဝေနေများကို၊
 ထောက်ထားရှုမြော်၊ အလိုတော်ရှိသမျှ။ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ
 ဋီကာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။) ဝိဟရိတွာ-သီးတင်းသုံးတော်မူပြီး၍ ၊ပေ၊ ပက္ကမိ-
 ကြွတော်မူပြီ၊ တေန သမယေန ဘိက္ခု။ သူ့စိကမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ သုတ္တကမ္ပိ-
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဘေသဇ္ဇမ္ပိ-ဆေးကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တေန-ဖြင့်၊ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တိ။
 ဘေသဇ္ဇတ္ထဝိကံ-ဆေးထည့်စရာအိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။

အညတရော ဘိက္ခု၊ ဥပါဟနာယော-ဖိနပ်တို့ကို၊ ကာယဗန္ဓနေန-ခါးပန်းကြိုး
 ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍ ၊ပေ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ အညတရော၊ ဥပါသကော-သည်၊ တံ
 ဘိက္ခု-ကို၊ အဘိဝါဒေန္တော-ရှိဦးလသော်၊ ဥပါဟနာယော-တို့ကို၊ သီသေန-ဦးခေါင်း
 ဖြင့်၊ ယဇ္ဇေတိ-ထိခိုက်၏။ သော ဘိက္ခု-သည်၊ မင်္ဂ-မျက်နှာမသာမယာသည်၊
 အမောသိ ၊ပေ၊ ဥပါဟနတ္ထဝိကံ အနုဇာနာမိ။

အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ ဥဒကံ-ရေသည်၊ အကပ္ပိယံ-မအပ်သည်၊ (ပိုးကောင်ရှိသောကြောင့် မအပ်သည်) ဟောတိ၊ ပရိဿာဝနံ-ပုဝါရေစစ်သည်၊ န ဟောတိ၊ ဟေ၊ ပရိဿာဝနံ၊ အနုဇာနာမိ၊ စောဠကံ-အဝတ်သည်၊ နပ္ပဟောတိ-မလောက်၊ ကဋ္ဌဗ္ဗပရိဿာဝနံ-ဒုတ်ချောင်းရေစစ်ကို၊ (စိုက်ထားအပ်သော ဒုတ်တံ ၃ ခုဝယ် အဝတ်ကိုဖွဲ့ချည်၍ ပြုအပ်သောရေစစ်ကို) အနုဇာနာမိ။ [ဒုတ်ချောင်း ၃ ခုဝယ် အဝတ်ကို ဖွဲ့ကြက်ပြီးလျှင် ထိုအဝတ်ပေါ်၌ ရေလောင်းလိုက်သောအခါ အောက်ကျသောရေသည် စစ်ပြီးသားဖြစ်ပါ၏။] ဟေ၊ ဓမကရဏံ ဓမကရိုဏ်းကို အနုဇာနာမိ။ [ဃခုခေတ် ရေစစ်များပင်တည်း။]

၂၅၉။ ကောသလေသု-ကောသလာဟု ဗဟုဝုဇ်အမည်ရသော၊ ဇနပဒေ-ဇနပုဒ်၌၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ-အခွန်ရှည်သောခရီးကို သွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကော ဘိက္ခု၊ အနာစာရံ-မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို၊ အာစရတိ-ကျင့်၏၊ [အာစရိတဗ္ဗောတိ အာစာရော၊ န+အာစာရော အနာစာရော။] ဒုတိယော- ၂ ပါးမြောက်ဖြစ်သော ဟေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော ဟေ၊ ဧဝံ-ဤအမှုသည်၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ သော-သည်၊ တသ္မိ-ထိုပြောသောရဟန်း၌၊ ဥပနန္ဒိ-ရန်ညှိုးဖွဲ့ပြီ။ [ဥပနန္ဒိတိ ဝေရံ ဗန္ဓိ-ဝိမတိ။] အထ-ထိုမှနောက်၌၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ဝိပါသာယ-ရေမွတ်သိပ်ခြင်းသည်၊ ပိဋိတော-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥပနန္ဒိ-ရန်ညှိုးဖွဲ့သော ဟေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော၊ မေ-အား၊ ပရိဿာဝနံ-ကို၊ ဒေဟိ-ပေးပါ၊ ပါနီယံ-သောက်ရေကို၊ ပိဝိဿာမိ-သောက်ပါအံ့၊ (သောက်လိုပါ၏)၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဥပနဒ္ဓေါ ဘိက္ခု-သည်၊ န အဒါသိ-မပေး၊ သော ဘိက္ခု၊ ဝိပါသာယ-သည်၊ ပိဋိတော (ဟုတ္တာ) ကာလံ - သေခြင်းကို၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ ဟေ။

အာဝုသော၊ ကိ ပန-နည်း၊ တံ-သည်၊ ပရိဿာဝနံ-ကို၊ ယာစိယမာနော-တောင်းအပ်ပါလျက်၊ န အဒါသိ-မပေးသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်းမှန်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြေပြီ ဟေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေန၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပရိဿာဝနံ-ကို၊ ယာစိယမာနေန-တောင်းအပ်သည်ရှိသော်၊ န န ဒါတဗ္ဗံ-မပေးရာသည်မဟုတ်၊ ပေးရာသည်သာ ဟေ၊ အပရိဿာဝနေန-ရေစစ်မရှိသည်၊ ဝါ-ရေစစ်မပါသည်၊ (ဟုတ္တာ) အဒ္ဓါနော-အခွန်ရှည်သောခရီးကို၊ န ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗော-မသွားထိုက်၊ ဝါ-မသွားရ ဟေ၊ ပရိဿာဝနံဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မကရဏောဝါ (ဏံဝါ)-သည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ န ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဣမိနာ-ဤသင်္ကန်းအနားဖြင့်၊ ပရိဿာဝေတွာ-စစ်၍၊ ပိဝိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သံယာဋိကဏ္ဍောပိ-သင်္ကန်းအနားကိုလည်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော-အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်၏၊ (အဓိဋ္ဌာန်ရမည်)၊ ဣတိ-မိန့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ၊ တကြ ဝေသာလိယံ-ထိုဝေသာလိမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ မဟာ
 ဝနေ-မဟာဝုန်တော၌၊ ကုဋ္ဌဂါရသာလာယံ-စူးလစ်မူးချွန် အထွဋ်ရှိသော ဂန္ဓကုဋ်
 ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ။ (ကုဋ္ဌဂါရသာလာကို တတိယံ ပါရာဇိကအစဉ် ပြထား
 ပြီ။) တေန သမယေန ဘိက္ခု၊ နဝကမ္ပ-အသစ်အသစ်ဖြစ်သော အမှုကို၊ ကရေန္တိ၊
 ပရိသာဝနံ-သည်၊ န သမ္ပတိ-မလောက်။ (နသမ္ပတိတိ နပုဟောတိ-ဝိမတိ။)
 ပေ၊ ဒဏှပရိသာဝနံ-ဒုတ်တံ ၄ ချောင်း၌ဖွဲ့ကြက်အပ်သော အဝတ်ရေစစ်ကို၊
 အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ သြတ္ထရကံ-ရေပေါ်၌ လွှမ်း၍စစ်ကြောင်းဖြစ်သော ရေစစ်ကို၊
 အနုဇာနာမိ။

မကသေဟိ-ခြင်တို့သည်၊ ဥဗ္ဗာဠာ-နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ မက
 သကုဋိကံ-ခြင်တို့မှ စောင့်ရှောက်တတ်သော သင်္ကန်း ကျောင်းငယ်ကို၊ (ခြင်ထောင်
 ကို)၊ အနုဇာနာမိ။

၂၆၀။ ဝေသာလိယံ-၌၊ ပဏီတာနံ-မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ- ဘတ်တို့၏၊
 (ဆွမ်းတို့၏)၊ ဘတ္တပဋိပါဋိ-ဘတ်အစဉ်သည်၊ (ဆွမ်းအစဉ်သည်)၊ အဋ္ဌိတာ-အကြား
 အကြား၌ တန်ရပ်မနေသည်၊ (အဆက်မပြတ်သည်)၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု၊ ပဏီတာနိ၊
 ဘောဇနာနိ ဘုဋ္ဌိတွာ၊ အဘိသန္ဓကာယာ-သလိပ်စသော များသော အပြစ်ရှိသော
 ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ဗဟ္တာဗာဓာ-များသောအနာ (ရောဂါ) ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။
 [အဘိသန္ဓကာယာ၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ ပဏီတ
 ဘောဇနကို စားရသည့်အတွက် ရောဂါရပုံ မှတ်ချက်ကိုလည်း ပြထားသည်။]

အထ၊ ကောမာရဘဇ္ဈော-အဘယမင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ ဇီဝ
 ကော-သည်၊ ဝေသာလိ-သို့၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီ
 ယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ ဇီဝကော၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အဘိ
 သန္ဓကာယေ-ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပေ၊ ဗဟ္တာဗာဓာ၊ ဘန္ဓေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏။
 ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ စင်္ဂမဉ္ဇ-စင်္ကြံကိုလည်းကောင်း၊ ဇန္တာယရဉ္ဇ-ဇရုံးအိမ်ကို
 လည်းကောင်း၊ (ခွေးထုတ်စရာ အိမ်ကိုလည်းကောင်း)၊ အနုဇာနာတု-ပါ။ ဧဝံ-
 ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူလသော်၊ ဘိက္ခု၊ အပ္ပါဗာဓာ-အနာရောဂါ မရှိကုန်သည်၊ ဘဝိ
 သန္တိ-ဖြစ်ပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အထ၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ။

ဝိသမေ-မညီမညွတ်သော၊ စင်္ဂမေ-၌၊ စင်္ဂမန္တိ-စင်္ကြံသွားကြကုန်၏၊ ပါဒါ-
 ခြေတို့သည်၊ ဒုက္ခာ ဟောန္တိ၊ သမံ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။ [စင်္ဂမော နိဝဝတ္ထုကောမှ

ဘတ္တပဋိပါဋိ အဋ္ဌိတာ။ ။ ဘတ္တပဋိပါဋိ အဋ္ဌိတာတိ ကုလပဋိပါဋိယာ ဒါတဗ္ဗာ
 ဘတ္တပဋိပါဋိ အဋ္ဌိတာ န+ဋ္ဌိတာ၊ အဗ္ဗောန္တိန္ဒာ နိရန္တရ ပဝတ္တာတိ အတ္ထော-ဝိမတိ၊ (ပါစိတ်
 ပရမ္ပရဘောဇန သိက္ခာပုဒ် အဖွင့်။)

စ၍ အာလမ္ပနဗဟံ တိုင်အောင်သော ဝါကျကို ကထိနသာလာဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။ စက်မေ၊ စက်မန္တာ-န်လသော၊ ပရိပတန္တိ-လိမ့်ကျကုန်၏။ ပေ၊ စက်မနဝေဒိကံ-စကြိုဝရံတာကို၊ အနုဇာနာမိ။

ဇန္တာယရဿ-၏။ ကဝါဠ-တံခါးရွက်သည်။ န ဟောတိ-မရှိ။ ပေ၊ ကဝါဠ-တံခါးရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌသံယာဠ-တံခါးပေါင် (ကျည်းခွေ)ကိုလည်းကောင်း၊ (ရှေးခေတ်ကမူ “တံခါးရွက်တပ်စရာ တံခါးတိုင်ကိုလည်းကောင်း” ဟု ပေးရသည်) ဥဒုက္ခလိကံ-ဆုံငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥတ္တရပါသကံ-အထက်လက်ကောက်ကွင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဋ္ဌဝဋ်ကံ-မင်းတုပ်လျှိုစရာ တိုင်ကိုလည်းကောင်း၊ ကပိသီသကံ-မင်းတုပ်တပ်စရာ သစ်သားကွင်းငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ရှေးက “သံကွင်းမျောက်လက်ကိုလည်းကောင်း” ဟု ပေး၏။) သူစိကံ-မင်းတုတ် (ကျည်သေး) ကိုလည်းကောင်း၊ ယဋိကံ-ကျည်မ (ကန်လန်-ဂလန်)ကိုလည်းကောင်း၊ တာဠစ္ဆိဒ္ဓံ-သံကောက်ပေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ အာဝိဋ္ဌနဆိုဒ္ဓိ-ဆွဲငင်စရာ အပေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ အာဝိဋ္ဌနရဇ္ဈ-ဆွဲငင်ကြောင်း ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဇန္တာယရဿ-၏။ ကုဋပါဒေါ-နံရံအခြေသည်။ ဇီရတိ-ဆွေးမြေ့၏။ မဏ္ဍလိကံ-ဘေးပတ်ပတ်လည်၊ ဝန်းဝိုင်းသော အကျည်နိမ့်ရှိအောင်၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ၊ ဓူမနေတ္ထံ-မီးခိုးထွက်ကြောင်း အပေါက်သည်။ န ဟောတိ။ ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ခုဒ္ဒကေ- ငယ်သော၊ ဇန္တာယရေ-၌၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ အဂ္ဂိဋ္ဌာနံ-မီး၏တည်ရာအရပ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ဥပစာရော-ဥပစာသည်။ န ဟောတိ၊ ခုဒ္ဒကေ၊ ဇန္တာယရေ-၌၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်သော တစ်ခုသောအရပ်အဖို့၌၊ အဂ္ဂိဋ္ဌာနံ၊ ကာတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ မဟလ္လကေ - ကြီးသော၊ (ဇန္တာယရေ-၌) မဇ္ဈေ (အဂ္ဂိဋ္ဌာနံ ကာတုံ - ငှာလည်းကောင်း)၊ အနုဇာနာမိ။

အဂ္ဂိ-သည်။ မုခံ-မျက်နှာကို၊ ဒုဟတိ-လောင်၏။ (ပူ၏)။ မုခမတ္တိကံ-မျက်နှာကို သုတ်လိမ်းကြောင်းမြေ့ညက်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဟတ္ထေ-လက်၌၊ မတ္တိကံ-ကို၊ တေမေန္တိ-စိုစေကြကုန်၏။ [လက်ထည်း၌ပင် မြေ့ညက်ကို ရေဖြင့်နယ်ကြသည်-ဟူလို။]

ဥဒုက္ခလိကံ။ ။ ရှေးခေတ်က တံခါးရွက်များ၌ ပိတ်သောအခါ တံခါးတိုင်နှင့် ကပ်နေသောဘက်၏ အောက်၌လည်းကောင်း၊ အထက်၌လည်းကောင်း၊ လက်ညှိုးလက်မပေါင်းထားသော လက်ကွင်းလောက်တုတ်သော အချွန်ပါ၏။ ထိုအချွန်စိုက်ဖို့ (တပ်ဖို့) တံခါးတိုင်အောက်ဘက်မှ ထွက်နေသော ဆုံငယ်ကို “ဥဒုက္ခလိကံ” ဟု ခေါ်သည်။

ဥတ္တရပါသကံ။ ။ အထက်၌ ထိုအချွန်တပ်ဖို့ရာ သစ်သားရှင် (သို့မဟုတ်) သံကွင်းရှိရသေး၏။ ထိုကွင်းကို “ဥတ္တရပါသကံ” ဟု ခေါ်သည်။ ယခုအခါ၌ကား ထိုဆုံငယ်၊ ထိုကွင်းများလည်းမရှိတော့၊ တံခါးရွက် အထက်အောက်၌ ထိုအချွန်များလည်း မရှိတော့၊ လက်ရှက်ပတ္တာကို တပ်ခြင်းအားဖြင့် ထိုကိစ္စအားလုံး ပြီးစီးတော့သည်။

မတ္တိကာဒေါဏိကံ-မြေညက်ထည့်စရာ စကျင်း (လော)ကို အနုဇာနာမိ၊ မတ္တိကာ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ဟောတိ၊ ဝါသေတုံ-နံသာဖြင့် ထုံခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ အဂ္ဂိ ကာယံ-ဥပတိ၊ ဥဒကံ၊ အတိဟရိတုံ-ဆောင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပါတိယာပိ-ခွက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပတ္တေနပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒကံ အတိဟရန္တိ၊ ပေ၊ ဥကဋ္ဌာနံ-ရေထားရာ အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကသရာဝကံ-ရေခပ်စရာ- ခွက်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ တိဏစ္ဆဒ္ဓနံ-မြက်အမိုးရှိသော၊ ဇန္တာယရံ-သည်၊ န သေဒေတိ-ချွေးမစိုစေ၊ (ချွေးမထွက်စေ)၊ ပေ၊ ဩဂုဗ္ဗေတွာ-ခါ၍၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ-အတွင်း၌ သုတ်လိမ်းအပ် အပ၌သုတ်လိမ်းအပ်သည်ကို၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။

ဇန္တာယရံ-သည်၊ စိက္ခလ္လံ-ညွှန်ရှိသည်၊ (ဗွက်ပေါက်သည်)၊ ဟောတိ၊ တယောနံ-သော၊ သန္တာရေ-အခင်းတို့ကို၊ ဣဋ္ဌကာသန္တာရံ-အုတ်အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ သိလာသန္တာရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါရုသန္တာရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ သန္တရိတုံ-ခင်းခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ စိက္ခလ္လံယေဝ-ညွှန်ရှိမြဲရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဝေဝိတုံ-ဆေးပစ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဥဒကံ-သည်၊ သန္တိဋ္ဌတိ-တည်နေ၏၊ ဥဒကနိဒ္ဓမနံ-ရေထုတ်ကြောင်းပြန်ကို၊ အနုဇာနာမိ။

ဇန္တာယရေ-၌၊ ဆမာယ-၌၊ နိသီဒန္တိ၊ ဂတ္တာနိ-ကိုယ်တို့သည်၊ ကဏ္ဍုဝန္တိ-ယားကုန်၏၊ ပေ၊ ဇန္တာယရပီဌံ-ဇရုံးအိမ်၌ ထိုင်စရာခုံကို၊ ပေ၊ ဇန္တာယရံ အပရိက္ခိတ္တံ-မကာရံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပရိက္ခိပိတုံ-ကာရံခြင်းငှာ၊ တယော-၃ မျိုးကုန်သော၊ ပါကာရေ-အကာအရံတို့ကို၊ ဣဋ္ဌကာပါကာရံ-အုတ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အကာအရံကိုလည်းကောင်း၊ (အုတ်အကာကိုလည်းကောင်း၊) ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ကောဋ္ဌကောတံခါးမုခ်သည်၊ န ဟောတိ၊ ပေ၊ (ကောဋ္ဌကော နိစဝတ္ထုကောမှစ၍ အလမ္မနဗဟံတိုင်အောင်သောဝါကျနှင့် သေတဝဏ္ဏံ ကာဠဝဏ္ဏံစသည်တို့ကို ကထိနသာလဝတ္ထု၌လည်းကောင်း၊ ကဝါဋံ၊ ပေ၊ အာဝိဉ္ဇနရဇံပုဒ်တို့ကို ဤဝတ္ထုအစ၌လည်းကောင်း အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ပရိဝေဏံ-ပရိဝုဏ်သည်၊ စိက္ခလ္လံ ဟောတိ၊ မရမ္မံ-ကျောက်ပြုပ်ကို၊ ဥပကိရိတုံ-ကြံဖြန့်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ န ပရိယာပုဏန္တိ-မရောက်ကုန် (မလောက်ကုန်)၊ ပဒရသိလံ-ပျဉ်ချပ်ဖြစ်သော ကျောက်ကို၊ (ကျောက်ပျဉ်ချပ်ကို)၊ နိက္ခိပိတုံ-ချထားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၂၆၁။ ဘိက္ခု၊ နဂ္ဂါ-အဝတ်မဆီး၊ အချည်းအနှီးတို့သည်၊ (ဟုတွာ)၊ နဂ္ဂံ-အဝတ်မဆီး၊ အချည်းအနှီးသော ရဟန်းကို၊ အဘိဝါဒေန္တိ-ရှိခိုးကြကုန်၏၊ ပေ၊ အဘိဝါဒါပေန္တိ-ရှိခိုးစေကြကုန်၏။ (ရှိခိုးမှုကို ခံယူကြကုန်၏)၊ ပရိကမ္ပံ-ချေးတွန်းမှုစသော ပရိကမ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ-ခံယူကြကုန်၏၊ ပေ၊ သာယန္တိ-သာယာကြကုန်၏၊ (လျက်ကြကုန်၏)၊ ပေ။

(ဆမာယ စိဝရံ နိက္ခိပန္နိ စသော ဝါကျ လွယ်ပြီ။) ဒေဝေ-မိုးသည်၊ ဝဿန္တေ-ရွာလသော်၊ ဩဝဿတိ-မိုးစွတ်အပ်၏။ ဇန္တယရသာလံ-ဇရုံးအိမ်ကို မိုးကာ၍ ဆောက်ထားအပ်သော စရပ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝေ၊ ဇန္တယရေပိ ဥဒကေပိ ပရိကမ္ပံ ကာတုံ ကုက္ကုစာယန္တိ တိသော-၃ မျိုးကုန်သော၊ ပဋိစ္ဆာဒိယော-ဖုံးကွယ်ကြောင်း အရာဝတ္ထုတို့ကို၊ ဝါ-ဖုံးကွယ်ခြင်းတို့ကို၊ ဇန္တပဋိစ္ဆာဒိ-ဖုံးကွယ်ကြောင်း ဇရုံးအိမ် ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဇရုံးအိမ်ဖြင့် ဖုံးကွယ်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကပဋိစ္ဆာဒိ-လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိ-လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဥဒပါနံ-ရေတွင်းကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ဥဒပါနန္တိ ဥဒကူပံ-ဝိမတိ။] ဥဒပါနဿ-၏။ ကူလံ-ကမ်း (နခမ်း)သည်၊ လုဇ္ဇတိ-ပျက်စီး၏။ အနုဇာနာမိ၊ ဝေ၊ စိနိတုံ-ဥဒပါနော-သည်၊ နီစဝတ္ထုကော ဟောတိ၊ [နီစဝတ္ထုကောတိ ကူပဿ သမန္တာ ကူလဋ္ဌာနံ (ကမ်း-နခမ်း၏တည်ရာသည်) ဘူမိသမံ-(ဟုတွာ) တိဋ္ဌတိတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။] ဥဒကေန-သည်၊ ဩတ္ထရိယတိ-လွမ်းမိုးအပ်၏။ (သမန္တာဝသောဒကံ (မိုးရေသည်)၊ အာဂန္တာကူပေ ပတတိတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။)

၂၆၂။ ဝလ္လိကာယပိ-နွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာယဗန္ဓနေနပိ-ခါးပန်းကြိုးဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥဒကံ၊ ဝဟန္တိ-ဆောင်ကြကုန်၏ (ငင်ကြကုန်၏)၊ ဥဒကဝဟနရုဇ္ဈိ-ရေကိုငင်ကြောင်းကြိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဟတ္ထာ ဒုက္ခာ ဟောန္တိ၊ တုလံ-ရေငင်စရာ မောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကရုကဋကံ-ရေငင်စံရာ စက်သီးကိုလည်းကောင်း၊ စက္က ဝဋ္ဋကံ-စက်ဝိုင်းပါသော ရေငင်ယန္တရားကိုလည်းကောင်း၊ (လှည်းဘီးကဲ့သို့ စက်ဝိုင်း ပါသော ရေငင်ယန္တရားကိုလည်းကောင်း)၊ အနုဇာနာမိ။ ဘာဇနာ- ခွက်တို့သည်၊ ဗဟူ-များကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဘိဇ္ဇန္တိ-ကွဲကုန်၏။ [ထို ရေငင်ရန္တယားဝယ် အကန့် ဒေါက်ဆန်တိုင်၌ ရေခွက် (ရေအိုးများ) တပ်ထား၏။ ထိုဘာဇနများကွဲ ကြသည်-ဟူလို။] တယော-နံသော၊ ဝါရကေ-ပုံးတို့ကို၊ လောဟဝါရကံ-သံဖြင့်ပြု အပ်သော ပုံးကိုလည်းကောင်း၊ (သံပုံးကိုလည်းကောင်း)၊ ဒါရုဝါရကံ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ် သော ပုံးကိုလည်းကောင်း၊ စမ္မက္ခန္ဓာ -သားရေပိုင်း (သားရေပုံး)ကိုလည်း ကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

အဇ္ဈောကာသေ-၌၊ ဝေ၊ ဝဟန္တာ-ငင်ကုန်လသော်၊ ဝေ၊ ကိလမန္တိ၊ ဥဒပါန သာလံ-ရေတွင်း စရပ် (ရေတွင်းအမိုး)ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဥဒပါနော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အပါရုတော-မပိတ်အပ်သည်၊ (အပိတ်မရှိသည်)၊ ဟောတိ၊ တိဏာစုဏ္ဍေဟိပိ-မြက်မှုန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုံသုကေဟိပိ-မြေမှုန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဩ ကိရိယတိ-ရောပြုမ်းအပ်၏၊ အပိဓာနံ-အပိတ်ကို၊ အနုဇာမိ၊ ဥဒကဘာဇနံ-ရေထည့်စရာ (ရေလှောင်စရာ) အိုးသည်၊ န သံဝိဇ္ဇတိ၊ ဥဒကဒေါဏီ-ရေလှောင် စရာ စကျင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကကဋ္ဌာဟံ-ရေဖျင်းအိုးကိုလည်းကောင်း၊ အနု ဇာနာမိ။

အာရာမေ-၌၊ တဟံ တဟံ-ထိုထို အရပ်၌၊ နဟာယန္တိ-ရေချိုးကြကုန်၏။ အာရာမော စိက္ခလ္လော ဟောတိ၊ စန္ဒနိကံ (စန္ဒိကံ)-ရေချိုးစရာ နေရာကို၊ အနုဇာနာမိ။ [သက္ကတ၌ စန္ဒသဒ္ဒါ ပရုပ်၊ လ၊ ရေစသော အနက်ကို ဟော၏။ ဤ၌ ရေချိုးဖို့နေရာကို “စန္ဒိကာ” ဟု ခေါ်ဟန်တူ၏။ “စန္ဒနိကာ” ကို စဉ်းစားပါ။] စန္ဒနိကာ (စန္ဒိကာ)ပါကဋာ ဟောတိ ၊ပေ၊ နဟာယိတံ-ငှာ၊ ဟိရိယန္တိ-ရှက်ကြကုန်၏။ [တယော ပါကာရကို ဇန္တာယရ၊ ဂတ္တကဏ္ဍပုဒ် ဝတ္ထ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ ဂတ္တာနိ-တို့သည်။ သီတိဂတနိ-အအေးရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ (အအေးမိကုန်သည်) ဟောန္တိ ဥဒကပုဉ္ဇနိ-ရေသုတ်စရာကိုလည်းကောင်း၊ စောဠကေနပိ-ဖြင့်လည်း၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတံ-သုတ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၆၃။ သံယဿ-၏။ အတ္တာယ-ငှာ၊ ပေါက္ခရဏိ-ရေကန်ကို၊ ကာရေတုကာမော-ပြုစေလိုသည်။ (တူးစေလိုသည်) ဟောတိ ၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ။ (“ပေါက္ခရဏိယာ ကူလံ ဘိဇ္ဇတိ” စသော ဝါကျတို့၌ ဥဒပါနဝတ္ထုအတိုင်း အနက်ပေးပါ။) ပေါက္ခရဏိယာ-၏။ ဥဒကံ-သည်။ ပုရာဏံ-ဟောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဥဒကမာတိကံ-ရေဝင်ရာမြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကနိဒ္ဓမနံ-ရေထုတ်ကြောင်းပြန်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ နိဇ္ဈေခံ-ကတုံးမဟုတ်သော၊ (ပတ်ပတ်လည်လည် အထွဋ်ရံသော အထွဋ်ကြီးပါသော) ဇန္တာယရံ၊ ကတ္ထုကာမော-ပြုလိုသည်။ ဟောတိ ၊ပေ၊ စာတုမာသံ-လေးလပတ်လုံး၊ (စတ္တာရော+မာသာ စတုမာသံ၊ စတုမာသံယေဝ+စာတုမာသံ။) နိသီဒနေန-နှင့်၊ ဝိပွဝသန္တိ-ကင်း၍ နေကြကုန်၏ ၊ပေ။

၂၆၄။ ပုပ္ဖါဘိကိဏ္ဍေသု-ပန်းဖြင့်ရောပြွန်းကုန်သော၊ သယံနေသု-အိပ်ရာတို့၌၊ သယန္တိ၊ မနုဿာ-တို့သည်။ ဝိဟာရစရိကံ-ကျောင်း၌ လှည့်လည်ခြင်းကို၊ (ကျောင်းစဉ်လှည့်လည်ခြင်းကို) အာဟိဏ္ဍန္တာ-လှည့်လည်ကုန်လသော်၊ ပသိတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ ၊ပေ၊ မနုဿာ ဂန္ဓမ္မိ-နံ့သာကိုလည်းကောင်း၊ မာလမ္မိ-ပန်းကုံးကိုလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဂန္ဓံ-ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ကဝါဇေ-တံခါးရွက်၌၊ ပဉ္စဂုံလိကံ-လက် ၅ ချောင်းရာရှိသည်ကို၊ (လက် ၅ ချောင်းရာထိုင်အောင်) ဒါတံ-ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဟုပွံ ဂဟေတွာ၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဧကမန္တံ-၌၊ နိက္ခိပိတံ-ချထားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

သံယဿ-၏။ နမတကံ-သားမွေးအခင်းသည်။ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ (သားရေကဲ့သို့ ခင်း၍ ထိုင်နိုင်သော သားမွေးအခင်းတစ်မျိုးတည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ “သိုးမွေးဖြင့် ပြီးသော မယက်အပ်သောအခင်း” ဟု ပေး၏။) ၊ပေ၊ အာသိတ္တကူပဓာနေ-ပအုပ်၌၊ ဘုဉ္ဇန္တိ။ [ရှစ်မြောင့်၊ ၁၆ မြောင့်အစရှိသော-အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော

စားခွက်ပုံသဏ္ဍန်ရှိသော ပအုပ်ကို “အာသိတ္တကူပစနေ” ဟု ခေါ်သည်။ ရှေးနိဿယ၌ “ကြေးနီ၊ ငွေဖြင့်ပြုအပ်သောပအုပ်၌” ဟု ပေး၏။ ။ ပေ၊ ဂိလာနောဟောတိ၊ သော-သည်။ ဘုဇ္ဇမာနော-လသော်၊ ဟထေန-ဖြင့်၊ ပတ္တံ သန္ဓာရေတုံ-ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ ။ ပေ၊ မဠောရိက်-ဒုတ်ချောင်း သပိတ်ခြေကို၊ အနုဇာနာမိ။ (“ဧကဘာဇနေပိ ဘုဇ္ဇန္တိ” စသော ဝါကျတို့ကို ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၂၆၅။ ဝဗ္ဗော-မည်သော၊ လိစ္ဆဝီ-လိစ္ဆဝီသည်၊ မေတ္တိယဘူမဇကာနံ-နိသော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ သဟာယော-သဟာယ်ချင်းသည်၊ ဟောတိ။ [အထ ခေါ ဝဗ္ဗောမှ စ၍ ပင်ဝ ဇာဂရောတိုင်အောင် သမထက္ခန္ဓက၊ သတိဝိနယ၊ ဒဗ္ဗမလ္လ ပုတ္တဝတ္ထုနှင့် တူ၏။] သံယော ဝဗ္ဗဿ၊ လိစ္ဆဝိဿ-အား၊ ပတ္တံ-ကို၊ နိက္ကုဇ္ဇတု-မှောက်လော၊ သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂံ-အာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မသမ္ဘောဂ မရှိအောင်၊ ကရောတု။ [“အာမိသသမ္ဘောဂေါနာမ အာမိသံဒေတိ ဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိဝါ” စသည်ဖြင့် ပါစိတ်ပါဠိတော် အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌ မိန့်တော်မူအပ်သည့်အတိုင်း အာမိသကို ခံယူမှု၊ တရားစကားပြောမှု မပြုရ-ဟူလို၊ ပတ္တနိ ကုဇ္ဇိတဗ္ဗအင်္ဂါ လွယ်ပြီ။]

ကမ္မဝါစာ၌ “ကမ္မံ-ပတ္တနိကုဇ္ဇနဒဏ္ဍကံသည် ။ ပေ၊ ယဒိ (သိယံ) ။ ပေ၊ ပတ္တံ-ကို၊ နိကုဇ္ဇေယျ-မှောက်ရာပါ၏။ သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂံ-အာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မသမ္ဘောဂမရှိအောင်၊ ကရေယျ-ရာပါ၏” ဟု လည်းကောင်း၊ ယဿ+အာယံသ္မတော-အား ။ ပေ၊ ပတ္တဿ-ကို၊ နိကုဇ္ဇနာ-မှောက်ခြင်းသည်၊ သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂံ-အောင်၊ ကရဏံ-ပြုခြင်းသည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏” ဟု လည်းကောင်း၊ သံယေန-သည် ။ ပေ၊ ပတ္တော-ကို၊ နိကုဇ္ဇိတော-မှောက်အပ်ပါပြီ။

ပတ္တံ နိကုဇ္ဇိတံ။ ။ ပတ္တံ နိကုဇ္ဇိတံတိ ဧတ္ထ ကမ္မဝါစာယ အသမ္ဘောဂ ကရဏ ဝသေနေဝ နိကုဇ္ဇနံ၊ န ပတ္တာနံ အဓောမုခတ္ထပနေန၊ တေနာဟ “အသမ္ဘောဂံ သံယေန ကရောတု” တိ အာဒိ၊ တံ ဝမံ ကမ္မဝါစာယ သံယေန သဒ္ဓိ အသမ္ဘောဂံ (ထိုဝမံကို သံယာနှင့်အတူ သမ္ဘောဂမရှိသူကို) သံယော ကရောတုတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။

နိကုဇ္ဇေယျ ။ ပေ၊ သံယေန ကရဏံ။ ။ ပတ္တံ နိကုဇ္ဇေယျာတိ ဝဗ္ဗဿ ပတ္တနိကုဇ္ဇန ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရေယျ၊ အသမ္ဘောဂံ သံယေန ကရဏန္တိ သံယေန ဝဗ္ဗဿ အသမ္ဘောဂ ကရဏံ၊ ယထာ အသမ္ဘောဂေါ ဟောတိ၊ တထာ ကရဏန္တိ အတ္ထော-ဝိမတိ။

နိကုဇ္ဇိတော ။ ပေ၊ အသမ္ဘောဂံ သံယေန။ ။ နိကုဇ္ဇိတော ။ ပေ၊ အသမ္ဘောဂံ သံယေနာတိ ဧတ္ထ သံယေန အသမ္ဘောဂေါ ဟောတိတိ အတ္ထော ဒဗ္ဗဗ္ဗော-ဝိမတိ၊ ဤအဖွင့်အလို “အသမ္ဘောဂံ” ဟု ရှေးပါဠိရှိဟန်တူ၏။ ထို အသမ္ဘောဂံကို “အသမ္ဘောဂေါ” ဟု ဖွင့်၍ “ဟောတိ” ဟု ပါဠိသေသထည့်ရမည်-ဟု ဆိုလို၏။ ဤအတိုင်းပင် အနက်ပေးလိုက်ပါ၏။

(ဝုဗ္ဗောလိစ္ဆဝိ-သည်)သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂေါ-သည်၊ (ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏။ ဝါ-ပါပြီ)ဟုလည်းကောင်း အနက်ပေးပါ။

အထ-ပတ္တနိကုဋနကံကို ပြုပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အာယသွာ အာနန္ဒော 'ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော ဝဗ္ဗ၊ တေ-အား၊ သံယေန-သည်၊ ပတ္တော နိကုဋိတော၊ (တွံ)သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂေါ၊ အသိ-၏။ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ အထ-ပြောရာထိုအခါ၌၊ ဝဗ္ဗော 'ပေ၊ နိကုဋိတော ကိရ-မှောက်အပ်ပြီတဲ့ 'ပေ၊ အမိကိရ-ဖြစ်၏တဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်၌ပင်၊ မုစ္ဆိတော-လွန်စွာဖြစ်သော တွေဝေခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-မိုက်ခနဲဖြစ်သွားသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပပတော-လဲသွားပြီ၊ အထ-လဲသွားရာ ထိုအခါ၌ 'ပေ၊ မိတ္တာမစ္စာ-မိတ်ဆွေတကွဖြစ်ဖက် သဟာယ်ချင်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဉာတိသာလောဟိတာ-ဆွေမျိုး၊ သွေးသားတော်စပ်သူတို့ သည်လည်းကောင်း 'ပေ၊ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော ဝဗ္ဗ၊ အလံ-ဝမ်းနည်း ငိုကြွေးဖို့ရန် မသင့်ပါ။ မာ သောစိ-ဝမ်းမနည်းပါနှင့်၊ မာ ပရိဒေဝိ-မငိုကြွေးပါနှင့်၊ မယံ ဘဂဝန္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခု သံယဉ္ဇ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပသာဒေဿာမ-ကြည်စေပါကုန်အံ့၊ (စိတ်ကြည်လင်စေ၊ စိတ်ပြေပါစေကုန်အံ့)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော ကုန်ပြီ၊ ["ပသာဒေဿာမာတိ အာယာစိဿာမ" ဟု ဋီကာဖွင့်သည်ကား အဓိပ္ပါ ယတ္ထတည်း၊ မိတ္တာမစ္စ၊ ဉာတိသာလောဟိတတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ ဋီကာ၊ သုဒ္ဓိန္နကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ သ ပုတ္တဒါရော-သား သွီး၊ ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ သမိတ္တာမစ္စော သဉာတိသာလောဟိတော-သည်၊ အလ္လဝတ္ထော-စိုစွတ်သော အဝတ်ရှိသည်၊ အလ္လကေသော-စိုစွတ်သောဆံပင်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ယေန ဘဂဝါ 'ပေ၊ ပါဒေသု-ခြေတော်တို့၌၊ သိရသာ-ဖြင့်၊ နိပတိတွာ-ပျပ်ဝပ်၍ 'ပေ၊ အဝေါစ-လျှောက်ပြီ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ယောဟံ-အကြင် တပည့်တော်သည် 'ပေ၊ အနုဒ္ဓံသေသိ-စွပ်စွဲမိပါပြီ၊ တံ မံ-ကို၊ ယထာဗာလံ-အကြင်အကြင် မိုက်သည့် အလျောက်၊ ယထာမူဠံ-အကြင်အကြင် တွေဝေသည့် အလျောက်၊ ယထာ အကု

ယခုစာအုပ်။ ။ ယခုစာအုပ်များ၌ "နိကုဋိတော 'ပေ၊ ပတ္တော၊ အသမ္ဘောဂေါ သံယေန" ဟု ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ "ပတ္တံ နိကုဋေယျ၊ အသမ္ဘောဝံ သံယေန ကရေယျ" စသည့် ဖြင့် ဆိုခဲ့သောကြောင့်လည်းကောင်း "သံယေန-သည် 'ပေ၊ နိကုဋိတော-အပ်ပါပြီ၊ (ဝဗ္ဗော လိစ္ဆဝိ-ကို) သံယေန-နှင့်တကွ၊ အသမ္ဘောဂေါ-မရှိသည်ကို၊ ဝါ-အောင်၊ ကတော-ပြုအပ်ပါပြီ" ဟု ပေးလျှင် သာ၍ကောင်းမည်ထင်ပါသည်။

အာမိသခံယူလျှင် ဒုက္ခဋီ။ ။ ဧဝံ ဘဂဝတာ အသမ္ဘောဂကရဏဿ အာဏတ္တတ္တာ ကမ္မဝါစာယစ သာဝိတတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ "ကောစိ ဒေယျဓမ္မော န ဂဟေတဗ္ဗော" တိ ဝုတ္တတ္တာ ပတ္တေ နိကုဋိတေ တဿ သန္တကံ ဥ တွာ ဂဏန္တဿ ဒုက္ခဋမေဝါတိ ဂဟေတဗ္ဗံ-ဝိမတိ။

သလံ-အကြင်အကြင် မလိမ္မသည့်အလျောက်၊ အစွယော-အပြစ်သည်၊ (နိဗ္ဗန် ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်သည်၊) အစွာဂမာ- လွန်၍သွားပါပြီ၊ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ တဿ မေ-၏။ အစွယံ-ကို၊ အစွာယတော- အားဖြင့်၊ အာယတီ-နောင်အခါ၌၊ သံဝရာယ-စောင့်စည်းခြင်းငှာ၊ (စောင့်စည်း ဖို့ရာ၊) ပတိဂ္ဂဏှာတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ (သံည်းခံတော်မူပါ)၊ ဣတိ-ပြီ။

အာဝုသော ဝဗျ-ဒါယကာ ဝဗျ၊ ပေ၊ အနုဒ္ဓံသေသိ၊ တဏှ-စင်စစ်၊ တွံ-ကို၊ ပေ၊ အစွယော အစွဂမာ။ [တွံ၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ဟု မှတ်ပါ။] အာဝုသော ဝဗျ၊ စ-ထို သို့ အပြစ်လွန်သွားပါသော်လည်း၊ ယတော-အကြင့်ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ ပေ၊ အစွယံ အစွယတော၊ ဒိသ္မာ-မြင်၍၊ ယထာဓမ္မံ-တရားအားလျော်စွာ၊ (တရားနည်းလမ်း အတိုင်း၊) ပတိကရောသိ-ကုစား၏၊ (တတော-ထို့ကြောင့်၊) တေ-၏၊ တံ-ထိုအပြစ် ကို၊ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ-လက်ခံကြကုန်၏။ အာဝုသော ဝဗျ၊ ယော-အကြင်သူသည်၊ ပေ၊ ပဋိကရောတိ၊ အာယတီ၊ သံဝရံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ (တဿ-ထိုသူ၏၊) ဘော- ဤအပြစ်ကို ကုစားခြင်း၊ နောက်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်၊ အရိ ယဿ-အရိယာဖြစ်သော ငါဘုရား၏၊ ဝိနယေ-ဆုံးမရာသာသနာတော်၌၊ ဝုဒ္ဓိ- ကြီးပွားကြောင်းတည်း။ [ပတ္တဥက္ကဋ္ဌနကံ၌ “ပတ္တိ-ကို၊ ဥက္ကဋ္ဌတု-လှန်လော” ဟု ပေးပါ။]

၂၆၈။ အထခေါ ဘဂဝါ၊ ဝေသာလိယံ ယထာဘိရန္တံ၊ ပေ၊ ယေန ဘဂ္ဂါ၊ တဒဝသရိ။ (ဒဏှပရိဿာဝန ဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း ပေးပါ။) ဘဂဝါ တတြ ဘဂ္ဂေသု-ထိုဘဂ္ဂါဟု ဗဟုစံဝစ်အမည်ရသောဇနပုဒ်၌၊ သုသုမာရဂိရေ- သုသုမာရဂိရမြို့၌၊ ဘေသကဋ္ဌာဝနေ-ပဲစဉ်းခုံတောဖြစ်သော၊ မိဂဒါယေ-သား ကောင်တို့၏တော၌၊ (သားကောင်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာတော၌၊) ဝိပာရတိ။ (သုသု မာရ ဂိရ၊ ဘေသကဋ္ဌာဝန မည်ပုံကို ပါစိတ် သုရာပါနဝဂ် ဇောတိသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် သာရတ္ထကြည့်ပါ။) တေန သမယေန၊ ဗောဓိဿ-ဗောဓိမည်သော၊ ရာဇကုမာ ရဿ-မင်းသား၏၊ ကောကနဒေါနာမ-ကောကနဒမည်သော၊ ပါသာဒေါ-ပြာဿဒိ သည်၊ ဝါ-ကို၊ အစိရကာရိတော-ဆောက်လုပ်စေအပ်ပြီးသော ပြာဿဒိ၏ ကြာမြင့် သောကာလ မရှိသေးသည်၊ (ဆောက်လုပ်စေပြီး၍ မကြာသေးသည်၊) သမဏေ နဝါ-သမဏမည်သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပြာဟ္မဏေနဝါ-သည် သော်လည်း ကောင်း၊ မနုဿဘူတေန-လူဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကေနစိဝါ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည် သော်လည်းကောင်း၊ အနဇ္ဈာဝုတ္တော-မနေအပ်ပူးသေးသည်၊ ဟောတိ။

အထ-(ပြဿဒ်ကို ဆောက်လုပ်စေပြီးရာ) ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိ-သော၊ ရာဇကုမာရော-သည်၊ သဗ္ဗိကာပုတ္တံ-သဗ္ဗိကာပြာဟုဏီ၏ သားဖြစ်သော၊ မာဏှာဝ-လုလင်ကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ပြောပြီ၊ (ကိံ)၊ သမ္မသဗ္ဗိကာပုတ္တ-အဆွေသဗ္ဗိကာပုတ္တ၊ ဧဟိ-သွားပါလော၊ တံ ယေနဘဂဝါ၊ ပေ၊ ဥပသင်္ကမ-ချဉ်းကပ်ပါလေ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ မမ-၏၊ ဝစနေန-စကားဖြင့်၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ သိရသာ-ဖြင့်၊ ဝန္တ-ရှိခိုးပါလေ၊ အပ္ပါဗာဓံ-နှိပ်စက်ပြင်းစွာ၊ မခံသာသော၊ ရောဂါကြီး၏ မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပါတင်္ဂီ-ဆင်းရဲငြိငြင်၊ အသက်ရှင်ဖွယ်၊ ရောဂါငယ်၏ မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လဟုဋ္ဌာနံ-လျင်မြန်ပေါ့ပါး၊ ထသွားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗလံ-ကိုယ်အားကိုလည်းကောင်း၊ ဖာသုဝိဟာရံ-ချမ်းသာစွာနေခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆ-မေးလျှောက်ပါလေ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ မေးလျှောက်ရမည်နည်း)၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဝန္တတိ-ရှိခိုးလိုက်ပါ၏၊ အပ္ပါဗာဓံ၊ ပေ၊ ပုစ္ဆတိ-မေးလျှောက်လိုက်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပါလေ၊ ဧဝမ္ပ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေဟိ-လျှောက်ပါဦးလော၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ သွာတနာယ-နက်ဖန်၌ ဖြစ်လတုံသော ကောင်းမှု၊ ပီတိပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ဘိက္ခုသံယေန သဒ္ဓိ အဓိဝါသေတုံ ကိရ-လက်ခံပါလောတဲ့၊ (မိမိအထက်၌ ဝင်သက် တည်နေပါစေလောတဲ့) ဣတိ-ဤသို့လည်း၊ (ဝဒေဟိ)၊ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ)။ [အပ္ပါဗာဓပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌လည်းကောင်း၊ သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ သုဘသုတ်အဖွင့်၌လည်းကောင်း ပြထားပြီ။]

ဘော-အရှင်၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်း မှန်ပါ၊ ဣတိ ခေါ၊ ပေ၊ သမ္မောဒိ-ခမနီယ၊ စသည်သဘော၊ မေးမြန်းပြောလျက်၊ ရောနှောမိလေပြီ၊ သမ္မောဒနီယံ၊ ပေ၊ ကထံ-ကို၊ ဝီတိသာရေတွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဧကမန္တံ-သင့်တင့်လျောက်ပတ်၊ တစ်ခုသော အရပ်အဖွဲ့၌၊ နိသိဒိ-ထိုင်ပြီ။ [သမ္မောဒနီယံ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဝေရဉ္စကဏ္ဍနှင့် သီလက္ခန်အမဋ္ဌသုတ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ သဗ္ဗိကာပုတ္တက ဘုရားရှင်ထံသွား၍လျှောက်သည်။ ထို့နောက် ဗောဓိမင်းသားအား ပြန်၍ပြောသည်။ ထိုဝါကျတို့၌ “အဝေါစုံမှားလျှောက်ခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ သမဏေန ဂေါတမေန-သည်၊ အဓိပုတ္တဉ္စ-လက်ခံလည်းလက်ခံအပ်ပါပြီ” ဟု ပေးပါ။

အဓ္မယော စသည်။ ။ အဓ္မယောတိ ဣယပ္ပဋိပတ္တိံ အတိက္ကမိတ္တာ ပဝတ္တိံ၊ အပရာဇောတိ အတ္ထော။ မံ အဓ္မဂမာတိ မံ အတိက္ကမ္ပ ပဝတ္ထော။ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာတိ ဓာတိ တံ တေ အပရာဓံ မယံ ခမာမ။-ဝိမတိ။

အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ ဗောဓိ၊ ရာဇကုမာရော-သည်။ တဿာ ရတ္တိယာ-ထို ညဉ့်၏။ ပေ၊ ကောကနဒံ-သော၊ ပါသာဒဉ္စ-ကိုလည်း၊ သြဒါတေဟိ-ဖြူကုန်သော၊ ဒုဿေဟိ-အဝတ်တို့ဖြင့်၊ ယာဝပစ္ဆိမ သောပါနကဠေဝရာ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော လှေခါးပျဉ်ချပ်တိုင်အောင် (အဆုံးလှေခါးထစ်တိုင်အောင်)၊ သန္တရာပေတွာ-ခင်းစေ ပြီး၍၊ ပေ၊ (အာမန္တေသိ (ကိ)၊ သမ္ပ သဗ္ဗိကာပုတ္တ ဧဟိ၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက် ပါချေ၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ဧဝံ ဘောတိ ခေါ၊ ပေ၊ အာရောစေသိ။

အထ-လျှောက်ရာထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည်။ ပေ၊ ဥပသင်္ကမိ-ကြွတော်မူပြီ၊ တေန သမယေန-၌၊ ဗောဓိ-သော၊ ရာဇကုမာရော-သည်။ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အာဂမယ မာနော-စောင့်မြှောက်လျက်၊ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ-အပြင်တံခါးမုခ်၌၊ ဌိတော-ရပ်နေ သည်။ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ တတော-ထို (တည်နေရာ) အရပ်မှ၊ ပစ္စ၊ ဂုန္တာ-ရှေးရှုသွား၍၊ (ခရီးဦးကြိုဆို၍)၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပုရက္ခတွာ- ရှေ့၌ပြု၍၊ (ရှေ့သွားပြု၍-ရှေ့ကထား၍)၊ ယေနကောကနဒေါ၊ ပေ၊ ဥပသင်္ကမိ၊ အထ ဘဂဝါ ပစ္ဆိမသောပါနကဠေဝရံ-ကို၊ နိဿယ-မှီ၍၊ (နင်းတော်မမူသေးဘဲ အနီး၌ကပ်၍)၊ အဋ္ဌာသိ-ရပ်တော်မူပြီ။

အထ-ရပ်တော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဒုဿာနိ-တို့ကို၊ အက္ကမတု-နင်းတော်မူပါ၊ သုဂတော-ကောင်းသောစကားကို ဆို တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပေ၊ အက္ကမတု၊ ယံ-ယင်းသို့နင်းတော်မူ ခြင်းသည်။ မမ-ဒကာတော်၏။ ဒီယရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယံ- စီးပွားအလို့ငှာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာခြင်းငှာ၊ အဿ-ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက် ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်။ တုဣ-ဆိတ်ဆိတ်၊ အဟောသိ-ဖြစ်တော်မူပြီ။ (၃ ကြိမ်လျှောက် ၍၊ ၂ ကြိမ် ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူသည်။) အထ-၃ ကြိမ်မြောက်လျှောက်ရာ ထိုအခါ ၌၊ ပေ၊ အပလောကေသိ-စောင်း၍ ကြည့်တော်မူပြီ၊ အထ-၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ)၊ ရာဇကုမာရ၊ ဒုဿာနိ-အဝတ်တို့ကို၊ သံဟရန္တု- ရုပ်သိမ်းအပ်ကုန်လော။ (သံဟရန္တုတိ သံဟရိယန္တု-အဋ္ဌကထာ။) ဘဂဝါ၊ စေဠ ပဋိကံ-အဝတ်အခင်းကို၊ န အက္ကမိဿတိ-နင်းတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်၊ မစ္ဆိမံ- နောက်၌ ဖြစ်သော၊ ဇနတံ-သတ္တဝါအပေါင်းကို (ရဟန်းအပေါင်းကို)၊ ပေ၊ အနုကမ္ပ တိ-သနားစောင့်ရှောက်တော်မူ၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

မစ္ဆိမသောပါနကဠေဝရာ။ ။ ယာဝပစ္ဆိမ သောပါနကဠေဝရာတိ ပဌမ သောပါနဖလ ကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တံ ဟိ ပစ္ဆာ ဒုဿေန သန္တတတ္တာ ဝေဝုတ္တံ၊-ဝိမတိ၊ အောက်ကစ၍ ရေတွက်သောအခါ ပဌမဆုံး လှေခါးထစ်ကိုပင် (အဝတ်ဖြူတို့ဖြင့် နောက်ဆုံးခင်းအပ်သော ကြောင့်) “ပစ္ဆိမ” ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။

အထ-(အရှင်အာနန္ဒက) ပြောပြရာ ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိ၊ ပေ၊ သံဟရာပေတွာ-ရုပ်သိမ်းစေပြီး၍၊ ကောကနဒေ-သော၊ ဥပရိပါသာဒေ-ပြာသာဒ်၏အထက်ထပ်၌၊ အာသနံ၊ ပညပေသိ-ခင်းစေပြီ၊ ပေ၊ အဘိရုဟိတွာ-တက်တော်မူပြီး၍၊ ပညတ္ထေ-ခင်းအပ်ပြီးသော၊ အာသနေ-၌၊ နိသီဒိ၊ ပေ၊ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမုခံ-ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံယံ-ကို၊ သဟတ္ထာ-မိမိလက်ဖြင့်၊ သန္တပေတွာ-ကောင်းစွာ တင်းတိမ်စေပြီး၍၊ သမ္ပဝါရေတွာ-ကောင်းစွာ ပယ်မြစ်စေပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဘုတ္တာဝိ-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဩနိတပတ္တပါဏိ-သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသည်ကို၊ (ဥ တွာ-၍)၊ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ပေ၊ ပတ္တမိ၊ [ထို့နောက် သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူသည်၊ ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဝေရုဉ္ဇကဏ္ဍဘာသာ ဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အညတရာ၊ ဣတ္ထိ-သည်၊ အပဂတဂဗ္ဘာ-ကင်းသော ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ (သားဖွားပြီးသည်၊ ဟုတွာ) ဘိက္ခု-တို့ကို၊ နိမန္တေတွာ-ပင့်ဖိတ်ပြီး၍၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ဒုဿံ-အဝတ်ကို၊ အက္ကမထ-နင်းတော်မူကြပါကုန်၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ပေ၊ န အက္ကမန္တိ၊ ပေ၊ မင်္ဂလတ္ထာယ-မင်္ဂလာအကျိုးငှာ၊ အက္ကမထ၊ ဣတိ-ပြီ၊ န အက္ကမိသု-မနင်းကြကုန်၊ ပေ၊ သာဣတ္ထိ ဥဇ္ဈာယတိ၊ (ကိ)၊ ပေ၊ မင်္ဂလတ္ထာယ ယာစိယမာနာ-တောင်းပန်အပ်ပါကုန်လျက်၊ ပေ၊ န အက္ကမိသန္တိနာမ၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယတိ)၊ ပေ၊ ဂိဟီ-တို့သည်၊ မင်္ဂလိကာ-မင်္ဂလာကို အလိုရှိကုန်၏။ (မင်္ဂလံ+ဣတ္ထိတိ မင်္ဂလိကာ-ဋီကာ။)၊ မြေ၊ ယာစိယမာနေန-တောင်းပန်အပ်သော(တောင်းပန်ခံရသော) ရဟန်းသည်၊ အတ္တိမိတုံ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဓောတပါဒကံ-ဆေးအပ်ပြီးသော အခြေတို့ဖြင့် နင်းဖို့ရန်အခင်းကို၊ အက္ကမိတုံ ဣတ္ထုတ္တယန္တိ၊ ပေ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော-ဒုတိယဘာဏဝါရသည်။ နိဗ္ဗိတော-ပြီ။

ပစ္စိမံ၊ ပေ၊ အနုကမ္ပတိ။ - ။ ပစ္စိမံ၊ ပေ၊ အနုကမ္ပတိတိ ဣဒံ ထေရော အနာဂတေ ဘိက္ခုနံ စေဠပဋိကဿ အက္ကမနပစ္စယာ အပဝါဒံ (စွပ်စွဲမှုကို) သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ နိဝါရဏေ န ဘဂဝတော အနုကမ္ပံ သန္ဓာယာဟာ-ဝိမတိ။ [နင်းတော်မမူခြင်း၊ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူခြင်း၌ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြထား၏။]

၂၆၉။ အထ ဘဂဝါ ဘဂေသု၊ ပေ၊ ယေန သာဝတ္ထိ၊ တဒဝသရိ၊ (ဒဏ္ဍပရိ သာဝနဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း နည်းမှီပေးပါ။) ဘဂဝါ-သည်၊ တတြ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ပေ၊ အာရာမေ ဝိဟရတိ၊ အထ-၌၊ မိဂါရမာတာ-မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာ၌တည်သော၊ ဝိသာခါ-ဝိသာခါသည်။ (မိဂါရမာတာ အမည်ရပုံကို ဓမ္မပဒ

ပုပ္ဖဝံ၊ ဝိသာခါဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ။) ယဇကဥ-အိုးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကတကဥ-
 ကြာချပ်သဏ္ဍန် အဆူးထအောင် ပြုတတ်သော ခြေပွတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ဗုဒ္ဓနိ
 စ-တံမြက်စည်းကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ)၊
 ဘန္တေ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-ခံယူတော်မူပါ။ ယံ-ယင်းသို့ ခံယူတော်မူခြင်းသည်။ ၊ပေ၊
 အဿ-ဖြစ်ရာပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ ၊ပေ၊ တိဿော-၃ မျိုးကုန်သော၊
 ပါဒယံသနိယော-ခြေကို ပွတ်တိုက်ကြောင်းဝတ္ထုတို့ကို (ခြေပွတ်တို့ကို) သက္ခရံ-
 ကျောက်ခဲကိုလည်းကောင်း၊ ကထလံ-အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒဒဗေဏကံ-
 သမုဒြာရေမြှုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

အထ ဝိသာခါ ၊ပေ၊ ဝိဗူပနဉ္စ-လေးထောင့်ယပ်ကိုလည်းကောင်း၊ တာလ
 ဝဏ္ဏဥ-ထန်းရွက် ယပ်ဝန်းကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ ၊ပေ၊ သံဃဿ-၏။ မသက
 ဝီဇနီ-ခြင်နှင့်ယပ်သည်။ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ ၊ပေ၊ စာမရီဗီဇနီ-စာမရီသားမြီးယပ်သည်
 ၊ပေ၊ တိဿော-ကုန်သော၊ ဝီဇနီယော-တို့ကို၊ ဝါကမယံ-လျှော်ဖြင့်ပြုအပ်သော
 ယပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘီရမယံ-ပန်းရင်းဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်ကိုလည်းကောင်း၊
 မောရပိဉ္စ မယံ-ဥဒေါင်းမြိစည်းဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာ
 နာမိ။

၂၇၀။ ဆတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ၊ပေ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ ဆတ္တပ္ပဂ္ဂဟိတာ-
 မြှောက်အပ်သော ထီးရှိကုန်သည် (ထီးကို မြှောက်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ) အဟိဏ္ဏန္တိ-
 လှည့်လည်ကြကုန်၏ ၊ပေ၊ အညတရော ဥပါသကော-သည်။ သမ္ဗဟုလေဟိ-န်
 သော၊ အဇိဝကသာဝကေဟိ-အာဇိဝက၏ တပည့်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဥယျာနံ အဂမာသိ၊
 တေ အာဇိဝကသာဝကာ-တို့သည်။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒုရတောဝ-အဝေး၌
 ပင်၊ ဆတ္တပ္ပဟိတေ-ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အာဂစ္ဆန္တေ-လာနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာသု-
 မြင်ကြကုန်ပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့် ၊ပေ၊ ဧတံ အဝေါစံ (ကိ)၊ အယျ-အရှင်၊ တုမှာကံ-
 တို့၏။ ဧတေ ဘဒန္တာ-ဤ အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်တို့သည်။ ဂဏကမဟာမတ္တာ
 သေယျထာပိ-စာရေးတော် အမတ်ကြီးများကဲ့သို့၊ ဆတ္တပ္ပဂ္ဂဟိတာ (ဟုတ္တာ) အာဂစ္ဆ
 န္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ အယျာ-အမောင်တို့၊ ဧတေ-အဲဒီကိုယ်တော်တို့
 သည်၊ န ဘိက္ခု-ရဟန်းများ မဟုတ်ကြကုန်၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ-ပရိဗ္ဗိဇ်တို့တည်း၊ ဣတိ-
 ဤသို့ပြောပြီ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ န ဘိက္ခု-န်၊ ဣတိ-ဤသို့ ငြင်းခုံ ၍၊ အဗ္ဗတံ-
 အလောင်းအစားကို၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ အထ-ပြုပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ သော
 ဥပါသကော-သည်၊ ဥပဂတေ-အနီးသို့ ရောက်လာသော ရဟန်းတို့ကို၊ သဗ္ဗာနိတ္တာ-
 ကောင်းစွာသိ၍၊ (ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းများဟု မှတ်မိ၍)၊ ဥဇ္ဈာယတိ ၊ပေ၊ [အညတရ
 ဘိက္ခုဝတ္ထု လွယ်ပြီ။]

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (“ကုက္ကုစ္စယန္တိ” ဌ်စပ်) ဂိလာနသေဝ-ဂိလာနရဟန်းအား သာ၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဆတ္တံ-ကို၊ အနုညာတံ-တော်မူအပ်ပြီ၊ အဂိလာနသ- ဂိလာနမဟုတ်သော ရဟန်းအား၊ နော အနုညာတံ၊ ဣတိ-သို့တွေး၍၊ အာရာမေ- ဌ်လည်းကောင်း၊ အာရာမူပစာရေး-အာရာမိ၏ ဥပစာဌ်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တံ ဓာရေး တုံ ကုက္ကုစ္စယန္တိ၊ ပေ၊ အဂိလာနေနပိ၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ အညတရော ဘိက္ခု သိက္ခာယ-ဆိုင်း၌၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊ ဥဋ္ဌိတွာ-ထည့်၍၊ ဒဏ္ဍော-ဒုတ်၌၊ အာလဂ္ဂိတွာ- ချိတ်၍၊ ဝိကာလေ-၌၊ အညတရေန-သော၊ ဂါမဒ္ဒါရေန-ရွာတံခါးဖြင့်၊ အတိက္ကမ တိ-ကျော်သွား၏၊ (ဖြတ်သွား၏)၊ မနုဿာ (“အနုပတိတွာ” စသည်၌ စဉ်းငယ် ဆိုက်၍ “မုဋ္ဌိသု”ဌ်စပ်)၊ အယျော-အမောင်တို့၊ ဒေသ (ဒေသော) စောရော-ဤ သူခိုးသည်၊ ဂစ္ဆတိ-သွားနေ၏၊ အဿ-ထိုသူခိုး၏၊ အသိ-သန်လျက်သည်၊ ဝိဇ္ဇော တလတိ-တောက်ပ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အနုပတိတွာ-အစဉ်လိုက်၍၊ ဂဟေ တွာ-ဖမ်းယူ၍၊ သဉ္ဇာနိတွာ-ကောင်းစွာသိ၍၊ (ရဟန်းမှန်းသိ၍)၊ မုဋ္ဌိသု-လွတ်လိုက် ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဒဏ္ဍာသိက္ကံ-ဒုတ်နှင့်ဆိုင်းကို၊ ဓာရေးသိကံ-ဆောင်သလော၊ ဣတိ- ဤသို့မေးပြီ၊ ပေ။

ဒဏ္ဍာသမ္မုတိ-ဒုတ် (တောင်ဝှေး)ကို ကိုင်နိုင်ကြောင်းသမ္မုတိကို၊ ဒါတုံ အနု ဇာနာမိ။ [၄ တောင်ရှိသော ဒုတ်ကိုသာ သမ္မုတိရမှ ကိုင်ဆောင်ရ၏။ ထို့ထက် တိုသော၊ ရှည်သော ဒုတ်ကိုကား ဂိလာန အဂိလာနရဟန်းအားလုံးအား သမ္မုတိ မရဘဲလည်း အပ်၏။] သိက္ခာသမ္မုတိဝတ္ထု၊ ဒဏ္ဍာသိက္ခာသမ္မုတိဝတ္ထုတို့ လွယ်ပြီ။

၂၇၃။ ရောမန္တကော-စားမြို့ပြန်တတ်သည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထိုရဟန်းသည်၊ ရောမန္တိတွာ ရောမန္တိတွာ-စားမြို့ပြန်၍ စားမြို့ပြန်၍၊ အဇ္ဈောဟရတိ-မျိုး၏၊ ဘိက္ခု၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ (ကိ)၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ ဘုဇ္ဇတိ၊ ပေ၊ ဒေသော ဘိက္ခု- သည်၊ အစိရံ- မကြာမြင့်သောကာလ၌၊ ဂေါယောနိယာ-နွားမျိုးမှ၊ စုတော-စုတေခွဲ ၏၊ ရောမန္တကဿ-စားမြို့ပြန်တတ်သော ရဟန်းအား၊ ရောမန္တနံ-စားမြို့ကို၊ ဗဟိမုခ ခွါရံ-ခံတွင်းအပြင်ဘက်သို့၊ နိဟရိတွာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ န အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗံ-မစားမျိုး ရာ၊ ပေ၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော - ဝိနည်းတရားသည်၊ (ငြိတော-ဇာည်၏)၊ တထာ-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏)။

အညတရဿ ပူဂဿ သံဃဘတ္တံ ဟောတိ။ (အဗ္ဗပေသိကာဝတ္ထု၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ။) ဘတ္တဂ္ဂေ-၌၊ ဗဟုသိတ္တာနိ-များစွာသော ဆွမ်းလုံးတို့ကို၊ ပကိရိယိသု- ဖရိုဖရဲ၊ ဖြန့်ကြဲအပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ (ကိ) ကထံဟိ-ကြောင့်၊ ပေ၊ ဩဒနေ- ဆွမ်းကို၊ ဒိယျမာနေ-ပေးအပ်သော်၊ သက္ကစ္ဆံ-ကောင်းစွာပြု၍၊ (လေးလေးစားစား၊)

န ပဋိဟေဿန္တိနာမ-မခံယူကြရကုန်တုံဘိသနည်း၊ ဧကမေကံ-တစ်လုံးတစ်လုံး
သော၊ သိတ္ထိ-ဆွမ်းလုံးသည်၊ ကမ္မသတေန-အလုပ်ပေါင်းများစွာဖြင့်၊ (များစွာ
အလုပ်လုပ်မှ)၊ နိဋ္ဌာယတိ-ပြီး၏၊ ပေ၊ ယံ-အကြင်ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဝါ-ကို၊
(ဒါယကေဟိ-တို့သည်)၊ ဒီယမာနံ-လောင်းလှူအပ်စဉ်၊ ပတတိ-အောက်ကျ၏၊
တံ-ကို၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတွာ-ကောက်ယူ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အနုဇာနာမိ တံ-
ထို ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဒါယကေဟိ-တို့သည်၊ ပရိစ္စတ္တံ-စွန့်အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့
မိန့်တော်မူပြီ။

၂၇၄။ ဒီယေဟိ၊ နခေဟိ-လက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့ဖြင့်၊ ပိဏ္ဏာယ စရတိ၊
အညတရော ဣတ္ထိံ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ ဧဟိ-လာပါ၊ မေထုနံ ဓမ္မံ-
မေထုန်အကျင့်ကို၊ ပဋိသေဝ-မှီဝဲပါလော၊ ဣတိ-ပြောပြီ၊ ဘဂိနိ-နှမ၊ အလံ-မသင့်၊
ဧတံ-ဤမေထုန်သည်၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဂတ္တာနိ၊ ဝိလိခိတွာ-ခြစ်
၍၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ မံ-ကို၊ ဝိပွကရောတိ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ပြုကျင့်၏၊
ဣတိ-သို့၊ ကပ္ပံ-(ပရိယာယ်မာယာဖြင့်) ပြုအပ်သော အသံကို၊ ကရိဿာမိ-အံ၊
ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ မနုဿာ ဥပဓာဝိတွာ-အနီးသို့ ပြေးလာ၍၊ တံ
ဘိက္ခု-ကို၊ အဂ္ဂဟေသု-ဖမ်းယူကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ နခေ-၌၊ ဆဝိမ္ဗိ-အရေကိုလည်း
ကောင်း၊ လောဟိတမ္ဗိ-သွေးကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဓသာသု-မြင်ကြကုန်ပြီ၊ ဒိဿာန-
ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊ ဣမိဿာယေဝ ဣတ္ထိံယာ-၏သား၊ ကမ္မံ-တည်း၊
ဘိက္ခု-သည်၊ အကာရကော-ပြုလုပ်သူမဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ တံ ဘိက္ခု
မုဉ္ဇိသု။

နခေနပိ-ဖြင့်လည်း၊ နခံ ဆိန္ဒန္တိံ၊ ပေ၊ ကုဋ္ဌေပိ-နံရံ၌လည်း။ ယသန္တိ-ပွတ်တိုက်
ကုန်၏၊ အဂ္ဂိလိယော-လက်ချောင်းတို့သည်၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ
၊ ပေ၊ နခစ္ဆေဒနံ-လက်သည်း၊ ခြေသည်းဖြတ်ကြောင်း၊ ဒါးငယ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊
သလောဟိတံ-သွေးနှင့်တကွဖြစ်သော၊ နခံ ဆိန္ဒန္တိံ၊ ပေ၊ မံသပ္ပမာဏေန-အသား၏
ပမာဏအားဖြင့်၊ ပေ၊ ဝီသတိမဋ္ဌံ-နှစ်ဆယ်သော လက်သည်း၊ ခြေသည်းတို့၏
အဖျားချောအောင် ပွတ်တိုက်မှုကို၊ ကာရာပေန္တိံ၊ ပေ၊ မလမတ္တံ-ချေးမျှကို၊ အပကမ္မိ
တုံ-ဆွဲငင်ခြင်း (ထုတ်ပစ်ခြင်းငှာ)၊ အနုဇာနာမိ။

၂၇၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အညမညံ-အချင်းချင်း၊ ကေသေ-တို့ကို၊
ဩရာပေတုံ-အောက်သို့ ချခြင်းငှာ၊ (ရိတ်ခြင်းငှာ) ဥဿဟန္တိ-စွမ်းနိုင်ကုန်၏လော၊

ကမ္မသတေန။ ။ ကမ္မသတေနာတိ ဧတ္ထ သတသဒ္ဓေါ အနေက ပရိယာယော၊ အနေ
ကေန ကမ္မေနာတိ အတ္ထော၊ မဟတာ ဥဿာဟေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊-သာရတ္ထ၊ နိဋ္ဌာယတိ၌
နိပုဗ္ဗ+ဌာဓာတ်+ဒိဝါဒီယပစ္စည်းတည်း။

ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ ၊ပေ၊ ခုရံ-သင်တုန်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဒါးကိုလည်းကောင်း)၊ ခုရသိလံ-သင်တုန်းသွေးစရာ ကျောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ခုရသိပါဠိကံ-သင်တုန်းထည့်စရာ အိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နမတကံ-သင်းတုန်းကိုရစ်ပတ်ကြောင်း အဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗ-သော၊ ခုရဘဏ္ဍံ-သင်တုန်းနှင့်စပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ အနုဇာနာမိ။

မသယံ-မုတ်ဆိတ်ကို၊ ကပ္ပိပေန္တိ-ကတ်ကျေးဖြင့် ဖြတ်စေကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဝဗ္ဗာပေန္တိ-တိုးပွားကြစေကုန်၏၊ (ရှည်စေကြကုန်၏)၊ ဂေါလောမိကံ-သိုး၏မုတ်ဆိတ်နှင့်တူသော မုတ်ဆိတ်ကို၊ ကာရာပေန္တိ၊ စတုရသံ-၄ ထောင့်ရှိသော မုတ်ဆိတ်ကို ၊ပေ၊ ပရိမုခံ-(မျက်နှာ၏ ရှေ့ရှု အောက်အရပ်ဖြစ်သော) ရင်သို့ရောက်အောင် မုတ်ဆိတ်ကို ကောင်းစွာ ဆောင်ထားမှုကို။ [ရှေးနိဿယ၌ “ရင်မွေးရိတ်ခြင်း” ဟု ပေး၏။] အမုဒုကံ-ရင်မွေး အရေးအသားထားမှုကို၊ ကာရာပေန္တိ ဒါဌိကံ-ကြင်စွယ်ကို (နှုတ်ခမ်းမွေးကို)၊ ထပေန္တိ-ထားကြကုန်၏၊ သမ္မာဓေ-ကျဉ်းသော အရပ်၌၊ လောမံ-အမွေးကို၊ သံဟရာပေန္တိ-ပယ်ရှားစေကြ (ရိတ်စေကြ) ကုန်၏။

သမ္မာဓေ၊ ဝဏော-အနာသည်၊ ဟောတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးသည်၊ န သန္တိဋ္ဌတိ-ကောင်းစွာမတည် ၊ပေ၊ အာဗာဓာပစ္စယာ-အနာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ကတ္ထရိကာယ-ကတ်ကျေးဖြင့်၊ ကေသေ-တို့ကို၊ ဆေဒါပေန္တိ-ဖြတ်စေကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဒီယာနိ၊ နာသိကာလောမာနိ-နှာခေါင်းမွေးတို့ကို၊ ဓာရေန္တိ ၊ပေ၊ သက္ခရိကာယပိ-ကျောက်စရစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဓုသိတ္ထကေနပိ-ပျား ဖယောင်းဖြင့်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဂါဟာပေန္တိ-ယူစေကြကုန်၏၊ (ကျောက်ခဲ၊ ပျား ဖယောင်းတို့ကို ကပ်နေအောင်လှိမ့်၍ ယူစေကြသည်)၊ သဏ္ဍာသံ-မွေးညှပ်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပလိတံ-ဆံပင်ဖြူကို၊ ဂါဟာပေန္တိ။

၂၇၆။ ကဏ္ဍဝုထကေဟိ-နဖာချေးတို့သည်၊ ကဏ္ဍာ-နားတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ထကိတာ-ပိတ်အုပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ၊ပေ၊ ကဏ္ဍမလဟရဏီ-နားချေးကို၊ ဆောင်ယူကြောင်း နဖာကလော်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ [ဥစ္စာဝစ ကဏ္ဍမလဟရဏီယဝတ္ထုသည် ဥစ္စာဝစ သတ္တကဒဏ္ဍဝတ္ထုနှင့် တူ၏။]

၂၇၇။ ဗဟံ-များစွာသော၊ လောဟဘဏ္ဍံ-ကြေးနီဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ ကံသဘဏ္ဍံ-ကြေးဖြူ၊ ကြေးဝါဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ သန္နိစလံ-စုဆောင်းအပ်သည်ကို၊ ကရောန္တိ၊ မနုဿာ ၊ပေ၊ ပသိတွာံ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ (ကံ)၊ ကထံဟိ ၊ပေ၊ ကံရိသန္တိနာမ-တုံဘိသနည်း၊ ကံသပတ္ထရိကာ သေယျထာပိ-ကြေးဘဏ္ဍာကို ဖြန့်ခင်းရောင်းချသော ကုန်သည်တို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ) ၊ပေ၊ အဉ္စနိမ္မိ-မျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ အဉ္စနိသလာကံမ္မိ-မျက်စဉ်းတံကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍ

မလဟရဏိမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနမတ္တမ္ပိ - အဖျား၌ဖွဲ့တပ်ကြောင်းဖြစ်သော အခွေးမျှကိုလည်းကောင်း၊ ကုက္ကစွာယန္တိ-ကုက္ကစွာပြုကြကုန်၏။

သံယာဠိပလ္လတ္တိကာယ-သင်္ကန်းကို ထက်ဝန်းကျင်ပတ်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်၊ နိသီဒန္တိ၊ သံယာဠိယာ-၏။ ပတ္တာ-အနားပတ်တို့သည်၊ လုဇ္ဇန္တိ-ပျက်စီးကုန်၏။ ပေ၊ အာယောဂေန-အာယောဂပတ်နှင့် (ဖွဲ့ပတ်ကြောင်း အဝတ်ပြားဖြင့်)၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဖာသု-ချမ်းသာသည်၊ န ဟောတိ ၊ ပေ၊ တန္တကံ-ရက်ကန်းစင်အငယ်ကိုလည်းကောင်း။ [အယောဂပတ်ခေါ်သော အဝတ်ပြားကို ရက်ခြင်းအကျိုးငှာပြုလုပ်အပ်သော ရက်ကန်းစင်အငယ်အစားတည်း။] ဝေမကံ-လက်ခတ်အငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဋ်-လိပ်တုံးကိုလည်းကောင်း၊ (ရက်အပ်ပြီးကို လိပ်ဖို့ရန် သစ်သားလုံးကို လည်းကောင်း)၊ [“ဝဋ်” ဟုလည်း မှုကွဲရှိ၏။] [“ဝေမကံ ဝဋ်” နေရာ၌ “ဝေမံ၊ ကဝဋ်” ဟုလည်း ပါငြိရှိ၏။ “ကဝဋ်-ချပ်” ဟုလည်း ပေး၏။] သလာကံ-(ရက်သော အခါ၌ အလယ်ကြား၌ ထားအပ်သော) ဝါးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗ-သော၊ တန္တဘဏ္ဍကံ-ရက်ကန်းဘဏ္ဍာ အဝယ်စားကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ရှေးနိဿယ၌ “တန္တကံ-ရက်သော အာယောဂပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေမံ-လက်ခတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ယက်မကိုလည်းကောင်း၊ ကဝဋ်-ချပ်ကိုလည်းကောင်း၊ သလာကံ-ကြေးတံဝါးကိုလည်းကောင်း” ဟု ပေး၏။]

၂၇၈။ အကာသဗန္ဓနော-ခါးပန်းကြိုးမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)။ (ခါးပန်းကြိုး မပန်းမူ၍) ။ ဂါမံ၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ။ (ကာယ-ကိုယ်ကို+ဗန္ဓန-ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုး၊ အပေါင်းကာယဖြင့် အစိတ်ဖြစ်သောခါးကိုယူပါ။) တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ ရထိကာယ-ရထားလမ်း၌၊ အန္တရဝါသကော-သင်းပိုင်သည်၊ ပတသိတ္ထ-လျှောကျပြီ၊ မနုဿာ၊ ဥက္ကဋ္ဌိ-ကြွေးကြော်မှုကို၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဥစ္စာဝစာနိ-အကြီး၊ အငယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော) ကာယဗန္ဓနာနိ-တို့ကို၊ ကလာဗုကံ-များစွာသောကြီးကလေးတို့ကို စုပေါင်း၍ပြုအပ်သော ခါးပန်းကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဒေဉ္စဘကံ-ရေမြေ၏ ဦးခေါင်းသဏ္ဍာန်ပြုအပ်သော ခါးပန်းကိုလည်းကောင်း၊ မုရဇံ-မရိုးစည်သဏ္ဍာန် ပြုအပ်သော ခါးပန်းကိုလည်းကောင်း၊ မဒ္ဒဝီဏံ-ဆောက်လုံးသဏ္ဍာန် ပြုအပ်သော ခါးပန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တိ ၊ ပေ၊ ဒွေ-၂ မျိုးကုန်သော၊ ကာယဗန္ဓနာနိ-တို့ကို၊ ပဋိကံ-ခါးပန်းပြားကိုလည်းကောင်း၊ သူကရန္တကံ-ဝက်၏ အူနှင့်တူသော ခါးပန်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ကာယဗန္ဓနဿ-၏။ ဒသာ-အမြိတ်အဆာတို့သည်၊ ဇီရန္တိ-ဆွေးမြေ့ကုန်၏၊ မုရဇံ-မရိုးစည်သဏ္ဍာန်ပြုအပ်သော အမြိတ်အဆာကိုလည်းကောင်း၊ မဒ္ဒဝီဏံ-ဆောက်လုံးသဏ္ဍာန် ပြုအပ်သော အမြိတ်အဆာကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။ (ခါးပန်း

ကြီး၏ အဖျား၌ရှိသော ကြီးကလေးများကို “ဒသာ” ဟု ခေါ်၏။ ထို ဒသာများ မပြတ်လွယ်အောင် ဤ ၂ မျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ခါးပန်းကြီး ၏ အဖျား၌ရှိသော ကြီးကလေးများကို ဖွတ်မြီးထိုး၍ ထားကြသည်။)

အန္တော-အနားစွန်းသည်။ ဇီရတိ၊ သောဘနံ-တင့်တယ်အောင် ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ (ပတ်ပတ်လည် နခမ်းအနားလုံးကို ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း)။ [“သင်္ကန်းတလုပ်ချုပ် သဏ္ဍာန်ချုပ်ခြင်း၊ ဝါ-ဖွတ်မြီးထိုးခြင်း၊ ဝါ-ပြောင်းနံ့သဏ္ဍာန် ထိုးခြင်း” ဟု ရှေးနိဿယပေး၏။] ဂုဏကံ-မရိုးစည်သဏ္ဍာန်ချုပ်ခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ (အထပ်ထပ်ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း)၊ အနုဇာနာမိ၊ ကာယဗန္ဓနဿ- ၏။ ပဝနန္တော-ကွင်း၏အစွန်းသည်။ ဇီရတိ၊ ဝိခံ-ခါးပန်းသီးကို၊ (အလယ်၌ ထိုး ဖောက်အပ်သော အပေါက်ပါသော ခါးပန်းသီးကို)၊ အနုဇာနာမိ။ [ဥစ္စာဝစစိဝ ဝတ္ထု၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

၂၇၉။ အာယသ္မာ အာနန္တော-သည်။ လဟုကာ-ပေါ့ကုန်သော၊ သံယာ ဋီယော-သင်္ကန်းတို့ကို၊ ပါရုပ်တွာ-ရုံ၍ ၊ပေ၊ ပျံဝိသိ၊ ဝါတမဏ္ဍလိကာယ-သည်။ သံယာဋီယော-တို့ကို၊ ဥက္ခိပိယိသု-မြောက်အပ်ကုန်ပြီ ၊ပေ၊ ဂဏ္ဍိကံ-အနားပတ်သီး ကိုလည်းကောင်း၊ ပါသကံ-အနားပတ်ကွင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။ (ဥစ္စာ ဝစ ကဏ္ဍိကဝတ္ထု လွယ်ပြီ။) ဂဏ္ဍိကမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပါသကမ္ပိ-ကိုလည်း ကောင်း၊ စိဝရေ-၌၊ အပေန္တိ-တပ်ကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဂဏ္ဍိကဖလကံ-အနားပတ်သီး တပ်စရာ အပြားကိုလည်းကောင်း၊ ပါသကဖလကံ-အနားပတ်ကွင်းတပ်စရာ အပြားကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဂဏ္ဍိကဖလကမ္ပိ ၊ပေ၊ အန္တော-အစွန်၌၊ အပေန္တိ၊ ကောဋ္ဌော-အလျား အနားပတ်သည်။ ဝိဝရိယတိ-ပွင့်သွား၏။ (ကွာသွား ၏။) ဂဏ္ဍိကဖလကံ-ကို၊ အန္တေ-၌၊ အပေတု-ငှာလည်းကောင်း၊ ပါသကဖလကံ- ကို၊ သတ္တင်္ဂုလံဝါ-လက်ခုနှစ်သစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌင်္ဂုလံဝါ-လက်ရှစ်သစ် ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဩဂါဟေတွာ-အောက်သို့ယူစေ၍၊ (အတွင်းသို့ဆုတ်၍) အပေတု-ငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဂဏ္ဍိကဖလက, ပါသကဖလက။ ။ ဂဏ္ဍိကဖလကံ ပါသကဖလကန္တိ ဧတ္ထ ဒါရဒန္တာ ဒိမယေသု ဖလကေသု (သစ်သား, ဆင်စွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အပြားတို့၌) ဂဏ္ဍိကပါသကနိ အပေတွာ စိဝရေ ထပေတု အနုညာတံ၊ ကောဋ္ဌော ဝိဝရိယတီတိ အနုဝါ တော (အလျားအနားပတ်သည်) ဝိဝရိယတိ-ဝိမတိ၊ ယခုအခါ၌ကား သစ်သားပြား, ဆင်စွယ် ပြားတို့အစား အဝတ်ပြားကို တပ်ထားကြသည်။

၂၈၀။ (ဂိဟိနိဝတ္ထံကို ဟတ္ထိသောဏ္ဍကံ ၊ပေ၊ သတဝလိကံဟု သရုပ်ဖော်သည်။ ဤပါဠိတော်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာနှင့် ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။)

ဂိဟိပါရကံ-လူတို့၏ ခြံနည်း (ရံနည်း)ကို ပါရပုန္နိ ၊ပေ၊ သံဝေလ္လိကံ-အောက်ပိုးကြိုက်ခြင်းကို၊ ဝါ-ခါးတောင်းကြိုက်ခြင်းကို၊ နိဝါသေန္တိ ၊ပေ၊ ရညော-၏၊ မုဏ္ဍဝဋ္ဋိ သေယျထာပိ-လက်ဝှေ့သမား၊ အလုပ်သမား စသူတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယန္တိ)။

၂၈၁။ ဥဘတောကာဇံ-၂ ဖက်၌ ဝန်ရှိသော ထန်းပိုးကို ဟရန္တိ ၊ပေ၊ ဧကတောကာဇံ-တစ်ဖက်၌ ဝန်ရှိသော ထန်းပိုးကိုလည်းကောင်း၊ အန္တရာကာဇံ-အကြား၌ ဝန်ရှိသော ထန်းပိုးကိုလည်းကောင်း၊ သီသဘာရံ-ဦးခေါင်းဖြင့် ရွက်အပ်သော ဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋိဘာရံ-ခါးဖြင့် ထန်းဆောင်အပ်သော (ခါးစောင်းတင်အပ်သော) ဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဩလမ္ပကံ-လက်ဖြင့် တွဲလွဲဆွဲအပ်သော ဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၈၂။ ဒန္တကဋ္ဌံ-ဒန်ပူကို၊ နခါဒန္တိ-မခဲစားကြကုန်၊ မုခံ-ပါးစပ်သည်၊ ဒုဂ္ဂန္တံ-မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒန္တကဋ္ဌာဿ-ကို၊ အခါဒနေ-မခဲစားခြင်း၌၊ အာဒိနဝါ-အပြစ်တို့သည်၊ ဣမေ ပဉ္စ-တို့တည်း၊ အစက္ခာသံ-မျက်စိ၏ အစီးအပွားမဟုတ်သည်၊ (မျက်စိမှလွယ်သည်) ဟောတိ၊ မုခံ ဒုဂ္ဂန္တံ ဟောတိ၊ ရသဟရဏိယော-အရသာကိုဆောင်တတ်သော အကြောမတို့သည်၊ န ဝိသုဇ္ဈန္တိ-မစင်ကြယ်ကုန်၊ ပိတ္တံ-သည်းချေသည်လည်းကောင်း၊ သေမုံ-သလိပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ-ထမင်းကို၊ (အစာကို) ပရိယောနန္ဓတိ-မြှေးယှက်၏၊ အဿ-ထို ဒန်ပူ မစားသူအား၊ ဘတ္တံ-ထမင်းသည်၊ န ဆာဒေတိ-မဆာ။ [အရသာမရှိ-ဟူလို] ၊ပေ၊ ဣမေ ပဉ္စ-တို့တည်း။ [သုက္ကပက္ခ၌ လွယ်ပြီ။]

ဒိယာနိ၊ ဒန္တကဋ္ဌာနိ-တို့ကို၊ ခါဒန္တိ၊ တေဟေဝ (တေဟိ+ဧဝ)-ထို ဒန်ပူတို့ဖြင့် ပင်၊ သာမဏေရံ-ကို၊ အာကောဋေန္တိ-ခေါက်ကြကုန်၏ ၊ပေ၊ အဋ္ဌင်္ဂလပရမံ-လက်ရှစ်သစ် အလွန်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဒန္တကဋ္ဌံ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ အတိမဋ္ဌာဟကံ-အလွန်သေးငယ်သော၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ကို၊ ခါဒန္တဿ-ခဲလသော်၊ ကဏ္ဏေ-လည်ချောင်း၌၊ ဝိလဂ္ဂံ-ငြိကပ်နေသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ စတုရင်္ဂလိပစ္စိမံ-လက် ၄ သစ် နောက်ဆုံးအတိုင်းအရှည်ရှိသော ၊ပေ၊ အနုဇာနာမိ။

၂၈၃။ ဒါယံ-တောမီးကို၊ အာလိမ္ပေန္တိ-မီးဖြင့် လိမ်းကျစေကြကုန်၏၊ (တောမီးရှို့စေကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ဒဝဿာဟကာ သေယျထာပိ-တောမီးတိုက်သူတို့ကဲ့သို့ပါတကား ၊ပေ၊ ဝိဟာရာ-တို့သည်၊ တိဏဂဟနာ-မြက်တို့ဖြင့် ရှုတ်ထွေးကုန်သည်။

ဟောန္တိ၊ ဒဝဿာဟေ-တောမီးသည်။ ဒံယုမာနေ-လောင်လသော်။ (ဒဟဓာတ်+ဒိဝါဒိ
ယပစ္စည်း+ကတ္တားဟော မာနပစ္စည်း။) ဝိဟာရာ-တို့ကို၊ ဒယန္တိ-လောင်အပ်ကုန်၏
။ပေ၊ ပဋ္ဌဂ္ဂိ-မီးကြိုကို၊ (ဆန့်ကျင်ဘက်မီးကို-ကြိုတင်၍ ရှိ၊ အပ်သောမီးကို) ဒါတုံ-
ငှာလည်းကောင်း၊ ပရိတ္တံ-အကာအကွယ်ကို၊ ကာတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ကုက္ကုစ္စာ
ယန္တိ။

၂၀၄။ ရုက္ခံ-ကို၊ အဘိရုဟန္တိ-တက်ကြကုန်၏။ ရုက္ခာ-မှ၊ ရုက္ခံ-သို့၊ သင်္ကမန္တိ-
ပြောင်းရွှေ့ကြကုန်၏။ [သစ်ပင်တစ်ပင်မှ တစ်ပင်သို့ ကူးကြသည်-ဟူလို။] ။ပေ၊
မက္ကဋ္ဌာ သေယျထာပိ-မျောက်တို့ကဲ့သို့ပါတကား ။ပေ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊
ဟတ္ထိ-ဆင်သည်။ ပရိယုဋ္ဌာတိ-ထကြ၏။ (လိုက်၏)။ သော ဘိက္ခု-သည်။ ရုက္ခမူလံ-
သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့၊ ဥပဓာဝိတွာ-ရှေးရှုပြေးဝင်၍၊ ကုက္ကုစ္စယန္တော-လျက်၊
ရုက္ခံ န အဘိရုဟိ-မတက်၊ သော ဟတ္ထိ-သည်။ အညေန-အခြားလမ်းဖြင့်၊ အဂမာ
သိ-သွားပြီ ။ပေ၊ ကရဏီယေ-(ထင်းခြောက်ချိုးခြင်းစသော) ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။
သတိ-သော်၊ ပေါရိသံ-တစ်ရပ် တစ်သူအတိုင်းအရှည်တိုင်အောင်၊ ရုက္ခံ အဘိရုဟိ
တုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ ဝါ-ဘေးရန်ပေါ်ရာ အခါ
တို့၌၊ ယာဝဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်း၊ (ရုက္ခံ၊ အဘိရုဟိတုံ-ငှာလည်းကောင်း) အနုဇနာမိ။

၂၀၅။ ယမေဠ ကေကုဋ္ဌာနာမ-ယမေဠ၊ ကေကုဋ္ဌတို့မည်သော၊ ဒွေဘိက္ခု၊
ဘာတိကာ-ညီနောင်တို့သည်။ ဗြာဟ္မဏဇာတိကာ-ဗြာဟ္မဏဇာတ် ရှိကုန်သည်။
ကလျာဏာဝါစာ-ကောင်းသော စကားလုံးရှိကုန်သည်။ ကလျာဏဝါက္ကရဏာ-
ကောင်းသော စကားသံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ [ကလျာဏဝါက္ကရဏပုဒ်ပြီးပုံကို
ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]
။ပေ၊ ဘန္တေ၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ဘိက္ခု-တို့သည်။ နာနာနာမာ-အမျိုးမျိုးသော
အမည်ရှိကုန်သည်။ နာနာဂေါတ္တာ-အမျိုးမျိုးသော အနွယ်ရှိကုန်သည်။ နာနာဇစ္စာ-
အမျိုးမျိုးသော ဇာတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ) နာနာကုလာ-အထူးထူးသောအမျိုးမှ၊
(နိက္ခမိတွာ) ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါကုန်၏။ (ရဟန်းပြုပါကုန်၏။)
တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်။ သုကာယ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ နိရုတ္တိယာ-ပြောဆိုအပ်
သော စကားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ-ဘုရားရှင်၏စကားတော်ကို၊ (ပါဠိတော်ကို) ဒုသေန္တိ-
ဖျက်ဆီးကြပါကုန်၏။ ဟန္တု-ယခု၊ မယံ-တို့သည်။ ဗုဒ္ဓဝစနံ-ကို၊ ဆန္တသော-ဆန်းအား
ဖြင့်၊ အာရောပေမ-တင်ကြပါကုန်အံ့။ ဣတိ-နိပြီ ။ပေ။

၂၀၆။ လောကာယတံ-လောကာယတကျမ်းကို၊ (လူ့အများ၏စီးပွားကို အား
မထုတ်လိုကြောင်း ကျမ်းကို) ပရိယာပုဏန္တိ-သင်ယူကြကုန်၏ ။ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊
လောကာယတေ-၌၊ သာရဒဿာဝိ-အနှစ်ဟု ရှုလေ့ရှိသူသည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ-

ဤတရားသဖြင့်ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ဝုဒ္ဓိ-ကြီးပွားခြင်းသို့၊ ဝိရုဋ်-စည်ပင်ခြင်း သို့၊ ဝေပုလ္လံ-ပြန်ပြောသူ၏အဖြစ်ကို၊ အာပဇေယျအပိန-ရောက်ရာသလော၊ ဣတိ- ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ-ဤသို့ ရောက်နိုင်ခြင်းသည်၊ နောဟိ-မသင့်ပါ။ (မဖြစ်နိုင်ပါ)။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ဣမသ္မိ-ဓမ္မဝိနယေ-၌၊ သာရ ဒဿာဝီ-အနှစ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်မူလည်း၊ လောကာယတံ-ကို၊ ပရိယာပုဏေယျ အပိန-သင်ယူရာအံ့လော၊ (သင်ယူမည်လော)၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ- ဤသို့ သင်ယူခြင်းသည်၊ နောဟိ-ပါ။ ဣတိ-ကုန်ပြီ ၊ပေ၊ ဝါစေန္တိ-ဆိုစေကြကုန်၏။ (ပို့ချ ကြကုန်၏)။

၂၈၇။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇ-သုဂတိလမ်း မောက္ခလမ်းတို့၏ ဖီလာ ကန့်လန့်ဖြစ်သော အတတ်ကို၊ ပရိယာပုဏန္တိ ၊ပေ၊ ဝါစေန္တိ။

၂၈၈။ ဘဂဝါ-သည်၊ မဟာတိယာ-သော၊ ပရိသာယ-သည်၊ ပရိဝုတော-ခြံရံ အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဓမ္မံ၊ ဒေသေန္တော-တော်မူစဉ်၊ ခိပိ-ချေဆတ်တော်မူပြီ၊ (ဟပ်ချိုး ဟူသော ချီသံကို ပြုတော်မူပြီ)၊ ဘိက္ခု၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဇီဝတု-သက်တော် ရာကျော် ရှည်တော်မူပါစေ သတည်း၊ သုဂတော-ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇီဝတု-တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥစ္စာသဒ္ဓံ-မြင့်တက်သော အသံကို၊ မဟာသဒ္ဓံ-ကျယ်သော အသံကို၊ အကံသု၊ တေန သဒ္ဓေန-ထိုအသံသည်၊ ဓမ္မကထာ-တရားစကားတော်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အန္တရာ (အန္တရိတာ)-ခြားကွယ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ ခိပိတေ-ချေဆတ်ရာ၌၊ ဇီဝိတိ-ဇီဝဟူ၍၊ (အသက်ရာကျော်ရှည်ပါစေသတည်းဟူ၍)၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ် သည်၊ (သမာနော-သော်)၊ တပ္ပစ္စယာ-ထို ဆိုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဇီဝေယျဝါ အပိန-အသက်ရှည်ရာသလော၊ မရေယျဝါ အပိန-သေရာသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ-ဤသို့ အသက်ရှည်ခြင်း (သို့မဟုတ်) သေခြင်းသည်၊ နောဟိ-မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဣတိ-ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ခိပိတေ-ချေဆတ်ခြင်းကြောင့် (ချေဆတ်ရာအခါ၌) ၊ပေ၊ နာလပန္တိ-ပြန်၍ စကားမဆိုကြကုန် ၊ပေ၊ ဝုစ္စမာနာ-ဆိုအပ်ပါကုန်လျက်၊ နာလ ပိဿန္တိနာမ-န်ဘိသနည်း ၊ပေ၊ ဇီဝထ ဘန္တေတိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စမာနေန-ပြောဆို အပ်သောရဟန်းသည်၊ (အပြောခံရသော ရဟန်းသည်)၊ စိရံ ဇီဝိတိ-စိရံဇီဝဟူ၍၊ (ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်ပါစေ ဟူ၍)၊ ဝတ္တံ-ပြန်၍ဆိုခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၂၈၉။ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ နိသိန္နော ဟောတိ၊ အညတရေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ လ သုဏံ-ကြက်သွန်ဖြူသည်၊ ဝါ-ကို၊ ခါယိတံ-ခဲစားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ သော- သည်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ လသုဏဂန္ဓေန-ကြက်သွန်ဖြူနဲ့သည်၊ မာဗျာဗာဓိယံ-သု-မနှိပ်

စက်အပ်ပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြိ၍၊ ဧကမန္တိ-သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော တစ်ခုသောအရပ်အစွန်၌၊ နိသိဒ္ဓိ၊ ပေ၊ ယံ-အကြင်အစာကို၊ ခါဒိတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဧဝရူပါယ-သော၊ ဓမ္မကထာယ-မှ၊ ပရိဗာဟိယော-အပံ ပြုအပ်သည်၊ အဿ-၏၊ တံ-ထိုအစာကို၊ ခါဒိတဗ္ဗံ အပိနု-ခဲစားထိုက်သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ-ဤသို့ ခဲစားခြင်းသည်၊ နောဟိ-ပါ၊ ဣတိ-န်ပြီ၊ ဥဒရပါတာဗာဓော-ဝမ်း၌ ဖြစ်သော လေနာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၂၉၀။ အာရာမေ-၌၊ တဟံတဟံ-ထိုထိုအရပ်၌၊ ပဿာဝံ-ကျင်ငယ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ အာရာမော-သည်၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏၊ ပဿာဝကုမ္ပိ-ကျင်ငယ်စွန့်စရာ အိုးကို၊ (ခွက်ကို)၊ ပေ၊ ဒုက္ခံ-စွာ၊ နိသိန္နာ-ထိုင်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ပဿာဝံ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ ပဿာဝပါဒုကံ-ကျယ်ငယ်စွန့်ရာ၌ ခြေနင်းခုံကို၊ ပေ၊ ပဿာဝပါဒ ကာ-တို့သည်၊ ပါကဋာ-ထင်ရှားကုန်သည်၊ (အကာမရိကုန်သည်)၊ ဟောန္တိ၊ ပဿာဝံ ကာတုံ၊ ဟိရိယန္တိ-ရှက်ကုန်၏၊ [ပါကာရ ၃ မျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်။] ပဿာဝ ကုမ္ပိ၊ အပါရုတာ-မပိတ်အပ်သည်၊ (အပိတ်မရှိသည်)၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ အပိဓာနံ- အပိတ်ကို၊ အနုဇာနာမိ။

၂၉၁။ ဝစ္စကရဏဝတ္ထု၌ “ဝစ္စကူပံ-ကျင်ကြီးစွန့်စရာ တွင်းကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ဝစ္စကူပဿ ကူလံ ဘိဇ္ဇတိမှစ၍ အာလမ္ပနဗဟံတိုင်အောင် ဥဒပါနဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] အန္တေ-ကျင်ကြီးတွင်း၏အစွန်၌၊ နိသိန္နာ၊ ပေ၊ ပရိပတန္တိ-လိမ့်ကျ ကုန်၏၊ ပေ၊ သန္တရိတွာ-ခင်း၍၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ဆိဒ္ဓံ-အပေါက်ကို၊ ကတွာ၊ ပေ၊ အနုဇာ နာမိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ပဿာဝံ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ ပဿာဝဒေါဏီကံ-ကျင်ငယ်စွန့်စရာ စကျင်းကို၊ (မြောင်းကို)၊ အနုဇာနာမိ၊ အဝလေခနကဋ္ဌံ-ကျင်ကြီးကို ခြစ်ပစ်ကြောင်း ဒုတ်သည်၊ (ကနုတ်သည်)၊ န ဟောတိ၊ ပေ၊ အဝလေခနဝိဋ္ဌရော-ကနုတ်ထည့်စရာ ပုံးသည်၊ န ဟောတိ။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်ထူး မရှိပါ။]

၂၉၂။ ဇရာဒုဗ္ဗလော-သည်၊ (ဟုတွာ) ဝစ္စံ ကတွာ၊ ဝုဋ္ဌဟန္တော-ထလသော်၊ ပရိပတတိ-လဲကျသွား၏၊ ပေ၊ သြလမ္ပကံ-ဆွဲကိုင်ကြောင်းတန်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပရိဝေဏံ-သည်၊ စိက္ခလ္လံ ဟောတိ။ (ဤ၌ ပရိဝုဏ်ဟူသည် ကျောင်းကိုကာရထား

ဗျာဗာဓိယံ သု၊ ဗျာဗာဓိယံ သု။ ။ မာ ဘိက္ခု၊ ဗျာဗာဓိယံ သူတိ၊ လသုဏဂန္ဓေန ဘိက္ခု၊ မာ ဗာဓိယံ သု-ဝိမတိ၊ ဤဋီကာ၌ သံဝဏ္ဏနာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ ၂ မျိုးလုံးပင် ကတ္တုရုပ် ရှိသော် လည်း နှိပ်စက်ခြင်း အနက်ဟော ဗာဓာတ်သည် ဘူဝါဒိ ဂဏီကဖြစ်ရကား ကတ္တုရုပ် မဖြစ်နိုင်၊ “ဗျာဗာဓိယံ သူတိ၊ ပေ၊ ဗျာဓိယံ သု” ဟု ကမ္မရုပ်သာ ဖြစ်နိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် “မာ ဗျာဗာဓိယံ သု-မနှိပ်စက်အပ်ပါစေကုန်လင့်” ဟု ပေးလိုက်ပါသည်၊ ဤ၌ “ဝေ” ဟူသော အနက်သည် တောင်းတခြင်းအနက်တည်း။

သောအရပ် မဟုတ်၊ ဝစ္စကုဋ်၌ ကာရံထားအပ်သော အကာအရံတည်း။) ပေ၊ အာစမနက္ခန္တိ-သန့်သက်ရေအိုးသည် ပေ၊ အာစမနသရာဝကော-သန့်သက်ရေ ခွက်သည်၊ န ဟောတိ ပေ။

၂၉၃။ ဝေရူပံ အနာစာရံ အာစရန္တိ ပေ၊ ဝိဝိဓေဓိ အနာစာရံ အာစရန္တိ တိုင် အောင် ကမ္မက္ခန္ဓက၊ ပဗ္ဗာဇနီယကံ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော-ဝိနည်းတရားတော်သည်၊ (အတ္တိ)၊ တထာ-ဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက် ၏၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏)။

အာယသ္မန္တေ ဥရုဝေလကဿပေ-အရှင်ဥရုဝေလကဿပသည်၊ ပဗ္ဗဇိတေ- ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်လသော်၊ (ရဟန်းပြုလသော်)၊ သံဃဿ-၏၊ ဗဟုံ-သော၊ အနုညာတံ နုခေါ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ကိ-သော၊ (လောဟဘဏ္ဍံ) ကို၊ အနုညာတံ နုခေါ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ကိ-သော၊ (လောဟ ဘဏ္ဍံ) အနုညာတံနုခေါ-ခွင့်မပြုတော်မူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ပေ၊ ဣတိ ဤသို့ သောအကြံသည်၊ အဟောသိ-ပြီ ပေ၊ ပဟရဏီ-ပုတ်ခတ်ကြောင်းလက်နက်ကို၊ ထပေတွာ-ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗံ-သော၊ လောဟဘဏ္ဍံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာသန္နိ- လက်ရှစ်သစ်ထက် မြင့်သောအခြေရှိသော၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်ကိုလည်း ကောင်း၊ ပလ္လကီ-အခြေ၌ ခြင်္သေ့၊ သစ် ကျားစသော သားရဲရုပ်ရှိသော ပလ္လင်ကို လည်းကောင်း၊ ဒါရုပတ္တံ-လည်းကောင်း၊ ဒါရုပါဒုကံ-သစ်သားခြေနင်းကိုလည်း ကောင်း၊ ထပေတွာ-၍၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဒါရုဘဏ္ဍံ-သစ်သားဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ ကတကဉ္စ-ပဒုမ္မာကြာချပ် သဏ္ဍာန်ရှိသော ခြေပွတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘကာရိ ကဉ္စ-အိုးထိန်းသည်တို့၏ ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ-၍၊ သဗ္ဗံ-သော၊ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ-မြေညက်ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇနာမိ။

ပဉ္စမော-သော၊

ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒကော-တည်း။

ဗာဿုဒ္ဓါနဂါထာ နိဿယ

[ဤဥဒ္ဓါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သောပုဒ်တို့ကို ဝတ္ထုအကျယ်

အတိုင်း အနက်ဆိုပါ။]

တဿ-ထို ခုဒ္ဓကဝတ္ထုကန္တက၏။ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းကား၊ ရုက္ခေ-၌ လည်းကောင်း၊
ပေ၊ အဋ္ဌာနေ-၌လည်းကောင်း၊ (ဥဿိသေန္တိ)၊ ဂန္ဓသုတ္တိယာ-သစ်မျောက်လက်၊
ကျောက်မှုန်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိဂ္ဂယ-ကိုယ်အချင်းချင်းယူ၍ (ကပ်၍) လည်း
ကောင်း၊ (ဥဿိသေန္တိ)၊ မလ္လကော-ဂွေဝန်း၊ ကစ္ဆ-ဝဲနာ၊ ဇရာ-အိုသောရဟန်း၊ ပုထု
ပါဏိကာ-လက်ဖြင့်ချေးတွန်းခြင်း၊ ဝလ္လိကာ ပေ၊ နဓာရယေ-မဆောင်ရာ၊ ကဋီ-
ခါးစည်းကြိုး၊ သြဝဋ္ဌိ-လက်ကောက်၊ ဟတ္ထာဘရဏံ-လက်တန်ဆံ၊ မုဒ္ဓိကာ-လက်
စွပ်။

ဒီယေ-ရှည်သောဆံပင်၊ ကောစ္ဆေ-ဝက်မှင်ဘီး၊ ဖဏေ-ဆင်စွယ် အစရှိသော
ဘီး၊ ဟတ္ထေ-လက်ဘီး၊ သိတ္တာ-ဖယောင်းနှင့်ရောစပ်အပ်သောဆီ၊ ဥဒကတေ
လကေ- ရေနှင့်ရောစပ်အပ်သောဆီ၊ အာဒါသုဒပတ္တဝဏာ-မှန်၊ ရေခွက်၌ မျက်နှာ
ကိုကြည့် ခြင်း၊ အနာကိုကြည့်ခြင်း၊ အာလောပေါမ္မဒုစုဏ္ဏနာ-မျက်နှာကိုလိမ်းကျံ
ခြင်း၊ ပွတ်တိုက်ခြင်း၊ အမှုန်ဖြင့်လိမ်းကျံခြင်း၊ လဗ္ဗေန္တိ-မှန်ကူပြောက်စသည်တို့
အမှတ် တံဆိပ်ခတ်နှိပ်ကြကုန်၏။ အင်္ဂရာဂံ-အင်္ဂါကြီးငယ်ကို တပ်မက်ဖွယ်ရှိအောင်
ပြုခြင်း၊ မုခရာဂံ-ခြင်း၊ တဒုဘယံ-ထို ၂ ပါးစုံကိုပြုခြင်း၊ စက္ခုရောဂံ-ဂါ၊ ဝိရဂ္ဂ-
တောင်ထိပ်ပွဲ၊ အာယတံသရ-ရှည်သောအသံ၊ ဗာဟိယံ-ပြင်ပ၌ အမွေးရှိသော
သားမွေးခြံထည်ကို ဆောင်ခြင်း။

အမ္မပေသိ-စိတ်၊ သကလေဟိ-အလုံးစုံသော သရက်သီး၊ အဟိ-မြွေကိုခံရ
သော ရဟန်း၊ ဆိန္ဒိ-အင်္ဂါဇာတ်ကိုဖြတ်၍၊ စန္ဒနံ-စန္ဒကူးသပိတ်၊ ဥစ္စာဝစာ-အမြတ်
အယုတ်ဖြစ်သော သပိတ်တို့၊ ပတ္တမူလာ-သပိတ်ခြေ၊ ဆုဝဏ္ဏော-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်ပြီး
သော သပိတ်ချေဝန်း၊ ဗဟလာ-တူသောသပိတ်ခြေဝန်း၊ ဝလီ-အတွန်ရှိသော
သပိတ်ခြေဝန်း။ (“ဝလီ-လှုပ်သော သပိတ်ခြေဝန်း” ဟု မူကွဲရှိ၏။) စိတြာ-ဆန်း
ကြယ်သောသပိတ်ခြေဝန်းတို့၊ ဒုဿတိ-၏၊ ဒုဂန္ဓော-ရှိ၏၊ ဥဏှေ-နေပူ၌ထားခြင်း၊
ဘိဇ္ဇိသု-န်ပြီ၊ မိဖိုယာ-အတွင်းအကျည်အစွန်၌ ထားခြင်း၊ ပေ၊ မာဠ-သပိတ်စင်၊
ကုဏ္ဍောလိကာယ-အိုး။

ထဝိကာ-သပိတ်အိတ်၊ ပေ၊ ဒိလေ-နံရံစသည်၌ စိုက်ထားအပ်သောငုတ်
ပေ၊ ပဏာမနာ-တွန်းခြင်း၊ တုမ္မ-ဗူးအုံ၊ ယဋီ-အိုး၊ ပေ၊ ဝိပ္ပါလိ-ဆုတ်ခြင်း၊ ဒဏှ-
အရိုး တပ်အပ်သောဒါးငယ်၊ သောဝဏ္ဏံ-ရွှေဒါးငယ်ရိုး၊ ပတ္တေ-ကြက်တောင်ဖြင့်
ချုပ်ခြင်း၊ ပေသိ-ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့်ချုပ်ခြင်း၊ နာဠိကာ-အပ်ကျည်တောက်။

ကိဏ္ဍ-တဆေး၊ သတ္တု-နန္ဒင်းနှင့် ရောစပ်အပ်သောမုန့်မုန့်၊ သရိတ်-ကျောက်
မှုန့်၊ မဇုသိတ္ထိ-ပျားဖယောင်းဆီ၊ သိပါဠိကံ-အိတ်၊ ဝိကဏ္ဍိ-အနားမည်၊ ဗန္ဓိ-ဖွဲ့ခြင်း၊
ဝိသမံ-မညီမညွတ်သောအရပ်၊ ဆမာ-မြေ၊ ဇီရ-ဆွေးမြေ၊ နပုဟောတိ-မလောက်၊
ကုဋိတ္တံ-အတိုင်းအရှည်တိုင်းကြောင်း ထန်းရွက်စသည်၊ ပေ၊ အဓောတလ္လံ-မဆေး
အပ်သောခြေ၊ စိုစွတ်သောခြေ၊ ပေ၊ ဝိတ္ထကံ (အာဝေသနဝိတ္ထကံ)-အိတ်၊ ပေ၊
ဗဒ္ဒကာ-ပုခုံး၌ ဖွဲ့ကြောင်းကြိုး၊ (ပုခုံးလွယ်)။

အဇ္ဈောကာသေ-ခေါင်၊ နိဝတ္ထု-နိမ့်သောအကျည်၊ စယော-အကျည် ၃
မိုး၊ ဝိဟညရေ-ပင်ပန်းကုန်၏၊ တိကဏ္ဍ-သည်၊ ပရိပတိ-ပြီ၊ ဥလ္လိတ္တအဝလိတ္တကံ-
ကို၊ (အနုညာသိ-ခွင့်ပြုတော်မူပြီ)၊ သေတံ-ဖြူသော အဆင်းကိုလည်းကောင်း
၊ ပေ၊ ပါဠိကံ-လက်ငါးချောင်းရာထင်အောင် ပြုမှုကိုလည်းကောင်း၊ စီဝရဝံသံ-
ကိုလည်းကောင်း၊ ရုဇ္ဈ-သင်္ကန်းလှန်းစရာ ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနာယကော-
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုညာသိ။

ဥဇ္ဈိတွာ-စွန်၍၊ ပတ္တမန္တိ၊ ကထိနံ-သည်၊ ပရိဘိဇ္ဇတိ၊ ဝိနိဝေဋ္ဌိယတိ-ပြေ၏၊
ကုဋေပိ-နံရံ၌လည်း၊ ပတ္တေန-ဖြင့်၊ အာဒါယ-၍၊ ဂစ္ဆရေ-သွားကြကုန်၏၊ ထဝိကာ-
ဆေးထည့်စရာအိတ်၊ ဗဒ္ဒသုတ္တံ-ဖွဲ့ချည်ကြောင်းချည်၊ ဥပါဟနာ-တို့ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-
၍၊ ဥပါဟနထဝိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ သုတ္တံ (အနုညာသိ)၊ မဂ္ဂေ-၌၊ ဥဒကံ-
သည်၊ အကပ္ပိယံ-မအပ်၊ ပရိဿာဝနစောဠကံ-ပုဝါရေစစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌဗ္ဗ
ပရိဿာဝနံ-ဒုတ်ချောင်းရေစစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမကရဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊
(အနုညာသိ)၊ ဒွေ ဘိက္ခူ-တို့၊ မုနိ-သည်၊ ဝေသာလီ-သို့၊ အဂမာ-ကြွတော်မူပြီ၊
ဒဏ္ဍံ (ဒဏ္ဍပရိဿာဝနံ)-ဒုတ်တန်းရေစစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သြတ္ထရကံ-ရေ၌
လွှမ်းအပ်သော ရေစစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထို ဝေသာလီမြို့၌၊ ပရိဿာဝနံ-
ရေစစ်ကို၊ အနုညာသိ။

မကသေဟိ-မှက် ခြင်၊ ပဏီတေန-မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်၊ ဗဟ္တာဗာမာ-နံ၏၊
ဇီဝကော-ဇီဝက၊ စင်္ဂမနဇန္ဓာယရံ-အိမ်၊ ဝိသမေ-ရပ်၊ ပေ၊ ဝေဒိကံ-ဝရံတာ။
(အဇ္ဈောကာသေမှစ၍ စီဝရရုဇ္ဈတိုင်အောင် လွယ်ပြီ။) ဥစ္စဝတ္ထုကံ-မြင့်သော
အကျည် ရှိသည်ကို၊ ကရေ-ပြုရာ၏၊ စယော၊ ပေ၊ ဝဋ္ဋိ-တံခါးရွက်တပ်စရာတိုင်
၊ ပေ၊ သူစိ-ကျည်ငယ်၊ ယဋ္ဌိ-ကျည်မ၊ တာဠစ္ဆိဒ္ဓံ-ပေါက်၊ အာဝိဠနံ-ဆွဲငင်စရာ
အပေါက်၊ ရုဇ္ဈကံ-ဆွဲငင်စရာကြိုး။

မဏ္ဍလံ-ဝန်းဝိုင်းသောအကျည်၊ ဓူမနေတ္တံ-မီးခိုးထွက်စရာ အပေါက်၊ မဇ္ဈေ-
အလယ်အရပ်၊ မုခမတ္တိကာ-မျက်နှာလိမ်းစရာမြေညက်၊ ဒေါဏီ-မြေညက်
ထည့်စရာကျင်း၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ-၏၊ ဒဟတိ-၏၊ ဥဒကဋ္ဌာနံ-ရေထားရာအရပ်၊ သရာ
ဝကံ-ရေခွက်ငယ်၊ န သေဒေတိ-စေ၊ စိက္ခလ္လ-ရှိ၏၊ ဓောဝိ-ရေဆေးခြင်း၊ နိဒ္ဒမနံ-

ရေထုတ်ပြန်ကို၊ ကရေ-ပြုရာ၏။ ပီဌ-ဇရုံးအိမ်၌ခင်းအပ်သော အင်းပျဉ်၊ ကောဋ္ဌကေ-မုခ်၊ ကမ္ပ-ခပ်သိမ်းသောအမှု။ (ဥစ္စဝတ္ထုကဖြစ်အောင် ပြုမှုမှစ၍ ပဉ္စပါဠိကပြုမှုတိုင်အောင်ကို “ကမ္ပ” ဟု ဆိုသည်။) မရုမ္မာ-ကျောက်ပြုတ်၊ သိလာ-ကျော်ချပ် (ကျောက်ပြင်)၊ နိဒ္ဒမနံ-ပြန်။

နဂါ-အဝတ်မဆည်း၊ အချည်းအနှီးသော ရဟန်းတို့ ဆမာယ-မြေ၊ ဝဿန္တေ-မိုးရွာလသော်၊ တဟိ-ထို ရေချိုးရာအရပ်၌၊ တယော-န်သော၊ ပဋိစ္စာဒိ-အကွယ်အကာတို့၊ ဥဒါပါနံ-ရေတွင်း၊ လုဇ္ဇတိ-၏။ နိစံ-နိမ့်သောအကျည်၊ ဝလ္လိယာ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာယဗန္ဓနေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဝါဟေန္တိ) တုလံ-မောင်း၊ ကရကဋ်-စက်သီး။ [“ကရကဋ်” ဟု ရှိသည်မှာ မကောင်း၊ ဝတ္ထုအကျယ်၌ “ကဋကဋ်” ဟု ရှိခဲ့သည်။] စက္ကံ-ရေငင်စက်၊ ဗဟုဘာဇနာ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ လောဟဒါရုစမ္ပဒဏ္ဍံ-သံဖြင့်ပြုအပ်သော အိုး၊ သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သောအိုး၊ သားရေပိုင်း၊ သာလာ-ရေတွင်း၊ စရပ်၊ တိဏံ-မြက်မှုန့်ကျခြင်း၊ အပိဓာနံ-အပိတ်။

ဒေါဏီ-ရေစကျင်း၊ စန္ဒနိ-ပြင်အခင်း၊ ပါကာရံ-တံတိုင်း၊ စိက္ခလံ-၏။ နိဒ္ဒမနေန-ပြန်၊ သီတိဂတံ-အေးသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်၏။ ပုရာဏံ-ရေဟောင်း၊ နိဇ္ဈေခဏံ-အိမ်၊ စတုမာသံ-လေးလ၊ သယန္တိ၊ နမတကံ-အဝတ်အခင်း၊ န မိဋ္ဌဟေ-အဓိဋ္ဌာန်မတင်ရာ၊ အာသိတ္တကံ-ကြေးနီ ငွေဖြင့်ပြုအပ်သောပအုပ်၊ မဋ္ဌောရိကံ-ခြေ၊ ဘုဉ္ဇန္တိ-တစ်ခွက်တည်း စားကုန်၏။ ဧကံ-တစ်ခုသော ညောင်စောင်း၌၊ တု ဝဋ္ဋေယျံ-န်၏။

ဝဗျော-ဝဗျလိစ္ဆဝီ၊ ဗောဓိ-ဓောဓိမင်းသား၊ န အက္ကမိ-မနင်း၊ ယဋ်-အိုးငယ်၊ ကတကံ-အိုးခြမ်း၊ သမ္ပဇ္ဇနီ-စည်း၊ သက္ခရံ၊ ပေ၊ တာလဝဏ္ဏံမကသံ-ခြင်နှင်ယပ်၊ စာမရီ-စာမရီသားမြီးယပ်၊ ဆတ္တံ-ထီး၊ ဝိနာ-ထီးကိုကြည့်၍၊ အာရာမေ-၌၊ သိက္ကာယ-နှင့်၊ သံဟ၊ သမ္ပုတိ-သည်၊ တယော-တို့တည်း။

ရောမ-စားမြို့ပြန်သောရဟန်း၊ သိတ္တာ-ဆွမ်းလုံးကျခြင်း၊ ဒီယာ၊ နခါ-တို့၊ ဆိန္ဒန္တိ-န်၏။ အဂ္ဂိလိကာ-တို့သည်၊ ဒုက္ခာ-န်၏။ သလောဟိတံ-သွေးနှင့်တကွဖြတ်ခြင်း၊ ပမာဏံ-အသားပမာဏအားဖြင့်ဖြတ်ခြင်း၊ ဝီသတိ-၂၀ သော ခြေသည်းလက်သည်းကို အပြေအပြစ်ပြုမှု၊ ဒီယကေသတာ-ရှည်သောဆံပင် ရှိသူ၏အဖြစ်၊ ခုရသိလံ-သင်ဓုန်းသွေးကျောက်၊ သိပါဠိကံ၊ ပေ၊ ခုရဘဏ္ဍကံ။ [သိက္ခာပုဒ် အကျယ်အတိုင်း ပေးပါ။]

မဿံ-ကို၊ ကပ္ပန္တိ-န်၏။ ဝဗျန္တိ-န်၏။ ဂေါလောမိ-မေး၌ သိုး၏မုတ်ဆိတ်နှင့် တူသော မုတ်ဆိတ်ကိုပြုစေခြင်း၊ စတုရဿကံ-၄ ထောင့်ရှိသော မုတ်ဆိတ်ကိုပြုစေခြင်း၊ ပရိမုခံ အမူဒုကံ။ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပေးပါ။) ဒါဠိ-ကျင်စွယ်၊ သမ္မာဓသံဟာရေ-ကျဉ်းမြောင်းသောအရပ်၌ အမွေးကိုပယ်နှုတ်ခြင်း၊ အာဗာဓာ-အနာရှိ

ခြင်း၊ ကတ္တရိ-ကပ်ကျေးဖြင့် ဆံကိုဖြတ်စေခြင်း၊ ဝဏော-အနာ၊ ဒီယံ-ရှည်သော နှာခေါင်းမွေး၊ သက္ခရိကာယ-ကျောက်ခဲဖြင့်ရစ်၍ နှာခေါင်းမွေးကို ယူစေခြင်း။

ပလိတံ-ဆံဖြူကို နှုတ်စေခြင်း၊ ထက်တံ-နားဖာချေးတို့ဖြင့် ပိတ်၏၊ ဥစ္စာ- ဥစ္စာဝစ်ကဏ္ဍမလဟရဏီတို့၊ လောဟဘဏ္ဍံ-သံ၊ ကြေးဘဏ္ဍာ၊ အဥ္စနိသဟ-နှင့် တကွ၊ ပလ္လတ္ထိကံ - သင်္ကန်းကိုဖွဲ့၍ နေခြင်း၊ အာယောဂေါ-ပတ်၊ ဝဋ်-လိပ်လုံး၊ သလာကံ-ဝါးခြမ်း၊ ဗန္ဓနံ-ခါးပန်း၊ ကလာဗုကံ၊ ပေ၊ သူကရန္တူ။ (သိက္ခာပုဒ် အတိုင်း ပေးပါ။) ဒသာ-အဆာတို့သည်၊ မုရဇဝေဏိကာ-မရိုးစည်သဏ္ဍာန်၊ ဆောက်လုံး သဏ္ဍာန် ရှိကုန်၏၊ အန္တော-အဆာစွန်း၊ သောဘံ-အနားလိပ်၍ ချုပ်ခြင်း၊ ဂုဏကံ- ဖွတ်မြီးထိုးခြင်း၊ ပဝနန္တောပိ-သည်လည်း၊ ဇီရတိ-၏။

ဂဏ္ဍိကာ-အနားပတ်သီး၊ ဥစ္စာဝစာ-အယုတ်အမြတ်ဖြစ်သော အနားပတ်သီး၊ ဖလကံ-အနားပတ်သီးတစ်စရာ အပြား၊ အန္တေပိ-အစွန်၌တပ်ခြင်း၊ ဩဂါဟေ- အတွင်းသို့ ဆုတ်၍ တပ်ခြင်း၊ ဂိဟိဝတ္ထံ-လူတို့၏ဝတ်ခြင်း၊ ဟတ္ထိသောဏ္ဍံ၊ ပေ၊ သတဝလိ။ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်းပေးပါ။) ဂိဟိပါရုတပါရုပ်-လူတို့၏ ခြံနည်းကိုခြံခြင်း၊ သံဝေလ္လိ-ခါးတောင်းကျိုက်ခြင်း၊ ဥဘတောကာဇံ-၂ ဖက်၌ဝန်ရှိသော ထမ်းပိုကို ထမ်းခြင်း၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ပူ၊ အာကောဋုနေ-ခေါက်ခြင်း၊ ကဏ္ဏေ-လည်းချောင်း၌၊ ဝိလဂ္ဂ- ငြိကပ်ခြင်း၊ ဒါယံ-တောမီးတိုက်ခြင်း၊ ပဋုဂ္ဂိ-မီးကြို၊ ရုက္ခဟတ္ထိနာ-သစ်ပင်တက်ခြင်း၊ ဆင်လိုက်ခြင်း။

ယမေဠေ-ယမေဠေ၊ ကေကုဋု ရဟန်း ၂ ပါး၊ လောကာယတကံ-လောကာ ယတကျမ်းကို၊ ပရိယာပုဏီသု-သင်ယူကုန်ပြီ၊ ဝါစယု-ပို့ချကုန်ပြီ၊ တိရစ္ဆာနကထာ- သုဂတိလမ်း၊ မောက္ခလမ်းတို့၏ ဖီလာဖြစ်သော စကားဟူသော၊ ဝိဇ္ဇာ-အတတ်၊ ဒိပိ-ချေဆတ်တော်မူပြီ၊ မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာကို အလိုရှိခြင်း၊ ခါဒိ-ကြက်သွန်ဖြူကို ခဲစား ပြီ၊ ဝါတာဗာဓော-လေနာ၊ ဒုဿတိ-အာရာမ်ပျက်၏၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-၏၊ ဒုက္ခပါဒုကာ- ဆင်းရဲစွာနေရခြင်း၊ ခြေနင်း၊ ဟိရိယန္တိ-ရှက်ကုန်၏၊ အပါရု-အပိတ်မရှိ၊ ဒုဂန္ဓော- ၏၊ တဟံ တဟံ-၌၊ ကရောန္တိ-ကျင်ကြီးကို ပြုကြကုန်၏၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော-၏၊ ကူပံ- သည်၊ လုဇန္တိ-ပျက်၏၊ [ဝစနဝိပလ္လာသ။] ဥစ္စံဝတ္ထု-ကျည်၊ စယေန-စယ ၃ မျိုး။

သောပါနာလမ္မဏဗာဟာ-တို့၊ အန္တေ-ကျင်ကြီးတွင်း၏ အစွန်၌ နေ၍ ကျင်ကြီးစွန်ခြင်း၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲစွာစွန်ရခြင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါ-ကျင်ကြီးတွင်း၏ပြင်ပ၌ ကျင်ငယ် စွန်ရခြင်း၊ ဒေါဏီ-ကျင်ငယ်စွန်စရာမြောင်း၊ ကဋ္ဌံ-ကနုတံ၊ ပိဋ္ဌရော-ကနုတံပုံး၊ အပါရုတော-အပိတ် မရှိ၊ ဝစ္စကုဋိ-ကျင်ကြီးစွန်စရာအိမ် (ကုဋိ)၊ ကဝါဋ်-တံခါးရွက်၊ စိဝရဝံသ - သင်္ကန်းလှန်းစရာ ဝါး၊ ရန္တံ - သင်္ကန်းလှန်းစရာကြိုး။ [ဝတ္ထုအတိုင်း ပေးပါ။] ဇရာဒုဗ္ဗလ-ဇရာကြောင့် အားမရှိသောရဟန်း၊ ပါကာရံ-တံတိုင်း။

ကောဋ္ဌကေစာပိ-မုခံ၊ တထေဝ-သာလျှင်၊ မရမ္မံ-ကျောက်ပြုတ်၊ ပဒရသိလာ-
ကျောက်ချပ် (ကျောက်ပြင်)၊ သန္တိဋ္ဌတိ-ရေတည်နေ၏၊ နိဒ္ဒမနံ-ရေထုတ်ပြွန်၊ ကုမ္ဘိဘ
ပိ-သန့်သက်ရေအိုး၊ သရာဝကံ-သန့်သက်ရေခွက်၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲစွာ သန့်သက်ရေ
ဆေးခြင်း၊ ဟိရိ-ရှက်ခြင်း၊ အပိဝာနံ-အပိတ်၊ အနာစာရဉ္စ-ကိုလည်း၊ အာစရံ-
ကျင့်ကြကုန်ပြီ။

ပဟရဏံ-ကို၊ ထပယိတွာ-ကြည်ထား၍၊ လောဟဘဏ္ဍံ-ကို၊ အနုညာသိ-ပြီ၊
အာသန္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပါဒုကံ-သစ်သား၊ ခြေနင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထပ
ယိတွာ-၍၊ သဗ္ဗံ-သော၊ ဒါရမယံ-သော၊ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ မဟာမုနိ-မြတ်သောဘုရားရှင်
သည်၊ အနုညာသိ၊ ကတကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘကာရဉ္စ-အိုးထိန်းသည်တို့၏
ဥစ္စာဖြစ်သော မြေကုဋီကိုလည်းကောင်း၊ ထပယိတွာ-၍၊ သဗ္ဗမ္ပံ-သော၊ မတ္တိကာ
ဘဏ္ဍံ-ကို၊ အနုကမ္ပကော-ရဟန်းတို့ကို စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်တော်မူတတ်သော၊
တထာဂတော-သည်၊ အနုညာသိ။

ယဿ ဝတ္ထုဿ-အကြင်ဝတ္ထုကို၊ နိဒ္ဒေသော-အကျယ် ညွှန်ပြခြင်းသည်၊ ပုရိ
မေန-ရှေးဝတ္ထုနှင့်၊ ယဒိသမံ-အကယ်၍ တူအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တမ္ပိ-ထိုဝတ္ထုကိုလည်း၊
သံခိတ္တံ-အကျဉ်းချုံးအပ်၏၊ ဥဒ္ဓါနေ-၌၊ တံ-ထို ချုံးထားအပ်သော ဝတ္ထုကို၊ နယ
တော-နည်းအားဖြင့်၊ ဝိဇာနိယာ-သိရာ၏၊ ဧဝံ-လျှင်၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကေ-ခုဒ္ဒကဝတ္ထု
က မည်သော၊ ဝိနယေ-ဝိနည်းပါဠိတော်၌၊ ဝတ္ထုနိ-ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဒသသတာ-
တစ်ရာ တစ်ဆယ်တို့တည်း။

ဝိနည်းခိုရ်၏ အပူဇော်ခံထိုက်ပုံ။

သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကော စေဝ-သူတော်
ကောင်းတရား၏ တည်တံ့ခြင်းကို အလိုရှိထသော။ (“သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမောစ” ဟု
ရှိလျှင်လည်း ဂရုလဟု အတူပင်ဖြစ်၏။) ပေသလာနံ-သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသော
ရဟန်းတို့ကို၊ အနုဂ္ဂဟောစ-ခိုးမြှောက်တတ်ထသော၊ သုသိက္ခိတော-ဆရာအထံ၌
ကောင်းစွာသင်အပ်ပြီးသော အကျင့် (သိက္ခာ) ရှိထသော၊ ဟိတစိတ္တော-သာသနာ
တော်၏ စီးပွားနှင့်စပ်ယှဉ်သော စိတ်ရှိထသော။ (သာသနာတော်၏ စီးပွားကို
လိုလားသော စိတ်ရှိထသော။) သုပေသလော-လွန်စွာသီလကို ချစ်မြတ်နိုးထသော၊
ပဒီပကရဏော-ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင်အလင်းကို ပြုတတ်ထသော၊
ဓိရော-ပညာရှိထသော၊ ဗဟုသုတော-များသောသုတရှိထသော။ (ပရိယတ်၊ ပဋိ
ဝေဓ ၂ မျိုးလုံး၌ သုတရှိမှ ဗဟုသုတအစစ်ဖြစ်၏။) ဝိနယဓရော-ဝိနည်းကိုဆောင်
သော ရဟန်းသည်၊ ပူဇာရဟော-ရဟန်းရှင်လူ့၊ ခပ်သိမ်းသူတို့၏၊ ပူဇော်မှုကို ခံယူ
ထိုက်၏။

ဣတိ-တသုဒ္ဓါနစကားရပ်၊ အပြီးသတ်တည်း။

၆-သေနာသနက္ခန္ဓက နိဿယ

ဝိဟာရာနုစာနနကထာ

၂၉၄။ တေန သမယေန ၊ပေ၊ ကလန္တကနိဝါပေ။ (သမထက္ခန္ဓက၊ အရှင်ဒဗ္ဗဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) တေန သမယေန-၌၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ သေနာသနံ-ကျောင်း၊ အိပ်ရာနေရာသည်၊ ဝါ-ကို၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ (ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသည်)-ဟောတိ၊ တေ ၈ ဘိက္ခု-တို့သည်လည်း၊ တဟံတဟံ-ထိုထိုအရပ်၌၊ အရညေ-ကုပ်လုပ်လေးတာ၊ အပြန်ငါးရာဝေးသော တော၌လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌ လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတေ-တောင်၌လည်း ကောင်း၊ ကန္တရာယံ-ချောက်၌လည်းကောင်း၊ ဂိရိဂူဟာယံ-တောင်တစ်လုံးဝယ် ဥမင် သဖွယ်ဖြစ်သော ဂူ၊ တောင် ၂ လုံးတို့၏ အကြားဖြစ်သော ဂူ၌လည်းကောင်း၊ သုသာနေ-သုသာန်၌လည်းကောင်း၊ ဓနပထွေ-တောကြီးမြိုင်ဗွေ၊ သစ်ပင်တွေဖြင့်၊ ရှုတ်နေသော တောအရပ်၌လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈောကာသေ-၌လည်းကောင်း၊ ပလာလပုဇ္ဇေ-ကောက်ရိုးပုံ၌လည်းကောင်း၊ ဝိဟရန္တိ၊ တေ-တို့သည်၊ ကာလဿေဝ-စောစော၌ပင်၊ တတော တတော-ထိုထိုအရပ်မှ၊ အရညာ ၊ပေ၊ ပလာလ ပုဇ္ဇာ-မှလည်းကောင်း၊ ပါသာဒိကေန-သော၊ အဘိက္ကန္တေန ၊ပေ၊ ဩက္ခိတ္တစကျွ-ရှိကုန်သည်၊ ဣရိယာပထသမ္ပန္နာ (ဟုတ္တာ) ဥပနိက္ခမန္တိ-ထွက်လာကြကုန်၏။ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို သီလက္ခန်ပါဠိတော် သာမညဖလသုတ် နိဿယ၊ ပဏိတတရ သာမညဖလကထာ၌ အကျယ်ပေးထားပြီ၊ ပါသာဒိကေန စသည်တို့ကိုလည်း ကမ္မက္ခန္ဓက၊ ပဗ္ဗာဇနီယကံ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

တေန သမယေန-ထိုအခါ၌၊ ရာဇဂဟကော-ရာဇဂြိုဟ်၌နေသော၊ သေဋ္ဌိ-သူဌေးသည်၊ ကာလဿေဝ ဥယျာနံ အဂမာသိ၊ ရာဇဂဟကော၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ တေ ဘိက္ခု-တို့ကို ၊ပေ၊ ဣရိယာပထသမ္ပန္နေန-နည်ဖြစ်၍၊ ဥပနိက္ခမန္တေ-ထွက်လာသည်တို့ကို၊ အဒ္ဓသာ-မြင်ရပြီ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ အဿ-ထိုသူဌေး၏၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပသီဒိ-ကြည်လင်ပြီ၊ ဝါ-ကြည်ညိုပြီ၊ အထ-ကြည်ညိုရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတို့ကို၊ သစေ ကာရာပေယျ-အကယ်၍ပြုစေအံ့၊ (ဆောက်လုပ်စေအံ့၊ ဧဝံသတိ)၊ မေ-၏၊ ဝိဟာရေသု-တို့၌၊ ဝသေယျာထ-နေကုန်ရာပါအံ့လော၊ ဣထိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝိဟာရာ-တို့ကို၊ န အနုညာတာ-ခွင့်ပြု တော်မမူအပ်ကုန်သေး၊ ဣထိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဘဂဝန္တံ၊ ပဋိပုစ္ဆိတ္တာ-တစ်ဖန်မေးပြီး၍၊ မေ-အား၊ အာရောစေယျာထ-ပါကုန်၊ ဣထိ-

ပြီ၊ ဂဟပတိ၊ ဒေဝ-ကောင်းပြီ၊ ဣတိ ခေါ၊ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ကာရာ ပေတုကာမော-ပြုစေလိုပါ၏၊ ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တုခေါ-ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

အထ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ)၊ ပဉ္စ-ငါးမျိုးကုန်သော၊ လေဏာနိ- ကိန်းအောင်းရာ အဆောက်အဦးတို့ကို၊ ဝိဟာရံ-၄ ဖက်မိုးအပ်သော ကျောင်းကို လည်းကောင်း၊ အမုယောဂံ-ဂဠုန်တောင်အလား၊ ၂ ဖက်ထား၍ မိုးအပ်သော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပါသာဒံ-အထွဋ်တပ်အပ်သော ပြာသာဒ်ရှည်ကိုလည်း

ဝိဟာရံ။ ။ ဝိဟရန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝိဟာရော-နေရာ (နေစရာ)ကျောင်း၊ တချို့နေရာ၌ ကျောင်းတိုက်တစ်ရပ်လုံးကို “ဝိဟာရ” ဟု ခေါ်၏၊ ဥပမာ-“ဇေတဝန မဟာဝိဟာရေ” ကဲ့သို့ တည်း၊ အချို့နေရာ၌ ကျောင်းတစ်ကျောင်းကိုသာ “ဝိဟာရ” ဟု ခေါ်၏၊ ဥပမာ-နိသဂ္ဂိယ ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ “ဝိဟာရော နိဝေသနသဒိသော” ကဲ့သို့တည်း။ (ယသို့ ဝိဟာရေတိ ဧတ္ထ ပန ဧကဂေဟမေဝ ဝုတ္တံ-ထိုဋီကာ။) ဤသို့ ဝိဟာရ အမျိုးမျိုးရှိသော်လည်း ယခုမှစ၍ ခွင့်ပြုရသော ဝိဟာရသည် ကျောင်းတစ်ကျောင်းသာ ဖြစ်သင့်၏၊ ထိုဝိဟာရသည် နေရာ ကျောင်းအားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသော သာမညနည် ဖြစ်ရကား၊ အမုယောဂ စသော ဝိသေသနာ မည်မရသော ကျောင်းဟူသမျှကို “ဝိဟာရ” ဟု ခေါ်သည်။

အမုယောဂံ။ ။ အမေုန-တစ်ဝက်သော အမိုးနှင့်+ယောဂေါ-ယှဉ်သောကျောင်းတည်း၊ အမုယောဂေါ-ကျောင်း၊ လေးဘက်အမိုး မချဘဲ ဝဲဘက် ယာဘက်၌သာ အမိုးပါသော (ခေါင်စင်း စကြော) အိမ်ကဲ့သို့သော ကျောင်းသည် အမုယောဂမည်၏၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သပဏ္ဏ ဝင်္ဂဂေဟံ” ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤ၌ ဝင်္ဂသဒ္ဓါသည် “အတောင်” ဟူသော အနက်ကို မဟော၊ ထောမနိဓိ၌ ဝကြ (ဝင်္ဂ) သဒ္ဓါသည် “မင်္ဂလာရှိသောအိမ်” ဟူသော အနက်ဟောဟုလည်း ဆို၏၊ ထိုအဆိုနှင့် လျော်၏၊ ထိုအိမ်၏ အပေါ်က အမိုးသည် အတောင် ၂ ဖက် ချထားသော ဂဠုန်ကဲ့သို့ကြည့်ရှု၍ ကောင်းရကား “ဂရုဠသဏ္ဍာနပါသာဒေါတိပိ ဝဒန္တိ” ဟုလည်း ဖွင့်ကြ သည်။

ပါသာဒံ။ ။ “နယနံ မနာနိ ပသီဒန္တိ တကြာတိ ပသာဒေါ၊ ပသာဒေါယေဝ ပါသာဒေါ” နှင့်အညီ မျက်လုံး၊ စိတ်တို့၏ကြည်လင်စရာကောင်းသော အဆောက်အဦးတစ်မျိုးကို “ပါသာ ဒ” ဟု ခေါ်၏၊ ဤနေရာ၌ ပါသာဒ ၂ မျိုးပြထားသောကြောင့် ဟမ္ပိယပါသာဒနှင့် မရောအောင် “ဒိယပါသာဒေါ-အထွဋ်တပ်အပ်သော မြင့်ရှည်သော၊ တချို့အရာ၌ ၂ ဆင့် ၃ ဆင့်မှစ၍ အဆင့်ဆင့်အထပ်ရှိသော ပြာသာဒ်” ဟု ဖွင့်သည်။

အခြားကျမ်းများ။ ။ ပြအပ်ခဲ့သော သာရတ္ထဋီကာ၌ “ပါသာဒေါတိ စတုရံဿ ပါသာ ဒေါ-၄ထောင့်ရှိသော ပြာသာဒ်” ဟု လည်းကောင်း “အာယတစတုရဿ ပါသာဒေါ-အလျား ရှည်သော ၄ထောင့်ပြာသာဒ်” ဟု လည်းကောင်း ဆို၏၊ “၄ထောင့် စပ်စပ်မဟုတ်၊ အလျားရှည်၍ ၄ထောင့်ရှိသော ပြာသာဒ်” ဟူလျှင်၊ သမ္မောဟဝိနောဒနိ ဈာနဝိဘင်္ဂအဋ္ဌကထာ၌ကား “ဒွေ ကဏ္ဍိကာနိ (အထွဋ် ၂ ခုတို့ကို) ဂဟေတွာ ကတော ဒိယပါသာဒေါ” ဟု ဖွင့်၏၊ သုရုစိဇာတ် တော်၌လာသော မဟာပနာဒမင်းသား၏ ပြာသာဒ်သည် အလျား ၉ ယူဇနာရှိ၍ အနံ ၈ ယူဇနာသာ ရှိ၏၊ အထပ် ပေါင်းတစ်ရာ ရှိသတတ်။

ကောင်း၊ ဟမ္ပိယံ-အထွဋ်မတပ်အပ်သော ပြဿဒိဗ္ဗိ-ပြည်းကိုလည်းကောင်း၊ [ဒုတိယကထိနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ဂုဟံ-လိုဏ်၊ ဂူကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

အထ-မိန့်တော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ တေ ဘိက္ခု။ ၊ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိ)၊ ဂဟပတိ ၊ပေ၊ ယဿ-အကြင်ဆောက်လုပ်စေခြင်း၊ မဆောက်လုပ်စေခြင်း၏၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ မညသိ-သိ၏၊ (တံ-ထိုအချိန်ကို၊ တုမေဝ)၊ ကရောဟိ-လော၊ ဣတိ-နိပြီ၊ အထ ၊ပေ၊ ဧကာဟေနေဝ-တစ်ရက်တည်းဖြင့်ပင်၊ သဠိ-ခြောက်ဆယ်သော၊ ဝိဟာ ရေ-တို့ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-စတည်စေပြီ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌ ၊ပေ၊ သဠိဝိဟာရေ၊ ပရိယောသာပေတွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မေ-၏၊ သွာတနာယ ၊ပေ၊ အဓိဝါသေတု-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [“အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ” မှ စ၍ “ဩနိတပတ္တပါဏိ ဧကမန္တံ နိသီဒိ” တိုင်အောင်သော ဝါကျတို့ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက၊ ဗောဓိရာဇဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဧကမန္တံ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ ၊ပေ၊ ဧတေ ဝိဟာရာ-တို့ကို၊ ပုညတ္ထိကေန-ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော၊ သဂ္ဂတ္ထိကေန-နတ်ပြည်ကိုအလိုရှိသော၊ မေ-သည်၊ ကာရာပိတာ-ဆောက်လုပ်စေအပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ကထံ-လျှင်၊ တေသု ဝိဟာရေသု-တို့၌၊ ပဋိပဋိတဗ္ဗံနုခေါ-ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဆောက်လုပ်စေအပ်ပြီးဖြစ်လျှင်၊ တံ ၊ပေ၊ အာဂတာနာဂတဿ-ဤကျောင်းသို့ ရောက်လာ၊ မရောက်လာသော၊ စာတုဒ္ဓိသဿ-လှည့်လည်ဖို့ရန် အရပ် ၄ မျက်နှာရှိသော၊ (အရပ် ၄ မျက်နှာ၌နေသော)၊ သံယဿ-၏၊ (အထံ၌)၊ ပတိဋ္ဌာပေဟိ-တည်စေလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧဝံ-ဤအတိုင်းမှန်ပါ၊ ဣတိခေါ ၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

၂၉၅။ အထ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ သေဠိ-ကို၊ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ-တို့ဖြင့်၊ အနုမောဒိ-အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်စေတော်မူပြီ၊ ဝါ-ကျောင်းအနုမောဒနာပြုတော်မူပြီ၊ (ကိ)။

ကျောင်းအနုမောဒနာဂါထာ နိဿယ

(ဝိဟာရေ-ယခုအခါ၊ ကောင်းမွန်စွာဖြင့်၊ သဒ္ဓါရွှင်လန်း၊ လှူဒါန်းအပ်သော ကျောင်းသည်)၊ သီတံ-အဇ္ဈတ်ဗာဟိ၊ ၂ လီပျက်မှု၊ အအေးဥတုကိုလည်းကောင်း၊ ဥဏှံ-တောမီးစသား၊ လောင်သော်ငြားက၊ ရှောင်ရှားရမှု၊ အပူဥတုကိုလည်းကောင်း၊ အဗထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝါဠမိဂါနိစ-ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ စသည်များမြှောင်၊ ရဲရင့်သော သားကောင်တို့ကို လည်းကောင်း၊ သရီသပေစ-ကိုယ်ဖြင့်တွား၍၊ သွားကြမ်းမြှောင်၊ မြွေကင်းစသောအကောင်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မကသေစ-သမာဓိဖျက်၊ လွန်နှောင့်ယှက်သည့်၊ ခြင် မှက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သိသိရေစာပိ-သိသိရ

အခါ၊ မိုးလည်းပါသဖြင့်၊ လွန်စွာအေးစေ၊ ဆောင်းတွင်းလေတို့ကိုလည်းကောင်း၊
ပုဋိယောစ-မကြာ မကြာ၊ ရွာလှေရှိသော မိုးရေတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဟန္တိ
(ပဋိဟနတိ)-ပူအေးနှစ်ဝ၊ ဘေးမခဲအောင်၊ နေ့ညပုံသေ၊ တားဆီးနိုင်ပေသတည်း။

တတော (တေန ဝိဟာရေန)-ကြည်ဖြူရွှင်လန်း၊ သဒ္ဓါစွမ်းဖြင့်၊ လှူဒါန်းအပ်
သော ထိုကျောင်းသည်။ ယောရော-သစ်ပင်မားမတ်၊ ချုံတွေ့ပြတ်အောင်၊ တိုက်ခတ်
ဝှေ့ရမ်း၊ အလွန်ကြမ်းသော၊ သဗ္ဗာတော-နွေလအခါ၊ မနေသာအောင်၊ ရံခါခုတိုင်၊
ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော၊ ဝါတာတပေါ-လေပြင်း လေကြမ်း၊ လေသရမ်းနှင့်၊ လောင်ကျွမ်း
လှိုက်ဆူ၊ နေအပူကို၊ ပဋိဟညတိ-ကျောင်းတွင်းခဏ၊ ဝင်လိုက်ရလျှင်၊ နေ့ညပုံသေ၊
တားမြစ်နိုင်ပေသတည်း။

လေဏတ္ထဉ္စ-အာရုံကောင်းဖြင့်၊ ကိန်းအောင်းမွေ့လျော်၊ စံပျော်ခြင်းအကျိုးငှာ
လည်းကောင်း၊ သုခတ္ထဉ္စ-ဆိုခဲ့သမျှ၊ ဘေးမခသဖြင့်၊ အေးမြချမ်းသာ၊ နေထိုင်ရခြင်း
အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဈာယိတုဉ္စ-သမာဓိမြဲမြဲ၊ ရှုအားသန်သည့်၊ လောကီဈာန်
အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝိပဿိတုဉ္စ-ရုပ်နာမ်မမ္မ၊ သင်္ခါရ၌၊ နိစ္စစသည်၊ မမှီကင်းမှု၊
ဝိပဿနာရှုခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ သံယဿ-စာတုဒ္ဓိသာ၊ အဂတှာနာဂတ၊
ဘုရားသားကောင်း၊ သံယာတော်အပေါင်းအား၊ (သံယဿ-အရပ် ၄ ပါး၊ မေတ္တာ
ပွား၍၊ တရားဖြင့်ပျော်၊ သံယာတော်အပေါင်းအား၊) ဝိဟာရဒါနံ-အသိအလိမ္မာ၊
ဉာဏ်ပညာနှင့်၊ သဒ္ဓါကောင်းသူ၊ ကျောင်းအလှူကို၊ အဂ္ဂံ-ထိုထိုဒါန၊ ဟူသမျှထက်၊
ခေါင်ကလွမ်းခြိုး၊ အသားဆုံးဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓေန-ကြောင်းကျိုးစုံလင်၊ အကုန်မြင်သည့်၊
ရှင်ပင်ထွဋ်ထား၊ မြတ်ဘုရားသည်။ ဝဏ္ဏိတံ-သံယုတ္တခေါ်မှန်း၊ နိကာယ်ကျမ်း၌၊
ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပေသတည်း။

တသ္မာဟိ (တသ္မာ ဧဝ)-ထိုသို့ပေါင်းယူ၊ ကျောင်းအလှူက၊ တမူတိုးပွား၊
အကျိုးများသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊ ပဏ္ဍိတော-ပြောတိုင်းမယုံ၊ ကြောင်းကျိုးစုံ
အောင်၊ ဖုံဖုံဆင်ခြင်၊ ပညာရှင်ဖြစ်သော၊ ပေါသော-လူကြီးသူမ၊ ဟူသမျှသည်၊
အတ္တနောအတ္တံ-ခုရော နောင်ပါ၊ သံသရာဝယ်၊ မှန်စွာပွားတိုး၊ ကိုယ့်အကျိုးကို၊
သမ္ပဿံ (သမ္ပဿန္တော)-လှမ်းကာအစဉ်၊ မြော်မြင်နိုင်သည်ရှိသော်၊ ရမ္မေ-နှလုံး
မွေ့လျော် ပျော်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော၊ ဝိဟာရေ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၊ စာချကျောင်း
နှင့်၊ ကျောင်းကြီး ကျောင်းငယ်၊ အသွယ်သွယ်သော ကျောင်းတို့ကို၊ ကာရယေ-
နေမည့်သံဃာ၊ ရှိနေရာကို၊ ကောင်းစွာရှာဖွေ၊ ဆောက်လုပ်စေရာ၏။ ဧတ္ထ-ဤသို့
ကြီးကုတ်၊ သပြာထုတ်၍၊ ဆောက်လုပ်အပ်ပြီး၊ ကျောင်းအသီးသီး၌၊ ဗဟုသုတေ-

ပရိယတ်နှင့်၊ ပဋိပတ်တွင်၊ ကျွမ်းကျင်သောအား၊ များသောသုတအရှင်တို့ကို၊ ဝါသယေ-စာပေပို့ချ၊ တရားပြု၍၊ နေ့ညပုံသေ၊ သီးတင်းသုံးစေရာသတည်း။

ဥဇုဘူတေသု-စိတ်နေစိတ်ထား၊ ရိုးသားဖြူလွင်၊ သူတော်စင်ဖြစ်ကြပေကုန်သော၊ တေသု-မိမိကျောင်းတွင်၊ အစဉ်မွေ့လျော်၊ ထို ဘုန်းတော်ကြီးတို့အား၊ အန္ဓဉ္စ-နံနက်အခါ၊ စားသောက်ရာသည်၊ ရသာ ချိုးချဉ်၊ ဆွမ်းဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါနဉ္စ-ညချမ်းအခါ၊ သုံးဆောင်ရာသည့်၊ အဖျော်ယမကာကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထ သေနာသနာနိစ-သင်္ကန်းပရိက္ခရာ၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိပုသန္ဓေန-အထူးကြည်လင်၊ သဒ္ဓါရွှင်သော၊ စေတသာ-ဉာဏ်ရောင်လှူဖိတ်၊ ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်၊ ဒဒေယျ-သာသနာတည်မှု၊ အရှည်ရှု၍၊ ဂရုစိုက်ကာ၊ ပေးလှူရာသတည်း။

တေ (ထေရာ)-ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါ၊ ပြည့်စုံစွာဖြင့်၊ ကျောင်းမှာမွေ့လျော်၊ ထိုဘုန်းတော်ကြီးတို့သည်၊ တဿ (ဒါယကဿ)-ပစ္စည်း ၄ ဖြာ၊ ထောက်ပံ့ကာဖြင့်၊ ကျောင်းမှာမပြတ်၊ ရောက်လာတတ်သော၊ ထိုကျောင်းဒကာ (ကျောင်းအမ) အား၊ သဗ္ဗဒုက္ခပနုဒနံ-သံသရာ ဒုက္ခ၊ ရှုတ်သမျှကို၊ မုချပိုင်ပိုင်၊ ပယ်နှုတ်နိုင်သော၊ ဓမ္မ-ရုပ်နာမ် ၂ ဖြာ၊ လေးသစ္စာဝယ်၊ မှန်စွာသိကြောင်းတရားကောင်းကို၊ ဒေသေန္တိ-ဒေသနာနည်း၊ ကိုယ်တွေ့နည်းဖြင့်၊ သီးသီးကျန၊ ဟောပြောပြောကုန်၏။ ယံ ဓမ္မ-ရုပ်နာမ်နှင့်စပ်၊ ပရမတ်ကို၊ တပ်အပ်သိကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့သော တရားကောင်းကို၊ သော (ဒါယကော)-တရားအနှစ်၊ တရားစစ်ကို၊ အားသစ်လိုက်နာ၊ ထိုကျောင်းဒကာ (ကျောင်းအမ)သည်၊ ဣဓ-ဤဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ သာသနာတော်၌ပင်၊ အညာယ-ကြားနာစဉ်းစား၊ ဘာဝနာပွားသဖြင့်၊ ဉာဏ်အားထိမိ၊ ကိုယ်တိုင်သိ၍၊ အနာသဝေါ-ဘဝါဘဝ၊ ခွါမရသည့်၊ အာသဝကုန်ခန်း၊ ရဟန္တာဖြစ်လျက်၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ-အနုပါဒိသေသ၊ နိဗ္ဗာနဖြင့်၊ အေးမြငြိမ်းချမ်းရပေသတည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ (အနုမောဒိ)။

၂၉၆။ မနုဿာ အသောသုံ၊ ပေ၊ ကာရာပေန္တိ၊ တေ ဝိဟာရာ-တို့သည်၊ အကဝါဠာ-တံခါးရွက် မရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နံ၏။ အဟိပိ-မြွေတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝိစ္ဆိကာပိ-ကင်းမြီးကောက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သတပဒိယောပိ-ကင်းခြေများတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဝိသန္တိ၊ ပေ၊ ဘိတ္တိဆိဒ္ဓံ-နံရံအပေါက်ကို၊ ကရိတွာ၊ ဝလ္လိယာပိ-နွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရဇ္ဈယာပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကဝါဠံ၊ ပန္နန္တိ-ဖွဲ့တုပ်ကြကုန်၏။ ဥန္တုရေဟိပိ-ကြွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပစိကာဟိပိ၊ ခလန္တိ-ခဲအပ် (ကိုက်အပ်) ကုန်၏။ ခယိတပန္နနာနိ-ခဲစားအပ်သော အဖွဲ့အတုပ်ရှိကုန်

သော၊ ကဝါဠာနိ၊ ပတန္တိ-ပြုတ်ကျကုန်၏။ ပိဋသယံတံ ၊ပေ၊ ကဝါဠာ-တို့ကို၊ န ဖုသိယန္တိ-မထိအပ်ကုန်၊ (မစေ့ကုန်) ၊ပေ၊ အာဝိဉ္ဇနစ္ဆိဒ္ဓံ ၊ပေ၊ ကဝါဠာ-တို့ကို၊ န ထကိယန္တိ-မပိတ်အပ်ကုန်၊ (စေ့စေ့စပ်စပ် မပိတ်အပ်၊ မပိတ်နိုင်ကုန်) ၊ပေ၊ ယဋိကံ အနုဇာနာမိ။ [ပိဋသံယာတံ စသည်ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက၊ ၂၆၀-စက်မနသာလာ ဝတ္ထု၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ကဝါဠ-ကို၊ အပါပုရိတုံ-ဖွင့်ခြင်းငှာ၊ န က္လောန္တိ တာဠစ္ဆိဒ္ဓံ-သံကောက် (သော့) ပေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ ယေဟိ-အကြင် သံကောက် (သော့)တို့ဖြင့်၊ တေ-ထိုတံခါး ရွက်တို့ကို၊ ဥပ္ပါဋေတွာ-ဖွင့်၍၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်ရကုန်၏။ တီဏိ (တှာနိ) တာဠာနိ- တို့ကို၊ လောဟတာဠ-သံဖြင့်ပြုအပ်သော သံကောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌတာဠ- သစ်သားသံကောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိသာဏတာဠ-ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာ နာမိ၊ ဝိဟာရာ၊ အဂုတ္တာ-မလုံခြုံကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ယန္တကံ-ယန္တယား (သော့ခ လောက်)ကိုလည်းကောင်း၊ သူစိကံ-ကျယ်ငယ် (သော့တံ)ကိုလည်းကောင်း၊ အနု ဇာနာမိ ၊ပေ၊ တိဏစ္ဆဒနာ-မြက်ဟူသော အမိုးရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ သီတုကာလေ- အအေး၏အခါ၌၊ (အေးရာအခါ၌)၊ သီတာ-အေးကုန်၏။ [ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက ကထိနသာလာဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အဝါတပါနကာ-လေသောက်ပြုတင်း မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အစက္ခယာ- မျက်စိ၏ စီးပွားမဟုတ်ကုန်သည်၊ ဒုဂ္ဂန္ဓာ ဟောန္တိ၊ တီဏိ-န်သော၊ ဝါတပါနာနိ- တို့ကို၊ ဝေဒိကာဝါတပါနံ-ပွတ်တိုင်ဖြင့်ပြုအပ်သော (ပွတ်တိုင်ပါသော) လေ သောက်ပြုတင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဇာလဝါတပါနံ-ဇာ (ကွန်ယုတ်)ဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော လေသောက်ပြုတင်းကိုလည်းကောင်း၊ သလာကဝါတပါနံ-ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့် ပြုအပ် သော လေသောက်ပြုတင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝါတပါနန္တရိကာယ- လေသောက်ပြုတင်း၏ အကြားဖြင့်၊ ကာဠကာပိ-ရှဉ့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂလိ ယောပိ-လင်းနို့တို့သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဝါတပါနစက္ကလိကံ-လေသောက် ပြုတင်း၏ စက်ဝန်းကို ၊ပေ၊ စက္ကလိကန္တရိကာယပိ-ဖြင့်လည်း ၊ပေ၊ ဝါတပါန ကဝါဠကံ-လေသောက်ပြုတင်း တံခါးရွက်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါတပါနဘိသိ ကံ-လေသောက်ပြုတင်း ဖွဲ့အပ်သော ဘုံလျှိုငယ်ကိုလည်းကောင်း ၊ပေ၊ မိဇ္ဇိ- အကျည်ကို၊ (မြေကြီး၊ သို့မဟုတ်၊ သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ခုံငယ်ကို) ၊ပေ၊ ဝိဒလမဉ္ဇကံ-ကြိမ်ဖြင့် ခက်အပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ ဝါ-ဝါဖြင့်ရက်အပ်သော ညောင်စောင်းကို၊ အနုဇာနာမိ။

မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒိအနုစာနန ကထာ

၂၉၇။ သောသာနိကော-သုသာန်၌ဖြစ်သော၊ မသာရကော-ထွင်းအပ်သော အခြေရှိသော၊ (ခြေထောက်ကိုထွင်း၊ အပေါင်သွင်း၍ ပြုအပ်သော) မဇ္ဈော ဥပ္ပန္နော ဟောတိ ၊ပေ၊ ဗုဒ္ဓိကာဗဒ္ဓေါ-အခြေ၌ ဖွဲ့စပ် ညှပ်ထားအပ်သော အပေါင်ရှိ သော (ခြေနှင့်စပ်တွဲ၊ မတပ်ဘဲလည်း၊ ခိုင်မြဲအရှည်၊ အပေါင်တည်သော) ၊ပေ၊ ကုဠီရပါဒကော-ပုဇွန်မြင်းခြေ၊ ယွင်းမသွေသည့်၊ အခြေရှိသော ၊ပေ၊ အာဟစ္စ ပါဒကော-အပေါင်ထွင်း၍၊ သွင်းအပ်သော အခြေရှိသော ၊ပေ၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ ဘူတဂါမဝဂ်၊ သေနာသနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။]

အာသန္နိကော-၄ ထောင့်ရှိသော အင်းပျဉ်သည်။ [အာသန္နိကောတိ စတု ရဿပီဋံ ဝုစ္စတိ-အဋ္ဌကထာ။] ဥစ္စကော-မြင့်သော အခြေရှိသော၊ (ဘုရားရှင်၏ လက်ရှစ်သစ် ပမာဏထက်မြင့်သော) ၊ပေ၊ သတ္တဂေါ-(အခြေ ၄ ဖက်၊ လက်တင် ၂ လီ၊ နောက်မှိတစ်ပါး) ၇ ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ၊ပေ၊ ဘဒ္ဒပီဋံ-ကြိမ်ဖြင့်ပြုအပ် သော အင်းပျဉ်သည်။ ပီဋိကံ-အဝတ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့ကြက်အပ်သော အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ) သည်။ ဇဋ္ဌကပါဒကံ-သိုး၏ခြေကဲ့သို့သော အခြေရှိသော၊ အာမလကဝဋ္ဋိကံ-ရှစ်ရှား သီးသဏ္ဍာန်၊ ခြေထောက်များစွာပါသော ဝိုင်းသော ၊ပေ၊ ဖလကံ-ပျဉ်ပြား (ပျဉ်ချပ်) သည်။ ကောဗ္ဗံ-ခတ်အခင်းသည်။ [ရှေးနိဿယ၌ “ခတ်ကျစ်အခင်း၊ ဝါ-တတ်ကျစ် နေရာ၊ ကြိမ်ဖထိုင်” ဟု ပေး၏။] ပလာလပီဋံ-ကောက်ရိုးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်သည် ၊ပေ။

မဉ္ဇူပိဒါဒကံ-ညောင်စောင်းခြေကို ၊ပေ၊ ဥစ္စေ-မြင့်ကုန်သော၊ မဉ္ဇူပိဒါဒ ကေ-တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ မဉ္ဇူပိဒါဒကေဟိ-တို့နှင့်၊ သဟ၊ ပဝေဓေန္တိ-လှုတ်စေကြ ကုန်၏။ [“ပလောဋ္ဌေန္တိ၊ ပလောလေန္တိ” ဟု ဝိမတိ၌မူကွဲအမျိုးမျိုးတွေ့ရ၏။] အဋ္ဌဂံ လပရမံ-လက်ရှစ်သစ်အလွန် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ၊ပေ၊ သုတ္တံ-ချည်ကို၊ မဉ္ဇူ- ကို၊ ဝေဋ္ဌေတုံ-ရစ်ပတ်ခြင်းငှာ ၊ပေ၊ အင်္ဂါနိ-ညောင်စောင်း၏အစိတ်အပိုင်းတို့သည်၊ ဗဟုသုတ္တံ-ကို၊ ပရိယာဒိယန္တိ-ထက်ဝန်းကျင် ယူကြကုန်၏၊ (ကုန်စေကြကုန်၏)၊ အင်္ဂေ-ညောင်စောင်း၏အစိတ်စိတ်အပိုင်းတို့ကို၊ ဝိဇ္ဇိတ္တာ-ထွင်းဖောက်၍၊ အဋ္ဌပဒ ကံ-ရှစ်ကွက်သဏ္ဍာန်ရှိအောင်၊ ဝေဋ္ဌေတုံ အနုဇာနာမိ၊ စောဋ္ဌကံ-ပုဆိုးကြမ်းသည်၊ စိမိလိကံ-မြေအခင်း ပုဆိုးကြမ်းကို ၊ပေ၊ တူလိကာ-လဲရှိသော အခင်းသည် ၊ပေ၊ ဝိဇ္ဇေတ္တာ-ဖြေ၍၊ ဝိမောဟနံ ကာတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ တီဏိ၊ တူလာနိ-လဲတို့ကို၊ ရုက္ခတူလံ-လက်ပံပင်စသော သစ်ပင်မှဖြစ်သော လဲကိုလည်းကောင်း၊ လတ- တူလံ-နွယ်မှဖြစ်သော လဲကိုလည်းကောင်း၊ ပေါဋကိတူလံ-ဖေါင်းခါးစသော မြက် မျိုးမှဖြစ်သော လဲကိုလည်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

အဒ္ဓကာယိကာနိ-ထက်ဝက်သောကိုယ်၏ ပမာဏရှိကုန်သော ၊ပေ၊ သီသပ္ပမာဏံ-ဦးခေါင်းပမာဏရှိသော၊ ဗိမ္ဗောဟနံ ၊ပေ၊ ဂိရုဿမဇ္ဇော ဟောတိ၊ [ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက၊ ပုဒ်ရေ ၂၄၈-ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။] မနုဿာ၊ မဟာမတ္တာနံ-အမတ်ကြီးတို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ ဘိသိယော-ဘုံလျှို့တို့ကို၊ ဥဏ္ဏဘိသိ-သားမွေးအဆာရှိသောဘုံလျှို့ကိုလည်းကောင်း၊ စောဠ-အဝတ်၊ ဝါက-လျှော်၊ တိဏ-မြက်၊ ပဏ္ဏဘိသိ-သစ်ရွက်အဆာရှိသော ဘုံလျှို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိယာဒေန္တိ-စီမံကြကုန်၏၊ တေ-ထိုလူတို့သည်၊ သမဇ္ဇေ-ပွဲသဘင်သည်၊ ဝီတိဝတ္ထေ-လွန်လသော်၊ (ပြီးဆုံးလသော်၊) ဆဝိ-အရေကို၊ (အပေါ်ခွဲကို)၊ ဥပ္ပါဋေတွာ-ထုတ်၍၊ (ခွါ၍)၊ ဟရန္တိ-ဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ဘိက္ခူ၊ သမဇ္ဇဌာနေ-၌၊ ဗဟုံ-သော၊ ဥဏ္ဏမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဆဋ္ဌိတံ-စွန့်ပစ်ထားအပ်သည်ကို၊ အဒ္ဓသာသုံ-မြင်ကုန်ပြီ ၊ပေ။

သေနာသန ပရိက္ခာရိကံ-ကျောင်းအသုံးအဆောင် ပရိက္ခရာ ပြုကြောင်းဖြစ်သော၊ ဒုဿံ ၊ပေ၊ ဩနန္တိတုံ-ဖွဲ့ကြက်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ မဇ္ဇဘိသိ-ညောင်စောင်း၌ခင်းအပ်သော ဘုံလျှို့ကို၊ ပီဠေ-အင်းပျဉ်၌၊ သန္တရန္တိ-ခင်းကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဩနဒ္ဒမဇ္ဇံ-ဖွဲ့ကြက်အပ်သော ဘုံလျှို့ရှိသောညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဩနဒ္ဒပီဠံ၊ အနုဇာနာမိ။ [ဩနဒ္ဒမဇ္ဇန္တိ ဘိသိ ဧကာဗဒ္ဓံ (ညောင်စောင်းနှင့် တစ်ဆက်တည်းစပ်သည်ကို) ကတွာ ဗဒ္ဓမဇ္ဇံ-ဝိမတိ။] ဥလ္လောကံ-အောက်ခံအခင်းကို၊ အကရိတွာ-၍၊ သန္တရန္တိ၊ ဟေဋ္ဌတော-အောက်၌၊ နိပတန္တိ-လျှောကြကုန်၏ ၊ပေ၊ ဆဝိ-ဘုံလျှို့ရေကို (ဘုံလျှို့၏ အပေါ်ခွဲအဝတ်ကို) ဥပ္ပါဋေတွာ-ဟရန္တိ [ဘိသိစ္ဆဝိ စောရာဟရန္တိ-ဝိမတိ။] ဖေါသိတုံ-အပေါ်၌ ဆိုးရေပေါက်၊ နန္ဒင်းပေါက်တို့ဖြင့် ဆွတ်ဖြန်းခြင်းငှာ ၊ပေ၊ ဟရန္တိယေဝ-ဆောင်ယူမြဲ ဆောင်ယူကုန်သည်သာ၊ ဘတ္တိကမ္ပံ-ဘုံလျှို့အရေပေါ်၌ အဆင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို ၊ပေ၊ ဟတ္ထဘတ္တိကမ္ပံ-ဘုံလျှို့အရေပေါ်၌ လက်ဖြင့်အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို ၊ပေ၊ ဟတ္ထဘတ္တိ-လက်ငါးချောင်းရဲ့ထင်အောင် အဆန်းတကြယ်ပြုမှုကို၊ အနုဇာနာမိ။ [ဟတ္ထဘတ္တိကမ္ပံ ပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ မဖွင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထဘတ္တိနှင့် သဘောတူသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပိုဟန်တူသည်။]

သေတဝဏ္ဏာဒိ အနုဇာနနကထာ

၂၉၈။ တိတ္ထိယာနံ-တို့၏၊ သေယျာယော-အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းတို့သည်၊ သေတဝဏ္ဏာ-ဖြူသောအဆင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘူမိ-သည်၊ ကာဠဝဏ္ဏကတာ-ပြုအပ်ပြီးသော မည်းနက်သောအဆင်းရှိ၏၊ ဘိတ္တိ-သည်၊ ဂေရုကပရိကမ္ပ

ကတာ-ပြုအပ်ပြီးသော ငွေးနီပရိကမ်ရှိ၏ ၊ပေ၊ သေယျာပေက္ခကာ-ကျောင်းကို ကြည့်လိုကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိဟာရေ-၌၊ သေတဝဏ္ဏံ-ဖြူသောအဆင်းကို လည်းကောင်း ၊ပေ၊ ဖရုသာယ-ကြမ်းသော၊ ဘိတ္တိယာ-၌၊ သေတဝဏ္ဏော၊ န နိပတတိ-မကျ၊ (မစွဲ)၊ (န နိပတတိတိ န အလ္လိယတိ-ဝိမတိ။) ထုသပိဏ္ဍံ-ဖွဲ့ဆုပ်ကို၊ ဒဲတွာ၊ ပါဏိကာယ-သံလက်ဖြင့်၊ ပဋိဗာဓောတွာ-ဖိနှိပ် ပွတ်တိုက်၍ ၊ပေ၊ သေတဝဏ္ဏော-သည်၊ အနိပန္နနိယော-မဖွဲ့မစပ်သည်၊ (မစွဲမကပ်သည်)၊ ဟောတိ၊ (န နိပန္နတိတိ အနိပန္နနိယော၊ န လဂ္ဂနကောတိ အထော-ဝိမတိ။) သဏှမတ္တိကံ-နူးညံ့သော မြေညက်ကို ၊ပေ၊ ဣက္ကာသံ-သစ်စေးကိုလည်းကောင်း၊ ပိဋမဒ္ဒံ-မုန့်ညက် ကစီရေကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ကုဏ္ဍကမတ္တိကံ-ဆန်ကွဲဖြင့်ရောအပ်သော မြေညက်ကို ၊ပေ၊ သာသပကုဋ်-မုံညင်းမှုန့်ကိုလည်းကောင်း၊ သိတ္ထတေလကံ-ပျားဖယောင်းဆီကိုလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အစ္စုဿန္တံ-အလွန်များသည် ၊ပေ၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတုံ-သုတ်ပစ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဂဏ္ဍုမတ္တိကံ-တီ၏ ချေးဖြစ်သော မြေညက်ကို၊ (တီကျစ်စာကို) ၊ပေ။

ပဋိဘာန စိတ္တပဋိက္ခေပ။ ၂၉၉။ ပဋိဘာနစိတ္တံ-ရှေ့ရှုထင်လာသော ဉာဏ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်သောအရုပ်ကို၊ ဣတ္ထိရူပကံ-မိန်းမရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုရိသရူပကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကာရာပေန္တိ။ [မာလာကမ္မံ စသည်တို့၏အနက်ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒက၊ ၂၅၇-ကထိနသာလာဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဣက္ခကာစယာဒိ အနုဇာနကထာ

၃၀၀။ ဝိဟာရာ နီစဝတ္ထုကာ ၊ပေ၊ အလမ္မနဗဟံ၊ (ဤဝါကျတို့ကို ကထိနသာလာ ဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) အာဠကမုန္ဒာ-ဟင်းလင်းအပြင်ရှိကုန်သည်၊ (အကာမရှိကုန်သည်) ဟောန္တိ ၊ပေ၊ တိရောကရဏံ-ခြားကွယ်အောင်ပြုကြောင်း အဝတ်အကာကို၊ (ကန်လန်ကာကို) ၊ပေ၊ ဥက္ခိပိတွာ-မြှောက်၍ ၊ပေ၊ အမုကုဋ်ကံ-ထက်ဝက်သော နံရံကို ၊ပေ၊ အမုကုဋ်ကာ-မှ၊ ဥပရိတော-မှ၊ (အထက်က) ၊ပေ၊ တယော-န်သော၊ ဂဗ္ဘေ-အခန်းတို့ကို၊ သိဝိကာဂပ္ပံ-ငှ ထောင့်စပ်စပ် အခန်းကို လည်းကောင်း၊ နာဠိကာဂပ္ပံ-ရှည်သောအခန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဟမ္ပိယဂပ္ပံ-အထက်ပြင်၌ အထွဋ်မရှိသော အခန်းကိုလည်း ကောင်း၊ ဝါ-အထွဋ်မပါသော ဦးပြည်းအခန်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ခုဒ္ဒကေ-သော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ဂဗ္ဘံ ကရောန္တိ၊ ဥပစာရော-ဥပစာသည်၊ န ဟောတိ-မရှိ။ (ဥပစာရော န ဟောတိတိ ဂဗ္ဘဿ ဗဟိ သမန္တာ အနုပရိဂမနဿ ဩကာသော၊ နပ္ပဟောတိ၊-ဝိမတိ။)၊ ပေ၊ ကုဋ္ဌပါဒေါ-နံရံခြေသည်၊ ဇီရတိ၊ ကုလင်္ကံ ပါဒကံ-နံရံခြေကို ထောက်ထားကြောင်း အောက်ခံအခြေကို ပေ၊ ကုဋ္ဌော-ကို၊ ဩဝဿတိ-မိုးစွတ်အပ်၏၊ ပရိတ္တာဏကိဋ္ဌကံ-မိုးရေကိုစောင့်ရှောက်တတ်သော၊ ထန်းရွက် စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သောအပြားကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဒသုခံ-နယ်အပ်သော အင်္ဂါတေ မြေညက်ရှိသော အကာကိုလည်းကောင်း၊ (ဝိတာနဝတ္ထု၌ “ဝိတာနံ- မျက်နှာကြက်ကို “ဝိတာနံ” ဟုလည်း ပေးကြ၏၊ ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ)၊ ပေ၊ အနာဠိန္ဒကာ-အာဠိန် မရှိကုန်သည်၊ (အဦးစမုခံ မရှိကုန်သည်)။ (ဆင်ဝင်ကို ဆိုသည်။) အပ္ပဋိဿရဏာ-ရွေ့ရှု ကိန်းအောင်းရာ မရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အာ ဠိန္ဒံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပယနံ-ခွေးအိပ်၊ ခြေနင်းခုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ထွက်ဝင်ရာ တံခါးခုံကိုလည်းကောင်း၊ ပကုဋ္ဌံ-ကြောင်လည်ခန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဩသာရကံ- စမြင်ကိုလည်းကောင်း၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ပျော့ခန်း” ဟု ပေး၏။]၊ ပေ၊ သံသရဏ ကိဋ္ဌိကံ-ဝဲဘက်ယာဘက်သို့ ရွေ့တတ်သော ကဲလားကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဘီးတပ် အပ်သော ကဲလားကိုလည်းကောင်း၊ ဥတ္တိဋ္ဌကိဋ္ဌိကံ-ဖွင့်ပြီးနောက် ဒုတ်ဖြင့် ထောက် ထားအပ်သော ကဲလားကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

ဥပဋ္ဌာနသာလာ အနုဇာနန။ ၃၃၁။ အဇ္ဈောကာသေ-၌၊ ဘတ္တဝိသဂ္ဂံ- ဆွမ်းကို ခံတွင်း၌ စွန့်လွှတ်မှုကို၊ (ဆွမ်းစားမှုကို)၊ ကရောန္တာ-ကုန်လသော်၊ ပေ၊ ကိလမန္တိ။ [ဘတ္တဝိသဂ္ဂံ၏ ဝိဂ္ဂဟကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်း၊ ဥပကိဋ္ဌ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ဥပဋ္ဌာနသာလံ-ကပ်၍ တည်ရာစရပ်ကို (ဆွမ်းစားစရပ်ကို)၊ ပေ၊ ပါနီယံ-သောက်ရေသည်၊ ဩတပ္ပတိ-ပူနေ၏။ (ပါနီယံ ဩတပ္ပတိတိ ပါနီယ ဘာဇနေသု ထပိတပါနီယံ အာတပေန သန္တပ္ပတိ-ဝိမတိ။) ပါနီယသာလံ-သောက် ရေ ထားစရာ (ရေအိုးစင်)ကိုလည်းကောင်း၊ ပါနီယမဏ္ဍပ်-သောက်ရေထားစရာ မဏ္ဍပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပါနီယဘာဇနံ-သောက်ရေခွက်သည်၊ န သံဝိဇ္ဇတိ။ (ရှေ့၌ “ပါနီယဘာဇနံ” ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ “သောက်ရေခွက်” ဟု ပေးရ သည်။) ပါနီယသင်္ခါ-သောက်ရေ ခရုသင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပါနီယသရာဝကံ- သောက်ရေခွက်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။ [အခြားနေရာ၌ “ဥပဋ္ဌာန သာလာ” သဒ္ဒါသည် ဘုရားစသော ဆရာသမားအထံ ဆည်းကပ်ရာ စရပ်ဟူသော အနက် ကိုဟော၏၊ ဤ၌ကား “ဘတ္တဝိသဂ္ဂံ ကရောန္တာ” စသည်ဖြင့် လာသောကြောင့် ဆွမ်းစားစရပ်ကို ဟောရသည်။]

ပါကာရာဒိ အနုဇာနန။ ၃၀၂။ ဝိဟာရာ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ အပရိက္ခိတ္တာ-မကာရံအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ (ကြွင်းဝါကျတို့ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက ဆိုင်ရာသိက္ခာပုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) ပရိဝေဏေ-ပရိဝုဏ်၌၊ တဟံ တဟံ-ထိုထို အရပ်၌၊ အဂ္ဂိဋ္ဌာနံ-မီးထားရာအရပ်ကို၊ (မီးထည့်ရာအရပ်ကို)၊ ကရောန္တိ၊ ပရိဝေဏံ-သည်၊ ဥဏ္ဍာပံ-စွန့်ပစ်အပ်သော အမှိုက်အပေါင်းရှိသည်၊ (အမှိုက်ရှုပ်သည်)၊ ဟောတိ၊ အဂ္ဂိသာလံ-မီးထားရာ စရပ်ကို၊ (မီးတင်းကုပ်ကို)၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။

အာရာမ ပရိက္ခေပါနုဇာနန။ ၃၀၃။ အဇကောပိ-ဆိတ်ငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပသုကာပိ-နွားစသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥပရောပေ-ကျောင်းအနီး၌ စိုက်အပ်သော သစ်ပင်တို့ကို၊ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ-ညှင်းဆဲကြကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ပရိက္ခိပိတုံ-ကာရံခြင်းငှာ၊ တယော-န်သော၊ ဝါဇေ-တားမြစ်ကြောင်း အကာအရံတို့ကို၊ ဝေဠုဝါဠု-ဝါးဖြင့်ပြုအပ်သော အကာအရံကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကဝါဠု-ဆူးဖြင့်ပြုအပ်သော အကာအရံကိုလည်းကောင်း၊ ပရိက္ခံ-ကျုံးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ကောဋ္ဌကံ-တံခါးမုခ်ကိုလည်းကောင်း၊ အပေသိ-ဆူးတံခါးကိုလည်းကောင်း၊ ယမကကဝါဠု-အစုံဖြစ်သော တံခါးရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ တောရဏံ-တုရိုဏ်းကိုလည်းကောင်း၊ ပလိယံ-တံခါးကျည် (မင်းတုပ်)ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။ [တောရဏနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို အဘိဓာန်နိဿယသစ် (၂၀၅) ဂါထာ၌ ကြည့်ပါ။]

မာဂဓော ၊ပေ၊ ရာဇာ-သည်။ (ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက (၂၅၀)၌ ရေးခဲ့ပြီ။) ၊ပေ၊ သုဓာမတ္ထိကာလေပနံ-အင်္ဂါတေမြေညက်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော၊ ပါသာဒံ-ကို၊ ကာရေတုကာမော ဟောတိ ၊ပေ၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ကိ-အဘယ်မည်သော၊ ဆဒနံ-အမိုးကို၊ အနုညာတံ နုခေါ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ကိ (ဆဒနံ) အနုညာတံ နုခေါ-ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ ၊ပေ၊ ပဉ္စ၊ ဆဒနာနိ-တို့ကို၊ အနုဇာနာမိ ဣဋ္ဌကာဆဒနံ-အုတ်အမိုးကိုလည်းကောင်း၊ သိလာ-ကျောက်၊ သုဓာ-အင်္ဂါတေ၊ တိဏ-မြက်၊ ပဏ္ဍစ္ဆဒနံ-သစ်ရွက်အမိုးကိုလည်းကောင်းတည်း။ . . . ပဌမဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂။ ဒုတိယဘာဏဝါရ အနာထပိဏ္ဍိကဝတ္ထု

၃၀၄။ အနာထပိဏ္ဍိကော-သော၊ ဂဟပတိ-သည်၊ ရာဇရဟဿ-ရာဇပြုဟိမြို့၌နေသော၊ သေဋ္ဌိဿ-၏၊ ဘဂိနိပတိကော-နှမခင်ပွန်းသည်၊ ဟောတိ၊ အထ-၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကော ၊ပေ၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကရဏီ

ယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ အဂမာသိ-သွားပြီ၊ တေန သမယေန-အနာထပိဏ် သူဌေး၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့သွားရာ ထိုအခါ၌၊ ရာဇဂဟကေန ၊ပေ၊ နိမန္တိတော-ပင့်ဖိတ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ အထ-ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမုခသံယာကို ပင့်ဖိတ်အပ်ရာထိုအခါ၌၊ ရာဇဂဟကော ၊ပေ၊ ဒါသေစ-ကျွန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မကာရေစ-အလုပ် သမားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊ (ကိ)။ ဘဏေ-အမောင်တို့၊ တေန-ထိုသို့ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမုခသံယာကို ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့ရာ ပင့်ဖိတ်ထားခြင်းကြောင့်၊ ကာလဿေဝ-စောစော၌ပင်၊ ဥဋ္ဌာယ-ထ၍၊ ယာဂုယော-တို့ကို၊ ပစထ-ကျိကြ ကုန်လော ၊ပေ၊ ဥတ္တရိဘာဂီနိ-လက်သုတ်တို့ကို၊ သမ္မာဒေထ-ပြီးစီးစေကြကုန်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ စေခိုင်းပြီ။

အထ-စေခိုင်းရာ ထိုအခါ၌၊ အနာထပိဏ်ကဿ ၊ပေ၊ တေ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ)။ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ အယံ ဂဟပတိ-သည်၊ မယိ-သည်၊ အာဂတေ- လာလသော်၊ သဗ္ဗကိစ္စာနိ-တို့ကို၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ချထား၍၊ မမညေဝ-ငါနှင့်သာ၊ သဒ္ဓိ၊ ပဋိသမ္မောဒတိ-ခမနိယ၊ စသည်သဘော၊ မေးမြန်းပြောလျက်၊ ရောနှောမိ၏။ သော အယံ-ထိုကဲ့သို့သော ဤသူဌေးသည်၊ ဒါနိ-၌၊ ဝိက္ခိတ္တရူပေါ-(ငါမှတစ်ပါး အခြားအာရုံ၌) ပျံ့လွင့်သောသဘောရှိသည်။ (“ဝိရတ္တရူပေါ-ခင်မင်ခြင်းကင်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောရှိသည်” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။) (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ အာဏာပေသိ၊ ကိ-အဘယ်သို့နည်း၊ ဣမဿ ဂဟပတိဿ-၏။ အာဝါဟောဝါ-သတို့သွီးကို မိမိ အိမ်သို့ ဆောင်ယူခြင်း မင်္ဂလာသည်သော်လည်း၊ (သမီးဆောင်ခြင်း မင်္ဂလာ မင်္ဂလာသည်သော်လည်း)၊ ဘဝိဿတိနုခေါ-ဖြစ်လတုံလေလော၊ ဝိဝါဟောဝါ- မင်္ဂလာအစီအရင်ဖြင့် သတို့သွီး ကို သူတစ်ပါးအိမ်သို့ ပို့ဆောင်ခြင်း မင်္ဂလာသည် သော်လည်း၊ (သမီးပေးခြင်း မင်္ဂလာသည်သော်လည်း)၊ ဘဝိဿိနုခေါ-ဖြစ်လတုံ လေလော၊ မဟာယညောဝါ-ကြီးစွာသော ယဇ်သည်သော်လည်း၊ ပစ္စုပဋိတော နုခေါ-ရှေ့ရှုတည်လေသလော၊ မာဂဓော ၊ပေ၊ ရာဇာဝါ-ကိုသော်လည်း၊ သွာတနာ ယ-နက်ဖန်၌ ဖြစ်လတုံသော ထမင်းသုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဗလကာယေန-ဗိုလ်ပါ အပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ နိမန္တိတောနုခေါ-ဖိတ်မန်အပ်လေသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ။ [အာဝါဟ ဝိဝါဟပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

[ဤမှနောက်၌ ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးက အနာထပိဏ်သူဌေးထံသွား၍ စကား ပြောပုံ၊ အနာထပိဏ်သူဌေးက မိမိကြံစည်အပ်သော အကြောင်းကို ပြောပုံကိုသိပါ။] ဂဟပတိ၊ မေ-၏။ အာဝါဟောဝါ န ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ ၊ပေ၊ အပိစ- စင်စစ်ကား၊ မေ-၏။ မဟာယညော-သည်၊ ပစ္စုပဋိတော-ပါပြီ၊ သွာတနာယ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမုခေါ၊ သံယော-ကို၊ နိမန္တိတော-အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ - ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဂဟပတိ

တွံ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ-ဗုဒ္ဓေါဟူ၍၊ ဝေဒေသိ-ပြောလိုက်ပါသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီး၊ ဂဟပတိ၊ အဟံ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ-ဟူ၍၊ ဝဒါမိ၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြေပြီး။ (ဤသို့ ၃ ကြိမ် မေး၍၊ ၃ ကြိမ်ဖြေသည်။) ဂဟပတိ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓေါတိ-ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓေါဟူသော၊ ယဒိဒံ (ယော+အယံ) ယောသော-အကြင်အသံသည်။ (အတ္ထိ) ဒေသော ယော သောပိ-ဤအသံကိုလည်း၊ လောကသ္မိ-၌၊ ဒုလ္လဘော-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏။ (ကြားရခဲ၏) ဂဟပတိ၊ ဣမံ ကာလံ-ဤအချိန်၌၊ အရဟန္တံ-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ-မဖောက်မပြန်၊ အမှန်ကိုယ်တိုင်၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပ သင်္ကမိတုံ-သွားခြင်းငှာ၊ သက္ကာနုခေါ-တတ်ကောင်းပါသလော၊ ဣတိ-ပြီး၊ ဂဟပတိ၊ ဣမံ ကာလံ-၌၊ ဝေ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ အကာလေ-အခါမဟုတ်တော့၊ ဣတိ-ပြီး။

၃၀၅။ အထ-ပြောပြရာ၊ ထိုအခါ၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ ဝေ၊ သွေ-နက်ဖန်၌၊ ဒါနိ-ယခု၊ ကာလေန-သင့်လျော်သောအခါ၌၊ ဝေ၊ ဥပသင်္ကမိဿာမိ-သွားရတော့ အံ၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ ဗုဒ္ဓဂတယ-ဘုရား၌ဖြစ်သော၊ သတိယာ-ဖြင့်၊ နိပဇ္ဇိတ္တာ-လျောင်းပြီး၍၊ ရတ္တိယာ-၌၊ (ဝုဋ္ဌာသိ၌စပ်) ပဘာတံ-လင်းပြီဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ တိက္ခတ္တံ၊ ဝုဋ္ဌာသိ-ထပြီ၊ အထ-ထပြီးရာထိုအခါ၌၊ ဝေ၊ ယေန-၌၊ သိဝကဒ္ဓါရ်-သုသာန်တံခါးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိ၊ အမ နုဿာ-အရိယာနတ်တို့သည်၊ (အမနုဿာတိ အဓိဂတဝိသေသာ ဒေဝတာ- သာရတ္ထ။) ဒွါရံ၊ ဝိဝရိသု-ဖွင့်ပေးကြကုန်ပြီ၊ နဂရမ္ပာ-မှ၊ နိက္ခန္တဿ-ထွက်လာပြီး သော်၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ-သော၊ ဂဟပတိဿ-၏၊ အာလောကော-အရောင် အလင်းသည်၊ အန္တရဓာယိ-ကွယ်ပျောက်ပြီ၊ အန္တကာရော-အမှိုက်မှောင်သည်၊ ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

ဘယံ-ကြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ-ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုယ်၏ တောင့်တင်းခိုင်မာခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း၊ လောမဟံသောဝါ-အမွှေးတို့၏ ရွှင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ကြက်သီးမွှေးညှင်းထခြင်းသည်လည်းကောင်း)၊ ဥဒပါဒိ-ဖြစ်ပြီ။ (ဤ ၃ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို တတိယပါရာဇိကံဏံ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) တတောဝ-ထိုအရပ်

အာလောကော အန္တရဓာယိ။ ။ အာလောကော အန္တရဓာယိတိ ယော ဗုဒ္ဓါရမဏာ ယ ပိတိယာ အာနုဘာဝေန မဟန္တော ဩဘာသော အဟောသိ၊ ယေန စဿ ပဒိပသဟဿေ န ပိယ ပိဂတန္တကာရော မဂ္ဂေါ အဟောသိ၊ သော ဗဟိနဂရေ ဆဝသရီရ မဿကုလံ ဒုဂ္ဂန္တံ ဝိ တစ္ဆံ အာမကုသုသာနံ ပတ္တဿ ဘယေန ပိတိဝေဂေ မန္တိဘူတေ အန္တရဓာယိ-ဝိမတိ။

မှပင်၊ နိဝတ္တိတုကာမော-ပြန်နစ်လိုသည်။ (ပြန်လှည့်လိုသည်။) ဟောတိ၊ အထ-ပြန်နစ်လိုရာထိုအခါ၌၊ သိဝက္ခော-သုသာန်၌နေသော၊ ယက္ခော-နတ်သည်၊ အန္တရဟိတော-ကွယ်ပျောက်သည်။ (ဟုတွာ)၊ သဒ္ဓ-ကို၊ အနုဿာဝေသိ-ကြားသိစေပြီ။ (ကိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ သတံ ဟတ္ထိ (သဟဿာနိ)-ဆင်ရတနာ တစ်သိန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သတံ အဿာ (သဟဿာနိ)-မြင်းရတနာ တစ်သိန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သတံ အဿတရီရထာ (သဟဿာနိ)-အဿတိုရ်မြင်း ကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားတစ်သိန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ-စွပ်အပ် (ဝတ်ဆင်အပ်)သော ပတ္တမြားနားချောင်းရှိကုန်သော၊ သတံ ကညာသဟဿာနိ-သတို့သွီးရတနာ၊ ကညာတစ်သိန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧကဿ ပဒဝိတိဟာရဿ-ဘုရားဖူးသွားသူ၏ ခြေတစ်လှမ်း၏၊ သောဠသိ-တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်ဖြစ်သော၊ ဝါ-တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်၊ ဝဇ ပြန်စိတ်၍ တစ်စိတ်ဖြစ်သော၊ ကလံ-အဖို့ကို၊ နာဂ္ဂန္တိ (န+အဂ္ဂန္တိ)-မထိုက်တန်ကုန်။ [“သောဠသိ ကလံ” ၌ နောက်နည်းသည် ဋီကာနည်းတည်း။]

ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူဌေး၊ အဘိက္ကမ-ရှေ့သို့တိုးပါလော၊ ဂဟပတိ၊ အဘိက္ကမ-လော၊ တေ-၏၊ အဘိက္ကန္တ-ရှေ့သို့တိုးခြင်းသည်၊ သေယျော-မြတ်၏။ (ကောင်း၏)၊ ပဋိက္ကန္တ-နောက်သို့ ပြန်ခြင်းသည်၊ နော (သေယျော)-မမြတ်ပါ၊ ဣတိ-သို့၊ (သဒ္ဓ အနုဿာဝေသိ)၊ အထ-ကြားသိစေရာ၊ ထိုအခါ၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ-၏၊ အန္ဓကာရော အန္တရဓာယိ၊ အာလောကော ပါတုရဟောသိ၊ ယံ ဘယံ-သည် လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ယော) လောမဟံသော-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ သော-ထို ဘယ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထ၊ လောမဟံသသည်၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘိ-ငြိမ်းပျောက်ပြီ။ [ဒုတိယ အကြိမ် တတိယအကြိမ်၌လည်း ဤအတူပင်တည်း။]

အထ-ဘယ ဆမ္ဘိတတ္ထ လောမဟံသတို့ ငြိမ်းပျောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ ယေန-၌၊ သီတဝနံ-ယင်းတိုက်တောသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-ပြီ၊ တေန သမယေန-အနာထပိဏ္ဍိသူဌေး ရောက်လာရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ ရတ္ထိယာ-၏၊ ပစ္စုသသမယံ-မိုးသောက်အခါ၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာယ-စောစောထတော်မူ၍၊ အဇ္ဈောကာသေ စင်္ဂမတိ၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ နိသဇ္ဇ-ထိုင်တော်မူပြီး၍၊ ပေ၊ အဝေါဓ၊ (ကိ)၊ သုဒတ္တ-သုဒတ္တ၊ ဧဟိ-လာလော၊ ဣတိ-ပြီ။

အထ-မိန့်တော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ နာမေန-ငယ်နာမည်အားဖြင့်၊ မံ-ကို၊ ဘဂဝါ၊ အာလပတိ-ခေါ်တော်မူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍၊ ဟဋ္ဌော-ရွှင်လန်းသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ-တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပါဒေသု-တို့၌၊ သိရသာ-ဖြင့်၊ နိပတိတွာ-ပျပ်ဝပ်၍၊ ပေ၊ အဝေါဓ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ - မြတ်စွာ

ဘုရား၊ ကစ္စိ-အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ဘဂဝါ-သည်၊ သုခံ-ချမ်းချမ်းသာသာ၊ သယံတ္ထ-
ကျိန်းစက်တော်မူရပါ၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ (ယော) ဗြာဟ္မဏော-ကိလေသာ အာသဝေါတို့ကို
မျှောပြီးသော အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပရိနိဗ္ဗတော-ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်း
အားဖြင့် ငြိမ်းတော်မူပြီးသည်၊ သီတိဘူတော-ကိလေသာအပူ မရှိသဖြင့် အေးမြ
သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ နိရူပမိ-ကိလေသာဟူသော ဥပမိမရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ကာမေ
သု-ဝတ္ထု၊ ကိလေသာ ၂ ဖြာသော ကာမတို့၌၊ န လိမ္မတိ-တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်
လိမ်းကျံကပ်ငြိတော်မမူ (သော) ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ သဗ္ဗဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဝေ-
စင်စစ်၊ သုခံ-ချမ်းချမ်းသာသာ၊ သေတိ-အိပ်ရ (နေရ)၏။ [န လိမ္မတိ ကာမေသုတိ
ဝတ္ထုကာမေသုစ ကိလေသကာမေသုစ တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေတိ န လိမ္မတိ-အင်္ဂုတ္တရ
တိက၊ ဒေဝဒူတဝဂ်၊ ဟတ္ထကသုတ္တဋ္ဌကထာ။]

သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကုန်သော၊ အာသတ္တိယော-ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ ကပ်ငြိ
တတ်သော တဏှာတို့ကို၊ ဝါ - ဘဝတို့၌ တောင့်တတတ်သော တဏှာတို့ကို၊
ဆောတွာ-ဖြတ်ပြီး၍၊ ဟဒယေ-စိတ်နှလုံး၌၊ ဒရံ-ကိလေသာဟူ၊ အပူခပ်သိမ်းကို၊
ဝိနေယျ-ပယ်ဖျောက်၍၊ စေတသော-စိတ်၏၊ သန္တိ-ငြိမ်းအေးခြင်းသို့၊ ပပျယျ-
ရောက်ပြီး၍၊ (တစ်နည်း) စေတသာ-ဖြင့်၊ သန္တိ-ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ပပျယျ-
၍၊ ဥပသန္တော-ငြိမ်းအေးတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ)၊ သုခံ၊ သေတိ-အိပ်ရနေရ၏၊
ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အထ-မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-သည် ၊ပေ၊ ဂဟပတိဿ-အား၊
အာနုပုဗ္ဗိ-အစဉ်အတိုင်း ဟောပြောထိုက်သော၊ ကထံ-တရားစကားကို၊ ကထေသိ-
ဟောတော်မူပြီ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ်အာနုပုဗ္ဗိကထာကိုနည်း၊ ဒါနကထံ-ဒါနနှင့်
စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သီလကထံ-ကိုလည်းကောင်း၊ သဂ္ဂကထံ-
နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ ကာမာနံ-ကာမဂုဏ်တို့၏။

ဧဟိ သုဒတ္တ။ ။ ဧဟိ သုဒတ္တာတိ သော ကိရ သေဋ္ဌိ ဂစ္ဆမာနောဝ စိန္တေသိ၊ “ဣမသ္မိ
လောကေ ဗဟူ ပူရဏကဿပါဒယော တိတ္ထိယာ “မယံ ဗုဒ္ဓါ မယံ ဗုဒ္ဓါ” တိ ဝဒန္တိ၊ ကထံ
နုခေါ အဟံ သတ္ထု ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဇာနေယျံ” တိ၊ အထဿ ဧတဒဟောသိ “မယံ ဂုဏဝသေန
ဥပ္ပန္နံ နာမံ၊ မဟာဇေနော ဇာနာတိ၊ ကုလဒတ္တိယံ ပန မေ နာမံ အညတြ မယာံန ကောစိ
ဇာနာတိ၊ သစေ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ၊ ကုလဒတ္တိကနာမေန မံ အာလဝိဿတိ” တိ၊ သတ္ထာ
တဿ စိတ္တံ ဥတွာ ဧဝံ (သုဒတ္တဟူ၍) အာဟာ-သာရတ္ထ။

သန္တိ ပပျယျစေတသော။ ။ သန္တိ၊ ပေ၊ စေတသောတိ စိတ္တဿ ကိလေသနိဗ္ဗာန်
ပါပုဏိတွာ၊ ကရဏဝစနံဝါ ဧတံ၊ သဗ္ဗစေတသော သမန္နာဟရိတွာတိ အာဒိသုဝိယ၊ စေတသာ
နိဗ္ဗာန် ပါပုဏိတွာတိ အတ္ထော-တိကအင်္ဂုတ္တရ၊ ဒေဝဒူတဝဂ်၊ ဟတ္ထက သုတ္တဋ္ဌကထာ။ [ပပျ
ယျ၌ ပ+အပဓာတ်၊ ဩပစ္စည်း (ဥပြု) တွာ၏ ကာရိယ ယ၊ ဒွေဘော်။]

အာဒီနဝံ-အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊-ဩကာရံ-ယုတ်ညံ့ပုံကိုလည်းကောင်း၊ သံကိ
လေသံ-ညစ်ညမ်းပုံကိုလည်းကောင်း၊ နေက္ခမ္မေ-ကာမမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း
ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ဝါ-ဈာန်စသော တရား၌၊ အာနိသံသံ-အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊
ပကာသေသိ-ထင်ရှားပြတော်မူပြီ။

ယဒါ-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနာထပိဏ္ဍိကံ-သော၊ ဂဟပတိ-ကို၊ ကလ္လစိတ္တံ-
အထက်ဒေသနာ၏ တည်ရာအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခံ့သောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဝါ-အသဒ္ဓိယ၊ စသည်ရောဂါ၊ ကင်းစင်ကွာသဖြင့်၊ ကျန်းမာသောစိတ်
ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဒုစိတ္တံ-ဒိဋ္ဌိမာန၊ စသည်စုစု၊ ကင်းစင်မှုကြောင့်၊ နည
သောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနိဝရဏစိတ္တံ-ကာမစ္ဆန္တ၊ စသည်ခပင်း၊ နိဝရဏ
မှကင်းသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ-သမ္မာပဋိပတ်၌ မွန်မြတ်သော
ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့် ယှဉ်သည့်အတွက် တက်ကြွသောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊
ပသန္နစိတ္တံ-သဒ္ဓါစည်ပင်သဖြင့် ကြည်လင်သောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊
အညာသိ-သိတော်မူပြီ။ [ဤဝါကျတို့၏ အနက်ကို သီလက္ခန္ဓာ၊ အဓမ္မဋ္ဌသုတ် နိဿယ
ဗုဒ္ဓါပသက်မနကထာ၌ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ပြထားပြီ။]

အထ-သိတော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓါနံ-ဘုရားရှင်တို့၏၊ သာမုတ္တံသိကာ-ကိုယ်
တော်တိုင် ထုတ်ပြတော်အပ်သော၊ ယာ ဓမ္မဒေသနာ-အကြင် တရားဒေသနာ
တော်သည်၊ (အတ္ထိ) တံ-ထို တရားဒေသနာတော်ကို။ [ထို သာမုတ္တံသိကာဒေသနာ
တော်ကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် “ဒုက္ခံ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။] ဒုက္ခံ-
ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ ဝေပံ မဂ္ဂံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ-ပြီ၊ သေယျ
ထာပိ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ သုဒ္ဓိံ-စင်ကြယ်သော၊ အပဂတကာဠကံ-ကင်း
သော အမည်းအညစ်ရှိသော၊ ဝတ္ထံ-အဝတ်သည်၊ သမ္မဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊
ရဇနံ-ဆိုးရည်ကို၊ ပဋိဂ္ဂံ-ကျေယျ သေယျထာပိ-ခံယူနိုင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤ
အတူသာလျှင်၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ဂဟပတိဿ-၏၊ တသ္မိယေဝ အာသနေ-
ထိုနေရာ၌ပင်၊ ဝိရဇံ-ကင်းသော အပါယဂမနိယ ရာဂစသော မြူရှိသော၊ ဝါ-
အပါယဂမနိယ ရာဂစသော မြူမှကင်းသော၊ ဝီတမလံ-ကင်းသော ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ
ဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝါ-ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးမှကင်း
သော၊ ဓမ္မစက္ခု-သစ္စာ ၄ ပါးတရားတို့၌ သိမြင်တတ်သောသောတာပတ္တိဉာဏ်စက္ခု
သည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိ)၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥသံ၊ အလုံးစုံ
သော အကြင်တရားသည်၊ သမုဒယဓမ္မံ-ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ သဗ္ဗံ-သော၊ တံ-
ထိုဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားဟူသမျှသည်၊ နိရောဓဓမ္မံ-ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊

ဣတိ (ဥဒပါဒိ) [“ဝိရဇံ” စသည်တို့ကို သာမညဖလသုတ် အဆုံး၌ အနက်ပေးထား ပြီ။]

အထ-သောတာပန်ဖြစ်ပြီးရား ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ ဂဟပတိ-သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မော- မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိသည်၊ ပတ္တဓမ္မော-ရောက်အပ် ရအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိသည်၊ ဝိစိတဓမ္မော-သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိ သည်၊ ပရိယောဂါဠဓမ္မော-ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်အပ်ပြီး သော သစ္စာ ၄ ပါးတရား ရှိသည်၊ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော-လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝါ-ဝိစိကိစ္ဆာ ကို လွန်မြောက်ပြီးသည်၊ ဝိဂတ ကထံကထော-ကင်းသော အဘယ်သို့ဖြစ်ပါလိမ့် မည်နည်းဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝါ-ကင်းသော သို့လောသို့လော တွေးတောခြင်းရှိသည်၊ သတ္ထုသာသနေ-မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌၊ ဝေသာရဇပုတ္တော-ကင်းသော ရွံ့ရှားခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ အပရပုစ္စ ယော-မိမိမှတစ်ပါး၊ အခြားသူဟူသော ယုံကြည်ထိုက်သူ မရှိသည်၊ (ယုံကြည်စရာ အခြားသူမလိုသည်) (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ အဘိ ဣန္ဒ-အလွန် ကောင်းပါပေစွ၊ ဘန္တေ အဘိဣန္ဒ-စွ။ (ဤပုဒ်၌ အနက်မျိုးမျိုးကို သာမညဖလသုတ် နိဿယ၊ ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာ၌ ပြထားပြီ။) ဘန္တေ သေယျထာပိ- ကား၊ နိကုဋ္ဌိတံ-တစ်စုံတစ်ယောက် မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ-အလို အလျောက်မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥက္ကုဋ္ဌေယျ သေယျထာပိဝါ-လွန်ပြလိုက် သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စန္ဒ-မြက်သစ်ရွက် စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိဝါ-ဖွင့်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မူဠ သ-အရပ်မျက်နှာတို့၌ တွေဝေနေသူအား၊ (မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား၊) မဂ္ဂံ-လမ်းဖြောင့်လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိဝါ-ပြောပြလိုက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ စက္ခုမန္တော-ကောင်းသော မျက်လုံးရှိသူတို့သည်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒက္ခန္တိ (ဒက္ခန္တိ)-မြင်နိုင်ကုန်လတုံ၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အန္တကာရေ-အမိုက် မှောင်၌၊ တေလပဇ္ဇေတံ-ဆီမီးတန်ဆောင်ကို၊ ဓာရေယျ သေယျထာပိဝါ-ညှိထွန်း ဆောင်ပြလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူ သာလျှင်၊ ဘဂဝတာ- သည်၊ အနေကပရိ-ယာယေန-တစ်ပါးမက၊ များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ- ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဓမ္မော-တရားတော်ကို၊ ပကာသိတော-ထင်ရှား ပြတော်မူ အပ်ပါပေပြီ။

ဘန္တေ၊ သောဟံ (ဒသော+အဟံ)-ထို တပည့်တော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကိုလည်း ကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခု သံယဉ္ဇ-ရဟန်း သံဃာတော်ကိုလည်း ကောင်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-ဉာဏ်ဖြင့်သိမှတ်

ပါ၏။ ဘဂဝါ၊ မဲ-ကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်သော၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်တတ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊ ဓာရေတု-မှတ်တော်မူပါ။ (စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ။) ဘန္တေ၊ ပေ၊ သွာတနာယ ဘတ္တံ အဓိဝါသေတု၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တုဏှိဘာဝေန-ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူသဖြင့်) အဓိဝါ သေသိ၊ အထ၊ ပေ၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိုအသေကို၊ ကတ္တာ ပက္ကမိ၊ ရာဇဂဟကော သေဋ္ဌိ-သည်၊ အနာထပိဏှိကေန၊ ပေ၊ နိမန္တိတော ကိရ-ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ- သို့၊ အသောသိ၊ အထ-ကြားသိရရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဂဟပတိ၊ တယာ၊ ပေ၊ နိမန္တိတော ကိရ-တဲ့၊ တွဉ္ဇ-လည်း၊ အဂန္တကော-ဧည့်သည်သည်၊ အသိ-၏၊ ဂဟပတိ-ယေန (ဝေယျာယိကေန)-အကြင် အလုပ်တာဝန်နှင့်တကွ ကုန်ကျဖွယ်ဟူသမျှဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗခဿ-သော၊ သံဃဿ-ဖို့၊ ဘတ္တံ-ကို၊ ကရေယျာ သိ-ပြုရာ၏၊ တေ-အား၊ (တံ) ဝေယျာယိကံ-ကို၊ ဒေမိ-အံ့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ၊ အလံ-တော်ပြီ၊ ယေန၊ ပေ၊ ကရိဿာမိ၊ မေ-၏၊ (ငါ့မှာ)၊ (တံ) ဝေယျာယိကံအတ္ထိ- ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ။ [ဝေယျာယိကံ ပုဒ်အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထား ပြီ။]

အမှာ။ ။ ထို့နောက် နိဂုံးသူဌေးက လာ၍ ပြောပုံ၊ ဗိမ္ဗိသာရ မဟာရာဇက ပြောပုံကိုလည်းကောင်း၊ အနာထပိဏှိသူဌေးက ပယ်မြစ်ပုံကိုလည်းကောင်းသိပါ။ [“ရာဇဂဟကော-သော၊ နေဂမော-နိဂုံးသူဌေးသည်” ဟု ပေး။]

ကေမန္တံ နိသိန္နော အနာထပိဏှိကော၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ဝဿာဝါသံ-မိုးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူခြင်းကို၊ (ဝါကပ်တော် မူခြင်းကို)၊ အဓိဝါသေတု၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ၊ သုညာဂါရေ-ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်း ၌၊ တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အဘိရမန္တိ-မွေ့လျော်တော်မူကြကုန်၏၊ ဣတိ- ပြီ၊ ဘဂဝါ-ရား၊ အညာတံ-သိအပ်ပါပြီ၊ သုဂတ-ရား၊ အညာတံ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အထ-ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ပက္ကမိ။

၃၀၇။ အနာထပိဏှိကော၊ ပေ၊ ဗဟုမိတ္တော-များသော မိတ်ဆွေရှိသည်၊ ဗဟုသဟာယော-များသော သဟာယ်ချင်းရှိသည်၊ အာဒေယျဝါစော-နာယူထိုက် သော စကားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ပေ၊ တံကရဏီယံ-ကို၊ တီရေ တွာ-ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ယေန သာဝတ္ထိ၊ ပေ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ မနုဿေ- တို့ကို၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊ (ကိ)၊ အယျာ-အမောင်တို့၊ အာရာမေ-အာရာမ် တို့ကို၊ ကရောထ-ပြုကြပါကုန်၊ ဝိဟာရေ-တို့ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေထ-တည်စေကြပါကုန်၊ ဒါနာနိ-တို့ကို၊ ပဋ္ဌပေထ-ဖြစ်စေကြပါကုန်၊ ဗုဒ္ဓေါ-သည်၊ လောကေ-၌၊ ဥပ္ပန္နော-

ဖြစ်တော်မူပြီ၊ (ပွင့်တော်မူပြီ) သောစ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ နိမန္တိတော (ဟုတွာ) ဣမိနာ မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ အာဂစ္ဆိဿတိ-ကြွလာတော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ စေခိုင်းပြီ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌပေသံ၊ ပေ၊ သာဝတ္ထိံ ဂန္တာ-ရောက်ပြီး၍၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ သာဝတ္ထိံ-ကို၊ အနုဝိလောကေသိ-အစဉ်လျှောက်၍ ကြည့်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ကြည့်သနည်း)၊ ယံ-အကြင်အရပ်သည်၊ ဂါမတော-ရွာမှ၊ (မြို့မှ) အတိဒူရေ-အလွန်ဝေးသည်၊ နေဝအဿ-မဖြစ်ရာ၊ အစွာသန္ဓေ-အလွန်နီးသည်လည်း၊ န အဿ-ရာ။ (သတ္တမိဝိဘတ်ကို လိင်္ဂတ္တံ၌ သက်ပါ။) ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ-သွားလမ်း၊ လာလမ်းနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ-ဘုရားဖူးလို၊ တရားနာလိုကုန်သော၊ မနုဿာနံ-တို့သည်၊ အတိတ္တမိနိယံ-ရှေ့ရှုသွားနိုင်သည်လည်းကောင်း၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ အပ္ပါကိဏ္ဏံ-လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်လည်းကောင်း၊ ရတ္တိံ-၌၊ အပ္ပသဒ္ဓံ-လူသံမရှိသည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနိဋ္ဌေသံ-မြို့ရွာတွန်သံမရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဇနဝါတံ-လှည့်လည်သွားလာသော လူအပေါင်း၏လေမှ ကင်းသည်လည်းကောင်း၊ မနုဿရာဟသေယျကံ-လူတို့၏ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ဖြစ်သော အမှုကိုပြုခြင်းအား လျှောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း။ (လူတို့၏ လျှို့ဝှက်၍ လုပ်အပ်သောအလုပ်များကို လုပ်ဖို့ကောင်းလောက်အောင် လူသူမှ ရှောင်သည်-ဟူလို။) ပဋိသလ္လာန သာရပွံ-တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၌ လျှောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း၊ အဿ-ရာ၏၊ (တာဒိသေ-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော)၊ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ၊ ဝိဟရေယျ-သီတင်းသုံးတော်မူရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ (အနုဝိလောကေသိ)။ [ဤဝါကျ၏အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၊ ပိမ္ပိသာရသမာဂမကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အနာထပိဏ္ဏိကော၊ ပေ၊ ဇေတဿ-ဇေတမည်သော၊ ကုမာရဿ-မင်းသား၏၊ ဥယျာနံ-ကို၊ ဂါမတော၊ နေဝ အတိဒူရေ-အလွန်လည်း မဝေးသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဋိသလ္လာနသာရပွံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဓသာ-တွေ့မြင်ရပြီ၊ ဒိသ္ဗာန၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ)၊ အယျပုတ္တ-အရှင်သား၊ ပေ၊ ဒေဟိ-ပေးပါလော၊ ဣတိ-ပြီ

အဒေယျော၊ ပေ၊ **အပိ ကောဋိသန္တရေန**။ ။ ဆိုလိုရင်းကား "အာရာမ်ကို အသပြာစွန်းချင်း ထိအောင်ခင်း၍ ဝယ်နိုင်လျှင် ရောင်းပါမည်" ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် "အဒေယျာ" နေရာ၌ "အာဒေယျော" ဟု ရှိသင့်ပါသည်။ ဤသို့ ရှိမှလည်း နောက်၌ "ယတော တယာ အယျပုတ္တ အဋ္ဌေါ ကတော" ဟူသော စကားနှင့် ရှေ့နောက် ညီပါသည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား "ကောဋိသန္တ ရေန အပိ-အသပြာစွန်းချင်း ထိအောင်ခင်းသဖြင့်လည်း၊ အာရာမော-ကို၊ အဒေယျော-ငါပေး အပ်၏" ဟု အနက်ပေး၍ " (အ) သဒ္ဓါကား အနက်မရှိ၊ တစ္ဆောမျှသာတည်း" ဟုလည်း မှာသည်။

ဂဟပတိ၊ အာရာမော-ကို၊ အပိ-စင်စစ်၊ ကောဋိသန္ဓရေန-အသပြာစွန်းချင်း၊ ထိ အောင်ခင်းသဖြင့်၊ အဒေယျော-ယူအပ် ယူနိုင်ပါ၏။ ဣတိ-ပြီ။

အယျပုတ္တ၊ အာရာမော-ကို၊ ဂဟိတော-ယူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ ၊ပေ၊ န ဂဟိတော=-မယူအပ်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟိတော-ယူအပ်ပြီ၊ န ဂဟိတော-မယူ အပ်သေး၊ ဣတိ-ဤသို့ ငြင်းခုံ၍၊ ဝေါဟာရိကေ-တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ (တရားသူကြီးဖြစ်ကုန်သော) မဟာမတ္တေ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိသု-မေးကြကုန်ပြီ၊ မဟာမတ္တာ ဧဝံ အာဟံသု၊ (ကို)၊ အယျပုတ္တ-အရှင့်သား၊ ယတော-အကြင်ကြောင့်၊ တယာ၊ အရွှေ့-အဖိုးကို၊ ကတော-ပြုအပ်ပြီ၊ (အဖိုးဖြတ်အပ်ပြီ) (တတော-ကြောင့်) ၊ပေ၊ ဂဟိတော-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ အထ-(တရားဆုံးဖြတ်ပြီးရာ) ထို အခါ၌ ၊ပေ၊ သကဋေဟိ-လှည်းတို့ဖြင့်၊ ဟိရည-ငွေအသပြာကို၊ နိဗ္ဗာဟာပေတွာ- ထုတ်ဆောင်ပြီး၍၊ ဇေတဝနံ-ဇေတမင်းသား၏ဥယျာဉ်ကို၊ ကောဋိသန္ဓရ်-အသပြာ အစွန်းချင်း၊ ထိအောင်ခင်းအပ်သည်မည်လောက်အောင်၊ သန္ဓရာပေသိ-ခင်းစေပြီ၊ သက္ကိ-ကြိမ်၊ နိဟန္တု-ထုတ်ဆောင်အပ်သော၊ ဟိရည-သည်၊ ထောကဿ-အနည်း ငယ်သော၊ ဩကာသဿ-အရပ်၏၊ ကောဋကသာမန္တာ-တံခါးမုခ်အနီး၌၊ န ပွ ဟောတိ-မလောက်၊ အထ ၊ပေ၊ အာဏာပေသိ (ကို)၊ ဂစ္ဆထ ၊ပေ၊ ဣမံ ဩကာသံ သန္ဓရိဿာမိ-န်အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ စေခိုင်းပြီ။

အထ-စေခိုင်းရာထိုအခါ၌၊ ဇေတဿ၊ ကုမာရဿ-၏၊ ဧတံ-ဤသို့ စဉ်းစား ခြင်းသည်၊ အဟောသိ၊ (ကို)၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အယံ ဂဟ ပတိ-သည်၊ တာဝဗဟု-ထိုမျှလောက်များသော၊ ဟိရည-ငွေကို၊ ပရိစ္စဇေတိ-စွန့်လွှတ် ၏၊ (တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခိယမာနံ-စဉ်းစားဆင်ခြင်အပ်သည် ရှိသော်) ဣဒံ-ဤအလျှူသည်၊ ဝါ-ဤသာသနာတော်သည်၊ ဩရကံ-ယုတ်ညံ့သည်၊ (အောက်တန်းကျသည်) န ခေါ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ အာဇာနာမိ-သိရ၏၊ ဣတိ-ဤသို့စဉ်းစားပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့စဉ်းစားပြီး၍၊ အဝေါဓ၊ (ကို)၊ ဂဟပတိ၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ တံ ဩကာသံ-ကို၊ မာ သန္ဓရာပေသိ-မခင်းပါ စေနှင့်။ [“တွံ” ဟု ကတ္တာထည့်ရမည်ဖြစ်၍ အဇေတနီ ဩဝိဘတ်ကို (ဣ) ပြုထား သည်ဟု ကြံပါ။] ၊ပေ၊ ဒေဟိ၊ ဧတံ-ဤအရပ်သည်၊ မမ-၏၊ ဒါနံ-အလှူသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြီ။

အထ-ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ ဂဟပတိ - သည်၊ (“ပါဒါသိ” ၌စပ်) ဇေတော-သော၊ အယံ ကုမာရော-သည်၊ အဘိညာတော-အလွန် အသိအမှတ် ပြုအပ်သူတည်း၊ ဉာတမနုဿော-ထင်ရှားသောလူတည်း၊ ဧဝရူပါနံ-န်သော၊ ဉာတ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဤသာသနာတော်၌၊

ပသာဒေါ-ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ ပဟတ္ထိကော-များသော စီးပွားရှိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစား၍၊ ပေါ ပါဒါသိ-ပေးပြီ၊ အထ ဇေတော၊ ပေါ ကောဋ္ဌကံ-တံခါးမုခ်ကို၊ မာပေသိ-ဖန်ဆင်းပြီ၊ အထ-ဇေတမင်းသား၏ ဥယျှံကိုဝယ်ယူပြီးရာ) ထိုအခါ၌၊ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ ပေါ ဝိဟာရေ-တို့ကို၊ ကာရာပေသိ-ပြုစေပြီ၊ (ဆောက်လုပ်စေ ပြီ)၊ ပေါ ကောဋ္ဌကေ-ရေချိုးအိမ်တို့ကို၊ ပေါ ဥပဋ္ဌာနသာလာယော-ကပ်ရောက် တည်နေရာ ဆွမ်းစားကျောင်းတို့ကို၊ [“ဆည်းကပ်ရာ စရပ်တို့ကို၊ (စည်းဝေးရာ တန်ဆောင်းဝန်း၊ ဓမ္မာရုံတို့ကို)”] ဟု တချို့နေရာ၌ ပေးရ၏။၊ ပေါ မဏ္ဍပေ-တို့ ကို၊ ကာရာပေသိ။ [ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒက၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

နဝကမ္မဒါနကထာ

၃၀၈။ အထ ဘဂဝါ၊ ပေါ ယေန ပေသာလီ၊ ပေါ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ၊ [ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒက (၂၅၈, ၉) ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။] တေန သမယေန-၌၊ မနုဿာ သက္ကစံ၊ နဝကမ္မံ-အသစ်အသစ်ဖြစ်သော ပြုဖွယ်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ယေပိဘိက္ခု-တို့ သည်လည်း၊ ပေါ အဓိဋ္ဌန္တိ-စီမံကြကုန်၏၊ တေပိ-တို့ကိုလည်း၊ သက္ကစံ၊ စီဝရ၊ ပေါ ပရိက္ခာရေန-သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဝိလာန၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်၍၊ အသက်၏အရံအကာ အဆောက်အဦးဖြစ်သောဆေးဖြင့်။ [ဤပုဒ် အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ စတုတ္ထသံဃာဒိသေသံ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အထ-နဝကမ္မကိုပြုကြရာ၊ ထိုအခါ၌၊ အညတရဿ-တစ်ယောက်သော၊ (အမျိုးအမည်အားဖြင့် မထင်ရှားသော) ဒလိဒ္ဓဿ-ဆင်းရဲသော၊ တုန္ဒဝါယဿ- အပ်ချုပ်သမား၏၊ ဧတံ အဟောသိ၊ (ကို)၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဣမေ မနုဿာ၊ ပေါ ကရောန္တိ၊ တထာ-ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခိယမာနံ-စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်သော်၊ ဣဒံ-ဤသက္ကစနဝကမ္မသည်၊ ဝါ-ဤ သာသနာတော်သည်၊ ပေါ န ခေါ ဘဝိဿတိ၊ (ဣတိ-ဤသို့၊ အာဇာနာမိ-သိရ၏။) အံဟမ္ပိ-သည်လည်း၊ ပေါ ယန္ဓုနကရေယျံ-အကယ်၍ပြုရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ၊ ပေါ သာမံ၊ စိက္ခလံ-ရွံ့ကို၊ မဒ္ဒိတွာ-နယ်ပြီး၍၊ ဣဋ္ဌကာယော- တို့ကို၊ စိနိဝ္ဗေ-စီ၍၊ ကုဋ္ဌံ-နံရံကို၊ ဥဋ္ဌာပေသိ-တက်စေပြီ၊ (ထောင်ပြီ)၊ အကုသလေ န-မဂ္ဂျမ်းကျင်သော၊ တေန-ထိုအပ်ချုပ်သမားသည်၊ စိတာ-စီအပ်သော၊ ဘိတ္တိ- သည်၊ ဝင်္ကာ-ကောက်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပရိပတိ-ပြုကျပြီ၊ [ဒုတိယအကြိမ်၊ တတိယ အကြိမ် စီရာ၌လည်း ပြုကျပြန်သည်။]

အထ-တတိယအကြိမ်ပြုကျရာ၊ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ ဥဇ္ဈာယတိ၊ (ကိ)ယေ-အကြင် ပစ္စည်းရှင်တို့သည် ၊ပေ၊ ပရိက္ခာရံ၊ ဒေန္တိ-လျှံကုန်၏၊ တေ-(ပစ္စည်း၊ ၄ ပါးကို လျှံ ဖော်ရသော) ထိုပစ္စည်းရှင်တို့ကိုသာ၊ ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်၊ ဩဝဒန္တိ-ပြောဆို ဆုံးမကြကုန်၏၊ အနုသာသန္တိ-နည်းပေးလမ်းပြ၊ သွန်သင်ကြကုန်၏၊ ဇတသဉ္စ-တို့၏သာ၊ နဝကမ္ပံ အဓိဋ္ဌေန္တိ၊ အဟံ ပန-ငါသည်ကား၊ ဒလိဒ္ဒေါ-လူဆင်းရဲသည်၊ အမ္မိ၊ မံ-ကို၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်၊ (ဘယ်ရဟန်းကမျှ)၊ န ဩဝဒတိဝါ-ဩဝါဒလည်းမပေး၊ နအနုသာသတိဝါ-နည်းလမ်းလည်း မပြ ၊ပေ၊ န အဓိဋ္ဌတိဝါ-စီမံလည်း မစီမံ၊ ဣတိ (ဥဇ္ဈာယတိ)၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဒလိဒ္ဓဿ-သော၊ ဥဇ္ဈာယန္တဿ-သော၊ တုန္ဒဝါယဿ-၏၊ (ဝစနံ-ကို) အသောသံ ၊ပေ။

အထ ၊ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ နဝကမ္ပံ-ကို၊ ဒါတံ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ နာဝကမ္ပိကော-အသစ်သစ် ပြုဖွယ်အမှု၌ ယှဉ်သော၊ ဘိက္ခု၊ ဥဿုက္ကံ-ကြောင့် ကြစိုက်သူ၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇိဿတိ-ရောက်လိမ့်မည်၊ (ကိ)၊ ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင် ၊ပေ၊ ပရိယောသာနံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆေယျနုခေါ-ရောက်ရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိဿတိ)၊ ခဏ္ဍံ-ကျိုးပြတ်သောအရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖုလ္လံ-ပေါက်ကွဲသော အရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိသင်္ခရိဿတိ-ပြင်ဆင်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြီ။

ကမ္မဝါစာ၌ “ဂဟပတိနော-၏၊ ဝိဟာရံ-ကို ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ နဝကမ္ပံ-ကို (အဓိဋ္ဌာတံ-စီမံခြင်းငှာ) ဒဒေယျ” ဟု လည်းကောင်း၊ နိဂုံးဝါကျ၌ “ဘိက္ခုနော-အား၊ နဝကမ္ပံ-ကို၊ (ကာတံ-ငှာ) ၊ပေ၊ ဂဟပတိနော-၏၊ ဝိဟာရော (ဝိဟာ-ရေ)-ကျောင်း၌ ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနော-အား၊ နဝကမ္ပံ-ကို၊ ဒိန္နော (ဒိန္နံ)-အပ်ပါပြီ” ဟု လည်းကောင်း ပေးပါ။

ဒဒေယျ၊ ဒိန္နော။ ။ ဒဒေယျတိ နဝကမ္ပံ အဓိဋ္ဌာတံ ဝိဟာရေ ဣဿရိယံ ဒဒေယျတိ အတ္ထော၊ ဒိန္နောတိ နဝကမ္ပံ ကာတံ ဝိဟာရော ဒိန္နော၊ ဝိဟာရေ နဝကမ္ပံ ဒိန္နံတိဝါ အတ္ထော-ဝိမတိ။

အဂ္ဂါသနာဒိအနုဇာနနကထာ

၃၁၀။ အထ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ ယေန သာဝတ္ထိ ၊ပေ၊ ပက္ကမိ၊ တေန သမယေန-၌၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ အန္တေဝါသိကာ-အနီးနေတပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ၊ပေ၊ သံယဿ-၏၊ ပုရတော ပုရတော-ရှေ့၌ ရှေ့၌၊ (ရှေ့က ရှေ့က)၊ ဂန္တာ-သွား၍၊ ဝိဟာရေ-တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏန္တိ-သိမ်းပိုက်ကြကုန်၏၊ သေယျာယော-အိပ်ရာ တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ သိမ်းပိုက်ကြကုန်သနည်း) ဣဒံ-ဤနေရာ

သည်။ အမှာကံ-တို့၏။ ဥပဇ္ဈာယာနံ-တို့ဖို့။ ဘဝိဿတိ ၊ပေ။ အမှာကံ-တို့ဖို့။ ဘဝိဿတိ- ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ သိမ်းပိုက်ကြကုန်၏။ အထ-သိမ်းပိုက်ကြပြီးရာ၊ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ၊ပေ။ ဝိဟာရေသု-တို့ကို၊ ပရိဂ္ဂဟိတေသု-သိမ်းပိုက်အပ်ပြီး ကုန်လသော် ၊ပေ။ သေယျံ အလဘမာနော (ဟုတွာ)။ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ-၌။ နိသီဒိ။

အထ-ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ ၊ပေ။ ဥက္ကာသိ-ချောင်းဟန့်တော်မူပြီ။ အာယသ္မာပိ ၊ပေ။ ဥက္ကာသိ၊ ဧတ္ထ-ဤအရပ်၌၊ ကော-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော် မူပြီ။ ဘဂဝါ-ရား၊ အဟံ သာရိပုတ္တော-တပည့်တော် သာရိပုတ္တရာပါတည်း၊ ဣတိ-လျှောက်ပြီ ၊ပေ။ အာမန္တေသိ၊ (ကိံ)။ ဘိက္ခဝေ၊ ကော-အဘယ်သူသည်၊ အဂ္ဂါသနံ-မြတ်သောနေရာကိုလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂေါဒကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂပိဏ္ဏံ-မြတ်သောဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ အရဟတိ-ထိုက်သနည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

ဧကစ္စေ-အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခု။ ဧဝံ အဟံသု၊ (ကိံ)။ ဘဂဝါ-ရား၊ ယော-အကြင်သူသည်။ ခတ္တိယကုလာ-မင်းမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတွာ-၍)၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါပြီ။ သော-သည် ၊ပေ။ အရဟတိ၊ ဣတိ-နိပြီ။ [ဤသို့စသည်ဖြင့် လျှောက်ကြသည်။ ထိုဝါကျတို့၌ သုတ္တန္တိကောစသည်ကို သမထက္ခန္ဓက၊ သတိဝိနယကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဌမဿဈာနဿ-ပဌမဈာန်ကို၊ လာဘီ-ရခြင်းရှိ၏ ၊ပေ။ သောတာပန္နော-သောတာပန်တည်း၊ ဤသို့ ပေးပါ။]

တိတ္ထိရဇာတ်တော်။ ၃၁၁။ အထ-အသီးအသီး၊ လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ။ အာမန္တေသိ၊ (ကိံ)။ ဘိက္ခဝေ၊ ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထုကား၊ ဟိမဝန္တပုဒေသေ-ဟိမဝန္တာအရပ်၌၊ မဟာနိဂြောဓော-ကြီးစွာသော ပင်ညောင်ပင်သည်။ အဟောသိ-ရှိပြီ။ တံ-ကို၊ ဥပနိဿာယ-မှီ၍၊ တယော၊ သဟာယကာ-တို့သည်။ တိတ္ထိရောစ-ခါသည်လည်းကောင်း၊ မက္ကဋ္ဌောစ-မျောက်သည်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိနာဂေါစ-ဆင်ပြောင်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရိသု-နေကြကုန်ပြီ။ တေ-ထိုသဟာယ်ချင်းတို့သည်။ အညမည်-အချင်းချင်း၊ အဂါရဝါ-ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ အပ္ပဋိဿာ-ရှေးရှုနားထောင်ခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ ဝါ-မှီခိုအားထား၊ ကိုးစားခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ အသဘာဂပုတ္တိကာ-သဘောတူသော အသက်မွေးမှု ရှိကြသူ မဟုတ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ ဝိဟရန္တိ၊ အထ-ထိုသို့နေကြရာ အခါ၌ ၊ပေ။ အဟောသိ၊ (ကိံ)။ ယံ-အကြင်သူသည်။ အမှာကံ-တို့တွင်၊ ဇာတိယာ-မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့်၊ မဟန္တတရံ-သာ၍ကြီး၏။ (အကြီးဆုံးသည်)။ [“ယံ၊ မဟန္တတရံ” သည် လိင်္ဂဝိပလ္လာသတည်း။] တံ-ကို ၊ပေ။ ဇာနေယျာမ-သိရပါကုန်မူကား၊ အဟောနူန-

ဪ... ကောင်းလေစွ ၊ပေ၊ သက္ကဏေယျာမ-ကောင်းစွာပြုကုန်ရာ၏။ ဂရု-
အလေးအမြတ်ကို၊ ကရေယျာမ၊ မာနေယျာမ-မြတ်နိုးကုန်ရာ၏။ ပူဇေယျာမ-
နိရုဏ်၏။ တဿစ-ထိုသူ၏လည်း၊ ဩဝါဒေ-၌၊ ပတိဋ္ဌဟေယျာမ-တည်ကုန်ရာ၏။
ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ-အကြံဖြစ်ရာ၊ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ ဟတ္ထိနာဂံ-ကို၊ ပုစ္ဆိသု၊ (ကိ)၊ သမ္ပ-
အဆွေ၊ တံ၊ ကိ-အဘယ်မည်သော၊ ပေါရာဏံ-ရှေး၌ဖြစ်သော အကြောင်းအရာကို၊
သရသိ-မှတ်မိသနည်း၊ ဣတိ-နိပြီ၊ သမ္မာ-တို့၊ ယဒါ-၌၊ အဟံ-သည်၊ ပေါတော-
ပေါက်စသည်၊ (ဆင်ငယ်ကလေးသည်) ဟောမိ၊ (တဒါ) ဣမံ နိဂြောဓံ၊ သတ္တိနံ-
ပေါင်တို့၏၊ အန္တရာ-အကြား၌၊ ကရိတွာ-ပြု၍၊ အတိက္ကမာမိ-ကျော်၍ကျော်၍
သွားခဲ့၏၊ အဂ္ဂကုရကံ-အညွန့်အဖျားသည်၊ မေ-၏၊ ဥဒရံ-ဝမ်းကို၊ ဆုပတိ-ထိ၏။
သမ္မာ-တို့ ပေါရာဏံ-သော၊ ဣမံ-ဤအကြောင်းအရာကို၊ သရာမိ-မှတ်မိ၏၊ ဣတိ-
ပြီ၊ (မျောက်ကိုမေးရာ၌) သမ္မာ ၊ပေ၊ ဆာပေါ-မျောက်ကလေးသည်၊ ဟောမိ
၊ပေ သရာမိ” ဟု လည်းကောင်း၊ (ခါကိုမေးရာ၌) “သမ္မာ ၊ပေ၊ တတော-ထိုညောင်
ပင်ကြီးမှ၊ ဖလံ-အသီးကို၊ ဘက္ခိတွာ-စားပြီး၍ ၊ပေ၊ တဿ-ထိုအစေ့ကြောင့်ပင်
၊ပေ၊ ဇာတော-ပေါက်ပါပြီ ၊ပေ၊ အဟံ ဇာတိယာ-မွေးဖွားခြင်းအားဖြင့်၊ မဟန္တ
တရော-သာ၍ကြီး၏” ဟု လည်းကောင်း ပြောသည်။

အထ ၊ပေ၊ တိတ္ထိရံ-ကို၊ ဧတံ အဝေါစံ၊ (ကိ)၊ သမ္ပ ၊ပေ၊ မဟန္တတရော ၊ပေ၊
ဩဝါဒေ-၌၊ ပတိဋ္ဌိဿာမ-နအံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊
တိတ္ထိရော ၊ပေ၊ ဝတ္တတိ၊ တေ-ထို သဟာယ်ချင်းတို့သည် ၊ပေ။ [“ကာယဿဘေဒါ”
စသည်တို့၏အနက်ကို သာမညဖလသုတ် ပါဠိတော်နိဿယ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ
၌ ပြထားပြီ။] ဧဝံ-လျှင်၊ တံ-ထိုအကျင့်သည်၊ တိတ္ထိရိယံနာမ-ခါမင်း၏ ဥစ္စာမည်
သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သောအကျင့်သည်၊ အဟောသိ။

ဂါထာနက်။ ။ ဓမ္မဿ-ဝုဗ္ဗာပစာယန၊ မြတ်ဓမ္မ၌၊ ကောဝိဒါ-ကျွမ်းကျင်
ကုန်သော၊ ယေနရာ-အကြင်လူတို့သည်၊ ဝုဗ္ဗ-အသက် သိက္ခာ၊ ဝုဏ်ဝါကြီးရင့်သူ
ကို၊ အပစာယန္တိ-ရိုသေလေးစားကြကုန်၏၊ ဧတေနရာ-ထိုလူတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌေဓမ္မစ-
မျက်မှောက်ထင်ထင်၊ တွေ့မြင်အပ်သော ဤပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘော၌လည်း၊ ပါသံသာ-
ချမ်းမွမ်းထိုက်ကုန်၏၊ သမ္ပရာယေစ-တမလွန်ဘဝ၌လည်း၊ (တေသံ-ထိုလူတို့၏)
သုဂတိ-ကောင်းသောဂတိသည်၊ ဟောတိ။

ဂါထာအဖွင့်။ ။ ယေ ဝုဗ္ဗမပစာယန္တိတိ ဇာတိဝုဗ္ဗော ဝယောဝုဗ္ဗော ဝုဏာဝုဗ္ဗောတိ
တယော ဝုဗ္ဗာ၊ တေသု ဇာတိသမ္ပန္နော (အမျိုးဇာတ်နှင့် ပြည့်စုံသူသည်) ဇာတိဝုဗ္ဗော နာမ၊
ဝယေ (ကြီးသောအရွယ်၌) ဌိတော ဝယောဝုဗ္ဗောနာမ၊ ဝုဏာသမ္ပန္နော ဝုဏာဝုဗ္ဗော နာမ၊ တေသု

ဘိက္ခုဝေ၊ တိရစ္ဆာနဂဏှာ-တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ပါဏာ-ထိုသတ္တဝါ တို့သည်၊ အညမညံ၊ ပေ၊ ဝိဟရိဿန္တိ နာမ-နေကြကုန်တုံသေး၏၊ ပေ၊ တုမှေ၊ ဧဝံ-သို့၊ သွာက္ခာတေ-ကောင်းစွာ ဟောပြတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-၌၊ ပဗ္ဗဇိ တာ၊ သမာနာ-န်လျက်၊ အညမညံ၊ ပေ၊ ဝိဟရေယျာထ-အကြင်နေကြကုန်ရာ၏၊ ဣဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ တံ-ထိုသို့ နေခြင်းသည်၊ သောဘေထ-တင့်တယ်ရာ အံ့လော၊ (တင့်တယ်စရာရှိလော့)၊ ပေ၊ ယထာ ဝုဗ္ဗံ၊ အဘိဝါဒနံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဂ္ဂပိဏ္ဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ သံဃိကံ-သံဃာဥစ္စာဖြစ်သော (သေနာသနံ)စသည်ကို၊ ပေ၊ နာပဋိဗာဟိတဗ္ဗံ-မတားမြစ်ထိုက်၊ (မတားမြစ်ရ) ပေ။

အဝန္တိယာဒိပုဂ္ဂလ။ ၃၂။ အဝန္တိယာ-ရှိမခိုးထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဣမေ ဒသ-တို့တည်း၊ ပုရေ-၌၊ ဥပသမ္ပန္နေန-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်သူ သည်၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ပေ၊ အဝန္တိယော-ရှိမခိုးထိုက်၊ အနုပသမ္ပန္နော-ဥပသမ္ပန္နမဟုတ် သော လူ၊ သာမဏေကို၊ ပေ၊ နာနာသံဝါသကော-မတူကွဲပြားသော သံဝါသရှိ သော၊ ပေ၊ မာတုဂါမော-မာတုဂါမ။ [ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပေ၊ သဒေဝကေ-အောက်နတ်ပြည် ၅ ထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သမာရကေ-မာရ်နတ်၏တည်နေရာ ဝသဝတ္တိနတ်ပြည်ရှိ နတ်အမောင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဗြဟ္မကေ-ဗြဟ္မာ ၂၀ နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ လောကေ-ဩကာသလောက၌လည်းကောင်း၊ (သတ္တလောက ဩကာသလောက၌လည်း ကောင်း၊) သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ-သာသနာတော် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏ၊ မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ၊ မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဒေဝမနုဿာယ-သမ္မုတိ နတ်ဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသောလူတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ ပဇာယ-သတ္တဝါ အပေါင်း၌လည်းကောင်း၊ အရဟံ၊ ပေ၊ ဝန္တိယော၊ ပေ၊ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ)။ [ယထာဝုဗ္ဗံ အဘိဝါဒနနှင့်စပ်၍ အဝန္တိယ၊ ဝန္တိယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆက်၍ မိန့်တော်မူ သည်။]

ပုဏသမ္ပန္နော ဝယောဝုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝုဗ္ဗောတိ အဓိပေတော၊ အပစာယန္တိတိ ဇေဋ္ဌာပစာယိကကမ္မေန ပူဇေန္တိ။

ဓမ္မဿ ဂဏာဝိဒါတိ ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မဿ ဂဏာဝိဒါ ကုသလာ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တာဘာဝေ၊ ပါသံသာတိ ပသံသာရဟာ၊ သမ္ပရာယေစ သုဂတိတိ သမ္ပရေတဗ္ဗေ (ကောင်းစွာ+အလွန်+ရောက်ထိုက်သော) ဣမံ လောကံ ဟိတ္တာ ဂန္ထဗ္ဗေ ပရလောကေပိ တေသံ သုဂတိယေဝ ဂောတီတိ အတ္ထော-သာရတ္ထ။

အာသနပ္ပဋိဗာဟနပ္ပဋိက္ခေပ။ ၃၁၃။ သံဃံ ဥဒ္ဓိဿ-ရည်စူး၍၊ မဏ္ဍပေ-
 တို့ကို၊ ပဋိယာဒေန္တိ-စီစဉ်ကြကုန်၏။ သန္တရေ-အခင်းတို့ကို၊ ပေ။ (ဝိမတိ၌ “သန္တာ
 ဂါရေ” ဟု ပါဠိရှိ၏။ “သန္နိပါတ မဏ္ဍပေ” ဟုလည်း ဖွင့်၏။ ထိုအလို “သန္တာဂါရေ-
 စည်းဝေးရာ မဏ္ဍပ် (ကျောင်းဆောင်) တို့ကို” ဟု ပေးပါ။) ဩကာသေ-နေရာတို့ကို။
 (ဩကာသေတိ နိဝါသောကာသေ-ဝိမတိ။)၊ ပေ။ ဥဒ္ဓိဿကတံ-သံဃာကို ရည်စူး၍
 ပြုအပ်သော မဏ္ဍပ်စသည်ကို၊ ယထာဝုဗ္ဗံ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ နော အနုညာတံ-
 ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပေ။ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။ (ဤမှနောက်၌
 အဂ္ဂါသနအနုဇာနန ဝတ္ထုနှင့် အလုံးစုံတူပြီ။)

ဂိဟိဝိကဋ အနုဇာနန

၃၁၄။ မနုဿာ၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-ဆွမ်းစားစရပ်ဖြစ်သော၊ အန္တရယရေ-ရွာတွင်း၌၊
 ဥစ္စာသယနေ မဟာသယာနာနိ-မြင့်သောနေရာ၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနား ဆန်းပြားသော
 နေရာတို့ကို၊ ပညပေန္တိ-ခင်းကြကုန်၏။ သေယျထိဒံ-တို့ကို၊ ပညပေန္တိ-နည်း၊ အာ
 သန္နိ-ဘုရားရှင်၏ လက်ရှစ်သစ်ပမာဏထက် လွန်သောအခြေရှိသော ညောင်
 စောင်း အင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ဂီ-အခြေ၌ ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျားစသော
 သားရဲရုပ်ရှိသော ပလ္လင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါနကံ-လက် ၄ သစ်ထက်ရှည်သော
 သားမွေးကော်ဇောနက်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ စိတ္တကံ-ဆန်းကြယ်စွာယက်အပ်
 သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိကံ-အဖြူထည်သက်သက် ယက်အပ်
 သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌလိကံ-တခဲနက်ပန်းပြောက်ရှိသော
 သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ တူလိကံ-လဲရှိသော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊
 ဝိကဋိကံ-ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျားစသော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြု အပ်သော
 သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း။

ဥဒ္ဓလောမိ-တစ်ဖက်၌ပေါ်ထွက်သော အမွေးရှိသော တစ်ဖက်ချော သားမွေး
 အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧကန္တလောမိ- ၂ ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သော အမွေးရှိသော
 ၂ ဖက်ချော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း။ (ဤကား မဟာဝဂ္ဂ၊ စမ္မက္ခန္ဓက
 အဋ္ဌကထာအတိုင်းပင်တည်း။ သီလက္ခန္ဓံ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဋ္ဌကထာ၌ ပြောင်းပြန်ဖွင့်
 ၏။) ကဋိဿံ-ရွှေချည် ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သောပိုးချည်အကြမ်းအခင်းကို
 လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပိုးချည်တိုင်လျောက်၊ ရွှေချည်ဖောက်၍ ယက်အပ်သော အခင်း
 ကိုလည်းကောင်း၊ ကောသေယျံ-ရွှေချည် ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်
 ချောအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပိုးချည်တိုင်လျောက်၊ ပိုးချည်ဖောက်၍ ယက်အပ်

သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကုတ္တကံ-တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်၊ ကပြလောက်
သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း။

ဟတ္ထတ္ထရဏံ-ဆင့်ကျောက်ကုန်း၌ခင်းထိုက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်း
ကောင်း၊ အဿတ္ထရဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ရထတ္ထရဏံ-ရထားပေါ်၌ခင်းထိုက်
သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဇိနပုဝေဏံ-ညောင်စောင်း ပမာဏရှိ
အောင် အထပ်ထပ် ချုပ်အပ်သော သစ်နက်ရေအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကဒလိမိဂ
ပဝရပစ္စတ္ထရဏံ-ဝံပိုင်မည်သော သားကောင်၏ အရေဖြင့်ပြုအပ်သော မြတ်သော
အပေါ်လွမ်းအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ သဥတ္တရစ္ဆဒံ-အထက်၌ ဗိတာန်နီနှင့်တကွ
ဖြစ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘတောလောဟိတကူပမာနံ-ခြေရင်း ခေါင်း
ရင်း ၂ ဖက်ဝယ် နိသောအုံးကိုလည်းကောင်း၊ ပညပေန္တိ။ (ဤ အာသနတို့၏အဖွင့်
ကို မဟာဝဂ္ဂစမ္ပက္ခန္ဓက ဘာသာဋီကာနှင့်၊ သီလက္ခန္ဓံ ဗြဟ္မဇာလသုတ် ဘာသာ
ဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တီဏိ-တို့ကို၊ အာသန္နိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ထပေတွာ၊ ဂိဟိ
ဝိကတံ-လူတို့သည် အထူးပြုအပ်သော အိပ်ရာနေရာကို၊ အဘိနိသီဒိတုံ-ထိုင်ခြင်း
ငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ အဘိနိပဇ္ဇိတုံး-အိပ်ခြင်းငှာ၊ န တေဝ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်
မမူသည်သာ၊ ဣတိ-ပြီ။ (ဂိဟိဝိကတန္တိ ဂိဟိတိ+ကတံ ပညတ္တံ၊ ဂိဟိသန္တကန္တိ
အတ္ထော-ဝိမတိ။) ပေ၊ တူလောနဒ္ဒံ-လဲဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သော၊ ဝါ-လဲတို့ဖြင့်
ဖွဲ့ကြက်အပ်သော၊ မဂ္ဂံပိ ပေ၊ ပညပေန္တိ။

ဇေတဝနဝိဟာရာနမောဒနာ။ ၃၁၅။ ဤမှနောက်၌ ဘုရားရှင်သည် ဝေ
သာလီမှ သာဝတ္ထိသို့ ကြွတော်မူ၍ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူပုံ၊
အနာထပိဏ်သူဌေးက အိမ်သို့ပင့်၍ ဆွမ်းကပ်ပုံ၊ ဘုရားရှင်အား ဇေတဝန်
ကျောင်းတိုက်၌ မည်သို့စီစဉ်ရမည်ကို လျှောက်ထားပုံ၊ ဘုရားရှင်က အာဂတာ
နာဂတ စာတုဒ္ဓိသသံယာ၌ တည်စေဖို့ရန် ညွှန်ပြတော်မူပုံ၊ ထို့နောက် “သီတံ
ဥဏှံ ပဋိဟန္တိ” စသော ဂါထာတို့ဖြင့် အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပုံတို့ကို အစဉ်အတိုင်း
သိပါ။

အာသနပုဋိဗာဟနာဒိကထာ

၃၁၉။ အညတရဿ ပေါ မဟာမတ္တဿ သံယဘတ္တံ ဟောတိ၊ သကျပုဋ္ဌော-
သော၊ အာယသ္မာ ဥပနန္ဓော-သည်၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ အာဂန္တော-၍၊ ဝိပွကတံဘောဇနံ-
အပြားအားဖြင့်ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်သော ဘောဇနိရှိသော၊ (စား၍မပြီးသေးသော၊)
အနန္တရိကံ-အခြားမဲ့နေရာ၌နေသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝုဋ္ဌာပေသိ-နေရာမှထစေပြီ၊ ပေ၊

ကောလာဟလံ-အုတ်အုပ်ကြက်ကြက်သည် (ဆူညံသံသည်) အဟောသိ၊ ပေ၊ အဇ္ဈာယတိ၊ (ကိ)၊ ကထံဟိ၊ ပေ၊ ဝုဋ္ဌာပေဿန္တိနာမ-သနည်း၊ ပေ၊ အညကြပိ-အခြားနေရာ၌လည်း၊ နိသိန္နေန-ထိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ယာဝဒတ္ထံ-အကြင်အကြင် အလိုအတိုင်း၊ (အလိုရှိတိုင်း)၊ ဘုဂ္ဂိတံ လတ္တနန-ရအပ်ရနိုင်သည်မဟုတ်ပါလော၊ ကုတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ န ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော၊ သစေ ဝုဋ္ဌာပေတိ-အံ၊ ပဝါရိတော စ-အပြားအားဖြင့် ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးလည်း၊ (ပုဝါရိတ်သင့်ပြီးသည်လည်း)၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဂစ္ဆ-သွားပါချေ၊ ဥဒကံ၊ အာဟရ-ဆောင်ခဲ့ပါလော၊ ကုတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ဧဝံ-ဤသို့ပြောဆိုအပ်သော်၊ ဧတံ-ဤရေကိုဆောင်ယူမှုကို၊ စေ လဘေထ-အံ၊ ကုစ္စေတံ (ကုတိ+ဧတံ)-ဤသို့ရခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နေစေ လဘေထ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာဓုကံ၊ သိတ္တာနိ-ဆွမ်းလုံးတို့ကို၊ ဂိလိတွာ-မို့ချ၍၊ ပေ၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ အဟံ၊ ကေနစိ ပရိယာယေန-တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပေ၊ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗန္တိ-တားမြစ်နိုင်၏ဟူ၍၊ န ဝဒါမိ-မိန့်တော် မမူ၊ ပေ။

ဂိလာနဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထု၌ “ပရိဂ္ဂဟေတွာ-ထက်ဝန်းကျင်ယူ၍၊ (ပွေ၍) ဝုဋ္ဌာပေတွာ-နေရာမှထစေပြီး၍၊ ဌိတကေ-ရပ်နေသော ဂိလာနတို့ကို၊ မုဉ္ဇန္တိ-လွတ်လိုက်-ကုန်၏၊ (ပွေ-ထားခြင်းမှ လွတ်လိုက်ကြကုန်၏)၊ ပေ၊ မုစ္ဆိတာ-ဖြစ်သော မူးမိုက်ခြင်း ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပပတန္တိ-လဲကျကြကုန်၏၊ မယံ၊ ဂိလာနာ-တို့သည်၊ အဝုဋ္ဌာပနိယာ-နေရာမှ မထစေထိုက်သူတို့သည်၊ အမှ-န်၏၊ ကုတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဝရသေယျာယော-တို့ကို၊ ပလိဗုန္နေန္တိ-နှောက်ရှက်ကြကုန်၏၊ လေသကပ္ပေန-အပ်စပ်ကြောင်းဖြစ်သော အနည်းငယ်သောအကြောင်းဖြင့်၊ ပေ၊ ပဋိဗာဟန္တိ။

သတ္တရသဝဂ္ဂိယာ-တစ်ကျိပ်ခုနစ်ယောက်အစဉ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းကလေးတို့သည်၊ ပေ၊ ပစ္စန္တိမံ-(ကျောင်းတိုက်၏) အစွန်အဖျား၌ ဖြစ်သော၊ မဟာဝိဟာရံ-ကို၊ ပဋိသင်္ခရောန္တိ-ပြင်ဆင်ကြကုန်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြံ၍ ပြင်ကြသနည်း)၊ ကုဓ၊ ပေ၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိသာမ-န်အံ၊ (ဝါကပ်ကြကုန်အံ)၊ ကုတိ-၍၊ (ပဋိသင်္ခရောန္တိ)၊ ပေ၊ ယာဝ-လောက်၊ ပဋိသင်္ခရောန္တိ၊ တာဝ-ထိုသို့ပြင်ဆင်နေသေးသမျှ၊ အာဂမေထ-ဆိုင်းငံ့ကြကုန်ဦး၊ ပဋိသင်္ခတေ-ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော်၊ ဝါ-ပြင်ဆင်အပ်ပြီးရာ အခါ၌၊ ဝုဋ္ဌာပေဿာမ၊ ကုတိ-န်ပြီ၊ ပေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ (အထံသို့)၊ ဝိဟာရော ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ ကုတိ (အဝေါစံ)၊ ပေ၊ ကုပိတာ-စိတ်ဆိုးကုန်သည်၊ အနတ္တမနာ-မိမိစိတ် မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဂိဝါယံ-လည်၌၊ ဂဟေတွာ-ဆွဲကုန်၍၊ နိကမုန္တိ-နှင်ထုတ်ကုန်၏၊ တေ-ထို ရဟန်းကလေးတို့သည်၊ နိကမိယမာနာ-နှင်ထုတ်အပ်ကုန်လသော်၊ ရောဒန္တိ-ငိုကြကုန်၏၊ ပေ၊ သေနာသနံ ဂါဟေတု-ခံယူစေခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

သေနာသနဂ္ဂါဟာပကသမ္ပတိ။ ၃၁၇။ ယော ဆန္ဒာဂတိံ န ဂစ္ဆေယျ။ ပေ၊ ဂဟိတာဂဟိတဗ္ဗ ဇာနေယျ။ [သမထက္ခန္ဓက၊ ယေဘုယျသိကာသမထ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပဉ္စဟိံ ပေ၊ တံ ဘိက္ခု-ကို၊ သေနာသနဂ္ဂါဟာပကံ-ကျောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို ခံယူစေတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ပန္နိတုံ အနုဇာနာမိ။ [ကမ္မဝါစာလွယ်ပြီ။]

၃၁၈။ အထ-သမ္ပတိရပြီးရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ ပဌမံ ဘိက္ခု၊ ဂဟေတုံ-ရေတွက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဂဏေတွာ၊ သေယျာ-အိပ်ရာနေရာတို့ကို၊ ဂဏေတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ သေယျဂ္ဂေန - အိပ်ရာနေရာ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ (သေယျဂ္ဂေနာတိ ပဉ္စဋ္ဌာနာပရိစ္ဆေဒေန-ညောင်စောင်း၏တည်ရာ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်)-ဝဇီရဗုဒ္ဓိ။) ဂါဟေတုံ အနုဇာနာမိ။ ပေ၊ သေယျဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဂါဟာန္တာ-ယူစေအပ်ကုန်လသော်၊ ဝါ-အပ်ကုန်သော၊ သေယျာ-တို့သည်၊ ဥဿာရယီသု-ပိုနေကုန်ပြီ။ ပေ၊ ဝိဟာရဂ္ဂေန-ကျောင်းအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ပေ၊ အနုဘာဂံပိ-နောက်ထပ်အဖို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ အနုဘာဂေ-ကို၊ ဂဟိတေ-ယူအပ်ပြီးသော်၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆတိ-အံ၊ အကာမာ-မိမိအလိုမှ ကင်းသဖြင့်၊ ဝါ-မပေးလိုဘဲ၊ န ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်၊ (မပေးဘဲနေနိုင်၏)။ [“အကာမာ” ၏ အဖွင့်ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓက ဘာသာဋီကာ၊ အနာပတ္တိ ပန္နရသကာဒိကထာ၌ ပြထားပြီ။]

နိဿိမေ-ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ဘက်၌၊ ဌိတဿ-တည်သောရဟန်း၏ အတွက်၊ သေနာသနံ ဂါဟေန္တိ။ ပေ၊ ဝဿာနံ-မိုးလတို့၏၊ တေမာသံ-၃ လပတ်လုံး၊ ပဋိဗာဟိတုံ အနုဇာနာမိ။ [ကျောင်းကို ခံယူပြီးနောက် ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံးနေ၍ အခြားရဟန်းကို တားမြစ်နိုင်သောကြောင့် “တေမာသံ ပဋိဗာဟိတုံ” ဟု မိန့်သည်။] ဥတုကာလံ ပန-ဆောင်း၊ န္ဓေဥတုကာလပတ်လုံးကား၊ ပေ။ [ဥတုကာလ သုံးစွဲပုံကို စီဝရက္ခန္ဓက သံယံကစီဝရပုဂါဒကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

သေနာသနဂ္ဂါဟာ-ကျောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို ယူစေခြင်းတို့သည်၊ ကတနုခေါ-အဘယ်မျှတို့ပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။ ပေ၊ ပုရိမကော-ပုရိမဝါ၌ဖြစ်သော ကျောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကို ယူစေခြင်းလည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမကော-ပစ္ဆိမဝါ၌ဖြစ်သော၊ ပေ၊ အန္တရာမုတ္တကော-ပုရိမဝါ၊ ပစ္ဆိမဝါတို့၏ အကြား၌ အလွတ်ဖြစ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကိုယူစေခြင်းလည်းကောင်းတည်း၊ အာသဠိယာ-ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊ အပရဇ္ဈဂတာယ-လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ နောက်တစ်ရက် ရှိလသော်၊ ဝါ-ဝါဆိုလပြည့်ပြီး၍ နောက်တစ်ရက် ရှိလသော်။ (ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့၌) ပုရိမကော-ကို၊ ဝါဟေတဗ္ဗော၊ အာသဠိယာ-သည်၊ မာသဂတာယ - လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ တစ်လရှိလသော်၊ ဝါ-

ဝါဆိုလပြည့်ပြီး၍ တစ်လရှိလသော်။ (ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌။) ပစ္ဆိမ
ကော ၊ပေ၊ ပဝါရဏာယ-သည်။ အပရဇ္ဈဂတာယ-လွန်ပြီးသော ပဝါရဏာနေ့၏
နောက်တစ်ရက် ရှိလသော်၊ ဝါ-ပဝါရဏာနေ့၏ နောက်တစ်ရက်၌။ (သီတင်းကျွတ်
လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌။) အာယတီ-နောင်အခါ၌၊ ဝဿာဝါသတ္တာယ-မိုးလ
ပတ်လုံး နေခြင်းအကျိုးငှာ ၊ပေ။ [“အပရဇ္ဈဂတာယ” စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ဝဿူ
ပနာယိကခန္ဓက ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဒုတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၃။ တတိယဘာဏဝါရ

၃၁၉။ အာယသ္မာ ဥပနန္ဓော ၊ပေ၊ ဂါမကာဝါသံ-ရွယ်ငယ်ကျောင်းသို့၊ အဂ
မာသိ-သွားပြီ၊ တတ္ထာပိ-၌လည်း၊ သေနာသနံ, အဂ္ဂမောသိ-ယူပြီ။ (အထမှစ၍
ပုစ္ဆာမတိုင်အောင် လွယ်ပြီ။) အာဝုသော ၊ပေ၊ ကံ ပန-နည်း၊ ဧကော-တစ်ပါးတည်း
သည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်ပါလျက်၊) ဒွေ-၂ ကျောင်းတို့ကို၊ ပဋိဗာဟသိ-တားမြစ်သလော၊
ဣတိ-န်ပြီ၊ အာဝုသော, ဒါနိ, ဣဓ-ဤရွာငယ်၌၊ မုဉ္ဇာမိ-လွတ်ပါ၏၊ တတ္ထ-ထို
သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဂဏှာမိ-ယူပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ ၊ပေ၊ မောယပုရိသ, တယာ တတ္ထ-
ထိုရွာငယ်၌၊ ဂဟိတံ-အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဣဓ-ဤသာဝတ္ထိမြို့၌၊ မုတ္တံ-လွတ်ပြီ၊
ဣဓဂဟိတံ (ဟုတ္တာ)၊ တဣမုတ္တံ၊ ဧဝံ-လျှင် ၊ပေ၊ ဥဘယတ္ထ-၂ ပါးသောကျောင်း၌၊
ပရိဗာဟိရော-အပပြုအပ်၏ ၊ပေ။

၃၂၀။ ဘဂဝါ-သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ အနေကပရိယာယေန, ဝိနယကထံ-
ဝိနည်းနှင့်စပ်သောစကားကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ ဝိနယဿ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-
အကျယ်ဖွင့်ကြောင်း ပဒဘာဇနီကို၊ ဘာသတိ, ဝိနယပရိယတ္တိယာ-ဝိနည်းကိုသင်ယူ
ခြင်း၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသတိ, အာဒိဿအာဒိဿ-ညွှန်ပြ၍ ညွှန်ပြ၍ ၊ပေ၊
ဘာသတိ ၊ပေ၊ ဗဟူထေရာစ - ဆယ်ဝါရပြီးထေရ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နဝါစ-

ဥဘယတ္ထ ပရိဗာဟိရော။ ။ သာဝတ္ထိ၌ သေနာသနကို ယူပြီးနောက် ဂါမကာဝါသ၌
ထပ်၍ ယူသောအခါ သာဝတ္ထိမြို့က သေနာသနသည် လွတ်အပ်ပြီးသား (လက်လွတ်ပြီးသား)
ဖြစ်၏။ “ဣဓ မုဉ္ဇာမိ, တတ္ထ ဂဏှာမိ” ပြောသောအခါ ဂါမကာဝါသ သေနာသနလည်း
လွတ်အပ်ပြီး ဖြစ်ပြန်၏။ ဤသို့ အစဉ်အတိုင်း လွတ်အပ်ပုံ (လက်လွတ်ပုံ)ကို ရည်ရွယ်၍
“ဥဘယတ္ထ ပရိဗာဟိရော” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် (တပြိုင်
နက်) လက်လွတ်ပုံကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည် မဟုတ်။ [ဥဘယတ္ထ ပရိဗာဟိရောတိ
ကမေန ဥဘယဿပိ မုတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ၊ န သဗ္ဗထာ ဥဘယတော ပရိဗာဟိရတ္တာ-ဝိမတိ။]

ငါးဝါမကြွယ်၊ သီတင်းငယ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မဇ္ဈိမာစ-ငါးဝါပြည့်မြောက်၊ ဆယ်ဝါအောက်ငယ်၊ အလယ်အလတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေဘိက္ခု။ [ဣဓ အနက်မရှိ။] ၊ပေ၊ ပရိယာပုဏန္တိ-သင်ယူကုန်၏။ [ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်၊ သဟဓမ္မိကဝဂ်၊ ဝိလေခနသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ။]

အာယသ္မာပိ ဥပါလိ-သည်လည်း၊ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ ဂါရ ဝေန-ရိုသေလေးစားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဌိတကောဝ-ရပ်လျက်သာ၊ ဥဒ္ဓိသတိ- (ဝိနည်းပါဠိတော်ကို) ရွတ်ပြ၏။ (စာအုပ်မရှိသော ရှေးခေတ်က စာချသောအခါ ဆရာကရွတ်ပြရသည်။) ထေရာပိ ဘိက္ခု၊ ဓမ္မဂါရဝေန-တရားတော်၌ ရိုသေ လေးစားကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဌိတကာဝ-သာ၊ ဥဒ္ဓိသာပေန္တိ-ရွတ်ပြစေကြ ကုန်၏ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဓိသန္တေန-(ပါဠိကို) ရွတ်ပြသော၊ နဝကေနဘိက္ခုနာ-သည်၊ သမ ကေ-တုမ္ပသော၊ အာသနေ-၌၊ နိသီဒိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဂါရဝေန-ကြောင့်၊ ဥစ္စတနရံ-သော ၊ပေ၊ နိသီဒိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓိသာပေန္တေန-ရွတ်ပြစေ သော၊ ထေရေန ၊ပေ၊ ဓမ္မဂါရဝေန နိစတရေ ၊ပေ၊ နိသီဒိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဥဒ္ဓေသံ ပဋိမာနေန္တာ-စောင့်မြှော်ကုန်လသော်၊ (ဆိုင်းဝဲကုန်လသော်၊) ကိလမန္တိ ၊ပေ၊ သမာနာသနိကောဟိ-တူသောနေရာရှိသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဟ ၊ပေ၊ ကိတ္တာဝတာ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်၊ သမာနာ သနိကော-တူသောနေရာရှိသူသည်၊ ဟောတိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ ၊ပေ၊ တိဝဿန္တရေန-၃ ဝါတို့၏ အကြားရှိသောရဟန်းနှင့်။

သမာနာသနိကာ ဘိက္ခု၊ ၊ပေ၊ ဘိန္ဒုသု-ခွဲကြကုန်ပြီ၊ (ဖျက်ကြကုန်ပြီ) ၊ပေ၊ တိဝဂ္ဂဿ-၃ ပါးအစုရှိသောရဟန်းအား၊ မဉ္ဇ နုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဒိယာသနေ နိသီ ဒိတုံ ကုက္ကုစ္စာယန္တိ ၊ပေ၊ ကိတ္တကံ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ အာသနံ- သည်၊ ပစ္စမံ၊ ဒိယာသနံ-ရှည်သောနေရာသည်၊ ဟောတိ နုခေါ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ ၊ပေ၊ ယံ-အကြင် အာသနသည်၊ တိဏ္ဏံ-၃ ပါးသောရဟန်းတို့အား၊ ပဟောတိ- ထိုင်လောက်၏၊ ဧတ္တကံ-ကို ၊ပေ၊ ဒိယာသနံ-ဟူ၍၊ အနုဇာနာမိ။

သာဠိန္ဒံ-အာဠိန်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ (ဆင်ဝင်နှင့်တကွဖြစ်သော)၊ ဟတ္ထိနကံ- အောက်အဖို့၌ ဆင်၏ခြေသဏ္ဍာန် အကျည်ရှိသော၊ (မြေခုံရှိသော)၊ ပါသာဒံ- ကို ၊ပေ၊ ပသေနဒိဿ-ပသေနဒိမည်သော၊ ကောသလံသ-ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ ရညော-၏၊ အယျိကာ-အဖွားသည်၊ ကာလင်္ကီတာ-ပြုအပ်ပြီး သော သေခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တဿာ-၏၊ ကာလင်္ကီရိယာယ-သေခြင်းကိုပြု ခြင်းကြောင့် ၊ပေ၊ အသန္နိယာ - ၏၊ ပါဒေ - တို့ကို၊ ဆန္နိတွာ-၍၊ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ-

သုံးစွဲခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ကံဿ-၏။ ဝါဠေ-ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျားစသော သားရဲ
 ရုပ်ရုပ်တို့ကို၊ ဘိန္ဒိတော၊ ပရိဘုဒ္ဓိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ တူလိကံ-လဲရှိသောအခင်းကို၊
 ဝိဇဇေတော-ဖြေ၍၊ ဝိဗ္ဗောဟနံ၊ ကာတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော
 ဂေါနကစသော အခင်းကို၊ ဘူမတ္ထရဏံ (ဘူမိ+အတ္ထရဏံ)-မြေပေါ်၌အခင်းကို၊
 ဝါ-တည်ရာ မြေအပြင် ကြမ်းအပြင်၌ ခင်းထိုက်သောအခင်းကို၊ ကာတုံ-ငှာလည်း
 ကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။ [ဘူမိ+အတ္ထရဏံ” ဟူရာ၌ တည်နေရာကြမ်းအပြင်လည်း
 ဘူမိအရ၌ ပါဝင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအခင်းများကို ခဋင် ကုလားထိုင်ပေါ်၌ မခင်း
 ကောင်း၊ ကြမ်းပေါ်၌ကား ခင်းကောင်း၏” ဟု မှတ်ပါ။]

အဝိသဇ္ဇိယဝတ္ထုကထာ

၃၂၁။ အာဝါသိကာ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဂန္တုကဂမိကာနံ-ဧည့်သည်ဖြစ်ကုန်၊
 ခရီးသွားမည့် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ သေနာသံနံ၊ ပညပေန္တာ-ခင်းပေးရကုန်
 သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဥပဒ္ဒါတာ-နိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ ဝေဟန္တိ၊ ပေ၊ ဟန္တု-ယခု၊ သုဗ္ဗံ
 သံယိကံ သေနာသနံ-ကို၊ ဧကဿ-တစ်ပါးသော ရဟန်းအား၊ ဒေမ-နံစို့၊ တဿ-
 ၏။ သန္တကံ-ကို၊ ပရိဘုဒ္ဓိဿာမ-ကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊
 ဘိက္ခဝေ၊ အဝိသဇ္ဇိယာနိ-မစွန့်အပ်သော ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဣမာနိ ပဉ္စ-တို့တည်း၊
 သံယေနဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ န ဝိသဇ္ဇိတဗ္ဗာနိ-မစွန့်ထိုက်ကုန်၊ ဝိသဇ္ဇိ
 တာနိ-စွန့်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာနိ)ပိ-ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း၊ အဝိသဇ္ဇိတာနိ-
 စွန့်အပ်သည် မမည်ကုန်သည်၊ (စွန့်ရာ မရောက်ကုန်သည်)၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

အာရာမော-သစ်သီးအာရာမံ၊ ပန်းအာရာမံလည်းကောင်း၊ အာရာမဝတ္ထု-
 အာရာမံ၏ တည်ရာမြေလည်းကောင်းတည်း၊ ဣဒံ-ဤအာရာမ၊ အာရာမဝတ္ထု
 ၂ ပါး အပေါင်းသည်၊ ပဌမံ-သော၊ အဝိသဇ္ဇိယံ-တည်း၊ ပေ၊ ဝိဟာရော-ကျောင်း
 လည်းကောင်း၊ ဝိဟာရဝတ္ထု၊ ဣဒံ ဒုတိယံ၊ ပေ၊ မဇ္ဈော-ညောင်စောင်းလည်း
 ကောင်း၊ (ခဋင်လည်းကောင်း)၊ ပိဋံ-အင်းပျဉ်လည်းကောင်း၊ (ထိုင်ခုံလည်းကောင်း)၊
 ဘိသိ၊ ဝိဗ္ဗောဟနံ၊ ပေ၊ တတိယံ၊ လောဟကုမ္ဘိ-သံအိုး၊ ကြေးအိုးလည်းကောင်း။
 [ထမင်းချက်စရာ အိုးကြီးများတည်း။] လောဟဘာဏကံ-သံအိုးစရည်း၊ ကြေးအိုး
 စရည်းလည်းကောင်း။ [ရေလှောင်အိုးတည်း။] လောဟဝါရကော-သံရေအိုး ကြေးရေ
 အိုးလည်းကောင်း၊ [ရှေးက “ကြေးအင်တုံ” ဟု ပေး၏။] လောဟကဋ္ဌာဟံ-သံဖျဉ်းအိုး၊
 ကြေးဖျဉ်းအိုးလည်းကောင်း။ [အဝကျယ်သောသံအိုး၊ ကြေးအိုးတည်း။] ဝါသိ-

ပဲခွပ် (ဒါး) လည်းကောင်း၊ ပရသု-ပေါက်ဆိန်၊ ကုဋ္ဌာရီ-ဒါးမ၊ ကျါဒါလော-ပေါက်တူး၊ နိခါဒနံ-ဆောက် (စူး) လည်းကောင်းတည်း၊ ဣဒံ စတုတ္ထံ ၊ပေ၊ ဝလ္လိ-ကြိမ်စသော နွယ်လည်းကောင်း၊ ဝေဠု-ဝါး၊ မဉ္ဇူ-ဖြူဆံမြက်၊ ပဗ္ဗဇံ-ပြိန်းမြက်၊ တိဏံ-ကြွင်းသော မြက်မျိုး၊ မတ္တိကာ-မြေညက်၊ ဒါရုဘဏ္ဍံ-သစ်သားဖြင့်ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာ၊ မတ္တိကာ ဘဏ္ဍံ-လည်းကောင်းတည်း၊ ဣဒံ-ဤဝလ္လိစသော ဝတ္ထုသည်၊ ပဉ္စမံ၊ အဝိသဇ္ဇိယံ-တည်း။

အဝေဘဂီယဝတ္ထု။ ၃၂၂။ အထ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ ယေန ကီဇ္ဇာဂိရိ. (အတ္ထိ) တေန-သို့၊ မဟတာ-အပူစ္ဆတာ စသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်သော၊ ဝါ-အရေအတွက် အားဖြင့် များသော၊ ဘိက္ခုသံဃေန-နှင့်၊ ပဉ္စမတ္ထေဟိ-သင်္ချာ ၅ လီ အတိုင်းအရှည်ရှိ ကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်းအရာတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ (တစ်နည်း) ပဉ္စ မတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာ နေဟိစ-တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိံ စာရိကံ ပက္ကမိ။ (မဟတာစသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကုဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍအစဉ် ပြထားပြီ။) သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာ နာ-တို့သည်၊ ပါပိစ္ဆာ-ယုတ်မာသော အလိုရှိကုန်၏၊ ပါပိကာနံ-ယုတ်မာကုန်သော၊ ဣစ္ဆာနံ-အလိုတို့၏၊ ဝသံ-အလိုသို့၊ ဂတာ-လိုက်ကုန်၏ ၊ပေ၊ တေသံ-ထိုသာရိ ပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလ္လာနံတို့ဖို့၊ သေနာသနံ န ပညပေသာမ-ခင်းမပေးကြကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ တိုင်ပင်ပြီး၍၊ တေ-ထိုအသေဇိ ပုနဗ္ဗသုကတို့သည် ၊ပေ၊ ဘာဇေသု- ဝေဘန်ကြကုန်ပြီ။ (“အဝေဘဂီယာနိ-မဝေဖန်အပ်၊ မဝေဖန်ထိုက်သော ဝတ္ထုတို့ သည်” ဟု ပေး၊ ကြွင်းဝါကျတို့ ရှေ့ဝတ္ထုနှင့် တူပြီ။)

နဝကမ္မဒါနကထာ

၃၂၃။ အထ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ အဝသရိ ဘဂဝါ၊ တတြ အာဠဝိယံ-ထိုအာဠဝိမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ အဂ္ဂါဠဝေ-အဂ္ဂါဠဝမည်သော၊ စေတိယေ-စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း၌)၊ ဝိဟရတိ ၊ပေ၊ အာဠဝကာ-အာဠဝိမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ နဝ ကမ္မာနိ-တို့ကို၊ ဒေန္တိ၊ (နဝကမ္မိက ရဟန်းတို့အား)ပေးကြကုန်၏၊ ပိဏ္ဍနိက္ခေပန မတ္ထေနပိ-(ကျိုးပြတ်သော အရပ်၊ ပေါက်ကွဲသောအရပ်တို့၌) အင်္ဂီတေ၊ မြေညက် စိုင်းကို ထားခြင်းကိစ္စမျှကြောင့်လည်း၊ နဝကမ္မံ - နဝကမ္မသမ္ပတိကို၊ ဒေန္တိ၊ ကုဋ္ဌ

ပိဏ္ဍနိက္ခေပမတ္တံ စသည်။ ။ ပါဠိယံ ပိဏ္ဍနိက္ခေပနမတ္ထေနာတိ အာဒိသု ခဏ္ဍဖုလ္လ ဌာနေ မတ္တိကာပိဏ္ဍဌပနံ ပိဏ္ဍနိက္ခေပနံ နာမ၊ နဝကမ္မန္တိ နဝကမ္မသမ္ပတိ၊ အဂ္ဂဠဝဋီနာမ ကဝါဠုပန္နော၊ ဆာဒနံ နာမ တိဏာဒီဟိ ဂေဟတ္ထာဒနံ၊ ဗန္ဓနံနာမ ဒဏ္ဍာဝလ္လိ အာဒိဟိ ဆိဒနပန္နန မေဝ။-ဝိမတိ။

လေပန မထွေ့နပိ-နံရံကို လိမ်းကျံခြင်း ကိစ္စမျှကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒွါရတ္ထ ပနမတ္ထ-တံခါးကို တပ်ထားခြင်း ကိစ္စမျှ၊ အဂ္ဂဠဝဋီကရဏမတ္ထ-တံခါးတိုင်ကို ပြုခြင်း ကိစ္စမျှ၊ အာလောကသန္တိ-လေသာပြုတင်း၊ သေတဝဏ္ဏကရဏ-ဖြူသောအဆင်း ရှိအောင် ပြုခြင်း၊ ပေ၊ ဆာဒနမတ္ထ-အမိုးကိုမိုးခြင်း၊ ဗန္ဓနမတ္ထ-ဒုတ်၊ နွယ်စသည် တို့ဖြင့် အမိုးကိုဖွဲ့ချည်ခြင်း၊ ဘဏ္ဍိကာတ္ထပနမတ္ထ-ခိုးနားဖို့ရာ ဘဏ္ဍာငယ်ကို ထားခြင်း၊ ပေ၊ ပရိဘဏ္ဍကရဏမထွေ့နပိ-နွားချေးစသည်ဖြင့် လိမ်းကျံမှုကိုပြုခြင်း ကိစ္စ မျှကြောင့်လည်း၊ နဝကမ္ပံ ဒေန္တိံ၊ ပေ။

ဝိသတိဝဿိကမ္ပိ-အနှစ် ၂၀ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ-အနှစ် ၂၀ ကြာသည် လည်းဖြစ်သော၊ နဝကမ္ပံ ဒေန္တိံ၊ ယာဝဇီဝိကမ္ပိ-အသက် အပိုင်းအခြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ (အသက်ထက်ဆုံးလည်းဖြစ်သော)၊ ပေ၊ ဓူမကာလိကမ္ပိ-သေလွန်ပြီး နောက်၊ မီးခိုးငြိမ်းပျောက်ရာကာလ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပေ၊ ပရိယောသိတံ- ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ နဝကမ္ပံ ဒေန္တိံ။

'ဘိက္ခဝေ၊ အကတံဝါ-မပြုအပ်သေးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဝိပွကတံဝါ- အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ (မပြီးဆုံးသေးသည် မူလည်းဖြစ်သော)၊ နဝကမ္ပံ-အသစ်ဖြစ်သော အမှုကို၊ ဒါတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ခုဒ္ဒကေ-ငယ်သော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ ကမ္ပံ-အလုပ်ကို၊ ဩလောကေတွာ-ကြည့်၍၊ ဆပပ္ပဝဿိကံ-၆ နှစ်၊ ၅ နှစ်ရှိသော၊ ပေ၊ ဒါတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အဗ္ဗယောဂေ- ဂဠုန်တောင်အလား၊ ၂ ဖက်ထား၍ မိုးအပ်သောကျောင်း၌၊ ပေ၊ ဒါတုံ-ငှာလည်း ကောင်း၊ မဟလ္လကေ ဝိဟာရေ-၌လည်းကောင်း၊ ပါသာဒေဝါ-အထွဋ်တပ်အပ် သော ပြဿာဒ်ရှည်၌လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒါတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

သဗ္ဗေ-ကုန်သော၊ ဝိဟာရေ-ကျောင်းတို့၌၊ နဝကမ္ပံ ဒေန္တိံ။ [သဗ္ဗေ ဝိဟာ ရေတိ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂ ဗဟုဝစနံ၊ ဧကဿ သဗ္ဗေသု ဝိဟာရေသု၊ ပေ၊ ဒေန္တိ တိ အတ္ထော-ဝိမတိ။] ဧကဿ-တစ်ပါးသော ရဟန်းအား၊ ဒွေ-၂ ကျောင်းတို့ကို၊ ဒေန္တိံ၊ ပေ၊ နဝကမ္ပံ ဂဟေတွာ၊ အညံ-အခြား ရဟန်းကို၊ ဝါသေန္တိ-နေစေကြကုန်၏၊ ပေ၊ သံသိကံ ပဋိဗာဟန္တိံ၊ ပေ၊ ဧကံ-တစ်ခုသော၊ ဝရသေယျံ-ကောင်းမြတ်သော အိပ်ရာကို၊ ဂဟေတုံ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ သဗ္ဗကာလံ ပဋိဗာဟန္တိံ၊ ("ဝဿာနံ တေ မာသံ" စသည်ကို ဒုတိယဘာဏဝါရအဆုံးနား၌ ရေးခဲ့ပြီ)။ [သဗ္ဗကာလံ ပဋိဗာဟန္တိ တိ နဝကမ္ပိကာ အတ္ထနော-မိမိဖို့၊ ဂါဟိတံ (သံဃာသည် ယူစေအပ်သော) ဝရ သေယျံ သဗ္ဗတ္တာနံ ယထာဝုမ္မံ အကတွာ ဥတုကာလေပိ ပဋိဗာဟန္တိ-ဝိမတိ။]

ပက္ကမန္တိစသည်တို့၏ အနက် လွယ်ပြီ၊ သိက္ခံ-ကို၊ ပစ္စက္ခာတကာပိ-ပယ်စွန့် သူတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဋိဇာနန္တိ-ဝန်ခံကြကုန်၏၊ အန္တိမဝတ္ထု-အဆုံးဖြစ်သော ပါရာဇိက ဝတ္ထုသို့၊ အဇ္ဈာပန္နကာပိ-လွမ်းမိုး၍ ရောက်သူတို့ဟူ၍လည်း၊ ပေ၊ [ဥမ္မတ္တကစသော ၃ ပုဒ်ကို သမုစ္စယက္ခန္ဓက, စတ္တာလီသက၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပဏ္ဍက-ပဏ္ဍုက်၊ ထေယျသံဝါ သက-ထေယျသံဝါသက (ခိုးသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်+ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းရှိသူ)၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တက-တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းသွားသူ၊ မာတုယာတက-အမိကိုသတ်သူ ပေ၊ ဘိက္ခုနီဒူသက-ဘိက္ခုနီကို ဖျက်ဆီးသူ၊ သံယဘောဒက-သံဃာကို ကွဲပြားစေ သူ (သံဃာသင်းခွဲသူ)၊ လောဟိတုပ္ပါဒက-ဝေကစိတ်ဖြင့် ဘုရား၏သွေးကို ဖြစ်စေ သူ ပေ။

က္ကဓ ပေ၊ ပက္ကမတိ-အံ၊ သံယဿ-အား၊ မာဟာယိ-မဆုတ်ယုတ်ပါစေလင့်၊ က္ကတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ အညဿ-အခြားရဟန်းအား၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးရာ၏ ပေ၊ ဝိပ္ပ ကတေ-အပြားအားဖြင့် မပြုအပ်သေးမီ ပေ၊ ပရိယောသိတေ-ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီး သော်၊ ပက္ကမတိ-အံ၊ ဧတံ-ဤသေနာသနသည်၊ တဿေဝ-ထိုရဟန်း၏သာ၊ (သန္တ ကံ-တည်း။) ပေ၊ ဝိပ္ပမတိ-အံ၊ သံယော-သည်၊ သာမိ-အရှင်တည်း၊ (သံဃာပိုင်၏)။

အညတြပရိဘောဂပဋိက္ခေပါဒိကထာ

၃၂၄။ အညတရဿ၊ ဥပါသကဿ-၏။ ဝိဟာရပရိဘောဂံ-ကျောင်းအသုံး အဆောင်ဖြစ်သော၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ အညတြ-အခြားကျောင်း၌၊ ပရိဘူဉန္တိ ပေ၊ ဥပေါသထဂ္ဂံပိ-ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်သို့လည်းကောင်း၊ သန္နိသဇ္ဇမ္ပိ- စည်းဝေးရာအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ဟရိတုံ-ငှာ ပေ၊ တာဝကာလိကံ-ထို သုံးစွဲရာ ကာလရှိရုံသာ၊ (တစ်ခဏမျှ)၊ ဟရိတုံ ပေ၊ မဟာဝိဟာရော-သည်၊ ဥဒ္ဒရိယတိ (ဥန္တိယတိ)-ကွဲပျက် ပြိုကျ၏၊ သေနာသနံ-ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် စသော အိပ်ရာ နေရာကို၊ နာတိဟရန္တိ-မဆောင်ယူကြကုန်။ [အခြားကျောင်း၌ ယူ၍ မသုံးစွဲကြ ကုန်] ပေ၊ ဂုတ္တတ္ထာယ-စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ ပေ။ [အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌ ကထာ၌ ပြထားပြီ။]

သေနာသန ပရိက္ခာရိကော-ကျောင်း၏ အသုံးအဆောင်၌ ပါဝင်သော၊ မဟ ဇ္ဈေ-များဘာ အဖိုးရှိသော၊ ကမ္မလော-ကမ္မလာသည် ပေ၊ ဖါတိကမ္မတ္ထာယ- တိုးပွားအောင် ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်အကျိုးငှာ၊ ပရိဝတ္ထေတုံ-လဲ လှယ်ခြင်းငှာ ပေ၊ အစ္စစမ္ပံ-ဝံရေသည် ပေ၊ ပါဒပုစ္ဆနိ-ခြေသုတ်ကို ပေ၊ စက္ကလိကံ- ကမ္မလာစသည်တို့ဖြင့် ရစ်ပတ်၍ စက်ဝိုင်းသဏ္ဍာန်ပြုအပ်သော ခြေသုတ်ကို၊

အစောတေဟိ-မဆေးအပ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-တို့ဖြင့်၊ သေနာသနံ အက္ခမန္တိ - နင်းကြကုန်၏။ အလ္လေဟိ-စိုစွတ်ကုန်သော ၊ပေ၊ သဥပါဟနာ-ဘိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ပရိကမ္မကတာယ-ပြုအပ်ပြီးသော အပြေအပြစ်ရှိသော၊ ဘူမိယာ-၌၊ နိဋ္ဌာဘန္တိ-တံထွေး၊ ထွေးကြကုန်၏။ ဝဏ္ဏော-အဆင်းသည်၊ ဒုဿတိ-ပျက်စီး၏။ ခေဠမလ္လကံ-ထွေးခံကို၊ ပဉ္စပါဒါပိ ၊ပေ၊ ဘူမိ-တည်ရာအပြင်ကို၊ ဝိလိခန္တိ-ခြစ်ကြကုန်၏။ စောဠကေန၊ ပလိဝေဠေတုံ-ရစ်ပတ်ထားခြင်းငှာ ၊ပေ၊ အပသေသန္တိ-မှီကြကုန်၏။ အပသေသနဖလကံ-မှီစရာ ပျဉ်ချပ်ကို၊ (တကံမှီ ပျဉ်ချပ်ကို) အနုဇာနာမိ။ [အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

သံဃဘတ္တာဒိ အနုဇာနန

၃၂၅။ ရာဇဂဟံ-သည်၊ ဒုဗ္ဗိက္ခံ-မပြည့်စုံသော ထမင်းရှိသည်၊ ဝါ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သောထမင်းရှိသည်၊ ဝါ-ငတ်မွတ် ခေါင်းပါး၊ အစာရှားသည်။ (ဤပုဒ်အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ၌ ကြည့်ပါ။) ဟောတိ၊ မနုဿာ၊ သံဃဘတ္တံ-သံဃာကုန် လှူအပ်သော ဘတ်ကို ၊ပေ၊ နသက္ကောန္တိ၊ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ-ညွှန်ချခြင်းကြောင့် ရအပ်သောရဟန်းအား လှူအပ်သောဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိမန္တနံ-ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့အား လှူအပ်သော ဘတ်ကိုလည်းကောင်း) သလာကဘတ္တံ-စာရေးတံမဲကျသော ရဟန်းတို့အား လှူအပ်သော ဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပက္ခိကံ-နေ့ထူးနေ့မြတ်ဟု သတ်မှတ်အပ်သော၊ လဆန်းပက္ခ၊ လဆုတ်ပက္ခရက်တို့၌ လှူအပ်သောဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပေါသထိကံ-ဥပုသ်နေ့၌လှူအပ်သော ဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါဠိပဒိကံ-ဥပုသ်ကျော်တက် အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ လှူအပ်သော ဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကာတုံကုစ္ဆန္တိ။

အမှာ။ ၃၂၆။ ဘတ္တုဒ္ဓေသကသမ္ပတိ၌ “ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနုဒ္ဓိဋ္ဌ-ညွှန်ချအပ်ပြီးသော ရဟန်း၊ မညွှန်ချအပ်သေးသော ရဟန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ” ဟုလည်းကောင်း၊ သမ္ပတိဥ တ်၌ “ဣတ္ထန္ဓာမံ-သော၊ ဘိက္ခံ-ကို၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကံ-ဆွမ်းအလှည့်ကို ညွှန်ချတတ်သော ရဟန်းဟူ၍” ဟုလည်းကောင်း၊ သလာကာယဝါ-သံသားခြမ်း၌ သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိကာယဝါ-ဝါးပြားစသည်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဥပနိဗန္ဓိတွာ-အက္ခရာတို့ကို ဖွဲ့ထား၍၊ ဝါ-ရေး၍၊ [ဥပနိဗန္ဓိတွာတိ လိခိတွာ-ဝိမတိ။] သြပုဋ္ဌိတွာ-စုပေါင်း၍၊ (တောင်းစသည်တို့၏ အတွင်း၌ စုပေါင်း မွေနှောက်၍) ဘတ္တံ၊ ဥဒ္ဓိသိတုံ-ညွှန်ချခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ” ဟု ပေးပါ။

သေနာသန ပညာပကာဒိသမ္မုတိ။ ၃၂၇။ သေနာသနပညာပကော-အိပ်ရာ နေရာကို ခင်းပေးတတ်သောရဟန်းသည်၊ န ဟောတိ-မရှိ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကော-ဘဏ္ဍာတိုက်၌ ယှဉ်သောရဟန်း၊ (ဘဏ္ဍာစိုးရဟန်း)၊ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟက-သင်္ကန်းကို ခံယူတတ်သောရဟန်း၊ စီဝရဘာဇက-သင်္ကန်းကို ဝေဘန်တတ်သော ရဟန်း၊ [ဘဏ္ဍာဂါရိက စသော ရဟန်း ၃ ပါးတို့၏ ဝတ္ထုသည် စီဝရက္ခန္ဓကပါဠိတော်၌ အကျယ်ပါသည်။] ခဇ္ဇဘာဇက-ခဲဖွယ်ကို ဝေဘန်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ခဇ္ဇကံ-သည်၊ အဘာဇိယမာနံ-မဝေဘန်အပ်သော်၊ နဿတိ-ပျက်စီး၏။ [“မုန့်ပဲ သရေစာဟူသော ခဲဖွယ်များကို မဝေဘဲထားသည့်အတွက် ပုပ်သိုး ပျက်စီးသည်” ဟူလို။] “ခဇ္ဇဘာဇကံ-ခဲဖွယ်ကို ဝေပေးတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ပန္နိတုံ-ငှာ” ဟု ပေးပါ။

အပ္ပမတ္တက ဝိသဇ္ဇကသမ္မုတိ။ ၃၂၈။ ဘဏ္ဍာဂါရေ-ဘဏ္ဍာထားရာကျောင်း၌၊ အပ္ပမတ္တကော-နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပရိက္ခာရော ဥပ္ပန္နော ဟောတိ။ (“သံဃာအားလုံး ဝေလောက်အောင်မများဘဲ အနည်းငယ်သာ ရှိနေသည်” ဟူလို။)၊ ပေ၊ ဝိသဇ္ဇိတာဝိသဇ္ဇိတဉ္စ-စွန့်အပ်ပြီး မစွန့်အပ်သေးကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပဉ္စဟိ၊ ပေ၊ တံ ဘိက္ခု-ကို၊ အပ္ပမတ္တကဝိသဇ္ဇကံ-အနည်းငယ်သော ပစ္စည်းကို စွန့်တတ်သောရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ပန္နိတုံ အနုဇာနာမိ၊ အပ္ပမတ္တက ဝိသဇ္ဇကောန၊ ပေ၊ ကုသိ-ရှည်သောအနားပတ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ-ပေးအပ်ပေးနိုင်၏၊ အမုကုသိ-တစ်ဝက်တိုသော အနားပတ်၊ မဏ္ဍလံ-ကြီးသောအိမ်ဝန်း၊ အမုမဏ္ဍလံ-ထက်ဝက်အိမ်ဝန်း၊ (အိမ်ဝန်းငယ်)၊ အနုဝါတ-အလျားအနားပတ်၊ ပရိဘဏ္ဍာ-အနံ အနားပတ်၊ (ကုသိ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို စီဝရက္ခန္ဓက၊ ဆိန္ဒကစီဝရနုဇာနနကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) သပ္ပိ၊ ပေ၊ သကိံ၊ ပဋိသာယိတုံ-သာယာခြင်းငှာ၊ (လျက်ခြင်းငှာ)၊ ဒါတဗ္ဗံ။ (“သင်္ကန်းချုပ်တုန်းမှာ လိုနေသောကြောင့် တောင်းလျှင် အပ္ပမတ္တက ဝိသဇ္ဇကသမ္မုတိရသော ရဟန်းက ပေးနိုင်သည်၊ သံဃိကပစ္စည်း ပေးသည့်အတွက် အပြစ်မရှိပါ” ဟူလို။)

သာဠိယဂ္ဂါဟာပကာဒိသမ္မုတိ။ ၃၂၉။ သာဠိယဂ္ဂါဟာပကော - မိုးရေခဲ သင်္ကန်းကို ယူစေတတ်သော ရဟန်း၊ ပေ၊ အာရာမိကပေသက-အာရာမိစောင့်တို့ကို စေခိုင်းတတ်သောရဟန်း။ [“အာရာမိက-အာရာမိစောင့် ကပ္ပိယတို့သည်၊ အပေသိယမာနာ ကမ္ပံ န ကရောန္တိ” ကို ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။] သာမဏေရပေသက-သာမဏေတို့ကို စေခိုင်းတတ်သောရဟန်း၊ သာမဏေရာ-တို့သည်၊ အပေသိယမာနာ-မစေခိုင်းအပ်တုန်လသော်၊ ကမ္ပံ န ကရောန္တိ။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။ . . . တတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

တဿုဒ္ဓါနဂါထာနိဿယ

အမှာ။ ။ ဤ၌ မြုပ်ထားအပ်သောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ဆိုပါ။

တဿ-ထို သေနာသနက္ခန္ဓက၏။ ဥဒ္ဓါနံ-ကား၊ တဒါ-၌၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌေန-ဘုရား မြတ်စွာသည်၊ ဝိဟာရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အပညတ္တံ-ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ (ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသည်) အဟု-ဖြစ်ပြီ၊ .တေ ဇိနသာဝကာ-ထို ဘုရား သားတော်တို့သည်၊ တဟံတဟံ-ထိုထိုအရပ်၌၊ (ဝိဟာရန္တိ)၊ (တမှာ) အာဝါသာ- ထိုထို နေရာအရပ်မှာ၊ နိက္ခမန္တိ-ထွက်လာကြကုန်၏၊ ဂဟပတိ၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ ဒိသ္မာ- ရှိ၊ ကာရာပေယျံ-ကျောင်းပြုစေပါအံ့၊ ဝသေယျာထ-နေကုန်ရာပါအံ့လော၊ (ဣတိ) ဣဒံ-ဤစကားကို၊ အဗြဝိ-လျှောက်ပြီ၊ နာယကံ-နာယကဖြစ်တော်မူသော ဘုရား ရှင်ကို၊ ပဋိပုစ္ဆိသု-ရဟန်းတို့လျှောက်ကုန်ပြီ။

ဝိဟာရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဂုဟံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စလေဏံ-ငါးမျိုး သော ကိန်းအောင်းရာကို၊ အနုညာသိ-ခွင့်ပြုတော်မူပြီ၊ ဝိဟာရေ-တို့ကို၊ သေဋ္ဌိ၊ ကာရယိ-စေပြီ၊ ဇနော-လူအပေါင်းသည်၊ အကဝါဋ်-တံခါးရွက်မရှိသော၊ အသံ ဂုတံ-မလုံခြုံသော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ကာရေတိ-၏၊ ကဝါဋ်-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥတ္တရိ-အထက် လက်ကောက်ကွင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဝဋ္ဋိဉ္စ-အဂ္ဂဋ္ဌဝဋ္ဋိကိုလည်း ကောင်း၊ ကပိသီသကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ လောဟကဋ္ဌဝိသာဏကံ-သံသံ ကောက်၊ သစ်သားသံကောက်၊ သားချိုသံကောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ယန္တကံ-ကို လည်းကောင်း၊ သူစိကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုညာသိ)၊ ဆဒနံ-မြက်အမိုးရှိ၏၊ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိဇာလသလာကဉ္စ-ဝေဒိကာဝါတပါ၊ ဇာလ ဝါတပါန၊ သလာကဝါတပါနကိုလည်းကောင်း၊ သန္တရေန-မြက်အခင်းနှင့်တကွ၊ စက္ကလိ-လေသောက်ပြုတင်း၏၊ စက်ဝန်းကိုလည်းကောင်း၊ (အနုညာသိ)။

မိမိ-မြေခုံ၊ (အကျည်)၊ ပေ၊ ဥစ္စကေ-မြင့်သောအင်းပျဉ်၊ သတ္တဂေါ-ပျဉ်၊ ပေ၊ ပိဋံ-ပုဆိုးကြမ်းဖြင့်ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်၊ ဇဠကပါဒံ-ပျဉ်၊ အာမလကံ-ရှစ်ရှား သီးသဏ္ဍန်ပြုအပ်သော အင်းပျဉ်၊ ဖလကာ-ပျဉ်ချပ်၊ ကောစ္ဆာ-ခတ်အခင်း၊ ပလာ ပိဋံ-ပျဉ်၊ ဥစ္စာ-မြင့်သောအခြေရှိသော ညောင်စောင်း၊ အဟိ-မြေကိုက်အပ်သော ရဟန်း၊ ပဋိပါဒကာ-လက်ရှစ်သစ်ထက်လွန်သော ညောင်စောင်းအခြေခံတို့၊ အဋ္ဌင်္ဂ လိပါဒကာ-လက်ရှစ်သစ် ပမာဏရှိသော ညောင်စောင်းအခြေခံတို့၊ သုတ္တံ၊ ပေ၊ အမူကာယိကံ-ထက်ဝက်သော ကိုယ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော ခေါင်းအုံး။

ဝိရဂ္ဂေါ-တောင်ထိပ်ပွဲသဘင်၊ ဘိသိယော-ဘုံလျှိုငါးမျိုးတို့၊ သေနာသနံ-
ကျောင်းအသုံးအဆောင်ဖြစ်သော၊ ဒုဿံ-အဝတ်၊ ဩနဒ္ဓံ-လဲဖြင့် မြှေးယှက်အပ်
သော ပဉ္စ၊ ပီဌ၊ ဟေဌာ-သို့၊ ပတတိ-၏၊ ဥပ္ပါဋေတွာ-ထုတ်နှုတ်၍၊ ဟရန္တိ-န်၏၊
တံထာဂတော-သည်၊ ဘတ္တိဉ္စ-အဆင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြုမှုကိုလည်း
ကောင်း၊ ဟတ္ထဘတ္တိစ-လက် ၅ ချောင်းရာထင်အောင် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုမှုကိုလည်း
ကောင်း၊ အနုညာသိ။

တိတ္ထိယဝိဟာရေ-တိတ္ထိတို့၏ ကျောင်း၊ ထုသံ-ဖွဲ၊ သဏ္ဍမတ္တိကာ-သိမ်မွေ့
သောမြေ၊ (မြေညက်)၊ ပေ၊ သိတ္ထတေလကံ-ဖယောင်းဆီ၊ ဥဿန္ဓေ-များသည်ရှိ
သော်၊ ပစ္စဒ္ဓရိတုံ-သုတ်ပစ်ခြင်းငှာ၊ (အနုညာသိ)၊ ဖရသံ-ကြမ်းသော၊ ပဋိဘာနံ-
ဉာဏ်အား ထင်လာသောအရပ်၊ နီစာ-နိမ့်သောအကျည် စသော-အကျည် ၃
မျိုး၊ အာရဟံ-တက်ကုန်လသော်၊ ပရိပတန္တိ-န်၏၊ အာဠကာ-တစ်ခုတည်းသော
အပြင်၊ အမုကုဋ်-ထက်ဝက်သောနံရံကို ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း၊ ပုန၊ တယော-၃ မျိုး
သော အခန်းတို့။

ခုဒ္ဒကေ-ငယ်သောကျောင်း၊ ပေ၊ သရံ-ဖောက်ပြန်သောအသံ၊ ဒီလံ-နံရံ၌စိုက်
အပ်သော ငုတ်၊ ပေ၊ ကိဋ္ဌိကေန-ကဲလား၊ အာလမ္မနံ-ဆွဲကိုင်စရာ လက်ရုံး၊ တိဏ
စုဏ္ဏံ-မှုန့်၊ ဟေဌာမဂ္ဂေ-ပြအပ်ပြီးသောအစဉ်၌၊ နယံ-နည်းကို၊ ကရေ-ပြုရာ၏။
[“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ” စသော စကားတော်အစဉ်သည် ခုဒ္ဒက
ခန္ဓက၌ ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် “နယံ ကရေ” ဟု ဆိုသည်။] အဇ္ဈောကာသေ-
ခေါင်၊ ပေ၊ သာလံ-ရေအိုးစင်၊ ဟေဌာ-အောက်၌ဖြစ်သောအစီအရင်၊ ဘာဇနံ-
သောက်ရေအိုး။

ဝိဟာရော-ကျောင်း၊ ပေ၊ ပုန၊ ကောဋ္ဌေ-တံခါးမုခ်၊ ပေဋ္ဌညေဝ-အောက်၌
ဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နယံ ကရေ။ (“နီစဝတ္ထုကော ဟောတိ” စကားတော်
အစဉ်သည် ခုဒ္ဒကက္ခန္ဓက၌ ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် “ဟေဌာညေဝ နယံ ကရေ”
ဟု ဆိုသည်။) သုခံ-အင်္ဂတေ မြေညက်ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သောပြာသာဒ်၊ သဒ္ဓေါ-
သဒ္ဓါရှိသော၊ အနာထပိဏ္ဍိ-သည်၊ သီတဝနံ-သို့၊ အဂါ-သွားပြီ၊ ဒိဌဓမ္မော-မြင်အပ်
သော သစ္စာ ၄ ပါး တရားရှိသော အနာထပိဏ်သူဌေးသည်၊ သံယေန သဟ-
သံယာတော်နှင့်တကွ၊ နာယကံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ နိမန္တေသိ-ပင့်ဖိတ်ပြီ။

အန္တရာမဂ္ဂေ-၌၊ အာဏာပေသိ-ပြီ၊ ဂဏော-လူအပေါင်းသည်၊ အာရာမံ-
ကို၊ ကာရယိ-ပြီ၊ ဝေသာလိယံ-၌၊ နဝကမ္ပံ-မှ၊ ပုရတောစ-မှလည်း၊ ပရိဂ္ဂဟိ-
ကျောင်းတို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီ၊ ကော-သည်၊ အရဟတိ-အဂ္ဂါသနစသည်ကို ထိုက်
သနည်း၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-၌၊ တိတ္တိရံ-ခါမင်းဇာတ်တော်၊ အဝန္တိယာ-အဝန္တိယပုဂ္ဂိုလ်တို့၊

ပရိဂ္ဂဟိတာ-သိမ်းပိုက်အပ်သော မဏ္ဍပ်စသည်တို့၊ အန္တရယရာ-ရွာတွင်း ဆွမ်းစား စရပ်၌၊ တူလော-လဲဖြင့် မြွေးယှက်အပ်သော အဝတ်၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ သြသရိ-ရောက်တော်မူပြီ။

အာရာမံ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ-ပြီ၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-၌၊ ကောလာဟလံ-အုတ်အုတ် ကျက်ကျက်၊ ဂိလာနာ-မကျန်းမာသောရဟန်းတို့၊ ဝရသေယျာ-တို့၊ လေသာ-အနည်းငယ်သောအကြောင်း၊ သတ္တရသာ-သတ္တရသဝဂ္ဂီရဟန်းတို့၊ တဟိ-၌၊ ကေန-သည်၊ (ဂါဟေတဗ္ဗံ)နုခေါ-နည်း၊ ကထံ-လျှင်၊ (ဂါဟေတဗ္ဗံ)နုခေါ-နည်း၊ ဝိဟာရဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဘာဇယိ-ဝေဖန်ပြီ ၊ပေ၊ အနုဘာဂံ-နောက်ထပ်အဖို့၊ အကာမာ-ဘဲ၊ ဘာဂံ-ကို၊ နော ဒဒေ-ရာ။

နိဿိမံ-သိမ်ပြင်ပ ၊ပေ၊ သေနာသနေ-၌၊ တယော၊ ဂါဟာ-ယူစေခြင်းတို့၊ ဥပနန္ဒော-ဥပနန္ဒရဟန်း၊ ဝဏ္ဏေသိ-ဝိနည်းကို ချီးမွမ်းပြီ၊ ဌိတကာ-ရပ်သောရဟန်း တို့၊ သမကာသနာ-တူမျှသောနေရာရှိသော ရဟန်းတို့၊ သမာနာသနိကာ-တူသော နေရာရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘိန္ဒိသု-ဖျက်ဆီးကြ ကုန်ပြီ၊ တိဝဂ္ဂါစ-၃ ပါးအစု ရှိသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ (ဘိန္ဒိသု)၊ ဒုဝဂ္ဂိကံ-၂ ပါး အစုရှိသော ရဟန်း၊ အသမာနာသနိကာ-တူသော နေရာမရှိသောရဟန်းတို့၊ ဒီယံ-ရှည်သော အာသန၊ သာဠိန္ဒံ-အဦးစမုခ်နှင့် တကွဖြစ်သော ပြာသာဒ်ကို၊ ပရိဘူဠိတုံ- (အနုညာသိ)။

အယျိကာ-အဖွားမ၊ အဝိဒူရေ-၌၊ ဘာဇိတံ-ဝေဘန်အပ်ပြီ၊ ကိဋ္ဌာဂိရေ-ကီဋ္ဌာ ဂိရိဋ္ဌိ၊ အာဠဝိ-အာဠဝိမြို့၌နေသောရဟန်းတို့၊ ပိဏ္ဏကကုဋ္ဌေဟိ-မြေညက်ကို ချထား ခြင်း၊ နံရံကိုလိမ်းကျံခြင်း ၊ပေ၊ ပရိဘဏ္ဍံ-နွားချေးစသည်ဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုခြင်း၊ ဝိသ-အနှစ် ၂၀ တိုင်အောင်၊ တိသ-အောင်၊ ကာလိကာ-မီးခိုးပြောက်သည့်ကာလ တိုင်အောင် နဝကမ္မပေးခြင်း၊ သြသိတေ-ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော ၊ပေ၊ ဝိပွံ (ဝိပွ ကတံ)-ပြု၍မပြီးသေးသောကျောင်း၊ ခုဒ္ဒေ-ငယ်သောကျောင်း၌၊ ဆပပ္ပဉ္စဝသိကံ- ရှိအောင်၊ အမုယောဂေ-၌၊ သတ္တဋ္ဌ-အောင်၊ မဟလ္လကေ-၌၊ ဒသဒ္ဒါဒသ-၁၀ နှစ်၊ ၁၂ နှစ်တိုင်အောင်။

သဗ္ဗံ-သော၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ ဧကဿ - အား၊ (ဒေန္တိ)၊ အညံ-ကို၊ ဝါသေန္တိ၊ သံယိကံ-ကျောင်း၊ နိဿိမံ-ပြင်၊ သဗ္ဗကာလံ-အခါခပ်သိမ်း တားမြစ်ခြင်း၊ ပက္ကမိ- ပြီ ၊ပေ၊ ကာလံ-သေခြင်း ၊ပေ၊ အန္တိမံ-အန္တိမဝတ္ထုသို့ ရောက်သောရဟန်း ၊ပေ၊ ဝေဒနာ-ဝေဒနာနှိပ်စက်အပ်သော ရဟန်း၊ အာပတ္တိဒဿနာ-အာပတ်မရှုသော ရဟန်း၊ အပ္ပဋိကမ္မဒိဋ္ဌိယာ-အာပတ်ကိုမကုသော ရဟန်း၊ မိတ္တာအယူကိုမစွန့်သော ရဟန်း ၊ပေ၊ ထေယျတိတ္ထိယာ-ထေယျသံဝါသက၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တက တိရစ္ဆာန ၊ပေ၊ အရဟန္တာ-တိရစ္ဆာန်၊ မာတုယာတက ၊ပေ၊ အရဟန္တယာတက၊ ဒူသက-

ဘိက္ခုနီဒူသက၊ ဘေဒက-သံဃဘေဒက၊ ပေ၊ ဥဘတောစာပိ ဗျူနကာ-ဥဘတော ဗျည်း၊ သံဃဿ-၏၊ မာ ပရိယာယိ-မဆုတ်ယုတ်ပါစေနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ကမ္မံ-ကို၊ အညဿ-အား၊ ဒါတဝေ-ပေးခြင်းငှာ၊ (အနုညာသိ)။

ဝိပွကတေ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်လိသော်၊ အညဿ (ဒါတပွံ)၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ တဿေဝ-၏သာ၊ (သန္တကံ)၊ ပက္ကမေ-၏၊ ပေ၊ သိက္ခာယ-ကို၊ ပစ္စက္ခာတေ-ချသူ၊ ပေ၊ ယဒိ (သိယာ-အံ)၊ သံယောဝ-သည်သာ၊ သာမိကော-သည်၊ ဟောတိ၊ ဥမ္မတ္ထ၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူကို မစွန့်သောရဟန်းသည်၊ (ယဒိ၊ သိယာ) သော-ထိုကျောင်းသည်၊ တဿေဝ-၏သာ၊ (သန္တကံ)၊ ပဏ္ဍကော-ဟူ၍၊ ပေ၊ မာတုပေတ္တိကံ-အမိ အဘကို၊ ယာတကော-သတ်သူဟူ၍၊ ပေ၊ ဗျူနာ-ဥဘတောဗျည်းဟူ၍၊ ယဒိ ပဋိဇာနိတိ-အကယ်၍ ဝန်ခံအံ့၊ သံယောဝ သာမိကော ဟောတိ။

အညတြ-အခြားကျောင်း၌၊ ဟရန္တိ-ဆောင်ယူကုန်၏၊ ကုက္ကုစ္စံ-ကုက္ကုစ္စဖြစ် သော ရဟန်းတို့၊ ဥဒ္ဓရိယတိ-ကွဲပြီ၏၊ ကမ္မလံ၊ ပေ၊ စမ္ပံ-ဝံရေ စက္ကလိ-ခြေသွတ်ကြီး ဝန်း၊ ပေ၊ အလ္လာ-စိုစွတ်သောခြေ၊ ဥပါဟနာ-ဖိနပ်နှင့်တကွဖြစ်သော ရဟန်းတို့၊ နိဋ္ဌ-တံထွေးထွေးသောရဟန်း၊ လိခန္တိ-ရေးခြစ်ကုန်၏၊ အပဿေန္တိ-မှီကုန်၏၊ အပ သေနံ-မှီစရာပျဉ်ချပ်၊ လိခတေဝ-ရေးခြစ်သည်သာ၊ ဓောတပစ္စတ္ထရဏေန-ခြေ ဆေးပြီးသောရဟန်း၊ အပေါ်ခင်း။

ရာဇဂဟေ-၌၊ န သက္ကောန္တိ-နံ၊ လာမကံ-လာမကဘတ်၊ ဘတ္တုဒ္ဓေသကံ- ဆွမ်းအလှည့်ကို ညွှန်ချသောရဟန်း၊ ကထံ-လျှင်၊ (ဥဒ္ဓိသိတပွံ) နုခေါ-နည်း၊ ပညာ ပကံ-သေနာသံန ပညာပကရဟန်း၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကသမ္ပတိ-ဘဏ္ဍာဂါရိကသမ္ပတိ၊ ပဋိဂ္ဂါဟ ဘာဇကော-သင်္ကန်းကို ခံယူတတ်သော ရဟန်း၊ သင်္ကန်းကို ဝေဘန်သော ရဟန်း၊ ပေ၊ အပမတ္တကဝိသဇ္ဇေ-အနည်းငယ်သောပစ္စည်းကို စွန့် သော ရဟန်း၊ သာဠိယဂ္ဂါဟာပကော-ရေသနပ်ကို ခံယူသောရဟန်း၊ ထထေဝ-လျှင်၊ ပေ၊ အာရာ မိက၊ ပေ၊ ပေသကဿ-ကို၊ သမ္ပတိ-ခြင်း။

သဗ္ဗာဘိဘူ-အလုံးစုံသော တေဘူမကတရားကို လွှမ်းမိုး၍ဖြစ်တော်မူထ သော၊ လောကဝိဒ္ဓ-လောက ၃ ပါးကို သိတော်မူပြီးထသော၊ ဟိတစိတ္တော-စီးပွား နှင့်ယဉ် နေ့စိတ် ရှိတော်မူထသော၊ ဝါ-စီးပွားကိုလိုလားသောစိတ်ရှိတော်မူထ သော၊ ဝိနာ ယကော-သတ္တလောက၏ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ၊ နာယကအစစ်၊ ဖြစ် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ လေဏတ္ထဉ္စ-ငှာလည်းကောင်း၊ သုခတ္ထဉ္စ-ငှာ လည်းကောင်း၊ ဈာယိတုဉ္စ-ငှာလည်းကောင်း၊ ဝိပဿိတုစ-ငှာလည်းကောင်း၊ (အနု

ညာသိ)။ [“သဗ္ဗာဘ်ဘူ၊ လောကဝိဒူပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယ အခန်း၌ ကြည့်ပါ။ လောကတ္ထုဉ္စ စသော ၄ ပုဒ်ကို ဝိဟာရာနုမောဒနဂါထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ-တသုဒ္ဓါနစကားရပ်၊ အပြီးသတ်တည်း။

ဆဋ္ဌောသေနာသနက္ခန္ဓကော နိဋ္ဌိတော။

၇-သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက

ဆသကျပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

၃၃၀။ တေန သမယေန-၌၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ အနုပိယာယံ-အနုပိယာနိရုံး၌၊ အနုပိယံနာမ-အနုပိယာမည်သော၊ မလ္လာနံ-မလ္လာမင်းတို့၏၊ နိဂမော (အတ္ထိ၊ တတ္ထ-ထိုနိရုံး၌) ဝိဟရတိ၊ တေန ခေါပန သမယေန-မြတ်စွာဘုရား၏ အနုပိယာ နိရုံးဝယ် သီတင်း သုံးတော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာ-အလွန် အသိအမှတ်ပြုအပ် ကုန်၊ အလွန် အသိအမှတ်ပြုကုန်သော၊ ဝါ-အလွန်ထင်ရှား ကုန်၊ အလွန်ထင်ရှားကုန်သော၊ သကျကုမာရာ-သာကီဝင်မင်းသားတို့သည်၊ ပဗ္ဗ ဇိတံ-ရဟန်းပြုတော်မူ ပြီးသော၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အနုပဗ္ဗဇန္တိ-အတုလိုက်၍ ရဟန်း ပြုကြကုန်၏၊ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ မဟာနာမော-မဟာနာမ်မည်သော၊ သက္ကောစ-သာကီဝင်သည်လည်းကောင်း၊ အနုရုဒ္ဓေါ-သော၊ သက္ကောစ-သည် လည်းကောင်း၊ ဒွေ-န်သော၊ ဘာတိကာ-ညီတော်၊ နောင်တော်တို့သည်၊ ဟောန္တိ။

အနုရုဒ္ဓေါ၊ သက္ကော-သည်၊ သုခုမာလော-သိမ့်မွေ့နုညံ့သည်၊ ဟောတိ၊ တဿ-၏၊ တယော-၃ဆောင်ကုန်သော၊ ပါသာဒါ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကော- တစ်ဆောင်သော ပြဿာဒိသည်၊ ဟေမန္တိကော-ဆောင်းအခါ၌ နေခြင်းကိုထိုက်၏၊ ဧကော-သည်၊ ဂိမ္မိကော - နွေအခါ၌ နေခြင်းကို ထိုက်၏၊ ဧကော၊ ဝဿိကော-

အနုပိယံ နာမ။ ။ ဤပုဒ်၌ “အနုပိယာ နာမ” ဟု ဆိုလိုလျက် (အာ) ကို (အ) ရသပြု၊ နိဂ္ဂဟိတံလည်းလာ၍ “အနုပိယံ နာမ” ဟု ဆိုထားသည်။ (အနုပိယံ နာမာတိ အာဒိသု “အနုပိယံ နာမာ” တိ ဝတ္ထုဗွေ အာကာရဿ ရဿတ္ထံ အနုနာသိကဿစ အာဂမ် ကတ္တာ “အနုပိယံ နာမာ” တိ ဝုတ္တံ-သာရတ္ထ။)

ဟေမန္တိကောစသည်။ ။ ဟေမန္တိကောတိ အာဒိသု ယတ္ထ သုခံ ပဟာတိ ဟေမန္တိ ကာလေ ဝသိတုံ၊ အယံ၊ ဟေမန္တိကော (ဆောင်းအခါနေခြင်းငှာ ချမ်းသာရာဖြစ်သောပြဿာဒိ) ဣတရေသုပိ ဒေသဝနယော၊ အယံ ပနေတ္ထ ဝစနတ္ထော-ဟေမန္တေ+ဝါသော ဟေမန္တံ ဥတ္တရပဒ လောပေန၊ (ဝါသောဟူသော နောက်ပုဒ်ကို ခြေခြင်းအားဖြင့် ဟေမန္တမည်၏) ဟေမန္တံ+အရဟ တိတိ ဟေမန္တိကော၊ ဣတရေသုပိ ဒေသဝ နယော-ယသပဗ္ဗဇ္ဇကထာ၊ သာရတ္ထ။

မိုးအခါ၌နေခြင်းကိုထိုက်၏။ သော-ထိုအနုရုဒ္ဓါသည်။ ဝဿိကေ-သော၊ ပါသာဒေ-
 ၌၊ စတ္တာရော မာသေ-တို့ပတ်လုံး၊ နိပ္ပုရိသေဟိ-ယောက်ျားမရှိကုန်သော၊
 (ယောက်ျားမပါ၊ မိန်းမတို့သာ တီးမှုတ်အပ်ကုန်သော) တူရိယေဟိ-တူရိယာတို့ဖြင့်၊
 ပရိစာရယံမာနော-ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်စေလျက်၊ ဝါ-ပျော်ပျော်
 ပါးပါး၊ ခံစားလျက်၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ-ပြာသာဒ်၏အောက်ထပ်သို့၊ န ဩရောဟတိ-
 မဆင်း။ (ဥပရိပါသာဒတော ဟေဋ္ဌိမတလံ န ဩရောဟတိ-သာရတ္ထ။) အထ-
 ထိုသို့နေရာ အခါ၌၊ မဟာနာဂဿ၊ သက္ကဿ-၏။ ဝါ-မှာ၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊
 အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ)။ ဧတရဟိံ ပေ၊ အနုပဗ္ဗဇန္တိ၊ အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ကုလာ-
 မှ၊ (အိမ်တော်မှ) ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော၊ အဂါရသွာ-အိမ်မှ၊ (အိမ်ရာ
 တည်ထောင်၊ လူ့ဘောင်မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ-ထွက်၍) အနဂါရိယံ-အိမ်၌နေခြင်း၏
 စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ပေး၊ နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇိတော-
 ကပ်ရောက်သူသည်၊ နတ္ထိ-မရှိသေး၊ အဟံဝါ-ငါသည်မူလည်း၊ ယံနုနပဗ္ဗဇေယျံ-
 အကယ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ကပ်ရောက်ပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ အနုရုဒ္ဓေါဝါ-
 သည်မူလည်း၊ (ယံနုန ပဗ္ဗဇေယျ-စွ) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ-အကြံဖြစ်ရာ၊ ထိုအခါ၌၊ မဟာနာမော ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)။ တာတံ၊
 အနုရုဒ္ဓ-ညီတော်အနုရုဒ္ဓါ၊ ဧတရဟိံ ပေ၊ နတ္ထိ၊ တေန-ကြောင့်၊ တံဝါ-မူလည်း၊
 ပဗ္ဗဇ-ရဟန်းပြုလော၊ အဟံဝါ-မူလည်း၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊
 အဟံ-သည်၊ သုခုမာလော-၏။ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတုံ-ငှာ၊ န သက္ကောမိ-မစွမ်းနိုင်ပါ၊ တံ-
 အသင်နှောင်တော်သည်၊ ပဗ္ဗဇဟိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ တာတ အနုရုဒ္ဓ၊ ဧဟိ-လာ
 လော၊ ယရာဝါသတ္ထံ-အိမ်ဟူသော အာဝါသ၌ ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၊ အနုသာ
 သိဿာမိ-သွန်သင်အံ့၊ ပဋ္ဌမံ-စွာ၊ ခေတ္တံ-ကို၊ ကသာပေတဗ္ဗ-ထွန်စေထိုက်၏၊
 ကသာပေတွာ-ထွန်စေပြီး၍၊ ဝပါပေတဗ္ဗ-စိုက်ပျိုးစေထိုက်၏။ ပေ၊ ဥဒကံ-ကို၊
 အဘိနေတဗ္ဗ-ရှေးရှုဆောင်ထိုက်၏။ (ရေသွင်းထိုက်၏)။ ပေ၊ နိန္ဒေတဗ္ဗ-အညီအမျှ
 ဆောင်ထိုက်၏။ [အချို့နေရာ၌ ရေအများကြီး၊ အချို့နေရာ၌ အနည်းကလေး
 ဖြစ်မနေအောင် အညီအမျှပြုထိုက်၏-ဟူလျှ်၊ အဋ္ဌကထာ။] (တစ်နည်း) နိန္ဒေတဗ္ဗ
 (မလိုအပ်သောရေကို) ထုတ်ဆောင်စေထိုက်၏။ ပေ၊ နိဒ္ဓါပေတဗ္ဗ-ပေါင်းသင်စေ
 ထိုက်၏။ ပေ၊ လဝါပေတဗ္ဗ-(မှည့်ရင့်သောအခါ) ရိတ်စေထိုက်၏။ ပေ၊ ဥဗ္ဗာဟာပေ

အဘိနေတဗ္ဗစသည်။ ။ ဥဒကံ အဘိနေတဗ္ဗတိ ဥဒကံ အာဟရိတဗ္ဗံ၊ နိန္ဒေတဗ္ဗတိ
 အာဘတမုဒကံ၊ ပုန နိဟရိတဗ္ဗံ၊ နိဒ္ဓါပေတဗ္ဗတိ အန္တရန္တရာ ဥဋ္ဌိတတိဏာနိ ဥဒ္ဓရိတ္တာ (နှုတ်၍)
 အပနေတဗ္ဗံ၊ လဝါပေတဗ္ဗတိ ပရိပတ္တကာလေ လဝါပေတဗ္ဗံ၊ ဥဗ္ဗာဟာပေတဗ္ဗတိ-ခလမဏ္ဍလံ
 ဟရာပေတဗ္ဗံ၊ (ဥဇံ ကာရာပေတဗ္ဗတိ ပုဉံ ကာရာပေတဗ္ဗံ၊ အယမေဝဝါ ပါဠော-ဝိမတိ။)
 ပလာလာနိ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာနိတိ ပလာလာနိ အပနေတဗ္ဗာနိ၊ ဘုသိကာ ဥဒ္ဓရာပေတဗ္ဗာတိ

တဗွဲ-ကောက်နယ်တလင်းသို့ထုတ်ဆောင်စေထိုက်၏။ ပေ၊ ပုဉ်း-အပုံကို၊ ကာရာ
 ပေတဗွဲ ၊ပေ၊ မဒ္ဒါပေတဗွဲ-နယ်စေထိုက်၏ ၊ပေ၊ ပလာလာနိ-ကောက်ရိုးတို့ကို၊
 ဥဒ္ဒရာပေတဗွဲ-ထုတ်ဆောင်စေထိုက်ကုန်၏။ ဘုံသိကာ-ရိုးတံငယ်တို့ကို၊ ဥဒ္ဒရာ
 ပေတဗွဲ ၊ပေ၊ သြပုနာပေတဗွဲ (သြပုနာပေတဗွဲ)-(လေ၌)လှေ့စေထိုက်၏။ အတိ
 ဟရာပေတဗွဲ-စပါးကျီသို့ ရှေ့ရှုဆောင်စေထိုက်၏။ အတိဟရာပေတွာ-ပြီး၍၊
 အာယတိ-လာလတုံသော၊ ဝဿမ္ပိ-နှစ်၌လည်း၊ ဧဝမေဝ-သာ၊ ကာတဗွဲ-၏ ၊ပေ၊
 ဣတိ-ပြီ။

ကမ္မန္တာ-လုပ်ငန်းတို့သည်၊ န ခီယန္တိ-မကုန်နိုင်ကုန်ပါတကား၊ ကမ္မာနံ-တို့၏။
 အန္တော-အဆုံးသည်၊ န ပညာယတိ-မထင်ရှားပါတကား၊ ကဒါ-၌၊ ကမ္မာ-တို့သည်၊
 ဒီယိဿန္တိ-ကုန် ကုန်လတုံနည်း၊ ပေ၊ ပညာယိဿတိ-နည်း၊ ကဒါ-၌၊ မယံ-တို့သည်၊
 အပေါ့သုက္ကာ-အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်မရှိကုန်သည်၊ (ကြောင့်ကြမရှိကုန်သည်၊
 ဟုတွာ)၊ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဝါ-တို့သည်၊ သမပ္ပိတာ-လွန်စွာ
 သက်ရောက်အပ်ကုန်သည်၊ သမဂီဘူတာ-ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်၊
 (ဟုတွာ) ပရိစာရေဿာမ-န်အံ့နည်း၊ ဝါ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ တာတ အနုရုဒ္ဓ
 ၊ပေ၊ န ပညာယတိ-ရှား၊ ကမ္မေ-သည်၊ အခီဏောဝ-မကုန်မိသာလျှင်၊ ပိတရောစ-
 မယ်တော်၊ ခမည်းတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပိတာမဟာစ-ဖွားတော်၊ ဘိုးတော်
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာလင်္ကတာ-ကွယ်လွန်ကြရကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊
 တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ တုညေဝ-အသင် နောင်တော်သည်သာ၊ ယရာဝါသံထွေ
 န-အိမ်ဟူသော အာဝါသ၌ ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၊ ဥပဇာနာဟိ-သိပါလော၊ ဝါ-
 စိစဉ်ပါလော၊ အဟံ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ပြီ။

အထ-ပြောပြီးရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ မာတရံ-ကို၊ ဧတံ အင်္ဂဝါစ၊ (ကိ)၊ အမ္မ-
 မယ်တော်၊ အဟံ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတုံ ဣစ္ဆာမိ၊ မံ-ကို ၊ပေ၊ အနဂါရိယံ-သို့၊ ပဗ္ဗဇာယ-
 ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာဟိ-ခွင့်ပြုတော်မူပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-
 အပ်သော် ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ တာတ အနုရုဒ္ဓ-သားတော် အနုရုဒ္ဓါ၊ တုမေ-တို့
 သည်၊ မေ-၏၊ (“ပုတ္တာ”၌စပ်)၊ ပိယာ-ချစ်အပ်ကုန်သော၊ မနာပါ-စိတ်ကိုတိုးပွား
 စေတတ်ကုန်သော၊ ဝါ-မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော၊ အပ္ပဋိကူလာ-မစက်ဆုပ်အပ်ကုန်

ဂုန္နံ ခုရဂေဟိ သဉ္ဇိန္တာ ဘုသသင်္ခါတာ နာဠဒဒဏ္ဍာ အပနေတဗွဲ၊ သြပုနာပေတဗွဲတိ ဝါတမုခေ
 သြပုနာပေတွာ ပလာလံ (စပါးဖျင်း၊ အမှိုက်ကို) အပနေတဗွဲ။ [(ဖြူစင်ခြင်း အနက်ဟော)
 အဝ+ပူဇာတ် နာပစ္စည်း ကြံ၍ သြပုနာ ဟု ရှိသော်လည်း “ဝါတမုခေ” ကို ထောက်၍ ဖုဏ
 ဓာတ်ဖြင့် လှုပ်ခါခြင်း-လှေ့ခြင်းအနက်က ကောင်းသည်။] သာရတ္ထ။

သော၊ (မမုန်းအပ်ကုန်သော) ဒွေ-န်သော၊ ပုတ္တာ-သားတော်တို့တည်း၊ ဝေါ-တို့
၏၊ မရဏေနပိ-ကြောင့်လည်း၊ အကာမကာ-ခွဲခွာမှုကိုအလို မရှိသည်၊ (ဟုတွာ)
ဝိနာ-ခွဲခွာရသည်၊ ဘဝိသာမိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ကိံ ပန-ကြောင့်၊ အဟံ-မယ်တော်
သည်၊ ဇီဝန္တေ-အသက်ရှင်ကုန်သော၊ တုမေ-တို့ကို၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇယ အနု ဇာနိဿာမိ-
ခွင့်ပြုနိုင်အံ့နည်း၊ ဣတိ-ပြီ။ [ဒုတိယအကြိမ် ခွင့်တောင်းသောအခါလည်း ပယ်
သည်။]

(တတိယအကြိမ် ခွင့်တောင်းသောအခါ၌ကား) တေန သမယေန-၌၊ ဘဒ္ဒိ
ယော-မည်သော၊ သကျရာဇာ-သာကီဝင်မင်းသည်၊ သကျာနံ-တို့၏၊ ရဇ္ဇိ-မင်း
အဖြစ်ကို၊ ကာရေသိ-ပြုစေပြီ၊ သောစ-ထို ဘဒ္ဒိယသကျရာဇာသည်လည်း၊ အနု
ရုဒ္ဓဿ သက္ကဿ-၏၊ သဟာယော-သည်၊ ဟောတိ၊ အထ-တတိယအကြိမ် ခွင့်
တောင်းရာ ထိုအခါ၊ ပေ၊ မာတာ-သည်၊ (“အဝေါစ”၌စပ်) အနုရုဒ္ဓဿ၊ ပေ၊
သဟာယော-သော၊ ဘဒ္ဒိယော-သော၊ အယံ သကျရာဇာ-သည်၊ ပေ၊ ကာရေတိ-
၏၊ သော-သည်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတုံ န ဥဿဟတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ပေ၊
အဝေါစ၊ (ကိံ) တာတအနုရုဒ္ဓံ၊ ဘဒ္ဒိယော၊ ပေ၊ သစေ ပဗ္ဗဇတိ-အံ၊ (ဧဝံ-ဤသို့
ရဟန်းပြုလသော်) တုမိ-သည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇာဟိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ။

အထ-ထိုသို့ ပြောရာထိုအခါ၌၊ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ)၊ သမ္မ-မိတ်ဆွေ
ဘဒ္ဒိယ၊ မမ-၏၊ ပဗ္ဗဇာ-ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ တဝ-၏၊ ဝါ-သင်နှင့်၊ ပဋိပဒ္ဓါ-စပ်နေ
၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ သမ္မ-မိတ်ဆွေ အနုရုဒ္ဓါ၊ ပေ၊ ပဋိပဒ္ဓါဝါ-သည်မူလည်း၊ ဟောတု-
ဖြစ်စေ၊ အပဋိပဒ္ဓါဝါ-မစပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-စေ၊ အဟံ-သည်၊ တယာ-
နှင့်အတူ၊ ယထာသုခံ-ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ၊ ပဗ္ဗဇာဟိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ။
 (“အဟံ တယာ” ဟုသာ စီရင်ပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။) သမ္မ-မိတ်ဆွေ ဘဒ္ဒိယ၊
ဇဟိ-လော၊ ဥဘော-၂ ယောက်ကုန်သော၊ မယံ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ-န်စို့၊ ဣတိ-
ပြီ၊ သမ္မ၊ ပေ၊ န သက္ကောမိ-နိုင်ပါ၊ ယံ-အကြင်မှုကို၊ တေ-သည်၊ (ကာတုံ) သက္ကာ၊
အညံ-ရဟန်းပြုမှုမှ တစ်ပါးသော၊ တံ-ကို၊ မယာ ကာတုံ (သက္ကာ)၊ အဟံ-သည်၊
ကိံ-အဘယ်အမှုကို၊ ကရိဿာမိ-အံ့နည်း၊ တံ ပဗ္ဗဇာဟိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ သမ္မ-
မိတ်ဆွေ ဘဒ္ဒိယ၊ မာတာ-သည်၊ မံ-ကို၊ သစေ တာတ အနုရုဒ္ဓံ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇာဟိတိ-
ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ သမ္မ-မိတ်ဆွေ ဘဒ္ဒိယ၊ တေ-သည်၊ သစေ တေ၊ ပေ၊
ယထာသုခံ ပဗ္ဗဇာဟိတိ-ဟူသော၊ ဒေသာ ဝါစ-ဤစကားကို၊ ဘာသိတာ-ပြောအပ်
ပါပြီ၊ ဇဟိ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ-န်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

တေန သမယေန-၌၊ (ထိုလက်ထက်၌) မနုဿာ၊ သစ္စဝါဒိနော-အမှန်ကို
ပြောလေ့ရှိကုန်သည်၊ သစ္စပဋိညာ - မှန်သောဝန်ခံမှု ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အထ-

အနုရုဒ္ဓါမင်းသားက ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌ ဘဒ္ဒိယော၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ သမ္မ-
 မိတ်ဆွေ အနုရုဒ္ဓါ၊ သတ္တဝဿာနီ-ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ အာဂမေဟိ-ဆိုင်းဝဲပါဦး၊
 သတ္တန္တံ ဝဿာနံ-တို့၏၊ အစွယေန - ၌၊ ဥဘော၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ ဣတိ-ပြီ၊
 သမ္မ-မိတ်ဆွေ ဘဒ္ဒိယ၊ သတ္တဝဿာနီ-တို့သည်၊ အတိစိရံ-အလွန်ကြာ၏၊ ပေ၊
 အာဂမေတံ၊ န သက္ကောမိ-ပါ၊ ဣတိ-ပြီ။ (ဤနည်းအားဖြင့် ၆ နှစ် ၅ နှစ်မှစ၍
 အဗုမာသ (တစ်လထက်ဝက်၊ ၁၅ ရက်) တိုင်အောင် ဆိုင်းဖို့ရန် ဘဒ္ဒိယ သကျရာဇာ
 ကပြောသည်။ အနုရုဒ္ဓါမင်းသားက မဆိုင်းနိုင်ကြောင်း ပြောသည်။) သမ္မ-မိတ်ဆွေ
 အနုရုဒ္ဓါ၊ ယာဝ-လောက်၊ ပုတ္တေစ-သားတော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘာတရောစ-
 ညီတော်နောင်တော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရဇံ-ကို၊ နိယျာတေမိ-အပ်နှင်းသေး၏။
 (တာဝ-ထိုအပ်နှင်းရာကာလ တိုင်အောင်) သတ္တာဟံ-ပတ်လုံး၊ အာဂမေဟိ-လော၊
 ဣတိ-ပြီ၊ သမ္မ၊ သတ္တာဟော-သည်၊ န စိရံ-မကြာပါ။ အာဂမေဿာမိ-ဆိုင်းဝဲပါ
 မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

၃၃၁။ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘဒ္ဒိယော-သော၊ သကျရာဇာစ-သည်လည်း
 ကောင်း၊ ပေ၊ ဒေဝဒတ္တောစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပါလိကပ္ပကေန-ဥပါလိဆက္ကာ
 သည်အားဖြင့်။ (ဆံပင်နှင့် မုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်တို့ကို ရိတ်ဖြတ် ပြုပြင်ပေးရသူကို
 “ဆက္ကာသည်” ဟု ခေါ်သည်။) သတ္တမာ-ဂုယောက်မြောက် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊
 ပုရေ-ရှေးအခါ၌၊ စတုရဂီနိယာ-ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊ ခြေလျင်အားဖြင့် ၄ ပါးသော
 အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ-စစ်တပ်ဖြင့်၊ ဥယျာနဘူမိ-ဥယျာဉ်မြေသို့၊ နိယန္တိယထာ-
 ထွက်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ပေ၊ နိယျိသု-န်ပြီ၊ တေ-ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ဒုရံ-
 ဝေးသောအရပ်ကို၊ ဂန္ဓာ-ရောက်ပြီး၍၊ သေနံ-ကို၊ နိဝတ္တာပေတွာ-ပြန်နှစ်စေပြီး၍၊
 ပရဝိသယံ-တစ်ပါးသောမင်း၏ နိုင်ငံသို့၊ သြက္ကမိတွာ-သက်ရောက်၍၊ (ဝင်၍)၊
 အာဘရဏံ-တန်ဆာကို၊ သြမုဉ္ဇိတွာ-ချွတ်၍၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေန-အပေါ်ခြံအဝတ်ဖြင့်၊
 ဘဏ္ဍိကံ-ဘဏ္ဍာထုပ်ကို၊ ဗဒ္ဓိတွာ-၍၊ ဥပါလိ၊ ပေ၊ အဝေါစံ၊ (ကိ)၊ ဘဏေ ဥပါလိ-
 အမောင်ဥပါလိ၊ ဟန္တ-ရော၊ နိဝတ္တဿု-ပြန်နှစ်တော့၊ ဧတ္တကံ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်
 ရှိသော ဥစ္စာသည်၊ တေ-၏၊ ဇီဝိကာယ-အသက်မွေးခြင်းငှာ၊ အလံ-တော်လောက်
 ပြီ၊ ဝါ-စွမ်းနိုင်ပြီ၊ ဣတိ-န်ပြီ။

အထ-ပြောကြရာ ထိုအခါ၌၊ ဥပါလိဿ-သော၊ ကပ္ပကုဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊
 နိဝတ္တန္တဿ-ပြန်နှစ်စဉ်၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ)၊ သာကိယာ-
 သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ စက္ကာ-ကြမ်းကုန်၏၊ ဣမိနာ-ဤဥပါလိသည်၊ ကုမာရာ-
 မင်းသားတို့ကို၊ နိပိတိတာ-ထွက်သွားစေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ မံ-
 ကို၊ ယာတာပေယျံပိ - သစ်စေမှုလည်းသစ်စေကုန်ရာ၏၊ ဣမေ သကျကုမာရာ-

တို့သည် ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇိဿန္တိနာမ-ရဟန်းပြုနိုင်ကုန်တုံသေး၏၊ ကိမင်္ဂံ (ကိံ+အင်္ဂံ)-
အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ အဟံ-သည်၊ (န ပဗ္ဗဇိဿာမိ-ရဟန်းမပြုနိုင်အံ့နည်း၊)
ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ (အင်္ဂံသဒ္ဓါ ကာရဏ အနက်ဟော၊ ဟိတ်အနက်၌
ပဌမာသက်။) ဣတိ-ဤသို့ကြံပြီး၍ ၊ပေ၊ အာလဂ္ဂေတွာ-ဆွဲချိတ်၍၊ ယော-အကြင်
သူသည်၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တဿ-အား၊ ဒိန္နံယေဝ-ပေးအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟရတု-
ဆောင်ယူပါလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတွာ ၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမိ။

တေ သကျကုမာရာ ၊ပေ၊ အဒ္ဓသာသံ၊ ဒိသ္မာန - ကြောင့် ၊ပေ၊ အဝေါစုံ၊
(ကိံ)၊ ဘဏေ ဥပါလိ၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ နိဝတ္ထေသိ-ပြန်နစ်ခဲ့သည်၊ ဣတိ-နိပြီ၊
အယျပုတ္တာ-အရှင်သားတို့ ၊ပေ၊ ဟရတု-လော၊ ဣတိ ဝတွာ၊ တတော-ထိုအရပ်မှ၊
ပဋိနိဝတ္ထော-ပြန်နစ်ခဲ့သည်၊ အမှိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဏေ ၊ပေ၊ ယံ-အကြင် (အသတ်ခံ
ရသည်မှ ကြောက်ခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့်၊ နိဝတ္ထော-၏၊ (တံ-ထို
အကြောင်းကြောင့်) သုဠ-စွာ၊ အကာသိ-ပြန်နစ်မှုကို ပြုပြီ။ (ယံ နိဝတ္ထောတိ
ယသ္မာ နိဝတ္ထော-သီဟိုဠ်မှအတိုင်း သာရတ္ထ။) သာကီယာ ၊ပေ၊ ယာတာပေယျံပိ-
န်ရာ၏၊ ဣတိ-နိပြီ၊ အထ-ပြောပြီးရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ-
မြတ်စွာဘုရား၊ မယံ သာကီယာနာမ-တပည့်တော်တို့ သာကီဝင်မည်သည်၊ မာ
နဿိနော-မာနကို မှီပါကုန်၏၊ (မာနကြီးပါကုန်၏) ဘန္တေ၊ ဥပါလိ ၊ပေ၊ အမှာကံ-
တို့၏၊ ဒီယရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပရိစာရကော-အလုပ်အကျွေးပါတည်း၊
ဘဂဝါ-သည် ၊ပေ၊ ပဌမံ-စွာ၊ ပဗ္ဗာဇေတု-ရဟန်းဖြစ်စေတော်မူပါ၊ ဣမဿ-ဤ
ဥပါလိ၏ (အပေါ်၌)၊ အဘိဝါဒ ၊ပေ၊ သာမိစိကမ္မံ-ကို၊ ကရိဿာမ၊ (ဧဝံ-ဤသို့ပြုရ
ကုန်လသော်)၊ အမှာကံ သာကီယာနံ-တို့၏၊ သာကီယမာနော-သာကီဝင်တို့၏
မာန်သည်၊ နိမ္မာနာယိဿတိ-မာနမဟုတ်သည် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ (မာနကင်းပါလိမ့်
မည်) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

အထ-လျှောက်ကြရာ၊ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ အထ-ရဟန်းဖြစ်ပြီးရာ
ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော-သည်၊ ဟေနေဝ အန္တရဝသေန-ထိုဝါတွင်း၌ပင်၊
တိဿော-န်သော၊ ဝိဇ္ဇာ-တို့ကို၊ သစ္စာကာသိ-မျက်မှောက်ပြုပြီ၊ အာယသ္မာ အနု
ရဒ္ဓေါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေသိ-ဖြစ်စေပြီ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊
သောတာပတ္တိဖလံ-ကို၊ သစ္စာကာသိ၊ ဒေဝဒတ္ထော-အရှင်ဒေဝဒတ်သည်၊ ပေါထုဇ္ဇ
နိကံ-ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဣဒ္ဓိ-တန်ခိုးကို၊ အဘိနိပ္ပါဒေသိ-ပြီးစီးစေပြီ။

၃၃၂။ တေန သမယေန-၌၊ အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော-သည်၊ အရညဂတော-
 တော၌ရောက်သည်၊ (သမာနော)ပိ-ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလဂတော-
 သစ်ပင်၏အနီးအောက်၌ ရောက်သည်၊ (သမာနော)ပိ-သော်လည်းကောင်း၊
 သုညာဂါရဂတော-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ရောက်သည်၊ ဝါ-ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်းသို့
 ရောက်သည်၊ (သမာနော)ပိ-သော်လည်းကောင်း၊ အဘိက္ခဏံ-မပြတ်၊ ဥဒါနံ-
 ကို၊ ဥဒါနေသိ-ကျူးရင့်ပြီ၊ (ကိံ)၊ အဟောသုခံ-ဪ၊ . . . ချမ်းသာလေစွ၊ အဟော
 သုခံ-စွ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကျူးရင့်ပြီ။ (“ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ” နှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို
 မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ဗောဓိကထာ၌ ပြထားပြီ။) အထ-ကျူးရင့်ရာ ထိုအခါ၌၊
 သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ အဝေါစံ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ၊ အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော-သည်၊ ပေ၊
 အဟော သုခန္တိ-ဟူ၍၊ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ-ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ နိဿံသယံ-သံသယမဲ့၊
 ဝါ-မချွတ်ဧကန်၊ ပေ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သောအကျင့်ကို၊ စရတိ-ကျင့်ရ၏၊ ပုရိမံ-
 ရှေး၌ဖြစ်သော၊ တံ ယေဝ ရဇ္ဇသုခံဝါ-ထို မင်းအဖြစ်၏၊ ချမ်းသာကိုသော်လည်း၊
 သမနုဿရန္တော-ကောင်းစွာ အဖန်ဖန် အမှတ်ရသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ၊
 ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

အထ ပေ၊ အညတရံ-နာမည်၊ အန္ဓယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ဘိက္ခု-
 ကို။ [အညတရံတိ နာမ ဂေါတ္တေန အပါကဋ် ဧကံ ဘိက္ခု-ဋီကာ။] အာမန္တေသိ-
 ခေါ်၍ သိစေတော်မူပြီ၊ (ကိံ)၊ ဘိက္ခု၊ ဧဟိ-လာလော၊ ပေ၊ အာမန္တေဟိ-ခေါ်ချေ
 လော၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ခေါ်ရမည်နည်း၊) အာဝုသော၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်တော်
 မူ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ခေါ်ချေလော၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။ [ထိုရဟန်းက အရှင်ဘဒ္ဒိယ
 ကိုခေါ်၍ ဘုရားရှင်ထံရောက်သောအခါ ဘုရားရှင်က “ဥဒါနံကျူးသည်ဟု ကြားရ
 သည်မှာ မှန်သလား” ဟု မေးတော်မူသည်၊ ရှင်ဘဒ္ဒိယက မှန်ပါကြောင်းကို
 လျှောက်သည်။] ဘဒ္ဒိယ၊ တံ-သည်၊ ကိံ-အဘယ်မည်သော၊ အတ္ထဝသံ-စီးပွား
 အထူးကို၊ ဝါ-အကြောင်းကို။ (အတ္ထဝသံ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏိဘာသာဋီကာ
 သုဒိန္နကဏ္ဍ ကြည့်ပါ။) သမ္ပဿမာနော-ကောင်းစွာမြော်မြင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပေ၊
 ဥဒါနေသိ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ မေ-၏၊ ရညော-
 သည်၊ သတောပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အန္တောပိ အန္တေပုရေ-နန်းတော်၏ အတွင်း၌
 လည်း၊ ရက္ခာ-အစောင့်အရှောက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ သုသံဝိဟိတာ-ကောင်းစွာစီစဉ်အပ်
 သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဗဟိပိ အန္တေပုရေ-နန်းတော်၏ ပြင်ဘက်၌လည်း၊ ပေ၊
 ဟောတိ၊ သောဟံ-ထို တပည့်တော်သည်၊ ဧဝံရက္ခိတော-ဤသို့ စောင့်ရှောက်အပ်
 သည်၊ ဝါ-သို့ကလောက် စောင့်ရှောက်အပ်သည်၊ (သန္တော)ပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊
 ဧဝံ ဂေါပိတော-ဤသို့ လုံခြုံစေအပ်သည်၊ သန္တောပိ-လည်း၊ ဘိတော-ကြောက်

သည်၊ ဥဗ္ဗိဂ္ဂေါ-ထိတ်လန်သည်၊ ဥဿကီ-ရွံ့ရှားခြင်းရှိသည်၊ ဥတြတ္ထော-တဖျပ်ဖျပ်လန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိဟရာမိ-နေရပါ၏၊ ဧတရဟိ-ရဟန်းဖြစ်ပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ ဧကကော-တစ်ယောက်ထည်းသည်၊ ပေ၊ အဘီဇော-မကြောက်သည်၊ ပေ၊ အပေါ့သုတ္တော-အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်မရှိသည်၊ (ကြောင့်ကြမရှိသည်၊) ပန္နလောမော-ကျသော အမွေးရှိသည်၊ (ကြက်သီး မွေးညင်း မထသည်၊) ပရဒတ္တဝုတ္တော-သူတစ်ပါးတို့ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းဖြင့် အသက်မွေးခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ မိဂဘူတေန-သားကောင်သဖွယ် ဖြစ်သော၊ (သားကောင်များကဲ့သို့ လွတ်လပ်သော၊) စေတသာ-ဖြင့်၊ ဝိဟရာမိ-ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဝသံ-ကို၊ သမ္ပဿမာနော၊ ပေ၊ အဟော သုခန္တိ-ဟူ၍၊ ဥဒါနေမိ-ပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ။ [ဤအရှင်ဘဒ္ဒိယဝတ္ထုလာ ပုဒ်တို့ကို ဇီကာ၌ ဖွင့်ပြထားသည်။]

အထ-လျှောက်ထားရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ ဧတမတ္ထံ-(ဘဒ္ဒိယထေရ်၏ ပုထုဇဉ်အရာကို လွန်သော ဝိဝေကသုခဟူသော) ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝါ-ဤအကြောင်းအရာကို၊ ဝိဒိတွာ-သိတော်မူ၍၊ တာယံ ဝေလာယံ-ထိုအချိန်၌၊ ဣမံ ဥဒါနံ-ဤဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေသိ၊ (ကိ)၊ ယဿ-အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ [ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ-ဇီကာ။] အန္တရတော-စိတ်၌၊ ကောပါ-စိတ်ကိုနောက်ကျအောင် ဖျက်စီးတတ်သော ရာဂစသော ကိလေသာတို့သည်၊ ဝါ-စိတ်ကိုဖျက်ဆီးတတ်သော ဒေါသတို့သည်၊ န သန္တိ-ကုန်၊ (ယော-အကြင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဣတိ ဘဝါ ဘဝတဗ္ဗ-ဤသို့ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိအားဖြင့် ပြားသောဘဝ အဘဝကိုလည်း၊ ဝါ-ဤသို့ ကြီးပွားခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအားဖြင့် ပြားသောဘဝ အဘဝကိုလည်း၊ ဝါ-ဤသို့ မြဲခြင်း ပြတ်စဲခြင်းအားဖြင့် ပြားသောဘဝ အဘဝကိုလည်း၊ ဝါ-ဤသို့ ကောင်းမှု မကောင်းမှုအားဖြင့် ပြားသောဘဝ အဘဝကိုလည်း၊ ဝီတိတ္ထော-လွန်ပြီ၊ ဝိဂတဘယံ-ကင်းသောဘေးရှိသော၊ သုခိ-(ဝိဝေကသုခ အဂ္ဂဖလသုခအားဖြင့်) ချမ်းသာခြင်းရှိသော၊ အသောက်-သောကမရှိသော၊ တံ-ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝါ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ကို၊ ဒေဝါ-နတ်တို့သော်မှလည်း၊ ဒဿနာယ-သိမြင်ခြင်းငှာ၊ နာန ဘဝန္တိ-မရနိုင်ကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကျူးရင့်တော်မူပြီ။ [ဆိုလိုရင်းကား-အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကို ပုထုဇဉ်နတ်တို့သော်မှ မသိနိုင်ကြ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကို သေက္ခနတ်တို့သော်မှ မသိနိုင်ကြ၊ ထို့ကြောင့် အရှင်ဘဒ္ဒိယ၏ စိတ်ကို ရဟန်းတို့ အထင်လွဲကြသည်-ဟူလို။]

ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု

၃၃၃။ အထခေါ၊ ဝေ၊ ယေန ကောသမ္ဘိ၊ တဒဝသရီ။ (ခုဒ္ဒကက္ခန္ဓက (၂၅၉) ဝတ္ထုအတိုင်း ပေးပါ။) အထ-၌၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏။ (“စေတေသော ပရိဝိတက္ခော” ၌စပ်) ဝါ-သည်။ ရဟော ဂတဿ-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လိနဿ-၁ ပါးတည်းကိန်းအောင်းစဉ်၊ စေတေသော-၏။ ပရိဝိတက္ခော-အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ-ဖြစ်ပြီ (ကိ)။ ယသ္မိ-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပသန္နေ-ကြည်ညိုလသော်၊ မေ-၏။ ဗဟု-သော၊ လာဘသက္ကာရော-လာဘသက္ကာရသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-ရာ၏။ (လာဘသက္ကာရပုဒ်၏အဖွင့်ကို နောက်၌ ပြမည်။) ကံ-အဘယ်မည်သော၊ တံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အဟံ-သည်။ ပသာဒေယျံနုခေါ-ကြည်ညိုစေရပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ အထ - အကြံဖြစ်ရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဝေ၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိ)။ အဇာတသတ္တု-အဇာတသတ်မည်သော၊ အယံ ကုမာရော-ဤမင်းသားသည်။ တရုဏောစေဝ-ငယ်လည်းငယ်သေး၏။ အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ ဘဒ္ဒေါစ-ကောင်းလည်းကောင်း၏။ (အလားအလာလည်းရှိ၏။) အဟံ၊ ဝေ၊ ယံနုန ပသာဒေယျံ-ကြည်ညိုစေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ တသ္မိ-ထိုအဇာတသတ်မင်းသားသည်။ ပသန္နေ-လသော်၊ ဝေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြစ်ပြန်ပြီ။

အထ-အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဒေဝဒတ္တော၊ ဝေ၊ ယေန ရာဇဂဟံ၊ တဒဝသရီ၊ အထ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်။ သကဝဏ္ဏံ-မိမိအသွင်ကို၊ ပဋိသံဟရိတွာ-ရုပ်သိမ်း၍၊ ကုမာရကဝဏ္ဏံ-မင်းသားငယ်၏ အသွင်ကို၊ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ-ဖန်ဆင်းပြီး၍၊ အဟံ မေခလိကာယ-မြေတည်းဟူသော ခါးစည်းကြိုးဖြင့်၊ အဇာတသတ္တုဿ ကုမာရဿ-၏။ ဥစ္ဆင်္ဂေ-ရင်ခွင်၌၊ ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ အထ အဇာတသတ္တု၊ ဝေ၊ ဥတြဿော အဟောသိ၊ အထ၊ ဝေ၊ အဝေါ၊ (ကိ)။ ကုမာရ-မင်းသား၊ တံ-သည်။ မံ-ကို၊ ဘာယသိ-ကြောက်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ အာမ-မှန်ပါ။ ဘာယာမိ၊ တံ၊ ကော-အဘယ်သူသည်။ အသိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အဟံ-သည်။ ဒေဝဒတ္တော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ ဘန္တေ၊ အယော ဒေဝဒတ္တော-သည်။ သံစေ (အသိ-အံ့၊ ဧဝံ သတိ) ဣဟံ-တိုက်တွန်းပါ၏။ သကေနေဝ-မိမိဥစ္စာသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝဏ္ဏေန-အသွင်ဖြင့်၊ ပါတုဘဝဿ-ထင်ရှားဖြစ်ပါလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ၊ ဝေ၊ သံဃာဋီပတ္တ စီဝရဓရော-သင်္ကန်းကြီး၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်းကိုဆောင်သည်။ (ဟုတွာ)၊ ဝေ၊ အဋ္ဌာသိ-ရပ်ပြီ၊ အထ အဇာတသတ္တု၊ ဝေ၊ ဣမိနာ ဣဒ္ဓိ ပါဋိဟာရိယေန-ဤတန်ခိုးပြာဋိဟာဖြင့်၊ အဘိပ္ပသန္ဓော-အလွန်ကြည်ညိုသည်။ (ဟုတွာ) ပဉ္စဟိ ရထသတေဟိ-ငါးရာသော်ရထားတို့ဖြင့်၊ သာယံ-ညနေအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပါတံ-နံနက်အခါ၌လည်း

ကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာနံ-ဆည်းကပ်ခြင်းငှာ၊ ဂစ္ဆတိ၊ ပဉ္စစ ထာလိပါကသတာနိ - ငါးရာ သော ဆွမ်းချက်အိုးတို့ကိုလည်း၊ ဘတ္တာတိဟာရော-ရှေ့ရှုဆောင်အပ်သောဆွမ်း ကို၊ အဘိဟရိယတိ-ရှေးရှုဆောင်အပ်၏။ (ရှေ့ရှုပို့အပ်၏။)

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ လာဘသက္ကာရသိလောကေန-ရအပ်သော သာမည လာဘ်၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သော-ဝိသေသလာဘ်၊ ဂုဏ်သတင်းသည်။ အဘိဘူ တဿ-လွမ်းမိုးအပ်သော၊ ပရိယာဒိန္နစိတ္တဿ-ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်သောစိတ်ရှိ သော၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏။ ဧဝရူပံ-သော၊ ဣစ္ဆာဂတံ-အလိုဆိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဈိ (ကိ)၊ အဟံ၊ ဘိက္ခုသံယံ-ကို၊ ပရိဟရိဿာမိ-ကိုယ့်တပည့် အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းပိုက်၍ ဆောင် မည်။ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ သဟ စိတ္တုပ္ပါဒါဝ-စိတ်ဖြစ်ခြင်းနှင့်တကွသာလျှင်၊ (စိတ်ဖြစ်သည်နှင့် တပြိုင်နက်သာ)၊ ပေ၊ တဿာဣဒ္ဓိယာ-ထိုတန်ခိုးမှ၊ ပရိဟာယိ- ဆုတ်ယုတ်ပြီ။)

တေန သမယေန-အရှင်ဒေဝဒတ်၏ တန်ခိုးကွယ်ရာ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မ တော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ-၏။ ဥပဋ္ဌာကော-အလုပ်အကျွေး ဖြစ်သော၊ ကကု ဓော နာမ-သော၊ ကောဠိယပုတ္တော-ကောဠိယမင်း၏သားသည်။ အဓုနာ-ယခုအခါ ၌၊ (ယခုမှ)၊ ကာလကံတော (ဟုတွာ) အညတရံ-အမှတ်မထား၊ တပါးသော၊ မနောမယံ-ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော၊ ကာယံ-ဗြဟ္မာအပေါင်းသို့၊ [ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့။]

ဘတ္တာဘိဟာရော။ ။ ဘတ္တာဘိဟာရေတိ အဘိဟရိတဗ္ဗဘတ္တံ၊ တဿ ပန မဟ ဇာ ဒသေတုံ “ပဉ္စစ ထာလိပါကသတာနိ” တိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ဧကော ထာလိပါကော ဒသန္တံ ပရိသာနံ (တို့၏ အတွက်) ဘတ္တံ ဂဏှာတိ (ယူနိုင်၏၊ ဆန့်၏)-သာရတ္ထ။ [ထာလိပါက၏ ဝိဂ္ဂဟကို ပါရာဇိကဏ် သုဒိန္နကဏ္ဍဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

လာဘ၊ သက္ကာရ၊ သိလောက။ ။ လာဘသက္ကာရ သိလောကေနာတိ ဧတ္ထ လာဘော နာမ စတုပစ္စယလာဘော၊ သက္ကာရော နာမ တေသံယေဝ သုကတာနံ သုသင်္ခိတာနံ (ကောင်းစွာ စီမံအပ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကို) လာဘော၊ သိလောကောတိ ဝဏ္ဏယောသော- သာရတ္ထ။

သဟ စိတ္တုပ္ပါဒါဝ ပေ၊ ပရိဟာယိ။ ။ “ကိနုခေါ အဟံ ပသာဒေယျံ၊ ပေ၊ ဥပ္ပဇ္ဈေ ယျာ” တိ ပဌမံ ဥပ္ပန္နပရိဝိတက္ကဿ မန္တပရိယုဋ္ဌာနတာယ (နံ့သော ထကြွခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဒေဝဒတ္တဿ တသ္မိံ ခဏေ (ပဌမကြိမ်စည်ရာ ထိုခဏ၌) ဈာနပရိဟာနိ နာဟော သိ၊ ပစ္စာဧဝ (အဟံ ဘိက္ခုသံယံ ပရိဟရိဿာမိဟု ကြံစည်ရာ နောက်အခါ၌သာ) အဟောသိတိ ဒဌဗ္ဗံ၊ တေနာဟ “သဟစိတ္တုပ္ပါဒါ” တိ အာဒါ-ဝိမတိ။

ဒွေဝါ၊ ပေ၊ ဂါမဓတ္တာနိ။ ။ ဒွေဝါ၊ ပေ၊ ဂါမဓတ္တာနိတိ ဧတ္ထ မဂဓရဋ္ဌေ ခုဒ္ဒက ဂါမဓတ္တံ ဂါဝုတမတ္တံ၊ မဇ္ဈိမံ ပန ဒီယမုဂါဝုတမတ္တံ၊ မဟန္တံ အနေကယောဇနံပိ ဟောတိ၊ တေသု မဇ္ဈိမေန ဂါမဓတ္တာနံ ဒွေဝါ၊ ခုဒ္ဒကေန တိဏိဝါ ဂါမဓတ္တာနိ၊ တဿ သရီရံ တိဂါ ဝုတပ္ပမာဏော အတ္တဘာဝေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဝိမတိ။

ဥပပန္နော-ကပ်ရောက်ပြီ၊ (မနောမယံ ကာယံတိ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တံ ဗြဟ္မကာယံ၊ ဥပပန္နောတိ ဥပဂတော-သာရတ္ထ။) တဿ-ထိုကကုဓနတ်သား၏၊ (နောက်၌ “ဒေဝပုတ္တ” ဟု သုံးစွဲပုံကိုကြည့်၍ “နတ်သား” ဟု ပေးသည်။ အမှန်မှာ ဗြဟ္မာပင် တည်း။) မာဂဓကာနိ-မဂဓတိုင်း၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒွေဝါ-၂ ခုသော်လည်းဖြစ်ကုန် သော၊ တီဏိဝါ-သုံးခုသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂါမခေတ္တာနိ သေယျထာပိ- ဂါမခေတ်တို့ကဲ့သို့၊ ဧဝရူပေါ-သော၊ အတ္တဘာဝပုဋိလာဘော-အတ္တဘောကို ရခြင်း သည်၊ ဝါ-ရအပ်သော အတ္တဘောသည်၊ ဟောတိ၊ သော-ထို ကကုဓနတ်သား သည်၊ တေန အတ္တဘာဝပုဋိလာဘေန-ဖြင့်၊ အတ္တာနံ-ကို၊ နေဝ ဗျာဗာဓေတိ- မဆင်းရဲစေ၊ ပရံ-ကို၊ န ဗျာဗာဓေတိ။

အံထ ကကုဓော၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ-ကို၊ ဧတဒဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏၊ ပေ၊ ပရိဟရိဿာမိတိ-ဟူ၍၊ ဣစ္ဆာဂတံ-သည်၊ ဥပုဇ္ဈိ-ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ပရိဟိနော-ဆုတ်ယုတ်ရှာပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ကကုဓော၊ ပေ၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ (“ဒေဝဒတ္တဿ ဘန္တေ” စသော ဤစကားကို) အဝေါစ၊ ဣဒံ-ကို၊ ဝတ္တာ-၊ ပေ၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိအသေကို၊ ကတ္တာ၊ တတ္ထေဝ- ထိုနေရာ၌ပင်၊ အန္တရဓာယံ-ကွယ်ပျောက်ပြီ၊ [ထို့နောက် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ သည် ဘုရားရှင်အား ကကုဓနတ်သားလာ၍ လျှောက်ပုံ” ကို တစ်ဆင့်လျှောက် သည်၊ ထိုဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

မောဂ္ဂလ္လာနံ၊ တေ-သည်၊ ကကုဓော၊ ဒေဝပုတ္တော-ကို၊ စေတသာ-မိမိစိတ် ဖြင့်၊ စေတော-ကကုဓ၏စိတ်ကို၊ ပရိစ္စ-ပိုင်းခြား၍၊ ဝိဒိတော ကိ-သိအပ်ပြီလော၊ ယံကိဉ္စိ-အကြင်အလုံးစုံသောစကားကို၊ ကကုဓော၊ ပေ၊ ဘာသတိ၊ သဗ္ဗ-သော၊ တံ-ထိုစကားသည်၊ တထေဝ-ထို လျှောက်အပ်တိုင်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့် သာ၊ ဟောတိ (ကိ)-ဖြစ်သလော၊ အညထာ-တစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နော (ဟောတိကိ)-လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ မေ-သည်၊ ပေ၊ စေတသာ-တပည့်တော်၏စိတ်ဖြင့်၊ စေတော-သူ၏စိတ်ကို၊ ပေ၊ ဝိဒိတော-အပ်ပါ ပြီ၊ ယံ ကိဉ္စိ၊ ပေ၊ နော (ဟောတိ)-မဖြစ်ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ မောဂ္ဂလ္လာနံ၊ ဧတံဝါစံ-ကို၊ ရက္ခဿု-စောင့်စည်းဦးလော၊ ပေ၊ ရက္ခဿု-လော၊ ဣဒါနိ-၌၊ သော မောဃပုရိ သော-သည်၊ အတ္တနာဝ-ကိုယ်တိုင်ပင်၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ပါတုကရိဿတိ-ထင်စွာ ပြုလိမ့်မည်။

ပဉ္စသတ္ထကထာ

၃၃၄။ ဆရာ ၅ ယောက်။ ။ မောဂ္ဂလ္လာနံ၊ ပဉ္စ ဣမေ သတ္ထရော-ဤ ဂိုဏ်းဆရာကြီးတို့သည်၊ (သတ္ထာရောတိ ဂဏသတ္ထရော-ဋီကာ။) လောကသို့- သတ္တလောက၌၊ သန္တော-လောကသင်္ကေတအနေအားဖြင့် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ သံဝိဇ္ဇ

မာနာ-ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်ကုန်၏။ ဝါ-သိအပ်ကုန်၏။ ကတမေ ပဉ္စ-အဘယ်
 ငါးယောက်တို့နည်း။ မောဂ္ဂလ္လာန၊ ဣဓ-ဤလောက၌၊ ဧကစ္စော-အချို့သော၊
 သတ္တာ-သည်။ (၁) အပရိသုဒ္ဓသီလော-မစင်ကြယ်သော သီလရှိသည်။ ဝါ-စင်ကြယ်
 သောသီလ မရှိသည်။ သမာနော-ဖြစ်ပါလျက်၊ (အဟံ)ပရိသုဒ္ဓသီလော-သည်။
 အမှီ-၏။ ဣတိ-ဤသို့လည်းကောင်း၊ မေ-၏။ သီလံ-သည်။ ပရိသုဒ္ဓ-ထက်ဝန်းကျင်
 စင်ကြယ်၏။ ပရိယောဒါတံ-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်၏။ အသံကိလိဋ္ဌံ-မညစ်နွမ်း၊
 ဣတိစ-လည်းကောင်း၊ ပဋိဇာနာတိ-ဝန်ခံ၏။ တမေန-ထိုဆရာကြီးကို၊ သာဝကာ-
 တပည့်တို့သည်။ ဧဝံ-သို့၊ ဇာနန္တိ-သိကြကုန်၏။ (ကိံ) ဘဝံ-အရှင်ဖြစ်သော၊ အယံ
 သတ္တာ-ဤဆရာကြီးသည် ၊ပေ၊ ပဋိဇာနာတိ၊ ဣတိ (ဇာနန္တိ) မယံ-တို့သည်။
 ဂိဟိနံ-လူဝတ်ကြောင်တို့အား၊ စေ အာရောစေယျာမ-အကယ်၍ ပြောကုန်အံ့၊
 (ဧဝံသတိ) အဿ-ထိုဆရာကြီးသည်၊ မနာပံ-မြတ်နိုးအပ်သည်။ န အဿ-မဖြစ်
 ရာ။ [နာဿဿကို “န+အဿ+အဿ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊ နဿဿာတိ န ဧတဿ
 ဘဝေယျ-ဋီကာ။] ယံ-အကြင်အရာကို၊ အဿ-သည်။ အမနာပံ-အပ်၊ ကထံ-
 လျှင်၊ နံ-ထိုဆရာကြီးကို။ [ဋီကာတို့၌ “တန္တိတံ သတ္တာရံ” ဟု ရှိ၏။] တေန-ထို
 မမြတ်နိုးအပ်သောအရာဖြင့်၊ သမုဒါစရေယျာမ-ပြောဆိုရာကုန်အံ့နည်း။ ခေါပန-
 စင်စစ်၊ စီဝရ ၊ပေ၊ ပရိက္ခာရေန-ဖြင့်၊ သမ္ပန္နတိ-ငါတို့အပေါ်၌ မြတ်နိုးမှုကိုပြု၏။
 (တစ်နည်း) သမ္ပန္နတိ-အခြားသူတို့က မြတ်နိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်မှုကိုပြု၏။ (ဤပုဒ်၏
 အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) ယံ-အကြင်အမှုကို၊ တုမော-ထိုဆရာကြီး
 သံသည်။ ကရိဿတိ-တုံ၊ တုမောဝ-သည်သာ၊ တေန-ထိုအမှုဖြင့်၊ ပညာယိဿတိ-
 ထင်ရှားလိမ့်မည်။ ဣတိ-ဤသို့ စဉ်းစားကြကုန်၏။ မောဂ္ဂလ္လာန၊ ဧဝံရူပံ သတ္တာစ-
 သည်လည်း။ သာဝကေဟိ-တို့မှ၊ သီလတော-အားဖြင့်၊ ရက္ခံ-စောင့်ရှောက်မှုကို၊
 ပစ္စာသီသတိ-တောင့်တ၏။

(၂)။ အပရိသုဒ္ဓါဒီဝေါ-မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှုရှိသည်။ (၃) အပရိသုဒ္ဓ
 ဓမ္မဒေသနော-မစင်ကြယ်သော တရားဒေသနာရှိသည်။ (၄) အပရိသုဒ္ဓဝေယျာ
 ကရဏော-မစင်ကြယ်သော ဝေယျာကရိုဏ်းရှိသည်။ (၅) အပရိသုဒ္ဓဉာဏာဒဿ
 နော-မစင်ကြယ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိသည် ၊ပေ၊ မောဂ္ဂလ္လာန ၊ပေ၊ သံဝိဇ္ဇမာနာ။
 (ထို့နောက် ဘုရားရှင်၏ပရိသုဒ္ဓသီလစသည်ဖြစ်တော်မူသောကြောင့် သာဝကတို့က

သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ။ ။ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာတိ အတ္ထိစေဝ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊-စတုတ္ထ
 ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၊ အတ္ထိတိ လောကသင်္ကေတဝသေန သံဝိဇ္ဇတိ-တိကင်္ဂုတ္တရဋီ၊ ရထကာရဂ်၊
 အာသံသသုတ်၊ ဥပလဗ္ဘန္တိ ဒိသိန္တိ၊ ဉာယန္တိ-ဤပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို တွေ့မြင်အပ် သိအပ်ကုန်၏-
 စတုတ္ထပါရာဇိကဋီကာ၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ထိုစတုတ္ထပါရာဇိက အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။

သီလအားဖြင့် မစောင့်ရှောက်ရပုံကိုလည်းကောင်း၊ သီလအားဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုကို တောင့်တတော် မမူပုံကိုလည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်။] ပေ၊ န ပစ္စာသီသာမိ-တောင့်တတော်မမူ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၃၃၅။ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ အထ သမ္မဟုလာ၊ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိ)၊ ဒေဝဒတ္တဿ ဘန္တေ၊ ပေ၊ အဘိဟရိယတိ-အပ်ပါ၏။ ဣတိ-နိပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏။ လာဘသက္ကာရသိလောက်-ကို၊ မာ ပိတယိတ္ထ-မလိုလားကြကုန်လင့်၊ ပေ၊ ယာဝကီဝဉ္စ-အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံးလည်း၊ ပေ၊ အဘိဟရိယိဿတိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ (တတ္တကံ-ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး)၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏။ ကုသလေသု၊ ဓမ္မေသု-တို့၌၊ ဟာနိယေဝ-ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာ၊ ပါတိကဒါ-အလိုရှိထိုက်၏၊ ဝါ-မချွတ်ဖြစ်လတ်ဟု မှတ်ထိုက်၏၊ ဝုဇ္ဇိ-တိုးပွားခြင်းကို၊ နော (ပါဠိကဒါ)-ထိုက်၊ ဘိက္ခဝေ၊ သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ စဏ္ဍာဿ-ကြမ်းသော၊ ကုက္ကုရဿ-ခွေး၏၊ နာသာယ-နာခေါင်း၌၊ ပိတ္တိ-ဝံ၏သည်းခြေကို၊ ဝါ-ငါး၏သည်းခြေကို၊ ဘိန္နယျံ-ဖောက်ခွဲကုန်ရာ၏၊ (ဖောက်၍ ထည့်ကုန်ရာ၏)။ (အစ္စပိတ္တိဝါမစ္စပိတ္တိဝါ နာသာပုဋေ ပက္ခိပေယျံ-ဋီကာ။) ဘိက္ခဝေ၊ ဟိ-အကျိုးကား၊ ဧဝံ-ဤသို့ သည်းခြေကိုခွဲ၍ ထည့်ကုန်လသော်၊ သော ကုက္ကုရော-သည်၊ ဘိယျောသော-လွန်ကဲသော၊ မတ္တာယ-အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ စဏ္ဍာတရော-သာ၍ကြမ်းသည်၊ အဿ သေယျထာပိ-ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ပေ၊ ဝုဇ္ဇိ-ကို၊ နော (ပါဠိကဒါ)။ [ဘိယျောသော မတ္တာယ၏ အဖွင့်ကို၊ ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ သိလာယ စသော သုတ်ကြီး၌ ပြထားပြီ။]

အတ္တဝဇာယ-မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ သိလောကော ဥဒပါဒိ၊ ပရာဘဝါယ-ပျက်စီးခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ၊ ဤမှနောက်၌ “ကဒလီ-ငှက်ပျောပင်သည်၊ ဖလံ-ငှက်ပျောသီးကို၊ ဒေတိ သေယျထာပိ-ပေးသကဲ့သို့၊ (သီးသကဲ့သို့)၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ၊ ဝေဠု-ဝါးပင်သည်၊ ဖလံ-ဝါးသီးကို၊ ပေ၊ နဋ္ဌော-ကျပင်သည်၊ ဖလံ-ကျသီးကို၊ ပေ၊ အဿတရိ-အဿတိုရ်ခြင်းမသည်၊ (မြည်းမသည်)၊ ဝဗ္ဗ-ကိုယ်ဝန်ကို၊ ဂဏှာတိ သေယျထာပိ-ယူသကဲ့သို့၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ။

အဿတရိ။ ။ အဿတရိတိ ဝဋ္ဌဝါယ (မြင်းမ၏) ကုဏ္ဍိသ္မိ ဝဋ္ဌဘဿ (မြည်း၏ အတွက်) ဇာတာ-ဖြစ်သော မြင်းမြည်းအစပ်မတည်း၊ တံ အဿေန သဒ္ဓိ သမ္ပယောဇေန္တိ၊ ထိုဗန္ဓုတ် (အစပ်)မကို မြင်းနှင့် သားစပ်ကြကုန်၏၊ သာ ဝဗ္ဗ ဂဏှိတွာ ကာလေ (မွေးဖွားချိန်သည်) သမ္ပတ္တေ ဝိဇယိတံ န သက္ကောတိ၊ ပါဒေဟိ ဘူမိ ပဟရန္တိ (ပုတ်ခတ်လျက်) တိဋ္ဌတိ၊ အထဿာ စတ္တာရော ပါဒေစတူသု ခါဇုကေသု ဗန္ဓိတွာ ကုဏ္ဍိ ဖါလေတွာ ပေါသကံ (သားငယ်ကို) နိဟ

ဂါထာအနက်။ ။ ဂါထာ၌ “ဝေ-စင်စစ်၊ ဖလံ-ငှက်ပြောသီးသည်၊ ကဒ
လိံ-ငှက်ပျောပင်ကို၊ ဟန္တိယထာ-သတ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဂတ္တာ-သည်၊
အဿတရိ-ကို၊ ဟန္တိယထာ-ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သက္ကာရော-ပူဇော်သက္ကာရသည်၊
ကာပုရိသံ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ၊ ယုတ်မာသောယောက်ျားကို၊ ဟန္တိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့
မိန့်တော်မူပြီ။ . . ပဌမဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ရန္တိ သာ တုတ္ထေဝ မရတိ၊ တေန ဝုတ္တံ “အတ္တဝေယ ဂဗ္ဘံ ဂဏှာတိ” တိ-သာရတ္ထ။ [အဿတရိ
ကို “ကင်း ပုဇွန်မ၊ မြွေပွေးမ” ဟု တစ်နည်း အနက်ဆိုသေး၏။ ဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယ
သစ် ၃၆၉ ၌ ရှုပါ။]

၂-ဒုတိယဘာဏဝါရ
ပကာသနိယကမ္မကထာ

၃၃၆။ တေန သမယေန-၌၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မဟတိယာ-များစွာသော၊ ပရိ
သာယ-သည်၊ ပရိဝုတော-ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေန္တော-လျက်၊
သရာဇိကာယ-မင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပရိသာယ-၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေတော်မူ
သည်၊ ဟောတိ၊ အထ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ပေ၊ ယေန-အကြင်ဘက်၌၊ ဘဂဝါ
(အတ္တိ)၊ တေန-ဘုရားရှိရာ ထိုဘက်သို့၊ အဗ္ဘလိံ-လက်အုပ်ကို၊ ပဏာမေတွာ-
ညွတ်စေ၍၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါသည်၊ ဒါနိ၊ ဇိဏ္ဏော-အိုမင်းတော်မူ
ပါပြီ၊ ဝုဗ္ဗော-ကြီးရင့်တော်မူပါပြီ၊ မဟလ္လကော-ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို ယူပါပြီ၊
အဒ္ဓဂတော-ရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်ပါပြီ၊ ဝယော အနုပုတ္တော-ပံ့စွဲမအရွယ်သို့
ရောက်ပါပြီ၊ ပေ၊ ဒါနိ၊ အပေါ်သူတ္တော (ဟုတ္တာ)၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရံ-မျက်မှောက်
ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော ဖလသမာပတ်ကို၊ အနုယုတ္တော-အဖန်ဖန်
အားထုတ်တော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတု-နေတော်မူပါ၊ မမံ-တပည့်တော်အား၊
ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ နိသဇ္ဇတု-စွန့်တော်မူပါ၊ အဟံ၊ ဘိက္ခုသံဃံ-ကို၊ ပရိဟရိဿာမိ-
ဆောင်ပါမည်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဒေဝဒတ္တ၊ အလံ-မသင့်၊ တေ-အား၊ ပေ၊ ပရိဟရိတု-
ကိုယုံတပည့်အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းပိုက်၍ ဆောင်ခြင်းငှာ၊ မာရုစ္စိ-မနှစ်သက်နှင့်၊ ဣတိ-
ပြီ။ [ဒုတိယအကြိမ် လျှောက်ရာ၌လည်း ပယ်မြစ်တော်မူသည်။]

(တတိယအကြိမ် လျှောက်ရာ၌ကား၊) ဒေဝဒတ္တ၊ အဟံ-သည်၊ သာရိပုတ္တ
မောဂ္ဂလ္လာနာနိပိ-တို့အားသော်မှလည်း၊ ပေ၊ န နိသဇ္ဇေယျံ-စွန့်တော်မမူရာ၊
ဆဝဿ-ယုတ်ညံ့သော၊ ခေဋ္ဌာသကဿ-တံထွေးအလား၊ စွန့်ပစ်အပ်သော ပစ္စည်း

၄ ပါးကို စား၍နေသော၊ တုယံ-အား၊ ကိံ ပန-အဘယံကြောင့်၊ နိသဇ္ဇေယျ-စွန့်
 တော်မူရာအံ့နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ-မိန့်တော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဒေဝဒတ္တော၊ပေ၊
 ခေဋ္ဌာသကဝါဒေန-တံထွေးစားဟူသော အသုံးအနှုန်းဖြင့်၊ အပသာဒေတိ-ကြိမ်း
 မောင်း၏၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂုလ္လာနေ ဧဝ-တို့ကိုသာ၊ ဥက္ကံသတိ-ချီးမြှောက်၏၊ ဣတိ-
 ဤသို့တွေး၍၊ ကုပိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ်မရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊
 ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိအသေကို၊ ကတွာ ပက္ကမိ၊ ဒေဝဒတ္တဿ-
 ၏၊ ဘဂဝတိ-ဘုရားရှင်အပေါ်၌၊ ပဌမော-သော၊ အယံ အာယာတော-ဤ ရန်ငြိုး
 သည်၊ အဟောသိ။ [“အယဉ္ဇရဟိ” ၌ “စရဟိ” သည် နိပါတ်မျှသာ။]

အထ-(အရှင်ဒေဝဒတ်၏၊ ဖဲသွားပြီးရာ) ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိံ)၊
 ဘိက္ခဝေ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ သံဃာကို သူ့အားစွန့်လွှတ်ဖို့ရန် တောင်းခြင်းကြောင့်၊
 သံယော-သည်၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏၊ (အပေါ်၌)၊ ပကာသနိယံ-(သူ၏
 အလုပ်ကို) ထင်ရှားပြကြောင်းဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-ကံကို၊ ကရောတု-လော၊ (ကိံ-
 အဘယ်သို့ပြုရမည်နည်း၊) ပုဗ္ဗေ-ရှေးအခါ၌၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏၊ အညာ-ယခု
 သဘောမှ တစ်မျိုးတစ်ခြားသော၊ ပကတိ-ပင်ကိုယ်သဘောသည်၊ အဟောသိ-
 ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ဣဒါနိ-၌၊ အညာ-ရှေးသဘောမှ တစ်မျိုးတခြားသော၊ ပကတိ-ပင်ကိုယ်
 သဘောသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ ကာ
 ယေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကရေယျ-ရာ၏၊ တေန-
 ထိုအမှုဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓေါဝါ-ဘုရားကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မောဝါ၊ သံယောဝါ-ကိုသော်
 လည်းကောင်း၊ န ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မမှတ်ထိုက်၊ တေန-ထိုအမှုဖြင့်၊ ဒေဝဒတ္တော-ကိုသာ၊
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၏၊ ဣတိ-(ကရောတု)၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ။]

၃၃၈။ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ (ကိံ)၊ သာရိပုတ္တ၊ တေနဟိ-
 ထိုသို့ သံဃာကို သူ့အားစွန့်လွှတ်ဖို့ရန် တောင်းခြင်းကြောင့်၊ ဒေဝဒတ္တံ-ကို၊ ရာဇ
 ဂဟေ-၌၊ ပကာသေဟိ-ထင်ရှားစေလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဝဏ္ဏော-ဂုဏ်ကို၊
 ဘာသိတော-ပြောအပ်ပါပြီ၊ (ကိံ)၊ ဂေါမိပုတ္တော-ဂေါမိ၏သားဖြစ်သော၊ (ဂေါမိ
 အမျိုးသားဖြစ်သော) ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ မဟိဒ္ဓိကော-ကြီးသောတန်ခိုးရှိ၏၊ ပေ၊
 မဟာနုဘာဝေါ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ကထံ-လျှင်
 ပေ၊ ပကာသေမိ-အံ့နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ သာရိပုတ္တ၊ ပေ၊ မဟိဒ္ဓိကော၊ ပေ၊ ဂေါမိ
 ပုတ္တောတိ-ဟူ၍၊ ဘူတောယံဝ-ဟုတ်သည်လျှင်ဖြစ်သော၊ ဝဏ္ဏော-ကို၊ ဘာသိ
 တော နနု-ပြောအပ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊
 ဧဝံ-ဤမိန့်တော်မူအပ်သည့်အတိုင်း မှန်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဧဝမေဝ

၊ပေ၊ ဘူတံယေဝ-ဟုတ်မှန်သည်သာဖြစ်သော၊ ဒေဝဒတ္တံ-ကို၊ ပေ၊ ပကာသေဟိ-
လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ ပေ၊ ပစ္စသောသိ။

အမှာ။ ။ ဤမှနောက်၌ ဘုရားရှင်သည် သံဃာက အရှင်သာရိပုတ္တရာကို
သမုတ်ဖို့ရန် မိန့်တော်မူပုံ၊ သံဃာက သမုတ်ပုံ၊ သမ္မတိ ရပြီးနောက်များစွာသော
ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ဝင်၍ အရှင်ဒေဝဒတ် အပေါ်၌ ပကာသနီယကံ
ပြုပုံတို့ကို သိပါ။

တတ္ထ-ထိုသို့ ပကာသနီယကံပြုရာ၌၊ ယေ တေ မနုဿာ-တို့သည်၊ အဿဒ္ဓါ-
သဒ္ဓါမရှိကုန်၊ အပ္ပသန္နာ-သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်၊ ဒုဗ္ဗဒ္ဓိနော-ပညာမရှိကြ
ကုန်၊ တေ-တို့သည်၊ ဧဝ မာဟံသု၊ (ကိ)၊ သကျပုတ္တိယာ၊ ဣမေ သမဏာ-တို့သည်၊
ဥဿူယကာ-ငြူစူတတ်ကုန်၏၊ ပေ၊ လာဘသက္ကာရံ ဥဿူယန္တိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော
ဆိုကြကုန်ပြီ၊ ယေ ပန တေ မနုဿာ-အကြင်လူတို့သည်ကား၊ သဒ္ဓါ-န်၏၊ ပသန္နာ-
န်၏၊ ပဏ္ဍိတာ-ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရှိကုန်၏၊ ဗျတ္တာ-ထက်မြက်ကုန်၏၊ ဝုဒ္ဓိမန္တော-စဉ်း
စားတတ်သော ပညာရှိကုန်၏၊ တေ၊ ပေ၊ အာဟံသု၊ (ကိ)၊ ယထာ-အကြင် အခြင်း
အရာအားဖြင့်၊ ဝါ-အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ပကာသာပေတိ-
ထင်ရှားစေတော်မူ၏၊ တထာ-ဖြင့်၊ ဝါ-ကြောင့်၊ ဣဒံ-ဤကိစ္စသည်၊ ဩရကံ-
အညံ့စားသည်၊ (တော်စွာ လျော်စွာသည်၊) န ခေါ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်
မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

အဇာတသတ္တကုမာရဝတ္ထု

၃၃၉။ အထ-ပကာသနီယကံ ပြုပြီးရာကာလမှ နောက်၌၊ ဒေဝဒတ္တော-
သည်၊ ယေန အဇာတသတ္တု၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ကုမာရ-မင်းသား၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊
မနုဿာ၊ ဒီယာယုကာ-ရှည်သောအသက်ရှိကုန်၏၊ (အသက် ရှည်ကြကုန်၏၊)
ဧတရဟိ-၌၊ အပ္ပါယုကာ-တိုသော အသက်ရှိကုန်၏၊ (အသက်တိုကြကုန်၏၊) ယံ-
အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ တံ-သည်၊ ကုမာရော-မင်းသားသည်၊ သမာနောဝ-
စဉ်ပင်၊ ကာလံ-သေခြင်းကို၊ ကရေယျာသိ-ပြုရာ၏၊ ဧတံ ဌာနံ-ဤ အကြောင်း
သည်၊ (မင်းသားအဖြစ်ဖြင့်၊ သေနိုင်စရာရှိခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်၊)
ဝိဇ္ဇတိ ခေါ-ရှိသည်သာ၊ ကုမာရ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ (မင်းသားအဖြစ်ဖြင့် သေနိုင်
စရာရှိခြင်းဟူသော ထိုအကြောင်းကြောင့်၊) တံ၊ ပိတရံ-ကို၊ ဟန္တာ-သတ်ပြီး၍၊
ရာဇာ-သည်၊ ဟောဟိ-လော၊ အဟံ၊ ပေ၊ ဘဝိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ပြီ။

အထ-ပြောရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အယျော ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ဇာနေယျာသိ-
သိရာ၏။ [စိတ်မှာ အမြော်အမြင် အများကြီးရှိလိမ့်မည် - ဟူလို။] ဣတိ-ဤသို့

တွေး၍၊ ဦးရုယာ-ပေါင်၌၊ ပေါတ္တနိကံ-သန်လျက်ငယ်ကို၊ ဝါ-ဒါးမြှောင်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ-
 ဖွဲ့ချည်၍၊ ဒိဝသဿ-နေ၏၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ ဘီတော၊ ပေ၊ သဟသာ-အဆော
 တလျင်၊ အန္တေပုရံ-သို့၊ ပါဝိသိ၊ အန္တေပုရေ-၌၊ ဥပစာရကာ-ရှင်ဘုရင်၏ အနီး၌
 လှည့်လည်နေကုန်သော၊ (သက်တော်စောင့် ဖြစ်ကုန်သော)၊ မဟာမတ္တာ-တို့သည်
 ပေ၊ ပဝိသန္တံ-ဝင်လာသည်ကို၊ အဒ္ဓသာသံ-ကုန်ပြီ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ အဂ္ဂဟေသံ-
 ဖမ်းကြကုန်ပြီ၊ တေ-ထို အမတ်ကြီးတို့သည်၊ ဝိစိနန္ဒာ-ရှာဖွေကုန်လသော်၊ ဦးရ
 ယာ-၌၊ ဗဒ္ဓံ-ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ ပေါတ္တနိကံ-ကို၊ ဒိသ္မာန၊ ပေ၊ အဝေါစံ၊ (ကိ)၊
 ကုမာရ၊ . . တွံ၊ ကိ-အဘယ်အမှုကို၊ ကတ္တုကာမော-ပြုလိုသည်၊ အသိ-နည်း၊
 ဣတိ-ဤသို့မေးကြကုန်ပြီ၊ ပိတရံ-ကို၊ ဟန္တုကာမော-သတ်လိုသည်၊ အမိ၊ ဣတိ-
 ပြီ၊ ကေန-အဘယ်သူသည်၊ ဥဿာဟိကော-အားတက်စေအပ်သည်၊ (ထိုက်တွန်း
 အပ်သည်)၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အယျေန ဒေဝဒတ္တေန-သည်၊ (ဥဿာဟိ
 တော အမိ)၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဧကစ္စေ-အချို့သော အမတ်တို့သည်၊ မတိ-အလိုကို၊
 အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ (ကိ)၊ ကုမာရောစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေဝဒတ္တောစ-ကို
 လည်းကောင်း၊ ဟန္တုဗ္ဗော-သတ်ထိုက်၏၊ သဗ္ဗေ-န်သော၊ ဘိက္ခုစ-တို့ကိုလည်း၊
 ဟန္တုဗ္ဗာ၊ ဣတိ-(အကံသု)။ [အောက်ဝါကျတို့၌ “ဝက္ခတိ-မိန့်တော်မူလတံ့” ဟု
 ပေး။] ဤမှနောက်၌ “အမတ်တို့၏ ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား သံတော်ဦးတင်ပုံ၊ မင်းက
 အမတ်တို့၏အလိုကို မေးပုံ၊ အမတ်တို့က သံတော်ဦးတင်ပုံကို သိပါ။

ဘဏေ-တို့၊ ကိ-အဘယ်အမှုကို၊ ဗုဒ္ဓေါဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကရိ
 သတိ-နည်း၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ပဋိကစ္စေ-တင်ကြို၍သာလျှင်၊ ဒေဝဒတ္တော-
 ကို၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ ပုဗ္ဗေ၊ ပေ၊ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ-ဟူ၍၊ ပကာသာပိတော၊ နုန-
 ထင်ရှားစေအပ်ပြီး မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ (ဤမှနောက်၌
 “တေ-ထိုအမတ်တို့ကို၊ အဋ္ဌာနေ-အရာမရှိသည်တို့ကို (ရာထူးမရှိသည်တို့ကို)၊
 အကာသိ၊ နိစေ-သော၊ ဌာနေ-ရာထူး၌၊ ထပေသိ-ထားပြီ” ဟု ပေး။) အထ-ထို
 မှနောက်၌၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ကုမာရ-မင်းသား၊ ကိဿ-ကြောင့်၊ ပေ၊ ဟန္တု
 ကာမော၊ အသိ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဒေဝ-ခမည်းတော်မင်းမြတ်၊ အဟံ-သားတော်
 သည်၊ ရဇဇေန-တိုင်းပြည်ဖြင့်၊ အတ္ထိကော-အလိုရှိသည်၊ အမိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ကုမာရ
 ပေ၊ သစေ အတ္ထိကော-ရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ) ဧတံ-ဤတိုင်းပြည်သည်၊ တေ-၏၊
 ရဇံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အမိန့်တော်ရှိ၍၊ ပေ၊ ကုမာရဿ-အား၊ ရဇံ-ကို၊ နိယျာ
 တေသိ-အပ်နှင်းပြီ။

အဘိဓာရဝေသနကထာ

၃၄၀။ အထ-အဇာတသတ် မင်းသား၏ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဒေဝဒတ္တော ယေန အဇာတသတ္တု၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ မဟာရာဇ-မဟာရာဇာ၊ ယေ-အကြင်ယောက်ျားတို့သည်၊ သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဇီဝိတာ-ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေဿန္တိ-ခွင်းကုန်လတုံ၊ (တေ)ပုရိသေ-တို့ကို၊ အာဏာပေဟိ-စေခိုင်းပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ အထ-၌၊ ပေ၊ အာဏာပေသိ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-တို့၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပေ၊ အာဟ-ပြီ၊ တထာ-ဖြင့်၊ ကရေယျာထ-ပြုကြကုန်လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ဧကံ၊ ပုရိသံ-ကို၊ အာဏာပေသိ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ဂစ္ဆ-သွားချေ၊ အမုကသ္မိံ သြကာသေ-ထို မည်သော အရပ်၌၊ သမဏော ဂေါတမော ဝိဟရတိ၊ တံ-ထို ရဟန်းဂေါတမကို၊ ဇီဝိတာ-မှ၊ ဝေါရောပေတွာ၊ ဣမိနာ မဂ္ဂေန-ဤလမ်းဖြင့်၊ အာဂစ္ဆ-ပြန်လာခဲ့လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ တသ္မိံ မဂ္ဂေ-(ထိုယောက်ျားလည်မည့်) လမ်း၌၊ ဒွေ-န်သော၊ ပုရိသေ-တို့ကို၊ ထပေသိ-ထားပြီ၊ (ကိ-အံဘယ်သို့မှာ၍ ထားသနည်း၊) ဧကော-သော၊ ယော ပုရိသော-သည်၊ ဣမိနာ မဂ္ဂေန အာဂစ္ဆတိ၊ တံ-ထိုယောက်ျားကို၊ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတွာ ဣမိနာ မဂ္ဂေန အာဂစ္ဆထ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှာ၍ထားပြီ။ [ဤနည်းအားဖြင့် ထို ၂ ယောက်ကို ၄ ယောက်ကလည်းကောင်း၊ ၄ ယောက်ကို ရှစ်ယောက်ကလည်းကောင်း၊ ၈ ယောက်ကို ၁၆ ယောက်ကလည်းကောင်း သတ်ဖို့ရန် စီမံလေသည်။]

အထ ဧကော၊ ပုရိသော-သည်၊ အသိ စမ္ပ-သန်လျက်မြားကာကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ဓနုကလာပံ-လေးနှင့်တောင့်ကို။ (မြားထည့်ပုံးကို “တောင့်” ဟု ရှေးကခေါ်ကြသည်။) ယေန ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ဘဂဝတော-၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ ဘိတော၊ ပေ၊ ပတ္ထဒွေန-တောင့်တင်း ခိုင်မာသော၊ ကာယေန-ဖြင့်၊ အဋ္ဌာသိ-ရပ်ပြီ၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ အဒ္ဓသာ၊ ဒိသ္မာန၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော၊ ဧဟိ-လော၊ မာ ဘာယိ-မကြောက်နှင့်၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ-ခေါ်တော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ သော ပုရိသော၊ အသိ စမ္ပ-ကို၊ ဧကမန္တံ ကရိတွာ၊ ဓနုကလာပံ-ကို၊ နိက္ခိပိတွာ-ချထား၍၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အစွယောမံ၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင် ဒါယကာ၊ ယံ တွံ-သည်၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တော-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဣဓ-သို့၊ ဥပသင်္ကန္တော-ရောက်လာပြီ၊ တံ တွံ-ထိုသင့်ကို၊ အစွယော၊ ပေ၊ အစွဂမာ၊ ပေ၊ ဝုမ္မိ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [“အစွယောမံ” စသော ဝါကျတို့ကို ဒုဒ္ဓကဝတ္ထု၊ ကုန္ဒက၊ ဝမ္မလိစ္စဝိဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်က အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူ၍ ထို ယောက်ျား သောတာပန် တည်ပြီးနောက် “အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ” စသော စကားကို လျှောက်သည်။ (ဤ ဝါကျတို့ကို သေနာသနက္ခန္ဓက အနာထပိဏ္ဍိက ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။) အထ-လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ)၊ အာဝုသော ၊ပေ၊ မာဂစ္ဆ-မသွားနှင့်၊ ဣမိနာ မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဂစ္ဆာဟိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီး၍၊ အညေန-သော၊ မဂ္ဂေန-ဖြင့်၊ ဥယျောဇေသိ-လွတ်လိုက်တော်မူပြီ၊ အထ-စောင့်နေကြရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဒွေ-န်သော၊ တေ ပုရိသာ-တို့သည်၊ ကိနုခေါ- အဘယ်သို့နည်း ၊ပေ၊ စိရေန-ကြာမြင့်မှ၊ အာဂစ္ဆတိ-လာမှာလော၊ (လာခဲလှချည် လား-ဟူလို)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပဋိပထံ-ရှေးရှုခရီးကို၊ (ခရီးရင်ဆိုင်)၊ ဂစ္ဆန္တာ- သွားကုန်လသော်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို ၊ပေ၊ နိသိန္တံ-ကို၊ အဒ္ဓသာသံ၊ ဒိသ္မာနံ ၊ပေ၊ နိသိဒိသု။

အမှာ။ ။ ထိုယောက်ျားတို့အား ဘုရားရှင်က အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော် မူသောအခါ သောတာပန်တည်၍ ဥပါသကာ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့ကိုလည်း လမ်း လွဲ၍ ပေးတော်မူလိုက်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ၄ ယောက်၊ ၈ ယောက်၊ ၁၆ ယောက်သော ယောက်ျားတို့ကိုလည်း သောတာပန် တည်စေတော်မူပြီးလျှင် လမ်း လွဲ၍ ပေးတော်မူသည်။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ သော ပုရိသာ-(ပဌမလွတ်အပ်သော)ထိုယောက်ျား သည် ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ)၊ ဘန္တေ ၊ပေ၊ န သက္ကောမိ၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ မဟိဒ္ဓိ ကော-တော်မူ၏၊ မဟာနုဘာဝေါ-၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသော၊ အလံ-တော်ပြီ ၊ပေ၊ အဟမေဝ ၊ပေ၊ ဝေါရောပေဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ပြီ။

လောဟိတုပ္ပါဒကာကမ္မကထာ

၃၄၁။ တေန သမယေန ဘဂဝါဂိဇ္ဈကုဋေဿ ပဗ္ဗတဿ ဆာယာယံ စင်္ဂမတိ၊ အထ-စကြံကြတော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဒေဝဒတ္တော-သည် ၊ပေ၊ အာရူဟိတွာ၊ မဟ တိ-ကြီးစွာသော၊ သိလံ-ကျောက်တုံးကို၊ ပဝိဇ္ဇိ-တွန်းချပါပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ကြ၍၊ ပဝိဇ္ဇိ-နည်း၊) ဣမာယ-ဤကျောက်တုံးဖြင့် ၊ပေ၊ ဝေါရောပေဿာမိ-အံ၊ ဣတိ- ၍၊ (ပဝိဇ္ဇိ)၊ ဒွေ-၂ ခုကုန်သော၊ ပဗ္ဗတကုဋာ-တောင်အထွဋ်တို့သည်၊ သမာဂန္တာ- အညီအမျှလာ၍၊ သမ္ပဋိန္တိသု-ခံထားကြကုန်ပြီ၊ တတော-ထိုကျောက်တုံးမှ၊ ပပဋိ ကာ-အလွှာသည်၊ ဥပ္ပတိတွာ-ခုန်တက်၍၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပါဒေ-၌၊ ရူဟိရ- သွေးကို၊ ဥပ္ပါဒေသိ-ဖြစ်စေပြီ၊ အထ ဘဂဝါ၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်ကို၊ ဥလ္လောကေတွာ- မော်ကြည့်တော်မူ၍ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ) မောယပုရိသ၊ ယံ တံ-အကြင် သင်သည်၊ ၊ပေ၊ ဥပ္ပါဒေသိ။ [ယံ တံ၌ ယံသည် “ယံ တံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ” ၌

ကဲ့သို့တည်း။] (တေန)တယာ-ထိုသင်သည်၊ ဗဟုံ-သော၊ အပုည-ကို၊ ပသုတ-
ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ-မိန့်တော်မူပြီးရာ အခါမှနောက်၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ၊
(ကိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ပေ၊ ဥပ္ပါဒိတံ-ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊
တေန-ကြောင့်၊ ပေ၊ အာနန္တရိယံ-စုတိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးကိုပေးတတ်သော၊
ပဌမံ-သော၊ ဣဒံ ကမ္မံ-ကို၊ ဥပစိတံ-ဆည်းပူးအပ်ပြီ၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဒေဝဒတ္တေန-သည်၊ ဘဂဝတော-ကို၊ ဝဓော-သတ်ခြင်းကို၊
ပယုတ္တော ကိရ-အားထုတ်အပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ-သို့၊ အသောသုံ-ကြားသိကြကုန်ပြီ၊
တေစ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဝိဟာရဿ-၏၊ ပရိတော ပရိတော-ပတ်ဝန်းကျင်
ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဥစ္စာသဒ္ဓါ မဟာသဒ္ဓါ (ဟုတွာ)၊ သဇ္ဈာယံ-သရဇ္ဈာယ်မှုကို၊ ကရော
န္တာ-န်လျက်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဝါ-ကို၊ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိယာ-စောင့်ရှောက်ခြင်း၊
တားဆီးခြင်း၊ လုံးခြုံခြင်းငှာ၊ စင်္ဂမန္တိ။ [ထို့နောက် ထိုအသံတို့ကိုကြား၍ အရှင်
အာနန္ဒအား မေးတော်မူပုံ၊ အရှင်အာနန္ဒက ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ပုံကိုသိပါ။
ထို့နောက် ဘုရားရှင်ကရဟန်းတို့ကို အခေါ်ခိုင်းတော်မူ၍။] “ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယံ-
အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-အကြင် အခွင့်ကြောင့်၊ ပရူပက္ကမေန-သူတစ်ပါး၏
လုံ့လကြောင့်၊ တထာဂတံ၊ ပေ၊ ဝေါရောပေယျ။ ဧတံ-ဤ အကြောင်းသည်၊ အဋ္ဌာ
နံ-သင့်သောအကြောင်းမဟုတ်၊ (ဧသော-ဤအခွင့်သည်)၊ အနဝကာသော-သင့်
သော အခွင့်မဟုတ်၊ အနုပက္ကမေန-သူတစ်ပါးတို့၏ လုံ့လမှ ကင်းသဖြင့်၊ (သူ
တစ်ပါးတို့၏ လုံ့လမပါဘဲ)၊ တထာဂတာ၊ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ-ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူကုန်၏။
(ထို့နောက် ဆရာ ၅ ယောက်ကို ဟောတော်မူသည်။) ဘိက္ခဝေ၊ ယထာဝိဟာရံ-
အကြင်အကြင်ကျောင်းသို့၊ (နေမြဲကျောင်းသို့) ဂစ္ဆထ၊ တထာဂတာ-တို့သည်၊
အရက္ခိယာ-မစောင့်ရှောက်ထိုက်ကုန်၊ (စောင့်ရှောက်ဖွယ် မလိုကုန်)၊ ဣတိ-ပြီ။

ပရူပက္ကမေန၊ ပေ၊ ဝေါရောပေယျ။ ။ ဤဝါကျ၌ “ဝေါရောပေယျ” ၏ ကတ္တားမရှိ
သောကြောင့် “ပရူပက္ကမေန” ကို “ပရော+ဥပက္ကမေန” ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ “ယံ-ကြောင့်၊ ပရော-
တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥပက္ကမေန-သေစေလိုသော လုံ့လဖြင့်၊ ပေ၊ ဝေါရောပေယျ-ခွင်းနိုင်
ရာ၏” ဟု ပေးလျှင် ကောင်းမည်ထင်၏။ နောက်၌လည်း “နံ+ဥပက္ကမေန” ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍
“ဥပက္ကမေန-သူတစ်ပါး၏ သေစေလိုသောလုံ့လဖြင့်၊ တထာဂတာ န ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ-ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုတော်မူကုန်” ဟု ပေးပါ။

နာဠာဂိရိပေသနကထာ

၃၄၂။ တေန သမယေန ရာဇဂဟေ၊ နာဠာဂိရိနာမ-မည်သော၊ ဟတ္ထိ-သည်၊ စက္ကော-ကြမ်းတန်းသည်၊ မနုဿ ယာတကော-လူကို သတ်တတ်သည်၊ ဟောတိ၊ အထ ဒေဝဒတ္တော ၊ပေ၊ ဟတ္ထိသာလံ-ဆင်တင်းကုန်သို့၊ ဂန္ဓာ၊ ဟတ္ထိ ဘဏ္ဍေ-ဆင်ထိန်းတို့ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ၊ (ကိံ) ဘဏေ-အမောင်တို့၊ မယံ ရာဇဉာတကာနာမ-မင်းသည် အသိအမှတ်ပြုအပ်သော ငါတို့မည်သည်၊ နိစဋ္ဌာ နိယံ-နိမ့်သောရာထူးရှိသူကို၊ ဥစ္စဋ္ဌာနေ-မြင့်သောရာထူး၌၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ ပဋိဗလာ-စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ ဘတ္တမ္ပိ-ထမင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝေတနမ္ပိ-ရိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ ဝဗ္ဗာပေတုံ-တိုးပွားစေခြင်းငှာ၊ (ပဋိဗလာ)၊ ဘဏေ-တို့၊ တေနဟိ-တိုက်တွန်း၏၊ ယဒါ သမဏော ဂေါတမော၊ ဣမံ ရစ္စံ-ဤလမ်းကို၊ ပဋိပန္နော-သွားသည်၊ ဟောတိ၊ တဒါ၊ နာဠာဂိရိ-သော၊ ဣမံ ဟတ္ထိ-ကို၊ မုဒ္ဓိတွာ-လွှတ်၍၊ ဣမံ ရစ္စံ-ကို၊ ပဋိပါဒေထ-သွားစေကြကုန်လော၊ ဣတိ-ပြီ ၊ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇိ-ကြတော်မူပြီ၊ တေ ဟတ္ထိဘဏ္ဍာ ၊ပေ၊ ပဋိပါဒေသုံ၊ နာဠာဂိရိ ၊ပေ၊ သောဏ္ဏံ-နာမောင်းကို၊ ဥဿာပေတွာ-အထက်သို့ ထောင်စေ၍၊ ပဟဋ္ဌကဏ္ဍဝါဠော-ရွှင်လန်းသော နားရွက်၊ အမြီးရှိသည်၊ (နားရွက်နှင့် အမြီးကို စွင့်လျက်) ယေန ဘဂဝါ၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ အဘိဓာဝိ-ရှေးရှုပြေးပြီ၊ တေ ဘိက္ခု၊ ၊ပေ၊ ဣမံ ရစ္စံ ပဋိပန္နော-လာပါပြီ၊ ပဋိက္ကမတု-ဖဲတော်မူပါ၊ ဣတိ-န်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အာဂစ္ဆထ-န်၊ မာ ဘာယိတ္ထ-မကြောက်ကြကုန်နှင့် ၊ပေ။

တေန သမယေန-နာဠာဂိရိဆင်၏ ဘုရားရှင်သို့ ရှေးရှုပြေးလာရာ ထိုအခါ၌၊ ပါသာဒေသုပိ-တို့၌လည်းကောင်း၊ ဟမ္ပိယေသုပိ-ပြာသာဒ် ဦးပြည်းတို့၌လည်းကောင်း၊ ဆဒနေသုပိ-အိမ်အမိုးတို့၌ လည်းကောင်း၊ အာရုဠာ-တက်ကုန်လျက်၊ အစ္ဆန္တိ-နေကြကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုလူတို့တွင်၊ ယေ တေ မနုဿာ အသဒ္ဓါ ၊ပေ၊ အာဟံသု၊ (ကိံ)၊ ဘော-အချင်းတို့၊ မဟာသမဏော-သည်၊ အဘိရူပေါဝတ- (အလွန် အဆင်းလှပါပေစွ၊ မဟာသမဏော-ကို)၊ နာဂေန-သည်၊ ဝိဟေဋ္ဌိယိဿ တိ-ညှဉ်းဆဲအပ်တော့လတုံ၊ ဣတိ-န်ပြီ၊ ယေ ပန ၊ပေ။ သဒ္ဓါ ၊ပေ၊ အာဟံသု၊ (ကိံ)၊ ဘော-တို့၊ န စိရသံ-မကြာမီ၊ နာဂေါ-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်မင်းသည်၊ နာဂေန-နာဠာဂိရိဆင်နှင့် (အတူ)၊ သင်္ဂါမေဿတိ-စစ်ထိုးတော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ-န်ပြီ။

အထ-နာဠာဂိရိဆင်၏ ရှေးရှုပြေးလာရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-နာဠာဂိရိ ၊ပေ၊ မေတ္တန-မေတ္တာရှိသော၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဖရိ-ဖြန့်တော်မူပြီ၊ အထ-၌၊ နာဠာဂိရိ၊ ဟတ္ထိ-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ မေတ္တေန၊ စိတ္တေန-သည်၊ ဖုဠော-တွေ့ထိအပ်သည်။

(တစ်နည်း) ဘဂဝတော-သည် ၊ပေ၊ စိတ္တေန-ဖြင့်၊ ဗုတော-ဖြန့်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သောဏှံ-ကို၊ သြရောပေတွာ-အောက်သို့ချ၍၊ ယေန ဘဂဝါ ၊ပေ၊ ဘဂဝတော ပုရတော အဋ္ဌာသိ-ရပ်ပြီ၊ အထ ဘဂဝါ၊ ဒက္ခဏေန ဟတ္ထေန-လက်ယာလက် တော်ဖြင့် ၊ပေ၊ ကုမ္ဘံ-ဦးကင်းကို၊ ပရာမသန္တော-သုံးသပ်တော်မူလျက်၊ နာဠာဂိရိ ဟတ္ထိ-ကို၊ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ-တို့ဖြင့်၊ အဇ္ဈဘာသိ-(အလိုရှိအပ်သော အနက်ကို) စွဲ၍ ရွတ်ဆိုတော်မူပြီ၊ (ကိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ ကုဇ္ဇရ-နာဠာဂိရိဆင်ပြောင်ကြီး၊ ယတော-အကြင် ကြောင့်၊ နာဂဟတဿ-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကိုသတ်သူ၏၊ ဣတော- ဤဘဝမှ၊ ပရံ-နောက်ဘဝ၌၊ သုဂတိ-ကောင်းသောဂတိသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ် နိုင်၊ (တံတော-ကြောင့်) ကုဇ္ဇရ-ကြီး၊ နာဂံ-ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်သို့၊ မာ အာသဒေါ-သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့် မချဉ်းကပ်လင့်၊ ကုဇ္ဇရ-ကြီး၊ နာဂံ-သို့၊ အာ သဒေါ-သတ်လိုသောစိတ်ဖြင့် ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲကြောင်းတည်း။

ဒုတိယဂါထာအနက်။ ။ မဒေါစ-မူးယစ်ခြင်းကိုလည်း၊ (တယာ-သင် သည်) မာ (ကာတဗ္ဗော)-မပြိုသင့်၊ ပမာဒေါစ-မေ့လျော့ခြင်းကိုလည်း၊ (တယာ) မာ (ကာတဗ္ဗော)-သင့်။ (မာစမဒေါတိ မဒေါ တယာ န ကာတဗ္ဗော တိ အတ္ထော- ဝိမတိ။) ဟိ-မှန်၊ ပမတ္တာ-မေ့လျော့ကုန်သော၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ သုဂတိ-သို့၊ န ဝဇ္ဇိ-မရောက်နိုင်ကုန်၊ ယေန-အကြင် ကောင်းမှုကြောင့်၊ တံ-သည်၊ သုဂတိ- သို့၊ ဂမ္ဘိဿသိ-ရောက်လတံ၊ တထာ-ထိုသုဂတိသို့ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုကို၊ တွဉ္ဇေဝ-သင်ကိုယ်တိုင်သာ၊ ကရိဿသိ-ပြုရလတံ၊ ဣတိ-သို့၊ (အဇ္ဈဘာသိ)။

အထ-ရွတ်ဆိုတော်မူပြီးရာ၊ ထိုအခါ၌၊ နာဠာဂိရိ ဟတ္ထိ-သည်၊ သောဏှာယ- ဖြင့်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပါဒပံသုနိ-ခြေတော်၌ရှိသော မြေမှုန့်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဥပရိမုဒ္ဒနိ-ဦးထိပ်အထက်၌၊ အာကိရိတွာ-လောင်း၍၊ ယာဝ-လောက်၊ ဘဂဝန္တံ- ကို၊ အဒက္ခိ-မြင်ရပြီ၊ (တာဝ-ဘုရားရှင်ကို မြင်ရသေးသမျှ ထိုဒေသတိုင်အောင်)၊ ပဋိကုဋိယော - ဒူးတုပ်လျက်သာ၊ သြသက္ကိ - နောက်ဆုတ် နောက်ဆုတ် သွားပြီ။

ပဌမပါထာအဖွင့်။ ။ မာ ကုဇ္ဇရ နာဂမာသဒေါတိ ဟေ ကုဇ္ဇရ ဗုဒ္ဓနာဂံ ဝဇေ စိတ္တေန မာ ဥပဂစ္ဆ၊ ဒုက္ခန္တိ ဒုက္ခကာရဏတ္တာ ဒုက္ခံ၊ ဣတောတိ ဣတော ဇာတိဏော၊ ယတောတိ ယသ္မာ၊ ယန္တဿဝါ ဂစ္ဆန္တဿာတိ အတ္ထော-ဝိမတိ၊ “ယန္တဿဝါ ဂစ္ဆန္တဿ” အဖွင့်အရ အနက် တစ်နည်းပေးပုံကား-ကုဇ္ဇရ-ကြီး၊ နာဂံ-သို့၊ မာအာသဒေါ-လင့်၊ ကုဇ္ဇရ-ကြီး၊ နာဂံ-သို့၊ အာသ ဒေါ-သည်၊ ဒုက္ခံ-တည်း၊ ကုဇ္ဇရ-ကြီး၊ ဣတော-မှ၊ ပရံ-သို့၊ ယတော (ယန္တဿ)-သွားသော၊ နာဂဟတဿ-၏၊ သုဂတိ-သည်၊ န ဟောတိ-နိုင်။

အထ-ထိုမှနောက်၌ ၊ပေ၊ သကေ ဌာနေ အဋ္ဌာသိ၊ တထာ-ထို ဘုရားရှင် ဆုံးမ
တော်မူအပ်သည့်အတိုင်း၊ ဒန္တောစ-ယဉ်ကျေးသည်လည်း၊ အဟောသိ၊ တေန
သမယေန-(ဘုရားရှင်က နာဠာဂိရိဆင်ကို ဆုံးမတော်မူရာ) ထိုအခါ၌ ၊ပေ၊ ဂါယန္တိ-
သီဆိုကြကုန်၏။ (ကိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ ဧကေ-အချို့တို့သည်၊ ဒဏ္ဍေန-ဒုတ်ဖြင့် လည်း
ကောင်း၊ အင်္ဂုသေဟိ-ချွန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကသာဟိစ-ကြိမ်တို့ဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ ဒမဟန္တိ-ဆုံးမကြကုန်၏၊ အဒဏ္ဍေန-ဒုတ်မရှိသည်၊ အသထ္ဇေန-ဒါး
စသော လက်နက်မရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ မဟေသိနာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နာဂေါ-
နာဠာဂိရိဆင်ပြောင်ကြီးကို၊ ဒန္တော-ဆုံးမတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ (ဂါယန္တိ)။ [“ဆင်ကို
ဆုံးမရာ၌ အခြား ဆင်ဆရာတို့သည် ဒုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ချွန်းကိုလည်းကောင်း၊
လှံစသော လက်နက်ကိုလည်းကောင်း အသုံးပြုကြကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ကား
ဒုတ်လည်းမပါ၊ လက်နက်လည်း မပါဘဲ နာဠာဂိရိဆင်ကြီးကို ဆုံးမတော်မူနိုင်ပေ
သည်” ဟူလို။]

မနုဿာ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ (ကိ)၊ ယတြ (ယော ဒေဝဒတ္တော)-သည် ၊ပေ၊ ပရက္ကမိ
ဿတိ နာမ-အားထုတ်တုံဘိ၏၊ (သော) အယံ ဒေဝဒတ္တော-ထိုကဲ့သို့သော ဤ
ဒေဝဒတ်သည်၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပါပေါ-ယုတ်မာလေစွ၊ အလက္ခိ
ကော-မမှတ်တတ် (မသိတတ်)လေစွ၊ ဝါ-မကြည့်ရှုထိုက်လေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကဲ့ရဲ့
ကြကုန်ပြီ၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏၊ လာဘသက္ကာရော-သည်၊ ပရိဟာယိ-ဆုတ်ယုတ်ပြီ၊
ဘဂဝတော ၊ပေ၊ အဘိဝမ္ဗိ-တိုးပွားပြီ။ [အလက္ခိကော၌ အနက် ၂ မျိုးပေးရပုံကို
အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

ပဉ္စဝတ္ထုလာစနကထာ

၃၄၃။ တေန သမယေန-၌၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ပရိဟိနလာဘသက္ကာရော-
ယုတ်လျော့သော လာဘသက္ကာရရှိသည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) သပရိသော-
ပရိသတ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) ကုလေသု-အမျိုးတို့၌၊ (အမျိုးအိမ်တို့၌)၊
ဝိညာပေတွာ ဝိညာပေတွာ-မိမိအလိုရှိကြောင်းကိုသိစေ၍ သိစေ၍၊ ဝါ-တောင်း၍
တောင်း၍၊ ဘုဇ္ဇတိ၊ မနုဿာ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ (ကိ)၊ ကထံဟိ-ကြောင့် ၊ပေ၊ ဘုဉ္ဇိဿန္တိ
နာမ-နည်း၊ ကဿ-အဘယ်သူသည်၊ သမ္ပန္နံ-ချို့မြိန်သောအရသာကို၊ န မနာပံ-
မမြတ်နိုးအပ်ဘဲ ရှိအံ့နည်း၊ ကဿ-အား၊ သာဒံ-ကောင်းသောအရသာသည်၊ န
ရုစ္စတိ-မနှစ်သက်ဘဲရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ ၊ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊
တေနဟိ-ထိုသို့ ဒေဝဒတ်၏ အမျိုးအိမ်တို့၌တောင်း၍စားခြင်းဟူသော အကြောင်း

ကြောင့်၊ တယော-ကုန်သော၊ အတ္တဝေသေ-စီးပွားအထူးတို့ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ (တယော၏ သရုပ်ကိုပြလို၍ “ဒုဗ္ဗကူနံ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။) ဒုဗ္ဗကူနံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် အရှိန်အစော် မရှိသူတို့၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာနံ-တို့ကို၊ နိဂ္ဂဟာယ-နှိပ်စက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပါပိစ္ဆာ-ယုတ်မာသော အလိုဆိုးရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ပကံ-အသင်းအပင်းကို၊ နိဿယ-မှီ၍၊ သံဃံ-ကို၊ မာ ဘိန္ဓေယျံ-မခွဲနိုင်ပါစေကုန်လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပေသလာနံ-ချစ်အပ်သော သီလရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဖာသုဝိဟာရာယ-ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ကုလာနုဒ္ဒဟာယ-အမျိုးတို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ကုလေသု-တို့၌၊ တိကဘောဇနံ-၃ ပါးသောရဟန်းအပေါင်းသည် စားထိုက်သောဘောဇဉ်ကို၊ ပညပေဿာမိ-ပညတ်တော်မူအံ့၊ ဂဏဘောဇနေ-၌၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော-ဝိနည်းတရားသည်၊ (အတ္ထိ၊ တထာ-ဖြင့်၊) ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

အထ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ ယေန-၌၊ ကောကာလိကော-သည်လည်းကောင်း၊ ကဋမောဒကတိဿကော-သည်လည်းကောင်း၊ ခဏ္ဍဒေဝိယာ-ခဏ္ဍဒေဝီမိဖုရား၏၊ ပုတ္တော-သားသည်လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒဒတ္တော-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ [“ကောကာလိကောတိ အာဒီနိ စတုန္တံ ဒေဝဒတ္တပက္ခိယာနံ ဂဏပါမောက္ခာနံ နာမာနိ” ဟု ဋီကာဆိုသောကြောင့် ခဏ္ဍဒေဝိကာ ပုတ္တောနှင့် သမုဒ္ဒဒတ္တောကို တစ်ယောက်စီ ယူလိုက်ပါသည်။) အာဂုသော-တို့၊ ဧထ-လာကြကုန်၊ မယံ သမဏဿ ဂေါတမဿ-၏၊ သံဃဘေဒံ-သံဃာကွဲပြားခြင်းကို၊ စက္ကဘေဒံ-အာဏာစက်၏၊ ပျက်စီးခြင်းကို၊ ကရိဿာမ-န်စို့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဧဝံ-သို့၊ ပုတ္တော-အပ်သော်၊ ကောကာလိကော၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ သမဏော၊ ပေ၊ မဟာနုဘာဝေါ-၏၊ ကထံ၊ ပေ၊ ကရိဿာမ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဧထ၊ ပေ၊ ပဉ္စဝတ္ထုနိ-ငါးမျိုးသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ယာစိဿာမ-တောင်းကြကုန်စို့၊ (ကိ-အဘယ်သို့ တောင်းမည်နည်း) ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ အနေကပရိယာယေန-ဖြင့်၊ အပ္ပိစ္ဆဿ-၏၊ ပေ၊ ဝိရိယာရမ္မဿ-၏၊ ဝဏ္ဏာဝါဒီ-ဂုဏ်ကို ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ဣမာနိ၊ ပေ၊ ဝိရိယာရမ္မာယ-ဇာ၊ သံဝတ္တန္တိ-ပါကုန်၏၊ ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်၏ အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ (အသက်ထက်ဆုံး)၊ အာရညိကာ-တော၌နေခြင်းအလေ့ရှိကုန်သည်၊ (အာရညကင် ဓုတင်ဆောင်တို့သည်)၊ အဿု-ဖြစ်ကုန်ရာပါ၏၊ ဝါ-ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဂါမန္တံ-ရွာသို့၊ (ရွာနီးကျောင်းသို့)၊ သြသရေယျ-သက်ရောက်အံ့၊ နံ-ထိုရဟန်းသို့၊ ဝဇ္ဇံ-အပြစ်သည်၊ ဖုသေယျ-ထိရောက်ရာပါ၏၊ ဝါ-ထိရောက်ပါစေ၊ ပိဏ္ဍပါတိကာ-ပိဏ္ဍပတ်၊ ဓုတင်ဆောင်တို့

သည်။ ပေ၊ နိမန္တန်-ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဆွမ်းကို (ပင့်ဖိတ်၍ လှူအပ်သောဆွမ်းကို) သာဒယေယျ-သာယာအံ့။ ပေ၊ ပံသုကူလိကာ-ပံသုကူတင်ဆောင်တို့သည်။ ပေ၊ ဂဟပတိစိဝရံ-အိမ်ရှင်တို့ လှူဒါန်းအပ်သော သင်္ကန်းကို။ ပေ၊ ရုက္ခမူလိကာ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌ နေခြင်းအလေ့ရှိကုန်သည်။ ဝါ-(ရုက္ခမူတင်ဆောင်တို့သည်)။ ပေ၊ ဆန္ဒ-အမှိုးရှိသောကျောင်းသို့။ ပေ၊ မစ္ဆမံသံ-ငါး၊ အသားကို၊ န ခါဒေယျ-မစားကုန်ရာ။ ပေ၊ ဖုသေယျ၊ ဣတိ-ဤသို့ တောင်းကုန်အံ့။ ဣမာနိ။ ပေ၊ နာနုဇာနိ သတိ-ခွင့်ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်။ တေ မယံ-တို့သည်။ ပေ၊ ဇနံ - လူအပေါင်းကို၊ သညာပေဿာမ-သိစေကုန်အံ့။ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

အာဂုသော-ငါ့ရှင် ဒေဝဒတ်၊ သံဃောဘေဒါ-သည်။ ဝါ-ကို စက္ကဘေဒေါ-သည်။ ဝါ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏။ ဟိ-မှန်၏။ အာဂုသော၊ မနုဿာ-တို့သည်။ လူဓပုသန္ဓာ-ခေါင်းပါးခြင်း၌ ကြည်ညိုကုန်၏။ ဣတိ-ပြီ။ [ထို့နောက် အရှင်ဒေဝဒတ်သည် ပရိသတ်နှင့်တကွ ဘုရားရှင် အထံတော်သို့ သွား၍ ဝတ္ထု ၅ မျိုးကိုတောင်းသည်။] ဒေဝဒတ္တ၊ အလံ-မသင့်၊ ယော-သည်။ အာရညိကော (ဟောတုံ) ဣစ္ဆတိ၊ (သော) အာရညိကော၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ (ဤနည်းမှီ၍ နောက် ဝါကျတို့၌ပေးပါ။) ဒေဝဒတ္တ၊ မယာ-သည်။ အဋ္ဌမာသေ-တို့ပတ်လုံး၊ ရုက္ခမူလ သေနာသနံ-သစ်ပင်၏အနီးအောက်ဟူသော ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဒိဋ္ဌိ-(မိမိအတွက် သတ်နေသည်ကို)မမြင်အပ်သော၊ အသုတံ-(မိမိအတွက် သတ်၏ ဟု) မကြားအပ်သော၊ အပရိသကီတံ-(မိမိအတွက်သတ်ထား၏ ဟု) မယုံမှားအပ်သော၊ တိကောဋီ ပရိသုဒ္ဓံ-၃ ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ မစ္ဆမံသံ-ငါး၊ အသားကိုလည်းကောင်း၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ။ (“တိကောဋီ ပရိသုဒ္ဓံ” ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဒိကဏ် သံဃာဒိသေသံ ဒသမသိက္ခာပုဒ် ဘာသာဋီကာ ၌ ပြထားပြီ။) အထ-မိန့်တော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ဒေဝဒတ္တော။ ပေ၊ ပက္ကမိ။

အထ ဒေဝဒတ္တော။ ပေ၊ ဇနံ-ကို၊ သညာပေသိ-ပြီ။ (ကိ)။ အာဂုသော။ ပေ၊ ဥပသင်္ကမိတ္တာ-၍၊ ဘဂဝါ ဘန္တေ။ ပေ၊ ဖုသေယျာတိ-ဟူ၍၊ ပဉ္စ ဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ ယာစိမှာ-န်ပြီ၊ ဣမာနိ။ ပေ၊ န အနုဇာနာတိ၊ တေ မယံ-တို့သည်။ ဣမေဟိ ပဉ္စ ဟိ ဝတ္ထုဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဝါ-တို့ကို၊ သမာဒါယ-ကောင်းစွာယူ၍၊ ဝါ-ဆောက်တည်၍၊ ဝတ္ထာမ-ကျင့်ကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့ သိစေပြီ။ (“ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ” ဟု ဆိုရခြင်း၏ အကြောင်းကို သံဃာဒိသေသံ ဒသမသိက္ခာပုဒ် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

တတ္ထ-ထိုသို့ သိစေရာ၌။ ပေ၊ ယေ တေ မနုဿာ အသဒ္ဓါ။ ပေ၊ အာဟံသု၊ (ကိ)။ ဣမေ သမဏာ။ ပေ၊ ဓုတာ-ကိလေသာကို လှုပ်ခါ၍ ချတတ်ကုန်၏။ သလ္လေခ ဝုတ္တိနော - ကိလေသာကို ခေါင်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်တတ်သော အကျင့်ဟူသော

အသက်မွေးမှု ရှိကုန်၏။ သမဏော ဂေါတမော ပန-သည်ကား၊ ဗာဟုလ္လိကော-
 ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျင့်ရှိ၏။ ဗာဟုလ္လာယ-
 ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ စေတေတိ-စေ့ဆော်
 အားထုတ်၏။ (“ဓုတာ” စသည်တို့၏အဖွင့်ကို သံဃာဒိသေသံ ဒသမသိက္ခာပုဒ်
 ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) ယေ တေ ပန မနုဿာ သဒ္ဓါ၊ ပေ၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ (ကိ)၊
 ကထံ ဟိ၊ ပေ၊ ပရက္ကမိဿတိနာမ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဒေဝဒတ္တ၊ အလံ-
 မသင့်၊ တေ-အား၊ သံဃဘေဒေါ-သည်၊ မာရုစိန္တံ-နှင့်၊ ဒေဝဒတ္တ၊ သံဃဘေဒေါ-
 သည်၊ ဂရုကော-ကြီးလေး၏၊ ယော-သည်၊ သမဂ္ဂံ-ညီညွတ်သော၊ သံယံ-ကို၊ ဘိန္ဒု
 တိ-ခွဲ၏။ (သော) ကပ္ပဋ္ဌိတိကံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ခြင်းရှိသော၊ ကိဗ္ဗိသံ-
 မကောင်းမှုကို၊ ပသဝတိ-ဖြစ်စေ၏၊ ကပ္ပံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ နိရယမိ-အဝိစိငဲ့၌၊
 ပစ္စတိ-ကျက်ရ၏။ ယောစ-သည်ကား၊ ဘိန္ဒု-ကွဲပြီးသော၊ သံယံ-ကို၊ သမဂ္ဂံ-အောင်၊
 ကရောတိ၊ (သော) ဗြဟ္မံ-မြတ်သော၊ ပုညံ ပသဝတိ၊ ကပ္ပံ-ပတ်လုံး၊ သဂ္ဂမိ-နတ်
 ပြည်၌၊ မောဒတိ-ဝမ်းမြောက်ရ၏၊ ဒေဝဒတ္တ၊ ပေ၊ ဂရုကော-၏၊ ဣတိ-ပြီ။

အထ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ပေ၊ ပါဝိသိ၊ ဒေဝဒတ္တော၊ ပေ၊ အဝေါစ၊
 (ကိ)၊ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေကို အစပြု၍၊ အဟံ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-
 ကို၊ အညတြ ဝေ-ကြင်၍သာ၊ ဘိက္ခုသံယံ-ကို၊ အညတြ ဝေ-သာ၊ ဥပေါသထံ
 ကရိဿာမိ၊ သံဃကမ္ပံ (ဥပုသ်မှကြွင်းသော) သံဃကံကို၊ ကရိဿာမိ၊ ဣတိ-ဤ
 သို့ပြောလိုက်ပြီ၊ အထ အာယသ္မာ၊ ပေ၊ ပစ္စာဘတ္တံ-ဆွမ်း၏ နောက်အဖို့၌၊ ပိဏ္ဏ
 ပါတပဋိက္ကန္တော-ဆွမ်းခံရာအရပ်မှ ဖဲ့ခဲ့သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ အထ ဘဂဝါ
 ပေ၊ ဥဒါနေသိ (ကိ)။

“သုကရံ သာဓုနာ သာဓု၊ သာဓု ပါပေန ဒုက္ကရံ၊
 ပါပံ ပါပေန သုကရံ၊ ပါပမရိယေဟိ ဒုက္ကရံ” တိ...

ဟူ၍၊ ဥဒါနေသိ-ပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ သာဓုနာ-သူတော်ကောင်းသည်၊ သာဓု-ကောင်းသော
 အမှုကို၊ သုကရံ-လွယ်ကူစွာပြုအပ်၏။ (ပြုလွယ်၏။) ပါပေန-သူယုတ်မာသည်၊
 သာဓု-ကို၊ ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏။ (ပြုနိုင်ခဲ့၏။) ပါပေန-သည်၊ ပါပံ-
 မကောင်းမှုကို၊ သုကရံ-၏၊ အရိယေဟိ-အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ ပါပံ-
 ကို၊ ဒုက္ကရံ-မပြုအပ် မပြုနိုင်။

ဒုတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဂါထာအဖွင့်။ ။ သုကရံ သာဓုနာ သာဓုတိ အတ္တနော ပရေသစ္စ ဟိတံ သာဓေတိ
 တိ သာဓု၊ သမ္ပပဋိပန္နော၊ တေန သာဓုနာ သာရိပုတ္တာဒိနာ သာဝကေန ပစ္စေက သမ္ပဒ္ဒေန

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ အညေနဝါ လောကီယသာဓုနာ သာဓု သုန္ဒရံ ဘဒ္ဒကံ အတ္တနော ပရေသဉ္စ
တိတသုခါဝဟံ သုကရံ၊ သုခေန ကာတံ သက္ကာ၊ သာဓု ပါပေန ဒုက္ခရန္တိ တဒေဝ ပန ဝုတ္တလက္ခ
ဏံ သာဓု ပါပေန ဒေဝဒတ္တာဒိနာ ပါပပုဂ္ဂလေန ဒုက္ခရံ၊ ကာတံ န သက္ကာ၊ န သော တံ
ကာတံ သက္ကာတီတိ အတ္ထော။

ပါပံ ပါပေန သုကရန္တိ ပါပံ အသုန္ဒရံ အတ္တနော ပရေသဉ္စ အနတ္တာဝဟံ ပါပေန
ယထာဝုတ္တပါပပုဂ္ဂလေန သုကရံ၊ သုခေန ကာတံ သက္ကာဏေယျံ၊ ပါပမရိယေဟိ ဒုက္ခရန္တိ
အရိယေဟိ ပန ဗုဒ္ဓါဒိတိ တံပါပံ ဒုက္ခရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ၊ သေတုယာတောယေဝ ဟိ တေသံ
တတ္ထာတိ ဒီပေတိ။-သာရတ္ထံ။

၃။ တတိယဘာဏဝါရ

သံဃာဒေကထာ

၃၄၄။ အထ-(အရှင်အာနန္ဒာကို ပြောပြပြီးရာကာလမှ) နောက်၌၊ ဒေဝ
ဒတ္တာ-သည်၊ ဥပေါသထေ-ဥပုသ်ဖြစ်သော၊ တဒဟု-ထိုနေ့၌၊ ပေ၊ သလှာကံ-
စာရေးအပ်သော ဝါးခြမ်းကို၊ ဝါ-စာရေးတံကို၊ ဂါဟေသိ-ယူစေပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့
ပြော၍ ယူစေသနည်း၊) အာဝုသော မယံ၊ ပေ၊ ဝတ္တာမ၊ ယဿ အာယသ္မမတော-
အား၊ ဣမာနိ၊ ပေ၊ ခမန္တိ-နှစ်သက်ကုန်၏၊ သော (အာယသ္မာ)၊ သလှာကံ၊ ဂဏှာတု-
လော၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ (ဂါဟေသိ)၊ တေနသမယေန-စာရေးတံကို ယူစေရာ
ထိုအခါ၌၊ ဝေသာလိကာ-ဝေသာလီမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဝဇ္ဇိ ပုတ္တကာ-ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏
ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စမတ္တာနိ-ဘိက္ခုသတာနိ-တို့သည်၊ နဝကာစေဝ-ငယ်ကုန်သည်
လည်းကောင်း၊ အပကတညုနောစ-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို မသိ
ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ တေ-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အယံ-ဤအကျင့်သည်၊
ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်ထင်၍၊ သလှာကံ-ကို၊ ဂဏှိသု။ [ထို့
နောက် အရှင်ဒေဝဒတ်သည် သံဃာကိုခွဲပြီး၍ ဂယာသီသသို့ ဖဲသွားသည်၊ ထို
အကြောင်းကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့က ဘုရားရှင်အား၊
လျှောက်ကြသည်။]

သာရိပုတ္တာ-သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့၊ တုမှာကံ-တို့၏၊ နဝကေသု-ငယ်
ကုန်သော၊ တေသု ဘိက္ခုသု-ထိုရဟန်းတို့အပေါ်၌၊ ကာရုညံပိ-သနားခြင်းသည်
လည်း၊ န ဘဝိဿတိနာမ-မဖြစ်တုံဘိ၏၊ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အနယဗျသနံ-
စီးပွားမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပုရာ အာပဇ္ဇန္တိ-မကြာမီ ရောက်ကြလိမ့်မည်၊ ဝါ-မရောက်
ကြမီ၊ ဂစ္ဆထ-လိုက်သွားကြကုန်လော၊ ဣတိ-ပြီ။ [“ပုရာ အာပဇ္ဇန္တိ” နှင့်စပ်၍

မှတ်ဖွယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ပဌမ သံဂါယနာတင်ခန်း၌ ပြထားပြီ။ ထို့နောက် အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ ဂယာသီသည့် လိုက်သွားကြသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဘုရားရှင်အနီး၌ ငိုနေ၏။ ထိုရဟန်းကို မေးတော် မူသောအခါ “ဘန္တေ ဘဂဝတော-၏၊ အဂ္ဂသာဝကာ-အမြတ်ဆုံးသာဝက ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေပိ တေ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနာ-တို့သည်လည်း၊ (သန္တိ) တေပိ-တို့သော်မှလည်း၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ရောစေန္ဒာ-နှစ်သက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ ဂစ္ဆန္တိ-လိုက်သွားပါကုန်၏” ဟု လျှောက်သည်။ [အဋ္ဌာနမေတံစသော ဝါကျ လွယ်ပြီ။] အပိစ-စင်စစ်ကား၊ တေ-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့ကို၊ သညတ္တိယာ-သိစေခြင်းငှာ၊ ဂတာ-န်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အရှင်ဒေဝဒတ်သည် ပရိသတ်၌ တရားဟောနေစဉ် အရှင်မြတ် ၂ ပါးကို မြင်၍ “ပဿထ ဘိက္ခုဝေ၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင် ၊ပေ၊ သွာက္ခာတော-ကောင်းစွာ ဟောအပ်ပြီ ၊ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တိ” ဟု ပြောလေသည်။ ထိုအခါ ကောကာလိကသည် “အာဂုသော၊ ဒေဝဒတ္တ ၊ပေ၊ မာဝိဿာသိ-အကျွမ်းမဝင်နှင့် ၊ပေ၊ ဝသံဂတာ” ဟု ပြောပြီ။ အာဂုသော၊ အလံ-မသင့်၊ ယတော-ကြောင့် ၊ပေ၊ ရောစေန္ဒိ၊ (တတော) တေသံ (အာဂမနံ-သည်) သွာဂတံ-ကောင်းသောလာခြင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

အထ ဒေဝဒတ္တော ၊ပေ၊ ဥပဗ္ဗာသနေန-ထက်ဝက်သောနေရာဖြင့်၊ နိမန္တေသိ-ဖိတ်ပြီ ၊ပေ၊ အဇ္ဈေသိ-တိုက်တွန်းပြီ၊ (ကိ) အာဂုသော ၊ပေ၊ ဘိက္ခု သံယော-သည်၊ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ-ကင်းသော ထိနမိဒ္ဓရှိ၏၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အတွက်)၊ ဓမ္မိ-တရားရှိသော၊ ကထာ-သည်၊ တံ-သင်၏၊ ပဋိဘာတု-ဉာဏ်၏အာရုံဖြစ်ပါစေလော၊ ဝါ-ဉာဏ်အား ထင်ပါစေလော၊ မေ-တပည့်တော်၏၊ ပိဋိ-ကျောက်ကုန်းသည်၊ အာဂိလာယတိ-ညောင်း၏၊ တံ-ထိုကျောက်ကုန်းကို၊ အဟံ၊ အာယမိဿာမိ-ဆန့်တန်းဦးမည်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ တိုက်တွန်းပြီ ၊ပေ၊ သဃာဋီ-ကို၊ စတုဂ္ဂုဏံ-၄ ထပ်ရှိအောင်၊ ပညပေတွာ ၊ပေ၊ သေယျံ ကပ္ပေသိ၊ ကိလမန္တဿ-ပင်ပန်းသော၊ မုဋ္ဌဿတိဿ-ပျောက်ကင်းသောသတိရှိသော၊ အသမ္ပဇာနဿ-ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသော၊ တဿ-ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်၏၊ မဟတ္တကေ နေဝ-တစ်မူ ဟုတ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ နိဒ္ဒါ-အိပ်ပျော်ခြင်းသည်၊ ဩက္ကမိ-ပြီ။

အထ-ရှင်ဒေဝဒတ်၏ အိပ်ပျော်သွားရာ ထိုအခါ၌၊ အာယသွာ သာရိပုတ္တော-သည်၊ အာဒေသနာပါရိဟာရိယာနုသာသနိယာ-အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဟူသော

အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယစသည်။ ။ ပရဿ စိတ္တံ ဥက္ခာ ကထနံ အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယံ၊ ကေဝလံ ဓမ္မဒေသနာ အနုသာသနိပါဠိဟာရိယံ၊ တဒုဘယမ္ပိ ဓမ္မိ ကထာနာမ၊ တာယ ထေရော (အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်) ဩဝဒိ၊ ဣဒ္ဓိဝိစံ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံနာမ၊ တေန သတိတာ အနုသာသနိ ဧဝ ဓမ္မိကထာ၊ တာယ ထေရော (အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ထေရ်သည်) ဩဝဒိ-ဝိမတိ။

အနုသာသနီဖြင့်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဓမ္မိယာ-သော၊ ကထာယ-ဖြင့်၊ သြဝဒိ-ဆုံးမတော် မူပြီ၊ အနုသာသိ-သွန်သင်တော်မူပြီ၊ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဣဒ္ဓိပါဠိ ဟာရိယာနုသာသနီယာ-ဣဒ္ဓိ ပါဠိဟာရိယဟူသော အနုသာသနီဖြင့်၊ ပေ၊ အနု သာသိ။ [အထခေါစသော ဝါကျလွယ်ပြီ၊ ဝိရဇံ စသည်ကို အနာထပိဏ္ဍိကဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ထို့နောက် အရှင်မြတ် ၂ ပါးသည် ရဟန်းငါးရာတို့ကို ခေါ်ယူ၍ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက်သို့ ပြန်ကြွတော်မူကြသည်။

အထ-အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်တို့ ပြန်ကြွတော်မူရာ ထို အခါ၌၊ ကောကာလိကော၊ ပေ၊ ဥဋ္ဌာပေသိ-ဒူးဖြင့်တိုက်ကာ ထစေပြီ၊ (ကိ-အဘယ် သို့ပြော၍ ဒူးဖြင့်တိုက်ကာ ထစေသနည်း၊) အာဝုသော၊ ပေ၊ ဥဋ္ဌေဟိ-လော၊ တေ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သာရိပုတ္တ မောဂ္ဂလ္လာနေဟိ-တို့သည်၊ နိတာ-ခေါ်ဆောင်အပ် ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော ဒေဝဒတ္တ၊ တွံ-ကို၊ မယာ-သည်၊ မာဝုသော၊ ပေ၊ ဝသံ ဂတာတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တော နနု-ပြောအပ်ပြီးမဟုတ်လော၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ဝါ-ပြောပြော ဆိုဆို၊ ဥဋ္ဌာပေသိ-ဒူးဖြင့်တိုက်၍ ထစေပြီ၊ [ဒေဝဒတ္တံ ဥဋ္ဌာပေတီတိ ဇဏ္ဍုကေန ဟဒယမဇ္ဈေ ပဟရိတွာ ဥဋ္ဌာပေသိ-ဋီကာ။] အထ၊ ဒေဝဒတ္တဿ-၏၊ တထေဝ- ထိုအရပ်၌ပင်၊ ဥဏှံ-ပူသော၊ လောဟိတံ-သွေးသည်၊ မုခတော-ပါးစပ်မှ၊ ဥဂ္ဂစ္ဆိ- အန်ထွက်ပြီ။ [ဤမှနောက်၌ “ဘန္တေ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘေဒါနုဝတ္တကာ- သံဃာသင်းခွဲသော ရဟန်းသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပုန၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇေယျ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကုန်ရာပါ၏” ဟု လည်း ကောင်း၊ “ဘေဒါနုဝတ္တကေ၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စယံ-ကို၊ ဒေသာပေဟိ-ဒေသနာပြောစေ လော” ဟု လည်းကောင်း ပေးပါ၊ ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

၃၄၆။

အထ-အရှင်သာရိပုတ္တရာက လျှောက်ထားရာ၊ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဘူတပုဗ္ဗံ-ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဝတ္ထုကား၊ အရညာယ တေန-တောအရပ်၌ (တောအုပ်ကြီး၌) မဟာသရသိ-ကြီးစွာသော အိုင်သည်၊ (အတ္ထိ။) (သရသိတိ သရော-ဋီကာ။) တံ-ထိုအိုင်ကြီးကို၊ နာဂါ-ဆင်တို့သည်၊ ဥပနိဿာယ-မှီ၍၊ ဝိဟရိသု-န်ပြီ၊ တေ-ထိုဆင်ကြီးတို့သည်၊ တံ သရသိ-သို့၊ သြ ဂါဟေတွာ-သက်ဆင်းပြီး၍၊ သောဏ္ဍာယ-ဖြင့်၊ ဘိသမုဋ္ဌာလံ-ကြာစွယ်၊ ကြာရင်း ကို၊ အဗျဟိတွာ-နှုတ်၍၊ သုဝိက္ခာလိတံ-ကောင်းစွာခါအပ်သည် မည်လောက် အောင်၊ ဝါ-ကောင်းစွာ ဆေးအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဝိက္ခာံလေတွာ- ခါ၍၊ ဝါ-ဆေး၍၊ အကဒ္ဓမံ-ညွှန်မရှိသော ကြာစွယ်ကြာရင်းကို၊ သံခါဒိတွာ- ကောင်းစွာခဲ၍၊ (ဝါး၍) အဇ္ဈောဟရန္တိ-မျိုကြကုန်၏၊ တေသံ-ထိုဆင်ကြီးတို့သည်၊

တံ-ထို ကြာစွယ်ကြာရင်းသည်၊ ဝဏ္ဏာယစေဝ-အဆင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဗလာယစ-အားအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ စ-သည်သာမကသေး၊ တတော နိဒါနံ-ထိုကြာစွယ် ကြားရင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ မရဏံဝါ-သို့သော်လည်းကောင်း၊ မရဏမတ္တံ-သေခြင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ (သေလှမတ္တဖြစ်သော၊) ဒုက္ခံဝါ-သို့သော်လည်းကောင်း၊ န အာပဇ္ဇန္တိ-မရောက်ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တေသံယေဝ မဟာနာဂါနံ-တို့ကိုပင်၊ အနုသိက္ခမာနာ-အတုလိုက်၍ ကျင့်ကြကုန်သော၊ တရုဏာ-ငယ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခိယာပါ-ဆင်ရွေတို့သည်၊ (ဆင်ပေါက်တို့သည်၊ သန္တိ၊) တေ-ထိုဆင်ရွေ ဆင်ပေါက်တို့သည်၊ ပေ၊ န ဝိက္ခာလေတွာ-မခါမူ၍၊ ဝါ-မဆေးမူ၍၊ သကဒ္ဒမံ-ညွှန်နှင့်တကွဖြစ်သော ကြာစွယ်ကြာရင်းကို၊ ပေ၊ အဇ္ဈောဟရန္တိ၊ တေသံ-တို့၏၊ တံ-သည်၊ ပေ၊ နဟောတိ ယထာ-ကဲ့သို့၊ ပေ၊ နိဂဇ္ဈန္တိယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ မေ-ငါဘုရား၏၊ အနုကြုပ္ပံ-အတုဖြစ်သော အပြုအမူကိုပြုသည်၊ (အဋ္ဌကထာ)၊ တစ်နည်း၊ မမံ-ငါဘုရားကို၊ အနုကြုပ္ပံ-အတုလိုက်၍ ပြုသည်၊ (ဋီကာ)၊ (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊) ကပဏော-အထီးကျန်မဲ့ ဆင်းရဲသည်၊ (ဟုတွာ)၊ မရိဿတိ-သေရလတုံ။

ဂါထာအနက်။ ။ မဟိ-မြေကြီးကို၊ ဝိကြုပ္ပတော-အစွယ်တို့ဖြင့်ထိုက်ကော်မှုကို ပြုတတ်သော၊ နဒိသု-နဒိမည်သော ချောင်းမြောင်းတို့၌၊ ဘိသံ-ကြာစွယ်ကို၊ ယသမာနဿ-စားသော၊ ဇဂ္ဂတော-ဆင်အပေါင်းကိုစောင့်ရှောက်သော၊ မဟာဝရာဟဿ - ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ ဝါ-ကို၊ အနုကြုပ္ပံ - အတုလိုက်၍ပြုသော၊ ဘိက္ခော-ဆင်ပေါက်သည်၊ ပကီ-ရွံ့ညွှန်ကို၊ ဝါ-ရွံ့ညွှန်နှင့်တကွဖြစ်သော ကြာစွယ်ကို၊ အဘိဘက္ခယိတွာ-စားမိ၍၊ ဝါ-စားမိခြင်းကြောင့်၊ မရတိ (ဣဝ)-သေရသကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ)၊ မမ-ငါဘုရား၏ပြုပုံကို၊ အနုကြုပ္ပံ-အတုလိုက်၍ပြုသော ဒေဝဒတ်သည်၊ ကပဏော-အထီးကျန်မဲ့ ဆင်းရဲသည်၊ (ဟုတွာ)၊ မရိဿတိ-လတုံ၊ [ဤကား ဋီကာအဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးခြင်းတည်း၊ အဋ္ဌကထာအလို “မဟိ-ကို၊ ဝိကြုပ္ပတော-သော၊ ဘိသံ-ကို၊ ယသမာနဿ-သော၊ နဒိသု-တို့၌၊ ဇဂ္ဂတော-ပျော်မြူး၍ နေသော၊ မဟာဝရာဟဿ-၏၊ ပေ၊ မမ-ငါဘုရား၏၊ အနုကြုပ္ပံ-အတုဖြစ်သော အပြုအမူကိုပြုသော ဒေဝဒတ်သည်၊ ပေ၊ ‘မရိဿတိ’ ဟု ပေးပါ။]

ဂါထာအဖွင့်။ ။ မဟိ ဝိကြုပ္ပတော မဟိ ဒန္တေဟိ ဝိလိခန္တဿ၊ နဒိသု ဘိသံယသမာနဿာတိ ယောဇေတပ္ပံ၊ နဒိတိ စေတ္ထ မဟာသရော အဓိပ္ပေတော၊ ဇဂ္ဂတောတိ ဟတ္ထိယူထံ ပါလေန္တဿ၊ ဘိက္ခောဝါတိ ဟတ္ထိပေါတကော ဝိယ၊ မမာနုကြုပ္ပန္တိ မံ အနုကရောန္တော-ဋီကာ။

တမန်၏ အင်္ဂါရှစ်ပါး။ ၃၄၇။ အဋ္ဌဟိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဒူတေယျံ-တမန်သည်တို့၏ အလုပ်ဖြစ်သော နှုတ်မှာစကားကို၊ ဂန္တိ-ယူဆောင်၍ သွားခြင်းငှာ၊ အရဟတိ-ထိုက်၏၊ (သာရတ္ထအလို)၊ တစ်နည်း၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဒူတေယျံ-တမန်သည်တို့၏အလုပ်သို့၊ ဝါ-ကို၊ ဂန္တိ-ရောက်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ပြုခြင်းငှာ၊ အရဟတိ၊ ကတမေဟိ အဋ္ဌဟိ-အဘယ် ရှစ်ပါးတို့နည်း။ (တစ်နည်း၊ ကတမေဟိ-အဘယ်မည်ကုန်သော၊ အဋ္ဌဟိ၊ အင်္ဂေဟိ-တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဒူတေယျံ-ကို၊ အရဟတိ-နည်း၊ ဤသို့လည်း နောက်ပြန်လှည့်၍ ပေးပါ၊ နေရာတိုင်း ဤနည်းချည်းတည်း။) ပေ၊ သောတာစ-နားထောင်တတ်သည်လည်းကောင်း၊ သာဝေတာစ-တဆင့် ကြားသိစေတတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂဟေတာစ-သင့်ယူတတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဓာရေတာစ-ဆောင်ရွက် မှတ်သားနိုင်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိညာတာစ-အဓိပ္ပာယ်ကို (ကိုယ်တိုင်)နားလည်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတာစ-သူတစ်ပါးကို နားလည်စေတတ်သည် လည်းကောင်း၊ သဟိတာသဟိတဿ-စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်သောစကား၊ မစပ်ယှဉ်သောစကား၌၊ (သာရတ္ထအလို)၊ ဝါ-ပြောသင့်သောစကား မပြောသင့်သောစကား၌၊ ကုသလောစ-ကျွမ်းကျင်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ကလဟကာရကောစ-ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်သည်လည်း၊ နောဟောတိ၊ ဣမေဟိ၊ ပေ၊ အရဟတိ၊ [ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပြည့်စုံကြောင်းကို မိန့်တော်မူသည်။]

ဒူတေယျံ။ ။ ဒူတေယျန္တိ ဒူတကမ္ပံ၊ ဂန္တမရဟတိတိ ဒူတေယျသင်္ခါတံ သာသနံ ဟရိတုံ ဓာရေတွာ (မှတ်သား၍) ဟရိတုံ အရဟတိ-ဝိမတိ။ (“ဒူတကမ္ပ-တမန်သည်တို့၏ အလုပ်” ဟူသည် နှုတ်မှာစကားကို ဆောင်ယူခြင်းတည်း။) ဒူတေယျံ ဂန္တန္တိ ဒူတကမ္ပံ ပတ္တိ၊ ဒူတကမ္ပံ ကာတုန္တိ အတ္ထော-ဝိမတိ။

သောတာစသည်။ ။ သောတာတိ ယံ အဿ သာသနံ ဒေန္တိ၊ တဿ သောတာ၊ သာဝေတာတိ တံ ဥဂ္ဂဏိတွာ “ဣဒံ နာမ တုမေဟိ ဝုတ္တ”န္တိ ပဋိသာဝေတာ၊ ဥဂ္ဂဟေတာတိ သုဥဂ္ဂဟိတံ ကတွာ ဥဂ္ဂဟေတာ၊ ဓာရေတာတိ သုဓာရိတံ ကတွာ ဓာရေတာ၊ ဝိညာတာတိ အတ္တနာ တဿ အတ္ထံ ဇာနိတာ၊ ဝိညာပေတာတိ ပရံ ဝိဇာနာပေတာ-ဋီကာ။

သဟိတာ၊ သဟိတဿ။ ။ သဟိတာ သဟိတဿာတိ “ဣဒံ သဟိတံ၊ ဣဒံ သဟိတံ” တိ ဧဝံ သဟိတာသဟိတဿ ကုသလော ဥပါဂတာနုပဂတေသု ဆေကော၊ သာသနံ အာရောစေန္တော သဟိတာသဟိတံ သလ္လက္ခေတွာ အာရောစေတိ-သာရတ္ထ၊ သဟိတာသဟိတဿာတိ ယုတ္တာယုတ္တဿ၊ ယံ ဝတ္တံ ကာတုံစ ယုတ္တံ၊ တတ္ထကုသလော၊ အထဝါ အဓိပ္ပေတာ နာဓိပ္ပေတဿ ဝစနဿ ကုသလော၊ ဗျဉ္ဇနမတ္ထေ န တိဋ္ဌတိ၊ အဓိပ္ပေတတ္ထမေဝ အာရောစေတိတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။

ဂါထာအနက်။ ။ ယော-အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝေ-စင်စစ်၊ ဥဂ္ဂဝါဒိနိ-ထက်မြက်သောစကားကိုဆိုလေ့ရှိသော၊ ဝါ-ကြမ်းတန်းသောစကားကိုဆိုလေ့ရှိသော၊ ပရိသံ-ပရိသတ်သို့၊ ပတွာ-ရောက်၍၊ ဝါ-လသော်၊ န ဗျထတိ-မတုန်လှုပ်၊ ဝါ-မကြောက်တတ်၊ ဝစနဉ္စ-စကားကိုလည်း၊ န ဟာပေတိ-မယုတ်လျော့စေ၊ သာသနဉ္စ-နှုတ်မှာစကားကိုလည်း၊ န ဆာဒေတိ-ဖုံးကွယ်၍မထား၊ [န ဗျထတိတိ န ဝေဓတိ န ဆမ္ဘတိ၊ ဥဂ္ဂဝါဒိနိတိ၊ ဖရူသဝစနေန သမန္နာဂတံ-ဋီကာ။]

အသန္နိဒ္ဓေါ-ယုံမှားသံသယမရှိသည်၊ ဝါ-တွန့်ဆုတ်တွန့်ဆုတ် မလုပ်သည်၊ (ဟုတွာ)စ-၍လည်း၊ အက္ခာတိ-ပြောဆိုတတ်၏၊ ပုစ္ဆိတော-ပဋိညာဉ်ပေးဖို့မေးအပ်သည်၊ (သမာနော)စ-သော်လည်း၊ န ကုပ္ပတိ-စိတ်မဆိုး၊ (ပုစ္ဆိတောတိ ပဋိညက္ကာယ ပုစ္ဆိတော-ဋီကာ။) ဝေ-စင်စစ်၊ တာဒိသကော-ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သ (သော)ဘိက္ခု-သည်၊ ဒူတေယျံ ဂန္တံ အရဟတိ။

အသဒ္ဓမ္မုရစ်ပါး။ ၃၄၈။ အဋ္ဌဟိ၊ အသဒ္ဓမ္မေဟိ-မသူတော်တို့၏တရားတို့သည်၊ ဝါ-မချိုးမွမ်းအပ်၊ မမြင့်မြတ်သောတရားတို့သည်၊ အဘိဘူတော-လွမ်းမိုးအပ်သော၊ ပရိယာဒိန္နစိတ္တော-ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်သောစိတ်ရှိသော၊ ဝါ-ကုန်ခန်းစေအပ်သော စိတ်ရှိသော၊ ဒေဝဒတ္တော-သည်၊ အာပါယိကော-အပါယ်၌ ဖြစ်လတုံသည်၊ နေရယိကော-ငရဲ၌ ဖြစ်လတုံသည်၊ ကပ္ပဋ္ဌော-အဝိစိငရဲ၌ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်လတုံသည်၊ အတေကိစ္ဆော-မကုစားအပ်၊ မကုစားထိုက်သည်၊ ဝါ-ကုစား၍ ရခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ လာဘေန-လာဘ်သည်၊ (လာဘ်ဟူသော အကြောင်းရှိသော မာနစသောတရားသည်)၊ အဘိဘူတော၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ အလာဘေန-လာဘ်မရခြင်းသည်၊ ဝါ-လာဘ်မရခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော မာနစသောတရားသည်၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ (နောက်နောက်ပုဒ်တို့၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။) ယသေန-အခြံအရံ အကျော်စောသည်၊ ပေ၊ အယသေန-အခြံအရံ အကျော်အစောမဲ့သည်၊ သက္ကာရေန-မိမိအပေါ်၌ ကောင်းစွာပြုအပ်သော ရိုသေမှုသည်၊ အသက္ကာရေန-မိမိအပေါ်၌ ကောင်းစွာမပြုအပ်သော ရိုသေမှုသည်။

အသဒ္ဓမ္မေဟိ စသည်။ ။ အသဒ္ဓမ္မေဟိတိ အသတံ+ဓမ္မေဟိ၊ အသန္နေဟိဝါ အသောဘဏေဟိ ဝါ ဓမ္မေဟိ၊ ပေ၊ ပရိယာဒိန္နစိတ္တောတိ ခေဝိတစိတ္တော၊ လာဘာဒိဟေတုကေန ဣစ္ဆာစာရေန၊ မာနမဒါ၊ ဒိနာစ ခယံ ပါပိတကုသလံ စိတ္တော၊ (အထဝါ) ပရိယာဒိန္နစိတ္တောတိ ပရိတော အာဒိန္နစိတ္တော၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေန အကုသလေကောဋ္ဌာသေ န ယထာ ကုသလစိတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိဝါရော န ဟောတိ၊ ဧဝံ သမန္တတော ဂဟိတ စိတ္တသန္တာနောတိ အတ္ထော-ဋီကာ။

ပါပိစ္ဆတာယ-ယုတ်မာသော အလိုရှိသူ၏အဖြစ်သည်။ (ထင်ရှားမရှိသောဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်းခံလိုခြင်းတည်း။) ပါပမိတ္တတာယ-ယုတ်မာသော မိတ်ဆွေရှိသူ၏အဖြစ် သည်၊ အဘိဘူတော၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၃၄၉။ ဘိက္ခဝေ၊ သာဓု-ငါဘုရား တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ ဘိက္ခု-သည်၊ (ရဟန်း ဆိုတာ)၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပေါ်လာသော (ရအပ်သော)၊ လာဘံ-ကို၊ အဘိဘူယျ အဘိ ဘူယျ-လွှမ်းမိုး၍၊ ဝိဟရေယျ-ရာ၏၊ ပေ၊ ကုထံ - သော၊ အတ္ထဝ သံပဋိစ္စ၊ ပေ၊ ဝိဟရေယျ-နည်း၊ ပေ၊ ဥပ္ပန္နံ လာဘံ အနဘိဘူယျ-မလွှမ်းမိုးမူ၍၊ ဝိဟရတော- နေသော၊ အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)၊ ဝိယာတပရိဋ္ဌာဟာ-ပင်ပန်းခြင်း၊ ပူ လောင်ခြင်းဟူကုန်သော၊ ဝါ-ပင်ပန်းကြောင်း၊ ပူလောင်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ယံ (ယေ) အာသဝါ-တို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-န်ရာ၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ပေ၊ အဘိဘူယျ၊ ဝိဟရတော - သော၊ အဿ-၏ (သန္တာန်၌)၊ ပေ၊ တေ အာသဝါ န ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဒံ အတ္ထဝသံ-ဤစီးပွားအထူးကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ဥပ္ပန္နံ လာဘံ အဘိ ဘူယျ အဘိဘူယျ-ဝိဟရေယျ-နေရာ၏၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣဟ- ဤသာသနာတော်၌၊ ပေ၊ အဘိဘူယျ ဝိဟရိဿာမ-န်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန် ရာ၏၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝံဟိ-ဤသို့ရအပ်သောလာဘ်ကို လွှမ်းမိုး၍နေကုန်အံ့ ဟူ၍ သာ၊ ဝေါ-သင်တို့သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ-ကျင့်ကြံကြီးကုတ်၊ အားထုတ်ရာ၏၊ [ဥပ္ပန္နံ အလာဘံ စသည်ကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်း “သိက္ခိတဗ္ဗံ” တိုင်အောင် ဖော်ပါ။] ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အသဒ္ဓမ္မ ၃ မျိုး။ ၂၅၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တီဟိ အသဒ္ဓမ္မေဟိ-တို့သည်၊ ပေ၊ အတေကိစ္ဆော၊ ကတမေဟိ တီဟိ၊ ပါပိစ္ဆတာ-၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပါပမိတ္တ တာ-လည်းကောင်း၊ အပ္ပမတ္တကေန-နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ (ဈာန် အဘိညာဉ်မျှလောက်သာ)၊ ဝိသေသာမိဂမေန-တရားထူးကိုရခြင်းဖြင့်၊ အန္တရာ- မဂ်၊ ဖိုလ်မရမီ အကြား၌၊ ဝေါသာနံ-ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ (ယံ) အာပါဒိ-အကြင်ရောက်ပြီ၊ (တံ အာပဇ္ဇနံ-ထို ရောက်ခြင်းလည်းကောင်း၊) ဣတိ တီဟိ၊ ပေ၊ ကတေကိစ္ဆော- ဤသို့ ရှေ့ပြန်လှည့်ပြီးမှ “ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တီဟိ ဣမေဟိ အသဒ္ဓမ္မေဟိ၊ ပေ၊ ကတေကိစ္ဆော” ဟု နိဂုံးဝါကျပေးပါ။ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

လာဘေန၊ အသက္ကာရေန။ ။ လာဘေနာတိ လာဘေန ဟေတု ဘူတေန (လွှမ်း မိုးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော လာဘ်သည်)၊ အထဝါ လာဘာဟေတုကေန မာနာဒိနာ၊ ပေ၊ အသက္ကာရေနာတိ ဟိဋေတွာ ပရိဘာဝိတွာ ပရေဟိ အတ္တနိ ပဝတ္တိတေန အသက္ကာရေန၊ အသက္ကာရဟေတုကေန ဝါ မာနာဒိနာ၊ [အာပါယိကော စသည်တို့ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့် ပါ။]-ဋီကာ။

(၁) ဂါထာ။ ။ လောကသ္မိ-သတ္တလောကဋ္ဌ၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်
သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (မည်သူမဆို)၊ ဇာတု-စင်စစ်အားဖြင့်၊ ပါပိစ္ဆော-ယုတ်မာသော
အလိုရှိသူသည်၊ မာ ဥဒပဇ္ဇတ-မဖြစ်သင့်၊ ပါပိစ္ဆာနံ-တို့၏၊ ယထာ-အကြင်သို့သော၊
ဂတိ-ရောက်အပ်သော တမလွန်ဘဝသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-ထို ယုတ်မာသောအလို
ရှိသူ၏ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို၊ ဣမိနာပိ - ဤ ရောက်အပ်သော ဂတိဖြင့်လည်း၊
ဇာနာထ-သိကြကုန်လော။

(၂) ဂါထာ။ ။ ပဏ္ဍိတောတိ-ပရိယတ် ပညာရှိသူဟူ၍၊ သမညာတော-
အညီအမျှ သိအပ်သော၊ ဝါ-အသိအမှတ် ပြုအပ်သော၊ ဘာဝိတတ္ထောတိ-ဈာန်
အဘိညာဉ်တို့ဖြင့် ပွားစေအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသူဟူ၍၊ သမ္မတော-သမုတ်အပ်
သော၊ ဒေဝဒတ္ထော-သည်၊ ယသသျှာ-အခြွေအရံ၊ အကျော်အစောဖြင့်၊ ဇလံဝ-
တောက်ပသကဲ့သို့၊ အဋ္ဌာ-တည်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိသုတော-ကျော်ဇော၏၊ (တစ်နည်း)
ဣတိ-ဤသို့၊ မေ-သည်၊ သုတံ-ကြားအပ်ပြီ။

(၃) ။ သော-ထို ဒေဝဒတ်သည်၊ ပမာဒံ-မေ့လျော့ခြင်းကို၊ အနုစိဏ္ဍော-
တိုးပွားစေသည်၊ (ဟုတွာ)၊ တထာဂတံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အာသဇ္ဇ-ထိပါးချွတ်ချယ်
၍၊ ဝါ-ထိပါးချွတ်ချယ်ခြင်းကြောင့်၊ (နံ အနက်မရှိ။) စတုဒ္ဓါရံ-လေးခုသောတံခါး
ရှိသော၊ (တံခါးလေးပေါက်ရှိသော)၊ ဘယာနကံ-ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော၊ အဝီ
စိနိရယံ-အဝီစိငရဲသို့၊ ပတ္တော-ရောက်ပြီ။

မာ စာတု |ပေ၊ ယထာ ဂတိ။ ။ ဂါထာသူ မာတိ ပဋိသေစေ နိဝါတော၊ ဇာတု
တိ ဧကံ သေန၊ ကောစိတိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝစနံ၊ လောကသ္မိတိ သတ္တလောကေ၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ-ဣမသ္မိ သတ္တလောက ကောစိ ပုဂ္ဂလော ဧကံသေန ပါပိစ္ဆော မာ ဟောတူတိ၊ တဒမိ
နာပိ ဇာနာထ၊ ပါ ပိစ္ဆာနံ ယထာ ဂတိတိ ပါပိစ္ဆာနံ ပုဂ္ဂလာနံ ယထာ ဂတိ၊ ယာဒိသိ နိဗ္ဗတိ၊
ယာဒိသော အဘိသမ္မရာယောတိ ဣမိနာပိ ကာရဏေန ဇာနာထာတိ ဒေဝဒတ္တံ နိဒဿေန္တော
ဝေမာဟာ-သာရတ္ထ။

ပဏ္ဍိတောတိ |ပေ၊ သုတံ။ ။ 'ပဏ္ဍိတောတိ သမညာတောတိ ပရိယတ္တိ ဗာဟု
သစ္စေန ပဏ္ဍိတောတိ ဉာတော၊ ဘာဝိတတ္ထောတိ သမ္မတောတိ ဈာနဘိညာတိ ဘာဝိတ
စိတ္တောတိ သမ္ဘာဝိတော၊ တထာ ဟိ သော “မဟိဒ္ဓိကော ဂေါဓိပုတ္တော၊ မဟာနုဘာဝေါ
ဂေါဓိပုတ္တော” တိ ဓမ္မသေနာပတိနာပိ ပသံသိတော အဟောသိ၊ ဇလံဝ |ပေ၊ ဒေဝဒတ္ထောတိ
ဝိသုတောတိ အတ္တနော ကိတ္တိယာ ပရိဝါရေနစ ဇလန္တော ဝိယ၊ ဩဘာသန္တောဝိယ ဌိတော
ဒေဝဒတ္ထောတိ ဧဝံ ဝိသုတော ပါကဋေ အဟောသိ၊ မေသုတန္တိပိ ပါဋေ၊ မယာ သုတံ
သုတမတ္တိ၊ ကတိပါတေနေဝ အတထဘူတတ္တာ တဿ တံ ပဏ္ဍိစွာဒိ သဝနမတ္တမေဝိတိ
အတ္ထော-သာရတ္ထ။

(၄) ဂါထာ။ ။ ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် သင့်မြတ်၏။ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဒုဋ္ဌဿ-မပြစ်မှားအပ် မပြစ်မှားထိုက်သော၊ ပါပကမ္မံ-မကောင်းမှုကို၊ အကြံဗြူတော-မပြုသူ၏ (အပေါ်၌)၊ ဒုဗ္ဗေ-ဖျက်ဆီးရာ၏၊ ဝါ-ပြစ်မှားရာ၏၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တံ-ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသော၊ အနာဒရံ-ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိသော၊ တမေဝ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သို့သာ၊ ပါပံ-မကောင်းကျိုးသည်၊ ဖုသတိံ-ထိရောက်၏။

(၅) ဂါထာ။ ။ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမုဒ္ဓံ-သမုဒြာကို၊ ဝိသကုမ္ဘေန-အဆိပ်ဖြင့် ပြည့်သော အိုးတစ်လုံးဖြင့်၊ ပဒူသိတံ-ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ (ဖျက်ဆီးဖို့ရာ)၊ မညေယျ-မှတ်ထင်ရာ၏။ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တေန-ထိုအဆိပ်ဖြင့်ပြည့်သော အိုးတစ်လုံးတည်းဖြင့်၊ န ပဒူသေယျ-မဖျက်ဆီးနိုင်ရာ၊ ဟိ-မှန်၏။ ဥဒမိ-ရေ၏တည်ရာ မဟာသမုဒြာသည်။ ဘေသ္မာ-ကြောက်ဖွယ်ကောင်းသော၊ ဝါ-ကြောက်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင်၊ မဟာ-ကြီးကျယ်လှ၏။

သော ပမာဒံ ၊ပေ၊ ဘယာနကံ။ ။ သော ပမာဒံ အနုစိဏ္ဏော၊ အာသဇ္ဇနံ တထာဂတန္တိ သော ဧဝံ ဘူတော ဒေလဒ္ဒော “ဗုဒ္ဓေါပိ သံကိယပုတ္တော၊ အဟမ္ဘိသာကိယ ပုတ္တော ၊ပေ၊ ဗုဒ္ဓေါပိ သမဏော၊ အဟမ္ဘိ သမဏော၊ ဗုဒ္ဓေါပိ ဣဒ္ဓိမာ၊ အဟမ္ဘိ ဣဒ္ဓိမာ၊ ဗုဒ္ဓေါပိ ဒိဗ္ဗစက္ခဏော၊ ဒိဗ္ဗသောတစေတောပရိယ ဉာဏလာဘီ၊ ဗုဒ္ဓေါပိ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဓမ္မေ ဇာနာတိ၊ အဟမ္ဘိ တေ ဇာနာမိ” တိ အတ္တနော ပမာဏံ အဇာနိတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အတ္တနာ သမသမဋ္ဌပနေန ပမာဒံ အာပဇ္ဇန္တော ဣဒါနာဟံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿာမိ၊ ဘိက္ခုသံယံ ပရိဟရိဿာမိတိ အဘိမာရပယောဇနာဒိနာ တထာဂတံ အာသဇ္ဇ အာသာဒေတွာ ဝိဟေ ဌတွာ၊ (ပမာဒိမနု ဇိဏ္ဏောတိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တဿတ္ထော-ပမာဒံ ဝုတ္တနယေန ပမဇ္ဇန္တော ပမာဒံ နိဿာယ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ယုဂဂ္ဂါဟစိတ္တုပ္ပါဒေန သဟေဝ ဈာနဘိညာဟိ အနုဇိဏ္ဏော ပရိဟိနောတိ။) အဝိစိနိရယံ ပတ္တော၊ စတုဒ္ဓါရံ ဘယာနကန္တိ ဇာလာနံ တတ္ထ ပဉ္စသတ္တာနံဝါ နိရန္တရတာယ အဝိစိတိ လဒ္ဓနာမံ စတူသု ပသေသု စတုမဟာဒ္ဓါရ ယောဂေန စတုဒ္ဓါရံ၊ အတိဘယာနကံ မဟာနိရယံ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန ပတ္တော-သာရတ္ထ။

အဒုဋ္ဌ စသည်။ ။ အဒုဋ္ဌဿာတိ အဒုဋ္ဌစိတ္တဿ၊ ဒုဗ္ဗေတိ ဒုသေယျ၊ တမေဝ ပါပံ ဖုသတိတံ တမေဝ အဒုဋ္ဌဒုဒ္ဓိဋ္ဌိံ ပါပပုဂ္ဂလံ ပါပံ နိဟိနံ ပါပဖလံ ဖုသတိ ပါပူဏာတိ အဘိဘဝတိ။-သာရတ္ထ။

ဝိသကုမ္ဘေန စသည်။ ။ ဝိသကုမ္ဘေနာတိ ဧကေန ဝိသပုဏ္ဏ ကုမ္ဘေန၊ သောတိ သော ပုဂ္ဂလော၊ န ပဒူသေယျာတိ ဝိသမိသံ ကာတုံ န သက္ကောတိတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။ . . ဘေသ္မာတိ ဝိပုလဘာဝေန ဂမ္ဘိရဘာဝေနစ ဘိသာပနေ၊ ဘိသာပေန္တော ဝိယ ဝိပုလဂမ္ဘိရောတိ အတ္ထော-သာရတ္ထ။

(၆) ဂါထာ။ ။ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမဂ္ဂတံ-ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော၊ သန္တစိတ္တံ-ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိတော်မူသော၊ တထာဂတံ-ကို၊ ဝါဒေန-အပြစ်ကိုပြောခြင်းအားဖြင့်၊ ဥပဟိံ သတိ-ညည်းဆဲ၏၊ (တဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊) ဝါဒေါ-ပြောဆိုကြောင်း အပြစ်သည်၊ ဝါ-အပြစ်ပြောခြင်းသည်၊ တမှိ-သမ္မဂ္ဂတ သန္တစိတ္တံ ဖြစ်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၌၊ န ရဟတိ-မတက်ရောက်။

(၇) ဂါထာ။ ။ ယဿ-အကြင် ကောင်းစွာကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မဂ္ဂါ နုဂေါ-ပဋိပတ်လမ်းသို့ အစဉ်လိုက်သော၊ ဘိက္ခူ-သည်၊ ဒုက္ခဿ-ဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ ခယံ-ကုန်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပါပဏေ-ရောက်ရာ၏၊ ပဏ္ဍိတော-ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တာဒိသံ-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ မိတ္တံ-မိတ်ဆွေကို၊ ကုဗ္ဗေထ-ပြုရာ၏၊ တဉ္စ-ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာလျှင်၊ သေဝေထ-ပေါင်းသင်းရာ၏။

ဝါဒေန စသည်။ ။ ဝါဒေနာတိ ဒေါသဇာတနေန၊ ဥပဟိံသတိတံ ဗာဓတိ-ဝိမတိ၊ ဝါဒေနာတိ ဒေါသေန၊ ဥပဟိံသတိတံ ဗာဓတိ အဿာဒေတိ၊ ဝါဒေါ တမှိ န ရဟတိတံ တသ္မိံ တထာဂတေ ပရေန အာရောပိယမာနော ဒေါသော န ရဟတိ န တိဋ္ဌတိ၊ ဝိသုကုမ္ဘော ဝိယ သမုဒ္ဓဿ၊ န တဿ ဝိကာရံ ဇနေတိတံ အတ္ထော-သာရတ္ထ။

တာဒိသံစသည်။ ။ ဧဝံ ဆဟိ ဂါထာဟိ ပါပိစ္ဆတာဒိသမန္နာဂတဿ နရယူဘဂဘာဝ ဒဿနေန ဒုက္ခတော အပရိမုတ္တိံ ဒေသေတွာ ဣဒါနိံ တပုဋိပက္ခမဗ္ဗသမန္နာဂတဿ ဒုက္ခက္ခယံ ဒေသေန္တော “တာဒိသံ မိတ္တံ” တိ ဩသာနဂါထာ မာဟ၊ . . တဿတ္ထော၊ ယဿ သမ္မာ ပဋိပန္နော ပန္နဿ မဂ္ဂါနုဂေါ ပတိပတ္တိမဂ္ဂံ အနုဂတော သမ္မာပဋိပန္နော အပိစ္ဆတာဒိဂုဏသမန္နာဂမေန သကလဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ခယံ ပရိယောသာနံ ပါပဏေယျ၊ တာဒိသံ ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓသာဝကံဝါ ပဏ္ဍိတော သပ္ပညော အတ္တနော မိတ္တံ ကုဗ္ဗေထ၊ တေန မေတ္တိံ ကရေယျ၊ တဉ္စ သေဝေထ၊ တမေဝ ပယိရူပိသေယျာတိ-သာရတ္ထ။

ဥပါလိပဉ္စာကထာ

၃၅၁။ အထခေါ အာယသ္မာ ဥပါလိ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ သံယရာဇိ သံယရာဇိတိ-ဟူ၍၊ (သံယာ၏ အရေးအကြောင်း သံယာ၏ အရေးအကြောင်းဟူ၍) ဝုစ္စတိ-ပြောဆိုအပ်ပါ၏၊ ကိတ္တာဝတာ-အဘယ်မျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်၊ သံယရာဇိ-သံယာ၏ အရေးအကြောင်းသည်၊ ဟောတိ နုခေါ-ဖြစ်ပါသနည်း၊ သံယဘေဒေါစ-သံယာ၏ ကွဲပြားခြင်းသည်ကား၊ နော ဟောတိနုခေါ-မဖြစ်ပါသနည်း၊ ကိတ္တာဝတာ-ဖြင့်၊ သံယရာဇိစေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ သံယဘေဒေါစ - သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ (နုခေါ)-နည်း၊

ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ . . [အိုးကွဲသောအခါ မကွဲခင် အက်ကြောင်းအလေး ထင်နေသကဲ့သို့ သံဃာမကွဲခင် ကွဲဖို့ရန် အရေးအကြောင်းထင်နေခြင်းကို “သံဃ ရာဇိ” ဟု ခေါ်သည်။]

သံဃရာဇိ။ ။ ဥပါလိ၊ ဧကတော - တစ်ဖက်၌၊ ဧကော - တစ်ပါးသည်၊ ဟောတိ၊ ဧကတော-၌၊ ဋ္ဌေ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ စတုတ္ထော-၄ ပါးမြောက် ရဟန်း သည်၊ အနုဿာဝေတိ-စိတ်ကိုဆွဲဆောင်လျက် ကြားသိစေ၏၊ ဝါ-ကွဲပြားခြင်းအား လျော်စွာ သိစေလျက် ကြားသိစေ၏၊ သလက-ကို၊ ဂါဟေတိ-ယူစေ၏၊ (ကိ)၊ အယံ-ဤအယူသည်၊ ဓမ္မော-ဓမ္မတည်း၊ ပေ၊ ဣဒံ-သည်၊ သတ္ထုသာသနံ-ဘုရားရှင် ၏အဆုံးအမတော်တည်း၊ ဣမံ-ဤစာရေးတံကို၊ ဂဏှထ-ယူကြပါကုန်၊ ဣမံ- ဤအယူကို၊ ရောစေထ-နှစ်သက်ကြပါကုန်၊ ဣတိ-သို့ (အနုဿာဝေတိ ဂါဟေတိ) ဧဝံပိ-သို့လည်း၊ (ဤသို့ တစ်ဖက်၌ တစ်ပါး၊ တစ်ဖက်၌ ၂ ပါးရှိ၍ စတုတ္ထရဟန်းက စာရေးတံကို ယူစေပါသော်လည်း) သံဃရာဇိ ဟောတိ၊ သံဃဘေဒေါ-သည်၊ နောဟောတိ-မဖြစ်။ [ဤနည်းအားဖြင့် တစ်ဖက်တစ်ဖက် ၄ ပါးစီ ၄ ပါးစီ မရှိလျှင် သံဃာမပြည့် သေးသောကြောင့် သံဃရာဇိသာဖြစ်၍ သံဃဘေဒ မဖြစ်ပါ။]

သံဃဘေဒ။ ။ ဥပါလိ၊ ဧကတော-၌၊ စတ္တာရော ဟောန္တိ၊ ဧကတော စတ္တာရော ဟောန္တိ၊ နဝမော-ကိုးပါးမြောက်၊ ရဟန်းသည်၊ အနုဿာဝေတိ၊ ပေ၊ ဧဝံ-ဤသို့ဖြစ်လသော်၊ သံဃရာဇိစေဝ ဟောတိ၊ သံဃဘေဒေါစ၊ ပေ၊ နဝန္တံဝါ- ကိုးပါးသော ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ အတိရေက နဝန္တံဝါ-ကိုးပါးထက် ပိုလွန် သော ရဟန်းတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ သံဃရာဇိစေဝ-သည်လည်းကောင်း၊ သံဃ ဘေဒေါစ-သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ။ [တစ်ဖက် တစ်ဖက်၌ ၄ ပါးစီအပြည့် ရှိ၍ ရှစ်ပါးဖြစ်၏၊ ထိုရှစ်ပါးအပြင် မည်သည့်ဘက်၌မဆို ပါဝင်သော အဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းကို “၉ ပါးမြောက်” ဟု ဆိုသည်။]

သံဃာသင်းခွဲနိုင်သူ။ ။ ဥပါလိ၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ န ဘိန္နတိ- မခွဲနိုင်၊ အပိစ-သို့သော်လည်း၊ ဘေဒါယ-သံဃာကွဲပြားဖို့ရာ၊ ပရက္ကမတိ-အားထုတ် နိုင်၏၊ ပေ၊ ပကတတ္ထော-ပကတတ်ဖြစ်သော၊ သမာနသံဝါသကော-ဧကကမ္မ၊ ဧကုဒ္ဒေသ၊ သမသိက္ခတာဟူသော တူသောသံဝါသရှိသော၊ သမာနသီမာယံ-၌၊ (တစ်သိမ်ထည်း၌) ဌိတော-တည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သံဃံ ဘိန္နတိ၊ ဣတိ-ဤ သို့ မိန့်တော်မူပြီ။

သံဃဘိန္န။ ၃၅၂။ ကိတ္တာဝတာ-ဖြင့်၊ ပေ၊ ဘိန္နော-ကွဲပြီးသည်၊ ဟောတိ နုခေါ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အဓမ္မံ-အဓမ္မကို၊ ဓမ္မောတိ-ဓမ္မဟူ၍၊ ဒီပေန္တိ-ပြုကြ ကုန်၏၊ [ကြွင်းဝါကျတို့၏အနက်ကို သမထက္ခန္ဓက အဓိကရဏကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ အဋ္ဌာရသဟိ-န်သော၊ ဣမေဟိ ဝတ္ထုဟိ-တို့ဖြင့်၊ အပကသန္တိ-ပရိသတ်ကိုဆွဲငင်ကြကုန်၏။ (ဆွယ်ကြကုန်၏)။ အဝပကသန္တိ-အလွန်လျှင် ဆွဲငင်ကြကုန်၏။ [အဋ္ဌကထာ၌ “အဝကာသန္တိ-ထင်ရှားပြကြကုန်၏။ အဝပကာသန္တိ-အလွန်လျှင် ထင်ရှားပြကြကုန်၏” ဟု ရှိ၏။] အာဝေဏိ-အသီးအခြားဖြစ်သော၊ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ သံယကမ္ပံ-(ဥပုသ်ပဝါရဏာမှ ကြွင်းသော) သံယကံကို၊ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ ဘိန္နော-ကွဲပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ပြီ။ [သံယသမဂ္ဂကို ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ။]

သံဃာသင်းခွဲခြင်း၏အပြစ်။ ၃၅၄။ ဘန္တေ၊ သမဂ္ဂံ-ညီညွတ်သော၊ သံယံ-ကို၊ ဘိန္နိတွာ-ခွဲ၍၊ ဝါ-ခြင်းကြောင့်၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကိ-အဘယ်မကောင်းမှုကို၊ ပသဝတိ-ဖြစ်စေပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [အဖြေဝါကျ၏ အနက်ကို ပဉ္စဝတ္ထုယာစနကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဂါထာအနက်။ ။ အာပါယိကော-အပါယ်၌ ဖြစ်လတံ့သော၊ နေရယိကော-ခဲ၌ဖြစ်လတံ့သော၊ ကပ္ပဋ္ဌော-အဝီစိငရဲ၌ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်လတံ့သော၊ သံယဘေဒကော-သံဃာကို ကွဲပြားစေတတ်သော (သံဃာသင်းခွဲတတ်သော) ဝဂ္ဂရတော-သံဃာ၏ကွဲပြားမှုဟူသော အစုအဖြစ်၌ မွေ့လျော်သော၊ အဓမ္မဋ္ဌော-ဘေဒကရဝတ္ထုဟူသော အဓမ္မ၌တည်သော၊ ဝါ-သံယဘေဒဟူသော အဓမ္မ၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယောဂက္ခေမာ-ယောဂ ၄ ပါးတို့၏ ကုန်ခြင်းဟူသော အစီးအပွားမှ၊ ဝါ-ယောဂ ၄ ပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ အရဟတ္တဖိုလ်မှ၊ ဝါ-နိဗ္ဗာန်မှ၊ ပဓံသတိ-လျှောက်၏။ (ဆုတ်ယုတ်၏) သမဂ္ဂံ-ညီညွတ်သော၊ သံယံ-ကို၊ ဘိန္နိတွာ-ခွဲ၍၊ ဝါ-ခွဲခြင်းကြောင့်၊ ကပ္ပံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ နိရယမှိ-အဝီစိငရဲ၌၊ ပစ္စတိ-ကျက်ရ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

သံဃာညီညွတ်အောင် ပြုရကျိုး။ ။ ဘိန္နံ-ကွဲပြီးသော၊ သံယံ-ကို၊ ပေ၊ ကိ-အဘယ်မည်သော၊ ကောင်းမှုကို၊ ပသဝတိ။ [အဖြေဝါကျ၏ အနက်ကို ပဉ္စဝတ္ထု ယာစနကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဝဂ္ဂရတောစသည်။ ။ အာပါယိကောတိ အာဒိ ဂါထာသု သံယုဿ ဘေဒသင်္ခါတေ ဝဂ္ဂေ+ရတောတိ ဝဂ္ဂရတော၊ အဓမ္မိကတာယ အဓမ္မေ ဘေဒကရဝတ္ထုမှိ၊ သံယဘေဒ သင်္ခါတေ ဧဝ စ အဓမ္မေ+ဌိတောတိ အဓမ္မဋ္ဌော၊ ယောဂက္ခေမာ ပဓံသတိတိ ဟိတတော ပရိဟာယတိ၊ စတူဟိပိ ယောဂေဟိ အနုပဒ္ဒုတက္ကာ ယောဂက္ခေမံ နာမ အရဟတ္တံ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ တတော ပနဿ ဓံသနေ ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊ ဒိဋ္ဌိသီလ သာမညတော သံယတဋ္ဌေန သံယံ၊ တတော ဧဝံ ဧကမမ္ဘာဒိ ဝိဓာနယောဂေန သမဂ္ဂံ သဟိတံ ဘိန္နိတွာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တလက္ခဏေန သံယဘေဒေန ဘိန္နိတွာ၊ ကပ္ပန္တိ အန္တရကပ္ပသင်္ခါတံ အာယုကပ္ပံ၊ နိရယမှိတိ အဝီစိ မဟာနိရယမှိ-သာရတ္ထ။

ဂါထာအနက်။ ။ သံဃဿ-၏။ သာမဂ္ဂိ-ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သုခါ-ချမ်းသာကြောင်းတည်း။ သမဂ္ဂိနံ-ညီညွတ်သောရဟန်းတို့ကို၊ အနုဂ္ဂဟောစ-ခိုးမြှောက်ခြင်းသည်လည်း။ (သုခေါ-တည်း။) သမဂ္ဂရတော-ညီညွတ်သော သံဃာ၌ မွေ့လျော်သော၊ ဓမ္မဋ္ဌော-ဓမ္မ၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယောဂက္ခေမာ-မှ၊ န ဓံသတိ၊ သံယံ-ကို၊ သမဂ္ဂံ-ကို၊ ဝါ-အောင်၊ ကတွာန-ပြု၍၊ ဝါ-ပြုခြင်းကြောင့်၊ ကပ္ပံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ သဂ္ဂမ္ဘိ-နတ်ပြည်၌၊ မောဒတိ-ဝမ်းမြောက်ရ၏။ ဣတိ-ပြီ။

၃၅၅။ ဘန္တေ သံဃဘေဒကော-သံဃာကို ခွဲသောရဟန်းသည်။ အာပါယိကော-သည်။ ၊ပေ၊ အဓတကိစ္ဆော-သည်။ သိယာနုခေါ-ဖြစ်ပါသလော၊ ဣတိ-ပြီ။ (သိယာနုခေါတိ သမ္ဘဝေယျ နုခေါ၊ ဝိမတိ၊ အာပါယိကော စသည်တို့ကို အသဒ္ဒမ္မ ဝတ္ထု ၈ ပါး၌ ရေးခဲ့ပြီ။) ဥပါလိ ၊ပေ၊ သိယာ-၏။ ဣတိ-ပြီ၊ သံဃဘေဒကော-သည်။ န အပါယိကော-ငရဲ၌ ဖြစ်လတံ့သူ မဟုတ်သည် ၊ပေ၊ သိယာနုခေါ-လော ၊ပေ၊ သိယာ-၏။ ဣတိ-ပြီ။

အာပါယိက စသည်ဖြစ်သော သံဃဘေဒက။ ။ ဘန္တေ အာပါယိ

ကော-သော ၊ပေ၊ သံဃဘေဒကော-သည်။ ကတမောပန-နည်း ၊ပေ၊ (၁) ဘိက္ခု-သည်။ အဓမ္မံ-ကို၊ ဓမ္မောတိ-ဟူ၍၊ ဒီပေတိ-၏။ တသ္မိ-ထိုသို့ အဓမ္မကို ဓမ္မဟု ပြုခြင်း၌၊ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ-အဓမ္မ ဟု အယူရှိသည်။ ဘေဒေ-သံဃာကွဲပြားခြင်း၌၊ အဓမ္မ ဒိဋ္ဌိ-သည်။ (ဟုတ္တာ)၊ ဒိဋ္ဌိ-အယူကို၊ ဝိနိဓာယ-ချထား၍၊ ဝါ-ဖုံးထား၍၊ ခန္တိ-နှစ်သက်ခြင်းကို ၊ပေ၊ ရုစိ-အကြိုက်ကို ၊ပေ၊ ဘာဝံ-အလိုကို၊ ဝိနိဓာယ-၍ ၊ပေ၊ ဂါဟေတိ၊ ဥပါလိ၊ အယမ္မိ သံဃဘေဒကော-၍သံဃာကို ခွဲသောရဟန်းသည်လည်း။ အာပါယိကော-သည် ၊ပေ၊ ဟောတိ။ [ဝိနိဓာယ၏အဖွင့်ကို စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

သုခါ သံဃဿ သာမဂ္ဂိစသည်။ ။ သုခါ ၊ပေ၊ သာမဂ္ဂိတိ သုခဿ ပစ္စယ ဘာဝ

တော သာမဂ္ဂိ သုခါတိ ဝုတ္တာ၊ ယထာ” သုခေါ ဗုဒ္ဓါနုမုပ္ပါဒေါ” တိ သမဂ္ဂိနဉ္စ နုဂ္ဂဟောတိ သမဂ္ဂိနံ သာမဂ္ဂိ အနုမောဒနေန အနုဂ္ဂဏှနံ၊ သာမဂ္ဂိအနုရူပံ ဝါ ယထာ တေ သာမဂ္ဂိ န ဝိဇယန္တိ၊ ကထာ ဂဟဏံ ထပနံ အနုဗလပုဒါနန္တိ အတ္ထော၊ သမဂ္ဂံ ကတွာနာတိ ဘိန္တံ သံယံ သံဃရာဇိပ္ပတ္တံဝါ သမဂ္ဂံ သဟိတံ ကတွာ၊ ကပ္ပန္တိ အာယုကပ္ပမေဝ၊ သဂ္ဂမ္ဘိ မောဒတိတိ ကာမာ ဝစရ ဒေဝလောကေ အညေ ဒေဝေ ဒသဟိ ဌာနေဟိ (အာယုဝဏ္ဏစသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်)၊ အဘိဘဝိတွာ ဒိဗ္ဗသုခံ အနုဘဝန္တော ဣန္ဒြိယဒိဗ္ဗတ္တိယာစ မောဒတိ ပမောဒတိ လဋ္ဌတိ ကိဋ္ဌတိ-သာရတ္ထ။

တသ္မိ ၊ပေ၊ ဝိနိဓာယ။ ။ တသ္မိ အဓမ္မဒိဋ္ဌိတိ အတ္တနော အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေန

အယုတ္တဒိဋ္ဌိ (မသင့်ဟု အယူရှိသည်။) ဘေဒေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိတိ အဓမ္မံ ဓမ္မောတိ ဒီပေတွာ အနုဿာဝန သလာကဂ္ဂါဟာပနာဒိနာ အတ္တာနံ မုဂ္ဂတွာ စတုဝဂ္ဂါဒိကံ သံယံ ဧကသီမာယမေဝ ဋ္ဌိတတော

(၂) တသ္မိံ-၌၊ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ-သည်၊ ဘေဒေ-၌၊ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ-ဓမ္မဟု အယူရှိသည် (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ဂါဟေတိ၊ (၃) တသ္မိံ-၌၊ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ-သည်၊ ဘေဒေ-၌၊ ဝေမတိကော-ဓမ္မလေလော အဓမ္မလေလောဟု ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ဂါဟေတိ-ဇာ။

(၄) တသ္မိံ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ၊ ဘေဒေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ-သည်၊ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ဂါဟေတိ၊ (၅) တသ္မိံ-ထိုသို့ အဓမ္မကို ဓမ္မဟုပြုရာ၌၊ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဓမ္မဟု အယူရှိသည်၊ ဘေဒေ-သံယာ ကွဲပြားခြင်း၌၊ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ-သည်၊ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ဂါဟေတိ၊ (၆) တသ္မိံ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ၊ ဘေဒေ ဝေမတိကော ၊ပေ၊ ဂါဟေတိ-ဇာ။

(၇) တသ္မိံ ဝေမတိကော၊ ဘေဒေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ ၊ပေ၊ (၈) တသ္မိံ ဝေမတိကော၊ ဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ ၊ပေ၊ (၉) တသ္မိံ ဝေမတိကော၊ ဘေဒေ ဝေမတိကော (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ဂါဟေတိ။ [ဓမ္မကို အဓမ္မပြုရာ ဝါရစသည်တို့၌ လွယ်ပြီ။]

စတုဝဂ္ဂါဒိသံယတော ဝိယောဇေတွာ ဧကကမ္မာဒိ နိပ္ပာဒနဝသေန သံယဘေဒကရဏေ အဓမ္မ ဒိဋ္ဌိကော ဟုတွာတိ အတ္ထော၊ ဝိနိဓာယ ဒိဋ္ဌိတိယာ တသ္မိံ အဓမ္မ ဓမ္မောတိ ဒီပနေ အတ္တနော အဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဝိနိဓာယ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ (ဝိနိဓာယဇာအဖွင့်)၊ “ဓမ္မော ဒဝါယံ” တိ ဝိပါရိတတော ပကာသေတွာတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ (အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌) အတ္ထော ဝေဒိတဗျော-ဝိမတိ။

(၂) ဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ။ ။ ဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိတိ ယထာဝုတ္တနယေန သံယဘေဒနေ ဒေါ သော နတ္ထိတိ လဒ္ဓိကော၊ အယံ ပန အဓမ္မ ဓမ္မောတိ ဒီပနေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိကော ဟုတွာပိ တံ ဒိဋ္ဌိ ဝိနိဓာယ ကရဏေန သံယဘေဒကော အတေကိစ္ဆော ဇာတော။ . . ဧဝံ “ဘေဒေ ဝေမတိ ကော” တိ ဣမဿ ပန (ဤ ရဟန်း၏ကား)၊ ဘေဒေ ဝေမတိကဒိဋ္ဌိယာ ဝိနိဓာနဓ္မိ အတ္ထိ၊ သေသံ သမမေဝ၊ . . (၄) တသ္မိံ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ၊ ဘေဒေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ-တသ္မိံ ၊ပေ၊ အဓမ္မဒိဋ္ဌိတိ အယံ ပန (သည်ကား) ဘေဒေ အဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဝိနိဓာယ ကတုတ္တာ သံယဘေဒကော အတေကိစ္ဆော ဇာတော။-ဝိမတိ။

(၅) တသ္မိံ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ၊ ဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ။ ။ ဤ ဝါဒသည် ယိုးဒယားမှ၌ မပါ သတတ်၊ ဓမ္မဟု အယူရှိလျှင် စိတ်ကောင်းဖြင့် ခွဲသောကြောင့် အာပါယိက မဖြစ်နိုင်ရကား မပါခြင်းသာ ကောင်းသည်၊ နောက်၌လည်း အာပါယိကနှင့်လွဲလျှင် ဓမ္မဒိဋ္ဌိနှင့် မတွဲသင့်၍ မပါခြင်းသာ ကောင်းသည် ဟု မှတ်ပါ။

သံယာကိုခွဲခြင်း၌ အချုပ်မှတ်ဖွယ်။ ။ သုက္ကပက္ခေ ပန သဗ္ဗတ္ထ အဓမ္မ ဓမ္မောတိ အာဒိဒီပနေဝါ ဘေဒေဝါ ဓမ္မဒိဋ္ဌိတာယ ဒိဋ္ဌိ အဝိနိဓာယေဝ ကတတ္တာ သံယဘေဒကောပိ သတေကိစ္ဆော ဇာတော၊ (ကုစား၍ ရကောင်းသော ပက္ခကို “သုက္ကပက္ခ” ဟု ဆိုသည်။) တသ္မာ အဓမ္မ ဓမ္မောတိ အာဒိဒီပနေဝါ သံယဘေဒေဝါ ဥဘောသုပိဝါ အဓမ္မဒိဋ္ဌိဝါ ဝေမတိ ကောဝါ ဟုတွာ တံ ဒိဋ္ဌိ ဝိမတိဉ္စ ဝိနိဓာယ ဓမ္မောတိ ပကာသေတွာ ဝုတ္တနယေန သံယဘေဒ ကရောန္တသေဝ အာနန္တရိယံ ဟောတိတိ ဝေဒိတုပ္ပံ-ဝိမတိ။

အာပါယိက စသည်မဖြစ်သော သံဃဘေဒက။ ။ ဘိက္ခု၊ အဓမ္မံ
ဓမ္မောတိ ဒီပေတိ၊ တသ္မိံ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ ဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ (ဟုတွာ) ဒိဋ္ဌိ-ကို၊ အဝိနိဓာယ-
မချသားမူ၍၊ ဝါ-ဖုံးမထားမူ၍၊ ပေ၊ ဝါဟေတိ၊ ဥပါလိ၊ အယမ္ပိ သံဃဘေဒကော-
သည်လည်း၊ အာပါယိကော-သည်၊ ပေ၊ န (ဟောတိ)၊ အတေကိစ္ဆော-သည်၊ န
(ဟောတိ)၊ [သံဃဘေဒကဖြစ်သော်လည်း အာပါယိက မဖြစ်ချင်းတူသောကြောင့်
“အယမ္ပိ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။]

တတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

တသုဒ္ဓါနဂါထာအနက်

တဿ-ထို သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား။ . . .

အနုပိယေ-အနုပိယ နိဂုံး၊ အဘိညာတာ-အလွန်ထင်ရှားသောသာကီဝင်
မင်းသားတို့၊ သုခုမာလော-သိမ်မွေ့နူးညံ့သော အနုရုဒ္ဓါမင်းသည်၊ နှု ဣစ္ဆတိ-
ရဟန်းပြုခြင်းငှာ အလိုမရှိ၊ ကသာ-လယ်ထွန်ခြင်း၊ ဝပါ-စိုက်ပျိုးခြင်း၊ အတ္တိ-ရေကို
ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်း၊ နိန္ဒေ-ရေထုတ်ခြင်း၊ နိဒ္ဓါ-ပေါင်းသင်ခြင်း၊ လာဝေ-ရိတ်ရာ၏၊
ဥဗ္ဗဟေ-ထုတ်ဆောင်ရာ၏၊ [ပုဉ္ဇမဒ္ဓပလာလဉ္ဇ စသော ပုဒ်များကိုလည်း ဝတ္ထု
အကျယ်အတိုင်း ပေးပါ။] နိဟရေ-ကျီသို့ဆောင်ရာ၏၊ အာယတိပိ-၌လည်း၊ န
ဂီယန္တိ-နံ၊ ပိတရော-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပိတာမဟာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊
(ကာလင်္ကတာ-နိဋ္ဌိ)။

ဘဒ္ဒိယော-ဘဒ္ဒိယမင်းသား၊ ပေ၊ သကျမာနော သာကီဝင်တို့၏ မာန်၊
ကောသမ္ပိ-မြို့သို့ (အဝသရိ)၊ ပရိဟာယိ-တန်ခိုးမှ ဆုတ်ယုတ်ပြီ၊ ကကုဓေန-
ကကုဓနတိသား၊ ပကာသေတိ-ထင်ရှားပြုပြီ၊ ပိတုနော-ခမည်းတော် ဗိမ္ဗိသာရ
မင်းကြီး၊ ပုရိသေ-လေးသမား ယောက်ျားတို့၊ သိလံ-ကျောက်ဖြင့်လှိမ့်ခြင်း၊ နာဠာ
ဂိရိ-နာဠာဂိရိဆင်။

တိက-တိကဘောဇဉ်၊ ပဉ္စ-ငါးပါးသော ဝတ္ထုတို့၊ ဂရုကော-ကြီးလေး၏၊ ဘိန္ဒိ-
သံဃာကိုခွဲခြင်း၊ ထုလ္လစ္စယေန-ထုလ္လစ္စည်းအာပတ်၊ တယော-၃ ပါးသော အသဒ္ဓမ္မ
တို့၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးသော အသဒ္ဓမ္မတို့၊ ပုန-ဖန်၊ တိဏိ-၃ ပါးသော အသဒ္ဓမ္မတို့၊
ရာဇိ-သံဃာ၏ ကွဲပြားဖို့ အရေးအကြောင်း၊ ဘေဒေါ-သံဃာကွဲပြားခြင်း၊ သိယာ
နုခေါ-ဖြစ်ရာပါသလော၊ [သိယာနုခေါစသောဝါရတို့ကို ရည်ရွယ်သည်။] ဣတိ-
ဥဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

သံဃဘေဒကက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၈။ ဝတ္တက္ခန္ဓက

၁။ အာဂန္တုကဝတ္တကထာ

၃၅၆။ အာဂန္တုက-အာဂန္တုဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သ ဥပါဟနာ-
 ဘိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အာရာမံ-သို့၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်ကြကုန်၏၊
 ဆတ္တပဂ္ဂဟိတာ-ချီးမြှောက်အပ်သော ထီးရိုးကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)ပိ၊ ပေ၊ ဩဂုဏ္ဍိ
 တာ-ခြုံအပ်- သာ ဦးခေါင်းရိုးကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)ပိ၊ ပေ၊ သီသေ-၌၊ စိဝရံ၊ ကရိတွာ
 ပိ-ပြု၍လည်း၊ (ထား၍လည်း) ပဝိသန္တိ၊ ပါနိယေနပိ-သောက်ရေဖြင့်လည်း၊ ပါဒေ-
 ခြေတို့ကို၊ ဓောဝန္တိ-ဆေးကြကုန်၏၊ ဝုမုတရေ-သီတင်းကြီး ဖြစ်ကုန်သော၊ (မိမိ
 ထက် ကြီးကုန်သော) အာဝါသိကေ-အာဝါသိကဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုပိ-တို့ကို
 လည်း၊ န အဘိဝါဒေန္တိ-ရိုမခိုးကြကုန်၊ သေနာသနံပိ-ကျောင်း၊ အိပ်ရာ၊ နေရာကို
 လည်း၊ န ပုစ္ဆန္တိ-မမေးကြကုန်၊ အညတရော၊ ပေ၊ ဘိက္ခုပိ-လည်း၊ အနုဇ္ဈာဝုဋ္ဌ-
 (အခြားရဟန်းငဲ့) မနေအပ်ဖူးသော၊ ဝိဟာရံ-သို့၊ ယဋိကံ-မင်းတုပ်ကို၊ ည္ဗဂါဠေတွာ-
 ဖွင့်၍၊ ကဝါဠံ-တံခါးရွက်ကို၊ ပဏာမေတွာ-တွန်း၍၊ သဟဿာ-အဆောတလျှင်၊
 ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ တဿ-ထိုရဟန်း၏၊ (“ခန္ဓေ” ၌စပ်) ဥပရိပိဋ္ဌတော-တံခါးဘောင်၏
 အထက်မှ၊ အဟိ-မြေသည်၊ ခန္ဓေ-ပခုံး၌၊ ပပတိ-ကျပြီး၊ [“သောဘိတော” စသည်ကို
 ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက၌ ပေးခဲ့ပြီး-ဥပရိပိဋ္ဌတောတိ ပိဋ္ဌသံဃာတဿ ဥပရိဘာဂတော၊
 ဒွါရဗာဟဿ ဥပရိပဒေသတောတိ အတ္ထော-ဇီကာ။]

၃၅၇။ ဘိက္ခုဝေ-တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ယထာ (ယံ ဝတ္တံ)-အကြင်ကျင့်ဝတ်
 ကို၊ ပေ၊ ဝတ္တိတဗ္ဗံ-ကျင့်ထိုက်၏၊ (ကျင့်ရာ၏)၊ အာဂန္တုကာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏
 (အတွက်)၊ (တံ) ဝတ္တံ-ကို၊ ပညပေဿာမိ-ပညတ်တော်မူအံ့၊ [နိဂုံး၌ “ဣဒံ၊ ပေ၊
 ဝတ္တံ” ဟု ရှိသောကြောင့် “ယထာ (ယံ ဝတ္တံ)” ဟု ပေးသည်။] အာဂန္တုကေန
 ပေ၊ ဣဒါနိ-၌၊ အာရာမံ-သို့၊ ပဝိသိဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊
 ဥပါဟနာ-ဘိနပ်တို့ကို၊ ဩမုဋ္ဌိတွာ-ချွတ်၍၊ နိစံ-နိမ့်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပပေါဠေတွာ-
 ခါ၍၊ (ဘိနပ်ကို ဖုံးခါသောအခါ အောက်၌နှိမ့်၍ခါမှ ဖုံးအလွင့် သက်သာသော
 ကြောင့် နှိမ့်၍ခါရသည်) ဂဟေတွာ-(ဘိနပ်ကို ကိုင်ယူကြောင်းဒုတ်ဖြင့်) ချိတ်ယူ၍၊
 ဆတ္တံ-ကို၊ အပနာမေတွာ-ရုပ်သိမ်း၍၊ သီသံ၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊ သီသေ စိဝရံ
 ခန္ဓေ ကတွာ၊ သာဓုကံ-စွာ၊ အတရမာနေန-အဆောင်တလျှင်မဟုတ်ဘဲ၊ (ပြာရိ
 ပြာရာ မဟုတ်ဘဲ)၊ အာရာမော-သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗော-ဝင်ထိုက်၏။

အာရာမံ-သို့၊ ပဝိသန္တေန-ဝင်သော အာဂန္တုကရဟန်းသည်၊ ကတ္ထ-အဘယ်
 အရပ်၌၊ အာဝါသိကာ၊ ပေ၊ ပဋိက္ကမန္တိ-ကပ်ဝင်ကုန်သနည်း၊ (စုဝေးကုန်သနည်း)၊
 ဣတိ-သို့၊ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ-မှတ်ထားထိုက်၏၊ (မှတ်သားရာ၏)၊ ယတ္ထ-၌၊ ဥပဋ္ဌာန

သာလာယဝါ-ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌သော်လည်းကောင်း၊ မဏ္ဍပေဝါ-
 ၌သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ မေ၊ ပဋိက္ကမန္တိ-န်၏။
 တတ္ထ-သို့၊ ဂန္ဓာ၊ ဧကမန္တိ-သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ (သင့်
 လျော်သော နေရာ၌)၊ ပတ္တော-ကို၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗော-ချထားထိုက်၏။ ပဋိရူပံ-လျောက်
 ပတ်သော၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ဂဟေတွာ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ ပါနီယံ-သောက်ရေသည်။
 ကတမံ-အဘယ်မှာပါနည်း၊ ပရိဘောဇနီယံ-သုံးရေသည်။ ကတမံ-နည်း၊ ဣတိ
 ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ပါနီယေန-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)။ ပါနီယံ
 ဂဟေတွာ ပါတဗ္ဗံ-သောက်ထိုက်၏။ (သောက်နိုင်၏)။ မေ၊ ပါဒါ-ခြေတို့ကို၊ ဓောဝိ
 တဗ္ဗာ-ဆေးထိုက်ကုန်၏။ ပါဒေ-တို့ကို၊ ဓောဝန္တေန-ဆေးသောရဟန်းသည်။
 ဧကေန-တစ်ဖက်သော၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဥဒကံ-ကို၊ အာသိဗ္ဗိတဗ္ဗံ-လောင်းရာ၏။
 ဧကေန၊ မေ၊ ဓောဝိတဗ္ဗာ၊ တေနေဝ ဟတ္ထေန-(ခြေတို့ကို ဆေးကြောင်းဖြစ်သော)
 ထိုလက်ဖြင့်ပင်၊ မေ၊ န အာသိဗ္ဗိတဗ္ဗံ၊ တေနေဝ ဟတ္ထေန-(ရေကိုလောင်းကြောင်း
 ဖြစ်သော) ထိုလက်ဖြင့်ပင်၊ မေ၊ န ဓောဝိတဗ္ဗာ။

ဥပါဟနာပုဉ္ဇ နစောဠကံ-ဘိနပ်ကို သုတ်ကြောင်းအဝတ်ကြမ်းကို၊ ပုစ္ဆိတွာ-
 မေး၍၊ ဥပါဟနာ-ဘိနပ်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-သုတ်ထိုက်ကုန်၏။ ဥပါဟနာ-တို့ကို၊
 ပုဉ္ဇန္တေန-သည်။ ပဌမံ၊ သုက္ကေန-ခြောက်သော၊ စောဠကေန-အဝတ်ကြမ်းဖြင့်
 မေ၊ ပစ္စာ၊ အလ္လေန-စိုသော အဝတ်ကြမ်းဖြင့်၊ (ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ)။ ဥပါဟနာ ပုဉ္ဇန
 စောဠကံ-ကို၊ ဓောဝိတွာ-ဖွပ်လျော်ပြီး၍၊ ဧကမန္တိ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗံ-ဖြန့်လှန်းရာ၏။
 [ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ သုက္ကာပနတ္ထံ အာတပေ (နေပုဉ္ဇ) ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗံ-ဋီကာ၊ ဘိနပ် ၂
 ဖက်ဖြစ်သောကြောင့် “ဥပါဟနာ ပုဉ္ဇန္တေန” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒက၊
 ၂၅၈ ဝတ္ထု၌လည်း အညတရော ဘိက္ခု ဥပါဟနာယော ကာယဗန္ဓနေန ဗန္ဓိတွာ”
 ဟု ရှိခဲ့သည်။] အာဝါသိကော၊ မေ၊ ဝုဗ္ဗော-သည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)။
 အဘိဝါဒေတဗ္ဗော-ရှိခိုးထိုက်၏။ နဝကော သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)။ အဘိဝါဒါ
 ပေတဗ္ဗော-ရှိခိုးစေထိုက်၏။

မေ-တပည့်တော်၏ (အထံသို့)။ ကတမံ-အဘယ်မည်သော၊ သေနာသနံ-
 ကျောင်း၊ အိပ်ရာနေရာသည်။ ပါပုဏာတိ-ရောက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-သို့၊ သေနာ
 သနံ-ကို၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ အဇ္ဈာဝုဉ္ဇဝါ-အခြားရဟန်းတို့ နေအပ်ဖူးသည်ကိုလည်းကောင်း၊
 အနဇ္ဈာဝုဉ္ဇဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ဂေါစရော-ဆွမ်းခံရာရွာကို၊ အဂေါစရော-

အဘိဝါဒါပေတဗ္ဗော။ ။ အဘိဝါဒါပေတဗ္ဗောတိ တဿ (ထိုအဝါသိက၏)
 ဝဿေ ပုစ္ဆိတေ (ဝါကိုမေးအပ်သော်) ယဒိ ဒဟရော ဟောတိ၊ သယမေဝ ဝန္တိသတိ၊ တဒါ
 ဣမိနာဝ (ဤအာဂန္တုကသည်ပင်) ဝန္တာပိတော နာမ (ရှိခိုးစေအပ်သည်မည်သည်) ဟောတိ-
 ဋီကာ။

ဆွမ်းမခံရာရွာကို ၊ပေ၊ သေက္ခသမ္ပတာနိ-သေက္ခဟု သမုတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊
 ကုလာနိ-တို့ကို ၊ပေ၊ ဝစ္စဋ္ဌာနံ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာအရပ်ကို ၊ပေ၊ ကတ္တရဒဏ္ဍော-
 တောင်ဝှေးကို ၊ပေ၊ သံဃဿ-၏၊ ကတိကသဏ္ဍာနံ-ကတိကဝတ်ကို ကောင်းစွာ
 ထားခြင်းကို၊ ပုစ္ဆိတပ္ပံ၊ (ကိ)၊ ကံ ကာလံ-အဘယ်အခါ၌၊ ပဝိသိတပ္ပံ-ဝင်ထိုက်ပါ
 သနည်း ၊ပေ၊ နိက္ခမိတပ္ပံ-ထွက်ထိုက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးထိုက်၏၊ (မေးရာ
 ၏)၊ ဝိဟာရော-သည်၊ အနဇ္ဈာဝုဋ္ဌော သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကဝါဠိ-ကို၊
 အာကောဋေတွာ-ခေါက်၍၊ (လက်ဖြင့်ခေါက်၍)၊ မုဟုတ္တံ အာဂမေတော ၊ပေ၊
 ဗဟိ-၌၊ ဌိတေန-တည်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ နိလ္လောကေတဗော - အကြွင်းမရှိအောင်
 ကြည့်ထိုက်၏၊ (သေသေချာချာ ကြည့်ထိုက်၏)။ [နိလ္လောကေတဗောဟိ ဩလော
 ကေတဗော-ဋီကာ။]

ဝိဟာရော-သည်၊ ဥက္ကာပေါ-အမှိုက်ရှိသည်၊ (စွန့်ပစ်ထိုက်သော အမှိုက်
 အပေါင်းရှိသည်) သစေ ဟောတိ-အံ့၊ မဇ္ဈော-ညောင်စောင်းပေါ်၌မူလည်း၊
 မဇ္ဈော-ညောင်စောင်းသည်၊ ဝါ-ကို၊ အာရောပိတော-တက်ရောက်စေအပ်သည်၊
 (တင်ထားအပ်သည်) သစေ ဟောတိ ၊ပေ၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာသည်၊
 ဝါ-ကို၊ ပုစ္ဆိကတံ-အစုအပုံပြုအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သစေ
 ဥဿဟတိ-အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သောဓေတဗော-သုတ်သင်ထိုက်၏၊
 (ရှင်းလင်းထိုက်၏)၊ ဝိဟာရံ-ကို၊ သောဓေန္တေန-သုတ်သင်သော ရဟန်းသည်၊
 ပဌမံ၊ ဘူမတ္ထရဏံ-မြေအခင်းကို၊ (ကြမ်းပြင်အခင်းကို)၊ နီဟရိတွာ-ထုတ်ဆောင်ပြီး
 ၍၊ ကေမန္တံ နိက္ခိပိတပ္ပံ-ချထားထိုက်၏၊ (မဉ္ဇပဋိပါဒကာ-ညောင်စောင်း၏ အခြေခံ
 တို့ကို ၊ပေ၊ မဇ္ဈော-ကို၊ နိစံ-နိမ့်သည်ကို၊ ကတွာ သာဓုကံ၊ အပ္ပဋိယံသန္တေန-
 မပွတ်မတိုက်ဘဲ၊ ကဝါဠိပိဋံ-တံခါးရွက် တံခါးပေါင်ကို၊ အသံဃဋ္ဌေန-မထိုမခိုက်ဘဲ၊
 နီဟရိတွာ ၊ပေ၊ နိက္ခိပိတဗော ၊ပေ၊ ခေဋမလ္လကော-ထွေးခံကို ၊ပေ၊ အပဿေန
 ဖလကံ-မှီစရာပျဉ်ချပ်ကို ၊ပေ။

ဝိဟာရေ-၌၊ သန္တာနကံ-ပင်ကူချည်မျှင်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊
 ဥလ္လောကာ-အထက်မျက်နှာကြက်မှ၊ ပဌမံ-စွာ၊ ဩဟာရေတပ္ပံ-ပယ်ရှားရာ၏၊
 [မျက်နှာကြက်မှစ၍ ရှင်းလင်းပါ-ဟူလို၊ “သန္တာနကံ” ပုဒ်ပြီးပုံကို မဟာဝဂ္ဂ၊ ဥပဇ္ဈာယ
 ဝတ္ထကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။] အာလောကသန္ဓိကဏ္ဍဘာဂါ - လေသောက်

အပ္ပဋိယံသန္တေန၊ အသံဃဋ္ဌေန။ ။ ညောင်စောင်း (ခေဋ်) စသည်ကို ကျောင်း
 တည်းမှထုတ်သောအခါ (နိစံကတွာ) အမြင့်ကြီး မ မဘဲ ခပ်နိမ့်နိမ့် (မ) ယူ၍၊ (အပ္ပဋိယံသန္တေန)
 မြေကြီး အက်တေအခင်း ကြမ်းအခင်းများကို မပွတ်တိုက်ဘဲ (ဒရွတ်မဆွဲဘဲ) လည်းကောင်း၊
 (အသံဃဋ္ဌေန) တံခါးရွက် တံခါးပေါင်များကို မထိုမခိုက်စေဘဲလည်းကောင်း ကောင်းမွန်စွာ
 ထုတ်ပါ-ဟူလို။

ပြုတင်း တံခါးရွက်အဖို့ အခန်း၏ အထောင့်အဖို့တို့ကို ပမဇ္ဇိတဗျာ-ပွတ်တိုက်ထိုက် ကုန်၏။ ဂေရုက ပရိကမ္မကတာ-ပြုအပ်ပြီးသော ဝွေးနီပရိကမ်ရှိသော၊ (ဝွေးနီမှုန့် တို့ဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုအပ်သော) ဘိတ္တိ-နံရံသည်၊ ကဏ္ဍကိတာ-မို့ဖြင့် ရောပြွမ်း အပ်သည်။ (မြို့တက်သည်) သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) စောဠကံ-အဝတ်ကြမ်းကို၊ တေမေတွာ-ရေဖြင့်စိုစေ၍၊ ဝါ-ရေဆွတ်၍၊ ပီဠေတွာ-ရေကိုညှစ်၍၊ ပမဇ္ဇိတဗျာ-ပွတ်တိုက်ထိုက်၏။ ကာဠဝဏ္ဏကတာ-ပြုအပ်သော မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော၊ (မည်းနက်သောအဆင်းရှိအောင်ပြုအပ်သော)၊ ပေ၊ အကတာ-ဝွေးနီပရိကမ်ဖြင့် မပြုအပ်၊ ကာဠဝဏ္ဏဖြစ်အောင် မပြုအပ်သော၊ ဘူမိ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝိဟာရော-ကို၊ ရဇေန-မြူမှုန့်သည်၊ (ဖုံသည်)၊ မာ ဥဟညိ-မနှိပ်စက်အပ်ပါစေလင့်၊ ကုတိ-ဤသို့နလုံးသွင်း၍၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ ပရိပေသိတွာ-ဖြန်း၍၊ သမဇ္ဇိတဗျာ-တံမြက် လှည်းထိုက်၏။ သင်္ကာရ်-အမှိုက်ကို၊ ဝိစိနိတွာ-စုရုံး၍၊ ဧကမန္တံ ဆဋေတဗ္ဗ-စွန့်ပစ်ထိုက်၏။

ဘူမတ္ထရဏံ-ကို၊ သြတာပေတွာ-နေ၌ ပူစေ၍၊ (နေပူလှန်း၍)၊ သေဓေတွာ၊ ပပေဇ္ဇေတွာ-ခါ၍၊ အတိဟရိတွာ-တစ်ဖန်ဆောင်၍၊ ယထာဌာနေ-အကြင်အကြင် ခင်းအပ်တိုင်းသောနေရာ၌၊ ပညပေတဗ္ဗံ၊ ဘိသိဗိဓမ္မောဟနံ-ကို၊ သြတာပေတွာ၊ ပေ၊ ယထာဘာဂံ-ခင်းထားအပ်မြဲတိုင်းသော အဖို့အားလျော်စွာ၊ ပညပေတဗ္ဗံ။ (ယထာဘာဂန္တိ ပုဗ္ဗေ ပညတ္တံ ပဒေသဘာဂံ အနုတိက္ကမိတွာ-ဋီကာ။) ပတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပန္နေန-သည်၊ ဧကေန-သော၊ ဟထေေန-ဖြင့်၊ ပတ္တံ ဂဟေတွာ၊ ဧကေန ဟထေေန၊ ဟေဋ္ဌာမဗ္ဗံဝါ-ညောင်စောင်း၏ အောက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ ပိဋံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရာမသိတွာ-သုံးသပ်၍၊ ပတ္တော နိက္ခိပိတဗျော၊ အနန္တရဟိတာယ - အကြား၌ထားအပ်သော အခင်းမရှိသော၊ ဘူမိယာ-မြေ၌၊ ပတ္တော န နိက္ခိပိတဗျော၊ စီဝရံ နိက္ခိပန္နေန-သည်၊ ပေ၊ စီဝရဝံသံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စီဝရရုဗ္ဗံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပမဇ္ဇိတွာ၊ ပါရတော-ထိုဘက်၌၊ အန္တံ-သင်္ကန်း အဖျားကို၊ သြရတော-ဤဘက်၌၊ ဘောဂံ-သင်္ကန်းအခွေကို၊ ကတွာ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ-ထားရာ၏။

ပုရုတ္တိမာ-အရှေ့အရပ်မှ၊ သရဇာ-မြူမှုန့်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ (ဖုံပါကုန် သော)၊ ဝါတာ-လေတို့သည်၊ သစေ ဝါယန္တိ-အကယ်၍ လာကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-နံလသော်)၊ ပုရုတ္တိမာ-အရှေ့အရပ်၌၊ (အရှေ့အရပ်က) ဝါတပါနာ-လေသောက်

ပါရတော ပေ၊ ဘောဂံ။ ။ ခေါက်ပြီးသောသင်္ကန်းကို သင်္ကန်းတန်းပေါ် (သင်္ကန်း ကြီးပေါ်)၌ တင်သောအခါ သင်္ကန်းတန်းအောက် လက်ရှိ၍ (သင်္ကန်းတန်း၏အပေါ်၌ ထုတ်ပြီး လျှင် ထိုလက်ဖြင့် သင်္ကန်းအဖျားကို ယူပြီးမှ သင်္ကန်းတန်းပေါ်တင်ပါ။ သင်္ကန်းခေါက်များကို လက် ၂ ဘက်ဖြင့်ကိုင်၍ တန်းပေါ် ပစ်မတင်လိုက်ပါနှင့်၊ ပစ်တင်လိုက်လျှင် သင်္ကန်းအခွေနှင့် နံရံ ရိုက်မိ၍ မကြာမီ သင်္ကန်းစုတ်တတ်ပါသည်။

ပြုတင်းတို့ကို၊ ထကေတဗ္ဗာ-ပိတ်ထိုက်ကုန်၏။ (တစ်နည်း) ပုရတ္ထိမာ-အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ သရဇာ၊ ပေ၊ သစေ ဝါယန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပုရတ္ထိမာ-အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါတပါနာ၊ ထကေတဗ္ဗာ။ [ဤသို့ ပေးရပုံကို မဟာဝဂ္ဂ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထ ကထာ ဘာသာဋီကာ (၁၀၇)၌ ပြခဲ့ပြီ။] ပေ၊ သီတကာလော-အအေး၏ အခါသည်၊ (အေးရာ အခါသည်)၊ သစေ ဟောတိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ ဝါတပါနာ၊ ဝိဝရိတဗ္ဗာ-ဖွင့်ထိုက်ကုန်၏။ (နေရောခြည်ဝင်၍ အပူဓာတ်ရအောင် နေအခါဖွင့် ပါ-ဟူလို။) ရတ္ထိ-၌၊ ထကေတဗ္ဗာ၊ ဥဏှကာလေ သစေ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဒိဝါ ဝါတ ပါနာ ထကေတဗ္ဗာ၊ ရတ္ထိ ဝိဝရိတဗ္ဗာ၊ (နေပူမဝင်အောင် နေပူဝင်သောဘက်က တံခါးများကို ပိတ်၍၊ ညအခါမှ အအေးဓာတ်ဝင်အောင် ဖွင့်ပါ-ဟူလို။) (သစေ ပရိဝေဏစသည်တို့ လွယ်ပြီ) ပါနီယံ-ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ-တည်ထားထိုက်၏၊ ယထာ (ယံ-ဝတ္ထံ)-ကို၊ ပေ၊ ဝတ္ထိတဗ္ဗံ-၏၊ ဣဒံ-("အာဂန္တုကေန ဘိက္ခုနာ" စသည်ဖြင့်) ဤဆိုအပ်ပြီးသော ကျင့်ဝတ်သည်၊ အာဂန္တုကာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဝတ္ထံ-ကျင့်ဝတ် တည်း။

၂။ အာဝါသိကဝတ္ထကထာ

၃၅၈။ အာဝါသိကာ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဂန္တုကေ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ ဝါ-မြင်လသော်၊ အာသနံ-ကို၊ နေဝ ပညပေန္တိ-မခင်းကြကုန်၊ (ခင်းမပေးကြ ကုန်)၊ ပါဒေါဒကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒါဒကထလိကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ န ဥပနိက္ခိပန္တိ-အနီး၌မချထားကြကုန်။ [ပါဒေါဒကံစသည်ကို ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓက အစ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ပစ္စုဂန္တာ-ရှေးရှုသွား၍၊ ပတ္တစိဝရံ-ကို၊ န ပဋိဂ္ဂဏန္တိ-မယူကြကုန်၊ ပေ၊ [တေနဟိမှ စ၍ "ဣမံ ကာလံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ" တိုင်အောင် အာဂန္တု ကဝတ်နှင့် တူပြီ။] (အာဂန္တုကော-သည်၊) နဝကော-သည်၊ (မိမိအောက် ငယ်သည်)၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိသိန္တကေနေဝ-ထိုက်လျက်သာ၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ (ကိ)၊ အတြ-ထိုအရပ်၌၊ (အဲဟိုနေရာ၌)၊ ပတ္တံ-ကို၊ နိက္ခိပါဟိ-လော၊ ပေ၊ ဣဒံ-ကား၊ အာသနံ-တည်း၊ (ဧတ္ထ-၌) နိသိဒါဟိ-လော၊ ဣတိ-သို့၊ (အာစိက္ခိတဗ္ဗံ)၊ ["ပါနီယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ" စသည် လွယ်ပြီ။]

၃။ ဂမိကဝတ္ထကထာ

၃၆၀။ ဂမိကာ-ခရီးသွားလတုံကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ဒါရုဘဏ္ဍံ-သစ်သားဖြင့် ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ [ခဋ ညောင်စောင်း စသည်တည်း။] မတ္တိ ကာဘဏ္ဍံ-မြေဖြင့်ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း၊ [ဆိုးရေကိုစရာအိုး စသည်တည်း။] အပ္ပဋိသာမေတွာ-မသိမ်းမူ၍၊ ဒွါရဝါတပါနံ-တံခါးမ၊ လေသောက်

ပြုတင်းကို၊ ဝိဝရိတ္တာ-ဖွင့်၍၊ သေနာသနံ-ကျောင်း၊ အိပ်ရာ နေရာကို၊ အနာပုစ္ဆာ-မပန်ပြောမှု၍၊ (ကြည့်ရှုလိုက်ကြပါ စသည်ဖြင့် မပန်ပြောမှု၍) ပက္ကန္တိ-ဖဲသွားကြကုန်၏။ [တေနဟိမှစ၍ လွယ်ပြီ။]

ဘိက္ခုဝါ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥပါသကောဝါ - သည်လည်းကောင်း၊ သစေ န ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ စတူသု-န်သော၊ ပါသာဏောသု-ကျောက်တို့၌၊ (ကျောက်ဖျာ၊ ကျောက်တုံးတို့၌) မဉ္ဇ-ကို၊ ပညပေတွာ-ခင်းထား၍၊ မဉ္ဇေ-၌၊ မဉ္ဇ-ကို၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ ပိဋေ ပိဋံ အာရောပေတွာ၊ သေနာသနံ-အိပ်ရာ နေရာကို၊ ဥပရိ-၌၊ ပုဉ္ဇ-အပုံကို၊ ကရိတွာ-၍၊ ဒါရုသာဏံ မတ္တိကာဘဏ္ဍံ ပဋိသာမေတွာ ဒွါရဝါတပါနံ ထကေတွာ၊ ပက္ကမိတဗ္ဗ-ဖဲသွားထိုက်၏၊ ဝိဟာရော-ကို၊ သစေ ဩဝဿတိ-အကယ်၍ မိုးစွတ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သစေဥဿဟတိ (မိုးခြင်းငှာ) အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဆာဒေတဗ္ဗော-မိုးထိုက်၏၊ ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝိဟာရော-ကို၊ ဆာဒိယေထနုခေါ-မိုးအပ်ရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဿုက္ကံဝါ-အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်ကိုမူလည်း၊ (ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းကို မူလည်း) ကာတဗ္ဗံ၊ (မမိုးနိုင်လျှင် အမိုးဖြစ်ပေါ်ဖို့ရန် ကြောင့်ကြစိုက်ပါ-ဟူလို) ဧဝံ-ဤသို့ ကြောင့်ကြစိုက်လသော်၊ ဧတံ-ဤမိုးခြင်းကို၊ သစေ.လဘေထ-အကယ်၍ ရအံ့၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့ ရခြင်းသည်၊ ကုသလံ-ကောင်း၏၊ နောစေ လဘေထ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ယော ဒေသော-အကြင် အရပ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ အနောဝဿကော-မိုးမစွတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တတ္ထ-ထိုအရပ်၌၊ စတူသု ပါသာဏောသု၊ ပေ၊ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗော-သော၊ ဝိဟာရော-ကို၊ သစေ ဩဝဿတိ-အံ့၊ ပေ၊ သေနာသနံ-ကို၊ ဝါမံ-သို့၊ အတိဟရိတဗ္ဗံ-ရှေ့ရှုဆောင်ထိုက်၏၊ (ပို့ဆောင်ထိုက်၏)၊ ပေ၊ အဇ္ဈောကာသေ-၌၊ စတူသု ပါသာဏောသု၊ ပေ၊ အဂီနိပိ-(သေနာသန၏) အစိတ်အပိုင်းတို့သည်လည်း၊ (ထုပ်၊ အပေါင်၊ အခြေတို့သည်လည်း)၊ အပေဝနာမ သေသေယံ-တွင်းကျန်ကုန်တန်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ တိဏေနဝါ-မြက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍေနဝါ-သစ်ရွက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံးအုပ်၍၊ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ [ဣဒံ ခေါစသော ဝါကျကို အာဂန္တုကဝတ် အတိုင်းပေးပါ။]

၄။ အနုမောဒနဝတ္ထကထာ။

၃၆၂။ ဘိက္ခု၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-(ရွာတွင်း) ဆွမ်းစားစရပ်၌၊ န အနုမောဒန္တိ-အဖန်ဖန် ဝမ်းမမြောက်စေကြကုန်၊ (အနုမောဒနာ မပြုကြ၊ တရားမဟောကြကုန်)၊ ပေ၊ ဘတ္တဂ္ဂေ၊ အနုမောဒိတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ကေန-အတယ်ရဟန်းသည်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ၊ အနုမောဒိတဗ္ဗံ နုခေါ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ထေရေန၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ပေ၊ အနုမောဒိတုံ အနုဇာနာမိ။

သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု။ ။ “သာရိပုတ္တ၊ ကစ္စိ-နည်း၊ ဘတ္တိ-သည်၊ ကုဒ္ဒံ-ပြည့်စုံသည်။ အဟောသိ-ဖြစ်၏လော၊ ကုတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ကုဒ္ဒံ၊ အဟောသိ-ပါပြီ၊ အပိစ-သို့ပါသော်လည်း၊ (ထိုသို့ ပြည့်စုံပါသော်လည်း) ဘိက္ခု-တို့သည်၊ မံ-ကို၊ ဧကကံ-တစ်ပါထည်းကို၊ ဩဟာယ-စွန့်၍ (ချန်ထားခဲ့၍)၊ ပက္ကန္တာ-ဖဲသွားပါကုန်ပြီ၊ ကုတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ စတူဟိ ပဉ္စဟိ-လေးပါး၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ထေရာနုထေရေဟိ-ထေရ်၏အနုထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ အာဂမေတုံ-ဆိုင်းငံ့ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ကုတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဝစ္စိတော-လွန်စွာဖြစ်သော ကျင်ကြီးရှိသည်၊ (ကျင်ကြီးနှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ) အာဂမေ သိ-ဆိုင်းငံ့ရပြီ၊ သော-ထိုထေရ်သည်၊ ဝစ္စိ-ကို၊ သန္တာရေတုံ-ကောင်းစွာ ဆောင်ထားခြင်းငှာ၊ (အောင့်ထားခြင်းငှာ) အသက္ကောန္တော-လသော်၊ မုစ္စိတော-လွန်စွာဖြစ်သော တွေဝေခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-တွေဝေခြင်းသို့ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ) ပပတိ-လဲကျပြီ၊ ပေ၊ ငာရဏီယေ-ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သတိ-သော်၊ အာနန္တရိတုံ-အခြားမဲ့ နေရာ၌ နေသော၊ ဘိက္ခု၊ အာပုစ္စိတွာ ဂန္တံ၊ အနုဇာနာမိ။

၅။ ဘတ္တဂုတ္တကထာ

၃၆၃။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ ဒုန္နိဝတ္ထာ-မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သောခါးဝတ် (သင်းပိုင်)ရှိကုန်သည်၊ ဒုပ္ပါရုတာ-မကောင်းသဖြင့် ခြုံအပ် (ရန်းအပ်သော) အပေါ်ရုံ (ဧကသီ)ရှိကုန်သည်၊ အနာကပ္ပသမ္ပန္နာ-ရဟန်းတို့၏အသွင်အပြင်နှင့် မပြည့်စုံကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဘတ္တဂု-သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝေါက္ကမ္ပပိ-ဖဲ၍လည်း (ရှောင်၍လည်း) ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပုရတော ပုရတော-ရှေ့၌ ရှေ့၌၊ (ရှေ့က ရှေ့က)၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ ထေရေ၊ ဘိက္ခုပိ-တို့ကိုလည်း၊ အနုပခဇ္ဇ-အနီးသို့ကပ်ဝင်၍၊ နိသီဒန္တိ၊ နဝေသီတင်းငယ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုပိ-တို့ကိုလည်း၊ အာသနေန-ဖြင့်၊ ပဋိမာဟန္တိ-တားမြစ်ကုန်၏၊ သံယာဠိ-သင်္ကန်းကြီးကို၊ ဩတ္ထရိတွာပိ-လွမ်းဖိ၍လည်း၊ အန္တရယရေ-နိသီဒန္တိ၊ ပေ။

အာရာမေ-၌၊ ကာလေ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ အာရောစိတေ-လျှောက်ထားအပ်သော်၊ (အချက်ပေး သံချောင်း၊ တုံးစသည့် ခေါက်အပ်သော်) တိမဏ္ဍလံ-ပုဆစ်ဒူးဝန်း ၂ ဖက်၊ ၂ ချက်ဟူသော ၃ ပါးသောအဝန်းအဝိုင်းကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန-ဖုံးအုပ်လျက်၊ ပရိမဏ္ဍလံ-ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ၊ နိဝါသေတွာ-သင်းပိုင်ကိုဝတ်၍၊ ကာယဗန္ဓနံ-ခါးပန်းကို၊ ဗန္ဓတွာ-ဖွဲ့၍၊ သဂုဏံ-၂ ထပ်ရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ သံယာဠိယော-သင်္ကန်းတို့ကို၊ ပါရုပိတွာ-ခြံ၍၊ (ရုံ၍) [ဧကသီနှင့် ၂ ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို ထပ်၍ ရုံခြံခြင်းတည်း၊ ဤစကားသည် ဥပဇ္ဈာယဝတ်၌ ထင်ရှားလတံ့။] ဂဏ္ဍိကံ-

အနားပတ်သီးကို၊ ပဋိမုဒ္ဓိတွာ-စွပ်၍ (တပ်၍)၊ ဓောဝိတွာ-ဆေး၍၊ ပတ္တံ ဂဟေတွာ၊ သာဓုကံ-စွာ၊ အတရမာနေန-အဆောတလျင်မဟုတ်ဘဲ၊ (ပြာရိပြာရာ မဟုတ်ဘဲ)၊ ဂါမော-သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗော။ [ဤမှနှောက်၌ “သုပုဋိစ္ဆန္နေန အန္တရယရေ ဂန္တဗ္ဗံ” စသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို သေခိယ ပါတိမောက်နိဿယအတိုင်း “သုပုဋိစ္ဆန္နေန-လည်ပင်း လက်ကောက်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာဖုံးအုပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဂန္တဗ္ဗံ” စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ။]

ဥဒကေ-ကို၊ ဒိယျမာနေ-ပေးအပ်သော်၊ ဥဘောဟိ-၂ ဘက်ကုန်သော၊ ဟတ္ထေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ဥဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-ခံယူထိုက်၏။ (ပေ၊ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကော-ရေကို ခံယူတတ်သော ခွက်သည်၊ (ရေခံ၊ လက်ဆေးခံသည်)၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိစံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟ-ဧ-၌၊ ဥဒကံ-ကို၊ အာသိဗ္ဗိတဗ္ဗံ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်း၍ လောင်းရမည်နည်း)၊ ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကော-ကို၊ ဥဒကေန-ဖြင့်၊ မာ ဩသဗ္ဗိယိ-မသွန်းလောင်းအပ်ပါစေလင့်၊ [လက်ဆေးခံ အလည်တည့်တည့်၌ လောင်းပါ။ ဘေးကိုချော်၍ မလောင်းမိပါစေနှင့်-ဟူလို။] သာမန္တာ-အနီး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥဒကေန၊ မာ ဩသိဗ္ဗိယိ-သု-မလောင်းအပ်ပါစေကုန်လင့်၊ သံဃာဋီ-ကို၊ ပေ၊ မာ ဩသိဗ္ဗိယိ-လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (အာသိဗ္ဗိတဗ္ဗံ)။ [ဥဒကပဋိဂ္ဂါဟကမရှိလျှင် မြေ၌ သွန်ပါ။]

ဩဒနေ-ဆွမ်းကို၊ ဒိယျမာနေ-အပ်သော်၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ သူပဿ-ဟင်း၏၊ ဩကာသော-တည်ရာအရပ်ကို၊ ကာတဗ္ဗော။ [ဟင်းထည့်စရာနေရာရှိ အောင် ဆွမ်းကို မျှတရုံခံယူပါ-ဟူလို။] သပ္ပိဝါ၊ ပေ၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ထေရေန-သည်၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ သမကံ-အညီအမျှ၊ သမ္ပါဒေဟိ-ပြီးစီးစေလော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထဗ္ဗော။ [“သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတော” စသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပါတိမောက် သေခိယအတိုင်း ပေးပါ။] ယာဝ-လောက်၊ သဗ္ဗေသံ-တို့၏၊ (အထံသို့) ဩဒနော-သည်၊ သမ္ပတ္တော-ရောက်သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်သေး၊ တာဝ-လောက်၊ ထေရေန န ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ [အလျင်မစားပါနှင့်၊ ရဟန်းအားလုံး ထံသို့ ဆွမ်းရောက်ပြီးမှ စားပါ-ဟူလို။] ပေ၊ ယာဝ-လောက်၊ သဗ္ဗေဝ-တို့သည်ပင်၊ ဘုတ္တာဝိနော-ဆွမ်းစားပြီးကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ၊ တာဝ-လောက်၊ ထေရေန၊ ဥဒကံ-ကို၊ (လက်ဆေးဖို့ သပိတ်ဆေးဖို့ရေကို)၊ န ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပေ၊ နိဝတ္တန္တေန-ပြန်နစ်လသော်၊ နဝကေဟိ၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ပဌမတရံ-စွာ၊ နိဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ ထေရေဟိ- (နိဝတ္တိတဗ္ဗံ)။ [ဤဝါကျနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ကြည့်ပါ။] ပေ။

၆။ ပိဏ္ဏစာရိကဝတ္ထကထာ

၃၆၅။ ပိဏ္ဏစာရိကာ-ဆွမ်းအလိုငှာလှည့်လည်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ဒုန္နိဝတ္ထာ
 ၊ပေ၊ ပိဏ္ဏာယ-ငှာ၊ စရန္တိ-ကုန်၏။ အသလ္လက္ခေတ္တာပိ-မမှတ်သားမှု၍လည်း၊ နိဝေ
 သနံ-အိမ်သို့၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်ကြကုန်၏။ အတိသဟသာပိ-အလွန်လျင်စွာလည်း ၊ပေ၊
 အတိဒ္ဓရေပိ-အလွန်ဝေးသော အရပ်၌လည်း၊ တိဋ္ဌန္တိ-ရပ်ကြကုန်၏။ အစာသန္ဓေပိ-
 အလွန်နီးသော အရပ်၌လည်း ၊ပေ၊ အတိစိရမ္ပိ-အလွန်ကြာမြင့်စွာလည်း၊ တိဋ္ဌန္တိ၊
 အတိလဟုမ္ပိ-အလွန် လျင်မြန်စွာလည်း၊ နိဝတ္တန္တိ-ပြန်လှည့်ကုန်၏။ အညတရော-
 သော၊ ပိဏ္ဏစာရိကော-သော၊ ဘိက္ခုပိ-လည်း၊ အသလ္လက္ခေတ္တာ နိဝေသနံ ပါဝိသိ၊
 သောစ-ထိုရဟန်းသည်လည်း၊ ဒွါရံ-တံခါးဟူ၍၊ မညမာနော-မှတ်ထင်သည်၊
 (ဟုတ္တာ) သြဝရကံ-အခန်းသို့၊ ပါဝိသိ-ဝင်မိပြီ၊ တသ္မိပိ သြဝရကေ-၌လည်း၊ ဣတ္ထိ-
 သည်၊ နဂ္ဂါ (ဟုတ္တာ) ဥတ္တနော-ပက်လည်သည်၊ (ဟုတ္တာ) နိပန္နာ-လျောင်းနေသည်၊
 ဟောတိ၊ သော ဘိက္ခု၊ ၊ပေ၊ အဒ္ဓသာ-ပြီ၊ ဒိသ္မာန ၊ပေ၊ ဣဒံ-ဤဟာသည်၊ ဒွါရံ-
 သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣဒံ-သည်၊ သြဝရကံ-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ တမှာ သြဝရ
 ကာ-မှ၊ နိက္ခမိ-ထွက်လာပြီ၊ သမိကော ၊ပေ၊ အဒ္ဓသာ၊ ဒိသ္မာန ၊ပေ၊ ဣမိနာ
 ဘိက္ခုနာ-သည်၊ မေ-၏၊ ပဇာပတိ-မယားကို၊ ဒုသိတာ-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ ဣတိ-
 ဤသို့ထင်၍၊ တံ ဘိက္ခု၊ ဂဟေတွာ-ဖမ်းယူပြီး၍၊ အာကောဋေသိ-ရိုက်နှက်ပြီ၊
 အထ ၊ပေ၊ တေန သဒ္ဓေန-ထို ရိုက်နှက်သံကြောင့်၊ ပဋိပုဇ္ဈိတွာ-နိုးလာ၍ ၊ပေ၊
 အဝေါစ၊ (ကံ) အယျ-အရှင်၊ အဟံ-ကို ၊ပေ၊ န ဒုသိတာ-မဖျက်ဆီးအပ်ပါ၊
 သော ဘိက္ခု-သည်၊ အကာရကော-မပြုတတ်ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ တံ ဘိက္ခု၊
 မုဗ္ဗာပေသိ-လွတ်စေပြီ ၊ပေ။

["တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္စာဒေန္တေန" စသည်ကို ဘတ္တဂ္ဂဝတ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] နိဝေသနံ-
 သို့၊ ပဝိသန္တေန-ဝင်သောရဟန်းသည်၊ ဣမိနာ-ဤတံခါးပေါက်ဖြင့်၊ ပဝိသိသာမိ-
 အံ၊ ဣမိနာ၊ နိက္ခမိသာမိ၊ ဣတိ-သို့၊ သလ္လက္ခေတ္တံ၊ အတိသဟသာ-အလွန်
 လျင်စွာ၊ န ပဝိသိတဗ္ဗံ-မဝင်ရာ ၊ပေ၊ ဌိတကေန-ရပ်သောရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-
 ကို၊ ဒါတုကာမော-လောင်းလှူလို၏။ ဣတိဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (ဘိက္ခု)
 အဒါတုကာမာ-လို့၊ ဣတိဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သလ္လက္ခေတ္တံ-မှတ်သားရာ၏။
 ကမ္မံဝါ-(လုပ်ဆဲ) အလုပ်ကိုမူလည်း၊ သစေ နိက္ခိပတိ-အကယ်၍ ချထားအံ့၊
 အာသနာဝါ-မှလည်း (သစေ) ဝုဋ္ဌာတိ-အကယ်၍ ထအံ့၊ ကဋ္ဌစွဲဝါ-ယောက်မကို
 မူလည်း၊ ဝါ-ဇွန်းကိုမူလည်း၊ (သစေ) ပရာမသတိ-အကယ်၍ သုံးသပ်အံ့၊ (ကိုင်အံ့၊)
 ဘာဇနံ-ခွက်ကိုမူလည်း၊ (သစေ) ပရာမသတိ-အံ့၊ (သစေ) ဌာပေတိဝါ-အကယ်၍
 မူလည်း ရပ်စေအံ့၊ ("ရပ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်အံ့၊) [ဌာပေတိဝါတိ တိဋ္ဌ ဘန္တေတိ
 ဝဒန္တိ(လျှောက်သော ဒါယိကာမသည်)၊ ဌာပေတိ နာမ။] (ဧဝံသံတိ) ဒါတုကာမာ-

လောင်းလှူလိုသည်။ အသ-ဖြစ်၏။ ကူတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဌာတဗွဲ-ရပ်ရာ၏။ ဘိက္ခာယ-ကို၊ ဒိယျမာနယ-လောင်းလှူအပ်သော်၊ ဝါမေန-လက်ဝဲဖြစ်သော၊ ဟထေန-ဖြင့်၊ သံဃာဋီ-ကို၊ ဥစ္စရေတွာ-မြှောက်၍၊ (နဂိုရ်က သင်္ကန်းဖြင့် သပိတ်ကို ဖုံးထားသောကြောင့် ဆွမ်းခံခါနီး၌ မြှောက်ရသည်။) ဒက္ခိဏေန ဟထေန-ဖြင့်၊ ပတ္တံ ပဏာမေတွာ-ညွတ်စေ၍၊ ဥဘောဟိ ဟထေဟိ ပတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ, ဘိက္ခာ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ-ခံယူထိုက်၏။ ဘိက္ခာဒါယိကာယ-ဆွမ်းလောင်းလှူသော ဒါယိကာမ၏။ မုခံ-ကို၊ န ဥလ္လောကေတဗွဲ-မကြည့်ထိုက်၊ [ဟင်းလောင်းမည်, မလောင်းမည်ကို ဆက်၍မှတ်သားပါ။] ဘိက္ခာယ-ကို၊ ဒိန္နာယ-လောင်းလှူအပ်ပြီးသော်၊ သံဃာဋီယာ-ဖြင့်၊ ပတ္တံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ-ဖုံး၍၊ ဝေ၊ နိဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ [ယခုခေတ်လို သပိတ်အဖုံး မပါသောကြောင့် ရုံထားသော သင်္ကန်းဖြင့် ဖုံးရသည်။]

ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ပဌမံ, ဂါမတော-မှ၊ ပိဏ္ဍာယ-ငှာ၊ ပဋိက္ကမတိ-ဖဲခဲ၏။ (ပြန်လာ၏။) တေန အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ ပါဒေါဒတံ၊ ဝေ၊ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ အဝက္ကာရပါတိ-ဆွမ်းပိုထည့်စရာ ခွက်ကို၊ ဓောဝိတွာ ဥပဌာပေတဗ္ဗာ-အနီး၌ တည်စေထိုက်၏။ ယော-သည်၊ ပစ္ဆာ-၌၊ ဝါ-မှ၊ ဝေ၊ ပဋိက္ကမတိ၊ ဘုတ္တာဝသေသော-စားအပ်ပြီးမှ အကြွင်းဖြစ်သောဆွမ်းသည်၊ (ရှေးဦးစွာရောက်နှင့်သောရဟန်းက မိမိမှာ ပို၍ ခွက်ထည်း၌ ထည့်ထားအပ်သောဆွမ်းသည်။) သစေ ဟောတိ၊ (ဘုရိတုံ) သစေ အာကခံတိ-အကယ်၍ အုလိုရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိ, တေန-ထိုရဟန်းသည်။) ဘုရိတဗ္ဗံ၊ နောစေ အာကခံတိ၊ အပ္ပဟရိတေဝါ-စိမ်းစိုသော မြက်သစ်သင်မရှိရာ အရပ်၌သော်လည်း၊ ဆဋ္ဌေတဗ္ဗံ-စွန့်ထိုက်၏။ အပ္ပါဏကေ-ပိုးကောင်မရှိသော ဥဒကေဝါ-၌မူလည်း၊ ဩပိလာပေတဗ္ဗံ-မျှောစေထိုက်၏။ တေန-ထိုနောက်မှ ဆွမ်းခံ ပြန်လာသော ရဟန်းသည်၊ အာသနံ-ကို၊ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗံ-ရုပ်သိမ်းထိုက်၏။ ဝေ၊ ယော-အကြင်ရဟန်းသည်၊ ရိတ္တံ-အချည်းအနီးသော၊ တုစ္ဆံ-ရေမှကင်းဆိတ်သော၊ ပါနိယ ယဋ္ဌံဝါ-သောက်ရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝေ၊ ဝစ္စယဋ္ဌံဝါ-သန့်သက်ရေအိုးကို သော်လည်းကောင်း၊ ပဿတိ-တွေ့၏။ တေန-သည်၊ ဥပဌာပေတဗ္ဗံ-တည်ထား ထိုက်၏။ အသ-ထိုရဟန်းသည်၊ အဝိသယံ-ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော အိုးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဟတ္ထဝိကာရေန-လက်၏ထူးခြားသော အမူအရာဖြင့်၊ ဒုတိယံ-၂ ယောက်မြှောက်ရဟန်းကို၊ အာမန္တေတွာ-ခေါ်၍၊ (လက်ယပ်ခေါ်သဖြင့်) ဟတ္ထဝိလယံကေန-လက်တို့ဖြင့် မြှောက်ယူခြင်းဖြင့်၊ (လက်ချင်းယှက်သဖြင့်) ဥပဌာ ပေတဗ္ဗံ-တည်ထားထိုက်၏။ တပ္ပပစ္စယာစ-ထိုမချီ နိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဝါစာ-စကားကို၊ န ဘိန္နိတဗ္ဗာ-မမြှက်ဆို ထိုက်၊ ဝေ၊ [“အဝက္ကာရပါတိ, အဝိသယံ” စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပဝါရဏက္ခန္ဓာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၇။ အာရညိကဝတ္ထကထာ

၃၆၇။ သမ္ပဟုလာ-(သုတ္တန်နည်းလာ)များစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ အရညေ-
 တော၌၊ (တောကျောင်း၌)၊ ဝိဟရန္တိ၊ တေ-တို့သည်၊ ပါနိယံ-ကို၊ နေဝဥပဋ္ဌာပေန္တိ-
 မတည်ထားကြကုန်၊ ပေ၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ န ဥပဋ္ဌာပေန္တိ-မဖြစ်စေကြကုန်၊ အရကံသဟိ
 တံ-တကွဖြစ်သော ပွတ်ခုံ၊ ပွတ်ကြည်ကို၊ ဝါ-အစုံဖြစ်သော ပွတ်ခုံပွတ်ကျည်ကို၊
 န ဥပဋ္ဌာပေန္တိ၊ နက္ခတ္တပဒါနိ-နက္ခတ် အဖို့အစုတို့ကို၊ နဇာနန္တိ-မသိကြကုန်၊ ဒိသာ
 ဘာဝံ-အရပ်မျက်နှာအဖို့ကို၊ န ဇာနန္တိ၊ စောရာ-ဒါးပြတို့သည်၊ ဝါ-သူပုန်တို့သည်၊
 တတ္ထ-ထို ရဟန်းတို့ရှိရာ အရပ်သို့၊ ဂန္တော-ရောက်၍၊ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ-
 တို့၊ ပါနိယံ-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါသလော၊ ဣတိ-န်ပြီ၊ အာဝုသော-ဒါယကာတို့၊ (ပါနိ
 ယံ) နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ ပေ၊ နက္ခတ္တပဒါနိ-သိအပ်ပြီးကုန်သော
 နက္ခတ်အဖို့အစုတို့၊ အတ္ထိ-ရှိပါကုန်သလော၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးကြကုန်ပြီ၊ အာဝု
 သော-တို့၊ နဇာနာမ-မသိကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဒိသာဘာဝံ-
 သိအပ်ပြီးသော အရပ်အဖို့သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါသလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသော န
 ဇာနာမ၊ ဣတိ-န်ပြီ။ [ဤအမေးအဖြေ ၂ ဝါကျသည် သီဟိုဠ်မူ၌သာ ပါ၏။]
 ဘန္တေ၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ ဧကန-အဘယ်နက္ခတ်နှင့်၊ ယုတ္တံ-(စန်း) ယှဉ်ပါသနည်း၊ ဣတိ-
 န်ပြီ၊ ပေ၊ န ဇာနာမ၊ ဣတိ-န်ပြီ၊ ပေ၊ အယံ ဒိသာ-ဤ အရပ်မျက်နှာသည်၊
 ကတမာ-အဘယ် အရပ်မျက်နှာပါနည်း၊ ပေ။ [“အထခေါ တေ စောရာ” စသည်
 လွယ်ပြီ။]

အာရညိကေန-ရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ကာလဿေဝ-စောစော၌ပင်၊ ဥဋ္ဌာ
 ယ-၌၊ ပတ္တံ-ကို၊ ထဝိကာယ-အိတ်၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ-ထည့်၍၊ အံသေ-ပခုံး၌၊ အာလ
 ဂ္ဂေတွာ-ချိတ်၍၊ (လွယ်၍)၊ စိဝရံ-ကို၊ ခန္ဓေ-ပခုံး၌၊ ကရိတွာ ဥပါဟနာ-တို့ကို၊
 အာရောဟိတွာ-စီး၍၊ ပေ၊ သေနာသနာ-မှ၊ ဩတရိတဗ္ဗံ-သက်ဆင်းရာ၏၊ (ကြွင်း
 ဝါကျတို့ကို ရှေးရှေးဝတ်တို့၌ ရေးခဲ့ပြီ။) အာရညိကေန၊ ပေ၊ ပါနိယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ
 ပေ၊ နက္ခတ္တပဒါနိ-တို့ကို၊ သကလာနိဝါ-အလုံးစုံတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧက
 ဒေသာနိဝါ-တစိတ်တဒေသတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ-သင်ယူ
 ထိုက်ကုန်၏၊ ဒိသာကုသလေန-အရပ်မျက်နှာ၌ ကျွမ်းကျင်သူသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ-
 ရာ၏၊ ပေ။

အတ္ထိ ဘန္တေ နက္ခတ္တပဒါနိစသည်။ ။ အတ္ထိ၊ ပေ၊ ပဒါနိတိ နက္ခတ္တပဒိသယာနိ
 (နက္ခတ်အဖို့အစုဟူသော အရာရှိကုန်သော) ဉာတာနိ (သိအပ်ပြီးသော အရာတို့သည်) အတ္ထိ၊
 အဿယုဇာနာဒိနက္ခတ္တံ ဇာနာထာတိ အဓိပ္ပါယော၊ တေနာဟ “နဇာနာမ အာဝုသော” တိ၊
 အတ္ထိ ဘန္တေ ဒိသာဘာဂန္တိ-ဧတ္ထာပိ ဒေသဝနယော၊ ဧကနဇ္ဇ ဘန္တေ ယုတ္တန္တိ ဧကန နက္ခ
 ထေန စန္ဒော ယုတ္ထောတိ အတ္ထော-ဝိမတိ။

၈။ သေနာသနဝတ္ထကထာ

၃၆၉။ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု၊ အဇ္ဈောကာသေ-လွင်တီးခေါင်၌၊ စီဝရကမ္ပ-
 သင်္ကန်းချုပ်မှုကို၊ ကရောန္တိ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ ပဋိဝါသေ-လေ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်သော၊ (လေညာဖြစ်သော)၊ အင်္ဂါဏေ-လွင်ပြင်၌။ [အင်္ဂါဏေတိ အဇ္ဈောကာ
 သေ-ဋီကာ။] သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာကို၊ ပပွေဝိဇ္ဇေသု-ခါကြကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခု-
 တို့သည်၊ ရဇေန-မြူဖြင့်၊ ဩကိရိသု-ရောပြွမ်းကုန်ပြီ။ [ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ရဇေန-သည်၊
 ဩကိရိယိသု-ရောပြွမ်းအပ်ကုန်ပြီ၊ ဤသို့ ကမ္မဗျူဟ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

(“ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝိဟရတိ” စသည် လွယ်ပြီ၊ “ဝိဟာရံ သောစေန္တေန”
 စသည်ကို အာဂန္တုကဝတ္ထကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။) ဘိက္ခုသာမန္တာ-ရဟန်းတို့၏
 အနီး၌၊ သေနာသနံ-ကို၊ န ပပွေဝိဇ္ဇေတပွဲ-မခါထိုက်။ (ကျောင်း၊ သောက်ရေး၊
 သုံးရေးအနီး၌လည်းကောင်း၊ လေညာဖြစ်သောလွင်ပြင်၌လည်းကောင်း မခါရ။)
 အဓောဝါတေ-လေ၏အောက်၌၊ (လေစုန်၌)၊ သေနာသနံ ပပွေဝိဇ္ဇေတပွဲ။ (“ဘူမတ္ထ
 ရဏံ ဧကမန္တံ ဩတာပေတွာ” စသည်ကို အာဂန္တုကဝတ္ထကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။) ဝုဗ္ဗေန-
 နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ဧကဝိဟာရေ-တစ်ကျောင်းထည်း၌၊ သစေ ဝိဟရတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဝုဗ္ဗံ
 အနာပုစ္ဆာ-မပန်ပြောမှု၍၊ ဥဒ္ဓေသော-ပါဠိကို ရွတ်ပြမှုကို၊ န ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်၊
 ပုရိပုစ္ဆာ-အဋ္ဌကထာကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းမှုကို၊ ပေ၊ အဇ္ဈာယော-သရဇ္ဈာယ်မှုကို၊
 (စာပြန်မှုကို)၊ ပေ၊ ပဒီပေါ-ဆီမီးကို၊ န ဝိဇ္ဈာပေတဗ္ဗော-မငြိမ်းစေထိုက်၊ (မငြိမ်း
 ထိုက်)၊ ဝုဗ္ဗေန သဒ္ဓိံ၊ ဧကစင်္ကမေ-တစ်ခုတည်းသောစင်္ကြံ၌၊ သစေ စင်္ကမတိ၊
 (ဧဝံသတိ)၊ ယေန-အကြင်ဘက်၌၊ ဝုဗ္ဗော (အတ္ထိ)၊ တေန-ထိုသီတင်းကြီးရှိရာဘက်
 သို့၊ ပရိဝတ္တိတပွဲ-ပြန်နစ်ရာ၏။ (“စကြံအတူသွား၍ စကြံဆုံးသောအခါ ပြန်လှည့်
 လျှင် သီတင်းကြီးဘက်သို့ မျက်မှာမှု၍ ပြန်လှည့်ပါ” ဟူလို့။) ပေ။

၉။ ဇန္တယရဝတ္ထကထာ

၃၇၁။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ ဇန္တယရေ-ရုံးအိမ်၌၊ ထေရေဟိ၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊
 နိဝါရိယမာနာ-တားမြစ်အပ်ပါကုန်လျက်၊ အနာဒိရိယံ-လေးစားခြင်း မရှိသူ၏
 အဖြစ်ကို၊ (မရိသေမလေးစားခြင်းကို)၊ ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ပဟူတံ-များစွာသော၊ ကဋ္ဌ-
 ထင်းကို၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ (ထည့်၍)၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ ဒတ္တာ၊ ဒွါရံ ထကေတွာ၊
 ဒွါရေ-တံခါးအနီး၌၊ နိသီဒန္တိ၊ ဘိက္ခု၊ ဥဏှာဘိတတ္တာ-အပူသည် လွန်စွာ နှိပ်စက်
 အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒွါရံ-ကို၊ အလဘမာနာ-မရကုန်လသော်၊ (တံခါးဖွင့်၍

ထွက်ခွင့် မရကုန်လသော်) မုစ္ဆိတာ-လွန်စွာဖြစ်သော တွေဝေခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)။ ပပတန္တိ-လဲကျကြကုန်၏ ။ပေ။

ယော ပဌမံ ဇန္တယရံ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏။ ဆာရိကာ-ပြာသည်။ ဥဿန္တာ-များသည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)။ တေန-ထိုရဟန်းသည်။ ဆာရိကာ-ကို၊ ဆဋ္ဌေတဗ္ဗာ-စွန့်ထိုက်၏ ။ပေ။ ဇန္တယရံ-ကို၊ သမ္ပဇိတဗွဲ-တံမြက်လှည်းထိုက်၏။ ပရိဘဏ္ဍာ-ဇရုံးအိမ်၏ မြေခုံ အကြည်သည် ။ပေ။ ဇန္တယရသာလာ-ဇရုံးအိမ်စရပ်သည် ။ပေ။ စုဏ္ဏံ-ဆပ်ပြာမှုန့်ကို၊ သန္ဓေတဗွဲ-တပေါင်းထည်းဆောင်ထိုက်၏။ (အခဲ ပြုထိုက်၏) မတ္တိကာ-ကို၊ တေမေတဗ္ဗာ-ရေဖြင့်စိုစေထိုက်၏။ ဥဒကဒေါဏိကာယ-ရေစကျင်း၌၊ ဥဒကံ၊ အာသိဇ္ဇိတဗွဲ-လောင်းထည့်ထိုက်၏ ။ပေ။ နဟာတေန-ရေချိုးပြီးသည်၊ (ဟုတွာ)။ ဥတ္တရန္ဓေန-ဇရုံးအိမ်မှ တက်လာသော ရဟန်းသည်။ သြတရန္တာနံ-ဇရုံးအိမ်သို့ သက်ဆင်းကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ မဂ္ဂေါ ဒါတဗ္ဗော။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

၁၀။ ဝစ္စကုဋိဝတ္တကထာ

၃၇၃။ ဗြာဟ္မဏဇာတိကော-ဗြာဟ္မဏဇာတ်ရှိသော၊ အညတရော၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝစ္စံ ကတွာ၊ ကော-အဘယ်သူသည်။ ဝသလံ-ယုတ်ညံ့သော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ-မကောင်းသောအနံ့ရှိသော၊ ဣမံ-ဤဟာကို၊ (ဝစ္စမဂ်ကို)။ အာမသိသတိ-သုံးသပ်လတ်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ အာစမေတု-သန့်သက်ရေ ဆေးခြင်းငှာ၊ န ဣစ္ဆတိ၊ တဿ-၏။ ဝစ္စမဂ္ဂေ-၌၊ ကိမိ-ပိုးလောက်သည်။ သဏ္ဍာတိ-တည်၏ ။ပေ။ ဥဒကေ-သည်။ သတိ-သော်၊ န အာစမေတဗွဲ-သန့်သက်ရေမဆေးရာသည်ကား၊ 'န-မဟုတ်၊ (အာစမေတဗွဲ ဧဝ-သန့်သက်ရေ ဆေးရာသည်သာ) ။ပေ။ ဘိက္ခု၊ ဝစ္စကုဋိယံ-၌၊ ယထာဝုမုံ-အကြင်အကြင် ကြီးသူတို့၏ အတိုင်း၊ ဝါ-ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊ ဝစ္စံ ကရောန္တိ၊ နဝကာ ။ပေ။ ဝစ္စိတာ-အလွန်ဖြစ်သော ကျင်ကြီးရှိကုန်သည်။ ဝါ-ကျင်ကြီး နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ)။ အာဂမေန္တိ-စောင့်ဆိုင်းနေကြရကုန်၏။ ပပတန္တိ ။ပေ။ အာဂတပဋိပါဋိယာ-ရောက်လာသော ရဟန်းတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဝစ္စံ-ကို၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။

အတိသဟသာပိ-အလွန်လျင်စွာသည် ။ပေ။ ပဝိသန္တိ၊ ဥပ္ပဇိတွာပိ-သင်းပိုင်ကို ပင့်၍လည်း၊ (မ၍လည်း) ။ပေ။ နိတ္ထုနန္တာပိ-(အင်း၊ အင်းဟု) ပြီးတွားကုန်လျက် လည်း ။ပေ။ ဒန္တကဋ္ဌံ-ကို၊ ခါဒန္တာပိ ။ပေ။ ဝစ္စဒေါဏိကာယ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာကျင်း၏။ ပဟိဒ္ဓါပိ-ပြင်ပ၌လည်း၊ ဝစ္စံ ကရောန္တိ ။ပေ။ ပဿာဝဒေါဏိကာယပိ-ကျင်ငယ် မြောင်း၌လည်း၊ ခေဋံ-တံထွေးကို၊ ကရောန္တိ၊ ဖရုသေန-ကြမ်းတန်းသော၊ ကဋ္ဌေနပိ-

ဒုတ်ချောင်းဖြင့်လည်း၊ (ကနုတံဖြင့်လည်း) အဝလေခန္တိ-ခြစ်ကြကုန်၏။ (သုတ်ကြကုန်၏။) အဝလေခနကဋ္ဌပိ-ကျင်ကြီးကိုခြစ်ပစ်ကြောင်း ကနုတံကိုလည်း၊ ဝစ္စကူပမ္ပိ-ကျင်ကြီးတွင်း၌၊ ပါတေန္တိ-ကျစေကြကုန်၏။ (ချကြကုန်၏)။ ပေ၊ စပုစပု-ကာရကမ္ပိ-စပုစပု အသံပြု၍လည်း၊ (စပ်စပ်၊ ပြတ်ပြတ်မြည်အောင်လည်း)၊ အာစမေန္တိ-သန့်သက်ရေ ဆေးကြကုန်၏။ အာစမန သရာဝကေပိ-သန့်သက်ရေ ခွက်ငယ်၌လည်း၊ (သန့်သက်ရေကို ခပ်၍ ဆေးကြောင်းခွက်ငယ်၌လည်း)၊ ဥဒကံ-ကို၊ သေသေန္တိ-ကြွင်းကျန်စေကြကုန်၏။ ပေ။

ယော ဝစ္စကုဋီ ဂစ္ဆတိ၊ တေန-ထိုရဟန်းသည်၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်၌၊ ဌိတေန-ရပ်သည်။ (ဟုတ္တာ)၊ ဥက္ကာသိတဗ္ဗံ-ချောင်းဟန်ရာ၏။ အန္တော-ဝစ္စကုဋီအတွင်း၌၊ နိသိန္နေနပိ-ထိုင်နေသောရဟန်းသည်လည်း၊ ဥက္ကာသိတဗ္ဗံ၊ စီဝရဝံသေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ စီဝရရုဇ္ဈယာဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ စီဝရံ-ကို၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ချ၍၊ (တင်ထား၍)၊ သာဓုကံ အတရမာနေန၊ ဝစ္စကုဋီ-သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗာ၊ ပေ၊ ဝစ္စပါဒုကာယ-ကျင်ကြီးစွန်ရာခြေနင်းခံ၌၊ ဌိတေန (ဟုတ္တာ)၊ ဥဗ္ဘဇိတဗ္ဗံ-သင်းပိုင်ကိုပင့်ရာ၏။ (မ ရာ၏)။ ပေ၊ ပဋိစ္စာဒေတဗ္ဗံ-သင်းပိုင်ကို ဖုံးလွှမ်းရာ၏။ ဝစ္စကုဋီ-သည်၊ ဥပါတတာ-ကျင်ကြီးလူးအပ်သည်။ (ကျင်ကြီး လူးနေသည်)၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဓောဝိတဗ္ဗာ-ဆေးထိုက်၏။ (“ဥပါတတာ” ၏ သဒ္ဒတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)၊ အဝလေခနပိဌရော-ကနုတံထည့်စရာပိုးသည်၊ ပူရော-ပြည့်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ အဝလေခနကဋ္ဌ ဆဋ္ဌေတဗ္ဗံ-ရာ၏။ (ခုဒ္ဒကုန္ဒက (၂၉၁) ဝတ္ထု၌ “အဝလေခန ပိဌရ” ဟု ရှိခဲ့၏။) ပေ၊ အာစမနကုမ္ဘိယာ-၌၊ ဥဒကံ သံစေန ဟောတိ၊ ပေ၊ အာသိဋ္ဌိတဗ္ဗံ။

၁၁။ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာ

၃၅၅။ သဒ္ဓိ ဝိဟာရိကာ-အတူနေ တပည့်တို့သည်၊ ဥပဇ္ဈာယေသု-ဥပဇ္ဈာယ်တို့၌၊ (ဥပဇ္ဈာယ်တို့ အပေါ်၌)၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ န ဝတ္ထန္တိ-မကျင့်ကြကုန် ၊ ငှပ၊ သဒ္ဓိ ဝိဟာရိကေန၊ ပေ၊ ဥပဇ္ဈာယမ္ပိ၊ သမ္မာ၊ ဝတ္ထိတဗ္ဗံ-ကျင့်ထိုက်၏။ (ကျင့်ရာ၏)၊ တကြ-ထို “သဒ္ဓိ ဝိဟာရိကေန၊ ပေ၊ သမ္မဝတ္ထိတဗ္ဗံ” ဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ-ဤ ဆိုအပ်လတုံကား၊ သမ္မာဝတ္ထနာ-ကောင်းစွာ ကျင့်ပုံတည်း၊ ကာလသေဝ-စောစော၌ပင်၊ (အရုဏ်မတက်မီပင်)၊ ဥပါဟနာ-တို့ကို၊ သြမုစ္စိတ္တာ-ချွတ်၍၊ ဧကံသံ-လက်ဝဲတစ်ဖက်၊ ပခုံးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဂီ-အပေါ်ရုံဧကသီကို၊ ကရိတ္တာ-၍၊ (တစ်နည်း) ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂီ ကရိတ္တာ-လက်ကန်တော့တင်၍၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးထိုက်၏။ (ကပ်ထိုက်၏)။ (ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။) ပေ၊ ယာဂု-ကို၊ ဥပနာမေတဗ္ဗာ-ကပ်ထိုက်၏။ ယာဂု-ကို၊ ဥပနာမေတဗ္ဗာ-ကပ်ထိုက်၏။ ယာဂု-ကို၊ ပိတဿ - သောက်ပြီးသော ဥပဇ္ဈာယ်အား၊ ဥဒကံ

ဒတွာ ဘာဇနံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ၊ပေ၊ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ ၊ပေ၊ သောဒေသော-ထိ ဥပဇ္ဈာယ်နေရာ အရပ်သည်၊ ဥက္ကာပေါ သစေ ဟောတိ ၊ပေ၊ သမ္မဇ္ဇိ တဗ္ဗော။

သစေ ဥပဇ္ဈာယော-ဂါမံ၊ ပဝိသိတုကာမော-ဝင်လိုသည်။ ဟောတိ-အံ့၊ နိဝါ သနံ-ရွာဝတ်သင်းပိုင်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပဋိနိဝါသနံ-ကျောင်းဝတ်သင်းပိုင်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗံ-လှမ်းယူထိုက်၏ ၊ပေ၊ သဂုဏံ-၂ ထပ်ရှိအောင်၊ ကတွာ၊ သံဃာဋီယော- သင်္ကန်းကြီးတို့ကို၊ (ဧကသီနှင့်၊ ၂ ထပ်သင်္ကန်းကြီးတို့ကို) ဒါတဗ္ဗာ၊ [ဤစကားကို ထောက်၍ ရှေးခေတ်က ၂ ထပ်သင်္ကန်းကြီးနှင့် ဧကသီကို ထပ်၍ရုံကြောင်းကို သိရသည်။ ဘတ္တဂုတ္တကထာ၌လည်း “သဂုဏံ ကတွာ သံဃာဋီယော ပါရုပိတွာ” ဆိုခဲ့သည်။] ဓောဝိတွာ၊ သောဒကော-ရေနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပတ္တော-ကို၊ ဒါ တဗ္ဗော ၊ပေ၊ ပစ္ဆာသမဏံ-နောက်လိုက်ရဟန်းကို ၊ပေ၊ ပတ္တ ပရိယာပန္နံ-သပိတ်၌ အကျုံးဝင်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-သည်။ ဘဏမာ နဿ-စကားပြောစဉ်၊ အန္တရန္တရာ-အကြားအကြား၌၊ ကထာ-စကားကို၊ န ဩပါ တေတဗ္ဗာ-မကျစေထိုက်၊ (ဥပဇ္ဈာယ်၏ စကားမဆုံးမီ ဝင်၍မပြောပါနှင့်-ဟူလို) ဥပဇ္ဈာယော-ကို၊ အာပတ္တိသမန္တာ-အာပတ်၏အနီး၌၊ ဘဏမာနော-လသော်၊ နိဝါ ရေတဗ္ဗော-တားမြစ်ထိုက်၏။

[နိဝတ္တန္တေန စသည် လွယ်ပြီ။] စီဝရံ-သည်။ သိန္နံ-ချွေးစိုသည်။ သစေဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်မျှ၊ ဥဏှော-နေပူ၌၊ ဩတာပေတဗ္ဗံ-ပူစေထိုက်၏၊ ဝါ-လှန်းထိုက်၏ ၊ပေ၊ နစ နိဒဟိတဗ္ဗံ-ကြာမြင့်စွာလည်း မထားရာ၊ စီဝရံ၊ သယံရိ တဗ္ဗံ-ခေါက်ထိုက်၏။ စီဝရံ-ကို၊ သယံရန္တေန-ခေါက်သေ့ရဟန်းသည်၊ မဇ္ဈေ- သင်္ကန်း၏ အလည်ခေါင်၌၊ ဘဂေါ-ချိုးအပ်သော အရာသည်၊ (ခေါက်ချိုးရာသည်) မာ အဟောတိ-မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ကဏ္ဍံ-သင်္ကန်းအနား ကို၊ စတုရဂုံလံ-လက် ၄ သစ်ပမာဏရှိအောင်၊ ဥဿာရေတွာ-အထက်သို့တက်စေ ၍၊ (ပိုလွန်သည်ကို ပြု၍)၊ စီဝရံ သယံရိတဗ္ဗံ၊ ဩဘောဂေ-သင်္ကန်း၏ အခွေ အတွင်း၌၊ ကာယဗန္ဓနံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုရာ၏၊ (ထားရာ၏)။

“သစေ ပိဏှပိတော” စသည် လွယ်ပြီ၊ “ပတ္တံ နိက္ခိပန္တေန” စသည်ကို အာဂန္တုက ဝတ္တကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။ ဥပဇ္ဈာယော၊ နဟာယိတုကာမော-ရေချိုးလို

ကဏ္ဍံ စတုရဂုံလံ ဥဿာရေတွာ။ ။ သင်္ကန်းခေါက်သောအခါ အစွန်း ၂ ဖက်ကို အညီထား၍ခေါက်လျှင် အလည်၌ ခေါက်အပ်သောအရာ (ခေါက်ချိုးရာ) ထင်၏။ ထိုသို့ ခေါက်ချိုးရာထင်ဖန်များလျှင် သင်္ကန်းစုတ်ပြတ် လွယ်သောကြောင့် တစ်ဖက်သင်္ကန်းအနားကို လက် ၄ သစ်လောက်ပိုစေ၍ ခေါက်ပါ-ဟု မိန့်တော်မူသည်။

သည်။ သစေ ဟောတိ၊ နဟာနံ-ချိုးကြောင်းရေကို၊ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ-စီမံရာ၏။ သီသေန-ရေအေးဖြင့်၊ အတ္ထော-အလိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ သီတံ ပဋိယာဒေ တဗ္ဗံ၊ ပေ၊ (“စုဏ္ဏံ သန္ဓေတဗ္ဗံ” စသည်ကို ဇန္တာယရဝတ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) န ဥဒကေပိ-၌လည်း၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏။ (အပေါ်၌)၊ ပရိကမ္ပံ-ချေးတွန်းမှုစသော ပရိကမ်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ န ဟာတေန-ရေချိုးပြီးသော သံဒ္ဓိဝိဟာရိကရဟန်းသည်။ ပဌမတရံ ဥတ္တရိတွာ-ရေမှတက်ပြီး၍၊ အတ္တနော-၏။ ဂတ္ထံ-ကိုယ်ကို၊ ဝေါဒကံ-ရေမရှိသည်ကို၊ ကတွာ၊ နိဝါသေတွာ-သင်းပိုင်ကိုဝတ်၍၊ ဥပဇ္ဈာယဿ-၏။ ဂတ္ထတော-မှ၊ ဥဒကံ-ကို၊ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ပွတ်တိုက်ရာ၏။ (သုတ်ပစ်ရာ၏။) ပေ၊ ဥဒ္ဓိသာပေတုကာမော-ပါဠိကို ရွတ်ပြစေလိုသည်။ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗော-ပါဠိကို ရွတ်ပြထိုက်၏။ ပရိပုစ္ဆိတုကာမော (ပရိပုစ္ဆာပေတုကာမော)-အဋ္ဌကထာကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းစေလိုသည်။ ပေ၊ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗော။

အမှာ။ ။ “ဝိဟာရံ သောဓေန္တေန” စသည်ကို အာဂန္တုကဝတ္ထုကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။ ထို၌ ဘူမတ္ထရဏစသည်တို့ကို အပြင်သို့ ထုတ်ပုံကိုပြရာ ဝါကျ၌ “ဘူမတ္ထရဏံ နိဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ” ဟု ရှိ၍၊ ဤဝတ်နှင့်သေနာသနဝတ်တို့၌ “ဘူမတ္ထရဏံ ယထာပညတ္တံ သလ္လက္ခေတွာ နိဟရိတွာ ဧကမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ” ဟု ရှိသည်။ အတွင်းသို့သွင်းပုံကို ပြရာဝါကျ၌လည်း ထို အာဂန္တုကဝတ်တုန်းက “ဘူမတ္ထရဏံ ဩတာပေတွာ၊ ပေ၊ အတိဟရိတွာ ယထာဌာနေ ပညပေတဗ္ဗံ” ဟု ရှိခဲ့၍၊ ဤဝတ်နှင့် သေနာသနဝတ်တို့၌ “ဘူမတ္ထရဏံ ဩတာပေတွာ၊ ပေ၊ အတိဟရိတွာ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ” ဟု ရှိသည်။ မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထုကထာ၌ ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံကို အကျယ်ဖွင့်ထားပါသည်။

ဥပဇ္ဈာယဿ-၏။ ဝါ-မှာ၊ အနဘိရတိ-မမွေ့လျော်ခြင်းသည်။ ဥပုန္နာ-ဖြစ်သည်။ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ) သံဒ္ဓိဝိဟာရိကေန-သည်။ ဝူပံကာသေတဗ္ဗော-အခြားအရပ်သို့ (ကိုယ်တိုင်) ပင့်ဆောင်ထိုက်၏။ ဝူပကာသာပေတဗ္ဗော-(သူတစ်ပါးကို) အခြားအရပ်သို့ ပင့်ဆောင်စေထိုက်၏။ [ဤပုဒ်တို့၏ သဒ္ဓတ္ထကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထုကထာ၌ ပြထားပြီ။] အဿ-ထို ဥပဇ္ဈာယ်၏အတွက်၊ ဓမ္မကထာဝါ-တရားနှင့်စပ်သော စကားကိုမူလည်း၊ ကာတဗ္ဗာ၊ (ဥပဇ္ဈာယ်မှာ ကုက္ကုစ္စဖြစ်လျှင်) ဝိနောဒေတဗ္ဗံ-ပယ်ဖျောက်ထိုက်၏။ ပေ၊ (မိစ္ဆာအယူဖြစ်လျှင်) ဝိဝေစတဗ္ဗံ-ကင်းဆိတ်စေထိုက်၏။ (စွန့်လွှတ်စေထိုက်၏။) ဝိဝေစာပေတဗ္ဗံ-သူတစ်ပါးကို ကင်းဆိတ်ပါစေဟု စေခိုင်းထိုက်၏။

ဥပဇ္ဈာယော၊ ဂရုဓမ္မံ-ကြီးလေးသော သံဃာဒီသေသ်အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော-ရောက်သည်။ (ဟုတွာ)၊ ပရိဝါသာရဟော-ပရိဝါသ်ကိုထိုက်သည်။ (ပရိဝါသ်နေထိုက်သည်။) သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ ဥဿုက္ကံ-အားထုတ်သူ၏အဖြစ်ကို၊ (ကြောင့်ကြကို)၊ ကာတဗ္ဗံ (ကိ-နည်း)၊ ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သံယော-သည်။

ဥပဇ္ဈာယဿ-အား၊ ပရိဝါသံ-တို့၊ ဒဒေယျ နှုခေါ-ပေးရာပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဥဿုတ္တံ ကာတဗ္ဗံ၊ [နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။] သံဃာက ကံပြုလို ရာ၌ ကိန္တိ-လျှင် ၊ပေ၊ နကရေယျ နှုခေါ-မပြုရာပါအံ့နည်း၊ လဟုကာယဝါ-ပေါ့ သောကံသို့သော်လည်း၊ ပရိကာမေယျနှုခေါ-ညွတ်စေရာပါအံ့နည်း၊ (ပြောင်းလွှဲရာ ပါအံ့နည်း)ဟု ကြောင့်ကြစိုက်ရမည်၊ (ကံပြုအပ်ပြီးဖြစ်လျှင်) ကိန္တိ၊ ဥပဇ္ဈာယော ၊ပေ၊ ဝတ္တေယျနှုခေါ-ကျင့်ရာပါအံ့နည်း ၊ပေ၊ သံဃော ၊ပေ၊ ပဋိပဿဓမ္မေယျ- ငြိမ်းစေရာပါအံ့နည်း” ဟုကြောင့်ကြစိုက်ရမည်။ [ဤမှနောက်၌ “စီဝရံ-ကို၊ ဓောဝိ ယေထ-ဖွပ်အပ်ရာပါအံ့နည်း၊ ကရိယေထ-ပြုအပ် (ချုပ်အပ်)ရာပါအံ့နည်း၊ ရဇနာ- ဆိုးရည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပစိတဗ္ဗာ-ကျိုထိုက်သည် ၊ပေ၊ စီဝရံ-ကို၊ ရဇိယေထ-ဆိုးအပ် ရာပါအံ့ နည်း” ဟု ပေးပါ။]

စီဝရံ-ကို၊ ရဇန္တေန-ဆိုးသော ရဟန်းသည်၊ သာဓုကံ-ကောင်းမွန်စွာ၊ သမ္မရိ ဝတ္တကံ သမ္မရိ ဝတ္တကံ-ထက်ဝန်းကျင် လှည့်၍လှည့်၍၊ (အတွင်းဘက်ကဆိုးလိုက်၊ အပြင်ဘက်က ဆိုးလိုက်အားဖြင့် ပြန်လှန်၍ ပြန်လှန်၍) ရဇိတဗ္ဗံ၊ ထေဝေ- ဆိုးရည်ပေါက်သည်၊ အစ္စိန္တေစ-မဖြစ်စဲသေးမီလည်း၊ န ပတ္တမိတဗ္ဗံ-မဖဲသွားထိုက်။ [ဆိုးရည်ပေါက် ကျနေသေးလျှင် သုတ်၍ ပေးဖို့ရန်၊ သို့မဟုတ် ထပ်၍ညှစ်ဖို့ရန် မဖဲသွားဘဲ စောင့်နေ ပါ-ဟူလို။] ဥပဇ္ဈာယံ-ကို၊ အနာပုဏ္ဏာ-မပန်ပြောမူ၍၊ ဧကစ္စ သ-အချို့သော ဝိသဘာဝဂုဏ်လို့အား၊ ပတ္တော-ကို၊ န ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက် ၊ပေ၊ ဧကစ္စဿ-၏၊ ပတ္တော-ကို၊ န ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗော-မယူထိုက်။ (အဓိပ္ပာယ်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၌၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ (၁၁၈)၌ ပြခဲ့ပြီ။) ပေ၊ ဥပဇ္ဈာယော ဂိလာနော သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ) ယာဝဇီဝံ-အသက်ထက်ဆုံး၊ ဥပဋ္ဌာပေ တဗ္ဗော-ပြုစုလုပ်ကျွေးထိုက်၏၊ အဿ-ထိုဥပဇ္ဈာယ်၏၊ ဝုဋ္ဌာနံ-ရောဂါမှ ထမြောက် ခြင်းကို၊ အာဂမေတဗ္ဗံ-ဆိုင်းငံ့ထိုက်၏။ [အခြားအရပ်သို့ မသွားဘဲ စောင့်၍ ပြုစု လုပ်ကျွေးပါ-ဟူလို။]

၁၂။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တကထာ

၃၇၇။ (“ဥပဇ္ဈာယာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေသု” စသည် လွယ်ပြီ။) ဥပဇ္ဈာယေန- သည်၊ (အပြစ်ငယ် အပြစ်ကြီး၊ အသီးသီးကို၊ အနီးချဉ်းကပ် ကြည့်ရှုသွန်သင်တတ် သော ဥပဇ္ဈာယ်သည်။) သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-ဥပဇ္ဈာယ်ယူ၊ အတူနေတပည့်ကို၊ ဥဒ္ဓေ သေန-ပါဠိကိုရွတ်ပြခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ (ပါဠိကိုသင်ပေးခြင်း၊ စာချပေး ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊) ပရိပုစ္ဆာယ-အဖန်ဖန်မေးအပ်သော အဋ္ဌကထာ အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သြဝါဒေန-အပြစ်မပေါ်မီ ဆုံးမခြင်းအားဖြင့် လည်း ကောင်း၊ အနုသာသနိယာ-အပြစ်ပေါ်လျှင် သွန်သင်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။

(တစ်နည်း) သြဝါဒေန-ရှေးဦးစွာ ဆုံးမခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုသာသနိယာ-အဖန်ဖန် သွန်သင်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဟေတဗ္ဗော-သိမ်းသွင်းထိုက်၏။ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော-ခိုးမြောက်ထိုက်၏။ [ဤဝါကျ၏အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္ထကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ “သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ ပတ္တော ဟောတိ” စသော ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ “စီဝရံ-သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေထနုခေါ-ဖြစ်ရာပါအံ့နည်း၊ ဝါ-ရရာပါအံ့နည်း၊ စာအုပ်တို့၌ “ဥပ္ပဇ္ဇိယေထနုခေါ” ဟု တွေ့ရ၏။ ပဒဓာတ်က အကမ္မကဖြစ်သောကြောင့် ဒိဝါဒိ ယပစ္စည်း၊ ကတ္တားဟော ဧထဝိဘတ်ဖြင့် “ဥပ္ပဇ္ဇေထ-ဟုသာ ရှိသင့်၏။ ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာ၌ကား “စီဝရံ ဓောဝိယေထ ၊ပေ၊ ကရိယေထ” စသည်ဖြင့် သကမ္မကဓာတ်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မရုပ်သာ ရှိခဲ့သည်။

ထို့နောက် သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့် နေမကောင်းလျှင် ဥပဇ္ဈာယ်က “ဒန်ပူပေးမှု၊ မျက်နှာသစ်ရေပေးမှု” စသော ဝတ်များကို ပြန်၍ ပြုရပုံကို ဟောတော်မူသည်။ (ဂိလာနဖြစ်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည် ရွာဝင်သောအခါ) “ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အချိန်ဖြင့်၊ နိဝတ္တိဿတိ-ပြန်နစ်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ စောင့်မျှော်၍၊ အာသနံ ပညေပတဗ္ဗံ” သာ ထူး၏။ [ပစ္စာသမဏအဖြစ်ဖြင့်ကား သဒ္ဓိဝိဟာရိက နောက်သို့ မလိုက်ကောင်းပါ။]

၁၃-အာစရိယဝတ္ထကထာ။ ၃၇၉။ ဤ၌ “အန္တေဝါသိကာ-အနီးနေတပည့်တို့သည်၊ အာစရိယေသု-ဆရာတို့အပေါ်၌၊ (ဆရာ ၄ ပါးတို့အပေါ်၌)ဟုလည်းကောင်း၊ အန္တေဝါသိကဝတ်၌ “အာစရိယာ-တို့သည်၊ အန္တေဝါသိကေသု-တို့၌” ဟုလည်းကောင်း ပေးပါ။ အာစရိယဝတ်သည် ဥပဇ္ဈာယဝတ်နှင့်လည်းကောင်း၊ အန္တေဝါသိကသည် သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ်နှင့်လည်းကောင်း အလုံးစုံတူ၏။ (ဆရာ ၄-ပါး၊ တပည့် ၄ ပါးတို့ကို မဟာဝဂ္ဂ၊ အန္တေဝါသိက န သမ္မာဝတ္ထနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။)

အဋ္ဌမော-သော၊ ဝတ္ထုကုဋကော-တည်း။

ဣမမိ ခန္တကေ-၌၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတို့သည်၊ ဧကူနဝိသတိ-တစ်ခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော ၂၀ တည်း၊ ဝတ္ထာ-ဝတ်တို့သည်၊ စုဒ္ဒသ-တစ်ဆယ့် ၄ ပါးတို့တည်း၊ တဿ-ထို ဝတ္ထုကုဋက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ-ကား... .

အာဂန္တကဝတ်အတွက်။ ။ သဥပါဟနာ.- ဘိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ရဟန်းတို့၊ ဆတ္တာ-ထီးဆောင်းသော ရဟန်း၊ သြဂုဏ္ဏိ-ဦးခေါင်းခြုံသော ရဟန်း၊ သီသံ-ဦးခေါင်း၌ သင်္ကန်းကိုတင်ခြင်း၊ ပါနီယံ- သောက်ရေ၊ နာဘိဝါဒေ-ရိုမခိုး၊

နပုဏ္ဏိ-ကုန်၊ အဟိ-မြေ (ပခုံး၌ကျခြင်း၊) ပေ သလာ-တို့သည်၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ဩမုဉ္ဇိ-
ချွတ်ခြင်း၊ ဆတ္တံ-ထီး၊ ခန္ဓေစ-ပခုံး၊ အတရုဉ္ဇ-အဆောတလျင် မတုတ်ဘဲ၊ ပဋိက္ကမံ-
ဖဲခြင်း၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ နိက္ခိပံ-ချခြင်း၊ ပတိရူပံ-သင့်တော်သောနေရာ၊ ပုဏ္ဏိတာ-
မေးခြင်း။

အာသိဉ္ဇေယျ-သွန်းလောင်းရာ၏၊ ဓောဝိတေန-ဆေးခြင်း၊ သုက္ခေန-ခြောက်
သောအဝတ်ကြမ်း၊ အလ္လေန-စိုသောအဝတ်၊ ဥပါဟနာ-ဘိနပ်၊ ဝုဗ္ဗော-အကြီး၊
နဝံကော-အငယ်၊ ပုဏ္ဏေယျ-မေးရာ၏၊ အဇ္ဈာဝုတ္တုဉ္ဇ-နေအပ်ဖူးသောကျောင်း၊ ဂေါ
စရ-ဆွမ်းခံရွာ၊ သေက္ခ-သေက္ခသမ္ပုတိကုလ၊ ဝစ္စာ-ဝစ္စကုဋီ၊ ပါနီ-သောက်ရေး
ပရိ-သုံးရေး၊ ကတ္တရံ-တောင်ဝှေး၊ ကတိကံ-ကတိကဝတ်၊ တတော-ထိုမှတပါး၊
ကာလံ-အခါ၊ မုဟုတ္တံ-တမုဟုတ်၊ (တစ်ခဏ)၊ ဥက္ကာပေါ-အမှိုက်ရှိ၏၊ ဘူမတ္ထရဏံ-
ကို၊ နီဟရေ-ထုတ်ရာ၏၊ ပဋိပါဒေါ-ညောင်စောင်းအခြေခံ၊ ဘိသိ-ဘုံလျှို၊ ဗိမ္မော-
ခေါင်းအုံး၊ ပေ၊ မလ္လကံ-ထွေးခံ၊ အပဿေနံ-မှီရာပျဉ်ချပ်၊ ဥလ္လောကံ-အထက်
မျက်နှာကျက်၊ ကဏ္ဍဘာဂ-လေသာပြုတင်းဒေါင့်အဖို့၊ ဂေရုက-ဂွေ၊ နီ၊ ကာဠ-
မည်းနက်သောအဆင်း၊ အကတာ-မပြုအပ်သောမြေ၊ သင်္ကာရဉ္ဇ-အမှိုက်၊ ဘူမတ္ထရ
ဏံ-အခင်း၊ ပဋိပါဒကံ-ညောင်စောင်းခြေ။ [မဉ္ဇပိဋံ ပေ၊ အပဿေန လွယ်ပြီ။]

ပတ္တစီဝရံ-သင်္ကန်း၊ ဘူမိ-အခင်းမရှိသော မြေ၊ ပါရန္တံ-ဟိုဘက်အစွန်း၊
ဩရတော ဘောဂံ-ဤဘက်၌ အခွေ၊ ပရတ္ထိမံ-အရှေ့အရပ်မှလာသောလေ၊ ပေ၊
သီတုဏှော-အေးသောအခါ၊ ပူသောအခါ၊ ဒိဝါ-နေ့၊ ရတ္တိ-ညဉ့်၊ ပရိဝေဏံ-ဝုဏ်
ပေ၊ ဥပဋ္ဌာနံ-ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်း၊ အဂ္ဂိသာလာ-ကုဋီ၊ ဝစ္စကုဋီသု-တို့၌၊
ဝတ္တံ-ကျင့်ရသောဝတ်၊ ပါနီယ၊ ပရိဘောဇနီယံ၊ အာစမနေသု-သန့်သက်ရေတို့၌၊
ကုဋိ-အိုး၊ အနောပမေန-ဥပမာရှိတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပညတ္တံ-
သော၊ ဝတ္တံ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ အာဂန္တုကေဟိ-တို့သည်၊ ဝေ-စင်စစ်၊ (ဝတ္တိတဗ္ဗံ-ကျင့်ရာ
၏။)

အာဝါသိကဝတ်အတွက်။ ။ နေဝ အာသနံ-နေရာမခင်းခြင်း၊ န ဥဒကံ-
ရေမတည်ခြင်း၊ န ပုစ္ဆဂ္ဂမနံ-ခရီးဦးမကြိုခြင်း၊ နစပါနီယံ-သောက်ရေး မတည်ခြင်း၊
နာဘိဝါဒေ-ရှိမခိုး၊ န ပညပေ-မခင်း၊ ပေသလာ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ဝုဗ္ဗာသနဉ္ဇ-သီတင်းကြီး
နေရာ၊ ဥဒကံ-ရေမတည်ခြင်း၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တု-ခြင်း၊ ပါနီယံ-ရေး ဥပါဟနေ-နပ်၊ ဧကမန္တံ-
သင့်တင့်သောနေရာ၊ အဘိဝါဒေ-ရာ၏၊ ပညပေ-ရာ၏။

အဇ္ဈာဝုဋ္ဌံ-နေအပ်ဖူးသောကျောင်း၊ ဂေါစရ-ဆွမ်းခံရွာ၊ သေခေါစ-သေခ
သမ္ပုတိကုလ၊ ဝစ္စဋ္ဌာနံ-ကျင့်ကြီးစွန့်ရာအရပ်၊ ပါနီယံ ပေ၊ ကာလံ-အခါ၊ နဝက
ဿ-သီတင်းငယ်အား၊ နိသိန္နကေ-ထိုင်နေလျက်၊ အဘိဝါဒယေ - ရှိခိုးစေရာ၏။

အာစိက္ခေ-ပြောပြရာ၏။ ဟေဋ္ဌာယထာ-အောက်၌ကဲ့သို့ တထာ-ထို့အတူ၊ နယေ-ဆောင်ရာ၏။ အာဝါသိကေဟိ-တို့သည်၊ ဣမေ ဝတ္ထံ-ကို၊ သတ္ထဝါဟေန-ကုန်သည် များကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ-ညွှန်ပြတော်မူအပ် သော၊ ဝတ္ထံ-ကို၊ အာဝါသိကေဟိ-တို့သည်၊ ဝေ-စင်စစ်၊ ဝတ္တိတဗ္ဗံ-၏။

ဂမိကဝတ်အတွက်။

။ ဂမိကာ-တို့၊ ဒါရု-သစ်ဘဏ္ဍာ၊ မတ္တိ-မြေဘဏ္ဍာ၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊ န ပုစ္ဆိယ-မပန်ပြောမူ၍၊ နဿန္တိစ-ပျက်စီးကုန်၏။ အဂုတ္တဉ္စ-မလုံခြုံ၊ ပေသလာ ဥဇ္ဈာယန္တိ ပဋိသာမေတွာ-၍၊ ထကေတွာ-ပိတ်၍၊ ဘိက္ခုဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥပါသကောဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာပုစ္ဆိတွာဝ-၍သာ၊ ပက္ကမေ-ရာ၏။ ပါသာဏေသု-တို့၌၊ ပုဂံ-အစုကို၊ ပဋိသာမေ-ရာ၏။ ထကေ ယျစ-ပိတ်ရာ၏။ သစေ ဥဿဟတိ-အံ၊ ဥဿုက္ကံဝါ-ကြောင့်ကြကိုမူလည်း ပြုရာ၏။ အနောဝသေ-မိုးမစွတ်သော အရပ်၊ တထေဝစ-သာလျှင်၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော ကျောင်းကို၊ ဩဝသတိ-မိုးစွတ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဂါမ-ရွာသို့ဆောင်ရာ၏။ အန္ဓော ကာသေ-လွင်တီးခေါင်၊ တထေဝစ-သာလျှင်။ (တထေဝစ ၂ ပုဒ်ဖြင့် “ပါသာဏေ သု ပေ၊ ထကေယျ” ဟူသော စကားကို ညွှန်းသည်။) အင်္ဂါနိ-ထုပ်၊ လျှောက်စသော အင်္ဂါတို့သည်၊ အပေဝနာမ သေသေယံ-ကြွင်းကျန်ကုန်တန်ရာ၏။ ဂမိကဘိက္ခုနာ- သည်၊ ဝတ္ထံ-ကျင့်ထိုက်သော ကျင့်ဝတ်တည်း။

အနုမောဒနဝတ်အတွက်။

။ နာနုမောဒန္တိ-ကုန်၊ ထေရေန-ထေရ်ကြီး၊ ဩဟာယ-စွန့်၍၊ စတုပဉ္စဟိ-၄ ပါး ၅ ပါးသော ရဟန်းတို့၊ ဝစ္စိတော-သည်၊ (ဟုတွာ)၊ မုစ္စိတော-သည်၊ အာသိ-ဖြစ်ပြီ၊ အနုမောဒနာသု-အနုမောဒနာပြုရာတို့၌၊ ဣမေ-ဤသည်တို့ကား၊ ဝတ္ထံ-တည်း။

ဘတ္တဂ္ဂဝတ်အတွက်။

။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ-တို့သည်၊ ဒုန္နိဝတ္ထာ-ရှိကုန်သည် လည်းကောင်း၊ အထောပိ-လည်း၊ ဒုပ္ပါရုတာ-ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ အနာကပ္ပါ- ရဟန်းတို့၏ အသွင်အပြင် မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝေါက္ကမ္မ-၍၊ ထေရေစ-တို့ ကိုမူလည်း၊ အနုပခဇ္ဇနေ (ရေ)-ကပ်ဝင်၍ တည်နေကုန်၏။ နဝေဘိက္ခုစ-သီတင်း ငယ်ဖြစ်သောရဟန်း၊ သံဃာဋီ-ဒုကုဋ် ပေသလာ ဥဇ္ဈာယန္တိ။

တိမဏ္ဍလံ-စွာ၊ နိဝါသေတွာ-၍၊ ကာယ-ခါးပန်းကြိုး၊ သဂုဏာ-အထပ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဒုကုဋ်။ [၂ ထပ်သင်္ကန်းကြီးနှင့် ဧကသီကို ထပ်ထားသည်ကိုဆို သည်။] ဂဏ္ဍိကာ-ခါးပန်းသီး၊ နဝေါက္ကမ္မ-မဖဲမူ၍၊ ပဋိစ္ဆန္တံ-ဖုံးလွမ်းခြင်း၊ သုသံဂု တော-လက်ခြေကို ကောင်းစွာ စောင့်စည်းသောရဟန်း၊ ဩက္ခိတ္တစက္ခာ-စက္ခာမြေ ချသောရဟန်း။ [သေဒိယသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေး။] ဥက္ခိတ္တော-သင်္ကန်းကို မြှောက်

ပင့်သောရဟန်း၊ ဥဇ္ဈိကာ-ခြင်း၊ သဒ္ဓေါ-တိုးသောအသံ၊ တယောစေဝ-န်သော၊ ပစာလနာ-လှုပ်ခြင်းတို့။

ခမ္ဘော-ခါးထောက်သောရဟန်း။ [ဤသို့စသည်ဖြင့် ပေးပါ။] တယောစလာ- ၃ မျိုးသောလှုပ်ခြင်းတို့၊ ခမ္ဘော-ခါးထောက်သောရဟန်း၊ သြဂုဏ္ဍိ-ဦးခေါင်းခြုံသော ရဟန်း၊ ပလ္လတ္တိ-ပတ်ဝန်းကျင် ပတ်ဖွဲ့သောရဟန်း၊ အနုပဒေ-၍၊ န အာသနေ- နေရာ၌မနေရာ၊ သြတရိတွာန-သက်၍၊ ဥဒကေ-ကို၊ နိစံ-ကို၊ ကတွာန-၍၊ သိဗ္ဗိ ယာ-သွန်းလောင်းရာ၏။

ပဋိ-ရေကို ခံယူခြင်း။ (“ဥဒကေ ဒီယမာနေ၊ ဝေ၊ ဥဒကံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ” ကို ချုံးသည်။) သာမန္တာ-အနီးအပါး။ (မာ သာမန္တာ ဘိက္ခုစသည်ကို ချုံးသည်၊ ရှေး နိဿယ၌ “ပဋိသာမန္တာ-အနီးအပါး” ဟု ပေါင်း၍ပေး၏။) သြဒနေစ-ဆွမ်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေ-ခံရာ၏။ သူပံ-ပဲဟင်း စသည်၊ ဥတ္တရိဘဏေန-လက်သုတ်ဟင်းလျှာ၊ သဗ္ဗေ သံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ သမတိတ္ထိစ-သပိတ်အတွင်းအနားရစ်နှင့်ညီမျှ သော ဆွမ်းရှိအောင်၊ သက္ကစ္စံ-လေးစားသောအား၊ သတိထား၍၊ ပတ္တသညိ- သပိတ်၌ သညာရှိသည်၊ သ ပဒါနံ-အစဉ်အတိုင်း၊ သူပကံ-ဆွမ်း၏ လေးဖို့တစ်ဖို့မျှ လက်ကော်ရ ပဲဟင်းရှိရုံ၊ န ထူပကတော-ဆွမ်းဦး၊ ဆွမ်းထိပ်မှ မနှိုက်ရာ၊ န ပဋိစ္ဆာဒေ-မဖုံးရာ၊ န ဝိညတ္တိ-မတောင်းရာ၊ ဥဇ္ဈာနသညိနာ-ကဲ့ရဲ့လိုသော သညာရှိ သည်ဖြစ်၍ သူ့သပိတ်ကို မကြည့်ရာ။

မဟန္တ-အလွန်ကြီးသော ဆွမ်းလုတ်၊ မဏ္ဍလ-ဝိုင်းဝန်းသော ဆွမ်းလုတ်၊ ဒွါရံ- ခံတွင်းဝ၊ သဗ္ဗဟတ္ထော-အလုံးစုံသောလက်၊ န ဗျာဟရေ-စကားမပြောရာ၊ ဥက္ခေ ပေါ-ဆွမ်းလုပ်ကိုမြှောက်ခြင်း၊ ဆေဒနာ-ကိုက်ဖြတ်ခြင်း၊ ဂဏ္ဍ-ပါးစောင်၌ မှိုမောက် အောင်ပြုခြင်း၊ ဓုနံ-ခါခြင်း၊ သိတ္တာဝကာရကံ-ဆွမ်းလုပ်ကို ကြဲဖြန့်ခြင်း၊ ဇိတုနိစ္ဆာ ရကံ-ခြင်း၊ စပုစပု-ခြင်း၊ သုရသုရ-ခြင်း၊ ဟတ္ထ-လက်ကိုလျက်ခြင်း၊ ပတ္တ-ခြင်း၊ သြဋ္ဌနိလ္လေဟံ-ခြင်း၊ သာမိသေန-ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့်တကွ၊ ပဋိဂ္ဂဟေ-ခြင်း။

သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းသောရဟန်းတို့သည်၊ ယာဝ-လောက်၊ န-မပြီးသေး၊ ဥဒကေ- ၌၊ နိစံ-ကို၊ ကတွာန-၍၊ သိဗ္ဗိကံ-ရာ၏။ ပဋိ-ရေကိုခံယူရာ (လက်ဆေးခံ)၊ သာမန္တာ- ပါး၊ သံယာဋိ-ဒုက္ခ၊ နိစံ-ကို၊ ကတွာ-၍၊ ဆမာယ-၌၊ သသိတ္တကံ-ဆွမ်းလုံးနှင့် တကွဖြစ်သောရေ၊ နိဝတ္တန္တေ-ပြန်နစ်လသော်၊ သုပဋိစ္ဆန္တံ-ခြင်း၊ ဥက္ကာဋိ-ဖဝါးစွန်း နင်းခြင်း၊ ဓမ္မရာဇေန-တရားမင်းဘုရားသည်၊ ဣဒံ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တနံ-ကို၊ ပညတ္တိ- အပ်ပြီ။

ပိတ္တစာရိကဝတ်အတွက်။ ။ ဒုန္နိဝတ္တာ-ကုန်သည်၊ အနာကပ္ပါ-ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ အသလ္လက္ခေတွာစ-၍၊ သဟသာ-လျှင်၊ ဒူရေ - အလွန်ဝေးသောအရပ်၌

ရပ်ခြင်း၊ အစွာသန္ဓေ-အလွန်နီးသောအရပ်၌ ရပ်ခြင်း၊ စီရံ-ကြာမြင့်စွာရပ်ခြင်း၊ လဟုံ-လျင်စွာ ပြန်နစ်ခြင်း၊ ပိဏ္ဏစာရိကော-သည်၊ တထေဝ-ထိုအတူ (တထေဝဖြင့် တိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတွာစသည်ကို ညွှန်သည်။ ရှေး နိဿယ၌ “ပိဏ္ဏစာရိကော-၌၊ တထေဝ” ဟု ရှိ၏။) ပဋိစ္စန္ဓော-သည်၊ (ဟုတွာ)ဝ၊ ဂစ္ဆေယျ-ရာ၏။ (သုသံဝုတောမှ စ၍ သဟသာတိုင်အောင် လွယ်ပြီ။) ခမ္ဘော-ခါးထောက်ခြင်း၊ အာသနံ-နေရာ၊ ကဋ္ဌဗ္ဗကာ-ယောက်ချို၊ ဘာဇနံဝါ-အိုးခွက်ကိုမူလည်း၊ ဌာပေတိ-ရပ်စေ၏။ ဥစ္စာရေ တွာ-ဖယ်ရှား၍၊ ပဏာမေတွာ-ညွတ်စေ၍၊ ပဋိဂ္ဂဟေ-ရာ၏။ န ဥလ္လောကေ-မော်၍မကြည့်ရာ၊ သူပေပိ-၌လည်း၊ တထေဝ-သင်္၊ တံ-ထိုဝတ်သည်၊ ဟောတိ။ (“ဘာဇနံဝါ ဌာပေတိ” စသည်ကို ညွှန်သည်။) ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ သံဃာဋီယာ-ဖြင့်၊ ဆာဒေ-ရာ၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “ဘိက္ခု” ဟု တွေ့ရ၏။ “ဘိက္ခုယ ဒိန္နာယ သံဃာဋီယာ ပတ္တံ ပဋိစ္စာဒေတွာ” ကို ချုံးသောကြောင့် “ဘိက္ခုယ သံဃာဋီယာ ဆဒေ” ဟု ရှိသင့်၏။] ပဋိစ္စန္ဓေဝ-လျက်သာ၊ ဂစ္ဆိယံ-သွားရာ၏။ [သုသံဝုတောမှစ၍ ဥက္ကာဋီ တိုင်အောင် လွယ်ပြီ။] ပဌမံ-စွာ၊ အာသနံ-နေရာ၊ အဝက္ကာရ-ဆွမ်းပိုထည့်စရာ ခွက်၊ ပါနီယံ၊ ပရိဘောဇနီယံ-ရေ၊ ပစ္စာ-မှ၊ ကင်္ခိတိ-၏။ ဘုဇ္ဇေယျ-ရာ၏။ ဩပိလာ ပေယျ-နစ်မြုပ်စေရာ၏။ ဥဒ္ဒရေ-ရုပ်သိမ်းရာ၏။ ရိတ္တံ-အချည်းနှီး၊ တုစ္ဆံ-အချည်နှီး၊ ဥပဌာဟေ-တည်ထားရာ၏။ ဟတ္ထဝိကာရေ-လက်၏ထူးခြားသောအမူအရာ၊ ဘိန္နေယျ-မြွက်ဆိုရာ၏။ ဣဒံ-ကာ၊ ပိဏ္ဏစာရိကော-၌၊ ဝတ္တံ-တည်း။

အာရညိကဝတ်အတွက်။ ။ ပါနီ-သောက်ရေ၊ ပရိသုံးရေ၊ အဂ္ဂိ-မီး၊ အရဏီ-ပွတ်ခုံ၊ ပွတ်ကျည်၊ နက္ခတ္တ-နက္ခတ်၊ ဒိသ-အရပ်၊ စောရာ-တို့သည်၊ သဗ္ဗ-သောက်ရေစသော အလုံးစုံသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ကောဋေတွာ-ရိုက်နှက်၍၊ ပတ္တံ-သပိတ်၊ အံသေ-ပခုံး၌၊ စီဝရံ-ကို၊ တတော-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဣဒါနိ-၌၊ အံသေ-၌၊ လဂ္ဂေတွာ-၍၊ တိမဏ္ဍလံ-ကို၊ ပရိမဏ္ဍလံ-စွာ၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပိဏ္ဏစာရိကဝတ္ထံ-သည်၊ (ဟောတိ-၏။ တထာ-ဖြင့်) အရည ကေသုပိ-တို့၌လည်း၊ နယေ-ဆောင်ရာ၏။

ပတ္တံ-ကို၊ အံသေ-၌၊ စီဝရံ-ကို၊ သီသေ-၌၊ အာရောပေတွာ-၍၊ ပါနီယံ-ရေ၊ ပရိဘောဇနီယံ-ရေ၊ ပေ၊ သပ္ပဒေသံဝါ-တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ နက္ခတ္တံ-နက္ခတ်။ (“နက္ခတ္တပဒါနိ ပေ၊ ဧကပဒေသာနိဝါ” ကို ချုံးသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ “နက္ခတ္တံ သဗ္ဗဒိသံ” ဟု ရှိ၏။) ဒိသာပိ-အရပ်မျက်နှာ၌လည်း၊ ကုသလော-သည်၊ ဘဝေ-ရာ၏။ သတ္တုတ္တမေန-သတ္တဝါတို့ထက်မြတ်သော ဘုရား ရှင်သည်၊ အရညကေသု-တို့၌၊ ဣမေဝတ္တံ-ကို၊ ပညတ္တံ-အပ်ပြီ။

သေနာသနဝတ်အတွက်။

။ အဇ္ဈောကာသေ-၌၊ ဩကိရိသု-ရောပြွမ်း

ကုန်ပြီ၊ ပေသလာ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ဝိဟာရော ဥတ္တာပေါ သစေ ဟောတိ၊ ပဌမ-စွာ၊ ပတ္တစိဝရ်-ကို။ (ဘိသိမှစ၍ ခေဋမလ္လကတိုင်အောင် လှယ်ပြီ။) အပသေန-တကဲမှီ ပျဉ်ချပ်၊ ဥလ္လောကေ-အထက်မျက်နှာကြက်။ (ဥလ္လောကာ ပဌမ-စသည်ကို ညွှန်သည်။) ကဏ္ဍာ-မို့တက်သည်။ ဂေရုကာ-ဝေ့နီ၊ ကာဠ-မည်းနက်သောမြေ၊ အကတာ-မပြုအပ်သော မြေ၊ သင်္ကာရံ-အမှိုက်၊ ဘိက္ခု၊ သမန္တာ-အနီးအပါး၊ သေန-အိပ်ရာ၊ နေရာ၊ ဝိဟာရ-ကျောင်း၊ ပါနီယံ-ရေ၊ ပရိဘောဇန-ရေ၊ သာမန္တာ-အနီးအပါး၊ အဝေဝါတေ-၌၊ အတ္ထရဏံ-အခင်းကို၊ ပါဠိပါဒကံ-ညောင်စောင်း အခြေခံ၊ ပေ၊ ဘူမိ-အခင်းမရှိသော မြေ၊ ပါရန္တံ-ထိုမှာဘက်၊ ဩရတော-ဤမှာဘက်၊ ဘောဂံ-အခွေ၊ ပုရတ္ထိမာ-အရှေ့အရပ်မှ လာသောလေ၊ သီတုဏှော-အေးသော အခါ၊ ပူသောအခါ။ (ဒီဝါမှစ၍ အာစမနကုမ္ဘိတိုင်အောင် လှယ်ပြီ။) ဝုဇော-သီတင်းကြီး၊ ဥဒ္ဒေသ-ခြင်း၊ ပရိပုစ္ဆနာ-ခြင်း၊ သဇ္ဈာ-သရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ ဓမ္မော-တရားဟောခြင်း၊ ပဒီပံ-မီးထွန်းခြင်း၊ ဝိဇ္ဇာပေ-မီးငြိမ်းခြင်း၊ န ဝိဝရေ-မဖွင့်ရာ၊ နဝိထကေ-မပိတ်ရာ၊ ယေန-အကြင်ဘက်၌၊ ဝုဇော-သည်၊ အတ္ထိ၊ တေန-သို့၊ ပရိဝတ္ထိ-ပြန်လှည့်ရာ၏။ ကဏ္ဍေနပိ-သင်္ကန်းကြီး အစွန်းဖြင့်လည်း၊ န ယဋ္ဌယေ-မထိခတ်ရာ၊ မဟာဝီရော-ကြီးသောလူလွှရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်သည်။ သေနာသနေသု တံ ဝတ္ထံ ပညပေသိ။

န္ဒောယရဝတ် အတွက်။

။ နိဝါရိယမာနာ-တားမြစ်အပ်ကုန်သည်၊ ဒွါရ်-

ကို၊ (အလဘမာနာ) (ဟုတွာ) မုတ္တိတာ-ပြင်းစွာတွေ့ကုန်၏။ ပေသလာ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ဇန္တာ-ဇရုံးအိမ်မှာ ဆာရိကံ-ကို၊ ဆဋ္ဌယေ-ရာ၏။ ပရိဘာဏံ-ဇရုံးအိမ် အကျည်စွန်း၊ တထေဝစ-တည်း၊ [ဆာရိကံ ဆဋ္ဌယေကိုညွှန်းသည်။] ပေ၊ သာလာ-ဇရုံးအိမ် စရပ်၊ စုဏ္ဏံ-ရေချိုးဆပ်ပြာမှုန့်၊ မတ္တိတာ-မြေညက်၊ ဒေါဏိကာ-ရေစကျင်း၊ မုခံ-မျက်နှာ၊ ပုရတော-မှာ၊ ထေရေ-တို့ကို၊ န-တိုး၍မနေရာ၊ နဝေ-တို့ကို၊ န-မတားမြစ်ရာ၊ သစေ ဥဿဟတိ-အံ့၊ ပုရတော-မှာ ဥပရိ-ထက်၊ မဂ္ဂေါ-လမ်း၊ စိက္ခလ္လံ-၏၊ မတ္တိ-မြေညက်၊ ဝိဋ္ဌကံ-အင်းပျဉ်၊ ဝိဇ္ဇာပေတွာ-ငြိမ်းစေ၍၊ ထကေတွာ-ပိတ်၍၊ ဣမေ-တို့ကား၊ ဇန္တာယရေသု-တို့၌၊ ဝတ္ထံ-တည်း။

ဝစ္စကုဋိဝတ်အတွက်။

။ နာစမေတိ-သန့်သက်ရေ မဆေး၊ ယထာဝုဗ္ဗံ-

တိုင်း၊ ပဋိပါဠိ-လာစဉ်အတိုင်း၊ သဟသာ-လျှင်၊ ဥတ္တဇိ-သင်းပိုင်ကို ပင့်၏။ နိဋ္ဌနော-ငြီးတွားခြင်း၊ (ငြီးသံ)၊ ကဋ္ဌ-ကနုတ်၊ ဝစ္စံ-ဝစ္စကုဋိ၊ ပဿာဝံ-ပဿာဝကုဋိ၊ ခေဋကံ-ထွေးခံ၊ ဖရသာ-ကြမ်းသောကနုတ်၊ ကူပ-တွင်း၊ သဟသာ-လျှင်၊ ဥတ္တဇိ-၏၊ စပု-စပ်စပ် ပြတ်ပြတ် ပြုခြင်း၊ သေသေန-သန့်သက်ရေ ကြွင်းထားခြင်း၊ ဗဟိ အန္တောစ-အတွင်း အပ၌လည်း၊ ဥက္ကာသေ-ချောင်းဟန့်ရာ၏၊ ရဇ္ဇု-သင်္ကန်းလှန်းစရာကြီး၊

အတရမာနံ-မဆောမလျင်၊ သဟသာ-လျင်၊ ဥဗ္ဗဇိ-ခြင်း၊ ဌိတေ-ခြေနင်းခုံ၌ တည်လျက်၊ နိဋ္ဌနေ-ငြီးတွားခြင်း၊ ပေ၊ ဝစ္စပါဒကေ-ဝစ္စကုဋီခြေနင်း၌၊ နာတိသဟသာ-မဆောမလျင်၊ ဥဗ္ဗဇိ-သင်းပိုင်ကိုမ၏၊ ပါဒကာယ-၌၊ စပုစပု-ခြင်း၊ န သေသယေ-သန့်သက်ရေမကြွင်းစေရာ၊ ပဋိစ္စာဒေ-ရာ၏၊ ဥပဟတ-ကျင်ကြီးလူးခြင်း၊ ပိဋ္ဌရေန-ကံနုတံ ထည့်စရာပုံ၊ ဝစ္စကုဋီ-ဋီ၊ ပရိဘဏ္ဍံ-အကျည် ။ပေ၊ အာစမနေ-သန့်သက်ရေဆေးရာ၌၊ ဥဒကံ-ရေ၊ ဣမေ-တို့ကား၊ ဝစ္စကုဋီသု-တို့၌၊ ဝတ္တံ-တည်း။

ဥပဇ္ဈာယဝတ်အတွက်။ ။ ဥပါဟနာ-ဘိနပ်၊ ဒန္တကဋ္ဌံ-ပူ၊ မုခေါဒကံ-ရေ၊ အာသနံ-နေရာ၊ ယာဂု-ယာဂု၊ ဥဒကံ-ရေ၊ ဓောဝိတွာ-၍၊ ဥဒ္ဓါရေ-ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ဥက္ကာပ-အမှိုက်၊ ဂါမ-ရွာ၊ နိဝါသနာ-ပိုင်၊ ကာယဗန္ဓနာ-ကြိုး၊ သဂုဏံ-အထပ်ရိုအောင်၊ သောဒကံ-ရေနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပတ္တံ-ပိတ်၊ ပစ္စာ-မှ၊ တိမဏ္ဍလော-၃ ပါးသောအဝန်း၊ ပရိမဏ္ဍလ-စွာ၊ ဗန္ဓနံ-ခါးပန်းကြိုး။

သဂုဏံ-အထပ်ရိုအောင်၊ ဓောဝိတွာ-၍၊ ပစ္စာ-မှ၊ နာတိဒူရေ-အလွန်မဝေးလွန်းသော အရပ်၊ ပဋိဂ္ဂဟေ-ခံယူရာ၏၊ ဘဏမာနဿ-ပြောစဉ်၊ အာပတ္တိ-အာပတ်အနီးဖြစ်သောစကား၊ ပဌမံ-စွာ၊ အာဂန္တာန-၍၊ အာသနံ-ရာ။ (ဥဒကံ၊ ပေ၊ နိဝါသနံ-လွယ်ပြီ)၊ ဩတာပေ-နေလှန်းရာ၏၊ နိဒဟိ-ကြာမြင့်စွာထား၏၊ ဘဂေါ-သင်္ကန်းအကျိုး၊ (ခေါက်ချိုးရာ)၊ ဩဘောဂေ-ဤဘက်အတွင်း၊ ဘုဒ္ဓိတံ၊ နမေ-ညွတ်ရာ၏၊ ဝါ-ကပ်ရာ၏။

ပါနိယံ-ရေ၊ ဥဒကံ-ရေ၊ နိစံ-စွာ၊ မုဟုတ္တံ-မျှ၊ နစ နိဒဟေ-ကြာမြင့်စွာမလှန်းရာ၊ ပတ္တစီဝရံ-သင်္ကန်း၊ [ဘူမိ၊ ပေ၊ ဘောဂံကို ရှေး၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဥဒ္ဓရေ-ရာ၏၊ ပဋိသာမေ-ရာ၏၊ ဥက္ကာပေါ-၏၊ န ဟာယိတံ-ငှာ၊ သီတံ-ရေအေး၊ ဥက္ကံ-ရေနွေး၊ ဇန္တာယရံ-အိမ်၊ စုဏ္ဍံ-မှုန့်၊ မတ္တိက-ညက်၊ ပိဋိတော-မှ။

ပိဋံ၊ ပေ၊ မတ္တိကာ ဥဿဟတိ-အံ့၊ မုခံ-နာ၊ ပုရတော-မှ၊ ထေရ-ကြီး၊ နဝေ-ငယ်၊ ပရိကမ္ပံ-ချေးတွန်းမှု၊ နိက္ခမေ-ထွက်ရာ၏၊ ပုရတော-မှ၊ ဥဒကေ-ရေ၊ နှာတေ-ရေချိုးပြီးသော်၊ နိဝါသေတွာ-သင်းပိုင်ကို ဝတ်၍၊ ဥပဇ္ဈာယံ-ဇ္ဈာယ်၊ နိဝါသနဋ္ဌံ-ပိုင်၊ သံဃာဋီ ပိဋက၊ ပေ၊ ပါဒေါ-ခြေဆေးရေ [ပိဋကံ၊ ပေ၊ ဥက္ကာပံ လွယ်ပြီ။] သုသောဓေယျ-ကောင်းစွာ သုတ်သင်ရာ၏၊ ပဌမံ-စွာ၊ [ပတ္တစီဝရံ၊ ပေ၊ အပသေ န-လွယ်ပြီ။] ဘူမိ-မြေ၊ သန္တာန-ပင့်ကူမျှင်၊ အာလောက-လေသောက် ပြုတင်း။ [ဂေရုက၊ ပေ၊ နိသီဒတ္ထရုဏ လွယ်ပြီ။] ခေဠ-ထွေးခံ၊ အပသေ-တက် မှီ ပျဉ်ချပ်။ [ပတ္တစီဝရံ၊ ပေ၊ အဂ္ဂိသာလာ လွယ်ပြီ။] ဝစ္စ-ဝစ္စကုဋီ၊ ပေ၊ အာစမံ-သန့်သက်ရေ၊ အနဘိရတိ-မမွေ့မလျော်ခြင်း၊ ကုက္ကုစ္စံ-ကုက္ကုစ္စ၊ ဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူ၊ ဂရု-ကြီးလေးသော သံဃာဒိသေသံ။

မူလ-အရင်းသို့ငင်ခြင်း၊ မာနတ္ထ-မာနတ်ကျင့်ခြင်း၊ အတ္တနံ-ခြင်း၊ တဇ္ဇနီယံ-တဇ္ဇနီယကံ၊ ဥက္ခေပံ၊ ဥက္ခေပနီယကံ၊ ယဒိကတံ-အကယ်၍ ပြုအပ်ပြီးဖြစ်အံ့၊ ဓောဝေ-ဖွပ်လျော်ခြင်း၊ ကာတဗ္ဗံ-ရာဇာ၊ ရဇံ-ဆိုးရေ၊ ရဇေ-ဆိုးရာဇာ၊ သမ္မရိဝတ္တကံ-ပြန်လှန်၍၊ ပတ္တံ၊ ပေ၊ ဆေဒနံ-ဆံဖြတ်ခြင်း၊ ပရိကမ္ပံ-မူ၊ ဝေယျာဝစ္စံ-ဝေယျာဝစ္စ၊ ပစ္စာ-နောက်လိုက်ရဟန်း၊ ပိတ္တံ-ဆွမ်း၊ . . . န သုသာနံ-သုသာန်သို့ မသွားရာ၊ ဒိသာစေဝ-အရပ်တစ်ပါး၊ ယာဝဇီဝံ၊ ဥပဋ္ဌဟေ-ရာဇာ၊ ဣမေ-တို့ကား၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန-သည်၊ ဥပဇ္ဈာယေသု-တို့အပေါ်၌၊ ဝတ္တံ-တည်း၊ [ဇတံ အနက်မရှိ။] ဩဝါဒေါ-ခြင်း၊ အနုသာသနာ-ခြင်း၊ ဥဒ္ဒေသာ-ခြင်း၊ ပစ္စာ-ခြင်း၊ [ပတ္တံ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရောလွယ်ပြီ။] ဂိလာနော-ရဟန်း၊ ပစ္စာ သမဏော-နောက်လိုက်ရဟန်းသည်၊ န ဘဝေ-မဖြစ်ရာ။

ဥဇ္ဈာယေသု-တို့၌၊ ယေဝတ္တာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိယထာ-ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ အာစရိယေသုပိ-တို့၌လည်း၊ တေဝတ္တာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေ-၌၊ (ယေ)ဝတ္တာ (ဟောန္တိယထာ)တထေဝ အန္တေဝါသိကေ ဝတ္တာ ဟောန္တိ၊ အာဂစ္ဆကေသု-တို့၌၊ (ယေ) ဝတ္တာ ဟောန္တိ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ အာဝါသိကေသု တေဝတ္တာ ဟောန္တိ၊ . . . ဂမိကာ-ဂမိကဝတံ၊ အနုမောဒနာ-အနုမောဒနဝတံ၊ ဘတ္တဂေ၊ ပေ၊ အာရဉ္ဇကေသု-တို့၌၊ ယံ ဝတ္တံ-သည်၊ ဟောတိ၊ ယဉ္ဇ-သည်လည်း၊ သေနာသနေသု ဟောတိ၊ ဇန္တယရေ-ဝတံ၊ ဝစ္စကုဋီ-ဝတံ၊ ဥပဇ္ဈာ-ဥပဇ္ဈာယဝတံ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေ-ဝတံ၊ အာစရိယေသု-တို့၌၊ ယံဝတ္တံ ဟောတိ၊ ယံ ဝတ္တံ အန္တေဝါသိကေ-၌၊ တထေဝ-သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ခန္တကေ-ဝတ္တက္ခန္တက၌၊ ဝတ္တု-တို့သည်၊ ဧကုနဝိသတိ-တစ်ခုယုတ် ၂၀ တည်း၊ ဝတ္တာ-တို့သည်၊ စုဒ္ဒသ-တည်း။ [ရှေးနိဿယ၌ “သောဠသ” ဟု ပါဠိပျက်၏။]

ဝတ္တံ-ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ကို၊ အပရိပူရေန္တော-မဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်း၊ သာမဏေသည်၊ သီလံ-ကို၊ န ပရိပူရတိ-ဖြည့်ကျင့်သည်မမည်၊ အသုဒ္ဓသီလော-မစင်ကြယ်သောသီလရှိသော၊ ဒုပ္ပညော-ပညာမရှိသော ရဟန်းသာမဏေသည်၊ စိတ္တေကရံ-စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို၊ န ဝိန္ဒတိ-မရနိုင်၊ . . . ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော-လေခတ်သော တံခွန်ကဲ့သို့ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ)၊ နေကဂေါ-မတည်ကြည်သောရဟန်း၊ သာမဏေသည်၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဓမ္မံ-မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားကို၊ န ပဿတိ-မမြင်နိုင်၊ သဒ္ဓမ္မံ-သူတော်ကောင်းတရားကို၊ အပဿမာနော-မမြင်သောရဟန်း၊ သာမဏေသည်၊ ဒုက္ခာ-ဝဋ်ဆင်းရဲမှ၊ န ပရိမုစ္စတိ-မလွတ်မြောက်နိုင်။

ယံ ဝတ္တံ-ကို၊ ပရိပူရေန္တော-ဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်း၊ သာမဏေသည်၊ သီလမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ပရိပူရတိ-ဖြည့်ကျင့်သည်မည်၏၊ ဝိသုဒ္ဓသီလော-စင်ကြယ်သော သီလ

ရှိသော၊ သပ္ပညော-ပညာရှိသောရဟန်း၊ သာမဏေသည်၊ စိတ္တေကုဝုဗ္ဗိ-ကိုလည်း၊ ဝိန္ဒတိ-ရနိုင်၏။ . . . အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော-မယ့်လွင့်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဧကဂ္ဂေါ-တည်ကြည်သော ရဟန်း၊ သာမဏေသည်၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဓမ္မ-ကို၊ ဝိပဿ တိ-၏၊ သဒ္ဓမ္မံ-ကို၊ ပဿမာနော-မြင်သော၊ သော-ထိုရဟန်း သာမဏေသည်၊ ဒုက္ခံ-မှ၊ ပရိမုစ္စတိ-၏။

တသ္မာဟိ (တသ္မာဇေ)-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝိစက္ခဏော-အမြော်အမြင် ပညာရှင်ဖြစ်သော၊ ဇိနပုတ္တော-ဘုရားသားတော်သည်၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ-ချီးမွမ်းအပ် သောသူတို့ထက် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဩဝါဒံ-အဆုံး အမတော်ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထံ - ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို၊ ပူရေယျ-ဖြည့်ကျင့်ရာ၏၊ တတော-ထိုသို့ ဖြည့်ကျင့်ခြင်းကြောင့်၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဧဟိတိ-ရောက်ရလိမ့် သတည်း။

ဝတ္ထက္ခန္ဓက ပြီးပြီ။

၉။ ပါတိမောက္ခတ္ထပနက္ခန္ဓက

၁-ပါတိမောက္ခဒ္ဓေသ ယာစနကထာ

၃၈၃။ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ၊ ပုဗ္ဗာရာမေ-ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ မိဂါရ မာတုပါသာဒေ-မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာ၌တည်သော ဝိသာခါ၏ ပြသာဒ်၌၊ ဝိဟရတိ။ [“မိဂါရမာတု” အမည်ရပုံကို ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ၊ ပုပ္ဖဝဂ်၊ ဝိသာခါဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ။] တေန သမယေန ဘဂဝါ၊ ဥပေါသထေ-ဥပုသ်ဖြစ်သော၊ (အကျင့်သီလ၊ အာစာရနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ကျင့်သုံးနေထိုင်ရာ ဖြစ်သော) တဒဟု-ထိုနေ့၌၊ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော-ရဟန်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) နိသိန္နော ဟောတိ။ (တဒဟု ပေါသထေ၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။) အထ-ထိုင်နေတော် မူရာ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော (“အဝေါစ”၌စပ်) ရတ္တိယာ-သည်၊ အဘိက္က န္ဓာယ-ညဉ့်ဦးယာမ်ကို လွန်ပြီးလသော်၊ ပဌမေ ယာမေ-ပထမယာမ်သည်၊ နိက္ခန္ဓေ- ထွက်သွားလသော်၊ (လွန်သွားလသော်) ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ) ဘန္ဓေ၊ ရတ္တိ-သည်၊ အဘိက္ကန္တာ-ညဉ့်ဦးယာမ်ကို လွန်ပါပြီ၊ ပဌမော ယာမော-သည်၊ နိက္ခန္ဓော-ထွက် သွားပါပြီ၊ (လွန်သွားပါပြီ) ဘိက္ခုသံဃော-သည်၊ စိရနိသိန္နော-ထိုင်နေရသော ဘိက္ခု သံဃာ၏ ကြာမြင့်သောကာလ ရှိပါ၏၊ ဘန္ဓေ ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ပါတိမောက္ခံ-ဩဝါဒပါတိမောက်ကို၊ ဥဒ္ဓိသတု-ရွတ်ပြတော်မူပါ၊ ၊ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဘဂဝါ တုဏှိ အဟောသိ။ [မဇ္ဈိမ ယာမ်လွန်သောအခါ ဒုတိယအကြိမ်လျှောက်ပြန်သည်၊ ဘုရားရှင်က ဆိတ်ဆိတ် ပင် နေတော်မူသည်။]

တတိယအကြိမ်၌ကား . . . ရတ္တိယာ-သည်၊ အဘိက္ကန္တယ၊ ပစ္စိမေ ယာမေ-သည်၊ နိက္ခန္ဓေ-လသော်၊ အရုဏေ-အရုဏ်ဦးသည်၊ ဥဒ္ဓဿေ-တက်လသော်၊ ရတ္တိယာ-သည်၊ နန္ဒိမုခိယာ-နှစ်သက်ဖွယ် မျက်နှာရှိုလသော်၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကံ) ဘန္ဓေ၊ ပေ၊ ရတ္တိ-သည်၊ နန္ဒိမုခိ-ရှိပါ၏၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓဿတု-ပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာနန္ဒ၊ ပရိသာ-သည်၊ အပရိသုဒ္ဓါ-မစင်ကြယ်၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အထ-မိန့်တော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ-၏။ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကံ)၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ကံ ပုဂ္ဂလံ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ “အပရိသုဒ္ဓါ အာနန္ဒ ပရိသာ” တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟနုခေါ-မိန့်တော်မူပါလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ အထ-၌၊ ပေ၊ သဗ္ဗာဝန္တံ-အလုံးစုံသော အစိတ်အပိုင်းရှိသော၊ ဘိက္ခုသံယံ-ကို၊ စေတသာ-မိမိစိတ်ဖြင့်၊ စေတော-ရဟန်းအပေါင်း၏စိတ်ကို၊ ပရိစ္စ-ပိုင်းခြား၍၊ မနသိ-စိတ်၌၊ အကာသိ-ပြုတော်မူပြီ၊ (တစ်နည်း) မနသာကာသိ-နှလုံးသွင်းတော်မူပြီ။

အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော-သည်၊ ဒုဿီလံ-သီလမရှိသော၊ ပါပဓမ္မံ-ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသော၊ အသုစိသင်္ကံဿရသမာစာရံ-မစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းဖြင့် တွေးထင်အပ်သော အကျင့်ရှိသော။ (ဋီကာ၌ “အသုစိ-မစင်ကြယ်သော၊ သင်္ကံဿရသမာစာရံ-သော” ဟု ၂ ပုဒ်ရှိ၏။) ပဋိစ္စန္ဓ ကမ္မန္တံ-ဖုံးထားအပ်သော မကောင်းမှုရှိသော၊ အဿမဏံ-ရဟန်းစစ်မဟုတ်သည်၊ (သမာနံ-ဖြစ်ပါလျက်) သမဏပဋိညံ-ရဟန်းဟု ဝန်းခံခြင်းရှိသော၊ အဗြဟ္မစာရိ-မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူသည်၊ (သမာနံ) ဗြဟ္မစာရိ ပဋိညံ-မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူဟု ဝန်းခံခြင်းရှိသော၊ အန္တောပူတိ-အတွင်း၌ ပုတ်သောမကောင်းမှုရှိသော၊ အဝဿုတံ-ကိလေသာမိုးသည် စိုစွတ်အပ်သော၊ ကတမ္မုဇာတံ-(သီလဝန္တရဟန်းတို့သည် စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍) အမှိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်သော၊ (သာရတ္ထအလို) ဝါ-ဒုဿီလျဟူသော ဖြစ်သောအမှိုက်ရှိသော၊ တံ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ဘိက္ခုသံယဿ မဇ္ဈေ၊ နိသိန္နံ-ထိုင်နေသည်ကို၊ အဒ္ဓသာ-စေတောပရိယဉာဏ်ဖြင့် မြင်တော်မူပြီ။ (“ပါပဓမ္မံ” စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပဌမပါရာဇိကဘာသာဋီကာ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂအဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။)

အဘိက္ကန္တာ စသည်။ ။ အဘိက္ကန္တာတိ အဘိက္ကန္တာ ပရိက္ခိဏာ၊ ဥဒ္ဓဿေ အရုဏေတိ ဥဂ္ဂတေ အရုဏသိသေ၊ နန္ဒိမုခိယာတိ တုဋ္ဌိမုခိယာ၊ ဥဒ္ဓဿံ အရဏန္တိ အရဏဂ္ဂမနံ ပတွာပိ “ဥဒ္ဓဿတု၊ ပေ၊ ပါတိမောက္ခံ” တိ ထေရော ဘဂဝန္တံ ပါတိမောက္ခန္ဓေသံ ယာစိ၊ တသ္မိကာလေ “န ဘိက္ခဝေ အနုပေါသထေ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော” တိ သိက္ခာပဒဿ အပညတ္တတ္တာ-ဋီကာ။

ဒိသ္ဗာန-ကြောင့်၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ ဥဋ္ဌေဟိ-ထလော၊ (တွံ-သင်သည်၊ ဝါ-ကို) ဘဂဝတာ-သည်၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်တော်မူအပ်သည်၊ အသိ-၏၊ တေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ၊ သံဝါသော-သံဝါသသည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ပေ၊ တုဏှိ အဟောသိ။ [ဒုတိယအကြိမ်၊ တတိယအကြိမ် ပြောရာ၌လည်း ဆိတ်ဆိတ်ပင် နေလေသည်။] အထ-တတိယအကြိမ် ဆိတ်ဆိတ် နေရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ဗာဟာယံ-လက်မောင်း၌၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဒွါရကောဋ္ဌကာ-တံခါးပြင်ဘက်မှာ၊ ဗဟိ-ပြင်ဘက်သို့၊ (တစ်နည်း) ဗဟိဒွါရကောဋ္ဌကာ-တံခါးမုခ်ပြင်ဘက်မှာ၊ နိက္ခာမေတွာ-ထွက်စေပြီး၍၊ သူစီယဋိကံ-ကျည်ငယ်၊ ကျည်မကို၊ (မင်းတုပ်၊ ကန့်လန့်-ဂလန်ကို)၊ ဒတွာ ယေန ဘဂဝါ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ မယာ-သည်၊ သော ပုဂ္ဂလော-ကို၊ နိက္ခာမိတော-ထွက်သွားစေအပ်ပါပြီ၊ ပရိသာ-သည်၊ ပရိသုဒ္ဓါ-ပါပြီ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓိဿတု၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

မောဂ္ဂလ္လာန၊ အစ္ဆရိယံ-အံ့ဩထိုက်ပါပေစွ၊ ပေ၊ အဗျူတံ-မဖြစ်စဖူးထူးဆန်းပါပေစွ၊ သော မောယပုရိသော-သည်၊ ယာဝ ဗာဟာဂဟဏာပိ-လက်မောင်းကို ကိုင်ယူခြင်းတိုင်အောင်လည်း၊ (လက်မောင်းကို ကိုင်ရလောက်အောင်လည်း) ဖံအာဂမေဿတိ နာမ-ဆိုင်းငဲ့တုံဘိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ)။

၂-မဟာသမုဒ္ဒြာဝယ် အံ့ဖွယ်ရစ်ပါး။ ၃၈၄။ ဘိက္ခဝေ၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-၌၊

အစ္ဆရိယာ-လက်ဖျောက်ခတ်တီး၊ အံ့ချီးထိုက်ကုန်သော၊ အဗျူတာ-မဖြစ်စဖူးထူးဆန်းကုန်သော၊ ဓမ္မာ-သဘောတရားတို့သည်၊ (အကြောင်းအရာတို့သည်)၊ ဣမေ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ယေ-ယင်း၊ အစ္ဆရိယ အဗျူတဓမ္မတို့ကို၊ ဒိသ္ဗာ ဒိသ္ဗာ-ကြည့်၍ ကြည့်၍၊ အသုရာ-အသုရာတို့သည်၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-၌၊ အဘိရမန္တိ-မွေ့လျော်ကြကုန်၏၊ ကတမေ အဋ္ဌ-တို့နည်း၊ (၁) ဘိက္ခဝေ၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-သည်၊ အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော-အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့် ညွတ်၏၊ အနုပုဗ္ဗပေါဏော-အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့် ကိုင်း၏၊ အနုပုဗ္ဗပဗ္ဗာရော-အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့် ရှိုင်း၏၊ အာယတကေနေဝ-အစဉ်ပင်၊ (အစကပင်)၊ ဝါ-စလျှင်စခြင်းပင်၊ န ပပါတော-(ချောက်ကြီးများကဲ့သို့) နက်သည်မဟုတ်၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယမ္ပိ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-သည်၊ ပေ၊ န ပပါတော။

ဗဟိဒွါရ ကောဋ္ဌကာ နိက္ခာမေတွာ။ ။ ဗဟိ၊ ပေ၊ နိက္ခာမေတွာတိ ဒွါရကောဋ္ဌကာ ဒွါရသာလတော နိက္ခာမေတွာ၊ ဗဟိတိ ပန နိက္ခာမိတဋ္ဌာန ဒဿနံ၊ အထဝါ ဗဟိဒွါရ ကောဋ္ဌကာတိ ဗဟိဒွါရကောဋ္ဌကတောပိ နိက္ခာမေတွာ၊ န အန္တောဒွါရကောဋ္ဌကတော ဧဝ၊ ဥဘယထာပိ ဝိဟာရတော ဗဟိ ကတွာတိ အတ္ထော-ဋီကာ။

အယံ-ဤအကြောင်းသည်။ [အချို့စာအုပ်၌ “အယမ္ပိ-ဤအကြောင်းသည်လည်း” ဟု ရှိ၏။] မဟာသမုဒ္ဒေ-၌၊ ပဌမော-ရှေးဦးစွာသော၊ အစ္ဆရိယော-သော၊ အမ္ဘတော-သော၊ ဓမ္မော-သဘောတည်း။ ယံ-ယင်း အစ္ဆရိယ အဗျတဓမ္မကို၊ ဒိသ္မာ ဒိသ္မာ၊ ဟေ၊ အဘိရမန္တိ။ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။]

(၂) ဘိက္ခဝေ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ (တစ်မျိုးသော အစ္ဆရိယ အဗျတဓမ္မကား)၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-သည်၊ ဌိတဓမ္မော-တည်တံ့သော သဘောရှိ၏။ ဝေလံ-ကမ်းကို၊ နာတိဝတ္တတိ-လွန်၍မဖြစ်၊ (မကျော်လွန်)၊ (၃) မဟာသမုဒ္ဒေ၊ မတေန-သေပြီးသော၊ ကုဏပေန-အကောင်ပုတိဖြင့်၊ န သံဝသ တိ-အတူမနေ၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-၌၊ မတံ ယံ ကုဏပံ (အတ္တိ)၊ တံ-ကို၊ ဒိပ္ပညေဝ-လျင်စွာသာလျှင်၊ တီရံ-ကမ်းသို့၊ ဝါဟေတိ-ရေကို ဆောင်စေ၏။ ဝါ-မျှော၏။ ထလံ-ကျည်းကုန်းသို့၊ ဥဿာရေတိ-တက်ရောက်စေ၏။ (၄) ယာကာစိ-န်သော၊ မဟာ နဒိယော-မြစ်ကြီးတို့သည်၊ (သန္တိ)၊ သေယျထိဒံ-ထိုမြစ်ကြီးတို့ဟူသည် အဘယ် နည်း၊ ဂင်္ဂါ-ဂင်္ဂါမြစ်လည်းကောင်း၊ ဟေ၊ မဟိ-မဟိမြစ်လည်းကောင်းတည်း၊ တာ-ထိုမြစ်ကြီးတို့သည်၊ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ ပတ္တာ-ရောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပုရိမာနိ-ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ နာမဂေါတ္တာနိ-နာမည်အနွယ်တို့ကို၊ ဇာန္တိ-စွန့်ကုန်၏။ မဟာ သမုဒ္ဒေတေဝ-ဟူ၍ သာ၊ သဒ္ဓိ-ခေါ်ဝေါ် အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- ရောက်ကုန် ၏။

(၅) လောကေ-၌၊ ယာစ သုဝန္တိယော-အကြင်စီးသွားတတ်သော မြစ်၊ ချောင်း တို့သည်လည်း၊ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ အပေန္တိ-သက်ရောက်ကုန်၏။ (စီးဝင်ကုန်၏)၊ အန္တလိက္ခာ-ကောင်းကင်မှ၊ ယာစဓာရာ-အကြင်မိုးရေအယဉ်တို့သည်လည်း၊ ပပ တန္တိ-ကျကုန်၏။ တေန-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မြစ်၊ ချောင်းတို့၏ စီးဝင်ခြင်း၊ မိုးရေ အယဉ်တို့၏ ကျခြင်းကြောင့်)၊ ဦနတ္တံဝါ-ယုတ်လျော့သည်၏အဖြစ်သည်လည်း ကောင်း၊ ပူရတ္တံ ဝါ-ပြည့်သည်၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ နံ ပညာယတိ-မထင် ရှား၊ (၆) မဟာသမုဒ္ဒေ-သည်၊ ဧကရသော-တစ်ခုတည်းသော အရသာရှိ၏။ လောဏရသော-ငန်သောအရသာရှိ၏။ (၇) မဟာသမုဒ္ဒေ-သည်၊ ဗဟုရတနော-များသောရတနာရှိ၏။ အနေကရတနော-တစ်ပါးမကသော ရတနာရှိ၏။ တကြ-ထိုသမုဒ္ဒရာ၌၊ ဣမာနိ ရတနာနိ၊ (သန္တိ)၊ သေယျထိဒံ-ထိုရတနာတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မုတ္တာ-ပုလဲလည်းကောင်း၊ မဏိ-ပတ္တမြားလည်းကောင်း၊ ဝေဠုရိ ယော - ကြောင်မျက်ရွဲလည်းကောင်း၊ သင်္ခေါ - ခရုသင်းလည်းကောင်း၊ သိလာ-ကျောက်သလင်းလည်းကောင်း၊ ပဝါဠ-သန္တာလည်းကောင်း၊ ရဇတံ-ငွေလည်း ကောင်း၊ ဇာတရူပံ-ရွှေလည်းကောင်း၊ လောဟိတကော-ပတ္တမြားကျောက်နီလည်း ကောင်း၊ မသာရဂလ္လံ-မတ္တမြားပြောက်လည်းကောင်း၊ (မြဲလည်းကောင်း)တည်း။

(၈) မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာတံ-ကြီးကုန်သော၊ ဘူတာနံ-သတ္တဝါတို့၏၊ အာဝါသော-နေရာတည်း၊ တကြ-ထိုမဟာသမုဒ္ဒရာ၌၊ ဣမေဘူတာ (သန္တိ)၊ တိမိ-တိမိမည်သော ငါးလည်းကောင်း၊ တိမိင်္ဂိလော-လည်းကောင်း၊ တိမိတိမိင်္ဂိလော-လည်းကောင်း၊ အသုရာ-အသုရာတို့လည်းကောင်း၊ နာဂါ-နဂါးတို့လည်းကောင်း၊ ဂန္ထဗျာ-ဂန္ထဗျနတ်တို့လည်းကောင်း၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-၌၊ ယောဇနသတိကာပိ-ယူဇနာတစ်ရာရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္တဘာဝါ-အတ္တဘောတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-အတ္တဘောရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဉ္စယောဇနိကာပိ၊ အတ္တဘာဝါ - တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ သန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယမ္ပိ-ကြောင့်လည်း၊ ပေ၊ အာဝါသော-နေရာဖြစ်၏၊ တကြ၊ ပေ၊ သန္တိ၊ အယံ-ဤအကြောင်းသည်၊ မဟာသမုဒ္ဒေ-၌၊ အဋ္ဌမော-သော၊ အစ္စရိယော၊ အဗျတော-သော၊ ဓမ္မော-တည်း၊ ယံ ဒိသ္မာ၊ ပေ၊ အဘိရမန္တိ၊ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ပေ၊ ဓမ္မာ၊ ဣမေ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ယေ ဒိသ္မာ၊ ပေ၊ အဘိရမန္တိ။

၃-သာသနာတောဝယ် အံဖွယ်ရုံစပါး။ ၃၈၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ-ဤတရားသဖြင့်ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ အစ္စရိယာံ၊ ပေ၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ယေ-ယင်း အစ္စရိယ အဗျတဓမ္မတို့ကို၊ ဒိသ္မာ ဒိသ္မာ၊ ပေ၊ အဘိရမန္တိ၊ ကတမေအဋ္ဌ-တို့နည်း၊ (၁) ဘိက္ခဝေ၊ မဟာသမုဒ္ဒေါ-သည်၊ အနုပုဗ္ဗနိန္ဒော-သည်၊ ပေ၊ န ပပါတော-သည်၊ (ဟောတိ) သေယျထာပိ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝမေဝ-သာလျှင်၊ ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ-၌၊ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ-အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ထိုက်သောသိက္ခာသည်၊ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ-အစဉ်အတိုင်းပြုထိုက်သော အကျင့်သည်၊ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ-အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ထိုက်သော ပဋိပဒါသည်၊ (အတ္ထိ) အာယတကေနေဝ-၌ပင်၊ အညာပဋိဝေဓော-အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိရခြင်းသည်၊ န (ဟောတိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယမ္ပိ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ပေ၊ အညာပဋိဝေဓော န (ဟောတိ)၊ အယံ-ဤအကြောင်းသည်၊ ပေ၊ ပဋ္ဌမော-သော၊ အစ္စရိယော-သော၊ အဗျတော-သော၊ ဓမ္မော-တည်း၊ ယံ ဒိသ္မာ၊ ပေ၊ အဘိရမန္တိ။

(၂) [အထက်ကအတိုင်း အပြည့်အစုံပေးပါ။ ဥပမေယျဝါကျ၌ ထူးရာကိုသာ အနက်ပေးပါမည်။] မယာ-သည်၊ (“ပညတ္တံ”၌စပ်)၊ မမ-၏၊ သာဝကာနံ-တို့၏ (အဲတွက်)၊ ယံ သိက္ခာပဒံ-ကို၊ ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ တံ-ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို၊ မမ-၏၊ သာဝကာ-တို့သည်၊ [“အရိယာဖြစ်သော သာဝကတို့သည်”ဟု ဋီကာဆို၏၊ လဇ္ဇိသူတော်စင်များလည်း ပါဝင်နိုင်ပါ၏။] ဇီဝိတဟေတုပိ-အသက်ဟူသော

နာထိက္ကမန္တိ-မလွန်ကြူးကြကုန်၊ (၃) ယောသော ပုဂ္ဂလော-သည်၊ ဒုဿီလော-ရှိ
 ၊ပေ၊ ကသမ္ပုဇာတော-၏၊ တေန-ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊ သံယော-သည်၊ န
 သံဝသတိ-အတူမနေ၊ ခိပ္ပမေဝ-လျှင်၊ နံ-ကို၊ သန္တိပတိတွာ-စည်းဝေးပြီး၍၊ ဥက္ခိ
 ပတိ-နှင့်ထုတ်၏၊ သော-ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘိက္ခုသံယဿ-၏၊ မဇ္ဈေ-၌၊
 နိသိန္နော၊ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ-အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ အထခေါ-ထိုသို့
 ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သော-သည်၊ သံယမှာ-မှ၊ အာရကာဝ-ဝေးသည်သာ၊
 သံယောဝ-သည်လည်း၊ တေန-ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်မှ၊ (အာရကာဝ)-သည်သာ။

(၄) စတ္တာရော-၄ ပါးကုန်သော၊ ဣမေဝဏ္ဏာ-ဤအမျိုးတို့သည်၊ ခတ္တိယာ-
 ခတ္တိယတို့သည်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ သုဒ္ဓါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ)၊ တေ-
 ထို အမျိုး ၄ ပါးတို့သည်၊ တထာဂတပုဝေဒိတေ-မြတ်စွာဘုရားသည် အပြားအား
 ဖြင့် သိစေတော်မူအပ်သော၊ ဝါ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-၌၊ အဂါရသ္မာ
 (နိက္ခမိတွာ) အနဂါရိယံ၊ ပဗ္ဗဇိတွာ-၍၊ ဝါ-သော်၊ [သံယဘေဒက္ခန္ဓက အစ၌
 ပေးခဲ့ပြီ။] ပုရိမာနိ-ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော၊ နာမဂေါတ္တာနိ-တို့ကို၊ ဇာန္တိ၊ သမဏာ
 သကျပုတ္တိယာတွေဝ-ဟူ၍သာ၊ သဒ္ဓိ-ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ၊

(၅) ဗဟူ-န်သော၊ ဘိက္ခု၊ အနုပါဒိသေသာယ-ကိလေသာတို့မှ ကြွင်းကျန်သော
 ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ်မရှိသော၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ-ဖြင့်၊ စေပိ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ-
 အကယ်၍ကား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူကုန်၏၊ တေန-ကြောင့်၊ (ထိုသို့ များစွာသော
 ရဟန်းတို့၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခြင်းကြောင့်) နိဗ္ဗာနဓာတုယာ-၏၊ ဦနတ္ထံဝါ ပူရတ္ထ
 ဝါ န ပညာယတိ၊ (၆) အယံ ဓမ္မဝိနယော-သည်၊ ဧကရသော-တစ်ခုတည်းသော
 အရသာရှိ၏၊ ဝိမုတ္တိရသော-အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အရသာရှိ၏၊ (ဤကား ပေးရိုး
 အနက်တည်း) တစ်နည်း၊ ဧကရသော-တစ်ခုတည်းသော ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏၊ ဝိမုတ္တိ
 ရသော-ကိလေသာတို့မှ လွတ်စေခြင်းဟူသော ပြည့်စုံခြင်းရှိ၏၊ [“ကထံ ရသ
 ဝသေန ဧကဝိဓံ” အဖွင့် ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ (၉၇)နှင့် ဤဋီကာ အဖွင့်
 ကို ကြည့်ပါ။]

(၇) အယံ ဓမ္မဝိနယော-သည်၊ ဗဟုရတနော-၏ ၊ပေ၊ တကြ-ထို ဓမ္မဝိနယ
 ၌၊ ဣမာနိ ရတနာနိ (သန္တိ)၊ သေယျထိဒံ-နည်း၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ သတိ
 ပဋ္ဌာနာ-လည်းကောင်း ၊ပေ၊ အရိယော-ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော၊ ဝါ-
 ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသဖြင့် ဖြူစင်သော၊ အဋ္ဌဂီကော-ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိ
 သော၊ မဂ္ဂေါ-လည်းကောင်းတည်း၊ (၈) တကြ-ထိုဓမ္မဝိနယ၌၊ ဣမေဘူတာ-ဤ
 ကြီးမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ သောတာပန္နော - လည်းကောင်း၊

[သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်တည်း။] သောတာပတ္တိဖလသတ္တိကိရိယာယ-သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ ပဋိပန္နော - ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ [သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်တည်း။] ပေ၊ အရဟတ-လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖလသတ္တိကိရိယာယ-ငှာ၊ ပဋိပန္နော-လည်းကောင်းတည်း။ ပေ၊ ဣမေ အဋ္ဌ-တို့တည်း။ [ဤသုတ်၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ အကျယ်ပြထားပါသည်။] အထ- မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဧတမတ္ထံ-(ကိုယ်တော်မြတ်၏ သာသနာ၌ အကောင်ပုတ်နှင့်တူသော ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွ သံဝါသမရှိခြင်းဟူသော) ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိဒိတွာ-၍၊ တာယံ ဝေလာယံ-၌၊ ဣမံ ဥဒါနံ-(သံဝါသကို မထိုက်သည်၏ အဖြစ်၊ သံဝါသကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်တို့၏ အကြောင်းကိုပြသော) ဤ ဥဒါနံကို၊ ဥဒါနေသိ-ကျူးရင့်တော်မူပြီ၊ (ကိ)။

ဂါထာနက်။ ။ဆန္ဒံ-ဒေသနာကံ၊ ဝုဋ္ဌာနံဖြင့်၊ လျော်ကန်သမှု၊ မပြုသော အား၊ ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ကို၊ အတိဝဿတိ-ကိလေသာမိုး၊ အာပတ်မိုးက၊ တိုး၍ပြင်းထန်၊ ရွာချပြန်၏။ ဝိဝဋ္ဌံ-ဒေသနာကံ၊ ဝုဋ္ဌာနံဖြင့်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်၊ ဖွင့်လှစ်အပ်သောအာပတ်ကို၊ နာတိဝဿတိ-ကိလေသာမိုး၊ အာပတ်မိုးက၊ တိုး၍ပြင်းပြ မရွာချတော့ချေ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဆန္ဒံ-ဖုံးထားအပ်သော အာပတ်ကို၊ ဝိဝရေထ-ဒေသနာကံ၊ ဝုဋ္ဌာနံဖြင့်၊ အမှန်သင့်လျော်၊ ဖွင့်ဖော်ကြကုန်လော၊ [ဧယျာထဝိဘတိ။] ဧဝံ-ဤသို့ ဖွင့်ဖော်အပ်သော်၊ တံ-ထိုအာပတ်ကို၊ နာတိဝဿတိ-ကိလေသာမိုး၊ အာပတ်မိုးလည်း၊ တိုး၍ပြင်းပြ၊ မရွာချနိုင်တော့ချေ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကျူးရင့်တော်မူပြီ၊ [ဆန္ဒမတိ ဝဿတိတိ-အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိတွာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တော အညံ နဝံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ တတော အပရန္တိ ဧဝံ အာပတ္တိဝဿံ ကိလေသဝံသံ အတိဝိယဝဿတိ၊ ဝိဝဋ္ဌံ နာတိဝဿတိတိ ၊ပေ၊ တံ ဝိဝဋ္ဌံ ပုန အာပတ္တိဝဿံ ကိလေသဝဿံ န ဝဿတိ-ဋီကာ။]

၄။ ပါတိမောက္ခသဝနာရဟကထာ

၃၈၆။ အထ-ဥဒါနံကျူးရင့်တော်မူပြီးရာအခါမှ နောက်၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒါနိ-ယခု၊ အဟံ-သည်၊ ဣတော-ဤနေ့မှ၊ ပရံ-နောက်၌၊ ဥပေါသထံ-ဩဝါဒဟူသော ဥပုသ်ကို၊ န ကရိဿာမိ-ပြုတော်မမူတော့အံ့၊ ပေ၊ တုမေဝ ဥပေါသထံ ကရေယျာထ၊ [အဋ္ဌာနမေတံ စသော ဝါကျကို လောဟိတုပ္ပါဒ ကမ္မကထာအတိုင်း ပေးပါ။] ပေ၊ နာပတ္တိကေန-အာပတ်နှင့်တကွဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ ပါတိမောက္ခ-ကို၊ န သောတဗ္ဗံ-မနာထိုက်၊ ပေ၊ ယော-သည်၊ ပေ၊ သုဏာတိ၊ တဿ-၏(အတွက်)၊ ပါတိမောက္ခ-ကို၊ ဌပေတံ-(ပြုခွင့်၊ နာယူခွင့်

မပေးဘဲ) ဟန့်တားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဧဝဉ္စ-လျှင်၊ ဌပေတဗွံ-ရာ၏။ (ကိ)၊ ဥပေါသထေ-သော၊ တဒဟု-၌၊ စာတုဒ္ဒသေဝါ-၁၄ ရက်မြောက်နေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ တသ္မိ ပုဂ္ဂလေ-သည်၊ သမ္ပဒိဘူတေ-မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်လသော်၊ ဥဒါဟရိတဗွံ-ထုတ်ဆိုရာ၏။ (ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရာ၏။ ကိ)၊ သံယော၊ ပေ၊ သုဏာတု၊ ဣတ္ထန္နာမော၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ သာပတ္တိကော-အာပတ်နှင့်တကွဖြစ်ပါ၏။ တဿ-၏။ (အတွက်)၊ ပါတိမောက္ခံ-ကို၊ ဌပေမိ-ပါ၏။ တသ္မိ၊ သမ္ပဒိဘူတေ-လသော်၊ ပါတိမောက္ခံ-ကို၊ န ဥဒ္ဓိသိတဗွံ-မရွတ်ပြရာပါ။ ဣတိ-ဤသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရာ၏။ ဣတိ-သ္မိ (ဌပေတဗွံ)၊ ဧဝံ-ဤသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလသော်၊ ပါတိမောက္ခံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဌပိတံ-အပ်သည်။ (တန့်ထားရာရောက်သည်) ဟောတိ။ [ဥဒါဟရိတဗ္ဗန္တိ ပါဠိယာ၊ အဝတွာ တမတ္ထံ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ ဥဒါဟဋ္ဌမိ ဥဒါဟဋ္ဌမေဝါတိ ဒဌဗွံ-ဝိမတိ။]

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဘိက္ခု၊ ဝတ္ထု၌ “ပရစိတ္တဝိဒုနော-သူတစ်ပါး၏စိတ်ကို သိကုန်သော” ဟုလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထန္နာမောစ-ဤအမည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဣတ္ထန္နာမောစ-သော၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ” ဟု လည်းကောင်း၊ ပေးပါ။ တေ-ထို ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်၊ အမှောက်-တို့၏၊ ပါတိမောက္ခံ-ကို၊ ပေသလာ ဘိက္ခု၊ ပုရာ ထပေန္တိ-မကြာမီ တန့်ထားကြလိမ့်မည်၊ ဝါ-မတားကုန်မီ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍၊ ပဋိကစ္ဆေဝ-စောစောကပင် (ကြိုတင်၍ပင်) သုဒ္ဓါနံ-နံသော၊ အနာပတ္တိကာနံ-အာပတ်မရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (အတွက်)၊ အဝတ္ထုသ္မိ - ဝတ္ထုမရှိဘဲ၊ အကာရဏေ - အကြောင်းမရှိဘဲ၊ (တစ်နည်း) အဝတ္ထုသ္မိ-ဝတ္ထုမရှိသည်၊ အကာရဏေ-သည်၊ (သမာနေ-ဖြစ်ပါလျက်)၊ ပါတိမောက္ခံ ဌပေန္တိ၊ ပေ။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။]

၅။ ဓမ္မိကာဓမ္မိကပါတိမောက္ခဌပနကထာ

၃၈၇-မာတိကာ။ ။ ဧကံ-သော၊ အဓမ္မိကံ-တရားမရှိသော၊ ဝါ-တရား၌ မယှဉ်သော၊ ပါတိမောက္ခဌပနံ-ပါတိမောက်ကို တန့်ထားခြင်းလည်းကောင်း၊ ဧကံ-သော၊ ဓမ္မိကံ-သော၊ ဝါ-သော၊ ပါတိမောက္ခဌာနံ-လည်းကောင်း၊ ဒွေ-နံသော၊ အဓမ္မိကာနိ-ကုန်သော၊ ပါတိမောက္ခဌပနာနိ-တို့လည်းကောင်း၊ ပေ။ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

၁။ ဧကံ-သော၊ အဓမ္မိကံ-သော၊ ပါတိမောက္ခဌပနံ-ဟူသည်၊ ကတမံ-နည်း၊ အမူလိကာယ-အခြေအမြစ် မရှိသော၊ သိလဝိပတ္တိယာ-အားဖြင့်၊ ပါတိမောက္ခံ-ကို၊ ဌပေတိ-တန့်ထား၏။ ဣဒံ-ဤ အမူလိက သိလဝိပတ္တိဖြင့်၊ ပါတိမောက်ကို

တန့်ထားခြင်းသည်။ ဧကံ-သော၊ အဓမ္မိကံ-သော၊ ပါတိမောက္ခပဒနံ-တည်း။
[နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤအတိုင်းပေးပါ။ သုတ္တပက္ခ၌ လွယ်ပြီ။]

(၂) အမူလိကာယ အာစာရဝိပတ္တိယာကိုထည့်ပါ။ (၃) အမူလိကာယ သီလ
ဝိပတ္တိယာ၊ ပေ၊ အာစာရ၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ။ (၄) အာဇီဝိပတ္တိယာကို ထည့်ပါ။
(၅) အမူလကေန ပါရာဇိကေန၊ ပေ၊ သံယာဒိသေသေန၊ ပါစိတ္တိယေန၊ ပါဠိဒေ
သနီယေန၊ ဒုက္ကဋေန။ (၆) အကတာယ-မပြုအပ်သေးသော (ဆုံးဖြတ်အပ်သေး
သော) အမူလိကာယ သီလဝိပတ္တိယာ၊ ပေ၊ ကတာယ-ပြုအပ်ပြီးသော (ဆုံးဖြတ်
အပ်ပြီးသော) အမူလိကာယ သီလဝိပတ္တိ၊ ပေ၊ ဤသို့အားဖြင့် အာစာရဝိပတ္တိ
အတွက် ၂ ပါး၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ ၂ ပါး၊ ပေါင်း (၆)ပါး ဖြစ်၏။

(၇) အမူလကဖြစ်သော အာပတ် (၇) ပုံဖြင့် တန့်ထားသည်။ (၈) ၆ နံပါတ်၌
အကတာယ၊ ကတာယ အာဇီဝိပတ္တိ ၂ ပါးကို သွင်းပါ။ (၉) အထက်ပါ ရှစ်ပါး၌
“အကတာယ-ပြုအပ်ပြီး မပြုအပ်သေးသော (ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီး၊ မဆုံးဖြတ်အပ်သေး
သော) သီလဝိပတ္တိ စသည်ဖြင့်” ဟူသော အင်္ဂါကို သွင်းပါ။

၁၀။ ပါရာဇိကော-ပါရာဇိကကျသူသည်။ တသံ ပရိသာယံ-၌၊ နိသိန္နော
နဟောတိ၊ ပါရာဇိကကထာ-ပါရာဇိကနှင့်စပ်သော စကားသည်။ ဝိပွကတာ-အပြား
အားဖြင့် ပြုအပ်ပြီးမဟုတ်သည်။ ဝါ-ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီး မဟုတ်သည်။ န ဟောတိ-
မဟုတ်။ (ပါရာဇိကကထာကို ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးဖြစ်နေသည်-ဟူလို)။ ပေ၊ ဓမ္မိကံ-
သော၊ သာမဂ္ဂိ-ညီညွတ်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဘောတူပြုအပ်သော ကံသို့၊
ဥပေတိ-ကပ်ရောက်၏။ ဓမ္မိကံ သာမဂ္ဂိ-ကို၊ န ပစ္စာဒိယတိ-တစ်ဖန်ပြုဖို့ရန် မယူ၊
(အားမထုတ်)၊ ဓမ္မိကာယ သာမဂ္ဂိယာ-ကို၊ ပစ္စာဒါနကထာ-တစ်ဖန်ယူခြင်းနှင့်စပ်
သော စကားသည်။ ပေ၊ သီလဝိပတ္တိယာ-အားဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌသုတ ပရိသင်္ကတော-
မြင်အပ်၊ ကြားအပ်၊ ယုံမှားအပ်သည်။ န ဟောတိ၊ ပေ၊ အာစာရ၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ
၊ ပေ [သုတ္တပက္ခ လွယ်ပြီ။]

၆။ ဓမ္မိကပါတိမောက္ခပဒကထာ

[ပြုအပ်ပြီးသော သုတ္တပက္ခလာ ဓမ္မိကပါတိမောက္ခပဒ (၁၀)ပါးကို
အစဉ်အတိုင်း ရဲ့၍ ပြတော်မူသည်။]

၃၈၈။ ကထံ ပါရာဇိကော၊ ပေ၊ နိသိန္နော ဟောတိ-နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဣဓ-
ဤသာသနာတော်၌၊ ယေဟိ အာကာရေဟိ-(မဂ်အချင်းချင်း သွင်းခြင်းအစရှိသော)
အကြင် အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ယေဟိ လိင်္ဂေဟိ-(မဂ် အချင်းချင်းသွင်းချင်း အစရှိ
သော) အကြင် အသွင်တို့ဖြင့်၊ ယေဟိ နိမိတ္တေဟိ-အကြင်အမှတ်အသားတို့ဖြင့်၊

ပါရာဇိကဿ ဓမ္မဿ-သို့ အဇ္ဈာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တေဟိ အာကာ
 ရေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတစ်ပါးကို၊ ပါရာဇိကံ
 ဓမ္မံ-သို့ အဇ္ဈာပန္နံ-ရောက်သည်ကို၊ ပဿတိ။ [“အာကင်္ခမာနော ဘိက္ခဝေ” စသော
 စကားနှင့် ဆက်ပါ။] ဘိက္ခု-သည်၊ ပေ၊ နဟေဝပဿတိ-မမြင်သည်သာ၊ အပိစ-
 စင်စစ်ကား၊ အညော-သော၊ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ အာရောစေတိ၊ (ကိ)၊ အာဝုသော၊
 ဣတ္ထန္နာမော၊ ပေ၊ အဇ္ဈာပန္နော-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၏။ [“အာကင်္ခမာနော”
 စသော စကားနှင့် ဆက်ပါ။] ဘိက္ခု၊ ပေ၊ န ဟေဝပဿတိ-မြင်လည်း မမြင်၊ ပေ၊
 နာပိ အာရောစေတိ-ပြောလည်း မပြော၊ အပိစ-ကား၊ သောဝ (သော+စေ)ဘိက္ခု-
 (ပါရာဇိက ကျပြီးသော) ထို ရဟန်းသည်ပင်၊ ပေ၊ ‘အာရောစေတိ၊ ဘိက္ခဝေ၊
 အာကင်္ခမာနော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ တေန ဒိဋ္ဌေန-ထိုမြင်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပေ၊ တဒဟု
 ပေါသထေ ဥဒါဟရေယျ-မြွက်ဆိုရာ၏၊ (ကိ)၊ သုဏာတုမေ၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗတိ-ဟူ၍၊
 (ဥဒါဟရေယျ)။ [ပါတိမောက္ခသဝနာရဟန္တံ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဓမ္မိကံ-သော၊
 ပါတိမောက္ခဌပနံ-တည်း။

ပါရာဇိကကထာ ဝိပွကတာ၏။ ။ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ပါထိမောက္ခေ-ကို၊

ဌပိတေ-တန်ထားအပ်ပြီးသော်၊ ဒသန္နံ-၁၀ ပါးကုန်သော၊ အန္တရာယာနံ-အန္တရာယ်
 တို့တွင်၊ အညတရေန-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အန္တရာယ်ကြောင့်၊ ရာဇန္တရာ
 ယေနဝါ-မင်းဟူသော အန္တရာယ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း။ [စောရ-ဒါးပြ၊ သူပုန်၊
 အဂ္ဂိ-မီး၊ ဥဒကေ-ရေ၊ မနုဿ-လူ၊ အမနုဿ-ဘီလူး၊ ဝါဠု-ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျားစသော
 ရဲရင့်သော သားကောင်။] သရိသပန္တရာယေနဝါ-မြွေ ကင်းဟူသော အန္တရာယ်
 ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဇိဝိတန္တရာယေနဝါ-အသက်၏ အန္တရာယ်ကြောင့်
 သော်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယေနဝါ-မြတ်သောအကျင့်၏ အန္တရာယ်
 ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသာ-သည်၊ ဝုဋ္ဌာတိ-ထ၏၊ အာကင်္ခမာနော၊ ပေ၊
 တသ္မိံ ဝါ အာဝါသေ-ထိုကျောင်းတိုက်၌သော်လည်းကောင်း၊ တိ-ထိုနေရာ၌သော်
 လည်းကောင်း၊ အညသ္မိံ ဝါ အာဝါသေ-အခြားကျောင်းတိုက်၌ သော်လည်းကောင်း
 ပေ၊ ဥဒါဟရေယျ၊ (ကိ)၊ သုဏာတု၊ ပေ၊ ဣတ္ထန္နာမဿ၊ ပုဂ္ဂလဿ-၏၊ ပါရာဇိက
 ကထာ-ကို၊ အဝိပွကတာ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်ပါ။ တံ ဝတ္ထု-ထို
 ပါရာဇိကဝတ္ထုကို၊ အဝိနိစ္ဆိတံ-မဆုံးဖြတ်အပ်သေးပါ၊ ပေ၊ ဝိနိစ္ဆိနေယျ-ဆုံးဖြတ်
 ရာပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ဥဒါဟရေယျ)၊ ဧဝံ-ဤသို့ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုလသော်၊
 ဧတံ-ဤဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ စေလဘေထ-အံ့၊ ဣစ္စေတံ-ဤသို့ ရခြင်းသည်၊ ကုသလံ-
 ကောင်း၏၊ နောစေလဘေထ၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဒဟုပေါသထေ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗန္တိ။
 [လွယ်ပြီ။]

အမှာ။ ။ “သိက္ခိ ပစ္စက္ခာတကော၊ ပေ၊ နိသိန္နော ဟောတိ၊ သိက္ခိ ပစ္စက္ခာတကံထာ ဝိပွကတာ” တို့၏ အကျယ်လည်း ပါရာဇိကအတိုင်းပင်တည်း။ “ယေဟိ အာကာရေဟိ-(ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာစိက္ခာမိစသော)အကြင် သိက္ခာချကြောင်း အခြင်းအရာတို့ဖြင့်” ဟု ပေးပါ။

ကထံ ဓမ္မိကံ၊ သာမဂ္ဂိ-ညီညွတ်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဘောတူပြုအပ်သောကံသို့၊ န ဥပေတိ-မကပ်ရောက်သနည်း၊ ဣဓ ပေ၊ ယေဟိ အာကာရေဟိ-(ကာယသာမဂ္ဂိမပေးခြင်း၊ ဆန္ဒမပေးခြင်း၊ မျက်မှောက်၌ တားမြစ်ခြင်းဟူသော) အကြင် အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပေ၊ သာမဂ္ဂိယာ-ညီညွတ်သူတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သဘောတူပြုအပ်သော ကံသို့၊ အနုပဂမနံ-မကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-၏။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ ရှေးအတိုင်းပင်တည်း။]

ကထံ ပေ၊ သာမဂ္ဂိ-ကို၊ ပစ္စာဒိယတိ-တစ်ဖန်ပြုဖို့ရန် ယူသနည်း၊ (အားထုတ်သနည်း)၊ ပေ၊ ယေဟိ အာကာရေဟိ-(အကတံ ကမ္မံ စသည်ဖြင့် လှုံ့ဆော်ကြောင်း) အကြင် အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပေ၊ သာမဂ္ဂိယာ-ကို၊ ပစ္စာဒါနံ-တစ်ဖန်ပြုဖို့ရန် ယူခြင်းသည်၊ ဟောတိ။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။ “သာမဂ္ဂိယာပစ္စာဒါနကထာ ဝိပွကတာ” ၏ အကျယ်သည် “ပါရာဇိကဏထာ ဝိပွကတာ” ၏ အကျယ်နှင့် တူပြီ။]

ကထံ သီလဝိပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌ၊ ပေ၊ သင်္ကီတော ဟောတိ၊ ပေ၊ ယေဟိ အာကာရေဟိ-(မဂ်အချင်းချင်း သွင်းချင်း၊ သုတ်ကိုလွတ်စေခြင်း စသော) အကြင် အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပေ၊ သီလဝိပတ္တိယာ-အားဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌ၊ ပေ၊ သင်္ကီတော ဟောတိ။ [ကြွင်းသောဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။] အာစာရဝိပတ္တိ၌ “ယေဟိ အာကာရေဟိ-(အောက်အာပတ် ၅ ပုံ၏ သင့်ကြောင်းဖြစ်သော) အကြင် အခြင်းအရာတို့ဖြင့်”၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၌ “ယေဟိ အာကာရေဟိ-(မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိကို ယူခြင်းဟူသော) အကြင်အခြင်းအရာတို့ဖြင့်” ဟု ပေးပါ။ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ ရှေးအတိုင်းပင်တည်း။] ဣမာနိ-ဤသည်တို့ကား၊ ဒသ-ကုန်သော၊ ဓမ္မိကာနိ-ကုန်သော၊ ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနာနိ-တို့တည်း။

၇။ အတ္တာဒါနအင်္ဂကထာ

၃၉၈။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဥပါလိ၊ ပေ၊ အဝေါဓ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ အတ္တာဒါနံ-မိမိသည် ယူထိုက်သော အဓိကရုဏ်းကို၊ အာဒါတုကာမေန-ယူလိုသော၊ ဘိက္ခုနာသည်၊ ကတမင်္ဂံသမန္နာဂတံ-အဘယ်မျှလောက်သော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော၊ အတ္တာဒါနံ-ကို၊ အာဒါတဗ္ဗံ-ယူထိုက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဥပါလိ၊ ပေ၊ ပဉ္စင်္ဂံသမန္နာဂတံ၊ ပေ၊ အာဒါတဗ္ဗံ။

(၁) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဧဝံ-သို့၊ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ-ဆင်ခြင်ထိုက်၏၊ (ကိံ) အဟံ-သည်၊ ယံ က္ကမံ အတ္တာဒါနံ-အကြင်သို့သော ဤအတ္တာဒါနကို၊ အာဒါတုကာမော-ယူခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ က္ကမံ အတ္တာဒါနံ-ကို၊ အာဒါတု-ငှာ၊ ကာလောနုခေါ-သင့်လျော်သော အခါဖြစ်သလော၊ ဥဒါဟု-သို့မဟုတ်၊ နော (ကာလောနုခေါ)-သင့်လျော်သောအခါ မဟုတ်သလော၊ က္ကတိ-ဤသို့ စဉ်းစားထိုက်၏၊ ပစ္စဝေက္ခိ မာနော-လသော်၊ ဧဝံ-သို့၊ သစေ ဇာနာတိ-အံ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ သိသနည်း။) က္ကမံ အတ္တာဒါနံ၊ အာဒါတု-ငှာ၊ အကာလော-မသင့်လျော်သော အခါတည်း၊ နော ကာလော-သင့်လျော်သောအခါ မဟုတ်၊ က္ကတိ-ဤသို့ သိအံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပေ၊ န အာဒါတဗ္ဗံ-ထိုက်။ [နောက်နောက်ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ။]

(၂) တေန ဘိက္ခုနု-သည်၊ ဥတ္တရိ-အထက်၌၊ (တစ်ဆင့်တက်၍)-ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗံ၊ (ကိံ)၊ ပေ၊ က္ကဒံ အတ္တာဒါနံ-သည်၊ ဘူတံနုခေါ-ဟုတ်မှန်လေသလော၊ ဥဒါဟု၊ နော ဘူတံနုခေါ-မဟုတ်မှန်လေသလော၊ (၃) အတ္ထသဉ္စိတံနုခေါ-စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်လေသလော၊ နော အတ္ထသဉ္စိတံ နုခေါ-စီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်လေသလော။

(၄) အဟံ၊ ပေ၊ အာဒိယမာနော-ယူလသော်၊ သန္နိဋ္ဌေ-သန္နိဋ္ဌဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ-ထိုဤ အရပ်၊ ပေါင်းဆုံလတ်၍၊ တွေ့မြင်အပ်ဖူးကာမျှ ဖြစ်ကုန်သော)၊ သမ္ပတ္တေ-သမ္ပတ္တဖြစ်ကုန်သော၊ (တကွ ဆည်းကပ်ဖော်၊ ဆည်းကပ်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော)၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဓမ္မတော-အားဖြင့်၊ ဝိနယတော-အားဖြင့်၊ ပက္ခေ-အသင်းအပင်းတို့ကို၊ (ဘက်သားတို့ကို)၊ လဘိဿာမိနုခေါ-ရအံ့လော၊ နောလဘိဿာမိနုခေါ-လော၊ (၅) မေ-သည်၊ က္ကမံ အတ္တာဒါနံ-ကို၊ အာဒိယတော-ယူလသော်၊ သံယဿ-သံယာတော်၏၊ တတော နိဒါနံ-ထိုအတ္တာဒါနဟူသော အကြောင်းရင်းရှိသော၊ ဘဏ္ဍနံ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဝိဝါဒေါ-သည်လည်းကောင်း။ (သမထက္ခန္ဓက အဓိကရဏကထာ၌ ပေးခဲ့ပြီ။) သံယဘေဒေါ-သည်လည်းကောင်း၊ သံယရာဇိ-သည်လည်းကောင်း၊ သံယဝဝတ္ထာနံ-သံယာ၏ အသီးအသီးပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံယနာနာကရဏံ-သံယာ၏ အသီးအခြားပြုကြောင်း ကွဲပြားမှုသည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိနုခေါ-လော၊ ပေ၊ နော ဘဝိဿတိနုခေါ-လော၊ ပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ ပဉ္စဂံသမန္နာဂတံ-သော၊ အတ္တာဒါနံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အာဒိန္နံ-ယူအပ်သည်၊ (သမာနံ-လသော်)၊ ပစ္ဆာပိ-ယူပြီးရာ နောက်အခါ၌လည်း၊ အဝိပ္ပဋိသာရကရံ-နှလုံးမသာမယဖြစ်ခြင်းကို မပြုတတ်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ က္ကတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၈။ စောဒကေနပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗဓမ္မကထာ

၃၉၉။ ဘန္တေ၊ စောဒကေန-စောဒကဖြစ်သော၊ ပရိ-သူတစ်ပါးကို၊ စောဒေတု ကာမေန-စေဒနာခြင်းငှာ အလိုရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ကတိ-အဘယ်မျှလောက် ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တို့ကို၊ အဇ္ဈတ္တံ-မိမိသန္တာန်၌၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ-ဆင်ခြင်၍၊ ပရော-ကို၊ စောဒေတဗ္ဗော-စောဒနာထိုက်ပါသနည်း၊ ဣတိ-ပြီ ၊ပေ၊ (၁) စောဒကေန ၊ပေ၊ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ (ကိံ) အဟံ-သည်၊ ပရိသုဒ္ဓကာယ သမာစာရော-ထက်ဝန်း ကျင် စင်ကြယ်သောကိုယ် အကျင့်ရှိသူသည်၊ အမှီနုခေါ-ဖြစ်၏လော၊ ပရိသုဒ္ဓေန-သော၊ အစ္ဆိဒ္ဓေန-အပေါက်အကျား မရှိသော၊ အပ္ပဋိမံသေန-မသုံးသပ်အပ်၊ မသုံး သပ်ထိုက်သော၊ ကာယသမာစာရေန-နှင့်၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ အမှီနုခေါ-လော၊ မေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ သော ဓမ္မော-ဤ (ပရိသုဒ္ဓ အစ္ဆိဒ္ဓ အပ္ပဋိမံသဖြစ်သော) ကာယ သမာစာရဟူသော တရားသည်၊ သံဝိဇ္ဇတိနုခေါ-ထင်ရှား ရှိ၏လော၊ ဥဒါဟု၊ နော (သံဝိဇ္ဇတိနုခေါ)-ထင်ရှား မရှိလေသလော၊ ဣတိ-ဤသို့ ဆင်ခြင်ထိုက်၏။

ဥပါလိ၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ပရိသုဒ္ဓကာယသမာစာရော-သည်၊ ပရိသုဒ္ဓေန ၊ပေ၊ သမန္နာဂတော-သည်၊ သစေ န ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တဿ-ထိုရဟန်းကို၊ ဝတ္တာရော-ပြောဆိုမည့်သူတို့သည်၊ ဘဝန္တိ (ကိံ-အဘယ်သို့ ပြောဆိုကုန်မည်နည်း)၊ ဣယံ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ အာယသ္မာ-အရှင်သည်၊ ကာယိကံ-ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော အကျင့်ကို၊ တာဝ သိက္ခဿု-ကျင့်ကြံပါဦးလော။ (သူများကို မစောဒနာမိ၊ မိမိကိုယ် တိုင် ပရိသုဒ္ဓကာယ သမာစာရဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါဦး-ဟူလို)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုကုန်ရာ၏၊ ဣတိ-လျှင်၊ အဿ-ကို၊ ဝတ္တာရော ဘဝန္တိ။

(၂) ပရိသုဒ္ဓဝစီသမာစာရသာထူး၊ (၃) သ ဗြဟ္မစာရီသု-သီတင်းသုံးဖော် တို့အပေါ်၌၊ မေ-၏၊ အနာယာတံ-လွန်စွာထိပါးတတ်သော ဒေါသမရှိသော၊ မေတ္တံ-မေတ္တာရှိသော၊ စိတ္တံ-သည်၊ ပစ္စုပဋိတံနုခေါ-ရှေးရှု ကပ်၍ တည်၏လော၊ (၄) အဟံ-သည်၊ ဗဟုဿုတော-သည် ၊ပေ၊ အမှီနုခေါ-ဖြစ်၏လော၊ ယေ တေ ဓမ္မာ အာဒိ ကလျာဏာ ၊ပေ၊ အဘိဝဒန္တိ၊ တထာရူပါ မေ ၊ပေ၊ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓိ-နံသည်၊ ဟောန္တိ နုခေါ-ဖြစ်ကုန်၏လော။ (သမထက္ခန္ဓက၊ ဥဗ္ဘဟိကာယဝူပသမန ကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ)၊ ၊ပေ၊ အာဂမံ-မိမိသူတစ်ပါး၊ စီးအပွား၏ လာရာ လာကြောင်း ဖြစ်သော ပါဠိတော်ကို၊ တာဝ ပရိယာပုဏဿု-သင်ယူပါဦးလော။

(၅) မေ-၏၊ ဥဘယာနိ၊ ဟေ၊ အနုဗျဉ္ဇနသော။ [ဥဗ္ဗာဟိကာယ ဝူပသမန ကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဟေ နော စေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ၊ အာဝုသော၊ ဣဒံ-ဤသိက္ခာ ပုဒ်ကို၊ ကတ္ထ-အဘယ်မြို့၌၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊ (ပညတ်တော်မူအပ်သနည်း၊) ဣတိ-ဤသို့၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်၊ (သမာနော-သော်၊) န သမ္မာယတိ-ပြည့်စုံစွာ မဖြေနိုင်ပါ။ [ရှေးနိဿယ၌ “န သမ္မာဒယတိ-မပြီးစီးစေနိုင်” ဟု ရှိ၏။] ဣယံ၊ ဟေ၊ ဝိနယံ-ကို၊ ပရိယာပုဏသု-လော၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္တာရော ဘဝန္တိ၊ ဟေ။

၉။ စောဒကေန ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗမ္မေ။ ။ စောဒကေန၊ ဟေ၊ ကတိဓမ္မေ-အဘယ်မျှလောက်သော တရားတို့ကို၊ အဇ္ဈတ္တံ-၌၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ-ရှေးရှု တည်စေပြီး ၍၊ (ဖြစ်စေပြီး၍)၊ ဟေ၊ (၁) ကာလေန-၌၊ ဝက္ခာမိ-ပြောအံ့၊ (စောဒနာအံ့)၊ အကာ လေန-မသင့်လျော်သောအခါ၌၊ နော (ဝက္ခာမိ)၊ (၂) ဘူတေန-ဟုတ်မှန်သော အကြောင့်ဖြင့်၊ ဟေ၊ (၃) သဏှေန-သိမ်မွေ့သောစကားဖြင့်၊ ဟေ၊ (၄) အတ္ထသဉ္စိ တေန-စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်သောစကားဖြင့်၊ ဟေ၊ (၅) မေတ္တံစိတ္တော-မေတ္တာနှင့်ယှဉ် သောစိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ဝက္ခာမိ၊ ဒေါသန္တရော-ဒေါသနှင့်ယှဉ်သောစိတ် ရှိ သည်၊ (ဟုတွာ) နော (ဝက္ခာမိ)-အံ့။

၁၀။ စောဒကစုဒိတပဋိသံယုတ္တကထာ

၄၀၁။ အဓမ္မစောဒကဿ-အဓမ္မဖြင့် စောဒနာသော၊ ဘိက္ခနော-၏၊ (အပေါ် ၌)၊ ကတိဟိ၊ အာကာရေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဝိပုဋိသာရော-နှလုံးမသာမယာ ခြင်းကို၊ ဥပဒဟာတဗ္ဗော-ဖြစ်စေထိုက်ပါသနည်း၊ ဟေ၊ အာယသ္မာ-သည်၊ အကာ လေန-၌၊ စောဒေသိ-စောဒနာဘိ၏၊ ကာလေန-၌၊ နော စောဒေသိ-မစောဒနာ၊ တေ-၏၊ ဝိပုဋိသာရာယ-နှလုံးမသာမယာခြင်းငှာ၊ အလံ-ထိုက်၏။ [ပြုအပ်ခဲ့သော အင်္ဂါ ၅ ပါးကိုပင် ဟောတော်မူသည်။] အဓမ္မစောဒကဿ၊ ဟေ၊ ဥပဒဟာတဗ္ဗော၊ တံ-ထိုသို့ ဝိပုဋိသာရကို ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ကိဿဟေတု-အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်း၊ (ဟိ)-ကြောင့်၊ [ယထာကား နိပါတ်တည်း။] အညောပိ-အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခသညံ၊ အဘူတေန-မဟုတ်မှန်သော အကြောင်းဖြင့်၊ စောဒေ တဗ္ဗံ-စောဒနာထိုက်၏၊ ဟူ၍၊ (စောဒနာံရ၏၊ ဟူ၍)၊ န မညေယျ-မမှတ်ထင်တော့ ရာ၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်တည်း။ . . . “အဓမ္မစုဒိတကဿ-အဓမ္မဖြင့် စောဒနာအပ် သော (စောဒနာံရသော)” ဟု အနက်ဆိုပါ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို “အာယသ္မာ-ကို၊ အကာ လေန-၌၊ စုဒိတော-စောဒနာအပ်ပြီ၊ (စောဒနာံရပြီ)၊ ဟေ၊ တေ-၏၊ အဝိပုဋိ သာရာယ-နှလုံးမသာမယာ မဖြစ်ခြင်းငှာ၊ အလံ-၏” ဤသို့ ပေးပါ။ [သုက္ကပက္ခ၌ လွယ်ပြီ။]

စောဒကရဟန်း နှလုံးသွင်းထိုက်သော တရား။ ။ ကာရုညတာ-သနားခြင်း ကရုဏာလည်းကောင်း၊ [ကရုဏာယေဝ+ကာရုညံ၊ ကာရုညံ ယေဝ+ကာရုညတာံ။] တစ်နည်း၊ ကာရုညတာ-သနားခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ [ကာရုညံ+ယဿ+အတ္ထိတိ ကာရုညော၊ ကာရုညဿ+ဘာဝေါ ကာရုညတာ၊ ဤကာရုညတာဖြင့် ကရုဏာ ဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရုဏာဈာန်၏ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော ကာမာဝစရကရုဏာကိုလည်းကောင်း ယူပါ။ [ဟိတေသိကာ-စီးပွားကို ရှာတတ်သူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အနုကမ္မိတာ-စီးပွားဖြင့် ချီးမြှောက်တတ်သူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ [ဤ ၂ ပုဒ်ဖြင့် မေတ္တာဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ မေတ္တာဈာန်၏ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော ကာမာဝစရမေတ္တာကိုလည်းကောင်း ယူပါ။ ဤ “အနုကမ္မိ” ပုဒ်၏ အနုဂဟအနက်ဟောနိုင်ပုံကို သီလက္ခန္ဓ လောဟိစ္စသုတ် ပါဠိတော်နိဿယ၊ လောဟိစ္စ ဗြာဟ္မဏနုယောဂဂထာ၌ ပြထားပြီ။] အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ-အာပတ်မှ ထမြောက်စေလိုသူ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ [“အာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာပေတွာ” စသော အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ “အာပတ္တိဝုဋ္ဌာပနတာ” ဟု ရှိသင့်၏။] ဝိနယပုရေက္ခာရတာ-ဝိနည်းကို ရှေ့သွားပြုသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း။ . . . စုဒ္ဓိတကေန ၊ ပေဒ္ဓိသု ဓမ္မေသု-တို့၌၊ သစ္စေစ-မှန်ကန်သော စကား၌လည်းကောင်း၊ အကုပေစ-အမျက်မထွက်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-တည်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ . . . နဝမော-သော၊ ပါတိမောက္ခပနက္ခန္ဓကော-တည်း၊ ဣမမိခန္ဓကော-၌၊ ဝတ္ထု-တို့သည်၊ တိသ-သုံးဆယ်တည်း။

တဿ-ထို ပါတိမောက္ခပနက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား။ . .

ဥပေါသထေ-၌၊ ယာဝတိကံ-၃ ကြိမ်တိုင်အောင်၊ ပါပဘိက္ခု-သည်၊ န နိက္ခမိ-မထွက်၊ မောဂ္ဂုလ္လာနေန-သည်၊ နိဗ္ဗဒ္ဓေါ-ထွက်စေအပ်၏၊ ဇိနသာသနေ-၌၊ အစ္စေရာ-အံ့ဖွယ် ၈ ပါး၊ နိန္ဒာ-နိမ့်၏၊ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ-အစဉ်အတိုင်းသောသိက္ခာ၊ ငြိတဓမ္မော-၏၊ နာတိက္ကမ္မ-မလွန်၊ ကုဏပ-အကောင်ပုတ်၊ ဥက္ခိပတိ-ပစ်လွှင့်၏၊ သံယော-သည်၊ ဥက္ခိပတိ-နှင်ထုတ်၏၊ သဝန္တိယောစ-ချောင်းငယ်၊ မြစ်ငယ်တို့သည်လည်း၊ ဇောန္တိ-ကုန်၏။

သဝန္တိ-ငယ်၊ ပရိနိဗ္ဗန္တိ-န်၏၊ ဧကရသ-တစ်ခုတည်းသောအရသာ၊ ဝိမုတ္တိ-ဝိမုတ္တိရသာ၊ ဗဟု-များသော ရတနာရှိ၏။ [ရှေးနိဿယ၌ “များသော ရဟန်း” ဟု ရှိ၏။] ဓမ္မဝိနယောပိ-သည်လည်း၊ ဗဟု-များသော သတိပဋ္ဌာန်စသော ရတနာရှိ၏၊ ဘူတာ-တိမိစသော ကြီးသောသတ္တဝါတို့၊ အဋ္ဌာရိယပုဂ္ဂလာ-တို့၊ သမုဒ္ဒံ-ကို၊ ဥပမံ-ကတွာ-၍၊ သာသနေ-၌၊ ဂုဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဝါစေသိ-ပို့ချတော်မူပြီ။

ဥပေါသထေ-၌၊ ပါတိမောက္ခံ-ကို၊ (သုဏာတိ)၊ အမှေ-တို့ကို၊ ကောစိ နဇာတိ၊ ပဋိစ္စေဝ-လျှင်၊ ဥဇ္ဈန္တိ-ပေသလဘိက္ခူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ (“ဥပဇ္ဈာယန္တိ” ဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ “ဥဇ္ဈန္တိ” ဟု ဆိုသည်။)၊ ဧကော-တစ်ခုသော ပါတိမောက္ခဌပန၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် “နဝါ” တိုင်အောင်ပေး။) ဒံသမာနိ-ဆယ်ခုမြောက်သော ပါတိမောက္ခဌပနတို့၊ သီလ-သီလဝိပတ္တိကိုလည်းကောင်း၊ အာစာရ-အာစာရဝိပတ္တိကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိ-ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိကိုလည်းကောင်း၊ အာဇီဝံစ-အာဇီဝိပတ္တိကိုလည်းကောင်း၊ စတုဘာဂိကေ-၄ ပါးသော ဝေဘန်ခြင်း၌၊ ဝုတ္တာ-ပြီ။

ပါရာဇိကဉ္စ-ပါရာဇိကအာပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋ်-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဉ္စဘာဂေသု-၅ ပါးသော ဝေဘန်ခြင်းတို့၌၊ ဝုတ္တံ၊ သီလာစာရဝိပတ္တိစ-သီလဝိပတ္တိ၊ အာစာရဝိပတ္တိကိုလည်းကောင်း၊ ယထာဝိမိ-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ကိုလည်းကောင်း၊ အကတာယစ-မပြုအပ်သေးသော အဆုံးဖြတ်နှင့် (တက္ခ) လည်းကောင်း၊ ကတာယစ-နှင့် (တက္ခ) လည်းကောင်း၊ ဆဘာဂေသု-ခြောက်ပါးသော ဝေဘန်ခြင်းတို့၌၊ ဝုတ္တာ။

ပါရာဇိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒုဗ္ဘာသိတဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ (သတ္တဘာဂေသု) ဝုတ္တံ၊ ယာ သီလာစာရဝိပတ္တိစ-သည်လည်းကောင်း၊ ယာ ဒိဋ္ဌိ အာဇီဝိပတ္တိစ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ဧတာ-ဤဝိပတ္တိ ၄ ပါးတို့ကို၊ တေန ကတာကတေန-ထို ပြုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်၊ မပြုအပ်သေးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် (တက္ခ)၊ ဧဝံ-သို့၊ ယထာဘူတေန-ဟုတ်မှန်သောတိုင်းသော သဘောရှိသော၊ ဉာယတော-အသင့်အားဖြင့်၊ (နည်းအားဖြင့်)၊ နဝဝိဓာ-၉ ပါး အပြားရှိကုန်၏ ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-န်ပြီ။

ပါရာဇိကော-ပါရာဇိကကျသောရဟန်း၊ ဝိပွကတာ-မဆုံးဖြတ်အပ်သေးသော ပါရာဇိကကထာ၊ ပစ္စက္ခာတော-ပယ်စွန့်သောရဟန်း၊ တထေဝစ-ထို့အတူ မဆုံးဖြတ်အပ်သေးသော သိက္ခာ ပစ္စက္ခာတကထာ၊ ဥပေတိ-ရောက်၏။ ပစ္စာဒိယတိ-၏။ ယာ ပစ္စာဒါနကထာစ-အကြင် ပစ္စာဒါနနှင့်စပ်သောစကား၊ သီလာစာရဝိပတ္တိစ-၌လည်းကောင်း၊ တထာ-ထိုမှတစ်ပါး၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ-၌လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌသုတပရိသင်္ကိတံ-မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထို ပါတိမောက္ခဌပနထို့၊ ဒသာဓာ-ဆယ်ပါးပြား၏ဟူ၍၊ ဝိဇာနာထ-ကုန်။

ဘိက္ခု-တစ်ပါးသောရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဝိပဿတိ-မြင်၏။ အညောစ-သည်လည်း၊ တံ-ထိုရဟန်းကို၊ အာရောစယတိ-ပြော၏။ (ရှေးနိဿယ၌ “ဝိပဿညော စာရောစတိ” ဟု ရှိ၏။ “အညောစ-သည်လည်း၊ ဝိပဿ-မြင်၍၊ အာရောစတိ-ပြော၏” ဟု ပေး။) သောယေဝ-ထို ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းသည်ပင်၊

ကဿ-ထို ပါတိမောက် တန့်ထားမည့်ရဟန်းအား၊ အက္ခာတိ-ပြော၏။ သော-ထို အပြောခံရသော ရဟန်းသည်၊ ပါတိမောက္ခ-ပါတိမောက်ကို၊ ဣပေတိ-တန့်ထား၏။

ရာဇ စောရဂ္ဂုဒကာစ-မင်းအန္တရာယ် ၊ပေ၊ ရေအန္တရာယ်လည်းကောင်း၊ မနုဿ အမနုဿာစ-လည်းကောင်း။ ဝါဠသရီသပါ-လည်းကောင်း၊ ဇီဝိဗြဟ္မံ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒသန္တံ-၁၀ ပါးသောအန္တရာယ်တို့တွင်၊ အညတရေန-သော၊ အန္တရာယေန-ကြောင့်၊ ဝုဋ္ဌာတိ-၏။ တသ္မိဝါ-ထိုကျောင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မိကာ ဓမ္မိကာစေတ-ဓမ္မိကပါတိမောက္ခဌပန၊ အဓမ္မိကပါတိမောက္ခဌပန တို့ကို၊ ယထာမဂ္ဂေန-အစဉ်အားလျော်သဖြင့်၊ (ဇာနာထ-ကုန်လော့)။

ကာလ-သင့်လျော်သောအခါ၊ ဘူတ-ဟုတ်မှန်သောစကား၊ အတ္ထသဉ္စိတံ-စကား၊ လဘိဿာမိ-အံ့၊ ဘဝိဿတိ-လတ်၊ ကာယဝါစသိတာ-စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့်၊ နှုတ်အကျင့်၊ မေတ္တာ-မေတ္တာစိတ်၊ ဗာဟုဿစွံ-များသော သုတရှိသူ ၏အဖြစ်၊ ဥဘယာနိ-၂ ပါးစုံသော ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက်တို့။

ကာလဘူတေန-သင့်လျော်သောအခါ၊ ဟုတ်မှန်သော အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဏ္ဍေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္ထမေတ္တေန-စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်သော စကား၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စောဒယေ-ရာ၏။ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ (စောဒကဿ-အားလည်းကောင်း၊) တထာ-ထိုအဓမ္မဖြင့်၊ စုဒိတဿစ-၏လည်းကောင်း၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ-ကို၊ ဝါစာ-ဖြင့်၊ အဝိနောဒယေ-မဖျောက်နိုင်ရာ၊ (ဆဋ္ဌမူအတိုင်း ပေး၏။) ဓမ္မစောဒ စုဒိတဿ-တရားဖြင့် စောဒနာတတ်သော ရဟန်း၊ စောဒနာအပ်သော ရဟန်း၏။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော-ကို၊ (ဝိဘတ္တိဝိပုလ္လာသ)၊ ဝိနောဒေတိ-ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။

ကရုဏာ-လည်းကောင်း၊ ဟိတာ-စီးပွားကို လိုလားခြင်းလည်းကောင်း၊ အနုကမ္ပိ-စီးပွားဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝုဋ္ဌာနံ-အာပတ်မှ ထစေလိုခြင်းလည်းကောင်း၊ ပုရေက္ခာရတာ-ဝိနည်းကို ရှေးရှုသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ စောဒကဿ-၏။ ပတိပတ္တိ-ကျင့်ဝတ်ကို၊ သမ္မုဒ္ဓေန-သည်၊ ပကာသိတာ-ပြီ။ သစ္စေစေတ-၌လည်းကောင်း၊ အကုပ္ပေစ-၌လည်းကောင်း၊ စုဒိတဿေဝ-၏သာ၊ ဓမ္မတာ-ကျင့်ရာသောသဘောဟူ၍၊ (ပကာသိတာ-အပ်၏။) ဣတိ-တဿုဒ္ဓါန စကားရပ်၊ အပြီးသတ်တည်း။

ပါတိမောက္ခဌပနက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဗ္ဗိတော-ပြီ။

၁၀။ ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓက

၁။ ပုဋ္ဌမဘာဏဝါရ မဟာပဇာပတိဂေါတမီဝတ္ထု

၄၀၂။ ဘဂဝါ၊ သက္ကေသု-သက္ကာဟု ဗဟုဝုဋ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၊ ကပိလဝတ္ထုသို့-ကပိလဝတ္ထုနေပြည်တော်၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ နိဂြောဓာရာမ-နိဂြောဓာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ အထ-၌၊ မဟာပဇာတိ-မဟာပဇာပတိမည်သော၊ ဂေါတမီ-ဂေါတမီသည်၊ ယေန ဘဂဝါ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏။ မာတုဂါမော-မာတုဂါမသည်၊ တထာဂတပုဝေဒိတေ-သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-၌၊ အဂါရသွာ-အိမ်မှ၊ ဝါ-အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ၊ အနဂါရိယံ-အိမ်၌နေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်လုပ် ကုန်ပေး၊ နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ-ကပ်ရောက်ခွင့်ကို၊ (ရှင့်အဖြစ်၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို) လဘေယျ-ရပါစေလော၊ ဝါ-ရပါရစေ၊ (တစ်နည်း) ဘန္တေ၊ မာတုဂါမော၊ ပေ၊ လဘေယျ-ရပါမူကား၊ သာဓု-ကောင်းပါ၏။ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဂေါတမီ-ဂေါတမီ၊ အလံ-မသင့်၊ တေ-အား၊ မာတုဂါမဿ-၏၊ ပေ၊ အနဂါရိယံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ-သည်၊ မာရုစ္စိ-မနှစ်သက်နှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပယ်မြစ်တော်မူပြီ။ (၂ ကြိမ်မြောက်၊ ၃ ကြိမ်မြောက် လျှောက်ရာ၌လည်း ပယ်မြစ်တော်မူသည်။) အထ-၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် ပယ်မြစ်တော်မူရာ၊ ထိုအခါ၌၊ မဟာပဇာ ပတိ၊ ဂေါတမီ-သည်၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ နအနုဇာနာတိ-ခွင့်ပြုတော်မမူ၊ ဣတိ-ဤသို့ တွေး၍၊ ဒုက္ခိ-စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ ဒုမ္မနာ-မကောင်းသော စိတ်ရှိသည်၊ အဿု မုဒိ-မျက်နှာ၌ မျက်ရည်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ရုဒမာနာ-ငိုလျက်၊ ပေ၊ ပတ္တမိ-ဖဲသွား ပြီ။ (“မဟာ ပဇာပတိ ဂေါတမီ” အမည်ရပုံကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ “ဒုက္ခိ ဒုမ္မနာ” ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ သုဒိန္နကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။)

အထ ဘဂဝါ ယေန ဝေသာလီ၊ ပေ၊ ကုဋ္ဌဂါရသာလာယံ။ (ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓက (၂၅၈၊ ၉) ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။) အထ မဟာပဇာပတိ၊ ပေ၊ ကေသေ-ဆံပင်တို့ကို၊ ဆေဒါပေတွာ-ဖြစ်စေပြီး၍၊ ကာသာယာနိ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-အဝတ်တို့ကို၊ အစ္စာဒေတွာ-ဖုံးလွှမ်း၍၊ (ဝတ်၍)၊ သမ္မဟုလာဟိ-န်သော၊ သာကီယာနိဟိ-သာကီဝင် မင်းသွီးတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ယေနဝေသာလီ၊ ပေ၊ ဥပသင်္ကမိ၊ အထ-ကုဋ္ဌဂါရသာလာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ သူနေဟိ-ဖူးရောင်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ ရဇောကိဏ္ဏေန-မြူဖြင့် ရောပြင်းအပ်သော၊ ဂတ္တေန-ကိုယ်ဖြင့်။ (ဤ ၄ ပုဒ်ကား ဣတ္ထမ္မူတလက္ခဏတည်း။) ဒုက္ခိ၊ ပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ-တံခါးမုဒ်၏ ပြင်ဘက်၌၊ အဋ္ဌာသိ-တည်နေပြီ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ပေ၊ အဒ္ဓသာ၊ ဒိသ္မာန၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ)၊ ဂေါတမီ-မိ၊ ကိဿ - ကြောင့်၊ တံ-သည်၊ သူနေဟိ

၂၀၀။ ငြိတာ-နည်း၊ ကူတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ ဟိ (ယသွာ)-ကြောင့် ၊ပေ၊န အနု
 ဇာနာတိ-ခွင့်ပြုတော်မမူ၊ တထာ-ထို့ကြောင့်ပါတည်း။ [“ထို့ကြောင့် တံခါးမုန်
 ပြင်ဘက်၌ တည်နေရပါသည်” ဟူလို။] ကူတိ-ပြီ၊ ဂေါတမီ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊
 ယာဝ-အကြင်မျှသောလောက် ကလ၌ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ-ရှင်အဖြစ်ကို၊ ယာစာမိ-တောင်း
 ၎င်း၊ တာဝ-ထိုမျှလောက်ခွင့်တောင်းနေသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ မုဟုတ္တံ-မျှ၊ ကုဓေ
 ဝ-ဤအရပ်၌ပင်၊ (ဤနေရာ၌ပင်)၊ ဟောဟိ-ဖြစ်ပါလော၊ ကူတိ-ပြီ။ [ထို့နောက်
 အရှင်အာနန္ဒာ သည် မဟာပဇာပတိဂေါတမီ၏ ရဟန်းပြုခွင့်မရ၍ ငိုနေကြောင်း
 ကိုလည်းကောင်း၊ ရဟန်းပြုခွင့် ပေးဖို့ရန်ကိုလည်းကောင်း ဘုရားရှင်အား လျှောက်
 သည်။]

(သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် လျှောက်၍ ပယ်မြစ်တော်မူသောအခါ) အဟံ-သည်၊
 အညေနပိ ပရိယာယေန-တစ်ပါးသော အကြောင့်ဖြင့်လည်း၊ (အခြား ပရိယာယ်
 ဖြင့်လည်း) ၊ပေ၊ ယန္တူန ယာစေယျ-အကယ်၍ တောင်းရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊
 ကူတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ အထ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘန္တေ၊ မာတုဂါမော ၊ပေ၊
 အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ သောတာပတ္တိဖလံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း ၊ပေ၊ အရဟတ္တ
 ဖလံဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစ္စိကာတုံ-မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ ဘဗ္ဗေနုခေါ-
 ထိုက်ပါသလော၊ ကူတိ-ပြီ၊ အာနန္ဒ ၊ပေ၊ ဘဗ္ဗော-၏၊ ကူတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ မာတု
 ဂါမော ၊ပေ၊ သစေ ဘဗ္ဗော-အံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘန္တေ၊ မဟာပဇာပတိ၊ ဂေါတမီ-
 သည်၊ ဘဂဝတော-အား၊ ဗဟူပကာရာ-များသောလျော်သောကျေးဇူးကို ပြုခဲ့ပါ၏၊
 ဘဂဝတော-၏၊ မာတုတ္တာ-မယ်တော်၏ညီမလည်း ဖြစ်ပါ၏။ [“မာတုတ္တာ မာတု
 ဘဂိနီ” ဟူသော အဘိဓာန်အတိုင်း ပေးပါ၊ ရှေးနိဿယ၌ “မိထွေးတော်ရင်း
 ပါတည်း” ဟု ပေး၏။] (ဘဂဝတော-ကို) အာပါဒိကာ-ကြီးပွားခြင်းသို့ ရောက်စေ
 ပါ၏၊ ပေါသိကာ-မွေးမြူပါ၏၊ ဒီရဿ-နို့ရည်ကို၊ ဒါယိကာ-ပေးပါ၏၊ ဘဂဝန္တံ-
 ကို၊ ဇနေတ္တိယာ-မယ်တော်ရင်းသည်၊ ကာလင်္ကတာယ-နတ်ရွာစံလသော်၊ ထည့်-
 နို့ရည်ကို၊ ပါယေသိ-သောက်စေပါပြီ၊ (တိုက်ကျွေးခဲ့ပါပြီ)၊ [“ဒီရဿ ဒါယိကာ”
 ကို ထပ်၍ဖွင့်သည်။] ဘန္တေ၊ သာဓု ၊ပေ၊ လဘောယျ-ရပါစေလော၊ ကူတိ-ပြီ။

အာနန္ဒ ၊ပေ၊ အဋ္ဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဂရုမဗ္ဗေ-ဂရုမိတို့ကို၊ (အလေးပြုထိုက်
 သော တရားတို့ကို)၊ သစေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ-အကယ်၍ လက်ခံနိုင်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊
 သာဝ-ထို ဂရုမိရှစ်ပါးကို လက်ခံခြင်းသည်ပင်၊ အဿာ-ထို ဂေါတမီ၏၊ ဥပ
 သမ္ပဒါ-မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဘိက္ခုနီအဖြစ်သည်)၊
 ဟောတု- ဖြစ်စေလော။

အဋ္ဌဂရုဓမ္မ။ ၄၀၃။ (၁) ဝဿသတူပသမ္ပန္နာယ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်ပြီး သည်ဖြစ်၍ အနှစ်တစ်ရာရှိသော၊ (ရဟန်းအဖြစ်ပြီး၍ အနှစ်တစ်ရာရှိသော)၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ တဒဟုပသမ္ပန္နဿ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ထိုတစ်ရက်သာရှိသေးသော၊ (ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍ တစ်ရက်သာရှိသေးသော)၊ ဘိက္ခုနော-၏ (အပေါ်၌)၊ အဘိဝါဒနံ-ရှိခိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စုဋ္ဌာနံ-နေရာမှ ရှေးရှုထပေးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဇ္ဇလိကမ္ပံ-လက်အုပ်ချီမှုကိုလည်းကောင်း၊ သာမိစိကမ္ပံ-အရိုအသေပြုမှုကိုလည်းကောင်း၊ ကာတပ္ပံ-ထိုက်၏၊ အယမ္ပိမမ္မော-ဤတရားကိုလည်း၊ သက္ကတွာ-ကောင်းစွာပြု၍၊ ဂရုံကတွာ-အလေးပြု၍၊ မာနေဗ္ဗာ-မြတ်နိုး၍၊ ပူဇေတွာ-ပူဇော်၍၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်၏ အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၊ (အသက်ထက်ဆုံး)၊ အနတိက္ကမနိယော-မလွန်ကျူးအပ်၊ မလွန်ကျူးထိုက်။ [နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။]

(၂) ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ အဘိက္ခကေ-(တစ်ယူဇနာဝက်အတွင်း၌ သြဝါဒပေးမည့်) ရဟန်းမရှိသော၊ အာဝါသေ-ကျောင်းတိုက်၌၊ (အရပ်၌)၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ န ဝသိတပ္ပံ-မနေရာ၊ (၃) အန္ဓဒ္ဓမာသံ-အစဉ်အားဖြင့် လခွဲတိုင်း၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဘိက္ခုသံဃတော-မှ၊ ဒွေ-န်သော၊ ခဲမွာ-တို့ကို၊ ဥပေါသထ ပုစ္ဆကဗ္ဗ-ဥပုသ်နေ့ကို မေးမှုကိုလည်းကောင်း၊ သြဝါဒပသက်မနဉ္စ-သြဝါဒခံယူဖို့ရန် ချဉ်းကပ်ခွင့်တောင်းမှုကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စာသီသိတဗ္ဗာ-တောင့်တထိုက်ကုန်၏၊ (၄) ဝဿံဝုဋ္ဌာယ-မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသော၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဥဘတောသံဃေ-(ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနိအားဖြင့်) ၂ ဖက်သော သံဃာ၌၊ တီဟိ၊ ဌာနေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌေနဝါ-အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဝါရေတပ္ပံ-ပဝါရဏာပြုရာ၏။ [“အပြစ်ပေါ်က ပြောဆိုဖို့ရန် အပ်နှံရာ၏” ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ။ ပဝါရဏာနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ပါစိတ်ဘောဇနဝဂ်၊ ပဌမပဝါရဏာ သိက္ခာပုဒ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

(၅) ဂရုဓမ္မံ-ကြီးလေးသော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နာယ-ရောက်သော၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဥဘတောသံဃေ-၌၊ ပက္ခမာနတ္ထံ-ပက္ခမာနတ်ကို၊ စရိတပ္ပံ-ရာ၏၊ (၆) ဒွေ ဝဿာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ ဆသု-န်သော၊ ဓမ္မေသု-သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ သိက္ခိတ သိက္ခာယ-ကျင့်အပ်ပြီးသောသိက္ခာရှိသော၊ သိက္ခမာနာယ-သိက္ခာမာန်၏၊ ဥဘတောသံဃေ-၌၊ ဥပသမ္ပဒါ-မြင့်မြတ်သောပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဝါ-ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ပရိယေသိတဗ္ဗာ-ရှာမှီးထိုက်၏။

(၇) ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ကေနစိ-သော၊ ပရိယာယေန-အကြောင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခု-ရုံ၊ န အက္ကောသိတဗ္ဗော-မဆဲရေးထိုက်၊ န ပရိဘာသိတဗ္ဗော-ဘေးကိုပြု၍ မခြိမ်းချောက်ထိုက်၊ (၈) အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ဘိက္ခုနိနံ-တို့၏၊ ဘိက္ခုသု-

တို့၌၊ ဝစနပထော-ပြောဆိုဆုံးမခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ (ဩဝါဒပေးမှု၊ အနုသာသန ပြုမှုကို) ဩဝဋ္ဌော-တားမြစ်တော်မူအပ်၏။ (အဝရှေးရှိသော+ဝရဓာတ်+တပစ္စည်း၊ “ပိတ်ဆို့တော်မူအပ်၏” ဟု ရှေးကပေး၏။) ဘိက္ခုနီ-တို့၏၊ ဘိက္ခုနီသု-တို့၌၊ ဝစန ပထော-ကို၊ အနောဝဋ္ဌော-တားမြစ်တော်မူအပ်။ [သစေ အာနန္ဒစသော နိဂုံးဝါကျ လွယ်ပြီ ဤ ဂရုဓမ်ရှစ်ပါး၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ဘိက္ခုနောဝါဒကသိက္ခာ ပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊ ဤဋီကာ၌လည်း ဖွင့်ထားသေး၏။]

အထ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ၊ပေ၊ ဂရုဓမ္မေ-ဂရုဓမ်တို့ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-သင်ယူ ပြီး၍ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဂေါတမိ ၊ပေ၊ သစေ ပဋိဂ္ဂဏှေယျာသိ-အံ၊ (ဧဝံသတိ) ၊ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်။ (ထို့နောက် “ဝဿသတူပသမ္ပန္နဿ ဘိက္ခု နိယာ” စသည်ဖြင့် ဂရုဓမ်ရှစ်ပါးကို ပြောပြသည်။) က္ကတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ အာနန္ဒ၊ သေယျထာပိ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဒဟရော-ငယ်သော၊ ယုဝါ-နုပျိုသော၊ မဏ္ဍ နကဇာတိကော-တန်ဆာဆင်တတ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ သီသံ န ဟာတော-ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသော၊ (ခေါင်းလျှော်ပြီးသော)၊ ဣတ္ထိဝါ- သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပုရိသောဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ [အနီးဖြစ်သော “ပုရိသောဝါ” ပုဒ်ကိုငဲ့၍ “ဒဟရော” စသည်ဖြင့် ရှိသည်၊ “ဒဟရာ-သော၊ ယုဝတိ- သော၊ မဏ္ဍနကဇာတိကာ-သော၊ သီသံ နဟာတာ-သော၊ ဣတ္ထိဝါ-သည်သော် လည်းကောင်း၊ ဒဟရော-သော ၊ပေ၊ သီသံ နဟာတော-သော၊ ပုရိသောဝါ သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဤသို့ လိန်ပြင်၍သော်လည်း ပေးပါ။] ဥပ္ပလမာလံဝါ- ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာညိုပန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝဿိကမာလံဝါ-မိုးစွေပန်း ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြတ်လေး (စပယ်)ပန်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိ မုတ္တကမာလံဝါ - လံပူးပန်းကို သော်လည်းကောင်း၊ (စစ်ကြီးပန်းကိုသော်လည်း ကောင်း)၊ လဘိတွာ-ရ၍၊ ဝါ-ရလသော်၊ ဥဘောဟိ- ၂ ဖက်ကုန်သော၊ ဟတ္ထေဟိ- လက်တို့ဖြင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ-ခံယူ၍၊ ဥတ္တမဂ္ဂေ-မြတ်သောအင်္ဂါဖြစ်သော၊ သိရသ္မိ- ဦးခေါင်း၌၊ ပတိဋ္ဌာပေယျ သေယျထာပိ-တည်စေရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂ ဣမိ၊ က္ကတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

(ထို့နောက် အရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရားရှင်အား “ဘန္တေ၊ မဟာပဇာပတိယာ၊ ဂေါတမိယာ-သည်၊ အဋ္ဌ၊ ဂရုဓမ္မာ-တို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာ-လက်ခံအုပ်ပါကုန်ပြီ၊ ဘဂဝ တော-၏၊ မာတုတ္ထာ-သည်၊ ဥပသမ္ပန္နာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါပြီ” ဟု လျှောက်သည်။) အာနန္ဒ၊ မာတုဂါမော-သည် ၊ပေ၊ သစေ နာလဘိဿ- အကယ်၍ မရအံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အာနန္ဒ၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သောအကျင့်ဟူသော သာသနာတော်သည်၊ စိရဋ္ဌိတိကံ-ကြာမြင့်သော တည်ခြင်းရှိသည်၊ ဝါ-ကြာမြင့်စွာ သော ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းရှိသည်၊ အဘဝိဿ-ဖြစ်ရာပြီ၊ ဝဿသဟသံ-

အနှစ်တစ်ထောင်ပတ်လုံး၊ သဒ္ဓမ္မော - သူတော်ကောင်းတရား တည်းဟူသော သာသနာတော်သည်၊ တိဋ္ဌေယျ-တည်ရာ၏။ အာနန္ဒ၊ ယတောစ-အကြင်အခါ၌ ကား၊ မာတုဂါမော ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတော ဒါနိ-(မာတုဂါမ၏ ရဟန်းပြုရာ) ယခုအခါ၌ ၊ပေ၊ န ဘဝိဿတိ ၊ပေ၊ ပဉ္စေဝဿသတာနိ-အနှစ်ငါးရာပတ်လုံးသာ၊ သဒ္ဓမ္မော၊ ဌဿတိ-တည်တော့လတံ။

အာနန္ဒ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ဗဟုတ္ထိကာနိ-များသော မိန်းမရှိကုန်သော၊ အပ္ပ ပုရိသကာနိ-နည်းသော ယောက်ျားရှိကုန်သော၊ ယာနိ ကာနိစိ ကုလာနိ-အကြင် ကြွင်းမဲ့ဥသို့ အလုံးစုံသော အမျိုးတို့သည်၊ (အိမ်တို့သည်၊ သန္တိ)၊ တာနိ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ကုမ္ဘထေနကေဟိ-အိုး၌တည်သော မီးရောင်ဖြင့် ခိုးတတ်ကုန်သော၊ စောရေဟိ-သူခိုးတို့သည်၊ သုပ္ပဝံသိယာနိ-လွယ်ကူစွာဖျက်ဆီးအပ် ဖျက်ဆီးနိုင်ကုန် သည်၊ ဟောန္တိ သေယျထာပိ-ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ယသို့ ဓမ္မဝိနယေ-အကြင် တရားသဖြင့်ဆုံးမရာ သာသနာ၌၊ မာတုဂါမော ၊ပေ၊ လဘတိ၊ တံ ဗြဟ္မစရိယံ- ထို မြတ်သောအကျင့်ဟူသော ဓမ္မဝိနယသည်၊ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ န ဟောတိ-နိုင်။

အာနန္ဒ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ သမ္ပန္နေ-ပြည့်စုံသော၊ သာလိခေတ္တေ-သလေး လယ်၌၊ သေတဋ္ဌိကာနာမ-ဖြူအောင်နှိပ်စက်ဓာတ်သော ဖလံဖြူနာမည်သော၊ ရောဂဇာတိ-ရောဂါမျိုးသည်၊ နိပတတိ-ကျအံ့၊ ဧဝံ-ဤသို့ ကျလသော်၊ တံသာလိ ခေတ္တံ-သည်၊ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ န ဟောတိ သေယျထာပိ-ကဲ့သို့ ၊ပေ၊ အာနန္ဒ၊ သေယျ ထာပိ-ဥပမာတစ်နည်းအား၊ သမ္ပန္နေ၊ ဥစ္ဆုခေတ္တေ-ကြံခင်း၌၊ မဇ္ဈိဋ္ဌိကာနာမ-ထန် ကျင့် အသွေးကဲ့သို့ နီတွေးသောအဆင်းရှိအောင် ပြုတတ်သော ပျဉ်းမည်သော၊ ရောဂဇာတိ-သည်၊ နိပတတိ-အံ့၊ ဧဝံ ၊ပေ၊ နဟောတိ။

အာနန္ဒ၊ သေယျထာပိ-ကား၊ ပုရိသော-သည်၊ မဟတာ-ကြီးစွာသော၊ တဋ္ဌာ ကဿ-တစ်ဘက်ဆည်ကန်၏။ အာဠိ-ကန်ပေါင်ကန်ရိုးကို၊ ဥဒကဿ-၏။ ယာဝ အနတိက္ကမာနာယ ဧဝ-မမကျော်လွန်နိုင်ခြင်း တိုင်အောင်သော အကျိုးဌာသ၊ ပဋိကစ္စေဝ-စောစောကပင်၊ ဗန္ဓေယျ သေယျထာပိ-ဖွဲ့ရာသကဲ့သို့၊ အာနန္ဒ၊ ဧဝ မေဝ-လျှင် ၊ပေ၊ ဂရုဓမ္မာ-တို့ကို၊ ပညတ္တာ-ပညတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ယာဝဇီဝံ၊ အန တိက္ကမနိယာ-မလွန်ကျူးအပ်၊ မလွန်ကျူးထိုက်ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ [ဤဝါကျ၏ ဆိုလိုရင်းကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏။ အဋ္ဌ၊ ဂရုဓမ္မာ-တို့သည်။ နိဋ္ဌိတာ-န်ပြီ။

ဘိက္ခုနီဥပသမ္ပန္နဒါနုဇာနနကထာ

၄၀၄။ အထခေါ မဟာပဇာပတိ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ) ဘန္တေ၊ ကထံ-လျှင်၊ အဟံ-သည်၊ ဣမာသု သာကိယာနီသု-ဤသာကီဝင်အမျိုးသမီးတို့၌၊ ပဋိပဇ္ဇာမိ-ကျင့်ရပါမည်နည်း၊ ဣတိ-ပြီ ၊ပေ၊ ဘိက္ခုဟိ-ရဟန်းတို့သည်၊ ဘိက္ခုနီယော-ဘိက္ခုနီတို့ကို၊ ဥပသမ္ပန္နဒေတုံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ (ထိုသို့ ခွင့်ပြုတော်မူသောအခါ ထိုသာကီဝင် ဘိက္ခုနီတို့က) “အယျာ-အရှင်မသည်၊ အနုပသမ္ပန္နာ-ဥပသမ္ပန္နာ မဟုတ်ပါ၊ (ဘိက္ခုနီ မဟုတ်ပါ) မယဉ္ဇ-တပည့်တော်တို့သည်သာ၊ ဥပသမ္ပန္နာ-ကုန်သည်၊ အမှ-ကုန်ပြီ၊ ဟိ-မှန်ပါ၏၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဘိက္ခုဟိ ဘိက္ခုနီယော ဥပသမ္ပန္နဒေတဗ္ဗာတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ပညတ္တိ-အပ်ပါပြီ၊ (ဤသို့ပြောကြသည်၊ ထိုအကြောင်းကို မဟာပဇာပတိဂေါတမိက အရှင်အာနန္ဒာအား လျှောက်သည်၊ အရှင်အာနန္ဒာက ဘုရားရှင်အား လျှောက်သောအခါ) “အာနန္ဒ၊ ယဒဂ္ဂေန-အကြင်နေ့ကို အစပြု၍၊ (သာရတ္ထအလို) ဝါ-အကြင်နေ့၌ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာ-လက်ခံအပ်ကုန်ပြီ၊ တဒေဝ (တဒါ+ဒေဝ)-ဂရုဓိရုစ်ပါးကို လက်ခံအပ်ရာ ထိုနေ့၌ပင်၊ သာ-ထိုဂေါတမိသည်၊ ဥပသမ္ပန္နာ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ယဒဂ္ဂေနာတိ ယသ္မိဒိဝသေ၊ တဒေဝါတိ တသ္မိယေဝ ဒိဝသေ၊-ဝိမတိ။]

မဟာပဇာပတိဂေါတမိ ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ) ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ အဟံ-သည်၊ ဧကံ-တစ်မျိုးသော၊ ဝရံ-ဆုကို၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏၊ (ကိံ) ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ-ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီနံစ-ရဟန်းမတို့အားလည်းကောင်း၊ ယထာဝုဗ္ဗံ၊ အဘိဝါဒနံ-ကိုလည်းကောင်း ၊ပေ၊ အနုဇာနာတု-ခွင့်ပြုတော်မူပါ၊ ဣတိ၊ (ယာစာမိ) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အရှင်အာနန္ဒာက ဘုရားရှင်အား လျှောက်သောအခါ “အဋ္ဌာနမေတံ ၊ပေ၊ အနုဇာနေယျ၊ [သံယဘေဒကက္ခန္ဓက၊ လောဟိတုပ္ပါဒကမ္မကထာကို နည်းမှီ၍ ပေးပါ။] အာနန္ဒ၊ ဒုရက္ခာတဓမ္မာ-မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သော တရားရှိကုန်သော၊ ဣမေ အညတိတ္ထိယာ-သာသနာတော်အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိသော ဤတိတ္ထိတို့သည်၊ မာတုဂါမဿ-ကို၊ အဘိဝါဒနံ-ကိုလည်းကောင်း ၊ပေ၊ န ကရိဿန္တိနာမ-မပြုကြကုန်တုံသေး၏၊ ကိမဂီ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ တထာဂတော-သည် ၊ပေ၊ အနုဇာနိဿတိ-ခွင့်ပြုတော်မူလတုံနည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

မဟာပဇာပတိဂေါတမိသည် ဘုရားရှင်အား “ဘန္တေ၊ ဘိက္ခုနီနံ-ရဟန်းမတို့၏၊ ယာနိ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ - အကြင်သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ဘိက္ခုဟိ-ရဟန်းတို့နှင့်၊ သာဓာရဏာနိ-ဆက်ဆံကုန်၏၊ ဘန္တေ၊ ကထံ-လျှင်၊ မယံ-တပည့်တော်

တို့သည်၊ တေသု သိက္ခာပဒေသု-တို့၌၊ ပဋိပဇာမ-ကျင့်ကြရပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ-
 ပြီ၊ [အဖြေဝါကျ၌ အနက်လွယ်ပြီ။] အထ မဟာပဇာပတိ၊ ပေ၊ အဓဝါစ၊ (ကိံ)
 ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ယံ ဓမ္မံ-ကို၊ သုတ္တာ-နာယူ၍၊ ဧကာ-တစ်
 ယောက်ထည်းသည်၊ ဝူပကဋ္ဌာ-အပေါင်းအဖော်မှ ကင်းဆိတ်သည်၊ အပ္ပမတ္တာ-
 မမေ့မလျော့သည်၊ အာတာပိနီ-ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ်သော သမ္ပပ္ပ
 ဓာန်လုလ္လဝီရိယရှိသည်၊ ပဟိတတ္တာ-ကိုယ်နှင့် အသက် မငဲ့ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့
 စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရေယျ-နေရာပါ၏၊ သာဓု-တောင်း
 ပန်ပါ၏၊ ပေ၊ သံခိတ္တေန-အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ (တံ) ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတု-ဟော
 တော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

ဂေါတမီ-မိ၊ တံ၊ ယေ ဓမ္မေ-အကြင်တရားတို့ကို၊ ဇာနေယျာသိ-သိရာ၏၊
 (ကိံ-အဘယ်သို့ သိရာသနည်း၊) ဣမေ ဓမ္မာ-တို့သည်၊ သရာဂါယ-ကာမရာဂ
 ဘဝရာဂနှင့် ဇာက္ခဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝိရာဂါယ-ရာဂဖြင့်
 မတပ်မက်ခြင်းငှာ၊ နော (သံဝတ္တန္တိ) သညောဂါယ-ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ယှဉ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊
 ဝိသညောဂါယ-ကာမရာဂ စသည်တို့နှင့် မယှဉ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အာစယာယ-ဝဋ်
 ဒုက္ခ၏ တိုးပွားခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အပစယာယ-ဝဋ်ဒုက္ခကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊
 (နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ) မဟိစ္ဆတာယ-များသော အလိုရှိသူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ ပေ၊
 အပ္ပိစ္ဆတာယ-အလိုမရှိသူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အသန္တုဋ္ဌိယာ-ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌
 မတင်းတိမ် မရောင်ရဲခြင်းငှာ၊ ပေ၊ သန္တုဋ္ဌိယာ-ပစ္စည်း ၄ ပါးတို့၌ ၁၂ ပါးသော
 သန္တောသဖြင့် တင်းတိမ်ရောင်ရဲခြင်းငှာ၊ ပေ၊ သင်္ဂဏိကာယ-အပေါင်းအဖော်၊
 ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ပဝိဝေကာယ-အပေါင်းအဖော် ကိလေသာ
 တို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ကာယဝိဝေက၊ တဒင်္ဂဝိဝေက စသော ဝိဝေကအကျိုး
 ငှာ၊ ပေ၊ ကောသဇ္ဇာယ-ပျင်းရိသူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ဝီရိယာရမ္မာယ-ဝီရိယကို
 အားထုတ်ခြင်းငှာ၊ ဒုဗ္ဘရတာယ-ခဲယဉ်းသဖြင့် မွေးမြူအပ်သူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊
 သံဝတ္တန္တိ၊ သုဘရတာယ-လွယ်ကူစွာ မွေးမြူအပ်သူ၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ နော
 (သံဝတ္တန္တိ) ဂေါတမီ-မိ၊ ဧကံသေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ (တေ ဓမ္မေ-တို့ကို) ဧသော-
 ဤတရားအပေါင်းသည်၊ ဓမ္မော-ဓမ္မသည်၊ န-မဟုတ်၊ ဧသော-သည်၊ ဝိနယော-
 သည်၊ န-မဟုတ်၊ ဧတံ-သည်၊ သတ္တုသာသနံ-ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်သည်၊
 န-မဟုတ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဓာရေယျာသိ-မှတ်သားလော။ [“ယေစ ခေါ” စသော သုက္က
 ပက္ခ၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ သရာဂါယစသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊
 ဤဩဝါဒတော်ကြောင့် မဟာပဇာပတိဂေါတမီ၏ အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ကြောင်း
 ကို အဋ္ဌကအင်္ဂုတ္တရ၊ ဒုတိယပံ၊ ဂေါတမီဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။]

ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏။ ပါတိမောက္ခ-ကို၊ န ဥဒ္ဓိသိယတိ-မရွတ်ပြအပ်။ ပေ၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏။ ပါတိမောက္ခ ဥဒ္ဓိသိတုံ။ ပေ၊ ကေန-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပေ၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ နုခေါ-ရွတ်ပြထိုက်သနည်း။ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။ ပေ၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်။ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏။ ပါတိမောက္ခ ဥဒ္ဓိသိတုံ။ ပေ၊ ဘိက္ခုနုပဿယံ-ဘိက္ခုနီတို့၏ မှီတင်း နေထိုင်ရာ ကျောင်းသို့ ဥပသင်္ကမိတွာ-သွား၍။ ပေ၊ ဥဒ္ဓိသန္တိ။ ပေ၊ ဣမာ-ဤရဟန်းမ တို့သည်။ ဣမေသံ-ဤရဟန်းတို့၏။ ဇာယာယော-အမြဲမယားတို့တည်း။ ဣမာ-တို့သည်။ ဣမေသံ-တို့၏။ ဇာရိယော-အမြှောင်မယားတို့တည်း။ (မယားငယ်တို့ တည်း။) [ရှေး နိဿယ၌ “ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်။ ဣမာသံ-ဤရဟန်းမတို့၏။ ဇာရိယော-လင်တို့တည်း” ဟု ရှိ၏။ “ဇာရိ” သဒ္ဓါက လင်ဟူသော အနက်ကို မဟော၊ “ဇာရ” သဒ္ဓါကသာ ဟောသည်။] ဣဒါနိ-၌၊ ဣမေ-ဤရဟန်းတို့သည်။ ဣမာဟိ- ဤဘိက္ခုနီတို့နှင့်၊ အဘိရမိသန္တိ-မွေ့လျော်ပျော်ပါးကြကုန်လတံ့။ ဣတိ-ဤသို့ကဲ့ရဲ့ ကြကုန်၏။ ပေ၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်။ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏။ ပါတိမောက္ခ-ကို၊ ဥဒ္ဓိသိတုံ- ငှာ။ ပေ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ (သည်ပုံသည်နည်း။) ပါတိမောက္ခ၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ-ရွတ်ပြထိုက်၏။ ဣတိ-သို့၊ န ဇာနန္တိ-မသိကြကုန်။ ပေ၊ အာစိက္ခိတုံ-ပြောပြခြင်းငှာ။ ပေ။

အာပတ္တိ-ကို၊ န ပဋိကရောန္တိ-မကုစားကြကုန်။ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတု-ခံယူခြင်းငှာ။ ပေ၊ ရထိကာယပိ-ရထားသွားလောက်၊ ထုတ်ချင်းပေါက်သော လမ်းမ၌လည်း ကောင်း၊ ဗျူဟေပိ-ထုတ်ချင်း မပေါက်သော လမ်း၌လည်းကောင်း၊ သိဟံဋကေပိ- လမ်းဆုံ လမ်းခွ၌လည်းကောင်း၊ [လမ်း ၄ ခု ပေါင်းဆုံရာသာ မက၊ လမ်း ၃ ခု ပေါင်းဆုံရာ၌လည်း သိဟံဋကပင်တည်း။] ဘိက္ခု ပဿိတွာ။ ပေ၊ အာပတ္တိ ပဋိ ကရောန္တိ၊ [“ရထိကာယ” စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ ပဌမပါဠိ ဒေသနီယသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။] ပေ၊ ရတ္တိ-ညဉ့်၌၊ ဝိမာနေတွာ-မမြတ်နိုး၍၊ ဝါ-ပြစ်မှား၍၊ [ဝိမာနေတွာတိ အဝမာနံ ကတွာ-ဝိမတိ၊ သာရတ္ထ၌ “အပရဇ္ဈိတွာ” ဟု ဖွင့်၏။] ဣဒါနိ-၌၊ ခမာပေန္တိ-သည်းခံစေကြကုန်၏။ (ကန်တော့ထောင်းပန် ကုန်၏။) ပေ။

ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏။ ကမ္မံ-တဇနီယ စသော ကံကို၊ န ကရိယတိ-မပြုအပ်။ ပေ၊ ကတကမ္မာ-ပြုအပ်ပြီးသော ကံရှိကုန်သော၊ (ကံအပြုခံရကုန်သော) ဘိက္ခုနီယော။ ပေ၊ ဧဝံ-သို့၊ နူန-စင်စစ်၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏။ ဣတိ-သို့၊ မညမာနာ-မှတ်ထင်ကုန် သည်။ (ဟုတွာ) ခမာပေန္တိ၊ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ ရှေးအတိုင်းပင်တည်း။] ဘိက္ခုနီယော သံယမဇ္ဈေ ဘဏ္ဍနဇာတာ။ ပေ၊ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ၊ [သမထက္ခန္ဓက ယေဘုယျ သိကာ သမထ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] တသ္မိ အဓိကရဏေ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိယမာနေ-ဆုံးဖြတ်အပ် သော်၊ ကမ္မပ္ပတ္တာယောပိ- ကံသို့ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-ကံပြု ထိုက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ [ကမ္မာရဟာပိ-ဋီကာ။] အာပတ္တိဂါမိနိယောပိ-

အာပတ်သို့ ရောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ [အာပတ္တိ အာပန္နာယောပိ-ဇီကာ၊] ဘိက္ခုနီယော-တို့ကို၊ ဒိဿန္တိ-တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဟိ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ-ကို၊ အာရောပေတွာ-တင်ပြီး၍၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့အား၊ နိယျာတေတုံ-အပ်နှင်းခြင်းငှာ၊ ပေ။

ဥပ္ပလဝဏ္ဏာယ-ဥပ္ပလဝဏ်မည်သော၊ ဘိက္ခုနီယာ-၏၊ အန္တေဝါသိနီ-သော၊ ဘိက္ခုနီ-သည်၊ သတ္တဝဿာနိ-တို့ပတ်လုံး၊ ဝိနယံ-ကို၊ ပရိယာပုဏန္တိ-သင်ယူလျက်၊ ဘဂဝန္တံ-သို့၊ အနုပန္နာ-အစဉ်လိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ မုဋ္ဌဿတိနိယာ-ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသော၊ တဿာ-ထိုဘိက္ခုနီ၏၊ ဝါ-သည်၊ ဂဟိတော ဂဟိတော-သင်ယူအပ်ပြီး သင်ယူအပ်ပြီးသော ဝိနည်းသည်၊ မုဋ္ဌဿတိ-ပျောက်ပျက်၏၊ ဝါ-မေ့၏၊ ပေ၊ မာတုဂါမေန-သည်၊ ယာဝဇီဝံ၊ သတ္တာရံ-သို့၊ အနုပန္နိတုံ-ငှာ၊ ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ ဝါ-မလွယ်ကူ၊ ပေ။ [ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

ပဌမဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂။ ဒုတိယဘာဏဝါရ

၄၁၁။ ကဒ္ဒမောဒကေန-ညွန့်နှင့် တကွဖြစ်သော ရေဖြင့်၊ (ရွှံ့ညွန့်ရေဖြင့်)၊ (ဩသိဉ္စန္တိ-သွန်လောင်းကြကုန်၏)၊ ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ သွန်လောင်းကြကုန်သနည်း၊) အမေသု-ငါတို့၌၊ အပွေဝနာမ သာရဇေယျံ-တပ်မက်ကုန်တန်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ သွန်လောင်းကြကုန်၏၊ ပေ၊ တဿ ဘိက္ခုနော-၏ (အပေါ်၌)၊ ဒဏ္ဍ ကမ္မံ-ကို၊ ကာတုံ၊ ပေ၊ သော ဘိက္ခု-ကို၊ ဘိက္ခုနီသံယေန-သည်၊ အဝန္တိယော-ရှိ မခိုးထိုက်သူကို၊ ကာတဗော-ပြုထိုက်၏၊ ဣတိ-ပြီ။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ ဝိဝရိတွာ-ဖွင့်၍၊ (ဖော်၍)၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့အား၊ ဒဿေန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ ဦရုံ-ပေါင်ကို၊ ပေ၊ အင်္ဂဇာတံ-အင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနီယော-တို့ကို၊ ဩဘာသေန္တိ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ (ပုရိသေ-တို့ကို)၊ သမ္ပယောဇေန္တိ-ယှဉ်စေကြကုန်၏၊ (ဆဗ္ဗဂ္ဂိဘိက္ခုနီတို့က ရဟန်းတို့ကို ရွှံ့ညွန့်ရေဖြင့် လောင်းမှု စသည်ကို ပြုသောကြောင့်)၊ အာဝရဏံ-(ကျောင်းသို့ ဝင်မှုကို) တားမြစ်ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ ပေ၊ အာဝရဏေ-ကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ န အာဒိယန္တိ-မနာယူကြကုန်၊ (မလိုက်နာကြကုန်)၊ ပေ၊ ဩဝါဒံ-ကို၊ ဌပေတုံ-တုန့်ရပ်ထားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခုနီယော ကာယံ ဝိဝရိတွာ ဘိက္ခုနံ ဒဿေန္တိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ (ဣတ္ထိယော-တို့ကို) သမ္ပယောဇေန္တိ-ယှဉ်စေကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဩဝါဒံ ဌပေတုံ

အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဩဝါဒဌပိတာယ-တန့်ရပ်ထားအပ်သော ဩဝါဒရှိသော၊ ဘိက္ခုနီယာ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထံ ကာတုံ၊ ကပ္ပတိ နုခေါ-အပ်လေသလော၊ န ကပ္ပတိ နုခေါ-မအပ်လေသလော၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ ပေ၊ ဝူပသန္တံ န ဟောတိ၊ (တာဝ)၊ ပေ၊ န ကာတဗ္ဗော ဣတိ-ပြီ။

[အရှင်ဥဒါယိဝတ္ထု လွယ်ပြီ။] ဗာလာ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ နားမလည်ကုန်သော၊ အဗျတ္တာ-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဩဝါဒဌပေန္တိ-တန့်ထားကြကုန်၏၊ ပေ၊ အဝတ္ထုသ္မိံ-ဝတ္ထု မရှိဘဲ၊ အကာရဏေ-အကြောင်း မရှိဘဲ၊ [တစ်နည်း- အဝတ္ထုသ္မိံ-ဝတ္ထု မရှိသည်၊ အကာရဏေ-သည်၊ (သမာဓေ-ဖြစ်ပါလျက်၊) ဤသို့လည်း တစ်နည်း ပေးပါ၊ နေရာတိုင်း၌ ဤနည်းချည်းတည်း။]၊ ပေ၊ ဌပေန္တိ၊ ပေ၊ ဝိနိစ္ဆယံ-အဆုံးအဖြတ်ကို၊ န ဒေန္တိ-မပေးကြကုန်၊ ပေ။

ဘိက္ခုနီယော-ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ ဩဝါဒ-ဩဝါဒ ခံယူရာ အရပ်သို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ-မသွားကြကုန်၊ ပေ၊ သဗ္ဗော ဘိက္ခုနီသံယော ဩဝါဒိ ဂစ္ဆတိ၊ (လူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြသောကြောင့်၊) စတူဟိ-၄ ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပစ္စဟိ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနီဟိ၊ ဩဝါဒိ-သို့၊ ဂန္တံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ-၏၊ (တစ်ဖန် ကဲ့ရဲ့ကြပြန်သောကြောင့်၊) ဒွေ-၂ ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဿော-ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်၊ ဩဝါဒိ ဂန္တံ အနုဇာနာမိ။

ပြုလုပ်ရမည့် အစီအစဉ်။ ။(ထိုဘိက္ခုနီတို့တွင် ပါဝင်သော ဘိက္ခုနီတစ်ပါးပါးသည်၊) ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ ပေ၊ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနီယော-လျှောက်ထိုက်သည်၊ အဿ-ဖြစ်၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့လျှောက်ထိုက်သနည်း၊) အယျ-အရှင်ဘုရား၊ ဘိက္ခုနီသံယော-ဘိက္ခုနီသံယာသည်၊ ဘိက္ခုသံယာဿ-၏၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ ဝန္တတိ-ရှိခိုးလိုက်ပါ၏၊ ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ-ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ချဉ်းကပ်ခွင့်ကိုလည်း၊ ယာစတိ-တောင်းလိုက်ပါ၏၊ အယျ၊ ဘိက္ခုနီသံယော-သည်၊ ဩဝါဒူပသင်္ကမနံ-ကို၊ လဘတု ကိရ-ရလိုပါသတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ထိုက်၏၊ တေန ဘိက္ခုနာ-(အလျှောက်ခံရသော) ထိုရဟန်းသည်၊ ပါတိ

ဒွေ တိဿော ဘိက္ခုနီယော။ ။ပါဠိယံ ဒွေ တိဿော ဘိက္ခုနီယောတိ ဒွိဟိ တိဟိ ဘိက္ခုနီဟိ-ဝိမတိ၊ ဘောဟောကြိယာဖြစ်သော “ဂန္တံ” ပုဒ်၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် “ဒွေ တိဿော ဘိက္ခုနီယော” တို့၌ ပဌမာယောဝိဘတ်ကို တတိယာ (အဝုတ္တကတ္တား) အနက်၌ သက်ပါ၊ တစ်နည်း- ထိုပုဒ်တို့သည် တတိယာဝိဘတ်မှ ပဌမဝိဘတ်ပြန်နေသော ဝိဘတ္တိဝိပ္ပလ္လာသ ဖြစ်သည်-ဟူလို။ [ဤဩဝါဒနှင့် စပ်၍ ပြုလုပ်ရမည့် အစီအစဉ်များကို ပါစိတ်၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကသိက္ခာပဒေသနာ၌ ဤခန္ဓကလာ စကားများကို သာဓကပြု၍ အကျယ်ပြုထားပါသည်။]

မောက္ခန္ဓဒွေသကော-ပါတိမောက္ခန္ဓဒွေသကရဟန်းကို၊ (ပါတိမောက် ရွတ်ပြမည့် ရဟန်းကို) ဝါ-သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ဘိက္ခုနိသံယော ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဩဝါဒပသင်္ကမ နန္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝစနိယော အဿ၊ ပါတိမောက္ခန္ဓဒွေသကေန-သည်၊ ဝတ္တဗ္ဗော- ပြောဆိုမေးမြန်းထိုက်၏၊ (ကိံ) ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဘိက္ခုနောဝါဒကဟူ၍၊ သမ္ပတော-သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ ကောစိ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ အတ္ထိ-ရှိပါသလော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးမြန်းထိုက်၏၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကော၊ ပေ၊ သစေ ဟောတိ-ရှိအံ့၊ (ဧဝံသတိံ) ပါတိမောက္ခန္ဓဒွေသကေန-သည်၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောဆိုထိုက်၏၊ (ကိံ) ဣတ္ထန္ဓာမော-ဤအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဘိက္ခုနောဝါဒကော-ဟူ၍၊ သမ္ပ တော-သမုတ်အပ်ပြီ၊ တံ-ထိုဘိက္ခုနောဝါဒက ရဟန်းသို့၊ ဘိက္ခုနိသံယော-သည်၊ ဥပသင်္ကမတု-ချဉ်းကပ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆိုထိုက်၏။

(ဘိက္ခုနောဝါဒကရဟန်း မရှိလျှင်) ကော အာယသ္မာ-အဘယ် အရှင်သည်၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ ဩဝဒိတု-ဆုံးမခြင်းငှာ၊ (ဂရုဓမ်ရုဓ်ပါးဖြင့် ဆုံးမခြင်းငှာ) ဥဿဟတိ-စွမ်းနိုင်ပါသနည်း၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော) ကောစိ၊ ပေ၊ သစေ ဥဿဟတိ- အံ့၊ သောစ-ထိုစွမ်းနိုင်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ၊ သမန္ဓာဂ တော-သည်၊ သစေ ဟောတိ-အံ့၊ (ဧဝံသတိံ) သမ္ပန္နိတွာ-(ချက်ချင်း) သမုတ်ပြီး၍၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ (ကိံ) ဣတ္ထန္ဓာမော၊ ပေ၊ သမ္ပတော၊ ပေ၊ ဥပသင်္ကမတု-လော၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗော) (စွမ်းနိုင်သော ရဟန်း မရှိလျှင်) ကောစိ၊ ပေ၊ နတ္ထိ-မရှိပါ။ ဘိက္ခုနိ သံယော-သည်၊ ပါသာဒိကေန-ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်နိုင်သော ကိုယ်နှုတ်စိတ် အမူအရာဖြင့်၊ သမ္မာဒေတု-သီလသမာဓိပညာ ၃ ပါးသော သိက္ခာကို ပြီးစီးစေ လော၊ (ဤသို့ပါတိမောက္ခန္ဓဒွေသက ရဟန်းက ပြောရမည်။) [“ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေတု” ၏ အဖွင့်ကို ကင်္ခါဘာသာဋီကာ နိဒါနုဒ္ဒေသအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။]

ဘိက္ခု၊ ဩဝါဒ-ကို၊ (ဩဝါဒခံယူဖို့ရန် ခွင့်တောင်းမှုကို) န ဂဏ္ဍန္တိ-လက် မခံကြကုန်၊ [ဂိလ္လာန၊ ဗာလ၊ ဂမိကရဟန်းတို့ကို ချန်ထား၍ ကြွင်းသော ရဟန်း များ ဩဝါဒကို လက်ခံရမည်၊ ထိုဝတ္ထုတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။] အာရညိကေန- တော၌ နေခြင်းအလေ့ရှိသော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ ဩဝါဒ-ကို၊ ဂဟေတု-လက်ခံခြင်း ငှာလည်းကောင်း၊ အကြ-ဤမည်သော အရပ်သို့၊ ပဋိဟရိဿာမိ-တစ်ဖန်ဆောင် အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ သင်္ကေတ-ချိန်ခါနေရပ်၊ သတ်မှတ်မှုကို၊ ကာတုဗ္ဗ-ငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။ [ပါတိမောက္ခန္ဓဒွေသက ရဟန်းက ပြောလိုက်သော စကားကို ဘိက္ခုနိ တို့အား တစ်ဖန် ပြောပြခြင်းကို “ဩဝါဒကို တစ်ဖန်ဆောင်” ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ တစ်ဖန်ပြောဖို့ရန် သင်္ကေတပြုဟု မိန့်တော်မူသည်။]

ဩဝါဒံ ဂဟေတွာ န အာရောစေန္တိ-ပါတိမောက္ခဒွေသက ရဟန်းအား မလျှောက်ကြကုန်၊ [န အာရောစေန္တိတိ ပါတိမောက္ခဒွေသကဿ န အာရောစေန္တိ-ဋီကာ။] ပေ၊ န ပစ္စာဟရန္တိ-ဘိက္ခုနီတို့၏ အထံသို့ တစ်ဖန် မဆောင်ကြကုန်၊ [ဘိက္ခုနီနံ န ပစ္စာဟရန္တိ-ဋီကာ။] ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်၊ သင်္ကေတ-ချိန်းချက် အပ်သော အရပ်သို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ ပေ။

ဘိက္ခုနီယော၊ ဒီယာနိ-ရှည်ကုန်သော၊ ကာယဗန္ဓနာနိ-တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ တေ ဟေဝ-ထိုရှည်သော ခါးပန်းကြိုးတို့ဖြင့်ပင်၊ ဖာသုကာ-နိရိုးတို့ကို၊ နာမေန္တိ-ညွတ်စေ ကြကုန်၏၊ (လူတို့က) “ကာမဘောဂိနိယော-ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော၊ ဂိဟိနီ သေယျထာပိ-လူဝတ်ကြောင် မိန်းမတို့ကဲ့သို့ပါတကား” ဟု ကဲ့ရဲ့ကြသည် ပေ၊ ဧကပရိယာကတံ-တစ်ကြိမ် ထက်ဝန်းကျင် ပြုအပ်သော၊ (တစ်ပတ် ပတ် လောက်ရုံဖြစ်သော) ကာယဗန္ဓနံ အနုဇာနာမိ။

ဝိလိဝေန-နီးဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပဋ္ဌေန-အပြားဖြင့်၊ ဖာသုကာ နာမေန္တိ၊ [ရှေး နိဿယ၌ “ဝိလိဝေန-နီးပြားဖြင့်” ဟု သမာသ်ရှိ၏၊ နောက်နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း သမာသ်ရှိပင်သောကြောင့် ကောင်းသည်။] ဒုဿပဋ္ဌေန-ဖြူသော အဝတ်ပြားဖြင့်၊ ဒုဿဝေဏိယာ-အထပ်ထပ် ပြုအပ်သော (အထပ်ထပ် ထပ်၍ ထားအပ်သော) ဖြူသော အဝတ်ပြားဖြင့်၊ [“ပုဆိုးတုံးဖြင့်” ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပေး၏။] ဒုဿဝဋ္ဋိယာ-ဖြူသော အဝတ်လုံးဖြင့်၊ ဝါ-ဖြူသော အဝတ်လိပ်ဖြင့်၊ [ရှေးနိဿယ၌ “အဝတ်ကျစ်” ဟု ပေး၏။] စောဠပဋ္ဌေန-ဖန်ရည်ဆိုးအပ်သော အဝတ်ပြားဖြင့်၊ စောဠဝေဏိယာ-ဖန်ရည်ဆိုးအပ်သော အထပ်ထပ် ပြုအပ်သော အဝတ်ပြားဖြင့်၊ (အထပ်ထပ် ထပ်၍ ထားအပ်သော အဝတ်ပြားဖြင့်) စောဠဝဋ္ဋိယာ-ဖန်ရည်ဆိုး အပ်သော အဝတ်လုံး (အဝတ်လိပ်) ဖြင့်၊ [ရှေးနိဿယ၌ စောဠကို “သင်္ကန်း” ဟု အနက်ပေး သည်။] သုတ္တဝေဏိယာ-ချည်မျှင်အခေါင်းဖြင့်၊ (ချည်မျှင်များကို မကျစ်ဘဲ စုပေါင်း ထားအပ်သော ချည်လုံးဖြင့်) သုတ္တဝဋ္ဋိယာ-ချည်ကျစ်ဖြင့်၊ ဝါ-ကျစ်ထားအပ်သော ချည်ဖြင့် ဖာသုကာ နာမေန္တိ။ [ရှေးနိဿယ၌ “သုတ္တေန၊ သုတ္တဝေဏိယာ၊ သုတ္တဝဋ္ဋိယာ” ဟု သုံးပုဒ်ရှိ၏။]

အဋ္ဌိလ္လေန-နွား၏ ခြေသလုံးရိုးဖြင့်၊ ဇယနံ-ခါးအရပ်ကို၊ ယံသာပေန္တိ-ပွတ် တိုက်စေကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဂေါဟနုကေန-နွား၏ မေးရိုးဖြင့်၊ ဇယနံ-ကို၊ ကောဋ္ဌာ ပေန္တိ-ထုရိုက်စေကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဟတ္ထံ-လက်ကို၊ (လက်ဖဝါးကို) ဟတ္ထကောဋ္ဌံ- လက်ဖမိုးကို၊ ပါဒံ-ခြေသလုံးကို၊ ပါဒကောဋ္ဌံ-ခြေဖမိုးကို၊ ဦရံ-ပေါင်ကို၊ မုခံ-ကို၊ ဒန္တမံသံ-သွားဖုံးကို၊ ကောဋ္ဌာပေန္တိ။ [“မုခံ အာလိပ္ပန္တိ” စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကုန္ဒက ပုဒ်ရေ (၂၄၇) ဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အဝင်္ဂီ (အပင်္ဂီ) - မျက်ထောင့်အရပ်၌ အရေးအသားကို၊ ကရောန္တိ၊ [ရှေးနိဿယ၌ “အဝင်္ဂီ-သက်တင်ရေးကဲ့သို့သော အကောက်အောက်သို့ မျက်နှာမူသော အရေးကို” ဟု ပေး၏။] ဝိသေသံ-ထူးခြားသော အရေးအသားကို၊ ဝါ-မှန်ကူခြင်းကို၊ ပေ၊ [“ပါးကွက်ခြင်းကို” ဟု ရှေးက ပေး၏။] ဩလောကနကေန-ကြည့်ရှုကြောင်း အပေါက်ဖြင့်၊ ဩလောကေန္တိ-(လမ်းဖက်သို့) ကြည့်ကြကုန်၏။ သာလောကေ-အရောင်အလင်းနှင့် တကွဖြစ်သော တံခါးဝအရပ်၌၊ တိဋ္ဌန္တိ-ရပ်ကြကုန်၏။ [တံခါးပေါက်ကြီးကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ အရောင်အလင်းရ၏။ ထိုအရပ်၌ ကိုယ်တစ်ခြမ်းကို ဖော်၍ ရပ်နေကြသည်။] နစ္စံ-ကခြင်းကို၊ ကရောန္တိ။

ဝေသိ-ပြည့်တန်ဆာမကို၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ-ထမြောက်စေကြကုန်၏။ ဝါ-ရဟန်းခံပေးကြကုန်၏။ [ဝုဋ္ဌာပေန္တိပုဒ်၏ ဥပသမ္ပဒါအဖြစ်၌ သုံးစွဲပုံကို ဘိက္ခုနီပီစိတ်၊ ဝတ္တိနိဝဂ် သိက္ခာပုဒ်များ၏ ပဒဘာဇနီ၌ ကြည့်ပါ။] ပါနာဂါရိ-သေတင်းကုဋ်ကို၊ (ထန်းရည်ဆိုင်၊ အရက်ဆိုင်ကို) ထပေန္တိ-ထားကြကုန်၏။ သူနံ-အသားကို၊ ထပေန္တိ-(ရောင်းဖို့ရန်) ထားကြကုန်၏။ [“သူနာ” အရ အသားတို့ကို ဖြတ်ရာ “တုံး” ကို ရသော်လည်း ဤ၌ ဌာနူပစာရအားဖြင့် “မံသံ-အသား” ကို ယူရသည်။] အာပဏံ-ဈေးဆိုင်ကို၊ ပသာရေန္တိ-ဖြန့်ခင်းကြကုန်၏။ ဝမ္မိ-အတိုးကို၊ ပယောဇေန္တိ (အတိုးပေးကြကုန်၏) ဝဏိဇ္ဇ-ကုန်သွယ်မှုကို၊ ပယောဇေန္တိ၊ ဒါသံ-ကျွန်ယောက်ျားကို၊ ဥဋ္ဌာပေန္တိ-ပြုစုလုပ်ကျွေးစေကြကုန်၏။ [“ဒါသိ-ကျွန်မ၊ ကမ္မကာရ-အလုပ်သမားယောက်ျား၊ ကမ္မကာရီ-အလုပ်သူမ မိန်းမ၊ တိရစ္ဆာန်ဂတ-တိရစ္ဆာန်” တို့ကိုလည်း ပြုစုလုပ်ကျွေးစေကြသည်။] ဟရိတကပက္ကိကံ-ဟင်းရွက်စိမ်း၊ ဟင်းရွက်ကျက်ကို၊ ပကိဏန္တိ-ရောင်းကြကုန်၏။ နမတကံ-နံရိုးကို ညွတ်စေတတ်သော အဝတ်ပိုင်းကို၊ ဓာရေန္တိ။ [နမတကန္တိ ဖာသုကဋ္ဌိနမနက ပန္နနံ-ဝိမတိ။]

သဗ္ဗနိလကာနိ-အလုံးစုံ ညှိသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ စီဝရာနိ-တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ [ဝိတက-ရွှေ၊ လောဟိတက-နီ၊ မဒ္ဓိဋ္ဌ-မောင်းသော အရောင်၊ ကဏှ-မည်းနက်။] သဗ္ဗမဟာရင်္ဂရတ္တာနိ-အလုံးစုံ မဟာရင်္ဂမည်သော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ပေ၊ သဗ္ဗမဟာနာမရတ္တာနိ-အလုံးစုံ မဟာနာမမည်သော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ပေ၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ စမ္မက္ခန္ဓက သဗ္ဗနိလာဒိပဋိက္ခေပကထာ၌ ပြထားပြီ။] အစ္စိန္တဒသာနိ-မဖြတ်အပ်သော အမြိတ်အဆာ ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဒိယဒသာနိ-ရှည်သော အမြိတ်အဆာ ရှိကုန်သော၊ ပုပ္ဖဒသာနိ-ပန်းပွင့်ဟူသော အမြိတ်အဆာ ရှိကုန်သော၊ ဖလဒသာနိ-

သစ်သီးဟူသော အမြိတ်အဆာရှိကုန်သော၊ စီဝရာနိ ဓာရေန္တိ၊ ကဗ္ဗကံ-သင်တိုင်းကို၊ (အင်္ဂါကို) တိရိဋ္ဌကံ-လျော်တေအဝတ်ကို၊ ဓာရေန္တိ။ [ဤပုဒ်တို့နှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ စီဝရကုန္ဒက၊ ကုသစီရာဒိပဋိကွေပကထာ၌ ပြထားပြီ။]

အညတရာ ဘိက္ခုနီ၊ ကာလံ-သေခြင်းကို၊ ဝါ-သေချိန်ကို၊ ကရောန္တိ-ပြုခါနီးလတ်သော်၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-ပြီ၊ (မှာသွားပြီ) (ကံ) မမ-၏၊ 'အစွယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ မယံ-၏၊ ပရိက္ခာရော-ပရိက္ခရာသည်၊ သံဃဿ-၏ (အတွက်) ဟောတု-ဖြစ်ရစ်ပါစေ၊ [“သံဃဿ-သံဃာ၏ (ဥစ္စာသည်) ဟောတု-စေ” ဟုလည်း ပေးနိုင်၏။] ဣတိ-ဤသို့ မှာသွားပြီ၊ တတ္ထ-ထိုပရိက္ခရာ၌၊ အမှာကံ-တို့၏ (အတွက်) ဟောတိ၊ အမှာကံ-တို့၏ (အတွက်) ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဘိက္ခု၁၀ ဘိက္ခုနိယောစ ဝိဝဒန္တိ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏၊ (ငြင်းခုံကြကုန်၏)၊ ပေ၊ တတ္ထ-ထိုပရိက္ခရာ၌၊ ဘိက္ခုသံဃော-သည်၊ အနိဿရော-အစိုးမရ၊ ဧတံ-ဤပရိက္ခရာသည်၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿေဝ-ဘိက္ခုနီသံဃာ၏သာ၊ (သန္တကံ-ဥစ္စာတည်း)၊ [သိက္ခမာန်သာမဏေမ သေဆုံးရာ၌လည်း နည်းတူ၊ ဘိက္ခု၊ သာမဏေ၊ ဥပါသက၊ ဥပါသိကာနှင့် အခြား တစ်ယောက်ယောက် သေဆုံးခါနီး၌ “သံဃဿ ဟောတု” ဟု ဆိုခဲ့လျှင် ဘိက္ခုသံဃာသာ ပိုင်၏။]

ပုရာဏမလ္လိ-ရှေး၌ လက်ဝှေ့သမား၏ မယား ဖြစ်ဖူးသော၊ ဣတ္ထိ-မိန်းမသည်၊ ဘိက္ခုနီသု၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၊ (ရဟန်းမ ပြုသည်) ဟောတိ၊ သာ-သည်၊ ရထိကာယ-၌၊ ဒုဗ္ဗလံ-အားမရှိသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ပဿိတွာ၊ အံသကူဋေန-ပနားအစွန်းဖြင့်၊ ပဟာရ-ပုတ်ခတ်မှုကို၊ ဒတွာ-၍၊ ပါတေသိ-ကျစေပြီ၊ (လဲစေပြီ)၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနိယာ-သည်၊ ဘိက္ခု၊ ပဿိတွာ-၍၊ ဝါ-လတ်သော်၊ ဒုရတောဝ-၌ပင်၊ (အဝေးကပင်)၊ ဩက္ကမိတွာ-ဖယ်၍၊ မဂ္ဂံ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ။

ပဝုတ္ထပတိကာ-အရပ်တစ်ပါး၌ နေသော လင်ရှိသော၊ (လင်နှင့် ကွဲကွာနေသော) ဣတ္ထိ-သည်၊ ဇာရေန-သယောက်လင်ကြောင့်၊ (လင်ငယ်ကြောင့်) ဂစ္ဆိနိ-ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ သာ-ထိုမိန်းမသည်၊ ဂစ္ဆ-ကိုယ်ဝန်သူငယ်ကို၊ ပါတေတွာ-ကျစေ၍၊ (ကိုယ်ဝန်လျှောစေ၍)၊ ကုလူပိကံ-အိမ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သော၊ ဘိက္ခုနိ-ကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ၊ (ကံ)၊ အယျေ-အရှင်မ၊ ဟန္တ-ရော၊ ဣမံ ဝဗ္ဗ-ကို၊ ပတ္တေန-သပိတ်ဖြင့်၊ နိဟရ-ထုတ်ဆောင်ပါလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ အထ၊ ပေ၊ ပတ္တေ-၌၊ ပက္ခိပိတွာ-၍၊ သံဃာဋီယာ-ဖြင့်၊ ပဋိစ္စာဒေတွာ-ဖုံးအုပ်ပြီး၍၊ အဂမာသိ၊ တေန သမယေန-၌၊ အညတရေန ပိဏ္ဏစာရိကေန-ဆွမ်းအလို့ငှာ လှည့်လည်ခြင်း အလေ့ရှိသော၊ (ပိဏ္ဏပါတ်စုတင်ဆောက်တည်သော) ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သမာဒါနံ-

ဆောက်တည်မှုသည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတံ-ပြုထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြုထားအပ်သနည်း)၊ အဟံ၊ ပဌမံ-သော၊ ယံ ဘိက္ခံ-အကြင်ဆွမ်းကို၊ လဘိဿာ မိ-အံ၊ တံ-ကို၊ ဘိက္ခုဿဝါ-အားသော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယာဝါ-အားသော် လည်းကောင်း၊ အဒတွာ-၍၊ န ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြုထားအပ်၏၊ အထ၊ ဝေ၊ အဝေါစ၊ (ကိ)၊ ဘဂိနိ-နမ၊ ဟန္တ-ရော၊ ဘိက္ခံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှ-အလှူခံပါ။ ဣတိ-ပြီ၊ အယျ-အရှင်၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဝေ၊ သာ ဘိက္ခုနိ-သည်၊ တေန ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နိပိဋ္ဌိယမာနာ-နှိပ်စက်အပ်သည်၊ (ဆွမ်းကို အလှူခံဖို့ရန် ထပ်ကာထပ်ကာ ပြောဆိုသောအားဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်)၊ (ဟုတွာ)၊ နိဟရိတွာ- (ဖူးထားရာမှ) ထုတ်၍၊ ပတ္တံ ဒဿေသိ-ပြုပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြော၍ ပြသနည်း)၊ အယျ၊ ပတ္တေ-၌၊ ဝဗ္ဗံ-ကို၊ ပဿ-ကြည့်ပါ၊ ကဿစိစ-တစ်စုံတစ်ယောက်အား လည်း၊ မာ အာရောစေသိ-မပြောပါနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ပြုပြီ၊ ဘိက္ခုနိယာ ဘိက္ခု ပဿိတွာ နိဟရိတွာ မတ္တံ ဒဿေတံ၊ ဝေ၊ ပရိဝတ္တေတွာ-ထက်ဝန်းကျင် လည်စေ၍၊ (မှောက်၍)၊ ပတ္တမူလံ-သပိတ်ရင်းကို၊ (သပိတ်ဖင်ကို)၊ ဒဿေန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ ဝေ၊ ဥက္ကဋ္ဌိတွာ-လှန်၍၊ ပတ္တံ ဒဿေတံ၊ ပတ္တေ-၌၊ ယဉ္ဇ အာမိသံ- အကြင်အာမိသသည်လည်း၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ တေနစ-ထိုအာမိသဖြင့်လည်း၊ ဘိက္ခု- ရဟန်းကို၊ နိမန္တေတဗော-ဖိတ်မန်ထိုက်၏။

သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ရထိကာယ-၌၊ ပုရိသဗျဉ္ဇနံ-ယောက်ျားအင်္ဂါဇာတ်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဆဋ္ဌိတံ-စွန့်ပစ်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ-ထိုယောက်ျားအင်္ဂါဇာတ်ကို၊ ဘိက္ခုနိယော၊ သက္ကစံ-ကောင်းစွာပြု၍၊ (ဂရုတစိုက်)၊ ဥပနိဇ္ဈာယိသု-ကပ်၍ ရှုကြ ကုန်ပြီ၊ မနုဿာ၊ ဥက္ကဋ္ဌိ-ကြွေးကြော်မှုကို၊ (ပြောင်လှောင်မှုကို)၊ အကံသု-ပြုကြ ကုန်ပြီ၊ တာ ဘိက္ခုနိယော၊ မင်္ဂု-မျက်နှာ မသာယာကုန်သည်၊ အဟေသု-ဖြစ် ကုန်ပြီ။

[အာမိသဒါနဝတ္ထု လွယ်ပြီ။] အာမိသံ-သည်၊ ဥဿန္တံ-ပေါများသည်၊ ဟောတိ၊ ဝေ၊ ဗာဠတရံ-သာ၍ လွန်စွာ၊ ဥဿန္တံ ဟောတိ၊ ဝေ၊ ပုဂ္ဂလိကမ္ပိ-ကိုလည်း၊ (ကတွာ ဒါတံ၊ ဝေ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သန္နိမိကတံ-ပြုအပ်သော သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှု ရှိသော၊ (သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှုကို ပြုထားအပ်ပြီးသော)၊ အာမိသံ ဥဿန္တံ ဟောတိ၊ ဝေ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သန္နိမိ-သန္နိမိဖြစ်သော အာမိသကို၊ ဘိက္ခုနိဟိ-တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂါဟာ ပေတွာ-တစ်ဖန် အကပ်ခံယူစေပြီး၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတံ။ [အာမိသဒါနဝတ္ထုမှ စ၍ ဤ ၄ ဝတ္ထုသည် ဘိက္ခုနိတို့အတွက်လည်း လာ၏။]

သေနာသန ဥဿန္တဝတ္ထု၌ “ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝါ-
 သို့၊ ဒူတံ-ကို၊ ပါဟေသု-စေလွှတ်ကြကုန်ပြီ၊ (ကံ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်ကြ
 ကုန်သနည်း) ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျာ၊ အမှာကံ-တို့အား၊ သေနာ
 သနံ-ကို၊ တာဝကာလိကံ-ထိုသုံးစွဲရာ ကာလရှိအောင်၊ (အခိုက်အတန့်မျှ) ဒေန္တု-
 ပေးကြပါကုန်၊ (ငှားကြပါကုန်) ဣတိ-ကုန်ပြီ။” ဟု ပေးပါ။ ဥတုနိယော-ဥတုရှိ
 ကုန်သော၊ (ဥတုသွေး လာကုန်သော) ဘိက္ခုနီယော ဩနဒ္ဒမဉ္ဇံ-ကိုလည်းကောင်း၊
 ဩနဒ္ဒပိဋံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိနိသီဒန္တိပိ-ဖိ၍လည်း ထိုင်ကြကုန်၏၊ အဘိနိပဇ္ဇ
 န္တိပိ-ဖိ၍လည်း အိပ်ကြကုန်၏၊ [ဩနဒ္ဒမဉ္ဇံပိဋံသိက္ခာပုဒ်ကို သေနာသနကုန္ဒက
 မဉ္ဇပိဋာဒိ အနုဇာနနကထာ အဆုံး၌ ကြည့်ပါ။] သေနာသနံ-ကို၊ လောဟိတေန-
 သွေးသည်၊ မက္ခိယျတိ-လိမ်းကျံအပ်၏၊ ပေ၊ အာဝသထစီဝရံ-ဥတုနီးသင်္ကန်းကို၊
 အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ အာဏိစောဠကံ-အင်္ဂါဇာတ်ကို ပိတ်ဆို့ကြောင်း အဝတ်ကို၊ ပေ၊
 စောဠကံ-သည်၊ နိပတတိ-ပြုတ်ကျ၏၊ ပေ၊ သုတ္တကေန-ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ၊ ဦရုယာ-
 ၌၊ ဗန္ဓိတုံ၊ ပေ၊ သုတ္တံ-သည်၊ ဆိဇတိ-ပြတ်၏၊ သံဝေလ္လိယံ-ခါးတောင်းကြိုက်ခြင်းကို
 လည်းကောင်း၊ ကဋိသုတ္တကံ-ခါးစီးကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။ [သဗ္ဗ
 ကာလကဋိသုတ္တကဓာရဏဝတ္ထု လွယ်ပြီ။]

ဒုတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၃။ တတိယဘာဏဝါရ

၄၂၃။ ဥပသမ္ပန္နာယော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်သူတို့ကို၊
 အနိမိတ္တာပိ-နိမိတ် မရှိသော ဘိက္ခုနီတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိမိတ္တမတ္တာပိ-နိမိတ်
 ရာမျှ ရှိသော ဘိက္ခုနီတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အလောဟိတာပိ-ဥတုသွေး မရှိသော
 ဘိက္ခုနီတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုဝလောဟိတာပိ-အမြဲဥတုသွေး ရှိသော ဘိက္ခုနီ
 တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုဝစောဠာပိ-အမြဲပိတ်ဆို့ကြောင်း အဝတ်ရှိသော ဘိက္ခုနီ
 တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရန္တိပိ-အမြဲ ကျင်ငယ်ယိုစီးသော ဘိက္ခုနီတို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ [“သွေးတစ်စက်စက် ယိုစီးသော ဘိက္ခုနီ”ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပေး၏။
 သံယာဒိသေသ တတိယသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌ “ယဒါ မုတ္တံ သဝတိ” ဟု ဖွင့်
 သည်။] သိခရဏီပိ-အသားစွန်းရှိသော ဘိက္ခုနီတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိပဏ္ဏကာ
 ပိ-မိန်းမပဏ္ဏာက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝေပုရိသိကာပိ-(မှတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်ပေါက်
 သဖြင့်) ယောကျ်ားပုံသဏ္ဍာန်ရှိသော ဘိက္ခုနီတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ဘိန္ဒာပိ-ရော
 စပ်သော မဂ်ရှိသော ဘိက္ခုနီတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာပိ-တို့ကိုလည်း

ကောင်း၊ ဒိဿန္တိ-တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏။ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို သံယာဒိသေသ တတိယသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

စတုရီသတိအန္တရာယိကဓမ္မ။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ဥပသမ္မာဒေန္တိယာ - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေသော ဘိက္ခုနီသည်၊ စတုရီသတိ-နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော၊ အန္တရာယိကေ-အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-အပြစ်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတုံ အနုဇာနာမိ၊ ဝေဠု-လျှင် ၊ပေ၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ (ကိံ) တံ-သည်၊ အနိမိတ္တာနိမိတ် မရှိသူမသည်၊ န အသိ-မဖြစ်၏လော၊ [ဤသို့ စသည်ဖြင့် “နသိ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနာ” တိုင်အောင် ပေးပါ။] တေ-သင်၏၊ ဝါ-သင့်မှာ၊ ဝေရူပါ-ဤသို့သဘော ရှိကုန်သော၊ အာဗာဓာ-အနာရောဂါတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်သလော၊ ကုဋ္ဌ-နုနီနုနက်၊ သမင်ရက်နှင့်၊ အကွက်ကြီးစွာ၊ ပွေးဝဲစသော အနာမျိုးလည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍော-အဆီတွေစု၊ အသားဗုဟု၊ မြင်းဖုပမာ၊ ထွဋ်မျည်းနာတည်း၊ ရံခါပေါ်ထွက်၊ ကျောက်ဝက်သက်နှင့်၊ ကြွက်နို့စသည်၊ အလီလီသော အဖုအနာလည်းကောင်း၊ ကိလာသော-နူနာတို့လို၊ ရိမယိဘဲ၊ ကိုယ်မှာကွက်ကွင်း၊ ခရုသင်းနှင့်၊ ဆင်ညှင်းကြီးမျိုး၊ အနာဆိုးလည်းကောင်း၊ ဝေသော-သွေးသားထွေထွေ၊ ချောက်ခန်းစေ၍၊ ကိုယ်ရေညစ်ပုတ်၊ ခယရုပ်ဟု၊ သမုတ်ခေါ်ရိုး၊ ချောင်းဆိုးသွေးပါ၊ မြစ်ခြောက်နာလည်းကောင်း၊ အပမာရော-သည်းခြေသွေးလျှမ်း၊ ဘီလူးဖမ်းသဖြင့်၊ ရူးနှန်းရောဂါ၊ အဖြာဖြာနှင့်၊ ရံခါမေ့မူး၊ တွန့်တွန့်လူးရသည့်၊ ဝက်ရူးကြက်ရူးနာလည်းကောင်းတည်း။ [ကုဋ္ဌ စသည်တို့ကို မဟာဝဂ္ဂ မဟာခန္ဓက၊ ပဉ္စာဗာဝေတ္ထုကထာအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။]

တံ-သည်၊ မနုဿာ-လူသားစင်စစ်သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏လော၊ [ဣတ္ထိ-မိန်းမ၊ ဘုဒိဿ-သူ့ကျွန်အဖြစ်မှ ကင်းလွတ်သူမ၊ အဏဏာ-ကြွေးမြီ မရှိသူမ။] ရာဇာဋီ-မင်းခစားမသည်၊ (မင်း၏ထံမှ၊ လခကိုယူ၊ ခင်းမှုထမ်းသူသည်။) န အသိ-မဖြစ်၏လော၊ (တံ-သည်၊ ဝါ-ကို) မာတာပိတူဟိ-မိရင်းဘရင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သာမိကေန-ခင်ပွန်းသည်လည်းကောင်း၊ အနုညာတာ-(ရဟန်းပြုဖို့ရန်) ခွင့်ပြုအပ်ဖူးသူမသည်၊ အသိ-လော၊ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿာ-ပြည့်ပြီးသော အနှစ် ၂၀ ရှိသူမသည်၊ အသိ-လော၊ တေ-၏၊ ပတ္တစီဝရံ-သည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ-ပြည့်စုံပြီလော၊ တံ-သည်၊ ကိန္နာမာ-အဘယ်အမည်ရှိသူမသည်၊ အသိ-နည်း၊ တေ-၏၊ ပဝတ္တိနိ-ဥပဇ္ဈာယ်မသည်၊ ကာနာမာ-အဘယ်အမည်ရှိသူမနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးထိုက်ကုန်၏။

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဥပသမ္ပဒါ-ပေက္ခာယော-မြင့်မြတ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်ကို ရှုင့်သူတို့သည်၊ ဝိတ္တာယန္တိ-မဖြေပုံဘဲ ကြောက်ရွံ့ကြကုန်၏၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ဥပသမ္ပဒါ ဝိဓိကထာ၌ ပြထားပြီ။] မင်္ဂ-မျက်နှာ မသာမယာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဝိသဇ္ဇေတံ-

ပြေဆိုခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ-မစွမ်းကြကုန် ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနီသံယေ-၌၊ ဝိသုဒ္ဓါယ-
အန္တရာယိကမေတ္တို့မှ စင်ကြယ်ပြီးသော၊ (စစ်ဆေးမေးမြန်းပြီးဖြစ်၍ စင်ကြယ်ပြီး
ဖြစ်သော) ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယ-စာစဖက်သော ဘိက္ခုနီသံယာ၌ ရဟန်း
အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော ဘိက္ခုနီကို၊ ဘိက္ခုသံယေ-၌၊ ဥပသမ္ပာဒေတုံ-မြင့်မြတ်
သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်။ အနုဇာနိဋ္ဌာ-မသွန်သင်အပ်ကုန်သော၊ (ရှေးဦးစွာ
သွန်သင်မထားအပ်ကုန်သော) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာယော-တို့ကို၊ အန္တရာယိကေ၊
ဓမ္မေ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တိ ၊ပေ၊ န သက္ကောန္တိ ၊ပေ၊ ပဌမံ အနုဿာသိတွာ-သွန်သင်ပြီး၍၊
(နည်းပေးလမ်းပြ ပြုပြီး၍) ပတ္တာ-၌၊ ဝါ-မှ ၊ပေ၊ ပုစ္ဆိတုံ၊ သံယမဇ္ဈေ-၌၊ အနုဿာသန္တိ
၊ပေ၊ ဧကမန္တိ-သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ အနုဿာသိတွာ
သံယမဇ္ဈေ ၊ပေ၊ ပုစ္ဆိတုံ။

သွန်သင်ပုံ။ ။ဧဝဉ္စ ၊ပေ၊ အနုဿာသိတဗ္ဗာ၊ ပဌမံ-စွာ။ ဥပဇ္ဈံ-ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊
(အပြစ်ငယ် အပြစ်ကြီး၊ အသီးသီးကို၊ အနီးချဉ်းကပ်၊ ကြည့်ရှုယွန်သင်တတ်သော
ဥပဇ္ဈာယ်ကို) ဂါဟာပေတဗ္ဗာ-ယူစေထိုက်၏၊ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတွာ၊ ပတ္တစိဝရံ-
ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြထိုက်၏၊ (ကိ) အယံ-ဤသပိတ်သည်၊ တေ-သင်၏၊
ပတ္တော-တည်း၊ [သံယာဇဉ်-သင်္ကန်းကြီးတည်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ-အပေါ်ရုံဧကသီ
တည်း၊ အန္တရဝါသကော-သင်းပိုင်တည်း၊ ဣဒံ-သည်၊ (တေ-၏)၊ သံကစ္ဆိကံ-ရင်
လွမ်းတဘက်တည်း၊ အယံ-သည်၊ (တေ-၏)၊ ဥဒကသာဇဉ်ကာ-ရေသနပ်တည်း။
ဣတိ-ဤသို့ပြောဆိုထိုက်၏၊ ဝဇ္ဇ-သွားချေ၊ အမုမိ ဩကာသေ-ထိုမည်သော အရပ်
၌၊ တိဋ္ဌာဟိ-ရပ်နေချေဦး။ [သွန်သင်မည့် အချိန်က သိပ်မကြာသောကြောင့်
“တိဋ္ဌာဟိ-ရပ်နေ” ဟု ဆိုသည်။]

ဗာလာ ၊ပေ၊ အနုဿာသန္တိ၊ ဒုရနုသိဋ္ဌာ-မကောင်းသဖြင့် သွန်သင်အပ်ကုန်
သော၊ (နားလည်အောင် နည်းပေးလမ်းပြ ပြုမထားအပ်ကုန်သော) ဥပသမ္ပဒါ
ပေက္ခာယော ၊ပေ၊ န သက္ကောန္တိ၊ ဗျတ္တာယ ၊ပေ၊ အနုဿာသိတုံ၊ အသမ္ပဇာ-
မသမုတ်အပ်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ (သမ္မုတိ မရသော ဘိက္ခုနီတို့သည်) အနု
ဿာသန္တိ ၊ပေ။

သွန်သင်ဖို့ရန် သမုတ်ပုံ။ ။အတ္တနာဝါ-ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ အတ္တာနံ-
မိမိကို၊ သမ္ပနိတဗ္ဗံ-သမုတ်ထိုက်၏၊ ပရာယဝါ-တစ်ပါးသော ဘိက္ခုနီသော်လည်း၊
ပရာ-ကို၊ သမ္ပနိတဗ္ဗာ၊ [“ကထဉ္စ အတ္တနာဝါ” စသည် လွယ်ပြီ။] သုဏာတု မေ
အယျေ-(အရှင်မတို့) သံဃော၊ ဣတ္ထန္နာမာ-ဤအမည်ရှိသူမသည်၊ ဣတ္ထန္နာမာ
ယ-ဤအမည်ရှိသော၊ အယျာယ-အရှင်မ၏၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ-ရဟန်းအဖြစ်ကို

ရှုသုပတည်း၊ (ရံဖန်းလောင်းမပါတည်း၊) ၊ပေ၊ ကမ္မံ-အနုသာသိကာ သမ္မုတိကံသည်၊) ၊ပေ၊ အဟံ-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ-ဤအမည်ရှိသူမကို၊ အနုသာသေယျံ-သွန်သင်ရာပါ၏၊ ဧဝံ-သို့၊ အတ္တနာဝါ ၊ပေ၊ သမ္ပနိတဗ္ဗံ။ [စာအုပ်တို့၌ “အဟံ” နောင် “ဣတ္ထန္နာမာ ဣတ္ထန္နာမံ” ဟု တွေ့ရ၏။ “ဣတ္ထန္နာမာ” ပုဒ် ပိုသည်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော် ဤအခန်း၌လည်း “အဟံ ဣတ္ထန္နာမံ အနုသာသေယျံ” ဟုသာ ရှိသည်။] အခြားဘိက္ခုနီက သမုတ်ပုံကို ပြရာ၌ “ဣတ္ထန္နာမာ-ဤအမည်ရှိသော ဘိက္ခုနီသည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ-ကို၊ အနုသာသေယျ-ပါ၏” ဟု ပေးပါ။

သမ္ပကာယ တာယ ဘိက္ခုနီယာ-သည် ၊ပေ၊ ဝစနိယာ အဿ၊ (ကိံ) ဣတ္ထန္နာမေ-ဤအမည်ရှိသော ရဟန်းလောင်းမ၊ သုဏသိ-နားထောင်လော၊ အယံ-ဤအခါသည်၊ တေ-သင်၏၊ သစ္စကာလော-အမှန်၏ အခါဖြစ်သည်၊ (အမှန်ကို လျှောက်ရမည့် အခါဖြစ်သည်)၊ ဘူတကာလော-အဟုတ်၏ အခါဖြစ်သည်၊ (အဟုတ်ကို လျှောက်ရမည့် အခါဖြစ်သည်)၊ [“သစ္စကာလော” စသော ပုဒ်တို့ကို မဟာဝဂ္ဂ ဥပသမ္ပဒါဝိမိကထာအဖွင့် ဝိမတိ၌ တစ်မျိုးဖွင့်ထား၏။] ယံ-အကြင်အရာသည်၊ ဇာတံ-(အသင်၏ကိုယ်၌) ထင်ရှားဖြစ်၏၊ တံ-ထိုအရာကို၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ (သမ္ပတေ-သမုတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-သမ္မုတိရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်)၊ ပုစ္ဆန္တေ-မေးလတ်သော်၊ [မေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘိက္ခုနီဖြစ်သောကြောင့် “ပုစ္ဆန္တိယာ” ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည် ထင်၏။ “သမ္ပကာယ” ဟု လက္ခဏာဝန္တထည့်ပါ။] သန္တံ-ထင်ရှားရှိသော အရာကို၊ အတ္ထိတိ-အတ္ထိဟူ၍၊ (ရှိပါသည်ဘုရား၊ ဟုတ်ပါသည်ဘုရားဟူ၍)၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-လျှောက်ရာ၏၊ (လျှောက်ရမည်)၊ အသန္တံ-ထင်ရှားမရှိသော အရာကို၊ နတ္ထိတိ-ဟူ၍၊ (မရှိပါဘုရား၊ မဟုတ်ပါဘုရားဟူ၍)၊ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မာခေါဝိတ္ထာယိ-မလျှောက်ဝံ့အောင် မကြောက်ရွံ့ပါနှင့်၊ မင်္ဂု-မျက်နှာ မသာယာသည်၊ မာ အဟောသိ-နှင့်၊ ဧဝံ-သို့၊ တံ-သင့်ကို၊ ပုစ္ဆိဿန္တိ-မေးကြလိမ့်မည်၊ (ကိံ) တံ-သည်၊ အနိမိတ္တာ-သည်၊ န အသိ-လော ၊ပေ၊ တေ-၏၊ ပဝတ္ထိနိ-သည်၊ ကာနာမာ-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးကြကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆိုထိုက်၏။

ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ အာဂစ္ဆန္တိ (ရဟန်းလောင်းနှင့် အနုသာသိကာ ဘိက္ခုနီတို့ အတူလာကြကုန်၏)၊ ဧကတော၊ န အာဂစ္ဆဗ္ဗံ-ထိုက်၊ အနုသာသိကာယ-သွန်သင်သော ဘိက္ခုနီသည်၊ ပဌမတရံ-စွာ၊ အာဂန္တာ-၍၊ သံယောဉာပေတဗ္ဗော၊ (ကိံ) သုဏာတု ၊ပေ၊ သာ-ထိုရဟန်းလောင်းမကို၊ မယာ၊ အနုသိဋ္ဌာ-သွန်သင်အပ်ပါပြီ ၊ပေ၊ (ကမ္မံ-ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ ဩသာရဏကံသည်)၊ ၊ပေ၊ အာဂစ္ဆေယျ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့သိစေထိုက်၏၊ အာဂစ္ဆာဟိ-လာခဲ့လော၊ ဣတိ-သို့ဝတ္တဗ္ဗာ။

ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းစေပုံ။ ။ကေသံ၊ ဝေ၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့၏၊ ပါဒေ-တို့ကို၊ ဝန္တာပေတွာ-ရှိခိုးစေပြီး၍၊ [ပါဒေ ဝန္တာပေတွာတိ ပါဒါဘိမုခံ နမာပေတွာ၊ ဒူရေ ဝန္တန္တေပိ ဟိ ပါဒေ ဝန္တတိတိ ဝုစ္စတိ၊-မဟာခန္ဓက ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာအဖွင့် ဝိမတိ။] ဝေ၊ ဥပသမ္ပဒံ-ရဟန်းမအဖြစ်ကို၊ ယာစာပေတဗ္ဗာ-တောင်းစေထိုက်၏၊ (ကိံ) အယျေ-တို့၊ သံယံ-ကို၊ ဥပသမ္ပဒံ-ကို၊ ယာစာမိ၊ အယျေ-တို့၊ သံယော-သည်၊ အနုကမ္ပံ-လျော်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို၊ (သနားချီးမြှောက်မှုကို) ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့် ယူ၍၊ (အကြောင်းပြု၍) မံ-တပည့်တော်မကို၊ ဥလ္လာမ္ပတု-သာမဏေမအဖြစ်မှ ထုတ်နှုတ်၍ ရဟန်းမအဖြစ်၌ တည်စေတော်မူပါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဝေ၊ ဥလ္လာမ္ပတု-ပါ၊ ဣတိ (ယာစာပေတဗ္ဗာ။) [ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဋီကာ ရာဇဗြာဟ္မဏဝတ္ထုကထာ၌ ပြထားပြီ။]

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ အန္တရာယ်ကဓမ္မပုစ္ဆိတာ ဥတ်နှင့်တကွ မေးပုံ၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ဥပသမ္ပဒါကမ္မဝါစာ၌လည်း “ဣတ္ထန္နာမာယ-သော၊ အယျာယ-အရှင်မဖြစ်သော၊ ပဝတ္တိနိယာ-ဥပဇ္ဈာယ်မအားဖြင့်” ဟူသော ပုဒ်သာ ထူး၏၊ ကြွင်းပုဒ်တို့၏ အနက်ကား မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ မဟာခန္ဓကအဆုံး၌ ပြအပ်ခဲ့သော (ဘိက္ခု) ဥပသမ္ပဒါကမ္မဝါစာ အတိုင်းပင်တည်း။

တာဝဒေဝ-ထိုနေ၌ပင်၊ တံ-ထို (ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ) ဘိက္ခုနီကို၊ အာဒါယ-၍၊ (ခေါ်၍)၊ ဘိက္ခုသံယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေ၊ ယာစာပေတဗ္ဗာ၊ (ကိံ) အယျာ-အရှင်ဘုရားတို့၊ ဣတ္ထန္နာမာ-သော၊ အဟံ-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမာယ၊ အယျာယ-၏၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ-ပါတည်း၊ ဘိက္ခုနီသံယေ-၌၊ ဝိသုဒ္ဓါ-အန္တရာယ်ကဓမ္မတို့မှ စင်ကြယ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ) ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ-တစ်ဖက်သော ဘိက္ခုနီသံယာ၌ ရဟန်းမအဖြစ်သို့ ရောက်ပါပြီ၊ အယျာ ဝေ၊ သံယော ဥလ္လာမ္ပတု၊ ဣတိ (ယာစာပေတဗ္ဗာ။) [ဥပသမ္ပဒါ ကမ္မဝါစာကား ရှေးအတိုင်းပင်တည်း။]

အရိပ်စသည် တိုင်းရပုံ။ ။တာဝဒေဝ - ဘိက္ခုနီဖြစ်စေ၊ ထိုခဏ၌ပင်၊ ဆာယာ-အရိပ်ကို၊ မေတဗ္ဗာ-တိုင်းတာထိုက်၏၊ (တိုင်းတာရမည်)၊ ဥတုပ္ပမာဏံ-ဆောင်းနေ့မိုးဟု၊ ဥတု၏ ပမာဏကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြထိုက်၏၊ (ပြောပြရမည်)၊ ဒိဝသဘာဂေါ-ပုဗ္ဗမဇ္ဈ၊ သာယန္တဟု၊ သုံးခုသော နေ့အဖို့ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗော၊ သံဂီတိ-အရပ်ဥတု၊ နေ့ဟုစုဆောင်း၊ ၃ ပါးအပေါင်းကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗော၊ [ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ စတုနိဿယာဒိကထာ၌ ပြထားပြီ။] ဘိက္ခုနီယော-တို့ကို၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောထိုက်ကုန်၏၊ (ကိံ) ဣမိဿာ-ဤရဟန်းမအသစ်အား၊ တယော-ကုန်သော၊ နိဿယေစ-မှီခိုကိုးစား၊ အားထားရာပစ္စည်း

တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ-ကုန်သော၊ အကရဏီယာနိစ-မပြုထိုက်သော့ ပါရာဇိက တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာစိက္ခေယျာထ-ကုန်လော၊ ဣတိ (ဝတ္ထဗ္ဗာ။)

ဘတ္တဇ္ဇေ၊ အာသနံ-နေရာကို၊ သင်္ကမေန္တိယော (သံကသာယန္တိယော)-ပြောင်း ရွှေ့နေကြရကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကာလံ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ ဝီတိနာမေသုံ-လွန်စေ ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အဋ္ဌန္တံ၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့အား၊ ယထာဝုဗုံ-ကြီးသူတို့၏ အစဉ်ကိုလည်း ကောင်း၊ အဝသေသာနံ-(ရှစ်ပါးသော ဘိက္ခုနီတို့မှ) ကြွင်းသော ဘိက္ခုနီတို့အား၊ ယထာဂတိကံ-အကြင်အကြင်ရောက်အပ်သော အစဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇော နာမိ၊ ပေ၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ အဋ္ဌေဝ ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်သာ၊ တထာဝုဗုံ-ကို၊ ပဋိဗာဟန္တိ၊ အဝသေသာယော-တို့သည်၊ ယထာဂတိကံ-ကို၊ (ပဋိ ဗာဟန္တိ။ [အဋ္ဌေဝ၊ ပေ၊ ပဋိဗာဟန္တိတိ အဋ္ဌ ဘိက္ခုနီယော ဝုဗုပဋိပါဠိယာဝ ဂဏ္ဍန္တိယော အာဂတပဋိပါဠိ ပဋိဗာဟန္တိ၊ နာညာတိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ။]

ပဝါရဏာနှင့် စပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ “န ပဝါရေန္တိ-ပဝါရဏာ မပြုကြကုန်၊ ကောလာဟလံ-အုတ်အုတ်ကျက်ညံ၊ ဆူပွက်သံကို၊ အကံသု-ပြုကြကုန်ပြီ၊ အဇ္ဇ တနာ-ယနေ၌၊ ဘိက္ခုနီသံယံ-ကို၊ ပဝါရေတွာ-ဖိတ်ပြီး၍၊ (အပြစ်ပေါ်က ပြောဆို ဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို အပ်နှံပြီး၍) အပရဇ္ဈ-နောက်တစ်နေ၌၊ ဘိက္ခုသံယံ ပဝါရေတုံ အနုဇောနာမိ၊ ဘိက္ခုနီသံယော၊ ပေ၊ ပဝါရေတိ၊ ပဿန္တော-အပြစ်ကို မြင်လတ်သော်၊ ပဋိကရိဿတိ-ကုစားပါလိမ့်မည်” ဟု ပေးပါ။ [“ဥပေါသထံ ဌပေန္တိ” စသော ဝါကျတို့ကို ကမ္မက္ခန္ဓက အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကထာကို နည်းမှီ၍ ပေးပါ။]၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနီ ယာ-သည်၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ဥပေါသထော-ကို၊ န ဌပေတဗ္ဗော-မတန့်ထားထိုက်၊ ဌပိတော-တန့်ထားအပ်ပြီးသည်၊ (သမာနော) ပိ-သော်လည်း၊ အဋ္ဌပိတော-မတန့် ထားအပ်၊ (တန့်ထားရာ မရောက်။)

ဘိက္ခုနီယော-တို့သည်၊ ဣတ္ထိယုတ္တေန-နွားမစသည်ဖြင့် ဣပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ပုရိသန္တရေန-ယောက်ျားတစ်ပါးဟူသော မောင်းနှင့်သူ ရှိသော၊ ယာနေနပိ-ယာဉ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုရိသယုတ္တေန-နွားထီးစသည်ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ဣတ္ထန္တ ရေန-မိန်းမတစ်ပါးဟူသော မောင်းနှင့်သူရှိသော၊ ယာနေနပိ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယာယန္တိ-သွားကြကုန်၏၊ [ယာဓာတ်သည် ဒိဝါဒိလည်း ရှိ၏၊ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ

တယော နိဿယေ။ ။တယော နိဿယေတိ သေနာသနနိဿယံ အပနေတွာ အပရေ တယော နိဿယေ၊ ရုက္ခမူလသေနာသနံ ဟိ သာ-(ထိုဘိက္ခုနီသည်) န လဘတိ။ [ရုက္ခမူလသေနာသန မရကြောင်းကို ဤခန္ဓက နောက်နား၌ တွေ့ရလေ့တုံ။]

ကြည့်ပါ။] ဂင်္ဂါမဟိယာယ သေယျထာပိ-ဂင်္ဂါမြစ် ပူဇော်ပွဲကို ကစားရာအခါ၌ကဲ့သို့ ပါတကား၊ [ဤသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်ကို စမ္မက္ခန္ဓက ဘာသာဋီကာ ယာနာဒိပဋိက္ခေပ ကထာ၌ ပြထားပြီ။] ဂိလာနာ ဟောတိ၊ ပဒသာ-ခြေဖြင့်၊ (ခြေလျှင်)၊ ဂန္တံ န သက္ကောတိ၊ ပေ၊ ဣတ္ထိယုတ္တံ-အမဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုရိသယုတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ-လက်ဖြင့် လည်စေအပ်သော ယာဉ် ကိုလည်းကောင်း၊ (လက်တွန်းယာဉ်၊ လက်ဆွဲယာဉ်ကိုလည်းကောင်း)၊ ပေ၊ ယာ န္ဍဂါတေန-ယာဉ်၏ ကြွမြောက်ခြင်းကြောင့်၊ (ယာဉ်ဆောင်ခြင်းကြောင့်)၊ ဟဋ္ဌတရံ- သာ၍ ပြင်းစွာ၊ အဖာသု-မချမ်းသာမှုသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ သိဝိကံ-ထမ်းစင်ကို လည်းကောင်း၊ ပါဠင်္ဂီ-အဝတ်သံလျှင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

အဗုကာသိ-မည်သော၊ ဂဏိကာ-ပြည့်တန်ဆာမသည်၊ ဘိက္ခုနီသု-တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ သာစ-သည်လည်း၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ ဂန္တုကာမာ-သွားလိုသည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြံ၍ သွားလို သနည်း)၊ ဘဂဝတော-၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဥပသမ္ပဒိဿာမိ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းမ အဖြစ်သို့ ရောက်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍ သွားလို၏၊ ဓုတ္တာ-သေသောက်ကြူးသူ မိန်းမကြူးသူတို့သည်၊ အသောသု၊ ပေ၊ မဂ္ဂေ-၌၊ ပရိယုဋ္ဌိသု-ထကြွကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဒုတေနပိ-တမန်ဖြင့်လည်း၊ ဥပသမ္မာဒေတုံ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဒုတေန-ရဟန်းတည်း ဟူသော တမန်ဖြင့်၊ ဥပသမ္မာဒေန္တိ၊ [ဘိက္ခုယေဝ + ဒုတော ဘိက္ခုဒုတော၊ တေန ဘိက္ခုဒုတေန၊ ဘိက္ခု ဒုတံ ကတွာ ဥပသမ္မာဒေန္တိတိ အတ္ထော-ဋီကာ။]၊ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ ပဋိဗလာယ ဒုတေန၊ ပေ၊ ကမ္မဝါစာ၌ “သာ-ထိုရဟန်းလောင်းမသည်၊ ကေနစိဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အန္တရာယေန-ကြောင့်၊ န အာဝစ္ဆတိ- မလာနိုင်ပါ” ဟု ပေးပါ။ [“တာဝဒေဝ ဆာယာ” စသည် ရှေးနှင့် တူပြီ။]

အရညေ-တော၌၊ ဝိဟရန္တိ၊ ဓုတ္တာ-တို့သည်၊ ဒုသေန္တိ-သီလကို ပျက်စီးစေ ကြကုန်၏၊ (ဖျက်ဆီးကြကုန်၏)၊ ပေ၊ အရညေ န ဝတ္ထဝံ-မနေရာ၊ ပေ၊ ဥပါ သကေန-သည်၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ-အား၊ ဥဒေါသိတော-ဘဏ္ဍာတိုက်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ဒိန္နော ဟောတိ၊ ပေ၊ ဥဒေါသိတော-သည်၊ န သမ္ပတိ-မလောက်၊ [န သမ္ပတိတိ န ပဟောတိ-ဋီကာ။] ဥပဿယံ-မှီတင်း နေထိုင်ရာ ကျောင်းကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ဥပဿယော န သမ္ပတိ၊ နဝကမ္မ-ကို၊ (သံယိကမြေကို ပေးခြင်းကို)၊ အနုဇာနာမိ၊ [အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] ပေ၊ န သမ္ပတိ၊ ပုဂ္ဂလိကမ္ပိ- ကိုလည်း၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။

အညတရာ-သော၊ သန္တိသိန္နဂဗ္ဘာ-ကောင်းစွာ တည်ပြီးသော ကိုယ်ဝန်ရှိသော၊ ကုက္ကတ္တိ၊ ပေါ၊ ပဗ္ဗဇိတာ ဟောတိ၊ ပဗ္ဗဇိတာယ-သော၊ တဿာ-၏။ ဂဗ္ဘော၊ ဝုဋ္ဌာတိ-ထ၏။ (မွေးဖွား၏။) ပေါ၊ ယာဝ-လောက်၊ သော ဒါရကော-ထိုကလေးသည်၊ ဝိညျုတံ-တတ်သိနားလည်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ (မိမိကိုယ်တိုင် စားနိုင် သောက်နိုင်၊ ရေချိုးနိုင်၊ အဝတ်ကို ဝတ်နိုင်သော အရွယ်သို့) ပါပုဏာတိ၊ (တာဝါ) ပေါသေတုံ-မွေးမြူခြင်းငှာ၊ ပေါ၊ မယာစ-သည်လည်း၊ ဧကိကာယ-တစ်ယောက်ထည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝတ္ထု-နေခြင်းငှာ၊ န လဗ္ဘာ-မရအပ်၊ [မွေးဖွားပြီးခါစ ဖြစ်၍ သွေးနုသားနုဖြစ်နေသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ “ဧကာဝါ ရတ္တိံ ပိပုဝသေယျ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်တော်ကြောင့်လည်းကောင်း တစ်ယောက်ထည်း နေ၍ မဖြစ်-ဟူလို။] အညာယ-ငါမှ အခြားသော၊ ဘိက္ခုနိယာစ-သည်လည်း၊ ဒါရကေန သဟ ဝတ္ထု၊ န လဗ္ဘာ၊ ပေါ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ နုခေါ-နည်း၊ ကုက္ကတ္တိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ၊ ဧကံ ဘိက္ခုနိ-ကို၊ သမ္ပနိတ္တာ-၍၊ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ-အား၊ ဒုတိယံ-၂ ယောက်မြောက် အဖော်ကို၊ ဒါတုံ၊ ပေါ၊ [သမုတံပုံ လွယ်ပြီ။] သာဂါရံ-တစ်မိုးတစ်ရံတည်းသော ကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်းကို၊ ဌပေတွာ-ထား၍၊ အညသ္မိံ-ဤကာလမှ အခြားသော ပုရိသေ-၌၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ယထာ၊ ဧဝံ-တူ၊ ဒါရကေ ပဋိပဇ္ဇိတုံ အနုဇာနာမိ။

အညတရာ ဘိက္ခုနိ၊ သိက္ခ-ကို၊ ပစ္စက္ခာယ-ပယ်စွန့်၍၊ (ချ၍) ဝိဗ္ဗမိ-လူထွက်ပြီ၊ သာ၊ ပေါ၊ ဥပသမ္ပဒံ ယာစိ၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ-သည်၊ (သိက္ခာ ချဖွယ်ကိစ္စသည်) န-မရှိ၊ ယဒေဝ၊ (ယံ+ဒေဝ)-အကြင်အကြောင်းကြောင့်ပင်၊ သာ-သည်၊ ဝိဗ္ဗန္တာ-ပြီ၊ (လူ၏အဝတ်ကို ဝတ်ပြီ) တဒေဝ-ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင်၊ သာ-ထိုသူမသည်၊ အဘိက္ခုနိ-ဘိက္ခုနိ မဟုတ်တော့၊ ပေါ၊ သကာဝါသာ-မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော ကျောင်းမှ၊ တိတ္ထာယတနံ-တိတ္ထိတို့၏ တည်ရာကျောင်းသို့၊ သင်္ကမိ-ပြောင်းရွှေ့ပြီ၊ ပေါ။

ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ပုရိသေဟိ-တို့သည်၊ အဘိဝါဒနံ-ရှိခိုးမှုကိုလည်းကောင်း၊ (ခြေကို ဆုပ်နယ်၍ ရှိခိုးမှုကိုလည်းကောင်း) ကေသစ္ဆေဒနံ-ဆံပင်ကို ဖြတ်မှုကိုလည်းကောင်း၊ နခစ္ဆေဒနံ-လက်သည်း ခြေသည်းကို ဖြတ်မှုကိုလည်းကောင်း၊ ဝဏပုဋ်ကမ္ပံ-အနာကို ဆေးကုမှုကိုလည်းကောင်း၊ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ-ကုက္ကုစ္စကို ပြုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) န သာဒယန္တိ-မသာယာကြကုန်၊ ပေါ၊ သာဒိတုံ (သာဒယိတုံ)၊ ပေါ၊ ပဏိသမ္ပဿံ-ဖနောင့်အတွေ့ကို၊ သာဒယန္တိ-သာယာကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပလ္လင်္ကေန-တင်ပလ္လင်ဖြင့်၊ နိသီဒန္တိ၊ [ဆင်းတုတော်များ တင်ပလ္လင်ခွေပုံမျိုးဖြင့် ထိုင်ကြသည်။]၊ ပေါ၊ အမုပလ္လင်-ထက်ဝက်သော တင်ပလ္လင်ကို၊ ပေါ။

ဝစ္စကုဋိဝတ္ထု၌ “ဟေဋ္ဌာ-၌၊ ဝိဝဋ္ဌေ-ဖွင့်လှစ်အပ်သော၊ (ဟင်းလင်းပွင့်သော) ဥပရိ-၌၊ ပဋိစ္စန္ဓေ-ဖုံးကာအပ်သော ဝစ္စကုဋိ၌၊ ဝစ္စံ ကာတုံ” ဟု ပေးပါ။ စုဏ္ဏေန-ရေချိုးဆပ်ပြာမှုန်ဖြင့်၊ နဟာယန္တိ၊ ကုက္ကာသံ-ဆန်ကွဲကိုလည်းကောင်း၊ (ပွဲညက်ကိုလည်းကောင်း)၊ မတ္တိကံ-မြေညက်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝါသိတကာယ-နံသာဖြင့် ထုံအပ်သော၊ မတ္တိကာယ-ဖြင့်၊ နဟာယန္တိ၊ ပကတိမတ္တိကံ-ပင်ကိုယ်မြေညက်ကို၊ (ရိုးရာမြေညက်ကို)၊ ပေ၊ ဓာရာသမ္ပဿံ-ရေအယဉ်၏ အတွေ့ကို၊ သာဒယန္တိ-ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပဋိသောတေ-ရေ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အရပ်၌၊ (ရေစီးရာဘက်သို့ လှည့်၍)၊ ပေ၊ အတိတ္ထေ-ရေချိုးဆိပ် မဟုတ်သော အရပ်၌၊ ပေ၊ ပုရိသတိတ္ထေ-ယောက်ျားတို့၏ ရေချိုးဆိပ်၌-ပေ၊ မဟိလာတိတ္ထေ-မိန်းမတို့၏ ရေချိုးဆိပ်၌။ [မဟိလာတိတ္ထေတိ ဣတ္ထိနံ သာဓာရဏတိတ္ထေ-ဇီကာ။]

တတိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဣမမိ ခန္ဓကေ-၌၊ ဝတ္ထု-တို့သည်၊ ဧကသတံ-တစ်ရာတစ်ဝတ္ထုတည်း။

တသုဒ္ဓါနဂါထာ နိဿယ

[ဤဥဒ္ဓါန်း၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း အနက်ဆိုပါ။] တဿ-ထိုဘိက္ခုနီကုန္ဒက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား။

ဂေါတမိ-သည်၊ ပဗ္ဗဇံ-ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစိ-ပြီ၊ တထာဂတော-သည်၊ ကပိလဝတ္ထု-ကပိလဝတ္ထုနေပြည်တော်၌၊ န အနုညာသိ-ခွင့်ပြုတော်မမူ၊ ဝိနာယကော-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝေသာလီ-သို့၊ အဂမာသိ-ကြွတော်မူပြီ၊ ရဇောကိဏ္ဏေန-မြူဖြင့် ရောပြွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့်၊ ကောဋ္ဌကေ-တံခါးမုခ်၌၊ (အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ) အာနန္ဒဿ-အား၊ ပဝေဒယိ-ကြားသိစေပြီ၊ မာတာတိစ-မယ်တော်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပေါသိကာတိစ-မွေးမြူတတ်သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဘဗ္ဗော-ထိုက်ပါသလော၊ ဣတိ၊ နယတော-နည်းအားဖြင့်၊ ယာစိ-ပြီ။

ဂရုဓမ်ရှစ်ပါး ဂါထာ။ ။ဝဿသတံ-အနှစ်တစ်ရာ၊ တဒဟုစ-ထိုနေ့၌ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်း၊ အဘိက္ခာ-ရဟန်း မရှိသော ကျောင်း၌ ဝါဆိုခြင်း၊ ပစ္စာသီသနာ-တောင့်တခြင်း၊ ပဝါရဏာ-ပဝါရဏာပြုခြင်း၊ ဂရုဓမ္မာ-သံယာဒိသေသံအာပတ် သင့်ခြင်း၊ ဒွေဝဿာ-နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ အနုက္ကောသနာ-ခြင်း၊ ဩဝဋ္ဌောစ-တားမြစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ဓမ္မာ-ဂရုဓမ်တို့သည်၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ယာဝဇီဝံ-ဆုံး၊ အနုဝတ္တနာ-ကျင့်ခြင်း၊ ဂရုဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟော-ဂရုဓမ် ၈ ပါးကို ခံယူခြင်း၊ သာဝ-ထိုဂရုဓမ် ၈ ပါးကို လက်ခံခြင်းသည်ပင်၊ အဿာ-ထိုဂေါတမီ၏၊ ဥပသမ္ပဒါ-သည်၊ ဟောတိ။

ဝဿသဟဿံ-ထောင်း၊ ပဉ္စေဝ-ငါးရာတို့၊ ကုမ္ဘထေနက ၊ပေ၊ ဥပမာဟိ- ကုမ္ဘထေနက ဥပမာ၊ သေတဋ္ဌိကဥပမာ၊ မဉ္ဇိဋ္ဌိကဥပမာတို့ဖြင့်၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ သဒ္ဓမ္မဟိသနာ-သူတော်ကောင်းတရားကို ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ ပါဇေ-စောစော၌ပင်၊ အာဠိ-ကို၊ ဗန္ဓေယျု-ရာ၏၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ သဒ္ဓမ္မသဏ္ဍိတိ-သူတော်ကောင်းတရား၏ တည်ခြင်း။

ဥပသမ္မာဒေတုံ-ငှာ၊ (အနုဇာနာမိ-၏) အယျာ-အရှင်မဂေါတမိ၊ ယထာဝစုံ- တိုင်း၊ အဘိဝါဒနာ-ခြင်း၊ န ကရိဿန္တိ-မပြုကြကုန်တုံသေး၏၊ ကိမေဝ-အဘယ့် ကြောင့် ခွင့်ပြုနိုင်အံ့နည်း၊ သာဓာရဏံ-ဆက်ဆံသော အာပတ်၊ အသာဓာရဏံ- မဆက်ဆံသော အာပတ်၊ သြဝါဒံ-သြဝါဒခံယူခြင်း၊ ပါတိမောက္ခဉ္စ-ပါတိမောက်၊ ကေန နုခေါ-အဘယ်သူသည်လျှင် (“ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗ နုခေါ-အံ့နည်း” ဟု ထည့်စပ်) ဥပဿယံ-ဘိက္ခုနီတို့၏ မှီတင်းနေထိုင်ရာ ကျောင်း။

န ဇာနန္တိ-ကုန်၊ အာစိက္ခိ-ပြောပြပြီ၊ န ကရောန္တိ-အာပတ်ကို ဒေသနာ မကြား ကြကုန်၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ (အနုဇာနာမိ) ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ န အနုဇာနာမိ။ [ပဌမ ခွင့်ပြုတော်မူသော်လည်း လူတို့က ကဲ့ရဲ့သော ကြောင့် ပြန်၍ ရုပ်သိမ်းတော်မူသည်။] ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟော-ခြင်း၊ အာစိက္ခိ-ပြီ၊ ကမ္မံ-တဇနိယစသော ကံ၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ [“ဘိက္ခုဟိ ဘိက္ခုနီနံ ကမ္မံ ကာတုံ” ဟူသော စကားကို ချိုးသည်။] ဥဇ္ဈာယန္တိ-လူတို့ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏၊ ဘိက္ခုနီဟိ-တို့သည်၊ [“ဘိက္ခုနီဟိ ကမ္မံ ကာတုံ” ကို ချိုးသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ “ဘိက္ခုဟိ ဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီဟိဝါ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဥဇ္ဈာ ယန္တိ” ဟု ပေးသည်။] အာစိက္ခိတုံ-ငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘဏ္ဍာနံ-ခြင်း၊ ရောပေတွာ- အာပတ်သို့ တင်၍၊ ဥပ္ပလာယ-ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီမ။

သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ကဒ္ဓမောဒ-ရွံ့ညွှန်ရေဖြင့် သွန်းလောင်းခြင်း၊ အဝန္တိ-ခြင်း၊ ကာယ-ကိုယ်ကို ဖွင့်ပြခြင်း၊ ဦရု-ခြင်း၊ အင်္ဂဇာတံ-ခြင်း၊ သြဘာသံ-ယုတ်ယုတ်မာမာ ပြောဆိုခြင်း၊ ဝဂ္ဂိကာ-ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းတို့သည်၊ သမ္ပယောဇေန္တိ-ကုန်၏၊ အဝန္တိယော- ရှိမခိုးထိုက်သော ရဟန်း၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ-ဒဏ်ပေးမှု၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့သည်၊ ပုန-ဖန်၊ တထာ-ထို့အတူတည်း၊ [“ကာယဦရု ၊ပေ၊ သမ္ပယောဇေန္တိ” ကို ညွှန်းသည်။] အာဝရဏဉ္စ-ခြင်း၊ သြဝါဒံ-သြဝါဒ မခံယူခြင်း၊ ကပ္ပတိ နုခေါ-အပ်၏လော၊ ပက္ကမိ- ပြီ။

ဗာလာ-ဗာလဘိက္ခုနီ၊ အဝတ္ထု-အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ဝိနိစ္ဆယော-ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ သြဝါဒံ-သြဝါဒ၊ သံယော-သံယာ၊ ပဉ္စဟိ- ၅ ယောက်သော ဘိက္ခုနီတို့၊ ဒုဝေ

တိသော-၂ ယောက်၊ ၃ ယောက်တို့၊ န ဂဏ္ဍန္တိ-ဩဝါဒကို လက်မခံကြကုန်၊ ဗာ
လာ-ဗာလရဟန်း၊ ဝိလာန-ရဟန်း၊ ဂမိက-ခရီးသွားမည့် ရဟန်း၊ အာရည်ကော-
တော၌ နေသော ရဟန်း၊ န အာရောစေန္တိ-မပြောကြကုန်၊ န ပစ္စာ-တစ်ဖန်
မဆောင်ကြကုန်၊ န ဂဏ္ဍန္တိ-ချိန်းချက်ရာ အရပ်သို့ မသွားကုန်။

ဒီဃံ-ရှည်သော၊ ခါးပန်းကြိုး၊ ဝိလိဝ-နီးဖြင့် ပြုအပ်သော အဝတ်ပြား၊ စမ္မ-
သားရေဖြင့် ပြုအပ်သော အဝတ်ပြား၊ ဒုဿာ-အဖြူသက်သက်ဖြစ်သော အဝတ်
ပြား၊ ဝေဏီ-အထပ်ထပ်ပြုအပ်သော အဝတ်ပြား၊ ဝဋ္ဋိ-အဝတ်ကျစ်၊ (အဝတ်လိပ်၊)
စောဠ-ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော အဝတ်ပြား၊ ဝေဏီ-ဖန်ရည်ဆိုးအပ်၊ အထပ်
ထပ်ပြုအပ်သော အဝတ်ပြား၊ ဝဋ္ဋိ-ဖန်ရည်ဆိုးအပ်သော အဝတ်ကျစ်၊ (အဝတ်
လိပ်၊) သုတ္တ-ချည်၊ ဝေဏီ-ချည်ထုံး၊ ဝဋ္ဋိကာ-ချည်ကျစ်၊ အဋ္ဌိလ္လံ-နွား၊ မြင်းခေါင်း
ရိုး၊ ဂေါဟနုကေန-နွားမေးရိုး၊ ဟတ္ထ-လက်၊ ကောဇ္ဇံ-လက်ဖမိုး၊ [ရှေးနိဿယ၌
“ဟတ္ထံ-လက်ဖဝါ၊ ကောဇ္ဇံ-လက်ဘီး” ဟု ပေး၏။] ပါဒိ-ခြေဖဝါ၊ တထာ-ထို့အတူ
ခြေဖမိုး၊ ဦရံ-ပေါင်၊ မုခံ-မျက်နှာ၊ ဒန္တမံသံ-သွားဖုံး၊ [“ဦရံ၊ ကောဠာပေန္တိ” စသည်ကို
ချုံးသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ “ဦရု-ပေါင်လှန်၍ ပြခြင်း” စသည်ဖြင့် ပေး၏၊ ထိုအနက်
ကား “ကာယ ဥရုစ အင်္ဂဇာတဉ္စ” ၌ ပါခဲ့ပြီ။] အာလိမ္မ-လိမ်းကျခြင်း၊ ဥမ္မဒ္ဒ-ပွတ်
တိုက်ခြင်း၊ စုဏ္ဏနာ-အမှုန့်ဖြင့် လိမ်းကျခြင်း။

လဉ္ဇေန္တိ-မျက်ရေးကွင်းကုန်၏၊ အင်္ဂရာဂံ-အင်္ဂါကြီးငယ်၌ တပ်မက်ဖွယ်ရှိ
အောင် ပြုခြင်း၊ မုခရာဂံ-ခြင်း၊ တထာ-ထို့အတူ၊ ဒုဝေ-၂ ပါးကုန်သော အင်္ဂရာဂ၊
မုခရာဂတို့၊ အဝဂီ-ခြင်း၊ ဝိသေသ-ခြင်း၊ [ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ပေးပါ။] ဩလော
ကော-ပြုတင်းပေါက်ဖြင့် ကြည့်ရှုခြင်း၊ သာလောကေန-၌၊ (တိဋ္ဌန္တိ) နုစွေန-ခြင်း၊
ဝေသီ-ပြည့်တန်ဆာမ၊ ပါနာဂါရံ-သေတင်းကုဋ်၊ သူနံ-အမဲသား၊ အာပဏံ-အိမ်
ဈေး၊ ဝမံ-အတိုးပေးခြင်း၊ ဝဏီဇ္ဇာ-ကုန်သွယ်ခြင်း၊ ဒါသံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊
ကမ္မကာရိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌယျံ-လုပ်ကျွေးစေကြကုန်ပြီ။

တိရစ္ဆာန-တိရစ္ဆာန်၊ [ဤ၌လည်း “ဥပဋ္ဌယျံ” လိုက်ပါ။] ဟရိတဏိ-ဟင်းရွက်
စိမ်း၊ နမတကံ-နံရိုးကို ညွတ်စေတတ်သော အဝတ်ပိုင်း၊ နီလံ-ညိုသော အဆင်း
ရှိသော သင်္ကန်း၊ ပေ၊ ကဏ္ဍစိဝရာ-တို့၊ မဟာရင်-မဟာရင်ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်
သော သင်္ကန်း၊ မဟာနာမ-သင်္ကန်း၊ အစ္စန္ဒာ-မဖြတ်အပ်သော အမြိတ်အဆာ
ရှိသော သင်္ကန်း၊ ဒီဃမေဝ-ရှည်သော သင်္ကန်း၊ ပုပ္ဖ-သင်္ကန်း၊ ဖလ-သင်္ကန်း၊
[ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ပေးပါ။] ကဉ္စကံ-ကိုလည်းကောင်း၊ တိရိတကဉ္စ-ကိုလည်း
ကောင်း၊ ဓာရယျံ။

ဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီ၏လည်းကောင်း၊ သိက္ခမာနာယ-၏လည်းကောင်း၊ သာမဏေရာယ-၏လည်းကောင်း၊ အစ္စယေ-ကွယ်လွန်ရာအခါ၌၊ ပရိက္ခာရေ-ကို၊ နိယျာတိတေ-သံဃာအား အပ်နှင်းအပ်သော်၊ ဘိက္ခုနီယောဝ-တို့သည်သာ၊ ဣဿရာ-ကုန်၏။ ဘိက္ခုဿ-၏လည်းကောင်း၊ သာမဏေရဿ-၏လည်းကောင်း၊ ဥပါသကဿ-၏လည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာယ-၏လည်းကောင်း၊ အညေသဉ္စ-အခြားသူတို့၏လည်းကောင်း၊ ပရိက္ခာရေ-ကို၊ နိယျာတေ-အပ်သော်၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဣဿရာ-ကုန်၏။

မဇ္ဈိ-လက်ဝှေ့သမာ၏ မယား၊ ဂဗ္ဘ-ကိုယ်ဝန်၊ ပတ္တမူလံ-သပိတ်ရင်း၊ ဗျဉ္ဇနံ-ယောက်ျားအင်္ဂါဇာတ်၊ အာမိသေန-အာမိသ၊ ဥဿန္တံ-၏၊ ဗာဠတရံ-အလွန်များ၏၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ယာဒိသံ-အကြင်ကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သန္နိမိကတံ-ပြုအပ်သော သို့မှီးမှုရှိသော၊ အာမိသံ-သည်၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့အား၊ ဘောဠံ ယထာ-သုံးဆောင်အပ်သကဲ့သို့၊ [“ဘောဠံ” ၌ ဘုဇေတံ+တပစ္စည်း။] တထာ-တူ၊ ကရေ-ရာ၏၊ သေနာသနံ-ကျောင်း၊ ဥတုနိယော-ဥတုလှသော ဘိက္ခုနီတို့၊ မက္ခိယတိ-လိမ်းကျံအပ်၏၊ ပဏှာဏိ-ပုဆိုးကြမ်းအဆို့၊ ဆိဇ္ဇန္တိ-ပြတ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗကာလံ-ပတ်လုံး၊ အနိမိတ္တာပိ-တို့ကိုလည်း၊ ဒိဿရေ-တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ နိမိတ္တာ-နိမိတ်ရာမျှသာ ရှိသော ဘိက္ခုနီ၊ အလောဟိတာ-နီ၊ [ခုဝလောဟိတာမှ စ၍ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာတိုင်အောင် ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ပေးပါ။]

အနိမိတ္တံ-ကို၊ အာဒိတော-အစကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ယာဝ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာ-တိုင်အောင်၊ ဧတံ-ဤအလုံးစုံကို၊ ပေယျာလတော-ပေယျာလအားဖြင့်၊ ဥေ ယျံ-သိအပ်၏၊ ကုဋ္ဌံ ၊ပေ၊ အပမာရော၊ [ဝတ္ထုအတိုင်း ပေး။] မာနုသီ-လူမိန်းမသည်၊ အသိ-လော ၊ပေ၊ ရာဇဘဋီ-သည်၊ န အသိ-လော၊ အနုညာတာ-ခွင့်ပြုအပ်သည်၊ (အသိ) ဝိသတိ-အသက် ၂၀ ပြည့်သည်၊ (အသိ) ပရိပုဏ္ဏာ-သပိတ်သင်္ကန်းပြည့်စုံသည်၊ (အသိ) ကိနာမာ-နည်း၊ တေ-၏၊ ပဝတ္တိနီ-သည်၊ ကာနာမာ-နည်း၊ စတုဝိသတိ အန္တရာယာနံ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတ္တာ-၍၊ ဥပသမ္ပဒါ-ခြင်း။

ဝိတ္ထာယန္တိ-ကုန်၏၊ အနုသိဋ္ဌာ-မသွန်သင်အပ်သော ဘိက္ခုနီ၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌၊ တထေဝ-ထို့အတူသွန်သင်ခြင်း၊ ဥပဇ္ဈာဂါဟ-ဥပဇ္ဈာယ်ကို ယူစေခြင်း၊ သံဃာဋီ ၊ပေ၊ [ဥဒကသာဋီ-(လွယ်ပြီ)] အာစိက္ခိတ္တာန-၍၊ ပေသယေ-(ဂစ္ဆ ၊ပေ၊ တိဋ္ဌာဟိ) ဟု စေရာ၏၊ ဗာလာ-ဗာလဘိက္ခုနီကို၊ အသမ္ပတာ-နီ၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်းလာခြင်း၊ ယာစေ-တောင်းရာ၏၊ အန္တရာယိကာ-တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ-ပြီ။

ကေတော-တစ်ဖက်သော ဘိက္ခုနီသံယာဉ်၊ ဥပသမ္ပန္နာ-ပဉ္စင်းခံခြင်း၊ ဆာယာ
၊ပေ၊ အဋ္ဌ အကရဏီယာနိ လွယ်ပြီ။ ကာလံ-အခါခပ်သိမ်း၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော
အရပ်၌၊ အဋ္ဌေဝ-တို့သည်ပင်၊ ဘိက္ခုနီ-တို့သည်၊ န ပဝါရေန္တိ-ကုန်၊ ဘိက္ခုသံယံ-
ကို၊ တထေဝ-ထို့အတူ မဖိတ်ကြကုန်။

ကောလာဟလံ-အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်၊ ပုရောဘတ္တံ-ဆွမ်း၏ရှေ့အဖို့၊ ပေ၊
ကောလာဟလံ-ကျက်၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်၊ ပဝါရဏံ-ဏာ၊ သံဝစနိယာ-ခြင်း၊ အနု
ဝါဒနံ-ခြင်း၊ ကမ္မက္ခန္ဓက အဋ္ဌာရသဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။ ဩကာသံ-အခွင့်တောင်း
ခြင်း၊ စောဒေ-ကုန်၏၊ သာရေန္တိ-အပြစ်ကို အမှတ်ရကြစေကုန်၏၊ မဟေသိနာ-
မြတ်သော ကူသိဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်မြစ်တော်မူအပ်
ပြီ၊ တထေဝ-ထို့အတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ ဘိက္ခုနီ-မ၊ မဟေသိနာ-သည်၊
အနုညာတံ-ပြီ၊ [ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီနံ ဥပေါသထံ ထပေန္တိ၊ ပေ၊ သာရေန္တိကို ချုံးသည်။]
ယာနံ-ယာဉ်၊ ဂိလာနာ-ဂိလာနဘိက္ခုနီ၊ ယုတ္တံ-အထီးအမ၊ ကပ်ယှဉ်အပ်သော
ယာဉ်၊ ယန္တုတ-ယာဉ်ဆောင့်သော ဘိက္ခုနီ၊ အမုကာသိကာ-အမုကာသီ ဘိက္ခု
နီမ၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းတမန်၊ ပေ၊ ဗာလာယံ-ဗာလဘိက္ခုနီတမန်။

အရညေ-၌၊ ဥပါသကေန-ဥပါသကာ၊ ဥဒေါသိတော-တိုက်၊ ဥပဿယံ-
ကျောင်း၊ န သမ္ပတိ-မလောက်၊ နဝကမ္ပံ-နဝကမ္မ၊ နိသိန္နဂဗ္ဘာ-ကောင်းစွာ တည်
ပြီးသော ကိုယ်ဝန်ရှိသူ၊ ဧကိကာ-တစ်ယောက်တည်း၊ သာဂါရဉ္စ-တစ်မိုးတစ်ရံ
တည်းသော ကျောင်း၌ တကွအိပ်ခြင်း၊ ဂရုဓမ္မံ-သံယာဒိသေသံ၊ ပစ္စက္ခာယ-သိက္ခာ
ချခြင်း၊ သင်္ကမိ-တိတ္ထာယနသို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီ၊ အဘိဝါဒနံ-ခြင်း၊ ကေသာ-ဆံဖြတ်
ခြင်း၊ နခါ-ခြင်း၊ ဝဏကမ္မနာ-အနာကို ဆေးကုခြင်း။

ပလ္လင်္ဂေန-ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေနေခြင်း၊ ဂိလာနာ-နီ၊ ဝစ္စံ-ဝစ္စကုဋ်၊ စုဏ္ဏေန-
ရေချိုးဆပ်ပြာမှုန်၊ ဝါသိတံ-နံသာဖြင့် ထုံအပ်သော မြေညက်၊ ဇန္ဓာယရေ၊ ပေ၊
ပုရိသေန-ယောက်ျားတို့ ရေချိုးဆိပ်။ [ဝတ္ထုတို့၏ ဥဒ္ဓါနစကားရပ် ပြီးပြီဖြစ်၍ သာ
သနာတော်၌ ပရိယတ် ၄ ပါး ရှိပုံကို ဆက်၍ ပြုပြန်သည်။]

မဟာဂေါတမိ-မဟာပဇာပတိဂေါတမိသည်၊ အာယာစိ-ရဟန်းမအဖြစ်ကို
ဝောင်းပြီ၊ အာနန္ဒောစာပိ - အာနန္ဒာသည်လည်း၊ ယောနိသော - သင့်သော
အကြောင်းအားဖြင့်၊ အာယာစိ-ပြီ၊ ဇိနသာသနေ-ဘုရားရှင်သာသနာတော်၌၊
ပဗ္ဗဇာ-မဟာပဇာပတိဂေါတမိ၏ ရဟန်းပြုခြင်းကြောင့်၊ စတဿော-၄ ပါးကုန်
သော၊ ပရိသာ-တို့သည်၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏။

သံဝေဂဇနနတ္ထာယ-ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂဉာဏ်၏အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ (ခဲခဲယဉ်းယဉ်း တောင်းမှ ရအပ်သော ဘိက္ခုနီအဖြစ်၌ သံဝေဂဉာဏ်ရစေခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊) သဒ္ဓမ္မဿ-သူတော်ကောင်းတရား၏၊ (သာသနာတော် ၏)၊ ဝုဇ္ဈိယာ-တိုးပွားခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ အာတုရဿ-ကျင့်နာသူအား၊ ဘေသဇ္ဇံ-ဆေးကို၊ ဒေတိ (ဣဝ) -ပေးတော်မူသကဲ့သို့၊ (ဧဝံ-တူ၊) ဗုဒ္ဓေန-သည်၊ ဒေသိတံ-ဂရုဓမ္မ၊ စသည်အရပ်ရပ်၊ အကျင့်မြတ်ကို၊ ပညတ်ထုတ်ဖော်၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီ။

ဧဝံ-သို့၊ သဒ္ဓမ္မေ-၌၊ ဝိနိတာ-ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သော၊ [“ဝိဒိတာ-သိပြီးကုန် သော” ဟု ရှေးနိဿယ၌ ရှိ၏။] ဣတရာ-မဟာပဇာပတိဂေါတမိမှ တစ်ပါးကုန် သော၊ မာတုဂါမာပိ-တို့သည်လည်း၊ [“မဟာပဇာပတိဂေါတမိကား ဘိက္ခုနီ ဥပသမ္ပဒါနုဇာနနကထာ၌ ပြအပ်ခဲ့သော ဩဝါဒတော်ကြောင့် အရဟတ္တဖိုလ်၌ တည်ခဲ့ပြီ”။] ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊ ဝါ-သို့၊ ဂန္ဓာ-သွားပြီး၍၊ (ရောက်ပြီး၍) န သောစရေ - ဝမ်းမနည်းကြရတော့ကုန်၊ အစ္စ္ဓတံ - စုတေရွေ့လျော့၊ သေရခြင်း သဘော မရှိသော၊ တံ ဌာနံ-ထိုနိဗ္ဗာန်အရပ်သို့၊ ယာယန္တိ-ရောက်ကြရကုန်၏။ [ယာဓာတ်သည် ဒိဝါဒိလည်း ရှိ၏၊ ဓာတွတ္ထသင်္ဂဟ ကြည့်ပါ။] ဣတိ-တသုဒ္ဓါန စကားရပ်၊ အပြီးသတ်တည်း။

ဘိက္ခုနီကုန္ဒကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီးပြီ။

၁၁။ ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓက

၁။ သင်္ဂီတိနိဒါန

၄၃၇။ အထခေါ-လိုအခါ၌၊ (ဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ရာ ထို အခါ၌) အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ-သည်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ (ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ရာနေ၌ ရောက်လာကြသော ရဟန်းတို့ကို) အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ သိစေပြီ၊ [“အာဝုသော” ဟု ခေါ်၍ “ဧကမိဒါဟံ” စသည်ဖြင့် သိစေပြီ-ဟူလို။] (ကိ-နည်း၊) [ဤ ကိ”၏ အဖြေသည် “ဟန္တု၊ ပေ၊ သံဂါယာမ” ကျမှ ပြီးလိမ့်မည်။] အာဝုသော- ငါ့ရှင်တို့၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဧကံ-တစ်ပါးသော၊ သမယံ-အခါ၌၊ [ဣဓအနက် မရှိ၊] ပါဝါယ-ပါဝါမြို့မှ၊ ကုသိနာရံ-ကုသိနာရံမြို့သို့၊ (ဂမိဿာမိ-သွားအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍) မဟတာ-များစွာသော၊ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော-အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားသည်၊ (အမှီ-၏)၊ အာဝုသော၊ အထ-ခရီးသွားရာ ထိုအခါ၌၊ အဟံ-သည်၊ မဂ္ဂါ-လမ်းမှ၊ ဩက္ကမ္မ-ဖဲ၍၊ အည တရသို့ ရုက္ခမူလေ၊ နိသိဒိ-ထိုင်ပြီ။

တေန သမယေန-ထိုင်နေရာ ထိုင်အခါ၌၊ အညတရော၊ အာဇီဝကော-အာဇီဝကသည်။ ကုသိနာရာယ-မှာ မန္တာရဝပုပ္ဖံ-မန္တာရဝမည်သော နတ်ပန်းကို၊ [ရှေးက “ထင်ရှားပန်းကို” ဟု ပေး၏။] ဂံဟေတွာ-ယူ၍၊ (ထီးကဲ့သို့ ဆောင်း၍) ပါဝံ-ပါဝါမြို့သို့၊ (ဂမိဿာမိ-သွားအံ့၊ ကုတိ-ဤသို့ကြံ၍)၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ပေ၊ အဝေါစံ၊ (ကို) အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သတ္တာရံ-ဆရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်ကို၊ ဇာနာသိ အပိ-သိပါ၏လော၊ ကုတိ-ပြီ၊ အာဝုသော၊ အာမဇာနာမိ-အိမ်း... သိပါ၏၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အဇ္ဇ-ယနေ၊ သတ္တာဟု ပရိနိဗ္ဗတော-ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသော ရဟန်းဂေါတမ၏ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ၊ တတော-ထိုပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ အရပ်မှာ၊ မေ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ကုဒံ-မန္တာရဝပုပ္ဖံ-ကို၊ ဂံဟိတံ-ယူအပ်ပြီ၊ ကုတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

အာဝုသော-တို့၊ တကြ-ထိုသို့ပြောရာ၌၊ ဝါ-ထိုငါးရာသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေ တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အဝီတရာဂါ-မကင်းသေးသော ရာဂရှိကုန်၏၊ (တေသု ဘိက္ခုသု-တို့တွင်)၊ အပ္ပေကစ္စေ-အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဗာဟာ-လက်မောင်းတို့ကို၊ ပဂ္ဂယု-ချီးမြှောက်၍၊ ကန္တန္တိ-ငိုကြကုန်၏၊ ဆိန္ဒုပိတံ-အလယ်က ပြတ်သော အရာဝတ္ထုတို့၏၊ လဲကျသကဲ့သို့ လဲကျသည်မည်လောက်အောင်၊ ပပတန္တိ-လဲကျကြကုန်၏၊ အာဝဠန္တိ-ရှေးရှုလူးလို့မ့်ကြကုန်၏၊ ဝိဝဠန္တိ-ထိုမှဤမှ လူးလို့မ့်ကြကုန်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မြည်တမ်း၍၊ ငိုကြ လူးလို့မ့်ကြကုန်သနည်း)၊ ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီးဘုရားသည်၊ အတိခိပ္ပံ-အလွန် လျင်မြန်စွာ၊ ပရိနိဗ္ဗတော-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ၊ သုဂတော-ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော ဘုရားသည်၊ အတိခိပ္ပံ၊ ပရိနိဗ္ဗတော-ပြီ၊ အတိခိပ္ပံ-စွာ၊ လောကေ-လောက၌၊ စက္ခု-ဉာဏ်စက္ခုသည်၊ အန္တရဟိတံ-ကွယ်ပျောက်ပြီ၊ ကုတိ-ဤသို့မြည်တမ်း၍ ငိုကြ လူးလို့မ့်ကြကုန်၏၊ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု-တို့သည်ကား၊ ဝီတရာဂါ-ကုန်၏၊ တေ-ထိုသည်၊ သတာ-သတိထားကုန်သည်၊ သမ္ပဇာနာ - ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ အဓိဝါသေန္တိ-သည်းခံကြကုန်၏၊ (ကိ-အဘယ်သို့တွေး၍ သည်းခံကြကုန်သနည်း)၊ သင်္ခါရာ-ရုပ်နာမ်မေ့၊ သင်္ခါရတို့သည်၊ အနိစ္စာ-မမြဲကုန်၊ ဧတ္ထ-ဤအနိစ္စဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၌၊ (ယံ - အကြင်မပျက်စီးအောင် တောင့်တမှုကို၊

ဆိန္ဒုပိတံ ပပတန္တိ။ ။ရှေးနိဿယ၌ “ဆိန္ဒုပါဒံ-ပြတ်သောခြေရှိသည်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ပပတန္တိ-လဲကျကုန်၏” ဟု တွေ့ရ၏၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ် ပါဠိတော်၌ “ဆိန္ဒုပိတံ ပပတန္တိ” ဟု တစ်မျိုးရှိ၏၊ ဆိုလိုရင်းကား - အလယ်ကပြတ်သော သစ်ပင်တို့၏ လဲခြင်းမျိုးကဲ့သို့ မတ်တတ်က လဲကျကြသည်-ဟူလို၊ [ဆိန္ဒုပိတံ ပပတန္တိတံ ဆိန္ဒာနံ ပါတော ဝိယ ဆိန္ဒုပါတော၊ တံ ဆိန္ဒုပိတံ ဘာဝနပုံသကနိဒ္ဒေသောယံ၊ မဇ္ဈေ ဆိန္ဒာ ဝိယ ဟုတွာ ယတောဝါ တတောဝါ ပပတန္တိတံ အတ္ထော-ငိုကာ။]

ကုတော-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ-အဘယ်အရပ်၌၊ လတ္တာ-ရအပ်ပါအံ့နည်း၊ (တစ်နည်း) ကုတော လတ္တာ-အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍ သည်းခံကြကုန်၏။

အာဝုသော၊ အထ-ငိုကြွေးကြ လူးလိမ့်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ အဟံ၊ ပေါ၊ အဝေါစံ၊ (ကိံ) အာဝုသော-တို့၊ အလံ-ဝမ်းနည်းငိုကြွေးဖို့ရန် မသင့်၊ မာ သောစိတ္တ-ဝမ်း မနည်းကြကုန်လင့်၊ မာ ပရိဒေဝိတ္တ-မငိုကြွေးကြကုန်လင့်၊ အာဝုသော-တို့၊ သဗ္ဗေ ဟေဝ ပိယေဟိ၊ ပေါ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ-ဟူသော၊ ဧတံ-ဤစကားတော်ကို၊ ဘဂဝတာံ-သည်၊ ပဋိကစ္စေဝ-စောစောကပင်၊ (ကြိုတင်၍ပင်)၊ အက္ခာတံ နနု- မိန့်တော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ((ယသွာ-ကြောင့်)၊ သဗ္ဗေဟေဝ- အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပိယေဟိ-ချစ်အပ်ကုန်သော၊ မနာပေဟိ-မြတ်နိုး အပ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်၊ နာနာဘာဝေါ-ဇာတ်ချင်းမတူ၊ အမူကွဲပြား၊ တစ်သီး တစ်ခြားဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝိနာဘာဝေါ-မပြန်တမ်းသေခြင်းဖြင့် ကွေတွင်း၍ ဖြစ်ရ ခြင်းသည်၊ အညထာဘာဝေါ-ဘဝချင်း ကွဲပြား၍ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ) တံ (တသွာ)-ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-ဤခန္ဓာအစဉ်၌၊ ယံ တံ-အကြင်တရားသည်၊ ဇာတံ-ဖြစ်၍၊ ဘူတံ-ထင်ရှားရှိ၏၊ သင်္ခိတံ-ကံစသော အကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်း စွာ ရောက်၍ ပြုပြင်အပ်၏၊ ပလောကဓမ္မ- ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏၊ တံ-ထိုတရားသည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ မာ ပလုဇ္ဇိ-မပျက်စီးပါ စေနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့တောင့်တခြင်းကို၊ ကုတော-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ- အဘယ်အရပ်၌၊ လတ္တာ-ရအပ်ပါအံ့နည်း၊ ဧတံ ဌာနံ-ဤသို့တောင့်တသည့်အတိုင်း ရနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ-မရှိနိုင်။]

နာနာဘာဝေါ စသည်။ ။နာနာဘာဝေါတိ ဇာတိယာ နာနာဘာဝေါ၊ ဇာတိ အနု

ရူပဂမနေန (ဇာတ်အားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်) ဝိသု ဘာဝေါ၊ အသမ္ပဒ္ဒဘာဝေါတိ အတ္ထော၊ ဝိနာဘာဝေါတိ မရဏေန ဝိနာဘာဝေါ စုတိယာ (စုတိခြင်းကြောင့်) တေနတ္တဘာ ဝေန (ထိုအတ္တဘောအားဖြင့်) အပုနပဝတ္တနတော (ထပ်၍ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်) ဝိပယောဂေါတိ အတ္ထော၊ အညထာဘာဝေါတိ ဘဝေန အညထာဘာဝေါ၊ ဘဝန္တရဂ္ဂဟဏေန “ကာမာဝစရ သတ္ထော ရူပါဝစရော ဟောတိ” တိ အာဒိနာ၊ တတ္ထာပိ “မနုဿော ဒေဝေါ ဟောတိ” တိ အာဒိနာစ ပုရိမာကာရတော အညာကာရတောတိ အတ္ထော-ဋီကာ။

တံ ကုတေတ္ထ လတ္တာ။ ။တန္တိ တသွာ၊ ကုတေတ္ထ လတ္တာတိ ကုတော ကုဟိ ကသ္မိ

နာမ ဌာနေ (ကုတော၏ အဖွင့်)၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ခန္ဓပဝတ္ထေ (ဧတ္ထ၏ အဖွင့်)၊ ယံ တံ ဇာတံ၊ ပေါ၊ တံ ဝတ မာ ပလုဇ္ဇိတိ လံဒ္ဓံ၊ သက္ကာ (လတ္တာ၏ အဖွင့်)၊ န သက္ကာ ဧဝ၊ တာဒိတဿ ကာရဏဿ အဘာဝတော-ဋီကာ။

အာဝုသော၊ ဂေန သမယေန-၌၊ သုဘဒ္ဒေါနာမ-သုဘဒ္ဒမည်သော၊ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိ တော-ကြီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းပြုသူသည်၊ (တောထွက်ရဟန်းကြီးသည်) တသံ ပရိသာယံ-ထိုပရိသတ်၌၊ နိသိန္နော-နေသည်၊ (ဝါ-ပါသည်) ဟောတိ၊ အာဝုသော၊ အထ-၌၊ သုဘဒ္ဒေါ-သော၊ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတော-သည်၊ ဟေ ဘိက္ခု ဧတံ အဝေါစ၊ (ကို) အာဝုသော-တို့၊ အလံ-ဝမ်းနည်း ငိုကြွေးဖို့ရန် မသင့်၊ မာ သောစိတ္တံ-စိတ်၌ ပြင်းစွာ၊ ဝမ်းမနည်းကြပါကုန်လင့်၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ-နှုတ်ဖြင့်ပြင်းစွာ၊ မငိုကြပါကုန် လင့်၊ မယံ-တို့သည်၊ တေန မဟာသမဏေန-ထိုရဟန်းကြီးမှ၊ သုမုတ္တာ-ကောင်းစွာ လှလှ လွတ်ကြရကုန်ပြီ၊ မယံ-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊ ဝေါ-သင် တို့အား၊ ကပ္ပတိ-အပ်၏၊ ဣဒံ ဝေါ၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်၊ ဣတိ-သို့၊ ဥပဒ္ဒါတာစ- ချုပ်ချယ်အပ်ကုန်သည်လည်း၊ ဟောမ-ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ ဣဒါနိ ပန-၌ကား၊ မယံ- တို့သည်၊ ယံ-အကြင်အမှုကို၊ (ကာတံ)၊ ဣစ္ဆိဿာမ-အလိုရှိကုန်အံ့၊ တံ-ထိုအမှုကို၊ ကရိဿာမ-ပြုနိုင်ကုန်တော့အံ့၊ ယံ၊ (ကာတံ)၊ န ဣစ္ဆိဿာမံ တံ-ကို၊ န ကရိဿာမ-မပြုဘဲ နေနိုင်ကုန်တော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

အာဝုသော-တို့၊ အဓမ္မော-ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါး၏ ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်သော အကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးသည်၊ ပုရေဒိပ္ပတိ-မကြာမီ ထွန်းကားလိမ့်မည်၊ ဝါ-မထွန်းကားသေးမီ၊ ဓမ္မော-ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ် ပါးကို၊ ပုရေ ပဋိဗာဟယျတိ-မကြာမီ တားမြစ်အပ်ပါလိမ့်၊ ဝါ-မတားမြစ်အပ်မီ၊ အဝိနယော-သံဝရဝိနည်း၊ ပဟာနဝိနည်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားသည်၊ ပုရေ ဒိပ္ပတိ-မည်၊ ဝါ-မီ၊ ဝိနယော-သံဝရဝိနည်း၊ ပဟာနဝိနည်းကို၊ ပုရေ ပဋိဗာဟိယျ တိ-မည်၊ ဝါ-မီ၊ အဓမ္မဝါဒိနော-အဓမ္မကို ပြောဆိုလေ့ရှိသူတို့သည်၊ ဗလဝန္တော- အားရှိကုန်သည်၊ ပုရေ ဟောန္တိ-မကြာမီ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်၊ ဝါ-မဖြစ်ကြမီ၊ ဓမ္မဝါဒိ နော-တို့သည်၊ ဒုဗ္ဗလာ-အားမရှိကုန်သည်၊ ပုရေ ဟောန္တိ-မည်၊ ဝါ-မီ၊ အဝိနယ ဝါဒိနော-အဝိနယကို ပြောဆိုလေ့ရှိသူတို့သည်၊ ဗလဝန္တော၊ ပုရေ ဟောန္တိ-မည်၊ ဝါ-မီ၊ ဝိနယဝါဒိနော ဒုဗ္ဗလာ၊ ပုရေ ဟောန္တိ-မည်၊ ဝါ-မီ၊ ဟန္တ-ယခု၊ (ယခုနှယ်က ကြိုတင်၍) ဓမ္မဉ္စ-သူတ်အဘိဓမ္မာကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ဂါယာမ-သံဂါယနာတင်ကြကုန်စို့၊ ဣတိ-သို့၊ (အာမန္တေသိ။) ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိဂုဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ပဌမသံဂါယနာအခန်း၌ ပြထားပြီ။

ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ (အရှင်မဟာကဿပကို ခေါ်သည်) တေနဟိ-တိုက် တွန်းပါ၏၊ ဝါ-ထိုသို့သံဂါယနာတင်လိုပါလျှင်၊ ထေရော-သည်၊ ဘိက္ခု-သံဂါယနာ တင်ရာတွင် ပါဝင်ထိုက်သော ရဟန်းတို့ကို၊ ဥစ္စိနတု-ရွေးချယ်တော်မူပါ၊ ဣတိ- ဤသို့လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ အထ - လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ မဟာ

ကဿပေါ-သည်။ ဧကေနူန ပဉ္စအရဟန္တသတာနိ-တစ်ပါးဖြင့် ယုတ်လျော့သော
 ငါးရာသော ရဟန္တာတို့ကို၊ ဥစ္စိနိ-ပြီ။ [အရှင်မြတ်တို့ကား တိပိဋကဓရ ပဋိသမ္ဘိဒါ
 ပတ္တ စသော ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူကြ၏။] ဘိက္ခု-တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ မဟာ
 ကဿပံ-ကို၊ ဧတံ အဝေါဗုံ (ကိံ) ဘန္တေ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော-သည်။ သေက္ခော-
 သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ ဟောတိ-အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏။ (တထာပိ-
 ထိုသို့သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသော်လည်း။) [ဤပုဒ်ကို “ဥစ္စိနတု” ဌှိ စပ်။] ဆန္ဒာ-ချစ်ခြင်း
 ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒေါသာ-မုန်းခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မောဟာ-မသိ
 နားမလည်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘယာ-ကြောက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊
 အဂတိ-မရောက်ထိုက်သော အမှုသို့၊ ဂန္တု-ရောက်ခြင်းငှာ၊ အဘဗ္ဗော-မထိုက်ပါ။
 စ-အဂတိ မလိုက်ထိုက်ရုံသာ မကသေး၊ အနေန-ဤအရှင်အာနန္ဒာသည်။ ဘဂ
 ဝတော-၏။ သန္တိကေ-အထံတော်၌၊ ဓမ္မောစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယောစ-ကို
 လည်းကောင်း၊ ဗဟု-များစွာ၊ ပရိယတ္တော-သင်ယူအပ်ပါပြီ။ ဘန္တေ၊ တေနဟိ-
 တိုက်တွန်းပါ၏။ ထေရော အာယသ္မန္တံပိ အာနန္ဒံ-ကိုလည်း၊ အစိနတု-ပါ။ ဣတိ-
 ကုန်ပြီ။ အထ ပေ။ အာနန္ဒံ ဥစ္စိနိ။

အထ-ရွေးချယ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ ဧတံ-ဤအကြံ
 သည်။ ဝါ-ဤအတိုင်အပင်သည်။ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ။ (ကိံ) မယံ-တို့သည်။ ကတ္ထ-
 အဘယ်အရပ်၌၊ ဓမ္မဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ သံဂါယေ
 ယျာမ နုခေါ-သံဂါယနာတင်ကုန်ရပါအံ့နည်း။ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။ ဝါ-ဤသို့
 တိုင်ပင်ပြီ။ အထ-တိုင်ပင်ကြရာ ထိုအခါ၌၊ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏။ ဧတံ-ဤအကြံ
 သည်။ ဝါ-ဤအဆုံးအဖြတ်သည်။ အဟောသိ၊ (ကိံ) ရာဇဂဟံ-သည်။ ဝါ-ရာဇဂြိုဟ်
 မြို့၏ အနီးပတ်ဝန်းကျင်သည်။ မဟာဂေါစရံ-ကျယ်သော ဆွမ်းခံရာ အရပ်ရှိ၏။
 ပဟူတသေနာသနံ-များသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ ရှိ၏။ မယံ ရာဇဂဟေ၊ ဝဿံ-
 မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသန္တာ-နေကုန်လျက် ပေ။ ယန္တုန သံဂါယေယျာမ-အကယ်၍
 သံဂါယနာ တင်ကြရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ အညေ-ဤရဟန်းငါးရာမှ တစ်ပါး
 ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်။ ရာဇဂဟေ-၌၊ ဝဿံ-ဝါသို့၊ (ယံနူန) န ဥပဂစ္ဆေယျံ-
 အကယ်၍ မကပ်ရောက်ကုန်မူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။ ဝါ-
 ဤသို့ဆုံးဖြတ်ပြီ။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သံဃံ ဉာပေသိ-သိစေပြီ။
 (ကိံ) အာဂုသော-တို့၊ သံဃော-သံဃာတော်သည်။ မေ-ငါ၏။ (ဝစနံ) သုဏာတု-
 နားစိုက်ပါလော၊ သံဃဿ-၏။ (ကမ္မံ-သံဂီတိဒေသ ဥစ္စိနနကံ၊ သံဂါယက
 သမ္ပတိကံ၊ အညဘိက္ခုနိဝါရဏကံသည်။) ပတ္တကလ္လံ ယဒိ (သိယာ၊ ဧဝံသတိ။)

သံယော-သည်။ (“သမ္မန္တေယျ”၌ စပ်) အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်။ ရာဇဂဟေ-
၌၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ န ဝသိတဗ္ဗံ-မနေရာ၊ ဝါ-ရ၊ ဣတိ-ဤသို့တားမြစ်၍၊
ဣမာနိ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ-ဤငါးရာသော ရဟန်းတို့ကို၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ ဝဿံ-
ပတ်လုံး၊ ဝသန္တာနိ-နေကုန်လျက်၊ ဓမ္မဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယဉ္စ-ကိုလည်း
ကောင်း၊ သံဂါယိတုံ-သံဂါယနာ တင်ခြင်းငှာ၊ သမ္မန္တေယျ-သမုတ်ရာ၏။ ဧသာ-
ဤသည်ကား၊ ဥတ္တိ-ဥ တ်တည်း၊ ဝါ-သံယာတော်ကို သိစေကြောင်းစကားတည်း။

ကမ္မဝါစာ။ ။ သုဏာတု ၊ ပေ၊ သံယော-သည်။ အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ရာဇ
ဂဟေ ဝဿံ န ဝသိတဗ္ဗံ-ရာ၊ ဣတိ-ဤသို့တားမြစ်၍၊ ဣမာနိ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ-
တို့ကို၊ ရာဇဂဟေ၊ ဝသန္တာနိ-ကုန်လျက်၊ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သံဂါယိတုံ-ငှာ၊ သမ္မန္တတိ-
ပါ၏။ ယဿ အာယသ္မတော-အား၊ အညေဟိ ၊ ပေ၊ န ဝသိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ-၍၊
ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ-တို့ကို၊ (“သမ္မတိ”၌ စပ်) ရာဇဂဟေ၊ ဝသန္တာနိ-
ကုန်လျက်၊ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သံဂါယိတုံ-ငှာ၊ သမ္မတိ-သမုတ်ခြင်းသည်။ ခမတိ ၊ ပေ၊
နိဂုံးဝါကျ၌ “သမ္မတာနိ-သမုတ်အပ်ပါကုန်ပြီ” ဟု ပေး။ ။ ဓံရယာမိ-၏။ ဣတိ-
သို့၊ (ဉာပေသိ။) ။ “ဣမာနိ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ” ကို ဝဲ၍ “ဝသန္တာနိ” ဟု ပြင်ကြ၏။
သို့သော် ဤခန္ဓကအဖွင့် ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာလာ စကားကို ထောက်၍ “ဝသန္တာ
(ဝသန္တေ)” ဟု ရှေးပါဠိဖြစ်သင့်ကြောင်းကို သီလက္ခန္ဓာဘာသာဋီကာ နိဒါနကထာ၌
ပြထားပြီ၊ ဤ၌ကား ပြင်ထားသည့်အတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ပါသည်။ ။

အထ-ထိုမှနောက်၌ ၊ ပေ၊ သံဂါယိတုံ ရာဇဂဟံ၊ အဂမံသု-ကြွတော်မူကုန်ပြီ၊
အထ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌ ၊ ပေ၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်။ ဝါ-
ဤအတိုင်အပင်သည်။ အဟောသိ၊ (ကိံ) အာဂုသော၊ ဘဂဝါ-သည်။ ခဏ္ဍဖုလ္လ
ပဋိသင်္ခရဏံ-ကျိုးပြတ်သော အရပ်၊ ပေါက်ကွဲသော အရပ်ကို ပြင်ဆင်မှုကို၊
ဝဏ္ဏိတံ-ချိုးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ အာဂုသော၊ ဟန္တ-ယခု၊ မယံ-တို့သည်။ ပဌမံ မာသံ-
ပဌမလပတ်လုံး၊ ခဏ္ဍဖုလ္လံ-ကျိုးပြတ်သော အရပ်၊ ပေါက်ကွဲသော အရပ်ကို၊ ပဋိ
သင်္ခရောမ-ပြင်ဆင်ကြကုန်စို့၊ မဇ္ဈိမံ မာသံ-အလယ်လပတ်လုံး ၊ ပေ၊ သံဂါယိ
ဿာမ-ကုန်စို့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဝါ-ပြီ၊ အထ-တိုင်ပင်ပြီးရာ ကာလမှ နောက်၌ ၊ ပေ၊
ပဋိသင်္ခရိသု-ကုန်ပြီ။ ။

အထ-၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော-သည်။ (“အာဝဇ္ဇေသိ”၌ စပ်) သွေ-နက်ဖြန်
၌၊ သန္နိပါတော-ဒီဏာသဝ သံယာအစည်းအဝေးတည်း၊ ယော အဟံ-အကြင်
ငါသည်။ သေက္ခော-သေက္ခသည်။ သမာနော-ဖြစ်လျက်၊ သန္နိပါတံ-ဒီဏာသဝ
သံယာအစည်းအဝေးသို့၊ (ယံ) ဂစ္ဆေယျံ-အကြင်သွားရာ၏။ (တဿ) မေ-အား၊

ဧတံ-ဤသွားခြင်းသည်၊ န ပဋိရူပံ-မလျောက်ပတ် ၊ ဗေ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ ဗဟု
 ဒေဝ-များစွာသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ရတ္တိ-ကို၊ ကာယဂတာယ-ကိုယ်၌ ဖြစ်သော၊ (ဆံ
 အစရှိသော ကောဋ္ဌာသ အပေါင်း၌ ဖြစ်သော၊) သတိယာ-ဖြင့်၊ ဝိတိနာမေတွာ-
 လွန်စေပြီး၍၊ ရတ္တိယာ-၌၊ ပစ္စုသသမယံ-မိုးသောက်အခါ၌၊ နိပဇ္ဇိဿာမိ-လျောင်း
 ရံဦးတော့အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ [တစ်ည၌လုံး စကြံန်ကြနေ၏၊ ထို့ကြောင့်
 “နိပဇ္ဇိဿာမိ” ဟု ဆိုသည်။] ကာယံ-ကိုယ်ကို၊ အာဝဇ္ဇေသိ-စောင်းလှလိုက်ပြီ၊
 သီသဉ္စ-ဦးခေါင်းသည်လည်း၊ ဝိဗ္ဗောဟနံ-သို့၊ အပတ္တံ-မရောက်တတ်သေး၊ ပါဒါစ-
 တို့သည်လည်း၊ ဘူမိတော-မြေမှ၊ (တည်ရာ အရပ်မှ)၊ မုတ္တာ-လွတ်ကုန်ပြီ၊ ဧတသ္မိ
 အန္တရေ-ဤအတွင်း၌၊ အနုပါဒါယ-တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို
 မယူမူ၍၊ အာသဝေဟိ-အာသဝေါတို့မှ၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုစ္စံ-လွတ်ပြီ။

အထ-ထိုမှ နောက်၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော-သည်၊ အရဟာ-ရဟန္တာသည်၊
 သမာနော-ဖြစ်လျက်၊ သန္နိပါတံ-ဒီဏာသဝ သံဃာ့အစည်းအဝေးသို့၊ အဂမာသိ-
 ကြွပြီ၊ အထ-အရှင်အာနန္ဒာရောက်လာရာ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ
 သံဃံ ဉပေသိ၊ (ကံ၊) သုဏာတု ၊ ပေ၊ သံဃော၊ သံဃဿ-၏၊ (ကမ္မံ-ဝိနယပုစ္ဆန
 ကံသည်) ၊ ပေ၊ အဟံ၊ ဥပါလိ-ကို၊ ဝိနယံ-ကို၊ ပုစ္ဆေယျံ-မေးရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့
 သိစေပြီ၊ အာယသ္မာ ဥပါလိ သံဃံ ဉပေသိ၊ (ကံ၊) သုဏာတု ၊ ပေ၊ (ကမ္မံ-ဝိနယ
 ဝိသဇ္ဇနကံသည်) ၊ ပေ၊ အဟံ-သည်၊ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန-သည်၊
 ဝိနယံ-ကို၊ ပုဋ္ဌော-မေးအပ်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဝိသဇ္ဇေယျံ-ဖြေရာပါ၏၊ ဝါ-ဖြေရပါ
 လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့သိစေပြီ၊ အထ-ထိုမှနောက်၌ ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကံ၊)
 အာဝုသော ဥပါလိ၊ ပဌမံ ပါရာဇိကံ-ပဌမပါရာဇိကကို၊ [“ပဌမ” အမည်ရခြင်း၏
 အကြောင်းကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ၊ ပဌမသံဂါယနာ၌ ပြထားပြီ။] ကတ္ထ-
 အဘယ်အရပ်၌၊ (ဘဂဝတာ)၊ ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့
 မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ (ပဌမံ ပါရာဇိကံ)၊ ဝေသာလိယံ-ဝေသာလီမြို့၌၊ (ပညတ္တံ-
 ပါပြီ)၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ကံ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အာရဗ္ဗ-အကြောင်းပြု၍၊
 (ပညတ္တံ-နည်း)၊ ဣတိ-ပြီ၊ ကလန္တကပုတ္တံ-ကလန္တကသူဌေး၏ သားဖြစ်သော၊
 သုဒိန္နံ-သုဒိန္နကို၊ အာရဗ္ဗ၊ (ပညတ္တံ-ပါပြီ)၊ ဣတိ-ပြီ၊ ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ-အဘယ်ဝတ္ထု

ကာယဂတာယ သတိယာ။ ။ဤစကားဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာ၏ လက်စွဲကမ္မဋ္ဌာန်း
 သည် ကာယဂတာသတိ (ဆံပင်မွေးညှင်း စသော ကောဋ္ဌာသအပေါင်း၌ ဖြစ်သော သတိ)
 ဟု သိရ၏။ ထိုကာယဂတာသတိကို သမထကမ္မဋ္ဌာန်းအဖြစ် အခြေခံ၍ ဝိပဿနာတတ်သော
 အခါ၌လည်း ဆံအစရှိသော ကောဋ္ဌာသကိုပင် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု အမြဲရှုပေလိမ့်မည်။
 ထို့ကြောင့် ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို အခြေပြု၍ ရဟန္တာဖြစ်ရသည်-ဟု မှတ်ပါ။

ကြောင့်၊ (အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊) ပညတ္တိ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ မေထုနဓမ္မေ-
 မေထုန်အကျင့်ကြောင့်၊ (မေထုန်အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းကြောင့်၊) ပညတ္တိ-ပါပြီ၊ ဣတိ-
 ပြီ၊ အထခေါ-ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ-သည်၊ အယသ္မန္တံ ဥပါလိ-
 ကို၊ ပဌမဿ ပါရာဇိကဿ-၏၊ ဝတ္ထုမ္ပိ-ဝတ္ထုကိုလည်း၊ ပုစ္ဆိ-မေးတော်မူပြီ၊ နိဒါနမ္ပိ-
 နိဒါန်းကိုလည်း၊ ပေ၊ ပုဂ္ဂလမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ပေ၊ ပညတ္တိမ္ပိ-မူလပညတ်ကိုလည်း၊ ပေ၊
 အနုပညတ္တိမ္ပိ-အနုပညတ်ကိုလည်း၊ ပေ၊ အာပတ္တိမ္ပိ-ကိုလည်း၊ ပေ၊ အနာပတ္တိမ္ပိ-
 အနာပတ်ကိုလည်း၊ ပုစ္ဆိ။

အမှာ။ ။ပဌမပါရာဇိကကဲ့သို့ ဒုတိယပါရာဇိက စသည်ကို မေးပုံ၊ ဖြေပုံကို
 လည်း သိပါ။ ထို၌ “ကုမ္ဘကာရပုတ္တံ-အိုးထိန်းသည်၏ သားဖြစ်သော၊ ဓနိယံ-
 ဓနိယကို၊ အဒိန္နာဒါနေ-မပေးအပ်သော သစ်တို့ကို ယူခြင်းကြောင့်၊ မနုဿဝိဂ္ဂ
 ဟေ-လူဇာတ်ရှိသော ကိုယ်ကို သတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝဂ္ဂုမုဒါတီရိယေ-ဝဂ္ဂုမုဒါမြစ်
 ကမ်း၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ပြော
 ဆိုခြင်းကြောင့်” ဟု ပေးပါ။ [ကြွင်းပုဒ်တို့၏ အနက်လွယ်ပြီ။] ဧတေနေဝ ဥပါ
 ယေန-ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ ဥဘတော့ ဝိဘဏံ-ဥဘတော့ဝိဘင်းတို့ကို၊ (ဘိက္ခုပါတိ
 မောက်၏ ဝိဘင်း ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၏ ဝိဘင်းတို့ကို၊) ပုစ္ဆိ၊ ပုဋ္ဌော ပုဋ္ဌော-မေး
 အပ် မေးအပ်သော၊ (မေးအပ်တိုင်းသော၊) အာယသ္မာ ဥပါလိ ဝိသဇ္ဇေသိ။

အထ-ဝိနယပိဋကကို သံဂါယနာတင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ ဉပေသိ၊ (ကံ၊)
 သုဏာတု၊ ပေ၊ အဟံ အာနန္တံ-ကို၊ ဓမ္မံ-သုတ် အဘိဓမ္မာကို၊ ပုစ္ဆေယျံ၊ ဣတိ-
 ဤသို့သိစေတော်မူပြီ၊ [အရှင်အာနန္ဒာ၏ ဝိသဇ္ဇနသမ္ပုတိဉာတ် လွယ်ပြီ။] အထ
 ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကံ၊) ဗြဟ္မဇာလံ-ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို၊ (ဘဂဝတာ၊) ကတ္ထ၊ ဘာ
 သိတံ-ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ (ဗြဟ္မဇာလံ၊)
 ရာဇဂဟံ-၏၊ အန္တရာစ-အကြား၌လည်းကောင်း၊ နာလန္တံ-နာလန္တာမြို့၏၊ အန္တရာ
 စ-၌လည်းကောင်း၊ ရာဇဂါရကေ-မင်း၏ စံနန်း၌၊ (မင်းကွန်းစံနန်းတော်၌) အမ္မ
 လဋ္ဌိကာယ-အမ္မလဋ္ဌိကာဥယျာဉ်၌၊ (ဘာသိတံ-ပါပြီ၊) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊
 ကံ အာရဗ္ဗ (ဘာသိတံ-နည်း၊) ဣတိ-ပြီ၊ သုပိယံ-သုပိယမည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကဝ္ဇ-
 ပရိဗ္ဗိဇကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဒတ္တံ-မည်သော၊ မာဏဝ္ဇ-လူလင်ကိုလည်းကောင်း၊
 (အာရဗ္ဗ၊ ဘာသိတံ-ပါပြီ၊) ဣတိ-ပြီ၊ အထခေါ၊ ပေ၊ ဗြဟ္မဇာလဿ နိဒါနမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊
 ပုဂ္ဂလမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ [သာမညဖလသုတ်တော်ကို မေးရာ၌ “ရာဇဂဟေ-၌၊ ဇီဝကမ္ပဝနေ-
 ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၌” ဟုလည်းကောင်း၊ “ကေန - အယ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်၊ သမ္ပိ၊
 ဘာသိတံ၊ အဇာတသတ္တုနာ-မည်သော၊ ဝေဒေဟိပုတ္တေန - ဝေဒေဟိမိပုရား၏

သားတော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဘာသိတံ” ဟုလည်းကောင်း ပေးပါ။] ဧတေနော ဥပါယေန-
ဖြင့်ပင်၊ ပဉ္စပိ-ငါးရပ်လုံးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နိကာယေ-နိကာယ်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိံ ၊ပေ၊
ဝိသဇ္ဇေသိ။

၂။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကသိက္ခာပဒကထာ

၄၄၁။ အထ-သံဂါယနာတင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော-သည်၊
ထေရေ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကိံ) ဘန္တေ-တို့၊ ဘဂဝါ၊ မံ-တပည့်တော်
ကို၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီး အခါ၌၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-မိန့်တော်
မူခဲ့ပါပြီ၊ (ကိံ) အာနန္ဒာ၊ အာကင်္ခမာနော-လတ်သော်၊ သံယော-သည်၊ မမ-၏၊
အစ္စယေန-ကွယ်လွန်တော်မူရာ အခါ၌၊ (ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ အခါ၌) ခုဒ္ဒါနု
ခုဒ္ဒကနိ-ခုဒ္ဒ၊ အနုခုဒ္ဒကဖြစ်ကုန်သော၊ (ငယ်တုန်၊ သာ၍ ငယ်ကုန်သော) သိက္ခာ
ပဒါနိ-တို့ကို၊ သမူဟနေယျ-ပယ်နှုတ်နိုင်၏၊ ဣတိ၊ အာဟ၊) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်
ပြီ၊ အာဂုသော အာနန္ဒ၊ တံ-သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဘန္တေ၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကနိ၊ သိက္ခာ
ပဒါနိ-တို့ဟူသည်၊ ကတမာနိ-အဘယ်တို့ပါနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပုစ္ဆိံ ပန-မေး
လျှောက်လိုက်၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးကြကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ-တို့ ၊ပေ၊ န ပုစ္ဆိံ-
မလျှောက်လိုက်မိပါ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဧကစ္စေ ထေရာ၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု-ပြောကြကုန်ပြီ၊
(ကိံ) စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ပါရာဇိကနိ-တို့ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ အဝသေသာနိ-
ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကနိ-ခုဒ္ဒ၊ အနုခုဒ္ဒက ဖြစ်ကုန်သော၊
သိက္ခာပဒါနိ-တို့တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။ [အချို့ထေရ်တို့က “ပါရာဇိက
နှင့် သံဃာဒိသေသ်တို့ကို ချန်၍ ကြွင်းသော သိက္ခာပုဒ်များသည် ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကတို့
တည်း”ဟု ပြောကြသည်၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ထေရ်တို့၏ ပြောကြပုံကို သိပါ။]

အထ ၊ပေ၊ ဉပေသိ၊ (ကိံ) သုဏာတု ၊ပေ၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဝိဟိဂတာနိ-
လူတို့၌ ထင်ရှားကုန်သော၊ ဝါ-လူတို့သည် သိအပ်ကုန်သော၊ သိက္ခာပဒါနိ-တို့
သည်၊ သန္တိ၊ ဣဒံ-ဤအမှုသည်၊ သကျပုတ္တိယာနံ-ကုန်သော၊ သမဏာနံ-တို့အား၊

အာကင်္ခမာနော ၊ပေ၊ သမူဟနေယျ။ ။အာကင်္ခမာနော ၊ပေ၊ သမူဟနေယျာတိ
ဣဒံ ဘဂဝါ (အဝေါစ၌ စပ်) မယာ “အာကင်္ခမာနော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧကသိက္ခာပဒမိ သမူဟ
နိတဗ္ဗံ အပဿန္တာ သမူဟနေနစ ဒေါသံ ဒိသ္မာ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ဘိက္ခု။ “အပညတ္တံ န ပညာ
ပေဿာမ၊ ပညတ္တံ န သမုစ္ဆိန္တိသာမာ”တိ အာဒိနာ “ပုနပညတ္တိံ သဒိသာယ အကပ္ပာယ
ကမ္မဝါစာယ သာဝေတွာ သမာဒါယ ဝတ္တိသန္တိ၊ တတော ယာဝ သာသနန္တရစာနာ အပ္ပဋိ
ဗာဟိယာနိ သိက္ခာပဒါနိ ဘဝိသန္တိ” တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန အဝေါစာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တေနော
မဟာထေရာပိ တထေဝ ပဋိပဋိသု-ဝိမတိ။

ကပ္ပတိ-အပ်၏။ [“ဝေါ” ကား အနက်မရှိ နိပါတ်မျှသာ။] ၊ပေ၊ န ကပ္ပတိ၊ က္ကတိ-
 သို့၊ ဂိဟိနောပိ-လူတို့သော်မှလည်း၊ ဇာနန္တိ၊ မယံ-တို့သည်၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ၊ သိက္ခာ
 ပဒါနိ-တို့ကို၊ သစေ သမူဟနိဿာမ-အကယ်၍ ပယ်နုတ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-
 ကုန်လတ်သော်၊) ဝတ္ထာရော-ပြောဆိုမည့်သူတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ရှိကြကုန်လိမ့်မည်၊
 (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောကြကုန်လိမ့်မည်နည်း၊) သမဏေန၊ ဂေါတမေန-သည်၊
 သာဝကံနံ-တို့အား၊ ဓူမကာလိကံ-(ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ အရပ်၌ဖြစ်သော) ထင်းပုံ၏
 မီးခိုးထင်ရှားရှိရာ အခါတိုင်ရုံသာ၊ ဝါ - ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက်၊ မီးခိုး၏ ငြိမ်း
 ပျောက်ရာ ကာလရှိရုံသာ၊ သိက္ခာပဒံ - ကို၊ ပညတ္တံ - အပ်ပြီ၊ ယာဝ - လောက်၊
 က္ကမေသံ-ဤသကျပုတ္တိယသမဏတို့၏၊ သတ္တာ-ဆရာသည်၊ အဋ္ဌာသိ-တည်ပြီ၊
 တာဝ-ဆရာ၏ အသက်ထင်ရှားရှိရာ ကာလတိုင်ရုံသာ၊ က္ကမေ-ဤသကျပုတ္တိယ
 သမဏတို့သည်၊ သိက္ခာပဒေသု-တို့၌၊ သိက္ခိသု-ကျင့်ကြကုန်ပြီ၊ ယစော-အကြင်
 အခါ၌၊ က္ကမေသံ-တို့၏၊ သတ္တာ-သည်၊ ပရိနိဗ္ဗတော-ပြီ၊ ဒါနိ-ဆရာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်
 စံပြီးရာ ယခုအခါ၌၊ က္ကမေ၊ သိက္ခာပဒေသု၊ န သိက္ခန္တိ-မကျင့်ကြတော့ကုန်၊ က္ကတိ၊
 (ဝတ္ထာရော ဘဝိဿန္တိ) သံဃဿ-၏၊ (ကမ္ပံ-သိက္ခာပုဒ်ကို မပယ်နုတ်ကြောင်း
 ကံသည်) ၊ပေ၊ သံဃော-သည်၊ အပညတ္တံ-ဘုရားရှင်ပညတ်တော်မမူအပ်သော
 သိက္ခာပုဒ်ကို၊ န ပညပေယျ-နောက်ထပ် မပညတ်ရာ၊ ပညတ္တံ-ပညတ်တော်မူအပ်-
 ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ န သမုစ္ဆိန္ဒေယျ-မပယ်ဖျက်ရာ၊ ယထာ ပညတ္တေသု-အကြင်
 အကြင်ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးကုန်သော၊ သိက္ခာပဒေသု-တို့၌၊ သမာဒါယ-ကောင်း
 စွာ ယူ၍၊ (ဆောက်တည်၍) ဝတ္ထေယျ-ကျင့်ရာပါ၏၊ ဧသာ-ကား၊ ဥတ္တိ-တည်း။
 [ကမ္ပဝါစာ၌ ဤနည်းမှီ၍ ပေးပါ။] ၊ပေ၊ ဓာရယာမိ၊ က္ကတိ (ဉာပေသိ။)

အရှင်အာနန္ဒာအား အပြစ်တင်ကြပုံ

၄၄၃။ (က) အထ ၊ပေ၊ အဝေါစံ၊ (ကိ) အာဝုသော အာနန္ဒ၊ တံ-သည်၊
 ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ကတမာနိ ပန ဘန္တေ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိတိ-ဟူ၍၊ ယံ န
 ပုစ္ဆိ-အကြင်မလျှောက်လိုက်၊ ကုဒံ-ဤမလျှောက်လိုက်ခြင်းသည်၊ ဧတ-၏၊ ဒုက္ကဋ်-
 မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုတည်း၊ တံ-ထိုမလျှောက်လိုက်ခြင်းကို၊ ဒုက္ကဋ်-
 မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုဟူ၍၊ ဒေသေဟိ-ပြောပါလော၊ (ဝန်ခံပါလော-
 ဟူလို)၊ က္ကတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ၊ (အပြစ်တင်ကြကုန်ပြီ) ဘန္တေ-တို့၊ အဟံ-သည်၊
 အဿတိယာ-သတိပျောက်ကင်း၊ မေလျော့ခြင်းကြောင့်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ကတမာနိ
 ၊ပေ၊ သိက္ခာပဒါနိတိ-ဟူ၍၊ န ပုစ္ဆိ-မလျှောက်မိပါ၊ အဟံ-သည်၊ တံ-ထိုမလျှောက်
 ခြင်းကို၊ ဒုက္ကဋ်-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုဟူ၍၊ န ပဿာမိ-မြင်ပါ။

အပိစ-ထိုသို့မမြင်ပါသော်လည်း၊ အာယသ္မန္တာနံ-တို့၏(အပေါ်၌) သဒ္ဓါယ-ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်၊ တံ-ထိုမလျှောက်မိခြင်းကို၊ ဒုက္ကဋ်-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုဟူ၍၊ ဒေသေမိ-လျှောက်ပါ၏။ (ဝန်ခံပါ၏။) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤသို့အပြည့်အစုံ ပေးပါ။ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။]

(စ) ဘဂဝတော-၏။ ဝဿိကသာဋီကံ-မိုးရေခဲကံန်းကို၊ (ရေသနပ်တော်ကို) အက္ကမိတွာ-နင်း၍၊ ယံ သိဗ္ဗေသိ-အကြင်ချုပ်ပြီ၊ ဣဒံပိ-ဤချုပ်ခြင်းသည်လည်း၊ |ပေ၊ အဂါရဝေန-မရိုသေ မလေးစားခြင်းကြောင့်၊ |ပေ၊ န သိဗ္ဗေသိ-ချုပ်သည် မဟုတ်ပါ။

(ဂ) တံ-သည်၊ မာတုဂါမေဟိ-ဗို့သည်၊ (ဓာတ်ကတ္တား) ဝါ-တို့ကို၊ (ကာရိတ်ကံ) ဘဂဝတော-၏။ သရီရံ-အလောင်းတော်ကို၊ ပဌမံ-စွာ၊ ယံ ဝန္တာပေသိ-အကြင် ရှိခိုးစေပြီ၊ ရောဒန္တိနံ-ငိုကုန်သော၊ တာသံ-ထိုမာတုဂါမတို့၏၊ ဘဂဝတော-၏။ သရီရံ-ကို၊ အဿုကေန-မျက်ရည်သည်၊ မက္ခိကံ-လိမ်းကျံအပ်ပြီ၊ ဣဒမိ-ဤမာတုဂါမတို့ကို ရှေးဦးစွာ ရှိခိုးစေခြင်းသည်လည်း၊ |ပေ၊ ဣမာသံ-ဤမာတုဂါမတို့၏၊ ဝိကာလေ-အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ မာ-အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊ |ပေ၊ ဝန္တာပေသိ။

(ဃ) ဘဂဝတာ-သည်၊ ဩဠာရိကေ-ထင်ရှားသော၊ နိမိတ္တေ-(တောင်းပန်ဖို့ရန် အခွင့်ပေးခြင်းဟူသော) အရိပ်နိမိတ်ကို၊ ကရိယမာနေ-ပြုတော်မူအပ်သော်၊ ဩဠာရိကေ-သော၊ ဩဘာသေ-အရောင်ကို၊ ကရိယမာနေ-အပ်သော်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ယံ န ယာစိ-အကြင်မတောင်းပန်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မတောင်းပန်သနည်း) ဘဂဝါ-သည်၊ ဗဟုဇနဟိတာယ-များစွာသော လူအပေါင်း၏ စီးပွားအလို့ငှာ၊ ဗဟုဇနသုခါယ-များစွာသော လူအပေါင်း၏ ချမ်းသာအလို့ငှာ၊ လောကာနုကမ္မာယ-သတ္တလောကကို သနားချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊ ဒေဝမနုဿာနံ-နတ်လူတို့၏၊ အတ္တာယ-အကျိုးငှာ၊ ဟိတာယ-ငှာ၊ သုခါယ-ငှာ၊ ကပ္ပံ-အာယုကပ်ပတ်လုံး၊ တိဋ္ဌတုတည်တော်မူပါ။ သုဂတော-သည်၊ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ (ယံ န ယာစိ-အကြင်မတောင်းပန်)၊ ဣဒမိ-ဤမတောင်းပန်ခြင်းသည်လည်း၊ |ပေ၊ မာရေန-မာရ်နတ်သည်၊ ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော-ထက်ဝန်းကျင် လူယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ပူးဝင်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ)၊ |ပေ၊ န ယာစိ။

(င) မာတုဂါမဿ-၏။ တထာဂတံပွဝေဒိတေ-သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ-ကို၊ ဥဿုက္ကံ-အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ (ကြောင့်ကြကို) ယံ အကာသိ-အကြင်ပြုပြီ၊ ဣဒမိ-သည်လည်း၊ |ပေ၊ မဟာပဇာပတိ-မဟာပဇာပတိမည်သော၊ အယံ

ဂေါတမံ-သည်။ ဘဂဝတော-၏။ မာတုတ္တာ-ပါတည်း။ ပေ၊ ထည့်-ကို၊ ပါယေသိ-
ပြီ။ [ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓက မဟာပဇာပတိဂေါတမိဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ-ဤသို့
န့လုံးသွင်း၍၊ မာတုဂါမဿ ပေ၊ အကာသိ-ပြုခဲ့ပါပြီ။

အရှင်ပုရာဏဝတ္ထု။ ၄၄၄။ အာယသ္မာ ပုရာဏော-သည်။ မဟတာ ဘိက္ခု
သံယေန ပေ၊ ဒက္ခိဏာဂိရိသို့ စာရိကံ စရတိ၊ အထ-လှည့်လည်နေရာ ထိုအခါ၌၊
အာယသ္မာ ပုရာဏော-သည်။ (“ဥပသင်္ကမိ” ၌ စပ်) ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်။
ဓမ္မေစ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယေစ-ကိုလည်းကောင်း၊ သင်္ဂီတေ-သံဂါယနာတင်
အပ်သော်၊ ဒက္ခိဏာဂိရိသို့၊ ယထာဘိရန္တံ-အလိုရှိသမျှ၊ (မွေ့လျော်သမျှ)၊ ဝိဟရိတွာ၊
ယေန ရာဇဂဟံ၊ (အတ္ထိ)၊ ယေန ကလန္ဒကနိဝါပေါ-ရှဉ်တို့အား အစာကျွေးရာ
ဖြစ်သော၊ ဝေဠုဝန်-ဝေဠုဝန်တိုက်တော်သည်။ (အတ္ထိ)၊ ယေန ထေရာ ဘိက္ခု
(သန္တိ) တေန-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက် ထေရ်တို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊
ဥပသင်္ကမိ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိံ) အာဝုသော ပုရာဏ၊ ထေရေဟိ ပေ၊ သင်္ဂီတော-
အပ်၏။ (သံဂါယနာ တင်နေပါ၏။) တံ သင်္ဂီတံ-ထိုသံဂါယနာတင်ရာ အရပ်သို့၊
ဥပေဟိ-ကပ်ရောက်ပါလော့၊ (ကြွပါလော့)၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့ ထေ
ရေဟိ ပေ၊ သုသင်္ဂီတော-ကောင်းစွာ တင်အပ်ပြီ၊ အပိစ-သို့သော်လည်း၊ ယထေဝ-
အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ၊ မယာ၊ ဘဂဝေတာ-၏။ သမ္ပုခါ-မျက်မှောက်
တော်၌၊ သုတံ-ကြားနာအပ်ပြီ၊ သမ္ပုခါ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-နာခံအပ်ပြီ၊ တထေဝ-ထို
အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ၊ အဟံ-သည်။ ဓာရေဿာမိ-ဆောင်ရွက် မှတ်သားပါအံ့၊
ဣတိ-ပြီ။

၃။ ဗြဟ္မဒဏ္ဍကထာ

၄၄၅။ အထ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ) ဘဂဝါ ပေ၊
အာဟ-ပြီ၊ (ကိံ) အာနန္ဒ၊ တေနဟိ - တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ သံယော မမ၊
အစုယေန-၌၊ ဆန္ဒဿ-ဆန္ဒမည်သော၊ ဘိက္ခုနော-၏။ (အပေါ်၌) ဗြဟ္မဒဏ္ဍ-
ဗြဟ္မဒဏ္ဍကို၊ (မြတ်သော ဒဏ္ဍကို) အာဏာပေတု-အာဏာပေးလော့၊ ဣတိ-
သို့၊ (အာဟ) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ တံ-သည်။ ဘဂဝန္တံ-
ကို၊ ဘန္ဓေ၊ ဗြဟ္မဒဏ္ဍော-ဟူသည်။ ကတမော-နည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ ပန-မေး
လျှောက်လိုက်၏လော့၊ ဣတိ-ဤသို့မေးကြကုန်ပြီ၊ အဟံ ပေ၊ ပုစ္ဆိ-ပါပြီ၊ အာနန္ဒ၊
ဆန္ဒော ဘိက္ခု၊ ယံ-အကြင်အရာကို၊ (ဝဒိတုံ-ပြောဆိုခြင်းငှာ) ဣစ္ဆေယျ-ရာ၏။
တံ-ထိုအရာကို၊ ဝဒေယျ-ပြောပါစေ၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်။ ဆန္ဒော ဘိက္ခု-ကို၊ နေဝ
ဝတ္တဗ္ဗော-မပြောထိုက်၊ န ဩဝဒိတဗ္ဗော- မဆုံးမထိုက်၊ န အနုဿာသိတဗ္ဗော-

မသွန်သင်ထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပါပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အာပုသော အာနန္ဒ၊ တံယေဝ-သင်ကိုယ်တိုင်၊ ပေ၊ အာဏာပေဟိ-လော၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ကထံ-လျှင်၊ ပေ၊ အာဏာပေမိ-အံ့နည်း၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ စက္ကော-ကြမ်းတမ်းပါ၏၊ ဖရူသော-ရုန်ရင်းပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ တေနဟိ၊ ပေ၊ ဗဟုကေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိ ဂစ္ဆဟိ-သွားလော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကြကုန်ပြီ။

(ထို့နောက် အရှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းငါးရာနှင့်အတူ) ဥဇ္ဇဝနိကာယ-အထက်သို့ ဆန်တက်သော၊ နာဝါယ-လှေဖြင့်၊ ကောသမ္ဘိ-သို့၊ ဥဇ္ဇဝိ-ဆန်တက်ပြီ၊ နာဝါယ-မှ၊ ပစ္စောရောဟိတ္တာ-သက်ဆင်း၍၊ ဥဒေနဿ-ဥဒေနမည်သော၊ [“ဥတေနဿ” ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။] ရညော-၏၊ ဥယျာနဿ-၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ အညတရသို့ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ၊ တေန သမယေန-ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌၊ ဥဒေနော ရာဇာ-သည်၊ ဥယျာနေ-၌၊ ဩရောဓေန-မောင်းမံအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ပရိစာရေသိ-မွေ့လျော်ပျော်ပါး ခံစားနေပြီ။ [“ပရိစာရေသိ” ပုဒ်၏ သဒ္ဓတ္ထကို သံဃဘေဒက ကွနွက အနုရုဒ္ဓဝတ္ထ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ရညော ဥဒေနဿ ဩရောဓော အသောသိ၊ (ကိံ) အမှာကံ-တို့၏၊ အာစရိယော-ဆရာဖြစ်သော၊ အယျော အာနန္ဒော-သည်၊ ပေ၊ နိသိန္ဒော ကိရ-ထိုနေတော်မူသတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ကြားပြီ၊ အထ၊ ပေ၊ အဝေါစ-သံတော်ဦးတင်ပြီ၊ (ကိံ) ဒေဝမင်းမြတ်၊ အမှာကံ အာစရိယော၊ ပေ၊ နိသိန္ဒော ကိရ-ပါသတဲ့၊ ပေ၊ အယျံ အာနန္ဒ-ကို၊ ပဿိတုံ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမ၊ ဣတိ-ပြီ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖူးမြင်လိုလျှင်၊ ပေ၊ ပဿထ-ကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ခွင့်ပေးပြီ၊ (မောင်းမံအပေါင်းသည် အရှင်အာနန္ဒာ၏ အထံသို့ ရောက်၍ တရားတော်ကို နာယူပြီးနောက်) ပဉ္စဥတ္တရာသင်္ဂီသတာနိ-ငါးရာသော အပေါ်ခြုံတို့ကို၊ ပါဒါသိ-လှူပြီ၊ (ထို့နောက် ရှင်ဘုရင်ထံ ပြန်ရောက်သောအခါ) တုမေ၊ သမဏံ အာနန္ဒ-ကို၊ ပဿိတ္ထ အပိနု-ဖူးမြင်ခဲ့ရကုန်၏လော၊ ဣတိ-ဤသို့မေးပြီ၊ ပေ၊ ပဿိမှာ၊ ပေ၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုကို၊ အဒတ္ထ အပိနု-လှူခဲ့ကြကုန်၏လော၊ ပေ၊ ပဉ္စဥတ္တရာသင်္ဂီသတာနိ အဒမှာ၊ ဣတိ-ဤသို့သံတော်ဦး တင်ကုန်ပြီ။

ရာဇာ ဥဒေနော ဥဇ္ဈာယတိ၊ (ကိံ) ကထံဟ်-ကြောင့်၊ ပေ၊ တာဝ ဗဟုံ-ထိုမျှလောက်များစွာသော၊ စီဝရံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေသတိနာမ-ခံယူရတုံဘိသနည်း၊ ဒုဿဝါဏိဇ္ဇဝါ-အဝတ်ကုန်သွယ်ခြင်းကိုမူလည်း၊ ကရိဿတိ-ပြုလတုံလော၊ ပဂ္ဂါဟိကသာလံဝါ-အဝတ်အထည်ဆိုင်ကိုမူလည်း၊ ပသာရေဿတိ-ခင်းလတုံလော၊ ဣတိ-ဤသို့ကဲ့ရဲ့၏၊ (ထို့နောက် အရှင်အာနန္ဒာအထံသို့ သွား၍) ဘော အာနန္ဒ၊ အမှာကံ ဩရောဓော၊ ဣမ-ဤအရပ်သို့၊ (ဤအရှင်ဘုရားအထံသို့) အာဂမာနု-

ရောက်လာပါသလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ ၊ပေ၊ အာဂမာသိ-ပြီ ၊ပေ၊ (“တစ်စုံတစ်ခုကို လျှော့ခဲ့ပါသလား” ဟု လျှောက်လျှင် အရှင်အာနန္ဒာက လျှော့ကြောင်းကို မိန့်သည်။) ဘဝံ အာနန္ဒော ၊ပေ၊ တာဝ ဗဟံ စီဝရံ၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကရိဿတိ-နည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ မဟာရာဇ၊ ယေ တေ ဘိက္ခု၊ ဒုဗ္ဗလစီဝရာ-အားနည်းသော သင်္ကန်းရှိကုန်၏၊ (ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်းရှိကုန်၏။) တေဟိ သဒ္ဓိံ၊ သံဝိဘဇိဿာမိ-ဝေဖန်အံ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ ပေါရာဏကာနိ-ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ ဒုဗ္ဗလစီဝရာနိ-အကြင်အားနည်းသော သင်္ကန်းတို့သည်၊ (ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်းတို့သည်၊ သန္တိ) တာနိ-တို့ကို၊ ကထံ၊ ကရိဿထ-ပြုပါကုန်လတံနည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ တာနိ-ထိုပေါရာဏက ဒုဗ္ဗလစီဝရတို့ကို၊ ဥတ္တရတ္ထရဏံ-အပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော အခင်းကို၊ (အပေါ်လွှမ်း အခင်းကို) ကရိဿာမ၊ ဣတိ-ပြီ။

အမှာ။

။ဤသို့စသည်ဖြင့် အဆင့်ဆင့်မေးပုံ ဖြေပုံကို သိပါ။ ထိုဝါကျတို့၌ “ဘိသိစ္ဆဝိ-ဘုံလျှိုအရေ (အခွံ) ဘူမတ္ထရဏ-မြေ (တည်ရာကြမ်းစသည်တို့၌ ခင်းထိုက်သော) အခင်း၊ ပါဒပုစ္ဆနိ-ခြေသုတ်၊ ရဇောဟရဏံ-မြူကို ဆောင်ကြောင်း အဝတ်၊ (ကြမ်းတိုက်၊ ဖုံသုတ်အဝတ်)” ဟု ပေးပါ။ ပေါရာဏကရဇောဟရဏတို့ကို ကား “ကောဋေတွာ-ဖြတ်၍၊ (နှပ်နှပ်စဉ်း၍) စိက္ခန္ဓလ္လန-ညွှန်ဖြင့်၊ မဒ္ဒိတွာ၊ ပရိဘဏ္ဍံ-မြေ၌ လိမ်းကျံမှုကို၊ ကရိဿာမ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ထိုအခါ ဥဒေနမင်းက “သကျပုတ္တိယာ ဣမေ သမဏာ-တို့သည်၊ သဗ္ဗေဝ-အလုံးစုံသော အဝတ်တို့ကိုပင်၊ ယောနိသော-သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ ဥပနေန္တိ-ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏၊ (သုံးစွဲကြကုန်၏။) ကုလဝံ-စက်ဆုပ်ဖွယ် ပျက်စီးခြင်းသို့၊ န ဂမေန္တိ-မရောက်စေကြကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့တွေး၍ ၊ပေ၊ အညာနိပိပဉ္စဒုဿသတံာနိ ပါဒါသိ၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ပဌမံ-သော၊ စီဝရသဟသံ-သင်္ကန်းတစ်ထောင်ဟူသော၊ အယံ စီဝရဘိက္ခု-ဤသင်္ကန်းဟူသော ဆွမ်းသည်၊ ဥပ္ပဇိ-ပြီ။ [“စရဟိ” ကား နိပါတ်။]

အရှင်အာနန္ဒာသည် ယောသိတာရုံကျောင်းတိုက်သို့ ကြွ၍ မိမိကို လာ၍ ဝပ်ချသော အရှင်ဆန္ဒကို “အာဝုသော ဆန္ဒ၊ သံယေန-သည်၊ တေ-သင်၏၊ (အပေါ်၌) ဗြဟ္မဒဏ္ဍော-ကို၊ အာဏာပိတော-အာဏာထားအပ်ပြီ” ဟု ပြောပြီ ၊ပေ၊ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ ယတော-ကြောင့်၊ အဟံ-ကို၊ ဘိက္ခုဟိ နေဝ ဝတ္ထဗော ၊ပေ၊ ဧတ္တာဝတာ-ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်၊ (ဗြဟ္မဒဏ်ဖြင့်) အဟံ-ကို၊ ဟတော နနု-သတ်အပ်ပြီ မဟုတ်ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ တတ္ထေဝ-၌ပင်၊ မုစ္ဆိတော-လွန်စွာဖြစ်သော တွေဝေခြင်းရှိသည်၊ (မှူးမိုက်သည်၊) (ဟုတွာ) ပပတော-လဲကျလေပြီ။

အထံ-ထိုမှနောက်၌၊ အာယသ္မာ ဆန္ဒော-သည်၊ ဗြဟ္မဒဏ္ဍေန-ဗြဟ္မဒဏ်ကို၊ (“ဇိဂ္ဂစ္ဆမာနော” ၌ စပ်) ဝါ-ဖြင့်၊ (“ဟရာယမာနော” ၌ စပ်) ဝါ-သည်၊ အဋ္ဌိယ မာနော-နိပ်စက်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၊ ဟရာယမာနော-ရှက်သည်၊ ဇိဂ္ဂစ္ဆမာနော-စက်ဆုပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ [ဤသို့အနက်ပေးရပုံကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ ကေဝဋ္ဌ သုတ် “အဋ္ဌိယာမိ” ပုဒ်အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ဧကော၊ ပေ၊ ပဟိတတ္ထော-သည်၊ [ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓက မဟာပဇာပတိဂေါတမီ၏ ဩဇာဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တော-နေလတ်သော်၊ န စိရဿေဝ-မကြာမြင့်မီပင်၊ ယဿ-အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏၊ အတ္ထံယ-အကျိုးငှာ၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ သမ္မဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ အဂါရသ္မာ-အိမ်မှ၊ (ဝါ-အိမ်ရာတည်ထောင်၊ လူ့ဘောင်မှ၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်၍)၊ အနဂါရိယံ-အိမ်၌ နေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်လုပ်ကုန်ပေး၊ နွားမွေးမှု မရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇန္တိ-ကပ်ရောက်ကြကုန်၏၊ အနတ္တရံ-အတူမရှိ၊ မြတ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ-မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော၊ တံ-ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ-မျက်မှောက်ထင်ထင်၊ တွေ့မြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘော၌ပင်၊ ဝါ-မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ-ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍၊ သစ္စိကတွာ-မျက်မှောက်ပြု၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ-ပြီးစေ၍၊ ဝါ-ရောက်၍၊ ဝိဟာသိ-နေပြီ။ [“ဧကော ဝူပကဋ္ဌော ပေ၊ ဝိဟာသိ” ဟူသော ဝါကျ၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန် မဟာသီဟနာဒ သုတ် ဘာသာဋီကာ အဆုံးနား၌ ပြထားပြီ။]

ဇာတိ - ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်၊ ဒီဏာ - ကုန်ပြီ၊ ဗြဟ္မစရိယံ - မြတ်သော အကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို၊ ဝုသိတံ-ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို၊ ကတံ-ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတ္ထတ္ထာယ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး၊ ဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စအပေါင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ် မဂ်ကိစ္စအကျိုးငှာ၊ အပရံ-တစ်ပါးသော မဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ်ကိစ္စသည်၊ န-မရှိတော့၊ ဣတိ-သို့၊ အဗ္ဘညာသိ-သိပြီ။ [ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရူဇကဏ္ဍ၌လည်းကောင်း၊ သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် အာသဝက္ခယညာဏကထာ၌လည်းကောင်း ပြထားပြီ။] အာယသ္မာ ဆန္ဒော-သည်၊ အရဟတံ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ အညတရော-တစ်ပါးအပါအဝင်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (အရှင်ဆန္ဒသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးနောက် အရှင်အာနန္ဒာအထံသို့ ကြွ၍)။ “ဘန္တေ အာနန္ဒ ပေ၊ ဗြဟ္မဒဏ္ဍံ-ကို၊ ပဋိပ္ပဿမ္မေဟိ-ငြိမ်းစေပါလော” ဟု လျှောက်ပြီ၊ အာဝုသော ဆန္ဒ၊ ယဒဂ္ဂေန-အကြင်နေကို အစပြု၍၊ တယာ အရဟတ္တသစ္စိကတံ၊ တဒဂ္ဂေန ပေ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါ-ငြိမ်းပြီ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ဣမာယ ဝိနယသင်္ဂီတိယာ-ဤဝိနယသံဂါယနာ၌၊ ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓာ-ငါးရာ
သော ရဟန်းတို့သည်၊ အနန္တနာနိ-မယုတ်မလျော့ကုန်သည်၊ အနဓိကာနိ-မပိုမလွန်
ကုန်သည်၊ အဟေသံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တံသ္မာ-ကြောင့်၊ အယံ၊ ဝိနယသင်္ဂီတိ-ကို၊ ပဉ္စ
သတိကာတိ-ပဉ္စသတိကာသံဂါယနာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

ဧကောဒသမော-သော၊ ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓကော-တည်း။

**ဣမမိ ဓန္ဒကေ-၌၊ ဝတ္ထု-တို့သည်၊ တေဝီသတိ-
နှစ်ဆယ့်သုံးဝတ္ထုတည်း။**

ဝိနယသင်္ဂီတိယာ။ ။ “ဓမ္မဝိနယသင်္ဂီတိယာ” တိ ဝတ္ထုဗေ သင်္ဂီတိယာံ ဝိနယပဓာ
နတ္ထာ “ဝိနယသင်္ဂီတိယာ” တိ ဝုတ္တံ၊ ဝိနယပဓာနာ + သင်္ဂီတိ ဝိနယသင်္ဂီတိ-ဒီကာ၊ “ပဉ္စ
သတိကာကို “ပဉ္စ + သတာနိ + ယေသန္တိ ပဉ္စသတာ၊ ပဉ္စသတေဟိ + ကတာ ပဉ္စသတိကာ-
ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော ထေရ်တို့သည် ပြုအပ်သော + သံဂါယနာ” ဟု ပြုပါ။

တဿုဒ္ဓါနဂါထာ နိဿယ

[အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။]
တဿ-ထိုပဉ္စသတိကက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဓါနံ-ကား၊ သမ္ပဒေ-သည်၊ ပရိနိဗ္ဗာတေ-သော်၊
ကဿပသဝုယော-ကဿပဟူသော မိမိအမည်ရှိသော၊ သဒ္ဓမ္မံ-သူတော်ကောင်း
တရားကို၊ အနုပါလကော-အစဉ်စောင့်ရှောက်တော်မူတတ်သော၊ ထေရော-ထေရ်
သည်၊ ဘိက္ခုဂဏံ-ရဟန်းအပေါင်းကို၊ အာမန္တေသိ-ခေါ်၍ သိစေတော် မူပြီ၊ (ကိ-
နည်း၊) ပါဂါယ-မှ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂမိ-အခွန်ရှည်သော ခရီး၌၊ သုဘဒ္ဓေန-သည်၊ ပဝေ
ဒိတံ-သိစေအပ်ပြီ၊ အဓမ္မော-သည်၊ ပုရေ ဒိပုတိ-မိ၊ သဒ္ဓမ္မံ-ကို၊ သံဂါယိဿာမ-
ကုန်စို့၊ ဣတိ (အာမန္တယိ။) [သဿ+အဝုယော ယဿာတိ သဝုယော၊ ကဿပေါ
ဣတိ+သဝုယော ကဿပသဝုယော။]

ဧကေနုန ပဉ္စသတံ - တစ်ပါးဖြင့် ယုတ်လျော့သော ငါးရာသော ရဟန်း
အပေါင်းကို၊ (ဥစ္စိနိ) အာနန္ဒပိစ-ကိုလည်း၊ ဥစ္စိနိ၊ ဂူဗာမုတ္တမေ-မြတ်သော လိုက်၌၊
ဝသန္တော-နေလျက်၊ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂီတိ-ဓမ္မဝိနယသံဂါယနာကို၊ (အံကာသိ) ဥပါလိ-
ကို၊ ဝိနယံ-ကို၊ ပုစ္ဆိ၊ သုတ္တန္တံ-ကို၊ အာနန္ဒပဏ္ဍိတံ-အာနန္ဒပညာရှိကို၊ (ပုစ္ဆိ) ဇိန
သာဝကာ-ဘုရားရှင်၏ သာဝကတို့သည်၊ ပိဋကံ တီဏိ-ပိဋက ၃ ပုံကို၊ သင်္ဂီတိ-
သံဂါယနာတင်ခြင်းကို၊ အကံသု-ကုန်ပြီ။

ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကေ-ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်၊ နာနာ-အသီးသီး ပြောဆိုကြကုန်၏။
ယထာပညတ္တိဝတ္ထနာ-အကြင်အကြင်ပညတ်တော်အတိုင်း ကျင့်ခြင်း၊ န ပုစ္ဆိ-မမေး၊
အတ္တမိတ္တာန-နင်း၍၊ ဝန္တာပေသိ-ရှိခိုးစေပြီ၊ န ယာစိစ-တောင်းလည်း မတောင်း
ပန်၊ မာတုဂါမဿ-၏၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ-ရှင်အဖြစ်၊ ရဟန်းအဖြစ်၊ သဒ္ဓါယ-မထေရ်တို့အပေါ်၌
ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့်၊ မေ-၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုတို့
ဟူ၍၊ ဒေသယိ-ပြောပြီ၊ (ဝန်ခံပြီ။)

ပုရာဏော-ပုရာဏထေရ်၊ ဗြဟ္မဒဏ္ဍဉ္စ-ဒဏ်၊ ဩရောဓော-မောင်းမအပေါင်း၊
ဥဒေနန-နှင့်၊ သဟ-ကွ၊ တာဝ ဗဟု-ထိုမျှလောက်များသော သင်္ကန်း၊ ဒုဗ္ဗလဉ္စ-
အားနည်းသော သင်္ကန်း၊ ဘိသိ-ဘုံလျှို့၊ ဘူမတ္ထရဏာ-တို့၊ ပုဉ္ဇနိယော-ခြေသုတ်
အဝတ်တို့၊ ရဇော-မြူသုတ်အဝတ်၊ စိက္ခလ္လမဒ္ဒနာ-ရွံ့ဖြင့်နယ်ခြင်း။

ပဌမံ-စွာ၊ သဟဿစီဝရံ-သည်၊ ဥပုဇ္ဈိ-ပြီ၊ အာနန္ဒသဂ္ဂယော-အာနန္ဒာဟူ
သော အမည်ရှိသော ထေရ်၊ [“ပဌမံ ဆန္ဒသဂ္ဂယော” ဟု ရှိလျှင် “အပါပုဏီ”၌
စပ်နိုင်သောကြောင့် ကောင်း၏။] ဗြဟ္မဒဏ္ဍေန-ဖြင့်၊ တဇ္ဇိတော-ခြိမ်းချောက်အပ်
သည်၊ (ဟုတွာ) စတုဿစွံ-၄ ပါးသော သစ္စာသို့၊ အပါပုဏီ-ရောက်ပြီ၊ ယသ္မာ-
ကြောင့်၊ ဝသီဘူတာ-စွမ်းရည်သတ္တိရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီးကုန်
သော၊ ပဉ္စသတာ-ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော ထေရ်တို့သည်၊ (အကံသု၊) တသ္မာ-
ကြောင့်၊ ပဉ္စသတီ ဣတိ-ပဉ္စသတီကသံဂါယနာမည်၏။ [ဣတိသဒ္ဓါ နာမဝါစက။]

ပဉ္စသတီကက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဗ္ဗိတော-ပြီ။

၁၂။ သတ္တသတီကက္ခန္ဓက

၁။ ပဌမဘာဏဝါရ

၄၄၆။ တေန သမယေန-၌၊ ဘဂဝတိ-သည်၊ ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ-ပရိ
နိဗ္ဗာန်စံတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ အနှစ်တစ်ရာရှိတော်မူလတ်သော်၊ ဝါ-ပရိနိဗ္ဗာန်
စံတော်မူပြီး၍ အနှစ်တစ်ရာရှိလတ်သော်၊ ဝေသာလိကာ-ဝေသာလိမိမြို့ဟူသော
နေရာရှိကုန်သော၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ-ဝဇ္ဇိတိုင်း၌ အမျိုးသားဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝဇ္ဇိအမျိုး
သား ဖြစ်ကုန်သော) ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝေသာလိယံ-၌၊ ဒသ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ-
ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဒီပေန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ (ကိံ) သီဂီလောဏကပေါ-တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြံဆ
အပ်သော သားချိုရှိသော ဆားသည်၊ (သားချိုဖြင့် ဆားကို ဆောင်၍ ဆားမရှိ
သောအခါ ယာဝကာလိကဘောဇဉ်နှင့် ရော၍ စားခြင်းဟူသော အထူးကြံဆအပ်
သော နည်းသည်) ကပ္ပတိ-အပ်၏၊ ဒွဂ်လကပေါ-တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြံဆအပ်သော

လက်နှစ်သစ်သည်၊ (နေမုန်းတိမ်းပြီးနောက် အရိပ် လက် ၂ သစ်လွန်သောအခါ ယာဝကာလိကဘောဇဉ်ကို စားခြင်းဟူသော အထူးကြံဆအပ်သော နည်းသည်။) ကပ္ပတိ၊ ဂါမန္တရကပွေ-တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြံဆအပ်သော ရွာတစ်ပါးသည်၊ (ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသော ရဟန်း၏ ရွာတစ်ပါးသို့ သွားအံ့ဟု ကြံ၍ အတိရိတ်ဝိနည်းကံ မပြု အပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းဟူသော အထူးကြံဆအပ်သော နည်းသည်။) ကပ္ပတိ၊ အာဝါသကပွေ-တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြံဆအပ်သော ကျောင်းသည်၊ (မဟာ သိမ်ကြီး၊ တစ်သိမ်တည်းဝယ်၊ အသီးသီးသော ကျောင်း၌ သံယာဉ်ကို ပြုခြင်းဟူ သော အထူးကြံဆအပ်သော နည်းသည်။) ကပ္ပတိ။

အနုမတိကပွေ-တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြံဆအပ်သော အလိုဆန္ဒသည်၊ (မရောက် လာသေးသော ရဟန်းတို့၏ အလိုဆန္ဒကို လာမှ ယူမည်ဟု ကြံ၍ ဝဂ်ဖြစ်သော သံယာဖြင့် ကံပြုပြီးနောက်မှ အလိုဆန္ဒကို ယူခြင်းဟူသော အထူးကြံဆအပ်သော နည်းသည်။) ကပ္ပတိ၊ အာစိဏ္ဏကပွေ-တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြံဆအပ်သော ဆရာ၊ ဥပဇ္ဈာယ် တို့၏ အလေ့အကျက်သည်၊ ကပ္ပတိ၊ (ဓမ္မ၊ ဝိနယနှင့် မညီသော်လည်း) အပ်၏။ အမထိတကပွေ-တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ကြံဆအပ်သော နို့ရည်သည်၊ (နို့ရည် အဖြစ်ကိုလည်း စွန့်၊ နို့ဓမ္မအဖြစ်သို့လည်း မရောက်သေးသော နို့ရည်ကို ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသော ရဟန်း၏ သောက်ခြင်းဟူသော အထူးကြံဆအပ်သော နည်းသည်။) ကပ္ပတိ၊ ဇေဋ္ဌာဂံ-သေရည်အဖြစ်သို့ မရောက်သေးသော သေနကို၊ (သေရည်ဖြစ်ဖို့ အဆောက်အဦများကို တစ်ပေါင်းတည်း ပြု၍ စိမ်ထားအပ်သော သေရည် မဖြစ် သေးသော သေနကို) ပါတုံ-သောက်ခြင်းငှာ၊ ကပ္ပတိ၊ အဒသကံ-အမြိတ်အဆာ မရှိသော၊ နိသီဒိနံ-နိသီဒိနံသည်၊ ကပ္ပတိ၊ ဇာတရူပရဇတံ-ရွှေငွေသည်၊ ကပ္ပတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြုကြကုန်၏။ [ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဒုတိယသံဂါယနာ အခန်း၌ ပြထားပြီ။]

တေန သမယေန-၌၊ ကာကဏ္ဍကပုတ္တော-ကာကဏ္ဍကပုတ္တာ၏ သားဖြစ် သော၊ အာယသ္မာ ယသော-သည်၊ ဝဇ္ဇိသု-ဝဇ္ဇိဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၊ စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်လတ်သော်၊ ပေ၊ ဝိဟရတိ၊ ကုဋ္ဌာဂါရ သာလာယံ၊ [ဒုဒ္ဒကဝတ္ထုတုန္တက၊ ပုဒ်ရေ (၂၆၉) ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။] တေန သမယေန ၊ ပေ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ ဘိက္ခု၊ ဥပေါသထေ-သော၊ တဒဟု-၌၊ ကံသပိတိ-ရွှေခွက်ကို၊ ဥဒကဿ-ရေဖြင့်၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-၏၊ မဇ္ဈေ-၌၊ ထပေတွာ-၍၊ အာဂတာဂတေ-ရောက်လာကုန်၊ ရောက်လာကုန်သော၊ ဝေသာလိကေ-ကုန် သော၊ ဥပါသကေ-တို့ကို၊ ဧဝံ-သို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏၊ (ကံ)၊ အာဝုသော- ဒါယကာတို့၊ သံဃဿ-အား၊ ကဟာပဏမ္မိ-တစ်ကျပ်ကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်ကျပ် ကိုဖြစ်စေ) အမုမ္မိ-တစ်ကျပ်၏ ထက်ဝက်ကိုလည်းကောင်း၊ (ငါးမူးကိုဖြစ်စေ)

ပါဒမ္ပိ-တစ်ကျပ်၏ လေးဖို့တစ်ဖို့ကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်မတ်ကို ဖြစ်စေ) မာသက ရှုပမ္ပိ-အရုပ်ရှိသော ပဲကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်ပဲကို ဖြစ်စေ) ဒေထ-လှူကြကုန် လော၊ သံဃဿ-၏၊ ပရိက္ခာရေန-ဖြင့်၊ ကရဏီယံ-ပြုဖွယ်သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့၊ (ဝဒန္တိ။)

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ အာယသ္မာ ယသော၊ ပေ၊ ဥပါသကေ ဧတံ အဝေါစ၊ (ကံ၊) အာဝုသော၊ သံဃဿ၊ ကဟာပဏမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ မာ အဒတ္ထ-မလှူကြကုန်နှင့်၊ ပေ၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်ပါ၊ သမဏာ၊ ပေ၊ ဇာတရူပ ရဇတံ-ကို၊ န သာဒယန္တိ-မသာယာကြကုန်၊ (မသာယာကောင်းကုန်)၊ ပေ၊ န ပဋိဂ္ဂဏန္တိ-မခံယူကြကုန်၊ ပေ၊ သမဏာ-တို့သည်၊ နိက္ခိတ္တမဏိသုဝဏ္ဏာ-ချထားအပ် (ပယ်အပ်) သော ပတ္တမြား၊ ရွှေရှိကုန်၏၊ [ရူပိယသိက္ခာပဒေနေဝ ပဋိက္ခိတ္တမဏိ သုဝဏ္ဏာ-ဋီကာ၊ ပယ်မြစ်ပုံကို ထိုသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ ကြည့်ပါ။] အပေတ ဇာတရူပရဇတာ-ကင်းသော ရွှေငွေ ရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီး၊ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့ လည်း၊ ဝေသာလိကာ-တို့သည်၊ ပေ၊ ဝုစ္စမာနာ-ပြောဆိုအပ်ပါကုန်လျက်၊ ပေ၊ အဒံသုယေဝ-လှူမြဲလှူကြကုန်သည်သာ။

အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဝေသာလိကာ၊ ပေ၊ တဿ ရတ္ထိယာ-၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာအခါ၌၊ တံ ဟိရညံ-ထိုငွေအသပြာကို၊ ဘိက္ခုဂ္ဂေန-ရဟန်းတို့၏ အပိုင်း အခြားအားဖြင့်၊ (ရဟန်းအရေအတွက်အားဖြင့်) ဘာဇေသု-ခွဲဝေကြကုန်ပြီ၊ အထ၊ ပေ၊ အဝေါစံ၊ (ကံ၊) အာဝုသော ယသ-ငါ့ရှင်ယသ၊ ဟိရညဿ-၏၊ ဧသော ပဋိဝီသော-ဤအဖို့သည်၊ တေ-၏၊ (ပဋိဝီသော-တည်း)၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ အာဝု သော-အရှင်ဘုရားတို့၊ မေ-၏၊ ဟိရညဿ၊ ပဋိဝီသော-သည်၊ နတ္ထိ-မရှိပါ၊ ပေ၊ န သာဒယာမိ-မသာယာပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီး၊ အထ-ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ အာဝုသော-တို့၊ ကာကဏ္ဍကပုတ္တော၊ အယံ ယသော- သည်၊ သဒ္ဓေ-သဒ္ဓါရှိကုန်သော၊ ပသန္နေ-ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သော၊ ဥပါသကေ-တို့ကို၊ အက္ခောသတိ-၏၊ ပရိဘာသေတိ-ခြိမ်းချောက်၏၊ အပ္ပသာဒံ-မကြည်ညိုခြင်းကို၊ (မကြည်ညိုအောင်) ကရောတိ-ပြု၏၊ ဟန္တ-ယခု၊ မယံ၊ အဿ-ဤယသ၏ အပေါ်၌၊ ပဋိသာရဏီယကမ္ပံ-တစ်ဖန်အမှတ်ရစေထိုက်ကြောင်းကံကို၊ ကရောမ-ကုန်စို့၊ ဣတိ-ဤသို့တိုင်ပင်ပြီး၍၊ ပေ၊ အကံသု။ [ထိုနောက် အရှင် ယသက အနုဒ္ဒတ (နောက်လိုက်တမန်) ဖြစ်သော ရဟန်းကို တောင်း၍ ဝဇီ ပုတ္တကရဟန်းတို့က ရဟန်းတစ်ပါးကို သမုတ်၍ ပေးကြသည့်။]

(အရှင်ယသသည် ထိုအနုဒ္ဒတရဟန်းနှင့်အတူ ဥပါသကာတို့၏ အထံသို့ ကြွတော်မူ၍) ယောဟံ-အကြင်ငါသည်၊ အမ္ပေ - အမေ့ကို၊ အမေ္မောတိ - ဟူ၍၊

ဝဒါမိ၊ ပေ၊ (သော) အဟံ-သည်၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တေ ဥပါသကေ-ငါ့ရှင်ဥပါသကာ တို့ကို၊ အက္ခောသာမိ ကိရ-ဆဲရေးသတဲ့၊ ပေ၊ အပ္ပသာဒံ၊ ကရောမိ ကိရ-တဲ့၊ ဤသို့ ပြော၍ အောက်ပါ သုတ်တော်ကို ဟောသည်။

ဥပက္ကိလေသသုတ်တော်။ ၄၄၇။ အာဂုသော-ငါ့ရှင်ဒါယကာတို့၊ ဧကံ- တစ်ပါးသော၊ သမယံ-အခါ၌၊ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိံ) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ စန္ဒိမသုရိယာနံ-လ၊ နေတို့၏၊ ဥပက္ကိလေသာ-ညစ်နွမ်းကြောင်း ဘေးရန်တို့သည်၊ ဣမေ စတ္တာရော-ဤ ၄ ပါးတို့တည်း၊ ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ- ယင်းညစ်နွမ်းကြောင်း ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ-ညစ်နွမ်းကုန်သော၊ [တစ် နည်း- ယေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ-တို့သည်၊ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ-ညစ်နွမ်းစေအပ်ကုန် သော။] စန္ဒိမသုရိယာ-တို့သည်၊ န တပန္နိ-မတောက်ပကုန်၊ န ဘာသန္တိ-မထွန်း လင်းကုန်၊ န ဝိရောစန္တိ-မတင့်တယ်ကုန်၊ ကတမေ စတ္တာရော-အဘယ် ၄ ပါးတို့ နည်း။

(၁) ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အပ္ပံ-တိမ်တိုက်သည်၊ စန္ဒိမသုရိယာနံ-တို့၏၊ ဥပက္ကိလေ သော-တည်း၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန-ကြောင့်၊ ပေ၊ န ဝိရောစန္တိ၊ (၂) မဟိကာ- ဆီးနှင်းသည်၊ ပေ၊ (၃) ဓူမရဇော-အခိုး၊ မြူသည်၊ ပေ၊ (၄) ရာဟု-ရာဟုမည်သော၊ အသုရိန္ဒော-အသုရိန်သည်၊ ပေ၊ [နိဂုံးဝါကျ လွယ်ပြီ။] ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဧဝမေ- ဤအတူသာလျှင်၊ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ-သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏတို့၏၊ ဥပက္ကိလေသာ- ညစ်နွမ်းကြောင်း ဘေးရန်တို့သည်၊ ဣမေ စတ္တာရော-တို့တည်း၊ ယေဟိ ဥပက္ကိ လေသေဟိ၊ ဥပက္ကိလိဋ္ဌာ၊ ဧကေ-အချို့ကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ-သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏအမည်ရသူတို့သည်၊ န တပန္နိ-ဂုဏ်အားဖြင့် မတောက်ပကုန်၊ န ဘာသန္တိ-ဂုဏ်အားဖြင့် မထွန်းလင်းကုန်၊ န ဝိရောစန္တိ-ဂုဏ်အားဖြင့် မတင့်တယ် ကုန်၊ ကတမေ စတ္တာရော-တို့နည်း။

(၁) ဘိက္ခဝေ၊ ဧကေ (ယော) သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ (သမဏဗြာဟ္မဏ အမည်ရသူတို့သည်) သုရံ-သေရည်ကို၊ ပိဝန္တိ-သောက်ကြကုန်၏၊ မေရယံ-အရက် ကို၊ ပိဝန္တိ၊ သုရာမေရယပါနာ-သေရည်အရက်ကို သောက်ခြင်းမှ၊ အပ္ပဋိဝိရတာ- မရှောင်ကြဉ်ကြကုန်၊ (တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ) သန္တိ-ရှိကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ အယံ- ဤသေရည် အရက်ကို သောက်ခြင်းသည်၊ ပဌမော-သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ- တို့၏၊ ဥပက္ကိလေသော-တည်း၊ ယေန ဥပက္ကိလေသေန၊ ပေ၊ န ဝိရောစန္တိ၊ [နောက် နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ။]

(၂) ဘိက္ခဝေ၊ ပုနစ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးသော ဥပက္ကိလေသကား၊ ဧကေ (ယေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ မေထုနဓမ္မံ-ကို၊ ပဋိသေဝန္တိ-ကုန်၏၊ မေထုနဓမ္မာ-မှာ၊ အပ္ပဋိဝိရတာ၊ ပေ၊ (၃) ဇာတဂ္ဂပရဇတံ သာဒယန္တိ၊ ဇာတဂ္ဂပ

ရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ-ရွှေငွေကို ခံယူခြင်းမှ၊ အပ္ပဋိဝိရတာ၊ (၄) မိစ္ဆာဇီဝေန-ယုတ်ညံ့သော အသက်မွေးမှုဖြင့်၊ ဇီဝိတံ-အသက်မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဣဒံ-ဤ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ” အစရှိသော စကားတော်ကို၊ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သုဂတော-သည်၊ ဣဒံ-ကို၊ ဝတ္တာန-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ သတ္တာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အပရံ-တစ်မျိုးသော၊ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)-ဤဂါထာစကားတော်ကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ (ကိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ရာဂဒေါသပရိက္ခိဋ္ဌာ-ရာဂဒေါသတို့သည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ရာဂဒေါသတို့သည် ညစ်နွမ်းစေအပ်ကုန်သော၊ အဝိဇ္ဇာနိဝုတာ-အဝိဇ္ဇာသည် ပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သော၊ ပေါသာ-သတ္တဝါဖြစ်ကုန်သော၊ ပိယရူပါဘိနန္ဒိနော-ပိယရုပ်ကို အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော၊ (ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော အာရုံကို အလွန်နှစ်သက်တတ်ကုန်သော၊) ဧကေ၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ သုရံ-ကိုလည်းကောင်း၊ မေရယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပိဝန္တိ၊ မေထုနံ ပဋိသေဝန္တိ၊ အဝိဒ္ဓုသူ-ပညာရှိကုန်သော အန္ဓဗာလ သမဏဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ ရဇတံ-ငွေကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတရူပဉ္စ-ရွှေကိုလည်းကောင်း၊ သာဒယန္တိ-သာယာကြကုန်၏၊ (အလှူခံကြကုန်၏၊) ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ-တို့သည်၊ မိစ္ဆာဇီဝေန ဖြင့်၊ ဇီဝန္တိ။

ယေဟိ ဥပက္ခိလေသေဟိ-အကြင်ညစ်နွမ်းကြောင်း ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ ဥပက္ခိလိဋ္ဌာ-ညစ်နွမ်းကုန်သော၊ တစ်နည်း- ယေဟိ ဥပက္ခိလေသေဟိ-တို့သည်၊ ဥပက္ခိလိဋ္ဌာ-ညစ်နွမ်းစေအပ်ကုန်သော၊ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ န တပန္နိ န ဘာသန္တိ၊ အသုဒ္ဓါ-မစင်ကြယ်ကုန်၊ သရဇာ-ကိလေသာဟူ၊ မြူနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏၊ မဂါ-သားကောင်နှင့် တူကုန်၏၊ ဧတေ ဥပက္ခိလေသာ-ဤညစ်နွမ်းကြောင်း ဘေးရန်တို့ကို၊ အာဒိစ္စပန္နုနာ-နေမျိုးနွယ်ဖွား၊ မြတ်ဘုရားသည်၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

အန္ဓကာရေန-အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမိုက်မှောင်သည်၊ ဩနဒ္ဓါ-မြွေးယွက်အပ်ကုန်သော၊ တဏှာဒါသာ-တဏှာရဲ့ ကျွန်ဖြစ်ကုန်သော၊ သနေတ္တိကာ-ထိုထိုအာရုံသို့ ဆွဲဆောင်တတ်သော တဏှာတည်းဟူသော ကြီးနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။

ဂါထာအဖွင့်။ ။အဝိဇ္ဇာနိဝုတာတိ အဝိဇ္ဇာယ နိဝါရိတာ ပိဟိတာ၊ ပိယရူပါဘိနန္ဒိနောတိ ပိယရူပံ သာတရူပံ အဘိနန္ဒမာနာ တုဿမာနာ၊ သာဒယန္တိတိ ဂဏန္တိ၊ အဝိဒ္ဓုသူတိ အန္ဓဗာလာ၊ သရဇာတိ သကိလေသရဇာ၊ မဂါတိ မိဂသဒိသာ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိသယေ၊ ဘေဝါ နေတိတိ နေတ္ထိ၊ တဏှာယေတံ အမိဝစနံ၊ တာယံ သဟ+ဝတ္တန္တိတိ သနေတ္တိကား-ဋီကာ။ [စတုတ္ထဂုံတ္တရ၊ ပဌမဆုံးသုတ်အဖွင့် ဋီကာ၌ကား နေတ္ထိပုဒ်ကို ကရဏသာဓန ပြု၍ အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုး ဖွင့်ထား၏။]

ဝါ-ထိုထိုဘဝသို့ ဆွဲဆောင်တတ်သော တဏှာတည်းဟူသော ကြီးနှင့်တကွဖြစ် ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ ယောရုံ-ကြမ်းတမ်းသော၊ ကဋသိ-အတ္တ ဘော်ကို၊ [ကဋသိန္တိ အတ္တဘာဝံ-စတုတ္ထဂိုဏ်း၊ ဤသုတ်အဋ္ဌကထာ ရှေးနိဿယ၌ “သင်းချိုင်းမြေကို” ဟု ပေး၏။] ဝဗေဒိ-တိုးပွားစေကြကုန်၏၊ ပုနဗ္ဗဝံ-တစ်ဖန် ဘဝကို၊ (ဘဝအသစ်ကို)၊ အာဒိယန္တိ-ယူကြကုန်၏၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ ပေ။

မဏိစူဠကဂါမဏိသုတ်တော်။ ၄၄၈။ အာဝုသော-တို့၊ ဧဝံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ-၌၊ ကလန္တကနိဝါပေ-ရှဉ့်တို့အား အစာပေးရာဖြစ်သော၊ ဝေဠုဝနေ- ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟံရတိ၊ တေန သမယေန-၌၊ ရာဇန္တေ ပုရေ-မင်း၏ နန်းတော်တွင်း၌၊ ရာဇပရိသာယံ-မင်းပရိသတ်၌၊ သန္နိသိန္နာနံ-အတူတကွ ထိုင်နေ ကြကုန်သော၊ သန္နိပတိတာနံ-အတူတကွ ကျရောက်ကြသူတို့၏၊ (အတူတကွ စည်းဝေးကြသူတို့၏) အယံ အန္တရကထာ-ဤအကြား၌ ဖြစ်သော စကားသည်၊ ဥဒပါဒိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိံ) သကျပုတ္တိယာနံ ၊ ပေ၊ ဇာတရူပရဇတံ-သည်၊ ကပ္ပတိ-အပ်၏၊ သကျပုတ္တိယာ ၊ ပေ၊ ဇာတရူပရဇတံ-ကို၊ သာဒယန္တိ ၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ဣတိ-သို့၊ (အန္တရကထာ ဥဒပါဒိ) အာဝုသော-တို့၊ တေန သမယေန-၌၊ မဏိစူဠကော- မဏိစူဠကမည်သော၊ ဂါမဏိ-စစ်သူကြီးသည်၊ [ရှေးနိဿယ၌ “ရွာသူကြီး” ဟု ပေး၏။] တဿံ ပရိသာယံ-၌၊ နိသိန္နော-သည်၊ (ပါဝင်သည်)၊ ဟောတိ၊ အထ ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိံ) အယျာ-အရှင်သားတို့၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ မာ အဝစုတ္ထ-မပြောပါ ကုန်လင့်၊ သကျပုတ္တိယာနံ ၊ ပေ၊ န ကပ္ပတိ-မအပ်ပါ၊ (အပ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ) ၊ ပေ၊ အပေတဇာတရူပရဇတော-ကုန်၏။ [ဤခန္ဓကအစ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသော၊ မဏိစူဠကော ၊ ပေ၊ တံ ပရိသံ-ကို၊ သညာပေတုံ-သိစေခြင်းငှာ၊ အသက္ခိ-စွမ်းနိုင်ပြီ။

ထို့နောက် စစ်သူကြီးသည် ဘုရားရှင်ထံ သွား၍ နန်းတော်တွင်း၌ ပြောဆို ပုံကို လျှောက်ထားသည်၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ကစ္စိ-အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ဧဝံ- သို့၊ ဗျာကရမာနော- (“န ကပ္ပတိ သမဏာနံ သကျပုတ္တိယာနံ ဇာတရူပရဇတံ” စသည်ဖြင့်) ပြောဆိုသော၊ အဟံ-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဝုတ္တဝါဒီစေဝ-မိန့်တော် မူအပ်သော စကားကို ပြောဆိုသူသည်လည်း၊ ဟောမိ-ဖြစ်ပါ၏လော၊ ဘဂဝန္တံ- ကို၊ အဘူတေန-မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်၊ န စ အဗ္ဘာစိက္ခာမိ-မစွပ်စွဲပါ၏ လော၊ (မစွပ်စွဲဘဲရှိပါ၏လော)၊ ဓမ္မဿ-မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူအပ်သော အကြောင်းအား၊ အနုဓမ္မံစ-လျော်သော အကြောင်းကိုလည်း၊ ဗျာကရောမိ-ဖြေဆို ပါ၏လော၊ သဗ္ဗဓမ္မိကော-အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဝါဒါနုဝါဒေါစ-မြတ်စွာ ဘုရား၏ ရှေးဦးစွာ မိန့်တော်မူအပ်သော စကား၊ (ထိုစကားကို အတုလိုက်၍)

နောက်ထပ် ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်လည်း၊ ကောစိ-စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ၊ ဂါရယံ-ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော၊ ဌာနံ-အကြောင်းသို့၊ န အာဂစ္ဆတိ-မရောက် ပါ၏လော၊ (မရောက်ဘဲ ရှိပါ၏လော) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။

ဂါမဏိ-စစ်သူကြီး၊ တတ္ထ-စင်စစ်၊ ဧဝံ၊ ဗျာကရမာနော-သော၊ တွံ-သည်၊ မေ- ငါ၏၊ ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ-သည်လည်း၊ ဟောသိ-ဖြစ်၏၊ ပေ၊ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနု ဝါဒေါ စ-ငါဘုရား မိန့်တော်မူအပ်သော စကား၊ (ထိုစကားကို အတုလိုက်၍) နောက်ထပ် ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်လည်း၊ ကောစိ-မျှ၊ ဂါရယံ ဌာနံ၊ န အာဂစ္ဆတိ-မရောက်၊ ဂါမဏိ၊ ဟိ-မှန်၏၊ သကျပုတ္တိယာနံ၊ ပေ၊ န ကပ္ပတိ၊ ပေ၊ အပေတဇာတရူပရဇတာ၊ ဂါမဏိ၊ ယဿ-အကြင်သူအား၊ ဇာတရူပရဇတံ-သည်၊ ကပ္ပတိ၊ တဿ-အား၊ ပဉ္စ၊ ကာမဂုဏာပိ-တို့သည်လည်း၊ ကပ္ပန္တိ-အပ်ကုန်တော့၏၊ [ရွှေငွေအပ်လျှင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးလုံး အပ်မှာပေါ့-ဟူလို။] ယဿ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ကပ္ပန္တိ၊ တဿ-ထိုသူ၏၊ ဧတံ-ဤကာမဂုဏ်ငါးပါး၏ အပ်ခြင်းကို၊ [ဧတံ ပဉ္စကာမ ဂုဏကပ္ပနံ-ဋီကာ။] ဧကံသေန-စင်စစ်အားဖြင့်၊ အဿမဏာဓမ္မောတိ-ရဟန်းတို့၏ တရား မဟုတ်ဟူ၍၊ အသကျပုတ္တိယဓမ္မောတိ-သာကီဝင်မင်းသား၊ ဘုရားသား တော်တို့၏ တရားမဟုတ်ဟူ၍၊ ဓာရေယျာသိ-ဆောင်ရွက်မှတ်သားလော။

ဂါမဏိ၊ အဝိစ-ထိုသို့ရွှေငွေကို မအပ်ဟု မိန့်တော်မူပါသော်လည်း၊ အဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ၊ (ကိံ) တိဏတ္ထိကေန-မြက်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ ဝါ-မြက်ကို အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ တိဏံ-ကို၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ-ရှာထိုက်၏၊ (ရှာနိုင်၏၊) [ရှာပုံကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ဒါရုတ္တိကေန-သစ်သားဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ သကဋ္ဌတ္ထိကေန-လှည်းဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပုရိသတ္ထိကေန- လက်အမှုကို ပြုမည့် ယောက်ျားဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဂါမဏိ၊ အဟံ၊ ကေနစိ-သော၊ ပရိယာယေန-အကြောင်းဖြင့်လည်း၊ (ပိသဒ္ဓါ အကျေကြံ၊) ဇာတရူပရဇတံ-ကို၊ သာဒိတဗ္ဗံ-သာယာထိုက်၏ဟူ၍၊ ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ-ဟူ၍၊ န ဝဒါမိ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ [“ဧဝံ ဝဒါမိ ကိရာဟံ”စသော ဝါကျ လွယ်ပြီ။]

၄၄၉။ အာဂုသော-ဒါယကာတို့၊ ဧကံ၊ ပေ၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ သကျပုတ္တံ အာ ယသန္တံ ဥပနန္တံ အာရဗ္ဗ၊ ဇာတရူပရဇတံ-ကို၊ ပဋိက္ခိပိ-ပယ်မြစ်တော်မူပြီ၊ သိက္ခာ ပဒဉ္စ-ကိုလည်း၊ ပညပေသိ-ပညတ်တော်မူပြီ၊ ယောဟံ၊ ပေ၊ ဝိနယံ ဝိနယောတိ ဝဒါမိ၊ ဧဝံဝါဒီ (သော) အဟံ၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တေ ဥပါသကေ အက္ကောသာမိ ကိရ-တဲ့၊ ပေ၊ ဣရောမိ ကိရ-တဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ဝေသာလိကာ ဥပါသကာ၊ ဟေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိံ) ကာကုဏ္ဏကပုတ္တော-သော၊ ဧကောဝ အယျော ယံသော-အရှင် ယသတစ်ပါးတည်းသာ၊ သမုဏော-ရဟန်းအစစ်ဖြစ်ပါတော့၏၊ သက္ခပုတ္တိယော- သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် အစစ်ဖြစ်ပါတော့၏၊ သဗ္ဗေဝ-ကုန်သော၊ ဣမေ-ဤ (ဝဇ္ဇိပုတ္တက) ရဟန်းတို့သည်၊ အဿမဏာ-ရဟန်းအစစ် မဟုတ်ပါကုန်၊ အသက္ခပုတ္တိယာ-ပါကုန်၊ ဘန္တေ ဟေ၊ ဝေသာလိယံ ဝသတု၊ မယံ ဟေ၊ ဥဿုက္ကံ ကရိဿာမ၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ထို့နောက် အရှင်ယသသည် အနုဒ္ဒတရဟန်းနှင့် အတူ အာရာမ်သို့ ပြန်ကြွလာပြီ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကရဟန်းတို့က အနုဒ္ဒတရဟန်းကို “ယသေန ဟေ၊ ဥပါသကာ-တို့ကို၊ ခမာပိတာ-သည်းခံစေအပ်ကုန်ပြီလော၊ (တောင်းပန်အပ် ကုန်ပြီလော)” ဟု မေးကြကုန်ပြီ၊ အာဝုသော-တို့၊ ဥပါသကေဟိ-တို့သည်၊ နော- တပည့်တော်တို့၏ (အပေါ်၌) ပါပိကံ-မကောင်းသည်ကို၊ (မကောင်းအောင်) ကတံ-ပြုအပ်ပါပြီ၊ [ဋီကာ၌ “ပါပိကံ” နေရာ၌ “ပါပကံ” ဟု ရှိ၏၊ “အသုန္နရံ” ဟု ဖွင့်၏။] ဟေ၊ ဧကောဝံ ယသော-ကိုသာ၊ သမဏော-ကို၊ သက္ခပုတ္တိယော- ကို၊ ကတော-ပြီ၊ သဗ္ဗေဝ၊ မယံ-တို့ကို၊ အဿမဏာ ဟေ၊ ကတာ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကရဟန်းတို့က “အာဝုသော၊ အယံ ယသော-သည်၊ အမေဟိ အသမ္ပတော (ဟုတ္တာ)၊ ဂိဟိနံ ပကာသေသိ-အပြစ်ကို ထင်ရှားစေပြီ၊ ဟေ၊ ဥက္ခေ ပနိယကမ္ပံ ကရောမ” ဟု တိုင်ပင်၍ ဥက္ခေပနိယကံပြုဖို့ရန် စည်းဝေးကြပြီ၊ ထိုအခါ အရှင်ယသသည် “ဝေဟာသံ-ကောင်းသို့၊ အဗ္ဘဂ္ဂန္ဓာ-ရှေ့ရှုတတ်၍၊ ကောသမ္ပိယံ- ၌၊ ဗစ္စုဋ္ဌာသိ-ရှေးရှု တည်တော်မူပြီ”။

ထို့နောက် အရှင်ယသသည် ဝါဝေယျကတိုင်း၌ နေသော ရဟန်းတို့၏လည်း ကောင်း၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထတိုင်း၌ နေသော ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း အထံသို့ အဓမ္မစသည်တို့ မထွန်းကားမီ အဓိကရုဏ်းကို ယူဖို့ရန် တမန်ကို စေလွှတ်ပြီ၊ တေန သမယေန၊ သာဏဝါသီ-သာဏအရပ်၌ သီးတင်းသုံးလေ့ရှိသော၊ အာ ယသော သမ္ဘူတော-အရှင်သမ္ဘူတသည်၊ အဟောဂင်္ဂေ-အဟောဂင်္ဂမည်သော၊ ပဗ္ဗတေ-တောင်၌၊ ပဋိဝသတိ-နေ၏၊ အရှင်ယသသည် အဟောဂင်္ဂတောင် အရှင် သမ္ဘူတရှိရာသို့ သွား၍ ဝဇ္ဇိပုတ္တကရဟန်းတို့၏ ဒသဝတ္ထုပြုကြပုံကိုလည်းကောင်း၊ အဓမ္မစသည် မထွန်းကားမီ ဤအဓိကရုဏ်းကို ယူဖို့ရန်ကိုလည်းကောင်း လျှောက် သည်၊ အရှင်သမ္ဘူတက လက်ခံတော်မူသည်။

ထိုအခါ ခြောက်ကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ဝါဝေယျကတိုင်း၌ နေကုန် သော အားလုံးပင် အာရညကင်ဓုတင်ဆောင်၊ ပိဏ္ဏပါတ်ဓုတင်ဆောင်၊ ပံသုကူ ဓုတင်ဆောင်၊ တိစိဝရိကင်ဓုတင်ဆောင် ဖြစ်၍ ရဟန္တာချည်းဖြစ်သော ရဟန်းတော်

တို့သည် အဟောဂင်္ဂတောင်၌ စည်းဝေးတော်မူကြကုန်ပြီ။ ရှစ်ကျိပ်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော အဝန္တိဒက္ခိဏာပထတိုင်း၌ နေကုန်သော အချို့ အာရညကဓုတင်ဆောင်၊ အချို့ ပိဏ္ဍာပါတ်ဓုတင်ဆောင်၊ အချို့ ပုံသုကူဓုတင်ဆောင်၊ အချို့ တိစီဝရိက်ဓုတင်ဆောင်ဖြစ်၍ ရဟန္တာချည်း ရဟန်းတော်တို့သည် အဟောဂင်္ဂတောင်၌ စည်းဝေးကြကုန်ပြီ။

အထ-စည်းဝေးပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ (“ဧတံ” ၌ စပ်၊) ဝါ-တို့သည်၊ မန္တယမာနာနံ-တိုင်ပင်တော်မူကုန်လတ်သော်၊ (တစ်နည်း၊) မန္တယမာနာနံ-ကုန်သော၊ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိံ) ဣဒံ အဓိကရဏံ-သည်၊ ကက္ခဠဂ္ဂ-ကြမ်းလည်း ကြမ်းတန်း၏၊ ဝါဠုဂ္ဂ-ရဲရင့်လည်း ရဲရင့်၏၊ (ရုနံရင်းလည်း ရုနံရင်း၏) ယေန-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကြောင့်၊ မယံ ဣမသ္မိံ အဓိကရဏေ-၌၊ ဗလဝန္တရာ-သာ၍ အားရှိကုန်သည်၊ အဿာမ-ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ [အသဓာတ်+ဧယျာမဝိဘတ်။] မယံ၊ ကံ-အဘယ်မည်သော၊ (တံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို) ပက္ခံ-အသင်းအပင်းကို၊ (ဘက်သားကို) လုဘောယျာမ နုခေါ-ရနိုင်ကုန်ရာအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ။

ထိုအခါ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမ စသော ဂုဏ်ထူးရှိတော်မူသော အရှင်ရေဝတသည် သောရေယျမြို့၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ထေရ်တို့သည် အရှင်ရေဝတကို အသင်းအပင်းရလျှင် ဤအဓိကရဏ်း၌ အားရှိမည့်အကြောင်းကို တိုင်ပင်တော်မူကြ၏။ အာယသ္မာ ရေဝတော-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓါယ-အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော၊ အံတိက္ကန္တမာနုသိကာယ-လူတို့၏ သောတပသာဒကို လွန်သော၊ ဒိဗ္ဗာယ-နတ်၌ ဖြစ်သော သောတဓာတ်နှင့် တူသော၊ သောတဓာတုယာ-ဖြင့်၊ (တစ်နည်း) ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ-ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ မန္တယမာနာနံ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏ (စကားကို) အသောသိ။ [“ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ” စသည် တို့၏ အနက်ကို သီလက္ခနိပါဠိတော်နိဿယ၊ သာမညဖလသုတ်၊ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏကထာ၌ အဖွင့်နှင့်တကွ ရေးခဲ့ပြီ။]

သုတ္တာန-ကြောင့်၊ ပေ၊ အဟောသိ၊ (ကိံ) ဣဒံ၊ ပေ၊ ဝါဠုဂ္ဂ ယောဟံ-သည်၊ ဧဝရူပေ အဓိကရဏေ-၌၊ ဩသက္ကေယျံ-နောက်ဆုတ်ရာ၏၊ (တဿ) မေ-အား၊ ဧတံ-ဤသို့နောက်ဆုတ်ခြင်းသည်၊ န ပဋိရူပံ-မလျောက်ပတ်၊ ဣဒါနိစ-၌လည်း၊ တေ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆိဿန္တိ၊ သောဟံ-သည်၊ တေဟိ-တို့ဖြင့်၊ အာကိဏ္ဏော-ရောပြွမ်းသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဖာသု-စွာ၊ န ဂမိဿာမိ-သွားရလိမ့်မည် မဟုတ်၊ အဟံ ပဋိကစ္စေဝ ယန္ဓုန ဂစ္ဆေယျံ-စွ၊ [ယတ္ထ အဓိကရဏံ ဝူပသမေတုံ ဘိက္ခု သန္နိပတန္တိ တတ္ထ ပဌမမေဝ ဂစ္ဆေယျံ-ဋီကာ။] ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ၊ ထို့နောက် အရှင်

ရေဝတသည် သောရေယျမြို့မှ သင်္ကံသမ္ဘိဒ္ဓိသို့ ကြွတော်မူပြီ။ ထေရာ ဘိက္ခု
 သောရေယျ ဂန္ဓာ “အာယသွာ ရေဝတော-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်၌နည်း၊
 (အဘယ်မှာနည်း)” ဣတိ-ဤသို့၊ ပုစ္ဆိသု၊ (ထိုအခါ၌ သောရေယျမြို့သား ရဟန်း
 များက အရှင်ရေဝတ၏ သင်္ကံသမ္ဘိဒ္ဓိသို့ ကြွရောက်ကြောင်းကို လျှောက်ကြသည်၊
 အရှင်ရေဝတသည် သင်္ကံသမ္ဘိဒ္ဓိမှ ကဏ္ဍကုဇမြို့သို့၊ ထိုမှ ဥဒုမ္မရမြို့သို့၊ ထိုမှ
 သဟဇာတိမြို့သို့ ကြွတော်မူ၏။ ထေရ်တို့လည်း အဆက်ဆက် လိုက်သွား၍ အရှင်
 ရေဝတကို မေးတော်မူကြ၏။ ထေရာ ဘိက္ခု အာယသွန္တံ ရေဝတံ-ကို၊ သဟ
 ဇာတိယံ-၌၊ သမ္ဘာဝေသံ-ကောင်းစွာ ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ (မှီကြကုန်ပြီ။) [ဗူဇာတ်၊
 ပတ္ထိအနက်ဟော၊ သမ္ဘာဝေသန္တိ သမ္ဘာပုဏိသု၊-ဝိမတိ။]

သဟဇာတိမြို့သို့ ရောက်ပြီးနောက် အရှင်သမ္ဘူတသည် အရှင်ယသအား
 “အာဂုသော၊ အယံ အာယသွာ ရေဝတော-သည်၊ ဗဟုဿုတော၊ ပေ၊ မယံ
 အာယသွန္တံ ရေဝတံ-ကို၊ ပဉ္စ-ပြဿနာကို၊ (သိခြင်းငှာ အလိုရှိအပ်သော အနက်
 အဓိပ္ပာယ်ကို)၊ သစေ ပုစ္ဆိဿာမ၊ (ဧဝံသတိ) အာယသွာ ရေဝတော-သည်၊
 ဧကေနေဝ ပဉ္စေန-ဖြင့်ပင်၊ သကလမ္ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ရတ္ထိ-ကို၊ ဝီတိနာ
 မေတုံ-လွန်စေခြင်းငှာ၊ ပဋိပလော-၏၊ ဣဒါနိစ-၌ကား၊ အာယသွာ ရေဝတော-
 သည်၊ သရဘာဏကံ-အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုတတ်သော၊ (ဓမ္မစကြာသုတ်တော်စသည်
 ကို ပါဠိသက်သက် အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုတတ်သော)၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အဇ္ဈေသိဿတိ-
 တိုက်တွန်းတော်မူလိမ့်မည်၊ သော တံ-ထိုအရှင်ဘုရားသည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော-
 ၏၊ သရဘညပရိယောသာနေ-အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုမှု၏ အဆုံး၌၊ အာယသွန္တံ
 ရေဝတံ-ကို၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒသ ဣမာနိ ဝတ္ထုနိ၊ ပုစ္ဆေယျာသိ-လျှောက်ပါလော”
 ဟု ပြောပြီ။

(အရှင်ယသသည် အရှင်သမ္ဘူတ မှာထားသည့်အတိုင်း အရှင်ရေဝတအား)

၁။ ဘန္တေ၊ သီဂီလောဏကပေါ-သည်၊ ကပ္ပတိ-အပ်ပါသလော၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်ပြီ၊ အာဂုသော၊ သော သီဂီလောဏကပေါ-ထိုသီဂီလောဏကပ္ပဟူသည်၊
 ကော-အဘယ်နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ယတ္ထ-အကြင်အရပ်၌၊
 အလောဏကံ-ဆား မရှိစေဘဲ ဆွမ်း၊ (သို့မဟုတ်) ဟင်းလျာသည်၊ ဘဝိဿတိ-
 လိမ့်မည်၊ [အလောဏကံ ဘတ္တံဝါ ဗျဉ္ဇနံဝါ ဘဝိဿတိ-ဋီကာ။] တတ္ထ-၌၊ ပရိ
 ဘုဒ္ဓိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ သီဂီနာ-သားချိုဖြင့်၊ လောဏံ-ဆားကို၊
 ဟရိတုံ-(ကိုယ်ဥစ္စာအဖြစ်ဖြင့်) သိမ်းဆည်း၍ ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ ကပ္ပတိ-လော၊
 ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အာဂုသော၊ န ကပ္ပတိ-အပ်၊ ဣတိ-ဤသို့ဖြေတော်မူပြီ။
 [နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ။ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။]

၂။ ဆာယာယ-အရိပ်သည်၊ ဒွဂ်လောယ-(မွန်းတည့်ပြီးနောက်) လက် ၂ သစ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိတိဝတ္တယ-လွန်လတ်သော်၊ ဝိကာလေ-၌၊ ဘောဇနံ-ကို၊ ဘုဒ္ဓိတုံ-ငှာ၊ ကပ္ပတိ-လော။

၃။ ဣဒါနိ၊ ဂါမန္တရံ-ရွာတစ်ပါးသို့၊ ဂမိဿာမိ-အံ၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဘုတ္တာဝိနာ-တချို့တစ်ဝက် စားပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ပဝါရိတေန-ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊ အနုတိရိတ္တံ-အတိရိတ်ဝိနည်းကံလည်း မပြုအပ်၊ ဂိလာနဏိ အကြွင်း အကျန်လည်း မဟုတ်သော၊ ဘောဇနံ ဘုဒ္ဓိတုံ၊ ကပ္ပတိ-လော ၊ပေ။

၄။ သမ္မဟုလာ-ကုန်သော၊ (ပေ) အာဝါသာ-အကြင်ကျောင်းတို့သည်၊ သမာနသီမာ-တူသော သိမ်ရှိုကုန်၏။ (မဟာသိမ် တစ်သိမ်တည်း၌ တည်ရှိကုန် ၏။) (တတ္ထ)-သမာနသီမာဖြစ်သော "ထိုအာဝါသတို့၌၊ နာနုပေါသထံ (နာနာ+ ဥပေါသထံ)-အသီးအသီးသော ဥပုသ်ကို၊ ကာတုံ၊ ကပ္ပတိ-လော ၊ပေ။

၅။ အာဂတေ-လာကုန်သော၊ (ရောက်လာမည်ဖြစ်ကုန်သော) ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အနုမာနေဿာမ-ခွင့်ပြုစေကုန်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝဂ္ဂေန-ဝဂ်ဖြစ်သော၊ သံယေန-သည်၊ ကမ္မံ ကာတုံ၊ ကပ္ပတိ-လော။ [“အနုမာနေဿာမ”၌ “ဘိက္ခု သံယဿ အနုမတိယာ” ဝယ် “အနုမတိ” ကဲ့သို့ ခွင့်ပြုခြင်းအနက်ဟော မနဓာတ် တည်း၊ “အနုဇာနေဿာမ”ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။ အနက်တူပင်။]

၆။ ဣဒံ-ဤအမှုကို၊ မေ-၏။ ဥပဇ္ဈာယေန-သည်၊ အဇ္ဈာစိတ္တံ-အမြဲလေ့ကျက် အပ်ပြီ ၊ပေ။ အာစရိယေန၊ အဇ္ဈာစိတ္တံ-ပြီ၊ (ဣတိ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍) တံ- ထိုအမှုကို၊ အဇ္ဈာစရိတုံ-လိုက်၍ ကျင့်ခြင်းငှာ၊ ကပ္ပတိ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက် ပြီ၊ အာဂုသော၊ အာစိတ္တကပ္ပေါ-အာစိတ္တကပ္ပသည်၊ ဧကော-အချို့သော အလေ့ အကျက်သည်၊ ကပ္ပတိ၊ ဧကော-သည်၊ န ကပ္ပတိ-အပ်။ [ဓမ္မဝိနယနှင့် ညီလျှင် အပ်၏။ မညီလျှင် မအပ်-ဟူလို။] ဣတိ-ပြီ။

သမ္မဟုလာ ၊ပေ၊ နာနုပေါသထံ။ ။“သမာနသီမာ-တူသော သိမ်ရှိုကုန်သော၊ သမ္မဟုလာ-ကုန်သော၊ အာဝါသာ-ကျောင်းတို့သည်၊ ဝါ-ကျောင်းနေရဟန်းတို့သည်၊ နာနုပေါ သထံ-အသီးအသီးသော ဥပုသ်ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊ ကပ္ပတိ-အပ်ကုန်သလော” ဟု ရှေးနိဿယ၌ အနက်ပေး၏။ “ဤအရာ၌ ဗဟုဝစ်ကတ္တာကို ငဲ့၍ ကပ္ပတိဟူသော ကြိယာပုဒ်၌ တိဝိဘတ် သည် ဗဟုဝစ်အနက်၌ သက်သည်” ဟု မှာ၏။ ဒုတိယသံဂါယနာအစ၊ အာဝါသကပ္ပောပုဒ် အဖွင့် သာရတ္ထဋီကာ၌ “ဧကသီမာယံ နာနာသေနာသနေသု ဝိသုံ ဝိသုံ ဥပေါသထာဒီနိ သံယကမ္မာနိ ကာတုံ ဝဂ္ဂတိ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကာတုံ စသော တုံပစ္စယန္တ ပုဒ်တို့နှင့် တွဲရာ အဝတ္ထကတ္တာ နေရိုးရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ထိုရှေးနိဿယလာ စကား ကို စဉ်းစားပါ။

၇။ ယံ တံ ဒီရံ-အကြင်နို့ရည်သည်၊ ဒီရဘာဝံ-နို့ရည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝိဇေတိတံ-စွန့်ပြီ၊ ဒဓိဘာဝံ-နို့မိမ်းအဖြစ်သို့လည်း၊ အသမ္ပတ္တံ-မရောက်သေး၊ တံ-ထိုနို့ရည်ကို၊ ဘုတ္တာဝိနာ၊ ပဝါရိတေန-သည်၊ အနတိရိတ္တံ-အတိရိက်ဝိနည်းကံ မပြုအပ်ဘဲ၊ ပါတုံ၊ ကပ္ပတိ-လော ၊ပေ။

၈။ ယာ သာ သုရာ-အကြင်သေရည်သည်၊ အာသုတာ-အလုံးစုံသော အဆောက်အဦးတို့ဖြင့် စီရင်အပ်ပြီ၊ [အာသုတာတိ သဗ္ဗသမ္ဘာရသဇ္ဇိတာ-ထို ဇီကာ၌ “အာသုတ္တာ” ဟု ပါ၌ရှိကြောင်းကိုလည်း ပြ၏။] မဇ္ဇဘာဝံ-မူးယစ်စေတတ် သော သေရည်၏ အဖြစ်သို့၊ အသမ္ပတ္တာ-သေး၊ သာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပါတုံ ကပ္ပတိ-လော ၊ပေ။

(၉, ၁၀) တို့၌ အနက် အထူး မရှိပါ။ ဘန္တေ၊ ဣမေ-ဝေသာလိကာ ၊ပေ၊ ဣမာနိ ဝတ္ထုနိ ဒီပေန္တိ ပုရေ ဓမ္မော ဒီပုတိ ၊ပေ၊ ဣမံ အဓိကရဏံ၊ အာဒိယိသာမ-ယူကြပါကုန်စို့၊ (ကိုင်တွယ် ဆုံးဖြတ်ကြပါကုန်စို့) ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ အာ ဝုဿော၊ ဧဝံ-ကောင်းပြီ၊ ဣတိ ခေါ-လျှင်၊ အာယသ္မော ရေဝတော အာယသ္မတော ယသဿ ၊ပေ၊ ပစ္စုဿောသိ။

ပဌမဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂။ ဒုတိယဘာဏဝါရ

၄၅၃။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကရဟန်းတို့သည် “ အရှင်ယသ၏ အသင်းအပင်းကို ရှာနေ ကြောင်း၊ အသင်းအပင်းကို ရကြောင်း” ကို ကြား၍ သူတို့လည်း အရှင်ရေဝတ ကိုပင် မိမိတို့ဘက်သားဖြစ်အောင် လုပ်မည်ဟု တိုင်ပင်ကြသည်။ အထ-တိုင်ပင် ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဝေသာလိကာ ၊ပေ၊ ပဟူတံ-များစွာသော၊ သာမဏကံ-ရဟန်း တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ပရိက္ခာရံ-ကို၊ ပတ္တမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဓမ္မကရဏမ္ပိ- ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိယာဒေသံ-စီရင်ကြကုန်ပြီ ၊ပေ၊ ပရိက္ခာရံ အာဒါယ၊ နာဝါယ- ဖြင့်၊ သဟဇာတိ-သို့၊ ဥဇ္ဇဝိသု-ဆန်တက်ကြကုန်ပြီ၊ နာဝါယ-မှ၊ ပစ္စောရေပဟိတ္တာ- သက်ဆင်းကြ၍၊ အညတရသို့ ရုက္ခမူလေ-၌၊ ဘတ္တဝိသဂ္ဂံ-ခံတွင်း၌ ဆွမ်းကို စွန့် လွတ်မှုကို၊ ဝါ-ဆွမ်းစားမှုကို၊ ကရောန္တိ။

အထ-၌၊ အာယသ္မတော သာဠဿ-၏၊ ဝါ-သည်၊ ရဟောဂတဿ-ဆိတ် ငြိမ်ရာ အရပ်၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လိနဿ-အာရုံများစွာ၊ စိတ်ကိုခွာ၍၊ သင့်ရာကောင်းမြတ်၊ တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ ကပ်ငြိစဉ်၊ (တစ်ပါးတည်း ကိန်း အောင်းတော်မူစဉ်) ဧဝံ-သို့၊ စေတသော-၏၊ ပရိဝိတက္ကော-အကြံသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ (ကိ) ကေ-အဘယ်ရဟန်းတို့သည်၊ ကမ္မဝါဒိနော-ကမ္မဝါဒီတို့နည်း၊ ပါစိနကာ-

အရှေ့တိုင်း၌ နေကုန်သော၊ (အရှေ့တိုင်းသားဖြစ်ကုန်သော) [ပါဠိနကာတိ ပုရတ္ထိမဒိသာယ ဇာတတ္တာ ဝဇ္ဇိပုတ္တကေ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ-ဝိမတိ။] ဘိက္ခုဝါ-တို့သည်မူလည်း၊ (ဓမ္မဝါဒိနော-တို့သည်၊ ဟောန္တိ) နုခေါ-ကုန်လေသလော၊ ပါဝေယျကာ-ပါဝေယျတိုင်း၌ နေကုန်သော၊ (ပါဝေယျဒေသ၌ နေကြကုန်သော) [ပါဝေယျကာတိ ပါဝေယျဒေသဝါသိနော-ဝိမတိ။] (ဘိက္ခု)ဝါ-တို့သည်မူလည်း၊ (ဓမ္မဝါဒိနော ဟောန္တိ) နုခေါ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့အကြံဖြစ်ပြီ၊ အထ အာယသ္မတော သာဠဿ-၏။ ဝါ-သည်၊ ဓမ္မဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ စေတသာ-ဖြင့်၊ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ-ဆင်ခြင်စဉ်းစားလတ်သော်၊ ပါဠိနကာ ဘိက္ခု၊ အဓမ္မဝါဒိနော-တို့တည်း၊ ပါဝေယျကာ ဘိက္ခု၊ ဓမ္မဝါဒိနော-တို့တည်း၊ ဣတိ ဧတံ-ဤအသိဉာဏ်သည်၊ အဟောသိ။

အထ-အသိဉာဏ်ဖြစ်ပြီးရာ၊ ထိုအခါ၌၊ အညတရာ၊ သုဒ္ဓါဝါသိကာ-သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်သော၊ ဒေဝတာ-ဗြဟ္မာသည်၊ အာယသ္မတော သာဠဿ-၏။ စေတောပရိဝိတက္ကံ-ကို၊ စေတသာ-မိမိစိတ်ဖြင့်၊ အညာယ-သိ၍၊ သေယျထာပိနာမ-ကား၊ ဗံလဝါပုရိသော၊ သမိဉ္စိတံ (သမဉ္စိတံ)-ကွေးထားအပ်သော၊ ဗာဟံ-လက်မောင်းကို၊ ပသာရေယျ သေယျထာပိ-ဆန့်တန်းလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပသာရိတံ-ဆန့်တန်းအပ်ပြီးသော၊ ဗာဟံ-ကို၊ သမိဉ္စေယျ (သမဉ္စေယျ) သေယျထာပိဝါ-ကွေးလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဝေမေဝ၊ သုဒ္ဓါဝါသေသု-သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ နေကုန်သော၊ ဒေဝေသု-ဗြဟ္မာတို့၌၊ အန္တရဟိတာ-ကွယ်ခဲ့သည်၊ (ဟုတ္တာ) အာယသ္မတော သာဠဿ-၏။ သမ္ပုဓေ-မျက်မှောက်၌၊ ပါတုရဟောသိ၊ အထ သာ ဒေဝတာ၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ဂီ) ဘန္တေ၊ သာဓု သာဓု-ကောင်းပေစွာ ကောင်းပေစွာ၊ ပေ၊ ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော-ဝိနည်းတရားသည်၊ (အတ္ထိ-ရုံ၏) တထာ-ဖြင့်၊ တိဋ္ဌာဟိ-တည်ပါလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဒေဝတေ၊ အဟံ၊ ပုဗ္ဗေပိစ-၌လည်းကောင်း၊ ဧတရဟိစ၊ ပေ၊ ဌိတော၊ အပိစ-သို့သော်လည်း၊ အဟံ-သည်၊ (“အာဝိကရောမိ”၌ စံပံ) မံ-ကို၊ ဣမသ္မိ အဓိကရဏေ-၌၊ အပေဝနာမ သမ္ပန္နေယျံ-(ဆုံးဖြတ်သူအဖြစ်ဖြင့်) သမုတိတန်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ ဒိဋ္ဌိ-မိမိအယူကို၊ (မည်သည့်ဘက်က ရဟန်းတို့သည် ဓမ္မဝါဒိဖြစ်ကုန်၏၊ မည်သည့်ဘက်က ရဟန်းတို့သည် အဓမ္မဝါဒိဖြစ်ကုန်၏ဟု မိမိအယူကို) န တာဝ အာဝိကရောမိ-ထင်စွာ မပြုသေး၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။

ထို့နောက် ဝဇ္ဇိပုတ္တကရဟန်းတို့သည် ထိုပရိက္ခရာကို ယူ၍ ‘အရှင်ရေဝတအား အလှူခံဖို့ရန် လျှောက်ကြသည်။ အရှင်ရေဝတက “အာပုသော၊ အလံ-တော်ပြီ၊ မေ-၏။ ဝါ-မှာ၊ ပတ္တစီဝရံ-သည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ-ပြည့်စုံပြီ”၊ ဣတိ-ဤသို့ပယ်မြစ်၍၊

ပဋိဂ္ဂဟေတု န ဣစ္ဆိ၊ ထိုအခါ ဝါ ၂၀ ရှိသော ဥတ္တရမည်သော ရဟန်းသည် အရှင်ရေဝတ၏ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကရဟန်းတို့သည် ထိုအရှင်ဥတ္တရ အထံ သွား၍ ရှေးနည်းအတူ လျှောက်ကြပြန်၏။ အရှင်ဥတ္တရကလည်း ပယ်မြစ် ၏။

အာဝုသော ဥတ္တရ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ ဘဂဝတော-၏ (အထံသို့) သာမဏကံ ပရိက္ခာရံ၊ ဥပနာမေန္တိ-ရှေးရှု ညွတ်စေကြကုန်၏။ (ကပ်လှူကြကုန်၏။) ဘဂဝါ သစေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ (ခပ်သတိ) တေနေဝ-ထိုသို့ခံယူတော်မူခြင်းကြောင့်ပင်၊ အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ (ဘုရားရှင် ခံယူတော်မမူလျှင်၊ အာယသ္မတော အာနန္ဓဿ-၏ (အထံသို့) ဥပနာမေန္တိ၊ (ကံ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ညွတ်စေကြကုန်သနည်း) ဘန္တေ ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ဘဂဝတာ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတော ယထာ-ကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ သော-ထိုပရိက္ခရာသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်၍၊ (ဥပနာမေန္တိ) အာယသ္မာ ဥတ္တရော ၊ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ထေရေန-အရှင်ရေဝတ ထေရ်သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတော ယထာ ၊ပေ၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောကုန်ပြီ။

အထ ၊ပေ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ နိပိဋ္ဌိယမာနော-စကားဖြင့် နှိပ်စက် အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ-ဖြစ်၍) (ခံယူဖို့ရန် ထပ်ကာ ထပ်ကာ ပြောဆိုအပ်သည်ဖြစ်၍) ဧကံ-သော၊ စီဝရံ-ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူပြီ၊ အာဝုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ ယေန-အကြင်အရာဖြင့်၊ ရှေးနိဿယ၌ “အကြင်စကားဖြင့်” ဟု ပေး၏။ ။ အတ္ထော-အလိုသည်၊ (ဟောတိ၊ တံ-ထိုအရာကို) ဝဒေယျာထ-ကုန်လော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ပုရတ္ထိမေသု-အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနပဒေသု-တို့၌၊ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော၊ ဥပဇ္ဇန္တိ-ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ (ပွင့်တော်မူကုန်၏။) ပါစိနကာ ဘိက္ခု၊ ဓမ္မဝါဒီ-တို့တည်း၊ ပါဝေယျကာ ဘိက္ခု၊ အဓမ္မဝါဒီ-တို့ပါတည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတ္ထကဗ္ဗ-ဤမျှလောက် သော စကားကိုသာ၊ ထေရာ သံဃမဇ္ဈေ၊ ဝဒေတု-ပြောတော်မူပါစေ၊ ဣတိ-သို့၊ ဧတ္ထကံ-ဤမျှလောက်သော စကားကို၊ အာယသ္မာ ဥတ္တရော-သည်၊ ထေရ်-ထေရ် ကို၊ ဝဒေတု-လျှောက်ပါလော၊ ဣတိ-ဤသို့ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

အရှင်ဥတ္တရသည် ဝဇ္ဇိပုတ္တကရဟန်းတို့ ပြောခိုင်းသည့်အတိုင်း အရှင်ရေဝတ ထေရ်အား လျှောက်သောအခါ “ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ တံ၊ မံ-ကို၊ အဓမ္မေ-၌၊ နိယော ဇေသိ-တိုက်တွန်းဘိ၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြော၍ ၊ပေ၊ ပဏာမေသိ-နှင့်ထုတ်ပြီ၊ ဝဇ္ဇိ ပုတ္တကရဟန်းတို့က “ထေရ်သည် ဘာများ မိန့်တော်မူလိုက်ပါသလဲ” ဟု မေးသော အခါ နှင်ထုတ်လိုက်ကြောင်းကို ပြောသည်။ “အာဝုသော၊ တံ-သည်၊ ဝုဇ္ဇော-ကြီးသည်၊ ဝိသတိဝဿော-ဝါ ၂၀ ရှိသည်၊ အသိ နနု-ဖြစ်သည် မဟုတ်လော” ဟု မေးကြ၏။ အာဝုသော-တို့၊ အာမ-မှန်ပါ၊ အပိစ-ထိုသို့ဝါ ၂၀ ရှိပါသော်လည်း၊

မယံ၊ ဂရုနိဿယံ-အလေးပြုထိုက်သော နိဿယည်းဆရာကို၊ ဂဏှာမ-ယူရပါတုန် သေး၏။ ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ။ [ဂရုနိဿယံ ဂဏှာမာတိ နိဿယမုတ္တာပိ-(နိဿယည်း လွတ်ကုန်သော်လည်း၊) မယံ၊ ဧတံ သမ္ဘာဝနီယဂရံ-(ချီးမွမ်းထိုက်သော ဆရာကို၊) နိဿယဘူတံ-(မိခိုရာဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ကို၊) ဂဟေတွာဝ ဝသိဿာမာတိ အဓိပ္ပာယော-ဝိမတိ။]

အထ သံယော၊ တံ အဓိကရဏံ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိနိတုကာမော-ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (ဟုတွာ၊) သန္နိပတိ-ပြီ၊ အထ အာယသ္မာ ရေဝတော သံယံ ဉာပေသိ၊ (ကိံ) သုဏာတု၊ ပေ၊ ဣမံ အဓိကရဏံ၊ ဣမ-ဤအရပ်၌၊ (သဟဇာတိအရပ်၌၊) သစေ ဝူပသမေဿာမ-အကယ်၍ ငြိမ်းစေကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ-ကုန်လတ်သော်၊) မူလာဒါယကာ-အဓိကရဏ်း၏ အကြောင်းရင်းကို ယူတတ်ကုန်သော၊ (အဓိကရဏ်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ဒသဝတ္ထုတို့ကို ပြတတ်ကုန်သော၊) ဘိက္ခု၊ ပုနကမ္မာယ-တစ်ဖန် ကံအကျိုးငှာ၊ (ထပ်မံ၍ ကံပြုဖို့ရန်၊) သိယာပိ-ရံခါလည်း၊ ဥက္ကောဋေယျ-လှုပ်ရှားစေကုန်ရာ၏၊ (လှုံ့ဆော်ကုန်ရာ၏၊) သံယဿ (ကမ္မ-တထွေဝ အဓိကရဏဝူပသမနကံသည်၊) ပေ၊ ယထွေဝ-အကြင်အရပ်၌ပင်၊ ဣမံ အဓိကရဏံ၊ သမုပုန္နံ-စ၍ ဖြစ်ပါပြီ၊ သံယော၊ တထွေဝ-၌ပင်၊ (အဓိကရဏ်းစ၍ ဖြစ်ရာ ထိုဝေသာလီမြို့၌ပင်) ဣမံ ပေ၊ ဝူပသမေယျာမ၊ ဣတိ (ဉာပေသိ။) ထို့နောက် ထေရ်တို့သည် အဓိကရဏ်းကို ဆုံးဖြတ်ဖို့ရာ ဝေသာလီမြို့သို့ ကြွတော် မူကြသည်။

တေန သမယေန၊ ဥပသမ္ပဒါယ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း အားဖြင့်၊ ဝိသဝဿသတိကော-ဝါ တစ်ရာနှစ်ဆယ်ရှိသော၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-သော၊ သဗ္ဗကာမိနာမ-သော၊ ပထဗျာ-တမြေပြင် လုံး၌၊ သံယထွေရော-သံယထေရ်သည်၊ ဝေသာလီယံ-၌၊ ပဋိဝသတိ၊ အရှင်ရေဝတသည် အရှင်သမ္ဘူကတို့၊ “အရှင်သဗ္ဗကာမိထေရ် သီတင်းသုံးရာ ကျောင်း၌ တပည့်တော် ကပ်ရောက်ပါမည်၊ အရှင်ဘုရားက စောစော၌ပင် (စောစောထ၍ပင်) အရှင်သဗ္ဗကာမိထေရ်အား ဒသဝတ္ထုကို လျှောက်ထားပါ” ဟု ပြောထားသည်။ ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ ပေ၊ ပစ္စသောသိ၊ အရှင်ရေဝတသည် သဗ္ဗကာမိထေရ်ရှိရာ ကျောင်းသို့ ကြွ၏၊ ဂဗ္ဘေ-အခန်း၌၊ အာယသ္မတော သဗ္ဗကာမိဿ-၏ (အတွက်၊) သေနာသနံ-အိပ်ရာနေရာသည်၊ ပညတ္တံ ဟောတိ၊ ဝုပ္ပမုခေ-အခန်း၏ အဦး၌၊ (အခန်းပ၌) [ရှေးနိဿယ၌ “ဧည့်ခံခန်း၌” ဟု ပေး၏။] အာယသ္မတော ရေဝတံဿ-၏ (အတွက်၊) သေနာသနံ ပညတ္တံ ဟောတိ၊ အထ အာယသ္မာ ရေဝတော-သည်၊ (“န ကပေသိ”၌ စပ်) အယံ ထေရော-သည်၊ မဟလ္လကော-အရွယ်တော်ကြီးသည်၊ (ဟုတွာ-၍၊ ဝါ-ဖြစ်ပါလျက်) န နိပဇ္ဇတိ-လျောင်းတော်မမူ၊ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍၊

သေယျ-အိပ်ခြင်းကို၊ န ကပ္ပေသိ-မပြု၊ အာယသ္မာ သဗ္ဗကာမီ-သည်၊ အယံ ဘိက္ခု-
သည်၊ အာဂန္တုကော-သည်၊ (ဟုတွာ-၍) ကိလန္တော-ပင်ပန်း ပါလျက်၊ န နိပဇ္ဇတိ၊
ဣတိ-၍၊ သေယျ န ကပ္ပေသိ-ပြုတော်မမူ။

အရှင်သဗ္ဗကာမီထေရ်သည် စောစောထတော်မူ၍ အရှင်ရေဝတအား “ဘူမိ-
ငါ့ရှင် (အရှင်) တံ ကတမေန ဝိဟာရေန-အဘယ်နေခြင်းဖြင့်၊ (အဘယ် နေ
ကြောင်းတရားဖြင့်) ဧတရဟိ-၌၊ ဗဟုလံ-များစွာ၊ ဝိဟရသိ” ဟု မေးတော်မူ၏။
ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ မေတ္တာဝိဟာရေန-မေတ္တာဖြင့် နေခြင်းဖြင့်၊ (မေတ္တာဟူသော
နေကြောင်းတရားဖြင့်)၊ ဝေ၊ ဝိဟရာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဘူမိ၊ တံ-သည်၊
ကုလ္လကဝိဟာရေန-ပေါ်လွင်သော နေကြောင်းတရားဖြင့်၊ (ပေါ့ပါးလွယ်ကူသော
နေကြောင်းတရားဖြင့်)၊ ဝေ၊ ဝိဟရသိ၊ ဘူမိ၊ ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) မေတ္တာ (အတ္တိ)
ဧသော-ဤမေတ္တာသည်။ [“ကုလ္လကဝိဟာရော”ဟူသော နောက်ပုဒ်လိနံသို့ လိုက်
သည်။] ကုလ္လကဝိဟာရော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ၊ ပုဗ္ဗေပိ-ရဟန်းမဖြစ်မီ ရှေး၌လည်း၊ ဂိဟိဘူတဿ-လူဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊
မေ-သည်၊ မေတ္တာ-ကို၊ အာစိဏ္ဏာ-အမြဲလေ့ကျက်အပ်ပါပြီ၊ တေန-ကြောင့်၊ အဟံ-
သည်၊ ဧတရဟိပိ-၌လည်း၊ မေတ္တာဝိဟာရေန-ဖြင့်၊ ဝေ၊ ဝိဟရာမိ၊ အပိစ-ထိုသို့
မေတ္တာဝိဟာရဖြင့် နေလေ့ရှိပါသော်လည်း၊ မယာ၊ အရဟတ္တံ-သို့၊ စိရပ္ပတ္တံ-ကြာမြင့်
သော ကာလက ရောက်အပ်ပါပြီ၊ (ရဟန္တာဖြစ်သည်မှာ ကြာပါပြီ-ဟုလို့)၊ ဘန္တေ၊
ထေရော ပန-သည်ကား၊ ဝေ၊ ဝိဟရတိ-ပါသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ၊ ဘူမိ၊
သုညတဝိဟာရေန-သုညတမည်သော ဖလသမာပတ်ဟူသော နေကြောင်းတရား
ဖြင့်၊ ဝေ၊ ဝိဟရာမိ၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ထေရော-သည်၊ မဟာပုရိသ
ဝိဟာရေန-ယောက်ျားမြတ်တို့၏ နေကြောင်းတရားဖြင့်၊ ဝေ၊ ဝိဟရတိ ကိရ-
နေတော်မူပါတကား၊ (နေတော်မူပါတလား)၊ ဘန္တေ၊ ယဒိဒံ (ယာ+အယံ) သုည
တာ-အကြင်သုညတသမာပတ်သည်၊ (အတ္တိ)၊ ဧသော-ဤသုညတသမာပတ်
သည်၊ မဟာပုရိသဝိဟာရော-ပါတည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘူမိ၊ ပုဗ္ဗေပိ၊ ဝေ၊ သုညတာ-
ဆိတ်ငြိမ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ အာစိဏ္ဏာ၊ ဝေ၊ စိရပ္ပတ္တံ-ပြီ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ထေရနံ
ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ဝိပွကထာ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော၊ (မပြီးဆုံးသေး
သော)၊ အယဉ္ဇ အန္တရာကထာ-ဤ (အရှင်သမ္ဘူတ မလာရောက်မီ) အကြား၌
ဖြစ်သော စကားသည်လည်း၊ အဟောသိ-ဖြစ်၏၊ အထ-၌၊ အာယသ္မာ သမ္ဘူတော၊
တသ္မိ-ထိုထေရ်တို့ရှိရာ ကျောင်းသို့၊ အနုပ္ပတ္တော-ရောက်လာပြီ။

အရှင်သမ္ဘူတသည် အရှင်သဗ္ဗကာမီထေရ်အား ရိုသေစွာ ဝပ်ချပြီးနောက်
ဝဇ္ဇိပုတ္တကရဟန်းတို့ ဒသဝတ္ထုကို ပြကြပုံကိုလည်းကောင်း၊ ထေရ်သည် ဥပဇ္ဈာယ်၏

အထံတော်၌ ဓမ္မ၊ ဝိနယကို များစွာ သင်ယူအပ်ပြီးဖြစ်သည့်အတွက် ဓမ္မဝိနယကို ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ “ပါဠိနကဘိက္ခုတို့နှင့် ပါဝေယျကဘိက္ခုတို့တွင် အဘယ်ဘိက္ခုတို့ ဓမ္မဝါဒီဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ထေရ်၏ ထင်မြင်တော်မူချက်ကိုလည်းကောင်း မေးလျှောက်၏။ [ကထံ-အဘယ်သို့သော ထင်မြင်ချက်သည်၊ ဟောတိ-နည်း” ဟု ပေးပါ။] “ငဲ့ရှင်လည်း ဥပဇ္ဈာယ်အထံ၌ ဓမ္မဝိနယကို သင်ယူအပ်ပြီးဖြစ်သည်။ ငဲ့ရှင်ကော အဘယ်သို့ ထင်သနည်း” ဟု ပြန်၍ မေးတော်မူ၏။ ဓမ္မဝိနယကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်သောအခါ “ပါဠိနကဘိက္ခုတို့သည် အဓမ္မဝါဒီတို့တည်း၊ ပါဝေယျကဘိက္ခုတို့သည် ဓမ္မဝါဒီတို့တည်း” ဟု ထင်ပါ၏။ သို့သော်လည်း “ဤအဓိကရုဏ်း၌ ဆုံးဖြတ်သူအဖြစ်ဖြင့် သမုတ်တန်ရာ၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ အယူကို ထင်စွာ မပြုပါဟု လျှောက်သည်။ အရှင်သဗ္ဗကာမိကလည်း ထို့အတူပင် ပြန်၍ လျှောက် မိန့်တော်မူသည်။ အထ သံယော၊ ပေ၊ သန္နိပတိ၊ တသ္မိ အဓိကရဏေ-ကို၊ ဝိနိစ္ဆိယမာနေ-ဆုံးဖြတ်အပ်သော်၊ ပေ၊ အတ္ထော န ဝိညာယတိ၊ [သမထက္ခန္ဓက ဥဗ္ဗဟိကာယ ဝူပသမနကထာ၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ထို့နောက် အရှင်ရေဝတသည် ဥဗ္ဗဟိကာသမ္မုတိဖြင့် (ထုတ်နုတ်ရွေးချယ်ကြောင်း ကမ္မဝါစာဖြင့်) အဓိကရုဏ်း ငြိမ်းစေဖို့ရန် သံဃာကို သိစေပြီ၊ သံဃာတော်သည် ပါဠိနကရဟန်းတို့ အထဲက အရှင်သဗ္ဗကာမိ အရှင်သာဠ အရှင်ခုဇ္ဇသောဘိတ အရှင်ဝါသဘဂါမိကတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပါဝေယျကရဟန်းတို့ အထဲက အရှင်ရေဝတ အရှင်သမ္ဘူတ အရှင်ယသ အရှင်သုမနတို့ကိုလည်းကောင်း ရွေးချယ်တော်မူသည်။ [“ပါဠိနကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့တွင်၊ အာယသ္မန္တူ သဗ္ဗကာမိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥစ္စိနိ” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

ထိုသို့ ရွေးချယ်ပြီးနောက် အရှင်ရေဝတက ထိုရဟန်းတို့ကို ဥဗ္ဗဟိကာ သမ္မုတိဖြင့် အဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေဖို့ရန် သမုတ်ကြောင်းကို ဥတ္တိဒုတိယကမ္မ ဝါစာဖြင့် သိစေပြီ။ [ထိုဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။] ထိုအခါ၌ ဆယ်ဝါရှိသော အဇိတမည်သော ရဟန်းသည် သံဃာ၏ ပါတိမောက္ခဒွေသက ဖြစ်၏။ အရှင်အဇိတကိုလည်း ထေရ်တို့၏ အာသနပညာပကဟူ၍ သံဃာက သမုတ်တော်မူ၏။ ထေရ်တို့သည် အဓိကရုဏ်းငြိမ်းစေဖို့ရန် သင့်လျော်မည့် အရပ်ကို စဉ်းစားတော်မူသောအခါ “အယံ ဝါလိကာရာမော-ဤဝါလိကာရုံကျောင်းတိုက်သည်၊ ရမဏီယော-မွေ့လျော်ထိုက်၏၊ (မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်း၏။) အပ္ပသဒ္ဓေါ-အသံမရှိ၊ (တိတ်ဆိတ်၏။) အပ္ပနိသဠေါ-မြို့ရွာတွန်သံ မရှိ၊ ဝါလိကာရာမေ၊ ပေ၊ ယန္တုန ဝူပသမေယျာမ” ဟု တိုင်ပင်တော်မူပြီးနောက် ဝါလိကာရုံသို့ ကြွတော်မူကြသည်။

ဝါလိကာရုံသို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌ အရှင်ရေဝတက ဝိနည်းကို မေး
 လျှောက်ဖို့ရန် မိမိကို သမုတ်တော်မူ၏။ အရှင်သဗ္ဗကာမိထေရ်က ဖြေဆိုဖို့ရန်
 မိမိကို သမုတ်တော်မူ၏။ အာယသ္မာ ရေဝတော အယသ္မန္တံ သဗ္ဗကာမိံ ဧတံ
 အဝေါစ၊ (ကိံ) ဘန္တေ၊ သိဂီလောဏကပေါ-သည်။ ကပ္ပတိ-လော၊ ဣတိ-ဤသို့
 လျှောက်ပြီ။ အာဝုသော၊ သော သိဂီလောဏကပေါ-ထိုသိဂီလောဏကပ္ပဟူသည်။
 ကော-အဘယ်နည်း။ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ယတ္ထ-၌။ အလောဏကံ
 ၊ပေ၊ ပရံဘုဒ္ဓိဿာမ-ကုန်အံ့။ ဣတိ-ဤသို့ကြံ၍။ သိဂီနာ-ဖြင့်၊ လောဏံ ပရိဟရိတံ
 ကပ္ပတိ-လော၊ ဣတိ-ပြီ။ [ပဌမဘာဏဝါရ အဆုံးနား၌ ရေးခဲ့ပြီ။] အာဝုသော၊
 န ကပ္ပတိ-အပ်။ ဣတိ-ဤသို့ဖြေတော်မူပြီ။ ကတ္ထ-အဘယ်ပါငြိရပ်၌။ ပဋိက္ခိတ္တံ-
 ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ-ဤသို့လျှောက်ပြီ။ သာဝတ္တိယံ-၌။ သုတ္တ
 ဝိဘင်္ဂေ-သိက္ခာပုဒ်မာတိကာကို အကျယ်ဝေဖန်ရာ ပဒဘာဇနီ၌ (ပဋိက္ခိတ္တံ)
 ဣတိ-ဤသို့ဖြေတော်မူပြီ။ [သိဂီလောဏကပေါကို ဝဲ၍ “ပဋိက္ခိတ္တော” ဟု ရှိသင့်
 သော်လည်း သာမညအနက်ကို ရည်ရွယ်၍ “ပဋိက္ခိတ္တံ” ဟု နပုံလိန်ဖြင့် ရှိသည်။]
 ကိ-အဘယ်အာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ-နည်း။ ဣတိ-ပြီ။ သန္နိဓိကာရဘောဇနေ-သို့မှီး
 သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ-
 သို့။ (အာပဇ္ဇတိ) ဣတိ-ပြီ။

သုဏာတု ၊ပေ၊ ပဌမံ-သော၊ ဣဒံ ဝတ္ထု-ဤသိဂီလောဏကပ္ပဟူသော ဝတ္ထု
 ကို၊ သံယေန-သည်။ ဝိနိစ္ဆိတံ-ဆုံးဖြတ်အပ်ပါပြီ။ (ကိံ) ဣတိပိ-ဤအကြောင်း
 ကြောင့်လည်း။ ဣဒံ ဝတ္ထု-သည်။ ဥဒ္ဓမ္မံ-ထွက်သွားသော ဓမ္မရှိ၏။ ဝါ-ဓမ္မ မဟုတ်။
 ဥပ္ပိနယံ-ထွက်သွားသော ဝိနည်းရှိ၏။ ဝါ-ဝိနည်း မဟုတ်။ အပဂတသတ္ထုသာသနံ-
 ကင်းသော ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ရှိ၏။ ဝါ-ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်မှ
 ကင်း၏။ ဣတိ-ဤသို့ဆုံးဖြတ်အပ်ပါပြီ။ ပဌမံ-သော၊ ဣဒံ သလောက်-ဤစာရေးတံ
 ကို၊ နိက္ခိပါမိ-ချပါ၏။

အမှာ။ ။ဤဝါကျတို့၏ အနက်ပေးပုံကို နည်းမီ၍ နောက်ဝါကျတို့၌
 အပြည့်အစုံ ပေးပါ။ ထိုဝါကျတို့၌ “ဒွင်္ဂုလကပေါ” စသည်ကို ဤခန္ဓကအစဉ်လည်း
 ကောင်း၊ “ဒွင်္ဂုလာယ ဆာယာယ ဝိတိဝတ္ထာယ” စသော အဖွင့်ဝါကျကို ပဌမ
 ဘာဏဝါရ အဆုံး၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။
 “သုဏာတု မေ” စသော ဥ တ်၌လည်း “ဣဒံ ဝတ္ထု-ဤဒွင်္ဂုလကပ္ပဟူသော ဝတ္ထု
 ကို” စသည်ဖြင့် လျော်သလို အနက်ဆိုပါ။

သုတ္တဝိဘင်္ဂေ။ ။ပဌမဝတ္ထု၌ “သုတ္တဝိဘင်္ဂ” အရ သိက္ခာပုဒ်မာတိကာကို အကျယ်
 ဝေဖန်ရာ ပဒဘာဇနီကံသာ ယူရသည်။ “ဝိဘင်္ဂေတိ ဧတ္ထ၊ ဧတေနာတိ ဝါ ဝိဘင်္ဂေါ။ သုတ္တဿ+
 ဝိဘင်္ဂေါ သုတ္တဝိဘင်္ဂေါ” ဟု ပြု။ [သုတ္တဝိဘင်္ဂေတိ ပဒဘာဇနီယေ-ဝိမတိ။]

(၂) ရာဇဂဟေ - ဌှိ၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ - ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ်ဟူသော မာတိကာနှင့် ထို၏ ပဒဘာဇနီဌှိ၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ)၊ ပေ၊ ဝိကာလဘောဇနေ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ (၃) လွယ်ပြီ၊ (၄) ရာဇဂဟေ-ဌှိ၊ ဥပေါသထသံယုတ္တေ-ဥပုသ်နှင့် စပ်ယှဉ်သော ပါဠိရပ်ဌှိ၊ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကဌှိ)၊ ပေ၊ ဝိနယာတိသာရေ-ဝိနည်းကို ကျော်လွန်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ် (အာပဇ္ဇတိ)၊ [အတိသရဏံ အတိသာရော၊ အတိတ္တမော၊ ဝိနယဿ + အတိသာရော ဝိနယာတိသာရော-ဋီကာ။] (၅) စမ္ပေယျကေ-စမ္ပေယျကက္ခန္ဓကဌှိ၊ ဝိနယဝတ္ထုသ္မိ-ဝိနည်းနှင့် စပ်သော ဝတ္ထုဌှိ၊ (အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါဒိကမ္မကထာ)၊ ပေ၊ (၆) အာစိန္တာကပ္ပဌှိ သီးခြားတားမြစ်တော်မူချက် မရှိ၊ ဓမ္မဝိနယနှင့် ညီလျှင် အပ်၏။ မညီလျှင် မအပ်။

(၇) သာဝတ္ထိယံ-ဌှိ၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-(ဘောဇနဝဂ်) ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်ဟူသော မာတိကာနှင့် ထို၏ ပဒဘာဇနီဌှိ၊ ပေ၊ (၈) ကောသမ္ပိယံ-ဌှိ၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်ဟူသော မာတိကာနှင့် ထို၏ ပဒဘာဇနီဌှိ၊ (၉) သာဝတ္ထိယံ၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-(ရတနဝဂ်) နိသီဒနသိက္ခာပုဒ်ဟူသော မာတိကာနှင့် ထို၏ ပဒဘာဇနီဌှိ၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ) ဆေဒနကေ-ဆေဒနကသိက္ခာပုဒ်ဌှိ၊ ပါစိတ္တိယံ-ဟောတော်မူအပ်သော ပါစိတ်အာပတ်သ္မိ၊ (အာပဇ္ဇတိ)။

(၁၀) ရာဇဂဟေ-ဌှိ၊ သုတ္တဝိဘင်္ဂေ-(ဇဠကလောမဝဂ်) ဇာတရူပရဇတသိက္ခာပုဒ်ဟူသော မာတိကာနှင့် ထို၏ ပဒဘာဇနီဌှိ၊ (ပဋိက္ခိတ္တံ)၊ ပေ၊ ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏေ-ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ (အာပဇ္ဇတိ)၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ၊ သုဏာတု၊ ပေ၊ ဣဒံ ဝတ္ထု-ဤဇာတရူပရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏဟူသော ဝတ္ထုကို၊ ပေ၊ ဝိနိစ္ဆိတံ၊ ဒသမံ-သော၊ ဣဒံ သလာကံ နိက္ခိပါမိ။

သုဏာတု၊ ပေ၊ ဒသ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ သံယေန-သည်၊ ဝိနိစ္ဆိတာနိ-ဆုံးဖြတ်အပ်ပါကုန်ပြီ၊ (ကိံ) ဣတိပိ-ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဣမာနိ ဒသဝတ္ထုနိ-တို့သည်၊ ပေ၊ အပဂတသတ္ထုသာသနာနိ-ကုန်၏။ ဣတိ (ဝိနိစ္ဆိတာနိ) အာဝုသော၊ ဧတံ အဓိကရဏံ-သည်၊ (“သန္တံ” စသည်၌ စပ်) ဝါ-ကို၊ နိဟတံ-နှိမ်နင်းအပ်ပြီ၊ သန္တံ-ငြိမ်းပြီ၊ ဝူပသန္တံ-အထူးသဖြင့် ငြိမ်းပြီ၊ သုဝူပသန္တံ-ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းပြီ၊ အာဝုသော၊ အပိစ-ထိုသို့နှိမ်နင်းအပ်ပြီး၊ ငြိမ်းပြီး

သုတ္တဝိဘင်္ဂေ။ ။ဒုတိယဝတ္ထုမှ စ၍ နောက်နောက် ဝတ္ထုတို့၌ “သုတ္တ” အရ သိက္ခာပုဒ်ဟူသော မာတိကာကိုလည်းကောင်း၊ “ဝိဘင်္ဂ” အရ ထိုမာတိကာ၏ ပဒဘာဇနီကိုလည်းကောင်း ၊ မျိုးခွဲ၍ “သုတ္တံစ + ဝိဘင်္ဂီစ သုတ္တဝိဘင်္ဂ” ဟု ပြုပါ။ [ပါဠိယံ ရာဇဂဟေ သုတ္တဝိဘင်္ဂေတိ အာဒိသု သဗ္ဗတ္ထ သုတ္တေစ ဝိဘင်္ဂေစာတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော၊ တဿ ဝိကာလဘောဇနာဒိနော သုတ္တေပိ ပဋိက္ခိတ္တတ္ထာ-ဝိမတိ။]

ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တံ၊ မ-ကို၊ သံယမဇ္ဈေပိ-၌လည်း၊ ဒသ ဣမာနိ ဝတ္ထုနိ-တို့ကို၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ သညတ္တိယာ-ကောင်းစွာ သိခြင်း (နားလည်ခြင်း) အကျိုးငှာ၊ ပုစ္ဆေယျာသိ-မေးပါဦး၊ ဣတိ-ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ ထိုမှနောက်၌ အရှင်ရေဝတသည် အရှင်သဗ္ဗကာမီကို သံယာအလယ်၌လည်း မေးလျှောက်၏။ မေးအပ်တိုင်း မေးအပ်တိုင်း အရှင်သဗ္ဗကာမီက ဖြေတော်မူပြီ။

ဣမာယ ဝိနယသင်္ဂီတိယာ-၌၊ သတ္တဘိက္ခုသတာနိ-ခုနစ်ရာသော ရဟန်းတို့သည်၊ အနန္တနာနိ-မယုတ်လျော့ကုန်သည်၊ အနဓိကာနိ-မပိုလွန်ကုန်သည်၊ အဟေသု-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အယံ ဝိနယသင်္ဂီတိ-ကို၊ သတ္တသတိကာတိ-သတ္တသတိကာသံဂါယနာဟူ၍၊ (ခုနစ်ရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည် ပြုအပ်သော သံဂါယနာဟူ၍) ဝုစ္စတိ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။ [“ဝိနယသင်္ဂီတိ”ဟု ဆိုရပုံနှင့် “သတ္တသတိကာ” ပုဒ်၏ ဝိဂ္ဂဟကို ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓကအဆုံး၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သိပါ။]

ဒွါဒသမော-သော၊ သတ္တသတိကက္ခန္ဓကော-တည်း။
ဣမမိ ခန္ဓကေ-၌၊ ဝတ္ထု-တို့သည်၊ ပဉ္စဝိသတိ-
နှစ်ဆယ့်ငါးဝတ္ထုတည်း။

တဿုဒ္ဓါနံဂါထာ နိဿယ

တဿ-ထိုသတ္တသတိကက္ခန္ဓက၏။ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းကား။ ဒသ-ကုန်သော၊ ဝတ္ထုနိ-တို့၊ ပူရေတွာ-ရွှေခွက်ကို ရေဖြင့် ပြည့်စေ၍၊ ကမ္ပံ-ပဋိသာရဏီယကံ၊ ဒူတေန-နောက်လိုက်တမန်နှင့် တကွ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ၊ စတ္တာရော-၄ ပါးသော လ၊ နေတို့၏ အညစ်အကြေးတို့၊ ပုန-တစ်ဖန် လေးပါးသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အညစ်အကြေးတို့၊ ရူပဉ္စ-ရွှေ၊ ငွေ၊ ကောသမ္ဘိ-မြို့၊ [အရှင်ယသ၏ ကောင်းကင် ခရီးဖြင့် ကောသမ္ဘိမြို့သို့ကြွတော်မူခြင်းကို ဆိုသည်။] ပါဝေယျကော-ပါဝေယျက ရဟန်းအပေါင်း။

မဂ္ဂေါ-လမ်းခရီး၊ သောရေယျံ-သောရေယျမြို့၊ ပေ၊ သဟဇာတိ-သဟဇာတိ မြို့၊ အဇ္ဈေသိ-(သရဘာဏက တပည့်ကို) တိုက်တွန်းပြီ၊ အသောသိ-ကြားပြီ၊ ကံ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ မယံ-တို့သည်၊ (“ပက္ခံ လဘေယျာမ နုခေါ” ၌ စပ်။)

ပတ္တံ-သပိတ်၊ နာဝါယ-ဖြင့်၊ ဥဇ္ဇဝိ-ဆန်တက်ပြီ၊ ရဟော-ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌၊ အသိ-ဖြစ်ပြီ၊ [“ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လိနဿ” စသည်ကို ချုံးသည်။] ဥပနာမယံ-ကပ်၍ ညွတ်စေခြင်း၊ [“ပရိက္ခာရံ ဥပနာမေန္တိ” စသည်ကို ချုံးသည်။] ဂရု-နိဿ ယည်းဆရာ၊ [“ဂရုနိဿယံ ဂဏှာမ” ဟူသော ဝတ္ထုကို ချုံးသည်။] သံယော-သံယာ၊ [“သံယော ပေ၊ သန္နိပတိ” စသည်ကို ချုံးသည်။] ဝေသာလီ-သို့၊ [“ထေရာ ဘိက္ခု ဝေသာလီ အဂမံသု” ဟူသော ဝတ္ထုကို ချုံးသည်။] မေတ္တာ-မေတ္တာဖြင့် နေခြင်း၊ သံယော-သည်၊ ဥဗ္ဗာဟိကာ-ဥဗ္ဗာဟိကာသမ္မတိ၊ ဣတိ-တဿုဒ္ဓါန စကား ရပ်၊ အပြီးသတ်တည်း။

သတ္တသတိကက္ခန္ဓကော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဥဒ္ဓါနံ။ ။[ဥ + ဒါ (ရက္ခဏေ) ဓာတ်၊ ယုပစ္စည်း။] ဥဒ္ဓံ-အထက်ဖြစ်သော နောက် ကာလ၌ + ဒါတိ ရက္ခတ်-ဝတ္ထုတို့ကို မပျောက်ပျက်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်၏။ ဣတိ-ထို့ ကြောင့်၊ ဥဒ္ဓါနံ-ဥဒ္ဓါန်းမည်၏။ “မည်သည့်ဝတ္ထု၏ နောက်၌ မည်သည့်ဝတ္ထု ရှိ၏” ဟု အကျဉ်း ချုပ်၍ ပြထားသောကြောင့် အကျယ်ဝတ္ထုတို့ကို ပျောက်မသွားအောင် စောင့်ရှောက်တတ် သော အကျဉ်းချုပ်ဂါထာကို “ဥဒ္ဓါန်း” ဟု ခေါ်သည်။

ဣဋ္ဌဝဂ္ဂေါ-ဣဋ္ဌဝဂ်သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီးပြီ။

ဣဋ္ဌဝဂ္ဂပါဠိတော် နိဿယ

ပြီးပြီ။